

24

31

౧౦.

ఆత్మార్ తిరు డి క శే శ రణమ్.

ఆత్మార్ కలిలుమ్ ఆచార్యర్ కలిలుమ్ తలెవరాయ్ శానక్కనియెట్టమ్, పుకర్త్ పెర్ల్ మహాప్రభావరాన

నమోస్తుత్యై

భగవదనుభవపరీవాహరూపమాయ్ సావేదసారమాయ్ ద్రామిడవేదసాగరమాకియ,

తిరు వాయ్ మొళి

మూన్టామ్మత్తు.

ఇతఱుక్కు వ్యాఖ్యానమాక

* ఎతిరాశర్ పేరరుళాల్, తిరుక్కుక్కై ప్పిరాన్బిళ్ళానరుళిచ్చెయ్త ఆతాయ్ రప్పడి,

* అనోబ్బడు అక్కిరియమణవాళచ్చిరరుళిచ్చెయ్త ఉరైయెల్లిణ పన్నీరాయ్ రప్పడి,

* తెల్ళియతానమ్మిల్లై శెప్పన్ శనై, వడక్కు త్తిరువీతిప్పిల్లై యరుళిచ్చెయ్త

ఈ డు ము త్తా తాయ్ రప్పడి,

కుణక్కరమ్మక్కమ్, అనన్దాణ్బిల్లై రామానుజజీయర్, ఈట్టుక్కు వ్యాఖ్యానమాక

శేర్ త్తన అరుమ్మదవిళక్కమ్,

ఆత్మాజీయర్ శేర్ త్తన అడైయవలై న్దానరుమ్మదవిశేషమ్,

ఈట్టిలుదాహరిక్కప్పట్ట ప్రమాణవిషయ మాకమణవాళమామునికళరుళిచ్చెయ్త ప్రమాణ త్తిరట్టు,

తిరువాయ్ మొళి నోరొరువళ కార్థసజ్జిహమాక

పెరుమాళ్ కోవిల్ వాదికేసరి, అక్కిరుమణవాళచ్చియరుళిచ్చెయ్త ద్రమిడోపనిషత్సజ్జతి,

వేదాన్తాచార్యరరుళిచ్చెయ్త ద్రమిడోపనిషత్తాత్పర్యరత్నావలి,

ఇతఱుక్కు వేజ్కటే చార్యరరుళిచ్చెయ్త వ్యాఖ్యానమ్,

మణవాళమామునికళరుళిచ్చెయ్త తిరువాయ్ మొళి నూర్ న్దాతి,

ఇతఱుక్కుప్పిల్లై కమ్ జీయరుళిచ్చెయ్త వ్యాఖ్యానమ్,

ఆకరమ్,

పన్నీ

శ్రీమాన్, తిరుమొళి యైరప్పడియనన్దయాసుగుణమాక

ఎళుత్త - మహాభాష్యమ్ విద్వాన్, అప్పళాచార్యరారాల్,

ఇ ప్ప తి నై య్దుగ్గ న్ద క్కుట్ట ఆన్ధ్రప్రతిపదాష్టమ్, తాత్పర్యమ్,

శ్రీమాన్, తిరుమొళి శైవ, అ నే క భా గ వ త ని య మ నా ను సా ర మా క

శ్రీమాన్, కర సహాభాష్యమ్ విద్వాన్, అప్పళాచార్యరాలుమ్

అచ్చిట్ట సాచీనప్రతిక శైక్ష్ణ పరిశోధిప్పిత్తు

ఆత్మార్ తిరువవళ రాది - ౧౦౦౫ - వతు క్రోధి సంవత్సర త్తిల్

చెన్న పట్టణమ్ పెద్దినాయక పేట్ట వెబ్బుల్ చలమొళి తెరువల్ (౩౦) కతలిలక్కుముళ్ళగృహ త్తిల్ స్థాపి త్తిరుక

భగవద్విషయ కమిటియారాల్

శేనై శ్రీనికేల్ నముదాక్షరశాస్త్రైయిల్ పతిప్పి గప్పట్టన.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

భగవద్విషయ ప్రచురణ పత్రిక.

భగవద్విషయకమితి మొదలు.

శ్రీమూర్తి, కొత్తా, యతిరాజులు సెట్టిగా, మోసనకంపెని.

,, కరాలపాటి, ఆళ్వారయ్యగారు, క - ఆశవందారయ్య అండుసన్.

,, పబ్బి సెట్టి, రామస్వామి సెట్టిగారు, పి - రంగయ్య సెట్టి అండుసన్.

,, ముక్కల, వెంకటకన్నయ్యగారు, మాపుకీపర్.

భగవద్విషయము ౧౦ పత్తులము రూ. ౫౦.

ఏకకాలమునందు ౧౦ ప్రతులు కొనువారికి నొకప్రతి గారితో పాకముగ నిప్పింపబడును.

శ్రీవైష్ణవగ్రంథముద్రాపకసభ (లిమిటెడ్) కు చందాదారులైన సందాదారుడు ౧౯౦౨-వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెల ౩౦-వ తేదీలోపల మొదటిపత్తుక్రయము రూ. ౨ ను ఒకదానిగా ని రెండుదానిగాగాని చెల్లించినయెడల అట్టి చందాదారునికిమాత్రము వానికివ్యవసరిన యీ మొదటిపత్తు యిచ్చు యేగాక తక్కినపత్తులు తొమ్మిదింటిని సభాభివృద్ధికోసము అచ్చగువఱకు నినాముగా నిప్పింపబడును.

ఇట్లు ఒకచందాదారునికి నొకప్రతిమాత్రమే యిప్పింపబడును. గాని యధికమిప్పింపబడదు. రెండవ ప్రతికావలసియున్నయెడల పూర్వాక్రయమిచ్చియే కొనవలయును.

పైనుదహరించినట్లు ౧౯౦౨-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల ౩౦-వ తేదీలోపల సభ చందాదారుడు ఈ మొదటిపత్తుకు రూ. ౨ లు చెల్లించనియెడల అక్టోబరుమాసము మొదలు నెల ౧ కి రూ. ౨-౦ చొప్పున క్రయముతో జేర్చి చెల్లించవలయును.

క్రొధినామ సం॥
ఆగివెల ౧-వ తేది.

}

కరాలపాటి - ఆళ్వారయ్య,
భగవద్విషయకమితిమానేజరు.

నెం ౩౧ రు. అయ్యపిళ్ళవీధి యనే వెంకటాచలమొదలివీధి.

చెన్నపట్టణము.

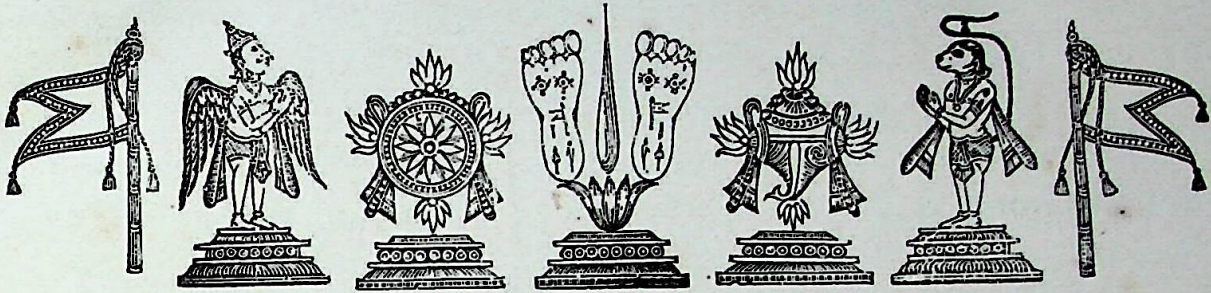
తిరువాయ్ మొట్టి మూన్టామ్మ త్తిల్ పాశురజ్జలిసట్టవణై.

సంఖ్య.	పాశురజ్జల్.	తిరు వాయ్ మొట్టి సంఖ్య	పాశుర సంఖ్య	పుటసంఖ్య	సంఖ్య.	పాశురజ్జల్.	తిరు వాయ్ మొట్టి సంఖ్య	పాశుర సంఖ్య	పుటసంఖ్య
౧	అణ్ణవాయ్	౩	౩	౮౨	౨౭	కరుమముమ్	౫	౧౦	౧౮౨
౨	అచ్చులనమలక్	౪	౫	౧౩౦	౨౮	కడల్వణ్ణై కణ్ణక్	౬	"	౨౨౧
౩	అమరర్ తొమ్మ	౫	౬	౧౪౦	౨౯	కణ్ణల్ కణ్ణణ్ణు	"	౧౧	౨౨౪
౪	అళిక్కుమ్మరమనై	౬	౭	౨౫౩	౩౦	కణ్ణళాట్కాణ్	౮	౫	౨౪౪
౫	అడియార్ న్దయిమ్	"	౧౧	౨౬౩	౩౧	కిట్టై కిల్లై	౯	౬	౫౨
౬	అడియోళ్ళు	"	౧౧	౨౬౫					
౭	అల్లలిన్బమ్	౧౦	౮	౩౬౬					
౮	అళుమ్మరమనై	౭	౯	౨౩౯	౩౨	కున్ద మేన్ది	౩	౮	౧౦౧
౯	అవియేయారములే	౮	౧౦	౨౪౭	౩౩	కులన్దాళ్ళు	౭	౯	౨౬౧
					౩౪	కుత్తివిల్ మడన్దడల్	౧౦	౯	౩౪౯
౧౦	ఇడరిన్దియే	౧౦	౫	౩౫౮	౩౫	కూవిక్కువి	౧	౯	౫౯
					౩౬	కూవుమాలు	౪	౧	౧౨౨
౧౧	ఈశక్ వానవర్ క్కు	౩	౪	౪౪	౩౭	కూడివణ్ణై త్తయిమ్	౪	౧౧	౧౪౩
౧౨	ఉయిర్ కళ్	౨	౧౧	౬౩	౩౮	కేడిర్ విన్దు ప్పుకట్	౧౦	౧౧	౩౭౩
౧౩	ఉడైయార్ న్ద	౭	౪	౨౪౭					
౧౪	ఉళి నాక వేయెణ్ణి	౯	౧	౩౧౧	౩౯	కైకళాలార	౮	౪	౨౮౧
౧౫	ఎణ్ణాన్దనామ్	౧	౭	౫౪	౪౦	కొల్లామాక్కోర్	౧	౩	౪౪
౧౬	ఎట్టు మెక్కుమ్	౯	"	౨౧౦	౪౧	కొళ్ళివాన్దావలి	౮	౯	౨౯౩
౧౭	ఎన్నావతు	౯	౪	౩౧౭	౪౨	కొళ్ళుమ్మయిన్ది	౯	౫	౩౨౦
౧౮	ఎన్దెత్తెన్దెన్	౩	౧	౭౯					
౧౯	ఎణ్ణు మ్మెయ్ మ్మకట్	౯	౧౧	౩౩౭	౪౩	కొల మేతామరై	౮	౮	౨౯౧
౨౦	ఒట్టివిర్ కాలమ్	౩	౧	౬౯	౪౪	శన శన్దానరమ్	౭	౭	౨౫౫
౨౧	ఒలిమణివణ్ణెన్దో	౪	౮	౧౩౭	౪౫	శన మ్మలపల	౧౦	౧	౩౪౩
౨౨	ఒట్టివాన్దిలాత్	౯	౩	౩౧౪	౪౬	శాతిమాణిక్కమ్	౪	౪	౧౨౬
౨౩	ఓరువార్	౧	౯	౧౬	౪౭	శాతుశనరై	౫	౫	౧౬౬
౨౪	ఓయియూప్ప	౩	౯	౧౦౩	౪౮	శుమన్దమామలర్	౩	౭	౯౮
౨౫	కట్టరైక్కోర్	౧	౧	౫	౪౯	కూట్టిళానమ్	౧	౪	౪౮
౨౬	కణ్ణనెయనన్దనై	౪	౯	౧౩౮					

తిరునామ మొట్టి మూన్మామ్మల్ తిల్ పాశురజ్జి నట్టవణ్ణై.

సంఖ్య.	పాశురజ్జి.	తిరు నామ మొట్టి సంఖ్య	పాశుర సంఖ్య	పుటసంఖ్య	సంఖ్య.	పాశురజ్జి.	తిరు నామ మొట్టి సంఖ్య	పాశుర సంఖ్య	పుటసంఖ్య
౧౦	శెయ్యతామరై	౬	౧	౧౯౦	౭౧	పయిలుజ్జుడరొలి	౭	౧	౨౨౯
౧౧	శెవికళాలర	౮	౬	౨౦౬	౭౬	పరివినివాణనై	౧౦	౪	౩౫౫
౧౨	శేరుక్కుడైపుకల్	౯	౭	౩౨౬	౭౭	పాలెన్	౪	౬	౧౩౨
౧౩	శొన్నాల్ విరోతమ్	౧౦	౮	౩౦౩	౭౮	పుకళునల్లారువక	౧౧	౮	౧౧౪
౧౪	శోతియాకి	౧౧	౯	౩౦౪	౭౯	పులమ్మళిర్	౧౨	౯	౨౯౯
౧౫	తలైప్పెయ్ కాలమ్	౧౨	౧౦	౬౧	౮౦	పెరుమక్కల్	౧౩	౧౦	౨౫౦
౧౬	తణ్ కడల్ పట్టత్తు	౧౩	౧౧	౧౫౬	౮౧	పారున్దియ	౧౪	౧౧	౨౯౬
౧౭	తణ్ ముళియ	౧౪	౧౨	౨౧౬	౮౨	మల్లక్కాత	౧౫	౧౨	౨౪
౧౮	తళిర్విన్దియే	౧౫	౧౩	౩౭౧	౮౩	మత్తయాయ	౧౬	౧౩	౨౬
౧౯	తాల్ పరప్పి	౧౬	౧౪	౧౦౮	౮౪	మలైయైయెడుత్తు	౧౭	౧౪	౧౫౯
౨౦	తిరియక్కాల్ మోడు	౧౭	౧౫	౨౦౫	౮౫	మనిశరుమల్ ముమ్	౧౮	౧౫	౧౭౦
౨౧	తీర్ న్దవడియవర్	౧౮	౧౬	౧౦౫	౮౬	మాళూణా	౧౯	౧౬	౨౦
౨౨	తుయర మేతరు	౧౯	౧౭	౨౧౨	౮౭	మాట్టాళే	౨౦	౧౭	౧౦
౨౩	తుయరిల్ శుడరొలి	౨౦	౧౮	౩౬౧	౮౮	ముడివోచ్చి	౨౧	౧౮	౧
౨౪	తున్నముమిన్నముమ్	౨౧	౧౯	౩౬౩	౮౯	మున్నీర్ ఇలమ్	౨౨	౧౯	౩౫
౨౫	తుక్కుమిల్ ఇలమ్	౨౨	౨౦	౩౬౯	౯౦	ముడియా నే	౨౩	౨౦	౨౭౦
౨౬	తోల్ మక్కిడనై	౨౩	౨౧	౨౦౭	౯౧	ముట్టిల్ పల్ పొకత్తు	౨౪	౨౧	౩౫౨
౨౭	నమ్మనై	౨౪	౨౨	౨౫౮	౯౨	మావరాకియ	౨౫	౨౨	౧౯౮
౨౮	నాత నైళ్ళాలముమ్	౨౫	౨౩	౨౪౪	౯౩	మేళుతున్నమ్	౨౬	౨౩	౫౭
౨౯	నిన్జునిన్జు	౨౬	౨౪	౩౩౫	౯౪	మొయ్ మా	౨౭	౨౪	౧౪౮
౩౦	నీరెయి నూల్ మువర్	౨౭	౨౫	౧౭౪	౯౫	యై వైయమ్	౨౮	౨౫	౧౪౧
౩౧	నెళ్ళ మేనీణక రాక	౨౮	౨౬	౨౭౬	౯౬	పరున్దాత	౨౯	౨౬	౧౨
౩౨	పరళ్ళాతి	౨౯	౨౭	౨౭౬	౯౭	పన్నావైయమ్	౩౦	౨౭	౪౧
౩౩	పల్లయక్కణ్ణై	౩౦	౨౮	౧౦౦	౯౮	పన్నాయ్ పోలే	౩౧	౨౮	౫౦
౩౪	పరవివాసవర్	౩౧	౨౯	౧౦౦	౯౯	పమ్మిచ్చిళ్ళోళై	౩౨	౨౯	౧౬౨
		౩౨	౩౦	౧౦౦	౧౦౦	పమ్మిచ్చిల్ పీర్	౩౩	౩౦	౩౨౩
		౩౩	౩౧	౧౦౦	౧౦౧	వాట్టేరువార్	౩౪	౩౧	౧౮

శ్రీః

ఆత్మార్తిరువడిక శేషరణమ్.

ఎమ్మెరుమానార్తిరువడిక శేషరణమ్.

తిరువాయ్ మొళి మూన్టామ్బత్తు, ముతల్ శిరువాయ్ మొళి - ముడిచ్చోతి.

ముడిచ్చోతియా యునతుముకచ్చోతిమల్న్దశునా | అడిచ్చోతినీనిన్ద తామరైయాయల్న్దతునా |
పడిచ్చోతియాడై యెడుమ్ పల్కలనాయ్ నికపై మ్మొ | అడ్డిచ్చోతికలన్దతునాతిరుమాలేకట్టురైయే ||

ఆ.-(ముడిచ్చోతి) తిరుమలైయై యశభవత్తుచ్చెల్లానెల్ల-చ్చెయ్తే, తిరుమలైయై యుకరైక్కణ్ణు ప్రిత్యతిశయత్తారే.

అడుకరుడైయ తిరువడికలన్దశుక్కుమ్ దివ్యావయవన్దశుక్కు మ్మణ్డన శేర్తియడుకాలుళ్ళవడుకై విస్తెతరాయ్కొణ్ణు పేనుకెటార్.

శ్లో. - మూన్టామ్బత్తు, కీర్తిరణ్ణుపల్లెలుమ్ - ప్రాప్యమాన బ్రహ్మస్వరూపత్వినడైయ శేషత్వసిద్ధమానరక్షకత్వ భోగ్యత్వస్థానో
శొల్లిన్ద్రాయ్, అనన్తరమ్ మూన్టామ్బత్తులైలుమ్ - నాలామ్బత్తులైలుమ్ - ప్రాప్తావాన ప్రత్యగాత్మస్వరూపత్వినడైయ భగవదేక శేషత్వ సిద్ధ
మాన తదేకానుభవత్వముమ్ తదేక ప్రియత్వముమ్ శొల్లకొను. అతిల్ తదేకానుభవత్వ పరమాన విమూన్టామ్బత్తు - భగవచ్చేషిత్వ
పారమ్యసిద్ధమాన అత్త శేషత్వత్వినడైయ స్వాభావికత్వత్వైయుమ్, అతుక్కు విరోధియాన దేహసమ్బంధాది నివర్తనీయమెన్ను మిడత్తై
యుమ్, నివృత్త విరోధికనుక్కు శేషత్వప్రకారమ్ ప్రాగ్భవమెన్ను మిడత్తైయుమ్, శేషియినడైయ సర్వాత్మభావ ప్రయుక్తమాన
చేతననుడైయ వపుణ్ణిన్ద్రప్రకారత్వమ్ శేషత్వవేషమెన్ను మిడత్తైయుమ్, ఏకవిధశేషత్వరసత్తాల్ వన్దప్రేమవికారత్వైయుమ్, శేషత్వ
ప్రతిసమ్బంధి యర్చావతారపర్యవృత్తమెన్ను మిడత్తైయుమ్, తచ్చేషత్వాభివృద్ధిరూపమాన తదీయశేషత్వకాన్తైయుమ్, తదీయపారతన్య
నిదానమాన తదనుభవాభినివేశత్వైయుమ్, అనుభవ విశేషమాన వాచికానుభవ వైలక్షణ్యత్వైయుమ్, సర్వప్రకారానుభవసిద్ధమాన సమస్త
విరోధినివృత్తియైయుమగుచ్చెయ్తే, ఇచ్చేతననుడైయ భగవదేకాను భవత్వత్వై ప్రతిపాదిక్కిటార్.

ఇతిల్ ముతల్ శిరువాయ్ మొళియిల్ - శేషత్వత్వినడైయ స్వాభావికత్వత్తుక్కు మూలమాన శేషియినడైయ సర్వప్రకార
పారమ్యత్వై ప్రతిపాదిప్పతాక, తెల్లుత్తిరుమలైయై కైజ్జుర్య ప్రతిసమ్బంధితయా సన్నిహితరాన వడుకరుడైయ దివ్యసౌందర్యత్వై యపరో
క్షిత్తు, ఆభరణావయవ శోభైయినడైయ సుఖతిత్వత్వైయుమ్, ఉజ్జ్వలమాన సౌందర్యత్వినడైయ పుపమానరాహిత్యత్వైయుమ్,
సర్వప్రకారాజ్ఞ్యైత్తులైలుడైన సర్వేశ్వరత్వత్వైయుమ్, అన్తపారమ్యత్వినడైయ భోగ్యతాతిశయత్వైయుమ్, ఇన్ద్రైలక్షణ్యై

౨ తిరువాయ్ మొళి—౩ - ప - ౧ - ౮ - ౧ - పా - ముడిచోటి వ్యాఖ్యానం.

నుడైయ వాచామగోచర మాహత్మ్యతైయమ్, సమస్తవేద్యతామ్ సాకల్యాక్తి పణ్ణవొణ్ణామైయైయమ్, ఆతిశయితజ్ఞానరాస బ్రహ్మద్రాది దేవతావర్గముమ్ శొల్లనినైత్తాయమ్ అవ్వొజ్జ్వల్యత్తుక్కు మలిన్యావహమెన్నుమిడతైయమ్, అపూర్వనాయతిశయితజ్ఞాననా యరుప్పనారు బ్రహ్మ తలైప్పడిలు మతేజస్కరమెన్ను మిడతైయమ్, ఆత్రితవాత్సల్యాతిశయత్తుక్కు సజ్జన్మ ముఖిల్లాబ్జుణ్ణుమ్ సంక్రిత రక్షణ పారమ్యముమ్ తిరస్కారకరమెన్ను మిడతైయమ్, ఏవంవిధమాన పారమ్యతై యటిన్దీశ్వరాభిమానికళు మాశ్రయిక్కు యేన్ద్రమల్లవెన్ను మిడతైయమ్ మరుళిచ్చెయ్తు, పరమశేషియాన వీశ్వరక సన్నిధియిరే తచ్చేవత్వత్తినుడైయ స్వాభావికత్వతై యుప పాదిత్రరుగుతార్.

అన్వ.—ఉనతు ముకమ్ శోతి (౩) ముడి శోతియాయ్ మలర్ ననువో (౬) అడి శోతి నీనిష్ట (౯) తామరై యాయ్ అలర్ న్దతువో వై (౧౨) పాగ నిక కడి (౧౫) శోతి పడి శోతి (౧౮) అడైయొడిమ్ కల కలనాయ్ (౨౧) కలన్దతువో తిరుమలే కట్టురై (౨౪).

పన్ని.—ముతత్పాట్టిల్, శ్రియఃపరియాన శేషియినడైయ ఆభరణావయవశోభకళినుడైయ సుఖుటితత్వతారే వివేకా యోగ్యమామృడి పిఱన్ద సంశయతైత్తిర వరుళిచ్చెయ్యవేణుమె వ్దవన్దనైన్దు ముకేషిక్కితార్.

ఉన్నడైయ తిరుముక త్తినాళియానతు (౩) తిరువభిషేక త్తినాళియాయ్ మేలేకళిమ్మిల్లో? (౬) తిరువడికళినాళి నీనిష్ట (౯) అనసపన్దమాయ్ కీక్కుఠైవరమ్మిల్లో? వరన్ద (౧౨) అక్కుయైయడైయ ఉక కటియై (౧౫) శోతియానతు స్వాభావికమాన ఒలియైయడైయ (౧౮) తిరుప్పరివట్టవోడే వల దివ్యాభరణాగళుమాయ్ (౨౧) కీక్కుమ్ మేలన్దలన్దతో? శ్రియఃపరియాక్కుయారే ౧ “అథోవిష్ణురియంవాణి” ఎన్దిఱపడియే శబ్దార్థగళిరణ్ణుక్కుగడవనే! ఇత్తై సంశయముకవరుళిచ్చెయ్యవేణుమ్. (౨౪) సంశయ మిరణ్ణు కోడియిలన్దీడక్కుయారే, ముడిముతలానవాభరణాది శోభై ముకమ్ ముతలాన వవయవశోభై యాయ్లోవెన్ద్రున్దోళ్వతు. పడి - స్వభావమ్. కడి - అరైక్కుట్టు. పై - విరివు.

అమర్థ నీయొక్క ముఖముయొక్క కాన్తి (౩) కిరీటకాన్తిరూపము గా వ్యాపించినదా; (౬) శ్రీపాదములయొక్క కాన్తి నీవు వేంచేసియున్న (౯) పీఠపద్మమై వ్యాపించినదా; నున్దరమై (౧౨) స్పృహణీయమైయున్న నీయొక్క నడుముయొక్క (౧౫) కాన్తి స్వభావ సిద్ధమైన తేజస్సుగల (౧౮) పీఠామ్బరముతోఁగూడ యనేకవిధములైన ఆభరణములై (౨౧) వ్యాపించినదా; ఓశ్రియఃపరి! చెప్పము (౨౪).

ఈ.—౨ “పారుళెన్దిప్పులకమ్పడై త్రవక్ పుకల్లో మరుళిల్ వణ్ణురుకూర్ వణ్ శడకోపక్” ఎన్దు అవక్ కల్యాణగుణవిషయమాక అజ్ఞానమిల్లెయెన్ద్రార్ కీక్కిల్ తిరువాయ్ మొళియిల్; అన్దగుణాధికవిషయన్దన్నిలో రజ్ఞానమనువ ర్రిక్కిఱపడిశొల్లకిఱారితిల్. కీక్కిన్దు అజ్ఞానత్తుక్కుడి కర్తమాయరుక్కుమ్, ఇట్టుతై యజ్ఞానత్తుక్కుడి విషయ వైలక్షణ్యమాయరుక్కుమ్. నిత్యసూరికళుక్కుముళ్ళతోరు సంశయమాయ్లోశీతు. స్వరూపాను బద్ధియాయరుప్పతోరు సంశయమూకైయారే స్వరూపముళ్ళతనైయుమ్ నిట్టుతోన్ది ప్రేయితు.

జీ - ౨॥ ముడిచోటిప్రవేశే, కీక్కిల్ తిరువాయ్ మొళియిల్ ప్రమేయతై యవపదిత్తుక్కుణ్ణు, మతత్పాట్టోడే రసోక్తియాక సగ్గతి (పారుళెన్దిత్తాది). ఇప్పడి శొన్నార్ వ్యావృత్తమన్దోవెన్ను (కీక్కిన్దువిత్తాది). పేతుభేదాద్విరోధమిల్లెయెన్ద్రపడి. పేతుభేద ముణ్డానాలుమ్ అజ్ఞానమ్ త్యాజ్యమన్దోవెన్ను (నిత్యసూరికళుక్కుమిత్తాది). అకైయారే త్యాజ్యమన్దెన్ద్రకరుత్తు- ఇతు “త్యాజ్యమ్” ఎన్దు శొన్దిత్తవిర్పిక్కితోమెన్ద్రాలుమ్ తవిరాతెన్దితార్ (స్వరూపానుబద్ధిత్తాదియారే). భగవత్స్వరూపానుబద్ధిత్వం. స్వరూపశబ్దేన-విగ్రహ వైలక్షణ్యముచ్చతే. భగవద్విగ్రహ వైలక్షణ్య ప్రయుక్త విత్వర్థ. భగవత్స్వరూప సామూహ్య ప్రయుక్తాజ్ఞానమ్ సూరికళుక్కు ముడైన్నుమిడతై - ౩ “అన్దరవారమతుకేట్టు” ఇత్యాదికై ప్రమాణమాకవసున్దిప్పతు.

ఈ. - తిరుమలైయై యనుభవిత్తుక్కొణ్ణు వారానిటచ్చైయ్ లే, ౧:వడమామలై యుచ్చియై" ఎన్ను మాప్పోలే తిరుమలైయి లేక దేశమెన్నలామ్బడియాయ్, కల్పకతరు బహుశాఖమాకప్పజైత్తుప్పుత్తాప్పోలే నిట్కిట అఱుకరుడైయ సాన్దర్యతై యనుభవితార్; వేదక్కోడు వై దిక పురుషర్కళోడు బ్రహ్మరుద్రాదికళోడు వాళియట స్వయత్తుత్తల్ కాణుమన్టు కాణవొణ్ణాతపడి యిరుక్కిట విరుప్పైయుమ్, తానేకొణ్ణువన్టు కాట్టు మన్టు జన్మ వృత్తాదికళాల్ కుత్తైయ నిన్టారుక్కొణ్ణాలాయిరుక్కిట విరుప్పైయు మనుసన్దిత్తు విస్మితరాకితార్.

ముతత్పాట్టిల్-అఱుకరుడైయ దివ్యావయవక్కళుక్కుమ్ తిరువణికలన్దళుక్కుముణ్ణాన సుఘటితత్వతై క్కొణ్ణు విస్మితరాకితార్.

(ముడిచొచ్చితియాయనతు ముకచొచ్చితిమల్ న్దతునా) ఉన్నుడైయ తిరుముకత్తిలుణ్ణాన తేజస్సానతు తిరువభిషేకత్తి తేజస్సాయ్కొణ్ణు వికసితమాయిల్లో? ఉన్నుడైయ తిరువభిషేకత్తి తేజస్సానతు తిరుముకత్తి తేజస్సాయ్కొణ్ణు వికసితమాయిల్లో? వెన్టుమ్ పరక్కడవతు. శేషభూతనుక్కుముట్టుడత్తోల్బువతు తన్నుడైయ శేషత్వ ప్రతిసమ్బన్దియాన అవనుడైయ శేషిత్వమితే. అవనుడైయ శేషిత్వ ప్రకాశకమాన తిరువభిషేకత్తిసమకు తిరువడికళిలే పోరవీళిల్బు. (అడిచొచ్చితి) తిరువడికళి తేజస్సానతు దేశర్

కీర్తిర్ తిరువాయ్మొళియోడే సాక్షాత్కృతి (తిరుమలైయై యిత్యాది). తిరుమలైయి లేక దేశమెన్నలామ్బడి యెన్నైయారే-చరమపర్వమాన తిరుమలై యాత్మార్చనభవత్తైవిట్టు ప్రభుమపర్వమానమొకరై యనుభవిప్పానెన్నెన్కిట శక్తైయుమ్ పరిహృతమ్. ౨:“ఓతు వాకోత్తెల్లామ్” ౩ “వాల్తువాన్ పలరాక” ౩ “అరకముతలా” ౪ “పిత్తైయేటు శక్తైయానుమ్ నాన్తుకనుమ్” ఇత్యాదికలైప్పల్ ౧ (వేదక్కోడిత్యాది) విశేషణత్రయమ్. ౫ “కళిజలిప్పాన్” ఎన్తుత్తైప్పల్ ౧ (తానేకొడువన్దిత్యాది). విస్మితరాకితార్తైత్తు - అఱుక మాతల్; ముతత్పాట్టివర్ణతైప్పల్ ౧ వాతల్. ౬ * అద్దామత్తన్కిలుమ్ అఱుకన్న్దు శొల్లిల్బు, అతిలితుక్కువాళియేతెన్నిర్; ౭ * ఆడియాడియిల్ వ్యసనమ్తీర ౮ “అయథాయఘందధాన” ఎన్తుడైవుకడ వొప్పిత్తువన్దపడి శొల్లిల్బుజ్జు; ఇజ్జు - అడైవుపడ వొప్పిత్తువన్దపడి శొల్లికిటతెన్టు వాళికణ్ణుకొళ్యతు.

ముతత్పాట్టు (ముడిచొచ్చితియిత్యాది) తిరువణికలన్దళు - తిరువాభరణన్దళు.

“ఉనతుముకచొచ్చితి - ముడిచొచ్చితియాయ్ మల్ న్దతునా” ఇత్యాదియారే - నాట్టిల్ పురుషర్కళుక్కాభరణన్దళారే అవయవక్కళుక్కాజ్జ్వల్యముణ్ణామ్, ఇవ్విషయత్తిలవయవన్దళారే యాభరణన్దళుక్కాజ్జ్వల్యమెన్టు తోల్బుజుటతు.

సంశయమ్ కోటిద్వయావలమ్బియాకై మారే కోట్యన్తరతై యుక్తాబ్జుకీతార్ (ఉన్నుడైయ తిరువభిషేకత్తినిత్యాది). (పరక్కడవతిలి) శ్వేతాశ్వతరత్తిలే ౯ “కిజ్కొరణంబ్రహ్మ” ఇత్యాదివాక్యత్తిలే - కారణంబ్రహ్మకీమ్, “బ్రహ్మవాకాలాదిర్వా” ఎన్టారుయోజనైశొన్నార్కళితే; అడైకిమ్శబ్దబలత్తారే - కోట్యన్తర ముపస్థితమానాప్పోలే, ఇజ్జుమ్ “ఓ” ఎన్టైయారే - కోట్యన్తర ముపస్థితమాకిట తెన్టుపడి. శేషత్వానుగుణమాకత్తిరువడియై యనుసన్దియా లే, ముట్టుడత్తిరుముడియై చొల్లువా నెన్నెన్టు (శేషభూతనుక్కిత్యాది). ఇవ్విడత్తిలే - ౧౦ “కీరిటమాడరత్తు రాజి” ఇత్యాద్యనుసన్దేయమ్.

తిరువభిషేకత్తిసమకు ముడియవనుభవితాకో!, తిరువడికళిలే పోవానెన్నెన్టు (అవనుడైయవిత్యాది). నీ-ఏకరూపనాననీ. ఏకరూపనానవనుమ్ - సుఖాది నిరపేక్షనానవనుమ్. సవికాసమాన తామరై నీరి శెవ్విపెలుమాప్పోలే, తిరువడికళుమాసనపద్మత్తోత్తై సమ్మన్తరై శెవ్విపెల్బుపరుకిటతెన్టుపడి.

౧||తి-మొ-౨౦-౩. ౨||౨౧-౬. ౩||౨౧-౭. ౪||౨౧-౧౦. ౫||౨౧-౯. ౬||౧౫. ౭||౧౪. ౮||౨౦-౨-౩-౫.

౯||శ్వే-ఉ-౧. ౧౦||౨౦-౨-౧-౯౨.

౪

తిరువాయ్మొళి-3 - ప - ౧ - తి - ౧ - పా - ముడిచ్చోతి వ్యాఖ్యానజ్ఞ.

ఈ - నిష్ఠ ఆసనపద్మమాయ్కొణ్ణు వికసితమాయ్దో? నీనిష్ఠ తామరై అడిచ్చోతియాయ్కొణ్ణు వికసితమాయ్దో? (నీనిష్ఠ) ఏకరూపనానవనుమ్ నీరిలేనిష్ఠాప్పోలే యాదరిత్తు నిఱ్ఱుమ్బడి. ఇతు ప్రాప్యత్తినుడై యచరమావధియాకై యాలే యవ్వరుకు పోక్కిల్లయే; తిరువడికళి తేజస్సాన తేజక్కోట్టిత్తు; కడలుక్కుట్పట్ట తొరుత్పూమ్ ఒరుతిరై యెరుతిరైయిలే తళ్ళక్కిడన్దలై యుమాప్పోలే, ఓర్రు కోర్రుకిలే తళ్ళక్కిడన్ద అవన్దై యనుభవిక్కితార్. (పడిచ్చోతి) తిరుమేని యుకుపల్కలనాయ్ క్కలన్దతుసో? పల్కలన్ పడిచ్చోతియాయ్ క్కలన్దతుసో? శోతియాడై కడిచ్చోతియాయ్ క్కలన్దతుసో? కడిచ్చోతి శోతియాడైయాయ్ క్కలన్దతుసో? నికపై మొబ్బుడిచ్చోతి, పడిచ్చోతియాడై యెడుమ్ పల్కలనాయ్కొణ్ణు కలన్దతుసో - ఉన్నడైయ అకురియతాయ్ స్పృహణీయమానదివ్యకటి ప్రదేశ త్తిలుణ్ణాన తేజస్సానతు, స్వాభావికమాన తేజస్సై న్ని యుడై త్తాన తిరుప్పీతామృరన్దొడక్కమాన పల తిరువాభరణ్ణ శాయ్కొణ్ణు శేన్దతుసో? నీరిలే నీర్కలన్దాప్పోలే భేదగ్రహణత్తుక్కునుసపత్తియేయాయ్దుక్కై. అన్దియే, పడిచ్చోతి - పడియానియాన వొళియెన్నువుమామ్. (తిరుమాలే) ఇతువు మొరుశేర్తి యుకురుక్కిటపడి. ౧ “అకలకిల్లే” ఎన్ఱు పిరియమాట్టామలిరుక్కిట పిరాట్టియుమ్, స్వతస్సర్వజ్ఞానాన నీయుగ్గాడ విచారిత్తు ఇతుక్కొరు పోక్కిడి యరుళిచ్చెయ్యవేణుమ్. ఇన్ఱును భవిక్కిప్పక్కవివర్ ౨ “ఎన్ఱు మోరియల్విసరెన నినైవరియవర్” ఎన్ఱర్; నిత్యానుభవమ్బుణ్ణుమవర్కళ్ ౩ “పణ్డివరైకణ్డిటివ తెన్ఱూరిల్యామ్” ఎన్ఱేపయిలానిఱ్ఱర్కళ్; స్వతస్సర్వజ్ఞానానవర్ ౪ * తనక్కుమ్తన్దనై యటియవరియనాయ్దుక్కుమ్; ఆక, ఇప్పడియిన్ఱునుభవిక్కి ప్పక్కవివరోడు, నిత్యానుభవమ్బుణ్ణుకిటవర్కళ్, అవన్దన్దొడువాళియిల్లై ఇన్ఱంశయమను వర్తిక్కైక్కు. తమక్కిన్దసంశయమఱుతి యిడవొణ్ణాతాప్పోలే యవర్కళ్ళుక్కు మెన్దిరుక్కితార్. (కట్టరైయే) శొల్ల వేణుమెన్దపడి.

౧.

జీ-అ|| ఆనార్ తిరువడికళుక్కుక్కిళ్ళో పోకామర్ మేలేపోవానెన్నెన్న (ఇతు ప్రాప్యత్తినుడైయవిత్యాది). ఇతు - తిరువడికళ. (పోక్కిల్లయే) ఆకై యాలే మేలేఱుక్కిళ్ళోత్తితెన్దపడి. ౫ * ఏకైకన్దీకపరమవయవేనన్ద సాన్దర్యమాయ్దుక్క, అవయవాన్దర్యశిలే పోకమాడుమోవెన్న (కడలుక్కుళిత్యాది). ఓర్రుకోర్రుకిలేతళ్ళ పోక్కిటారిత్తనైయొట్టియ, అరుచిపిఱ్ఱాతల్, ముడియవనుభవితా తలల్లవెన్దపడి. ౬ “సాన్దర్యతరన్దొడన్ద తరళచిత్రవృత్తి” ఎన్ఱుక్కుడవతిఱే. మున్దిన వర్ధత్తిల్, “పడిచ్చోతి” ఎన్ఱుమ్, “శోతి యాడై” ఎన్ఱుమ్, “శోతి” ఎన్ఱుత్తై యిరన్దొమ్ మాట్టువతు. “ఒడుమ్” ఎన్ఱుతు - అవ్యయమిప్పోతు. “పడిచ్చోతి” ఇత్యాదిక్కు యోజనాన్దరమ్ (నికపైమొబ్బున్ది త్యాది). ఇతుక్కు శబ్దార్థమ్ (ఉన్నడైయవిత్యాది). తిరుప్పీతామృరన్దొడక్కమానవెన్దిట విశేషణత్తారై ఇన్దనిర్వాహత్తిల్, “పల్కలన్” ఎన్ఱుతు - ఉదరబన్ధనాది దివ్యకటిప్రదేశ త్తిల్ తిరువాభరణ్ణ. ద్వితీయనిర్వాహే, “పడిచ్చోతి యాడైయెడుమ్ పల్కలన్, నికపైమొబ్బుడిచ్చోతియాయ్ క్కలన్దతుసో” ఎన్ఱు మధ్యాహర్యమ్. “క్కలన్దతుసో” ఇత్యనేన సూచి తమర్థమాహ (నీరిలేయిత్త్యాది) మున్దిన వర్ధత్తిల్, “పడి” ఎన్ఱు - విగ్రహమ్. ద్వితీయార్ధత్తిల్, స్వాభావికమాతల్; ఆడిప్పాన్నాతల్. (ఇతువుమొరుశేర్తియిలి) ఇన్దత్తిరుమేని యన్దత్తిరుమేనియాయ్ వికసితమాయ్దో? విత్యాదిద్రష్టవ్యమ్. “తిరుమాలే-కట్టరై” ఎన్ఱు మేలేకూట్టి తాత్పర్యాన్దరమ్ (అకలకిల్లేనిత్యాది). “కట్టరైయే” ఎన్ఱుత్తై తేపాక్కియాక వివక్షిత్తు, తేపిక్కిఱతెక, ఒరువరాఱుమ్ శొల్లిప్పోకాతోవెన్న (ఇన్ఱునుభవిక్కిప్పక్కవిత్యాది). ౮ “ఎన్ఱు మోరియల్విసర్” ఇత్యాదిక్కు-క్కిళ్ళొన్నతోట్టియ, పడివర్ణకారే పరిచ్చేది త్రితీయ వొణ్ణాతెన్దొడన్దరమ్ కణ్ణుకోళ్ళు.

(నిత్యానుభవమిత్యాది) “పణ్డివరై” ఇత్యాదియుమ్ పిరాట్టిడన్దైయిల్ పాకురమాకై యాలే నిత్యసూరికళుక్కియాకలామితే. పరబుధేరప్రత్యక్షత్వాత్ అతెప్పడి యవర్కు తైరియుమెన్న (తమక్కి-త్యాది). కట్టరైయేయెన్ఱు ముఱున్దొర్.

౧.

౧||౬౦-౧౦. ౨||౧-౬. ౩||తి-మొ-౭౧-౯. ౪||౭౪-౬. ౫||రం-న్ద-౧-౯౦. ౬||అర్చి-౪. ౭||౧-౬.

తిరువాయ్మొళి—3 - ప - ౧ - తి - ముడిచొచ్చితి ౨ - పా - కట్టురైక్కిల్ వ్యాఖ్యానం.

తా || ఓయ్ పతి! నీమఖలేజస్సు ముఖమందరికీక పైకిలేచి చాలుకొట్టుచున్న కిరిసూపమయినట్లును, నీశ్రీపాదము యొక్క కాన్తి నీచువేంచేసియున్న పీఠపద్మరూపమయినట్లును, నీతిరుమేనుయొక్క కాన్తి నీచుధరించిన భూపతి పీఠావ్యుర రూపమలయినట్లును ప్రకాశించు చున్నవిగాన నీసౌందర్య మత్యాశ్చర్య కరమయినట్లును.

మూ.—కట్టురైక్కిల్ తామరై నికకణ్ పాతశ్శయ్యెవ్వా । శుట్టురై తనన్బొన్నున్దిరుమేనియొళియెవ్వా ।

కట్టురై తివ్వలకునై పుకట్టొల్లామ్మరుమ్బులుమ్ । పట్టురై యాయ్ ప్పత్తొన్దే కాట్టుమాల్ పరజ్జోలి॥౨॥

ఆ.—(కట్టురైక్కిల్) మెయ్ శొల్లిల్, తామరై కణ్ పాతశ్శయ్యెవ్వా నిదర్శనమాకమాట్టాతు; శుట్టురై తనన్బొన్నున్దిరుమేనియొళియెవ్వా నిదర్శనమాకమాట్టాతు. ఇప్పుడి యిరుక్కచ్చెయ్లే యివ్వుడై దృష్టాస్తమాకచొచ్చి యిన్దలోక మన్నై ప్పకటానియ్యమ్; అద్దొప్పాస్తమాక చొచ్చికిరివైయెల్లామ్ దృష్టాస్తమాక మాట్టాపైయన్దియే, ఉనక్కు నెకర్లత్తై యావహిక్కుమెన్దుకొన్దు దివ్యావయవగతమానవభుక్తై ప్పేతుకెటార్.

అన్వ.—పరజ్జోలికట్టురైక్కిల్ తామరై (3) నిక కణ్ పాతమ్ (౬) కై ఒవ్వా శుట్టు (౯) ఉరై తనన్ పా (౧౨) ఉన్ తిరుమేని ఒళి (౧౫) ఒవ్వాతు ఇ ఉలకు (౧౮) ఒట్టు ఉరై తు ఉన్నై (౨౧) పుకట్టొల్లామ్ పెరుమ్బులుమ్ పట్టురై యాయ్. (౨౪) పుత్తొన్దే కాట్టుమ్. (౨౬)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఉక్తమాన వశిష్ఠునిజ్ఞప్తయ పువమానరాత్మతై యుళిచ్చెయ్కెటార్.

పరజ్జోలియనవనే! నిర్ణయితుచ్చొల్లిల్, తామరై యానకై, (3) ఉన్నడైయ, తిరుక్కణ్ణళ్, తిరువడికళ్ (౬) తిరుక్కైకకై, ఒవ్వా. ఒడవైత్తు, (౯) ఒప్పమిక్కి, నల్ల పొన్నానతు, (౧౨) ఉన్నడైయ, అప్రాకృతమాన తిరుమేనియ్, సముదాయశోభయై, (౧౫) ఒవ్వాతు. ఇన్ద లోకమ్ (౧౮) ఉవమైచ్చెటివై, చొచ్చి, ఉన్నై, (౨౧) పుకట్టుమతు పెల్లామ్ ప్రాయేణ తోడ్ శీర్ బుచ్చొల్లిల్ గాయ్. (౨౪) దాన్డానికమానవాచ్యతై పున్దియతాకవే, కాట్టానియ్యమ్ (౨౬) పుల్కు-పున్దై ఒట్టు - ఉవమైచ్చెటివు. తామరై యమ్ పొన్ను మొవ్వామై - ఆనన్తక నైలక్షణ్యయుక్తమాన స్వభావతో విలక్షణ పస్తువుక్కు త్తకుతియల్లామైయారే. పెరుమ్బులుమ్- మికపు మెన్దుమామ్.

అర్థము—ఓపరజ్జోలిస్వరూపుండా! చెప్పినయెడల పన్నము (3) నీయొక్క నేత్రములతోను శ్రీపాదములతోను (౬) శ్రీహస్తములతోను సమానముకాదు. పుటము వేయబడి (౯) ఒరిసిన మంచి బంగారము (౧౨) నీ దివ్యవిగ్రహముయొక్క కాన్తితో (౧౫) సమానము కాదు. ఈ లోకము (౧౮) ఉపమానము గాఁ జెప్పి నిన్ను (౨౧) స్తోత్రముఁజేయుటయన్నియు విక్కిలి తోచినట్లుఁజెప్పునట్టిదై (౨౪) దోషమునే చూపును. (౨౬)

ఈ.—ఇరణ్డామ్బట్టు. అహికరుడైయ సౌందర్యత్తుక్కు నదృశమిల్లా మైయాలేలోకత్తార్ పణ్ణుమ్ స్తోత్ర మజ్జుత్తైక్కవద్య మాని త్తనైయెన్దితార్.

(కట్టురైక్కిల్) అనుభవిత్తు క్కుమిళిసిరున్దు పోమి త్తనై పోక్కి చొచ్చిల్ల పోకాతు. (కట్టురైక్కిల్)

జీ. అ॥ ఇరణ్డామ్బట్టు. (కట్టురైక్కిలిత్యాది) పాట్టెల్లామ్ కటాక్షిత్తు అవతారికై (అహికరుడైయవిత్యాది). “ఒవ్వా” ఎన్దైప్పర్ (సదృశమిల్లామైయారే యెన్దతు). “పుత్తొన్దే కాట్టుమ్” ఎన్దైప్పర్ (అవద్యమెన్దతు) “ఉరైక్కిల్” ఎన్దయది శబ్దార్థమ్ (అనుభవితీత్యాది). కుమిళిసిరున్దు - తలస్పర్శియాయవగాహితై. శబ్దార్థకథనార్థమ్ పునరుపాదానమ్

తిరువాయ్ మొట్టే - 3 - ప - ౧ - తి - ముడిచ్చోతి ౨ - పా - కట్టురైక్కిల్ వ్యాఖ్యానం.

ఈ - కట్టురై యెన్దు-ముఱుచ్చొల్లాయ్, శొల్లి లెన్ద పడి. శొల్లిల్, తామరై జాతియాక పున్నుడైయ తిరు క్కణ్ణళుక్కుమ్ తిరువడికళుక్కుమ్ తిరుక్కైకళుక్కుమ్ మొప్పాకాతు. ఓరోవ్యక్తికళుక్కుమ్ తామరై జాతి యాక వొప్పాకాతు. కుళిరనోక్కినకణ్, తోన్ బుఱుమ్ తిరువడికళ్, ఎదు త్తడైక్కుమ్ తిరుక్కైకళ్, ఇన్దై యిరుక్కిటపడి; ౧ “నశాస్త్రం నైవచక్రమః” ఎన్నిటవిడ త్తిల్ అదై నశొల్లుకిటతడై ; ఇవరు మనుభవత్తుక్కు ప్పాశురమిట్టుచ్చొల్లుకిటారి త్తనై యితే; నికణ్ ఎన్దైయాలే - “ఉనతుముకచ్చోతి” ఎన్దైనిన్దైక్కిటతు. పాత మెన్దు - “అడిచ్చోతి” ఎన్దైనిన్దైక్కిటతు. కై యెన్దు - తామ్ నడువనుభవత్త అళుక్కుపలక్షణమ్.

(శుట్టురై త్తవిత్త్యాది) పాన్దై ఉపమానమాక ప్పొరా త్తెన్దైక్కు శిక్షిక్కిటార్. (శుట్టురై త్త) కాయ్ చ్చి యొడవైత్తురై త్త నన్దానపాఠ ఉన్నుడైయ స్వాభావికమాన దివ్యవిగ్రహ త్తినొళిక్కుప్పాకాతు. ఇత్తనై శిక్షిత్తాలాయ్ బుఱుప్పాక చ్చొల్లప్పాత్తమ్ పోరాతతు. ౨ “రుక్మాభమ్” ఎన్నక్కడవతితే.

(ఒట్టురైత్తు) ఒట్టావతు - కూడుకై. అతావతు - శేరుకై. సదృశమాయరుకై. ఉనక్కు సదృశమాకచ్చొన్నార్కళాయ్. (ఇప్పులకు) “మఱ్ఱాఁక్రోశన్తి” ఎన్నిటపడియే. కాణ్ణిటవితుక్కు మేట్టుడవటి యాతవిన్దతాకికర్. ప్రాకృతపదార్థ వైలక్షణ్యముమతీయాతవర్కళ్. (ఉన్దై) శాస్త్రైకసమధిగమ్యనాయ్,

జి.ఆ. (కట్టురైక్కిలెన్దు). “పాఠ్కాన్ద్రామరై, నూఠ్కాన్ద్రామరై” ఎన్దైప్పోలే విశేషియామైయాలే యరుళిచ్చెయ్ కిటార్ (తామరై జాతియాక నెన్దు). “కణ్, పాతమ్, కై” ఎన్దు ప్రత్యేకమ్ శొన్నత్తుక్కు భావమ్ (ఓరోవ్యక్తికళుక్కుత్త్యాది). “తామరై” ఎన్దు - జాత్యైకమవివక్షితమ్. పాదాది కేశాన్తమాతల్, కేశాదిపాదాన్తమాత లనుభవియాతొళివానెన్దెన్న ; త్రేధాపరిహరిక్కిటార్ (కుళిరనోక్కినవిత్త్యాది). భావబిన్దత్తుక్కు ప్రధాన హేతువాకై యాలే చక్షుషః ప్రథమాభిధానమితిభావః. ద్వితీయపరిహరమ్ (నశాస్త్ర) మిత్త్యాది. “అత్తన్దభక్తియుక్తస్య నశాస్త్రం నైవచక్రమః” ఎన్దు - భక్తిపారవశ్యతాలే శొల్లుకిటవిడ త్తిలే, క్రమత్తై యవలమ్బిత్తిరాలి తే యెన్ద పడి. కిట్టొట్టి లనుభవమ్ పిన్నాడుకిటతెన్దు తృతీయపరిహరమ్ (నిర్ణయిత్త్యాది).

పాన్దై - శిక్షిక్కిటారిత్తవ్యయః. శబ్దార్థమ్ (కాయ్ చ్చియిత్త్యాది) ఓడవైత్తురై త్త - ఉరుక్కిమెరుక్కిట్ట. పొన్నోలే తిరు మేనిక్కు విశేషణమిడామైయాలే ఫలితమ్ (స్వాభావికమాన నెన్దు). “ఒవ్వాత్తు” ఎన్దైక్కిత్తనై శిక్షిక్కివేణుమెన్దెన్న (ఇత్తనైయిత్త్యాది). పాత్తమ్ - విషయమ్. “ఒప్పన్దు” ఎన్దైక్కు మిత్తనై శిక్షిక్కివేణుమెన్దెన్న. “ఒవ్వాత్తు” ఎన్దైక్కు - ఒప్పామెన్దు ప్రసక్తియున్దో వెన్దు (రుక్మాభమిత్త్యాది). “ప్రశాసితారం సర్వేషామణీయాం సమణీయసామ్ | రుక్మాభం స్వప్నధీగమ్యం విద్యాత్తు పురుషంపరమ్” ఇతి మానవేద్వాదకేధాయ్. “రుక్మాభమ్” ఎన్నిటతు - “చన్ద్రాన్తభుమ్” ఎన్దైప్పోలే దర్శనీయతైయై ప్పూర్ణవాతల్, ౩ “మయూరగ్రీవా సదృశమ్” ఎన్నిటపడియే శ్యామమాయ్ చ్చివన్దు మిరుక్కైయాలే మయూరగ్రీవా సదృశ తైయై ప్పూర్ణవాతల్, ౪ * హిరణ్యవన్దైయన పిరాట్టియొట్టైచ్చేరియాలేయతల్, ౫ “హిరణ్మయః పురుషః” ఎన్నిట వన్తరాదిత్య పురుషవిషయమాతల్. స్వప్నధీగమ్యమ్ - మానస జ్ఞానగమ్యమ్.

సదృశమాక చ్చొన్నార్కళాయ్ - ఇతర పదార్థగ్ధై సదృశమాక చ్చొన్నార్కళాయ్. “ఇ” ఎన్దుతుక్కు భావమ్ (కాణ్ణిట విత్త్యాది). “ఉలకు” ఎన్దు - అచేతన సమాధియాక చ్చొన్నత్తుక్కు భావమ్ (ప్రాకృతేత్త్యాది). “పుకట్టు” ఎన్దైప్పోరాతొ, “పుక

ఆ-౨-వి || “ఉలకు” ఎన్నిట నిర్దేశ త్తిక తాత్పర్యమ్. లాఁక్యతెది - లాఁకః; పరిదృశ్యమాన పదార్థగ్ధై నెన్దు. “ఉలకు” ఎన్నిటతు - జ్ఞాతృజ్ఞేయభావ సమ్మన్దతాలే పురుషరై ఒక్కిట్టతెన్ద పడి; అతుపుమ్ * అబ్బుత్తోవాయుభక్షాపోలే యెన్దు తాత్పర్యమ్. పూర్వవాక్యద్వయార్థాక్తార్థ ప్రతికోటిత్వేన (శాస్త్రైకేతి).

౧||

౨|| మ - స్త్ర - ౧౨ - ౧.౨౨.

౩||

౪|| శ్రీ మా -

౫|| భా - ఉ - ౧ - ౬.

తిరువాయ్ మొట్టే - 3 - ప - ౧ - ౮ - ముడిచొచ్చి ౨ - పా - కట్టురైక్కిల్ వ్యాఖ్యానము.

2

ఈ - అవై తానుమ్ పుకళుప్పక్కాల్ ౧ “యతోవాచోనివర్తనే” ఎన్నుమ్బడియానవునై ౨. (పుకళైల్లామ్) ఉళ్ళత్తుళ్ళొల్లి, ఇల్లాతతు మెల్లా పిట్టుక్కొణ్ణుశొన్నార్ కళా యిరుక్కి-అతుమెల్లామ్. (పెరుమ్బులుమ్) మికవుమ్. ప్రాయేణ. (పట్టురైయాయ్) పట్టురైక్కై - నెళ్ళిల్ పట్టురైచ్చొల్లుకై. విషయమైప్పారాతే ప్రతిపన్నుతై చొచ్చొల్లుకై.

(పుత్తైన్దే కాట్టుమాల్) పున్నైయైయేకాట్టానిన్దతు. ఇవన్ ప్రతిపన్నుతై చొన్నానాయ్ విషయత్తిల్ స్పర్శియాతే యిరుక్కుమాకిల్, అట్టుతైక్కుప్పన్నైయే కాట్టుమ్బడియెన్నెన్నిల్, రత్నమటియా తానారువన్ “కురువిన్దక్కల్లో డొక్కుమితు” ఎన్టాల్, అవ్వళవాకవితేయివనుక్కిలిల్ ప్రతిపత్తి, అవ్వళి యాలేయతుక్కపద్యమామిడే; అప్పడియే యివన్ పణ్ణుమ్ స్తోత్రమిట్టుతైక్కు అపద్యమాయేతలై క్కట్టుమ్. ఇట్టు తైక్కుప్పన్నైయేకాట్టుకైక్కు నిబన్దనమెన్నెన్నిల్ (పరజ్జోతి) ౨ “నారాయణపరోజ్యోతిః” ఎగ్గెటనడియే, నీ సర్వవస్తు విసజాతీయనాకై యాలే.

౨

జీ.అ|| ధైల్లామ్” ఎగ్గెటనెన్నిన్న; పుకళుత్తా - ఉళ్ళత్తుచ్చొల్లుకై యమ్, ఇల్లాతతై యేటిట్టుచ్చొల్లుకై యమితే; ఆకై యాలే, అవైయిరదైయు మరుళిచ్చియేతార్ (ఉళ్ళలిత్తాది).

“పుకళైల్లామ్” ఎన్ద విడత్తిలే - 3 “స్తోత్రన్నామకిమామనన్” ఇత్యాది ౪ “అన్యత్రాతన్దణోక్తిర్భగవతి” ఇత్యాద్యమ సన్దేయమ్. పట్టురైయాయ్ - అవాచకమాయి ఫలితాన్ద.

పున్నై - అపద్యమ్. పుత్తైన్దే - అపద్యమాయే. తటస్థశబ్దైర్మయెనునదిత్తు పరిహరిక్కితార్ (ఇవనిత్తాది). కురువిన్ద క్కల్ - కావిక్కల్. ఇవనుక్కు-శోతావుక్కు. (అవ్వళియాలేయిలి) “కురువిన్దశిలాసమాశమ్” ఇతిబుద్ధిబోధ్యత్వ రూపమపద్య ముద్దామితే యెన్దపడి. (అప్పడియేయిలి) అపాతతఃస్తోత్రమివభాతి, ఎన్దుతోనిరూప్యమణి అపద్యానహమేవభవతీత్సర్గః. ఆల్ - అవ్వయమ్.

ఇట్టుతైక్కు-భగవద్విషయత్తుక్కు. స్తోత్రస్యావద్యావహత్యేహేతుః (సర్వవస్తువిసజాతీయనాకై యాలేయెన్దతు). ఇట్టేస్తోత్ర త్తినుడైయవపద్యావహత్యత్తిలే సర్వవస్తువి సజాతీయత్వమైహేతువాకచ్చొల్లిల్లు; అవతారికైయిలే సాన్దర్యత్తుక్కు సాన్దర్యమిల్లామై యై హేతువాకచ్చొల్లిల్లు; ఆకై యాలే, ఇరదైయమ్ హేతువాకక్కణ్ణుకొళ్ళతు. “పెరుమ్బులుమ్” ఎన్ద తుక్కు, మికవుమ్, ప్రాయేణ ఇతివాక్యస్వయంభూ-అర్థ ద్వయపరమ్. ఒట్టు-ఉవమైచ్చెటివాతల్. కట్టురైక్కిల్ - నిర్ణయిత్తుచ్చొల్లిల్.

కట్టురైక్కిలి త్యావభ్య, ఒవ్వాతు; పరజ్జోతి - ఇన్దులకు నై ఒట్టురైత్తు - పుకళైల్లామ్ - పట్టురైయాయ్ - పెరుమ్బులుమ్ - పుత్తైన్దేకాట్టుమాలిత్వన్దయః.

౩.

ఆ-ఆ-వి|| ఇట్టుతైక్కు - ఇన్దువిషయత్తుక్కు. భగవానుక్రైన్దపడి, (నారాయణ పరోజ్యోతిరి) “పరోజ్యోతిశ్శబ్దవాచ్యమమ్ నారాయణసెన్దపడి, పరమాత్మశబ్దవాచ్యమమ్ నారాయణనే యెన్దపడి, ఎన్దుతిరట్టిలే. అత్ర - తాకికస్తోత్రస్యావద్యావహత్యేహేతు సర్వవస్తు విసజాతీయత్వమిత్తుచ్చ్యతే. అవతారికాయామ్ - సున్దరరాజసాన్దర్యస్య సాన్దర్యాభావాదిత్తుక్కుమ్; వ్యాధ్యద్వయంభూ-హేతు హేతు మద్భావేనైకహేతుపరంవా, హేతుద్వయపరత్వే, పూర్వాన్దవివక్షయా - అవతారికాన్దోహేతుః; పరజ్జోతిశ్శబ్దవివక్షయా అన్దోహేతుః. ఏకహేతుపరత్వే, పరజ్జోతిత్వంభూ సాన్దర్యాతిశయనైర్వివ హేతుర్భవతి; తత్సర్వపరజ్జోతిత్వంసాన్దర్యాతి శయ ప్రదర్శన ద్వారాతాకికస్తోత్ర స్యావద్యావహత్యంసర్వయతి.

ప్ర-తి. - (ఇరదైయమ్) (కట్టురైక్కిలిత్తాది) (నికల్ పాతమ్కై) “అత్తన్దభక్తియుక్తస్య సకాన్తంనైవచక్రమః.

(ఉన్దురుమ్నియెళి) మానవేద్యావశేధ్యాదే, “ప్రశానితారం సర్వేషామణీయాం సమణీయసామ్ । రుక్మాం స్వప్నధీగమ్యం విద్యాత్పురుషంపఠమ్ ॥ ౧౨౨॥

(పరజ్జోతి) నారాయణానువాకే, “నారాయణపరోజ్యోతి రాత్తనారాయణః పరః. [౧౧]”.

౧॥ తై ఉ - ఆ - ౯

౨॥ నా - ఆ - ౧౧.

౩॥ శ్రీ - స - ౩.

౪॥ రం - స - ౧ - ౨౦.

౮ తిరువాయ్మొళి—3 - ప - ౧ - తి - ముడిచ్చొతి 3 - పా - పరజ్జోతి వ్యాఖ్యానజ్యో.

ఓస్సామీ! లోకమందత్తుత్కృష్టమైన పద్మము బంగారము మొదలైన వస్తువులను నీయతిసుందరములైన దివ్యావయవములకుపమానములు కావు. ఆవస్తువులను నీకుపమానములుగాఁజెప్పి లోకులు చేసేది స్త్రోత్రమంతయు వారివారికిఁదోచినట్లు చెప్పటయే కాక యథార్థముకాదు. అదియునుంగాక, ఆయవస్తువులను నీయతిసుందరమైన విగ్రహమునకుపమానముగాఁజెప్పట నీతిరుమేనును నిందజేయునట్లగుచున్నది.

మూ—పరజ్జోతిని పరమాయ్నిన్ని కల్గొన్దుపిక్ మల్ మోర్ । పరజ్జోతియి నై యిట్టుడియోవినికల్గొన్దు ।
పరజ్జోతి నిన్ను శ్లేషడరులకమ్పడై త్రవేమ్ । పరజ్జోతి కోవిందాపణ్బురై క్కమాట్టేనే ॥ 3 ॥

ఆ.—(పరజ్జోతి) నీయిప్పడి యుక్తి నారెల్లారిలమ్ మేల్పుట్టవర్తియనిన్దు, పిన్దు మల్ మున్నై పోలే యుక్తియారిల్లామై యారే. పడియోవివర్తిక్రయారే పరజ్జోతిశ్శబ్దాభిధేయనాయ్, సర్వజగత్కారణత్వ ప్రయుక్త నిరవధిక తేజస్సైయ్యుడైయనాయ్, నిరవధిక సౌశీల్య విశిష్టనాయునన్దు వున్నుడైయ విష్వగుణ్య శైవక్కుచ్చొల్ల నిలమల్ల వెన్దితార్.

ఆస్య.—పరమాయ్ పరజ్జోతి నీ (3) నిక్ ఇకల్గొన్దుపిక్ మల్ ము (౬) ఓర్ పరజ్జోతి ఇన్దైయిల్ పడి యోవి (౯) నికల్గొన్దు. పరజ్జోతి నిన్ను శ్లే (౧౨) పడర్ ఉలకమ్ పడై త్ర (౧౫) ఎప్పురజ్జోతి కోవిందా పణ్బు (౧౮) ఉరైక్క మాట్టే. (౨౦)

పన్నీ.—ఆనన్దరమ్, సర్వప్రకారాజ్ఞాన్యైతిశయ తై యుడైయపుక్ స్వభావమనక్కుచ్చొల్లముడియాలెన్దితార్.
సర్వస్థాత్పరనాయ్కొన్దు, నిరతిశయతేజోరూపక్, నీ (3) ఉన్దై, యెల్గొన్దు, వేలు (3) పరమాయరుప్ప తొరుపుజ్జ్వలవన్దు, ఇల్లామైయారే, ఉపమానమిల్లాతపడి (౯) వర్తియనిట్కొట, పరజ్జోతిశ్శబ్దవాచ్యనాన ఉక్, సజ్గుల్పత్తుక్కుశ్లే, (౧౨) విస్తీర్ణమాన, లోకతై, సృష్టిత్తు. (౧౫) సృష్టమానలోక త్రిన్దుడైయ స్వభావమనక్కుత్తట్టాతపడిసిక్కిట నిరతిశయాజ్ఞాన్యైతై యనక్కు ప్రకాశిప్పిత్తవ నాయ్, అద్వరత్వతిలక్ష్ణిర్ గోపాలనాది తేజ్జ్వల్యతైయ్యుడైయన! ఉన్నుడైయ విలక్షణ విగ్రహ పారమ్యత్వాయమ్, ఉపమానరాహిత్యాతిశయత్వాయమ్, జగత్కారణత్వ పారమ్యత్వాయమ్, శీలతిశయత్వాయమన్నుడైయ వాజ్జ్వల్య స్వభావతై, (౧౮) ప్పాశురమిట్టుచ్చొల్ల, శక్తనల్లేన్. (౨౦)

అర్థము॥ పరాత్పరుడైన నిరతిశయతేజోరూపుడవు నీవే. (3) నిన్నుదప్ప వేరైన (౬) ఒకశ్రేష్ఠమైనతేజస్సు లేకపోవుటచే ఉపమానములేకనే (౯) యున్నపరజ్జోతిశబ్దవాచ్యుడా! నీసంకల్పనందు (౧౨) వ్యాపించియున్న లోకములను సృజించి (౧౫) నాకు నేవసాయించిన గొప్పతేజస్సుగలవాడా! ఆక్రమణులభుండా! నీయొక్కవిధమును (౧౮) జెప్పటకు శక్తుడవ కాను. (౨౦)

ఈ.—మూన్దామ్మాట్టు. నమ్మక్కల్ ముతలడియిడాతలాకికరై విడుమ్, వ్యావృత్తరేనీర్, వేళినాలోవెన్న; ఎన్నా లేతాక సేళపోమోవెన్దితార్.

(పరజ్జోతిసీపరమాయ్) పరమాయ్-పరజ్జోతిని. పడిపహ్రిలేయూతల్, ఐశ్వర్యత్రిలేయూతలల్పమే మ్మముడైయానొరువనైక్కణ్డార్, “ఉన్దై తేజస్సుడైయానొరువనిల్లై, ఉన్దై యైశ్వర్యముడై యానొరువనిల్లై” ఎన్నర్ కళితే; అజ్జనన్దిక్కే, “ఇనియొరువ్యక్తియిలనైయిల్లై” ఎన్నుమ్మడి పూర్ణమాకపుళ్ళతున్నక్కలి లేయాకై యాలే పరమాయ్ కొన్దుపరజ్జోతిస్సాయురుక్కితాయ్నీ; ౧౨తస్వభాసాసర్వమిదంవిభాతి” ఎన్నిట

జీ-ఆ॥ మూన్దామ్మాట్టు (పరజ్జోతియిత్యాది) “లాకిర్ శొన్న తవన్యమామ్” ఎన్దపనన్దరత్రిలే, “తానురైక్కమాట్టేక్” ఎన్నుమ్మాట, “నీర్ శొల్లమ్” ఎన్దొరువుక్తికిడన్ద తాకేలుమెన్దు తిరుపుళ్ళమ్మల్ శీ యరుళిచ్చెయ్కితార్ (నమ్మక్కలిత్యాది). వ్యావృత్తరేనీర్-మయర్వతిమనలమ్మెలుకైయారే వ్యావృత్తరే నీరన్దపడి. “ఉరైక్కమాట్టేక్” ఎన్దతైప్పల్ ౧ (ఎన్నారేతానిత్యాది).

“పరజ్జోతి” ఎన్నువనైయారో, “పరమాయ్” ఎన్దు విశేషప్పానెన్నెన్న (పడిపహ్రిలేయిత్యాది). ఉత్తనై - ఉన్నుత్తనై. సౌన్దర్యైశ్వర్యగ్ధారోవన్ద పరజ్జోతిష్టజ్జోల్లుకొటతెన్దు కరుత్తు. భగవత్తేజస్సు సర్వోత్కృష్టమెన్ను మిడత్తిల్ ప్రమాణమ్ (తస్య భాసేత్యాది) కళవల్లియిలే.

తిరువాయ్మొళి—3 - ప - ౧ - తి - ముడిచ్చోతి 3 - పా - పరజ్ఞోతి వాఖ్యానజ్ఞాన్.

ఈ.—పడియే. (నిన్నిత్యాది)లోక త్తిత్తన్నోడొత్తారుమ్ తనకు-మేట్టుటారుమనేక రాయరుకుచ్చియ్ తే ఉన కు-సమరాత లధిక రాతలుణ్డో? ఎన్న కు-డవతితే; అజ్జనన్తి కే, ఉన్నె యొళియవేళారు పరజ్ఞోతిస్సిల్లామై యాలే ఉపమానరహితనాయ్ కొండ్డువ ర్తియానిన్తుళ్ళ పరజ్ఞోతిస్సునీ.

తనకు-జ్ఞాడకు-డవనల్లాతానారువనై “నీయేయితే నాట్టు క్కెల్లామ్ కడవాయ్” ఎన్న కు-డవతు; అజ్జనన్తి కే, ఉన్నె యెసఙు-ల్పలవలేశ త్తిలేకార్యాకారమాయ్ కొండ్డువిస్తృతమాకానిన్తుళ్ళ లోకజ్ఞలై యెల్లాముణ్డాక్కిన వెమ్పరజ్ఞోతి. “పుత్ర స్తేజాతః” ఎన్నుమాప్పోలే అపర్మైయుణ్డాక్కినపిన్ను తిరుమేని యిలే పిఱన్ద పుకర్. స్వాభావికమానమేన్దైయతు; కారణత్వప్రయుక్తమానపుకరితు. ఇప్పడియరుక్కి-బ మేన్దైయై యెల్లైకాణిలుమ్. (కోవిన్దా) నీరైతరై కాణిన్దాతా యిరుక్కి-టతు. (పణ్బు) ఉన్నె యెప్రకారమ్. అతెన్నా ట్టుల్లప్పోకాతు, అనుభవిత్రప్పోమిన్దనై. (కోవిన్దాపణ్బురైక్కమాట్టేనే) ౧ “నెజ్జాన్ నిన్దెప్పరితాల్ వెణ్ణె యూణెన్ను మిసచ్చోత్” ఎన్దు, నెజ్జాల్ నిన్దెక్క-వాణ్ణాతతు శొల్లత్తానే పోకాతితే. 3.

జీ-అ-పి - పిన్న. అతుక్కుమేలే. నిన్నికల్దన్దు - ఉన్నె యొళిన్దు. మల్ మల్ పరజ్ఞోతియిన్దైయిల్ - వేళారుపరజ్ఞోతి స్సిల్లామై యాలే. పడియోవినికల్దన్దు - ఉపమాన రహితమాయ్ వర్తిక్కి-ట. “పరజ్ఞోతి - నీ” ఎన్దు “నీ” ఎన్దు-ఇరన్దిడ త్తియిమ్ కూట్టువతు. వడివడు కాలుమైశ్వర్యతాలుమ్ వద్దమేన్దైయై శృతిరేకముఖతాలే దృఢీకరిక్కి-టార్ (నిన్నికల్దన్దువిత్తాదియాలే) ఎన్దుతల్. సర్వశ వస్త్రభావతల్ వద్దమేన్దైయై చొట్టుకొంటెన్దుతల్. “మల్ మల్ పరజ్ఞోతి యిన్దైయిల్” ఎన్దు - విశేష త్తతుక్కు-భావమ్ (లోక త్తిత్తాది).

“ఉలకప్పడైత్త” ఎన్నాతే “నిన్ను శ్చేపడర్” ఎన్దుతుక్కుక్కరుత్తెన్దెన్న (తనకు-జ్ఞాడ విత్తాది). మేలుక్కవతారికైయా తల్. కడవనల్లాతానారువనై-కారణత్వేన కర్తావల్లాత బ్రహ్మకలిరేమొరువనై. “పడైత్త వెమ్పరజ్ఞోతి” ఎన్దుతుక్కు- కారణత్వ ప్రయుక్తమానమేన్దై యాకక్కి-గ్గురుళిచ్చియ్తు; అపరభావియాక, కారణత్వ ప్రయుక్తమాన వశివే తేజస్సాకపుమామెన్దైయై. (పుత్ర స్తే జాతత్తాది) ఉక్తత్తైనిగిమ్తుక్కు-జ్ఞామేలొ పదత్తుక్కు-సగ్గతి (స్వాభావికమానవిత్తాది). (మేన్దైయైయెల్లై కాణిలుమితి) అనేన-పరత్వ మపివత్తున్నశక్యత ఇతిభావన్నుచ్చితే. ప్రకారమ్ - సౌలభ్యమాతల్, కీర్తిక్తమెల్లామాతల్. “ఉరైక్కమాట్టే” ఎన్దుతుక్కు భావమ్ (అతెన్నా విత్తాది). అప్పడిశొల్లప్పోకాతో? వెన్న; కింపునర్నాయ్తాలే సాధిక్కి-టార్ (నెజ్జాలిత్తాది). “పరజ్ఞోతికోవిన్దా” ఎన్దుతు- సమ్పాదనై. (యాయ్మొళి నెజ్జాలిత్తాది) తిరువిరుత్తమ్. అనన్దయ వాశ్వర్యచేష్టితమానతు నేరేనెజ్జాల్ నిన్దెక్క-వరితు; ఆశ్వర్య మేతెన్న; వెణ్ణెయుణ్డా నెన్దుశొల్లప్పట్ట వచకృప్తవచనమెన్దుపాశురార్థమ్.

నిన్ను శ్చే పడరులకన్దొడగ్గి, కోవిన్దా - నీ - పరమాయరుక్కి-ట పరజ్ఞోతి; పిన్నుమ్ - నిన్నికల్దన్దు - మల్ మల్ పరజ్ఞోతి తొడగ్గి, పరజ్ఞోతి యాకై యాలే - పణ్బురైక్కమాట్టేనిత్యన్యాయః. 3.

అ-అ-వి-౨ “నేహనానా సికిచ్చిన” ఇతి ప్రకారేణ - అబ్రహ్మత్తకవస్తునోఽభాహిభానాత్, సర్వప్రకారకత్వాయాత పరజ్ఞోతి తిష్టన్ద్యితిపరజ్ఞోతిశ్చబ్దేనాభిధీయత ఇతివ్యజ్యతే.

ప్ర-తి (పరజ్ఞోతినిపరమాయ్) కతవల్ల్యామ్, [౨-౫]. “సతత్రసూర్యోభాతినచ్చ)తారకం నేమావిద్యుతో భాన్తికుతో యమగ్నిః త్రమేనభాన్తమనుభాతినర్సం తస్యభాసాసర్వవిదంవిభాతి”.

తా|| ఓక్రియః పతీ! నీకుపమానమైన వేరొకవస్తువులేక చావుటచేతను, నీవుజగత్కారణుడవై మిక్కిలి గొప్పవాడవగుటచేతను, (ఇట్లున్నను) ఆక్రితులకుమిక్కిలి సులభుడవగుటచేతను, నిన్నిట్టివాడవని వర్ణించుటకసమర్థుడవైయున్నాను. 3,

౧౦ తిరువాయ్మొళి-౩ - ప - ౧ - తి - ముడిచ్చితి - ర - పా - మాట్టాతే వ్యాఖ్యానజ్ఞః.

మూ. - మాట్టాతేయాకిలుమిష్టలర్ తలై మాళాలనిన్. మాట్టాయమలర్ పురైయున్దిరువురువమనమ్ వైక్క.

మాట్టాత పలశమయమతికొడుత్తాయమలర్ త్తూయ్. మాట్టేనీమనమ్ వైత్తాయమాళాలమ్ వరున్దా తే॥౪.

అ. - (మాట్టాతే) ఇప్పడిభోగ్యనాయున్ద వెమ్మై మానై యిన్దలోకమిమ్మన్దపోకింపడికాణ్డెన్దుకొణ్డిన్నా తాకణార్.

౪.

అన్య. - మలర్ తలై ఇ (౩) మాళాలమ్ నిన్ (౬) మాట్టాయ మలర్ పురైయుమ్ తిరువురువమ్ (౯) మనమ్ వైక్క మాట్టాతే యాకిలమ్ (౧౨) మాట్టాత పలశమయమతి కొడుత్తాయ్ (౧౫) నీ మలర్ తుత్తాయ్ మాట్టే (౧౮) మనమ్ వైత్తాయ్ మాళాలమ్ (౨౧) వరున్దా తే. (౨౨)

పన్నీ. - అనన్దమ్ ఇన్ద వైలక్షణ్యత్తినుడైయ భోగ్యతైయిరే నీఅన్యపరనానాల్, ఆటివిల్లాత జగత్తుక్లేషయాతోవెన్దితార్.

తిరునాభికమలత్తై, తనక్కుత్తలై యాకవుడైయః ఇన్ద (౩) పెరియ జగత్తానతు ప్రాప్తనానపున్దుడైయ (౬) స్వరూప త్తిరేయాయ్ పుష్ప మ్మోలేనుకుమారమాన తిరుమేనియై (౯) నెన్జ్జేల్వైక్కక్క అనాదియాకమాట్టాతిరుక్కచ్చియ్ తేయుమ్ (౧౨) విగ్రహానుసంధానత్తుక్క యోగ్యమల్లాతపల్ శమయజ్ఞానన్దలై కొడుత్తాయ్ (౧౫) నీతాన్ వికసితమానతిరుత్తుభాయినిడత్తిల్ (౧౮) నెన్జ్జే వైత్తు భోగప్రసక్తనానాల్ ఇన్దమహాలాకమ్ (౨౧) అన్యపరమాన్దక్లేషయాతో (౨౨) క్లేషతై విడమి తేయెన్దుకరుత్తు. మాడు-ఉడమ్. మలర్ తలై - మలర్ తై లెన్దుకుమ్. ౪.

అర్థము. నాభికమలమును తనకుత్పత్తిసానముగాఁగల ఈ (౩) గొప్ప లోకము నీయొక్క (౬) నిధివలె (జ్ఞానమై) పుష్ప మువలె (నుకుమారమై) ఉన్నతిరుమేనును (౯) మనస్సునం దుంచటకు శక్తిలేకుండన న్నప్పుడును (౧౨) నిన్ననుసంధించుటకు యోగ్యతలేని పలువిధములైనమతములయందు బుద్ధినిచ్చితివి. (౧౫) నీవు వికసించియున్న తిరుత్తుభాయివందే (౧౮) మనస్సునుం చియుంచి. గొప్పలోకము (౨౧) కష్టపడదా? (౨౨).

౪.

ఈ. - నాలామ్బట్టు. తామ్ “ఉరైక్కమాట్టే” ఎన్టార్, ఇవన్దుడైయభోగ్యతాతిశయమిరున్ద పడియాల్ శిలరా లేకిట్టలాయిరున్దత్తిలై; ఇనిసంసారికళిమ్మన్దు నోవుపట్టుప్పోమి త్తనై యాకాతే ఎన్దుఅత్తుకరుడైయ అత్రికిన్ మికుతివేళువిక్కప్పే శుకితార్.

(మాట్టాతేయిత్యాది) నిన్ మాట్టాయమలర్ పురైయుమ్ తిరువురువమ్ మనమ్ వైక్క - ఇష్టలర్ తలై మాళాలమ్ - మాట్టాతే యాకిలుమ్. (నిన్మాట్టాయ) ఉన్నిడత్తిరేయాన. ఉన్బక్కలిరేయాన. మట్టై - “మాట్టు” ఎన్దు నీట్టిక్కిడక్కిఱతాయ్, ౧ “మధ్యఉత్పః” ఎన్దిటపడియే మధుస్యన్దియాకై యాలే నిరతిశయభోగ్యమానతిరు మేనియైయెన్నుతల్. ఇష్టలర్ తలై మాళాలమెన్దిటతు - మాట్టావైక్కునిబన్దనమ్ సృజ్యత్వకర్తవశ్యత్వజ్జేన్దై.

జీ-౪-నాలామ్బట్టు (మాట్టాతే యిత్యాది). స్వానుభవత్తైవిట్టు సంసారికళిమ్మన్దువలె నెన్దుశ్చెన్దుమతు ౨ “యత్తనాన్యత్వశ్యతి” ఎన్న మ్మడియాన విషయవైలక్షణ్యత్తుక్క కొత్తైయన్దు వెన్న (తాన్దురైక్కవిత్త్యాది). భోగ్యతాతిశయ మెన్దుతు - “మలర్ తుత్తాయ్ మాట్టేనీ” ఎన్దుత్తైప్పన్దు వాతల్, “నిన్మాట్టాయ మలర్ పురైయున్దిరువురువమ్” ఎన్దుత్తైప్పన్దు వాతల్. మున్దిస పక్ష త్తిల్, భోగ్యతాతిశయమ్ - భోగప్రావణ్యమ్. ద్వితీయ పక్ష త్తిల్, యథాస్థిత ఏవార్థః.

ఆవ్యయిక్కి తార్ (నిన్మాట్టాయ విత్త్యాది). “మాట్టు” ఎన్దుత్తుక్కగ్గరైయమ్ - ఇడముమ్ తేనమ్ నిధియుమ్. మున్దిసపక్ష త్తిల్ “మాడు” ఎన్నుత్తై - “మాట్టు” ఎన్దిటతు. మాడు - ఉడమ్. మట్టు - తేన్. మాడు - నిధి. ద్వితీయమర్థమానా (మట్టైమాట్టైయిత్యాది).

౧॥య . ౨. ఆప్ట-౪.ప్ర.

౨॥ ఛాం. ఉ. ౪ - ౨౪.

తిరువాయ్మొళి—3 - ప - ౧ - తి - ముడిచ్చోతి-ర - పా - మాట్టాతే వ్యాఖ్యానం.

৯৯

ఈ మాటై మాడాయ్, నిధియాయ్; ఉన్నదైయ, నిధిపోలేళ్లాఘ్యమాయ్, పుష్పహాసనుకుమారమాయరున్దు
శృతిరుమేనియిలేనెట్టైవైక్క, తిరునాభికమలత్తైయడియాకవుడైత్తాన ఇప్పుహాపృథివియానతుమాట్టా లేయాకి
లుమ్. ఆకిలుమెట్టతు - మాట్టాతిరుక్కచ్చెయ్ లేయెన్దపడి. ఇతుతానేహారుమితే అన్దమ్; కర్తసంసృష్టరానచే
తనర్కు, కర్తసమ్బన్ధమన్దలనుభవిక్కుముత్తిరుమేనియిలే నెట్టైవైక్కహాకాతిత్తే; అవ్వనన్దత్తుక్కుమేలే
(నిత్తిరువురువమ్మనమ్మవైక్కమాట్టాతపలశమయమతికొడుత్తాయ్) ఉత్తిరుమేనియిలేనెట్టైవైక్కమాట్టాతవై
యాయ్, అవై తాపలవాయిరుక్కిఱ, సమయముణ్ణు - మతాన్దరజ్జళే; అవన్దనన్బక్కులిలేనెట్టైవైక్క ప్పణ్ణినా
య్. తిరువురువమ్మనమ్మవైక్కఎన్గిఱవిడమ్కీర్ మేలిరన్దెడ త్రిలుమన్వయిక్కిఱతు. ఉన్దిరుమేనియిలేనెట్టై వైక్కవా
ణ్ణాతపడిబాహ్యమానపలశమయమతిభేదజ్జళైయమ్ పణ్ణినైత్తాయ్.

పక్షేయునై యతీయమాట్లాత సంసారికభుక్కు మతిభేదజ్ఞతై యుణ్ణాక్కినాయ్; ఇవైయి త్తనై యమస త్సమమామితే నీ తాని వల్లమ వన్దుక్కిలమ్మడియిరున్దాయాకిల్. (మలర్ త్తుళాయ్ మాట్టేనీమసమ్మవై త్తాయ్) ఉత్తిరువుళ్ళత్తైయమ్ కాల్ త్తాప్పన్దవల్ల తిరుత్తుళాయ్ తోడక్కుమానభోగ్యజాత త్తిలేతిరువుళ్ళత్తైవై త్తాయ్. ఇత్తాల్ - ఉన్నుడైయ భోగ్యతై శిలరాల్ కిట్టలాయిరున్దతో! వెన్ట పడి. “మాడు” ఎన్నిట తై - మాట్టెన్దుకిడక్కి అతాయ్, మాడు - ఇడమ్. అతిన్బక్కలిలే యెన్ట పడి.

(మా గౌలమి త్యాద్రి) ఇమ్మహాపృథివియానతు ఇజ్జనోనోపుపట్టేపోమి త్తనైయాకాణే. కర్మవశ్యరాశ్త

జీ-అ-శ్రుతీయమధ్యమాహ(మాట్టెనూడాయి త్యాది). తలై యెన్జు - కారణమాయ్. తిరునాభిక మలత్తైక్కారణమాక వుడైయభాల మెన్జు పడి ఇళాల్ మ్ ఎన్నామల్, “ఇమ్మలర్ తలై మా ఇళాల్ మ్” ఎన్జు విశేషక్రితలై న్నెన్న (ఇమ్మలర్ తలైయి త్యాది). “ఇమ్మలర్ తలై మా ఇళాల్ మ్ నికమాట్టాయ్” ఇత్యారభ్య, “మాట్టా తేయాకిలమ్” ఇత్యస్యభావమాహ (ఇతు తానేయి త్యాది). ఏత దేవవిప్రుణోతి (కర్త సంస్కృష్టరాన విత్యాది). ఏతద్వాక్యానంతరే (ఇతు తానేపారుమి తే యన్దమ్) ఎన్జు వాక్యమనుసంధేయమ్. మలియెన్జు - మనసాతల్, జ్ఞానమాతల్. మనస్సెన్జునర్థమ్ (ఉన్జిరు మేనియిలే యి త్యాది). “మాట్టాత” ఎన్జుతు - శమయత్తుక్కు విశేషణమ్. తిరు మేనియిలే నెన్జైకైక్కు మాట్టాత వైయాయ్ - తిరు మేనియిలేకోక్కిల్లాత వైయాయ్. శమయన్దళితే - శాన్దగ్గళితే. యన్జు, “మనమ్ వైక్కు మాట్టాత” ఎన్జెయారే, సమయన్దళురువర్ కలైచ్చొన్జువుమామ్. “తిరువురువమ్మనమ్ వైక్కు” ఎన్జెఱుమతు - “మాట్టా తేయాకిలమ్” ఎన్జుత్తోడేయన్వయిత్తితే యెన్న (తిరువురువమ్మనమ్ వైక్కు వెన్జెవివమి త్యాది). “మలి” ఎన్జు - జ్ఞానమెన్జు పక్షతైయరుళిచ్చెయ్కెఱార్ (ఉన్జిరు మేనియిలేయి త్యాది). ఇన్దపక్షత్తిల్, “మనమ్ వైక్కు మాట్టాత” ఎన్జు - క్రియావిశేషణమ్. మనమ్ వైక్కు వొన్జాతపడియిత్త్యధి. పలశమయమతిభేద గ్గళితే - శమయన్దళ వియాక వున్జానబున్దిభేదగ్గళితే. క్షేత్రామక్టాక్షిత్తు మేరుక్కవతారికై (పదేయమ్ వైయి త్యాది). ఇవైయెత్తనైయమ్ మెన్జుతు - సృజ్యత్యాదికళ్. కేనమ్, కుట్రాయ్ ఎన్నాతే, “మలర్ కుట్రాయ్” ఎన్జుత్తైప్పల్ (ఉన్జిరువుళ్ళుత్తైయ్ మి త్యాది). తిరుక్కుట్రాయ్ - భోగ్యజాతత్తుక్కెల్లానుపలక్షణమెన్జుపడి. ఇన్జొలెన్జుతు-క్రీడోకపదగ్గళెల్లానల్ తై. యమ్ కటాక్షిత్తాతల్, క్రిడోపదమాశ్రుత్తైప్పల్ నాతల్. ఇన్దదీప్తీయపక్షత్తిల్, ఉన్జుడైయభోగ్యతై యెన్జుతు - భోగప్రావణ్య మెన్జుపడి, “మాట్టే” ఎన్జుల్ - ఇవ్విగ్గతైక్కాట్టుమ్మడి యెన్జు నేయెన్న (మాడ్లెఱువి త్యాది). వరున్దా తే-వరున్దియేపామి త్తవైయకాతే. నోవుపట్టేపొక్కెక్కు మేతుక్కలైయమ్, నోవుపమమ్ ప్రకార గ్గళితైయమ్ పాట్టిన్దగ్గళితే క్కుటాక్షిత్తరుళిచ్చెయ్కెఱార్ (కర్తవశ్యరాకై యారేయి త్యాది). కర్తవశ్యరాకై యారేయెన్జుతు - “ఇమ్మలర్

౧౨ తిరువాయ్మొళి-౩ - ప - ౧ - తి - ముడిచొచ్చితి - ౫ - పా - పరున్దాత వ్యాఖ్యానశ్లో.

యా లేతా నేయున్కులి లే నెట్టెవై కుమాట్టిన్ శిలర్; అతుక్కుమేలేనీపలవిలకగడికలై యుముణ్డాకివై తాయ్;
నీయో!, నిరతిశయభోగ్యజాత త్తిలే ప్రవణనానాయ్, ఉనై విట్టాన్ పినై ౨, ౧, “బుద్ధినాశాత్ప్రణశ్యతి” ఎన్నుమ్
విషయన్కులిన్ ఇవర్ కళే ప్రవణరాయ్, ఇజ్జనేనోవుపట్టేపోమి త్తనై యాకాతే. ౪.

టీ-౨-తలైమాళాలమ్” ఎన్టైప్పన్ ౧. (ఉన్నైవిట్టాలిత్యది) ౧ “ధ్యాయతో విషయాన్వంశస్సన్తే మానజాయతే! సజ్జాత్సజ్జాయతే కామః
కామాత్సోభోభిజాయతే! శ్రోధాద్భవతి సమ్రాహస్సమ్రాహోత్సృతివిభవః | స్మృతిభంకాద్బుద్ధినాశోబుద్ధినాశాత్ప్రణశ్యతి” ఇతిగీతా
సుద్వితీయే, ౧౬ మాట్టాయమలర్ పురైయమ్ తిరుపురుషమ్ మనమ్ వైక్క - ఇన్దులర్ తలైమాళాలమ్ - మాట్టాతేయాకిలమ్ - తిరుపురు
షమ్ మనమ్ వైక్క మాట్టాత పలశమయమతికొడుతాయ్ ; మలర్ తుమ్రాయ్ తొడజ్జి, వరున్దాతేయిత్యన్వయః. ౪.

ప్ర-తి.—యజుషిద్వితీయేష్వకే చతుర్థప్రశ్నే, “తదస్య సయమభిపాఠో అశ్యాంసరోయత్ర దేశయవోమదన్తి ఉగుక్రమస్యసహి
బస్థుతిథావిష్టాపదేపరమేమధ్యఉత్సః”. (మాళాలమ్ వరున్దాతే) భగవద్గీతాసుద్వితీయేధ్యాయే, “ధ్యాయతో విషయాన్వంశస్సన్తే
మానజాయతే! సజ్జాత్సజ్జాయతే కామః కామాత్సోభోభిజాయతే || ౬౨ || శ్రోధాద్భవతి సమ్రాహస్సమ్రాహోత్సృతివిభవః | స్మృతి
భంకాద్బుద్ధినాశోబుద్ధినాశాత్ప్రణశ్యతి || ౬౩ ||”. ౪.

తా. ఓక్రియఃపతీ ! ఈచేతనులు, అతిభోగ్యంబైన నీతిరుమేమననుసంధించుటకసమర్థులైయుండగా, అటుపిమ్మట, నీవనేకమ
తములనుగల్పించి వారికున్నజ్ఞానమునుగూడఁజేడఁగొట్టి నీవు మేలైననుభిముననుభవించుచుంటివి. ఎవ్వడీచేతనులునిన్నాశ్రయించుటకు
మార్గంబేమి? ౪.

మూ.—పరున్దాతపరున్దవత్తవలర్ కతిరి శుడరుడమ్బాయ్ | పరున్దాతశ్శానమాయ్ పరమ్బిన్బిముళులియన్దాయ్ |
పరున్దాలనికల్ కాలజ్జి కాలమాయులకై | యెరున్దాకవళిప్పాయ్ శీరెజులక్క ప్పొతువనే || ౫.

ఆ—(పరున్దాత) “ఇప్పడియెన్నతవన్సుపణ్ణిప్పెన్ ౧౦” ఎన్నుమ్బడి అతికల్యాణమాయ్, స్వాభావికమాయ్, నిరతిశయతేజోమయ
మాయబద్ధులిరువుడమైయుండెయనాయ్, స్వాభావికాసజ్గుచిత్తదివ్యజ్ఞానవిశిష్టనాయ్, సర్వకాలము మొరుపడియే సర్వాత్తరక్షణైక
స్వభావనా యిరున్దవున్దుడైయగుణగ్గలై నానెగ్గేముడియచ్చొల్లువతెన్గితార్. ౫

అన్వ.—పరున్దాత అరుమ్ తవత్త(౩)మలర్ కతిరి శుడర్ (౬)ఉడమ్బాయ్ పరున్దాత శ్శానమాయ్ (౯) పరమ్బిన్బి ముళు
తు(౧౨)ఇయన్దాయ్ పరున్దాలమ్ పిక్క కాలమ్ కళికాలమాయ్ ఉలకై (౧౫)ఒరున్దాక అళిప్పాయ్ శీర్ (౧౮)ఎన్దు ఉలక్క ఒతువన్ (౨౧).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఏవంవిధవైలక్షణ్యయుక్తనానవున్ గుణగణగ్గలై యెన్డనేముడియచ్చొల్లువతెన్గితార్.
యత్న సాధ్యమన్తియిలేఁజుతెఱ్ఱరియ ౬ పన్నీనుడై యఫలమెన్నలామ్బడి(౩)వికసితమానప్రభేయైయుండెత్తాన తేజస్తత్వజై(౬)వడివాక
వుడైయవనాయ్ యత్న సిద్ధమన్తియే స్వాభావికమాన జ్ఞానత్వైయుండెయైయాయ్ కొన్దు(౯) పరిచ్ఛేదమ్ ఇల్లాతపడి సర్వపదార్థ త్తిలుమ్ (౧౨)
వర్తిప్పానాయ్ కాలత్రయ త్తిలుమ్ సన్నహితనాయ్ లోకజై(౧౫) ఒరుపడిప్పడ రక్షిక్కుమవనే! ఉన్నుడైయ స్వరూపాజ్ఞాన్వైత్తలమ్
జ్ఞానోజ్జ్వల్యత్తలమ్ వ్యాప్తియాలమ్ రక్షణత్తలముళుగుణగ్గలై (౧౮)ఎన్డే ముడియ శొల్లువేన్ (౨౧) ముడియచ్చొల్లు ముడియా తెన్దుకరు
త్తు, ఉలక్క - ముడియ. ౫.

అథమ—శ్రమలేక వచ్చెడిమిక్కిలి దుర్లభంబగు తపస్సుచే సంపాదించఁదగిన(౩)వికసించుచున్న కిరణములుగల తేజోమయమైన,
(౬) తిరుమేనుగలవాడవై శ్రమలేకయే ప్రాప్తమైన జ్ఞానముగలవాడవై (౯) అవధి లేక సర్వపదార్థములయందును (౧౨) వ్యాపించి
యుండువాడవై భవిష్యత్కాలమునకును వర్తమానకాలమునకును భూతకాలమునకును నిర్వాహకుడవై లోకమును (౧౫) ఒకవిధముగా
రక్షించువాడవై ననీయొక్క గుణములను (౧౮) ఎక్కడ పూర్ణముగాఁజెప్పెదను? (౨౧).

తిరువాయ్ మొట్టి - 3 - ప - ౧ - తి - ముడిచోటి - ౫ - పా - వరున్దాత వ్యాఖ్యానం.

౧౩

ఈ - అజ్ఞామ్బట్ట. మూన్దామ్బట్టకు - మిప్పాట్టకు - మనేరేసగతి; నాట్టారింపునడుపు ప్రసక్తాత్పస్తమి తనై. ౧ - "కోవిన్దాపణ్బరై క్క-మాట్టేనే" ఎన్దుశొల్లువానే? నాట్టార్ పేరింపుడిడిగ్గిడిర్, మయర్వఱమ తినలమైలుకై యారేసీర్ వ్యావృత్తరే; నాట్టారిల్ వ్యావృత్తరానవళవేయో? ౨ విణ్ణుళారిలమ్ వ్యావృత్తరే; సీర్ నమైప్పేళ మాట్టిరో? వెన్న; ఎన్నై వ్యావృత్తనాకి-నాయ్ తనై యల్లతుడనై సావధియాక్కిల్ శీల్లయేయై తార్.

(వరున్దాత విత్యాది) ఇవ్వడివ్వుకై యెన్నా లేతా? పేళలాయరున్దతో? (వరున్దాత వరున్దవత్త) స్వాభావిక మాయ్ వరున్దతాయ్, మికవుమ్ వికసితకిరణ తేజోరూపనాయ్. తప - మికుతి.

తిరుమేనియైక్కణ్డవాణ్, "అరియతపఃఫలమో" ఎన్దుతోల్ శీయిరుక్కుమ్; శిఱితవగామి త్తవాణ్, "బరు

జీ-ఆ-అజ్ఞామ్బట్ట (వరున్దాత విత్యాది). మూన్దామ్బట్టి లిప్పాట్టకే - ధమ్ (విణ్ణుళారిలమ్ వ్యావృత్తరెన్దతు). పదావతారికై (ఇవ్వడివ్వుకై యిత్యాది). "వరున్దాతవరున్ద తపత్త ఎన్దు పదచ్చేదమాక్కి యర్థమ్ (స్వాభావికమిత్యాది). ఆత్తు - ఆ - శారీయై - అవ్యయమెన్దపడి. యద్వా వరున్దాతతాయ్ - స్వాభావికమాయ్, అరున్దవత్త - అరియతపఃఫలమాయరున్దతాయెన్దరాన్దరమ్ వివక్షితు; "వరున్దాత" ఎన్దువైత్తు, "అరున్దవత్త" ఎన్దుల్ వ్యాహతమన్దు? వెన్న (తిరుమేనియైయిత్యాది). ఇన్దపక్షత్తిల్,

అ-ఆ-వి-అజ్ఞామ్బట్ట (వరున్దాత విత్యాది) (మూన్దామ్బట్టకు - మిప్పాట్టకు) నేరేయైన్దయారేక్షిత్వాత్పాడుమ్ సగతియైన్దుతోన్దు క్కెతు. నేరేసగతి - ౧ - "కోవిన్దాపణ్బరై క్క-మాట్టేనే" ఎన్దుశొల్లువానే? *మయర్వఱమ తినలమరుళి పెన్దుకై యారేసీర్ వ్యావృత్తరేనాట్టారిల్, ఆకై యారే సీర్ నమైప్పేళమాట్టిరోవెన్న; ఎన్నై వ్యావృత్తనాకి-నాయ్ తనై సావధియాక్కిల్ శీల్లయేయై తార్. అనన్దరప్పాట్టరేసగతి. నాట్టార్ పేరింపుడిడిగ్గిడిర్ నాట్టారిల్ వ్యావృత్తరానవోపాతి విణ్ణుళారిలమ్ వ్యావృత్తరేసీర్ ఆకై యారేసీర్ పేళావిడిల్ నమైత్తన్దు పేటింపు అనపిన్దునమైప్పేళమాట్టిరోవెన్న; ఎన్నై వ్యావృత్తనాకి-నాయ్ తనై సావధియాక్కిల్ శీల్లయేయై తార్. ఎన్దుజ్జనే పారుకాకక్కడవతు. (ఎన్దుశొల్లువానే) (వ్యావృత్తరే) (డిడిగ్గిడిర్) (విణ్ణుళారిలమ్ వ్యావృత్తరే) (మాట్టిరో) ఎన్దుయోజిప్పతు. నాట్టార్ పేటింపు వెన్దితు "పుత్తైన్దైక్కాట్టుమార్" ఎన్దుతైప్పల్; నమక్కవద్యావహారాకై యారే అవర్కకుక్కు వరుకిఱవింపువుడిడిగ్గిడిర్, వ్యావృత్తరానసీర్ "మాట్టే" ఎన్దునాన్దు ఎన్దుజ్జనేయోజిక్కవుమామ్. మూన్దామ్బట్టకు - మిప్పాట్టకు - వికేపమ్ (విణ్ణుళారిలమ్ వ్యావృత్తరేసీరెన్దతు). ౨ - "పాఱ్డల్ పామ్మదై మేల్ పళిక్కొణ్డరుళుమ్ శీతనై యేతోళువార్ విణ్ణుళారిలమ్ శీరియరే" ఇతి ప్రకారేణ భగవదనుభవవిరోధిదేశే నిత్యసూరివర్ణగవదనుభవంకుర్వాణాః కీలేతిభావః.

పదావతారికై (ఇవ్వడివ్వుకై యిత్యాది) యద్వా అభిధానాశక్తాహేతుగర్భమ్ "వరున్దాత" ఇత్యాదికమిత్యభిప్రాయేణాహ (ఇవ్వడివ్వుకై యితి). యద్వా "శీరణ్బులక్కవోతుపణ్" ఎన్దుతైక్కటాక్షితు (ఇవ్వడివ్వుకై యెన్నా లేతా నెన్దితార్). వరున్దాతవరున్ద - వరున్దాతేవరున్దతాయ్. ఇత్తైయరుళిచ్చయేతార్ (స్వాభావికమాయ్ వరున్దతాయెన్దు) "తప" ఎన్దు తినర్థమ్ (మికవుమెన్దు). మికవుమ్ వికస్సరకిరణ తేజోరూపమాన విగ్రహమయైనాయెన్దపడి. ఇన్దపక్షత్తిల్ "వరున్దాతవరున్ద తపత్త" ఎన్దుపదచ్చేదమ్. "తపత్త" ఎన్దు తిరే, "ఆత్తు, ఆ" ఎన్దు - శారీయైచ్చోల్. వరున్దాతతాయ్ - వరున్దిలభిక్కుప్పదాతతాయ్; అతావతు - స్వాభావికమాయ్, అరియతపస్సి నారేవాయ్ తతాయరుక్కిఱ, మలర్కతిరి శుడరుడమ్మయెన్దరాన్దరమ్ వివక్షితు; "వరున్దాత" ఎన్దువైత్తు, అరున్దవత్త ఎన్దుల్ వ్యాహతమన్దు వెన్న (తిరుమేనియైయిత్యాది) ముతల్ వాక్యమ్ - ఆపాతప్రతీతి. ఇరణ్డమ్ వాక్యమ్ - నిరూపితునీధి తనర్థమ్. ఇన్దపక్షత్తిల్

౧౪ తిరువాయ్మొళి-3 - ప - ౧ - తి - ముడిచొత్తి - శ్లో - పా - వరున్దాత వ్యాఖ్యానశ్లో.

ఈ-తపఃఫలమల్ల, సహజభాగ్యఫలమ్” ఎన్ఱుతోడ శ్రియరుక్కుమ్. (మలకతిరిశుడరుడమ్బాయ్) వికస్వరకిరణ తే జోదూపమాయ్ అతుతన్నిల్ మణ్ పల్లై క్కళిత్తు రజస్తమోమిశ్రమాయరుక్కై యన్ఱిక్కే, శుద్ధసత్త్వమయ మాయ్ నిరవధిక తేజోదూపమాయ్, ఆత్మగుణజ్ఞుక్కుమ్ ప్రకాశకమానదివ్యవిగ్రహత్తైయుత్తై యనాయరుక్కు మిరుప్ప. కర్తనిబద్ధసమానదేహజ్ఞేపొల్లటే; ౧ క్కచ్చాగృహీతమానతిరుప్పతు. అన్ఱదాదికళుడై యశరీరజ్ఞే, పాపత్రాలేయాయరుప్పనశిలపుమ్ పుణ్యత్తాలేయాయరుప్పనశిలపుమ్ ఉభయత్తాలేయాయరుప్పన శిలపుమా యరుక్కుమిడే. ౨ ‘నాకారణా త్కారణాద్వాకారణా కారణాన్నచ’ అకారణమెన్ఱిటతు- కార్యతై. కారణ

జీ-ఆ-“అరున్దవత్తవరున్దాత” ఎన్ఱున్ఱయమాతల్. “కతిరిశుడరుడమ్బాయ్” ఎన్ఱుత్తుక్కుభామ్ (అతుతన్నిల్ మణ్ పల్లై యిత్యాదివాక్యమ్). గుణప్రకాశకత్వత్తు క్కడియే తెన్ఱు (కర్తనిబద్ధనేత్యాది). ఇన్ఱర్థత్తుక్కుమేలే ప్రమాణమ్ శొల్లువారాక ప్రమాణార్థత్తై మున్ఱుటరుళిచ్చెయ్ కిటార్ (అన్ఱదాదిత్యాది). అతావతు ఆకమెన్ఱు - దుఃఖమాయ్ అరణమెన్ఱు - ప్రాపకమాయ్ దుఃఖప్రాపకమాన పాపత్తై చ్చొల్లుకి టతు (అకారణమెన్ఱు). కిమ్ ఎన్ఱు - సుఖమాయ్ అరణమెన్ఱు - ప్రాపకమాయ్ సుఖప్రాపకమానపుణ్యత్తై చ్చొల్లుకి టతు (కారణ మెన్ఱు). కారణాకారణమెన్ఱు - పుణ్యపాపకళై చ్చొల్లుకి టతు. హేవ్యాపి, తవశరీర గ్రహణమ్, అకారణాన్న - దుఃఖప్రాపకా త్పాపాచ్చనభవతి; కారణాన్న - సుఖప్రాపకాత్పుణ్యచ్చనభవతి; కారణాకారణాన్న - ఉభయచ్చనభవతి. స్థావరాదిశరీరపరిగ్ర హః కేవలంపాపాల్, దేవాదిశరీరపరిగ్రహః కేవలాత్పుణ్యత్, మనుష్యశరీరపరిగ్రహస్తాభయత్. ఏవమ్ తవశరీర పరిగ్రహః ఏత్తైర్నభ వతి కేవలంధర్మత్రాణాయేత్తర్థః. ఇన్ఱ వర్థమ్ పిల్లై యెగ్గళాత్వా నరుళిచ్చెయ్ తతు. ఇత్తైయనుసరిత్తు ఇన్ఱిన్ఱ త్తిరేయప్పడి యరుళిచ్చెయ్ తతు. పిల్లైయెగ్గళాత్వా నరుళిచ్చెయ్ తతిన్ఱ మార్యమున్ఱు; అతావతు అకారణమ్ - ఆన్ఱయోజనమ్; దుఃఖమ్. కారణమ్ - ప్రయోజనమ్; సుఖమ్. కారణాకారణమ్ - ఉభయమిన్ఱమ్. నారకియైప్పోలేపాపకలానుభవత్తుక్కాకమెన్ఱున్ఱుడైయ శరీరపరి గ్రహమ్, స్వర్గియైప్పోలే పుణ్యఫలానుభవార్థముమన్ఱు; మనుష్యాదికళైప్పోలే ఉభయఫలానుభవార్థముమన్ఱు; కిన్ఱ కేవలంధర్మత్రాణా యేతి. ఇప్పడి యెగ్గళాత్వానరుళిచ్చెయ్ త వర్థవ్యయ మొళియత్కేయార్థమ్ (అకారణమెన్ఱిటతిత్యాది). ఇదం చ సప్తావ్యయే ౨౦ శే

ఆ-ఆ-వి. “వరున్దాత అరుమ్తవత్త” ఎన్ఱుపదచ్చేదమ్. “అరున్దవత్తవరున్దాత” ఎన్ఱున్ఱయిక్కవుమామ్. “వరున్దాత” ఎన్ఱుతోడ శ్రియరుక్కు వికేవణమ్. (శిఱిలత్యాది) “తవసుక్కిత్తనైయన్ఱై” ఎన్ఱుపడి. సహజమ్-స్వాభావికమ్ తత్ఫలమెన్ఱైయారే-ఫలముమ్ స్వాభావికమెన్ఱుపడి. భాగ్యఫలమెన్ఱుతు పెఱుతఱ్ఱియ తెన్ఱుతోన్ఱుత్తక్కాక. యద్వా సహజభాగ్యఫలమెన్ఱుతు 3 “నిత్యం ప్రియాస్తవతు కేచన తేపినిత్యాః” ఎన్ఱిటపడియే నిత్యేచ్చాస్థిమెన్ఱుపడి. ఇన్ఱవాక్యమ్ వరున్దాతవిత్తాత్పర్యమ్. “కతిర్” ఇత్తుక్కై పునశ్చ “శుడర్” ఇలివక్తవ్యం కిమిత్త్యత్రాహ (అతుతన్నిలితి). యద్వా “కతిర్” ఎన్ఱుమ్ - తేజస్సాయ్, “శుడర్” ఎన్ఱుమ్ - తేజస్సనాల్ - మికవుమ్ తేజస్సైయుడై తెన్ఱుపడియన్ఱై; ఇతు “తవత్త” ఎన్ఱు మికవుమ్ ఎన్ఱు మున్ఱిసపాయళిలే మాడుమ్మడి యెన్ఱైన్ఱుశజ్జిత్తు, ఉళ్ళోడుపుఱమ్బాడు నెయ్తి టుగ్గినాప్పోలేయరుక్కుమ్ తైప్పల్ చ్చొల్లుకి టతెన్ఱిటార్ (అతుతన్నిలుమెన్ఱుతోడజ్జి). మణ్ పల్లై మున్ఱానే రజస్తమస్సుక్కుళ్. (మణ్ పల్లై క్కళిత్తు) ఎన్ఱుత్తుక్కు వ్యాఖ్యానమ్ (రజస్తమోమిశ్రమాయరుక్కై యన్ఱిక్కేయెన్ఱు) లాకికమణిద్యుమణ్యాదితేజఃపదార్థవ్యా పృత్తర్థమితిభావః. కతిర్ - కిరణమ్; శుడర్ - శుద్ధసత్త్వమయమెన్ఱుమ్ ప్రకాశకమెన్ఱుమర్థమ్.

ఆర్వాత్తనాన్ఱిన్ఱరావపహకరుడైయవిగ్రహత్తుక్కివ్యాకారమెల్లాజ్ఞాదుమావెన్ఱు; ౪ “సజ్జేయాన్ఱుపతిజాయమానః” ౫ “పిఱ ప్పాయుళివరుమ్” ఎన్ఱిటపుకరై - “శుడర్” ఎన్ఱిటతాకవుమామెన్ఱిటార్ (కర్తనిబద్ధసమానవెన్ఱుతోడజ్జి భక్తానామెన్ఱిటపడియెన్ఱు మళవాక). గుణప్రకాశకత్వత్తు క్కడియే తెన్ఱు (కర్తనిబద్ధనేత్యాది). ఎన్ఱుతల్. అశవా ౬ “నతదస్త్రీపృథివ్యాంవాదివిదేవేషువాపునః” సత్త్వ ప్రకృతిజైర్నక్షత్రంయదేభిస్సృత్తిభిరుడై” ఎన్ఱిరుక్కుక్కుదుమా? వెన్ఱు (కర్తనిబద్ధనేత్యాది) ఎన్ఱువుమామ్.

౧||వి-పు-గి-౬౦౪. ౨||వై-పు-గి-ఆ-౮౯౪. ౩||వై-స్త-౩౬. ౪||య-ఆ-౩-ప్ర-౮-ఆ-౧. ౫||౬-౨. ౬||భ-ద్గి-౧౮-౪౦.

తిరువాయ్ మొట్టి - 3 - ప - ౧ - తి - ముడిచ్చొతి - ౫ - పా - వరున్దాత వ్యాఖ్యానశ్లో.

౧౫

ఈ-మెన్గిటతు-మూలప్రకృతియై. కారణాకారణమెన్గిటతు-మహదాదికలై. అన్తియేసుఖశరీరమో! దుఃఖశరీరమో! ఉభయత్రాలుమానశరీరమో! కమ్-సుఖమ్. అకమ్-దుఃఖమ్. దుఃఖమ్ కారణమో! సుఖమ్ కారణమో! సుఖ దుఃఖజ్జిలిరణ్ణుమ్ కారణమో! వెన్నిల్; ఇవై ఇత్తనైయుమన్టు (శరీరగ్రహణంప్యాపిత్) సర్వగతనాయ్ జగచ్చరీర నాయ్ రుక్మిణ నీ శరీరగ్రహణమృణ్ణుకిటతు (ధర్మత్రాణాయ కేవలమ్) ౧ “కాణవారాయ్” ఎన్టువిడాయ్ త్తిరుప్పావ్ కణ్ణునుభవిక్కైక్కు-త్తణ్ణీర్పన్దల్ వైక్కిటపడియితే! ౨ “నచాకారః భక్తానామ్” ఎన్గిటపడియే. (వరున్దాతభాసమాయ్) ఒరుసాధనానుస్థానత్తాలేయాతల్ మయర్వటమతిసలమరుళ్ళప్పెన్ద్రాతల్ వన్దతన్తిక్కే, స్వతస్స ర్వజ్జనాయ్. (వరమ్బిన్తిముఱియన్టాయ్) వరమ్బిల్లాత వెల్లావల్లై యమ్ నిర్వహిత్తాయ్. ఉడై యవనితే ఉడై యై నిర్వహిత్తాయ్. (ఇయన్టాయ్) ఇయలుకై యావతు - నిర్వహిత్తాయ్. ఉడై యవనాయ్ క్కడక్కు నిత్తాయ్ నిత్తి క్కేనోక్కుమ్బడిశొల్లుకిటతు. (వరున్దాలమిత్త్యాది) కాలత్రయత్తుక్కుమ్ నిర్వాహకనాయ్ లోకజ్జలై యొరు పడిప్పడరక్షిత్తుక్కుణ్ణుపారుకిట ఉన్నుడై యకల్యాణగుణజ్జలై యెన్నాలే ముడియచ్చొల్లి త్తలైక్కుట్టలాయి రున్దతో! ఉన్నుడై యవిగ్రహవై లక్షణమతు, సర్వతైయుమ్ యుగపత్సత్తాతా-రసమర్థ నాయ్ రుక్మిణ విరుప్పతుఁ రక్షకత్వమతు, ఏతెన్టువేళి త్తలైక్కుట్టవన్? ౫-

జీ - అ - భగవన్దప్రతి బ్రహ్మణో విజ్ఞాపనమ్. కార్యతై - షోడశవికారమాకిఁ కార్యతై. మహదాదికలై - మహదాదిసప్తకతై. (శరీరపరిగ్రహమృణ్ణుకిటతు) ఇవైకళినాలేయన్దైవపడి. కేవలంధర్మత్రాణాయ - ధర్మరూపత్రాణాయేత్తర్థోత్రవివక్షితః. ఆశ్రితరసభవిక్కైక్కు-దివ్య విగ్రహపరిగ్రహమృణ్ణుకిటా నెన్నుమతుక్కు ప్రమాణమ్ (నచాకారఇత్త్యాది). జితన్తాయమ్ ఇదంలిఖితమ్. వరున్దాతభాసమాయ్ - యత్న సిద్ధమన్తియే స్సాభావికమాన జ్ఞానతైయుడైయనాయ్. వరమ్బిల్లాత వెల్లావల్లై యమ్ - పరిచ్ఛేదమిల్లాత సర్వ పదార్థజ్జలై యమ్. ఒరున్దాకవళిప్పాయ్ “ఎన్ద్రోడుపుసరుక్తమాకామైక్కాక, “ముఱురియన్టాయ్” ఎన్టు - శేషిత్వతైచొన్ఱి కిటతెన్టు వివక్షిత్తు, “ఇయన్టాయ్” ఎన్టాల్, శేషిత్వత్తుక్కు వాచకమామో? వెన్న (ఉడైయవనితేయిత్త్యాది). లక్షణయా శొల్లు కిటతెన్టుపడి. మేలుక్కువతారికై (ఉడైయవనాయ్ ఇత్త్యాది). ఉడైయవనాయ్ - శేషియాయ్. వరున్దామ్ - భవిష్యత్. నికల్ కాలమ్ వర్తమానమ్. కల్లీకాలమ్ - భూతమ్. ఒరున్దాక - (ఒరుపడిప్పడి) ఉలక్కు - ముడియ. “వరున్దాత వన్దవత్త” ఇత్త్యాదిగాధామాత్రం పరామృశః భావమాహ (ఉన్నుడైయ విగ్రహేత్త్యాది). ౩ “యోవేత్తియుగవత్సర్వం ప్రత్యక్షేణ సదాస్వతః” ఎన్ద్రైప్పల్ ౧ (సర్వతైయుమిత్త్యాది). “ఎన్ఱు ఓతి ఉలక్కువన్” ఎన్టు, వివక్షిత్తుళిచ్చెయ్ కితార్ (ఏతెన్టు వేళి త్తలైక్కుట్టవన్దై). క్రమేణాస్వయః. ౫-

అ-అ-వి - (ఉన్నుడైయ విగ్రహవైలక్షణమిత్త్యాది). ౩ “యోవేత్తియుగవత్సర్వం ప్రత్యక్షేణ సదాస్వతః! తం ప్రణమ్యుహరింకాన్త్రీన్యా యతత్త్వంప్రచక్షహే || ఎన్ద్రైప్పల్ ౧” (సర్వతైయుమిత్త్యాది). ౪ “యుగపదభిలంప్రత్యక్షేణస్వతస్సతతంవిదన్ నిరవధిదయాది వ్యోదన్వానశక్యవివర్జితః! జలధి సుతయాసార్థం దేవోజగత్పరిపాలయన్ పరమపురుషస్సిద్ధోపాయః ప్రదిప్తభరస్సతామ్” “ఎన్ఱు - ఓతి-ఉలక్కువన్” ఎన్టువివక్షిత్తుళిచ్చెయ్ కితార్ (ఏతెన్టు వేళి త్తలైక్కుట్టవన్దై). ౫ “నాన్తోస్తీమమదివ్యానామ్” ౬ “శేషువారెవ్వళివు శేషువర్”.

౫

ప్ర-తి. - (అన్జమ్బుట్టు) (వరున్దాతవిత్త్యాది) (శుడరుడచ్చాయ్) వైష్ణవేపురాణేపఞ్చమే ౨ శే ప్రథమే భూభారనిరసనార్థం భగవన్తం ప్రతిససురస్యబ్రహ్మణో విజ్ఞాపనమ్, “సకలావరణాతీతనిరాలమ్మన భావన! మహావిభూతిసంస్థానమస్తేపురుషోత్తమ || ౪ || నాకారత్వా

౧|| ౭౫-౨. ౨|| జి-స్త. ౩|| న్యా-త. ౪||

౫|| ౪-ద్వీ-౧౦-౪౦. ౬|| ౩-తి-౨౧.

౧౬ తిరువాయ్ మొళి - ౩ - ప - ౧ - తి - ముడిచ్చోతి శ్లో - పా - వరున్దాత వాఙ్మనక్తల్.

ప్రతి-రణాద్వాకారణాకారణాన్నచశరీరగ్రహణంవ్యాపిన్ధర్మత్రాణాయకేవలమ్ ॥౫౦॥” (నాకారణాదత్వాది) కారణమ్-ప్రయోజనమ్-
 సుఖమ్. అకారణమ్-అప్రయోజనమ్ దుఃఖమ్. కారణాకారణమ్ - మిశ్రమ్. ఏతదుక్తంభవతి. సనారకివదధర్మఫలానుభవాయ తవ
 శరీరగ్రహణమ్, సచస్వనిబద్ధర్మఫలానుభవార్థమ్, నాపిమనుష్యుదివదుభయ ఫలానుభవార్థమ్, కిన్తుకేవలం ధర్మత్రాణాయేతి,యద్వాక్ స్య-
 ముఖస్య, ఆరణత్వాత్ - ప్రాపకత్వాత్, కారణమ్ - ధర్మః, తద్విరుద్ధమకారణమ్ - అధర్మః. తదుభయమ్ - కారణాకారణమ్. ఏభ్యః
 క్రమాత్తిర్యగ్దేవనరాణాంజన్త. తవతునైవమ్, అకర్తవశ్యత్వాత్. కిన్తు, కేవలమిచ్ఛయా ధర్మత్రాణాయేతి. జితన్తాయామ్, “నతేయా-
 చంసచాకారోనాయుధానిసచాస్పదమ్ | తథాపిపురుషాకారోభకానాంత్యంప్రకాశనే” ॥

తా॥ ఓ! శ్రీయశవతీ! స్వభావసిద్ధమై నిరవధికతేజోహవమైన దివ్యవిగ్రహముగలవాడవై సర్వజ్ఞుండవై, సర్వకాలములందును సకలలోకములకును రక్షకుడవైన నీయొక్కకల్యాణగుణములను సంపూర్ణముగా స్తుతించుటకు నాకు శక్తిలేదు. ౫.

మూ. — ఓతువారోత్తెల్లా పెప్పులకలైవ్వెవై యుమ్ | శాతువాయనికపుకట్టిన్ కెయల్లా జ్జిటితిలై | పోతువాడ

పునర్జన్మముడియినాయ్ పూవిస్తేల్ | మాతువార్త్ మార్పినా యెకశొల్లియాకావాడ్తువనే||

అ. — (ఓతువార్) సర్వలోకస్థితిముఖ్యసభ్యతాక్కుశెల్లారాజమోతప్పడుకొని సర్వవేదగ్ధ శాలుమళవిడిముడియాతకల్యాణగుణగ్ధతైయుడైయనాయ్, నిరతిశయసౌందర్యాదికల్యాణగుణగణసిధియాయ్, శ్రీయఃపతియాయరుద్ధ వున్నె నానారువనెత్తై చొల్లిప్పక మ్మవతెనివార్.

ఆంధ్ర. ఓరువార్ ఓల్డెన్లాయ్ ఎవ్యులకత్తు (3) ఎప్పెవైయుమ్ శాతువాయ్ నీక్ (౬) పుకట్టిక్ తక్తయల్లాల్ పిటిలిల్వై(౯)
 పోతు పుసమ్ వాల్ తుళాయ్ (౧౨) ముడియినాయ్ పూవిన్నేల్ మాతు (౧౩) వాల్ మార్ పినాయ్ ఎక్ శొల్లి (౧౪) యాక్
 వాల్లుపక్ (౨౦).

పన్నీ - ఆనంద్రమ్, నర్వేద్య శుద్ధాహ్వాన పృక్కా-లమ్ ముక్కు-హ్వాన వాణ్ణాతవునై యెన్న పాశురమిట్టుహ్వాన
చేన్బెణార్.

నియతకాఖరాన వధికారికశుక్కు అధ్యేతప్యమాయ్ ఋగ్యజుస్సామాదిభేదస్యైయదైతాన వేదస్థైల్లామ్ ఎల్లాహా-
కస్థైలముద్దాన (3) కాఖాభేదస్థైల్లావద్దైయముదైతాయ్ యథావదర్థబోధకత్వమాఃఱనస్యైయైయదైతాయ్కొట్టు ఉక (౭)
గణస్థశిసుదైయ ప్రకారాన్వయమాత్రత్వితేవర్యః సిక్కుమతొఱ్ఱియ ముక్కుచ్చొట్టుతల్పుజమ్మపొతల్శెయ్కై ఇత్తై (౯) పూవైయ
దైతాన తన్నిలత్తి శెవ్విత్తుక్కుయాలేయలక్కుతమాన (౧౨) తిరువభిషేక తైయదైయైయాయ్ (ఆవ్విప్పవైయక్కుతైయసుభవిక్కు
క్కు) తామరైప్పువిన్దేలే సిత్యవాసమ్మణ్ణిఃఱ లక్ష్మియానవళ్ (౧౫) అత్తైప్పిట్టుకన్దునిత్త్యవాసమ్మణ్ణిఃఱ తిరుమార్ పైయదైయవనే!
భోగ్యతైక్కుప్పాశురమిట్టుచ్చొట్టువేనో? ప్రణయిత్వత్తుక్కుప్పాశురమిట్టుచ్చొట్టువేనో? ఎత్తైచ్చొల్లి (౧౮) యక వాఱ్ త్తువతు (౨౦)
కాతువాయ్-నన్దాయ్. తక్తై - ప్రకారిమ్.

అర్థము - వేదాధ్యయనపరులయొక్క వేదములు సకలలోకములయందున్న (3) కాళాభేదములన్నియు, శ్రైష్ఠ్యముగలవై నీయొక్క-(౬)గుణములయొక్క ప్రకారములగుచున్నవిగాన బైబిషాపు (F) (గనుక) పుష్పముగల తనభూమియందు ఎఱ్ఱనికాంతిగల చిరుత్తుటాయుచేసలంకృతమైన (౧౨) శిరస్సుగలవాడై కమలమునందు నిత్యవాసముచేయుచున్న పెరియపితావ్రీయారు (౧౫) దాని నిత్యజించినదిచింత్యవాసముచేయుచున్న వక్షస్థలముగలఁ! శిర్యఃపతీ! ఏవాక్యముజెప్పి (౧౮) నేను ప్రతిచెదను? (౨౦).

లిరువాయ్ మొట్టి - 3 - ప - ౧ - తి - ముడిచొలి - ౬ - పా - ఓతువార్ వ్యాఖ్యానశ్లో. ౧౭

ఈ - ఆతామబ్బట్టు. “ఎఱ్ఱులక్క సొతువన్” ఎన్టార్; వేదక్కళ్ నమ్మెప్పే శానిన్టనవే ! ఉమక్కుప్పే శత్రైన్
న్నెన్న; ఆవై యుమివ్వళ వన్టో శెయ్త త్తెన్టార్.

(ఓతువారో త్తెల్లామ్) ఓతువారెన్టయాలే - అధికారివై విధ్యత్తెచ్చొల్లుకిఱతు. (ఓత్తెల్లామ్) ఋగాది
చతుర్వేదక్క భుమ్. ఆక, ఆ ధ్యేతృ భేదత్తాలే శాఖా భేదక్క భాయ్ కొల్లుపిరియున్ట వేదక్క త్తెల్లామ్. (ఎవ్వలక త్తెవ్వె
వై యుమ్.) ఎల్లాలోక క్కళిలుమున్డానవెల్లామ్. స్వర్గలోక త్తిలుమ్ బ్రహ్మలోక త్తిలుమ్, అఱ్ఱుళుపురుషర్ కళు
డై యజ్ఞానాధిక్య కళుక్కు త్తక్క పడియే యవై యుమ్ పర నిరుక్కు మితే ; శ్రీరామాయణమెన్టాల్, బ్రహ్మలోక త్తి
లనేకమ్ గ్రన్థమాయరుక్కచ్చెయ్తే, ఇఱ్ఱు ఇరుపత్తునాలాయిరమాయిరానిన్టతు. (శాతువాయ్) శబ్దత్తుక్కు
సాధుత్వమావతు - అర్థత్తుక్కు బోధకమాయిరుక్కు. అన్టియే, శాతువాన - పుకత్తెన్ట గుణవిశేషణ మాక
పుమామ్. (శాతువాయ్ నిఱ్ఱుకట్టి త్తెయ్లల్ పిటిత్తిల్లె) ఉన్నుడై యకల్యాణగుణవిషయమాన విత్తనై పోక్కి
ప్పఱమ్బు పోయిల్ శీల్లై విషయన్టనై యెక్కు మొక్క విళాక్కొలై కొణ్డతుమిల్లై. గ్రన్థ విన్దోరి వాఙ్గా సమ్మన్దా త్నాన్
త్తలాభః] ఎన్నుమాప్పోలే కడలిలేయరువర్న చిన్టవిఱ్ఱున్దాల్ కడలై యెక్కుమ్ వ్యాపిక్కుమాట్టాతే! త్త
సద్భావత్తుక్కు మట్టివెల్లెయి. (పోతి త్యాది) వేదక్కళుక్కుడ వేద్యువతి శైవ్య తాకానిఱ్ఱ, నానిచ్చేర్ త్తిక్కుప్పా

శీ-ఆ - ఆతామబ్బట్టు (ఓతువారి త్యాది). “నిఱ్ఱుకట్టి త్తెయ్లల్ పిటిత్తిల్లె” ఎన్టత్తెక్కటాక్షిత్తు శక్కా పరిహారము భేనావతా
రికై (ఎఱ్ఱులక్క విత్యాది). వేదక్కళ్ నమ్మెప్పే శానిన్టనవెన్టతు ౨ “తస్య ఋక్ సామచగేష్టా” ౩ “సర్వే వేదాయత్వదమామనన్తి”
ఇత్యాదియైప్పల్ ౧. (ఇవ్వళ వన్టో శెయ్త త్తెన్టతు) “త్తెయ్లల్ పిటిత్తిల్లె” ఎన్టత్తెప్పల్ ౧. వేదక్కత్తెల్లా మొరుపడిప్పట్టిరుక్క, ఇన్టభే
దక్క శ్లోక నేయెన్ (ఆక విత్యాది). ఆతావతు - వేదక్కత్తెల్లా మొరుపోయిక్కుడత్తెయాలే “మన్దమతిక కుక్కధికిరిక్కుక్కుడాతు”
ఎన్ట సమన్తమానవైత్తె వ్యాసర్ ఋగాది భేదన పిరిత్తారిఁటే; అన్ట తొడక్కి ఆ ధ్యేతృ భేదక్క భుమ్, కారకాణ్డాది శాఖా భేదక్క భుమ్, తన్ని
బన్ధనమాన వధ్యయన భేదక్క భుమ్ మెన్టపడి. ఎవ్వలక త్తెవ్వెన్టయమాన - ఓతువారో త్తెల్లామ్ ఎన్టన్టయమ్. “ఓత్తెల్లామ్” ఎన్టాలమై
యాతో? “ఎవ్వలక త్తెవ్వెన్టయమ్” ఎన్ట విశేషిప్పా నె, ఇవిడ త్తిఱ్ఱాట్టిల్ లోకా న్తర త్తిలే పరన్టియక్కుత్తుక్కుత్తానడియే తెన్న (స్వ
గ్గే త్యాది.) ఇతుక్కుదృష్టాన్టమ్ (శ్రీరామాయణమి త్యాది). ౪ “చరితం రఘునాథస్య శతకోటి ప్రవిస్తరమ్” ఎన్నక్కుడవతిఁటే. (ఇరుపత్తు
నాలాయిరమాయిరానిన్టతు.) అప్పడి వేదక్క భుమ్ గా “అనన్తా వై వేదాః” ఎన్టెయాలే పరన్టియక్కు మెన్టపడి. గుణవిశేషణమానపోతు,
శాతువాన పుకట్ - కల్యాణగుణక్కళ్. నిఱ్ఱ శాతువాయ పుకట్తెన్టపడి. త్తె-స్వర్కమ్, త్తెయ్లల్ పిటిత్తిల్లె - స్పర్శిక్కిఱతోయ్
స్పర్శి త్తవిడమ్ విట్టు ప్పఱమ్బు పోయిల్ శీల్లైయెన్టపడి. (విషయన్టనై యి త్యాది.) ఇతువుమ్ - త్తెయ్లల్ తాత్పర్యమ్. విళాక్కొలై కొ
ళ్ళుకై - ఎక్కు మొక్క వ్యాపిక్కు. విళాక్కొలై కొణ్డతుమిల్లై పుఱమ్బు పోయిల్ ౧ తు మిల్లైయెన్టపడి. ఆనాల్, సమ్మన్దిక్కిఱతుక్కు
ప్రయోజనమే తెన్న (వర్న చిన్టోరి త్యాది). ఆతావతు - స్వసత్తాసిద్ధియే ఫలమెన్టపడి. ఇతుక్కుర్థమ్ (కడలిలేయి త్యాది). యద్యా. వేద
విశేషణపక్ష త్తిల్, “శాతువాయ్” ఎన్టతుక్కు - శాతువాన్తక్కా; స్వసత్తాలాభార్థమాక వెన్టర్థాన్తరమ్. (వర్న చిన్టోరి త్యాది) ఎన్ను
తల్. శ్రీరంగ రాజ సప్తపూర్వ శతకే, ౧ “అన్యత్రా తన్మణోక్తిర్భగవతినతదుత్కర్షణా రైః పరేషాన్తత్యత్వా ద్యావదర్థాభితిరపితథా
తస్య నిస్సీమకత్వాత్ । అమ్నాయానామనీమ్నామపిహరివిభవే వర్న చిన్టోరి వాఙ్గా సమ్మన్దా త్నాన్ త్తలాభో నతుకబళనత్సోతురేవంశం మే”
ఆక, “శాతువాయ్” ఎన్టతుక్కుర్థత్రయమాతల్, అర్థద్యయమాతల్. ఆతావతు, శాతువాయ్ - అర్థబోధకమాయితి ప్రథమః ; శాతు
వాన పుకట్టితిద్దితీయః ; శాతువాన్తక్కా - సత్తై పెయ్తైక్కాక వితితృతీయః.

౧|| రం-స్త-౨౦.

౨|| ఛాం-ఉ-౧-౬.

౩|| క-ఉ-౧-౨-౧౫.

౪||

౫|| య-వే-కాత-ప్ర-౧-పం-౪.

౧౮ తిరువాయ్మొళి-3 - ప - ౧ - ౮ - ముడిచొప్పు- 2 - పా - వాట్టువార్ వ్యాఖ్యానం.

ఈ-శురమిట్టే త్రపూ! పూవై యుడై తాయ్తన్నిల త్తిలేనిన్టాప్పలే శెవ్విపెల్లవాళానిన్టుళ్ళతిరుత్తుళాయై తిరు
వభిషేక త్తిలేయుడై యవనే! తిరుత్తుళాయ్ పూముడిశూడి వాళానిట్కిఱతు. ఇవ్వుప్పనై యెన్నా లేపేళలాయి
రున్దతో! (పూవిమేలిత్యాది.) పిరాట్టిపిరిన్దిరుక్కిలిజేవై త్తవళై యమ్ శరుకావతు. ఇవ్వుప్పనై యెప్పనై
యాక్కుమవళోట్టేచ్చేర్ త్తితానెన్నా లేపేళలాయిరున్దతో! తామరై పూవై యిరుప్పిడమాకపుడై యపెరియపిరా
ట్టియార్ పూవడికొతి త్తుప్పొన్దవర్ త్తిక్కుమ్ మారై వయుడై యవనే! పిరాట్టి, పెరుమాళైక్కైప్పిడి త్త పిన్బు,
పిఱన్దకమానశ్రీమిథిలైయైనినై క్కుమ్మన్టాయ్ల యివళుమిమ్మారై వ్విట్టు, పిఱన్దకమానతామరైయైనినై ప్పతు.
(ఎళొళ్లియార్ వాట్టువనే) ఇవ్వుప్పనై క్కుమ్మిచ్చేర్ త్తిక్కుమ్మెన్నా లే పాశురమిట్టు చొచ్చిలాయిరున్దతో! ౬.

జీ-ఆ-మేలుక్కెల్లామ్ తాత్పర్యమ్ (వేదగ్రంథాడవిత్యాది) “పోతు - పునమ్ వాల్ - తుళాయ్ ముడియినాయ్” ఇత్యన్వయే
శబ్దార్థమ్ (పూవై యుడైతాయ్ త్యాది). (తిరుత్తుళాయ్ పూముడిశూడి వాళానిట్కిఱతి). రసోక్తిః. ఇవ్వుప్పనై యిత్యాదివాక్యమ్
పూర్వవాక్యేన సహజభావపరమ్. “పూవిన్నేర్” ఇత్యాదిక్కు క్షిప్రకూటిపూర్వభావియాక తాత్పర్యమ్. (పిరాట్టియిత్యాది). మేలేకూటి
అపరభావియాక తాత్పర్యాన్తరమ్. (ఇవ్వుప్పనై యిత్యాది). “పూవిన్నేర్ మతు” ఎన్ట పున్దువాసిత్వతై నిరూపకమాక చొచ్చి మర్వి
లేవాల్ కితాళైన్ద్రత్తాళిళిళమ్. (తామరై పూవై యిత్యాది). “వాల్” ఎన్దవర్తమానార్థమ్ (పిరాట్టియిత్యాది). పిరిత్తుచ్చొన్నతైత్తొ
కుత్తరుళిచ్చెయ్ కితార్ (ఇవ్వుప్పనై క్కుమ్మిత్యాది). ఓత్తు - వేవమ్. పునన్ద్రాయ్ - పోతువాల్ - ముడియినాయ్, పూవిమేల్
మతువాల్ మార్ పినాయ్, ఎప్పలక త్తిలున్దాన వెవ్వై యమాన ఓతువారోత్తెల్లామ్ శాతువాయ్ నిక పుకట్టి త్తయల్లాల్ పిటితిల్లై;
ఎళొళ్లియార్ వాట్టువన్వయ్యయః.

ప్ర-తి.—(అతామ్బట్టు). (ఓతువారిత్యాది). (శ్రీరామాయణమేష్టాల్). “చరితంరమునాథస్య శతకోటిప్రవిన్దరమ్ | ఏకై
కమక్షరంప్రోక్షం మహాపాతకనాశనమ్” — (పిటితిల్లై). శ్రీరంగరాజస్తవేపూర్వశతకే, “అన్యత్రతద్గణోక్తిర్భగవతి సతదుత్కర్ష
చారైః పరేషాంస్తుత్వత్వాద్యావదర్థాఫటితిరపి తథాతస్య నిస్సేమక త్వాత్ | ఆమ్నయానామసిమ్నామపి హరివిభవేవర్తబిన్దోరివాన్ధాసమ్న
థాత్స్వత్తలాభోనతు కబళనతస్తోన్మతురేవంసకింమే || ౨౦ ||

తా - సమస్తలోకములయందున్న వేదాధ్యయనపరులచే సభ్యంసంపాదన సకలవేదములచేతను నవరిచ్చిస్తములైన
కల్యాణగుణగుణములుగల నిరంతరయ సౌందర్యాదులుగలవాడై శ్రియఃపతియైన నిన్ను నేనేమని స్తుతించెదను?

మూ.—వాట్టువార్ పలరాకనిన్ను లేనాన్తుకనై । మూత్తినీరులకెల్లావ్బడై యెన్టుముతప్పడై తాయ్ ।

కేత్తిశీరరమ్ముతలాక్కిళర్ తెయ్ వమాయ్ క్కిళర్ న్ద్రుశూత్తిమరర్తుతిత్తాలున్దొల్ పుకట్ మాళూణాతే || ౨ ||

ఆ.—(వాట్టువార్). నీరొరువరాకైయాలే వాత్తిముడియాలె న్గిటిరాకొల్, పలరోడేనిన్టువాత్తినాలావెన్నిల్. వాట్టువార్ పల
రాకవాకితార్, నీపడై త్తబ్రహ్మవారే సుప్తరానరుద్రాదిదేవతైకళితయేత్తువార్; ఆవర్తకుమున్నుడై యగుణ్డై ముడియవే త్తవల్లరో!
ఏత్తుకక్కుత్తానర్వరో! అల్లరితయై న్గితార్.

తిరువాయ్ మొళి—3 - ప - ౧ - తి - ముడిచోటి- 2 - పా - వాల్మీవార్ వ్యాఖ్యానము. ౧౯

అన్వ.—వాల్మీవార్ పలర్ ఆక (3) నిన్ను శే నాన్దకనై మూత్రినీర్ (౬) ఉలకల్లామ్ పడై ఎన్ట (౯) ముతల్ పడైతాయ్ కేత్తి (౧౨) శీర్ ఆరక ముతలా (౧౫) కిలర్ అమరర్ తెయ్ పమాన్ (౧౮) కిలర్ ప్త శూన్రు తులితార్ (౨౧) ఉక తోర్ పుకల్ (౨౪) మాకూణాతే (౨౫).

పన్నీ.—అనన్తరమ్. అతిశయితజ్ఞానరాస రుద్రాదిక శేల్లారుమ్ తిరణ్ణు ప్రయోజక త్తిలే శొల్లప్పార్ తాలుమున్నడైయ స్వాభావిక గుణగ్గు మాలిన్యావహ మెన్దితార్.

(ప్రపతియనాకై యారే) ఉన్నై వాల్మీవార్ పలర్ ఉన్డాకైక్కాక (3) ఉక సజ్జల్ప స్వరూపత్తుక్కు శే చతుర్ముఖనై కారణ జలమానవికార్ణవత్తుక్కు శే (౬) సమన్తరాక తైయుమ్ సృష్టి ఎన్ట (౯) ప్రథమనాక పడై తవనే (అవనాలే సృష్టమాన్) క్కముమిన (౧౨) జ్ఞానాదిగుణగ్గులై యుడైయ రుద్రక ముతలాక (౧౫) కిలర్ ప్తదివ్యశక్తియుక్తరాయ్ క్కొన్టు నిత్యత్వవిజిప్తరాస దేవర్ కళ యావదాయు పమ్ (౧౮) ఉద్యుక్తరాయ్ ప్రయోజకగ్గుళాలేగుణగ్గులైవలైత్తు స్తోత్రమృజ్జినాల్ (౨౧) ఉన్నడైయ స్వాభావికమాన గుణజ్జ్వలమ్ (౨౪) మాకేతాతో? (౨౫).

అర్థము.—మంగళాశాసనముజేయువారు అనేకు లుందురుగాక (3) నీసంకల్పమందు బ్రహ్మను జలముచేచుట్టబడిన (౬) లోకముల పన్నిటిని సృజించుచుని (౯) ముందు సృజించితివి. వర్ణించున్న (౧౨) జ్ఞానముగల రుద్రుడు మొదలుగాగల (౧౫) వర్ణించున్న (శక్తిగల) దేవతలందఱును చావులేనివారై (౧౮) ఉద్యుక్తులై వ్యాపించి స్తోత్రముజేసినచో (౨౧) నీయుక్కు స్వాభావికమైన గుణములు (౨౪) మానె పోవా? (౨౫).

ఈ.—ఏకామృబ్టు. వేదగ్గళే కిడక్కిడుమ్; వైదికపురుషర్ కళెనుశిలరుడై, అవర్ కళ నమ్మెయే త్రక్కుత్తై యెన్నెన్న; అతువుమునక్కునిఱక్కే డెన్దితార్.

(వాల్మీవార్ పలరాక) “అనాత్ తా వన్ద తె? వేదగ్గళిలవర్ కళ శెయ్ తవేర్ మెన్దె?” ఎన్టామ్ భట్టరరు లిచ్చెయ్ వతు. అన్తి కే, వాల్మీవార్ పలరున్డాకైక్కాక వెన్ను తత్. (నిన్నిత్యాది) ఉన్నడైయ సజ్జల్ప సహస్రై కదేశ త్తిలే చతుర్ముఖనై, కడల్ శూన్ర ప్తధూమియై యెల్లామున్డా క్కొన్టు ముతల్ పడైతాయ్. మూత్రినీరిలే - ఏ కార్ణవ త్తిలే. లోకగ్గులై యున్డా క్కొన్టు చతుర్ముఖనై యున్డాక్కినా యెన్నవుమామ్. ఉన్నాలే సృష్టనాన. చతు ర్ముఖనాలే సృష్టరాసవర్ కళ ఉన్నెయే త్తవెన్టారుపారుళున్డా! ఆనాలివర్ కళై యుళియజ్ఞానాధికరాస రుద్రాది

జీ-అ॥ ఏకామృబ్టు. (వాల్మీవారిత్యాది). పూర్వార్థ త్తైక్కూక్షీ త్తవతారికై (వేదగ్గళిత్యాది). ఇప్పాట్టుక్కువతారికైయుమ్ వ్యాఖ్యానముమెల్లామ్ భట్టర్ నిర్వాహ త్తిలే. ఇతువ్యాఖ్యాన త్తిలేవ్యక్తమ్. ఇవర్ నిర్వాహ త్తిలే, పూర్వార్థ మెల్లామ్ కీర్తితాట్టుక్కు శేషమ్. అతావతు - నిత్యనిర్దోషమాన వేదమ్ శొల్లమాట్టాత విత్తైసృజ్యత్వకర్తవ్యత్వాదికలై యుడైయ వివర్ కళ శొల్లమాట్టువర్ కళో? వన్దపడి. వాల్మీకీః వ్యాసాదికళ పలరుమున్డాయడుక వన్ద కాకువాకళబ్ధార్థమ్ (అనార్ తానిత్యాది). నిన్ను శే నాన్దకనై మూత్రి నీరులకల్లామ్ పడైయెన్ట ముతల్ పడైతాయ్. అత్తాలే వాల్మీవార్ పలరుమున్డాయడుక అనాత్ గ్రావన్ద తె, అవర్ కళాలేతా నేత్రప్రసా? వేదగ్గళి త్కాట్టి లివర్ కళ శెయ్ తవేర్ మెన్దెన్ట భావమ్. వాల్మీవార్ పలరున్డాకైక్కాక “పడైతాయ్” ఎన్టవిరణ్ణామర్థత్తుక్కు పడైతాయ్ కీలుమతుకార్యకరమాయిల్ శీలైయెన్ట కరుత్తు. “నీర్ - మూత్రి” ఎన్ట ప్రథమార్థత్తుక్కున్వయమ్. నీర్ - (కడల్) మూత్రి - (శూన్ర) ద్వితీయార్థత్తుక్కు మూత్రినీర్ - (ఏకార్ణవమ్). ఇవ్యర్థత్తుక్కు ప్రమాణమ్-౧ “మహర్ణవేశయానోపుమాంత్యం పూర్వమచీజనః” ఎన్టతు, అచీజనః - జనిపిత్తాయ్. ముతల్ పడైతాయ్ - ప్రథమ త్తిలే యున్డాక్కినాయ్. ఇత్తాలే భట్టర్ నిర్వాహ త్తిలే ఫలితమ్ (ఉన్నా

౨౦ తిరువాయ్మొళి - ౩ - ప - ౧ - తి - ముడిచ్చొతి - ౮ - పా - మాశూణా వ్యాఖ్యానజ్ఞా.

ఈ—కళై యుక్కుట్టిక్కొణ్ణాలో! వెన్న; అవర్కళుక్కుమ్ నిలమణ్ణెనిటతు సేల్. (కేట్రి) ఇప్పజ్జళై విట్టుక్కాల్ కడియ రానవర్కళే త్తప్పక్కాల్ లైకాణప్పోమో! కిళర్ న్దశీరుణ్ణు - జ్ఞానాదిగుణజ్ఞా; అవర్ తై యుడై యనాన రుద్రా తొడక్కమాక ఈశ్వరనోడు మశక్కుప్పరలిడలామ్మడి కిళర్ న్దదేవతైకళే, ముశుకువాలెడుత్తాప్పోలే కిళర్ న్దు, ఒరువర్ శొన్న విడమొరువర్ శొల్లాతే ఓరో ప్రయోజకజ్ఞళితే మికై త్త ఆయుస్సుక్కళై యుడై యరా యిరుక్కిట వర్కళే స్త్రోత్రమ్బణ్ణినాలున్నుడై య స్వాభావికమాన కల్యాణగుణజ్ఞా మాశూణాతో! “ఇవర్ కళేత్తుమళనో! వివర్ గుణజ్ఞా” ఎన్న అవ్వుళియాలే అవద్యమాయ్ త్తలై క్కట్టాతో! 2.

జి-అ—లేయి త్యాది. ఇవర్ కళై యొట్టియ-వైదికపురుషర్ కళానవ్యాస్యాదికలై యొట్టియ. మేలుక్కుతాత్పర్యమ్ (ఇప్పజ్జళై యి త్యాది). పద్మ శమ్-పతర్కుట్టమ్. కాలకడియర్ - శక్తిమాన్. కేట్రిశీరక - శ్రేష్ఠజ్ఞానాదిగుణజ్ఞలై యుడై యరుద్రా. కిళర్ న్ద-మిక్క (అవర్ తై యుడై యనాన రుద్రాది) ౧ “శక్తిరాజ్ఞానమన్విచ్ఛేత్” ఎన్న - రుద్రవైజ్ఞానాధికనాకచ్చొల్లిల్ శ్రీతయెన్ద పడి. మశక్కుప్పరలిడలామ్మడి - సంశయిక్కుమ్మడి. ముశుకు - కొడైముశుకు. గోలాల్లాలమ్. “శూక్తు” ఎన్దతు - “తుతిత్తాల్” ఎన్నిటక్రియైక్కువిశేషణమ్. కిళర్ లేయవమాయ్ - మిక్కదివ్యశక్తియుక్తరాయ్. ఇతు అమరిర్ క్కువిశేషణమ్. కిళర్ న్ద - ఉద్యోగిత్తు. శూక్తు - అవచ్ఛేదిత్తుక్కొణ్ణు. అతానతు - ఒరువర్ శొన్న విడమొరువర్ శొల్లాతే కూటిట్టుక్కొడైన్దపడి. శూక్తు - ఏక దేశ తైవలైత్తుక్కొడైన్దనిష్కృష్టార్థమ్. (ఓరో ప్రయోజకజ్ఞళితే) గుణవిభూత్యాదికళాకాణివోరోవవచ్ఛేదకజ్ఞళితే. నమియన్ద ఇతి - అమరా; ఎన్ద తైచ్చొల్లుకొణ్ణు. (మికై త్తవా యుస్సుక్కళిత్యాది). మాశూణాతో - మాలిన్యతైయడైయాతో. తుతిత్తాల్ మాశూణా నెన్నెన్ద (ఇవర్ కళిత్యాది). మూత్తినెన్ద తొడజ్జి, నిన్ను శే నాన్దకనై - ముతల్ పడైత్తాయ్, వాత్తువార్ పలరాక. కేట్రిశీరన్ద తొడజ్జియన్దయమ్. “భట్టర్ నిర్వాహమ్. పూర్వార్థ మెల్లామ్-కీట్టిత్తుక్కుశేషమ్” ఎన్దేవలకాలుమరుళిచ్చెయవర్. 2.

తాత్పర్యము.—మిక్కిలి జ్ఞానవంతులును సమర్థులునైన రుద్రేంద్రాదిసమస్త దేవతలేకీభవించినను, సకలలోకప్రప్తవైన నీ గుణము లలో నొక భాగమునుగూడ స్తుతింజేయఁజాలరు. వారివారిబుద్ధికొ దగునటుల గొంతమట్టుకు స్తుతించినను వినువారలకు సంత మాత్రమేని గుణముల దోచఁబడుటచే మితిలేని నీగుణంబులకు లోపంబుగూడ వచ్చును. 2.

మూ.—మాశూణాచ్చుడరుడమ్బాయ్ మలరాతుకువియాతు| మాశూణాఞానమాయ్ ముక్కుతుమాయ్ ముక్కు తియన్దాయ్| మాశూణావా కోలత్తమరర్కో వళిప్పట్టాల్| మాశూణావునపాతమలర్చొతి ముక్కుజ్ఞాతే|| ౮||

అ.—(మాశూణా) అన్దదేవతైకోదేకూడ, సర్వాధిపతియాయ్ నిర్దోషజ్ఞానానచతుర్ముఖ నిష్ఠేత్తినాలావెన్నిల్; హేయప్రత్యనీక మాయ్ తేజోమయమాయ్, వృద్ధిక్షయాదివికారరహితమాన దివ్యరూప తైయడైయైయాయ్, హేయప్రత్యనీక సార్వజ్ఞ్యాద్యశేషకల్యాణగుణ జ్ఞలైయడైయైయారున్దపుక్ తిరువడిమలర్ కళై యన్దచతుర్ముఖన్దా నేత్త వల్లనో? యోగ్యనో? ఇప్పడియిరుక్కిటపున్నైనా నెత్తెచ్చొల్లి వాత్తువతెన్దొత్తార్. ౮.

అన్య. మాశూణా శుడర్ ఉడమ్బాయ్ (౩) మలరాతుకువియాతు మాశూణా ఞానమాయ్ (౬) ముక్కుతుమాయ్ ముక్కుతు ఇయన్దాయ్ (౯) మాశూణా వా కోలత్త అమరర్కో (౧౨) వళిప్పట్టాల్ మాశూణా ఉన(౧౫) పాతమలర్ శోతి ముక్కుజ్ఞాతే. (౧౮).

పన్నీ. అనన్తరమ్ అలిశయితజ్ఞాననాయ్ కొణ్ణోరు బ్రహ్మలిరున్ది. అవర్ స్తుత్యాదికళితే తలై ప్పట్టాలు మున్నెజ్జెల్వయ్ ముక్కు జ్ఞాతో? వెన్దొత్తార్,

తిరువాయ్ మొక్కి—3 - ప - ౧ - తి - ముడిచ్చోతి - ౮ - పా-మాశూణా - వ్యాఖ్యానజ్యో. ౨౧

పన్నీ—అవద్యస్పర్శమిన్ద్రయితే తేజోరూపమాన వడివైయడైయైయాయ్ (3) సజ్జోచవికాసరహితమాయ్ సంశయవిపర్యయాదిహేయగన్ధరహితమాన జ్ఞానతైస్సభావమాకవుడైయైయాయ్ (౬) సమస్తగుణవిభూతికళైయమ్ ప్రకారమాకవుడైయైయాయ్ కొంజ్ఞు అనైయెల్లామ్ ఉన్బక్కలిలేవర్ త్తిక్కుమ్మడిఆశ్రయమానవనే (౮) మాలిన్యరహితమాన విలక్షణజ్ఞానాదిభూషణనాయుళ్ళి దేవసేవ్యనానబ్రహ్మనానవన్ (౧౨) స్తోత్రరూపపరిచరైయిలేయొరుప్పట్టాల్ హేయప్రతిభటమాయరుక్మిణి ఉన్ (౧౫) తిరువడిత్తామరైకళుడైయై తేజస్సానతు మస్మణమాకాతో? (౧౮). స్వాభావికాజ్ఞాన్వల్యతైయైయడైయై తిరువడికళుక్కు ఆక్కనాన బ్రహ్మకీటుకైయై తేజస్గురమెన్దుకరుత్తు..

అర్థము|| దోషములేని తేజోమయమైన దివ్యవిగ్రహముకలవాడవును (3) వృద్ధిలేనిదియు క్షయములేనిదియు సంశయాదిదోషములులేనిదియునైన జ్ఞానముకలవాడవును (౬) సమస్తవస్తువులనుదనకుశరీరముగాగలవాడవును ఆసమస్తవస్తువులను నిర్వాహకుండవునైన (౬! స్వామీ!) (౮) మాలిన్యములేని విలక్షణమైనజ్ఞానమ నెడిభూషణముకల దేవతలకుస్వామియైనబ్రహ్మ (౧౨) స్తోత్రముజేయుటకు ప్రారంభించినయెడల దోషరహితంబులైన నీయొక్క (౧౫) శ్రీపాదపద్మములయొక్క తేజస్సు మాసిపోదా? (౧౮). ౮.

ఈ—ఎట్టామ్బట్టు. “క్రీష్ణాప్టిల్ రుద్రన్ తోడక్కమానారేత్తమాట్టాక్ కళెన్ద్రతాయ్, ఇప్పాప్టిల్ అవన్దనక్కు జ్ఞానజనకనాన బ్రహ్మస్తోత్రమ్బణ్ణినాల్ అతువుమునక్కవద్యమామ్” ఎన్నాబుముణ్ణు. “అవనై యుమ్ క్రీష్ణాప్టిలే శొల్లిన్ద్రాయ్, ఇతిల్ ఉభయభావనైయుముడైయై ఇవనైప్పొలన్ద్రయే కేవలమ్ బ్రహ్మభావనైయే యాయరుప్పొనొరు బ్రహ్మవైయైత్పేక్షిత్తు, అవనే త్రినాలుమ్ దేవర్క్కవద్యమామి తనై యన్ద్రో? వెన్ద్రితార్” ఎన్దుభట్టరరుళిచ్చెయ్యమ్మడి.

(మాశూణాచ్చుడరుడమ్బాయ్) హేయప్రత్యసీకమాయ్ శుద్ధసత్త్వమాకైయాలేనిరవధిక తేజోరూపమాన దివ్యవిగ్రహతైయైయడైయైయాయ్. (మలరాతు కువియాతు) ౧ “అరుమ్మినైయలరై” ఎన్నుమ్మడియాయరుక్కుమ్, ౨ “యువాకుమారః” ఎన్దిటపడియే, ఏకకాలత్తిలే యిరణ్డవన్ద్రైయమ్ శొల్లలాయరుక్కై; ౩ “సదై కరూపరూపాయ” ఎన్దిటపడియే, క్షయవృద్ధికళన్ది కేయిరుక్కుమెన్దుమామ్. (మాశూణాభానమాయ్)

జీ-అ|| ఎట్టామ్బట్టు (మాశూణావిత్వాది). ఉభయభావనై - కర్తబ్రహ్మభావనైకళో. భావనైయెన్దు - యత్నమాయ్. బ్రహ్మమెన్దు - ధ్యానమాయ్, ధ్యానవిషయ యత్నమెన్దుపడి. కర్తభావనై - కర్తవిషయయత్నమ్. భావనైయావతు - “యత్నాభ్యాభావనానామసర్వత్రాభ్యాతగోచరః” ఎన్నక్కడవలితే. “కర్తభావనై - కర్తానుష్ఠానమ్; బ్రహ్మభావనై - ఉపాసనమ్” ఎన్దుజ్ఞాన్లువర్కళో. కర్తభావనానిష్ఠర్ - దక్షాదికళో. బ్రహ్మభావనానిష్ఠర్ - ససకాదికళో. ఉభయభావనానిష్ఠ - బ్రహ్మ. మాశూణా - మాలిన్యమడైయైత. మలరాతుకువియాతు - వికాససజ్జోచరహితమాయ్. “మలరాతుకువియాతు” ఎన్దుతుక్కిరణ్డగమ్. అతావతు - యావనోన్దుభావన్ద్రైయైచ్చొల్లుకీటతాతల్, వృద్ధిక్షయరాహిత్యతైచ్చొల్లుతల్. మున్దినవర్ధతుక్కు ప్రమాణమ్ (అరుమ్మినైయిత్యాది). తిరుమొక్కి. ఇరణ్డవన్ద్రైయమ్ ఏకకాలత్తిలే శూన్రత్తుక్కొడుక్కలామ్మడియరుక్కిటననై. పాశురవివరణమ్ (యువేత్వాది). ఇతుక్కిరణ్డగమ్ - యువావకుమారశ్చ ఎన్నుతల్; యదాస్, యువా అకుమారశ్చ ఎన్నుతల్ - యువావుమాయ్, అకుమారనుమాయరుక్కుమెన్దుపడి. ప్రసక్తస్సహిప్రతిషేధః ఇతే; ఆకైయాలే కామారముమ్ అల్పముడైన్దుపడి, తతశ్చ, యవత్సకుమారత్వ మధ్యమావస్థావానిత్వర్ధః. “అరుమ్మినైయలరై” ఎన్దుతుక్కు మితువేయగమ్. ద్వితీయార్థతై యరుళిచ్చెయ్కేటార్ (సదైకరూపేత్వాది). ప్రథమేశేద్వితీయే, “అవి

అ-అ-వి. (సదైకేత్వాది) మలర్ కై-వృద్ధి. కువికై-క్షయమ్. “అరుమ్మినైయలరై” ఎన్దువాక్యము మొరుతొత్పర్యమాయ్, ఆక

౧||౨-౨౦-౧.

౨||౮-౨-౧౧౩-౧.

౩||౨-౨-౧-౨.

౧౧ తిరువాయ్మొళి-౩ - ప - ౧ - తి - ముడిచ్చొలి-౮ - పా - మాశూణా వ్యాఖ్యానశ్లో.

ఈ—ఒరు హేతువాలే మాశేఱక్కడవతల్లాతజ్ఞానయైయడైయైయాయ్. మలరాతుకువియాతు ఎన్ఱిఱతుకీఱుమ్ మేలుమన్వయిక్కక్కడవతు. సంసారికళ్ కర్త నిబన్ధనమాక పరిగ్రహి తదేహత్తుక్కు వరక్కడవతానస్వరూ పాన్యథా భావముమిలై యివన్ తిరుమేనిక్కు; అవర్కళ్ జ్ఞానత్తుక్కు వరక్కడవతాన స్వభావాన్యథాభావము మిలై యివనుడై యజ్ఞానత్తుక్కునై. (ముఱుతుమాయ్) అను క్తమానగుణజ్ఞలై యుడైయైయాయ్. (ముఱుతుమాయ్) జగచ్చరీరనాయ్నిఱుమ్నిలై. (ముఱుతియన్టాయ్) “వరమ్మిన్ఱిముఱుతియన్టాయ్” ఎన్ఱతిననువాదమాయ్ ఎల్లావన్తై యుమ్ నిర్వహిత్తాయెన్ఱపడి. (మాశూణావిత్త్యాది) ౧ “చతుర్ముఖాయుః” ఇత్త్యాది; అప్పడిప్పట్ట వమరర్కోనునై ౨ స్తోత్రమ్మణ్ణినాల్, అవనుమడిక్కఱివుశెయ్తానాయ్ విడుమిత్తనై. ఆహ్వార్కశేయితే అవనడియర్దుమక్కళాశాసనమ్మణ్ణువార్. తిరోధానహేతువిల్లాత జ్ఞానాదిభూషణజ్ఞలై యుడైయాయ్నారు అమ

జీ-అ॥కారాయశుద్ధాయ నిత్యాయపరమాత్మనే సదైకరూపరూపాయ విష్ణవే సర్వజిష్ణవే” యువాకుమారః ఎన్ఱవిడత్తిలే-“వపుర్నన్దారస్య ప్రథమ కుసుమోల్లాససమయః” ఇత్త్యాద్యసుసన్ధేయమ్, కీఱుమ్ మేలుమన్వయిక్కైయావతు - “మలరాతుకువియాతు - మాశూణా చ్చుడరుడమ్బయ్” ఎన్ఱ - కీఱేకూట్టుతలమ్, “మలరాతుకువియాతు - మాశూణాభానమాయ్” ఎన్ఱ మేలేకూట్టుతలు మెన్ఱపడి. ఇప్పుడియన్వయిత్తుక్కు యథాక్రమమ్భావమ్ (సంసారికళిత్యాది). “ఇవనుడైయజ్ఞానత్తుక్కునై - జ్ఞానమయస్వరూపత్తుక్కునై” ఇలిచవదన్ఱి. ఆర్థాన్తరమ్ (జగచ్చరీరనాయ్త్యాది). పునరుక్తిపరిహారమ్ (వరమ్మిన్ఱియిత్యాది). ఉత్పేక్షితనాన బ్రహ్మవైష్ణవత్తుక్కుప్రమాణమ్ (చతుర్ముఖాయురిత్త్యాది). వరాహపురాణే, ౧ “చతుర్ముఖాయుర్వది కోటివక్త్రోభవేన్నరః క్వాపి విశుద్ధచేతాః । సతేనానామయతైక దేశం వదేన్న వాదేవరప్రసీద” చతుర్ముఖానామాయుత్సర్గః. చేతస్సుక్కువిశుద్ధత్వమావతు - బ్రహ్మభావనైక నిష్ఠతైయాతల్. అధికా రాన్ఱత్తిల్వరుమ్జ్ఞానసంజ్ఞోచరాహిత్యమాతల్. “అమరర్ కోవభీష్పట్టార్-ఉనపాతమలర్-వోప్తిమమ్మిన్ఱై” ఎన్నమళపుక్కుమ్ భావమ్ (అప్పడిప్పట్టవిత్త్యాది.) అప్పడిప్పట్ట - ఉత్పేక్షితనాన. అడిక్కఱివు - మూలహని. తిరువడికళుక్క వద్యముమ్. ఇదమ్ చాటు. ఇవనవద్యకరనాకిన్, పినై ౨ అతిశయకరరాచెన్ఱ (ఆహ్వార్కళిత్యాది). “మాశూణావాన్గోలమ్” ఎన్ఱవిడత్తిలే “మాశూ” ఎన్ఱతుక్కు. అవతారికైయిలే ఉభయభావనైయాక వోర్ధమగుళిచ్చెయ్తు, అధికారాన్ఱత్తిల్ వరక్కడవతాన జ్ఞానసంజ్ఞోచమాక వర్ణా

అ-అ-వి॥మున్టాయ్ తాత్పర్యమాకవుమామ్. అప్పొతు, మున్ఱినతాత్పర్యమ్-శెవ్విమాతాతభోగ్యతైయైప్పన్. యువాకుమారః ఎన్ఱవిడత్తిలే “వపుర్నన్దారస్య ప్రథమకుసుమోల్లాస సమయః క్షమాత్పీఠ్యభృగ్గీసకలకరణోన్మాదసమధు । వికాససౌన్దర్యప్రజరసికతానీధుచుళకో యు వత్సంరజ్జేన్దోస్సరభయతి నిత్యంనుభగతామ్” ఎన్ఱిఱన్ఱొక మరుళిచ్చెయ్నర్. (కీఱుమ్ మేలుమ్) “మలరాతు కువియాతు - మా శూణాచ్చుడరుడమ్బయ్” ఎన్ఱ కీఱేకూట్టుతల్, “మలరాతుకువియాతు. మాశూణాభానమాయ్” ఎన్ఱ మేలేకూట్టుతలు మెన్ఱపడి. పూర్వోత్తరాన్వయన్ఱుక్కు యథాక్రమమాక తాత్పర్యమరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (సంసారికళిత్యాది.) వరక్కడవతాన స్వరూ పాన్యథాభావము మిలై విగ్రహస్వరూపత్తినుడైయ వృద్ధిక్షయాదికళిలైయెన్ఱపడి. (అవర్కళిత్యాది). జ్ఞానస్వస్వభావోనామ - ప్రకాశకత్వమ్. తస్యా స్వభావావోనామ - సజ్జుచితత్వమ్. జ్ఞానత్తుక్కుచాశావతు - సంశయవిపర్యయన్ఱ్. ఆక, జ్ఞానత్తుక్కు వరుకిఱవన్యథాభావతై-స్వభా వాన్యథాభావమెన్ఱిఱతు. “అత్రత్యజ్ఞానశబ్దః - ధర్మభూతజ్ఞానవాచీ” ఇత్యపివదన్ఱి. తదాసీమ్ - జ్ఞానస్వరూపస్యాత్మనో యస్వభా వః-ధర్మభూతజ్ఞానమ్. తస్యాగామియాన్యథాభావసంజ్ఞోచవికాసావన్ఱే. ఆర్థాన్తరమాహ(జగచ్చరీరనాయ్తి). “ముఱుతియన్టాయ్” ఎన్ఱ - రక్షణజ్ఞోల్లకై యాలే. రక్షిక్కుమతుతాన్ శరీరియాయరుడైయాకై యాలే తదనుగుణమాకజగచ్చరీరనాయెన్ఱపడి. పౌనరుక్త్యం పరిహరన్న్యరూహ (వరమ్మిన్ఱియితి). యద్వా రక్ష్యస్వరూపతైప్పన్ ప్రాయికత్వవాప్యత్త్యర్థమాక వరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (వరమ్మి

తిరువాయ్మొళి - 3 - ప - ౧ - తి - ముడిచ్చొత్తి - ౮ - పా - మాశూణా వ్యాఖ్యానం.

౨౩

ఈ-రర్ కోనై యుణ్డాక్కువతు, “ఉత్ప్రేక్షితనానబ్రహ్మ” ఎన్దెక్కు నిదానమితు; ఇవ్వరుకిల్ బ్రహ్మపుక్కుత్తన్న
ధికారావసానత్తిలేజ్జానత్తుక్కు తిరోధానముణ్డెత్తే; ఇవనుక్కుత్తిన్కియిరుప్పతు. వట్టిపడుకైక్కులుప్పాక
చ్చొల్లుకిట కోలమాకైయాలే అతుక్కులుప్పాన జ్ఞానత్తిలేకిడక్కు మిత్తనైయిత్తే. అప్పడి యిరుక్కిట
వమరర్ కోన్డానునై ౨ స్తోత్రముణ్డినాల్, ఒరుసంసర్గత్తాల్ మాశూణక్కుడవత్తిన్కియిరుక్కిట వుట్టిరువడికళి
లేజసానతు “ఇవనేత్తుమళవేయిత్తిరువడికళి” ఎన్దు ముక్కుణ్డాతో? తమ్ముడైయ శేషత్వానురూపమాకడ
తిరుమేనియెన్నా తే (ఉనపాతమెన్దితార్).

౮.

జీ-అ||౨౨రమ్ (తిరోధానహేతువిత్తాది). మున్ది న ర్థత్తిల్, “మాశూణా” ఎన్దు అమరర్ కోనుక్కువిశేషణమ్. కేవలమ్ బ్రహ్మభావనై
కనిష్ఠ నైష్ఠపడి. ద్వితీయార్థత్తిల్ “మాశూణా” ఎన్దు కోలత్తుక్కు విశేషణమ్. ఉణ్డాక్కువతు - బుద్ధ్యాకల్పనమ్. ఇతు ఎన్దు
“మాశూణావాక్ కోలమ్” ఎన్దు విశేషణమెన్దు. ఇతెప్పడినిదానమామెన్దు (ఇవ్వరుకులిత్తాది). “కోలమ్” ఎన్దు జ్ఞానత్తెచ్చొల్లు
మో? వెన్న (వట్టిపడుకైక్కిత్తాది). వట్టిపడుకై - స్తోత్రరూపపరిచర్యైయిలే యిట్టికై. విగ్రహతేజః ప్రకరణత్తుక్కుచ్చేరత్తిరుమేనియె
న్నవేణ్డావో? వెన్న (తమ్ముడైయవిత్తాది). వడివుక్కు, “మాశూ” - అవద్యస్పర్శమ్, జ్ఞానత్తుక్కు, “మాశూ” - సంశయవిపర్యయంగ్గళి.
ముక్కుణ్డాతే - మస్మణమాకాతో. మాశూణావాక్ కోల త్తమరర్ కోన్ - మాలిన్యరహితమాన ఎతివిలక్షణజ్ఞానాది భూషణంగ్గళై యు
డైయ బ్రహ్మకైష్ఠ శబ్దార్థమ్. మలరాతు కువియాతు - మాశూణాచ్చుడరుడమై యుడైయైయాయ్, మలరాతుకువియాతుమాశూణా
నత్తైయుడైయైయాయ్, ముక్కుతుమాయ్ ముక్కుతియన్దాయ్; ఇప్పడిప్పట్ట మాశూణావునపాతమలర్చ్చొత్తియానతు-మాశూణావాక్ కోల
త్తమరర్ కోన్ వట్టిప్పట్టాల్ ముక్కుణ్డాతే యిత్యన్వయః.

౮.

అ-అ-వి|| త్యాది). తిరోధానహేతువావతు-అధికారావసానమ్. విష్ణుధర్మే “బ్రహ్మశమ్భుస్తథైవార్కశ్చష్ట్రమాశ్చశతక్రతుః | ఏవమాద్యా
స్తదై వాస్యేముక్తావైష్ణవతేజసా | జగత్కార్యావసానేతు వియుజ్యంతేచతేజసా | ఏతేజసస్తుతేసర్వే పంచత్వమువయానిచ” ఇత్యాద్య
త్రద్రష్టవ్యమ్. పంచత్వమ్-నాశః.

౮.

ప్ర-తి. (ఎట్టామ్బట్టు) (మాశూణానిత్తాది) (మలరాతుకువియాతు) వైష్ణవేపురాణే ప్రథమంశే ద్వితీయేధ్యాయే, “అవికారాయ
శుద్ధాయనిత్యాయపరమాత్మనే | సదైకరూపరూపాయ విష్ణవేసర్వజిష్ణవే” || ౧ || అత్రకారణత్వాభిధానతః పృస క్తంవికారిత్వంనిరస్యతి
(అవికారాయేతి) అనేన - అచేతనవ్యావృత్తిః. “నభాయతేమియతే” [క-ఉ-౧-౨-౧౮.] ఇత్యాదిశ్రుతేః తేత్రజ్ఞస్యాపి సమాన మవి
కారత్వమితి తద్వ్యావృత్తిమాహ (శుద్ధాయేతి). శుద్ధిః - క్షేతకర్తాదిరాహిత్యమ్. ఈద్య శీశుద్ధిర్న క్తస్యావ్యస్తీతితద్వ్యావృత్తిమాహ (నిత్యా
యేతి). శుద్ధత్వాకారణనిత్యాయ, వికారరాహిత్యశుద్ధత్వనిత్యత్వానినిత్యసూరిణామపిసాధారణానీత్యత ఆహ (పరమాత్మన ఇతి). పరో
యస్తాన్నాస్తి సః - పరమః; అపరాధీనః. సయన్త్రతయాసర్వస్యవ్యాప్తత్వాదాత్మా. నిత్యసూరయస్తేనవరవన్తః. అతః పదచతుష్ట
యేన - ప్రధానాద్యచేతన, బ్రహ్మసనకాదిభావనాయాక్తక్షేత్రజ్ఞ, ముక్త, నిత్యసూరిభోగ్యావృత్తం పరస్వరూపం శోధితమ్. అథజ్ఞాన
శక్త్యాదిపదసాధారణంతద్వదేవ సర్వవిలక్షణం స్వానురూపం జ్యోతిర్త్రయమ్ “అదిత్యవర్ణమ్” [పు - సూ] ఇత్యాదివేదాన్తసిద్ధిరూపమ
వ్యస్తీత్వాహ (సదైకరూపరూపాయేతి). ప్రథమరూపశబ్దః - స్వభావవాచీ, యద్వా, సదైకరూపమ్ - తుల్యప్రకారమ్; హేయప్ర
త్యనీకతయాకల్యాణైకతానతయాచ స్వరూపతుల్యమ్. ద్వితీయోరూప శబ్దః - విగ్రహవాచీ. అథసర్వవ్యాప్తిలక్షణమైశ్వరం గుణంభ్యా
పయక్ విశేష్యంనిర్దిశతి (విష్ణవ ఇతి). చిదచిద్వ్యాప్త్యా ప్రసక్తందోషంపరిహరతి (సర్వజిష్ణవ ఇతి). జయోహి - పరస్వస్త్వవశేనాప

౨౪ తిరువాయ్మొళి—౩ - ప - ౧ - తి - ముడిచ్చోతి - ౯ - పా - ముక్కుత వ్యాఖ్యానజల్.

నమ్. తాచ్చీల్యప్రత్యయేన వ్యాప్తిజయాస్వాభావికావిశ్వాక్తమ్. —(మాళుణావాణ్ కోలత్తమరర్ కో) వారాహేపురాణే, చతుర్థా యుగ్యదికోటివక్తాభవేన్నరః క్వాపివిశుద్ధచేతాః సతేగణానామయుతైకదేశంబదేన్నవాదేవనరప్రసీద"౧.

తాత్పర్యము. ఆత్మజ్ఞులమైనదివ్యవిగ్రహమును దివ్యజ్ఞానమును గలవాడవై, సర్వలోకనిర్వాహకుడవైన ఓ! శ్రీయఃపతీ! మిక్కిలి జ్ఞానాధికుడైన బ్రహ్మకూడ నీగుణంబులను స్తోత్రముజేయజాలడు.

మూ— ముక్కుతవై నుతియశక్కరనల్ వలత్తైయాయ్ | తొమ్మిత్తాత్తల్లిఅలిప్పా పుళ్ళూర్న్దుత్తోన్దిన్దై యే ముక్కుతానమేపడై యాకమలరులకి! తొమ్మిమ్మాయ్ క్కళిత్రాల్ శుడర్ చోతిమత్తై యాతే||౯||

ఆ. (ముక్కుత) పిన్నెయుమవనుడైయగుణగ్గైయేత్తియల్లతు ధరిక్కమాట్టామైయాలే యవనుడైయగుణగ్గై న్నొల్లియేత్తు కిటార్. ఉన్నుడైయ వాశితవాత్సల్యమాకిఱ మహాగుణత్తై యెరువరుమటియాత తొరుపడి సజ్కల్పజ్ఞానత్తాలే ఆశితనాన శ్రీగజ్జేన్ద్రా ధ్రొవనై రక్షిత్తరుళాతే, అన్దవాశితవాత్సల్యమ్ సర్వలోకవిజితమామ్మడి తిరువాళ్ళొయ్యేన్దిక్కొన్దా పెరియతిరువడిమేలేవన్ద తోన్దియరుళి ఎన్నెయుణ్డొక్కయరుళినాయ్నిటార్.

అన్య—ముక్కుత వై నుతియ (౩) శక్కరమ్ నల్ వలత్తైయాయ్ (౬) తొమ్మిత్ కాతల్ కళిబు (౯) అలిప్పా పుళ్ళూర్ను (౧౨) తోన్దిన్దైయే ముక్కుతానమే (౧౫) పడైయాక ముర్ ఉలకిల్ (౧౮) తొమ్మిమ్మాయ్ క్కళిత్రాల్ ఉ (౨౧) శుడర్ శోతి మత్తైయాలే (౨౪).

పన్నీ—అనన్దరమ్ ఉన్నుడైయ వాశితవాత్సల్యశయత్తుక్కు, సజ్కల్పమాత్రత్తాలే సమాశిత రక్షణమృణ్ముకై యాకిఱమేన్దై తిరస్కారహేతువెన్దిటార్.

ముక్కుతలిల్లాత మార్తైయైయడైత్తాన వాయైయడైయ (౩) తిరువాళ్ళొయ్యే దర్శనీయమాన వలత్తిలేయడైయైయాయ్ (౬) పరిచరైయపణ్ణుకైయిలే ఆభినివేశత్తైయడైయ అన్దైయై (౯) రక్షిక్కక్కాక పెరియతిరువడియై అతిత్వరైయోడేనడత్తి (౧౨) అత్తి మున్నేవన్దతోన్దినాయ్ (ఇప్పడియరుక్క) అమోళుమాన సజ్కల్పరూపజ్ఞానమే (౧౫) పరికరమాక వికసితమాన లోకత్తిలే (౧౮) ఉనక్కుత్తోమ్మిమ్మాయ్ క్కళిత్రాల్ (అర్తరక్షణమృణ్ముకై క్కుమడువిక కరైయిలేత్వరిత్తువన్దాయ్నిఱ) ఉన్నుడైయ (౨౧) ఆత్మజ్ఞులమాన తేజస్సు తిరస్కృతమాకాతో? (౨౪).

అర్థము. మొక్కబోనటువంటి కూరైన నేనిగల (౩) సుదర్శనమును సుందరమైన కుడిచేతియందుగలవాడవై (౬) కైజ్కర్యమునందు ఆశగల గజ్జేన్ద్రాధ్రొవన్దను (౯) రక్షించుటకై గరుత్మంతుని నడిపించుకొని (౧౨) ప్రకాశించితివికదా! (ఇట్లుండగా) అమోళుమైన జ్ఞానమే (౧౫) పరికరముగాగల నాభికమలమందున్న లోకములూ (౧౮). నీన్నాశ్రయించినవారికి కృపజేసినయెడల నీయొక్క (౨౧) ఉజ్జ్వలమైన తేజస్సు మాయదా? (౨౪).

ఈ—ఒన్బతామ్బట్టు, మేన్దైతానేవేశవొణ్ణా తెన్దైక్కు నీన్దైతానోవేచ్చుక్కు నిలమాయరుక్కిఱ తెన్దిటార్.

ఈ. — (మధుశ్లాత) శత్రుశరజ్జలిలేపడప్పడ, శాస్త్రయిలేయిట్టాహ్వలే పుకర్ పెన్దువా రానిట్టుమాయి
న్దుతిరువాట్టి. మధుశ్లాకడవతన్దియేకూరియమునైయైయుడైయతిరువాట్టియైఁ, “వడివార్ శోలివలత్తుత్తైయుమ్”
ఎన్నుమ్బడియే, వలవరు కేయుడైయైయాయ్. (నల్ వలత్తైయాయ్. తోన్ది నైయే) కైయిన్దురువాట్టియిరున్దతటిన్దిల్క;
అటిన్దానాకిల్, ఇరున్దవిడత్తైఇరున్ద అత్తైయేవిక్కరియన్దొళ్ళలామితే. ఆరనాదమ్ శెవిప్పట్టవాతేతన్నై మఱన్దాక.
నినైత్తాలుమిరున్దవిడత్తిలేయిరున్దదుఃఖనివృత్తిపణ్ణవొణ్ణాతు; తొమ్మిశ్లాతల్ కలితాయిన్దు-కైయున్దిరువాట్టియొ
మానవముకుకాణవాశైప్పట్టిరుక్కిఱవనాయిన్దున్దవ్. (కాతల్ కలిఱు), “చతుర్దన్ది” ఎన్నుమాహ్వలే, కాతలితుక్కు
నిరూపకమాయిరుక్కు. (అలిప్పాక) ఇతికైయిల్ పూ శెవ్వియట్టియామే తిరువడికలిలేయిడువిత్తుక్కుళ్ళుకై
క్కాక. (పుళ్ళూర్ న్దుతోన్ది నైయే) సజ్కల్పత్తుక్కుముఱ్ఱిట్టాయిన్దు తిరువడివేగమిరుప్పతు. అవ్ వేగమోప్ప
రామల్ అవనైయుమిడుక్కిక్కుణ్ణిఱేవన్దువిన్దునతు. (తోన్ది నైయే) ఇడర్ పట్టార్ తామాయ్, తమక్కుత్తోన్దొన్ది
నాహ్వలేకాణుమిరుక్కిఱతు. (మధుశ్లాతజానమేపడైయాక) “తిరువాట్టిన్దు మఱన్దాక” ఎన్దైక్కు, అతిలుమణ్ణి
యసజ్కల్పరూపజ్ఞానత్తైయోనినైక్కిఱతు. అనేకకార్యజ్జలిలేయేవానిన్దాలుమ్ మధుశ్లాకడవతన్దియేపుకర్ పెన్దు

జీ-అ.-ఓం నమః శివాయ (మహాకాళాశాస్త్రం). శ్రీకృష్ణార్జునసంవాదం, ఇహాపి తాత్పర్యార్థం తెలుసుకొనవలసిందిగా (మేనైతిత్యాది).
 “ప్రసక్తస్యహి ప్రతిషేధః” ఇతిన్యాయం హృదినిధాయాహ (శత్రుశరీరేత్యాది). వై - కూర్మై. సుతి-మునై. “నల్” ఎన్వతుక్కు
 ర్థమ్ (వడివారిత్యాది). “వలతైయాయ్” ఎన్లిఱవితు- “తోన్వి నైయే” ఎన్లిఱవోడేయన్వయిక్కిఱతెన్లు కాట్టుకితార్ (నల్వల తైయాయ్
 తోన్వి నైయేయెన్లు). ఇత్తాల్ ఫలితం హర్దభావమాహ (కైయలిత్యాది). అతీయా మైక్కుడియే తెన్న (ఆర్తనాదమిత్యాది). కైయన్దిరువాట్టియమా
 నతన్నై మఱిన్దాన్దెన్లు పడి. మేలుక్కువతారికై (నిన్దెత్తాలుమిత్యాది). “తొమ్మిక్కాతల్” ఎన్లిఱతు- హేతుగర్భమెన్లితార్ (తొమ్మిక్కాతల్
 కలితాయీల్ నైన్లు). నేవిక్కువేణుమెన్లుమ్ కాతలైయన్దెయకళిలు. ఇతైయరుళిచ్చెయ్కితార్ (కైయమిత్యాది). “కళిలు” ఎన్నా లే,
 “కాతలక్కిలు” ఎన్వతుక్కు భావమ్ (చతుర్దన్దియిత్యాది). ఆకవిత్తాల్ - తిరువాట్టి యాత్వోక్తైయిలేయరుక్కు, జ్ఞానమరుక్కు, సర్వాధి
 కనాయరుక్కిఱనీతానే యెరుతిర్యక్కుక్కుకవరై కురైయ త్తలై కురైయ విల్లున్లు రక్షిత్తవిన్దనీరైయెరువరల్ వేళలాయరున్ద తోవన్లు పడి.
 ఇతిక్తైయిల్ పూ, శెవ్వియట్టియా మేయెన్లుతు- ౨ “కరస్థకమలాన్వేన పాదయో రర్పితుం విభోః” ఎన్వతైప్పల్ ౧. “ఉరీన్లు” ఎన్వతుక్కు
 భావమ్ (సజ్జల్పర్పత్తుక్కిత్యాది). ఇక్కి ౩ “యంపశ్యన్విశ్వధుర్యామ్” ఇత్యావ్యససన్దేయమ్. శెన్న్దాయెన్నా లే, “తోన్వి నైయే” ఎన్వతు
 క్కు భావమ్ (ఇడర్ పట్టారిత్యాది). “శక్కురనల్ వలతైయాయ్-ఞానమేపడైయాక-తోన్వి నైయే” ఎన్వన్వయవివక్షయా తాత్పర్యమ్ (తిరువాట్టి
 యెమఱన్దానిత్యాది). “ఞానమేపడైయాక” ఎన్వతై-కీఱుమ్ మేలుమన్వయిప్పరు. అన్లియ- సమీపస్థమాన. సజ్జల్పరూపజ్ఞానతైయోనిన్దెక్కిఱ
 తెన్లుతు - సజ్జల్పరూపజ్ఞాన తైక్కిన్లు రక్షిక్కు మతు అవద్యమా మెన్లు మతైప్పల్ ౧. సజ్జల్పరూపజ్ఞాన తైయమ్ నిన్దెత్తానిల్దెయన్లు పడి. నిన్దె
 త్తవల్ నైక్కిన్లు కార్యన్దొన్దొలుమ్ అవద్యమా మెన్లితార్ (మహాకాళాశాస్త్రం). ఎన్లు మేలుక్కువతారికై కన్దుకొళ్ళుతు. “ప్రసక్త
 స్యహి ప్రతిషేధః” ఇతిన్యాయం హృదినిధాయాహ (అనేక కార్యజ్ఞలిలే యిత్యాది). కరువియాక - సాధనమాక. మలర్ - తిరువాట్టికమలమ్.

అ-అ-వి. ఆనాలుమ్ తన్ను డైయక క్తియుడే, అత్తైక్కొడ్డే కార్యమ్మణ్ణిమే? యెన్న (ఆర్తనాద మెట్టుతోడశ్చి). అన్తిక్కే, తన్నుడై యమే న్నెక్కప్పడివరుకై తరమ్బారుమోవెన్న (ఆర్తనాదమిత్యాది). ఎన్న వుమామ్. (తన్నై). తిరువాళ్ళీనిరుంపకమాకైయారే, తిరువాళ్ళీయో డేకూడినతన్నైయెట్టు తోన్ఱుకిఱతు ఎన్ఱుకీఱోడేకూట్టవుమామ్. (నిన్ఱైత్తాలుమెన్ఱు). సబ్బల్పవిషయమాక మేలేయరుళిచ్చెయ్కిఱ తిట్లుమొక్కుమి టేయెన్ఱుతాత్పర్యమ్. (ఒట్టాతు) ఎమ్మమళ్ళవుమ్పరిహారమ్, ఉత్తరశేషమన్ఱు. మా నేసుదర్శ నేవిద్యమానేపి, సబ్బల్పరూపజ్ఞానేసత్యపి, సర్వాధిక స్వమేవ ర “ అతిన్ఱ్రితచమూపతిప్రహిపహస్తమ్ ” ఇత్యాదిప్రకారేణాగత్యారక్షః; ఏతాదృశ స్తవనిస్సీమాతిశయః, సంసారేశేష

ఈ.-వారానిష్ఠుళ్ళ సజ్జల్పరూపజ్ఞానమే కరువియాక, తిరునాభికమల త్తైయడియాకవుడైతాన సంసార త్తిల్, తొమ్మియార్ క్కు-శేషభూతరానార్ క్కు-మలరులకిల్ తొమ్మియార్ క్కు-మట్టుక్లాతభానమేపడైయాక-అలిత్తాల్ ఉడ శుడర్ చోటిమత్తెయాయతే-ఇరున్దవిడ త్తేయిరున్దసజ్జల్పరూపజ్ఞానత్తాలేరక్షిత్తాయాకిల్, “ఆనైయి డర్ పట్టమడువికరైయిలే అరై కులైయ త్తలై కులైయపుణర్ త్తియన్ మువన్దువిట్టున్దా” ఎన్ఱిఱనిరవధిక తేజస్సిన్దు న్దతేయన్దో? మత్తెయాయలేయెన్దవితుక్కు - “మత్తెయమ్, మత్తెయమ్” ఎన్దుశిన్ ద్రాట్టున్దావార్ త్తై. ౯.

జీ-ఆ.-తొమ్మియమ్-అడిమై-అయార్ క్కు-అనార్ క్కు- ఇదమాహ(శేషభూతరానార్ క్కితి)-వైశద్యార్థమన్వయిక్కితార్.(మలరులకిలిత్యాది). ఇప్పడియన్వయి త్తతుక్కుభావమ్ (ఇరున్దవిడ త్తేయిత్యాది). అరై కులైయ త్తలై కులైయవెన్దుతు - శ్రేష్ఠాత్మికయద్యోతకమ్. “మత్తెయాయతే” ఎన్దువకారమ్ - పిరినిలైయేకారమ్. మత్తెయమ్ పడి. అతుక్కుభియుక్కి (మత్తెయాయతేయిత్యాది). ఊర్ న్దు - నడత్తి. తోన్ఱివైయే - ప్పడైయాక- పరికరమాక- యద్యా, సాధనమాక వెన్దుతల్. తొమ్మిక్లాతల్ కలిఱిప్పాపుళ్ళూర్ న్దు - మట్టుక్లాతవై సుతియశక్కరసల్వల త్తై యాయ-తోన్ఱివైయే, మలరులకిల్ తొమ్మియార్ క్కు-మట్టుక్లాతభానమేపడైయాక-అలిత్తాల్ శుడర్ చోటిమత్తెయాయతేయిన్దున్దు. ౯.

అ-ఆ-వి.-భూతానాన్వసజ్జల్పేనైవరక్షామకరివ్య శ్చేత్ క్షీణోఽభవివ్యత్ ; తాదృశాతిశయహానినివృత్తైస్సున్దరరాజత్వేనావతీర్యవర్తనే; ఏతాదృశంసాశీల్యంకైశ్చిద్వక్తుశక్యతేమితిగాధాయాస్తాత్పర్యమితి. అవతారికావాక్యేనచ, ఉత్తరాభిప్రాయాభిధానపరవాక్యేనచవ్యజ్యతే.

ప్ర.- (ఓన్ఱతామ్మట్టు) (మట్టుక్లాతవిత్యాది). (పుళ్ళూర్ న్దుతోన్ఱివైయే). భాగవతేఅప్తమస్కంధే, [3] “తంతద్వదార్థముపలభ్య జగన్నివాసస్తాన్త్రినిశమ్యదివిజ్ఞేసహసంస్తువద్భిః | ఛన్దోమయేనగరుడేనసమూహ్యామానశ్చక్రాయుధోభ్యగమదాశుయతోగజేన్ద్రః || ౩౧ ||

తా॥ ఓ! శ్రీయఃపతీ! నీవున్నచోటనుండియే నీసంకల్పమాత్రముచేతనే నిన్నాశ్రయించిన వారిని రక్షించితివంటే, మనుషాకకాల మందు తనతోండమందు తామరపువ్వుతీసికొని నీకుసమర్పించవలయుననియాశఁబడిన గజేన్ద్రాహ్నిర్వయొక్కదుఃఖమును బోగొట్టుటకై చక్ర భరుండపైగరుత్మంతునిమీదఁగెక్కి యతివేగముగావచ్చి నేవసాయించిన క్షీర్తిమాయదా ? ౯.

మూ.- మత్తెయాయ నాల్వేత త్తుణ్ణిన్దు మలర్ చ్చుడరే । మత్తెయాలిప్పుల కెల్లామ్బడై త్తిడన్దుణ్దుమిట్టన్దళన్దాయ్ । పిత్తైయేఱుళ డైయానుమ్ నాన్దుకనుమిన్దిరను । మిత్తెయాయతలత్తిన్దేత్త వీన్ద్రీరు త్తలితువియప్పే ॥ ౧౦॥

ఆ.- (మత్తె) భ క్తిహీనర్ క్కు-నైయఱియ వొణ్ణాతపడి మత్తెత్తుక్కుణ్డిరుక్కిఱ సర్వవేదజ్ఞభి నాలుమ్ ప్రతిపాద్యనాయ్, ప్రాప్తి యాలే భగత్సృష్టిస్థితి సంహారాదిపేతుభూతనాయిరున్ద పున్నడైయ సర్వేశ్వరత్వత్తైయఱిన్దునై యేత్తుకైక్కు-విషయమాక పున్నైక్కు-డుత్తుక్కు-ణ్డిరుక్కిఱ విరుప్పనక్కోరేన్ద్రమా? అన్ఱి-తే. ఇప్పడి యిరుక్కిఱపున్నై నానై త్తెన్చొల్లియేత్తువత్తెన్దితార్. ౧౦.

అన్వ.- మత్తెయాయ నాల్వేతత్తు ఉళ్ నిన్దు (౩) మలర్ శుడరే మత్తెయాయ్ (౬) ఇ ఉలకెల్లామ్ పడైత్తు (౯) ఇడన్దు ఉణ్దు ఉమిట్టన్దు (౧౨) అళ్ న్దాయ్ ఇత్తెయాయతల్ అతిన్దు (౧౫) పిత్తైయేఱు శడైయానుమ్ నాన్దుకనుమ్ (౧౮) ఇన్దిరనుమ్ ఏత్త వీఱు (౨౧) ఇరుత్తలితు వియప్పే. (౨౩) ౧౦.

పన్నీ.- అన్దరమ్, ఈశ్వరాభిమానికళు మున్ శేషిత్వత్తై యత్తిన్దాశ్రయిక్కు విరుక్కిఱవిరుప్ప ప్రాప్తమాకైయా లాశ్చర్యమల్ల వ్విత్తార్,

రజస్తమఃప్రమరర్ క్కు- సార్వత్తైమత్తెప్పతాయ్ సత్త్వప్రకృతికళుక్కు-ర్థప్రకాశకమాన ఋగాదిచాతుర్విధ్యత్తై యుడైతానవేదజ్ఞళుక్కు- అన్దరమానతాత్పర్యమాయనిన్దు (౩) వికాసత్తైయుడైతాన బోధితీరూపనాయ్ పర్యాయన్దోఱుమ్ (౬) ఇన్ద లోకజ్ఞైయెల్లామ్ సృష్టిత్తు (౯) ప్రళయ త్తిరేపుక్కిన్దెన్దుడుత్తు మహాప్రళయ త్తిరేయెన్దు ఉమిట్టన్దు (౧౨) అన్యాభిమానజ్ఞభీయుమ్బడియళ్ళన్దుపొన్దవనే? ఇప్పడివేదకవే ద్యత్తైయాయుమ్జగత్సృష్టిస్థితివ్యాపారజ్ఞానమ్ శేషియాక ఉన్నైయఱిన్దు (౧౫) చన్ద్రకలాధారణత్తాలుమ్ జటాధారణత్తాలుమ్ భోగ తపస్సుకలిరేతత్పరనానరుద్రనుమ్ సర్వశోముఖమానసృష్ట్యాదిశ క్తియైయుడైయబ్రహ్మపుమ్ (౧౮) తై లోకేశ్వరనానవిన్ద్రనుమ్ స్తుత్యాది

తిరువాయ్ మొట్టి-3-ప. ౧-తి-ముడిచోటి. ౧౦-పా-మత్తెయాయ వ్యాఖ్యానభాగం.

౨౭

ముఖతారే యశ్రయిక్క ఆశ్రయణీయత్వాకారతారేవ్యావృత్తనాయ (౨౧) ఇరుక్కిరివిర్దవిరుప్పు ఆశ్చర్యమా! (౨౩) ప్రమాణోపపత్తి సిద్ధమానవితు ప్రాప్తమెన్టు కరుత్తు. ముత్తెయాలెన్టు - ఉదైయవనాకైయారే యెన్టుమామ్. మల్ - మల్ త్రియాయ్, వికాసమ్. ౧౧.

అర్థము. - ముటుగుపటిచెడి నాలుగువిధములైనవేదములకు తాత్పర్యార్థమైయున్న (౩) పుష్పమువలెభోగ్యమైయున్న జ్యోతిస్స ఏ యీపుడ? వంతగుటచేత (౬) ఈ లోకముంతను సృజించి (౯) విడదీసి ఆరగించి బయలుపడబ (౧౨) కలిచిపండ్ల! సిన్సామిత్వము ను దెలిసికొని (౧౫) చంద్రికలనుధరించిన జటాధరుండైనరుద్రుడును చతుర్ముఖబ్రహ్మయు (౧౮) ఇంద్రియము స్తుతించుటకై వేరుగాను (౨౧) ఉండునది ఆశ్చర్యమా? (౨౩).

౧౦.

ఈ. - పత్తామ్బట్టు. - వేదైకసమధిగమ్యనాయ సర్వేశ్వరనాయరుద్దవునకు, త్వత్ప్రప్తరాయన్నా లే లబ్ధజ్ఞానరాన బ్రహ్మాదికళ, “ఈశ్వర” ఎన్టు తిన్దేత్తవిరుక్కుమతు విస్తయమో? వెన్టిటార్.

(మత్తెయాయ) ౧ “ఆదావేదాఃప్రమాణం స్మృతిరుపకురుతేనేతిహసైః పురాణైర్నాన్యైస్సార్థత్వ ద్దర్శనిధిముపరిపరిక్షీయతేపూర్వభాగః । ఉద్ధోర్వభాగ స్త్వదీహగుణవిభవపరిజ్ఞాపనైస్త్వదాప్తా వేద్యోవే దైశ్చసర్వైరహమితి భగవన్స్వేనచవ్యాచకర్థ”. మత్తెఎన్టుమ్, వేతమెన్టుమ్, ఇరణ్ణుపడియాకచ్చొల్లుకిటతు బా హ్యరాయ్ నాస్తికరాయరుప్పార్కు తన్నడికళై మత్తెక్కెయాలమ్. ఆస్తికరాయరుప్పార్కు తన్నర్థత్తై వెలియిట్టుక్కాట్టుకై యాలమ్. పూర్వభాగమ్ ఆరాధనస్వరూప తైచ్చొల్లుకిటతాయ్, ఉపరితనభాగమ్ ఆరాధ్య స్వరూప తైచ్చొల్లుకిటతాయ్, ౨ “వేదైశ్చసర్వైరహమేవవేద్యః” ఎన్టిటపడియే సకలవేదజ్ఞభుమ్ తన్నెయే ప్రతిపాదిక్కుమ్బడియాయరుక్కెయ. లేనదపుకరైచ్చొల్లుకిటతు. వేదజ్ఞలిలే, సర్వాధికనాకవుమ్ నిరతిశయభోగ్య

జీ-అ. - పత్తామ్బట్టు. (మత్తెయాయవిత్తాది). ప్రథమ పాదార్థమ్ (వేదైకసమధిగమ్యనాయెన్టు). ద్వితీయపాదార్థమ్ (సర్వేశ్వరనా యరుద్దవునక్కెన్టు). తృతీయపాదార్థమ్ (త్వత్ప్రప్తరాయత్వాది). చతుర్థ పాదార్థమ్ (ఈశ్వరనెన్టిత్వాది). సకలవేదప్రతిపాద్యతైక్కుప్రమా ణమ్ (ఆదావిత్తాది). శ్రీరంగరాజస్తవే ఉత్తరశతకే. స్మృతిః. నేతిహసైః పురాణైర్నాన్యైస్సార్థమ్. ఉపకురుతే-ఉపబృంహణమ్బుట్టానిట్కి టతు. ఇత్తార్ - వేదమస్వతఃప్రమాణమ్, స్మృతీతిహాసపురాణజ్ఞో వేదోపబృంహణతయా వేద మూలకత్వేన ప్రమాణజ్ఞైన్టుపడి. (క్రీడర్వా విధిముపరి). తవార్చా విధేరుపరిత్యక్తః. పరిక్షీయతే- పరిక్షీణమాకానిట్కిటతు. తత్ప్రతిపాదనపటిమాకానిట్కిటతు. పూర్వభాగః-స్మృత్యు పబృంహితపూర్వభాగః. ఉద్ధోర్వభాగః - ఇతిహాసపురాణోప బృంహితవేదాన్తభాగఇత్యర్థః. ఈహ - రక్షణార్థవ్యాపారః. విభవః- ఉభయవిభూత్యైశ్వర్యమ్. (త్వత్ప్రదాప్తా). “పరిక్షీయతే” ఇత్యత్రాపియోజనీయమ్. ఇప్పడి వేదజ్ఞశైల్లావల్లీలమ్ ప్రతిపాద్యనవనెన్టు శొల్లువారారెన్టు (వేద్యోవేదైశ్చసర్వైరత్యాది). “మత్తె” ఎన్టుమ్, “వేతమ్” ఎన్టుమ్ శొన్నదిరుక్కిక్కుక్కరుత్తేతెన్న (మత్తెయెన్టుమ్, త్యాది). వేదయతీతి-వేదః ఎన్నక్కడవతితే. “నాల్ వేతత్తుల్ నిన్టుమలచ్చడరే” ఎన్టుతుక్కర్థమ్. (పూర్వభాగమిత్వాది). ప్రతిపాద్యాకార

అ-అ-వి. - ఎల్లాప్రమాణజ్ఞుమున్టాయరుక్క, వేదత్తుక్కేల్లమేతెన్టుమ్ ; వేద త్రిలేదేవతాన్తరజ్ఞైయమ్ శిషితిడత్తిరేశొల్లానిట్కి; ఇవనైయే వేదజ్ఞశైల్లామ్ ప్రతిపాదిక్కిటపడి యెన్టునేయెన్టు మున్టాకిటవిరణ్ణుశజైక్కు ముత్తరమాకవిక్ల్యోకతై యుపాదానమ్బుట్టానిటార్ (ఆదావేదాఃప్రమాణ మిత్వాది). ప్రమాణాన్తరాణి, కాన్తాన్తరాణి, స్మృతీతిహాసపురాణానిచవిహాయ, వేదాకేమర్థముపాద త్తైతిశక్త్యాచ, (ఆదావేదాఃప్రమాణమ్). ఇత్యనేనపరిహృతాభవతి. ఆనాల్, (ఆర్చావిధిమ్). ఎన్టు ద్వితీయైయై. ప్రయోగిప్పానెన్న్నిర్; ౩ “ఉభయర్వతనాః, కార్యాధిగుపర్యాదిఘత్రిఘాద్వితీయామేడితాన్తేఘ తతోన్యత్రాపిదృశ్యతే” ఎన్టురుక్కెయారే, అతావతు-తసిలన్తమాన ఉభయశబ్దసర్వశబ్ద సామిప్యత్తిలమ్, ధిక్చబ్ద సామిప్యత్తిలమ్, ఆమేడితాన్తజ్ఞుయసామేడితాన్తజ్ఞుమాన ఉపర్యధ్యధశబ్దజ్ఞునిడైయ సామిప్యత్తిలమ్ ద్వితీయాకార్యాన్తెన్టుకాన్తిక్కెయారే యెన్టుపడి. ౪ “ఆమేడితంద్విత్రీరుక్తమ్” ఇతినిట్టెన్టు. ౫ “ప్రాయేణపూర్వభాగార్థపూరణంధర్త కాన్తతః

౨౮ తిరువాయ్ మొట్టి-3-ప. ౧-తి-ముడిచోటి. ౧౦-పా-మత్తెయాయ వ్యాఖానజ్ఞ.

ఈ.-నాకవుమ్ ప్రకాశిక్కిటవనే.(ముత్తెయాలి త్యాది)వేదజ్ఞ తా ప్రతిపాదిప్పతు ఇవనుడై యరక్షకత్వమైయా
యిల్లు. (ముత్తెయాలి) స్వామిత్వప్రాప్తియాలేయెన్నుతల్, పర్యాయేణవెన్నుతల్. కరణకళేబరవిధురమాయ్
భోగమోక్షసూన్యమాయ్కిడనవస్తు ఇవల్లైయుణ్డాక్కి; సృష్టమానజగత్ప్రళయజ్ఞోళ్ళ, మహావరాహమాయి
డన్దు; తిరియప్రళయమ్వర, వయిల్లైనుళ్ళేవైత్తునోక్కి; పినై వెళినాడుకాణవుమిల్లన్దు; మహాబలిపోల్వార్ పరు
న్దితాయ్జ్జినాప్పోలే అపహరిక్క, ఎల్లై నడన్దుమీట్టుక్కొన్దు; ఇప్పడిసర్వవిధరక్షణజ్ఞలైయు మృణ్ణినవనే? విషమ
సృష్టిక్కడియాన కర్తవిశేషమితే చేతనర్పణివైప్పతు, యాగపద్యమనుగ్రహకార్యమై. (పిన్దైయేఱుశడై
యానుమ్) జత్తైక్కల్లన్ద్రాతే సాధకవేషత్తోడేయరుక్కచ్చయ్లే, కలామాత్రమానచన్ద్రనైధరిత్తుక్కొన్దు సుఖ
ప్రధాననాయరుక్కిట రుద్రనుమ్, అవనుక్కుజ్ఞుడ జనకనానచతుర్ముఖనుమ్, ఇవర్ కళోడొక్కవెణ్ణలామ్బడియరు
క్కిట విన్ద్రనుమ్, నీస్వామియానముత్తెయటిన్దేత్త, అత్తాలే యున్నుడైయ వ్యావృత్తితోన్ద్రవిరున్దాయెన్ద్రాల్
ఇతునక్కు- విన్దయమో? భరువనొరుక్కునుణ్ణనైప్పణ్ణి. అతికక్కుత్తిలేకాత్కైప్పొన్నైత్తోన్ద్ర, అతితలైయి
లేకాలైవైత్తు, “ఇతెన్నైకణ్ణిన్ద్ర” ఎన్దు ఇఱుమాన్దిరుక్కుమాప్పోలే, ౧ “నన్దైప్పనల్ పణ్ణి నాన్దుకనైప్పణ్ణి”
ఎన్దిటపడియే ఉన్నాలే మనైయప్పట్టబ్రహ్మపుమ్, అవనాలే సృష్టరానవివర్కభు మున్నైయేత్త; అత్తాలే యఱు
మాన్దిరున్దాయెన్ద్రాళితునక్కేన్ద్రమో? హాస్యమాయ్ తలైక్కట్టుమ తనైయన్దో?

౧౦.

జీ.అ.-మేలేన్న (వేదజ్ఞలిరేయత్యాది). ౧ “తమిశ్వరాణామ్” ౩ “నతత్తుమళ్ళ” ఇత్యాదియమ్. ౪ “సర్వగన్ధస్సర్వరసః” ౫ “రసోవైసః” ౬ “య
చ్చాస్యహస్తి” ఇత్యాదివివక్షితమ్. “మత్తెయాయ” యత్యాది-రజస్తమఃప్రచురరాయ నాస్తికరాయరుప్పార్క్కు స్వార్థతైమత్తెప్పతాయ్,
సత్త్వప్రచురరాయ ఆస్తికరాయరుప్పార్క్కు స్వార్థప్రకాశకమాన నాలువేదజ్ఞుక్కున్ద్రమాన తాత్పర్యమాయ్నిన్ద్రవికాసత్తెయుడైయతే.
జోరూపనానవనే యెన్దు శబ్దార్థమ్. మేలేకూట్టి తాత్పర్యమ్ (వేదజ్ఞలిరేయత్యాది). “పడైత్తు” ఎన్దుతుక్కు-౭ “యతోవాఇమాని” ఇత్యా
ది; ౮ “త్రీణిపదావిచక్రమే” ౯ “సవరాహారూపంకృతోపన్యమజ్జత్ సప్పథివీమధఆర్చత్” ఇత్యాదియలేరక్షకత్వమ్ ప్రతిపాదితమ్.
పర్యాయోపపాదనపూర్వకమాక శబ్దార్థమ్ (కరణకళేబరత్యాది). ఇతాయ్జ్జినాప్పోలే- అపహరిత్తాప్పోలే. కర్తానుగుణమానసృష్టి ఉపకా
రమానపడియేన్నైన్దు (విషమసృష్టిక్కిత్యాది). “ఎల్లామ్” ఎన్దు-యాగపద్యన్దోష్టుకిటితే. ౧౦ “సేన్ద్ర” ఎన్దుతైప్పన్ద్ర (ఒక్కవెణ్ణలామ్బడి
యెన్ద్రతు). వియప్పే - విన్దయమో. పూర్వవాక్యంసదృష్టాన్ద్ర వివృణోతి (భరువనొరువిత్యాది). కుక్కుమణ-మరప్పచ్చి. తోన్ద్ర. ఒట్టి-
ఇఱుమాన్దు-గర్విత్తు. (నన్దైప్పనల్ పణ్ణి). కార్యోత్పత్తిపేతువాననన్దైయెయుడైయ కారణజలతైయుణ్డాక్కియితిశబ్దార్థః. ఇతైయాతల్ -
స్వామియాక. క్రమేకాన్వయః.

౧౦.

ఆ.అ.వి.-ఇతిహాసపురాణాభ్యాం వేదాన్తార్థప్రకాశ్యతే” ఎన్దుక్కడవతితే. (తనైయేయత్యాది). ౧౧ “యేయజన్తిపితౄణాదేవాః”
౧౨ “సలత్తాఅక్తాన్యన్యాదేవతాః” ౧౩ “సబ్రహ్మసశివస్సేన్ద్రస్సోక్షరఃపరమస్వ్వరాట్” ౧౪ “యోయోయాంయాంతసుంభక్తః” ౧౫ “నిన్ద్రార్తి
పరప్పిన్ద్రైతాయ్” ఎన్దుతసుసన్దేయమ్. పుకరైవివరిక్కితార్ (వేదజ్ఞలిరేయన్దు). అథవా, “నారేవ్తత్తుళ్ నిన్ద్రమలర్పుడరే” ఇత్యసృష్టితా
ర్థమాహ (వేదజ్ఞలిరేయతి). సర్వాధికత్వనిరతిశయభోగ్యత్వే - “మలర్పుడరే” ఇత్యనేనఘటితే. ౧౬ “త్రీణిపదావిచక్రమే విష్ణుర్గోపా ఆదాభ్యః”
౧౭ “సవరాహారూపంకృతోపన్యమజ్జత్ సప్పథివీమధఆర్చత్” ఇత్యాదియలే. రక్షకత్వమ్ ప్రతిపాదితమ్. (శడైక్కల్లన్ద్రాతే).
౧౮ “సుసుఖంకర్తుమ్” ఎన్దిటపడియే భగవదుపాసనన్దాక సుఖరూపమాయ్తేయిరుప్పతు, అతు తోన్దుత్తక్కాక ప్పిత్తయెధరిత్తానా
యిల్లు; “ఇన్ద్రబాహ్యసుఖమ్పాలేయ్తే యెనక్కాన్ద్రసుఖమ్” ఎన్దు కాట్టుకితానాయ్లు. (ఇవర్ కళోడొక్కవితి). ౧౯ “సబ్రహ్మస
శివస్సేన్ద్రః” ౨౦ “బ్రహ్మశివశ్శతముఖః” “ఆతల్”-అత్తైయెన్దు తిరువుళ్ళమ్మన్ద్ర (నీస్వామియానముత్తెయెన్ద్రతు). విన్దయమో? ఇన్ద్రవ్యావృత్తి

౧౫ ౭౫-౪.	౨॥ శ్వే-ఉ.	౩॥ శ్వే-ఉ-౬.	౪॥ ఛాం-ఉ-౩-౧౪.	౫॥ తై-ఆ-౭.
౬॥ ఛాం-ఉ-౮-౧.	౭॥ తై-భృ-౧.	౮॥ వి-నూ.	౯॥ య-వే-ఆ-౧-ప్ర-౧-పం-౧౯.	౧౦॥ తై-నా-౧౧.
౧౧॥ ద-స్వ-౪.	౧౨॥ తై-శి-౫.	౧౩॥ భ-గీ-౭-౨౧.	౧౪॥ తి-తి-౯౬.	౧౫॥ భ-౯-౨.
౧౬॥ స్తో-౮.				

[౮] తిరువాయ్ మొట్టి-3-ప. ౧-౮-ముడిచ్చోతి. ౧౧-పా-వియప్పాయ వ్యాఖ్యానం.

౨౯

అ-అ-వి.-విస్తయమన్తపడి. “వియప్పే” - విస్తయదానెత్తాయ్, “వ్యావృత్త” ఎత్త భిమాని త్తిరుక్కిలవితు అవద్యమాకైయారే అన్త విరుప్పతివిస్తయమన్తర్థాన్తరమరుళిచ్చెయ్కిణార్ (ఒరువనిత్యాది). యదావ్, పూర్వవాక్యం సదృష్టాన్తవివృణోతి (ఒరువనొరువిత్యాది). కుగ్రమణ్-మరప్పచ్చి. తోడ్రే - ఒట్టి. ఇటుమాన్ - గరిత్తు. మనైయప్పట్ట - సృష్టికప్పట్ట. ౧౦.

ప్ర.తి.— (పత్తామ్బట్టు). (మత్తాయయ) శ్రీరంగరాజస్తవే ఉత్తరశతకే, “అదావేదాప్రమాణం స్మృతిరపకురలేనేతిహః పురా తైర్నాయైస్సార్థంతద్వదర్పావిధిముపరిపరిక్షీయతేపూర్వభాగః । ఉద్ధోవభాగస్త్యవీహగుణవిభవపరిజ్ఞాపనై స్త్యత్పదాష్టా వేద్యోవేదైశ్చ సరైర్విరహమితి భగవత్ స్వేనచవ్యాచకర్థః ॥ ౧౯॥”

తా॥ ఓ!స్వామి! నీచేసృజింపబడిన బ్రహ్మరూపినిదేవతలు నపారుషేయసకలవేదప్రతిపాద్యుడవును సకలలోకములకు సృష్టిస్థితిసంహారకారుడవునైన నిన్ను స్వామిగానెఱింగి స్తుతించుట యొకయాశ్చర్యము కాదు. ౧౦.

మూ.—వియప్పాయవియప్పిల్లా మెయ్జ్ఞానవేతియనై శయప్పకరూర్ పలర్వా మ్మితడజ్గురుకూర్ చ్చడకోపక్. తుయక్కిన్త్తిమ్మైత్తురై త్తవాయరత్తుళిప్పత్తుమ్ ఉయక్కొణ్ణుపిఱప్పలుక్కు మొలిమున్నీర్ ఇలత్తే ॥౧౧॥

అ.— (వియప్పాయ) లోక త్తిత్ విస్తయనీయమానవత్తై విస్తయనీయమాకవుడైనన్దియే, యథాభూతవాదియానసర్వవేదజ్ఞు లుమ్ ప్రతిపాద్యనాయురన్తవనై, భగవత్కైజ్జుర్యరతిత్వమాకిఱ కల్యాణమాన పుకట్టైయుడైయూర్ పలర్ వామన్తడజ్గురుకూర్ చ్చడకోపక్, ఓర జ్ఞానగన్ధమిల్లాతపడి సాక్షాత్కరిత్తు త్తొమ్మైత్తురై త్తవి త్తిరువాయ్ మొట్టి, భగవత్సాక్షాత్కారవిరోధి సంసారత్తై ప్పొక్కుమెన్దితార్. ౧౧.

అన్వ.— వియప్పాయ వియప్పిల్లా మెయ్జ్ఞానమ్ (౩) వేతియనై శయమ్ పుకరూర్ (౬) పలర్ వామన్ తడమ్ (౯) కురుకూర్ శడకోపక్ తుయక్కు (౧౧) ఇన్త్తి తొమ్మైత్తు ఉరైత్త (౧౫) ఆయిరత్తుళిప్పత్తుమ్ ఒలి మున్నీర్ (౧౮) ఇలత్తు ఉయక్కొణ్ణు పిఱప్ప (౨౧) అఱుక్కుమ్ (౨౨) వియప్ప - ఆశ్చర్యమ్. తుయక్కు - మనస్థితివు.

పన్న.— అనన్తరమ్ ఇత్తిరువాయ్ మొట్టిమ్మలమాక సాంసారికజన్మరాహిత్యత్తై యరుళిచ్చెయ్కిణార్.

ఏకదేశసమ్మత్తాలుమ్బుఅమ్బుళ్యవివత్తిలాశ్చర్యావహమానగుణచేష్టితాదికల్ స్వవిషయ త్తి లాశ్చర్యమాకై యన్త్తియేతన్నైప్పల్లియనై తామ్మినుగ్గుమ్మడియాన ఇన్దయాథాత్మ్యజ్ఞానత్తైప్రతిపాదిక్కిఱ (౩) వేదజ్ఞులారేవేద్యానాననై సంసారజయత్తారేవన్ద జ్ఞానవైరాగ్యప్రతై యైయుడైయరానార్ (౬) పలరమ్ ఇవరుడైయవైలక్షణ్యత్తైయనుభవిత్తువాల్కిఱ వేదముడైత్తాన (౯) తిరువగరిక్కునిర్వాహకరాన ఆమ్మోర్ సంశయవిపర్యయరూపమానమనన్దివు (౧౧) అల్లియ యథార్థజ్ఞానకార్యమానశేషవృత్తియోడే అరుళిచ్చెయ్త (౧౫) ఆయిరత్తుళిప్పత్తుమ్ కోలాహలీ త్రరమాయ్ ఆల్లియనీర్ ఉల్లియనీర్ వన్ద జలపాకిఱమాన్త్తునీరుగ్గాడినకడలైయుడైత్తాన (౧౮) భూమియిలే జ్ఞానప్రదానాదికలారే యుజ్జీవిప్పిత్తు జన్మసమ్మత్తై (౨౧) అఱుక్కుమ్ (౨౨) ఇతు - నాలడిత్తాల్కిణై, “కలివిరుత్తమ్” ఎన్నారముశర్. ౧౧.

వాదికేసరి యద్ధుకియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అర్థము.— ఆశ్చర్యావహమైనగుణచేష్టితాదులు ఆశ్చర్యావహములుకానినై యథార్థజ్ఞానమునుప్రతిపాదించెడి (౩) వేదప్రతిపాద్యం దును జయము చేవచ్చిన జ్ఞానాదులుకల (౬) అనేకశ్రీవైష్ణవులు సుఖముగావేచేసియున్న విశాలమైన (౯) కురుకాపురికినాథులైన నమ్మాళ్వార్లు సంశయాదులు (౧౧) లేక శేషవృత్తితో సాదించిన (౧౫) వెయ్యిపాశురములలో ఈపదిపాశురములును శబ్దించుచున్న మామవి ధములైననీర్లుగల (౧౮) భూమియందున్న వారి నుజ్జీవింపజేసి జన్మమును (౨౧) ఛేదించును. (౨౨)

ఈ. — నిగమత్తిల్ ఇతిరువాయ్ మొట్టితానే ఇతుకన్ద్రారై యుజ్జీవిప్పిత్తు ప్పిన్నై సాంసారికమా నసకలదురిత తైయమ్పోక్కు మెనితార్.

(వియప్పాయవియప్పిల్లా) వేటుశిలవ్యక్తికళిలేకణ్డల్ విస్తయ హేతువాయిరుక్కుమనై యడైయ, ఇవన్పుక్కలిలేకణ్డల్ ప్రాప్తమాయిరుక్కుమ్. ఒరువనొరువనుక్కు నాలుపశుకొడుత్తాల్ అతువిస్తయ హే తువాయిరుక్కుమ్, “వెరుమాళ్ శెయ్ తార్” ఎన్ట వాత్తేప్రాప్తమాయిరున్దతిత్తే. సర్వస్వదానమ్బుణ్ణిక్కెయొ య్రిన్దవళివే, “త్రిజటక్” ఎన్నానొరుబాహ్మణవర, అప్పోత్తున్దోన్ద్రామైయాలే “ఉనక్కు వేణ్ణుమ్ పశుక్కు లై యడిత్తుక్కుణ్ణుపో” ఎన్న, తణ్డైచ్చుత్తున్దోయెత్తెన్ద, అతుక్కుట్టపశుక్కులై యడైయవడిత్తుక్కుణ్ణుపో నానిత్తే. (మెయ్జ్ఞానవేతియనై) యథాభూతవాదియానవేదత్తాలే ప్రతిపాదిక్కుప్పట్టపుత్కర్వ తైయడైయవనై. (శయమిత్యాది) ౧ “ ఇన్నిన్టనీచ్చై యినియాముతామై” ఎన్ట ఇవర్తమైప్పోలే సంసారతైజయిక్కె యాల్ వన్దపుక్కైయడైయ శ్రీవైన్ఱవర్కళ్ పలరుమాన్దొరైయనుభవిత్తువర్ త్తిక్కేక్కిడాన పరన్వైయుడై త్తానతిరునకరిక్కు నిర్వాహకరానవ్వాన్. (తుయక్కిన్ది) తుయక్కావతు-మనన్దిరిపు. సంశయవిపర్యయరహి తమాకసాత్తుత్కరి త్తరుళిచ్చెయ్త ఆయిరత్తిలుమ్ వైత్తుక్కుణ్ణుఇప్పత్తుమ్, (ఒలిమున్నీర్ ఇలత్తే- ఉయక్కు ణ్ణుపిఱప్పలుక్కుమ్) ఒలియైయడైత్తానమున్నీరైయడైయభూమియిలే ౨ “ అసన్నేవ” ఎన్ట అసత్కల్పరాన వర్కలై ౨ “ సన్తమేనంతతోవిదుః” ఎన్ట యుజ్జీవిప్పిత్తు విరోధికలై యుమ్బొక్కుమ్. అరాజకమానదేశత్తిల్ రాజ పుత్రన్దలై యిలేముడియైవైత్తువిలఱు వెట్టివిడుమాప్పోలే, అఱుకర్తిరువడికళిలే కైజ్జర్యత్తిలే యన్వయిప్పిత్తుప్పి న్నై తద్విరోధియానసంసారసమ్బన్ధతైయలుత్తుక్కుడుక్కుమ్.

జీ-అ. — నిగమమ్ (వియప్పాయవియప్పిల్లా). “ ఇప్పత్తుముయక్కుణ్ణుపిఱప్పలుక్కుమ్ ” ఇత్యాదియైక్కటాక్షి త్రవతారికై (నిగమత్తి లిత్యాది). వియప్పాయవియప్పిల్లా - విస్తయ హేతువాయ్ విస్తయ హేతువుమన్దిక్కేయిరుక్కిఱ వ్యాపార తైయడైయనాయితిశబ్దార్థః. ఇత్తై క్కట్టుకితార్ (వేటుశిలవిద్యాది). ఇతరత్రవిస్తయ హేతువాయిరుక్కు మతివిష్వయత్తిల్ విస్తయ హేతువన్దిక్కేప్రాప్తమాయిరుక్కు వెణ్ణేకణ్డో? మెన్న (ఒరువనిత్యాది). అతెప్పోతెన్న (సర్వస్వదానమిత్యాది). (పోనానితే). అతుక్కుమ్ - సర్వస్వదానమ్బుణ్ణినతుక్కుమ్ విస్తయప్పట్టవర్ కళిలైయిటేయెన్టకరుత్తు. అయోధ్యాకాణ్డేద్వైత్రింశేత్రిజటవృత్తాన్తః, “ సశాటింత్యరితః కట్యాంసమ్భృన్తః పరివేష్యతామ్ । ఆవిధ్యదణ్డం చిత్తేపసర్వప్రాణేన వేగితః । సతీర్వాసరయూపారందణ్డస్తస్యకరాచ్చ్యుతః । గోవ్రజేబహుసాహస్రేపపాతోహ్మణస్సన్నిధౌ । తంపరివ్యవ్యధ ర్భాత్తాతతస్తాత్సరయూతటాత్ । ఆనయామాసతాగోపైస్త్రిజటాయాశ్రమంప్రతి ” మెయ్జ్ఞానవేతియనై - యథార్థజ్ఞానోత్పాదకవేదప్రతి పాద్యనై ఇతిశబ్దార్థః. యథాభూతవాదియానాలిటేయథార్థజ్ఞాన జనకత్వముళుతు; ఆత్మయాలే (యథాభూతవాదియానవెన్టతు). శయమ్ - జయమ్. తొట్టుతు - నేవిత్తు. కణ్డైన్దపడి. భగవద్దర్శనతై - శేషత్వానుగుణమాక, “ నేనై ” ఎన్టి తేవ్యవహరిప్పతు. మున్నీరైయడైయ- కడలైయడైయ. ఆల్దునీర్, ఊల్దునీర్, వర్జలముమానమ్మాన్తు నీరైయముడైత్తాత్తయాలే (మున్నీరెన్దిఱతు). పిఱప్పలుత్తు, ఉయక్కు ణ్ణువేణ్ణావో? వెన్న (అరాజకేత్యాది). “వియప్పాయవియప్పిల్లా” ఎన్టత్తల్ ప్రకరణత్తుక్కు ఫలితమ్ - వ్యతిరిక్తర్ కాశ్చర్యావహమానబ్రహ్మరు

అ-అ-వి. — ఒలి - శబ్దమ్. ప్రకృతిసమ్బన్ధవిమోచనానన్తరంహికైజ్జర్యప్రదానమిత్యాశక్కాం పరిహరణ్ పూర్వవాక్యం వివృణోతి (అరాజకమానవీతి). విలక్కువెట్టి-శృంఖల తైనివర్ త్తిప్పిత్తు. శయప్పకళూర్ పల్ వాఱుమ్ తడఱురుకూర్ చ్చడకోపణ్ - వియప్పాయవియప్పిల్లాతప నాయ్ - మెయ్జ్ఞానవేతియనానసర్వస్వరనై-తుయక్కిన్దియెన్టతోడగ్గి, ఇప్పత్తుమ్ - ఒలిమున్నీర్ ఇలత్తు - ఉయక్కు ణ్ణుపిఱప్పలుక్కు మెన్దన్ద

ఈ.- ౧ ముతత్పాట్టిల్ అల్లకరుడై యతిరువణికలన్గళుక్కుమ్ తిరుమేనిక్కుముణ్ణాన సుఘటితత్వత్తైయనున
 నిత్తార్; ఇరణ్ణామాబ్బట్టిల్ అతుక్కునాట్టార్ దృష్టాన్త విట్టుచ్చిల్లుమవై యెల్లామునక్కవద్యత్తైవిళైక్కుమెన్టార్;
 మూన్ణామాబ్బట్టిల్ నాట్టారైవిడుమ్, గమయర్వఱమతినలమరుళప్పెన్ ౧౧ “నీర్ శొన్లీ” రెన్న, ఎన్నాత్పొల్లిముడియా
 తెన్టార్; నాలామాబ్బట్టిల్ ఇప్పడివిలక్షణనాయ్ నిరతిశయభోగ్యనాయరుక్కిఱవునై నాట్టారిన్దుప్పోమ్మడిఅవర్ కత్తై
 మతివిభ్రమజ్జలైప్పణినాయెన్టార్; అజ్ఞామాబ్బట్టిల్ నాట్టారిల్ వ్యాప్పుత్తరల్లీరో; ఉమ్మాల్ పేళవాణ్ణామైక్కు
 కుత్తైయెన్నెన్న, ఎన్నై వ్యాప్పుత్తనాక్కినవో పాతిఉన్నై సావధియాక్కిన్ శ్రీలైయెయెన్టార్; అజ్ఞామాబ్బట్టిల్
 వేదజ్ఞభుమ్ నీరుజ్ఞాడప్పేళినాలో? వెన్న, అవై యుమున్నై పరిచ్చేదిక్కుమాట్టా తెన్టార్; ఏర్రామాబ్బట్టిల్ వేద
 జ్ఞో కిడక్కిడుమ్, వైదికపురుషర్ కళెన్ట శిలరుణ్డే, అవర్ కళే త్తక్కుత్తైయెన్నెన్న, అతువుమునకు నిఱక్కేడ
 ట్టార్; ఎట్టామాబ్బట్టిల్ కర్తభావనైయిన్దిక్కేబ్రహ్మభావనైయేయాయరుప్పానారు బ్రహ్మవైయత్పేక్షిత్తుఅవనే
 త్తిలుమ్ దేవర్ క్కవద్యమెన్టార్; ఒన్నతామాబ్బట్టిల్ మేనై పేళవాణ్ణా తెన్టైక్కునీరై యాతా పేళలాయరుక్కిఱ
 తెన్టార్; పత్తామాబ్బట్టిల్ ఉన్నా లే సృష్టనానబ్రహ్మ వా లేసృజ్యరాన వివర్ కళునై యేత్తుకైయావతు ఉన
 క్కవద్యమన్తోవెన్టార్; నిగమత్తిల్ ఇత్తిరువాన్మొయితా నేప్రాప్యత్తై తరుమెన్టార్.

౧౧.

వడక్కు త్తిరువీతిప్పిళై తిరువడిక శేళరణమ్.

జీ-అ.-ద్రాదికళో పణ్ణుకిఱస్తాత్రమినన్బెరుమైక్కొచ్చర్వమన్దిక్కేయరుక్కు ఇతువ్యాఖ్యాన త్తిలేవ్యక్తమ్. వేదజ్ఞభుమ్ నీరుజ్ఞాడప్పేళినాలోవెన్
 కుక్కు అప్పభేదజ్ఞుకొళ్ళతు శయప్పకళూరిత్తార్వభ్య, శడకోప-వియప్పాయ వియప్పిల్లాతవనాయ్ మెయ్ణాన పేతియనాన సర్వేశ్వరనై
 తుయక్కిన్ది తోడజ్జిఇప్పత్తుమ్ - ఒలిమున్నీర్ కాలత్తు - ఉయక్కొణ్డు పిఱప్పలుక్కు మిత్తవ్వయః.

౧౧.

జీ య ర్ తి రు వ డి క శే శ ర ణ మ్.

అ-అ-వి.-యమ్ “పుకల్-జ్ఞానవై రాగ్యప్రదై తొట్టాతు-యథార్థజ్ఞానకార్యమానశేషవృత్తియోడే. ఒలిమున్నీర్-కోలాహలా త్తరమాయ్, అల్లీ
 నీర్, ఊల్ గునీర్, నర్వజలమాకిఱవిమ్మాన్టునీరుమ్ కూడినకడల్” ఎత్తురైయిలే. (వేదజ్ఞభుమిత్యాది). అత్ర ఈషద్విశేషోద్యత్యతేనద్రష్టవ్యః. ౧౧.

జీ య ర్ తి రు వ డి క శే శ ర ణ మ్.

ప్ర-తి.- (నిగమమ్). (వియప్పాయవిత్యాది). (వియప్పిల్లా), అయోధ్యాకాండేద్వాత్రింశే, ‘తత్రాసీత్పిజ్జోగార్గ్యస్త్రీజటోనామ
 వైద్విజః । ఉచ్ఛన్నత్తిర్వనేనిత్యంఫాలకుద్దాలలాజలీ ॥ ౨౯౪ ॥ తంపున్దంతరుణీభార్యా బాలానాదాయదారకా ॥ అబ్రవీద్బ్రాహ్మణం
 వాక్యందారిద్యేణాభిషిడితా ॥ ౩౦౪ ॥ అపాస్యఫాలకుద్దాలంకరువ్వనచనంమమ । రామందర్శయధర్మజ్ఞంయదికిచ్చిదవాప్సుసి ॥ ౩౧౪ ॥
 సభార్యావచనంశ్రుత్వాశాటిమాచ్చాద్యదుశ్చదామ్ । సప్రాతిష్ఠతపస్థానంయత్రరామనివేశనమ్ ॥ ౩౨౪ ॥ భృగ్వశ్శిరసమందీప్త్యా త్రిజటంజన
 సంసది । ఆపచ్ఛమాయాకత్యయానైసంకశ్చిదవారయత్ ॥ ౩౩౪ ॥ సరాజపుత్రమాసాద్యత్రిజటోవాక్యమబ్రవీత్ । నిర్ధనోబహుపుత్రోస్త్రి
 రాజపుత్రమహాయశః । ఉచ్ఛన్నత్తిర్వనేనిత్యంప్రత్యవేక్షస్వమామితి ॥ ౩౪౪ ॥ తమవాచతతోరామః పరిహాససమన్వితమ్ । గవాంసహస్రమ
 ప్యేకంనతువిక్రాణితంమయా । పరిక్షిపసిదణ్డేనయావత్తావదవాప్సుసి ॥ ౩౫౪ ॥ సశాటింత్యరితఃకట్యాంసంభ్రాంతఃపరివేష్ట్యతామ్ । ఆవిధ్య
 దణ్డంచీక్నేపసర్వప్రాణేనవేగితః ॥ ౩౬౪ ॥ సతీర్త్యాసరయాపారంగణస్తస్యకరాచ్చుతః । గోప్రజేహు సాహస్రేపపాతోక్షాణసన్నిధౌ ॥
 తంపరివ్యజ్యథర్మాత్తాతత్సాత్సరయూతటాత్ । ఆనయామాసతాగోపైస్త్రీజటాయాశ్రమంప్రతి ॥ ౩౭౪ ॥ ఉవాచచతతోరామస్తంగార్గ్యమభి
 సాన్త్యయన్ ॥ మన్యుర్నఖిలుకర్తవ్యఃపరిహాసోహ్యాయంమమ ॥ ౩౮౪ ॥

మణవాళమామనికళో తిరువడిక శేళరణమ్.

౧ - ముడిచొప్పి. ౨ - కట్టరైక్కిల్. ౩ - పరణ్ణోతి. ౪ - మాట్టాతే. ౫ - పరున్దాత. ౬ - ఓతువార్. ౭ - వాల్తెత్తువార్.
 ౮ - మాళూణా. ౯. మట్టాత్త. ౧౦ - మత్తైయాయ. ౧౧ - వియప్పాయ.

౧౧ ౧-౧.

3-9

తిరువాయ్ మొట్టి-3-ప. ౧-లి-ముడిచోటి. వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

తా॥ ఆత్మశ్చర్యకరంబులైన దివ్యచేష్టితములు కలవాఁడును, వేదవేద్యుఁడునైన శ్రియఃపతివిషయమై, వీతరాగులైన శ్రీవైష్ణవులునివ
సింఁచెడి మరుకాపురికధిపతులైన నమ్మాళ్వార్లుసాయించిన యీపదిపాశురములు తనననుసంధించువారికి సంసారమును దొలఁగించును.

ద్రమిడోపనిషత్సజ్జతియిలి త్తిరువాయ్ మొట్టిక్కానళ్లోకమ్.

(ముడిచోటి)

ఆద్యేత్యతీయశతకస్యవనాద్రిభర్తు రాపాదమాశ్మనయవాభరణాభిరూప్యమ్ ।

బ్రహ్మాదివాగవిషయశ్చమహాప్రభావం సౌందర్యమగ్నహృదయశ్శతజిచ్ఛశంసం ॥౨౧॥

వాదికేసరి అహ్రికియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అర్థము॥ త్యతీయశతకస్య - మూడవపత్తుయొక్క, ఆద్యే - మొదటితిరువాయ్ మొట్టియందు, వనాద్రిభర్తుః - తిరుమాలిరుజ్జోలకునధి
పతియైన శ్రియఃపతియొక్క, ఆపాదమాశ్మ-సాదముమొదలు శిరస్సువఱకు, అవయవాభరణాభిరూప్యమ్ - అవయవములయందు వాభరణము
లయొక్క అనురూపతను, బ్రహ్మాదివాగవిషయమ్ - బ్రహ్మమొదలగువారలయొక్క వాక్కుకునలవిగాని, మహాప్రభావమ్చ - గొప్పప్రభావము
ను, సౌందర్యమగ్నహృదయః - సౌందర్యమందుమునిగియున్న హృదయముకల, శతజిత్ - శ్రీనమ్మాళ్వార్లు, శశంస - సాదించెను. ౨౧.

తా॥ తిరుమాలిరుజ్జోల అహ్రికరు శ్రీపాదముమొదలు శిరస్సువఱకు అవయవములసౌందర్యములో నీడుపడి ఆభూషణములుఅనురూపము
లనియు వారిప్రభావము బ్రహ్మాదులకుఁగూడజెప్ప నసాధ్యమనియు మూడవపత్తు మొదటితిరువాయ్ మొట్టియందు శ్రీనమ్మాళ్వార్లు సాదించిరి. ౨౧.

ద్ర-తా.- (ముడిచోటి) సుశ్లిష్టాకల్పమక్షై రనుపమసుఖమంవక్తినిస్సీమదీప్తం స్వాంతస్వాదుస్వదేహంసు

ఖభజనపదంమణ్డితాజ్ఞమహిష్యా । స్తోత్రాతిక్రాంతకీర్తిం మలినిమరహితౌజ్వల్య

మిష్టైపవాహ్యాంవీతాశ్చర్య త్రిణేత్రప్రభృతిసురనుతిం చిత్రసౌందర్యవిధమ్.

॥౨౩॥

అర్థము.- అక్షైః - అవయవములచేత, సుశ్లిష్టాకల్పమ్ - మనోహరములైన ఆభరణములుకలవాఁడును, అనుపమసుఖమం - ఉపమా

నములేని యుక్తృష్టకాన్తిగలవాఁడును, నిస్సీమదీప్తమ్ - అవధిలేని ప్రకాశముగలవాఁడును, స్వాంతస్వాదుస్వదేహమ్ - తనమనస్సు
కుభోగ్యంలైన తనశరీరముకలవాఁడును, సుఖభజనపదమ్ . సుఖముగాభజించుటకు స్థానమైనవాఁడును, మహిష్యా-భార్యచే, మణ్డితాజ్ఞమ్-
ప్రకాశించుచున్న శరీరముకలవాఁడును, స్తోత్రాతిక్రాంతకీర్తిమ్ - స్తుతికినతిక్రమించిన కీర్తిగలవాఁడును, మలినిమరహితౌజ్వల్యమ్ - మాలిన్య
ములేక మెఱయుచున్న విగ్రహముకలవాఁడును, ఇష్టైపవాహ్యామ్ - ఇష్టమైనగరుడాళ్వార్లును వాహనముగాగలవాఁడును, వీతాశ్చర్యత్రిణే
త్రప్రభృతిసురనుతిం - వెళ్ళిపోయిన ఆశ్చర్యముకలరుద్రుఁడుమొదలగు దేవతలయొక్క ప్రోత్రములుకలవాఁడునైన శ్రియఃపతిని, చిత్రసౌంద
ర్యవిధమ్ - ఆశ్చర్యకరమైన సౌందర్యముతోఁగూడియున్నవాడై, వక్తి - సాదించుచున్నారు.

(సుశ్లిష్టాకల్పమక్షైః) ముడిచోటియిత్యాది - తన్నుడైయవయవశోభైకైతానే యాభరణజ్ఞాకపుడైయనుమాయ్; (అనుపమసు
ఖమమ్) శుట్టురై తనస్సొన్నకా తిరుమేనియులియొవ్వుతు - నిరుపమమైన తిరుమేనియొలియై యుడైయనుమాయ్; (నిస్సీమదీప్తమ్) పర
జ్ఞోతీనీపరమాయ్ - పరమమైనపరజ్ఞోతీనిస్సుమాయ్; (స్వాంతస్వాదుస్వదేహమ్) మాట్టాయమలర్ పురైయుమ్ తిరువురువమనమ్వైక్క - నిధి
పోలే శ్లాఘ్యమాయ్ నిరతిశయభోగ్యముమాయుక్కిఱ తిరుమేనియైయుడైయనుమాయ్; అథవా, మలర్ త్తుట్రాయ్మాట్టే నీమనమ్వైత్తాయ్-తన్ని
రువుశ్చైయుమ్ కార్తాత్మప్పణ్ణనల్ల తిరుత్తుట్రాయ్తోడక్కమాన భోగ్యజాతతైయుడైయు తిరుమేనియైయుడైయనుమాయ్; (సుఖభజనప
దమ్) వరున్దాతవరున్దవత్తమలర్ కతిరిక్కు శుడరుడమ్బాయ్ - సుఖభజనకర్మ ప్పదుమతాయ్ వికస్వరకిరణ తేజోరూపమాయ్ శుద్ధస్తత్వమయ
మాన దివ్యవిగ్రహ తై యుడైయనుమాయ్; (మణ్డితాజ్ఞమ్మహిష్యా) పూవీన్ మేల్ మాతువాల్ మార్పినాయ్ - పెరియపిరాట్టియాలే పరిష్కృ
తమాన తిరుమాన్వైయుడైయనుమాయ్; (స్తోత్రాతిక్రాంతకీర్తిమ్) శూన్ త్రమరర్ తుత్తిత్తాలుక్ తొల్ పుకల్ మాశూణాతే. సమస్తరుడైయ
స్తోత్రజ్ఞైయు మతిక్రమిత్తిరుక్కిఱ కల్యాణగుణజ్ఞైయుడైయనుమాయ్; (మలినిమరహితౌజ్వల్యమ్) మాశూణాచ్చుడరుడమ్బాయ్-పేయ
ప్రత్యనీకమాయుజ్జ్వలముమాన తిరుమేనియైయుడైయనుమాయ్; (ఇష్టైపవాహ్యామ్) పుశ్శూర్ స్తుతోన్న్దినైయే - పెరియతిరువడియైయుష్ట మాన

[F]

తిరువాయ్ముళి—3 - ప . ౧ - తి - ముడిచోటి - వ్యాఖ్యానజ్ఞ.

33

వాహనమాకవుడై యనుమాన్; (వీతాశ్చర్యత్రితేత్ర ప్రభృతిసురను) పితౄయేణుకడైయానుమిల్యాది - తన్నా లేసృష్టరుమాన్లబ్ధ
జ్ఞానరుమాన త్రితేత్రచతుర్ముఖసహస్రనేత్రకక్ తన్నైస్వామియైష్టవీనేత్త వీర్ శీరుక్కు-మతు విస్తయనీయమాకాతపడియు మాయరు
క్కిటవెమ్మెరుమానై, అత్యాశ్చర్యసాంద్రయము క్తనాక “ముడిచోటి” ఎన్నిదశక త్తిలేయాభ్రావరుళిచ్చెయ్ తారెన్నితార్.

వే దా వ్రా చా ర్థి ర్ తి రు ఎ డి క శే శ ర ణ మ్.

తి - నూ.— ముడియార్ తిరుమలైయిల్ మూణ్ణునిన్టమాట | నడివారన్దన్నిలమకర్ | వడివమకై, |

ప్పర్ శీముడియుమడియుమ్ పడికలనుమ్ | ముర్ బుమనుపవిత్తాన్తుమ్

౧-౨

అర్థము—ముడియార్ తిరుమలైయిల్-శిఖరములచే పూర్ణమైన తిరుమలయందు, మూణ్ణునిన్టమాట-సంపూర్ణముగ ననుభవించిన
అభ్రావరు, అడివారన్దన్నిల్ - కొండచరియలో, అమకర్ వడివమకై-అమకరుయొక్క విగ్రహ సౌందర్యమును, పర్ శీ - పొంది, ముడియు
మడియుమ్ - కిరీటమును సూపురమును, పడికలనుమ్ - తిరుమేనియందున్న భూషణములను, ముక్ - ముందు, అనుభవిత్తాన్ - అను
భవించెను.

(ముడియార్ తిరుమలైయిల్) ఇతిల్ - తిరుమలైయిలేక దేశస్థరాన అమకరుడైయవమకై, ముక్కుతుమనుభవిత్రపాశురత్తై
యనువది త్తరుళిచ్చెయ్ తార్. ఎజ్జనేయెన్నిల్; కీర్ - అయల్ నులైయోడుపుటమలైయోడుతిరుప్పతియోడుఉడైశ్యమాక తిరుమలై
యాభ్రావరై యనుభవిత్రుక్కిణ్ణునరుణి ౧*మరుళిల్ వణ్ కురుకూర్ వణ్ శడకోపనాన ఆభ్రావర్ “౨ వడమామలైయుచ్చి” ఎన్నిదశ
యే అమృలైయిలేయొరుకొడిముడియెన్నలామ్బడియాయమ్ అదుక్కవయవమాయరుప్పలొరుకల్పకలరుశతకాఖమాక త్తైత్తు ప్పూత్తై
పోలేయుమాయరుక్కిట ౩*మేలిరుమ్కల్పకమాన అమకరుడైయవివ్యావయవజ్జశుక్కుమ్ తిరువణికలన్దశుక్కుముడైన సుఘటితత్వత్తై
యుమ్, వేదవైదికపురుషర్కళామభవిడవొణ్ణాత పెరుమైయెయుమ్, అత్తైయుమ్ విళాక్కలై కొళ్ళుమ్బడియాన ఆశ్రితవాత్సల్యత్తైయును
భవిత్రువిస్మితరాకిట ముడిచోటియినర్థత్తై “ముడియార్ తిరుమలైయిల్” ఎన్టవొడజ్జియరుళిచ్చెయ్ తార్.

(ముడియార్ తిరుమలైయిల్ మూణ్ణునిన్టమాట) ౪*విణ్ణుతల్ నాయకన్ విణ్ణుడియోడొత్త ౫*మరితపర్ శీ కుడుమిలొడక్క
మానకొడిముడికళా లేమిక్కిరుప్పతాయ్, ౬*ఆయిరప్పవైన్దైయవనన్దర్” ఎన్నుమ్బడియానతిరుమలై యాభ్రావరైలేమన్దైయనుభవిత్ర వాభ్రా
ర్. (అడివారన్దన్నిలమకర్ వడివమకై ప్పర్ శీ) తిరుమలైయిల్ తిరుత్తాభ్రావరైయిలే ౩* మాలిరుజ్జోలైయెన్నుమ్ మలైయెయుడైయమలై
యానవమకర్ దివ్యాత్మస్వరూపమ్, దివ్యగుణమ్ ముతలాయుళ్ళవైయెల్లామ్ కుమరిరుక్కుమ్బడి దివ్యవిగ్రహ సౌందర్యత్తైయనుభావ్యవిషయమాక
ప్పర్ శీ. అత్తైయనుభవిక్కుమిడత్తిల్. (ముడియుమడియుమ్ పడికలనుమ్ ముర్ బుమనుపవిత్తాన్ ముక్) “ముడిచోటియాయనతుముక
చోటి మలర్ న్దతువో అడిచోటినిన్టతామలై యాయలర్ న్దతువో పడిచోటియైయెముమ్ పలకలనాయ్ నికైవైమ్మెట్టొడిచోటి
లికలన్దతువోతిరుమా లేట్టరైయే” ఎన్ట - అపరిచ్చేద్యమామ్బడియెయరుళిచ్చెయ్ తైయడియై త్తినపడి. ౭*“రూపంసంహసంలక్ష్మీమ్ - ద
దృశ్యస్మితాకారాః” *ఎన్దక్కడవత్తిటే; ముడియుమడియుమ్-కిరీటాదిమాపురాన్దమాకవనుభవిత్రవడి. పడికలనుమ్-నడుపుళ్ళవైయాయ్
ప్పడియిలేయళ్ళ తిరువణికలన్ద శెన్నుతల్ పడిన్ద సుఘటితమానవైయెన్నుతల్. ముడికొణ్ణాక వెళ్ళిక్కాల్ కళాయ్ ప్పిన్బు పెరువెళ్ళమాన
నట్టాతాయ్ చుట్టిత్తులైయార్ బుక్కడియానపడి. ఇప్ప ౮*సౌందర్యసాగరతరన్దతాడనతరళిచ్చెత్తవృత్తియాయ్. (ముర్ బుమనుపవి
త్తాన్ ముక్) ముక్కుతుమనుభవిత్రార్ ముత్తాల్ త్తిలేఎన్నుతల్, మున్దటమున్నమనుభవిత్రారెన్నుతల్. ముర్ బుమెన్నిటతు - “ముడిచోటి”
ఎన్నిదపాట్టిలు క్తమానవైయెల్లామెన్నుతల్; ముర్ బుమ్ “కట్టరై క్కిల్ - శుట్టరై త్తనా పొన్ను తిరుమేనియొళియెవ్వాతు” ఎన్టమ్,
“పరజ్జోలి” ఎన్టమ్, “నిన్బాట్టాయమలర్ పురైయొద్దిరుపురువమ్” ఎన్టమ్, “మలర్ కిరిక శుడరుడమ్బాయ్” పోతువాల్ పునన్ద్రుత్తాయ్
ముడియినాయ్ పూవిన్దేల్ మాతువాల్ మార్ పినాయ్” ఎన్టమ్, “మాశూణాచ్చుడరుడమ్బాయ్” ఎన్టమ్, “ఉక్ శుడర్ చోటి” ఎన్టమ్ -
ముతత్పాటికవివరణమాకవరుళిచ్చెయ్ తైయకవుమామ్.

౧॥ ౨౦ - ౧౧. ౨॥ తి - ము - ౨౦ - ౩. ౩॥ పెరి - తి - ౩౩ - ౧౧. ౪॥ తి - వి - ౫౦. ౫॥ ౨౦ - ౨.

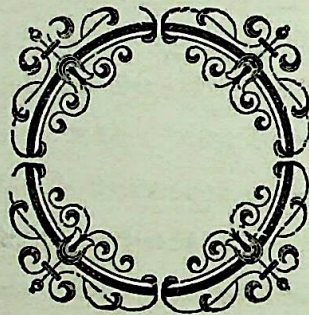
౬॥ పెరి-తి-౩౩-౧౦. ౭॥ రా-ఆ-౧౩. ౮॥ అర్చి-ప్ర-౪.

తాత్పర్యము-తిరుమలయందు శ్రీయఃపతినిచక్కగా ననుభవించి తదనంతరము నాతిరుమలయొక్క చరియండునమ్మకరుయొక్క దివ్యమట్ల విగ్రహసాక్షాత్కారమును సాక్షాత్కరించిన సమ్మత్వార్థము వానికిరీటముమొదలు నూపురాంతముగానున్న సమస్తభూషణముల ననుభవించిరి.

పెరియజీయర్ తిరువడిక శేషరణమ్.

మూన్టామ్బత్తిల్ - ముతర్ శీరువాయ్మొళి ముత్ శీర్లు.

ఆక - తిరువాయ్మొళి—౨౧-పాట్టు-౨౩౩.

తిరువాయ్ మొళి—3 - ప - ౨ - తి - ౧ - పా - మున్సిర్ ఇలమ్ వ్యాఖ్యానం.

మూ.—మున్సిర్ ఇలమ్మడై త్తవెమ్మకిల్వణ్ణనే । యన్నాణితన్ద వాక్కై య్ పళియుల్వే । వెన్నాణోయ్ పీయ విన్దై కళై వేరటప్పాయ్ ను ఎన్నాళి యానునై ఎయినివన్దకూడువనే ॥ ౧ ॥

ఆ.— (మున్సిర్ ఇలమ్) ఇప్పడిసాత్తత్రనాన వెమ్మెరుమానోడు, తమ్మడైయ ప్రకృతిసమ్మన్దత్రాయథామనోరథమ్ సంక్షేపిక్కు పెటామేనిర్మర్యాదవ్యసనసాగరా న్దమిగ్గురాయ్ కొల్లుకూప్పిడుకెటార్. సంసార్యాత్కలైల్లార్ పక్కలిలుమ్ శెన్ద్ర వెళ్ళగ్గళ్ళుమ్మడి కరై పురణ్ణుపెరుకుటవున్నడైయనిరవడిక కారుణ్యవెళ్ళత్రలే ఉన్దిరువడిక లైచ్చేర్ కై క్కుపాయమాక కరణ కళేబరాయ్ పకరణ్ణలై సర్వాత్కలగుమ్మ కొడుత్తరుళినవనే అన్దునీయెనక్క తన్దరుళినవన్దపుపకరణ్ణలై కొల్లునిరువడిక లైచ్చేరమాట్టాతే పినై ఎయిమ్ సంసారసమద్రత్తిలే పోయ్ విక్రున్దే, ఇప్పడియునై ప్పిరినిరుక్కి అనిన్దకాలమాకిట కాలాగ్ని సదృశమాననోయ్ విడుమ్మడి, ఉనై ప్పిరినిరుక్కి క్కుపేతు వాన వెమ్మడైయ విన్దై కళై వేరటప్పాయ్ నునై వన్దకూడువతెన్ది తార్. ౧

పన్నీ—ఇరణ్ణాన్దిరు వాయ్ మొళియిల్, ఇప్పడిస్వాభావికమాన శేషత్వత్తుక్కు ప్రతిసమ్మన్దియాన శేషియుడై యదివ్యసాన్దర్యాది కళైయనుభవిక్కు ప్రాప్తమాయరుక్కు, అతుసిద్ధియాతోట్టిటతుతద్విరోధియాన శరీర సమ్మన్దాదిక శడియాక వెన్ద్రనుసన్దిత్తు, తన్నిప్ప త్రియిలపేన్ద్రయాళే; అతవన్దనక్కు విధేయమామ్మడియాన ప్రప్యత్వత్తైయమ్మ సృష్టమాన జగత్తైయన న్యాయ్ మాక్కిన అపదాన త్తైయమ్, ఆశ్రిత విరోధినిరసన స్వభావ త్తైయమ్, ఆశ్రిత సంరక్షణార్థ వ్యాప్తియైయమ్, అనుభవి తల్లతునిక్కు వొణ్ణాన విలక్షణ విగ్రహయోగ త్తైయమ్, సమస్త చేతనయమ్ స్వాధీన రామ్మడియాన పారమ్మ త్తైయమ్, వ్యాప్తియిలుమ్ కార్యకరమాన సౌలభ్య త్తైయమ్, అన్ద సౌలభ్యచుడియాక వన్ద గుణ విగ్రహ జ్ఞాన్వల్య త్తైయమ్, జ్ఞానాజ్ఞాన విభాగ మిల్లాత పడియాన వుపకారకత్వ త్తైయమ్, అతుక్కు ప్రకాశక మానసకల వేదవేద్యత్వ త్తైయమ నుసన్దిత్తు చొల్లికూప్పిట్టు స్వసన్నిధియాళే యార్తిశమిప్పత్త నులభనాన వీశ్వరనై యపరోక్షిత్తు ప్రతివతరాకెటార్.

ఆ.— మున్సిర్ ఇలమ్ పడైత్త (౩) ఎమ్మకిల్వణ్ణనే అన్నాళి నీ (౬) తన్ద అక్కై య్ పళి (౯) ఉల్వేల్వే వెమ్మ నాళి (౧౨) నోయ్ పీయ విన్దై కళై (౧౫) వేర అటప్పాయ్ ను యా (౧౮) ఉనై ఇని వన్ద (౨౧) కూడువనే ఎన్నాళి (౨౩).

పన్నీ—ముతత్వాట్టిల్ సకల జగత్ప్రస్థానాన నీ ఆశ్రయణార్థ మాక తన్దశరీర త్తిక్ పళియే యలమరుకిటనాక్ తద్దేతుక్కులై ప్పొక్కియునై ప్రాపిప్ప తెన్ద్రో వెన్దితార్.

మాన్దువకై ప్పట్ట నీరై యుడైయ, జగత్తై, సృష్టిత్తు (౩) అత్తాళే జలన్దల విభాగ మిల్లాత మేఘ త్తిక్ స్వభావ త్తైయడైయ నాయ్ కొల్లెనక్కు పకారక నానవనే, అన్ద సృష్టి కాల త్తిలే దయమాన మానవామ్మ కొల్లు. నీ (౬) ఆశ్రయణార్థ మాక తన్ద, శరీర త్తినుడైయ, బద్ధకత్వ మార్త త్తిలే సోయ్ (౯) గర్భనర కానిక లిలేపోయిలమరుకిటనాక్, జ్ఞానమ్మి అన్దపిచ్చ పరితాప పేతు వాన, నాళిలే (౧౨) అహ జ్ఞాన రార్థ కామాదియాపమాన వ్యాధికళి, నశిక్కుమ్మడి, తద్దేతు వానకర్త ద్దలై (౧౫) సవాసన మాక. కొ త్తియెడుతుచ్చొకటూ, అనుకూలిక్కు త్తన్దకరణ్ణలై ప్రతికూలిక్కు టప్పొక్కిననాక్ (౧౮) ప్రథమోపకారక నానవునై, ఇప్పడికృతమ్మ నానపిచ్చ, ఇన్నిరైయెవిట్టు వన్ద (౨౧) కూడువతు, ఎన్నాళి యరుక్కి అతు. (౨౩) నాళి అరియిడిలుమ్ తరిక్కు లామితే యెన్ద్రకరుతు. ౧

అర్థము—మాడువిధములై సనీళ్ళుగల జగత్తును సృష్టించి (౩) వహకాల మేఘమువంటిన్లనిశరీరకాన్దిగల ఓ! శ్రియఃపతి! ఆసృష్టి కాలమందు నీవు (౬) యిచ్చిన శరీరముయొక్క మార్గమందు (౯) దుఃఖించుచున్ననేను క్రూరములైన దినములయందలి (౧౨) వ్యాధులు నశించునట్లు పాపములను (౧౫) వేరుతో భేదించి పోగొట్టి; నేను (౧౮) నిన్ను ఇకమీద వచ్చి (౨౧) ఆశ్రయించుట యేకాలమందో? (౨౩).

౧ ॥ జ - శ్లో.

ఈ.—భట్టర్ తిరుక్కోట్యాయారిలేయొద్దరుళియిరుక్కచ్చెయ్తే, శీరామప్పిళ్ళై; “ఇవర్ పరత్వానుభవ తైయాళై ప్పట్టు, అతొరుదేశవిశేష త్తి లే పోనాలనుభవిక్కు-మతాయ్ నోవుపడుకితారల్లర్; అవతారక్కళిలను భవిక్కువచ్చై ప్పట్టు, పిత్వాడరానోమ్” ఎన్దునోవుపడుకితారల్లర్; ఉకన్దరుళిననిలక్కళిలేయాయ్, అతుతన్నిలుమ్ తిరుమలై యిలేయాకిలనుభవిక్కు-విట్టిన్దుతు, పిన్నై మేన్దేలనవనుభవిక్కుమతోళియ ఇవరిమ్దు నోవుపడుకై క్కు కారణమే” ఎన్దుకేటర్; “పరవ్రాహవిభవక్కళోడు, అర్చావతారత్తోడువాళియటధర్వైక్కత్తా లే విషయమెక్కు మొక్కపూర్ణ మాయరుక్కుమ్; కుత్తెన్దుతోద్ బుకిటవిడమ్ ప్రతిపత్తాక్కళుడైయ ప్రతిపత్తి

జీ-అ-మున్దీర్ ఇలమ్)వేళే. (భట్టరిత్యాది) కీర్తిత్ శీరువాయ్ముళియే యుక్కరుడైయసౌందర్యతైయనుసన్దిత్తివర్, మేన్దే లనవనుభవియానులిలితే దుఃఖిక్కిటతెన్నెన్దు- శీరామప్పిళ్ళైకా-భిప్రాయమ్. అయ్యరుడైయసౌందర్య మపరిచ్చిన్నమాకై యాలేపరిచ్చే దిత్తనుభవిక్కుమాట్టాతే “ఇతుక్కడికరణసో-చమన్దు” ఎన్దుకోకిత్తారెన్దు, భట్టర్ పరిహారమ్కణ్దుకోళ్ళు. (కారణమెన్నెన్దుకేటర్) కారణమే - అర్చావతార త్తిలే భోగ్యతాదిగుణ పూర్తిపోరామైయాలేయో? (ఎన్దుకేటర్) ఎన్దుభావహర్యమ్. శీరామప్పిళ్ళై - కేటర్-ఇత్త్య న్దయః. ఇతుక్కు-భట్టర్ పరిహారమ్ (పరవ్రాహపేత్యాది). ఆనా అస్మదాదికకుక్కప్పడితోద్ విత్తయేయెన్దు (కుత్తెన్దు త్యాది). ఆనా నోవుపడుకైక్కు కారణ మెన్నెన్దు; అయ్యరుడైయసౌందర్యమపరిచ్చిన్నమాకై యాలేపరిచ్చేదిత్తనుభవిక్కుమాట్టాతే, ఇతుక్కడికరణ సో-చమన్దు” ఎన్దుకోకిత్తారెన్దు, సదృష్టానమాక పుత్తరమరుళిచ్చెయ్తేతార్ (కడలరుకేయిత్త్యాది). ముక్కలముళవిటే - ౧

అ-అ-వి-౧ఎమ్మూవీట్టిలేప్రావ్యనిమ్మర్న ముట్టినవివర్ క్కు, పరమపద త్తిలేపోయ్చెయ్య మడిమైయైయిక్కేయ్యలామ్మడి తిరుమలై యిలేవన్దుసన్నిధానముట్టినాల్, మేన్దేలనకై జు-ర్యక్కోయ్తు అనుభవిక్కుమతోళియియ్య నోవుపడువానెన్నెన్ది అశక్తైక్కు; అపరిచ్చి న్నవిషయమాకై యాలేపరిచ్చేదిత్తనుభవిక్కుమాట్టామల్ దుఃఖిప్పడుకితారెన్దు పరిహరి త్తప్రకారత్తై యాత్తసంవాదముఖత్తాలేదర్శిప్పిక్కి తార్ (భట్టరిత్యాది). ఇవర్ - ఆహ్వాన్. అవర్ కేటర్తే, ఇవర్ పరిహరి త్తతే, ఒన్దుమ్తెరిన్దతిల్లెయో? దేశకాలసన్నికర్షణ్ణొల్లు మ్మొత్తు ప్రశ్నమ్ - విన్దియికానుభవవిషయమాక వేణుమిటే; అతిక్కుప్పిన్నైయిల్లెయితే, అట్లొక్కడూచోనాలాకాతో వెన్దుశక్తైయ్కాల్, పర త్యత్తిలుమ్ పూహ త్తిలుమ్కజ్జిక్కులామితే; (అతుతన్నిలుమ్) మత్తై త్తిరుప్పత్తిళిల్ వాళితోన్దుకీటతే; అతువుమ్మెన్దిలుమ్కణ్దు లోమా! (మేన్దేలన వెన్దు) మున్నవ భవి త్తమేతోన్దుకైయాలేమాన సానుభవ త్తిలేశక్తైయ్మొన్దుతోన్దుకీటతు; ఇతు కేరుమ్మడియో, పరిహార మున్దా ప్రశ్నానుగుణమామ్మడియెన్నెన్ది; ప్రశ్నమైన్దియికానుభవవిషయమే, దేశకాలసన్నికర్షణ త్తాలేలాకిక సామగ్రియాలే విన్ది యికానుభవముటిప్పిక్కులామితే; అతిల్ దేశసామిప్యత్తిల్ సౌకర్యముట్టితే. (మేన్దేలన వెన్దు) అవిచ్చిన్నైన్దియికానుభవత్తైక్కొడు క్కుమతోళియ వెన్దు పడి; మానసానుభవత్తై యిట్టుపరిహారమ్, మానసానుభవమెచ్చితుమళ్ళ తాకై యాలేయిళివుక్కునిదానమితువేయెన్దు ప డి. (అతుతన్నిలుమ్తిరుమలై యిలేయాకిలితి) ౨. “తెన్నెనుయర్ పొరుప్పమ్ తెయ్వవడమలై యమ్” ఇత్తభిధానాల్, కాన్ద్రకామిన్ద్రవయ వాన్ద్రభోగితిక్కుచకలశవివాదరాతియదర్శనాల్, తద్వద్భగవదత్వత్తాభిమతస్థల త్వేన భగవన్నిత్య సన్నిధివిశేషే, ౩. “పునత్తిన్దెక్కిళ్ళి వ్వుతువవిక్కాట్టి” ఇత్తాద్యుక్తసౌలభ్య సౌశీల్యాదాచప్రాదయమ్. అత్తలైయిల్ సౌలభ్యాదికళుత్తెవత్ శీరుక్క, అకై ప్పట్టవివర్ నోవుపడుకైక్కు పేతువేతెన్దు శీరామప్పిళ్ళైక్క-భిప్రాయమ్. “దుర్లభమ్” ఎన్దుదుఃఖిప్పడుకితారల్లర్ అపరిచ్చిన్నమాకై యాలే పరిచ్చేదిత్తనుభవిక్కుమాట్టామల్ దుఃఖిప్పడుకితారెన్దు ప్రశక్తైక్కు-త్తరమరుళిచ్చెయ్తేతాక త్తిరువుళ్ళుమ్మత్తీ; “అపరిచ్చిన్నత్వ మర్చావతార త్తిలేమాదాత్తి!” ఎన్దిఅశక్తైక్కు పరిహారమరుళిచ్చెయ్తేతార్ (పరవ్రాహపేత్యాది). (విషయమెక్కు మొక్కవిత్త్యాది) పశ్చాత్తానామ్ సమస్తకల్యాణగుణపరిపూర్ణనాయేయరుక్కు మెన్దు పడి. ననుపరత్వ మేవహ్యపరిచ్చిన్నంభవతి, అర్చావతారన్దుపరిచ్చి న్నతయైవహిద్యతైత్తాన్దాన్దంపరిహరితి (కుత్తెన్దుతోద్ బుకిటవిడమితి). అర్చావతార త్తిల్ పరాధీనతాసజ్జల్పత్తాలేపూర్తియనా విష్కృతమాయరుక్కుమ్. ప్రతిపత్తాక్కళో-క్షాతాక్కళో. ఇవిడ త్తిలే, “పరోవాప్రూహావావిభవడతవార్చావతరణోభవాన్ద్రాన్ద్రామి వరవరదయోయాభవన్దై ససత్వంనై శాన్ద్రగుణగణా విభదభిభా స్యేవంసతతమితకన్యత్తితరథా” ఎన్దుతమసన్దేయమ్.

౧ || ౧౯. ౨ || ప - మ. ౩ || పెరి - తి - ౪౩ - ౩. ౪ || ప - ౨ - ౧౮.

[౧౦]

తిరువాయ్మొళి-౩ - ప - ౨ - తి - ౧ - పా - మున్సిరణ్ణామ్ వ్యాఖ్యానం.

32

ఈ—దోషతలే. కడలరు కేపాకానిన్టాల్ త్తకణ్ణాలేముకక్కలామళవిజేకాణ్ణతు; అప్పడియేయకరుడైయ సాన్దర్యాదికలై యనుభవిక్కప్పక్కవిడత్తిల్ విళాక్కొలై కొణ్ణనుభవిక్కలాయరున్దత్తిల్; పెరువిడాయ్పట్టవ్, శేర్న్దకులిర్న్ద తణ్ణిర్ సన్నిహితమాయిరుక్క-ఆస్యమ్ పిహితమానాల్ తుడిక్కుమాప్పోలే, విషయముమ్సన్నిహితమాయ్విడాయ్మొళిరుక్కచ్చెయ్తే, అపరిచ్చిన్నవిషయమాకైయాలే పరిచ్చేది త్తనుభవిక్కవాణ్ణా తోళియ, 'ఇతువిషయచ్చార్జన్యత్తాలేవన్దతు' ఎన్దటియమాట్టాతే, తమ్మడైయకరణసజోచ్చనిబన్దనమాకవన్దతెన్దనుసన్దిత్తు; అవన్ణాముతలిలేయిత్తైక్కోళిత్తు త్తన్నైయనుభవిక్కైక్కుటుప్పాక జగత్సృష్టియైప్పణ్ణినాన్, సృష్టమానజగత్తిలే తావన్దవతరిత్తాన్, అతుక్కుమేలేయన్దర్యామిరూపేణనిన్ద సత్తాదికలై నిర్వహిత్తాన్, అవనిప్పడియుపకారపరమ్మరై కలైప్పణ్ణ, నానవత్తైయెల్లా మసత్తమమాక్కిక్కొడ్డే, ఇనినానవన్దక్కిట్టుకైయెన్దొన్దొణ్ణి? ఎన్దునిర్దర్యాదవ్యసనసాగరాన్దర్మిమగ్నరాయ్ ముడిన్దేనేయన్దో, ఎన్దివర్శోకిక్క; నీర్, కరణసజోచ్చత్తాలేవన్దతు ఎన్దుశోకిక్కవేణ్ణా, కరణసజోచ్చమిల్లాతారుమ్ నన్దైయనుభవిక్కుమిడత్తిలిప్పడియేకాణ్ణమ్పడువతు, ఎన్దుఇవరిత్తువై పరిహరిక్కొళిలి, నీర్నిన్దైత్తవత్తకళెల్లామ్పరిమాటుకైక్కిడాకవడక్కిత్ శీరుమలైయిలేనిన్దోమ్, అణ్ణేకిట్టియనుభవియుమ్ ఎన్దుతానన్దునిట్కిట్టనిలైయొక్కాట్టి సమాధానమ్బణ్ణ సమాహితరాయ్ త్తలైక్కట్టుకితార్.

జీ-అ-హిక్కలామళవిజే. అప్పడియేయకరుడైయ సాన్దర్యాదికలై యనుభవిక్కప్పక్కవిడత్తిల్ విళాక్కొలై కొణ్ణనుభవిక్కలాయరున్దత్తిల్; పెరువిడాయ్పట్టవ్, శేర్న్దకులిర్న్ద తణ్ణిర్ సన్నిహితమాయిరుక్క-ఆస్యమ్ పిహితమానాల్ తుడిక్కుమాప్పోలే, విషయముమ్సన్నిహితమాయ్విడాయ్మొళిరుక్కచ్చెయ్తే, అపరిచ్చిన్నవిషయమాకైయాలే పరిచ్చేది త్తనుభవిక్కవాణ్ణా తోళియ, 'ఇతువిషయచ్చార్జన్యత్తాలేవన్దతు' ఎన్దటియమాట్టాతే, తమ్మడైయకరణసజోచ్చనిబన్దనమాకవన్దతెన్దనుసన్దిత్తు; అవన్ణాముతలిలేయిత్తైక్కోళిత్తు త్తన్నైయనుభవిక్కైక్కుటుప్పాక జగత్సృష్టియైప్పణ్ణినాన్, సృష్టమానజగత్తిలే తావన్దవతరిత్తాన్, అతుక్కుమేలేయన్దర్యామిరూపేణనిన్ద సత్తాదికలై నిర్వహిత్తాన్, అవనిప్పడియుపకారపరమ్మరై కలైప్పణ్ణ, నానవత్తైయెల్లా మసత్తమమాక్కిక్కొడ్డే, ఇనినానవన్దక్కిట్టుకైయెన్దొన్దొణ్ణి? ఎన్దునిర్దర్యాదవ్యసనసాగరాన్దర్మిమగ్నరాయ్ ముడిన్దేనేయన్దో, ఎన్దివర్శోకిక్క; నీర్, కరణసజోచ్చత్తాలేవన్దతు ఎన్దుశోకిక్కవేణ్ణా, కరణసజోచ్చమిల్లాతారుమ్ నన్దైయనుభవిక్కుమిడత్తిలిప్పడియేకాణ్ణమ్పడువతు, ఎన్దుఇవరిత్తువై పరిహరిక్కొళిలి, నీర్నిన్దైత్తవత్తకళెల్లామ్పరిమాటుకైక్కిడాకవడక్కిత్ శీరుమలైయిలేనిన్దోమ్, అణ్ణేకిట్టియనుభవియుమ్ ఎన్దుతానన్దునిట్కిట్టనిలైయొక్కాట్టి సమాధానమ్బణ్ణ సమాహితరాయ్ త్తలైక్కట్టుకితార్.

అ-అ-వి-అనుభవిక్కప్పక్కవిడత్తిలిత్తాది) పరివయవసాన్దర్యమపిన్దైయారవయవత్తిట్టోకవొట్టాతు, అన్దైయన్దవిరాతు; ఒరుగుణ్ణప్రత్యక్షమ్మోలేస్సప్తమాక వావిచ్చుతమామ్మోతు అతిన్దదైయభోగ్యతాప్రకర్షమ్మర్దుగుణ్ణధర్మితాదృశావిష్కారత్తుక్కు త్తణ్ణిర్తురుమ్మయిరుక్కుమ్; తద్విషయమాకవన్దభవమాత్రమున్దాకైయాలే, "ఇరిజ్జనేతోన్ద్రాతోళివాన్ద" ఎన్దువ్యధితిరావర్; పివంచసాకల్యేనానుభవాపామర్థ్యమేవక్లేశకారణమితిభాషి. ఇవిన్దత్తిలే- జీయర్ నాయనార్ కత్తయైయరుళిచ్చెయ్నర్. అతావతు-జీయర్ నాయనార్, ఆహ్వాన్ శ్రీకార్యార్థమాకక్కొయియ క్కెల్లున్దరుళినారాయ్, అవిన్దత్తిలేవిడివేతోడగ్గినార్ అన్దమిప్పుకుమ్మశ్యేముడిప్పతాన - "ఎమ్మొళాయలు పడుళాయలు" ఎన్దివ్యాధివన్దతాయ్, అన్దళవిరేత్తిర్ వాహమాయ్, పరోకిట్టివాయ్తిఱక్కప్పొకామైయాలే, "ఎన్దయిన్ద్రైప్పిటిత్తిర్మవార్ ప్పొరిల్లయ" ఎన్దు ఆస్యమ్ పిహితమాయ్తుడిత్తార్న్ద పరిచ్చేది త్తనుభవిక్కవాణ్ణా తోళియ- సకలగుణ్ణభుమ్సాత్కారి త్తనుభవిక్కవాణ్ణా తోళియవెన్దపడి. అనార్, "ప్రకృతిసమ్మన్దత్తైయలుత్తుత్తరవేణ్ణమ్" ఎన్దుప్రార్థిప్పానెన్దెన్ద; అతుక్కు త్తరమరుళిచ్చెయ్నెత్తార్ (ఇతువిత్తాదివాక్యశేషమెల్లావత్తూలుమ్). (పరిహరిక్కొళిలియితి) అనేన - పరిహరన్ద్రాత్తరదశోకే ఇరినూచ్చలే. (అన్దునిట్కిట్టనిలైయొక్కాట్టి సమాధానమ్బణ్ణ సమాహితరాయ్ త్తలైక్కట్టుకితార్)

౧ || ౨౨-౧.

౨ || ౨౨-౨.

౩ || ౨౨-౩.

౪ || ౨౨-౪.

౫ || ౨౩-౧.

౬ || ౨౩-౨.

ఈ - తెలుగు త్తిరుమలై యిలే నిట్కిఱనిలై యెయనుభవిక్కోలిప్పెతాతే నోపుపట్టవివరై, వడక్కు త్తిరుమలై యిలే నిట్కిఱనిలై యైక్కాట్టిసమాధానమృణ్ణిసపడియెన్నెన్నిత్, ములై వేణ్ణియళుతప్రజై క్కుములై యైక్కొడుత్తు పరిహరిక్కుమి త్తనై యితే. 'ఇన్నములైయై త్తర వేణుమ్ ఎన్ఱళుతాత్, అమ్ములైయైయొక్కొడు త్తుఆర్ వేణ్ణానా! వెన్నిత్, వేణ్ణా, ఇవర్ తామ్ * వళితికై త్తలమరుకై యాలే అతువేవేణుమ్, అతువన్ఱితు' ఎన్ఱి అతెళివలైయాయ్ బు. ఇన్నమున్దా, ఒరువన్ఱుతానే ఒరుపోతుధారకమాయ్, మన్ శ్రైప్పోతుఅతుతా

నే బాధకమాకక్కాణానిన్ఱోమితే, ఆమ త్తిత్ బాధకమానశోలుతానే అతుకళిన్ఱవాతే ధారకమాకానిన్ఱ లితే; 'ఇవర్ క్కిన్న తిన్న పోతుధారకమామ్, ఇన్న తిన్న పోతుబాధకమామ్, ఎన్ఱు, తెరియతు, గుణావిమోర త్తాలేధరిప్పిత్తుక్కొణ్ణుపోరుకిఱ ఈశ్వరనుక్కుమ్ ధరి త్తవివర్ క్కుమే తెరియ మత్తనై ఇతుతా. ఆరియర్ కళిన్ఱ మ్మేచ్చభూమియిలుళ్ళార్ క్కు ముకజ్జొడుత్తుక్కొణ్ణిరుక్కిఱ నీరైయితేలఱ్ఱ; ౧ కానముమ్ వానరముమ్ వే డుమానవర్ బుక్కుముకజ్జొడు త్తనీరైయణ్ణితేయిన్ఱు"

ముతత్పాట్టి - జగత్సృష్టియైప్పణ్ణి, ఉన్నై వళిపడుకై క్కుడలాకక్కరణకళేబరజ్జలైక్కొడుత్తు విట్టాయ్ నీ; నానవన్ శ్రై యితర విషయప్రావణ్యత్తుక్కుడలాక్కి యనర్థప్పట్టుప్పోనే, ఇజ్జ నేయిరుక్కిఱనా ఉన్నై వన్ఱుకిట్టువతోరునాళ్ శొల్ల వేణుమెన్ఱితార్. + (మున్సిర్) ఆర్ బునీర్, ఊర్ బునీర్, వర్జలమెన్ఱు, శొల్లు కిఱవన్ శ్రై. ౨, "అపవససన్దాదా" ఎన్ఱు, - మున్ఱుడజలసృష్టియైప్పణ్ణి, పిన్ఱి తే అన్ఱసృష్టి తా వణ్ణిబు (ఇలమ్బడై త్త) విచిత్రమాకజగత్సృష్టియైప్పణ్ణి. దయనీయదలై యెక్కొణ్ణు, " ఇవై కరణకళేబరజ్జలైక్కొడుత్తు మరజ్జోర

శీ - ఆ - తెలుగు త్తిరుమలై యిలేయిత్తాది. శ్శైయియన్ఱువిధమాకపరిహరిక్కితార్ (ములై వేణ్ణి యిత్తాది, ఇన్నమున్దానిత్తాది, ఆరియర్ కళిన్ఱవిత్తాది. ములై వేణ్ణి యిత్తాది. "తెన్ననుయర్ పారుప్పమ్ తెయ్ వడమలై యు మెన్ఱుమివై యెమలై యావడివన్ఱై" ఇత్తత్రహృదయమ్. వళితికై త్తలమరుకై యాలేయన్ఱుతు - ౪ వళితికై త్తలమరుకై వ్ణై" ఎన్ఱై త్తెప్పర్. ద్విరీయపరిహరమ్ (ఇన్నమున్దానిత్తాది). (కాణానిన్ఱోమితే) అప్పడియే తెలుగు త్తిరుమలై యిలే నిలైయపరిచ్చేద్యమాకై యాలే బాధకమాయ్, వడక్కు త్తిరుమలై యిలే నిలైకణ్ణియనుభవిక్కలామృడియిరుక్కుయాలేయన్ఱులై మైయైక్కాట్టియనుభవిక్కితా నెన్ఱ పడి. అప్పడియెరువన్ఱు తా నేధారకమాయ్, బాధకమాయురుక్కుమో? వెన్ఱు (ఆమ త్తిలైత్తాది). ఆమ త్తిత్ - అజ్జిదలైయిల్. ఇవర్ క్కిన్న పోతు బాధకమామ్ ఇన్న పోతుధారకమామెన్ఱటియమ్ ప్రకారమెన్ఱెన్ఱు. (ఇవర్ క్కిన్న తిత్తాది). పిన్ఱై యార్ క్కు తెరియమెన్ఱు (గుణావిమోరత్తాలే యిత్తాది). మున్దామ్ పరిహరమ్ (ఆరియర్ కళిన్ఱవిత్తాది). ఇత్తార్ ఇజ్జుత్తెప్పర్ వుమ్ సోళియన్ఱు తిశయిత్తిరుక్కుయాలే యజ్జుత్తై నిలైయైక్కాట్టి యనుభవిక్కితా నెన్ఱ పడి. అజ్జు - తెలుగు త్తిరుమలై యిలే. ఇజ్జు - వడక్కు త్తిరుమలై యిలే. ఇజ్జెన్ఱవన నరమ్ - ఎన్ఱరు లిచ్చేయ్ తా నెన్ఱు కేవమ్.

ముతత్పాట్టి (మున్సిర్ త్తాది) పూర్వార్థతైయమ్, "ఎన్నార్ యానన్ఱై యినిన్ఱకూడు" ఎన్ఱ పదగ్గలై యుగ్గటాక్షి త్రవ తారికై (జగత్సృష్టియై యిత్తాది). ఎమ్మెరుమా నార్ నిర్వాహ త్తిలేన్ఱవన తారికై. ఉన్నై వళిపడుకై క్కు - ఉనక్కడిమై శెయ్ కైక్క. ఆర్ బునీర్, ఊర్ బునీర్, వర్జలమెన్ఱు మున్ఱువక్తెప్పన్ఱిరైయడైయ ౩ డర్ శూన్ఱ భూమియైప్పడై త్తెన్ఱ మున్ఱిస వర్థమ్. మున్ - మున్సిర్ - కలూపలక్షితమాన భూతగ్గలైప్పడై యు. పిన్ఱై, ఇలలై - అజ్జై సృష్టి త్తెన్ఱ ధాన్ఱమ్ (అపవసేత్తాది). "అపవససన్దాదా తానువీర్యమపా సృజత్" ఎన్ఱి అవదనమ్, "అనీదిదమ్" ఎన్ఱు తుక్కుమేలే. "మున్" ఇతిపదసామర్థ్యాత్ (పిన్ఱు)

ఆ - ఆ - వి - యితి. అనుభవిత్తుకై జ్యురమ్ ప్రార్థిక్క వేణ్ణుకైయాలే, ఇ త్తిరువాయ్ మొట్టియమ్ - తిరువేణ్ణడముడై యా విషయమెన్ఱు కరుత్తు. వడక్కు త్తిరుమలై యుమ్ నిరతిశయభోగ్యమన్ఱో, అగుసార్తి క్కుచ్చడియెన్ఱెన్ఱ (ఇన్నమున్దా నెన్ఱు వాడగ్గి).

౧॥ ౪-తి-౪౩. ౨॥ మ-స్మృ ౮. ౩॥ తె-మ. ౪॥ ౨౨-౯. + "మున్సిర్" ఎన్ఱై మున్సిర్ ఎన్ఱు తిరుత్తి యుళిచ్చేయ్ తా నెన్ఱు.

ఈ—వేణుమ్ ఎన్దుదయావరతన్త్రినాయ్ సృష్టి త్తపడి. (ఎమ్ముకిల్వణ్ణనే) అవన్ సర్వవిషయమాకవుపకరిక్కుచ్చెయ్ తే “మదర్థమ్” ఎన్దురుక్కి-తారివర్. ఒరువన్ సాధనానుష్ఠానమృణ్ణివర్తి ప్పిక్కు నాడువాల్ న్దుపోమాప్పోలే, అవ నెనక్కా-క జగత్సృష్టియైప్పణ్ణినాన్, నాడువాల్ న్దుపోయిన్ శ్చెన్దురుక్కి-తార్. సర్వవిషయమాక వుపకరి త్తపడి యుమ్, ప్రత్యుపకారణ్ణోళ్ళ విరామైయుమ్బున్ (ముకిల్వణ్ణనే ఎన్దితార్). (అన్నాళ్) కరణక లేబరవిధురమాయ్ తమోభూతమాయ్, దయసీమదళై యైప్రాప్తమాయ్ క్కిడన్దవన్నాళ్. (నీ) ఇద్దళై యిలే ౧ “ఏకాకినరమేత” ఎన్దు ఇళువున్న తాయ్ ముకణ్ణాట్టిసనీ. (తన్ద) తిరువడికళితేతలై తాయ్ తున్నై పెఱుకై కుఱుప్పాకళివుడమై యుపకరి త్త. (నీతన్ద) పరమదయాళువాననీతన్ద. ఇన్దై యర్థిక్కుచ్చెయ్ కై యన్ది క్కే, తన్దయైయాలే తన్దవి త్తనై. ౨ (“దుర్లభోమానుషోదేవాః”, 3 “మానుష్యం ప్రాప్య” ఇత్యాది.) ఇత్తై యుపకారమాక చొల్లుకిఱతే, కర్తానుగుణమాయన్దో సృష్టి యిరుప్ప తెన్నిల్, సృష్టిప్పతు కర్తైక్కుటాక్షిత్తాకిలుమ్, యాగపద్యమనుగ్రహ కార్యమ్, ౪ “అచిదవిశేషితాన్ ప్రళయసీమనిసంసరతః కరణక లేబరైర్లుటయితుందయమానమనాః” ఎన్దు క్కడవతితే, ఓరోకాలగ్గళిలేళితై వెట్టివిడుమాప్పోలే తన్దయైయాలే యుణ్డాక్కుమత్తనై యితే. (అత్తైయిన్దోయుళిల్వే) నీయొన్దెనినైత్తుత్తదాయ్, నానతివళియేపోన్దే. “తెప్పలైమాక్కిపోయ్ పెరుమాళై యనుభవిక్కులాయరుక్కు, శరీరమ్ పాగ్గన్దు, ఎన్దునీర్వాక్కాలేపోయ్ క్కడలిలేళుకువారై పోలే, ఇతర విషయప్రావణ్యత్తుక్కుడలాక్కి అనర్థతైవిళైత్తుక్కుణ్డే” ఎన్దారెమ్బార్. (వెన్నాళ్) స్వరూపజ్ఞానమిబ్బన్ద పిన్దు సంసార త్తిలిరుక్కిఱ విరుప్ప, పిరాట్టిలత్తైయితే యిరున్దాసోలేతోన్దాన్దైత్తుకాణ మివర్ క్కు. భగవ

జీ-అ-ఇతిచనీధ్ధమ్. విచిత్రమాక వెన్దతు- స్వభావోక్తి. “నీతన్ద” ఎన్దుత్తైక్కుటాక్షిత్తు, “వడై త్త” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (దయసీమైత్యాది). “ఎమ్” ఎన్దుతుక్కు భావమ్ (అవనిత్యాది). ఇవరన్దెవన న్దరమ్ - కృతజ్ఞరాకై యాలే ఇత్యధ్యాహర్యమ్. తమక్కానాలెల్లార్ క్కు ముపకారకనానపడి యెన్నెన్ (ఒరువనిత్యాది). “వణ్డమ్” ఎన్దుత్తై - స్వభావపరమాక్కి, తత్త్విభావన్దలై యరుచిచ్చెయ్ తార్ (సర్వవిషయమాక విత్యాది). తమోభూతమాయ్ - తమోవన్దమాయ్. తమోవన్దైయవతు - ప్రకృతియినుడై యసూత్తవన్దై. తమోభూతమాయెన్దతు- “అసీదిదంతమోభూతమప్రజ్ఞాతమలక్షణమ్” ఎన్దుమనుస్మృతివచనతైప్పన్. (సఏకాకినరమేతేతి.) మహాపనివది. “తన్ద” ఇత్యనేన - ఉపకారకత్వం సూచ్యత ఇతిహృదినిధాయ, ప్రకృతిసమృద్ధస్య త్యాజ్యత్వాత్ కథమపకారకత్వమితిశబ్దంపరిహరన్దర్థమాహ (తిరువడికళితేయిత్యాది). ౫ “విచిత్రాదేహసమ్మతిరీశ్వరాయ” ఇత్యాది. “నీ” ఎన్దుతుక్కు - పితృత్వయాపసమృద్ధమలమూర్తికోభిహితః (వణ్డై యిలే యిత్యాదివాక్యే). ఆర్థాన్దరమాహ (పరమదయాళువిత్యాది). స్వరసూచితార్థమాతల్. “అబ్బుడ” ఇతివత్ సావధారిణమాక్కియర్థమాతల్ (ఇన్దైయర్థిక్కువిత్యాది). పునర్దుభావతరణాజ్ఞాపరిహరతి (ఇత్తైయివకారమాక విత్యాది). నిర్దేతుకడయై యాలే సృష్టితానెన్దుమతుక్కుమ్, యాగపద్య మనుగ్రహకార్య మెన్దుమతుక్కుమ్ శ్రీరత్నరాజన్దవేదమాణమ్ (అచిదవిశేషితానిత్యాది). “వరదనిజేచ్చయైవ పరవాసకరోః ప్రకృతిమహదభిమానభూతకిరణావళికోరకిణీమ్” ఇత్యుత్తరార్థమ్. (సంగరతిః ఇతి) బహువచనేన - యాగపద్యం సూచ్యతే. “యాగపద్యమనుగ్రహకార్యమ్” ఎన్దుతుక్కుదృష్టాన్తమ్ (ఓరోకాలగ్గళిలేయిత్యాది). రాజాక్కో పుత్రోత్పవాదికళితేళైయిలేడన్దవర్కళై యెమ్ ఒరుకాలేవిడువర్కళితే. (ఒన్దెనినైత్తు) చరిణకమలసమాశ్రయణత్తుక్కుడలామెన్దు నినైత్తు. సదృష్టాన్తమాక వివరణమ్ (తెప్పలైయిత్యాది). నూక్కి - తల్పి. (పాగ్గన్దు) భగవత్సమాశ్రయణసమ్మన్దభవతి, పోతప్రేరణసమర్థంసభవతీతిచార్థః. దృష్టాన్త పూర్వకమర్థమాహ (స్వరూపజ్ఞానమిత్యాది). “వెమ్” ఎన్దుతుక్కుర్థాన్తమ్ (భగవద్విశ్లేషేత్యాది). ఏకార్థమాతల్. “వెన్నాళ్” ఎన్దు - సంసారతైచ్చొల్లుకిఱతు. జ్ఞానమిబ్బన్దపిన్దు పరితాపహేతువాన నాలిలేయితిశబ్దార్థః. “నోయ్” ఎన్దార్ - పిఱవియైచ్చొల్లు మోవెన్నిల్ ; “ఉపకోసలవిద్యైయితే - ఆచార్య దేశాన్దర్తుక్కుపోకర్నియమన తినాతే

౧॥ను-ఉ. ౨॥భా-పు-౧౧-౨-౨. 3॥ ౪॥శ్రీ-రం-౨-౪౧. ౫॥వి-తి. ౬॥ కుణ్డలిరగ్రన్థమలక్రీకళదళిలిల్.

౬॥ “ఉడమై-తలై తాయ్ తు” ఎన్దన్దయమ్. తలై తాయ్ తు-వణ్ణువిత్తు.

ఈ—ద్విశ్లేషతోడేయిరుక్కయాల, నెరున్నె యెఱుఱినాప్పలే యిరానిన్దతాయ్.బునాళ్. (నోయ్)పిఱవి. శ్రీభరతావ్యాసుడై యనోయ్-చాత్తుర్థికమాయిరాతే, రామవిరహతాతే యాయిరుక్కుమే; అప్పడియేయివర్ నోయుమ్ ప్రసిద్ధాణమ్. (వీయ) ముడియ. (వినై కలై వేరఱప్పాయ్.దు) ౧ “రాక్షసానాంక్షయంకృత్వా నూదయిత్వాచరావణమ్ | లక్ష్మణమున్దాలితాం కృత్వాకదాద్రక్ష్యతిమాంపతిః” (ఎన్నిఱపడియేయివరుమ్మనో రథిత్తు) విశ్లేషవ్యసనత్తుక్కుడియాన అవిద్యాదికలై వాసనై యోడేపోక్కి. పాయ్.నెన్దు-శిన్దో.బుకిఱతు. ఒరు సర్వశక్తిశైయ్యుమత్తెనా? శైయ్యుమో? (ఎన్నాళ్) ఎనక్కు “ఇప్పోతే వెఱవేణుమ్” ఎన్నుమపేత్తై యిల్లై “ఇన్ననాళ్ వెఱక్కడవై” ఎన్ను ఒరునాళిట్టు త్తరవమైయుమ్. ౨ “పూర్ణే చతుర్దశే వర్షే” ఎన్నుమాప్పోలే. (యా) నీతన్దపుపకరణజ్జలై ఇతర విషయప్రావణ్యత్తుక్కుడలాక్కి యన్దత్తైచ్చాత్తుక్కుగొణ్డనా. (ఉన్నై) “నా? విలైత్తుక్కుగొణ్డ అన్దత్తుక్కు పోక్కుడిశొల్లాయ్” ఎన్ను వలైక్కులామ్మడి యిరుక్కిఱవున్నై. (ఇని) నీతన్దకైమ్మతలై యిట్టిత్తుక్కుగొణ్డపిన్దు. (ఇనివన్దుకూడువనే) “ఇనివన్దుకిట్టుకై ఎన్దొరుపారుభున్దో? ఎన్నునిరాశరా కిటార్” ఎన్ను మున్దుశ్శముతలికళ, ఎమ్మెరుమానార్ “నిరాశరానాల్ పిన్నై ముడివారొరువర్; ఒన్దుతామ్బా ట్టిల్ నిరాశరాక, పత్తామ్బాట్టిల్ - అవ్.వన్దు సమాధానమ్మణ్ణినానాకవమైయుమ్” ఎన్దురుళిచ్చెయ్.వర్. నా?వన్దున్నైక్కిట్టువేనాక నీపార్.త్తువైత్తనా. శైచ్చొల్ల యెన్దిటార్.

౧

చి. అ - అగ్నిశుక్రావణరసాన పుష్కోసలనై శుభ్యవహాధామక వాచార్యపత్నియైక్కు, అవ్. వ్యాధిభిఃపఃపూర్ణోస్మి’ ఎన్దు, వ్యాధిశబ్దతాతే - జన్మత్తైయుమ్ తత్ప్రియుక్తతాపత్రయజ్జలైయుమ్ వ్యాధియాకచ్చొన్నానితే” ఎన్దురుళిచ్చెయ్.వర్. “నోయ్” ఎన్దుతుక్కు జన్మప్రయుక్తమాననోయెన్దొరథ మరుళిచ్చెయ్.తు, భగవద్విశ్లేషతాల్ వన్దునోయావన్దానరమ్ వివక్షిత్తు; “సోయ్” ఎన్దొల్ - విశ్లేషవాచకమాక కూడుమా వెన్న (శ్రీభరతావ్యాసిత్వాది). ఎమ్మెరుమానార్ నిర్వాహత్తిలే “వినైకలై వేరఱప్పాయ్.దెన్నాళ్ యా నున్నైయినిన్దు మాకువ్” ఎన్నుమరవుక్కుమ్ సంవాదమాక వరుళిచ్చెయ్.కిటార్ (రాక్షసానామిత్యాది). సున్దరకాణ్డేపట్టింశే మా నూమన్దంప్రతిసీతావచనమిదమ్. శబ్దార్థమ్ (విశ్లేషేత్వాది). పోక్కిఎన్నాతే “పాయ్.న్దు” ఎన్దుతుక్కు వాసనై (పాయ్.దెన్దిత్వాది). “వినైకలై” ఇత్వాదిక్కు ఎమ్మెరుమానార్ నిర్వాహమ్ - వినైకలై వాసనైయోడేపోక్కి యున్దిరువడికలై నానెన్దుకిట్టువక్ అన్దశాలై చొల్లవేణుమెన్దు కేట్టితార్.న్దు; ముచ్చుశ్శ ముతలికళ నిర్వాహమ్ - నానెన్దున్దైయపాపన్దలై వాసనైయోడేపోక్కియున్నైయెన్దు కిట్ట పోక్కితే, నా?కిట్టుకై యెన్దొరుపారుభున్దో? వెన్దు నిరాశరాకిటార్.న్దు. ఇన్దనిర్వాహత్తిలే యరుళిచ్చెయ్.కిటార్ (ఒరుసర్వశక్తియి త్యాది). సర్వపాపవిమోచనపూర్వకతత్పన్దమ్ సర్వశక్తియానవమక్కి శక్యమిత్తనై యల్లతు, ఎనక్కుశక్యమా? వెన్దుపడి. భాష్య. కారనిర్వాహతార్పర్యానరమ్ (ఎనక్కిచ్చొతేయిత్వాది). “ఎన్నాళ్” ఎన్దు - ప్రశ్న మెన్దుపడి. పూర్వోకళ నిర్వాహే, “ఎన్నాళ్” ఎన్దు - క్షేపమెన్దుపడి. ౩ “పూర్ణేచతుర్దశేవర్షేష్యామృత్యుణాగ్రజః | భరద్వాజాశమంప్రాప్యవపన్దేనియతోమునిమ్” ఇలియన్ దికాణ్డే ప్రతిప్రయాణేవాత్మకించనమ్. “చతుర్దశేహిసమ్పూర్ణేవర్షేహనిరఘూత్తమ | నదక్ష్యామియదిత్వాన్ద ప్రవేక్ష్యామిహుతాశనమ్” ఎన్దు భరతావ్యాన్.శొన్నతుక్కు ప్రత్యుత్తరమాన “తథేతిచప్రతిజ్ఞాయ పరివృజ్యచపాదరమ్” ఇత్వాదియైయెడాతే, “పూర్ణేచతుర్దశే వర్షే” ఇత్వాదియైయెమత్తతు-విశదమా మరుక్కయాలే. పూర్వోకళ నిర్వాహత్తిలేయరుళిచ్చెయ్.కిటార్ (నీతన్దపుపకరణజ్జలైయిత్వాది). “అత్కైయిన్ వట్టియుళిల్వే” ఇత్పత్రహృదయమ్. (వలైక్కులామ్మడి) దయానానాయిరుక్కిఱవున్నైయెన్దుపడి. పూర్వోకళ నిర్వాహే (నీతన్దకైమ్మతలైయిత్వాది). కైమ్మతిలిచ-చాటు. ఇష్టసాధనభూత ద్రవ్యమిధన్వనిః, ౩ “అజ్ఞానిఃపరమాముద్రాక్షిప్రందేవప్రసా దినీ” ఇలిభగవత్ప్రసాదనోపకరణభూతకరణజ్జలైయితరవిషయప్రవణమాక్కి యిట్టిత్తుక్కుగొణ్డపిన్దుమిత్త్యర్థః. (ఒరుపారుభున్దో) ఇతు-క్షేపపక్షమ్. పూర్వోకళ నిర్వాహమ్, ఒన్దురుపాట్టియమ్-నైరాశ్యమ్. ఎమ్మెరుమానార్ నిర్వాహమ్, ఒన్దుతామ్బాట్టిలే-నైరాశ్యమ్. ఎమ్మెరు

౧|రా-ను-32-౬. ౨|రా-యు-౧౨-౧. 3||వట్టిలికగ్రన్థమ్వలక్కిశక్తిలిల్లై.

[౧౧] తిరువాయ్మొళి—3 - ప - ౨ - తి - మున్సిర్ ఇలమ్ - ౨ - పా - వన్తావై యమ్ వ్యాఖ్యానశ్లో. ౪౧

జీ-అ-మానాన్ నిగ్నాహమ్ - ప్రశ్న పత్తమ్. భావ్యకార నిర్వాహే, “ఎసక్కిచ్చావే పెటవేణమ్” ఇత్యాదివాక్యోక్తం భావమేవేష్యే
ద్వితీయ దర్శయతి (నాకవన్దిత్యాది) క్రమేణాన్యాయః.

ప్ర-తి—(మున్సిర్ ఇలమ్) మానవస్త్వతః, [౧] “అసీదదంత మోభూతమ ప్రజ్ఞాతమలక్షణమ్|అప్రతర్క్యమవిశ్లేయం ప్రసుప్త
మివసర్వతః || ౧ || తత్స్వయముభ్యర్థగ వానవ్యక్తోన్మిజ్జయన్నిదమ్| మహాభూతాదవృత్తజాః పాదరాసీస్తమోసుదః || ౨ || యోసావత్సీన్ద్రీయ
గ్రాహ్యసూక్ష్మోన్మిజ్జక్తస్స రాతవః| సర్వభూతమయోచిస్తస్యస్సపిపస్వయముద్భభౌ || ౩ || సోభాభ్యామశరీరాత్స్వత్సృతుర్విధాః ప్ర
జాః| అపవీవససద్ధాదాతాసుపీగ్యమపాశ్శుజత్ || ౪ || తదజ్జమభవద్దైమంసహ స్రాంశుసమప్రభమ్ | తస్మిజ్జజ్జేస్వయంబ్రహ్మోస్సర్వభూకపితా
మహః || ౫ || అపోనారా ఇతిప్రోక్తాఅపోనై వరసూనవః | తాయదన్మాయసంపూర్వం తేనారాయణస్త్వతః || ౧౦ ||—మహాపనిపది “ఏ
శోహవై నారాయణ అసీత్ నబ్రహ్మోనేశానోనేమేద్యావాపుథివిన క్షత్రాణినాదోనా” ర్నసో మోనసూర్యః సవీకాశీవరమేత” —(తన్ద్ర) శ్రీర
ద్ధరాజస్తవే [౨] “అదిదవిశేష తాన్మృశయసీమనిసంసరతః కరణక శేబరైర్ద్వటయతుందయ మానమనాః | వరదనిజేచ్ఛయైవపరవానకరోః
ప్రకృతిం మహదభిమానభూతకరణాంభికొరణజీమ్ || ౪౧ ||—(వేరటప్పయ్యేన్దు) సున్దరకాణ్డేసప్రతింశేహనూమస్తంప్రతిసీతా, “విధిర్నూ
నమసంహరియః స్రాణినాంష్టవగో త్రమ| సోమిత్రిమాంచరామంచవ్యసనైః పశ్యేమహితాత్ || ౪ || శోకస్యాస్యకదాపారంరాఘవోఽధిగమి
వ్యతిస్థనమానః పశ్రాన్తోమాతనోస్సాగరేయథా || ౫ || రాక్షసానాంక్షయంకృత్యాసూదయత్వాచరావణమ్| లజ్జా మున్ములితాంకృత్యా
కదాద్రక్ష్యతిమాంపతిః || ౬ || సనాచ్యస్సంతస్వరస్వేతియావదేవపూర్వతే | ఆయంసంవత్సరః కాలస్తావద్ధిమచుజీవితమ్ || ౭ ||—(ఎన్నాళ్)
అయోధ్యాకాణ్డేగ్వానశోత్తరశతతమే పాదుకాప్రదానానస్తరేస్వాభిప్రాయంవిజ్ఞాపయస్తంభరతంప్రతిరామస్యప్రతిజ్ఞా, “చతుర్దశహి
వర్షాణిజటాచీరధరో హ్యహమ్ || ౨౩ || ఘోషూహాశసోవీరభవేయం రఘునన్దన | తవాగమనమాకాక్ష్యే వసన్వైసగరావృహిః || ౨౪ ||
తపపాదుకయోర్మ్యస్తరాజ్యతస్త్రీఃపరస్తపః | చతుర్దశహిసమ్నాచ్ఛేనర్షేహనిరఘూత్తమ || ౨౫ || నద్రక్ష్యమియదిత్వాంతు ప్రవేక్ష్య
మిహుతాశనమ్ | తథేతిచప్రతిజ్ఞాయ సంపరిస్వజ్యసాదరమ్ || ౨౬ || శత్రుఘ్నః పరివృజ్యవచనఞ్ఞేదమబ్రవీత్ | మాతరంరక్తకైకేయాం
మారోపంకురుతాంపతి || ౨౭ || మయాచనీతయావైవశప్తేనీరఘునన్దన| ఇత్యుక్తాప్రశుపరీతాక్షో భ్రాతరంవిససద్భవా || ౨౮ ||—ఏవంయ
ద్ధకాణ్డే [౧౨౭] ప్రతిప్రయాణేవాల్లికివచనమ్, “పూర్ణేచతుర్దశేవర్షేపఞ్చమ్యాంలక్షణాగ్రజః | భరద్వాజాశ్రమంప్రాప్యనవస్థేనియతో
మునిమ్ || ౧ ||”.

తా|| సకలచేతనలకుసు కరచరణాద్యవయవములనిచ్చిన పరమోదారుడైన ఓ! శ్రీయఃపదీ! నీకైక్కరాష్ట్రమై నీవిచ్చిన యీ
శరీరమును బరిగ్రహించి నేనాకైక్కర్యముచేయక నిద్రియపరాధీనుడనై సంసారమందుమునిగి మహాదుఃఖము ననుభవించుచున్నాను.
ఇట్టిదుఃఖమునకుం గారణములైన పాపములను సమూలముగఁబోగొట్టుకొని ఇంక నెన్నడు నిన్ను బొందెదనో? తెలియలేదు.

మూ. —వన్తావై యమశస్త్రవేమవామననిత్ | పన్తామాయప్పల్ పిటవియిట్టడికిష్టయ్యా | తొన్తావల్వి
నైత్తోడర్కళై ముతలరిన్దు | నిన్తాతాళ్ శేర్న్దునిట్ట తెళ్ళొన్దుకొలో || ౨ ||

ఆ.—(పన్తా) ఇప్పడినీతస్త్రపుపకరణత్తైక్కొన్దుపిన్నెయమనాన్ సంసారసముద్రత్తిలేపోయేవిఘ్నములవిరెన్నెయెడు తరుణుకై
కాకవిశ్లేషకస్తరుళినాయ్; పిన్నెయమునక్కెట్టాతలొరుపడినానన్దసంసారమాకటలనుశ్చేపోయిఘ్నానిష్టే. ఇప్పడియిక్కడలే
యిఘ్నస్త్రక్క హేతువాయనాదిసిద్ధమాయ్ మహాబలమాయురన్ద వెన్నుడైయపాపపరమృతైకళై ముతలరిన్దున్నుడై యనిరవధికభోగ్యమాన
తిరువడికళైన్దా శేర్న్దు, పిన్నెయొరుకాలముమపిరియాతేనిట్టతెన్దొన్దొత్తార్.

పన్నీ — అనన్తరమ్, ఆర్థియామ్ వస్తుజగత్తై యనన్యార్థ ముక్కిన వుళ్ళాఘ్నమాన విరుపడికల్తై చ్చేరువ తెన్ట్రోక్కాటార్.

కాశీస్థతాతేకకృష్ణ, పెరియ, చృధివియై: (3) సుకుమారమాసతిరువడికళాలేయశిష్ట, అత్తాలేయైన్నెయననాన్వర్తమాక్కిన, వామననే!, (౬) ఉనక్కులీలొపకరణమాయ్, గుణభేదత్తాలమ్ కార్యభేదత్తాలమ్ పలవక్త యాయ్, ౧౫దుగళత్తయై యాన (౮) మాయై యాకిఱ ప్రకృతియడియన, దేవాదిబహువిధజన్మత్తిలే, పారున్దివర్తిక్కిఱ (౧౨) నాన్, ఆనాదియాయ్, ఆపొచ్చేద్యమాయ్, (౧౩) విమవిక్కినరి తాన, పాపన్దళినుడైయ, ఆనుబన్దన్దళై, (౧౪) సమూలమాక, ఆఱుత్తు, ప్రాస్తనానవున్నుడైయ, (౧౫) పెఱుతఱ్ఱరియ పెరుమై మైయుడై తాన, తిరువడికళై, శేర్న్దై, (౧౬) గతాగతమ్మణ్ణైలేనిఱ్ఱు, ఎక్కాలమాయుర్క్కిఱనో? (౧౭) ౨

అర్థము—కఠినమై విశాలమైన భూమిని (3) గొలిచిన మా వామసుడా! (౬) నీయొక్క యనేకవిధంబులై యపరిచ్ఛిన్నములైన (౯) మాయలచేగలిగిన దేవమయస్వార్థ్యనేకభేదములుగలజన్మములయందు నమరియున్న (౧౨) నేను అనాదియు అన్తములేనివియు (౧౫) విడిపించుటకునశక్యంబులైన పాపములనియెడి సంకెళ్లను (౧౮) సమూలముగ ఛేదించి నీయొక్క (౨౧) శ్లాఘ్యమైన శ్రీపాదములను జేరి (౨౪) యుండుట యేకాలమందో? (౨౬).

ఈ—ఇరణ్డామాబ్బట్టు. ఉమ్మడైయ వుడమ్బుక్కొణ్డానామిరున్దవిడ త్తేవన్దుకిట్టమాట్టిన్ శీలీరాకిల్; నమ్మ
డమ్మైక్కొణ్డా నీరిరున్దవిడ త్తేవన్దుకిట్టిన్ మే - వామనవేష త్తెక్కొణ్డా మహాబలిమున్నే వన్దునిన్తోమే, అగ్నేకిట్ట
మాట్టిన్ శీలీరోవెన్న; అతుక్కున్దప్పి నేనెన్రితార్.

(పన్నాపై యమశస్త్రం) అవక తానేతనై ఎక్కొణ్ణువద్దు కాట్టినవిడ త్రిలుమ్ నెజ్జిల్ నెకిట్టియిన్ది క్కేయిరున్ద భూమియితే. ఆసురప్రకృతియాన మహాబలిక్కుళ్ళ నిరక్కముమిలైయితే, శుక్రాదికళ్ విలక్కచ్చెయ్ తేయుమరకళ్ వళిపోయిన్ద శీలనితేయవక. మహాబలిమిడుక్కాలేపుక్కళ్ళక్కవరి తానభూమియెన్నుతల్. ఇప్పడివస్తైయైయై త్తానమహాపృథివియైయళన్ద ౨ * వడివిత్తైయిల్లా మలర కళ్ మన్ద్రెనిలమకళ్ విడి

జీ-అ-ఇర్దాన్సుట్టు (ఎన్నావిత్వాది) పూర్వార్థక్షేగ్రహాక్షిప్తవతారికై (ఉమ్మడియవిత్వాది). ఉమ్మడియపుడమ్మెన్దతు -
“అక్షేగ్రహాక్షి” ఇత్వాదియైప్పర్. ఆ తెవిడత్తేయన్న (వాచనవేష్యతైయిత్వాది).

వై యమ్" ఎన్నతు-వై యత్తియశ్శరై యాయ్, ఎన్నై యువతు-హృదయకాతిన్యమెన్న్యవివశ్శీత్తు అతుక్కు-ప్రసక్త మరుళిచ్చెయ్కణ్ణార్ (అవకాతా నేయిత్తాయ్). తానేతన్నైక్కొణ్ణుగురు కాట్టిసవినత్తిల్ వెణ్ణు వెణ్ణున్దపేరున్దో వెన్న (ఆసురేత్తావది). అవన్దానప్పడియిరగ్గి నాసూ వెన్న (శుక్రా దికళిత్తావది). అవర్కేళే నత్తియోన్ద శ్రిలక - అవర్కేళే శ్శెన్ద పడిశేయేలక. ద్వితీయార్థమ్ (మహాబలి మిడుక్కాతేయత్తావది). శబ్దార్థమ్ (ఇప్పడియిత్తావది). ౩. తిరుమానభూమియెన్న్యమూన్దామర్థమ్ (వడివిన్దై యిత్తావది) వడివుక్కొప్పిన్దై క్కేయిరుక్కొట పద్మాద్భవై యానపెరియపిరా

అ-అ-వి- 3: "దేవానామకారాయభవతాంస్థాయాయచ | సమానమాయాతివలతవయజ్ఞంసంసయః | అగతేవామనే
దేవేత్యయతస్య మహాత్మనః | ప్రతిష్ఠానైకరచ్యుదద్యామేతివైవేతివై" ఎన్నితే శుక్రకవిక్కిర్లు. రకాశ్వనామావలిమూవడి"
ఎట్టయ్యభాషణతాలే యవయ్యుకునన్దిరైప్పజ్జిల్లీలనాకిల్, అవకనమచిన్నాప్పోలే గి "మున్నైయవణ్ణమేకొణ్ణళివాయ్" ఎట్టధర్త
మాగ్గతైచ్చొచ్చి "రాజ్యత్తెవిడే" ఎన్నికొల్లెళత్తైయరుమైప్పడుమిశే. మిడుక్కెన్దిఱు-ధర్తల్లై. అవకకొడుత్తిమ్మ "ఃఱరుడెమే",

౧॥ భ-గీ-౭-౪. ౨॥ ౯౨-౧౦. ౩॥ స్వ-పు. ౪॥ ౨౪-౯, ౫॥ పెరి-తి-౯-౮.

తిరువాయ్ మొళి—3 - ప ౨ - తి - మున్సిల్ ఇంజనీర్స్ - ౨ - పా - వనాచెయమ్ వాళ్ళానజళ్ళి. ౪౩

ఈ--కుమ్ మెల్లడియైక్కిండ్లుకీడీర్ కాడుమ్ మలై యుమానభూమియైఅళన్ద తెన్నుతల్. (సంసారికభువైయనె
జ్జిల్ వన్దైయెచ్చొల్లుతల్, భూమియినుడైయకాఠిన్యత్తైచ్చొల్లుతల్, మహాబలితోళ్ మిడుక్కాలేయిరువర్
కుమ్ ప్రవేశిక్కవరితానవన్దైయెచ్చొల్లుతల్.) (ఎమ్.వామన) అపహృత రాజ్యనానభన్ద్రనుక్కాకవల్ల, వా
మనావతాశముమ్మదగ్ధమెట్టిరుక్మితార్. (నిక) ౧ “మమమాయాదురత్యయా” ఎన్దుకొన్నవితుఎనక్కొ
రువనుక్కుమ్ఫలిత్తువిట్టుతు. (పన్నామాయమ్) మాయమెన్దిటతు - మూలప్రకృతియై. పన్దైయాపతెన్నెన్ని
ల్; కార్యగతమాన దేవాదినానాత్వత్తైకారణ త్తేయేటిట్టుచ్చొల్లుకిటతాతల్; అన్దిక్కే, గుణత్రయజ్గభుక్కాశ్ర
యమాయిరుక్కైయాలే, గుణభేదగ్గళైయిట్టుప్పలవాకచ్చొల్లుతల్. (పల్.పిటవియిల్) ప్రకృతసమ్బన్ధనిబన్ధనమా
కవిజేఅనేకజన్మగ్గళ్ తానుడ్డాకిటతు. అవర్శిలే (పడికిన్ద్ర) తత్తైకాణాతేయవగాహిక్కిట. విఱ్ఱిక్కిన్ద్రఎన్నాతే, పడి
కిన్ద్రఎన్దిటతు - ఇవ్వున్ద్రత్తిలేమెంప్పిన్దిక్కేపారున్దియిరుక్కై. పరమాననిదేశత్తాల్ - ఇన్నున్ద్రత్తైకణ్డలిల్లైయె
న్దై. (యాక) ౨::సంసారపాన్ధనాన నాక. (తొన్దావిత్త్యాది) ఇచ్చేతననుశ్శవన్దైయుడ్డాయ్, అనుభవిత్రాలుమ్ నశి
యాతతాయ్, శుశ్శర్కపోక్కుమన్దు మొగునిలైన్దిన్దుపోక్కవేణ్డమ్బడి ప్రబలమాయ్, ఒన్దోడ్మాన్ద్రనుబన్దిత్తు
త్తాకునాలాయిరుక్కిటపాపత్తైవాన్దైయోడేపోక్కి. తొడరెన్దు-విలక్కు. (నికమాతాళ్ శేర్న్ద్రు) పరమప్రా
ప్యమాయ్ నిగతిశయభోగ్యమాయిరుక్కిట తిరుపడికళైక్కిట్టి. (నిట్టుతు) పఱ్ఱిటతొన్దిలేభారమ్మవైత్తాప్పాలే
యిరుప్పతొన్ది తేనిత్యసంసారికభుక్కుభగవత్సమాశ్రయణమ్. ౩ “అథసోఽభయజతోభవతి” ఎన్నక్కడవతితే.

జి-అ-ట్టియాయమ్ మద్రై యాసభూమిప్పి రాట్టియుమ్ పిడక్కుమ్మ సువాన తిరుండకై యొన్టునాళుంధమ్. ఉక్తమర్థత్రయం వ్యతక్రా-
మేణవర్షయతి (సంసారికభుక్షయ విత్యాదివాక్యత్రయేణ). ఇన్ద్రమాన్డు వాక్యము-తిరుత్తువాక్యమ్. “ఎమ్” ఎన్ద్రతుక్కు-భావమ్ (ఆప
హృతేత్యాది). “నికై” పన్నామాయప్పల్ పిఱవియి ట్టిడికెన్ద్రయాన్” ఇన్ద్రస్తస్యభావమాహ (మమమాయేత్యాది) గీతాసుసప్తమే.
పూర్వమేవభిలీలమ్. కార్యగతమాన దేవాదినానాత్వత్తై-దేవాదికార్యగతమాన నానాత్వత్తై. మాయరుడియాకపుణ్డనపిఱవియెన్డు విఱక్కిత్తరు
ళిచ్చెయ్కితార్ (ప్రకృతిసంక్కున్నేత్యాది). “మా” ఎన్ద్రతు-“దుర్యమా” ఎన్ద్రపడి. వర్తమానార్థమ్ (తత్రైకాణాతే యత్యాది).
“తత్రైకాణాతే” ఎన్ద్రతికావివరణమ్ (వర్తమానేత్యాది). సంసారపాన్థక్-సంసారమార్గచరక్. సంసారపాన్థనెన్ద్రతు-“ఆనేకజన్త
నాహస్రీంసంసారపదవీంప్రజక్” ఇత్యారభ్య “తనాసంసారపాన్థస్యమాతి మోహశ్రమశ్చమమ్” ఇన్ద్రస్తమ్ ఆటామంశబ్దో కేధ్యత్తో
క్తవిదనత్తైప్పల్లి. “తొడర్” ఎన్ద్ర-ఇన్ద్రోన్ద్రనుబ్బిత్తరుక్కిఱవితిప్రాశమికార్థః. బహువచనార్థమ్ (తాన్ మనాలాయుక్కిఱవెన్డు).
ఇరణ్ణామర్థమ్ (తొడరిత్యాది). వల్విన్దెయ్యాఃఃఱవిలెన్ద్రపడి. “నికై” ఎన్ద్రతుక్కు-ర్థమ్ (పరమప్రాప్యమాయెన్ద్రతు). పరమప్రాప్తమా
యెన్ద్రపడి. “మా” ఎన్ద్రతుక్కు-ర్థమ్ (నిరతిశయభోగ్యమాయెన్డు). సత్యవాన చేతనమక్కు నిత్రయావతేతెన్న (పఱక్కిఱతిత్యాది). పఱ
క్కిఱతు-ఎచ్చిలితై. ఉక్తార్థే ప్రమాణమ్ (ఆధేత్యాది). ఎన్నాళాకవల్లిలోవెన్ద్రతు-ఇన్ద్రాకవల్లిలోవెన్ద్రతాయ్, ఆప్పడిశిన్ద్రపేరుణ్డో
వెన్న (ఆపీవాసిమిత్యాది) ఆయోధ్యాకాణ్డేననసయాణోన్ద్రుక్తం రాగం ప్రతికాసన్య, (ఆపీవాసిప కాలచ్చాన్ద్రనాత్మీత్యాదితంపు
నః । యత్తాపుత్రకపశ్యేయం జటామణ్డలభారిణమ్) పేపుత్రక జటామణ్డలధారిణంవనాత్ పునఃప్రత్యాగతన్ద్రాయన్ద్రాత్కాలాత్పశ్యే
అ-అ-వి-ఎన్ద్రశ్శొన్ద్రాతు, శొడావిడిజ్ ఆళత్తైక్క-ప్రసగ్గిచ్చిచ్చి; ఆత్తెయలేకశ్శక్కుఱళాయ్నావలియెవన్ద్రశ్శిన్ద్రా నెన్ద్రపడి. ఆ-మ
ర్ద్యోమృత్యువాళభీతః పయిన్ద్రసర్వాన్ లోకాన్ నిర్భయంనాథ్యశ్చతేత్వత్వాదబ్జంప్రాప్యమచ్చియాన్ద్రస్యస్యశ్చేతేమృత్యుర
స్తాదవైతి.” (ఆధేత్యాది) తిరుక్కులే; అద్విశ్యే-అహ్నియే; ఆనాత్త్యై-ప్రాకృతకరీరహితే; ఆత్మ్యమ్-వ్యాప్యమ్, శరీరమ్; “ఆన్ద్ర-వ్యాప్త”

౧॥ భ-గీ-౪-౪, ౨॥ వి-పు-౬-౯-౨౦, ౩॥ తే-ఉ-౩, ౪॥ వి-మొ-ర-౧-౨, ౫॥ భా-పు-౧౦-౩-౨౩.

౪౪

తిరువాయ్మొళి—౩ - ప - ౨ - తి - మున్సిర్ ఇలమ్ - ౩ - పా - కొల్లా వ్యాఖ్యానం.

ఈ—(నిట్టై త్తొన్ముకొలొ) అతన్నా భావన్ దో; గొ అపీదానీంసకాలస్సొత్” ఎన్నుమాప్పొలే. “ఇన్నాల్” ఎన్టోరపధి పెన్ దొ తాకిన్ ఇన్టొ పెన్ దొ త్తోడొక్కుమ్” ఎన్టొజ్జొల్లువర్కళే.

జీ-అ-యమ్ సకాలః ఇదానీంస్యాదపీత్యన్వయః. ఎన్నా భావన్ దో; వెన్ట తుక్కు-ప్రశ్న పరమాక్కి యథాస్తరమ్ (ఎన్నా శ్లేష్ఠి త్యాది). అవ నారునా శ్లేష్ఠిక్కుమత్తొల్ పెన్ దొ తాకొక్కుమ్ తరి త్తిరుక్కలా మెన్ట పడి. (నిక్ పన్నామాయమి త్యాది) నిక్ - ఉన్నడై యతాయనక్కులీ లోపకరణమాయ్ గుణభేదతాల్లుమ్ దేవాదికార్యభేదతాల్లుమ్ పలవాయ్, మా - దురత్యయైయాన, మాయమ్-ప్రకృతియడియాన దేవాద్య నేకవిధ జన్మక్కులిలే పారున్ది పర్క్కిట నాక్, తొల్ - అనాదియాయ్. మా - ఆపరిచ్ఛేద్యమాయ్, వల్ - విడువిక్కువరితాప్పడి ప్రబల మాన, విన్తైడొకళై-పావత్తోడొక చ్చిక్ శ్లేయన్టొశ్చార్మ్. శుక్రాదికళోలక్కుచ్చెయ్ లేఎనిటః డత్తిలే - “ఇతిసంభోదితశ్చక్రస్సవిరాజ్ఞా బలినాస్యవ” ఇత్యాది “ఆగలేవామనేదేవేత్వయాతస్యమహాత్మనః । ప్రతిజ్ఞానైవక ర్తవ్యాదద్యామేతత్తవేతివై” ఎన్టనారసింహపురాణ త్తిల్ శుక్రవచనమనుసన్ధేయమ్. క్రమేణాన్వయః.

అ-అ-వి-ఇలిథాతుః; అనిరుక్తే-ప్రాకృతినామరహితే, ఆసలయనై-ఆధారహితే; ఏవంఽథేబ్రహ్మణి, ఏవః-పురుషః, ఆభయమ్-భయాభావా య, తావత్ప్రయాదికళాల్ నలిపువారామైయిన్బరుట్టు; యదాప్రతిష్ఠాంవిన్దతే-యాతొరుపోగు ధ్యానతైయడైకొత్తాక్, అభసః-ఆభయం గతోభవతి - భయమిన్ద్రీక్కి యరుక్క్కైయైయడైయమ్; యదాహ్యేన, ఏవః - ఉపాసకః, ఏత స్థిక్ - పరబ్రహ్మణి, అరమ్ - అల్ప మ్, అస్తరమ్ - జ్ఞానవిచ్ఛేదమ్, కురులే; అథతస్యభయమ్, ఉద్భవతి - ఉడ్డాకుమ్.

ప్ర-తి-(ఇరణ్ణామ్బట్టు) (వన్తావైయయ్) శ్రీనారసింహేపురాణేశుక్రాదీనాంవిఘ్నాక్షిః “ ఇతిసంభోదితశ్చక్రస్సవి రాజ్ఞాబలినాస్యవ । తమువాచబలేవాక్యంమమచక్రగుణసాంప్రతమ్ । దేవానామపకారాయభవతాంసద్వియాయచ । సనూనమాయాతిబలే తవయజ్ఞంసంసంశయః । ఆగలేవామనేదేవేత్వయాతస్యమహాత్మనః । ప్రతిజ్ఞానైవక ర్తవ్యాదద్యామేతత్తవేతివై” ౫॥ —(మామాయమ్)భగ వద్గీతాయాంసప్తమేధ్యాయే, “దైవీహ్యేషాగుణమయీమమమాయాదురత్యయా । మామేవయేప్రపద్యన్తేమాయామేతాంతరన్తితే ॥ ౪ ॥ —(యాక్) (సంసారపాన్థనాన) వైష్ణవేపురాణేషష్ఠింశే [౭] అధ్యాయశుక్రాపంఖాట్టిక్యజనకంప్రతికేధ్యజః “అనేకజన్తసాహ స్రీంసంసారపదపింప్రజక్ । మోహశ్రమంప్రయాతోఽసౌవాసనారేణుకుట్టితః ॥ ౧౯ ॥ ప్రత్యక్ష్యతేయదాసోస్యరేణుర్జ్ఞానోష్ఠవారిణా । తదాసంసారపాన్థస్యయాతిమోహశ్రమశ్చమమ్ ॥ ౨౦ ॥ —” (నిట్టైతు) తైత్తిరీయోపనిషది, [?] “యదాహ్యేవైవఏతస్మిన్నద్భు త్యై నాత్మ్యైఽనిరుక్తేఽనిలయనేఽభయంప్రతిష్ఠాంవిన్దతే అథసోభయఃప్రతోభవతియదాహ్యేవైవ ఏతస్మిన్నదరమస్తరంకురుతేఅథతస్య భయంభవతి”—(ఎన్టొన్ముకొలొ) శ్రీమదయోధ్యాకాండే[౨౪]వనప్రయాణోద్యక్తంరామంప్రతికాసల్యా “గచ్ఛేదానీంమహాబాహూక్షే మేణపునరాగతః । నన్దయిష్యసిమాంపుత్రధామ్నశుక్లేనచారుణా ॥ ౩౬౪ ॥ అపీదానీంసకాలస్సొద్వనాత్పిత్యాగతంపునః । యత్త్వపు త్రకపశ్యేయంజటామణ్డలధారిణమ్ ॥ ౩౬౫ ॥”

తా॥ ఓ! శ్రియఃపతీ! సకలచేతనులకు నాశ్రయించుట కునత్యస్తసులభుడవై నీవు వామనావతారంబెల్లిలోకములను గొలిచి నవ్వుడు నేను లేకపోతిని. ఇప్పుడాయవతారములేదు. ఇంక నేనీసంసారబద్ధమునువదలి నీశ్రీపాదముల నెన్నడు చేరెదనో? తెలియలేదు ౨.

మూ.—కొల్లామాకోక్కి త్కొలై శైయ్తుపారతప్పొ. రెల్లాచ్చేనైయుమిరునిల త్తవి త్త వెన్దాయ్ । పొల్లావాక్కైయిక్కుపుణర్వొనై యఱుక్కలతా । శొల్లాయానున్నెచ్చార్వతోర్శూళ్ళీయే ॥ ౩ ॥

ఆ.—(కొల్లా) ఇప్పడిశ్రీవామసనాయ్పన్దపుపన్దరళినవతుపుమెనక్కుకార్యకరమన్వియైయైత్తవాతే, పిన్నైయుమెన్బక్కులు శ్చవభినివేశత్రాశ్రీవసుదేవర్ తిరుమకనాయ్పన్దపిఱన్దరుళి, సర్వవశీకరణమాయ్ నిరతిశయాశ్చర్యమానదివ్యచేష్టితజ్జలైష్షణ్ణియరుళానిన్ట

[౧౨] తిరువాయ్ మొళి—౩ - స - ౨ తి - మున్ నిర్ హాలమ్ - ౩ - పా - కొల్లా వ్యాఖ్యానం. ౪౫

కొల్లా సర్వసులభ నాయనిస్థ రులివనస్థ మున్ నిరపడికైచ్చేర పెన్దో శీరే క; ఇన్దియన్దికర మాయన్దలలతటుక్క ముడియతిరుక్కిలు వివప్రకృతిసమ్మనై నీయేయలుత్తునానున్నైచ్చేరువలొరువిరకుపార్ త్తరుళాయ్నితార్. 3

అన్య— కొల్లా మా కోల్ (3) కొలై శెయ్తు వారతప్పార్ (౬) ఎల్లాచ్చేనైయమ్ ఇరునిలత్తు అవిత్త (౯) ఎన్దాయ్ పొల్లా ఆత్మైయ్ (౧౨) పుణర్నై అటుక్కర్ అతా (౧౫) యాన్ శెన్నై కార్యతు (౧౮) ఓర్ శూన్ చ్చి కొల్లాయ్ (౨౧).

పన్నీ— అన న్దరమ్, ఆశ్రితవిరోధినిససశీలనానవున్నై నాన్ కిట్టుకై కొరువిరక రుళిచ్చేయ్యవేణుమైనితార్.

కొల్లైక్కక్కరువియన్దియే, కుతిరైయైనడత్తువతాన, ముడకొల్ కరువియాక, (3) ౧ “నుయైవైశేనిహతా:” ఎన్దుసక్కల్పమాత్రతాలే కొలైయై, శెయ్తు, భారతయుద్ధతిరే, (౬) శత్రుసేనైయోడుపాణ్డవసేనైయోడువాళియట భూభారమానసమ న్దసేనైయై యమ్, ధర్మక్షేత్రమాన పెరియభూమియిలే, నశిప్పిత్తి, (౯) ఎన్దుడైయస్వామియే! అనర్థపేతువాన, శరీరతోడుట్టాన, (౧౨) సమ్మనై, అటుక్కపుదొగ్గితాలుమ్, ఎన్దాలటుక్కలామ్మడియన్; (౧౫) ఇతిరేయకప్పట్టనాన్, విరోధియైయభేత్తుకొడుక్కవల్లపున్నై కిట్టలామ్మడి, (౧౮) అద్వితీయమాయరుప్పలొరు, నల్ విరకు, అర్జునమక్కచ్చొన్నాచ్చేలే కొల్ల వేణుమ్. (౨౧) 3

అర్థము. — చంపుటకు సాధనముగాక గుఱ్ఱమును నడిపించుటకు నాయుధమునైన కట్టచే (3) నాశమును జేసి భారతయుద్ధమునందు (౬) అన్ని సైన్యములను విశాలభూమియైన (కురుక్షేత్రమునందు) చంపిన (౯) ఓ! నాస్వామి! క్రూరమైన శరీరముతోనుండు (౧౨) సంబంధమును భేదించ నెత్తించినను భేదించనశక్యముగనున్నది. (౧౫) నేను నిన్ను ఆశ్రయించుటకుఁదగిన (౧౮) అద్వితీయమైన ఉపాయమును సాదించవలయు. (౨౧)

ఈ— మూన్టామ్బట్టు. వామనావతారమ్ముఱ్ఱాల త్తిలే యాకై యాలుమ్ నీర్పిత్వాడరాకై యాలుమ్మిన్దు అఱ్ఱుక్కిట్టప్పెన్దో శీరీరాకిల్, ఒరు త్తియుడై యమగ్గళసూత్రత్తుక్కాక పాణ్డవర్క భుక్కుచ్చొల్లిల్లబుచ్చేయ్తుతిరిన్దోమే, అజ్జేపన్దుకిట్టమాట్టిల్ శీరీరోవెన్న; అఱ్ఱున్దప్పి నేన్దైనితార్.

(కొల్లా) దుర్యోధనను మర్జననుమాక, కృష్ణ పశ్చిమకొండరుళానిల్కచ్చేయ్ తేపడైత్తుడై వేణ్డివన్దు, దుర్యోధనన్ తిరుముడిప్పక్కత్తిలేయిరున్దాన్, అర్జునన్ తిరువడికళిక్ పక్కత్తిలేయిరున్దాన్; పశ్చిమకొండరుళి “రాజాక్కళే పోన్దతే?” ఎన్న; దుర్యోధనన్ “నాన్ ముప్పడవన్దే” ఎన్న; ౧ [భవానభిగతః పూర్వమత్రమేనా స్తి సంశయః ఎన్దు] నీర్ ముప్పడవన్దతుక్కుక్కుఱైయిలై, నగ్గణ్ ముప్పడప్పట్ట తివన్దుక్కులిలేయెన్దు అవనుక్కాక త్తాన్ శిలవల్దుక్కుచ్చొల్లి, “ఉగ్గళుక్కువేణువతే?” ఎన్న “పడైత్తుడై వేణ్డివన్దామ్”

జీ-అ-మూన్టామ్బట్టు (కొల్లావిత్యాది) “ఎల్లాచ్చేనైయమిరునిల త్తవిత్తవెన్దాయ్” ఎన్దుత్తైక్కటాక్షిత్తవతారికై (వామనావతారమిత్యాది). ముఱ్ఱాలత్తిలే యెన్దుతు - “అశన్ద” ఎన్దిటభూతనిర్దేశతాత్పర్యమ్.

కొల్లా-కొలైక్కు సాధనమన్ది కేయిరుక్కి అ. మాకోల్ - కుతిరైయైనడత్తు కిఱ కొలై. కొలై శెయ్తు. కొలైయైచ్చేయ్తు. కొలై - కొల్లైకై, ముడిత్తైయెన్దుపడి. దివ్యాయుధ గ్గళిరుక్క, మాకోలాలే కొలై శెయ్ వానెన్నెన్న (దుర్యోధననుమిత్యాది). నగ్గణ్ ముప్పడప్పట్ట తివన్దుక్కులిలేయెన్దుతు-౧ “భవానభిగతః పూర్వమత్రమేనా స్తి సంశయః! మయాతుద్యప్తః పథమంకు నీళుత్త్రోధనజ్ఞయః” ఎన్దుత్తైప్పర్. పడైత్తుడై - యుద్ధ

అ-అ-వి-(ఒరు త్తియుడైయ మగ్గళసూత్రత్తుక్కాకవితి) ౨ “పాణ్డవర్కలైయమ్ నిరసిక్కపాప్రమాయిరుక్క, నై త్తతుద్రావదియన్దుడైయ మగ్గళసూత్రత్తుక్కాక” ఇతిహ్యాక్రమ్. (అజ్జే) సన్నిహితమితేయెన్దుతాత్పర్యమ్. (శిలవల్దుక్కుచ్చొల్లియితి) ఆత్ర, 3 “ప్రవారణంహి బాలానామ్” ఇత్యాదిక ఇన్దుద్రప్తవ్యమ్. పడైత్తుడై - యుద్ధసహాయమ్. నారాయణగోపాలరెన్దిటతు - “భవకోటి నారాయణగోపాలర్

౦॥ భార-ఉ-౬. ౨॥ శ్రీవచన-భూ-౨. 3॥ భార-ఉ-౬-౧౨.

౪౪ తిరువాయ్మొళి—౩ - ప - ౨ - తి - మున్దీర్ ఇలమ్ - ౩ - పా - కొల్లా వ్యాఖ్యానం.

ఈ—(నిట్టై త్తొన్మొళిలో) అతన్నా భావన్ బోగ్, “అపీదానీంసకాలస్సృత్” ఎన్నుమాప్పలే. “ఇన్నాళ్” ఎన్మోరవధి పెన్ గతాకిన్ ఇన్మొ పెన్ గత్తోడొక్కుమ్” ఎన్మొళ్లువర్కళ్.

జీ-అ-యమ్ సకాలః ఇదానీంస్యాదపీత్యన్వయః. ఎన్నా భావన్ బోగ్ వెన్మొ తుక్కు-ప్రశ్న పరమాత్మి యథాస్తరమ్ (ఎన్నా శ్లెన్మొ త్యాది). అవ నారునా శ్లెన్మొ తుక్కు-పెన్ గతాక్కుమ్ తరి త్తిరుక్కలా మెన్మొ పడి. (నిన్ పన్నా మాయమి త్యాది) నిన్ - ఉన్నడై యతాయనక్కు-తీ లోపకరణమాయ్ గుణభేదతాల్మమ్ దేవాదికార్యభేదతాల్మమ్ సలవాయ్, మా - దురత్యయైయాన, మాయమ్-ప్రకృతియడియాన దేవాద్య నేకవిధ జన్మన్మలితే పారున్మిన్ రిక్కిట నాన్, తోల్ - అనాదియాయ్. మా - ఆపరిచ్ఛేద్యమాయ్, వల్ - విడువిక్కు-వరితామ్మడి ప్రబల మాన, విన్మొడొకల్ - పావన్మొడొకల్ చ్చిక్కలైయెన్మొ శబ్దారమ్. శుక్రాదికల్-విక్కు-చ్చెయ్ లేఎన్మొడొకల్ తీ - “ఇతిసంభోదితశ్చక్రస్సర్వాజ్ఞా బలినాన్మవ” ఇత్యాది “అగలేవామనేదేవేత్వయాతస్యమహాత్మనః । ప్రతిజ్ఞానైవక ర్తవ్యాదద్యామేతత్తవేతిన్మై” ఎన్మొనారసింహపురాణ త్తిల్ శుక్రవచనమనుసంధేయమ్. క్రమేణాన్వయః.

అ-అ-వి-ఇతి భావః; అనిరుక్తే-ప్రాకృతి నామరహితే, అనిలయనై-అభారహితే; ఏవంఽథే బ్రహ్మణి, ఏవః-పురుషః, అభయమ్-భయాభావా య, తావత్ప్రయాదికళాల్ నలివువారామైయిన్మొరుట్టు; యదాప్రతిష్ఠాంవిన్మొతే-యాతొరుపోగు ధ్యానతైయడైకీతాన్, అభః-అభయం గతోభవతి - భయమిన్మొక్కి యిరుక్కియైయడైయమ్; యదాహ్యేన, ఏవః - ఉపాసకః, ఏత స్థిన్ - పరబ్రహ్మణి, ఆరమ్ - అల్ప మ్, అన్తరమ్ - జ్ఞానవిచ్ఛేదమ్, కురుతే; అథతస్యభయమ్, ఉద్భవతి - ఉద్భావమ్.

ప్ర-తి-(ఇరణ్ణామ్బట్టు) (వన్మొవైయయ్) శ్రీనారసింహపురాణేశుక్రాదీనాంవిఘ్నాక్షిః “ ఇతిసంభోదితశ్చక్రస్సర్వా రాజ్ఞాబలినాన్మవ । తమువాచబలేవాక్యంమమచ శ్రుణుసాంప్రతమ్ । దేవానామపకారాయభవతాంసన్మయాయచ । సమానమాయాతిబలే తవయజ్ఞంసంసంశయః । ఆగలేవామనేదేవేత్వయాతస్యమహాత్మనః । ప్రతిజ్ఞానైవక ర్తవ్యాదద్యామేతత్తవేతిన్మై” ౫|| —(మామాయమ్)భగ వద్గీతాయాంసప్తమేధ్యాయే, “దైవీహ్యేషాగుణమయీమమమాయాదురత్యయా । మామేవయేప్రపద్యన్మేమాయామేతాంతరన్మితే ॥ ౪ ॥ —(యాన్) (సంసారపాన్థనాన) వైష్ణవేపురాణేషష్ఠ్యంశే [౭] అథ్యాత్మశుశ్రూషంఖాణ్డీకృజనకంప్రతికేషిధ్యజః “అనేకజన్మసాహ స్రీంసంసారపదపింప్రజన్ । మాహాశ్రమంప్రయాతోఽసౌవాసనాశేణుకుట్టితః ॥ ౧౯ ॥ ప్రత్యక్ష్యతేయదాసోస్యశేణుర్జ్ఞానోష్ఠవారిణా । తదాసంసారపాన్థస్యయాతిమోహాశ్రమశ్చపమ్ ॥ ౨౦ ॥ —” (నిట్టై) తైత్తిరీయోపనిషది, [?] “యదాహ్యేవైవఏతస్మిన్నద్భు త్యేనాత్మ్యేననిరుక్తేనైలయనేభయంప్రతిష్ఠాంవిన్మొతే అథసోభయజతోభవతియదాహ్యేవైవ ఏతస్మిన్నదరమన్తరంకురుతేఅథతస్య భయంభవతి”—(ఎన్మొన్మొళిలో) శ్రీమదయోధ్యాకాండే[౨౪]వనప్రయాణోద్యక్తంరామంప్రతికాసల్యా “గచ్ఛేదానీంమహాబాహూక్షే మేణపునరాగతః । నన్మయివ్యసిమాంపుత్రధామ్నశుక్లేనచారుణా ॥ ౩౬౪ ॥ అపీదానీంసకాలస్సృద్వనాత్ప్రత్యాగతంపునః । యత్త్వాపు త్రకపశ్యేయంజటామణ్డలధారిణమ్ ॥ ౩౬౫ ॥”

తా॥ ఓ! శ్రియఃపతీ! సకలచేతనులకు నాశ్రయించుట కునత్యన్మొలభుడవై. నీవు వామనావతారంబైతిలోకములను గొలిచి నవ్వండు నేను లేకపోతిని. ఇప్పుడాయవతారమువదలి నీశ్రీపాదముల నెన్నడు చేరెదనో? తెలియలేదు ౨,

మూ.—కొల్లా మాకోగ్ తొల్లై శెయ్తుపారతప్పో । రెల్లాచ్చేనైయుమిరునిల త్తవిత్త వేన్దాయ్ । పొల్లా వాక్కైయిన్మొపుణర్వొనై యబుక్కలతా । కొల్లాయాన్మొనై చ్చార్వతోర్శూళ్ళియే ॥ ౩ ॥

ఆ.—(కొల్లా) ఇప్పడిశ్రీవామసనాయ్పన్మొపున్మొదలిసవతువు మెనక్కు-కార్యకరమన్మయైయైన్మొనాతే, పిన్నైయు మెన్మొక్కలు శ్చవభినివేశత్రాల్ శ్రీమసుదేవర్ తిరుమకనాయ్పన్మొపిన్మొదరుళి, సర్వవశీకరణమాయ్ నిరతితయాశ్చర్యమానదివ్యచేష్టితజ్జలైప్పన్మొదరుళానిన్మొ

[౧-౨] తిరువాయ్ మొళి—౩ - స - ౨ ౩ - మున్ నిర్ణయం - ౩ - పా - కొల్లా వ్యాఖ్యానం. ౪౫

కొల్లాసర్వసులభనాయనిష్ఠరునిపణ్ణు యుష్టిసవడికిచ్చేర్ ప్పెర్ శీరే కొ; ఇన్పడియనగ్గరమాయనాల్లలఱుక్కముడియతిరుక్కిఱు విప్పప్రకృతిసమ్మన్తై నీయేయఱుత్తునానున్నై చేరువతోరువిరకుపార్ త్తరుళాయ్నెత్తార్. 3

అన్వ— కొల్లా మా కొల్ (౩) కొలై శెయ్తు వారతప్పార్ (౬) ఎల్లాచ్చేనైయుమ్ ఇరునిలత్తు అవిత్త (౯) ఎన్దాయ్ పొల్లా ఆక్కయ్ (౧౨) పుణర్నై అఱుక్కల్ అతా (౧౫) యాన్ శన్నై శార్యతు (౧౮) ఓర్ శూర్ చ్చి కొల్లాయ్ (౨౧).

పన్నీ—ఆన న్దరమ్, ఆశ్రమవిరోధినింససశీలనానవున్నైనాన్ కట్టుకై కొల్.రువిరకరుళిచ్చేయ్యవేణుమైన్ తార్.

కొల్లకైక్కుక్కరువియన్దై, కుతిరైయైనడత్తువతాన, ముడకొల్ కరువియాక, (౩) ౧ “మయైవైతేనమాతా:” ఎన్ఱసక్కు ల్పమాత్రతాలే కొలైయై, శెయ్తు, భారతయుద్ధత్తిరే, (౬) శత్రుసేనై యోడుపాణ్డవసేనై యోడువాళియఱు భూభారమానసమన్దసేనైయై యుమ్, ధర్మక్షేత్రమాన పెరియభూమియిలే, సశిప్పిత్తి, (౯) ఎన్నుడైయన్వమియే! అనర్థహేతువాన, శరీరతోడుజ్జాన, (౧౨) సమ్మన్తై, అఱుక్కపుద్యోగిత్రాలుమ్, ఎన్నాలఱుక్కలామ్బడియై; (౧౫) ఇతిరేయకప్పట్టనాన్, వికోడైయభీత్తుకొడుక్కవల్లవున్నై, కట్టలా మ్బడి, (౧౮) అద్వితీయమాయరుప్పతోరు, సల్ విరకు, అర్జునమక్కచ్చొన్నాచ్చోలేళ్ల వేణుమ్. (౨౧) 3

అర్థము. — చంపుటకు సాధనముగాక గుఱ్ఱమును నడిపించుటకు నాయుధమునైన కట్టచే (౩) నాశమును జేసి భారతయుద్ధమునందు (౬) అన్నిసైన్యములను విశాలభూమియైన (కురుక్షేత్రమునందు) చంపిన (౯) ఓ! నాస్వామీ! క్రూరమైన శరీరముతోనుండు (౧౨) సంబంధమును భేదించ నెత్తించినను భేదింపనశక్యముగనున్నది. (౧౫) సేను నిన్ను ఆశ్రయించుటకుఁదగిన (౧౮) అద్వితీయమైన ఉపాయమును సాధింపవలయు. (౨౧)

ఈ— మూన్టామ్బట్టు. వామనావతారమ్ముఱుక్కల త్తిలే యాకై యాలుమ్ నీర్ పిత్వాడరాకై యాలుమిల్లు న్దఅఱుక్కిట్టప్పెర్ శీరీరాకిల్, ఒరు త్తియుడై యమగ్గశసూత్రత్తుక్కాకపాణ్డవర్ కళుక్కుచ్చొల్లిల్లుచ్చేయ్తుతిరి న్దోమే, అజ్జేవన్దక్కిట్టమాట్టిల్ శీరీరో వెన్న; అఱున్దప్పి నేనెన్దితార్.

(కొల్లా) దుర్యోధనను మర్జననుమాక, కృష్ణ పశ్చిమకొండరుళానిఱుచ్చేయ్ తేపడైత్తుడై వేణ్డివన్ద, దుర్యోధన కొలముడిప్పక్కత్తిలేయరున్దాన్, అర్జున కొలవడికళిపక్కత్తిలేయరున్దాన్; పశ్చిమకొండరుళి “రాజాక్కళిపొన్దతే?” ఎన్న; దుర్యోధన “నాన్ముప్పడవన్దే” ఎన్న; ౧ [భవానభిగతః పూర్వమత్రమేనాస్తి సంశయః] నీర్ ముప్పడవన్దతుక్కుక్కుఱైయిలై, సగ్గణ్ ముప్పడవన్ద తివన్దక్కలిలేయన్దై అవనుక్కాకత్తాళిలవల్లుక్కుచ్చొల్లి, “ఉగ్గళుక్కువేణ్డివతే?” ఎన్న “వడైత్తుడై వేణ్డివన్దామ్”

జీ-అ-మూన్టామ్బట్టు (కొల్లావిత్యాది) “ఎల్లాచ్చేనైయుమిరునిల త్తవిత్తవెన్దాయ్” ఎన్ఱత్తైక్కటాక్షిత్తవతారికై (వామనావతారమిత్యాది). ముఱుక్కల త్తిలే యెన్దతు - “అశన్ద” ఎన్ఱిఱుభూతనిర్దేశతాత్పర్యమ్.

కొల్లా-కొలైక్కు సాధనమన్ఱిక్కేయరుక్కిఱు. మాక్కోర్ - కుతిరైయైనడత్తుకొల్లా. కొలై శెయ్తు-కొలైయైచ్చేయ్తు. కొలై-కొల్లకై, ముడిక్కై-యెన్దపడి. దివ్యాయుధ గళిరుక్కు, మాక్కోలాలే కొలై శెయ్ వానెన్నెన్న (దుర్యోధననుమిత్యాది). సగ్గణ్ ముప్పడవన్ద తివన్దక్కలిలే యెన్దతు-౧-“భవానభిగతః పూర్వమత్రమేనాస్తి సంశయః! మయాతుదృష్టప్రభవంకు నీవుత్రోధనజ్ఞయః” ఎన్ఱత్తైప్పర్. పడైత్తుడై - యుద్ధ

అ-అ-వి-(ఒరు త్తియుడైయ మగ్గశసూత్రత్తుక్కాకవితి) ౨-“పాణ్డవర్ కళైయుమ్ నిరసిక్కపాప్రమాయరుక్కు, వై త్తరుద్రావదియన్దైయ మగ్గశసూత్రత్తుక్కాక” ఇతిహ్యుక్తమ్. (అజ్జే) సన్నిహితమితేయన్దతాత్పర్యమ్. (శిలవల్లుక్కుచ్చొల్లియితి) ఆత్ర, ౩-“ప్రవారణంహి బాలానామ్” ఇత్యాదిక ఇన్ద్రప్రవ్యమ్. పడైత్తుడై - యుద్ధసహాయమ్. నారాయణగోపాలరెన్ఱిఱుతు - “సకలకోటి నారాయణగోపాలర్

౦॥ భార-ఉ-౬. ౨॥ శ్రీవచన-భూ-౨. ౩॥ భార-ఉ-౬-౧౨.

ఈ- ఎన్న; “ ఆకిల్ నారాయణగోపాలకలై ఒరువక కొళ్ళువతు, ఎన్నె యెరువక కొళ్ళువతు ”
 ఎన్న; ఆచేతనక్రియాకలాపజ్గైప్పల్లువారైప్పలేదుర్యోధన అవర్కలై కొండ్డుపోక, భీష్మదికళ్ కేట్టు,
 “ తప్పచ్చెయ్తాయ్, ఇనికృష్ణనాయుధమెడాతోటివానాక వేణ్డిక్కొండ్డుపోరాయ్ ఎన్న; అవనుమ్వన్దు
 “నీయధమెడాతోటియవేణుమ్ ” ఎన్న; “ అప్పడియేయకిటతు ” ఎన్ఱుళొల్లివిట్టు, కొలైక్కుపరికరమన్ఱి
 కే-కున్ఱెయైనడత్తుకిటకొలై కొండ్డు ముడిత్తుప్పొకట్టా. (పారతప్పర్) భారతసమరత్తిలే. (ఎల్లాచ్చేనై
 యుమ్)దుర్వర్గమడైయత్తిరన్ఱుతితే ఉభయసేనైయిలుమ్. ఇక్కేనాలెన్ఱు పేరుమ్ అక్కేయ్ఱిరన్ఱుపేరు మొళియ
 ముడిత్తుప్పొకట్టానాయ్దు. (ఇరునిలత్తు)అవర్కళ్ పక్కన్ఱైయైయేయాకిలుమ్, అక్కేపట్టార్కువీరస్సర్గమ్
 కిట్టుమ్ దేశత్తిలే. (అవిత్త) బీష్మదికళ్కాట్టుత్తికిళర్నాప్పలేవర, కాళమేళుమ్ వర్తిక్కుమాప్పోలే అవిత్తా.
 ౧*మత్తై కొలో వరుకిన్ఱ తెన్ఱితేయవకవరత్తుత్తా నిరుప్పతు. (ఎన్ఱాయ్) పాన్ఱవర్కళుక్కన్ఱుతవిదుమ్ తమక్క
 నిరుక్కితార్.

(పొల్లావాక్కై) నీయటియచ్చెయ్తదుర్యోధనాదికళళవల్లకిడా!యిత్తె. అనుకూలమౌలేయి
 రున్ఱుబాధకమామితేయితు. తన్ఱక్కలిలేభోగ్యతాబుద్ధియైప్పిటప్పిత్తు ఈశ్వరనుడైయభోగ్యతైయైత్తిరస్కరిప్పి
 క్కుమ్. శిష్టర్కళ్, ఒరువనుక్కనేకదోషమున్ఱానాల్ “అవతన్ఱియన్” ఎన్ఱువిదుమిత్తనైయితే, అప్పడియే
 యివరిత్తెత్తెత్తైయెల్లామ్తిరళినైత్తు (పొల్లావాక్కైయెన్ఱిత్తార్) శరీరత్తుక్కిడియాయ్బన్ఱొన్ఱుపిన్ఱెన్ఱిరు

ఈ-అ-సహాయమ్. ఆచేతనశబ్దతైరేఫలప్రదానాశక్తియమ్, -క్రియాశబ్దతైరేత్రిక్షణావస్థాయత్సముమ్వివక్షితమ్. (భీష్మదికళ్ కేట్టుకత్యాది)
 ౨-“స్వస్థశస్త్ర”హమేకతః”ఎన్ఱుతు కేట్టుకుచ్చెయ్తేయమ్, భీష్మదికళ్కొన్ఱు పిన్ఱుదుర్యోధన మిళిన్ఱుమ్వన్ఱు “అయధమెడాతోటియ
 వేణుమ్”ఎన్ఱువేణ్డిక్కొండ్డుభారతతిల్లొవిట్టాలుమ్, ఇవరళిచ్చెయ్తైయాలేకల్పభేదగళిరేయతల్, పురాణాన్తరగళిరేయతలిప్పడియ
 మున్ఱెన్ఱుకణ్ణుకొళ్ళు. దుర్యోధనసేనైమాత్రమొళియ, ఉభయసేనైయేయమట్టికి అతెన్ఱెన్ఱు (దుర్వర్గమిత్యాది). ఉభయకొటియన్ఱు మెల్లా
 సేనైయేయమ్కొన్ఱానోవన్ఱు (ఇక్కేనాలెన్ఱిత్త్యాది). ఇక్కేనాలెన్ఱుపేరెన్ఱుతు-ధర్మపుత్రాదికలై. అక్కే య్ఱిరన్ఱుపేరెన్ఱుతు- అశ్వస్థామ కృపా
 చార్యకృతవర్తాకలై. ఇరుమై-పెరుమైయాయ్, మహనీయతైయైచ్చొన్ఱుకిటతు. ఇరునిలత్తు-పుణ్యభూమియిలే. వీరస్సర్గమ్ కిట్టున్ఱేశ
 మెన్ఱుతు - 3 “ధర్మక్షేత్రేకురుక్షేత్రే”ఎన్ఱుతైప్పల్. అడర్తవన్నాతే “అవిత్త” ఎన్ఱుతుక్కుభావమ్ (భీష్మదికళిత్యాది). అవన్ఱానప్పడి
 మత్తైయోవన్ఱు (మత్తైకొలొవిత్త్యాది) పెరియార్వార్ తిరుమొళి. మేళుమా వరుకిటతిత్తిర్థః*ఎన్ఱాయ్ తాత్పర్యమ్ (పాన్ఱవర్కళిత్యాది).
 ఇతిత్తెయ్తైయేన్ఱు (అనుకూలమౌలేయిత్యాది). ఏతద్వివరణమ్ (తన్ఱక్కలిలేయిత్యాది). ఇన్ఱవాక్యమ్ -౪ “భగవత్స్వరూపతిరోధా
 నకరీమ్” ఇత్యాదియైప్పల్. “పొల్లావాక్కై”ఎన్ఱుసామాన్యేనొన్నార్, ఏతాద్భుతానేకదోషగళి తోన్ఱుమావన్ఱు (శిష్టర్కళిత్యాది).
 విశిష్ట్యోన్ఱువలిన్ఱైయైయేన్ఱుకరన్ఱు. శబ్దార్థమ్ (శరీరత్తుక్కిత్యాది). విరకన్ఱాతే “శుభ్రచ్చి” ఎన్ఱుతుక్కుభావమ్ (నానటియిలత్యాది).

అ-అ-వి-ఎన్ఱిటతదీయరెన్ఱుపడి. కాళమేళుమెన్ఱువిడత్తిలే, ౫-“రావణావగ్రహక్షాన్తమిలివాగమృతేనసః|అభివృన్ద్యమరుత్సన్యంకృన్ఱ మేళుస్తి
 కోదధే”ఎన్ఱుతనుసన్ఱేయమ్. సవరథావవర్గమిత్వతాన(మత్తైకొలొవితి). యద్వాక్రిభీష్టర్ ప్రస్తుతరాకైయాలేఅన్. ౬-“ఏహ్యేహి”,
 ఎన్ఱువిడిపర్కైయనుభవిత్తు, నెన్ఱొళిసపడియారేయరుళిచ్చెయ్తైతార్ (మత్తైకొలొవెన్ఱు) పెరియార్వార్ తిరుమొళి. “ఇరునిలత్తువిత్త” ఎన్ఱు
 వనన్ఱరమ్, “పొల్లావాక్కై-ఎన్ఱైయాలే “దుర్యోధనాదికళిక్కుట్టియమ్శరీరమ్కూరమ్”ఎన్ఱుఅత్తొరుక్కువివక్షితమాకవరుళిచ్చెయ్తైతార్
 ౧|| పెరి-తి-మొ-౧౪-౧. ౨|| భార-౪-౬. 3|| భ-గీ-౧-౧. ౪|| ౫-౬-౧. ౫|| ౮-వెం-కా-౧౦-౫౦. ౬|| భార-భీ-౫౯-౯౮.

లిరువాయ్ మొట్టి - 3 - ప - ౨ - తి - మున్సిల్ ఖౌలమ్ - 3 - పా - కొల్లా వ్యాఖ్యానశ్లో. ౪౭

ఈ—క్కిటపాపగ్గళానవై. పుణర్విన్యసై ఎన్దు-శరీరసమ్మధన్దనై ఎయెన్నుతల్. (అటుక్కలతా) రావణన్దులైపోలేములై
యానిట్టుమ్. (కొల్లాయ్) ఇత్తైక్కళిత్రునానునై ఎక్కిట్టుమతోరువిరకరుళిచ్చెయ్యవేణుమ్. నానటియిల్ ౧౦౦౦
పణ, నానటియాతపడివిరకుపార్ క్క-వేణుమ్. అతుతనై ఎయెనక్కుచ్చొల్లపుమ్ వేణుమెన్దితార్. (యాన్) శిత్త
యిలేడిడ్ ప్పారై ప్పొలేప్రకృతియో డేపిణై యున్దిరుక్కిటనాన్. (ఉన్దై) ఒరుదేశవిశేష త్తిలే నిత్యసూరికళనుభవి
క్కు-మునై ఎ. (శార్వతోర్ శూన్ చ్చియే) శేరువతోరుప్రకారజ్జొల్లాయ్. అతావతు-౧-“సర్వపాపేభ్యో మోక్షయి
ష్యామి” ఎన్దురుళిచ్చెయ్ కై యితే.

3

జీ-అ-శూర్పియావతు - అటియాతపడిశెయ్ కై. “విరకు” ఎన్దు రిక్ ఫలితమ్ (ప్రకారమెన్దుతు). సర్వపాపేభ్య ఇత్యాదిక్కు - పూర్వా
ర్థత్తిలే సాక్కు. అటుక్కల్ - అటుక్కప్పార్ క్కిల్. అతా-అటుక్కలామ్మడియిరాతు. క్రమేణాన్దుయి.

3

అ-అ-వి- (నీయట్టియచ్చెయ్ తవిత్తాది). శతనపరిజ్ఞానాత్పూర్వమేవభగవతాచేతన వశికానాపాయేనీర్తే, పశ్చాచ్ఛేతనేనజ్ఞాతేపిలజ్ఞే
తుంపశక్యతే; భగవత్సన్మత్యసజ్జల్పత్వాత్. వశికానానానిర్ణయాత్పూర్వభేత్, భగవత్సన్మత్యేనోదాసీనత్వాల్లజ్ఞే తుమపిశక్య
తఇతి దానః - ఏతేనస్వదోషానుసంధానాధిక్యం సూచ్యతే.

3

ప్ర-తి- (మూన్దామ్మట్టు) (కొల్లావిత్తాది) మహాభారతేశ్వోగపర్వణిషష్ఠ్యధ్యాయే, “తమేవదివసంచాపికావైయశ్వేత
వాహనః । స్వయంజగామకారవ్యః కునీపుత్రోధనజ్ఞయః ॥ తాయాత్వాపరవీరఘ్నా వాన్దేయమభిజగ్తుః । సుప్తంమహతిపర్యజ్ఞే
రమ్యాస్తరణసంపుతే ॥ కురోశ్యసన్మప్రథమం వాసుదేవ ముపాద్రవత్ । సకీర్తతస్తుకృష్ణస్య నిషసాదవరాసనే ॥ తతఃకిరీటీతస్యానుప్రవి
వేశమహామనాః । పశ్చాద్ధేనసకృష్ణస్య ప్రహ్లాదిపత్మతృత్యాః ॥ ప్రతిబుద్ధస్తువాన్దేయో దదర్శాగ్రే కిరీటీనమ్ । సతియోస్సాన్వితం
కృత్వా యథార్హం ప్రతిపూజ్యతే ॥ పశ్చచ్చైతౌ మహాబాగాకింకార్యం యువయోరితి । తతోదుశ్యోధనఃకృష్ణ మువాచప్రహసన్నివ ।
విగ్రహే స్థితౌ భవాన్దాతుమ్మమ సాహ్యమిహర్హతి । సమంహిభవతస్సఖ్యం మయివై వార్ధనేపిచ ॥ తథాసమ్మన్దకంతుల్య మస్తాకంత్వయి
మాధవ । అహంత్వభిగతఃపూర్వం త్వమద్యపురుషోత్తమ ॥ పూర్వజ్ఞాభిగతంసన్తోభజనేపూర్వసారిణమ్ । త్వజ్ఞాపిపురుషవ్యాఘ్రసత్తమోపి
సతామసి ॥ సతతంసమ్మతంలొకేనద్విత్రమనుపాలయ ॥ భగవానువాచ ॥ భవానభిగతఃపూర్వమత్రమేనా స్తినంశయః ॥ మయంతుద్యుప్తః
ప్రథమంకునీపుత్రోధనజ్ఞయః । తవపూర్వాభిగమనాత్ పూర్వజ్ఞాప్యస్య దర్శనాత్ ॥ సాహాయ్యముభయోరేవకిష్యామిసుయోధన -
మత్సంహననతుల్యనాం గోపానామర్బుదవృహత్ ॥ నారాయణా ఇతిఖ్యాతాస్స ర్శ్యసంగ్రామయోధినః । తేవాయుధిదురాధర్షాభవత్సైక
త్రస్రైనికాః ॥ ఆముభయూనాస్సంగ్రామేన్యస్తశస్త్రై ౭ హమేకతః । తస్యమన్యతరత్వార్థయత్తేహ్యత్యతరమ్మృతమ్ ॥ తన్మృణీతాంభవాన్
గ్రేప్రవార్యస్తస్యహిమేమతిః.”

3

పరియాత్వార్ లిరు మొట్టి- ఇరుపత్తునాలాన్దిరు మొట్టి-మురత్పాట్టు. తత్తైకళుమ్ తొజ్జుళుమ్ తతుమ్మి యెజ్జుమ్ శణ్ణుమైయెక్కమ్ మత్తలి
తాల్ పీ. కుమ్మల్. శుమ్తీతమునుకియెజ్జుమ్ కోవిన్దన్ వరున్ద మట్టడన్దు. మత్తైకొలొవరున్ద తెన్దుకొల్లిమత్తేమార్ కాలక వాళల్ వర్ శ్రి.
మత్తైవనర్ నిట్టువరాకి యెజ్జుముళ్ళమ్ విట్టూణ్ణుత్తొన్దవరే.

తా-భారతముద్దమునందు అజానునికి సారథియైచా న్దములొ ధాంచినకొరదాచే భూభారముగనుండుపాండవకారవ సైన్యములకు
నాశమును గలుగజేసి భూదేవికి సుఖమునిచ్చినమహానుభావుడైన ఓ! స్వామీ! నకలమైన యనభాములకు ముఖ్యకారణమైన ఈహేయ
శరీర సంబద్ధమును బోగొట్టుటకునే నెంతయత్నించిన వ ససమర్థుడైతిని గయక, ఏకోఘటకుగోగొట్టి మీ శ్రీపాదములను క్షేమముగనేనా
శ్రయించుటను నొకఉపాయమునుపదేశించికాపాడవలయును.

3

౪౮ తిరువాయ్మొళి—౩ - ప - ౨ - తి - మునీర్ ఇలమ్ - ౪ - నా - శూద్రచ్చి ఇనమ్ వ్యాఖ్యానస్థళి.

మూ. — శూన్య చ్చిత్తా నచ్చుడరొళియాకి, యెన్దు | మేల్చిక్కే డిన్దియగ్గణునిజ్జెన వేన్దాయ్ | తాన్చి
మల్లెన్దున్దివిన్దు నిన్దొళిజైక్కీన్ | వాన్చి యాన్ శేరుమ్పకైయరుళాయవన్దే || ౪ ||

ఆ.—(శూభ్రచ్చి) సర్వాత్మాక్కలై యుముక్కరు తిల్ వరిప్పిక్కవల్ గాయనిత్యసిద్ధమా య్సర్వగతమాయున్ద పున్నుడై యదివ్యాజ్ఞాన మమెసక్కుకార్యకరమన్తియెట్టిన్దతు; ఇప్పుడియున్నుడై యజగత్పృష్టిదివ్యావతారచేట్టతవ్వజ్ఞానాదికలై యెసక్కు కార్యకరమా కామే ప్రతిబద్ధిక్కి అసమస్తప్రాకృతవిషయప్రావణ్యతైయున్దవిర్దు, నిష్టాభిలైక్కియ్ వాల్ చ్చి యాకశేఽమృది, చక్రవర్తి యమకనాయమక్కి వసుదేవర్ తిరుమకనాయమేవన్దపిరన్దరుభినాపృతై యిన్నముమేవన్ద పిరన్దరుభియే శేయ్ తరుభవేణుమెన్గితార్.

అన్వ—శూక్ర్యే శానచ్చడర్ ఒలియః(3)ఎస్టుమ్ ఏహ్ చ్చి కేడు(౬)ఇస్తి ఎక్కుమ్ సత్తైవ(౮)ఎవ్నాయ్ మహ్ ము ఎక్కుమ్ (౧౨).
 శాక్ర్యే తివర్జు సక్ (౧౫) తాళ్ ఇచ్చై కీహ్ (౧౮) వాహ్ చ్చి యాక్ శేరుమ్ (౨౦) పక్తై ఎస్టు అరుశాయ్ (౨౪).

పన్నీ—ఆనంద్రమ్ రక్షణార్థమనవ్యాప్తియైయుండేయ వుద్ధిరువడికలై నాకొట్టమ్ ప్రకారమ్, ఎన్ను స్వేచ్ఛ ముకొన్న నిష్ఠరు.
 విచ్చెయ్యివేగు మెన్ది తార్.

ఎల్లావద్దై యుజ్జూర్ ప్థిరుక్కిఱ, జ్ఞానప్రభైయైయుడైతాన, స్వయంప్రకాశ స్వరూపనాయ్, (3) సర్వకాలత్రిమ, వికాసము
మ, సోక్చిముమ్, (౬) ఇన్దిక్కే, సర్వప్రదేశ్ త్రిలుమ్, పరిపూర్ణమాకవ్యాపిత్తు, (౯) ఉరైవల్లైన్దూరువనైప్పిడిక్కుమాప్పొలైయైయన్దీకరిత్త
స్వామియే!, ఉన్నైయ్తోన్ద, సమప్రవిషయన్దోలుమ్, (౧౨) కార్తాల్ కై, తవిర్న్ద, ప్రాప్తనానవున్నుడైయ, (౧౫) భోగ్యమానతిరువడి
కళై, ఇరన్దీక, కీర్తై, (౧౮) పరతన్త్రినాయ్ వాఱుమ్ వాఱ్ కైయై, ఇతుక్కుమున్ అన్యయి త్తటియాతనాన్, ప్రాపిక్కుమ్, (౨౧) ప్రకార
తై, అవతారముఖత్రైయైన్దున్నై వన్దనిన్దు, అరుళిచ్చెయ్యవేణుమ్. (౨౪) వ్యాప్తమాన స్వరూపత్రైలోపోరాతెన్దుకరుత్తు. ౪

అర్థము- వ్యాపించియున్న జ్ఞానప్రభుకలిగిన స్వయంవ్రకాశస్వరూపుడై (3) సర్వకాలమందును వికాసమును సజ్జోచమును (౬) రేక సర్వప్రదేశములయందును వ్యాపించిన (౯) ఓ! స్వామి! నిన్నుదప్ప ననున్తవిషయములయందును (౧౨) ఆశనుభోగగొట్టి నీయొక్క (౧౩) శ్రీపాదముల రెంటియొక్క క్రింద (౧౪) కైంకర్యమును నేను పొందుటకు (౨౧) (నాకు) ప్రకారమును వేంచేసి పొందించుము. (౨౪)

ఈ.—నాలామ్బట్టు. ఇప్పడినీరిరున్దవిడ తైనామ్వరచ్చెయ్ తేయుమిళన్దీరాకిల్ అవతారక్కలై ప్పోలేదను
కాలవిళేష త్రిలేయాకాతేఎల్లాక్కాలత్తిలుమన్తర్యామిల్వేన ఉకవాతార్పక్కలిలుమ్విడమాట్టాపైయాలేవుకు
న్దునిన్దోమే అగ్గేయనుకూలిత్తుమ్మడైయ అపేక్షి తప్పెబ్బుబుప్పొకమాట్టిబ్బీలిరోవెన్న అతుక్కుమ్ తప్పి నేనెన్దితార్.

(శూభ్రీయిత్యాది) శేతనరైత్రపాతపడితకప్పడు త్రికొంభుకైయాలే, వ్యాప్తియై-శూభ్రచ్చియైనిటతు. ఎక్కుమొక్కవ్యాప్తితిరుప్పతాయవీశదతమమాయరుక్మిజ్ఞానప్రభయైయుడైయైయాయ్. జ్ఞానత్తుక్కాశ్రయమా

జీ-అ-నాలామ్మట్టు (శూద్రునిత్యాది) “ ఎక్కుమనితైవ్వవదాయ్ ” ఇత్యాదియైక్కటాక్షిత్రివతారికై (ఇప్పడియిత్త్యాది).
 “శూద్రుచ్చిత్తానమ్మడరాళి” ఇత్యాదియారే-స్వరూపతైయతల్, జ్ఞానతైయతల్ శొల్లుకైయారే, స్వరూపవ్యాప్తిపక్షత్రిలేయరుళిచ్చె
 య్కితార్ (చేతనరైయిత్త్యాది). జ్ఞానవ్యాప్తిపక్షత్రిలేయరుళిచ్చెయ్కితార్ (ఎక్కుమొక్కవిత్యాది). శూద్రుచ్చి-శూద్రున్దిరుక్కటాక్షి-వతే.

అ-అ-వి- (అక్లేతనుకూలిత్యాది) ౧, 'జ్ఞానప్రదేధ్యావజరేరాగ ద్వేషమహాపహేయస్సాత్తిమానసేతీర్థసయాతిఃరమాన్తతిమ్' డే
 త్రజ్ఞ స్యేత్వరజ్ఞానాద్విశుద్ధిః పరమామతా" ౨, 'యమోనై వస్వలోరాజాయస్తవై వహృదిస్థితః। తేనచేదవివాదస్తేమాగ్నోమహమాగ్నః"
 ఇత్యాద్యవసంధేయమ్. స్వరూపవ్యాప్తిపక్షే, "ఎస్టుమేహ్ చ్చిక్లేడిష్టి-కూహ్ చ్చి-కుదరోలి-ఇనమాః- ఎగ్గణువిన్తైత్తవెన్నాయ్" ఇత్యవస

[౧౩] తిరువాయ్ మొక్కి.—౩-ప. ౨-తి-మున్నీళ్ళాలమ్. ౪-పా-శూన్ చ్చిజ్ఞానమ్ వ్యాఖ్యానశ్లో. ౪-

ఈ.-నస్వరూపతైచ్చొల్లుతల్. జ్ఞానతైచ్చొల్లుతల్. స్వరూపవ్యాప్తియుమ్జ్ఞానవ్యాప్తియుమిరణ్ణుమ్శొల్లక్కడవ
తితే, ఇరణ్ణుమ్పరార్థమూకై యాలే. (ఎన్ఱుమేన్ చ్చిక్కేడిన్ఱి) ఎల్లాక్కాలత్తిలుమ్ ఏన్ఱ్ చ్చియాలత్ కేడాతల్ఱిన్ఱిక్కే
కర్తమడియాక ఆత్తాపుక్కువరక్కడవతానసజ్జోచవికాసజ్జళిన్ఱిక్కేయిరుక్కై. ఏన్ఱ్ చ్చి. ఎల్లుచ్చి. వికాసమ్.
కేడు-కుత్తెపు. సజ్జోచమ్. (ఎజ్జణుమ్నితైన్ఱ) ఇప్పడివ్యాపిప్పతొరుప్రదేశ్ తిలేయోవెన్నిల్; ఎజ్జణుమ్, కణ్ణెన్ఱు-
ఇడమాయ్, ౧. 'ఇడన్ఱిక్కే పారుడొమ్కరన్ఱు' ఎన్ఱిటపడియే, ఎల్లావిడత్తిలుముణ్ణాన వెల్లావన్ఱ్ గ్రిలుమ్, జాతి,
వ్యక్తితోఁటుమ్పరిసమాప్యవర్తిక్కుమాప్పొలేపూర్ణ మాక వ్యాపి తిరుక్కుమ్. (ఎన్దాయ్) ఒరువనైప్పిడిక్కనినై
త్తూరెపత్తై వానైప్పొలే, వ్యాప్తియుమ్తమక్కాక వెన్ఱిరుక్కితార్. ఉన్ఱక్కలిలేయకప్పడు త్తిక్కొళ్ళ విరకు తేడి
యుణార్ న్దుఎన్ఱై వ్యాపిత్తుక్కొణ్ణునిట-చ్చెయ్ తేయుమ్, విషయప్రవణనాయ్ త్తప్పి నేనెన్ఱై. (తాన్ చ్చిమన్ఱ్ గ్రిజ్ఞున్ఱ
విర్ న్దు) ఉన్ఱై యొత్తిన్ఱమన్ఱ్ ముళ్ళవిడ త్తిల్ వరక్కడవతాన తాన్ చ్చియైయుమ్తవిర్ న్దు. ౨. 'యాతానుమ్బన్ఱ్ గ్రి'
ఎన్ఱిటపడియే, నీయన్ఱిక్కే యొత్తియవఱైయుమేనాన్ఱే ల్విక్కుక్కై. (నితాళిన్ఱైక్కేన్ఱ్ వాన్ఱ్ చ్చి) వకు త్తతాయ్

జీ-అ.-యుమ్, విరకుమ్. "శుడరొళి" ఎన్ఱిటపిపైన్ఱిక్కర్థమ్ (విశదతమమెన్ఱు). "శుడరొళి - ఇనమాకి" ఇత్యన్వయః. అర్థద్వయత్తుక్కుమ్
ప్రయోజనమేతెన్ఱ (స్వరూపేత్యాది). పరార్థమ్ - పరరక్షణార్థమ్. ప్రసక్తస్యహిప్రతిషేధః, సజ్జోచాదికళుక్కు పున్ఱక్తియేతెన్ఱ
(కర్తమడియాకవిత్యాది). కీన్ఱ్, జ్ఞానశబ్దమ్ - జ్ఞానాశ్రయమాన స్వరూపతైచ్చొల్లుకటపక్షత్తిరే, "శూన్ చ్చి" ఎన్ఱు - వ్యాప్తియై
చ్చొల్లిన్ఱ్ గ్రియేన్ఱు; అజ్ఞుచ్చొన్ఱ వ్యాప్తి ప్రాదేశికమాకవుమ్ కూడుమెన్ఱు, కృత్స్నవ్యాప్తియైచ్చొల్లుకట తక్కియెన్ఱు వివక్షిత్తరళి
చ్చెయ్ కిటార్ (ఇప్పడి వ్యాపిప్పతిత్యాది). పూర్వోక్తవ్యాప్తిప్రయభాషణమాతల్. "శూన్ చ్చిజ్ఞానమ్" ఎన్ఱవిడత్తిరే-జ్ఞానవ్యాప్తియైచ్చొల్లు
కటపోతు, 'ఎజ్జణుమ్నితైన్ఱ' ఎన్ఱతు-స్వరూపవ్యాప్తిపరమెన్ఱు, కణ్ణుక్కొళ్ళతు. ఇతువుమొరుపక్షమ్. "నితైన్ఱ" ఎన్ఱతుక్కర్థమ్ (జాతి
వ్యక్తితోఁటుమిత్యాది). ఇత్తాల్ తాత్పర్యమ్ (ఉన్ఱక్కలిలేయత్యాది). "శూన్ చ్చిజ్ఞానమ్" ఇత్యాది-స్వరూపపరమానపోతు, 'ఎన్ఱుమేన్ చ్చిక్కే
డిన్ఱి-శూన్ చ్చి-శుడరొళి-ఇనమాకి - ఎజ్జణుమ్నితైన్ఱవెన్దాయ్" ఎన్ఱన్వయిత్తు-సర్వకాలత్తిలుమ్ సజ్జోచవికాసజ్జళిన్ఱియిలేయరప్పతాయ్
చేతనైత్తప్పాతపడి విరకాలేయకప్పడు త్తిక్కొళ్ళుమతాయ్, మిక్కేతేజస్సైయుడైత్తాన జ్ఞానస్వరూపతైయుడైయనాయ్, అన్దస్వరూప
త్తాలేయెణ్ణుముణ్ణానవెల్లావన్ఱుక్కళిలుమ్ వ్యాపి త్తవెన్దాయెన్ఱు, శబ్దార్థమ్; జ్ఞానపరమానపోతు, కీన్ఱ్ చ్చొన్ఱ పడియేయన్వయిత్తు-సర్వకాలత్తిలుమ్
కర్తమడియాకవాత్తావినుడైయ ధర్మభూతజ్ఞానత్తుక్కువరక్కడవతాన సజ్జోచవికాసజ్జళిన్ఱిక్కేయిరుప్పతాయ్, ఎజ్జుమొక్కవ్యాపి త్తిరు
ప్పతాయ్, విశదతమమాయరుక్కిట జ్ఞానతైయుడైయనాయ్, జ్ఞానత్తాలేయెణ్ణుముణ్ణాన వెల్లావన్ఱుక్కళిలుమ్ వ్యాపి త్తిరుక్కిటవెన్దాయె
న్ఱుశబ్దార్థమ్. "మన్ఱ్ గ్రిజ్ఞుమ్ - తాన్ చ్చితవిర్ న్దు" ఎన్ఱన్వయిత్తర్థమ్ (ఉన్ఱైయొత్తిన్ఱవిత్యాది). "మన్ఱ్ గ్రి" ఎన్ఱతుక్కు-హర్దభావమ్

అ-అ.వి.-యః. సర్వకాలేపిప్రకృతిస్వరూపస్యాగామిసజ్జోచవికాసరహితేనచేతనాచేతనవశీకారిణాతివిశదజ్ఞానప్రభాకేణస్వరూపతోపి జ్ఞాన
రూపేణస్వరూపేణసర్వత్రవిద్యమానసర్వవస్తుభువ్యాప్తిమత్స్వామిన్ఱి తిశబ్దార్థః. జ్ఞానవ్యాప్తిప్రక్షేపబద్ధార్థః-సర్వకాలేపికర్త నిమిత్తత్వేన జీవాత్త
నోధర్మభూతజ్ఞానస్యాగామిసజ్జోచవికాసరహితేనసర్వత్రవ్యాప్తేన, "శుడరొళి" ఇతివీప్సయా - విశదతమేనజ్ఞానేన సర్వత్రవిద్యమాన
సర్వవస్తుభువ్యాప్తిమత్స్వామిన్ఱి. అస్తిప్రక్షే, ౩ "వాసుదేవస్యవీర్యేణవిభృతానిమహాత్మనః" ఇత్యాది. ౪ "ఏతస్యవాతక్షరస్యప్రకా
శసే" ౩ "జగద్వశేనర్తతేదమ్" ఎన్ఱి త్యాదియాలే - సజ్జుల్పత్రాలుమిరక్షణముణ్ణితేయెన్ఱుపడి. ఆకైయాలేసజ్జుల్పరూపజ్ఞానవ్యాప్తి
యుమ్పరార్థమెన్ఱుపడి. ౫ "యోవేత్తియుగపత్సర్వమ్" ఇత్యాదియాలేయుమ్ - జ్ఞానవ్యాప్తిశొల్లప్పట్టతు. "ఇనచ్చుడరొళియాకి" ఎన్ఱ
త్తైప్పన్ఱ్ గ్రి (ఉణర్ నైన్ఱతు). "ఎజ్జణుమ్నితైన్ఱ" ఎన్ఱత్తైప్పన్ఱ్ గ్రి (ఎన్ఱైవ్యాపిత్తుక్కొణ్ణెన్ఱతు). ఇత్తాల్ తాత్పర్యమ్. అన్తర్యామిత్వమ్.
జితేన్ఱియరాయ్ అష్టాబ్దయోగనిష్ఠరానవర్ కళుక్కు సాధ్యమూకైయాలేతామ్విషయప్రవణరాకైయాలే అత్తైయుమ్తప్పిన మెసిద్దమెన్ఱు. ౪.

౫౦

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-స. ౨-తి-మున్నీర్ ఇలమ్. ౫-పా-వన్దాయ్ వ్యాఖ్యానం.

ఈ. — నిరతిశయభోగ్యమాయరుక్మిణుడు నిరువడికలిలుణ్డనకై జగత్తై, ఇతుక్కుముళపుతియతుణ్డటియాతనాన్ కిట్టువతోరు ప్రకారమరుళిచ్చెయ్యవేణుమ్. ఇరణ్డిడ త్రిలుమ్ ప్రావణ్యమొత్తిరుక్క: తాన్ చ్చియెన్టుమ్ వాన్ చ్చియెన్టుమ్ శొల్లుకితార్ - ౧. “సర్వంపరవశందుఃఖమ్” ఎన్టుమ్, ౨. “సేవాశ్వపుత్రి” ఎన్టుమ్ అవన్ శైచ్చొల్లానిన్టతితే; 3. “ఛాయావాసత్త్వమనుగచ్ఛేత్” ఎన్టు ఇతై విధియానిన్టు; అవన్ శైప్పన్. ఇవాన్ చ్చిక్కిట్టుప్పిన్టువెన్టులై తైయిన్దు నిరుక్మిణాన్, కిట్టువతోరు ప్రకారమరుళిచ్చెయ్యవేణుమ్. (వన్దే) అతుతానుమ్ ముకన్దోన్ దాతపడి నిన్దురుళ వొణ్ణాతు; ఎన్కణ్ణక్కిలక్కామ్బడి, రామకృష్ణాద్యవతారజ్ఞో పోలేయనక్కాకవోరవతార తైప్పణ్ణియేయాకిలుమ్ వన్దురుళవేణుమ్.

౪.

జీ-ఆ. — (యాతానుమిత్యాది) తిరువిరుత్తమ్. వసుత్తతాయెన్టు - “ని” ఎన్టు తైప్పన్. నిరతిశయభోగ్యమాయెన్టు - “ఇన్” ఎన్టు తైప్పన్. “యాన్” ఎన్టు తుక్కుమేలైయమ్ కూట్టిక్కొణ్డుభావమ్ (ఇతుక్కుమున్నిత్యాది). పుతియతుణ్డటియాత - ఏకదేశానుభవముమతియాత. పుతియతుణ్డ - ఏకదేశానుభవమ్. (ఇరణ్డిడ త్రిలుమ్ ప్రావణ్యమొత్తిరుక్కవెన్టు) ఇత్తిరువాయ్ మొట్టియిలోడుకిణవిషయప్రావణ్యానుస్థానముమ్, భగవత్పావణ్యము మొత్తిరుక్కవెన్టు. (వాన్ చ్చియెన్టుమ్ శొల్లుకితార్) ఇతుక్కుక్కరుత్తై న్నెన్నిలెన్టు కూట్టువతు. ఇతుక్కుతాత్పర్యమ్ (సర్వమిత్యాది). అవన్ శైప్పన్ - అన్తప్రమాణజ్ఞైప్పన్. “యాన్” ఎన్టు తుక్కుతాత్పర్యాన్తరమ్ (ఇవాన్ చ్చిక్కిత్యాది). ఇట్టుప్పిన్టువెన్టు - యోగ్యనాయ్ వైత్తు. “వన్దే” ఎన్టు తుక్కుభావమ్ (అతుతానుమిత్యాది). “సేవాశ్వపుత్రిరాఖ్యాతాతస్తాతాంపరివర్జయేత్” ఇతిమానవే ధర్మశాస్త్రే. భగవచ్చాస్త్రేమూలసంహితాయామ్. ౨ “యథాతరుణవత్సవత్సంవత్సోవామాశరం ఛాయావాసత్త్వమనుగచ్ఛేత్” క్రమేణాన్వయః.

౪.

ప్ర-తి. — (నాలామ్బట్టు) (నితాళిణ్ణక్కిట్టిత్యాది) మానవేధర్మశాస్త్రే, [౪] “ఋతమృతాభ్యాం జీవేతమృతేన ప్రమృతేన వా । సత్యాన్యతాభ్యాం జీవేతనశ్వపుత్త్యాకదాచన ॥ ౪ ॥ ఋతముఞ్చశిలంజ్ఞేయ మమృతంస్యాదయాచితమ్ । మృతస్తుయాచితం భైక్షం పృమృతంకృషిరుచ్యతే ॥౫॥ సత్యాన్యతంతు వాణిజ్యంయేనకేనాపిజీవ్యతామ్ । సేవాశ్వపుత్రిరాఖ్యాతాతస్తాతాం పరివర్జయేత్ ॥౬॥” — భగవచ్చాస్త్రేమూలసంహితాయామ్, “యథాతరుణవత్సవత్సం వత్సోవామాశరం ఛాయావాసత్త్వమనుగచ్ఛేత్”.

౪.

తిరువిరుత్తమ్ - తొణ్ణాన్ శైన్దామ్బట్టు. — యాతానుమోరాక్రైయిన్టుక్కిన్దొప్పణ్ణుమాప్పవిన్దు । మూతావియిన్దుడుమాటు ముయిర్మున్నమే యతనార్ । యాతానుమ్బన్దోనీన్దుమ్విరత తైన్దొద్దుకెయ్యుమ్ । మూతావిన్దొప్పితువై త్తిరుమలై వణ్ణువనే.

తాత్పర్యము. — జ్ఞానప్రభచే సర్వత్రవ్యాపించియున్నవాడును స్వయంప్రకాశస్వరూపుడును సర్వకాలమందును సంకోచవికాసములు లేకసర్వప్రదేశములయందును స్వరూపముచేవ్యాపించి యున్న ఓ! శ్రియఃపతీ! నిన్నుదప్ప ఇతరవిషయములయందాశనశించినవాడనై నీశ్రీపాదయుగమును బొందుటకుదోగించినను పొందుటకునే నశక్తుడనైతినిగాన నేనుపొందుటకు సదుపాయమును నీవే నాకు సాదించుము. ౪.

మూ. — వన్దాయ్ పోలేవన్దు మెన్దన త్తినై నీ । శిన్దామత్తెయ్యాయితువేయితువాకి ।

తొన్దార్ కాయావికొమ్ముమలర్ తిరునిట త్త । వెన్దాయ్, యానునై యెఱ్ఱువన్దుకున్దు నే. ౫.

ఆ. — (వన్దాయ్) అప్పడివరుకై తిరుపుళ్ళమన్దాకిర్, శ్రీగజ్జేన్ద్రావ్రాసుక్కువన్దాపోలే యాకిలుమ్ వన్దెన్దన త్తినై నీ శిన్దామత్తెయ్ కిజిరై. నీకెయ్యతొన్దార్ నానెన్దుడైయత్త త్తానునై వన్దుకేరుకైయెన్దురుపారుళిరై; ఇనియున్దుడైయవ్వుకైక్కాణప్పెతా తేయిన్దు సుపోమిత్తనైరూకాతేనానెన్దితార్.

౫.

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౨-తి-మున్నీర్ ఇలమ్. ౫-పా-వన్దాయ్ వ్యాఖ్యానభల్.

౫౧

అన్వ.—వన్దాయ్ పోలే వన్దుమ్ ఎన్ (3) మనత్తినై నీ శిన్దామల్ (౬) శెయ్యాయ్ ఇతువే ఇతు (౯) ఆకిల్ కొన్దు ఆర్ (౧౨) కాయావిన్ కొన్దుమల్ తిరునిటత్త (౧౫) ఎన్దాయ్ యాన్ ఉన్నై (౧౮) ఎన్దు వన్దు అణుకిట్టన్. (౨౧).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, విలక్షణవిగ్రహాయుక్తనాననీవన్దైన్దై త్తరిప్పియాయ్ కిలున్నట్టై నానిమ్మమి త్తనైయి శేయిన్ది తార్.

ప్రహ్లాదగజేంద్రార్ కళుక్కు వన్దాపోలే, ఒరుప్రాదుర్భావమృణ్ణివన్దాకిలుమ్, ఉన్నైక్కిట్టవాళై ప్పట్టవెన్నుడైయ, (3) నెన్దై, ఆపత్తిలేయతవిననీ, విరోధ్యనుసన్ధానతాలేశిథిలమాకాతపడి, (౬) పణ్ణుకిటిలై; ఉతవా మైయాకిటవితువే, స్వభావమెన్నుమితువాయ్, (౯) నడక్కుమాకిల్, కొత్తుక్కుళాళే, నిత్తైన్ద, (౧౨) కాయావిన్దైయ, శెవ్విళ్ళువ్విన్, నిటత్తైయడైయనాయ్, (౧౫) అప్పట్టైక్కాట్టియెన్నై యడిమైకొన్దుస్వామియే!, ఉన్నట్టైక్కోటియచ్చెల్లాతనాన్, ఇవ్వుట్టైక్కాట్టినవున్నై, (౧౮) ఎన్దే, వన్దు, కిట్టవల్లే నావతు. (౨౧).

అర్థము.—(మనువు) వేంచేసినట్లు వేంచేసియు నాయొక్క (3) మనస్సును నీవు శిథిలముకాకుండునట్లు (౬) చేయువాడవు కావు; ఇదే స్వభావముగా (౯) జరిగినచో గొత్తులచే పూణామైన (౧౨) రెల్లిచెట్టుయొక్క సుందరములైనపుష్పములవంటి కాన్తికల (౧౫) ఓ! స్వామి! నేను నిన్ను (౧౮) ఎచ్చటికి వచ్చి పొందగలను? (౨౧).

ఈ.—విన్దామ్బట్టు. నీర్ “వన్దేయరుళవేణుమ్” ఎన్నానిన్దీర్; ఇతునమక్కుత్తట్టుప్పడుమ్ - ఒరువిశై పతినోరాయీరమాణ్డిరున్దోమ్, ఒరువిశై నూతాణ్డిరున్దోమ్; వరుకై నమక్కుప్పణియుణ్ణుకాణుమెన్న; ఎనక్కుమవై పోలే శిలనాళిరున్దుపకరి త్తరుళప్పెటిలక్కియతు; అతుశెయ్యత్తిరువుళ్ళమల్ల వాకిల్, ఆనైక్కుత్తోల్ నాపోలేయుమ్, ప్రహ్లాదనుక్కుత్తోల్ నాపోలేయుమ్, ఎనక్కుమొరుతోల్ మరవుతోల్ శ్రియే యాకిలుముతవ వేణుమెన్ది తార్.

(వన్దాయ్ పోలేవన్దుమ్) వన్దుశిలనాళిరున్దవై పోలన్ది క్కే, వన్దాయ్ పోలేవన్దుమ్. (ఎన్ మనత్తినై నీ) ఉన్నై యొట్టియధరియాతపడియాన ఎన్ మనస్సైన్దై యటిన్దుధరిప్పిక్కుమ్ నీ. ఉరువట్టిన్దవల్లై యుణ్ణాక్కునల్లనీ. (శిన్దామత్పయ్యాయ్) ఇతుద్రవీధూతమాయ్ మజ్జిప్పోకాతపడిశెయ్కిటిలై. ఇతువేయితువాకిల్ - ఎన్దువన్దుణుకిట్ట నెన్ది తార్. (ఇతువేయితువాకిల్) ఉన్నై యొట్టియమజ్జిప్పోకై యుమతుక్కుస్వభావమాయ్, ఇతు-మజ్జక్కొడుత్తుప్పార్ తిరుక్కుమతునక్కు స్వభావమాయ్ విట్టతాకిల్. (కొన్దారి త్యాది) “శిటియతుక్కినియతిడే” ఎన్దు ఇప్పడిశెయ్యక్కడవ తాకవిరున్దనీ ఇవ్వుడివిల్ శువత్తైయెనక్కటివ త్తతే? కొన్దార్ న్దు-త్తై తిరున్దుళ్ళ కాయావిను.

జీ-ఆ.—విన్దామ్బట్టు (వన్దాయిత్యాది) “వన్దాయ్ పోలేవన్దుమ్” ఎన్దుపదత్తిలేనోక్కాక వవతారికై (నీర్ వన్దేయరుళవేణుమిత్యాది). తట్టుప్పడుమ్-ప్రతిబద్ధమామ్. ప్రయాసప్పడుమెన్దు పడి. తదేవవివృణోతి (ఒరువిశైయిత్యాది). ఒరువిశై - ఒరుకాల్. పణియుణ్ణు - కార్యముణ్ణు. ప్రయాససాధ్యమెన్దు పడి. అవైపోలే - రామకృష్ణాద్యవతారభల్ పోలే. తోల్ మరవు - అవతారమ్, తోల్ శ్రియేయాకిలుమ్-పణ్ణియే యాకిలుమ్. వన్దాయ్ పోలేవన్దుమ్-ప్రహ్లాదగజేంద్రార్ కళుక్కు వన్దాపోలేయొరుప్రాదుర్భావమృణ్ణివన్దాకిలుమ్. వన్దురున్దైనై తే, “వన్దాయ్ పోలే” ఎన్దైయారే-వన్దురున్దవైయెవ్యానర్కిలతాకవరుళిచ్చెయ్కితార్ (వన్దుశిలనాళిత్యాది). వన్దుమ్” ఎన్దు చశబ్దమ్-అన్వాచయత్తిలే. దన్దైయరిన్దై నిటతు-“ఎన్ మనత్తినై-నీ” ఎన్దు సమభివ్యాహరసిద్ధార్థమ్. వివరణమ్ (ఉరువట్టిన్దవిత్యాది). ఇతు-మనస్సు. శిన్దామత్పయ్యాయ్-శిథిలమాకాత పడిశెయ్కిటిలై. “ఇతువే” ఎన్దుతుక్కుర్థమ్ (ఉన్నైయొట్టియవిత్యాది). “ఇతువాకిల్” ఎన్దుతుక్కుర్థమ్ (ఇతు మజ్జక్కొడుత్తిత్యాది). తిరునిటత్తవెన్దాయ్ ఎన్దుత్తైక్కటాక్షీ త్తరుళిచ్చెయ్కితార్. (శిటియతుక్కి-త్యాది). ఎన్దు ఎన్దువనన్తరమ్-ఇరామలెన్దు శేవమ్. శిటియతుక్కినియతిడే నెన్దురామల్ - (ఎనక్కటివత్తతే) ఎన్దున్దుయిప్పతు. శబ్దార్థమ్ (త్తై తిరున్దుళ్ళవిత్యాది). కొన్దార్ - (కొన్దార్ న్దు) కొత్తుక్కుళి

౫౨

తిరువాయ్ మొట్టి—౩-ప. ౨-తి-మున్నీర్ ఇలమ్. ౬-పా-కిట్ట వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ఈ.—దైయకొమ్మవియమలర్ పోలేకుళిర్ నిరున్దుళుతిరునిఱ తైక్కాట్టియెన్నె యెఱుతికొండవనే! (యానిత్యాది) ఉన్నెక్కిట్టుకై కొరుకైమ్ముతలిల్లాతనా. ఇన్వడివిల్ భోగ్యతైయటిన్దనా. పిరియిల్ మిరియాతవడిపుపడైత్తిరు క్కిఱపున్నె. ౧. 'తస్యైష ఆత్మావివృణుతేతనూంస్వామ్' ఎన్దు-నీయేయనుభవిప్పిక్కుమున్నె. ఎన్న సాధనాను ప్తాన తైప్పణిఎజేవన్దుకిట్టక్కడ వే. 'నానున్నెక్కిట్టుకై' ఎన్దురుపారుభుడో?

జీ-ఆ.—నారేనితైన్దు. కొఱువియ-స్సిగ్గమాన. 'యా' ఎన్దు తుక్కర్థద్యయమ్ (ఉన్నెక్కిట్టుకైక్కిత్యాదివాక్యద్యయేన). అర్థసిద్ధమ్-కైమ్ముత లిల్లామై. ఉత్తార్థద్యయానుగుణమ్. "ఉన్నె" ఎన్దు తుక్కుమర్థద్యయమ్ పుష్కరిమేళాహ (పిరియిల్ మిరియాత విత్యాదినా, తస్యైష ఇత్యాదినాచ). తరియాత-తరిక్కనాణ్ణాత. ఆక, ఇన్దవిరన్దర్థముమ్ - "యా" ఎన్దిఱశబ్దత్తిను దైయవిరన్దర్థత్తుక్కుమ్ ప్రతికోటియాయరు క్కిఱతు. అతిల్ మున్దివర్థత్తుక్కితిరన్దామర్థమ్, అతి లిరన్దామర్థత్తుక్కితిల్ మున్దివర్థమ్. ఎన్న సాధనానుప్తాన తైప్పణియిత్యాది వాక్యద్య యముమ్. క్రమేణ ఎమ్మెరుమానార్ పూర్వాచార్యనిర్వాహద్యయానుగుణమ్. కొన్దార్ కాయావినిత్యారభ్య, ఎన్దాయ-వన్దాయపాలే తొడజ్జి ఇతువేయితువాకిల్-యానున్నె యెజ్జువన్దణకిట్ట ఇతినిర్వాహద్యయేవ్యవయః. "ఎన్దు" ఎన్దు-పూర్వరకళోనిర్వాహే, క్షేపమ్; భావ్య కారనిర్వాహే, ప్రశ్నమ్. అణుకిట్ట - కిట్టవల్లే.

అ-ఆ-వి.—శిన్దామల్-విరోధ్యనుసన్ధానతారే శిథిలమాకాతపడి. కొన్దార్-కొత్తుక్కళారేనితైన్దు.

తాత్పర్యము.—శ్యామలదివ్యమంగళవిగ్రహ విశిష్టుడవైన ఓ! శ్రీయఃపతీ! ప్రహ్లాదగజేన్ద్రాహ్వార్లకు నేవసాదించినట్లు నీవు నాముందర వేంచేసి నామనస్సును శిథిలముకాకుండునట్లు చేయకనుండుటయే నీకు స్వభావమైనచో నేనెచ్చట నిన్ను బొందగలను?

మూ.—కిట్టక్కిల్లేన్దిల్ ముననాళాల్ | అట్టు శారణ్యభవై శువై త్తకన్ద్రాహ్మీనే. పట్టలాయిరముయిర్ శెయ్తపరమాని. నన్వోత్పత్తితాణుకువ తెజ్జాన్దే||

ఆ.—(కిట్ట) ఇతుక్కుమున్దుళుకాలమెల్లామున్దురువడికలై చ్చేరుకైక్కిడాయరుప్పొరుసుకృతతై చ్చెయ్వామెన్దుశెయ్తల్, అతుక్కువిరోధియాన దుష్కృతతైత్తవిరువోమెన్దు తవిత్ తల్ శెయ్తలై; ఎదుత్తపడిశెయ్తుతిరిన్దే. ఇప్పడిశెయ్తుతిరిన్దతిత్తుద్ర మానవిమయరసతైభుజిత్తు ఉన్దిరువడికి శ్చేరుకైక్కిర్ననన్దిక్కి యకన్దుహనేనెన్దునకైయల్ ముప్పొయ్ త్తువళిప్పక్కవాతే పిన్నెయు మవనుడైయ సర్వాత్త నిర్మాణానుగుణనిరతిశయశ క్తియోగతై యనుసన్దితుప్పొయుజ్జీవిత్తు; ఇన్దపవర్యన్దమాన వాత్తాక్కశెల్లారైయుమ్ సుప్తిత్తరుళిన పునక్కనై యొరువనైయు మున్దిరువడికకుక్కిడమ్మడి పణ్ణియరుకుకైయొరుపారుళో? ఆనప్పిన్దురువడికలైయెన్దునా శేర్యతెన్దితార్.

అన్య.—ముననాళాల్ కిట్టన్దిల్ కిల్లేన్దిల్ (౩) అట్టు శారణ్యో అవై (౬) శువైత్తు అకన్ద్రాహ్మీనే పట్టల్ (౯) ఆయి రమ్ ఉయిర్ శెయ్త (౧౨) పరమాని నల్ (౧౫) పాళ శోతి తాళ (౧౮) నణుకువతు ఎజ్జాన్దు. (౨౦).

పన్నీ.—అనన్దరమ్. అనాదికాలమ్ విషయప్రపణనాయకన్దనా, ఎల్లాపల్ మైయుమ్నినైత్తపడిశెయ్యవల నిరవధికశక్తియుక్తనాన పున్నెక్కిట్టవల్లేన్దితార్.

[౧౪] తిరువాయ్మొళి.—౩-ప. ౨-తి-మున్నీర్ లమ్. ౬-పా.కిట్టుక్ వ్యాఖ్యానము. ౫౩

ముత్కాలమెల్లామ్, “కుర్యాత్” ఎష్ట-నన్నెశెయ్యనదుక్కుమెన్టాల్ వల్లేనెన్నిశెన్దిరేళ్, “నకుర్యాత్” ఎష్ట-తీమైశెయ్యలాకా
 “తెన్టాల్” మాట్టే నెన్ఱుతవిర్న్దిల్, (3) అత్యల్పమాన, పశ్చెయ్యెయ్డెత్తాన, నానావిధద్యుషయన్దశై, (౬) పశ్చెయ్యెన్దాకభమిత్తు ఎతిర్
 ప్పశ్చెకోడుత్తుభుజత్తు, అతడియాకదూరస్థనాయ్విశ్చేళ్. నానావిధమాయ్, (౯) అసన్ధ్యాతమాన, ప్రాణిజాతజ్దశై, నిన్నెత్తపడియ్యెన్దాక్క
 నల్ల, (౧౨) శక్తిపారమ్యత్తెయ్డెయననే! వకుత్తస్వామియానవున్నడెయ, అప్రాకృతమాయ్, (౧౫) అతిరమణీయమాయ్, తేజోమయ
 మాన, తిరువశికశై, (౧౮) కిట్టువతు, ఎక్కాలమ్? (౨౦).

అర్థము.—పూర్వకాలమంతయు (సత్కర్త ములనుజేయ) శక్తుడనలేదు, (అసత్కర్త ములను) చేయననలేదు. (3) అల్పమైన సారాంశముకల అట్టి (దుర్విషయములను) (౬) అనుభవించి దూరస్థుడనైతిని. విభవిభములై (౯) ఆసంఖ్యాశ్రములైన ప్రాణులను సృష్టించిన(౧౨) సర్వశక్తుడా! నీయొక్క శ్రేష్ఠములై (౧౫) సుందరములై తేజోమయములైన శ్రీపాదములను (౧౮) ఆశ్రయించుట ఏకాలమందో? (౨౦)

ఈ. — ఆతామూర్తి. ఎన్నెప్పుడు తాల్ కిట్టవీరకిట్టె, ఉన్నెప్పుడు తాల్ తప్పవీరకిట్టె, ఆనపిన్ను, నిరతిశయ
భోగ్యమాన పున్నిరువడిక తైక్కిట్టువ తెన్నెనితార్. విధిని మేధజ్జుళుక్కువశ్యనన్తి క్కే ఇతరవిషయ ప్రవణనాయ్ కైక
భిన్నుపోననా ఉన్నిరువడిక తైక్కిట్టువ తెన్నెనితార్.

(కిక్విక్కిల్లే నెన్సి ల్) “ఆక్స్!”, భగవద్విషయ త్రిల్ వద్దాల్ ఇచ్చెక్కునే అప్పడట రాయాసమిన్సి క్కే, పే
 థ్ శ్రిల్ వద్దాల్ అపునరావృత్తిలక్షణమోక్షమాయరుక్కుమ్; అతుక్కిడాక ఒన్జెచ్చెయ్యవల్లే రే’ ఎన్డాల్; ఓమ్,
 అప్పడిశెయ్ కితే నెన్సి ల్, “ఇతరవిషయప్రావణ్యనూకితతు ఆయాసమీకనత్తు ప్పే థ్ శ్రిలాన్సిన్సి క్కేయిరుప్పతోన్లు,
 అత్తై తవిరవల్లే రే’ ఎన్డాల్; ఓమ్, తవిరుకితే నెన్సి ల్, ఇప్పడివిహిత త్తైచ్చెయ్యమైయుమ్, అవిహిత త్తైచ్చెయ్
 కైయుమెన్లుతోడగ్గియెన్న (ముననాళాల్) కాలమెల్లామెనక్కితు వేయన్తోయాలై), ఇప్పడి నెడునాళోపడ, నమ్మై
 యొభియ వ్పఱమ్పేతువక్కవల్లపడిభోగ్యభూతమానవిషయజ్గభుమున్డాయిథ్లో వెన్నిల్ (అప్పశారజ్గల్) ఉన్జ
 క్కల్ వారాతపడి త్తైయ వేణ్ణువతున్లు, అతుతన్బక్కలొన్సిల్లై. ముళ్ళిప్పువిల్ రసమ్బాలేతా ఆల్పమాయ్,
 అవై తామ్ పలవాయ్, తన్నావిల్ పళై కొడుత్తుభుజిక్క వేణ్ణుమ్బడియరుక్కి అనిషయజ్గల్ తోటుమ్ కాల్ తాత్తన్లు,
 సర్వశక్తియానదేవరై ౧ “ఓడినే” ఎన్సి అపడియే కై క్కభియప్పోనే. నెడునాళిప్పడినమ్మైక్క క్కభిన్దిరాకిల్ నమ్మై
 యిన్సిచ్చెయ్యచ్చెల్లకితతెన్నెన్న (పట్టలాయరముయిర్ శెయ్ తపరమా) ఉయిర్ శెయ్ కై యావళు - స్థితిగమ

జీ-ఆ.- ఆటామ్యట్టు (కిబ్బింత్యాది). తమ్మడైయపూర్వావస్థయైయుమ్, ఆవసుడైయసృష్టియైయుమ్కొల్లుకిఱతుక్కుప్రయోజనమరు
లిచ్చెయ్యానిన్టుకొణ్డు, “నిన్నట్పొట్పోలిత్తాల్ నఱునువ తెళ్ళాన్టు” ఎన్టత్తెక్కటాక్షి త్తవతారి కైయై యరులిచ్చెయ్ కితార్ (ఎన్నెప్పార్ త్తలి
త్యాది). కీర్లవాక్యవివరణమ్ (విధినిషేధేత్యాది). “కిబ్బిన్ - ఎన్బిలన్, కిర్లెన్ - ఎన్బిలన్” ఎన్టన్వయిప్పతు - వల్లెన్బిలన్, మాట్టెన్బి
లన్బెన్ పడి. “కిబ్బిన్” ఇత్యాదికర్థమ్ (ఆట్టివీరిత్యాది). ఆతుక్కిడాక - మోక్షతుక్కిడాక, ఒన్టై - ఇచ్చెచ్చయై, అదేవ్వాదికలైయాతల్.
(ఓమిత) అన్గీకారసూచకమవ్యయమ్. ఇత్తాల్ - విహితాననుష్ఠానముమ్ నిషిద్ధానుష్ఠానముమ్బుణ్ణిప్పోన్డెన్బెన్ పడి. తాత్పర్యమ్ (ఉన్బక్కులి
త్యాది). అల్పత్తెయ్ సనిదర్శనమాకవరులిచ్చెయ్యానిన్టుకొణ్డు, “కారణ్” ఎన్బిఱ బహువచనత్తుక్కుమ్, “శువైత్తకన్ట్రాట్టిన్టే” ఎన్బిఱతుక్కు
మర్థమ్ (మభిప్రాయవిలిత్యాది). (తన్నా విఱ్ణుకొడుత్తు) భుజిక్కిఱతన్నాక్కిలీరత్తారేయార్దైయైయుడ్డాక్కి. ఉయిర్ శెయ్ కై - చేతనసృష్టిః.

అ-అ-వి.--- (ఉన్నైప్పర్ త్తల్) ఉన్నైయభోగ్యతైయిప్పర్ త్తల్ పశీకృతనాయనిఱ్ఱుమతోజ్జీయ త్తప్పవిరికితైయిప్పడి.
అన్ఱిక్కే, పూర్వార్దత్తితనోక్కాయ్ తాత్పర్వానరమ్ (విధినిషేధేత్యాది). పరమా-నిన్నైత్తపడియుఱ్ఱాక్క-వల్లక క్తిపారమ్య్తైయుడైయవనే!

ఈ.-నశయనాదికభుక్కుయోగ్యమామ్బడి శరీరత్తోడేనమ్బన్దిప్పిక్కై. ఎణ్ణిటన్దపదార్థజ్జలై యుణ్డాక్కిన సర్వాధి కనే!. ఇల్లాతవస్తువై యుణ్డాక్కినపునక్కు, ఉళ్ళవస్తువుక్కురుగుణాధానమ్బణ్ణుకై యరితో? (నిన్ని త్యాది) ఉన్ను డైయ, నన్టాయ్ స్పృహణీయమాయ్ నిరవధిక తేజోరూపమాన తిరువడికలై నానెన్టవన్దుక్కిట్టకడవే? ౬.

జీ-అ.-నిత్యమానవాత్మవస్తువైచ్చెయ్ కైయావతెన్నెన్న (ఉయిర్ శెయ్ కైయావతత్యాది). శబ్దార్థమ్. (ఎణ్ణిటన్దపత్యాది). ఫలితమ్ (ఇల్లా తవత్యాది). (గుణాధానమ్బణ్ణుకైయరితో) ఎన్టుత్తరగ్రన్థమిరుక్కైయారే, “ప్రతిపచనప్రకారేణ ప్రశ్నార్థోపర్ణసీయః” ఎన్ణిటన్టాయత్తారే, నన్టైయినిచ్చెయ్యచ్చొట్టుకిటతెన్నెన్నవెన్ణిట ప్రశ్నవాక్యత్తిరేయమ్ - ఇతఃపరమ్ నమ్మలుజ్జీవిప్పిక్కప్పోమోవెన్టభిప్రాయజ్జణ్ణుకోళ్ళతు. పట్టలాయరముయిర్ శెయ్ తపరమా-కిట్టు కిల్లెనిత్యాదభ్యాన్వయః. “నణుకువతెణ్ణాన్టేఎన్ట - పాతమరులిచ్చెయ్యుమ్బడి. శారమ్-సారమ్. ముననాల్ - ముత్కాలమెల్లామ్. ఆల్ - అవ్యయమ్. ౬.

అ-అ-వి.-నల్-నన్టాన. అతావతు-అప్రాకృతమాన. నణుకువతెణ్ణాన్టక్కిట్టవతెక్కాలమ్. శక్తిమానాన నీకిట్టివిక్కుమతోఱీయ, ఎన్నైప్పార్ త్తార్ కిట్టవిరక్తియెన్టకరుత్తు” ఎన్టరైయిరే, ౬.

పెరియతిరుమొట్టి - ముతల్ శ్రీరుమొట్టి - ముతత్పాట్టు. వాడినేక్ వాడివరున్దినేక్ మనత్తాల్ పెరున్టయరిడు మైయిత్పిటన్ట. కూడి నేక్ కూడియిలైయనర్ తమ్మాడవర్ తరుమ్ కలవియేకరుతి. ఓడినేనోడియుయ్ వతోర్ పారుళాలుణర్వసుమ్ పెరుమ్బుత న్దెరిన్ట. నాడినేక్ నాడినాక్ కణ్ణుకోడేక్ సారాయణావెన్నుమ్ నామమ్.

తాత్పర్యము. — గతించిన కాలమందు నీపాదపద్దముల నాశ్రయించుట కనుకూలమైన సత్కర్తముల ననుష్ఠించనివాడనైతిని. ఆశ్రయణవిరోధులగు దుష్కర్తములను చక్కగ ననుష్ఠించినవాడనైతిని. ఇట్లు ఆత్మములును నస్థిరములును నైన విషయాన్తరములయందతిప్రాసణ్యముచే నీపాదపద్దముల కతిదూరస్థుడనైతిని. ప్రళయకాలమందసత్కల్పాలై యసంఖ్యాతులైన జీవాత్మలకుఁ గరణకళేబరములను బ్రసాదించిన ఓ! సర్వశక్తుడా! అప్రాకృతదివ్యతేజోమయములైన నీపాదారవిందములను నేనింకయాశ్రయించుట యసంభావితము. ౬.

మూ.—ఎళ్ళాన్టనామిరున్దిరున్దిరజ్జేనెళ్ళే. మెయ్ళ్ళానమిన్దివిన్దెయియల్ పిటప్పట్టున్ది. 1

ఎళ్ళాన్టమెట్టు మొట్టివటనిత్తెన్దనిన్ట. మెయ్ళ్ళానచ్చొలికణ్ణునై మేవుతుమే॥ 2.

అ.—(ఎళ్ళాన్టమ్) భగవత్ప్రొత్తపాయమాన తత్సర్వరూపరూపగుణవిభూతివిషయయాథాత్మ్యజ్ఞానహీనరాయ్, తత్ప్రొత్తివిరోధిసంసారత్తిరే ప్రవణరుమాయరుప్పతు; సర్వజ్ఞనాకైయారే నమ్మడైయవిన్దవనర్ తైయైయననతివతు; ఎళ్ళాన్టనామిరున్దిరున్దవనై క్కాణవేణుమెన్టవ్యసనప్పడుకై; అవనైక్కొడ్డెక్కు నమక్కొడ్డేయుపకరణమెన్ణిటార్. 2.

అన్వ.—నెళ్ళే ఎళ్ళాన్టమ్ ఇరున్దిరున్దు (3) ఇరజ్జీ మెయ్ళ్ళానమ్ ఇన్ది (౬) వినై ఇయల్ పిటప్ప (౯) అట్టున్ది నామ్ ఎళ్ళాన్టమ్. (౧౨) ఎట్టుమ్ ఒట్టివట నిత్తెన్ద (౧౫) నిన్ట మెయ్ళ్ళానమ్ శోతి (౧౮) కణ్ణునై మేవుతుమే. (౨౦)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, వ్యాప్తనానక సులభనానానెట్టాల్, ప్రాప్తిసాధనమిల్లాతార్ పుక్కుక్కిట్టప్పోమోవెన్ణిటార్.

నెళ్ళే, ఎప్పోతుమ్, ఇరున్దిరున్దు, (3) ప్రాప్యాకాశ్చైయారేదుఃఖితు, తత్సాధనమానతత్త్వజ్ఞానమ్, ఇన్దియే, (౬) తద్విరోధియానపాపత్తారే, ప్రపృతమాన, జన్మభరే, (౯) అట్టున్ది, ఇతువేయాత్తైయాననామ్, ఎన్టుమొక్క, (౧౨) ఎల్లావన్టుక్కుళిలుమ్, ఒన్టుణ్ణోరా.

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౧-తి-మున్నీర్ జాలమ్. ౨-పా-ఎళ్ళాన్టు వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

౫౫

తపడి, పరిపూర్ణమాకవ్యాపిత్తు, (౧౫) నిష్ఠ, నిత్యజ్ఞానమాన, తేజస్వైన్యదైయనాయ్, (౧౮) ఆశ్రితసౌలభ్యాధ్యర్థమాకవస్తవతరి త్తకృష్టనై, ఎక్కొలజ్ఞాదక్కడవోమ్? (౨౦)

2.

అర్థము. — ఓ! మనసా! ఎల్లప్పుడు ఎక్కొక్క (3) దుఃఖించి తత్వజ్ఞానము లేక (౬) దుష్కర్మములయందుఁ బ్రవృత్తినిబుట్టించెడి జన్మములయందు (F) అవగాహించి మనము ఎల్లప్పుడు (౧౨) అంతట (అల్పమును) విడువక పరిపూర్ణుడై (వ్యాపించి) (౧౫) వేంచేసి యున్న నిత్యజ్ఞానమనియెడి తేజస్సుకలవాడైన (౧౮) కృష్ణుని నెప్పుడూ దాశ్రయించెదము? (౨౦).

2.

ఈ. — ఏదోమాబ్బట్టు. “నికనత్పొత్తోత్తిత్తాల్” ఎన్టు - తిరువడికళి భోగ్యతైయైయనుసన్నితవాతే, తిరువుళ్ళమ్ పతతత్తొడగ్గిల్లు; కెడువాయ్ ఉన్నడియారాయా తేనల్ల తైయూలై ప్పట్టాల్ కిడై కుమోవెన్దితార్.

(ఎళ్ళాన్టు త్యాది) కాలమెల్లామ్ నామిరున్దు శిశికిచ్చియ్ కి య్ముతాలెన్న ప్రయోజనముణ్ణు. (నేళ్ళో) ఉన్నె నీయటియాయో?; ఇతుక్కు మున్బెల్లామ్ బన్దహేతువాయ్ పోన్దాయలైయో? ఏన్టా, నమక్కు ప్పెలుకై కుక్కుతైయో?; అల్పానుకూల్యమమైయుమ్ విషయ తై ప్పెటవెన్న; ఇతువన్దోనమ్మడైయ పూర్వపుత్తమ్; మెయ్ళ్ళానమిలైకణాయ్-౧, తద్దానమజ్ఞానమతోన్యదుక్తమ్. ౨, “విద్యాన్యాశిల్పనై పుణమ్” ఎన్టుపుటమ్బే శిలజ్ఞాన ముణ్ణు తనైయల్లతు సమ్యగ్గానమిలైకణాయ్. 3* ఆమాటటివిలోమే, మెయ్ళ్ళానమిల్లా తవళవేయో, పాపజ్గళితే కొణ్ణుపోయ్ మూట్టక్కడవతానజన్మజ్గళితే య్మున్దిబోరుమ్బడియాయన్దోనమ్ నిలై యిరుక్కిటతు, (ఎళ్ళాన్టు మెజ్గు మొట్టివటనితైన్దునిన్దు) ఎల్లాక్కొల త్తిలుమ్ ఎల్లావన్దుక్కళిలు మొన్టుమ్ పిటికతిర్ ప్పడామేకుతైవటవ్యాపిత్తునిన్దు. (మెయ్ళ్ళానచోత్తిక్కణ్ణునై) నమ్ నిలై యటియాయా నోరువనాయ్ క్కిట్టప్పార్ క్కిటోమో? నిత్యవస్తువా యి రుక్కచ్చెయ్ తేజ్ఞానసజ్జో చవికాసార్వా మాకానిన్దు తితే ఇవ్వన్టు, అజ్ఞనన్తిక్కే, మెయ్యాన జ్ఞానచోత్తియైయు

జీ-అ. — ఏదోమాబ్బట్టు (ఎళ్ళాన్టు నామిత్యాది) “ఎళ్ళాన్టు నామిరున్దిరున్దిరన్జి - మేవుతుమ్” ఎన్టైక్కెటాక్షిత్తు శక్కొపరిహారయాపే ణావతారికై (నికనత్పొత్తోత్తియిత్యాది). “మెయ్ళ్ళానమిన్తి” ఇత్యాదియైప్పల్ ౧ (కెడువాయున్నడియిత్యాది).

శ్రికి-విక్కి. సమ్పాధిక్కిటవరుడైయహర్దభావమ్ (ఉన్నెనీయిత్యాది). ౪ “మిత్రభావేన” ఇత్యాదియైప్పల్ ౧ (అల్పానుకూల్యమమై యు మెన్టు). “మెయ్ళ్ళానమిన్తి” ఎన్టైయారే - అల్పానుకూల్యమమిలై యెన్టుకరుతు. “మెయ్ళ్ళానమ్” ఇతివిశేషణవ్యావర్తనవ్యయన్న ర్థమాహ (తద్దానమిత్యాది). సమ్యగ్గానాభావమేవోపపాదయతి (ఆమాటటివిలోమేయితి). శబ్దార్థకథనపూర్వకమాక తాత్పర్యమ్ (మెయ్ జ్ఞానమిల్లాత విత్యాది). వినైయయల్ పిటప్ప - కర్తజ్గళితే ప్రవర్తిప్పిక్కిటజన్మమ్. ఇయలుకై - ప్రవర్తిప్పిక్కి. మూట్టుకైయెన్దుపడి. నామ్ పణ్ణిసపాపమెల్లా మవనతిన్దిరుక్కితానోవెన్న (ఎళ్ళాన్టు మిత్యాది). ఒడివట-ప్రచ్యుత్యభావేన. పిటికతిర్ ప్పడామే - తప్పిపోకామే. “మెయ్” ఎన్టివిశేషణవ్యావర్తి (నిత్యవస్తువాయిత్యాది). ఇవ్వన్టు - ఆత్మవస్తు. ఎల్లార్ పడియు మతియు మెన్నుమతుక్కు ప్రమాణమ్

అ-అ-వి. — “ఎన్నప్రయోజనముణ్ణు” ఎన్టెక్కునమక్కుక్కుతైయేతెన్న (ఉన్నెనీయిత్యాది) “మెయ్ళ్ళానమిన్తి” ఇత్యాదోహృద యమ్. వివరణమ్ (ఇతుక్కిత్యాది). ఇవాక్యానన్దరమ్ (ఇతువన్దోనమ్మడైయపూర్వపుత్తమ్) ఎన్టైయైజప్పతు. — “మెయ్ళ్ళానమిన్తి వినైయయల్ పిటప్పట్టున్ది” ఇత్యవేన - శక్కొయో: కిముత్తరంజాతమితిచేత్, ౫ “నెడునాళన్యపరై యాయ్ పోన్దభారై, లజ్జాభయన్దిన్ది క్కేభర్తృసకాశత్తిరేనిన్దు ‘ఎన్నెయన్జీకరిక్క వేణుమ్’ ఎన్ట పేక్షిక్కుమాపోరే యిరుప్పగొన్ది తేయివన్ పణ్ణుమ్ పొప్పత్తి” ఇతివత్ స్వదో హనుసన్ధానాతిశయేన ఇదానీంతనానుకూల్యమప్యప్రయోజకమేవభవేదిత్యభిప్రాయః. ఇదానీంభగవచ్చరణారవిన్దుకైబ్బుర్యాలాభాత్ దోష మనుసన్ధానాతిశయాచ్చవంపదతి.

౧॥ వి-పు-౬-౫-౮౬. ౨॥ వి-పు-౧-౧౯-౪౧. ౩॥ ౩౯-౨. ౪॥ రా-యు-౧౮-౩. ౫॥ క్రివ-భూ-ప్ర-౨.

ఈ.—దైయ కృష్ణనై; ౧ “ఏకోహమస్తీ తిచమన్య సేత్వమ్” ఎన్నుమ్బడియే, (నెళ్జే-మెయ్ళ్ళానచ్చొతిక్కణ్ణనై మేవుతుమే) “సులభః” ఎన్నా, నమ్మా లేకిట్టప్పోమోవెన్నుతల్; నిర్వాహకనానవనై నమ్మా లేకిట్టప్పోమోవెన్నుతల్. మెయ్ళ్ళానచ్చొతిక్కణ్ణనై మేవుతుమే-నమ్మా లేకిట్టప్పోమో; నెళ్జే! మెయ్ళ్ళానచ్చొతిక్కణ్ణనై - ఎళ్లాన్తు-మేవుతుమెన్న్య మూకవుమామ్.

౭.

జి-ఆ.—(ఏకోహమిత్వాది). “కణ్ణనై” ఎన్న్తుక్కిరణ్ణం- సులభ నెన్నుతల్, నిర్వాహక నెన్నుతల్. ఇన్న్విరణ్ణం త్రైయ మరుళిచ్చెయ్కితార్ (సులభ నిత్యాదివాక్యద్యయేన). పూర్వం కళ్ నిర్వాహ త్రిలే (నమ్మా లేకిట్టప్పోమోవెన్న్తు). ఏకారమ్-పిరినిలైయిలే. కిట్టమాట్టోమెన్న్తు పడి. ఇన్న్పత్తు త్రిల్, “ఎళ్లాన్తుమ్” ఎన్న్తుక్కు - యథాన్యయమ్. ఎన్నెయమానార్ నిర్వాహత్తుక్కు చ్చేరవర్థమ్ (నెళ్జే-మెయ్ళ్ళానమిత్వాది). నెళ్జే-మెయ్ళ్ళానమిన్న్వివిన్న్యెయియర్ పిఱప్పట్టున్ది - నామిరున్దిరున్దిరణ్ణి - ఎళ్లాన్తు మెళ్ళుమెన్న్తులోడణ్ణి, కణ్ణనై - ఎళ్లాన్తు - మేవుతుమే ఇత్తన్న్యయః; అన్న్సిన్న్పే. ఏకారమ్ - ఈల్ బై. అన్న్యయమిత్తర్థః. మెయ్ళ్ళానచ్చొతి - నిత్తన్న్జాన తేజన్న్యెయ్ దైయపత్. (తదానమిత్వాది) పత్తేం శేపళ్ళు మేమైత్రేయం ప్రతిపరాశరః, “సజాయతేయేన” ఇత్వాదిమహాప్రవేశేలిఖితమ్. ప్రథమేం శేఏకోనవిం శేధ్యాయే, “తత్కర్తృయన్న బద్ధాయ” ఇత్వాద్యపిలిఖితంత్రైవ. సమ్మవపర్వణిఆప్తత్రిం శేదున్న్యన్తం ప్రతిశకున్తలా, “ఏకోహమస్తీ తిచమన్య సేత్వం న హృచ్చయం వేత్తి మునింపురాణమ్ | యో వేదితాకర్తృణః పాపకస్య తస్యాన్తి కేత్వం వృజినంకరోషి”.

౭.

ప్ర-తి.—(ఏహోహుట్టు) (ఎళ్లాన్తిత్వాది) (మెయ్ళ్ళానమిన్న్వి) శ్రీమతివైష్ణవేపురాణేపత్తేం శేపళ్ళు మేధ్యాయే మై త్రేయం ప్రతిపరాశర స్యపరవిద్యోపసంహరనచనమ్, “సజాయతేయేన తదస్తదోషం శుద్ధం పరం నిర్మలమేకరూపమ్ | సందృశ్య తేవాప్యధిగమ్య తేవాత్మజ్ఞానమజ్ఞానమతోన్యదుక్తమ్ || ౭ ||” అథపరవిద్యాం ప్రశంసన్న పసంహరతి (సజాయత ఇతి). సఇతి-ఉక్తలక్షణః పురుషోత్తమః పరామృశ్యతే. తదితి-మేతా. యస్తాద్భగవత్ప్రాప్తిరేవ తాపత్రయస్య భేషజమ్, తస్మాత్. యేన ఆగమోత్తేనజ్ఞానేనజాయతే, యేనవివేకజ్ఞానేనసందృశ్యతే, యేనదర్శనసమానాకారేణభక్తిరూపాపన్నేనగమ్యతే, తదేవజ్ఞానమ్. (అజ్ఞానమతోన్యత్) భగవద్వ్యతిరిక్తవిషయంజానమ్, అజ్ఞానమ్- అజ్ఞానాపరరూపమ్; బద్ధకమిత్తర్థః. అస్తవోషమితి - వికారాస్పదాచిద్విషయజ్ఞానాద్వ్యవృత్తిః, శుద్ధమితి - తత్సంస్పృష్టచేతనవిషయాత్, పరంనిర్మలమితి - ముక్తవిషయాత్, ఏకరూపమితి - సూరివిషయాత్; తేషామనేకరూపత్వాత్. — తత్రప్రథమేం శే ఏకోనవిం శేధ్యాయేహిరణ్యం ప్రతిప్రహ్లాదః, “విద్యాబుద్ధిరవిద్యాయామజ్ఞానాత్తాతజాయతే | బాలాగ్నింకింసఖిద్యోతమసు రేశ్వరమన్యతే || ౧ || తత్కర్తృయన్న బద్ధాయసావిద్యాయావిముక్తయే | ఆయాసాయాపరంకర్తృవిద్యాన్యాశిల్పనైపుణమ్ || ౨ ||” నను, ‘అర్థశాస్త్రాదేరాజ్యాద్యుపాయజ్ఞాపకత్వాత్కథమవిద్యాస్థానత్వమ్, తత్రాహ (విద్యేతి). అర్థశాస్త్రాదిజన్యవిద్యాయాఅల్పస్థిరఫలసాధనత్వాత్ విద్యాత్వం నాస్తీతిభావః || ౩ || కాతర్హివిద్యేత్తత్రాహ (తత్కర్తృతే). యావిముక్తయే, సావిద్యా. అర్థశాస్త్రాదివిద్యాశిల్పనైపుణమ్. (యన్న బద్ధాయ) అపితువిద్యాజ్ఞతేనసమాత్మాయ, తత్కర్తృకర్తృనిరూపణం ప్రాసజ్జికమ్ || ౪ || — (మెయ్ళ్ళానచ్చొతి) సమ్మవపర్వణిఆప్తత్రిం శేదున్న్యన్తం ప్రతిశకున్తలా, “యోన్యథాసన్తమాత్మానమన్యథాప్రతిపద్యతే | కిం తేనకృతంపాపంచోరేజాత్మాపహరిజా || ౫ || ఏకోహమస్తీ తిచమన్య సేత్వం న హృచ్చయం వేత్తి మునింపురాణమ్ | యో వేదితాకర్తృణః పాపకస్య తస్యాన్తి కేత్వం వృజినంకరోషి || ౬ || ధర్మ ఏవహిసాధూనాంసర్వేషామిహకారణమ్ | నతుమిథ్యావిసీతానాం తేసాం దుఃఖానహోభవేత్”.

౭.

తాత్పర్యము.—ఓ! మనసా! ఆత్మయాభాత్త్యజ్ఞానములేకయే యతిక్రూరములగు దుష్కర్తృములననుష్ఠించి మనముఘోరసంసారసాగరమునందవగాహించినవారమైతిమిగాన సర్వవ్యాపియై సర్వసులభుడైన కృష్ణునియొక్క పాదారవిందములు మనకెట్లు లభించును?

౭.

[౧౫] తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౨-తి-మ-స్మిర్ ఇలమ్. ౮-పా-మేవుతున్నమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞః. ౫౭

మూ. — మేవుతున్నవినై కళై విడుత్తుమిలే । నోవుతలిన్ది యున్దులన్దుణ్ణిల్ శీలే ।

పావుతోల్ శీర్ కణ్ణావ్ పరజ్ఞుడరే । కూవుకిన్జే కాణ్బా నెజ్జెయ్ తక్కువువనే॥ ౮॥

ఆ. — (మేవు) కర్తయోగమాతల్, భక్తియోగమాతల్, జ్ఞానయోగమాతలొస్తుమ్ శెయ్ కిటిలే; శెయ్యోగిరున్దువైన్దు, సాశీల్య వాత్సల్యకారుణ్యాద్యసంఖ్యేయ దివ్యాత్మగుణజ్ఞాలుమ్ నిరతిశయాజ్ఞల్యసాందర్యసాగన్ధ్యాద్యసంఖ్యేయదివ్యరూపగుణజ్ఞాలుమ్ పరిపూర్ణ నాయురున్దు వున్నైక్కాణవేణుమెన్దుకుప్పిడానిన్జే; ఇప్పడి, కూప్పిడున్నైక్కాణ్ణెక్కాణ్ణే కార్యకరమాకిట తెన్దితార్. ౮.

అన్య. — మేవుతున్నమ్ వినై కళై విడుత్తుమిలే (3) ఓవుతలిన్ది ఉక్ కళుల్ (౬) వణ్ణిల్ శీలే పా తోల్ (౯) శీర్ కణ్ణా ఎక్ (౧౨) పరజ్ఞుడరే కాణ్బా కూవుకిన్జే (౧౫) ఎజ్జు ఎయ్ త కూవువన్. (౧౮)

పన్న. — అనన్తరమ్, సాలభ్యకారితమాన గుణవిగ్రహజ్ఞల్యతైయనుసన్దిన్దు, నిస్సాధననాననానెజ్జే కాణ్బాకుప్పిడువ తెన్దితార్.

అవినాభూతదుఃఖ తైయుడైతాన, పాపజ్ఞలై, తన్నివ ర్తమాన ౧* తపోజ్ఞానసమాధికళాలే పోక్కువతున్జాయ్ తిలే; (3) నిరన్తర మాక, ప్రాప్తనానవుక్, తిరువడికలై, (౬) ౨* వణ్ణుడై తవనెటియాలే వణ్ణువతున్జాయ్ తిలే; ఎజ్జుమొక్కప్పరమ్మి, స్వాభావికమాన, (౯) రక్షణకాన్తగుణజ్ఞలైయుడైయ, కృష్ణనాయ్, ఎనక్కా-కాజనకమాన, (౧౨) నిరవధిక తేజోరూపనానవనే!, కాణవేణుమెన్దు, సాధ వానుష్ఠానమృణ్ణియిన్దున్దార్ కూప్పిడుమాపోలేయన్దుకుప్పిడానిన్జే; (౧౫) ఎజ్జే, కిట్టువతాక, కూప్పిడువే? (౧౮)

అర్థము — విశ్లేషింపనిదుఃఖములుకల పాపములను బోగొట్టుకొననివాడనైతిని. (3) నిరన్తరముగ నియొక్క పాదములను (౬) నమస్కరింపనివాడనైతిని. వ్యాపించియు స్వాభావికములునైన (౯) కల్యాణగుణములుకల ఓ! కృష్ణుడా! నాయొక్క (౧౨) నిరవధిక తేజస్సు కలవాడా! చూడవలయునని ఆశ్రోశించుచున్నాను. (౧౫) ఎచ్చట పొందునట్లు మొరలిడుదును? (౧౮)

ఈ. — ఎట్టామ్బట్టు. సాధనానుష్ఠానమృణ్ణినార్ ఫలమ్ తాత్త్తుక్కుప్పిడక్కడవకూప్పీట్టై, పేర్లు క్కిడాయిరుప్పతోరు కైమ్ముతలిల్లాతనా నెజ్జే వన్దుకిట్టక్కుప్పిడుకితే నెన్దితార్.

(మేవు) 3. "తిలలైలవద్దారువహ్ని వత్" ఎన్దిటపడియే యివ్వాత్తావోడుపిరిక్కనొణ్ణాతపడి యిరుప్పతాయ్, దుఃఖ తైవిలై ప్పతాయురక్కిటపాపజ్ఞలై, రోధరేణ పాపమపనుదతి" ఎన్దిటపడియే విహితకర్తానుష్ఠానత్తాలే

జీ. ఆ. — ఎట్టామ్బట్టు (మేవుతున్నమిత్త్యాది). పూర్వార్థ తైయుమ్, "కూవుకిన్జే కాణ్బా ఎజ్జెయ్ తక్కువువన్" ఎన్జైతైయు. జ్ఞటాక్షి తవతారికై (సాధనానుష్ఠానమిత్త్యాది). కైముతల్ - సాధనమ్.

మేవు- అవినాభూతమాయ్ పొరున్దివ ర్తిక్కిట. ఆత్మవోడే పొరున్దియిరుక్కునుతుక్కుప్రమాణమ్ (తిలలైలవదిత్త్యాది) గద్యత్రయే. ఇదమ్ - ప్రకృత్యాత్మ విషయమపి, దుర్వివేచిత్యే దృష్టాన్తతయోక్తమ్. తున్నవినై - దుఃఖతైయుడైక్కుకిటవినై. ధర్మాచరణమ్ పాపనివర్తకమెన్జెక్కుప్రమాణమ్ (ధర్మజ్ఞత్త్యాది). ఇయన్దుతైత్తిరియకే. పాపజ్ఞలై - నిషిద్ధకామ్యకర్తజ్ఞలై. విహితకర్తానుష్ఠానత్తాలే - ఫలాభిసంధి

ఆ. ఆ. వి. — ఆత్మవోడే ప్రకృతిపొరున్దియిరుక్కుమెన్జి తేళొల్లిల్దు; ఇవిడత్తిల్, "ఆత్మవోడే పొరున్దియిరుక్కువినై" ఎన్జుకర్తై చొల్లుకిటవినై త్తిల్ ఆన్జెప్రమాణమానపడియెన్నెన్నిల్; ప్రకృతిపొరున్దియిరుక్కుమెన్జి పోలే తత్కార్యమానకర్తముమ్ పొరున్దియిరుక్కుమెన్జి, అతుక్కుచ్చొన్నతు - ఇతుక్కు ముపలక్షణమెన్జి వ్యక్తియాలే యరులిచ్చెయ్ కిటార్. తున్నవినై - తున్నతైయుడైక్కుకిట వినై.

౫౮

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౨-తి-మున్నీర్ ఇమ్ల. ౮-పా మేవుతున్నమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞ.

ఈ..పోక్కిల్ శ్రీలే. (ఓవుతల్లిన్ది యుక్కుల్ వణ్ణిల్ శ్రీలే) ౧. "నిది ధ్యానితవ్యః" ఎన్నిటపడియే ఆనవరతభావనై పణ్ణి ఉన్నై సా తూత్కరిక్కవిరకుపార్ త్తిలే. "ఓవుతల్లిన్ది - మేవుతున్నమ్ వినైకత్తై విడుత్తుమిలే, ఓవుతల్లిన్ది - ఉన్నట్టల్ వణ్ణిల్ శ్రీలే" ఎన్టు ఎమ్బరరుళిచ్చెయ్యమ్మడి. "కణ్ణాల పెణ్ణాట్టిక్కుణ్ణ వనసరమిల్లై" ఎన్ను మాప్పోలే, ఇన్నియ జ్జళుక్కిరై యిట్టుతిరిన్దేని త్తనై; ఎనక్కొన్టుమ్ హితమ్బూర్ త్తిలే. (పావుతోల్ శీర్ క్కణ్ణా) ఇజ్జనేయరుక్కు, ఉన్నై యనుసన్ధిత్తవాత్తే విడమాట్టుకిటిలే. ౨. "విదితః" ఎన్నిటపడియే, ఉకవాతార్ గోష్ఠియిలుమ్ ప్రసిద్ధమానస్వాభా వికకల్యాణగుణజ్జత్తై యుడై యక్కుష్ట నే! (ఎక పరజ్ఞుడరే) సర్వప్రకారతాలుముణ్ణాన ఉత్కర్షత్తై యెనక్కటివిత్త వనే! (కణ్ణావెక పరజ్ఞుడరే) తాన్తునిన్టు ఇవ్వడివట్టుకై యెనక్కుముల్ ముట్టాక్కినవనే! యెన్టుమామ్. (3. "పరజ్ఞు డరుడమ్బాయ్" ఎన్న క్కడవతిత్తే.) (కూవుక్కిన్దే కాణ్బా) సాధనానుష్ఠానమ్బుణ్ణి ఫలమ్ కై ప్పకురా తార్ కూప్పి డుమాప్పోలే, కాణవేణు మెన్టుకూప్పి డానిన్దే. (ఎణ్డెయ్ తక్కువువనే) "ఒరుకో శరుకుకూప్పిట్టతు" ఎన్టు బ్రహ్మ వినోలక్క త్తిలే కేట్టుప్పకుకిటతో? ఎజ్జనేవన్దు కేట్టుక్కుప్పిడుకిత్తో? ౮.

జీ-ఆ.-రహితకర్తానుష్ఠానత్తారే. (ఓవుతల్లిన్ది యితి). నిరన్తరమాకవున్ది రువడికత్తై ౪* వణ్ణుడై త్తవ నెటియారే వణ్ణుపతు శెయ్ తిలే. కర్త భక్తి యోగరాహిత్యజ్ఞాన్ము - జ్ఞానయోగరాహిత్యత్తుమ్ పలక్షణమ్, సన్దంశన్యాయత్తారే. యోజనాన్తరమ్ (ఓవుతల్లిన్ది యిత్యాది). ఓనా తే - విచ్చేదియారే, పారున్దియరుక్కిడదుఃఖావహపాపజ్జత్తై పోక్కిల్ శ్రీలే ఎన్టు శబ్దార్థమ్. సర్వదా ఇన్నియవశ్యనాయే యిరున్దే నెన్టుపడి. తేనైవ హేతునా సాధనానుష్ఠానాత్తు మశ్చాసమిత్యర్థః. అము మేవార్థమాహ (కణ్ణాల పెణ్ణాట్టిక్కిత్యాది). యద్వా, వ్యతిరేకత్తారో ఫలితమ్ (కణ్ణాలమిత్యాది). "ఓవుతల్లిన్ది" ఎన్టు - "మేవు" ఎన్టు తుక్కువిశేషణమాతల్, * వినైకకుక్కువిశేషణమాతల్. ఇరై- ఆహారమ్. ఇపావు తల్ - పరమ్మతల్. కీర్తకటాక్షిత్తుభావమ్ (ఇజ్జనేయిత్యాది). శబ్దార్థమ్ (విదితఇత్యాది). "విదితస్సహిధర్మజ్జశ్వరణాగతవత్సలః" తేన మై త్రిభవతు తేయది జీవితమిచ్చసి" ఇతి సున్దరకాణ్డే రావణంప్రతిసీతా. "పరజ్ఞుడర్" ఎన్టు క్కిరణ్ణర్థమ్-సర్వప్రకారోత్కర్షమాతల్, వడి వట్టుకాతల్. ద్వితీయార్థత్తిల్ "కణ్ణా" ఎన్టు తైక్కుట్టిభావమ్ (తాన్తునిన్టు త్యాది). ముల్ ముట్టాక్కినవణ్ - పూర్ణభోజనమాక్కినవణ్. "ఎణ్డెయ్ తక్కువువణ్" ఎన్టు విడత్తిలే - ౫ "ధర్మస్య ఫలమిచ్చన్తి ధర్మం నేచ్ఛన్తి మానవాః | ఫలం నేచ్ఛన్తి పాపస్య పాప మేవాచరన్తి చ" ఎన్టు తనుసన్దేయమ్. పావుతోల్ శీర్ క్కణ్ణావెక పరజ్ఞుడరే - మేవుతున్నమ్ త్యాగభావ్యయః. ౮.

ఆ-ఆ-వి.-యెన్టుపడి. — ౬ "వర్ణాశ్రమాచారవతా" ౭ "ఫలసమ్మిభత్యయాకర్త భిరాత్మానంపీత్రీవన్తి సప్రీతో లంఘనాయ" ఇతి వాక్యకారః. (అనవర తభావనైయితి) ౮ "ధు)వాస్త్వతిస్త్వతిలమ్భే సర్వగ్రన్థీనాం విప్రమోక్షః" ఇతి హి వాక్యకార ఇతి భావః. — "పరజ్ఞుడర్" ఇతి - సర్వప్ర కారోత్కర్షః, విగ్రహసాన్దర్యత్తే త్యర్థభేదః. ఇవిడత్తిలే - ౯ "శు)త్వాగుణాన్భవనసున్దరశృణ్వతా నైనిర్విశ్యక్తర్ణ వివర్తై ర్నో జ్ఞతాపమ్ | రూపందృశాందృశమతామఖిలార్థలభం త్వయ్యమ్యతా విశతిచిత్తమపత్రపంమే" ఇతి భాగవతే రుక్మిణ్యుక్త మానస్లోక మనుసన్దేయమ్. ౮

ప్ర-తి.—(ఎట్టామ్బట్టు) (మేవు) [౫ - త్ర - ౧] "తిలతైలవద్దారువహ్నివత్" ఇత్యయందుర్వివేచనత్వే దృష్టాన్తతయోక్తః. — (విడుత్తుమిలే) తైత్తిరీయకే నారాయణే పశ్చాత్తే నువాకే, "ధర్మో విశ్వస్య జగతః ప్రతిపాలా కేధర్మిష్ఠం ప్రజా ఉపసర్పన్తి ధర్మేణ పాపమప నుదతి ధర్మే సర్వం ప్రతిష్ఠితం తస్మాద్ధర్మం పరమం వదన్తి". — (ఓవుతల్లిన్ది) బృహదారణ్యకే [౪-౪] మైత్రేయీబ్రాహ్మణే, "ఆత్మావా ఆరే ద్రష్టవ్యశ్చో) తవోమన్తవోనిది ధ్యానితవ్యః". — (పావుతోల్ శీర్) క్రిమత్సున్దరకాణ్డే [౨౧] రావణంప్రతిసీతాయా హి తోపదేశః. "విదితస్సహిధర్మజ్జశ్వరణాగతవత్సలః" తేన మై త్రిభవతు తేయది జీవితమిచ్చసి ౨౦౪ | ప్రసాదయస్వ త్వజ్జ్ఞానం శరణాగతవత్సలమ్ | మాశ్చా న్నే ప్రయతో భూత్వా నిర్వాతయితు మర్హసి ॥ ౨౦౫ ॥. ౮.

౧॥ బృ-ఉ-౪-౪. ౨॥ రా-యు-౨౧-౨౦౪. ౩॥ ౫౩-౭. ౪॥ ౩-౫. ౫॥
౬॥ వి-వు-౩-౮. ౭॥ ౮॥ భాగ-పు-౧౦-౫౨-౩౯. ౯॥ ఇతుపాతాన్తరమ్.

తిరువాయ్ మొట్ట. — 3-ప. 2-తి-మున్నీర్ భాలమ్. ౯-పా-కూవిక్కువి వ్యాఖ్యానజ్జో. ౫౯

తాత్పర్యము. — సర్వత్ర ప్రసిద్ధములై స్వాభావికములైన కల్యాణగుణములకల నిరవధికతేజోమయదివ్యమంగళవిగ్రహవిశిష్టతా ! దుఃఖజనకములైనయతిక్రూరకర్తృములనుస్థించినవాడనైతినిగానప్రాప్యడడననీదివ్యపాదారవిందములనుబ్రాపించునట్టియుసానుములను నెఱుంగనివాడనైతిని. నిన్ను సాత్త్వికరింపవలయునని పిలుచుచున్నానుగాన నేనెచ్చటికివినునట్లుపిలుతును?.

మూ. — కూవిక్కువిక్కుడువినైత్తూల్ ముణిన్దు. పావియే పలకాలమ్ వల్లిత్తై తలమరుకిన్దే.

మేవియన్టానిరై కాత్తవనులక మెల్లా. న్దావియపమ్మానైయెజ్జిని తలైప్పెయ్ వనే. ౯

ఆ. — (కూవిక్కువి) అశక్యవిష్కరిమణిమాయ నిరవధియదుఃఖాస్పదమాయరుగ్గొడువినై తూల్ ముణిన్దు పావియే పలకాలముమకూవిక్కువి, ఎమ్మెరుమాన్ది రువడికళిత్తున్దు, శేర్వళియతీయా తేత్తై తలమరుకిన్దే; తిరువాయ్ ప్పాడియిరే సర్వసులభ నాయ్ క్కుణ్డన ర్తిత్తరుళినవన్ది రువడికళైచ్చేరమాట్టిల్ దీలే; అన్టారుదేశవిశేష త్రిలేవ ర్తిక్కయాలే శేరప్పెతాతొళియవుమ్ సమ్మవిక్కుమన్దో వెన్నిల్; సర్వదేశవ ర్తికళాన సర్వాత్మాకళుమ్ తన్ది రువడికళినుశ్చే యకప్పడుమ్మడి యులక మెల్లాన్దావియరుళినవన్దునిరువడికళైచ్చేరప్పెల్ దీలే. అన్ట శేరప్పెతాతనానెన్దు శేరవిరుక్కి తే, శేరాతొళియిలవాత్తాముడికై నిశ్చితమ్. ఇని అవనుడైయ్ వీశ్వరత్వమ్ వికలమాకవాకా తేపుకకి అతు, ఇని యాత్మావధికమాకవన్దురువడికళైచ్చేరు కైయన్దూరుపారుళిల్లెయెన్దు న్దైయల్ ముక్కుప్పిడుకితార్.

అన్వ. — కొడు వినై తూల్ ముణి (3) నిన్దు పలకాలమ్ వల్లి (౬) త్తైత్త అలమరుకిన్దే పావియే (౯) అన్దు మేవి అనిరై (౧౨) కాత్తవన్ ఉలక మెల్లామ్ తావియ (౧౫) అమ్మానై ఇని కూవిక్కువి (౧౮) ఎజ్జు తలైప్పెయ్ వన్. (౨౦).

పన్నీ. — అనన్తరమ్, అతివిల్లాతాలోడు అతివుడైయాలోడు వాళియలుమ్మడియుపకరి త్త వుపకారత్తుక్కుత్తప్పిననాన్ కిట్టువతెళ్లెయ్ నితార్.

క్రూరమాన, పాపజ్ఞుకాకరమాయ్, పుక్కుఱ్ఱు అప్పవొణ్ణాతసంసారమాకిటతూల్ దీలకప్పట్టు, (3) నిన్దు, అనేకకాలమ్, పుటప్పడవల్లి, (౬) అతీయా తేభిమిత్తు, అతుక్కుశ్చేయలమరానిఱ్ఱిఱ, మహాపాపియాననాన్, (౯) గోపవృద్ధర్కళోపశుమేయ్ క్కుక్కొలై కొడు త్తవన్దు, కార్యప్పాడాకవన్దుయే నెజ్జుపారున్ది, పశుక్కుళై, (౧౨) రక్షిత్తవనాయ్, ఇప్పడిపాదేశకమన్దియే సర్వలొకవిషయమాన, తైవిక్రమాపదాన తైయుడైయ, (౧౫) సర్వస్వామియై, అన్టెక్కుత్తప్పినపిన్దు, ఆ ర్తియా లేపలకాలముమకూప్పిట్టుకూప్పిట్టు, (౧౮) ఎజ్జే, కిట్టు వేన్. (౨౦)

అర్థము. — కూరములైన పాపములకు (నాకరమైన) (సంసారమనియెడి) యరణ్యమునందు (3) నిలిచి యనేకకాలములందు మార్గమును (౬) (నెఱుంగక) భ్రమించి తిరుగుచున్న పాపిష్ఠుడనైననేను (౯) అప్పుడు ఆమరి పశువులను (౧౨) రక్షించినవాడను లొకములనంతయు కాలించినవాడనునైన (౧౫) స్వామిని నింకమీదట మొరలిడిమొరలిడి (౧౮) ఎచ్చట యాశ్రయించెదను? (౨౦)

ఈ. — ఒన్మతామ్బట్టు. వరైయాతే యెల్లార్ క్కు మొక్కుముకన్దొడు త్తవవతారజ్జళుక్కు త్తప్పిననాన్ ఇని యున్దైక్కిట్టుకై యెన్దొరు పొరుళున్దోవెన్దు నిరాశరాకితార్.

శీ. ఆ. — ఒన్మతామ్బట్టు. (కూవియిత్యాది) ద్వితీయతృతీయగాఢైకళిచ్చొన్న వామనకృష్ణవతారజ్జళై యనువదిత్తుక్కుణ్డ నిరాశరాకితారిప్పాట్టి తన్నితార్ (వరైయా తేయిత్యాది). నిరాశరాకితారన్దుతు - “ఎజ్జిని తలైప్పెయ్ వన్” ఎన్దైప్పెల్ దీ.

౬౦ తిరువాయ్ మొఱ్ఱి. — ౩-ప. ౨-తి-మున్నీర్ భాలమ్. ౯-పా-కూవిక్కువి వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ఈ.-(కూవి)స్వరూపజ్ఞానత్రాతే ఆటియరుక్కమాట్టాతే సంసార త్రిలేయరున్దుకూప్పిడానిన్దు. (కూవి) ఒరుకాల్ కూప్పిట్టనుతపిత్తు మీళుమతన్దిక్కే మేన్దేలన కూప్పిడానిన్దు. (కొడువినైత్తుల్ ముల్ నిన్దు) కూప్పి డుకేట్టిరజ్జి యెడుప్పతాక ఈశ్వర కై నీట్టినాల్, నీట్టిన కై వాజ్గవొణ్ణాత నిలత్తిలే యరున్దాయ్ ము కూప్పి డువతు. (పావియే) ఒరువాల్ కిపరిసర త్రిలే యరున్దుతా కూప్పిడప్పేన్దో? (పలకాలమ్ వట్టిత్తికై తలమ రుకిన్దే) కాలమెల్లామణివు కెట్టు త్తడుమాటుకిఱనా. (మేవియిత్తాది) ఆపత్తుక్కుత వాతవనాయ్ త్తాపడుకి టేనో. గోగోగోపీజనసజ్కులమ్ | ఆతివార్తమ్” ఎన్నిటపడియే - నోవుపట్టవన్దు ఒరుపశువిమేలే ఓరిదైయా మేలే ఒరుతులివిధ్రాతపడి తోన్ద్రోన్ద్రోరుమలైయై యెడుత్తుపకరి త్తవనై. (మేవి) నిత్యసూరికళుక్కు నిర్వా హకనాన తన్దైయిలే కోలై త్తన్దు “పశుమేయ” ఎన్దొల్, “రక్షకనానమక్కు విహితమితే” ఎన్దిరుక్కైయన్ది క్కే అలభ్యలాభమాక ప్పొరున్ది. (అన్దు) అతువు మొరుకాలమే. (వట్టిత్తికై తలమరుకిన్దే - మేవియన్దానిరైకా త్తవన్) కాట్టిలే వట్టిత్తికై త్తార్ క్కు ఇన్దైయర్ పోలేకాణమ్ వట్టి కాట్టువార్. (౨-“మామేకంశరణంప్రజ” ఎన్దు వట్టికాట్టినననితే, వేటువట్టికాట్టినారిలైయే. తిరుత్తేర్ త్తట్టిలేనిన్దు సకలాత్తాక్కళు ముజ్జివిక్కుమ్మడి వట్టికా ట్టినానననితే). (ఉలకమిత్తాది) ఓరూర్ క్కుతవిసవళవన్ది క్కే, సకలపదార్థజ్జళిలు మొన్దుమ్ పిటికరిత్ ప్పడాతపడి యెల్లార్ తలై కళిలు మొక్కు త్తిరువడికళై వైత్తు, “తాన్దామి” ఎన్నుమిడ త్తైయిటివి త్తవనై. (ఎజ్జిని త్తలై ప్పెయ్ వనై) ఎజ్జినే కిట్టప్పోకితే? అన్ద ధూళిదానత్తుక్కుమ్ తప్పిననా పరిత్తైశొల్లి పెటప్పకుకితేనో? ఇత్తాల్ - అవన్దానేవన్దుపకరి త్తవన్దు తప్పిననా సాధనానుష్ఠానమ్మణ్ణి యెజ్జేన్దు కిట్టప్పకుకితేనో వేన్దు నన్దైయ టుకితార్.

జి-అ.-౩ “తత్తస్యసద్భవంభవేత్” ఎన్దిరాతే కూప్పిడువానెన్దెన్నిటజ్జైయెయమ్ పరిహరిత్తుక్కున్దొర్థమ్ (స్వరూపజ్ఞానేత్తాది). ప్రాప్యత్వరాతికయాదిభావః. “కొడువినైత్తుల్ ముల్ నిన్దు - కూవి” ఎన్దన్దయమ్ వివక్షితమివాక్యత్తిల్. సంసారమాకిఱపెరుమ్ తూతె న్దపడి. పీప్సెక్కుభావమ్ (ఒరుకాలిత్తాది). అనుతపిత్తు - స్వరూపవిరోధానుసన్ధానత్రాలిభావః. “కొడువినై” ఇత్తాదిక్కు - క్రూరమాన పాపజ్జళు క్కాకరమాయ్, పుక్కాల్ పుటప్పడవొణ్ణాత సంసారమాకిఱతూల్ ద్రోలే యకప్పట్టు నిన్దెన్దుకబ్బార్థమ్. (కూప్పిడుకేట్టిరజ్జియితి) ౪ “రాజ్యాద్యంశోవనేవాసుః” ఇత్తాది. “తూల్ ముల్ నిన్దు - కూవిక్కువి” ఎన్దపదతై క్కటాక్షిత్తు, “ పావియే ” ఎన్దతుక్కుభా వమ్ (ఒరువాల్ కియిత్తాది). వాల్ క్కాశ్రమసమీపవర్తనతాల్ పిరాట్టిక్కుప్పోతే క్లేశమ్మొయిల్ ద్రోతే యెన్దపడి. ఇణ్ణుపాపమానతు-ధార్మికపరిసరాలభమ్. వట్టిత్తికై - పుటప్పడవట్టియిటియాతే భ్రమిత్తు. తాత్పర్యార్థమ్ (అతివుకట్టెన్దు). ఇవ్వపదానతై చ్చొల్లుకిఱవరుడైయ వార్దభావమ్ (ఆపత్తుక్కిత్తాది). “కాత్తవన్” ఎన్దతుక్కురన్దొర్థమ్ - రక్షితానెన్నుతల్, మేయ్ తానెన్నుతల్. “మేవి” ఎన్దతుక్కుమిరన్దొర్థమ్ - సావధానమాక వెన్నుతల్, స్వప్రయోజనమాక వెన్నుతల్. ప్రథమార్థమ్ (గోగోపీత్తాది). అన్దు - ఆపద్దైయిలే, ద్వితీయార్థమ్ (నిత్య సూరికళుక్కిత్తాది). “అన్దు” ఎన్దతుక్కుభావమ్ (అతువుమిత్తాది). ఆపత్తిలేయితివియన్దానే రక్షితమొరుకాలమేయెన్దపడి. పదచ్ఛే ర్ త్తిక్కు రసోక్తియాకభావమ్ (కాట్టి లేయిత్తాది). అప్పడివట్టికాట్టినానోవివనెన్దు (మామేకమిత్తాది). అతుఅర్జుననుక్కున్దో, ఎల్లార్ క్కుమి ర్లైయెయెన్దు, ౫ “ పార్థంప్రపన్నమద్విశళాస్త్రావతరణంకృతమ్ ” ఎన్నిటతైయటొన్దొ, ఎల్లార్ క్కు ముజ్జివిక్కువట్టికాట్టినవనిననెన్ది. తార్ (తిరుత్తేరిత్తాది). “మామేకమిత్తాదివాక్యత్రయమ్ - ఆత్రప్రక్షిప్తమ్” ఎన్దుమ్ శొల్లువర్ కల్. అప్పోతు, కాట్టిలేయిత్తాదివాక్యత్తు క్కు - “ఇత్తాల్ - సంసారత్తిలే భ్రమిక్కిఱవర్ కళుక్కు చరమశ్లోక త్తైక్కాట్టి రక్షిక్కుమవ నెన్దుభావమ్” ఎన్దరులిచ్చెయ్ వర్. “ఉలకమె ళ్లమ్” ఇత్తాదిక్కుర్థమ్ (ఓరూర్ కిత్తాది). (అన్దధూళిదానమితి) రసోక్తిః. ధూళిదానమ్-ధూరిదానమితిధ్వనిః; శ్రీపాదధూళిదాన మితిస్వ భావార్థః. పరిత్తైయెన్దుతుక్కు - సాధనానుష్ఠానమెన్దు స్వభావార్థమ్; వేదశాస్త్రాదిపరిత్తైయితిధ్వనిః. రసోక్తియాలే శొన్నతై స్వభావోక్తి యాలే యరులిచ్చెయ్ కితార్ (ఇత్తాలిత్తాది). నన్దై - అన్దై. తలైప్పెయ్ కై - కిట్టుకై. “తత్త స్తద్గోకులంసర్వం గోగోపీజనసజ్కులమ్ | ఆతివార్తంహరిర్దృష్ట్య మైత్రేయాచిన్దయత్తదా”. క్రమేణాన్దయః.

[౧౬] తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—౩-ప. ౨-తి-మున్నీర్ ఇలమ్. ౧౦-పా-తలై ప్పెయ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో. ౬౧

ప్ర-తి.— (ఒప్పతామ్బట్టు.) (కూవికూవియిత్యాది) (అనిరైకాత్తవళ) వైష్ణవేపురాణే పచ్చమేంశే, [౧౧] “తత స్తద్గోకులం సర్వం గోగోపీజనసంకులమ్ । అతీవార్తహరిర్దృష్ట్యా మైత్రేయాచిత్తయ త్తదా॥ ౧౩॥”.

తాత్పర్యము.— ఘోరపాపములకాకరమైన సంసారమనియెడి దుర్గమారణ్యమనందుండి బయలు వెళ్ళుటకు సదుపాయము నెఱుంగని వాడనై దుఃఖించుచున్న మహాపాపియైన నేను కృష్ణావతారంబై త్రి యాశ్రితసులభుడై పశువులనురక్షించిభగవంతుడు త్రివిక్రమావతారము నందు సకలలోకములనుగొల్పియు సకలచేతనులయొక్క శిరస్సునందుడనపాదారవిందములను నుంచి వారిని భక్తులుగాఁజేసిరప్పడు సాధ నాంతరములను ననుష్ఠించి తప్పిపోయిన నేనికమీద వానినెటులనాశ్రయింతును.

మూ.— తలై ప్పెయ్ కాలనమన్ మర్ పాశమ్ విట్టాల్ । అలైప్పుణ్ణుమవ్వులైల్లామకల

క్కలై ప్పల్ ఇళాన తైనిణ్ణనై క్కణ్ణుకొణ్ణునిలై ప్పెల్ నైన్మెళ్ళమ్మెల్ మతునీడుయిరే ॥ ౧౦॥

ఆ.— (తలై ప్పెయ్ కాలమ్) ఉత్కృన్తివ్యసనమ్మాలే యతిఘోరమా యతిదుస్సహమాయరున్ద వెన్నుడైయ వస్తభగవద్విశ్లేషజనితనిర వధికవ్యసనముమ్, “అవనుడైయ సర్వేశ్వరత్వస్తుక్కు వైకల్యమ్ వరుకిటు” ఎన్మళ్ళ మహాభయముమ్ నిశ్చేషమాక వెల్లామ్ పోయ్, ఎన్నెళ్ళా మ్మనిలైనిన్మ, ఎన్నుడైయవాత్తావుమ్ నిత్యమామ్మడి, శాన్తైకసమధిగమ్యనాన వెమ్మెరుమానై త్తిరుమలైయిరే కణ్ణాలే కాణప్పెల్ నై న్నితార్.

అన్వ.— నమన్ మర్ తలై ప్పెయ్ కాలమ్ పాశమ్ (౩) విట్టాల్ అలైప్పుణ్ణు ఉణ్ణుమ్ (౬) ఆ అల్లలెల్లామ్ అకల (౯) పల్ కలై ఇళానమ్ (౧౨) ఎణ్ కణ్ణనై కణ్ణుకొణ్ణు (౧౫) ఎన్నెళ్ళమ్ నిలై పెల్ నై (౧౮) ఉయిర్ నీడు పెల్ నై. (౨౧)

పన్నీ.— అనన్తరమ్, “ఎగ్గినిత్తలై ప్పెయ్ వళ” ఎగ్గిని నైరాశ్యతైక్కణ్ణ కృష్ణతాక పిట్టాడర్ కుతవుమ్మడి ప్రమాణసిద్ధమాన ఆసత్తియై ప్రకాశిప్పిక్క, అత్తాలే క్లేశనివృత్తిపిఱన్దు సన్మన్తరాకితార్.

నమన్ మర్, తలైప్పడుక్కాలమ్, పాశ తై, (౩) వీశిలార్, అవరకళాలలైక్కప్పడుక్కయై, అనుభవిక్కుమాప్పోలే విరోధిదర్శనత్తా ల్ వన్ద, (౬) అన్ద, దుఃఖమెల్లామ్, విట్టుప్పొమ్మడియాక, (౯) పలన్దైప్పట్ట, వేదజ్ఞశాలే, ఆటయప్పట్ట, (౧౨) ఎనక్కుసులభనాన, కృష్ణనై, కణ్ణుకొణ్ణు, (౧౫) శిథిలమానవెన్నెళ్ళు, స్థైర్యతై, పెల్ నై, (౧౮) ఆర్తియాలే ముడియప్పక్కవాత్తావుమ్, నిత్యతైయై, పెల్ నై. (౨౧)

అర్థము.— యమభటులు సమీపించునప్పుడు ఘోరములను (౩) (వారు) విడిచినచో హింసించబడుట ననుభవించునట్లు. (౬) ఆ దుః ఖములంతయు విడుచునట్లు (౯) అనేకవిధములైన వేదములచే నెఱుంగబడి (౧౨) నాకు (సులభుడైన) కృష్ణుని సేవించు కొని (౧౫) నామనస్సు స్థైర్యమును బొంది (౧౮) ఆత్మ నిత్యతను బొందెను. (౨౧).

ఈ.— పత్తామ్బట్టు. ఇవర్ నశై యల్ నై వాతే “క్రమప్రాప్తిపద్ గ్రాతుపోలేయిరున్దతు” ఎన్మ “నీరోరు పెరువిడాయరున్దు” ఎన్మ తిన్దుమక్కాకవన్తో వడక్కు త్తిరుమలై యిరే నిట్కిఱతు” ఎన్మ అన్నిలైయైక్కాట్టి త్తిరి ప్పిక్క త్తిరి త్తినియ రాకితార్.

జీ-ఆ.— పత్తామ్బట్టు. (తలై ప్పెయిత్యాది) నశైయల్ నై వాతే యన్మతు - “ఎగ్గినిత్తలై ప్పెయ్ వళ” ఎన్మ తైప్పల్ నై. పల్ నైతు - పాతాతు. “కణ్ణనై క్కణ్ణుకొణ్ణు” ఎన్మ తైప్పల్ నై (అన్నిలైయైక్కాట్టియిత్యాది). ఇనియరాకితార్ - ప్రీతరాకితార్.

ఈ.—(తలైప్పెయ్ కాలనమన్ మర్) తలైప్పెయ్ కాలమ్. యమభటర్ వస్తుకిట్టుజాలమ్. ఇవణజీవిక్కుమ్ నాళ్! (నమక్కెతిరుణ్డో?) ఎన్ఱు మూలైయడియేనిన్ఱు వేణ్డిల్లు చెయ్తుతిరియుమ్; నమన్ఱుమర్, నాడోఱుమ్) శెయ్తకున్ఱుజుక్కు ప్పట్టలై యెఱ్ఱుతి, ఫలానుభవసమయ త్తిలేవన్ఱు ముకన్ఱాట్టువర్ కళ్. (పాశమ్ విట్టాల్) అవర్ కళ్ తన్ఱళ్ కైయిల్ పాశ తైవీశినాల్. (అలైప్పుణ్ణుమ్) ఇవనుక్కివ్వరుకే నళై కిడక్కైయా లే అతిన్ఱై యిశిక్క, అవర్ కళ్ కైయిశిక్క, పడుమ్ క్కేళత్తుక్కిరవధియిలైయిత్తే. ‘అవ్వల్లల్’ ఎన్నుమి త్తనై, దృష్టా న్నమిలై. అత్తెల్లామ్ కాణకాణవిట్టుక్కడక్కనిఱ్ఱు. ‘అత్తోడు సజాతీయమానవల్లల్’ ఎన్ఱు ఎమ్బారరుళిచ్చెయ్: అతు. అవ్వోపాతిన్ఱేళమ్ పోరుమాయిల్లు భగవద్విశ్లేషత్తాల్ వరుమతివర్ కు. అన్ఱిక్కే, ‘భగవదలాభమేయానపి న్బయమవశ్యతై యుమ్ వన్ఱతేయన్ఱోవెన్ఱు అన్ఱయమవశ్యతై పోమ్బడియాక’ ఎన్ఱాన్ఱా నిర్వహిక్కుమ్బడి. (కలై యిత్యాది) ౧ ‘వేనై శ్చసర్వైరహమేవవేద్యః’ ఎన్ఱిఱపడియే, పలకలైకళాలుమఱియప్పట్ట ఉత్కర్షతైయుడైయ నాయిరున్ఱువైత్తు, నెడున్ఱేన్ఱిట్టాక ప్రమాణజుళిలేకట్టుప్పో కాతపడి కణ్ణుక్కువిషయమాక కృష్ణనాయ్ వన్ఱవతరి త్త వనై క్కణ్ణుక్కు. (నిలైప్పెల్ దైన్ఱెన్ఱుమ్) ‘శిన్ఱామత్పెయ్యామ్’ ఎన్ఱ నెన్ఱు మొరుపడి తరిక్కప్పెల్లుతు.

(ఉయిర్-నీడు-పెల్ దైతు) ౨* అచ్చేద్యమాయ దాహ్యమాయిరుక్కిఱ అత్త వన్ఱువుమ్బియప్పక్కతిప్పోతా యున్ఱు నిత్యత్వమ్బెల్ దైతు. నిత్యమాన అత్త వన్ఱువుక్కునాశమావతు - దాస్యాన్ఱి. ‘చేద్యాదివిసజాతీయమ్’, ఎన్ఱ విత్తనై పోక్కి, తన్నిల్ సూత్తమాయ్ ప్పక్కువ్యాపిత్తట్టిక్కవల్ల భగవద్గుణజుళిక్కుఱ్ఱియామైయిలైయిత్తే.

జీ-అ. ‘తలైప్పెయ్ కాలమ్’ ఎన్ఱు విశేషిత్తుక్కుభావమ్ (ఇవణజీవిక్కుమిత్యాది). నమన్ఱుమర్-తలైప్పెయ్ కాలమ్-నమన్ఱుమర్ పాశ మ్ విట్టాల్’ ఇతి కాకాక్షిన్ఱాయేనోభయత్రాన్ఱేవన్ఱు. అలైప్ప-అలైతల్. ఊణ్-అతాకిఱపూణ్. ఉణ్ణుమ్ - అనుభవిక్కుమ్. అవ్వల్లల్ లామ్ - అన్ఱదుఱుమ్బెల్లామ్. అవర్ కళాలలైక్కప్పడుకైయై యనుభవిక్కుమ్బన్ఱ దుఱుమ్బెల్లామ్బెన్ఱు శబ్దార్థమ్. అతు-నళై. ఇశిక్క-ఇఱ్ఱిక్క. (ఇవనుక్కివ్వరుకే నళైకిడక్కైయా లేయితి) అత్ర - ౩ ‘పుత్రాదయః కథమమిమయి సంస్థితేసుకః’ ఇత్యనుసన్ఱేయమ్. తచ్చబ్ధతాత్పర్యమ్ (అవ్వల్లిత్యాది). ౪ ‘సఖుభాగవతాయమవిషయంగచ్ఛన్తి’ ఎన్ఱిరుక్కు, వైష్ణవనుక్కు యమవశ్యతైయున్ఱాకూడుమోవెన్ఱు; ద్వేధాప రిహరిక్కితార్ (అత్తోడు సజాతీయేత్యాదినా, అన్ఱిక్కే యిత్యాదినాచ). వివరణమ్ (అవ్వోపాతియిత్యాది). అవ్వోపాతి - యమవశ్యతై యాపాతి. అన్ఱా నిర్వాహత్తుక్కు క్కురుత్తు-స్వతన్ఱనాన వీశ్వరనువేక్షిత్తాల్ యమవశ్యతైయున్ఱామెన్ఱు; నిత్యసూరికళోపాతి నిత్యాన భవయోగ్యతైయున్ఱాయరుక్కు విశ్లేషమ్ కూడినాప్పోరే, ఇకు శ్రీభరతాత్పర్యక్కులిలేకన్ఱుత్తే. (కలైకళాలుమఱియప్పట్టవితి). జ్ఞాయతఇతి జ్ఞానమెన్ఱాయ్, అఱియప్పట్టవెన్ఱపడి. నెడున్ఱేన్ఱిట్టాక - అతిమారమాక.

‘ఉయిర్ నీడు పెల్ దైతు’ ఎన్ఱుత్తుక్కిరన్ఱుభావమ్. మున్ఱిన్ఱు (అచ్చేద్యమయిత్యాది). ఇరన్ఱావతు (నిత్యమానవిత్యాది). మున్ఱివర్థత్తిరే (ఇప్పోతాయున్ఱు నిత్యత్వమ్ పెల్ దైతు) ఎన్ఱెక్కు, అచ్చేద్యమాన వత్త వన్ఱువుక్కుఱ్ఱివున్ఱోవెన్ఱు (చేద్యాదీత్యాది). ద్వితియార్థత్తిరే, దాస్యా

అ-అ-వి.—౩ ‘పుత్రాదయః కథమమిమయి సంస్థితేసుకః’ ప్రతిక్రియనిర్వర్థకచిన్ఱనేన । దూయేనతుస్వయమహంభవితాన్ఱి కీర్తిగిత్వన్ఱి హస్తిగిరినాభవిమర్శరేళః’—౫ ‘ఎయ్ త్తారయ్ త్తారయ్ త్తారన్ఱిల్లత్తారుమ్ పుఱత్తారుమ్ మొయ్ త్తు’ ఇతిగాథాత్రసంవాదః; ౫ ‘అనురా కమ్ పోఱీయుమ్బెత్తు’ ఇత్యన్ఱు - దేహసుబ్ధి పుత్రమిత్రకళితాది విషయాసురాగాభివర్ధనకారే ఇతి వ్యాఖ్యానాత్. ‘ఉఱుణ్ణుమ్’ ఎన్ఱిఱ త్తాత్పర్యమ్ (పడుమ్ క్కేళత్తుక్కిత్యాది)—నిత్యసాత్వత్త వన్ఱునోవినాశోన్ఱికిమ్, ‘కృపదర్శనాత్పరమాసన్నవినాశమలభత్. కృష్ణదర్శ నానన్ఱరంబిత్యత్వమలభత్’ ఇతికథముచ్యతఇత్యత్ర; కృష్ణసాక్షాత్కారాభావే వినాశం ద్వేధోపపాదయతి (నిత్యమానవత్త వన్ఱువుక్కుత్యాది

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౨-తి-మున్నీర్ ఇలమ్. ౧౧-పా-ఉయిర్ కళో వ్యాఖ్యానబ్బి.

౬౩

ఈ.—శేషవస్తువుక్కు శేషత్వమ్ నిరూపకమానాల్, నిరూపకత్వే యొట్టియ నిరూప్యసిద్ధియైలైయే.

౧౦.

జీ-అ.—సిద్ధివి నాశమానపడియెన్నెన్న (శేషవస్తువుక్కుత్యాది). నమన్త మర్-తలై ప్పెయ్ కాలమ్-నమన్త మర్ పాశమవిట్టాలిత్తారభ్యుక్తజ్జికోట్టు-ఎన్నెన్జమ్ - నిలైప్పెయ్-ఉయిర్-సిడు-పెన్ దుత్తయ్యయి. నిలై-స్థైర్యమ్ సిడు నిత్యత్వమ్. పెన్ దు-కడైక్కు-తైత్తల్, పెన్ దుతు. గీతా సుపబ్బదశే, “సర్వస్యచాహంహృదిసన్నివిష్టో మత్తస్సన్మృతీరాన మపోహనశ్చ | వేదైశ్చసర్వైరహమేవవేదో వేదాన్తకృద్వేదవిదేవచాహమ్”. తతై వ్రవన్వితీయే, “అచ్ఛేదోయమదాహోయమక్లేదోఽశోష్యవీవచ | నిత్యస్సర్వగతస్థాన్మరచలాయంసనాతనః”. ౧౦.

ఆ-అ వి-వాక్యద్వయేన. (వాక్యాసిద్ధియితి) ౧* నాకిళ్ళిక్కుర్వత శ్శేషత్వమితిభావః. దాస్యాసిద్ధౌస్వరూపనాశకభమిత్యత్రాహ (శేషవస్తువుక్కుత్యాది). (చేద్యాదివిసజాతీయమితి) ౨ “కూడినీరైక్కడైవవాటుమ్” ఇత్యాదిప్రకారేణ-విశ్లేషదశాయాం గుణాస్త్పృతివిషయతయాబాధకాభవన్తి, తేనసత్తాహనిర్భవేదపీతిభావః. ౧౦.

ప్ర-తి.— (పత్తామ్మట్టు.) (తలైప్పెయిత్యాది) భగవద్గీతాసుపబ్బదశే, “సర్వస్యచాహంహృదిసన్నివిష్టో మత్తస్సన్మృతీరాన మపోహనశ్చ | వేదైశ్చసర్వైరహమేవవేదో వేదాన్తకృద్వేదవిదేవచాహమ్ || ౧౫ ||”. (పెన్ దుతుసిడుయిర్) తత్రద్వితీయేధ్యాయే, పునరపి, “అవి నాశతుతద్విద్ధి” [౧౬] ఇతిపూర్వోక్తమవి నాశత్వం సుగ్రహణాయవ్యజ్ఞయై దృఢయతి, “నైసంఛిన్దన్తిశస్త్రాణీనైస్సన్దహతిపావకః | నచైసంక్షేదయస్త్యాపోనశోషయతిమారుతః || ౨౩ || అచ్ఛేదోయమదాహోయమక్లేదోఽశోష్యవీవచ | నిత్యస్సర్వగతస్థాన్మరచలాయంసనాతనః || ౨౪ ||”

తాత్పర్యము.— చేతనులు జీవించునప్పుడు విషయాన్తరపరులై పాపములను సంపాదించుచుండ యవసానదశయందు వీరిపాపముభవము కొఱకు యమభటులు తమఘోరపాశములచేగట్టి వీరిని నీడవగా నిచ్చటయున్నయాశచే దుఃఖము ననుభవించుదురు. అట్టియపారదుఃఖములంతయు పాపిపోవునట్లు సుదృఢప్రమాణశ్రుతిగమ్యుడైన భగవంతుని సాక్షాత్కరించి నామనస్సు స్థైర్యమునొందెను. యాత్మయు నిత్యమాయెను. ౧౦.

మూ.—ఉయిర్ కళెల్లావులకముముడైయవనై | క్కుయిల్ కళో శోలై తైన్దురుకూర్ చ్చడకోపన్ |

శెయిరిల్ శోల్లిశై మాలై యాయీరత్తులిప్పత్తుమ్ | ఉయిరిక్ మేలైక్కైయూనిడై యొట్టివిక్కుమే ||

అథ్వార్ తిరువడిక శేశరణమ్.

ఆ.— (ఉయిర్ కళో) ఇప్పడి యాత్మార్థశరాకైయాలే యెమ్మెరుమానుడైయ సర్వేశ్వరత్వముమవికలమాయ్, తిరునకరియుమడట్టసమృద్ధమాయీదైన్దిఱతు (ఉయిర్ కళెల్లావులకముముడైయవనైక్కుయిల్ కళో శోలై తైన్దురుకూర్) ఎన్నిఱవిడమ్. ఇనిమేల్ ఇత్తిరువాయ్ మొట్టిభగవదనుభవవిరోధియాన ప్రకృతిసమృద్ధతై పోక్కుమెన్నిఱతు. ౧౧.

అన్వ.— ఎల్లావుయిర్ కళో ఎల్లావులకముమ్ ఉడైయవనై (౩) కుయిల్ కళో శోలై తై (౬) కురుకూర్ చ్చడకోపన్ శెయిర్ ఇల్ (౯) శోల్ ఇశై మాలై. (౧౨) ఆయిరత్తుళ్ ఇప్పత్తుమ్ ఉయిరిన్దేల్ (౧౫) ఉన్దాక్కైయై ఒట్టివిక్కుమ్. (౧౬)

పన్నీ.— ఆనన్తరమ్, ఇత్తిరువాయ్ మొట్టిక్కుఘలమాక, తామచేత్తై శరీరసమృద్ధనివృత్తియై యరుళిచ్చెయ్ కితార్.

ఎల్లావుయిర్ కళైయుమ్, ఎల్లాలోకజ్జళైయుమ్, ఉడైయవనై, (౩) కుయిల్ కళైయుడైతాన, శోలైకళైయుడైయ, అథ్కయి, (౬) తిరునకరిక్కునిర్వాహకరానవాత్మార్థరళిచ్చెయ్త, లక్షణక్కుత్తై, అదీ, (౯) శోలైయుడైతాయ్, ఇశైయోడుజ్జూడిన, తోడై యొయుడై

౬౪ తిరువాయ్ మొழి.—౩-ప. ౨-తి-మున్నీర్ ఇలమ్. ౧౧-పా-ఉయిర్ కళ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞు.

త్తన, (౧౨) ఆయిరత్తుళ్, ఇప్పత్తుమ్, ఆత్తావుక్కువ న్దేతీయాయ్ జన్దకమాన, (౧౩) మాంసాదిమయశరీర త్తని డైనిట్టుమ్, కట్టియుచ్చడిపణ్ణుమ్. (౧౪) శెయిర్ - కుఠ్ఠమ్. ఇతు-కలివిరు త్తమ్. ౧౧

వాదికేసరి అట్టుకియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అర్థము.— సకలజీవాత్మలును సకలలోకములును (తనకుఁ బ్రకారముగాఁ) గలవానిని (౩) కొకిలములున్న తోటలు (కల) సుందరమైన (౬) కరుకాపురికినిర్వాహకులైనశతకోపముని(సాదించిన) దోషములు లేని (౮) శబ్దసంపర్భముతోడను తాళముతోఁగూడియు ఆత్మాదులునునైన(౧౨)వేయిపాశురములలో నీపదిపాశురములు జీవాత్మలకువచ్చెడి (౧౩) మాంసాదిమయశరీరబద్ధమును నశింపజేసును. (౧౪) ౧౧.

ఈ.—నిగమత్తిల్, ఓ (ఇత్తిరువాయ్ మొழి, అభ్యసితార్ క్కు శరీరసమ్మనత్తైయలుత్తు కొడుక్కు మెన్దితార్.)

తమ్మడైయ ఆర్తియెల్లామ్ పోమ్బడిఅవణవస్తుముకణ్ణాట్ట, “నిలై పెప్పిల్లై న్నెళ్ళామ్మెల్ల మ్మత్తునీడుయిర్ ” ఎన్టారివర్; అవన్తుక ప్పై ప్పార్ త్తవాత్తేఅవనుయిర్ నీడుపెల్ల తాయరున్దత్తు. (ఉయిర్ కళిత్యాది) ఇవర్ ధరి త్తపిన్బాయిల్ల అవణ ఎల్లావులకము మెల్లాఉయిరుముడై యవనాయిల్లు; ఇట్టుఇవరోరువరైయుమితే యిట్టుకప్పకత్తు, అట్టుసవిభూతిక నానవనైయాయిల్ల మ్మత్తుకప్పకత్తు. ఏ కాణ్ణమ్ వికలమానాలుమిగ్గవై కల్య ముణ్ణితే, ఇవరై పెప్పిల్లపిన్బాయిల్లు ఈశ్వరత్వమ్ పూర్ణమాయిల్లు. (కుయిలిత్యాది) ప్రకారియానవణ తరిత్తు, ప్రకారభూతరాన వివగుమ్తరిత్తు, ఇవర్ తమ్మళవన్తి క్కే తరునకరియుమ్తరిత్తు, అట్టుణ్ణానశోలై కళుమ్తరిత్తు. అట్టుణ్ణానతిర్యక్కుకళుడైయహర్ష సూచకమానధ్వనియుమ్ కేట్టుమ్బడియాయిల్లు. ౧ “అకాలఫలినో వృతూః” ఎన్నుమ్బడియాయిల్లు. (శెయిరిల్ శొల్లి త్యాది) కుఠ్ఠమ్మత్తు ఇయలై యుమిశైయైయుముడైత్తానమాలై. దేహసమ్మనత్తోడే పోరుత్తము ణ్ణా యిరుక్కుచ్చొల్లుతల్, భగవల్లాభ మొழ్చియచ్చెల్లుమ్బడియాయిరు త్తల్ శెయ్య, శొన్న వార్తైయల్ల. “ఎణ్ణిని త్తలై పెప్పియవణ” ఎన్దిఅఉ క్కిక్కునినై వ్రతప్పియిరుక్కుమాకిలతు కుఠ్ఠమితే. ఇప్పత్తుణ్ణాయవ తెన్నెన్నిల్ (ఉయి

జీ-అ.— నిగమమ్ (ఉయిర్ కళిత్యాది) ఇత్తిరువాయ్ మొழి, అభ్యసితార్ క్కు శరీరసమ్మనత్తైయలుత్తు కొడుక్కు మెన్దితార్ త్త పాట్టుక్కునతారికై కణ్ణుకొళ్ళతు.

పదావతారికై (తమ్మడైయవిత్యాది). ప్రణయిత్వ తైప్పిల్ల తాత్పర్యమ్ (ఇవర్ ధరి త్తపిన్బాయిల్ల). “ఎల్లామ్” ఎన్దత్తై. ఇరణ్ణిడత్తిలుణ్ణాటి యరుళిచ్చెయ్కితార్ (ఎల్లావులకము మెల్లావుయిరు మెన్తు). ఉక్తార్థ తైప్పిల్ల కిరిక్కితార్ (ఇణ్ణివరిత్యాది). ఇట్టు-అట్టువర్ తిరువుళ్ళ త్తిరే - అట్టు-ఈశ్వరాభిప్రాయ స్థితే. ౨ “మయిజీవితమాయ త్తం రాఘవస్యమహాత్మనః । భ్రాతృజాన్యనుహాబాహోతవరాజకులస్యచ” ౩ “త్వయికి ఇచ్చిత్తు మాపన్నే” ఇత్యాద్యనుసంధేయమ్. వస్తుస్థితియైప్పిల్ల తాత్పర్యాన్తరమ్ (ఏకాణ్ణమిత్యాది). అణ్ణవైకల్యముణ్ణితే యెన్దవనన్తరమ్-అప్పడియన్ది క్కే యిత్త్యభ్యాహర్యమ్. శెయిర్ - కుఠ్ఠమ్. ఇయలుక్కుమ్మత్తు మే తెన్న (దేహసమ్మనమిత్యాది). (ఎణ్ణిని త్తలై పెప్పియవణ) పొల్లా వార్తైయిల్ల పుణర్వి నైయలుక్కులతా (ఎన్దిఅవుక్కి)కళు(క్కు) ఎన్దుమాట్టువతు. ఉక్తియుమ్ నినైవు మేకరూపమాయిరా మైకుఠ్ఠమ్మెన్ద పడి. మనసోదేహసజ్జిత్యమ్, భగవదనుభవేనవిసాధారణాచ్చ ఉక్తోహాభవతికిమిత్యత్రాహ (ఎణ్ణినియిత్యాది). “మేల్” ఎన్దు - ఇదమాయ్, ఉయి

అ-అ-వి — మున్దివతాత్పర్యమ్ - అవతారికావాక్య త్తిరే సూచిప్పిత్తు, ఇవర్ ధరి త్తపిన్బాయిల్ల త్యాదివాక్యద్వయత్తారే- తత్తవక థైయై ప్పిల్ల తాత్పర్యాన్తరమాయ్, ఏకాణ్ణమ్ వికలమానాలుమిత్యాదివాక్యమ్ - ఇవరోరువరుమిన్ది క్కే యొమ్మియైత్తవర్యమ్ కుట్టెన్దిరుక్కు మోనెన్ది అజ్జైయిన్దేరే యరుళిచ్చెయ్కితార్ తన్నవుమామ్. యద్వా, అవనుయిర్ నీడుపెల్ల తాయరున్దత్తై త్తైవరిక్కితార్ (ఇవర్ ధరి త్తపిన్బాయిల్ల).

౩ కుట్టెలిగ్రన్థమ్ వ్యాఖ్యానవిరుద్ధమ్, శిలకోశజ్ఞలిలుమిల్లై. ౧॥రా-య-౧౨౭-౧౮. ౨॥రా-సు-౩౭-౫౮. ౩॥రా-య-౪౧-౪.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

ప్ర-తి. — (నిగమమ్) (ఉయిర్ కళై విత్తాది) (కుయిల్ కొళ్ళోలై యిత్యాది) యుద్ధకాణ్డే సప్తవింశతిశతతమేరామభరద్వాజయోః పరస్పరభాషణమ్, “సర్వమేతన్నయాదృష్టంతపసాధర్మవత్సలం ౧౫౪॥ అహంచాపిదదామ్యేకం వరంశస్త్రభృతాంవర । అర్ఘ్యంప్రతిగృహః కేదమయోధ్యాంశోగమిష్యసి॥ ౧౬౪॥ తస్యతచ్చిరసావాక్యంప్రతిగృహ్యన్యపాత్తేజః । బాధమిత్యేవసంహృష్టోధీమాన్వరమయాచత । అకాలఫలినోవృక్షాస్సర్వేచాపిమఘస్రవాః - భవస్తుమాగ్ధేభగవన్నయోధ్యాంప్రతిగచ్ఛతః॥ ౧౭॥ తథేతిచప్రతిజ్ఞాతేవచనేతదనస్తరమ్ । అభవత్పాదపాస్త్రస్యర్థపాదపసన్నిభాః॥ ౨౦॥ నిష్కలాఫలినశ్చాస్త్వవిప్రుష్టాఃపుష్పశాలినః । శుక్లస్సమగ్రపత్రాస్తేనగాశ్చైవమఘస్రవాః । సర్వతోయోజనాత్రీణిగచ్ఛతామభవంస్తదా॥౨౧॥”.

౧౧.

మణవాళమామునికళ్ తిరువడిక శేశరణమ్.

తాత్పర్యము. — స్వేతరసమస్తవస్తువులకు నిర్వాహకుడైన శ్రియఃపతిని సాక్షాత్కరించి సమృద్ధములైనతోటలతోఁగూడి మనోహరమైన కురుకౌపురికి నిర్వాహకులైన యాత్రార్థులసాదించిన సర్వలక్షణసంపన్నములైన వేయిపాశురములలో నీపదిపాశురములు తముననుసంధించువారికి భగవదనుభవవిరోధియగు ప్రకృతిసంబంధమునుబోగొట్టును.

౧౧.

ద్రమిడోపనిషత్సద్గతియిలి తిరువాయ్ మొట్టిక్కానళ్లోకమ్.

(మున్నీర్)

సజ్జోచితస్వకరణస్సహరియథేష్టంభుజ్జేనచాహమితిభిన్నమతిశ్శరారిః ।

ఆశ్వాసితశ్చహరిణాస్వమవాత్తయైవ భోగేష్వశక్తిరితితత్కథితంద్వితీయే.

౨౨.

వాదికేసరి అఱ్ఱకియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అర్థము. — అహమ్చ- నేనును, సజ్జోచితస్వకరణఃసత్ - సంకోచింపబడిననాకరణములుకలవాడనగుచు, హరిమ్ - శ్రియఃపతిని, యథేష్టమ్ - ఇష్టప్రకారముగ, నభుజ్జే - అనుభవింపవైతిని. ఇతి - అని, భిన్నమతిః - భేదింపబడినబుద్ధికల, శరారిః - శతకోపముని, హరిణా - సర్వేశ్వరునిచే, స్వమవాత్తయావ - తనమవాత్సముచేతనే, భోగేషు కరణములయందు, అశక్తిః-ఆసమర్థత (కలిగెను), ఇతి-అని, ఆశ్వాసితః - సమాధానపఱచబడిరి. ఇతియత్ - అనునదియేదో?, తత్ - ఆయర్థము, ద్వితీయే - రెండవతిరువాయ్ మొట్టియందు, కథితమ్ - సాదింపబడెను.

౨౨.

తాత్పర్యము. — అఱ్ఱకిరియొక్క సౌందర్యాదికల్యాణగుణములననుభవింపనారంభించిన యాత్రార్థుల సంపూర్ణముగననుభవింపననుగులై ఇది తమకరణసజ్జోచముచే వచ్చినదని దలంచి మిక్కిలివిషణ్ణులైరి. అప్పుడుసర్వేశ్వరుడు వీరివ్యసమునుజూచి మీరుదుఃఖింపవలదు అనుభవసంకోచముమీకరణసంకోచముచే జనించినదికాదు, కరణసంకోచములేనివారును నీలాగుననేనన్ను సంపూర్ణముగననుభవింపజాలరు. దీనికిఁగారణము నామహత్వమేయని యాత్రార్థులసమాధానపఱచ వారును సమాహితులైరి, యనియిఁగూడవపత్తురెండవతిరువాయ్ మొట్టియందుసాదించిరి.

౨౨.

ద-తా. — (మున్నీర్ ఇళాలమ్) స్రష్టాక్రాంతాచలోకాన్తృతధరణిభరోఽనన్యభోగ్యాఙ్గీయుగ్మ శ్చిన్తోద్యన్నీలరూపోనిరవధిరసదస్వాఙ్గీరధ్యక్షమూర్తిః॥
నిత్యోపాస్యస్యపాదోనిఖిలవసుమతీగోపనస్వాఙ్గీవృత్తి ర్ముష్ణన్తూరిప్రతీత్యామపరవశతాంవైక్ష్మిలోక్తకనాథః.

౨౫.

అర్థము. — లోకాత్ - లోకములను, స్రష్టా - సృష్టించువాడును, క్రాంతాచ - ఆక్రమించువాడును, హృతధరణిభరః - హరిం పఱచిన భూభారముకలవాడును, అన్యభోగ్యాఙ్గీయుగ్మః - అనన్యపరులైనవారికి భోగ్యమైనపాదయుగళముకలవాడును, చిన్తోద్యన్నీల రూపః - మనస్సునందుఁబ్రకాశించుచున్న నీలరూపముకలవాడును, నిరవధిరసదస్వాఙ్గీ - అవధిలేనిక్రీడినిచ్చునట్టి తనపాదములుకలవాడు

౬౮

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౨-తి-మున్నీర్ ఇలమ్ వ్యాఖ్యానజుల్.

నానినియవనై క్కిట్టు కైయెన్దొరుపారుశుణ్డో” ఎన్దుళోకపరవళరాయ్ కూప్పిట్ట మున్నీర్ ఇలమ్ త్తిన్దై “మున్ను ముక్కుర్” ఎన్దులొడన్దొరుళిచ్చెయ్కితార్.

వ్యా— (మున్ను ముక్కురెళ్ళీల్ మూత్తుమ్) మున్దుఱుమున్ను మ్మన్దురూపగుణాదికళిలకప్పడాతే, అమ్రుకరుడైయవ్వుకితే యాయ్దొరుళిచ్చెట్టు. (మూత్తుమ్ మ్మన్దురూకైయర్ కో) అన్దుసాన్దుర్యసాగర త్తిలేమగ్గురానవాన్దొర్. (ఇన్దువళవెన్న) ఇన్దువళవెన్దుపరిచ్చేదిక్. (ఎనక్కరితాయ్ త్తెన్న) ౧* మయర్వఱుమతినలమరుళప్పెల్ దువెనక్కరితాయ్ ద్దెన్దు రళిచ్చెయ్య. ౨ “తిరుమాలేకట్టురైయ్” ఎన్దు-అవళోట్టైచ్చేర్ త్తియాలే 3* ఎల్లైయిల్ ఇన త్తనాయ్ స్వతస్సర్వజ్ఞ నానవనైక్కైయై, “తమక్కుపరిచ్చేదిక్-వరితు” ఎన్దునిడన్దొరుళిచ్చెట్టు. (కరణక్కు-త్తైయిక్ కలక్కత్తై) అవననుభవపరికరమాకొండు త్తకరణసజ్జోచత్తాల్ వన్దుకాలువ్యత్తై. అజ్జత్తైయై. అతావతు - “అన్నాణితన్దువాన్దొయిక్ వణ్ణి యుక్కుల్వై” “ఎనైకళైవేరఱప్పాయ్ ద్దెన్నాళ్ యానునైయినిన్దుమాడువక్” “పన్దామాయప్పల్ పిఱవియిట్టుడుకిన్దు యాక్ తొన్దా వల్వై నైన్దొడర్ కళైముతలరిన్దునిన్దాతాళ్ కేర్ న్దునిట్టు తెన్దొన్దుకొలొ” “పొల్లావాన్దొయిక్ పుణర్విన్దై యఱుక్కులతాళొల్లాయానునైచ్చార్వ తోర్ శూత్తుచ్చియై” ఎన్దుత్యాదికళిలరుళిచ్చెయ్తవై. ౪ “లజ్జామున్దులితాంకృత్యాకదాద్రక్ష్యతిమాంపతి” ఇతే, ఇప్పడికరణసజ్జోచమ డియాకవన్దుకణ్ణలక్కత్తై. (కణ్ణనొరు మైప్పడుత్తానొట్టిత్తు) ౫ “మాశుచా” ఎన్దు - అశ్రితరుడైయి శోకనివర్తక నానకృష్ణకరణసజ్జోచమిబన్దున మాయ్ వన్దుదుఱుత్తైప్పొక్కికొండుత్తు, అక్కరణజ్జైకొండునుభవిక్కుమ్మడితిరువుళ్ళుత్తైరుతలైక్కుమ్మడిపణ్ణినాక్. “కలైప్పల్ ఇన త్తెన్దుకణ్ణ నై క్కణ్ణుకొండునిలైప్పెల్ దున్నెళ్ళప్పెల్ దుతునీడుయిర్” ఎన్దుత్తైనిన్దు త్తరుళిచ్చెయ్తవడి. కరణసజ్జోచముడైయతిర్యక్కుకళుమ్ పరిచర్యై పణ్ణుమ్మడియాన పెరియతిరుమలైయిల్ నిలైయైక్కాట్టినమాధానమ్మణ్ణినానాయ్దు.

౨౨.

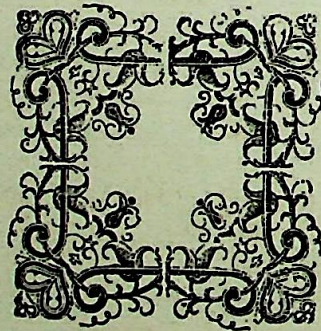
పెరియజీయర్ తిరు వడిక శేళరణమ్.

తాత్పర్యము. — అహ్మోర్దు ప్రథమమంద్దుకరియొక్క స్వరూపాదిగుణములయందనగాహింపక వారిసాన్దుర్యమునందనగాహించి యనుభవింపగా తమకు నాసాన్దుర్యముపరిచ్చేద్యమగుటఁజూచి ఇది తమకరణసంకోచముచే జనించెనని భ్రమించినవారై దుఃఖించిరి. అప్పుడు సర్వేశ్వరుఁడు వారిదుఃఖమునుబోగొట్టి యాకరణములచే ననుభవించునట్లు వారినిసమాధానపఱచెను.

౨౩.

మూన్దొమ్మత్తిల్ - ఇరణ్డాన్దిరువాయ్ మొట్టి మున్దొన్దొరు.

ఆక-తిరువాయ్ మొట్టి. — ౨౨-పాట్టు-౨౪౪.

శ్రీః

ఆహ్వాన్ తిరువడిక శేశరణమ్.

ఎ మ్మెరు మా నార్ తిరు వడిక శేశరణమ్.

తిరువాయ్ మొళి.—మూన్మామ్బత్తు-మూన్మాన్దిరువాయ్ మొళి ౧-పా-ఒట్టివిల్ కాలమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞః.

మూ.—ఒట్టివిల్ కాలమ్మెల్లాముడనాయ్మన్ని । వట్టువిలావడిమై శెయ్యవేణునామ్ ।

తెట్టికురలరువి త్తిరు వేజ్జడత్తు, ఎట్టిల్ కోళ్ । శోతియె నైత నైత నైక్కే॥౧॥.

ఆ.—(ఒట్టివిల్ కాలమ్) ఇప్పడి నిరవధిక సౌందర్యాధికల్యాణగుణవిశిష్టనాన తిరు వేజ్జడముడైయా నైక్కేణులభాత్త సజ్జీవనరా యననుడైయగుణజ్ఞతాల్ ౧*దాస్యముపాగతరాయరుద్దవాహ్వాన్, “తిరు వేజ్జడముడైయా నై భుజిక్క వేణుమ్” ఎత్తు తమ్ముడైయతిరువుళ్ళ త్తిరేకోలి; *

అతుక్కుత్తుజైయాక తమ్ముడైయ తిరువుళ్ళ త్తైయుమ్ తమ్ముడైయతిరువుళ్ళమ్మాలే భగవదేకభోగరాయరుప్పా రైయుజ్ఞుతిత్తు త్తిరు వేజ్జడముడైయా నైభుజిక్కవారుజ్ఞః; అన నైభుజిక్కైయావతు - అనన్దిరువడికలితే సర్వదేశసర్వకాల సర్వావస్థాచిత సర్వ శేషవృత్తియైయుమ్ పణ్ణు కైయెన్దితార్.

పన్నీ.—మూన్మాన్దిరువాయ్ మొళియిల్, ఇనర్ శేషత్వవిరోధియాన దేహసమ్మన్దాదికలైనివర్తిప్పిక్క వేణుమ్ ఎత్తు పేక్షిక్క, “నివృత్త విరోధికలైక్కొళ్ళుమ్ శేషవృత్తియైక్కొళ్ళుక్కైన్తోనామ్ సన్నిహితరాయల్ ము” ఎత్తు పెరియతిరుమలైయిల్ నిట్టిఱునిలైయై ప్రకాశిప్పిత్త వీశ్వరసుక్కు సర్వప్రకారశేషవృత్తియుమ్పణ్ణు కైయే శేషభూతసుక్కు స్వరూపమెత్తుఱునియిట్టు అతిలే వుద్యోగతైప్పణ్ణువతాక; కైబ్బర్యప్రతిసమ్మన్దియినుడైయ సర్వాధిక శేషిత్వ త్తైయుమ్, శేషియినుడైయ గుణవిగ్రహాదివైలక్షణ్యత్తైయుమ్, సర్వప్రకారవిలక్షణనుడైయ సూరి సేవ్యత్వత్తైయుమ్, ఇప్పడిసర్వాధికనుడైయ శీలాతిశయత్తైయుమ్, శీలవానుడైయభోగ్యత్తైయుమ్, భోగార్థమాన వాశ్రయణ సౌకర్యత్తైయుమ్, అనన్తనిట్టిఱు తిరుమలైతానే పరమసామ్యప్రదమెన్నుమిడత్తైయుమ్, అతుతనై యనుభవిక్క వే ప్రతిబద్ధకమ్ స్వయమేవనివృత్తమామెన్నుమత్తైయుమ్, అద్దదేశసమ్మన్దత్తాలే దేశికనాన వీశ్వరసుమనిష్ఠనివర్తకనానా నెన్నుమత్తైయుమ్, అనన్తదేశమాన తిరుమలైతానే పరమప్రాప్యమెన్నుమిడత్తైయు మరుళిచ్చెయ్తు, ఏవంవిధదేశవర్తియాన వీశ్వరస్వక్కుల్ కైబ్బర్యమే స్వరూపానురూపపురుషార్థమెన్నుద్యుక్త రాకితార్.

అన్య.—తెట్టికురల్ అరువి తిరు వేజ్జడత్తు, (౩) ఎట్టిల్ కోళ్ శోతి (౬) ఎన్దైత నైత నైక్కే నామ్ ఒట్టివిల్ (౯) కాలమ్మెల్లామ్ ఉడనాయ్ మన్ని (౧౨) వట్టువిలా అడిమై శెయ్యవేణుమ్. (౧౫)

పన్నీ.—ముతత్వాట్టిల్, సర్వాధిక శేషియాన తిరు వేజ్జడముడైయానుక్కు సర్వప్రకార విశిష్టమాన శేషవృత్తియైప్పణ్ణు వేణుమెత్తు స్వసమ్మన్దిజనజ్ఞతోడే యురుప్పట్టుప్పాకిత్తార్.

మహాద్వనియామ్మడిశబ్దిక్కిఱ, అరువియైయడైయ, తిరువేళ్ళడమాకిఱతిరుమలైయిల్ నిలైయారే, (3) అట్టకై, ఉడైలైన, తేజోమయవిగ్రహ తైయుడైయనాన, (౬) నమ్మడైయకులక్రమాగతనాననాథనుక్కు, అసాధారణశేషభూతరాననామ్, ఒట్టివిల్లాత, (౯) కాలమెల్లామ్, సర్వదేశ త్రిలుముడనాయ్, సర్వావస్థైయిలుమ్మిరియాతునిన్ఱు, (౧-౨) ఒన్ఱుమ్నఱువాతపడి, సర్వశేషవృత్తికలైయుమ్, పణ్ణవేణుమ్. (౧౫) శేషవృత్తియల్ నిత్యాపేక్షైయే చేతననుక్కు స్వరూపమెన్ఱుకరుత్తు. ఎట్టిల్ కొళ్ళోతియెన్ఱు - ౧ “అప్రమేయంహితతేజోయస్యసాజనకాత్తజా” ఎన్నికపడియే సాందర్యరూపైయాన లక్ష్మియొట్టై సమ్మనతైచ్చొల్లువారుముళర్. తెట్టిత్తల్ - ముట్టజుతల్. ౧.

అవతారిక.— శ్రియఃపత్సి సమిపించి సమాహితచిత్తులైన యాత్త్వొల్లు స్వరూపానురూపములైన సర్వవిధ కైంకర్యములను లభింపవలయునని యీతిరువాయ్ మొట్టియందు మనోరథించుచున్నారు.

అర్థము.— గంభీరముగశబ్దించుచున్న కొండవాగులుకల తిరువేళ్ళడమనియెడి (తిరుమలైయందు) (3) సాందర్యము కల తేజోమయవిగ్రహముకలవాడును (౬) పితృపితామహప్రపితామహులకునాథుడును నైనభగవంతునికి మనము విచ్చేదములేని (౯) కాలమంతయు నాశ్రయించి (సర్వావస్థలయందును) విశ్లేషింపకయుండియు (౧-౨) ఒకటియుతప్పకుండునట్లు కైంకర్యములను జేయవలయును. (౧౫)

ఈ.— ౨: “నిలైప్పెల్ నైన్ఱెన్ఱెమ్ వెల్ గుతునీడుయిర్” ఎన్ఱు - అపనైక్కిట్టిత్తమ్మడైయస్వరూపమ్మెల్ గువాతే, స్వరూపానురూపమాన వడిమైవెఱవేణుమెన్ఱు పాఠిక్కితారి తిరువాయ్ మొట్టియిల్.

ప్రకృతిసమ్మస్థతాలేవన్ద కరణసజ్జోచతైయనుసన్నిత్తు, నిన్ఱెత్తవకైకళెల్లామ్ పరిమాఱప్పెఱ్ఱామైయాలే నొన్ఱు, “అవన్ ముతలిలేళ్ళ తైత్తవిర్ తుత్తనై ౨ యనుభవిక్కైక్కులుచ్చాక అనేకముపాయజ్గళై ప్పార్ తువైత్తాన్, అవన్ నైత్తప్పినేన్, అవతారజ్గళై తప్పినేన్, అన్తరాత్త తయై తప్పినేన్, ఇప్పడియవన్ పార్ తువై త్తవళికళడై యత్తప్పిననాన్ ఇని, ‘కిట్టియనుభవిక్కై’ ఎన్ఱురుపారుభుణ్డో?, ఇట్టినేనైన్ఱో” ఎన్ఱునై రాశ్యత్తోడేముడియప్పక “వారిరాజ్జీర్!, నాముమక్కాకవన్ఱోతిరుమలై యిలేవన్దనిట్కిఱతు, ఉమ్మైచ్చుడమ్మోడే యనుభవిప్పిక్కైక్కాక ఇజ్జేవన్దనిన్ఱోమే, నీర్ పోయ్ క్కాణక్కడవకాట్టియైనామి జ్జేవన్ద కాట్టినోమే, ఇనిత్తానుమక్కిచ్చుడమ్మనమ్మోట్టై

జీ-అ.— ఒట్టివిల్ కాలప్పివేళే, సజ్జిహసజ్జతి (నిలైప్పెల్ శ్రిత్యాది). స్వరూపమ్మెల్ గువాతే - శేషత్వివిశిష్టస్వరూపధారణానస్తరమిత్యర్థః,

వృత్తానువాదపూర్వకమాక విస్తరసజ్జతి (ప్రకృతిసమ్మస్థత్యాది). అనేకముపాయజ్గళైన్ఱుతునైన్ఱెక్కాట్టుకితార్ (అవతారజ్గళై యిత్యాది). ఇతు - కీట్టిల్ తిరువాయ్ మొట్టియిల్ ద్వితీయతృతీయగాథాప్రమేయమ్. అన్తరాత్తతై - చతుర్థగాథాప్రమేయమ్. (ఇనిక్కిట్టి యిత్యాది). నవమగాథాప్రమేయమ్. పోయ్ - దేశవిశేష త్తిలేపోయ్. విరోధియుమన్ఱెన్ఱుతు - 3 * ముడియానేయిఱ్ఱరణజ్గళాకైయారే.

అ-అ-వి.— (అనేకముపాయజ్గళై ప్పార్ తువైత్తానితి) ౪ “పొల్లావాక్కైయిన్ పుణర్విన్ఱెయఱుక్కులతా” ఇత్యాదికంహృదినిధాయాహ (ఇనిత్తాను మక్కిచ్చుడమ్మిత్యాది) ౫ “గాత్రిళ్ళొకాభికర్పితైః । సంస్పృశేయమ్” ఇతిపత్. — ౬ “ఎన్ మనత్తినై నీశిద్దామత్పయ్యాయ్” ౭ “నెజ్జే-ఎజ్జాన్ఱు - మేవుతుమ్” ఇత్యేతచ్చుహృదినిధాయాహ (కరణసజ్జోచానుసన్ధానతాలేయితి). కరణమ్ - విగ్రహోవా. — ౮ “పావియేన్ పలకాలమ్ వట్టిత్తత్తలమరుకిన్ఱే” ఇత్యత - అసహాయతాప్రయుక్తవివాదస్సూచ్యతే, “(పావియేన్) ఒరువాత్తికిపరిసరత్తిలేయిరున్దతాన్ కూప్పిడప్పెల్ నైన్” ఇతిహితత్రభావోఽభిహితః; తద్ధృదినిధాయాహ (అవర్కకుమ్నన్దితి). ధర్మయ్యైన్ఱెయ్ కైయారేయెన్ఱుతుక్కు

ఈ.-యనుభవత్తుక్కువిరోధియుమన్దుకాణమ్; నీర్ తామ్ కరణసజ్జో-చానుసన్ధానతా లేనోపుపడుకిటీరాకిల్, ము
తలిలేయితిల్లా తారుమ్ నమ్మెయనుభవిక్కు మ్బాతుపడుమ్బాడితు కాణమ్; అపర్ కళుమ్ వన్దునుభవిక్కిటవిడక్లాణ
మివ్విడమ్, ఆనపిన్దు నీరుమివ్వుడమ్బాడేనినై త్తవడిమైక శెల్లామ్ శెయ్యుమ్” ఎన్దు తా తిరుమలై యిలేనన్దు నిట్కి
జనిలైయైక్కాట్టి సమాధానమ్బుణ్ణసమాహితం; “ధర్మి యొట్టేయొకై యాలే విషయమెట్టు మొక్క పూర్ణమా
నపిన్దు, ఒరుదేశవిశేష త్తిలేపోనాల్ శెయ్యక్కడవడిమైక శెల్లామ్ ఇన్నిల త్తిలేశెయ్యలామ్బడి కీ-డాకక్కుతై
యన్ శీరున్దు తాకిల్; నమక్కు త్తానివ్వుడమ్బువిరోధియాకై యుమన్దు కే అడిమైశెయ్ కైక్కు ప్పాజ్గాయిరున్దు తే
యాకిల్; ఇనిత్తానమ్బుప్పోనాలుమ్ గాపోళ్ళు తే సర్వాన్మామా” ఎన్నిటపడియే గుణానుభవమితే పణ్ణుకిటతు, అన్దు
శీలాదిగుణజ్జో తా స్పష్టమాయరుక్కిటతు మిజ్జేయాకిల్; ఇనియజ్జుళ్ళారుమ్ వన్దుమైశెయ్ కిటతుమిజ్జేయాకిల్
నాముమజ్జేపోయ్ ప్పక్కడిమైశెయ్ వోమ్” ఎన్దుకొణ్ణ, పశియుమున్దుయ్ కైయిలే శోటుమున్దుయ్ కుమవన్
నీరుమ్ నిత్తిలుజ్జణ్ణాలున్దు ప్పారిక్కుమాప్పోలే ఇచరుమడిమైశెయ్య ప్పారిక్కితార్. ఇవిషయ త్తిలిడిమైశెయ్యవో
రుప్పడువార్ క్కెల్లాముళ్ళతోన్దు యిన్దు మున్నే పారిత్తుక్కొణ్ణియుమతు, ౨ “అహంసర్వంకరిష్యామి” ఎన్దు తే
ఇతై య పెరుమాళ్ పడి. భోజనపరనాయరుక్కుమవన్ ఊణధ్యాయమ్బడిక్కుమాప్పోలే యిరుప్పతోన్దు యిన్దు
ఇవరుడై య కైజ్జుర్యమనోరథమ్.

*

జీ-అ.-౩ “శిన్దుపూమక్కిము” ఎన్దు తైప్పర్ (మతలిలేయితిల్లా తారుమిత్తాది). ఇతిల్లాతార్-కరణసజ్జో-చమిల్లాతార్. నిత్యసూరికళు మెన్దు
పడి. సమాహితరాయెన్దు - “ఉయిర్ - నీడు - పెన్దు” ఎన్దు తైప్పర్. కైజ్జుర్యవిషయమ్ పూర్ణనాన పరమపదనాథనాకవేన్దా
వోశెన్దు (ధర్మి యొట్టేయిత్తాది). ౩ “అన్దుమిల్ పుకల్” ఎన్దు తైప్పర్ (అన్దుశీలాదిగుణజ్జోత్తాది). ౩ “వానవర్ వానవర్ కొనొడుమ్”
ఎన్దు తైప్పర్ (అజ్జుళ్ళారుమిత్తాది). (నీరుమ్ నిత్తిలుమకజ్జాతిలి) దార్వాన్ది “తెట్టికురలరువి” ౪ “తెన్ణిత్తుచ్చునైన్” ౫ “మొయ్
త్తశోలై” ఇత్తాది ద్రష్టవ్యమ్. పారిక్కిటతే, అడిమైశెయ్యవోన్దు తోవెన్దు (ఇవిషయ త్తిలిత్తాది). అతేజ్జేన్దు మెన్దు (అహంసర్వమి
త్తాది). ౬ * ముడిచోయిలే - ఉక్కుక్క-లేకడలైయళక్కవాన్దా తాప్పోలే అక్కురుడైయ సాన్దర్యాదికతై పరిచ్చేది త్తనుభవిక్కు వోన్దా
మైయాలే విషణ్ణరాయితుక్కుడిప్రకృతిసమ్బంధనిబన్ధమాన కరణసజ్జో-చమెన్దు ఎన్దు డియిలేశిలకూట్టియరుళిచ్చెయ్ వర్.

*

అ అ-వి.—పరమపదనాథనుమ్ తిరువేళ్ళడముడైయాను మొన్దుకరుత్తు. (కు తైయన్ శీరున్దు తాకిల్) “వేళ్ళడతైట్టిరా కొళ్ళోళోతి” ఎన్దు యాలే-
కు తైయన్ శీరున్దు సిద్ధమ్. (సోళ్ళు తిత్తాది) తిరట్టిలే, బ్రహ్మవిత్ - పరమాప్పోటి, పృథ్వీగుహాయానిహితంయోవేద, సుపరమేవో
మన్ - పరమవోయ్ త్తిలెన్దు పడి. (ఇనిత్తానమ్బుప్పోనాలుమ్) ఇతివాక్యే - సాకలేయనానుభవాసామర్థ్యం విషయస్వభావాత్తత్తాపిసమానమిగ
ర్భితమ్. తతోప్యత్తాధిక్యందర్భయతి (అన్దువత్తాది). నిత్యవిభూతాసర్వేషాం పరమసామ్యపన్నత్వాత్, తత్ర ౭ “కానముమ్ వానర
ముమ్ వేడుముడై వేళ్ళడమ్” ఇతిసర్వసమాశ్రయణీయత్యేనవర్తమానత్వాచ్చుశీలాదిగుణా అత్రైవస్సుటా ఇతిభావః.—అదరాతిశయత్తా
పారిక్కుమతుక్కు తాకికదృష్టాన్తముమరుళిచ్చెయ్ కితార్ (భోజనపరనాయరుక్కుమవనితి). ఊణధ్యాయమ్ - భోజనవిషయవార్తామలా.
ఇవిషయ త్తిలే, “ఒరుబ్రాహ్మణ్యైయెరువన్ శ్రాద్ధత్తుక్కున్దు ప్పొన్దువతాకప్పోయ్, అవనైగృహ త్తిల్ కాణామైయాలే అవన్దుడైయ ప్రీయోడే
ల్లివైత్తుప్పోనాన్, అవను త్తే భర్తావోడేయెట్టు వేళ్ళామల్ భోజనవేళైయిలేనొన్నాల్; అవన్దుప్రీయైప్రహరిత్తాన్; “ఏట్టు వే
ళ్ళామల్ భోజనవేళైయిలేనొన్దుకితాయ్, ఇని మేల్ మనోరథక్కువవసరమెజ్జే, భుజిక్కువవసరమెజ్జే, ఎన్దానామ్, అప్పడిప్పోలే” ఎన్దు,
నాయనానైయక్కార్ క నైయెయమరుళిచ్చెయ్ వర్.

*

ఈ.— ముతత్పాట్టల్ - తిరువేజ్గడముడై యా తిరువడికలిలే సర్వదేశసర్వ కాలసర్వావస్థైకలిలుమెల్లా వడిమైకళుమ్ శెయ్యవేణుమెన్నితార్.

(ఒట్టివిల్ కాలమెల్లామ్) ముడివిల్లాతకాలమెల్లామ్. అనన్తమానకాలమెల్లామెన్త పడి. “ఒట్టివిల్ కాలమెల్లా మెన్త - కీర్తేకట్టిన్దకాల తైయుజ్జాట్టి యడిమైశెయ్యప్పాకి-తార్” ఎన్జిజ్జనే అతిప్రసజ్గమ్ శొల్లువారుముణ్ణు. అతాకిటతు - “కీర్తేకట్టిన్దకాల తైమ్మిచ్చు” ఎన్జొరుపారుల్లెయితే. ౧ “నోపజనంస్తరక్” ఎన్జిటపడియే - కీర్తేకట్టిన్దకాల తిలిళిపు నెళ్ళిప్పడాతపడి ముట్టిక్కైయేయితేయుళ్ళు; ౨ “నమేదుఃఖమ్” ఇత్యాది; ఆకై యాలే యినిమే లుళ్ళకాలమెల్లామెన్త పడి. (ఉడనాయ్) కాలమెల్లామ్ వేణ్డినవోపాతి దేశానుబన్ధముమవేక్షితమాయిరుక్కిటతు కాణుమివర్క్కు. ఇతై య పెరుమాళ్, పడైవీట్టిలుమడిమై శెయ్ తు వనవాస త్తిలుమడిమై శెయ్ తాహ్ పోలే. (మన్ని) సర్వేశ్వరనుమ్ పితాట్టియుమాయ్ త్తిరైయైవిళైత్తుక్కొణ్డిరున్దాలమ్, పడిక్కమ్ కుత్తువిళక్కు-హ్ పోలే అవ్వళవిలు మ్నిన్త అన్తరేజ్గమానవృత్తికళై ప్పణ్ణవేణుమ్. ఇతాల్ - సర్వావస్థైకతై యమ్ నిన్జైక్కిటతు. 3 [రమమాణావనే త్రయః] ఎన్జిక్కడవతితే - ఇరువరుక్కుణ్ణానవనుభవ త్తిలే మూవరైచ్చొల్లుకిటతితే, అవ్విరువర్క్కుమ్ పరస్ప రసంస్తేషతాల్ పిటక్కుమ్ రసమచ్చేర్ త్తియైక్కణ్ణవనుక్కుమ్ పిటక్కైయాలే.

జీ-ఆ.— ముతత్పాట్ట. (ఒట్టివిల్ త్యాది). ఉత్తరార్ధతైయుమ్, పూర్వార్ధతైయుమ్ కటాక్షి త్తవతారికై (తిరువేజ్గడముడై యా నిత్యాది).

అనన్తమానవెన్తతు - ౪ “నాన్తోస్యద్విజవిద్యతే” ఎన్జిత్తైప్పల్. కాలత్రయమెల్లామెన్తర్థాన్తరమ్ (ఒట్టివిల్ కాలమెల్లా మెన్త కీర్తే కట్టిన్దవిత్యాది). అభినివేశాతికయమై తైచ్చొల్లువిక్కాతెన్త త్తిప్రసజ్గవాదికళుక్కు క్కరుత్తు. ఇతుకతిప్రసజ్గమోవెన్త (అతాకిటతిత్యాది). ఇవరిప్పడియతిప్రసజ్గమాకవవేక్షితాల్ సర్వావేక్షితప్రదాన సర్వేశ్వరక్ సమాధానమ్బుణ్ణుమ్ ప్రకారమేతెన్త (నోపజనమిత్యాది). “నోప జనంస్తరన్నిదంశరీరమ్” ఇతిహాన్తోగ్యే. జనసమీపేవిద్యమానమిదంశరీరన్తరన్నిత్యర్థః. పోనకాలతైమిట్రాన్జామైక్కు-సంవాదమ్ (నమే దుఃఖమిత్యాది). కాలమ్ సావధియాకిల్ కాలసమ్బున్దియాకప్రార్థిక్కిట కై జ్జర్మముమ్ సావధియామితే, అప్పడియన్తి క్కై కాలమ్ నిరవధి యాకప్పేల్లోమితైయెన్త హర్షతై (ఒట్టివిల్ కాలమెన్తితార్). ఎన్జిక్కరుత్తు. ఆకైయాలే-అతిప్రసజ్గమ్ శొల్లుమవర్ కళుక్కుమ్ కరు త్తితువా కైయాలే. “కాలమెల్లామ్” ఎన్జాట్టోరాహో, “ఉడనాయ్” ఎన్జి-దేశానుబన్ధముమ్ వేణుమోవెన్త (కాలమెల్లామిత్యాది). దేశానుబన్ధః- సర్వదేశసమ్బున్ధః. ఇప్పడి సర్వదేశ త్తిలుమడిమై శెయ్ నారుణ్ణోవెన్త (ఇతైయ పెరుమాళిత్యాది). ఇన్జిహ్ తు “మన్ని” ఎన్జివిశేషియామైక్కు భావమ్ (సర్వేశ్వరనుమిత్యాది). అవ్వళవిలు మెన్తిటచళబ్దతై - అస్థానాదికలిలపథానదత్తై సముచ్చయిక్కిటతు. (నిన్త) తత్తదవస్థాను గుణశరీరపరిగ్రహమ్బుణ్ణిన్త. ఫలితమ్ (ఇతైలిత్యాది). ఇప్పడిప్రార్థిక్కైక్కు-కై జ్జర్మమ్ సుఖరూపమాయిరుక్కు-మోవెన్త (రమమాణా ఇత్యాది). ఇతుక్కర్థమ్ (ఇరువరుక్కిత్యాది).

ఆ-ఆ-వి.— “ఒట్టివిల్ కాలమెల్లామ్” ఎన్జితు - ముడివిల్లాతకాలమెల్లామెన్తతల్; ఇతైయరుళిచ్చెయ్ కిటార్ (ముడివిల్లాతకాల మెల్లామిత్యాది).— (కట్టిన్దకాల తిలిళిపు నెళ్ళిప్పడాతపడియితి) అత్ర, ౫ “తయోర్యథాప్రార్థితమిన్ద్రియాధానా సేదుషోస్సద్ద సుచిత్ర వత్సు । ప్రాప్తానిదుఃఖాన్యసిదణ్ణకేషుసంజ్ఞిన్త యమానానిసుఖీబభూవుః ఇతిశ్లోకంవదన్తి. ౬ “పలుతేపలపకలుమ్” ఇతిప్రకారేణాగామి వ్యసనమ్ ౭ “అరక్కియైమాక్కిర్ న్దాయైడియేనడైన్దే-ముతప్పన్తమే” ఇతిప్రకారేణ ఛాదయతీత్యర్థః. ౮ తావన్తాత్రన్త, పూర్వవృత్త స్యాపిభగవల్లిలాన్తర్గతత్వానుసంధానాత్తదపి భోగాయైవభవతీత్యతోపపాదకః - “తయోర్యథాప్రార్థితమ్” ఇతిశ్లోకః. — పడిక్కమ్- తిరుప్పడిక్కమ్. కుత్తువిళక్కు - దీపస్తమ్బమ్. — (ఇతైలిత్యాది) అతావతు - ౯ “యావజ్జీవమగ్నిహోత్రంజుహుయాత్” ఎన్జాల్ - “సాయంప్రాతః” ఎన్జి తే, అప్పడికాలనియతియి తైయెన్త కరుత్తు. — శేర్ త్తియిలే శెయ్ కిటపడిమైభోగ్యమాకిటపడిక్కు-ప్రమాణమ్ (రమమా

ఈ. — (ఒట్టివిల్ కాలమి త్యాది) సర్వ కాల త్రైయుమ్ సర్వదేశ త్రైయుమ్ సర్వావస్థైయుమ్ ని నై క్కిలుతు. ఆత్మార్ తిరువరక్కప్పెరుమాళతైయర్ ఇ త్తిరువాయ్ మొట్టిపాడప్పక్కల్, “ఒట్టివిల్ కాలమెల్లామ్, కాలమెల్లామ్, కాలమెల్లామ్,” ఎన్జిజ్జనే నెడుమ్మా తెల్లామ్బాడి, మేల్ పోకమాట్టాతే అవ్వళవి లేతలై క్కట్టిప్పోవరామ్. (వల్లువిలావడిమై శెయ్య వేణుమ్) అడిమైయిలొస్తు మొరునర్ కున్ కూలుకొడుక్కవొణ్ణా తాయ్ న్దు. ఎల్లావడిమైయుమ్ నా శెయ్య వేణుమ్ - ఇతై య పెరుమాళ్, పిరియాతేకాట్టి లేయుజ్జాడప్పొన్దు శెయ్ తవడిమైకళుమ్ శెయ్య వేణుమ్; శ్రీభరతాత్మార్, పడై పీట్టిలేపిరిన్దిరున్దు శెయ్ త వడిమైకళుమ్ శెయ్య వేణుమ్. శ్రీభరతాత్మార్ నై కై కేయి, ౧ “రాజక్” ఎన్న, అప్పొత్తన్ద సావత్తన్ద్రై మొబ్బులుక్కమాట్టామే పడుకులై ప్పట్టాప్పోలే ౨ “విలలాప “ఎన్దు కూప్పిట్టానితే; పారతన్ద్రైరసమటివార్ కున్ “సావత్తన్ద్రైమనర్థమ్” ఎన్దు తోన్దుమిత్తే.

3 [ఏభిశ్చసచివై సార్థమ్] తన్ని త్కాట్టిలుమ్ కణ్ కుట్టి పుడై యారి త్తనై పేరుణ్డాయ్ న్దు - తన్నోడొ త్త వాన్ ద్రామైయుడైయారనే కరై కూట్టికొణ్ణుపోన్దా. ఎనక్కన్తో “ఇవన్ తమ్బి” ఎన్దు సావత్తన్ద్రైమన్బణ్ణి అవర్ కుక్కణ్ణిక్కిలావతు, ఇవర్ కళుక్కుచ్చొల్లిన్దు చెయ్య వేణుమే - ఇవర్ కళ తాజ్జళేకార్యతైచిచారి త్తలుతియిట్టు, “నీరిప్పడి శెయ్యుమ్” ఎన్దు వర్ కళేవినాల్ అప్పడి శెయ్య వేణునరుమితేయవర్ కున్. అవరుడై య

జీ.అ. — “విస్తరస్యచసర్వోహం” ఇతి న్యాయేన శ్రోతృబుద్ధిసమాధానార్థమ్ పునర్నిష్కృప్తమర్థమాహ (సర్వకాల త్రైయుమి త్యాది). “ఒట్టి విల్లాతకాలమెల్లామ్ సర్వదేశ త్రిలుముననాయ్ సర్వావస్థైయులుమ్ పిరియాతునిన్దు” ఎన్దురైయిలర్థమ్. ఆత్మార్ క్కితిలాడుకొణ్ణైక్కర్యాభినికే శమ్ నిరవధికమై నైక్కైతిహ్యమ్ (ఆత్మార్ తిరువరక్కప్పెరుమాళతైయర్ త్యాది). అతావతు - ౫ “నన్దస్యదిత ఆదిత్యే” ఇత్యాదిప్పడియే ప్రాప్తవిషయవిముఖమాన వివిభూతియిలే సర్వకాలాదివికృతైక్కర్యతై ప్రాప్తవిషయ త్రిలిపర్ పారిప్పతే! యెన్బిడుపడానిచ్చురెన్ద పడి. (వల్లువిలావడిమై) ఒన్దుమ్నూ వాతపడియెల్లావడి మైకలై యుమ్. వల్లువుతల్ - వల్లువుతల్. “వల్లువిలా” ఎన్దు తుక్కువాసనై (అడిమైయి లి త్యాది). ఫలితార్థమ్ (ఎల్లావడిమైయుమి త్యాది). పూర్వవాక్యవివరణమ్. (ఇతైయ పెరుమాళి త్యాది). పిరిన్దిరున్దు శెయ్ తవడిమైకళుమ్ పిరి యాతే యిరున్దు శెయ్య వేణు మెన్దు పడి. ౬ “సర్వంపరవశం దుఃఖమ్” ౭ “సేవాశ్చవృత్తిః” ఎన్దు - దాస్యమ్ దుఃఖరూపమాయన్తోవిరుప్ప శెన్న; ప్రాప్తవిషయకైక్కర్యమ్ ప్రార్థ్య మెన్ది తార్ (కై కేయి త్యాది). పడుకులైప్పడుకై - కులైయిలే పట్టువిట్టుకై. కులై - హృదయప్రదేశమ్. * పడు కొలై - ఘోరమానహింసై. రాజ్యత్తిలే యిరుక్కున్నొన్నాల్, పడుకులైప్పట్టాప్పోలే కూప్పిడ వేణుమోవెన్న (పారతన్ద్రైరసమి త్యాది). ఆక, దాస్యరసజ్ఞర్ కున్ సావత్తన్ద్రైమనహ్యమెన్దు పడి.

కైక్కర్యమ్ ప్రార్థ్య మెన్దుకు సువాదమ్ (ఏభిశ్చే త్యాది). “ఏభిః” ఎన్దు తు - సచివశేషణమన్దు, ఏభిశ్చసచివై శ్చ ఎన్దు భిన్న విశేష్య మాక్కి, ఏభిః ఎన్దు తుక్కర్థమ్ (తన్ని త్కాట్టిలుమి త్యాది). అతావతు - రథగజతురగపదాతికలైచ్చొల్లుకొణ్ణు. కణ్ కుట్టివు - దైన్యమ్. వివర ణమ్ (తన్నోడొ త్తవి త్యాది). “సచివై” ఎన్దు తుక్కు - భావమ్ (ఎనక్కన్తో వి త్యాది). కణ్ణిక్కిలావతు - దయైపణ్ణా తొట్టియలావతు. వివరణమ్ (ఇవర్ కళ తాజ్జళేయి త్యాది). సింహావలొకనన్యాయేన పునశ్చ “ఏభిశ్చ” ఇత్యాదిక్కుశజ్జా - పూర్వకంభావమాహ (అవరుడైయ వి త్యాది).

ఆ.అ.వి. — జా ఇ త్యాది. — (ఆచ్చేర్ త్తియైక్కణ్ణవనుక్కుమితి) తదుభయానుభవజనితప్రీతికారితకైక్కర్యకర్తరిత్యర్థః. శేషత్వపారతన్ద్రై యజ్ఞానవతామనుభవస్య కైక్కర్యా నర్గతతయావినానవస్థానాత్. — ౮ “అహంసర్వంకరిష్యామి” ఇతి ప్రార్థనాయాః ప్రాయికత్వాభిప్రాయే జాపి నిర్వాహస్సాన్యదితి, “వల్లువిలావడిమై” ఇతివ్యతిరేకముఖేనోక్తమ్. — విలలాపఎన్దు తు - “విలలాప” ఎన్దు మహర్షి యుష్మదేధనామృడియై న్దు పడి. — లోకేకస్యాపి సావత్తన్ద్రై మనహ్యంభవతికిమిత్యత్రాహ (పారతన్ద్రై రసమటివార్ క్కితి). — శ్రీభరతాత్మార్ పారతన్ద్రై రస మటివరైక్కెన్దునియామకమ్ (ఏభిశ్చే త్యాది). — “ఒరువనోడే శెల్లి” ఇతి దమిడోక్తమార్గంవా, ౯ “సహాయుక్తే ప్రధానే” ఇత్యత్ర - సహాయుక్తై, ప్రధాన ఇతి నిర్వాహ న్దరంవా హృదినిధాయాహ (తన్ని త్కాట్టిలుమితి). అనేనవాక్యేన - ప్రాణిభిస్సహగమనహేతురవ్యతే. — అవర్ కళుక్కుచ్చొల్లిన్దు చెయ్య వేణుమేయెన్దు వివత్తిలే - ౧౦ “తథాశుజానన్తమ్” ఎన్దు తైయరుళిచ్చెయ్ వర్. — (కరుత్తెన్నెన్ది లితి) కింప్ర

౧||రా-అ-౨౨-౨౪.

౨||రా-అ-౨౨-౧౮.

౩||రా-అ-౧౦౧-౧౨.

౪||

౫||రా-అ-౧౦౫-౨౪.

౬||మ-స్త్వ-౪-౧౬౦. ౭||మ-స్త్వ-౪-౬. ౮||రా-అ-౩౧-౨౫. ౯||పా-వ్యా-అ-౨-పా-౩-సూ ౧౯. ౧౦||స్తా-౪. * ఇతుపాతాన్తరమ్.

ఈ.-వ్యతిరేక త్రిల్ తనకు జ్ఞానవాల్ గ్రామైయె యజీవిక-హ్నికితానాకిల్ తనియేపోయజీవిక-పుమామితే,
ఇవర్ కళై యెల్లామ్ తిరట్టిక్కొణ్ణుపోనతుక్కు-కురు తై న్నిన్నిల్; నమ్మెరునర్ ముకత్తుక్కణ్ణీర్ కణ్ణాల్ పొలుక్కు
మాట్టాతవర్, తమ్మెప్పిరిద్దపిరిపు పొలుక్కుమాట్టా తే కణ్ణజ్జణ్ణీరుమా యిరుప్పారి త్తనై పేరై క్కణ్ణాల్ మీళారో
వెన్నుమ్ కరుత్తాలే. పూశలుక్కుహ్ని వారైహ్నిలే యానై కులిరైయకప్పడక్కొణ్ణుపోకితానితే అవల్ ముక్కుమవ్వా
న్ గ్రామైయుణ్ణాకై యాలే. ౧[శిరసాయాచితః] ఎన్ పేల్ ముక్కు త్తామపేక్షిత్తు త్తరుమవర్, నా నెన్టలైయాలే యిర
న్దాల్ మలుప్పరో?, [మయా] అత్తలై యిత్తలైయానాల్ శెయ్యుతోచ్చివరో?. [భాతుః] ౨. "భన్త సాత్కురుతాంశి
భి" ఎన్నుమ్బడి, తమ్పిన్ పిఱన్దపనల్లేనోనాన్.

ఎత్తమ్మిమార్ కుతవాత ఎన్నుడైమై యై అగ్ని కు విరుద్ధి ట్టే నెన్టానితో. ౨ “యద్వి నా” ఇ త్యాది. ౧ [శిష్యస్య] భాతావాకక్కుఁటుకొండుముడిశూడియగుక్కుమవనోనా. అ శేషరహస్యమును తమ్మోడేయన్తో వధిక రి త్తతు. [దాసస్య] శిష్యనాయక్రయవిక్రయార్హనన్తి క్కేయిరుద్దేనో! ఆనపిన్ను నానవేక్షి త్తకారియ త్తైమటుప్పరో? ఇతితో కై జగర్వత్తిల్. చాపలముడైయూరిరుక్కుప్పడి. (వఘునిలావడిమై) ఓరడిమైకుజైయిలుముణ్ణతురుక్కాట్టా తాయిల్ శ్రివర్ కు. (శెయ్య) మున్నుముణ్ణతోయి కై జగర్వమనోరథమ్, ఇప్పొత్తిచ్చళవాల్ పోరాతు, అనుష్ఠానపర్య న్తమాక వేణుమ్. (అడిమై శెయ్య వేణుమ్) కై జగర్వమనోరథ మేపిడిత్తు ఉద్దేశ్యమాయిరుక్కిఁట తాయిల్ శ్రివర్ కు.

జీ-ఆ.-ఇవర్ కశైయెల్లామ్-పొరజనజ్జశైయెల్లామ్. అవర్ బుక్కుమవ్వావ్, గొ మైయుజ్జా కైయా లేయెష్ట విష త్తిలే-3 “పుత్రం ప్రథమజం లభ్యాజననీ నాభ్యనన్దత” ౪ “మమత్వకావనిపుత్తస్య ప్రాప ర్తన్తరని” ౫ “వ్యసృజన్మజ్జాన్నా గాః” ఇత్యనుసంధేయమ్. (భస్తసాత్కురుతాంశిఖినిన్ను మ్మడి) ఎష్ట పెరుమాళ్ శొల్లుమ్బడియిత్యర్థః. పూర్వమ్, “ఎనక్కన్తోవివత్తమ్మయెష్ట ఇత్యాదివాక్యే-లోకసామాన్యేనోక్తమ్, అత్రతురామా భిప్రాయోహోచ్యతే (భస్తసాదిత్యాని).

శ్లోకత్తుక్కు-భావమ్ (ఎత్తప్పిమార్క్కిత్యాది). “భస్మసాత్” ఇత్యాదిశ్లోకత్తుక్కుడి (యద్వినేత్యాది). కూటుకొడుక్కవాణ్ణా తెస్తు
కీర్తనోన్నతైవ్యతిరేకముఖేన దృఢీకరిక్కితార్ (ఓరడిమైయిత్యాది). మున్నుముడ్డితే యెన్వతు:- “తొమ్మిది నైననె” “అయర్ ప్పిలనల్లు
వత్” “తనక్కేయాక” ఇత్యాదియై ప్పల్లు అడిమై శెయ్తుమెన్నా తే, “అడిమై శెయ్యవేణ్డుమ్” ఎన్వతుక్కు భావమ్ (కైబ్బర్యమ
నోరభమేపిడిత్తిత్యాది). మనోరభమే పిడిత్తుద్దేశ్యమాకైక్కుడిప్రాప్తవైలక్షణ్యమైస్తు వివక్షిత్తు, తత్ప్రతికొటియాన వితరపురుషార్థత్వైదోష

అ-అ-వి.-యోజనముద్దిశై న్నితైస్సహగచ్ఛతీతిశక్తి తురభిప్రాయః. అలోనపానరు క్త్యహోషః. పాణినాంసర్వేషామపి రామవిరహాక్లేశోఽస్తికిమి
త్యత్రాహ(పూశలుక్కుపోవచ్చువాడెప్పుడేయితి). — ౪. “మమత్వశ్వానివృత్తస్యనప్రావర్తనస్సర్వని | ఉష్ణమశ్రువిముఞ్చన్తోరామేసంప్రసిక్తేన
నమ్”౫ “వ్యసృజన్సుబభాన్నాగాఃగావోవత్సాన్నపాయయన్ ౧ పక్షిణోపిప్రయాచస్తేసర్వభూతానుకమ్పినమ్” ఇత్యాద్యనుసంధేయమ్. —
కూటుకొడ్డు - భాగతైగ్రహిత్తు. (అశేషరహస్యముమితి) లక్ష్మ్యాద్యయోపదేశవత్ నిత్యనూరిత్యేనావస్థానదశాయామేవ భగవతామ
స్త్రోపదేశఃకృతఇతితదవలమౌచ్ఛ్యచ్యతేవా, అవతారదశాయామపి రామేణమస్త్రోపదేశఃకృతఇతి తదవలమౌచ్ఛ్యచ్యతేవా. (శిష్యనాయితి)
శిష్యస్యవిద్యాధిగమనస్తరమ్, ౯ “నివేశేహిపృత్యేనైయమికానిశ్రూయస్తే ” ఇతినాయేన స్వవర్తస్వాశ్రమోచితకర్తానుష్ఠానార్థంస్వగృహం
ప్రతినివృత్తిరస్తీతిభాషః.(ఇతితేయిత్యాది). పెరుమాళ్ తిరువభిషేకశ్లోకైరుభి, తాచామరవ్యజనహస్తనాయ్అడిమై శెయ్కైక్కితేయవన్నడు
కితానెస్తుకరుత్తు. ఆక, శ్రీభరతాశ్వానిత్యాదియల్-సావిత్రస్త్రీయమనర్థమెన్నుమత్తెయుమ్, పారశస్త్రీయమే స్వరూపమెన్నుమత్తెయుమ్,
రసాబ్జిజ్ఞరాన శ్రీభరతాశ్వాన్ కైబ్బుర్యతై ప్రాథితాప్వితే యివరుమ్ ప్రాథిక్కు మ్మడుమెన్దతాయ్దు. — విశ్వరూపిషుపురు

ନାମ-ଅ-ନମ୍ବ.

அரு.அ.எ2.5.

५॥३-७-४२-११.

୧୧୦-୦.

3118-6-85-24.

213-70.

४।०-७-५६-०.

७॥८६-४.

FI

ఈ.—“ తుద్రవిషయానుభవమ్బుణ్ణ వేణుమ్ ” ఎన్టుపుక్కాల్, ఇరణ్ణుతలై కుమ్మొక్కర సమానభోగత్తుక్కు ఒరు తలైయిలే ద్రవ్యతైనియమిత్తు, భోగకాలమ్ వరుమళవుమ్ లీలైయా లేపోతుపోక్కి భోగకాలమ్ వందవాతే పుట ప్పడ తల్లివిడువర్ కళి; ఇని “స్వర్గానుభవమ్ పుణ్ణ వేణుమ్” ఎన్టు పుక్కాల్, ౧, స్వర్గేపితభీతస్య క్షయిష్టోర్నా స్తి నిర్వృతిః” ఎన్నిటపడియే; అరు కేళిలర్ నరకానుభవమ్బుణ్ణ కాణ్డైయా లే యిరున్దనుభవిక్కిటవితుతాను ముణ్ణ తురుక్కాట్టాతపడియాయరుక్కుమ్; ఇనిత్తానవ్విరుప్పక్కడియాన పుణ్యమానతు శాలిలెడు త్తనీర్ పోలే క్షయి త్తవాతే “ భృంస” ఎన్టు ముకమ్ కీర్త్తి ప్పడ తల్లివువర్ కళి; ఇప్పడిస్వరూపత్తుక్కననురూపమాయ్ అహజ్కారమ మకారజ్యోతియాక వరుమివ్వసుభ వజ్జళి పోలన్తి క్కే, స్వరూపత్తోడే శేర్ న్దతుమాయ్, అడిమైకొళ్ళుకిటవనుమ్ ని త్యనాయ్, అడిమైశెయ్ కిటవనుమ్ నిత్యనాయ్, కాలముమ్ నిత్యమాయ్, దేశముమ్ నిత్యమాయ్, ఒరు కాలముమ్ మీళ వేణ్ణాతపడి అవునరావృత్తిలక్షణమోక్షమాయ్, తుద్రవిషయానుభవమ్బొలే దుఃఖమిశ్రమాయరుక్కై యన్తి క్కే నిరతిశయసుఖమాయరుప్పత్తోన్తి తేయితు. (నామ్) తమ్ తిరువుళ్ళతైయుజ్జూట్టి - నామెన్దితారాతల్; అన్తి క్కే, ౨* కేశవన్ద మర్ కుప్పిన్బ ఇవర్ తామ్ తనియరల్లామైయా లే, తిరువుళ్ళమ్బొలే యరుక్కుమ్ శ్రీవైష్ణ వర్ కళై యుమ్ కూట్టికొణ్డు - నామెన్దితారాతల్.

జీ.అ.—ప్రదర్శనపూర్వకమాకప్రాప్త్యవైలక్షణ్యతైదర్శిప్పిక్కితార్ (తుద్రేత్తాదినా). ఇనిస్వర్గానుభవమ్బుణ్ణ వేణు మెన్టుపుక్కాల్ ఎన్దనన న్దరమ్- (అరుకేళిలర్ నరకానుభవమ్) ఇత్తాదియైయనుసన్దిత్తు, (ఇనిత్తా) ఎన్దనన న్దరమ్ (స్వర్గేపితభీతస్య క్షయిష్టోర్నా స్తి నిర్వృతిః ఎన్నిటపడి యే) ఎన్ద నుసన్ది తనన న్దరమ్. (అవిర్బుప్ప క్కడియాన) ఇత్తాద్యనుసన్ధేయమ్. ౩ “భోగాభివేదిశివాదిపదభి” ఇత్తాద్యత్రానుసన్ధేయమ్. ఏవంవిధమాన దోషజ్యోష్టుమిన్తి క్కేకైబ్బర్యమనిరతిశయసుఖరూపమాయరుక్కు మెన్ది తార్ (ఇప్పడి స్వరూపత్తుక్కిత్తాది). ఉణ్డుతురుక్కాట్టా తు - ఆహారసౌఖ్యమ్ దేహత్తి తేరియాతిరుక్కై. అనుభవిక్కిట తనుభవమాయ్ న్తోన్తి తేన్ద పడి.

అ.అ.వి.— ౩ “ భోగాభివేదిశివాది పదభిక్కిచ్చన్తానుభూతిరియాకిలము క్తిరుక్తా । సర్వంతమాషజలజోషమహంజుషేయహస్త్య దినాభతవదాస్యమహారసజ్జః ” ఇత్తిన్తో ౭ త్రివివక్తితః. (భోగకాలమ్ వందవాతే పుట ప్పడ తల్లివిడువర్ కళితి) “ కుమ్మటరవంఘణ స్తీ ” ఇత్తిభాణోక్తన్యాయేన, కపటోపాయైర్నిర్గమయన్తీతిభావః. ౪ “ శమ్మచలంబమాశేదుఃఖమనర్థ హేతురల్పియఇత్యపివిమృష్టిషు దృష్టదోషమ్ ” ౫ “ ఆయుఃపరిస్రవతిభిన్న ఘటాదివాహ్నుః ” ౬ “ అసన్తోషశ్చభవతి దృష్ట్యాదీప్తాంపరశ్రియమ్ ” ౭ “ దరిద్రోప్రాథమ త్యర్థమ్ ” ఇత్తాదికళ్ళాత్తద్రష్టవ్యమ్. — ౮ “ దేవాశ్చాహోమఖాన్ సర్వానధఃపశ్యన్తినారకాన్ ” ౯ “ గతాగతంకామకామాలభన్తే ” ఇత్తాదయశ్చ, అసురరాక్షసాయతవిషదాశ్చాత్తద్రష్టవ్యాః. — ౧౦ “ విశ్వరకైవల్యోత్తీర్ణంత్వదానద్వాద్విలక్షణమ్ । లక్ష్మీభోగాద్విష్టంచ కైబ్బర్యసుఖమాప్నుయామ్ ” ౧౧ “ త్వత్సాక్షాత్కరణాహోదసముద్రావస్థితస్య మేసుఖానిగోష్పదాయన్తే బ్రాహ్మణ్యపింగత్వతే ” ౧౨ “ నిరస్తాతి శయాహ్లాదసుఖభావైకలక్షణాభేషజంభగవత్పాప్తిరేకాన్తాత్యన్తికీమతా ” ౧౩ “ సోఽశ్చ తే సర్వాన్కామాన్ సహబ్రహ్మణావిపశ్చితా ” ౧౪ రసం హేయాయం లభ్యానన్దీభవతి ” ౧౫ “ నిరజ్ఞానః పరమసామ్యముచైతి ” ౧౬ “ సఖిత్వేనంప ర్తయన్యానదాయుషమ్ బ్రహ్మలోకమభిసంపద్య తేనచపునరావర్తతే ” ౧౭ “ ఏతేనప్రతిపద్యమానా ఇమంచనవమన ర్తంనావ ర్తన్తే ” ౧౮ “ మాముషేత్యపునర్జన్త ” ౧౯ “ ఆబ్రహ్మభవనాల్లా కాః ” ఇత్తాదయోద్రష్టవ్యాః. (తమ్ తిరువుళ్ళతైయుమితి) ౨౦ “ ఎళ్ళాన్తునామిరున్దిరున్దిరన్తి న్నేన్దే ” ఇతి-హృదయంహిసమానదుఃఖితిభావః.

౧||వి-పు-౬-౫-౫౦. ౨||౧౭. ౩||వ-స్త-౨౧. ౪||వ-స్త-౭౨. ౫||భర్త-సు-వై. ౬|| ౭||
 ౮||వి-పు-౨-౬-౩౧౪. ౯||భ-గీ-౯-౨౧. ౧౦|| ౧౧|| ౧౨||వి-పు-౬-౫-౫౯. ౧౩||తై-ఆ-౧. ౧౪||తై-ఆ-౭.
 ౧౫||ము-ఉ-౩-౧-౩. ౧౬||ఛా-ఉ-౨-౧౫. ౧౭||ఛా-ఉ-౪-౧౫. ౧౮||భ-గీ-౨-౧౫. ౧౯||భ-గీ-౨-౧౬. ౨౦||౨౨-౭.

ఈ.—(తెట్టికురలిత్యాది) అడిమైశెయ్యక్కోలుకిటవిపరుడై యపారిప్పేయన్టి క్కే, అడిమైకొళ్ళక్కోలుకిటవనుడై యపారిప్పిరుక్కిటపడి శొల్లుకిటతుమేల్; ఇరున్దవిడ త్తిలేయిరున్దు మనోరథిక్కి తారి త్తనైయిలేయివర్; అవణ తనక్క-క్కలవిరుక్కైయాన ౧ * కలక్కాప్పెరునకర త్తైవిట్టు ఇవ్వళవుమ్వరవన్దు తిరుమలైయిలేనిన్దు, తన్న నుష్ఠాన త్తాలే తెరివిక్కితానితే త్తపారిప్పై. (తెట్టికురలిత్యాది) గమ్మిరమాన ధ్వనియైయుడైత్తాన అరువియైయుడై య. తిరువరువియి ధ్వనియుజ్గాడ ఉపాదేయ మాయరుక్కిటతాయిల్ శ్రివర్ క్కు, అన్ని ల త్తిలేయిళ్ళతోన్డాకై యాలే. “కైజ్కర్వరుచియుడై యార్ అడిమైశెయ్యవారుజ్జోళ్” ఎన్డాప్పోలేయిరుక్కిటతాయిల్ శ్రివర్ క్కిన్దన్ది. ఇవర్ క్కిన్ద తిరువరువియి ధ్వనియుజ్గాడ ఉద్దేశ్యమాకచ్చొల్లవేణుమో? ౨: శిల్లైక్క వేడర్ తెట్టిప్పతాత” ఎన్దు అజ్గు త్తై తిరువేడర్ పటిక్కిటపోతై ఆరవారముమకప్పడ ఉద్దేశ్యమాయరుక్కచ్చెయ్ తే. తిరువేజ్డయాత్తై పోకిటవర్ కళై ప్పటిక్కిటవేడరుడైయ ఆరవారముముద్దేశ్యమాయరుక్కిటతితే అన్ని ల త్తిలుళ్ళతాకై యాలే. (తిరువేజ్డతైట్టిల్ కొళ్ళోళోతి) “అడిమైకొళ్ళుక్కై క్కు ప్పాజ్గాననిలమితు” ఎన్దు అవణవన్దువ ర్తిక్కిటదేశమాయిల్దు. ఇళ్ళరీరసమ్మన్దు అర్చిరాదిమార్గత్తాలే ఒరుదేశవిశేష త్తిలేపోనాల్ ఇవణశెయ్యక్కడవపడిమైయైయిన్ని ల త్తిలివనుక్కుచ్చెయ్యలామ్మడి అవణవన్దువ ర్తిక్కిటదేశమితే. (ఎట్టిల్ కొళ్ళోళోతి) అసన్నిహిత నేయాకిలుమ్మేల్వొద్దు వేణుమ్మడియాయిల్దు వడివహిరుప్పతు.

(వేజ్డతైట్టిల్ కొళ్ళోళోతి) 3 * వానార్ శోతియైయుమ్ ౪ * నీలాళిచ్చోతియైయుమ్ వ్యావ ర్తిక్కిటతు; వానార్ శోతిపకల్ విళక్కుప్పట్టిరుక్కుమ్, నీలాళిచ్చోతికడల్ కొణ్ణుకిడక్కుమ్, వేజ్డతైట్టిల్ కొళ్ళోళోతికున్దు త్తిట్టవిళక్కాయరుక్కుమ్; ౫ * వేజ్డమేయవిళక్కితే. అన్ని లమితియాలే అద్దుకునిటమ్మేల్దువడి. (ఎన్దై) విరూపనే

జీ.అ.—మేలుక్కవతారికై (అడిమైశెయ్యవిత్యాది). అవనుక్కుప్పారిప్పేతన్న (ఇరున్దవిడ త్తిలేయిత్యాది). కలవిరుక్కై-ఒలక్కముమ్, నెల్లుపారున్దియరుక్కైయుమ్, కొలుచ్చానడియుమ్. తమ్మడైయ వుద్దేశ్యతైవిట్టు అరువికళి ధ్వనియై వర్తిక్కిటతేతన్న (తిరువరువియిత్యాది). ఉపాదేయతైయిలేహేత్వన్దరమ్ (కైజ్కర్వరుచియిత్యాది.) ఇతిన్దుడైయ వుద్దేశ్యతైయై కించునర్నాయత్తాలేదృఢీకరిక్కితార్ (ఇవర్ క్కిన్దవిత్యాది). (శిల్లైక్క వేడర్) విల్లైక్కయిలేయైడైయ వేడరుడైయ, తెట్టిప్పతాత-ఆరవారమ్ మాతాతవెన్దు తిరుమొట్టిప్పాశురాధమ్. ఆరవారత్తుక్కిడియేతు, అతుఉద్దేశ్యమాకిటపడితానెప్పడియెన్దు (తిరువేజ్డయాత్తైయిత్యాది). అన్ని ల త్తిల్ - శిజ్జవేత్తకున్దు త్తిల్. అతు పాజ్గానపడియెన్దు (ఇళ్ళరీరసమ్మన్దుత్యాది). * ఎట్టిల్ తాత్పర్యమ్ (అసన్నిహిత నేయిత్యాది). (ఎట్టిలిత్యాది) అద్దుకైయుడైత్తాన తేజోమయ విగ్రహ తైయుడైయనాన.

“వేజ్డతైట్టిల్ కొళ్ళోళోతి” ఎన్దు త్తాలే వ్యావృత్తి (వానార్ శోతియిత్యాది). వ్యావృత్తిప్రకారం రసాక్త్యా-౨ హ (వానార్ శోతిపకల్ విళక్కిత్యాది). ఇవణ విళక్కోవెన్దు (వేజ్డమేయవిత్యాది). తిరుమొట్టి. తిరుమలైయిలేపారున్దివ ర్తిక్కిటవిళక్కిత్తర్థం. “ఎట్టిల్ కొళ్ళోళోతి” ఎన్దు త్తుక్కు-స్వాభావికమాన పద్మకన్దు కీర్తయరుళిచ్చెయ్ తు, అపరభావియాక వర్ధాన్దరమ్ (అన్ని లమితియాలేయిత్యాది) నిలమితి - నిలస్వభావమ్. “ఎన్దై” ఎన్దు స్వామిత్వమ్ - స్వాభావికమాతల్, గుణకృతమాతల్. మున్దివతు. (విరూపనేయిత్యాది). కీర్త్తిదజ్జైక్కటాక్షి త్తిరజ్జా

అ.అ.వి.—(తిరువుళ్ళమ్మాలే) “నామ్” ఎన్దుక్కు అట్టియరాక వేణుమితే. — అథవా, కేనాకారేణోద్దేశ్యంభవతీత్యతాహ (కైజ్కర్వత్యాది). — (పకల్ విళక్కుప్పట్టిరుక్కుమ్) ౨ “సక్యద్దివా హైవాన్దైభవతి” ౨ “అథయదతఃపరోదివోజ్యోతిర్దీప్యతే” ఎన్దివాక్య త్తిలేకటాక్షమ్. కున్దు త్తిట్టవెన్దు - “వేజ్డతత్తు” ఎన్దు త్తైప్పల్దు. — తథాచకార్యకారణభావప్రకాశాదిదంవాక్యంభావాన్దరపరమ్. అనుమేవభావంహృదినిధాయ (వానార్ శోతియైయుమిత్యాదినా) వ్యావృత్తిమభిహితంవా. “(వడివహిరుప్పతు) (అద్దుకునిటమ్మేల్దువడి) ఇతిప్రయోగాత్ -

[౨౦]

తిరువాయ్ మొట్టి.—౩-ప. ౩-తి. ౧-పా-ఒట్టివిల్ కాలమ్ వ్యాఖ్యానము.

౭౭

ఈ.-యాకిలుమ్ విడనొణ్ణాతపడియాయ్దు ప్రాప్తియరుప్పతు. సౌలభ్యతలుముక్కాలుమ్ తమైత్తోత్పిత్తపడి యెన్జుమామ్; (తనైతనైక్కే) పరమశేషియెన్జుపడి.

ఇప్పాట్టల్ - ప్రాప్యప్రధానమాన తిరుమన్త్రిలిర్థత్తైయరుళిచ్చెయ్కితార్. ఒట్టివిల్ కాలమెల్లాముడ నాయ్మన్ని వదువిలావడిమైశెయ్యవేణ్డుమెన్గిఱవిత్రాల్-చతుర్థియిల్ ప్రార్థనైయెచ్చొల్లుకిఱతు; నామెన్గిఱవిడమ్. ప్రణవప్రతిపాద్యనాన వివనుడైయస్వరూపత్తైచ్చొల్లుకిఱతు; “ఇతుశబ్దస్వభావత్తైక్కొణ్ణుశొన్నమ్” ఎన్జు రుళిచ్చెయ్తరుళినవార్తై; తెట్టికురలిత్యాదియార్ - నారాయణశబ్దార్థత్తై యరుళిచ్చెయ్కితార్; ప్రాప్త విషయత్తిల్ పణ్ణుమ్కైజ్జుర్యమితైప్రాప్యమావతు; ఇని, సౌలభ్యముమ్ వడివదుకుమ్ స్వామిత్వముమెల్లామ్.

జీ-అ.-వతు (సౌలభ్యతలుమిత్యాది) “వేణ్డుత్తు. ఎట్టిల్కొళిశోతి, ఎన్జై” ఇతిపదాని - స్వాతంత్ర్యేణ ప్రత్యేకమర్థపరాణి. పేతుపేతు మద్యావపరాణీతిచ నిర్వాహద్యయభేదః.

ప్రాప్యప్రధానమాన- పురుషార్థప్రధానమాన. ఉపపాదనమ్ (ఒట్టివిలిత్యాది). ౧ “ఓమిలిబ్రహ్మ” ౨ “ఓఙ్కొరోవిష్ణువాచకః” ఎన్జిశ్వ రవాచకమాయరుక్క, చేతననైచ్చొల్లుమ్మడియెన్జెన్జు (ఇతు శబ్దస్వభావమిత్యాది). వార్తై - నమ్మిశ్చైఇతిశేషః. ౩ “ప్రణవో భగవద్వాచీప్రా ధాన్యాదర్థసమ్భవాత్” శబ్దశోజీవవాచీప్యాద్రాజపూరుషశబ్దవత్” ఎన్జుక్కడవతితే. ౪ “ఓమిత్యాత్తానంయుజ్జీత” ఎన్జువుమ్కడవతితే. స్వామిత్వకథనత్తుక్కుప్రయోజనమేతెన్జు (ప్రాప్తవిషయత్తిలిత్యాది). ఉత్తరార్థేన - నారాయణశబ్దార్థోభిధీయత ఇతికథంజ్ఞాతుంశక్యత ఇత్య త్రాహ (ఇని సౌలభ్యముమిత్యాది). “వేణ్డుత్తు” ఇత్యనేన - సౌలభ్యమ్. “ఎట్టిల్కొళిశోతి” ఇత్యనేన- సౌందర్యమ్, “ఎన్జై” ఇత్యాదినా- స్వామిత్వమ్. ఇని సౌలభ్యముమిత్యాదివాక్యానంతరే - (ప్రాప్తవిషయత్తిల్) ఇత్యాదివాక్యమనుసంధేయమ్. తెట్టికురలిత్యరభ్య, అడిమైశె

అ-అ-వి.- సౌందర్యమ్, తేజశ్చేతిజ్యోతిశ్శబ్దసౌందర్యద్వయమ్” ఇతిచవదన్తి. — (ఇప్పాట్టలితి) అత్రవక్తవ్యంసర్వంతత్త్వదీపేవాదికేసరిభిః శ్రీమద ప్తాక్షరమన్తార్థనిరూపణావసరేనిపుణతరమభ్యధాయి— నారాయణశబ్దే “జహ్నుర్నారాయణోనరః” “రీక్ష-క్షయే” ఇతిధాతుః, తస్యాప త్యంనారాః, తేషమయనంఇత్యాదినా, క్షయరహితాః నారాఃఇత్యాదినా-చ-కైజ్జుర్యప్రసంగమ్మన్థినః కైజ్జుర్యకర్తృత్వనిత్యతాభిధానాత్, తత్పురుషబహువ్రీహిభాష్మ-కైజ్జుర్యప్రసంగమ్మన్థినోవిభుత్వాభిదానాత్, శరీరశరీరభావాభిధానాత్, ౬ “మాతాపితౄభ్రాతృనివాసశ్చ రణంసుహృద్గతిర్నారాయణః” ఇత్యాదిమాణిక్యమాలాప్రబంధోక్తనవవిధసమ్మన్తప్రభృత్యనేకవిధసమ్మన్తాభిధానాచ్చ, “సర్వదేశసర్వకాలస ర్వావస్థాస్వపి సర్వవిధకైజ్జుర్యకరవాణి” ఇతిప్రార్థనా - నారాయణశబ్దోత్తరచతుర్థ్యాఅర్థఇతిభావః. ప్రణవప్రతిపాద్యనాన-ప్రణవ త్తిల్ మకారప్రతిపాద్యనాన— “రాజపురుషః” ఎన్జై-అర్థమాకరాజ్ఞః ప్రతీతియుక్తానాల్మ, తత్పురుషనిడత్తిలేయిత్తేయశ్శబ్ద త్తుక్కు ప్రాధాన్యేనబోధకత్వముశ్చతు. ప్రణవత్తిల్ శబ్దప్రాధాన్యన్దోదుమ్మడియెన్జెన్జిల్; అకారోకారమకారజ్ఞో కూడిప్రణవమాకై యాలే, “రాజపురుషః” ఎన్జుమాపోలే ఆయమ్ ఎన్జాయ్ - అకారార్థాయ మః ఎన్జపడి. ఇన్జప్పడి శబ్దప్రాధాన్యముజ్జెన్జెక్కు నియా మకమేతెన్జిల్; మేలేకైజ్జుర్యత్తైచ్చొల్లుకైయాలే కైజ్జుర్యకర్తృవే ప్రాధాన్యేన ప్రతిపాద్యనాకవేణమే, ఆకైయాలేయెన్జుపడి. “నామ్” ఇత్యారభ్య, ఉత్తరార్థపూర్వకమన్వయః; ఉత్తరార్థపూర్వకమ్, “నామ్ - ఒట్టివిల్ కాలమెల్లామ్” ఇత్యారభ్యాన్వయోవా. ఇయంగాధా- ద్వయోత్తరార్థతోపేయత్వముభిదధాతి; పూర్వవాక్యోచ్యమానోపాయత్వమ్-౭* ఉలకముణ్డపెరువాయా ఇత్యాదినాభిధీయతే. ఇతిల్-కైజ్జు ర్యత్తైపాఠిత్తు, * ఉలకముణ్డపెరువాయనిలే-శరణమ్మకుఱికారాకైయాలే, ఇతిల్-ఉత్తరభిజ్ఞార్థముమ్, అతిల్-పూర్వభిజ్ఞార్థముమ్శొల్లిల్త్రా యిల్దు. “మన్ని” ఎన్జిఱవిడత్తిలే-శ్రీసమ్మన్తమ్గర్భితమిత్తే; తస్మాదుపాయోపేయా శ్రీవేంకటేశచరణావిత్యుక్తంభవతి. కైజ్జుర్యమనోరథా వసరే నారాయణశబ్దార్థకిమర్థమభిదధాతీత్యత్రాహ (ప్రాప్తవిషయత్తిలితి). — ౮ “నారజ్ఞభావననిత్యవస్తుక్కుళినుడైయతిరళి అవైయావన

ఈ. — నా రాయణశబ్దముక్కర్థమిటే.

9.

జీ-ఆ.-య్యవేడ్డు నామిత్యన్వయః. “నమేదుఃఖంప్రియాదూరేనమేదుఃఖంహృతేతివాఏతదేవాసుశోచామి వయోస్యాస్యాతివర్తతే” ఇతియన్త
కాణ్డేపఞ్చమే లక్ష్యణంప్రతిరామః. సజ్జేవే, “రమ్యమావసథంకృత్వారమమాణాః” ఇత్యాది. “విలపసభామధ్యే” ఇత్యాదివ, రామంప్రతి, “ఏ
భిశ్చసంచివైసార్థమ్” ఇత్యాదిభరతవచనఞ్చ పూర్వమేవలిఖితమ్. “అహంసర్వంకరిష్యామి” ఇత్యాద్యపి. భరతంప్రతికైకేయా, “ఉత్తష్టాత్తి
వ్యకింశేషే రాజన్పుత్రమహాయశః” ఇత్యాద్యపిలిఖితమ్. తత్రైవ సప్తనవతితమేలక్ష్యణంప్రతిరామః, “యద్విినాభరతంత్యాంచశత్రుఘ్నంచాపి
మానదభవేన్తమసుఖింకించ్చిద్భస్మసాత్కురుతాంశిభిః”. ప.వ్. ౧౭ శేపఞ్చమే మైత్రేయం ప్రతిపరాశరః “నకేవలంద్విజ్రకేష్టనరకేదుఃఖపద్ధతిః ।
స్వశ్లేపిపాతభీతస్యక్షయిష్టార్నాస్తినిర్వృణిః”.

9.

అ-అ-వి.-జ్ఞానానందామలత్వాదికళుమ్, జ్ఞానశక్త్యాదికళుమ్, వాత్సల్యసౌఖ్యాదికళుమ్, తిరుమేనియుమ్, కాన్తిసౌఖ్యమార్యాదికళుమ్” ఇతిహ్యుచ్యతే. “ఇప్పట్టల్” ఇతివాక్యే (పా)ప్యప్రధానమానతిరుమన్త్రిత్తిల్ ఇతివిశేషణాత్ - ప్రాపకప్రధానః చరమశ్లోకః, ఉభయప్రధానంద్వయమితిచనూచ్యతే. నన్వనయాగాధయా-శ్రీమదష్టాక్షరమన్త్రిగ్ధోభిధీయతఇత్యుక్తమ్, మన్త్రి-సార్వకాలీనకైజ్జగర్యప్రార్థనోచ్యతేఇతిప్రత్యపాది; అస్యాంగాధాయాంతు-ఉత్తరకాలీనకైజ్జగర్యప్రార్థనాభిధీయతఇతినిర్ణీతమ్; కథమేకార్థత్వమితిచేత్. సత్యమ్, ముముక్షుభూతపరాజుశార్వరూపాధికారివిశేషపేక్షయాతథానిర్ణీతమ్. ఆయమాకారోమన్త్రిమసన్ధాయినాంముముక్షుజానామసిసమానః; శబ్దస్వరూపానమర్యే-త్రైకాలికకైజ్జగర్యప్రార్థనాస్ఫురణముభయత్రసమానమ్. శ్రీమదష్టాక్షరమన్త్రిస్యనిత్యైర్ముక్తైర్ముముక్షుభిశ్చనుసన్ధేయత్వాత్ నిత్యేష్వసజ్గుచితార్థత్వమ్, తేషాంకైజ్జగర్యాకరణకాలాభావాత్. “తెఱ్ఱికురల్-మహాధ్వనియామ్మడిశబ్దిక్కిఱ, ఎఱ్ఱిలకొళ్ళొలియెన్టు- ౧’ అప్రమేయంహితత్రేజోయస్యసాజనకాత్తజా’ ఎన్నిఱపడియే సాన్దర్యరూపిణియానలక్షియోటై సమ్మనధైచ్చెల్లువారుముళర్. తెఱ్ఱిత్తల్ - ముక్కుఙ్గుతల్ ” ఎన్దురెయిలే.

9.

ప్ర-తి.—ఒట్టివిల్ కాలప్పువేళే తైత్తిరీయణోపనిషది, [ఆ - ౧] “బ్రహ్మవిదాహ్నితి పరంతదేసాభ్యుక్తాసత్యంజ్ఞానమనంతం బ్రహ్మ యోవేదనిహితంగుహాయాంపరమేవోక్తమ్ సోశ్చ తేసర్వాన్కామాక సహబ్రహ్మణావిపశ్చితేతి”.—అయోధ్యాకాండే, [౩౧] “భవాంస్తుసహచైదేహ్య గిరిసానుషురంస్యతే । అహంసర్వంకరిష్యామి జాగ్రతస్త్వపతశ్చతే॥౨॥”

ప్ర-తి.—(ముతబ్బుట్టు) (ఒట్టివీర కాల మెల్లామ్) చాన్దోగ్య [౮-౧౨] ప్రజాపతివాక్యే. “ ఏవ మేవైష సంప్రసాదోఽస్తా చ్చరీరా త్సముత్థాయ పరఙ్ఞాన్యతిరుప సస్పద్య స్వేన రూపేణాభినిష్పద్యతే స ఉత్తమః పురుషః సతత్ర పర్యేతి జత్త తీర్థిడన్రమమాణ స్త్రీభిర్వాయా నైర్వాజ్ఞాతి భిర్వానోపజనం స్తరన్నిదం శరీరమ్”.—యథాకాణ్డే [౫] సముద్రతీరే సేనాని వేశా త్వశ్చాత్పర్యవస్థంలక్షణంప్రతిరామః “నమేదుఃఖంప్రి యాదూరేన మేదుఃఖంహృతేతివా । ఏతదేవాసుశోచామి నయోస్యాహ్యతివ ర్తతే॥౧॥”.—(మన్ని) శ్రీసక్షేపే “రమ్యమావసథంకృత్యారమ మాణావనేత్రయః । దేవగర్భస్వసక్తాశాస్త్రతేనృవసక్తాసుఖమ్॥౩౧॥”.—(మట్టివిలావడిమై) శ్రీమదయోధ్యాకాణ్డేద్విసప్తతిత మేమాతుల కులాదాగత్యపితురాలయేతమపశ్యంత త స్తరణశ్రవణశోకనిపతితంప్రతిక్షేపే, “తచ్చుత్పాదభరతోవాక్యంధర్మాభిజనవాక్శుచిః । పపాతస మాసాభూమాపితృశోకబలార్దితః ॥ ౧౬ ॥ హాహతోస్తీతికృపణోదీనాంవాచముదీరయత్ । నిపపాతమహాబాహుర్భాహూవిక్షీప్యవీర్యవాక్ ॥ ౧౭ ॥ తతశ్శోకేనసంపీతపితుర్తణదుఃఖితః । విలూపమహాతేజఃభ్రాంతాకులితచేతసః ॥ ౧౮ ॥ ఏతత్తనిరుచిరంభాతిపితుర్వైశయనంపురా । శశి నేవామలంరాత్రోగగంతోయదాత్యయే ॥ ౧౯ ॥ తదిదంసవిభాత్యద్యవిహీనం తేనధీమతా । వ్యోమేవశశినాహీనముచ్చపగ్నివసాగరః॥౨౦॥ బాష్పముత్సృజ్యకణ్డేనస్వార్తఃపరమదుఃఖితః । ప్రచ్ఛాద్యవదనంశ్రీమాన్వస్త్రేణజయతాంవరః ॥ ౨౧ ॥ తమార్తందేవసక్తాశంసమీత్యపతితం భువి । నికృతమివసాలస్యస్కంధంపరశునావనే॥ ౨౨ ॥ మాతామాతజ్గసక్తాశంచంద్రార్కసదృశంభువః॥ఉత్థాపయిత్వాశోకార్తంచచనఖేచ్చద మబ్రవీత్ ॥ ౨౩ ॥ ఉత్తిష్టోత్తిష్టకింశేషేరాజన్మత్రమహాయశః । త్వద్విధానహిశోచన్తిసన్తస్సదసిసన్తుతాః ॥౨౪ ॥ దానయజ్ఞాధికారాహిశీల

తిరు వాయ్ మొట్టి. — 3-ప. 3-తి-బుజ్జివిల్ కాలమ్, ౨-పా-ఎత్తెత్తె వ్యాఖ్యానబో.

2F

శ్రుతివచోనుగా । బుద్ధిస్తేబుద్ధిసమృద్ధప్రభేవార్కస్యమన్దకే ॥౨౫॥ ” ———తత్రైవైకశతతమే కిమాగమనకార్యమితిపృచ్ఛంతం రామంప్రతి
భరతః, “ఇమాఃప్రకృతయస్సర్వావిధవామాతరశ్చయాః । త్వత్సకాశమనుప్రాప్తాఃప్రసాదంకర్తుమర్హసి ॥ ౯ ॥ తదానుపూర్వాన్యాయుక్తంచ
యుక్తంచాత్మనిమానద । రాజ్యంప్రాప్తుమిధర్మేణ సకామాన్సుహృదఃకురు ॥ ౧౦ ॥ భవత్స్వవిధవాభూమిస్సమగ్రాపతినాత్వయా । శశినా
విమలేనేవకారదీరజనీయథా ॥ ౧౧ ॥ ఏభిశ్చసచివైస్సార్ధంశిరసాయాచితోమయా । భౌతుశ్శిష్యపృథ్విదాసస్యప్రసాదంకర్తుమర్హసి ॥ ౧౨ ॥ ”
————తత్రైవసప్తనవతితమే భరతోవధార్హ ఇత్యుక్తవంతం లక్ష్మణంప్రతిరామః, “భౌత్యాణాంసజ్జిహ్వార్థఞ్చసుఖార్థఞ్చాపిలక్ష్మణ । రాజ్య
నుప్యహమిచ్ఛామి సత్యేనాయుధమాలభే ॥ ౬ ॥ నేయంమమ మహీసౌమ్యదుర్లభాసాగరామ్బరా । నహీచ్ఛేయమథర్మేణక్రత్వస్యపిలక్ష్మణ ॥
౭ ॥ యద్వి నాభరతంత్యాఞ్చశత్రుఘ్నంచాపిమానద । భవేన్నమసుఖంకింశ్చిద్భస్మ సాత్కురుతాంశిభి ॥ ౮ ॥ ” ———(శైయ్య) వైష్ణవేపురాణే
షష్ఠేంకే శేషఞ్చమేమైత్రేయంప్రతిపరాశరః, “నరకేయానిదుఃఖాని పాపహేతుాద్భవానివై । ప్రాప్యస్తేనారకైర్విప్రతేహంసఙ్ఖ్యానవిద్యతే ॥
౮౯ ॥ నకేవలంద్విజ్రతేష్టనరకేదుఃఖపద్యతిః । స్వర్గేపిపాతభీతస్యక్షయిష్టోర్నాస్తినిర్వృతిః ॥ ౫౦ ॥ ”.

పెరియతిరు మొట్టి-వహ్నిరు మొట్టి-ఇరణ్డామ్బట్టు. అలైత్తవేహ్నియ్ వా శైయిన్ నోర్ కోళరియాయవుణ్ణ. కొలైక్కెయ్యళన్ శెళ్లి
 ఒనకూరుకిరాళినిడమ్. మలై త్తశెల్ శాయ్ తైరిన్ద పూళల్ నమ్మడివాయ్ కడుప్ప. చ్చిలైక్కెవేడర్ తేట్టిప్పజాతళిన్ద వేట్ కున్డ మే.

పెరియతిరు మొట్టి-ముప్పత్రేహ్నిరు మొట్టి-విందామ్బట్టు. వేడార్ తిరు వేగ్గడమ్ మేయవిశక్కే. నాడార్ పుకత్త వేతియర్ మన్న నాజ్గూర్. శేడార్ పొట్టిల్ శూత్త తిరు వెళ్ళుక్కుళత్తాయ్! పాడావరు వేళ్ళి వ్విన్దాయిన పాల్ గ్రే.

తాత్పర్యము.—గంభీరముగ శబ్దించుచున్న కొండనదులచే సుందరమైనతిరుమలైయందు నిరవధిక తేజోమయదివ్యమంగళవిగ్రహవిశిష్టుడై వేంచేసియున్న శ్రీయఃపతికి సర్వదేశసర్వకాలసర్వావస్థలయందును సర్వవిపక్షాంకర్యముల ననుష్ఠించి యుజ్జీవింపవలయునని యాహ్వాన్ముచునోరణించిరి.

నూ.— ఎనెతనెతనెతనెతనెక్క- । మునె, వానవర్ వానవర్ కోనాడుమ్.

శినుపూమకీర్తునిరువేబడ । త్తు, అనమిల్ పుకథ్తొ రెట్టిలణ్ణలే॥

৩৮

ఆ.—(ఎడైతనై) తిరునాటి అప్పనై మ్మెరుమానుక్కడి మై శెయవళన్వో వెల్లార్ కుమ్|పరమప్రాప్యమెన్నిల్; తిరునాటిలుళ్ళనిత్యసిద్ధపు
రువర్కళుమ్ తిరువేడ్డడముడైయాన్ గుణజలిలేయకప్పట్టు అవన్తిరువడికళిలేయన్వోవద్దడిమై శెయ్కిఱతు, ఆతలార్ తన్నుడైయ నిరవధికక
ల్యాణగుణజళాలే తన్నడియార్ క్కెన్నైయాట్పడుత్తియరుళిన తిరువేడ్డడముడైయానుక్కడిమై శెయ్యుమతువే ననుక్కు పరమప్రాప్యమ్;అవ
నుక్కడిమై శెయ్యవేణ్ణునామ్ వారుజ్జశెన్గిఠార్.

అన్వ.—ఎత్తెత్తెత్తె త్తెత్తెత్తెత్తెత్తెత్తె వానవర్ (3) వానవర్ తోనొడువ శిస్తు పూ (౬) మక్కియె తిరువేద్యవక్తు అన్వమ్ (౭)
ఇల్ పుకల్ కార్ (౧౨) ఎక్కో అణ్ణల్. (౧౪)

పన్నీ. — అన న్తరమ్, ఇప్పటి సర్వాధిక శేషీయమడైయ గుణవిగ్రహది వైలక్షణ్యతై యరుళిచ్చయ్కిటార్.

నమస్కుత్పాదక పారమ్యర్పణి ప్రథమోత్పాదక నాన బద్ధతైయుడైయవఁ, పరమపదవాసికఁ, (3) తల్లశుక్కు నిర్వాహకరాన
నేనైముతలియాగోడే, తూవివ, విడుపూక్కఁ, (౬) స్వస్వర్పత్తాలేవికసితమామ్బడియాన, తిరుమలైయిల్ వాసత్తాలే, ముడివు, (౯) ఇల్లాత,
గుణప్రణైయైయుడైయనాయ్, శ్యామమాన, (౧౨) వడివ్వుకైయుడైయ, సర్వాధికఁ. (౧౪) గుణత్తాలు మ్మొకాలుమ్ సర్వాధిక నెమ్మక
రుతు. కార్ - మేఘముమామ్.

౮౦

తిరువాయ్ మొట్టి.—౩-స. ౩-తి-బుచ్చీనిల్ కాలమ్. ౨-పా-ఎన్దై తదై వ్యాఖ్యానజ్జల్.

అర్థము.—పితృపితామహప్రపితామహులు (ప్రపితామహునికి) పితృపితామహులకుజనకుడును నిత్యసూరులు (౩) నిత్యసూరులకు నిర్వాహకులైననేనేకులతోఁగూడ సమర్పించిన పుష్పములు (౬) వికసించుచున్న తిరుమలయందు(వసించుటచే) నంతము (౯) లేని కల్యాణగుణములకలవాఁడును మేఘమువంటి (౧౨) శరీరసౌందర్యముకలవాఁడునునైన (శ్రియఃపతి) సర్వాధికుడు. (౧౪) ౨

ఈ.—ఇరణ్డామ్బట్టు. “పరిపూర్ణకై జ్జర్వతైప్పెటవేణుమ్” ఎన్దు మనోరథియానిన్దీర్; అతుప్పినై ౨, ఇళ్ళరీరసమ్బన్ధమన్దు అర్పిరాదిమార్గతాలే యొరుదేశవిశేష త్తిలేపోనాల్ పెటుమతోన్దిత్తేయెన్న; అజ్గుళ్ళారెల్లారుమ్ వన్దడిమైశెయ్కిఱితిన్నిల త్తిలేయాకై యాలే యిజ్జే పెటక్కుతైయిలైయెన్దితార్.

(ఎన్దైయి త్యాది)౧. “అడియారడియార్ తమ్మడియారడియార్ తమక్కడియారడియార్ తమ్మడియారడియో జ్జల్” ఎన్దిఱపడియే స్వస్వరూప తైనిరూపిక్కప్పక్కాల్ అత్తలైయేపిడిత్తివ్వళవుమ్వర నిరూపిక్కుమాప్పో లేయాయిన్దు, పరస్వరూప తై నిరూపిక్కప్పక్కాలుమి త్తలై యేపిడిత్తవ్వళవుమ్శెల్ల నిరూపిక్కుమ్బడి. ౨. “తమి శ్వరాణాంపరమం మహేశ్వరమ్” ఎన్నక్కడవతిత్తే. (వానవరిత్యాది) వానవరుణు-నిత్యసూరికళ్, వానవర్ కోనుణ్డు. శ్రీసేనాపతియామ్నా, అవనోడేకూడ అప్రాకృతమానపుష్పజ్జళైక్కొణ్డు, తజ్జళుక్కుమవ్వరుకానవక్ ౩. కానముమ్వానరముమానవివన్దుక్కుముకజ్జోడుత్తుక్కొణ్డునిటిఱ సౌశీల్యగుణ తైయనుసన్దిత్తు శిథిలరాయ్ ప్పినైక్రమత్తిలే పరిమాటమాట్టా తే అడైవుకెట్టుచ్చిన్దానిఱ్వుర్కళాయిన్దు.

ఇజ్గుళ్ళారెజ్జేపోయ్ మేన్దైయొక్కణ్డనన్యార్హామాప్పోలేయాయిన్దు, అజ్గుళ్ళారిజ్గువన్దు అన్నీరైకణ్డేడు వడుమ్బడి, మేన్దైయనుభవిక్కైయావతిన్నిల త్తిలే, నీరైయనుభవిక్కైయావతిన్నిల త్తిలేయిత్తే. (శిన్దుపూమకి ట్టుమ్) కొమ్మిల్ నిన్దుపోతైయిత్కాట్టిలుమ్, నిలత్తిలేవిట్టున్దపోతు శెవ్విపెన్దు వికసితమాకానిఱ్వుమాంయి. న్దు నిలస్వభావత్తాలే. (అన్దమిల్ పుకల్) శ్రీవైకుంఠిల్ పుకట్టుక్కన్దముణ్డుపోలే. అప్రాకృతమాన విగ్రహ.

జీ-అ.—ఇరణ్డామ్బట్టు (ఎన్దైయి త్యాది). “వఱువిలవడిమై శెయ్యవేణునామ్” ఎన్దుపద తైత్తళమాకొణ్డుశక్కిత్తు, “వానవర్ వానవర్ కోనొడుమ్” ఎన్దుపద తైక్కటాక్షీత్తుత్తరమరుళిచ్చెయ్కితార్ (పరిపూర్ణత్యాది).

ఏఱుతలైముఱైక్కుసామియెన్బానెన్దెన్న (అడియారిత్యాది). “ఎన్దై” ఎన్దు - తానుమ్ పితావుమాయ్, మేలజ్జుమాక వేఱుతలై ముఱైయుమ్ కణ్డుకొళ్ళతు. ఇప్పడికొల్లకైక్కవక్ పరమశేషియోవెన్న (తమిశ్వరాణామిత్యాది). ఇయన్కుతిశ్వేతాశ్వతరే. పుష్పంకీ దృగుభతమ్, కరధృతపుష్పశైథిల్యస్యచకోపేతురత్యాకాజ్ఞాంపూరయన్దర్థమాహ (అప్రాకృతమానవిత్యాది).

(శిన్దుపూమకిట్టుమ్తిరువేజ్గడత్తు) “తూవినవిషుపూక్కో స్వస్వర్పత్తాలే వికసితమామ్బడియాన తిరుమలైయిల్” ఎన్దురైయిలర్థమ్ - నిత్యానుభవముణ్డాయరుక్కచ్చెయ్తేయుమ్ అవర్కళ్ విధరాకైక్కడియైసనిదర్శనమాక వరుళిచ్చెయ్కితార్ (ఇజ్గుళ్ళారిత్యాది). అజ్గునీ రైయిలైయోవెన్న (మేన్దైయి త్యాది). శిన్దుపూమకిట్టుమ్తిరువేజ్గడమ్” ఎన్దుపదచ్చేర్ త్తిక్కుభావమ్ (కొమ్మిల్ నిన్దువిత్యాది). ౪ “కుళిరరువి వేజ్గడమ్” ఎన్నక్కడవతిత్తే. “వేజ్గడత్తు - అన్దమిల్ పుకల్” ఎన్దుపదచ్చేర్ త్తియిల్ వ్యావృత్తి (శ్రీవైకుంఠిలిత్యాది). అతెప్పడియెన్న

అ-అ-వి.—నిత్యవిభూతౌ సౌశీల్యంనా స్తికిమిత్యత్రాహ (మేన్దైయితి) ౩ “ఆళియుమ్ కోళరియుమ్” ఇత్యాది నోచ్చమానసౌశీల్యంతత్ర నేతిభావః.— ౫ “కన్నవిలుమ్కాట్టకన్దోర్ వల్లిక్కడిమలరిక్. నన్నువాళమన్దురొరాను మెయ్తామే. మన్నువలునిలత్తువాళ్ళాజ్గుకుత్త తుపోల్” నభవతీతిభావః. నన్దుప్రాకృతపుష్పస్యగ్ధానిసమ్భవనా స్తికిమిత్యేన్న, ౬ “చిన్దైస్సప్రకాశైశ్చ” ఇతిప్రకారేణచిన్దయత్వా

౧॥ ౨౭-౧౦.

౨॥ శ్వే-ఉ-౬.

౩॥ ౪-తి-తి-౪౭.

౪॥ నా-తి-మొ-౮-౩.

౫॥ పె.మ.

౬॥ పా-సం.

[౨౦] తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—౩-ప. ౩-తి-ఒఱ్ఱివిల్ కాలమ్. ౨-పా-ఎడైత్తై వ్యాఖ్యానజ్జల్, ౮౧

ఈ.-ప్రొడే, అవ్వడివై యనుభవికన్పాన్తానకరణజ్జవై యుడైయరాయ్కోణ్ణు కిట్టినార్ క్కనుభవయోగ్యనా
యిరుక్కైయాలే పుకర్త్తసావధియాయిరుక్కుమజ్జు; ఇజ్జు, ౧ * ఆళియుమ్కోళియుమ్ పొన్నణియుమ్ ముత్త
ముమ్ పూమరముమానవర్దుక్కు త్తన్నైక్కొడుత్తుక్కొణ్ణు నిత్తైయాలే, పుకర్త్తక్కన్దమిల్లైయితే. ఆక,
౨ ‘సమస్తకల్యాణగుణాత్త కోసా’ ఎన్ద పడి. (కారెట్టిల్) ‘ (శ్యామశమానపడివళుకు). నిర్గుణనానా
లుమ్విడవొణ్ణాతతాయిర్దు వడివళుకిరుప్పతు, (అణ్ణల్) వడివళుకిల్లైయానాలుమ్ విడవొణ్ణాతపడియాయిర్దు
ప్రాప్తియిరుప్పతు. వానవర్వానవర్ కోనొడుమ్ శిన్దు పూమక్కియిర్దువేగ్గడ త్తన్దమిల్ పుకర్త్తారెట్టిలణ్ణల్ -
ఎన్దైతన్దైతన్దైతన్దైతన్దైక్కుమ్మునై, ఆనపిన్బు అగ్గేవళువిలావడిమైశైయ్యవేణ్ణునామెన్గితార్. ౨.

జీ-ఆ.- (అప్రాకృతేత్యాది). అప్రాకృతమాన విగ్రహత్తోడేయన్వతుక్కు- (అనుభవయోగ్యనాయ్) ఎన్వత్తోడేయన్వయమ్. (ఆరియుమిత్యాది). ఆరి - యారి. శరభ ఇత్యర్థః. శోశరి - మిడుక్కు-యుడైయ సింహమ్. పొన్నఱి - క్లాఘ్యురత్నమ్. ముత్తమ్ - ముత్తు. పూమరమ్ - పుష్ప వృక్షమ్. ఫలితమ్ (అకవిత్యాది). పుష్పేంశే పచ్చమే (సమస్తకల్యాణేత్యాది). పూర్వమేవలిఖితమ్. అత్ర, ఆత్మశబ్దః స్వభావవచనః. ఇచ్చా గృహీతాభిమతోరుదేహః - నిత్యేచ్ఛయాగృహీతాభిమతపూజ్యదేహః. యద్వా, జగద్ధితాయావతారకాలే ఇచ్చయాగృహీత తత్తత్కార్యాభిమతానేకదేహ ఇత్యర్థః. కారణీలణ్ణల్ - శ్యామమానవర్మకైయుడైయ సర్వాధిక సెన్నుతల్; కారెన్ఱు - మేఘమాయ్ మేఘమోన్ఱవడివర్మ యుడైయవసెన్నుతల్. పూర్వప్రతికోటియాకభావమ్ (నిర్గుణనానాముత్యాది). “అణ్ణల్” ఎన్వతుక్కుభావమ్ (వడివర్మకిల్లెయానాలా మిత్యాది). పొట్టుక్కున్వయక్కిట్టుకితార్ (వానవర్వానవరిత్యాది). “అణ్ణల్, మున్దై” ఎన్వతుక్కు - 3 “అఖిలజగత్సామిక్, అస్త త్సామిన్” ఇతివత్ పానరు క్లృపరిహరజ్జణుకొళ్ళతు.

అ-అ-వి.-దృగవచ్చరణారవిదాప్రాప్త్యాగ్లానిసమ్భవాత్. — ౪ “ఇన్ద్రియాణాంహిసర్వేషాంయద్యేకంశరతీన్ద్రియమ్ | తేనాస్యశరతిప్రజ్ఞా
దృతేఃపాదాదివోదకమ్,” ౫ “అప్రాణిమతుస్సస్వల్పసాస్థావరేషుతతోధికా | సరీస్యపేషుతేభోఽపి అతిశక్త్యాపతత్రిషు” ఇత్యాది. (తన్నైక్కొ
డుత్తుక్కొణ్డనిత్తైక్కయారేయితి) అత్ర - ౬ “వైష్ణవమణివశ్చక్రామమతియైమాలుక్కె | నైష్పాన్ముతుమ్తెనీట్టుమ్యానైయాత్”
౭ “పుకుమతత్తాల్ వాయ్పూశీక్కిత్తాల్ న్దరువి | యుకుమతత్తాల్ కాలక్కువిక్కయిల్ | మికుమతత్తే | విణ్ణుమల్ కోణ్డవిఱల్
వేజ్గడవనైయే | కణ్డవణ్ణుమ్కళిఱు” ౮ “పెరుకుమతవేజ్గమ్ మాప్పిడిక్కుమున్ని | వ్విరుకణిశమాణ్ణిల్ వాణ్ణి | యరుకిరున్ద | తేక్ కలన్ద
నీట్టుమ్ తిరువేజ్గడమ్” ఇత్యాదిప్రకారేణ - దీపారోపణాదిసకలవిధకైజ్జర్యమపి తైస్సీవకరోతీతిద్రష్టవ్యమ్. ౯

ప్ర.తి.—(ఇరణ్ణామ్బట్టు) (ఎన్నెత్తెయితాది) శ్వేతాశ్వతరే, [౨] “తమిశ్వరాణాం పరమం మహేశ్వరంతం దైవతానాం పరమచ్ఛ
దైవతమ్ । పతిం పతీనాం పరమం పరస్తాద్విదామ దేవం భువనేశమిష్యమ్”.——(అన్దమిర్ పుకల్) వైష్ణవేపురాణే మష్టే శే పచ్చమే పరవిద్యో
పదేశ ప్రకరణే, “ సమస్తకల్యాణగుణాత్తతో ౨ సాస్వతక్తిరేశాద్ధృతభూతసర్గః । ఇచ్ఛాగృహీతాభిమతో రదేహస్సంసాధితా శమజగద్ధి
తో శ్లో॥౮౪॥”. అత్ర, అత్తశబ్దః - స్వభావవచనః. నిత్యేచ్ఛయాగృహీతాభిమతపూజ్యదేహః, యద్వా, జగద్ధితాయావతారకాలేష్విచ్ఛ
యాగృహీతతత్త్వత్యక్త్యాభిమతానేకదేహః.

తాత్పర్యము.—నిత్యసూరులు తమకునిర్వాహకులైన సేనేకులతోఁగూడ సాదరముగ సమర్పించిన ప్రాకృతపుష్పములు వికసించు నట్లున్న తిరుమలయందు వేంచేసియున్న నిరవధికకల్యాణగుణవిశిష్టఁడైన శ్రియఃపతి మనవంశమునకు నాధుఁడాయెనుగాన నచ్చట సర్వవిధ కైంకర్యములను చేయగలము.

¶ కుటుంబిత వాక్యమ్ పలకోశబ్ధలిల్లె.

୧୫୫-୧-୪୧.

అ॥వి-పు-౬-౫-౮౪.

311X-1 ૩-૭.

౪॥మ-స,)-౨-౯౯.

౫॥వి-పు-౬-౭-౬౪.

உ.ய-உ-3உ.

213-3-20.

சா-உ-உ-24.

౯౨ తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. 3-తి-ఒట్టివిల్ కాలమ్, 3-పా-అణ్ణల్ వ్యాఖ్యానజ్జల్.

మూ — అణ్ణన్దాయనణికోళ్ శెన్దామరై । క్కణ్ణ, శెజ్జనివాయ్ క్కరుమాణిక్కమ్ ।
తెణ్ణిత్తె చ్చునైన్ త్తిరువేజ్డత్తు । ఎణ్ణిటోల్ పుకర్మానవరీశ నే॥

31

ఆ. — (అణ్ణల్) ఏవంరూపమాన స్వానుభవరూపసమృద్ధియైత్తరుమోవెన్నిల్; నిత్యనిరవద్యనిరతిశయాజ్జ్వల్యసౌందర్యాద్యసంఖ్యేయకల్యాణగుణగుణమహోదధియాయునందతన్నై అసంఖ్యేయరాన నిత్యసిద్ధపురుషర్ క శెల్లారుక్కుమ్ భుజిక్కొడుత్తు కొణ్ణిరుక్కితానారుపరమోదారనల్లనోవవత్, ఆతలాలుజ్జుకున్ననై భుజిక్కత్తరుమోవెన్నిటార్.

3.

అన్య. — అణ్ణల్ మాయ్ అణి (3) కోళ్ శెన్దామరై క్కణ్ణ శెమ్ (౬) కని వాయ్ కరుమాణిక్కమ్ (౯) తెళ్ నీ నిఱమ్ శునైన్ (౧౨) తిరువేజ్డత్తు ఎణ్ణి తోల్ (౧౫) పుకర్మ్ వానవర్ ఈశత్. (౧౮)

3.

పన్నీ. — అనన్తరమ్, ఇప్పడివిగ్రహాదివై లక్షణ్యతైయుడైయవత్ నిత్యసూరిసేవ్యనెన్నిటార్.

వడిపుతన్ని లే స్వామియెన్టుతోల్ దుమ్బడియాయ్, తదనురూపమానవాశ్చర్యగుణవిభూతియుక్తనాయ్, అన్తవైశ్చర్యమాచకమానవముక్తై (3) ఉడైయ, పుణ్ణరీకాక్షనాయ్, అప్పారైక్కుత్తోల్ దురై సాన్తవనమ్బుణ్ణకై మ్కణుప్పాయ్ శివన్, (౬) కనిపోన్, తిరుప్పవళితైయుడైయనాయ్, ఇవ్వనయవళోభైయిలేయకప్పట్టరై యనుభవిప్పికైక్కు నీలరత్నమ్మైలే యుజ్జ్వలమాన విగ్రహతైయుడైయవత్, (౯) అవన్తన్నిఱమ్మైలే తెళిన్దప్రకాశకమాన, నిఱతైయుడైయ, శునెకళోనీరైయుడైయ, (౧౨) తిరుమలైయిలేనిట్టైయాలే, ఎణ్ణిఱన్, స్వాభావికమాన, (౧౫) గుణప్రభైయైయుడైయవనాయ్, అప్పుకల్దై యనుభవిక్కవన్ పరమపదవాసికళుక్కు, భోగప్రదానమ్బుణ్ణిఱిఱ్ఱిఱవేల్ దైయుడైయస్వామియూనవత్. (౧౮) అణ్ణల్ - మఱిజ్జెనిలత్తుత్తలవనాకపుమామ్.

3.

అర్థము. — స్వామియు వాశ్చర్యభూతుఁడును సౌందర్యము (3) కల ఎఱ్ఱనికమలములవంటినేత్రములుకలవాఁడును ఎఱ్ఱని (౬) పండువంటి యధరముకలవాఁడును నీలరత్నమువలె (గుండర్ మైనదివ్యవిగ్రహముకలవాఁడును నైన) భగవంతుఁడు (౯) నిర్మలమైన కాంతికల దొనల తీర్థముకల (౧౨) తిరుమలైయందు (వేంచేసియుండుటవలన) సంఖ్యలేని స్వాభావికములైన (౧౫) కల్యాణగుణములుకలవాఁడును నైన (శ్రీయః పతి) పరమపదవాసులైన నిత్యసూరులకు స్వామియైయున్నాఁడు. (౧౮)

3.

ఈ. — మూన్టామ్బట్టు. నామిజ్జనే “అడిమై శెయ్యవేణుమ్” ఎన్ఱు మనోరథిక్కు మితువేయోవేణువతు, అవన్టా నమక్కునుభవసమృద్ధియైత్తరుమోవెన్న; నిరవేక్షరానవర్ కళుక్కు త్తన్నై కొడుత్తు కొణ్ణిరుక్కిఱవత్, సావేక్షరాననమక్కుత్తరచ్చొల్లవేణుమోవెన్నిటార్.

జీ-ఆ. — మూన్టామ్బట్టు (అణ్ణలిత్యాది). “వానవరీశ నే” ఎన్ఱు తైప్పల్ దవవతారికై (నామిజ్జనేయిత్యాది). నిరవేక్షరన్ఱు - భగవదనుభవరసపూర్తియైప్పల్.

ఆ-ఆ-వి. — నిత్యసూరికళుక్కునుభవమానవాకారమ్ - కీర్త్తిప్పాట్టుక్కుమిప్పాట్టుక్కుమవిశిష్టమైకైయాలే పునరుక్తమెన్ఱువవత్తై, అతితాఁట్టిలితుక్కుణ్ణాన శక్కాపరిహరణ్ణై వ్యావృత్తమాకవరుళిచ్చెయ్ కితార్ (నామిజ్జనేయిత్యాది). నామిజ్జనేయడిమై శెయ్యవేణుమెన్ఱితి శక్కా తటస్థశక్కా. అభావ్యేవంశజోత్తరయోర్భావోద్రవ్యవ్యవహార్యగాభాయామ్-సూరిసమాశ్రయణీయతాభిధానాత్సూరిష్యేవతస్య భోక్తవ్యమ్” ఇత్యన్నదానకీలకశ్చిత్పరమోదారః తత్ప్రదీయమానాన్నేనవివాజీవితుమశక్తస్యాతితుధార్తస్యాన్నదాన్యతికిమ్? తద్వత్పరిపూర్ణానామపిస్వానుభవమనుక్షణం దదదీశ్వరోస్తాకంనదాన్యతి కిమిత్తుత్తరస్యభావః. — ముఱువలాలేయెన్ఱు - 3 “అవ్వాన్ఱియ

శి “నిఱచ్చునై” ఎన్ఱురైయ్ పాఠమ్.

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. 3-తి-ఒట్టివిల్ కాలమ్. 3-పా-అణ్ణల్ వ్యాభ్యాసజ్జల్.

౮౩

ఈ.—(అణ్ణల్) కుటిజ్జినిల త్తిల్ మలై మక నెన్ను తల్, సర్వస్వామియెన్ను తల్. (మూయ్) సౌందర్యశీలాదికళా
లాశ్చర్యభూతక. అవన్ శ్రీలారు అమ్మా పొడిశొల్లిక్కాణుమెన్న (అణ్ణికోళ్ శెన్దామరైక్కణ్ణక) “ఇక్కణ్ణుకు
డైయవనుకు వేటారు ఒప్పనై వేణ్డ” ఎన్నుమ్బడియిరుప్ప తాయ్. తనకుత్తా నేయాభరణమాయ్, వికా
సమ్, శెన్వి, కుళిర్ త్తి, నాన్ మజ్జలినాలే తామరైయై యెరువకై కొప్పామ్బడి శొల్లలాయరుక్కిట కణ్ణుకై
యుడై వక.

ముతలుటవుపణ్ణుజ్జణ్ణిచ్చొల్లుకిటతు. (శెజ్జనివాయ్) అన్నో కుక్కు త్తప్పినార్ కుమ్ తప్పవొణ్ణాతపడియా
యిల్ మిన్తి తమిరుప్పతు. ముటువలా లేయాయ్ శ్రీవరై యెఱ్ఱుతిక్కొణ్ణతు. (కరుమాణిక్కమ్) అన్దన్తి త త్తిలేయక
ప్పట్టారైమీళాతపడి ఆఱ్ఱుజ్జాట్టడుత్తుమ్ వడివళైచ్చొల్లుకిటతు. (తెణ్ణితైచ్చునై నీర్ త్తిరువేజ్జడత్తు) తెల్లిన్దనిత్తెన్దిరు
న్దుళ్ళనీరై యుడైయశునైయైయుడైయ తిరుమలైయిలే. వడివేయన్తి క్కే తిరుమలైయమ్ శ్రమహరమాయరుక్కి
టపడి. “అణ్ణికోళ్ శెన్దామరైక్కణ్ణక” ఎన్దత్తోడు, “శెజ్జనివాయ్” ఎన్దత్తోడు, “కరుమాణిక్కమ్” ఎన్దత్తోడు,
“తెణ్ణితైచ్చునై నీర్” ఎన్దత్తోడు వాళియన్ శ్రీరుక్కిటతాయ్ శ్రీవర్ కుక్కు; ఆతువుమన్నిల త్తిలేయళ్ళతొన్దాకై యాలే.
(ఎణ్ణిల్ తొల్ పుకల్) ౧ “యథారత్నానిజలధేరసజ్జే యానిపుత్రకతథాగుణాహ్యననస్య” ఎన్దిటపడియే, అస
జ్జేయమాయ్ స్వాభావికమానగుణజ్జళై యుడైయ. (వానవరీశ నే) గుణజ్జళై యనుభవిప్పిత్తు నిత్యసూరిక భుడైయ

జీ-అ.—(కుటిజ్జినిల త్తిల్ మలై మక నెన్ను తల్) మలైచ్చార్వ-కుటిజ్జినిలమాకైయాలే, ఏతాదృశ దేశమాన తిరుమలైక్కు స్వామియానవనెన్ద పడి.
(సౌందర్యశీలాదికళాలిలి) “అణ్ణికోళ్” ఇత్యారభ్య, “ఎణ్ణిల్ తొల్ పుకల్” ఇత్యన్తంవిపక్షితమ్. అమ్మా పొడి - వశీకరణసాధనమాన మూ
లికాచూర్ణమ్. అతావతు - కళ్ళర్ బాలర్ కళై వశీకరిక్కైక్కాకవవర్ కళో మేలే “అమ్మా” ఎన్దుశొల్లియెరుపొడివిశేష తైత్తూవినార్ అన్ద
బాలర్ కళో, కళ్ళర్ పిన్నే “అమ్మానమ్మా” ఎన్దుశొల్లిక్కొణ్ణుపోవర్ కళో; అన్దప్పొడియెన్ద పడి. అప్పొడియే ఆశ్చర్యమాక వశీకరిక్కుమ్ సౌన్ద
ర్యాదికళిలే యున్దైచ్చొల్లుమెన్ద పడి. (అణ్ణికోళ్ శెన్దామరైక్కణ్ణక) కోళ్ కై - ఉడైత్తాకై. ఆభరణమాక కొణ్ణిరుక్కిట శివన్దతామ
రైపోన్ద కణ్ణయ్యుడైయవక. “అణ్ణికోళ్” ఎన్దు - వడివుక్కల్లామాభరణమాయరుక్కిట వెన్నుతల్, తనకుత్తానే యాభరణమాయరుక్కిట
వెన్నుతల్. ఉభయ తైయమ్ తన్దేణవరుళిచ్చెయ్ కిటార్ (ఇక్కణ్ణుకిత్యాది).

ముట్టడ త్తిరుక్కుణ్ణిచ్చొన్న తుక్కుభావమ్ (ముతలుటవిత్త్యాది). దృష్టిబద్ధమ్ మున్నాకవిశేకలప్ప తైన్దుకరుత్తు. “శెజ్జనివాయ్ -
అణ్ణల్” ఎన్దన్దయిత్తుభావమ్ (ముటువలాలేయిత్త్యాది). “శెన్దామరైక్కణ్ణక, శెజ్జనివాయ్” ఎన్దవిడత్తిలే - ౨ “లోచనాభ్యాంపిబన్దివ,
వచసాసాన్ద్యయితైవసమ్” ఎన్దాపొప్పలే యిరుక్కిటతు” ఎన్దరుళిచ్చెయ్ వర్. శివన్దకనిపోన్ద తిరుప్పవళేత్తైయమ్, కటుత్తమాణిక్కమ్మోరే
యుజ్జ్వలమాన వడివైయముడైయవక. శబ్దార్థమ్ (తెల్లిన్దిత్త్యాది). “నిత్తై - నీర్ - శునై” ఇత్యన్దయ్య. “కరుమాణిక్కమ్” ఎన్దతైయ
జ్జూట్టిభావమ్ (వడివేయిత్త్యాది). విగ్రహసభవ తైవిట్టుకు నైకైవర్ణిక్కిట తెన్నెన్న (అణ్ణికోళ్ త్త్యాది). అతైత్తాలేయెన్న (ఆతువుమిత్త్యాది).
“ఎణ్ణిల్” ఎన్ద తుక్కుప్రమాణమ్ (యథేత్త్యాది). “తథాగుణాహ్యననస్య అసజ్జేయమావతానః” ఇతిమాత్స్య పురాణే. కీర్తప్పడ తైయ
జ్జూట్టిభావమ్ (గుణజ్జళైయిత్త్యాది). “వానవరీశక” ఎన్ద తుక్కు, అవతారికైయిలే - సౌలభ్యపరమాక వరుళిచ్చెయ్ తు, ఇణ్ణే - పరత్వపర

అ-అ-వి.-నటియే” ఎన్ద తైప్పల్ మ. ౪ “యోహ్నుఃక్షయేవ్రజమననసఖివరీతోగోపైర్లవాంఘురరజశ్చురితాశకప్రక. వేణుంక్వణ్ణ న్దితక
టాక్షునిరీక్షణేనచిత్తంక్షిణోతితమ్మ తేతుకథంభ వేమ” ఎన్దుకణ్ణుకోళ్ వతు. — “అన్దమిల్ పుకల్” ఇత్యత్త - ప్రత్యేక మేకైకగుణనైన్దవానవధి
త్వముచ్యతే; “ఎణ్ణిల్ తొల్ పుకల్” ఇత్యత్త - తాదృశానాంగుణానామసజ్జేయత్వముచ్యత ఇత్యతోనపానరుక్త్యమ్. — అవతారి
కాయాం తటస్థజ్జాకాయా ఉత్తర త్వేనోక్తంభావంగాభోపన్యాసాన్దేపిపరామృశ్య తదుపరి; సావేక్షాణాంసర్వేషాంస్వానుభవందదాతికిమ్,

౪౪

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. 3-తి. ఒట్టివిల్ కాలమ్. ౪-పా. ఈశక్ వ్యాఖ్యానజ్ఞ

ఈ. — సత్తెయై నిర్వహిత్తుక్కొణ్డు పోరుకిఱవక్. కణ్ణట్టివల్ మరుచియుడై యారై త్తనై యనుభవిప్పిక్కు మెనై. 3.

జీ-అ. — మాకవర్థా న్తరమ్ (కణ్ణట్టివల్ మవిత్వాది), ఇప్పత్తు త్తిల్ మేలిత్పాట్టడే సజ్జతి శేరుమ్. ఏకార్థమాతల్. అణ్ణలిత్తారభ్య, వానవరీశ నాన-
ఎన్దైత నైత నైక్కు - పట్టువిలావడి మై శెయ్య వేణ్ణు నామిత్తు ర్వేణాన్వయః. 3.

అ-అ-వి. — శ్రీ వేంకటనాథానుభవకైజ్జు ర్యేచ్చవః కియన్తోదేశా న్తరస్థాదృశ్యస్తే ఇత్యత్రాహ (కణ్ణట్టివల్ మవితి). “ఏతద్వాక్యమ్ - అవతారి
కోక్తభావాపేక్షయా భావా న్తరపరమ్” ఇతిచవదన్తి. 3.

ప్ర-తి. — (మూన్టామ్మట్టు) (అణ్ణల్ మాయనిత్వాది) (ఎణ్ణిల్ లొల్ పుకల్) మా శ్చేయిపురాణే, “యథారత్నా నిజలధేరసఖ్యేయాని
పుత్రక | తథాగుణాహ్వన స్తస్య అసఖ్యేయామహత్తనః”. 3.

తాత్పర్యము. — సర్వాధికుడును నాశ్చర్యగుణచేష్టితములు కలవాడును, సద్యోసిక సిత సరసిజములవలె మనోహరములైన నేత్రములు
కలవాడును, దివ్యసుందరాధరము కలవాడును, నీలరత్నమువలె శ్యామశమైన దివ్యవిగ్రహవిశిష్టుడును, నిర్మలాదకము కలదొనలచే వ్యా
ప్తమైన తిరుమలయందు వేంచేసి యసంఖ్యాతములును స్వాభావికములును నైన కల్యాణగుణములు కలవాడును నైన శ్రియఃపతి పరమపదమునందు
వసించుచున్న నిత్యసూరులకు స్వామిగాన మనము సర్వవిధ కైంకర్యములను జేయగలము. 3.

మూ. — ఈశక్ వానవర్ క్కెన్బ నెన్టాల్, అతు | తేశ మోతిరు వేజ్గడ త్తానుక్కు |
నీశ నేనిత్తైవొన్టుమిలే, ఎజ్గ | ట్పాశమ్ వై త్తపరళ్ళుడర్ చొచ్చితి క్కే|| ౪||

అ. — (ఈశక్) స్వరూప త్తినాలుమ్ స్వభావ త్తినాలుమ్ మల్ ముమ్ సర్వప్రకార త్తినాలుమ్ “ఇనియిల్లై” ఎన్నుమ్బడితణ్ణియనా-
యిరున్ద వెన్చక్కలిలే సజ్జతైప్పణ్ణియెన్కు త్తనై భోగ్యమాక త్తదరుళినమహాగుణ త్తైయుడై యవవనుక్కు, ౧* అయర్వటుమమరర్ కళుక్కు త్తనై
క్కొడుక్కు మెన్నుమితు ఓరేల్ మోవెన్టితార్. ౪.

అన్వ. — వానవర్ క్కు ఈశక్ ఎన్బక్ (3) ఎన్టాల్ నీశనే నిత్తైవు (౬) ఒన్టుమిలే ఎన్గణ్ పాశమ్ (౯) వై త్త పరళ్ళు
డర్ శోతిక్కు (౧౨) తిరువేజ్గడ త్తానుక్కు అతు తేశ మో?. (౧౫). ౪.

పన్నీ. — అనన్తరమ్, నిత్యసూరి సేవ్యత్వమాకిఱవాధిక్యమ్ ఎన్నై యగ్గీకరి త్తవశీల త్తైయుడై యవనుక్కు తేజస్సోవెన్టితార్.

నిత్యసూరికళుక్కు, నిర్వాహకక్, ఎన్టుశొల్లానిన్బక్, (3) ఇప్పడిశొన్నాల్, మేయగుణజ్జశాల్ పూర్గ నాకైయాలే తణ్ణియనాయ్,
సద్గుణజ్జశాలే పరుమ్ పూర్తి, (౬) ఒన్టుమిన్టయేయిరుక్కైయాలే, తన్నుడై యమేయప్రత్యసీకల్యాణైకతానత్వత్తుక్కు ప్రతిభట స్వభావనాన
వెన్చక్కలిలే, నిరవధికసజ్జతై, (౯) వైత్తు, అత్తాలే నిరతిశయాజ్జ్వల్యవిశిష్టమాన, తేజోమయదివ్యవిగ్రహాయుక్తనాయ్, (౧౨) ఇన్నీర్
క్కుచ్చిరమజ్జాయతతిరుమలైయిల్ నిలైయైయుడై యవనానవనుక్కు, వానవర్ క్కీశ నెన్టవతు, తేజస్సో?. (౧౫) ౪.

అర్థము. — నిత్యసూరులకు నిర్వాహకుడు అని చెప్పచున్నాను; (3) అనినచో నీచుడను పూర్తి (౬) యొకటియు లేనివాడును నైన
నాయందు సంగమును (౯) నుంచి నిరతిశయోజ్జ్వలమై తేజోమయమైన విగ్రహము కలవాడును (౧౨) తిరుమలైయందు వసించువాడును నైన
సర్వేశ్వరునికి (నిత్యసూరులకు నిర్వాహకుడు) నునది తేజస్కరమగునా? (౧౫) ౪.

[౨౨]

తిరువాయ్ మొక్కి.—3-ప. 3-తి-ఒత్తివిల్ కాళమ్, ౪-పా-ఈశళ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞర్.

౨౫

ఈ.— నాలామ్బట్టు. నిత్యసూరికళుక్కు-త్తనై ౨ కొడు త్తవనెన్టార్ - కీర్త్; అత్యంత హేయనాన చెప్పక్కలిలేసజ్జ తైప్పణ్ణినవనుక్కు “నిత్యసూరికళుక్కు-త్తనై ౨ కొడుత్తా” ఎన్నుమితోరు వేద మో వెన్ఱిటార్.

(ఈశళ్ వానవర్ క్కెప్పళ్) నిత్యసూరికళుక్కు నిర్వాహక నెన్ఱుశొన్నే. (ఎన్ఱాల్) నానిప్పడిశొన్నాల్. (అతు తేశ మోతిరు వేజ్గత్తానుక్కు) తిరుమలై యి లేవన్ఱుసులభ నాయ్ నిట్కి-అవనుక్కు “అయర్వఱుమమరర్ కళతి పతి” ఎన్ఱిరుక్కి-అవితో రేద మోయిల్ మతో? శ్రీవై కుణ్ణానాథను ౩ (క్కి-తేయతు వేద మ్, తిరు వేజ్గత్తాను) క్కే-ద మ్మొల్లకి తేనాకభ)మి త్తే; ౧ * కానముమ్ వానరముమ్ వేడుమానారోలక్కజ్జొడుక్కనిట్కి-అవనుక్కు నిత్య సూరికళోలక్కజ్జొడుక్క నిట్కి-అతో రేద మో? పరమపద తైవిట్టిజేవన్ఱు ఇన్నిల తైయిట్టునిరూపిక్క వేణ్ణుమ్బడి యిరుక్కి-అవనుక్కు. యడిశూడి రాజ్యంమ్బణ్ణుమవను క్కే-ద మ్మొల్ల మోబ్బణ్ణు తట్టియిలిరున్ఱపా తైప్పడియై ట్టే ద్ద మ్మొల్ల వొణ్ణా తే. తిరు వేజ్గత్తాను క్కే-ద మ్మొల్ల లావతు పిన్నై నీరేతాకనినై త్తిరున్ఱిరెన్ఱ; నీశ నేన్ఱనిజైవొన్ఱుమి లేనెన్ఱో పాశమ్ వై త్తవరజ్జుడర్ చొత్తి ఎన్న వేణ్ణావో? ఇతుకిడక్కవ తైయోశొల్లువతు. (నీశ నేన్ఱనిజైవొన్ఱుమి లేన్) నీచత్వ తైయుమ్, నిజైవిల్లా మైయై యుజ్జాట్టి యిజ్గ నేయాన్దొరాక ప్పణ్ణిద్రై నితా రాయిల్ మ్. ౨ [అమర్యా దః] “నృపశుః” ఎన్నుమాప్పోలే. జననిక్కుమ్ మద్రొన్ఱుక్కుమ్ వాశివై యా తేపరిమాటుమ్ జన్ఱ మితో. శాస్త్రజ్ఞర్

జీ-అ.— నాలామ్బట్టు (ఈశనిత్యాది). “వానవరీశళ్” ఎన్ఱ తైప్పద్ర (నిత్యసూరికళుక్కుత్యాది). “నీశ నేన్ఱ” ఇత్యారభ్య, “శోతియాన - తిరు వేజ్గత్తానుక్కు - వానవర్ క్కెప్పళ్ నెన్ఱ సేన్ఱాలతు తేశ మో” ఎన్ఱ న్నయి త్తరుళిచ్చెయ్ కిటార్ (అత్యంత త్యాది).

అతు - “ఈశళ్ వానవర్ క్కు” ఎన్ఱ వతు. తేశ మో-తేజసో - ఏద్ర మో వెన్ఱ పడి. తిరు వేజ్గత్తాను క్కే-ద మ్మొల్ల మాకాతపడి యెన్ఱెన్ఱి అశజైయిలే, సాలభ్యజ్జొణ్ణాడియిరుక్కి-అవనుక్కు పరత్వమ్మొల్ల కైయేద్ర మో వెన్ఱిటార్ (తిరుమలైయిలేయి త్యాది). (ఇతో రేద మో యిల్ మతో) అన్ఱే, శ్రీవైకుణ్ణానాథను క్కే-ద మ్మొల్ల కి తేనో వెన్ఱ పడి. ఏద్ర మ్మొల్ల తత్తైవొల్ల కైక్కు పేతు వేతెన్ఱ, ఎన్ను దైయభ్యాన్ఱి కార్య మెన్ఱిటార్ (శ్రీవైకుణ్ణానాథను క్కె-ద మ్మొల్ల త్యాది). “భ)మి త్తే” ఎన్ఱి అతే? ఏద్ర మ్మొల్ల వేన్ఱ (కానముమి త్యాది). కానముమ్-కాడుమ్ వేడు-వేడర్-ఓలక్కమ్-సత్త. “తిరు వేజ్గత్తానుక్కు” ఎన్ఱ తుక్కుభావమ్ (పరమపద తైయి త్యాది). కీద్రెల్లా వద్రొలుమ్ ఫలితమ్ (ముడిశూడియి త్యాది). తట్టి - శిజై. అ తైయో - “ఈశళ్” వానవర్ క్కెప్పళ్” ఎన్ఱ తైయో. ఇవద్రై నిరూపకమాక చొన్న తుక్కుభావమ్ (నీచత్వ తైయి త్యాది). ఇప్పడిశొన్న పేరుణ్ణో వేన్ఱ (అమర్యాద ఇత్యాది). ఇదంస్తోత్రే, “పశుః” ఎన్ఱ తుక్కుర్థమ్ (జననిక్కుమి త్యాది). ఇన్ఱదృష్టాన్ఱార్ ఫలిత వర్థతై యుపజీవితుక్కుణ్ణు, “అమర్యాదః” ఎన్ఱ తుక్కుర్థమ్ (శాస్త్రజ్ఞర్ త్యాది). ఇవాన్యత్తిన్ఱిడియిలే - అప్పడియే యిత్యధ్యాహర్యమ్.

అ-అ-వి.— ఎన్ఱళ్ - ఎన్ఱే నిత్యేతద్భూతార్థ పరమ్. “ఎన్ఱాలతు తేశ మో” ఇత్యనుతాపానుగుణ్యాదిత్యభిప్రాయేణాహ (నిత్య సూరికళుక్కుతి).— (శ్రీవైకుణ్ణానాథను క్కె-ద మ్మొల్ల త్యాది) ఉభయవిభూతినాథనాయుక్కి-అ విరుప్పొక్కయారే యల్లా తారైక్కొట్టిలవ నుక్కే-ద మ్మొల్ల మేయాకిలుమ్, ఇజ్జేవన్ఱపిన్ఱు ఇన్ఱవన్ఱైయిలవనిలుమ్ విలక్షణనానవనుక్కు తైయో రేద మోక చొల్ల ప్పొత్తమ్ పోరుమో వెన్ఱ పడి.— “తిరుమలై యి లేవన్ఱుసులభ నాయ్ నిట్కి-అవనుక్కు” ఇతివాన్యం విన్యోశోతి (కానముమి త్యాది).— అల్పనీచత్వ తై యుమెన్ఱ పాతత్తిర్ - అత్యల్పమాయతినీచమాయుక్కి-అపదార్థగతమానవైచ్యతైయు మెన్ఱ పడి.— “ఎడు త్తక్కోత్తుక్కర్థమ్ (నృప శురిత్యాది). పశ్వాదికళుమ్ అమర్యాదజ్జళాయరుక్కు మనుష్యనానవాశి అవద్రై రేద్ర మ్మొల్ల వేన్ఱ (నృపశుః ఎన్నుమాప్పోలేయితి). “పశుః” ఎన్ఱ - నావానపశు ఎన్ఱాయ్, నావాకైయాలజ్జాన వాశియితిలుమ్ తట్టి మైయెన్ఱిటారెన్ఱుకరుత్తు. (అమర్యాదః) నిసిద్ధజ్ఞా నముముణ్ణాయ్ శాస్త్రవశ్యమానజన్ఱ త్తిలేపిటన్ఱ కైయత మైయిల్లైయేయవద్రొలుక్కు, అకైయాలెన్ఱై ప్పొర్ క్కిలవద్రై “వసిష్ఠర్” ఎన్న వేణ్ణా

౩ కుణ్ణలిగ్రన్థమ్ శిలకోశజ్ఞర్ తై. వ్యాఖ్యానస్వారస్య విరుద్ధముమ్.

౧॥ ౪-తి-౪౪. ౨॥స్తో-౪.

ఈ...“ఆకాతు” ఎన్ఱునిషేధి త్తవన్దై యనుష్ఠిత్తు, అనన్దోన్ఱి నిన్ఱుమ్ మీళమాట్టా తేపోన్దే. ౧ [తుద్ర:] “కెడువాయ్, తాన్ద్రమర్యాదైయై త్తప్పినిఱ్ఱువాకాతు కాణ్” ఎన్ఱారువన్ శొన్నాల్, అత్తైక్కొక్కొళ్ళున్దై నెన్జిలళిల్లా తానా రువన్. [చలమతి:] అథవా, శొల్లువారై యుమ్బెల్లు, అతు నెన్జిలేపడవుమ్బెల్లు తాకిల్ అతుతనై విశ్వసిక్క ప్పడాతు; ౨ “నిన్ఱువానిల్లా నెన్జిలై యుడైయే” ఎన్ఱుమాప్పోలే. ౧ [అనూయాప్రసవభూ:] హితజ్ఞాన్న వనుడైయ పుత్తర్వమాయిల్లుప్పొత్తాతతు. [కృతఘ్న:] ఉపకరి త్తవిషయ త్తిలే, అత్తైయిల్లై శెయ్తు అపకారజ్ఞైప్పణ్ణి ప్పోన్దే. [దుర్తానీ] అపకారజ్ఞైప్పణ్ణిప్పొరుకై యన్ఱి క్కే, హితజ్ఞాన్న వర్కభుక్కుమెన్దై మేలాక నిన్దైత్తుప్పోన్దే. [స్వరపరవళ:] అతిపుడైయార్ క్కు మేలాకనిన్దై త్తిరుప్పతు, కాముకర్ క్కు క్కీఱాకనిన్దై త్తిరుప్పతు. [వచ్చి నపర:] పుఱప్పేపటిత్తుక్కొణ్ణువన్దొరు స్త్రీపక్కలిలే యొతుక్కుమాయిల్లు, అజ్గేతిరణ్ణవారే అవ్విడన్దన్ఱిల్ నిన్ఱు మపహరిక్కుమాయిల్లు. [వృశంస:] “నమ్మైవిశ్వసి త్తవిషయ త్తిలే కృత్రిమ త్తైప్పణ్ణినోమ్” ఎన్ఱు ఇరక్క ముమిన్ఱి క్కేయిరుక్కై. [పాపిఘ:] ఇతుతానురువ చ్చెల్లుమ్బడియాయిల్లు మేన్దేలనక్కారియమ్బార్ ప్పతు. పాప త్తిలేయాయిల్లున్దై వడియిట్టిరుప్పతు. “ఇతు ఆళవన్దారదులిచ్చెయ్ తేయాకిలుమ్, నా నెన్ వాయాలిప్పొ శురమ్

జీ-ఆ — మిళమాట్టా తేయైత్తు-కాలవిశేషనిర్దేశాభావసిద్ధమ్. ఉత్తరోత్తరపదానాం పూర్వపూర్వపదసంబంధం హృదినిధాయతదనుగుణమేవార్థ మాహ (కెడువాయిత్యాది). తుద్ర: ఎన్ఱిఱవిడ త్తిలే-కేనవిదుపదిష్టార్థగ్రహణానురూపజ్ఞానం నాస్తీత్యుక్తమ్; చలమతిరత్వత్ర-జ్ఞానేసత్వపి విశ్వాసరాహిత్యముచ్యతే. 3 “అప్రియస్యతుపథ్యస్యవక్తాశ్చోతాచదుర్లభః” ఎన్ఱైప్పల్లు. (అథవాశొల్లువారైయమిత్యాది) ఇతుక్కు సంవాదమ్ (నిన్ఱువానిల్లావిత్యాది) తిరుమొట్టి. ఒరుపడిప్పట్టిరాత నెన్జైయుడైయేనిత్తర్థః. ౪ “చచ్చలంహిమనః” ఇత్యాది.

స్వరపరాజాంవళః ఎన్ఱి విన్దై త్తిలేవివక్షితమ్. ౫ “తూర్తరోడ్డిన్దైకాలమ్” ఎన్ఱుక్కడవత్తే. “వచ్చనపరః” ఎన్ఱవిడ త్తిలే-౬ “తువ ర్ త్త శెవ్వానినార్ క్కే తువక్కటత్తురిశనానే” ఎన్ఱైక్కొణ్ణుకొళ్ళు. తువక్కు-సజ్జమ్. తురిశక్ - కళ్ళక్. తువక్కట. అవర్కకుక్కె న్నక్కల్ సజ్జమఱుమ్బడి. ౭ “అతిశాయనేతమబిష్టనా” ఎన్ఱు ఇష్టన్ ప్రత్యయాన్తమాకవరుళిచ్చెయ్కితార్ (అతుతానురువవిత్యాది). పాశే త్తిట్టితి - పాపిఘ: ఎన్ఱుప్రత్యత్తిపణ్ణి తాత్పర్యాన్తరమ్ (పాపత్తిలేయాయిల్లైత్యాది). ప్రాసజ్ఞికమ్ (ఇతాళవన్దారిత్యాది). “నీశనే”

ఆ-ఆ-వి.—వో.—— ఇవన్ మిక్కుపుమ్ పుల్లియన్దైయారే “తాన్ద్రమర్యాదైత్తప్పినిఱ్ఱువాణ్ణాతు” ఎన్ఱాల్, “నీతానెప్పడిప్పట్టవన్, అవన్దానెప్పడిప్పట్టవన్” ఎన్ఱాప్పోలే శొల్లుకిఱిత్తనైయొట్టియ క్కొక్కొళ్ళున్దై నెన్జిలళిల్లా తే నొరువన్దైపడి. — 3 “సులభాః పురుషరాజన్ సతతంప్రియవాదినః | అప్రియస్యతుపథ్యస్యవక్తాశ్చోతాచదుర్లభః” (శొల్లువారైయమ్ పెల్లు) ఇవనమర్యాదనాన్దై యారే యివనరుక్ త్తేరువారిల్లయే. ఇవన్ ౫ * మఱుమ్మవర్ మతిశెడుత్తుక్కొణ్ణునిత్తైయారే యొరువమ్ శొల్లార్ కశెన్ఱు తోల్లు కిఱిత్తైమ్మమ్. (విశ్వసిక్కప్పడాతితి) ౯ “ప్రసీదలక్కేళ్ళరరాత్తు నేన్దొలక్కొం ప్రసన్నోభవసాధుగచ్ఛ | త్వంస్వేషుదారేషురమస్వని త్వంరామస్సభాశ్చోరమతాంవసేషు” ఇతిమరీచేనోక్తరావణో లక్కొంగత్వాపిశూర్వభాదిభిః త్తుభితహృదయస్సన్ పునర్తారీచాశ్రమంప్రా ప్యతంసహాయత్వేన ప్రార్థయా మాస, తదిహోదాహరణత్వేన ద్రష్టవ్యమ్. — ౪ “చచ్చలంహిమనఃకృష్ణప్రమాథిజలవద్ధృథమ్ | తస్యాహం నిగ్రహంమస్యేవాయోరివసుదుష్కరమ్”. (హితమ్ శొన్నవనుడైయ) “చలమతి” ఎన్ఱిఱవిడ త్తిలే ప్రస్తుతనవనితే. ఇల్లైశెయ్తు - అసత్సమ మాక్కి. హననమావతు - ఇల్లైశెయ్కై. ఇవరానవాశిక్కర్థాన్తరమరుళిచ్చెయ్కితార్ (అపకారజ్ఞైప్పణ్ణిప్పోన్దే నెన్ఱు). కృతమస్యాస్తీతి - కృతఃకర్తరిక్తః; అథవా, అర్థ ఆద్యచ్చిత్యయః; భుక్తాః బ్రాహ్మణాః, పీతాఃగావఇతివత్ — స్వరస్యపరవళః ఎన్ఱవర్ధత్తుక్కుచ్చేర, “వచ్చనపరః” ఎన్ఱుత్తుక్కర్ధమరుళిచ్చెయ్కితార్ (పుఱప్పేపటిత్తిత్యాది) — యామునాచార్యః స్వనైచార్యః సన్ధానాతిశయేనైవమవోచత్, అస్తాభిరపితథోచ్యమానేనతి యామునాచార్యవిషయే మహానపచారస్సాన్విత, ఏతాదృశాకారాణాం యామునాచార్యవిషయేనుసన్ధానాదితి

౧ స్తో-ర.	౨ తి-మొ-౧-౪.	3 రా-ఆ-3౪-౨.	౪ భ-గీ-౬-3౪.	౫ తి-మా-౧౬.
౬ తి-మా-3౦.	౭ పా-వ్యా-౨-౫-పా-౪-సూ-౫౫.		౮ తి-మా-౬.	౯ రా-ఆ-3౦.

తరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. 3-తి-ఒట్టివిల్ కాలమ్. ౪-పా-ఈశక్ వ్యాఖ్యానం.

52

ఈ.-శొల్లనూ ట్టే" ఎన్ను చూమనన్దాన్వ్యా. నీశనేకనితైవాన్వమిలే-అనాత్తగుణమేయన్వక్కలిలే యుళ్ళతు, అత్తగుణజ్జళొన్వమిలే. "ఎత్తజ్జెయుమ్ నితైవిల్లామైయుమితే నానివ్వారైశొల్లిన్దైన్దొత్తార్" ఎన్నరామ్ పిల్లై తిరునతైయారతైయర్. (ఇవ్వారైయన్వతు - "ఈశక్వానవర్క్కెన్వక్" ఎన్వత్తై) ఎన్దణ్పాశమ్మైత్త-ఎన్వక్కలిలేపాశన్దైవైత్త.

నిత్యసూరికభుక్తిశనాయురుద్ధా, ఎన్నక్కలిలే సజ్జత్తైప్పణ్ణినా, అవర్కళి సత్తైయుడ్డాకైక్కాక అవర్కళి డేకలన్దా, త్తసత్తైప్పణ్ణుకైక్కాక ఎన్నోడేవమ్మకలన్దా. ప్రాథమ్యత్తుక్కుమ్ పథ్తిక్కుమ్ శెట్టల్ శీరైక్కుమ్ జీవనమ్మైప్పారోపాతి అవర్కళి పక్కల్; నెళ్ళుముడమ్మమ్ తన్దతెనక్కెన్దితార్. అన్బియే, “ఎనక్కుత్తన్నక్కలిలే సజ్జముణ్డామ్మడిపణ్ణినా నెన్దితార్” ఎన్బు నిర్వహిప్పారుముణ్డ” ఎన్బరుళిచ్చెయవర్. అతావతు, ఎన్గణ్ పాశమ్మైత్త - ఎన్నిడత్తిలేన్దవిషయపాశ త్తైయుడ్డాక్కినా నెన్బపడి. (పరజ్జుడర్చోతిక్కే) అహ్మదయమాయురుక్కచ్చెయ్తే మనిచ్చుక్కాకక్కలన్దానాయురుక్కెయన్బిక్కే, సహ్మదయమాకక్కలన్దా నెన్నుమిడమ్

జీ-ఆ.—ఇత్యాదిక్కుపిజ్జితార్థమ్ (అనాత్మగుణమేయిత్యాది). నీశనేక నిజైవాన్యుమిలేనాకాయాలే-వానవర్క్కిశనెప్పక, ఎష్టాల్-ఎన్లబ్పా శమ్మవైత్త పరజ్ఞుడర్చోటియాన - తిరువేదజ్జతానుక్కు - అతులేకమా” ఇత్యన్వయః. ఇన్దవన్వయమ్ పిల్లైతిరున తైయూరతైయర్ నిర్వాహత్తుక్కు. “నీశనేక నిజైవాన్యుమిలేనాకాయాలే - వానవర్క్కిశనెప్పక” ఎన్దవన్వయ త్తర్థమ్ (ఎకతత్త్వేయమిత్యాది). ఇవాన్దై- “వానవర్క్కిశక” ఎన్దవార్తై.

“వానవర్క్కు - ఈశక్ - ఎన్ట్రాశమ్వైత్త” ఎన్ట్రాశమ్వైత్త (నిత్యసూరికళుక్కిత్యాది). ఫలితమ్ (అవర్కళో సత్తైయిత్యాది). యద్వా, వానవర్క్కిశక్ - ఎన్ట్రాశమ్వైత్త పరజ్ఞుడర్చోచ్చియినా నెన్దిటార్ (అవర్కళో సత్తైయిత్యాది) ఎన్నుతల్. వానవర్క్కిశక్ - ఎన్ట్రాశక్ తైయుమ్ - పరజ్ఞుడర్చోచ్చియైయుమ్ - వైత్తా నెన్దిటార్ (పా)ధమ్యత్తుక్కుమిత్యాది. ప్రాధమ్యత్తుక్కుమ్ - ప్రథమతః పాణిగ్రహణమ్మణ్ణినతుక్కుమ్. “జ్యేష్ఠభార్యైక్కుజీవనమ్కొడుక్కువైత్త” ఎన్దిటల్ కాపవాదభయత్తుక్కుమ్, కాషాయవస్త్రధారణమ్మణ్ణి పిచ్చైపుక్కాళాకిల్ వరుకిటమహాపవాదత్తాలుమ్ మూత్తాళుక్కు దేహధారణమాత్రత్తుక్కు జీవనమ్వైత్త ప్పారోపాతియిత్యర్థః. అవర్కళో - సూరికళో. ౧ “పూర్వేసాధ్యాస్సన్తిదేవాః” ఎన్దైయాలే - ప్రాధమ్యమ్. “పాశమ్వైత్త” ఎన్దైయాలే - నెన్జుకొడుత్తమైశొల్లిల్లు. “పరజ్ఞుడర్చోచ్చిక్కు” ఎన్దైయాలే. ఉడమ్మకొడుత్తమైశొల్లిల్లు. ఎన్నిడత్తిలేస్వవిషయమానసజ్ఞతైయుణ్డాక్కిన వెన్జర్థానరమ్ (అన్తియైయిత్యాది). “పరజ్ఞుడర్” ఎన్తతుక్కు, (పా)ధమ్యత్తుక్కుమ్ ఇత్యాదివాక్యత్తిలే - పూర్వభావియాక వరుళిచ్చెయ్తు, అపరభావియాక వర్థానరమ్ (అహృదయమాయిత్యాది). “పరజ్ఞుడర్చోచ్చి” ఎన్దిటతు- ఎకకల్పాశమ్వైత్త మైక్కుజ్ఞాపకహేతుగర్భవిశేషణమెన్జ పడి. మనిచ్చుక్కాక-

అ-అ-వి -భావః. — “నీశనే” నిశ్చయమితి” ఎష్ట-అనాత్మగుణపరిపూర్ణనాయాత్మగుణరహితనాయగుత్కైయా లేతిరువేద్యతానుకృ-
 ధ్. ౧౦వ శ్లోలప్రకృ- “వానవర్కీశక్” ఎష్టశాస్త్రే నెష్టపడి. — నమ్మిశ్చైనిర్యాహతుక్ న్యయమ్. “నీశనే” నిశ్చయమితి నానవెన్దన్
 పాశమ్ వై త్రపరజ్ఞుడర్ చోత్తియాన-తిరువేద్యతానుకృ-వానవర్కీశక్ నెష్టక్, ఎష్టలతు లేశమే” ఎష్ట. — “ఎన్దన్ పాశమ్ వై త్ర” ఇత్యస్యా
 ర్థద్వయమ్ -మయినిరతిశయస్నేహయుక్తస్యేతిప్రథమః, “మయిర్వజుమతినలమరుగినక్” ఇతిప్రకారేణస్వవిషయాంభక్తింమయి ప్రతిష్ఠాపిత
 వత ఇతిద్వితీయః. “వానవర్కీశక్ నెష్టక్” ఇత్యభిధానాదపి “ఎన్దన్ పాశమ్ వై త్ర” ఇత్యాదావశీశయంశబ్ద ఏవదర్శయతి (నిత్యసూరికరు
 క్తితి) — ౧ “తయాసరాజ్ఞి సుతోభిరామయా సమేయివాసు త్రమరాజకన్యయా । అతీవరామశ్శుశుభేతికామయా విభుశ్శ్రియావిష్ణురివా
 మరేశ్వరః” పితృతిరునత్రాయూరత్రయర్ నిర్వాహే, ౩ లవణవణిజకర్పూర్పూర్ణంకిమత్యభిమన్వతే” ఇతిశ్లోకోత్రద్రష్టవ్యః — ప్రాథ
 మ్యత్తుక్కుమితివాక్యే-౪ “పథోదీనీశమమ్” ౫ “అదామ త్రస్త్వశ్చైయతు” ౬; “త్రయికిచ్చిత్సమావస్నేకింకార్యంసీతయామమ” ౭ “అస్తీ
 న్తకన్తమ్కుత్రాయరగ్ని, మున్నజైకన్త్రైయమ్ పుల్లిడవన్దవర్కత్రైయమ్ కొమ్బిలుమ్ కుళమ్బిలుమేఱుమాబోలే, పిరాట్టిమారైయమ్ సూరిక

శి కుణ్డిలిగ్రన్థమ్ పలశ్శితోశ్చజ్జిలిలై, వ్యాఖ్యానవిరుద్ధముమ్.

గాపు-నూ.

அரசு-நா-22-95.

३॥दू-स-४४.

४॥१-६.

א.א.א.

உ||ர-ய-உ-உ.

21త-|త-|ప-3.

౮౮ తిరు వాయ్ మొట్టి. — ౩-ప. ౩-తి. ఒట్టివిల్ కాలమ్. ౫-పా. శోతియాకి వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ఈ. — తోడ్ గ్రానిస్తతాయీ వడివిట్టి అన్దపుకర్. ఉజ్జ్వలనాయరానిన్దా. కలన్దపిన్బ మున్బిల్లాతపుక రెల్లా మున్దాయరానిన్ద తువడివిలే. పిరాట్టియో డేకలన్దాప్పో లేయరానిన్దా. ౪.

జీ-అ. — మానువ్యత్తుక్కా. శబ్దార్థమ్ (ఉజ్జ్వలనాయరానిన్దా నెన్ద) “పరమ్” ఎన్ద విశేషణత్తుక్కుభావమ్ (కలన్దపిన్బిత్త్యాది). ఇతుక్కున్దప్టే న్దమ్ (పిరాట్టియత్త్యాది). “తయాసరాజ్జి సుతోభిరామయా” ఇత్త్యాదిబాలకాన్డాన్దల్లోకోత్రానుసన్ధేయః. వానవర్ కీశ నెన్ద, ఎన్దాల్, నీశ నేనెన్దతోడజ్జి, శోతియాన - తిరు వేజ్జడత్తానుక్కు - అతు తేశ మోవిత్వన్దయః. పరజ్జుడరిత్త్యాదిక్కు - నిరతిశయాజ్జ్వల్యవిశేష్టమాన తేజో మయవిగ్రహాయుక్తనుక్కు. నీశ నేనిత్త్యాదిక్కు - తణ్ణియేనాయ్ గుణపూర్తియైన్దమిన్ద క్కేయిరుక్కి అవెన్బక్కు లితిశబ్దార్థః. ౪.

అ-అ-వి. — శైయుమ్విట్టు న్నేహిత్తుక్కొన్దాపోరుమ్” ఇతిహ్యుచ్యతే. (కలన్దపిన్బితివాక్యమ్) తృతీయభావపరమిత్తుక్కి-దృష్టే అనుమాపక పరత్వవివక్షాయా అభావాత్. తత్రాప్యనుమాపకత్వవివక్షాపి సమ్భవతీతి (అహృదయమాయరుక్కుచ్చెయ్ తే) ఇతివాక్యేనసహైక భావపరం వేత్తుక్తమ్. ౧ “సహిసర్వభాసామ్యం దృష్టేన్దస్య” ఇతిన్యాయాత్ ఏకభావపరత్వేపి అనుమాపకత్వవివక్షారాహిత్యేవ్యేకదేశేదృష్టేన్దోవా. ౪.

ప్ర-తి. — (నాలామ్బట్టు) (ఈశనిత్త్యాది) (నీశ నేన్ద నితైవాన్దమిలేన్ద) స్తోత్రే “అమర్యాదఃక్షుద్రశ్చలమతిరసూయాప్రసవభూః కృతఘ్నోదుర్దాసీస్తరపరవశో వచ్చనపరః । నృకంసః పాపిష్ఠః కథమహనితోదుఃఖజలధేరపారాదు త్తీర్ణస్తవపరిచరేయంచరణయోః”.

పెరియతిరు మొట్టి - ముత్తర్ శ్రీరు మొట్టి - నాలామ్బట్టు. — వెన్దియే వేణ్డివీడ్ పారుట్కిరన్జి వేణ్కణార్ కలవియేకరుతి । నిన్ద వానిల్లా నెన్జి నెయ్డెయ్ నెన్ శెయ్ కే నెడువిశుమ్మణవుమ్ । పన్ది యాయన్దపారకన్జీణ్డపాట్టియా నాట్టియానరు శే । నన్ద నానుయ్యనాన్ కణ్డొకొన్జేన్ద నారా యణావెన్దుమ్ నానుమ్.

తాత్పర్యము. — హేయగుణములుకలవాడగుటవలనయతినీచుండును సద్గుణములులేనందునయపూర్ణుండును నైననాయందు విశేషసంగము నుంచి నిరవధికతేజోమయదివ్యమంగళవిగ్రహవిశిష్టుడైన భగవంతుండు నిత్యనూరులకు నిర్వాహకుడనునది వానికినుత్కర్షావహముకానేరదు.

మూ. — శోతియాకియెల్లావులకున్దొమ్ము । మాతిమూర్తియెన్దాలళవాకుమో ।
వేతియర్ ముమ్ము వేత త్తముత తై । త్రితిల్ శీర్తిరు వేజ్జడత్తాన్దెయ్॥

ఆ. — (శోతియాకి) ఎనక్కుజ్జూడత్తన్దెత్తన్దరళినానెన్దు మితుతానోరేద్రమో? తన్దడియైప్పార్ త్తాల్; అవన్దెయ్ వాదార్యాది గుణజ్జైచ్చొల్లుమిడత్తిన్దవేదజ్జ శేల్లా వేణ్డావో, నమక్కునిలమో; ఆతలలిప్పడిపరమోదారనాన తిరు వేజ్జడముడైయాన్, తన్ద్రువడికలిడిమై శెయ్ కైయాకిటసమ్మత్తెయ్దగుక్కుత్తన్దరుగు మెన్దితార్. ౫.

అన్య. — వేతియర్ ముమ్ము వేతత్తు అముతతై (౩) తీతు ఇల్ శీర్ (౬) తిరు వేజ్జడత్తాన్దె శోతియాకి ఎల్లావులకుమ్ (౯) తొమ్ముమ్ అతి మూర్తి (౧౨) ఎన్దాల్ అళవాకుమో? (౧౪). ౫.

పన్నీ. — అనన్దరమ్, శీలవా నెన్దిటవిస్వళవో, అన్దశీలన్దోడే నిరతిశయ భోగ్యభూతనానవనుక్కు. సర్వేశ్వరి నెన్దాత్పురు మైయో వెన్దితార్.

వైదికరుడైయ, సమస్తవేదజ్జలిలుమ్, ౧ “అనన్దోబ్రహ్మ” ౨ “రసోవైసః” ఎన్దప్రతిపాదిక్కుప్పట్ట భోగ్యతాతిశయత్తైయ్డైయ నాయ్, (౩) భోక్తాక్కుగుడైయయోగ్యత్తైయైప్పార్ త్తనుభవిప్పిక్కైయాకిటతీతు, ఇన్దియే, ౩* కానముమ్ వానరముమ్ వేడుమానతాన్దన్దా ౧॥ తై-భృ-౬. ౨॥ తై-ఆ-౬. ౩॥ ౪-౮-౬.

[౨౩]

తిరువాయ్ మొక్కి. — ౩-ప. ౩-తి. ఒత్తివిల్ కాలమ్. ౫-పా. శోతియాకి వ్యాఖ్యానజ్ఞు. ౮౯

రైయనుభవిప్పిక్కుణ్ణుత్తెయుడైయనాన, (౬) తిరువేళ్ళడముడైయానై, ఉజ్జవలవిగ్రహవిజ్ఞనాయ్కోణ్ణు, ఉత్కర్వాపకర్నవిభాగమట నెల్లారుమ్, (౯) ఆశ్రయిక్కున్బడియాయ్, సమస్తకారణభూతనాన, సర్వేశ్వరన్, (౧౨) ఎన్టాల్, పెరుమైయో? (౧౪) మేన్దై యుమాశ్రయణీయత్వముమ్ నీరైయోడుకూడిన భోగ్యతెక్కుత్తకుతియల్లవెన్టుకరుత్తు. అశవు - పెరుమై. ౫.

అర్థము. — వైదికులయొక్క సమస్తవేదములయందు (ప్రతిపాదింపబడిన) అమృతమునలెభోగ్యభూతుడును (౩) దోషములు లేని గుణములుకలవాడునునైన (౬) తిరుమలైయందువేంచేసియున్న శ్రీయఃపతిని ప్రకాశించువిగ్రహముకలవాడై సకలలోకములును (౯) సమస్కరించునట్టి కారణుడైన సర్వేశ్వరుడు (౧౨) అనినదో (వానికి) నుత్కర్షమగునా? (౧౪) ౫.

ఈ. — విద్వామ్బట్టు. నిత్యసూరికభుక్కుమ్ తన్నైక్కుడుత్తానెన్ట తోరేన్ద్రమో ఎనక్కుత్తన్నైత్తన్ద వనుక్కెన్టార్ - కీర్త్తి; ఎనక్కుత్తన్నైత్తన్దా నెన్దిఱవితుతానోరేన్ద్రమో, ఎన్నిలుమ్ తాన్నిన్దారైత్తేడిప్పెతాతే యిరుక్కిఱవనుక్కెన్దిఱారితిల్.

(శోతియాకి) నిరవధికతేజోరూపమాన తిరుమేనియైయుడైయనాయ్. ౧[నీలతోయదమధ్యస్థా] ఎన్నాని ట్టాచ్చెయ్తే [పీతాభా] ఎన్దిఱతు. అతావతు - శ్రమహరమానవడివైప్పకర్ ముట్టాక్కిట్టిరుక్కుమెన్దైయుమ్, అన్దప్పకర్తన్నైయే శ్రమహరమానవడివుతాన్ గ్రసిత్తుక్కుణ్ణిరుక్కుమెన్దైయుమ్. ఇత్తాల్ - ఒన్దైయెన్టువిడాతేయి రణుమ్ నిరవేక్షుమ్. †(పీతాభా ఎన్దతు - స్వతేజస్సై విగ్రహన్దా పానమ్బణ్ణిక్కుణ్ణిరుక్కుమెన్దై పడి.) ౨ “తేజసాం రాశిమూరితమ్” ఎన్నక్కడవతితే.

జీ-అ. — విద్వామ్బట్టు (శోతియాకియత్వాది). “శోతియాకియెల్లావులకుమోళుమాతిమూర్తియెన్టాల్” ఎన్దిఱవితు - “నీశనే” ఇత్వాదియననువాదమ్, “ఎల్లావులకుమోళుమ్” ఎన్తుక్కు - నాన్ తోళుమెన్టు అర్థమెన్టు వివక్షిత్తరుళిచ్చెయ్కీతార్. (ఎనక్కుత్తన్నైత్తన్దా నెన్దిఱవిత్వాది). ఎన్నిలుమ్ తాన్నిన్దారైత్తేడియెన్తు - “తీతిల్ శీర్” ఎన్దైప్పల్.

శబ్దార్థమ్ (నిరవధికతేత్వాది). తేజస్సాకిల్ శివన్దన్దోవిరుప్పతు, శ్యామమాన తిరుమేనియైచ్చివన్దశోతియాకన్యొల్లక్కుడుమోవెన్న తిరుమేనిక్కు శ్యామశత్రైయుముణ్ణు, తేజస్సుముణ్ణు, ఇరణ్ణుమనోన్యస్యమ్విట్టిరాతు, ఇరణ్ణుముణ్ణానాలుమ్ తేజస్సేవిజ్ఞియిరుక్కు మెన్దుమి డత్తైక్కుతియిలే దర్శిప్పిక్కితార్ (నీలతోయదేత్వాది). శ్రుతిక్కర్థమ్ (శ్రమహరేత్వాది). ఇవాక్యద్వయత్తాలుమ్ - నీలతోయదోమ ధన్యస్తోయస్సాస్సాన్దిఱ జహుప్రీహియుమ్, నీలతోయదస్యరుధ్యేతిష్ఠతీతి - నీలతోయదమధ్యస్థావెన్దిఱ తత్పురుషసమాసముమ్ వివక్షితమ్. “ఇన్దసమాసద్వయముమ్తోరేదుమ్బడి ౩ ‘నీలముణ్ణుమిన్ను మేని’ ఎన్దతే” ఎన్దీడుపట్టరుళిచ్చెయవర్. వస్తునోదైవరూపాస్యసమ్భవాదుత్తా కారద్వయమెప్పడికూడుమెన్న (ఇత్తాలిత్వాది). ఇత్తాల్ - (ముట్టాక్కిట్టిరుక్కుమెన్దైయుమ్, గ్రసిత్తుక్కుణ్ణిరుక్కుమెన్దైయుమ్) ఎన్దిఱవి త్తాల్. నిరవేక్షుమ్ - పూర్ణమ్. అతావతు - ఓగొన్దెప్పార్ త్తాల్ “ఇతువేస్వరూపమ్, ఇతువేస్వరూపమ్” ఎన్దతోన్టుమెన్టు తాత్పర్యమ్. మయిల్ కళుత్తుప్పోలేయిరుక్కుమితిభావః. ఇత్తాల్ - (నీలతోయదేత్వాదియాలే) పుష్పత్తిద్వయత్తాలుమ్, శ్యామశత్రైయుమ్ తేజస్సుముణ్ణు స్తుశొల్లానిఱుచ్చెయ్తే, “పీతాభా” ఎన్దవిశేషైక్కెయాలే - తేజస్సేవిజ్ఞియిరుక్కు మెన్దుకరుత్తు. యద్యా, పీతాభా ఎన్దిఱతు - పిరాట్టియో ట్టైచ్చేర్ త్తియాలేయతల్. “శోతియాకి” ఎన్దిఱములపదత్తుక్కుప్రమాణమ్ (తేజసామిత్వాది).

అ-అ-వి. — “పీతాభా - పీతవర్ణా. ప్రతప్తకార్తస్వరాభా. తస్యతనోఽపమా - ఉపమానంస్యాదితి, సింహవలూకనేన ‘నీవారశూ కవత్తన్నీపీతాభాస్యాత్తనూపమా’ ఇతిశ్రుతేరర్థపూర్వకమ్ ‘నీలతోయదమధ్యస్థా’ ఇతిశ్రుతేరర్థాచ్చవదతి (శ్రమహరమానవడివైయితివా క్యేన)” ఇతిచనదన్తి. — (పుకర్ ముట్టాక్కిట్టెన్టు) పుకర్తన్నైయెన్దిఱతు - పీతాభైయగ్రసిత్తుక్కుణ్ణిరుక్కుమ్* నీలతోయదమధ్యస్థావిన్ తాత్పర్యమ్. స్వకాన్తియాలే గ్రసిత్తుక్కుణ్ణిరుక్కిఱపడి. (నిరవేక్షుమ్) ఓగొన్దెప్పారుముయర్ త్తిక్కు, ఇరణ్ణుమ్కూడినాల్ శొల్ల వేణ్ణావితే.

† కుణ్ణిలతవాక్యమ్ పలకోశజ్ఞలిలిల్.

౧|| తై-నా-౧౧.

౨|| వి-పు-౧-౯-౬౭.

౩|| తి-వి-౨౯.

౯౦ తిరునామ మొట్ట. — ౩-ప. ౩-తి-బట్టివిల్ కాలమ్. ౫-పా-శోలియాకి వ్యాఖ్యానజల్.

ఈ. — (ఎల్లావులకున్దొమ్మిమాతిమూర్తియెన్దొలళవాకుమో) ఇప్పడిశొన్నాల్ తానవనుక్కేల్ మమాకప్పొర్దు మో? “ఎల్లావులకున్దొమ్మిమాతిమూర్తియెన్దొలళవాకుమో” ఎన్నెక్కు, “ఎల్లావులకున్దొమ్మిమాతిమూర్తి” ఎన్దొ రోషినై యెన్నిల్ - “ఎణ్ణిల్ తోల్ పుకట్ వానవరీశణ్” ఎన్నా, “ఈశణ్ వానవర్ క్కెన్బ్” ఎన్దొ నుభాషి త్తవా పాతి, ఇఱ్ఱుమప్పడిశొన్నారోవెన్నిల్; విఱ్ఱుక్కాట్టా లేశొన్నార్; ఎఱ్ఱునేశొన్న పడియెన్నిల్; కీర్, “నీశ నేణ్ ని తైవొన్దొమిలే” ఎన్దొ రేతమ్మె-తాఱ్వుక్కు తమ్మెయెల్లారిలుమివ్వరు కాక చొన్నారే, తామతొమ్మితపోతే ఎల్లా లోక జ్ఞభుమ్ విఱ్ఱుక్కాట్టా లే తొమ్మిత తాయిల్లు; “ఎల్లావల్ ముక్కు మేల్ పడియమిన్దొ న్దతు” ఎన్దొల్, “కీర్ ప్పడియమిన్దొ న్దతు” ఎన్దొ శొల్ల వేణ్ణావితే. (తొమ్మిమ్) ౧ [యథార్థం కేశవేన్దొత్తి మవళాః ప్రతిపేదిరే] “తొమ్మిక్కడ వోమల్లోమ్” ఎన్దొ సజ్జల్పి తిరున్దవర్ కభుమ్ తొమ్మితార్ కళాయిల్లు కణ్ణవాతే.

(ఆతిమూర్తి) బ్రహ్మజ్ఞాన్యమెన్నా, జ్ఞాన్యమానబ్రహ్మత్తుక్కులక్షణమేతెన్న; జగజ్జన్మాదికారణమెన్దొతి తే. (కారణవాక్యజ్ఞులరుజ్జపిట్టతెజ్జనేయెన్నిల్; ౨ “యతో వా ఇమానిభూతానిజాయంతే- తద్విజ్ఞానస్యతద్బ్రహ్మ, ఎన్దొ), ఆశ్రయణీయవస్తువేతెన్న, (౩ “కారణస్తుధ్యేయః” ౪ “యోబ్రహ్మణంవిదధాతిపూర్వమ్ - ముముక్షురైవశరణమహంప్రపద్యే” ఎన్దొ) జగత్కారణవస్తువెన్దొతితే; అప్పడియే, కీర్ ఎల్లావులకుమ్ తొమ్మిమెన్దొ - ఆశ్రయణ తైచ్చొలిఆతిమూర్తిఎన్దొ-ఆశ్రయణీయవస్తువై చొల్లిన్దొతే. అశవాకాతెన్దొ శొల్లుమ్బాతుమ్ శిటితదజ్ఞాల్లిప్పి న్నై ౫ [యతోవాచోనివర్తంతే] ఎన్నుమ్ వేదమ్ వేణ్ణావో? (వేలియర్ ముమ్మవేత త్తముత తై) ౬ “సాహిశ్రీరమృతా సతామ్” ఎన్దొ పడియే వేదధనరాన బ్రాహ్మణరుడైయ వెల్లా వేదజ్ఞళాలుమ్ ప్రతిపాదిక్క-ప్పట్టభోగ్యతా ప్రకర్షతై యుడై యవనై.

జీ-ఆ. — అశవు-వీల్ మమ్. ఎనక్కు త్తనై త్తనానిత్యాద్యవతారికావాక్యత్తిరే-పురోవాదానుగుణమాకవనువాదత్తుక్కుర్థమ్ శొల్లి, ఇక్లే అనువాదానుగుణ్యేనపురోవాదత్తుక్కుర్థతై శక్కా-పూర్వకమాక ఫలిప్పిక్కితార్ (ఎల్లావులకున్దొమ్మిమాతిమూర్తి). “ఎల్లావులకున్దొమ్మిమ్” ఎన్దొ- కీర్ శొల్ల వేణుమోవెన్న (ఎణ్ణిల్ తోల్ పుకట్ త్యాది). ఎన్నా - ఎన్దొ శొల్లి. విఱ్ఱుక్కాట్టా లే - అర్థాత్. వివరణమ్ (తాఱ్వుక్కి-త్యాది). ఇతు క్కుడాహరణమ్ (ఎల్లావల్ ముక్కు-మిత్త్యాది). (మేఱ్వుడియెన్దొ) తాఱ్వుక్కు సర్వాధిక్యమ్ శొల్లుకితెన్దొరుత్తు. “శోలియాకైయారే-ఎల్లా వులకున్దొమ్మిమ్” ఎన్దొ - పేతుపేతుమద్భావేనతాత్పర్యమ్ (యథార్థ మిత్త్యాది). ఇతుక్కుర్థమ్ (తొమ్మిక్కడవోమల్లోమ్-మిత్త్యాది). దృష్ట్యా కృష్ణంతథాయా న్దంప్రతప న్దమివోజసా | యథార్థమ్” ఇత్త్యాది, సభాపర్యణి రాజసూయే పఞ్చసప్తతితమేధ్యాయే. “తందృష్ట్యా తేతదాదేవా శృణ్ణ చక్రగదాధరమ్ | అపూర్వయాపసంస్థానం తేజసాంరాశిమూర్జితమ్” ఇతిప్రథమే శేనవమే.

ఆతిమూర్తి - కారణభూతనాన సర్వేశ్వరణ్. ఆతిమూర్తియాకైయారే- కారణవస్తువాకైయారే, “ఎల్లావులకుమ్ తొమ్మిమ్” ఎన్దొ వివ ళీత్తు, కారణవస్తువే యుపాస్యమెన్నెక్కు సూత్ర తైయమ్ శ్రుతియైయుమరుళిచ్చెయ్ కితార్ క్రమేణ; అతిల్ ముఱ్ఱుడ ౭ “అథతోబ్రహ్మజ్ఞానా, బ్రహ్మద్యస్యయతః” ఎన్దొ సూత్రతైయరుళిచ్చెయ్ కితార్ (బ్రహ్మజ్ఞాన్యమిత్త్యాది). (కారణవాక్యజ్ఞతైన్దొ) తిరున్దవాక్యమ్. అనన్ద రమ్ ౩ “కశ్చధ్యేయః, కారణస్తుధ్యేయః” ఎన్దొ సూత్రతైయమ్ (ఆశ్రయణీయవస్తువేతెన్న మిత్త్యాది). ఇయన్దొ తిరధర్వళిఖాయామ్. తద్యత్ ౧ కృతేకిమిత్యతాహ (అప్పడియైయిత్త్యాది). మేలుక్కవతారికై (అశవాకాతెన్దొ త్యాది). (సాహిశ్రీరమృతాసతామితి) యజుషి. సా- శ్రుతిః, సతామ్, అమృతా - నిత్య, శ్రీః-ధనమిత్యర్థః. ౨ “బ్రాహ్మణానాంధనంవేదః” ఎన్నుక్కడవతితే. వేలియర్-వేదధనర్.

అ-అ-వి. — నీశరాయరుక్కిఱవర్ కళ్ తొమ్మివార్ కళోవెన్న (యథార్థ మిత్త్యాది). — ౨ “బ్రాహ్మణానాంధనంవేదఃక్షత్రియాణాంపరాక్రమః ! వైశ్యానాంకృషివాణిజ్యంశూద్రాణాంగురువృత్తితా” ఎన్నుక్కడవతితే. ఇన్దొప్పాశురత్తుక్కిన్దొ శ్రుతియై సువాదమాకచొల్లుకైయారే, అమృతా - అమృతవతీ ఎన్దొ రమ్; అర్చాద్యచ్చిత్తయాన్దొమ్. — ఎల్లావల్ మేలుమ్ భోగ్యతైయిరే

౧||భార-స-౭౫. ౨||తై-భృ-౧. ౩||ఆ-౭. ౪||శ్వే-ఉ-౬.
 ౫||తై-ఆ-౯. ౬||య-వే-ఆ-౩-ప్ర-౭. ౭||ఉ-మి-౧-౧-౧-౨. ౮||

తిరువాయ్ మొట్టె.—3-ప. 3-తి-ఒట్టివిల్ కాలమ్, ౫-పా-శోతియా: వ్యాఖ్యానభాగ్.

౯౧

ఈ-౧-“సర్వేవేదాయత్పదమామనన్తి” ౨-“సర్వేవేదాయత్తైకంభవన్తి” ౩-“వేదైశ్చసర్వైరహమేవవేద్యః” ఎన్నిపడియే, ఎల్లావేదజ్జళాలుమ్ ప్రతిపాదిక్కప్పడుకిట ఆనన్దగుణ తైయుడై యవనై. ౪-“ఆనన్దోబ్రహ్మ” ౫-“రసో వై సః” ఎన్నక్కడవతిత్తే. (తీతిల్ శీర్ తిరువేదజ్జతానైయే) తీతెన్ఱు - కున్ద్రమ్. ఇలైన్ఱు - ఇల్లామై. కున్ద్రమ్ మన్ద్రగుణజ్జతై యుడై యవనై. విషయాకరిక్కుమిడ త్తిల్ “ఇన్నా రావర్, ఇన్నా రాకార్” ఎన్నుమ్ కున్ద్రమ్ మిన్ఱి క్కేయిరుక్కై. కీర్త్ “ఎల్లావులకున్దొమ్ముమాతిమూర్తియెన్ఱులళవాకుమో” ఎన్ఱు తిత్కాట్టిలేన్ద్రమాకచ్చొన్ఱు న్ననర్థమెన్నెన్నిల్ - “ఈశోవానవర్ క్కెన్ఱు” ఎన్ఱు తిత్కాట్టిల్, “ఎన్ఱణ్ పాశమ్ వై త్త” ఎన్నుమిడ త్తిలేన్ద్రజ్జణ్ణోమ్; ఆవోపాతి “ఎల్లావులకున్దొమ్ముమ్” ఎన్ఱు తిత్కాట్టిల్, “తీతిల్ శీర్” ఎన్ఱు విడ త్తిలేన్ద్రమెన్నెన్నిల్; ఎన్నె విషయాకరిత్తా నెన్ఱు వితోరేన్ద్రమో, ఎన్నిల్ తాన్ద్రాన్దై త్తేడిక్కిడై యామైయాలే పట్టినివిట్టు ౬-“ఆశయాది వారామః” ఎన్నిపడియే అవసరప్రతిక్షనాయుక్కిటవనుక్కు, “నీశ నేనైవోన్ఱుమిలే” ఎన్ఱు ఇవరుడై యకున్ద్ర తైగుణమాకక్కొన్ఱున్ద్రీకరిత్తు, ఇవరుక్కువ్వరుకున్ద్రముడై యాన్దై త్తేడిక్కిడై యామైయాలే నిట్కితానాయ్ద్రు. రక్షకనుక్కు రక్ష్యవర్గమ్ పెన్ద్రవళవిలేత్త ప్తివరుమతు రక్షకత్వత్తుక్కుక్కున్ద్రమామితే; ౭ “సన్తుష్టఃక్షత్రియస్తథా”. శీరుక్కు త్తీతావతు - ఆశ్రయిచ్చార్ గుణాగుణనిరూపణమృణ్ణుకై.

౫.

జీ-అ-“అమతతై” ఎన్ఱు తుక్కు, స్వరూపనిష్ఠభోగ్యతాపరమాక-కీర్తిరుళిచ్చెయ్తు, గుణకృత భోగ్యతాపరమాకవర్ణాన్తరమ్ (సర్వేవేదా ఇత్యాది). (వేదైశ్చసర్వైరత్యాది) గీతాసుపశ్చదశే. పూర్వమేవలిఖితమ్. స్వరూపభోగ్యతైక్కుప్రమాణమ్ (ఆనన్దోబ్రహ్మేత్యాది). శీరుక్కు కున్ద్రమ్ మేతెన్న (విషయాకరిక్కుమిత్యాది). “ఎల్లావులకున్దొమ్ముమాతిమూర్తి” ఎన్ఱు తిత్కాట్టిల్ “తీతిల్ శీర్” ఎన్నిపడియే త్తిలేన్ద్రమిళొన్ఱుకై కాక తలస్థజైయెయనుడిక్కితార్ (కీర్తిల్లావులకుమిత్యాది). ఏన్ద్రమాకచ్చొన్ఱు - ఇవిడ త్తిలేన్ద్రమాకచ్చొన్ఱు. ఏన్ద్రమ్ ఇల్లాశే ణుమోవెన్న (ఈశనిత్యాది). * తీతిల్ శీరినర్థమ్ (ఎన్నిల్ తాన్ద్రాన్దై త్తేడియిత్యాది). * తిరువేదజ్జతానినర్థమ్ (ఆశయాదివేత్యాది). “గుహేనసార్దంతై వస్థితోన్ఱిదివసాన్పహూ” ఆశయాదివారామః పునశ్చబ్దాపయేదితి” ఇదమయోధ్యాకాణ్డే ఏకోనపప్తితమేదశర థంప్రతిసున్ద్రోః. వివరణమ్ (నీశనేనిత్యాది). “తీతిల్ శీర్” ఎన్ఱు తుక్కుర్థాన్తరమ్ (రక్షకనుక్కిత్యాది). ఇవర్థత్తుక్కుప్రమాణమ్ (సన్తుష్ట ఇత్యాది). ౭ “అసన్తుష్టఃక్షత్రియస్తథా | సలజ్జాగణికాన్పాన్ద్రజ్జాచకుబ్దానా”. “తీతిల్ శీర్” ఎన్ఱు తిత్ మున్దినవర్థవివరణమ్ (శీరుక్కిత్యాది). ఉత్తరార్థపూర్వకం పూర్వార్థానుసంధానమవ్యయః.

౫.

అ-అ వి.-నోక్కాయవకార్థమాతల్. స్వరూపతోపిభోగ్యతాప్రకర్షవానిత్యత్రప్రమాణమ్ (ఆనన్దోబ్రహ్మేత్యాది) ఏకార్థమానపక్షత్తిల్ (ఆనన్దగుణతై) ఆనన్దత్వగుణతై. (ఆనన్దోబ్రహ్మేత్యాది) బ్రహ్మతైయనన్దస్వరూపనాక వణియక్కుడవత్. — (ఎన్నిల్ తాన్ద్రాన్దైయి) * తీతిల్ శీరినర్థమ్. పట్టినివిట్టు - ఉపపన్తి. — అప్పడి తేసినిట్టు వేణుమోవెన్న (రక్షకనుక్కిత్యాది). ఎన్నుతల్. యద్యా, “ఎన్నై విషయాకరిత్తా నెన్ఱు” ఇత్యాదివాక్యతైయుపపాదిక్కితార్ (రక్షకనుక్కిత్యాది). లభ్యరక్ష్యవర్ణమాత్రేణపర్యాప్తిర్దోషోరక్షకస్యేతిభావః. — “తీతిల్” ఇత్యే తత్ - శ్రీవేద్యుటసాధవిశేషణమిత్యభిప్రాయేణార్థోభిహితః; గుణవిశేషణత్వేనార్థమాహ (శీరుక్కు త్తీతావతితి). “శోతియాకియెల్లావులకు మ్మోముమ్” ఇత్యత్ర - ౫ “పాణోగృహీత్వావిమరం సాత్యకిచ్చమహాయశాః | జ్యోతీంష్యాదిత్యవద్రాజన్కరూన్పచ్చాదయన్ శ్రియ” ఇతిన్ఱోకంవోదాహరన్తి.

౫.

ప్ర-తి- (బ్రహ్మమ్మట్టు) (శోతియాకియిత్యాది) సారాయణానువాకే, [౧౧] “తస్యసు ధ్యేవహ్నిశిఖా అణీయోర్ధ్వావ్యవస్థితః | నీలతోయదనుధ్యస్తావిద్యుల్లేఖవభాస్వరా | నీవారశూకవత్తస్త్విపీతాభాస్యాత్తనూపమా”. “అన్దోపాస్యస్యనారాయణస్యస్వరూపరూపగుణా

౧||క-ఉ-౧-౨-౧౫.

౨||తై-హో-అ-ప్ర-౩.

౩||భ-గీ-౧౫-౧౫.

౪||తై భృ-౬.

౫||తై-అ-౭.

౬||రా-అ-౫-౩.

౭||

౮||భార-ఉ-౯-౩-౩౩.

దికందర్యయతి(తస్యమధ్యేవహ్నిశిఖేతి)తస్య-అగ్నేర్జ్వలత్తనోమధ్యే(వహ్నిశిఖా)వహతీతవహ్నిః. ఉక్తంతత్త్రవజాతమాత్తతయాస్థిత్యావహతి-
ధారయతీతి, వహ్నిః - పరమాత్మా. తస్యశిఖా - వహ్నిశిఖా. శిఖావచ్ఛిఖా. దివ్యమప్రాకృతంపఞ్చశక్తిమయంశరీరమ్, ప్రకాశమానత్వ
విధేయత్వాదినా శిఖాశబ్దేనోక్తమ్. అణీయా - అణీయసీ. ఊర్ధ్వా - ఊర్ధ్వప్రకాశా. వ్యవస్థితః - లింగవ్యత్యయశ్చాన్తసః. పునఃపి నైవవిశే
ష్యతే (నీలతోయదమధ్యస్థావిద్యుల్లేఖేవభాస్వరా) మధ్యస్థితనీలతోయదావిద్యుల్లేఖాయథాప్రకాశతే ఆత్మనోవచ్ఛేనతోయదవచ్ఛేనచ, ఏవంభా
స్వరా. మయూరగ్రీవాసదృశా. పునఃపి నైవవిశేష్యతే. నీవారశూకవత్ - నీవారపుచ్ఛవత్. తస్మి - తనుతరా. పీతాభా - పీతవర్ణా.
ప్రతప్తకార్తస్వరాభా. భాస్వరత్వాతిశయేనపిజ్గళత్వమేవశ్యామశత్వంగ్రసతీతిభావః. (తనుపమా) ఏవంపాపాశిఖా, తస్యతనోయపమా-
ఉపమానమ్. స్యాదితి - సమ్భవనాయాంలిజ్. తత్తనోర్వాజ్ఞససాగోచరప్రకాశత్వేన ఏవంప్రకాశాస్యాదితి - ఆత్మప్రింద్యోతయతి" ఇతి
నారాయణయతినావ్యాఖ్యాతమ్. తస్మిన్వ్యాఖ్యానే, తస్యేత్యస్య - "తస్యాగ్నేర్జ్వలత్తనోమధ్యే" ఇతివచనమ్ పాశ్చాత్యేనకేనచిత్ప్రక్షిప్త
మితిమన్తవ్యమ్. అప్రాకృతాచిదంశస్య దివ్యవిగ్రహస్య జీవస్వరూపాన్తర్వాప్త్యసమ్భవాత్, శుద్ధసమ్మదాయనిష్ఠేన శ్రీమతానారాయ
ణయతినైవం వ్యాఖ్యానకరణస్యాయాగాత్, భగవతాభావ్యకారణ వేదార్థసజ్జిహే " నేయందహరపుణ్డరీకమధ్యస్థాకాశవర్తినీ శిఖాస్వా
న్తర్నిహితనీలతోయదావిద్యుదివభాతీత్యర్థః" ఇత్యుక్తత్వాత్, అస్యవ్యాఖ్యాత్రా శ్రుతప్రకాశికాకారణ " తస్యమధ్యే ఇత్యత్రతస్యేతిప
దమ్ - సుషిరపరామర్శీత్యర్థః" ఇతివ్యాఖ్యాతత్వాచ్చ. — వైష్ణవేపురాణే ప్రథమేంశేనవమే, "తందృష్టవేతదాదేవాశ్చభుచక్రగదాధ
రమ్ । ఆపూర్వరూపసంస్థానం తేజసాంరాశిమూర్తితమ్॥ ౬౭॥". — (తొమ్మి) సభాపర్వణి రాజనూయేపఞ్చసప్తతితమేధ్యాయే శిశు
పాలేనకృతసజ్జేతారాజానః " స్థితంపుష్పరథేదివ్యేపుష్పకేతుమివాపరమ్ । దృష్టవ్యేష్టంతథాయాన్తంప్రతపన్తమివోజసా । యథా
ర్హంకేశవేపుత్రిమవశాఃప్రతిపేదిరే । తానువాచమహాబాహుర్హుహురనిబర్హణః । వృష్టివీరస్తదారాజ్జ్సాన్త్యయన్పరవీరహః". —
(అతిమూర్తి) (బ్రహ్మజిజ్ఞాస్యమిత్యాది) ఉత్తరమీమాంసాయాం ప్రథమాధ్యాయస్య ప్రథమపాదే, "అథాతోబ్రహ్మజిజ్ఞాసా॥ ౧॥, జన్తాద్య
స్యయతః॥ ౨॥" అనేచనూత్రద్వయేన - బ్రహ్మణోజిజ్ఞాస్యత్వమ్, జిజ్ఞాస్యబ్రహ్మణోలక్షణాచ్చప్రకృతమ్. — (ఆశ్రయణీయవస్తువేతన్న) అథ
ర్వశిఖాయామ్ "వైష్ణవోజిగ్రాసనత్కుమరశ్చాభర్వాణ మువాచకిమాదా ప్రయుక్తంధ్యానం కింధ్యాయితవ్యమ్ కింధ్యానమ్ కోధ్యాతా
కశ్చధ్యేయః" ఇతిప్రశ్నస్యోత్తరనిగమనే, (జగత్కరణవస్తువేత్తతీ) " కారణంకారణానాంధాతాధ్యాతాకారణంతుధ్యేయః " ఇత్యు
క్తమ్. — (అశవాకుమో) ఆనందవల్ల్యామ్, [౯] "యతోవాచోనివర్తనే అప్రాప్యమనసాసహ". — (వేతియర్ముఖువేతమ్) యజుషిశా
ఖాయామ్, [అష్ట - 3 - ప్ర - ౭.] " యమృషయస్త్రియావిదావిదుః ఋచస్సామానియజాంషిసాహి శ్రీరమృతాసతామ్". — కశవ
ల్ల్యామ్, [౧-౨.] "అస్యత్రధర్మాదన్యత్రాధర్మాదన్యత్రాస్తాత్కృతాకృతాత్ । అన్యత్రభూతాద్భవాచ్చయత్తత్వశ్యసితద్వద॥ ౧౪॥ సర్వే
వేదాయత్పదమామనన్తితపాంసిసర్వాణిచయద్వదన్తి । యదిచ్చన్తోబ్రహ్మచర్యంచరన్తితత్పదంసగ్రహేణబ్రహ్మిమ్యామిత్యేతత్. ॥౧౫॥" —
తైత్తిరియకేహోతారే, [ఆ - ప్ర - 3.] "శతంశుక్రాణియత్రైకంభవన్తిసర్వేవేదాయత్రైకంభవన్తిసర్వే హోతారోయత్రైకంభవన్తి". —
శ్రీభగవద్గీతాయాం పఞ్చదశే, "సర్వస్యచాహంహృదిసన్నివిష్టోమత్తస్సన్యతిరానమహోహనఞ్చ । వేదైశ్చసర్వైరహమేవవేదో వేదాన్తకృ
ద్వేదవిదేవచాహమ్॥౧౫॥". — తైత్తిరియకోపనిషది, [భృ - ౬.] "ఆనన్దోబ్రహ్మేతివ్యజానాత్ ఆనన్దాద్ధ్యేవఖల్విమానిభూతానిజాయన్తే
ఆనన్దేజాతానిజీవన్తి ఆనన్దంప్రయన్త్యభిసంవిశన్తి". — వేతత్పూర్వానువాకే, [ఆ - ౭] "యదైవతత్కుకృతంరసోవైసః రసంహేవా
యంలభ్యానన్దీభవతి". — శ్రీమదయోధ్యాకాండే ఏకోనషష్ఠితమే సగ్ధరామేచిత్రకూటంగతేసతి దశరథంప్రత్యయోధ్యాయాం పునరాగతస్సు
మన్త్రిః, "ఉభాభ్యాంరాజపుత్రాభ్యామథకృత్వా ౭ హమఞ్జలిమ్ । ప్రస్థితోరథమాస్థాయతద్దుఃఖముపధారయత్ ॥ ౨॥ సుహేనసార్ధంత్రై
వస్థితోస్తిదివసాన్పహూన్ । ఆశయాయదివారామః పునశ్చబ్రాహ్మయేదితి॥౩॥". — "అసన్తుష్టోద్విజోనష్ట స్సన్తుష్టఃక్షత్రియస్తథా । సలజ్జాగ
ణికానష్టానిరజ్జాచకులాజ్ఞనా".

౫.

తాత్పర్యము. — సకలవేదప్రతిపాద్యుడైన నిరతిశయభోగ్యభూతుడైన నిరవధికకల్యాణగుణములుకలవాడైన శ్రీయఃపతిని నేను సకల
లోకపండుడైన సర్వేశ్వరుడనినచో వానికి నదియొక ఉత్కర్షముకానేరదు.

౫.

[౨౪]

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. 3-తి-బట్టివిల్ కాలమ్, ౬-పా-వేబ్బడబ్బళ్ వ్యాఖ్యానబ్బళ్.

F 3

మూ. — వేబ్బడబ్బళ్ళైయ్ మేల్వినై ముల్ ముపు | న్నాబ్బడబ్బట్టునల్లనవేళెయ్ వార్ |

వేబ్బడత్తుతైవార్ కున్ నమోవెన | లాబ్బడమై, యతుశుమన్దార్ కట్టే||

౬

ఆ. — (వేబ్బడబ్బళ్) ఇన్ద్రప్రాప్యతైప్పెలుకైక్కు పాయమేలెన్నిల్; సర్వాధికారమా యత్యస్తసుకరమాయరున్ద వేబ్బడత్తుతైవార్ కున్ నమ: ఎన్నిఱవిచ్చొల్లెచ్చొల్ల వేయన్దకై జ్జర్వప్రతిబద్ధకమానపాపబ్బళుమ్ కరిష్యమాణమాన పాపబ్బళుమ్మెల్లామ్ నిశ్శేషమా: దగ్ధమాయ్ పోప్పిమ్ పినై! త్తనాముకన్దపడియెల్లామ్ శెయ్యప్పెఱలామెన్దితార్.

౬.

అన్య. — వేబ్బడత్తు ఉత్తైవార్ కున్ నమోవెనలామ్ (3) ఆతు కడమై శుమన్దార్ కట్టు (౬) కడబ్బళ్ మేల్ విన్దై ముల్ ముపుమ్ వేమ్; (F) మెయ్. తాబ్బళ్ తబ్బట్టు (౧౨) నల్లనవే శెయ్ వార్. (౧౪)

౬.

పన్నీ. — అనన్తరమ్, అనిష్టనివృత్తిపూర్వకమాన భగవదనుభవభోగత్తుక్కుఱుప్పాన ఆశ్రయణసౌకర్యతైయరుళిచ్చెయ్ కితార్.

తిరుమలైయిలే, సర్వసమాశ్రయణీయనామ్మడివన్ద నిత్యవాసమ్మణ్ణుకిఱప్పామిక్కనన్యార్తమామ్మడి, స్వస్వాతన్త్ర్యనివృత్తియుక్తమాన అత్యస్తపారతన్త్ర్యసూచకమాయ్ సులభమాయ్ స్వరూపప్రాప్తమాన నమోవాచకమాకిఱ, (3) ౧ “భూయిష్ఠం తేనయ ఉక్తింవిధేమ్” ఎన్దుత్తుతిసిద్ధమానఅన్ద, వ్యాపారతై, అధికారవిశేషద్యోతకమామ్మడి తబ్బళ్ తలైయిలే శుమన్దవర్ కళుక్కు, (౬) అనుభవవివాశ్యమామ్మడి ఋణరూపమానపూర్వాత్తితపాపబ్బళ్, ఆశ్రయజానన్తరభావియాన ఉత్తరాఘబ్బళ్, ౨ “తీయినిల్ మూశాకుమ్” ఎన్నిఱపడిమేదగ్గబ్బళామ్. (F) ఇతునిర్దోషవేదాన్తసిద్ధమాకైయాలేసత్యమ్. ఇప్పడియనిష్టమ్ స్వయమేవనివృత్తమాతలార్ ఆశ్రితరానతాబ్బళ్, తబ్బళ్ స్వరూపత్తుక్కు, (౧౨) ఇనిష్టెయైవిశ్లేపతానభగవత్స్వరూపాద్యనుభవ తైయే, శెయ్ వార్ కళ్. (౧౪) కడమెన్దు-ఋణత్రయతైయమ్, మెయ్ మేల్ విన్దై యెన్దు-దేహనుబద్ధిక్కర్ జ్జర్వయున్జ్జొల్లువర్. ఉత్తరాఘతైవేమెన్దుతు-ఫలప్రరోహమిల్లాతసామ్యతై. శుమన్దారెన్దుతు - “అబ్బలిభరమ్” ఎన్దుమాపోలే, ఈశ్వరహృదయతైలే కన త్తిరుక్కై.

౬.

అర్థము. — తిరుమలైయందు వేంచేసియున్న వారికి నమోయనియెడి (3) ఆ వ్యాపారమును ధరించినవారికి (౬) ఋణమైన (పూర్వపాపములును) ఆశ్రయజానన్తరముసంభవించుపాపములును సంతటదగ్ధములగును. (F) (ఇది) సత్యము. (ఇట్లనిష్టనివృత్తికాగా) తాము తమకు (౧౨) హితములనే చేసుకొనుదురు. (౧౪)

౬.

ఈ. — ఆతామ్బట్టు. కీర్త - తిరుమన్త్రార్థతైయరుళిచ్చెయ్ తార్; అతిలేయరుళిచ్చెయ్యాతతోరథముణ్ణిఱ్ఱే-నమశ్శబ్దార్థమ్. * (అతావతు-అవిద్యాదిక భువ్ కట్టికై.) ఆ తైయరుళిచ్చెయ్ కితార్. అవకారక్ష్యన్తర్ త్తిలే పెల్ మువళి వాల్ పర్యాప్తస్థి క్కేయిరున్దాలుమ్, నామభినివిష్టరానాలుమ్, శరీరసమ్మన్దనిబన్దనమాక అనాదికా లమ్ నామ్ పణ్ణివై త్త భగవత్పాప్తిప్రతిబద్ధకకర్తబ్బళ్ శెయ్ వతెన్నేన్న్; నామితిలేతుణియవే అవై యెల్లామ్ తన్నుడైయే నళిక్కు మెన్దితార్.

జీ-ఆ. — ఆతామ్బట్టు (వేబ్బడబ్బళ్ళిత్తాది) పరమప్రకృతత్తుక్కు చేరముతత్వాట్టోడే సజ్జతి (కీర్తీత్తాది). కీర్తీత్వాట్టోడే సజ్జతి (అవకారక్ష్యత్తాది). శరీరసమ్మన్దనిబన్దనమాక వెన్దుతు - ఆశవన్దార్ నిర్వాహతైపల్ మ. “వేబ్బడత్తుతైవార్ కున్ నమోవెనల్” ఇత్తాదియై ప్పల్ మ (నామితిలేతుణియవిత్తాది). ఇతిలే-కైజ్జర్వత్తిలే. అవై - కర్తబ్బళ్.

అ-ఆ-వి. — కీర్తెన్దుతు- ముతత్వాట్టిలేయెన్దు పడి. నమశ్శబ్దార్థ-విరోధినివృత్తి. విరోధీని-ప్రాప్యవిరోధికర్తాణి, ప్రాప్యస్వార్థతాచ.

* కుణ్డలిగ్రన్థమ్ పలకోశబ్ధలిల్ల.

౧॥ ఈ-ఉ-౧౨.

౨॥ తి-పా-౫.

ఈ.- (వేజ్జడజ్జళ్) కడమెన్టు-కడనెన్టు పడి, కడజ్జళెన్టు-కడన్ జెన్టు పడి, అవై యావన- ౧ [[త్రిభిముముణవాజా
యతే] ఎన్గిటపడియే-మూన్టు బుణత్తో దేకూడ వాయిల్లు ఇవన్ వన్దుపిటప్పతు ; * ([బ్రహ్మచర్యేణముషిభ్యః ముక్షేన
దేవేభ్యః ప్రజయాపితృభ్యః] ఎన్గిటపడియే-) బ్రహ్మచర్యత్తాలుమ్, యాగత్తాలుమ్, ప్రజాత్వత్తియాలుమ్ బుషి
కళుక్కుమ్, దేవర్ కళుక్కుమ్, పితృక్కుళుక్కుమ్ తనిశిటుక్కుడవన్. ౨ “బుణానిత్రీణ్యపాకృత్య” ఎన్నాని
న్టుతితే. (మెయ్ మేల్ వినై మున్ ద్రవుమ్) ప్రకృతినమ్బున్దుబన్దునమాక వరక్కడవపాపజ్జళై చొల్లుకిటతు. ఆక,
‘కడన్ జ్జళ్, మెయ్ మేల్ వినై మున్ ద్రవుమ్, వేమ్-నశిక్కుమ్. ’ ఎన్జిజ్జ నేయాళవన్దారదులిచ్చెయ్యమ్బడి.

ఇన్జెయ్ మెర్మరమానార్ కేట్టరులి, “ఇతుక్కువేదా న్తుత్తిల్ శొల్లుకిటకట్టళై యిలే పొరుళాకవమైయాతో?”
ఎన్జిజ్జ నేయరులిచ్చెయ్ వర్, అతావతు - ౩ “ఉత్తరపూర్వాఘయోరశ్లేషవినాశౌ ‘ఎన్టుమ్, ర, ఏవంహాస్యసర్వేపా
ష్టానః ప్రదూయన్తే’ ఎన్టుమ్ శొల్లుకిటపడియే; వేమ్ ఎన్దెయారే-పూర్వాఘత్తుక్కువినాశముమ్, ఉత్తరాఘత్తుక్కుశ్లే
షముమాక చొల్లుతల్; అన్తి కే, ఇవ్వినాశన్దా - మన్ ద్రై యతుక్కుముపలక్షణమాయ్, శ్లేషియామైయెచ్చొ
ల్లిన్ ద్రాకవుమామ్.” పూర్వాఘమావతు - జ్ఞానమ్బిటప్పతెఱ్ఱుమున్బుబుద్ధిపూర్వకమాకప్పణిప్పోరుమ్ ప్రాతి

జీ-అ.- (కడనెన్టు పడియితి) “మనక్కుళుత్తివరుమ్” ఎన్టుకొడ్డు-మకారనకారజ్జళ్ మాతాడివరుమెన్టు పడి. బుణవా-బుణవానిత్యర్థః.
“బ్రహ్మచర్యేణముషిభ్యోయక్షేనదేవేభ్యః ప్రజయాపితృభ్యః” ఇతివాక్యం హుదినిధాయాహ (బ్రహ్మచర్యత్తాలుమిత్యాది). తనిశు-కడన్.
తనిశిటుక్కువేణుమోవెన్న (బుణానిత్యాది). “బుణానిత్రీణ్యపాకృత్యమనోమాక్షే నివేశయేత్ । అనపాకృత్యమాక్షున్తుసేవమానోప్రజ
త్యభః”. మోక్షే ఎన్టు - మోక్షాశ్రమత్తిరే. సన్యాసాశ్రమత్తిరేయెన్టు పడి. ఆళవన్దార్ నిర్వాహత్తుక్కు, “కడజ్జళ్” ఎన్టు - బుణజ్జళై
యమ్, “మెయ్ మేల్ వినై మున్ ద్రవుమ్” ఎన్టు - పూర్వోత్తరాఘజ్జళైయమ్ శొల్లుకిటతు. మెయ్ - శరీరమ్.

ఎమ్మెరమానార్ నిర్వాహత్తిరే, “కడజ్జళ్” ఎన్టు - కడన్బీరే అవశ్యానుభావ్యకర్తజ్జళై చొల్లి, “మేల్ వినై మున్ ద్రవుమ్” ఎన్టు -
ఉత్తరాఘజ్జళై చొల్లుకిటతు. అశ్లేషముమాక చొల్లుతలెన్టు - ౩ “అశ్లేషవినాశౌ” ౬ “పాపంకర్తనశ్లివ్యతే” ఎన్టుమాత్రశ్రుతికళుక్కుచ్చేర,
శారావెన్టు పదమధ్యాహర్యమెన్టు పడి. మన్ ద్రై యతుక్కుమ్ - అశ్లేషత్తుక్కుమ్. ఉపలక్షణమాయ్ - నాశపర్యాయమాననైష్కల్యతైలక్కి
టతాయిత్యర్థః. ఆక, కడజ్జళ్ - వేమ్, మేల్ వినై మున్ ద్రవుమ్ శారాఇతిప్రథమనిర్వాహః. శారావెన్టుపదతై అధ్యాహరియాతే, నాశవాచ
కమాన “వేమ్” ఎన్గిటపదన్దానే. “ఛత్రిణోగచ్ఛన్తి” ఇత్యత్రఛత్రివచ్చత్రి సముదాయవాచకఛత్రిబదదజసల్లక్షణయా అశ్లేష తైయుమ్
శొల్లుమెన్దిరన్దామ్ నిర్వాహమ్. (అశ్లేషముమాక చొల్లుతల్) ఎన్గిటపదత్తిరే, అశ్లేషజ్జళై చొల్లుతలెన్టు పాతమానపోతు - అశ్లేషప్రతిపాద
కమాన శారావెన్టుపదతైయెన్టు పడి. ఉత్తరపూర్వాఘజ్జళై వివిచ్యదర్శయతి (పూర్వాఘమావతిత్యాదివాక్యద్వయేన). ప్రపన్నసుక్కుత్తరాఘ

అ అ-వి.- (ఆకవిత్యాది) ఆక, బుణత్రయముమ్, శరీరసమ్బన్ధనిబన్ధనమాక వన్దుపాపజ్జళుమ్ వేమెన్టు పడి. అనాల్ పినై “సమోవెనలామ్ కడమై
యతుశుమన్దార్ కట్టు - కడజ్జళ్ - వేమ్, మెయ్ మేల్ వినై మున్ ద్రవుమ్, వేమ్ - నశిక్కుమ్” ఎన్దెయారే-కడన్ జ్జళాక చొల్లుప్పడుకిట బ్రహ్మ
చర్యమ్ ముతలానవైయొన్టుమనసుష్టేయ మెన్దాపోలే తోల్ దుకిటతేయెన్నిల్; అతుక్కుక్కుత్తైయిల్. ఇత్తాల్ తాత్పర్యమేతెన్నిల్;
“అవర్ కళుడైయ బుణాపాకరణార్థమాక చెయ్యవిడిల్ ప్రత్యవాయమున్టు” ఎన్టు భీతనాయవ్యభీయాతే శెయ్యవొన్ణాతు; ౭ ‘దేవర్ భూ
తాప్తన్యకాంపితృణాంసకింకరోనాయమృణీచరాజ్’ । సర్వాత్తనాయశ్శరణంశరణంసారాయణంలాకగురుంప్రపన్నః’ ఎన్దెయారే-శెయ్య
వొన్ణాతెన్గిటమాత్రమొట్టియ, భగవత్తైజ్జుర్యబుద్ధ్యా అవశ్యమనుష్టేయమ్” ఎన్టుప్రసాదిప్పర్. — పూర్వోత్తరజ్జళయోరాపేక్షికత్వాత్,
౮ “నావిరతోదుశ్చరితాన్నా శాన్తోనాసమాహితః । నాశాన్తమానసోవాపిప్రజ్ఞానేనైవమాపుయాత్” ఇత్యాద్యవిరోధేనోత్తరాఘవిషయే

* కుణ్డలిగ్రంథమ్ వ్యాఖ్యానవిరుద్ధమ్.

౪॥ ఛాం-ఉ-౫-౨౪.

౫॥

౧॥ య-వే-కా-౬.

౬॥ ఛాం ఉ-౪-౧౪,

౨॥ మ-స్క-౬-౩౫.

౭॥ భాగ-పు-౧౧-౫-౧౧.

౩॥ ఉ-మి-సూ-౧౩.

౮॥ క-ఉ-౧-౨-౧౪.

తిరువాయ్ మొట్ట. — 3-ప. 3-తి-ఒకటివిల్ కాలమ్, ౬-పా-వేద్యద్యో వ్యాఖ్యానద్యో. ౯౫

ఈ.-కూల్యమ్. ఉత్తరాఘమాః కిఱతు-జ్ఞానమిబ్బునన్దసిన్బుప్రామాదిక మాకప్పణ్ణమ్ సాతికూల్యమ్. పిన్బుమ్ విరోధి, యానదేహసమ్బంధమనువ ర్తిక్తై యాలే పాపద్యలిలేప్రవ ర్తియానిన్బుమ్; అనన్తరమ్, జ్ఞానమిబ్బువా, కడుక మీణ్ణునున్బు శెయ్ తతుక్కు “నామేశెయ్ తోమానోమ్” ఎన్బు నుతపిత్తుప్పడుమ్. కడద్యో - మేల్ విన్బె యున్ద ముమ్ - వేమ్; ఇతుమెయ్ - ఇతుసత్యమ్; ౧ “ఏవంహాస్యసర్వేపాప్తానాప్రదూయన్తే” ఎన్బు తితే. ప్రత్యక్షాదికళో భ్రమత్తుక్కు మూలమాయ్ భ్రమనివర్తకముమాయరుక్కుమ్; అజ్ఞనన్బియే, ౨ “యథాభూతవాదిహితాన్త్రమ్” ఎన్బి అపడియే. శాస్త్రజ్ఞాల్లిన్ద శ్రేణ్టాల్ అవ్వర్థమ్ మెయ్యాయరుక్కుమితే. ముతత్వాన్బిలేశొల్ల వేణ్ణువతో రరజ్జొల్లా తేపోన్దతిత్తే, అవ్వంశమిజ్జే శొల్లకితార్. కడలుక్కుత్తొడు త్తవమైబ్బ, అవ్ నాలడివరనిన్బు వాత్తే, అనన్తరత్తే “ఉక్ విరోధికళై చ్చొల్లాయ్” ఎన్బు నిత్తే.

శీ-అ.-ప్రసక్తియుజ్జోవెన్న (పిన్బుమ్ విరోధియానవిత్త్యాది). 3 “ప్రపన్న ఇతిగర్వేణ నకుర్యాత్పురుషాతకమ్ జ్ఞాత్వాపిపాతకం కర్త కుర్వన్తూఢః పతత్యధః” ఎన్బు క్కడవతిత్తే. పూర్వాఘత్తుక్కు వినాశమెన్బుమ్, ఉత్తరాఘత్తుక్కు శ్లేషమెన్బుమ్ నియమిక్కిటతే? అశ్లేషవినాశద్యై మాతాడిచ్చొన్నాలోవెన్నిత్; “పాపమావతు - భగవన్నిగ్రహమాకైయాలే, ఇనన్బుక్కులానుకూల్యమిబ్బునన్దసిన్బు ౪ “నన్తరత్యపకారాణాం శతమపి” ఇత్త్యాదిప్పడియే పూర్వాఘత్తై విన్దరిక్కుమ్, ౫ “అవిజ్ఞాతాహితానామాగస్సుకమలేక్షణః” ఇత్త్యాదిప్పడియే పామాదిక త్తిర్ కణ్ వైయా మెయాలేయతిల్ నెణ్ణు శెల్లాతు; అకై యాలే పూర్వాఘత్తుక్కు నాశముమ్ ఉత్తరాఘత్తుక్కు శ్లేషము మొట్టియమాతాడిచ్చొల్లపోకా తు” ఎన్బు రుళిచ్చెయ్ వర్. పిటవా - పిటన్దవుడనే. ఎమ్మెరుమానారుడైయద్దిత్తియనిర్వాహత్తిలన్దయజ్జొట్టుకితార్ (కడద్యలిత్త్యాది). ఇతుసత్య మెన్బెప్పడియటియలా మెన్న (ఏవంహాస్యేత్త్యాది). వేదమ్ శొన్నాల్ మెయ్యొక శేణుమోవెన్న (ప్రత్యక్షాదికళిత్త్యాది). (యథాభూతవాదిహితాన్త్రమితి) ద్రమిడభాష్యే. భ్రమత్తుక్కు మూలమాయెన్బుతు - “ఇదంరజతమ్” ఇత్త్యాదియెప్పర్. భ్రమనివర్తకమెన్బుతు - “నేదంరజతమ్” ఎన్బు తైప్పర్. “తాద్యో తద్యో” ఇత్త్యాదిక్కువతారికై (ముతత్వాన్బిలేయిత్త్యాది). ఓరర్థమ్-నమశ్శబ్దార్థమ్. యద్వా, ఇత్తారొ శొల్లిన్దొయిన్దొత్తెన్బు (ముతత్వాన్బిలేయిత్త్యాది) ఎన్బు తర్. ఇజ్జే శొల్లకితార్ - వ్యాఖ్యాతమాన “వేద్యద్యో” ఎన్బి అవాక్యత్తిలే శొల్లకితా రన్బు పడి. సింహవలోకనన్యాయేన, మేల్ విన్బె మున్ద ముమ్ శారావాకిల్ అవన్దొక్కు పోక్కిడియే తెన్బు (కడలక్కిత్త్యాది). యద్వా, అభిముఖ్యమిన్బి నమాత్రత్తిలే పూర్వోత్తరాఘద్దై త్తమిక్కుమోవెన్న; త్తమిక్కిటమాత్రమన్బి క్కేశత్రుక్కుల్ మేలేపోక్కు మెన్బితార్ (కడలక్కిత్త్యాది) ఎన్బు మామ్.

అ-అ-వి.-శిక్షణీయాంశస్యసత్త్వోత్, ఉత్తరపూర్వాఘేవివిచ్యదర్శయతే (పూర్వాఘమానతిత్త్యాదివాక్యద్వయేన) — ౬ “అనుతాపేనశుద్ధ్యతి” ౭ “కృతేపాపేనతాపావై” ౮ “ప్రారభేతరపూర్వపాపమఖిలంప్రామాదికణోత్తరమ్ న్యాసేనక్షపయన్తనభ్యుపగతప్రారబ్ధఖణ్డఞ్చనః” ౯ “ధీపూర్వోత్తరపాప్తనామజనాజ్ఞాతేపి తన్నిష్క్రమేకాటిలేన్దతిశిక్షయాప్యనఘయైక్రోడీకరోతిప్రభుః” ౧౦ “ఉపాయాపాయసంయోగే” ఇత్త్యాది. — ౧౦ “ప్రత్యక్షమనుమానఞ్చ శాస్త్రఞ్చవిధాగమమ్ । త్రయంసువిదితంకార్యంధర్తసిద్ధిమభీప్సతా” ఇత్త్యుచ్యమానప్రమాణ త్రయమధ్యే శాస్త్రమేవముఖ్యప్రమాణమితిభావః. — అవతారికాయామ్ “కీర్తీ” ఇతిసామాన్యేనోక్తమత్రవిశదయతి (ముతత్వాన్బిలేయితి). అన్బిక్కే, అవతారికైయిల్, ఎజ్జేయరుళిచ్చెయ్ తారెన్బి అవాకాజ్జేయైప్పరిహరిక్కితార్ (ముతత్వాన్బిలేయెన్బు) ఎన్బు వుమామ్. — ౧౧ “ఇతిలే అవిద్యాదికళుమ్ కట్టియున్బుమ్” ఎన్బు-నమశ్శబ్దార్థమాకళవిద్యాదికళై యరుళిచ్చెయ్ తారిత్తే. — ఏతేనకర్తవినాశోనామకర్తాంస్వరూపనాశోన, అపితుతేహంతస్సిన్నాశ్రయేఫలజననామర్థ్యవినాశః; తాన్యేన ౧౨ “ద్విషన్తఃపాపకృత్యాంసుహృదస్సాఘకృత్యామ్” ఇతిప్రకారేణద్విషత్సుహృత్సుచప్రక్షిపతీత్సుక్తంభవతి. అన్బిక్కే, అజ్ఞిప్తమానతేజేపోమెన్న; “తస్యపుత్రాదాయముపయన్తిసుహృదస్సాఘకృత్యామ్” ఇత్త్యాదియాలే శొన్నవర్థతైప్రసక్తాదరుళిచ్చెయ్ కితార్ (కడలక్కిత్త్యాది) ఎన్బు వుమామ్. — ఇన్దనమ

౧॥ ఛాం-ఉ-౫-౨౪.	౨॥ ద్ర. భాష్యే.	౩॥	౪॥ రా-అ-౧-౧౧.	౫॥	౬॥
౭॥ వి-పు-౨-౬-౩౮౪.	౮॥	౯॥	౧౦॥ మ-స్త్రి-౧౨-౧౦౫.	౧౧॥-త్ర ౧.	౧౨॥ శా-భా.

ఈ. - ఇవిడ త్రిలేభట్టర్ బరుఇతిహాసమరులిచ్చెయ్ వర్ - 'పణ్ణుతలై యిల్ మయిరిన్ఱి క్కేయిరుప్పానారువన్ నెట్టరిమాతానిన్ఱానాయ్, అజ్జేయిరువన్ శెన్ఱు 'మయిరై ప్పేణాతేనీర్ తనియేనిన్ఱు పరిమాతానిన్ఱి రెన్న, 'పన్ఱానడనతీ!' ఎన్న: 'ఒన్ఱుమిల్లై, కణ్ణుపోకవన్దే' ఎన్న, 'ఆకిలారుకోట్టెయైక్కొణ్ణుపోకలాకాతో' ఎన్ఱెడుత్తు విడ, అవన త్తెక్కొణ్ణువారానిన్ఱుచ్చెయ్ తే ఎతిరేయిరువన్ శెన్ఱు 'ఇతెజ్జేవల్ గుతు' ఎన్న, 'ఉన్ఱసమొట్టై త్తై య్ తన్దా' ఎన్ఱానాయ్, అవన త్తెచ్చెన్ఱజ్జే 'ఇన్నానుమ్మైవైతుపోకానిన్ఱానీ!' ఎన్న, 'అడా! ఎన్ఱెన్ఱెయ్ జొణ్ఱెన్ఱెన్ఱెయ్ మ్మైవైతుపోవతే' ఎన్ఱుతోడర్ న్దవన్దానాయ్, అవన్ పురిన్దపాత్తు 'ఎన్ఱాక్కుల్ కళలై యవలైయ్ ఒడివారానిన్ఱ తీ!' ఎన్న, 'ఒన్ఱుమిల్లై, ఇన్న మొరుకోట్టెక్కొణ్ణుపోకచ్చొల్లనన్దే, ఎన్ఱానామ్; అప్పడియే, కడలై ముక్కాట్టువిత్తుక్కొళ్ళుకైక్కాక క్కాలై ప్పిడిప్పతుకోలై త్తొడుప్ప తాకానిన్ఱు, అవన్ వన్దముక్కాట్టినవాతే, 'ఉనక్కమ్మతోడుతోమ్' ఎన్న లజ్జత్తు, 'ఉన్ విరోధికలైచ్చొల్లనామి త్తైవిడ' ఎన్ఱారిత్తే. (తాజ్జలిత్యాది) ఇతు తా, ఫలభోక్తావానవనుక్కు ఉదేశ్యతోపాతి ప్రార్థిత్తు ప్పెట వేన్ఱియిరుక్కు మో వెన్నిల్; అతువేన్ఱా, తాజ్జల్ తజ్జళుక్కునన్ఱానకై జ్జర్జ్జతైప్పణ్ణానిన్ఱు వన్ఱెయ్ మ్మ, ఇన్ఱిరోధితన్దై యేపోమెన్ఱి తార్. 'తాజ్జల్ తజ్జళుక్కునన్ఱానప్రతిపన్న త్తైచ్చెయ్యవమైయ్ మ్మ' ఎన్న వొన్ఱాతిత్తే, 'వన్ఱువిలావడిమైశెయ్య వేన్ఱునామ్' ఎన్ఱిటవధికారియై క్కుటిత్తుచ్చొల్లకై యాలే. అధికారివై లక్షణ్యముమ్ వ్పత్తివై లక్షణ్యముమ్తోన్ఱుమ్మడి - 'తాజ్జల్ తజ్జళు' ఎన్ఱిజ్జ నేయాన్ఱిచ్చొల్లమామనన్దార్పా. (తాజ్జల్) ఇతరవిషయజ్జళిల్ విరక్తరాయ్ కై జ్జర్జ్జరుచియుడైయ్ రాయరుక్కుమవర్ కళ.

(తజ్జళు) ఇప్పడిప్పట్టరుచియుడైయ్ రాయరుక్కు-అతజ్జళుక్కు. (నల్లనవేళెయ్ వార్) తజ్జల్ స్వరూప త్తొడుశేర్ న్దకై జ్జర్జ్జతైయేవన్ఱువార్. "తాజ్జల్ తజ్జళు-నల్లనవేళెయ్ వార్" ఎన్ఱిటతు-ఇవర్ కలై యెజ్జ నేయాక నిన్ఱై త్తెన్నిల్ (వేజ్డ త్తిత్యాది) (వేజ్డత్తుత్తైవార్ కు) చతుర్థియిన్దజ్జొల్లకిటతు. (నమ:) ఎనక్కన్ఱు, అవను క్కెన్ఱ పడి. (ఎనల్) ఇతుతా నెజ్జొలున్ఱాకపుమ్ వేన్ఱా, ఉక్తిమాత్రమేయ మైయ్ మ్మ. ఇతుతానల్పమాకిలుమివ

జీ-ఆ - ఆభిముఖ్యమృణ్ణినమాత్ర త్తిలే యివన్ పణ్ణివదోషజ్జైమటక్కు మెన్ఱెక్కొరైతిహామరులిచ్చెయ్ కితార్ (ఇవిడ త్రిలేభట్టరిత్యాది). ఇవిడ త్రిలే- 'అవన్ నాడివరనిన్ఱ వాతే అనన్దరత్తే యన్ విరోధికలైచ్చొల్లయెన్ఱా' ఎన్ఱవిడ త్రిలే. కడలక్కమ్మతోడుత్త ప్రసజ్జత్తి లేఇతివార్థం. మొట్టైత్తైయన్ - మన్ఱుజ్జల్ తలైయన్. కాలై - విత్కాలై. కోలై-అమ్మై. నామి త్తైవివన్ఱెన్ఱా తేవ్వువనన్దమ్ - 'ముతత్పాట్రిలేళ్ళొల్లవేన్ఱువతు' ఇత్యాదివాక్యమనునన్దేయమ్. ఇతుతా-విరోధినివృత్తితా. ఉదేశ్యతోపాతి - ఫలతోపాతి. "తాజ్జల్" ఇత్యాదిక్కు-తజ్జళుక్కు-సుఖరూపమాన స్వేచ్ఛావిహారజ్జైచ్చెయ్ వారెన్దమానాలో వెన్న (తాజ్జల్ తజ్జళుక్కునన్ఱానప్రతిపన్న త్తైయి త్యాది). (అధికారియై క్కుటిత్తుచ్చొల్లకై యాలేయితి) ఉపదేశ్యము మధికారానుగుణమయిరుక్కు వేణుమెన్ఱుకరున్. ఆనాల్, "తాజ్జల్" ఎన్ననమైయాతో, "తజ్జళు" ఎన్ఱదిరుక్తిక్కు-ప్రయోజనమేతెన్న (అధికారివై లక్షణ్యముమిత్యాది). యద్యా, "నల్లన" తత్వత్తి-కైజ్జర్జ్జ మేవవివక్షిత మెన్నుమతుక్కుసంవాదమ్ (అధికారివై లక్షణ్యముమిత్యాది) ఎన్నుతల్. తాత్పర్యసిద్ధబ్ధార్థమ్ (ఇతరవిషయజ్జళిలిత్యాది).

ఎజ్జ నేయాకనిన్ఱైత్తెన్ఱు-ఎన్దసాధ నానుష్ఠాతాక్కు శాకనిన్ఱైత్తెన్ఱుతల్, ఎన్దపధికారికశాకనిన్ఱైత్తెన్ఱుతల్. ఇన్దసజ్జతి. "నమా వెనల్" ఎన్ఱైత్తెన్ఱు. అతావతు-అల్పానుకూల్యనూచకోక్తియైయుడైయవర్ కరుక్కన్ఱ పడి. "నల్లనవేళెయ్ వార్" ఎన్ఱిటతేర్ ఎప్పడిప్పట్టవర్ కలెన్ఱి రెన్ఱునిన్ఱున్దార్థమ్. వేజ్డత్తుత్తైవార్ కు" ఎన్ఱిటవాక్యముమ్ నమళ్ళబ్ధార్థమెన్ఱి తార్ (వేజ్డత్తుత్తైవార్ క్కిత్యాది). చతుర్థియిన్దమ్-అకారాత్పరలుత్తచతుర్థియిన్దమ్; ౧. "అకారాథాయైవస్వమహమథమహ్యం" ఎన్ఱారి తేభట్టర్. (ఉక్తిమాత్రమేయ మైయ్ మితి) ౨. "నమ

[౨౫]

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. 3-తి-ఒట్టివిల్ కాలమ్. ౬-పా-వేదడల్ల వ్యాఖ్యానం.

= 2

ఈ.-స్టనక్కరుమైయాయరుక్కుమోవెన్నిల్ (అమ్) సుశకమ్. “ఎలితు” ఎన్నా, స్వరూపత్తోడే శేరాతతాయరుక్కుమోవెన్నిల్ (కడమై) ప్రాప్తమ్. (అతుశుమన్దార్ కట్టు) పెఱుకిఱపేర్ శ్రికనత్తైయుమివనుడైయ నేర్ త్రియిలప్పైయైయుమ్ పాక్ త్తు, “ఇప్పేర్ టుక్కి వనిమ్మలైయైచ్చుమవానో” ఎన్నారై పోలే, “అతుశుమన్దార్ కట్టు” ఎన్దుతమ్ కరుత్తాలే శొల్లిల్ గ్రాకవుమామ్.

పెఱుకిఱపేర్ శ్రికనత్తైయుమ్ భగవత్కృపైయైయుమఱిదిరుక్కిఱవివర్ కరుత్తాలే శొల్లిల్ గ్రాకల్; ఇవన్దు కట్టుళ్ళ తైక్కనక్కనినై త్తిరుక్కుమవకరుత్తాలే శొల్లిల్ గ్రాకల్; “భూయిష్టామ్” ఎన్ది తేయవనిరుప్పతు. (దౌపది, తిరునామజ్జాల-౨, “గోవిందా” ఎన్దువాతే, “నమ్మేరై చొన్నాళ్” ఎన్దుతిరువుళ్ళమ్ పుణ్ణిట్టిరుక్కుమవనితే. [కృష్ణా మాందూరవాసిసమ్] అవళైక్కొణ్డాడా, తన్నై నిన్దియా, వ్యసనప్పట్టానితే. అప్పొతుసదస్సిల్ పిఱన్దుపరిభవమ్ పరిహృతమాకచ్చెయ్ తేయుమ్, “నమ్ పేరై చొల్లిక్కుప్పిట్టవభుక్కాన్ గ్రామైయిలే ముకజ్జాట్టప్పేర్ శ్రిలోమ్” ఎన్దుళ్ళతనై యుమిళివుపట్టిరున్నానితే. “నమ్మేర్ త్కకారియజ్జైయ్ తత తనై పోక్కి, నామివభుక్కొన్దుమ్ శెయ్ తిలోమితే” ఎన్దిరున్దా. అసగ్గతమాకవిరణ్ణుశబ్దతైచ్చేర్ త్తువొల్ల, అతువిషహరణత్తుక్కుడలా కానిన్దుతితే శబ్దశక్తి యాలే; అవోపాతియుమ్ పోరామైయిలైయి తేతిరునామమ్. (వేదడత్తువైవార్ కునమోవెనలామ్ కడమైయతు

జీ-ఆ.-ఇత్యేవయోబూయాన్ద ద్భక్తశ్చిద్ధయాన్వితః తస్యాక్షయోభవేల్లోకః” ఎన్దు బ్రూయాత్ ఎన్దు-ఉక్తిమాత్ర తైయే శొల్లిల్ గ్రాక యెన్దు కరుత్తు. (అల్పమాకిలు మివన్దునక్కరుమైయాయరుక్కుమోవెన్నిల్ త్వుతు) దౌపధ సేవై అల్పమాకిలు మరుమైయాకక్కాణ్డెయాలే. (సుశకమ్) సుశకమామ్.

సుశకమానార్ “శుమన్దార్ కట్టు” ఎన్దిఱతెన్నెన్న; త్రేధాపరిహరిక్కిఱార్ (పెఱుకిఱవిత్తాది). నేర్ త్రియిల్-ప్రయాసత్తిల్. మున్దిసనిర్వాహద్యయముమ్ - ఆహ్వానభిప్రాయత్తాలేయాయ్, మున్దిసతు - తేపోక్తి; ఇరణ్ణావతు - తత్త్వకథనత్తైప్పల్; మూన్దావతు - భగవదభిప్రాయత్తాలే. అవక నిన్దెవప్పడియరుక్కుమోవెన్న (భూయిష్టామిత్యాది). యజుషి “అగ్నేనయ” ఇత్తాది (భూయిష్టానేమఉక్తివిధేమ) తే-భూయిష్టానమఉక్తివిధేమ. నమఇత్తుక్తిమాత్రమపి భగవదభిప్రాయేణ భూయిష్టం భవతీత్యర్థః. నిన్దై త్తిరుక్కిఱమాతొమ్మన్ది క్కే అనుష్ఠానముమజ్జెన్దిఱార్ (దౌపదియిత్యాది). “గోవిందేతి యదాక్రందత్కృష్ణామాందూరవాసిసమ్ । ఋణంప్రవృద్ధమివమేహృదయాన్నాప సర్పతి” ఇతి ఉద్యోగపర్వణ్యోనపఞ్చాశేధృతరాష్ట్రంప్రతిసంజ్ఞాయాక్తం కృష్ణవచనమ్. నిన్దియా-నిన్దితు. కొణ్డాడా-కొణ్డాడి. దూరవాసిసమై - తన్నై నిన్దియా వెన్దు పడి. పూర్వవాక్యవివరణమ్ (అప్పొత్తాది). “ఋణంప్రవృద్ధమ్” ఇత్తాదియైప్పల్ (ఉళ్ళతనైయుమిళి విత్తాది). ఇళువుపడుకిఱతే? కార్యజ్ఞైయ్యవిల్లెయోవెన్న (నమ్మేరిత్తాది). కృష్ణనైయిట్టియ త్తిరునామమే కార్యజ్ఞైయ్యవల్లోవెన్న (అసగ్గతమాక విత్తాది). తాజ్జల్ తజ్జట్టునల్లన వేళెయ్ వారాయ్ వేదడత్తువైవార్ క్కిత్తారభ్య, శుమన్దార్ కట్టు - కడగ్గుమ్ మెయ్ మేల్వినై ముల్ దవుమ్ - వేమ్ ఎన్దాళవన్దార్ నిర్వాహత్తిలన్దయమ్. మున్దుపోలే తాజ్జలిత్తారభ్య, అతుశుమన్దార్ కట్టు - కడగ్గుల్ - వేమ్, మేల్ ఎన్దైముల్ దవుమ్ కారా, ఇతుమెయ్యెన్దై మ్మెరుమానార్ నిర్వాహత్తిలన్దయమ్. నమోవెనల్-నమోవాచకత్తై. నమళ్ళబ్దతైయిత్యర్థః. “అమ్,

ఆ-ఆ-వి.-శృబ్దమ్-మన్త్రిత్తిర్ నమళ్ళబ్దత్తుక్కువ్యాఖ్యానరూపమెన్దిఱార్ (ఎనక్కన్దవనుక్కెన్దు) — (ఎన్నారైప్పోలే) ఉపాలమ్మమ్మణ్ణువారైప్పోలే యెన్దు పడి. — తేపగర్భతయా - ప్రథమః; ద్వితీయవాక్యమ్-తద్వివరణమ్. ఏతద్వాక్యజీకృత్యప్రసర్తమానఫలభగవత్కృపాగురుత్వవివక్షయా - ద్వితీయః. (పెఱుకిఱపేర్ శ్రికనత్తైయుమ్) స్వరూపమ్ లఘువేయాకిలుమ్ ఫలగౌరవత్తాలే యిప్పడిశొల్లికిఱార్ త్వుపడి. — ౩ “హాకృష్ణద్వారకావాసికా క్వాసియాదవనన్దన । ఇమామపస్థామాపన్నా మనాఞాంకిముపేక్షసే । శబ్దచక్రగదాపాణేద్వారకానిలయాచ్యుత । గోవిందపుణ్డరీకాక్షరక్షమాంశరక్షాగతామ్” — (అవళైక్కొణ్డాడావితి) దౌపదిస్వస్వరూపానుగుణం మనునామాహ, ఆహమవతీరైయావ తారప్రయోజనం నాలభమితి - గోవిందేతి యదాక్రందిత్యర్థస్య భావ ఇతి భావః. — ౪ “ఉపాయాపాయసంయోగే నిన్దుయాహీయ తేనయా ।

౯౮

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. 3-తి-బట్టివిల్ కాలమ్. 2-పా-శుమన్దు వ్యాఖ్యానజల్.

ఈ.- శుమన్దుర్ కట్టు - కడజల్ మెయ్ మేల్ వినై మున్దువుమ్ వేమ్. మెయ్, ఆకై యాల్ తాజల్ తజ్జట్టు నల్ల నవే శెయ్ వార్).

౬.

శీ-ఆ.- కడమై, ఆతు" ఎన్నిటమాన్దు పదముమ్ - "నమో వెనర్" ఎన్నిటతుక్కు విశేషణమ్. ఆతావతు-వేడడ త్తిల్ నిత్యవాసమ్ బుణ్ణికి అవర్ క్కు ఆనన్యార్త మాన్బుడి స్వస్వాత స్త్రినివృత్తియు క్తమానవత్వ స్తపారత స్త్రిసూచక మాయసుశక మాయ్ పాప్రమాయ్ "భూయిష్ఠా నైనమ ఉక్తిం విధేమ్" ఎవ్వుత్రుప్రసిద్ధ మాయుక్కి అనమో వాచక తైయధి కారి విశేషద్యోతక మాన్బుడి శుమన్దువర్ క శుక్కన్దు శబ్దార్థమ్.

౬.

ఆ-ఆ-వి.- ఆపాయ సంస్థ వేసద్యః ప్రాయశ్చిత్తిం సమాచరేత్ | ప్రాయశ్చిత్తియం సాత్రయత్సవశ్యరణం వ్రజేత్ | ఉపాయా నామ పాయత్వస్త్వీకారే శ్యేత దేవహి | వాసు దేవం ప్రపన్నా నాంధీ పూర్వాగ స్వసుద్యుః | మధ్యానామ నతాపాదిశిక్షాకఠినచేత సామ్". యత్తు ౧ "ఆనన్దం బ్రహ్మణో విద్వాన్న బిభేతి కుతశ్చన" ఇత్యాదిక మవలమ్బ్య-జ్ఞానజననాన న్తరభావిబుద్ధి పూర్వపా వేభోగ్యభీతి ర్నై త్యుచ్యతే, తద్భగవత్ప్రభావావమర్యే; తస్మాద్వాధికారిస్వరూపావమర్యేక్రియమాణభీత్యనుతాపప్రాయశ్చిత్తాన్యవశ్యం భావీని.

౬.

ప్ర-తి.- (అజామ్బట్టు) (వేడడజల్) యజుషిష్యే కాడ్డే, " 'త్రిభిరుబుణ్ణవాజాయతే బ్రహ్మచర్యేణ బుషిభ్యః యజ్ఞేన దేవేభ్యః ప్రజయపితృభ్యః ఏష వా ఆనృణః". — [మ - స్తృ - ౬] "బుణ్ణాని తీణ్యపాకృత్య మనోమాత్సేని వేశయేత్ | ఆనపాకృత్య మోక్షం తు సేవమానో వ్రజత్యధః || ౩౫ ||" — ఉత్తరమీమాంసా యాం చతుర్థాధ్యాయస్వప్రథమపాదే విద్యాస్వరూపశోధ నాత్పశ్చాత్ విద్యాఫలచిన్తనారమ్భే, "తదధిగమ ఉత్తరపూర్వాఘయోర క్లేషవి నాశా తద్వ్యపదేశాత్ [౧౩.] అస్యభాష్యమ్, "విద్యాప్రాప్తాఫలమస్య విద్యామాహాత్మ్యా దుత్తర పూర్వాఘయోర క్లేషవి నాశా వుపపద్యతే. కుతః, ఏవం విధం హి విద్యామాహాత్మ్యమవగమ్యతే; 'ఏవం విదిపాపంకర్త నశ్లిష్యతే,' 'ఏవం హాస్యస ర్వేపాప్తానః ప్రదూయన్తే, ఇత్యాదివ్యపదేశాత్". — ఛాన్దోగ్య [౫-౨౪] వైశ్వానరవిద్యాయామ్, "అథ య ఏత దేవం విద్యానగ్ని హోత్రం జుహోతి తస్య సర్వేషు లోకేషు సర్వేషు భూతేషు సర్వేషామైత సుహుతం భవతి తద్వ్యభేషిక తూలమగ్నోపాతం ప్రదూయేత ఏవం హాస్యస ర్వేపాప్తానః ప్రదూయన్తే". — ద్రమిడభాష్యే, "అజ్ఞానైవ విశ్వసృజోరూపమ్, తత్తున చ త్సు సాగ్రాన్యమ్; మనసా త్వకలుషేణ సాధనా న్తరవతాగ్రహ్యతే; 'నచ త్సు సాగ్రహ్యతే నాపి వాచా - మనసా తు విశుద్ధేన ఇతి శ్రుతేః. నహ్యరూపాయా దేవతాయా రూపము పది శ్యేత, యథా భూతవాదిహి శాస్త్రమ్, 'మహారజతం వాసః, 'వేదాహ మేతం పురుషం మహాన్తమ్ ఆదిత్యవర్ణం తమసుః పరస్తాత్, ఇతి ప్రకరణా న్తరనిర్దేశాశ్చ సాక్షిణః". — (శుమన్దుర్ కట్టు) యజుషిప్రథమే కాడ్డే, [ప్ర-౪.] "అగ్నే నయసు పథారాయే అస్తాన్విశ్వాని దేవాయు నాని విద్వాన్ | యుయోధ్యస్తజ్జ హురాణమేనో భూయిష్ఠా నైనమ ఉక్తిం విధేమ్". — ఉద్యోగపర్వణి ఏకోనపశ్చాశ్చే ధృతరాష్ట్రం ప్రతిసజ్జయోక్తం కృష్ణవచనమ్, "గో విన్దేతి యదా క్రద్దత్కృష్ణా మంధూరవాసినమ్ | బుణం ప్రవృద్ధమివ మేహృదయా న్నా పసర్పతి".

౬.

తాత్పర్యము. — తిరుమలైయందు నిత్యవాసము చేయుచున్న శ్రియఃపతికి స్వరూపానురూపముగ ననుస్కరిం చువారికి తమ కైంకర్య విరోధులగు సమస్త పాపములును క్షణమాత్రములో భస్మమగును; ఇది సత్యము.

౬.

మూ. — శుమన్దు మూమలర్ నీర్ శుడర్ తూపజ్జొ | ణ్డు, అమర్ న్దు వానవర్ వానవర్ కోనాడు |
నమన్జెల్లు నిరు వేడడ నజ్జట్టు | చ్చుమన్దొ ల్లిడు తరున్దడ జున్ద మే||

2||

ఆ. — (శుమన్దు): ఇస్సమృద్ధి పెఱు కైక్కు త్తిరు వేడడము డైయానై యిప్పడివన్ద వేణుమో?, పరమప్రాప్యభూతభగవత్తైజ్జగ్రాన్యే పేక్షరాయున్ద నమ్మక్కల్ గుణనిరూపణ పూర్వకమక నమక్కన్ద ప్రాప్యతైత్తవిరుకైయాకిలి ఇప్పట్టు తొట్టుమ్ వారాతపడి నిర్జేతుకమాక త్తిరు మలై తానే, ౨* ఆయర్వణుమమరర్ కశుక్కు కొడుత్తాప్పోలే తిరు వేడడము డైయాన్ది రువడికలితే తా శెయ్యుమ్ శేవప్పత్తియెల్లామ్ నమ క్కుత్తరు మెన్దితార్.

2.

తిరు వాయ్ మొట్టి.—3-ప. 3-తి-ఒట్టినిల్ కాలమ్, 2-పా-శుచున్దు వ్యాఖ్యానబ్బి.

FF

అన్వయము—మా మల్కీ మా (3) సీర్ మా శుడర్ (౬) మాతూపమ్ శుమన్దుకొట్టు అమర్న్దు (౯) వానవర్ వానవర్ కొనోడుమ్ నమన్దు (౧౨) ఎఱుమ్ తిరువేడ్డడమ్ తడమ్ (౧౫) శున్దుమ్ నడ్డుక్కు శమక్ (౧౮) కొళ్ వీడు తరుమ్. (౨౧). ౭.

2.

పన్నీ.---అనంతరం, ప్రస్తుతమానవాశ్రయణ త్రినుద్యేయ కాష్టామూచనార్థమాక అవకాశిస్తరుళిన తిరుమ్మలైతానే పరమసామ్యపత్తియై తరుమ్మెత్తార్.

శ్లోః పుష్కలమన, పుష్కలశైలయమ్, నన్దాన, (3) జలతైయమ్, విలక్షణమాన, దీపతైయమ్, (౬) అగురుభూపతైయమ్, సాదరమాకపహిత్తుక్కుణ్ణు, ప్రయోజనాన్తరద్గళిల్-పరకుపరకబిదు అనన్యప్రయోజనరాయమర్ న్దు, (౯) నిత్యసూరికల్, తద్గళుక్కు నిర్వాహకరాన నేనైముతలియాలోడేకూడ, అత్యన్తపారతన్త్రప్రకాశకమాననమన తైప్పణ్ణి, (౧౨) స్వరూపలాభమైబ్బిదుకృతార్థరామ్బడియాయ్, తిరు నేజ్జడమెన్టుతిరునామ తైయై డైత్తాయ్, లక్ష్మీసహాయనాన సర్వేశ్వరకన్దైవరవిహారమ్బణ్ణుమ్బడిసువిస్తీర్ణమాన, (౧౫) తిరుమలై, ప్రాప్యరుచియై యుడైయనమక్కు, పరమసామ్యపత్తియై, (౧౮) ఉడైత్తాన, మోక్షానన్దతై, తరుమ్. (౨౧) భగవచ్చేనతై రసమానస్వసామ్యతై మోక్ష రూపఫలమాక తరుమ్మెన్టుమామ్. నమన్తు - వణ్ణి. “వానవర్ వానవర్ కొనొడుమెన్తు - బ్రహ్మదీకభోడుకూడినదేవర్ కల్” ఎన్దున్దుల్లువర్. ౭.

అర్థము.—శ్లాఘ్యములైన పుష్పములను శ్లాఘ్యమైన (౩) తీర్థమును విలక్షణమైన దీపమును (౬) దివ్యధూపమును (ఆదరముతో) ధరించికొని (అనన్యప్రయోజనపరులై) అమరి (౯) నిత్యసూర్యుని నిత్యసూర్యులకుస్వామియైన (సేనేశబుతోఁగూడ) నమస్కరించి (౧౨) యుజ్జ్వలించునట్లు తిరుపేంగడమనియెడి విశాలమైన (౧౫) కేషచలము (ప్రాప్యరుచికల) మనకు పరమసామ్యపత్తి (౧౮) కల మోక్షమును నిచ్చును. (౨౧)

2.

ఈ.— ఏమోనూబట్టు. ముతత్యాట్టల్ ప్రార్థిత్తకై జ్కర్యత్తై త్తిరుమలై తా నేతరు మెన్దితార్. ప్రాప్తిఁగల
మాయవరుమతిత్తైకై జ్కర్యమ్.

(శుమన్దిత్యాది) మామలర్, నీర్, శుడర్, తూపమ్, ఇవనై చ్చుమన్దుకొణ్డెన్నపుమామ్; అన్నిక్కే,
మామలర్ - శుమన్దు, నీర్ శుడర్ తూపజ్గోణ్డెన్నపుమామ్. ఒరుకరుముక్త మాలై యేయాకిలుమ్, “ఇత్తైక్క
ణ్డెరుళక్కడవనే, శాత్తియరుళక్కడవనే, నచ్చైవిశేషకటాక్షమ్బుణ్ణక్కడవనే” ఎన్దిరుక్కిట ఇవర్ కళాదరాతిశయ
త్రాలే కనత్తుత్తోన్ శ్రీన్ ద్రాకవుమామ్. శ్రీపురుషోత్తమముడై యానుక్కురాజపుత్ర శైబ్యకప్పుకొణ్డుశాత్తిస
పడియెనినై ప్పత్తు. అతావతు - శ్రీపురుషోత్తమముడై యా శైబ్యకముకన్దుశాత్తువర్; శిలరాజపుత్రర్ కళ
శైబ్యకజ్గొణ్డుశాత్తుత్తేడి, ముప్పేపూవెల్లామ్ విన్ ద్రుప్పోయ్ ఒరుపూవిరున్దుతుకడైయిలే; అప్పువుక్కుచ్చెరు కా
లేఒరువర్ కొరువర్ ద్రవ్యత్తైప్పోరవేన్ ద్రీ ఇవర్ కళిలారువన్ నినై క్కవొణ్ణాతపడిద్రవ్యత్తైప్పోర ఇట్టుకొణ్డువ
న్దుశాత్తినా; అన్దిరా అవన్ స్వప్నజ్గొణ్ణితా; “నీయిట్టపూ వెనక్కుక్క సత్తుచ్చుమక్ కవొణ్ణిటిల్లై” ఎన్దురులి
చ్చెయ్ తార్. (అమర్ నిత్యాది) నిత్యసూరికత్తై యుమ్ శ్రీసేనాపతియాధ్వోనై యుమ్ శొల్లన్ ద్రాకవుమామ్,

జీ-ఆ.- ఏటా ముప్పట్టు (శుభవృత్తాంతం). “వీరుతురుమ్” ఎటాల్ - ప్రాప్తియొత్తరు సునన్జోల్లుమ్, కై జ్జు-ర్నత్తైచ్చొల్లుమ్మడియొన్నెన్
(ప్రాప్తిశుభమయితోది).

ప్రథమనిర్వాహి, “శుమద్ధకొట్టు” ఎట్టు - ముఖచూర్. మాలేశుమైయామో, “శుమద్ధ” ఎన్నిటతెన్నెన్న (ఒరుకరుముకైయి త్యాది). అనుకూలరిట్టు కనన్తుల్లోల్ మెన్నుమతుక్కుసంవాదమ్ (శ్రీపురుషోత్తమమిత్యాది). అమర్ద్ద - అనన్యప్రయోజనరాయ్చుట్టు

[౨౬] తిరువాయ్ మొట్టి—3-ప. 3-తి-ఒట్టివిల్ కాలమ్. ౮-పా-కున్ఱ మేన్ఱి వ్యాఖ్యానం.

౧౦౧

ఈ.—తిరుక్కు.౧[యస్తి వసతి] అతుక్కు హేతుశొల్లకిటతు. [కాకుత్స్థ] భోగత్తుక్కే. కా న్తమానస్థలస్థేడియను భవిక్కుమ్ కుడియిలేపిఱన్దవర్ విడాతేవిరుమ్మివ ర్తితారెన్నతు యాతొమ్మణ్ణు[కుబేరభవన్దనే] దుష్టసత్త్వప్రచుర మానదేశ త్తిలే, శెరుక్కునానవై శ్రవణా పోతుపోక్కుకై కాక త్తన్న ద్యాన త్తిలులావుమా పోలేనభ్యుతితార్.

జీ-అ.-వీటు-క్లాఘ్యతై. అతుక్కు - తిరుమలైయోడేయై తిరుక్కుక్కు. “వసతి” ఎత్తన రమానార్థమ్ (విడాతేయిత్తాది). (యా తొమ్మణ్ణు) అతు హేతువెన్ఱుకూట్టువతు. దుష్టసత్త్వప్రచురమానదేశ త్తిలేయెన్ఱుతుక్కు - సభ్యురైవారెన్ఱోడేయన్ఱయమ్. శెరుక్కునాన-మత్త నాన. నన్దయతీతి - నన్దనఃఇతివృత్తత్యై, నన్దనశబ్దేన - కుబేరోద్వానముచ్యతే. వానవర్ వానవర్ కోనోడుమ్ - మామల గన్ఱుతోడజ్జి, అను ర్ న్ద - నమన్ఱెఱుమ్మడియిరుక్కిట - తడజ్జువన - తిరువేజ్జుమ్ నన్దట్టుశమన్ఱో వీడుతరుమిత్తన్దయః. మామలర్ - క్లాఘ్యమానపు వ్వుమ్. కుడర్ - దీపమ్. ఎఱుమ్ - స్వరూపమ్మెల్ దుజ్జివిక్కుమ్మడియిరుక్కిట; తిరుమలైక్కువిశేషణమ్. శ్రీపురుషోత్తమముడైయానుక్కు రాజపుత్రక్ శెణ్ణకప్పుకొణ్ణు కా త్తినక నైయావతు - శ్రీపురుషోత్తమత్తిలే కడైపిడియిలే యెరురాజపుత్రనుమ్ ఒరుకెట్టిప్పిళ్ళైయుమాక వొరుద్వాదనాన్ అన్దియమ్మెత్తకకూడవారానిఱ్ఱు, ఒరుకడైయిలే యెరు శెణ్ణకప్పువైక్కుణ్ణు “ఇతు స్వామికాక్రవేణుమ్” ఎన్ఱు “ఇతునాన్కొణ్ణుకాత్తువక్”, “నాన్కొణ్ణుకాత్తువక్” ఎన్ఱొన్ఱుక్కొన్ఱిశలి, అవక్ “ఒరుకాకుకొడుక్కి-కేక్” ఎన్ఱు, “నానిరన్ఱు కాకుకొడుక్కి-కేక్” ఎన్ఱు, ఇన్దనేకోటిధన త్తవక వేల్, అవ్వళవిలే కెట్టిప్పిళ్ళైయిలేత్తుక్కేవాన్, రాజపుత్రక్ ధనుమ్దయవనాకై యాలే యన్దద్రవ్యత్తుక్కుత్తువైక్కుణ్ణు శ్రీపురుషోత్తమముడైయానుక్కుచ్చాత్త, అవను మివ్వళివిలే తిరువుళ్ళముకన్ఱు “రాజపుత్రక్ నమకూడరత్తోడేయిట్టపూ కుమక్కువొన్ఱిటత్తిలే” ఎన్ఱు ప్పవ్వు త్తిలేతిరువుళ్ళమాయరుళినారామ్.

2.

ప్ర-తి.—(ఏహోమ్బట్టు) (కుమన్దిత్యాది) (వీడుతరుమ్) మున్దకోపనిషది [3-౨] “ప్రాప్తా వేదబ్రహ్మచర్యవతి”.—తత్తైవ

[3-౧.] “యదావశ్యఃపశ్యతేరుక్తవర్ణంకరారమిశం పురుషంబ్రహ్మయోనిమ్ | తదావిద్వాన్పణ్యపాపేవిఘ్నాయనిరంజనః పరమంసామ్యము వైతి||౩||”.—శ్రీభగవద్గీతాయాంచతుర్దశే, “ఇదంజ్ఞానమపాశిత్యమమసాధర్మమాగలాః | సర్వేపినోపజాయన్తేప్రళయేసవ్యభన్తిచ||౨||”. —భాష్యోగ్యే. [౮-౧౨.] “ఏవసంప్రసాదోస్తాచ్చరీరాత్సముత్థాయపరక్ష్యోతిరుపసమ్మచ్యవ్యస్వేనరూపేణాభినిష్పవ్యతే”.—(తడజ్జు స్తమే) ఆయోధ్యాకాణ్డేఽష్టనవతితమే చిత్రకూటగిరిం వృష్ణార్చితస్యవచనమ్, “సుభగశ్చిత్రకూటో సౌగిరిరాజోపమోగిరిః | యస్మిన్సవతి కాకుత్స్థః కుబేరభవన్దనే||౧౨||”.

2.

పెరియతిరు మొట్టి - నూల్ దుమ్మాన్ఱాన్దిరు మొట్టి - విన్దామ్బట్టు. తమ్మెయేనాళుమ్ నాన్జిత్తోళువార్ కుక్కు ! తమ్మెయేయొక్కవరళో శెయేవరాతలార్ | తమ్మెయేనాళుమ్నాన్జిత్తోళుత్తిత్తెళ్ళి | తమ్మెయేపల్ గామనత్తెన్ఱుమ్నైత్తోమే,

తాత్పర్యము.—విలక్షణములైన సూపదీప పుష్పతీర్థములను నాదరముతోఁ గరించికొని యవస్థప్రయోజనములై నిత్యమూరులు తమక ధిపతియైన సేనేశలుతోఁగూడి యత్యంతపారతన్త్ర్యప్రకాశకమైన నమస్కారముచేసి వారుజ్జీవిం దునట్లు విలసిల్లుచున్న తిరుమలైయే ప్రాప్య రుచికల మనకుఁబరమవిలక్షణ మోక్షానందమును బ్రాపించును.

2.

మూ.—కున్ఱ మేన్ఱిక్కుల్లిర్ త్తై కా త్తవక్ | అన్ఱుఱాలమళన్దపిరక్, వరక్ |

శెను శేర్ తిరు వేజ్జడ మామలై | యొన్ఱుమేతోళానమ్విన్దయాయుమే |

౮||

ఆ.—(కున్ఱ మేన్ఱి) స్వరూపగుణచేష్టితాదిక శెల్లావల్ దొలుమ్ స్వస్యపరస్యచ నిరతిశయభోగ్యభూతనాన వెమ్మెరుమానుక్కుణ్ణువపర మప్రాప్యమాన తిరుమలై, తాన్ వేటాన్తెత్తరవేణుమా, తానే పరమప్రాప్యమత్తో; అతలార్ తిరుమలైత్తెన్ఱైయేయనుభవిక్కు, నమ్మడైయ క్కేశమెల్లామ్మెన్ఱిటార్.

౮

అన్య.—కుళిర్ తై కున్టమ్ ప్పన్ది (3) కాత్తవన్ అన్ట ఇలమ్ (౬) అశన్ద సిరాన్ పరన్ (౯) శెన్ట శేర్ తిరువేడ్డవమ్ (౧౨) మా మలై ఒన్టమే (౧౫) తొల్లి నమ్ వినై (౧౮) ఓయమ్. (౧౯)

పన్నీ.—అనన్దరమ్, వినంభూతమాన తిరుమలైయెనుభవిక్కి, ప్రాప్తిప్రతిబంధకజ్ఞాన్ స్వయమేవనశక్కు మెన్దితార్.

కన్దారియాలేగోగోపీజనబ్బళీడుపట్టవన్ట, ఒరుమలైయె, కుమన్ట, (3) కాత్తవనాయ్, మహాబలియాలే, భూమియె, (౬) అశన్దవ్యా పరిన్ట, అనన్యార్ ముక్కిక్కిన్డవుపకారకనాన, పరమశేషియానవన్, (౯) ఒరుమలైయెమేల్క్కిన్డరత్తక్కలా మెన్టమ్ నిన్దవిన్దతేనిన్ట రత్తక్కలా మెన్టమ్ శెన్ట, శేర్ న్ద, తిరువేడ్డవమాకీట, (౧౨) పెరియ, తిరుమలై, ఒనెయుమే దేశికనళవున్టాల్ల వేణు మెన్దిజనిర్బనమల్లు, (౧౫) అనుభవిక్కి, నమ్మడైయ, వేళికానుభవప్రతిబంధకపాపజ్ఞాన్, (౧౮) తన్నడైయేక్కులుమ్. (౧౯) ౮.

అర్థము.— రాళ్ళనర్వమునుండి (గోవర్ధన) పర్వతమును ధరించి (3) రక్షించినవాడును (భూమి మహాబలిచేనపహరింపబడిన) యాకాలమందు భూమిని (౬) గొలిచిన ఉపకారకుడును నైన సర్వేశ్వరుడు (౯) పొంది వసించుచున్న తిరువేంగడమనియెడి (౧౨) గొప్ప పర్వతము నొకటినే (౧౫) యాశ్రయించునప్పుడు మనయొక్క (భగవదనుభవవిరోధులైన) పాపములు (౧౮) నశించును. (౧౯) ౮.

ఈ.—ఎట్టామ్బట్టు. “వేడ్డజ్ఞాన్” ఎన్నిటపాట్టిత్తోన్న విరోధినివృత్తియై యుమ్ తిరుమలై యాధ్వార్ తామేపణ్ణి త్తరువ రెన్దితార్. ఒరుపురుషార్ థై త్తర వేణుమో? తిరుమలై తా నేనమక్కు ద్దేశ్యమ్; శేషిక్కు ద్దేశ్య మానతు శేష భూతనుక్కు ద్దేశ్యమాక చొల్ల నేణుమో వెన్దితా రాకపుమామ్.

(కున్ట మేన్దిక్కుళిర్ తై కాత్తవన్) ఎన్టమ్ దుఃఖనివృత్తిక్కు-పరికరమ్ మలై యేయాయ్ న్దు. ౧ “గోగోపీజ నసక్కులమ్ । అతీవార్తమ్” ఎన్నిటపడియే, సశుక్కుళుమిడై యరుమ్ సర్వ త్తిలేత్తోలై యవ్వక, క్కణ్ణుక్కుత్తోన్ శ్చి న్ద్రోరుమలైయెప్పిడుగ్గి ఏల్లునాళోరుపడిప్పడధిత్తుక్కిన్డనిన్ట అనన్ద్రై రక్షి త్తవన్. (అన్తి త్యాది) ఒరుపూ రుక్కాక పుతవిసపడిశొల్లిన్ద్రాయ్ న్దు - కీర్, ఒరునాట్టుక్కాక పుతవిసపడిశొల్లికిటతు- మేల్. విరోధియా నమహాబలియాలే భూమియపహృతైయానవన్ట, ఎలైనడన్డమీట్టుక్కిన్డవుపకారకన్. సర్వరత్తకనుమాయ్ ఆశ్రిత

జీ-అ.—ఎట్టామ్బట్టు (కున్టమిత్యాది). “నమ్ వినైయాయ్” ఎన్ట తిన్దద్యయానుగుణమాక వనతారి కాద్యయమ్. ద్వితీయావతారి కైక్క - కీర్తీత్వాట్టోడేసద్గతి, ఇతుక్కడియే తెన్న.

(శేషిక్కి-త్యాది). “శెన్ట శేర్” ఎన్ట తైప్పల్ (శేషిక్కు ద్దేశ్యమెన్టతు). “తిరువేడ్డవమామలై” ఇత్యాదియైయున్టాక్షీత్తుభావమ్ (ఎన్టమ్ దుఃఖనివృత్తిక్కి-త్యాది). తొలైయ - నశిక్కు. అవరోహక్రమేణ పదద్వయఫలితమ్ (సర్వరత్తకనుమాయిత్యాది). యద్వా. ఆశ్రిత

అ-అ-వి.— “వినై” ఎన్ట - పురుషార్థాలాభత్తాలున్డన దుఃఖతైచ్చొల్లి, “ఒన్టమేత్తోల్లి” ఎన్టతుక్కు - కీర్తీత్వాట్టితే “శమ న్నోల్ పీడుతరుమ్ తడబ్బున్టమ్” ఎన్టకొన్డ, సామ్యపత్తిరూప పురుషార్థత్తైత్తరు మెన్టతే, ఇన్టప్రాప్తిశొన్నపోతే అనిప్తనివృత్తియైయుమ్ శొల్లిన్ద్రాయ్; ఆప్పడియెరుపురుషార్థత్తై త్తర వేణుమో, తిరుమలైయాధ్వార్ తామే నమక్కు ద్దేశ్యమెన్ట పడియాయ్; ఇప్పడి తిరుమలైయే యుద్దేశ్యమాకైయాలే - ప్రాప్యమాకైయాలే, “ఒరుపురుషార్థమ్ వేణుమ్” ఎన్ట వేక్షిత్తు అతువెతామైయాలే వరుమ్ దుఃఖమ్ పోమెన్టవివక్షిత్తు, కీర్తీత్వాట్టోడేసద్గతియాక వారుతాత్పర్యమరుళిచ్చెయ్ కితార్ (ఒరుపురుషార్థ తైయెన్టతోడగ్గి) — “కున్ట మేన్దిక్కుళిర్ తై కాత్తవన్” ఎన్ట త్తోడే “ఒన్టమేత్తోల్లి” ఎన్ట తైయెన్టాట్టిక్కిన్డ, అవతారదైయోడు అర్చనతారదైయోడు వాళియజనర్వకాలముమ్ దుఃఖనివృత్తిక్కు-

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-వ, 3-తి-బుద్ధివిల్ కాలమ్, F-పా-ఓయుమాప్ప వ్యాఖ్యానజ్ఞో. ౧౦౩

ఈ.—రక్షకనుమాయరుక్మిణిపడి శొల్లుకొడుపు. (పరక) సర్వస్తాత్పరక. (శెష్టశేర్ తిరువేజ్జడమామలై) అనక, “తన కుడ్యేశ్యమ్” ఎన్దువన్దు ప్రిక్కిట దేశమ్. (బన్దు మేల్మొట్ట) ఉళ్ళేయెన్దురులియరుక్మిణి వన్మానుమ్ వేణ్డా; తిరుమలై యాత్వార్ తామేయమైయుమ్. (సమ్విన్దై యాయమ్) “ప్రాప్యతైప్పెల్ శ్రిలోమ్” ఎన్దిటవినై యెన్నుతల్, ౧ “వేజ్జడజ్జో” ఎన్దిటపాట్టిటొన్న ప్రిసతిబన్ధకజ్జలై ప్పొక్కుమెన్నుతల్. ౮.

జి-అ.—నెష్టతు - ఇన్ద్రనైయాతల్; ౨ “రక్షితాజీవలోకస్య-స్వజనస్యచరక్షితా” ఎన్నక్కడవతిశే. “ఒన్దుమే” ఎన్దిటవనధారణత్తుక్కర్థమ్ (ఉళ్ళేయిత్తాది). ద్వితీయావతారికానుగుణం ప్రథమావతారికానుగుణాచక్ర మేణభాసమాహ (ప్రాప్యతైయిత్తాదివాక్యవ్యయేన). మున్దిన వర్ధతిలే, “వినై” ఎన్దు-లక్షణయా, పాపకార్యమాన దుఃఖతైచ్చొన్దుకీటతు. ఓయుమ్-విట్టుక్కళీయుమ్. శెష్టశేర్ - వన్దునర్తిక్కిట మామలై - పెరియమలై. “తత్ సద్గోకులంసర్వం గోగోపీజనసంక్కులమ్ | ఆతీవార్తంహరిర్ద్రష్టవైతేయా చిన్తయత్తదా” ఇతిపచ్చమేంశే ఏకాదశే. క్రమేణాన్వయః. ౮.

ఆ-అ-వి.—పరికరమ్మలైయే యెన్దితార్ (ఎన్దుమ్దుఃఖనివృత్తిక్కిత్తాది). నొలైయ-శశక్క. పిడుక్కి-ఉద్ధృత్య.—“ఒన్దుమేల్మొట్ట-దేశ కనశవుమ్ శెల్లవేణుమెన్దిట నిర్బన్ధమల్ దునుభవిక్కు, నమ్మడైయదేశికానుభవప్రతిబన్ధకపాపజ్జో తన్నడైయేక్కులుమ్” ఎన్దురై. ౮.

ప్ర-తి.—(ఎట్టామ్మొట్టు) (కున్దుమేన్ది) పచ్చమేంశే ఏకాదశే, “తత్ సద్గోకులంసర్వం గోగోపీజనసంక్కులమ్ | ఆతీవార్తంహరిర్ద్రష్టవైతేయా చిన్తయత్తదా ౧౩”.

తాత్పర్యము.—ఇంద్రుడువన్నించిన శిలావర్షముచే గోకులమందున్న సకలగోగోపీజనులుభాధపడుచుండగా నప్పడరాశితరక్షణార్థముగఁ గోవర్ధనపర్వతమును ననాయాసముగధరించి వారిని రక్షించినవాఁడును, మహాబలి సకలలోకముల నాక్రమించుకొని నప్పడు వానియొద్ద ముఁడుగులు యాచించి తనపాదారవిందములచేఁగొలిచి వశపఱచుకొనినవాఁడును నైన మహాపకారికుడు అత్తాదరముతో వేంచేసియున్న తిరుమలైయొకటిచే నమస్కరింపగా నప్పడఁ జగవదనుభవవిరోధులైన మనసకలపాపములు తామే పాటిపోవును. ౮.

మూ.—ఓయుమాప్పపిటప్పిటప్పిచ్చి | వీయుమాలు శెయ్ వాన్దిరు వేజ్జడ |

తాయ్, నాన్దలరామడిత్తామరై వాయుభ్యుమనత్తుభ్యుమ్ వై ప్పార్ కట్టే ||

F 6

ఆ.—(ఓయుమాప్ప) తిరువేజ్జడముడైయానన్దోప్రాప్యమ్, తిరుమలైయే ప్రాప్యమెన్దు శొల్లువానెన్నెన్నిల్; తిరువేజ్జడముడైయా నుడైయప్రాప్యత్వముమ్ తిరుమలైయోదుళ్ళసమ్మన్దత్తారే వన్దతాతలార్ తిరుమలైయే ప్రాప్యమెన్దితార్.

అన్వ.—నాన్దలరామ్ అడిత్తామరై వాయుభ్యుమ్ (3) మనత్తుభ్యుమ్ వై ప్పార్ కట్టు ఓయుమ్. (౬) మూప్పు పిటప్పు ఇటప్పు (F) పిణి వీయుమాలు శెయ్ వాక్ (౧-౨) తిరువేజ్జడత్తు అయక్. (౧౪).

పన్ని.—అనన్దరమ్, దేశికనాన తిరువేజ్జడముడైయానన్దుమ్ విరోధినివర్తకత్వమ్ దేశసమ్మన్దత్తారేయెన్దితార్.

“నాట్టుమల్ న్దు” ఎన్నలామ్మడిసుకుమారమాన, తిరువడిత్తామరైకళై, వాక్కుభ్యుమ్, (3) నెజ్జెనుభ్యుమ్, వైక్కుమవర్ కకుమ్, బలహినియైప్పిటప్పిక్కడవ, (౬) మూప్పు, అన్దగిరత్తుక్కడియానపిటప్పు, అత్తివివాళమ్, (F) మూప్పొడుపిన్దెన్దువరుకిటవ్యాధికళ్, ఇవల్ నై నశిక్కుమ్మడి, పణ్ణుమవక్, (౧-౨) తిరుమలైయిలేవర్తిక్కిట, కృష్ణక్. (౧౪).

అర్థము.—సహ్యావిక సితపుష్పములవలె (సుకుమారములైన) పాదపద్మములను వాక్కునందును (౩) మనస్సునందును సుంచువారలకు ఆశక్తినిబుట్టించు (౬) వార్ధకము జన్మము మరణము (౯) వ్యాధులు (ఇవి) నశించునట్లు చేయువాడు (౧౨) తిరుమలైయందు (వసించుమన్న) కృష్ణుడు. (౧౪).

౯.

ఈ.—ఒప్పతామ్బట్టు నమ్మిరోధియైయుమ్పోక్కి ప్రాప్యతైయుమ్ తిరుమలైయాథ్వార్ తామేతరు వరెన్టార్ కీర్తిరణ్ణుపాట్టలే; ఇప్పడివిరోధిపాపజ్గలై పోక్కి ప్రాప్యతై తరుకైక్కు తిరుమలై యాథ్వారెల్లామ్ వేణుమో, తిరుమలై యాథ్వారి లేక దేశమమైయాతో వెన్ఱిఱారితిల్. † (ఏకదేశమెన్నిటను అప్పనై;) ౧ “వడమా మలైయుచ్చి” ఎన్నక్కడవతితే - తిరువేజ్గడముడైయానై.

(ఓయుమూప్పప్పిఱప్పిఱప్ప) జన్మజరామరణాదికలోయుమ్. ఇప్పోతు, ఓయుమెన్దైయా లే - మున్ననాది కాలముచ్చివీడుమ్ విడతేపోన్ద తెన్ను మిడన్దోన్దుకిఱు. పిణివీయుమాలు శెయ్ వా - తిరువేజ్గడతాయ నెన్దు-అవ నోడేయన్దయమ్. పిణివీయుమాలు శెయ్ కైక్కాక తిరుమలై యిలేనిఱ్ఱిఱవణ, “ఇవర్ కళో పిణియుమిజ్జనే శెన్ఱిడువతాక” ఎన్ఱిరున్దానాకిల్ ౨ *కలజ్గాప్పెరునకర త్రిలేయిరానో? ఇజ్గు, పిణియెన్ఱిఱు - శరీరసమ్మన్దనిబన్దన మాక ఎరుమవై యెల్లావన్దైయుమ్ నినైత్తు. కీర్తే, (ఓయుమూప్పప్పిఱప్పిఱప్ప) ఎన్ఱ తాకిల్, ఇని (పిణివీయు

జీ-అ.—ఒప్పతామ్బట్టు (ఓయుమిత్తాది) కీర్తే - చరమావధియాన తిరుమలైయైప్పన్దోనవర్, ప్రథమావధియాన తిరువేజ్గడముడై యానైచ్చొల్లువా నెన్నెన్ఱ (ఇప్పడివిరోధితాది). ఏకదేశమో వెన్న(వడమామలైయిత్తాది) తిరుమొట్టి.

ఓయుమ్ - విచ్చిన్నమామ్. ఉచ్చివీడు - మధ్యాహ్న త్రిల్ విడుకై. (అవనోడేయన్దయమెన్ఱు) “పిణివీయుమాలు శెయ్ వా” ఎన్ఱు - ప్రథమైకవచనమాయ్, ఇవన్దైప్పోక్కుమ్ స్వభావనెన్ఱు తిరువేజ్గడతాయనుక్కు విశేషణ మెన్ఱు పడి. శుమిన్ఱిత్తయా న్దమాక వర్ధాన్తరమ్ (పిణివీయుమాలు శెయ్ కైక్కాకవిత్తాది). “తిరువేజ్గడతాయ” ఎన్ఱు తుక్కుభావమ్. (ఇవర్ కళో పిణియుమిత్తాది). పిణివీయుమాలు శెయ్ కైక్కాక వన్దతిరువేజ్గడతాయనైయాశ్రయిత్తార్ పిణివీయుమెన్ఱు వేడ్డియరుక్కు, “మూప్పప్పిఱప్పిఱప్ప-ఓయుమ్” ఎన్ఱిఱ తెన్నెన్ఱు (ఇజ్గుపిణియిత్తాది). అతవతు-షడ్భావవికారజ్గభుక్కు-ముపలక్షణమెన్ఱు పడి. పునరుక్తియైశక్కి-తుపరిహరిక్కిఱార్ (కీర్తేయాయుమిత్తాది). దుఃఖతైప్పోక్కువేణుమ్” ఎన్ఱుసజ్జల్పిత్తుక్కిఱువన్దనిన్ఱు నెన్ఱు పడి. “పిణివీయుమాలు శెయ్ కైక్కాక తిరువేజ్గడతాయ నానవన్దైయ నాన్ఱలరామ్” ఇత్తావర్భ్య, వైప్పార్ కటు - మాపుప్పిఱప్పిఱప్ప - ఓయుమ్ ఇత్తన్దయ. “పియుమాలు శెయ్ వా” ఎన్ఱు - ప్రథ

అ-అ-వి.—తిరువడికలైయనుసన్ఱిత్తుత్తొత్తునవర్ కళుక్కు, “ఓయుమూప్ప” ఇత్తాదియా లే - విరోధిపాపజ్గలైయుమ్పోక్కి ప్రాప్య తైయుమ్ తరుమెన్ఱిఱతా యిరుక్కిఱతే; ఇప్పడియానాల్, కీర్తిరణ్ణుపాట్టిలుమ్ - ప్రథమావధియాన తిరువేజ్గడముడైయానైవిట్టు, చరమావధి యానతిరుమలైయాథ్వారే యిప్ప్రపాపణత్తుక్కు మనిష్ఠనివారణత్తుక్కుమ్ కడవరెన్ఱు నోళ్ళొల్లిల్లు; ఇప్పోతు - తిరువేజ్గడముడైయానే యిరణ్ణు క్కుమ్ కడవా నెన్ఱుకొన్ఱు, తిరియ చరమావధియైవిట్టు ప్రథమావధియిలే పోకిఱ తెన్నెన్ఱిఱ శక్కైక్కు పరిహారముమాయ్ రసాక్తియుమాయ్ క్కిడక్కిఱు (ఇప్పడివిరోధిపాపజ్గలై యెన్ఱుతోడన్ఱి). ఇత్తాల్ - చరమావధియానతిరుమలైయైవిడవిల్లై, తిరువేజ్గడముడైయానుమ్ తిరుమలై యిలేకదేశమాకైయా లే యెన్ఱు పడి. — “మూప్పప్పిఱప్పిఱప్ప - ఓయుమ్” ఇతివత్ “పిణి-వీయుమ్” ఇతిప్రత్యేకాన్వయభాన్తింవార యతి (పిణివీయుమాలు శెయ్ వానితి). శబ్దార్థమాహ (పిణివీయుమాలు శెయ్ కైక్కాకవితి). చేతనానాందుఃఖనివర్తనార్థ మేవకింవేళ్ళు టాచరెత్తిత్తితజ్కాంవ్యతిరేక ముఖేనపరిహరతి (ఇవర్ కళో పిణియుమితి). విరోధిభూయిష్టదేశేవర్తితన్ద్యంకిమితిభావః. పిణిశబ్దః - వ్యాధి ఘప్రసిద్ధః—వ్యాధినివర్తనార్థంసమాగత్యతివృత్తిచేత్, షడ్భావవికారాపగమః కథంభవేదితజ్కాంవ్యాదినిధాయాహ (ఇజ్గుపిణియెన్ఱి ఱతితి). హృదయమజానానశ్శబ్దతే (కీర్తేఓయుమూప్పితి). — కార్యకారణభావభేదవివక్షయాభేదః ఇతిపరిహరతి (ఇవన్దైయితి).

† కుణ్డలిగ్రన్థమ్ శిలకొశద్భరిల్లై.

౧౧౨-మొ-౨౦-౩.

౨॥ ౩-తి-౫౧.

[౨౭] తిరు వాయ్ మొయ్.—౩-ప. ౩-తి. ఒయ్యివిల్ కాలమ్. ౧౦-పా. పై త్తనాళ్ వ్యాఖ్యానక్కల్. ౧౦౫

ఈ.-మాటుశెయ్ వాక్) ఎష్టతుక్కుక్కరు డైన్సెన్నిల్; ఇవనుడైయ ఇట్టుతైదుఃఖనిప్ప త్తియైప్పణ్ణిక్కొడుక్కైక్కైక
వెన్సె, ఆక, దుఃఖతైప్పొక్కుమ్ స్వభావనెన్సె. అవనేవన్దుపోక్కానాకిల్ ఇవ్వెలియెలుమ్మనుక్కు పొక్కిక్కొళ్ళ
ప్పొకాతిత్తే (నాన్దులరామిత్త్యాది) అవకాల్ కాణ, “మూప్పప్పిఱప్పిఱప్పిఱప్పిఱ” ఎన్ఱిఱవిన్వైయెల్లామ్ నశి
క్కుమ్. ఇవ్వేప్పజ్గుడినీ రాయ్ద్రు కుడిక్కచ్చొల్లుకిఱతు విరోధిపోక్కైక్కు. శెన్విప్పువైత్తలైయిలే వైప్పారై
ప్పొలే యిరుప్పత్తొన్ఱిత్తే. (వాయుభృమిత్త్యాది) ఇన్వైయిరన్దుమ్ - కాయ్కత్తుక్కుముపలక్షణమాయ్, తిరు
వడికళైమనోవాక్కా-యజ్గళాలే యనుసన్ధిప్పార్క్కు, వాయుళ్వైక్కైయావతు - ౧ “ఓవాతురైక్కుమురై”
ఎన్ఱిఱపడియేయైక్కై. మనత్తుళ్వైక్కైయావతు - మఱివాతిరుక్కై. ఇప్పడి కరణజ్గళుక్కడైత్తకారియ
జ్గళైక్కొళ్ళవే, స్వరూపవిరోధియాయ్ వనేటియానవైత్తన్నడైయేహామ్. పిణిపీయుమాటుశెయ్ వాక్ తిరు
వేగ్గడత్తాయనుడైయ నాన్దులరామడిత్తామరై వాయుభృమ్ మనత్తుభృమ్ వైప్పార్కట్టు - మూప్పప్పిఱప్పి
ఱప్పి - ఓయుమ్.

జీ.ఆ. - మైకవచనమానపక్ష తైవివరిక్కితార్ (ఆకడుఃఖ తైయిత్యాది). ఆక వెన్టు - అన్తిక్కియెన్టుపడి. అవక వన్దుపోక్కి వేణుమో, ఇవనాటోక్కిక్కి - కొళ్ళవాణ్ణాతో వెన్దు (అవనేయిత్యాది). ఎలియెలుమ్బుక్ - అల్పశక్తిక్. “మాప్పప్పిఱప్పిఱప్ప” ఇత్యారభ్య, వైప్పార్ కట్టు - మాప్పప్పిఱప్పిఱప్పిఱప్పిఱ - ఓయుమ్” ఎన్దు న్దయవివత్తయాభావమ్ (అవక - కాల్ కాణివిత్యాది). “నాన్దుల్” ఎన్దు విశేషణత్తుక్కుభావమ్ (ఇవ్వేప్పజ్జుడియిత్యాది). ఇవ్వేప్పజ్జుడినీరై - ఇతి న్ద్యక్తోక్తిః. “తామరై - నాన్దులరామడియై” ఇత్యన్దయః. తామరైయనుడైయ సవోవిక సితమాన పుప్పమెన్దులామ్బుడిసుకుమారమాయ్ నిరతిశయభోగ్యమానతిరువశిక శెన్దుశబ్దార్థమ్. అప్పడివాచ్చననుకలిరైవైక్కెక్కు - భోగ్యమాయరుక్కుమో వెన్దు (శెవ్విత్తువిత్యాది). “వాయుళ్ళమ్మనత్తుళ్ళమ్మవైప్పార్ కట్టు - మాప్పప్పిఱప్పిఱప్ప - ఓయుమ్” ఎన్దిఱవిడత్తిల్ - సాధనత్వశబ్దైయైపరిహరిక్కితార్ (ఇప్పడియిత్యాది). అన్దయక్కిట్టుకితార్ (పిణివీయుమాటిత్యాది). మాప్ప - వృద్ధత్వమ్. పిణి - వ్యాధి. వీయుమాటు - నశిక్కుమ్మడి.

అ-అ-వి.-“పిణివీయుమాటు శెయ్వాక్” ఇ త్యేతత్ చేతనగతాక్ పద్యావవికారానపనయిష్యమితిభగవత్సద్గుర్న ఇతియావత్. — “ఓయు
మాపుషిపిటపిటపు” ఎన్తత్తాలుమ్, “పిణివీయుమాటు శెయ్వాక్” ఎన్తత్తాలుమ్ సిద్ధమానవర్ధతైయరుళిచ్చెయ్కితార్ (అకదుఃఖతైచ్చాక్కుమ్
స్వభావనైన్దైన్దు). ఇన్దవర్ధమ్సిద్ధిక్కువేణ్ణియేతే, “పిణి - ఓయుమ్” ఎన్దుకూట్టి, మాపుషముతలాన వెల్లావల్ శైయుమ్ సమభివ్యాజుర
త్తాలే “వీయుమాటు” ఎన్దిటతుక్కువిషయమాక్కివివక్షిక్కులాయరుక్కుచ్చెయ్ తేయుమ్, “పిణి- వీయుమాటు” ఎన్దన్ద్యు త్తతు. —
రసోక్తిమాహ (అవక్ కాలక్ కాణితి) — (మనోవాక్కాయజ్జళాలే యనుసన్నిహిత్వం) ఇతివాక్యమవలమ్బ్యప్రవృత్తాం, కాయతోసు
సన్ధానం నామకిమితిశక్త్యాఞ్చ, “వాయుశ్శుమ్మనత్తుశ్శుమ్ నైహ్పార్కట్టు - మాపుషిపిటపిటపు - ఓయుమ్” ఇతియోజనామవలమ్బ్య
ప్రవృత్తాంసాధనత్వశక్త్యాఞ్చపరిహరన్నాహ (ఇప్పడికరణజ్గళుక్కితి) — అస్తిన్దన్ద్యే - “తామరై- నాన్దలరామడి” ఇతిద్రష్టవ్యమ్.
అయక్ - కృష్ణక్.

తాత్పర్యము.—సద్యోవిక సిత సరసిజములవలె సుకుమారములైన భగవత్పాదారవిందంబులను స్వరూపానురూపముగస్తుతించియు ధ్యానించియు నుండువారలకు భగవదనుభవవిరోధులైన సమస్తపాపములు నశించును.

మూ.—వైతనాశ్వులె యెల్ల కుటుకిచ్చె । ట్రెయ్ త్తిశైపుతన్నున్న మడై మినో ।

అట్లే తనా మృత్యువానిరువేగడ । మొయ్ తనోలై మొయ్ పూపడనాన్దురే॥

ఆ. . . (నైతి) ఆపలాచీణ్డనచ్చెన్లు తిరుమలైయైయనుభవియ్యజ్జశ్శెన్నిటార్.

౧౦౬

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. 3. తి-బి-విల్ కాలమ్. ౧౦-పా-వై త్తనాళ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞుళ్

అన్వ. — వై త్త పామ్మ అడైయాన్ (3) తిరువేళ్ళడమ్ మొయ్ త్త శోలై (౬) మొయ్ పూ తడమ్ (౯) తాళ్వార్ వై త్త నాళ్ (౧౨) వరై ఎల్లై కుఱుకి (౧౫) ఎయ్ త్తు ఇళైప్పతన్ను మే శెన్టు (౧౮) అడైమిన్. (౧౯) ౧౦.

పన్నీ. — అనన్తరమ్, నిరతిశయభోగ్యమాన తిరుమలైయెపరమప్రాప్యమాక ప్పల్ బుణ్ణో శెన్టు స్వజన తైక్కు తీత్తు పడేశ్కిఱార్.

విరికిఱుఱుజ్జలై యుడైయ, అనన్తనై, అడైయాక వుడైయ నాన సర్వేశ్వరన్, (3) తత్సారూప్యతైలే యదరిక్కిఱ తిరుమలైయిన్, శెఱిన్, శోలైయినుడైయ, (౬) అడ్డుకియ, పూక్కలైయుడైతాన, ఇడముడైయ, (౯) తిరుతాళ్వారైయై, ఉఱ్ఱుకుక్క సజ్జుల్పిత్తువై త్త, నాళి నుడైయ, (౧౨) అవధియాన, ముతలైలైయానతు, ఉఱ్ఱుశెక్కిట్టి, (౧౫) కరఱజ్జుకుక్క బలహానిపిఱన్డు, అతడియాక నెఱ్ఱై శెప్పతఱుమున్నే, ౧ “పోమ్ కుమరరుళ్ళీర్ పురిన్డు” ఎన్ఱిఱపడేయే శెన్టు, (౧౮) ప్రాపియుణ్ణోళ్. (౧౯) తాళ్వార్-తాళ్వారై, మొయ్-శెఱివుమ్, అడ్డుకుమ్. ౧౦.

అర్థము. — విశాలములైన (పడిగెలుకల) సర్పమును శయనముగాఁగల సర్వేశ్వరుఁడు (3) తిరుమలైయందు నిబిడమైన తోటలును (౬) సుందరమైన పుష్పములుకల తటాకములునుకల (౯) ఉపపర్యతమును (సంకల్పించి) యుంచిన దినములయొక్క (౧౨) అన్తమైన చరమ సీమ (మిమ్మును) సమీపించి (౧౫) బలహానిజనించి (మనస్సు) కలతతఱెందుటకుమునుపు సమీపించి (౧౮) ఆశ్రయింపుఁడు. (౧౯) ౧౦.

ఈ. — పత్తామ్బట్టు. ఆక, తిరుమలై యాళ్వారైల్లార్ కు మొక్క వుద్దేశ్యమానపిన్బు ఎల్లారు మొక్క తిరుమలై యాళ్వారై యాశ్రయియుణ్ణో శెన్ఱిఱార్.

(వై త్తనాళ్వారైయై కుఱుకి) సర్వేశ్వరనిచ్చేతననుక్కు శరీరసమ్మత్తియైక్కిండు త్తతు నరకావహమాన విషయజ్ఞులిరున్దవిడ న్దేడిప్పొక్కై కల్ల, తిరుమలై కుప్పొక్కై కెన్ఱాయ్ బు; ౨ “విచిత్రాదేహసమ్మత్తి రీశ్వరాయ నివేదితుమ్” ఎన్నక్కడవతితే. 3 [సృష్టస్త్వం వనవాసాయ] ఐయర్ శొల్లిల్ బుచ్చెయ్య వేణ్ణుకై యాలే పెరుమాళ్ కాడేఱ వెఱ్ఱున్దరుళాన్ఱార్, నానుజ్గాడ సేవిత్తుప్పొవే నెన్న; అవర్ కాట్టి లేయ్ మున్దరుళాన్ఱు పడైవీట్టి లేయరుక్కై కో? నాముప్పైప్పెల్ బుత్తు, నీరిప్పడిశెయ్ తీరాకిల్ నానుప్పైప్పెల్ బుప్రయోజనమ్బుల్ దేనాకి తే. అవర్ కుక్కయారోరు

జీ-అ. — పత్తామ్బట్టు (వై త్తవిత్తాది). “తాళ్వార్ - శెన్టు - అడైమిన్” ఎన్ఱపడైక్కటాక్షిత్తవతారికై (ఆకవిత్తాది). (ఎల్లార్ కు మొక్క వుద్దేశ్యమెన్ఱు) “వానవర్ వానవర్ కోనొడుమ్” ఇత్తాదియాలే - నిత్యసూరికకుక్కుమ్, “పరన్ శెన్టు శేర్” ఎన్ఱు-ఈశ్వరనుక్కుముద్దేశ్యమెన్ఱపడి.

“అడైమిన్”. ఎన్నుమళవుమ్ కటాక్షిత్తు “వై త్త” ఎన్ఱుకుక్క భావమ్ (సర్వేశ్వరనిత్తాది). వై త్త - సృష్టిత్తువై త్త. ఎన్ఱాయ్ బు - (కొడుత్తతు) ఎన్ఱన్ఱయిప్పతు. ఉక్తత్తుక్కుప్రమాణముమ్ దృష్టాన్తముమ్ (విచిత్రేత్తాది). “విచిత్రాదేహసమ్మత్తి రీశ్వరాయ నివేదితుమ్” పూర్వమేవకృతాబ్రహ్మ హస్తపాదాదిసంయుతా” ఇతి శ్రీవిష్ణుతత్వే. (సృష్టస్త్వమిత్తాది). “సృష్టస్త్వం వనవాసాయ స్వసురక్తసుహృజ్జనే” రామే ప్రమాదం మాకాన్ఱీః పుత్రభ్రాతృగచ్ఛతి” ఇతి ఆయోధ్యాకాండే చత్వారింశే లక్షణం ప్రతిసుమితా. “సృష్టస్త్వం వనవాసాయ” ఎన్ఱుశొల్లైక్కు ప్రసజ్గమరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ (ఐయరిత్తాది). ఇప్పడిశెయ్ తీరాకిల్ - పెరుమాళ్ పిన్నే పోనీరాకి లిత్తర్క. “పెరుమాళ్ కాడేఱప్పొక్క కుడప్పొక్క వేణుమ్” ఎన్ఱేఱువే యఱిన్ఱొవెన్నైప్పెల్ బుతెన్న (అవర్ కుక్కయారోరుపోతిత్తాది). అనుష్టుకిఱవలిరుక్కైక్కు

అ-అ. — “ఎయ్ త్తైప్పతన్నుమ్ - తిరువేళ్ళడమ్ - అడైమిన్” ఎన్ఱైయాలే, “వై త్త” ఎన్ఱు - తదర్థమెన్ఱిఱార్ (సర్వేశ్వరనిత్తాది). — కాసల్యావిషయన్ఱే హతిశయాత్ జ్యేష్ఠపుత్రస్యైవాభిషేకోచితత్వాచ్చ కాసల్యాజ్యేష్ఠపుత్రానువర్తనపరోభవేన్ఱ త్పుత్ర

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. 3-తి. ఒట్టివిల్ కాలమ్. ౧౦-పా-వైత్తనాళ్ వ్యాఖ్యానం. ౧౦౭

ఈ. — పోతుతుడై వేణ్డిల్లు, అపోతునీర్ తుడై యాక్కైక్కాక వనో నానుచ్చై పెన్దెల్లు. ౧ [స్వసుర క్తస్సుహృజ్జనే] నీర్ ను హృజ్జన త్తిన్దక్కల్ స్వసుర క్తరల్లి రో? ఆక్కై యాలే యెల్లార్ క్కుమ్ వేర్ ప్పన్ గ్రాన పెరుమాళై నోక్కి త్తారిర్. అన్దిక్కే, [సుహృజ్జనే- రామే] ఎన్టాయ్, పెరుమాళ్ పక్కల్ పణ్డేన్ని హి త్తన్దోసీరిదుప్పతు, ఇప్పోతు “పోమ్” ఎన్టనానుమక్కుచ్చొల్ల వేణ్డియిరున్దతో? [రామే ప్రమాదం నూ కార్త్తి] ఇప్పడియిరుక్కిట వుప్పైనియమిక్క వేణ్డవ తొన్టణ్డు - ప్రమాద త్తైప్పణ్ణ తేగొళ్ళుమ్. ఏన్టా, ప్రమాదమెన్నెన్నిల్ [పుత్రభ్రాతరిగచ్చతి] ఉజ్జల్ తమ యనార్ నడస్సర్ కిడిర్, అవర్ నడైయిలేనడై కొళ్ళర్, అవర్ నడైయిక్కిలేక డైవుత్తు క్కావటోచ్చిర్వపడవిడాతే కొళ్ళుమ్. అప్పడియే, ఇచ్చేతననై యుమిజ్జువై త్తతు తిరుమలై క్కుప్పోక్కై క్కాక వాయిల్లు.

(వైత్తనాళ్వరై యెల్లై కుఱుచ్చెన్టు) ఈశ్వరన్ నియమిత్తువై త్త ఆయుస్సి సుడై య ముడివానవెల్లై యెచ్చెన్టుకిట్టి. (ఎయ్ త్తిశైప్ప తన్దున్న మడైమినో) “తిరుమలై క్కుప్పోక్క వేణుమ్” ఎన్నుమ్ శ్రద్ధై యుమనువ ర్తియానిఱ్ఱుచ్చెయ్ తే “పావియేకరణ పాటవదనై యున్డాక పెన్దెల్లిలే” ఎన్నుమ్ నడై నరువతఱ్ఱుమున్నే పోకుజ్జోల్. (వైత్తవిత్యాది) తనో ప్పెన్దెన్ద్రుత్తాలే విరి త్తఫణ్ణళై యుడై య తిరువనన్దాన్ద్రావైప్పడుక్కైయాక వుడై య సర్వేశ్వరన్, అప్పడుక్కై యిత్తాట్టిలుమ్ విరుప్పివ ర్తిక్కిట దేశమ్. అన్దియే, తిరుమలై యాన్ద్రార్ తప్పై త్తిరువనన్దాన్ద్రానాకవుమ్ శొల్లక్కడవతితే. (మొయ్ త్తవిత్యాది) శెఱిన్దశోలైయెయుమ్, పరప్పమాటప్పుత్త తటాక జ్జళై యుముడై త్తాన తిరుత్తాన్ద్రైయై - ఎయ్ త్తిశైప్ప తన్దున్నమ్ - శెన్టు - అడైమినో. ఎయ్ త్తిశైక్కైయా వతు - ఒన్టు నెజ్జిళై ప్ప, ఒన్టుశరీర త్తినై ప్ప.

౧౦.

జీ.ఆ. — హేతువాన త్తైచ్చొల్లలామా వెన్న (నీర్ సుహృజ్జన త్తిలిత్యాది). ప్రమాదమెన్టు-అనవధాన త్తైచ్చొల్లకిఱ్ఱు ౨ “ప్రమాదోనవధానతా” ఇత్యురః. (నడైయిలేనడై కొళ్ళర్) తమ్మడైయ నడైయిక్కారే ౩ “కాలాన్దుమ్ నెజ్జిళియుమ్” ఎన్దిటపడియే యుమ్మై యాడుపడుత్తువర్. కావటోచ్చిర్వపడవిడాతే-సావధాన త్తైక్కనటాపుతలున్డా మ్మడివిడాతేయిత్తర్క, పడుక్కై-ఉన్డాక్కై. ఉన్దార్థనిగమనమ్ (అప్పడియేయి త్యాది).

“వైత్త” ఎన్టతుక్కు - సజ్జల్లిత్తువై త్తవన్ద్రాన్ద్రమ్ (సర్వేశ్వరన్ నియమిత్తువై త్తవిత్యాది). నాల్ - ఆయుస్సు. వరైయాన వెల్లై-ముడివానవెల్లై. “శెన్టు - కుఱుక్కి” ఎన్టన్దయిప్పతు. “కుఱుక్కి” - (కిట్టి). ముడివానవెల్లైయావతు-వార్ధక్యమ్. ఎయ్ త్తు-కరణజ్జుక్కుబ లహానిపిఱన్దు. ఇశైప్ప తన్దున్నమ్ - అతిదియాక నెజ్జిళైప్ప తఱ్ఱుమున్నే. పామ్మజైయానుడైయ - తిరువేజ్జడ మెన్టు మున్దివన్దమ్, ద్వితీయా ర్థత్తుక్కు ౪ “మనక్కళ్ళుఱివరుమ్” ఎన్దిటన్దాయత్తాలే పామ్మజైయామ్ తిరువేజ్జడ మెన్టు పడి. అజై - పడుక్కై. తిరువనన్దాన్ద్రాన్ద్రానికెఱ పడుక్కై తానాయిరుక్కిట తిరువేజ్జడమిత్తర్క. వైత్త - విరిత్త. ఫణ్ణళైయెడైయ వెన్టుకూట్టువతు. మొయ్ త్త - శెఱిన్ద. నిబిడమాన. మొయ్ పూన్దడమ్ - అక్కుకియపూక్కైయెడైయ తటాక జ్జళైయెడైయ. మొయ్ - అక్కుము, శెఱువుమ్. తడమ్ - తటాకజ్జల్. పునరు క్తియై. పురిహరిక్కితార్ (ఎయ్ త్తిశైక్కైయావతిత్యాది). వైత్తనాళ్వరై యెల్లై - శెన్టు - కుఱుక్కి - ఎయ్ త్తిశైప్ప తన్దున్నమ్ - వైత్తపా మ్మజైయానిత్యారభ్య, తాన్ద్రైయై - అడైమినో విత్తన్దయి. యద్వా, “శెన్టు” ఎన్దిటపడతై - శెన్టడైమినోవెన్టు మేలేయన్దయిక్కువు మామ్. ఇతుక్కునూచకమ్ (శెఱిన్దశోలైయి త్యాదివాక్యమ్). తాన్ద్రై - తాన్ద్రై. తాన్ద్రైయైయెన్ద్రమ్.

౧౦.

అ.అ.వి. — ఇత్యభిసన్దిపూర్వకం ప్రతోపవాసాదికం కృత్వా లక్షణం లేభే ఇతిభావః. — కశ్చిదభిప్రాయాన్తరవిజ్ఞాత త్వేనమాతుః పత్రికాం ప్రేమయిత్వా చుత్తముఖేనరాజ్యమపహృత్యవనం ప్రతిగమయామాస, తథాత్వమపిభౌత్వత్వాద్యంకానాపాయంమాకాన్దీరిత్యర్కఃకిన్నస్యాదితి చేన్న ౫ “బాల్యాత్ప్రభృతిసన్నిధిః” ౬ “నచనీతాత్వయాహీనానచాహమపిరాఘవ” ఇతిరామసంశ్లేషకధారకేలక్షణేతథా. ప్రసజ్జప్రతిషేధ యోరయోగ్యాత్వాత్. — ఏకార్థమెన్టారుపక్షమున్దు; అతిలే, శబ్దార్థమ్ (ఈశ్వరన్ నియమిత్తువై త్తవిత్యాది) ఎన్టమామ్. — (ఎయ్ త్తిశైప్ప తన్దున్న మడైమినో వితి) ౭ “కిశోరీలియశ్చ మైకడువతన్దున్నమ్-మాలిరుమ్కోలై - శార్వతుశిరః” ఇతివత్. ౮ “అశ్వినికరణేన్దిన్నత్త త శ్వాసప్యత్తావపుషిగమనయోగ్యేవాసమాసాదయేయమ్ । వృషగిరికటకేషువృజ్జయత్సుప్రతీతైర్వధుమధనదయేత్వాం నారిధారావిశేషైః”. ౧౦.

౧॥ రా-అ-౪౦-౫.	౨॥ నా-లిం-నా-వ.	౩॥ పె-అ-౩౪.	౪॥
౫॥ రా-బా-౧౮-౨౭.	౬॥ రా-అ-౫౩-౩౧.	౭॥ ౨౦-౧.	౮॥ ద-శ-౩౧.

౧౦౮ తిరువాయ్ మొళ్ళి.—౩-ప. ౩-తి-ఒట్టివిల్ కాలమ్. ౧౧-పా-తాళ్ పరప్పి వ్యాఖ్యానజల్.

ప్ర-తి.—(పత్తమ్బట్టు) (వైత్తనాళ్) శ్రీవిష్ణుతత్వే, “విచిత్రా”దేహసమ్మత్తిరీశ్వరానుని వేదితుమ్ | పూర్వమేవకృతాబ్రహ్మహస్తపాదాదిసంయుతా—శ్రీమదయోధ్యాకాండే చత్వారింశసర్గే వనవాసార్థంకౌసల్యాభివాదనానంతరం వనమానం లక్ష్మణంప్రతిసుమిత్రా, “తంవనమానంరుదతీమాతాసౌమిత్రిమహావీత్ | హితకామామహాబాహుంమూర్ధ్నుపాఘ్రియలక్ష్మణమ్ | ౪ | సృష్టస్తవంవనవాసాయస్వసురక్తస్సుహృజ్జనే | రామేప్రమాదంమాకాక్షీపుత్రభ్రాతరిగచ్ఛతి || ౫ || వ్యసనీవాసమృద్ధోవాగతిరేవతవానఘ | ఏషలోకేసతాంధర్శోయజ్జ్యేష్ఠపశగోభవేత్ || ౬ ||

మణవాళమామనికళ్ తిరువడిక శే శరణమ్.

తాత్పర్యము.— ఓ! చేతనులారా! మీకుసంకల్పించియున్న ఆయుః పరిమాణము పరిణామమునొంది వార్ధకమునమీపించునప్పుడు సకలకరణములకు దౌర్బల్యము జనించి దానివలన మహాకాలుష్యము పుట్టుటకు మునుపుసహస్రభణములుకల ఆదిశేషునిమీద శయనించియున్న సర్వేశ్వరుఁ డాదరించివేంచేసియున్న నిరతిశయసుందర దివ్యతిరుపతిని శీఘ్రముగ నాశ్రయింపుడు. ౧౦.

మూ.—తాళ్ పరప్పిమణ్డావియవీశనై | నీళ్ పొట్టిఱ్కురుకుర్ చ్చడకోపణ్ శొల్.

కేట్టిలాయర త్తిప్పత్తుమ్ వల్లవర్ | వాఱ్వుర్ వాఱ్వుయ్ తిళాలచ్చుకల్లవే |

౧౧.

ఆఱ్వుర్ తిరువడిక శే శరణమ్.

ఆ.—(తాళ్ పరప్పి) సంవత్సాక్కకుమ్ భుజిక్కలామ్మడి తిరువడికలైప్పరప్పియిందలోకతై యశందరుళిన తిరువేంబడముడైయానై చ్చొన్నవి తిరువాయ్ మొళ్ళియైవల్లార్, లోకమెల్లామ్ పుకఱ్ఱమ్మడి యెల్లావనీల్లుమ్ మేఱ్ఱుటతిరుమలైయాకిఱ మహాసమ్మత్తైప్పేల్లు వాఱ్వురెన్దితార్.

౧౧

తిరుక్కురుకైప్పిరాన్బిళ్ళాన్బిరువడిక శేశరణమ్.

అస్వ.—తాళ్ పరప్పి మణ్ (౩) తావియ ఈశనై నీళ్ (౬) పొట్టిల్ కురుకుర్ శడకోపణ్ (౯) శొల్ కేట్ ఇల్ (౧౨) ఆయిరత్తు ఇప్పత్తుమ్ వల్లవర్ (౧౫) వాఱ్వు ఎయ్ తిళాలమ్ (౧౮) పుకల్ వాఱ్వుర్. (౨౦).

పన్న.—అన న్తరమ్, ఇ తిరువాయ్ మొళ్ళిక్కు ఫలమాక కైజ్జులై శ్వర్యలాభ తైయరుళిచ్చెయ్ కిఱార్.

తిరువడికలై, పరప్పి, భూమియై, (౩) అశన్దుకొణ్ణ, సర్వేశ్వరనై, ఉయర్ న్ద, (౬) పొట్టిలైయుడైత్తాన, తిరునకరిక్కునిర్వాహకరాన, ఆఱ్వుర్, (౯) అరుళిచ్చెయ్ త, ఒప్ప, ఇల్లాత, (౧౨) ఆయిరత్తు, ఇప్పత్తైయుమ్, అర్థానుసన్ధానత్తోడైయభ్యసిక్కువల్లార్ కళ్, (౧౫) ఇవర్ ప్రార్థిత్తైజ్జుర్యసామ్రాజ్యత్తై, పెల్లు, లోకమడఱ్, అడిమై శెయ్ తువాల్ ప్పెయ్ వర్. (౨౦) ఇతు-కలివిరు త్తమ్.

౧౧

వాదికేసరి ఆఱ్వుకియమణవాళచ్చియర్ తిరువడిక శే శరణమ్.

అథము.—శ్రీపాదములను విస్తరించి భూమిని (౩) గొల్చిన సర్వేశ్వరుని ఉన్నతమైన (౬) ఉద్యానవనములుకల తిరునగరికినిర్వాహకులైన శతకోపముని (౯) సాదించిన సాదృశ్యము లేని (౧౨) వేయిపాశురములలో నీపదిపాశురముల నభ్యసించువారు (౧౫) కైంకర్యసంపదను బొంది లోకులు (౧౮) కొనియాడునటు ఉజ్జీవింతురు. (౨౦)

౧౧.

[౨౮] తిరువాయ్ మొట్టి. — ౩-ప. ౩-తి-బట్టివిల్ కాలమ్. ౧౧-పా-తాల్ పరప్పి వ్యాఖ్యానభల్. ౧౦౯

ఈ. — నిగమ త్తిల్ - ఇ త్తిరు వాయ్ మొట్టియభ్యసిక్క నల్లార్, ఆగ్రావర్ ప్రాథి త్తపడియే తిరువేద్యముడై యాన్తిరువడిక లిలేయే ప్పేర్ ప్పట్టవడిమైకళుమ్ శెయ్యప్పెలువరెన్నితార్.

(తాల్ పరప్పి మణ్డానియవీశనై) కఠినస్థల త్తిలేళువై స్పరప్పి నాప్పీలే, సుకుమారమానతిరువడిక తై కొణ్ణు కాడుమ్ మలైయుమానభూమి యైలనాయాసేన ఆళన్దుకొణ్ణ సర్వేశ్వరనై యాయ్ మ్మ కవిపాడిన్ మ్మ. తిరువేద్యముడై యానై యన్తోకవిపాడిన్ మ్మ; ౧, “కొణ్ణాయ్ కుళళాయ్ నిలమీరడియాలే విన్దోయ్ శికర త్తిరువేద్యమేయి వణ్డా” ఎన్దుమ్, ౨ “మణ్ణళన్ద విన్దై త్తామరై కళి” ఎన్దుమ్, ౩ “ఉలకమళన్దపాన్దుడియే యదైన్దు” ఎన్దుమాగ్రావర్ కళరుళిచ్చెయ్యూనిట్టర్ కళి; ఎల్లారై యుమ్ క్రమ త్తిలేతిరువడిక లిన్దోయ్ మ్మ కొణ్ణు కైక్కా క నిట్కొనిలై యా లుమ్, వరైయాతే ౪* కానముమ్ వానరముమానవివన్దుకు ముకన్దొడుత్తుకొణ్ణు నిట్కొనిపడియాలుమ్, తిరువేద్యముడై యానై శ్రీవామననాకచ్చొల్ల క్కడవతిత్తే. (నీల్ పాట్టిలిత్యాది) తిరువులకళన్దతిరువడికళుక్కు అణుక్కునిట్టాప్పీలే నిట్టల్ శెయ్యుమ్మడివళిన్ దపాట్టిలైయుడై యతిరునకరిక్కు నిర్వాహకరాన వాన్ ద్రుళిచ్చెయ్ త. (కేట్టిలాయరమ్) కేత్తెన్దు-ఒప్పయ్, ఒప్పిల్లతవిప్పత్తైయు మభ్యసిక్క వల్లార్ కళి, ఇప్పత్తుకొప్పిల్లామైయావతు-ఆత్తావినుడై యస్వరూపానురూపమాన కై జ్జర్యత్తై మనోరథి త్తపత్తాకైయాలే వన్దవొప్పిల్లామై.

(వాన్ద్రొర్ వాన్ద్రొయ్ తి) కైజ్జర్యత్తై మనోరథిత్తు విడుకై యన్దిక్కే, ఇవరుడై యమనోరథమే మనోరథ మాకకై జ్జర్యమాకిటసమ్మత్తై ప్రాపి త్తనుభవిక్కు ప్పెలువర్ కళి. (ఇలమ్ పుకల్ మే - వాన్ద్రొర్) “ఇళై య పెరుమాళోరువరే, అవర్ పెన్దు పేతె?” ఎన్దిజ్జనేపడై వీడాకొణ్ణాడినాప్పీలే. అన్దిక్కే, (వాన్ద్రొయ్ తి-ఇలమ్ పుకల్ - వాన్ద్రొర్) ఎన్నవుమామ్-క్రూరరాయరుక్కుమ్ ప్రభుక్కుళై, అవర్ కళి క్రూర్యముమ్ నెజ్జిలేకిడక్కుచ్చెయ్ తే యేత్తానిట్టర్ కళి త్తేడివిక్కు నేన్దుకైయాలే; అజ్జనన్దిక్కే, “ఇన్దనై యేత్తప్పెన్దురోమే, ఇన్ద్రవిడివు

జీ-ఆ. — నిగమమ్ (తాల్ పరప్పియిత్యాది) “వాన్ద్రొయ్ తి - వాన్ద్రొర్” ఎన్దుత్తైప్పన్దువనతారికై.

“తావియ” ఎన్దైయారే - (అనాయాసేనవన్దుతు). తటస్థశక్తైయైనునదిత్తుపరిహరిక్కితార్ (తిరువేద్యముడై యానై యిత్యాది). (కొణ్ణాయిత్యాది) తిరుమొట్టి. వామననాయ్ భూమియైరురణ్డియారే యశన్దుకొణ్ణాయ్, విన్దిలే - ఆకాశత్తిలే, కిట్టిసశఖరన్దుకైయుడై య తిరుమలైయిలేవ ర్కిక్కుటసామియావననే యిత్యర్థ. ప్రమాణజ్ఞాటి యుపపత్తియైక్కాట్టుకితార్ (ఎల్లారైయుమ్ క్రమత్తిలేయిత్యాది). (క్రమత్తిలేయితి) రసోక్తి. క్రమత్తిలే - పదవిత్తేపత్తిలే; “క్రమ-పాదవిత్తేపే” ఇతిధాతు. కాలక్రమేణేతిచ. పదచ్ఛేర్ త్తిక్కుభావమ్ (తిరువులకళన్దరుళివిత్యాది). అణుక్కు - మడై. “కేట్టిల్ - ఇప్పత్తు” ఎన్దున్దుయి త్తర్థమ్ (కేత్తెన్దుప్పాయిత్యాది).

“వాన్ద్రొర్” ఎన్నా తే, “వాన్ద్రొయ్ తి - వాన్ద్రొర్” ఎన్దువిశేషిక్కిటతెన్నెన్దు (కైజ్జర్యత్తైయిత్యాది). వాన్ద్రొయ్ తి - కైజ్జర్యత్తైప్పెన్దు. ఇలమ్ పుకల్ వాన్ద్రొన్ద పేరున్దోనెన్దు (ఇళైయ పెరుమాళిత్యాది). ౫ “సిద్ధార్థాఖిలుసామిత్తిర్యశ్చన్ద్రవిమలాపమమ్ ముఖంద్రత్త్య తిరామస్యరాజీవాత్మం మహద్యుతి” ఎన్దు శ్రీభరతాగ్రావ్ కొణ్ణాడినతు - పదైపిట్టుక్కు ముపలక్షణమ్. “ఇలమ్ పుకల్ మే - వాన్ద్రొయ్ తి-వాన్ద్రొర్” ఎన్దు మున్దినిర్వాహమ్. “ఇలమ్ - వాన్ద్రొయ్ తి - పుకల్ - వాన్ద్రొర్” ఎన్దిరణ్డామ్ నిర్వాహమ్. ద్వితీయపక్షే వాన్ద్రొయ్ తి.

ఆ-ఆ-వి. — (మణ్ణళన్దవిత్యాది) “ఎన్నా శేనామ్”. (ఉలకమళన్దపాన్దుడియితి) తిరుమొట్టి. “తుళిన్దునీన్దుడి” ఇతిగాథా - క్రీరన్దువా భపరాకిలేతిచ్చెన్దు, తొణ్డైమాన్ చక్రవర్తినః శ్రీవేద్యతేజ వనశ్రీమదష్టాక్షరబ్రహ్మవిద్యాముపదిదేశేతిప్రసిద్ధే. — హేత్వాకాక్షాంఘరయతి (ఇవరుడైయమనోరథమేమనోరథమాకవితి). ఆచార్యాభిమాన ఏవోత్తరక ఇత్యుక్తంభవతి. — “వాన్ద్రొయ్ తి” ఇత్యస్య - కైజ్జర్యసమ్మదం ప్రాప్యేతిపూర్వమర్థమభిధాయ, అర్థాన్తరమాహ (అన్దిక్కేయితి).

౧౧.

౧౧౦ తిరువాయ్ మొట్టి. — ౩-వ. ౩-తి-ఒడ్డివిల్ కాలమ్. ౧౧-పా-తాళ్ పరప్పి వ్యాఖ్యానబళ్.

ఈ.- మొరువిడివే" ఎన్దుప్రీతియోడే యేత్తువర్ కళ్. (ఇలమ్బుక్కవే) విశేషజ్ఞానానారేత్తుకై యన్ది కే, అతు తన్నిలుమ్ శిలర్ నెళ్ళేలేద్యేషముజ్జేడకై యన్ది కే, ఇరున్ద తేకుడియాక వెల్లారుమ్ ప్రీతియోడేవుకన్దుర్ కళ్.

ముతత్పట్టిల్ - తిరు వేగ్గడముడై యాన్దిరువడికలిలే సర్వదేశసర్వకాలసర్వావస్థైకలిలుమెప్పేర్ ప్పట్టనడిమై కళుమ్ శెయ్యవేణుమెన్దుమనోరథితార్; ఇరణ్డామ్బట్టిల్ - అతొరుదేశవిశేషత్తిలేహానాల్ వెలుమతన్తోవెన్న; అణ్గుళ్ళారుమిజ్జేవనడిమై శెయ్ కిటదేశమన్తో, నమక్కిజ్జే పెట తట్టిల్లె యెన్దార్; మూన్డామ్బట్టిల్ - నితైవాళర్ కుత్తనై ఎక్కొడు త్తవక్కుతైవాళర్ కుత్తనై ఎత్తరచ్చొల్లవేణుమోవెన్దార్; నాలామ్బట్టిల్ - అవర్ కళుక్కుత్తనై ఎక్కొడుత్తా నెన్దతోరేన్ద్రమో, ఎనక్కుగ్గాడ త్తనై ఎత్తనవనుక్కెన్దార్; విన్దామ్బట్టిల్ - ఎనక్కుత్తనై త్తనా నెన్దతోరేన్ద్రమో, ఎన్నిలుమ్ తణ్ణియారై త్తేడిక్కిడై యామేనిట్కిటవనుక్కెన్దార్; ఆటామ్బట్టిల్ - ఇన్దుడిమైయిలేయిట్టియ, విరోధికళుమ్ తన్నడై యేహామెన్దార్; వేథామ్బట్టిల్ - ఇక్కెజ్జుర్యత్తై త్తిరుమలై యాత్వార్ తామే నమక్కుత్తరువరెన్దార్; ఎట్టామ్బట్టిల్ - అత్తిరుమలై యాత్వార్ తామేనమ్ విరోధికత్తై హోక్కిత్తనై యుమ్ తరువరెన్దార్; ఒన్బుతామ్బట్టిల్ - తిరుమలై యాత్వార్ రెల్లామ్ వేణుమో నమక్కుప్రాప్యత్తై తరుకైక్కు అవరోట్టెసమ్మనముడై యారమైయుమెన్దార్; పత్తామ్బట్టిల్ - శేషిక్కుద్యేశ్యమాకై యాలే శేషభూతరానారెల్లారుమ్ తిరుమలై యాత్వారై యాశ్రయియుజ్గోళెన్దార్; నిగమత్తిల్ - ఇలజ్జొల్లి త్తలై క్కట్టినార్. ౧౧.

వడక్కు త్తిరువీతిప్పిత్తై తిరువడిక శేశరణమ్.

జీ-అ.-ప్రీతియోడైన్దు. దుఃఖిత్తుక్కొన్డువుకట్టుమతుమున్దోవెన్న (హూ)రరాయిరుక్కుమిత్వాది. ఇల్లైవిడివు-ఇన్దైయిల్ విడివు-“ఇలమ్” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (విశేషజ్ఞానిత్వాది). తాళ్ పరప్పి ఇత్తారభ్య, వల్లవర్ - ఇలమ్పుకట్టు-వాన్దైయ్ తి- వాన్దైయ్ త్యవ్యయః. వాన్దైయ్ తి- ఇలమ్పుకట్టువే - వాన్దైయ్ తివాన్దయః.

నితైవాళర్ - పూర్ణర్. మత్తైవాళర్ - తాన్ద్రవర్.

౧౧.

జీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

పెరియతిరు మొట్టి - పత్తాన్దిరు మొట్టి - నాలామ్బట్టు.

ఉణ్డాయుటిమేల్ నలునెయ్యముతాక | కొన్డాయ్ కుటళాయ్ నిలమిరడియారే |

విన్దోయ్ కకర త్తిరు వేగ్గడమేయ | వణ్డావడియేను క్కరుళ్ పురియాయే.

పెరియతిరు మొట్టి - నాన్బుత్తేట్టాన్దిరు మొట్టి - ఒన్బుతామ్బట్టు.

తుళజ్జునీన్దుడియరకర్ తజ్జురికిల్ తొణ్డెమన్న వన్దిజ్జిటలారువ | అుళ్ళన్దొళన్బినోడిన్న రుళ్ళురన్దన్దొడు నాన్దొకైయేట్టుడనిరప్ప |

వళన్దొళ్ మన్దిరమ్మన్ద్రువక్కురుళ్ శెయ్ తవాణియేనటిన్దులక | మళన్దపొన్నడియేయడైన్దుయ్ నేనణిపొట్టిన్ద్రువరజ్జత్తమ్మనే ||

తాత్పర్యము.- త్రివిక్రమావతారమునందు సకలలోకములను గొల్చిన సర్వేశ్వరుని విషయముగ నాత్వార్లు సాదించిన వేయిపాశురములలో నీపదిపాశురములను సాళిప్రాయముగ నభ్యసించువారు కైంకర్య సామ్రాజ్యమును లభించి సకలలోకులను తమ్ములను గొనియాడునట్లు జీవించురు.

౧౧.

ద్రమిడోపనిషత్సజ్జతియిలి త్తిరువాయ్ మొట్టిక్కానల్లోకిమ్.

(ఒట్టివిల్)

సర్వత్ర సర్వసమయే సకలాస్యవస్థా స్వభ్యర్థయన్ని ఖిలదాస్యరసాన్తునీన్ద్రః ।
శ్రీవేంకటాద్రినిలయస్య పరస్య పుంసః నిస్సీమశీలగుణమప్యవద త్ప్రతీయే.

౨౩.

వాది కేశరి అట్టకియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అర్థము.—సర్వత్ర - సర్వదేశములయందును, సర్వసమయే - సర్వకాలములయందును, సకలాసు - సమస్తమైన, అనస్థాసు - అవస్థల
యందును, నిఖిలదాస్యరసాన్ - సకలకైకర్యరసములను, అభ్యర్థయన్ - యాచించువారగుచు, మునీన్ద్రః - శ్రీశక్తోపమని, శ్రీవేంకటా
ద్రాద్రినిలయస్య - శ్రీవేంకటాచలమును వాసస్థానముగాఁగల, పరస్య పుంసః - పరమపురుషునియొక్క, నిస్సీమశీలగుణమ్ - అవధిలేనిశీలగు
ణమును, త్ప్రతీయే - ఈమూడవతిరువాయ్ మొట్టియందు, అవదత్ - సాదించిరి.

౨౩.

తాత్పర్యము.—సర్వదేశ సర్వకాల సర్వావస్థలయందును సకలవిధకైకర్యములను నాట్వార్థ సర్వేశ్వరునియందు యాచించినవారై
వానియొక్క నిరవధిక కల్యాణగుణములను నీమూడవపత్తు మూడవతిరువాయ్ మొట్టియందు సాదించిరి.

౨౩.

ద్ర-తా.— (ఒట్టివిల్ కాలమెల్లామ్) స్థానోత్కర్షాత్పుదీ ప్రంశ్రమహరవపుషంస్వాజ్గపర్యాప్తభూషమ్
తేజస్వినీ చయోగాత్ప్రీతిమితభువనంపావనంసన్న తానామ్ ।
ప్రాప్త్యర్థస్థానమంహఃప్రళమనవిషయంబన్ధవిచ్ఛేదిపాదమ్
భేజేశీహూభియానక్షమశుభవసతింలమ్మి తార్పభిముఖ్యమ్.

అర్థము.—స్థానోత్కర్షాత్ - స్థానముయొక్కయతిశయమువల్లనైన, సుదీప్తమ్ - సుందరమైనకాంతికలవాడును, శ్రమహరవపుషమ్ - శ్రమము
నుబోగొట్టునట్టి శరీరముకలవాడును, స్వాజ్గపర్యాప్తభూషమ్ - తనయొక్క యవయవములచే బరిపూర్ణమైన భూషణములకలవాడును, సీచ
యోగాత్ - సీచులతో సంబంధించుటవలన, తేజస్వినీ - నిరవధిక తేజస్సుకలవాడును, ప్రణమితభువనమ్ - నమస్కరింపఁజేయబడినలోకులకలవా
డును, సన్న తానామ్ - నమస్కరించువారికి, పావనమ్ - (విరోధులనుబోగొట్టి) పరిశుద్ధినిజేయువాడును, ప్రాప్త్యర్థస్థానమ్ - పొందుటకుయో
గ్యమైనస్థానముకలవాడును, అన్తుఃప్రళమనవిషయమ్ - పాపములనుబోగొట్టునట్టిదేశముకలవాడును, బన్ధవిచ్ఛేదిపాదమ్ - సంసారబంధమును
చ్ఛేదించెడి పాదములకలవాడును, శీహూభియానక్షమశుభవసతిమ్ - శీఘ్రముగ నాశ్రయింపఁదగిన మనోహర వాసస్థానముకలవాడునైన
సర్వేశ్వరుని, లమ్మితార్పభిముఖ్యమ్ - మనోరథింపఁబడిన యర్చయందాభిముఖ్యముకలవానినిగా, భేజే - ఆశ్రయించిరి.

౨౪.

వ్యా.— (స్థానోత్కర్షాత్పుదీప్తమ్) తిరువేంకటేశ్వరీకోశోశోతి - తిరుమలైయిలేనిస్తరుగుకైయారే నిరతిశయదీప్తియుక్తమయ్య ;
(శ్రమహరవపుషమ్) కారెల్లెణ్ణరే - కాలేమేఘమ్మారే కణ్ణార్ కుశ్రమహరమానపడివై యుడైయనుమయ్య ; (స్వాజ్గపర్యాప్తభూషమ్) అణి
కోశోశెన్ద్రామరైక్కణ్ణై శెన్ద్రనివాయ్క్కరుమాణిక్కమ్ - సరసిజనదృశమాన తన్నుడైయతిరుక్కణ్ణలర్కళారే తానేపర్యాప్తభూషణను
మయ్య ; (తేజస్వినీ చయోగాత్) సీశనేన్ద్రైవాన్తుమిలేనిత్యాది - సీచతైయైయు మహర్తియైయుముడైయారోజే సమ్మన్దిక్రైయారేయతి
తేజస్వనుమయ్య ; (ప్రణమితభువనమ్) ఎల్లావులకున్ద్రామాతిమూర్తి - సకలలోకజ్ఞశాలుమ్ తొమ్మిప్పడుమవనుమయ్య ; (పావనంసన్నతా
నామ్) వేంకటేశ్వరీత్యాది - వణిజినపేర్కకైవిరోధియైప్పొక్కి పరిశుద్ధరాక్కుమవనుమయ్య ; (ప్రాప్త్యర్థస్థానమ్) తిరువేంకటేశ్వరీవల్లుచ్చ
మన్గోళ పీఠుతరుమ్ - స్వరూపమానమోక్ష తైత్తరవల్లస్థాన తైయైయనుమయ్య ; (అంహఃప్రళమనవిషయమ్) తిరువేంకటేశ్వరమలైయైన్తుమే
తొమ్మిప్పడు విన్దెయాయుమే - ప్రాప్తిప్రతిబంధకజ్ఞైప్పొక్కివల్దొనస్థాన తైయైయనుమయ్య ; (బన్ధవిచ్ఛేదిపాదమ్) ఓయుమాప్పిత్యాది
జన్మజరామరణాదివ్యాధికైశపిష్పిక్కివల్దొన తిరువడిక తైయైయనుమయ్య ; (శీహూభియానక్షమశుభవసతిమ్) ఎయ్ తిల్లైప్పైత్తున్నుమ
డైమినో - “మెళ్ళప్పొక్కిటోమ్” ఎట్టాటియిరాతే శిథిలకరణరాయ్ ౧ * తణ్ణుకాలాయూన్దియూన్ది తల్లిసడవామున్నే శెల్లవేంకటేశ్వరీయన

తిరుమలైయిరే నిత్యవాసస్మృణుమవనాయరుక్మిణి నెమ్మెరుమానై యాత్వార్ “ఒట్టివిల్ కాలమ్” ఎన్నిదశక త్తిరే తామనినై త్తపడియై యుకప్పోడేకణ్ణనుభవిత్తరుగినా రెన్నితార్.

౨౬.

వే దా న్తా చా ర్య ర్ తి రు వ డి క శే శ ర ణ మ్.

తాత్పర్యము.—సర్వేశ్వరుడు (౧) తిరువేంగడమనియెడి తిరుమలైయందు వేంచేసియుండుటవలన నిరవధిక తేజోవంతుడనియు, (౨) కాళమేఘమువలె తననునేవించినవారిశ్రమమునుబోగొట్టునట్టి దివ్యమంగళవిగ్రహముకలవాడనియు, (౩) సద్యోవికసిత సరసిజములవలె మనోహరములైన దివ్యనేత్రములచే బరిపూర్ణాలంకారముకలవాడనియు, (౪) అతినీచులైన చేతనులతో సంశ్లేషించుటవలన నిరవధిక తేజోవంతుడనియు, (౫) సకలలోకములును నమస్కరించునట్టి పాదపద్మములుకలవాడనియు, (౬) తననాశ్రితుల కాశ్రయణవిరోధులనుబోగొట్టి వారిని పరిశుద్ధులుగాజేయువాడనియు, (౭) సకలచేతనులకును నాశ్రయింపఁదగిన దేశమునందు వేంచేసియున్నవాడనియు, (౮) తాను వసించుచున్న దేశమును నాశ్రయించు వారిసకలపాపములనుబోగొట్టువాడనియు, (౯) తనపాదపద్మములచేనాశ్రితులయొక్క జన్మజరా మరణాద్యనేకవ్యాధులనుబోగొట్టువాడనియు, (౧౦) ఆశ్రయించెదమని విశంబింపక యతిశీఘ్రముగ నాశ్రయింపఁదగిన తిరుమలయందు వేంచేసియున్నవాడనియు వాని నిరతిశయ కల్యాణగుణముల ననుసంధించినవారై యాత్వార్ల యీమాడపత్తు మాడవతిరువాయ్ మొట్టి పదిపాశురములచే వానిని యథామనోరథమనుభవించిరి.

౨౭.

తి-నూ.— ఒట్టివిలాక్కాలముడనాకిమన్ని । వట్టువిలావాట్టెయ్యమాలు । క్కెట్టుశికర ।

వేద్యడత్తుప్పారి త్తమిక్కనలమ్ శేర్ మాఱ్ మాఱ్ । పూజ్జులై నెఱ్ఱేపుకల్.

౨౮.

అర్థము.— ఒట్టివిలాక్కాలమ్ - విచ్చేదములేని సర్వకాలములయందును, ఉడనాకిమన్ని - విశ్లేషింపకనుండి, మాలుక్కు - భగవద్గుణములను, వట్టువిలా - విచ్చేదములేని, ఆట్టెయ్య - కైంకర్యములనుజేయుటకు, ఎట్టుశికరవేద్యడత్తు - ఉన్నతములైన శిఖరములుకల తిరుమలయందు, పారిత్త-కోరిన, మిక్కనలమ్ శేర్-నిరవధికభక్తితోఁగూడిన, మాఱ్ - ఆత్మార్థయొక్క, పూజ్జులై - పుష్పములవలె సుకుమారమైనపాదములను, నెఱ్ఱే - ఓ! మనసా!, పుకల్ - స్తుతించుము.

అవ.— (ఒట్టివిలాక్కాలమ్) ఇతిర్ - కైద్యర్వత్తిర్ పెరియపారిప్పైప్పేళినపడియై యనువదిత్తరుగిచ్చెయ్కితార్. ఎఱ్ఱవేయెన్నిరే; ఇప్పడి ప్రకృతినమ్మనత్తినుడైయ కొడుమైయై యనునర్థిత్తు శోకావిప్లరాన వివరుడైయ శోకతైమాల్ ముక్కైక్కైక్కై వడక్కుత్తిరుమలైయిరే నిట్టిణ నిలైయైక్కాట్టిక్కొడుక్క, ౧ “నిలైప్పేల్ దొన్నెళ్ళమ్ పెల్ దొరునీడుయిర్” ఎఱ్ఱ అనరైక్కిట్టి, తమ్మడైయస్వరూప మ్మోల్ దివాతే “స్వరూపానురూపమాక వడిమైశెయ్తు వాల్ వేణుమ్” ఎఱ్ఱ శీలాధికనాన తిరువేద్యముడైయాన్దిరువడికలిరే వట్టువిలావడి మై శెయ్తువాల్ వాల్ పారిక్కిణ * ఒట్టివిల్ కాలత్తి తాత్పర్యతై “ఒట్టివిలాక్కాలమ్” ఎఱ్ఱ తొడగ్గి యరుగిచ్చెయ్కితార్ నై.

వ్యా.— (ఒట్టివిలాక్కాలముడనాకిమన్ని) సర్వదేశసర్వకాలసర్వావస్థైక శైయుమ్ నిలైక్కిణ్డు. (వట్టువిలావాట్టెయ్యమాలు) అడిమైయిలాన్దుమ్ నట్టువుతలిన్ది క్కే సర్వవిధకైద్యర్వత్తుమ్ సర్వేశ్వరసుక్కుచ్చెయ్యవేణుమెఱ్ఱు. (ఎట్టుశికరవేద్యడత్తుప్పారిత్త) ఎట్టుచ్చియైయైదైతాన శిఖరజ్జలైయైడైయ తిరుమలైయిరేపారిత్త. ౨ “భవాంస్తుసహనైదేహ్య గిరిసానుమరంస్యతే! అహంసర్వంకరిష్యామి జాగ్రతస్త్వి పతశ్చతే” ఎఱ్ఱ - తిరుచ్చిత్రమాటత్తిరే యిరువరుమాన శేర్ త్రియిరే అనైత్తడిమైయుమ్ శెయ్యవేణుమెఱ్ఱునైప్పట్ట విలైయపెరుమాతై పోరే, ఇవరుమ్ ౩* అల్ మేల్ మజ్జెయు తైమార్వనాయ్ ౪* ఓఱువేద్యడమ్ మేవి ౫* తానోళ్ళినిట్టిణ ౬* శెన్నియొఱుత్తణ్ణిరువేద్యముడై యాన్దిరువడికలిరే యెప్పేర్ ప్పట్ట వడిమైకళుమ్ శెయ్యవేణుమెఱ్ఱుత్తాహిత్త. (మిక్కనలమ్ శేర్ మాఱ్) ౭ “అనురక్తశ్చభక్తశ్చ” ఎఱ్ఱ-౮* ఆరావన్నిలైయవనైప్పోరే ౯ “అతావన్నిలడియే” ఎఱ్ఱుమ్మడి నిరవధికభక్తియుక్తరాన వాత్వార్. (పూజ్జులై నెఱ్ఱేపుకల్) అవర్ ౧౦* పూవార్ కల్లలిరే యడిమై శెయ్తాపొరే, మనస్సే! నీయుమ్ అభిరామమాయ్ పుష్పమ్మోరే మృదుళమాయరుక్మిణి చరణజ్జైస్తుత్తిత్తు

౨౯]

తిరువాయ్ మొళి.—౩-ప. ౩-తి. ఒట్టివిల్ కాలమ్ వ్యాఖ్యానజల్.

౧౧౩

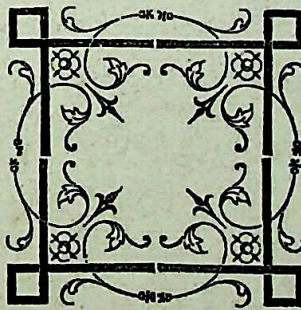
పోరు. అవర్ విషయ త్తిలే వాచికమానవడిమైయై చెయ్యప్పార్. ఉత్తరవాక్యత్తిల్ ప్రతిపాదిక్కిఱ కైజ్జర్వన్దా తదీయపర్యస్తమాయా యిల్ గీరుప్పతు. ఇత్తాల్ - “ఒట్టివిల్ కాలమ్లమ్” ఎన్ఱ ముతత్వాన్ఱ్ఱిలర్థత్తై యరుళిచ్చెయ్తపడి. మేల్ “శిన్దపూమక్కిఱమ్” ఎన్ఱ-కాయ కైజ్జర్వన్దాయమ్, “తెణ్ణిత్తెచ్చువైసీర్ తిరువేజ్జడమ్” ఎన్ఱ - మానసమానవడిమైయైయమ్, “ఈశన్ వానవర్ క్కు” ఎన్ఱ-వాచికమానవ డిమైయైయమ్ళొల్లి, “వేజ్జడత్తుత్తైవార్ క్కునమః” ఎన్ఱ-స్వభోక్తృత్వనివృత్తిళొల్లి, “శమన్దో వీడుతరుమ్ తడఱ్ఱమ్” ఎన్ఱ - అన్దకై జ్జర్వన్దై త్తిరుమలైయాత్వారే తన్దరుళువరెన్ఱమ్, “తిరువేజ్జడమామలైయైయమ్ మేళొళినమ్ వినైయాయమ్” ఎన్ఱ - అన్దకై జ్జర్వన్దవిరోధిని వృత్తియైయమ్ తిరుమలైయాత్వారేపణ్ణి యరుళువరెన్ఱమ్, ఇప్పడి ముతత్వాన్ఱ్ఱిలర్థత్తై వివరిత్తరుళినవైకళుమ్ ఇవర్ క్కు వివక్షితమ్. ౨౩.

పెరియజీయర్ తిరు నడిక శేశరణమ్.

తాత్పర్యము.— సర్వదేశసర్వకాల సర్వావస్థలయందును భగవంతునికి సర్వవిధకైంకర్యములను జేయవలయునని తిరుమలైయందుఁ గోరి నవారును నత్యంతభక్తియుక్తులునునైన యాత్మార్థయొక్క పుష్పహాస సుకుమారములైన పాదపద్మములను ఓ! మనసా! నీవెల్లప్పుడు స్తుతించి యుజ్జీవింతుము. ౨౩.

మూన్ఱామ్బుత్తిల్ - మూన్ఱాన్దిరువాయ్ మొళి మున్ గీర్.

ఆక - తిరువాయ్ మొళి—౨౩-పాట్టు-౨౫౫.

శ్రీః.

ఆత్మార్ తిరువడిక శేషరణమ్.

ఎమ్మెరుమానార్ తిరువడిక శేషరణమ్.

తిరువాయ్ మొట్టి. — మూన్టామ్మత్తు-నాలాన్దిరువాయ్ మొట్టి ౧-పా-పుకళుమ్ వ్యాఖ్యానజల్.

మూ. — పుకళునల్లారువ నెన్గో పారువిల్ శీర్ప్పమియెన్గో । తిక్కన్దబ్బరవై యెన్గో తీయెన్గో వాయు వెన్గో
నికళుమా కాశ మెన్గో నీళ్ శుడరిరణ్ణు మెన్గో । ఇక్కట్టిలివ్వనై త్తు మెన్గో కణ్ణనై కూ-పుమా తే|| ౧||

ఆ. — (పుకళుమ్) ఇప్పడి తిరువేదముడైయా నై భుజిక్కు వారుజ్జ శెష్ట తమ్మడైయ తిరువుళ్ళ తైయుమ్, తిరువుళ్ళమ్మారే భగవత్తై
జ్జురైకరతికళాయిరుప్పరైయమడైత్తు, అవనై భుజిక్కైయిలే ప్రవృత్తరాయ్ చెల్లానిఱ్ఱ, నడువే తిరుమలైయినుడైయ భోగ్యతైయై
క్కణ్ణ తిరుమలైయై యనుభవిత్తు, పిన్నైయుమ్ తిరువేదముడైయానుడైయ సర్వవస్తుశరీరత్వతైయుమ్, సర్వవస్తుగతా శేషదోషైరసంస్పృ
ష్టత్వతైయుమ్, దివ్యరూపభూషణాయుధమహిషీపరిజనాస్థానవిశిష్టత్వతైయుమ్ శొల్లి భుజిక్కితార్.

సర్వైస్సంస్తూయమాననాయ్ సకలకల్యాణగుణవిశిష్టనాయ్ నిరుపమనాయురందవ నెష్ట శొల్లువేనో; క్షమాదిగుణయుక్తమాన పృథివ్యా
దిభూతజగ్గున్తరాత్త భూతనెష్ట శొల్లువేనో; ప్రకృష్టతేజోవిశిష్టరాన చంద్రానూర్యాదికళుక్కున్తరాత్త భూతనెష్ట శొల్లువేనో; అన్తియే,
ఒన్టొట్టియామే ఇన్ద సర్వపదార్థజగ్గుమ్ మన్తరాత్త భూతనెష్ట శొల్లువేనో; ఇవనై యెజ్జనే శొల్లువేనెన్దితార్.

పన్నీ. — నాలాన్దిరువాయ్ మొట్టియిల్, కీర్త్ ప్రస్తుతమాన కైజ్జర్యత్తుక్కు-ప్రతిసమ్మన్ది, సకలచేతనాచేతన విశిష్టనాన నారాయణనా
కైయారే యవనుడైయ సర్వప్రకార విశిష్టత్వతైయుమనుసన్దిత్తు; భూతభౌతికాత్మక సకలప్రకారత్వతైయుమ్, భూతకార్యవిశేషప్రకార
త్వతైయుమ్, అసాధారణవిగ్రహయోగ తైయుమ్, రత్నాదివిలక్షణ పదార్థప్రకారత్వతైయుమ్, సరసమాన భోగ్యవస్తుప్రకారత్వతైయుమ్,
వేదవైదికరూపమాన గానపర్యస్త శబ్దరాశప్రకారత్వతైయుమ్, భోగమోక్షరూపమాన పురుషార్థప్రకారత్వతైయుమ్, లోకప్రధానరానబ్ర
హ్మాదిశరీరకత్వతైయుమ్, ఇప్పడి సమస్తచేతనాచేతనప్రకారత్వతైయుమ్, తద్దత్తదోషైరసంస్పృష్టత్వతైయుమనుసన్దిత్తు; ప్రకారవాచకశబ్ద
జ్జుళారే ప్రకారియనతనై చొల్లుమ్మడియానవనినాభావ తై ప్రకాశిప్పిక్కైయారే యవనుక్కు ప్రకారతయా శేషభూతరాయుక్కిఱ
వివర్, ప్రకారవాచకశబ్దజ్జుళుమ్ అసాధారణదివ్యనామజ్జుళోపాతి యజ్జుత్తైక్కు-వాచకమాకైయారే తత్తచ్చబ్దజ్జుళారే తమ్మడైయ స్వరూపా
నురూపమాన వాచిక కైజ్జర్యమ్మణ్ణుకితార్.

అన్వ. — కణ్ణనై కూవుమాణు పుకళుమ్ (౩) నల్ ఒరువన్ ఎన్గో (౬) పారు ఇల్ శీర్ (౮) పూమియెన్గో తిక్కళుమ్ తత్ (౧౨)
పరవైయెన్గో తీయెన్గో వాయువెన్గో (౧౫) నికళుమ్ ఆకాశ మెన్గో నీళ్ (౧౮) శుడరిరణ్ణు మెన్గో ఇక్కట్టిల్ ఇ (౨౧) అనైత్తు
మెన్గో? (౨౨)

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౪-తి. ౧-పా-పుకట్టుమ్ వ్యాఖ్యానం.

౧౧౫

పన్నీ.— ముతత్పాట్టిర్, భూతభాతికాత్త క సకలప్రకారత్వై సజ్జిహేణ వరుళిచ్చెయ్కెటార్.

సర్వాత్త భావప్రకాశక నాన కృష్ణనై, శొల్లుమ్ ప్రకారమ్, వేదజ్ఞులము నైదికపురుషర్కళాలుమ్ పుకట్టుప్పట్టి, (3) విలక్షణగుణవి గ్రహవిభూతి యుక్తనాన, అద్వితీయత్, ఎన్నో? (౬) ఒప్పు, ఇల్లాత, ధారకత్వాదిగుణపూర్తియైయుడైయ, (౯) భూమియెన్నో?, ప్రసన్న తైయలే యుజ్జ్వలమాయ్, శీతశస్వభావమాన, (౧౨) జలరాశియెన్నో?, జాడ్యనివర్తకమాన వగ్నియెన్నో?, ప్రాణనాదిహేతువానవాయువెన్నో?, (౧౫) స్వకార్యవస్తుక్కులై ఆవరిత్తు సన్నిహితమాన, ఆకాశమెన్నో, కిరణద్వారతై యెజ్జుమ్మెయ్ ప్రకాశకమాన, (౧౮) చంద్రాదిత్యర్క శాకిలవిరజ్జు తేజస్సుమెన్నో, ఒన్టొట్టియామర్, ఇవై, (౨౧) ఎల్లామెన్నో? (౨౨) ఇకట్టిలెవ్వు - త్యజక్కుప్పడత వుపాదేయ మెస్తుమామ్.

౧.

అవతారిక.—క్రిందితిరువాయ్ మొట్టియందాహ్వాన్లు భగవద్విషయమునందు సర్వవిధకైంకర్యములను బ్రార్థించిరి. వారు ప్రార్థించినప్ర కారముగ నీశ్వరుండు నేవసాదింపగా సాక్షాత్కరించి వానినిరవధికకల్యాణగుణములనుననుసంధించి శిథిలా న్తఃకరణాలై వానిస్వరూపరూపగుణ విభూతులుద్దేశ్యమైయుండుటవలన వాటినిన్నింటినిజేర్చి యేకకాలముండే యీతిరువాయ్ మొట్టియందువాచికముగ కైంకర్యముచేయుచున్నారు.

అర్థము.—(సర్వసులభుండైన) కృష్ణుని పిలుచుప్రకారము కొనియాడఁబడిన (3) విలక్షణవిగ్రహవిభూతియుక్తుడైన అద్వితీయుండు అనియెదనా? (౬) సాదృశ్యము లేని కల్యాణగుణములుకల (౯) భూమియనియెదనా? ఉజ్జ్వలమును శీతలస్వభావముకలదియునునైన (౧౨) జలకణములనియెదనా? అగ్నియనియెదనా? వాయువనియెదనా? (౧౫) వ్యాపించియున్న ఆకాశమనియెదనా? ప్రకాశకమైన (౧౮) తేజ స్సుకల (చంద్ర)సూర్యులనియెదనా? తక్కువలేకయుండునట్లు ఇవి (౨౧) సమస్తములనియెదనా? (౨౨)

౧.

ఈ.— కీర్తీ, ౧ “ఒట్టివిల్ కాలమెల్లాముడనాయ్చున్ని వట్టువిలావడిమైశెయ్యవేణునామ్” ఎన్టు - అడి మైశెయ్యప్పారిత్తార్; ఇవర్ పారి త్తపారిప్పక్కెల్లామ్ పోరుమ్బుడి యీశ్వరనుమ్ తన్నుడైయ సర్వాత్త భావ తైక్కాట్టి కొడుత్తా. ఇరువరుమిలై యకలప్పడుక్కుమి త్తనై పోక్కి యవనుమడిమైకొళ్ళమాట్టా, ఇవరుమడి మైశెయ్యమాట్టార్; ౨ “నచేచ్చతీజనార్దనః” ఎన్నిపడియే స్వారాధనాయితైయిల్ పెన్ద్రుతుకొణ్ణు త్తప్పనామ వనేయవణ; ఇవరతుతానే 3* ఆరాతకాతలితే; ఇవరుడైయ పారిప్పక్కెడాక అవణ సర్వాత్త భావ తైక్కాట్టి కొడు త్తవిడ త్తిలడిమైశెయ్కైయన్తి క్కే, అవనుడైయ గుణబ్బలై యనుసన్నిత్తు శిథిలా న్తఃకరణరాయ్, ౪ “కాలా

జీ-అ.—పుకట్టునల్లారువణప్రవేశే, కీర్తీ ప్రమేయతైయనుపదిత్తుక్కొడ్డి త్తిరువాయ్ మొట్టిక్క సజ్జతి (కీర్తీ ఒట్టివిల్ కాలమిత్యాది). (సర్వా త్త భావ తైక్కాట్టి కొడుత్తా) ఎన్టవన న్తరమ్-అ తైయనుసన్నిత్తు వాచికమానవడిమై శెయ్కెటా రి త్తిరువాయ్ మొట్టియి లెన్ట భ్యాహరిప్పతు. ౧ “వట్టువిలావడిమై శెయ్యవేణునామ్” ఎన్టుపారిత్తువెన్టు వాక్కాత్తతై యడిమై శెయ్వా నె న్నెన్ (ఇరువరుమిత్యాది). ఇలైయకలప్ప డుక్కె-మిక వుమ్ పారిక్కె. ఇరువరుమ్ మాట్టా మెక్కడియే తన్ను (నచేచ్చతీ త్యాదివాక్యద్వయేన). ఇన్టవాక్యద్వయ తైయమ్ వుత్తక్కి ముక వివరిక్కిటార్ (ఇవరుడైయవిత్యాదివాక్యద్వయేన). (కాలామిత్యాది) పెరియతిరువందాతి. తిరుప్పావ్డలిలే నీకణ్వశర్ వరుకుళిల వట్టుకై

అ-అ-వి.—(ఇవర్ పారి త్తపారిప్పక్కెల్లామ్ పోరుమ్బుడి) వాయవన్త పడి యెల్లావాచికమానవడిమై శెయ్యవుమ్, నిన్టవిడతైన్టు కాం కమానవడిమై శెయ్యవుమామితే. — ఇవరుమ్బుడి అల్పసన్తప్తరాయోవడి మై శెయ్యమాట్టతై తన్ను (ఇవరతుతానేయిత్యాది). ఆకైయాలన్ట హేతువిజ్ఞుచ్చొల్లవాణ్ణాతు. — (ఇన్టి క్కే) ఎన్టవన న్తరమ్ - ఒట్టిన్టతు ఎన్ట భ్యాహరిప్పతు. అతుక్కు హేతు (అవనుడైయగుణజ్జలైయిత్యాది). (ఆరాత కాతల్) ఆకైయలే యెట్టిన్టతైయోజ్జక్కువుమామ్; (అవనుడైయవిత్యాది) ద్వావర హేతుపరమ్. (గుణబ్బలై యనుసన్నిత్తు) నానొరుత్తుద్రసం సారి ఇప్పడిపారి త్తతుకొణ్ణు, సరోష్టక్కుప్ర నాయవా త్తసమస్తకామనాయరుక్కిటతా, ఎన్నుడైయ పారిప్పక్క నుగుణమాక తన్నుడైయ

ఈ.-ఘమ్ నెఱ్ఱియమ్ కణ్ శుళులుమ్” ఎన్నుమ్ స్వభావరేయివర్. ౧ “పునై యమ్ కణ్ణియెనశుడై య వాశ కమ్ శెయ్ మాతై యే వాఁ పట్టాడై యుమ్; తే” ఎన్ఱు. ఇవరుడైయ వుక్తిమాత్ర తైయెల్లామాకక్కొళ్ళుమ్ స్వభా వనితేయవనుమ్. అవఁ స్వరూపత్తోడు గుణత్తోడు విభూతియోడు చేప్పితగ్గలోడు వాశియిన్ఱి క్కే యెల్లాము ద్వేశ్యమానిరుక్కుమితే యివర్ కు. అవై తన్నై క్కణ్ణకణ్ణవిడగ్గళితే యనుభవిక్కైయన్ఱి క్కే, మాణిక్యత్తై యుమ్ వయిర తైయమ్ ముత్తైయుమోరారత్తిలేశేర్ తనుభవిప్పారైప్పోలే, అవఱ్ శ్రై యడైయ వవన్బక్కి లితే శేర్ తనుభవిక్కి-తా. ఇవర్ క్కవన్ఱుగ్గళోడు విభూతియోడు వాశియిన్ఱి క్కేయితే యిరుప్పతు. గుణజ్ఞ భుక్కు ప్పిరిత్తు స్థితియాతలుపలమ్మ మాతలిల్లాతావోలే, విభూతిక్కు మవనై యొఱ్ఱియ స్థితియాతలుపలమ్మ మాతలిల్లాతపడియుమ్. ఇన్న ముమ్, ముక్తనుక్కు లీలావిభూతియుమనుభావ్యమాకానిన్ఱి తితే తదీయ త్యాకార

జీ-అ.-యమ్ నామ్ కేట్టమాత్ర త్తిలేయవ్వళవుమ్ వారాతపడికాల్ తడుమాతానిన్ఱు, నెఱ్ఱుశిథిలమాకానిన్ఱు, కణ్ శుళులానిన్ఱు తితిపాశురార్థః. (పునైయమిత్యాది) శాత్తుమ్ తిరుమాలై ఎన్నుడైయవాగ్వుత్తియాన శబ్దతాలే తొడుక్కుప్పట్టమాలైయేయాయరానిన్ఱు; శీరియ తాన పరివట్టముమ్ అన్దవాగ్వుత్తియే. ఇత్రాల్ - ఇవర్ భక్తిపారవశ్యత్తాలే యెల్లావడి మైకళుమ్ శెయ్యమాట్టామైయాలమ్, అవనుమ్ వావి కమానవడి మైయైయే యెల్లావడి మైయమాకక్కొళ్ళుమ్ స్వభావనాకైయాలమ్, పారిత్రపడియే యివరుమ్ శెయ్ తుతలైక్కిట్టమాట్టార్, అవ నుమ్ కొళ్ళమాట్టానెన్ఱు పడి. భోగ్యమానస్వరూపాదికళోడే హేయమాన లీలావిభూతియైచ్చేర్ తనుభవిక్కి-తతన్నై (అవఁ స్వరూపత్తోడి త్యాది). అనాల్ వైయధికరణ్యతాలే యనుభవిక్కి-తతన్నై (అవై తన్నైయిత్యాది). అతావతు - మాణిక్యాదికళి శేర్ త్తియైప్పోలే, అవన్బక్కిలితే శేర్ త్రాల్ భోగ్యతాతిశయమ్మిట్టైయాలే శేర్ తనుభవిక్కి-తారన్ఱు పడి. కణ్ణకణ్ణవిడగ్గళితేయన్ఱు-వైయధికరణ్యతాలేయన్ఱు పడి. వైయధికరణ్యేనానుభవాదపి భగవత్ప్రకార త్వేనైవ సామానాధికరణ్యేనానుభవేభోగ్యతాప్రకర్షో స్థితిభావః. ౨ “మయిసర్వమిదం ప్రాతం సూత్రేమణిగణాదవ” ఎన్నుక్కుడవతితే. “ అవఁ స్వరూపత్తోడు ” ఇత్యాదివాక్యవివరణమ్ (ఇవర్ క్కవనిత్యాది). గుణజ్ఞభుక్కుప్పోలే ద్రవ్యమానవిభూతిక్కుమ్ పృథక్ నిత్యుపలమ్మదికళిల్లా మైయాలే సామానాధికరణ్యతాలే యనుభవిక్కి-తారన్ఱు పరిహారాన్తరమ్ (గుణజ్ఞ భుక్కిత్యాది). ఇతు ప్రభాప్రభావాన్తరేకణ్ణకొళ్ళు-త్యాజ్యమానవిభూతి, స్వరూపగుణాదికళోపాతియుద్వేశ్యమాకైక్కిడియేతు; అప్పడి

అ-అ-వి.-సర్వాత్త భావతైక్కాట్టువతే! ఇతొరుగుణమిరున్దపడియెన్నై నుసన్ఱి తైన్ఱు పడి. — ౩ “కాలాఘమ్ నెఱ్ఱియమ్” ఎన్నుమ్ ప్పడియానా ల్ వాచికమానవడిమైతాఁ కూడుమో, ౪ “మనఃపూర్వోవాగుత్తరః” అన్ఱో వెన్ఱిల్; ౫ “ముడియా నేయిక్కరణజ్ఞతైయడైయరాకైయాలేపాడు మైన్ఱు పడి. — స్వారాధనాకైయాలే పిన్నైయమ్ శిలపడిమైయ వేఱితమయిరుక్కువుమ్ తృప్తనెన్ఱిపడియన్ఱు, ఎల్లావడిమైయమ్ కొణ్ణవనా యేత్తప్రనాకితానెన్ఱు (నచేచ్చతి) ఎన్ఱు తొడగ్గిచ్చొన్న వాక్యత్తి తాత్పర్యతైయరుళిచ్చెయ్ కితార్ (పునైయమ్ మెన్ఱు తొడగ్గి). అన్ఱి క్కే, (పునై యమ్ కణ్ణి) ఎన్ఱిటవాక్యమ్ - అనాల్ త్రివిధకరణ్యతాలముడిమై శెయ్యప్పెత్తా మైయాలజ్ఞాన విక్రవుణ్ణాకాతో వెన్ఱిటశజ్జైక్కు పరిహారమా కవుమామ్. అభవా, ఈశ్వరనడి మైకొళ్ళమాట్టామైక్కు ప్రణయిత్వతైప్పల్ మేత్వన్తరపరమాతల్. — ఇని (అవఁ స్వరూపత్తోడు). ఎన్ఱు తొడగ్గి మేల్ వాక్యజ్ఞ శ్లోమ్ ఉపన్యాసక్కుట్టైక్కు మహదురపగాహమయిరుక్కు మెన్ఱు బుద్ధిసాక ర్యాధమాకవిజ్ఞ నేయోరురువిలేప్రసా దిక్కుమ్మడి. అతావతు, ఇత్తిరువాయ్ మొఱ్ఱియిచ్చొల్లిల్ దొకిటవర్ధన్దా - విభూతియోగముమ్, సామానాధికరణ్యముమ్, అలమాప్పుమ్ సంశ యము మెన్ఱు ప్రతిపాద్యమ్ త్రివిధమయిరుక్కుమ్. “పారువిల్ శీర్ పూమి” ఇత్యాదియాలే - విభూతియోగముమ్, పారువిల్ శీర్ పూమిక్కు నిర్వాహక నెన్నా తే “ పూమి ” ఎన్ఱైయాలే - సామానాధికరణ్యముమ్, “ ఎన్ఱో ” “ ఎన్ఱైయాలే - అలమాప్పుమ్ సంశయము మెన్ఱుమా స్థవిధమాకళోడికారమాయ్; అలిల్, అలమాప్పుమ్ సంశయముమ్ విషయమాన తై (మహావాత్తత్తిల్) ఇత్యాదియాలే మేలేయుపపాదిప్పా. స్వరూపత్తోడెన్ఱు తొడగ్గి, వెలిచ్చిటప్పప్పణ్ణిక్కుడు త్తతెన్ను మళవుమ్. — సామానాధికరణ్యతాలే యనుభవిప్పా నెన్ఱైన్ఱిటశజ్జైక్కు (అవఁ (అవై తన్నై) ఇత్యాదివాక్యత్తిలే పరిహారమరుళిచ్చెయ్ తు, వాన్తవమానవాకారతైప్పల్ పరిహారాన్తరమరుళిచ్చెయ్ కితార్ (గుణజ్ఞభుక్కి-

ఈ.-త్రాల్; ౧ “నోపజనంస్తరక్” ఎన్నిటవిడ త్రిల్ -కర్తనిబద్ధనమానవాకార తైస్త రియానెన్నిటవి త్తనై యితే. కర్తనిబద్ధనమానవాకారమ్ స్తుతివిషయమా కాతపడియాన పాకమ్మిటన్దాల్, తదీయమాయే తోన్ శ్రియెల్లా మొక్కచనుభావ్యమాక విరుక్కుమితే.

ఇవిభూతితన్ని లే, ౨, “ఎణ్ణాతమానిడ తై యెణ్ణాతపోతెల్లామినియవాతో” ఎన్టు శిలరైచ్చొల్లి, ౩, “పేరాళక్ పేరోతుమ్ పెరియోరై యొరుకాలుమ్ పిరికిలేనే” ఎన్టు - శిలరై యొరుకాలుమ్ ముటక్కవొణ్ణాతపడియాకవుమ్ శొల్లానిన్తితే; జ్ఞానమ్మిటన్దదనై యిలే యిరుక్కుమ్మడియానిన్తితే, ప్రాప్తిసమయ త్రిల్ వన్దాల్ ఇవాళియిన్తి కే యెల్లామొక్క వనుభావ్యమాకానిన్తితే. ఈశ్వరవిభూతియాయుక్కుచ్చెయ్ తేయితే శిలరై ౪, “పొల్లా తతేవరై తేవరల్లారై త్తిరువిల్లా తేవరై తేరెన్న్” ఎన్నిటతు; నిన్తునిన్తునిలైకలిలే హేయోపాదేయవిభాగమ్బుణ్ణి యనుసన్నిక్కు వేణ్డివరుమితే శాస్త్రజ్ఞులెట్టుమొక్క చేరక్కిడక్కుమ్మడి పార్కుమ్మోతు ఇవర్ క్కివక్ గుణజ్ఞ

జీ-ఆ.-తదీయత్వాకారేణనభవిత్తపేర్ తానుణ్ణోవెన్న (ఇన్నముమిత్యాది). ౫ “సర్వంహపశ్యపశ్యతి” ఎన్టువివక్షితమ్. ఇన్నముమెన్తు-వారై ప్పాడు. ఆనాల్ ౧ “నోపజనంస్తరక్” ఎన్నానిన్తితేయెన్న (నోపజనమిత్యాది). ముముక్షువాన వివర్కుముక్తర పడి కూడుమోవెన్న (కర్తనిబద్ధ నేత్యాది).

శక్టావాక్యమ్ (ఇవిభూతియిత్యాది). (శొల్లానిన్తి తే) ఎల్లాముద్దేశ్యమానానితు శేరుమోవెన్తు ధ్యాహర్యమ్. అవస్థా భేదేన విరోధ మిల్లెయెన్తు పరిహరిక్కితార్ (జ్ఞానమ్మిటన్దవిత్యాది). జ్ఞానమ్మిటన్దదనై - ముముక్షుదనై. ప్రాప్తిసమయమ్ - ముక్తావస్థ. ఈశ్వరవిభూతియా యుక్కుచ్చెయ్ తే ఇత్యాదివాక్యమ్ - (ఇవిభూతితన్నిల్) ఇత్యాదిశక్టావాక్యత్తుక్కు శేషమాకైయాలే, (ఈశ్వరవిభూతియాయ్) ఇత్యాదివాక్యతైమున్దటననుసన్దిత్తు, అనన్తరమ్ (ఇవిభూతితన్ని లేఎణ్ణాత) ఇత్యాదివాక్య మనుసన్దేయమ్. అతావతు- (తేతేన్న్ నెన్నిటతు). (ఇని యవాతేయెన్తుశిలరైచ్చొల్లి) ఎన్టు మేలేయరుక్కిటనాక్యతైయిజ్జేయన్వయత్తుక్కిణ్డు, అనన్తరమ్ (పేరాళక్ పేరోతుమ్) ఇత్యాద్యనుసన్దిష్ట తైన్తు పడి. (ఎణ్ణాతమానిడతైయిత్యాది) తిరుమొక్కి. కణ్ణముజ్జేనక రాళనుడైయ తిరువడికలై శిరసావహిత్తు అవనై నెణ్ణోలేయెణ్ణాత మనున్వయై యె ణ్ణాతపోతెల్లామినియతాయురుక్కుమితే. (పేరాళనిత్యాది) తిరుమొక్కి. సర్వేశ్వరత్తిరువానుజ్జనైసజ్జీర్తనమ్బుణ్ణుమ్ మహాప్రభావవాన్దలై యొరుత్తుణకాలముమ్ పిరియత్తుమనల్లే. (పొల్లాతవిత్యాది) నాన్తుకత్తిరువన్దాతి. పొల్లాతపడివైయుడైయవరాయ్, ఏటిట్టుక్కిణ్డుదేవ త్వతైయుడైయరాయ్, దేవత్వపేతువాన శ్రీసమ్మన్దముమిల్లాత రుద్రాదిత్తుద్రదేవతైకలైయాశ్రయణీయ దేవతైకళాక విశ్వసియా తేకొళ్ళున్ణో శిలిపాశుగార్థః. ఇప్పుడి అవస్థా భేదేనవిషయవిభాగమ్బుణ్ణుకిటతెన్నెన్న (నిన్తునిన్తువిత్యాది). శేరక్కిడక్కుమ్మడి పార్కుమ్మోతు - అవిరోధే ననిర్వహిక్కుమ్మోతిత్వర్థః. కర్తనిబద్ధనమానవాకారమ్ స్తుతివిషయమా కాతపడియాన పాకమ్మిటన్దాల్ కడియేతెన్న (ఇవర్ క్కివక్ గుణజ్ఞ

ఆ-ఆ-వి.-త్యాది).—(అవక్ స్వరూపత్తోడిత్యాదియివ్వళేవుక్కు) ప్రకారాన్తరేణాప్యపపాదనమ్. అతావతు-గుణజ్ఞతైయనుభవిత్రాతి తే శిథిలాన్తకరణతైయుణ్ణావతు, విభూతియితేకాట్టిక్కి డుత్తతెన్న (అవక్ స్వరూపత్తోడిత్యాది). గుణచేష్టితజ్ఞో తన్దతయైవానుసన్దేయద్వితాక యాలేగుణాదికళో భోగ్యమాకిటతు, విభూతియజ్జనన్తేయెన్న (అవైతనైయిత్యాది). (కణ్ణకణ్ణవిడజ్జలిలే) తాకికలైప్పోలేయెన్తుహృదయమ్. గుణ చేష్టితజ్ఞో పృథగుపలమ్బయోగ్యమన్తి క్కేయి తేయిరుప్పతు, విభూతియజ్జనన్తి క్కే-పృథగుపలమ్బయోగ్యమాయుక్కు, భోగ్యమామ్బుశియెజ్జనే యెన్న (ఇవర్ క్కివన్తిత్యాది). (విభూతిక్కుమిత్యాది) ఉపలమ్బుమెన్తి టవిడ త్రిల్ - ఇవర్ క్కెన్తు శేషమ్. అతుక్కు హేతు అప్యభక్తినిత్యాది. అప్యథగుపలమ్బుతాలే యుద్దేశ్యతైయైయుపపాదిత్తు, తదీయత్వానుసన్ధానతాలుముద్దేశ్యతైయై యుపపాదిక్కితార్ (ఇన్నముమెన్తు). కర్తనిబ ద్ధనమాన వాకారమావతు-స్వకీయత్వపరకీయ త్వేష్టత్వద్విష్టత్వాది. —ఇతువెన్తు-శిలరైక్కుట్టిచ్చిలరైక్కుట్టియెన్తు పడి. ప్రాప్తిసమయ మావతు-ముక్తమైయననుసన్ధానదనై. ఇవర్ క్కిప్పోతప్పడిప్పట్టవన్దైయి తేయెన్తు హృదయమ్. “సర్వంహపశ్యపశ్యతిసర్వమాప్నోతిసర్వకః” పశ్యః-బ్రహ్మదర్శిత్యర్థః. “జ్ఞానమ్మిటన్ద” ఎన్తువర్ధతై ముఖాన్తరసంవాదతాలే దృఢీకరిక్కితార్ (ఈశ్వరవిభూతిత్యాది) ఎన్న వుమామ్.—

ఈ-లోడువిభూతియోడువాళియటలనుభావ్యమామ్బడియితేఁగ*మయర్వటమతనలమరులిన్దు-కర్తనిబన్ధనమా
నస్త్వతి పిన్నాదాతపడియితే యివర్ క్కీశ్వరన్ వెలిచ్చిటప్పప్పణ్ణిక్కొడుత్తతు. ఇవర్ కు-త్తన్వరూపరూపగు
ణాదికలై యడైయక్కాట్టిక్కొడుక్కణ్ణు, విభూతికారణమానభూతజ్జి. భౌతికజ్జి, అవన్ద్రీ లుజ్జ్వలమాన
మాణిక్యాదికల్, రస్యమానపదార్థజ్జి. శెవిక్కినియగానాదికల్, మోక్షాదిపురుషార్థజ్జి, ఇజ్జగత్తుక్కుప్రథా
నరానబ్రహ్మాదికల్, ఇవన్ద్రీయక్కుడైయ కారణమాన ప్రకృతిపురుషర్కల్, ఇవన్ద్రై యడైయ విభూతియాకపు
డైయనాయ్, ఇతినుళ్ళే అన్తరాత్తతయావనుప్రవేళిత్తు ఇవన్ద్రోడే కలశినిఱ్ఱుచ్చెయ్ తేయుమ్ తద్గతదోషైరసం
స్పృష్టనాయ్, ౨, “అనశ్చన్నశ్యః” ఎన్నిట ప్రమాణబలత్తాలే - ఇచ్చేతననుక్కు వరక్కడవతాన సుఖత్వదుఃఖత్వా
దికల్ తన్నక్కల్ తట్టాతపడి నిత్తైయేయన్ది క్కే నియామకత్వత్తాలవన్దపుకలై యుడైయవనుమాయ్; విభూ
తియిలవోపదార్థజ్జుక్కు వాచకమానశబ్దజ్జి అచిత్తైయుమచిత్తు క్కభిమానియాన జీవనై యుమ్ కాట్టుకిఱ్ఱక
ణక్కిలే తదన్తర్యామియాన పరమాత్మావై యుమ్ కాట్టి యిస్సణ్ణుతత్తుక్కు వాచకజ్జిళా యవన్దక్కలిలే పర్యవసీత్తి

జీ-ఆ.-డిత్యాది. వివరణమ్(కర్తనిబన్ధనేత్యాది). పాట్టుక్కల్-భావజ్జలైయరుళిచ్చెయ్యానిష్ఠుక్కణ్ణు, సజ్జతియైనిగమిక్కితార్(ఇవర్ కు-త్తన్
స్వరూపేత్యాది). ౩ “ఉణర్విఱ్ఱ మూర్తి” ౪ “అమలనెన్దో” ఇత్యాది, ౫ “పజ్జయక్కణ్ణు నెన్దో” ౬ “ఒళిమణివణ్ణు” ౭ “కొణ్ణుల్
పోల్ వణ్ణు” ఇత్యాది, ౮ “పుకల్మున్దలయవన్” “పాపుశీర్గణ్ణు” ఇత్యాదికలైప్పల్లి (స్వరూపరూపగుణేత్యాది). ఆదిశబ్దేన-
విభూతిచేష్టితాన్యచ్యుతే. విభూతివాచకశబ్దజ్జి స్ఫుటజ్జి, చేష్టితజ్జి - ౯ “కడల్కడైన్దముతన్దొణ్ణువణ్ణులై” ఇత్యాదికలిలే శొల్లప్పదుకి
ఱ్ఱు, ముతన్దాట్టిలే - (భూతజ్జి) ఇరణ్ణామ్బట్టిలే - (భౌతికజ్జి). ౧౦ “శాతిమాణిక్కమ్” ఇత్యాదియైప్పల్లి (ఉజ్జ్వలమానమాణిక్యా
దికలైన్దము). ౪ “నలజ్జడలముతమ్” ఇత్యాదిపదజ్జలైప్పల్లి (రస్యమానవిత్యాది). ౬ “నుడజ్జు కేళియిత్తై” ఇత్యాదియైప్పల్లి (శెవిక్కినియ
విత్యాది). ౧౧ “వానవరాతియెన్దో” ఇత్యాదిపాట్టైప్పల్లి (మోక్షాదీత్యాది). “ఒళిమణివణ్ణు నెన్దో” ఎన్నిటవెట్టామ్బట్టైప్పల్లి (జగత్తుక్కు-
ప్రథానేత్యాది). ౯ “యావైయుమ్ యవరుమ్తానై” ఎన్దైప్పల్లి (ప్రకృతిపురుషర్కలితి). ౩ “యావైయుమ్యవరుమ్తానాయ్” ఎన్ని
టపాట్టైప్పల్లి (ఇవన్ద్రైయడైయ విభూతియాకవిత్యాది). ౩ “తోయ్విలన్” ఎన్దైప్పల్లి (తద్గతదోషైరిత్యాది). ౨ “అభిచాకశీతి” ఎన్ద
తిసర్థమ్. (నియామకత్వత్తాలిత్యాది). “తోయ్విలన్” ఎన్దతిసాలే - నియామకత్వత్తాలవన్దపుకలైన్దమ్. ౯ “కణ్ణునై” ౫ “శబ్దశక్కిర
త్తన్” ఇత్యాద్యసాధారణశబ్దజ్జిదేవిభూతివాచక శబ్దజ్జుక్కుసామాన్యకరణ్యుక్తులైక్కు పేతువైయరుళిచ్చెయ్కితార్ (విభూతియి
లవోపితిత్యాది). వాచకమానశబ్దజ్జి-దేవమనుష్యాదిశబ్దజ్జి. (కాట్టుకిఱ్ఱకణ్ణులైయితిత్యాది) ప్రకారవాచిశబ్దానాం ప్రకారిపర్యవసాన్ధా
భిధాయత్వ నియమాదితిభావః. కణ్ణులే-న్యాయత్తిలే. “యావైయుమ్యవరుమ్తానాయ్” ఇత్యాదియాలే - అర్థతః నారాయణశబ్దము

అ-అ-వి.-నన్యథాపి కేషాంచిదేవసర్వదోదేశ్యత్వం ప్రతిపాదితమ్, నతు లీలావిభూత్యవచ్ఛేదేన; తస్మాన్మక్తానాం లీలావిభూతిత్వావచ్ఛేదేన సర్వదోదే
శ్యత్వంభవతి త్యత్రోపపాదకంకిమిత్యత్రాహ (జ్ఞానవిజ్ఞానద్వయైరేయిత్త్యాదివాక్యద్వయేన). ౧౨ “సర్వంహపశ్యః పశ్యతీనర్వమాప్నోతి సర్వశః”-
వస్తుతో లీలావిభూతిత్వావచ్ఛేదేన తదీయత్వాకారేణోదేశ్యత్వే దేవతాన్తరాదినిరాకరణం కిమర్థంక్రియత ఇత్యత్రాహ (ఈశ్వరవిభూతియా
యరుక్కుచ్చెయ్ తేయి తేయితి). మక్తానాంపరాజుకార్యస్యచ లీలావిభూతిత్వావచ్ఛేదేనోదేశ్యతాభవతి, అన్యేషాంనభవతికిమిత్యత్రాహ
(నిష్టనిష్టనిలైకలిరేయితి). (ఎఱ్ఱమొక్కచేరక్కిడక్కుమ్బడిపార్క్కుమ్బొత్తితి) ఆపాతప్రతీతాశాస్త్రాణాం దేవతాన్తరపరత్వానుగుణప్రకా
రావమర్యేక్రియమాణే ఇత్యర్థః. “కర్తనిబన్ధనమానవాకారమ్ స్మృతివిషయమాకాతపడి యనపాకమ్పిఱ్ఱనాతి” పూర్వముక్తమ్, తాదృశ
పాశోన్యకథంబాత ఇత్యత్రాహ(ఇవర్ క్కీ-త్యాది). యద్వా, ఇవర్ క్కి-పోతు (ప్రాప్తిదశాతుల్యమానదశైవరుక్తుక్కు పేతువైయరుళిచ్చెయ్కి
తార్ (ఇవర్ క్కవనిత్యాది). “మయర్వఱ” ఎన్దతుక్కుతాత్పర్యమ్ (కర్తనిబన్ధనమానవిత్యాది). యద్వా, సవిగ్రహత్వేనావస్థానాత్ కర్తనిబన్ధ
నాకారోపిస్తృతిగోచరోనభవతికిమిత్యత్రాహ (కర్తేత్యాది). “మయర్వఱ” ఇత్యత్రహృదయమ్.

౧॥ ౧-౧.	౨॥ ముం-ఉ-౩-౧.	౩॥ ౨౪-౧౦.	౪॥ ౨౪-౫.	౫॥ ౨౪-౩.	౬॥ ౨౪-౮.
౭॥ ౧౪-౧౧.	౮॥ ౨౪-౨.	౯॥ ౨౪-౯.	౧౦॥ ౨౪-౪.	౧౧॥ ౨౪-౭.	౧౨॥ ఛాం-ఉ-౭-౨౬.

ఈ-రుక్మయాలే, అసాధారణమాన నారాయణాది శబ్దభోడు విభూతివాచకమాన శబ్దభోడు వాళియట సర్వశబ్దభుమవనై యేశొల్లుకిటనవాయిరుక్మిటపడియైయుమ్, ఇవిభూతితా పుటమ్బాయ్ విజ్జిక్కాట్టుకైయన్ది క్కే తోళిల్ తోళి మాలైయోపాతితకుతియాయనుభావ్యత్తిలే అన్తర్భూతమాయరుక్మిటపడియైయు మనుస నిత్తు కృతార్థరాయ్; పారిత్తపడియే యెల్లావడిమైయుమ్ శెయ్యమాట్టామైయాలమ్, అవన్టా ౧* కోవైవా యాళిప్పడియే ఒన్టైయే యెల్లావడిమైయుమాకొక్కభుమ్ స్వభావనాకై యాలుమ్ వాచికమానవడిమైయిలేప్రన్య త్రరాయ్; మహావాత త్తిల్ ఫలోపాదానమ్మణ్ణవారైప్పోలే, అత్తైచ్చొల్లువేనో ఇత్తైచ్చొల్లువేనోవెన్ట ఇజ్జనేయ లమరుకిటార్. ఆక, ఇత్తాల్ - ౨ “వల్లువిలావడిమైశెయ్యవేణునామ్” ఎన్ట తామ్ పారిత్తపడియే యడిమైశెయ్ తుత్తలైక్కట్టుకిటార్.

ముతత్వాట్టిల్ - అవనుడై యగుణజ్జలైయుమ్, విభూతికారణమాన భూతపఞ్చకజ్జలైయుమ్ శేరప్పిడి త్తు, ఇత్తిరువాయ్ మొఱ్ఱియిలే మేల్ పరక్కచ్చొల్లుకిట వర్ధత్తై సజ్గిహేణ వరుళిచ్చెయ్కిటార్.

(పుకళునల్లారువనెన్) 3* ఉయర్వటపుయర్న లన్దొడన్గి యివ్వళవుమ్ పరత్తామనుభవితగుణజ్జలైయడై య ఒరుశొల్లాలే తిరళవరుళిచ్చెయ్కిటార్. శ్రుతిస్మృతితిహాసాదిక శెల్లామ్ కైయెడుత్తు కూప్పిడానిన్టుశ్శవై త్త్యై త్తైయుడైయవనాన వద్దితీయ పురుషనెన్బేనో? ఎన్తోవెన్టతు - ఎన్టు శొల్లుకేనోవెన్టపడి. గుణయోగత్తాల్ వన్ద వైలత్త్యైచ్చొల్లి, మేల్ విభూతియై చొల్లుకిటతు. (పుకళునల్లిత్యాది) సర్వైస్సంస్తూయమాననెన్బేనో? నల్-ఆనన్దాదిగుణజ్జలైయుడైయనెన్బేనో? ఒరువక్ - సమాభ్యధికదరిద్రనెన్బేనో? (పాదవిలిత్యాది) ౪ “ముడి

జీ-అ.-మభిహితమిత్యభిప్రాయేణాహ (నారాయణాదీత్యాది). ౫ “కూడివన్డైయుమ్తత్తార్” ఎన్టత్తైప్పల్ (తోళిల్ తోళి మాలైయోపా తియెన్టతు). “ఇవరతుతానే ఆరాతకాతలితే” ఎన్టత్తైయుమ్, ౬ “పునైయున్జణ్ణి” ఇత్యాదియైయుమ్, మిళవుమనువదిక్కిటార్ (పారి త్తపడియేయిత్యాది). “ఎన్తో” ఇతిసంశయం హృదినిధాయాహ (మహావాత త్తిలిత్యాది). విస్తరేణోక్తమర్థంసజ్గిహేణదర్శయన్యథోపక్ర మునిగమయతి (ఆకవిత్తాలిత్యాది). “ఇత్తిరువాయ్ మొఱ్ఱియిలే - తన్దరదోహస్పర్శమ్, సర్వశబ్దవాచ్యత్వమ్, తోళిల్ తోళి మాలైయో పాతిపారున్దియరుక్మై, ఇవర్ కు ముక్తావస్థాప్రాప్తిముతలానవధికార్థ విశేషజ్జుట్టానాలుమ్, విభూతియోగముమ్, సామానాధికరణ్యముమ్, ‘ఎన్తో’ ‘ఎన్తో’ ఎన్దిటసంశయముమాకిటవర్ధత్రయముమ్ ప్రాధాన్యేనశక్తిత్తుపరిహరిత్తుస్థాపిక్కిటార్” ఎన్టుప్రవేశ త్తినడియిలే సుగ్రహర్థ మాకవరుళిచ్చెయ్వర్. సంశయమెన్టతుక్కుసూచక్ (మహావాత త్తిల్ ఫలోపాదానమిత్యాదివాక్యమ్). “అన్యత్పూర్ణాదపాంకుమ్బాదన్య త్పాదావనేజనాత్ అన్యత్కుశలసంప్రశ్నాన్మచేచ్చతిజనార్దనః” ఇత్యుద్యోగపర్వశ్లోకోననవత్తమే. “అనశ్చన్నన్యో అభిచాకశీతి” ఇతిము ణ్డోపనిషది. “నోపజనంస్తరన్నిదంశరీరమ్” ఇతిఛాన్దోగ్యే.

ముతత్వాట్టు (పుకళునల్లారువనెన్త్యాది). “నికళుమాకాశమెన్తో” ఎన్టుమళవుమ్ కటాక్షిత్తవతారికై (అవనుడైయవిత్యాది). పరక్క చొల్లుకిటవర్ధమావతు - విభూతియోగమ్.

“పుకళునల్లారువన్” ఎన్టతుక్కుమూన్దర్థమ్. అతావతు - “నల్” ఎన్టు - గుణజ్జలైచ్చొల్లి, ఎన్నాలేపుకళుప్పట్టగుణజ్జలైయుడైయ వారువనెన్ట మున్దినతు, ఇత్తైయరుళిచ్చెయ్కిటార్ (ఉయర్వటవిత్యాది). యద్యా, “నల్” ఎన్టు - స్వరూపాదివైలత్త్యైయుమ్, శ్రుతిస్మృ త్యాదికళాలే పుకళుప్పట్టవైలత్త్యైయుడైయవన్దిరణ్ణావతు, ఇత్తైయరుళిచ్చెయ్కిటార్ (శ్రుతిస్మృతీత్యాది). అథవా, ప్రత్యేకపదజ్జళా కమూన్టామర్థమ్ (సర్వైస్సంస్తూయమాననెన్త్యాది). ఇతిల్, “నల్” ఎన్టు - ఆనన్దమాయ్, గుణాన్తరజ్జుక్కు ముపలత్తణమ్. మున్దినవిరణ్ణ ర్థత్తిలుమ్, “పుకళుమ్” ఎన్టతు - “నల్” ఎన్టతుక్కువిశేషణమ్; తృతీయార్థత్తిల్, “పుకళుమ్, నల్, ఒరువక్” ఎన్టు - ప్రత్యేకమ్ భగవద్వాచకమ్, ప్రత్యేకమ్ “ఎన్తో” ఎన్దిటక్రియాన్దయి. మేలిల్ పదత్తుక్కువతారికై (గుణయోగత్తాలిత్యాది). అనుభావ్యమానగుణజ్జలొడొక్క

ఈ. — చోటియా యునతుముక చోటిమలర్ న్దతువో” ఎన్దు-తిరుముక త్రినల్కై యుమ్ తిరువభిషేక త్రినల్కై యుమ్ శేర్ తనుభ విత్తాప్పలే, గుణజ్ఞుకుమ్ విభూతిక భుక్తుముణ్డాన శేర్ త్రియా లే గుణజ్ఞులోడొక్క విభూతియై యుమ్ శేర్ తనుభ విక్కితార్. పారువెన్దు - ఒప్ప. ఇల్లెన్దు - ఇల్లామై, ఒప్పిల్లాతతుమాదిగుణజ్ఞులై యుడై య భూమి యెన్నేనో? అడియిలే పిఱన్దుడై యత్ న్నితే, ఆకై యా లే ఒప్పిల్లాతభూమియెన్దితార్, ౧ “పదాభ్యంభూమిః” ఇతే. (తికల్ముమి త్యాది) కీర్తించొన్న భూమి తాక కఠినై యాయి తేయిరుప్పతు, అత్తైక్కొణ్డు కారియజ్ఞోభ్యుమ్బాతు కఠిన్యతై నెకిర్తుక్కొళ్ళ వేణుమితే, అత్తై నెకిర్తుత్తురుమ్ జలత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. కారణత్వప్రయుక్తమాన పుకరైయుడై త్తాయ్ శ్రమహరమాన జలమెన్నేనో? (తీయెన్దో) అన్నెకిర్తించొ కార్యజ్ఞోభ్యుమ్బాతవళవానాలత్తై వలి క్కప్పణ్ణిత్తురుమ్ తేజఃపదార్థత్తైచ్చొల్లుకిఱతు. ఊర్ధ్వజ్వలనస్వభావమానవగ్నియెన్నేనో? (వాయువెన్దో) అతుత్తై త్తాలత్తైయాల్ శ్రిక్కారియజ్ఞోభ్యుమ్బాతవళవానాలత్తై, అత్తైయాల్ న్దక్కడవతానకాల్ న్దెన్నేనో? (నికల్ముమ్) ఎల్లార్ కుమ్ మూచ్చువిడుకై క్కవకాశప్రదానమ్బుణ్ణి వేణుమే, నికల్ముకై యావతు - వర్తికై. ఇవ్వరుకిల్ భూతచతుష్టయము మట్టిన్దుతన్బక్కలిలే వరుమళవుమ్ వర్తిక్కుమెన్దుతల్; అన్దిక్కే, పదార్థజ్ఞుల్లామ్ తన్బక్కలిలే వర్తిక్కుమ్బడి అవ కాశప్రదానమ్బుణ్ణిమెన్దుతల్. ఆక, కారణమానభూతపశ్చాత్తైయుమ్ శొల్లిల్దు. (నీళ్ శుడరిరణ్ణుమెన్దో) కార్య వర్గత్తుక్కడై య ఉపలక్షణమాక చన్ద్రసూర్యర్కలైచ్చొల్లుకిఱతు - ఇవన్ద్రో నీర్ క్కళివై యుక్కుక్కుమ్ తాపత్తైయాల్ న్దుకైక్కుమ్. (ఇకట్టిల్) ఒన్దొట్టియామేయెల్లామెన్నేనో? ౨ “మయావినాయ త్స్యాత్, సత

జీ-ఆ - విభూతియైచ్చొల్లువా నెన్నెన్దు (ముడిచ్చొతియి త్యాది). శేర్ త్రియా లేయెన్దు తు-గుణవదపుధక్సిద్ధమాకై యా లేయెన్దు పడి. యద్వా, “స్వరూ పరూపగుణవిభూతి” ఎన్దిజన్ద్రేక ప్రత్యాసత్రియాతల్. “పారువెల్” ఎన్దుత్తై - * శీరుక్కు-విశేషమాక్కి-క్కిట్టియరుళిచ్చెయ్తు, భూమిక్కు విశేషమాక్కి, ఒప్పిల్లామైయెన్నెన్దు (అడియిలేయి త్యాది). ఇతుక్కుప్రమాణమ్ (పదాభ్యుమితి). భూమ్యనన్తరమ్ జలత్తైచ్చొల్లుకిఱతుక్కు ప్రయోజనమ్ (కీర్తించొన్న విత్యాది). శబ్దార్థమ్ (కారణత్వేత్యాది). తికట్టుమ్ - విశ్లానిన్దుళ్ళ. (కార్యజ్ఞోభ్యుమ్బాతవితి) అణ్డాదిసృష్ట్యప యోగియాకాతవిత్తర్థః. (ఊర్ధ్వజ్వలనేతి) స్వభావకథనమ్. అగ్ని - అగ్ని కారణత్వేనన్తర్థమ్. వాయునన్తరమాకాశకథనస్వసజ్జతిమాహ (ఎల్లార్ కుమి త్యాది). నికల్ముకై-వ్యాపరికై. ఆతావతు - మూచ్చువిడుకైయాయ్, ఉచ్చాస్వసనిశ్వాసజ్ఞోవిడుకై. నిరవకాశమాకిల్ మూచ్చువిడుకైకాతితే. నికల్ముకైక్కు-పేతువాన వాకాశమెన్దు పడి. ఇత్తాల్ - వాయ్వాకాశజ్ఞుక్కు కార్యముభేదసమ్బంధజ్ఞాన్దు పడి. వాయువస్థావిశేషాచ్చాస్వసనిశ్వాసావకాశ ప్రదత్వాద్వాయోరనన్తరమాకాశకథనమితిభావః. ఇతువాయిల్ న్దవర్ కీర్తేభూతజ్ఞుక్కు కార్యముభుతస్సమ్బంధజ్ఞాన్దిక్కొణ్డుపొన్దతుక్కునిదానమ్. “నికల్ముమ్” ఎన్దుత్తుక్కు-ర్థాన్తరమ్ (నికల్ముకైయావతిత్యాది). ఆతావతు - భూతచతుష్టయము తన్బక్కలిలే వరుమళవుమ్ నిక్కుమెన్దుతల్, తన్నైయెట్టిన్దైయడైయత్తన్బక్కలిలే వర్తిక్కుమ్బడియాయిరుక్కిఱ వెన్దుతల్. చన్ద్రసూర్యసృష్టిక్కుప్రయోజనమ్ (ఇవన్ద్రోని త్యాది). నీళ్ శుడర్ - మిక్కువాళియైయుడైయ చన్ద్రసూర్యర్కల్. నీట్టి - పెరుమై. ఇవన్ద్రో - కీర్తించొన్న భూతపశ్చాత్తైయెన్దు. ౩ “సూర్యాంశుజనితంతాపం నిన్యేతారాపతిశ్శమమ్” ఎన్దుత్తైప్పల్దు (నీర్ క్కళివైయి త్యాది). “ఇకట్టిల్” ఎన్దుత్తు - కుత్తైయామలెన్దుతల్, త్యాజ్యమగ్నాతవెన్దుతల్. “ఎల్లామె

ఆ-ఆ-వి. — ౪ “స్వరూపరూపగుణవిభవ” ఎన్దునిర్దేశప్రత్యాసత్రియాతల్, యద్వా, శేర్ త్రియావతు- స్వాశ్రయవస్తునోఽతిశయకర త్వరూపంసాధర్మమ్. అథవా, శేర్ త్రి - జన్యజనకభావమ్. సామానాధికరణ్యమాకవుమామ్. అన్దియే, శేర్ త్రియావతు- విభూతితదీయత్వా కారత్తా లే యుద్దేశ్యమాకై యా లేయిరణ్డుమ్ భోగ్యమాకై యాల్ వన్దశేర్ త్రి, “స్వరూపరూపగుణవిభవ” ఎన్దు - గుణజ్ఞులైచ్చొన్న వనన్తరమ్ భోగ్యతైయా లే విభూతియైచ్చొన్నారితే ఎమ్మెరుమానార్. — (కార్యవర్గత్తుక్కి త్యాది) చన్ద్రసూర్యాభిధానమ్ - కార్యవర్గమాత్రోపలక్షణజ్ఞేత్, ప్రాధాన్యేన చన్ద్రసూర్యావభిధాయత్తన్ద్రుభేనాన్యానికమర్థంలక్షయతీతిచేత్; సృష్టిప్రకరణే ౫ “సూర్యాచన్ద్రమసాధాతాయథా

[30]

తిరువాయ్ మొట్టి—3-ప. ౪-తి. ౧-పా-పుకళుమ్ వ్యాఖ్యానం.

౧౨౧

ఈ.-ద స్తి” ఎన్టానితే. అన్తి క్కే, ఇవై తాన్ శిలపదార్థమూత్రమూయ్ తొన్టై యన్తి క్కే అవనుక్కు విభూతి యాయ్ తొన్ టై యూ లే, అనుపాదేయమొన్టుమన్తి క్కే ఉపాదేయతమమాన వెల్లామె స్సేనో? (కణ్ణనైక్కుపు మాతో.) అర్జునన్ ౧ “హేకృష్ణ” ఎన్టొన్డు, తామ్ “పారువిల్ శీర్ప్పామి” ఎన్టొన్డారు వాళియన్ ధీరుక్కి-ఆ తాయిన్ ధీవర్ కుక్కు. కణ్ణనైక్కుపుమాలు - పుకళునల్లారువని త్యాది. ౧.

జీ-అ.-స్సేనో” ఎన్ట తుక్కునియామకమ్ (మయావి నేత్యాది). అసాధారణనామ తైయిట్టుకణ్ణనైక్కువనాన్జాతో “పూమి” ఎన్టా నెన్నేన్ (అర్జుననిత్యాది). అసాధారణబ్బత్తోడు సాధారణబ్బత్తోడు వాళియై యెన్టపడి. అన్వయిక్కితార్ (కణ్ణనైయి త్యాది). “యచ్చాపిసర్వ భూతానాంబీజంతదహమర్జున | నతద స్తివి నాయత్స్యాన్త యాభూతంచరాచరమ్” ఇతిగీతాసుదశమే, “సఖేతిమత్వాప్రసభంయదు క్తం హేకృష్ణ హేయాదవ హేసఖేతి | అజానతామహిమానంత వేదంమయా ప్రమాదాత్ప్రియేనవాపి” ఇతిత త్రైవే కాదశే. ౧.

ఆ-అ-వి.-పూర్వమకల్పయత్” ఇతివిశిష్టాభిధానాత్ — విశేషనామాభిధాన వేళాయా మేవ “కథంవదాని” ఇతివిమర్శఫలితమాహ (అర్జుననితి). వాళియన్ ధీరుక్కి-ఆ తాయిన్ ధీవర్ తు - విశేష్యపర్యవ్తాభిధాయిత్వైప్పల్ల. ౧.

[ప.తి.—భాన్దోగ్యే, [౮-౧౨.] “ఏష సంప్రసాదోఽస్మాచ్ఛరీరాత్సముత్థాయ పరజ్ఞోతిరుపసంపద్య స్వేనరూపేణాభినిష్పద్య తేన ఉత్తమః పురుషః సతత్ర పర్యేతి జత్ తీక్రిడనమమాణ స్తీన్దిభిర్వాయా నైర్వాజ్ఞాతిభిర్వానోపజనం స్థరన్నిదంశరీరమ్.” — ఓబ్బుగ్వేదేమున్జికోప నిషది [3-౧] “ద్యాసుపర్ణాసయుజాసఖాయానమానంవృత్తంపరిషస్సజా తేతయోరన్యఃపిషపలంసాద్వత్త్వనశ్చన్మనోఽభిచాకశీతి॥”.*.

[ప.తి.—(ముతత్వాట్టు) (పుకళుమి త్యాది) (పూమియెన్దో) శ్రీపురుషసూక్తే, “శీర్ష్టోద్యాస్సమన ర్తత | పద్యాన్తంభూమిర్దిశశ్శోన్ది త్రాత్ | తథాలోకాంతకల్పయన్” — (ఇకట్టిలివ్వనైత్తుమెన్దో) శ్రీభగవద్గీతాయాందశమే, “యచ్చాపిసర్వభూతానాంబీజంతదహమర్జున | నతద స్తివి నాయత్స్యాన్త యాభూతంచరాచరమ్॥3౯॥” — (కణ్ణనైక్కుపుమాతో) తత్రై కాదశే, సఖేతిమత్వాప్రసభంయదు క్తం హేకృష్ణ హేయాదవ హేసఖేతి | అజానతామహిమానంత వేదం మయా ప్రమాదాత్ప్రియేనవాపి॥ ౪౧॥ యచ్చాపహసార్థమసత్క్రతోసివిహ రశయ్యాసనఖోజనేషు | ఏకోభవాప్యమృతతత్సమత్తంతత్త్వామయేత్వామహమప్రమేయమ్. ॥౪౨॥” ౧.

పెరియతిరు మొట్టి - నూన్ ధీరాన్దిరు మొట్టి - ఏక్కామ్బట్టు. మన్ణాడుమ్విణ్ణాడుమ్వానవరుమ్తానవరుమ్ టై మెల్లా | మున్జాత పెరు వెళ్ళమున్జామన్ ధీరా విక్కియైయైక్కిణ్ణ | కణ్ణాళక్ కణ్ణమన్జై నక రాళక్ కట్టల్ శూడియవ నైయుళ్ళ | తైన్జాతమానిడ తైయెన్జాతపో తెల్లా మినియవాతో.

పెరియతిరు మొట్టి - ఆటుపత్తు నాలాన్దిరు మొట్టి - నాలామ్బట్టు. — తేరాళుమ్వాళరక్క నైన్దిలజ్జైవెళ్ళమత్తుప్పొప్పి వీర్లు | పోరాళుమ్ శిలైయత నాత్పూరుక జైకళో పోక్కువిత్తాయెన్టునాళు | న్దారాళుమ్వరైమార్ పన్జణ్ శేత్తయైమ్పెరుమానుమ్పరాళుమ్ | వేరాళక్ వేరోతుమ్పెరి యోరైయెరుకాళుమ్పిరికిలేనే.

నాన్దుకక్ తిరువన్దాతి - విమ్బత్తుమాన్జామ్బట్టు. — కల్లాశవరిలజ్జైకట్టట్టి త్తకాళు త్త | నల్లాలారు తెయ్వమయనిరేక్ | పొల్లాత తేవరై తేవరల్లారై తిరువిల్లా | తేవరై తేవేర్ మిన్టేపు.

తాత్పర్యము.—సకలప్రమాణములచే మొరలిడబడిన వైలక్షణ్యముకల పురుషోత్తముడనియెదనా? లేక విలక్షణ విగ్రహవిభూతియుక్తుడైన యద్వితీయుడనియెదనా? లేక తనతో సాటిలేని ధారకత్వగుణపూర్తిగల భూమియనియెదనా? నిర్తలమై శీతశస్త్రభావముకల యుదకరాశియనియెదనా? దీర్ఘ తేజస్సుకల చంద్రసూర్యులనియెదనా? సర్వప్రాణిప్రాణన హేతుభూతవాయువనియెదనా? సర్వవ్యాపియైనయా కాశమనియెదనా? ఈసమస్తములనియెదనా? శ్రియఃపతిని నేనేమని పిలువగలనని వానిసకలవస్తుప్రకారకత్వమును సంగ్రహముగసాదించిరి. ౧.

* ఆధర్వణ్యముట్టకస్యబుగ్వేదఘటకత్వాయోగాత్ చశబ్దాధ్యాహారేణ యోజనీయమ్.

౧॥ భ-గీ-౧౧-౪౧.

¶ “ఓన్జాత” ఎన్టపాళమిరున్దాల్ వ్యాఖ్యానత్తుక్కిరాటి శ్చేర్దుక్కుమ్.

౧౨౨

తిరువాయ్ మొట్టి.—౩-ప. ౪-తి-పుక్కమ్. ౨-పా-కూవుమాలు వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

మూ.— కూవుమాటియమా ట్టేకునజ్జశ్చైత్తుమెన్తో. మేవుశీర్ మారియెన్తో విశ్చు తారకైకళెన్తో. నావియల్ కలై కళెన్తో ఖాననల్లావియెన్తో. పావుశీర్కణ్ణ నెమ్మా పజ్జయక్కణ్ణనైయే॥

౨॥

ఆ.— (కూవుమాలు) మహీధరవర్ష నక్షత్రశ్రుతిస్త్వ తీతిహసపురాణాదియాపశబ్దజన్యజ్ఞానాదికళుక్కాత్త భూత నెన్దిటతు.

౨.

అన్వ.—కునజ్జశ్చైత్తుమెన్తో మేవుశీర్ మారియెన్తో (౩) విశ్చు తారకైకళెన్తో నా (౬) ఇయల్ కలైకళెన్తో ఖానమ్ (౯) నల్లావియెన్తో పా శీర్ (౧౨) కణ్ణ పజ్జయమ్ కణ్ణనై (౧౫) ఎమ్మా కూవుమాలు అతీయమాట్టే. (౧౮)

౩.

పన్నీ.—ఆన న్తరమ్, ఉక్తమాన మహాభూతజ్ఞునియడైయ కార్యవిశేష తైయరులిచ్చెయ్కితార్.

† కాఠిన్యత్రా లేభూమికార్యమానవెల్లాపర్వతజ్ఞో, సకలజీవనత్వరూపగుణోన్మేష తైయడైయతాయ్ జలకార్యవిశేషమాన, వర్షమ్, (౩) ఔజ్జ్వల్యత్రా లేతేజఃకార్యమాన, నక్షత్రాదికళో, నాయుకార్యమాననావిల్, (౯) ఇయల్ శ్రీయైయడైతాన, విద్యాస్థానజ్ఞో, అర్థజ్ఞానత్తుక్కు, (౯) శరీరమాయ్ అకాశకార్యమాన శబ్దవిశేషజ్ఞైస్త్వశోల్వేనో, పరన్, గుణవిభూతికలైయడైయనాయ్, (౧౨) ఎనక్కు సులభనాయ్, పజ్జయమ్పెన్, కణ్ణకారే, (౧౫) ఎన్నైత్తోత్తిత్తుక్కుణ్ణస్సామియై, శొల్లుమ్ప్రకారమ్, అతీయమాట్టుకిటిలే. (౧౮) నల్లావియెన్తు - జ్ఞానత్తుక్కువ్యవధానేనోత్పాదకమాకై.

౨

అర్థము.—సకలపర్వతములనియెదనా? ఆ పేక్షింపదగినగుణములుకల మేఘమనియెదనా? (౩) ప్రకాశించునట్టి నక్షత్రములనియెదనా? నాలుకయందు (౬) ప్రకాశించుచున్న విద్యులనియెదనా? అర్థజ్ఞానమునకు (౯) విలక్షణశరీర మైన (శబ్దము) అనియెదనా? విస్తారములగు గుణములుకలవాడును (౧౨) సర్వసులభుడును కమలములవంటి సేత్రములుకలవాడును (౧౫) స్వామియైనవానిని నేననుసంధించుప్రకారమును నెఱుంగనివాడనైతిని. (౧౮).

౨.

ఈ.—ఇరణ్డామ్బట్టు. కీర్తీ చొన్న భూతపఞ్చకబృహదైయకారియజ్జలై క్రమత్తిలేవేళుకితార్.

(కూవుమాలు) పాశురమిట్టలై క్కుమ్బడియటికిటిలే. కూవుతల వతు-అట్టైక్కె. ౧ “కూవక్కువనీపోతియేల్” ఎన్నక్కడవతితే. భగవత్ప్రసాదత్తాల్ వన్దవెలిచ్చిటప్పా లే యర్థమడై యజ్ఞాతమాయిరానిన్తు, భక్తిపారవశ్యత్రా లే వేళమాట్టుకిటిలేనెన్నుతల్; ఇయత్తారాహిత్యత్రా లేవేళమాట్టే నెన్నుతల్. (కునజ్జో) “పారువిల్ శీర్పామి” ఎన్తుతినుడైయకార్యమ్. భూమియినుడైయకారిన్యమోరిడత్తిలే తిరణ్డామ్బోలేయాయ్, భూమికాధారమాయిరుక్కిటపర్వతజ్ఞళెన్బేనో? (మేవుశీర్) “తణ్ పరవై” ఎన్తుతినుడైయకార్యమ్. కణ్ణార్ మేవు

జీ-ఆ.—ఇరణ్డామ్బట్టు (కూవుమాటిత్యాది) “కునజ్జో” ఎన్తుతొడజ్జి, “ఖాననల్లావియెన్తో” ఎన్నుమళవుమకటాక్షి త్తవతారికై (కీర్తీ చొన్నవిత్యాది).

(కూవక్కువనితి) పెరియాళ్వార్ తిరుమొట్టి. పలకాలటైయానిట్ట, నీపోవుతియాకిలిత్యర్థః. కూవమాట్టా మైక్కడియేతెన్న (భగవత్ప్రసాదేత్యాది). వెలిచ్చిటప్ప-జ్ఞానవైశద్యమ్. భూమియినుడైయవెన్తు - పాధివత్వద్యోతనార్థమ్. భూమికాధారమాయిరుక్కిటవెన్తు- “మేవుశీర్, విశ్చు, నావియల్, ఖాననల్” ఎన్తు విశేషిక్కిటప్రకరణమాకైయారే, భూమికాధారత్వరూపవిశేషణమితుక్కుమ్ వివక్షితమెన్తుతిరువుళ్ళమ్బో. “కునజ్జశ్చైత్తుమ్” ఎన్తు-కులపర్వతజ్ఞో వివక్షితజ్ఞో. “శీర్” ఎన్తు-గుణమాయ్, వడివ్వుకైయమ్ కుళిర్ త్రియైయా

† ప్రథమగాథాయామ్ “ఎన్తో” ఇతిపదానాంసర్వేషామ్, అవశిష్టాస్త్వనిమస్త్వనియ మేనచ వివరణబలాన్త ధ్యేసిసర్వత్ర “ఎన్తో” ఇత్యే తద్వివరణమ్ “ఎన్బేనో” ఇత్యాదిపదమవశ్యమధ్యాహర్తవ్యమితి, తేనతత్రతత్ర “ఎన్తో” ఇతిపదవివరణసిద్ధిః. ౧॥ పెరి-తి-మొ-౫-౫.

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౪-తి-పుకట్టుమ్. ౨-పా-కూపుమాలు వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

౧౨౩

ఈ.-మృడియానపడివచ్చుకై యుమ్కులిర్ త్తియైయుముడై యమేఘమెన్నేనో? ఇవర్ తమక్కిరణ్డొరుకార్యమితేయితు; తిరుమేనియిల్లుకుక్కుప్పోలియాయరుక్కెయాలేయుమ్విడమాట్టార్. (విశక్కు) “తీయెన్దో,” ఎన్ఱ తేజఃకార్యమాన విశక్కుతైయుడై యనక్షత్రాదికళెన్నేనో? ఇన్ఱె-ఎల్లాతేజఃకార్యజ్ఞుకుముపలక్షణమ్. (నావియల్) “వాయువెన్దో” ఎన్ఱ వాయుకార్యమ్. నావాలేయియన్దొప్పట్టచతుష్ఠికలైకళో. శబ్దజ్ఞునినుడై యభివ్యక్తివాయుకార్యమితే, ప్రయత్నాభివ్యక్త్యమాయరుక్కెయాలే. ప్రయత్నన్దొ వాయువైత్తోన్దొయితేయిరుప్పతు.

(ఘాననల్లావియెన్దో) “ఆకాశమెన్దో” ఎన్ఱ, ఆకాశగుణమితేశబ్దమ్. ద్రవ్యత్తినుడై యకారణగుణమేయితే తగ్గతగుణత్తుక్కుమ్కారణమ్, తన్దుగతమానశౌక్ల్యమేయితే పటగతమానశౌక్ల్యత్తుక్కుమ్కారణమ్. పారిశేష్యాత్ ప్రయత్నత్తాలే ఆకాశగుణతైయేళొల్లిన్దొమత్తనైయితేయితిల్. ఆవియెన్ఱుకొణ్ణు-లక్షణైయాలేశరీరత్తై

జీ-అ.-జ్ఞొల్లుకిటతు. మేవుకై-విరుమ్పుకై. మారి-మేఘమ్. ఇత్తై “మేవుశిర్” ఎన్ఱువిశేషిప్పానెన్ఱెన్ఱు (ఇవర్ తమక్కిరణ్యాది). ఇరణ్డొరుకార్యమెన్ఱుతు-తదీయత్వాకారేణువుముద్దేశ్యమాయ్, సాదృశ్యత్వముద్దేశ్యమాయరుక్కుమెన్ఱుపడి. ఇరణ్డొరుకార్యమితే-ప్రయోజనద్వయాయాత మిత్యర్థః. తదీయత్వాకారేణుద్దేశ్యత్వమెరునిమిత్తమ్, నిమిత్తాన్తరమేతెన్ఱు (తిరుమేనియిల్లుకుక్కిరణ్యాది). (ఇరుక్కెయాలేయుమ్) ఎన్ఱ చ శబ్దత్తాలే-తదీయత్వాకారేణువువిడమాట్టార్తపడి. ఆకాశగుణమానశబ్దమ్ వాయుకార్యమానపడియెన్ఱెన్ఱు (శబ్దజ్ఞునినుడైయవిత్త్యాది). అతుక్కుడియేతెన్ఱు (ప్రయత్నేత్త్యాది). ప్రయత్నాభివ్యక్త్యమానాల్ వాయుకార్యత్వమెప్పడియెన్ఱు (ప్రయత్నన్దొనిత్త్యాది). వాయువైత్తోన్దొయితేయిరుప్పతు-వాయువైక్కారణమాకవుడైత్తాయి-తేయిరుప్పతు. ఆక, తాలొప్పపుటాదివ్యాపారరూపప్రయత్నత్తుక్కునాభివాయు, కారణమాకై యాలేపరమృరయాశబ్దమ్ వాయుకార్యమెన్ఱుపడి. నావాలేఇత్త్యాదివాక్యమ్-శబ్దార్థమ్. ఇయన్దొప్పట్ట-శొల్లప్పట్ట. అభివ్యక్తి-ప్రకాశః.

“ఘాననల్లావియెన్దో” ఎన్ఱ - “నికట్టుమాకాశమెన్దో” ఎన్ఱ వాకాశకార్యత్వెన్ఱొల్లుకిటతు. “నల్లావి” ఎన్ఱ-అర్థబోధకమాన ఘాలాకాశగుణభూతశబ్దత్వెన్ఱొల్లుమతోటియ, కారణాకాశకార్యమాన ఘాలాకాశత్వెన్ఱొల్లుతేయెన్ఱు (ఆకాశమెన్దోవెన్ఱువిత్త్యాది). (ఆకాశగుణమితేశబ్దమెన్ఱుతు) ఇన్ఱున్ఱొల్లుకిటశబ్దమ్ కారణాకాశగుణకార్యమాన శబ్దమితేయిత్యర్థః. అకైయాలేకారణాకాశగుణకార్యత్తై గుణగుణి నోరైక్య వివక్షయాఆకాశకార్యమెన్ఱుటతెన్ఱుపడి. కారణగుణమ్కార్యగుణత్తుక్కుక్కారణమావెన్ఱు (ద్రవ్యత్తినుడైయవిత్త్యాది). (ద్రవ్యత్తినుడైయ) కార్యత్తినుడైయ, కారణమ్యాలొన్ఱున్ఱు, అతినుడైయగుణమ్కార్యగుణత్తుక్కుక్కారణమెన్ఱుపడి. అతెన్ఱేకణ్డోమెన్ఱు (తన్దుగతేత్త్యాది). అప్పొతుమాకాశగుణకార్యమాకై యాలే గుణగుణికళుక్కైక్యత్తైవివక్షిన్ఱు, కారణాకాశకార్యమెన్ఱులామెన్ఱు శబ్దత్వెన్ఱొల్లుమతోటియ, కార్యాకాశత్వెన్ఱొల్లుతేయెన్ఱు (పారిశేష్యాదిత్త్యాది). పారిశేష్యాత్ ఎన్ఱుతు-క్షిణ్డోకారణమాన భూతజ్ఞునినుడైయకార్యజ్ఞుత్వెన్ఱొల్లుకిట ప్రకరణమాకై యాలేయిత్యర్థః. ప్రయత్నత్తాలే-కృచాత్. ఆకాశగుణతైయేళొల్లిన్దొమత్తనైయెన్ఱు-గుణమనిరాధారమాయరామెయాలే గుణిపర్యవ్తాభిధానమ్మన్ఱి, కార్యాకాశత్వెయేళొల్లుకిటతెన్ఱుపడి. (ఆవియెన్ఱుతి) “ఆవి” ఎన్ఱ - ప్రాణనాయ్, ప్రాణాశ్రయమానశరీరత్తై లక్షి

అ-అ-వి.—విశక్కుతై - ప్రకాశత్తై. (ఇన్ఱె ఎల్లా తేజఃకార్యజ్ఞుకుముపలక్షణమ్) ఇత్యభిధానాత్, భూతాన్తరైకైకకార్యాభిధానచ్చ - తత్తత్కార్యమాతోపలక్షణమిత్తుక్కుంభవతి. శబ్దార్థమ్ (నావాలేయిత్త్యాది).— చతుష్ఠికలాశ్చనాయుకాత్యాణికథంభవన్త్యత్రాహ(శబ్దజ్ఞునినుడైయవిత్త్యాది). శబ్దాభివ్యక్త్యాయుకార్యత్వంకథమిత్యత్రాహ(ప్రయత్నాభివ్యక్త్యైతి).—అయమర్థః, “కలైకళో” ఇత్యనేన-శబ్దాభివ్యక్తిర్లక్ష్యతే; లక్షితయాశబ్దాభివ్యక్త్యా-తత్కారణభూతః ప్రయత్నో లక్ష్యతే; ఏవం లక్షితలక్షితేన ప్రయత్నేన-తత్కారణభూతాదానవాయుర్లక్షితఇతి. తదుక్తంద్రవిడైః. ౧. “శుద్ధియనిన్ఱుముతానపడిపిటన్ఱు కన్దమలిన్ఱెన్ఱుతలైకణ్డొత్తువన్దపి । నాశినాన్ఱుమితేయిరుమ్మాక్కానాప్పేగు మెన్ఱుత్తిన్ఱొపిటన్ఱు” ఇతి. పిక్, ఆశిల్, నాఇతిపదభేదః.— “ఇన్దొయినామసిభావ్యేస్వతోనిగ్దోపత్వప్రతిపాదనాత్తదానుగుణ్యేన, (స్వతోదోషమ్-అన్విక్కే) ఇరుక్కిట (ఇన్దొయిదికళెప్పోల్-శబ్దత్తుక్కు) దోషమ్ (ఇన్దొమైయాలేనల్లావియెన్దొతార్)” ఇతిశేచిద్యోజయన్ఱి;

౧౨౪

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౪-తి-పుట్టుకమ్. ౨-పా-కూపుమాలు వ్యాఖ్యానజల్.

ఈ. — చొచ్చులుకిటతు. జ్ఞానజైప్పోతిన్దొణ్ణితేశబ్దమిరుప్పతు. ఇన్దియాదికతైప్పొల్లక్కే శబ్దతుక్కున్వతోదోష
మిల్లామైయాలే-నల్లావియెన్దితార్. (పాపుశీర్క్కణ్ణ) ౧, “విదితః” ఎన్దిపడియే ఎన్దు మొక్కప్పరమ్మినకల్యాణగుణ
జ్గలై యుడై యక్కణ్ణ. (ఎమ్మానిత్యాది) కణ్ణకాలేయాయ్ శ్రీవరై యొడియెటిన్దతు. “పజ్గయక్కణ్ణ” ఎన్దు
త్తోడు, “కున్దజ్గళనైత్తుమ్ .. ఎన్దుత్తోడు వాళియ్ శ్రీరుక్మిణతాయ్ శ్రీవర్ కుక్కు, ౨, “పెరుమ్ముఱక్కడల్” ఎన్ది
తిరు మొట్టి నిర్వహిక్కిఱక్రమత్తిలే, కున్దజ్గళనైత్తుమెన్దుతు - 3, “నిన్దుకున్దుత్తిన్దె నోక్కి” ఎన్దు మాప్పోలే వడి
పుక్కుప్పోలియాయ్, మేపుశీర్ మారియెన్దు-మేఘు తైచ్చొన్న విడమ్, తిరునిటత్తుక్కుప్పోలియాయరుక్కిఱతు”
ఎన్దు నిర్వహిప్పారుముణ్డు.

౨.

జీ-ఆ. — క్కిఱతెన్దు పడి. ఆనాలుమ్ “ఆవి” ఎన్దు శబ్దతైచ్చొల్లుమ్మడియెప్పడియెన్దు (జ్ఞానతైయిత్త్యాది). పాతిన్దుకొణ్ణిరుక్కు-నిటతుకొణ్ణిరుక్కు.
సాధనతేనవర్తనమిత్తర్థః. ఆక, అర్థజ్ఞానత్తుక్కు శరీరమామ్మెతు శబ్దమాక వేణుమి తేయెన్ది వ్వుడియాలే “ఆవి” ఎన్దు-శబ్దతైచ్చొల్లుకిటతెన్దు
పడి. జ్ఞానసాధనశబ్దతుక్కునన్దయే తెన్దు (ఇన్దియేత్త్యాది). ఆదిశబ్దేన-అనుమానముచ్యతే. ఇత్తల్ - *ఆవిశబ్దమ్-శబ్దగుణకార్యాకాశపరమ్.
“కలైకలైన్దు” ఎన్ది ఐవత్తిల్ కలాశబ్దమ్-శబ్దాభివ్యక్తప్రయత్నజనకవాయుపరమ్. ఇప్పడిశొల్లుకిటతుక్కుడి-భూతజ్గళిన్దుడైయ వనస్థావిశే
వద్దజ్ఞానకార్యజ్గళైచ్చొల్లుకిటప్రకరణమాకైయాలే. పాపుకై-పరపుకై, ఒడియెటిన్దు - కాఱ్కుట్టిల్. అప్పొట్టోకవొట్టాతేపణ్ణిల్ శ్రేన్దు
పడి. “పజ్గయక్కణ్ణ” ఎన్దుత్తోడే “కున్దజ్గళనైత్తుమెన్దు” ఎన్దు తైచ్చోర్ తుచ్చొల్లువానెన్దెన్దు (పజ్గయక్కణ్ణనైత్తోడిత్త్యాది). (పెరుమ్ముఱ
క్కడలిత్త్యాది). “పెరుమ్ముఱక్కడల్” ఎన్ది ఐతిరు మొట్టియిలే-సామానాధికరణ్యమాక వన్దిక్కే, పెరుమ్ముఱక్కడల్ పోలే యిరుక్కిఱవనెన్దు పోలి
యాక నిర్వహిక్కిఱక్రమత్తిలేయెన్దు పడి. పాపుశీర్క్కణ్ణనెమ్మా పజ్గయక్కణ్ణనై - కున్దజ్గళనైత్తుమెన్దు విత్తారభ్య, నల్లావియెన్దు - కూపు
మాఱియమాట్టెనిత్తవ్యయః, “విదితస్సహిగర్తజ్గళరజాగతవత్సలః । తేనమైత్తిభవతుతేయదిజీవతుమిచ్చుసి” ఇతి సున్దరకాండే రావ
ణం ప్రతిసీతా.

౩.

ఆ-ఆ-వి. — తన్న, వ్యావర్త్యాసిద్ధేః; అధ్యాహారాత్ యోజనావ్యత్యయాచ్చ. — (ప్రయత్నవ్దాక్ వాయువైయెన్దు) అతిక్ కర్త మ్మొల్లుకైయా
లేతోల్ దువిత్తెన్దు పడి. అథవా, (వాయువైన్దోల్ దు) వాయుక్కుముతలాయెన్దు, ప్రయత్న మెన్దు - స్పృష్టతాదిప్రయత్నజ్గళైచ్చొల్లుకిటతు,
అతువాయువైన్దోల్ దునరుమిటే. తత్ర “నాభిప్రదేశాత్ప్రయత్నప్రేతో వాయుః ప్రాణోనామ ఊర్ధ్వముక్రమన్దురఃప్రభృతీనాంస్థానా
నామన్యతరస్త్రిక్ ఘానేప్రయత్నేనవిధార్యతే; సవిధార్యమాణః స్థానమభిహన్తి; తస్మాత్ స్థానాభిసూతాద్ధ్వనిరుత్పద్యతే ఆకాశే; సా - నర్త
శ్రుతిః. సః - వర్ణస్యాత్తలాభః, తత్రధ్వనాపుత్పద్యమానేయదాస్థానకరణపర్యవ్తాః పరస్పరంస్పృశన్తి, సా - స్పృష్టతా; ఈషద్యదాస్పృ
శన్తి, సా - ఈషత్స్పృష్టతా; సామిష్యేనయదాస్పృశన్తి, సా - సంస్పృతతా; దూరేణయదాస్పృశన్తి, సా - విపృతతా. ఏతేచత్వారః-
ఆభ్యస్తరప్రయత్నాః. ఆభ్యస్తరత్వం పునరేహంస్థానకరణవ్యాపారేణోత్పత్తికాల ఏవభావాత్” ఇతిశాబ్దికాః. — (గుణమితేశబ్దమ్) సూ
త్తశబ్దమెన్దు పడి. (చతుష్పత్తి కలైకల్) ఎన్దుమ్, (గుణమ్) ఎన్దుమ్ - ఘోలసూత్తరూపవిభాగమ్ వివక్షితమ్; గుణమెన్దైయాలే - అవస్థాస్తరవ్య
వచ్ఛేదస్థోష్టుకిటతు. ఆకిల్, “జ్ఞాననల్లావి” ఎన్దుమ్మడియెన్దు, ఘోలశబ్దమితేజ్ఞానజనక మెన్దు (ద్రవ్యత్రిన్దుడైయవిత్త్యాది). “నావియల్
కలైకల్” ఎన్దు మున్నే శొల్లుకైయాలమ్; జ్ఞానసమ్మనభొల్లుకిటవితువుమ్ ఆకాశసమ్మనభొల్లుకిటవితువుమ్ శబ్దతుక్కుయవితమాకైయాలమ్
సూత్తశబ్దతైయే శొల్లుకిటతు. ప్రయత్నతైవివర్కితార్ (లక్షణైయాలేయెన్దు). (పాతిన్దుకొణ్ణ) ఎన్దైయాలే, జ్ఞానశబ్దమ్ - అర్థపరమెన్దుమ్
తోష్టుకిటతు; అప్పడినిర్వహిత్తాలమ్మకైయెన్దు.

[3-9]

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౪-తి-పుకక్కుమ్. 3-పా-పజ్జయక్కుణ్ణ వ్యాఖ్యానజ్జల్. ౧౨౫

ప్ర-తి. — (ఇరణ్డామ్బట్టు) (కూవుమాటిత్యాది) (పావుశీర్) సున్దరకాండే [౨౧] రావణంప్రతిసీతాయాపితోపదేశః, “విదితస్సహిధర్మజ్ఞశ్చరణాగతవత్సలః। తేన మైత్రీభవతు తేయదిశీవితుమిచ్ఛసి॥౨౦౪॥”.

పెరియాళ్వార్ తిరుమొట్టి - ఆళ్వార్ తిరుమొట్టి - ఆళ్వార్ మాట్టు. — అర్చయివాంతులముతపూజితౌతెవుతా। మర్దులైమున్ దొతవిళ్ళాల్లాలైన్దుక్కావుక్కిన్దా. కుర్కుకై శిరీతరక కూవక్కువనీపాతియేర్। పుత్తైయిలవాకా తేనికై శివిపుకర్ మామతి.

తాత్పర్యము. — తామరపువ్వుములవంటి తననేత్రములయొక్క సౌందర్యాతిశయముచే నన్ను వశపఱచుకొనిననాస్వామియు సర్వసులభుఁడును నైన కృష్ణుని, గాఢియనునకుఁ గారణమైనపరవ్రతసమాహమని యనుసంధింతునా? చూచినవారపేక్షింపఁదగిన శైత్యాదిగుణములుకల కాలమేఘుమని యనుసంధింతునా? చతుర్దశవిద్యలనియనుసంధింతునా? అర్థజ్ఞానమునకుఁ గారణమైనశబ్దమని యనుసంధింతునా? నేనేమనియనుసంధింతును అనుసంధించుప్రకారమును నేనెఱుంగనివాఁడనైతినియని భూతకార్యములను క్రమముగననుసంధించిరి.

మూ. — పజ్జయక్కుణ్ణ నెన్దో పవళచ్చెవ్వావయ నెన్దో। వజ్జతిరడియ నెన్దో వజ్జనవణ్ణ నెన్దో।

శెజ్జతిర్దుడియ నెన్దో తిరుమటుమార్వ నెన్దో। శజ్జశక్కుర త్తనెన్దో శాతిమాణిక్కు తైయే॥ 3।

అ. — (పజ్జయక్కుణ్ణ) ఆశేషదోషప్రత్యసీకమాయకల్యాణైకతానమాయ నిరతిశయతేజోమయమాయ నిరతిశయదీప్తియుక్త దివ్య భూషణాయుధవిశిష్టమన దివ్యరూప తైయుడైయవ నెన్దుళ్ళొల్లకిఱుతు.

అన్వ. — శాతి మాణిక్కుతై పజ్జయమ్ (౩) కణ్ణనెన్దో పవళమ్ శేమ్ (౬) వాయనెన్దో ఆమ్ కతిర్ (౯) ఆడియనెన్దో అజ్జనమ్ వణ్ణ నెన్దో (౧౨) శేమ్ కతిర్ ముడియ నెన్దో (౧౫) తిరు మటు మార్వ నెన్దో (౧౮) శజ్జశక్కుర త్తనెన్దో. (౧౯).

పన్నీ. — ఆనందము, ఇంద్రప్రకారజ్ఞానియడైయ అనురూప్యసూచనార్థమాకమధ్యే అసాధారణవిగ్రహతై యనుసన్నిహితార్.

ఆకరజమాన, మాణిక్కుమ్మోలే యత్యుజ్జ్వలమాన విగ్రహతైయుడైయవనై, పజ్జయమ్మోలుమ్, (౩) కణ్ణయ్యుడైయవన్, పవళమ్మోలుమ్, శివన్ద, (౬), వాయన్, దర్శనీయమాయ్, ఒలివిడుకిఱ, (౯), తిరువడికలైయుడైయవన్, అజ్జనమ్మోలుమ్, నిఱతైయుడైయవన్, (౧౨), శివన్ద, ప్రభైమ్మైయుడైతాన, తిరువళిపేకతైయుడైయవన్, (౧౫) లక్ష్మీస్థానమాన, శ్రీవత్సత్తాలేచిహ్నితమాన, తిరుమార్ ప్పెళ్ళియుడైయవన్, (౧౮) అన్తపురత్తుక్కుక్కావలెన్నలామ్బడియాన ఆయుధపూర్తియైయుడైయవనెన్దుళ్ళొల్లవేనో? (౧౯).

అర్థము. — శ్రేష్ఠమైన మాణిక్యమువంటి (యుజ్జ్వలవిగ్రహముకలవానిని) కమలములవంటి (౩) నేత్రములుకలవాఁడనియెదనా? ప్రవాళమువలె ఎఱ్ఱని (౬) యధరములుకలవాఁడనియెదనా? సుందరమై ప్రకాశించుచున్న (౯) పాదములుకలవాఁడనియెదనా? కాటుకవంటి కాన్తి కలవాఁడనియెదనా? (౧౨) ఎఱ్ఱని కాన్తికల కిరీటముకలవాఁడనియెదనా? (౧౫) శ్రీహరిలక్ష్మీకి (వాసస్థానమును) (శ్రీవత్సమనియెడి) మచ్చ కల వత్సస్థలముకలవాఁడనియెదనా? (౧౮) శంఖచక్రధరుఁడనియెదనా? (౧౯).

ఈ. — మూన్డామ్బట్టు. జగచ్చరీరనాయ్ నిన్దత్తోడు అసాధారణవిగ్రహాయుక్తనాయ్ నిన్దత్తోడువాశి యన్దో శ్రీరుక్మయాలే. జగదాకారనాయ్ నిన్దనిలై యోడే అసాధారణవిగ్రహతైయుమ్ శేర్ త్తనుభవిక్కితార్.

(పజ్జయక్కుణ్ణ నెన్దో) చేతనరోడుకలప్పతుకణ్ణయ్యేయితే. తమ్మాడుముతలుఱువుపణ్ణిన కణ్ణయ్యైచ్చొల్లు కిత్తార్. (పవళచ్చెవ్వావయ నెన్దో) అన్నోక్కుక్కుత్తప్పినాలుమ్ తప్పవొణ్ణాతముఱువలైచ్చొల్లుకిఱుతు. (అజ్జతి కిత్తార్).

శీ అ. — మూన్డామ్బట్టు (పజ్జయక్కుణ్ణనిత్యాది) విభూతియోగమ్మోల్లకిఱ ప్రకరణమాన విత్తిరువాయ్ మొట్టియి అసాధారణవిగ్రహ యోగజ్ఞాల్లకిఱతెన్నెన్న (జగచ్చరీరనాయ్ త్యాది). వాశియన్దో శ్రీరుక్మయాలే-తనీయ త్వేనోద్దేశ్యతాయాంవి శేషమిల్లామైయాలే.

మన్దుఱుక్కుణ్ణయ్యైచ్చొల్లువా నెన్నెన్న (చేతనరోడిత్యాది). కణ్ణయ్యే-దృష్టిబద్ధపూర్వకమిత్యర్థః. అత్తయాలే (తమ్మాడుముతలుఱువు

౧౨౬ తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—౩-ప. ౪-తి-పుకముమ్. ౪-పా-శాతిమాణిక్కమ్ వ్యాఖ్యానజల్.

ఈ.-రడియ నెన్రో) నోక్కుక్కుమ్ సి తత్తుక్కుమ్ తోన్ గ్రాన్ వియ్యుమ్ నిల తైచ్చొల్లుకిఱతు. అఱ్ఱకియ పుకరై యుడై య తిరువడికలై యుడై య వచ్చె నేనో? (అజ్జనమ్) అ తిరువడికలిలేవియ్యున్దార్ క్కునుభావ్యమాన వడిచైచ్చొల్లుకిఱతు. (శెజ్జతిర్ ముడియ నెన్రో) ఇతుప్రాప్తవిషయ త్తి లనుభవమెన్ను మిడ తైక్కాట్టి తరువతు శేషిత్వప్రకాశకమానతిరు వభిషేకమితే. (తిరుమలుమాన్వనెన్రో) తిరువభిషేక తైక్కణ్డల్ స్యాత న్న్యైతైయనుసన్నితితాయ్ క్కుమ్ తైత్త విర్ తుత్తు తరువతులక్కి సమ్మన్ది మితే. తిరువై యున్మలువై యుమ్ మార్విలేయుడై యవ నెచ్చేనో? (శజ్జిత్యాది) “ఇచ్చేర్ త్తిక్కై వరుకిఱతో?” ఎన్ఱు అస్థా నేభయశజ్జై పణ్ణుమ్ ప్రేమాన్దరుడై యనయి తరి త్తలై త్తవిర్ ప్పతు దివ్యాయుధజ్జలితే: ౧ “వడివాయ్ నిన్ వలమూర్ పినిల్ వాఱ్ కిన్ఱ ముజ్జెయుమ్బుల్లాణ్డ” ఎన్నా, “శుడ రాఱ్ఱి యుమ్బుల్లాణ్డ” ఎన్నా నిన్ఱార్ కలితే. (శాతియి త్యాది) పోలియన్ఱి క్కే-ఆకర త్తి లేపిఱన్ఱు నన్ఱానమాణిక్కమ్ బాలే నిర్దో షమా య్ స్వతస్సిద్ధమానవడివళై యుడై య వడై.

3.

జీ-ఆ.-పణ్ణున ఎన్ఱుకాట్టువతు. సమభివ్యాహరతాత్పర్యమ్ (అనోక్కుక్కి త్యాది). తాత్పర్యమ్ (నోక్కుక్కు-మిత్యాది). శబ్దార్థమ్ (అఱ్ఱకియ విత్యాది). తాత్పర్యమ్ (ఇతుప్రాప్తే త్యాది). శెజ్జతిర్ ముడియన్-శివన్దప్రభైయై యుడై య తిరువభిషేక తైయై యవనిత్పర్య. తిరువభిషే కాన్దరమ్ పిరాట్టియైచ్చొల్లుకిఱతుక్కుభావమ్ (తిరువభిషేక తైయి త్యాది). శబ్దార్థమ్ (తిరువై యుమిత్యాది). పిరాట్టిక్కన్దరమ్ అఱ్ఱార్ కలైచ్చొల్లుకిఱతెన్నెన్ఱు (ఇచ్చేర్ త్తిక్కై త్యాది). నయి తరి త్తలై త్తవిర్ క్కైక్కుడలాయరుక్కుమోవెన్ఱు (వడివాయి త్యాది). “శాతి” ఎన్ఱు తిరే నోక్కాక (పోలియన్ఱి క్కేయి త్యాది). రత్న సదృశమిత్యేతావన్తాత్ర మన్ఱి క్కేయి త్యర్థ. శాతిమాణిక్కమ్ తై - పణ్ణయక్కుణ్ణనెన్రో విత్యారభ్యావయ.

3.

తాత్పర్యము.—శ్రేష్ఠ మైనమాణిక్యమువలె యుజ్జ్వల మైనదివ్యవిగ్రహుండును సరసిజములవలె సుందరములైన నేత్రములుకలవాండును పరివాళమువలె ఎఱ్ఱనియధరోష్ఠములుకలవాండును దివ్యసుందరపాదములుకలవాండును నీలమేఘశ్యామశుండును దివ్యకిరీటాలంకృతుండును దివ్యాయుధుండును శ్రియఃపతియు శ్రివత్సాంకితపక్షియుండునునైన భగవంతుని నేనేతిరునామముచే ననుసంధింతునని వానియసాధారణ విగ్రహమును ననుసంధించిరి.

3.

మూ.—శాతిమాణిక్కమ్ మెన్రో శవికొళ్ పొన్ఱు త్తమెన్రో । శాతినల్వయిర మెన్రో తవివిల్ శీర్ విళక్కమ్ మెన్రో । ఆతియణ్ణోతియెన్రో వాతియమ్ పురుడ నెన్రో । వాతుమిల్ కాలత్తెన్దైయ చ్చుతననులన్దైయే ॥

౪॥

ఆ.—(శాతిమాణిక్కమ్) ఏవంవిధదివ్యరూప తైయై యనాయ్ క్కొణ్డతిరునాట్టిలేయ్ క్కొణ్డరుళియిరుక్కుమ్ మెన్ఱిఱతు.

౪.

అన్య.—ఆతుమ్ ఇల్ కాలత్తు (౩) ఎన్దై అచ్చుతన్ ఆమలనై (౬) శాతి మాణిక్కమ్ మెన్రో శవి (౯) కొళ్ పొన్ మత్తమెన్రో (౧౨) శాతి నల్ వయిర మెన్రో (౧౪) శతవివిల్ శీర్ విళక్కమ్ మెన్రో (౧౮) ఆతి అమ్ శోతియెన్రో (౨౦) ఆతి అమ్ పురుడ నెన్రో. (౨౪)

పన్నె.— అనన్దరమ్, ఉజ్జ్వలమానరత్నాదిప్రకారత్వతైయరుళిచ్చెయ్ కిఱార్.

ఒన్ఱుమ్, ఇల్లాత, సంహృతికాలత్తిర్, (౩) నిరుపాధికసమ్మన్దమడియాక ఆవిభక్తనామరూపచిదచిచ్ఛరీరియాయ్, స్వస్వరూపాదిక శుక్కుప్రచ్యుతియిన్దై, శరీరభూతచిదచిద్దోషన్దబ్బాత హేయప్రత్యసీకనై, (౬) ఆకకోళ్ త్తివైలక్షణ్యతైయై యుడై య, మాణిక్కమ్, ఒళియై, (౯) ఉడైయ, పొన్, మత్తుక్కో, (౧౨) ఆకరజమాయ్, రత్నాన్దరవిలక్షణమాన, వయిరమ్, (౧౪) వినాశరహితమాయ్, ప్రకాశగు

౧॥ తి-ప-౨.

* ఉరైకోశజ్జలిరే “శవిపు” ఎన్ఱుమ్, “శవిర్వు” ఎన్ఱుమ్ కాన్ఱిఱతు.

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౩-ప. ౪-తి-పుకమ్మమ్, ౪-పా-శాతిమాణిక్యమ్ వ్యాఖ్యానార్థం.

౧౦౭

జవిశిష్టమాన, దీపమ్, (౧౫) ప్రథమభావియాయ్, సాన్దర్యగుణయుక్తమాన, తేజోమయదివ్యవిగ్రహవిశిష్టమ్, (౨౧) ప్రధానభూత నాయ్, ఆనందాదిగుణవిశిష్ట నాన, పరమపురుష సెన్త్యుశోల్లేనో? (౨౪) అదివిగ్రహమెన్త్యుతు. పరమపదనిలయవిగ్రహం తై. అదిపురుష సెన్త్యుతు. దివ్యాత్మ స్వరూపతై. ఇవన్ దీనుడైయ వాఙ్మయ్యోపాతి ఉజ్జ్వలరత్నాదికళుమ్ అసాధారణప్రకారమెన్త్యుకరుత్తు. శవి- ఒ.టి. తవిపు-వినా శమ్. విశేకమ్ - ప్రకాశకత్వమాకవుమామ్.

౪.

అర్థము. — ఒకటియు లేని ప్రళయ కాలమునందు (౩) స్వామియు స్వస్వరూపాదులకునాశము లేకయు నిర్దోషుడైవిలసిల్లుచున్న వాఁడును నైనభగవంతుని (౬) శ్రేష్ఠమైన మాణిక్యమనియెదనా? కాన్తి (౯) కల స్వర్ణమయమైన ముత్యమనియెదనా? (౧౨). శ్రేష్ఠమై విలక్షణమైన వజ్రమణియనియెదనా? (౧౫) వినాశములేని గుణములుకల దీపమనియెదనా? (౧౮) మొదటిదియు సుందరమును నైన దివ్యశరీరము కలవాఁడనియెదనా? (౨౧) ప్రధానుఁడును సుందరుఁడును నైన పురుషుఁడనియెదనా? (౨౪).

౪.

ఈ. — నాలామ్బట్టు, నమ్ముతలికలిలే యొరువరై ఒరువక్ “ఎనక్కెమ్మెరుమానైనినైక్క విరకుశొల్ల వేణుమ్” ఎన్న, “నానునక్కతుశొల్లకేతే, నీయెనక్కవనై మజక్కహగువిరకుశొల్ల వలైయే” ఎన్టారామ్. అతుక్కుక్కురుత్తు - భగవద్వ్యతిరిక్తసమస్తపదార్థజుక్కు మవనైయొట్టియ నస్తుత్వనామభాక్త్యజుల్లమైయాలే, ఏతేనుమొరుపదార్థన్దోన్దుమొబ్బతు మవనైమున్నిట్టుక్కొణ్డాయ్ న్దుతోన్దువతు. జాతిగుణజుక్కుస్పిటిత్తు స్థితియాతలుపలమ్మమాతలిల్లా తాప్పోలే, ద్రవ్యసూయిరుక్కచ్చెయ్ తేయు మవనైయొట్టియస్పిటిత్తు స్థితియాతలుపలమ్మమాతలిల్లై యామ్బడియిరుక్కిఱతితే ప్రమాణబలత్తాలే. అల్లాతార్ కు విశేణాంశన్దోన్దుకిఱవోపాతి విశేష్యమోన్దున్దుమ్బడియాయిరుక్కిఱతితే యివర్కళుక్కు.

విశేషణాంశ త్తిలే తాత్పర్యమిన్ది క్కేయిరుక్కుమతువుమన్ది క్కే, విశిష్ట త్తిలుమ్ విశేష్యమోన్దున్దుకిఱతా యిన్దు విశేష్యప్రధాన్యత్తాలే. * (విశేష్యమే అతిస్ఫుటమాయిరుక్కుమెన్త్యుపడి.) ఇతితే వేదాన్తశ్రవణముడై యారుక్కిరుక్కుమ్బడి, ౧ “వేదాన్తశ్రవణేసహివ్యుత్పత్తిః పూర్వతే” ఎన్నానిన్దతితే. ఇత్తాల్ - సమస్తవస్తుక్కుళుమ్ ప్రకారమాకత్తా ప్రకారియాయిరుక్కుమ్బడియొచ్చిల్లకీఱతు. ఇతుతన్నిలుమ్-౨ “యద్యద్విభూతిమత్స

జి-అ. — నాలామ్బట్టు (శాతిమాణిక్యమిత్యాది). సమస్తవస్తుక్కుళుమవనుక్కు ప్రకారమాయిరుక్కుమెన్దు మతుక్కైతిహ్యమ్ (నమ్ముతలికలిలేయిత్యాది). మున్నిట్టుక్కొణ్డు-ప్రధానమాక పుణ్ణిక్కొణ్డు. విశేష్యమాక పుణ్ణిక్కొణ్డైన్దపడి. జాతిగుణజుక్కుస్పిటియ ద్రవ్య మానవిన్దున్దుక్కు పుధక్కిన్దవిశేషణత్వమ్ కూడుమోవెన్న (జాతిగుణజుక్కుత్త్యాది). ప్రమాణబలత్తాలే-౩ “యన్యాత్తాశరీరమ్” ౩ “యస్య పుధివీశరీరమ్” ఇత్యాదిప్రమాణబలత్తాలేయెన్ద పడి. ఆనాల్ నమక్కు విశేషణాంశ మొట్టియవిశేష్యాంశమ్ వోన్దుమిన్దైయెయెన్న (అల్లాతార్ క్కైత్త్యాది). ఇవర్కళుక్కున్దతు - నమ్ముతలికళుక్కున్దుతల్, అట్టొర్ కళుక్కున్దుతల్.

ఆనాలివర్కళుక్కువిశేషణాంశ త్తిల్ తాత్పర్యమిన్దైయెయెన్న (విశేషణాంశ త్తిలిత్త్యాది). అతానతు- మాయానాదికత్తెప్పోలేవిశేషణాం శ త్తిల్ తాత్పర్యమిన్ది క్కే యిరుక్కైయన్ది క్కే విశేషణవిశేష్యజులిరణ్ణిలుమ్ తాత్పర్యముణ్డాయిరుక్కుచ్చెయ్ తే విశేష్యప్రధానరా యిరుప్పొరెన్దపడి. ఇతుక్కుడియేతెన్న (ఇతితేయిత్యాది). వేదాన్తశ్రవణమే హేతువాక నేణుమోవెన్న (వేదాన్తశ్రవణేనేత్యాది). ఇదంవాక్యం వేదార్థసజ్జిహే. కీటొక్తతైయెల్లామ్ పరామర్శిక్కితార్ (ఇత్తాలెన్దు). అక, కీటొల్లామిత్తిరువాయ్ మొట్టియిల్ పుమే యత్తై పాస్థిక్కిమాకవరుచ్చెయ్ తు, ఇప్పొట్టుక్కువతారిక్త (ఇతుతన్నిలుమిత్యాది). విభూతన్నిలుమిత్యర్థః (యద్యద్విభూతి

అ-అ. వి. — ఆనాల్ పిన్దై, సర్వస్తుక్కుమతత్పరీకారతయా అనుభావ్యత్వముణ్డైన్దై “శాతిమాణిక్యమ్” ఇత్యాదియాలే ఉత్కృష్ట

౧౨౮ తిరువాయ్ మొక్కి.— ౩-ప. ౪-తి. పుకట్టుమ్. ౪-పా-తాతిమాణిక్కమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ఈ.— త్వం శ్రీమద్రాజితమేనవాత తదేవానగచ్ఛత్వం మమ తేజోంశ సమ్భవమ్” ఎన్నిటపడియే-ఎల్లాన్దనక్కువిభూతియాయరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్ ఉత్కృష్టమానపదార్థజలవనుక్కు విభూతియాయరుక్కుటపడియే యనుభవిక్కితార్. (తాతిమాణిక్క-మెన్గో) నల్ల వాకర త్తిలేపిటన్దమాణిక్యమెన్నేనో? (శవికొల్) శవియెన్దు-పాన్ని లేవన్దాల్ పుకరాకక్కడవతు; ముత్తిలేవన్దాల్, నీరైయాకక్కడవతు. పుకరై యుడైతానపాన్నెన్నేనో? నీరైయై యుడైతానముడైన్నేనో? (తాతి) నల్లవాకర త్తిలేపిటన్దనన్దానవైరమెన్నేనో? (తవివిల్ శీర్ విళక్క-మెన్గో) తవివెన్దు- విచ్చేదమ్. విచ్చేదమిల్లాతపట్టుకై యుడైయవిళక్క-మెన్నేనో? ప్రకాశవద్ద్యత్తైచ్చొల్లుతల్. ప్రకాశాంశ డైచ్చొల్లుతల్. అతావతు - ఆదిత్యాదికలైచ్చొల్లుతల్, ఆదిత్యాదితేజస్సుక్కలైచ్చొల్లుతల్. (ఆతియజ్ఞోతియెన్గో) ౧ “కార్యాణాంకారణంపూర్వమ్” ఎన్నిటపడియే, ఇవ్వరుకుణ్డానకారియజ్ఞభుక్కెల్లామ్ తాకారణమాయ్ - ఇవన్దొన్ది నుడై యపుత్పత్తిక్కుమున్నే యుణ్డాయ్, తానేకరూపమాయ్, ౨ “అత్యర్కానలదీప్తంత్యానమ్” ఎన్నిటపడియే నిరవధిక తేజోరూపమాయరున్దుళ్ళ పరమపదత్తై విభూతియాకవుడైయవనెన్నేనో? ([కార్యాణాంకారణమ్] ఎన్నిట గ్రన్థత్తుక్కు - నిత్యవిభూతివిషయమాకవుమ్యోజనై యుణ్డు.) కార్యత్తుక్కునియమేన పూర్వక్షణవర్తియానతుక్కితే - కారణత్వముళ్ళతు. అన్దిక్కే, ౧ (ఆదిత్యమ్ - ఈశ్వరద్వారా.) ఆతియెన్నిటతు - అస్త్రీభూషణాధ్యాయత్తిన్నడియే శొల్లిల్ గాకవుమామ్. శ్రీవత్సరూపత్తాలే ప్రకృత్యంశత్తైధరిక్కుమెన్దుమ్, శ్రీకాస్తుభత్తాలే జీవసమప్టియైధరిక్కుమెన్దుమ్ శొల్లానిన్దతిత్తే. అన్దత్తిరు మేనితానుమన్ద విభూత్యన్దర్భాతమాయరుక్కుమిత్తే. (నిత్యవిభూతి,

జీ-ఆ.-మత్సత్వమిత్యాది) గీతాయందశమే. తేజోంశ సమ్భవమ్-సజ్జలైక్ దేశ సమ్భవమిత్యర్థః. “శవి” - ఛవి. కాన్ది. ముత్తుక్కునీర్తయవతు - అత్తకాతల్, కుళిర్ త్తియాతల్. వయిరమ్ - వజ్రిమ్. ఉక్తార్థద్వయవివరణమ్ (ఆదిత్యాదీత్యాది). “కార్యాణాంకారణంపూర్వంపచసాంవాచ్యముత్తమమ్ | యోగానాంపరమాంసిద్ధింపరమస్తేపదంవిదుః” ఇతిజితన్తాయమ్. “అత్యర్కానలదీప్తంత్యానం విష్ణోర్మహత్తనః | స్వయేప్రభయా రాజక దుష్ప్రిక్షం దేవదానవైః” ఇత్యారణ్యపర్వణ్యార్థిషేణః. *ఆతిశబ్దార్థమ్ (ఇవ్వరుకుణ్డానవిత్త్యాది, మున్నేయుణ్డాయిత్యన్తమ్). “అమ్” ఎన్ద తినర్థమ్ (తానేకరూపమాయెన్దు). “శోతి” ఎన్ద తినర్థమ్ (అత్యర్కేత్త్యాది). నిత్యవిభూతి, కారణమానపడియెన్నెన్ద (కార్యత్తుక్కుత్త్యాది). ఉపపాదనమ్ (శ్రీవత్సేత్త్యాది). “ఆతియజ్ఞోతి” ఎన్ద తుక్కుమున్దామర్థమ్ (అన్దత్తిరు మేనితానుమిత్యాది). అతావతు-సవిగ్రహనాయ్కొణ్డు సృష్ట్యాదికలైపట్టుకైయాలే పరమపదస్థమానవిగ్రహమ్ కారణమెన్ద పడి. “ఆతియజ్ఞోతి” ఎన్ద-విగ్రహస్తనైచ్చొల్లలాయరుక్కు, పరమపదస్థమెన్నిటతు (అన్దత్తిరు మేనితానుమన్ద విభూత్యన్దర్భాతమాయరుక్కుమిత్తే) ఎన్దత్తైప్పల్. ఆక, నియత పూర్వక్షణవర్తిత్వత్తాలేయాతల్, స్వాన్దస్మి తేశ్వర విగ్రహాన్దర్భాతాస్త్రీభూషణాదిద్వారావాతల్, స్వాన్దర్భాతేశ్వరవిగ్రహద్వారావాతల్ నిత్యవిభూతిలీలావిభూతిక్కు కార్తణమెన్దు (తేధానిర్వాహః. (అస్త్రీభూషణేతి) ప్రథమేం శేద్వావింశే, “అత్తానమస్యజగతోనిర్దేవమగుణా

ఆ-ఆ-వి.-పదార్థానుభవమెతుక్కాక వెన్న (ఇతుతన్నిలుమితి). ఎన్దితుక్కువతారికై.— (తత్తదేవేతి) ఏవకారః-ఉత్కర్షద్యోతనార్థః. ఉత్కృష్టానాంవిభూతిత్వకీర్తనే, ఇతరేపాంవిభూతిత్వేననేహోనోత్పద్యతే; “సర్వంమమవిభూతిః” ఇశ్యుక్తావపి, అనుత్కృష్టవిషయతానదేహసాన్దిదపి, అతఉత్కృష్టైరపలక్ష్యస్తఇతిహృదయమ్.— “ఇత్రాల్ తా - నియమేనపూర్వభావిత్యముణ్డానాలుమ్ నిత్యవిభూతియెన్దవాకారత్తాలే జగత్సృష్టియేరేయుపకరిక్కుటతెన్దాల్, ఈశ్వరసుక్కాధారత్వేనన్దుకొణ్డుసృష్టియేరేయుపకరిక్కుమ్; నిత్యవిభూతిద్రవ్యమాయ్ పచ్చుశక్తిమయమానవిగ్రహవిజ్ఞానాన పిశ్వరసుక్కు కార్తణత్వమాన్దయాలే, తద్వారానిత్యవిభూతిక్కుమ్ కారణత్వమొల్లుకిటతెన్దు ఫలిక్కిటతు” ఎన్దరుగిచ్చియవర్. — ౩ “చేతశ్చక్రతిచేతనాసిరమతిస్తత్సంపుత్తిర్తాలికాభూతాని స్వగుణైరహజ్జుతియుగంశజ్ఞేనశాస్త్రాయతే | బాబాఃఖానిదశాపి కాస్తుభమణిరీపః | ప్రధానంపునః శ్రీవత్సఃకమలాపతేతవగదామామూర్తహస్తంబుధాః” ఇత్యస్త్రీభూషణాధ్యాయసజ్జీవా

[33] తరువాయ్ మొట్టి. — ౩-ప. ౪-తి-పుకట్టుమ్. ౪-పా-శాతిమాణిక్కమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో. ౧౨౯

ఈ.-స్వాస్త్యస్థి తేశ్వరవిగ్రహం నర్భూతాస్త్రభూషణాదిద్వారాకారణమెష్టపడి. (ఆతియజ్ఞోతియెన్తో) ఎష్టతుమ్. “శాతిమాణిక్కమ్ మెన్తో” ఎష్టతుపోలేయిరుక్కిటతు.

(ఆతియమ్మరుడనెన్తో) విభూతిమానై చొల్లుకిటతు. సర్వకారణభూతనాయ్, ఉభయవిభూతియుక్త నాయ్, పురుషశబ్దతాలుమ్ పురుషోత్తమశబ్దతాలుమ్ శొల్లప్పడానిష్టుళ్ళ సర్వేశ్వరనెన్నేనో? (ఆతుమిలిత్యాది) ఆతుమిల్ కాలత్తిలే - సంసారకాలత్తిలే. ఎనక్కుత్తన్నై పె్పెఱుకైక్కు ముతలొన్టుమిల్లాతకాలత్తిలే, తాన్ ఎదైయానముతైయై ఎనక్కుటివిత్తు, సిన్బొరు కాలముమ్ నమ్మవవిడాతేరక్షిత్తు ఇతుతానెన్నక్కలిలే ఒరుప్రయోజనజ్ఞోణ్ణిక్కే నిర్దేతుకమాక తన్నేతాకరక్షిత్తవనై. అథవా, ఆతుమిల్ కాలముణ్డ - ప్రళయకాలమ్. కార్యాకారమానవితడగ్గులమట్టిన్దుసదవస్థమాయ్ క్కిడక్కిటవన్టు, తాన్ స్వామియాన ప్రాప్తియైక్కిణ్డనామరూపజ్ఞతై యున్దున్దువివర్తై సత్తైయిన్దుపోకామేతన్నక్కలిలేయేటిట్టుక్కిణ్డివర్తైధరిత్తు, “తాన్” ఎష్టుశొల్లలామ్బడి ఇనై తన్నక్కలిలేకలవన్దుమివర్తైలో దోషజ్ఞో తన్నక్కల్ తట్టాతపడియిరుక్కిటవనై. “నామరూపజ్ఞతై యుడైయన వాయ్ వన్టువాకచొల్లలామ్బడి పిరియనిన్దుపోతు మివర్తైలోదేకలన్దు ఇవర్తైలో దోషమ్ తన్నక్కల్ తట్టాతపడి నిట్టుమ్, ఇనై “తాన్” ఎన్దిఱశొల్లుక్కుళ్ళే యామ్బడికలన్దునిన్దు పోతుమ్ తద్గతదోషైరసంస్పృష్టనాయిరుక్కు మెన్తుతాకిటతు” ఎష్టరుళిచ్చెయ్ వర్. ఆతుక్కుడిప్రవేశ హేతువిశేషమ్. ౪.

జీ-అ.-మలమ్ బిభర్తి కాస్తుభ మణిస్వరూపంభగవాన్ హరిః శ్రీవత్ససంస్థానధరమనన్దేచసమాశ్రితమ్ | ప్రధానంబుద్ధిరప్యాస్తేగదారూపేణమాధవే” ఇత్యాది. ఆత్మానమిత్యేకవచనమ్-సమష్ట్యభిప్రాయమ్. శ్రీవత్స-రోమావర్తవిశేషః, “శ్రీవత్సేనోరసిశ్రీమానోమావర్తనరాజతే” ఇతిహరి వంశోక్తేః. సచలక్షీనివాసస్థానమ్. లీలావిభూతియోగమశొల్లుకిటవిడత్తిలే నిత్యవిభూతియోగమశొల్లువానెన్నెన్దు (ఆతియజ్ఞోతియెన్తో). నిత్యవిభూతియుమ్ లీలావిభూతియైప్పోలే ప్రత్యక్షమాయిరుక్కిటతెన్నుతల్, “ఆతియజ్ఞోతి” ఎష్టవోపాతి “శాతిమాణిక్కమ్” ఎన్దిఱ తుమ్ భోగ్యమాయిరుక్కిటతెన్నుతల్. ఇన్దపక్షత్తిల్, (ఆతియజ్ఞోతియెన్తో - ఎష్టతుపోలేయిరుక్కిటతు - శాతిమాణిక్కమ్ మెన్తో-ఎష్టతుమ్) ఎష్టసుసన్దితుక్కిళ్ళెతు.

“ఆతి” ఎష్టతినర్థమ్ - (సర్వకారణభూతనాయెష్టతు). “అమ్” ఎష్టతినర్థమ్ - (ఉభయవిభూతియుక్తనాయెష్టతు). ౧ “పురుషవేదం సర్వమ్” ఎష్టతైప్పల్లి (పురుషశబ్దతాలుమ్మెష్టతు). ౨ “ప్రథితః పురుషోత్తమః” ఎష్టతైప్పల్లి (పురుషోత్తమశబ్దతాలుమ్మెష్టతు). ఉక్తవివరణమ్ (ఎనక్కుత్తన్నైయిత్యాది). సంసారకాలత్తిలే - అద్వైతాభిముఖ్యాదికళొన్టుమిల్లాతకాలత్తిలే. ముతల్ - అద్వైతాది. ఎనక్కుటివితైష్టతుక్కు - “మయర్వణమతినలమరుళినన్” ఎష్టతిలేతాత్పర్యమ్. నన్బావయతీతి-అచ్యుతః ఎన్దిఱపుత్తైప్పల్లి (నమ్మవవిడాతేరక్షిత్తెష్టతు). “అమలన్” ఎష్టతినర్థమ్ - (తన్ పేతాకరక్షిత్తవనైయెష్టతు) “అమలన్” ఎష్టతుక్కు - తద్గతదోషసంస్పృష్ట నెన్దిరజ్ఞామర్థమశొన్నాల్, ౩ “తోయ్విలన్” ఎష్టతోడుపునరుక్తమన్తోవెన్దు (నామరూపజ్ఞతైయిత్యాది). ఇట్టు-కారణావస్థయిల్ దోషాసంస్పృష్టత్వముమ్, అట్టు-కార్యావస్థయిల్ దోషైరసంస్పృష్టత్వముజ్ఞొల్లుకిటతాన్దయాలేవిరోధమిలైయెష్టపడి. (తానెన్దుశొల్లలామ్బడి) ౪ “సదేవ” ఎన్దిఱపడియేతా నెన్దిఱశొల్లుక్కుళ్ళేయామ్బడియిత్యర్థః. (తట్టాతపడినిట్టుమ్) ఎన్దిఱతవిడత్తిలేయెష్టపడి. (అసంస్పృష్ట నాయిరుక్కు మెన్తుతాకిటతు) ఇన్ది డిత్తిలెష్టపడి. జీవనైప్పొలన్ది క్కే-తద్గతదోషాస్పృక్తుక్కిడియేతెన్న (అతుక్కుడియిత్యాది). అతుక్కుడి - తద్గతదోషాసంస్పృష్టత్వత్తుక్కిడి. ప్రవేశహేతువిశేషమవతు-చేతనకర్తృమడియాకప్రవేశక్కుమ్, ఈశ్వరనసుగ్రహమడియాకప్రవేశక్కుమ్, ఆత్మయాలీశ్వరనుక్కువారాతెష్టపడి. ఆతుమిల్ కాలత్తెన్దెయచ్చుతనమలనై-శాతిమాణిక్కమ్ మెన్తోవిత్యారభ్యాన్వయః. ఆతుమిల్ కాలత్తు-ఒన్టుమిల్లాతసంస్పృతినమయత్తిల్, ఎన్దై-తన్నోడుజ్ఞానసమ్మన్దతైయెనక్కుటివితైష్ట, అచ్యుతన్-ఎన్దై నమ్మవవిడాతవన్, అమలన్-నిర్మలన్. ౪.

అ-అ-వి.-శ్లోకః. — “శాతిమాణిక్కమ్ మెన్తో, ఆతియజ్ఞోతియెన్తో” ఎష్టతైక్కుటాక్షిత్తు (ఉభయవిభూతియుక్తనాయెష్టతు). “పురుషన్, అమ్మరుడన్” ఎష్టవిభాగమ్మణ్ణి (పురుషశబ్దతాలుమ్ పురుషోత్తమశబ్దతాలుమ్మెష్టతు). ౪.

ప్ర.తి.—(నాలమ్బట్టు) (కాతిమాణిక్యమిత్యాది) వేదార్థసంగ్రహే, “తత్రతాకికాః పురుషశ్చబ్రాహ్మణ్యవహరస్తశ్చబ్రహ్మచ్యేప్రథా
నాంశస్యపరమాత్మనః ప్రత్యక్షాద్యపరిచ్ఛేద్యత్వాద్వాచ్యైకదేశభూతేవాచ్యసమాప్తిమన్యస్తే; వేదాంతప్రవణేనహిపుత్యత్పత్తిపూర్వతే. ఏవం
వైదికాస్సర్వేశ్వర్యాః పరమాత్మపర్యవ్రాత్ స్వాధాన్వీధయన్తి.”——భగవద్గీతాయాందశమే, “యద్యద్విభూతిమత్సత్త్వం శ్రీమదూర్జితమే
వనా ! తత్తదేవావగచ్ఛత్త్వంమమతేజోంశసమ్భవమ్॥౪౧॥”——(అతియజ్ఞోతి) జితన్తాయామ్, “కార్యాణాంకారణంపూర్వంవచసాంవా
చ్యమత్తమమ్యోగానాంపరమాంసిన్ధింపరమస్తేపదంవిదుః.”——మహాభారతే ఆరణ్యకపర్వణి [౧౬౩] ఆర్షిషేణః, †“అత్యర్కానలదీప్తం
తత్థానంవిష్ణోర్హృత్తనః । స్వయేవప్రథయారాజన్తమ్ప్రేక్షందేవదానవైః॥ ౧౯ ॥”——శ్రీమతివైష్ణవేపురాణే ప్రథమేంశేద్వావింశే అస్త్ర
భూషణప్రకరణే, “అత్తానమస్యజగతోనిర్లేపమగుణామలమ్ । చిభర్తికాస్తుభమణిస్వరూపంభగవాన్ హరిః॥ ౬౮॥ శ్రీవత్ససంస్థానధరమనస్తేచ
సమాశ్రితమ్ । ప్రధానంబుద్ధిరప్యాస్తేగదారూపేణమాధవే”॥ ౬౯॥ ప్రథమమాత్మనోఽధిదేవతామాహ (అత్తానమితి) ఏకవచనమ్ - సమష్ట్య
భిప్రాయమ్. శ్రీవత్స-రోమావర్తవిశేషః, “శ్రీవత్సేనోరసి శ్రీమానోమజాతేనరాజతే” ఇతిశ్రీహరివంశోక్తేః. సచలక్షీనివాసస్థానమ్.——
(పురుషశబ్దత్తాలమ్ పురుషోత్తమశబ్దత్తాలమ్శొల్లప్పడానిష్ఠ్య) [పు-సూ] “పురుషవేదంసర్వమ్”.——[ముం-ఉ-౧-౧.] “తేనేదంపూ
ర్ణంపురుషేభసర్వమ్”——[ఛాం-ఉ-౮-౧౨] “సఉత్తమఃపురుషః”ఇత్యాదయోవినక్షితాః.

౪.

తాత్పర్యము.— సంహారకాలమునందు నిరుపాధికసంబంధమూలముగ నవిభక్తచిదచిచ్ఛరీరుడైరక్షించువాడును నాశములేని స్వస్వ
రూపాదులు కలవాడును హేయప్రత్యనీకుండునునైన శ్రియఃపతి స్వేతరసమస్తవస్తువులను బ్రకారముగాఁగల పరమపురుషుండుగాన వానిని
నేనే తిరునామముచే ననుసంధింతునని వాని యుజ్జ్వలరత్నాదిప్రకారకత్వమును ననుసంధించిరి.

౪.

మూ.—అచ్చుత్తమల నెన్గోవడియవర్ వినై కెడుక్కు । నచ్చుమామరున్దమెన్గోనలజ్గడలముతమెన్గో ।

అచ్చువై క్కట్టియెన్గోవటుశువై యడిశిలెన్గో । నెయ్చువై త్తేటలెన్గోకనియెన్గోపాలెన్గో॥ ౫౧

ఆ.—(అచ్చుత్త) అశేషవోషప్రత్యనీకనాయాశ్రితరోడు నిత్యసంక్షేపస్వభావనాయాశ్రితజనసమస్తదుఃఖనిరసన స్వభావనాయ పర
మభోగ్యనాయుక్కుమెన్గిటతు.

౫.

అన్య.—అచ్చుత్త అమలనెన్గో అడియవర్ (౩) వినై కెడుక్కుమ్ నచ్చుమ్ (౬) మామరున్దమెన్గో *నల్ అమ్(౯) కడల్ అము
తమెన్గో ఆ (౧౨) శువై కట్టియెన్గో అటుశువై (౧౫) అడిశిలెన్గో నెయ్ శువై (౧౮) తేటలెన్గో కనియెన్గో పాలెన్గో. (౨౧)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, విలక్షణరసవత్పదార్థవిభూతిత్వతైయరుళిచ్చయ్కితార్.

భోక్తాక్కులైనటువవిదాతవినిమైయైయుడైయవత్, తత్ పేటాకపమభవిష్పిక్కుమ్ నెర్తల్వైయైయుడైయవత్, ఉటవుడైయరై, (౩)
భోగాలాభక్షేతై, పోక్కుమతాయ్, సారస్యతారేనచ్చప్పడువతాన, (౬) పశుమరున్ద, క్షీరాత్త క్తైయాల్ వన్దవైలక్షణ్యతైయైయుడైతాయ్,
భగవత్సమ్భన్దతారేదర్శనీయమాన, (౯) కడలిల్, అవత్ కడైన్దెడుత్తఅమృతమ్, అన్దవమృతత్తినుడైయ, (౧౨) రస తైయైయుడైతాన, కరుప్ప
క్కట్టి, మధురామలవణకటుకమాయత్తాత్తకషడ్రసయుక్తమాన, (౧౫) అడిశిల్, నెయ్యిక్, శువైయైయుడైతాన, (౧౮) మధు, పక్వమా
యభుజిత్తలతునిట్టువొణ్ణాతకని, స్వాభావికరసవత్తానపాలెన్దొల్లువేనో? (౨౧) పశుమరున్దెట్ట - విగ్రహమ్, మరున్దెన్గిటతు - క్లేశనాశ
కరత్వతారే. కడైయవేణ్ణాత కడలిల్కిడన్ద వమృతమెన్దమామ్. నెయ్ తైయైయుజ్జువైయైయుముడైతానతేటలెన్దమామ్.

౫.

† అయన్లోకోముద్రితభారతకోశేధామ్యాక్రితయాదృశ్యతే. * వివరణబలతారే “నల్, అమ్” ఎన్దుపదమాయ్, “తనిక్కు
టిన్దున్దుల్లు” ఇత్యాదియాల్ నల్లమ్ ఎన్దాయ్, “వలిత్తల్ మెలిత్తల్” ఇత్యాదియాల్ లకరజ్జెట్టు “నలమ్” ఎనక్కిడక్కిటతు.

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౪-తి. పుకముమ్. ౫-పా-అచ్చుతన్ వ్యాఖ్యానభో.

౧౩౧

అర్థము.—ఆశ్రీతులనువిడువని నిర్లబచిత్తుడనియెదనా? ఆశ్రీతులయొక్క (3) దుఃఖమును భోగొట్టునదియు ఆశపడఁదగినదియునైన (౬) దివ్యోషధమనియెదనా? విలక్షణమును సుందరమును నైన(౮)సముద్రమునందు(బుట్టిన)అమృతమనియెదనా? ఆయమృతముయొక్క(౧౨) రసముకల బెల్లపుగెడ్డయనియెదనా? షడ్రసయుక్తమైన (౧౫) ప్రసాదమనియెదనా ఘృతముయొక్క రసముకల (౧౮) మధువనియెదనా? ఫలమనియెదనా? పాలనియెదనా? (౨౧)

౫.

విద్యామ్బట్టు.—రసపత్వదార్థజ్ఞతై విభూతియాకవుడైయ నాయరుక్మిఱపడియై యరుళిచ్చెయ్కితార్.

(అచ్చుతనమలనెన్గో) నిత్యవిభూతియోడేకూడియరుక్కు మిరుప్పక్కొరునాభుమట్టివిల్లాతపడి యిరుప్పా నాయ్, హేయప్రత్యసీకనాయ్ కత్యాణైకతాననాయుశ్శవనెన్నేనో? (అడియవరిత్యాది) ఇప్పడి “దూరస్థ్” ఎన్టుఆశ్రితర్ క్కిడర్ పడవేణ్ణాతపడి, ఆనైయిడర్ పట్టమడువిన్ కరైయిలేవిల్లుమ్ స్వభావన్. (అడియవర్ వినైకెడు క్కుమ్) తస్సక్కులిలేన్యస్తభరరానారుడైయ సకలదురితజ్ఞతైయుమ్ పొక్కిరక్షీక్కుమవన్. (నచ్చుమామరు న్దమ్) ఇడర్ పట్టపోతాకప్పోయ్ మలై పుక వేణ్ణాతే, “అవన్ దూరస్థనానా నేయాకిలుమ్ నామాపన్న రాససమయ త్తిలేవన్దురక్షీక్కుమ్” ఎన్టువిశ్వసిక్కులామ్బడియరుప్పానొరువన్. (నచ్చుమామరున్దమ్) ఆశైప్పడుమొరుజౌష ధమ్. (మామరున్దమ్) మహాషధమ్. వ్యాధియినశవల్లాతభేషజమ్. అతావతు - మేల్ కాన్ శ్రీలేకాట్టనోయ్ తీరు మాయిరుక్కై. ఏకమూలికై యాయ్ సకృత్సేవ్యమాయిరుక్కై. అన్తిక్కే, అపథ్యసహమానజౌషధమెన్నుతల్. అతావతు - ఇవన్ పామాదికనూకప్పణ్ణుమ్ పాపజ్ఞతైయుమ్ కాణాక్కణ్ణిడవల్లనాయిరుక్కై. బుద్ధిపూర్వకమా కప్పణ్ణుమన్టుపిఱిన్దజ్ఞానత్తోడు విరోధిక్కుమితే, తన్నై యతిన్దపిన్బుముతలిలేయివన్ శ్రీల్ మూర్తా ; ఆనపిన్బుమ్

జీ-ఆ.—విద్యామ్బట్టు (అచ్చుతనిత్యాది) “నలజ్ఞడలముతమ్” ఇత్యాదికలైక్కటాక్షి తవతారికై (రసపదిత్యాది).

౧ “యస్తాన్న చ్యుత పూర్వోహమచ్యుత స్తేనకర్తణా” ఇత్యాదికమ్, హేయప్రత్యసీకత్వవ్యాప్తంకల్యాణై కతానత్వమితిచహ్మదినిధా యాహ (నిత్యవిభూతియోడేయిత్యాది). నిత్యవిభూతియోడే కూడియరుక్కుమిరుప్పుక్కైన్దతు - క్షీణిత్వాట్టిలే “అతియజ్ఞాతియెన్గో” ఎన్టుతై ప్పల్లి. తాత్పర్యమ్ (ఇప్పడిదూరస్థనిత్యాది). క్షీణినిత్యవిభూతియిరుప్పైచ్చొల్లుకైయారే (ఇప్పడిదూరస్థనెన్దతు). నచ్చుతల్ - విశ్వసిత్త లాతల్, ఆశైప్పడుతలాతల్. “మా” ఎన్దుతుక్కుమాన్దర్థమ్. మున్దిసతు (వ్యాధియినశవల్లాతవిత్యాది). (మేల్ కాన్ శ్రీలేకాట్టనెన్దు). ఇతుక్కు దాహరణమ్ - ౨ “నమనుమ్చుట్కలనుమ్” ఇత్యాది. ద్వితీయార్థమ్ (ఏకమూలికైయిత్యాది). “ఏకమూలికైయవతు - సహాయ నరనైరపే త్యమ్. సకృత్సేవ్యమైన్దతు” ౩ “సకృదేవహి” ఇత్యాదియైప్పల్లి. మూన్దామర్థమ్ (అన్తిక్కేయిత్యాది). అతావతు-అపథ్యసహత్వమావతు. “పామాదికమ్” ఎన్టువిశేషిక్కిఱతెన్నెన్దు (బుద్ధిపూర్వకమిత్యాది). ౪ “ప్రపన్న ఇతిగర్వేణనకుర్యాత్పురుపాతకమ్ । జ్ఞాత్వాపిపాతకంకర్త కుర్వన్తూఢాపతత్యధః” ఇత్యాద్యనుసంధేయమ్. అనాల్ పాపజ్ఞలిలేమూళుమ్ ప్రకారమెన్నెన్దు (ఆనపిన్బుమిత్యాది). ప్రకృతివశ్యనాకై యారే బుద్ధిపూర్వకమాకవుమ్ సమ్భవిక్కుమెన్దపడి; వాలియొక్కొన్దవ్యాజమ్ మహారాజర్ క్కుమున్దాయరుక్కు, రక్షితారితే. యద్వాప్రామాదిక

ఆ-ఆ-వి.—ప్రథమమాహ (ఇడర్ పట్టపోతాకవితి). ఇన్ద్రజిదావణప్రయుక్త బ్రహ్మస్త్రశక్త్యాయాతపీడావసరే, జౌషధపర్వతా నయనార్థం మేరు సమీపగమన మవశ్యంభావ్యభవత్, తద్వన్న భవతీతిభావః. —౫ “వేజ్ఞడజ్ఞో” ఇత్యత్రకృతయా ౨ ర్థశ్చియావిరోధం పరిహరతి (ఇవన్ ప్రామాదికమాకవితి). ౬ “ఆనన్దంబ్రహ్మణో విద్వాన్న బిభేషితతశ్చన” ౭ “యథైధాంసిసమిద్ధోగ్నిర్భస్మసాత్కురుతేర్జున । జ్ఞానాగ్ని స్సర్వకర్తాణిభస్మసాత్కురుతేతథా” ఇత్యాదికమవమ్భ్య ప్రత్యవతిన్దప్రత్యాహ (బుద్ధిపూర్వకమాకవితి). — (నెయ్యితి)

౧౩౨

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౩-ప. ౪-తి-పుకల్లుమ్. ౬-పా-పాలెన్తో వ్యాఖ్యానం.

ఈ.— విరోధియానదేహమనువ ర్తిక్కైయాలే నెజ్జిరుణ్ణుపాపజలిలే ప్రవ ర్తియానిత్తై తవిరాన్ ; అన న్తరమ్ జ్ఞానమ్మిటవా అనుతపిత్తుక్కై వాఙ్ముమ్ ; అజ్జనన్తిక్కే, బుద్ధిపూర్వమ్ ప్రవ ర్తిత్తానాకిల్ జ్ఞానమ్మిటన్దతిత్తైయేయా మిత్తనై. (నలజ్గడలముత మెన్తో) కడలిలేకడై యాతేవన్దలమ్మత మెన్బేనో? (అచ్చువై క్కట్టియెన్తో) అమ్మతాన న్తరమ్ శొల్లుకిటకట్టియాకై యాలే, కరుప్పక్కట్టియామిత్తనై, ప్రస్తుతమాన అమ్మతత్తోడొ త్తరసత్తై యుడైత్తాన కరుప్పక్కట్టియెన్బేనో? (అఱుశువై) అవై యావన-కైప్ప, పులిప్ప, కార్పు, తిత్తిప్ప, తువర్ పు, ఉవర్ పు, ఇప్పడి అఱుపడిప్పట్టరస త్తైయుడైత్తాన నెయ్యెన్బేనో?, శువైయైయుడైత్తాన మధువెన్బేనో? (కనియిత్త్యాది) ఒరు కాల త్తిలేయినియ తామ్ పుమెన్బేనో?, ఇనియ తానపా లెన్బేనో?

౫.

జీ-అ.— మాకత్తావరుమ్ పడీయే తెన్న (అనపిన్బుమిత్త్యాది). ఎన్నుతర్, నెజ్జిరుణ్ణుపాపజలిలే ప్రవ ర్తిత్తాలతుప్రామాదికమానపడియెన్బేన్న (అన న్తరమిత్త్యాది). పిఱవా-పిఱన్దవుడనే, అజ్జనన్తిక్కే - అనుతపిత్తుక్కై వాఙ్ముక్కై. నలజ్గడలముతమ్ - కడలిల్ నలమానవముతమ్మే పడి. నన్దై - అయత్తు సిద్ధత్వమ్. శువై - రసమ్. అమ్మవైక్కట్టి - అన్దవమ్మతత్తోడొ త్తరసత్తైయుడైయకట్టి. కట్టి-వెల్లక్కట్టి. కార్పు ఊరమ్. “నయ్” ఎన్దతుక్కర్థా న్తరమ్ (శువైయైయుడైత్తానవిత్త్యాది). క్రమేణాన్వయః.

౫.

అ-అ-వి.— అన్యార్థద్వయమ్ (ఒరుకాల త్తిలేయిత్త్యాది). వాక్యద్వయేచ (ఒరుకాల త్తిలే) ఉఱ్ఱాయ్, ఎప్పోతుమ్ (ఇనియతాన) ఇత్త్యధ్యాహృ త్యయోజనావా; యాదృశం ఫలం యదృతాభవతి, తత్ఫలంతదృతావేవ రస్యంభవతీతివా. ప్రాయేణ యదృతుసమ్మన్దియత్ఫలమ్, తత్తదృతావే వాతిశయేవ రస్యంభవతి; ఋత్వన్తరే అపూర్వత్వేన సముదృశతమపి స్వాసాధారణకాలీనవన్ద రస్యంభవతీతియావత్.

౫.

తాత్పర్యము.— ఆశ్రితులను విడువని శుభమనస్కుఁడును వారియొక్క సకలదుఃఖములను సవాసనముగ బోగొట్టుటకు దివ్యోపధమైన వాఁడును విలక్షణమైనయమృతమువలె భోగ్యభూతుఁడును మధురపదార్థములవలె యపేక్షింపఁదగినవాఁడునైన భగవంతుఁడు రసవత్ప దార్థములను విభూతిగాఁగలవాఁడని యనుసంధించిరి.

౫.

మూ.— పాలెన్తో నాన్దు వేతప్పయ నెన్తో, శమయనీతి । నూలెన్తో నుడజ్గు కేళ్వయిక్కై యెన్తో, వివర్ణుణల్ల ।
మేలెన్తో వినైయిన్కి పయ నెన్తో కణ్ణనెన్తో । మూలెన్తో మాయ నెన్తో వానవరాతియైయే ॥ ౬॥

ఆ.— (పాలెన్తో) పాలెన్దు శొల్లువేనో? సర్వవేదజ్ఞశాల్ము, సర్వవేదార్థనిర్ణాయకమాయ్ పేతుమత్తైరున్దబ్రహ్మసూత్రపదజ్ఞశా లుమ్ పరమపురుషార్థతయాప్రతిపాద్యమాననెన్దు శొల్లువేనో? భోగ్యతైయాలవన్, నుడజ్గుకేళ్వయిక్కైయెన్దు శొల్లువేనో? ఇఱ్ఱుచ్చెల్లప్పట్టి భోగ్యపదార్థజ్జిల్లవల్లీలుమ్ మేల్పుట్టిభోగ్యమెన్దు శొల్లువేనో? సకలపుణ్యఫలమెన్దు శొల్లువేనో? ఆశ్రితసులభ నెన్దు శొల్లువేనో? ఆశ్రితప త్నలనెన్దు శొల్లువేనో? ఆశ్చర్యభూత నెన్దు శొల్లువేనో? వానవరాతియైయెన్దు శొల్లువేనెన్దిటార్.

౬.

అన్వ.— వానవర్ అతియై నాన్దు వేతమ్ (౩) పాలెన్తో నాన్దు వేతమ్ పయనెన్తో (౬) శమయమ్ నీతి నూలెన్తో (౯) నుడజ్గు కేళ్వి ఇత్తై యెన్తో (౧౨) ఇవర్ణుణ్ నల్ల మేలెన్తో (౧౫) వినైయిల్ మిక్క పయనెన్తో (౧౮) కణ్ణనెన్తో మూలెన్తో మాయనెన్తో (౨౧).

పన్నీ.— అన న్తరమ్, వేదవైదికాత్మకమాయ్ గానపర్యస్తమాన శబ్దరాశిప్రకారత్వత్వైయరుళిచ్చెయ్కిటార్.

సమస్తదేవర్కరుక్కుమ్, సత్తాదిపేతుభూతనానవనై, వేదజ్ఞశిష్యుడైయ, (౩) శాఖాదివిభాగజ్జో, తథావిధచతుర్విధవేదజ్ఞశిక్, ప్రయోజనమ్, (౬) అర్థవ్యవస్థాపకమాన, న్యాయత్తుక్కుప్రతిపాదకమాయుళ్ళ, మీమాంసాశాస్త్రమ్, (౯) శ్రొతాక్కైయైదుపడుత్తుమ్

కేల్వయెయు దైత్తాన, గీతమ్, (౧౨) ఉక్తమానవిసల్ ముక్కుళ్ళే, విలక్షణమాయ్, అనపధి కాతిశయమానభోగ్యమ్, (౧౩) సాధన త్రినశవన్తియే, అతిశయితమాన, ఫలమ్, (౧౪) అష్టఫలయాపనాయానదైత్త కనానకృష్ణక, తన్నై భుజిక్కుమవర్ కళైవ్యాముగ్ధనాయ్ భుజిక్కుమవర్, తదను రూపమాన ఆశ్చర్యచేష్టి తాదియు క్త నెన్నేనో? (౨౧) పాలెన్డు - పశుతియాయ్, శాఖాదివిభాగమ్.

౬.

అర్థము.—సకల దేవతలకును నిర్వాహకుని నాలుగు వేదములయొక్క (౩) విభాగములనియెదనా? ఆ వేదములయొక్క ప్రయోజనమని యెదనా? (౬) వైదిక సిద్ధాంతమును నిర్వహించు శాస్త్రములైన (ఇతిహాసపురాణము)లనియెదనా? (౭) స్వాధీనపతిచెడి శాస్త్రమైన గానమనియె దనా? (౧౨) వీటిలో విలక్షణమైన యుత్తముడనియెదనా? (౧౩) దుఃఖములేని అతిశయితమైన ఫలమనియెదనా? (౧౪) కృష్ణుడనియెదనా? వ్యామోహముకలవాడనియెదనా? ఆశ్చర్యచేష్టి తాదులుకలవాడనియెదనా? (౨౧).

ఈ.—ఆతామ్బట్టు. వేదన్తోడక్కమాన ఇయలుమి శై యుమాన శబ్దరాశియై విభూతియాక వుడై యనా యిరుక్కిటపడియై ప్పే శుకితార్.

(పాలెన్తో) కీర్తిల్ రస్యతై పిన్నాడినపడి. (నాన్దు వేతప్పయనెన్తో) నాలువకై ప్పట్ట ప్రమాణజాత త్తిల్ సారభూతమాన వేదమాకిట ప్రయోజనమెన్నేనో? వేద త్తిలే వేత్తేయు మోరంశ మొరువనైస్తుతిక్కిలితే-నాన్దు వేత త్తిల్ పయనెన్తో వెన్న వేణ్ణవతు. అజ్జనన్తియే, వేదన్దా-ఆరాధనస్వరూపజ్ఞోల్లుమిడముమామ్ ఆరాధ్యస్వరూ పజ్ఞోల్లుమిడముమాయ్ క్కట్టడజ్గవివనైయే శొల్లుకైయాలే, వేద త్తిల్ నాలుమూలై క్కుముళ్ ప్రయోజనమిల్లాత విడమిల్లై; ౧ “వేదైశ్చ సర్వైరహమేవ వేద్యః” ఎన్టానితే. (శమయమ్) వైదికసమయత్తుక్కు నిర్వాహకమాన ఇతిహాసపురాణజ్జైన్నేనో? వేదార్థతైవిశదీకరిక్కుమనై యితేయివై, ౨ “ఇతిహాసపురాణభాష్యం వేదంసముపబృం హయేత్.” (నుడణ్డు) కేట్టారై నజ్జుణ్డాప్పాలే నుడజ్గప్పణ్ణక్కడవ శ్రవణ తైయుడైతాన ఇశైయెన్నేనో? (ఇవల్

జీ-ఆ.—ఆతామ్బట్టు (పాలెన్తో విత్యాది) “నాన్దు వేతప్పయనెన్తో” ఇత్యాదియొక్కటాక్షి త్తవతారికై (వేదన్తోడక్కమాన విత్యాది).

పునరుక్తిపరిహారమ్ (కీర్తిలిత్యాది). పయనానాన్దు వేత మెన్నేనో వితిశబ్దార్థః. (ప్రమాణజాత త్తిలితి) ౩ “అక్టానివేదాశ్చత్వారోమి హంసాన్యాయవిస్తరః । పురాణంధర్మశాస్త్ర ఇతి” ఇత్యాది. నాన్దు వేతమాకిటపయనెన్నానెన్తో? నాన్దు వేత త్తిట్టయనెన్టాలో వెన్న (వేద త్తి లిత్యాది). అజ్జనన్తియే - అప్పడియొరువనైస్తుతిక్కియన్తియే. (ప్రయోజనమిల్లాతవిడమిల్లయితి) భగవత్పర్యవత్సవ్యతిరేకేణ కేవలదేవమను ష్యది ప్రతిపాదకప్రదేశమిల్లయెన్టపడి. సర్వవేదజ్గళుమవనైయే శొల్లుకిట తెన్నుమిడ త్తిల్ ప్రమాణమ్ (వేదైశ్చ సర్వైరితి) గీతాసుపశ్చదశే; పూర్వమేవలిఖితమ్. “శమయమ్” ఎన్ట - సిద్ధాంతమాయ్; నీయతే అనయేతి-నీతిః ఎన్టాయ్; అతావతు - నిర్వాహక మెన్టాయ్, వైదిక సిద్ధాంత త్తుక్కు నిర్వాహకమానవెన్టపడి. నూల్ - శాస్త్రమ్. నిర్వాహకత్వమావతు - విశదీకరిక్కై. నిర్వాహకత్వతైయుపపాదిక్కితార్. (వేదా ర్థతైయిత్యాది). ఇతుక్కు ప్రమాణమ్ (ఇతిహాసేత్యాది). “విభేత్తల్పశ్రుతాద్వేదోమామయం ప్రతరివ్యతి” ఇత్యుత్తరార్థమ్. ఇదంబార్హ స్సృతౌ. నుడజ్గ-మయజ్గ. ఈడుపడుమ్బడియిత్యర్థః. కేట్టమాత్ర త్తిలే యాడుపడుత్తవల్లగానమెన్నేనో వితినిష్క్రొష్టార్థః. ౪ “తైలోగ్నిశ్చ జలాంబభూవమునయోముగ్ధాంబభూవుర్జడాః ప్రాజ్ఞామాసురగా స్సగోపమమృతామాసుర్లహశీవిషాః । గోవ్యామ్రాస్సహజాంబభూవురపరేత్వ న్యాంబభూవుః ప్రభోత్వస్తేవ్యవృతమాంబభూవిభ భవద్వేణుక్వోహోన్తాథనే” ఎన్నుమ్బడిపణ్ణుకై - నుడజ్గప్పణ్ణుకైయావతు. మేలుమ్ విభూతి

ఆ-ఆ-వి.—(నాలువకై ప్పట్ట) నాన్దిల్ వేదమాకిట పయనెన్టపడి. నాలావన - శ్రుతిస్మృతిహాసపురాణజ్జో. అథనా, ప్రత్యక్షాది ప్రమాణజాత త్తిల్ వైత్తుక్కిణ్డు నాలు వేదమాకిట ప్రయోజనమెన్నేనో వితిశబ్దార్థః. ప్రమాణజాత త్తిలెన్టతు - అర్థాత్ వన్టతు. —ప్రస్తు

ఈ. — ముఖో నల్ల మే లెన్గో) ఎల్లా మ్మొల్ల వేణుమ్. ఎన్దుమ్మొల్ల మాట్టార్. కీర్త్ చొన్న వద్దో లెల్లా మ్మొల్ల వేణుమ్. అవ్వరు కాయరుప్ప తొన్దె న్నేనో? (విన్నెయిల్ మిక్క) అప్పయత్త త్తాలే య నేక ఫల తైళులిప్ప తొన్దె న్నేనో? కల న్నెల్లె వి త్తినూతాయరక్కలమాక విత్తెత్తుక్కొల్లారెప్పో లే. ఇ త్తలై యిలుళుతు మిత్రభావమాయ్ అతుక్కు ౧ “నత్తై జేయమ్” ఎన్ను మ్మడియరుక్కై.

(కణ్ణనెన్గో) “ఉనక్కు నానిరు న్దేనే” ఎన్దు ౨ [మాశుచ:] ఎన్ను మ్మక్కన్దె న్నేనో? నామతరుమ తైనీవిలక్కా తేన్గొకరిక్కుమ త్తనై యే వేణువతు, ఉనక్కు నానిరు న్దే ఎన్ను మవనితే. (మాలెన్గో) “(ఆశ్రితవిషయ త్తిల్ వ్యాము గ్గనె న్నేనో) ఇప్పా శురత్తెచొల్లా, ౩ “ఇదం తేనాతపస్కాయ” ఎన్ను మ్ వ్యాముగ్గనె న్నేనో? ౪ “ఇదంతు తేగువ్యా తమంప్రవక్ష్యామి” ఎన్దువో పాతి, “ఇదం తేనాతపస్కాయ” ఎన్దుతువుమ్ మున్నే శొల్లిక్కొళ్ళువితే యడుప్పతు; అజ్జనన్ది క్కే, మున్దఱుశొల్లి, పిన్నై “ఇద న్దేనాతపస్కాయ” ఎన్దునితే. “ఇతుతనక్కడియె?” ఎన్దు జీయర్ భ ట్టరై క్కేటక్కు; “ద్రౌపది, కున్దులై విరిత్తుక్కిడక్కైయాలే, అతుముడిక్కైక్కాక, శెయ్ వతటియా మైయాలే మూలై యిల్ కిడన్దారైముల్ త్తైయిట్టా; పిన్నై యర్థ త్తిశీరైయైయనుసన్నియా, ఆరధికారికళాకచ్చొన్నోమ్, కైప్పట్టమాణిక్కైక్కడలిలేయిట్టోమ్” ఎన్దు, “వతణ్ వతణ్” ఎన్దున్నాణుమ్” ఎన్దురుళిచ్చెయ్ తార్. (మాయ నెన్గో) ఆశ్రితర్ కు దూత్యసారథ్యాదికలై ప్పణ్ణమాశ్చర్యభూత నె న్నేనో? ౫ “కృతార్థాభుజ్జ తేదూతాః.” (వానవ రాలియైయే) బ్రహ్మదికభుడైయ సత్తాదికల్ తన్న ధీనమామ్బడియరుక్కి అవన్ ఎన్న ధీనమాన సత్తాదికలై యుడై య నాయిరుక్కి అవిరుప్పెనా నెన్దైయెన్దు శొల్లువతు?.

౬.

జీ-అ. — యోగ మ్మొల్లా లే, “ఇవద్ ముఖో నల్ల” ఎన్దు తొడన్గి-నిమ్మప్పరూప తైచ్చొల్లువా నెన్నెన్దు (ఎల్లా మ్మొల్ల విత్త్యాది). విన్నెయెప్పల్ ముపుమతి శయితమాన ప్రయోజనమెన్దు శబ్దార్థమ్ వివక్షిత్తు, ఇత్తార్ ఫలితమాన (అప్పయత్తై త్యాది). సప్తస్తానమాక వివరణమ్ (కల న్నెల్లిత్యాది). “మిత్రభావేన సంప్రాప్తం నత్తై జేయంక భజ్జన” ఇత్తాదియుద్ధకాణ్డే అభయప్రదానప్రకరణే రామవాక్యమ్.

నానిరు న్దేనేయెన్దు - * అహం శబ్దార్థమ్. పూర్వార్థ త్తిలర్థ తైయున్దుట్టి వివరిక్కితార్ (నామతరుమ తైయిత్త్యాది). తరుమ తై-తరు కిఱుపు తై. ఇప్పా శురత్తై - చరమన్లోక తై. వ్యాముగ్గ - ఆశ్రితర్ పక్కల్ వ్యామోహ తైయుడైయవన్. ఇతు వ్యామోహ కార్యమాక వే ణుమోవెన్దు (ఇదంతు తే ఇత్త్యాది). “ఇదం తేనాతపస్కాయ నాభక్తాయకదాచన | నచాశుశ్రూష వేవాచ్యం నచమాంయోభ్యసూయతి”. “ఇదంతు తేగువ్యాతమంప్రవక్ష్యామ్యనసూయనే | జ్ఞానం విజ్ఞాన సహితం యద్భాత్వా మోక్ష్యనే శుభాత్”. వ్యామోహతారే చరమన్లోక తై చొన్నా నెన్దుతుక్కు సంవాదమ్ (ఇతుతనక్కై త్యాది). “మూ” ఎన్దు వ్యామోహమ్ - ద్రౌపదివిషయ మెన్దుపడి. అనుసన్నియా - అనుసన్నితవు డనే. వతణ్ వతణ్దెన్దా - తపిత్తా. తూతుపోనతుక్కు ప్రమాణమ్ (కృతార్థా ఇత్త్యాది). ఉద్యోగపర్వణి చతుర్నవతితమే, “మద్భూషా భుజ్జ వ” ఇత్త్యక్తవ న్దురుద్యోగనంప్రతికృష్ట; “కృతార్థాభుజ్జ తేదూతాః పూజాంగుష్ఠా నిచైవహి | కృతార్థం మాంసహమాత్యస్తవమర్చిష్య సిభారత”. ఇతుక్కుర్థమ్ - కృష్ణత్ తూత్తున్దురుళినపోతు, దుర్యోధనన్ “ఎన్నక త్తిరై యమతు శెయ్యవేణుమ్” ఎన్న; తూతువద్దవన్ తాన్ వద్దకార్యమానార్ తూతువద్దగృహ త్తిరేభుజిక్కుమ్, అప్పడియే నానుమున్నిడ త్తిల్ తూతువరుక్కైయాలే నాన్ వద్దకార్యమ్ శెయ్ తా అన్నక త్తిరేభుజిక్కి తేనెన్దా నెన్దుపడి. “మాయ నెన్గో” ఎన్దుతుక్కుచ్చేరభావమ్ (ప్రహ్లాదికలిత్త్యాది). ఆశ్రితర్ కు శ్మేతాము మన్దర్భుతరాకై యాలే (ఎన్న ధీనమాన సత్తాదికలై యుడైయ నెన్దు). ఎన్దైయెన్దు శొల్లువతు-ఎవ్వశేన్దు పరిచ్చేదిత్తుచొల్లువతు? వానవరాలియై - పాలెన్గో వి త్తార్థభావన్యః.

౬.

అ-అ-వి. — తస్య చరమన్లోక స్వార్థమాన (నామతరుమ తైయితి). (విలక్కా తే). “సర్వభర్తాన్”.

౬.

౧॥ పా యు-౧౦-౩.

౨॥ భ గి ౧౦-౬౬.

౩॥ భ-గీ-౧౦-౬౬.

౪॥ భార-ఉ ౯౪-౧౦౫.

౫॥ కున్దులితగ్రన్థమిక్వోచిత్కమ్.

౪॥ భ-గీ-౯-౧.

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౪-తి-పుకమ్. 2-పా-వానవరాతి వ్యాఖ్యానజ్యో.

౧౩౫

ప్ర.తి.—(అతామబ్బట్టు) (పాలిత్యాతి) (వేతప్పయనెన్రో) శ్రీభగవద్గీతాయాం పఞ్చదశే, “సర్వస్యచాహంహృది సన్నివిష్టోమత్ర స్సన్నితిర్జ్ఞానమహాహంభా । వేదైశ్చసర్వైరహమేవ వేదో వేదాంతకృద్వేదవిదేవచాహమ్.” ॥౧౫॥—బార్హస్పత్యస్తోత్రా, “ఇతిహాస పురాణాభ్యాం వేదంసముపబృంహయేత్ । బిభేత్సల్పశ్రుతాద్వేదోమామయంప్రతరిష్యతి.”—యుద్ధకాండే [౧౫.] అభయప్రదానప్రక రణే, “మిత్రభావేనసంప్రాప్తంసత్యజేయంకథంభాన । దోషోయద్యపితస్యస్యాత్సతామేతదగర్హితమ్.” ॥౩॥—(కణ్వనెన్రో) [భ-గీ-౧౫.] “సర్వభర్తా” ఇత్యాది. ॥౬౬॥—(మల్) శ్రీభగవద్గీతాయామష్టదశే, “ఇదంతేనాతపస్కాయనాభక్తాయకదాచన । నచాశుశూచిష వేవాచ్యంనచమాంయోభ్యసూయతి ॥౬౭॥ [భ-గీ-౯.] ఇదంతుతేనహ్యతమం ప్రవక్ష్యామ్యనసూయవే । జ్ఞానంవిజ్ఞానసహితంయద్భాత్యామో త్కృతేనైశుభాత్ ॥౧౧॥”—శ్రీశిష్యోగపర్యవసానమితమే “మద్భూషేభుజ్జ్వలి” ఇత్యుక్తవత్తందుర్యోధనంప్రతికృష్టి, “కృతార్థం మాంసహమాత్యస్త్యమర్చిష్యసిభారత” ॥౧౫౫॥

౬

తాత్పర్యము.—శ్రుతిస్త్రోతీతిహాసపురాణములు మొదలగు గానపర్యంతములైన సకలశబ్దములను ప్రకారముగాఁగలవానిని నేనేమని చెప్పెదనని వానిసర్వశబ్దప్రకారకత్వమును సాదించిరి.

౬

మూ — వానవరాతియెన్రో వానవర్ తెయ్ వమెన్రో । వానవర్ పోక మెన్రో వానవర్ ముత్త మెన్రో ।

పూనమిల్ శెల్వమెన్రో పూనమిల్ శువర్ క్కమెన్రో । పూనమిల్ మోక్కమెన్రో వొలిమణివణ్ణనైయే ॥2॥

ఆ.— (వానవర్) వానవరుడై య ధారకమెట్టు శొల్లువేనో? అవరుడై యదైవమెట్టు శొల్లువేనో? అవర్ కళుడై య భోగమెట్టు శొల్లు వేనో? అవర్ కళుడై య సర్వస్వమెట్టు శొల్లువేనో? ఐహికమాన పూర్ణసమ్మత్తుక్కాత్త భూతనెట్టు శొల్లువేనో? పూర్ణస్వర్ణపురుషార్థత్తుక్కా త్త భూతనెట్టు శొల్లువేనో? పరమపురుషార్థలక్షణమాత్మత్తుక్కాత్త భూతనెట్టు శొల్లువేనో? ఇవనై యెజ్జనేశొన్నాల్ పూర్ణమాచ్చొల్లి ధోద్రావ తెన్దితార్.

అన్వ.— ఒలి మణి వణ్ణనై (౩) వానవర్ ఆతియెన్రో వానవర్ (౬) తెయ్ వమెన్రో వానవర్ పోక మెన్రో (౯) వానవర్ ముత్త మెన్రో ఊనమిల్ (౧౨) శెల్వమెన్రో ఊనమిల్ శువర్ క్కమెన్రో (౧౫) ఊనమిల్ మోక్కమెన్రో. (౧౭)

పన్నీ.— అనన్తరమ్, భోగమోక్షవిభూతిత్వతై యరులిచ్చెయ్ కితార్.

ఉజ్జ్వలమాన, మాణిక్యమౌలేయిరుక్కిఱు, వడినై యుడైయవనై, (౩) భోగసక్తరాన దేవర్ కళుక్కు, ఉత్పాదక, అవర్ కళు క్కు, (౬) ఆరాధ్యదైవతమ్, అవర్ కళుక్కు, ఆరాధనఫలమానభోగమ్, (౯) అవర్ కళుడైయ, సర్వవిధరక్షణమ్, అనన్తరమాన, (౧౨) విశ్వరూపమ్, ఆకల్పవసానస్థాయీయ, స్వర్ణస్థానమ్, (౧౫) ఇంద్రభోగత్తు క్కవ్వరుకుపట్ట కైవల్యమౌల్యయై అసంకుచితమాన, మోక్షాన న్దమెన్నేనో? (౧౭) “వానవరెన్దివిడమ్ - సూరికలై చొచ్చుకీఱు” ఎన్నారముళర్.

౭.

అర్థము.— ఉజ్జ్వలమైన మాణిక్యమువంటి శరీరముకలవానిని (౩) నిత్యసూగులకు జనకుడనియెదనా? నిత్యసూగులకు (౬) ఆరాధ్యుడనియెదనా? దేవతలకు (ఆరాధనఫలమైన) భోగమనియెదనా? (౯) దేవతలయొక్క సర్వవిధరక్షణమనియెదనా? నన్తరముకాని (౧౨) విశ్వరూపమనియెదనా? స్థిరమైన స్వర్ణమనియెదనా? (౧౫) సంకోచములేని మోక్షమనియెదనా? (౧౭).

౧.

శ్రీ ముద్రితభారతకోశేనవతితమేద్యశ్యతే.

ఈ. — ఏమామ్బట్టు. విశ్వరూపిపురుషార్థజ్ఞైల్లామ్ తనకు విభూతియాకవుడై యనాయరుక్మిణిపడియె
పేళుకితార్.

(వానవరాతియెన్) కీర్తి, “వానవరాతి” ఎన్ట విడమ్ - బ్రహ్మాదికళుక్కుక్కారణభూత నెన్నుమిడమ్
శొల్లిల్లు; ఇజు - నిత్యసూరికళుక్కునిర్వాహకనాయ్ అవర్ కళే సత్తాపేతువాయరుక్కు మ్బడియైచ్చొల్లుకి
ఱతు. ఇరణ్డిడత్తిలుమ్ శబ్దమొత్తిరుక్కు, ఇవిభాగమ్బణ్ణిత్తరువారా రెన్నిల్ ; బ్రహ్మాదికళుత్పత్తియిలే యుపకరిత్తు
విడుమిత్తనై, అవ్వళవన్తి క్కేనిత్యసూరికళుక్కు, ౧ “ఎల్లామ్ కణ్ణై” ఎన్టిపడియే ఎల్లామ్ తా నేయాయరుక్కుమ్.
అవర్ కళే తాజ్జళుమ్, ౨ “వాను దేవస్సర్వమ్” ఎన్టిపడియే, ఎల్లామ్ తా నేయాకనినై త్తిరుప్పర్ కళే. (వానవ
రాతియెన్) నిత్యసూరికళుక్కు సత్తా పేతు వానవ నెన్బేనో? సత్తా పేతు వాకై యావతే? అతుపిన్తె ౨ నిత్యై
యాయన్తోవిరుప్ప తెన్నిల్; నిత్యైయాకవుమామ్, అనిత్యైయాకవుమామ్. అవనుడై యనిత్యైచ్చెచ్చయాలేయి
రుక్కుమితినుడై యనిత్యత్వమ్, అన్దవిచ్చెన్ కిట్టిల్ ఇతినుడై యనిత్యత్వముమ్ మాటుమ్బడియాయరుక్కుమ్. ౩
“ఎత్తేవర్ వాలాట్టుపెవ్వాటుశెయ్ కై యమప్పోతోఱ్ఱియుమ్” ఎన్టిపడియే, అవ్ కెన్ కిట్టిన్దవన్తుపిన్తె ౨ యిల్లైయిత్తే;
(వానవర్ తెయ్ వమెన్) అవర్ కళుక్కు శ్రయణీయ నెన్బేనో? (వానవర్ పోక మెన్) అవర్ కళుక్కు ౧* ఉణ్ణుమ్
శోలుపరుకునీర్ తిన్నుమ్ వెన్ శ్రీలై యుమెల్లామానవ నెన్బేనో? (వానవర్ మున్ శ్రీలుమెన్) అవర్ కళుక్కును క్క
మాన ఎల్లామ్ నెన్బేనో? (ఊనమిల్ శెల్వమెన్) శిలనాళే నిన్తువన్ శ్రీలుమత్తన్తి క్కే, ఒరునాళుమ్బియాత సమ్మత్తెన్బే
నో? (ఊనమిల్ శువర్ క్క మెన్) శిలనాళిరున్దుపిన్తె ౨ “ధ్వంస” ఎన్తుతళుమ్బడియానత్తన్తి క్కే ఒట్టివిల్లాత

జీ-అ. — ఏమామ్బట్టు. (వానవరాతి) “ఊనమిల్ శెల్వమ్” ఇత్యాదియెక్కటాక్షి త్తవతారికై (విశ్వరూపిత్వాది).

ఇరణ్డిడత్తిలుమ్ - కీర్తిమివిడత్తిలుమ్. (ఇవిభాగమ్) కీర్తి - బ్రహ్మాదిపరమ్, ఇజు - సూరిపరమెన్టిఱవిభాగమ్. బ్రహ్మాదికళైచ్చొ
ల్లిల్, “వానవర్ పోక మెన్” ఇత్యాదిశేరారు, అపిన్బు - “వానవర్ పోకమ్” ఇత్యాది పదవ్యయమే యివిభాగజ్ఞాపకమెన్తు కరున్తు.
ఎల్లామ్ తా నేయాయరుక్కుమ్. అర్థస్థితి యప్పడి యానామవర్ క్కన్తిలై యిల్లావిడిల్ ప్రయోజనమిల్లెయెన్న (అవర్ కళే తాజ్జళుమి
త్వాది). నిత్యైచ్చెచ్చయాలేయిత్ర - ౩ “ఇచ్చాతపవతవ విశ్వపదార్థసత్తా” ఇత్యాద్యనసధేయమ్. తాదధీనోపపాదనమ్ (అన్దవిచ్చెచ్చ
త్వాది). అవనుపేక్షితార్ సత్తైయిల్లెయెన్న మతుక్కుప్రమాణమ్ (ఎత్తేవరాతి) నాలాన్దిరువన్దాతి. “అకైప్పిల్” ఇత్యాది. ఉక్కు
మేల్ - ఉపేక్షిక్కు మకిల్, ఎత్తేవర్ - ఎత్తనైయెనుమ్ తజ్జళై పోరప్పలియ నిన్తెత్తిరుక్కుమ్ బ్రహ్మాదిదేవర్ కళుడైయ, వాలాట్టుమ్ - గర్వ
ముమ్. (ఎవ్వాటుశెయ్ కైయుమ్) అటు - సాధనానుష్ఠానమ్; అవర్ కళై యుద్దేశి త్తిజ్జళైవర్ కళే బహువిధమాన యాగాదిసాధనజ్జళై య
నుష్ఠిక్కుమతువుమ్, అట్టైప్ప - ౪ “ఇన్ద్రాగచ్చ, హరివరగచ్చ” ఎన్టైక్కైయుమ్, అవ్వోకర్తజ్జళై యనుష్ఠిక్కుమిన్తెల్, ౫ “బ్రహ్మ
ణమావాహయామి” ఎన్టాప్పోలేయున్దాన తత్తదేవతాహ్వనజ్జళుమ్, అప్పోతు - అవనుపేక్షితవన్దక్షణత్తిలే, ఒట్టియుమ్ - ఇన్తి క్కేపోయ్
విడుమ్. అశ్రయణీయై - ఆరాధ్యై. “వానవరాతియెన్” ఇత్యాది పదత్రయత్తాలుమ్ - శేషిత్వశరణ్యత్వ ప్రాప్యత్వజ్జళై చొల్లుకిఱతు.
అనుక్రమానమెల్లామ్ - అనుక్రమాన సర్వవిధబద్ధువుమ్. “శువర్ క్కమ్” ఎన్తు - స్వగ్రానుభవ తై చొల్లుకిఱతు. (ధ్వంసఎన్తు తళుమ్బ
డియానత్తన్తి క్కే) ఎన్తిరుక్కైయాలే. “శెల్వమ్” ఎన్తు - ఇహలోకేశ్వర్యమ్. ఇవై తానుమవనుక్కు విభూతియన్తోవెన్తు - ఊనమున్దాన
వైశ్వరూపికళుమవనుక్కు విభూతియన్తో, “ఊనమిల్” ఎన్తు విశేషిప్పానెన్బేన్తి లెన్తుపడి. “ఊనమిల్ మోక్కమ్” ఎన్తు విడత్తిలే, ఊనమె

అ-అ-వి. — (నిత్యైయాయన్తోవితి) విభూతివివక్షయాన్త్రీలింగనిర్దేశః. (నిత్యైయాకవుమామ్ అనిత్యైయాకవుమామ్) అనన్తరమ్;
తదధీనమెన్నుమతుక్కు క్కుత్తైయిల్లెయెన్తు శేషమ్.

[3౫]

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౪-తి-పుకమ్మమ్. ౮-పా-ఒలిమణివణ్ణ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

౧౩౭

ఈ.-స్వర్గమే నేనో? ఇవై తానుమవనుక్కు విభూతియన్తు, ఇజ్జశొల్లువా నెన్నెన్నిల్; ౧ “శ్రీమదూర్జితమేవవా” ఎన్టువి శేషిత్తుచ్చొల్లనిన్తు తితే. (ఉనమిల్ మోక్కమెన్గో) ప్రకారమాన ఆత్మానుభవమాత్ర త్రిలన్తిక్కే ప్రకారియళ పుమ్ శేల్లవనుసన్దిక్కెయాలే, పరమపురుషార్థలక్షణ మోక్షమే నేనో? (ఒలిమణివణ్ణనైయే) ఇవ్వసాధారణవిగ్రహాత్మోపాతియిరుక్కిటతాయ్ ధ్దు కీర్తించొన్నవై యుమెల్లామ్. ౭.

జీ-ఆ.-న్దు-సజ్గో-చత్తెచ్చొల్లుకిటతు. ఇత్తల్-కై వల్యవ్యాప్తి. విభూతియెచ్చొల్లుకిటవిడత్తిరే, “ఒలిమణివణ్ణ” ఎన్దిట నెన్నెన్ (ఇవ్వసాధారణత్యాది). ఒలిమణివణ్ణనై - వానవరాతియెన్గో విత్యారభ్యాసవ్యయః. “యద్యద్విభూతిమత్సత్త్వం శ్రీమదూర్జితమేవవా తత్తదేవావగచ్ఛత్త్వం మమతేజోఽశసమ్భవమ్” ఇతి గీతాసుదశమే. ౭.

ప్ర-తి.- భగవద్గీతాసుదశమే, “యద్యద్విభూతిమత్సత్త్వం శ్రీమదూర్జితమేవవా తత్తదేవావగచ్ఛత్త్వం మమతేజోఽశసమ్భవమ్” ౪౧॥” ౭.

తాత్పర్యము.- నిత్యసూరులయొక్క సత్తకు గారణభూతుడనియెదనా? వారికి నాశ్రయణీయుడనియెదనా? వారికి ధారకపోషక భోగ్యభూతుడనియెదనా? వారికి ననుక్తసర్వవిధ బంధుభూతుడనియెదనా? స్థిరమైన సంపత్తనియెదనా? ఆసంపత్తుకం బైశ్రేష్ఠమై నిత్యమైన కైవల్యభూతుడనియెదనా? కర్మానుభవరూపమైన కైవల్యమునకం బై విలక్షణమైన మోక్షమనియెదనా? ఆత్మ్యజ్ఞులమాణిక్యమువంటి దివ్య మంగళ విగ్రహముకల శ్రియఃపతిని నేనేమని యనుసంధించెదనని వాని సకలపురుషార్థ ప్రకారతను సాదించిరి. ౭.

మూ.-ఒలిమణివణ్ణనెన్గోవారువనెన్తే త్తనిన్తు । సలిర్ మతిచ్చుడై యనెన్గోనాన్తుకక్కడవుళెన్గో।

అలిమకిర్న్దలకమెల్లామ్బుడై శ్రవైయే త్తనిన్తు । కలిమలర్ త్తుళవ నెమ్మాక కణ్ణనెమాయ నై యే ॥౮॥

ఆ.- (ఒలిమణివణ్ణ) సర్వలోకసంరక్షణైకభోగాయసర్వజగత్సృష్టినాయచతుర్ముఖాదిసర్వజనై స్సంస్తూయమాననాయరుక్మమ్ కలిమలర్ త్తుళవ నెమ్మాక కణ్ణనె మాయనైనిరవధిక సోదర్యమహోదధియెన్తుశొల్లువేనో? లోకమెల్లా మైశ్వర్యత్తినాలే ఆద్యతీయ నెన్తుశొల్లియేత్తుమ్మ డిరుద్రనుక్తైశ్వర్యతైక్కిడుత్తు అవనుక్కాత్తభూతనానవ నెన్తుశొల్లువేనో? చతుర్ముఖా నైరాత్మభూత నెన్తు శొల్లువేనో? ఎజ్జనేశొల్లువే నెన్దితార్. ౮.

అవ్వ.-ఆలి మకిర్న్ద ఉలకమెల్లామ్ (౩) పడైత్తు అవై ఏత్త (౬) నిన్తు కలి మలర్ (౯) తుళవక్ ఎమ్మాక మాయనై (౧౨) కణ్ణనై మణి ఒలి (౧౫) వణ్ణనెన్గో ఒరువనెన్తు ఏత్త (౧౮) నిన్తు సలిర్ మతి (౨౧) శడైయనెన్గో నాన్తుకక్కడవుళెన్గో. (౨౪).

పన్న.-అనస్తరమ, లోకప్రధానకారణేశ్వరవిభూతిత్వతై యరుళిచ్చెయ్కితార్.

రక్షణోపకారనిమిత్తమాన, ఉకపైయై డైయనాయ్కోణ్ణు, సమస్తలోకజ్ఞైయమ్, (౩) సృష్టిత్తు, ఉపకారస్థుతియాలే అవై, స్తోత్రమ్మణ్ణి, (౬) అత్తాలేకృతకృత్యనాయ్నిత్యానాయ్, మధుస్యన్దియాయ్, వికసితపుష్పమాన, (౯) తిరుత్తుళాయ్మాలైయ్దుకారే, ఎన్నైయనన్యార్థనాక్కిన, నవనీత చార్యాద్యాశ్చర్యచేష్టితయుక్తనాన, (౧౨) కృష్ణనై ౨ “అయర్ కొణ్ణు న్నాయవరాజుడైయ్దుణ్ణమ్ | మాయప్పిరానై యెన్దాణిక్కచ్చొత్తియై” ఎన్దిటపడియేయవర్ కళోకట్టియడిక్క శాడైయిరేటిట్ట మాణిక్కమ్మాలే, ఒలిపెర్ ముక్తాఘ్రమాన, (౧౫) వర్ణతైయై డైయవక్, ౩ “ఏకవీపరుద్రః” ఎన్దిటపడియేస్వాశ్రితర్ ఒరువనెన్తు, స్తుతిక్కుమ్మడి, (౧౮) నిఱ్ఱుమవనాయ్, కుళిర్ న్దు, చన్ద్రాక లాధారణత్తాలుమ్, (౨౧) జటాధరత్వత్తాలుమ్ భోగతపఃపరనానరుద్రక్, దేవతావర్గమ్ కైయెడుక్కుమ్మడి చతుర్ముఖనాన, దైవమే నేనో? (౨౪).

౧౩౮

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౩-ప. ౪-తి. పుకల్ముమ్. ౯-పా-కణ్ణనై వ్యాఖ్యానజర్.

అర్థము. — రక్షణమునకునిమిత్తమైన సంతోషముకలవాడగుచు సమస్తలోకములను (౩) సృష్టించి ఆలోకములు స్తుతించగా (౬) (కృతకృత్యుడై) నిలిచిన మధువుప్రపహించుచున్న వికసించినపుష్పమగు (౯) తులసీమాలకలవాడను నన్ను వశపఱచుకొనినవాడను ఆశ్చర్యచేష్టితములకలవాడనునైన (౧౨) కృష్ణుని మాణిక్యమువంటి కాన్తికల (౧౫) రూపముకలవాడనియెదనా? (స్వాశ్రితులు) ఆద్వితీయుడని స్తుతించునట్లు (౧౮) విలసిల్లుచున్నవాడను చల్లని చంద్రరేఖను(ధరించుచున్న) (౨౧) జటలుకల(రుద్రుడను) చతుర్ముఖుడనునైన స్వామియనియెదనా? (౨౪)

౮.

ఈ. — ఎట్టామ్బట్టు. జగత్తిల్ ప్రధానరాన బ్రహ్మరుద్రాదికలై విభూతియాకవుడైయనానపడియై ప్పేళుకిఱార్.

(ఒలిమణివణ్ణనెన్రో) కీర్తించుచున్నవడిమఱుకుపిన్నాడినపడి. (ఒరువనిత్యాది) ఇవజగత్తుక్కుప్రధాననెట్టుఅవి వేకికళేత్తుమ్బడియాయ్, కుళిర్ నమతియైయుమ్ శడై యైయుముడై యరుద్రనెన్నేనో? (నళిర్ మతిచ్చడైయనెన్రో) తలైయానమతియైయుడైయనెన్నేనో? అవర్ కళో భ్రమమ్బొక్కి తన్నక్కలొన్టుమిల్లై. అవనుక్కుజ్జూడజనకనాన చతుర్ముఖనాకిడై వమెన్నేనో? (అలిమకిర్తన్డు) రక్షణ తైయేయాదరిత్తులోకజ్జలై యడై యసృష్టిత్తుఅవై యేత్తనిన్డు. యాతోరుప్రయోజన తైనినైత్తుసృష్టిత్తా, అన్దప్రయోజనమ్మేల్ మునిన్డు. (కళిమలరిత్యాది) కళియెన్టు - శే. మలరెన్టు - పూ. మధువైయుమ్ మలరైయుముడైత్తాన తిరుత్తుమ్రాయ్ మాలైయైయుడైయనాయ్, అమ్మాలై యాలెనై యనన్యార్ మాక వెల్దుతిక్కొన్డువనుమాయ్, ఎనక్కుసులభనుమాయ్, ఆశ్చర్యమానగుణచేష్టితజ్గలై యుడైయవనుమానవనై.

౮.

జీ-ఆ. — ఎట్టామ్బట్టు (ఒలిమణియిత్యాది). “నళిర్ మతిచ్చడైయన్” ఇత్యాదియైప్పల్ మవతారికై (జగత్తిలిత్యాది).

పునశ్చొల్లువానెన్నెన్న (కీర్తించుచున్నవిత్యాది). ౧. “ఏక ఏవరుద్రాన ద్వితీయాయతన్తే” ఎన్దుతైప్పల్ (ఏత్తుమ్బడియెన్డుతు). “శడైయన్” ఎన్దుపదసామర్థ్యతైప్పల్ (అవివేకికళేత్తుమ్బడియెన్డుతు). ఒరువన్-ఆద్వితీయన్. ప్రధాననెన్దుపడి. ఒరువనెన్దు భ్రమితేత్తవత్తారేదేవ తైయాకనిన్దువిత్తర్థం. చాటువుక్కు తలైయానమతి - శ్లాఘ్యమానజ్ఞానమ్. తలైయిరేయాన చంద్రనెన్దుస్వభావార్థమ్. “శడైయన్” ఎన్దుతుక్కు భావమ్ (అవర్ కళో భ్రమమిత్యాది). నళిర్-కుళిర్ త్తి. కడవురో-దేవతై. అళి-రక్షణమ్. ఫలితమ్ (యాతోరువిత్యాది). ఉత్తరాధానుసంధాన పూర్వకం పూర్వాధానుసంధానమన్వయం.

౮.

ఆ-ఆ-వి. — సజాతీయప్రధానర్ కలై చొల్లుకిఱప్రకరణమాకై యాలుమ్, చతుర్ముఖసోదేసమభివ్యాహరిక్కు వేణ్డుకై యాలుమ్ ౨. “సహ సాణిసహస్రశోయేరుద్రాఅధిభూమ్యామ్” ఎన్దు - శొల్లప్పడుకఱ పృథగ్జనమానరుద్రసజ్జ తైవ్యావ రిక్కిఱార్ (ఒరువనెన్దేత్తనిన్దువెన్దు).

తాత్పర్యము. — వీడే సకలలోకేశ్వరుడని యవివేకులచే స్తుతింపబడునట్లు చల్లని చంద్రుని శిరోభూషణముగాఁగల రుద్రుడనియెదనా? బ్రహ్మయనియెదనా? సకలలోకరక్షణమునందాదరముకలవాడై వాటినిసృష్టించి యాలోకులు తననుస్తుతించునట్లు దివ్యతులసీమాలికచే నలంకృతుడై విలసిల్లుచున్న సర్వేశ్వరుని నేనేమనియనుసంధించెదనని వాని బ్రహ్మరుద్రాది ప్రకారిత్వమును సాదించిరి.

౮.

మూ. — కణ్ణనై మాయన్దనై ఎక్కడల్ కడైన్దుముతజ్జొన్డు. వణ్ణలైయచ్చుతనై యనన్దనై యనన్దనన్దే. నణ్ణినన్దుతైకిన్దనైజొలముణ్డుమిల్దన్దమాలై. యెణ్ణుమాటియమాట్టేయ్ వై యుమ్యవరున్దానే. ౯.

౧౧

౨ య. వే. కా. ౪-ప్ర. ౫.

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౪-తి-పుకల్ముమ్. ౯-పా-కణ్ణనై వ్యాఖ్యానం.

౧౩౯

ఆ.—(కణ్ణనై) ఆశ్రమసులభత్వార్థమాకతత్వజాతీయతయాపతీర్ణ నాయ్, ఆశ్చర్యమనోహర దివ్యచేష్టి తజ్జలైయుడైయనాయ్, ఆశ్ర తరైక్కైవిదాతస్వభావనాయ్, అనన్తకల్యాణగుణవిశిష్టనాయ్, అనన్తకల్యాణగుణమహోదధియాన తిరువనన్దాత్మనై దివ్యశయ్యాసనాదిక శాకవుడైయనాయ్, సర్వలోకపరిపాలక నాయ్, సర్వాస్త్రాత్మభూతనాన వెమ్బరుమానై యిజ్జనేళ్ళొల్లువేన్జ్జిటిరేన్జ్జితార్. ౯.

అన్య—యవైయుమ్ యవరుమ్ తా ౩) కణ్ణనై మాయన్తనై కడల్ (౬) కడైన్దు అమృతన్జ్జొన్జ్జ అణ్ణరై (౯) అచ్చుతనై అనన్దనై అనన్దన్దన్ (౧౨) నన్జి నన్ద ఉత్తైన్దనై (౧౫) ఇలమ్ ఉణ్డు ఉమిన్దన్ (౧౮) మారై ఎణ్ణమాలు అతీయమాట్టే. (౨౧)

పన్నీ.— అనన్దరమ్, ఉక్తవిభూతిమాత్రమన్దయే సకలచేతనాచేతనజ్జకుమ్ తానేయానవనై పురిచ్చేదిక్కుమ్ ప్రకారమతీయే న్జ్జితార్. ౯.

ఎల్లావకైప్పట్టవచేతనముమ్, ఎల్లావకైప్పట్టచేతనరుమ్, తానేయాయ్నైత్తు, (౩) ఆశ్రమసులభనాయ్, ఆశ్చర్యమహమానగుణచేష్టిత నిరూపణీయనాయ్, ఆర్వాచీనప్రయోజనార్థకగుక్కుమ్ కడలై, (౬) కడైన్దుమ్, కార్యజ్ఞాయ్యమ్, సర్వస్వామియాయ్, (౯) ఆశ్రమరైన ట్టవవిదాతనాయ్, అపరిచ్ఛిన్న స్వరూపాదివైభవ తైయుడైయనాయ్, అత్తనైయున్దనక్కు శ్చేయడజ్జుమ్బడియాన తిరువనన్దాత్మనై, (౧౨) పారున్ది, ఉకన్దు, కణ్ణళరానిఱ్ఱుమననాయ్, (౧౫) రత్నత్తుక్కుఅపత్తువన్దార్, వయిల్ శ్రీరేవైత్తునోక్కువతు, వెళినాడుకాట్టువతాన, (౧౮) వాత్సల్యతైయుడైయనానవనై, పరిచ్చేదిత్తునినైక్కుమ్బడి, అతీకిరే. (౨౧)

అర్థము.—సమస్తాచేతనములును సకలచేతనములును తనకుబ్రహ్మకారమగునట్లున్నవాడును (౩) ఆశ్రమసులభుడును ఆశ్చర్యగుణచేష్టిత ములుకలవాడును సమద్రమును (౬) చిలికి అమృతమై తిన్ద సర్వస్వామియు (౯) ఆశ్రమలనువిడువనివాడును నపరిచ్ఛిన్న స్వరూపా దులుకలవాడును అదిశేషునిమీద (౧౨) అమరి సంతోషముతో నిద్రించువాడును (౧౫) భూమిని ఆరగించి(కుక్షిలోనుంచుకొని) సృష్టి చినవాడునునైన (౧౮) వాత్సల్యముకలవానిని ననుసంధించుప్రకారమును నెఱుంగనివాడనైతిని. (౨౧)

ఈ.—ఒప్పతామ్బట్టు. అవనుడైయవిభూతివిస్తారజ్జ తని తనియే పేశముడియాతు, కార్యకారణ రూపమాన చేతనాచేతనజ్జవనక్కు విభూతియెన్దుప్రయోజక త్తిరే శొల్లలామి త్తనైయెన్జ్జితార్.

(కణ్ణనై మాయన్తనై) ౧ “ఎత్తిఱమ్” ఎన్న వేణ్ణమ్బడియానగుణచేష్టితజ్జలై యుడైయవనై. (కడలి త్యాది) ప్రయోజనాన్తరపరరానవర్ కళుక్కుమ్, ఉడమ్బునోవక్కడల్ కడైన్దు అవర్ కళ పేక్షితసంవిధానమ్బణ్ణమ్ స్వామియై. (అచ్చుతనై) తన్నైయాశ్రయిత్తారై ఒరునాళుమ్ నమ్మనవిడతే రక్షిక్కుమ్ స్వభావనాన వనై. (అనన్దనై) స్వరూపరూపగుణవిభూతికళాలపరిచ్ఛిన్న నానవనై. (అనన్దనిత్యాది) శేషత్వకాష్టైయిలే నిత్తైయా లేశేషియానవనై యుమ్ విళాక్కొలైక్కొళ్ళవల్లనానతిరువనన్దాత్మనై లేకిటిపిరాట్టిమార్ తిరుములై త్త

జీ-అ.— ఒప్పతామ్బట్టు (కణ్ణనైయత్యాది) “ఎణ్ణమాఱియమాట్టే యవైయుమ్యవరుమ్తానే” ఎన్దైక్కటాక్షి త్తవతారికై (అవనుడైయవిత్యాది). (ప్రయోజక త్తిరే) చేతనత్వాచేతనత్వరూపాపాధిక్రొడీకారేశత్వర్థః.

పదచ్ఛేర్ త్తిక్కర్థమ్ (ఎత్తిఱమిత్యాది). (గుణచేష్టితజ్జలైయుడైయ) కృష్ణనైయెన్దుమాట్టువతు. భావగర్భితశబ్దార్థమ్ (ప్రయోజనాన్తరే త్యాది). సంవిధానమ్ - నిత్తైవేల్ శ్రీక్కొడుక్కై. (నమ్మనవిడతేయితి). నన్ద్యావయతీతి. అచ్యుతః ఎన్దుకరున్దు. అనన్దనై- అపరిచ్ఛిన్ననై. “అనన్దన్” ఎన్దు - శేషత్వత్తిలుత్తరావధియిల్లాతవనెన్ద పడి. విళాక్కొలైక్కొళ్ళుక్కైక బళీకరిక్కై. అతావతు - వ్యాముగ్ధ నాక్కుక్కై. “నన్దన్”

౧౪౦ తిరువాయ్ మొళి.—౩-ప. ౪-తి-పుకమ్మమ్. ౧౦-పా-యావై యుమ్ వ్యాఖ్యానజల్.

ఈ.—డత్తాలుమ్ నెరుక్కి యెఱ్ఱుప్ప వాణ్ణా తపడికణ్ణళర్ నరు భుకిటవనై. (ఇలముణ్ణుమిట్టన్దమాలై) ఆపన్నిరుణ్ణానా లప్పడుక్కై యిలుమ్ పొరున్దా తవనై. (ఎణ్ణుమాటియమాట్టే) అవనుమ్ విభూతివిషయమాకప్పరక్క చొచ్చిన్ది కొణ్ణుపోరా, ౧, “నా స్త్యన్దోవి స్తరస్యమే” ఎన్దానితే; అప్పడియేయవరుమ్ కీర్తేలివన్దై చొచ్చిల్లా, ఇవనై చొచ్చిల్లుమ్ ప్రకారమటికిటిలేనెన్దితార్. ఆనాలుమ్ ప్రయోజకత్తిల్ శొన్నాలోవెన్నిల్ (యావైయుమ్యవరుమ్తానే) చేతనాచేతనజల్డై యప్రకారమాకత్తా ప్రకారియాయరుక్కుమి త్తనై.

జీ-ఆ.—ఎన్ద పదత్తుక్కు వాసనై (పిరాట్రిమారిత్తాది). “నన్దైక్కిన్దానై, ఇలముణ్ణుమిట్టన్దమాలై” ఎన్ది శేర్ త్రిక్కుభావమ్ (ఆపన్నరిత్తాది). “అయమాట్టే” ఎన్ది అతే? ముడియచ్చొల్లప్పకాతోవెన్న (అవనుమిత్తాది). ౨ “అథవా జహునై తేనకింజ్జా తేనతవార్జునవిష్ట భావమిదం కృత్స మేకాంశేనస్థితోజగత్”. ఎన్దగీతావచన మనుసన్ధయేమ్. శొల్లా - శొల్లి. కార్యకారణోపచార ఇత్యభిప్రాయేజాహ (శొల్లుమ్ ప్రకారమితి). ప్రయోజకమ్ - సక్షేపమ్. “హస్తతేకథయిష్యామి విభూతీరాత్తనశ్శుభాః | ప్రాధాన్యతఃకురుశ్రేష్ఠనా స్త్యన్దోవి స్తరస్యమే” ఇతిగీతాసుదశమే.

ప్ర-తి.— (ఒన్దతామ్మట్టు) (కణ్ణనైయిత్తాది) (అనన్దత్తన్దే) ‡ శ్రీమతివైష్ణవేపురాణే ద్వితీయం శే పఞ్చమేధ్యాయే పాతాళపర్ణనప్రకరణే, “పాతాళానామధర్మాన్దేవిష్టార్యాతామసీతనుః | శేషాఖ్యాతద్గుణాన్వక్తుంశక్తాదైత్యదానవాః || ౧౩౪ || యోఽనన్దఃపత్యతేస్థితైర్దేవదేవ్నిపూజితః | సహస్రశిరసావ్యక్తస్వస్తికామలభూషణః || ౧౪౪ || గర్భరావ్యపురసస్సిద్ధాః కిన్దురోరగచారణాః | నాన్దగుణానాంగచ్ఛన్తి తేనాన్దోయముచ్యతే || ౧౪౫ ||” తామసీ - సంహరహేతుభూతతమోధిష్ఠాత్రి. స్వస్తికమ్ - ఘణస్థరేఖాచిహ్నవిశేషః.— (ఎణ్ణుమాటియమాట్టే) (శ్రీభగవద్గీతాసుదశమే, “హస్తతేకథయిష్యామి విభూతీరాత్తనశ్శుభాః | ప్రాధాన్యతఃకురుశ్రేష్ఠనా స్త్యన్దోవి స్తరస్యమే || ౧౪౫ ||”

మ ణ వా శ మా ము ని క శ్ తి రు వ డి క శే శ ర ణ మ్.

తాత్పర్యము.—చూచినవారందరికిని నాశ్చర్యకరములగుదివ్యచేష్టితములుకలవాడును ప్రయోజనాన్తరపరులకు వారియపేక్షితములని చ్చువాడును తననాశ్రయించినవారిని నెల్లప్పుడునువిడువకరక్షించు దివ్యస్వభావుడును స్వరూపరూపగుణవిభూతులచే నపరిచ్ఛిన్నుడును పరమశేషత్వమునవహించుచున్న యాది శేషునిమీఁద సుఖముగళయనించుచున్నవాడును సకలలోకములయొక్క సృష్టినితీసంహరములకుఁ గర్తయైనవాడునునైన భగవంతునిననుసంధించుప్రకారమును నేనెఱుఁగలేనుగూన చేతనాచేతనములువానివిభూతులని యనుసంధింపవచ్చునని సాదించిరి.

మూ.—యావై యుమ్యవరున్దా నాయవరవర్శమయన్దోలున్దోయ్విలక్పులనైన్దుక్కుళ్ళొలప్పడానుణ్రిన్దూర్తి ఆవి శేరుయిరినుళ్ళొలాతుమోర్ పర్గ్రిలాత | పావనైయత్తనై కూడిలవనై యుజ్జూడలామే || ౧౦ ||

ఆ.— (యావైయుమ్) ఇప్పడి సర్వవస్తుకళోడు మాత్తతయా సంబన్ధముజ్ఞాయరుక్కుచ్చెయ్తే, హేయప్రత్యసీకతయా స్వేతర సమస్తవస్తువిసజాతీయనాయ్ జ్ఞానస్వరూపనాయరుక్కైయా లే స్వశరీరభూత సమస్తవస్తుగత సర్వదోషైరసంస్పృష్టనాయరుక్కుమ్. ఇతు కూడుమోవెన్నిల్; ఇన్దశరీరత్తిలే వర్తిక్కిట విన్దప్రత్యగాత్తాపుక్కిన్ద శరీరగత దోషజ్జళినాల సంస్పృష్ట నాయరుక్కైయాకిట విస్వస్వభావ జ్ఞాదుమాకి రెమ్మెరుమానుక్కు మితు కూడుమెన్దితార్.

అన్వ.— యావైయుమ్ యవరుమ్ తానాయ్ (౩) అవరవర్ శమయన్దోలుమ్ తోయ్విలక్ (౬) పులనైన్దుక్కుమ్ శొలప్పడాన్ ఊణ్రిన్దూర్తి (౯) ఆవి శేర్ ఉయిరిక్ (౧౦) ఉశ్ ఆతుమ్ ఓర్ (౧౧) పర్గ్రి ఇలాత పావనై (౧౨) అత్తనై కూడిల్ ఆతుమోర్ పర్గ్రి లాతపావనై (౧౩) అవనైయుమ్ కూడలామ్ ౪. (౨౪)

‡ సర్వజ్ఞప్రభావావిషయస్యాస్యగర్భస్యాత్రోపయోగోద్రష్టవ్యః.

౧॥ భ-గీ-౧౦-౧౯.

౨॥ భ-గీ-౧౦-౪౨.

[3౬]

తిరువాయ్ మొట్టి—3-ప. ౪-తి-పుకమ్ము. ౧౦-పా-యావై యుమ్ వ్యాభ్యానజ్జి.

౧౪౧

పన్నీ.— అవత్తమ్, ఇప్పడి ప్రకారభూత చిదచిత్తుక్కుళిన్పడి యవత్తనమ్మ తట్టాతపడియై యనుసన్నిక్కితార్.

ఎల్లావచేతనముమ్, ఎల్లాచేతనరుమ్, తానేయాయ్, (3) అవత్తచేతనరుడైయ, ఆచిత్తంసర్గనిజ్జనమానదేవాదివ్యవస్థకలిత్, అవర్కత్తై ప్పిల్ తనమ్మ సజ్జమిల్లాతపనాయ్, (౬) ఇన్దియపచ్చకత్తుమ్మ, విషయమాక చ్చొల్లప్పడాతపనాయ్, స్వయంప్రకాశజ్ఞానస్వరూపనా యరుమ్మ మాతలాల్, (౯) ప్రాణాశ్రయమాన శరీరత్తోడు, శేర్ న్ద, ఆత్మావినుడైయ, (౧౨) స్వరూపత్తిల్, శరీరగతమాన జడత్వపరిణామి త్వాది స్వభావజ్జి, ఒన్దిలుమ్, (౧౫) తోయ్దు, ఇల్లాత, ప్రతిపత్తియానతు, (౧౮) అవత్తస్వరూపత్తై, కిట్టుమాకల్, సమస్తచేతనాచేతనస్వ భావజ్జలిలుమొరు తోయ్ బ్రల్లెయ్నిజి ప్రతిపత్తి, (౨౧) క్కీమ్ చ్చొన్న స్వయంప్రకాశజ్ఞానస్వరూపనాన వీశ్వరనైయమ్, శేరలామ్, నిశ్చితమ్. (౨౪)

అర్థము.— సకలాచేతనములును సకలచేతనములును తనకుశరీరమగునట్లున్నవాడును (3) ఆయాచేతనలయొక్క ప్రత్యవస్థయందు సంగ ములేనివాడును (౬) ఇన్దియములైదంటికిని (విషయముగ) చెప్పబడనివాడును జ్ఞానస్వరూపుడును నైన (౯) ప్రాణాశ్రయమైన శరీరముతోఁ గూడిన ఆత్మయొక్క (౧౨) స్వరూపమునందు, శరీరస్వభావములతో నొకదానియందును (౧౫) సంబంధము లేదని యనుసంధించుట (౧౮) ఆయాత్మ స్వరూపమును పొందినచో (సర్వేశ్వరునికి) చేతనాచేతనస్వభావములయందెట్టి సంబంధములేదనియెడిభావన (౨౧) ఆభగ వంతుని చేరవచ్చును నిశ్చితము. (౨౪)

౧౦.

ఈ.— పత్తామ్బట్టు. చేతనాచేతనజ్జలిక్కు న్ద రాత్త తయా వ్యాపిత్తునిన్దాల్ తద్గతదోషై రసంస్పృష్ట నెన్దితార్.

(యావై యుమ్ యవరున్దానాయ్) చేతనాచేతనజ్జలిక్కుడై య్, తాత్ ఎన్దిఱళొల్లుక్కు శ్శేయడజ్జుమ్మడి ప్రకార మాకత్తా ప్రకారియాయ్. (అవరవరిత్యాది) అవరవరెన్దిఱతు - చేతనరుడైయపన్దైయప్పల్. కీడ్, “యావై యుమ్ యవరుమ్” ఎన్దొక్క నెడుక్కైయా లే, అనుభాషిక్కిఱవిడత్తిలుమ్, అవై యవై యెన్దు. అచిత్తుమ్తన్న డైయేవరుమ్. అవై తన్నై యెడాతోవ్ నెన్నిన్దిల్, అప్రాధాన్యతాలుమ్ ప్రకరణబలతాలుమ్ తన్నడైయే వరుమెన్ను మిడక్కిణ్డుమ్. శమయమెన్దిఱతు - వ్యవస్థకత్తై. అచిత్తినుడైయ పరిణామాదికత్తై యుమ్ చేతనత్తి నుడైయ సుఖత్వదుఃఖత్వజ్జలిక్కు యుమ్ నిన్దెక్కిఱతు. (తోయ్విలక్) చేతనాచేతనజ్జి “తాత్” ఎన్దిఱళొల్లు క్కు శ్శేయడజ్జుమ్మడియవద్దోడేకలన్దునిఱ్చుచ్చే తే, అవద్దొనినుడైయదోషజ్జి తన్నక్కల్ తట్టాతపడినిఱ్చుమ్. చేతనర్కు అచిద్గతమానపరిణామాదికల్లిడైయేయాకిలుమ్, అన్దాచిత్తంసర్గత్తా లే సుఖత్వదుఃఖత్వజ్జలిక్కుకానిన్దతే; అప్పడియే యిచ్చేతనాచేతనజ్జి శ్శేయడజ్జుమ్మక్కు వ్యాపిత్తునిన్దాల్, తద్గతదోషమివనై స్పర్శియాతోవెన్దాల్; అవద్దొ లసంస్పృష్టనాయరుక్కుమ్. ఎల్లామ్ శెయ్ తాలుమివద్దుక్కు సుఖత్వదుఃఖత్వజ్జలిన్ది యిలేయరుక్క, ఇవ్వచ్చిత్తోట్టై

శీ-అ.— పత్తామ్బట్టు (యావై యుమ్ త్యాది) “తోయ్విలక్” ఎన్ను మళవుమ్ కటాక్షీ తవతార్కై (చేతనాచేతనజ్జలిక్కు త్యాది). ని ఙ్గాల్ - నిన్దాలుమ్.

తానెన్దిఱళొల్లు శ్శేయడజ్జుకై - సర్వేశ్వరుడైయవహంశబ్దన్తోడే సమానాధికరిక్కుయోగ్యమాయరుక్కు వీపైన్దిక్కు భావమ్ (అవర వరిత్యాది). “యావై యుమ్ యవరుమ్” ఎన్దైయనుభాషిక్కితార్, “అవరవర్” ఎన్దొకపాతి, అవైయవై ఎన్దుమనుభాషియాతోవ్ నెన్నిన్ది (క్కియై యావై యుమ్ త్యాది). ఇన్దైక్కొల్లూర్వకమాకవివర్కితార్ (అవైతన్నైయత్యాది). (ఎన్ను మిడక్కిణ్డుమ్) ఎన్ద చ్చజ్జత్తు క్కర్థమిల్లై. వ్యవస్థకల్ తానేతెన్న (అచిత్తినుడైయవరిత్యాది). “తోయ్వు” ఎన్దు - స్పర్శమాయ్, “ఇల్” ఎన్దు - ఇల్లామెయాయ్, చేతనా చేతనగతమానదోషస్పర్శమిగ్గుతనెన్ద పడి. (చేతనాచేతనజ్జలిక్కు) బాల్యమావనాద్యవస్థా యభా జీవాత్మానంస్పృష్టత్తి తద్వదితిభావః. తత్తా జ్జుతే: (చేతనర్ క్కి త్యాది). ౧. “సమ్మోగప్రాప్తి రితిచ్చేన్దై శేమ్మోన్” ఎన్దు నూత్రైయమొక్కణ్డు డక్కార్థవివరణమ్ (ఎల్లామ్ శెయ్ తాలు

౧౪౨ తిరువాయ్ మొట్టి.—౩-ప. ౪-తి-పుకట్టుమ్. ౧౦-పా-య వై యుమ్ వ్యాఖ్యానం.

ఈ.-చ్చేర్ త్రియా లేయన్తో వుణ్డాకిటతు, అప్పడియవనుక్కుమ్ కూడాతో వెన్నిల్; కూడాతు, అతుక్కుడి-ప్రవేశ హేతువి శేషతా లే. ఇవనై పో లేకర్త మడియాకవన్టి క్కే అనుగ్రహమడియాక విత్తో అవనుక్కివద్దో పై ప్రవేశమిరు ప్పతు. శిత్తైక్కుడ త్రిలేశితైయ నుమ్ కిడన్డా, రాజకుమారనుమిరున్డా; శిత్తైయ కర్త మడియాక ప్రవేశితై యా లే దుఃఖ హేతువాయిదలు, రాజకుమారనిచ్చే యా లే ప్రవేశితై యా లే భోగరూపమాయిరున్దతు; ౧-సమానం వృక్షంపరిషస్వజాతే- అనశ్చన్నస్యః" ఎన్నానిన్ద తితే. (పులనైన్దుక్కుమ్ శొలప్పడా) (శోతా)దిక శైన్దుక్కుమ్ విషయతయా శొల్లప్పడా నెన్ను తల్; అన్టి క్కే, నిన్దై త్తిణ్ణే శొల్లువతు, అచ్చొలవుక్కుమ్ మున్బిల్ నిన్దై వై లక్షిత్తు, అవద్దాల్ స్థరిక్కప్పడా నెన్ను తల్.

పిన్దై యవన్దానిరుక్కుమ్బడియె న్నెన్నిల్ (ఉణర్విన్దూర్తి) ప్రకాశ తైయేవడివాక వుడైయ నాయిరుక్కుమ్. (మూర్తిశబ్దమ్ - స్వరూపవాచి.) ఎల్లాణ్డైయ తాలుమివద్దో డుణ్డాన సంసర్దమ్ మెయ్యాయిరుక్కు, ఇవద్దోని ను డై యదోషమ్ తన్బక్కల్ తట్టాతపడియిరుక్కుమెన్ను మితుకూడుమో వెన్నిల్ (ఆవిశేరిత్యాది) ఆవియుణ్డు - ప్రాణాశ్రయమానశరీరమ్. అత్తోడు శేర్ నిరున్దుళ్ళ, ఉయిరుణ్డు - ఆత్మ. అతిన్బక్కలన్ద శరీరగతమానబాల్యయా వనాదికళొన్టాలు మొరుసమ్బన్ద ముమ్మిలై యామ్బడియాక వనుసన్ధిక్కిటననుసన్ధానమానతు అన్ద ఆత్మపుక్కుక్కు డానిన్దపిన్బు, అప్పొరుళవనై యుణ్డాడ తట్టిలై. ఇజ్జనన్టి క్కే, "ఇతుక్కువేత్తోయు మిరణ్డుపొరుళ్ శొల్లువర్ కళ" ఎన్దరుళిచ్చెయ్ వర్ - అవన్బక్కలితే భక్తియుణ్డాకిలవనై క్కిట్టలా మెన్దుమ్, పుటమ్బుణ్డాన - ఉపాయాన్ద

జీ-ఆ.-మిత్యాది). అప్పడియవనుక్కుజ్ఞాడాతో వెన్ని లెన్దిటతు-“సమ్మోగప్రాప్తిరిచేత్” ఎన్ద తిన్దమ్. “ననై శేమ్యోత్” ఎన్ద తిన్దమ్ (కూడాతి త్యాది). సూత్రార్థమ్ - భాష్య, “జీవస్యేవపరస్యపిబ్రహ్మణశ్శరీరాన్దర్వ రిత్వమభ్యుపగతః తద్వదేవశరీర సమ్బన్దప్రయుక్తసుఖదుఃఖోప భోగప్రాప్తిరిచేత్. తన్న, హేతువై శేమ్యోత్ నహిశరీరాన్దర్వ రిత్వమేవ సుఖదుఃఖోపభోగ హేతుః, అపితుపుణ్యపాపరూపక ర్తవరవశత్వమ్. తద్వపహతపా ప్తనఃపరమాత్మనోసమ్బన్దతి. తథాచత్రుతిః ‘తయారఃస్యః పిప్పలంసావద్వత్త్వశ్చన్నన్యోఅభిచాకశీతి, ఇతి” ఇతి. హేతు విశే షమేతెన్న (ఇవనై పోలేయ త్యాది). ఉపపాదిత ప్రవేశ హేతువిశేష తై రాకకదృష్టాన్దేదృఢీకరోతి (శిత్తైక్కుడ త్రిలేయి త్యాది). సాధితే- థేప్రమాణందర్శయతి (సమానంవృక్షమిత్యాది). “చేతనక్కిచ్చిదగతమాన) ఎన్దతోడజ్జి(అనశ్చన్నస్యః) ఎన్ను మళవుమ్- ‘ఆవిశేర్’ ఇత్యాది యాన మూలవాక్యత్తాల్ పరిహరి త్తతిన్దేవన్దశక్కు పరిహరమాత్మయాలే ‘అప్పొరుళవనై యుణ్డాడ తట్టిలై’ ఎన్ద వాక్యానన్దరే అనుసన్ధిత్తా ల్ మికవుమ్ శేరుమ్” ఎన్దరుళిచ్చెయ్ వర్. అవద్దాల్ స్థరిక్కప్పడా - ఇన్దియన్దశాలటియప్పడా.

(ఉణర్విన్దూర్తి) ఉణర్వు - జ్ఞానమ్. మూర్తిశబ్దమ్ - స్వరూపవాచి. ఉణర్విలేయాన స్వరూపతై యుడైయవత్. స్వయంప్రకాశజ్ఞాన స్వరూపనైవ పడి. “ఆవిశేర్” ఇత్యాన్ద్యుత్తరాధావతారికై (ఎల్లామ్ శెయ్తాలుమిత్యాది) ఇవ్యాన్ద్యుత్తిరే - “రుమాగతకాష్టవత్, పాతకి సంసర్గాత్పాతకివత్” ఎన్ద దృష్టాన్దద్యయమనుసన్ధేయమ్. అచిద్దతదోషసజ్జుమిణ్దుక్కుదృష్టాన్దమ్ - “రుమాగతకాష్టవత్” ఎన్దతు; చేతన గతదోషమ్ తత్సంసర్గత్తాల్ ఎరు మెన్ద తుక్కుదృష్టాన్దమ్-“పాతకిసంసర్గాత్పాతకివత్” ఎన్దతు. రుమా-ఉప్పళమ్. ఉయిరినుళ్-ఉయిరినిడ త్తిల్. ఆర్ - ఆత్మ. ఆన్దయమ్. సావనై-అనుసన్ధానమ్ అన్దై అన్దవాత్తావుక్కు ఇను-అర్థదిగ్భవయసాధారణమ్. అవనైయుమ్ అన్దపరమాత్మావృ క్కుమ్. అర్థత్రయజ్ఞొల్లానిట్ర వే తేయు మిరణ్డుపొరుళ్ళెతు - భక్తిప్రపత్తిః లిరన్దైయు మేకళోటియానినైత్తు. భక్తిపరమానపోతు, “అ వి” ఎన్ద-ఆత్మ. “ఉయిర్” ఎన్ద-పరమాత్మ. ఆత్మవోడు శేర్ న్దపరమాత్మావిన్బక్కలితే ప్రయోజనాన్దరజ్జొన్దిలు మొరు పద్దోల్లతతైలధార వదవిచ్చిన్నస్త్రిసన్దానరూపమాన, పావనైయుణ్డు - భక్తి. అతు అన్దవాత్తావుక్కుక్కుడిలవనైయుమ్ కట్టలామితిశబ్దార్థ. ప్రపత్తియో జనైయిల్, అతు మార్ పద్దోల్లత పావనై - ఉపాయాన్దరజ్జొన్దిలు మొరుపద్దోల్లన్టి క్కే యిరుక్కిటభావనై. తదోపాయత్వాన్ద్యవసాయ

ఆ-ఆ-వి.—(అన్టి క్కేయి త్యాది) “శోర్” ఎన్దిటతు-నిన్దైవై లక్షిక్కిటతు.—శబ్దవాచిశబ్దమ్ శబ్దజకస్త్రియై లక్షిక్కిటతు. ౧౦ శీ కుణ్డలితగ్రన్థమ్ క్యాచిత్రమ్. ౧॥ ముం-ఉ-౩-౧-౧.

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౪-తి. శుక్రము. ౧౧-పా-కూడివణ్ణ వ్యాఖ్యానజ్ఞు.

౧౪౩

ఈ. — రజ్జలిలుణ్ణానపథ్తై యవిట్టులవనై యేసన్ శీలవనైక్కిట్టలామెన్దుమ్. అన్దియే, అన్దిమప్రత్యయముణ్ణామాకి
లవనై కూడలామెన్దుమామ్. ఇతైయెమ్మెరుమానార్ కేట్టరులి, “కీర్త్త-వ్యాపియైచ్చొల్లినిష్టపిన్బు, ఇని-వ్యాప్య
వస్తుగతమానదోషజ్ఞు వ్యాపకనానవనుక్కు. తట్టా తెన్నుమిడ మవశ్యమశొల్లవేణుమ్, ఆనపిన్బు ఇతైయేశొల్ల
థాకవమైయుమ్” ఎన్దురులిచ్చెయ్ వర్.

౧౦.

జీ-అ. — విశేష మెన్దుతువిశేషమ్. అన్దిమస్త్రిపక్షత్తిర్, ఆవి-ప్రాణనానతు, శరీరతైవిట్టు ఆత్మవిలేశేరుకిఱవళవిలేయెన్దుతల్; పరమాత్మవిన్బు
క్కులిలేశేరుకిఱవళవిలేయెన్దుతల్. ఆతుమార్ పథ్తైలీత - వ్యతిరిక్తవిషయజ్ఞున్దిలు మొరుసజ్ఞమిల్లాత. పావనై - అన్దిమస్త్రియెన్దు పడి.
పావనై - ప్రథమపక్షత్తిర్, నిదిధ్యాసనమ్; ద్వితీయపక్షత్తిర్, ఉపాయాధ్యవసాయమ్; తృతీయపక్షత్తిర్, అన్దిమస్త్రి. ఎమ్మెరుమా
నార్ నిర్వాహత్తిర్, అనుసంధానమితిభేదః. “ఆతుమార్ పథ్తైలీత” ఎన్దుతుక్కు - శరీరగతమాన బాల్యాదిదోషజ్ఞున్దిలు మొరుసమ్మన్దుమి
ల్లాతవెన్దుమ్; భక్తిపక్షత్తిర్, ప్రయోజనాన్తరజ్ఞుల్ పథ్తైలీతవెన్దుమ్; ప్రపత్తిపక్షత్తిర్, ఉపాయాన్తరజ్ఞుల్ పథ్తైక్కియెన్దుమ్;
అన్దిమస్త్రిపక్షత్తిర్, వ్యతిరిక్తవిషయజ్ఞుల్ సజ్జమిల్లాతవెన్దుమ్భేదమ్. ఇతై - కీర్త్తచ్చొన్నమాన్దుత్తైయుమ్. ఇతైయేశొల్లథ్ థాకవమైయు
మెన్దుతు - శరీరగతమాన బాల్యాదికల్ చేతననుక్కు వారాతాప్పలే, చేతనాచేతనగతదోషముమ్ ఈశ్వరనుక్కు వారాతెన్దు మున్దుఱవళులి
చ్చెయ్తవర్థమేశొల్లథ్ థాకవమైయుమెన్దు పడి. ఎమ్మెరుమానార్ నిర్వాహమొట్టిన్దు యోజనాత్రయత్తిలుమ్, అతనైయెన్దు - భావనైక్కువిశే
షణమామ్, “అన్దుభావనై” ఎన్దు - అప్పన్ శ్రీకోశ త్రిన్దుడి.

౧౦.

తాత్పర్యము. — స్వయంప్రకాశజ్ఞానస్వరూపుడైన చేతనుడు తనశరీరగతదోషములచే నసంస్పృష్టుడైయున్నచో తనకు సకలవ
స్తువులతోడను నాత్మతయాసంబంధముకలిగియుండగా నావస్తువులయొక్కదోషములచే నసంస్పృష్టుడగు చక్షుశ్రోత్రాది పశ్చేంద్రియముల
కవిషయుండని శ్రుత్యాదిప్రమాణములచే జెప్పబడువాడును నైన యీశ్వరుడును నారీతిగచేతనాచేతన గతదోషములచే నసంస్పృష్టుడై
యుండవచ్చునని యధ్యవసంపుడు.

౧౦.

మూ. — కూడివణ్ణతైయున్దుణ్ణార్ కొణ్ణల్ పోల్వణ్ణన్దు నై. మాడలర్ పొత్తిట్కురుకూర్వణ్ శడకోవణ్ శొన్న.

పాడలో రాయిత్రుళివై యు మొరుపత్తుమ్ వల్లార్. వీడిలపోక మెయ్ తివిరుమ్బువరమర్ మెయ్ త్రే. ౧౧.

ఆత్మార్ తిరువడిక శేశరణమ్.

ఆ. — (కూడి) ఇ తిరువాయ్ మొట్టివల్లార్ సర్వకాలముమ్ భగవత్కైచ్చుర్యతైప్పెత్తు ౧* అయర్వముమరకకరుక్కు పరమభోగ్య
కావర్ణితార్.

౧౧.

తిరుక్కురుకైప్పిరాక పిళ్ళాన్దిరువడిక శేశరణమ్.

అన్వ. — వణ్ణ కూడి అతైయుమ్ (౩) తన్ తార్ కొణ్ణల్ పోల్ (౬) వణ్ణన్దు మదు అర్ (౯) పొత్తిర్ కురుకూర్ వణ్
(౧౦) శడకోవణ్ శొన్న పాడల్ (౧౧) ఓర్ ఆయిత్రుళి ఇతైయుమ్ (౧౨) * ఓరు పత్తుమ్ వల్లార్ (౧౩) వీడిల పోక మెయ్
(౧౪) అమరర్ మెయ్ త్రుళి విరుమ్బువర్. (౧౫)

పన్నీ. — అనన్దుమ్, ఇ తిరువాయ్ మొట్టిక్కు ఫలమాక అవిచ్చిన్న భగవదనభవతై యరులిచ్చెయ్ కితార్

వణ్ణకల్, కూడి, మధుపానప్రీతియాశేషద్విజ్ఞు, (౩) కురిన్దు, తిరుమలైమైయుడైయవనాయ్, కాళమేఘమ్మైయరుక్కిఱ, (౬)
నిజతైయుడైయనానవనై, కురుమ్, అల్ వర్, (౯) శోల్లైకైయుడైతాన, తిరునకరిక్కు, నిర్వాహకరాన, (౧౦) ఆత్మార్, అరు
చ్చెయ్త, ఇతైయోడుకూడిన, (౧౧) అద్వితీయమాన, ఆయిరక్కుక్కుమ్, అసాధారణవిగ్రహాపాతియాకవభిలవిభూతిప్రకారత్వతై

* “ఓర్ పత్తుమ్” ఎన్దు కలకోశజ్ఞులే కాట్టెరు.

౧౧ ౧౦.

౧౪౪

తిరువాయ్ మొట్టి—౩-ప. ౪-తి-పుక్కమ్. ౧౧-పా-కూడివణ్ణ వ్యాఖ్యానజల్.

ప్రతిపాదిత, (౧౨) ఆద్వితీయసూత్ర, ఇప్పతైయుమ్, అభ్యసిక్కువల్లవర్కళ్, (౨౧) అవిచ్చిన్నచూన, భగవదనుభవతై, పెల్లొలు, (౨౪) నిత్యసూరికళ్, మొయ్త్తుక్కొణ్ణ, విరుమ్బుప్పడియావర్కళ్. (౨౭) ఇతు - అఱుశిరాశిరియవిరుత్తమ్. ౧౧.

వాదికేసరి అట్లకియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడికళ్ శరణమ్.

అర్థము.—తుమ్మెదను చేరి శబ్దించుచున్న (౩) చల్లని తిరుమలకలవాడును కాలమేఘమువంటి (౭) వర్ణముకలవాడును నైనాక్షి యొకరిని నాలుగుప్రక్కల వ్యాపించిన (౯) తోటలుకల తిరువగరికి నిర్వాహకులైన (౧౨) శతకోపముని సాదించిన గానముతోఁగూడిన (౧౫) ఆద్వితీయములైన వేయిపాశురములలో నీ (౧౨) ఆద్వితీయములైన పదిపాశురములను నభ్యసించువారు (౨౧) అవిచ్చిన్నమైన భగవదనుభవమును లభించి (౨౪) నిత్యసూరులచే జాట్టుకొని యపేక్షింపఁబడుదురు. (౨౭) ౧౧.

ఈ.—నిగమత్తిల్ - ఇ తిరువాయ్ మొట్టికల్ గ్రంథకళ్ నిత్యకై జ్జర్యతైప్పెల్లొలు *అయర్వళుమమ రర్కళాలే విరుమ్బుప్పడువర్కళ్ళెనితార్.

(కూడివణ్ణతైయుమిత్యాది) కీర్ - పరక్కచ్చొన్న విభూతియడైయ, తోలిల్ తోళ్ మూలై యోపాతియ వసుక్కుత్తకుతియాయరున్దపడియైచ్చొల్లుకిఱతు. కిణ్ణక త్తిలేయిట్టివారై పోలే వణ్ణకళానవై తిరణ్ణమధుపానమ్మిణ్ణభన్దనియానిన్దుళ్ళ శ్రమహరమాన మూలైయైయుమ్, శ్రమహరమాన మేఘమ్మోలే యిరుక్కిఱతిరుమేనియైయు ముడైయ సర్వేశ్వరనై యాయ్త్తు కవిపాడిల్లు. (మాడలరిత్యాది) పర్యన్తజ్జిలే అలర్న్దపాట్టిలైయుడైయ తిరునకరిక్కు నిర్వాహకరాయ్ పరమోదారరాన ఆత్వారదులిచ్చెయ్త (పాడలోరాయరమ్) పుప్పమ్ పరిమళత్తోడేయలరుమాపోలే ఇళై యోడుకూడిన ఆయిర త్తిలుమ్మై త్తుక్కొణ్ణ ఇప్పతైయుమభ్యసిక్కువల్లవర్కళ్. (వీడిలపోకమెయ్తి) ఒరునాభుమ్ విచ్చేదశక్కైయిల్లాత మోక్షసుఖతైప్రాపిత్తు. (విరుమ్బువరమరర్ మొయ్త్తే). ఆమరరాలే మొయ్త్తు విరుమ్బుప్పడువర్. లీలావిభూతియై తదీయ త్వాకారత్తాలే యనుసన్నిపార్ నిత్యసూరికళాకైయాలే, “తాళనభవిక్కుక్కడవ అనుభవతై, సంసారత్తేయిరున్దువైత్తు ఇప్పడియిరుప్పతోరు జ్ఞానపాక మ్మిఱన్దనుసన్నిప్పతే” ఎన్దు ఆత్వార్ పక్కల్ పణ్ణినప్రేమాతిశయత్తాలే, అవరుడైయ ప్రబన్దజ్జళై యభ్యసిత్తవర్కళై, సర్వేశ్వరనై విట్టు ఇవర్కళై నెరుజ్జి యాదరియానిఱ్పర్కళ్ నిత్యసూరికళ్.

జీ-ఆ.—నిగమమ్ (కూడియిత్యాది) “ఇవైయుమెరుపత్తు” ఇత్యాదిమేల్లామ్ కటాక్షి త్తవతారికై.

ఇపోతుమూలైయొట్టెచ్చేర్ త్తిశొన్నతుక్కు ప్రయోజనమేతెన్న (కీర్ పరక్కవిత్యాది). కిణ్ణకమ్- ప్రవాహమ్. కూడి-తిరణ్ణ. అత్తై-శబ్దకై. కీర్ పరక్కచ్చొన్న వెన్దవిడత్తిలే - ౧ “యస్యాతాయతాంతాంశేవిశ్వక్రియంస్థితా” ౨ “మోఽవాణుర్యన్యైశ్చద్భిష్టాన్దమఖిలంమనె” ఎన్దతనుసన్ధేయమ్ మాడు - పర్యన్తమ్. ఆమరర్ విరుమ్బుక్కడియేతెన్న (లీలావిభూతియైయిత్యాది). ఆమరర్ - అమరరాలే. విరుమ్బువర్ - విరుమ్బుప్పడువర్. ౧౧.

జీయర్ తిరువడికళ్ శరణమ్.

ఆ-ఆ-వి.—పాడర్ - గానమ్, నిత్యసూరిణామత్యాదరిమాభవన్తీత్యత్రేపేతుమాహ (లీలావిభూతియైయితి). “విరుమ్బువరమరర్ మొయ్త్తే” ఇత్యత్ర - (ఆమరరాలే మొయ్త్తువిరుమ్బుప్పడువర్) ఇతివాక్యవతారికా - ౩ “జన్దవకమ్మళపాదుకాభ్యాంద్వారిస్థితో గాయతి మద్రకాణి । తంబ్రాహ్మణీఞ్చురి పుత్రకామరాజమృతాయాంలతునస్యకార్థః” ఇతివద్వర్తతే ఇత్యవిజ్ఞాతద్రామిడతైలీనాం పురుషాణాంకొ.

౧౧.

ఈ.-ముతత్పాట్టిల్-ఇ త్తిరువాయ్ మొఱ్ఱియిల్ పురక్కవరులిచ్చెయ్ తవ్వుత్తైసజ్జి హేణవరులిచ్చెయ్ తార్; ఇరణ్ణామ్బాట్టిల్ - కీర్న్ వొన్న భూతజ్జలియడై యకార్యత్తై క్రమ త్తిలే వేళినార్; మూన్దామ్బాట్టిల్ - జగదాకార నాయ్ నిన్ద నిలై యోడే అసాధారణవిగ్రహ తైచ్చేర్ తనుభవితార్; నాలామ్బాట్టిల్ - ఉజ్జ్వలమానమాణిక్యాది పదార్థజ్జలై విభూతియాకవుడైయవనెన్దార్; విన్దామ్బాట్టిల్ - రసవత్పదార్థజ్జలై విభూతియాకవుడైయనాయి రుక్మిణపడియై యరులిచ్చెయ్ తార్; ఆతామ్బాట్టిల్ - వేదన్దొడక్కమాన ఇయలుమిశై యుమానశబ్దరాశియై విభూతియాకవుడైయనెన్దార్; ఏన్దామ్బాట్టిల్ - ఐశ్వర్యాదిపురుషార్థజ్జలై విభూతియాకవుడైయనెన్దార్; ఎట్టామ్బాట్టిల్ - జగత్తిల్ ప్రధానరాన బ్రహ్మగుణాదికలై విభూతియాకవుడైయనెన్దార్; ఒన్నతామ్బాట్టిల్ - అప సుడైయవిభూతివిస్తారజ్జల్ తని త్తనియే వేళముడియామైయాలే, చేతనాచేతనజ్జలై విభూతియాకవుడైయనెన్దై ప్రయోజక త్తిలే యరులిచ్చెయ్ తార్; పత్తామ్బాట్టిల్ - ఇవన్దుకు మన్తరాత్తావాయ్ వ్యాపిత్తునిన్దల్ తద్గ తదోమైరసంస్పృష్టనెన్దార్; నిగమత్తిల్ - ఇతుకన్దుర్దుకు ఫలజ్జొల్లైత్తలైక్కట్టినార్. ౧౧.

వడక్కు త్తిరువీతిప్పిత్తై తిరువడిక శేశరణమ్.

తాత్పర్యము.— తుమైదలు బృందంబృందముగఁజేరి మధుపానమత్తములై శబ్దించుచున్న దివ్యకులసీమాలచే నలంకృతుఁడును వర్షా కాలమేఘమువలె శ్యామలమైన దివ్యతిరు మేనుకలవాఁడును నైన శ్రియఃపతివిషయముగ రమణీయములైనతోటలచే వ్యాపింపఁబడిన తిరునగరికి నిర్వాహకులైన యాత్మాత్మసాదించిన యద్వితీయములైన వేయిపాశురములలో నీపదిపాశురములను గానమునందభ్యసించువారు నిరస్తర భగవ దనుభవమునొంది నిత్యసూరులచే నాదరింపఁబడువారగుదురు. ౧౧.

—:—

ద్రమిడోపనిషత్సజ్జతియిలి త్తిరువాయ్ మొఱ్ఱిక్కానల్లోకమ్.

(పుకఱ్ఱునల్)—సర్వంజగత్సమవలోక్యవిభోశ్చరీరంతద్వాదినశ్చ సకలానపిశబ్దరాశీన్ ।

తాన్మాత్తభౌతికముఖాన్మథయన్పదార్థాన్దాస్యశ్చకారవచనైవమునిశ్చతుర్థే. ౨౪.

వాది కేసరి అహికియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అర్థము.—సర్వమ్ - సమస్తమైన, జగత్ - జగత్తును, తద్వాదినః - ఆజగత్తుకు వాచకములైన, సకలాన్ అపి - సమస్తములును నైన, శబ్దరాశీన్-శబ్దసమాహములను, విభోః - సర్వస్వామియొక్క, శరీరమ్-శరీరముగ, అవలోక్య-చూచి, భూతభౌతికముఖాన్-పంచభూతములు వాటికార్యములు మొదలగు, తాన్ - అట్టి, పదార్థాన్ - పదార్థములను, కథయన్-సఘ - సాదించుచున్నవారగుచు, మునిః - శతకోపముని, చతుర్థే - నాల్గవతిరువాయ్ మొఱ్ఱియందు, వచనావన - వాక్కుచేతనే, దాస్యమ్ - కైంకర్యమును, చకార - చేసిరి. ౨౪.

తాత్పర్యము.—సకలలోకములను సకలపదార్థములను వాచకములైన సకలశబ్దములును సర్వేశ్వరునికిశరీరముగానెంచి సకలపదార్థము లను వానిశరీరమనిసాదించినవారై యాత్మాత్మ యీనాలుగవతిరువాయ్ మొఱ్ఱియందు వాచాకైంకర్యమునుజేసిరి. ౨౪.

ద్ర-తా.—(పుకఱ్ఱునల్లారునల్) భూతైస్తత్కార్యభూతైశ్శుభనిజవపుమాదీప్తిమద్భిఃపదార్థైః
పథ్యాస్వాదోపపన్నైశ్శృతిముఖసుభగాశేషశబ్దప్రపఞ్చైః ।
నానాకారైపుమత్తైర్జగదధిపతిభిశ్చేతనాచేతనామై
రుష్టందోమైరదుష్టనిఖిలతనుతయాసంప్రతుష్టావతుష్టః. ౨౫.

అర్థము.—భూతైః - పంచభూతములతోను, తత్కార్యభూతైః - ఆభూతకార్యములైన పర్వతాదులతోను, శుభనిజవపుమా - శుభ కరమైన తనశరీరముతోను, దీప్తిమద్భిః - కాంతికల, పదార్థైః - మాణిక్యాదిపదార్థములతోను, పథ్యాస్వాదోపపన్నైః - హితకరములును

౧౪౬

తిరువాయ్ మొట్టి.—౩-ప. ౪-తి. పుకట్టుమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

మధురములును నైన రసవత్పదార్థములతోను, శ్రుతిముఖసుభగాశేషశబ్దప్రపత్తైః - వేషముమొదలగు సమస్తదివ్యశబ్దములతోను, నానాకారైః-అనేకవిధములైన, పుష్పకైః - పురుషార్థములతోడను, జగదధిపతిభిః - జగత్తులకధిపతులైన (బ్రహ్మరుద్రాదుల)తోను, చేతనాచేతనాః - చేతనాచేతనములతోడను, జుష్టమ్ - కూడియున్నవాఁడును, దోషైః - (ఆచేతనాచేతనగతములైన) దోషములచే, అదుష్టమ్ - దోషములేనివాఁడును నైన భగవంతుని, తుష్టః - సంతోషించినయాత్మార్థు, నిఖిలత్యుతయా-సర్వముశరీరముగాఁగలవాఁడగుటచే, సంప్రతుష్టావ - స్తుతించెను.

౨౭.

వ్యా.—(భూతైః)పారువిల్ శీర్ష్యమితిత్యాది - పృథివ్యాదిపంచభూతజ్ఞోడుమ్; (తత్కార్యభూతైః) కుష్టజ్ఞోనైత్తుమితిత్యాది-పృథివ్యాదికార్యజ్ఞానపర్యతమేఘనక్షత్రవిద్యాశబ్దజ్ఞోడుమ్, విద్యాస్వరూపైయానపుక్తివాయువినారే యభివ్యక్త్యయాకైయారే విద్యైకైవాయుకార్యమైన్దతు, “శాసనల్లావి” ఎన్నివిడత్తిల్, ఆవియెన్టులక్షణైయాశేరీరత్తైన్పుల్లి, ఆత్తారే - జ్ఞానత్తుక్కుశరీరమెన్టు జ్ఞానసాధనమానశబ్దత్తైన్పుపడి; (శుభనిజవపుష) పజ్జయక్కుణ్ణనెన్గోవితిత్యాది-నిరతిశయసాధ్యవికల్పదివ్యమజ్జశోవిగ్రహత్తోడుమ్; (దీప్తిమద్భిఃపదార్థైః) శాతిమాణిక్యమితిత్యాది-నిర్మలజ్ఞాన మాణిక్యకనకముక్తావజ్రదీపజ్ఞోడుమ్; (పథ్యాస్వాదోపపన్నైః) నచ్చుమామరున్దమితిత్యాది - హితజ్ఞానముమ్మధురజ్ఞాయమిరుక్కిఱ మహాపదామృతగుడపడ్రసయుతాన్నఘృతమధుఘోషరక్షోడుమ్; (శ్రుతిముఖసుభగాశేషశబ్దప్రపత్తైః) నాన్దవేతవ్యునిత్యాది - శ్రుతిస్త్వతీతిహసపురాణతాకికగానాదిశబ్దజ్ఞోడుమ్; (నానాకారైఃపుష్పకైః) ఊనమిల్ శైల్వమితిత్యాది-పృథగ్విధజ్ఞానవైశ్వర్యస్వర్గమోక్షపురుషార్థజ్ఞోడుమ్; (జగదధిపతిభిః) ఒరువనెన్దేతనిన్ద వితిత్యాది-లోకత్తిల్ ప్రధానరానశర్వచతుర్ముఖకళోడుమ్; (చేతనాచేతనాఃపైర్జుష్టమ్) యవైయుమ్మయవరుమ్తానే - చేతనాచేతనసమూహజ్ఞోడుమ్కూడిననాయ్ : (దోషైరదుష్టమ్) అవరవర్శమయన్దోఱుమ్తోయవినిత్యాది - తద్దతదోషైరసంస్పృష్టనాయరుక్కిఱవెమ్మెరుమానై “పుకట్టున్లూరువన్” ఎన్నివిడశకత్తిలే సర్వశరీరనాకవాహ్నోస్తోత్రమృణ్ణియరునినారెన్దితార్.

౨౮.

వేదాన్తాచార్యర్ తిరువడిక శేషరణమ్.

తాత్పర్యము.—(౧)భగవంతుడు పృథివ్యాదిపంచభూతములతోను(౨)ఆభూతకార్యములైనపర్యతమేఘనక్షత్రాదులతోను(౩)నిరతిశయదివ్యమంగళవిగ్రహముతోను(౪)కాన్తిమత్పదార్థములగు మాణిక్యాదులతోను(౫) రసవత్పదార్థములతోను (౬) శ్రుతిస్త్వతీతిహసపురాణతాకికగానాదులతోను,(౭)నానావిధపురుషార్థములతోను,(౮)బ్రహ్మరుద్రాదులతోను,(౯) చేతనాచేతనములతోను గూడియున్నవాఁడనియు,(౧౦) (అట్లైనను) వాటిదోషములచే నసంస్పృష్టుడనియు, వానిసర్వశరీరకర్తవ్యమును నీనాలుగవత్తిరువాయ్ మొట్టియందుసాదించి యాత్మార్థువాచాకైంకర్యముఁ జేసిరి.

౨౯.

తి-నూ.—పుకట్టున్దుమాలెప్పొరుళో కభున్దానాయ్ । నికట్టికిన్ద నేర్ కాట్టినిఱ్ఱుమ్మకిన్ద మాఱ ।

నెఱుమడిమై శెయ్ విచ్చిత్తువాళికమా । యగ్గడిమై శెయ్ తాన్ మొయ్ మ్మూల్.

౩౦.

అర్థము.—ఒన్దు-అద్వితీయమైన, పుకట్టి-కల్యాణగుణములకల,మూల్-సర్వేశ్వరుఁడు,ఎప్పొరుళో కళుమ్-సమస్తవస్తువులును,తానాయ్-తనకుఁబ్రకారముగాఁగలవాఁడై, నికట్టికిన్ద-వర్తించుచున్న, నేర్-స్వభావమును, కాట్టి-ప్రకాశపఱచి, నిఱ్ఱు- వేంచేసియుండగా, మకిన్ద మాఱ-వకుళధరులైనయాత్మార్థు, ఎఱ్ఱుమ్ - సర్వదేశసర్వకాలసర్వావస్థలయందును, అడిమై శెయ్ - కైంకర్యములనుజేయుటకు, ఇచ్చిత్తు-ఇచ్చయించి, మొయ్ మ్మూల్-(వాడిచ్చిన) ఆత్మజలముచే, అఱ్ఱు-ఆసర్వేశ్వరవిషయమందు, వాళికమాయ్-వాగ్రూపమైన, అడిమై - కైంకర్యములను, శెయ్ తాన్ - చేసిరి.

౩౧.

అస.—(పుకట్టున్దుమూల్) కీర్తి - పారి త్తకైజ్జుర్యత్తుక్కునుగుణమాక అవన్ సర్వాత్త భావత్తైక్కాట్టి, అత్తైప్పేళియడిమై శెయ్ తపాశు రత్తైయనుపదిత్తరుచ్చియ్ కితార్. ఎఱ్ఱనేయన్నిల్; కీర్తివర్ ౧ “అహంసర్వంకరిష్యామి” ఎన్దుపారిత్తపడియ్ సర్వాత్త భావత్తైక్కాట్టియడి

మైకోశ్వతాక వారుపట్టసర్వేశ్వరసుక్కు, ఉద్యోగమాత్ర త్రిరే వయఃనితైయుమవప్రకృతిక్కుమ్, వాచికత్తుమ్మేబ్బట్టవడిమై శెయ్యమాట్టత తమప్రకృతిక్కుమ్ శేరవాచికమానవడిమై శెయ్తుతలైక్కట్టుకిఱి * పుకట్టునల్లారువనినర్థ తై “పుకట్టుమ్మూల్” ఎన్ఱు తొడజ్జెయరుళిచ్చెయ్కితార్.

వ్యా.—(పుకట్టుమ్మూల్) కీర్తీం*ఎఱ్ఱిల్ తొల్ పుకట్ట వానవరీశనాయ్ “పుకట్టునల్లారువన్” ఎన్ఱు - సరై వస్తు నిత్యనామతుసదృశ మాయ్చ్చేరుమ్మడియానసర్వేశ్వరన్. ౨ *పాట్టిలేట్టుమ్ కావల్ పూర్ణపడియారే పుకట్టుమ్ పారున్దియరుక్కుమ్మిశే. అన్ఱిక్కే, ఇవరైయడిమై శొళ్ళుకైయారోవన్ద ౩*అన్దమిల్ పుకట్ట పారున్దినవెన్ఱుమామ్. (ఎప్పారుళోకశుద్ధానాయ్ నికట్టిన్ఱై నేర్ కాట్టినిఱ్ఱి) సమస్తవస్తుక్కుళుమ్తానె న్నుమ్మడిసర్వశబ్దవాచ్యనాయ్ వ రిక్కిఱిప్రకారప్రకారిభావతై ప్రకాశిప్పిత్తుక్కున్ఱు ఇవర్క్కుళ్ళానసాక్షాత్కారమామ్మడినిఱ్ఱి. అతా వతు - “పారువిల్ శిర్పూమియెన్ఱో” ఎన్ఱుతొడజ్జి యరుళిచ్చెయ్తభూతజ్ఞో, “మన్దజ్జేనైత్తుమెన్ఱో మేపుశీర్ మారియెన్ఱో” ఎన్ఱుతుతొడ క్కమానభౌతికజ్ఞో, “శాతిమాణిక్కమెన్ఱో” ఇత్యాదియిల్—ఉజ్జ్వలమానమాణిక్యాదికో, “అచ్చుతన్—అచ్చువైక్కట్టియెన్ఱో” ఇత్యాది యిల్—రసవత్పదార్థజ్ఞో, “నాన్ఱు వేతప్పయనెన్ఱో, శమయనీతినూలెన్ఱోనుడజ్జుకేల్వీయియెన్ఱో” ఎన్ఱుగానాదిశబ్దరాశికో, “వానవరాతి” ఇత్యాదియిల్—మోక్షాదిపురుషార్థజ్ఞో, “ఓళిమణివణ్ణన్” ఇత్యాదియిల్—జగత్పరధానరానబ్రహ్మరుద్రాదికో, ఇవర్క్కుడైయకారణమానా “యావైయుమ్మయవరుమ్తానే” ఎన్ఱిఱి. ప్రకృతిపురుషర్కకో, ఇవర్క్కుడైయవిభూతియాకపుడైయనాయ్, ఇవర్క్కుడైయనైరైతన్తరాత్తతయా వ్యాపిత్తు, “తోయ్విలన్” ఎన్ఱు-తద్రతదోమైరసంస్పృష్టనాయిరుక్కిఱిపడియెయమెన్ఱై. ౪ “జగత్సర్వంశరీరం తేనైర్వస్తేవసుధాతలమ్|అగ్నిః శోషఃప్రసాదస్తేసోమస్సృగవత్సలక్షణ” ఎన్ఱుమ్మడియే, ఇప్పడి “పుకట్టునల్లారువనెన్ఱో, పారువిల్ శిర్పూమియెన్ఱో” ఎన్ఱుతొడజ్జి, “నాన్ఱుక క్కడవుశెన్ఱో” ఎన్ఱుమిశ్రవుమసమస్తవస్తుక్కుళుమ్ “తాన్” ఎన్ఱుమ్మడిప్రకారమాకవ రిక్కిఱిప్రకారియైక్కాట్టిక్కున్ఱునిఱ్ఱి. (మక్కిట్ట మాణన్) వకుళధరరానవాహ్మిన్. (ఎఱ్ఱుమడిమై శెయ్విచ్చిత్తు) సర్వదేశసర్వకాలసర్వావస్థైకలిమ్ తిరువేద్యముడైయాన్ఱి రువడికలిరేయడిమై శెయ్యవిచ్చిత్తు. (వాళకమాయజ్జడిమై శెయ్తాన్) అప్పడియైవైప్పట్టఅవ్వివయత్తిరే - అవ్విడత్తిరేవాచికమాకవడిమై శెయ్తాన్ (మొయ్ మ్మూల్) ౫ “యత్తదాబలా” ౬ “వలన్దరుమ్” ౭ “నిరైప్పోల్ నైన్ఱెళ్ళామ్ పెర్ నిరున్దుయిరే” ఎన్ఱు-అవన్తత్తనత్త బలత్తారే సత్తైయు జ్ఞానాలితే సమృద్ధియైవేక్షిప్పత్తు. మొయ్మ్మ-మిడక్కు, ౮ “కణ్ణావానెన్ఱుమ్మణ్ణోర్ విణోర్ క్కు” ఎన్ఱుమ్, ౯ “వానోర్ క్కుమ్మణ్ణోర్ క్కుమ్మవైప్పు” ఎన్ఱుమ్, ౧౦ “కణ్ణాయ్మొలకుక్కుముయిరాయవెన్ఱార్వణ్ణనై | విణోర్ తామ్పరవుమ్ పాట్టిల్ వేద్యవేతియనై” ఎన్ఱుమ్, ౧౧ “తాయ్తన్ఱైయుయిరాక్కిన్ఱాయ్-పాక్కిన్ఱ తొల్ పుకట్ట మూవులకుక్కుమ్ నాత నేపరమాతల్ వేద్యమేకిన్ఱాయ్” ఎన్ఱుమ్, ౧౨ “తిరువేద్య త్తానుక్కు-ఎన్ఱట్టాశమ్వైత్తపరజ్ఞాడర్ చోళిక్కు” ఎన్ఱుమ్, ౧౩ “అచ్చురమ్” ఇత్యాదియాలమ్-అవన్తన్ఱైయపుభయవిభూతినిర్వాహకత్వ తైయుమ్ అన్తర్వాప్తియైయుమ్ సర్వకాలవ రిత్వతైయుమరుళిచ్చెయ్కైయారే, వ్యాప్త్యసంధానరూపవాచికైజ్జుర్యుగ౧౪*తిరువేద్య త్తెన్నానైయెన్ఱుప్ప నెమ్మెరుమానుక్కేయి తేయ్దో నిరుప్పత్తు, అత్తైప్పోల్ నిరుప్పత్తు “అజ్జడిమై శెయ్తాన్” ఎన్ఱి వరురుళిచ్చెయ్తతు. ౨౪

పెరియజీయర్ తిరువడిక లేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—అహ్వారముదాసునిగాఁగైకొనుటచే నిరతిశయానందముకల సర్వేశ్వరుఁడు వీరిచేఁబ్రార్థింపఁబడిన కైంకర్యములకనుగుణ ముగ వాఁడు తనసర్వాత్మ భావమునుజూపింప వానినిసాక్షాత్కరించి సర్వదేశసర్వకాలసర్వావస్థలయందును సర్వవిధ కైంకర్యములను జేయవల యుననియిచ్చయించి వానివిషయమందు వాచిక కైంకర్యముఁజేసిరి.

౨౪.

మూన్ఱామ్మైత్తిల్ - నాలాన్దిరువాయ్ మొట్టి మున్దోన్దోదు.

అక - తిరువాయ్ మొట్టి—౨౪-పాట్టు-౨౬౬.

౧॥ ౨౩-౩.	౨॥ తి-నె-౧౦.	౩॥ ౨౩-౨.	౪॥ రా-య-౧౩౦-౨౬.	౫॥
౬॥ తి-మొ-౧-౧౦.	౭॥ ౨౨-౧౦.	౮॥ ౮-౩.	౯॥ ౪-తి-౪౫.	౧౦॥ తి-మొ-౧౦.
౧౧॥ ౧౬-౧౦.	౧౨॥ ౨౩-౪.	౧౩॥ తి-మొ-౮-౮.	౧౪॥ ౨౯-౧౦.	

శ్రీః.

ఆధ్వార తిరువడిక శేషరణమ్.

ఎమ్మెరుమానార్ తిరువడిక శేషరణమ్.

—K—

తిరువాయ్ మొట్టి.—మూన్మాన్బుత్తు - ఐన్దాన్దిరువాయ్ మొట్టి. ౧-పా-మొయ్ మ్మ వ్యాఖ్యానజ్జల్.

మూ.—మొయ్ మ్మ మూబ్బ మొట్టిటొప్పయ్ కై ముతలై చ్చిత్తై పట్టునిన్ట.

కైమ్మపుక్కరుల్ శెయ్ త కార్దుకిల్ పోల్ వణ్ణ కణ్ణ.

ఎమ్మనై చ్చొల్లి పాడి ఎమ్మెన్టమ్ పుట్టన్టమ్ త్తూ తార్.

తమ్మార్దుమ మెన్ శొల్లీర్ తణ్ణడల్ వట్టత్తుళ్ళీరే||

౧||

ఆ.—(మొయ్ మ్మ మూబ్బ మొట్టిటొప్పయ్ కై ముతలై చ్చిత్తై పట్టునిన్ట) ఏవమ్మూతనాన వెమ్మెరుమానానడైయ వాశితవాత్సల్యాది కల్యాణగుణజ్జలైయనుభవిత్రు, అవ్వసు భవజనితమానప్రీత్యతిశయత్రైయప్రకృతిజ్జతరాయ్ కొణ్ణు అగ్గణజ్జలై చ్చొల్లిప్పిరల్ శ్రిగ*యూర్ పలపుక్కుమ్మ కౌతుములొకర్ శిరిక్కుని వ్వాడి యార్వమ్మెరుకిక్కునిక్కు మవర్ కళుడైయ మాహత్వత్తైయమ్, ఇప్పడిశెయ్యారాడైయ అవస్తుత్వత్తైయమ్ శొల్లీకీతార్.

ముతలై చ్చిత్తైయిరేయక పట్టు త్తన్నాలారు శెయ్ లిన్ట క్కే నిన్టకైమ్మపుక్కు త్తన్నశివరే యరుల్ శెయ్ త నిరవధికాశితవాత్సల్యత్తై యుడైయనాన వెమ్మెరుమానై చ్చొల్లిపాడి ఎమ్మెన్టమ్ పుట్టన్టమ్ త్తూ తార్ తమ్మలెన్ట ప్రయోజనముజ్జెన్ట అవర్ కలైనిన్డికీతార్.

౧.

పన్నీ.—ఐన్దాన్దిరువాయ్ మొట్టియిల్, కీట్ చ్చొన్న భగవత్ప్రకారతయా శేషత్వత్తిల్ తమక్కుప్పిఱన్దరసాతిశయత్రైయ అత్యన్తహృద్వ రాయ్; ప్రతిసమ్మన్దియాన శేషియనుడైయ ఆపన్నివారకత్వత్తైయమ్, అసురనిరసనసామర్థ్యత్తైయమ్, అర్తసంరక్షణత్తైయమ్, అభిమతవి రోధినినర్తకత్వత్తైయమ్, అవతారప్రయోజనత్తైయమ్, అతిశయితభోగ్యత్తైయమ్, ఆశ్రయపక్షపాతత్తైయమ్, అర్చనతారఫాలభ్యత్తై యమ్, ఉభయవిభూతినాథత్వత్తైయమ్, విలక్షణవిగ్రహయోగత్తైయమ్ మనుసన్నిత ప్రీతిప్రకర్షత్రైయ సమ్భాన్తరాకాతారైనిన్డిత్తుమ్, ఉక వ్వాడువతు పాడువతావారైయకన్డ మిన్ద శేషత్వసారస్యత్తైయమ్ పపాదిక్కితార్.

*

అన్య.—మొయ్ మా పూ (౩) పొట్టిల్ పొయ్ కై ముతలై (౬) శిత్తైపట్టు నిన్ట కైమ్మపుక్కు (౯) అరుల్ శెయ్ త కార్ ముకి ర్ పోల్ (౧౨) వణ్ణ కణ్ణ ఎమ్మనై (౧౫) శొల్లి పాడి ఎమ్మెన్టమ్ (౧౮) పఱన్టమ్ త్తూ తార్ తమ్మల్ ఎన్ (౨౧) కరుమమ్ తల్ కడల్ పట్టు (౨౪) ఉళ్ళీరే శొల్లీర్. (౨౬)

పన్నీ.—ముతత్తాన్టిల్, ఆపన్నమానవానైక్కుతవిసపడియైయనుసన్నిత హర్షవికారమ్మిఱవాతవజ్జలైయడైయరాలెన్ట ప్రయోజన ముజ్జెన్టరాకికరైప్పార్ త్తరుళిచ్చెయ్ కణ్ణ.

శేటిన్ట, ఉయర్ న్ట, పూత్త, (౩) పొట్టిల్ కలైయడైయన, పొయ్ కైయిరే, ముతలైయరే, (౬) శిత్తైపట్టు, కరైయేఱమాట్టామల్ నిశ్చేష్టహయ్ నిన్ట, అనైక్కు, (౯) అన్ కైయిల్ పున్వత్తైచ్చెవ్విశొలైయామ లలబ్ధిక్కైయాకిఱవరులైప్పణ్ణినవనాయ్, అతుతన్నాన్డి

౧|| ౨౫-౮.

తీరక్కణ్ణుకక్కుమ్మడియాయ్ శ్రమహరమాయ్, కాళమేఘనిభమాన, (౧౨) వడివైయుమ్, ఉళ్ళేయిట్టేడుత్తుక్కరైయేర్ మమ్మడియాన సోలభ్యతైయుమ్, ఇరణ్ణుక్కుమ్మడియానపుటవైయుమ్మడైయవన్దై, (౧౫) వాయారేపేళి, ఉకప్పారేపాడి, ఇరున్దవిడత్తిలిరాళే, (౧౮) తత్తైయిల్ కాల్ పావారతపడిపటన్ద ససమ్మిమన్దత్తమ్మణ్ణాతారుడైయసదాభవత్తాల్, ఎన్న, (౨౧) కార్యముణ్డ? కుళిర్ న్ద, కడలారేశూఱుప్పట్ట, (౨౪) భూమియిలే, భగవదనుభవార్థమాకవుళరానసీజ్జళే, శొల్లుజ్జోళ్. (౨౭) ఇట్టు, “కైమ్మ” ఎన్దు అన్దైయొచ్చిల్లదు - తుత్తిక్కయ్యోయి వట్టినినపడియొనినైత్తు.

అవతారిక.—క్రిందితిరువాయ్ మొట్టియందు భగవంతుని ననుభవించి యాయనుభవజనిత ప్రీతిప్రకర్షముచే నానందభరితులైన యాత్మార్థు ఈతిరువాయ్ మొట్టియందు నాభగవదనుభవములేనివారిని నిందించుచు నదికలవారిని గొనియాడుచున్నారు.

అ.ము.—నిబిడమైన మామిడిచెట్టచే సుందరమైన (౩) తోటలుకల తటాకమునందు ముసలిచే (౭) గ్రహింపబడి నిశ్చిప్తమై యున్న గజమునకు (౯) కృపజేసిన నల్లని కాలమేఘమువంటి (౧౨) రూపముకలవాడును సర్వసులభుడునునైన నాస్వామిని (౧౫) వాక్కుచేతెప్పి (సంతోషముచే) బాడియు లేచియు (౧౮) నిలువలేకపరుగెత్తియు నర్తనముజేయనివారలచే నేమి (౨౧) కార్యము? చల్లని సముద్రముచేజుట్టబడిన (౨౪) భూమియందు వసించువారలారా! చెప్పఁడు. (౨౭)

ఈ.—౧*పుకట్టునల్లారువనిలే - భగవదనుభవతైప్పణ్ణి, అత్తాల్ వన్దహర్షప్రకర్షతాల్లేకలిత్తు, అతిల్లాతా రైనిన్దిత్తు ఉడైయారై కొణ్ణాడిచ్చొల్లుకిఱతు.* మొయ్ మ్నామ్బా మొట్టిల్. ఇవర్ క్కు ౧*మున్నీర్ శాలత్తిల్ - ప్రకృతిసమ్మన్దతైయనుసన్ధిత్తుమ్ ఇతరవిషయప్రావణ్యతైయనుసన్ధిత్తుమ్ శోకి త్తశోకమ్ శిలర్ క్కునిలమాకిలాయి ధ్దు, ఇత్తిరువాయ్ మొట్టియిల్ - భగవదనుభవత్తాల్లేవ్యాప్తరానవివరుడై యహర్షమ్ శిలర్ క్కునిలమావతు. ఇవ రుమ్ భగవదనుభవమ్మణ్ణుకిఱారాకిల్ నాముమవ్విషయ త్తిలేకైవైత్తోమాకిల్, ఇవర్ క్కిజ్జనిరుప్పా నె? నమక్కిజ్జ నిరాతొటివానెన్నెన్నిల్; నామాకితోమ్ కణ్ణార్ కొలిక్క వేణుమవై యాయ్, శాస్త్రజ్ఞుల్లా మొరుముకణ్ణై య్తునిషేధిక్కిఱవై యాయ్, ముతల్ తన్ని లేకిడై యాతవై యాయ్, కిడై త్తాలుమ్ నిత్తైనిల్లాతవై యాయ్, అన న్దరమ్ సరక త్తిలేమ్మాట్టి అనర్థతైవిత్తై క్క-క్కడవతాన ఇతరవిషయజ్ఞభుడై యులాభాలాభజ్ఞలిల్ పిఱక్కుమ్ శోక హర్షజ్ఞేయాయ్ ద్దుటివతు.

జీ-అ.—మొయ్ మ్నాప్రవేళే, సజ్జిహసజ్జి (పుకట్టునల్లారుది). ఇత్తిరువాయ్ మొట్టియిల్ దుకిఱహర్షత్తుక్కవధియేతెన్న (ఇవర్ క్కు మున్నీర్ త్తాది). (నామాకితోమ్) ఇత్తాదివాక్యానన్దరమ్, ఇవాన్దైరాకిఱార్ భగవద్విషయలాభాలాభజ్ఞలిల్ పిఱక్కుమ్ శోకహర్షజ్ఞ లో ట్టియమద్ ద్దున్దయితే ౨ “నిన్దులాలిలే” ఎన్నమ్మడియాన ౩ *అరాతకాతలైయుడైయరాకైయారే యివర్ క్కిజ్జ నిరుక్కుమ్మాడు మెన్దు వాక్యశేషతై యధ్యాహరిత్తుక్కొళ్ళతు. (శోకహర్షజ్ఞేయాయ్ ద్దుటివతితి) అకైయాలిన్దవితరవిషయప్రావణ్యమే భగవద్విషయ లాభాలా భజ్ఞలిల్ పిఱక్కుమ్ శోకహర్షజ్ఞలిల్లా మైక్కడియెన్దు శక్కైక్కుప్పరిహరమ్. శాస్త్రజ్ఞుల్లా మొరుముకణ్ణైయ్తు నిషేధిక్కిఱవై యాయ్ న్దయెన్దు తు- ౪ “తన్నా దేవవిచ్చాన్దొవాన్ద ఉపరత స్తితిత్తుస్సమాహితో భూత్వాత్త న్యేవాత్తానంపశ్యేత్” ౫ “నావిరతోదుశ్చరితాన్నా శాన్తోనాసమా హితః । నాశాస్త్రమానసోవాపి ప్రజ్ఞానేనైనమాప్నుయాత్” ౬ “అక్టారసదృశీనారీఘ్రతకుమ్మసమఃపుమాన్ । తన్నాన్నారీఘ్రసంసర్గం మారతః పరివర్జయేత్” ౭ “మాత్రాస్వసానిదుహిత్రావానవివిక్తాసనోభవేత్ । బలవానిన్ద్రియగ్రాహే విద్వాంసమపికర్షతి” ౮ “విషస్యవిషయా జ్ఞాన్” ఇత్తాదియైప్పద్య. ఉపరతః - “శమదమజ్జుణ్డ” ఎన్నుమభిమానమిల్లాతవత్. తితిత్తుః - త్తమాకిలి. ౯ “శమ్పచలమ్” ఇత్తాదియైప్పద్య (కిడై త్తాలుమిత్యాది).

అ-అ.వి.—౧ “విషస్యవిషయా జ్ఞాన్ దూరమత్వన్తమన్దరమ్ । ఉపభుక్తం విషం చ నివిషయాన్తన్దరజాదపి” ౧౦ “గోడీపైష్టిచమాన్వీచ” ౧౧ “ప్రియోహినరకద్వారమ్” ఇత్తాది. ౧౨ “అడియార్ కళి మట్టాజ్జై-ఉడన్దుడువతెన్దుకోలా” ఇతి సమాహితాభూయానుభవభితుం

౧॥ ౨౪.	౨॥ ౧౩-౭.	౩॥ ౧౧-౧౧.	౪॥ బృ-ఉ-౬-౪.	౫॥ క-ఉ-౧౨-౨౪.
౬॥	౭॥	౮॥ మ-స్త-౨-౨౧౫.	౯॥ వ-స్త-౭౭.	౧౦॥ మ-స్త-౧౧-౯౪.
౧౧॥	౧౨॥ ౧౩-౧౦.			

ఈ.—నీత రాగ రాయ్ సా త్వికా గ్రేసర రాయ్ క్కి అ వివర్ కుళా స్త్రజ్జల్ “ఆ కా తు” ఎన్టుని వేధి త్తళోక
హర్షజ్జల్ కూడినపడియెజ్జనేయెన్నిల్; ఇవరతుకా స్త్రజ్జల్ లే: వేధి త్తళోక హర్షజ్జల్, సమ స్తకల్యాణగుణాత్మక
నాన సర్వేశ్వర నై, యనుభవిత్తు అవ్యనుభవజనితప్రీతి మాయన్ దు-ఇవర్ కుళా హర్ష మాకిటతు; “ఇప్పడినకు త్తవి
షయ వై అనాదికాలమిన్టు ఇతరవిషయప్రవణరాయనర్థప్పడువోమే” ఎన్టు మతాయన్ దుశోకమ్. “కామ
మాకాతు” ఎన్టుని వేధియా నిన్టు చెయ్ తేయుమ్, ౧ “నిదిధ్యాసితవ్యః” ఎన్టుకొణ్ణ-భగవత్కామతై శా స్త్ర
జ్జల్ విధియానిష్ఠతిత్తే; ఇనిముక్తురుమ్ భగవదనుభవత్తా లే ౨ “అహమన్న మహమన్న మహమన్నమ్” ఎన్టుకలియా
నిన్టుకలిత్తే; ౩ “సర్వసంశయనిర్దుక్తోనారదస్సర్వధర్మవత్” ఎన్టుశొల్లప్పడుకిట నారదాదిక భుమ్భగవత్సన్నిధియ
లేవన్దువాత్తే ఆడునతుపాడువ తాకానిన్టుకలిత్తే; విరక్తరిన్ దులై యానతిరువడియుమ్ పిరాట్టయైక్కణ్ణవన్దుహర్ష
త్తా లే ముతలికళైప్పార్ త్తు “నీజ్జల్ మధువన త్తైయభిత్తు భుజియుజ్జోళ్, ౪ [అహమా వారయిష్యామి యుష్టాకంపరి
పన్థినః]” ఎన్టు - కా తిరున్దదధిముఖాదికళై నా తొట్టు త్తరుకితే నన్దానిత్తే; మహారాజర్ కు “ఉమ్ముడై య కాస
త్కాడభిన్దు” ఎన్టుటివిక, “నమ్మోడు పణ్ణిప్పోన సమయము న్దప్పి, నాన్దామ్ తీత్తదణ్ణర్” ఎన్టుటియ చెయ్
తేయుమివర్ కల్ కావత్కాట్టైయభిక్కు మోప్పతు, ౫ [నై పామకృతకృత్యానామీదృశస్సాన్యదుపక్రమః] ఎన్టు -
సర్వథా పిరాట్టయై తిరువడితొట్టు తార్ కళాక వేణుమెన్టు అప్పోతుపిటన్దుహర్షమ్ ఇరున్దువిడ త్తిలిరుక్కు వొట్టామే,
వాలానతు ఋశ్యమూకవర్వత త్తి కొడిముడియిలేశెన త్తనతాయన్ దు; నడువే “కావత్కాడు” ఎన్టున్టుణ్ణాయి

జీ-అ.—కా స్త్రజ్జళాకాతెన్టు నివేధి త్తళోక హర్షజ్జల్ నైతు- ౬ “నిత్యచ్చసమచిత్తత్వమిష్టానిష్టోపపత్తిషు” ౭ “అనవసాదానుద్ధరేభ్యః”
౮ “తుల్యనిష్టాస్తుతిర్దానీ” ౯ తుల్యమిత్రానిపక్షయోః” ౧౦ “తుల్యప్రియాప్రియాధీరః” ౧౧ “సమదుఃఖ సుఖంధీరం సోమృతత్వా
యకల్పతే” ఇత్యాదియైప్పల్. భగవద్విషయ త్తైప్పల్ వన్దువైయానాలుమ్ శోకహర్షజ్జల్ త్యాజ్యమన్తోవెన్దు (కామమిత్యాది). అతా
వతు-౧౨ “కాన్తోదా నై” ఇత్యాదియారే - కామ తైనివేధిక్క చెయ్ తేయుమ్, “నిదిధ్యాసితవ్యః” ఎన్టు - విధిక్కయారే భగవత్కామ
ముద్దేశ్యమానవోపాతి, ఇతరవిషయజ్జైప్పల్ నైవరుమ్ శోకహర్షజ్జల్ త్యాజ్యమానాలుమ్ భగవద్విషయ త్తైప్పల్ నైవరుమ్ శోకహర్షజ్జళుద్దేశ్య
మెన్టుపడి. భగవద్విషయ త్తిల్ హర్ష పర్యాయమాన కామమ్ త్యాజ్యమన్తుమ్ అనుష్ఠానక్లాట్టుకిటార్ (ఇనిముక్తుమిత్యాది). (సర్వ
సంశయేత్యాది) భారతే రాజనూయే. “ఆవిధ్యదజనంహృష్టో భవిష్యద్భుతజల్పకః” ఇతిపూర్వార్థమ్. ౪ “ఇష్టంమధువనం హ్యేతద్భుతయవ్య
భవానరాః । అహమావారయిష్యామి యుష్టాకంపరిపన్థినః” ఇతిమన్దరకాణ్డే. పరిపన్థినః - శత్రుక్కులై. తొట్టు-ప్రహరిత్తు. (నైపామిత్యాది)
“పనంయదాభిసన్నాస్తేసాధితం కర్తవ్యమనరైః” ఇత్యుత్తరార్థమ్. అప్పోతుపిటన్దుహర్ష మెన్టు - ౧౩ “ప్రీతిస్థితాత్మే సంప్రహృష్టాకుమారా
దృష్టాన్విధార్థా వానరాణాచ్చరాజా । అక్లేస్సంహృష్టైకర్త సిద్ధింవిదిత్వాబాహ్వానానాన్సోతిమాత్రంననన్ద” ఇత్యాదియైప్పల్. ౧౪ “తత
శ్చృత్వానినాద స్తంకపీనాంకపిసత్తమః । ఆయతాఞ్చితలాగ్నాలసోనీ భవద్భృప్రమానసః” ఎన్టు త్తైప్పల్ (వాలానతిత్యాది). (ప్రాసశ్లికమ్ నడువే

అ-అ-వి.—యోగ్యస్య, ౧౫ “ధ్యానిత” ౧౬ “ఉపాసీత” ఇత్యాదిభిశ్చాప్తైరైకకణ్డేనవిధీయమానస్య ౧౭ “భక్తానాంత్యంప్రకాశనే” ౧౮ “ప
త్తుడైయడియవర్ క్కళియవక్” ఇత్యత్త్యస్తమలభస్య, ౧౯ “తచ్చసంస్తృత్యసంస్తృత్య” ౨౦ “నచపునరావర్తతే” ఇతిప్రకారేణ ౨౧ “నిరజ్ఞానః
రపమంసామృమువైతి” ఇత్యుచ్చమానాభ్యుదయావహస్యభగవద్విషయస్యలాభాలాభజనితావస్థశోకహర్షా; ఆయంపరాజుకార్యశ్చ ౨౨
“బాల్యాత్ప్రభృతిసుస్మిగ్ధో లక్ష్మణోలక్ష్మీవర్ధన” ఇతివత్, ౨౩ “అతీయాక్కాలత్తుళ్ళే యడిమైక్కణ్ణు శెయ్విత్తు” ౨౪ “మునైయోమున్దు
మున్ దుమ్పోన్దిల” ఇతిప్రకారేణబాల్యాత్ప్రభృతి ౨౫ “ఉణ్ణుమ్ శోలు పరుకునీర్ తిన్దుమ్ వెన్ దులైయు మెల్లామ్ కణ్ణై” ఇతి భగవదేక

౧॥ బృ-ఉ-౪-౪.	౨॥ తై-ఉ-భృ-౧౦.	౩॥ భార-రా.	౪॥ రా-సు-౬౨-౧౪.	౫॥ రా-సు-౬౩-౧౫.
౬॥ భ-గీ-౧౩, ౧౦-౧౦౪.	౭॥ బోధా-వృ.	౮॥ భ-గీ-౧౨-౧౯.	౯॥ భ-గీ-౧౪-౨౫.	౧౦॥ భ-గీ-౧౪-౨౪.
౧౧॥ భ-గీ-౨-౧౫.	౧౨॥ బృ-ఉ-౬-౪.	౧౩॥ రా-సు-౬౩-౨౯.	౧౪॥ రా-సు-౬౪-౧౪౪.	౧౫॥ అ-శిఖా.
౧౬॥ ఛాం-ఉ-౩-౧౪.	౧౭॥ జి-స్తా.	౧౮॥ ౩-౧.	౧౯॥ భ-గీ-౧౫-౨౭.	౨౦॥ ఛాం-ఉ-౪-౧౫.
౨౧॥ ముం-ఉ-౩-౧౩.	౨౨॥ రా-తా-౧౮-౨౭౪.	౨౩॥ ౧౩-౩.	౨౪॥ తి-వి-౬౦.	౨౫॥ ౫, ౭-౧.

ఈ. — ధీరు రాజపుత్రర్ కళుడైయ జీవనాద్యష్టమాయీధీరు, అన్టాకిల్ ముతలికళుడై యహ్వామ్ రాజపుత్రర్ కళీ ముతుకోడేపోమా యీధీరు. అల్పమివెన్ శ్రీలైచ్చాటునిడన్ ధీరుక్కుక్కియ్యోన్ద వత్తనై త్తానటికిట్టె, “౧* ఉళ్ కలన్దార్ కోరముతమా య్ ౨* అముతిలుమాన్ ద్రవినియనాయ్ ౩* ఎనక్కేతనై ౨ త్తనకిట్టక మెన్న ముతమ్” ఎన్టు. తా మేముధీరు. ట్టాక వివ్వమృత తైభుజ త్తవివర్ కుహర్వ ముణ్డాక చొల్ల వేణ్డావితే. ఇప్పడిప్పట్టభగవదనుభవ త్తాల్ వన్దప్రీతిప్రకర్వతా లేముతలిలే ఇతిలటివిల్లా తారై యమ్, అటివుణ్డాయ్ పుట మ్మే అన్యపర రాయరు ప్పారై యమ్, శిష్టాభిమానజ్ఞొణ్డాడి “అనుష్ఠాన కాలజుళిల్ తిరునాళ్ సేవిక్కలాకాతు” ఎన్దిరుప్పారై యమ్, అటివుణ్డాయ్ పుట మ్మే పరపరక్కల్ ధీరు “అతుక్కుమితుక్కుమ్ వాళియే?” ఎన్టు సమానబుద్ధిపణ్ణియరు ప్పారై యమ్, తజ్జలై యా స్తిరాక బుద్ధిపణ్ణిల వ్వాస్తికత్తుక్కు “పుటమ్మే వినియోగమ్” ఎన్దిరుప్పారై యమ్, రజస్తమస్సుక్కుళుక్కును రూపమానత్తుద్రఫలజ్జలై కొణ్డపోవారై యమ్, తదర్థమాక తామసదేవతై కలై యాశ్రయి ప్పారై యమ్ మెడుత్తు, అవర్ కళుక్కుప్పటమ్మే ఎల్లానన్దై కళుముణ్డేయూకిలుమ్ భగవద్గుణజ్జలై యనుసన్ధితాలవికృతరాకిలవర్ కళవన్టు క్కళ్ ఎన్టు అవర్ కలై నిన్దిత్తు, ఒరుజన్ద వృత్తజ్ఞానజ్జలిన్ది క్కే యరుక్కుచ్చెయ్ తేయుమ్ భగవద్గుణానుభవమృణ్ణి వికృతరామతుణ్డాకిల్ అవర్ కళుక్కునానడిమైయెన్టు అవర్ కలై కొణ్డాడిప్రీతిరాకితార్.

ముతత్వాట్టిల్ - అశ్రితనిడర్ పట్టమడువికరైయిలే, ర * కలన్దాప్పెరునకరిల్ నిన్టుమరై కులై య త్తలై కులై యవన్టువిన్దుననీరైయై యనుసన్ధితాల్ వికృతరాకాతారవన్టుక్కుళైనితార్.

జీ-అ.-యిత్తాది)భట్టర్ రసాక్తి. ముతుకోడేపోమ్-తీజువనుమ్. ఇప్పడిఅత్తవస్తహర్వజ్ఞాదుమోవెన్న; కింపునర్వాయతాలేభతిప్పిక్కితార్. (అల్పమిత్తాది) ముధీరు. ట్టాక - కృతస్స ౨ భోజనమాక. యథేష్టానుభవమాక విత్త్యర్థః. ఇతిరువాయ్ మొట్టియార్ ఫలితమానప్రమే యజ్జలై యేభువకైయాకసన్ద)హితరుళిచ్చెయ్ కితార్ (ఇప్పడిప్పట్టవిత్తాది). శిష్టాభిమానమ్ కొణ్డాడియెన్టు - ౫ “ఓతియుణర్ న్దవర్” ఇత్తాదియైప్పల్. (త్తుద్రఫలజ్జలై కొణ్డపోవారై యమ్ మెన్టు) ౬ “అమరత్తుణియన్దల్లార్” ఎన్దకేవలరైప్పల్. ముతలిలే యితిలటివి ల్లాతారైయమిత్తాదికళుక్కుమ్ - పాట్టుక్కళిల్ వ్యాఖ్యానజుళిలేకణ్డాకోళ్ళు.

ముతత్వాట్టు (మొయ్ మ్మావిత్తాది). ౭ “ఉమ్మరాల” ఇత్తాదియైప్పల్ (కలన్దాప్పెరునకరత్తిలిత్తాది). ఉమ్మరాలఱియలాకా వాళియెన్టు - పరమపదమ్. “తమ్మాన్కరుమమెక్కొల్లర్” ఎన్దెయాలే (అవన్టుక్కుళైనితార్).

అ-అ-వి.-ధారకపోవకభోగ్యః, తస్మాత్ ౮ “ఉణ్డాకళితైక్కుమ్మరైకామై” ఇతిప్రకారేణాతిహృష్టభవతి; తస్మాత్సరాజుకార్య హర్వస్యచ అస్తదీయహర్వస్యచ కథంసామ్యంభవేదితిభావః. — (ముతుకోడేయితి) రాజపుత్రయోః రామలక్ష్మణయోరతిసుకుమారవిగ్రహత్వా ద్వానరాణాంసంభ్రమాన్తేషేణాప్యతిగ్ధానిర్భవిష్యతికపికరకుసుమప్రజఇవేతిభావః. “ముతుకోడే పో మెన్టు-ముతలికళీ హర్వాధిక్యత్తాలేవన్టు కుతిక్కుమ్మోతు ఇవర్ కళుడైయముతుకోడిన్దుపోమెన్టు పడి” ఎన్టుమ్ కొల్లవర్ కళీ. — ౯ “విష్ణారథ్యానుచాయా తే అస్థానశ్చాస్థితే సతిమధ్యే సన్ధ్యామనుప్రాస్తానరావిష్టుపరాజ్ఞాభాః, ౧౦ “మత్కర్త కుర్వతాంపుంసాంకర్త లోపోభవేద్యది । తత్కర్త నిప్రవర్తనేతి సుకోట్యామహర్వ యః, ౧౧ “విష్ణుభక్తివిహీనస్యజాతిశ్చాస్త్రం జపస్తపః । అప్రాణస్యేవదేహస్యమణ్డనం లోకరజ్జామ్, ” శ్రీభాగవతే ఏకాదశేద్వితీయే, ౧౨ “హ సత్యభోగోదితరాతిగాయత్కున్ద తవన్మృత్యుతిలోకబాహ్యః” ౧౩ “విలజ్జఉద్గాయతి” ఇత్తాదికశ్చాత్రయథాయోగ్యం ద్రష్టవ్యమ్.

౧॥ ౬-౫.	౨॥ ౬-౬.	౩॥ ౧౭-౧౧.	౪॥ ౩-౫౧.	౫॥ ౨౫-౫.	౬॥ ౨౫-౯.
౭॥ తి-మా-౨౮.	౮॥ ౯౮-౭.	౯॥	౧౦॥	౧౧॥	౧౨॥ భాగ-పు-౧౧-౨-౪౦. ౧౩॥

୩୫୭

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౫-లి. ౧-పా-మొయ్ మ్మా వ్యాఖ్యానజ్జళ్

ఈ.- (మొయ్ మూమ్బు మొబ్బిల్) వణ్ణకళో మొయ్ కళ ప్పట్టపాట్టిల్. మా-వణ్ణ. మొయ్యెట్టు-నెరుక్క
మాయ్, శోలైచ్చెటివు. ఆచ్చెటివు తా మనోహరమాయిరుక్కుమితే. (మా-పాట్టిల్) మా వాలుణ్ణానపాట్టి
లెన్నుతల్, పరన్దపాట్టిలెన్నుతల్. (పూ మొబ్బిల్) పూ త్తపాట్టిలెన్నుతల్; కీడ్, శెటివుమాత్రైచ్చొల్లిన్ద్రా
కీల్ ఇణ్ణుమనోహరత్వైచ్చొల్లిన్ద్రాకిఱతు. (పాయ్ కై యిత్యాది) ౧* పూవార్ కళిల్ కలితేపణిమాఱప్పు
త్తేడిక్కిడైయామైయా లేళిడర్ పట్టువరుకిఱవణ్, దూర త్తిలేకుళిర్ న్దశోలై యుమ్ పూత్తపాయ్ కై యుమాయ్ త్తా
న్ద్రక్కణ్ణమేల్వియున్దవన్దపటిత్తానాయిన్ద్రా “ఉళ్ళేదున్ద సత్వజ్జేడన్దతు” ఎన్దటియా తే ఆచ్చొలైయోడు పాయ్
కైయోడు వాళియఱి ఇవర్ క్కు ద్దేళ్యమాయిరుక్కిఱ తాయిన్ద్రా అప్పోతవనుక్కు ద్దేళ్యమానాప్పోలే; ౨* తయరతన్
పెన్ద్రమరదకమణిత్రడత్తుక్కుప్పోలియాయిరుక్కుమితేయిప్పాయ్ కై యుమ్; ౩* తామరై కాడ్డుమలర్ క్కణ్ణాడు
కనివా యుడై యతుమాయ్” ఎన్దడప మానముఖత్తాలుమ్ మనోహరమాయిరుక్కుమితే. పాయ్ కై ముతలై చ్చిత్రై
పట్టునిన్ద్రతాయిన్ద్రా-తన్నిలమల్లాతతి లేవిసజాతీయమానవత్ కై యిలేయక ప్పట్టతు. వెళినిలమాకిల్ ఆనైయేవెల్లు
మితే; ఆనై కాన్దై యన్దు, ఆనైక్కుసింహమన్దు, తుద్రమాయిరుప్పతోరునీర్ ప్పుయువికై యిలేయక ప్పట్టతు.
(శిత్రైపట్టునిన్ద్ర) ౪ “దివ్యంవర్ష సహస్రకమ్” ఎన్దిఱపడియే-అనేకమాయిర మాణ్ణముతలై నీరుక్కియుక్క, ఆనై కరై
క్కియుక్క, ఇరణ్డినుడై యవుమ్ వ్యాపారమాయ్ ప్పొన్దతు, “గజఆకర్ష తేతీరేగ్రాహఆకర్ష తేజలే” ఎన్దిఱపడియే.

శీ-ఆ.-“మ” ఎష్ట-పడ్డాయ్, “మొయ్” ఎష్ట-మొయ్కప్పట్టెన్దాయ్, “ఘా” ఎష్ట-ఘావాయ్, “మా - మొయ్ - ఘామ్ పోటీల్” ఎష్టన్దయి తర్థమ్ (వణ్ణుకలిత్యాది). ౫ “మావేకరు మైయుమ్ పెరు మైయుమ్ నిజముమ్ । మేవియనాత్కాలుడైయవుమ్ వణ్ణుమ్ । ఘాపు తైతిరు వెన వా తైయుమ్ పారున్దుమ్” ఎష్టునిఖిట్టుప్రయోగము జ్ఞాకైయా లే (సూపజ్జెన్నితార్). యద్వా, “మొయ్” ఎష్ట - శేటివాయ్, “మా” ఎష్ట - మామరమాయ్, “ఘా” ఎష్ట - దర్భనీయలైయాయ్, శేటిన్దమావాలజ్ఞానవక్కుకియ పోటీలెన్దర్థా న్దరమ్ (మొయ్యెష్ట సెరుక్క మాయిత్త్యాది). మొయ్ఎష్ట - ఆఱుకాయ్, ఆతావతు - మనోహరత్వమాయ్, మాఎష్ట - పరప్పాయ్, ఘాఎష్ట - ఘాత్తతాయ్, మనోహర మాయ్ పరన్దిరున్దళ్ళ ఘాత్తపోటీలెన్దర్థాన్దరమ్ (అచ్చెటివుతానిత్త్యాది). (ఘాత్తపోటీలెన్నతల్) ఎష్టవన న్దరమ్, దర్భనీయమానపోటీలెన్నత రెష్ట మధ్యాహార్యమ్. “ఘా” ఎష్ట - దర్భనీయలైయైచ్చొల్లుమ్బాతు, “మొయ్” ఎష్టత్తోడు పునరు క్తమన్తోవెన్న (క్షిత్రిచ్చెటివుమాత్తలైయి త్యాది). ఆక, “మొయ్” ఎష్టతుక్కుమర్థత్రయమ్ - పడితలుమ్, శేటివుమ్, అఱుకుమ్. “మా” ఎష్టతుక్కుమర్థత్రయమ్-వణ్ణుమ్, మహా తైయుమ్, మామరముమ్, “ఘా” ఎష్టతుక్కుర్థద్వయమ్ - పుప్పముమ్, అఱుకుమ్. ¶ “మా” ఎన్నిజమకార త్రినేల్ బిస్తువాన అర్ధాక్షరమ్ మామరలైచ్చొల్లాతపోతు ఛన్దోభజ్జనివృత్తర్థక మెష్ట కణ్ణుకోళ్ళతు. శితైపమకైక్కడియేలెన్న (ఘావారిత్త్యాది). ఉద్దేశ్యనానవీశ్వరతై విట్టు, పోటీలైయుమ్ పాయ్ కైయైయుమ్ వర్ణిక్కిటలెన్నెన్న (అచ్చొలైయొడిత్త్యాది). ఆతావతు - శ్రీగజేంద్రాహ్వానుక్కుద్దేశ్యమాన వట్టి యలే తమక్కుద్దేశ్యమాయ్ వర్ణిక్కిటా రెన్ద పడి. “పాయ్ కై” ఎష్టపోతే - (ఘాత్త) ఎష్టసిద్ధమాతల్, “ఘా” ఎష్టతై * పాయ్ కైయొడే యుమన్దయిత్తాతల్. అవనుక్కు-శ్రీగజేంద్రాహ్వానుక్కు. ఉద్దేశ్యలైక్కు హేత్వ న్దరమ్ (తయరతనిత్త్యాది). పోలియాన ప్రకార తై విశదీక రిక్కితార్ (తామరైక్కాడిత్త్యాది) తిరువాళియమ్. తామరైక్కాడుపోలైయరుక్కిట తిరుక్కుణ్ణోడేమాడక్కునిన్ద వాయైయుముడైత్తాయ రుక్కిటవితిపాశురార్థః. “పాయ్ కై, ముతలై” ఎన్నిజపదద్వయత్తుక్కుమ్ భావమ్ (తన్నిలమిత్త్యాది). ఏతత్తాత్పర్యక భనార్థ మధిష్ఠికై (పాయ్ కైయిత్త్యాదివాక్యమ్). తన్నిలమానాల్ తప్పలామెన్ను ముతైయుమ్, “త్తుద్రక్కైయిలేతోదోదోమ్” ఎష్టతుక్కుణ్ణామ్ దుఃఖాతిశయతై యుమ్ విశదీకరిక్కితార్ (వెలినిలమాకిలిత్త్యాది). త్తుద్రక్కైయిలేతోమ్ ముతుదుఃఖమా కైయితే, ౬ [యస్యనాసీన్న భవితానచా స్తి సదృశః పుమాన్ । దివివాభువివాలోకే సమేహంతాభ వేదితి] తన్నిదోదోదోదోదో కైయిలేపడాతే, తన్నైప్పల్లప్రబలనానవక్ కైయిలేపడవేణుమెష్ట కాత్తవీర్యార్జునక పరమ్ వేణ్ణిక్కిణ్ణు. పాయ్ కైయిలిరుక్కిట ముతలైయాలే దుఃఖిప్పట్టునిన్ద వితిశబ్దార్థః. “నిన్ద” ఎష్టతుక్కు - నిరావృతి పారమాయ్ నిన్ద వెన్దర్థం వివక్షిత్తు మున్నుతైయిల్ వ్యాపార తైయుమ్ సప్రమాణమాక వరులిచ్చెయ్ కిటార్ (దివ్యమిత్త్యాది). ౪ “గజఅక్షరే

¶ మకార త్రిణే మేల్ బిస్తువాన అర్ధాక్షరమ్ ఛన్దోభజ్జనివృత్తర్థక మెష్టతు-అకార త్రినేల్ మరకవోల్ ముళైయ్యుల్ వికార మెన్ద పడి.

[3F] తిరువాయ్ మొఖి.—3. ప. ౫-తి. ౧-పా.-మొయ్ మ్మా వ్యాఖ్యానశ్లో. ౧౫3

ఈ.-సిన్నతుతవిర్ న్దు, ముతలై యిక్ వ్యాపార మేయాయ్ ఆనై యిక్ వ్యాపార మోవినిన్ద నిలై. ఆనై క్కు త్తన్ని లమల్లా మైయాలే బలక్షయమ్మి అక్కుమ్; ముతలై క్కు త్తన్ని లమాకై యాలు మభిమత సిద్ధి యాలుమ్ బలమిరట్టి త్తిరుక్కు మితే; ౧. “ముఱువలిముతలై” ఎన్న క్కడవతితే- “తన్న భిమత సిద్ధి క్కొరుక తైయడి కాణవల్లో మే” ఎన్ఱుహృదయ క్లేశ త్తోడేడి క్కై యాలే బలక్షయమ్మి అక్కుమ్, ఇప్పోతు అతు పెఱుకై యాలే ముఱువలియాలి మితే. తన్న భిమత సిద్ధి క్కితు తా కాల్వాశియ తిన్ది తేవన్ శ్రీన్ ద్దు, మున్బొత్తైప్పిడి త్తలైయే. నెడుక్కాల మెల్లామ్ “నమ్ శాప మోక్ష త్తుక్కొరుక తైయడి కాణవల్లో మే” ఎన్ఱుకేడి క్కి అతు అతు పెన్ ద్ద్రాల్ విడతితే. కతైయడియెన్ఱు-ఆనై క్కు పేర్. (కై మ్మావు క్కు) “ఏ తేను మొన్ఱువన్దాలుమ్ నమ్మై క్కై మ్మిజ్జి వారాతు” ఎన్ఱుకై క్కెరక్కి అవితునో వుపట్ట త్తెన్దెయమ్, తుతికై క్కు ముఱు త్తిన్ ద్దెన్దెయమ్. ఇడర్ పడు మోత్తుమ్ త్తకన త్తిలేయితే పడువతు, ౨ “ఆనై యిన్ఱుయరమ్” ఎన్న క్కడవతితే. (అరుళ్ శెయ్ త) తుతికై ముఱు త్తచ్చెయ్ తేయమ్ పూవుక్కొరు వాట్టమ్ వారాతపడియెడు త్తుప్పిడి త్తుక్కొన్ఱు నిన్ద తాయ్ ద్దెయ్; అతిత్తెప్పిమా తాతపడి తిరు వడికిళి లేయిడు విత్తుక్కొన్ఱు నిన్ద నిలై. ముతలై యిక్ వాయిలే యక ప్పట్ట ఆనై యిక్ కాలే త్తిరుక్కై యాలే స్పర్శిత్తు క్కు భిరక్కు టాక్షిత్తు నిన్ద నిలై. ఆనై క్కు నెడుక్కై నీట్టాక వొన్ఱా త్తెన్ఱు 3 *తూ వాయ పుళ్ళూర్ న్దవన్ది తే పూవిడు విత్తుక్కొన్ఱు తు. (అరుళ్ శెయ్ త) ఆనై యిక్ కాలిల్ విలజ్జెయితే వెట్టి విట్టతు; ౪ కొడియ వాయ్ విలజ్జెయ్. ముతలై యిక్ వాయిలే యక ప్పట్ట ఆనై యిక్ కాలే త్తిరుక్కై యాలే స్పర్శిత్తు అతి

జీ-ఆ.-తీరగ్రాహ ఆకర్షణే జలేతయోర్వ స్తద్వంసమయధ్ధివ్యం వర్ష సహస్రకమ్” ఇతి శ్రీవిష్ణుధర్మే ౨ ప్రపక్షితమ్. ఇతుక్కుడియె తెన్న (ఆనై క్కు త్తన్ని లమిత్యాది). అప్పడి యిరట్టి త్తిరుక్కు మోవెన్ఱు (ముఱువలియిత్యాది) తిరు మొఖి. అధిక బలముడైయ ముతలైయిత్యర్థః. ఆతుక్కు ర్థమ్ (తన్న భిమతేత్యాది). (కతైయడియితి) చాటు - కణు త్తవడి; ఆనైక్కా-తెన్ఱు స్వభావార్థమ్. ఉరలెన్ఱు - చాటు. (కాల్వాశియెన్ఱు) చాటు. ఇతుక్కునియామకమ్ (మున్బొత్తైయిత్యాది). ఇతు పన్ ద్దీన తిమర ప్పైయరుగిచ్చెయ్ కిటార్ (నెడుక్కాలమిత్యాది). ఆనైయెన్నా తే, “కై మ్మా” ఎన్ఱు తుక్కు భావమ్ (ఏ తేనుమిత్యాది). ఫలితమ్ (ఇడర్ పడుమిత్యాది). త్తకన త్తిలేయి తే-తత్త పెరు మైక్కు త్తకపడియితే. తాత్పర్యమ్ (తుతికై యిత్యాది). “అరుళ్ శెయ్ త” ఎన్ఱు తుక్కు, “కణ్ణై” ఎన్ఱు తైక్కు టాక్షిత్తు తాత్పర్యాన్తరమ్ (ముతలైయితిత్యాది). ఇప్పోతు, “కణ్ణై” ఎన్ఱు తుక్కు-కణ్ణైయెడైయవ నెన్ఱరమ్. మున్దినవర్ధవివరణమ్ (ఆనైక్కిత్యాది). నెడుక్కై నీట్టా - అతిహారమ్. (తూ వాయ విత్యాది) తిరు మొఖి. పరిశుద్ధమాన వాయైయెడైయ పెరియతిరువడియై మేల్కొన్ఱువన్ది తేయిత్యర్థః. ద్వితీయార్థ త్తి వివరణమ్ (ఆనైయిక్ కాలితిత్యాది, మాధవః ఇతేయెన్ఱు ముళివుమ్). విలజ్జెన్ఱు-తిరక్కాయ్, ముతలైయెన్ఱు త్తిట్టాక తేన్ఱు స్వభావార్థః; చాటు - స్ఫుటమ్. విలజ్జెన్ఱు - ముతలైయెన్ఱు మోవెన్ఱు (కొడియ వాయిత్యాది). తూరమాన వాయైయెడైయ ముతలైయిత్యర్థః. అతినుడైయ గ్రాహ తై - అతు క్కు విరోధియాన ముతలైయెన్ఱు స్వభావార్థమ్. గ్రాహ మెన్ఱు - దుఃఖత్తుక్కుమ్, ఆగ్రహత్తుక్కుమ్. అప్పడి గ్రాహ తైప్పొక్కి నానో వెన్ఱు (గ్రాహించక్రేతేత్యాది). “గ్రాహగ్ర స్తం గజేన్ద్రీచ్చి తచ్చి గ్రాహంబలాశయాత్ | ఉజ్జహారాప్ర మేయా త్తాతర సామధునూదనః | స్థల స్థల దారయా మాస గ్రాహంచక్రేణ మాధవః” ఇతి శ్రీవిష్ణుధర్మే అష్ట పక్షితమ్. ఆక, “అరుళ్ శెయ్ త” ఎన్ఱు తిన్ద ద్వయా నుగుణమాక, “శ్శై” ఎన్ఱు-దుఃఖమాయ్, ఆ తై - శెవ్విమాతామల్ పూప్పణిమా అప్పెతా మైయల్ వన్దదుఃఖ మెన్ఱు ముతలైయలున్దానదుఃఖ మెన్ఱుమ్ ద్వేధాకణ్ణు కొళ్ళకు. అల్లతచేష్టితజ్జకుక్కు మున్నే గజేన్ద్రీ మోక్ష తై చ్చొల్లువా నెన్ఱెన్ఱిల్; ఈశ్వరమక్కు త్తన్తా భిమత త్వేన తద్వశికార సాధన

ఆ-ఆ-వి. — నను, “దివ్యం వర్ష సహస్రకమ్” ఇతి-దేవసంతత్య రేషు సహస్రవక్షామ్, అతేషవ మనుష్యసంవత్సరేషు అనేక సహస్రవక్షామ్ బాధత ఇత్త్యక్తమ్; ఏవమనేక కాలబాధ నే హేతుక ఇత్యత్రాహ (నెడుక్కాల మెల్లామితి). యద్వా, చాట్టన్తరత్తుక్కాక వివాక్యతై వివ

౧౫౪

తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—3-ప. ౫-తి. ౧-పా.-మొయ్ మ్మా వ్యాఖ్యానభాగం.

ఈ.-నుడై యగ్రాహ తైప్పొక్కినిన్టనిలై. ౧. 'గ్రాహంచక్రేణమాధవః' ఇతే, ౨. [కాలై క్కతువిడుకిన్ట] శ్రీగోపిమూర్తి కరైయిలే తిరుప్పరివట్టజ్జలై యిట్టువై తుప్పొయ్ కై యిల్లిన్ట వాతేపరివట్టజ్జలై యెల్లామ్ వారిక్కొణ్డొరుకురున్డిన్టే తే యేటినిఱ్ఱు, తజ్జళాలానవళవెల్లామనునయిత్తు ప్పార్ తవిడ త్తిలుమవళపిన్టై యుజ్జొడా తేయొట్టియ, ఆవర్క లిలే ఈశ్వరమర్తజ్జళ జెయాయరుప్పొళురు త్తిశొల్లుకిఱ్ఱ వైయాయ్ మ్మ; కయలోడేకూడవై యానతుకాలైక్క తువానిన్టతు. తన్నై యాశ్రయి త్తొరుయానై యెఱునీర్ ప్పుఱునలియ, అతుపాటుక్కమాట్టా మేత్వరిత్తుక్కొణు వన్డువిట్టక్కడవవళ, అన్తరజ్జరాననామ్ నోవుపడానిన్టాల్ వారాతిరా నెన్నుమత్తా లేశొల్లుకిఱ్ఱాల్. ఆనైయై యెరునీర్ ప్పుఱువాయ్ మ్మజ్జునలికిఱ్ఱు, అబలై కళానవెజ్జలై ఇరణ్ణునీర్ ప్పుఱుకిడాయనలికిఱ్ఱ తెన్డితాల్. ఇత్తైక్కే ట్టపోతే పరివట్టజ్జలై యుజ్జొణులరై కులైయ తలై కులై యవన్డు విఱ్ఱుమెన్డిరుక్కిఱ్ఱాల్, వైష్ణవసన్తానత్తిలే పిఱ్ఱన్దార్ కుక్కశ్వరమర్తజ్జళ తేరియుమితే- 'ఇన్నతుక్కువరువరిరజ్జువర్' ఎన్టటివర్కలితే. (కార్త్యకిలిత్యాది) ఆనై యినిడరై ప్పొక్కినపోతువడివిట్టి పన్డుతుడిప్పమ్, గుణ త్తిట్టి పన్డుతుడిప్పమ్.

వడివట్టకై యనుభవిప్పిత్తు ఆనై కుక్కైక్కయాలా య్ నిన్టనిలై; 'కృష్ణ' ఎన్టాల్-తన్నై యనుభవిప్పార్ కుక్కైక్కయాలాయరుక్కు మెన్ను మిడమ్ ప్రసిద్ధమితే. ఆనై యినిడరై ప్పొక్కినవిశల్యకరణియుమ్ సన్ధానకరణియు మిరుక్కిఱ్ఱపడి. తన్నై యనుభవిప్పిత్తుత్తానిన్టానాయాయ్ మ్మసోక్కిఱ్ఱు. (ఎమ్మానై) ఆనై కుక్కతవిన్వత్తాతే అతిశితైవిట్టతు, అన్నీరైయిలే తామ్ శితైపట్టార్. ఒరుజన్తమాతల్, ఒరుజ్జానమాతల్, ఒరువృత్తమాతలాన్డు మిన్టిక్కే రుచిమాత్రమేయాన శ్రీగజేన్ద్రాన్ద్రానుక్కు తవిన్వడియై యనుసన్ధిత్తు, 'ఇతెన్ననీరై!' ఎన్టుఅతిలే యాయ్ మ్మశివరసన్ద్యారాయ్ మ్మ. భట్టరివిన్డ తైయరుళిచ్చెయ్యానిఱ్ఱుచ్చెయ్ తే మేలేయుమియలై చొల్లపప్పణి, 'అవళనూతాయరజ్జేయ్ తాలుమ్ వికృతరాకాతిరుక్కు మ్మోతుమ్ నామేవేణుమ్; నమక్కొరుఆపత్తుణ్డానలిరు న్డవిడ త్తిలే యిరుక్కుమాట్టా తేవికృతనామ్మోతుమవసేవేణుమ్' ఎన్టరుళిచ్చెయ్ తార్. (శొల్లియిత్యాది) ఆనై కుక్కతవిన్వరైయై వాయాలేశొల్లి. వీతి ప్రేరితరాయ్ ప్పాడి, పిన్టై ఉడమ్మభరున్డవిడ త్తిలిరా తేయొన్డుమ్, తత్తై

జీ-అ.-మెన్టువివక్షిత్తుఅతుక్కుసంవాదమ్ (కాలైయిత్యాది) నాయ్చ్చియార్ తిరుమొఱ్ఱి. ఇతుక్కవతారికై (శ్రీగోపిమూర్తిత్యాది). (మర్త జ్జైయితి) మర్తమావతు-ఈశ్వరత్వముమ్, ఇన్నతుక్కిరజ్జువ రెన్నుమతువుమ్. పదప్రయోగత్తుక్కుభావమ్ (తన్నై యాశ్రయి త్తతిత్యాది). కయల్, వాళై-మత్స్యభేదజ్జల్. 'కయలాడువాళై' ఎన్టతుక్కుభావమ్ (ఆనైయైయిత్యాది). హర్దభావమాతల్. 'తన్నై యాశ్రయి త్త తొరు' ఇత్యాదియైవివరిక్కిఱ్ఱాల్ (ఇత్తైక్కేట్టవిత్యాది). ఇడైచ్చికకుక్కీశ్వరమర్తమ్ తేరియుమోవెన్న (వైష్ణవసన్తానేత్యాది). అతావతు-ఇడై చ్చియాకవనుకరిక్కిఱ్ఱవల్ పెరియాన్దొర్ తిరుమకళాకాయలే తేరియుమెన్టుకరుత్తు. వివరణమ్ (ఇన్నతుక్కిత్యాది). 'కణ్' ఎన్నుమళ వుక్కుమ్ అపరభావియాకభావమ్ (ఆనైయినిడరై ఇత్యాది). తుడిప్ప-అతిశయమ్.

పూర్వభావియాకభావమ్ (వడివట్టకైయిత్యాది). 'కణ్' ఎన్టాల్-కైయాలాన్డు కాట్టమోవెన్న (కృష్ణసెన్తాలిత్యాది). వడివట్ట కైయమ్ గుణ తైయమ్ శొల్లుకిఱ్ఱిలేయెరురసోక్తి (ఆనైయినిడరైయిత్యాది). విగతశల్యంకరోతీతి-విశల్యకరణి; ఇన్న చర్తమాంసాదీనాంపర పురంసన్ధానంకరోతీతి-సన్ధానకరణి. ఆనైయై మనోదుఃఖమాకిఱ్ఱ హృచ్చల్య తైప్పొక్కుకైయాలమ్, తాన్దనిన్టతిరుక్కయలేస్పర్శిత్తుపుణ్డై ప్పొణుప్పిక్కైయాలమ్, వడివట్టకైయమ్ సౌలభ్యతైయమ్ - (విశల్యకరణియుమ్ సన్ధానకరణియుమ్ మెన్డిఱ్ఱు). పూర్వభావియానవర్ధత్తిర్ ఫలితమ్ (తన్నైయిత్యాది). 'కైమ్మపుక్కరుల్ శెయ్త' ఎన్టవనన్తమ్, 'ఎమ్మానై' ఎన్టతుక్కుభావమ్ (ఆనైక్కైత్యాదివాక్యద్వయత్తాలే). పూర్వవాక్యవివరణమ్. (ఒరుజన్తమిత్యాది). ప్రాసన్గికమ్ (భట్టరిత్యాది). మేలేయుమియలై చొల్లపప్పణియెన్టతు- 'ఎఱ్ఱుమ్ పఱ్ఱుమ్ తుళా'

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౫-తి. ౧-పా-మొయ్ మ్మా వ్యాఖ్యానభర్త .

౧౫౫

ఈ,—యిల్ కల్ పావా తేపటన్దుమ్, ఇప్పడిససమ్మిమన్ తమ్మణ్ణా తార్ తమ్మత్తురుమమ్? -తన్నుడై యడత్తు
త్రియార్ ప్రయోజనజ్ఞోత్తానితే, ఇవత్ తన్మియార్ కొణ్ణప్రయోజనమ్? . తాశరీరపరిగ్రహమ్బుణ్ణినవి
తాలెన్నప్రయోజనజ్ఞోత్తానానాన్. (తన్ కడల్ పట్టుత్తుళ్ళీర్-శొల్లీర్) ఎజ్జలై పోలేవ్యావృత్తరన్దియే యిరున్దికోళా
కిలుమ్, శరీరపరిగ్రహ తైప్పణ్ణి భగవద్భజనమ్మణ్ణా తే ఇతరవిషయ ప్రవణరాయరుక్మిటవర్ కళోడుసజాతీయ రాయ్
పోరుకిరిన్దిళ్ళ తాళొల్లిక్కాణ్ణొళ్ళ. కడలుక్కుట్టుభూమియిలుళ్ళారడై యవిశేషజ్జ రాయరార్ కళితే; విశే
షజ్జ రోడు అల్లా తారోడువాళియట ఎల్లార్ క్కుమివ్వధమ్ ప్రసిద్ధమెన్దిరుక్కి తార్ .

౧.

జీ-అ.—తార్ "ఎన్దిరుక్కెయారే మేత్పాట్టుక్కు తైయుమ్ శొల్లువితైన్దు పడి. "తమ్మల్" ఎన్దుతుక్కు భావమ్ (తన్నుడై విత్తాదివాక్యద్యయేన).
పూర్వవాక్యద్యయవివరణమ్ (తాశరీరేత్తాది). "తణ్ణడల్ పట్టుత్తుళ్ళీర్" ఎన్దుతుక్కు భావమ్ (ఎజ్జలై పోలేయిత్తాది). ఇతరవిషయప్రవణ
రన్దుతు-తుళ్ళాతార్. అవర్ కళోడు సజాతీయరాయ్ పోరుకిరి నీజ్జలైన్దుతు- "తుళ్ళాతార్" ఎన్దు-అవర్ కళైప్పరోక్షమాకచ్చొల్లి, అనన్దరమ్
"తన్ కడల్ పట్టుత్తుళ్ళీర్" ఎన్దు సమ్మెన్దిత్తైప్పన్దు. విశేషజ్జ ర్మాత్రైక్కెళాతే అవిశేషమాక వెల్లారైయుమ్ కేట్టిటలెన్నేన్దు (కడ
లుక్కుళితాది). ఇతరవిషయ ప్రవణరాన అవిశేషజ్జరైక్కెట్టాలవర్ కళుక్కు తైరియుమెన్నేన్దు (విశేషజ్జ రోడిత్తాది). (ప్రసిద్ధమెన్దిరుక్కి
తార్) ౧* వాయున్దిరైయిల్ వాసనైయారేయెన్దు పడి. తుళ్ళాతార్ తమ్మల్-తుళ్ళాతారాయరుక్మిటతజ్జళాతే. తన్ కడల్ పట్టుత్తుళ్ళీర్-కుళిర్
న్దుకడలారేమాన్దన్దుభూమియిలే భగవదనుభవార్థమాకవుళరాననీజ్జల్. క్రమేణాన్వయః.

౧.

అ-అ-వి.-రిక్కితార్ (మన్మోన్దైయిత్తాది)——"అరుళ్ శెయ్త" ఇత్యత్ర ప్రాథమికార్థ, ౨ "నాహంక శేబరస్యాస్యత్రాణార్థం మధుసూదన ।
కరస్థకమలా న్యేవపాదయోరర్పితం హరే" ఇతి శ్లోకోద్రష్టవ్యః.

౧.

ప్ర-తి.— మొయ్ మ్మా ప్రవేశే. బృహదారణ్యకే [౪-౪] మైత్రేయీబ్రాహ్మణే, "అత్తావా అరేద్రష్టవ్యశ్చోతవ్యోమ న్రవ్యోనిదిధ్యాసి
తవ్యః."——తైత్తిరీయకోపనిషది [భృ-౧౦]. "హావుహావుహావు అహమన్న మహమన్న మహమన్నమ్ అహమన్నాదోహమన్నాదోహ
మన్నాదః."——మహాభారతే రాజసుయే. ౨౧ "అవిభక్తదజనం హృష్టోభవిష్యద్భూతజల్పకః । సర్వసంశయనిర్ముక్తోనారదస్సర్వధర్మచిత్."——
శ్రీమత్సుందరకాండే, [౬౨] "తానువాచహరిశ్రేష్ఠో హనుమాన్దారతత్తజః । ఇష్టం మధువనం హ్యేతద్భక్తయిష్యథవానరాః । అన్య
గ్రమనసోయూయం మధుసేవతవానరాః । అహమాహరయిష్యామి యుష్మాకం పరిపన్నః॥ ౧౫॥"——(అట్టిన్ద తైన్దటివిక్) [రా-సు-౬౩]
"తతో మూర్ధ్నా నిపతితం వానరం వానరర్షభః । దృష్టైవోద్విగ్న హృదయోవాక్యమేతదువాచహ॥ ౧॥ ఉత్తిష్ఠోత్తిష్ఠకస్తాత్త్వం పాదయోప
తితోమమ । అభయం తేభవేద్విరసత్యమేవాభిధీయతామ్॥ ౨॥ సతువిశ్వాసితస్తేన సుగ్రీవేణమహాత్మనా । ఉత్తాయసుమహాప్రాజ్ఞోవాక్యందధి
ముఖోబ్రవీత్॥ ౩॥ నైవర్జ రజసారాజన్నత్వయానాపివాలినా । వనం నిస్సృప్త పూర్వం హిభక్షితం మధువానరైః॥ ౪॥ ఏవం విజ్ఞాప్యమానంతం
సుగ్రీవం వానరర్షభమ్ । అపృచ్ఛత్తం మహాప్రాజ్ఞో లక్ష్మణః పరవీరహః॥ ౧౧॥ కిమయం వానరో రాజన్వనపః ప్రత్యుపస్థితః । కళ్ళార్థమభినిర్దిశ్యదుః
ఖితోవాక్యమబ్రవీత్॥ ౧౨॥ ఏవము కస్తసుగ్రీవో లక్ష్మణేనమహాత్మనా । లక్ష్మణం ప్రత్యువాచేదం వాక్యం వాక్యవిశారదః॥ ౧౩॥ ఆర్యలక్ష్మణ
సంప్రాహ పీరోదధిముఖఃకపిః । అజ్గదప్రముఖైర్వీరైర్భక్షితం మధువానరైః॥ ౧౪॥ నైహమకృతకృత్యానా మిదృశస్యాదుపక్రమః॥ ౧౫॥
వనం యదాభిపన్నస్తే సాధితం కర్తవ్యం వానరైః । దృష్టదేవీనసం దేహోన చాన్యేన హనుమాతా॥ ౧౬॥ నహ్యన్యస్సాధనే హేతుః కర్తవ్యోన్యహను
మతః॥ ౧౭॥"——(అప్పొత్తుపిటన్దహర్షమ్) [రా-సు-౬౩] "ప్రీతిస్సీతాతై సంప్రహృష్ట కుమారాదృష్టైశ్చిద్ధాథో వానరాణాఞ్చరాజాః । అత్తై
స్సంహస్తైః కర్త సిద్ధిం విదిత్వా బాహ్యో రాసన్నాం సోతిమాత్రం ననన్దు॥ ౨౯॥"——(వాలానతు) [రా-సు-౬౪] "తత్కృత్యాని నాదన్దుకపీనాం
కపిసత్తమః । ఆయతాశ్చోతలాజ్ఞాల సోభివద్ధృష్టమానసః॥ ౩౪॥"——(శతైపట్టునిన్దు) శ్రీవిష్ణుధర్మశ్రేష్ఠసప్తమోధ్యాయే, "గజా
పక తేతీరే గ్రాహకపక తేజలేతయోర్ద్వన్ద్యం సమం యుద్ధం దివ్యం వషణసహస్రకమ్"——(అరుళ్ శెయ్త) "గ్రాహం చక్రేణ మా
ఇత్యయం * తస్య పాదేదోవా, అన్యత్ర కుత్రచిద్విద్యమానోవాద్రష్టవ్యః.

—త్తాది).

[౪౦]

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౩-ప. ౧-తి-మొయ్ మ్మా. ౩-పా-తల్లడల్ వ్యాఖ్యానభ్యో.

౧౫౭

అర్థము. — చల్లని సముద్రముచేఁబట్టఁబడిన భూమియందు (౩) జన్మించినవారిని తమకాహారముగఁ జంపి (౬) భుజించువారును బలిష్ఠమైన వీరసంకల్పము (౯) కాలియందుఁగలవారునైన అసురులకు చెరువును (౧౨) చేయుచున్న శ్రియఃపతిని గానము (౧౫) విలసిల్లు నట్లుపాడి (ఆకాశమునందు) దుముకియు (౧౮) నర్తనముఁజేసియు సర్వత్రసంచరింపనివారు మట్టి చేఁధికమైన (౨౧) లోకమునందుఁ గ్రూరములైన మహాపాపములు (౨౪) వ్యాపించి హింసించుటలు బుట్టుదురు. (౨౭)

౨.

ఈ. — ఇరణ్డామ్బట్టు. (శ్రీగజేంద్రా)ద్వానుక్కుతవిసెతుసూరికభుక్కుతవిత్తైన్నలామ్బడియన్తో “తల్లభుక్కిడరుణ్డు” ఎన్ఱటియాతనంసారికల్ విరోధియైప్పొక్కుమ్ నీరైయైయనుసన్ధితాలవికృతరాయుప్పార్, మహాపాపమభిభవికస్పిఱక్కిఱవర్కళైనిఱ్ఱార్.

(తల్లడలిత్యాది) అసురర్కళ ప్రాణికలై హింసిత్తు జీవిప్పర్కళాయిత్తు. ఇవర్కళై హింసికై క్కివర్కళ పణ్ణినవపచారమెన్నెన్నిల్ (తల్లడల్ వట్టత్తుళ్ళార్) ఏకదేశవాసిత్వతాల్ వన్ద బాన్దవమేహేతువాక వాయిత్తునలివతు. సర్వేశ్వరనుక్కు రక్షిక్కైక్కుహేతుయాత్తు, అతువేయాయిత్తైవర్కళుక్కు హింసాహేతువుమ్, ౧[తేవయంభవతారత్యాది] ఆర్తరాననాన్దళ్ ఆర్తరక్షణ త్తిలే అధికరి తదేవర్క్కురత్తుర్. ఉజ్జలై నమక్కు రక్షిక్కువేణ్డుకిఱతె? పణ్ణినవు పాసనన్దొణ్డువనైక్కిఱికోలోవెన్న; అతుశొల్లిల్ దేవర్క్కుక్కుణ్ణివుశొల్లివిడలామ్ [భవద్విషయవాసినఁ] దేవరుడైయవిషయ త్తిలే నాన్దళ్ కిడక్కిఱమైయుడై, ఇతిల్ శొల్లలామ్ కణ్ణివిన్దైయితే. “నామ్కాక్కిఱవెల్లెక్కుప్పఱమ్ముకాణ్” ఎన్ఱశొల్లలామాకిఱ్ఱొల్లి క్కాణుమ్. ౨ “ఇవర్కళైపుటతాళైన్దొణ్” ఎన్ఱక్కిడవతితే. ఇవర్కళ, తల్లభుక్కణ్ణిత్తుత్తిలే ఉణ్డుడుత్తుత్తిరికిఱవితువే హేతువాకహింసిప్పర్కళాయిత్తు. (తమక్కిరైయా) తల్లభుడైయశరీరపోషణత్తుక్కాకవాయిత్తు, (తడిన్దొణ్డుమ్) హింసిత్తుజీవిక్కిఱ. (తల్లడల్ త్తాలశురర్క్కు) తిణ్ణియవీరక్కులై క్కాలిలేయుడైయ అసురవర్గత్తుక్కు. అవర్, రక్షిక్కైక్కు ౩ “ఏతద్వృతంమమ్” ఎన్ఱదీక్షి త్తిరుక్కునూప్పోలేయాయిత్తైవర్కళ పరహింసైక్కుదీక్షిత్తు వీరక్కులిట్టిరుక్కుమ్బడి. అవనుడైయ రక్షణత్తుక్కిడానకృపైయై త్తివిర్క్కిలుమ్, ఇవర్కళ పరహింసైక్కిట్టవీరక్కులై త్తివిర్క్కున్దొణ్ణాతు. (తీజ్జియై క్కుమ్ తిరుమాల్) “ఇవర్కళుమ్ నమ్మాలేసృష్టరన్దొ” ఎన్ఱకుడల్ ముడక్కై ప్పార్ త్తిరుప్పోమాకిల్ నమేవిభూతియై

జీ. అ. — ఇరణ్డామ్బట్టు (తల్లడలిత్యాది). జగత్తిలుళ్ళార్క్కాకవసురనిరసనమ్ పణుకిఱవితు మతత్వాట్టిలరుళిచ్చెయ్తగుణ తైప్పన్దొవుమ్మహాగుణమెన్దరుళిచ్చెయ్యా నిన్ఱుకోణ్డు, “కునిత్తులూతార్ వల్లివైమోత” ఇత్యాదియొక్కటాక్షిత్తవతారికై (శ్రీగజేంద్రా)ద్వానుక్కిత్యాది. (విరోధియైప్పొక్కుమ్ నీరైయైయనుసన్ధితార్) పొక్కుమ్నీరై - అన్దన్దైయనుసన్ధితాలైన్ఱు కూట్టువతు.

పదావతారికై (అసురర్కళిత్యాది). ఫలితమ్ (సర్వేశ్వరనుక్కిత్యాది). ఏకదేశవాసిత్వం రక్షణహేతువెన్దతుక్కుప్రమాణమ్ (తేవయమిత్యాది). “తేవయంభవతారత్యాది భవద్విషయవాసినః । నగరస్థావనస్థావాత్సన్దోరాజాజనేశ్వరః” ఇతి ఆరణ్యకాండే ప్రథమేరామంప్రతిపద్య కారణ్యవాసినోమనయః, స్తోకార్థమ్ (ఆర్తరానవిత్యాది). ఆర్తరానవెన్దతు - ౪ “ఏహిపశ్యశరీరాణి” ఇత్యాదిన్దొక్కాకారపరామర్శియాన “తే” ఎన్ఱిఱతచ్చబార్థమ్. అతు - ఉపాసనమ్. (కణ్ణివుశొల్లియితి) అన్దోపాన్దొదినైకల్యమ్ శొల్లివిడలామిత్యర్థః. విషయః - దేశః. ౫ “ఇత్వాకూణామియంభూమిస్సకైలవనకాననా” ఇతి. రక్షకుడైయవభిమానముళ్ళదేశముమ్ ప్రపత్తియాక క్కణ్డోమిఱి నిమదకాకాది కళపక్కులిరే. అప్పడిపుఱమ్మన్దొవెన్న (ఇవర్కళిత్యాది) తిరువిరుత్తిమ్. రక్షణీయమాన విదవిభూతికళుక్కు ప్పఱమ్బయిరుప్పొల్లిత్తి ఎన్ఱిఱనినైవో, అన్దొఇతిపాశురార్థః. కుళిర్వకడర్ కూర్న్దొభూమియిలుళ్ళవర్కళైయితిశబ్దార్థః. ద్వాన్దొన్దొత్తిరే నిగమిక్కిఱార్ (ఇవర్కళిత్యాది). “తమక్కిరైయా” ఎన్దైయారే - ౬ “నవంశవమిదంపుణ్యమ్” ఎన్ఱఘట్టకర్ణవ్యాప్తి. తాత్పర్యమ్ (అవర్ రక్షిక్కైక్కిత్యాది).

౧॥ రా.ఆ.౧-౨౦. ౨॥ తి.వి-౩౩. ౩॥ రా.య-౧౧-౩౩౪. ౪॥ రా.ఆ.౧-౧౬. ౬॥ రా.కి-౧౦-౬. ౬॥

ఈ. — యుమ్; ఇవర్ కళై యభియచ్చెయ్ తాకిలుమ్ విభూతియై నోక్కుమ్ విరకేతో వెన్రు, ౧, “మిత్రభావేన” ఎన్నుమ్ తానుమ్, ౨, “భవేయంశరణంహివః” ఎన్ను మవభుజ్గాడవిరున్దు మనోరథిప్పర్ కళాయీర్లు. “కళై పిడుగ్గి ఆత్రితరై రక్షిత్రోమామ్ విరకేతో?” ఎన్నిమవరుజ్గాడ విచారియానిట్టర్ కళ. (పణడలై కొళ్ళప్పాడి) (తిరుమాలై-పణ్ణల్ తలై కొళ్ళప్పాడి) “శ్రియఃపతియైప్పాడానిన్టార్ కళ” ఎన్రు, పణ్ణల్ తా “ఎన్నై కొళ్ళ, ఎన్నై కొళ్ళ” ఎన్రు వన్దు తలై కాట్ట. అతావతు - పణ్ శుమక్కప్పాడియెన్దు పడి. అన్తి క్కే, పణ్ణల్ తలై మై పెలుమ్బడిపాడి. తలై యానపణ్ణిలేపాడి. అన్తి క్కే, ప్రీతియా లే యడైపు కెట్టు, ఒరుపణ్ణిలేయెల్లాప్పణ్ణుమ్ వన్దు మెయ్ కాట్టిడున్బడిపాడి ఎన్ను మామ్. (పటన్దుమి త్యాది) కాల తలైయిల్ పావాతే కూర్తాడి, అతువేయాత్రైయాన్ త్తిరియా తార్. పటన్దు కొణ్ణుకుని త్తిరువేయాత్రైయా కా తార్. (మన్దొలి త్యాది) వల్విన్దై - మలైన్దు - మోత - మన్దొళులకిల్ పిటప్పార్. భగవద్గుణానుభవమ్బణ్ణుమ తనై పోతుమితేయవర్ కళ “నామవికృతరాయరుక్కవేణుమ్” ఎన్రుకుటి కొణ్ణిఁకుక్కువాతమ్మన్ శ్రినాప్పోలేయరుప్పతు; చాతుర్థిక్ మ వన్దెడుత్తెడు తైర్లప్ప కాల్లివనా త్తెయ్యలావ త్తిలైయే, పిటప్ప ఎన్నిటవితు - అల్లాతదుఃఖజ్జభుక్కుమెల్లాముపలక్షణమ్.

౨.

జీ.ఆ. — * తిన్జెక్కుభావమ్ (అవనుడైయవి త్యాది). నిరుపాధికబన్దుక్కళానతాన్ణల్ తీన్జిట్టైక్కూడుమో వెన్న (ఇవర్ కళుమి త్యాది) వివరణమ్ (కళై పిడుగ్గియి త్యాది). ఇట్టైక్క - విచారిక్క. ౩ “త్యజేదేకంకులస్యాథేగ్రామస్యాథేకులంత్వజేత్ | గ్రామంజనపదస్యాథే సకలంహ్యో హేతుకమ్” ఎన్నక్కవవితే. “పణడలై కొళ్ళప్పాడి” ఎన్రు తుక్కుజ్జగ్గమ్. అతావతు - పణ్ణివనక్కువన్దుముకన్డాట్టవెన్రు మున్దివతు. అత్తైయరుగిచ్చెయ్ కితార్ (శ్రియఃపతియైయి త్యాది). తలై కాట్ట - ముకన్డాట్ట. పణ్ణల్ మిక్కప్పాడి యెన్దిరన్డామర్థమ్ (అతావతు పణ్ శుమక్కవి త్యాది) శుమక్క - మిక్. పణ్ణల్ తలై మై పెలుమ్బడియెన్దు మూన్డామర్థమ్. (అన్తి క్కే-పణ్ణి త్యాది). తలై మై - త్రైవ్యమ్. తలై కొణ్ణి పణ్ణిలే - శ్లాఘుమానపణ్ణిలేయెన్దు నాలామర్థమ్ (తలై యానపణ్ణిలే పాడియెన్దు). పణ్ణల్ తలై కొళ్ళ, తలై కొణ్ణి పణ్ణిలేయెన్దు పడి. ఒరుపణ్ణిలే యెల్లాప్పణ్ణుమ్ వన్దుముకన్డాట్ట ప్పాడియెన్దుజ్జామర్థమ్ (అన్తి క్కే-ప్రీతియా లేయి త్యాది). పటన్దైయమ్ కున్దిక్కైయమ్ భిన్నవ్యాపారజ్జల్ త్తెన్దితార్ (పటన్దు కొణ్ణి త్యాది). మలైన్దు - మేలిట్టు. మోత - ఎల్. అత్తైయవి త్యర్థ. “తుళ్ళాతార్ - మలైన్దు - మోత - పిటప్పార్” ఎన్రు త్తార్ ఫలిత్తభావమ్ (భగవద్గుణే త్యాది). కుటికొణ్ణు - “ఇన్ను పడియిరుప్పోమ్” ఎన్రునిశ్చయిత్తు. ఇటుక్కువాతమ్ - వల్లిత్తు కొళ్ళుమ్ వాతమ్. తణడలి త్యాదభ్య, ఉల్లూతార్ - వల్విన్దై - మలైన్దు - మోత-మన్దొళులకిట్టిపాపిరిత్యన్దుయ్. క్కల్లల్ - వీరక్కల్లల్. తడితల్ - కొల్లతల్. “దదామ్యేతద్వీతంమమ” “మిత్రభావేనసంప్రాప్తమ్” ఇత్యాది పూర్వమేవలిఖితమ్. సున్దరకాండేన్దు పఞ్చాశే, “తతస్సాప్రీమతీబాలాభర్తుర్విజయహర్షితా | ఆనోచద్యదిత త్తథ్యంభవేయంశరణంహివః”.

౩.

ఆ.ఆ.వి. — ఆత్రితరక్షణమేవ ప్రధానమ్, దుష్కృద్వినిశానం త్వానుషక్తికమితిదర్శయతి (కళై పిడుగ్గియితి).

ప్ర.తి. — ఇరన్డామ్బట్టు) (తణడల్ వట్టత్తుళ్ళారై) ఆరణ్యకాండే ప్రథమేరామంప్రతిదన్డాకారణ్యవాసి నోమునయః, “తేవయంభవ తారక్ష్యభవద్విషయవాసిః | నగరస్థావనస్థావాత్వస్మిన్ రాజాజనేశ్వరః॥ ౨౦ ॥ న్యస్తదన్డావయంరాజన్జితక్రోధాజతేన్ద్రియాః | తక్షితవ్యాప్తయాశశ్వద్గచ్ఛభూతాస్తపాధనా॥ ౨౧ ॥” — (తిరుమాలై) యుద్ధకాండేన్దు పాదశే, “మమాపితువివత్తాన్తి కాచిత్ప్రీతివిభీషణమ్ | శ్రోతు మిచ్చామితత్సర్వంభవద్భిశ్చేయిసిన్ధితైః ॥ ౨ ॥ మిత్రభావేనసంప్రాప్తంసత్యజేయంకథిచ్చన | దోషోయద్యపితస్యస్యాత్సతామేతదగర్హితమ్ ॥ ౩ ॥” — సున్దరకాండేన్దు పఞ్చాశే అగ్గదప్రముఖాన్వానరాన్ప్రీతి, జానకింద్రప్యాపునరాగత్యమహేన్ద్రిసితోహనూమాన్, “ప్రణిపాతప్రసన్నాహిమైథిలీనకాత్తజా॥ ౧౮౫ ॥ అలమేపాపరిత్రాతుంరాక్షసోమహతోభయాత్ ॥ ౪౪ ॥ తతస్సాప్రీమతీబాలాభర్తుర్విజయహర్షితా | ఆనోచద్యదిత త్తథ్యంభవేయంశరణంహివః ॥ ౪౫ ॥”

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౫-తి-మొయ్ వ్వా. 3-పా-మలై యై వ్యాఖ్యానజ్జ్. ౧౫౯

తాత్పర్యము.—సముద్రముచే వ్యాపింపఁపడిన యాభూమియందుఁ బుట్టినవారిని చంపి భుజించుచునతిక్రూరులైన యసురులను నిరసించి నందున పిరాట్టియొక్క ప్రీతికిఁ బాత్రుఁడైన శ్రియఃపతిని బాడిసంభ్రమన ర్తనము చేయనివారు మహాపాపములచే నధికులై యాభూమియందెల్లప్పుడు జనించి యపారదుఃఖముల ననుభవించుదురు.

౨.

మూ.—మలైయై యెడుత్తుక్కన్దారి కాత్తుప్ప శునినై తనై. తొలైవుతవిర్ త్తపిరానై చొల్లిచ్చొల్లినిన్ పోవుతుఁ
నలైయినోడాతనన్దట్ట త్తడుకుట్టమాయ్ ప్పటవాతా. రలైకొణరక త్తడునిక్కిడన్దత్తైన్దవమ్బరే || 3 ||

ఆ.—(మలైయై) ఉపకారమతియతపశుక్కుళుక్కుమ్ తత్పాదిగత్తుమాకిఱమహాగుణతైయై డైయనానవనై యనుసన్నితు అప్రకృతిజ్జలరాకా తార్ యావర్ శిలర్, అవర్ కళో రారవాది నరకయాతనైయై యనుభవిత్తితార్ కిడీరెన్నితార్.

3.

అన్య.—మలైయై ఎడుత్తు కన్దారి (3) కాత్తు పశునిరైతనై తొలైవు (౬) తవిర్ త్తపిరానై చొల్లిచ్చొల్లి (౯) ఎప్పొత్తుమ్ నిష్ట ఆతనన్దోడు (౧౨) తలై తట్ట తడుకుట్టమాయ్ (౧౫) పటవాతార్ అలైకొణో నరకత్తు (౧౮) అట్టన్ది కిడన్ద ఉత్తైక్కిన్ద (౨౧) వమ్బర్. (౨౨)

పన్నీ.—అనన్దరమ్, ఆర్ద్రభానగోక్కురైరక్షితపడియై యనుసన్నితు సమ్భ్రాంతరాకాతార్ నరకవాసికభాయ్ క్లేశస్పరెన్నితార్.

గోవర్ధనతై ఎడుత్తు, ఆరాధనభజ్జమడియాక విన్ద్రినాల్ వన్దకన్దారియై, (3) తకైన్ద, అపేక్షిక్కువుమతియాతపశు త్తిరై, వినాశమ్, (౬) అణుకాతపడిసిక్కిన, ఉపకారకనై, పలకాలుజ్జొల్లి, (౯) సర్వకాలముమ్, ఓవాతేనిష్ట, తత్తైయోడే, (౧౨) తలై, తట్టమ్మడియాక, కీర్తు మేలాయ్, (౧౫) పటవాతార్, అనేకదుఖజ్జైయై డైతాన, మహానరక త్తిరే, (౧౮) కరైయేతాతపడియైన్ద, కిడన్ద, క్లేశక్కిఱ, (౨౧) పుతు మైమాతాతవర్ కళో. (౨౨) తొలైవు - నాశమ్. ఆతనమ్ - నిలమ్. తడుకుట్టమ్ - కీర్తు మేలతాకై. వమ్బర్ - పుతియరాకై. “తులైవు” ఎన్దమమ్.

3.

అర్థము.—గోవర్ధనపర్వతమును నెత్తి రాళ్ళవర్షమును (3) బోగొట్టి పశువులసమూహమును వినాశము (౬) సమీపింపనట్లు బోగొట్టిన ఉపకారకుని పలుమారు చెప్పి (౯) సర్వకాలమును నుండి ఆసనముతో (౧౨) శిరస్సు సంబంధించునట్లు తలక్రిందుగ (౧౫) నాడనివారు దుఃఖపరంపరులకల నరకమునందు (౧౮) మునిగి చిరకాలముండి దుఃఖించుచున్న (౨౧) (యనుభటులకు) నెల్లప్పుడును నూతనమలగుదురు. (౨౨)

ఈ.—మూన్దామ్బట్టు. ఉపకారమతియతపశుక్కుళుక్కుమ్ తత్పాదిగత్తుమాకిఱమహాగుణతైయై యనుసన్నితు అవికృతరాయరుక్కుమవర్ కళో నిత్యసంసారికభాయ్ పోవర్ కళెన్నితార్.

(మలైయై త్యాది) ఇన్ద్రున్దొక్కైర్బొరుభోజనమాయ్ శ్రిడైయరిడువతు; అవనుక్కు విరున్దిడుకైక్కి వర్ కళో పారిక్కిఱపడియైక్కుణ్దు, “నీజ్జళో శెయ్ కిఱవి తెన్నన్బుతు” ఎన్దకేట్ట, “వర్దార్థమాక ఇన్ద్రున్దొక్కై చొల్లి డుకై యాయరుక్కుమ్” ఎన్న, “తాకొపిఱన్దవళరు కిఱపూరిలారు ద్రవ్యతైయెరు దేవతా నరజ్జొళ్ళుకై యా కిఱవితు మహిషీ స్వేదమ్ పిఱరతానవో పాలి” ఎన్దపార్ త్తు, “అవ్వాకాశ వాయనుక్కో? ఇడువతు, నమక్కుమ్

జీ.ఆ.—మూన్దామ్బట్టు (మలైయై త్యాది). “పశునిరైతనై తొలైవు తవిర్ త్తపిరానై తడుకుట్టమాయ్ ప్పటవాతార్ అలైకొణో” ఇత్యాదియొక్కటాక్షితవతారికై (ఉపకారమతియతపత్యాది). తత్పాదిగత్తు - ఇడైయర్ ముతలానార్.

పదావతారికై (ఇన్ద్రున్దొక్కై త్యాది). అట్టైక్కు - సంవత్సరత్తుక్కు. ఎన్నన్బుతు - ఎన్నవిత్సర్గః. అవర్ కళిన్ద్రున్దొక్కై చొల్లి డుకై విలక్కువా నెన్నెన్ద (తాకొపిఱన్ద త్యాది). మహిషీ స్వేదమ్ - మహిషీ భోగమవివక్షితమ్. ఆకాశ వాయు నెన్దతు - ఆకాశ తైయెరుప్పిడమాక పుడై

ఈ.-మలై కుమ్ కాల్దుక్కుమిడన్దన్ద పశుక్కుళుక్కుమ్పుకలాయ్ ప్పల్లన్దన్దీరుముణ్డాయరుక్కి-అవిమ్మలై క్కున్డొ ఇడువతు” ఎన్దరుళిచ్చెయ్య, ఇడైయరాకై యాలే “అప్పడియే శెయ్ వోమ్” ఎన్ద అవర్ కళుమిశైన్దగు*తున్న శకడత్తాట్టుక్కు పెరుళ్ళోల్ శైలమ్మలై యోడొక్కుక్కు-విత్తార్ కళి; అత్తైయడైయ, అప్పడియే యరుప్పతోరువడి వైక్కుణ్డ “గోవర్ధనోన్ది” ఎన్ద ముతుశెయ్ తువిట్టా; ఉన్డవిరున్దవనున్డ పెత్తామైయాలమ్ పళికోవత్తాలు మాక క్కుల్ వర్షత్తైవర్షిక్కు (మలైయై యెడుత్తుక్కున్దారికాత్తు) “రక్షకమ్” ఎన్ద శొన్న మలై తన్నై యెడుత్తు రక్షిత్తా. వినై ముడుకినాలెతిరియుడైయ హాయుత్తన్నై క్కుణ్డ అవరై వెల్లువర్ కళితేవీరరాయరుప్పార్, అప్ప డియే, మున్నేనిన్ద కల్లై యెడుత్తుక్కున్దారియై క్కాత్తా. అవ్ పణ్ణివప కారత్తుక్కుత్తోలై క్కుట్టిక్కు వేణ్డియరుక్కు, “పావి, పళికోవత్తాలే శెయ్ తానాకిల్ శెయ్ వత్తే? ఆసురప్రకృతికళి పక్కత్పెయ్యమత్తైయినోడు శెయ్ వాన్డాతు, తానేకై యాయ్ న్దపొకిత్తా” ఎన్ద, అననాల్ వన్దనలివై క్కుణ్డిట్టు ఏమైనాళోరువడిప్పడమలైయై యెడు త్తుక్కుణ్డనిన్దనా మిల్దు (కన్దారికాత్తు) నీ రా.లేవర్షి త్తానాకిల్ కడలై యెడుత్తుక్కుక్కుమిత్తనై కాణమ్. (పశునిరై తన్నై) అనై యెయ్ మసం సారికళై యుమ్ రక్షిత్తు తా నిత్యసూరికళై రక్షిత్తు పాతియామ్బడియితే ఇడైయ రుడైయపుమ్ పశుక్కుళుడైయపుమనిలై. “పశునిరై తన్నై త్తొలై పుతవిర్ త్త” ఎన్ద నెన్నెన్నిల్ “రక్షిత్తువర్ కళిల్ ప్రధానరై చ్చొల్ల వేణుమే, పణ్ణివప కార త్తైయటిన్దిరుప్పరై చ్చొల్ల వేణుమే; ఇడైయరిలిమ్బుకణ్డాల్ శిరిప్పనపశు క్కుళితే. ౨ “కృతానుకారాని పగోభిరార్జవే” ఎన్ది పడియే. (తొలై పుతవిర్ త్త) పశుక్కుళుమిడైయరుమ్ మాళాత వడిరక్షిత్తు. (పిరానై) అన్దమ్మలైయిలుమ్ కాల్ గ్గిలుమడియున్డారుమ్ తామాయ్, ఉతవిన్దుమ్ తమక్కాక వెన్దిరు క్కిత్తార్. (శొల్లిచ్చొల్లి) ఒరుప్రయోజనత్తుక్కు చ్చొల్లిలిత్తేనకృదుచ్చారణమమైవతు. (నిన్ద) ఒరుకాత్తోల్లి

శీ-ఆ.-యవనెన్ద స్వభావార్థమ్; ఇరుప్పడమిల్లతవనెన్దధ్వని. (తున్న శకడత్తాలితి) పెరియతిరుమడల్. పెరుళ్ళినశకడత్తాలేకొణ్డపొనపెరుమ్ శోల్ గ్గైయిత్తర్థం; సబ్బల్పత్తాలేరక్షియామల్ మలైయై యెడుత్తురక్షిప్పా నెన్నెన్ద; ఇరన్డవిధమాకపుత్తరమరుళిచ్చెయ్ కిత్తార్ (రక్షకమెన్దిత్తాది వాక్యత్రయేణ). వినైముడికినాల్ -యుద్ధత్తిల్ కార్యమిట్టివన్దార్. మున్నేనిన్ద కల్లై యెడుత్తు - మున్నే తోల్ గ్గినతొరుమలైయై యెడుత్తు. ఇన్ద్రొనెనిరసియాలోబానెన్నెన్ద (అవన్దణ్ణివవిత్తాది). ఆసురప్రకృతికళెన్దతు - క్కిట్టాట్టై క్కుటాక్షిత్తు. పదచ్చేర్ త్తియార్ ఫలిత్తవర్థమ్ (సీ రాతేయిత్తాది). ఇతుభట్టరరుళిచ్చెయ్ తరసాక్షి. క్కిట్టాట్టై క్కుళైప్పల్ గ్గివిప్పాట్టైక్కు వాళియెన్నెన్ద (అనైయైయమిత్తాది). పశునిరై యెచ్చొన్నతు - ఇడైయర్ క్కుముపలక్షణమ్. శబ్దతే (పశునిరైయిత్తాది). ప్రధానరానవిడైయరైచ్చొల్లాతే, “పశునిరై తన్నై త్తొలై పుత విర్ త్త” ఎన్ద నెన్నెన్ద వెన్దకళాళిప్రాయమ్. ఇడైయరైప్పల్ గ్గిపశుక్కుళుక్కువిలక్కామైయున్డొకై యాలే ప్రధానరన్ద పడి. పరిహారా న్తరమ్ (పణ్ణివవిత్తాది). యద్వా, ప్రాధాన్యమే తన్న (పణ్ణివవిత్తాది) ఎన్నుతల్. పశుక్కుళుక్కుప్పడిజ్ఞానముణ్డోనెన్ద (ఇడైయరిలిమ్బి త్తాది). ఇలిమ్బు - అచాతుర్యమ్. పశుక్కుళిడైయరైచ్చిరిక్కుమెన్నుమిడత్తిల్ ప్రమాణమ్ (కృతానుకారానిత్తాది). కిరాతార్జునీయేనతుర్థే, “గతాన్వశానాం సహజన్ద బద్ధతాం గృహశ్రయం ప్రేమవసేషుభిభ్రతః । దదర్శగోపానుపధేనుపాన్దవః కృతానుకారాని పగోభిరార్జవే” అర్జ వే - అకాటిర్యే. అనుకారః - హాసః. తొలైపు - వినాశమ్. నామాన్యమాక, “పిరాన్” ఎన్దతుక్కు భావమ్ (అన్దమ్మలైయిలుమిత్తాది). ౩ “సకృదుచ్చరితంయేన” ఎన్ది క్కుక్క, “శొల్లిచ్చొల్లి” ఎన్ది పడియే (ఒరుప్రయోజనేత్తాది). “నిన్ద” ఎన్దతుక్కు భావమ్ (ఒరుకాలిత్తాది).

అ.అ-వి.-రక్షిత్తువర్ కళిల్ ప్రధానరైచ్చొల్ల వేణుమేయెన్దతు - కృష్ణవిషయాకారత్తుక్కు ముచ్చిట్టిరుక్కుమత్తైప్పల్ గ్గి. అతావతు- తాన్దొడిత్తిరే యాశ్వర్యకృపై మిక్కురుక్కుమకైయాలే ప్రధానరైచ్చొల్ల వేణుమై పడి. — ౩ “సకృదుచ్చరితంయేన హరిత్యక్షరద్వ

[౪౧]

తరువాత మొట్టి. — ౩-ప. ౫-తి. మొయ్ పూ. ౩-పా-మలైయై వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

౧౬౧

ఈ. — విడుకై యుమన్తి క్కే, ఒరు కాల త్తి లేపల కాటొచ్చి విడుకై యుమన్తి క్కే. (ఎప్పొతుమ్) ఆళో కణ్ణపోతాక వన్తి క్కే సర్వ కాలముమ్. (తలై యినో డాతనన్దట్ట) తలై తలై యి లేళెట్టుమ్మడి. (తడుకుట్టమాయ్ ప్పటవా తార్) తడుకుట్ట మూవతు-కుణాలై. అతావతు-అడై పుకెడప్పణ్ణమ్ వికారమ్. కాల తలై యిల్ పావతపడియా డా తార్. (అలై కొలిత్యాది) దుఃఖోర్ పరమ్మలై కలై యుడై తాన సరక త్తి లే తలై కాణ వొణ్ణా తపడియా క వల్లున్ది క్కేళప్పడుకి. (వమ్బర్) ఎన్దు మొక్కయమభటర్ క్కు ప్పతియ రావర్. వమ్బు - పుతుమై. ముననాళో నలిన్దోల్, పిన్దై నాళో నన్దుతోల్ నాళో, “ముననాళో నామ్ నలిన్దవక్” ఎన్దుకృపై పణ్ణాతే, మోమ్మళుమ్మేల్ నాపోతే, “నాళో? ఉమ్మై యన్తోతేడి త్తిరికిఱతు” ఎన్దుమ్మడియావర్.

పునరసి (మలైయై యెడుత్తుక్కన్దారికాన్దు) ఆళితార్థమానప్రవృత్తియామి త్తనైయే వేణువతు, అరి యన శేయ్ తాలుమెళియ తాయ్తోల్ నుమ్. (పశునిరైతనై) అరియన శేయ్ తురక్షిక్కైక్కు, పణ్ణమ్ రక్షణ తై విలక్కా తొళియుమ్ త్తనైయే వేణువతు, ఇ త్తలైయిల్ తరమిల్లై యెన్దిఱతు. (పిరానై) నిలవు, తన్దల్, శన్దనమ్, తన్దోర్ పోలేప రార్థనూ యాయ్ న్దు వస్తువిరుప్పతు. (శొల్లి యిత్యాది) ౧ “అవాక్యనాదరః” ఎన్దిరుక్కక్కడవ తత్త్వమ్, ౨ “అలవలై వన్దప్పుచ్చి కాట్టుకిన్దా” ఎన్దుమ్మడి అలవలై యాయ్ తనై త్తజ్జళుక్కాక వోక్కి వైతాల్, ౩ “తజ్జళో వాయ్ కొణ్ణ మూనిడమ్బాడతే, ౪ “ఎత్తజ్జనే - నజ్జనే-వజ్జనే ఎన్దు మెప్పొతుమై వాశకమ్” ఎన్దిఱపడియే “వాయ్ పడై త్తప్రయోజనమ్మేల్ న్దు” ఎన్దే తా తార్. (అలై కొలిత్యాది) ఇన్దు రక త్తి లే పోయ్ ప్పకు వర్ కళెన్ది తార్. తడుకుట్టమాయ్ ప్పటవా మై తా నేనరక మెన్ది తార్. ౫ “య స్త్వయా సహ సస్వగ్గో నిరయో య స్త్వ

జీ. అ. ఇతార్ - “శొల్లిచ్చొల్లి” ఎన్దుతోడే పునరుక్తి పరిహరితారాయ్ న్దు. శొల్లిచ్చొల్లి-పలకాలుమ్ శొల్లి. నిన్దు సర్వ కాలము మోవా తేనిన్దు. “ఎప్పొతుమ్” ఎన్దు తాల్ వ్యాప్తి (ఆళో కణ్ణపోతిత్యాది). తలై యినో డాతనన్దట్ట - ఆతనతోడు తలై తట్టవన్దపడి. ఆతనమ్ - ఆసనమ్. తలై యెన్దపడి. సరక త్తుక్కు అలై కళేతెన్దు (దుఃఖోర్ పిత్యాది). “వమ్బర్” ఎన్దు తుక్కర్థమ్ (ఎన్దు మొక్క విత్యాది). పుతియ రామ్ ప్రకారన్దాట్టుకి తార్ (ముననాళిత్యాది). మోమ్మళుమ్ - మోరుకిఱపట్టుమ్. సౌరభ్యాతిశయతా లేమాన్దు కొడై యిరుక్క వేణుమ్ పట్టుమ్. అత్యంతాభిమత ఫల మెన్దపడి.

ఇవ్వళవిలే యొరుత్తేన్దెన్దకణ్ణున్దరుళ, అవర్ క్కాక విశేషార్థజ్ఞాన్దొక్కొట్టి కొణ్ణమిళ పుమరుళిచ్చెయ్ కితార్ (మలైయై యెడు త్తిత్యాది). అరియన - దుమ్మర్తజ్ఞో. ఎళియ తాయెన్దతు - శుమ దైన్దా తే “ఎడుత్తు” ఎన్దు త్తి తాత్పర్యమ్. “పశునిరై” ఎన్దు తాల్ ఫలిత్తి తాత్పర్యమ్ (అరియన శేయ్ తిత్యాది). విలక్కా తొళియుమ్ - నిషేధియా తొళియుమ్. తరమ్ - అతిశయమ్. “పిరాన్” ఎన్దు ఇ తైయవనుక్కు నిరూపక మొక చొన్న తాల్ ఫలిత్తభావమ్ (నిలవు తన్దలిత్యాది). “మలైయై యెడుత్తు” ఇత్యాదియల్ ఫలిత్తభగవదాశ్రితపారతన్యతై యరుళిచ్చె య్యా నిన్దు కొణ్ణ, శొల్లిచ్చొల్లి నిన్దు పోతుమ్” ఇత్యాది పదఫలితంభావమాన (అవాక్యనాదర ఇత్యాది). అవాక్ - ఉక్తితహితః అనాదరః - అదరరహితః. అలవలై - బహుజన్వకః. ఒక్కి-అక్కి. మూనిడమ్ పాడతే - మనుష్యరైస్తుతియా తే. “సరకమ్” ఎన్దు తుక్కు, క్కేళ్ చొన్న పడియన్ది క్కేయర్థాన్దరమ్ (ఇన్దు రక త్తి లేయిత్యాది). వివరణమ్ (తడుకుట్టమాయ్ త్యాది). యవక్ తన్దలన్దో - సరకమ్, ఇతు సరక మోవెన్దు (య స్త్వయే త్యాది). ౫ “ఇతి జానన్దు రాన్ద్రీతింగచ్చరామమయా సహ” ఇత్యుత్తరార్థమ్. అయోధ్యాకాండే త్రిం శేరామం ప్రతిసీతా. మాణాను

అ. అ. వి. యమ్ । బద్ధపరికర స్తేన మోక్షాయ గమనం ప్రతి — స్వాపదేశాభిధానార్థం పునరావర్తయతి (పునరపీత్యాది). అథవా, కబ్ధార్థ మరుళిచ్చెయ్ తు తాత్పర్యార్థమరుళిచ్చెయ్ కితార్ (పునరపి మలైయై యెడు త్తిత్యాది).

౩.

౧౬౨

తిరు వాయ్ మొట్టి.—౩-ప. ౫-తి-మొయ్ న్నూ. ౪-పా-వమ్బువిత్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ఈ.—యావినా” స్వర్గనరకజ్ఞో తాన్ వృక్తికళో తోఱుమ్ వ్యవస్థితమాయిత్తేయిరుప్పతు, తమక్కిరున్దపడియా. శో శొల్లుకితార్.

3.

ఈ-అ.—గ్రాహణోపపత్తిమాహ (స్వర్గనరకేత్యాది). ఎల్లార్ క్కుమిప్పడియిరుక్క-విల్లైయేయెన్న (తమక్కి-త్యాది). కల్ మారి కాత్తు-కల్ వర్తై త్తైన్దరక్షిత్తు. (పశునిరైతనై) ఏకారమ్-నిరర్థకావ్యయమ్. పశునిరైతన్నుడైయ. తొలైవుతవిర్ త్త-వినాశ తైప్పిక్కిన. “పశుత్తరైవినాశ మలుకాతపడి నీక్కిన” ఎన్దురైయిలర్థమ్. “తడువట్టమ్-క్కిత్తుమేలతాకై” ఎన్దుమురై. నరక త్తొన్దిక్కిడన్దు - నరక త్తిరేయ్దున్దిక్కిడన్దు ఉట్టైక్కిన్దు-కేళిక్కిఱ. వమ్బుర్-పులియర్. క్ర మేజాన్వయః.

3.

ప్ర-తి.—(మూవ్వామ్బట్టు) (మలైయిత్త్యాది) (పశునిరైతనై) కిరాతార్జునీయేచతుర్థ. “గతాన్వశూనాం సహజన్దభన్తాంగృహశ్ర యంప్రేమవనేషువిభ్రతః । దదర్శగోపానుపధేనుపాణ్డవః కృతానుకారానివగోభిరార్జవే.” — (శొల్లిచ్చొల్లియిత్త్యాది) ఛాన్దోగ్యేత్యతీయ ప్రపాతకే [౧౪.] కాణ్డిల్యవిద్యాయామ్ “సర్వకర్తాసర్వకామ సర్వగన్ధసర్వసర్వమిదమభ్యాన్తోవాక్యనాదరః” — ఆయాధ్యాకా. డ్డేత్రింశేసర్గ వనవాసార్థంభర్తారం ప్రతిసీతా, “నచతత్రగతఃకిచ్చిద్ద్రష్టమర్హ సివిప్రియమ్ । మత్క్రూతేనచ తేశోకోనభవిష్యామిదర్భరా ॥ ౧౪ ॥ యస్త్యయాసహసస్వగ్లో నిరయోయస్త్యయావినా । ఇతిజానస్పరాంప్రీతింగచ్ఛరామమయాసహ ॥ ౧౫ ॥”

3.

పెరియతిరుమడల్.— అన్న తోర్ పూతమాయాయర్ విల్లివిన్దన్. తున్నుళకడత్తాఱ్వుక్క పెరుణ్డోల్ తై । మున్నిరున్దుముల్ మత్తాన్దుల్ శ్రియ తైన్ దైసవుమ్.

పెరియాళ్వార్ తిరు మొట్టి - పతిసోరాన్దిరు మొట్టి - ఇరణ్డామ్బట్టు.—మలైపురై తోళ్ మన్ను వరుమారుతరుమల్ ముమ్ । పలర్ కులైయ నూల్ మువరుమ్ పట్టణ్డియప్పార్తై । శిలైవలైయి త్తిణ్డోర్ మేన్దున్దివ్వు శెణ్డ । ఇలవలైవన్దు పుచ్చి కాట్టుకిత్తా నన్దు నేయపుచ్చి కాట్టుకిత్తాన్.

తాత్పర్యము.— ఉపకారమును తెలుపికొన నశక్తములైన పశువులనుగూడరక్షించు. మహాగుణముకలసర్వేశ్వరుని బలుమారను సంధించి యెల్లప్పుడు తమశిరస్సు భూమియందు బడునట్లు పలువిధములుగ ససంభ్రమన ర్తనము చేయనివారు మహాభూరినరకమునం దవగా హించి దుఃఖపరంపరల ననుభవించురు.

3.

మూ.—వమ్బువిత్ కోతై పొరుట్టా మాల్విడై యేముమడర్ త్త । శెమ్బువళ త్తిరళ్యాయ్ శిరీతరన్దొల్ పుకళ్ పాడి । క్కుమ్బిడునట్టమిట్టాడికో కుకట్టుణ్దులారా తార్ । తమ్బిఱప్పాఱ్పుయ నెన్నే శాతుశనన్దల్లిచై యే॥ ౪॥

ఆ.—(వమ్బువిత్) శిరీతరనాకైయారే నప్పిన్నైప్పిరాట్టియోడు సంశ్లేషిక్కైక్కాక వెరుతేన్దుడర్క్క పెన్దో మతివాలళ్ళుక్రిత్యతీతయ త్తినారే పుతుక్కణ్డి త్త తిరుప్పవళైయై డైయవన్దు డైయ విన్దప్రణయిత్వాదిగుణానుసంధానజనిత క్రిత్యతీతయతారే అప్రకృతిజ్ఞతరాకాతార్ భగవదేకభోగరాన క్రితైష్టవర్కళో నడువేయెన్నప్రయోజనత్తుక్కాకప్పిన్దార్క శెన్దితార్.

౪.

అన్వ.—వమ్బు అవిత్ కోతై పొరుట్టా (౩) మల్ విడై వ్వుమ్ (౬) అడర్ త్త శెమ్ పవళమ్ (౯) శిరళో వాయ్ శిరీతరన్ (౧౨) తోర్ పుకళ్ పాడి (౧౫) కుమ్బిడునట్టమిట్టాడి కోకు ఉకట్టు (౧౮) ఉణ్దు ఉల్లూలారా తమ్ పిఱప్పాల్ (౨౧) శాతుశనన్దో ఇడైయే ఎన్ (౨౪) పయ్ ? (౨౫)

పన్నీ.—అనన్దమ్, అభిమతవిరోధినివృత్తియార్ వన్దప్రణయిత్వత్తిరే విశృతరాకాతార్ జన్దత్తారే ప్రయోజనమెన్నెన్దితార్. శెమ్బియైయై డైయై, మలర్ న్ద, మలైయైయై డైయై శాన నప్పిన్నైప్పిరాట్టియైక్కిట్టుకైయాకిఱ పురుషార్థ మేహేతువాక, (౩) మిక్ పుష్పియైతాన, ఎరుతు, వ్వుయైయమ్, (౬) నెత్తుక్కొన్దువతారే, శివన్ద, పవళమ్మారే, (౯) తిరణ్డ, అధరత్తిక్ సున్దరత్తైయై డైయై నా యొక్కొణ్దు, వీరశ్రియో డేన్దివ్వున్దు డైయై, (౧౨) స్వాభావికమాన, గుణత్తై, పాడి, (౧౫) తలైక్కిఱాకమ్మూత్తాడి, అక్రమమాన, ఆర

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౫-లి-మొయ్ మ్మా. ౪-పా-వమ్బున్న్ది వ్యాఖ్యానము.

౧౬౩

వారత్తై, (౧౮) శేయతు, తిరియార్ తగ్గుడైయ, జన్మత్తార్, (౨౧) సాత్త్వికసజ్జత్తి, నడువే, ఎన్న, (౨౪) ప్రయోజనములు! (౨౫) కోకుకొట్టుణ్ణై - ఆరవారత్తొట్టుణ్ణై. “కోకుకొట్టు” ఎన్ఱుమ్ పాశమ్.

అర్థము.—పరిమళము ప్రవహించుచున్న మలకలనప్పిన్నపిరాట్టికోటకు (౩) గొప్ప వృషభము లేడింటిని (౬) మెడపట్టిచంపినవాడును ఎఱ్ఱని ప్రవాళములయొక్క (౯) సమూహమువంటి యధరములకలవాడును వీరశ్రీకలవాడును నైనశ్రీకృష్ణునియొక్క (౧౨) స్వాభావికములైన కల్యాణగుణములను బాడి (౧౫) అజ్ఞానితోడలక్రిందుగానర్తనముచేసియు అక్రమముగ నారవారమును (౧౮) జేసియు సంచరింపనివారలయొక్క జన్మమువలన (౨౧) సాధుజనులయొక్క మధ్యమందు ఏమి (౨౪) ప్రయోజనముకలదు? (౨౫)

ఈ.—నాలామ్బాట్టు. నప్పినై ఎప్పిరాట్టిక్కాక వెరులేడదర్ త్తు అవళోడేసంశ్లేషి త్తప్రణయిత్యగుణత్తైయ నుసన్ది త్తీడుపడాతవర్ కళ శ్రీవైష్ణవర్ కళ నడువే యెన్నప్రయోజనత్తుక్కాకప్పిటన్దార్ కళెన్దితార్.

(వమ్బున్న్ది కోత్తైపారుట్టు) వమ్బెన్ఱు - పరిమళమ్. అవిత్తై కైయావతు-అతుప్రవహి కైయావ్, కోత్తై యెన్ఱు - మాలై యాయ్, అత్తైయిట్టుమయిర్తు డియైలక్కిఱతు. నఱునాన్దమ్ కమిన్దానిన్ఱుళ్ళమాలైయైయై యత్తెన్ఱు పడి. నప్పినై ఎప్పిరాట్టియై యెప్పిత్తు నిఱు త్తినార్ కళాయ్దై, “ఇన్దముషభజ్జలై వెన్దార్ క్కిన్దలై కొడుక్కడవోమ్” ఎన్ఱు; ఒప్పనై యత్తై యమ్ మయిర్తు డియైయై యజ్జణ్ణవాతో తన్నై ప్పేణా తే “తవాన్తి” ఎన్ఱు అవళుక్కాక తన్నై ఎయోక్కినా. (మాలిన్దై) పెరియముషభజ్జళ. వడివిల్ పెరుమైతన్నై క్కణ్ణపోలేపిత్తా లిక్కుమ్బడియాయ్దై న్నిరుప్పతు. (ఏఱుమ్) ౧ “శ్రీయాంసిబహువిఘ్నాని” ఎన్ఱు శొల్లుకటపడియే, ఒన్దిరణ్ణిక్కే ఏఱువిరోధికళితే. (అడర్ త్త) అనన్తరమణైయప్పకుకిట తవళోతోలై యాకై యాలేక్రమపా ప్తిపన్ద్రామే ఒరు కాలేయూట్టియాక నెరిత్తానాయ్దై, (శెమ్మవళత్తిరళో వాయ్) అభిమతవిరోధిపోకై యాలేన్తి తమ్మణ్ణినపడి. అన్తిక్కే, అవై తిరుత్తోళ్ళుక్కిరైపోరామైయాలేన్తి తమ్మణ్ణిన్ఱు పడియెన్ఱుమామ్. (శిరితర) ఇన్విడైయేయ్దై యమ్ వెన్ఱు వీరలక్ష్మియోడేన్ఱునిలై. ౨ “భర్తారంపరిషస్వజే” ఎన్ఱు అవళైక్కుమ్బడియాక నిన్ఱునిలై. [తన్ద్రాప్తి] ప్రణయధారైయిల్ రసికత్వమేయాయ్దై ముమ్మకణ్ణుపోన్దతు, “అన్దభోగత్తుక్కువిరోధికళానవన్దై ప్పే

జీ.ఆ.—నాలామ్బాట్టు (వమ్బున్న్దిత్యాది). పాట్టెన్దమ్ కటాక్షి త్తవతారికై (నప్పినైయిత్యాది).

(లక్కిఱతిలి) అజహత్స్వార్థలక్షణాత్రవివక్షితా. ఫలితార్థమ్ (నఱునాన్దమ్ మిత్యాది). నఱునాన్దమ్ కమిన్దానిన్ఱుళ్ళమాలైయై యుడైయమయిర్ ముడియైయుడైయవళుక్కాక వెన్దరమ్. “పారుట్టు” ఎన్ఱు తాదర్థ్యచతుర్థిక్రథమ్ (నప్పినై ఎప్పిరాట్టియైయిత్యాది). నఱు నాన్దమ్ - శ్లాఘ్యపరిమళమ్. ఓక్కినా - అక్కినా. మల్ - పెరుమై. ఇతి తాత్పర్యమ్ (వడివిలిత్యాది). సజ్జాతాత్పర్యమ్ (శ్రీయాంసీత్యాది). ఊట్టి - కళుత్తు. ఊట్టియాక నెరితా - కళుత్తుక్కిన్దై ప్పడిత్తు నెరితా. (శెమ్మవళమిత్యాది). ఇన్దపవళమ్ తిరణ్ణా ప్పారేయిరుక్కిట తిరుప్పవళత్తైయై యవనితివా, పవళత్తిరళోపోలే ఇన్దవాదైయై యవనితివా శబ్దార్థ. శిరితర” ఎన్ఱు తుక్కు - వీర లక్ష్మియోడేన్ఱునిలైయాలే, సాత్త్వికపిరాట్టిమాట్టైచ్చేర్ త్తయాక వివక్షిత్తు, “భర్తారంపరిషస్వజే” ఇత్యాదిప్పడియే పిరాట్టియైక్కుమ్బడి యాక నిన్ఱునిలైయాలేన్ఱు వివక్షిత్తు, అర్థద్యయైయమ్ క్రమేణాహ (ఇన్విడైయేయమిత్యాదివాక్యద్యయేన). (భర్తారమిత్యాది). ఇతు నప్పినై ఎప్పిరాట్టియైక్కుమ్ ముపలక్షణమ్. “తంద్రాప్తిశ్రుహన్తారంమహర్షీణాంసుఖావహమ్ । బభూవహృష్టావై దేహీభిరారం పరిషస్వజే” ఇత్యాదికాన్దేతింశే. “తమ్” ఎన్ఱు తుక్కుభావమ్ (ప్రణయేత్యాది). తచ్చున్దమ్- ౩ “రామస్తుసీతయా సార్థవిజహర బహునృతూ” ఇత్యాదికలిక్తమాన వాకారపరామర్శిత్యభిప్రాయః. ఇప్పీతుశ్రుహన్తావాకకణ్ణాభాకైయాలే - మున్దాకా

ఈ. — క్కవల్లర్ " ఎన్ఱుకణ్ణత్తయిన్దు. వేట్టైక్కుప్పోనాల్, " ఇన్నదుప్పమ్మగ్గైక్కున్ఱార్, ఇన్నరాక్షసన్ఱైక్కున్ఱార్ " ఎన్ఱుకూడప్పోనవర్ కళోళ్ళొల్లక్కేట్టుమ్ తనైమున్బు; అవ్వళవన్ఱిక్కే, కణ్ణలేకణ్ణత్తయిన్దు. ౧[శత్రుహన్తారమ్] తన్దిరుమేనియిలారువాట్టమ్ వారామే యెతిరికళేనోవుపడుమ్బడియాక. అమ్మాడేనెట్టోడే పోకామే ఎతిరికళైముతలఱమాయ్త్తువన్దవరై. [మహర్షిణాంసుఖావహమ్] భారైప్పక్కల్ ముకమ్బెఱుక్కై క్కుప్రజైయైయెడుత్తుక్కున్ఱుపోవారైప్పోలే; ఋషికళుక్కు విరోధికళాన రాక్షసరైక్కున్ఱు, పిరాట్టియైయైక్కైక్కు అతుపచ్చెయూకవన్ఱార్. [బభూవ] రాక్షసరుడై యక్కార్యత్తైయుమ్ పెరుమాళ్ సాకుమార్యత్తైయుమ్ నునన్దిత్తు, "ఎక్కురుకుటితొ?" ఎన్ఱు "నత్తైయై" ఎన్నుమ్బడియిరున్దవళ్, వెల్ శ్రియోడే కణ్ణళళానాళ్. [హృష్ట] ధర్మియున్ఱానాల్ ధర్మజ్జళుమున్ఱామిత్. [వైదేహీ] వీరవాళియటియుజుడియిలే పిఱన్దవళెన్నుతల్; అన్ఱిక్కే, "ఒరువిత్తైముటిక్కే ఎన్నైక్కుడుత్త ఎజ్జళైయర్, తనియేనిన్ఱు పతినాలాయిరమ్ రాక్షసరైక్కున్ఱు వీరవాళియైక్కున్ఱారాకిలేన్బుడువరో" ఎన్ఱు అవరైనిన్ఱైతాళాకవుమామ్. [భర్రారమ్] ౨, "దారాపితృతాః" పోలే, "వియర్ నీర్ వార్ త్తుక్కుడుత్తవర్" ఎన్ఱు విరుమ్బిప్పోన్దాళ్ మున్బు; ఇప్పోతాయ్దు "ఆణ్ణిత్తై" ఎన్ఱుత్తై త్తతు; ౩, "స్త్రియంపురుషవిగ్రహమ్" ఎన్ఱువళితే. ౧[పరిషస్వజే] యుద్ధవడువుళ్యవిడమెజ్జుమ్ తిరుములైత్తడత్తాలేవేతున్ఱాణ్. అప్పడియే యవళణ్ణైక్కనిన్దవడి.

(తొల్పుకట్) స్వరూపానుబన్ధియాన ప్రణయిత్వగుణత్తైప్పడి. అన్ఱిపురపరికర త్తిలుళ్ళారైప్పోలే; ౪ "మన్దైయుమ్పల్లాన్ఱు" ఎన్ఱర్ కళితే. (కుమ్బిడిత్తాది) వణ్ణువతాడువతు. అజ్జలియుడనాడవుమామ్. (కోకు

జీ. అ. — రాన్తరమ్ కణ్ణిరుప్పళెన్నుమిడమసిద్ధమిత్; తదాహ (ప్రణయేత్తాది) ఆతల్. "దృష్ట" ఎన్ఱుక్కుభావమ్ (వేట్టైక్కిత్తాది). "సర్వవాక్యంసావధారణమ్" ఇతిన్ఱాయంహృదినిధాయాహ (తన్దిరుమేనియిలారువాట్టమ్ వారామేయెతిరికళేనోవుపడుమ్బడియితి). వాట్టమ్ - సలిపు. "హన్తారమ్" ఎన్ఱుతనర్థమ్ (అమ్మాడేయిత్తాది). శత్రుహన్తారమ్ ఇత్తాదివిశేషణద్వయమ్ - పరివ్వణ్ణేహేతుగర్భమ్; తత్రాపి, మహర్షిణాంసుఖావహత్వమేవ ప్రధానమితిదర్శయతి (భారైప్పక్కలిత్తాది). పచ్చె - ఉపహరమ్. (బభూవ) "భూ-సత్తాయామ్" ఇతిధాత్వధేహృదయమ్. వెల్ శ్రి-జయమ్. ఇప్పోతుసత్తైవెల్ శ్రిశ్రియోడే - మున్బుసత్తైయిన్ఱిక్కేయిరున్దమెసిద్ధమ్. అత్తైహేతువూర్వకముక వరుళిచ్చయేకితార్ (రాక్షసరుడైయితిత్తాది). (ధర్మిఇతి) "హృష్టచ - బభూవ" ఎన్ఱివర్ క్కు వివక్షితమ్, విదేహరాజ కులార్థవాద్యా, తదానీవిదేహరాజ స్తరణయోగాద్యా - వైదేహీప్రయుక్తవాన్వాల్లికిరితిభావ. బిభర్షితి - భర్తావనత్తైప్పోల్ (ఇప్పోతాయ్దుత్తైత్తాది). మున్బుజైక్కవిల్లయోవెన్న (స్త్రియమిత్తాది). ఆణ్ణిత్తై - పుంస్త్యకార్యవాన్. బాలకాణ్ణేచరమసగ్గ. "ప్రియాతునీతారామస్యదారాపితృకృతాఇతి | గుణాద్రూపగుణాచ్చాపి ప్రీతిర్బుయోవ్యవర్థత". అయోధ్యాకాణ్ణేత్రింశేరామంప్రతిసీతా, "కిన్ఱావ్యమస్యతవైదేహాపితామే మిథిలాధిపః | రామజామాతరంప్రాప్యస్త్రియంపురుషవిగ్రహమ్." "పరిషస్వజే" ఎన్ఱుత్తైప్పోల్ (యుద్ధవడువిత్తాది). వేతున్ఱాణ్ - కాయచ్చియుత్తివాల్. ౫ "శీతకారేభవతుష్టముష్ణకారేతిశీతశమ్ | కూపోదకంపటచ్చాయా నారీకుచయుగంతథా" ఎన్నక్కడవతితే.

"శీతరక్ తొల్పుకట్ పాడి" ఎన్ఱుక్కుట్టిభావమ్ (స్వరూపానుబన్ధిత్తాది). ఉళ్ళారైప్పోలే - (ప్రణయిత్వగుణత్తైప్పడి) ఎన్ఱున్ఱయమ్. అన్ఱిపురపరికర త్తిలుళ్ళారైప్పడిపాడి యాడినవిడమున్ఱోవెన్న (మన్దైయుమిత్తాది). కుమ్బిడుక్కై - సాష్టాంగప్రణామః. కేవలాజ్ఞానిమాత్రంశే త్యర్థద్వయమ్. (వణ్ణువతిత్తాది). కుమ్బిడువతు, సట్టమిట్టాడువతెన్నుతల్; కుమ్బిడుడనేసట్టమిట్టాడువతెన్నుతలిత్యర్థద్వయమ్. సట్టమ్ - సృత్

అ. అ. వి. — లక్ష్మీక్కైయావతు - కోత్తైక్కాశ్రయమాకవర్థసిద్ధమాక్. లక్ష్మజ్ఞాన్ పడియన్ఱు. — (తన్దిరుమేనియితి) ౬ "జనస్థానస్థితారాజస్వహవోరాక్షసాహతాః | ఖరశ్చనిహత స్పృహ్యేకభంచితమామాగతః". [కభంచిత] రాక్షసవేషేణాగమనేరామశరాహింసస్త్యైవ అతస్త్రిదివేషపరిగ్రహేణాహమాగత ఇత్యభిప్రాయఇత్యుక్తంస్థూన్తరై. — "శత్రు" ఎన్ఱిఱమాత్రత్తిరే నోక్కాకవగుళిచ్చయేకితార్.

[౪౨] తిరువాయ్ మొత్తీ—౩-ప. ౫-తి-మొయ్మ్మా. ౪-పా-వమ్మవిత్ వ్యాఖ్యానబ్బో.

౧౬౫

ఈ.-కట్టు) అడైవు కేడుతలై మడై యిట్టు. (ఉణ్ణు) అతువేజీవనమాయ్, (ఉళులా తార్) ఇతువేయా త్రైయాకనడత్రా తార్. (తమ్మిటప్పా విత్తాది) కుమ్మిడునట్టమిట్టాడిగోకు కట్టుణ్ణులుకిఱవర్ కణడువేళివర్ కళ్ పిఱన్దవిత్తాల్ తాబ్బో కొణ్ణప్రయోజనమే? వైష్ణవర్ కణడువే ఇవర్ కళ్ శరీరపరిగ్రహమ్మణ్ణిత్తై న్నెన్ ప్రయోజనత్తుక్కా? “తిరుప్పవైక్కీర్తీ బరువరిరుక్కుమిడత్తిలే నమ్మతలికళ్ పత్తుప్పేర్ కూడ నెరుక్కిగొణ్ణిరుక్కుచ్చెయ్లే, గ్రామణికళ్, మయిరెల్లున్దపిళల్ కళుమ్ మేలేశుత్త శ్రినవిరత్తై కళుమాయ్ డైయిలేవుకున్ద నెరుక్కుమాప్పోలే కాణ్” ఎన్దుపిల్వైప్పిచ్చై ౪.

జి-ఆ.-విశేషమ్. నృత్తవిశేషతైయిట్టాడి-కూత్తాడియెన్దపడి. కోకు-అడైవుకేడు. ఉకట్టు-(తలైమడైయిట్టు). అతిశయి త్తిత్తవ్వి-కీర్తీ వాక్యవివరణమ్ (వైష్ణవర్ కళిత్యాది). అవికృతరాయరుక్కుమవర్ కళ్ నడువేవన్దాలవర్ కళు క్కసహ్యమాయరుక్కుమెన్దువివక్షిత్తు - అతుక్కాప్రసం వాదమ్ (తిరుప్పవై ఇత్యాది). పిళల్ - తోళ్. ఇరత్తై-ద్విపటీ. వమ్మవిత్ తోడణ్ణి, ఉళులా తార్ - శాతుశనబ్బిడైయే - తమ్పిటప్పాల్ పయనెన్నే ఇత్తవ్వయ్య. ఉళులా తార్ - ఇతువేయా త్రైయాయ్ తిరియా తార్. తమ్ పిటప్పాల్పయనెన్? - తబ్బో జన్దత్తార్ కొణ్ణప్రయోజనమే? ఏకారమ్ - పాదపూరణార్థమ్. ౧ “శ్రేయాంసి బహువిఘ్నానిభవన్తి మహతామపి । ఆశ్రేయాసిప్రపన్నేతు క్వాపియాన్తి విఘాతకాః.”

ఆ-ఆ-వి.- (తద్విరుమేనియిలెన్దుతోడణ్ణి) — అన్దపురత్తిలశ్శారుడైయ నాయికాపక్ష పాత తైమ్మాతలిక్కితార్ (మడైయమ్పల్లాడైన్దు) — “శాతుశనబ్బిడై-తమ్పిటప్పాల్ పయనెన్నే” ఇతి స్వరసూచితమర్థందృష్టాన్తముఖేనదర్శయతి (తిరుప్పవైయితి) — శాతుశనబ్బిడై-వమ్మవిత్తై కొణ్ణై పారుట్టా విత్తాద్యన్వయః. “వమ్మవిత్తై-శెవ్వియైయై డైత్తాయ్ మలర్ న్దమలైయైయై డైయశాన. కుమ్మిడునట్టమిట్టాడి - తలైక్కి ధాకక్కుత్తాడి. కోకుకట్టుణ్ణు - అక్రమమాకవారవారమ్ శెయ్తు - ‘కోకుకొట్టు’ ఎన్దు పాతమానపోతు, కోకుకొట్టుణ్ణు - ఆరవారమ్ కొట్టుకై” ఎన్దు పన్నీరాయరత్తిలే.

ప్ర-తి.— (నాలామ్మట్టు) (వమ్మవిత్తై) (ఏట్రామ్) “శ్రేయాంసిబహువిఘ్నాని భవన్తి మహతామపి । ఆశ్రేయాసిప్రపన్నేతు క్వాపియాన్తి విఘాతకాః.” — (శరీతరణ్) ఆరణ్యకాణ్డేత్రింశేసగ్గే భరదూషణాదివిజయానన్తరే, “తతో రామస్తువిజయాపూజ్యమానో మహర్షిభిః । ప్రవివేశాశ్రమపదం లక్ష్మణేనాభివాదితః॥ ౩౦౫॥ తందృష్ట్యాశక్రమస్తారం మహర్షీణాంసుఖావహమ్ । బహువహ్నిష్టావైదేహీ భర్తారంపరివస్వతే॥ ౩౦౬॥ మదాపరమయాయక్తాదృష్ట్యావర్జితోగణాన్ హతాన్ । రామంచైవావ్యథందృష్ట్యాతుతోవజసకాత్త బా । ౩౦౭॥” — బాలకాణ్డేచరమసగ్గే “రామస్తుసీతయాసార్థంవిజహరబహూన్పుతూన్ । మనస్వీతద్దత స్తస్యానిత్యంహృదిసమర్పితః॥ ౩౦౮॥ ప్రియాతుసీతా రామస్యదారాఃపితృకృతా ఇతి । గుణాద్రూపగుణాచ్చాపి ప్రీతిర్భూయోవ్యవర్ధత॥ ౩౦౯॥ తస్యాశ్చరామోద్విగుణంహృదయేపరివర్తతే । ఆన్తర్జాతమపిన్యక్తమాఖ్యాతిహృదయంహృదా॥ ౩౧౦॥” — ఆయాధ్యాకాణ్డే త్రింశసగ్గే వరవాసార్థంభర్తారంప్రతిసీతా, “సాతముత్తమసంవిగ్నా సీతావిపులనక్షసమ్ । ప్రణయాచ్చాభిమానాచ్చపరిచిత్తేపరాఘవమ్॥ ౩౧౧॥ స్వామన్యతవై దేహః పితా మేమిధిలాధిపః । రామజామాతరంప్రాప్య స్త్రియంపురుషవిగ్రహమ్॥ ౩౧౨॥”

తాత్పర్యము. — బలిష్ఠములైన ఏడువృషభములను నప్పిన్నపిరాట్టికొఱకు సంచరించి వీరాధిపిడైన్కృష్టునియొక్క దివ్యకల్యాణగుణములను సాదరముగఁబొడియు తదనుభవజనిత ప్రీతిప్రకర్షముచేత నక్రమముగ నాడియు పలుమారు ననుస్మరించియు వికారమునొందని వారికి నీవిభూతియందు జననముచే నేమి ప్రయోజనము? సాధుజనులయొక్క మధ్యమునందుఁబుట్టినను వారికెట్టి ప్రయోజనములును కానేరవు.

౧౬౬

తిరువాయ్ మొట్టి.—౩-ప. ౫-లి-మొయ్ మూ. ౫-పా-శాతుశన తై వ్యాఖ్యానభో.

మూ.— శాతుశన తై నలియుమ్ కణ్ణనైచ్చాతిప్పత | త్కాతియజ్ఞోతియురువై యజ్ఞువై త్తిజుప్పిటన్ద |

వేతముతలన్దనై ప్పాడివీతిక డోటున్దుళ్ళాతా | రోతియుణర్ న్దవర్ మున్నా వెళిశవిప్పార్ మనిశరే.

ఆ.— (శాతు) సర్వవేదజ్ఞాలుమ్ సర్వేశ్వరత్వేన ప్రతిపాద్యమాననాయున్దువై త్తాశ్రితజనవిరోధి కంసాద్యసురనిరసనార్థమాకస్యా సాధారణ దివ్యరూపవిశిష్ట నాయ్క్కొట్టిన్దలోక త్తిరే మనుష్యనాయవన్దుపిటన్ద మహాగుణ తైయుడైయనాయున్దువన్దనైప్పాడి వీతికళోటోటుమ్ తిరియార్తార్ ఎత్తనైయేను మఱివుడైయారేయకిలుమ్ అవర్కళాలారు ప్రయోజనమిలైయ్నితార్.

౫.

అన్వ.— శాతుశన తై నలియుమ్ కణ్ణనై (౩) శాతిప్పతల్కు ఆతి అమ్ (౬) శోణి ఉరువై అజ్ఞు (౯) వైత్తు ఇజ్ఞు పిటన్ద (౧౨) వేతమ్ ముతలన్దనై పాడి (౧౫) వీతికడోటుమ్ తుళ్ళాతార్ ఓతి (౧౮) ఉణర్ న్దవర్ మున్నా మనిశర్ (౨౧) ఎళి శవిప్పార్. (౨౩).

పన్నీ.— అన న్దరమ్, ఆశ్రితవిరోధినిరసనార్థమాకిట అవతారత్తుక్కిడుపడాతార్న జపాదికళో పణ్ణువత్తెన్దితార్.

సాత్వికజనమాన దేవకీసనుదేవాదికలై, నలియుమ్, కంసనై, (౩) నియమిక్కైక్కాక, ప్రధానమాయ్, అప్రాకృతమాన, (౬) దివ్య తేజనైయుడైయ, విగ్రహ తై, పరమపద త్తిరే, (౯) వైత్తకణ్ణిరే, ఇవిన్ద త్తిలుమ్ వైత్తుక్కిణ్ణు, పిటన్ద వనాయ్, (౧౨) ౧ “ఆజాయ మానః” ఇత్యాదియారే వేదప్రతిపాద్యమానవవతారవైలక్షణ్యతైయుడైయనాన, ప్రధానభూతనై, ఇవై వైలక్షణ్యతైప్పాడి, (౧౫) ఎల్లావీ ధియిలుమ్, ఆడాతార్, శాస్త్రాభ్యాసయుక్తరాన, (౧౮) జ్ఞానాధిక్, సన్నిధియిరే, మనుష్యరైప్పోరే, (౨౧) ఎన్న, జపమృణ్ణువతు? (౨౩) మనుష్యరుమల్లర్, జపముమ్ నిరర్థకమెన్దుకరుత్తు.

౫.

అర్థము.— సాధుజనులను హింసించునట్టి కంసుని (౩) నిరసించుటకు ప్రధానమును నప్రాకృతమును నైన (౬) దివ్యతేజస్సుకల దివ్య శరీరమును నచ్చట(పరమపదమునందు) (౯) ఉంచినరీతిగా నిచ్చటనుంచి యవతరించినవాడును (౧౨) వేదములయందు(ప్రతిపాదించబడిన ప్రధానభూతుడును నైనభగవంతుని బాడి (౧౫) ప్రతిపీధియందు నాడనివారు శాస్త్రములనుచదివిన (౧౮) జ్ఞానాధికులయొక్క సమీపము నందు మనుష్యులవలె (౨౧) ఏమి జపింపఁగలరు?. (౨౩)

౫.

ఈ.— విదామబ్బట్టు. ఆశ్రితవిరోధినిరసనార్థమాక అసాధారణదివ్యరూపవిశిష్టనాయ్క్కొణ్ణు తిరువవ తారమృణ్ణినగుణ తై యనుసన్దితాల్ వికృతరాకాతార్ అవస్తుక్కుళెన్దితార్.

(శాతుశన తై నలియుమ్) సాధుజనమెన్దు - శ్రీవసుదేవరై యుమ్ దేవకియారై యుమ్. ౨ “పితరంరోచ యామాస” ఎన్దు తానవతరిక్క నిన్దై త్తవిషయ తైయితే అవన్ నలిన్దు నెడునాళో శిత్రైయిట్టువై త్తతు. ౩ “పరిత్రాణాయ సాధూనామ్” ఇత్యాది. కంసనై సాధిక్కైక్కాక. (ఆతియజ్ఞోతియురువై) ఇవ్వరుకుణ్ణాన కార్యవర్గత్తు.

జీ.ఆ.— విదామబ్బట్టు (శాతువిత్త్యాది). “కణ్ణనైచ్చాతిప్పతత్కాతియజ్ఞోతియురువై యజ్ఞువై త్తిజుప్పిటన్ద, పాడి, తుళ్ళాతార్ - మని శరే” ఎన్దు పదభక్తైక్కటాక్షిత్తవతారికై (ఆశ్రితేత్త్యాది).

అప్పడిశాతుశన తై నలిన్దానోవెన్న (పితరమిత్యాది). బాలకాండే పచ్చదశే, “పద్మపత్రవిశాలాక్షుఃకృత్వాత్తానం చతుర్విధమ్ | పిత రంరోచయామాసతదాదశరథంనృపమ్”. సాధుత్వమ్ - భగవదభిమానవిషయత్వమ్. “శాతుశన తై నలియుమ్” ఇత్యాదియొత్పన్న సాధుపరి త్రాణత్తుక్కుమ్ దుష్కృద్విశాశ్చక్కుమ్ ప్రమాణమ్ (పరిత్రాణాయేత్త్యాది). గీతాసుచతుర్థే. పూర్వమేవలిఖితమ్. శాతిప్పతల్కు - నిరసి

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౫-తి-మొయ్ న్నూ. ౫-పా-శాతుశన తై వ్యాఖ్యానం.

౧౬౭

ఈ.-కైల్లామ్ మూత్తాయ్, జ్ఞానాదిగుణభుక్కు ప్రకాశకమాయ్, “గుణసముదాయమేవిగ్రహమ్” ఎన్దు భృమి ప్పార్కుమ్ భృమిక్కలామ్బడియితై తిరుమేని తానిరుప్పతు. (అజ్ఞువై తిజ్ఞుప్పిటన్ద) అజ్ఞేరున్దపడియే వైన్దుక్కొట్టు ఇక్కేవన్దుపిటన్ద. ౧. “ప్రకృతింస్వామధిష్ఠాయ.” నిత్యసూరికళనుభవిక్కిటపడియే లీలావిభూతియిలుళ్ళారు మనుభవి క్కుమ్బడియాకవితే యవతరి త్తతు. పడియెన్దు - తిరుమేనిక్కుప్పేర్, ౨. “పడికణ్డితియే” ఎన్దుమ్ ౩. “శెవ్విప్పడి క్కోలమ్” ఎన్దు మరుళిచ్చెయ్తువైత్తార్ కళితే. “పలపడికళాలుమివర్కళై నామ్ రక్షీక్కవేణుమ్” ఎన్దు అవన వతరిత్తాల్ ఒరుపడియాలుమ్ తిరున్దాతపడియితే యివర్కళోపడియిరుప్పతు. ౪. “అజాయమానో బహుధావిజాయతే” ౫. “నభూతసజ్జసంస్థానోదేహూస్యపరమాత్మనః” ౬. “నతస్యప్రాకృతామూర్తిః” ౭. “కల్పేకల్పేజాయమా నస్యమూర్త్యా.” ౮. “మున్నై వణ్ణమ్ పాలిక్ వణ్ణమ్ ముత్తుతునిలై నిన్దపిన్నై వణ్ణమ్ కొణ్డల్వణ్ణమ్” ఎన్దుమ్, ౯. “పాలి నీరై శెమ్మొనీరై పాళియిక్ పశుమ్బుటమ్. పోలునీరై పాట్టుడై త్తడత్తువణ్ణువిణ్ణలా. నీలనీరై” ఎన్దు జ్ఞాల్లుకీటపడియే పలపడికళాలేయితే తిరువవతరిప్పతు. పలవిగ్రహజ్ఞళాలేయెన్దు పడి. ఇప్పడిపిటవానిన్దాలుమ్, ౧౦. “నైషగర్భత్వ మాపేదే నయోన్యామవసత్ప్రభుః” ఎన్దిటపడియే గర్భత్తిలన్దయమిల్లై. ఇతుతాక్ కూడుమోవెన్నువొణ్ణాతితే; ఇత్తొక్కువంశ త్తిలే “యువనాశ్వక్” ఎన్బానొరువక్ మన్త్రీపూతమాన జలత్తైచ్చానమ్బుణ్ణ, అవక్ నయిన్ద్రీలే గర్భమున్దాయిన్ద్రీలే ఒరుశక్తివిశేషత్తాలే; మిథునమాయ్ సంసర్గిత్తు ప్పిటన్దమైయిల్లైయితేయజ్ఞు, అప్పడియే యిజ్ఞుమ్ సర్వశక్తియోగత్తాలే ఇన్వర్థముపపన్న మాక త్తట్టిల్లైయితే. ఇతిల్ ప్రమాణమ్ ౪ “అజాయమానః” ఎన్దు శ్రుతియితే; అత్తైచ్చొల్లుకీటార్ (వేతముతలన్దైయెన్దు) వేదైకసమధిగమ్యనైప్పాడి. వేదజ్ఞళాలే ముతలన్దనాక ప్రతిపాదిక్కుప్పట్టవనైప్పాడి.

జీ.అ.-కైల్లాక్. (ఇన్వరుకుణ్డానవితి) అన్తభూషణాధ్యాయోక్తప్రకారోఽత్రవివక్షితః. “అజ్ఞుత్తైయిల్-అతియజ్ఞోతియురునై-వైత్తు క్కొట్టు - ఇక్కేవన్దుపిటన్ద” ఎన్దున్దుయమ్. పరమపద త్తిలేయిరుక్కిట, సర్వకారణమాయ్ అప్రాకృతతేజోమయమాన విగ్రహ తైపరమపద త్తి లిరున్దపడియే తన్దక్కలిలేవైత్తుక్కొట్టిక్కేవన్దుపిటన్దవెన్దు శబ్దార్థమ్. అప్రాకృతిదివ్యవిగ్రహత్తోడే అవతరిత్తానెన్నుమిద త్తిల్ ప్రమాణమ్ (ప్రకృ తింస్వామిత్వాది). “ప్రకృతింస్వామధిష్ఠాయసమ్భవామ్యత్త మాయయా.” ఇదమపిలిఖితమ్. ప్రకృతిః - అప్రాకృతస్వభావః. అజహత్స్వభావ నాయ్కొట్టిత్వర్థః. ఎదుత్త ప్రమాణమ్మక్కభావమ్ (నిత్యసూరికళిత్వాది). పడి - విగ్రహముమ్, ప్రకారముమ్. స్వభావార్థందర్శయతి (పడియెన్దిత్వాది). “పడి” ఎన్దుతుక్కు - విగ్రహవాచకత్వేప్రమాణద్వయమ్ (పడికణ్డిత్వాది) ముతల్దీరువన్దాతి. తిరుమేనియైక్కణ్డితి తియేయిత్వర్థః. (శెవ్వియిత్వాది) ఇరణ్డాన్దిరువన్దాతి. శెవ్వియైయుడైయ వడివిన్దుక్కుణ్డపిరియాళిత్వర్థః కృష్ణావతారమ్ అవతారాన్ద రజ్జశుక్కు ముపలక్షణమిత్వభిప్రాయేణరసోక్తి (పలపడికళాలుమిత్వాది). ఇవర్కళోపడి - ఇవర్కళోస్వభావమ్. పలపడికళాలే యవతరి క్కుమోవెన్ను (అజాయమానత్వాది) శ్రుతిః. అప్రాకృతవిగ్రహత్తోడే యవతరిక్కుమెన్నుమతుక్కు ప్రమాణాన్దరజ్జో (నభూతేత్వాది). పలపడికళాలుమవతరిక్కుమెన్నుమతుక్కు ప్రమాణాన్దరజ్జో (మున్నై వణ్ణమిత్వాది). మున్నై వణ్ణమ్ పాలిక్ వణ్ణమ్ మెన్దు - కృతయుగ త్తిల్ నిజమ్వెన్దుతిరుక్కుమెన్దు పడి. నిలైనిన్దపిన్నై వణ్ణమ్ - ముత్తుతుమ్-కొణ్డల్ వణ్ణమ్. “పాలినీరై” ఎన్దు పాట్టుక్కు-యుగక్రమ త్తిలేవర్ణ భేదమ్ కణ్డొక్కొళ్ళతు. పలపడికళాలేయితేయెన్దుతు-చాటు. పిటన్దాల్ గర్భసమ్బన్ధనిబన్ధనమాన శుక్లశోణితపరిణామమున్దాయిరాతో?, “అజ్ఞునై తిజ్ఞు ప్పిటన్ద” ఎన్దు క్కుడుమోవెన్ను (ఇప్పడిపిటవానిన్దాలుమిత్వాది). గర్భత్వమెన్దు - గర్భవాసప్రయుక్తమాన దోష త్తైచ్చొల్లుకీటతు. యోన్యా న్నావసత్ ఎన్దు - యోనినిష్క్రమణప్రయుక్తదోషమిల్లెయెన్దు పడి ఇతుతాక్ - గర్భత్తిలన్దయమిల్లామైతాక్. ఇతుపపన్న మెన్నుమతుక్కు దాహారణమ్ (ఇత్తొక్కిత్వాది). మేలుక్కవతారికై (ఇతిల్ ప్రమాణమిత్వాది). ఇతిల్-గర్భసమ్బన్ధమిల్లెయెన్నుమతిల్. వేదత్తై, ముతలాక - జాపకహేతువాకవుడైయవనైయెన్దువివక్షిత త్తర్థమ్ (వేదైకేత్వాది). అర్థాన్దరమ్ (వేదజ్ఞళాలేయిత్వాది).

౧॥ భ-గీ-౪-౬.

౬॥ భార,

౨॥ ౧-తి-౨౫

౭॥ భార-మా.

౩॥ ౨-తి-౨౨.

౮॥ తి-మొ-౩౯-౮.

౪॥ తై-ఉ-నా.

౯॥ తి-చ-౪౪.

౫॥ భార.

౧౦॥ భార.

౧౬౮ తిరువాయ్ మొழ్లి.—౩-ఉ. ౫-తి-మొయ్ మ్మా. ౫-పా-శాతుశన తై వ్యాభ్యానజ్జల్.

ఈ.-పిఱన్దవాతె త్రిఱమ్ ఎన్నా, వళర్ న్దవాల్ శ్రీల్ పోక మాట్టా తేయి తేయిరుప్పతు. ఎ త్రిఱమ్ ఎన్ద్రాల్, పిన్నెయిమ్ ఎ త్రిఱమ్ ఎన్నుమి త్తనై; ౧ [తస్యధీరాః పరిజానన్తియోనిమ్] ఎన్ఱిఱపడియే - అత్తైచ్చుమ్ శుమ్ శుమ్ వారానిఱ్కుమి త్తనై; (వీతికడోఱుమ్ తుళ్ళాతార్) మిళకావ్వాన్ వార్తెయైనినై ప్పతు. మనిశరుళ్ళు వేరుదైరువేయన్తి క్కే, తుళ్ళుదైరువోడు నెడుదైరువోడు వాళియఱ ఆడాతార్. ఇప్పడియాడాతారు మాయ్ అఱి వు కేడరుమాయరు ప్పారై యోనీర్ నిన్దిప్ప తెన్నిల్ (ఓతియుణర్ న్దవర్ మున్నా) కల్దుక్కేట్టు సర్వజ్ఞ రాయరు క్కిఱవర్ కళో మున్నాక. ౨*విదుపోతిన్ర మేదణ్ణభూయ స్త్వమితే. (ఎళవిప్పార్) అవర్ కళిరున్దు శవిప్పతైనతైన్దు జపిక్కిఱ తేన్నన్దు తెన్ను తల్. (ఎళవిప్పార్) అవర్ శాపానుగ్రహ సమర్థరో వెన్ను తల్. (మనిశరే) అవర్ కళో

జీ-అ.-*పిఱన్దవేతముతల్వనై ప్పాడుకిఱ తే?; వళర్ న్దప్రకారజ్జలైయిమ్ పాడవాణ్ణాతోవెన్న (పిఱన్దవాతెత్రిఱమిత్యాది). అవతార త్తిరే యాడుపట్టిరుప్పరెన్ను మతుక్కు ప్రమాణమ్ (తస్యేతి). ధీరాః, తస్య - సర్వేశ్వరస్య, యోనిమ్ - అవతారమ్, పరిజానన్తి-పరితోజానన్తిత్యర్థం హృది నిధాయాహ (శుద్దుమ్ శుద్దుమ్ మిత్యాది). అతావతు - అవ్యయకే పోక మాట్టా తే యితిరే యాడుపట్టిరుప్పరెన్ద పడి. అప్పడి తుళ్ళినాల్ రాకికర్ నిన్దియార్ కళోవెన్న (మిళకావ్వాన్ మిత్యాది). ౩“వ్యాసవిద్యై కనిష్ఠానాం వైష్ణవానాం విశేషతః | ప్రాకృతాభిష్టుతిర్నిష్టాని వ్దాస్తుతిరీతితా ” ఇత్యాదిప్పడియే - రాకికరుడైయ నిన్దెతానే భూషణమాయ్ విదుమితిభావః. మిళకావ్వాన్ వార్తె - ఎట్టామ్ పట్టిరేయ రుళిచ్చెయ్ కిఱార్, అక్లే కణ్ణుకోళ్ళు. “వీతికడోఱుమ్” ఎన్ద తుక్కుభావమ్ (మనిశరుళ్ళు మిత్యాది). మున్నా-ముతలాక. కల్దు - వేదాది శాస్త్రజ్ఞైక్కుల్. కేట్టు-అర్థతైక్కేట్టు. ఉణర్ న్దవర్ - జ్ఞానాధికరా యిరుక్కుమవర్ కళో. ఇవర్ కళో నిన్ద్రుల్ ప్రధానరాసపడియెప్ప డియెన్న (విదుషఇత్యాది). ౪“అన్తఃపతన్మ పిశ్యభ్రేకేవలంత్వసుకమ్ప్యతే | కర్ణాన్తలఃచనఃకూపేపతన్మైర్న విషమ్ప్యతే” ఎన్నక్కడవతితే. “ఓతియుణర్ న్దవర్ మున్నా” ఎన్దు - అవర్ కళుడైయ మాహత్మ్యమ్ శొల్లవన్దత్తు, దౌరాత్మ్యమ్ శొల్లవన్దతిత్తనై. శెవిప్పతైపతైన్దు - ఏకాన్త మాకచ్చొల్లి. రహస్యమాకచ్చొల్లియిత్యర్థః. ఎళవిప్పార్ - ఎన్నజపమ్ ప్పణువారెన్ను తల్, ఎన్నశవిప్పారెన్ను తల్. అవర్ కళో జపిక్కిఱ తేతు, శపిక్కిఱ తేతిత్యర్థః. ఎన్నప్పతు - ఎన్నావతు; “మనిశరే” ఎన్ద ఏకారమ్ - పిరినిరైయాకవర్థమ్. (అవర్ కళిత్యాది). పిరినిరై-వ్యతిరే

అ-అ-వి.— రసోక్తిమాహ (నిత్యసూరిక శనుభవిక్కిఱపడియేయితి) — ఇతుక్కిజ్జ నేయిమ్ సజ్జతియాకవుమామ్; అతావతు—“నై వ్దవక్” ఎన్దుశొన్న భగవత్సమ్భన్దమాత్రమే పుడనైయెఱిన్దుమాత్రాడినపడిపణ్ణినాల్, భగవద్వైభవమనుసన్ధిత్రాల్ శీడుపట్టు అడుక్ పాడుక్కెయా మ్పడి శొల్ల వేదావితే; అప్పడియేతుళ్ళాతార్ న్దపడి. యద్యా, మున్దిసవర్థతైక్కుటాక్షిత్తుకోణ్ణరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ (పిఱన్దవాతెన్దుతోడన్ది). అవతారతై యనుసన్ధిత్రాల్ అహ్మార్ పడుమ్ పాడల్ల కాణుమ్ వేదమ్ పడుమ్ పాడు; అహ్మార్, ౫ “పిఱన్దవాలు” ఎన్ద్రాల్ ౫ “వళర్ న్దవాలు” ఎన్ద్రాల్; వేదమ్, అజాయమానోబహుధావిజాయతే - ఇతేత్రిఱమెన్నా, పిన్నెయిమ్ వళర్ న్దవాల్ శ్రీల్ పోక మాట్టామల్, తస్యధీరాః పరి జానన్తియోనిమ్ ఎన్దు - పిఱన్దవాలు తన్నెయ్ శొల్లి “ఎత్రిఱమ్” ఎన్నానిఱ్కుమెన్దితార్ (పిఱన్దవాతెన్దుతోడన్ది). ఎత్రిఱమెన్ద్రాల్ - ౧ “అ జాయమానోబహుధావిజాయతే” ఎన్దెత్రిఱమెన్ద్రాల్ న్దపడి. ఇన్దవాక్యతైయిమ్ తేపిత్తు (శుద్దుమ్ శుద్దుమ్ వారానిఱ్కుమి త్తనైయెన్దితార్) “అజాయమానః, బహుధా, ధీరాః” ఎన్దిఱపదజ్జళారే - ౨ “యతోవాచోనివర్తన్తే” ఎన్నుమతానవేదమ్ “ఎత్రిఱమ్” ఎన్ద మైప్ప మితే. (తస్యధీరాః ఇత్యాది) ఇన్దపిఱన్దవాల్ తైచ్చొల్లుమ్మెత్తు, జగదనుగ్రహప్రవణరాకైయారే తతైప్పడమల్ కథఞ్చిధ్ధుత్తుప్పేళుకిఱ ధీర రాన పరాశరపారాశర్యశుకవార్తికి ప్రభృతికళాన మహర్షికళాకవేదావో; (పరిజానన్తి) అవర్ కళో తాజ్జల్, కడలైయిట్టుకురమాట్టామల్ కరైయిరేనిన్దు పార్ క్కుమాప్పారే పార్ క్కుమత్తనై. మిళకావ్వాన్ భగవత్సమ్భన్దమాత్రతారే యిప్పడి తుళ్ళినపడికణ్ణాల్, ఇన్నీరైయెయ నుసన్ధిత్రాల్ తుళ్ళొచ్చొల్ల వేణుమో? — (అవర్ కళిరున్దితి) ౩ “మణివిడమ్మినితస్యమనోహరేపపుషిమగ్నమనాచునిమన్ద్రీ! జపమముఞ్చత హేమా

[౪౩]

తిరువాయ్మొళి.—౩-ప. ౫-తి. మొయ్మూ. ౫-పా-శాతుశనత్తై వ్యాఖ్యానభర్త.

౧౬౯

ఈ.—శాస్త్ర వశ్యరాయ్ మనుష్యజన్మ త్తిలేపిటన్దమైయుణ్ణాకమాట్టాతు ఎన్ను మతిలుమ్ నిశ్చయై పణ్ణకితార్. ౧[మా నిడవరల్ల రెన్దెన్దన త్తేవై త్తేనే] మనుష్యజన్మ త్తుక్కుళలమ్ భగవత్సమాశ్రయణమాయరుక్కు, అతిల్లా తార్ మనుష్య రేయల్ల రెన్దితార్. [ఎన్దన త్తేవై త్తేనే] ఇనియాశ్వరకృపై యాలుమ్ శెయ్యలావతిరై, “శెప్పిలుమ్ కల్లిలుమ్ వెట్టిన్దు” ఎన్నుమాప్పోలే. ఈశ్వరకృ కై విట్టాలుమ్ విడతవెన్నెళ్ళిలుమవర్ కళై యుపేక్షి త్తేనెన్దితార్.

కీర్తీర్ తిరువాయ్మొళియిలే - తదీయ త్వాకారత్తాలే ఇవిభూతియాక వుద్దేశ్యమెన్ద నుభవితార్, ఇత్తిరు వాయ్మొళియిలే - ఇవిభూతితన్నిలే. ౨ “ఎణ్ణాతమానిడ త్తైయెణ్ణాతపోతెల్లామినియవాతే” ఎన్దుమ్, తి.పే.రా శ్కపేరోతుమ్ పెరియోరై యొరుకాలుమ్ పిరికిలేనే” ఎన్దుణ్ణాల్లుకిటపడియే శిలరైక్కట్టిత్తుచ్చిలరై కూట్టి కొళ్ళానిన్దార్, ఇట్టుచ్చెయ్తతాకిటతెన్నెన్నిల్; ఇవ్వాకారముగ్గడక్కచ్చెయ్తే, కీర్తీ - ఉపాదేయమెన్ద నున నిన్దార్, తదీయ త్వాకారమేతోన్దు, ఆకారా న్దరమ్తోన్దు తపడియానసాకప్పిటన్దవాతే. “ఇవర్ తామెల్లా ర్ పడికభుముడైయరాయిత్తేయిరుప్పతు, ముక్తర్ పడియైయడైయ రెన్ను మిడన్దొల్లిన్దు - కీర్తీ తిరువాయ్మొళి యాలే; ముముత్తుక్కళ్ పడియైయడైయ రెన్ను మిడన్దొల్లిన్దు - ఇత్తిరువాయ్ మొళియాలే” ఎన్దురుళి చెప్పివర్.

౫.

జీ.ఆ.—కమ్. మనిశరన్దెన్దపడి. మనుష్యరన్దెన్ద మిడత్తిల్ ప్రమాణమ్ (మానిడవరల్ల రిత్తాది) తిరుమొళి. ఎడు త్తప్రమాణత్తుక్కర్గమ్ (మనుష్యజన్మ త్తుక్కిత్తాది). “ఎత్ మనత్తే” ఎన్దు తుక్కుళావమ్ (ఇనియాశ్వరనిత్తాది). (శెప్పిలుమితి) తామ్రత్తిలుమ్ కల్లిలు మెట్టితినాప్పోలేయిత్తర్గ. తామ్ర శిలలిఖితప్రాయమెన్ద తై యుపపాదిక్కితార్ (ఈశ్వరకృ కై విట్టాలుమిత్తాది).

కీర్తీర్ తిరువాయ్మొళియిలే - విభూతియడన్ద వుద్దేశ్యమాకవనుభవితవర్, ఇపోతు - శిలరైయద్దేశ్యమాక వుమ్ శిలరైయనుద్దేశ్యమాక వుమనుసన్నికై వ్యాహతమన్తోవెన్దుశక్కిత్తు పరిహరిక్కితార్ (కీర్తీర్ తిరువాయ్మొళియిలేయిత్తాది). (ఇట్టుచ్చెయ్తతాకిటతెన్దు) ఇత్తిరు వాయ్మొళియిలే శిలరైనిన్దిత్తుచ్చిలరైయాదరిత్తు చెప్పియ్తతాకిటతెన్దనే శేరుకిటపడియెన్ద పడి. ఇవ్వాకారముమ్-ముముత్తుత్తాకారముమ్. ముముత్తుత్తాకారమ్ కిడక్కచ్చెయ్తే ముక్తర్ పడి కూడుమోవెన్దు (ఇవర్ తామిత్తాది). ఇత్తార్ - ఇరవర్ పడియముడైయరాకైయాలే విరోధమిల్లెయెన్దు కరుత్తు. (ముక్తర్ పడియై) ఇత్తాదివాక్యాత్పూర్వమ్, ఆకైయాలే యిత్త్యధ్యాహర్యమ్. “నభూత” ఇత్తాది-మహాభారతే. “నతస్యప్రాకృతామూర్తిర్నాంసమేదోస్థిసమ్భవా”. మాసలపర్వణి, “దివ్యంస్థానమజరణ్చాప్రమేయం దుర్విశ్లేయణ్చాగమైర్గమ్యమాద్యమ్|గచ్ఛ ప్రభోరక్షచాస్తాన్మిపన్నాన్కల్పేకల్పేజాయమానస్సన్వమాన్త్యై” “ప్రాదుర్భవతిలోకానాంపాలనార్థంస్వలీలయా|నైషగర్భత్వమాపేదేనయో న్యామవ సత్సృభుః”. (పాలినిన్దైయిత్తాది) తిరుచ్చన్దవిరుత్తమ్ నాన్దుత్తునాలామ్మట్టు. కృతయుగత్తిలే పాలిన్దుడైయనిట తైక్కొళ్ళుమ్, నీర్తై-స్వభావమ్. నిటమెన్దపడి. త్రేతాయుగత్తిల్ శివన్దపాన్దోన్దనిటతై కొళ్ళుమ్. ద్వాపరయుగత్తిల్ పాశియిన్దుడైయపుట త్తిల్ పశుమైపోలే యిరుక్కిటనిటతై కొళ్ళుమ్, కలియుగత్తిల్ అట్టుకుడైయ తటాకగ్గలిలే వణ్డుకళ్ళో శిటకువిరిత్తులావానిన్దుళ్ళ నీలమ్మొన్ద నిటతైయైయనా యిరుక్కుమ్. పొన్దు-అట్టుకు. నీలమ్-కరునెయ్తల్ పూ. విద్దల్ - అలర్తల్. (మానిడవరల్లరితి) తిరుమొళి - నూన్ద్రేహ్నిన్దు మొళి. ఒన్దు తామ్మట్టు. (తేనోడు వణ్డాలుమిత్తాది). ఋషభగ్గళేయైయమ్ కొన్దవత్తాశాకాతార్ మనుష్యరల్ల రెన్దెన్ద మనస్సిలేవైతే. (ఎణ్ణాతవితి) ఇతుక్కు మున్దిరుమొళి ఏహ్మామ్మట్టు (మణ్ణాడుమిత్తాది). తిరుక్కణ్ణమణ్డైక్కు నిర్వాహకనానపనుడైయ తిరువడికళై శిరస్సిలేపహిత్తు ఆన నైహృదయత్తిలే యెణ్ణాతమనుష్యరైయెణ్ణాతపోతెల్లామ్ అట్టుకియతాయరుక్కుమితే. (పేరాశనితి) అటుపత్తునాలాన్దిరుమొళి-నాలామ్మట్టు (తేరాశుమిత్తాది). సర్వాధికనుడైయ తిరునామగ్గళై చ్చొల్లుకిట పెరియోర్ కళై త్తణకాలముమ్ పిరియత్తుమనల్లేనిత్తర్గ. క్రమేణాన్వయః ౫.

ఆ.ఆ.వి.—మమముచ్చితప్రతమముచ్చిత వేదమముచ్చిత.” —ఆనాల్ సిన్దై వస్తునోదైవరూప్యమ్ కూడుమోవెన్దు; ఇవర్ క్కుజ్జానదశైయెన్దుమ్ ప్రాప్తిదశైయెన్దు మిరణ్డాకారముణ్డాకైయాలే విరోధమిల్లెయెన్దు పరిహరిక్కితార్ (ఇవర్ తామెన్దుతోడగ్గి). యద్వా, కీర్తీర్ తిరువాయ్మొళియిలే యిప్పడి యనుసన్నితైరెన్దుమ్, ఇత్తిరువాయ్మొళియిలిప్పడి యనుసన్నికైతా రెన్దుమ్ కొల్లుకైక్కు నియామకమేతెన్దు (ఇవర్ తా మిత్తాది).

౫.

౧౬౯ మొ-౧౦౭-౯.

౨౬-చ-౪౪.

౩౬-మొ-౬౪-౪.

ప్ర-తి.— (కాతుశన తైయిత్తాడి) బాలకాణ్డే పచ్చద శే అవతారార్థం దేవైరభిష్టు తస్స ర్వేశ్వరః, “ఏవందత్వాపరందేవోదేవానాం విష్ణురాత్న వాక్ । మానుషే చిన్తయామాస జన్మ భూమిమథాత్త సః ॥ ౨౯౪ ॥ పద్మపత్రవిశాలాక్షః తృత్వాత్తానంచతుర్విధమ్ । పితరంఠోచయా మాస తదాదశరథంనృపమ్” ॥ ౩౦౪ ॥ —భగవద్గీతాసుచతుర్థే జన్మసంప్రయోజనమాహ, “పరిత్రాణాయసాధూనాం వినాశాయచదుష్కృతామ్ । ధర్మసంస్థాపనార్థాయ సంభవామియగేయగే” ॥ ౪ ॥ —తత్రైవచతుర్థే, “అజోపిసన్నవ్యయాత్తా భూతానామిశ్వరోపిసత్ । ప్రకృతింస్వామధిస్థాయ సంభవామ్యాత్మ మాయయా” ॥ ౬ ॥ —ఉత్తరనారాయణే, “అజాయమానోబహుధావిజాయతే తస్యధీరాః పరిజానన్తియోనిమ్”. మహాభారతే, “నతస్యప్రాకృతామూర్తి ర్నాసమేదోస్థిసంభవా” తత్రైవ, “నభూతసజ్జసంస్థానో దేహోస్యపరమాత్మనః”. మాసలపర్వణి, “దివ్యంస్థానమజరఘ్నప్రమేయం దుర్విజ్ఞేయఘ్నగమైర్గమ్యమాద్యమ్ । గచ్ఛప్రభోరక్షచాస్తాన్నృపన్నా న్గురే కర్పేజాయమానస్స వ్యమూర్త్యా” —మహాభారతే, అనుగ్రహార్థం లోకానాం విష్ణుర్లోకనమస్కృతః । వసుదేవాత్సదేవక్యాం ప్రాదుర్భూతో మహాయశాః । పురుషస్సవిభుకర్తా సర్వలోకపితామహః । ధర్మసంస్థాపనారాయ ప్రజజ్ఞేన్ధకవృష్టిశు । సవభూతంభవ్యఘ్న భవిష్యచ్చపరంతప । ప్రాదుర్భవతిలోకానాంపాలనార్థంసర్వలీలయా । నైషగర్భత్వ మాపేదేనయోన్యామవసత్ప్రభుః” —(ఓతియుణర్ నవర్) “విజుషోక్రమేదద్దభూయస్తవమ్.”

మతల్ గీరువద్దాతి - ఎణ్బత్తెనామ్బట్టు.— పడికణ్డటితియేపామ్బట్టెయినాన్బు । ట్కడికణ్డటితియేకూటాయ । నడివి । త్వాటియై న్దుముళ్ళడక్కిప్పోతోడునీరేన్ది । నెటినిన్ట నెణ్ణమేసి.

ఇరణ్డాన్దిరువద్దాతి - ఎణ్బత్తిరణ్డామ్బట్టు.— నడిక్కోలవాణెడుజ్జణ్ మామలరాళ్ శెవ్వి । ప్పడిక్కోలజ్జణ్కలాళ్ పన్నా । శడిక్కోలి । ఇలత్తాళ్ పిన్ననలమ్ పురిన్దతెన్దలో । కోలత్తాలిలెక్కుటై.

పెరియతిరుమొట్టి - ముప్పత్తొన్నతాన్దిరుమొట్టి - ఎట్టామ్బట్టు.— మున్నై వణ్ణమ్ పాలిక్ వణ్ణమ్ ముట్టుతునిలెన్ద । పిన్నై వణ్ణమ్ కొణ్డల్ వణ్ణమ్ వణ్ణమ్ మెణ్ణుణ్డల్ । పొన్న్కి వణ్ణమ్ మణియిక్ వణ్ణమ్ పురైయున్దిరుమేసి । ఇన్న వణ్ణమ్ మెట్ట కాట్టిరిన్దభూరీరే.

తిరుచ్చనన్దవిగ్ర తమ్ - నాట్వత్తునాలామ్బట్టు.— పాలినీరై శెమ్మెనీరై పాళియిక్ పశుమ్బుటమ్ । పోలునీరై పొమ్బుడై త్తడత్తువణ్ణువిణ్ణుళా । నీలనీరైయెన్దివై నిన్టెన్దకాలనాన్దుమాయ్ । మాలినీరైవెయకమ్ మత్తైత్తెన్ననీరైయే.

పెరియతిరుమొట్టి - నూల్ గ్రేటాన్దిరుమొట్టి - ఒన్బతామ్బట్టు.— తేనోడువణ్ణాలుమ్ తిరుమాలిరుణ్ణోలై । తానిడమాయ్ కొణ్డాన్దడ ముల్ క్కణ్ణికా । యాక్ విడైయెన్దొన్డర్ త్రాత్కాళానార్లతార్ । మానిడవరల్లరెన్దెన్ద తేవై తేవే.

తాత్పర్యము.— ఆశ్రితవిశోధినిరసనార్థముగఁ దివ్యతేజోమయశరీరముతో నీలీలావిభూతియందవతరించిన శ్రియఃపతియొక్క నిరవధిక కల్యాణగుణములను నవిచ్ఛిన్నముగ ననుసంధించి వికృతులుకాని వారవస్తువులనిసాదించిరి.

౫.

మూ.— మనిశరుమ్ ముత్తొమ్ ముత్తొమ్ మాయప్పి పిపిన్ద । తనియ్ పిపిన్దలితన్దై త్తడజ్జడత్తేర్ న్దపిరానై । కనియైక్కరుమ్బిన్క శాల్ గై క్కట్టియై తేనై యమునై । మునివిన్దియే త్తిక్కునిప్పార్ ముట్టుతుణర్ నీరైయినారే ।

ఆ.— (మనిశరుమ్) స్వేతరసమస్తవస్తవిసజాతీయనాయ్, కర్తాధీనజనసరహితనాయ్, క్షీరార్ణవనికేతననాయ్, ఆశ్రితపరిత్రాణార్థ మాక స్వసంకల్పత్తిసారే ప్రాకృతదోషజ్ఞోష్టుమ్ గన్ధియామేమనుష్యాదిసర్వయోనికళిలుమ్ వన్దవత్తిర్ల నాయ్, నిరతిశయభోగ్యభూతనాయరు న్దవనై యనసూయుక్కుళాయ్ కొణ్డైత్తిక్కునిప్పార్ యవర్ కిలర్ అవర్ కిడీర్ సర్వజ్ఞ రాకితార్ నితార్.

౬.

అన్య.— మనిశరుమ్ ముత్తొమ్ ముత్తొమ్ మాయ్ (౩) మాయమ్ పిపిన్ద (౬) తనియ్ పిపిన్దలితన్దై తడమ్ (౯) కడర్ కేర్ న్ద పిరానై (౧౨) కనియై ఇక్ కరుమ్బిన్క శాల్ గై (౧౫) కట్టియై తేనై అమునై (౧౮) మునివు ఇన్ది వత్తి (౨౧) కునిప్పార్ ముట్టుతు ణర్ (౨౪) నీరైయినార్. (౨౫)

౭.

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౫-తి-మొయ్ మ్మా. ౬-పా-మనిశరుమ్ వ్యాఖ్యానం.

౧౭౧

పన్నీ.—అన న్తరమ్, అవతార త్తిలు మవతారకన్దత్తిలుముజ్జాన భోగ్యతైయైయెటిన్దు వికృతరానవర్ కళై సర్వజ్ఞ రెన్దితార్.

రామకృష్ణాదిరూపేణపుష్ ఉపేన్ద్రాదిరూపేణపుష్ మత్స్యకూర్తాదిరూపేణపుష్ మనుష్యరుమ్, మన్ దేవబాతియుమ్, అల్లాతతిర్యక్తాతియుమ్, అల్లాకూయ్ కొణ్ణు, (౩) ఆశ్చర్యమాన, అవతారజ్ఞై, పణ్ణి, (౬) సజాతీయనాయురక్కచ్చెయ్ తే అత్యస్తవ్యావృత్తనాన ద్వితీయనాయ్, ఇంద్రవ్యావృత్తిక్కు పేతువాన కర్తాధీన జన్త రాహిత్యతైయైయెనాయ్, ఇవ్వవతారార్థమాక ఇడముడైతాన, (౯) క్షీరాబ్ధియిలే, కణ్ వశర్ న్దురుకుమ్, ఉపకారకనాయ్, (౧౨) కణ్ణిపోతేనుకరవేణుజ్జనియుమ్, కోళన్ ద్వినియ, కరుప్పజ్జాటుమ్, (౧౬) సర్వతోముఖమానరస తైయైయెవత్తి కట్టియుమ్, సర్వరసమవాయమానతేనుమ్, భోక్తావై నిత్యనాక్కు మమృతముమ్మాలే భోగ్యభూతనాన వనై, (౧౮) అవతార త్తిల్ నికర్నబుద్ధియాకిణ్డేషమ్, ఇన్దియే, అవతారప్రయుక్తకలసాలభ్యాదికళైస్తోత్రమ్మట్టి, (౨౧) అన్తప్రీతియాలేసన మ్మిమన్మత్తమ్మణ్ణువార్, సకలకాస్త్రజ్ఞైయుమ్, అతీన్ద, (౨౪) స్వభావతైయైయెవర్ కళ. (౨౫) కనియైయెమ్మ పొడగ్గితేనెన్ను మళపుష్ - భోజ్యమాయుమ్, పేయమాయుమ్, ఖాద్యమాయుమ్, లేహ్యమాయుమ్ శ్చతుర్విధభోజ్య తైయైయెమ్మొల్లిన్ ద్వికాకవుమామ్. ౬.

అర్థము.—మనుష్యులును తక్కినదేవతులును తక్కినతిర్యక్తాతులును తనకుబ్రహ్మకారములగునట్లు (౩) ఆశ్చర్యకరములైన యవతారములను నెత్తినవాడును (౬) అద్వితీయుడును కర్తాధీనమైనజన్తములేనివాడును విశాలమైన (౯) క్షీరార్ణవమునందు శయనించినవాడును ఉపకారకుడును (౧౨) ఫలమువలె (భోగ్యభూతుడును) రుచికల చెరుకురసమువలె (భోగ్యభూతుడును) (౧౫) బెల్లపుగడ్డవంటివాడును సర్వరసములుచేరియున్న తేనెవంటివాడును (భుజించువారలకునిత్యతనుబుట్టించు) అమృతమువంటివాడును నైనవానిని (౧౮) ద్వేషము లేకయే (అవతారమునందు సాలభ్యాదిగుణములను) స్తుతించి (౨౧) సంభోమముతోన ర్తనము చేయువారు సంపూర్ణజ్ఞానజనకశాస్త్రములను నెఱిగిన (౨౪) స్వభావముకలవారగుదురు. (౨౫).

ఈ.—ఆతామ్బట్టు. ఈశ్వరభోగ్యతైయైయెనుసన్దిత్తాల్ వికృతరానర్ కళాకిల్, అవర్ కళెల్లవతివిక ఫలముమ్ కై వన్దా రెన్దితార్.

(మనిశరుమ్ మన్ ద్వియుమ్ మున్ ద్విమాయ్) మనుష్యర్, దేవర్ కళ, అను క్తమానతిర్యక్తానవర్జశైల్లామాయ్. ౧ “సురనరతిరక్తామవతరణ.” (మాయప్పి అవిపిణ్డ) ఒరు పేతువిన్ది క్కేయిరుక్కచ్చెయ్ తే, పేతువుడైయార్ క్కు మవ్వరు కేపిఱక్క వల్లవణ్. అకర్తవశ్యనాయిరున్దు, కర్తవశ్యరుమ్మిఱక్క మాట్టాతజన్త త్తిలేవన్దుపిఱక్కై. ఆశ్చర్యమాన అనేకావతారజ్ఞై ప్పణ్ణుమవణ్. (తనియ్) ఇప్పడియవతిరిత్తాల్, పోమన్దుమత్తనొలియనోడే యాయిన్ ద్విపోవతు. ఇవ్వవతారపరమ్మరై కళిల్ రామావతార మొన్దిలుమ్ “నాలిరణ్ణు పేర్ కూడప్పోనార్ కళ” ఎన్దు కేట్టోమిత్తనైయితే. “ఇవణ్ నమక్కాకప్పిఱన్దా” ఎన్దునినైకైక్కు మొరువరుమిల్లాతిరుక్కిఱతితే, “పిఱ

జీ-౨.—ఆతామ్బట్టు. (మనిశరుమిత్తాది) “కనియై” ఇత్తాదియైప్పన్ ద్వి (భోగ్యతైయైయెమ్మకు). “ముఱురుణ్ సీర్తైయినార్ ” ఎన్దు తైప్పన్ ద్వి (ఎల్లావతివినిత్తాది).

దేవమనుష్యాదిరూపేణావతరిక్కు మెన్దు కుక్కు ప్రమాణమ్ (సురనరేత్తాది). వివరణమ్ (అకర్తవశ్యనిత్తాది). శబ్దార్థమ్ (ఆశ్చర్యత్తాది). ఒలియణ్ - వన్తమ్. “తనియ్” ఎన్దిఱక్కై, ఒరువరుమ్ మాడప్పోన పేరిల్లెయ్ నెన్న (ఇవ్వవతారేత్తాది). పోమన్దులైయే యాకిలుమ్ ఇక్కిరున్ద నాలిర్ పరివరుడైయెన్దు (ఇవణ్ నమక్కాకవిత్తాది). పిన్దైయెప్పడినైప్పర్ కళెన్దు (పిఱన్దానిత్తాది). ౨ “అవజానన్ది”

అ-౨-వి. — ౩ “అన్దుశ్చర్యాశరజ్జై వై కున్దత్తేన్ ద్వి” ౪ “సాన్తానికానగమయోవనశైలనాథ” ఇతివర్తతేకేత్యత్రాహ (ఇవ్వవతారపరమ్మరై

८२७

తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—3-ప. ౫-తి-మొయ్ వర్గా. ౬-పా-మనిశరుమ్ వ్యాఖ్యానజ్యో.

ఈ-స్టాక్" ఎస్టేటు తనై యేకుశ్రమాక ఉపపాదిస్సారేయితేయుళ్ళు. (పిఱప్పిలితనై) ఇప్పడిపరార్థమాక అవ
తేరియానిస్టాల్ అతుఫలపర్యస్తమన్ట కే-యొల్లిన్దాలుమ్, " నామ్ వరున్దచ్చెయ్ తేయుమితు ఫలిత్తతిల్లైయే" ఎస్టే
కై వాఙ్గుకై యన్టి కే. "ఇవర్ కళుక్కోన్టుళ్ళైయ్యప్పెల్లొమ్" ఎస్టే, పిఱన్దిలనాయ్ ప్పిఱ్కై క్కోరుప్పట్టానా
యిరుక్కుమ్. (తడగ్గడత్తేర్న్దపిరానై) ఇన్నముమ్ పిఱ్కై క్కుత్తపళ్ళరై పణ్ణుకిఱపడి. తిరుప్పాఱ్డలిలే అని
రుద్ధరూపియాయ్ క్కోణ్ణు కణ్ణుళర్న్దరుళుకిఱవిడమవ తారకన్దమితే; గ*వెళ్ళత్తరవిజ్జుయిలమర్న్దవిత్తితే. ఇవర్
కళి పిఱవియెన్నుమ్ పెరుగ్గడలై ప్పొక్కుకైక్కితే అవకడలిలే వస్తుకిడక్కిఱతు. (కనియై) కడల్ పల్లుత్తపడి.
పాలిలే పల్లుత్తపడి.

అట్లుచూచి యిందొకడక్కటాపోత్రైవడివల్ల కాలవన భోగ్యతై ౨ “సర్వరసః” ఎట్లు ఒరుశొల్లా లేశొల్లమా
టూర్, ఎల్లామ్ శొల్లప్పక్కాల్ శొల్లి త్తలైక్కట్టమాటూర్, ఫలితాంశ త్తిలే శిలవల్ తై చొల్లుమి త్తనై యాక్క
యా లే (కనియై) ఎన్దితాన్. కణ్ణిపోతేనుకరలామ్బడియాయ్, అతుతాన్ కోతుకట్టిన్దర సాంశమాయ్, అతుతనై
త్తిరట్టిన తాయ్, అతుతాన్ పరుకలామ్బడియాయ్, భోగ్యతైయేయన్ది క్కేశానామల్ కాక్కుమ తాయిరుక్కై.
కీట్టిన్దరు వాయ్ మొట్టియిల్ ౩ “నలక్కిడలముతమెన్” ఎట్లుతోడగ్గియనుభవి త్తభోగ్యతైపిన్నాడినపడి. కణ్ణిపోతే
నుకరవేణ్ణుమ్ కనియమ్, కోతన్ద్రవినియకరుప్పళ్ళాటుమ్, సర్వతోముఖమానరస తైయుడైతానకట్టియమ్, సర్వరస
సమవాయమానతేనుమ్, భోక్తావై నిత్యనాక్కుమమృతము మ్పొలేభోగ్యనానవనై. (మునివిన్దియే త్తిక్కునిప్పార్)
మునివిన్ది - భగవద్గుణజ్జలై క్కేట్టాల్ అసూయైపణ్ణితేయేత్తుమవర్ కల్. తన్నోట్టైయానొరువనుక్కోరుత్కర్వజ్జ
ల్లుకైయన్దిక్కే, ఈశ్వరనుక్కోరుత్కర్వజ్జొన్నాల్ అతుపాతాతేయితేయిరుప్పత్తు, ఇమ్మహాగుణ త్తిలొరుపా
తామైకొణ్ణాడాతే. గుణజ్గణవిడ త్తే దోపావిష్కరణమ్బుణ్ణుమవర్ కళనేకరితే, ర[ఇదస్తుతేగుహ్యతమంప్రవక్ష్యామ్య

జి-ఆ.-ఇత్యాదియొప్పున దు(కున్ దుమాక వెన్తు). “పిఱన్ద” ఎన్టువైతు “పిఱప్పిలి” ఎన్తుకు భావమ్ (ఇప్పడిపరాధ్త్యాది). వరున్ద-ప్రయాసప్పడ. పిఱక్కైక్కొరుప్పట్టా నాయెన్తు - “కడల్ కేర్న్ద” ఎన్తుత్తెప్పన్ దు. ఆక, తనియ నావతు - కూడప్పివారిల్లా మైయుమ్, ఇఱ్ఱుకప్పారిల్లా మైయుమ్. ఉపపాదనమ్ (తిరుప్పావ్వుడలిలేయిత్త్యాది). (వెళ్ళుత్తరవిలితి) తిరుప్పావ్వుడలిలే తిరువనన్దావ్వున్దేలే కణ్ణొన్దరుళిన. అవతా రబీజమానవనైయిత్తర్థం. తిరుప్పావై “పుళ్ళుమ్ శిలమ్మిన” ఇత్త్యాది. తవళ్ళరై ప్పణ్ణుకైక్కడియే తెన్న (ఇవర్ కళిత్త్యాది). “కడల్ కేర్న్ద” ఎన్తువనన్దమ్, “కనియై” ఎన్తుక్కిరణ్ణురసోక్తి (కడలిత్త్యాది). కడల్ - క్షీరాబ్ది.

ఫలితమ్. (అశ్లేత్యాది). “సర్వరసః” ఎన్టారుశొల్లాల్ శొల్లా తేపిటిత్తుచ్చొల్లుకిఱతెన్నెన్న (సర్వరసఃఎన్టెత్యాది). ఫలితాంశ త్రిలే- తమ్మ క్కల్ ఫలిత్రవనుభూతాంశ త్రిలే. “కనియై” ఇత్యాదిపచ్చాధాభిధానఫలితమాహ (కణ్ణిపోతేయిత్యాది). భగవద్గుణవికృతరైయుమ్ అవికృ తరైయుమ్ కొణ్డాడియుమ్ నిన్దిస్తుమ్ పోరుకిఱవిత్తిరువాయ్ మొక్కియిలే భగవదొగ్గొత్తెయైచ్చొల్లుకైక్కడియే తెన్న (కీర్తీలిత్యాది). (పిన్నాడిన పడియెన్టు) ౫* పుకళునల్లారువనుమ్కు విభూతియోగమ్ శొల్లుకిఱయోజనైయన్ది క్కే, ౬ * పెరుమ్మణక్కడల్ నిర్వాహక్రమత్రిలే ఉపచూన ముఖత్రాలుణ్డాన యోజనైయెప్పదే. మునిపు - అనూయై. సజాతీయరివత్తిలాగ్గీయ వీశ్వరనిడత్రిలే అనూయై పణ్ణవర్ కళోవెన్న (తన్నో పైయానిత్యాది). ఉత్కర్షమ్ శొల్లుకైయన్ది క్కే - శొన్నా లనూయై పణ్ణకైయన్ది క్కే. అనూయా స్వరూపం విశదయతి. (ఇష్టహాగుణే త్యాది). మహాగుణత్రిలే పొతామై కొణ్డాడుకైయవతు - అవతార సౌలభ్యమాకిఱ మహాగుణత్రిలే అనీశ్వరత్వమాకిఱ దోష త్రై యారోపిక్కై. అవతరిత్రగుణమ్ శొన్నతు-గుణాన్తరద్దళుక్కు ముపలక్షణమ్. “తన్నో పైయాన్” ఇత్యాదివాక్యవివరణమ్ (గుణమ్ కణ్ణవివత్తేయిత్యాది).

2 “అక్షాన్తీర్వాసానామాయాతుదోషోపాగోషజేష్ఠపి” ఎన్నక్కడవతితే. అననూయొక్కో దుర్లభరెన్నునుతుక్కు ప్రమాణమ్ (ఇదనులే ఇ

అ-అ-ఎ -కలితి) — (తపశ్చరై పణ్ణాకిపడియితి) ౮ “మన్ను ముల్లల్ సుకర్ స్తుమ్ వణ్ణవత్తినుత్తిడన్దుమ్” ఇతి - జలాధివాసోపితపశ్చ
ర్యాత్తేనాభిధీయత ఇతి భావః. ఇవివ్దుమ్పిఱక్తైక్కు-త్తపశ్చరై పణ్ణాకివివమో వెన్న (తిరుప్పార్ క్కడలిత్యాది). — “మునివిన్దియేత్తిక్కు
నిప్పార్” ఇత్యుచ్యమానాద్వేషపూర్వకస్తోత్రనర్తనాదేరిదం పాతుగర్భవిశేషణమితి హృదినిధాయాహ- (ఇవర్ కళోపిఱవియెన్దుమ్ పెరుజుడరె

१॥३॥-५॥३॥

ଅ|| ୩୦-୬-୩-୦୪.

3198-2.

၀၈၃-၂-၄-၀.

५।१४.

உ||லி-மூ-30.

३॥ ना-लि-नि-नाट्य.

కాపి-ము.

[౪౪] తరువాయ్ మొట్టి. — ౩-ప. ౫-తి-మొయ్ మ్మా. ౬-పా-మనిశరుమ్ వ్యాఖ్యానజల్.

౧౭౩

ఈ.-ససూయ వే] నన్నుడైయ స్వయాప రూపగుణవిభూతికై చొన్న విడ త్తిల్ శివీలెన్నిరునిలై, ఉన్న నైయధికారికై క్కణ్ణిలొమ్, ఇన్నమ్ శొల్లి చొల్లాతవై యుమ్ శొల్లుమ్బడికిట్టవారాయెన్దానితే. శబ్దనిధిపద్దనిధికై క్కొణ్ణునన్దొ దుత్తు, కడలై చెఱుత్తుప్పడై వీడుశెయ్తు, తజ్జళెతిరికళోడేపుఱప్పట్టుమారిలేయమ్మేద్రు, ఇప్పడిగియనిన్దొల్, శోలుకుట్టనాతే “ఇతొరుక్కణ్ణునుమ్, నడువిల్ పెరుజ్జుడియాట్టుముమ్, ఎన్నున్నుతుతా” ఎన్నునిన్దొల్. ౧[దాస్య మైశ్వర్యవాదేన] “రక్షకత్వమ్” ఎన్దొరువ్యపదేశమాత్రమాయ్ ఇవర్ కళుక్కే తాల్పు శెయ్తుతిరిన్దే, నల్లతుక డ్దొల్ “ఎనక్కు” ఎన్దొ రాతేపకు త్రిట్టుజీవిత్తుప్పొన్దే, ఇజ్జనేయరుక్కచ్చెయ్ తే ఇవర్ కళో పణ్ణుమ్ పరుపభాషణజ్జులై యెల్లామ్ పాటుత్తుప్పొన్దే నెన్దానితే. ఒరుమణి కెట్టు ఆరేనుజ్జొణ్ణుపోక, కృష్ణనలైయిలేయేటిట్టు, నన్నిమూత్ర పిరానుమితుకుట్టి తీర్థయాత్రైపోక వేణుమ్బడియాయ్ ద్రితే. అన్దిక్కే, “మునివాకిటతు మునిత్వమాయ్, అతిన్ది క్కేయ్యొక్కై యావతు-కలజ్జుకై యాయ్, అడైపుకేట్టే త్రిక్కునిప్పారెన్నుచుమామ్” ఎన్దొరుచ్చెయ్ పర్. (ముఱ్ఱు తుణర్ నీరైయినారే) ౨-“ఏకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞానమ్” ఎన్దొ పడిఅవర్ కళెల్లావద్దైయుమటిన్దొల్ కళాకితార్. అవర్ కళో సర్వజ్ఞర్ కళాకితార్. జ్ఞానఫలమానవితున్దానపోతే అవర్ కళుక్కు జ్ఞానాంశ త్రిలిల్లాతతిలైయితే. అవర్ కళో శరీ రత్తిల్ పిఱన్దవికారతైక్కొన్దే అవర్ కళుడైయుజ్ఞానాధిక్యమటయలామ్. ముఱ్ఱుతై ముముణర్ వద్దస్వభావ జైయుడైయ వర్ కళాకితార్ కళో.

జీ-అ.-త్యా) గీతానునవమే, “జ్ఞానం విజ్ఞానసహితం యద్ధాత్వా మోక్ష్యనే శుభాత్” ఇత్యుత్తరార్థమ్. శివీలెన్నిరునిలై-అసూయై పణ్ణియరునిలై. “ప్రవక్ష్యామి” ఇత్యుత్తరార్థ మాహ (ఇన్నమ్ శొల్లియిత్యాది). అచుకూలరసూయై పణ్ణువర్ కళోవెన్న (శబ్దనిధిత్యాది). శెఱుత్తు - నెరుక్కి. శోలుకుట్టనాతే - అల్పనిమిత్తతినారే. పెరుజ్జుడియాట్టుమ్ - గ్రామణ్యమ్. ఎన్నున్నుతుతా - ఎన్ను. అప్పడియెల్లామ్ శెయ్తాలుమసూ యై పణ్ణువర్ కళోవెన్న (దాస్యమిత్యాది). శ్లోకార్థమ్ (రక్షకత్వమిత్యాది). పకుత్తిట్టు - భాగమకొడుత్తు. జ్ఞాదికళుడైయ వసూయైయైస్యమ న్నకమణి వృత్తాన్త ముఖేనాపి దర్శయతి (ఒరుమణియిత్యాది). స్వమన్తకమణికడైయిలే, ౩-“సింహః ప్రనేన మవధీత్సింహో జాన్మవతాహతః | సు కుమారకమారోదీ సవ హ్యేవస్యమన్తకః” ఎన్దొరుచ్చెయ్ పర్. నన్నిమూత్రపిరా - బలరామః. ఇళుకుట్టి - ఇళునిమిత్తమాక. “మునివి ణ్డి” ఎన్దొ తుక్కథాన్తరమ్ (అన్దిక్కేయిత్యాది). మునిత్వమ్ - వికాగ్రమ్. (ఏకవిజ్ఞానేనేతి) కారణభూత బ్రహ్మవిజ్ఞానేన కార్యభూతసమ స్తతైయు మటయలామిత్యర్థః. వివరణమ్ (అవర్ కళిత్యాది). * మునివిన్దియే త్రిక్కునిప్పారెన్దొల్ కుమ్ కారణభూత బ్రహ్మజ్ఞానాత్కార్య జగ దానమున్దొక్కైక్కు అవర్ కళో వేదాన్తశ్రవణమ్బణ్ణినార్ కళోవెన్న (జ్ఞాన ఫలమాన విత్యాది). ఇతు - ఏ త్రిక్కునిక్కైయాకిటవితు. ఆన్తరమాన జ్ఞానతై యటియుమ్బడియెన్నెన్న (అవర్ కళో శరీర త్రిలిత్యాది). శబ్దార్థమ్ (ముఱ్ఱుతైయుమిత్యాది). “ఇయంవై యూహీవై సిఠిరథకిరేచ్ఛావిశ్వా తయే విభూతీనాం మధ్యేసురనరతిరశ్చామవతరన్ | సజాతీయస్తేపామితి తువిభవాఖ్యాచపి భజన్సరీశత్వంపూర్ణోవరగుణగజైస్తాన్ ధగయసి” ఇతివరద. రాజస్తవే. భారతే, “దాస్యమైశ్వర్యవాదేన జ్ఞాతీనాఞ్చకరోమ్యహమ్ | అర్థభోక్తాచ భోగానాం వాగ్దురుక్తానిచక్షమే”. క్రమే జాన్మయః.

అ-అ-వి.-యితి) — “ప్రసక్తస్య హి ప్రతిషేధః” ఇత్యుత్తరాహ (తన్నో ప్తైయానోరువనుక్కిత్యాది) — భగవద్గణత్రవణవేళాయాయ ద్యప్యసూయాప్రసక్తోస్తి, తథాపిత త్వాత్కారవేళాయాయప్యసూయాప్రసక్తోస్తిమ్, తస్మాత్ “అససూయ వే” ఇతికిమర్థం విశేషయతి త్యాశక్కొంకై ముత్యన్యాయేన పరిహరతి (శబ్దనిధితి) — ౪-“స్తబ్ధో స్తుతతమా దేశమప్రాత్యోయేనాశ్రుతం శ్రుతం భవత్సమతం మతమ విజ్ఞా తం విజ్ఞాతమ్” ఇతి శ్రుత్యర్థమాహ (ఏకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞానమితి). — ౫-“అన్యుకరాశరజ్జైవైకునత్తేద్రీ” ౬-“అయోధ్యకాన్ సపకు కీటత్పణాంశ్చ జన్మాని-జ్మర్త జోనుబతకీదృశ వేదనాధ్యాన్ | సాయుజ్యలభ్యవిభవాన్ని జనిత్యలోకాన్ సాన్తానికానమయోవనశైలనాథ” ఇత్యనయోరవిరోధోద్రవ్యవ్యః. సత్యభామాయః పిత్రాసత్రాజితాసూర్యవరప్రసాదలభ్యమన్తకమణిః ప్రథమంకృష్టేనార్థతః; సత్రాజితః

౧౧ భార. ౨౧ 3౧ వి-పు-౪-౧౩-౧౫. ౪౧ చాం-ఉ-౬-౧. ౫౧ పెరు-తి-మొ-౧౦-౧౦. ౬౧ సుం-స్త-౧౨౫.

౧౭౪

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౩-ప. ౫-తి-మొయ్ చ్చూ. ౭-పా-నీరై వ్యాఖ్యానం.

అ-అ-వి — కనిష్ఠః ప్రసేవతమాదాయవనేగతః తదపహరణాయసింహః ప్రసేవనధీతః; సింహాజామృతాహతః; కృష్ణాజామృతం జిత్వా మణి
మాదాయపునస్సత్రాజితేదదా; సత్రాజితం నిహత్య తథానుస్తన్నాని గృహీత్వా గతః; తథానుస్సంహారాయ కృష్ణబలభద్రానిర్గతః; తచ్చుత్వా తథాను
రక్త్రాచేతం మణింస్థాపయామాస; ఆనస్తరం కృష్ణబలభద్రాభ్యాం యుద్ధం కృత్వా పరాజిత శృతధనుః పలాయనం కృతవాన్; “పలాయితమేకా
కిం ప్రతిద్వాభ్యాం యుద్ధం యుక్తమ్” ఇతి బలభద్రం స్థాప్య కృష్ణవసుదూరమనుద్రుత్య చక్రేణ తం నిహత్య తత్ర మణిమదృప్తాని వృత్త “మణిం
తత్రనపశ్యామి” ఇత్యువాచ; బలభద్రశ్చ తచ్చుత్వా “త్వమేవాపాహరః” ఇతి తీర్థయాత్రాం డగామ. ఇయం స్యమన్తకమణికథా. ౧౭.

ప్ర-తి. — (అతామ్బట్టు) (మనిశరుమల్ ముమ్ ముల్ ముమాయ్) వరదరాజస్తవే, “ఇయం వై యూహీవై స్థితిరథకిలేచ్చావిహృతయేవిభూ
తీనాం మధ్యే సురనరతిరక్చామవతరన్. సజాతీయస్తేషామితి విభవాభ్యామపి భజన్కరీశత్వం పూర్ణోపరగుణగణైస్తాన్ స్థగయన్ ॥ ౧౮ ॥”. —
(కనియైయిత్వాది) ఛాన్దోగ్యే [౩-౧౪] శాణ్డిల్యవిద్యాయామ్, “సర్వకర్తా సర్వకామపుర్వగధస్సర్వరసస్సర్వమిదమభ్యాత్తో వాక్యనాదరః”.
— (మునివిత్తి) భగవద్గీతాసువవమే, “ఇదంత తేగుహ్యతమం ప్రపత్య మ్యనసూయవే | జ్ఞానం విజ్ఞానసహితం యద్జ్ఞాత్వా మోక్ష్య సేఽశుభా
త్,” ॥ ౧౧ — మహాభారతే, “దాస్యమైశ్వర్యవాదేన జ్ఞాతీనాం ఇహోమ్యహమ్ | అర్థభోక్తాచభోగానాం వాద్దురుక్తాని చక్షుమే.” ౩

తిరుప్పావై - అతామ్బట్టు. — పుళ్ళుమ్ కిలమ్మినకాణ్ పుళ్ళురైయ్ కోయిలిల్ | వైల్లై విలిశిల్లై పేరవమ్ కేట్టిరైయో | పిళ్ళాయ్
ఘ్నిరాయ్ పేయ్ మురై న్జుంజు | కళ్ళచ్చకడమ్ కలక్కట్టియక్కాల్ చ్చివెళ్ళ త్తరవిల్ ముయిలమర్ న్దవి త్తనై | యళ్ళత్తుక్కొండు మునివర్ కళుమ్
యోకికళుమ్ | మెళ్ళవెల్లున్దరియ్ న్ద పేరవమ్ | ఉళ్ళమ్ పుళున్దుకుళిర్ నేలోరెమ్బవాయ్.

తాత్పర్యము. — సకలచేతనాచేతనములును దనకుఁ బ్రకారమగునట్లాశ్చర్యకరములైన మత్స్య ద్వవతారములనెత్తి యితరసజాతీయఁ
డైయవతరించునప్పుడును తనయద్వితీయత్వమును ప్రకాశపఱచుచున్నవాఁడును సకలసవత్పదార్థములవలె భోగ్యభూతుఁడును నైన శ్రియఃపతి
యొక్కయవతారములయందు నికర్షబుద్ధిజేయక వానికల్యాణగుణములను గొనియాడుటయే సకలశాస్త్రాభ్యాసముచేఁజనించిన జ్ఞానమునకుఁజర
మప్రయోజనము.

౧౮.

మూ. — నీరైయినూల్ మువర్ వీయవై వర్ క్కరుళ్ శెయ్ తునిన్దు |

పార్ మల్ కుశేనై యవి త్తవరణ్డరై నిన్దెన్దాడి |

నీర్ మల్ కుకణ్ణినరాకి నెళ్ళబ్బున్దెన్దు నైయాతే |

యూన్దల్ కిమోడుపరుప్పారు త్తమర్ కక్కా శెయ్ వారే ॥

౧౯

అ. — (నీరైయిక్) పాణ్డవర్ కల్ పక్కలుళ్ళవాత్సల్యతాతే తద్విరోధికళాన దుర్యోధనాదికైయమ్ మల్ ముమ్బళ్ళ ప్రతికూలవర్గ
తైయమడన్దనిరసిత్తతువేతనక్కు నిరతిశయతేజస్సాకవిరున్దరులినవనై నిన్దెత్తునీర్ మల్ కుకణ్ణినరాకి నెళ్ళబ్బున్దెన్దు నైయాతే, కేవలమశరీరపాపకరా
యిరుప్పార్ ఇన్ద్రశ్రీనైన్దవర్ కల్ వర్తిక్కిఱదేశత్తిలే యొక్క శెయ్యవృశరానారెన్దాత్.

౨౦.

అన్వ. — నీరై ఇల్ నూల్ మువర్ (౩) వీయ ఐవర్ క్కు అరుల్ (౬) శెయ్ తు నిన్దు పార్ (౮) మల్ కు శేనై అవిత్త (౧౨) పర
ణ్డరై నిన్దెన్దు అడి (౧౫) నీర్ మల్ కు కణ్ణినరాకి (౧౮) నెళ్ళమ్ కున్దెన్దు నైయాతే (౨౧) డొన్దల్ కి మోడుపరుప్పార్ ఉత్తమర్ కక్కు
(౨౪) ఎక్ శెయ్ వారే (౨౬)

పన్నీ. — అనస్తరమ్, అశ్రితపక్షపాతత్తుక్కిడుపడాతార్. భాగవతర్ క్కెతుక్కుఱుప్పెన్దాత్.

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౫-తి-మొయ్ చ్చూ. 2-పా-నీరై వ్యాఖ్యానజ్జల్.

౧౭౫

“బద్ధక్కళోదేభుజక్కవేణుమ్” ఎన్నిఱనీరై. ఇట్లాత, దుర్యోధనాదికల్ నూదరువకుమ్, (3) నశిక్కుమ్మడి, పాణ్డవర్ కళైవర్ క్కుమ్, నిరవధికకృతైయై, (౬) పట్టి, ౧ “కృష్ణశ్రయాఃకృష్ణబలాఃకృష్ణనాభాశ్చపాణ్డవాః” ఎన్నుమ్మడియవర్ కరుక్కు సర్వవిధబద్ధపుమాయనిన్దు, భూమి, (౯) నిరమ్మమ్మడివిజ్ఞాన, సేనయై, విళక్కవిత్రాప్పై నశిప్పిత్త, (౧౨) నిరవధికాజ్జల్యయు క్తమావడిమ్మకై యుడైయవనై, ఇగ్గుణసా న్దర్యవిధరాయ్ కొణ్డునినైన్దు, ప్రేమపరవశరాయాడి, (౧౫) ఆనన్దాశ్రు, పూర్ణమాన, కణ్డలైయుడైయరాయ్, (౧౮) నిన్దైత్తనెళ్ళు, కట్టుక్కు లైన్దు, రోమాళ్ళాదికళాళే శిథిలశరీరరాకాతే, (౨౧) మాంసాత్తరమాయ్, పిడరియిప్పేళల్ పెరుక్కుమ్మడి యుడమైవళర్ ప్పార్, జ్ఞానాధిక రాయ్ ఉత్తమరాన భాగవతర్ కరుక్కు, (౨౪) ఏళు, శెయ్ కైక్కులుప్పావర్? (౨౬) అనుపయు క్తస్వభావరెమ్మకరుత్తు.

౭.

అర్థము.—సత్సవ్యావము లేని (దుర్యోధనాదులు) నూలుగురు (3) నశించునట్లు పచ్చపాణ్డవులకుఁ గృపను (౬) జేసి (సర్వవిధబంధవై) యుండి భూమి (౯) నిండునట్లు మించిన సైన్యమును సంహరించిన (౧౨) నిరవధికోజ్జలస్వరూపుఁడైన శ్రీయఃపతిని ననుసంధించి ప్రేమపరవశులై యాడి (౧౫) ఆనందాశ్రువులచేఁ బూర్ణమైన నేత్రములు కలవారగుచు (౧౮) మనస్సు శైథిల్యమునొంది విక్రుతులుకాక నే (౨౧) శరీరముజలిసి భుజములువరిల్లునట్లు శరీరమునుబోపించువారు భాగవతోత్తములకు (౨౪) ఏది చేయుటకుయోగ్యులగుదురు? (౨౬)

ఈ.—ఏద్రామ్బట్టు. ఆశ్రితపక్ష పాతమాకిట మహాగుణ త్తిలిడుపడాతే శరీరపోషణపరరాయ్ త్తిరికిట వర్ కల్ వైష్ణవర్ కళు కైత్తుక్కులుప్పాకప్పిఱన్దార్ కళైన్దితార్.

(నీరైయిత్యాది) ముట్టుడసజ్జయనై పోకవిట్టు అనన్తరమాకత్తాపోయ్, “ఇవర్ కళై యుమవర్ కళై యు జ్జోరవిడలామో?” ఎన్దుపార్ త్తవిడత్తు, అవర్ కళోరుపడియాలుమిచ్చైయాతే, “ఎజ్జల్ బద్ధక్కళో జీవిక్కిల్ నాజ్జల్ జీవిప్పత్తిలై, అవర్ కళుక్కురుకుడియిరుప్పమ్మోడోమ్, నాజ్జల్ పలరాకై యాలే భూమిప్పరప్పడజ్జ ఎజ్జళుక్కే ఇడమ్పారుమత్తనై, అవర్ కళుక్కుకృష్ణనుమ్ధర్త ముముణ్డు, ఆతుక్కుళలమానస్వర్గత్తైయనుభవిక్కక్కడవర్ కల్, నాజ్జల్ భూమియైయాళువోమ్” ఎన్దువెట్టితాకవార్తైశొల్ల, అవర్ కళో నెన్ద్రయైక్కిఱిప్పార్ త్తవిడ త్తిల్ రత్తమ్పుళియామైయాలే, “అవర్ కళై యత్తియచ్చెయ్ వోమ్” ఎన్దుపార్ త్తా. పాణ్డవర్ కళై రక్షిక్కుక్కు హేతు— “నాజ్జల్ బద్ధక్కళై యొత్తియజీవిప్పత్తిలై” ఎన్దుతు; ౨[యేమామర్థేకాజ్జి తన్నో రాజ్యంబోగాన్సుఖానిచ] నాట్టార్ అర్థదేడుకిటతుమ్ రాజ్యజ్జల్ సమ్మాదిక్కిఱతుమెల్లామ్ బద్ధక్కళుమ్ తాజ్జళుమ్ కూడజీవిక్కైక్కన్దో, ఆనవిన్దు

జీ.ఆ.—ఏద్రామ్బట్టు (నీరైయిత్యాది) “ఇవర్ కళుక్కు శెయ్ తునిన్దు, పరజ్జాడరైనినైన్దు-నైయూతే, ఊమ్మోకి మాడుపరుప్పార్” ఇత్యాదియొక్కటాక్షి తవతారికై (ఆశ్రితేత్యాది).

నిరసనహేతు, నీరైయిల్లామైయెన్దుపపాదిక్కితార్ (ముట్టుడవిత్యాది). వెట్టితాక-క్రూరమాక, పాణ్డవర్ కళై రక్షిక్కుక్కు హేతుఅవర్ కళో నీరైయెన్దితార్ (పాణ్డవర్ కళైయిత్యాది). అవర్ కళేప్పడిశొన్నార్ కళోనెన్దు (యేమామిత్యాది). “తెఇమేవస్థితాయుద్ధేప్రాజాన్ద్ర్యక్త్యాధనానిచ” ఇత్తుత్తరార్థమ్. గీతాసుప్రథమే. శ్లోకత్తుక్కర్థమ్ (నాట్టాత్యాది). యేమామర్థే ఇత్యాదివచనమ్ - యుద్ధభూమియిల్లనానన్నేహకారుణ్యత్తారేశొన్న త్తాయాలే అధర్తమాకిలుమ్, ఇన్నినైవెప్పోతుమివర్ కళుక్కుణ్డాకైయాలే మల్ద్రైప్పోతుఇన్నినైపుమహాగుణమిటే

అ.అ.వి.—ద్రౌపదిపరిభవదర్శనాదిరూపోదోషఃపాణ్డవానామపినాస్తికిమ్? అథచకన హేతునాతానోరతు; సహేతుధార్తరాష్ట్రేషునాస్తి కిమిత్యాశక్త్యామ్, ఉత్తరంశబ్దార్థశ్చాప (పాణ్డవర్ కళైయిత్యాదిభిశ్చతుర్భిర్వాకైః). పాణ్డవాస్తా “ఇహున్దినాన జీవేమ” ఇత్యవదన్తి మిత్యత్రప్రమాణంతదర్థశ్చవదన్తు క్తమేవదృఢీకరోతి (యేమామర్థేతి).

ఈ.—నాజ్ఞో బన్ధుపథమ్బుణ్ణిజీవిక్కిప్పార్ క్కిలో మెన్నుమ్ నీరై యాలేయాయ్ న్దు. అవర్ కళిజ్జనన్తి క్కే “ఇవర్ కళుక్కోరుకోల్ కుత్తు నిలముజ్జోడుప్పతిలై, అవర్ కళో జీవిక్కిల్ నాజ్ఞో జీవియోమ్ ” ఎన్న, “ఇవర్ కళానుర ప్రకృతికళాయరున్దార్ కళో, ఇవర్ కళై యుయ్ చ్చెయ్యావిడిల్ విభూతియుమ్బుయుమ్ ” ఎన్టుపార్ త్తు అత్తు క్కిడాక వొరుప్పట్టా.

ఒరుపడియాల మొరునీరైయిల్లాత దుర్యోధనాదికళో ముడిన్దుపోమ్బుడిక్కిడాక. (వివర్ క్కరుళో శెయ్ తు నిన్దు) తానల్లతుతల్లమిల్లాత పాణ్డవర్ కళుక్కు, ౧ “కృష్ణాశ్రయాః కృష్ణబలాః కృష్ణనాథాశ్చ పాణ్డవాః ” ఎన్దురుక్కు మవర్ కళో. (నిన్దు) ౨ “యస్యమస్త్రీచగోస్తాచనుహృచ్చైవ జనార్దనః ” ఎన్దు ఇవర్ కళిజ్జనన్తి పరికర మెల్లామ్ తా నే యాయ్ నిన్దు. (పార్ మల్ కు శేనై యవిత్త) భూమి నెలియుమ్బుడిక్కిడాక మికై త్తువన్దవాసురవర్గతై, విళక్క విత్తా ప్పోలే పిణ్ణానొణ్ణాతపడిముడిత్తుప్పొకట్ట. (పరజ్జుడరై “ఆయుధ మెడుక్క వొణ్ణాతు ” ఎన్దార్ కళే, అత్తు క్కాక, సేనాధూలియుమ్ ముడకోలుమ్ శిలువాయ్ క్కయిలుమ్ తేరుక్కుక్కినాన్ ద్రినతిరు వడికళుమ్ శిలుశ తల్లెయుమాయ్ సారథ్య వేషత్తోడ నిన్దు నిలైయెచ్చొల్లుకిటతు. (నినై న్దాడి) అవనుడై య ఆశిత పారతన్యైతై యనుసన్దిత్తు, అవ్వునుసన్దానమ్ ఇరున్దవిడ త్తేయరుక్కువొట్టామై యాలేయాడి. (నీర్ మల్ కు కణ్ణినరాకి) ౩ “ఆహ్లాదశీత సేతామ్బుః ” ఎన్దిటపడియో, కణ్ణనీరైయిట్టునిరూపిక్కి వేణ్డుమ్బుడియానకణ్ణై యుడై యరాయ్. (నెళ్ళాబ్బుత్తైన్దు) శరీర శైధిల్యమేయన్ది క్కే హృదయ శైధిల్యముముడై యరాయ్ నైన్దుపోకాతే. (ఊన్దల్ కిమోడుపరుప్పార్) మాంసభ మామ్బుడిశరీర తైప్పరుక్కుప్పట్టి, కన త్తపిళల్ కళుమ్ నెడియవలియ శరీర కళుమాయిరుక్కు మవర్ కళో. (ఉత్తమర్ క్కెల్లె శెయ్ వారే) భగవద్గుణానుసన్దానత్తాలే మెలికినశరీర తైయుడై యరాయిరున్దుళ్ళ మహాపురుషర్ కళుక్కు ౪ *బోధయన్తః పరస్పరమ్బుణ్ణైక్కు శాత్తుడై యావార్ కళో? జన్మత్తుక్కు ప్రయోజనమ్ వైష్ణవర్ కళుక్కులుప్పా మతువేయెన్దితార్. ఈశ్వర, తన్నై యుమ్ తన్ విభూతియైయుమ్ తదీయ శేషమాక్కియితేనై వ్వుతు, ఆయిర త్తలియిలే రాజావిరుక్కు చ్చెయ్ తే పెరియనమ్మియైయుమాధ్వానై యుమ్ నలిన్దానాయ్, ఆధ్వాన్దడియిలేకాయ్ న్దు కిడక్క చ్చెయ్ తే పెరియనమ్మితిరునాట్టు క్కెల్లున్దరుళినార్ ; అవ్వళవిలే “ఒరునగుమిల్లా తారై ప్రతిపత్తికణ్ణిక్కిడ

జీ-ఆ.—యతిభావః. (నీరై యాలేయాయ్ న్దు) పాణ్డవర్ కళైరక్కి త్తతిశేషః. పాణ్డవర్ కళుక్కు ప్రతికోటి తేన్దనపునళ్ళ అవర్ కళుడైయనీరై యిల్లా మైయెయుపపాదిక్కితార్ (అవర్ కళిత్యాది). కోల్-అమ్బుకోల్.

శబ్దార్థమ్ (ఒరుపడియాలమిత్యాది). వేటుతల్లమిల్లామైక్కు ప్రమాణమ్ (కృష్ణాశ్రయాద్యాది). భారతే. “కృష్ణః పరాయణం తేహం జ్యోతిమివ వస్త్రీహః ” ఎన్దుమేల్. నెలియుమ్బుడిక్కు-నెక్కిత్తు కొడుక్కుమ్బుడిక్కిడాక. “అవిత్త ” ఎన్దు తిన్దమ్ (విళక్కిత్యాది). భూమి నిరమ్బుమ్బుడి మిణ్ణిననేనైయైయిశబ్దార్థః. పరజ్జుడరై-నిరవధికాజ్జ్వల్యయుక్త మానవడివట్టుకై యుడైయవనై, ఇట్టు-సారథ్యమ్బుణ్ణై యాల్ వన్దపుకరైచ్చొల్లుకిటతు. ముడకోల్-తాత్తుకోల్. శిలువాయ్ క్కయిలుమ్-ఉడివాళమ్. నాన్ ద్రిన-నీటిన. (యస్యమస్త్రీచేత్యాది) భారతేరాజ సూయేసజ్జయం ప్రతిభృతరాష్ట్రః, “హరిస్త్రీలోక్యనాథస్య కిన్దు తస్యః నిర్జిహమ్ ” ఇత్తుత్తరార్థమ్. నీర్ మల్ కుకైయెనిరూపకమాకచ్చొన్న తుక్కుభావమ్ (అహ్లాదేత్యాది) శ్రీవిష్ణుతత్వే “ఆహ్లాదశీత సేతామ్బుః పుళకృతగాత్రవాన్ । సదాపరగుణావిష్టోద్రప్తవ్యస్సర్వదేహిభిః ” కుత్తైన్దు-శిధిలమాయ్. ఊర్ మల్ కి-మాంసమ్ మిక్కు. మోమ-పిళల్ కళో. అంసజ్జో. పరుప్పార్-పెరుక్కుమ్బుడియుడ మ్మెవళోర్ ప్పార్. మెలి కిస-మృదువాన. సృష్టి ప్రయోజనము శాత్తుడైయోవెన్న (జన్మత్తుక్కిత్యాది) “విచిత్రా దేహసమృత్తిశ్చరాయనివేదితుమ్ ” ఇత్యాదిప్పడియో యాశ్వరసక్కులుప్పాకైయన్దో సృష్టి ప్రయోజనమెన్న (ఈశ్వర తన్నై యుమిత్యాది). తదీయ శేషమాక్కివైక్కు మెన్దుత్తుక్కులిహ్యమ్ (ఆయి రత్తలియిలేయిత్యాది). ఆయిర త్తలి-క్రిమికణ్ణి పట్టణమ్. ప్రతిపత్తి-సంస్కారః. ౬ “అనాథవేత సంస్కారాదశ్వమేధఫలం భేత్ ” ఎన్న

[౪౫]

తిరువాయ్ మొట్టే—3-ప. ౫-తి-మొయ్ మ్మా. ౭-పా-నీర్తై వ్యాఖ్యానం.

౧౭౭

ఈ.-వోమ్” ఎన్ఱుతిరికితార్ శిలరజ్జేవన్ఱు అన్ఱొన్ఱై క్కణ్ఱు “ఒరువనున్ఱితే” ఎన్ఱుపోక క్కుక, ఒరువరై యుమొగుకుత్తై శొల్లి యతిమాతవన్, “వారికోళ్ మాణికాళ్, వైష్ణవనుమాయ్ ఒరువనుమిల్లా తానొరువనై త్తేడిప్రతిపత్తివన్ఱు విరుక్కిటికళోసేర్గళ్; ఈశ్వరనుమీశ్వరవిభూతియుమ్ వైష్ణవనుకుక్కిచ్చిత్కరిక్కి విరుక్కి, వైష్ణవనుమాయ్ అత్తై వై యుమాయురుప్పొనొరువనై నీజ్జళైజేడవికోళ్” ఎన్ఱానామ్. ౭.

జీ-అ.-క్కుడవతితే ఇత్తే ౧ “పరిజనపరిబర్తాః” ఇత్యాది, ౨ “నతేరూపమ్” ఇత్యాద్యనుసంధేయమ్. మాణి-బ్రహ్మచారి. అత్తై నై-నీనన్. ఒరు వనుమిల్లాతవనిత్తర్గళ్. (జన్మత్తుక్కుప్రయోజనమితి) అత్ర-కూరత్తాత్తొన్ఱై మారుతియాన్ఱాన్ వివవవెట్టొన్ఱరువినపోతు ఎమ్మెరుమానార్ సన్నిధి క్కాత్తొన్ఱరులిచ్చెయ్ తల్లీకమ్ ప్రస్తుతమ్ [తిస్సోష్టకాతమా నాఖ్యాధీవి శేషవతాన్ఱాన్ఱామ్ | తత్ర పశ్చిమపూర్వమౌనహ్యత్వస్థాయమధ్యమః] అసాధ్యః, అష్టకాః-అష్టక్షరాధ్యేతారః, ధీవిశేషవతాన్ఱాన్ఱామ్ స్వరూపాపాయపురుషార్థజ్ఞానవతాన్ఱరాజామ్, తిస్సోష్టకాః-స్వరూపనిష్ఠ ఉపాయనిష్ఠపురుషార్థనిష్ఠ శ్రేణి త్రిణినామాని, అయాన్-పాప్రః, అగ్గీచక్రగిత్తర్గళ్; తత్ర-తేమమధ్యే, మధ్యమః-మధ్యమపదైకదేశవ్యవస్థ మకారవాచ్యోపాయవిరోధీ, పూర్వంమామ్ - స్వరూపనిష్ఠంమామ్, స్వస్వపూర్వదేశవాసిత్వశ్చవ్యవస్థతే, అన్తాయ-మన్నాళాయ, సహ్యతి-నిబద్ధాతి; హేపశ్చిమ - కైజ్జురైక్రమిష్ఠ! భావ్యకారస్వపశ్చిమదేశవాసిత్వశ్చవ్యవస్థతే; పశ్చిమపూర్వప * (దాభ్యామన్వితో) మధ్యమః-త్వతీయపదాన్వితమకారార్థభూతపురుషార్థవిరోధీ, మామ్పగతే; జాతమపిజ్ఞానంభాగవతాచార్యకైజ్జురైలాభేతిశ్చిత్కరమ్; అతోభవ త్సేవయామజ్జీవనంకదానేత్స్యతీతిభావః; అయన్తాత్త్వికార్గః. వ్యాకరణగీత్యాదు, అష్టకాః-అష్టధ్యాయ్యధ్యేతారోవైయాకరణాః; ధీవిశేష వతాన్ఱాన్ఱామ్ - అస్తీతినాస్తీతిద్వమితిబుద్ధివిశేషవతాన్ఱాన్ఱామ్, తిస్సోష్టకాః - అస్తీకఇతి నాస్తీకఇతిద్వైత్వికఇతిచత్రిణినామాని, అయాన్ - జ్ఞాతవస్తవః; ౩ “అస్తి నాస్తీద్వయమితి” ఇతిమాత్రేణేతిభావః; తత్ర-అస్తికాదిమధ్యే, హేపశ్చిమ - దైష్టిక! యతవర! పూర్వమ్ - ప్రథమమ్, అస్తికంమామ్, మధ్యమః - నాస్తీకః క్రిమికణ్ఠః, అన్తాయ - నాళాయ, సహ్యతి - నిబద్ధాతి; అహంకింకరవాణి? భవత్సేవాకదానేత్స్యతీతిభావః. ౭.

అ-అ-వి.-౧ “పరిజనపరిబర్తాభూషణాన్యాయుధానిప్రవరగుణగణాశ్చ జ్ఞానశక్త్యాదయస్తే | పరమపదమన్ఱాన్యత్తదేహస్తభాత్పరదనకం మే తత్సంక్రతార్థంచకర్క.” ౨ “నతేరూపంనచాకారోనాయుధానినచాస్పదమ్ | తథాపిపురుషాకారోభక్తానాన్ఱన్ఱప్రకాశనే” ౭.

ప్ర. తి.- (ఏటామ్బట్టు) (నీర్తైయిత్యాది) భగవద్గీతానుప్రథమే, “యేషామథ్థేకాక్షి తంనోరాజ్యంభోగాసుఖానిచ | తథామేవస్థితా యుద్ధేప్రాణాన్స్త్యక్త్వాధనానిచ || ౩౩ ||” — (ఐవర్ క్కరుళ్ శెయ్తు) మహాభారతే, “కృష్ణాశ్రయాః కృష్ణబలాః కృష్ణనాథాశ్చ సాన్ఱావాః | కృష్ణేపరాయణం తేహంజ్యోతిషామివచన్ద్రమాః” — (నిన్ఱు) రాజనూయే ధృతరాష్ట్రం ప్రతిసన్ఱాయః, “యస్యమస్త్రీచగోప్తాచసుహృచ్చైవ జనార్దనః | హరిస్త్రైలోక్యనాథస్సకిన్ఱు తస్యనర్జితమ్” — (కణ్ణినరాకి) శ్రీవిష్ణుతత్త్వే, “అన్ఱోదశీతనేత్రామ్బుః పుణ్యకృతగాత్రవాన్ | సదా పరగుణావిష్టోద్రప్తవ్యస్సర్వదేహిభిః.” ౭.

తాత్పర్యము — బంధువులైన పాండవులు జీవించినచో మేము జీవించుము; పంచాశతోక్తియొనవిస్తేర్లమైన యీ భూమి యందుగోప్ప దభూమియును వారికినిచ్చుటలేదు; అంతటయును భవించుటకు ననేకులైయున్న మేమేపరిసాలింపవలయును; సనాతనధర్మమైన సరసి జాతుండు వారియం దాదరముతో నున్నందున దానిఫలమైన స్వర్గమును వారనుభవించగలరనిచెప్పి పాండవులతోసంధికి సమ్మతింపని దుస్వభావముకల దుర్యోధనాదులు నశించునట్లు శ్రీకులకుగృహజేసి సుస్థిరుడైయుద్ధమునందునిలిచి భూభారమైయున్న కారవనైశ్యములను సంహరించిన యాశ్రితవత్సలునినుసంధించి ప్రీతిప్రకటనముచే నానందాపురభరితనేత్రులై శైధిల్యమునొందక శరీరపోషణమునందా సత్తులగువారప్రయోజకులని సాదించిరి. ౭.

౧॥ ప-స్త-౬౩.

౨॥ జి-బి.

౩॥ పా-వ్యా-అ-౪-పా-౪-నూ-౬౦.

* కుడ్డలితాక్షరస్థానే “దసామస్త్రేయ” ఇతిభావ్యమ్, కోళాద్రవ్యవ్యాః.

౧౭౮

తిరువాయ్ మొట్టి.— 3-ప. ౫-తి-మొయ్ మ్మా. ౮-పా-వార్ పునల్ వ్యాఖ్యానజ్జళ్.

మూ.—వార్ పునల్ న్దణరువివడతిరు వేజ్జడ త్తెన్దై | వేర్ పలశొల్లిప్పితల్ త్రిప్పిత్త రెన్దేపిఱర్ కూఱ |

ఊర్ పలపుక్కుమ్ పుకాతుములోకర్ శిరిక్క నిన్దాడి ఆర్వమైరుకిక్కునిప్పారమరర్ తొల్పుడువారే || ౮ ||

ఆ.—(వార్ పునల్) నిరతియభోగ్యమానతిరుమలైయిలేనిన్దరు? యెన్నెయిసిమైకొన్డ తిరువేజ్జడముడైయాసుడైయ తిరునామజ్జళ్ చొల్లిప్పితల్ త్రిప్పిత్త ప్పెన్దవర్ కల్లాతార్ పిత్తరెన్దొల్లిప్పడి మనుష్యర్ సన్నిధానన్తోడసన్నిధానన్తోడువాళియిన్దొక్కే తాకర్ శిరిక్క, అతువే యుత్తమ్మకమామ్మడి ససమ్మిమచ్చేత్త త్తైయై డైయచాయభినివేశమ్ మిక్కుత్తాడుమరర్ కళ్, ౧* ఆయర్వణుమమరర్ కళిలుమ్ శ్రేష్ఠరెన్దొత్తార్. ౮.

అన్య.—వార్ పునల్ ఆమ్ (3) తణ్ అరువి వడక్కు (౬) తిరువేజ్జడత్తు ఎన్దై వేర్ (౯) పలశొల్లి పితల్ త్రి (౧౨) పిఱర్ పిత్త రెన్దొత్తు కూఱ (౧౫) పలవూర్ పుక్కుమ్ పుకాతుమ్ (౧౮) ఉలోకర్ శిరిక్క నిన్ద (౨౧) ఆడి ఆర్వమ్ పెరుకి (౨౪) కునిప్పార్ అమ రర్ తొల్పుడువార్. (౨౭).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, తిరుమలైయిలే అర్చనతారమాయ్ సులభనాన సర్వేశ్వరసుడైయ నీరైక్కిడుపట్ట. ప్రవృత్తికైయుడైయవర్ కళ్ సూరికళారే యదరిక్కప్పడువార్ కళెన్దొత్తార్.

వీటొనిఱ్కొఱ. పునలైయుడైత్తాయ్, దర్శనీయమాయ్, (3) కుళిర్ న్ద, అరువికళైయుడైయ, తమిళుక్కునడవెన్దైయన, (౬) పెరియ తిరుమలైయిల్ నిఱ్కొఱ, స్వామియుడైయ, స్వరూపరూపగుణవిభూతివిషయమానతిరునామజ్జళ్, (౯) పలపుమ్, శొల్లి, అడైపుకడప్పితల్ త్రి, (౧౨) ఆత్తారే భగవత్పేమమిల్లాతఅన్యర్, పిత్తరెన్దొత్తు, శొల్లిప్పడియాక, (౧౫) మనుష్యర్ నడైయాడుకిఱపలపూర్ కళితే, పుక్కుమ్, మనుష్యర్ నడైయాడాతవిడగ్గళిలుమ్, (౧౮) తాకికర్, శిరిక్కుమ్మడియాక, పరవశరాయ్ కొన్డొనిన్ద, (౨౧) నడైయాడి, అభినివేశమ్, విజ్ఞే, (౨౪) ససమ్మిమచ్చేత్తమ్మణ్ణువార్, నిత్యానుభవపరరానసూరికళారే, ఆదరిక్కప్పడువార్ కళ్. (౨౭).

అర్థము.—పడుచున్న ఉదకముకలవియు మనోహరములును (3) చల్లనివియును నైన నదులుకల (ద్రావిడమునకవధియైన) ఉత్తరపు దిక్కునందున్న (౬) (తిరువేగడమనియెడి) శేషాచలమునందువేంచేసియున్న స్వామియొక్క తిరునామములను (౯) బహువిధములుగఁ జెప్పియు నక్రమముగఁజెప్పియు (౧౨) (అందువలన) (భగవత్పేమ)మలేనియున్యులు పిచ్చిపట్టినవారని చెప్పవట్లు (౧౫) అనేకగ్రామములయందుఁ బ్రవేశించియు మనుష్యులలేనిస్థలములయందును (౧౮) లోకులు పరిహసించునట్లు పరవశులై యుండి (౨౧) సంచరించి అభినివేశము మించి (౨౪) సంభ్రమముతోనర్తనముచేయువారు నిత్యసూరులచే నాదరింపఁబడుదురు. (౨౭)

ఈ.—ఎట్టామ్బట్టు. తిరువేజ్జడముడైయాసుడైయ నీరైక్కిడుపడువారై కొన్డొత్తాడువార్ కళెన్దొత్తార్ నామార్? నిత్యసూరికళారే వర్ కళై కొన్డొత్తాడువార్ కళెన్దొత్తార్.

(వార్ పునలిత్యాది) బ్రుకానిన్దళ్ళ పునలై యుడైత్తాయ్, దర్శనీయమాయ్, శ్రమహరమాయిరున్దళ్ళవ రువికళై యుడైత్తానడక్కు త్తిరుమలైయిలేనన్ద నిన్దానె స్వామి. (వేరిత్యాది) అవనుడైయ తిరునామమ్ పలన త్రిత్తైయుమక్రమమాకచ్చొల్లి. తామ్ అఁబ్బివిల్ కాలత్తిలుమ్ 3 * పుకళునల్లారుననిలు మాకచ్చెయ్ తవన్ త్తై

జీ.ఆ.—ఎట్టామ్బట్టు (వార్ పునలిత్యాది) “తిరువేజ్జడత్తెన్దై” ఇత్యాది, “ఆర్వమ్ పెరుకిక్కునిప్పారమరర్ తొల్పుడువార్” ఎన్దిఱ త్తెక్కటాక్షి త్తవతారై (తిరువేజ్జడముడైయానిత్యాది).

శొల్లిప్పితల్ త్రి - అడైపుకడప్పితల్ త్రి, పలవూర్ త్తైయుమెన్దతు - ఎన్దైవివక్షి త్తెన్ద (తామ్బివిలిత్యాది). అతావతు - తామ్బొన్నాప్పారే శొల్లియెన్దపడి. ౧* బివిల్ కాలత్తిల్, ౪ “వానవరీశణ్” ౫ “ఈశణ్ వానవరీక్కు” ఎన్దతు - స్వరూపవాచకమ్; ౬ “కారెట్టిణ్ణల్” ౮ “కరు మాణిక్కమ్” ఇత్యాది - రూపవాచకమ్; ౯ “తిరువేజ్జడత్తవమిల్ పుకళ్” ఎన్దతు - గుణవాచకమ్; ౧౦* పుకళునల్లారువనిల్, ౧౨ “వానవ రాతియెన్దొ” ఇత్యాది - స్వరూపవాచకమ్; ౧౩ “పణ్డయక్కణ్ణణ్” ఇత్యాది - రూపవాచకమ్; ౧౪ “పుకళునల్లారువణ్” ఇత్యాది - గుణ

౧|| -౧. ౨|| ౨౩. ౩|| ౨౪. ౪|| ౨౩-౩. ౫|| ౨౩-౪. ౬|| ౨౩-౨. ౭|| ౨౪-౨. ౮|| ౨౪-౩.

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౫-తి-మొయ్ మ్మా. ౮-పా-వార్ శునల్ వ్యాఖ్యానజ్జల్.

౧౭౯

ఈ.-చొల్లుకి తార్. (పలశొల్లి) స్వరూప రూప గుణబద్ధభుక్కు వాచక మాయమ్, విభూతిక్కు వాచక మాయముళ్ళు వల్లైయడై యప్పేళి. (పిత్తరెట్టేపిఱర్ కూఱ) భగవద్గుణజ్జలై కేట్టల వికృతరాయరుక్కు మవర్ కళ్. ౧. 'పారు విల్ శీర్పూమియెన్' ఎన్నా, ౧ 'కణ్ణనై కూపుమా తే' ఎన్ను; ౨ 'కుజ్జనళనైత్తు మెన్' ఎన్నా, ౨ 'పజ్జయకకణ్ణనైయే' ఎన్ను; ౩ 'జాలముణ్ణమిత్తే న్దమా లైయెణ్ణమాఱటియమాట్టే యవైయుమ్ యవరున్దా నే' ఎన్ను తాకానిన్దార్; ఇవర్ భాన్దరో? ఎన్దుత మ్మెప్పిఱర్ శొల్లుమాప్పోలే, ఇవర్ కళ్ భాన్దరో? వెన్దు శొల్లుమ్మడి.

౪. 'అత్తావరియేయెన్దునై ౨ యభొక్క ప్పిత్తావెన్దు పేళుకిన్దార్ పిఱరెన్దై" ఎన్దుమ్, ౫. 'పేయరేయెనక్కు యావరుమ్ యానుమోర్. పేయ నేయవర్ క్కుమ్" ఎన్దు ఇల్లుకిఱపడియే, అవర్ కళ్ శెయలివర్ కళుక్కడై న్దు కేడాయ్ త్తొన్ దుమాప్పోలేయివర్ కళ్ శెయలుమవర్ కళుక్కడై న్దు కేడాయ్ త్తొన్ దుమితే. (పిఱర్ కూఱ) వైష్ణవర్ కళ్ గ్గీకారమైలుమతిలుమ్, అవైష్ణవర్ కళ్ "ఇవన్ నమక్కుడల్ల" ఎన్దుకై విడుకై తానుద్దేశ్యమాయరుక్కుమి తే; రావణ ౬. 'త్వాన్దుధిక్కులపాంసనమ్" ఎన్దుతుత్తై ౨ యుద్దేశ్యమాక నిన్దై తిరున్దానితే విభీషణాన్ద్రావ్; మిళకాన్ద్రావాన్దై - రాజాలకరమ్ వైక్కితానాయ్ అజ్గేళెల్, "ఉమక్కుప్పజ్జిలై" ఎన్న, "అతువే? వేదప ర్మితై వేణుమాకిల తైచ్చెయవతు, శాన్ద్రపర్మితై వేణు మాకిల తైప్పరీషీప్పతు" ఎన్న, "ఉమక్కువై యెల్లామ్ పో తుమ్, అతుక్కు మైచ్చొల్ల వొణ్ణాతు" ఎన్న, "అనాలెనక్కు క్కుత్తైయే?" ఎన్న, "నీర్ వైష్ణవరన్దో? ఆకై యాలే కాణ్" ఎన్న, పున్దై వైయెముడి నేటిట్టుక్కుత్తాడినానాయ్ త్తై తన్నైయవర్ కళ్ కై విట్టుతుక్కు; ప్రాతికూల్య స్వవరసమేయితే వేణువతు. (ఊర్ పలవిత్తాది) మనుష్యుళ్ళ విడత్తోడు ఇల్లాత విడత్తోడు వాళియఱ ఎఱ్ఱమ్మక్కు,

జీ. అ.-వాచకమ్; విభూతివాచకమతిస్సుటమ్ ఉక్తమేవార్థం ప్రతీతోపాదాన పూర్వకం విశదయతి (పలశొల్లి స్వరూపేత్తాది) "పల" ఎన్దు-సాధా రణాసాధారణసామజ్య శైల్యవల్లై యామ్ శొల్లుకిఱతు. (ఇవర్ భాన్దరో వితి) విభూతివాచకశబ్దభుక్కు భగవత్స్వరత్వ జ్ఞానమిల్లా మైయారే యివర్ భాన్దరో వెన్దు శొల్లువర్ కళెన్దుపడి. పిఱర్ క్కు వైష్ణవర్ కళ్ శెయల్ "భాన్దర్" ఎన్దుమ్మడియడై న్దు కేడాయ్ త్తొన్ దుమా వెన్న (అత్తావిత్తాది). "కఱవామడనాకు" ఎన్దిఱ తిరుమొట్టియి లెట్టామ్మట్టు. ఎనక్కు జనకనానవనే, విరోధినిరసనశీలనే; యెన్దునై చొల్ల, పిత్త న్దైన్దై ప్పిఱర్ శొల్లానిన్దార్ కళిత్యర్థ. (పేయరేయత్తాది) పెరుమాళ్ తిరుమొట్టి. ఎనక్కు యావరుమ్ - పేయరే, యవర్ క్కుమ్ - యానుమోర్ పేయనే ఇత్యన్వయ. స్వప్తార్థ. కూఱ - శొల్లుమ్మడియాక. "పిఱర్ కూఱ" ఎన్దు- ఉద్దేశ్యమాక చొల్లుకిఱతే? పిఱర్ "పి త్తర్" ఎన్దై యుద్దేశ్యమోవెన్న (వైష్ణవర్ కళిత్యర్థ). అత్త - ౭ [నేదంవిద నిదంవిదాసముద్ధితే నసమాభుజ్జిత నవసధమాదీస్మాత్] ఇదం విత్ - బ్రహ్మవిత్, అనిదంవిదా - అబ్రహ్మవిదా, నసముద్ధితే - నసహవసేత్. సముద్దేశ - సహవాసః. నసమాభుజ్జిత - తత్సహపక్షైః- నభుజ్జితేత్యర్థ. నవసధమాదీస్మాత్ - తస్యగృహేనభుజ్జితేత్యర్థ. ౮. "భూయాస్తాంపుణ్డరీకాక్షపుజ్జైర్లైస్సుదుర్లభా. అన్తరాభవమారాభ వాన్దైష్టవాన్దైష్టవేషుః" ౯. "అహన్యహనిధర్తస్యయోనిస్సాధుసమాగమః. మోహజాలస్యయోనిర్హి మూడైరేవసమాగమః." ౧౦. "అసతాం ద ర్శనాత్సర్వార్థమర్థమర్థాచ్చసహసనాత్. ధర్తాచారాః పృణశ్యన్తియథానైకతమమ్మసి." ౧౧. "నస్థాతవ్యన్నగన్తవ్యం క్వచిదవ్యసతాసహ. పయోపి శౌణ్డినీహ నైవారుణీత్యభిధీయతే" శౌణ్డినీ - మద్యవిక్రయిణీ. ౧౨. "అవిద్యోప్రాకృతః ప్రోక్తోవైద్యోవైష్ణవశ్చయతే. ఆవిద్యేనసకేనా పివైద్యః కింభిత్సమాచరేత్." ౧౩. "పుంసాంజటాభరణమాన్ద్యవతాంవృద్ధైవ మోహుశనామఖిలశ్చచపిమ్మతానామ్. తోయప్రదాన పితృపిణ్డవివర్జితానాంసంభాషణాదపినరానరకంప్రయాన్తి" శ్రాత్యద్యుససన్ధేయమ్. అవైష్ణవపరిత్యాగముద్దేశ్యమెన్న మతుక్కు దాహరణమ్ (రావణత్తాన్ద్రావిత్తాది). "అన్యస్తేవంవిధంబూయా ద్వాక్యమే తన్నిశాచర. అస్తిన్తహారేనభవేత్తాన్దుధిక్కుల పాంసనమ్." మిళ కాన్ద్రావాన్దైయెన్దుతు - తడియపుత్తాన్దుమిక్లేయమసన్ధేయమెన్దుపడి. ఫలితమ్ (ప్రాతికూల్యస్వేత్తాది). ప్రాతికూల్యవర్జమావళు - ప్రతి కూలర్ తన్నై విడుమ్మడి తానవర్ కళైవిడుకై యెన్దుతల్, ప్రతికూలరైవిడుకై యెన్దుతల్. "ఊర్ పలవుమ్ పుకాతుమ్ పుక్కు" ఎన్దున్వయ మాయ్; లక్షణయా, ఊర్ పలవుమ్మెన్దు - మనుష్యుళ్ళ విడమెఱ్ఱ మెన్దాయ్, పుకాతుమ్మెన్దు - మనుష్యుల్లాతవిడతై చొల్లుకిఱ తెన్దుర్థమ్

౧॥ ౨౪-౧. ౨॥ ౨౪-౨. ౩॥ ౨౪-౯. ౪॥ తి-మొ-౬౦-౮. ౫॥ పెరు-తి-మొ-౩-౮. ౬॥ రా-య-౧౬-౧౫. ౭॥ ౮॥ ౯॥ ౧౦॥ ౧౧॥ ౧౨॥ ౧౩॥ వి పు-౩-౧౮-౧౦౨.

౧౮౦

తిరువాయ్ మొట్టి.—౩.ప. ౫-తి. మొయ్ మ్మా. ౯-పా. అమరర్ వ్యాఖ్యానజల్.

ఈ.—ఇవ్వాళియతీయాతతాకికర్, ఇవ్వాళియేయ్యప్పడియే? ” ఎన్ఱుళిరిక్క, అతువే తాళమాకనిన్ఱాడి, అభినివేశమానతుమేన్ఱేలనక్కరైపురణ్ఱుకునికు—మనర్ కల్. (అమరర్ తొల్ఱప్పడువారే) నిత్యసూరికళాలే కొన్ఱాడప్పడువార్. భగవత్సన్నిధియిలేయరున్ఱు ౧, అహమన్నమహమన్న మహమన్నమ్ ” ఎన్ఱిఱపడియిలే కళిత్రాడువతు పాడువతాననిత్యసూరికళివర్ కళై కొన్ఱాడువర్ కళెన్ఱితార్.

౮.

జీ.అ.—(మనుష్యులశ్శివన్ఱోడిత్యాది). ఎన్ఱు మెన్ఱతు—ఆర్థసిద్ధి. నిత్యసూరికల్ కొన్ఱాడుకైక్కు పేతుకధనముఖేనవివరణమ్ (భగవత్సన్నిధియిలేయత్యాది). క్రమేణాన్వయః.

౯.

ప్ర.తి.—(ఎట్టామ్బట్టు) (వార్ పునలిత్యాది) (పిఱర్ కూఱ) యున్ఱకాన్ఱోడే, “ అన్యస్తేవంవిధంబూ) యాద్యాక్యమేతన్నిశాచర । అన్ఱిన్ఱహూర్తనభవేత్త్వాంతుధిక్కులపాంసనమ్ ॥ ౧౫ ॥ ఇత్తుక్కుపరుషంవాక్యంన్యాయవాదీవిభీషణః । ఉత్పసాతగదాపాణిశ్చతుర్భిస్సుచినైస్సుహ ॥ ౧౬ ॥ ”

౧౦.

పెరియతిరుమొట్టి—అఱుపన్ఱోరాన్ఱిరుమొట్టి—ఎట్టామ్బట్టు. అత్తావరియేయ్యన్ఱైయైక్కు । ప్పిత్తావెన్ఱు పేకుకిన్ఱార్ పిఱరెన్ఱై । ముత్తే మణిమాణిక్కుమేమున్ఱైక్కిన్ఱై । విత్తేయ్యన్ఱైయైజనమ్ నాన్ విడుకేనే.

పెరుమాళ్ తిరుమొట్టి - మూన్ఱాన్ఱిరుమొట్టి—ఎట్టామ్బట్టు. పేయరేయెక్కుయూవరువెయూవమోర్ । పేయనేయనర్ క్కుమితుపేళియెన్ఱై । అయనేయరన్ఱావెన్ఱైక్కిన్ఱై । పేయనాయెన్ఱోనేనెమ్మిరామక్కే.

తాత్పర్యము.—నిర్మలమైనయుదకముచే మనోహరములైన కొండనదులు ప్రవహించుచున్న దివ్యతిరుపతియందు పంచేసియున్న సర్వస్వామియొక్క యనేకతిరునామములను నక్రమముగఁ జెప్పఁచు, భగవద్విషయమునందుఁ బ్రేమరేనివారు పరిహసించునట్లు మనుష్యులున్నఘలములయందును లేనిఘలములయందును బ్రవేశించి, యభినివేశముతో నాడియుపాడియు ససంభ్రమనర్తనముచేయువారిని నిత్యసూరులెల్లప్పుడూదరింతురు.

౧౧.

మూ.—అమరర్ తొల్ఱప్పడువారై యనైత్తులకుక్కుమ్మిరారై । అమరమనత్తినుళ్ యోకుపుణర్ న్దవన్ఱన్ఱోడొన్ఱాక అమరత్తుణియవల్లార్ కళోళియవల్లారైవరెల్లా । మమరనినై నెల్లున్ఱాడియల్లారువతేకరుమమే ॥ ౯ ॥

ఆ.—(అమరర్) ౧* అయర్వఱుమమరర్ కళితపతియాయ్ సర్వలోకేశ్వరనాయరున్ఱు వెమ్మెరుమాన్ఱై కైవల్యార్థమాక వాశ్రయిక్కుమన్ఱ ఘద్రానవర్ కళోళియ వల్లారైల్లామిప్పడి యెమ్మెరుమాన్ఱైయనుసన్ఱిత్తు అప్రకృతిజ్ఞతరామ్బడియాక వన్ఱనైయాశ్రయియున్ఱైన్ఱితార్. ౯.

అన్వ.—అమరర్ తొల్ఱప్పడువారై అనైత్తులకుక్కుమ్ (౩) పిరారై అమర మనత్తినుళ్ (౬) యోకు పుణర్ న్ద అవన్ఱన్ఱోడొన్ఱాక (౯) అమర తుణియవల్లార్ కల్ ఒళియ (౧౦) అల్లారైవరెల్లామ్ అమర నిన్ఱైత్తు (౧౫) ఎల్లున్ఱు ఆడియల్లారువతే కరుమమ్. (౧౮)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఉభయవిభూతినాథనానవన్విషయత్తిర్ యోగజనితభక్తివికారయుక్తరానవర్ కళన్ఱియే యత్తిల్లారైవల్లారైక్కు మవర్ కళైక్కుణిత్తుమవర్ కల్ వ్యాపారజ్ఞైప్పణ్ణైకై రవన్యమెన్ఱితార్.

నిత్యసూరికళుక్కు, నిరతిశయభోగ్యభూతనాయ్, సమస్తలోకేశ్వరమ్, (౩) శేషియానసర్వేశ్వరన్ఱై, స్థిరమామ్బడి, మనస్సిరే, (౬) యోగముఖతారే, శేషిన్ఱు, పరమసామ్యపత్తిపెఱుమ్బడి, (౯) నిన్ఱైన్ఱు, అధ్యవసాయకైప్పణ్ణివల్లభక్తినిఱ్ఱుర్ కల్, అన్ఱియే, (౧౦) ఇన్ఱ

[౪౬]

తిరువాయ్ మొయి. — 3. ప. ౫. తి మొయ్ మ్మా. ౯-పా- అమరర్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో. ౧౫౧

యోగజన్యభ క్తికై వారాతవర్క శ్లెల్లారుమ్, ఇతిలేయమర వేణు మెన్ఱు, నిన్ఱెత్తు, (౧౫) ఉద్యుక్తరాయ్, అవర్క శ్లెప్పిలేయాడువతు అలగ్ గు వతాకైయే, క ర్తవ్యమ్. (౧౫) భ క్తిపాకమ్ పిటవాతార్ క్కుమ్ నిష్పన్నభ క్తికప్రవృత్తియైయసువిధానమ్బుక్తైపా ప్తమెన్ఱురుత్తు. ౯.

అర్థము. — నిత్యసూరులచే నమస్కరింపబడువాడును సమస్తలోకములకును (3) స్వామియనైన భగవంతునిగుఱించి (వాడు) స్థిర మగునట్లు మనస్సునందు (౬) యోగమును బూర్ణముగజేసి (జీవాత్మ) అభగవంతునితో బరమసామ్యము (౯) నొందునట్లు అధ్యపసాయముక లవారలు తప్ప (౧౨) తక్కినవారందరును భగవద్గుణములయందు) అవగాహింపవలయునని దలంచి (౧౫) యత్నించినవారై యాడుటసాడు టయే (వారికి) చెయ్యదగినది. (౧౫)

ఈ. — ఒప్పతామ్బట్టు. కై వల్యపురుషార్థరైయెడుత్తు, శీలాదిగుణవిశిష్టమానవస్తువై ప్పన్ గ్రాతేమిన్నిని పోలేయిరుక్కి అతానుభవమాత్ర త్తిలేనిట్లు తేయెన్ఱు అవర్క శ్లె నిన్ఱిత్తు; అవర్క శ్లె యొట్టిన్దారైయెల్లమ్, భగ వద్వ్యతిరి క్తలాభజ్ఞళై, 'పురుషార్థమ్' ఎన్ఱిరాతే, భగవద్గుణజ్ఞళై యనుసన్ఱిత్తువికృతరాయ్ అడువతు పాడువ తాకుజ్ఞోళ్, ఇతువేక ర్తవ్యమెన్ఱితార్.

(అమరర్ తొమ్మిప్పడువానై) బ్రహ్మరుద్రాదికభుక్కు మవ్వరు కాననిత్యసూరికళా లే తొమ్మిప్పడుకిటవనై. (అనైత్తులకుక్కుమ్ పిరానై) సర్వలోకేశ్వరనై. (అమరమన త్తినుళ్ యోకుపుణర్ న్దు) నెజ్జిలేయూన్ఱియిరుక్కు మ్మడియోగాభ్యాస త్తైక్కనక్కప్పణ్ణి. (అవన్ఱన్దోడొన్ఱాక వమరత్తుణియవల్లార్ కళొట్టియ) చరమదశైయిలే వన్ఱ వాతో' అవనోడే ఇవ్వాత్త వస్తుసమానమెన్ఱు బుద్ధిపణ్ణవల్ల పేయరైయెట్టియ. ఒన్ఱాక ఎన్నుజ్ఞాట్టిల్ - సమాన మాక ఎన్ను మివ్వర్కతై కాట్టుమోవెన్నిల్; ౧ "సర్వభూతస్థితం యోమాంభజత్యేకత్వమాస్థితః" ఎన్ఱు-ఏకత్వ తైచ్చొల్లి, అతుతనై యనుభాషిక్కిట విడ త్తిలే ౨ "యోయం యోగ స్త్వయాప్రోక్త స్సామ్యేన మధుసూ

జీ. అ. — ఒప్పతామ్బట్టు (అమరరిత్యాది). ఉత్తరార్థత్తైక్కటాక్షీ త్రవతారికై (కైవల్యేత్యాది). శీలాదిగుణ విశిష్టమానవస్తువు - క్కిట్టిత్తులే "వేగ్గడతైన్ఱై" ఎన్ఱు తైపర్. పర్. దాతే-ప్రాప్యమాకప్పర్. దాతే. (అవర్క శ్లెయొట్టిన్దారైయితి) "నామ్ ముముక్షుక్కు శన్ఱో" ఎన్ఱిటదురభిమానమ్ కేవలర్ క్కిరుక్కైయాలే యవర్క శ్లె త్తిలపదేశమ్ కార్యకరమాకాతెన్ఱుకరుత్తు.

పిరానైక్కుటిత్తు - యోకుపుణర్ నిత్యర్థః. "మనత్తినుళ్ - అమర" ఇత్యన్వయః. అమర - పాయన్. స్వయంప్రకాశమానవాత్మ స్వరూపమ్ నెజ్జిలేవిశదమామ్బడియిత్యర్థః. చరమదశై - ముక్తిదశై. అవన్ఱన్దోడొన్ఱాక - అవనోడు సమానమాకి. అతావతు-అత్త వస్తు అవనోడొ త్తకుద్దియెయుడైత్తాక. అమరత్తుణియవల్లార్ కళొట్టియ - నన్ఱాక వద్ధవసిక్కువల్లార్ కళొట్టియ. "అవనోడొన్ఱాకైయై - సామ్య తై. * అమర - పెలుమ్మడి, తుణియవల్లార్ కళొట్టియ" నిలైన్ఱిన్ఱ వర్ణసాయ తైప్పణ్ణివర్క శ్లెయొట్టియ" ఎన్ఱురైయిలర్థమ్. "ఒన్ఱాక" ఎన్ఱార్ - ఏకత్వతైచ్చొల్లి మతోట్టియ, సామ్యతైచ్చొల్లిమ్మడియెన్ఱు నేయెన్ఱు శ జ్జిత్తు పరిహరిక్కితార్. (ఒన్ఱాక వెన్నుమిత్త్యాది). గీతాసు వప్టే, "సర్వభూతస్థితం యోమాంభజత్యేకత్వమాస్థితః | సర్వభూవర్తమానోపి సయోగీ మయినర్తతే || ఆరునడవాచ || యోయం యోగ

* "అమర" ఎన్ఱుకుక్కు "పెలుమ్మడి" ఎన్ఱు వివరణమాక్కినార్, విన్ఱైయెచ్చమాన "ఒన్ఱాక" ఎన్ఱు తై సకర్తకమాకియ పెలుకైక్కు కర్తోపస్థాపకమాక్కుకై అతిక్లిప్తమ్; "ఒన్ఱాక" - ఒన్ఱాకైక్కాక ఎన్ఱుర్థమాకైయాలే ఒన్ఱాకైయిల్ ఫలత్వేనో ద్వేష్యతై తో స్తుకైయాలమ్. తుణివిల్ ఫలావ్యభిచారబోధసమావశ్యకమాకైయాలమ్ "ఒన్ఱాక" ఎన్ఱుకుక్కు "పరమసామ్యతై పెలుమ్మడి" ఎన్ఱు వివరణమాక్కుకై, అతిస్వరసమ్; ఇచ్చాతు, అమరుకై - నిలైన్ఱిన్ఱయొకిట దార్ధ్యమేయాకిటమ్, ఇతు దృఢనిశ్చయమానతుణివిల్ విశిష్టవాచక సమభివ్యాహృత విశేషణ పదన్యాయతాలే యన్వయిక్కులామ్; మర్. దుమ్ "అమర" ఎన్ఱుకుక్కు - నిలైన్ఱిన్ఱయే శబ్దస్వర సిద్ధార్థ మాకు మొట్టియ, పెలుకైయాలాకాతు; అకైయాలైయై విభాగమ్ మేల్కొట్టిరుక్కిటపడియే యుచితమ్.

౧|| భ-గీ-౬-౩౦.

౨|| భ-గీ-౬-౩౩.

౧౮౨ తిరువాయ్మొళి. — ౩.ప. ౫.తి. మొయ్మ్మా. ౧౦.పా.కరుమముమ్ వ్యాఖ్యానభాగం.

ఈ.—దన' ఎన్దు సామ్యత్తెచ్చొల్లిన్ శ్రితే. చరమదత్తై యి లివ్వస్తు అవనోడొత్త శుద్ధియైయుడైత్తాక వధ్యవసిక్కువల్ల సాహసికరై యొళియ. ఇన్విడత్తిల్ - విలక్షణాధికారికత్తైచ్చొల్లిన్ ద్రాక్కి, అల్లాతవరల్లామ్ ఎన్దివిడమ్ - యా గృతతాదృశం నవర్ కళెల్లా మవనై యనుససన్దిత్తు ప్పాడువతాడువతాకుజ్జోళెన్దు తానానాలో వెన్నిల్ ; అతుశెయ్యవొణ్ణాతు; కీర్తే - “ఓతియుణర్ న్దవర్ మున్నా” ఎన్దు - భగవద్గుణజ్జులై క్కేట్టాలవికృతరాయరుప్పర్ కళాకిల్ అవర్ కళ జన్మవృత్తాదికళాలే యెత్తనై యేసుమ్నన్దైయుడై యరాకిలు మవర్ కళ వస్తుక్కుళెన్దు జ్ఞొల్లి, జన్మవృత్తాదికళాల తణ్ణియ రేయూకిలుమ్ భగవద్గుణానుసన్ధానమ్బణ్ణి వికృతరామ్ స్వభావరాకిలవర్ కళో ముల్లు తుణర్ నీరైయినారెన్దు జ్ఞొల్లి, ఇవర్ కళైక్కొణ్ణాడియుమ్, అవర్ కళై “ఎకశవిప్పార్ మనిశరే” ఎన్దు-నిన్దిత్తు మ్మవరుకిటప్రకరణమూకై యాలే, ఇజ్జుసర్యేశ్వరనై యాశ్రయిత్తు త్తుద్రప్రయోజనజ్జులై కొణ్ణకలప్పొకిటవర్ కళ వస్తుక్కుళెన్దు తేయాక వేణుమ్. (అల్లాతవరల్లామ్) కేవలాత్తానుసన్ధానత్తైప్పణ్ణి, శీలాదిగుణవిశిష్టమానవస్తువిలే నెళ్ళుపోకాతపడి నెళ్ళైయిటుకప్పిడిక్కువల్ల హేయరై యొళియనీక్కియుళ్ళారెల్లామ్. (అమరనినై న్దెల్లున్దాడి) అనన్యప్రయోజనరాయ్ కొణ్ణ అవనై నెళ్ళిలే పొరున్దవనుసన్దిత్తు, అవనుసన్ధానత్తాలే వన్దహర్నమ్ కొణ్ణకళర అక్కిళర్ త్రియోడేయాడి అక్రమమాక వేత్తుమితువేక ర్తవ్యమ్.

జీ.అ.—స్తవయాప్రోక్తస్స మ్యేనమధుసూదనవీరస్యాహన్త పశ్యామి చచ్చలత్వా త్థినిశింశిరామ్.” “చరమదత్తైయితే” ఇత్యాదివాక్యవివరణమ్ (చరమదత్తైయి లివ్వస్తువిత్వాది). శుద్ధియై - అపహతపాపత్వాదికళై. విలక్షణాధికారికళో - ఉపాసకర్. యాదృశతాదృశర్ - భక్త్య నధికారికళో. (త్తుద్రప్రయోజనజ్జులై) ఎన్దు బహువచనత్తాలే - ఐశ్వర్యకామరైయుమ్ నిన్దెక్కిటతు. “అలల్ దువతే” ఎన్దు తిన్దమ్ (అక్రమమాక వెన్దతు). కరుమమెన్దతు - క్రియత ఇతికర్తవెన్దు - కార్యమాయ్, కర్తవ్యమెన్దపడి. క్రమేణాన్వయః.

ప్ర.తి.—(ఓన్మతామ్బట్టు) (అమరర్ తొల్లివిత్వాది) (ఓన్డాక) భగవదీతాసుపష్టే, “సర్వభూతస్థితంయోమాం భజత్కేకత్వమాస్థితః | సర్వభూతర్తమనోపి సయోగీమయివ ర్తతే || ౩౧ | ఆత్మపమ్యేనసర్వత్ర సమంపశ్యతియోర్జున | సుఖం వాయదివాడుకిఖం సయోగీపరమోమతః || ౩౨ || అర్జునఉవాచ || యోయంయోగ స్తవయాప్రోక్త స్సా మ్యేనమధుసూదనవీరస్యాహం నపశ్యామి చచ్చలత్వాత్థినిశిం శిరామ్ || ౩౩”.

మణవాళమామునికళో తిరువడిక శేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—బ్రహ్మదులకంబై సుత్కృష్టలైసనిత్యసూరులచే నమస్కరింపఁబడువాఁడును సర్వస్వామియును నైన శ్రియఃపతితమమన స్సునందమరియుండునట్లు వానినిగుఱించియోగమునునభ్యసించి భగవత్సాక్షాత్కారమగునప్పుడు వానితో నీయాత్మవస్తువుసమాసమని యభ్య నసించునీచులైన కేవలులుతప్ప భగవద్వ్యతిరిక్త లాభములను పురుషార్థములని దలంపకనే భగవద్గుణముల ననుసంధించి వికృతులై యాడుట పాటుటచే బ్రాహ్మపుచ్చువారి కదియే పరమప్రయోజనము.

మూ.—కరుమముజ్గరుమపలనుమాకియ కారణన్దన్దు | త్తిరుమణివణ్ణనైచ్చెజ్జణ్ణాలిన్దై త్తేవపిరాన్దై | యొరుమైమనత్తినుళి వైత్తుళ్ళజ్జులైన్దెల్లున్దాడి పెరుమైయునాణున్దవిర్ న్దుపితల్ బుమిన్దే త్తేమైతీర్ నే || ౧౦

ఆ.—(కరుమముమ్) పుణ్యపాపకర్తజ్జగుక్కుమ్ కర్తృఫలజ్జగుక్కుమ్ నియన్తావాయ్, సర్వజగత్కారణమాయ్, నిరతిశయాజ్జ్వల్యనీలర త్న సదృశదివ్యరూపనాయ్, పద్మపత్రతేజుణనాయ్, కేవలకేవలసాద్యపరిమితపరమసూరిభి సేవ్యమాననాయున్ద వెమ్మెరుమానైయనన్యప్ర యోజనమనస్కరాయ్, నిరతిశయభక్తియుక్తరాయ్ నిరస్తాహజ్కొరాదిదోషరాయ్, భగవద్వ్యతిరిక్తవిషయసజ్గరహితరాయ్ కొణ్ణేత్తు జ్జశ్శెన్దార్.

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౫-తి-మొయ్ మ్మా. ౧౦-పా-కరుమముమ్ వ్యాఖ్యానభో. ౧౮౩

అన్వ. — కరుమముమ్ కరుమపలనుమ్ ఆకియ (3) కారణమైనై తిరు మణి (౬) వణ్ణనై శెమ్ కణ్ (౯) మాలినై తేవపిరానై ఒను మై (౧౦) మనత్తినుళ్ వైన్దు ఉళ్ళుజ్జులైన్దు (౧౧) ఎరున్దు ఆడి పెరుమైయుమ్ (౧౨) నాణుమ్ తవిర్న్దు పేత్తైమై (౨౧) తీర్న్దు పితర్న్దు మిన్. (౨౩)

పన్నీ. — అనన్తరమ్, కీర్ - విలక్షణవిగ్రహవిశిష్టనానవక్ విషయత్తి లుపాసకరుడైయభక్తిపారవశ్యతై అతిలన్వయమిల్లతారుమను విధానమృణ్ణిప్రాప్తమైన్దార్; ఇతిల్ - అనన్యసాధనరాన అనన్యప్రయోజనరము భగవత్ప్రవణ్యపారవశ్యతై వికృతరాయనర్తియున్దో శ్రిన్దార్.

సాధనరూపమానకర్తజ్జుకుమ్, తత్సాధ్యమానఫలజ్జుకుమ్, తానిట్టవట్టక్కామ్మడి, (3) సమస్తకారణభూతనాయ్, తన్నైయేయుపా యమాకవుము పేయమాకవుమ్ పల్దరువార్కుడర్పనీయమాన, మాణిక్కమొన్ద, (౬) శుభాశ్రయమానపడివైయుడైయనాయ్, అవర్కళైపూ ర్జకటాక్షుమ్మణ్ణుమ్, శివన్ద, కణ్ణలైయుమ్, (౯) వాత్సల్యతైయుముడైయనాయ్, సూరికశుక్కుప్పోలేయవర్కళుక్కుసభావ్యనానవనై, ఉ పాయోపేయజ్జిల్ భేదమ్మిఱవాతపడిమొరుమైప్పట్ట, (౧౦) నెన్జిలే, వైత్తు, ఇవ్యాకారద్వయత్తుక్కిడుపట్టునెక్కిన్ద నెన్జైయుడైయరాయ్, (౧౧) కిశోర్న్దు, ఆడి, దుర్వాకార్యమాన పెరుమైయైయుమ్, (౧౨) అతడియాన “మనిశర్మున్నేయాడుమ్మడిమెన్?” ఎన్జిలజ్జైయైయుమ్, తవిర్న్దు, ఇప్పారవశ్యమిన్కర్నమాకనినైక్కుమఱివుక్కియైయుమ్, (౨౧) తవిర్న్దు, అవనుడైయగుణగణజ్జైయైక్కుమమాకప్పితర్న్దున్దో. (౨౩)

అర్థము. — సాధనరూపములగు కర్తములును కర్తఫలములును (అవి) తనకునియామ్యములగునట్లున్న (3) కారణభూతుఁడును మనోహరమైన మాణిక్యముకంటి (౬) కాన్తికలవాఁడును ఎఱ్ఱని నేత్రములును (౯) వాత్సల్యమునుగలవాఁడును నిత్యసూరులకుపకారకుఁ డును నైనశ్రియఃపతిని (ఉపాయోపేయములయందు) ఏకరూపమైన (౧౦) మనస్సునందు ఉంచుకొని మనశ్చైధిల్యముకలవారై (౧౧) లేచి యాడియు గొప్పతనమును (౧౨) లజ్జయును విడిచి అజ్ఞానమును (౨౧) బోగొట్టి (వానిగుణములను) అక్రమముగస్తుతింపుడు. (౨౩). ౧౦.

ఈ. — పత్తామ్బట్టు. కీర్ - కేవలరైనిన్దిత్తార్; ఇతిల్ - అనన్యప్రయోజనరాయ్కొణ్ణు అవర్గుణ జ్జలై యసుసన్ధిత్తువికృతరాకున్దో, ఉజ్జభుక్కితువేపురుపార్థమెన్దిత్తార్.

(కరుమమిత్యాది) పుణ్యపాపరూపమానకర్తజ్జుకుమ్ కర్తఫలజ్జుకుమ్ నియామకనాయ్, కర్తజ్జభు జ్జానాలుమ్కర్తానుష్ఠాతావాయిరుప్పానొరువక్ వేణుమే, కర్తానుష్ఠాతావుమాయ్. అనుష్ఠాతృద్వారాకర్తనిర్వా హకనెన్ద పడి. (కరుమపలనుమాకియ) కర్తజ్జలై యనుష్ఠితాలుమవర్న్దుకొరువక్ ఫలప్రదానమ్మణ్ణాతపోతుల వై పట్టుతై యోపాతియాయ్కిడక్కుమిత్తనైయితే, అవైయచేతనక్రియైయాకైయాలే; అవర్న్దుక్కుఫలప్రదా తావుమాయ్. (కారణమైనై ౨) పుణ్యజ్జిలే ప్రవర్తిప్పిక్కువుమ్పాపజ్జలైప్పోక్కువుమవర్న్దుక్కు ఫలజ్జొడుక్కు

జీ-అ. — పత్తామ్బట్టు. (కరుమమిత్యాది) ఉత్తరార్ధతైక్కుటాక్షితవతారికై (కీర్కేవలరైయిత్యాది).

శాస్త్రసిద్ధమాన కర్తజ్జభుక్కునియామకనాకై యావతేతెన్న (కర్తజ్జభుజ్జానాలుమిత్యాది). ఉజ్జానాలుమ్ - శాస్త్రసిద్ధమానాలుమ్. అనుష్ఠాతావుమాయ్ - అనుష్ఠాతావుక్కున్దర్యామియాయ్ నిష్ఠకర్తనిర్వాహకనాయ్. కర్తన్దానే ఫలప్రదమాకాతోవెన్న (కర్తజ్జలైయిత్యా ది). ఫలప్రదాతావుమాయ్ - ఫలప్రదాతావుక్కున్దర్యామియాయ్. అకకర్తత్తుక్కునిర్వాహకనాకైయావతు - కర్తానుష్ఠాతాక్కుకున్ద ర్యామియాయ్ కొణ్ణున్దప్పిప్పిత్తునిర్వహిక్కు. కర్తఫలత్తుక్కు నిర్వాహకనాకైయావతు - ఫలప్రదాతాక్కుకున్దర్యామియాయ్ నిర్వ హిక్కుయెన్దపడి. “కారణమైనై” ఎన్దుక్కిక్కుక్కురత్తైయనువదిత్తు, ఎల్లావర్న్దుక్కుమ్కారణభూతనెన్జిలైన్దిత్తార్ (పుణ్యజ్జిలేయిత్యాది).

అ-అ-వి. — ననూక్తార్థస్యాక్షేపేవిద్యమానేపి కథముత్తరపదముపాదీయతే; తథాపి, కర్తాణి శాస్త్రసిద్ధాని, అనుష్ఠాతాచజ్జాతృత్వ కర్తృత్వభోక్తృత్వస్వభావత్వా త్స్వయమేవ ప్రవర్తతే, అనుష్ఠితాచకర్త సన్యాద్యభివృద్ధిద్వారాకృష్యాది పదదృష్టద్వారాఫలప్రదంభ

౧౮౪

తిరువాయ్ మొట్టి.—౩-ప. ౫-తి-మొయ్ మ్మా. ౧౦-పా-కరుమముమ్ వ్యాఖ్యానబ్బో.

ఈ.-పు.మొరుకర్తావేణుమే, అవన్ ముక్కుక్కారణభూతనాయుముళువనై. (తిరుమణివణ్ణనై) ఉపాసకసుక్కువిగ్రహత్తైకుభాశ్రయమాకచ్చొల్లానిష్ఠతిత్తే, ఇవనుక్కు ధ్యేయమాయిరుద్దళువిగ్రహత్తైయుడైయవనై. తిరువెన్ఱుకాన్తి.కాన్తిమిక్కిరున్దుళు నీలమణిపోలేశ్రమహరమానవడివై యుడైయవనై. (శెణ్ణణ్ణలిన్దై) అకవాయిల్ వాత్సల్యత్తుక్కుప్రకాశకమానతిరుక్కుణ్ణలై యుడైయవనై. కారణవస్తువుక్కులక్షణమాక పుణ్డరీకాక్షత్వత్తైవిధియానిష్ఠతిత్తే. (తేపిరానై) అవ్వడివ్వుకైయుమ్ కణ్ణుకై యుమ్ నిత్యసూరికలై యనుభవిప్పిక్కు మాపోలేయెన్నై యనుభవిప్పిత్తు, ఎనక్కుపకారకనానవనై. (ఒరుమైమన త్తినుల్ వైత్తు) ఒరుప్రయోజనత్తుక్కాకవన్ఱిక్కే, నెళ్ళిలేయిరుక్కుతానేప్రయోజనమాక నెళ్ళిలేవైత్తు. ఇత్తాల్ - కీర్తిత్వాట్టిలేప్రయోజనాన్తరపరరైన్దిత్తారెన్ను మిడమ్ తోన్ మికి అతిత్తే. ఇప్పడి యనన్యప్రయోజనరాయ్కోణు నెళ్ళిలేవైత్తవాత్తే, అకవాయ్ శిధిలమాయ్ అన్దశైధిల్యత్తోడై యిరున్దవిడ త్తిలిరా తేయాడి, “భగవద్గుణజ్జై క్కేట్టాల్ వికృతరాకై ననుక్కుప్పొరుమో?” ఎన్ఱి అవభిమానకార్యమాన మేన్దైయుమ్, “నామ్ పిఱరటియ వికృతరామ్బడియెజ్జనే” ఎన్ఱిరుక్కి అలజ్జెయైయుమ్, “ఎల్లావళవిలుమ్ నమ్మక వాయొరువర్క్కుమ్ తెరియాతపడితిరస్కరిత్తుక్కుణ్డరుక్కు వేణ్డావో?” ఎన్ఱిరుక్కి అపటిపు కేట్టైయుమ్, ఇవన్దైయడై యప్పొకట్టు అడైపు కెడ వేత్తుజ్జో. ఇతు నేయుజ్గళుక్కుపురుషార్థమెన్ఱితార్.

౧౦.

జీ-అ.-“కరుమముమ్ కరుమపలనుమాకియ” ఎన్ఱతు-ముముత్తుక్కు శుడైయకర్తకర్త ఫలనిర్వాహకత్వత్తుక్కుముపలక్షణమ్. కారణన్దైయెన్ఱతుమ్-ముముత్తుక్కు శుడైయకర్తకర్త ఫలజ్గళుక్కుక్కారణమెన్ను మతుక్కుముపలక్షణమ్. (ఉపాసకసుక్కువిగ్రహత్తైకుభాశ్రయమాకచ్చొల్లానిష్ఠతిత్తే) ఎన్ఱిరుక్కుయారే. ఉపాసకసుక్కు - ముముత్తువుక్కు. “మల్” ఎన్ఱ - వ్యామోహమాయ్, అతావతు - వాత్సల్యమెన్ఱితార్ (అకవాయిలిత్యాది). అర్థాన్తరమ్ (కారణవస్తువుక్కుత్యాది). “కారణన్దై-శెణ్ణణ్ణలిన్దై” ఎన్ఱ శేర్ ప్పతు. ఇన్దవాక్యత్తిల్, “కారణన్దై” ఎన్ఱతు - జగత్కారణత్వత్తుక్కుముపలక్షణమ్. శివన్దకణ్ణైయైయవత్సలనైయెన్ఱుమున్దినవర్థమ్. మాలిన్దై - సర్వాధికనైయెన్ఱు ద్వితీయార్థమ్. విధియానిష్ఠతిత్తైయెన్ఱతు - ౧ “యన్ఱుదేవోమయాదృష్టఃపురాపద్దాయతేక్షణః” ౨ “తస్యయథాకాప్యాసంపుణ్డరీకమేవమక్షిణీ” ఇత్యాదియై ప్పన్దై. తేపిరానై - నిత్యసూరికళుక్కుప్పొలేయెన్ఱుపకారకనానవనై యెన్ఱువివక్షిత్రర్థమ్ (అవ్వడివ్వుకైయుమిత్త్యాది). ఒరుమైమన త్తినుల్ వైత్తు - ఒరుపడిప్పడ నెళ్ళిలేవైత్తు. అనన్యప్రయోజనరాయ్కోణు నెళ్ళిలేవైత్తవడి. ఇన్ఱు - ౩ “కృనాకప్యన్తగమనంపునరావృత్తిలక్షణమ్ | కృజపోవాసుదేవేతిమక్తిబీజమనుత్తమమ్” ఎన్ఱతునుసన్దేయమ్. ఫలితమ్ (ఇత్తాలిత్త్యాది). అధికారివిశేషానిర్ధారణేనానన్యప్రయోజనత్వన్యైవవిధానాదిత్యర్థః. ప్రయోజనాన్తరపరరై - కేవలరై. కుట్టైన్ద - శిధిలమాయ్. ఎల్లాన్ద - ఇరున్దవిడ త్తిలిరాతే. పెరుమ్మై - మేన్దై. నాన్ - లజ్జై. వేత్తైమై - అతిపుకేడు. అడితోడన్దై, నాణుమ్తవిన్దై - వేత్తైమైత్తిన్ద - పితన్ మినిత్యన్వయః.

౧౦.

అ-అ-వి.-వేదిత్యాశక్కాయమ్? “తేపినాత్మణాగ్రమపినచలతి” ఇతిన్యాయమ్, “ఫలమతఉపపత్తే” ఇతిన్యాయేనభగవత ఏవ సకలఫలప్రదత్వాత్ అదృష్టస్యకల్పకాభావేనా ప్రామాణికత్వచ్చ హృదినిధాయాత్తరం వదన్ననన్తర ముపాత్తప్రతీకస్యార్థమాహ (పుణ్యజ్గళిరేయిత్యాదివాక్యద్వయేన). అథవా, ఇన్దవాక్యమ్ - సన్దిగ్ధమ్. అన్ఱిక్కే, “కరుమమ్” ఇత్యాదియారే - ౫ “దేవాన్భావయతానేన తేదేవాభావయన్తపః” ఎన్ఱుమత్తైయుమ్, “కారణన్దై” ఎన్ఱతినారే - ౬ “సహాయజ్ఞాః ప్రజాస్సృష్ట్యై” ఎన్ఱత్తైయున్దొల్లకి అత్తెన్ఱుత్తల్. అతువుమన్ఱిక్కే, కీర్థి - నిర్వాహ్యనిర్వాహకభావేనవుమ్, “కారణన్దై” ఎన్ఱ - కార్యకారణభావేనవుమ్ సామానాధికరణ్యమ్ శొల్లకి అత్తెన్ఱుత్తల్. * కారణశబ్దమ్ - కర్తృపరమెన్ఱితార్ (కర్తజ్గళున్దానాలుమెన్ఱు) కర్తజ్గళోవిధినిషేధజ్గళాయిరున్దతే యాకిలు మెన్ఱపడి. “కరుమపలనుమ్” ఎన్ఱత్తై ప్రతీకగ్రహణపూర్వకమాక వుపపాదిక్కితార్ (కరుమపలనుమాకియవెన్ఱుతోడన్దై). * కారణశబ్దత్తుక్కుగ్ధాన్తరమరుచిచ్చయ్కితార్ (కారణన్దైయెన్ఱుతోడన్దై). పాపమ్ - ప్రతిబద్ధకపాపమ్. ఇన్దపక్షత్తిల్, “కరుమముమ్ కరుమపలనుమాకియ” ఎన్ఱి అతు - సత్తానవృత్తి ప్రయోజకత్వపరమ్.

౧౦.

౧॥ భార-ఆర. ౨॥ ఛాం-ఉ-౧-౬. ౩॥ వి-పు-౨-౬-౪౨౪. ౪॥ శా-మి-౩-౨నూ-౩౭. ౫॥ భ-గీ-౩-౧౧. ౬॥ భ-గీ-౩-౧౧

తాత్పర్యము.—సాధనరూపములైన పుణ్యపాపరూపములగుకర్మములకును ఆకర్మఫలములకును నిర్వాహకుఁడును, తననేయుపాయోపేయములుగనాశ్రయించువారలకు దర్శనీయమైనదేహముకలవాఁడును, తననాశ్రయించువారిని బూర్ణముగఁగటాక్షించుటకుఁదగిన వాత్సల్యమునకుఁ బ్రకాశకమైనదివ్యనేత్రములు కలవాఁడును, నిత్యసూరులకువలె నాకనుభావ్యుఁడునునైన శ్రియఃపతినినుపాయోపేయములయందు భేదముఁదలవక నేకరూపమైన మనస్సుచేననుసంధించి ఆయనుసంధానాతిశయముచేనాద్రుణమనస్కులై తామున్నచోటనిలువలేక యాడియుదుర్తానకౌర్యముగుగొప్పతనమును లజ్జను పీడిని సవాసనముగవిడిచియు ఇట్టిపారవశ్యమును నికర్షమనిదలఁచెడి యజ్ఞానమునుసవాసనముగఁ బోగొట్టుకొనియు ననన్యప్రయోజనులైవానికల్యాణగుణములనుననుసంధించి వికృతులగుఁడు మిఁకదియేపరమపురుషార్థము. ౧౦.

మూ.—తీర్వవడియవర్తమై తిరుత్తిప్పణికోళ్ళవల్ల | ఆర్వపుకల్మచ్చుతనైయమరర్పిరానైయమ్మానై |

వాయ్వవళవయల్ శూన్ తణ్యశఙ్గురుకూర్ చ్చడకోపన్ నేర్వనోరాయరత్తిప్పత్తరువినై నీఱుశెయ్యుమే||
ఆత్మార్ తిరువడిక శేశరణమ్.

ఆ.—(తీర్వ) తిరువడిక శే ప్రాప్యముమ్ ప్రాపకము మైవ్యవసి తిరుక్కు మాశ్రితరై నిరస్త ప్రతిబంధక రాక్కి యడిమై శెయ్ విత్తుక్కోళ్ళ వల్లవార్వపుకల్మచ్చుతనైయనాయ్, ౧* అయర్వణుమమరర్కకోడే సంశ్లేషిక్కుమాప్పోలే యాశ్రితకోడుసంశ్లేషిక్కుమ్ స్వభావనాయ్, ఎనక్కు స్వామియాయరువైవెప్పెరుమానై, ఏన్ను విత్తిరువాయ్మొళి భగవద్భక్తి విరోధికలైప్పొక్కుమెన్దితార్. ౧౧.

తిరుక్కురుకైప్పిరాన్ పిళ్ళాన్తిరువడిక శేశరణమ్.

అన్వ.—తీర్వ అడియవర్తమై తిరుత్తి (౩) పణి కోళ్ళవల్ల ఆర్వ (౬) పుకల్ అచ్చుతనై అమరర్పిరానై (౯) అమ్మానై వాయ్వవళమ్ (౧౨) వయల్ శూన్ తణ్ (౧౫) వళమ్ కురుకూర్ శడకోపన్ (౧౮) నేర్వనోరాయరత్తు (౨౧) ఇ పత్తు అరువినై (౨౪) నీఱుశెయ్యుమ్. (౨౫)

పన్నీ.—ఆనన్తరమ్, ఇత్తిరువాయ్మొళిక్కు ఫలమాక వసుభవవిరోధివివృత్తియై యరుళిచ్చెయ్కితార్.

ఈశ్వరమడైయ పుపాయోపేయత్వజ్జలిల్ వ్యవసితరాయరుక్కుమ్, అడియవర్కలై, ప్రతిబంధకనివృత్తిపూర్వకమాక పరభక్తి పరజ్ఞానాదికలై క్కొడుత్తు తిరుత్తి, (౩) నిత్యకైజ్జుర్యత్తై, కోళ్ళవల్ల, సర్వశక్తియుక్తనాకైయాలే పరిపూర్ణమాన, (౬) గుణగణజ్జలైయుడైయనాయ్, ఆశ్రితరై నఱుపవిడతపనాయ్, నిత్యసూరికకోడొక్క వడిమైకోళ్ళమ్, (౯) సర్వేశ్వరనై, నన్దాన, వళప్పత్తైయుడైయ, (౧౨) వయల్, శూన్ తణ్, శ్రమహరమాయ్, (౧౫) సర్వసమృద్ధిమృద్ధమాన, తిరునకరిక్కు నిర్వాహకరాన, ఆత్మార్, (౧౮) భక్తిపరవళరుడైయ ఉత్కర్షత్తైయు మన్లతారుడైయ నిన్దైయైయుమ్ నేర్వనరుళిచ్చెయ్త, అద్వితీయమాన, ఆయరత్తిలుమ్వెత్తుక్కొణ్ణు, (౨౧) ఇన్ద, పత్తుమ్, భగవద్గుణానుసంధానత్తిల్ వికృతరాకాతపడిపణ్ణుమ్ మహాపాపజ్జలై, (౨౪)భస్మసాత్తామ్మడిపణ్ణుమ్. (౨౫).వళిజ్జురుకూర్-వాయ్వ - శడకోపనెన్దాకవుమామ్. ఇతు - అఱుశీరాశిరియవిరుత్తమ్. ౧౧.

వాదికేసరి అక్రియమణవాళచ్చియర్ తిరువడిక శే శరణమ్.

అర్థము.—భగవంతునియొక్కయుపాయోపేయత్వములయందునిశ్చయముకల ఆశ్రితులను చక్కపఱచి(౩) నిత్యకైంకర్యములను స్వీకరించునట్టి పరిపూర్ణములైన (౬) కల్యాణగుణములకలవాఁడును ఆశ్రితులనువిడువనివాఁడును నిత్యసూరులకుపకారకుఁడునునైన (౯) సర్వేశ్వరుని సమీపించిన సమృద్ధికల (౧౨) చోటలచే జట్టుకొనబడి శ్రమహరమై (౧౫) సమృద్ధమైన తిరునగరికినిర్వాహకులైన శతకోపముని (౧౮) సాదించిన అద్వితీయములైన వేయిపాశురములూ (౨౧) నీ పదిపాశురములు క్రూరపాపములను(౨౪)భస్మముగఁజేసును.(౨౫). ౧౧.

౧౮౬

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౩-ప. ౫-తి. మొయ్ మా. ౧౧-పా-తీర్ న్ద వ్యాఖ్యానం.

ఈ. — నిగమ త్తిల్ - ఇ త్తిరువాయ్ మొట్టి కథార్ భగవద్గుణానుసన్ధానమ్బుణ్ణినాలవికృతరాయరుక్కైక్కడియాన మహాపాప త్రైయితానే నిశ్శేషమాకప్పొక్కుమెన్దితార్.

(తీర్ న్దవడియవర్ తమ్మై) “ప్రాప్యప్రాపకజ్జళవనే ” ఎన్దిరుక్కుమవర్ కళాయ్ ము - తీర్ న్దవడియవరా కితార్. అవర్ కళై త్తిరు త్తిప్పణికోళ్ళుకై యాకిటతు-అవర్ కళుడై య ప్రాప్యప్రాపకవిరోధికళై ప్పొక్కి యడిమై కోళి కై. ౧ “అహంసర్వంకరిష్యామి” ఎన్దిరుక్కులుమ్, ౨ “క్రియతామితిమాంవద ” ఎన్దిమైకోళ్ళవేణుమ్. (ఆర్ న్దపుకళుచ్చుతనై) కుత్తెవర్ కళ్యాణగుణజ్జళై యుడై యనాయ్, “తనై యాశ్రయితారై నన్దునవిట్టాన్” ఎన్నుమ్వారైయై యెరునాళుజ్జేట్టటియాతవనై. (అమరర్ పిరానై యెచ్చానై) అస్పృష్టసంసారగన్ధరాసనిత్య మారికళై కొళ్ళుమడిమైయై తన్బక్కలాళాళేళమిన్దిక్కే యిరుక్కిటవెనై కొణవనై. అచ్యుతత్వమ్ కేట్టార్ వాయ్ కేట్టన్దిక్కే, తమ్బక్కలిలే యనుష్ఠానపర్యచూక క్కణ్ణుశొల్లుకితార్. (వాయ్ న్ద) భగద్గుణజ్జళై యనుసన్దిక్కేయ మవ్యనుసన్ధానతై యొట్టియచ్చెల్లామైయమాకిట వివృళవన్దిక్కే, భగవద్గుణజ్జళై కేట్టాలవికృతరాయరుప్పారై నిన్దిత్తుమ్ వికృతరాయరుప్పారై కొణ్ణాడియుమ్ పోరుమ్మడి యవిష్టయ త్తిలే యవగాహిత్తుచ్చొన్న. వాయ్ కై - కిట్టుకై. (వళవయలిత్యాది) వయలుక్కు చొల్లుకిట శిటప్పై యుమ్ నగరజ్జళుక్కు చొల్లుకిట శిటప్పై యుముడై తాన తిరునకరిక్కు నిర్వాహకరానవాహ్మోరరుళిచ్చెయ్ త. తణ్ - కుళిర్ త్తి. నేర్ న్ద - శొన్న వెన్దపడి. భగవద్గుణానుసన్ధానతాలే వికృతరాయ్ కొణ్ణుశొన్న వాయుర త్తిలుమ్ వైత్తుకొణ్ణిప్పత్తు (ఆరువినై నీలుశెయ్యుమ్) భగవద్గుణజ్జళై కేట్టాల్ వికృతరాకాతే తిణ్ణియరాయరుక్కైక్కడియాన మహాపాపజ్జళై భస్మసాత్తాక్కుమ్.

౧౧.

వడక్కు త్తిరువీతిప్పిత్తై తిరువడిక శేశరణమ్.

జీ.వి. — నిగమమ్ (తీర్ న్దవిత్యాది) “ఆరువినై నీలుశెయ్యుమ్” ఎన్దైక్కటాక్షిత్తవతారికై (ఇ త్తిరువాయ్ మొట్టి యిత్యాది).

విరోధియైప్పొక్కినాల్ తానే యడిమై శెయ్యానో? పణికోళ్ళవేణుమోవెన్న (అహంసర్వమిత్యాది). యద్వా, అర్థాన్తరమాతల్. అతావతు, తీర్ న్దిరుక్కైయావతు - “అహంసర్వంకరిష్యామి” ఎన్దిరుక్కు; తిరుత్తి - వీ. ప్రాప్యవిరోధి - విషయాన్తరజ్జళి. ప్రాపక విరోధి - ఉపాయాన్తరజ్జళి. నవిద్యతేచ్యుతో యస్తాత్మః - అచ్యుతఇతివివక్షితమ్. అడిమై - వాచిక కైజ్జర్కమ్. ఫలితమ్ (అచ్యుతత్వ మిత్యాది). “వాయ్ న్ద” ఎన్దతు - * శడకోపనుక్కు విశేషణమ్. అవగాహిత్తైయొచ్చొల్లుకిటతు - ఇ త్తిరువాయ్ మొట్టియన్ధానుగుణమాక * ఆరువినైక్కర్థమ్ (భగవద్గుణజ్జళిత్యాది). తీర్ న్దవడియవర్ తొడజ్జి, ఎమ్మనై - వళవయల్ శూన్ తణ్ వళమ్ కురుకూర్ చ్చడకోపన్ - ఆయి ర త్తిలుమ్ వైత్తుకొణ్ణు - వాయ్ న్ద - నేర్ న్ద - ఇప్ప త్తరువినై నీలుశెయ్యుమ్ ఎన్దవ్వయమ్. ఎమ్మనై - వాయ్ న్ద - శడకోపనెన్దు మామ్. సమృద్ధియై యవయల్ శూన్ న్ద శ్రమహరమాయ్ సర్వసమ్మత్సమ్మన్దమాన తిరునకరిక్కు నిర్వాహకరాన వాహ్మోరత్తర్క.

౧౧.

జీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అ.అ.వి. — తీర్ న్దవడియవర్ - అన్దు తీర్ న్దవడియవర్. అవర్ కళి తీర్ న్దవడియార్ కళాకిల్ అవర్ కళై త్తిరుత్తిప్పణికోళ్ళుకై యావతేతెన్న వరుళిచ్చెయ్ కితార్ (అవర్ కళుడైయవెన్దుతోడజ్జి). (ప్రాప్యప్రాపకవిరోధికళై) ప్రాప్యమావతు - ఇన్దిరుక్కునాల్ పణ్ణుమ్ భగవద్భాగవతకైజ్జర్కమ్. ప్రాపకవిరోధియావతు - ప్రాపకత్తుక్కు ఫలాన్వయప్రతిబన్ధకమాన సంసారమ్. “అచ్యుతనై - ఎమ్మనై” ఎన్దకూట్టి తాత్పర్యమాకవుమామ్.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

०५५

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౫-తి. సొచ్చుచ్చా వ్యాఖ్యానజ్ఞుఁ.

నతిలుమ్; (క్షోణీభారవ్యసాహ) వివర్క్కురూ శేయతునిష్ఠుసార్ మల్కుశేనైయవిత్త - పాణ్డవర్కశుక్కుక్కు యుద్ధత్తిలేనిష్ఠ భూభార
త్తైప్పోక్కియరుళినతిలుమ్; (క్షీతిధరవసతౌ) వార్ పునలన్దణ్ణరువివడతిరువేగ్గడత్తెన్దై - అవతారత్తిల్ పిట్టుట్టారు మిక్కివా తేయసుభవిక్కుమ్మడి
యాకదర్శనీయమాయ్ శ్రమహరమానతిరుమలైయిలేనిష్ఠరుళినతిలుమ్; (నిర్జరారాధ్యతాయమ్) అమరర్ లొగ్గిప్పడువానై - గోఆయర్వణు
మమరర్ కళాలేయనవరతమారాధ్యనాయరుక్తై యిలుమ్; (విశ్వారప్పేచ) కారణన్దెన్దై-లోకజ్జళైయెల్లామ్ సుప్తిత్తరుళినతిలుమొరుప్పట్ట
సుసన్ధిప్పారైయొమ్మెరుమాతన్నుడైయ దివ్యమగ్గళవిగ్రహకాన్తియాలే పిచ్చేల్లో యక్రమమానహర్షచేష్టితగ్గళైయొడైయరాక ప్పణ్ణమెష్ట
“మొయ్మమ్మపూమ్మొళ్ళిల్” ఎన్దిఱదళకత్తిలేయాహ్వారరుళిచ్చెయ్తారెన్దిఱార్.

బాదా చ్చా ర్య ర్ తిరువడిక శే శ రణమ్.

తాత్పర్యము. — ముసలిచే గ్రహింపఁబడిన గజేంద్రమును విడిపించి రక్షించిన రక్షణమును, (౨) ఆశ్రితవిరోధులైన యసురులయొక్క నిరసనమును, (౩) గోవర్ధనమును పైకెత్తి రాశ్యవర్షమును బోగొట్టి గోకులమును రక్షించిన రక్షణమును, (౪) నప్పిన్నపిరాట్టికొఱకేడువృషభములను మెడపట్టిచంపుటను, (౫) సాధుజనులగు దేవకీవసుదేవులను బాధించినకంసుని సంహరించుటను, (౬) ఆశ్రితరక్షణమునందవహితుడై ఊరాభియందుకయనించుటను, (౭) పాణ్డవులకు సహాయభూతుడై భారతయుద్ధమునందుఁ భూమికి భారమును బోగొట్టుటను, (౮) రామకృష్ణాద్యవతారకాలమునందు జన్మింపనివారును తనను నేవించియుజ్జీవించునట్లు శేషాచలమునందు వేంచేసియుండు సౌలభ్యమును, (౯) నిత్యసూరులచే ననవరతమారాధ్యుఁడగుటను, (౧౦) సకలజగత్కారణత్వమును ఇట్టిభగవత్కల్యాణగుణములను సందించినవారిని భగవంతుఁడు తనదివ్యమంగళవిగ్రహకాంతిచే వికృతులుగాఁ జేయుననియాయైదవతిరువాయ్ మొట్టిపదిపాశురములచే నాహ్వాన్ముసాదించిరి.

తి-నూ.—మొయ్ మూర్ఖుమాలుక్కుమన్నడిపైశెయ్ తువప్పా । లన్బాలాట్టెయ్ పవరైయాతరిత్తు । మన్నిలా ।
 మూడరైనిన్దిత్తు మొట్టిన్దురుళుమాటన్బాల్ । తేడరియపత్రినెళ్ళోశెయ్.

అర్థము. — మొయిమ్మారుమ్ - శక్తిచేబూర్జుడైన, మాలుక్కు - సర్వేశ్వరునికి, ముక్ - “పుకడ్డునల్లారువక్” అనియెడిమునుపటి. తిరువాయ్ మొట్టియందు, అడిమైశెయ్తు - వాచికకైంకర్యముచేసి, ఉనప్పల్ - (అందువలనజించిన) సంతోషముచే, అన్నాల్ - భక్తిచే, అట్టైయ్పవరై - కైంకర్యముచేయువారలను, ఆతరిత్తు - ఆదరించియు, అన్నిలా - భక్తిలేని, మూడరై - మూఢులను, నిన్దిశ్చుమ్ - నిన్దించియు, మొట్టిన్దరుళుమ్ - సాదించికృపఁజేసిన, మాఱన్నాల్ - అహ్మార్లవిషయమునందు, తేడరియ - పొందుటకశక్యమైన, పత్తి - భక్తిని, నెఱ్ఱే - ఓ! మనసా!, శెయ్ - చెయ్యుమా.

అప.—(మొయ్ మ్బరుమ్) అడిమై శెయ్ వారై స్తుతిస్తుమ్ శెయ్యతారై నిద్దిత్తుమ్ పోరుకిఱపాశురత్తై యనువది త్తరుళిచ్చెయ్ కిఱార్. ఎజ్జ నేయెన్నిర్; ఇప్పడి వాచికమాక వడిమై శెయ్యప్పెల్ల వార్న ప్రక్కర్తారే, ఇవ్వడిమైయై కాఱ్ఱుడైక్కొండ్రుడమైప్పార్ త్తుక్కొండ్రు తిరియుమ్ శీకర్తనిమిణ్డరై ప్పొడిస్తుమ్ భగవద్దణానుభవతారే వద్ద కళిప్పక్కు పోప్పక్కు విట్టు అడువతుపాడువతా యడిమై శెయ్యమ్ శ్రీవైష్ణవర్కళైక్కొండ్రాడియుమ్ హృష్టరాయ్ చెప్పికిఱ * మొయ్ మ్బామ్ పూమ్ పాఱీలివర్ధతై యరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ “మొయ్ మ్బరుమాలుక్కు” ఇత్యాదియారే.

వ్యా.—(మొయ్మూరుమాలుక్కు) సమస్తజగదాకారతయాశక్తియార్ సమృద్ధనానసర్వేశ్వరమక్కు. సర్వజ్ఞత్వసర్వశక్తిత్వజ్ఞాతే యితేపాయ్ కైముతలైచ్చితైవిదువిత్తుక్కైమ్మావుక్కరుళ్ శెయ్తడిమైకొణ్ణతుమ్. (మున్నడిమై శెయ్తడువప్పార్) ముక్ - ౨*పుకట్టున
ల్లారువనిలేవాచికమాకపడిమై శెయ్తహర్షత్తాలే. (అన్నాలాట్చెయ్పపరైయాతరిత్తుమ్) భక్తియారేకైజ్జుర్యమ్పణ్ణుమవర్కత్తై యాదరిత్తుమ్.
ఆతావతు - “ఓరియుణర్ నడవర్” ఎన్ఱమ్, “మునివిన్ఱియే త్రిక్కునిప్పార్ ముట్టుతుణర్ నీరైయియార్” ఎన్ఱమ్, ఆర్యమ్ పెరుక్కినిప్పారుమ-
రర్ తొట్టుప్పడువార్” ఎన్ఱమాదరిత్తు. ౩ “గాయన్ఱి కేచిత్పొణమన్ఱి కేచిన్ఱుత్తన్ఱి కేచిత్” ఎన్ఱతిత్తే. (అన్బిలామూడరైనిన్ఱిత్తుమ్ మొట్టిన్ఱరు

[౪౮]

తిరువాయ్ మొక్కి.—౩-ప. ౫-తి. మొయ్మ్మా వ్యాఖ్యానజల్.

౧౮౯

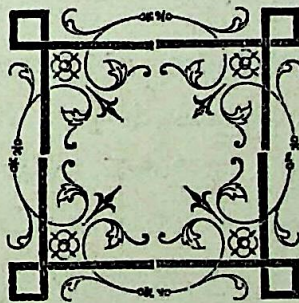
శుమ్మగ* పత్తియిలతపావికళానవజ్జరైయనాదరితునిత్తుమ్. అతావతు - “ఎఱున్దుమ్పఱున్దుమ్కుళాతార్తమ్మల్ కరుమమె” ఎన్దుమ్, “మణ్ణాళులకిట్టిపాప్పర్ వల్వినై మోతమలైన్దు” ఎన్దుమ్, అలైకొణరక త్తఱున్దిక్కిడన్దుగైక్కిన్దువమ్మర్” ఎన్దుమ్, “తమపిఱప్పల్ పయనెన్నే శాతుళనజ్జలిడైయే” ఎన్దుమ్, “ఎకళవిప్పార్ మనిశరే” ఎన్దుమ్, “ఉత్తమర్కటైకైయేవార్” ఎన్దుమరుళిచ్చెయ్తరు. ౨. “మార్గంప్రద ర్మయ” ఎన్దుమ్మడియి తే అతిలుట్టుకొతానైయనాదరి త్తపడి. (మాఱన్బాలిత్యాది) ఇప్పడిఅజ్జ రానవర్కలైన్దిత్తుఅవర్కలై అసత్కర్తజ్జలిన్దుమ్ నివర్తిప్పిక్కప్పార్ త్తవాఱ్వుర్ విషయత్తిరే పెఱుతఱ్కురితానభ క్తియై మనస్సే! పణ్ణు. ౨౫.

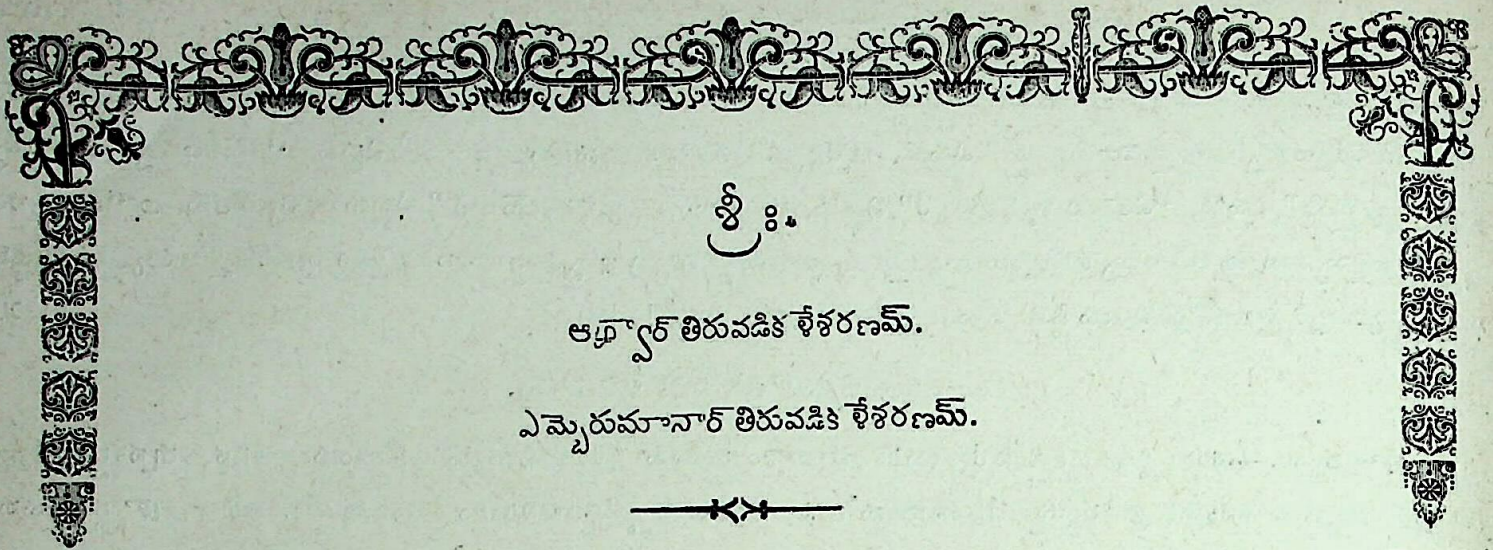
పెరియజీయర్ తిరువడిక లే శరణమ్.

తాత్పర్యము.—సర్వశక్తియుత్తుడైన సర్వేశ్వరునికి వాచాకైంకర్యమును క్రిందితిరువాయ్ మొక్కియందుఁ జేసిన హర్షప్రకర్షముచే నా ఘోర్లుభగవద్విషయమునందుఁ గైంకర్యమును జేసినవారలను గొనియాడియు భక్తిలేనివారిని నిందించియు సాదించిరి. అట్టి యాఘోర్లుభగవద్విషయము నందు ఓ! మనసా! ఇతరులచేఁబొందనశక్యమైన భక్తిని జేసి యుజ్జీవింపుమా! ౨౫.

మాన్డామ్మ తిల్ - ఐన్దాన్దిరు వాయ్ మొక్కి మున్ద్రోబ్ దు.

ఆక - తిరువాయ్ మొక్కి.—౨౫ - పాట్టు - ౨౭౭.

(oo)

ఆహ్వాన్ తిరువడిక శేశరణమ్.

ఎమ్మెరుమానార్ తిరువడికి శ్రీశరణమ్.

తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—మూన్మాన్బత్తు - ఆటాన్దిరువాయ్ మొఱ్ఱి. ౧-పా-శెయ్యతామరై వ్యాఖ్యానము.

మూ.—శైవ్యతామరైక్కుణ్ణనాయుల కేక్కుముణ్ణవవనణ్ణిన్ ।

వై యమ్ వానమనిశర్ తెయ్ వమన్ ధుమన్ ధుమన్ ధుమన్ ధుమా య్!

చైతన్యశూన్య శుడర్ భానమాయ వెలిప్పట్టివై పడెత్తా, పిన్నమ్!

మొయ్ కొళ్ళ శోతియో డాయినానొరుమూవ రాకియమ్మారీయే ॥

98

ఆ.—(శైయ్యతామరైక్కణ్ణక్) ౧ “పితరు మిహ పేతై మైతీర్ న్దు” ఎన్దుకొణ్డు - ఎమ్మెరుమానై యాశ్రయియుజ్జ శైన్దు మున్దుశోల ప్పట్టవర్ కైక్కుఱ్ఱై మ్మెరుమానుడైయసులభత్వకామ్మై యరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ . *

సజ్జల్పసహస్రైకదేశత్వాలే, వైయమవాసమమనిశర్తేయవమ్ మద్భుమ్ మద్భుమ్ మద్భుమ్ ముద్భుమాయ్కొండ్లతోద్భుక్తి
 వివద్భుక్కుప్రప్తవాయ్, పిన్నైయమ్ తేజఃప్రభృత్యసంఖ్యయకల్యాణగుణవిశిష్టనాయ్, బ్రహ్మరుద్రాంతరాత్తతయావస్థాయ సర్వజగ
 త్సృష్టి సంహారపాతుభూతనాయ్. స్వేనరూపేణావస్థాయసర్వజగద్రక్షకనాయరుద్ధ సర్వేశ్వరనాకితాన్ శెయ్యతామరైక్కణ్ణి నాయులకేట్టు
 ముద్దవవన్ కణ్ణీరెమ్మకొండ్లు, సమాశ్రయణీయపురుషనిన్నా నెన్దితార్.

పన్నీ. — ఆతానిద్రవాయ మొట్టయిల్, కీల్డ్ - శేషత్వసారస్యత్వాల పిఱవ్డ ప్రీతివికారము ద్వేష్యమెనఱు రుచిచ్చెయ్ తవర్, అన్దవినిమైయ
ల్లామెయ్ లేయవికృతరాససంసారికగుక్కుమ్ భగవచ్చేషత్వత్వైయుపదేశిప్పతాక శేషియున్డైయవర్చవతారపర్యన్తమాన సౌలభ్యత్వైయుప
పాదిప్పతాకనినైత్తు; అన్దసౌలభ్యత్తుక్కుమ్ దానజగత్సన్నిప్రుత్వత్వైయుమ్, సృష్టమానజగత్త్వన్డైయరక్షణార్థమాన అవతారకన్దత్వత్వైయుమ్,
అవతీర్లన్డైయవతిశయితచేష్టితత్వత్వైయుమ్, ఈశ్వరాభిమానికగుక్కుమ్ శ్రయణీయనానశీలాతిశయత్వైయుమ్, అవతారదక్షైయిలు మఖిలవి
భూతిత్వన్దోమ్ దుమ్బడియాన అధికత్వత్వైయుమ్, ఆక్రతవిషయ త్రిలతిశయితవాత్సల్యత్వైయుమ్, నిరవధికభోగ్యత్వైయుమ్, పద్దీనారైనట్టు
వదిదాతపక్షపాతత్వైయుమ్, సర్వవిభజ్యపుమాయ్కోట్టు ఆక్రతరిట్టవక్రక్కుమ్ అర్చవతారపారతన్ద్ర్యత్వైయుమ్, ఆక్రతపరతన్ద్రీనానవప
న్దక్కుర్తమక్కుప్పిఱన్దవభినివేశత్వైయుమరుచిచ్చెయ్ తు, భగవచ్చేషత్వత్వైప్రతిపాదిత్తరుగుకీతార్.

అన్వ.—శెయ్య తామరై కణ్ణనాయ్ (3) ఉలకేమిమ్ ఉణ్డై అవళ్ కణ్డీర్ (౬) ఒరు మావరాకియమ్మూర్తి వైయమ్ (F) వానమ్ మనిశర్ తెయ్ పమ్ (౧౨) మనీరుమ్ మనీరుమ్ మనీరుమ్ (౧౫) మనీరుమ్ ఆయ్ శెయ్య (౧౮) శూఢ్ శుడర్ ఇనానమాయ్ (౨౧) వెలిప్పట్టు ఇవై పడైత్రాక్ (౨౪) పిన్నుమ్ మెయ్ కొళ్ శోతియోడు (౨౬) ఆయినాక్. (౨౮).

తిరు వాయ్ మొట్టె.—3-ప. ౬-తి. ౧-పా-శెయ్యతామరై వ్యాఖ్యానం.

౧౯౧

పన్నీ.---మొత్తాట్టిల్, అప్యయళూర్వైయనసృష్టియననిట్టవక్కుక్కన్గిటార్.

సర్వస్తాత్వరత్వత్తల్ వస్తవైశ్వర్యమాచకమాయ్ చ్చివన్, తామరైపోలుమ్, కణ్ణుకైయుడైయనాయ్ కొణ్ణు, (3) సంహృతిసమయ త్రితే ౧ "అత్తాచరాచరగ్రహణాత్" ఎన్నిపడియేసకలలోకజ్జలైయుమ్, తనక్కుశ్శేయుడుక్కిన, అవకాడిర్, (౬) అద్వితీయమాన, బ్రహ్మవిష్ణుశివాత్మకమూర్తిత్రయత్తైయుడైయనాయ్ కొణ్ణు, భూమియుమ్, (౯) ఊర్ధ్వలోకజ్జకుమ్, తద్వాసికళానమనవ్యరమ్, దేవరుమ్, (౧౨) మల్ భువ్ తిర్యక్కుక్కకుమ్, మల్ భువ్ స్థావరజ్జకుమ్, మల్ భువ్ భూతపంచకముమ్, (౧౫) మహదాదిసమస్తీయుమ్, ఉణ్ణామ్మడి యుపాదానమాయ్, అమోఘమాకైయారే శెవ్వితాయ్, (౧౮) సృజ్యస వార్థ జ్జలైయుడైయచ్చువ్వుతాయ్ కొణ్ణు, ప్రకాశిక్కిలి, సజ్జల్య రూపజ్ఞానస్వరూపనాయ్, (౨౧) సృష్ట్యభిముఖనాయ్ కొణ్ణుతోల్ ద్రీ, ఉక్తమానసమస్తపదార్థజ్జలైయుమ్, నిమిత్తమాయ్ కొణ్ణు సృష్టిత్తు, (౨౪) అతుక్కుమేలే, శేటిన్, తేజోమయమానదివ్యదేశత్తోడు, (౨౬) గూడి మురున్దవక్. (౨౮). మల్ భుమాయ్ ఎన్నిపసామా నాధికరణ్యమ్ - కార్యకారణభావత్తాలే. జ్ఞానమాయ్ ఎన్నిపవిడమ్ - గుణగుణిభావత్తాలే. మూవరెన్టు - బ్రహ్మరుద్రేన్ద్రోర్ కైచ్చొల్లవుమామ్.

అవతారిక.—భగవత్కైంకర్యములయందన్వయించినవారిని క్రింది తిరు వాయ్ మొట్టెయందు గొనియాడి అదిలేనివారినినిందించిన యా ధ్వాన్తభగవత్కైంకర్యములయందన్వయములేనివారిని జూచి వీరజ్ఞానమునలన నిట్లుదుఃఖించుచున్నారు వీరినినువేక్షింపఁగూడదని యాలోచించి వారికి హితముల నీతిరు వాయ్ మొట్టెయందుపదేశించుచున్నారు.

అర్థము.—ఎఱ్ఱని తామరపుష్పములవంటి నేత్రములుకలవాడై (3) లోకములేడింటిని భుజించిన (ఉదరములోనుంచిరక్షించిన) వాడుకదా? (౬) అద్వితీయమైన ముగ్ధరగు (బ్రహ్మవిష్ణుశివులను) శరీరముగాఁగలవాడును భూమియు (౯) ఊర్ధ్వలోకములును మనుష్యులును దేవత లును (౧౨) తక్కినతిర్యక్కులును తక్కినస్థావరములును తక్కినభూతపంచకములును (౧౫) తక్కినమహదాదివికారములును (జనించునట్లు) ఉపాదానకారణమైనవాడును దుఃఖరహితమై (౧౮) వ్యాపించుచు ప్రకాశించుచున్న (సంకల్పరూప) జ్ఞానస్వరూపుడును (౨౧) (ప్ర వృత్తయై) ప్రకాశించి ఈసమస్తపదార్థములను సృష్టించి; (౨౪) తరువాత నిబిడమైన తేజోమయమైనదివ్యదేశముతోఁ (౨౬) గూడియుండువాడునునాయెను. (౨౮).

ఈ.—సర్వేశ్వర తిరు వడికళిల్ కైజ్జర్యరుచియుడై యార్ క్కత్తైకొడుక్కక్కడవనుమాయ్ అవ్వ డిమై తానవన్తనక్కినియ తాయరుక్కక్కడవతుమాయ్ అవ్వభీయాలే ఇచ్చేతననుక్కుదైశ్యమాకక్కడవతుమాయ్ రుక్క, అత్తైయిక్కుకైయాలే శిలరై నిన్దిక్క వేణ్ణుమ్మడియితో-కీఱ్ఱిల్ ద్రిరు వాయ్ మొట్టెయిల్ నిన్తతు; ఇవ్వడిమైయిలే

జీ-అ.—శెయ్యతామరైప్రవేశే, తాముపదేశిక్కిలి వధికారికకుమ్ తమ్మైపాతికై జ్జర్యత్రితే ప్రాప్తియుజ్జెన్టు కాట్టుకైక్కాక ౨ * ఒట్టివిల్ కాలప్ప)మేయన్దొడన్ది సజ్జతి (సర్వేశ్వరనిత్యాది) కీఱ్ఱిల్ ద్రిరు వాయ్ మొట్టెయిల్ ప్రమేయమ్ (ఇవ్వడిమైయిలే యిత్యాది).

అ-అ-వి.—వృత్తన ర్తివ్యమాణయోస్సజ్జత్యర్థంపు త్తమనునదివ్యన్, తత్రప్రసక్తామాశక్తోం ప్రథమంపరిహరన్, వృత్తానువాద పూర్వకంవ ర్తివ్యమాణస్యసజ్జతిమాహ (సర్వేశ్వర తిరు వడికళిలిత్యాదివాక్యత్రయేణ). సర్వేశ్వర తిరు వడికళిల్ కైజ్జర్యరుచియుడైయార్ క్కిత్యాదే - 3 "తీర్ న్దవియవర్ తమ్మైత్తిరు త్తిప్పణికోళ్వల్" ఇత్యాదాహృదయమ్. (అవ్వభీయాలేయితి) అనేన - స్వతన్త్రభోగోవ్యాప ర్త్యతే. అథవా, "ఇచ్చేతనర్ భగవద్గుణానుభవమ్మణ్ణివికృతాకాతిరుక్కిటతు అవ్వడిమైయైయవక్ కొడామైయాలల్ల, అతుతా భోగ్యముల్లా మైయాలల్ల; ఇత్తైయవక్ కొడుక్కుమవనుమాయ్ ఇవ్వడిమైతా అవన్తనక్కుకప్పానవ్వియాలేయివనుక్కుభోగ్యముమాయరుక్క, అతిల న్వయి త్తిలర్ కళి" ఎన్దివర్ నిన్దిక్క వేణ్ణుమ్మడి యివర్ కళి దారాత్త్యమిరున్దపడియెన్నేన్టు వ్యాఖ్యాతాపీడుపడుకిటార్ (సర్వేశ్వరనిత్యాది). ఇవ్వడియీడుపట్టవనన్తరమ్, కీఱ్ఱిల్ ద్రిరు వాయ్ మొట్టెయిల్ ప్రమేయత్తైయరిచ్చెయ్కిటార్ (ఇవ్వడిమైయిలేయిత్యాది).

ఈ.-యస్వయిత్రై క్కూట్టిక్కొణ్ణు అతిల్లాతారై యువేక్షితారాయ్ నిన్టార్; ఇని, తామేవిల్లువారై త్తడిగొణ్ణుడిక్కు మోపాతియెన్టు, పార్ త్తు-ఇవర్ కళో పణ్డేయజీవు కేట్టాలే వట్టితప్పిప్పోయనర్థప్ప చానిన్టార్ కళో, నామివర్ కళై క్కై విడవొణ్ణాతు, హిత త్రైచ్చొల్లువోమెన్టు పార్ త్తు హిత త్రైయరుళిచ్చెయ్ కితార్. రావణన్ పిరాట్టిపక్కల్ “జనని” ఎన్నుమ్ ప్రతప త్రియిన్టి కే తిరుమున్నేళిలవల్లై జల్పిక్కప్పక్కవాతే, “బయో! ఇవన్ నిన్టే విరున్దపడియో?, ఇవనుక్కొరుసల్వారై శొల్లువారిన్టి కే యొట్టిపతే?” ఎన్టు వెలుత్తు, అవన్దన కే ౧ “మిత్రమాపయికంకర్తుమ్” ఎన్టు పిరాట్టిహితమరుళిచ్చెయ్ తాప్పోలే. ౨ “త్వన్నీ చళళవత్” ఎన్టువైత్తు ప్పిన్టే ౨ యు మవన్దన కే హితమరుళిచ్చెయ్ తాప్పోలేయరుప్పత్తిన్టి తే, ఇవరుమ్ కీర్ త్తిరువాయ్ మొట్టియిల్ - అవర్ కళై నిన్టిత్తు వైత్తు, ఇజ్జు - హితన్జ్జొల్లుకిటవిడముమ్. [మిత్రమాపయికంకర్తురామః] “పెరుమాళై నీశరణమ్బుకు” ఎన్టాల్ అప్పై యల్ అతుతనక్కళివరవాక నిన్టే త్తిరుక్కుమే. అతుక్కాక తోమైకొళో ఎన్టితాళో. తజ్జళై చ్చరణమ్బుక్కారై - తజ్జళితాట్టిల్ కుత్తెయనిన్టే త్తిరుప్పత్తిల్లైయే యివర్ కళో; ౩ “మిత్రభావేన” ఎన్టుమ్, “మిత్రమాపయికంకర్తుమ్” ఎన్టుమితే ఇరువర్ పడియుమ్. ౧ [స్థానంపరీషతా] వట్టియడిప్పార్ క్కుమ్ తత్తైయిలేకాల్ పావినిన్టు, వట్టియడిక్కవేణుమే, ఉనక్కోరిరుప్పిడమ్ వేణ్డియరున్దతాకిలు మవరైప్పల్ల వేణుగ్గాణ్. ఎళిమైయాక ఎతిరికాలిలే కునిన్డివిరుప్పిరుప్పత్తిల్ పట్టుప్పోకవమైయు మెన్టిరున్డామో? [వధళ్ళానిచ్చతాఘోరమ్] అప్పడియున్టే ౨ నట్కొలైప్పడవిడువరో?, ఉన్టే ౨ వైత్తు ఉన్టున్నే యన్ సన్తాన జాతరై హింసిత్తు ప్పిన్టే ౨ యున్టే ౨ చిత్రవధమ్బుణ్ణకై యాకిట వివధత్తై యిచ్చిత్తిలైయేయాకిలు మవరైప్పల్ల వేణుగ్గాణ్. [త్వయా] ఉన్నిలై యిరున్దపడియాల్ విశేషిత్తునక్కవరైప్పల్ల వేణుమ్. [అసా] ఉరువెళిప్పాట్టాలే మున్నిలైయాయరుక్కుమితే యివళుక్కు; అవనుక్కున్డానే మాయామృగ త్రిపిన్నే పోకిటపోతు కణ్ణకాట్టియాలే అచ్చతాలే ఎప్పోతుమ్ మున్నిలైయాయరుప్పరితే. [పురుషర్షభః] “నా పణ్ణవవపకారత్తుక్కెన్టే యవర్ కైక్కొళ్ళువరో?” ఎన్టిరుక్కువేణ్డా, ఇవల్లై యొన్టాకనిన్టే త్తిరార్ కాణ్, అవర్ పురుషోత్తమర్ కాణ్. అసా - పురుషర్షభః - రామః - త్వయా - మిత్రమ్ - కర్తుమ్ - బేపయికమ్. ఇప్పడి పిరాట్టి రావణనుక్కు హితమరుళిచ్చెయ్ తాప్పోలే యివరుమివర్ కళుక్కు హితమరుళిచ్చెయ్ కితార్.

జీ-అ.-ఇప్పడినిన్టితరావర్ కళుక్కుపడేక్కైక్కడియే తేన్; తమ్మడైయదయాతిశయ మెన్టితార్ (ఇనిత్రా మేయిత్తాది). ప్రతికూలరై క్కుటిత్తు దయైయాలే యుపడేత్తపేరుణ్డోవెన్ (రావణనిత్తాది). ౪ “ఇహసన్తోనవాసన్తి” ఇత్తాదియైప్పల్ల (ఇవనుక్కొరుసల్వారైయిత్తాది). కీర్తేనిన్టిత్తువైత్తిన్టే యుపడేక్కైక్కొ దృష్టాన్తమ్ (త్వంనీచేత్తాది). సున్దరకాణ్డే ఏకవింశతితమే, “మిత్రమాపయికంకర్తురామస్థానంపరీషతా | వధళ్ళానిచ్చతాఘోరంత్వయా సాపురుషర్షభః” ద్వావింశతితమే, “యథాద్భుత్తశ్చూతజ్జశ్శశ్చసహితావనే | తథాద్విరదవద్రా మస్త్యంసీనశశవత్సన్తితః” బేపయికమ్-యక్తమ్. (మిత్రభావేనేత్తాది) పూర్వవేవలిఖితమ్. ౫ “విదితస్సహిధర్మజ్జ శ్శరణాగతవత్సలః” ఎన్టువత్త్యమాణానుగుణమాక శరణమ్పుకవన్నా తే, “మిత్రమాపయికంకర్తుమ్” ఎన్టితెన్నేన్ట (పెరుమాళై యిత్తాది). పరిహారాన్తరమ్ (తజ్జళైయిత్తాది). పైయల్-తున్ద్రన్. ఎళివరవాక - లఘుతరమాక. ౬ “రాఘవంశరణంగతః” ఎన్టువన్టేయిత్తే, దాసభావేన వన్నా తే “మిత్రభావేన ఎన్టు. ౭ “పరపురార్దనః” ఎన్టు తైప్పల్ల (ఉనక్కోరిరుప్పిడమిత్తాది). ఎళిమైయాక - లఘువాక. అసన్ని హితరానవరై “అసా” ఎన్టుక్కుడుమోవెన్ (ఉరువెళిప్పాట్టాలేయిత్తాది). ఉరువెళిప్పాడు - జ్ఞానవైశద్యమ్. ౩ “దోషోయద్యపి” ఇత్తాదియైప్పల్ల (ఒన్టాకనిన్టే త్తిరార్ కాణ్ వత్తు).

ఈ. — “ఇవర్ కళ తా. వట్టితప్పిప్పోయనధప్పడుకిట ముక మేతో? ప్రాప్తియై త్తిరుక్క” ఎన్టుపార్ త్తార్, భగవద్గుణజ్ఞానమిల్లామైయు మవనుడై య సౌలభ్యజ్ఞానమిల్లామైయునూయరున్దతు. “ఈశ్వరనాకితా పెరియా నొరువనన్దో? అవక్ విశైక్కొమ్ము, నమక్కవనైయెట్టప్పోకాతోన్టాయరున్దతు” ఎన్టు సంసారికళ కై వాజ్గ. అవ నుడైయ సౌలభ్యతైయ పపాదిప్పోమ్” ఎన్టుపార్ త్తు; నీజ్గళ “అవసరియవక్” ఎన్టు కై వాజ్గవేణ్డా, అవనాశ్రితసులభక్ అవనై యాశ్రయియున్దో శైన్దితార్. కీర్త్ ౧ * పత్తుడైయడియవర్ తోడజ్గి సౌలభ్యమేయన్దో శొల్లిక్కొన్డుపోన్దతు, ఇప్పోతాక సౌలభ్యజ్ఞాన వేణ్డుకిట తెన్నున్దిల్; అఙ్గుచ్చొన్న సౌలభ్యన్దా “పరత్వమ్” ఎన్నుమ్బడి అర్చావ తారపర్యస్తమాన సౌలభ్య కాపైయైయరుళిచ్చెయ్కితార్. ౨ [అర్చ్య:] సంసారికళుక్కు మర్చిక్కులామ్బడి అర్చ్య నాయరుక్కుమ్; సంసారికళాకి లర్చిక్కితార్, అవర్ కళపరాధమేయన్దో పణ్ణవ తెన్నుల్ [సర్వసహిష్ణు:] అవ త్తొత్తై యడైయప్పొటుత్తుక్కొన్డునిఱ్ఱుమ్; ఆనాలుమ్ నినై విరణ్డాయిరానిన్ద తీ ఎన్నిల్ [అర్చకపరాధీనాఖి లాత్తస్థితి] “నమక్కొరునినై వ్రమవర్ కళుక్కొరు నినై వ్రమాకిలన్దో శేరాచ్చేర్ త్తియావతు” ఎన్టు, అవర్ కళు కీడాక త్తనై యమైత్తునిఱ్ఱుమ్.

౩. “తమరుకన్ద తెవ్వరువ మవ్వరువన్దానే” ఇత్యాది, ౪ [యేయథామాం ప్రపద్యన్తే] యావర్ శిల రధికా రికళో యాతోరుపడియాక వేణుమెన్టు నమ్మభజిక్కితార్ కళో, అవర్ కళైక్కుటి త్తప్పడి కిట్టలామ్బడిక్కిడాక నమ్మై యమైత్తుక్కొన్డు నిట్పోమ్; [మమవర్తానువర్తన్త ఇత్యాది] ఇప్పడియవర్ కళో నినై వే నమక్కునినై వామ్బడి యిరుక్కైయాలే అవర్ కళైల్లామ్ నమ్మవట్టిపోనారావర్ కళితే. ౫ [స్మృతంసజ్కల్పనామయమ్] పరమపద త్తిలసా

జీ. అ. — హితమరుళిచ్చెయ్యుమ్ ప్రకారమే తెన్న (ఇవర్ కళో తానిత్యాది). భగవద్గుణజ్ఞానమ్-భగవత్పరత్వజ్ఞానమ్. వివరణమ్ (ఈశ్వరనాకి తానిత్యాది). విశైక్కొమ్ము - పిడిత్తువిట్టక్కొమ్ము. అతావతు-నాలుపేరాయ్ పిడిత్తు వత్తై త్తపోతు తాన్దొన్దు, విట్టవాతే యెట్టతిరుక్కై, ఇత్తాల్ - సులభనైప్పోలే యిరున్దు పెరియానొరువనా యిరుక్కుమెన్ద పడి. తలన్ద శజ్జెయై యనువదిత్తు పరిహరిక్కితార్ (కీర్త్ పత్తుడై యిత్యాది) అఙ్గుచ్చొన్న సౌలభ్యమ్ - అవతారసౌలభ్యమ్. (అర్చావతారపర్యస్తమాన సౌలభ్య కాపైయై యరుళిచ్చెయ్కితార్) ఎన్ద వనన్దమ్, “౬ * కిళరొలియళే మైతోడజ్గి - అర్చావతారసౌలభ్యమరుళిచ్చెయ్యవిల్లెయోవెన్న; అనై - స్వయంవ్యక్తజ్గళాయ్ సర్వసాధా రణజ్గళాయరుక్కుమ్, అజ్జనన్దిక్కే తానుకన్దతొరు ద్రవ్యతైత్తిరుమేనియాకక్కొన్డు తనక్కసాధారణమాయరుక్కుమ్ గృహారైయై చ్చొల్లుకిటజ్జు” ఎన్దురుళిచ్చెయ్వర్. గృహారావర్యస్తమాన సౌలభ్యత్తుక్కు పలప్రమాణజ్గళో (అర్చ్య ఇత్యాది). క్రిరజ్గరాజస్తవే, “ఆస్తాన్తేగుణరాశివద్గుణపరీవాహత్తనాంజన్తనాం సఖ్యాభామనికేతనేవస్పి కుటీకుష్ఠామరణ్దేశ్వర । అర్చ్యసర్వసహిష్ణురర్చకపరాధీనా ఖిలాత్తస్థితిః ప్రీతీషేహృదయాభిస్తవతత్కీలాజ్జడీభూయతే.”

(తమరుకన్దతిత్యాది) ముతల్ గీరువన్దాతి - నాఱ్ఱుత్తునాలామ్బట్టు. ఆశ్రితరాసవర్ కళో స్వర్గరజతాదికళాన ద్రవ్యజ్గళాలే యుకన్దేతి యరుళిప్పణ్ణివతు యాతోరువిగ్రహమ్, ఆన్దవిగ్రహ తై అసాధారణమాన విగ్రహత్తోపాతి తానేయాదరిత్తు పరిగ్రహియా నిఱ్ఱుమిత్వర్థః. గీతాసుచతుర్థే. “యేయథామాం ప్రపద్యన్తే తాన్దైవభజామ్యహమ్ । మమవర్తానువర్తన్తే మనుష్యాః పార్థసర్వశః” ప్రమాణత్తుక్కుర్థమ్ (యావర్ శిల రిత్యాది). పఞ్చమేంశేస్తదశే అక్రూరమనోరథః, “పాపంహరతియత్పంసాన్ద స్మృతంసజ్కల్పనామయమ్ । తత్పండిరీకనయ నంవిష్టార్ద్రావ్యామ్యహంముఖమ్.” “(సజ్కల్పనామయమ్) అదితిదేవక్యోదీనాంసజ్కల్పనరూపహి భగవతోదేవమనుష్యాదినజాతీయం రూపమ్. ఇదమ్. విభవారావతారసాధారణమ్; యథాహ, “యేయథామాం ప్రపద్యన్తే ఇతి”. అన్యన్దోకస్య విష్ణుచిత్రాన్దైవరేవం వ్యాఖ్యా నంకృతమ్. సజ్కల్పనా - సజ్కల్పః, సజ్కల్పనామయమ్ - సజ్కల్పనరూపమిత్వర్థః. సజ్కల్పనామయమెన్దార్ - పర విగ్రహాదికై చ్చొల్లువొణ్డాతో, అర్చావతారవిగ్రహ తై చ్చొల్లుకిట తెన్దెక్కు నియామకమేతెన్న (పరమపద త్తిలిత్యాది వాక్యత్రయేణ). అతావతు-

ఈ.-ధారణవిగ్రహహస్తోదుమ్గుణజ్ఞోదుమిరుక్కుమ్, విభవజ్ఞలిల్ వందల్ అతుత నై యితరసజాతీయమాక్కిల్ దా
యిరుక్కుమ్; ఇజ్జనన్తి క్కే, ఆశ్రిత తానుకప్పతేనేను మొరు ద్రవ్యత్తై తిరుమేనియాక కొలినాల్ అత్తైయే
తనక్కు తిరుమేనియాకకొణ్ణు అతిలే అనాధారణవిగ్రహ త్రిల్ పణ్ణక్కడవ వభిమానత్తైప్పణ్ణి, ఇవ్వభియాలే
ముకజ్ఞోడుక్కుమ్బడియాయితే యిన్నిలైయిరుప్పతు. స్వవ్యతిరిక్తసమస్తవస్తుకలినుడైయవుమ్ స్వరూపస్థితి
ప్రవృత్తినివృత్తిశ్చదైయ స్వాధీనమామ్బడియిరుక్కిఱవ, తన్నుడైయ స్వరూపస్థిత్యాదిక భాశ్రితాధీనమామ్బ
డియాయ్ అవర్క భుక్కు గృహత్తేతాదికలో వాతి కూఱుకొళ్ళలామ్బడి నిష్టనిలైయితే. ఇవనుక్కు రుచిపిఱన్దపో
తు మద్రూరువిడ త్తిలేపోక వేణ్ణాతే ఇజ్జేయనుభవిక్కలామ్బడి నిట్కిఱులైయాయ్, ఇశ్శరీరసమ్మన్మద్రూరు ఒరు
దేశవిశేష త్తిలేపోయ్ అతుక్కిడాయిరుప్పతు శరీరత్తైప్పద్రూరుశెయ్యక్కడవతానవడిమైకలై ఇతరవిషయ
ప్రావణ్యత్తుక్కుఱుప్పాన ఇప్పుడమ్బాడే శెయ్యలామ్బడియాయ్, ఇవ తన్యపరనానసన్ముమ్ ఇవ కైయైయే
పార్ తిరుక్కుక్కడవనాయ్, ఇవ తా పశి త్తపోతు భుజిక్కుమ్ద్రవ్యత్తై “అముతుశెయ్యవేణుమ్” ఎన్ద వేషి
త్తాలప్పోతే అముతుశెయ్యక్కడవనాయ్, ఆసనశయనభూషణాదికళెల్లా మివనిట్టవ్వుక్కాక్కి శ్రియఃపతియా
యవాప్తసమస్తకామనానవ నాశ్రిత పరాధీననాయ్, ఇవనేతేను మొరు ద్రవ్యత్తైయిట్టల్ అత్తై తిరువాయ్ ప్పా
డియిల్ యశోదాదికల్ వెణ్ణెయోపాతి విరుమ్బుక్కడవనాయ్, ఇప్పడితనై యమైత్తుకొణ్ణు నిట్కిఱవిడ
మితే అర్చనతారమావతు.

పరత్వమేతోడజ్గి అవతారజ్గలిలేవర అవ గుణజ్ఞలైచ్చొల్లికొణ్ణుపోన్దు అర్చనతారపర్యన్తమాన సౌల
భ్యకాష్టైయైయపదేశిక్కితార్. అప్పోతుసౌలభ్యమాకిలుపదేశిక్కప్పకుకిఱతు, పరత్వమేతోడజ్గి యుపదేశిక్క
వేణ్ణువా నెన్నెన్నిల్; “మేన్దైయైయుడైయవ తాన్దానిన్దా” ఎన్దాలితే గుణమావతు, తాన్దుప్రకృతియానవ
తాన్దానిన్దాల్ స్వరూపమామి త్తనైయితే; ఇప్పడితాన్దానిట్కిఱవ మేన్దైయైయుడైయవ నెన్దెక్కాకచ్చొల్లిల్దు,
ఉపాయజ్గలిల్ ప్రపత్తిపోలేసౌలభ్యజ్గలిలర్చనతారసౌలభ్యమ్. జననిక్కుమ్ స్త్రీసామాన్య మొత్తిరుక్కుచ్చెయ్ తే,

జీ-అ.-అవోవిడజ్గలిలే యాశ్రితసజ్జల్పమిట్టవ్వుక్కాయిరుక్కుమాకారమిల్లై, అవ్వకారముశ్శతర్చనతార త్తిలేయ కైయలేయితు వేయర్చా
వతారవిగ్రహత్తైచ్చొల్లికిఱుత్తైన్దు నియామకమెన్ద పడి. అనాధారణవిగ్రహ త్రిల్ పణ్ణక్కడవ వభిమానత్తైప్పణ్ణియైన్దయారే - “సవిగ్రహ
నాయ్ బిమ్మత్తైయధిష్ఠిక్కుమ్” ఎన్దిఱ పడవాచార్యర్ కలితాట్టిల్ వ్యావృత్తి ఫలిక్కిఱతు. “(సర్వాతికాయపాదుణ్యం సంస్థితం మస్త్రీవి
మ్బయోః । మస్త్రీవాచ్యత్తనానిత్యం బిమ్బేతుకృపయాస్థితమ్ । బిమ్బకృత్యాత్తనాబిమ్బే సమాగత్యావతిష్ఠతే । కరోత్యమూర్తామఖిలాం
భోగశక్తిస్తుచాత్తసాత్ । ఆర్చాపితాకియాసా భగవదాభివితాత్తనామ్ । మస్త్రీమస్త్రీశ్వరన్యాసా తానిపాదుణ్య విగ్రహేతి) పరవ్యూహ
దివిగ్రహవత్తద్విగ్రహానుప్రవేశాదర్చాపిపాదుణ్యప్రకాశకశుద్ధసత్త్వ ద్రవ్యమయీత్యర్థః” ఎన్దితే తూప్పిల్ పిల్లై గద్యవ్యాఖ్యాన
త్తిలే యరుళిచ్చెయ్తతు. పిన్నైయమ్ శిలప్రమాణజ్జలై యుట్కొణ్ణుర్చనతారవైభవత్తై యరుళిచ్చెయ్కెతార్ (స్వవ్యతిరిక్తత్యాది). కూఱు
కొళ్ళలామ్బడియెన్దతు - ౧ “మమాయంవామనో నామ నారసింహకృతిఃప్రభుః । వరాహవేషో భగవాన్సరోనారాణస్తథా । మమాయంరామ
ఇత్యేవ దేహపరకులాఞ్చనః” ఇత్యాదియైప్పద్రూ. ౨ “తదిచ్చయా మహాతేజాభుక్తే వైభవతత్సలః । స్నానంపానంతభాయత్రాం కరుతే
వైభవతత్సలః” ఎన్దైప్పద్రూ (ఇవ తా పశి త్తపోతిత్యాది).

ముతతాట్టుతోడజ్గి పాట్టుక్కుళుక్కు సజ్గిపేణ తాత్పర్యమ్ (పరత్వమేతోడజ్గి యిత్యాది). (సౌలభ్యకాష్టైయై యుపదేశిక్కితార్)
ఎన్దవనస్తరమ్, “ఉపాయజ్గలిల్ ప్రపత్తి” ఇత్యాది వాక్యముసన్ధేయమ్. తానుకన్ద్రవ్యత్తై తిరుమేనియాకకొణ్ణు సన్నిధిపణ్ణిన విడత్తిలే
గౌరవప్రతిపత్తికూడుమోవెన్ద; ప్రామాణికనానవనుక్కు కూడుమెన్నుమై సదృష్టాన్తమాక కాట్టుకితార్ (జననిక్కుమిత్యాది). ౩ “మార్పు

తరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౬-తి. ౧-పా-శెయ్యతామరై వ్యాఖ్యానజ్ఞు.

౧౯౫

ఈ. — పణ్ణుకటపువకారజలై ప్రత్యక్షిక్కై యాలుమ్ శాస్త్రజ్ఞుల్లై మాలుమితే గౌరవిక్కిఱు; అప్పడియే ప్రామాణికనానవనుక్కాశ్రయణీయస్థలమ్ అర్చావతారమోక్కి ఇల్లైయెన్దు ఇవ్వళవానసౌలభ్యకామై యుపదేశిక్కిఱు.

*

ముతత్పాట్టిల్ - జగత్కారణత్వపుణ్డరికాక్షత్వాదిగుణజలై యుడై యవనాశ్రయణీయ్, అవనైయాశ్రయియుక్తోఽనితార్. జగత్కారణవస్తువై యుదేశితు అవస్తువు క్కేపుణ్డరికాక్షత్వాదికలై విధిక్కిఱు.

(శెయ్యతామరై క్కణ్ణనాయ్) ౧, “తస్య ధాక ప్యాసంపుణ్డరిక మేవమక్షిణీ” ఎన్దుమ్, ౨, “యజ్ఞేశోయజ్ఞపురుషః పుణ్డరికాక్షసంజ్ఞికః” ఎన్దుమ్ శ్రుతిస్త్రాత్వాదికలిల్ శొల్లప్పడానిన్దుళ్ళు, అప్పోతలర్ న్దు శెవ్విత్తామరైపోలే యిరున్దుళ్ళు తిరుక్కణ్ణలై యుడై యనాయ్. (ఉలక్కుమిత్యాది) వడివళుకిల్ పుణ్డరికాక్షత్వమోల్లై గుణజలిల్ ప్రళయాపత్సఖత్వముమ్. (వైయమిత్యాది) వైయమెనిఱు - భూమియై. వానమెనిఱు - ఉపరితనలోకజలై. మనిశరెనిఱు - వైయత్తిలుళ్ళారై. తెయ్ వమెనిఱు - వానత్తిలుళ్ళారై. మన్మథమెనిఱు - తిర్యక్నానరజలై. తిరియ, మన్మథమెనిఱు - అవన్మథకారమృకమాన భూతపఞ్చకజలై. తిరియ, మన్మథమెనిఱు - అవైతనక్కుమ్ కారణమానమహదాదికలై. మన్మథమెన్దు - కీర్తించొన్న వైయెల్లావన్మథై యుమ్. మన్మథమాయ్ - వెలిప్పట్టివివన్మథై - శెయ్యశూన్ శుడర్ శానమాయ్ - పడైత్తానెన్దుతల్; అన్దిక్కే. 3, “తనిమాప్సకథైయెన్దున్దిర్ క్కమ్బడియాయ్ త్తా తోన్ది” ఎన్దుమ్, ౪, “బహుస్యామ్” ఎన్దున్దుళ్ళుకి అపడియే, మన్మథపుమున్దాకై క్కాకవివై యాయ్ కొన్దు తా తోన్ది ఇవన్మథై పడైత్తానెన్దుతల్. అప్పోత్త, వెలిప్పట్టినిఱు - సృష్ట్యున్దుఖనాయ్ త్తొన్మథై యెన్దు పడి. (శెయ్యవిత్యాది) శానత్తుక్కుచ్చెవైయాయవతు - వరుత్తమన్మథిరుక్కే. అన్దిక్కే, శెవైయాయవతు - గియథా పూర్వమకల్పయత్ ” ఎన్దిపడియే తత్తర్కానరూపమాక పడైత్త శెవైయాయతల్. (శూన్) కార్యజాతవైయెల్లామ్ వ్యాపిత్తిరుక్కే. (శుడర్) ౬, “మన్మథాతశానమాయ్ విశదతమమాయరుక్కే. (శానమాయ్) ఇప్పడిప్పట్టనజ్జల్పరూపజ్ఞానతైయెన్దు యనాయ్. వెలిప్పట్టివై యెన్దుతు - ప్రమాణప్రతిపన్నమానవివైయెన్దు పడి. ఆక, ఇతుక్కుక్కిన్ - జగత్కారణత్వజ్ఞుల్లిన్దు. మేల్ - నిత్యవిభూతియుక్తనాయరుక్కిఱుపడి శొల్లకిఱు. (పిన్నుమిత్యాది) లీలావిభూతియుక్తనానతుక్కుమేల్, ౭, “అత్యర్కాక్ష-అ. - దేవోభవ” ఎన్దుమ్, ౮, “పితుశ్చతగుణం మతా గౌరవేనాతిచ్యతే” ఎన్దుమ్ శాస్త్రమ్ శొల్లకై యాలుమెన్దు పడి. కీర్తీన్మరువాయ్ మొట్టియిలే శిలరై నిన్దు చ్చిలరై కొన్దాడినతుక్కు హేతుకథనపూర్వకమాక కీర్తీన్మరువాయ్ మొట్టియిల్ ప్రమేయతై యనువదిత్తుకొన్దు, ఇత్తిరువాయ్ మొట్టిక్కు సజ్జతి యరుళిచ్చెయ్ కితార్ (సర్వేశ్వరనిత్యాది). ఎన్దు ప్రవేశత్తిడియిలే వాక్యత్తుక్కు సజ్జతి యనాల్ నల్లుతు.

*

ముతత్పాట్టు (శెయ్యతామరైయిత్యాది). ద్వితియావతారికై (జగత్కారణవస్తువైయిత్యాది). మున్దివవతారికై క్కు - 3 “పరపుమిన్” ఎన్దు మేలిత్పాట్టిల్ క్రియయే యితుక్కుమ్ క్రియై. ఇరణ్డామవతారికై క్కు - “అవన్దీర్” ఎన్దు తేక్రియై. తిరుక్కుణ్ణో తామరైపోలేయిరుక్కుమెన్దు ప్రమాణమ్ (తస్యేత్యాది) ఛాన్దోగ్య. క్రివిష్ణుధర్మై “క్రూయతాంతునరవ్యాఘ్రు వేదవేదాన్త నిశ్చయః । యజ్ఞేశోయజ్ఞపురుషః పుణ్డరికాక్షసంజ్ఞికః । సవిష్ణుః పరమం బ్రహ్మయతో నావర్తతేపునః.” “శెయ్యతామరై క్కణ్ణనాయ్” ఎన్దువనన్దుమ్, “ఉలక్కుమున్దు వనక” ఎన్దుతుక్కు వాననై (వడివళుకిలిత్యాది). మన్మథమాయ్ వెలిప్పట్టివివన్మథై - మన్మథమాయ్ ప్రమాణ ప్రతిపన్నమానవివన్మథై - అర్థాన్దుమ్ (అన్దిక్కే తనిమావిత్యాది). ఇన్దువర్థుక్కు, “వైయమ్” ఎన్దుతోడన్ది, మన్మథమాయ్ - మన్మథమున్దాకై క్కాకవెన్దు పడి. (ఇవైయాయ్ కొన్దు) ఇవైయెన్దుకొన్దు క్కాక. ఇన్దుపక్షత్తిలే “వెలిప్పట్టు” ఎన్దుతుక్కుర్థమ్ (అప్పోతిత్యాది). శానమాయ్ - శానతైయెన్దు యనాయ్. మున్దివనన్దుత్తిలే “వెలిప్పట్టివై” ఎన్దుతుక్కుర్థమ్. (వెలిప్పట్టివైయెన్దుతిత్యాది). ఇప్పోతు - ఉపదేశవేళైయిలే.

౧||ఛాం-ఉ-౬౧-౬. ౨||వి-ధ. 3||౮౦-౭. ౪||తై-ఆ-౬. ౫||తై-నా-౧. ౬||౨౧-౯. ౭||భార-ఆ-౧౬౩-౧౯. ౮||

ఈ...నలదీ పుంత త్తానమ్” ఎనిపడియే శెటిన్దిరున్దుళ్ళ తేజనై యుడైత్తాననిత్యవిభూతియు క్తనాయరుక్కుమిరువై చొచ్చుట్టుకొటటు. (మొయ్ కొళ్ళోళి తేజః ప్రభృతికల్యాణగుణజ్ఞతై యుడై య నెన్న వుమామ్. తేజస్సుగుణజ్ఞభుక్కెల్లా ముపలక్షణమ్. ఇప్పోతుగుణజ్ఞొట్టుకొటతె న్నెన్ద్రాల్ ; గుణాధికవస్తువిత్తేయాశ్రయణీయమావతు. (ఒరుమూవరా కియమూర్తియే) బ్రహ్మరుద్రర్ కభుడైయ శరీర త్తైయుమ్ ఆత్మవైయుమ్ తనక్కు శరీరమాకొణ్ణు అపద్రోలన్తరా త్తావాయ్ నిన్దు సృష్టిసంహారజ్ఞతై ప్పణ్ణియుమ్, స్వేనరూపేణ నిన్దు పాలనకర్త త్తైప్పణ్ణియుమ్ పోరుకొట సర్వేశ్వరక్. మూర్తిశబ్దమ్ - పరత్వవాచి. అన్తిక్కే, బ్రహ్మరుద్రర్ కభోడే ఇన్ద్రునై యుజ్జూట్టి - మూవరెన్దు శొల్లవుమామ్. మొయ్ కొళ్ళోళియోడాయి నానొరుమూవరాకియమూర్తి - పిన్నుమ్ - వైయమ్ వానమ్ మనిశర్ తెయ్ వమ్ మద్రుమ్ మద్రుమ్ మద్రుమ్ ముద్రుమామ్ - వెలిప్పట్టివద్రై - శెయ్యతామరై శుడర్ భానమామ్ - పడై త్తాక్. శెయ్యతామరై క్కణ్ణనాయులక్కేముణ్ణువవన్దణ్ణిర్ ; ఆనప్పవనై ప్పరవుజ్ఞోళ్. శి (ముద్రుమాయెన్దిటసా మానాధికరణ్యమ్ - కార్యకారణభావత్తాలే. భానమాయెన్దవిడమ్ - గుణగుణిభావత్తాలే.) ౧.

శీ-అ.-సృష్టి బ్రహ్మపుక్కుమ్, రక్షణమ్ సర్వేశ్వరనుక్కుమ్, సంహారమ్ రుద్రనుక్కుమ్ శొల్లానిట్టు. ఇన్ద్రు సృష్టిత్తానెట్టితెన్నెన్దు (ఒరుమూవరాకియ మూర్తియెన్దు). అద్వితీయరాన మూవరాయరుక్కిట సర్వేశ్వరనిత్యర్థః. మూర్తిశబ్దస్య సర్వేశ్వరవాచిత్య మెప్పడియెన్దు (మూర్తిశబ్దమిత్యాది). ముద్రన వసతారికైక్కు చేర వన్దయజ్ఞాట్టుకొటార్ (మొయ్ కొళ్ళోళి యిత్యాది). పరవుజ్ఞోశెన్దు - మేలిత్తాట్టిర్ క్రియైయెతుక్కుమ్ క్రియైయెన్దు పడి. ద్వితీయావతారికైక్కు మన్దయమితువేయాయ్, “ఉలక్కుముణ్ణువవన్దణ్ణిర్” ఎన్దే క్రియాపదమ్. “ముద్రుమామ్” ఎన్దిటసామానాధికరణ్యమ్ - కార్యకారణ భావనిబన్దనమ్. “భానమామ్” ఎన్దిటవిడమ్ - గుణగుణిభావత్తాలే. ఒరుమూ వరాకియ మూర్తి - “అద్వితీయమాః బ్రహ్మవిష్ణుశివాత్మకమూర్తిత్రయత్తైయుమ్ డైయనానపక్” ఎన్దురైలర్థమ్. బ్రహ్మరుద్రేంద్రర్ క తై శరీర మాకవుడైయ సర్వేశ్వరనెన్నుతల్. “మూవరాకియ మూర్తి” ఎన్దిట సామానాధికరణ్యమ్ - కార్యకారణభావనిబన్దనమ్, మొయ్ కొళ్ళోళి-శెటి వైయడైయ, శోతయోడాయి నాక్ - శెటిన్ద తేజోమయమాన నిత్యవిభూతియోడేహుడియరుక్కిటవక్. ౧ “అత్యర్కానలదీ పుంత త్తానమ్ వి ష్ణోర్తూత్తనః । స్వయేన ప్రభయారాజన్దు ప్పేక్షం దేవదానవైః” ఇతి ఆరణ్యపర్వణ్యార్జి షేణవచనమ్.

౨ “యథాకప్యాసంపుణ్ణిక్ మేవమక్షిణీ” ఎన్దుతుక్కు సిద్ధాన్తార్థమ్ మూన్దు. “కమ్” ఎన్దు - జలమాయ్, అప్యాసమెన్దిటవిడత్తిల్ - ఆ కారమ్ ౩ “వష్టివాగురిల్లోపమవాపోయపసర్గయోః” ఎన్దిటసాతప్రక్రియైయారేలుప్తమాయ్ “ప్యాసమ్” ఎన్దిరుక్కిటతాయ్, కప్యాసం పుణ్ణిక్ మెన్దు - జల త్తిట్టిన్దిరుక్కిటపుణ్ణిక్ మ్పైలేయరుక్కిటతిరుక్కుణ్ణ శెన్నుతల్ ; ఇన్దవర్ధత్తిల్, “అస-భువి” ఎన్దిటధాతు. అన్తిక్కే, కంపిబతీతి - కపిః ఎన్దు - నాశ్ తైచ్చొల్లి, అతిరేయరుక్కిటతామరైయెన్నుతల్ ; ఇన్దవర్ధత్తిల్, “అస-ఉపవేశనే” ఎన్దిటధాతు. అన్తిక్కే, కంపిబతీతి - కపిః సూర్యః, తేనాస్యతే - క్షిప్య తే ఇతి కప్యాసమ్ - సూర్యనారేయల్ త్తప్పట్టతామరైప్పుప్పోలే యరుక్కిటతిరుక్కుణ్ణ శెన్నుతల్ ; ఇన్దవర్ధత్తుక్కు, కపియెన్దు - సూర్యనైచ్చొల్లుమోవెన్న; ౩ “కపిర్భిభ స్తి తేజనమ్” ఎన్దుక్కుడవతిత్తే. ఇన్దమాన్తర్ధతైయుమ్ శ్రీ భావ్యకారర్ వేదార్థసజ్జిహత్తిలే, “గమీభారామ్భస్సుముద్భుతసుమృష్ట నాశరవికరవిక సితపుణ్ణిక్ దశామలాయ తేక్షణః” ఎన్దురుళిచ్చెయ్ తార్. ఇతుక్కు పూర్వపక్షార్థమ్ మూన్దు. అతావతు - కపియెన్దు - కిష్కిత్ ఎన్దాయ్, కప్యాసంపుణ్ణిక్ మెన్దు-ఈవద్దిక సితమానతామరైప్పుప్పోలే యరుక్కిటతిరుక్కుణ్ణ శెన్నుతల్. అన్తిక్కే, “కపి-చలనే” ఎన్దిటధాతువినారే, కపిశబ్దతై - సూర్యనైచ్చొల్లి, అసమెన్దు - ఆదిత్యమడై యమణ్ణలమాయ్, పుణ్ణిక్ మెన్దు - హృదయకమలమాయ్, ఆదిత్యమణ్ణలమమ్ హృదయకమలమమ్ యాతొరుపడి ఉపాస్యనాన సర్వేశ్వరనుక్కు వాసస్థానమాయరుక్కు మెన్నుతల్. అన్తిక్కే కప్యాసమెన్దు - మర్కటసృష్టమ్పైలేయరుక్కిటయారొరుపుణ్ణిక్ ముణ్ణ, అతుపోలేయరుక్కిటఅక్షిక శెన్నుతల్. ఇప్పడిపూర్వపక్ష త్తిలే మూన్దర్థమ్, సిద్ధాన్త త్తిలే మూన్దర్థమువక్కుకొళ్ళుతు.

[౧౦]

తిరువాయ్ మొట్టి—3-ప. ౬-తి. ౧-పా-శైయ్యతామరై వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

౧౯౭

ప్ర-తి.—ప్రవేశే. సుందరకాండే ఏకవింశతితమే, “మిత్రమాపయింకంకర్తురామస్థానం పరీప్సతా । వధళ్ళానిచ్చతాఘోరంత్వయా సాపురుషర్షభః ॥౧౯౪॥” — యుద్ధకాండే ౭ ప్రాదేశే, “మిత్రభావేనసంప్రాప్తంసత్యజేయంకథంబునదోమోయద్యపితస్యస్యాత్సతామేతదగర్హితమ్ ॥౩॥” — శ్రీరంగరాజస్తవే [౨] “అస్తాన్తేగుణరాశివద్గుణపరీవాహత్తనాంజన్తనాంసక్త్యాభామనికేతనేవ్యపికుటికుష్టాఘరక్షేశ్వర! అర్చ్యస్సర్వసహిష్ణురర్చకపరాధీనాభిలాత్సస్థిః పీఠీషేహృదయాభుభిస్తవతత్స్థిలాజ్జడీభూయతే.” — భగవద్గీతాసుచతుర్థే, “యేయథామాంప్రపద్యంతేతాంస్తథైవభజామ్యహమ్ । మమవర్తానువర్తంతే మమష్యాపార్థసర్వశః ॥ ౧౧ ॥” — విష్ణుపురాణేపంచమోశేకంసప్రేరితస్యాశ్రూరస్యమనోరథః, “చిత్తయామాసచాశ్రూరోనాస్తిధన్యతరోమయ । యోహమంశావలీర్లస్యముఖంద్రక్ష్యామిచక్రిణః ॥౨॥ అవ్యమేసఫలంజన్తసుప్రభాతాచమేనిశా । యదున్నిద్రాబ్జపత్రాక్షంవిష్ణోర్ద్రిక్ష్యామ్యహంముఖమ్ ॥ ౩ ॥ సాపంహరణియత్సంసాంస్తృతంసంజ్కల్పనామయమ్ । తత్సుష్టధీకనయనంవిష్ణోర్ద్రిక్ష్యామ్యహంముఖమ్ ॥ ౪॥” “(సంజ్కల్పనామయమితి) అదితిదేవక్యాదీనాంసంజ్కల్పనమరూపంహిభగవతోదేవమనుష్యాదినజాతీయంరూపమ్. ఇదంవిభవార్చనతారసాధారణమ్, యథాహ. యేయథామాంప్రపద్యంతే. [భ-గీ-౪-౧౧.] ఇతి.” ఆస్యశ్లోకస్యవిష్ణుచిత్తార్థైరేవంవ్యాఖ్యానంకృతమ్.

ప్ర-తి.—(ముతత్పాట్టు) (శైయ్యతామరైక్కణ్ణనాయ్) ఛాన్దోగ్య ప్రథమప్రపాకే [౬.] “అథయ ఏషోస్తరాదిత్యేహిరణ్యయః పురుషోదృశ్యతేహిరణ్యశ్చశ్రుర్హిరణ్యకేశ ఆప్రణఖాత్సర్వఏవసువర్ణః తస్యయథాకప్యాసం పుణ్డరీకమేవ మక్షిణీతస్యాదితినామ.” “తస్యయథాకప్యాసమ్” ఇత్యాదివాక్యస్య శ్రీమతాభాష్యకారేణ వేదార్థసజ్ఞిహే, “గమిభిరామృతస్యముదూభితమప్యన్తనాశరవికరవికసిత పుణ్డరీకదళామలాయతేక్షణః” ఇత్యర్థోభిహితః. ఆస్యభాష్యకారవచనస్య శ్రుతప్రకాశికా కారైర్విస్తరేణ కృతంవ్యాఖ్యానమ్, “తస్యయథాకప్యాసం పుణ్డరీకమేవమక్షిణీ” ఇత్యస్యార్థంహృదినిధాయాహ (గమిభిరామృతమితి). ఆస్యవాక్యస్యవాక్యకారేణ షడర్థాః పూర్వపక్ష త్వేనసిద్ధాన్తత్వేనోక్తాః. తత్రసిద్ధాన్తితార్థత్రయమత్రోక్తమ్. ఇతరార్థత్రయస్యపూర్వపక్షత్వంతత్సన్విభావాదేవావగతమ్, తత్రపూర్వపక్ష త్వేనోపన్యాసాదేవతస్యానుపాదేయత్వం స్పష్టమితి సతస్య ప్రథమంనిరాసః క్రియతేగ్రంథేః; తస్మాద్వాక్యకారోక్తేష్వర్థత్రయమత్రవివక్షితమ్. కేపునఃపూర్వపక్షితాఅర్థాః, ఉచ్యతే; కపిః - ఆదిత్యః; ‘కపి-చలనే, ఇతిధాతుః. కంపిబలీతివా - కపిః; కపిర్భిభస్తితేజనమ్, [య-శే.ఆ-ప్ర-౪.] ఇతివైదికప్రయోగః. తస్యాసమ్.మణ్డలమ్, కప్యాసమ్. యథాఆదిత్యమణ్డలమ్, హృదయపుణ్డరీకఞ్చా పాసనస్థానమ్, ఏవమక్షిణీ అపునాసనస్థానమిత్యేకోర్థః. ఆయనోపపద్యతే; ఉపాసకస్యేతివ్యవృత్తంపదముపాసనస్థానమితి పదఞ్చాధ్యాహర్యమ్; ఏవంపదద్వయాధ్యాహరః. సమానవిభక్త్యన్తయోః పదయోస్యవృత్తః ప్రాప్తంసామానాధికరణ్యమ్, ‘ఘటఃపటః, ఇతివదర్థవిరోధాభావే, చశబ్దాద్యభావేపిస్వతః ప్రాప్తసామానాధికరణ్య పరిత్యాగ ఏకోదోషః. పుణ్డరీకశబ్దస్యగౌణతా; ‘పద్మకోశప్రతీకాశం హృదయం చాప్యధోముఖమ్, [తై-నా-౧౧] ఇతిశ్రుతే; తత్సదృశతచ్ఛబ్దోహిగాణః. ‘హిరణ్యశ్చశ్రుర్హిరణ్యకేశ ఆప్రణఖాత్సర్వ ఏవసువర్ణః, ఇతిదివ్యాజ్ఞ వర్ణనప్రకరణాననుగుణత్వఞ్చ. యఏషోస్తరక్షిణీపురుషః, ఇతి - ఉత్తరత్రాక్షిణానస్యాభిధాస్యమానత్వాత్సన్యనరుక్తిశ్చ. యఏషోస్తరక్షిణీపురుషోదృశ్యతే, ఇత్యేకస్త్రిన్మక్షిణ్యుపాసనవిధానాత్. యఏషవతస్త్రిన్మణ్డలే పురుషోయశ్చాయంపక్షితేక్షణః, [బృ - ఉ - ౩-౫.] ఇతిబృహదారణ్యకేదక్షిణస్యాక్ష ఉపాసనస్థానత్వవిధానాత్, అక్షిణీ, ఇతిద్వివచనానుపపత్తిశ్చేతి. తస్మాదస్యవాక్యస్యోపాసనస్థాన విధిపరత్వమనుపపన్నమ్. కపిః - మర్కటః. తస్యాసమ్ - పృష్ఠఇతిమర్కట పృష్ఠసామ్యముచ్యత ఇతియత్, తదయుక్తమ్; మర్కట పృష్ఠం పుణ్డరీకఞ్చాపమాద్యయమ్. ఉత్తేకోపమా. తత్రోపమాద్విత్వమయుక్తమ్; స్వతఃప్రాప్తసామానాధికరణ్య పరిత్యాగప్రసక్తాత్, శ్లాఘ్యోపమార్థతయానిర్వాహేనమృతత్యపి హీనోపమాశ్రయణాయోగాచ్చ. యద్యేకోపమా, తథాసతి మర్కట పృష్ఠసదృశపుణ్డరీకసదృశే ఇత్యుక్తంస్యాత్. తదా, కప్యాసపదస్యలక్షణాస్యాదితి. కప్యాసమ్ - ఈషద్వికసిత మితియదుచ్యతే అత్రార్థాచిత్త్యమస్త్యేన, తథాప్యవయవకక్తాయాధ్యావేషద్వికాసవాచిత్యంనాస్తితితదప్యయుక్తమితి. ఏవమర్థత్రయస్యానుపపత్తే రుపపన్నమర్థత్రయం వివక్షితంభగవతాభాష్యకారేణ. (గమిభిరామృత ఇత్యాది). కంపిబలీతికపిః - ఆదిత్యః, తేన, ఆస్యతే - క్షిప్యతే, వికాస్యతే ఇతికప్యాసమ్; తదాహవాక్యకారః, ఆదిత్యక్షిప్తంవాశ్రీమత్త్వాత్, ఇతి. తత్రాదిత్యస్యోకిరణేనవికాసయతి, అతోఘటకంకిరణమపిన్ద్యకృత్య (రవికరవికసిత) ఇత్యుక్తమ్. కంపిబలీతి - కపిః, నాశ్చ. తస్త్రిన్మణ్డలైశ్చ - కప్యాసమ్; అపచితాదపి పద్మాన్నాశ్శస్య పుణ్డరీకస్యశోభాతిశయోన్మీసాత్రాభివేతః. పనాశమప్యన్తూరితమమ్బుజంగ్లానం స్యాదితితద్వ్యావృత్త్యర్థమచ్యతే (సుమృష్టనాశేతి). అర్థాన్తరముచ్యతే (గమిభిరామృతస్యముదూభితేతి). కమ్ - జలమ్. ఆస-భువి, అయమపిపూర్వకః. వష్టివాగురిరల్లోప మవాప్యోరుపసర్గయోః, ఇతివచనావపేరత్రాల్లోపః. కప్యాసమ్ - సలిలేవిద్యమానమి

౧౯౮ తిరువాయ్ మొత్తి.—౩.ప. ౬-తి-శెయ్యతామరై. ౨-పా-మూవరాకియ వ్యాఖ్యానబ్బళ్.

త్యుక్తంభవతి. ఏవంవాక్యకారోక్తార్థత్రయకథనేన తస్యయథాకప్యాసం పుణ్డరీకమేవమక్షిణీ. ఇతి శ్రుతివాక్యం వ్యాఖ్యాతంభవతి ”
ఇతి.—శ్రీవిష్ణుధర్మ, “శ్రూయతాస్తునరవ్యాఘ్రు వేదవేదాన్తనిశ్చయః।యజ్ఞేశోయజ్ఞపురుషః పుణ్డరీకాక్షుఃసంజ్ఞితః।సవిష్ణుః పరమంబ్రహ్మయ
తోనానర్తతేపునః.”—(శెయ్య) తైత్తిరీయకే శ్రీనారాయణే, [౧] “నూర్యాచన్ద్ర)మసాధాతాయథాపూర్వమకల్పయత్ | దివ్యా
పృథివీఞ్చన్దరిక్షమథోసువః.”—(మొయ్కోళ్ శోతి) మహాభారతే ఆరణ్యపర్వణి [౧౬౩] ఆర్షిషేణవచనమ్, “ఆత్యర్కానలదీప్తం
శత్రౌనంవిష్ణోర్తహత్తనః । స్వయేవ ప్రభయా రాఘ్నస్పృక్షం దేవదానవైః ॥౧౦॥.”

మతల్ దీరువన్దాతి—నాట్యత్తునాలామ్బట్టు. తమరుకన్దతెవ్వరువ మవ్వరువన్దానే । తమరుకన్దతెప్పేర్ మల్ దీప్పేర్ । తమరుకన్ద ।
తెవ్వణ్ణన్దొన్దిత్తిమైయాతిరుప్పరే । లవ్వణ్ణమాఱీయా నామ్.

తార్పర్యము.—దేవతిగ్రంథ సువ్యస్థాపరములకును జగదారంభకములైన పంచభూతములకును వాటికిఁగారణములైన మహదాదివికార
ములకును నుపాదానకారణభూతుఁడును ఆమోఘములైన సృజ్యపదార్థములనంతటవ్యాపించియుప్రకాశించుచున్న సంకల్పరూపజ్ఞానముకలవాఁ
డును సృష్టిని నారంభించి పరిదృశ్యమాన సకలపస్తువులకునునిమిత్తకారణభూతుఁడునునై సృష్టించెను. ఇట్లు లీలావిభూతియుక్తుఁడును నిత్య
విభూతియుక్తుఁడునునైన సర్వేశ్వరుఁడు బ్రహ్మరుద్రులయొక్క శరీరములను వారియాత్మలను శరీరముగాఁగలవాఁడై వారికి నంతరాత్మయై
నిలిచి సృష్టిసంహరములను విష్ణురూపముతో సంరక్షణమును జేయును.

మూ.—మూవరాకియమూర్తియై ముతన్మావర్క్కుముతల్వన్దనై ౨ ।

చ్చాపముళ్ళననీక్కువానై త్తడజ్గడట్కిడన్దాన్దనై ౩ ।

త్తేవతేవనై తెన్నిలజ్జెయిరియెఱిచ్చెల్ విల్లియై ।

ప్పావనాశనై ప్పజ్జయ త్తడజ్గణ్ణనై ప్పరవుమినో॥

ఆ.—(మూవరాకియ) ఇతిన్దేర్ సమాశ్రయణీయనాన వెమ్మెరుమానుడైయ వెళిమైయెచ్చొల్లకిఱతు. ఇప్పడిత్రిమూర్తిరూపేణ ఆనన్ధి
తనాయ్, సర్వలోకనిర్వాహకరాన బ్రహ్మరుద్రేంద్రోర్కళుక్కు నిర్వాహకనాయ్, అవర్కళుడైయ ౧* వేదాపహరగురుపాతక దైత్యసింహాద్యాప
ద్విమోచనకరనాయ్, ౨* క్షీరార్ణవనికేతననాయరున్దవైత్తాశ్రితసమాశ్రయణీయత్వార్థమాక దశరథాత్మజనాయ్ వన్దవత్తిర్ననాయ్, ఇప్పడి
మనుష్యనాయరుక్కుచ్చియ్తే, రూపగుణవిభవచేష్టితాదికళాల్ మనుష్యరిత్కాట్టిల్ దేవర్కళో యాఁగిరుపడి విలక్షణరాయరుప్పార్,
ఆప్పడియే దేవర్కళిత్కాట్టిలుమ్ విలక్షణనా యాక్రిత విరోధినిరసనైక భోగనాయ్ దర్శనమాత్రత్తాలే సర్వజన్మానాం సర్వపాపక్షయకర
నాయరుక్కిఱ వెమ్మెరుమానై ప్పరవుమినో నెన్దితార్.

అన్య.—మూవరాకియమూర్తియై ముతల్ మూవర్క్కు (౩) ముతల్వన్దనై ౨ శాపమ్ ఉళ్ళన (౬) నీక్కువానై తడమ్ కడల్ (౯)
కిడన్దాన్దనై తేవతేవనై తెన్నిలజ్జె (౧౨) ఎరి ఎల్ల శెల్ (౧౫) విల్లియై పావనాశనై ప్పజ్జయ త్తడజ్గణ్ణనై (౧౮) పరవుమిన్. (౧౯)

పన్నె.—అనన్దరమ్, సృష్టమాన జగత్తినుడైయ రక్షణార్థమయవతారకన్దమాన క్షీరార్ణవశాయి యాశ్రయణీయ నెన్దితార్.

౩ “సబ్రహ్మోసశివస్సేన్ద్రః” ఎన్దిఱపడియే బ్రహ్మరుద్రేంద్రోర్కళున్దానెన్నలామ్బడి యవర్కళుక్కు శరీరియాయరుప్పానాయ్, శరీరభూత
రాయ్ లోకప్రధానరాన, అవర్కళో మూవర్క్కుమ్, (౩) కారణభూతనాయ్, అవర్కళుక్కు గురుపాతకాది శాపబ్బళ్, ఉళ్ళవల్ దై (౬)
పోక్కుమవనాయ్, పిన్బు కూప్పిట్టకురల్ కేట్టుమ్బడి ఇడముడైత్తాన, క్షీరాబ్ధియిలే, (౯) కణ్వశోన్దరలి, రావణవధార్థికళానదేవర్కళు

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౬-తి-శైయ్యతామరై. ౨-పా-మూవరాకియ వ్యాఖ్యానం. ౧౯౯

క్కాశ్రయణీయనాయ్కొడ్డవతరిత్తు, లజ్జెయిర్, (౧౨) శైల్యపైతాతవగ్ని, తలైయెడుక్కుమ్మడి, శత్రునిరసమ్మణ్ణి, (౧౩) విలైయ
డైయనాయ్, సేతువిల్ పరదానాదిముఖతైలే పాపవివాశకనాన, పుణ్డరీకాత్తునై, (౧౪) స్త్రీత్రముఖతైలే ఆశ్రయియున్తోళ్. (౧౫) ౧.

అర్థము.—బ్రహ్మరుద్రేంద్రులను నాశ్చయము లోకప్రధానులు నైన ముగ్గురికి (౩) కారణభూతుఁడును (గురుపాతకము మోదలగు) పాపము
లున్నవాటిని (౬) బోగొట్టువాఁడును విశాలమైన క్షీరాబ్ధియందు (౭) శయనించినవాఁడును దేవతలను నాశ్రయణీయుఁడును దక్షిణదిక్కు
నందున్న లంకయందు (౧౨) అగ్ని వర్ధిల్లునట్లు శత్రువులను సంహరించిన (౧౩) ధనుస్సుకలవాఁడును (సేతువుయందు పరదానాదులచే) పాపములను
బోగొట్టువాఁడును నైన పుంఃరీకమువంటివిశాలములైన నేత్రములు కలవానిని (౧౪) స్త్రీత్రము చేయుఁడు. (౧౫). ౨.

ఈ.—ఇరణ్డామ్బట్టు. జగత్కారణత్వపుణ్డరీకాత్తుత్యాదికలై చొచ్చిలి, “ఆశ్రయియున్తోళ్” ఎన్నానిన్టీర్;
అవై పరత్వత్తుక్కే కాన్తమానలక్షణబ్ధభాయిల్లు, ఆనపిన్బు ఎబ్బభాలేలవనైయాశ్రయిక్క పోమోవెన్న; అప్పడి
ప్పట్టవణ్ణ నేడబ్బళోడు సజాతీయనాయ్ చక్రవర్తితిరుమకనాయ్ వందవతరిత్తా; అజ్గేయాశ్రయియున్తోళ్ళెన్ఱిటార్.

(మూవరాకియమూర్తియై) ప్రస్తుతమానసామానాధికరణ్యత్తుక్కు నిబన్ధనజ్ఞాల్లుకైక్కాక - అనుభాషి
క్కిఱతు. (ముతలిత్యాది) ఇస్సామానాధికరణ్యమ్స్వరూపేణవన్తు, కార్యకారణభావనిబన్ధనమెన్ఱిటతు. జగత్తు
క్కుక్కాకారణభూతరాయరున్దభృతన్నోడుకూడిన మూవర్క్కుమ్ కారణభూతనాయుభృతనై. బ్రహ్మరుద్రీర్కభు
క్కుమ్ కారణభూతనాకితాత్తనక్కుక్కాకారణభూతనాకైయావతెన్నెన్నిల్; తానివర్కభుక్కుక్కాకారణభూత
నానవోపాతి, తనక్కవ్వరుకుకారణాన్తరమిన్ఱిక్కేయరుక్కుమ్మెన్ఱపడి; ౧, “ఆశ్చేశ్వరమ్” ఎన్ఱిటపడియే. అన్ఱిక్కే,
ఇన్ఱైనైయుజ్జాట్టి, జగత్తుక్కుప్రధానరాయరున్దభృ బ్రహ్మరుద్రేన్ఱిర్కభుక్కుమ్ కారణభూతనాయుభృతనైయె
న్ఱుమామ్. (శాపముభృననీక్కువనై) ౨, “వేదాపహరగురుపాతకదైత్యపీడా” ఎన్ఱాప్పోలే శొల్లుకిఱవన్ఱై పో
క్కుమ్స్వభావనాయుభృతనై. (ఉభృన) పోక్కుకిఱవన్ఱ పారిస్వక్కు-ఇన్ఱెయల్పమాయిరుక్కిఱపడి. (తడబ్బడిలిత్యాది)
“ఇన్ఱమివన్ఱ్ఱుక్కాపత్తువన్దపోతునన్ఱైత్తేడి త్తిరియన్ఱొణ్ణాతు” ఎన్ఱు, ఏఱ్ఱ వేకడలిలిడన్ఱొణ్ణవనై. (తేవతేవనై)
బ్రహ్మాదికభుక్కాశ్రయణీయనాయ్కొడ్డాయిల్లు కణ్వళర్నరుభుకిఱతు. (తెన్నిలజ్జెయెరియెచ్చెన్ఱివిల్లియై)

జీ.అ.—ఇరణ్డామ్బట్టు. (మూవరాకియవిత్వాది) కీర్తే - పరత్వత్తైచొచ్చిలి, ఇక్కే - అవతారత్తైచొచ్చిలైయారే - పరత్వత్తుక్కున్య
భాసిద్ధిశక్తిత్వవర్కభుక్కుఅవతారమాశ్రయణత్తుక్కే కాన్తమెన్ఱు పరిహరిత్తతా యరుక్కిఱతెన్ఱిటార్. (జగత్కారణత్వేత్వాది).

పునశ్చ, “మూవరాకియమూర్తి” ఎన్ఱనుభాషిక్కిఱతుక్కుప్రయోజనమ్ (ప్రస్తుతమాన విత్వాది). సామానాధికరణ్యస్వహేతుమాహ
(ఇస్సామానాధికరణ్యమిత్వాది). తటస్థజ్జైయెయనువదిత్తుపరిహరిక్కిటార్ (బ్రహ్మరుద్రమిత్వాది). (అన్ఱిక్కేయన్ఱైనైయుమితి) ఏవఞ్చ,
“ముతలి” ఎన్ఱతుక్కు - కారణభూతర్, ప్రధానభూతరన్దబ్ధయమ్. శాపముభృన నీక్కువనై - శాపమ్బారేయనుభావ్యమాన వేదాపహ
రాదిదుఃఖబ్ధభృతనైపోక్కుమ్మవనై. దైత్యపీడ - ఇన్ఱనుక్కాతల్; గురుపాతకదైత్యపీడకళిరన్ఱుమ్ - రుద్రనుక్కాతల్. తలైయిరేకై
యైవెక్కవన్దవృకాసురాది పీడైయున్ఱిత్తే. వేదాపహరద్యాపత్తుక్కుల్ బహువాయిరుక్కు, ఉభృనవెన్ఱు - లఘువాకచొచ్చిలైకిఱ తెన్నెన్ఱు
(పోక్కుకిఱవనమిత్వాది). శాపమనీక్కువనైయెన్ఱువన్ఱెన్ఱుక్కు, “ఉభృన” ఎన్ఱెయారే - ఉభృతైపోక్కినాన్, ఇల్లాతతుక్కాన్ శయ
వాన్ ఎన్ఱుతోన్ఱుమిత్తే; అత్తారే - పారిస్పియడైయమికుతియుమ్, శాపత్రినుడైయభుత్తుముమ్తోన్ఱుకిఱతు. “శాపముభృననీక్కువనై” ఎన్ఱ
వన్దరమ్. “తడబ్బడిలిన్ఱైవన్ఱెన్ఱు” ఎన్ఱుశొల్లుకిఱతుక్కుప్రయోజనమ్ (ఇన్ఱమిత్వాది). కీర్తీవన్ఱోడేహట్టిభావమ్ (బ్రహ్మాదికభుక్కిత్వాది).

౨౦౦

తిరువాయ్ మొట్టి.—౩-ప. ౬-తి-శెయ్యతామరై. ౩-పా-పరవి వ్యాఖ్యానజ్యో.

ఈ.-అవర్ కళ కూప్పీడు కేట్టెయ్ నిరున్దు శెయ్యమ్ తొట్టిల్ శొల్లుకిటతు. అగ్నియానతురావణభయత్తాలేప్రవేశిక్కు
మాట్టాతపూరిలే, తాకనినై త్తపడివ్యాపరిక్కుప్పణ్ణవల్లవిల్వలియైయుడైయవనై. (తేవతేవనై - తెన్నిలజ్జై
యెరియెచ్చెల్ దిన్నియైఎన్దు) మనుష్యత్వేపరత్వజ్ఞాచ్చిల్ ద్రాకవుమామ్. నిత్యసూరిక శేత్తుకిటవనై యాశ్ర
యియుజ్జో శెన్దుమామ్. (పావనాశనై) కైయుమ్ విల్లుమాయిరుక్కిటపడియైక్కాణ, సర్వరుడైయపాపజ్జభుమ్
పోమ్. ౧ “పావనసర్వలోకానాంత్యమేవరఘనన్దన” ఎన్గిటపడియై, అన్నిలైయిలేచేతనరుడైయ సకలపాపజ్జతై
యుమ్ పోక్కుమ్ స్వభావనై. (పజ్జయై త్తడజ్జణ్ణనై) పాపవర్ధకనానాలుమ్ విడవొణ్ణాతపడియానకణ్ణుకై యుడైయవ
నై. (పరవుమినో) అక్కణ్ణుకిలేతోల్ ద్రా ౨ “జితస్తేపుణ్ణరీకాక్ష” ఎన్దులక్రమమాకప్పకమ్యున్గోళ్.

౨.

జీ.అ.-ఆశ్రయిత్తబ్రహ్మడికకుక్కుఘలమ్ కొడుకైక్కాక చక్రవర్తిరుమకనాయ వద్దవతరిత్తానెన్గితార్ (అవర్ కళిత్యాది). “ఎరియెచ్చె
చ్చెల్ దిన్నియై” ఎన్దుతుక్కువాసనై (అగ్నియానతిత్యాది). తెన్నిలజ్జైయిలేశెల్లప్పెటాతపగ్నియానతుతలైయెడుక్కు మ్మడిశత్రునిరసమ్మణ్ణినివి
లైయైయవనై. “తేవతేవన్” ఎన్గిటపడియై - చక్రవర్తిరుమకకుక్కు విశేషణమాక్కి, అత్తాల్ ఫలిత్తతాత్పర్యమ్ (తేవతేవనిత్యాది).
౩ “భవాన్నారాయణోదేవః” ఎన్దు - బ్రహ్మడికళోస్తోత్రమ్ పణ్ణుమ్మడియాన మనుష్యత్వేపరత్వతైయైన్దు. “తేవతేవన్” ఎన్దు
తుక్కు - నిత్యసూరిక శాలేస్తోత్రమ్ పణ్ణుమ్మడుమవనైన్దు. (నిత్యసూరికళిత్యాది). ఇవర్ కళేత్తినమైక్కు. ౪ “పరతనుమతమ్మిశత్తురుక్కు
నుమ్” ఇత్యాదియై ప్రమాణమాకననుసన్ధిప్పతు. “తెన్నిలజ్జై” ఇత్యాదియోడే, “పావనాశనై” ఎన్దుతైయుమ్ కూట్టిభావమ్ (కైయుమ్ విల్లు
మాయిత్యాది). పాపజ్జోపోమ్ ఎన్దుక్కు ప్రమాణమ్ (పావనాశనై). ఉత్తరశ్రీరామాయణేద్వ్యవశీతమే అగస్త్యః, “అత్యద్భుతమిదంవా
క్యంతవరామశుభాక్షరమ్” ఇతిపూర్వార్థమ్. “పావనాశనై” ఎన్దువనన్దరమ్, కణ్ణుకైన్దున్నతుక్కుభావమ్. (పాపవర్ధకనిత్యాది). పరవు
మినో” ఎన్దుతుక్కుర్థమ్ (అక్కణ్ణుకిలేయిత్యాది). ౧ “జితస్తేపుణ్ణరీకాక్షనమస్తేవిశ్వభావన” ఇత్యాది. క్రమేణాన్వయః.

౨.

ప్ర.—(ఇరజ్జామ్బట్టు) (మూవరాకియవిత్యాది) (మతలన్దునై) నారాయణానువాకే, [౧౧] “పతింవిశ్వస్యాత్వేశ్వరంశాశ్వతంశి
వమచ్యుతమ్”.—(శాపమిత్యాది) స్తోత్రే, “వేదాపహరగురుపాతకదైత్యపీడాద్యాపద్విమోచనమహేష్టపలప్రదానైః । కోన్యఃప్రజాపశు
పతీపరిపాతికస్యపాదోదకేనసశివస్వకిరోధృతేన.”—జితస్తాయాయ, “జితస్తేపుణ్ణరీకాక్షనమస్తేవిశ్వభావన । నమస్తేస్తుహృషీకేశ
మహాపురుషపూర్వజ”.

౨.

తాత్పర్యము.—బ్రహ్మరుద్రేంద్రాదులకు శరీరియును వారికిఁగారణభూతుఁడును సకలజగత్సృష్టికొఱకు క్షీరార్ణవమునందుశయనించి
నవాఁడును నిత్యసూరిలకునిర్వాహకుఁడును నాశ్రీతులశ్రయించుటకుగాను దశరథతనయుఁడైయవతరించిన సర్వసులభుఁడును నాశ్రీతరక్ష
ణార్థముగ తనధనుస్సుచేలకనుదహించినవాఁడును సేతువుయందువరదానాదులచే నాశ్రీతులయొక్కసకలపాపములను బోగొట్టినవాఁడును
నట్లుపాపములనుభోగొట్టకనున్ననుశ్రేతసౌందర్యమును జూచినచోవిడువఁదగనివాఁడును నైన శ్రియఃపతినిబలుమారుస్తుతించియుజ్జీవింపుఁడు.

మూ.—పరవి వానవరే త్తనిన్దు పరమనైప్పరజ్జోత్తియైక్కురవైకోత్తకుక్కునైమణివణ్ణనైక్కుడక్కుత్తనై.

యరవమేటియలై కడలమరున్దుయిల్ కొణ్ణవణ్ణలై । యిరవునన్బకలుమ్ విడాతెన్దు మేత్తుతన్ద నమ్మై మ్మినో॥ ౩॥

ఆ.—(పరవి) గౌతమీ అయర్వణుమమరర్ కళాలేయనవరతసంస్తాయమాననాయ, నిరతిశయతేజోవిశిష్టనాయ, నాగపర్యజ్కశాయ
యాయరున్దువైత్తువసు దేవగృహేనవతీర్ణనాయ, ఆశ్రితసంక్షేపైకస్వభావనాయ, ఆశ్రితసులభనాయ, అమినోహరదివ్యచేష్టితనాయరున్దు
వనై యిరవునన్బకలుమ్ విడాతెన్దు మేత్తుతన్ద మనమ్మైమ్మినోవెన్గితార్.

౩.

ఈ.-అనుతన్వడివిలేతోల్ దువిరుక్కి-టపడి. ౧ “పరజ్ఞోతిరుపసమ్పద్య.” శేషిక్కతిశయ తైప్పణ్ణుకై శేషభూతను కున్సరుసమితే. (కురవైకో త్తక్కుకనై) నిత్యసూరికళోడు పరిమాటుమ్ పరిమాన్ దై ఇడైప్పెణ్ణుళోడుపరి మాటుమిడ త్తిల్, వాళియఱక్కలక్కవల్లవనై. కుళుక్క - భవ్య. (మణివణ్ణునై) అవర్ కళై వళికిరిక్కైక్కుమ రున్దిడుమ్ పరికర తైయుడై యవనై. నీలమణిపోలేశ్రమహరమాయిరున్దుళ్ళనిగ్రహ తైయుడై యవనై. (కుడక్కు త్తనై) తిరుక్కురవై యిలన్వయియాతార్ కుమ్మిక్కువొణ్ణాతపడిమన్దిలే తన్నుడై యవడివల్లకై మున్ దుమ్మిట్టాక వనుభవిప్పిక్కుమవనై. (అరవమేటి) కుడక్కుత్తాడినశ్రమమాటుమ్బడిక్కిడాకప్పోయ్ తిరుప్పాట్రుడలిలే శాయ్ న్దుళినపడి. (అలైకడల్) స్వసన్ని థానత్తాలేకిళర్ త్తియైయుడై త్తాయరుక్కై. (అమరున్దుయిల్) నాయ్ చ్చిమారాలు ముణర్ త్తవొణ్ణాతిరుక్కై. (అణ్ణలై) అనన్తశాయిత్యత్తల్ వన్ద ఈశ్వరత్వపుత్తైప్పైయుడై యవ నై. (ఇరవిత్తాది) కాలమ్నడై యాడాతదేశ త్తిలనుభవ త్తైయన్తో కాలమ్నడై యాడున్దే శ త్తిలేనానుజ్జలై యనుభ విక్కుచ్చొల్లుకిటతు. ఏత్తుకైక్కి డానకాలమానై యాలేనల్లిరవుమ్నన్దకలుమెన్దితార్. (ఎన్దుమేత్తుతల్) ౨ “వి పన్యవః” ఎన్దిటపడియే. (మనమ్ వైమ్మినో) నీజళిన్దే నెజ్జైవెక్కుమి త్తనైయే వేణ్డువతు, విషయమ్తన్నడై యేకొణ్డుము ట్టుకుమ్. నీజళే త్తవెన్దురుప్పడుమి త్తనైయే వేణ్డువతు, పిన్నై యుజ్జళుక్కుపదేశిప్పార్ వేణ్డా; నిత్యసూరిక శేత్తుమ్ విషయ త్తైయన్తోనానుజ్జలై యే త్తచ్చొల్లుకిటతు; సర్వాధికనై యన్తోనానుజ్జలై యే త్తచ్చొల్లుకిటతు, నీజళేత్తుకిటవితు తన్నేతెన్నుమిడమ్వడివిలేతోల్ దువిరుక్కి-టపనై యన్తోనానుజ్జలై యే త్తచ్చొల్లుకిటతు, ఉజ్జళుడై యవిలక్కామైయే వన్ద్రాశాకవన్దుకలక్కుమవనై యన్తోనానుజ్జలై యే త్తచ్చొల్లుకిటతు, ౩*యాతానుమ్ నేర్ న్దణుక వేణుమ్వడివ ట్టుకై యుడై యననై యన్తోవే త్తచ్చొల్లుకిటతు, ఉజ్జళోట్టక్కలవియాలే శేరుక్కియిరుక్కి-టపనై యన్తోవే త్తచ్చొల్లు

జీ-అ.-లుణ్డానహర్ష మవడివిలేతోల్ దువిరుప్పర్ కళైపడి. ఇతుముగ్గదత్తిలే. “పరజ్ఞోతియై” ఎన్దుతుక్కుఞాన్తోగ్యేప్రమాణమ్ (పరజ్ఞోతిరిత్తా ది). అవర్ క శేత్తుమతవర్ కళుక్కున్సరుససిద్దియైమ్మీయ, తత్ పేటానపడియెజ్జ నేయెన్న (శేషిక్కిత్తాది). అతావతు-౪ “విజ్విరఃప్రముమాదహ” ఎన్దిటపడియే, శేషభూతనే త్తిత్తై స్వరూపమ్ పెలుమతు తత్ పేటానినై త్తిరుక్కుమి తే యెన్దుపడి. యద్వా, ఇవర్ క శేత్తుకిట తెతుక్కాక వెన్న (శేషిక్కిత్తాది) ఎన్నతల్. “పరవివానవర్” ఇత్తాదియొడై కూట్టిభావమ్ (నిత్యసూరికళోడిత్తాది). కుళుక్కనై- ఏకరసనై. అవర్ కళై- పెణ్ణలై. “కురవైకోత్త” ఎన్దువనన్దరమ్, “కుడక్కుత్తనై” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (తిరుక్కురవైయిలిత్తాది). అన్వయియాతార్ కు- గోపాలవృద్ధైకళోమతలానార్ కు. మన్దిలే - నాన్పున్దియిలే. మున్ దుమ్మిట్టాక - పూర్ణభోజనమాక. కీర్ప్పదత్తైయుమ్కూట్టిభావమ్ (కుడ క్కుత్తిత్తాది). కిళర్ త్తి - ఉచ్చొయిమ్. “అమరుమ్” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (నాయ్ చ్చిమారాలుమిత్తాది). “అరవమేటి - అణ్ణల్” ఎన్దు కూట్టిభావమ్ (అనన్దేత్తాది). తిరువనన్దాల్వాన్దేయేటిస్వసన్ని థానత్తాలే యలైయెఱికిటకడలిలే రక్షణచిన్దైయిలే పారున్దినిన్దొయిన్దీకరిత్త స్వామియైయితిశబ్దార్థః. ఉత్తైప్ప - దార్థ్యమ్. ఏత్తుమినోవెన్నాతే, “ఇరవుసన్దకలుమ్” ఎన్దువిశేషేత్తుకుభావమ్ (కాలమ్నడైయా డాతవిత్తాది). ౫ “నకాలస్తత్రవైప్రభుః” ఎన్దుక్కడవతితే. ౬ “వెన్నాళో” ఎన్దుప్పోలేళ్ళొల్లాతే, “నకపకల్” ఎన్దిటతెన్నెన్న (ఏత్తు కైక్కిడానవిత్తాది). విపన్యవః ఎన్దుతు-తాచ్చీర్యే ఉప్రత్యయమాయ్, సదాస్తుతిశిలన్దపడి. ఏత్తుమినోవెన్నాతే, “మనమ్ వైమ్మినో” ఎన్దిటతెన్నెన్న (నీజళిత్తాది). ఇవ్వాక్యవివరణమ్ (నీజళేత్తివిత్తాది). “వానవరేత్త” ఇత్తాదివిశేషణ్ణుళిలే నోక్కాకవరుళిచ్చెయ్కితార్ (నిత్యసూరికళిత్తాది). యాతానుమ్ నేర్ న్దణుక వేణుమ్ - ఏతేనుమ్మెన్దైచ్చెయ్తాకిలుమ్ కిట్టవేణుమ్ ౩ “యాతానుమ్ నేర్ న్దణుకావాలు” ఎన్దు, పెరియతిరువనన్దాతియిల్ “యాతానుమ్మెన్దతియిల్” ఎన్దిటపాట్టిల్ పాశురమితు. శేరుక్కి - గర్విస్తు. “మనమ్” ఎన్దుత్తైప్పన్ద్ర

అ-అ-వి.—ఏత్తుమతుక్కు “పరజ్ఞోతిరుపసమ్పద్య” ఎన్దుటవితు ప్రమాణమాన్దుడి యెజ్జనేయెన్న (శేషిక్కిత్తాది). శేషిక్కతిశయ తై విత్తైక్కయారే “స్వసరూపేణ” ఎన్దు - కైజ్జుర్యమ్ వివక్షితమాకైయారే, అతువుమేత్తుకైయిలే ప్రమాణమా మెన్దుకరుత్తు. ౩.

తిరువాయ్ మొట్టి.—౩-ప. ౬-తి-శెయ్యతామరై. ౪-పా-వైమ్మి వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

౨౦౩

ఈ.—కిఱతు, అనన్తశాయియై యన్తోవేత్తచ్చొల్లుకిఱతు, సర్వస్వామియై యన్తోవేత్తచ్చొల్లుకిఱతు; ఒరు కాలని యతియుణ్డాయరుక్కిఱ్ కళో?, ఏత్తుకైక్కుపరికరశూన్యరాయరుక్కిఱ్ కళో?, అతిలరు మైయుణ్డాయ్ త్తానిరుక్కిఱ్ కళో?; ఆయిట్టు (మనమ్ వైమ్మినో) విషయజ్ఞభిలేయొడి త్తిరిన్దమనన్దైమ్మి ఇవిషయ త్తిలేవైక్కుప్పారుజ్ఞో? ౩.

జీ-అ.—(పరికరమెన్దతు) “వైమ్మినో” ఎన్దతుక్కుభావమ్ (అతిలరు మైయుత్యాది). ఆయిట్టు - ఆకైయారే. పరవివానపరిత్యాదిక్ మేణాన్వయః. ఏత్తుతల్ - స్తోత్రమ్ పణ్ణుకైయిలే. కురువై - రాసక్రీడై.

౩.

ప్ర-తి.—(మూవ్తామ్మట్టు) (పరవి) ఋగ్వేదే, “తద్విప్రాసో విపన్యవో జాగృవాంసస్సమిన్దతే । విష్ణోర్యత్పరమంపదమ్.” “విప్రాసః మేధావినః విపన్యవః - స్తుతిశీలాః జాగృవాంసః - అస్థలిజ్ఞానాః, తపవాస్థలితజ్ఞానాస్తద్విష్ణోః పరమంపదం సదాస్తుతస్తస్సమిన్దతైత్యర్థః” ఇత్యస్యాశ్చుతేరథో వేదార్థసద్భ్రాహ్మణ్యభావ్యకారణాభిహితః. అస్యభావ్యకారవచనస్యశ్రుతప్రకాశికాకారేణ కృతంవ్యాఖ్యానమ్; “(తద్విప్రాసఇతి). విప్రాసఇతి పదంవ్యాచక్షే (మేధావినఇతి). అభర్వణి, ౧ ‘విష్ణంక్రాంతంవాసుదేవం విజానన్విప్రో విప్రత్వంగచ్ఛతే తత్త్వదర్శీ’ ఇతివచవాత్. (విపన్యవస్తుతిశీలాఇతి) పనపణ-స్తుతి వ్యవహారయోః. ఇతిధాతుః; ౨ ‘మహిమానంపనాయత, ఇతి శ్రుతిప్రయోగస్సప్తః’ ఇతి.—(పరజ్ఞోతియై) ఛాన్దోగ్యే, [౨ - ౩.] “ఆస్తాచ్చరీరాత్సముత్థాయ పరజ్ఞోతిరుపసమ్పద్యస్తేనయాపేణాభినిష్పద్యతే.”

పెరియతిరువందాతి - ముప్పత్తుమాన్తామ్మట్టు. యాతాను మొన్దటియిల్ తన్నుకక్కిలెన్దొలో. యాతానుమ్ నేర్ న్దణుకావాలుతాక్, యాతానుమ్ । తేలుమా శెయ్యవశురర్ కళై నేమియా । త్పాటుపాతాక్కినాన్బారో.

తాత్పర్యము.— భూభారనిరసనముకొఱతు సర్వేశ్వరనిరపధికకల్యాణగుణములను బూర్ణముగఁజెప్పి దేవతలుస్తుతింపగా వా నేవసాదించిన మహత్వముకలవాఁడును వారుస్తుతించుటచే నిరపధిక తేజోమయదివ్యస్వరూపుఁడును తనయవతార సౌలభ్యమునం దవగా హించిన గోపకన్యకలతోఁగలిసి నారికి నిష్టవినియోగాత్మఁడైనవాఁడును నిరపధిక సుందరదివ్యశరీరుఁడును తనయూరిలోనుండువారందరను భవించునట్లు కుంభనర్తనముచేసినవాఁడును నాదిశేషునిమీఁద క్షీరాబ్ధియందుఁ బవ్వళించి యోగనిద్రచేసినవాఁడునునైన సర్వస్వామిని నహోరాత్ర మవిచ్ఛిన్నముగ స్తుతింపవలయునని దృఢముగ నధ్యవసించుఁడు.

౩.

మూ.—వైమ్మినుమ్మన తైన్దు యానురైక్కిన్దమా యవ్ శీరైయై ।

యెమ్మనోర్ కళురైప్ప తేన్నతు నిఱ్ నాడొలు, వానవర్ ।

తమ్మైయాళుమవనునాన్దుకనుమ్ శడైముడియణ్ణలు ।

జ్జొమ్మై యాలవన్పాతపజ్గయజ్జిని తేత్తి త్తిరివరే॥

౪॥

ఆ.—(వైమ్మి) ఇప్పడియాశ్రయిత్రాలవక్ నమ్మై విషయికరిత్తరుగుమోవెన్నిల్ ; విశ్వరూప్రవణరాయ్, అతిక్షుద్రరాన బ్రహ్మేశానాదికళుక్కుణ్ణావ వొరుతడైయిన్దయే యాశ్రయిక్కులామ్మడి తన్దిరువడికళై కొడుత్తుక్కొణ్ణిరుక్కిఱవళివిఱన్ద నీరైయై యుడైయనా యిరున్దవక్, అనన్యప్రయోజనరాయ్ కొణ్ణాశ్రయిక్కు మవర్ కళైక్కివిగుమోవెన్దితార్.

౪.

అన్య.—నుమ్ మనత్తు వైమ్మి (౩) ఎన్దు యాక్ శరైక్కిన్ద (౬) మాయవక్ శీరైయై ఎమ్మనోర్ కళో (౯) ఉరైప్పతు ఎక్ అతు నిఱ్ (౧౨) వానవర్ తమ్మై ఆళుమవనుమ్ నాన్దుకనుమ్ (౧౪) శడైముడి అణ్ణలుమ్ శెమ్మైయల్ (౧౮) అవక్ పజ్గయమ్ పాతమ్ (౨౧) నాడొలుమ్ శిన్దిత్తు ఏత్తి (౨౪) తిరివర్. (౨౫).

౨౦౪

తిరువాయ్ మొట్టి.—౩-ప. ౬-తి-శెయ్యతామరై. ౪-పా-వైమ్మిక్ వ్యాఖ్యానజల్

పన్నీ.—అన నరమ్, ఈశ్వరాభిమానికళుక్కుమాశ్రయిక్కులామ్బడియాన శీలాతిశయ తైయడైయవ నైయాశ్రయియున్దో శెన్నితార్.

ఉజ్జల్, నెజ్జిలే, వైయున్దోల్, (౩) ఎన్దు, నాన్, శొల్లుకిఱ, (౬) ఆశ్చర్యగుణచేష్టితజ్జలైయుడైయవనుడైయ, శీరితానశీలవ తైయై, ప్రవణరాన వెమ్బొల్వార్, (౯) శొల్లువతు, ఎన్?; అతుకిడక్క, (౧౨) తనిత్తనియే పదస్థరానవర్ తజ్జలైయుమ్, తన్నశవిలే యాళుమ్బడి యాన విన్ద్రునుమ్, సర్వతోముఖమాన సృష్ట్యుపదేశాదిక శైష్వణ్ణుమ్ బ్రహ్మపుమ్, (౧౩) జటామకుటధరత్వత్తాల్ వన్దతపోమాహాత్త్యత్తాల్, లోకత్తుక్కిశ్వరనానరుద్రనుమ్, తజ్జల్ దురభిమానత్తాల్ వన్ద వడైవు కేట్టెవిట్టు శేషశేషిభావత్తాల్ వన్ద అర్జవత్తాల్, (౧౪) శేషియానవనుడైయ, నిరతిశయభోగ్యమాన, తిరువడికలై, (౨౧) నాడోఱుమ్, శిన్దిత్తు, స్తోత్రమ్మణ్ణి, (౨౪) ఇతుతానే యాత్రైయాకవ ర్తియానిన్ద్రుమ్, (౨౫) ఆతలాలవనై యాశ్రయియున్దో శెన్దుకరుత్తు.

౪.

అర్థము.—మియొక్క మనస్సునందు నుంచుడు (౩) అని నేను చెప్పుచున్న (౬) ఆశ్చర్యగుణచేష్టితములుకలవానియుక్క పర త్వసౌలభ్యములను నానందివారు (౯) చెపుట ఏది? అదియుండ (౧౨) దేవతలను పాలించునట్టియింద్రుడును బ్రహ్మయు (౧౩) జటాంగుడినశిరస్సుకల లోకేశ్వరుడైనరుద్రుడును (శేషశేషిభావముచే జనించిన) అర్జవముచే (౧౪) (శేషియైన) వానియొక్క తామరపుష్పములవంటి పాదములను (౨౧) ప్రణదినము చింతించి స్తుతించి (౨౪) జీవించుదురు. (౨౫)

౪.

ఈ.—నాలామ్బాట్టు. అభిమానప్రచుర రాన బ్రహ్మరుద్రాదికళుక్కుమ్ తడైయన్ది కేక్కు పుక్కా శ్రయిక్కు లాయిరుక్కిఱ శీలవ తైయై పేళుకితార్.

(వైమ్మినిత్యాది) ఉన్దమ్ హృదయ త్తిలేవై యున్దో శెన్దు నాన్ శొల్లుకిఱ ఆశ్చర్యమానసాన్దర్యాదిగుణచేష్టిత జ్జలై యుడైయనానవనుడైయ శీలవతైయై. అన్దికేక్కు, అధికారిపురుషర్కళాన బ్రహ్మరుద్రాదికళెల్లామ్ వన్దాశ్రయి క్కుమ్బడియన్దో అవన్ పెరుమైయెన్దు, ఆశ్రయణత్తుక్కుఱుప్పాక అవన్ పరత్వతైచ్చొల్లిల్లోకిఱుమామ్. (ఎమ్మనో ర్కళుచైప్ప తెన్) ఎన్చొల్వార్ శొల్లువేణ్ణుకిఱ తెన్? నాజ్జల్ శొన్న వాతే, భక్తిపారవశ్యత్తాలే శొన్నోమ్ ఎన్బి ర్కళన్. (అతునిన్ద్రుమ్) అతుకిడక్క. (నాడోఱుమిత్యాది) అధికారిపురుషర్కళాన బ్రహ్మరుద్రాదికళెల్లా మనస్స ప్రయోజనరైప్పోలే వన్దాశ్రయిక్కుమ్బడియన్దో అవనుడైయ శీలవతై. అన్దికేక్కు, అధికారి పురుషర్కళాన బ్రహ్మ రుద్రాదికళెల్లామ్ వన్దాశ్రయిక్కుమ్బడియన్దో అవన్ పెరుమైయెన్దు ఆశ్రయణత్తుక్కుఱుప్పాక అవన్ పరత్వతైచ్చొల్లి ల్లోకిఱుమామ్. (నాడోఱుమ్ - శిన్దిత్తైత్తి త్తిరివరే) ఎన్దు మేలేయన్దయమ్. కీథేయన్దయమ్. (వానవర్ తత్తై యాళుమవనుమ్) దేవర్కళైచ్చనియుమ్ పుతనున్ మెయ్కాట్టుక్కుఱు అవర్కళన్ మికుతికుత్తైకళారాయన్దు పోరుకిఱవిన్ద్రునుమ్, చతుర్దశభువనస్రష్టావాన చతుర్ముఖనుమ్. (శడైముడియణ్ణులుమ్) సాధక వేషజ్జిడక్కచ్చెయ్ తే ఈశ్వరాభిమానియానరుద్రనుమ్. (శెప్పైయాలిత్యాది) ప్రయోజనాన్దరపరతైయుమ్ నెజ్జిలే కిడక్కచ్చెయ్ తే

జీ-ఆ.—నాలామ్బాట్టు (వైమ్మినిత్యాది) ఉత్తరాధిత్తైక్కుటాక్షి త్తవతారికై (అభిమానేత్యాది).

అర్థద్వయత్తాలుమ్, “శీర్” ఎన్దు - పరత్వసౌలభ్యజ్జిరజ్జైయుమ్ శొల్లుకిఱు; ఇరణ్ణుమాశ్రయణత్తుక్కుఱుప్పాకైయాలే. నీర్ శొన్నోల్ విబోధమేతెన్న (నాజ్జలిత్యాది). “నాడోఱుమ్” ఇత్యాదికవతారికై (అధికారి పురుషర్కళిత్యాది). (కీథేయన్దయమ్) కీథోడేకుట్టుతల్. “అళుమ్” ఎన్దిఱున్దోడేకుట్టుతల్. “నాడోఱుమ్ - అళుమ్” ఇత్యర్థః. కీథోకుట్టినపోత్తైక్కర్థమ్. (దేవర్కళైచ్చని యుమిత్యాది). శనియుమ్పుతనుమ్ - శనిక్కిల్లుమైయుమ్, పుతన్కిల్లుమైయుమ్. మెయ్కాట్టుక్కుఱు-ఎన్దిక్కిల్లు. శడైముడియణ్ణులుమ్- జటైయై శిరస్సిలేయుడైయ వీశ్వరాభిమానియాన రుద్రనుమ్. శెప్పైయోల్ - శెప్పైయోల్. అర్జవత్తాల్. అనన్యప్రయోజనతైయాలిత్యర్థః.

[౫౨] తిరువాయ్ మొట్టి. — ౩-ప. ౬-తి-శెయ్యతామరై. ౫-పా-తిరియుమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞ. ౨౦౫

ఈ.-యనన్యప్రయోజనరైప్పోలేవన్దాశ్రయచూనిట్టర్ కళ్. భావదోషముగ్గిడక్కచ్చెయ్ తేతనై యేవల్ శీనారై
 పోలే యిరుక్క, పుకువతు పుటప్పడువతాయ్ త్తిరియుమ్బడియన్తో అవన్బడియిరుక్కిట తెన్దితార్. శెమ్మై -
 శెవై. అతావతు - అనన్యప్రయోజనరైప్పోలే అవన్బరువడికళై యనుసన్దిత్తు, “అవ్వునుసన్దానమ్ వట్టిన్దు పుట
 ప్పట్టశోల్” ఎన్దు తెరియుమ్బడి ఏత్తి, అత్తాలేభరిత్తు కాలన్దైతన్దారాయ్ సచ్చరియా నిట్టర్ కళ్. ౧ “పాడిత్తి
 రివనే” ఎన్ను మాప్పోలే. వానవర్ తమ్మెయాభుమవనుమ్ నాన్తుకనుమ్ శడైముడియన్ణలుమ్ శెమ్మెయాలవ
 పాతపజ్జయమ్ నాడొలుమ్ శిన్దిత్తేత్తి త్తిరివరెన్దన్దయమ్. ౪.

జీ.అ.-ప్రయోజనాన్తరపరర్ క్కుచ్చిమ్మైయేతెన్న (ప్రయోజనాన్తరపరతైయమిత్యాది). వివరణమ్(భావదోషమిత్యాది).యద్వా, “పాతపజ్జ
 యమ్” “ఎన్దుత్తై క్కటాక్షిత్తు, “తిరివనే” ఎన్దుతుక్కు భావమాతల్. (పోలేయిరుక్క)ముచ్చుచ్చార్. పల్ శీనారైప్పోలే. శబ్దార్థమ్(అనన్యప్ర
 యోజనరైప్పోలేయిత్యాది). ఏత్తినాల్ కాలన్దైతరుమెవెన్న (పాడియిత్యాది). కణ్ణినున్ శిలుత్తామ్మ. పావోడే పూడ్డ వినియ విశై
 యెప్పాడి యతువేధారకమాక సచ్చరిప్ప నిత్యర్థః. వైమ్మిన్తార్భ్య, అతునిట్ట, వానవర్ తమ్మె - నాడొలుమ్ - అభుమవనుమ్ మెత్తులోడన్ది,
 తిరివరిత్యన్దయః. యద్వా, వైమ్మిన్తార్భ్య, అవన్ పాతపజ్జయమ్ - నాడొలుమ్ - శిన్దిత్తేత్తి త్తిరివ రిత్యన్దయోవా. ౪.

కణ్ణినున్ శిరుత్తామ్మ - ఇరణ్డామ్మట్టు. నావినానవిల్ శన్దుమెయ్ తినే | నైవినవన్ పొన్నడిమెయ్ మెయే | తేవుమల్ మఱియెన్దు
 రుకూర్ నమ్మి | పావినిన్ది శెప్పాడి త్తిరివనే.

తాత్పర్యము.—మీమనస్సునందుంచుడని నేజెప్పచున్న కల్యాణగుణములుకలభగవంతునియొక్క పరత్వసౌలభ్యములనువాటియందుఁ
 బ్రావణ్యముకల నానందివారు చెప్పినవో భక్తిపారవశ్యమువలన జెప్పెననుదురు. అజయట్లుండ సకలదేవతలకును నియామకుడగు యింద్రు
 డును బ్రహ్మయు రుద్రుడును వీరు శేషశేషిభావమనియెడి యార్జవమునొంది స్పృహణీయములగు భగవత్పాదారవిందంబుల ననుసంధించి
 యు స్తుతించియు భరింతురు గాన బ్రహ్మరుద్రులగు సాధనాన్తరపరులకుఁగూడనాశ్రయింపదగినవాడే నన్యప్రయోజనుల కాశ్రయణీయుడగు
 టకు సంశయములేదు. ౪.

మూ.—తిరియుమ్బాల్ శోడక ల్విశుమ్బు తిణిన్దమణ్కిడన్దకడ |

తెరియునీయోడిరు శుడర్ తేయ్ వమల్ ముల్ ముల్ ముమామ్ |

క్కరియ మేనియన్ శెయ్యతామరై క్కణ్ణన్ కణ్ణన్ విణ్ణోరిత్తై |

శురియుమ్ పల్ కరుణుజ్జియెజ్జి శుడర్ ముడియన్ణత్తోల్ మే|| ౫.

ఆ.—(తిరియుమ్) స్వసక్కుల్పాధీనమాన వాయ్వాకాశాది సకలపదార్థజ్జైయమ్, గత్వరత్వవికాలత్వాది తద్ధర్మజ్జైయముడైననా
 య్, ఇన్ద్రవరదశశ్యామనాయ్, పద్మప్రతేక్షణనాయ్, నీలాశకబద్ధబద్ధురనాయ్, శేషశేషానవైనతేయప్రభృత్యసఖ్యేయనిత్యసిద్ధపరమసూరి
 భిన్నేవ్యమాననాయరున్దవెమ్మెరుమానై నాన్ కాణప్పెల్ శీనాకాతే యెన్దితార్. ౫.

అన్వ.—కరియ మేనియన్ శెయ్య (౩) తామరై క్కణ్ణన్ విణ్ణోర్ (౬) ఇత్తై శురియుమ్ పల్ (౯) కరుమ్ కుణ్ణి ఎజ్జల్ (౧౨)
 శుడర్ ముడి అణ్ణల్ (౧౫) క్కణ్ణన్ తోల్ ముమ్ తిరియుమ్ (౧౮) కాల్ శోడు అకల్ విశుమ్బు (౨౧) తిణిన్ద మణ్ కిడన్ద (౨౪) కడల్
 ఎరియుమ్ తీయోడు (౨౭) ఇరుశుడర్ తేయ్ వమ్ ముల్ ముమ్ (౩౦) ముల్ ముమ్ ముల్ ముమామ్. (౩౨).

౨౦౬

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౩. ప. ౬. తి. శైవ్యతామరై. ౫. పా. తిరియుమ్ వ్యాఖ్యానం.

పన్నీ. — ఆన నరమ్, అవనుడైయ వవతార మఖిలవిభూతియోడు మవినాభూత మెన్దితార్.

శ్యామశమాన, వడివైయుడైయనాయ్, అతుక్కు పరభాగమాయ్చివనన్ద, (౩) తామరైపోన్ద, కణ్డలైయుడైయనాయ్, నిత్యసూరిక శుక్కు నిత్యానుభావ్యమాన, (౬) మేన్దైయైయుడైయనాయ్, శురుణ్డు, * వెడిత్తు అలకలకాయ్, (౯) కరుకిన, కుట్టలై యుడైయనాయ్, ఎడ్డలైయు మడిమైకొళ్ళుమ్, (౧౨) ఔజ్జవ్యలైయుడైయ, తిరువభిషేక తైయుడైయనాన, స్వామియాయళ్ళ, (౧౫) కృష్ణనుడైయ, ఆవి ర్భావమానతు, సదాగతియాయళ్ళ, (౧౮) వాయువోడేకూడ, విస్తీర్ణమాన, ఆకాశమ్, (౨౧) కతివైయాన, భూమి, కరైకడవాతుకిడన్ద, (౨౪) కడల్, ఊర్ధ్వజ్వలనమాన, అగ్నియోడేకూడ, (౨౭) వ్యప్తిసృష్టి వైన్ద్రతమాన చంద్రాదిత్య ప్రముఖమాన, శేవతావర్గమ్, ముల్ ముమ్ మనుష్యర్, (౩౦) ముల్ ముమ్ తిర్యక్కుక్కళ్, స్థావరమాన ముల్ ముమాయరుక్కుమ్. (౩౨) ముల్ ముమాయెన్ద సామానాధికరణ్యమ్-విశ్వ రూపాధ్యాయక్రమత్తిలే ధార్యధారకత్వాదినిబన్దనమాన శరీరాత్మ భావప్రయుక్తమ్. అవనై-ఏత్తుతనన్ద వైమ్మిన్దన్దన్దమ్. ౫.

అర్థము. — శ్యామశమైన విగ్రహముకలవాడును ఎఱ్ఱని (౩) తామరపుష్పములవంటి నేత్రములుకలవాడును నిత్యసూరులకు (నిత్యసూ నభవింపదగిన) (౬) మహత్వముకలవాడును చుట్టుకొనియు నిభిడమై (౯) నీలమైన వెంట్రుకలుకలవాడును మమ్ములనుదాస్యమునందుఁ గైకొనునట్టి (౧౨) ఔజ్జవ్యముకల కిరీటముకలవాడును స్వామియును నైన (౧౫) కృష్ణనియొక్క అవతారము సతతగమనముకల (౧౮) వాయువుతోఁగూడ విస్తీర్ణమైన ఆకాశము (౨౧) కఠినమైన భూమి నిలిచియున్న (౨౪) సముద్రము ఊర్ధ్వజ్వలనముకల అగ్నితోఁగూడ (౨౭) రెండుతేజోవస్తువులగు (చంద్రసూర్యులు) దేవతలు తక్కినమనుష్యులు (౩౦) తక్కినతిర్యగ్గుంతువులు స్థావరములగుసకలవస్తువులకు నాత్మగానుండును. (౩౨)

ఈ. — విందామ్బట్టు. వాత్సల్యత్తాలే యెప్పోతుమ్ విభూతియోడేకూడి మయిల్తోకై విరిత్తాప్పోలే సవిభూతికనాయ్కొణ్డు అవనుడైయ తోల్ మిరుప్ప తెన్నుతల్, గాభూతానా మీశ్వరోపినన్ “ఎన్నుమ్మడియా లే విశ్వరూపికిలో దేవన్దవతరిక్కు మెన్నుతల్.

(తిరియుమి త్యాది) సతతగతియానవాయు, స్వేతరసమ స్తవస్తుక్కుళుక్కు మవకాశప్రదానమ్బుణ్ణమాకా శమ్ కఠినస్వభావైయానభూమి, భగవదాత్మైయాలే కరైయేఱమాట్టాతే కిడక్కిఱకడల్, ఊర్ధ్వజ్వలనస్వభావ మాన అగ్ని, ప్రకాశకరాన చంద్రసూర్యర్ కళ్. (తెయ్ వమి త్యాది) తగ్గలై యొట్టిన్దార్ కెల్లామ్ తగ్గలై యాశ్ర యిత్తభిమతమ్బెఱవేణ్డి యిరుక్కిఱదేవజాతి, అవర్ కలై యాశ్రయిక్కిఱ మనుష్యర్ కళ్, తిర్యక్కానవరగ్గళ్. (ముల్ ముమాయ్) ఇప్పడిశొల్లలామ్బడియాయ్ ము అవనుడైయ తోల్ మిరుప్పతు. ఆయ్ - తచ్చరీరియాయ్.

జీ. అ. — విందామ్బట్టు (తిరియుమి త్యాది) కరియమేనియనిత్యారభ్య, అణ్ణల్ తోల్ ముమ్ - ముల్ ముమాయరుక్కు మెన్దన్దన్దమ్; ఇతుతా జగదాకారతైక్కుమ్, అజహత్స్వభావనాకైయాలే తన్నైశ్వరూపికిలోడే కూడవన్దవతరిక్కు మవతారత్తుక్కుమ్ సాధారణమెన్ద తిరువుళ్ళమ్బుల్ యిరణ్డువకైయక వవతారికై (వాత్సల్యత్తాలేయి త్యాది వాక్యద్వయత్తాలే). మయిల్ తోకై విరిత్తాప్పోలేయెన్దతు - ౨. “ప్రళయస మయసుప్తం స్వంశరీరైక దేశం వరదచిదచిదాఖ్యం స్వేచ్ఛయా విస్తృతానః | ఖచితమివకలాపంచిత్రమాతత్వధున్దన్ను శిఖినిశిఖివ క్రీడసిక్రీసమక్ష మ్” ఎన్ద తెప్పల్.

విశుమ్బుక్కలమావతేప్పెన్ద (స్వేతరత్యాది). ౩ “మేఘోదయస్సాగరసన్నివృత్తి రిన్దోర్విభాగస్సునితానివాయాః | విదవద్విభక్తో గతిష్చరత్తే రిన్దోర్విచిత్రాః ప్రభవన్తిమాయాః” ఎన్ద తెప్పల్ (భగవదాత్మైయాలేయి త్యాది). “తిరియుక్టాల్ ము” ఇత్యాదిక్కు విశేష ణముణ్డాకైయాలే, “తెయ్ వమ్” ఎన్ద తుక్కుమ్ విశేషణమిట్టరుశిచ్చయ్ కితార్ (తగ్గలైయి త్యాది). “ఆయ్” ఎన్దిఱవితు - తాదాత్మ్యతై

తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—3-వ. ౬-తి-శెయ్యతామరై. ౬-పా-తోద్రమ్ వ్యాఖ్యానభో. ౨౦౭

ఈ - ఇత్రై-జగదాకారత్వజ్ఞాల్లుకిఱతు. మేల్-అసాధారణవిగ్రహాయుక్తనాయుడుకు మిరుప్పచ్చొల్లుకిఱతు (కరియమేనియ్) కణ్ణార్కు తాపత్రయజ్ఞ భాటుమ్మడి శ్రమహరమాన తిరుమేనియైయుడై యవణ. (శెయ్యతామరై క్కణ్ణ) అకవాయిల్ పాత్సల్య ప్రకాశకమానతిరుక్కణ్ణళై యుడైయవణ. (కణ్ణ) ఆశ్రితర్కు కైయా భాయుళ్యవణ. (విట్టోరిణై) అన్నిలై తన్నిలే నిత్యసూరిక భుక్కు వస్తేత్తుమ్మడియాన మనుష్యత్వే సరత్వత్తైయుడైయవణ. (శురియుమి త్యాది) శురుణ్ణిరుప్పతాయ్, అలకలకాక ఎణ్ణిక్కొళ్ళలాయ్, కణ్ణార్ కణ్ణభుక్కు అజ్ఞాన మిట్టాపోలే కుళిర్ నిరున్దుళ్యమయర్దుడియైయుడైయనాయ్. (ఎజ్జో శుడర్దుడియణ్ణల్ తోద్రమ్) అనన్యప్రయోజన ర్ క్కునుభావ్యమాయ్ ఆధిరాజ్యసూచకమాన ఒళియైయుడైత్తాన తిరువభిషేక తైయుడైయ సర్వేశ్వరనుడైయ, తోద్రమ్-ప్రకాశమెన్నుతల్, అపతారమెన్నుతల్.

౫.

జీ-అ.-చొల్లుకిఱతో వెన్న (తచ్చరీరియాయెన్టు). ఇత్రై-పూర్వార్ధత్. కలుప్పాలేకుళిర్ త్రియైవివక్షి త్తరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ (కణ్ణార్ క్కీ త్యాది). కృష్ణనానలై తన్నిలే నిత్యసూరిక శేత్తు మతుక్కు ప్రమాణమ్-౧ “విట్టిన్ తమరర్ కళో విరుమ్మిత్తామ్” ఇత్యాదియైయరుళిచ్చెయ్ వర్. శురుణ్ణ - వక్రమాయ్. అలకలకాక - ఒన్ణోడొన్టుకూడాతే. జగదాకారత్వేక్కునుగణమాకవు మవతారత్తుక్కునుగణమాకవుమరుళిచ్చెయ్ కిఱార్. (ప్రకాశమిత్త్యాది వాక్యవ్యయత్తాలే). “తోద్రమ్” ఎన్టు - ఉభయవిభూతివిశిష్టనాయ్ కొణ్ణాకాన్త్రజ్జళిలే ప్రకాశక్కుమెన్నుతల్. అవతరిక్కుమెన్నుతల్. మున్దినపత్తు త్రిల్, కఱియమేనియ చెన్టుతొడళి, ముద్ర్ ముమాయ్ కొణ్ణ - తోద్రమ్ మెన్టున్దుమ్. తోద్రమ్ - తోద్రమ్. ముద్ర్ మపత్తు త్రిల్, తిరియమ్ కాద్ర్ దొడెన్టు తొడళి, ముద్ర్ ముమాయ్ కొణ్ణ - అణ్ణల్ తోద్రమ్ మాయరుక్కు మిత్యవ్యయః. అతావళు - విశ్వరూపిష్టనాయ్ కొణ్ణవతరిక్కుమెన్టు పడి.

౫.

ప్ర.—భగవద్గీతాను చతురే, “అజోపిసన్నవ్యయాన్తా భూతానామిశ్వరోపిసన్ | ప్రకృతింస్వామిస్థాయ సమృద్ధామృతమ్ మాయయా || ౬ ||”.

౫.

తాత్పర్యము.—శ్యామశబ్దవిగ్రహముకలవాడును సుందరనేత్రుడును నిత్యసూరులకు నిత్యమనుభవింపఁదగిన మహత్వముకలవాడును చుట్టుకొనియునిభిషముగనున్న కేశపాశముకలవాడును నిరవధికోజ్జ్వల స్వరూపముకల కిరీటమునుధరించుచున్నవాడును నైన కృష్ణునియొక్క యవతారము పృథివిమొదలగు పంచభూతములతోను దేవతావర్తముతోను తక్కిన తిర్యక్త్వానవరవస్తువులతోను గూడియుండును.

మూ.—తోద్రమ్ క్కేడవై యిల్లవన్దుడై యాననోరుమూర్తియాయ్ |

చ్చీద్రమ్ తొడరుళ్ పెద్రమ్ వనడిక్కిప్పుకనిన్త శెజ్గణ్ణా |

నాద్రమ్ తోద్రమ్ చ్చువై యొలియుఅలాకినిన్త వెమ్ వానవ |

రేద్రమ్ యేయ్ మిద్ర్ మోరువరై యానిలే నెల్లుమైక్కు మే |

౬.

అ.—(తోద్రమ్) జన్మమరణాదిదోషైరసంస్పృష్టనాయ్, జన్మమరణాదిదోషయుక్తపదార్థజ్ఞుక్కు నియన్తావాయ్, ఆశ్చర్యతమ సృసింహవేషభూషితనాయ్ హిరణ్యవిషయనిరవధికక్రోధ త్రినాలేయత్యస్తమనభిభవనీయనాయుక్కుచ్చెయ్ తే, ఆశ్రితనానశ్రీప్రహ్లాదాభ్యామ్ కూశాతేశెన్టు తిరువడికళిక్ కీప్రేపుకలామ్మడియవనుక్కు సులభనాయ్, తత్సంశ్లేషజనితనిరతిశయప్రీతియాలే యాతామ్రాయతలోచననాయరు న్దవెమ్మెరుమాన్, ౨* ఆయర్వణుమమరర్ క భుడైయ సర్వకరణజ్ఞుక్కుమ్ భోగ్యమానాప్వోలేయెన్నుడైయ సర్వకరణజ్ఞుక్కుమ్ భోగ్యమానాన్; ఇనియాత్తానమాకవివనల్లతెనక్కుమద్ర్ మోరుప్రాప్యమిల్లెయ్ నితార్.

౬.

౨౦౮

తిరువాయ్ మొట్టి.-3-ప. ౬-తి-శెయ్యతామరై. ౬-పా-తోడ్రమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞర్.

అన్వ.-అనై తోడ్రమ్ క్కేడు ఇల్లవన్ (3) ఉడైయాన్ అవన్ ఒరు (౬) నూర్తియాయ్ శీర్ మత్తోడు అరుళ్ పెద్రవన్ (౯) అడిక్కిల్ పుక నిన్ (౧౨) కెమ్ కణ్ మాల్ (౧౫) నాత్ మత్తోడ్రమ్ చ్చెయ్ లియు అలాకినిన్ ఎమ్ వానవరేద్రైయే (౧౮) అన్బియాన్ ఎమ్మైక్కుమ్ (౨౧) మద్రోరువరై ఇరేన్. (౨౩).

పన్నీ.-అనన్తరమ్, ఆశ్రితవిషయ త్రిలనవధిక వాత్సల్యతైయుడైయవనై యొక్కియవనక్కు సర్వకాలముమ్ సర్వప్రకారోద్దేశ్యరాయ రుప్పార్ వేటారువరైయుడైయనల్లె నెన్బితార్.

ఇతరసజాతీయమాన, ఉత్పత్తివినాశజ్ఞర్, ఇల్లాతవనాయ్, (3) కార్యకాలజ్ఞలిలేయాశ్రితార్థమాన ఆవిర్భావతిరోభావజ్ఞతైయుడైయ నాక, ప్రమాణప్రసిద్ధనానవన్, లాక త్తిల్ నడైయాడత అద్వితీయమాన, (౬) నరసింహమూర్తియాయ్, హిరణ్యవిషయ త్తిల్ శీర్ మత్తోడ్రై, స్వవిషయ త్తిలరు శ్చెప్పేద్ర ప్రహ్లాదనానవన్, (౯) తన్ తిరువడికలిక్ కీర్, ఒతుజ్జమ్మడి, అవనుక్కుసులభమాయ్ నిన్, (౧౨) శివన్, కణ్ణెయమ్, వాత్సల్యతైయుముడైయవనాయ్, (౧౫) గన్ధరూపరసశబ్దస్వరూప్యజ్ఞతై యుడైత్తానవస్తుక్కు శుక్కునియన్తావాయ్ కొణ్ణునిన్, ఎజ్జళుక్కు, నూరికళైయనుభవిప్పిక్కుమ్ మే న్నెయాడొక్కవనుభావ్యనానవనైయే, (౧౮) ఒట్టియ, నాన్ సర్వకాల త్తిలుమ్, (౨౧) వేటారువరై, ఉద్దేశ్యమాక వుడైయేవల్లెన్. (౨౩) ఆతలార్ - తొట్టామి నెన్బు మేలేయన్వయమ్. శీర్ మత్తోడ్రుళ్ పెద్రమ్ నెన్బు - శిశుపాలనాక వుజ్జొల్లువర్. ౬.

అర్థము.-అట్టి ఉత్పత్తివినాశములు లేనివాడును (3) ఆశ్రితార్థముగనవి ఉన్నవాడును నైన వాడు అద్వితీయమైన (౬) నృసింహమూర్తియై (హిరణ్యనియందు) గోపముతోనుండగా (తనయందు) కృపబొందిన (ప్రహ్లాదుడు) (౯) పాదములక్రింద ప్రవేశించునట్లు సులభుడైయున్న (౧౨) ఎజ్జని నేత్రములును వాత్సల్యమునుగలవాడును (౧౫) గన్ధరూపరసశబ్దస్వరూపులుకలవస్తువులకునియామకుడైయుండి మాకు నిత్యసూరులకనుభావ్యమైనమహత్వముతో గూడయనుభవింపదగినవానినే (౧౮) తప్ప నేను సర్వకాలములయందును (౨౧) తక్కిన యొకరిని సుద్దేశ్యముగాఁగలవాడుకాను. (౨౩).

ఈ.-ఆతామ్బట్టు. ఇవర్ కళైప్పోలే కేట్కవిరాతే, ఉపదేశనిరపేక్షమాక నిత్యసూరికళైప్పోలే నిరతిశయభోగ్యనాన నరసింహ తైయొట్టియవేటారువరై ధారకాదికళాకవుడైయేనల్లెన్ కాల తత్త్వముళ్ళుత్తనై యుమెన్బితార్.

(తోడ్రమ్ క్కేడవై యిల్లవన్) ఉత్పత్తివినాశజ్ఞలిల్లా తవన్. ఇతు తాన్ పడ్చావవి కారజ్జళుక్కుముపలక్షణమ్. (ఉడైయాన్) తోడ్రమ్ క్కేడుళ్ళ పదార్థజ్ఞతైయ త్తనక్కు శేషమాకవుడైయాన్. నిరుపాధిక శేషి. (అవనారు మూర్తియాయ్) కర్తమడియాన జన్మమిల్లాతవన్ ఆశ్రితార్థమాక ఒరువిగ్రహ తైయుడైయనాయ్. (ఒరుమూ

జీ.అ.-ఆతామ్బట్టు. (తోడ్రమ్ క్కేడిత్యాది) నాలామపాద తైక్కటాక్షి త్తవతారికై (ఇవర్ కళైప్పోలే ఇత్యాది). ఇవర్ కళై-సంసారికై. పరోపదేశప్రకరణ త్రిలేస్వనిన్బైయైయరుచ్చెయ్ తతు - తప్పైప్పోలే సంసారికకుమిరుక్కు వేణు మెన్బెక్కాక; ౧ “యద్యదాచరతి శ్రేష్ఠః” ఎన్నక్కడవతిశే.

“తోడ్రమ్ క్కేడవై తొడల్లి, అవనారు మూర్తియాయ్” ఎన్నుమళవుమ్ - గీతైయిల్ చతుర్థాధ్యాయ త్తిల్ ‘అజోపిసన్నవ్యయాత్తా భూతానామిశ్వరోపిసన్. | ప్రకృతింస్వామధిష్ఠాయ సమ్భవామ్యుత్తమాయయా’ ఎన్నిఱళ్ళోక్కార్థమ్ కొల్లుకిఱతు” ఎన్దురుచ్చెయ్ వర్. ఇతు తాన్ - ఉత్పత్తివినాశజ్ఞర్ తాన్. తోడ్రమ్ క్కేడుళ్ళవై యుపస్థితమైయారే, అనై “ఉడైయాన్” ఎన్నిఱతుక్కు ప్రతిసమ్భన్దియైస్తుతిరువుళ్ళమ్మద్రే (తోడ్రమ్ క్కేడుళ్ళ పదార్థజ్ఞలిత్యాది). ఫలితమ్ (నిరుపాధికత్యాది). తోడ్రమ్ మిరై యెన్బునెత్తు, “అవనారు మూర్తియాయ్” ఎన్దార్ వ్యాహతమన్దోవెన్న (కర్తమడియానలిత్యాది). కర్తమడియానజన్మమిన్బిక్కు ఆశ్రితార్థమానవిగ్రహ తైయుడైయవనెన్బు పడి. ఒరువిగ్ర

[౧౩] తరువాయ్ మొట్టొ. — ౩-ప. ౬-తి-శెయ్యతామరై, ౬-పా-తోద్రమ్ వ్యాఖ్యానభో. ౨౦౯

ఈ. — ౨) అద్వితీయమాయ్ ఆత్మస్తవిలక్షణమాన సరసింహమాను. ౧) అహియాన్తా నేయరియురువన్తా నేయితే. (శీద్రుత్తోడరుళ్ పెద్రువ్) ఒరువిగ్రహ తైయుడై యనానవతుక్కు మేలేయు మొన్టితే శీద్రు తై యుమరుచై యుమేక కాలత్తిలేయుడై యనానతువుమ్. (శీద్రుమిత్యాది) హిరణ్యస్సక్కుల్ శీద్రుముజ్జెల్లానిట్ట చ్చెయ్తే, అరుభు క్కుపాత్రభూతనాన శ్రీప్రహ్లాదాద్వానుక్కు త్తిరువడికల్ శీద్రేవన్దుపుకురలామ్బడిన్ది. శీద్రుత్తోడేయరుళ్ పెద్రువనెన్ది తాయ్ద్రు - హిరణ్యోద్వేషత్తుక్కు విషయమానాప్సలేయాయ్ద్రు ఇవనరుభుక్కు విషయమా నసడి. అవనారుమూర్తియాయ్ చ్చీద్రుత్తోడెన్నువుమామ్. (అడిక్కియ్యుకనిన్ద శెజ్జణ్డల్) “హిరణ్యస్సక్కుల్ శీద్రుముజ్జెల్లానిట్ట, శ్రీప్రహ్లాదాద్వానుక్కు క్కిట్టలాయరున్దపడియెజ్జనే?” ఎన్దు ఎమ్మెరుమానారైచ్చిలర్ కేట్ర, “సింహమ్ అనై మేలేశీతినాలున్ కుట్టిక్కుములై యున్దులామ్బడి యరుక్కుమితే” ఎన్దురుచ్చెయ్తా. “ఆశ్రితవాత్సల్యతాలేలవర్కళ్ విరోధికళ్ మేలే శీతినశీద్రుమానాల్ పిన్దై అవర్కభుక్కుడై యవాన్తాత పడియరుక్కుమో?” ఎన్దురుచ్చెయ్తా. (శెజ్జణ్డల్) ఇరణ్డినుడై యవుమ్ కార్యమ్. హిరణ్యస్సక్కుల్ శీద్రు త్తాలుమ్ శివన్దిరుక్కుమ్, శ్రీప్రహ్లాదాద్వానుక్కుల్ వాత్సల్యత్తాలుమ్ శివన్దిరుక్కుమితే. (మూల్) ౨. “మహావి ఘ్నమ్” ఎన్దిపడియే, హిరణ్యనుక్కుక్కిట్టవాన్తాతపడి వెరియనాయరుక్కుమిరువైచ్చొల్లుతల్; శ్రీప్రహ్లాదా ద్వానుక్కుక్కిట్టలామ్బడి వ్యామోహ తైయుడై యనాయరుక్కు మెన్నుతల్. (నాద్రుమిత్యాది) నాద్రుమ్ - గన్ధమ్. తోద్రుమ్ - రూపమ్. శువై - రసమ్. ఒలి - శబ్దమ్. ఉటల్ - స్పర్శమ్. (ఆకినిన్ద) శబ్దాదికశ్చెల్లామె నక్కు, తానేయాయ్నిన్ద. ఆరుక్కుప్పోలేయెన్నిల్ (ఎమ్మానవరిత్యాది) నిత్యసూరికభుక్కు సర్వవిభభోగ్య ముమ్ తానేయాయ్నిట్టమాప్పోలే. (మద్రుత్యాది) వేటారువరై యుద్దేశ్యమాక వుడై యేనల్లే. ఇతెత్త నైకుళిక్కు నిట్టుమెన్నిల్ (ఎమ్మమైక్కుమే) కాలతత్త్వముశ్శతనైయుమ్. అవకనిత్యసూరికళ్ పక్కలిలే యరుక్కుక్కడవనిరువై యెన్దుక్కులిలిరుక్కు, నా వేటాన్దెభోగ్యమాకనినైత్తిరుప్పేనో? అవర్కభవనైయొట్టి యవేటాన్దెభోగ్యమాకనినైక్కిలన్దోనా వేటాన్దె భోగ్యమాకనినైప్పతు.

౬.

శీ-ఆ. — హ తై-ఇరణ్డువడిపుడైయవిగ్రహ తై-అద్వితీయమాన్తయారేఅతివిలక్షణమెన్దపడి. అతివిలక్షణమాయరుక్కు మెన్దెక్కుప్రమాణమ్ (అహి కియానిత్యాది), నాలాన్దిరువన్దాతియి లిరుపత్తిరణ్డామ్బట్టు. తా నరసింహరూపియాయ్ సరత్వసింహత్వజ్జాకావిరణ్డువడివైచ్చేర్ త్తుక్కొన్దా తోద్రుద్రునాల్ వైరుప్పన్దోద్రుయారేతానాన్దియనాయరుక్కు మవనాయత్వం. (ఒరువిగ్రహ తైయుడై యనానవతుక్కు మేలే) - సరత్వసింహ త్వజ్జిరిణ్డెయుముడైత్తాననారువిగ్రహ తైయుడై యనానవతుక్కు మేలే. ఇప్పడియేక కాలత్తిర్ కూడినవఘటితముమ్ విషయభేదత్తారేకమామె నితార్ (హిరణ్యస్సక్కులిత్యాది). కీద్రువాక్యవివరణమ్ (శీద్రుత్తోడిత్యాది). ఇత్తైవివరిక్కితార్ (హిరణ్యోద్వేషత్తుక్కిత్యాది). అవనారు మూర్తియాయ్ చ్చీద్రుత్తోడెన్నువుమామ్ మెన్దతు - శీద్రుత్తోడేయవనారుమూర్తియాయ్ మెన్దపడి. ఆతావతు-శీద్రు మెరువడిపు కొన్డాప్పోలే యరుక్కిటవన్దెన్దపడి. (శీద్రుత్తోడిత్యాది) హిరణ్యో విషయత్తిల్ శీద్రుత్తోడేస్వవిషయ త్తిలరుచ్చెప్పోద్రు ప్రహ్లాదనానవకత్తిరువడికల్ శీద్రు యెతున్దుమ్బడి యవనుక్కు సులభనాయ్ నిన్ద శివన్దకత్తైయుడైయచారెన్దు శబ్దార్థమ్. ప్రాసంగికమ్ (హిరణ్యస్సక్కులిత్యాది). (సింహ మానైమేలే) ఇత్యాదిక్కు సంవాదమాక, ౩ “ఇన్దుపుతరియారేతోద్రుద్రుప్పడి” ఇత్యాదియెనినైప్పతు. దార్టానిక త్తిల్ ఫలితమ్ (ఆశ్రితవాత్సల్య త్యాది). విషయభేదాద్విరోధమిల్లై యెన్దుకరుత్తు. వివరణమ్ (హిరణ్యనిత్యాది). మూల్ - పెరుమెయుమ్, వ్యామోహముమ్ “మహా విఘ్నమ్” ఎన్దిటతు - నృసింహమన్త్రస్థపదమ్. “ఊగింపిరంమహావిఘ్నమ్” ఇత్యాది. “ఎమ్” ఎన్దుతుక్కుర్థమ్ (శబ్దాదికశ్చెల్లామిత్యాది). “ఎమ్మానవరిత్యైయెన్ది” ఎన్దుత్తెక్కుటాక్షిత్తుభావమ్ (అవకనిత్యసూరికళ్ పక్కలిత్యాది). “నాద్రుత్తోద్రుమ్” ఇత్యాదియొక్కటా క్షిత్తుతాత్పర్యమ్ (అవర్కభవనైయిత్యాది). క్రమేణాన్వయః.

౭.

ఆ-ఆ-వి. — తోద్రుక్కడవైయిల్లాతవనాయ్ వైత్తుఒరువిగ్రహ తైయుడై యనానవతుక్కు మేలేయు మొన్టితేయెన్నువుమామ్.

౨౧౦ తిరునామ మొట్టి.—౩-ప. ౬-తి. శెయ్యణామరై. ౭-పా. ఎఱుమైక్కుమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ప్రతి.—(అతామ్మట్టు) (తోబ్బక్కడిత్యాది) (శెజ్జణ్ణాల్) “ఉగ్రంపీరమ్” ఇత్యాది సృసింహమస్త్రాః.

నాలాన్దిరువనాతి - ఇరుప త్తిరణ్ణామ్మట్టు. అఱుకియాన్డా నేయరియురువనానే । పఱుకియాన్డా శేపణిమిక్ । కుఱువియాన్ । త్తానే ట్టాలకుక్కుమ్ త న్నెక్కుమ్ శ న్నెయనే । మీనాయుయిరళిక్కుమ్ విన్దు.

తాత్పర్యము.— ఉత్పత్తివివాదములు లేనివాఁడును అనిత్యములగు నస్తువులను తనకుఁ బ్రకారముగాఁగలవాఁడును లోకవిలక్షణముగు నరసింహరూపముతో నవతరించి హిరణ్యవిషయమునఁగోపించినప్పుడును నాశ్రతుఁడైన ప్రహ్లాదునికి నాశ్రయణీయుఁడైనవాఁడును పంచభూతములకునియామకుఁడైన వాఁడును నైన భగవంతునిదక్క యితరమునాకు ద్వేషముకానేరదు.

మూ.—ఎఱుమైక్కుమ్ మెనతావిక్కిన్న ముత త్తినై యెనతారుయిర్ ।

కెఱుమియ కతిర్ చోత్తియై మణివణ్ణనైక్కుడక్కుత్తనై ।

విఱుమియ వమరర్తునివర్ విఱుజ్జున్దున్న ఆఱు సియినై ।

త్తోఱుమిన్ఱాయమన త్తరాయితైయునిల్లాతుయరజ్జళే ॥

౭1

అ.—(ఎఱుమైక్కుమ్) ఎబ్బైక్కుమ్ మెనక్కుమ్ పరమభోగ్యమాయ్, మత్సంశ్లేషైకభోగమాయరుక్మైయాకిఱ మహాగుణతైయుడైయ నాయ్, విఱుమియ వమరర్ మునివర్ విఱుజ్జున్దున్న ఆఱునియాయరుద్దువైతైనక్కుమ్ సులభనాయతిమనోహరదివ్యచేష్టితనాయరుద్దువైప్పెరుమానై “అరియక్” ఎన్ఱుమాశాతే తొఱున్ఱోళ్; తొఱు, ఉజ్జుడైయసమ స్తదుఃఖజ్జుఱుమ్మొమ్మెన్ఱితార్.

౭2

అన్య.— ఎఱు మైక్కుమ్ ఎనతావిక్కు ఇన్న ముత త్తినై (౩) ఎనతు ఉయిర్ ఆర్ (౬) కెఱుమియ కతిర్ శోత్తియై (౯) మణివణ్ణనై కుడక్కుత్తనై విఱుమియ (౧౨) అమరర్ మునివర్ విఱుజ్జుమ్ (౧౫) కన్నల్ కనియినై తూయమన త్తరాయ్ (౧౮) తొఱుమిక్ తుయర జ్జళే ఇత్తైయుమ్ (౨౧) నిల్లా. (౨౨).

పన్నీ.— అనన్తరమ్, ఇప్పడినిరతిశయ భోగ్యనాయ్కొఱ్ఱు సులభనానవనైయాశ్రయియున్ఱో శెన్ఱితార్.

సర్వావస్థయిలుమ్, ఎన్నాత్తావుక్కు, నిరతిశయభోగ్యభూతనాయ్, (౩) ఎన్నడైయ, స్వరూపత్తోడే, శెఱియ, (౬) కలన్దు, అత్తై లేప్రకాశితమాన, లేజన్ఱెయిడైయనాయ్, (౯) ఎన్నోడుకలక్కెక్కుడియానవడిన్ఱుక్తైయుమ్, చేష్టితత్తైయుముడైయనాయ్, శీరియరాన, (౧౨) ౧ * వైక్కున్దత్తమరరుమ్, మునివరుమ్, భుజిక్కుమ్, (౧౫) కన్నల్ శేర్న్ద, కనిహోలేనిరతిశయభోగ్యనానవనై, ప్రయోజనాన్తరత్తాలే నెఱ్ఱేదూషియా లేఅనన్యప్రయోజనరాయ్కొఱ్ఱు, (౧౮) ఆశ్రయియున్ఱోళ్; అనుభవప్రతిబద్ధకమానదురితజ్జళే, ఏకదేశముమ్, (౨౧) నిల్లాతు. (౨౨).

౭3

అర్థము.—సర్వావస్థలయందును నాయత్తకు మధురమైనయమృతమువంటివాఁడును (౩) నాయొక్క ఆత్మతోఁ బూర్ణముగఁ (౬) గలిసి (అందువలన) ఉజ్జ్వలమైన తేజస్సుకలవాఁడును (౯) మాణిక్యమువంటిరూపముకలవాఁడును కుంభనర్తనముఁజేసినవాఁడును శ్లాఘ్యులగు (౧౨) నిత్యనూరులును ఋషులును ననుభవించునట్టి (౧౫) చక్కెరతోఁగూడిన పండువలెభోగ్యభూతుఁడును నైన(భగవంతుని) శుద్ధమైనమనస్సుకలవారై (౧౮) ఆశ్రయింపుఁడు. పాపము స్వల్పమును (౨౧) నిలువదు. (౨౨).

౭4

తరువాత మొదటి. — 3-ప. ౬-౩-శెయ్యతానురై. 2-పా-ఎల్లుమైక్కుమ్ వ్యాఖ్యానం. ౨౧౧

ఈ. — ఏమామ్బట్టు. ఇప్పడిసులభనానవన్చక్కల్ దుర్లభత్వశజ్జెయైత్తవిర్ను అవనైయాశ్రయియు
జ్జోళ్ ఉజ్జభుడైయసర్వదుఃఖజ్జభుమ్ పోమ్బడియైన్తార్.

(ఎల్లుమైక్కుమనతావిక్కిన్నముత త్తినై) కాలతత్త్వముశ్శతనైయుమ్, తకశువడటియాతే ఇతరవిష
యప్రవణమానవెన్నెల్లుమ్ పరమభోగ్యనానవనై. పెరియవల్ శ్రై - ఏడ్మాకచ్చొల్లక్కడవతిత్తే. కాలమెల్లా
మెన్టపడి. (ఎనతారుయిరిత్తాది) అనాదియాకసంసరిత్తుపోన్దవెన్నాత్తావోడేకలన్దు అత్తాలే యజ్జ్వలనానవనై.
తామ్కిట్టుకైయత్తలైక్కు నిటక్కేడ్చిరుదారివర్, అతుమల్ శ్రైప్పడియామ్ త్తప్పై చెటియచెటియదీప్తనాయి
రున్దా. (మణివణ్ణనైయిత్తాది) ఇత్తలైయిల్లైవుపారాతేయకప్పడు త్రిక్కొళ్ళుకైక్కు పేతుక్కళిరుక్కిటపడి.
వడివల్లకై యుమ్మనోహరిచేష్టితజ్జైయుముడైయవనై. వణ్ణమ్ - నిటమ్. నీలమణిపోలేముడిన్దాళలామ్బడియి
రుక్కిటపడెన్దుమామ్. ఆక్కరానడేవర్ కళన్ది కేళీరియరానగ* వైకున్దత్తమరర్కుమ్ మునివర్కుమ్కన్నల్
పోలవుమ్కనిపోలవుమ్నిరతిశయభోగ్యనానవనై. ౨౦-సర్వగన్తస్సర్వరసః' ఎన్నక్కడవతిత్తే. (కన్నున్దునియినై
త్తొమ్మి) "మాజ్జని" ఎన్నుమాప్పోలే, కన్నల్ పల్లుత్తపశ్చజ్గాణుమితు. ఇతువన్తనానుజ్జభుక్కిడుకిట వేప్ప
జ్జుడినీర్, పాల్కుడిక్క కాల్పిడిక్కిత్తేనన్దో? (తూయమనత్తరాయ్) "కిట్టవరియనో? ఎలియనో? అటియవరి
యనో? ఎలియనో? ఇవనైప్పల్దువోమో? అన్ది క్కేప్రయోజనత్తైక్కొణ్డకలువోమో? ఎన్దిజ్జనే సంశయా
క్రాన్తరాయ్పోకాతే, ఇవన్తనైన్దై ప్రయోజననూకవాశ్రయియుజ్జోళ్. (ఇత్తై యునిల్లాతుయరజ్జలే) ఇప్పడి
సంశయిక్కైక్కడియూనమహాపాపజ్జో వాసనై యోడేపటిన్దుపోమ్. సాంసారికమానదుఃఖజ్జో నిశ్చేషమాక
పోమ్మెన్దుమామ్.

2.

జీ.ఆ. — ఏమామ్బట్టు (ఎల్లుమైక్కుమిత్తాది). "కుడక్కుత్తనై, తూయమనత్తరాయ్ - తొమ్మి - ఇత్తైయునిల్లాతుయర
జ్జో" ఎన్దైక్కటాక్షిత్తవతారికై (ఇప్పడియిత్తాది). ఇప్పడి సులభనానవ నెన్దతు - కీర్తిత్తాన్దిల్ నరసింహవతారత్తై. కాలతత్త్వ
ముశ్శతనైయుమ్ - (భోగ్యనానవనై) ఇత్యన్వయః.

"ఎల్లుమైక్కుమ్" ఎన్దార్ - కాలతత్త్వముశ్శతనైయుమ్ మెన్దు కాట్టుమోవెన్న (పెరియవల్ శ్రైయిత్తాది). (శొల్లక్కడవతిత్తే)
అత్తయాలే ఇత్యధ్యాహర్యమ్. "ఎనతు" ఎన్దతుమ్మమ్ "కశర్వోతి" ఎన్దతుమ్మమ్ సముదాయనభావమ్ (తామ్కిట్టుకైయిత్తాది).
శెటియచెటియ - నెరుగ్గనెరుగ్గ. క్కముక్త - శేరుక్తయాయ్, కలన్దవెన్దపడి. ఎన్నాత్తావోడే కలన్దత్తార్ ప్రకాశమాన లేజ్జనైయు
డైయవనై యితశబ్దార్థః. "మణివణ్ణనై" ఇత్తార్థభ్య, "కన్నల్కనియినై" ఎన్నుమళవుక్కుభావమ్ (ఇత్తలైయిలిత్తాది). "పేతుక్కళో"
ఎన్దై వివరిక్కిత్తార్ (వడివల్లకైయుమిత్తాది). వణ్ణమ్ - నిటమాతల్, సాలభ్యస్వభావమాతల్, ఆక్కరాన - సృష్టరాన. విల్లుమియ.
శ్లాఘ్యరాన విల్లుమ్మమ్ - భుజిక్కుమ్. ఇతు - ఎల్లావల్దుమ్మ ముపలక్షణమెన్దు తిరువుశ్శమ్బుల్దీ, అతుక్కుప్రమాణమ్ (సర్వగన్తైత్తాది).
కన్నలినుడైయ పల్లుమెన్దు రసాతిశయత్తిలే యర్థాన్తరమ్ (మాజ్జనియిత్తాది). మున్దినతు - ద్వన్దవ్. ఇరన్దావతు - పక్షితత్పురవత్.
"కన్నున్దునియినైత్తొమ్మి" ఎన్దిటవరుడైయ హర్దభావమ్ (ఇతువన్తో విత్తాదివాక్యద్వయేన). కిట్టవరియనోవెన్దిట సంశయత్తుక్కు -
"ఎనతారుయిర్ క్కముమియ" ఇత్తాదినివర్తక్. "ఎనతావిక్కిన్నముత త్తినై" ఎన్దైక్కటాక్షిత్తు (అటియవరియనో విత్తాది). జ్ఞాన
మున్దాయ భుజిక్కేణుమ్. "విల్లుమియ వమరర్" ఇత్తాది (ఇవనైప్పల్దువోమో) ఇత్తాది సంశయత్తుక్కు నివర్తక్. తూయమనత్త
రాయ్. పరిశుద్ధమాన నెన్దైయుడైయరాయ్. శుద్ధియావతు - సంశయరాహిత్యమ్. మున్దిన నిర్వాహత్తిలే, "తుయరజ్జో" ఎన్దిటవరు - దుఃఖ
పేతుకపాపరమ్. ఇరన్దామ్ నిర్వాహత్తిలే, తుయరమ్ - దుఃఖమ్. ఇత్తైయుమ్ - అత్యల్పముమ్. క్రమేణాన్వయః.

2.

ఆ.ఆ.వి. — 3 "కులన్తారయతేతాతసప్తసప్తచసప్తచ" ౪ "ఘటికాచలభూభాగే ఘటికామపి యోవనేత్ సప్తచక్రతంపాపం తత్తజ్జా
దేవనశ్యతి" ఇత్తాది.

2.

౨౧౨

తిరువాయ్ మొట్టి.—౩-ప. ౬-తి-శ్చయ్యతామరై. ౮-పా-తయరమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ప్ర-తి.—(ఏటామ్బట్టు) (ఎటామ్మైక్కమిత్యాది) (కన్నుజ్జునియినై) ఛాన్దోశ్య [౩ - ౧౪.] శబ్దల్యవిద్యాయామ్, “సర్వకర్తా సర్వకామ సుర్వగణ్యసర్వరసః.”

౨.

తాత్పర్యము.— ఓ! చేతనులారా! సర్వకాలములయందును సంసరించుచున్న నామనస్సుకుఁ బరమభోగ్యభూతుఁడును నాయత్త తోఁబూర్ణముగఁ గలిసినందున నిరవధికోజ్జ్వలస్వరూపుఁడును మాణిక్యమవలె సర్వసులభుఁడును తన దివ్యచేష్టితములచే నన్ను వశీకరించిన వాఁడును నిత్యసూర్యులచేతను యోగులచేతను పరమభోగ్యముగ ననుభవింపఁదగినవాఁడును నైన శ్రియఃపతిని సర్వసంశయవినిర్మత్తులై యాశ్రయింపుఁడు; ఐట్లాశ్రయించినచో మీయాశ్రయణవిరోధిసకలపాపములును తామేపారిపోవును.

౩.

మూ.—తుయర మేతరుతున్బవిన్బవిన్బై కళాయై వై యల్లనా ।

యుయరనిన్బతోర్ శోతియా యుల కేట్టుముణ్ణుమిట్టన్దొన్దొన్దై ।

యుయరవాట్టునమన్బమర్ క్కరునన్బై నై యచ్చుత్తన్బన్దై ।

త్తయరతట్టుమకన్బన్దై నై యన్బిమర్ శ్రిలేన్బన్బమాక వే॥

౪.

ఆ.—(తుయరమేతరు) స్వాధీన పుణ్యపాపస్వరూపనాయ్, అకర్తవశ్యనాయ్, నిరవధిక తేజోవిశిష్టనాయ్, సర్వలోక రక్షకనాయ్, స్వాశ్రితజనబ్ధిశైలముకిచ్చురర్ బాధియాతపడి యవర్ కళైరక్షిత్తురుకుమ్ స్వభావనాయ్, అవర్ కళోడాత్తాన్తమాక సంశ్లేషిక్కుమ్ స్వభావనాయ్, తయరతట్టుమకన్బన్దై నై యన్బిమర్ శ్రిలేన్బన్బమాక; నీజగుమాశ్రయియున్బ శైన్బిటార్.

౫.

అన్బ.—తుయరమే తరు తున్బమ్ (౩) ఇన్బమ్ వినైకళాయ్ అనై (౬) అల్లనాయ్ ఉయర నిన్బతు (౯) ఓర్ శోతియాయ్ ఉల కేట్టుమ్ (౧౨). ఉణ్ణు ఉమిట్టన్దొన్దొన్దై అయర (౧౫) వాట్టుమ్ నమన్బమర్ క్కు అరుమ్ (౧౮) నన్బన్దై అచ్చుత్తన్బన్దై తయరతట్టుమకన్బన్దై (౨౧). అన్బి మర్ శ్రిలేన్బమాక (౨౪) ఇలేత్. (౨౫).

పన్నీ.—అనన్దరమ్, ఆశ్రితరై నభూవవిదాత చక్రవర్తిరుమకనై యొచ్చియవేలు తన్బామిలైయెన్బిటార్.

నిమ్మొన్బపరితాపత్తయే, తరక్కడవతాన, దుఃఖత్తుక్కుమ్, (౩) దుఃఖసాధ్యత్వ దుఃఖమిశ్రత్వ దుఃఖోదరక్కత్వ విశిష్టమాకైయారే నిమ్మొన్బ పరితాపకరమాన సుఖత్తుక్కుమ్ పేతువాన, పాపరూపమాయుమ్ పుణ్యరూపమాయుమ్ శ్చ కర్తజ్ఞుక్కు నిర్వాహకనాయ్, అవర్ బుక్కు, (౬) తాత్ వశ్యనల్లనాయ్, ౧“విశ్వతఃపృష్ఠేషు సర్వతఃపృష్ఠేషు” ఎన్బిటవుయర్ త్తియై యుడైతాయ్, నిత్యమాయ్, (౯) అద్వి తీయమాన, తేజోమయ దివ్యదేశ తైయుడైయనాయ్, కర్తవశ్యమాన సకలలోకజ్ఞుక్కుమ్ ప్రళయపత్తువన్దాల్, (౧౨) ఉణ్ణు, ఉమి ట్టన్దొ రక్షిక్కుమవనాయ్, మోహిక్కుమ్బడి, (౧౫) ప్రాణాపహరమ్బుణ్ణుమ్, యమభటర్ క్కు, మీట్కువరియ, (౧౮) నన్బాయ్కోణ్ణు, ఆశ్రితరై నభూవవిదాత స్వభావనాన, చక్రవర్తిరుమకనై, (౨౧) ఒచ్చియ, మర్ శ్రిలేన్బమాకనన్బన్దై యు మకప్పడ, తన్బామాక. (౨౪) ఉడైయేన్దై. (౨౫) తన్బామ్ - ఆపత్తుక్కుటుతున్బై.

౬.

అర్థము.—పరితాపములనే యిచ్చునట్టి దుఃఖములకును (౩) సుఖములకును (కారణములైన) పుణ్యపాపరూపకర్తములకునిర్వాహకుఁడును వాటికి (౬) అభివ్యుఁడును ఉన్నతమును నిత్యమును (౯) అద్వితీయమును నైన తేజోమయదివ్యదేశముకలవాఁడును సత్తలోకములను (౧౨) (ప్రళయకాలమునందు) భుజించి (సృష్టికాలమునందు) సృష్టించినవాఁడును మోహమునొందునట్లు (౧౫) ప్రాణమునపహరించు యమభటులకుఁ బోగొట్టుటకునశక్యమైన (౧౮) విషముగనున్నవాఁడును ఆశ్రితులనువిడువనివాఁడును నైన దశరథతనయుని (౨౧) తప్ప ఇతరదేవతలను రక్షకముగా (౨౪) గలవాఁడుకాను. (౨౫)

౭.

[౫౪] తిరువాయ్మొళి.—౩-ప. ౬-తి. శెయ్యతామరై. ౮-పా-తుయరమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

౨౧౩

ఈ.—ఎట్టామ్బట్టు. సంసారికుక్కుమ్ రుచిపిటక్కైక్కాక, నాక చక్రవర్తి తిరుమకనై యల్లతులప
ధనమాక ప్పల్లెలియరే నెత్తు స్వసిద్ధా న్నత్తైయరుళిచ్చెయ్కితార్.

(తుయరమిత్యాది) దుఃఖతైయే తరక్కడవతాన పుణ్యపాపరూపమాన కర్తజ్ఞుక్కు నియామకనాయ్.
తున్నవినై యోడు ఇన్నవినై యోడు వాళియట ఇరణ్ణమ్ దుఃఖతైయేపణ్ణి త్తరుమెన్ఱాయ్గ్రిరుక్కితారివర్, భగ
వచ్చేపత్వవిరోధియాయ్కోణ్ణు బన్ధకమాకై యిరణ్ణుక్కుమొక్కుమితే; ౧:పుణ్యపాపేవిధూయ” ఎన్నక్కడ
వతితే. (అవై యల్లనాయ్) ఆకర్త వశ్యనాయ్. ౨:“అనశ్శన్నశ్యః” ఎన్నిటపడియే, తానివల్లొత్ వశ్యనల్లామై
యన్ఱిక్కే నియామకత్వత్తాల్ వన్ధపుకరై యుడై యనా యిరుక్కై. (ఉయరవిత్యాది) ౩:“క్షయ న్నమస్య రజసఃప
రాకే” ఎన్ఱుమ్, ౪:“తమసఃపరస్తాత్” ఎన్ఱుళ్ళొల్లుకిటపడియే, ఇట్టుళ్ళొల్లొత్ శెన్ఱు కిట్టవొణ్ణొత్తా యిరుక్కిటతమసః
పరస్తాద్వర్తమాన దేశ త్తిలే నిరవధిక తేజోరూపమాన దివ్యవిగ్రహ తైయుడై యనాయిరుక్కిట విరుపై చ్చొల్లు
కిటతు; ౫:“విశ్వతఃపృథ్వీ శు సర్వతఃపృథ్వీ” ఎన్నిటపుయర్ త్తియైయుడైతాయ్ నిత్యమా యద్వితీయమాన తేజో
మయ దివ్య దేశ తైయుడై యవనాయెన్ఱుమామ్. (ఉలకిత్యాది) ఇప్పడిపుక్కులనాయురున్దా నేమాకిటమ్, విభూత్యే
క దేశమాన సంసార తై ప్రళయజ్ఞొణ్ణుతైన్ఱాల్ ఇగ్గేవన్ఱు వయిల్లొత్తే ఎడుత్తువైత్తునొక్కి, “ఇత్తనైపాతుజ్గాణప్పె
తామైయాలే ఇవై యెన్నడుకిటపవో?” ఎన్ఱు ఉమిట్టన్దపార్క్కుమవనై; వట్టిపటిక్కుమ్ నిల త్తిత్తోవార్ శీరియధ
నజ్జలై విఱ్ఱుజ్జే, పిన్నై యమర్ న్దనిల త్తిలే పుక్కాల్ పుటప్పడవిట్టు ప్పార్క్కుమాప్పోలే. (అయర) త్తతిరువడి
కల్లై యాశ్రయిత్తారై యతిపుకలజ్జుమ్బడిక్కిడాక ప్రాణవియోగ తై ప్పణ్ణక్కడవరాయురున్దళ్ళ యమభటర్క్కు
క్కొల్లొత్తవొణ్ణొత్తనజ్జాయుళ్ళవనై. (అచ్చుత్తననై) తనై యాశ్రయిత్తారై యమవశ్యరాక విట్టుక్కొడాత
వనై. ౬*ఉయిర్ కొణ్ణుడలొట్టియవోడు మోత్తోడియయ ర్వున్ఱుతీర్క్కుమవనితే. ఎజ్జ నేకణ్ణో మెన్న (తుయరతల్కు

జీ-ఆ-ఎట్టామ్బట్టు. (తుయరమేయిత్యాది) అతామ్బట్టిత్తోలే సరోపదేశ ప్రకరణ త్తిలే స్వసిద్ధానమరుళిచ్చెయ్కైక్కిన్న మొరు ప్రయా
జన మరుళిచ్చెయ్యానిన్ఱుకోణ్ణు, “తుయరతల్కు” ఇత్యాదినాలామపాద తైక్కటాక్షి త్తవతారికై (సంసారికుక్కుమిత్యాది). రుచిపిటక్కై
క్కాక - (అరుళిచ్చెయ్కితార్) ఇత్యవ్యయ.

ఇన్నవినైయమ్ దుఃఖతైత్తరుమోవెన్న (తున్నవినైయోడిత్యాది). ఇవరిప్పిడి యిరుక్కైక్కడియేతెన్న (భగవచ్చేపత్వేత్యాది). బన్ధక
త్వోపపానమ్ (పుణ్యపాపేవిధూయన్ఱు). ఇల్లెయాకీల్ విధూననమ్ పణ్ణవేణ్ణావితే, ఆకర్త వశ్యనెన్ఱుమతుక్కు ప్రమాణమ్ (అనశ్శన్నశ్య
ఇత్యాది). ఇన్ఱుత్తరియిల్ “అభిచాకశీతి” ఎన్నిట పదత్తుక్కర్థమ్ (తానివల్లొత్తైత్యాది). అవైయల్లనాయ్ - అవల్దుక్కు త్తా వశ్యనల్లా
నాయ్. ఇతినుడైయ దొన్నత్వత్తుక్కు చరమాపధియై ప్రమాణముఖేన దర్శిప్పియానిన్ఱుకోణ్ణు, శబ్దార్థమ్ (క్షయ న్నమిత్యాది). మూలప్రకృతి,
రజస్తమస్సుక్కోడే కూడియిరుక్కైయారే, “రజసః” ఎన్ఱుమ్, “తమసః” ఎన్ఱుమ్ - మూలప్రకృతియైచ్చొల్లి ఇతినుడైయ, పరాకే-ఉపరి
భాగ త్తిలే, క్షయ న్నమ్ - “క్షయ-నివాసే” ఎన్ఱితుక్కు ధాతువాకైయారే, వసిక్కుమవనై యెన్ఱుపడి. “ఉయర” ఎన్నిటపడి త్తిలే-౨:“సమ
స్తంకార్యకారణజాతమ్” ఇత్యాది గద్యవాక్యమనుసంధేయమ్. “శోతి” ఎన్ఱుత్తుక్కర్థాన్తరమ్ (విశ్వతైత్యాది). శోతి - దివ్యమజ్జ
విగ్రహమాతల్, దివ్యదేశమాతల్. కీట్టిద తైత్తశమాకొణ్ణు, “ఉలకేట్టుమ్” ఇత్యాదిక్కర్థమ్ (ఇప్పడియిత్యాది). ఉమిట్టన్దపార్క్కు
మవనైయెన్ఱుతుక్కు దృష్టాన్తమ్ (వట్టిపటిక్కుమిత్యాది). శీరియ - శ్రేష్ఠమాన. వాఱు - ప్రాణనై యితీశేషః. అయర - (అతిపుకలజ్జుమ్బడి)
మోహిక్కుమ్బడి ప్రాణనై వాఱుకిట యమభటర్క్కుమిట్రవరియనజ్జాననై యితీశబ్దార్థః. కొల్లొత్తవొణ్ణొత్త - పరిహరిక్కప్పొకాత. యమ
వశ్యరాక విట్టుక్కొడామైక్కు ప్రమాణమ్ (ఉయిర్ కొణ్ణిత్త్యాది). నాన్ఱుకన్ఱిరువన్దాతి - ఎజ్జ తైట్టామ్బట్టు. అత్తాశరీర తైప్పొకట్టు ప్రాణనై
కొణ్ణు యమభటనారే ప్రేరితనాయ్ పోమ్మొత్తుతానే విరైన్ఱుశెన్ఱు అవర్కళ, దర్శనత్తాల్ వన్దపటిపుకేడుముతలాన దురితమెన్ఱు వేర్

౧|| ము.ఉ-౫. ౨|| ము.ఉ-౫. ౩|| య-వే. ౪|| పు-చూ-నా-౧. ౫|| ఛాం.ఉ-౩-౧౩. ౬|| ౪-తి-౮. ౭|| గ-త్త-౩.

౨౦౪ తిరువాయ్ మొట్టి. — ౩-ప. ౬-తి-శెయ్యతామరై. ౮-పా-తయరమ్ వ్యాఖ్యానం.

ఈ.-మకన్తనై ౨) తా రాజ్యమృణ్ణానిఱుచ్చెయ్ తే ఒరుబ్రాహ్మణకుమారనుక్కు అకాలమృతియుణ్డాక, అవనై వాళా లేమీట్టుమ్; రావణవధమ్మణ్ణి ప్పడైక్కుటి కాణానిఱ్ఱిఱవళవిలే ముతలికలిలే శిలరై క్కాణాతోటియ, ఇన్ద్రు నైయత్తైత్తు పోకవిట్టు వరణ్ణేటిఱ వ్యాజత్తాలే అవనై యిడువిత్తు, అవర్ కత్తై యుజ్జాట్టిక్కిండ్డుపోనచక్రవర్తిరు మకన్తనై; ఒరు ఋషిపుత్రనుక్కు అకాలమృతివర, అమ్బాలేమీట్టుక్కుడుత్తు జ్ఞాయ్ తవై. తయరత్తమకన్ ఎన్నా తే, తయరత్తముకన్తనై ఎన్నిఱతు. ఒరుకాల్ వెల్ శ్రిలైచ్చెరుక్కిలే “రాజ్యత్తైత్తన్దే” ఎన్నా, పురిన్ద స్త్రీపరత్తనైనాయ్ “నాత్తన్దిలే, నీకాడేఱప్పో” ఎన్నా, ఇప్పడి శొల్లలామ్మడిఅవనుక్కిప్పవినియోగార్వ నానపుత్రనై. (అన్నిమన్ శ్రిలే తజ్జమాకవే) ఇవిడత్తై భట్ట రరుళిచ్చెయ్యనిఱు, జీయర్ “ఇవర్ పుక్కువి డమెఱుమిప్పడియేశొల్లవర్, ఇవర్ క్కితుపణియితే” ఎన్న, “ఇవర్ మన్ శ్రిడత్తిల్ తలై నీట్టువతు పావనత్వత్తై ప్పన్ద్రు, ఇవర్ తజ్జమాకనినై తిరుప్పతు చక్రవర్తిరుమకన్తనైయే” ఎన్దరుళిచ్చెయ్ తార్; ౧ “పావనస్సర్వలో కానాంత్యమేవ” ఎన్నిఱతిలైయో ఇవరైయమ్” ఎన్నిల్, “అవనుమివరో డొత్తానారు త్తనితే, ఇవర్ భోగ్యవ స్తువేటిలై” ఎన్నిరుక్కు మోపాతి, అవన్ “పావనత్వత్తుక్కుమివరోత్తియ వేటిలై” ఎన్నిరుప్పానారువనాయ్ శ్రి.”

భట్టర్ రామావతారత్తిల్ పక్షపాతత్తాలే యరుళిచ్చెయ్యమతు కేట్టైక్కాక, శితి యాత్తాన్ “వెరుమాళుక్కెల్లా వేల్ ద్దళు మరుళిచ్చెయ్ తతే యాకిలుమ్, పాణ్డవర్ కళుక్కాక క్కయ్ తిలే ఓలై కట్టి త్తూతుపోన కృష్ణనుడైయ నీరైయిలైయే చక్రవర్తిరుమకనుక్కు” ఎన్న, “అతువో?, వెరుమాళో తూతుపో కామైయన్తుకాణ్, ఇత్తుకువంశ్యరై తూతుపోకవిడువారిల్లామైకాణ్” ఎన్దరుళిచ్చెయ్ తార్. “అవ్వవతారత్తి ల్లిరుళిరుకైక్కాకవిత్తే కృష్ణనాయవతరిత్తు తూతుపోయిన్ద్రు, ౨* అవనేపిన్నోర్ తూతాతిమన్నర్ కాకిప్పె రునిలత్తారిన్నార్ తూతనెన నిన్దానితే; పారత్తన్ద్రు రసమనుభవిక్కైక్కాక పోన్దసిన్ ఇతిలొన్తు కుత్తెన్దతాకి

జీ-౨.-పెన్ద్రవై యెల్లామ్ పోక్కుమ్ స్వభావనితి పాశురార్థం. అయర్వెన్దు - అజ్ఞానమెన్దు పేర్ పెన్ద్రవైయెల్లామ్. ముఱుచ్చొల్లు. అవనై వాళాలే మీట్టుమెన్దు - శమ్బుకనై వాళాలేకొన్దు అవనైమీట్టుమెన్దు పడి. పడైక్కుటి-నేనాళోధనమ్. అమ్బాలేమీట్టుక్కుడుత్తుమెన్దు. భర్తైక్కత్తాలే. కృష్ణవతారత్తిల్ సాన్దిపని పుత్రానయనత్తై. హరివంశేష్ట్రొంశచ్చతమే, ౩ “విజిత్యచయమంసజ్ఞేశ్వరై స్సన్నతపర్వభిః | అదై న్ద్రీనేనిరాసీతః కృష్ణేనామ్భతకర్తజా” ఎన్నక్కడవతితే. “తయరత్తు” ఎన్నిఱ తాదర్శ్యచతుర్థిక్కుభావమ్ (తయరత్తమకనిత్యాది). “తయరత్తు” ఎన్నిఱత్తై - శేషేషస్థియకపుమ్ శిలవరుమ్మదగ్గళిలే వ్యాఖ్యానమ్మణ్ణియరుక్కిఱతు. పురిన్ద - తిరుమ్మి. ప్రాసజ్జికమ్ (ఇవి డత్తై యిత్యాది). ఇవర్ - ఆర్వార్. ఇప్పడియేశొల్లవరన్దతుక్కు - ౪ “ఇనాపిరైనై యల్లాలిలై,” “వానవరేల్ శ్రియేయన్ది,” ౫ “కణ్ణ నల్లాలిలైకణ్డీర్” ఇత్యాదియిలేనోక్కు. తజ్జమాక-భోగ్యమాక. “తజ్జమాక” ఎన్దతుక్కు - అవతారికైయిలే రక్షకత్వపరమాకవరుళిచ్చెయ్ తాలుమ్, భట్టరుక్కళిప్రాయమ్ భోగ్యతైయిలే, ఆపద్దనత్తుక్కు, తజ్జమానవాకారమేయన్దిక్కే భోగ్యమాన వాకారము ముణ్డాకైయై ప్పన్ద్రు. రక్షకత్వకథనమేమూలత్తుక్కుచ్చేరుమ్. అవనుమ్-అగస్త్యభగవానుమ్. వివరణమ్ (ఇవర్ భోగ్యవస్తువిత్యాది).

“భోగ్యవస్తు చక్రవర్తిరుమకన్తనై యొట్టియ వేటారువరుమిలై” ఎన్నమతు - పక్షపాతత్తాలే శొన్నా రెన్దు సిద్ధవత్కరిత్తు, ఇన్ద్రు ప్రస జ్జత్తిలే వేటారుకణ్డైయె యరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ (భట్టరిత్యాది). ఏతానాలుమ్ తూతుపోకాత కుత్తెయ్ జేయెన్దు (అవ్వవతారత్తి ల్లిరుళివిత్యాది). అప్పడివద్దవతరిత్తానోవెన్న (అవనేయిత్యాది) తిరుమొట్టి - పన్నిరణ్ణాన్దిరుమొట్టి - మూన్దామ్మట్టు. “మున్నోర్ తూతు” ఇత్యాది. అరక్కనూరై మునిన్దవనే, పిన్దు - ద్వాపరాన్దత్తిలే రాజ్యత్తుక్కు - ప్రధానరాన పాణ్డవర్ కళుక్కు తూతాకి మహా పృథివియిలుళార్. ఇన్నార్ తూతనెన - పాణ్డవతూతనెనత్తన్దేరిట్టైక్కుమ్మడి నిన్దవనెన్దు పాశురార్థమ్. “అవ్వవతారత్తి ల్లితొన్దు కుత్తెన్దతు” ఎన్దతుక్కాక వవతరిక్క వేణుమోవెన్న (పారత్తన్ద్రు రసమిత్యాది). అవతారాన్దరత్తిలే యాడుపట్టిరుప్పారుమ్ రా

తిరువాయ్ మొట్టి.—3. ప. ౬-తి. శెయ్యతామరై. ౮-పా-తుయరమ్ వ్యాఖ్యానం. ౨౧౫

ఈ.-అతు, ఎన్నిరుక్కుమే.' ఎమ్మెరుమానార్ తిరువారాధనమ్మణ్ణిప్పోరువతోరుపిల్లై యితే; ఇజ్జనేయిరుక్కుచ్చెయ్ తే ఒరునాళోరు శ్రీవైష్ణవర్ చక్రవర్తిరుమకనై యెఱ్ఱున్దరుళప్పణ్ణిక్కొణ్ణువన్దు కొడుతారాయ్, అపరైప్పార్ త్తు ౧-“ఇన్ద, మామేకంశరణంవ్రజ” ఎన్దు తేవైయిడాతారెఱ్ఱున్దరుళినార్” ఎన్దారామ్. ఆభిముఖ్యత్తాలేవెటలా మెన్దాల్, అవ్యాభిముఖ్యన్దానుమ్ పరమభక్తియోపాలి యరియతాయరుక్కుమితేచ్చేలననైప్పార్ త్తాల్. ఇత్తలైయిలాభిముఖ్యత్తుక్కుమేఱ్ఱుడవేణ్డా” ఎన్దు శొల్లుకిఱవై యెల్లామ్ - శరణ్యనుడైయ నీరైయైప్పల్, చొప్పల్లుకిఱతు; ఇవనుక్కువేణ్డవతు శొల్లప్పక్కాల్ ౨-“మహావిశ్వాసపూర్వకమ్” ఎన్నవేణ్డమ్మడియాయరుక్కుమితే. “ఒరుశితాయై విశ్వసిత్తు ఆఱుమాసత్తుక్కువేణ్డమ్ శోఱుమ్ తణ్ణీరుమేర్ శ్రిక్కొణ్ణు కడలిలే యిఱ్ఱియానిన్దా, అవోపాతివిశ్వాసమాకిలుమ్ వేణ్డావో? భగవద్విషయ తైప్పల్, యనార్ కళుక్కు” ఎన్దునుళిచ్చెయ్ వర్. ౮.

జీ-ఆ.-మావతార త్తిలే ప్రవణరాయరుప్పరెన్ను మతుక్కైతిహ్యమ్ (ఎమ్మెరుమానార్ త్యాది). పిల్లై-వెణ్డయ్ కాడుమ్ పిల్లై. కృష్ణనెన్ద పడి. (తేవైయిడాతార్) విలియ తే ౩ “మిత్రభావేన” ఎన్దవర్. “మామేకంశరణంవ్రజ” ఎన్దుతు-అప్రతిషేధమన్దో? ఇతుతేవైయోవెన్న (ఆభిముఖ్యత్తాలే యిత్యాది). అనార్ ఆభిముఖ్యముమ్ వేణ్డావోవెన్న (ఇత్తలైయిలిత్యాది). యద్వా, ఆభిముఖ్యమాత్రమ్ పోరుమోవెన్న (ఇత్తలైయిలిత్యాది) ఎన్నతల్. అప్పడి మహావిశ్వాసమ్ వేణ్డమోవెన్న; కింపునర్నాయత్తాలేఫలిప్పిక్కితార్ (ఒరుశితాయైయిత్యాది). శితాయ్ - శమ్భా. ఓడమిత్యర్థః. ఇన్దప్పట్టిలే, ఇన్ద్రైయైత్తు పోకవిట్టు తన్నుళేన మృతరాన వానరముతిలికై యెఱ్ఱుప్పియవర్ కలై కూట్టిక్కొణ్ణుపోనతాక చొన్ను వితు శ్రీరామాయణ త్తిలిల్లై యానాలుమ్, పురాణాన్దర త్తిలిరుక్కిఱతాక క్కణ్డకొళ్ళతు. “పుణ్యపాపేవి ధూయ” ఇత్యాదిత్రుతి, ముణ్డకోపనిషది. “క్షయన్తమస్య” ఇత్యాదియజుస్సంహితాయమ్, “పావనస్సర్వలోకానామ్” ఇత్యాది. “పావనాశనై” ఇత్యత్రైవ లిఖితమ్. తణ్డామ్ - అపత్తుక్కుఱుతుణ్డే. క్రమేణాన్వయః. ౮.

ప్ర-తి.- (ఎట్టామ్మట్టు) (తుయరమేతరువిత్యాది) ముణ్డకోపనిషది, [౫] “యదాపశ్యతిపశ్యతే రుక్తవర్ణంకర్తారమాశం పురుషంబ్రహ్మ యోనిమ్ । తదావిద్యాన్వయోపాపే విధూయనిరన్తానః పరమంసామ్యమపైతి.” — (అనైయెల్లనాయ్) ఋక్సంహితాయాం ముణ్డోపనిషది పచ్చుమఖణ్డారమ్మే. “దాసుపర్ణా సయుజాసఖాయా సమానంపుక్షంపరిషస్వజాతే । తయోరన్యఃపిప్పలం స్యాద్వత్త్వ సశ్చన్నోఽభిచాక శీతి.” — (ఉయరవిత్యాది) యజుషిసంహితాయామ్, “ప్రతత్రే అద్యశిపివ్వు నామర్యశ్శంసామివయునానివిద్యాన్ । తంత్యాగృణామితవ సమతపీయాన్ క్షయన్తమస్యరజసఃపరాకే.” — పురుషసూక్తాన్దరే నారాయణే. “వేదాహమేతం పురుషంమహాన్తమ్ । ఆదిత్యవర్ణం తమసఃపరస్తాత్” — శ్రీమతినారాయణే. [౧] “అతఃపరంనాన్యదణీయసంహిపరాత్పరం యన్తహతోమహాన్తమ్ । యదేకమవ్యక్తమనన్తరూపం నిశ్చంపురాణం తమసః పరస్తాత్.” — (తయరతల్లు మకన్తనై) యుద్ధకాణ్డేత్రయోవింశతితమే, “ప్రతిప్రయతే కాకుత్స్థే మహేన్ద్రఃపాకశాసనః । అబ్రవీత్పరమశ్రీతో రాఘవంప్రాణ్డంస్థితమ్ ॥౧॥ అమోఘందర్శనంరామతవాన్తాకంపరన్తప । ప్రీతియుక్తాస్స సతే నత్వంబ్రూహియన్తనసేచ్చసి ॥౨॥ ఏనముక్తస్తుకాకుత్స్థఃప్రత్యువాచకృతాన్తాలిః । లక్ష్మణేన సహభ్రాతా సీతయాసహభార్యయా ॥౩॥ యదిప్రీతిస్సముత్పన్నా మయిసర్వసురేశ్వర । వత్సామికురుమేసత్యం వచనంవదతాంవర ॥౪॥ మమహేతోపరాక్రాన్తా యేగతాయమసాదవమ్ ॥తేన ర్వేణీవితంప్రాప్య సముత్తిష్ఠన్తువానరా ॥౫॥ మత్కృతేవిప్రయుక్తాయే పుత్రైర్దారైశ్చవానరాః । మత్ప్రియేష్యభిరక్తాశ్చ సమృత్యుగణయన్తిచ । త్వత్ప్రసాదాత్స మేయన్తే పరమేతదహంవృణే ॥౬॥”

నాన్దుకన్దిరువన్దాతి - ఎణ్బైత్తెట్టామ్మట్టు ఉయిర్ కొణ్డడలొట్టియవోడుమ్మోతోడి । అయ్యెన్దు తీర్ ప్పార్ పెయిర్ పాడిచ్చెయిల్ తీర । చ్చిన్దిత్తువాన్దోరేవాన్దోర్ శిఱుశమయ । ప్పన్దనైయార్ వాణ్డేవ్విట్టుతు.

పెరియతిరుమొట్టి - పన్నిరన్డాన్దిరుమొట్టి - మూన్దామ్మట్టు. మున్నోర్ తూతువానర త్తి వాయిల్ మొట్టిన్దరక్క. మున్నూర్ త నై వాలియనార్ మాళమునిదవనే । పిన్నోర్ తూతాతి మన్నర్ కాక్కిప్పెరునిలత్తా । రిన్నార్ తూత నెనిన్దా నెవ్వుట్కిడనానే.

౨౧౬ తిరువాయ్మొళి.—౩-ప. ౬-తి-శెయ్యతామరై. ౯-పా-తజ్జమాకియ వ్యాఖ్యానద్దళ్.

తాత్పర్యము.—దుఃఖజనకములైన పుణ్యపాపరూపములగు కర్మములకు నిర్వాహకుఁడును నాకర్మములకుఁ దానవశ్యుఁడై నిరవధికతేజాః మయమును నిత్యనిరవద్యమును నైన దివ్యదేశమునందు వసించువాఁడును సంజ్ఞాకాలమునందు చరాచరాత్మకసకలవస్తువులను దనయుదరము నందుంచుకొనిసంరక్షించుటచేఁ బ్రాణములవహరించు స్వభావముకలయమభటులకుఁ బోఁగొట్టవశ్యమైన విషముగనున్న వాఁడును ఇట్లాశ్రితులనువిడువని దివ్యశీలుఁడును నైన చక్రవర్తితనయునిదక్క యితరదైవములనురక్షకముగ నేనెల్ల పృథ్విదధ్యనసింపను.

౮.

మూ.—తజ్జమాకియ త నైతా యొడు తానుమాయ వై యల్లనా ।

యెజ్జాలిలమరర్ కులముతల్ మూవర్ తమ్ముళ్ళుమాతియై ।

యజ్జినీరులకత్తుళ్ళిర్ కళవనివ నెన్తుకూడేన్న్దిన్ ।

నెజ్జినాల్ ని నై ప్పాన్ య వనవనా కునీళ్ కడల్ వణ్ణనే ॥

౯।

ఆ.—(తజ్జమాకియ) ఎమ్మెరుమాన్ తిరువవతారమ్మణ్ణిసర్వసులభ నాయ్ ప ర్తిత్తరుళుకిఱకాల త్తిలుతవ ప్పెల్ దోలొమ్, శ్రీవైకుంఠ్తిరే యెఱ్ఱున్దరుళియిరుక్కు మిరుప్పనమక్కు గోచరమస్తు, ఆనపి న్నెజ్జనేయవనై యశ్రయిక్కుమ్మడియెన్నిల్, బ్రహ్మరుద్రేంద్రర్ కళుక్కుమ్ ధ్యేయనాయ్, కారణభూతనుమాయ్, ౧* ఆయర్వటునుమరర్ కళతిపతియాయ్, ఆశ్రితర్ క్కుసర్వావస్థైకళిలుమ్ రక్షకనాయ్ పితావుమాయ్ మాతావుమాయ్ తానుమాయ్ మల్ మెల్లామాయరున్దవెమ్మెరుమానైయుకన్దరుళప్పణ్ణియాశ్రయిప్పతు ; నామవనుక్కొరురూప తై సజ్జల్పి త్తాలతవనుక్కు రూపమె; శ్రీవైకుంఠ్తిల్ యాలోరురూపతైయుడైయనాయ్ కొణ్డెఱ్ఱున్దరుళియిరుక్కుమ్, ఆతువన్తోవననుక్కురూపమెన్నిల్; అజ్జినీరులకత్తుళ్ళిర్ కళిప్పడిసంశయిక్కవేణ్డా, యాల్వొనైయవనుక్కురూపమాకనినైత్తికోళ్, అత్తైయేయవఁ దివ్యరూపమాకొణ్డెరుళుమెన్దితార్.

౯.

అన్వ.—తజ్జమాకియ త నైతా యొడు తానుమాయ్ (౩) అవైయల్లనాయ్ ఎజ్జాలిల్ అమరర్ కులమ్ (౬) ముతల్ మూవర్ తమ్ముళ్ళుమ్ ఆతియై (౯) ఉలకత్తుళ్ళిర్ కళో నీర్ అజ్జి (౧౨) అవన్ ఇవన్ ఎన్దు (౧౫) కూడేన్న్దిన్ నెజ్జినాల్ ని నైప్పాన్ (౧౮) యవన్ అవన్ కడల్ (౨౧) నీళ్ వణ్ణన్ ఆకుమ్. (౨౪).

పన్ని.—అనన్తరమ్, కీఱు క్తమాన పరత్వముమవతారద్దళు మస్తదాదికళుక్కు నిలమనైన్దితాయా తే, పిఱ్వుట్టార్ క్కు మాశ్రయిక్కులామ్మడి సులభముమాయ్ సర్వవిధబద్ధవుమాన అర్చావతార తై సంశయరహితరాయ్ కొణ్డాశ్రయియుఞ్చోశ్శెన్దితార్.

ఓరవనైయిలేపాకట్టుపోమ్ తాయున్దైయుమన్దియై ఇవన్ విడుమళవిలున్దాన్ విడాతతజ్జమాయ్, హితపరత్వత్తాలుమ్ ప్రియపరత్వత్తాలుమ్ తనైయున్దాయుమాయ్ అవర్ కళోడుకూడ, తనక్కువినాశకరనన్దిత్తజ్జమాయ్ తనక్కుననైయొప్పార్ క్కున్దానుమాయ్, (౩) అవ్వ శవల్లాతసర్వవిధబద్ధవుమాయ్, అనుభవసజ్గోచరహితరాన, నిత్యసూరిసమూహత్తుక్కు, (౬) సత్తాదిహేతుభూతనాయ్, బ్రహ్మాదిమూర్తి త్రియత్తిలుమ్వైత్తుక్కుణ్డు, ప్రధాననానవనైప్పల్, (౯) తాకికరాన, నీర్దళో, మేనైయొక్కణ్డుకలన్జి, (౧౨) అపరిచ్ఛిన్నమహిమనానవనవన్, నామ్నినైత్తుతవడివానవనివన్, ఎన్దిఱుత్తున్దాపకర్నబుద్ధియారే, (౧౫) ఇవనాశ్రయణీయనాకక్కుడుమో?కూడాతో? వెన్తుసంశయియాతే, నెజ్జారే, ని నైత్తుకన్దరుళువిక్కప్పట్టవన్, (౧౮) యావనోరువన్, అవన్, కడల్ పోలే, (౨౧) ఆశేవిఱన్దు, స్వభావతైయుడైయసర్వేశ్వరన్, ఆకుమ్. (౨౪). ౨. “తామర్చయేత్” ఎన్దిఱుకణ్కిరే ఆశ్రయణీయమాన విన్దవిగ్రహత్తుక్కు శ్చే “తామేవబ్రహ్మరూపిణీమ్” ఎన్దుప్రాప్య విగ్రహము మన్తర్భూతమెన్దు కరుత్తు. కూర్చు - సంశయమ్.

౯.

[౧౫] తిరువాయ్ మొత్తి—3-ప. ౬-తి-శైవ్యతామరై. ౯-పా-తజ్జమాకియ వ్యాఖ్యానభట్. ౨౧౭

అర్థము.—(ఎల్లప్పుడు)రక్షకుడును తండ్రితల్లులవలెహితకరుడును ప్రియపరుడునువారితోనుడ (తనకుహితమునుసేక్షించెడి)తాను నైనవాడును (3) అంతమాత్రమేగాకసర్వవిభజంబునైయున్నవాడును అనుభవసంకోచములేని నిత్యసూరిసమూహమునకు (౬) కారణమూ తుడును (బ్రహ్మవిష్ణుశివులగు) ముగ్ధులలోఁ బ్రధానుడునునైనవానిని (౯) లోకమునందునసించుమీరు (మహాత్మ్యమునుజూచి) కలతజెంది (౧౨) (అపరిచ్ఛేద్యమహిమకలవాడు)వాడు (పరిచ్ఛేద్యుడు)పీడు అని (౧౫) సంశయింపక మనస్సుచే దలవఁబడువాడు(౧౮)యెవడో అట్టివాడు సముద్రమువలె(౨౧) అపరిచ్ఛేద్యమైన స్వభావముకలసర్వేశ్వరుఁ డగును. (౨౪). F.

ఈ.—ఒప్ప తామూట్టు. పరత్వమేతోడజ్గిఅపతారసౌలభ్యత్తళవుమవరవుపదేశిత్తు, “అశ్రయియుజ్గో” ఎన్నానిస్తిర్; పరత్వమవాజ్ఞ నసగోచరమ్, అపతారత్తుక్కుప్పిత్వాడరానోమ్, నాజ్జళెజ్గియారై మూశ్రయిప్పతెన్న; నీజ్జళుకన్దపడియే యుకన్దరుళప్పణ్ణ, అత్తిరుమేనియైయే అప్రాకృతదివ్యసంస్థానత్తోడొక్కవిరుమ్బు మర్చావతార త్రైయాశ్రయియుజ్గోళెనితార్. ఇత్తిరువాయ్ మొత్తిక్కునిదానమిప్పాట్టు.

(తజ్జమాకియతనైతా యొడు తానుమాయ్) పుఱమ్బుళ్ళార్, “తాయ్, తమప్ప” ఎన్ఱురుమేరాయ్, ఇవనుకోరిడర్ వన్దవాత్తే పొకట్టుప్పోవర్ కళ్; ఇవనుక్కేతేను మొరుఇడర్ వన్దాలుమ్ అప్పోతుముకజ్జాట్టిరక్షి ప్పానివనొరువనుమేమాయ్. మాతాపితాక్కళ్ “ఇవన్ శిఱన్దముహూర్తమ్ పొల్లాతతు” ఎన్ఱు నాఱ్ఱున్ది యిలేన్దెత్తుప్పోవారుమ్, అపత్కాల త్తిలేయఱివిట్టుజీవిప్పారుమాయరుక్కుమ్; అవర్ కళైప్పోల్లిన్దెక్కే, తజ్జళై యత్తియమాటియమ్ నోక్కుమ్ తాయమ్ తనైయుమాయ్. ఇవర్ కళోడున్దానబన్దన్దా కర్తమడియాకవన్దతాకై యాలేఅక్కర్తమ్ త్తయిక్కత్తయిక్కుమ్; ఇజ్జజ్జన్దన్ది క్కే, ౧, “భూతానాంయోవ్యయఃపితా,” ౨, “సర్వేషామేవలోకా

జీ-ఆ.—ఒప్ప తామూట్టు. (తజ్జమాకియవిత్వాది) పరత్వాదికలైచ్చొన్న వనన్దరమ్ ఆర్చావతార త్రైచ్చొన్ఱుకైయారే - “పరత్వాది కకుక్కాళాకమాట్టోమ్” ఎన్ఱుశజ్గిత్తసంసారికకుక్కు “అశ్రయణీయత్వేసులభమర్చావతారమ్” ఎన్ఱుమిడమ్ తోడవరుళిచ్చెయ్కితార్ (పరత్వమేతోడజ్గియత్వాది). అత్ర - 3 “శ్రీమద్వ్యోమనసీమవాజ్ఞనసయో సుర్వేపతారాఃకవ్విత్కారేవిశ్వజనీనమ్” ఇత్వాదిశ్లోకోనున నేయః. “నెజ్జినాల్నినైప్పాన్ యవననాకుమ్” ఎన్ఱుత్తెప్పల్లి (నీజ్జళుకన్దపడియేయత్వాది). నీజ్జళుకన్దపడియే యుకన్దరుళప్పణ్ణ-ఉజ్జళు క్కుభిమతమానవిగహత్తయే యవనుముకక్కుమ్బడి సార్థి త్రేటియరుళప్పణ్ణ.

“తనైతాయ్” ఎన్నాతే, “తజ్జమాకియ” ఎన్ఱువిశేషిత్తుక్కుతాత్పర్యద్యయమ్. అతావతు-మాతాపితాక్కళ్ స్వార్థపరరాకైయారే తజ్జమల్లరెన్నుతల్; కర్తనిబన్దనమాన సమ్బన్దముడైయరాకైయారే అనిత్యర్, ఆకైయారే తజ్జమల్లరెన్నుతల్. అతిల్, స్వార్థపరతైయై త్రేధా దర్శిప్పిక్కితార్ (పుఱమ్బుళ్ళార్తిత్వాది). ఇడర్ వన్దవాత్తేపొకట్టుకు-కాకత్తినిడత్తిలుమ్, నాఱ్ఱున్దియిలేపొకట్టుకు-రాసన్దన్దత్తిలుమ్, అఱివిట్టుజీవిత్తు-విశ్వామిత్రామరుమకన్ శునశ్శేఫనిడత్తిలుమ్ కణ్ణుకోళ్ళతు. అఱివిట్టు - విక్రయిత్తు. ద్వితీయార్థమ్ (ఇవర్ కళోడిత్వాది). కర్తమ్ త్తయిత్తాల్ మృతరావర్ కళెన్దపడి. భారతే, “పవిత్రాణాంపవిత్రంయోమజ్జళానాఱ్ఱుమజ్జళమ్ | దైవతందేవతానాఱ్ఱు భూతానాం యోవ్యయఃపితా.” తత్రైవమార్కజ్డేయః, “సర్వేషామేవలోకానాం పితామాతాచమాధవః | గచ్ఛద్వమేనం శరణంశరణ్యంపురుషర్షభాః.”

అ-ఆ-వి.—ఏకార్థమేయాయ్, లోక త్తిల్ తనైతాయ్ మిలైయొవెన్న (ఇవర్ కళోడున్దానపెన్ఱు) ఆతల్. అతువుమన్ది క్కే, కీత్తెల్లామ్. అనభ్యుపగమ్యవాదత్తారే యరుళిచ్చెయ్తు, అభ్యుపగమ్యవాదత్తారేయరుళిచ్చెయ్కితార్ (ఇవర్ కళోడిత్వాది) ఎన్ఱుతల్. అతావతు - తజ్జమానాన్దాకిలుమ్ అస్థిరరేయెన్దపడి. యద్వా, “తజ్జమాకియ” ఎన్ఱువిశేషిత్తుక్కు తాత్పర్యద్యయమ్. మున్దినతాత్పర్యమ్ (పుఱమ్బు ళ్ళార్తిత్వాది). అతావతు - లోక త్తిలుళ్ళతనైతాయ్ డైయతజ్జమల్లర్, ఇవనేతజ్జమాకియతనైతా యెన్దిఱతెన్దపడి. ఇరన్దామర్థమ్ (మాతాపితా క్కుళిత్వాది). అతావతు-లోక త్తిల్ తజ్జమల్లారతనైతాయ్ మి క్కే తజ్జమాకియతనైతాయ్ క్కే న్దర్యామియాయరుక్కు-మననెన్దపడి. మున్దినవర్థ

౩౧౮ తిరువాయ్ మొట్టి. — ౩-౪. ౬-౭-శెయ్యతామరై. ౯-పా-తజ్జమాకియ వ్యాఖ్యానభి.

ఈ.-నాంపి తామా తాచమాధవః” ఎన్నిపడియే-సత్తాయోగి సకలపదార్థజుక్కుమ్ పితావాయరుక్కుమ్, అతుత
న్నిలుమిల్లువుక్కుక్కణ్ణనీర్ పాయవేణ్ణాతపితావాయరుక్కుమ్. (తానుమాయ్) తనైయానవ తాయాకమా
ట్టా, తాయానవ తనైయాకమాట్టా, ఇవర్ కళిరువరుమ్ ఇవన్ణానాకమాట్టార్ కళ, ఇవన్ణానివర్ కళిరువరు
మాక మాట్టా; ఇవై యెల్లామాయ్. (తానుమాయ్) మాతాపితాకళి పాకట్టుప్పొనవన్ణుమ్ “నాణివిక్కు
వేణుమ్, ఎనక్కుననైయుణ్ణాక వేణుమ్” ఎన్నితేతానిరుప్పతు, ఇప్పడితనక్కుననైపార్ కుక్కుమ్ తానుమాయ్. తజ్జ
మాకియ - తనై, తజ్జమాకియ-తాయ్, తజ్జమాకియ తా ఎన్జెల్లానిడ త్రిలుమ్ తజ్జమ్ సరక్కడవతు. తాయుమ్ తమ
ప్పనుమ్ వేణుమాకిల్ తజ్జమన్జిక్కే యొట్టికేతార్ కళ. తా తనక్కు తజ్జమన్జోవెన్నిల్; అన్జు, ౧ “విచిత్రాదే
హసన్పుత్తిరీశ్వరాయని వేదితుమ్” ఎన్నిపడియే సర్వేశ్వరనివనుక్కు కరచరణాద్యవయవజ్జలైక్కొడుత్తువిట్టాల్,
౨ “అన్నాల్ నీతన్దవాక్కై యి వజీయుల్లైవే” ఎన్నిపడియే అపథేప్రవృత్తనామవనితే; ఆకై యాలేతనక్కు
త్తా తజ్జమల్ల. (అవై యల్లనాయ్) తనై, తాయ్, తా నెన్ను మిన్వళవన్జి క్కే, ౩ “మాతాపితాభా” తానివా
సశ్వరణంసుహృద్గతిర్నారాయణః” ఎన్జుమ్, ౪ “పితృమాతృసుతభ్రాతృదారమిత్రాదయోపివా । వక్తై కఫలలా
భాయ సర్వలాభాయ కేశవః” ఎన్జున్జొల్లుకిపడియే, సర్వోపకారకనుమ్ సర్వవిధబంధువుమవనేయి. (ఎన్జులిలమర
రిత్యాది) ఇప్పడియిరుక్కి-అవనారెన్నిల్; నిత్యసూరికళుక్కు జీవనహేతువానవ నెన్జితార్. ఎన్జుల్ - శురుజ్గల్.
ఇల్ - ఇల్లామై. భగవదనుభవ త్తిల్ సజ్జో-చమిల్లా తనిత్యసూరికళి కులముణ్ణ - తిరళి, అతుక్కుని ర్వాహకనై.
(మూవర్ తమ్మళ్ళుమాతియై) మూవర్ తాముళ్ళుకిపవాతియై-ధ్యేయవస్తువై. ౫ “కారణన్తధ్యేయః” ఇతే. బ్రహ్మ
రుద్రేన్ద్రోర్ కళుక్కుమన్తర్యామియాయ్ నిర్వాహకనుమానవనై యెన్జుమామ్; మూవరిలుమ్ వై త్తుక్కొణ్ణ ప్రధాన
జీ-ఆ.-“భూతానామ్” “సర్వేషామ్” ఎన్జుతుక్కర్థమ్ (సత్తాయోగీత్యాది). “అవ్యయపితా” ఎన్జుతుక్కర్థమ్ (అతుతన్నిలుమిత్యాది).
“తానుమ్” ఎన్జుచళబ్దమ్-ఉక్తసముచ్చయపరమెన్జితార్ (తనైయానవనిత్యాది). “తజ్జమాకియ” ఎన్జుత్తై “తానుమాయ్” ఎన్జుతిలుమ్
మాట్టియర్థమ్ (మాతాపితాకళిత్యాది). స్వార్థపరతాదికళాలే తజ్జమన్జిక్కే యిరుక్కి-అమాతాపితాకళి పొప్పొన్జిక్కే, ఎప్పొతుమ్ తనక్కు
ననైయేపార్ కుక్కుమవనాక్కయాలే తా తనక్కు తజ్జమన్జోవెన్న; విషయప్రావణ్యాదికళాలే తా తనక్కు నాశకనాక్కయాలే తా
తనక్కు తజ్జమల్ల, అవర్ శిల్ ప్రవణనాకాతపడి తనై నోక్కుక్కయాలే యీశ్వరనేతజ్జమెన్జు తనైప్పర్ మిశ్వరనుక్కుణ్ణాన
వ్యాప్తుత్తియై యరుళిచ్చెయ్ కైక్కాక పధిష్ఠితైయిడుకితార్ (తజ్జమాకియతనైయిత్యాది). అన్దవ్యాప్తుత్తియై శక్కొపరిహారముఖేన
పరుళిచ్చెయ్ కితార్ (తాయుమ్ తమప్పనుమిత్యాది). అవై యల్లనాయ్ - అవ్యవహార సర్వవిధబంధువుమాయ్. ౧ “విచిత్రాదేహసన్పు
త్తిరీశ్వరాయని వేదితుమ్ । పూర్వమేవకృతాబ్రహ్మన్ హస్తపాదాదిసంయుతా” ఇతిశ్రీవిష్ణుతత్త్వే. * “మాతాపితాభ్రాతా” ఇత్యాది;
“సర్వలాభాయ కేశవః” ఇత్యన్తమ్, సుబాలాపనిపది. “సర్వలాభాయ” ఎన్జుత్తైప్పర్ మి (సర్వోపకారకనుమ్ ఎన్జుతు). “మాతాపితా”
ఇత్యాదియైప్పర్ మి (సర్వవిధబంధువుమెన్జుతు). “మూవర్ తమ్మళ్ళుమాతియై” ఎన్జుతుక్కర్థత్రయమ్. మున్దినతు (మూవర్ తామిత్యాది). అతా
వతు-బ్రహ్మరుద్రేన్ద్రోర్ కళి ధ్యానమ్ పణ్ణుకికారణభూతనైయిత్యర్థః. ఇరణ్ణామర్థమ్ (బ్రహ్మరుద్రేన్ద్రోర్ కళుక్కిత్యాది). “ఉళ్ళుమ్-అయ్”-
(అన్తర్యామియాయ్). తృతీయార్థమ్ (మూవరిలుమిత్యాది). ఇవ్వర్థత్తిల్, “మూవర్ తమ్మళ్ళుమ్” ఎన్జు-ముల్లుచ్చొల్లాయ్, త్రయాణాం మధ్యే
యెన్జుపడి, “మూవర్ తమ్మళ్ళుమ్” ఎన్జుల్ - మూవరిలుమ్ వైత్తుక్కొణ్ణైన్జు నిర్ధారణమాకవర్థమ్ కొల్లుమ్ క్రమమెప్పడియెన్న (మూవరెన్జి
ఆ-ఆ-వి.-త్తిల్, ఇవర్ కళి పాకట్టుప్పొన్జుక్కుమ్, అవనెప్పొతుమ్ రక్షిక్కేక్కుమ్ హేతువేతెన్న (ఇవర్ కళి యెన్జుణ్ణానవనిత్యాది). — “తనై
తాయుడుతానుమాయ్” ఎన్జుత్తైయెక్కు వాసనై యరుళిచ్చెయ్ కితార్. (తనైయానవనెన్జుతొడక్కి యజ్జువాక్యత్రాల్). — సర్వవిధబంధు

* సుబాలాపనిపదిత్యస్య - మాతాపితాభ్రాతేత్యాదీత్యనేనాన్వయః, సర్వలాభాయ కేశవ ఇత్యన్తమిత్యత్ర-అజ్ఞాతాకరమితి శేషః.

౧॥ వి.త.

౨॥ ౨౨-౧.

౩॥ సు-ఉ-౬.

౪॥

౫॥ ఆ-భా.

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3. ప. ౬-తి. శ్లోకములైన. ౯-పా-తజ్జమాకియ వ్యాఖ్యానభర్త. ౨౧౯

ఈ. - నానవనై యెన్ఱుమామ్. అప్పొతు, ఇన్ఱునై యొట్టియక్కడవతు. మూవరెన్ఱువితు-గణనై యాయ్, మూవరి
లుమ్ వైత్తుక్కొన్ఱు కారణభూతనెన్ఱు పడి.

(అజ్ఞి) కీర్తించొన్నవై యెల్లామ్ అచ్చత్తుక్కుడలితే. జగత్తుక్కు సర్వవిధబద్ధపుమాయరుక్మిటవనై నమ్మలే
కిట్టప్పొమా? నిత్యసూరికభుక్కు సత్తా హేతునాయరుక్మిటవనై, నమ్మలేకిట్టప్పొమా? బ్రహ్మరుద్రర్కభుక్కు
నిర్వాహకనాయరుక్మిటవనై, నమ్మలేకిట్టప్పొమా? ఎన్ఱిజ్జనేయజ్ఞి. (నీరులకత్తుల్పీర్ కల్) తాకిక రాననీజ్గల్. (అవ
నివనెన్ఱుకూడేన్ఱి) అవనాకితా - దేశకాలవస్తుక్కుభాలపరిచ్ఛిన్ననాయ్ ఆసాధారణవిగ్రహాత్మోడే నిత్యసూరిక
భుక్కునుభావ్యనాయ్ కొన్ఱుడుక్మిటానొరువక; ఇవనాకితా - దేశకాలవస్తుక్కుభాలపిట్టటు, నాముకన్దతోరుద్ర
వ్యతైత్తనక్కు త్తిరుమేనియాకక్కొన్ఱు ఇవ్వభియా లేనమ్ బుద్ధ్యధీననాయరుప్పొనొరువక. అనపిన్ఱు, అవనపరిచ్ఛిన్న
ఇవకపరిచ్ఛిన్న నెన్ఱిజ్జనేసంశయాక్రాంతరాకాతేకొభ్యుజ్గోల్. * (కూర్తప్ప-సంశయమ్.) (నెజ్జినాల్ నిన్ఱెప్పొయ
వక) మనస్సా లేయాతోనై త్తిరుమేనియాకక్కొల్నికోల్. (అవనాకుమ్ నీల్ కడల్ వణ్ణనే) అపరిచ్ఛేద్యమహిమనాన
సర్వేశ్వర అత్తైయేతనక్క సాధారణవిగ్రహమాకక్కొన్ఱువిరుమ్బుమ్. ౧. “ప్రతిమాస్వప్రబుద్ధానామ్” ఎన్ఱుబుష్పికల్
ప్పొలే తమ్ నాయాత్తోన్ఱుమాట్టామైయాలే (అవనివనెన్ఱితార్) “అజ్ఞుత్తైక్కు కన్దరుళినవిడ తైవిభూతయాకనిన్ఱె
యా లే, ఇజ్ఞుత్తైక్కున్ఱెడ తైవిభూతయాకనిన్ఱెయజ్గోల్” ఎన్ఱుపణిక్కుమాన్డా. ౨. “యేయథానూంప్రపద్యన్తే”
ఎన్ఱుమ్, ౩. “మనసాభిక్లప్తః” ఎన్ఱుమ్, ౪. “స్మృతంసజ్కల్పనామయమ్” ఎన్ఱుమ్, ౫. “నువర్ణరజతాదిభిః” ఎన్ఱుజ్జొల్లు
జీ-అ.-విత్తాది). సృష్టిస్థితిసంహారరూపమానకార్యజ్గోల్ మూన్ఱుక్కుమ్ మూన్ఱుప్పేరైక్కారణమాక గణనైపణివన్ఱెన్ఱె, అవర్కభుక్కుమ్ కడవనివ
నాకైయాలే యవర్కభుక్కు శ్చేకారణభూతనివనెన్ఱు పడి.

అచ్చత్తుక్కుప్రసక్తియేతెన్న (కీర్తించొన్నవిత్తాది). ఇత్తైయపపాదిక్కితార్ (జగత్తుక్కిత్తాది). సర్వవిధబద్ధపుమాయరు
క్మిటవనైయెన్ఱు - సాధారణబద్ధవన్ఱో, నమ్మలేకిట్టప్పొమావెన్ఱుచ్చత్తుక్కు హేతువెన్ఱు పడి. “ఉలకత్తుల్పీర్ కల్ - నీర్” ఇత్త్య
న్వయః; తాకికరాననీజ్గల్. (కూర్తప్ప) కూర్తప్ప - సంశయమ్. సంశయప్పడాతేకొభ్యుజ్గోల్. “నెజ్జినాల్ నిన్ఱెప్పొయవక -
నీల్ కడల్ వణ్ణ - అవనాకుమ్” ఎన్ఱున్వయిత్తర్థమ్ (మనస్సారెన్ఱుత్తాది). అత్తైయే - నీజ్గల్ కోలినవిగ్రహత్తైయే. ఆర్చావతార
విగ్రహత్తై చొన్ఱుక్కితారాకిల్, నెజ్జినాల్ నిన్ఱెప్పొతుయతోన్ఱెన్నాతోటివానెన్ఱెన్న (ప్రతిమాస్వత్తాది). “అగ్నోతిష్ఠతివిపాణాం
హృదితిష్ఠతియోగినామ్ | ప్రతిమాస్వప్రబుద్ధానాం సర్వత్రసమదర్శినామ్” ఇతుక్కాకరమ్ కన్ఱుకొళ్ళు. నెజ్జినాల్ నిన్ఱెప్పొయవక - అవనే-
నీల్ కడల్ వణ్ణనాకుమ్” ఎన్ఱున్వయిత్తర్థమ్ (అజ్ఞుత్తైక్కిత్తాది). ఇన్దయాజనైయిల్ - ఆర్చావతారత్తుక్కుప్రధాన్యమ్; మున్దినయాజనైయిల్ -
పరమపదనాథుక్కుప్రధాన్యమ్. అజ్ఞుత్తైక్కు - సరమపదనాథుక్కు. ఉకన్దరుళినవిడ తై - ఆర్చావతార తై. విభూతయాక - కేవలమాక. ఇజ్ఞు
త్తైక్కు - ఆర్చావతారత్తుక్కు. అజ్ఞాన్ నిర్వాహత్తిల్-గుణాధిక్యతారే వస్తువుక్కుప్రధాన్యమాకైయాలే గుణాధిక్యముశ్చరార్చావతారమే
ప్రధానమెన్ఱుకరుత్తు. నెజ్జినాల్ నిన్ఱెప్పొయవక - మనస్సారేతిరుమేనియాకనిన్ఱెత్తేతియరుకువిక్కుప్పట్టతుయతోన్ఱు, అవనాకుమ్ - అత్తైయే
తిరుమేనియాక వుడైయనామ్. “కడల్-నీల్-వణ్ణ” ఇత్త్యన్వయః; కడల్ పోలేనీజ్గఅపరిచ్ఛేద్యమానస్వభావతైయడైయసర్వేశ్వరనిత్యర్థః.
వణ్ణమ్-స్వభావమ్. నీల్-నీజ్గ. అపరిచ్ఛేద్యమానవెన్ఱు పడి. మున్దినయాజనైక్కుప్రమాణమ్ (యేయథేత్తాది) గీతాసు, పూర్వమేవలిఖితమ్.
(సజ్కల్పనామయమితిచ) పచ్చమేంకే, పూర్వమేవలిఖితమ్. “హృదామనీషామనసాభిక్లప్తాయ ఏనంవిదురమృతాస్తేభవన్తి” ఇతిశ్రీమతివారా
యణే. శ్రీవిష్ణుధర్మశాస్త్రం, “సురూపాంప్రతిమాంవిష్టాః ప్రసన్నవదనేక్షణామ్ | కృత్వాత్మనః ప్రీతికరీంసువర్ణరజతాదిభిః | తామర్చయేత్”

అ-అ-వి.-త్వమన్త్యామిరూపేణవాకైయాలే, అన్తర్యామిత్యము మచ్చత్తుక్కుడలెన్ఱు పడి. — “అవనివక” ఎన్ఱు-ఆర్చావతారత్తైచేతననాక
చొన్నతు - ఆర్చావతారత్తుక్కు మూచ్చుజ్జెన్ఱుక్కుమవరాకైయాలే యెన్ఱితార్ (ప్రతిమాస్వప్రబుద్ధానామిత్తాది). — (సువర్ణేత్తాది)
సురూపాంప్రసన్నవదనే క్షణామాత్మనః ప్రీతికరీంవిష్టాః ప్రతిమాంసువర్ణరజతాదిభిఃకృత్వా, తామర్చయేత్తాంప్రణమేత్తాంవిచిన్తయేద్యః, స.

* కుణ్డలితగ్రంథమ్ అరుమ్బుదత్తినిన్ఱుమ్ ప్రక్షీప్తమ్. ౧॥ ౨॥ భ-గీ-౩-౨౩. ౩॥ తై-నా-౧. ౪॥ వి-పు-౫-౧౭-౪. ౫॥ వి-భ

౧౨౦ తిరువాయ్ మొట్టి.— ౩-ప. ౬-తి-శైయ్యతామరై. ౯-పా-తజ్జమాకియ వ్యాఖ్యానజల్.

ఈ.-కిఱపడియే. అసాధారణవిగ్రహతైనామాదరిక్కి-అతుమ్ “అవగ్రహిగ్రహితతు” ఎన్నితే, అవ్యోపాతియితువు మవగ్రహిగ్రహితానానా ఆదరిక్కి-తట్టైయి. ముతల్ తన్ని లేయవతిరుమేనియైప్పరిగ్రహితతుమ్, ౧-భక్తానామ్” ఎన్నిఱపడియే-ఆశ్రితార్థమాకవిత్తే, అతుకార్యకరనూమిడత్తిలేయి మికపుముత్తైక్క-విరుప్పతు; ఆత్మయా లేనీళ్ కడల్ వణ్ణననాకుమ్.

జీ-అ.-ఇత్యాది. అప్రాకృతవిగ్రహత్తిల్ పణ్ణక్కడవవాడరత్తై అర్చనతారత్తిలేపణ్ణక్కుడుమోవెన్న; మాడు మెన్ను మత్తైసహేతుకమాకక్కాట్టుకితార్ (అసాధారణవిగ్రహతైయిత్యాది). ఈశ్వర అసాధారణవిగ్రహత్తిత్తోలేఅర్చనతారవిగ్రహత్తిలేయాదరత్తైపణ్ణక్కి-జ్జువ ర్రిక్కక్కుడుమోవెన్న; అతిలుమ్మికపుమాదరిత్తువ ర్రిక్కు-మెన్దితార్. (ముతల్ తన్ని లేయిత్యాది). ఉత్తైక్క-విరుప్పతు-పూర్ణతయాధిష్ఠనమ్. ఉలకత్తుల్బీర్కళ్-నీర్-తజ్జమాకియవిత్తార్భ్య, ఆతియైప్పల్-అ-జ్జై-అవనివనెత్తుమాట్టేని నిత్యారభ్యాసయ్య. “హృదామనీషా” ఇత్యాదేరయ మర్థః, హృదా-భక్త్యా. మనీషా-మనీషయా, భృత్యా. ౨-“సుపాంసులుక్” ఇతిత్వతీయాయాలోపః; భృతిః-ఈప్సితార్థేమనసానిశ్చచ్చలావ స్థానమ్ భక్త్యాభృత్యాచవిశిష్టేనమనసా, అభిక్లప్తః - కల్పితః, నిశితభక్త్యర్థః; యే, ఏనమ్, ఇత్తమ్నిర్మితంవినుః, తేఅమృతాభవన్తీత్యర్థః. “అభిక్లప్తః-అభినిష్పద్యోభవేత్. యత్స్వరూపాయద్రూపాయద్గుణాయద్విభూతికోయత్ప్రమాణకోయద్ద్రవ్యోయం సర్వేశ్వరఃకల్పితే, సతభాభవేదితిభావః. తథాచస్వయమేవగీతవాన్, ‘యేయథామాంప్రపద్యంతే’ ఇతి” ఏవంనారాయణయతినా వ్యాఖ్యాతమ్.

అ-అ-వి.-అపాస్తదోషస్సక్ బ్రహ్మరూపిణీమ్, తామేవ - ప్రతిమాంవిశతి.

ప్ర-తి.- (ఒప్పతామ్మట్టు) (తజ్జమిత్యాది) మహాభారతే, [వి.స.నా.] “పవిత్రాణాంపవిత్రంయోమద్గతానాశ్చమద్గతమ్ । దైవతం దేవతానాశ్చభూతానాంయోవ్యయఃపితా.” — తత్తైవ [ఆర - ౧౦౯.] మార్కండేయః, “సర్వేషామేవలోకానాం పితామాతాచమాధవః । గచ్ఛన్మమేనంశరణం శరణ్యంపురుషర్షభాః॥౧౦॥” — శ్రీవిష్ణుతత్త్వే, “విచిత్రాదేహసమ్పత్తిశ్శ్వరాయనివేదితుమ్ । పూర్వమేవకృతాబ్రహ్మన్ హస్తపాదాదిసంయుతా.” — సుబాలోపనిషది, [౬] “దివ్యోదేవ ఏకోనారాయణః మాతాపితాభ్రాతానివాసశ్శరణంసుహృద్గతిర్నారాయణః.” — “పితృమాతృ సుతభ్రాతృదారమిత్రాదయోపివా । ఏకైకఫలలాభాయసర్వలాభాయ కేశవః.” — (నెజ్జినాల్ నినైప్పాక్యవవ) “అగ్నేతిష్ఠతివిప్రాణాం హృదితిష్ఠతియోగినామ్ । ప్రతిమాస్వప్రబుద్ధానాంసర్వత్రసమదర్శినామ్” — గీతాసు, [౩] “యేయథామాంప్రపద్యంతేతంస్తద్దేవభజామ్యహమ్ । మమవర్తమానవర్తంతే మమహ్యైఃపార్థసర్వశః ॥ ౨౩॥.” — శ్రీమతినారాయణే[౧] “హృదామనీషామనసాభిక్లప్తాయఏనంవిదురమృతాన్తేభవన్తి” “హృదేతి - భక్తియచ్యుతే ; హృత్సమ్బద్ధిజ్ఞానవిశేషత్వాద్భక్తేః మనీషా - మనసఃఈప్సితార్థేనిశ్చలావస్థానమ్. ‘సుపాంసులుక్’ [శ-అ-౨-౧-సూ-౩౯.] ఇతిత్వతీయాయాలోపః. ఇత్థంభూతేనమనసా. అభిక్లప్తః - అభినిష్పద్యోభవేత్. యత్స్వరూపాయద్రూపాయద్గుణాయద్విభూతికోయత్ప్రమాణకోయద్ద్రవ్యోయంసర్వేశ్వరఃకల్పితే, సతభాభవేదితిభావః; తథాచస్వయమేవగీతవాన్, ‘యేయథామాంప్రపద్యంతే’ ఇతి” ఏవంనారాయణయతినా వ్యాఖ్యాతమ్ — శ్రీవిష్ణుపురాణేపచ్చమేంశే[౧౨] అక్రూరః, “పాపంహరతియత్పుంసాంస్తృతంసజ్జల్పనామయమ్ । తత్పుణ్డరీకనయనంవిష్ణోర్గ్రీవ్యమృహంముఖమ్॥౪॥” [శ్రిశానకః, “సురూపాంప్రతిమాంవిష్ణోఃప్రసన్నవదనేక్షణామ్ । కృత్వాత్మనఃప్రీతికరీంసువర్ణరజతాదిభిః । తామర్చయేత్తాంప్రణ మేత్తాంభజేత్తాంవిచిన్తయేత్ । విశత్యపాస్తదోషస్తుతామేవబ్రహ్మరూపిణీమ్”.

తాత్పర్యము.—తల్లివలెప్రియపరుడును తండ్రివలెహితపరుడును తల్లిదండ్రులుపేక్షించనసమయమందును జీవంపవలయుననియపేక్ష కలజీవాత్మయునునైయుండియు నౌపాధికబంధువుగాక నిరుపాధికసర్వవిధబంధువైయున్నవాడును భగవదనుభవమునందు సంకోచములే నినిత్యమారులయొక్క సత్తుకుగారణభూతుడును బ్రహ్మవిష్ణుశివులగు ముగ్ధురిలో బ్రధానుడుమనైన శ్రీయఃపతియొక్క పరత్వమునుజూచి సంశయింపక మీరనుసంధించునప్పుడు మీమనస్సును సంతోషపఱచువాడే సర్వేశ్వరుడని యభ్యవసించుడు.

[౫౬] తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౬-తి-శెయ్యతామరై. ౧౦-పా-కడల్వణ్ణ వ్యాఖ్యానబల్. ౨౨౧

మూ. — కడల్వణ్ణ కణ్ణ విణ్ణవర్ కరుమాణిక్క మెన తారుయిర్. పడవరవిన్ శైక్కిడన్డ పరణ్ణుడర్ పణ్ణునూల్ మువ
రడవరుమ్మడై మజ్జవై వర్ కట్టుకి వెణ్ణమత్తు, అన్దు తేర్. కడవియ పెరుమాణ్ కనై కట్టల్ కాణ్ణ తైన్దుకొల్ కణ్ణళే॥

ఆ. — (కడల్ వణ్ణ) అపరిచ్ఛేద్యమాహాత్మ్య నాయ్ ౧ * అయర్వణుమమరర్ కళుమ్మ భోగ్యమాయ్ నాగపర్యజ్జు శాయయారు
స్తువైత్తువసు దేవగృహేవత్తిర్ణ నాయెనక్కు ప్రాణనాయ్, దుర్యోధనాదికళో సనైన్యమాక నశిక్కుమ్మడి పాణ్ణవర్ కళుక్కాక సారణ్యేస్థితనా
యరున్ వెమ్మెరుమానుడైయ తిరువడిక శైయెన్దో వెన్నుడైయకరణబ్బళో కాణ్ణ తైన్దితార్. ౧౦.

అన్య. — విణ్ణవర్ కరుమాణిక్కమ్ పడమ్ (3) ఆరవిణ్ అణ్ణైక్కిడన్డ పరణ్ణుడర్ (౬) కడల్ వణ్ణ కణ్ణ విన్తు (౯) ఆర్ ఉ
యిర్ పణ్ణ (౧౨) నూల్ మువర్ అడ వరుమ్ (౧౫) పడై మజ్జ వివర్ కట్టు (౧౮) ఆకి వెమ్ శమత్తు (౨౧) అన్దు తేర్ కడవియ (౨౪).
పెరుమాణ్ కనై కట్టల్ (౨౭) కణ్ణళో కాణ్ణతు ఎన్దుకొల్ (౩౦).

పన్నీ. — అనన్తరమ్, ఇప్పడి యాశ్రితపరాధీనతైక్కు చ్చిరమజ్జాయిత కృష్ణవృత్తానతైయనుసన్దిత్తు ఉపదేశానన్తరమ్ తామనుభవి
క్కువా శైప్పడుకితార్.

పరమపదవాసికళుమ్మ, నీలరత్న మ్మెరేయవికారాకార నాయ్ కొణ్ణ భోగ్యనాయ్ లీలావిభూతినిర్వహణార్థమాక, స్వస్వర్పత్రావేదిక
సితఫణ్ణశైయడైయనాయ్, (3) జాతిప్రయుక్తమాన మెన్దెళిర్ త్రినాల్ బిజ్జ శైయడైయ అనన్తనాకిణ్ణ, అణ్ణైన్దేరే, పరభాగత్రాల్ వన్ద తేజ
సానై సర్వాధిక నెన్దుతోన్దుమ్మడియాన పేరొళియైయడైయనాయ్ అపరిచ్ఛిన్న మాహాత్మ్య తైయడైయనాయ్, (౬) కడల్ పోరేయళవిజన్దగుణ
జ్జ శైయడైయనాయ్ శ్రమహరమానవడివైయడైయ, కృష్ణ, ఎనక్కు, (౯) తన్నైయ్యియచ్చెల్లాతపడి, ధారకనాయ్ కొణ్ణ, ముక్కా
లత్తిరే, (౧౨) దుర్యోధనాదికళో నూల్ మువరతాయ్, తన్దక్కలిరేత్తిణ్ణునినైత్తు, వరుకిణ్ణ, (౧౫) పడైయానతు, నశిక్కుమ్మడియాక, పాణ్ణవర్
కళై వర్ కట్టుమ్, (౧౮) సర్వప్రకారరక్షక నాయ్, వెమ్మితాన, సమరత్తిరే, (౨౧) శత్రుక్కళో మేలిట్టువన్దవన్దు, తేరై, సారథియాయ్ నిన్దు
నడత్తిన, (౨౪) శీలాధికనుడైయ, సుస్వనమాన వెల్ దీవీరక్కట్టల్ శెఱిన్ద, తిరువడిక శై, (౨౭) కణ్ణళో, తన్నా శైతీరక్కాణ్ణతు,
ఎన్దో? (౩౦).

అర్థము. — పరమపదమునందుండువారలకు నీలరత్న మువరేభోగ్యభూతుండును పడిగలుకల (3) సర్పమనియెడి శయనముమీదశయ
నించిన నిరవధిక తేజస్సుకలవాండును (౬) సముద్రమువలెయసంఖ్యాతగుణములుకలవాండును కృష్ణుడైయవలెరించినవాండును నామ (౯)
బూర్ణమైన ధారకుడై పూర్వకాలమునందు (౧౨) నూరుగురైన (దుర్యోధనాదులచై) బాధింప వచ్చెడి (౧౫) సేన నశించునట్లు (పాండవులకు)
అయిదుగురికిని (౧౮) రక్షకుడైనవాండును క్రూరమైన యుద్ధమునందు (౨౧) (శత్రు)వులాక్రమించు ఆకాలమందు రథమునునడిపించిన (౨౪)
సౌశీల్యముకలవానియొక్క (నూపురములచే) శబ్దించుచున్న పాదములను (౨౭) నేత్రములు (తమయాశతీరునట్లు) చూచుట ఎప్పుడో? (౩౦).

ఈ. — పత్తామ్బాట్టు. తాముపదేశిక్కుత్తోడజ్జిన సౌలభ్యతై ఆర్చావతారపర్యన్తమాక వరుళిచ్చెయ్ తు,
అనన్తరమ్, తన్దుతైయానకృష్ణావతార త్తిరేపోయ్, నాకణ్ణా లేకణ్ణనుభవిక్కు పె్పెలువ తైన్దో వెన్ను మనవాప్తి
యోడేతలైక్కుట్టుకితార్. అరుమైయుమెళిమైయుమ్ పారార్ కళితోటరోవిషయజ్జళిలే ప్రవణరాయరుప్పార్; పర

శీ. అ. — పత్తామ్బాట్టు (కడల్ వణ్ణనిత్యాది) క్షిప్రే - ఆర్చావతారసౌలభ్యతైయరుళిచ్చెయ్ తతుక్కుమ్, ఇప్పటిరే - కృష్ణస్థిరువడిక శై
క్కాణ్ణ తైన్దో వెన్దెక్కుమ్ సజ్జతి (తాముపదేశిక్కు విత్యాది). సులభమానవర్చావతార తైవిట్టు అతీతమానవవతార త్తిరేపోవానెన్నెన్న (అరుమై

౧-౧-౧ తిరువాయ్ మొదటి, — ౩. ప. ౬ - తి. శైవ్యతామరై. ౧౦-పా-కడల్వణ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞుఁ.

ఈ. - త్వత్తుక్కుత్కర్నముణ్డాయ్ పోవారుమ్ పలరుణ్డాయరుక్కుచ్చెయ్ తేయుమ్. ౧. “భావోనాన్యత్రగచ్ఛతి” ఎన్టాని తేతిరుండి; అప్పడి, కృష్ణానతార త్రిత్కాట్టిలరాచవతారత్తుక్కు నీరైమిక్కురున్దతేయాకిలుమ్, ఇవర్ ౨ “ఎత్తి అమ్!” ఎన్టానిజ్ఞాట్టుత్తుక్కునతార త్రిలేయాయ్. “తయరతల్కుమకన్దన్దై యన్తిమన్ద్రలే” ఎన్టాని శెయ్వతెన్నెన్నిల్; ఇప్పరుకిత్ నీరై కాణుమళవుమితే యితుశొల్లుకిఅతు. ఆనాల్, అతిల్ నీరైమిక్కు విడమన్టా అరాచవతారమెన్నిల్; అతుక్కుమున్నేపరిహారజ్ఞొల్లిద్రోతే.

(కడల్ వణ్ణనిత్యాది) (విణ్ణవర్ కరుమాణిక్కుమ్) నిత్యసూరికళుక్కును భావ్యమాన విగ్రహత్రైయుడైయ వన్. (పడవరవిన్డైక్కిడన్దపరజ్ఞాడర్) అజ్ఞునిన్టమ్ పేర్న్దు, బ్రహ్మదికళ్ కూక్కురల్ కేత్తైక్కాక త్తిరుప్పాట్కు డలిలే యణిత్రాకవన్దకణ్ణళర్ న్దరుళినవన్. (కడల్ వణ్ణకణ్ణ) అజ్ఞునిన్టమ్ పేర్న్దు, ఎల్లార్ కు మనుభవిక్కు లామ్బడికృష్ణనాయ్ వన్దవతరి త్తవన్. నిత్యసూరికళుక్కుభోగ్యనానవన్, ౩ * కలజ్గాప్పెరునకర త్రైవిట్టు, బ్రహ్మది కళుక్కుశ్రయణీయనాకై కాక స్వస్వర్పత్తాలేవికసితఫణనాన తిరువనన్దాన్ద్రాన్దే లే క్షీరాబ్ధియిలే కణ్ణళర్ న్దరుళి; అవనోట్టైస్వర్పత్తాలే, తకట్టిలన్టా త్తినమాణిక్కుమ్బాలే మిక్కువళుకై యుడైయనాయ్ “సర్వాధికన్” ఎన్టాని త్త్రుమ్బడియాయ్; శ్రమహరమానవడివై యుడైయనాయ్ అపరిచ్ఛేద్యమహిమనాన కృష్ణన్. (ఎనతారుయిర్) ఎనక్కు ధారకాదిక శెల్లామ్ తానేయానవన్. (పడవరవి త్యాది) తనోట్టైస్వర్పనుఖత్తాలే వికసితమానఫణజ్ఞై యుడైయనాయరుక్కుమివన్; ఇవనోట్టైస్వర్పమతనక్కార్వకమా యిరుక్కుమ్బడిశొల్లుకిఅతు - అరవెన్దైయా లే; నాన్ద్రక్కుళిర్ త్తిమెన్దైళ్ ప్రకృతియాయరుక్కుమితే సర్వజాతిక్కాక. (పరజ్ఞాడర్) ఇవన్దే లే శాయ్న్దా లాయిద్రు “అవన్ సర్వాధికన్” ఎన్టాని త్త్రుమ్బడు. (పణ్డ) మున్బొరునాలిలే. (నూన్, బువరి త్యాది) దుర్వర్గమడై

జీ.ఆ. - యమిత్యాది. ఇప్పడిప్రావణ్యత్తాలేఅరుమైయుమెళిమైయుమ్ పారాతిరున్ద పేరుణ్డో వెన్న (పరత్వత్తుక్కి త్యాది). ఉత్తరశ్రీరామాయణే హనూమాన్, ౧. “స్నేహోమే పరమారామత్వయినిత్యం ప్రతిష్ఠితః” క్తిశ్చనియతాపీరభావోనాన్యత్రగచ్ఛతి, అరుమైయుమెళిమైయుమ్ వన్దతు. వైలక్షణ్యవైలక్షణ్యజ్ఞై. ఇతువ్యాఖ్యాన త్తిలేవికడమ్. ఇప్పరుకిత్ నీరై - కృష్ణావతార త్తిల్ నీరై. మున్నే పరిహారమశొల్లిద్రోతే - “అరు మైయుమెళిమైయుమ్” ఇత్యాదియాలేశొల్లిద్రోతే.

“విణ్ణవర్ కరుమాణిక్కుమ్ - పడవరవిన్డైక్కిడన్దపరజ్ఞాడర్ - కడల్ వణ్ణకణ్ణ - ఎనతారుయిర్” ఎన్టాన్యత్తర్థమ్ (నిత్యసూరికళు క్కును భావ్యమానవిత్యాది). కూక్కురల్ - కూప్పిడు. అణిత్రాక - సమీపమాక. ఉత్తత్రైయిల్లామ్ కూట్టియరుళిచ్చెయ్ కితార్ (నిత్యసూరికళు క్కు భోగ్యనాన విత్యాది). “పరజ్ఞాడర్” ఎన్టానుక్కుర్థవ్యయమ్ - పరభాగత్తాలే వన్దవళుకన్నుతల్, అనన్తశాయిత్యత్తాలే వన్దమేన్దైయాతల్. ఇరన్దైయుమ్ తన్ద్రేణ వరుళిచ్చెయ్ కితార్ (అవనోట్టైస్వర్పత్తాలేయి త్యాది). “కడల్ వణ్ణ” ఎన్టాన్యత్తమ్ - వర్ణమాతల్, స్వభావమాతల్. ఉభయత్రైయుమ్ తన్ద్రేణవరుళిచ్చెయ్ కితార్ (శ్రమహరమానవిత్యాది). “పడవరవు - పరజ్ఞాడర్” ఎన్టాన్యత్తమ్ త్తుక్కుముడై వేభావమ్ (తనోట్టైస్వర్పే త్యాది). అన్తిక్కేయ్ న్దామర్థమాతల్. అతావతు - తనోట్టైస్వర్పనుఖత్తాలేయవన్ వికసితఫణనాయరుక్కు, అత్తాలేతన్ వడివిట్టి అన్దపుక రన్ద పడి. కీద్రే “సర్వాధికన్” ఎన్టాన్తైవివరిక్కితార్ (ఇవన్దేలేయి త్యాది). పాణ్డవర్ కళుక్కుమ్ సేన్దైయుణ్డాయరుక్కు, అత్తైచ్చి

ఆ.ఆ.వి - (తకట్టిలన్టా త్తినమాణిక్కుమ్బాలే) పరత్వమ్ - * శుడర్ కు విశేషణమెన్దై పడి; శుడర్ - అడ్డుకు. (సర్వాధికన్ య్) స్వస్వర్పత్తాలేయన్టా - ఇజ్ఞుమన్వయిక్కిఅతు. (పరజ్ఞాడర్) ౪ “అభయదరః పరోదివోజ్యోతిః” ఎన్టాని పరత్వమ్ వివక్షితమ్. ౧౦.

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౬-తి-శెయ్యతామరై, ౧౦-పా-కడల్వణ్ణ వ్యాఖ్యానం. ౨౨౩

ఈ.—యక్కుడికొణ్ణతిత్తురుర్యోధనాదికలోడే. (అడవయమ్ పడై మజ్జ) “సారథీసారథీ” ఎన్టువాయ్ పాటికొణ్ణిత్తేపై
యల్ కల్ వరువతు. కొల్లవరుకిఱపడై నశిక్కుమ్బడియాక. ౧. “అస్తాకాహన్తుమ్” ఎన్టిపడియే, తమ్మెముడిక్కవన్దా
పోలేయిరుక్కిఱతాయ్ న్దు అణ్డేనలియ వరుకిఱవితు. (ఐవర్ కట్టాకి) ౨. “కృష్ణాశ్రయాః” ఎన్టిపడియా లే తా
నల్లతుత్తమ్మిల్లాతవై వర్ కట్టాకి. (వెళ్ళమత్తు) యుద్ధ త్తిలే. “నమ్మడైయ వాశితపారతన్యత్తై లోకమాకక్కా
ణవేణుమ్” ఎన్టుపార్ త్తు, ౩. “పార్థంరథినమాత్తానళ్ళు సారథింసర్వలోక సాక్షికళ్ళుకార” ఎన్టిపడియే ఎల్లాక్ కణ్ణుక్కు
మిలక్కాక్కినాక్. (అన్టు) ఉకవాతారుజ్జణ్ణవాత్తే న్దనాళిలేళ్ళు న్ద నానిని పెన్టుకై యెన్టున్టున్టు వేన్టువెన్టుక్కి తారి
చ్చుక్కు. (తేరిత్యాది) సేనాధూళియుమ్ ఉచ్చువుకోలుమ్ శిశువాన్యక్కయియుమ్ తేరుక్కుక్కిన్దాన్ద్రినతిరు
వడికళుమ్ అతిలేశా త్తినశిలుచ్చుత్తజ్జెయుమాయ్ సారథ్యవేషన్తోడేనిన్టు పోతై త్తిరువడి కళిలాభరణధ్వని శెవిప్పడ
వుమ్ అవ్వడివై క్కాణవుమ్. ౪. “కాణమాచై”. (కనైకమ్రల్) శెటిన్ద వెన్నుతల్, ధ్వనిక్కిఱవెన్నుతల్. (కాణ్బతి
త్యాది) ఇక్కణ్ణళిడిప్పడువతెప్పోతో? ఇవైముడియప్పట్టినివిట్టేపోన్దవై ఇప్పట్టినివిడక్కడవతెన్తో? “అవ్వడివై క్కా
ణవేణుమ్” ఎన్టువిడాయ్ త్తకణ్ణళ్ కాణ పెన్టువతెన్తో? ౧౦.

డి-ఆ.—ల్లా తేదుర్యోధనాదికళుడైయ సేనైయెన్టువిశేషి త్తతుక్కుభావమ్ (దుర్వర్గమిత్యాది). “అడవయమ్” ఇత్యస్యకర్తాకాక్షాయామాహ (సారథీ
యిత్యాది). వాయ్ పాటుకై - అలన్దుకై. శబ్దార్థమ్ (కొల్లవరుకిఱపడై నశిక్కుమ్బడియాక”
ఎన్టురై. “అడవయమ్” ఎన్టుతుక్కుతాత్పర్యావరమ్ (అస్తానిత్యాది). యద్వా, సామాన్యోక్తిక్కుభావమాతల్. యద్ధకాణ్డేవిభీషణాగమనం
దృష్ట్యాహనూ మత్పీముఖాన్ప్రతిసుగ్రీవః, “ఏవసర్వాయుధోపేతశ్చతుర్భి సుహరాక్షసైః | రాక్షసాభ్యేతిపశ్యద్ధమస్తాన్తాన్తంనసంశయః.”
మహాభారతే, “కృష్ణాశ్రయాఃకృష్ణబలాః కృష్ణనాథాశ్చపాణ్డవాః | కృష్ణఃపరాయణం తేషాంశ్యోతిషామివచన్ద్రమాః”. “వెళ్ళమత్తు” ఎన్టువి
శేషి త్తతుక్కు భావమ్ (నమ్మడైయవిత్యాది). (పార్థంరథినమిత్యాది) గీతాభాష్యే. “పణ్డు” ఎన్టుకొల్లియిరుక్కు, మిళవుమ్ “అన్టు” ఎన్టువిశే
షిక్కిఱతుక్కుభావమ్ (ఉకవాతారుమిత్యాది). పడప్రయోగత్తుక్కుభావమ్ (సేనాధూళియిత్యాది). శెటిన్ద - అక్కుకు శెటిన్ద వెన్నుతల్,
పరస్పరపద్యశమానవెన్నుతల్. “కనైకమ్రల్” ఎన్టుతై - అభరణధ్వనిశ్రవణాభినివేశంనూచితమ్. అడిప్పడువతు - తిరువడికళిలేపడువతు.
వినరణమ్ (అవ్వడివైయిత్యాది). “శెటిన్ద” ఎన్టిఱవర్ధత్తిల్, “కనై” ఎన్టిఱవైకారమ్ - అవ్యయమ్. కనకమ్రలెన్దపడి. కనమ్ - ఘనమ్.
విణ్ణవర్ కరుమాణిక్కమ్ - పడవరవినకైక్కిడన్దపరణ్ణుడర్ - కడల్ వణ్ణ్ కణ్ణ్ - ఎనలారుయిర్ - పణ్ణునూన్దువరిత్యారభ్యాన్వయః.
నూన్దువరుడేముడిక్కవన్ద సేనై నశిక్కుమ్బడియెన్టు శబ్దార్థమ్. ౧౦.

ప్ర-తి.—(పత్తామ్బట్టు) (కడలిత్యాది) ఉత్తరశ్రీరామాయణేహనూమాన్, “స్నేహోమేపరమారామత్వయినిత్యంప్రతిష్ఠితః |
భక్తిశ్చనియతావీరభావోనాన్యత్రగచ్ఛతి.”— (అడవయమ్) యుద్ధకాణ్డే [౧౭] విభీషణాగమనదృష్ట్యాహనూమత్పీ ముఖాన్ప్రతిసుగ్రీ
వః, “ఏవసర్వాయుధోపేతశ్చతుర్భి సుహరాక్షసైః | రాక్షసాభ్యేతిపశ్యద్ధమస్తాన్తాన్తంనసంశయః || ౫ ||.”—(ఐవర్ కట్టాకి) మహాభా
రతే[ద్రో-ప-౧౦౩]. “కృష్ణాశ్రయాఃకృష్ణబలాఃకృష్ణనాథాశ్చపాణ్డవాః | కృష్ణఃపరాయణం తేషామ్||౨౪||” ఇతి.— (వెళ్ళమత్తు త్త్యాది)
భగవద్గీతాభాష్యే, అడ, “తత్రపాణ్డవానాంకురూణాశ్చయుద్ధేప్రారభే సభగవాన్పుయషో త్రమస్స ర్వేష్యోఽభిలజగదుపకృతిమర్త్య ఆశ్ర
వాత్సల్యవివశఃపార్థం రథినమాత్తానళ్ళు సారథిం సర్వలోక సాక్షికంచకార.”

మణవాళమామునికల్ తిరువడిక శేశరణమ్.

౨౨౪ తిరువాయ్ మొట్టి.-3-ప. ౬-తి-శెయ్యతామరై. ౧౧-పా-కణ్ణళ్ వ్యాఖ్యానజల్.

తాత్పర్యము.—పరమపదమునందు నిత్యవాసముచేయుచున్న నిత్యసూరులచేనిరింతరమునుభావ్యుడైన సర్వస్తాత్పరుడు బ్రహ్మదుల యొక్కదీనధ్వనితనకువినునట్లు క్షీరాణావమునందనంతునిమీఁద శయనించియుండగానప్పుడు భారముచేబీడితురాలైన భూదేవితనభారము నుబోగొట్టిరక్షింపుమని యాచింపయారక్షణము కొఱకు భూమియందునను దేవదేవకీ సౌభాగ్యసుతుడైయవతరించి తనయందుదురభిమాన మతోనున్నదుర్యోధనాదులను పాండవసారథియైనిలిచి సంహరించిన సౌశీల్యముకలవానియొక్క నిరవధిక శ్రేణోమయదివ్యసాదారవిందంబు లనుసాక్షాత్కరించి నాసేతములానందించుకాలమెన్నడోయని భగవద్గుణములను తామనుభవింపనాశపడిరి.

౧౦.

మూ.—కణ్ణళ్ కాణ్ణట్కరియనాయ్ కరుత్తుక్కునన్దు మెలియనాయ్ |
మణ్ణోళ్ ఇలత్తుయిర్ కెల్లా మరుళ్ శెయ్యుమ్ వానవరిశనై |
ప్పణ్ణోళ్ శోలై ప్పూతినాడన్దురుకైకోళ్ శడకోపకశోల్ |
పణ్ణోళాయర త్తిప్పత్తాత్త రాకక్కుడుమ్ పయిలుమినే ||

౧౧||

ఆధ్వాన్ తిరువడిక శేశరణమ్.

ఆ.—(కణ్ణళ్) ౧*అయర్వణుమమరరకకుక్కురుళ్ శెయ్యమాప్పిలే స్వాశ్రితరానమనుష్యాదికకుక్కు మరుళ్ శెయ్యుమ్ స్వభావ నాయున్దువైత్తు ఎన్నుడైయకరుత్తుక్కునన్దు మెలియనాయ్, ఎకకణ్ణళ్ కాణ్ణట్కరియనాయరున్దు వెమ్మెరుమాక విషయమాన విత్తురువాయ్ మొట్టియెవల్లార్ వైష్ణవరావర్; ఇత్తైచ్చులుబ్బశెన్దితార్.

౧౧||

తిరుక్కురుకైప్పిరాళ్ పిళ్ళాన్దిరువడిక శేశరణమ్.

అన్య.—కణ్ణళ్ కాణ్ణట్కరియనాయ్ (౩) కరుత్తుక్కు నన్దు మెలియనాయ్ మణ్ణోళ్ (౬) ఇలత్తు ఉయిర్ కెల్లామ్ అరుళ్ శెయ్యుమ్ (౯) వానవరిశనై ప్పణ్ణోళ్ శోలై (౧౨) ప్పూతినాడన్దు కురుకై కోళ్ (౧౫) శడకోపక శోల్ పణ్ (౧౮) కోళ్ ఆయి రత్తు ఇ (౨౧) పత్తాల్ పత్తర్ ఆకక్కుడుమ్ (౨౪) పయిలుమిన్. (౨౫).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఇత్తిరువాయ్ మొట్టిక్కు ఫలమాక భగవద్భక్తిలాభ తైయరులిచ్చెయ్కితార్.

కణ్ణళ్, అపహోక్షికైక్కు, అరియనాయ్, (౩) నెళ్ళుక్కు, విశదానుభవ విషయభూతనాయ్, పృథివీప్రధానమాన, (౬) లోక త్రిత్, ప్రాణికకుక్కుల్లామ్, అర్చావతారముఖత్రాలే యుపకరిత్తుక్కున్దు, (౯) సూరికకుక్కు క్కుడుక్కుమనుభవ తై ప్పణ్ణువిక్కుమ్ స్వామియానవనై, వణ్ణుకళిలియాలే పణ్ విజ్జిన, శోలైయైయుడైత్తాన, (౧౨) తిరుప్పూతినాట్టుక్కు నిర్వాహకరాయ్, తిరునకరిక్కు, స్వామియాన, (౧౫) ఆధ్వాన్, అరులిచ్చెయ్త, పణ్ణోడు, (౧౮) కూడిన, ఆయిరత్తిత్, అర్చావతారసౌలభ్యప్రకాశకమాన, (౨౧) ఇప్పత్తాలే, ౨ “సమహాత్తాసుదుర్లభః” ఎన్నుమ్మడి పెలుతక్కురియ భక్తియుడైయర్, ఆకై సిద్ధిక్కుమ్; (౨౪) ఇత్తిరువాయ్ మొట్టియై యభ్యసియున్దోళ్. (౨౫) ఇతు - ఎల్లశీరాశియ విరుత్తమ్.

౧౧.

వాదికేసరి ఆధ్వికియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అర్థము.—నేత్రములు చూచుటకు దుర్లభుడును (౩) మనస్సుకు మిక్కిలిసులభుడును మృద్వికారమైన (౬) లోకమునందు ప్రాణులకందరికిని (అర్చావతారముచే) ఉపకరించుచు (౯) నిత్యసూరులకునిర్వాహకుడును నైనభగవంతుని (తుమ్మెదలయొక్క) ధ్వనితోఁగూడిన లోటలుకల (౧౨) “ప్పూతి” యనియెడిరాజ్యమునకునిర్వాహకులును తిరునగరికి స్వామియునునైన (౧౫) శతకోపముని సాదించిన గానముతోఁ (౧౮) గూడిన కేయిపాశురములలో నీ (౨౧) పదిపాశురములచే భక్తులుగాఁ గావచ్చును. (౨౪) (ఈతిరువాయ్ మొట్టిని) నభ్యసింపుడు. (౨౫)

౧౧.

[౧౭]

తిరువాయ్ మొఱ్ఱి. — 3. ప. ౬-౭-శెయ్యతామరై. ౧౧-పా-కణ్ణళ్ వ్యాఖ్యానజ్యో. ౨౨౫

ఈ. — నిగమత్తిల్ - ఇతిరువాయ్ మొఱ్ఱి యభ్యసిక్కువే భగవద్వేమ ముణ్డామ్, ఇతైయభ్యసియున్దో శెన్దితార్.

(కణ్ణళ్ కాణ్ణాక్కరియనాయ్ కరుత్తుక్కునన్దు మెలియనాయ్) కాణప్పెతాతవిన్నావోదేశొల్లుకితార్. కణ్ణాక్కరియనాయ్, “కాణవాణ్ణాతు” ఎన్దు ముటన్దుపిత్తైక్కవాణ్ణాతపడి నెళ్ళుక్కుమున్నిలై యాయ్మిక వుమ్. ఇవర్ కుక్కు విళ్ళేషమావతు - బాహ్యసంక్లేషాపేత్తైయాలే మానసానుభవత్తక్కు - వరుణ్డలక్కుమ్. సగక్లేష మావతు - ప్రత్యక్షసమానాకారమాన జానసాత్మాత్కారమ్. (మణ్ణోలిత్తాది) నిత్యసూరికళుక్కునుభావ్యనా నాప్పోలే, “సంసారికళో” ఎన్దు వాళివైయాలే అర్చావతారముఖత్తాలేవన్దు సులభనానవనై. (పణ్ణోళ్ళోలై) వణ్ణుకళిక్కుడియన ముక్కుళైయాలే పణ్ మిక్కిరున్దుళ్ళోలై. ముక్కుళైయాలే కాణుమ్మోలై యిరుప్పతు. (వణ్ణుతి నాడణ్) తిరువణ్ణుతినాట్టుక్కుమ్ తిరునకరిక్కుమ్ నిర్వాహకరాన వాఢ్వాంరుళిచ్చెయ్తె. (పణ్ణోళాయరమ్) వణ్ణుకళిక్కునినై విన్దిక్కు అవల్దేమిడియన పణ్ణానాప్పోలే, భగవద్గుణానుభవమ్ వణ్ణిన్దుపేచ్చుక్కుళ్ విక్కుక్కాట్టాలే పణ్ణానపడి. (పత్తరాకక్కుడుమ్ పయిలుమినే) ఎల్లామ్ కిడైక్కిలుమ్ కిడైయాలతాయ్దు చేతనర్ కుక్కు భగవద్భక్తి, అతువుజ్జీడైక్కుమి తిరువాయ్ మొఱ్ఱియై యభ్యసిక్కు. పరత్వజ్ఞానత్తు క్కుడియానసుకృతమాతల్ శాస్త్రజ్ఞానమాతల్ సదాచార్యోపదేశమాతల్ నిర్దేతుకభగవత్కటాక్షమాతల్, ఇవై యనైత్తుమిల్లా తార్ క్కుమ్ అర్చావతారసౌలభ్యత్తైయసుసన్దిక్కువే భగవద్భక్తియుణ్డాకక్కుడుమ్; అవాప్తమస్తకామనాన సర్వే

శీ.అ. — నిగమమ్ (కణ్ణలిత్తాది) “పత్తరాకక్కుడుమ్ పయిలుమిన్” ఎన్దు తైప్పర్దవతారికై.

“తేరకడవియ పెరుమాన్” ఎన్దు - సులభనెన్దుళొలైత్తు, “కాణ్ణాక్కరియన్” ఎన్దు తెన్నెన్దు (కాణప్పెతాతవిత్తాది). “కరుత్తుక్కునన్దు మెలియన్” ఎన్దు తుక్కుభావమ్ (కాణవాణ్ణాతెన్దుత్తాది). తిరువాయ్ మొఱ్ఱియైల్లమ్ సంక్లేషవిళ్ళేషజుక్కునియమకమ్ ఇప్పద మెన్దువివక్షిత్తు, అవల్దుక్కులక్షణమరుళిచ్చెయ్కితార్ (ఇవర్ కుక్కు సంక్లేషమావతిత్తాది). “కణ్ణాక్కరియనాయ్” ఎన్దు యాలే - ఇక్లేషిక్లేషమతోన్దుకీటెన్దుభావమ్. అర్చావతారముఖేన ముకన్దోడుక్కుమెన్దిటవిడత్తిలే, “వానవరీకణ్” ఎన్దు తు దృష్టాన్తార్ మెన్దితార్ (నిత్యసూరికళుక్కుత్తాది). మణ్ణొళ్ళొట్టిరుక్కిటభూమియిలే ప్రాణికళుక్కుల్లా మర్చావతారముఖత్తాలే కృపైపణ్ణుమ్, నిత్యసూరి కళుక్కు స్వామియానవనైయెన్దు శబ్దార్థమ్. వణ్ణుకళిక్కు మిడల్దోలైయెల్లామ్ పణ్ మిక్కిరుక్కుక్కు మేతువేతెన్దు (ముక్కుళై యిత్తాది). వణ్ణుకళుక్కుడైయ పణ్ణుక్కుడియాన ముక్కుళైయెన్దుపడి. యద్వా, ఆహ్వాన్ కవిపాదుక్కుడియాన్ శోలైయెన్దుతల్. ముక్కుళై - మూకామ్మికై, దుర్గి. వినాయకాలయోవా. “ఇవల్దో నిన్దుత్తవర్ కళుక్కుమ్ పార్ త్తవర్ కళుక్కుమ్ కవిత్వముణ్డామ్” ఎన్దుళొల్లవర్. “పణ్ణోళ్ళోలై, పణ్ణోళాయరమ్” ఎన్దు పదచ్చేర్ త్తిక్కుభావమ్ (వణ్ణుకళిక్కునినైవిత్తాది). విక్కుక్కాట్టాలే - స్వభా వతః. “కూడుమ్” ఎన్దు క్కుప్పడి దుర్లభమోవెన్దు (ఎల్లామ్ కిడైక్కిలుమిత్తాది). “కూడుమ్” ఎన్దు యాలే, దార్లభ్యమ్ తోన్దుకీటెన్దుపడి. కూడుమ్ ప్రకారత్తై క్కాట్టుకితార్ (పరత్వజ్ఞానత్తుక్కుత్తాది). వివరణమ్ (అవాప్తేత్తాది). ఇరున్దల్ - ఇరుక్కుమెన్దు శొన్నాల్

అ.అ.వి. — (పణ్ణోళ్ళోలై). అతావతు. పుత్తళోలైకళాకైయాలే మధుసమృద్ధియెయ్డెత్తాయుక్కుమే, అత్తై వణ్ణుకళోపానమ్మి ణ్ణి ప్రితిక్కు పోక్కువిట్టు యుక్కురమ్ పణ్ణుకిటతు; అతుణ్డానశోలైయెన్దుపడి. ఇవిడత్తిల్ - ౧ “సత్యంశతేనవిఘ్నానాం సహనేణత థాతపః | విఘ్నాయుతేనగోవిదే నృజాంభక్తిర్నివార్యతే” ఎన్దు తనసన్ధేయమ్. కూడుమ్ ప్రకారత్తైక్కాట్టుకితార్ (పరత్వజ్ఞానత్తుక్కుడి యానవిత్తాది). యద్వా, “ఇప్పత్తాలే - పత్తరాకక్కుడుమ్” ఇతి యోజనాంహృదినిధాయ, అవధారణార్థమాహ (పరత్వజ్ఞానత్తుక్కుడి), భక్తుత్వత్తి ప్రకారందర్శయతి (అవాప్తేతి). యద్వా, ఇన్దుప్పత్తై యభ్యసిత్తల్ భక్తికూడుమ్మియెన్దునేయెన్దు (అవాప్తేత్తాది). అథవా. అర్చావతార సౌలభ్యత్తై యసుసన్దిత్తల్ భక్తికూడుమ్మియెన్దునేయెన్దు (అవాప్తమస్తకామనాన విత్తాది).

౧౧.

౨౨౬

తిరువాయ్ మొట్టి.—౩-ప. ౬-తి. శెయ్యతామరై వ్యాఖ్యానం.

ఈ.—శ్వర్ ఆశ్రితవాత్సల్యత్రాలేళవనుకన్దతోన్తై తిరుమేనియాక విరుప్పి, ఇవనముతుశెయ్వి త్తైయముతుశెయ్
తు, అకన్దతోన్తై యుమ్ పుక్కు విడమాట్టా తేయిరున్దాల్, “ఇవన్ నమ్మేవిడమాట్టా తే యిరున్దపిన్సు నాముమివనుక్కు
న్నేహిత్రాలాకాళో?” ఎన్నక్కుడుమితే. “నిధియిజ్జేయుణ్డ” ఎమ్మొల్లక్కల్లువర్కళితే; అప్పడియే, “భక్తి
యుణ్డ” ఎన్న, అభ్యసిప్పర్కళెన్దరుళిచ్చెయ్కతార్.

౧౧.

వడక్కు తిరువీతిప్పితై తిరువడిక శేశరణమ్.

కి-అ —“పయిలుమిన్” ఎమ్మాలభ్యసిప్పర్కళోవెన్న (నిధియిజ్జేయిత్తాది). పత్తరాకక్కుడుమ్ - భక్తియైయుడైయరాకై సిద్ధిక్కుమ్.
పయిలుమిన్ - ఇత్తిరువాయ్ మొట్టియై యభ్యసియున్దోళో. క్రమేణాన్వయః.

౧౧.

జీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—ఓ! చేతనులారా! మనచర్చ చతుస్సుచే గ్రహింపనశక్యమగు యోగపరిశుద్ధజ్ఞానముచే గ్రహించుట కతిసులభమగు
ను నిత్యసూరులచే సర్వకాలమనుభవింపఁబడిన పరత్వముకలవాఁడునైన సర్వేశ్వరుఁడు యీభూలోకమునందుండు సకలప్రాణులకును నర్చా
వతారంబై యాశ్రితపరాధీనుడైయున్నవాని సౌలభ్యమునుచూడుడు; ఇట్టి సకలకల్యాణగుణపరిపూర్ణుడైన భగవంతుని సాక్షాత్కరించి
యాత్మావ్దులసాదించిన వేయిపాశురములలో నర్చావతార సౌలభ్యమును బ్రతిపాదించెడి యీపదిపాశురముల నభ్యసించువారు అనన్యసాధార
ణమైనభక్తిని బొందవచ్చునుగాన నాదరముతో నిరంతరము నభ్యసించుడు

౧౧.

ద్రమిడోపనిషత్సంగ్రహియి లిత్తిరువాయ్ మొట్టిక్కాన్దొక్కమ్.

(శెయ్యతామరై)—తాన్నిన్దితానపివిహతుమసావశక్త శ్చౌరేర్దురాసదతయావిముఖాన్విచార్య!

అర్చావతారసులభత్వమువాచతేమామేవంచతేషు విముఖేషుశుశోచషష్ఠే. ౨౬.

వాదికేసరిఅమ్మకియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అర్థము.—నిన్దితాన్ ఆపి - (తమచే) నిందింపఁబడినవారైనను, తాన్ - వారిని, దురాసతయా-పొందనశక్యమగుటచే, శ్చౌరే:-
కృష్ణునికి, విముఖాన్ - విముఖులనుగా, విచార్య - ఆలోచించి, విహతుమ్ - విడుచుటకు, ఆశక్తః - అసమర్థులై, ఆసౌ - ఈ
శశోపముని, అర్చావతారసులభత్వమ్ - అర్చావతారమందుసులభమగుటను, తేషామ్ - ఆభగవద్విముఖులకు, ఉవాచ-సాదించెను,
ఏవంచ - ఈరీతిగ నుపదేశించినను, తేషు - వారు, విముఖేషు సత్సు - (భగవంతునియందు) విశ్వాసములేనివారగుచుండగా, షష్ఠే -
ఆడవతిరువాయ్ మొట్టియందు, శుశోచ - దుఃఖించెను.

౨౬.

తాత్పర్యము.—తనచే నైదవతిరువాయ్ మొట్టియందు నిందితులైనను ఆభగవద్విముఖులనుగుఱించి వీరికి వైముఖ్యము పుట్టుటకుఁగారణ
మేమనిచూచి భగవంతుఁడు లభింప నశక్యమగుటయేయనినిశ్చయించినవారై యాత్మావ్దుల ఈయాడవతిరువాయ్ మొట్టియందు భగవంతుని
యొక్క యర్చావతార సౌలభ్యమును వీరికిచక్కగనుపదేశించినను ఆయుపదేశము వారియందు నిరర్థకమైనదిచూచి యాత్మావ్దుల శోకించిరి.

(గ-తా.—(శెయ్యతామరైక్కణ్ణనాయ్)—పద్మాక్షింపాపహస్తీం మణిరుచిమమరాధీశ చిన్త్యాజ్ఞీపద్మాం.

తత్తాదృక్కున్తళ శ్రీసుఘటితమకుటాం భావుకప్రాప్యపాదామ్|శుద్ధాస్వాదవస్వభావాయమ
భటమథనీభక్తధీవృత్తిభవ్యాంనీచోచ్చాభీష్టవృత్తింహరితనుమవదన్నిర్మలార్చానురక్తిః.

౨౯

అర్థము.—పద్మాక్షిమ్-కమలములవంటి నేత్రములుకలదియు, పాపహస్తీమ్ - పాపములనుబోగొట్టునదియు, మణిరుచిమ్ - నీలరత్నమువంటి కాంతికలదియు, అమరాశీశ చిత్తావ్విష్టిపద్మామ్-దేవతలకధిపతులైన బ్రహ్మరుద్రేంద్రులచే ననుసంధింపఁదగిన పాదపద్మములుకలదియు, తత్తాదృక్కున్తలశ్రీసుఘటితమకుటామ్ - మనోహరమైన కేశపాశములతోఁగూడియున్న కిరీటముకలదియు, భావుకప్రాప్యపాదామ్ - (కోపముతోనున్నప్పడును) కృపచే బొందఁగలపాదములుకలదియు, శుద్ధాస్వాద్యస్వభావామ్ - పరిశుద్ధులచే ననుభవంపఁదగిన స్వభావముకలదియు, యమభటమభనీమ్ - యమభటులనుహింసించునదియు, భక్తధీవృత్తిభవ్యామ్ - భక్తులు తలఁచినట్లుగునదియు, నీచోచ్చాభీప్తవృత్తిమ్ - మిక్కిలిసీచమును సుతృప్తమునునైన యభేష్టవ్యాపారములుకలదియునైన, హరితనుమ్-భగవంతునిశరీరమును, నిర్మలార్చాసురక్తః-మనోహరమైన యర్చావతారమునం దనురాగముకల (యాత్మాత్ము), అవదత్ - సాదించిరి.

౨౯.

వ్యా.—(పద్మాక్షిమ్) శెయ్యతామరై క్కణ్ణనాయ్ - అపొత్తలర్ న్ద శెవ్విత్తామరై ప్పూప్సీరే యరుక్కిఱతిరుక్కుణ్ణలై యుడైయతుమాయ్; (పాపహస్తీమ్) పాపనాశనై - పాపజ్ఞలైయ్లామ్ పోక్కవల్లాయ్; (మణిరుచిమ్) మణివణ్ణనై - నికరల్లాతనీలరత్నత్తినుడైయనిఱత్తై యుడైయతుమాయ్; (అమరాశీశ చిత్తావ్విష్టిపద్మామ్) వానవర్ తమైయాశుమవనుమిత్వాది - దేవాధిపతికళానబ్రహ్మరుద్రేంద్రైర్ కళారే చిన్దిక్కుప్పడుకిఱతిరువడికలైయుడైయతుమాయ్; (తత్తాదృక్కున్తలశ్రీసుఘటితమకుటామ్) శురియుమ్ పల్ కరుమ్ కుజ్జియ్జుల్ శుడర్పుడియణ్ణల్ - అగ్రికియతిరుక్కుమ్మలిన్ శోభైయోడేశేర్ న్దతిరువభిషేకలైయుడైయతుమాయ్; (భావుకప్రాప్యపాదామ్) శీర్ ముత్తడయల్ పెల్ మననడిక్కిల్ పుకనిన్ద శెజ్జణ్ణల్ - హిరణ్యస్కల్ శీర్ ముత్తెల్లనిఱ్ఱుచ్చెయ్ తే భక్తరాన ప్రహ్లాదర్ వన్దు కిట్టలామ డియానతిరువడికలైయుడైయతుమాయ్; (శుద్ధాస్వాద్యస్వభావామ్) విఱ్ఱిమియవమరర్ మునివర్ విఱ్ఱిఱ్ఱుమ్ కన్దుఱ్ఱునియిన్ద . ౧ * వైకున్తతమరాలుమ్ మునివరాలుమ్ కన్దుల్ పోలుమ్ కనిపోలు మనుభవిక్కుప్పడువతుమాయ్; (యమభటమభనీమ్) అయరవాఙ్గునమన్దమ్ క్కరన్దజ్జిన్ద - అతిపుకడుమడియత్తన్దబాడైయెప్పణ్ణమ్ యమభటర్ కళో కిట్టవజ్జుమ్మడియనర్ కళుక్కున్దమ్మాయ్; (భక్తధీవృత్తిభవ్యామ్) నెజ్జినాల్ నిన్దప్పాన్యవనవనాకుమ్ - ఆశ్రితర్ మనస్సిరేభావిత్రపడియే భవ్యముమాయ్; (నీచోచ్చాభీప్తవృత్తిమ్) కడల్వణ్ణనిత్వాది - నిత్యసూరికళుక్కు భోగ్యమాయ్ తిరుప్పాఱుడలిరే కణ్ణళిర్ న్దరులియుమ్, దుర్బోధనాదికల్ నూలుపేరుమ్ తజ్జల్ నేనైయోడేనశిక్కుమ్మడి పాణ్ణవర్ కళుక్కుత్తేన్ద నడత్తియరులియుమ్, ఇప్పడినిమ్నాన్దతమానయ భేష్టవ్యాపారలైయుడైయతుమాయరుక్కిఱ తిరు మేనియైయుడైయవనాకవర్చానతారసులభనానవెమ్మెరుమాన్ద , శెయ్యతామరై క్కణ్ణన్ద ” ఎన్నిఱదశక త్తిరేయాత్వార్ తెలియవరులిచ్చెయ్ తా శెన్దితార్.

౩౦.

వే దా వ్తా చా ర్య ర్ తి రు వ డి క శే శ ర ణ మ్.

తాత్పర్యము.—సర్వేశ్వరుడు (౧) సదోష్వికసిత సరసిజములవలె సుందరములైన నేత్రములుకలవాడనియు, (౨) బ్రహ్మహత్యాది సకలపాపములను బోగొట్టువాడనియు, (౩) నీలరత్నమువంటి దివ్యవిగ్రహ కాంతికలవాడనియు, (౪) బ్రహ్మరుద్రేంద్రుల దేవతలచే ననవరత మనుసంధింపఁదగిన దివ్యపాదారవిందములు కలవాడనియు, (౫) సర్వలక్షణసంపన్నమగు కేశపాశముతోఁజేరియున్న దివ్యకిరీటము కలవాడనియు, (౬) హిరణ్యనియందుఁ గోపగించియున్నప్పడును నాశ్రీతులగు ప్రహ్లాదాత్మాత్మైశ్వరియంపఁదగిన కృపకలవాడనియు, (౭) శుద్ధస్వభావులగు నిత్యసూరులచేతను యోగులచేతను ననవరత మనుసంధింపఁదగిన స్వభావముకలవాడనియు, (౮) జ్ఞానమునశించునట్లు మిక్కిలిబాధించు యమభటులను దూరముగఁబోగొట్టువాడనియు, (౯) ఆశ్రీతులు దలఁచిన విగ్రహమును బరిగ్రహించుటచే సులభుడనియు, (౧౦) నిత్యసూరులనుభవించునట్లు క్షీరాబ్ధియందు శయనించుచు దుర్బోధనాదులు వారిసేనతో నశించునట్లు పాండవులకు సారథియైయుండియు ఇట్లత్తన్దవివమమైన యభేష్టవ్యాపారములుకలవాడనియు వానియర్చావతార సౌలభ్యమునునుసంధించి యా సౌలభ్యమును నీతిరువాయ్ మొట్టి పదిపాశురములచే నాత్మాత్ముసాదించిరి.

౩౧.

తి.నూ — శెయ్యపరత్తువమాయ్ చ్చిరార్ వియూకమాయ్ త్తయ్యవిభవమాయ్ త్తొన్దివల్ ముళి.

ఎయ్ త్తమువ | ర్ కిన్దిల త్తిల ర్చావతార మెళిత్తెన్దా పన్ను త్తమిల్ మాఱక పయిన్దు||

౨౨౮

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౬-తి. శైయ్యతామరై వ్యాఖ్యానజల్

అర్థము. — శైయ్య - సుందరమైన, పరత్తువమాయ్ - పరత్వముగను, శీరార్ - గుణములచేఁ బరిపూర్ణమైన, వియూహమాయ్ - పూర్వహితారంబైతియు, తుయ్యవిపవమాయ్ - (ప్రత్యక్షింపయోగ్యమగు) పరిశుద్ధకల విభవావతారంబైతియు, తోన్బివల్దుల్ - (ప్రమాణములచేఁ బ్రత్యక్షింపఁదగిన). ఈయవతారములకంటె, ఇన్నిలత్తిల్ - ఈవిభూతయందు, ఎయ్తుమవర్క్కు - ఆశ్రయించువారలకు, అర్చావతారమ్ - అర్చావతారము, ఎలితు - సులభము, (అని) పయిన్దు - (చేతనులతోఁ) గలిసి, పన్నుతమిల్ - పరిశీలించఁబడిన ద్రావిడవేదము కల, మాఱ్ - ఆహ్వాద్య, ఎన్దా - సాదించిరి.

౨౬.

అవ. — (శైయ్యపరత్తువమాయ్) ఇతిల్ - అర్చావతారపర్యవసాన సౌలభ్యతై సంసారికశైక్యతైత్తుపదేశిక్కిఱ పాశురత్తైయనువది త్తరుళిచ్చెయ్కిఱార్. ఎన్దనేయెన్నిల్; “తామేవిల్వానైత్తడికొన్దొక్కైయన్దోనామమ్మైవిడుకై” ఎన్దుమున్నతమూలేపాడియప్పట్టనాట్టా ర్రిళువుపాటుక్కుమాట్టాత కృపాతీతయత్తారేమిన్దొమవర్ కళుక్కువత్ సౌలభ్యతైయపదేశిక్కిఱకాకపర పూర్వహితవిభవజ్జైయడైవేయరుళిచ్చెయ్తుకొన్దొక్కైన్దు; నీజ్జళుకన్దపడియేయకన్దరుళిప్పణ్ణ, అత్తైయప్రాకృతదివ్యసంస్థానల్లోడొక్కవిరుమ్మమ్ శీలాతీతయత్తారేయజ్జళోడేవురైయఱక్కలన్దుసర్వావేత్తీతజ్జైయమ్మకుఱైవఱవుపకరిక్కుమర్చావతారత్తిలేయా శ్రయియన్దోశ్శెన్ది * శైయ్యతామరైక్కణ్ణిన్ తాత్పర్యతైయరుళిచ్చెయ్కిఱార్ “శైయ్యపరత్తువమాయ్” ఇత్యాదియారేయెన్దై.

వ్యా. — (శైయ్యపరత్తువమాయ్) ౧ “పరపరాణాంపరమః” ఎన్దితరవిలక్షణమానన్ద్రుక్కియపరత్వమాయ్. (శీరార్ వియూహమాయ్) ౨ “ఏవనారాయణస్మిమాన్ కీర్తార్జ్జవనికేతనః” ఎన్దుమ్మడియితేపూర్వహమిరుప్పతు, శీర్ - గుణమాతల్, విశ్వర్యమాతల్. (తుయ్యవిపవమాయ్) ప్రత్యక్షానుభవయోగ్యమానతూయ్ మైయైయడైయవిభవమాయ్. “శైయ్యతామరైక్కణ్ణిన్” అమరర్ కులముతత్” ఎన్దుమ్, “తడజ్జడట్టిడన్దాన్,” “అరవమేటియలై కడలమరుమ్మతుయిల్ కొన్దొవణ్ణిల్” ఎన్దుమ్, “తెన్నిలజ్జైయరియెల్లుచ్చెల్దుల్లి” “తయరఱుక్కుమకన్దన్దై” “కురవైకోత్తకుమ్మకన్దైవణ్ణిన్దొక్కడక్కుత్తనై” ఎన్దుమితేపరత్వాదికశైయరుళిచ్చెయ్తు. (తోన్బివల్దుల్) ఇప్పడిచేశకాలాధికారిని యమజ్జైయడైతాయ్, ప్రమాణజ్జళారే ప్రత్యక్షిక్కులామ్మడియిరుక్కిఱవల్ దీల్ వైత్తుకొన్దొ. (ఎయ్తుమవర్క్కిన్నిలత్తిల్) ఇవిభూతియిలేకిట్టియాశ్రయిక్కుమవర్ కళుక్కు. (అర్చావతారమెళిత్తెన్దా) సౌలభ్యతారే అర్చావతారమ్ సమాశ్రయణత్తుక్కు, చత్తుర్విషయముమాయ్, నిత్యసన్నిధియమున్దొకైయారే అతిసులభమెన్దిఱార్. “నెన్దోనాల్ నిన్దెప్పాన్యవవనామమ్ నీళకడల్ వణ్ణిన్” ఎన్దు తైనిన్దొక్కైతు. ౩ “ఎలివమమ్ ఇన్దెవనామ్ ఎన్దవై పరత్వమామ్మడి అవనామమ్ సౌలభ్యకాన్దెయ్కాట్టి” ఎన్దారితే. ౪ “శ్రీమత్యాయతనేవిష్టోశ్శైవ్యసరవరాత్తజః” ఎన్దుమ్, ౫ “నారాయణముపాగమత్” ఎన్దుమ్ - విభవతారే అర్చ్యమానవేల్ ద్రుమ్మడైయిరుప్పతు. ఇప్పడియర్చావతారవైభవతైయరుళిచ్చెయ్తువర్ తామిన్నా రెన్దిఱార్ (పన్నుతమిల్ మాఱ్ పయిన్దెన్దు) ఆతావతు - చేతనతోడే శెఱిన్దుఆరాయప్పడుమతానద్రావిడతైయేని రూపకమాకవుడైయరానవాన్దోర్, ౬ “పణ్ణియతమిల్” ఎన్దుమ్మడిప్రమాణచరమతైవెలియిట్టాప్పోరే, ప్రమేయచరమమానఅర్చావతారమెళిత్తెన్దు వెలియిట్టరుళినా రెన్దై.

౨౭.

పెరియజీయర్ తిరువడిక శ్లో శరణమ్.

తాత్పర్యము. — శ్రీయఃపతియొక్క పరపూర్వహితవిభవార్చావతారములలో నీవిభూతయం దాశ్రయించువారల కర్చావతారమే యతిసులభమని ప్రమేయచరమమైన యర్చావతారమునందు భగవంతునియొక్క సౌలభ్యమును నాహ్వాద్యపదేశించిరి.

౨౮.

మూన్దామ్బత్తిల్ - ఆతాన్దిరు వాయ్ మొట్టి మున్దోన్దోన్.

ఆక - తిరువాయ్ మొట్టి. ౨౬ - పాట్టు - ౨౮౮.

౧॥ వి-పు-౧-౨-౧౨. ౨॥ హ-ప-౧౧౩-౬౨. ౩॥ ఆ-హృ-౪. ౪॥ రా-ఆ-౬-౪. ౫॥ రా-ఆ-౬-౧. ౬॥ ౧౭-౧౩.

శ్రీః.

అహ్వోర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

ఎమ్మెరుమానార్ తిరువడిక శేశరణమ్.

తిరువాయ్ మొట్టి. — మూన్టామ్మత్తు - ఏగ్రాన్దిరువాయ్ మొట్టి. ౧-పా-పయిలుమ్ వ్యాఖ్యానం.

మూ. — పయిలు ఇడుడరొళిమూ ర్తియైప్పజియక్కణ్ణనై । ప్పయిలవినియనమ్బాఱ్డ త్తేర్న్దపరమనై ।
ప్పయిలున్దిరువుడైయార్ యవరేలుమవర్ కణ్ణీర్ । పయిలున్బుఱప్పిడై తోత్రైయై యాళుమ్ పరమరే॥

ఆ. — (పయిలు ఇడుడరొళి) ఇప్పడి యెమ్మెరుమానుడైయ నిరవధికసులభత్వరూపమహాగుణానుభవజనితనిరవధికప్రీతియారే భగవ
చ్చేపత్వకాస్థారూప భాగవతశేషతైకభోగరాయ్, అన్తభాగవతశేషత్వమ్ తమక్కు ప్రాప్యమెన్దితార్. *

పిరాట్టియుడైయజన్మభూమియాకైయారే తిరుప్పాఱ్డలై త్తనక్కుప్రియమానధామమాక వుడైయనాయ్, సర్వదానుభూతనానాలు
మపుర్యవదొప్పగ్యభూతనాయ్, నిరతిశయ దీప్తియుక్తనాయ్, దివ్యరూపనాయ్, పజ్జయక్కణ్ణనాయరున్ద వెమ్మెరుమానుడైయ వసుభవ
సమ్భూత ప్రీతికారితదాసత్వసమ్మన్దతైయుడైయారారేనుమాకిలు మవర్ కిణ్ణీర్ నమక్కు స్వామిక శెన్దితార్. ౧.

పన్నీ. — ఏగ్రాన్దిరువాయ్ మొట్టియిల్, కీర్త్ - శేషత్వప్రతిసమ్మన్దియనుడైయ శేషిత్వ మర్చావతారపర్యన్త మెన్దరుళిచ్చెయ్ తారా
య్, అన్తశేషత్వ ప్రీత్యభివృద్ధియారే శేషత్వముమ్ తద్విషయ మాత్రత్తిరే నిల్లాతే తదీయపర్యన్తమాక వభివృద్ధమాక ; అవర్ కరుడైయ
జన్మపుత్రాది నిరపేక్షమాన భగవత్సమ్మన్దోత్కర్షణతైయేపదోర్, అన్దఉత్కర్షణత్తుక్కుడియాన ; సర్వేశ్వరసుడైయ క్షీరార్ణవశాయిత్యత్తార్ వన్ద
పారమ్యతైయుమ్, అవతార విగ్రహ వైలక్షణ్యతైయుమ్, అన్నిలైయిరే విభూతిద్వయత్తుక్కు మనుభావ్యమాన భోగ్యతైయైయుమ్,
భోగ్యతావర్ధకమాన ఆభరణశోభైయైయుమ్, ఆశ్రితాపేక్షితార్థప్రదత్వతైయుమ్, అనన్యప్రయోజనర్ కు త్తన్నైక్కొడుక్కుముపకారక
త్వతైయుమ్, కొడుక్కుమిన్దత్తిర్ స్వరూపావిర్భావతైప్పిఱప్పిత్తు అడిమైకొళ్ళుమ్మడియైయుమ్, అడిమైక్కు విషయమాన శ్రియఃపతిత్వ
తైయుమ్, ఆశ్రితదోష నివర్తకమాన పాపనత్వతైయుమ్, ఆపత్సఖత్వతైయు మనుసన్దిత్తు, ఇన్దగుణబ్ధిరే యాడుపట్టభాగవతరుడైయ
సమ్మన్ది పరమ్పరాపర్యన్త శేషత్వతైయనుభవిక్కితార్. *

అన్య. — పయిలుమ్ శుడర్ ఒళిమూ ర్తియై (౩) పజ్జయక్కణ్ణనై పయిల ఇనియ (౬) నమ్ పాఱ్డల్ శేర్న్ద (౯) పరమనై
పయిలుమ్ తిరు (౧౨) ఉడైయార్ యవరేలుమ్ అవర్ (౧౫) పయిలుమ్ పిఱప్పిడైయోలు ఎమ్మె (౧౮) ఆరుమ్ పరమర్ కణ్ణీర్. (౨౦).

పన్నీ. — ముతత్వాట్టిల్, విలక్షణవిగ్రహగుణవిశిష్ట నాయ్కొణ్ణ క్షీరార్ణవశాయిత్యాన సర్వాధికనై, సంక్షేపిక్కుమ్ సమ్మతైయు
డైయభాగవతర్ జన్మపుత్రాదికళిల్ తాన్దిన్దారేయాకిలు మెనక్కు శేషిక శెన్దితార్.

శేఱిన్ద, సాన్దర్లూపణ్యాదికశాకిఱ శుడరైయుడైతాన, తేజోమయదివ్యవిగ్రహ తైయుడైయనాయ్, (౩) సర్వస్తాత్పరత్వసూచకమాన
పుణ్డరీకాక్షత్వతైయుడైయనాయ్, ఇవ్వడివడ్డుకిరే శేఱిన్దార్ కు, నిరతిశయభోగ్యనాయ్కొణ్ణ, (౬) ఆశ్రితార్థమాక, తిరుప్పాఱ్డలిరే,
కణ్ణళర్ న్దరుళిన, (౯) విగ్రహగుణభోగ్యతాపారమ్యతైయుడైయవనై; నిరన్తరానుభవమ్మణ్ణిచ్చెఱిక్కియాకిఱ, సమ్మతై, (౧౨) ఉడైయవర్
కళి, అభిజనవిద్యావృత్తబ్రతాలెత్తనై యేనున్బుత్తైయనిన్దారేయాకిలుమ్, అన్నిలైయిరే, (౧౫) ఎజ్జరుక్కు మేన్దలెనచ్చెఱిన్దవరకిఱ, జన్మా

[౫౮]

౨౩౦

తిరువాయ్ మొట్టి.—౩-ప. ౭-తి. ౧-పా. పయిలుమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞు.

వకాశజ్ఞుల్ తోలుమ్, ఎజ్జళై, (౧౮) అడిమైయాకక్కొళ్ళుమ్, పరమశేషికళిడిర్. (౨౦) అవనుడైయ పారమ్యనుభవ మివర్ కళుడైయ. పారమ్యత్తుక్కడియెన్ఱుకరుత్తు.

౧.

అవతారిక.—భగవంతునియొక్క యర్చనతారసాలభ్యమును నుపదేశింపనది వినిన చేతనులు భగవద్విషయమునందు భక్తిలేనివారైయుండుటజూని క్రింది తిరువాయ్ మొట్టియందు శోకించిన యాత్మాత్మకు భగవంతుడు శ్రీవైష్ణవులనుజూపింపవారినిజూచి వారియందాసత్వలైయత్యాచర్యమునొంది “భగవంతునికినేను దాసునిగాను వానికి శేషభూతులగు శ్రీవైష్ణవులకుదాసభూతుడను” అనిభాగవతశేషత్వముద్దేశ్యమై యీతిరువాయ్ మొట్టియందు భాగవతులను నాదరించుచున్నాడు.

అర్థము.—నిబిడమైన తేజస్సుకల సుందరవిగ్రహముకలవాడును (౩) తామరపుష్పములవంటినేత్రములుకలవాడును (ఇట్టివిగ్రహ సౌందర్యమునందు) అవగాహించువారలకు నిరతిశయభోగ్యభూతుడును (౬) మనకుగాను క్షీరాబ్ధియందు నిద్రించిన (౯) పరత్వము కలవాడును ఆశ్రయణమనియెడి సంపత్తు (౧౨) కలవారు యెట్టివారైనను వారుకదా? (౧౫) సంభవించునట్టి ప్రతిజన్మమందును మమ్ములను (౧౮) దాసులుగాఁగైకొనునట్టి పరమశేషులు. (౨౦).

౧.

ఈ.— ఏథొన్దిరువాయ్ మొట్టియిల్ - అర్చనతారసాలభ్యత్తై యరుళిచ్చెయ్యచ్చెయ్ తేయుమ్ నెజ్జిల్ నెక్కిచ్చియిన్ఱి క్కేవిషయ ప్రపణరాయరుక్మిణిసంసారికళ్ స్వభావత్తై యనుసన్ధిత్తార్; ౧ “తేర్ కడవియ పెరుమాళ్ కనైకత్తుల్ కాణ్బ తెన్ఱుకొల్ కణ్ణళ్” ఎన్ఱు వివర్ కు, ౨ * నిల్లులుమడితాటుమాయరుక్మిణి శ్రీవైష్ణవర్ కళై కాట్టికొడుక్క, ఉపదేశనిరపేక్షమాకవే “భగవద్విషయమ్” ఎన్ఱు నెజ్జుపళ్ళమడైయాయరుక్మిణి శ్రీవైష్ణవర్ కళై క్కణ్ణార్; అవర్ కళ్ పక్కలిలేతన్దిరువుళ్ళజ్ఞైన్ఱు, “ఇవర్ కళుజ్జెలరే!” ఎన్ఱు అవర్ కళై కొణ్ణాడి; నా సర్వేశ్వరనుక్కడిమైయన్ఱు, శ్రీవైష్ణవర్ కళుక్కడిమై, అతుతన్నిలుమ్ నేర్ కొడు నేర్ ఇవర్ కళుక్కడిమై యాకవేణుమో; ఇవర్ కళోడు సమ్మన్దిసమ్మన్దికళమైయాతో వెన్ఱుజ్జ సేభాగవతశేషత్వముద్దేశ్యమాయ్ అవర్ కళై యాదరిక్కితార్. ౩ * ఎన్ఱువీట్టిలే, ప్రాప్యనిష్కర్ష మ్మణ్ణినార్ - ౪ “తనక్కేయాకవెన్ఱై కొళ్ళుమీతే”

జీ-అ.—పయిలుమ్ శుడరొళిప్రవేశే, సజ్జతిమాహ (అర్చనతారత్యాది). (అనుసన్ధిత్తార్) ఎన్ఱు వనన్తరమ్, అత్తైవిట్టెన్ఱుకూట్టువత్తు. అభవా, ఇప్పడి ఏకవాక్యమన్ఱి క్కేళిన్న వాక్యమాయ్, సంసారికళ్ స్వభావత్తై యనుసన్ధిత్తైయాలమ్ గ* కనైకత్తుల్ కాణ్బ తెన్ఱుకొల్ కణ్ణళ్ మున్ఱానదుఃఖద్వయత్తైయమ్ పరిహరిత్తా నెన్ఱిత్తార్ (నిల్లులుమడితాటుమ్) ఎన్ఱు తల్. ఇన్ఱపక్షత్తిరే, (సంసారికళ్ స్వభావత్తైయనుసన్ధిత్తార్). అత్తాలుమెన్ఱుమ్, (తేర్ కడవియ పెరుమాళ్ కనైకత్తుల్ కాణ్బ తెన్ఱుకొల్ కణ్ణళ్) కనైకత్తుల్ కాణ్బ తెన్ఱుకొల్ కణ్ణళ్ మున్ఱానదుఃఖతరాన (ఇవర్ కు), ఎన్ఱు మధ్యాహరిత్తుక్కణ్ణు, (నిల్లులుమడితాటుమాయరుక్మిణి) ఇత్యాదివాక్యమునుసన్ధిప్పత్తు. ఇన్ఱళిన్న వాక్యపక్షత్తిరే - దుఃఖద్వయముమ్, మున్ఱిన ఏకవాక్యపక్షత్తిరే - కనైకత్తుల్ కాణ్బ తెన్ఱుకొల్ కణ్ణళ్ మున్ఱు మేయుమ్ వివక్షితమ్. సంసారికళ్ తిరున్దాతదుఃఖత్తై పరిహరిత్తుక్కు మాచక్ (ఉపదేశనిరపేక్షమాకవే యిత్యాది వాక్యమ్). అడితాటు - పాదరేళై యాతల్; తాతెన్ఱు - అళివాయ్, అత్తాల్ - పాదుకైయెన్ఱు తల్. ౫ “ఇన్ఱుతాటుమ్ తిరిక్కిన్ఱు” ఎన్ఱు క్కడవతి. ౬ “ఎన్ఱైయాళుమ్ పరమరే” ఎన్ఱు ఏవకారత్తైప్పల్ (సర్వేశ్వరనుక్కడిమైయన్ఱి త్యాది). ౭ “అడియారడియార్” ఇత్యాదియొప్పల్ (ఇవర్ కళోడు సమ్మన్దికళిత్యాది). (అదరిక్కితార్), ఇత్తిరువాయ్ మొట్టియిల్ నెన్ఱు పడి. ఆక, సంసారికళుడైయ స్వభావానుసన్ధానత్తాలుమ్, కనైకత్తులై కాణ్బ తెన్ఱుకొల్ కణ్ణళ్ మున్ఱు మున్ఱానదుఃఖతరాన వివర్ క్కడదుఃఖద్వయముమ్ పోమ్మడి పాదరేళైపోరే యరుక్మిణి శ్రీవైష్ణవర్ కళై కాట్టికొడుక్కణ్ణు అవర్ కళై యనుభవిక్కితారెన్ఱు - సజ్జతిగ్రన్థాధి. తటస్థజ్ఞై

అ-అ-వి.—అనధ్యాహర ప్రథమపక్షే, (సంసారికళ్ స్వభావత్తై యనుసన్ధిత్తార్) ఇత్యభిధానాత్ - తేనాను సన్ధానేన భిన్నత్వ

౧॥ ౨౬-౧౦. ౨॥ పెరి-౨-౩౧. ౩॥ ౧౯. ౪॥ ౧౯-౪. ౫॥ తి-వి-౪౬. ౬॥ ౨౭-౧. ౭॥ ౨౭-౧౦.

తరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. 2-తి. ౧-పా-పయలుమ్ ప్యాఖ్యానజ్ఞో.

౨౩౧

ఈ.-ఎన్దు; ఇజ్జే-భాగవత శేషత్వముద్దేశ్యమెన్నానిన్టార్; పాప్యమిరణ్ణాయరుక్కిఱతో పిన్నెయన్నిల్; అన్దు, ౧-తనక్కేయాకవెనైక్కొళ్ళుమీతే' ఎన్నివతినుశ్చేయాయరుక్కిఱ తిరువుమ్; భగవచ్చేపత్వత్తిసెన్దైయాకిఱ శుభాగవత శేషత్వత్తళవుమ్వరుకైయితే. నమక్కుళ్ళాతవ్యమానవర్ధగళిల్ తిరుమన్ద్రొత్తిన్దొల్లాల తొన్దొల్లెయితే, అత్తైయటియుమ్తిరుమన్ద్రొయ్యార్వారుమ్ ఇత్తైఱతుక్కర్థమాక వరుళిచ్చెన్ తారితే. ౨-నికతిరువెట్టెయ్తుమ్క బ్దునాన్ - ఉన్ద్రుతుమున్నడియార్క్కడిమై" ఎన్టారితే; తిరుమన్ద్రొత్తుక్కర్థమ్ - ఇవనుడైయవనన్యార్వ శేష త్వజ్జొల్లుకైయితే, అతావతు - తదీయర్ కుక్రయవిక్రయార్వమామ్బడియాకైయితే; 3-తదృక్తినిఘ్న మనసాం క్రయవిక్రయార్వారి, "౪-ఎన్దమైవిర్క్కవుమ్మెలువార్కళే." పితావుక్కొరుత్తేత్రమ్స్వమ్మానాల్ అతువుత్రనుక్కుమ్ క్రయవిక్రయార్వమాయరుక్కుమ్, అప్పడియిరాతవన్దుపితావినుడైయస్వత్తిలే కొన్దైయామితే. ౫-తదృక్తైర్వాస మాగమః" ఎన్నిఱవిడత్తిల్, "వా" ఎన్దత్తై - అవధారణత్తిలేయాక్కి, "ఉద్దేశ్యన్దా నేయిజ్జేసిద్దిక్కున్దాన్" ఎన్దైమ్మెరుమానారరుళిచ్చెన్తవాన్దై. ప్రాప్యత్తిల్ ప్రథమావధి - భగవచ్చేపత్వత్తళవిలేన్దై; చరమావధి- భాగవత శేషత్వత్తళవిలేవరుకై. ౬ [గచ్చతా] ఇతుక్కెమ్మెరుమానార్ *పయలుమ్ శుడరొళియిలుమ్ ౭ * నెడు

జీ-అ.- (ఎన్దువీట్టిలేయిత్యాది). (ప్రాప్యమిరణ్ణాయరుక్కిఱతో) ౧-నాకిచ్చెత్తుర్వత శేషత్వమాకైయారే *పయలుమ్ శుడరొళియిలుమ్ శేషత్వముమ్ కైజ్జర్వపర్వన్దమాకవివక్షిత్తు, కైజ్జర్వద్యయముద్దేశ్యమాయరుక్కిఱతో నెన్ద పడి. పరిహరిక్కిఱార్ (అన్దిత్యాది). అతినుశ్చే యాయరుక్కిఱతు - అతుక్కుళ్ళే యన్దర్భతమ్. అతెప్పడియన్న (భగవచ్చేపత్వత్తినిత్యాది). భాగవత శేషత్వమేయుద్దేశ్యమెన్న మతు క్కు ప్రమాణమున్దోవెన్న (నమక్కిత్యాది). ఇత్తై - భాగవత శేషత్వత్తై. అతుక్కు - తిరుమన్ద్రొత్తుక్కు. (నికతిరువెట్టెయ్తుమిత్యాది) తిరుమొట్టి - ఎన్బొత్తిరుమొట్టి - మూన్దామ్మట్టు. "మబ్దుమార్" ఇత్యాది. నీశొన్న ముతల్ వార్తెయన తిరుమన్ద్రొత్తెక్కబ్దు నాన టుతియిట్టిరుక్కు మర్థముమ్ ఉన్దడియార్ క్కు శేషమెన్నుచుతివర్ధః. తిరుమన్ద్రొత్తిలే భగవచ్చేపత్వమొట్టియ భాగవత శేషత్వమ్ శొల్లుమ్మ డియెన్దెన్న (తిరుమన్ద్రొత్తిక్కిత్యాది). అతావతు-అనన్యార్వ త్వమావతు. తదీయర్ కుక్రయవిక్రయార్వ మెన్దెక్కు ప్రమాణమ్ (తదృక్తి త్యాది). 3 "సస్వప్రభావమతివేలముబుధ్యమానోలక్ష్మీసహాయ గుణమజ్జళ పజ్జులగ్నః । తదృక్తినిఘ్న మనసాంక్రయ విక్రయార్వో వారిప్రతారి తఇవత్వరితోబభూవ". (ఎన్దమైయిత్యాది) పెరియాల్వార్ తిరుమొట్టి - ముప్పత్తునాలాన్దిరుమొట్టి - పత్తామ్మట్టు. "కాశికావాయ్" ఇత్యాది. (వేళువారడియార్ కళేన్దమైయిత్యాది). "కేశవా పురుషోత్తమ" ఇత్యాదియానవన్క స్వభావత్తై ప్పేళుమవర్కళుక్కడిమైయా యరుక్కుమవర్కళ తజ్జళుక్కు శేషమాకైయే పురుషార్థమెన్దిరుక్కిఱవెన్దె విబ్దుక్కొళ్ళవుమురియ రిత్వర్ధః. కీర్తేప్రమాణజ్ఞాట్టి, ఉప సత్తికాట్టుకిఱార్ (పితావుక్కిత్యాది). పితావుక్కు స్వమ్మానాల్ పుత్రనుక్కుమ్ క్రయవిక్రయార్వమాక వేణుమోవెన్న (అప్పడియిత్యాది). భాగవత శేషత్వత్తుక్కు ప్రమాణాన్తరమ్ (తదృక్తైరిత్యాది). ౫ "సంసారవిషమృక్ష స్వద్వేషలేహ్యమృతోపమే । కదాచిత్కేశవేభక్తిస్తదృక్తై ర్వాసమాగమః" తదృక్తైర్వా - తదృక్తైరేవన్దె పడి. వాశబ్దః - అవధారణే; ౬ "స్మరేవంతు పునన్దైవేత్వవధారణవాచకాః" ఎన్న క్కడవతితే. ఉద్దేశ్యన్దానే - భాగవత శేషత్వమాకిఱ వుద్దేశ్యన్దానే. "కదాచిత్కేశవేభక్తిః" ఎన్దతు ఉద్దేశ్యమన్దోవెన్న (ప్రాప్యత్తిలిత్యా ది). కీర్తేప్రమాణోపసత్తికళి కాట్టి, అనుష్టానముమ్ కాట్టుకిఱార్ (గచ్చతేత్యాది). అయోధ్యాకాణ్డే ప్రథమే, "గచ్చతామాతులమలం భరతేనతదానఘః । శత్రుఘ్నోనిత్యశత్రుఘ్నో నీతఃప్రీతి పురస్కృతః". స్వాభిప్రేతార్థస్వస్మతిత్వేనాహ (ఇతుక్కెమ్మెరుమానారిత్యాది).

అ-అ.వి.- ఇన్ద్రసిద్ధమ్ — "ద్వేషలే" ఎన్దువైతువికల్పత్తెన్దొన్నాల్, అనన్దితమామితే; అతుతానితుతానెన్దాల్ - ఒన్దేఫలమాకైయారే యర ణ్ణమున్దాయరుక్కు "ఒన్దేఫలమ్" ఎన్దు శొల్లువుమ్కూడాతితే; సముచ్చయార్థమాకిల్, ఉభయకీర్తనత్తారే సిద్ధిక్కిఱవర్ధత్తై యనువదిక్కిఱ మాత్రమిత్తనైయితే; కదాచిత్కేశవేభక్తి ర్భవతికదాచిత్తదృక్తైస్సమాగమోభవతి ఎన్దితే యన్వయమ్; అకైయారే సముచ్చయత్తు క్కువ

౧॥ ౧౯-౪. ౨॥ తి-మొ-౨౦-౪. ౩॥ ౨౭-ప్ర. ౪॥ పెరి-తి-మొ-౩౪-౧౦.
 ౫॥ ౬॥ రా-అ-౧-౧. ౭॥ ౨౦. ౮॥ పూ-మి. ౯॥ నామ-ని-అవ్యవ.

ఈ,—మాఱ్ఱడిమైయిలుమ్ శొల్లుకిఱవర్ధ తైశ్రీశత్రుఘ్నాధ్వననుష్ఠిత్తుక్కాట్టిన్దా” ఎన్దురుళిచ్చెయ్ పర్; ఇవ్వర్ధత్తుక్కడితిరుమన్త్రమాన్ద్రితే, అతుమూలమాకవనుష్ఠిక్కవే ఇతిత్తోన్నతైచ్చెయ్ తతామితే. ఆచారప్రధానమానవవ శారమాయ్; అతిల్ పెరుమాళ్, “పితాశొల్లిల్ ముపుత్ర శేయ్యక్కడవన్” ఎన్దిఱుమర్యాదై కులైయాతే అత్తైనిలై నిఱుత్తుకైక్కాక పితృవచనపరిపాలనాదిరూపమాన సామాన్యధర్మతైయనుష్ఠిత్తార్; “ఇతుతాప్రాప్తవిషయ త్తిలేశేయ్యక్కడవతు” ఎన్నుమిడతైయనుష్ఠిత్తుక్కాట్టినారళైయ పెరుమాళ్; “అతుశేయ్యమిడ త్తిల్ అవనుకన్దవడిమైశేయ్యక్కడవతు” ఎన్నుమిడతైశ్రీభరతాధ్వననుష్ఠిత్తుక్కాట్టినాన్; “అతుతాభాగవత శేష త్వపర్యన్తమాయురుక్కుమ్” ఎన్నుమిడతై శ్రీశత్రుఘ్నాధ్వననుష్ఠిత్తుక్కాట్టినాన్. పెరుమాళ్, పితాశొల్లిల్ ముపుత్ర శేయ్యక్కడవతు ఎన్నుమిడతైయనుష్ఠిత్తార్, అతుతన్నిలుమ్ నేరేపితావైయనువర్తిక్క క్కడవతెన్నుమిడతై ఇళైయ పెరుమాళ్ నుష్ఠిత్తార్; అతుతన్నిలుమ్ ౧ “కురుష్వ” ఎన్దునిర్బన్ధిక్కడవరల్లర్, “రాజ్య త్తిలేయిరుమ్” ఎన్నిల్ అతినా తాకిలుమ్ అతిలిరున్దడిమైశేయ్యక్కడవతెన్నుమిడతై యనుష్ఠిత్తా శ్రీభరతాధ్వన్; అతినెలైయెయనుష్ఠిత్తా శ్రీశత్రుఘ్నాధ్వన్, అవన్దడిశొల్లుకిఱతిశ్లోకమ్ ౨ [మాతులకులంగచ్చ తాభరతేనసీతః] మాతులకులముద్దేశ్యమాయ్ పోనానివన్, అవన్దానుద్దేశ్యమాయ్ పోనానివన్; యథాజితై త్తతు శ్రీభరతాధ్వనైయితే. [గచ్చతా] ఇవ్వర్ధమాననిర్దేశత్తల్ - పూర్వక్షణ త్తిలుమ్ తన్నెళ్ళైలు మిలై, పెరుమాళ్ కుక్కువిణ్ణప్పజ్జాయ్ తమైయుమిలై, చక్రవర్తియై క్కేల్లికొణ్డమైయుమిలైయై. [భరతే] పెరుమాళ్ మహిమపాకట్టుపోయ్, ఇళైయ పెరుమాళ్ మవరైయనువర్తిత్తుపోయ్, చక్రవర్తియుమ్ తుళ్ళై, శ్రీశత్రుఘ్నాధ్వనమ్ తన్నెయల్లతటియాతేయిరుక్కు, పెరుమాళ్ తానరాజ్యతైభరిత్తుకొణ్డరుక్కైయాతే. భరత నెన్దిఱుతు; ౩ “భరతఇతిరాజ్యస్యభరణాత్.” ౨ [తదా] తానుమ్ రాజపుత్రనాయనాళుమ్ వేఱుపట్టిరున్దల్; పితైత్తు తనక్కుప్పొరున్దమ్ మువలూర్ త్తిలేపోక పాప్తమితే; అతుశేయ్యాతేయవన్ పుటప్పట్టతే తనక్కుమువలూర్తమాకపోనాన్. [అనఘః] అపాపః. అప్పడెవీట్టిల్, అల్లాతార తెల్లామ్ పాపమిశ్రజీవన మ్బాలేకాణమ్. అతావళు-రామభక్తికలన్దిరుక్కుమే. అత్తైప్పాపమెన్నలా మోవెన్నిల్; పాప త్తిత్తాట్టిల్ పుణ్యముద్దేశ్యమాయురుక్కుచ్చెయ్ తేయమ్ ఇరణ్డుమ్ త్యాజ్యమాకానిన్దతితే; మోక్షవిరోధిత్యాత్; ఇఱుముద్దే

జీ.అ.—* పయిలుమ్ శుడరాళి ౪* నెడుమాఱ్ఱడిమైశే పశ్చాద్భావికశన్తో? ఇతిత్తోన్నతైయనుష్ఠిక్కూడుమోవెన్న (ఇవ్వర్ధత్తుక్కాట్టిన్దా). ఇవ్వర్ధత్తుక్కు - * పయిలుమ్ శుడరాళి * నెడుమాఱ్ఱడిమైకలిత్తోన్నతై వర్ధత్తుక్కు. ఇత్తాల్ - శత్రుఘ్నాధ్వననుష్ఠిత్తుక్కడి తిరుమన్త్రమాన్ద్రితే, ఆధ్వారరుళిచ్చెయ్ తతుమ్ తిరుమన్త్రార్థమాన్ద్రితేయమ్, ఇవరరుళిచ్చెయ్ త వర్ధతై యనుష్ఠిత్తానెన్న క్కుత్తైయిలైయెన్దపడి. ఇతిల్ శొన్నతై - ఇత్తిరువాయ్ మొఱ్ఱియిత్తోన్నతై. శ్లోకావతారికై (ఆచారేత్యాది). ఇవర్తా మిప్పడి యనుష్ఠిత్తతు అవతారమ్ ధర్మసంస్థాపనార్థమాన్ద్రితేయైన్దపడి. (ప్రాప్తవిషయ త్తిలే). ౧ “పితాచమమరాఘవః” ఎన్దు - ఇవరే ప్రాప్తరాన పితావెన్దారితే యెన్దపడి. అవనుకన్దవడిమై - పడెవీట్టిలిరుక్కుమతు. వివరణమ్ (పెరుమాళ్ త్యాది). ౬ “కర్తరీప్సితతమంకర్” ఎన్దు సూత్రతై పుబ్బి (మాకులకులముద్దేశ్యమాయెన్దతు). “కర్తరీప్సితతమంకర్తమిష్టతమంతత్కారకం కర్తసంజ్ఞంభవతి” ఎన్దు వృత్తి. ఇవనుమ్ మాతులకులముద్దేశ్యమాయ్ పోనా నెన్నవొణ్ణాలోవెన్న (యథాజితైత్యాది). ఉత్తార్ధత్తుక్కు శబ్దనిర్వాహమ్ (భరతఇతిత్యాది). నాళుమ్ వేఱుపట్టిరున్దానెన్దతు - ౭ “పుష్కేజాతస్తుభరతః - సార్వేజాతౌతుసామిత్రి” ఎన్దు తైప్పబ్బి. నాల్ - నక్షత్రమ్. “గచ్చతా” ఎన్దు తిలేయర్ధసిద్ధమన్తో? ‘తదా’ ఎన్దు తెన్నెన్నిల్; అఱు - ముతానివృత్తియై చొల్లిల్ ము, ఇఱు - అతుక్కాత్రయమాన వహజ్కారనివృత్తియై చొల్లికిఱుతు; అత్తైయాతే పునరుక్తిదోషమిలై. శేషత్వవిరోధియై యిరణ్డుమ్” ఎన్దు కణ్ణినున్ శిఱుత్తామ్బు వ్యాఖ్యాన త్తిలే యిరుక్కి

[౫౯]

అరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. 2-తి. ౧-సా-ప. ములుమ్ ప్యాఖ్యానభాగం.

౨౩౩

ఈ. — శృంగిరోధి. నూ. కైయా లేశొల్లలామితే. ఇతుపిన్నై యుద్దేశ్యపిరోధియో వెన్నిల్; ప్రథమాపధియిల్ నిలై వి
రోధియితే చరమాపధియొప్పన్. ౧ [శత్రుఘ్నః] పిఱన్దహతే “ఎతిరికల్ మణ్ణుమ్బుడివళరుమ్” ఎన్దుతోన్ద్రీయరు
క్రైయా లేశొప్పడితిరునామజ్జాన్దీనావసిష్ఠ. [నిత్యశత్రుఘ్నః] బాహ్యశశుక్కిలై వెల్లుకెయన్దిక్కి ఆ న్దర
శశుక్కిళానవిన్దియన్దలై వెన్దిరుక్కుమ్. అతావతు - ౨ “పుంసాంవృష్టిగితాపహరిణమ్” ఎన్దిఱవిషయత్తిల్
కణ్ వై యామై. అఱుమ్ “ఇవనుక్కినితు” ఎన్దివ్విత్తియా లే పుకుమిత్తనై. “అనఘః” ఎన్దిఱవితుక్కుమ్, “నిత్య
శత్రుఘ్నః” ఎన్దిఱవితుక్కుమ్ వాళియెన్నెన్నిల్; పావనత్వత్తిల్ శ్రీభరతాద్వానై యొవ్వార్ పెరుమాళెన్దిఱ
తు అనఘః ఎన్దిఱవిత్తాల్, నిత్యశత్రుఘ్నః ఎన్దిఱవిత్తాల్ - భోగ్యతైక్కు శ్రీభరతాద్వానై యొవ్వార్ పెరుమా
ళెన్దిఱతు. ౨ [నీతః] ఒరుకున్దుడై వాల్, ఛాయెయుల్లిట్టవై యోపాతియాయ్ పోనాన్. ద్రవ్యత్తుక్కు ద్రవ్యాన్ది
రసంయోగముభయనిష్ఠమాయితేయరుప్పతు; ద్రవ్యమాయరుక్కుచ్చెయ్ తేయుమ్జాతగుణభాగోపాతిపరతన్ద్ర
నాయ్ పోనాన్. [ప్రీతిపురస్కృతః] “తమయన్ పిన్నే తమ్మిపోకక్కడన్” ఎన్నుమ్ముతైయా లేతేవై పోలేయరు
క్కుమో వెన్నిల్; అజ్జనన్దు, “పడై వీట్టిలేయరున్దాల్ ఒరువళోన్ద్రై ప్పకున్దుణ్ణుమా పోలే పడై వీడాక ప్పెరుమా
ళుక్కడిమైశెయ్ వర్ కల్, ఏకాన్దలత్తి లేనమక్కిల్లావడిమైయుమ్ శెయ్యలామ్” ఎన్దు - ౩ “అహంసర్యంకరి
ప్యామి” ఎన్దిళైయ పెరుమాళ్ కాడేటప్పోనాపోలే, ఇవనుమ్ “నమక్కిల్లావడిమైయుమ్ శెయ్యలామ్” ఎన్దిఱ
ప్రీతిపిడరితళ్ళత్తళ్ళప్పోనాన్. ఎమ్మెరుమానారిశ్లోకత్తుక్కు వాక్యాన్ధమాక, “శ్రీశత్రుఘ్నాద్వాన్ పెరుమాళుక్కు
నల్లనానపడి - పెరుమాళై కాల్కొచ్చైక్కొణ్డు, పెరుమాళుక్కునల్లనాన శ్రీభరతాద్వానై యల్లతటియాతపడి
యానాన్” ఎన్దు రుళిచ్చెయ్ తార్. ఇతుప్రయోజకమానపిన్దు, శొన్నమిక్కియెల్లామ్ పొలుక్కుమితే, అల్లతు,
ఒరుచేతననుక్కురుచేతననుద్దేశ్యనాకై యావతు ఓట్టెయోడన్దోడ్డుకలోడమితే, రః, అనన్యాః. ఎన్దిఱనిలై

జీ. అ. — అతు. ౫ “నాహంస్వపిమజాగర్తిమేవార్యవిచిన్దయన్” ఎన్దిలైయో వెన్న (అఱుమివనుక్కిత్యాది). “ఇత్యేవమప్రవిద్యాతా శత్రు
ఘ్నాభరతప్రియః” ఎన్దు త్తరార్థమ్. “అనఘః, నిత్యశత్రుఘ్నః” ఎన్దు పదద్వయత్తుక్కుమ్, కీర్తే - రామభక్తి కలకాతవరెన్దుమ్ రామసా
న్దర్యత్తిల్ కణ్ వైయాతవరెన్దు మరుళిచ్చెయ్ తు, ఇశ్చేయధాన్దరమ్ (పావనత్వత్తిలిత్యాది). ఇవన్దరద్వయముమ్ కణ్ణినుణ్ శిరుత్తామ్బు ప్యాఖ్యా
నపీటిలేవ్యక్తమ్ మున్దివన్దరత్తిల్ భోగ్యతైక్కొల్లికిఱతు. ఇరన్దామర్థత్తిల్ పావనత్వభోగ్యత్వవిరన్దమ్ కొల్లికిఱతు. పెరుమాళై కాల్కొట్టియమ్
శ్రీభరతాద్వానిడత్తిల్ పాపాత్వాతికయమున్దాకైయాత “పెరుమాళ్ సావర్” ఎన్దు అవరిడత్తిల్ నెన్జైవైయారెన్దిఱతు - “అనఘః”
ఎన్దిఱవిత్తాల్; పెరుమాళైప్పన్దువుమ్ శ్రీభరతాద్వానిడత్తిల్ భోగ్యతాతికయమున్దాకైయాతే “పెరుమాళ్ భోగ్యర్” ఎన్దు మవరిడత్తిల్
నెన్జైవైయారెన్దిఱతు - “నిత్యశత్రుఘ్నః” ఎన్దిఱవిత్తాలెన్ద పడి. భరతేన సహగతః ఎన్నా తే, “నీతః” ఎన్దు తుక్కుర్థమ్ (ఒరుకున్దుడైవా
లిత్యాది). ఫలితమ్ (ద్రవ్యత్తుక్కిత్యాది). యద్వా, తటస్థజ్జై (ద్రవ్యత్తుక్కిత్యాది) ఆతల్; (ఉభయనిష్ఠమాయితే యరుప్పతు) అన
పిన్దు, “ఛాయెయుల్లిట్టవై యోపాతిపోనాన్” ఎన్నుక్కుడుమోవెన్దు శక్తైయొప్పురిత్తుక్కుళ్ళతు. పరిహరమ్ (ద్రవ్యమాయరుక్కు
చ్చెయ్ తేయుమిత్యాది). ద్రవ్యమాయరుక్కుచ్చెయ్ తేయుమ్ ప్రభాప్రభావాన్దతుక్కు ప్రధానాప్రధానభావమ్ కణ్ణోమాకైయాతే, జాతి
గుణభాగోపాతి పోనా నెన్దు తాత్పర్యమ్. ఉభయనిష్ఠమ్ - ఉభయప్రధానమ్. (ప్రీతిపిడరితళ్ళ). ప్రీత్యాపురస్కృతః ఎన్దు పడి. ఇప్పడి శ్రీభర
తాద్వానైయేపన్దీనాల్ - “శత్రుఘ్ననచచీరణ” ౭ “శత్రుఘ్నఞ్చాపిమానద” ఎన్నుమ్బడి శత్రుఘ్నాద్వాన్ ప్రీతివిషయమానపడి
యెన్నెన్న (ఎమ్మెరుమానారిత్యాది). ఆనాల్ “అనఘః, నిత్యశత్రుఘ్నః” ఎన్దిఱపదద్వయత్తుక్కుత్తియాక వర్థమ్ కొల్లనానెన్నెన్న (ఇతు
ప్రయోజకమిత్యాది). ఇతు - భగవదీయత్వమ్. మిక్కి - ఏన్దు, ఓట్టెయోడమ్ - అతిభిద్రమానవోడమ్. ఒరుకలోడమ్ - అల్పభిద
మానవోడమ్. ఆనాల్ పిన్నై యానైయే యనువర్తిక్కు వొణ్ణాతోవెన్న (అనన్యాది). గీతాసునవమే, “అనన్యాన్ద్రయన్దోమాంయేజనాః

౧||రా-అ-౧-౧.

౨||రా-అ-౩-౨౯.

౩||రా-అ-౩౧-౨౫.

౪||భ-గీ-౯-౨౨.

౫||రా-అ-౯౯-౩౦.

౬||రా-అ-౧౬-౪౮.

౭||రా-అ-౯౭-౫.

ఈ.- ఇవర్ కళుక్కుణ్డానల్, ఇవర్ కళైయనునర్తిక్కుమతు అవనైయనునర్తిత్తామిణ్. బ్రాహ్మణజాతియొ
న్టాయరుక్కుచ్చెయ్ తే కులచరణగోత్రాదికళాలే పిరిత్తునప్పన్దిక్కు మాప్పోలే, వైష్ణవర్ కళుక్కు- నిరూపకమ్ -
అననుడైయగుణచేష్టితాదికళితే; అన్వభియాలే, అవనుడైయ వడివడ్డికిలేతువక్కుణ్డిరుక్కుమవర్ కళో, గుణజ్ఞ
లిలేతువక్కుణ్డిరుక్కుమవర్ కళో, చేష్టితజ్ఞలిలేతువక్కుణ్డిరుక్కుమవర్ కళో, ఎన్వివ్విభియాలే అవర్ కళైప్పిరిత్తు,
అవర్ కళైల్లారోడుమ్ తమక్కురుసప్పన్దైయాశైప్పట్టు, అవర్ కళైల్లారుమెనక్కు స్వామికళైన్దితార్. *

మతత్పాట్టిల్ - వడివడ్డికిలుమ్ గుణజ్ఞలిలుమ్ తోన్ద్రురుక్కుమ్ శ్రీవైష్ణవర్ కళైనక్కు స్వామికళైన్దు
ఇత్తిరువాయ్ మొట్టియన్ద్రైత్తైన్ద్రైశోణవరుళిచ్చెయ్ కితార్.

(పయిలుమ్) పయిలుకై - శెటికై. అతిల్ వర్తమానత్తాలే-ఇతరవిషయజ్ఞలిలోలికర్త నిబన్దనమాక వళరుకై
యాలే, వళరుమాప్పోలే కుత్తైన్దువరుమితే; ఇతజ్ఞనట్టిక్కే. ఎన్దు మొక్కప్పర్ విజ్ఞేవారానిఱుమెన్దై. (శుడ
రోలిమూర్తియై) నిరతిశయమానతేజస్సైయేవడివాకవుడై యవనై. (పయిలుజ్ఞుడర్) అన్విక్కే, నిత్యత్వమా
వతు - సర్వకాలవర్తిత్వమాకై యాలే, నిత్యత్వత్తైచ్చొల్లిల్ ద్రాకవుమామ్. (శుడరోలిమూర్తియై) శుడరె
న్దుమ్, ఒలియెన్దుమ్ - తేజస్సాయ్, మిక్కతేజస్సెన్దై. అన్వియే, ఒలిఎన్దు - అల్లకుక్కుప్పేరయిల్ గా. శుద్ధస
త్త్వమయమాన్ స్వరూపప్రకాశకమానవిగ్రహత్తై యుడైయ నెన్దై. నిష్కృష్టసత్త్వమేయాయ్, తత్త్వసత్త్వం
నిర్మలత్వాత్ప్రకాశకమ్” ఎన్దుమ్, ౨, “తేజసాంరాశిమూర్జితమ్” ఎన్దుమ్, ౩, “దివిసూర్యసహస్రస్య” ఎన్దుజ్ఞాల్లకిఱప
డియేనిరవధికతేజోరూపమాయ్, ౪, “షాడ్గుణ్యవిగ్రహమ్” ఎన్దుభ్రమిప్పార్ కుమ్ భ్రమిక్కలామ్బడియాయ్,

జీ-అ.-పర్యపాసతే | తేషాంనిత్యాభియుక్తానాం యోగక్షేమంవహామ్యహమ్.” ఇత్తిరువాయ్ మొట్టియిల్ భాగవతర్ కళై యనుభవిక్కు
విభీష్ణవర్, పాట్టుక్కలిర్ పూర్వార్థజ్ఞాలే - భగవద్గుణ చేష్టితాదికళై వర్ణిప్పానెన్దెన్దు (బ్రాహ్మణజాతియిత్యాది). *

మతత్పాట్టు (పయిలుమిత్యాది). పూర్వార్థత్తైయమ్, “ పయిలుమ్ తిరువుడైయార్, ఎన్దుయాళుమ్ పరమర్ ” ఎన్దుత్తైయమ్.
కటాక్షి త్తవతాకికై (వడివడ్డికిలుమిత్యాది).

“ పయిలుమ్ ” ఎన్దుత్తై * శుడరోలిక్కు విశేషణమాక్కి యర్థమ్ (పయిలుకై శెటికై యిత్యాది). “పయిలుమ్” ఎన్దుత్తై * మూర్తి
క్కు విశేషణమాక్కియర్థాన్తరమ్. (అన్విక్కే నిత్యత్వమిత్యాది). ఇన్దపక్షత్తిల్, పయిలుకై - కాలత్తోడేశెటికైయాయ్, అతిల్ వర్తమాన
త్తాలే - సర్వకాలత్తోడుమ్ శెటికైయైచ్చొల్లకిఱతు. విగ్రహవిశేషణమెన్దుమతు, మేలే యిత్తై యనువదిక్కిఱ “ నిత్యమాయ్ నిరవధికతే
జోరూపమాన విగ్రహత్తైయమ్ ” ఎన్దిఱవాకస్త్రితే వ్యక్తమ్ శెటికై - శేరుకైయమ్, నెరుక్కుకైయమ్. “శుడరోలి” ఎన్దు - మిమిక్తైయె
న్నతల్, తేజస్సైయమ్ ముక్కుకైయమ్ శొల్లతల్. మిక్కతేజస్సెన్దిఱ మున్దిసవర్థత్తిల్ ఫలితమ్ (శుద్ధసత్త్వమయమిత్యాది). శుద్ధసత్త్వమ
యమాకైయాలే స్వరూపప్రకాశకమెన్దుపడి. సత్త్వమ్ ప్రకాశకమెన్దుమతుక్కు ప్రమాణకథనపూర్వకమాక, విగ్రహమ్ నిరవధికతేజోరూ
పమెన్దుమకుక్కుమ్ ప్రమాణమకాట్టుకితార్ (నిష్కృష్టసత్త్వేత్యాది). నిష్కృష్టసత్త్వమేయాయ్ - తేజోరూపమాయ్ - ప్రకాశకమాన
విగ్రహమెన్దువ్యయమ్. గీతాసుచతుర్దశే, “తత్సత్త్వస్త్విర్మలత్వాత్ప్రకాశకమనామయమ్ । సుఖసన్దేనబద్ధాతిజ్ఞాన సన్దేనచానఘు.” ఏకా
దశే, “దివిసూర్య సహస్రస్యభేద్యుగపదుద్ధితా । యదిభాస్వదృశీసా స్వాద్భాసస్తస్యమహత్తనః”. శ్రీవిష్ణుపురాణే “తందృష్ట్యైతేతదా

అ-అ-వి.-కాశద్వాసుమిలైయెన్దు తిరువుళ్ళమ్. — అర్థాన్తరమ్ (శుద్ధసత్త్వమయమాయిత్యాది). రజస్తమస్సుక్కళాకిఱఅల్లకుక్కులకామై
యాలే, “శుడర్” ఎన్దు-శుద్ధసత్త్వమయత్తైచ్చొల్లకిఱతు. అల్లక్కల్ ద్రైత్తై “తేజస్సమ్” ఎన్దుశ్లోనిన్దార్ కళితే. — ఇరట్టిడత్తిలుమ్, అన్దై

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3. ప. 2-తి. ౧-పా-పయిలుమ్ వ్యాఖ్యానం.

౨౩౫

ఈ. — జ్ఞానాదిగుణభక్తుక్కుమ్ స్వరూపత్తుక్కుమ్ ప్రకాశకమానవిగ్రహమితే. (పద్మయక్కణ్ణనై) వడివల్ల కెల్లామ్ పాతియుమ్, కణ్ణుకు పాతియు మాయరుక్కుమ్. ౧. “రామకమలపత్రాక్షః” ఎన్నుమాప్పోలే, వడివిలే తువక్కుణ్బరై వళై త్తుక్కు శ్వతుకణ్ణుకాయ్దు. ఒరుశుడర్ క్కడల్ పోలే యాయ్దు పడివు, అతుపరవ్వమాట త్తాన్దురై పూత్తాప్పోలే యాయ్దు కణ్ణుకు. వడివుతానే ఆక్కిరిక్కనల్దు, అతుక్కు మేలే అక వాయల్ వాత్సల్యాదిగుణభక్తుక్కుమ్ ప్రకాశక మాయరుక్కుమితే. (పయిలుమిత్యాది) నిత్యమాయ్ నిరవధిక తేజోరూపమానవిగ్రహ త్రైయుమ్, అతిలుమాకర్వ కమానకణ్ణుకై యముడైయవనై. (పయిలవినియ) ఇప్పడివడివల్లకుమ్ కణ్ణుకుమ్ కణ్ణుక్కివగ్గిరైక్కుయా లే ఇనియ తాయరుక్కుమితే. ఇతరవిషయభగ్గి కిట్టున్దనైయు మొన్టుపోలేయాయ్, కిట్టినవా తేలకలవల్లి తేడుమ్బడియాయరుక్కుమ్; అవల్దసుడైయ హేయత్రై యటికైక్కుమజ్జే శెటియ వమైయుమ్, భగవద్విషయ త్తినుడైయ నిత్యప్రాప్యత్రై యటికైక్కుమజ్జే నెరుజ్జవమైయుమ్. ఆకై యాలేయితే ఇవ్వన్దు నిత్యప్రాప్యమా కిటు. ఇవ్విషయ త్తిలనుభూతమానవల్లకై ప్పల్దలనుభూతమానవల్లకు, ౨ “నోపజనంస్సరన్” ఎన్దు - ముక్తక సంసారయూత్రై మైమిటక్కుమాప్పోలే, అనుభూతాంశ త్రైనినైక్కు వొణ్ణాతపడియితేయరుప్పతు. 3 [పణ్డివరైయ త్యాది] ముతల్ నాళ్ కణ్ణాల్, స్వాభావిక శేషిత్వతాలుమ్ ముక త్తిల్దణ్ణలియాలమాక, కాణాతుకణ్ణవనుక్కుమ్ “పణ్ణుకణ్ణువిట్టముక మో?” ఎన్దు తోల్దలియరుక్కుమ్, శిలనాళి పరిశీలితాల్, “పణ్డివరై నామ్ కణ్ణటి

జీ-అ. — దేవాశ్చ భవక్రగదాధరమ్ | అపూర్వరూపసంస్థానం తేజసాం రాశిమూర్జితమ్. ” వడివల్లకైచ్చొన్న వనన్దరమ్ ఏకావయవత్రైచ్చొన్న తుక్కుభావమ్ (వడివల్లకెల్లామిత్యాది). “పయిలుమ్ శుడగొలిమూర్తియై, పద్మయక్కణ్ణనై” ఎన్దు పదద్వయత్తుక్కుమ్ ప్రమాణమ్ (రామకమలపత్రాక్షః) సున్దరకాణ్డే సీతాం ప్రతిమరుతి; “రామకమలపత్రాక్ష స్సర్వసత్త్వమనోహరః | రూపదాక్షిణ్య సమ్పన్నః ప్రమాతో జనకాత్మజే.” “రమయతీతి - రామః” ఎన్నిటవీతు-వడివల్లకారేయెన్దు కరుత్తు. వడివల్లకైచ్చొల్లి, కణ్ణుకైచ్చొన్న విక్కి) మత్తుక్కుభావమ్ (వడివిలేయిత్యాది). వళై త్తుక్కుశ్చుకై - అవయవాన్దరభిత్తోకవొట్టామలిరుక్కు. పదద్వయత్తుక్కుమ్ సమదాయతాత్పర్యమ్ (ఒరుశుడర్ క్కడలిత్యాది). “పద్మయక్కణ్ణనై” ఎన్దు తుక్కుతాత్పర్యన్దరమ్ (వడివుతానేయిత్యాది). వడివెన్దు - అల్లకాయ్, తిరుక్కణ్ణలివల్లకుతానే యాక్కిరిక్కవల్ద్రొన్ద పడి. ఇత్తాల్ - అల్లకాలుమ్ గుణప్రకాశకత్వతాలుమ్ కణ్ణుకై చొల్లుకీటతెన్దు తాత్పర్యభేదమ్. “పయిలుమ్” ఎన్దు తినిరణ్ణామ్ త్రై యుట్టొణ్ణు, ఇరణ్ణుపదతాలుమ్ శొన్న వధ్దై నిగమిక్కితార్ (నిత్యమాయిత్యాది). పయిలవినియ నాకైక్కు హేతు కీర్తించొన్న వైయెన్దు మిడన్దోన్ద వరుళిచ్చెయ్ కితార్ (ఇప్పడియిత్యాది). “పయిలవినియ” ఎన్దైయాలే - ఇతరవిషయత్రైప్పల్ద వివిషయమ్ వ్యాప్యత్తమాయరుక్కుమెన్దు వివక్షిత్తు, ఇతరవిషయత్తుక్కుశ్చ వాకార త్రైయుమరుళిచ్చెయ్ కితార్ (ఇతరవిషయభగ్గిత్యాది). అత్రైయుపపాదిక్కితార్ (అవల్దసుడైయవిత్యాది). అక్కి శెటియవమైయుమ్ ఇతరవిషయభగ్గితే శెటియవమైయుమ్. శెటియ-కిట్ట-అక్కి నెరుజ్జ-భగవద్విషయ త్తిరే నెరుజ్జ. ౪ “మాత్వాన్దనన్దాన్దీప్ప” ౫ “పరమాత్మ నియారక్కు” ఎన్దు క్కడవతితే. “పయిలవినియ” ఎన్దు విడ త్తిరే-౬ “సతామయంసారభృతాని సగ్గోణుదర్శవాణీశ్రుతి చేతసామసి | ప్రతిక్షణం చ వ్యవధిమత్యంతస్త్రియో విటానామివ సాధువారా” ఎన్దు రుళిచ్చెయ్ వర్. “పయిలవినియ” ఎన్దు తిన్ద-చరమావధి (ఇవ్విషయ త్తిలిత్యాది). నిత్యప్రాప్యత్రైయిన్ద చరమావధియాలే. నిత్యప్రాప్య మెన్దు తుక్కు ప్రమాణమ్ (పణ్డివరైయిత్యాది) తిరుమొట్టి. ఎల్లపన్దోరాన్దిరుమొట్టి. ఒన్దతామ్మట్టు. “వణ్ణుమరుమ్” ఇత్యాది. “పణ్డివరై-యామ్-ఎన్దురిల్-కణ్ణటివతు-ఎన్దే పయిల్ కిన్దాల్” ఇత్యన్దయః. పయిలుకై-శొల్లుకై. “ఎన్దురిల్” ఎన్దుల్ - ఎన్దేయో కణ్ణాప్పోలే యరుక్కిటతెన్దుమ్, ఎన్దే కణ్ణటివోమ్ - ఓడ త్తిలుమ్ కణ్ణటియోమెన్దుమ్ నోల్దలియాలే యుభయ త్రైయు మరుళిచ్చెయ్ కితార్ (ముతనాళిత్యాది). ఇవ్వర్ధద్వయముమ్ - “ఎన్దురిల్ కణ్ణటివతు” ఎన్నిటస్వరత్తాలే

అ-అ-వి. — యెన్దు తుక్కు-భగవద్విషయ త్తిరేయెన్దు పడి. — చిరపరిచయావస్థైలదర్శనమామ్ ప్రకార త్రైయరుళిచ్చెయ్ కితార్ (శిలనాళిత్యాది). ఇతుక్కు హేతు-నిత్యపూర్వమాకై యాలేయెన్దు కణ్ణుకొశ్వుతు. ఇవ్విడ త్తిరే-౭ “దృష్టోన్దైలస్సమహుర్దురారేరపూర్వ పద్విన్దు యమాతతానః

౧ || రా-సు-౩౫-౨. ౨ || ఛా-౦-౬-౫-౧౨. ౩ || తి-మొ-౨౧-౯. ౪ || ౩-తి ౧౪. ౫ || బా-స్త్వ. ౬ || మా-ఘ-కా-౪.

ఈ. — యోమీ? "ఎన్దుతోన్ శ్రియిరుక్కుమ్. ఇరణ్ణుక్కుమ్ శబ్దమొత్తిరుక్క-ఇన్ద్రైక్కాట్టుమ్బడియెజ్జ నేయెన్దునాన్ కేట్టే; "పయిల్ కిన్ద్రాళాల్" ఎన్దు - ప్రథమదశై యోడుచరమదశై యోడువాళియెటవా తైయితువే యాయరు న్దుతుకణ్డీరే" ఎన్దురుళిచ్చెయ్ తార్. (సమ్మిత్వాది) వడివళుకు కుణైయన్దు గుణ త్తిల్ కొత్తై యాలేట్టవొణ్ణాతపడి యిరుక్కుమో వెన్నిల్: ౧ కలక్టాప్పెరునకర తైయిరుప్పిడ మాక వుడైయెవ్ తిరుప్పాట్రిడలిలే నన్దు ఆశ్రితర్ కు ముకణ్డొడుక్కొక్కొరుప్పట్టిరుక్కుమ్. (సమ్) ఆశ్రితార్థమాక నెన్దు పడి. అల్లా తార్ వడివుపడైతాల్ "వడివిల్ పేటు డైయోమ్" ఎన్దు, అన్దైయ నశై పణ్ణినా లరుమైప్పడు త్తివ్వుఅప్పడ త్తళ్ళువర్ కళి; ఇప్పడిఅళుకుడైయెవ్, తా నే ఆశ్రితరై యినుభవిప్పిక్కొక్క వణ్ణెత్తాక వన్దు శాయ్ న్దుపడి. (సరమనై) వడిన్దుకాలుమ్ గుణజ్జళాలుమల్లా తారై క్కళి త్తిక్కేయో రేన్దుణ్ణొన్నీర్, మేన్దైక్క వనుక్కువ్వుర కేతానారు విషయముణ్డో వెన్నిల్; మేన్దైక్కు మివనుక్కు వ్వురకొరు విషయమిల్లై.

(పరమనై పయిలున్దిరువుడైయార్) "నల్లవాయ్ ప్పాయిరున్దుతు" ఎన్దు ముకణ్డొట్టువిత్తుక్కొణ్ణు ప్రయోజన త్తుక్కుమడియేత్తై యన్ది క్కే, అవన్దునై యే ప్రయోజనమాక ప్పన్దు నెరుక్కుమ్ సమ్మత్తుడై యార్. ఒరు ప్రయోజ నత్తుక్కుప్పన్ శ్రినవర్ కళి అతు పెన్దువాణ్ణెయ వనై విట్టుప్పోవర్ కళితే, అవన్దునై యే పన్దునవర్ కళి పిన్దై యన్దే నెరుక్కుమ త్తనై యితే. (తిరు) అన్ద శేషిత్తుక్కొక్కలైయాయ్ ముడిక విత్తాప్పోలే, ఇన్ద కళి శేషత్తుక్కొక్కలైయాయ్ ముడిక విత్తిరుప్పర్ కళి; ౨ "అన్దుత్త గతశ్శీమాన్" ౩ "నతునాగ నరశ్శీమాన్" ౪ "అత్తణ్డో లక్ష్మీసమ్మ న్దు" ఇత్యాదిక లిట్టడియే. [అన్దుత్త గతశ్శీమాన్] లక్ష్మీయై విట్టుప్పెరుమాళి తిరువడికలిలే వరవెన్దోరడియిట్ట పోలే రావణసమ్మనత్తాలేవన్దు ఆశ్రిపోయ్ స్వరూపానురూపమాన శ్రీకుడిచుకున్దుతితే. [నతునాగనరశ్శీమాన్] సరేశ్వరనరైకులై యత్తలైకులై యవన్దువిట్ట వేణ్ణుమ్బడియూన ఆర్తితనై ఒరు సమ్మత్తాక చ్చొల్లిన్దుతే శ్రీగజే

జీ.ఆ. — కాట్టప్పడుకెటతు. ఇరణ్ణుక్కుమ్ శబ్దమొత్తిరుక్క-కణ్డీవోమ్, కణ్డీయో మెన్దిఱవిరణ్ణుక్కుమ్ - "ఎన్దురే" ఎన్దిఱశబ్దమొత్తిరుక్క. ఇన్ద్రైక్కాట్టై - ప్రథమదర్శనత్తిలే కణ్డీవోమ్ మెన్దుమ్, అన్దురదర్శనత్తిలే కణ్డీయో మెన్దుమ్ శొల్లుకెటవిన్ద్రైక్కాట్టై పరిహారవాక్యత్తుక్కు - నిత్యాను భవమ్ పణ్ణానిట్ట, "పణ్ణినరైక్కణ్డీవతెన్దురే" ఎన్దు మ్మెత్తు, దశాభేదేన ఆర్థమిక్కొక్క వేణ్ణుమ్; అల్లాతపోతు, లొకికవిషయవిలక్షణ మాన నిత్యప్రాప్యతై యివ్వస్తువుక్కు సిద్ధియా తెన్దు తాత్పర్యమ్. యద్వా, శబ్దమొత్తిరుక్క - శబ్దమేక మాయరుక్క. శబ్దమేకమానాలుమ్ అసక్తిదావుత్తమాకైయారే దశాభేదేనార్థభేదకత్వమ్ అర్థాచిత్తుక్కుక్కుడు మెన్దు - పరిహారవాక్యత్తుక్కు తాత్పర్యమాతల్. పణ్ణు - మున్దు. "పరమన్ - నమపాట్రివల్ శేర్ న్దువన్" ఎన్దున్దు త్తర్థమ్ (కలక్టాప్పెరువిత్వాది). "నమ్" ఎన్దు బహువచనతాత్పర్యమ్ (ఆశ్రితార్థ మాక విత్వాది). "కలక్టాప్పెరునకరమ్" ఇత్యాది వాక్యత్తిచ్చొన్న వర్ణతై లొకిక వ్యాప్యత్తికభనముఖేన విశదీకరిక్కితార్ (అల్లాతా రిత్వాది వాక్యవ్యయేన). "పాట్రిడల్ శేర్ న్దు" ఎన్దుతారే. (గుణజ్జళాలుమెన్దుతు) పరోమాన్ద్రాదితి - పరమః.

"పయిలుమ్" ఎన్దువర్తమానార్థతై యుట్టొణ్ణురుళిచ్చెయ్ కిత్తార్ (నల్లవాయ్ ప్పాయిత్వాది). మడియేత్తై. యాచిక్కై. వివర ణమ్ (ఒరు ప్రయోజనేత్వాది). ఇన్దైసమ్మత్తాక చ్చొన్న విషయముణ్డో వెన్దు (అన్దుత్తేత్వాది). ఇన్ద ప్రమాణజ్జళిల్ దృష్టైశ్వర్యజ్జళైచ్చొల్లుకెట తెన్దువావెన్దు (లక్ష్మీయైయిత్వాది). శ్రీగజేన్ద్రాన్ద్రానుక్కు ఆర్తియై - "సమ్మత్తు" ఎన్దుపోలే, తదన న్దురభావియాన భగవత్సమ్మన్దు -

అ.ఆ.వి. — తుజేక్షణేయన్దునతాముకైతి తదేవరూపంరమణీయతాయా" ఎన్దు మాఘన్ శొన్నశ్లోక తైయరుళిచ్చెయ్ వర్. "ఎన్దురే" ఎన్దిఱ కాకుశబ్దమ్ - దర్శనాదర్శనజ్జళిరణ్ణుక్కుమ్ సమానమాయరుక్క, ప్రథమదశైయిల్ దర్శనముమ్, చిరపరిచయావన్దులదర్శనముమాకెటవిన్దు ర్థతైక్కాట్టుమ్బడియెజ్జనే; ప్రథమదశైయి లదర్శనముమ్, చిరపరిచయావన్దులదర్శనముమానా లనుపపత్తియే తెన్దు పిన్దైశ్శీయరైక్కొట్ట శబ్దయైయనువడిక్కితార్ (ఇరణ్ణుక్కుమిత్వాది).

[౬౦]

అనువాద మొట్టొక్కటి. - ౩-ప. ౭-త. ౧-పా-పయలుమ్ వ్యాఖ్యానము.

౨౩౭

ఈ.-ద్వాన్త్రానుక్కు. ౧[సర్వాత్త నాపర్యనునీయమానః ఎన్తు] ఇతై య పెరుమాళై “సీర్ యావరాజ్య త్తిలేముడిశూ
డావిడిల్ నామ్ముడిశూడోమ్” ఎన్తు పెరుమాళరుళిచ్చెయ్యచ్చెయ్ తేయుమ్ ముడివైక్క విశై యాతవిశై య పెరు
మాళై యితై ౨“లత్తణోలత్తి సమ్పన్నః” ఎన్తు. శ్రీభరతాద్వానై “విశ్వా య్ ఉన్ను శ్చపాపాటవ శైష్వోతో?”
ఎన్తు కేట్ర, ౩[యావన్న చరణౌ భ్రాతృః పార్థివవృజ్ఞానాన్వితౌ । శిరసా ధారయిష్యామి ఎన్తు] పెరుమాళుమ్ తమక్కు
వకు త్తముడిశూడి, నానుమనక్కువకు త్తముడిశూడినవన్తు ఆటుమెన్టాపత్తు. ర*అరశమర్ న్దానడిశూడుమరశితే. అడి
యి లేతలై యాక వాళి అడియిడుకితారిటే. (ఉడైయార్) “వైశ్రవణ” ఎన్ను మాప్పోలే, పారత స్త్రీమాకిటసమ్మ
త్తైయుడై యవర్ కళ. ఇస్సమ్మత్తైయుడై యారాకితార్ కళ, ముద్రైన్న వేదమున్డాక వేణుమివర్ కళై యాదరి
కైక్కెన్నిల్ (యవరేలుమ్) జన్మత్తజ్జానజ్జళేతేనుమాక నుమామ్, ఇతున్డామత్తనై యే వేణువతు. (అవర్ క
ణ్డీర్) జన్మత్తజ్జానజ్జళాల్ వరుమభిమానమ్ భగవచ్చేపత్వత్తుక్కు విరోధియాకై యాలే అల్లితా తారు ద్దేశ్య
రెన్దితార్. “తదీయార్” ఎన్తే తజ్జళై నిరూపిక్క వేణుమ్బడియాయ్, వైష్ణవత్వి విరోధియాన జన్మాదికళాల్ వరు
మభిమానమిల్లాతార్ నమక్కు త్తేట్రమెన్దితార్. అవర్ కళే త్తనై నాళై ము-ద్దేశ్యరెన్న (పయలుమ్ పిఱప్పిడైతో
లు) మేన్దేలననెర్గినరుకిటజన్మజ్జళి లవకాశజ్గళోతోటుమ్. ౫ “నికపన్తాచూయప్పల్ పిఱవియిప్పడికిన్ద యాక”
ఎన్తు త్యాజ్యమాకచొన్న జన్మన్దనై ౨యే విరుమ్బకితారిటే యిప్పోతు, భాగవత శేషత్వత్తుక్కు టుప్పాకై యా
లే. మేన్దేలనజన్మజ్జళున్డాక ను ముయియుమ్ బరుభాగవత శ్రీపాద త్తిలేవర్తిక్కు ప్పెటిరెన్దితార్ (ఎన్మైయాళుమ్
పరమర్) ఎన్దై ౨యడివైకొళ్ళక్కడవస్వామికళ. మున్నవనై - “పరమక” ఎన్టీర్, ఇక్కై యవర్ కళై - “పర
మక” ఎన్నానీర్. ఇతిరుక్కుమ్బడియెన్నెన్నిల్; అనుభావ్యగుణాధిక్యతా లే శొల్లిద్రు - అడ్డు, ఇడ్డు-అగ్గుణ

జీ.అ.-“సమ్మత్తు” ఎన్ను మతుకింపునర్నా యిసిద్ధ మెన్ద పడి. శేషత్వత్తుక్కు లైయాకముడికవి త్తిరుప్పర్ కళ” ఎన్తుక్కు, “లత్తిసమ్పన్నః ఇత్యా
దికళిజ్జడియే” ఎన్తు వివత్తిల్ ఆదిశబ్దవివత్తితమాక ప్రమాణానరమ్ (శ్రీభరతాద్వానైయిత్తాది). “పార్థివవృజ్ఞానాన్వితౌ” ఎన్తుతై - (పె
రుమాళుమ్తమక్కువకు త్తముడిశూడియెన్తు). “శిరసా ధారయిష్యామి” ఎన్తుతై - (నాను మెనక్కువకు త్తముడిశూడిన వెన్తు). “పార్థివవృ
జ్ఞానమ్” ఎన్తు - తిరువడికళిల్ ధృజారవిద్దాది రేఖాదికళన్తు, తిరువభిషేకమొన్డారుళినవననరమ్ తిరువడికళుక్కుసాధారణ మాకచ్చాత్తుమల
క్కార్గళ. తిరువడికళిల్ శాత్తివన్దపలక్కార్గళోతా అవర్ క్కుమ్ పార్థివత్వవృజ్ఞానమాయ్, తన్దలైయిలేతిరువడికళో వరుమ్బెతుతన
క్కుమ్ పార్థివత్వవృజ్ఞానమాయరుక్కు మెన్ద పడి. “శిరసా ధారయిష్యామి” ఎన్టాల్ - ఎనక్కువకు త్తముడిశూడి యెన్డాక వేణుమావెన్న (అర
శమర్ ద్వానిత్తాది) పెరుమాళ్ తిరుమొట్టి - పత్తాన్దిరుమొట్టి - ఏమామ్బట్టు. “కురైకడల్” ఇత్యాది. తిరుచ్చిత్తిరుకావత్తిల్ రాజ్యమ్ పణ్ణి
యిరుక్కిటవన్దిరువడికళై శిరసావహిత్రైయాకిటరాజ్యముడైయననితి పాశురార్థః. ఎదుత్తశ్చైక్కుచాటూక్తి (అడియిలేయిత్తాది). తిరు
వడికళిలేతలైయెన్తుక్కున్డా వాళివెన్తుస్వభావార్థమ్. మున్నేనన్డాక వాళివెన్తుచాటు. పయిలుక్కితిరువెన్తుమ్, శేషత్వమ్ తిరువెన్తుమ్, పార
తస్త్రీయేతిరువెన్తుమ్ శొన్నవద్రుక్కు - భిన్నార్థజ్గళాకనిర్వహిక్కుమత్తిల్. “ఉడైయార్” ఎన్తు మతుప్ప - భూమావిలే. ముద్రైన్న
వేదమున్డాక వేణుమెన్తు - ఆభిజాత్యాదికళున్డాక వేణుమా వెన్ద పడి. ఇతున్డామత్తనై - తనీయత్వమున్డామత్తనై. “యవ
రేలుమ్” ఎన్నవమెన్దిరుక్కు, “అవర్ కణ్డీర్” ఎన్తుక్కుక్కురత్తేతెన్న (జన్మత్తజ్జళాలత్తాది). వివరణమ్ (తదీయరెన్దేయి
త్తాది). పిఱప్పిడై - పిఱప్పక్కుమిఱప్పక్కుమ్నడు. త్యాజ్యమాకచొన్న జన్మత్తై విరుమ్బకిటతెన్నెన్న (నిక పన్తావిత్తాది). తాత్పర్యమ్
(మేన్దేలనవిత్తాది). అనుభావ్యగుణాధిక్యతా లే - భాగవతర్ కళుక్కునుభావ్యమానగుణాధిక్యతా లే. ఇత్తాల్ - భగవచ్చేపత్వముగుణకృతమ్
భాగవత శేషత్వమ్ స్వరూపప్రయుక్తమెన్తుకరుత్తు. అనాల్, “పయిలుమ్ తిరువుడైయార్” ఎన్తు విశేషిక్కు వేణుమా?; “యవరేలుమ్” ఎన్టాల

౧॥ రా-య-౧౩-౨౮.

౨॥ రా-బా-౧౮-౨౮.

౩॥ రా-అ-౯౮-౮.

౪॥ పెరు-తి-మొ-౧౦-౭.

౫॥ ౨౨-౨.

౨౩౮

తిరువాయ్ మొట్టి.—౩-స. ౭-తి. ౧-పా-పయిలుమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞ.

ఈ.—త్తుక్కు త్తోల్ మవర్ కల్లై చ్చొల్లుకిఱతు; తత్తమ్మన్ద మొట్టియచ్చొల్లిల్ భగవత్తమ్మన్దమల్ తామ్. ౧

జీ-అ.—మైయాతోవెన్న (తత్తమ్మన్ద మొట్టియవిత్యాది). “అ న్దరిక్షగతశ్చిమాన్ భ్రాతావై రాక్షసాధిపమ్” ఇతి యథాకాండే లిఖితమ్ పూర్వమేవ. శ్రీవిష్ణుధర్మ, “పరమాపదమాపన్నో మనసాచి న్తయద్ధరిమ్ | సతునాగవరశ్చిమాన్నా రాయణ పరాయణః.” బాలకాండే, “సర్వప్రియకర స్తస్య రామస్యాపి శరీరతః | లక్ష్మణో లక్ష్మీసమ్మన్నో బహిః ప్రాణఇవాపరః.” యథాకాండే చరమసర్గలక్షణం ప్రతిరాముః, “సర్వాత్త నాపర్యనునీయ మానో యదాన సౌమిత్రిరుపైతియోగమ్ | నియుజ్యమానోపి చయావరాజ్యేతతో భ్యషిచ్ఛద్భరతం మహాత్మా.” ఆయోధ్యాకాండే భరతః, “యావ న్నుచరణౌభ్రాతూః” ఇత్యాది, పూర్వమేవ లిఖితమ్. క్రమేణాన్వయః. ౧

ప్ర-తి.—పయిలుమ్ శుడరొలిప్రవేళే, “సస్వప్రభావమతివేలమబుధ్యమానో లక్ష్మీసహాయగుణమబ్జశేపబ్బులగ్నః | తద్భక్తినిఘ్నమన సాం క్రయవిక్రయాన్తో వారిప్రతారిత ఇవత్వరితో బహువ.” — “సంసారవిషవృక్షస్య ద్వేషలేహ్యాన్పుతోపమే | కదాచిత్కేళ వేభ క్తిస్తద్భక్తైర్వాసమాగమః.” — శ్రీమదయోధ్యాకాండే ప్రథమే, “గచ్ఛతామాతులకలం భరతేనతదాసఘః | శత్రుఘ్నోనిత్యశత్రు ఘ్నో నీతఃప్రీతిపురస్కృతః || ౧|| — భగవన్దీతాసునవమే, “అవన్యాశ్చిన్తయన్తోమాం యేజనాః పర్యపాసతే | తేషానిత్యాభియు క్తానాం యోగక్షేమంవహామ్యహమ్ || ౨|| ౧

(ముతత్వాట్టు) (పయిలుమిత్యాది) (శుడరొలి) తత్రచతుర్దశే, “తత్రసత్త్వం నిర్మలత్వా త్ప్రకాశకమనామయమ్ | సుఖసక్తేనబ ధ్నాతి జ్ఞానసక్తేనచానఘః || ౬||” తత్రైకాదశే, “దివిసూర్య సహస్రస్యభవేద్యుగపదుత్థితా | యదిభాస్సదృశీసాస్యా ద్భాసస్తస్యమహా త్తనః || ౧౨|| —” శ్రీవిష్ణుపురాణే [౧౯] “తందృష్ట్యైతేతదాదేవాశ్శబ్దచక్ర గదాధరమ్ | అపూర్వయాపసంస్థానం తేజసాంరాజిమూర్జితమ్ || ౬౬||” — (పద్మయక్కుణ్డనై) శ్రీమత్సుందరకాండే [౩౫] రామలక్ష్మణవిఘ్నాని పృచ్ఛంతీం జానకీం ప్రతిమారుతిః, “రామఃకమలప త్రాక్ష స్సర్వసత్త్వమనోహరః | రూపదాక్షిణ్యసంపన్నః ప్రనూతోజనకాత్మజే || ౧||” — (పయిలవినియ) ఛాన్దోగ్యే. [౮-౧] ౨ “జక్ష త్క్రిడప్రమమాణస్త్రీనిభిర్వాయానైర్వాజ్ఞాతిభిర్వానోపజనంస్తరన్నిదంశరీరమ్.” — (తిరువుడైయార్) శ్రీమదుద్ధకాండే, [౧౬] “అబ్రవీచ్ఛతదావాక్యం జాత్రోధోవిభీషణః | అ న్దరిక్షగతశ్చిమాన్ భ్రాతావై రాక్షసాధిపమ్ || ౧౭||” — శ్రీవిష్ణుధర్మ, “పరమాపదమా పన్నో మనసాచి న్తయద్ధరిమ్ | సతునాగవరశ్చిమాన్నా రాయణపరాయణః.” — శ్రీమద్బాలకాండే, [౧౮] “సర్వప్రియకర స్తస్య రామస్యాపి శరీరతః | లక్ష్మణో లక్ష్మీసమ్మన్నో బహిః ప్రాణ ఇవాపరః || ౨౦||” — యథాకాండే చరమసర్గ ఆయోధ్యామాగతో లక్ష్మణం ప్రతిరాముః, “అతిష్ఠధర్మణమయాసహేమాం గాంపూర్వరాజాధ్యుషితాంబరేన | తుల్యంపురస్తాత్పితృభిర్భృతాయాంతం యావరాజ్యధురముద్వహస్వ || ౮౭|| సర్వాత్త నాపర్యనునీయమానో యదాన సౌమిత్రి రుపైతియోగమ్ | నియుజ్యమానోపి చయావరాజ్యేతతో భ్యషిచ్ఛద్భరతం మహాత్మా || ౮౮|| — ఆయోధ్యాకాండే [౯౮] చిత్రకూట సమీపంగతో భరతః, “యావన్నుచరణౌభ్రాతూః పార్థివవ్యజ్ఞానాన్వితౌ | శిరసాధారయిష్యామి నమేశాన్తిర్భవిష్యతి || ౯౯||”

పెరియతిరువదాతి - ముప్పత్తోరామ్బాట్టు. అగ్రమమతివోమాయ్ వల్వినైయున్దీర్ ప్పాక్. నిగ్గులుమడితాటుమానో | ఛొల్లుల క్కుడజ్జడలైమీ తెమత్తు కొణ్డాడియన్త. త్తడజ్జడలైమేయార్ తమక్కు.

పెరియతిరు మొట్టి - ఎణ్బత్తాన్దిరు మొట్టి - మూన్జామ్బాట్టు. మల్ ముమార్ తెయ్ వముళైన్దిరుప్పాకో. డుల్ శీలేనుల్ మతుమున్నడి యార్ క్కుడిమై | మల్ శ్లోన్దామ్ పేళిలున్దిరువెట్టైత్తుమ్ | కల్ శ్లోన్దామ్ వల్లతుకణ్ణపురత్తానే.

పెరియాళ్వార్ తిరు మొట్టి - ముప్పత్తునాలాన్దిరు మొట్టి - పత్తామ్బాట్టు. కాశిక్ వాయ్ క్కురమ్ విక్కిలుమ్ కరవాతుమాల్ శీలిశోటిట్టు. త్రేళవార్తైపడైక్కుమ్ వణ్ కయినార్ కళో వాల్ తిరుక్కోట్టియూర్. కేళవాపురుడో త్తమా కిళిశోతీయాయ్ కుఱిళావెన్దు. పేళువారడి యార్ కళెన్దైమ్మై విక్కువుమ్ పెఱువార్ కళే.

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. 2-తి-సయిలున్. ౨-పా-ఆభుచ్చురమనై వ్యాఖ్యానభర్త. ౨3౯.

పెరుమాళ్ తిరుమొట్టి - పత్తావ్దిరుమొట్టి - ఏమామ్బట్టు. కురైకడలై యడలమ్బార్ మఱుకనెయ్తు కురైకట్టిమఱుకనైయై యతనా
లేటి | యెరినెడు వేలరక్కరొడు మిలశైవేన్ద నిన్నయిర్ కొణ్ణవనప్పిక్కరశుగూన్ద | తిరుమకళోడినితమర్ న్ద శెల్వననై త్తిలైనక ర్రిరుచ్చి
త్తిరకూడనన్దు | శిరశమర్ న్దాడికూడుమరనై యల్లాలరళాక వెణ్ణే మఝ్దరళుతానే.

తాత్పర్యము. — నిరవధిక తేజోమయ దివ్యసుందర విగ్రహముకలవాడును పరత్వసూచకములగు కమలములవంటి నేత్రములుకలవాడును
అట్టి దివ్యమంగళవిగ్రహమునందవగాహించు వారలకుఁ బరమభోగ్యభూతుఁడును ఆశ్రితసంరక్షణార్థముగ క్షీరాబ్ధియందు శయనించిన
వాడునునైన భగవంతుని నాశ్రయించి యాశ్రయణమునియెడి సంపత్తుచే సమృద్ధులు జన్మవృత్తాయులచే నెట్టి నికృష్టులైననువారేకదా? మనప్రతి
జన్మమందును మమ్ములను దాసులనుగాఁగైకొనునట్టి పరమశేషులు.

మూ. — ఆభుచ్చురమనై క్కణ్ణనైయాభిప్పి రాన్దనై ౨ | త్తోళుమోర్ నాన్దుడై త్తామణివణ్ణనెమ్మాననై ౨ |
త్తోళునడక్రై యుజ్జూప్పిప్పణియుమవర్ కణ్ణీర్ | నాభుచ్చి అప్పిడై త్తోత్రైయ్యాభుచ్చై నాతరే || ౨.

ఆ. — (ఆభుమ్) తిరుప్పావ్వుడలిల్ నిష్ఠమాశ్రితపరిత్రాణార్థమక చతుర్భుజత్వ శబ్దచక్రగదాశాస్థాదిదివ్యాయుధస్వాసాధారణా
కారవిశిష్టనాయ్కొణ్ణవనుదేవగృహేవతీర్థనాయ్, సమస్తపేయప్రత్యనీకనాయురన్ద వెమ్మెరుమా నైత్తోళునడక్రై యుజ్జూప్పిప్పణియు
మవర్ కణ్ణీర్ నమక్కై నైక్కుమ్ స్వామికశ్శెన్దార్.

అన్వ. — ఆభుమ్ పరమనై కణ్ణనై (3) ఆభిప్పిరాన్దనై ౨ ఓర్ నాన్దు (౬) తోళుముడై తా మణి (౯) వణ్ణన్ ఎమ్మాననై ౨ తడమ్
(౧౨) తాభుమ్ కైయుమ్ కూప్పి (౧౫) పణియుమవర్ కణ్ణీర్ నాన్దోటుమ్ పిఱప్పిడై తోటుమ్ (౧౮) ఎమ్మై ఆల్ ఉడై (౨౧) నాన్దర్. (౨౨).

పన్నీ. — అనన్తరమ్, అవతారవిగ్రహవైలక్షణ్యత్వక్కిడుపట్టి పైజ్జుమ్ భాగవతరెనక్కు నాభభూతరెన్దార్.

ఆశ్రితరైయడిమైకొళ్ళుకైక్కడియాన, శీలాదిసారమ్యతైయుడైయనాయ్, అతుక్కుప్రకాశకమాన అవతారసౌలభ్యతైయుడైయ
నాయ్, (3) ఆశ్రితరక్షణార్థమక అవతారదక్షిణముమ్ కైయున్దిరువాళ్ళీయుమాయరుక్కుమననాయ్, అతుక్కుమేలేఆశ్రితర్ కొళ్ళుజ్జున్ది
లాయ్ అద్వితీయామాన, నాలు, (౬) తిరుత్తోళైయుడైయనాయ్, అవర్ కళుక్కునుభావ్యమాయ్, ముడిన్దాళలామ్బడినీలరత్నమ్మై లేవలక్షణ
మాన, (౯) వడివైయుడైయనాయ్, అవ్విడివైక్కాట్టియై నైయడిమైకొణ్ణసామియై, తజ్జళొడుక్కున్దోన్దుమ్బడి, (౧౨) కాలైయుమ్, కైయై
యుమ్, కూట్టి, (౧౫) ప్రణామమ్బుణ్ణుమవర్ కళోకిడిర్, ఎన్దుమ్, జన్దానకాశన్దోటుమ్, (౧౮) ఎమ్మై, అడిమైయాక, ఉడైయ, (౨౧)
నాభభూతర్. (౨౨).

అర్థము. — దాస్యమునుగైకొనుటకుఁదగిన పరత్వముకలవాడును అవతారసౌలభ్యముకలవాడును (3) ఆశ్రితసంరక్షణార్థముగ
చక్రమునుధరించినవాడును అద్వితీయములైన నాలుగు (౬) భుజములకలవాడును అనుభవింపఁదగినదియు మాణిక్యమువలెవలక్షణమును
నైన (౯) దేహకాన్తికలవాడును స్వామియునునైన శ్రియఃపతిని నమ్రులై (౧౨) పాదములను హస్తములను జేర్చుకొని (౧౫) నమస్కరించు
వారుకదా? ఎల్లప్పుడు ప్రతిజన్మమందును (౧౮) మమ్ములను దాసులుగాఁ గైకొనునట్టి (౨౧) నాథులగుదురు. (౨౨).

ఈ. — ఇరణ్డామ్బట్టు. అవనుడైయవవయవళోభై కుక్కు త్తోల్ శ్రిరుక్కుమవర్ కళైనక్కునాభ రెన్దార్.

జీ.ఆ. — ఇరణ్డామ్బట్టు (ఆభుమిత్యాది). “తోళుమోర్ నాన్దుడై” ఎన్దుతైప్పల్ల వవతారికై (అవనుడైయవిత్యాది).

ఈ. — (అభుమ్ పరమనై) నాముకన్దైయుక్కీతోమ్, ఇవ్వస్తునై యాభుమిడ త్రిల్ ఇజ్జనవన్దై యాభవల్లారిల్.
౧. “అడియార్ క్కెన్నై యాట్పుడు త్తవిమలన్” ఎన్న క్కడవతిత్తే, ఇవ్వకప్పక్కడియవనెన్దితార్; తదీయరై విరుమ్ము
కిఱవనడియాకవితే. (కణ్ణనై) ఆల్ శెయ్ తాట్కొళ్ళవల్లారవన్దై యిల్లై, తాన్ దూత్యసారభ్యజ్జలైప్పణ్ణియిత్తే యా
టొళ్ళవు. ౨. “అజ్జైల్వడియేనై యాట్కొళ్ళవల్లనై” ఎన్దుమ్, ౩. “అట్కొళ్ళత్తోన్దియ నాయర్ తజ్జోవినై” ఎన్దు
జ్జొల్లకిఱపడియే - ౪ * ఎతిర్ శూల్లల్ పుక్కురుజన్దై త్రిలేయననై యడిమైకొళ్ళుకైక్కాక త్తాననేక జన్దై ప్పి

జీ-అ. — కీర్తనీయరై “అభుమ్ పరమన్” ఎన్దునైత్తు, ఇజ్జే, యాశ్వరనై “అభుమ్ పరమన్” ఎన్దిఱతెన్నెన్దు (నాముకన్దైయిత్యాది).
అతావతు - నామతన్నై విట్టు భాగవతర్ కలైయే యుక్తోమాకిలుమ్, ఇవ్వస్తునై యాభుమిడ త్రిల్ నమ్మడైయ నినైవిన్దడియే భాగవతర్ క
కుక్కు శేమమాక్కి, “అవర్ క శేపరమప్రాప్యప్రాపకర్” ఎన్దుమ్ నినైపై ప్పిఱప్పిత్తడిమై కొళ్ళానననై యెట్టియ విల్లయెన్ద పడి. పరో
మాన్దస్తాదితి-పరమః ఎన్దు వివత్తిరమ్. ఇత్తాల్ - కీర్తన్చొన్న శజ్జైక్కు పరిహారమ్-భాగవతవిషయ తై విరుమ్ముకిఱతుమ్ అవనుడైయక్కు
షియా లేవన్దతాకైయాలే యాశ్వరనై - “అభుమ్ పరమన్” ఎన్దిఱారన్ద పడి. అప్పడి తదీయ శేమమాక్కి యాభుమెన్న (అడియార్
క్కిత్యాది). అమలనాతిసిరాన్. తన్వక్కులిలే నిక్షిప్తభరరా యిరుక్కుమవర్ కకుక్కు, తన్నియైయాట్టము మఱియాతవెన్నై శేవభూతనా
క్కిన శుద్ధనితి పాశురార్థః. పాశురత్తుక్కుభావమ్ (ఇవ్వకప్పక్కడిత్యాది). ౫ “ముశిన్దనిల మీశ్వరన్వక్కుల్ కృతజ్జతై” ఎన్న క్కడవ
తిత్తే. ఇవ్వకప్పక్కడి - భాగవతర్ క శే యుద్దేశ్యరన్దు నినైత్తిరుక్కిఱ వుకప్పక్కడి. అప్పడి తదీయరైవిరుమ్ముకైక్కు హేతువీశ్వర
నాయరుక్కు మెన్న (తదీయరై యిత్యాది). ఇప్పడి యడిమైకొళ్ళుమిడ త్రిల్ “పరాపచ” ఎన్దులవడిమైకొళ్ళవు, తాన్ పరతన్త్రినాయ్
నిన్దడిమైకొళ్ళుమెన్దిఱవతు - “కణ్ణన్” ఎన్దిఱపదతాలే సిద్ధిక్కిఱతెన్దితార్ (ఆచ్చెయ్ తిత్యాది). అప్పడి యాచ్చెయ్ తానోవెన్న
(తాన్ దూత్యత్యాది). అట్కొళ్ళునుతుక్కు ప్రమాణమ్. (అజ్జైల్వడిత్యాది). నానుజ్జే, నీయజ్జాతేకొళ్ళెన్దడియేనై యడిమైకొళ్ళ వల్లనై
యెన్ద పడి. తిరుమొట్టి - ఎటొవత్తొన్ద తాన్దిరుమొట్టి - ఆటామ్బట్టు. “ఎజ్జావెన్నరకత్తు” ఇత్యాది. (అట్కొళ్ళవిత్యాది). సర్వరైయుమడి
మైకొళ్ళుకైక్కాక వన్దావిర్భవిత్రగోపనిర్వాహకనానననై యెన్ద పడి. పెరియూర్వొత్తిరుమొట్టి - ఏటొన్దిరుమొట్టి - కాల్ దుప్పట్టు. “అ
ట్కొళ్ళొన్దియ” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (ఎతిర్ శూల్లలిత్యాది). ఎతిర్ శూల్లల్ పుక్కు - తిరువవతిత్తు “కణ్ణన్” ఎన్దుత్తైత్తమాక్కికొక్కొట్టి.

అ-అ-వి. — నాముకన్దైయుక్కీతోమ్నెన్దు - నామీశ్వరవిషయ తైయే యుక్తోన్దిరున్దాలమ్ నమ్మై యవ్వళవాక వడిమైయిలే
మాట్టి యాభుమెన్నతల్ — ఈశ్వరనై - “పరమన్” ఎన్దిఱకజ్జైక్కు పరిహారన్దరమ్ (తదీయరైవిరుమ్ముకిఱతిత్యాది). అతావతు-అవ
నే ప్రధానోద్దేశ్యమెన్ద పడి. అన్దిక్కే, ఇవాన్ద్యమ్ - కీర్త వాక్యవివరణమేయాకపురామ్. అప్పోతు, అవనడియాకవెన్దు - అవన్
మాట్టుకైయాలే యెన్ద పడి. — (నాముకన్దైయుక్కీతోమ్) నమ్మడైయ రుచి భేదానుగుణమాక, “పరత్వత్తి లవనుక్కెతిరిల్, సాలభ్యత్తి
లవనుక్కెతిరిల్, సాశీల్యత్తిలవనుక్కెతిరిల్” ఎన్దుప్పోలే నామవన్దైయ గుణభి ర్తైయొకిలు మొన్దై యుక్కితోమ్ ; వన్దుస్థితివిచారి
త్తాల్ ఇన్దగుణత్తుక్కివనోడొత్తారిల్లయెన్ద పడి. ఇవర్ క శేవన్వక్కులిలే యాభోపడుత్తిన విత్తనైయిత్తే- అవనైయిత్తే యివర్ క శో విషయత్తి
లాభోపడుత్తినన్. మున్దినయోజనైకలిల్, పారమ్యమ్ - గుణివిశేషణమ్, ఇన్దయోజనైయిల్, గుణివిశేషణమ్. ఇవ్వకప్ప - భాగవతవిష
యమానతముకప్ప. భగవద్విషయ త్రిల్ ప్రావణ్యతైయెన్దనైయిత్తే తదీయరై విరుమ్ముకిఱతు, ఆనపిన్దుకప్పక్కడినడియానపడి యెజ్జ
నేయెన్దు (తదీయరైయిత్యాది). యాదృచ్చికాదికలై మడిమాక్కియిట్టు జాయమానకటాక్షన్దొడ్డజ్జి నాత్తివకసమ్భాషణమ్, ఆచార్యకటాక్షమ్
ముతలాక వన్ద పణ్ణినన్ద్రుషిఫలమిత్తేయెన్ద పడి. — “కణ్ణనై” ఇత్యన్ద - చత్తుర్దమ్యమితి, కృష్ణమితి అర్థద్వయమితి హృదినిధాయా
హ (అజ్జైల్వడియేనై యిత్యాది). “అభుమ్ పరమన్ కైక్కణ్ణనై” ఇత్యన్ద సేవలితమానా (ఎతిర్ శూల్లల్ పుక్కితి). అథవా, “కణ్ణనై” ఎన్దుతిత్
శేర్తియాలే. “పరమనై” ఎన్దుతుక్కు తాత్పర్యాన్దర మరుళిచ్చెయ్ కిత్తార్ (ఆచ్చెయ్ తాట్కొళ్ళవిత్యాది). ఆచ్చెయ్ తాట్కొణ్ణమైక్కు
ప్రమాణమ్ (అట్కొళ్ళొన్దియవతి). (ఆయర్ తజ్జోవినైయితి). ఇదైత్తనమ్ మిక్కవనెన్ద పడి. అతావతు “దాన్యమైశ్వరవాదేనజ్ఞాతీనా

[౬౧] తిరువాయ్ మొట్టి—3-ప. ౭-తి-పయలుమ్. ౨-పా-ఆళుమ్మరమ్మనై వ్యాఖ్యానభాగం. ౨౪౧

ఈ.-ఆస్తుతిరియుమాయ్దు. (అభీష్టిరాష్ట్రనై) తాత్తానిన్టాన్కొళ్ళుమిడత్తు, పకలై యిరవాక్కుకైక్కుమ్, “ఆయుధమెడే” ఎన్టాయుధమెడుక్కుమ్ పెరునిలైనిన్టమ్ పరికరత్తైయుడైయవనై. ౧[సుదర్శనం చిన్తి తమాత్రమాశు తస్యాగ్రహస్తం స్వయమారురోహఎన్తు] ఒరుకైయిలేయేటి విరోధికళైయట్టియ చెయ్యమే. నిన్వెవటిన్దుకార్యజ్ఞైయ్యుమవనీతే. కైయున్దిరువాట్టియుమానవళికై యాళికర్క్కాక్కి, అత్తైక్కొణ్ణువిరోధి యైప్పొక్కువార్క్కు విరోధియైప్పొక్కి, అతుతనై కైక్కణ్ణుభవిప్పార్క్కును భవిప్పొక్కుముపకారకనై.

(తోళుమిత్తాది) విరోధిపోక్కుకైక్కు ముక్కుమ్ వేటొన్టు వేణ్ణాతే, తోళ్ తానేయమైన్దిరుక్కు. ౨ [ఆయతాశ్చసువృత్తాశ్చ - కిమర్థమ్] కోలినకారియ త్తళవల్లపాచ్చిప్ప. (నాన్దు) భట్టర్ తిరుక్కోట్టియూ రిలేయెన్దురుళియిరుక్కు చెయ్తే అనన్దాహ్వాకణ్ణు, “పరమపదత్తిల్ సర్వేశ్వరక చతుర్భుజనాయో? ద్విభుజ నాయో వైష్ణవదుళియిరుప్పతు” ఎన్న, “ఏకాయనర్ ‘ద్విభుజ’ ఎన్నానిన్టార్కళో, నమ్మడైయవర్కళో ‘చతు ర్భుజ’ ఎన్నానిన్టార్కళో” ఎన్న, “ఇరణ్డిలుమ్వళియేతు?” ఎన్న, “ద్విభుజనాయురన్దానాకిల్ పెరియ పెరు మాళైప్పొలేయిరుక్కిఱతు, ‘చతుర్భుజ’ ఎన్టుతోల్ త్రిన్ త్రిన్ గాకిల్ పెరుమాళైప్పొలే యిరుక్కిఱతు” ఎన్దురుళి

జి.ఆ.-“అభీష్టిరా” ఎన్దుకున్దుసజ్జతి (తాత్తానిన్టాత్తాది). పెరునిలైన్టాన్కొళ్ళుమిడత్తుపోకాతేన్టాన్కొ. పెరునిలై-పక్షపాతముమ్, సాక్షియుమ్, శైవత్వముపోకామైయుమ్. ఇప్పడి పెరునిలైన్కొమ్మోవెన్న (సుదర్శనమిత్తాది). “ఇతీదముక్త్యానసమహానుభావస్సన్తార చక్రంనిత్యపురాణమ్” ఇతి పూర్వార్థమ్. ఇదంభీష్టపర్వణి. “అగ్రహస్తంస్వయమారురోహ” ఎన్దుకున్దుర్థమ్ (ఒరుకైయిలేయెత్తాది). ఒరుకైయిలేయెన్దుతు - రసోక్తి. కైయిలే - యుద్ధత్తిలే. చిన్తితమాత్రమైన్దుకున్దుర్థమ్ (నిన్వెవటిన్దిత్తాది). “పరా” ఎన్దుకున్దుభావమ్ (కైయుమిత్తాది). అత్తై - తిరువాట్టియై. అతుతనై - తిరువాట్టియై.

“ఒర్” ఎన్దుకున్దుభావమ్(విరోధియైత్తాది). విరోధియైప్పొక్కుకైక్కు ముక్కుమ్ తోళ్తేయమైన్దిరుక్కు మైన్దుకున్దు ప్రమాణమ్ (ఆయతాశ్చేత్తాది). “పరభూపమాః” ఎన్దువిరోధినిరసనమ్. కోలినకారియ త్తళవల్లపాచ్చిప్పతుయత్తిత్త కార్యవోదేనిర్ కుమతల్ల మనోరథ మెన్దు పడి. కోలిన - యత్తిత్త. ఆళవు - పరిచ్ఛేదమ్. ముడివెన్దు పడి. పారిప్పు - మనోరథమ్. కోలినకార్యమావతు - వడివడ్డుకుముతలానవై కళాలేచేతనరైవళికరైక్కు. అతుఆభరణచ్చేర్ త్రియాలుమ్ కూడుమ్, అప్పడియన్టిక్కేవలమ్ వడివడ్డుకాలే యాకవేణుమోవెన్దు పడి. తిరువడి కున్దుభావమ్ - చేతనరిలేఅన్యతమనానెన్దై వళికరైక్కు. అలబ్బురిన్టాలుమ్ పోరాతో?, అలబ్బురియా లేవైత్తతెన్దెన్దు. “కిమర్థమ్” ఎన్దు కున్దు - ధర్మాన్తరజ్జళిలేయిన్దు మోరధమున్దు. అతావతు - తోళ్ళకుక్కున్దుణ్ణచ్చిల్ వారామైక్కు ఆభరణజ్జళైయిట్టుమత్తైయ లేవైత్తతె. న్నెన్దుమజ్జళాశాసనమాక. “బాహవః” ఎన్దుబహువచనమ్ - ఇళైయ పెరుమాళైయుమ్ కూట్టియతల్; ప్రేమయుక్తనాన తిరువడిక్కునాలా కవుమ్ తోల్దుమిత్తే, అత్తైప్పొల్దువాతల్. కిష్కిన్దాకాణ్ణేహసూమద్వచనమ్, “ఆయతాశ్చసువృత్తాశ్చబాహవఃపరిభూపమాః । సర్వ భూషణభూషార్థాః కమర్థంనవిభూషితాః” “నాన్దు” ఎన్దుప్రసజ్జతిలేవతిహ్యమ్ (భట్టరిత్తాది). ఏకాయనరిత్తాదివాక్యమ్ - భట్టర్ వాక్యమ్. అన్విక్కే, (ఇరణ్డిలుమ్వళియేతెన్న) ఎన్నుమళవుమ్ - అనన్దాహ్వాకణ్ణైయతల్. ఆప్పొతు ఎన్నవెన్దు - అన్యయమ్. ఇరణ్డిలుమ్వళి యేతెన్న - అన్యతరనిర్ధారణత్తుక్కు ప్రమాణమేతెన్న, ద్విభుజనాయురన్దానాకిల్ పెరియ పెరుమాళైప్పొలేయిరుక్కిఱతెన్దుతు - పెరియ పెరుమాళ్ చతుర్భుజరాయిరుక్కు చెయ్తే అజ్జర్క్కు. “ద్విభుజర్” ఎన్దుతోల్ దుకిఱవోపాతి, పరమపదనాభమమ్ చతుర్భుజనాయురుక్కు చెయ్తే అజ్జర్క్కు. “ద్విభుజ” ఎన్దుతోల్ దుమెన్దుకరున్దు. ముక్కుకణ్ణమాక పరిహరియాతే, ద్విభుజనాయురన్దానాకిలేన్దుతు - అనన్దా హ్వాకణ్ణమక్కు గౌరవ్యరాకైయలేతామతీన్దతాకవనర్ మున్నేళ్ళొన్దాణ్ణాతెన్దెక్కాక. పెరియ పెరుమాళ్ అజ్జర్క్కు ద్విభుజరాయ్తోల్దు

అ.అ.వి.-ఇచ్చకరోమ్యుః” ఎన్దిపడియేయవర్కకుక్కి తోట్టిల్ కైక్కుకై—“అభీష్టిరాష్ట్రనై” ఎన్దుత్తైత్తళమాకొణ్ణు, “తోళుమోర్

౨౪౨

తిరువాయ్ మొట్టి.-3-ప. 2-తి-పయిలుమ్. ౨-పా-ఆభుమ్బరమ్ నై వ్యాఖ్యానజల్.

ఈ.-చ్చెయ్ తార్, నమ్మళవన్దియే తెరియక్కణ్డవర్ కళ్ ౧, కైయినార్ శురిశజ్జనలాట్టియర్ "ఎన్టార్ కళితే పెరియ పెరుమాళై; ఇడైప్పెన్ద్రుకుకునాలాయ్ తోన్ ధీ, ఉక వాతకంసాదిక భుక్కిరణ్డాయ్ తోన్ ధీ మూప్పోలే; ౨ * ఆతియజ్ఞోతియురువై యజ్ఞువై త్రిజు ప్పిటన్దవిడత్తుచతుర్బుజనాయితేవన్దవతరి త్తతు, 3, "ఉపసంహర" ఎన్నుచ్చెయ్ తిజ్జే మన్ తై యతు. నిలాత్తుక్కు టిభగవర్, భట్టరై, "శ్రీవై కుణ్డత్తిలేచతుర్బుజనా యిరుక్కు మెన్ను మిడత్తుక్కు ప్రమాణముణ్డో?" ఎన్న, ౪, "తమసంపరమోధాతా శజ్జపక్రగదాధరః" ఎన్టణ్డాయరున్దతే" ఎన్న, ఉత్తర మిల్లామైయాలేవికృతనాక, "ప్రమాణగతియితువాయిరున్దతుపాటుక్కలాకాతో?" ఎన్టరుళిచ్చెయ్ తార్. కల్ప కితరుపడైతాప్పోలే అద్వితీయమాననాన్గుతోళ్ కల్లై యుడైయ. (తూమణియి త్యాది) శిలరై యకప్పడుత్తుకై కుల్లోళ్ తానుమ్ మికైయమ్బడి యాయిన్ ధీ నడివల్లికిరుప్పతు. పట్టిప్పన్ ధీ నీలమణిపోలే యిరుక్కిటవడివల్లికై క్కాట్టియై నై యనన్యార్ నాక్కినవనై. తదీయర్ పక్కలిలే ఆపహృతరాయ్ పోవార్ నై నడువేవట్టిపటిక్కుమ్ వడివల్లికై యుడైయవనై. తదీయరై విరుమ్బుమ్బడిపణ్డే, మిన్దవిన్దకాలేయితే. (తాళున్దడైక్కి-యుజ్గాప్పి) ఇన్ద్రుకై యనుభవిత్తుత్తువెన్టాల్ తాళుమ్ తోళుమ్ పణ్డెత్తుక్కిడుక్కుమవర్ కళ్. తాళ్ కూప్పకై యావతు-ఆనన్య గతియాకై. కై కూప్పకై యావతు - అకిచ్చననాకై. ఆక, ఇరణ్డిలు మొక్క వేటిన్ ప్రయోజనమ్ భగ్నాభిమాన నాకైయితే. ౫ [నిభృతః] ఒరు ఆవయవ త్తిలే యెల్లావపయవజ్జభు మొడుజ్జుమ్బడియాకై. [ప్రణతః] వేతే శిలరై డుక్క వేణుమ్బడి శిథిలనాయ్ విల్లున్దుకిడకై. [ప్రహ్వః] "ఇప్పడికిడ్న్దోమ్" ఎన్ను మతు నెజ్జిలో నడై యాడాతిరుక్కై. (నాళుమ్ పిటప్పిడైతోలు) జన్దజ్జలిలవకాశజ్జళ్ తోలుమ్, అతుతన్నిల్ నాళ్ తోలుమ్. (ఎన్టైయాళుడై

జీ.అ.-చ్చెయ్ తే, జ్ఞానాధికర్ కుచతుర్బుజరాయ్ తోన్ ధీ నవిడముణ్డో వెన్న (నమ్మళవన్దియేయి త్యాది). (కైయినార్ త్యాది) అమలనాతిపిరాళ్. తిరుక్కైయిలేయల్లకునిత్తైన్ద శురియైయై డైయశ జ్జైయమ్, ప్రతిపక్ష త్తిన్దే నెరుప్పెయ్ మిహానిన్ద్రుళ్ తిరువాట్టియైయమ్ డైయవరిత్తర్థః ఆ నాల్ అన్దదాదికకుక్కుత్తోన్డై తిరుప్పావెన్నెన్న (ఇడైప్పెన్ద్రుక్కి-త్యాది). నాలాయ్ తోన్ ధీ ముక్కై క్క. వక్ చతుర్బుజనాయవతరిత్తానో వెన్న (ఆతియజ్ఞోతియై త్యాది). ఇప్పడిపిటక్కివిభవార్చాసాధారణమెన్దుకరుత్తు. అజ్ఞుణ్డాన * ఆతియజ్ఞోతియురువై వైత్తుక్కిజ్జిన్దేపిటన్దవిత్తర్థః. ఆనాలవతరి త్తపడియేచతుర్బుజనాయరాయ్ తోన్ ధీ వానెన్నెన్న (ఉపసంహరే త్యాది). పచ్చమేం శేత్తుతీయేవను దేనః, "జాతో సి దేవదేవేశ శజ్జచక్రగదాధర । దివ్యం యాపమిదం దేవ ప్రసాదేనోపసంహర ॥ దేవకీ, ఉపసంహర స్వార్థత్వం యాపమేతచ్ఛతుర్బుజమ్ । జానాతుమావతారస్తే కంసోయందితిజన్మజః". "నాన్దు ఎన్దప్రసన్దత్తిలేవితిహ్యన్దరమ్ (నిలాత్తుక్కు టియి త్యాది). "అనాదిమధ్యనిగదనోమహతః పరమోమహాన్ । తమసంపరమోధాతా" ఇత్యాది, యుద్ధకాణ్డే మన్దోవరీప్రలాపే. వికృతనాక - కుపితనాక. తాత్పర్యమ్ (శిలరైయి త్యాది). శబ్దార్థమ్ (పట్టిప్పన్ ధీ విత్యాది). తదీయర్ పక్కలిలే ప్రవణరాయ్ పోరుకిటవర్ "ఎన్టా" ఎన్నానెన్నెన్న (తదీయర్ పక్కలి త్యాది). ఆతావతు - గుణకృత మెన్దపడి. పరిహార స్తరమ్ (తదీయరైయి త్యాది). ఆతావతు- భాగవత శేషత్వము శావరనిటు త్తినతు వడివల్లికాకైయాలేయతుక్కుత్తోన్ ధీ "ఎన్టా" ఎన్టెరైన్ద పడి. "తడమ్" ఎన్టైత్తాళిలుమ్ కైయిలుమ్ కూట్టియరుళిచ్చెయ్ కిజార్ (ఇన్ద్రుక్కియై త్యాది). ఆనన్యగతిత్వమ్-రక్షకాన్దరశూన్యత్వమ్. ఆకిచ్చనన్యమ్-ఉపాయాన్దరశూన్యత్వమ్. భగ్నాభిమాననాక వేణుమెన్దతుక్కు సంవాదమ్ (నిభృత ఇత్యాది). యుద్ధకాణ్డే పోడశ శతతమే హనుమతస్సీతాభివన్దనమ్, "వృక్షమూలేనిరానన్దారాక్షసీభిస్సమావృతామ్ । నిభృతః ప్రణతః ప్రహ్వః సోభి గమ్యాభివాద్యచ." పదత్రయత్తుక్కు మర్థ భేదమ్ కాట్టుకిజార్ (ఒరవయవ త్తిలేయి త్యాది). ప్రణతః - ప్రకర్షణవతః. "ప్రహ్వః" ఇత్త్యత్రాపి - ప్రకర్షణహ్వః; "ఒహ్యో త్యాగే" ఇతిహిధాతుః. ఇత్యార్ - ఘానసత్యాగమెన్దరమ్. ఒరుపేతువైచ్చొల్లాతే సామాన్యేన

ఆ.అ.వి.-నాన్దుడై" ఎన్దతుక్కు సజ్జతియరుళిచ్చెయ్ కిజార్ (విరోధిపోక్కు కైక్కుమి త్యాది) - ఏకపై న్దవపస్తునః ప్రతిపత్త్య భేదేద్విధావభాస కథంసమ్భవతీత్యత్రాహ (ఇడైప్పెన్ద్రుక్కి-తి) - ఒన్దే యివర్ క్కిరణ్డుక్కుమ్ పేతువానపడియై న్దానెన్ద్రు విధరాకిజార్ న్ద్రు ఏకమేయాకపు

౧॥ అమలనాతిపిరాళ్ - ౩.

౨ ॥ ౨౫-౫.

౩॥ వి-పు-౫-౧౩-౩.

౪॥ రా-య-౧౪-౧౪౪.

౫॥ రా-య-౧౧౬-౩.

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. 2-తి. పయిలుమ్. ౨-పా-ఆభుమ్మరమనై వ్యాఖ్యానం. ౨౪౩

ఈ. — నాతరే) వడివడ్డుకా లేయాతల్, గుణజ్జళా లేయాతల్, వతేసు మొరు హేతువా లే యడిమైకొళ్ళ వేణ్ణువ తీశ్వరను క్కాయ్ త్త; నిర్దేతుకమాక అడిమైకొళ్ళావర్ కళ్. అవనతానాల్, ఇవర్ కళుక్క డిమైయామిడ త్తిలీశ్వరనను మలియుమ్ వేణా. ఇవన్ నిన్ వుమ్ వేణ్ణా, ఇవ్వళవుమ్ వన్దేయిరుక్కుమ్. ౧ “ఎన్దమైవిర్ క్కవుమ్ వెణువార్ కళ్. ౨.

జీ. అ. — “ఎన్దయారుడైనాతర్” ఎన్దతుక్కుభావమ్ (వడివడ్డుకా లేయిత్తాది). అవధారణార్థమ్ (అవనతానాలిత్తాది). యద్వా, హేతువిత్తై యొన్దిటతే? భగవదనుమత్తాదికళ్ వేణ్ణావోవెన్న (అవనతానాలిత్తాది) ఎన్నుతల్. ఇరుక్కుప్రమాణమ్ (ఎన్దమైయిత్తాది). ఇను క్కర్థమ్ కీర్తేళ్ళొల్లిత్తు. క్రమేణాన్వయః.

అ. అ. వి. — మామ్. — “పణియునువర్” ఎన్ద తివర్థమ్ (నిభృత ఇత్తాది) — సాన్దర్యముమ్ గుణజ్జళమ్ వేణ్ణావిడిలుమ్, అవనుక్కు శేష భూత నాననవివర్ కళుక్కు శేషభూత నామ్మైతు ఇవర్ కళిరువరిలుమ్ నిన్దెవుతా వేణుమోవెన్న (అవనతానాలిత్తాది).

ప్ర. తి. — (ఇరణ్ణామ్బట్టు) (ఆశుమ్ పరమనైయిత్తాది). (అభీష్టిరాన్తనై). శ్రీభీష్మ పర్వణి, “ఇతీదముక్త్యా సమహనుభావస్సస్తార చక్రం నిశితం పురాణమ్ । సుదర్శనం చిన్తితమాత్రమాశుతస్యాగ్రహస్తం స్వయమారుహోహ” — (త్రోళుమోత్తాది), కిష్కిన్ధాకాండే [3] హనుమద్వచనమ్, “అయతాశ్చ సువృత్తాశ్చ బాహవః పరిఘాపమాః । సర్వభూషణభూషార్హాః కిమర్థం న విభూషితాః ॥ ౧౪౪ ॥” — (నాస్టు) శ్రీమతివైష్ణవే పురాణేపఞ్చమే శత్రుతీయే, “పుణ్యేనీవరపత్రాభంచతుర్బాహుమునీక్ష్యతమ్ । శ్రవత్సవక్షసంజాతంతుష్టవానకదుష్టభిః ॥ ౮ ॥ అభిష్టాయచతం నాగ్భిః ప్రసన్నాభిర్హుద్యుతిః । విజ్ఞాపయామాసతదా కంసాద్భీతోద్విజౌత్తమ ॥౧౧॥ వసుదేవః ॥ జాతోసిదేవదేవేశశబ్ధచక్రగ దాధర । దివ్యం రూపం మిదం దేవ ప్రసాదేనోపసంహర ॥౧౦॥” “దేవకీ ॥ ఉపసంహరసర్వాత్తన్ రూపమేతచ్ఛత్రుర్భుజమ్ । జానాతుమావతార న్దేకంసోయందితిజన్మజ ॥౧౩॥” — శ్రీమద్యుద్ధకాండే చతుర్దశశతతమే మన్దోదరీప్రలాపే, “అనాదిమధ్యనిధనోమహతః పరమోమహాన్ ॥ ౧౪ ॥ తమసుపరమోధాతా శబ్దచక్రగదాధరః ॥౧౫॥” — (తాళుమ్తడక్కైయుమ్మాప్పి). తత్రప్రహళశతతమే రావణవధశోభనంవత్తు ముపాగతస్య హనుమతస్సీతాభివందనమ్, “పృక్షమా లేనిం నన్దాం రాక్షసీభిస్సమావృతామ్ । నిభృతః ప్రణతః ప్రహ్వః సోభిగమ్యాభివాద్యచ ॥ ౩ ॥ దృష్ట్వా తమాగతం దేవీ హనుమ న్తం మహాబలమ్ । తూష్టిమాస్తతదాత్పస్త్యై స్సృప్తాన్రక్షమదితాభవత్ ॥ ౪ ॥”.

అమలనాతిపిరాళ్ - ముతట్టాట్టు. అమలనాతిపిరాన్డీయార్ క్కెన్దైయాట్టడుత్త । విమలక్ విణ్ణవర్ కోక్ విరైయార్ పొట్టిల్ వే జ్జడవక్ । నిమలక్ నిన్దలక్ నీతివానవక్ నీన్దతివరజ్జత్తమ్మిరు । క్కమలపాతజ్జల్ నన్దెక్ కణ్ణినుళ్ళనవొక్కిన్దవే.

పరియతిరు మొట్టి - ఎఱ్ఱపత్తిన్బతాన్దిరు మొట్టి - ఆటామ్బట్టు. ఎఱ్ఱావెన్నరకత్తట్టన్ది నడుజుకిన్దే । ట్టెన్దైయన్దెయన్దై యాట్క శ్శనల్లనై । నెన్దోసినిన్దయాత్తిపైప్పొత్తు మిరుత్తికణ్డాయ్ । మఱ్ఱార్ మాళికై శూన్ద్యయాలిమెన్దనైయే.

అమలనాతిపిరాళ్ - ఏఱ్ఱామ్బట్టు. కైయినార్ శురిజ్జనలొట్టియర్ నీళ్ళనైపోల్, మెయ్యినార్ తుళపవిన్దైయార్ కమిట్ నీన్దడియై మైయ్యినార్ణియరజ్జనారరవిన్దైమిన్దై మేయమాయనార్ । శెయ్యనాయైయో వెన్దైచ్చిన్దెకవర్ న్దతువే.

తాత్పర్యము. — ఆశ్రీతులయందు దాస్యమునుగైకొనుటకుఁదగిన పరత్వముకలనాఁడును పరత్వమునకుఁ బ్రకాశకమైన సౌలభ్యముతోఁ గృష్ణుఁడైయనతిరించి యాశ్రితసంరక్షణార్థముగ నవతారమందును చక్రాయుధ ధరుఁడును నతివిలక్షణములగుచతుర్భుజములతో నేవసాదించి నిరపధికతేజోమయదివ్యమంగళ విగ్రహమును నాశ్రీతులనుభవించునట్టిచ్చిన పరమోపకారకుఁడునైన శ్రియఃపతినిరక్షకాంతర్హోపాయంత భూమ్యులై భక్తితో నమస్కరించెడి భాగవతులునాకు నాధభూతులగుచున్నారు.

౨౪౪

తిరువాయ్ మొట్టి.—౩.ప. ౭-తి-వయలుమ్ ౩-పా-నాతనై వ్యాఖ్యానజ్జి.

మూ.—నాతనై ఇలముమ్ వానముమేత్తునలున్ద్రాయ్ । పోతనై ప్పొన్నెడుళ్ళక్కరత్తెపిరాన్దనై ౨ ।

ప్పొత్తమ్మణియవల్లారై ప్పణియుమవర్కణ్డీ । రోతుమ్మిటప్పిడైతోతెమ్మెయాళుడై యార్కళి॥ ౩॥

ఆ.—(నాతనై) సర్వస్వామియాయ్, దేవమనుష్యవ్యాక్రతుడైయ వుత్కర్ణాపకర్ణమ్బూరాతే యవర్కణ్డీర్ కుమ్మొక్కత్తనై. కొండుత్తరుళుమ్ స్వభావనాయ్, తిరువాళ్ళియాళ్వారాళే యలజ్జుతనాయున్ద వమ్మెరమానై పొత్తమ్మణియవల్లారై ప్పణియుమవర్కణ్డీర్ ననుక్కెన్దెక్కుమ్ స్వామిక శెన్దితార్. ౩.

అన్వ.—నాతనై ఇలముమ్ వానముమ్ (౩) ఏత్తుమ్ నలుమ్ తుళాయ్ పోతనై (౬) పాళ నెడుమ్ శక్కరత్తు (౯) ఎన్దెపిరాన్దనై పాతమ్ పణియ (౧౨) వల్లారై పణియుమవర్కణ్డీర్ ఓతుమ్ (౧౫) పిటప్ప ఇడైతోటు ఎమ్మె (౧౮) ఆళుడైయార్కళి. (౧౯).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఇభయవిభూతియుమ్ మేల్వొట్టన్దనుభవిక్కుమ్ భోగ్యతైయిలే యాడుపట్టభాగవతర్ కు శేషభూతరానవర్కళిమ్మెయడిమ్మెకొళ్ళుమ్ స్వామిక శెన్దితార్.

నిరుపాధిక స్వామియాయ్, అవిశేషజ్ఞరాన సంసారికళోడు, విశేషజ్ఞరాన నిత్యసూరికళోడు వాళియట, (౩) కొణ్డాడుమ్మడి, పరిమళప్రచురమాన, తిరుత్తుళాయ్ తారాళే యలజ్జుతనాయ్, (౬) దర్శనీయమాయ్, భోగ్యతైయార్ విజ్ఞేయిరుక్కిట, తిరువాళ్ళియొట్టెయుమానవల్లకారే, (౯) ఎనక్కు నిరవధిక స్వామియానవనై, తిరువడికళిలే, తాళు, (౧౨) వల్లారై, తాళన్దనువర్తిక్కు మవర్కణ్డీర్, శాస్త్రజ్ఞిలేయోతప్పట్ట, (౧౫) పిటప్పిన్దెయ, అవకాశన్దోటుమ్, ఎట్లకై, (౧౮) అడిమ్మెయాకవుడైయవర్కళి. (౧౯). ౩..

అర్థము.—నిరుపాధిక స్వామియు భూమియు పరమపదమును (౩) స్తుతించునట్లు పరిమళముతో గూడిన తులసీమాలిక చేసలంకృతుడగును (౬) మనోహరమై నిరవధిక భోగ్యమైన చక్రాయుధమును (ధరించుటచే) (౯) నిరవధిక స్వామియును నైన శ్రియఃపతిని పాదములయందు నమస్కరింప (౧౨) సమర్థులను నమస్కరించియనుసరించువారుకదా? (శాస్త్రములయందు) చెప్పబడు (౧౫) జన్తములయొక్క అవకాశములయందు మమ్ములను (౧౮) దాసులుగాఁజైకొనువారుగుదురు. (౧౯). ౩.

ఈ.—మూన్తామ్బట్టు. తోళుమ్తోళి మాలైయుమాన వల్లకిలే తోళ్ర్గిరుక్కు మవర్కళిక్కు శేషభూతరానవర్కళి నకు స్వామిక శెన్దితార్.

(నాతనై) నిరుపాధిక శేషియాయుళ్ళవనై. (ఇలమిత్యాది) తోళుమ్ తోళి మాలైయుమానవల్లకై క్కణ్డాలోతిరుత్తిరై యెడుత్తననన్తరమ్బాలే నిత్యసూరికళోడు నిత్యసంసారికళోడు వాళియట ప్పకన్దానిప్పిర్ కళి. ౧[స్త్రీబాలయువపుధానామ్] “తన్దామ్కట్ప్పియుమ్ వారైశొన్నాల్” ఎన్నిరుక్కుమ్ స్త్రీకళి, ముతలిలే వారైశొల్ల పటియాత బాలర్కళి, వాయ్విట్టాన్దుజ్జొల్లాతయువాక్కళి, కరపాటవమిల్లాతవృద్ధర్కళి, ఇవర్కళి

జీ.ఆ.—మూన్తామ్బట్టు (నాతనై యిత్యాది). “నలున్ద్రాయ్ పోతనై, పాళమ్ పణియవల్లారై ప్పణియుమవర్, ఎమ్మె యాళుడై యార్కళి” ఎన్నిపదజ్జై క్కటాక్షి త్తవతారికై (తోళుమిత్యాది).

ఎడుత్త - నీక్కిన. సర్వరమేపుకళుమతుక్కు ప్రమాణమ్ (స్త్రీబాలేత్యాది). యధకాణ్డే త్రింశచ్ఛతతమే పారజన, “తతో హర్షసముద్భుతోనిస్సనోదివమస్పృశత్ । స్త్రీబాలయువపుధానాం రామాయమితీక్తిరైతే.” సామాన్యేనమనుష్యాణామ్ ఎన్నాతే, “స్త్రీబాలయువపుధానామ్” ఎన్దు విశేషి త్తతుక్కు భావతై దర్శిప్పియా నిన్దుకొణ్డు, అవర్కళి స్తోత్రమ్మణ్దుకైక్కు హేతువైయుమ్ దర్శిప్పిక్కితాత్ (తన్దామిత్యాది). కట్టు - స్త్రీత్వమ్ - అడక్కమ్. ఉద్ధతరాకైయారే వాయ్విట్టాన్దుమ్ శొల్లమాట్టారెన్ద పడి. నలునాల్ మమ్-జ్ఞాఘ్య

[౯౨]

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౭-తి-పయలుమ్. 3-పా-నాతనై వ్యాఖ్యానం

౨౪౫

ఈ.-౨ తనైవరుమ్ వాయ్విట్టేత్తుమ్బడియాయ్దు పెరుమాళ్ళకు. (నలుస్తుద్రాయ్ పోతనై) తిరుమేనియన్ స్వర్ణతాలే నలునాన్ద్రత్తెయ్డై తాయ్ చెప్పి పెన్ద్రీరుక్కిట తిరుత్తుద్రాయ్ పూవై యుడైయవనై. (బొన్ని త్యాది). పొన్నోలే స్పృహణీయమాయ్, అట్టుకుక్కు మాధరణత్తుక్కుమ్ మిడుక్కుక్కుమ్ తనక్కవ్వరుక్కి క్కే యిరుప్పతాయ్, భోగ్యతైయళవిటనిరుప్పతాన తిరువాళియైయడైయనాయ్ అవ్వళియా లే యెనై యె యుతిక్కొణ్ణపుపకారకనై. భోక్తాక్కుళుక్కు ప్పిడితోటున్ నెయ్ వేణ్ణమాపోలే, అడిక్కడి, కైయునిరువాళి యుమాన శేర్ త్తియై యనుభవిక్కితార్. “అభిప్పిరాన్” ఎన్నతు, “పొన్నెడుమ్ శిక్కరత్తెనైపిరాన్”, ఎన్నతాయ్.

(పాతమిత్త్యాది) ఇవ్వళిక్కెక్కుణ్ణ ఇతిలేయసూయైపణ్ణాలే, ఇతిలే తోన్ద్రు త్తిరువడికలిలే విల్లువల్లవర్క తై. విషయత్తైప్పారాతేయితో అసూయైపణ్ణుకిటతు, సర్వేశ్వరనుమ్ ౧: “అనసూయవే” ఎన్టుమ్, ౨: “నచమాం యోభ్యసూయతి” ఎన్టు మరుళిచ్చెయ్ తానితే. మున్ముళ్ళారనుష్టిక్కైయా లే నమక్కలితానవిత్తనై యల్లతు, పుటమ్బుళ్ళార్ పక్కలిలేయితే యితివరుమైతేరివతు. (వల్లారైప్పణియుమవర్కణ్డీర్) ఈశ్వరస్వక్కలుట్టడ వసూయైపణ్ణనిన్టాల్ తదీయర్ పక్కల్ శొల్లవేణుమో? ఈశ్వరత్వస్సిడారా లేమాజ్జపుమామ్, అన్టి క్కే 3: “నన మేయమ్” ఎన్టిరుక్కవుమా మవన్బక్కల్; అన్న పానాదికళా లే ధరిక్కిటవివర్కళో పక్కల్ పణియక్కుడా తితే. తోన్ద్రుకిటవాకారత్తైప్పొక్కట్టు తదీయ త్వాకారత్తైయ్ పార్తు, విరుమ్బుమ్బాతు అతుక్కుత్తక్కవళవుడై యనాక వేణుమితే. సౌలభ్యద్వా నేనటుకుముటుకెన్టు ముడిన్దుపోక్కెక్కుడలాయ్ దేతే శిశుపాలాదికళుక్కు. పిల్లై యాత్తై ఎన్టుపోరనల్లనాయరుప్పానోరువన్, జీయర్ శ్రీపాద త్తిలేవన్దు ఎనక్కోరురుతిరువాయ్ మొట్టియరుళిచ్చె య్యవేణుమ్” ఎన్న, ‘ఉనక్కువిశదమావతు పిల్లైయోడే కేట్టాలాయ్దు, అజ్జేకేళ’ ఎన్న, ‘అవరై త్తెన్ఱనిడ

జీ-అ.-పరిమళమ్. (శెప్పి పెన్ద్రు). ౪ “తత్తెక్కుమ్ తుదాయ్” ఎన్నక్కడవతే. “నెడుమ్” ఎన్టు-సర్వప్రకారతలుమున్దాన నెడుమై యాతల్, భోగ్యతైయల్ వన్ద నెడుమైయాతల్. ఇరన్దాయుమ్ తన్త్రేణ వరుళిచ్చెయ్కితార్ (అట్టుకుక్కు మిత్త్యాదియాలే). పలకాల్ తిరువాళియైచ్చొల్లువానెన్నెన్న (భోక్తాక్కుళుక్కిత్యాది).

“వల్లారై” ఎన్టుతాలే-భగవత్సమాశ్రయణ మశక్యమెన్టు తోన్టుకిటతెన్టు తిరువుళ్ళమ్బోదీ యరుళిచ్చెయ్కితార్ (ఇవ్వళిక్కెయిత్త్యాది). భగవద్విషయత్తిలే యసూయైపణ్ణువర్కళోవెన్న (విషయత్తై యిత్త్యాది). అసూయైపణ్ణువర్కళెన్దు మతుక్కు భగవదుత్తయైయమ్ కాట్టుకి తార్ (సర్వేశ్వరను మిత్త్యాది). గీతాసునవమే, “ఇదన్తుతే గుహ్యతమం ప్రవక్ష్యామ్యనసూయవే.” అన్టదశే, “నచాశుశ్రూషవేవాచ్యం నచమాంయోభ్యసూయతి;” పూర్వమేవలిఖితమ్. ఏతానాలుమ్ భగవద్విషయత్తి లనసూయవా యరుక్కిట తరుమైయోవెన్న (మున్ముళ్ళారన్త్యాది). మున్ముళ్ళార్ - నమ్మచార్యర్ కళో. ఇతివరుమై - అసూయైపణ్ణాతోక్కైయి లున్దానవరుమై. “కణ్డీర్” ఎన్టుక్కు-కింపున ర్నాయత్తాలే పణిక్కైయిలన్దాన వరుమైయై సాధిక్కితార్ (ఈశ్వరస్వక్క లిత్త్యాది). ఉపపాదమ్ (ఈశ్వరత్వేత్త్యాది). పిడార్ - పెరు మై. కూడా తెన్ఱిటతే? కూడినవిడమిలైయోవెన్న (తోన్ద్రుకిటవిత్త్యాది). అళవు - జ్ఞానాధిక్యమ్. ౫* పెరుమక్కళుళ్ళవరాయ్ వైత్తు, ౬ “ప్రారుంబువై స్సురనరసమ;” ఇత్త్యాదిప్పడియే యవతరన్తు సులభరానవర్కళై, తోన్ద్రుకిటవాకారత్తైయిట్టనాదరిక్కు కూడుమోవె న్ను (సౌలభ్యద్వా నేయిత్త్యాది). భాగవతవిషయత్తిల్ కింపున: ఎన్టుపడి. నలుకు ముటుకు - పొతామై. శబ్దానుకారమ్. భాగవతశేవత్వ మ్ దుర్లభమైన్దైక్కితిహ్యమ్ (పిల్లైయోత్తానిత్త్యాది). పాన్దానపడి - ఇవనై యున్నతస్థానత్తిలేనై త్తాకిలుమ్. అరుళిచ్చెయ్వర్-నమ్మిత్తై

అ-అ-వి.—అన్న పానాదికళో ధారకమాకైయే హేతువాకప్పణియక్కుడాతెన్దు మతుక్కుమ్, అళవుడైయనానాల్ విరుమ్బుక్కు డుమెన్దు మతుక్కు మొరు వితిహ్యమరుళిచ్చెయ్కితార్ (పిల్లైయోత్తానిత్త్యాది).

3.

౧॥ భ-గీ-౯-౧.

౨॥ భ-గీ-౧౨-౬౭.

౩॥ రా-యు-౩౬-౧౧.

౪॥ పె-అ-౩౯.

౫॥ ౨౭-౪.

౬॥

౨౪౬

తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—3-ప. 2-తి-పయిలుమ్. 3-పా-నాతనై వ్యాఖ్యానజ్ఞ

ఈ.—వేణుమే'ఎన్న, 'అతొన్ఱుణ్డో? వేణుమాకిత్తెయ్ కితాయ్' ఎన్ఱెనై యుత్తైత్తు, 'ఇవనుక్కుప్పాణ్ణానపడి ఓరురు తిరువాయ్ మొఱ్ఱిశొల్లుమ్' ఎన్న, 'ఇన్వళవుమ్ పరక్కేట్టవాతే యెన్నై మికవు మనువర్తిక్కప్పక, నానొట్టాతొఱ్ఱియ, జీయర్ పాడేశెన్ఱు 'ఇన్వర్థత్తినుడైయ శీరైయటియామైయాలే మున్నప్పడిశొన్నే, ఇనినాననువర్తిత్తు క్కై యున్నుడి యరుళిచ్చెయ్యవేణుమ్' ఎన్ఱు జీయరైయిట్టు నిర్బన్ధిత్తునువర్తిత్తా' ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్ వర్. (ఓతుమిత్తాది) 'పిటన్దా, శెత్తా' ఎన్ఱిటవ్యపదేశమాత్రమాన జన్మముమమైయుమితు పెటిలెన్నుతల్; అన్ఱి క్కే, శాన్ఱ్ఱిజ్జలిలేనిసిద్ధతయావోతిప్పోరుకిట జన్మజ్జలిలవకాశన్దోటుమెన్నువుమామ్.

(ఎన్ఱైయాళుడైయార్ కళే) ౧ 'అడియార్ కళే కుఱ్ఱాజ్జళ్' ఎన్ఱుమ్, ౨ 'అన్దమిల్ పేరిన్బత్తడియరోడిరున్ద మై' ఎన్ఱుమ్ - ఒరుదేశవిశేషత్తిలే అడిమైశెయ్ వతివర్ కళుక్కితే; అత్తై యిక్కికొళ్ళక్కడవర్ కళివర్ కళే. (ఎన్ఱై) 3 'దేవానాందానవానాన్ఱు' ఎన్ఱు పొతువాన శేషిత్వమితే యననతు, ర*మయర్వట మతినలమరుళి విశేషకటాక్షమ్బో' ఎన్బొల్వార్ కు శేషికళివర్ కళితే. ఇన్వరుకుళ్ళవై పార్ క్కొణ్ణాతపడియితేభగవత్ప్రభావత్తై ప్పార్ తాలిరుప్పతు, 'దురాచారోపి' వతేనుమతత్తై యున్దానాలుమ్, అవనై యాశ్రయిత్తానాకిల్ ఇవనై నిర్దోషనాక. ప్రతిసత్తికణ్ణవేణుమ్. దోషజ్జిడక్కచ్చెయ్ తే నిర్దోషనాకనిన్ద క్కవేణుకిట తెన్నెన్నిల్ ప్రభావాత్పరమాత్మనః. పిన్బివనై కుత్తైయనినైక్కెయూవతు - 'ఇవనై శుద్ధనాకుకై క్కీడానశక్తియవనుక్కిల్' ఎన్ఱు భగవత్ప్రభావ తైక్కుత్తైయనినైక్కెయూమితే. వీరప్పిళై యుమ్, పాలికై వాళిప్పిళై యుమెన్ఱిరువర్ జీయర్ శ్రీపాదత్తుక్కే శానరాయ్, తజ్జలిలేశెటిన్ఱు పోన్దార్ కళాయ్ దేశాన్తరమొప్పనవిడత్తే వెలుప్పన్దాయ్ తజ్జలిల్ వాన్ఱైశొల్లాతే యిరుక్కు, ఇవర్ కళై ప్పార్ తు 'పిళై కళే' అర్థకామజ్జళ్ త్యాజ్యమల్లామైయో? భగవద్విషయమరాట్టు ప్పిరాట్టాయో? ఒరుశ్రీవైష్ణవనుమ్ శ్రీవైష్ణవనుమ్ తజ్జలిలే వాన్ఱైశొల్లాతే వెలుత్తిరుక్కిటతు' ఎన్న, ఇరువరుమ్మెన్ఱు నిరున్ద తెన్ఱనిట్టు సజ్జతరాయ్ పోనార్ కళే.

3.

జీ-అ.—యెన్ఱపడి. పిటన్దా శెత్తా ఎన్ఱిట వ్యపదేశమావతు. పిటన్దనుడనే శెత్తానెన్ఱిట పేర మాత్రమొఱ్ఱియ, "జీవితా" ఎన్ఱైక్కవ కాశమిల్లెయ్ పడి. ఓతిప్పోరుకిట - శొల్లిప్పోరుకిట. ఓతుమ్ పిటప్పిడైలోటు - పిటన్దా శెత్తానెన్ఱిట వ్యపదేశమాత్రమాన జన్మలయజ్జలి: లవకాశజ్జళ్ తోటుమెన్ఱు మున్దినవర్థమ్.

ఒరుదేశవిశేషత్తిలే సర్వేశ్వరస్థిరువడికళిట్టున్ఱుమ్ కైజ్జుర్యమన్ఱో ప్రాప్యమ్, ఇవర్ కళై "ఎన్ఱైయాళుడైయార్ కళే" ఎన్ఱిటతెన్నెన్న (అడియార్ కళిత్తాది). "దేవానాందానవానాన్ఱు సామాన్యమధిదైవమ్" ఇతిజితన్తాయామ్. కుఱ్ఱాజ్జళ్ - కూట్టజ్జళ్. అన్దమిన్ఱిక్కి- అపరిచ్ఛిన్నమానవానన్దైయైయరాన వడియరోడేకూడి యిరున్దప్రకారత్తై యిత్యర్థః. భగవదీయత్వమేపోరుమో? జన్మవృత్తాదికళుమ్ పార్ క్కొణ్ణావోవెన్న (ఇన్వరుకుళ్ళవైయిత్తాది). భగవత్ప్రభావత్తై ప్పార్ తాలిరుప్పతుళ్ళవై పార్ క్కొణ్ణా తెన్నుమతుక్కు ప్రమాణమ్ (దురాచారోపిత్తాది). మహాభారతే సాత్త్వతేచ, "దురాచారోపి సర్వాశీకృతఘ్నీనాస్తికః పురా | సమాశ్రయేదాదిదేవం శ్రద్ధయాశరణంయది | నిర్దోషః విద్ధితంజన్మం ప్రభావాత్పరమాత్మనః." భాగవత శేషత్వమెదుర్లభమెన్నుమతుక్కు పిన్ఱైయమైరైతిహ్యమ్ (వీరప్పిళై యుమిత్తాది). శెటిన్ఱు - కూడి. వెలుప్ప - మనుక్కుత్తై. అరాట్టుప్పిరాట్టు - పోరుమ్ పోరాతతు. అల్పమెన్ఱ పడి. క్రమేణాన్వయః.

3.

ప్ర-తి.—(మూన్ఱామ్బట్టు). (నాతనై యిత్తాది) (కాలముమ్ వానముమిత్తాది). తత్రత్రింశచ్ఛతతమే అయోధ్యాం ప్రత్యాగతే రామేపారజనః, "తతోహర్షసముదృఘతో నిస్సనోదివమస్పృశత్ | స్త్రీబాలయవవృద్ధానాం రామాయమితిక్తితే||౩౨౪||" —(పాత

తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—3-ప. 2-తి-సయిలువ్. ౪-పా-ఉడైయార్ న్ద వ్యాఖ్యానజల్.

౨౪౭

మిత్తాది). భగవద్గీతానునవమే, “ఇదన్త తేగుహ్యతమంప్రపత్త్యామ్యసమాయవే | జ్ఞానంవిజ్ఞానసహితంయదాత్వామోక్ష్యనేఽశుభాత్ ॥౧॥”
—తత్రాష్టదశే, “ఇదన్తేనాతపస్కాయ నాభక్తాయకదాచన | నచాశుశ్రూషవేవాచ్యం నచమాంయోభ్యసూయతి ॥౬౭॥”
(ఎమ్మె) జితన్తాయామ్, “దేవానాం దానవానాశ్చ సామాన్య మధిదైవతమ్ | సర్వదాచరణద్వంద్వం ప్రజామిశరణంతప.”—మహాభార
తే సాత్త్వితేచ, “దురాచారోపి సర్వాశీకృతఘ్నోనాస్తికఃపురా | సమాశ్రయేదాదిదేవంశ్రద్ధయాశరణంయది | నిర్దోషంవిధితంజన్తం
ప్రభావాత్పరమాత్మనః.”

తాత్పర్యము,—భూమియందుండు జనులును పరమపదమునందుండు నిత్యమారులును స్తుతించెడి దివ్యపరిమళముచే బరిమళించుచున్న
దివ్యతులసీమలచే నలంకృతుడైన నిరుపాధికస్వామియు ఆశ్రితసంరక్షణార్థముగ సుదర్శనమును ధరించువాఁడునునైన శ్రియఃపతియొక్క
శ్రీపాదములయందు నమస్కరించువారికి శేషభూతులు శాస్త్రాగ్రక్తమైన జన్మ పరంపరలయందు మమ్ములనుదాసులుగాఁగైకొనునట్టి నాథులగుదురు.

మూ.—ఉడైయార్ న్దవాడై య్కకణ్డీకై యన్దుడైనాణినన్.

పుడైయార్ పొన్నులిన్ పొన్నుడియన్ మల్ ముమ్ పల్ కలన్.

నడైయాపుడై త్తిరునారణన్దొణ్డర్ తొణ్డర్ కణ్డీ.

రిడైయార్ పిఱప్పిడై తోఁతెమక్కెమ్మెరుమక్కళ్.

౪

ఆ.—(ఉడైయార్ న్ద) నిరతిశయసుగన్ధమాయ్, నిరతిశయసుఖస్వరూపమాయ్, నిరతిశయాజ్జ్వల్యమాయ్, నిత్యసిద్ధమాయ్, అసభ్యే
యమాన దివ్యభూషణజ్ఞాతే భూషితనాయురన్ద వెమ్మెరుమాన్దుడైయ వ్దుకుక్కుత్తోల్ మడిమైయాయరుప్పార్ క్కడిమైయా యరుప్పార్ కిడిర్
ఇడైయార్ పిఱప్పిడై తోఁతెమక్కెమ్మెరుమక్కళ్ శెన్దితార్.

౪

అన్వ.—ఉడై ఆర్ న్ద ఆడైయన్ (3) కణ్డీకైయన్ ఉడై నాణినన్ (౬) పుడై ఆర్ పొన్నులిన్ (౯) పొన్ ముడియన్
మల్ ముమ్ (౧౨) పల్ కలన్ నడైయా (౧౫) ఉడై తిరు నారణన్ (౧౮) తొణ్డర్ తొణ్డర్ కణ్డీర్ ఇడైయార్ (౨౧) పిఱప్పన్ ఇడై
తోఁతు ఎమక్కు (౨౪) ఎమ్మెరుమక్కళ్. (౨౫)

పన్నీ,—అనన్తరమ్, అవనుడైయవాభరణశోభైయి లీడుపట్టడిమైపుక్కువర్ కళుడైయవడియారెడ్డళుక్కుప్పెరియశేషిక శెన్దితార్.

ఉడైయోడు, పొరున్దిన, తిరుప్పరివట్టతైయుడైయనాయ్, (3) కణ్డాభరణతైయుడైయనాయ్, పరివట్టత్తిన్దోళాత్తిన, కోవై నాడై
యుడైయనాయ్, (౬) ఒరుపక్కుత్తిలే, శేర్ న్ద, పొల్పూణాలైయుడైయనాయ్, (౯) స్పృహణీయమాన, అభిషేక తైయుడైయనాయ్,
మల్ ముమ్, (౧౨) పలవక్తెప్పట్ట, ఆభరణజ్జైయుమ్, స్వాభావికమాక, (౧౫) ఉడైయనాయ్, శ్రీమానాన, నారాయణనుక్కు, (౧౮)
శేషభూతరానవర్ కళుక్కు, శేషభూతరానవర్ కళోకిడిర్, నిరన్తరమాన, (౨౧) పిఱప్పిన్దుడైయ, అవకాశన్దోఁతుమ్, ఎడ్డళుక్కు, (౨౪)
అసాధారణపరమశేషికళ్. (౨౫) ఇన్నాలుపాట్టాలుమ్ - భాగవతరుడైయ శేషిత్వజ్ఞాల్లిల్ ము.

౪.

అర్థము.—నడుమునందు ఆమరిన వస్త్రముకలవాఁడును (3) కణ్డాభరణముకలవాఁడును వస్త్రముపైధరించిన మొలత్రాడుకలవాఁడును
(౬) ఒకపార్శ్వమునందు జేరిన స్వర్ణయజ్ఞోపవీతముకలవాఁడును (౯) మనోహరమైన కిరీటమునుధరించినవాఁడును తక్కిన (౧౨) పలు
విధములకల ఆభరణములను స్వభావసిద్ధముగా (౧౫) గలవాఁడును శ్రీమంతుఁడునునైన నారాయణునికి (౧౮) శేషభూతులైనవారికి
శేషభూతులైనవారుకదా? నిరన్తరమైన (౨౧) జన్మములయొక్క అవకాశములయందు మాకు (౨౪) నసాధారణశేషిభూతులు. (౨౫).

౨౫౦

తిరువాయ్ మొక్కి.—౩-ప. ౭-తి-పయిలుమ్. ౧-పా-పెరుమక్కళ్ వ్యాఖ్యానం.

ప్ర-తి.—(నాల్మూట్టు) (ఉడైయార్ న్ద) “కాశేయపుష్పితకటీతటమ్.” శ్రీమద్భాగవతే దశమేద్వాత్రింశేగోపికాగీతానంతరే, “తాసామావీరభూచ్చార్చిస్తస్యమనముఖామ్బుజః । పీతామృతధరస్సగ్నిగ్విసాక్షాన్తన్తథమర్చ్యః॥౨॥”—అయోధ్యాకాండే తృతీయసర్గే అభిషేకజ్ఞాపనార్థమాహూతమాగచ్ఛంతరామంపశ్యన్ దశరథః. “గర్భరవరాజప్రతిమంలాకేవిఖ్యాతపారుషమ్॥౨౭॥ దీర్ఘబాహుంమహాసత్త్వం మత్తమాతద్భగామినమ్ । చన్ద్రీకాన్తాననంరామమతీవప్రియదర్శనమ్॥ ౨౮॥ రూపాదార్యగుణైః పుంసాందృష్టిచిత్తాపహరిణమ్ । ఘర్తాభిత్తప్తాః పర్జన్యంహ్లాదయన్తమివప్రజాః॥ ౨౯॥ సతతర్చసమాయాన్తంపశ్యమానోసరాధిపః॥౩౦॥”

౪.

తాత్పర్యము.—నిరవధిక తేజోమయ దివ్యాభరణములచే నలంకృతుడగు శ్రియఃపతియొక్క ఆభరణసౌందర్యమునందవగాహించి వానికి దాసులగువారికి శేషభూతులు మాకుఁబరమ శేషులగుదురు.

మూ.—పెరుమక్కళ్ళు శ్రీమత్పెరుమానై, అమరర్కటక్కు । ట్కరుమైయొట్టియన్దారముఁజూట్టియవప్పనై ।

పెరుమైపితల్ మవల్లారై ప్పితల్ మునువర్ కణ్డీర్ వరుమైయుమిమ్మైయునమ్మైయుళిక్కుమ్మిరక్కళ్ళే॥ ౫॥

ఆ.—(పెరుమక్కళ్) బ్రహ్మేశానాది సర్వదేవర్కకుక్కు మిశ్వరనాయ, అమృతప్రదానాదికళాలే అమర్కకుక్కు రక్షకనాయుడు నవనడైయ విప్పెరుమైయైప్పితల్ మవల్లారై ప్పితల్ మునువర్ కణ్డీర్ సర్వకాలమున నమక్కురక్షకరాన స్వామిక శైలితార్. ౫.

అన్వ.—ఉళ్ళవర్ పెరు మక్కళ్ (౩) తమ్ పెరుమానై అమరర్కటక్కు (౬) అరుమై ఒట్టియ అష్ట (౯) ఆర్ అముతు ఊట్టియ (౧౨) అప్పనై పెరుమై పితల్ మవల్లారై (౧౫) పితల్ మునువర్ కణ్డీర్ వరుమైయుమిమ్మైయునమ్మై (౧౮) అళిక్కుమ్ పిరక్కళ్. (౨౦)

పన్నీ.—అనంతరమ్, ఆశ్రితర్ ప్రయోజనాన్తరత్తై మవేక్షిక్కిలు మవర్ కళరుమైప్పదామఁజూడుక్కు మవనడైయ పుపకారకత్వతిశయత్తై స్తుతిప్పారై స్తుతిక్కుమవర్ కళే ఉభయవిభూతియిలున్దమక్కుపకారక రన్గితార్.

పరమసామ్యపత్రియాలేవరుమ్, పెరుమైయైయుడైయ, నిత్యసూరికకుక్కు, (౩) అసాధారణనాన, అధిపతియాయ్, శావామైవేణ్ణియరుక్కుమ్ దేవర్కకుక్కు, (౬) అరుమై, పదాతపడి, దుర్వాసశ్శాపాపహతరానవస్తు, (౯) పూర్ణమాక, అమృతత్తై, భుజిప్పిత్తు, (౧౨) సత్తైయై నోక్కినవనై యుద్దేశిత్తు, అవనుపకారకత్వ మహత్తైయై, ప్రీతిపారవశ్యత్తాలే ఆక్రమమాకప్పితల్ మవల్లారై, (౧౫) తాజ్జుకుమ్ ప్రీతిపరవశరాయ్ప్పితల్ మునువర్ కిడీర్, ఐహికాముష్మికజ్జలిర్, నమ్మై (౧౮) ఉజ్జీవిప్పిక్కుమ్, ఉపకారకర్. (౨౦). ౫.

అర్థము.—పరమసామ్యముచేవచ్చెడి మహత్వముకలవారైన నిత్యసూరిలకు (౩) అసాధారణుడైన అధిపతియు దేవతలకు (౬) ఆయాసము తీరునట్లు (దుర్వాసమహర్షి) శపించినప్పుడు (౯) పూర్ణముగ నమృతమును భుజింపఁజేసిన (౧౨) పరమబుద్ధువును నైనవానిని నుద్దేశించి (వాని) మహత్వమును (ప్రీతిపరవశ్యతై)యక్రమముగఁజెప్పవారిని (౧౫) యక్రమముగస్తుతించువారుకదా? ఐహికాముష్మిక ఫలములయందు మమ్ములను (౧౮) ఉజ్జీవింపఁజేయు ఉపకారకులు. (౨౦) ౫.

ఈ.—విద్వామ్బాట్టు. ప్రయోజనాన్తరపరర్కకు మవేక్షితసంవిధానమ్బుణ్ణ మవనౌదార్యత్తిలేతోన్ద్రువర్ కళే స్వభావత్తుక్కు త్తోన్ద్రువర్ కళెనక్కు స్వామిక శైలితార్.

శీ-ఆ.—విద్వామ్బాట్టు (పెరుమక్కళ్ళిత్యాది). “అమరర్కటక్కురుమై” ఎష్టతోడజ్జి, “అళిక్కుమ్పిరక్కళ్” ఎన్నుమళవుమ్కటాక్షిత్తవారికై (ప్రయోజనాన్తరత్యాది).

తరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. 2-తి-పయిలుమ్. ౫-పా-పెరుమక్కళ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

౨౫౧

ఈ. — (పెరుమక్కళ్) నిత్యసూరికళ్. పెరియోరెన్ట పడి. ౧. “పేరాళన్ పేరోతుమ్ పెరియోర్” ఎన్నక్కడవతితే. ౨. “మహత్తానన్దు” ఎన్దుమ్, 3. “సమహత్తానుదుర్లభః” ఎన్దుమ్, ౪. “ఏతేవై సమహత్తానః” ఎన్దుమితే శేషి వారైయుమ్. సంసార త్రి లేముముత్తు వాయాభి ముఖ్యమృణ్ణినమాత్ర త్రి లే శొల్లుకిటపడియితు వానాల్, నిత్యసూరికళ్ యిప్పడి శొల్లక్కేట్ర వేణ్ణావితే. (ఉళ్ళవర్) ౫. “అసన్నేవ” ఎన్దుతు, ఒరునాళ్వరైయిలే “సన్తమేనమ్” ఎన్దుతాకాతే, ఎన్దు మొక్కవుళ్ళవర్ కళ్. అతావతు - స్వరూపమాన శేషత్వమట్టియామైయాలే. నిరూపకమిల్లెయాలాల్ నిరూప్య మిల్లెయామితే. శేషత్వప్రతిపత్తికొరునాభుమ్ కుత్తెతల్ వారాతవర్ కళ్. (తమ్మెరుమానై) అవర్ కళ్ళుక్కు సత్తాపేతు వాయ్ అన్దుత్తయైనడ త్రిక్కొడుక్కుమవనై. (అమరర్ కట్టు) నన్దుత్తాట్టిల్ నాలునాళ్ళావాతే యిరుక్కిట తైయిట్టు అవర్ కళ్ పేరై చ్చుమన్దుకొణ్ణిరుక్కిట ఇన్ద్రాదిక భుక్కు. (అరుమైయొట్టియ) అసురర్ కళ్ళకై యిలేపడుమెలివరపుతీరుమ్బడియాక్కడలైక్కడైన్దు అవర్ కళ్ ఫల త్రిలేయన్వయిక్కుమ్బడిపణ్ణినవనితే. కడలైక్కడైయుమ్ వరు త్తైత్తెత్తన్దుకలిలేయాక్కి, ఇవర్ కళ్ళుక్కుమృతభోగ త్రిలే యన్వయమామ్బడిపణ్ణినపడి. (అన్దు) దుర్వాసత్తాపాపహతరానడలైయిలే. (ఉట్టియవప్పనై) ౬. వానవరై పెన్ణాకియముతూట్టుమ్ పెరుమానారితే. అప్ప - ఉపకారక. ప్రజైక్కుత్తాయ్ పణ్ణముపకారమావతు - అతిన్దుకమ్వాడామే వళర్ కైయిత్తే.

(పెరుమైయిత్తాది) ౭. “ఉదారాః” ఎన్దిటపడియే, తన్నై యేపుయోజన మాకప్పన్దనార్ కు ప్పీలే, నిశ్చర్యాదికతై యుకన్దార్ కుమ్ “ఇత్తైయాకిలుమ్ నమ్మక్కలిలేకొళ్ళప్పెన్దోమే, ఇవర్ కళ్ నమక్కుసర్వస్వ దానమ్బణ్ణిత్తార్ కళ్ళన్దో?” ఎన్దురుక్కుమ్ పెరుమై. నాట్టార్ సడియల్లవివసతు; నాట్టిల్ కొడుప్పారుదార రాయరు ప్పర్, ఇట్టుకొళ్ళారుదారరాయరుక్కుమ్. ఏతేనుమాకక్కుత్తెత్తిర్ ప్పారుదారరామి త్తనైయిత్తే. (పితన్ద్రవల్లారై) ౮. “అటవనై” ఎన్దిటపడియే “ప్రయోజనాన్తరపరరళవిలుమిప్పడియిరుప్పతే!” ఎన్దుత్తై నెన్జిలేయనుసన్దిత్తు అడ్డవు

జీ-అ. — ఇళ్ళబ్బమ్ నిత్యసూరికళ్ తైయిప్పడిశొల్లు మెన్దు (పెరియోరిత్తాది). ముముత్తువిషయ త్రిల్ - మహచ్చబ్దప్రయోగమ్ కాణ్డైయాలే, తన్నాయ్ సూరికత్తైయుమ్ శొల్లుమెన్దిత్తార్ (పేరాళనిత్తాది). తిరుమొట్టి. ఇతుక్కుర్థమ్ - మున్నేయెట్టుతిన్దు. గీతాసునవమే, “మహత్తానన్దుమాంపార్థదేవీం ప్రకృతిమాశ్రితాః | భజన్త్యనన్యమనసా జ్ఞాత్వాభూతాదిమన్వయమ్.” సప్తమే, “బహునాంజన్మనామస్తే జ్ఞానవాన్ మాంప్రపద్యతే | వాసుదేవస్సర్వమితి సమహత్తానుదుర్లభః.” ఇన్ద్రప్రమాణబ్దశైలామ్ - సూరికళ్ విషయమన్ద్రే, ముముత్తుక్కళ్ విషయబ్దశ్చో? మెన్దు (సంసార త్రిలేయిత్తాది). ఉన్దై సర్వసాధారణమన్ద్రో? ఇవర్ కత్తై - “ఉళ్ళవర్” ఎన్దు విశేషిక్కిటతెన్నెన్దు (అసన్నేవే త్తాది). శేషత్వజ్ఞానాభావత్తిల్ స్వరూపమ్బామెన్న (నిరూపకమిత్తాది). ఫలితమ్ (శేషత్వేత్తాది). శేషత్వమట్టియామైయాలే. శేషత్వజ్ఞాన మట్టియామైయాలే. “సత్తాపేతువాయ్” ఎన్దుతిక వివరణమ్ (అన్దుత్తైయై యిత్తాది). అవతరీవతాకిటవర్ కత్తై - “అమరర్” ఎన్దిటతెత్తాలేయెన్దు (నన్దులిత్తాది). అరుమైయొట్టియ - అయాసమ్ తీరుమ్బడియాక; అసురర్ కళ్ళాల్ వన్దక్లేశమ్ పోమ్బడియాక పెన్దు మున్దినవర్థమ్. (అసురర్ కళితి). ఎలివరపు - క్లేశమ్. కడైక్కెయిలుళ్ళ వాయాసమవర్ కళ్ళు కొట్టియవన్ద్రాన్ద్రమ్ (కడలైయిత్తాది). ఉక్తార్థే ప్రమాణమ్ (వానవరైయిత్తాది). తిరుమొట్టి. “నన్దాత” ఇత్తాది. దేవర్ కత్తై స్త్రీవేష తై యుడైయనాయ్ కొణ్డు అమృత తై భుజిప్పిక్కుమ్ స్వామియానవరత్వర్థః. ప్రయోజనాన్తరతైక్కొడుక్కై యుపకారమెన్న (ప్రజైక్కిత్తాది).

ఇతిలవనుక్కు పెరుమైయేతెన్న (ఉదారాఇత్తాది). గీతాసుసప్తమే, “ఉదారాస్సర్వవైతే జ్ఞానీత్వాత్తేన మేమతమ్ | అన్ధిత్సస్పి యుక్తాత్తా మామేవానుత్తమాంగతిమ్.” కొళ్ళారుదారరామ్బడియెన్నెన్దు (నాట్టారిత్తాది). అవర్ కళిడత్తి లాదార్యమేతెన్న (ఏతేను

అ-అ-వి. — (మహత్తానన్దు స్త్రీత్తాది). అసురప్రకృతిక శెన్దుమ్ దైవప్రకృతిక శెన్దు మిరన్దువకైయాకైయాలే, అతిల్, దైవీంప్రకృతిమా శ్రితాః మహత్తానన్దు, భూతాదిమ్ - జగత్కారణభూతనాయరుప్పనాయ్, ఆవ్యయమ్ - నిత్యనాయరుప్పనాయరుక్కిట, మాంజ్ఞాత్వా

౨౫౨

తిరు వాయ్ మొట్టి.—౩-ప. ౭-తి. పయిలుమ్. ౫-పా. పెరుమక్కళ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞళ్.

ఈ.—కెడకూప్పి ట్టేత్తుమవర్ కళై. (పితల్ ముమవర్ కణ్డీర్) “ఇన్నీ రైయివర్ కళుక్కునిలమావతే” ఎన్దులవర్ కళవన్పు క్కలిరుక్కుమిరుప్పై అవర్ కళ పక్కలిలే యిరుక్కుమవర్ కిడీర్. ఇవర్ కళుదేశ్య రావతే తనై నాళై క్కెన్న (వరుమైయుమిప్పైయుమ్) ౧ “అత్రపరత్రచాపి” ఇహలోకపరలోకజ్జలిరణ్డీలుమ్. ఇహలోక త్తిల్ ౨ * నాట్టారోడి యల్వాట్టిత్తు, పరలోక త్తిల్ ౨ * నారణనైన్జువిత్తు ౩ * అడియార్ కళ కున్దాజ్జలిలేయుడన్దూట్టు ముపకార కర్. (నమ్మైయలిక్కుమ్ పిరాక్కళ్) నమ్మైయుజ్జీవిప్పిక్కుమ్ స్వామికళ. సర్వేశ్వర ఒరునాళ్వరైయిలేయుపసం హరి త్తిట్టువైత్తు. ఒరునాళ్వరైయిలే సంసార త్తిలే ౪ * తరుతుయరన్దడా తేవైక్కుమితే; శ్రీవైష్ణవర్ కళోడే సహ వాసమ్మణ్ణిప్పెటిల్, “సంసారన్దానేనన్దు” ఎన్నుమ్మడియి తేయన్ కళ పడి. ౫ “నలుమావిరై నాన్దులరడిక్కిల్ పు కుతలుముమో?” ఎన్దొరిన్.

౫.

జీ-ఆ.-మిత్తాది. అటవనై-ధార్తికనై. నిలమావతేయెన్దు- (అవర్ కళ పక్కలిలేయిరుక్కుమవర్ కిడీర్) ఎన్దున్దుప్పడు. అవర్ కళవన్పుక్కు లిలేయిరుక్కు మిరుప్పావతు - “ప్రయోజనాన్తర పరర్ క్కత్తై క్కొడుత్తువిడువతే, ఇతెన్ననీర్తై!” ఎన్దునుసన్దిత్తుప్పితల్ ముకై. “వరు మైయుమిప్పైయుమ్” ఎన్దిటతు-కాలవాచియాకిలుమ్, తదుపలక్షిత దేశజ్జైక్కాట్టుకిటతు. (అత్రపరత్రచాపిఇతి) స్తోత్రరత్నే, “తన్నెన మోమజుదజ్జి” ఇత్తాది. అలిక్కుమ్ ప్రకారమేతెన్న (ఇహలోక త్తి లిత్తాది). పిరాక్కళ్ - ఉపకారకర్. “పిరాక్కళ్” ఎన్దుతు క్కు - స్వామికళైన్దూన్దరమ్ (నమ్మైయిత్తాది). ఉపసంహరి త్తిట్టువైత్తు - మోక్షత్తైక్కొడుత్తువైత్తు. (తరుతుయరమ్తడాతే) నీయేతరు కిటదుఖత్తై నీయేపోక్కాతే యిత్యర్థః. పెరుమాళ్ తిరుమొట్టి. ఉక్తుక్కుప్రమాణమ్ (నలుమావిరై యిత్తాది). శ్రీవామరనుడైయ, మిక్కపరిమళత్తైయుమ్ క్లాఘ్యమానమధువైయుముడైత్తాన శెవ్విప్పుప్పోలే యిరుక్కిట తిరువడికళిన్దీళ్ళే పుకుతల్ శీరియతోవిత్త్యర్థః. అప్పనై యుదేశిత్తు, అవనుపకార మహత్తైయైప్పితల్ మవల్లారై యితీత్యర్థః. క్రమేణాన్వయః.

౫.

ఆ-ఆ-వి.-అనన్యమనసస్సన్తోమాంభజన్తి. — “పితల్ మవల్లారైప్పితల్ ముమవర్ కణ్డీర్ వరుమైయుమిప్పైయుమ్నమ్మైయలిక్కుమ్ పిరాక్కళ్” ఇత్యనేన - అస్యాంవిభూత్యా మనిష్ఠనివృత్తిపూర్వకేష్టప్రాపణమకుర్వాణో భగవాన్ వ్యావర్త్యతే ఇత్యభిప్రాయేణాహ (సర్వేశ్వర నిత్తాదివాక్యద్వయేన).

౫.

ప్ర-తి.—(విద్వామ్బాట్టు). (పెరుమక్కళ్). శ్రీభగవద్గీతాయాంపవమే, “మహత్తానస్తమాంపార్థ దైవీం ప్రకృతిమాశ్రితాః|భజన్త్య నన్యమనసోజ్ఞాత్వాభూతాదిమవ్యయమ్||౧౩||” — తత్రసప్తమే, “బహూనాంజన్త నామస్తే జ్ఞానవాన్తాం ప్రపద్యతే | వాసుదేవస్సర్వమితి సమహత్తాసుదుర్భజః||౧౪||” — “ఏతేవై సమహత్తానః.” — (ఉళ్ళవర్). [తై - ఆ - ౬] “అసన్నేవసభవతి అసద్భిప్రేతివేదచేత్ | ఆస్తిబ్రహ్మేతిచేద్వేద సన్తమేనంతతోవిదురితి.” — (పెరుమైయిత్తాది) భగవద్గీతాసుసప్తమే, “ఉదారాస్సర్వఏవై తేజ్ఞానీత్వాత్తైవమే మతమ్ | ఆస్థితస్సహియుక్తాత్తామామేవానుత్తమాంగతిమ్||౧౫||” (వరుమైయుమిప్పైయుమ్) స్తోత్రే, “తన్నెనమో మధుజుదజ్జి” సోజతత్త్వ జ్ఞానానురాగమహిమాతిశయాన్తనీమ్నై | నాభాయనాధమునయే త్రపరత్రచాపినిత్యం యదీయచరణౌశరణంమనీయమ్.”

౫.

పెరియతిరుమొట్టి - పతినాటాన్దిరుమొట్టి - ముతత్పాట్టు. నన్దాతవాళ్ళుణరిడైప్పక్కువానవరై | పెన్దొక్కియముతూట్టుమ్ పెరుమా నార్ మరువినియ | తణ్ణార్ న్దకడన్దరై తలశయనత్తుత్తైవారై | యెన్దొ తేయిరుప్పారై యితైప్పాట్టుతు మెన్దొమే.

తాత్పర్యము.—పరమసామ్యాపత్తిచేవచ్చెడి మహత్వముకల నిత్యసూరులకును నసాధారణస్వామియు తమకు మృతిలేక యుండవలయు నని యమృతమునుగోరిన దేవతల కమృతమును నిచ్చి వారిసత్తను గాపాడిన పరమబంధుభూతుఁడునునైన శ్రియఃపతియొక్క నిరవధిక మహత్వ మును వానియందుఁ బ్రీతిపరవశులై యక్రమముగ స్తుతించు పరమభాగవతుల విషయమునభక్తిపారవశ్యతవలన వారిని నమోఘముగస్తుతించు వారు ఉభయవిభూతులయందును నాకుపకారకులగుదురు.

౫.

[౬౪] తిరువాయ్మొళి.—౩-ప. ౭-తి-పయిలుమ్. ౬-పా-అళిక్కుమ్బరమనై వ్యాఖ్యానజ్ఞో. ౨౫౩

మూ.—అళిక్కుమ్బరమనై కణ్ణనైయాళిప్పిరాన్తనై ౨ | తుళిక్కునలుజ్జణ్ణత్తామణివణ్ణనెమ్మాన్తనై ౨ |
యొళిక్కొణ్ణళోలియైయుళుత్తుక్కొళుమవర్ కణ్ణిర్ | శలిప్పిన్తియాణ్ణెచ్చెన్ శన్దాన్దరణ్ణాప్పరే ||

ఆ.— (అళిక్కుమ్) దేవమనుష్యాదిరూపేణావతీర్ణనాయ్, సర్వజగద్రక్షకనాయ్, శబ్దచక్రాది దివ్యాయుధధరనాయ్, దివ్యమాల్యవశోభితనాయ్, హేయప్రత్యనీకనాయ్, నిరతిశయ తేజోవిశిష్టనాయరున్ద వెమ్మెరుమానైయుళుత్తుక్కొళుమవర్ కణ్ణిర్ ఒరుచలచమిల్లా తపడియాణ్ణెచ్చెన్ శన్దాన్దరణ్ణాప్పరెన్దితార్.

అన్వ.—పరమనై అళిక్కుమ్ కణ్ణనై (౩) అళి తుళిక్కుమ్ నలుమ్ (౬) కణ్ణి తూ మణి (౯) వణ్ణన్ పిరాన్తనై ఎమ్మాన్తనై (౧౨) ఒళిక్కొణ్ణళోలియై ఉళుత్తు (౧౫) కొళుమవర్ కణ్ణిర్ ఎమ్మై శలిప్పిన్తి (౧౮) అణ్ణ శన్దమ్ శన్దాన్దరమ్ (౨౧) కాప్పర్. (౨౨).

పన్నీ.—అనన్దరమ్, అనన్యప్రయోజనర్ కు త్తవడివల్లుకై యనుభవిష్పిక్కు ముజ్జ్వలస్వభావనై యనుభవిష్పార్ నమక్కురక్షకరెన్దితార్.

ఉపకరిక్కుమిడత్తిల్ మేలిల్లాతపడియాక, తనై ఉపకరిప్పానాయ్, అవర్ కళిట్టవల్లుక్కొమ్మడిభవ్యనాయ్, (౩) కైయున్దిరువాళియుమానవల్లుకైయుమ్, మధుస్వన్నియామ్, పరిమళోత్తరమాన, (౬) మాలైయల్లుకైయుమ్, అళుక్కల్, మాణిక్కమ్మొన్త, (౯) వడినైయుమ్, ఉపకరిత్తు, ఎనై యొళుత్తిక్కొణ్ణస్వామియామ్, (౧౨) అత్తాలేమికవుమ్నిఱమ్మెల్, తేజనైయుడైయనానవనై, నెణ్ణారే, (౧౫) అనుభవిక్కుమవర్ కళిక్కిడిర్, ఎమ్మై, ప్రయోజనాన్దరణ్ణిల్పొకామర్ నిశ్చలమాక, (౧౮) అడిమైక్కొణ్ణు, ఇజ్జనత్తోడు, జన్దాన్దరణ్ణళోడునాశియఱ, (౨౧) రక్షిక్కుమవర్ కళి. (౨౨)

అర్థము.—(ఉపకరించుటయందు) తనకుమించినవారులేకయుండునట్లు ఉపకరించువాడును సర్వసులభుడును (౩) చక్రాయుధసౌందర్యమును మధువుప్రసించుచు పరిమళించుచున్న (౬) తిరుమాలసౌందర్యమును నిర్మలమైన మాణిక్యమువంటి (౯) విగ్రహమును నుపకరించినవాడును నాస్వామియు (౧౨) నిరవధిక తేజస్సుకల సౌందర్యముకలవాడును నైన (క్రియశపతిని) మనస్సు చే (౧౫) అనుభవించువారు కదా? మమ్ములను చాంచల్యములేక (౧౮) దాస్యముగైకొని ఈజన్మమందును జన్దాన్దరములయందును (భేదములేక) (౨౧) రక్షించువారు. (౨౨).

ఈ.—ఆతామ్బట్టు. కీర్తించొన్న సౌందర్యాదికలై త్తిరళవనుభవిక్కుమవర్ కళెనక్కురక్షకరెన్దితార్.

(అళిక్కుమ్బరమనై) ఇవాన్తాక్కలైరక్షిక్కుమిడత్తిల్ తనక్కవ్వరుక్కిల్లాతవనై. † (అన్తి క్కే, ఉపకరిక్కుమిడత్తిల్, మేలిల్లాతవనెన్ను తల్. అళిక్కు-రక్షిక్కుయమ్, కొడుక్కుయమ్.) (కణ్ణనై) అళిప్పతుతనై యితే. ౧. “ఎనక్కేతనై త్తన్దకట్టకమ్”. (అళిప్పిరాన్తనై ౨) ౨. “నాయుధాని” ఎన్ఱిఱపడియే, తన్నోడు ఆయుధత్తోడు వాశియఱ, “భక్తానామ్” ఎన్ఱిరుక్కుమననై. “అళుమ్బరమనై” ఎన్ఱిఱపాటైనినైక్కిఱతు. (తుళిక్కుమిత్యాది) అవ్యభిల

జీ. ఆ.—ఆతామ్బట్టు (అళిక్కుమిత్యాది) పాటైల్లామ్ కటాక్షి త్తవతారికై (కీర్తించొన్న విత్యాది). కీర్తించొన్న-* పయిలుమ్కుడరాళితోడక్కిచ్చొన్న. తిరళ - సజ్గిహమాక.

అళిక్కుయెన్దతుక్కు - రక్షిక్కుయెన్దకీర్తొల్లి, కొడుక్కుయెన్దరూన్దరమ్ (అళిప్పతుతనై యితేయెన్ద). “అళిక్కుమ్” ఎన్దతిన్ ద్వితీయార్థముచేర్చభావమ్ (నాయుధానీత్యాది) జతన్తాయాంపూర్వమేవలిఖితమ్. “కీర్తించొన్న సౌందర్యాదికలై త్తిరళవనుభవిక్కుమవర్ కళి” ఎన్ద అవతారికై యిటొచ్చెన్దవర్థతై త్తత్తదజ్జళారేకాట్టుకితార్ (ఆళుమ్ పరమనై యిత్యాదియాలమ్, నలున్దయిత్యాదియాలమ్, తోళుమార్ నాన్దయిత్యాదియాలమ్, పయిలున్దరొళియిత్యాదియాలమ్). కీర్తప్పదత్తైయుమ్కూట్టి మేలుక్కురసోక్తియాకసజ్గి (అవ్యభిల

౧౫౪ తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. 2-తి-వయలుమ్. ౬-పా-అలిక్కుమ్మరమనై వ్యాఖ్యానజల్.

ఈ:-కప్పడాతారైయకప్పడుత్తుకై క్కీడాన కణ్ణియిరుక్కిఱపడి. (తుళిక్కుమ్నలుజ్జణ్ణి) తిరుమేనియిల్ సర్వత్తాలే శెవ్విపెన్దు మధుస్వనియా నిట్టతాయ్, నలునాన్ద్ర తైయుడైయ తిరుత్తుథాయ్ మాలైయైయుముడైయనాయ్. “నలున్దుథాయ్ పోతనై” ఎన్నిఱ తైనినై క్కిఱతు. (తూమణివణ్ణ నెమ్మాన్దనై) పట్టిప్పన్దనీలమణిపోలే యిరు క్కిఱతిరునిఱ తైక్కాట్టియై నై యనన్యార్ మాక్కినవనై. ౧-మణియైవానవర్ కణ్ణనై” ఎన్నిఱపడియే - నిత్యసూ రికళై యెఱ్ఱులిక్కొణ్ణపడియే కాణుమివరైయుమెఱ్ఱులిక్కొణ్ణతు. ౨ “పడికణ్ణటితియే” ఎన్నక్కడనతియే. తోళుమార్ నాన్దుడైత్తుమణివణ్ణ” ఎన్ద తైనినై క్కిఱతు. (ఒలిక్కొణ్ణతోతియై) నిరవధికతేజోరూపమానవిగ్ర హతైయుడైయవనై. “పయిలుఱ్ఱుడరొలి” ఎన్ద తైనినై క్కిఱతు. (ఉళ్ళత్తుక్కొళ్ళుమవర్ కణ్ణిర్) గుణజ్జళైయను సన్నిత్తు విధరాయ్ వాయ్విడమాట్టా తేయిరుక్కుమవర్ కళి కిడిర్.

(శలిప్పిన్దియాడైస్తై) భగవత్సమాశ్రయణమృణ్ణినాల్ బ్రహ్మదైవ్యశ్రవ్యజ్జళైక్కొణ్ణ మీళవుమామ్, తదీయ శేవత్వ పర్యస్తమానాలాయ్ మిళితాచిత్రమ. మీణ్డార్ కళాకిలుమ్ 3 * తిరితన్దాకిలున్దేవపిరానుడై క్కగియ కోల త్తిరువురుక్కాణుమి త్తనైయితే. ౪ “తెరివై మారురువమేమరువి” ఎన్నిఱపడియే, పలవురుచ్చొల్లిపోక వేణ్డా తే ఇ వ్వురురువిలుమ్ పోరుమ్మడియితేయవర్ కళి శొల్లువతు. (శన్ద శన్దాన్దరజ్జాప్పరే) జన్ద పగమ్మరైకళిల్ పుకాత పడిరక్షిప్పార్ కళి. కీళ్ళిత్తాట్టుక్కళిలే - జన్ద తైయాదరిత్తార్ శ్రీవైష్ణవర్ కళి పక్కలాదరత్తాలే; ఇఱ్ఱు - అవర్ కళి శెయ్యమ్మడిశొల్లుకిటార్.

౬.

జీ-అ.-శలివిత్యాది). ఒరుమ్మగ తైవ శైత్తాలతుక్కుత్తప్పినాల్ కణ్ణియిట్టుప్పిడిప్పార్ కళితైయెన్దురసోక్తి. కణ్ణి-కుళచ్చిట్టకయిలుమ్, మాలైయుమ్. నలునాన్ద్రమ్ - మిక్కపరిమళమి పట్టిప్ప - మాలిన్యమ్. పడియే - విగ్రహమే. పడియెన్దు - విగ్రహ తైచ్చొల్లుమోవెన్న (పడికణ్ణిత్యాది). ముతన్ద్రురువన్దాతి. “మణియైవానవర్ కణ్ణనై” ఎన్ద విడత్తిరే, “మణి” ఎన్దు - సాలభ్యపరమాక క్కీల్ వ్యాఖ్యాతమానాలుమ్, ఇవ్విడత్తిలిప్ప డియరళిచ్చెయ్ కైయారే, పడివడ్డక మోర్కమాక క్కణ్ణిక్కొళ్ళతు. ఏత్తుమవరన్నా తే. “ఉళ్ళత్తుక్కొళ్ళుమవర్” ఎన్ద తుక్కుభావమ్ (గుణజ్జళైయిత్యాది).

“శలిప్పిన్ది” ఎన్దువిశేషి త్తతుక్కుభావమ్ (భగవత్సమాశ్రయణమిత్యాది). శలిప్ప - చలనమ్. అతావతు - ప్రయోజనాన్దరపరతై. తదీయ శేవత్వపర్యస్తమ్ పోనాలుమ్ మిళితాచిత్రయైవెన్న (మిణ్డార్ కళాకిలుమిత్యాది). (తిరితన్దాకిలుమిత్యాది) మిణ్డార్ కళాకిలుమ్ తేపిరానుడైయకలు త్రవ్వుకియ తిరుమేనియైక్కాణుమ త్తనైయిత్యర్థ. “తిరువురు” ఎన్ద వేకవచనతుక్కుభావమ్ (తెరివైమారిత్యాది). రసోక్తి. తిరుమొట్టి - ముతన్ద్రురుమొట్టి - మూన్దామ్మట్టు. “శేమమేవేణ్డి” ఇత్యాది. ప్రీకగుడైయదేవతైయే ఆదరి త్తిత్వర్థ. పలవురు చ్చొల్లుకై వాయ్క్కాయాసమెన్దు భవస్వర్థమ్. అవర్ కళి - భాగవతర్ కళి. శన్ద శన్దాన్దరమ్ కాప్పర్ - ఇన్ద జన్దనిమిత్తమాకవుమ్ జన్దాన్దర నిమిత్తమాకవుమ్ కాప్పరెన్ద పడి. ముతతాట్టుత్తొడక్కియివ్వళవాక - జన్ద తైయాదరిత్తు, ఇప్పాట్టిరే - త్యాజ్యమాకచ్చొల్లునానెన్నెన్న (కీళ్ళి త్తాట్టుక్కళిలే యిత్యాది). క్రమేజాన్వయః.

౬.

ప్ర-తి.-అతామ్మట్టు (అలిక్కుమిత్యాది) (అట్టిప్పిరాన్దనై) జితన్తాయామ్, “నతేరూపనచాకారో నాయుధానినచాస్పదమ్ తథాపిపురుషాకారో భక్తానాంత్యంప్రకాశసే.”

౬.

పెరియిరుమొట్టి - ముతన్ద్రురుమొట్టి - మూన్దామ్మట్టు. శేమమేవేణ్డి త్తివినై పెరుక్కితైరివై మారురువమేమరువి । డొమనార్ కణ్ణకన విలుమ్ పట్టతాయ్ పట్టిన్దనకట్టిన్దనన్నాల్ కళి । కామనార్ తైన్దుడైయడికళి తన్దుడైన్దార్ మనత్తిరుప్పార్ । నామనానుయ్యనాకణ్ణి కొడై నారాయణావెన్న నామమ్.

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. 2-తి-పయిలున్. 2-పా-శన శనానరమ్ వ్యాఖ్యానబల్. ౨౫౫

తాత్పర్యము. — సకలజీవాత్మలను రక్షించువాడును సర్వసులభుడై సకలచేతనులకు సేవసాదింపువాడును కృష్ణావతారమందును చక్రాయుధధరుడై సేవసాదించి యుపకరించినవాడును అందుకునుదప్పి తనను నాశ్రయింపనివారలను వశీకరించుటకుఁ బరికరమైన దివ్యతులసీమాలచే నలంకృతమైన దివ్యమంగళవిగ్రహసౌందర్యముచే నన్ను వశపఱచుకొనినవాడునునైన శ్రియఃపతిని ననవరత మనుసంధించు పరమభాగవతులుకదా? మమ్ములను ప్రతిజన్మమందును నవిచ్ఛిన్నముగరక్షించువారు. ౬.

మూ. — శన శనానరణ్ణ త్తడియార్ కళై కొణ్ణుపోయ్ తన్నె పెలు త్తి తనాల్ కైక్కి ట్ కోళ్ళు మప్పనై |
త్తొన్నె పితల్ మవల్లారై పితల్ ముమర్ కణ్డీర్ | నన్నె పెలు త్తె మ్మె నాళు య్యొళ్ళ కిష్ట నమ్మరే || ౭ ||

ఆ. — (శన శనానరమ్) జన్మజన్మోటుమిందలొక త్తిరే తానును నన్మ పిఱన్మరుళి యాశ్రితరై రక్షిత్తు, పిన్నెయవర్ కళై కొణ్ణుపోయ్ అసంక్కుచితజ్ఞానరాక్కి త్తక తాళిజైక్కి ట్ కోళ్ళు మప్పనడైయ విద స్యాభావికమాన గుణ త్తై పితల్ మవల్లారై పితల్ ముమర్ కణ్డీర్ స్వశేషతై కరతిత్వ సమ్మతై నమక్కుత్తన్మ అత్తై నిత్యసిద్ధమాక్కువరన్దితార్. ౭.

అన్య. — శన శనానరమ్ కాత్తు అడియార్ కళై (౩) కొణ్ణుపోయ్ తన్నె పెలు త్తి (౬) తక తాళిజైక్కి ట్ కోళ్ళు (౯) అప్పనై తొన్నె పితల్ మవల్లారై (౧౨) పితల్ ముమర్ కణ్డీర్ ఎమ్మె నన్నె (౧౫) పెలుత్తు నాళో ఉయ్యొళ్ళ కిష్ట (౧౮) నమ్మర్. (౧౯).

పన్నీ. — అనన్తరమ్, స్వానుభవమ్ముణ్ణువారై స్వరూపావిర్భావతై పిఱప్పిత్తనుభవిప్పిక్కు మవనై ప్పకళుమవరై ప్పకళుమవర్ కళో నమక్కు నిత్యపురుషార్థప్రదరన్దితార్.

జన్మ పరమ్మరైకళో, వారాతపడిపరిహరిత్తు, శేషత్వజ్ఞానముడైయవర్ కళై, (౩) ఒరుదేవిశేష త్తిరే కొణ్ణుపోయ్, స్వరూపావిర్భావతై, పిఱప్పిత్తు, (౬) తక, తిరువడికళిన్దీ, అడిమైకొణ్ణురుళుమ్, (౯) స్వామియానవనై, స్వాభావికోపకారకత్వతై, శొల్లి అక్రమమాకప్పకళు వల్లారై, (౧౨) తాగళుమ్ ప్రేమ విధరాయ్ ప్పకళుమవర్ కళో కిడిర్, నమ్మె, ౧* అన్తమిల్ పేరిన్ప త్తడియోడిరుక్కుమ్ నన్నెయ్, (౧౫) పెలుమ్మడిపణ్ణి, యావదాత్త భావి, ఉజ్జీవిప్పిత్తుకొల్వారాక, (౧౮) విశ్వసిక్కప్పడుమవర్ కళో. (౧౯).

అర్థము. — జన్మజన్మాంతరములు (సంభవింపక నడునట్లు) సంరక్షించి దాసులను (౩) (దేశవిశేషమును) ప్రాపించి స్వరూపజ్ఞానమును కలుగఁజేసి (౬) తనయొక్క పాదములకింద దాస్యమును గైకొనునట్టి (౯) స్వామిని స్వాభావికోపకారకతను జెప్పియక్రమముగ జ్ఞాపించువారిని (౧౨) (ప్రేమపరవశులై) స్తుతించువారుకదా? మమ్ములను (తైంకర్యరూపమైన) సమ్మద (౧౫) నొందునట్లు ఎల్లప్పుడును నుజ్జీవింపజేయువారుగా (౧౮) విశ్వసింపఁబడుదురు. (౧౯)

ఈ. — ఏటొమ్మట్టు. ఆశ్రితవిషయ త్తిలవక్ పణ్ణుమ్మె మెహాప కారబిళిలే విధరానవర్ కళుక్కు త్తొన్దీ రుక్కుమవర్ కళో కిడిరెనక్కెల్దొత్తై క్కుమ్ స్వామికళైన్దితార్.

జీ. ఆ. — ఏటొమ్మట్టు. (శన శనానరమిత్యాది). “త్తొన్నె పితల్ మవల్లారై” ఇత్యాది మేల్ జ్ఞామకటాక్షి త్తవతారై (ఆశ్రితేత్యాది). ఎల్దొత్తై క్కుమ్ - ఎల్లాక్కాలత్తుక్కుమ్.

౨౫౬

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. 2-తి-పయిలమ్. 2-పా-శస్త శస్తానరమ్ వ్యాఖ్యానజల్.

ఈ. — (శస్త శస్తానరణ్ణాత్తు) పశ్చాత్తాప విద్యైయిట్టొల్లుకిటపడియే - మేఘుత్తిలేపుక్కు వర్ష రూపతాలే భూగత మాయప్రీహియిలేపుక్కు, అన్న రూపతాలే పురుషన్బక్కులిలేపుక్కు, పిన్నుపశ్చామియాన వాహుతియిలేపుక్కు, పిన్నితగర్భమావతు; ఇప్పడినరుకిటజన్మ పరమ్మరై కళై వేర్ ప్పల్ గోడే యటుత్తు. వర్తమాన దేహావధియాక్కి ప్పిన్నొరుదేహత్తిల్ పుకాతడపణ్ణి. ఇప్పడిశెయవతారై యెన్నిల్ (అడియార్ కళై) త్తతిరువడికలిలేనర్వభర న్యాసమ్మణ్ణి యిరుక్కు-మవర్ కళై. (కొణ్ణుపోయి త్యాది) ౧ “మరణమానాల్” ఎన్నిటపడియే - శరీరవిక్లేష త్తళవు మ్మొట్టు త్తిరున్దు, అ నిమస్కృతియుమ్ భక్తియుమివర్ కళుక్కుప్పణియాక్కాతే ౨ “అహంస్త్వరామి” ఎన్నిటపడియే - తానేనినైత్తు, వట్టితెరియాలపడియిరుక్కిట శతాధికైయాన నాడియాలే 3 “హార్దానుగృహీతః” ఎన్నిటపడియే - తాకూడకొణ్ణుపుటప్పట్టు, అన్దశరీరవిక్లేషసమయ త్తిలివన్బట్టక్లేశమెల్లామ్ తీరుమ్మడియాక అవ్వళవిలే యెరు

జీ.ఆ. — కాత్తు-పరిహరిత్తు. “శస్త శస్తానరమ్” ఎన్నిటపడియే - అప్పడిజన్మ పరమ్మరై కళుజ్జోవెన్న (పశ్చాత్తాప త్యాది). పశ్చాత్తాపకళావన-అగ్ని త్వేనరూపితజ్జళాన ద్యుపర్జన్య పృథివీపురుషయోపిత్తుక్కల్. ఇవిడత్తిల్; అగ్నియెట్టుమ్, అహుతియెట్టుమ్-పరాయమ్. ఇన్దవైన్దిలుమ్చేత న్ త ప్రవేశక్కుమ్ క్రమమావతు - యాతనాశరీరతాలే నరకానుభవమ్మణ్ణి, అన్దశరీరతైవిట్టు, పుణ్యశరీరతైయెడుత్తు స్వర్గానుభవమ్మణ్ణి, అన్ దరమ్ కొట్టెక్కుప్పటమే “ధ్వంస” ఎన్దుతళ్ళి, అన్దశరీరతైరాక్షసభక్షిక్కు, సూక్ష్మశరీరత్తోడే నిరాలమ్మనమాకవాకాశత్తిలేవిట్టు, అదిత్యత్ త్తకీరణతాలే హిమజ్జలైగహి తన్దళరతాలే ఆకాశత్తిలే, మగ్గిక్కిడక్కిట వాత్తావైయెడుత్తు మేఘుత్తిలేపాకడ, అన్దహిమమ్మేఘుత్తిలేవర్ష రూపేణ పరిణతమాయ్ వర్ష ద్వారాభూగతమాయ్ సస్యధారకజలద్వారా సస్యగతమాయ్ అన్నరూపేణ పరిణమిక్కు-మళవుమ్కిడన్దు, అన్న ద్వారాపురుషశరీరగతమాయ్ శుక్లమాయ్ పురిణమిక్కు-మళవుమ్కిడన్దు, శుక్లద్వారాస్త్రీశరీరగతమాయ్ ౪ “పశ్చాత్తాపమామతావాపః పురుష వచసోభవన్తి” ఎన్దు పురుషశబ్దవాచ్యనాకై. ప్రభమామతియేతోడజ్జి అనువర్తమానజ్జళాన సూక్ష్మజ్జళాన వప్పుక్కల్ పురుషశబ్దవాచ్యజ్జ ణామెన్దుపడి. ఆపావన్దు - భూతాన్దరజ్జళుక్కుముపలక్షణమాయ్, అత్తాలే - సూక్ష్మశరీరవిశిష్టరాన చేతనలైలక్కిటటు. ౪ “తస్మిన్నేతస్మి న్నగ్నోదేవాశ్శ్రద్ధాంజువన్తి” ఇత్యాదిశ్రుతియిలే, దేవాః ఎన్దుపదజ్జల్ - ప్రాణవాచిక్. శ్రద్ధామ్ ఎన్దు - ౫ “శ్రద్ధావాఆపః” ఎన్నిట శ్రుతిప్రక్రియేయాలే అప్పక్కలైచ్చొల్లి, ఇవై - భూతాన్దరజ్జళుక్కుముపలక్షణమాయ్, అత్తాలే - సూక్ష్మశరీరవిశిష్టరాన చేతనలైలక్కిట టు. ౬ “సామో రాజాసమ్భవతి” ఎన్దు అమృతమయదేవశరీరముజ్జామెన్దుపడి. ఇన్దజన్మనా నేయుజ్జాయ్విట్టతే, ఇనిజన్మపరమ్మరై కళిలే పాకాతపడి యెప్పడియెన్దు (వర్తమానేత్యాది). ౭ “ఉపాయభక్తిః ప్రారబ్ధవ్యతిరక్తాఘనాశీనాధ్యభక్తిస్తుసాహస్రీప్రారబ్ధన్యాపిభూయసీ దృప్తానామపిజన్మానాం దేహాన్దరనివారిణీ” ఎన్దుక్కడవతి. ఇతుతా - ప్రపన్నవిషయమెన్దు క్కీరుళిచ్చెయ్త తై మూలత్తిలే యేజీ ట్టరుళిచ్చెయ్కిటార్ (ఇప్పడియిత్త్యాది). కొడుపోకిటప్రకారత్తై వేదాన్తప్రక్రియేయాలే కాట్టుకిటార్ (మరణమానాల్ త్యాది). (పరమాత్మప్ర వేశ తైప్పణ్ణువిత్తు) ఎన్దుతై - భాష్యప్రక్రియెక్కు-మర్పిరాదిగతిక్కుమ్ కేర, నాడివిశేషనిష్క్రమణత్తుక్కు-మున్నాకక్కణ్ణుకొళ్ళు. ౮ “ఇన్ద్రి యైర్ననసిసమ్మద్యమానైః” ఇత్యారభ్య, ౯ “తేజఃపరస్యాం దేవతాయామ్” ఎన్దు - పరమాత్మప్రవేశత్తుక్కు ప్రమాణమ్. నాడినిష్క్రమణ

అ.అ.వి. — ౯ “వాసుదేవతరుచ్చాయైయైక్కిట్టివిశ్రమిత్తు” ఇత్యర్పిరాదిదివ్యప్రబంధోక్తప్రకారేణావర్తపురుషేస్వస్తిన్నిధాయేత్యర్థః ” ఇతిచవదన్తి. “తేజఃపరస్యామ్” ఎన్దుతిలే, తేజస్సెన్దుతు-చేతననై. ఇతు - చేతననైచ్చొల్లుకిటతెన్నువ్తై, ౧౦ “మనసికరణగ్రామంప్రాణేమనః పురుషేచతయ్యుడితిఘటయన్ భూతేష్వేనంపరేచతమాత్మని । స్వవిదవిదుషోరితంసాధారణీసరణిర్నభేనయతిపరతోనాడి భేదైర్వ్యభోచితమిశ్వ రః ” ఎన్దు సుఖమాకవరుళిచ్చెయ్తారిటేపిల్లై. “పరస్యాం దేవతాయామ్” ఎన్దుతు-పరమాత్మనిసమ్మద్యతేయెన్దుపడి. భాష్యత్తిలే, తేజస్సెన్దుతు - భూతాన్దరసంసృష్టతేజఃపరమెన్దు నిర్వాహమ్. — ౧౧ “శతంచైకాచమృదయస్యనాడ్యః తాసాంమూర్ధానమభి నిస్సృతైకా । తయోర్ధ్వమాయన్నమృతత్వమేతివిష్యజ్జన్యాశుత్క్రమణేభవన్తి”. ౧౨ “తేనప్రద్యోతేనైవఅత్మనిష్క్రమణిచక్షుషోవా

౧౧౯౦-౫.

౨౧౧-పు.

3||ఉ-మి-సూ-౧౬.

౪||ఛాం-శ-౫-౯.

౫||య-వే-కా-౨-ప్ర-౩.

౬|| ౭1

౮||ఛాం-శ-౬-౮.

౯||అర్పి-౧. ౧౦1

౧౧1క-ఉ-౨-౧-౧౬.

౧౨1బృ-ఉ-౬-౪.

[౬౫]

తరువాయ్ మొట్టి. — ౩-౪. ౭-౮-పయిలుమ్. ౭-పా-శనశనానరమ్ వ్యాఖ్యానజల్.

౨౫౭

ఈ-పరమాత్మప్రవేశ తైప్పణువిత్తు, శిలుప్రజై కల్ నొన్దాల్ తాయానవల్ శిశిరోపచారమ్బుణ్ణమాప్పే లేలవ్వళవిలే
 మేల్వళిపోకై కుత్తరిప్పణ్ణామ్బడిపణ్ణి, ౧ “ఉయిర్ కొణ్ణడలొత్తియవోడుమ్బాళొడి యయ్యెన్ద్ర తీర్ప్పా”
 ఎన్నిటపడియే - శెన్దు ముక్కొడుత్తు, కర్నసమ్బున్దమటచ్చెయ్ తేయుమ్ నిద్యామాహత్త్యతాలేవిరజై యళవుమ్
 నూత్తుశరీరమ్ నిలుమ్బడిపణ్ణి, అర్చిరాది గణజ్జళోడొక్క ఆళిట్టిరాతే, ౨ “నయామి” ఎన్నిటపడియే - తానే
 వన్దు, ౩ “మాతవన్దున్దెయానడన్దాల్” ఎన్నిట ౩*కళ్వణొల్లిల్ పిరాట్టియై ప్పేలేతక శిలకీకీడొణ్ణ, వట్టియిలు
 శ్చార్ శిరసావహిక్కుమ్బడి ఇన్వరుకుళువన్దైకళిత్తు పరమపద త్తిలేకొణ్ణపుక్కు, ౪ “స్వేనరూపేణాభినిష్ప
 ద్యతే” ఎన్నిటపడియే - స్వస్వరూపాప్రియైప్పణ్ణిక్కుడుత్తు, పిన్నైయుమ్విడాతేసాదోపధానమాక త్తక తిరు
 వడికళిక్కిడొణ్ణ, ఇతుతానివనుక్కుపకరిత్తానాయరుక్కు యన్దిక్కేతన్బేతాక నిన్నైత్తిరుక్కుమ్
 మహోపకారకనై. ౫ “సాయుజ్యంప్రతిపన్నాయే” ఇత్యాది. (తన్నైపెలుత్తి) స్వస్వరూపావిర్భావ తైప్పిటప్పిత్తు.
 (అప్పనై) ఇతుతనై యివ్చేతననాకై యాలే ఉపకారమాకనిన్నైత్తిరుక్కుమ్; పారతన్ద్ర్యతాలే అవ్చతన
 క్కొకచ్చెయ్ తానాయరుక్కుమ్. (తొన్నైపితల్దనల్లారై) స్వాభావికమాన వౌదార్యగుణ త్తిలే యాడుపట్టు అక్ర
 మమాకప్పకముమవర్కళి. ౬ “తానహంద్విషతః” ఎన్దుతళ్ళుమతుఁ ఇన్చెయ్తకున్దజ్జత్తైక్కణ్ణాకై యాలే డౌపా
 ధికిమితే, స్వాభావికమాననిన్నై యావతిప్పడిరక్షిక్కై. (పితల్దుమవర్కణ్ణిర్) “అన్దుపురవృత్తాన్దమివర్కళు
 కునిలమావతే!” ఎన్దుఅవర్కళి విషయ త్తిలేయాడుపట్టైత్తుమవర్కళి కిడిర్. (నన్నైపెలుత్తు) భాగవతశేషత్వ
 పర్యన్తమాన భగవచ్ఛేషత్వసమ్మతై యుణ్ణాక్కి. (ఎమ్మైనాళుయ్యొళ్ళికిన్దనమ్బరై) నమక్కువన్దిరువడికళిల్

జీ-అ-త్తుక్కుప్రమాణమ్-౬ “శతశ్చైకాచహృదయస్యనాడ్యః” ఇత్యాది. ౮ “తలసూనాడీషుస్సప్తాః” ఇత్యాది. పరమాత్మప్రవేశస్యప్రయోజన
 మాహ(శిలుప్రజైకళిత్తాది). అద్దశైయిలవనిప్పడిశెయ్యుమ్మెన్ద్రక్కుప్రమాణమ్ (ఉయిర్ కొణ్ణిత్తాది) పూర్వమేవవ్యాఖ్యాతమ్. (మాతవన్దతక
 తున్దెయిత్యాది) శ్రియఃపతియేతున్దెయాక నడన్దాశెన్ద్రపడి. తిరుమొట్టి - మూన్దామ్బుత్తు కళ్వణ కొల్లిలేనాలామ్బుట్టు. “ఏతవన్” ఇత్యాది.
 “తన్నైపెలుత్తి” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (స్వేనరూపేణేత్యాది). ఉపధానమ్-అణై. వైక్కుమెన్నాతే, “కొళ్ళుమ్” ఎన్దుతుక్కుభావమ్, (ఇతు
 తానిత్తాది). ౯ “బ్రహ్మవేదబ్రహ్మవేదవతి” ఎన్దు - ఐక్యమ్మాత్తు మెన్నానిల్లు, తాళిన్దొక్కొళ్ళుకైయావతేతెన్న (సాయుజ్యమిత్యాది).
 ౧౦ “కింబ్రామమతేనిత్యంభవన్తి” ఇత్యత్రహృదయమ్. అవన్తకన్దేతాకనిన్నైత్తిరుక్కుమాకిర్, అనివనుక్కుపకారమానపడి యెన్నెన్న (ఇతు
 తన్నైయిత్యాది). శరీరతయా-పారతన్ద్ర్యతాలే యెన్ద్రపడి. “తానహంద్విషతః” ఎన్నానిల్లు, డౌదార్యమ్ స్వాభావికమెన్దిటతెన్నెన్న (తా
 నహమిత్యాది). అన్దుపురవృత్తాన్దమెన్ద్రు - ఇప్పడియివనుక్కు వరైయాకవర్చిరాదిమార్గతారై కొణ్ణపొకై ముతలానవై పరమరహస్యమెన్ద్ర
 పడి. నమ్బర్ - విశ్వసనీయర్, పూర్ణ చెన్నుతల్.

తన్నైపెలుత్తి - స్వరూపావిర్భావ తైప్పిటప్పిత్తు. తొన్నై - స్వాభావికాపకారకతై. నన్నైపెలుత్తు - నన్నైయైప్పెలుమ్బడిపణ్ణి. (నాళు
 య్యొళ్ళికిన్దనమ్బర్) నాళొత్తుమ్ - యావదాత్త భావియుజ్జీవిప్పిత్తుకొళ్ళుకివిశ్వసనీయర్. నమ్బర్ - నమ్బుప్పడుమవర్కళిత్యర్థః.
 పళ్ళొన్నివిద్యాయాంఛాన్దోగ్య, “తన్నిన్నేతన్నిన్నగ్నాదేవాశ్చిద్ధాన్దహ్వతి” ఇత్యారభ్య, “తస్మాదహుతేర్గర్భస్సమ్భవతి” ఇత్యన్తమ్కణ్ణ
 కొళ్ళతు. వారాహేభూమిప్రతిభగవాన్, ౨ “తతస్త్తంమ్రయమాణస్తకాష్టపామణసన్నిభమ్ అహంస్తరామిమన్షక్తంనయామిపరమాజ్ఞతిమ్.”

అ-అ వి.-మూర్ధ్నోవాన్యేభ్యోవాశరీరదేశేభ్యః” ఎన్దు అన్యః-నాడ్యః-విష్వక్-ఎన్దుమ్. — “నూత్తుశరీరన్దోడెపోకిఁవనుక్కు ఆదిత్యమన్ద్ర
 లత్తైభేదిత్తుప్పణుప్పడుకై కొణ్ణుకైయాలమ్, చన్ద్రినోడేసమ్బుపణముణ్ణాకభావ్యత్తిలే కొణ్ణుకై యాలమ్, స్థూలశరీరత్తుక్కుళ్ళసాటవత్తైనూత్తు
 శరీరత్తుక్కుణ్ణాక్కిక్కుడుక్కుమవన్” ఎన్దు పరమపదసోపానత్తిలే పిన్నైయిళిచ్చెయ్తతాక ప్రసాదిప్పర్.

౭.

౧॥ ౪-౮-౮౮.

౨॥ వ-పు.

౩॥ తి-మొ-౨౭-౪.

౪॥ ఛాం-ఉ-౮-౩.

౫॥

౬॥ భ-గీ-౧౬-౧౯.

౭॥ క-ఉ-౨-౧-౧౬. ౮॥

౯॥ ముం-ఉ-౩-౨.

౨౫౮ తిరువాయ్ మొట్టి. — ౩. ప. ౨-తి-పయిలుమ్. ౨-సా-శన్త శన్తానరమ్ వ్యాఖ్యానం.

ఈ. — కై జగర్వ తైయూ వదాత్త భావినడ త్కడవవిశ్వసనీయర్. ముతలిక శ్చెష్టుమామ్.

టీ. ఆ. — భాష్యేచతుర్థాధ్యాయేద్వితీయపాదే, “తవోకోఽగ్రజ్వలనంతత్ప్రకాశతద్వారోవిద్యాసామర్థ్యాత్తచ్చేషగత్యనుస్మృతియోగాచ్చహర్దా సుగృహీతశ్చతాధికయా.” ఛాన్దోగ్యే, “పరజ్ఞోయతిరపసమ్మద్యస్తేనయావేణాభినిష్పద్యతే.” “సా యుజ్యంప్రతిపన్నా యేతీవ్రభక్తాస్తపస్విన్ః! కింకరామమతేనిత్యంభవన్తినిరుపద్రవాః.” గీతాసుషోడశే, “తానహంద్యవతఃక్రూరాన్ సంసారేషునరాధమాన్ | క్షిపామ్యజస్రమశుభానాసురీష్వేవయోనిషు.”

(ప్ర-తి. — ఏతామ్బట్టు) (శన్త శన్తానరమిత్యాది) ఛాన్దోగ్యే [౫] పఞ్చగ్నివిద్యాయామ్, ఆసావావలూకోగౌతమాగ్నిస్తస్యాదిత్య ఏవ సమిద్రశ్చయోమామోహరచిచ్ఛన్ద్రమా అక్టారానక్షత్రాణివిస్ఫులిక్తాస్తస్మిన్నేతస్మిన్నగ్నాదేవాశ్చృద్ధాంజుహ్వతితస్యా ఆహుతేస్సా మోరాజాసంభవతి॥ ౪॥ పరజ్ఞోవావగౌతమాగ్నిస్తస్యవాయురేవ సమిదభిన్ధామోవిద్యుదర్చిరశనిరక్టారాహృదనయోవిస్ఫులిక్తాస్తస్మిన్నేతస్మిన్నగ్నాదేవాస్సమంరాజానంజుహ్వతితస్యా ఆహుతేర్వస్వసంభవతి॥ ౫॥ పృథివీవావగౌతమాగ్నిస్తస్యాసంవత్సరఏవ సముదాకాశోధూమో రాత్రిరర్చిర్విశోక్టారా ఆవాన్తరదిశోవిస్ఫులిక్తాస్తస్మిన్నేతస్మిన్నగ్నాదేవావర్షంజుహ్వతితస్యా ఆహుతేర్వస్వసంభవతి॥ ౬॥ పురుషోవావగౌత మాగ్నిస్తస్యవాగేవసమిత్పాణోధూమోజహ్వతిచ్ఛురక్టారాశ్శోత్రం విస్ఫులిక్తాస్తస్మిన్నేతస్మిన్నగ్నాదేవా అన్నంజుహ్వతితస్యా ఆహు తేరేతస్సమ్భవతి॥ ౭॥ యోమావావగౌతమాగ్నిస్తస్యా ఉపస్థఏవసమిద్యదుపమస్త్రీయతేసధూమోయోనిరర్చిర్యదన్తకరోతితేక్టారా ఆభినద్దావి స్ఫులిక్తాస్తస్మిన్నేతస్మిన్నగ్నాదేవారేతోజుహ్వతి తస్యాఆహుతేర్దర్భస్సమ్భవతి॥ ౮॥” — (కొండ్ల పోయ్) శ్రీవారాహేభూమిదేవీంప్రతి భగవాన్, “తతస్తంమియమాణస్తకాష్టపామాణసన్నిభమ్ | అహంస్తరామిమద్భక్తంనయామిపరమాజ్ఞశిమ్.” — ఊత్తరమీమాంసాయాంచ తుర్థాధ్యాయస్యద్వితీయపాదే [సూ-౧౬.] నాడీవిశేషచిన్తనాప్రకరణే, “తవోకోఽగ్రజ్వలనంతత్ప్రకాశతద్వారోవిద్యాసామర్థ్యాత్తచ్చే షగత్యనుస్మృతియోగాచ్చహర్దాసుగృహీతశ్చతాధికయా. అస్యభాష్యమ్, “(శతాధికయేతి) విద్వాన్ శతాధికయామూర్ధన్యయోవనాడ్యో త్కృమతి, నచాస్యావిదుషోదుర్వివేచత్వమ్, విద్వాన్తి పరమపురుషారాధనభూతాత్మర్థప్రియవిద్యాసామర్థ్యాద్విద్యాశేషభూతతయాత్తనో త్యర్థప్రియగత్యనుస్మరణయోగాచ్చప్రసన్నేనహాదేవపరమపురుషేణాసుగృహీతోభవతి; తతశ్చ, (తవోకః) తస్య-జీవస్యస్థానంహృదయమ్, అగ్రజ్వలనంభవతి; అగ్రజ్వలనమ్ - ప్రకాశనంయస్య, తదిదమగ్రజ్వలనమ్. పరమపురుషప్రసాదాత్ప్రకాశతద్వారోవిద్వాన్ తాంనాడీంవిజా నాతీతితయావిదుషోగతిరుపపద్యతే.” — ఛాన్దోగ్యే, [౮-౩.] “ఏవమేవైషసంప్రసాదోఽస్తాచ్చరీరాత్సముత్థాయపరజ్ఞోయతిరపసమ్మద్యస్తే నయావేణాభినిష్పద్యతే.” — “సాయుజ్యంప్రతిపన్నా యేతీవ్రభక్తాస్తపస్విన్ః! కింకరామమతేనిత్యం భవన్తినిరుపద్రవాః॥” — (తొన్నై యిత్యాది) భగవన్గీతాసుషోడశే, “తానహంద్యవతఃక్రూరాన్ సంసారేషునరాధమాన్ | క్షిపామ్యజస్రమశుభానాసురీష్వేవయోనిషు॥౧౬॥”

పెరియతిరు మొట్టి - ఇరుపత్తేటాన్దిరు మొట్టి - నాలామ్బట్టు. — ఏతవన్త్రాల్ పిఱప్పిలిశైయన్ వళైయూతిమన్నర్. తూతువనాయవనూర్ శొల్లవీర్ కళి శొల్లిరటియేన్. మతవనన్తయనడన్దాల్ తడజ్జూల్ పుఱవి. టొప్పతువన్తాడు శెప్పఱునలాలిపురువర్ కొలొ.

తాత్పర్యము. — సర్వేశ్వరుడు చేత సులయొక్క ప్రతిజన్మమందును వారికిసజాతీయుడైయవతరించి యాశ్రితులకు జన్మప్రయుక్తదుఃఖ మురాకుండునట్లురక్షించి వారిని పరమపదమునుబ్రాపించును స్వరూపజ్ఞానమునుబుట్టించియు తనదివ్యపాదారవిందములయందుగైంకర్యమును బ్రసాదించియు సుపకరించును; ఇట్లుపరమోపకారకుడైన భగవంతునియొక్క నిరవధిక దివ్యకల్యాణగుణములను బ్రేమపరవశులై జ్ఞాపించు పరమభాగవతులను గొనియాడునట్టివారే నిత్యనిరవద్య నిరతిశయమైన మోక్షఫలమును బ్రాపించునట్టి నాథులగుదురు.

మూ. — నమ్మనైళ్ళాలమ్బుడై తవనై త్తిరుమార్ పనై | ఉమ్మరులకినిల్ యార్ క్కుముణార్వరియాన్తనై |
క్కుమ్మినరకర్ కళేత్తువరేలుమవర్ కణ్డే | రెమ్మల్ పిఱప్పిడైతోఁటెన్దొమ్మకులన్దొజ్జళే ॥ ౮॥

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. 2-తి-పయిలుమ్. ౩-పా-నమ్మనై వ్యాఖ్యానబ్బళ్.

౨౫౯

ఆ.—(నమ్మనై) సర్వస్వామియాయ్, జగత్సృష్టావాయ్, శ్రీయఃపతియాయ్, బ్రహ్మాదికగుక్కువాచ్చ ససాఽపరిచ్ఛేద్యమహిమనాయుడన వనై యనన్యప్రయోజనరాయ్ శ్లోత్తువార్ కుమ్మినరకయాతనానుభవానుగుణపాపబ్బలై ప్పణ్ణినారేయాకిలుమ్ అవర్కణ్డీర్ ఎమ్పల్ పిఱి ప్పిడైతోఁతెన్దొఱుకులన్దాన్దశ్శెన్దితార్.

౮.

అన్వ.—నమ్మనై ఇలమ్మడైత్తవనై తిరుమార్ పనై (3) ఉమ్మరులకినిల్ యార్ క్కుమ్ ఉణర్వరియాన్దనై (౬) కుమ్మినరకర్కరుమ్ ఏత్తువరేల్ అవర్తాబ్బళ్కణ్డీర్ (౯) ఎమ్ పల్ పిఱిప్పిడైతోఁటు (౧౨) ఎమ్ తొఱు కులమ్. (౧౫)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ప్రాప్యభూతనాన శ్రీయఃపతియైస్తుతిక్కుమవర్క శ్శెబ్బగుక్కు కైబ్బర్యప్రతిసమ్మన్దితయాప్రాప్యరెన్దితార్.

నిరుపాధికమాకత్తజ్జమామవనాయ్, తన్నైయాశ్రయిత్తనభవిక్కైక్కు-ఱుప్పాక జగత్సృష్టియైప్పణ్ణిమవనాయ్, సృష్టిదశైయాడు ఆశ్రయణదశైయాడు ప్రాప్యదశైయాడువాళియఱి అనువృత్తమానశ్రీయఃపతిత్వత్తైయుడైయనాయ్, (3) స్వస్వప్తమానఉపరితనలోకబ్బలిల్ ఎత్తనైయేనుమతిశయితజ్జానర్ క్కుమ్, అఱియవరియపెరుమైయైయుడైయవనై, (౬) కుమ్మిపాకనరకవాసికళానపాపప్రచురర్కరుమ్, ఏత్తి నార్కళాకిల్, అవర్కళోతాబ్బళ్కణ్డీర్, (౯) ఎబ్బళ్, పలవకై ప్పట్ట, జన్మావకాశన్దోఁటుమ్, (౧౨) ఎబ్బళ్, శేవవృత్తిక్కుప్రతిసమ్మన్ది యాన, కులమ్. (౧౫) ఇప్పాట్టు - ప్రాప్యపరమ్. ఇతినుడైయవివరమ్ - ౧ * నెడుమాఱ్కుడిమై.

౯.

అర్థము.—రక్షకుఁడనివిశ్వసింపఁబడువాఁడును జగత్సృష్టిచేసినవాఁడును శ్రీయఃపతియై (3) వైలోకములయందు ఎట్టిజ్ఞానవంతు లకును తెలిసికొనుటకశక్యమైననుమాత్వముకలవాఁడునునైనశ్రీయఃపతిని (౬) కుమ్మిపాకమనియెడినరకమునందుండువారును స్తుతించి నచో వారుకదా (౯) మాయొక్క అనేకవిధములైన జన్మములయందును (౧౨) మాకు నమస్కరింపఁబడు కులముకలవారు. (౧౫)

౧౦.

ఈ.—ఎట్టామ్బాట్టు, అననుడై యశ్రీయఃపతిత్వత్తిలేతోఁద్ర్శ్శిరుక్కుమవర్క శ్శెనక్కు నాథరెన్దితార్.

(నమ్మనై) నమ్మప్పడుమవనై. ఏతేనుమ్ దుర్దశైయిలు మాత్తావుక్కుత్తజ్జమానవనై. కీఠ్చొన్నవర్ కళుమ్నమ్మరాక్కెక్కడియానవనై. ఇవనై యొఱ్ఱిన్ద బద్ధక్కళోవిశ్వసనీయరల్లరెన్దై; ౨. “సపిత్రాచ,” 3. “పెద్రోర్ పెద్రోఱ్ఱిన్దార్” ఇత్యాది. మహావ్యాధియాశనానవత్, “ఎనక్కిన్నపోతిలే ఇన్నవ్యాధివస్తునలియుమ్, అప్పోతు నానెన్నైయటియే, పిరానే! అప్పోతెన్నై రక్షిక్కవేణుమ్” ఎన్దుస్వస్థదశైయిలేయటివిత్తువైత్తాల్ అవర్క కళుణర్నిరున్దు నోక్కుమాప్పోలే తాతనక్కుతవాతదశైయిలుమీశ్వర్ రక్షిక్కుమ్మడి. ౨[సపిత్రాచేత్యాది]

జీ-ఆ.—ఎట్టామ్బాట్టు (నమ్మనైయిత్యాది). “తిరుమార్వనై, ఏత్తువరేలుమవర్కణ్డీర్, ఎన్దొఱుకులమ్తాబ్బళ్” ఎన్దుపదబ్బలైక్కటాక్షి త్తవతారికై (ఆనన్దదైయవిత్యాది).

సమ్మక్ - రక్షకత్వేనవిశ్వసనీయత్. కారాచిత్కమాకత్తజ్జమాకై యల్లాతార్కు, ముణ్డాకైయారే యత్తైవ్యావరిక్కితార్ (ఏతేనుమి త్యాది). ఏతేనుమ్దుర్దశైయిలుమ్ - కారాకాసురసుక్కుప్పోలేతాత్ పక్తయానదశైయిలుమ్. కీఠ్చొన్నవరై - “నమ్మర్” ఎన్దైయెన్న (కీఠ్చొన్నవర్కళుమిత్యాది). ఇవనై “నమ్మక్” ఎన్దుత్తాల్ ఫలితమ్ (ఇవనైయొఱ్ఱిన్దవిత్యాది). ఉక్తార్థత్తుక్కుప్రమాణబ్బళ్ (సపిత్రాచేత్యాది). సున్దరకాణ్డే మారుతిప్రసీతా, “సపిత్రాచపరిత్యక్తుస్సరైశ్చసమహ్నిభిః | త్రిన్లోకాన్సంపరిక్రమ్యతమేవ శరణంగతః.” (పెద్రోర్ పెద్రోఱ్ఱిన్దార్) శరీరమాత్రత్తై యుత్పాదిత్తపిత్రాది కళోపెద్రోఱ్ఱి అవ్యభిచరే విట్టుప్పోనార్కళో; పిన్నమ్. అవర్కళో విట్టపిన్నమ్; నిన్దు - అవర్కళో వట్టియాలేనిన్దు; అడియేనుక్కు - తత్కై పార్ త్తిరుక్కువేణుమ్మడియానవెనక్కు; ఉద్రోదానాయవోర్త్తు సర్వవిభజ్జవుమ్ తానేయాయ్ నిన్దెన్నైవళోర్త్తు; ఎన్దుయిరాకినిన్దానై-ఎన్

ఈ.-ఈశ్వర తనకు మాతావస్తుమే తజ్జమా వాతానేయాయ్దు. పెరుమాళ్ పక్కల్ పణ్ణిసరిప కారత్తై క్కణ్ణు తమప్పకై విట్టా. చకారత్తాలే - తాయమ్మకై విట్టా శ్చెన్ఱిటతు; అవళ్ పర్దుమున్నా కప్పర్దుమివ్ విడుమ్బా తుఅవళుమ్ విట్టాళాక వేణుమితే. వాత్సల్యముత్తై త్తవిడ త్తిలేయి తేమున్దటవిల్లువతు, ఆత్తై యాలేయవళ్ కాలిలే మున్దటవిల్లున్దా; అవళ్ మైయెల్లుతిమజ్జళ్ పూశిప్పటప్పట్టునిన్దాళ్, ఇవనుమ్కుడనీర్ వట్టిన్దనిన్దాళ్. [పరిత్యక్తి] ఇవకప్ప త్తహానికణ్ణు “పణ్డేవిట్టిలోమో?” ఎన్దార్ కళ్. [సురైళ్ళ] మాతాపితాక్కళ్ కై విట్టాలుమ్ సజాతీయర్ విడాతేకై క్కొళ్ళువర్ కళాయ్దు, “ఇవర్ కళ్ ముడియవిడకితార్ కళో?” ఎన్నుమత్తాలే, “అవర్ కళుక్కుఁ ప్రియమ్” ఎన్దనినైత్తు. [మహర్షిభిః] అనర్ కళ్ విట్టాలుమ్ విడాత ఆన్యశంస్యప)ధానరానముపికళుమ్ విట్టార్ కళ్. ఆన్యశంస్యత్తుక్కువిషయవ్యవస్థయున్దేతే. పెర్దువర్ కళ్ కై విట్టాల్ నాట్టార్ క్కుప్పణియన్దితేకాకై నోక్కుకై, ఆత్తై యాలే [త్రీన్ లోకాన్ సమ్మరిక్రమ్య] లోకజ్గళిల్ తిఱన్దకిడన్దవాశలెల్లా మొరుకాల్ నుత్తైన్దాప్పాలే ఒన్దటిన్దాల్ నుత్తైన్దా నాయ్దు, “ఒరు కాలల్లావొరుకాలాకిలుమ్ కృపై పిఱక్కక్కుడుమో?” ఎన్దు; ఇవకపుకప్పక, తల్లిక్కతవై యచైత్తార్ కళ్. [తమేవశరణగతః] తన్నేలేబ)హ్మస్త) తైత్తొడుత్తుక్కుణ్ణునిట్టిఱవర్ తిరువిడికళిలేవన్దు విల్లున్దానాయ్దు. అతావళు - ౧, “అరిశిన్తాల్ వన్దు తాయకన్ద్రీడినుమ్ మన్ద్రువళ్ తనరుళ్ నిన్దైన్దేయ్దుజ్జుమ్”; ఎన్ది ఱపడియే, అవన్దిరువిడికళై యొఱ్ఱియప్పకలిల్లామై. ఇప్పడియెల్లానవన్దైకళిలుమ్ విశ్వసనీయక సర్వేశ్వరనే. ఎన్దే కణ్డోమెన్నిల్ (ఇలమ్మచైత్తవన్దై) తనక్కు, తానుమిన్దిక్కే పిఱరుమిన్దిక్కే ఆచిదవి శేషమాయ్క్కిడక్కిఱదచై యిలే, పురుషార్థోపయోగియానశరీర తైయున్దాక్కినవన్దై. అతుఆరుక్కు ప్రియమాకవెన్నిల్ (తిరుమార్ పన్దై) అవళుక్కు ప్రియమాక; ౨, “యస్యావీక్ష్యముఖ న్దిగ్గితపరాధీనః” ఎన్నక్కడవతితే. (ఉమ్మరిత్యాది) ఉపరితనలో కజ్గళి లెత్తనై యేనుమతిశయితజ్జానర్ క్కుమఱియవొన్దాతవన్దై.

జీ-ఆ.-క్కుధారకనుమానవనై ఎడుత్తవాకురత్తుక్కుభావమ్ (మహావ్యాధియత్తాది). కీదైదుత్తొక్కత్తుక్కర్థమ్ (ఈశ్వర తనక్కుమిత్యాది). ఆకాతవస్తుమ్ - ఈశ్వరవస్తుమ్ ప్రతికూలనానవస్తుమ్. యద్వా, ఈశ్వరనిచ్చేతననుక్కుత్తజ్జమాకాతవస్తుమెన్నుతల్. తానే-ఈశ్వరనే. ఇతు - శ్లోకత్తుక్కుల్లామ్ తాత్పర్యమ్. చకారమ్ - అనుక్తసముచ్చయపరమ్. తాయార్ ముఱ్ఱుడవిట్టాళాకచ్చిల్లుకటెన్నెన్న (అవళ్ పర్దు త్యాది). అవన్దా మున్దటమాతావై పర్దువానెన్నెన్న (వాత్సల్యమిత్యాది). “పరి” ఎన్దిఱవుపసర్గార్థమ్ (అవళ్ మైయెల్లుతియి త్యాది). కుడనీర్ వట్టిన్దు - సజలఘటప్రహరవృత్తి. “త్యక్తి” ఎన్దభూతార్థత్తుక్కుభావమ్ (ఇవనిత్యాది). “సురైళ్ళ” ఎన్దచశబ్దమ్. ప్రాధాన్యత్తిలే. మాతాపితృపరిత్యాగత్తిలే సురమహర్షిపరిత్యాగమ్ శొల్లవేణుమోవెన్న (మాతాపితాక్కళిత్యాది). ఆన్యశంస్యప్రధానరానాల్ విడువానెన్నెన్న (ఆన్యశంస్యత్తుక్కిత్యాది). కాక్కై నోక్కుకైయెన్దతు - చాటు. కాకత్తైరక్కిక్కైయెన్ద స్వభావార్థమ్. కాక్కై కుత్తామల్ రక్కిక్కైయెన్దధ్వని. ఇన్దే - ౩ “యదినామస్యకాయస్యయదన్దన్దహిర్భవేత్ । దణ్ణముద్యమ్యులాకోయంశునః కాకాఞ్శవారయేత్” ఎన్దతనుసన్ధేయమ్. “సమ్, పరి” ఎన్దపుపసర్గతాత్పర్యమ్ (లోకజ్గళిలిత్యాది). అప్పడిశెయ్వానెన్నెన్న (ఒరుకాలల్లావిత్యాది). అప్పడిని ట్టిఱవర్ తిరువిడికళిలేవీడ్ కైక్కుపాతువేతెన్న (అతావళిత్యాది). (అరిశిన్తాల్ త్యాది). పెరుమాళ్ తిరుమొఱ్ఱి. “తరుకుయరమ్” ఇత్యాది. అరిశిన్తాల్ - అరిన్దపాకడవేణుమ్బడియాన కోపతైయుడెయళాయ్; ఈన్ద తాయకన్ద్రీడినుమ్ - పెర్దుతాయ్కై విట్టాలుమ్; మన్ద్రువళ్ తనరుళ్ నిన్దైన్దేయ్దుమ్ కుల్లువియతుపోన్దు - అన్దత్తాయినడైయయరుదైయే యపేక్షితైయ్దుకిఱిఱుప్రజైపోలేయత్తర్థః. ప్రకృతత్తిలేయిపసంహరిక్కితార్ (ఇప్పడియిత్యాది). ఉత్తార్థత్తుక్కుప్రమాణమ్ (యస్యాఇత్యాది). క్రిస్తతే, “స్వస్తిక్రీడితాన శేషజగతాం సర్వోపసర్గస్థితిస్సర్గందుర్గతిమాపవర్గి కపదంసర్వఞ్చకుర్వన్ హరిః । యస్యావీక్ష్యముఖంతదిగ్గిత పరాధీనోవిధత్తేభిలంక్రీడేయంఖలునాన్యథాన్యర సదాస్యాదైకరస్యాత్తయా.” ఎత్తుకై - తిరునామమ్ శొల్లుకై. ఇవర్ క్కునినైవెన్దేయాలే-మహాదుఃఖానుభవసమయత్తిల్ తిరునామమ్ శొల్లుక్కు

[ㄷ ㄷ]

తెరువా య్ మొత్తము. — 3-ప. 2-తి-పయలుమ్, ౯-పా-కులన్దాజు వ్యాఖ్యానము.

၅၃၈

ఈ.- (కుమ్బిసరకర్ కల్) మహాపాపఫలహూక కుమ్బిపాకమానసరక త్తిలేఃఃడన్దుమ్లడైతిరునామ తైచ్చొల్లువర్ కళాకిల్. (అవర్ కణ్డీర్) ఏ తెనుమ్దుర్గత రేయాకిలుమ్ అవ్విరుప్పిలే నమక్కుప్రాప్యరెన్దై. (ఎమ్బుల్ పిఱిప్పిడై తో తెన్దొమ్మికులన్దొక్కో) నమ్మడై యపలవకైప్పట్టజన్దజ్జలిలవకాశజ్జల్ తోఱుమ్, తిరునామ తైచ్చొన్నవర్ కళే యన్దైన క్కుడేశ్యర్: అవర్ కళే కులజ్గళాక ఎజ్జల్ కులత్తు కాచార్యసన్తానమ్. అన్దదుఃఖానుభవమ్బుణ్ణొనిఱ్క, తిరు నామ తైచ్చొల్లక్కుడుమోపన్నిల్; క్లేకాతిశయత్తాలే, “అమ్మే, అప్పా” ఎన్నక్కుడాతో వెన్దుకాణుమి వర్ క్కునినెవు.

५.

జీ-తి.-డాతెస్తు కరుత్తు. ఎన్నోఱుకులన్దాజ్జళ్-ఎజ్జళుకు-త్తోఱుప్పడుమ్ కులత్తెయుడైయవర్ కళెన్ద పడి. యద్వా, తోఱుకులన్దాజ్జళ్-ముఱు
చొట్టె. తోఱుకులన్దాజ్జళ్ పడి. క్రమేణాన్దయః.

5.

ప్ర.తి—(ఎట్టామ్బట్టు) (నమ్మనై) సుద్దరక్కాడై [3౮] మారుతింప్రతివాయసపుత్తానకభనేసీతా, “సపిత్రాచపరిత్యక్తసున్నరైశ్చసమ
హర్షిభిః | త్రీన్లోకాన్సంపరిక్రమ్యతమేవరణంగతః॥ 3౩౪॥.”——(తిరుమర్ పనై) శ్రీస్తుతా, “స్వప్తిశ్రీద్విశలాదశేవజగతాంస్థోప
సర్గధితి స్వర్గంమర్గతిమాపవర్గకపదం సర్వజ్ఞాకుర్వన్ హరిః | యస్యాపీత్యముఖంతదిశ్చితపరాధీనో విధత్తేభిలంక్రీడేయంఖలునాన్యథాస్యరసదా
స్యాదైకరస్యాత్తయా.”

5.

తిరుమొట్టి - ఎఱుపఱ్ఱొప్పతానిరుమొట్టి - ఎఱుమప్పట్టు. పెఱ్ఱొర్ పెఱ్ఱొఱ్ఱొర్ పిన్నుని ప్పడియేను | క్కుఱ్ఱొనాయ్ పళర్ తైన్ను
యిరాకిని ప్పానె | ముఱ్ఱొమామతికోళో విడుత్తానెయ్ మానె | యెత్తొల్ ముక్కేని తుళొలెన్నే ధైనెళ్ళా.

తాత్పర్యము — సర్వదేశ సర్వకాల సర్వావస్థలయందును రక్షకుఁడని విశ్వసింపఁదగినవాఁడును సకలజగత్స్పృహయు నెల్లప్పుడును శ్రయఃపతిత్వమునువహించువాఁడును నెట్టిజ్ఞానవింతులకును స్వయత్నము చేఁగఁగఁగింప సశక్యఁడును నైన భగవంతునిస్తుతిం చెవా రెట్టిసేమలైనను మన చే నెల్లప్పుడు నమస్కరింపఁదగినవారగుదురు.

५.

మూ. — కులనాడు శాత్రుకానిలు మక్కియ్యిన్ తనె । నల్లనానిలాతశణ్ణాళశ్చాళన్ కథాకిలుమ్ ।

వలన్దొబ్బుశక్కర త్తణ్ణణ్ణివణ్ణత్తొ-లైనుల్ | కలన్దొర్, అడియాన్ తమ్మడియా రెమ్మడికళే || ౯||

ఆ— (కులమ్) పల్నాడుశక్తిరత్నల్ మణిపల్లెఱు అడిమై శెయ్యమితువే ప్రయోజనమాక వాశ్రయిప్పార్, జాత్యాచారాదిక
కాల తనయేనునణియరేయాటిలుమ్ అవరడియార్ నమక్కున్నామిక శెన్నితార్.

అన్వ.—మలమ్ తాళ్లు శాతికల్ (3) నాలిలుమ్ కీర్తిస్తే ఎత్తనై (౬) నలదానిలాత శద్దాళర్ శద్దాళర్ కళాకిలుమ్ (F) వలమ్ తాళ్లు శక్కరస్త (౧౨) అణ్ణర్ మణి వణ్ణణ్ణ (౧౫) ఆల్ ఎప్ప ఉల్ (౧౮) కలదార్ అడియార్ తమ్ అడియార్ (౨౧) ఎమ్ అడికల్. (౨౩).

పన్నీ. — అనన్తరమ్, ఆశ్రితరుదైయ జన్మాద్యపకర్షదోషనివర్తకమాన పరమపావనత్వతైయదైయవనై యనన్యప్రయోజనరా యసుభవి
హ్యార్ త్రిపురప మెనక్కు శేషికశ్చెన్దితార్.

అనుబంధ ప్రతిబోధ వివాహ తారే సకల కులజ్ఞుడు, ఆధారభూతరాన, బ్రాహ్మణాదిజాతికల్, (3) నాలిలుమ్, క్రిష్టియన్, మిశ్రమ, (౭) "నామ్ అపకృష్టజ్ఞాకల్" ఎన్ని ఆజీవుమిష్టియేరుకుమ్, చండాలర్ బ్రాహ్మణస్తాన త్తిరేయామ్మడి, అవర్

౨౬౨

తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.-౩-ప. ౭-తి-పయిలుమ్. ౯-పా-కులన్దాఱు వ్యాఖ్యానజ్జళ్.

కళుక్కుమనాదరణీయర్ కళానచణ్డాలర్ కళాకిలుమ్, (౯) వలత్తిలే, ఏన్దప్పట్టు ౧ “చరణంపవిత్రమ్” ఎన్దిఱపడియే పవిత్రభూతనాన, ఆహ్వానైయుడైయ, (౧౨) స్వామియాయ్, స్వసమ్మనత్తలే యెల్లానైయుమ్ పరిశుద్ధరాక్కుమ్ రత్నమ్మోలే పవిత్రమాయ్, ఉజ్జ్వలమాన వడివైయుడైయవనుక్కు, (౧౩) నామ్ శేషభూతర్, ఎన్దునినైత్తు, అనన్యప్రయోజనరాయ్, (౧౪) కలన్దవర్ కళుక్కు, అడియార్ క్కు, అడి యారానవర్ కళ్, (౨౧) ఎజ్జళుక్కు, స్వామికళ్. (౨౩).

౯.

అర్థము.--(అనులోమప్రతిలోమవివాహముచేబుట్టిన) సంతానములకు నాధారభూతులైన బ్రాహ్మణాదిజాతులు (౩) నాలుగింటిలోను క్రిందుబడి ఎంతమాత్రమును(౬) (మేము అపకృష్టజన్మముకలవారినియెడి) జ్ఞానములేని పంచములుత్కృష్టులగునట్లు వారికినిననాదరణీయులైన చండాళులైనను (౯) కుడిచేతియందు ధరింపఁబడిన చక్రాయుధముకల (౧౨) స్వామియు నీలరత్నమువలెపరిశుద్ధుఁడును ఉజ్జ్వలమైన విగ్రహముకలవాఁడును నైనభగవంతునికి (౧౩) (మనము) శేషభూతులు అనివలచి అనన్యప్రయోజనములై (౧౪) కలిసినవారలయొక్క దాసభూతులకు శేషభూతులు (౨౧) మాకు నాథులగుదురు. (౨౩).

౯.

ఈ.-ఒన్పతామ్బట్టు. కైయుమ్ తిరువాఱ్ఱియుమానవల్లకిలే తోన్ద్రుక్కుమ్ శ్రీవైష్ణవర్ కళుక్కు శేష భూతరానవర్ కళెనక్కు స్వామికళెనితార్.

(కులమిత్త్యాది)క్రమవివాహాత్మలుమ్ అనులోమప్రతిలోమవివాహాత్మలుముళ్ళకులజ్జళై ధరిప్ప తాన బ్రాహ్మణాదియాననాలుజన్మత్తిలుమ్ కీడ్డీడ్డీపోయ్. (ఎత్తనైయిత్త్యాది) అన్దచణ్డాలజన్మత్తుక్కుడై త్తజ్ఞానవృత్తిమిన్ది క్కేయిరు ప్పారుమాయ్; నామ్, “చణ్డాలర్” ఎన్ద్రాల్ నోక్కా తేపోమాప్పోలే అవర్ కళ్ తాజ్గళ్ విలజ్జుమవర్ కళాకిలుమ్. ఇవర్ కళుదేశ్యరాకై క్కెన్నవలక్కుటియుడైన్న; పుత్తవాన్దళన్దోవివర్ కళెన్దు కై మేలే కాట్టిక్కొడుక్కి తార్ మేల్ (వలన్దాఱుశక్కరమిత్త్యాది) ౨ “వడివాయ్ ని పలమార్ పినిల్ వాఱ్కిన్దు మజ్జైయుమ్ పల్లాణ్డ” ఎన్నా. ౨ “వడివార్ శోతివలత్తుత్తైయుమ్ శుడరాఱ్ఱియుమ్ పల్లాణ్డ” ఎన్నుమాప్పోలే, ఇవరుమ్ కీడ్డీప్పాట్టిలే

జీ-అ.-ఒన్పతామ్బట్టు (కులన్దాఱుత్త్యాది). “వలన్దాఱుశక్కరత్తణ్డల్” ఇత్త్యాదియొక్కటాక్షిత్తవతారికై (కైయుమిత్త్యాది).

క్రమవివాహమావచు - బ్రహ్మక్షత్రవైశ్యశూద్రర్ కళ్ స్వస్వజాతియిలేపణ్ణుమ్ వివాహమ్; అనులోమవివాహమావచు - బ్రాహ్మణ సుత్తరవర్ణత్రయత్తిలుమ్, క్షత్రియసుత్తరవర్ణద్వయత్తిలుమ్, వైశ్య శూద్రవర్ణత్తిలుమ్ పణ్ణుమ్ వివాహమ్. ప్రతిలోమవివాహమావచు - శూద్రక్ష పూర్వవర్ణత్రయత్తిలుమ్, వైశ్యక్ష పూర్వవర్ణద్వయత్తిలుమ్, క్షత్రియక్ష పూర్వవర్ణత్తిలుమ్ పణ్ణుమ్ వివాహమ్. ఇతు - ఋశ్యశృ జన్మక్కులిలుమ్ యయాతిపక్కులిలుమ్ కాణలామ్. తాఱు - ధరిత్తిరుక్కిఱ. శాతికళ్ - బ్రాహ్మణాదివర్ణజళ్. “వలన్దాఱు - ఎత్తనైయుమ్ - ఇలాత” ఎన్దన్దయిత్తర్ (అన్దచణ్డాలజన్మత్తుక్కిత్త్యాది). ఎత్తనై-అప్పముమ్. శణ్డాలశణ్డాలర్ - చణ్డాలర్ క్కుమ్ చణ్డాలరెన్దు పడి. ఎత్తనైన లన్దానిలాత వెన్దుతు - ద్వితీయచణ్డాలర్ క్కువి శేషణమ్. (వలక్కుటియితి) చాటు. బలవచ్చిన్నముమ్, వలపార్వత్తిల్ లక్షణముమ్. వలక్కుటి - వలపార్వత్తిల్ తిరువాఱ్ఱియెన్దు స్వభావార్థమ్; చాటువుక్కు, కుటియెన్దు - మఱు. పుత్తమ్ - ఆచార ఇతిధ్వని; వర్తులమ్ - సుధర్మసమితిస్వభావార్థం. పుత్తవాన్దళ - ఆచారవాన్దళ; తిరువాఱ్ఱియె రక్షకమాకవుడైయవర్ కళెన్దుమామ్. కైమేలేయెన్దుతుమ్ - చాటు. అనన్దుడైయతిరుక్కై-మేలే-హస్తగతమాక వెన్దుమామ్. (వడివాయ్ త్యాది) తిరుప్పల్లాణ్డ. ఉనక్కునిఱమాయ్ ఉన్నడైయవలమార్ పిలే భోగ రూపమాక నిత్యవాసమ్మణ్ణుకిఱ పిరాట్టియుమ్ పల్లాణ్డ; (వడివారిత్త్యాది), శ్యామశమానతిరుమేనియిలే వ్యాప్తమానతేజస్సైయుడైయనాయ్ వలప్పక్కుత్తిలేనిత్యవాసమ్మణ్ణుమవనాయ్ పిఱర్ క్కునభిభవనీయనాయరుక్కిఱ వాహ్వానోటైచ్చేర్ త్తియుమ్ నిత్యమాయ్ చెల్ల వేణుమెన్దు

తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—౩-ప. ౭-తి-సయిలువ్. ౧౦-పా-అడియార్ న్ద వ్యాఖ్యానశ్లో.

၁၆၃

ఈ.-“తిరుమూర్ పన్నై” ఎన్టూర్; ఇట్టే “వలన్దాబుళక్కరమ్” ఎన్టూర్. వలవరు కేధరిక్క ప్పట్టతిరువాళ్ళియైయుడై య నాయ్; ఆతుక్కాశ్రయమాన, నీలమణిపోలీశమహారమానవడిపూకైయుడైయు సర్వాధికనుక్కు. (ఆళెన్టు) స్వయా పజ్జానమ్మున్నాక “అడిమైశెయ్ కైయేప్రయోజనమ్” ఎన్టిరుక్కుమవర్ కళుడైయు వడియార్ ఎనక్కు స్వామిక శ్లోతార్. పృత్రవానభిమాన త్తిలే యెతుజ్జుమితు వేయిత్తే వేణ్ణువతు. ఆవర్ కళవనిలుముదేశ్యరావర్ కళితే. F.

జీ-ఆ.-పడి. “వలన్దాఱ్ఱుకక్కరత్తు-మణివణ్ణి-అణ్ణియ్య” ఎన్వన్వయిత్తర్లమ్ (వలవరుకేయిత్తార్ని). “అల్” ఎన్వత్తుక్కుభావమ్ (స్వరూపజ్ఞానమిత్తాది). ఉల్ కలక్కై - ఒరుసీరాకక్కలక్కైయాయ్, అన్వప్రయోజనరాయ్ కలక్కైయెన్వ పడి. ఉల్ కలన్దారానవడియార్ వన్వ పడి. అడియార్ వన్వ - వృత్తిపర్వన్వవివత్తిత్తమ్. అత్వన్వసీసరానాల్ వమ్ భాగవతాభిమానాన్వత్తరేయిద్దేన్వర్ వన్వక్కుడుమోవెన్వ, రసోక్త్యా పరిహరతి (వృత్తవానిత్తాది). వృత్తవాన్ - ఈశ్వరక్. (మణివణ్ణియ్యిత్తాది) మణివణ్ణియ్యనామ్ శేషభూతరన్వల్ కలన్దారానవడియార్ వన్వయవడియార్ వన్వక్కు స్వామికళిత్యర్థ. “అడియార్ తమ్” ఎన్వ-ముక్కుచ్చొల్లు. అడియార్ వన్వ పడి. పర్వత్రయమాకవుమిళిల్లవర్ కల్. క మేణాన్వయః.

తాత్పర్యము.—బ్రహ్మక్షత్రియ వైశ్యశూద్రులనియెడి నాలుగువర్ణములలోఁ దమతమవర్ణములయందు వివాహముచేసుకొనుట క్రమవివాహమనియు, ఉత్కృష్టస్థులు తముకునికృష్టవర్ణములయందుఁబెళ్ళాడుట అనులోమ వివాహమనియు, నికృష్టస్థులు తమకుత్కృష్టవర్ణములయందుఁ బెళ్ళాడుట ప్రతిలోమవివాహమనియుఁజెప్పఁబడినది. ఇట్టియనులోమ ప్రతిలోమాదివివాహములచేఁ జనించిన సంతానములకాధారభూతులగు బ్రాహ్మణాదివర్ణములకంటె నికృష్టులై మనమునికృష్టులనియెడి జ్ఞానమెంతమాత్రమునులేని పంచములనుజూచినవారుబ్రాహ్మణోత్తములని జెప్పనట్లు వారికిని ననాదరణీయులైనవారును, దివ్యతేజోమయమైన సుదర్శనమును దక్షిణహస్తమునందుఁ ధరించినవాఁడును దానికి నాశ్రయమైన నీలరత్నముపఱి సుందరవిగ్రహముకలవాఁడునునైన సర్వస్వామికి మేము శేషభూతులని యనన్యప్రయోజములై దలఁచువారికి శేషభూతులకు శేషభూతులు మాకుఁజరమశేషులు.

మా. — అడియార్ నవై య శుణ్డాల్లిలై యన్న వశజ్జాయ్యుమ్ । పడియాతుమిల్ కుప్పిచ్చిడియైన్దెసిరాన్దన ।

కృషియారడియార్ తమిళుయారడియార్ తమ | కృషియారడియార్ తమిళుయారడియోజ్జై ౧౦॥

ఆ.—(అడియార్ న) ఇవ్వలొక కైయశనరులి యుణ్డరులియాలిలైయిలేకణ్ణశర్ నరులి న వనుడైయ కారుణ్య సావర్యాదిగుణజ్జుకుక్కు
త్తోల్ బడిమైయాయరుప్పరడియార్ తమ్మడియారడియార్ తమ్మక్కుడియారడియార్ తమ్మడియారడియొజ్జ శ్చెన్దితార్.

అన్వ.—అడి ఆర్డర్ వైయమ్ (3) ఉడ్లు ఆల్లై అన్న వశజ్ఞాయ్మ్ (౬) పడి యాతుమ్ ఇల్ (౮) క్కువిప్పడి పిరాక్ ఎన్
తనక్కు (౧౨) అడియారడియార్ తమ్మడియారడియార్ తమక్కుడియారడియార్ తమ్ అడియార్ అడియోజ్జల్. (౧౫)

పన్నీ.—అనంతరమ్, ప్రళయపత్స్యఖనావటదశశాయిక్కు శేషభూతరానవర్ కళుడైయ సమ్మన్ధిపరమ్మనైయాన ఏళుపడికాలుక్కు నామడిమైయైనితార్.

త్రైవిక్రమాపదానత్రిలే తత్త్వతిరువడికళోడు, శేర్నడ, భూమియై, (3) ప్రళయాపత్రిలేయముతుశేయ్తు, ఓరాలిలైయిలే, ఉణ్ణుళుజరియాతపడి క్కణ్ణుళోర్నడరుక్కడవనాయ్, (4) ఒప్ప, ఒన్ఱుమ్, ఇల్లాత, (5) ముగ్గళుగువిగ్రహ తైయుడైయనాయ్, అన్దస్వభావత్తాలే, ఎగ్గళుక్కుస్వామియానవనుక్కు, (6) అడియూరానవర్క కళుడైయసమ్మన్దిపారమ్మర్వత్రినైలైనిత్తుక్కే, అడియోజ్జళ్, నాజ్జళ్. (7) పాట్టుముడిన్దవాఁతైయ్దు పడికాలిలేనిన్ఱారి త్తనై. శేవత్వస్త్రితిక్కు ముడివిల్లామైయాలే, తదీయరాన శేషిపారమ్మర్వత్తుక్కు ముడివిలైయ్ఱుత్తు కరుతు. పడి - ఒప్ప. క్కువిప్పడి - క్కువివడివు.

అర్థము.—(త్రివిక్రమావతారమునందు) పాదములతోఁ జేరిన భూమిని (3) (ప్రళయకాలమునందు) భుజించి వటపత్రమునందు అన్నమునకనుగుణముగ శయనించువాఁడును (౬) సామ్యము ఒకటియు లేని (౯) శశుశరీరమును బరిగ్రహించినవాఁడును నన్ను దాసుని గాఁగైకొనినవాఁడును మాకు స్వామియు నున్నైభగవంతునికి (౧౨) దాసదాసభూతులకు సంబంధిసంబంధులకు సంబంధిసంబంధులకే దాస భూతులు మేము. (౧౫).

90.

(అడియూర్ స్వవైయములు) అముతుశెయ్యము స్నేయడియట్టపడియితేయితు. శస్సడిక్కుక్కాఱ్ఱుఱ్ఱుమ్ పోరాతలైయితే యముతుశెయ్తతు. తిరువడిక్కళవానభూమియైయముతు శెయ్తతు. (ఆలిలైయన్నవశజ్జాయ్) ఒరుపవనానలనదలిరే, ఉణుక్కిడాక ఇడమ్వలజ్జొళ్ళుమ్. అముతు శెయ్తపడిజరియామే వలక్కైక్కిట్ట ప్పడవాయిల్ గుడిడప్పతు. ఎల్లార్ కుక్కుమొక్కుమే తన్దామ్జీవనహానివారామల్ పరిహరిక్కై. కూఱ్ఱుట్టడు కైయవసుక్కు మొత్తిరుక్కిఱపడి. (పడియాతుమిల్ కుళావిప్పడి) ఒప్పొన్ఱు మిన్ఱిక్కేయిరుక్కిఱపిన్ఱై త్తనత్తాలే. యశోదా స్తనన్దయము మొప్పన్ఱువలదళళాయిక్కు; “ తొట్టిల్ నిన్ఱుమ్ తత్తైయిలే విఱ్ఱుప్పకుకితోమ్ ” ఎన్ఱజ్జవళి యాతబాల్యమితేయజ్జు, “ఆలిలైయినిన్ఱుమ్ ప్రళయత్తిలేవిఱ్ఱుకితోమ్” ఎన్ఱజ్జవళియాతమాగ్గ్యమితేయజ్జు. (ఎన్దెపిరా) అన్దె అఱుటితఱుటనాసామర్థ్యత్తాలే యెన్దెన్దొత్పిత్తపుపకారక. (అడియూరిత్యాద) ౧. “తమీశ్వరాణాంపరమంమహేశ్వరమ్” ఎన్ఱు - శేషిత్వత్తుక్కువ్వరుక్కిల్లాతాప్పోలే, శేషత్వత్తుక్కుత్తమక్కువ్వరుక్కిల్లాతపడి యతిన్దెయిలేనిఱ్ఱిఱార్. ఐశ్వర్యత్తైయాశైప్పట్టవర్కళ, తన్నోడుసజాతీయరిలేన్ద్రుత్తైయాశైప్పట్టు, క్షత్రి

పదచ్చేర్ త్రియరేచాటు (అముతు శెయ్యవిత్తాది). అడియట్టపడియ్తే - ఉడ్యోగ్రి త్తపడియ్తే యెన్ఱుచాటు. పడి - భూమి, ప్రకారం, విగ్రహశ్చ. కాణ్కూలు - కాలంశమ్, పాదప్రమాణముమ్. (పోరాతత్తైయిటేయిలి) “ఆర్ న్ద” ఎన్ఱయారే - పోరామెసిన్దమ్. శబ్దార్థమ్ (తిరుపడిక్కిత్తాది). ఆర్ న్ద - (అశనాన) పవనాన - భవనాన. ఉచ్చవియనిట్టిఱవిత్తన్దః. ఉణవుక్కిడాక - భుక్తశ్చక్కిడాక. (అన్నవశమ్ శెయ్యమ్) అన్నత్తుక్కు పశమాక అన్నత్తుక్కునుగుణమాకచ్చెయ్యనువనాయ్; అతావతు - ఉణ్ణతుఱరియాతపడి కణ్ణళేర్ న్దరుళక్కడవనాయితిశబ్దార్థః. వివరణమ్ (అముతు శెయ్తపడియిత్తాది) అర్థాన్తరమాతల్. అప్పోతు, “అన్నవశమ్ శెయ్యమ్” ఎన్ఱతుక్కు-భుక్తమానవన్నత్తుక్కునుగుణమాక. అతావతు - అధికమాక భుజిత్తవన్నమ్ సాత్తిక్కైక్కాకవిజమ్ వలన్దొళ్ళుమవనెన్ఱ మున్దినవర్థమ్; ఇరణ్డామర్థమ్, అన్నత్తుక్కునుగుణమాక, అతావతు - అన్నశ్చక్కుహనివారాతపడి వలన్దొళ్ళుమెన్ఱపడి. వలక్కైక్కిల్ ప్పడక్కిడప్పానెన్నెన్ఱ (ఎల్లార్ క్కుమిత్తాది). జీవనమ్ - ఆహారమెన్ఱ స్వభావార్థమ్, ప్రాణమెన్ఱధ్వని. రసోక్త్యన్తరమ్ (కూళాట్పడుకైయిత్తాది). కూళాక్కాకవాట్పడుకైయిత్తన్దః. అతావతు - చేతనర్ క్కుకూల్ నిమిత్తమాక పడిమైప్పడుకై స్వభావమ్; ఈశ్వరమక్కుక్కున్దొన్ క్కుకైక్కాక పడిమైప్పడుకైస్వభావ మెన్ఱపడి. శబ్దార్థమ్ (ఒప్పొన్ఱుమిత్తాది). “యాతుమ్” ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (యశోదేత్తాది). అతెప్పడియెన్ఱ (తొట్టిలిత్తాది). కుట్టింప్పడి-పిన్ఱైత్తనమ్. తత్పర్యమ్ (తమిశ్వరాణామిత్తాది). లోకత్తారెల్లాయమ్ మేన్దేరే పదజ్జలెయవేక్షిక్కు, ఇవర్ క్కిట్టిట్టియవేక్షిఱతెన్నెన్ఱ (విశ్వర్యతైయిత్తాది). అతావతు - అజ్ఞరాకైయారే విశ్వామిత్రాదికళప్పడి యాశెప్పడుకిఱార్ కళెన్ఱపడి.

[౬౭] తిరువాయ్ మొట్టి.—౩-ప. ౭-తి-పయలుమ్. ౧౧-పా-అడియోజు వ్యాఖ్యానం. ౨౬౫

ఈ.-యర్ కుమేలేయాశై ప్పట్టు, ఇన్ద్రపదతైయాశై ప్పట్టు, బ్రహ్మవినశవిలాశై ప్పడుమాప్పోలే, ఇవరుమివ్వరుకిలెల్లె యైయాశై ప్పడుకితార్. ఇప్పోతుమ్ తమ్మడైయరుచి క్కవధియుణ్డాయ్ ఇన్ద్రపదే నిన్దారల్లర్, ఛన్దస్సిలితుక్కు వ్వరుకుపోకవొణ్ణామేసిన్ద్రతి త్తినైయితే. “ఇప్పడివైష్ణవర్ కత్తై పిరుమ్మినాల్ ఇతులాకికరోడు శేరాతిరున్దతాకిల్ ఆర్వోర్ విరుమ్మినతై విశ్వసిత్తోమాకితోమ్”, ఎన్దు జీయరులిచ్చెయ్యుమ్మడి. ౧౦.

జీ-ఆ — ఆనాలివ్వళవిలేనిన్ద్రతురుచియళవు పట్టోవెన్న (ఇప్పోతిత్తాది). “శణ్డేశశణ్డేశర్ కళాకిలుమ్” ఎన్దిప్పడివిరుమ్మినాల్ లొకవిరుద్ధమన్తో వెన్న (ఇప్పడియిత్తాది). క్రమేణాన్వయః.

[ప్ర-తి.—(పత్తామ్బట్టు) (అడియారిత్తాది) శ్వేతాశ్వతరే, [౬] “తమిశ్వరాణాంపరమంమహేశ్వరం తందైవతానాంపరమచ్ఛదైవ తమ్ । పతింపతీనాం పరమంపరస్తాద్విదామదేవంభువనేశమిడ్యమ్.”

తాత్పర్యము.—తానుత్రివిక్రమావతారం బెత్తినప్పడు తనపాదారవిందములతోఁ జేరినసకలలోకములను ప్రళయకాలమునందుఁ దన యుదరములోనుంచి తీరార్ణవమున నొకవటపత్రముపై యున్నముజీర్ణముకాకుండునట్లు దానికిననుకూలముగ శయనించి రక్షించినవాఁడును సర్వస్వామియునునైన శ్రియఃపతికి సంబంధిసంబంధిపరంపరకేమేముదాసభూతులగుదుము. ౧౦.

మూ.—అడియోజునూర్ మువర్ వీయవన్దెవర్ క్కరుల్ శెయ్ త, నెడియోనై తైన్దురుమూర్ చ్చడకోపకొక్కుథ్ శేవల్ క ।

శడియార్ న్దవా యిరత్తుల్ళివై ప త్తవన్దొల్లరై । న్దుడివారక్కు-ట్కి-ట్కి-ట్కిన్ద్రజ్జెయ్యామైముడియుమే॥ ౧౧॥

ఆర్వోర్ తిరువడిక శ్శేరణమ్.

ఆ.—(అడియోజు) పాణ్డవర్ పక్కలుళ్ళ నిరవధిక వాత్సల్యతై, తద్విరోధికళాయ్ ఐశ్వర్యబలదర్పితరాన దురోధ్యధనాదికతై నిర సిత్తరుళిన నెమ్మెరుమానుడైయ వాత్సల్య సౌకిల్య కారుణ్య సౌకన్య సౌకుమార్యాద్యసజ్జేయ్య కల్యాణగుణజ్ఞకుక్కుత్తోల్ మడిమైయాయరు క్కుమ్ శ్రీవైష్ణవర్ కళారేనుమాకిలు మవర్ కళుక్కుడిమై పరమప్రాప్యమెన్దు, శొన్నవి త్తిరువాయ్ మొట్టియై యారక్కు-ట్కి-వల్లారాకిలవర్ కళు డైయ భాగవతశేషతైకరతిత్వవిరోధి శెల్లామ్మై మెన్దితార్. ౧౧

తిరుక్కురుకైప్పిరాళ్ పిళ్ళాన్దిరువడిక శ్శేరణమ్.

అన్ద.—అడి ఓజు నూర్ మువర్ (౩) వీయ అన్దు ఐవర్ క్కు (౬) అరుల్ శెయ్ త నెడియోనై (౯) తెన్దురుమూర్ శడకోపకొక్కు (౧౨) కుథ్ శేవల్ కళో అడి ఆరన్ద (౧౫) ఆయిరత్తుల్ అవన్ తొణ్డోమేల్ (౧౮) ముడివు ఇవైపత్తు ఆర (౨౧) కట్కిట్కిల్ శన్దమ్ శెయ్యామై (౨౪) ముడియుమ్. (౨౫)

పన్నీ.—అనన్దరమ్, ఇత్తిరువాయ్ మొట్టిక్కు ఫలమాక జన్మనివృత్తియై యరుళిచ్చెయ్ కితార్.

తజ్జోరాజ్యప్రతిష్ఠై, ఉయర్ న్దువరుమ్మడియాన, దురోధ్యధనాదికళో నూర్ మువరుమ్, (౩) ముడియుమ్మడి, అవర్ కళారేనిరన్దరానవన్దు, పాణ్డవర్ కళైవర్ క్కుమ్, (౬) సర్వప్రకారోపకారతై, పణ్ణి, పిన్న్జన్దుజ్జెయ్యాతైప్పోలే పెరియపారిప్పెయ్ ముడైయవనైప్పోల్, (౯) కట్టలైప్పట్ట, తిరునకరిక్కునిర్వాహకరాన, ఆర్వోరుడైయ, (౧౨) అనన్దరమ్ త్తిరుపమాయ్, పాదబద్ధాదిలక్షణజ్ఞళార్, పూర్ణమాన, (౧౫) ఆయిరత్తుళ్ళుమ్, అవన్, తొణ్డోమేల్, (౧౮) ముడివాన, ఇవైపత్తైయుమ్, నెజ్జిలేపారున్ద, (౨౧) అభ్యసిక్కువల్లారాకిల్, తదీయశేష తత్వప్రతిబద్ధమానజన్మమ్, ఉణ్డాకాతపడి, (౨౪) ముడిన్దుపోమ్. (౨౫) ఇతు - కలిత్తుతై. ౧౧.

వాదికేసరి అట్రికియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడిక శ్శేరణమ్.

౨౬౬

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౩-ప. ౭-తి-పయిలుమ్. ౧౧-పా-అడియోజు వ్యాఖ్యానజ్జో

అర్థము. — (తమయొక్క రాజ్యమునకు) మూలము పెరుగునట్లున్న (గుర్యోధనాదులు) నూలుగురు (౩) నశించునట్లు (వారిచే) త్రోయబడినప్పుడు (పాండవులు) విదుగురికిని (౬) కృపఁ జేసి పెద్దమనోరథముకలభగవంతునివిషయములగు (౯) దాసభూతులును తిరునగరికినిర్వాహకులునునైన యాహ్నిర్వయొక్క (౧౨) అంతరంగకైంకర్యరూపమును పాదబంధముమొదలగులక్షణములచేఁ బూర్ణములునునైన (౧౩) వేయిపాశురములలో వానియొక్క - (భగవంతునియొక్క) శేషభూతులవిషయముగ (౧౪) ముగించిన ఈపదిపాశురములను మనస్సులూ నమరునట్లు (౨౦) అభ్యసించునట్లునైనచో (భాగవతశేషత్వమునకు విరోధియైన) జన్మము జనింపకుండునట్లు (౨౪) నిశ్చేషముగ నశించును. (౨౫).

౧౧.

ఈ. — నిగమత్తిల్ - భాగవతశేషత్వ ప్రతిపాదకమాన విత్తిరువాయ్ మొట్టియై యభ్యసితవర్కళ ఇవ్వరుపార్థత్తుక్కు విరోధియానసంసారతై క్కడప్పర్కళేన్దితార్.

(అడియోజునూర్ మువర్ వీయ) పాణ్డవర్కళై అరక్కుమాడత్తిలే యకప్పడుత్తియుమ్, శూతిలే తోఱ్ఱిత్తుమ్, ననవాసాదికళైప్పణ్ణునిత్తుమ్, తాజ్గళేపుత్రమితాదికళాలే పల్కిరాజ్యత్తిలే వేర్ విల్లున్దదుర్యోధనాదికళోనూర్ మువర్ ముడియుమ్బడి. (అన్దు) అవర్కళాలే నిరన్దరానవన్దు. (వివర్కళుల్ శెయ్తనెడియోనై) ఇరణ్ణిడత్తిలుమొక్కుజ్గణుమైవర్కళుల్ శెయ్తకై. ఇన్దు ౧ * తిన్దై తిన్దై వలిత్తెన్దుకిన్దవైవర్కళుల్ శెయ్తానిత్తై, అజ్గులవర్కళాలేయెన్దున్దవై వర్కళుల్ శెయ్తా. (వివర్కళు) ఇవర్కళుడైయవానైకుత్తిరైయుల్లిట్టవై యవర్కళోపత్తిత్తుక్కొళ్ళ, ౨, “యస్యమస్మీచగోపాచ” ఎన్దిటపడియై ఇల్లున్దవై యెల్లాన్దానేయాన్దిన్దా. (నెడియోనై) పాణ్డవర్కళో కార్యజ్ఞాయతుపోకిటవన్దుమ్, ౩, “నాతిస్సస్థమనాః” ఎన్దు. అవర్కళో కార్యమొన్దుజ్జాయ్ ప్పెన్దులోమెన్దిరున్దపడి. (తెన్దురుకూరిత్యాది) ఆర్వార్, భాగవతశేషత్వపర్యన్తమాన కైజ్గర్యత్తై వాచికమాకప్పణ్ణుకై యాలే అన్దరగ్గన్దుత్తియాయ్ మునర్యేశ్వరనుక్కు. (అడియార్ న్దవాయ్ రత్తుల్) ఋగ్వేదమ్బాలవుమ్, ౪, “పాదబద్ధోత్తరసమః” ఎన్దిటశ్రీరామాయణమ్బాలవుమ్, పాదబద్ధో పూర్ణమానవాయ్ రమ్. (అవన్దున్దుర్ మేన్దుడివు) ఇతిల్ సర్వేశ్వరనై చొన్న విడగ్గళ - ఉపసర్జనకోటియిలేయామిత్తనై. (ఆరక్కట్కిట్కిల్) నెజ్జిలేపడియుమ్బడికక్కళక్తరాకిల్. ఇతిలొరుపాట్టుమ్ విల్లువిడాతేయెన్దుమ్. (శన్దజ్జాయ్ మొముడియుమ్)

జీ-అ. — నిగమమ్ (అడియోజ్గిత్యాది). “అవక తొన్దుర్ మేల్ ముడివాన - ఇన్దై పత్తు - ఆరక్కట్కిట్కిల్ శన్దమ్ శెయ్యామైముడియుమ్” ఎన్దుపదగ్గళైక్కటాక్షిత్తవతారికై (భాగవతేత్యాది).

అడియోజుకై - వేర్ విల్లుకై. “వివర్కళు” ఎన్దుతైయుమ్కటాక్షిత్తు, పాణ్డవర్కళిరుక్కు వివర్కళోరూఢ మూలరానపడి యెజ్గనేయెన్దిట శజ్జైయైయుమ్ పరిహరియానిన్దుకొన్దుర్థమ్ (పాణ్డవర్కళైయిత్యాది). పల్కి-సమృద్ధరాయ్. హర్దభావమ్ (ఇరణ్ణిడత్తిలుమిత్యాది). తిన్దై తిన్దై వలిత్తెన్దుకిన్దవైవరలో వరుమ్దుఃఖమిల్లాతపడి యరుల్ శెయ్తానెన్దుపడి. ఎన్దు - బాధిక్కప్పట్ట. “అరుల్ శెయ్త” ఎన్దుత్తుక్కర్థమ్ (ఇవర్కళుడైయవిత్యాది). వ్యామోహతాల్ పెరియోనెన్దుతల్. అడియార్ న్ద - పాదబద్ధళాలేపూర్ణమాన. (ఋగ్వేదమ్బాలవుమితి). మన్దురవేదగ్గళుమ్ భారతాదికళుమ్ సర్వత్ర పరిపూర్ణసమపాదబద్ధళా యిరాతెన్దుకరుత్తు. ౫ “శేషమృగ్యతార్థవశేన పాదవ్యవస్థా” ఎన్దు పాదబద్ధముజ్జానతాక ప్రమాణప్రసిద్ధమైయాలే యిన్దైయిరజ్జైయుమెడుత్తతు. సర్వేశ్వరనైచొన్న విడమిల్లెయోనెన్న (ఇతిల్ సర్వేశ్వరనైయిత్యాది). ఉపసర్జనకోటియిలేయెన్దుత్తు - “నిధ్యాదికళైయుడైయవక” ఎన్దుమాప్పిలే విశేషణతయాశొల్లిల్ శ్రిత్తనైయెన్దుపడి. తొన్దుర్ మేల్ ముడివు - తొన్దుర్ మేలేయిత్తుక్కు పర్యవసానమ్. తద్విషయమెన్దుపడి. ఆరక్కట్కైయవతు - పొరున్దక్కట్కైయెన్దుతల్, పూర్ణమాకవెన్దుతల్. ఆరత్తల్ - పొరున్దుతలాయ్, (నెజ్జిలేపడియుమ్బడియెన్దు). మున్దినతు. ఆరత్తల్ - పూర్తియాయ్, (ఋపాట్టుమ్

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. 2-తి. పయిలుమ్ వ్యాఖ్యానభాగం.

౨౬౭

ఈ.—తదీయ శేష త్వవిరోధి యానజన్మాన్వయములుమ్.

౧౧.

వడక్కు త్తిరువీతిప్పిత్తై త్తిరువడిక శేశరణమ్.

జీ.అ.—విద్విదా తేషు ఇరణ్ణావతు. ఎన్ఱుమెన్ఱుతు - ఎన్ఱుమామెన్ఱు పడి. ప్రకరణానుగుణమాక తనీయ శేషత్వముజ్ఞా మెన్ఱు వేజ్జావోవెన్ఱు (తదీయేత్యాది). విరోధినివృత్తియైచ్చొన్నాల్ తన్నడైయే శొల్లిబ్బామెన్ఱు పడి. శన్ఱమ్ శెయ్యామెముడియుమ్ - జనియామెన్ఱిక్కుమితిశబ్దార్థం. “తదీయ శేషత్వవిరోధియాన జన్ఱముజ్ఞాకాతపడి ముడిన్ఱుపోమ్” ఎన్ఱురైయిల్ శబ్దార్థం. అడియోజ్ఞెన్ఱువొడిన్ఱి, నెడియోవైప్పన్ఱు త్తెన్ఱుకు హరిత్యారభ్య, ఆయిరత్తుళ్ - అవక తొణ్ణర్ మేల్ ముడివాన - ఇవై పత్తైయుమ్-ఆరక్కట్టిట్టిన్ఱుమ్ శెయ్యామెముడియుమిత్వన్వయం. భారతే ధృతరాష్ట్రః, “యస్యమస్త్రీచగోప్తాచ సుహృచ్చైవజనార్దనః । హరిస్త్రైలోక్యనాథస్యిన్ఱుతస్యననిర్జితమ్”. బాలకాండే వాల్మీకిః, “పాదబద్ధోక్షరసమస్తస్త్రీలయసమన్వితః । శోకార్తస్యప్రవృత్తోమేష్టోకోభవతినాన్యథా”.

౧౧.

జీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

[ప్ర.తి.—(నిగమమ్) (అడియోజ్ఞెత్యాది) (ఐవర్ క్కు) మహాభారతే రాజనూయే ధృతరాష్ట్రః, “యస్యమస్త్రీచగోప్తాచ సుహృచ్చైవజనార్దనః । హరిస్త్రైలోక్యనాథస్యిన్ఱుతస్యననిర్జితమ్.”—(నెడియోవై) “నాతిస్సస్థమనాయయా.”—(అడియార్ న్ఱ) శ్రీమద్బాలకాండే [౨] తమసాతీరేక్యాన్ఱుదర్శనశోకావిష్టస్య వాల్మీకీర్వచనమ్, “మానిషాదప్రతిస్తాన్వయమగమశ్శాశ్వతీస్సమాః । యత్క్రొన్ఱు మిథునాదేకమనధీకామమోహితమ్ ॥ ౧౧ ॥ స్వశిష్యశ్చాన్ఱుబ్రవీద్వాక్యమిదంసమునిపుత్రవః ॥ ౧౭ ॥ పాదబద్ధోక్షరసమస్తస్త్రీలయసమన్వితః । శోకార్తస్యప్రవృత్తోమేష్టోకోభవతినాన్యథా ॥ ౧౮ ॥”

౧౧.

మణవాశమామునిక శో తిరువడిక శేశరణమ్.

తాత్పర్యము.— ఆశ్రతులక నిష్ఠములనునివర్తించి యిష్టములనిచ్చునట్టి పరమోపకారకుడగు భగవంతుని నాశ్రయించి నమ్మాత్మార్థము సాదించినదియు భగవదంతరంగకైంకర్యములను ప్రతిపాదించునదియునునైన వేయి పాశురములలో నీభాగవత శేషత్వ ప్రతిపాదకములైన పది పాశురములను నభ్యసించువారికి భాగవత శేషత్వ ప్రతిబంధకమగు సంసారసంబంధము సహసముగ నశించును.

౧౧.

ద్రమిడోపనిషత్సజ్జతియిలి త్తిరు వాయ్ మొట్టిక్కానళ్లమ్.

(పయిలుమ్)—తచ్చోక్క శాన్తివిధయేహరిణాప్రసాదాదావిష్కృతాన్ స్వగుణచేష్టితభోగశీలాన్ ।

ఆలోక్యవైష్ణవజనాన్ఱుని రాత్త నాథానాఖ్యాయ తానతిజహర్న చసప్తమేసః ॥

౨౭

వాదికేసరి అమ్రియమణి వాళచ్చియర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అర్థము.—తచ్చోక్క శాన్తివిధయే - ఉపదేశము వ్యర్థమైనందున కలిగినశోకము శాన్తినిజేయుటకై, హరిణా - విష్ణువుచే, ప్రసాదాత్ - అనుగ్రహమువలన, ఆవిష్కృతాన్ - ప్రకాశింపజేయబడినవారును, స్వగుణ చేష్టితభోగశీలాన్ - తనగుణ చేష్టితముల ననుభవించు స్వభావము కలవారునునైన, వైష్ణవజనాన్ - వైష్ణవజనులను, ఆలోక్య - చూచి, సః-ఆ, మునిః - శతకోపముని, తాన్ - వారిని, ఆత్మనాథాన్ - తనకునాథులుగా, ఆఖ్యాయ - చెప్పి, సప్తమే - ఏడవతరువాయ్ మొట్టియందు, అతిజహర్న - మిక్కిలి సంతోషించిరి.

౨౮.

తాత్పర్యము.—తనభగవత్స్వలభ్యోపదేశము చేతనులయందు నిరర్థకమైనదిజూచి క్రిందితిరువాయ్ మొట్టియందు శోకించిన యాత్మార్థ యొక్క శోకమునుజూచిన సర్వేశ్వరుడు సహింపజాలక యాశోకముశమిందుటకై శ్రీవైష్ణవులనుజూపింపగా నప్పుడాత్మార్థము వారినిభగవద్గుణచేష్టితముల ననుభవించు స్వభావముకలవారినిగాజూచి తనకు నాథభూతులని వారిని శ్లాఘించినవారై యీఏడవ తిరువాయ్ మొట్టియందు మిక్కిలి సంతోషించిరి.

౨౯.

౩౬౮

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౩-ప. ౭-తి. పయిలుమ్ వ్యాఖ్యానజల్.

ద్ర-తా. — (పయిలుమ్ శుడరొలి) స్థితాలోకాతిభూమ్నా పృథుబహుభుజయా దివ్యమా ల్యాస్త్రభాజా
సద్వస్త్రాకల్పక్ష్త్యా త్రిదశరసకృతారక్షణౌస్తుఖ్యవత్యా ।
ముక్తైరుత్తంసి తాఘ్వాస్థిరధృతరమయా శ్యామయా నిత్యసత్యా
శౌరేః కాన్త్యాజితా నాంస్వబహుమతజనస్వామితామన్వమంస్త. 30.

అర్థము. — స్థితాలోకాతిభూమ్నా - మిక్కిలి నిబిడమైన కాన్తిచేనధిక తేజస్సుకలదియు, పృథుబహుభుజయా - గొప్పచతుర్భుజము
లుకలదియు, దివ్యమా ల్యాస్త్రభాజా - దివ్యమాలలను ఆస్త్రములనుబొందినదియు, సద్వస్త్రాకల్పక్ష్త్యా - దివ్యవస్త్రములు ఆభరణములు వీటి
చే నలంకారముకలదియు. త్రిదశరసకృతా - దేవతులకు నమృతరసమునిచ్చునదియు, రక్షణౌస్తుఖ్యవత్యా - రక్షణమునందాభిముఖ్యముకల
దియు, ముక్తైః - ముక్తలచే, ఉత్తంసి తాఘ్వాస్థి - శిరోభూషణముగాఁజేయబడిన పాదయుగ్మముకలదియు, స్థిరధృతరమయా - స్థిరముగఢ
రింపఁబడిన లక్ష్మీకలదియు, శ్యామయా - నీలవర్ణముకలదియు, నిత్యసత్యా - ఎల్లప్పుడు విడువకుండునదియునునైన, శౌరేః - భగవంతుని
యొక్క కాన్త్యా - (దివ్యమంగళవిగ్రహముయొక్క) కాన్తిచే, జితానామ్ - జయింపఁబడినవారలకు, స్వబహుమతజనస్వామితామ్ - తన
చేఁగొనియాడఁబడిన భాగవతులకు స్వామియగుటను, అన్వమంస్త - తలచెను. 30.

వ్యా. — (స్థితాలోకాతిభూమ్నా) పయిలుమ్ శుడరొలిమూర్తియై - విలక్షణమాయ్చెఱిసిరిన తేజస్సెయుడైయతుమాయ్; (పృథు
బహుభుజయా) తోళుమోర్ నాన్దుడై - కల్పకళాభైకళోపోలే శుభ్రుడైత్రాయరుక్కిఱ నాలుతిరుల్లోకశైయుడైయతుమాయ్; (దివ్యమా
ల్యాస్త్రభాజా) నలున్దుటాయ్ పోవేనైప్పొన్నెడుమ్ శక్కరత్తెనై - దివ్యపరిమళమానతిరుత్తుటాయ్ మలైయైయుమ్ తేజస్థమాన తిరువాఱ్ఱియై
యుమ్ డైయతుమాయ్; (సద్వస్త్రాకల్పక్ష్త్యా) ఉడైయార్ న్దవాడైయనిత్యాది - దివ్యజ్ఞానతిరుప్పరివట్టమ్, తిరుక్కణ్ణశరమ్, తిరువరైన్మా
ల్వడమ్, తిరుయళ్ళోపవీతమ్, తిరువభిషేకమ్ ముతలన మల్ ముళ్య తిరువాభరణజ్ఞైయుడైయతుమాయ్; (త్రిదశరసకృతా) అమరర్
కట్కరు మైయొగ్గియవన్తవారముతూట్టియవప్పనై - దేవర్ కళుక్కు భోగ్యమానవమృత తైక్కొడుక్కునుతువుమాయ్; (రక్షణౌస్తుఖ్యవత్యా)
అలిక్కుమ్ పరమనైక్కణ్ణనై - రక్షణతైయై స్వభావమాకవుడైయతుమాయ్; (ముక్తైరుత్తంసి తాఘ్వాస్థి) శనశ్చన్నాద్రగ్ణాత్రిత్యాది - ఆశ్రి
తరై సంసార త్రినిన్దుమ్ ముక్తరాక్కి, అవర్ కళారే శెవ్విప్పుప్పోలే శిరస్సిలేశూడప్పట్ట తిరువడికళైయుడైయతుమాయ్; (స్థిరధృతరమయా)
తిరుమార్ పనై - గోఅలరైర్ మణ్డైయై టైయు మకలకిల్లై ఎన్దు టైయుమ్మడియాన తిరుమరైయుడైయతుమాయ్; (శ్యామయా) అణ్ణిమ
ణివణ్ణిక్కు - నీలరత్న మ్మోలే శ్యామైయుమాయ్; (నిత్యసత్యా) ఆలిలైయన్నవశమ్ శెయ్యుమ్ పడియాతుమిల్ కుమ్మవి - ప్రళయకాల త్రిలుమి
డైవిడా తేనితై యైయుమాయరుక్కిఱ వెమ్మెరుమాన్దిరుమేనిశొల్లైక్కుల్తోల్ మడిమైశెయ్యుమ్ శ్రీవైష్ణవర్ కళుడైయ దాసదాసదాసర్ కళెనుక్కు
స్వామికళెన్దు “పయిలుమ్ శుడరొలి” ఎన్నిఱదశక త్తరై ఆహ్వారధ్యవసి త్తరుళినాన్దెన్దార్. 30.

వే దా న్తా చా ర్య ర్ తి రు వ డి క శే శ ర ణ మ్.

తాత్పర్యము. — భగవంతుడు (౧) నిరవధిక తేజోమయదివ్యసుందర విగ్రహముకలవాఁడును, (౨) వర్తులాకారముకలవై జలినినా
లుగు భుజములుకలవాఁడును, (౩) దివ్యపరిమళముచేఁ బరిమళించుచున్న తులసీమాలలను దివ్యాయుధమైన సుదర్శనమును ధరించినవా
డును, (౪) దివ్యవస్త్రాభరణములచే నలంకృతుఁడును, (౫) దేవతలకమృతమును నిచ్చినవాఁడును, (౬) ఆశ్రితరక్షణమునం దాభిముఖ్యము
కలవాఁడును. (౭) సంసారమునుండి ముక్తులుగాఁజేయఁబడిన వారిచే నెల్లప్పుడు శిరసాధరింపఁబడిన పాదపద్మములుకలవాఁడును, (౮) పిరా
ట్టిచే నెల్లప్పుడు వసింపఁబడిన వక్షస్థలముకలవాఁడును, (౯) నీలరత్నమువలె శ్యామశేదివ్యవిగ్రహముకలవాఁడును, (౧౦) ప్రళయకా
లమునందును విడువని దివ్యవిగ్రహకాన్తికలవాఁడును నైనందున వాని దివ్యమంగళవిగ్రహ సౌందర్యమునందవగాహించి వానికి వశపడినవారి
శేషభూతులకు శేషభూతులే నాకుం బరమశేఖులని ఈ యేడవతిరువాయ్ మొట్టి పదిపాశురములచే నాహ్వాన్యసాదించిరి. 30.

తి-నూ. — పయిలున్దిరుమాల్ పతన్దన్ని నెళ్ళమ్ । తయలున్దునిన్కున్దతియర్ । క్కియల్వడనే ।

యాళానార్ క్కాళాకుమాఱనడియతని । లాళాకార్ శన్దమ్ముడియా.

౨౭

[౬౮]

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. 2-తి. పయిలుమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞు.

౨౬౯

అర్థము. — పయిలుమ్ - సంక్షేపించుస్వభావముకల, తిరుమల్ - శ్రియఃపతియొక్క, పదనన్నిల్ - పాదములయందు, నెళ్ళమ్ - మనస్సు, తయలుణ్ణు - (భోగ్యతనుననుసంధించి) యార్ద్రతకలదై, నిలుమ్ - ఉన్న, తతియర్క్క - (అట్టిమనస్సే) నిరూపకముగాఁగల భాగవతులకు, ఆళానార్క్క - దాసభూతులకు, ఇయలుణ్ణే - సత్త్వస్వభావముతో, ఆళాకుమ్ - దాసభూతులగు, మాణ్ - ఆహ్వాన్య యొక్క, అడియతనిల్ - పాదములయందు, ఆళాకాతార్ - దాస్యమును జేయనివారికి, శన్మమ్ - జన్మములు, ముడియా - నశింపవు. ౨౭.

అవ. — (పయిలుమ్ తిరుమల్) ఇతిల్ - తదీయరైప్పర్దుమ్ పర్థిరాక వసుసన్నిత పాశురత్తైయనువదిత్తురుచ్చియ్కితార్. ఎజ్జనే యెన్నిల్; కీర్తే - సౌలభ్యకాష్టైయైయపదేశిక్క, అత్తైయమ్ కాణ్డైకొళ్ళుకైయన సంసారికళోట్టైసహవాసత్తార్ వద్ద వెక్కాయమా టుమ్బడి, తనక్కు పాదరేణైపోలే పరతన్త్రాన శ్రీవైష్ణవరకళై అవర్కకాట్టక్కణ్డై అవర్కళో తిరువడికళిలే తలైయైమడుత్తు, అవర్కళో తామ్ అవన్మడికళిలే పలపడియాక మణ్డియిరుక్కిఁపడియైక్కణ్డై, అవర్కళైల్లెనిలత్తిలేశ్చెన్నినియరాకిఱ * పయిలుణ్ణుడరోలియ్ తాత్పర్యతై “పయిలుమ్ తిరుమల్” ఇత్యాదియాలే యరుచ్చియ్కితార్తై. ౧ “గచ్చతామాతులకులమ్” ఇతివత్.

వ్యా. — (పయిలుమ్ తిరుమల్ పతనన్నిల్) ఆశ్రితసంకస్వభావనాన శ్రియఃపతియనుడైయ తిరువడికళిలే. ఇత్తార్ - “తిరునారణ్” ఎన్తైచ్చొల్లుకఱు. పయిలుమ్ తిరువెన్టు - ఎమ్మెరుమానోడే సర్వకాలముమ్ సంక్షిప్తైయన శ్రీయెన్నువుమామ్, (పతనన్నిల్ నెళ్ళమ్తయలు ణ్ణునిలుమ్ తతియర్క్కణ్డై) “పాతమ్ పణియవల్లార్” ఎన్తై. నెళ్ళమ్తయలుణ్ణునిట్టైయావతు - తిరువడికళిలే భోగ్యతైయైయనుసన్నితు ఆర్ద్రచిత్తరాయురైయైన్త పడి. ౨ “ఉన్నిజైత్తామరైకట్కమ్మరుకినిలుమ్మతు” ఎన్నక్కవతిఁ. అన్తిక్కే, తయలెన్టు - తైయలాయ్, తిరువడికళిలేబద్ధభావరాయురైయైన్త మవర్కళైన్తాకవుమామ్. తతియర్క్కణ్డై - తత్సమ్మన్దమే నిరూపకమాయుభ్యవర్కళుక్కణ్డికఱు. “పయిలు న్నిరువుడైయార్” ఎన్టుమ్, “తాళున్దడక్కైయమ్ కూప్పిప్పణియుమవర్” ఎన్టుమ్, “పాతమ్ పణియవల్లార్” ఎన్టుమ్, “తిరునారణ్ తొణ్ణిర్” ఎన్టుమిప్పడైకళిలే నిరూపకమాయురైయై. (ఇయలుణ్ణే యాళానార్క్కాళాకుమ్ మాణ్ నడియతనిల్) వడివ్వుకఱుమాయుధాభ రణాదికళిన్పనైయ్వుకఱుమ్ తోదై మిడియైయరుక్కుమవర్క్కాళాకైయై స్వరూపమెన్దిరుక్కు మాహ్వాన్ తిరువడికళిలే. (ఆళాకార్) అడిమైయాకాతార్. (శన్మమ్ ముడియా) జన్మత్తయమ్ పిఱవాతు. 3 “ఎమర్కీర్తే మ్మెల్లొపిఱప్పమ్ విడియావెన్నరకత్తైన్టుమ్ శేర్ తత్ మాఱి నర్” ఎన్నుమ్బడి ఆహ్వాన్ సమ్మన్దముడైయవర్కళుక్కిఁటై సంసారసమ్మన్దమ్ ముడివతు. ౪ * ఇన్తైయమార్ పత్తుళొన్నా లిఁటే శన్మమ్ శెయ్యామే ఇలన్కువాన్ యావరు మేటువతు, అల్లార్త్ కున్దియా తిఁటే; ఆక్కైయార్, తదీయ శేవత్వత్తిన్తైల్లెనిలత్తిలే నిఱ్కిఱవాహ్వాన్ తిరువడికళైయా శ్రయిక్కవే జన్మ సంసారనివృత్తిపూర్వకమాకవే మాత్తున్దియా మెన్త పడి.

౨౮.

పెరియజీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

తాత్పర్యము. — ఆశ్రితసంగస్వభావుడైన శ్రియఃపతియొక్క పాదపద్మముల ననుసంధించి యార్ద్రచిత్తులైన భాగవతులకు దాసభూతు లకు దాసభూతులను తనకు బరమశేషుని భావబంధముతోఁ నాశ్రయించిన యాహ్వాన్యయొక్క పాదపద్మముల నాశ్రయింపనివారికి ఘోర సంసార సంబంధ మెల్లప్పుడును నశింపదు.

౨౯.

మూన్టామ్బు త్తిల్ - ఏగ్రాన్దిరు వాయ్ మొట్టి మున్గిర్దు.

ఆక - తిరువాయ్ మొట్టి. ౨౬ - పాట్టు - ౨౯౯.

శ్రీః.

ఆధ్వార్ తిరువడిక శేశరణమ్.

ఎమ్మెరుమానార్ తిరువడిక శేశరణమ్.

తిరువాయ్ మొత్తి.—మూన్టాన్పుత్తు - ఎట్టాన్దిరువాయ్ మొత్తి. ౧-పా-ముడియానే వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

మూ.—ముడియానే ఎమూవులకున్దొన్దు తేత్తుజ్జీ. రడియానేఎ, యాథ్ కడలైక్కడైన్దాయ్ పుళ్ళూర్.

కొడియానేఎ, కొణ్డల్వణావణ్డత్తుమ్మరి. నెడియానేఎ, యెన్దుకిడక్కుమెన్నేజ్జుమే. ౧

ఆ.—(ముడియానే) ౧ “తేర్ కడవియ పెరుమాళ్ కనైక్కల్ కాణ్బ త్తెన్దుకొల్ కణ్ణో” ఎన్దు పిఱన్దవపేత్తెయానతు మికవుముదూభైతె యాయ్, అన్దవపేత్తెనుగుణమాకక్కాణప్పెతాతవ్యసన త్తినాతే యత్తన్దమవసన్దు రాయ్ కొణ్డ, తమ్మడైయసన్దుకరణజ్జళాలుమ్ సర్వ ప్రకారతాలుమెమ్మెరుమానైయనుభవిక్కు వేణుమెన్దు కొల్లికొణ్డమాప్పిడుకితార్.

సర్వలోకాధిపత్యసూచకమాయ్ నిరతిశయదీప్తియ క్తమాయ్ అతిరమణీయదర్శనమాయరున్ద తిరువభిషేకత్తాతే యలక్కుత నాయ్, బ్రహ్మేశానాదికళుక్కుమిశ్వరనాయ్ వైత్తు అనాలోచితవిశేష శేషలోకశరణ్యనాయ్, ఆశ్రితజనసమీపిత స్థినిర్వర్తక నాయరున్ద వనే! పాన్దలైయైక్ మిమిశైక్కార్ ముకిల్ పోతే పెరియతిరువడితిరుత్తోళి మేలేటియరుళియిన్దలొక త్తిలే వన్దుతోన్దాయ్, ఎన్దెమ్మెరుమా నైక్కాణవాన్దెప్పట్టపోతే కాణప్పెతామెయారే కున్దెప్పట్టుక్కిడక్కుమెన్నేజ్జుమెన్దితార్.

పన్నీ.—ఎట్టాన్దిరువాయ్ మొత్తియిర్, కీర్-ఇవరనుభవిత్రభాగవత్ శేషత్వత్తుక్కిడియాన భగవద్గుణవైలక్షణ్యమానతు ఇవర్ తిరువుళ్ళ త్తిలేయనుభవాభి నివేశతై జనిప్పిక్కు అత్తారేప్రస్తుతమాన భాగవత్సంక్షేపమ్ విడాయ్ కున్దత్తుమ్మకమాక, నెన్జుముతలాన తమ్మడైయకరణజ్జ లోడుతమ్మాడువాళియఱవనుభవాలాభత్తారేయాన్దిపిఱన్దు; అనుభావ్యనుడైయ శేషిత్వాద్యాకారత్తెయుమ్, అనిన్దతైప్పిక్కి అనన్యార్నా మాక్కుమ్మడియైయుమ్, ఆశ్రితవ్యామోహ తైయుమ్, అవతారమూలమాన అనన్తశాయిత్యతైయుమ్, ఆశ్రితర్ కున్దుముకన్దొట్టుకైక్కిడాన వా హనవత్తెయైయుమ్, అవర్ కళుక్కునుభావ్యమామ్మడికై యున్దిరువాట్టియుమాన వట్టకైయుమ్, ఇవాహనాయుధ విశిష్టవస్తువేధారకాడికళాన పడియైయుమ్, అనుభవిప్పిక్కుమ్ సాన్దర్యస్వభావతైయుమ్, అనుభవప్రతిబద్ధక నివృత్తిప్రకారత్తెయుమ్, నివర్తనత్తిలనాయాసత్తెయుమను సన్దిత్తు, అనుభవజ్ఞిట్టత ఆర్తియారే అతిశయితమాకక్కుప్పిడుకితార్.

అన్వ.—ముడియానే మూవులకుమ్ తొన్దుతు (౩) ఏత్తుమ్ శీర్ అడియానే (౬) శ్రీఆథ్ కడల్ కడైన్దాయ్ పుళ్ (౮) డోర్ కొడి యానే కొణ్డల్ (౧౨) వణ్ణా అణ్డత్తు ఉమ్మరిల్ (౧౫) నెడియానే ఎన్దు ఎన్నేజ్జుమ్ (౧౮) కిడక్కుమ్. (౧౯).

పన్నీ.—ముతత్పాట్టిర్, ప్రాప్తముమాయ్ శరణ్యముమాయ్ ప్రాప్తముమానభగవద్విషయ త్తిలే తమ్మడైయ నెన్జుముకన్దొట్టాన వభినివేశతై యరుళిచ్చెయ్ కితార్.

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౮-తి. ౧-పా-ముడియానే వ్యాఖ్యానజ్ఞుఁ.

౨౭౧

ఉభయవిభూతిక్కుమ్ శేషియానమే నైక్కు సూచకమానముడియైయుడైయవనే!, అన్దవుఅవడి మాకసర్వలోకముమ్, ఆశ్రయిత్తు, (3) స్తుతిక్కుమ్, శరణ్యత్వైకా న్దగుణపూర్ణమాన, తిరువడికలైయుడైయవనే!, (౬) ఆశ్రితరప్రయోజనా న్దరజ్జలై వేడ్దిలుమ్ ఆట్రికడలై, కడైన్దుకొడుక్కుముపకారకనే!, ఆశ్రితరిద్దవిడ త్తిలేవరు కైక్కుమవర్కళో దూర త్తిలకణ్డైక్కుమ్ శియాన పెరియతిరువడియై, (F) వాహనముమ్, భ్వజముమాకవుడైయవనే!, అవర్కళుక్కునుభావ్యచూమ్మడి శ్రమహరమాయ్ కాళమేఘమ్మైవ్వు, (౧౨) వడివైయుడైయవనే!, ఇన్దవివ్వు కై యనుభవిప్పిత్తు పరమపదవాసికళాన, సూరికళుక్కునిర్వాహకనాన, (౧౫) పెరియవనే!, ఎన్దుతని త్తనియేయిన్దస్వభావన్దై యనుసద్ధిత్తు, ఎన్నెన్దానతు, (౧౮) ఒరుప్రవృత్తిత్తమమన్ది క్కే శిధిలమాయ్ క్కిడవానిన్దుతు. (౧౯) అన్దత్తుమ్మరెన్దు - బ్రహ్మాదికళాకవుమామ్. ౧.

అవతారిక.—క్రిందితిరువాయ్ మొట్టియందుఁ బుట్టిన భాగవత సంక్షేపము భగవద్గుణములకు స్తారకమైనందున 'భగవంతుని సాక్షాత్కరింపవలయునని యభినివేశము మించియుండుటచే తనలోఁగూడతనకరణములును నాశపడినవియని తమయొక్కయు తమకరణములయొక్కయు భగవత్సాక్షాత్కారమునందభినివేశప్రకారములను నీతిరువాయ్ మొట్టియం దాహ్వాన్దు సాదించుచున్నార.

అర్థము.—(అధిరాజ్యసూచకమైన) కిరీటముకలవాఁడా! సర్వలోకములును ఆశ్రయించి (3) స్తుతించునట్టి గుణములచేఁబూర్ణమైన పాదములుకలవాఁడా! (౬) లోతుకలక్షీరముద్రమును చిలికినవాఁడా! పక్షియైన (గురుత్వంతుని) (F) వాహనముగను భ్వజముగనుకలవాఁడా! కాళమేఘమువంటి (౧౨) శరీరకాంతికలవాఁడా! పరమపదమునందువసించుచున్న నిత్యసూరలలో (౧౫) గొప్పవాఁడా! అనియనుసంధించి నామనస్సు (౧౮) శిధిలమగుచున్నది. (౧౯).

ఈ.—౧ “ తేర్కడవియ పెరుమాళ్ కనైకఘల్ కాన్బాత్తెన్దుకొల్కణ్ణి ” ఎన్దు, తమ్మడైయకరణజ్ఞశవనైక్కాణవేణుమెన్దువిడాయ్ త్తపడి శొన్నార్ ౨ * శెయ్యతామరైక్కణ్ణినిల్ ; 3 * నిల్లులుమడితాటుమాన శీవై ప్లవర్కళై కాట్టిక్కొడుక్క, అనన్దరమ్ ప్రవృత్తమానభాగవతసంక్షేపమర*బోధయ న్దవరస్పరమ్మజ్జిధరి కైక్కుడలన్ది క్కే భగవద్గుణజ్ఞుక్కు స్తారకమాయ్ క్కిట్టి అన్దవిడాయ్ క్కు త్తమ్మకమాయిల్లై క్కిడే - భాగవతరకళుడై య స్వరూపనిరూపకత్వేన అవనై యుజ్జూల్లిల్లై త్తే ; వేటొన్దుక్కాక వ్వుకున్దాలుమ్ తనై యొట్టియప్పటమ్మొన్దుక్కాళాకాతపడి తన్బక్కలిలేతువక్కిక్కొళ్ళవన్దాయితే భగవద్విషయమిరుప్పతు. అత్తా

జీ-అ.—ముడియానేప్రకశే, “ తేర్కడవియ ” ఇత్యాదియిల్ విడాయ్ తీర, ౫ * పయిలుమ్ శుడొలియిల్ సమాధానమ్మజ్జి యిరుక్క, ఇత్తిరువాయ్ మొట్టియిల్లై మైయారే మాప్పిడుక్కైడియే తెన్న (తేర్కడవియవిత్యాది). క్కిట్టి అన్దవిడాయ్ - *కనైకఘల్ కైక్కాణ పెత్తామైయారే వన్దవిడాయ్. విడాయ్ క్కు త్తమ్మకమానపడి యెన్నెన్న (క్కిట్టి భాగవతరకళుడైయ విత్యాది). అతావతు-గుణజ్ఞులి లే యాడుపట్టవర్కళో, వడివ్వుకిలే యాడుపట్టవర్కళో చేప్పితజ్జిలే యాడుపట్టవర్కళెన్దు అవనై యుమ్ శొల్లిల్లై త్తే యెన్దు పడి. నిరూపకత్వేన శొన్నాలుత్తమ్మకమాక మాడుమావెన్న (వేటొన్దుక్కాక విత్యాది). అన్దిక్కే, (తేర్కడవియవిత్యాదియుమ్, నిల్లులుమడితాటు మిత్త్యాదియుమ్, క్కిట్టి భాగవతరకళుడైయ విత్యాదియుమాకిట వాక్యత్రయముమ్). అల్లై మైయారే మాప్పిడుక్కైక్కు పేతుత్రయపరమా

అ-అ-వి.— భాగవతసంక్షేపమ భగవద్గుణజ్ఞుక్కు స్తారకమమ్ ప్రకారత్తై యిరణ్డవక్తయక వరుళిచ్చెయ్ కితార్ (క్కిట్టియిత్త్యాది యాలుమ్, గుహేనసార్థమిత్త్యాదియులుమ్). ఇవ్వాహ్వాంతామ్ వైష్ణవర్కళుడైయ స్వరూపనిరూపకత్వేన అవనైచొన్దుకైయులుమ్, వైష్ణవర్కళో తాభగవద్గుణజ్ఞైయే శొల్లి పోతుపోక్కుకైయులుమ్, భాగవతసంక్షేపమ భగవద్గుణజ్ఞుక్కు స్తారకమాయిల్లై త్తై ఇరణ్డవక్తిక్కుమ్ భేదమ్. యద్వా, ఇత్తిరువాయ్ మొట్టియిలే విడాయ్ కరై పురణ్డమాప్పిడుక్కైక్కు పేతువై యిరణ్డవక్తయక కాట్టుకితార్ (తేర్కడవియవిత్యాది). (భగవద్గుణజ్ఞుక్కు-స్తారకమాయ్) భాగవతగుణజ్ఞో భగవద్గుణజ్ఞుక్కు సవ్యకమాయిరుక్కైయారే తన్దుభేనస్తారకమాయి

१२७

తరువాత మొట్టొక్కటి, — 3-ప, ౪-తి. ౧-పా-ముడియానే వ్యాఖ్యానజ్యో.

ఈ.-లుమభినివేశమకరై పురణ్ణు, ౧. “ఎన్ఱుకొల్ కణ్ణళ్ళొ కాణ్ణుతు” ఎన్నుమళపన్ఱి కే-మన్దైయిన్ద్రీయజ్ఞభుమ్ విడాయ్
త్తు, ఓరిన్ద్రీయత్తినుడైయవృత్తియైమన్దైయిన్ద్రీయజ్ఞభుమాశైప్పట్టుమ్, మన్దైయిన్ద్రీయజ్ఞభినుడైయవృత్తియై
మన్దైయిన్ద్రీయ మాశైప్పట్టుమ్, అవైయెల్లావన్దైయవృత్తియైయుమ్ తామాశైప్పట్టుమ్, తమ్మిలుమ్వి
డాయ్ త్తకరణజ్ఞభుమ్ కరణజ్ఞభిలుమ్ విడాయ్ త్తతాముమాయ్; త్తామకాలత్తిలేబహుసజనానవ్ త్తకపశికా
న్దమమాట్టాతే ప్పజైకళ్ళొ పశికాన్దమమాట్టాతే, అవన్ద్రోకవాయిల్ శోన్దైత్తాన్ద సటిత్తుడివిప్పతు, త్తవ
యిల్ శోన్దైఅవై పటిత్తుడివిప్పతాయ్, ఎకపశికెన్ద్రోకశెయ్ వేక్!, ఎకప్రజైకళికపశికెన్ద్రోక శెయ్ వేక్!” ఎన్ను
మాప్పోలే, తాముమ్తమ్మడైయకరణ గ్రామముమాక నోవుపట్టుక్కుప్పిడుకితార్. ౨ [గాత్త్రై] శోకాభికర్పితైః
ఎన్ఱు] శిలర్ పట్టినికిడక్కచ్చిల్ జీవిక్కుమోపాతి, ఇన్ఱుడమ్మైక్కొన్ఱైయవాశైప్పట్టు ఇవ్వాశైయోడేముడి
న్ఱుపోయ్ ఇనియొరుశరీరపరిగ్రహమ్బణి అవరైయనుభవిక్కవిరామే, ఆశైప్పట్టువిక్కరణజ్ఞలైక్కొన్ఱై నాననుభ
విక్కున్ఱుడిపణ్ణిత్తరవేణుమెన్ఱాళితై పిరాట్టియుమ్; అప్పడియవరుమ్ నోవుపట్టు, ఆయుధజ్ఞలైయుమ్ ఆభరణజ్ఞ
లైయుమ్ అవన్ద్రుక్కొశ్రయమానతిరుమేనియైయుమ్ గుణజ్ఞలైయుమ్ చేష్టితజ్ఞలైయుముడైయ వెమ్మెరుమానై
క్కాణవేణుమెన్ఱు “మున్ఱుపోలే ఈశ్వరనుక్కొరు గుణావిష్కారాదికళాల్ పట్టినిపరిహరిక్కవొన్ఱాతు”
ఎన్నుమ్బడి, కేట్టారెల్లామినీరామ్బడి, పెరున్దానత్తిలేపెరుమిడలుశెయ్తుకూప్పిడుకితార్. ౩ [గుహేనసార్ధంత.

జీ-అ-తల్. అత్తలమ్-స్థారకసన్నిధియాలమ్, నిరూపకత్వేన ప్రస్తుతమాకైయాలమ్. యద్వా, “కన్యకైకైకైకైకైకైకై” ఎన్నివిధాలు
యాలమ్, కీర్తిల్ భాగవత సంక్షేపమతుక్కు-త్తమ్మకమాకైయాలమ్ మెన్నువుమామ్. (ఓర్వీయ త్రినుడైయవితి) ఇరణ్ణామ్మట్టు త్తొడగ్గి యా
అపాట్టళవుమ్ - ఓర్వీయ త్రినుడైయవుత్తియై యిన్నియా నరమాకైపట్టపడి. “అవియే” ఇత్యాది మేల్ మూన్టుపాట్టైయు మ్మిల్
(అవైయెల్లావల్ మేన్టుడైయ వుత్తియైయమ్ తామాకైప్పట్టెన్టు). ఏకేన్దీయ వుత్తియైయాకైప్పట్టెన్టు - మిల్ మిన్దీయచతుష్టయవుత్తియై
యాకైప్పట్టెన్టుక్కు ముపలక్షణమ్. ఇతు - వ్యాఖ్యానత్తిలేవ్యక్తమ్. మిల్ మిన్దీయన్దజ్జుమ్ విడాయ్ తైన్దైయాలే - భోక్తృత్వముమ్
తోన్టుకైయాలే, తమ్మడైయ వుత్తియైయిన్నియన్దజ్జాకైప్పట్టెన్టుతోన్టుకీటతు. కరణజ్జుమ్ తాముమ్ తనిత్తనియే విడాయ్ తత్తుక్కు దృష్టాన్తమ్
(గాత్తైరిత్యాది). శ్లోకతాత్పర్యమ్ (శిలరిత్యాది). సున్దరకాణ్డే చత్వారింశే హనూమన్తప్రతిసీతా, “యథాతం పురుషవ్యాఘ్రం గాత్తై
శ్మోకాభికర్షితైః । సంస్పృశేయంసకామాహంతథాకురుదయాంమయి.” “శ్మోకాభికర్షితైః” ఎన్నిజబహువచనత్తాలే-తనిత్తనియేకరణజ్జుమ్,
“సకామాహమ్” ఎన్టుతాముమ్” విడాయ్ త్తపడి శోల్టుకీటతు. ఆయుధజ్జైయు మెన్టుతు-“హన్మేడుమ్ శక్కరత్తున్నైయే ఎన్టుత్తైప్పల్
ఆభరణజ్జైయు మెన్టుతు - “ముడియానే” ఎన్టుత్తైప్పల్ గుణజ్జైయు మెన్టుతు - “మూవులకున్దు” తేత్తుమ్ శీర్, “ఎనతావియైయార్
కిన్టశీలమే” ఇత్యాదియైప్పల్. పెరున్దానత్తిలే యెన్టుతు - “ముడియానే ఎ” “తజ్జానే ఎ, వజ్జానే ఎ” “వానవర్ తమ్ నాయకనే ఎ”
ఇత్యాది దూరాహ్వాన్దైప్పల్. తానమ్ - స్వరమ్. సింహావలోకనన్దాయేన స్థారకసన్నిధివిడాయ్ క్కు త్తమ్మక మెన్టుతుక్కు సంవాదమ్
(గుహానేత్యాది). “అశయాదివారామః పునశ్చబ్దాపయేది” ఇత్యుత్తిరార్థమ్. ఇచందశరధంప్రతిసుమన్త్రీవాక్యమ్. ఇట్లోకత్తుక్కుర్చమ్

అ-అ-వి. దీనిపై. ఇరణ్డామిపే తునై కాట్టుకితార్ (కీర్తయితా) — తమ్మడైయప్పత్రియైకరణ్డళపేక్షిత్తమైయుమ్ — “కైకళాలార్ త్తొళుతు”, “కణ్ణళార్ కాణ” ఎన్ఱు; జిఱికుకరణ్డల్ కరణ్డళునైయప్పత్రియై యపేక్షిత్తమైయుమ్ - “ఎన్ఱుకిడక్కుమెన్ఱెళ్ళమ్” ఎన్ఱుళొల్లవానైప్పటుచ్చొమ్మాటూమల్ కిడక్కుటతెన్ఱెయాలమ్, వాక్కు “నెళ్ళమేనీణకరాక” ఎన్ఱు నెళ్ళేయిరుక్కుమాప్పోలే తన్ని డత్తిలేయిరుక్కువేణుమెన్ఱు పేక్షిక్కైయాలమ్, కైయనతు “వాళకమేయేత్త” ఎన్ఱు నానుమేత్తవెన్ఱు పేక్షిక్కైయాలమ్, “తొళుతు” “కాణ” ఎన్ఱువమెన్ఱొక్కు, “కైకళార్” “కణ్ణళార్” ఎన్ఱుయాలే కైకళాలుణ్డామ్ వ్యాపారమెనక్కువేణుమ్, కణ్ణళాలుణ్డామ్ వ్యాపారమెనక్కువేణుమెన్ఱొరుయోజనైవివక్షితమాకైయాలమ్ ప్రకాశిక్కుటతు; “కాణ” “తొళుతుతొళుతు” ఎన్ఱిఱుపదజ్జలైయా వర్తిత్తుక్కుణ్డు, కాణ వెన్ఱు. చతుర్వ్యాపారతైయిమ్, తొళుతుతొళుతుఎన్ఱు-కైయై వ్యాపారతైయిణ్ణొల్లకిఱుతెన్ఱుళొళ్ళుమామ్. —

[၆၄]

తరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౫-తి. ౧-పా-ముడియూనే వ్యాఖ్యానజ్ఞుఁ.

923

ఈ.-తై) పథితో స్థితి వివరాలు హాన్ శ్రీగుహ పురుషాలోకాడ, పెరుమాళై ప్పిరిన్దవిడ త్తినిష్ఠమ్ కాల వాల్లమా ట్టా తేనిష్ఠా నాయ్ ముమ్ న్; అట్లనిష్ఠ త్తిరణ్డనాళాయరుక్కచ్చెయ్ తే “బహాన్” ఎన్నానిష్ఠ తాయ్ ము పిరివా లే కాలమ్ నెడుకినపడి. “శ్రీగుహ పురుషాలోకానిష్ఠ, కాలమ్ నెడుకువా నె? ” ఎన్ఱుమిళ కార్తావై కేట్ర, “స్తారక సన్నిధియిల్ అన్ద్రా మైయిరట్టిక్కుమితే” ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్ తారామ్. ౧ “మేకక్కుర్తాల్ కాల కార్తేన్ఱి నుమ్మరు వెన్నుయిర్ క్కుతు కాల” ఎన్ఱరితే.

చైతన్యప్రసృతిద్వారమాన కరణజ్ఞో విదాయక్తేయావతేన్నెన్నిల్; ఆగ్రూరుడై యవభినివేశాతిశయ
త్రైహ్నిన్నపడి. ఇద్వియజ్ఞభుమ్తని త్తనియేచేతనసమాధియా లేవిదాయక్కుమ్బడియాదుబ్బు భగవద్విషయ త్రిలి
పర్కుమ్పిజన్మవాసనై. ఇతరవిషయజ్ఞభిల్ వాసనై విదామైప్పిజిప్పియానిన్ద్రాల్ గుణాధికవిషయ త్రిహ్నిన్ద్రాల్ వే
జ్ఞావిత్తో. భగవద్విషయ త్రిల్ వాసనై పణ్ణకిజిత్తు సాధనబుద్ధ్యావల్ల, ఇతరవిషయజ్ఞభోపాతియివిషయమ్ రసిక్కు
వేణుమెన్దు; ౨, “యాప్రీతిరవివేశానామ్”. ఒరుఇద్వియ త్రిక్ వృత్తియై ఇద్వియాన్తరమాన్తై ప్పడ కూడుమో
వెన్నిల్; చతుశ్శ్వావాః, కణ్ణాలేకాబ్బతుజ్ఞాయ్తు కేట్టతుజ్ఞాయ్నిన్ద్రాతి, అతువుమవకొడుత్తతే, అశున
మక్కుత్తతైన్న అవతన్ద్రాల్; ఒరుదేశవిశేష త్రిలే తన్నైయనుభవిప్పార్కుక్కొడానిన్ద్రానితే ౩*తప్తయే
యొక్కవరుళ వేణ్డుకైయాలే; ౪ * తూతుశ్చయ్కణ్ణో కొణ్ణాన్తువేశిత్తా మొట్టి యిన్తైకళ్ కొణ్ణాన్తునోక్కియితే
యవన్ద్రన్దడి. అతావతు - ఆటుక్కిణ్ణకమెడుత్తాల్ పలవాయ్ త్తలైకళాలుమ్ పోకచ్చెయ్తేయుమ్ కడలిల్ పుకు
మంశమ్ కుత్తెవ్బుప్పోమాప్పోలే, ఇవరుడైయవభినివేశాతిశయమ్ ఇవరుడైయ కరణజ్ఞభాకిజి వాయ్ త్తలై క
ళాలేపెరుకుజిపడి.

జీ-ఆ.- (శ్రీగుహాపెరుమాళోడిత్యాది). 'తత్త్వైవ" ఎష్ట వచకారాథమ్. (కాల్ వాఙ్మహాత్మాతేయెష్టతు). చక్రవర్తి, పెరుమాళ్లెప్పిరినవణ్ణామ్నాళ్ స్వర్గస్థనాకైయారే, సుమన్త్రి తమనాతీరత్తిలుమ్ గడ్డామూలత్తిలుమాక పెరుమాళోడే యిరణ్డనాళ్ కూడియిరున్దు, గుహాపెరుమాళోడే శృంగీబేరపురత్తిరే యిరణ్డనాళ్ కూడియిరున్దు, అణ్ణామ్నాళ్ చక్రవర్తి జీవిక్కచ్చెయ్ తేయి తేవన్దుతు; అత్తైప్పద్ర (ఒప్పిరణ్డనాళాయి రుక్కవెన్దుతు). ఉత్తార్థత్తుక్కాప్తసంవాదమ్ (శ్రీగుహాపెరుమాళోడేయిత్యాది). ఇవ్వర్థత్తిరే యాహ్వాన్ శ్రీనూక్తి (మేకమక్కుహ్వాన్ త్యాది). మేఘసమూహాళో ఉజ్జోవడివై క్కాట్టాతేకొళ్ళుణ్ణోళ్, ఎన్నుయిర్ క్కన్దవడివుకాలనాయిరానిన్దు తైవపడి.

శజైక్కు-పరిహారమ్ (అహ్మద్ యై విత్యాది). వివరణమ్ (ఇన్షి)యజ్జుమిత్యాది). పరిహారాస్తరమాతల్. వాసనైవిదాయై ప్పిటప్పి
క్కు-మోవెన్న (ఇతరవిషయజ్జలిత్యాది). ఇతరవిషయజ్జల్ స్వయంభోగ్యజ్జళాకైయాలే యవల్ శీల్ వాసనైవిదాయై ప్పిటప్పిక్కుమ్; దేవ
తైయాన వవనిషత్తిల్ వాసనైపణ్ణుకిలుత్ గి“ఫలమతఉపపత్తే” ఎన్దు - ఫలసాధనత్వేనవన్తో? ఇతువిదాయైప్పిటప్పిక్కు-మోవెన్న (భగవద్వి
షయత్తిలిత్యాది). అప్పడియితు రసిక్కవేణుమెన్దు వేరుజ్జోవెన్న (యాప్రితిలిత్యాది). “యాప్రితిరవివేకానాంవిషయేష్వనపాయనీ। త్వ
మనుస్తరతస్సామేహృదయాన్తాపసర్పతు” ఇతిప్రథమేంతే భగవన్తం ప్రతిప్రహ్లాదః. ఇతు సర్పత్తుక్కు-గ్గియ మనుష్యర్క్కు మ్మడుమోవె
న్న (అతువుమిత్యాది). అతెతర్ క్కువన్ కొడుక్కువెన్గేకజ్జోమెన్న (ఒరుదేశేత్యాది). (తమ్మైయైక్కు వరుళవేణుకైయాలే) సామ్యపత్తి
యైక్కుడుక్కువేణుకైయాలే. తనక్కుజ్జాయేకొడుక్కువేణుమే, ఈశ్వరసుక్కు కరణనియమరాహిత్యముజ్జోవెన్న (తూతుశెయ్యిత్యాది).
దూతకృత్యత్తైప్పణ్ణుమ్ కణ్ణైక్కు-జ్జై స్వాభిప్రాయ తైచ్చొల్లి, పరిశుద్ధనానవుత్తియైయైయై విశైయైక్కు-జ్జై స్వావేషితజ్జైక్కు-టా
త్తెన్దు పాశురార్థమ్. ౬-“శ్రవసశ్చదృశశ్చ” ఇత్యాద్యయసంధేయమ్. కరణజ్జుమ్ చేతన సమాధియాలే విదాయైత్తల్, తమ్మభినివేశమ్ మట్టమా
కాలోవెన్న (అతావతిత్యాది). అతావతెన్దు-వారైప్పాడు. సకలకరణజ్జళాలు మననై యనుభవిక్కు వానైప్పడుకితార్జవన్దు.

అ-అ-వి.-౬ “శ్రవసశ్చదృశశ్చబద్ధరూపగ్రహణేనైవహి జీవవ్యవస్థా । ఉభయోరభిలేక్షణక్షమత్వాద్వరదాతశ్చివణాశ్రయేదృశాశ్రే”
ఎనతసుసన్దేయమ్.

౧॥ ౮గ్గి-౭. ౨॥ వి-పు-౧-౨౦-౧౯. ౩॥ తి-మొ-౧౦-గ్గి. ౪॥ ౮౯-౯. ౫॥ శా-మీ-౩-౨-నూ-౩౭. ౬॥ వ-స్త-౩౪.

ఈ.—ముతత్వాట్టు. తమ్మడై యతిరువుళ్ళత్తు క్కవన్బక్కులుణ్ణానచావలాతిశయ తైచ్చొల్లుకీతార్.

(ముడియా నే) అధిరాజ్యసూచకమాయ్ ఉభయవిభూతిక్కుమ్ కవిత్తముడియితే, అవశేషిత్వప్రకాశక మానతిరువభిషేక త్తిలేమున్దుటక్కుడైక్కీతార్. అల్లాతార్ ముడికత్తై ప్పాయ్ముడి యాక్కుమ్మడితలై యానము డియితే. ౧ ఉభయవిభూతిక్కు మొరుముడియి లేకట్టుణ్ణమ్మడికవిత్తముడియితే. (ముడియా నే) ఇవర్క్కితిలోడు కీటవిడాయి పెరుమైఇళై యినోళై యిలేకాణమిత్తనై. పుకుమ్క్రమజ్జళెల్లామిల్లెయితిల్, ముళిలే యుయర్ న్ద తానమాలురుక్కుమ్. (ముడియా నే) కీర్త్ ౧ “పొన్దుడియన్” ఎన్దుతున్మాముడియవనువర్క్కిఅపడి. (మూ వులకుమిత్తాది) గుణగుణనిరూపణమ్మణ్ణ తేఅశేషలోకశరణ్యమాన తిరువడికత్తై యుడైయవనే. తిరువభిషేక త్తి న్దుకై యనుసన్నిత్తుత్తోన్దు త్తిరువడికళిలే విట్టుకీతార్. ఒరుకాలుమడివిడారే. ౨, తత్తాళిడైక్కిత్తోన్దుకొళ్ళుమ్, ఎన్దుతువడిమ్మిడుకీటపడి. సర్వసాధారణమానతిరువడికత్తై యెన్దులైయిలే వైయామెన్దుకరుత్తు. (ఆత్మకడలైక్క డైన్దాయ్) ౩ “ఆరముతూట్టియవప్పనై” ఎన్దుతుపిన్నాడుకీటపడి. ఇత్తిరువడికళిల్ భోగ్యతైయైవిట్టు ప్రయోజ నాన్దురైయొళై ప్పట్టార్ క్కుమ్ పరున్దియవేక్షితసంవిధానమ్మణ్ణమవనే. ౪ “అప్రమేయోమహోదధిః” ఎన్దురు వరాలళవిడప్పొకాతపడియిరుక్కిటకడలైక్కుళప్పడి పోలేకలక్కినపడి.

(పుళ్ళూర్ కొడియా నే) తనై యుకన్దార్ పక్కల్ నన్దుతోన్దుమ్మడి పెరియతిరువడియై వాహనమాక

జీ - అ.—ముతత్వాట్టు (ముడియా నే యిత్యాది). “నెడియా నే” ఎన్దుకీడక్కుమెన్నేళ్ళమ్” ఎన్దుతైక్కటాక్షి త్తవతారికై తమ్మ డైయ విత్తాది).

ముడియై మున్దుడచ్చొల్లువానెన్నేన్దు (అధిరాజ్యేత్యాది). (కవిత్తముడియితే). ఎన్దువనన్దురమ్, ఆకైయాలేయెన్దు, కూట్టువతు. బ్ర హ్మడికకుక్కుమ్ ముడియుడైయెన్దు; రసోక్తి (అల్లాతారిత్తాది వాక్యద్వయమ్). ప్పాయ్ముడియాక్కుమ్ - అసత్సమమాక్కుమెన్దు స్వభా వార్థమ్. శప్పరైయానముడియెన్దుచాటు. తలైయానముడి - తలైయిలేయిరుక్కిటముడి. శ్రేష్ఠమానముడియెన్దుచాటు. ఒరుముడియిలే - ఒరు బన్దుత్తిలేయితిచాటు, తిరువభిషేక త్తిలే యితిస్వభావార్థః. తలైయానమైయైక్కాట్టుకీతార్ (ఉభయవిభూతిక్కుమిత్తాది). “ముడియా నే ఎ” ఎన్దుటతు - హ్రస్వదీర్ఘపుతర్జళిలే అతిపుతమాకైయాలే - ఆరిసూచకమా యిరుక్కిటతెన్దు వివక్షిత్రయశిచ్చెయికితార్ (ఇవర్క్కితిలిత్తాది). హ్రస్వదీర్ఘపుతర్జళెన్దుట వడైవిలే వరవేడ్డావోవెన్దు (పుకుమ్ క్రమజ్జళిత్యాది). ఉయర్ న్దతానమ్ - అతిపుతమాన పుచ్చస్వరమ్. ప్రవేశ త్తిలే భాగవతస్వరూపనిరూపక త్వేన ప్రసక్తజ్ఞాన వచనమైయ వచనం సాన్దర్యజ్ఞో విడాయ్కు త్తమ్మకజ్జళాయిన వేన్దుతుక్కు నియామకపద జ్జలై మూతలిక్కితార్ (కీర్త్ ముడియనిత్తాది). మేలేమాతలిక్కిట వాక్యజ్ఞకు మిప్పడియే సద్గతి కణ్ణుకొళ్ళుట. “మూవులకుమ్” ఎన్దుతార్ ఫలితమ్ (గుణగుణేత్యాది). ముడిక్కునన్దురమ్ అవయవాన్దురజ్జలైవిట్టు తిరువడియై చ్చొల్లువానెన్నేన్దు (తిరువభిషేక త్తనిత్తా ది). రసోక్తి (ఒరుకాలుమిత్తాది). వడిమ్మిడుకై - ప్రేరేక్కు. “మూవులకుమ్” ఇత్తాదిక్కుభావమ్ (సర్వసాధారణమాన విత్తాది). తిరు వడికకుక్కునన్దురమ్ “ఆత్మకడలైక్కడైన్దాయ్” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (ఇత్తిరువడికళిలిత్తాది). “ఆత్మ” ఎన్దువిశేషణత్తుక్కు తాత్పర్యమ్ (అప్రమేయ ఇత్తాది). “సముద్రంరాఘవోరాజా శరణంగన్తుమర్హతి | ఖానితస్సగరేణాయ మసమేయోమహోదధిః” ఇతియుద్ధకాండే ఏకానవంశేవిభీషణః.

అనన్య ప్రయోజనరే విషయమాకభావమ్ (తనై యుకన్దారిత్తాది). (పుళ్ళూర్ కొడియా నే). ఊర్ ఎన్దు - ఊరుకీటాయ్, అతా

అ-అ-వి.—మన్ద్రమధ్యమతారజ్జళెన్దుక్రమ త్తిలేవరవేడ్డావోవెన్దు (పుకుమ్ క్రమజ్జళెల్లా మెన్దుతోడజ్జి). యద్వా, హృత్కణ్ణశిరస్సు క్కుళాకీటస్థానత్రయక్రమమాకవరవేడ్డావోవెన్దు (పుకుమ్ క్రమజ్జళిత్యాది).

౧.

౧ “విభూతిక్కుమ్” ఎన్దుతుక్కు “కవిత్త” ఎన్దుతిలేయన్దయమ్. ౧||౨౭-౪. ౨||౨౭-౭. ౩||౨౭-౫. ౪|| ౨-య-౧-౩౧.

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౮-తి. ౧-పా-ముడియానే వ్యాఖ్యానం.

౨౭౫

ఈ.-పుమ్కొడియాకవుముడై యననే! ఆశ్రితరిరున్దవిడ త్తే శెల్లుకైక్కువాహనమ్, దూర త్తిలేకణ్ణు, “వారానిన్టా” ఎన్దుధరికై క్కు-ధ్వజమాకై. కడలై క్కుడై యప్పక్కు దేవజాతియిత్తుత్తై వాజ్ఞేనవళివిలేశాయ్కరకమ్పాలే అమృత త్తైక్కు-న్దుకొడుకై క్కు-తిరువడిముతుకిలేవన్దు తోన్దినపడియెన్దుమామ్. (కొణ్డల్ వణ్ణా) తిరువడిముతుకిలేతోన్దీనహోతు ఒరు మేరువై క్కినియ కాళమేఘమ్బుడిన్దాప్పోలే యాయిన్దీరుప్పతు. ౧. “నీలం మేరావివామ్బుదమ్”. (అణ్డత్తుమ్బరిల్) అవన్ తోళిలిరుక్కు మిరుప్పై క్కు-ణ్ణాల్, “ఇవ నేనర్వాధికక” ఎన్దుతోన్దుమ్బుడి యాయిన్దీరుప్పతు. బ్రహ్మదికళుడై య వై శ్వర్యముడై యపరిచ్చిన్న మాయ త్తనై శ్వర్యమ్ మేలాయ్తోన్దుమ్బుడి యితేయరుప్పతు. వడివ్వుకోపాతి అవనై శ్వర్యముమాకర్నకమా యిరుక్కి అపడి. (ఎన్దుకడక్కుమ్) “నెడియానే!” ఎన్దాల్, కాణవేణుమ్ కేట్రువేణుమెన్ది అణ్ణాల్ తలై క్కుట్టమాట్టుకి అత్తై, “నెడియానే” ఎన్దుపాడోడిక్కిడ వానిన్దు. ౨. “ఉక్త్యార్యేతిసకృద్దీనం పునర్నో వాచకిచ్చున” ఎన్దుశ్రీభరతాద్వానై పోలే. (ఎన్దుజ్జమే) ౩. “కొడియవెన్దుజ్జమ్” ఎన్దుమాప్పోలే, కొణ్డాడిచ్చొల్లుకి తారల్లర్; నాన్ శెయ్తపడిశెయ్య, ఇతిన్ విడాయ్ క్కెన్ శెయ్ వేనెన్ది తార్. భర్తా వేరక్షిక్కు వేణ్డావో?, ఇవ్వుయిలుతారి నెన్జై యెన్నాల్ భరిక్కుప్పోమోవెన్ది తార్. ౧.

జీ-అ.-వతు-వాహనమాయ్, పున్దై వాహనమాకవుమ్ కొడియాకవుముడై యవనేయెన్దు పడి. వాహనముమ్కొడియుమ్కొల్లుకి అతుక్కు ప్రయోజనమ్ (ఆశ్రితరిత్యాది). కీటిన్దుదత్తోడే కూట్టి ప్రయోజనాన్తరపరవిషయతయాతాత్పర్యాన్తరమ్ (కడలై క్కుడై యవిత్యాది). శాయ్కరకమ్-విడాయ్ తవన్ ముకత్తిలే నీరవిల్లుమ్బుడియాక పుయరన్దై త్తరకమ్. తణ్ణిర్ ప్పన్దలిక్కురకమ్ ప్పన్దు పడి. కినియ - కబళీకరిక్కు. అప్పడియిరుక్కు మోవెన్దు (నీలం మేరావిత్యాది). రాజభర్త. “తతో మహతిపర్యక్తే మణికాచ్చనచిత్రితే | దదర్శకృష్ణమాసీనం నీలం మేరావివామ్బుదమ్.” ఆయమత్రగరుడస్యస్కన్ధే నిషణ్ణతాయాః దృష్టాన్తతయోక్త ఇతిమన్తవ్యః. “పుళ్ళూర్ కొడియానే - అణ్డత్తుమ్బరిల్ నెడియానే” ఎన్దుకూట్టి భావమ్ (అవన్ తోళిలిత్యాది). “అణ్డత్తుమ్బరిల్ నెడియానే” ఎన్దుతార్ ఫలితమ్. (బ్రహ్మదికళుడై యవిత్యాది). ఆకాశ త్తిలిరుక్కి అ బ్రహ్మదిదేవర్కళిక్కుట్టిల్ పెరియవవే యితశ్చార్థః. అణ్ణమ్ - ఆకాశమ్. ఉమ్బర్ - దేవతైకళి. మేలుమ్, “కొణ్డల్ వణ్ణావణ్డత్తుమ్బరిల్ నెడియానే” ఎన్దుకూట్టి భావమ్ (వడివ్వుకోపాతియిత్యాది). “కిడక్కుమ్” ఎన్దుతుక్కు వాసనై (నెడియానే యిత్యాదివాక్య ద్వయముమ్). పాడోడిక్కిడక్కు - తిరుమ్బమాట్టాతపడి యిరుపక్కుమాక వే పదుత్తుక్కు-న్దుకిడక్కు. అప్పడికిడన్దేవణ్ణోవెన్దు (ఉక్త్యార్యేత్యాది). “దుఃఖాభితప్తాభరతోరాజపుత్రో మహాబలః” ఇతిపూర్వార్థమ్. ఇదంచిత్రమాటేరామదర్శనాన్తరంభరతః. దీనమితి-క్రియా విశేషణమ్. “కొడియవెన్దుజ్జమ్” ఎన్ది అతు కొణ్డాట్టమాకైయావతు - పిఱర్, దోషమ్ శొన్నాలుమననై, విడతే యవన్దక్కులిరేపర్దీక్కిడక్కు పెన్దోన్దేయిన్దుజ్జన్దు ఉపశ్లోకిత్తుచ్చొల్లుకై. “ఎన్ శెయ్ వేన్” ఎన్ది అతే?, తమక్కునోక్కవాణ్ణాతోవెన్దు (భర్తా వేయిత్యాది). వయిలుతారి - కుక్షిమ్బరి. ఎన్దుజ్జమిత్యాది క్రమేణాన్వయః.

౧.

ప్ర-తి.-ముడియానే ప్రవేశే. భగవద్గీతానుదశ మే, “మచ్చిత్రామన్తతప్రాణాబోధయన్తపరస్పరమ్ | కథయన్తశ్చమానిత్యంతుష్యన్తి చరమన్తిచ.” — సున్దరకాండే చత్వారింశే, “త్వాన్దృష్ట్యాప్రియవక్తారం సంప్రహృష్యామి వానర! అర్థసంఖ్యాతసన్యేవపుష్టిం ప్రాప్యవసున్ధరా! ౨॥ యథాతంపురుషవ్యాఘ్రం గాత్రైశ్చోకాభికర్షితైః | సంస్పృశేయంసకామాహంతథాకురుదయాంమయి.॥౩॥” — అయోధ్యాకాండే ఏకాదశస్తోత్రమేసర్గే రామనుగమ్య ప్రత్యాగతోదశరథంప్రతిసుమన్త్యై, “ఉభాభ్యాం రాజపుత్రాభ్యామథకృత్వాహమజ్ఞానమ్ | ప్రస్థితోరథమాస్తాయతద్దుఃఖముపధారయన్ ॥ ౨॥ గుహేనసార్థంతత్రైవస్థితోస్థి దివసాన్వహూన్ | ఆశయాదివారామఃపునశ్చబ్రాహ్మయేదితి.॥౩॥” — ప్రథమాంశేవింశేభగవత్సంప్రతిప్రహ్లాదః, “నాథయోనిసహగ్రేమయేషుయేషుప్రజామ్యహమ్ | తేషుతేష్వమ్యతాభక్తిరచ్యుతాస్తునదాత్వయి ॥ ౧౮॥ యాప్రీతిరవివేకానాంవిషయేష్వనపాయినీ | త్వమనుస్మరతస్సా మేహృదయాన్తాపసర్పతు.॥౧౯॥”

౨౭౬

తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—౩-ప. ౮-తి-ముడియానే. ౨-పా-నెఱ్ఱ మే వ్యాఖ్యానం.

(ముతప్పాట్టు) (ముడియానేయత్తాది) (అత్తకడలై) యుద్ధకాణ్డే ఏకానవింశే సముద్రతరణోపాయం పృచ్ఛవైసుగ్రీవ హనుమంతాపుద్గళ్యవిభీషణః, “ఏవము క్తస్తుధర్మజ్ఞఃప్రత్యువాచవిభీషణః । సముద్రంరాఘవోరాజా శరణంగస్తుమర్హతి ॥ ౩౦౪ ॥ ఖానితస్సగ రేణాయమప్రమేయో మహాదధిః ॥ ౩౦॥ ఏవంవిభీషణోక్తేరాక్ష సేనవిపశ్చితా । ఆజగామాభసుగ్రీవోయత్రరామస్సలక్ష్మణః ॥ ౩౦౫ ॥” — (కొణ్డల్ వణ్ణా) రాజధర్మ, “తతోమహతిపర్యక్తేమణికాఞ్చనచిత్రితే । దదర్శకృష్ణమాసీనంసీలంమేరావివామ్బుదమ్”. అయమత్రగరుడ స్యస్కంధేనేషణ్ణతాయాదృష్టాస్తతయోక్త ఇతిహస్తవ్యః. అథవా, గరుడస్కంధారూఢస్తే యదృష్టాస్తతయా యత్రకుత్రచిదేవము క్తశ్చేద్దృ ష్టవ్యః.—(కిడక్కుమ్) అయోధ్యాకాణ్డే [౯౯.] చిత్రకూటేరామదర్శనానంతరంభరతః, “దుఃఖాభితప్తోభరతోరాజపుత్రోమహాబలః, ఉత్వాశ్చేతిస్కందీనంపునర్షోవాచకిఞ్చన ॥ ౩౦ ॥ బాష్పపిహితకణ్ణశ్చప్రేక్ష్యరామంయశస్వినమ్ । ఆర్యేత్యేవాభిసంక్రుశ్యవ్యాహర్తుంనా శకత్రతః ॥ ౩౯ ॥”.

౧.

తాత్పర్యము.—ఆధిరాజ్యసూచకమగు దివ్యరత్న కిరీటముకలవాఁడును సర్వలోకములును స్తుతించునట్టి కల్యాణగుణములచేఁ బూర్ణమైన దివ్యపాదారవిందంబులుకలవాఁడును క్షీరాబ్ధి ఐమును జిలికి దేవతలకమృతమును నిచ్చినవాఁడును సకలలోకములయందును సంచరించుటకును సర్వలకు సేవసాదించుటకును గరుత్మంతుని వాహనముగను ధ్వజముగనుగలవాఁడును పరమపదవాసులగు నిత్యసూరులకంటె నుత్కృష్టుఁ డునునైన ఓ! శ్రీయఃపతీ! నిన్ను సాక్షాత్కరింప నాశపడిన నామనస్సుకు నది లభింపనందున నదిమిక్కిలి శిథిలమగుచున్నది.

౧.

మూ.—నెఱ్ఱమేనీణక రాకవిరున్దవె । న్నెఱ్ఱనేఎ, తణ్ణిలజ్జెక్కితైయైచ్చెన్ద్ర ॥

నెఱ్ఱనేఎ, ఇలజ్జోర్వాక్ కుఱళాకియ! వజ్జనేఎ, యెన్ను మెప్పోతు మెక్ వాశక మే॥ ౨॥

ఆ.—(నెఱ్ఱమే) ఆశ్రితసమిహితవిరోధినిరసన సమర్థనాయ్ తత్సమిహితనిర్వర్తనోపాయజ్ఞ నాయునందనీ, నెఱ్ఱునైనినైక్కవమళ్ శెయ్తాప్పోలే నానుమునైనినైక్కవమళ్ శెయ్తరుళ వేణుమెప్పోతు మలన్ద్రోనిఱ్కుమెక్ వాశక మెన్దిటార్.

౨.

అన్వ.—ఎక్ వాశకమ్ ఎప్పోతుమ్ (౩) నెఱ్ఱమే నీళ్ నకరాక (౬) ఇరున్ద ఎక్ తజ్జనే (౯) తణ్ ఇలజ్జెక్కు ఇతైయై (౧౨) శెన్ద్ర నెఱ్ఱనే ఇలమ్ (౧౫) కొర్వాక్ కుఱళాకియ వజ్జనే (౧౮) ఎన్నుమ్. (౧౯).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, అనిష్టతైక్కట్టిత్తు అనన్యార్హ మాక్కుమ్మడియైయెక్ వాక్కప్పోతుజ్జోల్లానిన్ద తెన్దిటార్.

ఎక్, వాశకమానతు, సర్వకాలముమ్, (౩) నెఱ్ఱయే, పెరియ, దివ్యనగరియాకొణ్డ, (౬) వర్తిక్కైయాలే, ఎనక్కు, నన్ద్ర బుజ్జెయానవనే!, (౯) కుళవిక్కుడుప్పోలేరాక్షసర్ శేర్ న్దతైయైయుడైత్తాన, లజ్జెక్కు, నిర్వాహక నానరావణనై, (౧౨) ముడిత్త, నజ్జానవనే!, మహాబల్యభిమానతైక్కట్టిత్తు భూమియై, (౧౫) అనన్యార్హ మాక్కిక్కొళ్ళుక్కైక్కాక, వామనవేషనాన, కృత్రిమనే!, (౧౮) ఎన్నునిఱ్కుమ్. (౧౯) రావణనైయట్టిత్తాప్పోలే ఇన్దియిపారవశ్యతైత్తవిర్ త్తు, భూమియైక్కొణ్డాప్పోలే యెన్నైయనన్యార్హ నాక్క వేణు మెన్దుకరుత్తు.

౨.

అర్థము.—నాయొక్క నోటు సర్వకాలములయందును (౩) మనస్సే గొప్ప నగరముగనెంచి (౬) వర్తించుచున్న నా సత్సహాయ భూతుఁడా! (౯) చల్లని లంకానగరమునకు స్వామియైన(రావణుని) (౧౨) సంహరించిన సమర్థుఁడా! భూమిని (౧౫) స్వాధీనపఱచుకొ నుటకై వామనవేషమునుధరించిన వంచకుఁడా! (౧౮) అనిపలుకుచున్నది. (౧౯)

౨.

ఈ. — ఇరణ్డామ్బట్టు. ౧. 'మనఃపూర్వోవాగు తరః' ఎన్దుమనస్సుక్కన న్తరమానవాక్కు మనోవృత్తియై యుమ్తః వృత్తియైయుమాడై ప్పడానిన్ద తెన్దితార్.

(నెళ్ళమేయి త్యాది) వాక్కిన్ వారైయిరుక్కిటపడి. ఎన్దుమ్ నెళ్ళలే యిరున్దుపోమి త్తనై యో?, ఎన్నక్కలు మొరుకాలిరుక్కిలాకాతో వెన్నానిన్దతు. అవధారణత్రాలే ఇన్దియా న్తరజ్ఞుల్, పరమపదమ్, క్షీరాబ్ధితోడక్క మాన విడజ్జ శెన్పుడుకిటతో. ౨. 'కల్లుజ్జనై కడలుమ్ వై కున్ద వానాడుమ్ పున్దెన్దొట్టిన్దనకొలేపావమ్' ఎన్ను మాపోలే, పరమపదముమవిరుప్పమెన్పుడుకిటతో? 3. * కలక్టా ప్పెరునకర త్తిట్టణ్ణమానర త్తెయితి లే పణ్ణాని న్దొన్. పరమపద త్తిలిట్టళముమ్ తీర్ న్దతిజ్జే యాయ్ మ్ మనన్సైన్దిట్టళమిల్లా తనగరమాక కొణ్డిరున్దొన్. ఇల్లె యాకిల్ ముటన్దుకూప్పీడుమాటుమితే. (ఎన్ తజ్జనే) ఇప్పడికూప్పిడప్పణ్ణినడపకారకత్వత్తెని నైత్తుచ్చొల్లుకితార్, సంసారికళిలిప్పడికూప్పిడుకితారిల్లెయితే. ఇవర్ నెళ్ళలేయిరుక్కైయితేయివ్విషయ త్తిల్ కూప్పిడుకిటతు. (తణ్ణిలజ్జే యి త్యాది) కట్టలై ప్పట్టలజ్జైక్కితైవనానరావణానై నిరసిత్తు అవనుక్కు నజ్జానవనే! ఒన్దుక్కుమ్ వికృతనాకాత తిరువడియుమ్ లజ్జైయిల్ కట్టలై యెక్కిణ్ణ ౪. 'అహోరాత్రమహాధైర్య మహాసత్త్వ మహాద్యుతిః' ఎన్దు మతి త్తవై శ్వర్యమితే. తణ్ణెయాలే - కట్టలై ప్పట్టలజ్జైక్కిటతు. (ఇలమి త్యాది) మహాబలియా లే యవ హృత్తెయానభూమియై మీట్టుమ్ విరకటియుమవనే! రావణానైప్పీలే త్తలైయైయతావిట్టతు, బౌదార్యమెన్పు

జీ. అ. — ఇరణ్డామ్బట్టు (నెళ్ళమేయి త్యాది). నెళ్ళుక్కన న్తరమ్ వాక్కై చొన్నతుక్కు భావమ్ (మనఃపూర్వ ఇత్యాది). యజ్జ ప్షియన్త్రుతి.

వాక్కిన్ వారైయై యుపపాదిక్కితార్ (ఎన్దుమ్ నెళ్ళలే యి త్యాది). అర్థాన్తరమ్ (అవధారణత్రాలే యి త్యాది). ఇతు - వ్యాఖ్యా నత్తిలేవ్యక్తమ్, ఏకార్థమెట్టే నిర్వహిప్పతు. ప్రమాణకథనముఖేన కీర్తవాక్యవివరణమ్ (కల్లుమి త్యాది). పెరియతిరువన్దాతి యటుపత్తెన్దొ మ్బట్టు. తిరుమలైయుమ్, స్వసన్నిధానత్రాలే ఘోషిక్కిటకడలుమ్, వైకుణ్ఠశబ్దవాచ్యమాన భోగభూమియు మివన్ సన్నిధియిల్లా మైయా లే పుల్లియవాయ్ పోయ్విట్టన; ఏపావమ్ - ఎన్నేపావమ్. తమ్మశ్శేయవన్ పుకున్దుపోకమాట్టాతే నిట్కిటపడియెక్కిణ్ణ మ్మొప్ప రాయ్ ఎన్నే పావమెన్దితార్. ౫. "పున్దెన్దొ కట్టితల్ పున్దేవల్ కుతల్ దాలివట్టితల్" ఎన్నక్కడవతితే ఎన్దుపాశురార్థమ్. "నకర" ఎన్దుకుక్కు భావమ్ (కలక్టా ప్పెరునకర త్తి లి త్యాది). కలక్టా ప్పెరునకర - పరమపదమ్. * నీటిక్కు భావమ్ (పరమపద త్తిలి త్యాది). ఇట్టళమ్-సజ్జో చమ్. మనన్సైన్దికరాక కొణ్డానెన్దు తానతీన్దపడి యెజ్జనేయెన్దు (ఇల్లెయాకిలి త్యాది). అతావతు - నెళ్ళలేయిరుక్కైయైలేయన్తోవాక్కు కూప్పిడానిన్ద తెన్దపడి. "కరణ్డల్ తనిత్తనియే చేతనసమాధియాలే కూప్పిడుకిట వాకచ్చొల్లుకిట ప్రకరణత్తుక్కు, అవన్ నెళ్ళలేయిరు క్కైయాలే వాక్కుకూప్పిడుకిటతెన్దై, విరుద్ధమాకైయాలే, ఇవాక్యమ్ - సన్దిగ్ధమ్" ఎన్పుర్. యద్వా, నెళ్ళలే యిరున్దానిల్లెయాకిల్ ముటన్దు నెళ్ళుక్కు కూప్పీడుమాటుమితే యెన్ద పడియాతల్. కార్యాత్కారణమున్నేయమెన్దపడి. "ఎన్ తజ్జనే" ఎన్దుతు - వాక్కిన్ వారైయైయిరుక్కు, ఆహ్వాన్ వారైయైక వరుళిచ్చెయ్తతుమ్ సన్దిగ్ధమ్. అన్దిక్కే, "చైతన్య ప్రసృతిద్వారమాన కరణ్డల్ విడాయ్ కైయాల వతెన్దెన్నిల్; ఆహ్వాన్ డైయ వభినివేశాతిశయత్తెన్దొన్దపడి" ఎన్దు పరిహారవాక్యత్తుక్కుచ్చేర - కరణ్డళుక్కు మ్మొవ్వుక్కుమ్ భేద మిల్లామైయాలే, అభేద తై వివక్షిత్తిప్పడి యరుళిచ్చెయ్తెన్దొన్దు విరోధపరిహారమ్మణ్ణివుమామ్. మేలుమిప్పడి విరుద్ధమాన వాక్యజ్ఞుజ్ఞాకి ల్, ఇప్పడియే పరిహారమ్కణుకొల్వతు. కూప్పిడప్పణ్ణ కై యుపకారమొవెన్దు (సంసారికళిలి త్యాది). ఇల్లెయాకిలి త్యాదివాక్యత్తిల్ - వ్యతి రేకత్రాలే యుపపాదితమానవర్ధతై, అన్వయముఖేన దృఢీకరిక్కితార్ (ఇవర్ నెళ్ళలేయి త్యాది). "తణ్" ఎన్దు - అట్టకాయ్, కట్టలై ప్పట్టలై చొల్లుకిటతు. అప్పడి కట్టలై ప్పట్టలై యిరుక్కుమొవెన్దు (ఒన్దుక్కుమి త్యాది). "అహోరాత్రమహాధైర్య మహాసత్త్వ మహాద్యుతిః" ఇత్తుత్త రార్థమ్. సున్దరకాణ్డే రావణసమీపగత హనుమద్వాక్యమివమ్. "ఎన్దానే" ఎన్దు త్తాల్ (విరకటియుమవనేయెన్దుతు). వజ్జ నైయెన్దు - విర

౨౭౮

తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—౩-ప. ౮-తి.ముడియానే. ౩-పా-వాశకమే వ్యాఖ్యానజ్ఞుఁ.

ఈ.—తిరుగుణ లేశముణ్డాకై యాలే. “ఇవన్దైయిలే యొరుధర్తాభాసముణ్డా యిరున్దతు” ఎన్దుఇవనై యఱ్ఱియా తే, స
 రావధికనానతన్నై యర్థియాక్కియిన్ద్రుకుక్కు రాజ్యత్తైవాఱ్ఱిక్కిండు త్తవిరకు. (వజ్జనే) ౧ * కళ్ళక్కుఱళాయ్
 మావలియైవజ్జిత్తు, శిఱుకాలైక్కాట్టి ౨ “మూవడి” ఎన్దువేణ్డెప్పెరియకాలాలే యళన్దు, ఇరణ్డడియిలే యడక్కి
 ఓరడిక్కుచ్చిత్తైయిలేయిట్టువై త్తనజ్జనమ్. కొళ్ళాన్దెన్దితార్ - ఇన్ద్రోపేఱుతన్నేత్తాకైయాలే. ఇవ్వళ్ళనత్తైయే
 సర్వకాలమున్ శొల్లానిన్ద తెన్వాక్కానతు. ఇవ్వళ్ళనత్తైయనుసన్దిత్తపిన్దురామావతారత్తి శెవ్వైయిలుమ్
 పోకిఱిల్లై; త్తెపెరుమైయఱ్ఱియామత్తైయ్ తవిడమితే రామావతారమ్, తన్నెరుమైయైయఱ్ఱియమాటినవిడమితే
 యితు. (ఎప్పోతుమ్) కలియర్ “శోఱుశోఱు” ఎన్దుమాప్పోలే.

౨.

టీ-ఆ.—కాతల్, వళ్ళానైయాతల్. ఒరువిరకశియవేణుమో? నిగ్రహిత్తు వాఱ్ఱవాణ్డాతోవెన్దు (రావణనైప్పోలేయిత్తాది). విరకేతెన్దు (ఇవన్
 కైయిలే యిత్తాది). ఒరుధర్తాభాసమావతు - ఓరాదార్యమ్. “వజ్జనే” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (కళ్ళక్కుఱళాయ్ ఇత్తాది). తిరుమొఱ్ఱి -
 ఆళ్ళామ్మత్తు * ఆతివతిరణ్డామ్మట్టు. కృత్రిమమాన వామనవేష తైయైదైయనాయ్ మహాబలియై వళ్ళిత్తు ఇతిసాశురార్థః. కొణ్డుకొడుప్పా
 నెన్నాతే, “కొళ్ళాన్” ఎన్దిఱతెన్నెన్దు (కొళ్ళాన్దెన్దితార్ ఇత్తాది). “వాశకమే” ఎన్దిఱ ఏవకారత్తై - * వజ్జనత్తిలే కూట్టి భావమ్
 (ఇవ్వళ్ళనత్తై యిత్తాది). ఏవకారవాన్దర్తమాహ (ఇవ్వళ్ళనత్తై యనుసన్దిత్తవిత్తాది). ఇవాన్దక్కిమ్ “ఇలశ్శెక్కిత్తైయైచ్చెల్” ఎన్దత్తై
 ప్పల్. రామావతారత్తిలే వాశియేతెన్దు (త్తెపెరుమైయిత్తాది). కలియర్ - పళియర్. ఎన్ వాశకమ్ - ఎప్పోతుమ్ - నెజ్జమేయిత్తా
 రభ్య, ఎన్దుమిత్యన్వయః.

౩.

ఆ-ఆ-వి.—(కొళ్ళాన్దెన్దితారితి) ఇవిడత్తిలే - ౩ “కార్యేషుచైకకార్యత్వాదభ్యర్థోన్విసవజ్జిణా” ఎన్దుతైనినైప్పతు.

౪.

ప్ర-తి.—(ఇరణ్డామ్మట్టు) (నెజ్జమేయిత్తాది) యజుషి సంహితాయామ్, [కాం - ౭ - ప్ర - ౫ - పం - ౩.] “మనఃపూర్వో
 వాగుత్తరః ప్రాణఃపూర్వోఽపానఉత్తరః ప్రరోధనంపూర్వఉదయనముత్తరోజ్యోతిష్టామోవై శ్వానరోతిరాతో” భవతిజ్యోతిరేవపురస్తాద్దధతే
 సువర్గస్యలోకస్యానుభూత్యై. — (తణ్ణిలదై) సున్దరకాండే ఏకోనవళ్ళాన్దే బ్రహ్మస్త్రబద్ధోరావణసమిపగతోహనూమాన్. “భ్రాజమా
 నంతతోదృష్ట్యహనూమానాక్ష సేశ్వరమ్ | మనసాచిన్ద్రయామాసతేజసాతస్యమోహితః | ౧౬ || ఆహోపీర్యమహోధైర్యమహోసత్త్వమహో
 ద్యుతిః | ఆహారాక్షసరాజస్యసర్వలక్షణయుక్తతా || ౧౭ || యద్యధర్తానబలవాన్ స్యాదయంరాక్ష సేశ్వరః | స్యాదయంసురలోకస్యసశక్ర
 స్యాపిరక్షితా. || ౧౮ ||”

౫.

పెరియతిరువన్దాతి - ఆఱుపత్తెట్టామ్మట్టు. కల్లుమ్కనైకడలుమ్ వైకున్దవానాడుమ్ | పుల్లెన్ద్రాఱ్ఱిన్దనకొలేపావమ్ | వెల్ల | నెడియానిఱజ్జ
 రియానుల్ పుకున్దునీడ్డా | నడియేనతుళ్ళత్తక్కుమ్.

తాత్పర్యము.—ఆశ్రితులకనిష్ఠములనుబోగొట్టియు నిష్ఠములనిచ్చియు నీరీతిని పరమోపకారకుడై నన్ను నశపఱచుకొనిన నీదివ్యోప
 కారములను, ఓ! శ్రియఃపతీ! నావాక్కుల్లప్పుడు పలుమారనుసంధించుచున్నది.

౬.

మూ.—వాశకమేయేత్తవరుల్ శెయ్యుమ్ వానవర్ త | నాయకనేవి, నాళిశన్దిజ్జళైక్కిల్విడుత్తు |

వేయకమ్బుల్ వెణ్ణైయ్ తోడువుణ్ణవానాయర్ | తాయవనేవి, యెన్దుతడవుమెన్దై కళే || ౩ ||

ఆ.—(వాశకమే) వానవర్ తమ్ నాయకనాయ్ వైత్తు వాశకమేయేత్తవరుల్ శెయ్ తరుళినాప్పోలే, అభినవపూర్ణచన్ద్రాకిరణమ్బా లేతిరు
 ముత్తికొళిపుఱప్పడుమ్మడితిరుప్పవళ తైత్తిఱన్దు, వెణ్ణైయ్ తోడువుణ్ణవున్దు డైయవప్పగ్గై నాను మేత్తుమ్మడియరుల్ శెయ్యువేణు మెన్దుతడవు మెన్
 దైకళిన్దితార్.

౭.

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౮-తి.ముడియానే. 3-పా-వాళకమే వ్యాఖ్యానబల్.

۹۲۴

అన్వ.—వాశకమే ఓత్త అరుక్ (3) శెయ్యుమ్ వానవరతమ్ నాయకనే (౬) నాల్ ఇళమ్ తిల్లల్ (౯) కోల్ వినుత్తు వేయ
కమ్ (౧౨) పాల్ వెణ్ణెయ్ తొడు (౧౫) ఉడ్డ అనాయుర్ తాయవనే (౧౮) ఎన్దు ఎన్ కైకల్ (౨౧) తడవుమ్. (౨౨)

పన్నీ. — అనన్తరమ్, ఆశ్రితవ్యామోహత్రాలే అవర్కళో పదార్థజ్జలే విరుష్టుమ్బుజ్జియాన కృష్ణసై యోక్తైకభారాయాన్విష్టన
చేర్చితార్.

నాశకమే, ఏతువృద్ధి, అతుక్కే అరునై, (3) శైయ్యుమవనాయ్, అత్తాలేనురికరున్తోడ్డాడుమ్మడి, నిర్వాహకనావనే!, (౬) అభినవనాయ్, ఇళైయనాన, ఉదయచన్ద్రునుడైయ, (౯) అనురక్తమాన తేజనైన్, విరిమ్మమాల్వాలే అగరశోభావిశిష్టమాన స్థితచన్ద్రీక్రయై ప్రకాశిప్పిత్తు, మూళ్ళిఱ్కుడిటిక్, (౧౨) ఆకవాయిలే వైత్త, వెణ్ణైయై, కళవుకణ్డా, (౧౫) అముతుకేయ్తత్తాలే ఇడైయరుడైయ, సత్తాదికరుమ్మ వర్ధకనావనే!, (౧౮) ఎఱ్ఱు, ఎక్, కైకళానవై, (౨౧) కళవుకాణప్పక్క విడత్తే తడవిప్పిడిక్కు తేడానిన్దన. (౨౨) నాళ్-పుతుమై. ఇళైమై-ఉదయావన్దై. కోళ్ - ఒళి. విడుత్తల్ - విరిత్తల్. నాళిళన్దిజ్జళై కోళ్-విడుత్తెన్ద - ఉపమానముగత్తాలే ఉపమేయమాన స్థితత్తైల త్రిక్కిఱతు.

3.

అర్థము.—వాక్యే స్తుతించునట్లు (దానికే)కృపను (3) చేయుచున్న నిత్యసూరులకు నిర్వాహకుడా! (౬) దినములచే చిన్నవాడైన ఉదయచంద్రునియొక్క (F) తేజస్సును విస్తరించుటవలె (స్థితంబుజేసి) వెదుళ్ళచేగట్టఁబడినగృహములయొక్క (౧౨) లాసల (ఉంచిన) వెన్నను చొర్యముచేగ్రహించి (౧౩) ఆరగించినందున గొల్లలయొక్క (సత్తాదులకు)వర్ధకుడా! (౧౪) అనియనుసంధించి వాయొక్క హస్తములు (౨౧) వెతుకుచున్నవి. (౨౨).

3.

ఈ— మూన్టామ్బట్టు. కై కళానవై వాగ్మృత్తియైయుమ్ తళవృత్తియైయుమాశైప్పడానిన్టన
పెన్రితార్.

(వాళకమేయే త్తవిత్తాది) కైకళానయై; ఇవ్వాక్యేయేత్తిహ్మి త్తనయో? నాను మొరుకాలేత్తినాలాకా
తో? ఎన్నానిత్తతు.౧. "విపస్యవః" ఎన్నిటపడియే-నిత్యసూరికళేత్త విరుక్కిటవునక్కు, వాక్కేతేనుమ్ పచ్చెయి
ట్టతుట్టో? నిత్యసూరికళేత్తిహ్మి వాక్కుక్కున్నయేత్తుకైయే స్వభావమాకక్కుడు త్తవ నెన్ను తల్. నిరపేక్షనా
యిరుక్కచ్చెయ్ తే యన్తోవాక్కుక్కేత్తలామృది సాపేక్షనాయ్ త్త అననైర పేక్ష్య మెన్నక్కలిలేయాయ్ త్తో?
(నానిశ్చిన్దిజ్జత్తెక్కిల్విడుత్తు) ౨*పడలడై త్తశిఱుకురమ్మెనుత్తైన్దువుక్కుప్ప శువెన్ణైయ్ కళవు కాణప్పక్కవిడ త్తిలే; ఉటి

శీ.అ.—మూఱ్ఱామ్మట్టు (వాళక మేయిత్వాది). “వాళక మేయేత్త - తాయవ నేపిష్టతడవును” ఎష్టత్తెక్కటాక్షిత్తవతారిక (క్రైక భానవైయిత్వాది).

అవధారణార్థమ్ (కైకశానవైయిత్యాది). అరుళ్ శెయ్యమ్ నాయకనెన్నా తే “నానవర్తమ్ నాయకనే” ఎన్ఱునిశేషిత్తతుక్కుతాత్పర్యద్వయమ్. మున్దినతు - (విపన్వవఇత్యాది). (నిత్యసూరికశేత్త) నిరపేక్షనాయ్ (ఇరుక్కిఱవునక్క) ఎన్ఱపడి. ద్వితీయతాత్పర్యమ్ (నిత్యసూరికశేప్పిలేయిత్యాది). ఇన్దయోజనైయిల్, “నాళకమేత్తవే - అరుళ్ శెయ్యమ్” ఇత్యన్వయః, ఏత్తవే - ఏత్తుక్కయేస్వభావమాక. ప్రథమార్థవివరణమ్ (నిరపేక్షనాయిత్యాది). వెన్జెయ్ తొడువుణ్ణిఱవళిలె నాళిళన్దిన్దక్కైక్కోళ్ విడుక్కుక్కు ప్రసక్తియేతెన్ఱ (పడలడైత్త విత్యాది). అన్దిక్కే, పదావతారిక్కైయాతల్. కాణప్పక్కున్దిత్తిలే - (తట్టిన) ఇత్యన్వయః. తిరుమొట్టి నాలామ్మత్తు నాలాన్దిరుమొట్టి-మాన్దామ్మట్టు. “పడల్” ఇత్యాది. పడలలేయడైత్తువైత్తిల్ దుక్కుణ్ణిలేపడత్తిఱన్ఱున్ఱున్ఱు అన్ఱుకడైన్దశేవ్వియవెన్జె యితిపాశురార్థః.

౨౦౦

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౮-తి-ముడియానే. 3-పా-వాళక మే వ్యాఖ్యానజ్ఞుల్.

ఈ.—కలిలేశేమిత్తువై ప్పర్ కలితే, తన్ని ఆ త్తినిరుట్టియాలుమ్ అవిడ త్తినిరుట్టియాలుమ్ తెరియామైయా లే తడ వానిట్ట చెప్పయే తే, కై యి లేవెణ్ణెయ్ త్తాత్తికళ త్తిన్ ప్రియ త్తాలేస్తి తమ్మణ్ణమితువే కై విళక్కాకవముతు శేయ్యమా యిల్లు. ఆళ త్టిన్ ద్రాకిల్ వాయ్ మూడవమైయుక్తాణుమ్; ఆళ త్టుకై తాననభిమతమా కై యా లేస్తి తమ్మా టుమే. పిన్నై శ్రీకాస్తుభ త్తైక్కైయా లేపుకైక్కవమైయుమే. అభినవచన్ద్రనై పో లేయా యిల్లు ముటువలిరు క్కిటతు. ౧ “శెక్కరి డెనునిక్కొమ్మిన్ ద్రోన్దుమ్ శిటుపితైముళై పోల్ నక్క శెన్దువర్ వాయ్ త్తిణ్ణే మీ తేనలిర్ వెన్ పల్ ముళై యిలక” ఎన్నక్కడవతిత్తే. తిజ్జళ పోలేన్నా తే, తిజ్జళెన్దు తు-ముల్లువమైయిరుక్కిటపడి, ౨ “తావివై నున్దొణ్ణ తడన్దామరై” ఎన్నుమా పోలే. (కోల్విడుత్తు) తేజనై ప్పటప్పడవిట్టు. తిరునధరమ్ మత్తెక్కుమ త్తైత్తవిరుకై. (వేయ కమ్) మూగ్గిలా లేశ మైన్దవకమ్. (పాల్ వెణ్ణెయ్ తొడువుణ్ణ) అవ్వక జ్జలిలే పాలై యుమ్ వెణ్ణెయ్ యుమ్ కళవుకణ్ణముతు శేయ్ త. అక త్తిడత్తు వెణ్ణెయ్ నుమామ్. (వేయకమ్బాల్ వెణ్ణెయ్ తొడువుణ్ణ) వేయ్ తక త్తిడత్తు వెణ్ణెయ్ క్కళవుకణ్ణముతు శేయ్ తవెన్దుమామ్. వేయ్ త్తు-అనసరమ్బార్ త్తు. వేయ్ త్తితేకళవు కాణ్బతు; 3 “పోరార్ వేల్” ఇత్యాది. (ఆనాయర్ తాయవ నేఎన్దు) ఆనాయర్ క్కుత్తాయ్ పోలే పరివనానవ నేయెన్దు, (తడవుమెక్కై కళ) పడ లై యడత్తు శ్శేపుక్కుక్కొణ్ణియిలే పిడిక్కక్కాణు న్దేడుకిటతు. నవనీతచార్యవృత్తాన్తై యనుసన్ది త్తవాతే కై క భుక్కుక్కణ్ణ తోన్ ద్రుకిటత్తై, ౪ [రామం మే ౨ నుగ తాదృష్టిరి త్యాది] కడల్ కొణ్ణనస్తుమీ భుమో? అటుపలినాయర

జీ-ఆ.—అమతు శేయ్యమ్బాతు ఆరేనుమవన్దాలోవెన్న (ఆళ త్టిన్ ద్రాకిలిత్యాది). స్తి తమ్మణ్ణానిట్ట, వాయ్ మూడుమ్మడియెన్నెన్దు (ఆళ త్టు కైతానిత్యాది). ఆనాల్ కాస్తుభముణ్ణేయెన్న (పిన్నై యిత్యాది). నాళాలైయచన్ద్రనై పోలేయిరుక్కిట తిరుము త్తినాళి పుటప్పడుమ్మడి స్తి తమ్మణ్ణి యితకబార్థు. కోళ్ - తేజసు. విడుక్కై - ప్రపహిప్పిక్కై. స్తి తమ్మణ్ణియెన్దు పడి. “తిజ్జళై” ఎన్దిటవైకారమ్ - అవ్వయమ్. తిజ్జళినుడైయవెన్దు పడి. అప్పడి అభినవచన్ద్రనై పోలేయిరుక్కుమోవెన్న (శెక్కరి డెయిత్యాది). పెరియాళ్వార్ తిరుమొట్టి-యెట్టాన్దిరు మొట్టి-యిరన్దామ్మట్టు. శెక్కర్ వాన్ త్తిడైయిలే కాళాగ్ర త్తిలేతోన్దుమ్మడి యున్నేయమానబాలచన్ద్రాబ్బురమ్బాలే, స్తి తమ్మణ్ణకిట మిక్కచ్చి వన్దిరున్దుళి తిరునధరమాకిట పుయర్ న్దనిల త్తిన్దేలే కుళిర్ న్దువెళు త్తిరుక్కిట తిరుము త్తినబ్బుర త్తినడైయ తేజస్సానతు ప్రకాశకమ్మెన్దు పాశు రార్థమ్. శెక్కర్ - శేవాన్వనమ్. పిత్తై - బాలచన్ద్రా. నక్క - స్తి తమ్మణ్ణకిట, “శెమ్” ఎన్దుమ్, “తువర్” ఎన్దుమ్ - శివప్పాకై యాలే, మికుతియెచ్చొట్టుకిటతు. నళిర్ - కుళిర్ త్తి. ముల్లువమైక్కుదాహరణమ్ (తావియిత్యాది). భూమియైయశన్దుకొణ్ణ విస్తృతమాన తామరైపోన్దు తరువడికళితకబార్థు. తామరైయెన్దు - ఉపమేయమలు ప్రమాయ్ ఉపమానమ్ మాత్రమేకొల్లుకై యాలే, ముల్లువమైయెన్ది టతు. ముల్లువమై - పూర్ణోపమై. “వేయ్” ఎన్దు - మూగ్గిలెన్దుతల్, వేయ్ తైన్దుతల్ - వేయ్ త్తు - వేత్తప్పార్ త్తు. వేవుపార్ తైన్దు పడి. పాలెన్దు - క్షీరమాతల్, ఇడమాతల్. అకమ్ - గృహమ్. తొడువుణ్ణ - తిరుడియున్దు. తొడువు - కళవు. కళవుకణ్ణ - తిరుడి యెన్దు పడి. వేవుపార్ క్క వేణుమోవెన్న (వేయ్ త్తిటైయిత్యాది). (పోరారిత్యాది) యున్దోన్దుభిమాయ్ ప్పొరున్దివేల్ పోన్దు కణ్ణెయ్ మాత్త గుణజ్జళైయముడైయ యశోతైప్పిరాట్టిపోనుళవుమ్ పాయ్యుక్కుముజ్జియిత్తర్థు. శిఱియితిరుమడల్. తడవుకిటతు - కొణ్ణియిలేపిడిక్కై క్కాకవెన్దుతల్, కణ్ తెరియామైయాలేయెన్దుతల్. ఇవ్వర్థద్యయముమ్ - వ్యాఖ్యాన త్తిలే విళదమ్. ఇవ్వర్థద్యయ తైయమడై వే యరుళి చెప్పయికితార్ (పడలైయడై త్తిత్యాది వాక్యద్యయత్తాలే). పడల్ - తడుక్కు. కొణ్ణియిలే - కళవిలే. పిడిత్తుక్కొళ్ళవాణ్ణాతో, తడవవేణు మోవెన్న (నవనీతేత్యాది). ఈడుపాట్టాలేకణ్ తోన్ ద్రామైక్కు సంవాదమ్ (రామమిత్యాది). “రామం మే ౨ నుగ తాదృష్టిరద్యాపిననివర్తతే! నత్వాపక్యామికాసర్యేసాధు మాపాణినాస్పృశ” ఇత్యయోధ్యాకాణ్ణే ద్విచత్వారిం శేకాసల్యాం ప్రతిదశరథుః “రామమ్” ఎన్దు తుక్కుభావమ్ (కడల్ కొణ్ణవిత్యాది). “మే” ఎన్దు తుక్కు తాత్పర్యద్యయమ్ (అటుపలినాయరమాణ్ణిత్యాది వాక్యద్యయముమ్). పత్తై - ప్రయోజనమ్.

అ-ఆ-వి.—తడవుమ్బాతు మనుష్యర్ మేరేకైపట్టాలోవెన్న (ఆళ త్టిన్ ద్రాకిలిత్యాది).

3.

[20]

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౮-తి-ముడియానే. ౪-పా-కై కళాల్ వ్యాఖ్యానం

౨౮౧

ఈ.—మాణ్డమలడునిన్లు పట్టినివిట్టవే కణ్ణల్ మీళుమో? నల్లతుకణ్ణ కాల తాన్ దై, ఇని, 'నమ్మతు' ఎన్లు వ్వుక్కు ప్పేళినాల్ వళై యుట్టో? (అద్యాపి) తన్నెక్కొణ్ణ కారియజ్జోళ్ళ వేణ్ణమిన్ దై క్కు-ముతవ్వుకిటతై. అవరైక్కాణావిట్టల్, అవరై ప్పేల్ సాభాగ్యముడైయ వున్నెక్కొణ్ణధరిక్క వేణ్ణమివ్వుళవిలుమ్ మీళుకిటతై. 3.

జీ-అ.-వివరణమ్ (అవరైయత్యాది). “పాణినాస్పృశ” ఎన్లు తుక్కు-స్పర్శ నేన్దియముజ్జోవిలైయో తొట్టుప్పార్ ఎన్లు తైనినైప్పకు. ఎక కైకళిత్యాది క్రమేణాన్వయః.

3.

ప్ర-తి.—(మూన్టామ్మట్టు) (వాశకమిత్యాది) (వానవరతమ్ నాయక నే) ఋగ్వేదే. “తద్విప్రాసోవిపస్యవో జాగృవాంసస్సమిన్దతే విష్టోర్యత్పరమంపదమ్”. — (తాయవనేయేష్టుతడవుమ్) అయోధ్యాకాణ్డే ద్విచత్వారింశే రామస్యవననిర్గమనరాత్ర్యాంకాసల్యాంప్రతిదశ రథః, “అథరాత్ర్యాంప్రపన్నాయంకాశరాత్ర్యామివాత్సః | అర్ధరాత్రేదశరథఃకాసల్యామిదమబ్రవీత్ || 3౪|| రామశ్చేనుగతాదృష్టిరద్యాపిననివర్తతే | సత్యాపశ్యామికాసలేసాధుమాపాణినాస్పృశ || 3౪||”. 3.

పెరియతిరుమొట్టి - ముప్పన్తునాలాన్దిరు మొట్టి - మూన్టామ్మట్టు. పడలడై త్తళితుకుర మ్మైనుగ్గైన్లువుక్కుప్పకు వెణ్ణయ పతమారప్పణ్ణము బ్బోలు | మడలడర్ త్తవేణ్ణకార్ తోక్కై పబ్బోలియలవల మై శెయ్ తుక్కులు మైయక కణ్ణిర్ | మడలెడు త్తనెడుమ్ తెణ్ణిక్ ప్పొణ్ణల్ ప్పిమ్మజ్జనికల్ తిరట్టురుట్టావరుసీర్ ప్పొన్ని | తిడలెడుత్తుమలర్ శుమన్దిళ్ళియునాన్జూరిరు తైబ్బోలియమ్మల తైక్ శెణ్ణజ్జాలే.

పెరియాళ్వార్ తిరుమొట్టి - ఎట్టాన్దిరు మొట్టి - ఇరణ్డామ్మట్టు. — శెక్కిరైనునిక్కొమ్మిబ్బోలిన్లు మేళింపి తైములైప్పొల | నక్క శెన్లు వర్ వాయ్ త్తిణ్ణమి తేనళిర్ వెణ్ పల్ ములైయలక | అక్కువడముడుత్తా మైత్రాలిపూజవనదళయనక | తక్కమామణివణ్ణ వాళు తేవన్తుళర్ నడనడవానో?.

శతీయతిరుమడల్. — ఆళ్వోరునాళాయ్ ప్పొడి | చ్చీరార్ కలైయల్ కుట్టిరడిచ్చెన్లువర్ వాయ్ | వారార్ వనములైయాళ్ మత్తారప్పబ్బోలిక్కి | జేరారిడై నోవెత్తనైయార్ పోతుమాయ్ | చ్చీరార్ తయిర్ కడైన్లు వెణ్ణయ్ తిరణ్ణతనై | వేరార్ సుతల్ మడవాళో వేటోర్ కల త్తిట్టు | నారారుటియేబ్బోలి నన్లమైయవై త్తతనై | ప్పొరార్ వేణ్ణుడవాళో పొన్లనైయుమ్ పాయ్యుటక్క | మోరాతవన్బొలుటజ్జియటివుబ్బోలి | త్తారార్ తడన్బొళో కళుళ్ళువుజ్జెనీటి | యారాతవెణ్ణయ్ విబ్బుజ్జి.

తాత్పర్యము. — వాక్కుస్తుతించునట్లు దానికేగృహజేసినవాడును నిత్యసూరులకు నిర్వాహకుడును ఆశ్రీతులయందు వ్యామోహముచే వారిపదార్థముల నపేక్షించి కృష్ణుడైయవతరించి వారిగృహములయందుంచియున్న వెన్నను చార్యముచే నారగించినందున వారిసత్తాదుల కభివర్ధకుడును బాలచంద్రునియొక్క దివ్య శేజస్సువలె యతిమనోహరమైన మందస్థితముకలవాడునునైన ఓ! శ్రీయఃపతీ! అని యనుసంధించుచు నాహస్తములు నిన్ను వెతుకుచున్నవి.

3.

మూ. — కై కళాలారత్తొమ్మితుత్తొమ్మితునై ౨ | వై కలుమాత్తిరై ప్పొతుమోర్ వీడిన్లు |

వై కొళో పామ్మేటియుతై పరనే యునై యొరుక్షణమాత్రము మొట్టియా మేయెప్పొకుజ్జై కళాలేయారత్తొమ్మితు, ౪||

ఆ. — (కై కళాలార) వై కొళో పామ్మేటియుతై పరనే యునై యొరుక్షణమాత్రము మొట్టియా మేయెప్పొకుజ్జై కళాలేయారత్తొమ్మితు, మేయెప్పొకుజ్జై కళాలేయారత్తొమ్మితు మొట్టియా మేయెప్పొకుజ్జై కళాలేయారత్తొమ్మితు. ౪.

అన్వ. — ఎక కణ్ణల్ కై కళాల్ (3) ఉన్నై ఆర తొమ్మితుత్తొమ్మితు (౬) వై కలుమ్ ఓర్ మాత్తిరైప్పొకుమ్ (౯) వీడిన్లు వై కొళో (౧౨) పామ్మేటి ఉత్తై పరనే (౧౫) ఉన్నైయే మేయెప్పొకు కాణ (౧౮) విరుమ్ముమ్. (౧౯).

౨౮౨

తిరువాయ్ మొట్టి.-3-ప. ౮-తి-ముడియానే. ౪-పా-కైకళాల్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

పన్నీ.-అన న్దరమ్, ఇవ్వనతారమాలమాన అన న్దకాయయైక్కాణ వాశైప్పడానిన్ద తెన్ కణ్ణశెన్దితార్.

ఎన్, కణ్ణళానవై, కైకళారే, (3) ఉన్నై, పరిపూర్ణమాక, పలకాలున్దొళుతు (౬) కాలతత్త్వముశ్శతనైయుమ్, ఒరు, ఊణమాత్రముమ్, (౯) విడాతే, విరికిఱుఱుణ్డలై, ఉన్నైయ, (౧౨) తిరువనన్దాహ్వాన్దేరే, నిత్యవాసమ్మణ్ణికిఱ, పరమశేషియే! (౧౫) ఉన్నైయే, ఆ పరొక్షీత్తు, కాణవేణుమెన్దు, (౧౮) ఆశైప్పడానిన్దన. (౧౯) కణ్ణశ్శైయాలేతోళు కైయావతు - ఆతినుడైయన్ద త్రియిలుమన్దయిక్కత్తే డుక్త. వై - ఘణమ్.

౪.

అర్థము.-నాయొక్క నేత్రములు హస్తములచే (3) నిన్ను పూర్ణముగ పలుమారునమస్కరించి (౬) ఎల్లప్పుడును ఒక ఊణమాత్రమును(౯) విడువక విశాలములైనపడిగలు కల (౧౨) ఆదిశేషునిమీద నిత్యవాసముచేయుచున్న ఓ! పరమశేషి! (౧౫) నిన్నే సాక్షాత్కరింప వలయునని (౧౮) ఆశపడుచున్నవి. (౧౯).

౪.

ఈ.-నాలామ్బట్టు. కణ్ణళానవై కైకళిళ్ళప్ప త్తియైయుమ్ స్వప్ప త్తియైయుమాశై ప్పడానిన్ద తెన్దితార్.

(కైకళాల్) కామినియాయ్ములైయెఱ్ఱున్దవైత్తు కా న్దనుడైయకరస్సర్కమ్ నెతాతవో పాతియితే యివ బ్బుకుఱ త్తోఱ త్తోఱ్ఱై. కై వన్దపడిశెయ్యవితే యివరాశై ప్పడుకిఱతు, ౧, 'దేహాసమ్మ త్రిరిశ్వరాయ' ఇఱ్ఱే. (ఆర త్తోఱుతు) పళియర్ "వయితారపుణ్ణ" ఎన్నుమాప్పోలే, "ఉన్నై త్తోఱ వేణుమ్" ఎన్దాశై ప్పట్టుప్పెతామైయా లేయుతావిక్కిడక్కిఱవిక్కికళానవై నితైయత్తోఱుతు. వాయ్ వన్దపడిశొల్లవుమ్, కై వన్దపడిశెయ్యవుమితే యివ రాశై ప్పడుకిఱతు. వాయ్ కేత్తుకై యోపాతియితే కైక్కుత్తోఱుకై యుమ్. (త్తోఱుతుత్తోఱుతు) ప్రయోజనా న్దరత్తుక్కాకత్తోఱిల్ ప్రయోజన త్తళవిలేమీళుమ్, సాధనబుద్ధ్యాత్తోఱిల్ సాధ్యమ్ సిద్ధి త్తవళవిలేమీళుమ్, అజ్ఞ నన్ది క్కే యితువేయాత్త్రైయాయ్. ౨, "ముక్తానాంలక్షణం హ్యేతత్" ఎన్దు - ముక్తర్ క్కులక్షణాల్లుకిఱవిడ త్తి ల్ శ్వేతద్వీపవాసికళ పడియాక వొల్లి, అవర్ కలై యితే ౩, "నిత్యాజ్ఞలిపుటాః" ఎన్దిఱతు. [హృష్టాః] పళియి లేయు ణ్డప్పెత్తాపొప్పేలేయాయ్ బ్బుత్తోఱు తాలిరుక్కుమ్బడి. [నమ ఇ త్యేవ వాదినః] ఇతువేళీలమాయిరుక్కై. (ఉన్నై ౨)

జీ-ఆ.-నాలామ్బట్టు. (కైకళాలిత్యాది) "కైకళాలారత్తోఱుతు, కాణవిరుమ్బుమ్" ఎన్దత్తైక్కటాక్షి త్తవతారికై (కణ్ణళానవైయ త్యాది).

తోళువతుకైకళారే యాయరుక్క, "కైకళాల్" ఎన్దువిశేషిక్కిఱుత్తుక్కు సనిదర్శనమాకభావమ్ (కామినియాయిత్యాది). కీర్తీ వొన్న తైరసోక్తియాలేవిశదీకరికితార్ (కైవన్దపడియిత్యావక్యద్వయేన). ఆకైయారే (కైవన్దపడి) ఎన్దుకూట్టువతు. కైవన్దపడి - స్వేచ్ఛైయాన పడియెన్దురసమ్. అవనుక్కాకక్కణ్డకై శెన్దుకీర్తీ యరులిచ్చెయ్తు, తోళుప్పెతామైయారే యుతావినకైకళైన్దు తాత్పర్యాన్దరమ్ (ఉన్నై త్తోఱువిత్త్యాది). "కామినియాయ్" ఇత్త్యాది వాక్యవివరణమాతల్. కీర్తీత్వాప్తైయుమ్ కటాక్షిత్తుచాటు (వాయ్ వన్దపడియిత్యాది). వివరణమ్ (వాయ్ క్కైత్త్యాది). వీపైన్దుకు తాత్పర్యమ్ (ప్రయోజనాన్దరేత్త్యాది). ప్రయోజన త్తళవిలే-ప్రయోజనసిద్ధియళవిలే. (ఇళువేయాత్త్రైయాయ్) ప్రాప్యమాకైయారేయెన్దుపడి. తోళుకైయేయాత్త్రైయాన పేరుణ్డోవెన్న (ముక్తానామిత్యాది). నారాయణీయే, "ముక్తానాంలక్షణం హ్యేతద్వ చ్ఛ్వేతద్వీపవాసికామ్ | నిత్యాజ్ఞలిపుటాహృష్టానమ ఇ త్యేవ వాదినః" హృష్టాః ఎన్దిఱపదమ్ - అజ్ఞలికరణ త్రినుడైయ వత్త్యనాభీష్ట తమత్వత్తై సూచిప్పిక్కిఱతు. నమ ఇ త్యేవ వాదినః ఎన్దిఱవితు - వాచికనమస్కార త్రినుడైయనిత్యత్తైయెనూచిప్పిక్కిఱతు. "వాదినః" ఎన్దుకుక్కు - తా

అ-అ-వి.-కరాచేదజ్ఞలిసాధనత్వేనైవ సృష్టావేత్యయమర్థః - సాధనత్వవాచిన్యా తృతీయయానూచ్యతే ; అముమర్థంఛూదినిధా

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౧-తి-ముడియాన. ౪-పా-కైకళాల్ వ్యాఖ్యానం.

౨౦౩

ఈ.-ఇత్తలై తొళుతున తైవెలుమాప్పోలే, తొళువిత్తుక్కొణ్ణున తైవెలుమునై ౨. కై వద్దఁడిశెయ్యచ్చొల్లివిట్టపు నై ౨. (ప్రాప్తనానవునై ౨. ౧. "నేవాశ్వపుత్తి" ఇతే పుటమ్బుతొళువతు. తొళుతల్లఱుతరియాతకై యాలే, తొళు విత్తుక్కొణ్ణుతు తరియాతవునై ౨. (వై కలుమి త్యాది) నాళి తోలుమ్, అతుతన్నిలు మొరుక్షణముమిడై విడాలే. ఒరు నాళైక్కొరు కాల తొళుతు తేవై యల్లీరాతే, ఇడై విడాలే తొళుతు. నిత్యాగ్ని హూత్రాదికళోపాతి యాకప్పో రాతు. (పైకొలిత్యాది) తొళువిత్తుక్కొణ్ణుకై కీడానడచ్చాయై తైయుమ్, స్పృహణీయై యైయుమ్, తొళు మవర్ కలిరుక్కుమ్బడియై యుజ్జూల్లిల్లు. తిరుమేనియోట్టై స్పర్శతాలేవికి సితమానఫణజ్జలై యుడై యతిరువనన్దా ధ్వాన్తే లేశాయ్ న్దరుళుకై యాలే, తకట్టిలళు త్తినమాణిక్కమోబ్బి లేయిరుక్కయాలే (పర నెన్గిణతు) అనన్తశాయి యితే సర్వేశ్వరనావాక్. పర్యజ్జువిడై యైయిచ్చొల్లికిఱపేల్లై ఆకై ప్పడానిన్దతు. (ఉన్దై ౨) (ప్రాప్తనుమాయ్ భోగ్యనుమానవునై ౨. (మెయ్ కొళ్ళక్కాణ) పల్లముమ్మల్లొక మెయ్యేకాణ. మానసానుభవమ్ భావనాప్రకర్ష తాలే ప్రత్యక్ష సమానమామ్బడి విశదతమమాక, 'ఇనిక్కిట్టిల్లు' ఎన్దైక్కత్తేడ, కైక్కట్టామైయాలే కూప్పి డోడేతలైక్కట్టివిడుకై యన్ది క్కే ప్రత్యభిజ్ఞార్హమామ్బడికాణ తేడానిన్దతు. (విరుమ్బుమ్) ఆకై ప్పడానిన్దతు. కిడైప్పతు, కిడైయాలొట్టివతు, ఆకై ప్పడానిన్దతు. (ఎకకణ్ణళే) ఎకకణ్ణళే తకైకళాలే తొళువుమ్ తాకాణవు మాకై ప్పడానిన్దతు. శ్రీభరతాధ్వో, పెరుమాళ్ పిన్నేపోన విళైయ పెరుమాళై "అవరు మొరువరే!" ఎన్దుకొ ణ్డాడి, అవర్ పోమ్ శెయ్ తనడిమైయై యున్దానాకై ప్పట్టాప్పోలే.

౪.

జీ-అ.-చ్చీశ్యణిని ప్రత్యయమాకైయాలే, (ఇతు వేళిలమాయిరుక్కయైస్తు). "ఉన్దై ౨" ఎన్దతుక్కు తాత్పర్యత్రయమ్ (ఇత్తలైయ త్యాదివాక్యత్రయ తాలే). తొళుకైక్కు - (ప్రాప్తనాక వేణుమోవెన్న (నేవేత్యాది). మానవే, "నేవాశ్వపుత్తిరాఖ్యాతాతస్తాంతాంపరివర్జయేత్." "ఉన్దై ౨" ఎన్ద తిక్కుమున్దినవర్ధవివరణమ్ వ్యతిరేకముఖేన (తొళుతల్లతిత్యాది). "వైకలుమ్" ఎన్దపోతే - తొళుకైయిలవిచ్చేదమ్. సిద్ధమానిరుక్కు, "మా త్తిరెప్పోతుమోర్ వీడిన్ది" ఎన్దతనిత్తుచ్చొన్ద తుక్కుభావమ్ (ఒరునాళైక్కిత్యాది). ఇత్రాల్ వ్యావర్తికప్పడు మవర్ తైయరులిచ్చయ్ కిటార్ (నిత్యాగ్ని త్యాది). "పరక" ఎన్దతుక్కు - ఉచ్చాయముమ్, స్పృహణీయైయైయర్థమాక్కు, ఇరణ్డైయుమ్ తస్తేణవరులిచ్చయ్ కిటార్ (తొళువిత్తిత్యాది). "పైకొళ్" ఎన్దవిశేషణత్తుక్కుభావమ్ (తొళువిత్తిత్యాది). "పైకొళ్" ఎన్దవిశేషణత్తుక్కుభావమ్ (తొళుమ వర్ కలిరుక్కుమ్బడియైయు మెన్దతు). "స్పృహణీయైయైయుమ్" ఎన్దతిక్ వివరణమ్ (తకట్టిలిత్యాది). ఉచ్చాయైయైయుమ్" ఎన్ద వర్ధవివ రణమ్ (అనన్తశాయియైత్యాది). పదప్రయోగత్తుక్కు ప్రయోజనమ్ (పర్యజ్జువిడై యైయిలిత్యాది). "పరక" ఎన్ద తినర్థద్యయై యైయమ్మల్లు (ప్రాప్తనుమాయిత్యాది). "పల్లముమ్ పల్లొక" ఎన్ద తైవిశదీకరిక్కిటార్ (మానసానుభవమిత్యాది). భావనాప్రకర్షమ్ - నిరన్తర ప్రృతిసన్తా నాతిశయమ్. ప్రత్యభిజ్ఞార్హమామ్బడి - యాతొన్దమున్దమనసానలే యనుభూతమాయిల్లు, అతువే యిప్పోతుకణ్ణాలమనుభవిక్కప్పడుకి ఱతెన్దు ప్రత్యభిజ్ఞార్హమామ్బడియైయైయై. ౨ "నమాంసచతురభివీక్షితేతమ్" ఇత్యేతద్ధృదినిధాయాహ (కిడైప్పతిత్యాది). అతాతొకైక్కు చ్చేరఫలితమ్ (ఎకకణ్ణళి త్యాది). (తకైకళాలేయితి) ఇతు - కరణియానవివరుడైయ వృత్తియైయైకైప్పట్టపడి. కరణమ్ కరణాన్తర త్తిక్ వృ త్తియైయైకైప్పట్టమైక్కు దృష్టాన్తమ్ (శ్రీభరతాధ్వోనిత్యాది). (అవరు మొరువరేయైయైయైకొణ్డాడియైస్తు) "సిద్ధార్థఃఖిలు సౌమిత్రిర్యశ్చద్వివిమ లోపమమ్|ముఖన్ద్రాత్మ్యతిరామస్యరాజీవాక్షం మహాద్యుతిః" ఎన్ద తైప్పల్లు కరణజ్జళోకరణాన్తర త్తిక్ వృత్తియైయైకైప్పట్టమై-ఇప్పట్టుతొడక్కి శబ్దమాకైయాలే స్ఫుటమ్; కీక్కిట్టాట్టుక్కులిరే - ఏవకారార్థసిద్ధమ్.

౪.

ఆ-అ-వి.-యాహ (కామినియాయితీ). — (ఉచ్చాయైయైయుమ్) * పరనిలేనోక్కు; (స్పృహణీయైయైయుమ్) * పామ్మేటియైలేనోక్కు; (తొళుమవర్ కళో) * పైకొళ్ళిలేనోక్కు. పుత్తొమ్మమాక వ్యాఖ్యానమ్బుణ్ణినతుక్కునిదానమ్ (తొళువిత్తుక్కొణ్ణుకైక్కు) ఎన్ద తిలే తొన్దొన్దొకిఱతు.

౨౦౪

తిరువాయ్ మొట్టి.—౩-ప. ౮-తి-ముడియానే. ౫-పా-కణ్ణళార్ వ్యాఖ్యానం.

ప్ర-తి.—(నాలామ్మట్టు) (కైళాలారవిత్తాది) (తొట్టుతుతొట్టుతు) [భార-మో.] నారాయణీయే, “ముక్తానాంలక్షణం హేతద్య
 చేష్టితద్వీపవాసినామ్,” [౧౬౪] * “నిత్యాజ్ఞలిపుటా హృష్టానమిత్తేవవాదినః || ౪౦ ||” — (ఉన్నె) మానవే [౪] “నేవాశ్వవృ
 త్తిరాఖ్యాతాతస్తాత్తాంపరివర్జయేత్ || ౬ ||” — (ఎకకణ్ణళార్) (శ్రీభరతాత్వాత్ పెరుమాళ్ పిన్నే పోనవిత్తైయ పెరుమాళ్ యవరు మొరువర
 యెన్టుకొణ్డాడి) ఆయాధ్యాకాణ్డేఽ ప్రసవతితమే చిత్రకుటముద్దిశ్యగచ్ఛన్నరతః, “సిద్ధార్థఃఖలు సామిత్ర్యశ్చస్త్రవిమలాపమమ్ | ముఖం
 పశ్యతిరామస్యరాజీవాక్షం శి మహాద్యుతిః |”

తాత్పర్యము.—విశాలములగు సహస్రఫణములుకల యాదిశేషునిమీద శయనించియున్న ఓ! సర్వస్వామి! నానేత్రములు హస్త
 వ్యాపారములను దామాచరించి పరమభోగ్యుడగు నిన్నే సాక్షాత్కరింపవలయునని యత్యాశపడుచున్నవి. ౪.

మూ.— కణ్ణళాత్కాణవరుణ్ణోల్లెన్టాశైయా | న్నన్ణొణ్ణవామననేటమకిల్లెన్టశెల్ |
 వన్ణొణ్ణపుల్లికళిటకొలిపావిత్తు | త్రిన్ణొళ్ళవోర్కుమ్జిడన్డెశైవికళే || ౫ ||

ఆ.— (కణ్ణళార్) మన్ణొణ్ణవామననేటియరళే, మధుపానమృణ్ణినవణ్ణఃపారే కళిత్తుకొణ్ణు శెల్లుమ్మెరియతిరువడిమేరే యవనేటియ
 రులివసుమ్మడియైక్కాణనేణుమెన్టుమ్, నరుమ్మాతు పెరియతిరువడియిన్డైయ వత్తిరుచ్చిటకొలికేట్ర వేణుమెన్టు మాశైప్పదానిన్టుమ్
 శైవిక శెన్నిటార్. ౫.

అన్వ.— కణ్ణళార్ కాణ వరుణ్ణోల్ (౩) ఎన్టు ఆశైయాల్ మన్ణొణ్ణ (౬) వామనన్ ఏట మకిల్లెన్ట(౯) శెల్ పుల్లిక పణ (౧౨)
 కొళ్ళ శిటకొలి పావిత్తు (౧౫) ఎక శైవికళే కిడన్డు (౧౮) త్రిన్ణొళ్ళ ఓర్కుమ్. (౨౦).

పన్నీ.— ఆనన్దరమ్, ఎక శైవికళానవై కాణవుమాశైప్పట్టు, కాట్టికొడుక్కవరుమ్మాతు పెరియతిరువడియిన్ శిటకొలియైక్కే
 ట్రపుమాశైప్పదానిన్డైవెన్నిటార్.

కాణ్డెక్కుక్కరణమానకణ్ణళారే, అపరోక్షీత్తుక్కాణుమ్మడి, వరక్కుడుమో? (౩) ఎన్టిట, ఆశైయాల్, తక్వవన్టువై ప్పిటర్కు
 కొడామల్లియాయ్చెన్టు భూమియైక్కొణ్ణ, (౬) శ్రీవామననానవక్, ఆశైప్పట్టర్కు ముకణ్ణాట్టుకైక్కాకత్తన్నై మేట్కొళ్ళ,
 అత్తారేత్తీతనాయ్, (౯) శెల్లక్కడవనాన, పెరియతిరువడియిన్డైయ, సామస్వరత్తై, (౧౨) ఉడైత్తాన, శిటకొలియై, నిన్టై, (౧౫)
 ఎక, శైవికళానవై, పరవశమాయ్కిడన్డు, (౧౮) తిణ్ణియతాక, నిరూపియానిన్డన్. (౨౦) పన్ణొణ్ణవెన్టు - కలనైయుడైత్తానవెన్టుమామ్. ౫.

అర్థము.—నేత్రములచే సాక్షాత్కరించునట్లు రావచ్చునే? (౩) ఆనియెడి ఆశచే భూమినియాచించిన (౬) వామనావతారంబె
 త్తినవిష్ణువు (ఆశపడినవారలకు నేవసాదించుటకుడనను) భరింపగా ప్రీతుడై (౯) నడవగల గరుత్మంతునియొక్క సామస్వరము
 (౧౨) కలవైన అక్కలయొక్కశబ్దమును స్తరించి (౧౫) నాశ్రోత్రములు పరవశములై పడియుండి (౧౮) దృఢముగ ధ్యానించు
 చున్నవి. (౨౦).

ఈ.— విన్దామ్మాట్టు. శైవికళానవై కణ్ణిన్డుడైయ వృత్తియైయుమ్ తన్నుడైయ వృత్తియైయుమాశైప్ప
 దానిన్డైవెన్నిటార్.

జీ-ఆ.—విన్దామ్మాట్టు. (కణ్ణళారిత్తాది) “కణ్ణళాత్కాణవరుణ్ణోల్, త్రిన్ణొళ్ళవోర్కుమ్జిడన్డెశైవికళే” ఎన్టైక్కటాక్షి త్తవతా
 రిన్డై (శైవికళానవైయత్తాది).

* “బద్ధాజ్ఞలిపుటాః” ఇతి ముద్రితభారతకోశేదృశ్యతే.

‡ “మహాద్యుతి” ఇతిముద్రితరామాయణకోశపాఠః.

[2-9]

తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—3-ప. ౮-తి-ముడియానే. ౫-పా-కణ్ణళార్ వ్యాఖ్యానజ్యో.

౨౮౫

ఈ.—(కణ్ణళాలి త్యాది) “తన్నైక్కాణవేణుమ్” ఎన్ఱువిడాయ్ త్తవిక్కణ్ణలేయొరుకాల్ కాణవరుమోవెన్ఱు
 మాశైయాలే. కన్నమిట్టుక్కాణవేణుమ్మడియితే వన్ఱువైలక్షణ్యమిరుప్పటు. ౧ “చతుశ్చద్రప్తవ్యశ్చ నారాయణః”
 ఎన్ఱిటపడిమే కణ్ణకున్ఱుకు త్తవిషయ త్తైక్కాణవరుమోవెన్నానిన్ఱు. ౨ “గాత్రైశ్శోకాభికర్షితైః సుస్పృశేయ
 మ్” ఎన్ఱుమాప్పోలే అవనుమ్ వరువానామోవెన్నిల్, అత్తొన్ఱిల్లై (ఆశైయాలే) త్తకాపలత్తాలే. అన్ఱియే.
 తన్నాశైయైప్పార్క్క వవణవరపుతప్పా త్తెన్ఱుమ్. అవ్వళవన్ఱెయొమ్మొన్ఱి తే, భగవద్విషయ త్తిలిట్టపడై కట్టపడై యితే;
 3 “నేహాభిక్రమనాశోస్తి.” (మణ్ణొణ్ణవామనణ్) మణ్ణొణ్ణపిచ్చుమ్ “వామనణ్” ఎన్ఱితార్ కాణుమ్, ముడిశూడినపి
 న్ఱుమ్ కరున్ఱతైయిల్ పేర్ శొల్లుమ న్ఱరజ్జలైప్పోలే. వళర్ న్ఱపిచ్చుమ్ వామన న్ఱెన్ఱితారితిలే తామ్తువక్కుణ్ణపడి
 యాలే. (ఏటమక్కిన్ఱుశెల్) తన్నై మేత్తోళ్ళ. అత్తొల్ వన్ఱ హన్ఱ ప్రకర్న త్తుక్కుప్పొక్కువిట్టు సళ్ళురియానిత్తై.
 (పణ్ణొణ్ణపుళ్) పణ్ణెన్ఱు - వాహనపరిష్కీయైయొచ్చొల్లుతల్; అన్ఱియే, ౪ “వేదాత్తావాకైయాలే బృహద్రథ
 న్ఱరాది సామజ్జళైచ్చొల్లుతల్. (శిఱకొలిపావిత్తు) తిరువడిశిఱిల్ ధన్ఱియైయేభావిత్తు. (తిన్ఱొళ్ళవోర్ కుమ్))
 మున్నేనిన్ఱుశిలర్ వాన్ఱైశొన్నాల్ అతిలేశెని తాన్ఱ్ఱిఱితిల్లై. ఇత్తైయేతిన్ఱితాకబుద్ధిపణ్ణానిన్ఱు. అతిన్ఱక్కల్ పత్తు
 పాతమితే యితుక్కడి.

౫.

జీ-అ.—కాణ్ణిటతుకణ్ణలేయొరుక్క, “కణ్ణళార్” ఎన్ఱు-విశేషిక్కిటతుక్కుభావమ్ (తన్నైక్కాణవిత్యాది). త్తకప్పత్తియైయొన్ఱి
 క్కేకణ్ణిక్ వత్తియైయొమాశైప్పడుక్కడియేతెన్న; వైలక్షణ్యమెన్ఱుమత్తై రసోక్తియాక వరుళిచ్చెయ్కెటార్ (కన్నమిట్టుమిత్త్యాది).
 కన్నమ్ - కర్ణముమ్, శురజ్జముమ్. కన్నమిట్టాకిలమ్ - శురజ్జముట్రాకిలమెన్ఱుధన్ఱి. కాతాలేయొమ్మెన్ఱు స్వభావార్థమ్. ప్రకృతత్తిలేకన్నమి
 ట్టుమావతు - తనక్కిల్లాతకణ్ణెయిట్టుక్కొణ్ణ మెన్ఱు పడియాతల్, కణ్ణలేకాణ్ణిటాత్రున్ఱి క్కేకన్నమిట్టుమ్ కాణవేణుమ్మడి యెన్ఱుతల్.
 “తన్నైక్కాణవేణుమ్” ఇత్యాదివాక్యవివరణమ్ (చతుశ్చేత్యాది). “ద్రప్తవ్యశ్చ” ఎన్ఱుతుక్కు - (వకుత్తవిషయత్తై) ఎన్ఱైయాలే,
 కాణప్పడుకిటవర్తుక్కు న్ఱర్యామియొన్ఱిట వర్ణమున్ఱి క్కే, ఇతువుమొరర్థమ్ వివక్షితమ్. అచేతనమానకరణజుక్కు “వరున్ఱొల్” ఎన్ఱు
 విడాయ్ క్కేమాడుమోవెన్ఱు (గాత్రైరిత్యాది). ప్రవేశపవలిఖితః. “ఆశైయాలే - కణ్ణళాత్కాణవరున్ఱొల్” ఎన్ఱున్ఱయిత్తు తాత్పర్యాన్ఱ
 రమ్ (అన్ఱియేయిత్యాది). ఆశైయైప్పార్క్క - ఆశైయైప్పార్ త్తాలే. ఆశై పేతువాకవెన్ఱుపడి. (తప్పాతెన్ఱుమ్) ఇప్పడియొమ్ తాత్పర్య
 మాకలామెన్ఱుపడి. ఆశామాత్రమ్ పోరుమోవెన్ఱు (అవ్వళవిత్యాది). “పేతుమాహ (భగవదిత్యాది). ఉక్తుక్కు ప్రమాణమ్ (నేహే
 త్యాది). “నేహాభిక్రమనాశోస్తి ప్రత్యవాయానవిద్యతే | స్వల్పమప్యస్యధర్మస్య త్రాయతేమహతోభయాత్” ఇతిగీతాసుద్వితీయే. మణ్ణొ
 ణ్ణతిరువిక్కిరమణ్ ఎన్నాతే, “వామనణ్” ఎన్ఱిటతెన్నెన్ఱు (మణ్ణొణ్ణపిచ్చు మిత్త్యాది). కరున్ఱతై - శూన్యస్థలమ్. అతావతు - ముడిశూ
 డుకిటతుక్కు మున్ఱుణ్ణానశిఱుపేరెన్ఱుపడి. పరిహారాన్ఱరమ్ (వళర్ న్ఱవిత్త్యాది). పణ్ణొణ్ణ - పణ్ణెయొన్ఱైత్తాన. పణ్ణెన్ఱు - వాహన
 నపరిష్కారమాతల్, సర్వోపలక్షితమాన సామజ్జళాతల్. వామదేవ్యాది ఎన్నామల్, బృహద్రథన్ఱరాది ఎన్ఱుతు-౫ “బృహద్రథన్ఱరపత్తై”
 ఎన్ఱు, పత్తుజ్జళై బృహద్రథన్ఱరసామజ్జళాకచ్చొల్లుకైయాలే. బృహద్రథన్ఱరాది సామగాన్ఱైయొన్ఱైత్తాన శిఱకొలియెన్ఱుపడి. తిన్ఱితాక -
 దృఢమాక. ఇప్పడిశెయ్ క్కేక్కడియేతెన్న, చాటు (అతిన్ఱక్కలిత్యాది). శిఱకొలియొన్ఱక్కల్ తనక్కుణ్ణాన వభినివేశమ్, తిరువడిపక్క
 లుణ్ణాన పత్తుపాతమెన్ఱుచాటు. పావిత్తు - భావనైపణ్ణి. నిన్ఱైత్తెన్ఱుపడి. కిడన్ఱు - పరవశమాయ్ క్కిడన్ఱు. ఓర్ కుమ్ - నిరూపియా
 నిమ్మమ్. బుద్ధిపణ్ణానిమ్మమ్ మెన్ఱుపడి. ఎన్ఱైవికళ్ - కణ్ణళాలి త్యాది, ఆశైయాలే - కిడన్ఱు-మణ్ణొణ్ణవిత్త్యాదిక్ మేణాన్వయః.

౫.

అ-అ-వి.—కరణమాన శెవి, “కణ్ణళార్ కాణ” ఎన్ఱు శైప్పడుకిటతుక్కు, కరణితే కరణజ్జళాలే యనుభవిక్కు వాన్ఱైప్పడుమాప్పో
 లే యిరుక్కిటతుక్కుకాణమెన్ఱితార్ (గాత్రై) ఎన్ఱు.

౫.

౨౮౬ తరువాయ్ మొట్టి. — ౩-ప. ౮-తి. ముడియానే. ౬-పా-శైవికశాల్ వ్యాఖ్యానజ్యో.

ప్ర-తి. — (విద్వామ్బట్టు). (కల్లశాల్). సుబాలోపనిషది, “నై వేహకిచ్చనాగ్ర ఆసీదమూలమనాధారమిమాః ప్రజాః ప్రజాయ నేద్యోదేవ ఏకోనారాయణః చక్షుశ్చద్రష్టవ్యంచ నారాయణః శ్రోత్రశ్చ శ్రోతవ్యశ్చనారాయణః.” — (వరుణోదెస్తు). [రా-సు-౪౦.] “గాత్రైశ్చోకాభికర్షితైః” ఇత్యాది ౩|| — (ఆశైయాల్). గీతాసు ద్వితీయే, “నేహభిక్రమనాశోఽస్తి ప్రత్యవాయానవిద్యతే! స్వల్పమ ప్యస్యధర్మస్య త్రాయతేమహతోభయాత్.” — (పణ్ణోణ్ణపుశ్). “[య-వే-కాం-౪-ప్ర-౧-పం-౪౨.] సుపర్లోసిగరుత్తాన్ త్రిపుత్రేశో గాయత్రం చక్షుస్తాస్మి అత్తాసామ తేతనూర్వామదేవ్యం బృహద్రథస్తరేపత్నాయజ్ఞాయజ్ఞయంపుచ్చం ఛందాంస్యక్తానిధిష్ఠియాశ్మఘాయజూంషి నామసుపర్లోసిగరుత్తాన్ద్వివంగచ్చసువశత”.

౫.

తాత్పర్యము. — నామస్వరముతోఁగూడి శబ్దించుచున్న రెక్కలుకల గరుత్తంతుఁడు, సకలమనుజునయనవిషయమగుటకు శ్రియఃపతి తనపైవేంచేసినందున నతిప్రీతుఁడై నడుచుకొన్నవానియొక్క పత్ర ధ్వనినిదలంచి తాను సాక్షాత్కరించునట్లాభగవంతుఁడు నేంచేయ వచ్చునాయని యత్యశచే నేత్రములయొక్క కార్యములను నాశపడిన నాశ్రోత్రములాధ్వనినేధ్యానించుచున్నవి.

౫.

మూ. — శైవికశాలారనికీర్తికనియెన్ను | జ్ఞవికళేకాలప్పజ్జేనుతైప్పత్తున్దు |

ప్పవియిన్దేత్పొన్దెడుజ్జక్కరత్తునైన్దెయే | యవివిన్దియాతరిక్కుమెనతావియే ||

౬.

ఆ. — (శైవికశాలార) ఉన్నడైయకీర్తికనియెన్నుమ్ కనికలై, కాలప్పజ్జాకిఱ తేనిరే కలన్దెన్ శైవికశారత్తున్దు, పొన్దెడుజ్జక్కరత్తునైన్దెయిన్దరాకత్తిరేకాణవేణుమెన్దవివిన్దియాతరిక్కుమెనతావియెన్దితార్.

౬

అన్వ. — ఎనతు ఆవి నిక (౩) కీర్తి కని ఎన్నుమ్ (౬) కవికళే కాలమ్ పజ్ (౯) తేన్ ఉత్తైప్ప తున్దు (౧౨) శైవికశాల్ ఆగ పువియిన్దేల్ (౧౫) పాన్ నెడుమ్ కిక్కరత్తు (౧౮) ఉన్నైయే ఆవివిన్ది ఆతరిక్కుమ్. (౨౧).

పన్నీ. — ఆనన్దరమ్, కైయున్దిరువాట్టియమాన ఎన్దుకై యనుభవిక్క నేణుమెన్దెన్ ప్రాణనాశైప్పడానిన్ద తెన్దితార్.

ఎన్నుడైయ విశమ్బత్తుమమానః ప్రాణనానతు, ఉన్నుడైయ, (౩) కీర్తియిన్, పక్వఫలమ్, ఎన్నలామ్బడియాన, (౬) కవికలైయే, కాలానురూపమాన, పజ్జాకిఱ, (౯) తేనిరే, మికపుమ్ శెటియ, తున్దు, (౧౨) శైవికశాలే, నిరమ్బ వనుభవిక్కైక్కాక, భూమియిరే, (౧౫) దర్శనీయమాయ్, నిరతిశయభోగ్యమాన, తిరువాట్టియైయుడైయ, (౧౮) ఉన్నైయే, విచ్చేదరహితమాయ్, ఆదరియానిఱుమ్. (౨౧).

అర్థము. — నాయొక్క ప్రాణము నీయొక్క (౩) కీర్తియొక్క పక్వమైనఫలము ఆనునట్లున్న (౬) పాశురములనే కాలానుగుణమైన గానమనియెడి (౯) తేనెయందు సంపూర్ణముగఁ గలిపి (౧౨) చెవులచే బూర్ణముగననుభవించుటకై భూమియందు (౧౫) దర్శనీయమై నిరతిశయభోగ్యమైన సుదర్శనమునుధరించిన (౧౮) నిన్నే ఎల్లప్పుడు ఆదరించును. (౨౧)

౬.

ఈ. — ఆతామ్బట్టు. ఎన్నుడైయప్రాణనానతు ఉన్నుడైయకీర్తియైత్తై శైవియాలే కేట్టువాన్దైప్పడానిన్ద తెన్దితార్; కన్నమిట్టుక్కొణ్డుమ్ కేట్టువేణుమ్బడియితే భగవత్కిర్తియిరుప్పతు.

జీ. ఆ. — ఆతామ్బట్టు. (శైవికశాస్త్రాది) “శైవికశాలారనికీర్తికనియెన్నుమ్, ఆవివిన్దియాతరిక్కుమెనతావి” ఎన్ద పదజ్జైక్కటాశీ త్తవతారికై (ఎన్నుడైయప్రాణనిత్యాది). ప్రాణనుక్కుచ్చెవియుణ్డోవెన్న (కన్నమిట్టిత్యాది). తనకిల్లాతశైవియైయుమిట్టుక్కొణ్డెన్ద స్వభావాత్మమ్; చాటువుక్కు, కన్నమిడుకై - తిరుదుకై.

తరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౮-తి. ముడియానే, ౭-పా-ఆవియే వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

౨౮౭

ఈ. — (శైవికశాలార) శైవికశో వయిలునితై యుమ్బడియాక. (నికీ ర్తిక్క-నియెన్నుమ్ కవికశో) కీ ర్తిరూపమాయ్ క్కనిపోలేయిరుక్కిఱకవికశై. కవికనిపోలిరుక్కై యన్తి శేక్, కనికవియాయ్ శైన్తిఱతిత్. భోగ్యతాతిశయత్తాలే. (కాలమిత్త్యాది) శైరుక్కరాయరుక్కుమ్ రాజపుత్రకళ నల్లపల్లజ్జులై తేనిలేతోయత్తుభుజిక్కుమాప్పోలే, ఉక్ కీ ర్తియాకిఱకనికశై, కాలజ్జభుక్కుఅడై తపణ్ణాకిఱతేనిలే, అత్తేమిఱ్ఱుమ్బడికలన్దు. (తున్దు) ఆనుభవిత్తు. అతుపరమపదత్తే. పోయ్ పెఱువతోన్న్దన్దోవెన్న (పువియిన్దేల్) ఎన్దేనుమ్ విడాయ్ త్తారై ఎన్దేనుమ్ విడాయ్ తీర్ క్కవొణ్ణాతు, పశి త్తవిడ లేశోటిడ వేణుమ్. (పొన్నెడుమ్ శక్రమిత్త్యాది) దేశమితువేయానవోపాతి విషయము మితువేయాక వేణుమ్. ౧. తమసఃపరమోధాతాశ్శఙ్ఖచక్రగదాధరః. స్పృహణీయమాయ్ భోగ్యతైయైన్ది శ్కై యిరుక్కిఱ తిరువాట్టియై నిరూపకమాక పుడైయన్దైన్దేయే. (అవివిన్దియాతరిక్కుమ్) విచ్ఛేదమిల్లాతపడి యా దరియానిన్దై. “దుర్లభమ్” ఎన్దుపారాతేకిడైక్కుమ్ విషయత్తిత్తోలేచాపలమ్బణ్ణానిన్దై. (ఎనతావియే) “తన్నడైయేవరప్పెఱవేణుజ్గాణ్” ఎన్దుల్ అతుకేళాణు, “అవనరుళ్ పెఱుమళివిల్ నిల్లాతు” ఎన్నుమ్బడి యానావి.

౬.

జీ.ఆ. — “ఆల్”-అశై. ఆనాల్, కనిపోలెన్నాతే, “కనియెన్నుమ్ కవికశో” ఎన్దిఱతెన్నెన్న (కవికనిపోలిత్త్యాది). “కాలప్పణ్డేసుత్తైప్ప” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (శైరుక్కరాయత్త్యాది). ఉక్ కీ ర్తియాకిఱ కనికశైయెన్దుతు-కీ ర్తిప్రతిపాదకమాన కవియాకిఱకనికశైయెన్దుపడి. ఉత్తైప్ప - (మిఱ్ఱుమ్బడికలన్దు). అతు-ఆనుభవమ్. పరమపదత్తేపోయ్ పెఱువతోన్న్దై - ౨ “ఏతత్తానుగాయిన్నాన్దే” ఎన్దుత్తైన్దై. “పువియిన్దేల్” ఎన్దునరుడైయన్దైభావమ్ (ఎన్దేనుమ్బడికలన్దు). (విషయముమితువేయాక వేణుమ్) పరమపదత్తిలసాధారణవిగ్రహమేయాక వేణుమ్. పరమపద త్తిలేపోన్దెడుమ్ శక్రరత్తోడేయిరుక్కుమోవెన్న (తమసఃపరమిత్త్యాది). ఇదమన్దోదరీవాక్యమ్, పూర్వమేవలిఖితమ్. శబ్దార్థమ్ (స్పృహణీ యమయిత్త్యాది). * నెడుమ్మైక్కర్థమ్ (భోగ్యతైయిత్త్యాది). శబ్దార్థమ్ (విచ్ఛేదమిత్త్యాది). వినరణమ్ (దుర్లభమిన్దై). దుర్లభమిన్దై - “పొన్నెడుమ్ శక్రరత్తున్నై” ఎన్దుత్తైప్పోల్. ఎనతావి “ఎన్దుతుక్కువాసన్దై” (తన్నడైయేయిత్త్యాది). నీర్ శొన్నతుకేళాణ్ పుమ్మడైయ వావియెన్దు (అవనరుళిత్త్యాది). అవక్ కృపై పెఱుమళివుమ్ ప్రాణ్ నిల్లాతెన్దుపడి. ఎనతావి శైవికశాలిత్త్యాది క్రమేజాన్వయః.

౬.

ఆ.ఆ.వి. — ఆస్యాంగాభాయమ్, అవతారకాయాశ్చమూలవ్యాఖ్యానయోశ్చవిరోధోవర్తతే; తత్పరిహరశ్చిన్ద్యః.

౬.

ప్ర.తి. — (ఆటామ్బట్టు) (శైవికశాలార) (పొన్నెడుమ్ శక్రరత్తున్నై) యుద్ధకాణ్డే [౧౧౪.] రానిణవధానన్దరేమన్దోదరీప్రలాపే, “అనాదిమన్యనిధనోమహతఃపరమోమహాన్ ॥౧౪॥ తమసఃపరమోధాతాశ్శఙ్ఖచక్రగదాధరః ॥ త్రివత్సవత్సానిత్యక్రీరజయ్యత్వాశ్చతోధువివః ॥౧౫॥”.

తాత్పర్యము. — ఆత్మన్దభోగ్యభూతుడైన నీయొక్క కీ ర్తినిప్రతిపాదించెడిపాశురములగు దివ్యభలములను కాలానురూపములగు గానము లనియెడి మధువుయందుగలిపి పూర్ణముగ ననుభవించుటకై దర్శనీయమును నిరతిశయభోగ్యమును నైన సుదర్శరమునుధరించి విలసిల్లుచున్న నిన్నేనాప్రాణము లీభూమియందు నవతరమాదరించును.

౬.

మూ. — ఆవియేయారముతేయెన్దై యాభుడై । త్తూవియమ్బుభుడై యాయ్ శుడర్ నేమియాయ్ ।

పావియే నెఱ్ఱమ్బులమ్బుప్పలకాలుమ్ । కూవియుక్తాః ప్పెత్తోనునకోలమే ॥

౭॥

౨౮౮

తిరువాయ్ మొట్టి.—౩-ప. ౮-తి-ముడిచూనే. ౭-పా-ఆవియే వ్యాఖ్యానజల్.

ఆ.—(ఆవియే) ఎన్నుడైయధారకమే!, ఎన్నుడైయభోగ్యమే!, ఉన్నైవిశ్లేషిత్తునానవసన్ననానవిదదైయిలేనాక ముడివతఱ్ఱమున్నే యిక్కుణ్ణిలేవనైన్నైయడిమైకొళ్ళుకైక్కాక పెరియతిరువడియై దివ్యవాహనమాకవుడైయవనే!, త్వత్సంశ్లేషవిరోధియానవెన్నుడైయవిన్నై కడికైక్కాక వెప్పొత్తుణ్ణెక్కులా నేమియాయ్, పావియే నెళ్ళమ్పులమ్మప్పలకాలుమ్ కూవియుమ్ కాణప్పెఱుకిఱేనన్నుడైయెన్ఱితార్. ౭.

అన్వ.—ఆవియే ఆర్ అముతే (౩) ఎన్నై ఆకుడై అమ్ (౬) తూవి పుళి ఉడైయాయ్ (౯) శుడర్ నేమియాయ్ ఉన (౧౨) కోలమ్ పాపియే నెళ్ళమ్ (౧౫) పులమ్మ పలకాలుమ్ కూవియుమ్ (౧౮) కాణ పెఱేక. (౨౦). ౭.

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఇప్పడియాశ్రితసులభనాయ్ భోగ్యనానవున్నైయనుభవిక్కుప్పెఱుకిఱేనెన్ఱు, కరణజ్ఞుళోపాతికరణియాన తమ్ముడైయ విత్తువుళొల్లుకిఱార్.

వ్యతిరేక త్తిల్ ముడియుమ్మడిధారకమానప్రాణనాయ్, పరిపూర్ణమాన, నిత్యభోగ్యభూతనాయ్, (౩) ఎన్నై, అడిమైకొళ్ళుకైక్కీడాన, అత్తికియ, (౬) శిక్కుకైయుడైయ, పెరియతిరువడియై, వాహనమాకవుడైయనాయ్, (౯) ప్రతిబద్ధకత్తైక్కుమ్ముజ్జ్వలమాన, తిరువాళ్ళియైయుడైయవనే!, ఉన్నుడైయ, (౧౨) నిరతిశయభోగ్యమానవిదదైయ, మహాపాపియానవెన్నుడైయ, నెళ్ళానతు, (౧౫) అత్తైప్పట్టుక్కుప్పిడ, అన్వైయడియాక అనేకకాలమ్, నాకకూప్పిట్టవిత్తిలుమ్, (౧౮) కణ్ణసుభవిక్కు, పెఱుకిఱేక. (౨౦) ౧ “తత్తస్యసదృశమ్” ఎన్ఱిఅస్వరూపముమిత్తున్దేక, అభిమతముమిత్తున్దేనెన్ఱుకరుత్తు. ౭.

అర్థము.—ప్రాణములవలె (ధారకుడా!) పూర్ణమైన అమృతమునె (భోగ్యభూతుడా!) (౩) నన్ను దాస్యమునందునియోగించుటకుఁదగిన అందమైన (౬) తొక్కలుకల గరుత్తంతుని వాహనముగాఁగలవాడా! (౯) ఉజ్జ్వలమైన చక్రాయుధమునుధరించినవాడా! నీయొక్క (౧౨) శరీరసౌందర్యమును మహాపాపిష్ఠుడనైననాయొక్క మనస్సు (౧౫) ఆశచేఱిలువగా అనేకకాలములు పిలిచియు (౧౮) సాక్షాత్కరించియునుభవించుటకు స్వరూపమునొందనివాడనైతిని. (౨౦). ౭.

ఈ.—ఏత్తొమ్బట్టు. కరణజ్ఞుళైయొట్టియ తమ్ముడైయవిత్తువుళొల్లుకిఱార్. ప్రజైకళినిత్తువుమ్ పశియుమ్ శొన్నార్ - కీర్త, తమ్మిత్తువుమ్ పశియుమ్ శొల్లుకిఱార్ - మేల్. ఇప్పట్టిల్ - నాకమహాపాపియాకైయాలే నెళ్ళివిడాయున్దీరప్పెన్దీలేక, ఎకవిడాయున్దీరప్పెన్దీలేనెన్ఱితార్.

(ఆవియే) అభినివేశమమిక్కాలుమ్, ప్రాప్యనాకితాక శేషియానాల్ పరున్దనై యుమ్ పాడాన్దొ వేణ్ణావో వెన్న; ప్రాణనై విట్టిరుక్కప్పోమోవెన్ఱితార్. ౨, “ఆవియావియుమ్నీ” ఎన్ఱిఅపడియేయపనితేయావి. (ఆరముతే)

జీ-ఆ.—ఏత్తొమ్బట్టు. (ఆవియేయిత్తాది) పేటికొసజ్ఞతికథనపూర్వకమాక విప్పట్టుక్కవతారికైయెయుమరుళిచ్చెయ్కిఱార్ (కరణజ్ఞుళైయొట్టియిత్తాది). శొల్లుకిఱార్ మేలెన్ఱు - మేలిత్వాట్టుక్కశెల్లావదొలు మెన్ఱపడి. (ఇప్పట్టిలిత్తాది) “నెళ్ళమ్పులమ్మ” ఎన్ఱమ్, “కూవియుమ్కాణప్పేఱేక” ఎన్ఱమ్ శొల్లుకైయాలే - నెళ్ళివిడాయుమ్తమవిడాయుమ్ తీరప్పెన్దీలేనెన్ఱితార్చెన్ఱపడి. ఇప్పట్టిలుమ్ - నెళ్ళివిడాయొళ్ళిదొరేయాకిలుమ్, ముతత్వాట్టుల్లిడజ్జి - నెళ్ళముతలాన కరణజ్ఞుళివిడాయొక్కిళ్ళొల్లుకైయాలే, కరణియానతమవిడాయొళ్ళొల్లుకిఱే ప్రధానమెన్ఱపడి.

(ఆవియే) శరీరత్తుక్కుప్రాణనైప్పోలే తమక్కువక్ ప్రాణనెన్ఱపడి. (అభినివేశమమిక్కాలుమ్) “కూవియుమ్కాణప్పేఱేక” ఎన్నుమ్మడి అభినివేశమమిక్కాలు మెన్ఱపడి. పాడాన్దొ-దుఖమ్పాటుక్క, అవనో ఆవియెన్న (ఆవియావియిత్తాది). ౩ “ప్రాణస్యప్రాణః”

[23]

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౮-త-ముడియానే. 2-పా-ఆవియో వ్యాఖ్యానం.

౨౦౯

ఈ, - ధారకముమాయ్ భోగ్యముమాయరుక్క, విట్టిరుక్కప్పో మో? అగుముతు- ఆర్ న్దవముతు. పూర్ణమానవమృతమ్. దేవజాతియినుడైయవమృత త్తిల్ వ్యావృత్తి. ఉళ్ళున్దోఱుమ్ తిక్కుమముతు, ౧* అముతిలుమాల్ దినియవముతమితే. (ఎన్నైయిత్తాది) మల్ శైయమృత త్తైక్కొణ్డవరుమవనే కాణమివ్వమృత త్తైయమ్ కొణ్డవరువాణ. పెరియతిరువడి తిరుత్తోలిరుక్కుమరుప్పై కాట్టియెఱ్ఱుతిక్కొణ్డవనే! అథ వా (ఎన్నైయాళుడై-తూవియమ్ పుళ్ళెన్దు) పెరియతిరువడియోడే యన్వయిత్తుచ్చొల్లనుమామ్. శేర్ క్కుమవర్ కళుక్కు శేష మెన్దిత్తేయిపరిరుప్పతు. ధారకముమాయ్ భోగ్యముమాయరుప్పత్తొత్తైక్కొణ్డవన్దు తరువారుణ్డాయరుక్క, ఆటియిరుక్క విరగుణ్డో? (శుడర్ నేమియాయ్) అఱ్ఱుకుక్కుమ్ విరోధినిరసనత్తుక్కుమ్ తా నేయాయరుక్కుమ్ పరికరమితే. వరుమ్ వట్టియల్ ప్రతిబద్ధక ఇళుణ్డాకిలుమ్ కై మేలే తీర్ త్తుక్కొణ్డవరుకై క్కు పరికరముణ్డే. (పావియే) భగవద్విషయ త్తైయావైప్పట్టారి ల్లిన్దూరిలై కణ్డీర్, ౨, ౨ రేతుయరున్దూర్ ఇత్తాది. (పావియే నెళ్ళమ్) ఎనక్కు కరణమాయితే యితిళిక్క వేణ్డిల్. 3 [నన్దక పెల్లన నల్వినై యిల్లానన్దో కోణ వళుతేవక పెల్లన] తమప్పనాన ప్రాప్తియై తిరుక్క, నుక్క తమప్పణ్ణాతవెన్నై కై ప్పిడిక్కై యితే శ్రీవసుదేవరిన్ద్రతెన్నుమాప్పోలే. ౪ “మమైవదుప్పృతం కిచ్చిత్” ఎన్న క్కుడవతిత్తే. (పులమ్మ) నెళ్ళానతు కాణప్పెతాత ఇల్లవోడేకూప్పిడ. ౫ “కడిక్కుమలత్తుళ్ళిరున్దుమ్ కాణ్డిలాణ”

జీ-అ.-ఎన్నక్కడవతిత్తే. (ధారకముమాయ్ భోగ్యముమాయ్) ధారకముమాయ్, తద్దేతువానభోగ్యతైయైయముడైతాయెన్దు పడి. “ఆవి” ఎన్దు త్తారే-ధారకత్వమ్. “అముతు” ఎన్దు త్తారే-భోగ్యత్వమ్. “ఆరముతు” ఎన్దు త్తారే వ్యావృత్తి (దేవజాతియిత్తాది). వ్యావృత్తియేతెన్న (ఉళ్ళున్దోఱుమిత్తాది వాక్యద్వయత్తారే, ఉళ్ళున్దోఱుమ్-ఉళ్ళుత్తిరే వైత్తనసద్దిక్కున్దోఱుమ్. అల్ దినియన్ - మికవుమభోగ్యమానవన్. కొణ్డవరు మననోకాణమెన్దుతు - వినత్తెక్కాకొణ్డవన్దు మైయెప్పల్. “తూవియమ్ పుళ్ళుడై-ఎన్నైయాళుడైయాయ్” ఎన్దు కూట్టిభావమ్ (పెరియతిరువడియిత్తాది). అవనిరుక్క, “ఎన్నైయాళుడై-తూవియమ్ పుళ్ళు” ఎన్దితెన్నెన్న (శేర్ క్కుమవరిత్తాది). “ఆవియే” ఇత్తాది పదత్రయ త్తైయమ్ కటాక్షిత్తు నిగమిక్కితార్ (ధారకముమాయ్ తాది), శుడర్-అఱ్ఱుకు. “శుడర్” ఎన్దు త్తారే - (విరోధినిరసనత్తుక్కు-పరికరమ్), పద ప్రయోగత్తుక్కు భావమ్ (వరుమ్ వట్టియిలిత్తాది). (కై మేలేయితి) రసోక్తిః. కై మేలే-సద్యః ఎన్దు చాటు. కై యిల్ దేరువాళియారేయెన్దు స్వభావార్థమ్. “పావియే-కూవియమ్ కాణప్పెతే” ఎన్దు కూట్టిభావమ్ (భగవద్విషయ త్తైయిత్తాది). అప్పడియిల్లూరిలైయోవెన్న (ఆరేతుయరున్దూరిత్తాది). మూన్దూనిరువన్దాతి యిరువత్తేమామ్బట్టు. ఎమ్మెరుమానైయాశ్రయిత్తువైత్తు, తున్దుబ్బోర్ - దుఃఖహేతువానపాపతై ప్పణ్ణివర్ కళాయరుక్కిఱ, ఆణ్డూర్-ఆశ్రయిత్తుపల్లెయారిల్, ఆరేతుయరున్దూర్ - ఆర్ తాణ్ పాపఫలమానదుఃఖ త్తైయనుభవితారిత్వర్థః. పావియేనాకై యారేయిల్లన్దేన్దూర్-కీర్; అన్దిక్కే, పావియే నెళ్ళాకైయారే యిల్లక్క వేణ్డిల్ దైన్దూర్ నరమ్ (ఎనక్కు-కరణమిత్తాది). మున్దినవర్థమ్ - పావియే కాణప్పెతే” ఎన్దు-తమ్మిల్లవుక్కులుప్పాకచ్చొల్లకిఱతు; ఇరణ్డావతు - “పావియే నెళ్ళాకైయారే పులమ్మ కిఱతెన్దు పడి. స్వసమ్మన్దతై యిల్లక్క వేణ్డిల్ ఎన్దు తుక్కు-సంవాదమ్ (నన్దనిత్తాది). పెరుమాళ్ తిరుమొట్టి యలువత్తుమాన్దామ్బట్టు. “మమైవదుప్పృతం” ఇత్తాది. శ్రీనన్దగోపర్ పెల్లన భాగ్యమెల్లామ్ భాగ్యహీనైయానవెన్నై కై ప్పిడిత్తస్వామియాన శ్రీవసుదేవర్ పెల్లనరేయెన్దు బార్థమ్. ఇతుక్కర్థమ్ (తమప్పనానవత్తాది). మున్దినవర్థత్తుక్కు-సంవాదమ్ (మమైవత్తాది). “మమైవదుప్పృతం కిచ్చిన్ హదస్తి సంతయః సమర్థావపితాయన్దానావేత్తేలేపరన్దపా” ఇతి సున్దరకాండేఽష్టత్రింశోఽనుమాన్దప్రతిసీతా. కాణప్పెతాతతు అసన్నిహితనాయోవెన్న (కడిక్కుమలత్తిత్తాది). ముత్తల్ దేరువన్దాతియెమ్మత్తామామ్బట్టు. “వేరేవరప్పిత్తల్ దేర్” ఇత్తాది. (వేరేకడిక్కుమలత్తుళ్ళిత్తాది). అవ్యవధానేన, పరిమళ త్తైయై డైయతిరునాళీకమలత్తిలే నిరన్దరవాసమ్బణ్ణానిల్ల-చ్చెయ్ తేయమ్ బ్రహ్మవానవన్ సర్వేశ్వరన్దిరువడిత్తామ

అ-అ-వి.—“అముతే” ఎన్దు వనన్దమ్, “తూవియమ్ పుళ్ళుడైయాయ్” ఎన్దు - పెరియతిరువడియైచ్చొన్న తుక్కు తాత్పర్యమ్ (మల్ శైయమృత త్తై యిత్తాది). ఆకైయాలవన్దు యిరుక్క ప్పాడాల్ దిప్పోమా వెన్దుకరుత్తు. — “కూవి” ఎన్దు త్తారే - తమస్వరూప

౩౯౦

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౩-ప. ౮-తి-ముడియనే. ౭-పా-ఆవియే వ్యాఖ్యానభాగం.

ఈ-ఎన్నుమాప్సలే, *౧ నెళ్ళత్తుప్పేరాతునిర్ కుమ్ పెరుమానై యితే నెళ్ళు కాణ పెత్తామల్ కూప్పిడుకిఱు.
(పలకాలుమ్) ఒరుకాల్ కూప్పిట్టార్ కుమ్మిక్కు వేణ్ణాతవిషయ త్తిలేపలకాల్ కూప్పిట్టమ్. (కూవియుమ్ కాణప్పే
తే) ఒప్పిలభిమతమ్మేదేనల్లెనెన్దితార్. ౨, “తత్తస్య సదృశంభవేత్” ఎన్దుక్కుప్పేదేనల్లే, మడలూర్ న్దార్
పెదేదపేదేనల్లే. ఎన్ స్వరూప త్తైయుమట్టిత్తే, అవన్ స్వరూప త్తైయుమట్టిత్తే. అవన్ సీరైయైయుమ
ట్టిత్తే, ఎన్ శేషత్వత్తైయుమట్టిత్తే. అవన్ శ్వరత్వత్తైయు మట్టిత్తే, ఎన్నుడైయ ఈశితవ్యత్వముమ్బాయి
దేలు; ఇనిక్కొళ్ళవిరుక్కితారార్? కొడుక్కువిరుక్కితారార్? (ఉనకోలమే) ఇరణ్ణుతలైయైయుమట్టిత్తుప్పే
వేణ్ణుమ్ విషయవైలక్షణ్యజ్ఞాప్తికిఱు. వ్యతిరేకత్తిరకణ్ణుజ్ఞుతల్, శూతుశతురజ్జుళోడే పోతుపోక్కుతల్
శెయ్యలామ్ విషయమాకప్పేదేనో? ౩ “ఉణ్ణోకణ్ణోతుజ్జుతల్” ఎన్దుమ్, ౪ “ఎన్నినై న్దుపోక్కువరిపోతు”
ఎన్దుమ్, కణ్ణుముఱ్ఱా తేపోతు పోక్కువుమరితాయితేయిరుప్పతు. ౭.

జీ-అ-రైయైక్కాణమాట్టుకిఱినితిశబ్దార్థః. (నెళ్ళత్తుప్పేరాతితి) మాన్దాన్దిరువన్దాతియెన్బుత్తోరామ్బుట్టు. “నెళ్ళాల్ విన్దెప్పరియన్” ఇత్యాది.
నెళ్ళత్తుప్పేరాతునిఱుమ్ పెరుమానై-నెళ్ళావిట్టుప్పోకమాట్టా తేనత్వవాసమ్బుణ్ణుమ్ సర్వేశ్వరనైయత్వార్థః. (ఒరుకాట్టాప్పిట్టార్ కుమ్మితి) శ్రీగ
జేన్ద్రాభ్యానోరుకాట్టాప్పిడ, వస్తుముకక్టాటిసాని తేయెన్ద పడి. చశబ్దార్థమ్ (ఒప్పిలిత్యాది). వ్యుత్క్రమేణ పూర్వవాక్యవివరణమ్ (తత్తస్య
త్యాది). “శరైసుసంజులామ్” ఇత్యాది, హనుమన్తం ప్రతిసీతా, పూర్వమేవలిఖితమ్. మడలూర్ న్దు పెదేదపేదే-ఉన్. “స్వరూపమ్ పెదేదే
నల్లే” ఎన్దైత్తేభగ్యన్తరేణద్వివిధమాకవివరిక్కితార్ (ఎన్ స్వరూప త్తైయుమిత్త్యాది). వ్యుత్క్రమేణ వివరణమ్ (అవన్ సీరైయైయుమిత్త్యాది).
సీరైయైయట్టిక్కయావతు. “ఆశ్రితరుడైయవాపత్తిరేవస్తుతవిరక్షీక్కుమ్ పరమకృపావాన్” ఎన్దుకొల్లప్పడుకిఱిసీరైయై, ఇప్పోతివర్ కు
తవామైయాలే, “ఇప్పడియివర్ నోవుపట్టుక్కుప్పిడవుమ్ వస్తుతవిరక్షీక్కు” ఎన్దు, నాట్టరన్నీరైయైయై శేయవర్క శాక్తయా
లివ్వటియాలే సీరైయై యట్టిత్తేనెన్ద పడి. భగ్యన్తరేణ “అవన్ స్వరూప త్తైయుమట్టిత్తే” ఎన్దుతిన్ వివరణమ్ (అవన్ శ్వరత్వత్తైయుత్యాది).
మేలుక్కువతారికై (ఇరణ్ణుతలైయైయుమిత్త్యాది). “ఇరణ్ణుతలైయైయుమట్టిత్తు” ఇత్యాదియాత్సన్నవర్ధతై వ్యతిరేకముఖేనదృడీకరిక్కితార్
(వ్యతిరేకత్తిలిత్యాది). వ్యతిరేకః-విశ్లేషః. అప్పడిపోతుపోక్కు వాణ్ణాత విషయమోవెన్న (ఉణ్ణోకణ్ణిత్యాది) తిరువిటత్తమ్ తొణ్ణాదేదే
మ్బుట్టు, “ఎఱువతుమ్” ఇత్యాది - కణ్ణుజ్జుతలుణ్ణోవిత్వార్థః. (ఎన్నినైయిత్త్యాది) పెరియతిరువన్దాతియెన్బుత్తామామ్బుట్టు. “కార్కలన్ద”
ఇత్యాది. శూద్రేన్దకిఱిఱపాపఫలమాయ్ త్తైక్కాణవాణ్ణాతదుఖై యిక్కాలమై త్తైయసుసన్దిత్తుప్పోక్కువరన్దర్థమ్. కోలమ్-అమ్మకుడైయ
విగ్రహమ్. ఆవియే ఇత్యారభ్య, ఉనకోలత్తై-కూవియుక్కాణప్పే తేనిత్యన్వయః. ౭.

అ-అ-వి-లైయట్టిక్కై; “పలకాలుమ్ కూవియుమ్” ఎన్నిఱ వీపైన్దియాలమ్, చశబ్దతాలమ్ - కూప్పిట్టవనిర్దుదాలవన్ స్వరూపమట్టియు
మెన్దిరుక్కితారన్దుకరుత్తు. ౭.

ప్ర-తి-—(ఏదామ్బుట్టు). (ఆవియే యిత్త్యాది). (పావియే). సున్దరకాణ్డేన్దప్రతింశే కాకవృత్తాన్తకథనానన్తరే హనుమన్తంప్ర
తిసీతా, “యదితాపురుషవ్యాఖ్యానో వాయ్వో సమతేజసా | సురాణామపిదుర్ధర్షా కిమర్థంమాముపేక్షతః || ౪౭౪ || మమైవ దుష్కృతం
కింఞ్చిన్తహదస్తిసంశయః | సమర్థావపితాయన్తాం నావేక్షే తేపరన్తపా||౪౮౪||” — (కూవియుమ్ కాణప్పేతే). తత్తైకోనచత్వారిం
శే ప్రతిప్రయాణో ద్యుక్తంహనుమన్తం ప్రతిజానకీ, “శరైసుసంజులాంకృత్వాలక్ష్మోంపరబూర్దనః | మాంనయేద్యది కాకుత్స్థస్త్వత్తస్య
సదృశంభవేత్ || ౩౮ ||.” ౭.

మాన్దాన్దిరువన్దాతి - ఇరుపత్తేదామ్బుట్టు; ఆరేతుయరుక్కుదార్ తున్నుదేదారాణ్డైయార్. కారేమలిన్ద కరుజ్జడలై. నేరే. కడైన్దా
నైక్కారణనై నీరణైమేఱ్ఱి. యడైన్దానై నాళుమడైన్దు.

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౮-తి-ముడియానే. ౮-పా-కోలమే వ్యాఖ్యాసభ్యం.

౨౯౧

పెరుమాళ్ తిరుమొట్టి - ఏటానిరుమొట్టి - మూన్టామ్మట్టు. మున్నెన్ను తై యన్నుడైమకలిర్ ముత్తముతైతవజ్జుజ్జిడైయరుత్తియై
నైయైయెన్దక కులప్పెరుజ్జువరేయెటాముకిఱ్ఱుణ్ణైత్తేళికవరేతే. ఉన్దెయావనెన్దరై పునిన్ శెన్నేట్టిరలినుజ్జడైక్కణ్ణినుక్కాట్ట. నన్దకె
త్తేరున న్దనైయిల్లా నన్దకోకోన్ పశుతేవన్ పెన్దలనే.

ముత్తల్ శీరువన్దాతి - విన్నుత్తాతామ్మట్టు. పేరేవరప్పితల్ శీలల్లాలెమ్మెమ్మనై. యారేయజీవారతునిఱ్ఱు. నేరే. కడిక్కమలత్తుల్లి
రునుజ్జొణ్ణిలాకణ్ణ. నడిక్కమలనన్దైయయన్.

మూన్టానిరువన్దాతి - ఎణ్బత్తోరామ్మట్టు. సెజ్జాల్ నిన్దెప్పరియనేలుమ్ నిలైప్పేల్దైన్. సెజ్జమేపేళాయ్ నిన్దెక్కణ్ణాల్. సెజ్జ
త్తు. పేరారునిఱ్ఱుమ్ పెరుమానైయెన్దొలొ. ఓరారునిఱ్ఱుతుణర్వు.

తిరువిరుత్తమ్ - తొణ్ణూల్దేహామ్మట్టు. ఎఱువతుమ్మిడై పడువతుమ్పట్టెనైయూట్టికళోపోయ్. క్కణ్ణివతుజ్జు కణ్ణేళికల
ల్లాలిమైయోర్కళో కుట్రా. న్దొఱువతుజ్జూత్తుజ్జాయ్కోలైమాలై క్కణ్ణారక్కణ్ణ. కళీవతోర్కాతలుల్దేహార్కు ముణ్ణోకణ్ణో
తుణ్ణుతలే.

తాత్పర్యము.— ధారకుడును నిరతిశయభోగ్యభూతుడును విరోధినిరసనమునకుదగిన దివ్యతేజస్సుకల కత్తులతోఁ గూడియున్న
గరుత్మంతుని వాహనముగాఁగలవాఁడును దాస్యమునందు వశీకరించినవాఁడునైన ఓ! శ్రియఃపతీ! అనినీయొక్క దివ్యమంగళవిగ్రహ
సౌందర్యమున ననుసంధించి నామనస్సు పలుమారుఁబలిచియు సర్వకాలములయందును నేనార్తితోఁబలిచియు నామహాపాపములచే నిన్ను
సాక్షాత్కరించి యరుభవింపని స్వరూపము నొందనివారైతిమి.

2.

మూ.—కోలమే తామరై క్కణ్ణతోరజ్జన. నీలమే, నిన్దెనతావియైయోర్కిన్ద.

శీలమే, శెన్ద శెల్లాతనమున్నిలా. జ్జాలమే, యున్నైయెన్నాళో కణ్ణుకోళ్వనే॥

౩॥

ఆ.—(కోలమే) కోలమే! తామరైక్కణ్ణళైయుడైయతోరు అజ్జననీలమే! ఇప్పడియరున్దనైత్తెన్నుడైయనికర్నమ్మారాతే * ఎన్నెజ్జమే
నీణకరాకవిరున్ద నిరవధిక సోశీల్యతై యెన్నైమయక్కుఱివనే! ఉన్నైయెన్ద నాన్ కాణ్ణిత్తెన్దొల్ల; ఎమ్మెరుమానుమ్ “కాణ్ణక్కడవియ
కాలమ్వన్దాలన్దొకాణలావతు” ఎన్దరుళిచ్చెయ్య; ఆక్కాలన్దాన్ నీయిట్టవ్వుక్కణ్ణో! ఆనపిన్ద “ఇక్కాలన్దనైయే యన్దక్కాణ్ణక్కడవి
యకాలమాక్కువోమ్” ఎన్దాలున్నాలాక్క ముడియాతోవెన్దొత్తార్.

౪.

అన్ద —కోలమే తామరై కణ్ణతు (3) ఓర్ అజ్జనమ్ నీలమే (౬) నిన్ద ఎనతావియై ఈర్కిన్ద (౯) శీలమే శెన్ద శెల్లాతన (౧౨)
మున్నిలామ్ కాలమే ఉన్నై (౧౫) ఎన్నాళో కణ్ణు కోళ్వన్. (౧౮).

పన్నీ.—ఆనుభావ్యమాన సౌందర్యాదికళై యుడైయవున్నై యెన్నాళో కణ్ణుభవిక్కప్పెఱువతెన్దొత్తార్.

ఒప్పనైరూపమ్ధరిత్తాప్పిలేదర్శనీయనాయ్, తామరైపోన్ద, కణ్ణళైయుడైత్తాయ్, (3) అద్వితీయమాన, అజ్జనద్రవ్యత్తినుడైయ,
నీలనిఱ్ఱాన్ నడివానవనాయ్, (౬) ఇన్దరూపగుణత్తళెవన్ద యేధిరమాయ్నిన్ద, ఎన్నాత్తై, ఈరానిఱ్ఱిఱు, (౯) శీలమేనిరూపకమానవనాయ్,
శెన్ద భూతకాలముమ్, శెల్లాతభవివ్యత్కాలముమ్, (౧౨) మున్నేవర్తమానమాయ్శో, కాలముమ్నీయిట్టవ్వుక్కాన్దొడియాననే! ఏవంవిధ
నానవున్నై, (౧౫) ఎన్దే, కణ్ణు, అనుభవిప్పతు! (౧౮). కోలమేయన్ద తామరైక్కణ్ణసెన్దమామ్.

౫.

౨౯౨

తిరునాయ్మొయ్.—౩-ప. ౮-తి-ముడియానే, ౮-పా-కోలమే వ్యాఖ్యానజ్ఞ

అర్థము.—సుందరవిగ్రహుడా! తామరపుష్పములవంటి నేత్రములును(౩) అద్వితీయమైన కాటుకయొక్క నీలవర్ణముకలవిగ్రహమునుకలవాడా! (౬) స్థిరమైనలిచి నాయత్తను భేదించుచున్న (౯) స్వభావమునునిరూపకముగాఁగలవాడా! భూతకాలమునకును భవిష్యత్కాలమునకును (౧౨) జరుగుచున్న వర్తమానకాలమునకునునిర్వాహకుడా! నిన్ను (౧౫) ఎప్పుడూ సాక్షాత్కరించి అనుభవించుట? (౧౮).

౮.

ఈ.—ఎట్టామ్బట్టు. ఉమ్ముడైయ వ సేక్షితజ్ఞాయ్ కై కొరు కాలమిల్లె యో? అతువరుజ్జిడీరెన్న; అతువుమ్ నీయిట్టవల్లక్కన్తోవెన్గితార్.

(కోలమే)అత్తుకుమరుక్కాశ్రయముమెట్టి రజ్జిన్ని కే, అత్తుకుతా నేవడివాయిరుక్కిఱపడి, జ్ఞాతావిన్నక్కలిలేజ్ఞానవ్యపదేశమ్పణ్ణానిష్టతిత్తే ౧*తద్గుణసారత్వత్తాలే, అప్పడియల్లకేవిజ్ఞేయ తైయిట్టునిరూపిక్కవేణుమ్బడియరుక్కైయాలే(కోలమేయెన్గితార్). (తామరైయిత్త్యాది) అతుక్కాశ్రయమానతిరువుడమ్మిరుక్కిఱపడి, అతుతన్నిలుమ్ ఓరోఅవయవజ్ఞళేయమైనిరుక్కిఱపడి, శివప్పాలుమ్ వికాసత్తాలుమ్ మార్దవత్తాలుమ్ తామరైయైయెరువకైయు పమైశొల్లలామ్బడియరుక్కిఱకణ్ణుకై యుడైయవనే! (అజ్ఞాననీలమే) అజ్ఞానమే!, నీలమే!, ఎవ్వపడి, ఒన్టేయుపమానమావతోన్బిలామైయాలే ఆఱుమిఱుమ్ కతిర్పాఱుక్కుకీతార్. నైల్యగుణన్దనై వడివాకవకుత్తాప్పోలేయాయ్దోరుప్పతు. అత్తుకుమ్వడివుమేయామ్ అక వాయిలొరుపకై యిద్రోరుక్కుమోవెన్నిల్ (అన్తిత్త్యాది)వ్యతిరేకత్తిల్ వడివై మఱిక్కిలుమ్ మఱిక్కవొణ్ణాతపడిసిన్నాడిఎన్నెజ్ఞాయారానిన్దుళ్ళలమేస్వరూపమానవనే! ౨*శైయ్యతామరైక్కణ్ణిల్ ౩ “నెజ్జేనాల్నినైప్పాయవనవనాకుమ్నీళ్ కడల్ వణ్ణ” ఎన్గిఱ - అర్చావతారత్తి నీరైయైయిత్తేయివర్నినైక్కిఱతు. అన్తియే, ౪ * వళవేల్లులకిల్ తమ్మైచ్చేరవిట్టుక్కొణ్ణశీలమాతల్. ఇప్పడియత్తుకుమ్ గుణజ్ఞభుముణ్ణానాలుమ్, పెలుమిడత్తిల్ ఇన్నకాలమెన్గిల్లె యోవెన్నిల్ (శైన్తిత్త్యాది)అక్కలముమ్నీయిట్టవల్లక్కన్తో? ౫[కాలస్యచహిమృత్యోశ్చజగ్గమస్థావరస్యచ|ఈశతేభగవానేకస్సత్యమేతద్భ్రవీమితే] పదార్థజ్ఞుడైయ వుత్పత్తిక్కుమున్నుమ్ నిన్దు ఇవైయ్యదీనాలుమ్ నిర్క్కక్కడవకాలత్తుక్కుమ్, ఇవద్రోరుడైయ సంహర్తాక్కిళు

జీ.ఆ.— ఎట్టామ్బట్టు. (కోలమేయిత్త్యాది). “శైన్తు శైన్తాతనమున్నిలాక్కొలమే” ఎవ్వతైక్కటాక్షిత్తుక్కి ప్రత్యుక్తిరూపేణా వతారికై (ఉమ్ముడైయవిత్త్యాది).

కోల తైయైయెనెన్నాతే, కోలన్దానాకచ్చొన్నతుక్కుభావమ్ (అత్తుకుమిత్త్యాది). కోలమ్-వడివల్లకు. గుణతైయిట్టుగుణియైనిరూపిక్కలామోవెన్న (జ్ఞాతావినిత్త్యాది). జ్ఞానవ్యపదేశమ్బణ్ణానిష్టతిత్తేయత్తు- ౬ “విజ్ఞానంయజ్ఞంతసుతే” ఎన్గిఱశ్రుతి శొల్లానిష్టతిత్తేయైవపడి. తద్గుణసారత్వత్తాలే-జ్ఞానగుణసారత్వత్తాలే. “అజ్ఞాననీలమే” ఎవ్వతైక్కటాక్షిత్తురుళిచ్చెయ్కితార్ (అతుక్కాశ్రయమాన విత్త్యాది). “తామరైక్కణ్ణ” ఎవ్వతు-సర్వావయవజ్ఞకుక్కుముపలక్షణమెన్దు తిరువుళ్ళమ్మద్రోయరుళిచ్చెయ్కితార్ (అతుతన్నిలుమిత్త్యాది). “తామరై” ఎవ్వతుక్కుభావమ్ (శివప్పాలుమిత్త్యాది). నీలమ్ - నెయ్తల్. ఇరణ్డైయమ్ శొల్లవేణుమోవెన్న (ఒన్టేయిత్త్యాది). అజ్ఞానత్తిక్ నైల్యమెన్దర్థాన్దరమ్ (నైల్యగుణమిత్త్యాది). అజ్ఞానమ్-మై. అజ్ఞానమ్బాలవుమ్ నెయ్తల్ పోలవుమిరుక్కిఱతిరుమేనియైయుడైయవనేయెన్దుమున్దినవర్థమ్; అజ్ఞానత్తిక్ నైల్యమ్బాన్ద వడివైయైయెనెయ్నిరణ్ణామర్థమ్. ఇజ్జెన్దశీల తైచ్చొల్లుకిఱతెన్న (శైయ్యతామరైయిత్త్యాది). కాలమవనిట్టవల్లక్కెన్ను మతుక్కుప్రమాణమ్ (కాలస్యేత్త్యాది). “కాలస్యచహిమృత్యోశ్చజగ్గమస్థావరస్యచ | ఈశతేభగవానేకస్సత్యమేతద్భ్రవీమితే” ఇత్యువ్యోగపర్వణ్యప్రపక్షితమే భృతరాష్ట్రం ప్రతిసజ్జయః. “కాలస్యచ” ఎన్గిఱచశబ్దమ్ - ప్రాధాన్యత్తిరే. కాలత్తుక్కుప్రాధాన్యమేతెన్న (పదార్థజ్ఞుడై

[28]

తిరువాయ్ మొక్కి.—3-ప. ౮-తి.ముడియానే. F-పా.కొళ్ళనాన్ వ్యాఖ్యానజ్ఞ.

౨౯౩

ఈ.-కుక్కుమ్ స్రష్టాక్కుళుక్కుమ్ ; ౧ “మృత్యుర్యస్యోపసేచనమ్” ఎన్ఱు సంహర్తాక్కుళై - మృత్యుశబ్దత్తాలేశొల్ల క్కుడవతిత్తే. సృష్టిక్కు-కర్మిభవిత్తపదార్థజ్జలినుడైయ ఉత్పత్తిక్కు-మున్బుముళనాయ్ అభిన్దాలుముళనాయ్ ఎన్ఱు మొక్కళుణర్ నిరున్దు, స్రష్టాక్కుళుమ్ సంహర్తాక్కుళుమ్ సృజ్యరుమానవితైయడైయత్తై బుద్ధ్యధీనమాకని యమిక్కితానొరువనే!..౨[సత్యమిత్యాది] భగవద్విషయ త్తిలర్థవాదమిల్లై, తన్నై “ఆప్త” ఎన్ఱువిశ్వసితవసు కుక్కుప్పొయ్ శొల్వారిల్లై. శెన్ఱెన్ఱిఱతు - భూతకాలత్తై. శెల్లాతనవెన్ఱతు - భవిష్యత్కాలత్తై. మున్నిలాక్కాలమె న్నిఱతు - మున్నేవర్తిక్కిఱవర్తమానకాలత్తై. (కాలమే) కాలత్రయత్తైయుమ్ నీయిట్టవళక్కాకవుడైయవనే! (ఉన్నైయిత్యాది) వడివ్వుకుమ్ గుణజ్జళుమ్ విడలాయరున్దతిల్లై, కాలక్కుభిష్పచ్చొల్లవొణ్ణాతపడియాయరు న్దతు, ఆనప్పిన్ననానున్నైక్కొణ్ణితెన్ఱు? శొల్లాయ్. ౩ “పూర్ణే చతుర్దశేవర్షే పంచమ్యామ్” ఎన్ఱాప్పొలే నీయుమ్ నమ్మైయిన్నాల్ కాణక్కుడవై” ఎన్ఱుశొల్లాయ్.

౮.

జీ-అ.-యవిత్వాది). “మృత్యోశ్చ” ఎన్ఱ చశబ్దమ్-అసుక్త సముచ్చయమాక్కి (స్రష్టాక్కుళుక్కుమ్-మెన్ఱతు). “మృత్యోః” ఎన్ఱతు - సంహర్తా క్కుళుక్కుల్లా ముపలక్షణమ్. మృత్యుశబ్దమ్ - యమవాచకమొట్టియ, సంహర్తవాచకమామెన్ఱు (మృత్యుర్యస్యేత్యాది). కతవల్ల్యామి యంశ్రుతిః. ఉక్తనిగమన పూర్వకమాక, “భగవానేకః - ఈశతే” ఎన్ఱతుక్కుర్థమ్ (సృష్టిక్కి-త్యాది). (ఉణర్ నిరున్దెన్ఱుమళవుమ్) కాల త్తుక్కు నిర్వాహకనామ్ క్రమమ్. “ఏతత్సత్యమ్” ఎన్ఱతుక్కుర్థమ్ (భగవద్విషయ త్తిలర్థాది). “తే” ఎన్ఱతుక్కు-భావమ్ (తన్నైయిత్యాది). “ఎన్నాల్” ఎన్ఱు - అపధిక్కేల్లై-కుక్కు, ఆవేక్షితమొట్టె నిశ్చితమామెన్ఱు (వడివ్వుకుమిత్యాది). కభిష్ప - కణ్ణిభివు. అఱురియిట్టుక్కొ డుత్తతు - “చతుర్దశేహిసమ్మర్ణే” ఇత్యాదిన్ఱోకమాయరుక్కు, “పూర్ణేచతుర్దశేవర్షే” ఎన్ఱత్తైయెడుత్తతు-స్ఫుటార్థమాకైయాలే. “చతుర్దశే హిసమ్మర్ణేవర్షేహనిరఘూత్తమ | నద్రత్యామియదిత్వాన్తప్రవేత్త్యామిహుతాశనమ్ | తథేతిచప్రతిజ్ఞాయతంపరివ్వజ్యసాధరమ్” ఇత్యాది. యుద్ధకాణ్డే, “పూర్ణేచతుర్దశేవర్షేపంచమ్యాంలక్షణాగ్రజః | భరద్వాజాశ్రమం ప్రాప్యవందేనియతోమునిమ్”. క్రమేజాన్వయః.

౯.

ప్ర-తి.- (ఎట్టామ్మట్టు). (కోలమిత్యాది) (శెన్ఱిత్యాది) ౩ ఉద్యోగపర్యవ్యయవప్తితమే ధృతరాష్ట్రంప్రతిసంజాయః, “కాలచక్రం జగచ్చక్రం యుగచక్రచ్ఛేషవ | ఆత్మయోగేనభగవాన్సరివర్తయతేనిశమ్ | ౧౨ | కాలస్యచహిమృత్యోశ్చజగద్ధమస్థావరస్యచ | ఈశతే భగవానేకస్సత్యమేతద్భవీమితే || ౧౩ ||” —కతవల్ల్యామ్ [౧-౨]. “యస్యబ్రహ్మచక్షుర్రాక్షా ఉభేభవత ఓదనః | మృత్యుర్యస్యోపసేచ నంక ఇత్థావేదయత్రసః.” —(ఎన్నాల్) అయోధ్యాకాణ్డే [౧౧౨], “చతుర్దశేహిసంపూర్ణేవర్షేహనిరఘూత్తమ | నద్రత్యామియదిత్వా న్తప్రవేత్త్యామిహుతాశనమ్ || ౧౧౩ ||”. తథేతిచప్రతిజ్ఞాయతంపరివ్వజ్యసాధరమ్ | శత్రుఘ్నాచ్చపరివ్వజ్యభరతఞ్చేదమబ్రవీత్ || ౧౧౪ ||” — యుద్ధకాణ్డే [౧౧౩]. “పూర్ణేచతుర్దశేవర్షే పంచమ్యాంలక్షణాగ్రజః | భరద్వాజాశ్రమం ప్రాప్యవందేనియతోమునిమ్ | ౧ ||”.

౧౦.

తాత్పర్యము.—సుందరవిగ్రహుండును సద్యోవిక సితసరసిజములవంటి సుందరములైననేత్రములుకలవాండును అతిమనోహరమైన యం జనమువలె నీలమైన విగ్రహకాంతికలవాండును ఇట్లు సుస్థిరుడై నాయాత్మ బాధించునట్టి స్వభావమే నివిరూపముగాగలవాండును సకల కాలములకు నిర్వాహకుండునునైనఁ! శ్రియఃపతీ! ఇట్లు కాలములు నీకు నియామ్యములైనప్పుడు నేనెన్నడు నిన్ను సాక్షాత్కరించి యనుభవించుటయో? చెప్పము.

౧౧.

మూ.—కొళ్ళనాన్తావలిమూవడితావెన్ఱు | కళ్ళనే, కళ్ళనై వజ్జిత్తువాణనై |

యుళ్ళనైత్తిర, వోరాయరన్దొడుణి త్తపుళ్ళల్లా, యున్నై యెజ్జాన్తుపొరున్దవనే||

౧౨.

౨౯౪

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౩-ప. ౮-తి-ముడియానే. ౯-పా-కొళ్వనా వ్యాఖ్యానజల్.

ఆ. — (కొళ్వనా) కొలిననైముడిక్క విరకటివానొరువనాయ్, అశ్రితవిరోధినిరసనస్వభావనాయ్, విరోధినిరసన సమర్థనాయరున్ వునై యెళ్ళాన్టు పారున్దువనెన్గితార్.

అన్వ. — మావలి నాన్ మూవడి (౩) కొళ్వన్ తా ఎన్ట (౬) కళ్వనే కళ్ళనైవళ్ళిత్తు వాణనై (౯) ఉళ్వనై తీర ఓర్ (౧౨) తోళ్ ఆయిరమ్ తుణిత్త (౧౫) పుళ్వల్లాయ్ ఉనై ఎళ్ళాన్టు (౧౮) పారున్దువన్. (౧౯)

పన్నీ. — అనన్తరమ్, సమస్త ప్రతిబంధక నివర్తకనాన వునై నాన్ ప్రాపిష్పతెనెన్గితార్.

మావలి! నాన్, మూవడి, (౩) కొళ్వన్, తా, ఎన్ట ముగ్ధోక్తియాలే యవనై వశీకరిత్త, (౬) కృత్రిమనాయ్, కంసనుడైయ వళ్ళ నమవన్టన్నీడే పోమ్బడిపణ్ణి, వాణనై, (౯) నెళ్ళువలి, అబ్బీయుమ్బడి, అద్వితీయమాన, (౧౨) తోళ్, ఆయిర తైయమ్, తుణిత్తుప్పొక్కట్ట. (౧౫) గరుడవాహననే! ఇప్పడి యాశ్రితవిరోధినివర్తనసమర్థనానవునై, ఎన్ట, (౧౮) శేర్వతు?. (౧౯).

అర్థము. — ఓ! మహాబలి! నేను మూడడుగులు (౩) పుచ్చుకొనగలను; ఇమ్మా అని (౬) '(ముగ్ధవార్తలచే వానిని వశీకరించిన) కృత్రిముడా! కంసునివంచించి బాణాసురునికి (౯) మనోదార్థము నశించునట్లు అద్వితీయమైన (౧౨) భుజములు వేయింటిని ఛేదించిన (౧౫) గరుడవాహనుడా! (ఇట్లాశ్రితవిరోధినివర్తకుడైన) నిన్ను ఎప్పుడు (౧౮) చేరెదను?. (౧౯).

ఈ. — ఒన్బతామ్బట్టు. రక్షణోపాయజ్ఞానుమాయ్ విరోధినిరసనశీలనుమానవునై నాన్ కిట్టువ తెనెన్గితార్.

(కొళ్వన్) మలైయాళర్ వలై ప్పప్పోలే, కొణ్ణలతుపోకేనెన్టానాయ్. అన్బియే, ఇవనుడైయ వినీతవేషుడైక్కణ్ణు. “ఇవన్ నమ్మక్కలిలే ఒన్బెక్కొళ్వతుకాణ్” ఎన్టనినై న్దమెతోల్ విరున్దానాయ్ మహాబలి; అవన్ నినై త్తైయటిన్దు, నాన్ కొళ్వనెన్గితాన్; అన్బియే, ఇవన్ వడివిల్ నెర పేత్తుడైక్కణ్ణు, ఇవన్ నమ్మెయొన్టుకొళ్ళు మో?” ఎన్బిరున్దాన్; నీయజ్జన్ నినై క్కవేణ్డా, నాన్ సావేక్ష నెన్గితాన్. (నాన్) ఉన్బక్కల్ పెల్ గ్రాన్బియోరడియ డాతనాన్. (మావలి) పిఱన్దవన్టేభిత్తైయిలేయధికిరక్కెయాలే ప్రభుక్కలై యుపచరిత్తువారైశొల్లియటియానే. మున్బుళిలర్ కుత్తొన్బుళొల్లియటియాన్, పిఱన్దపిన్బువాసనై పణ్ణుకెక్కునాల్లిల్లె, అత్తాలే (మావలియెన్గితాన్). ఎల్లారుమ్తనై యుయరచ్చొల్లుమతోళియవిప్పడిశొల్ల కేట్టటియామైయాలే, ఇవనారు బాల తన్మున్నేనిన్టు.

జీ-ఆ. — ఒన్బతామ్బట్టు. (కొళ్వనిత్యాది). “కళ్వనే కళ్ళనై వళ్ళిత్తు” ఇత్యాది, “ఎళ్ళాన్టు పారున్దువన్” ఎన్ట పదగ్లకైక్కటాక్షిత్త వతారికై (రక్షణోపాయజ్ఞానుమాయిత్యాది).

మున్దినవర్థమ్ - యాచకత్వ చాతుర్యత్తిరే. నీతారావట్టాలుమ్ నాన్ కొళ్వనెన్ట కరుత్తు. మలైయాళర్ వలైప్పావతు - మలైయాళర్ కొరువన్బక్కలిలే యొన్టె వాణ్ణనినైత్తాల్ వాణ్ణియల్తుపోకాతపడి వలైత్తుకొళ్వర్ కళ్, అతుపోలే యెన్టపడి. ద్వితీయార్థమ్ - నైశిప్త్యత్తిరే. తృతీయార్థమ్ - నెరపేత్తుత్తిరే. ప్రథమార్థత్తుక్కుచ్చేర (ఉన్బక్కలిత్యాది). అర్థియానాల్ “మహారాజావే” ఎన్న వేణ్డావో

అ-ఆ.వి. — మహారాజనే! ఎన్నారే, “మావలి” ఎన్ట శిఱు పేరెచ్చొల్లువానెన్నెన్దు; తనైప్పోలే యెరు ప్రభువిల్ల మైయాలేతిరు వవతారత్తుక్కుమున్బుపచారమ్ శొల్లుకెక్కు ప్రసన్నమిల్లె. పిఱన్దవన్టే భిత్తైయిలే అధికిరక్కెయాలే వాసనైపణ్ణుకెక్కువసరమిల్లె; అత్తయాలే శిఱు పేరెచ్చొల్లుకితానెన్గితార్ (పిఱన్దవన్టే యెన్టుతోడగ్గినాలు వాక్యత్తాలే).

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3. ప. ౮-తి-ముడియానే. ౯-పా-కొళ్ళనా. వ్యాఖ్యానభాగం.

౨౯౫

ఈ-శిలుపేరైచ్చొల్లియై త్తవా తేయినియనాయ్ముకత్తైప్పార్ త్తు, “ఉనక్కు వేణ్డవ తే?” ఎన్టా. (మూవడి) తన్నక్కల్ కొళ్ళమవర్ కలిప్పడి శిలుక వర్ధిప్పారిల్లా మైయాలే యనాదరి త్తిరున్దా; అన్యపరత్తైపణ్ణా లే (తా) ఎన్ఱి తా. (ఎన్ఱు కళ్ళనే) ఇన్ద్రా శరణమ్బుక్కు నిన్దా, ఉదారనాయరుప్పా నొరువనవనుడైయ రాజ్యత్తై ప్పటిత్తుక్కొన్దా; “రావణాదికత్తైప్పాలే యత్తియచ్చెయ్యప్పోయిల్ శ్రిల్లై ఒరుధర్తా భాసత్తైయేటిట్టుక్కొన్ద నిత్తైయాలే, ఇవనో శరణమ్బుక్కు నిన్దా, ఇనిప్పోమ్ వత్తియే?” ఎన్ఱు పార్ త్తు తన్నైయిరప్పాళనాక్కి, శుక్రాదికల్ “ఇవణ దేవకార్యత్తాయ్యవన్దా” ఎన్ఱుచ్చెయ్ తేయమ్ అవణ నెళ్ళిల్ పడాతపడిలవనై వడివళుకాలుమ్ పేచ్చుళుకాలుమ్ వాయ్ మూళప్పణ్ణినవచ్చునన్ద శ్రిల్లా వల్ శ్రియమ్ నిన్దై త్తు (కళ్ళనే ఎన్ఱి తార్). (కళ్ళనైవజ్జిత్తు) కంసక మాతులనాయ్, ప్రమాదత్తాలేపుకున్ద తాకత్తానుమ్ దురియాయ్ క్కణ్ణిన్ పాయ్ త్తు వానాక వాళలిలే కువలయాపీడత్తైయమ్ మల్లరైయమ్ నిలు త్తివై క్క, అత్తైయడై యనిరసిత్తు. కంసక కొలిసవచ్చునత్తైయ వన్ఱు న్నో డేపోక్కినవనే. (వాణని త్యాది) త్తు ద్రదేవత్తైయైప్పల్ శ్రి ౧ “అథసో భయజ్ఞతో భవతి” ఎన్ఱిరుక్కు మాప్పోలేయిరున్ద వాణనుడైయ నెళ్ళువలి కై మేలేపోమ్మడియాక ప్పెరియ తిరువడియి న్నేలే యేటిచ్చారి కై వన్దవనే. (ఆయిరన్దో తుణి త్త) “ఇవణ కై విజ్ఞానా” ఎన్ఱు ఇవనై కై కట్టియ విట్టా. (పుళ్ వల్లాయ్) “వాళ్ వల్లాయ్, తోళ్ వల్లాయ్, ఎన్ఱాప్పాలే. (ఉన్నై యెళ్ళాన్ద భారున్దవనే) అవన్ఱుక్కల్ నిన్ఱుమ్ పిరిన్దాప్పోలేయిరుక్కి తుకాణుమ్ స్వరూపజ్ఞానమ్బు ఉన్ద వాతే.

౨ “అనన్యారాఘవేణాహమ్” ఎన్ఱిఱ పిరాట్టి అశోక వనికైయి లేపిరిన్దిరున్దాప్పోలేయిరుక్కి తుకాణుమ్ స్వరూప జ్ఞానమ్బు ఉన్ద వాతే ఉడమ్బుడనిరుక్కు మిరుప్ప. స్వరూపజ్ఞానమ్బు ఉన్ద వాతే అనాదికాలమ్ సంసారియాయ్ నిన్ఱు నిల్లై వ న్నేటియాయ్ త్తోల్ శ్రి ౧౦. సర్వజ్ఞనాయ్ సర్వశక్తియాయ్ శీలాదిగుణజ్ఞతై యుడై యవునై ప్పార్ త్తాలిళు క్క వేణ్డవ త్తిల్లై, నానిళుక్క మాట్టాతవనాయరున్దే, ఆనపిన్బునై ఎక్కిట్టుణ్డాలమ్ శొల్లాయెన్ఱి తార్. “సర్వాత్మా క్కళుక్కుమ్ శేషత్వమవిశిష్టమాయరుక్కుచ్చెయ్ తేయమ్ బద్ధరుమ్ ముక్తరుమ్ నిత్యరు మెన్ఱిఱ పిరివో పాతియి తేమహిమిక భుమ్; ‘అనన్యా’ ఎన్ఱిఱ పిరాట్టియి నుడై యవార్తై యెల్లార్ క్కుళ్ళొల్లలామ్బుడియితే స్వరూప జ్ఞైయమ్

శీ-అ-వెన్న (పిఱన్దవన్దైయ త్యాది, మూవలియెన్ఱి తా నిత్యన్దమ్). అవతారకై (ఎల్లారుమి త్యాది). ఉయిర-ఉత్కృష్టమాక. ఇనియనాయ్-రసిక నాయ్. శ్రీతనాయ త్యర్థం. కళవేతెన్న (ఇన్ద్రా) నిత్యాది. వచ్చిక్కు మతు దోవమన్ది క్కేగుణమా కైక్కాక వరుళిచ్చెయ్ కి తార్ (కంసనిత్యాది). ఎన్ఱిరుక్కు మాప్పాలే - ఎన్ఱు భగవన్దిష్ట నిరుక్కు మాప్పాలే. త్తు ద్రదేవత్తైయైప్పల్ శ్రి - (ఇరున్ద వాణ) ఇత్యన్దయ. ఉళ్ళనై - (నెళ్ళు వలి). కై మేలే - ఉడనే. కైయోడేయెన్ఱు స్వభావార్థమ్. శారికై - వైయాళి. “వాణ - ఆయిరన్దో తుణి త్త” ఎన్ఱు త్తుక్కురసోక్తి (ఇవణ కై విజ్ఞానానిత్యాది). అవిధేయ నానా నెన్ఱు త్యజిత్తా నెన్ఱు రసోక్తి, కై పెరుత్తా నెన్ఱు కైయెక్కుట్టిత్తు విట్టా నెన్ఱు స్వభావార్థమ్. (వాళ్ వల్లాయిత్యాది). ఇన్ద్రస్వత్వై నడత్తుమ్బా తివనేయాక వేణు మెన్ద పడి. పారున్ద కై - మాడుకై. మాడువ నెన్నా లే “పారున్దవణ” ఎన్ఱు పిరాట్టి మార్ పాశురత్తైచ్చొల్లవా నెన్నెన్ఱు (అవన్ఱుక్కల్ నిన్ఱు మి త్యాది).

వివరణమ్ (అనన్యేత్యాది). ౨ “కక్యాలాభయతుం నాహ మైశ్వర్యేణ భవేనవా | అనన్యారాఘవేణాహం భాస్కరేణాప్రభాయనా” ఇతి సున్దరకాండే రావణం ప్రతిసీతా. స్వరూపజ్ఞానమ్బు ఉన్దాలవన్ఱుక్కల్ నిన్ఱుమ్ పిరిన్ద మై తోన్ఱుమ్మడి యెజ్జనే యెన్ఱు (స్వరూపజ్ఞానమి త్యాది). పారున్ద కై నిశ్చితమా? “ఎళ్ళాన్ఱు” ఎన్ఱైక్కొన్న (సర్వజ్ఞనాయిత్యాది). “కళ్ళనే” ఎన్ఱైయాలే - సర్వజ్ఞ త్వమ్. “కళ్ళనైవజ్జిత్తు” ఇత్యాదియాలే - సర్వశక్తిత్వమ్. “ఈర్ కిన్ద శీలమే” ఎన్ఱైయాలే (శీలాదిగుణజ్ఞతై యుడైయన్దై). “కదాద్రక్ష్యతి మాం పతిః” ఎన్ఱు-అనపాయనియనవన్దైప్పాలే, “పారున్దవణ” ఎన్ఱుమ్మడియెన్నెన్ఱు (సర్వాత్మా క్కళుక్కు మి త్యాది). అత్తై...లే (అనన్యా ఎన్ఱిఱ) ఎన్ఱు కూట్టువతు. ౪ “అహన్తా బ్రహ్మణస్తస్య సాహమస్మి సనాతనీ,” ౫ “సరనామియోహరిః”

౨౯౪ తిరువాయ్ మొట్టి. — ౩-ప. ౮-తి-ముడియానే. ౯-పా-కొళ్ళనాన్ వ్యాఖ్యానజల్.

ఆ. — (కొళ్ళనాన్) కొలిసనై ముడిక్క విరకటివానొరువనాయ్, ఆశ్రతవిరోధినిరసనస్వభావనాయ్, విరోధినిరసన సమర్థనాయుడనై వున్నై యెళ్ళాన్టు పొరుడువనెన్దితార్.

అన్య. — మావలి నాన్ మూవడి (౩) కొళ్ళన్ తా ఎన్ట (౬) కళ్ళనే కళ్ళనైవళ్ళిత్తు వాణనై (౯) ఉళ్ళనై తీర ఓర్ (౧౨) తోళ్ ఆయిరమ్ తుణిత్త (౧౫) పుళ్ళిలాయ్ ఉన్నై ఎళ్ళాన్టు (౧౮) పొరుడువన్. (౧౯)

పన్న. — అన న్తరమ్, సమస్త ప్రతిబంధక నివర్తకనాన వున్నై నాన్ ప్రాపిష్టతెన్దితార్.

మావలి! నాన్, మూవడి, (౩) కొళ్ళన్, తా, ఎన్ట ముగ్ధోక్తియాలే యవనై వశీకరిత్త, (౬) కృత్రిమనాయ్, కంసనుడైయ వళ్ళ నమన్తన్నోడే పొమ్మడిపణ్ణి, వాణనై, (౯) నెళ్ళువలి, అబ్బీయుమ్మడి, అద్వితీయమాన, (౧౨) తోళ్, ఆయిర తైయుమ్, తుణిత్తుప్పొక్కట్ట (౧౫) గరుడవాహననే! ఇప్పుడి యాశ్రతవిరోధినివర్తనసమర్థనానవున్నై, ఎన్ట, (౧౮) కేర్వతు? (౧౯).

అర్థము. — ఓ! మహాబలీ! నేను మూడుగులు (౩) పుచ్చుకొనగలను; ఇమ్మా అని (౬) 'ముగ్ధవార్తలచే వానిని వశీకరించిన' కృత్రిముడా! కంసునివంచించి బాణాసురునికి (౯) మనోదార్ధ్యము నశించునట్లు అద్వితీయమైన (౧౨) భుజములు వేయింటిని ఛేదించిన (౧౫) గరుడవాహనుడా! ఇట్లాశ్రతవిరోధినివర్తకుడైన నిన్ను ఎప్పుడు (౧౮) చేరదను? (౧౯).

ఈ. — ఒన్నతామ్బట్టు. రక్షణోపాయజ్ఞుమాయ్ విరోధినిరసనశీలనుమానవున్నై నాన్ కిట్టువ తెన్దితార్.

(కొళ్ళన్) మలైయాళర్ వలై పుప్పోలే, కొణ్ణిల్లతుపోకేనెన్టానాయ్. అన్తియే, ఇవనుడైయ వినీతవేషమైక్కణ్ణు. “ఇవన్ నమ్మక్క లిలే ఒన్జెక్కొళ్ళతుకాణ్” ఎన్టునినై న్దమైతోర్ మవిరున్డానాయ్. మహాబలి; అవన్ నినై త్తలైయటిన్డు, నాన్ కొళ్ళనెన్దితాన్; అన్తియే, ఇవన్ వడివిల్ నెరవేళ్ళు తైక్కణ్ణు, ఇవన్ మై యెన్టుకొళ్ళు మో?” ఎన్తిరున్డాన్; నీయజ్జన్ నినై క్కవేణ్డా, నాన్ సావేక్ష నెన్దితాన్. (నాన్) ఉన్చక్కల్ పెన్ద్రొలన్తియోరడియి డాతనాన్. (మావలి) పిఱన్దవన్డేభిత్తైయిలేయధికరిక్కెయాలే ప్రభుక్కలై యుపచరిత్తువారైశొల్లియటియానే. మున్పుళిలర్ కుత్తొమ్మిశొల్లియటియాన్, పిఱన్దపిన్బువాసనై పణ్ణుక్కునాల్లిలై, అత్తాలే (మావలియెన్దితాన్). ఎల్లారుమేతనై యుయరచ్చొల్లుమతోభీయవిప్పడిశొల్ల కేట్టటియామైయాలే, ఇవనొరు బాల తన్ మున్నేనిన్టు.

జీ.ఆ. — ఒన్నతామ్బట్టు. (కొళ్ళనిత్యాది). “కళ్ళనేకళ్ళనై వళ్ళిత్తు” ఇత్యాది, “ఎళ్ళాన్టుపొరుడువన్” ఎన్టపదజ్జలైక్కటాక్షిత్త వతారిక్కెరక్షణోపాయజ్ఞ సుమాయిత్యాది.

మున్దవర్థమ్ - యాచకత్వ చాతుర్యత్తిలే. నీతారావిట్టాలుమ్ నాన్ కొళ్ళనెన్టు కరుత్తు. మలైయాళర్ వలైప్పావతు - మలైయాళ కొరువన్చక్కలిలే యెన్టై వాజ్జనినైత్తల్ వాగ్గియల్లతుపోకాతపడి వలైత్తుకొళ్ళర్ కళ్, అతుపోలే యెన్టపడి. ద్వితీయార్థమ్ - నైశిప్త్యత్తిలే. తృతీయార్థమ్ - నెరవేళ్ళుత్తిలే. ప్రథమార్థత్తుక్కుచ్చేర (ఉన్చక్కలిత్యాది). అర్థియనాల్ “మహారాజావే” ఎన్నవేణ్డావో

అ.అ.వి. — మహారాజావే! ఎన్నాలే, “మావలి” ఎన్టు శిఱు పేరెచ్చొల్లువానెన్నెన్న; తన్నైప్పోలే యెరు ప్రభువిల్లామైయాలే తిరు వవతార్తుక్కుమున్పుపచారమ్ శొల్లుక్కుక్కు ప్రసజ్జమిలై. పిఱన్దవన్డే భిత్తైయిలే అధికరిక్కెయాలే వాసనైపణ్ణుక్కువసరమిలై; అత్తయాలే శిఱు పేరెచ్చొల్లుకొణ్ణెన్దితార్ (పిఱన్దవన్డే యెన్టువొడగ్గినాలు వాక్యత్తాలే).

తిరువాయ్ మొట్టి.—3.ప. ౮-తి.ముడియానే. ౯-పా.కొళ్ళనాన్. వ్యాఖ్యానభర్త.

౨౯౫

ఈ.-శిలుపేరైచ్చొల్లియట్టై త్తవాతేయనియనాయ్ముకత్తైప్పార్తు, “ఉనక్కువేణ్డవత్తే?” ఎన్టాన్. (మూవడి) తన్నక్కల్ కొళ్ళుమవర్ కలిలిప్పడి శిలుకవర్తిప్పార్తిల్లామైయాలే యనాదరి తిరున్దాన్; అన్యపరత్తైపణ్ణాతే (తా) ఎన్ని తాన్. (ఎన్టకళ్ళనే) ఇన్ద్రాశరణమ్బుక్కునిన్టాన్, ఉదారనాయరుప్పానొరువనవనుడైయరాజ్యత్తై ప్పటిత్తుక్కొన్డాన్; “రావణాదికత్తైప్పోలే యట్టియచ్చెయ్యప్పోయిన్ద్రుల్లై ఒరుధర్మాభాసత్తైయేటిట్టుక్కొన్డ నిన్ట్రాయాలే, ఇవనో శరణమ్బుక్కునిన్టాన్, ఇనిప్పోమ్వట్టియే?” ఎన్టపార్తుతనై యిరప్పాళనాక్కి, శుక్రాదికల్ “ఇవన్ దేవకార్యజ్ఞాయ్యవన్దాన్” ఎన్నచ్చెయ్ తేయుమ్ అవన్ నెన్జిల్ పడాతపడిఅవనై వడివళుకాలుమ్ పేచ్చుళుకాలుమ్ వాయ్మూళప్పణ్ణినవజ్ఞానన్ద శైలావత్తైయుమ్నినైత్తు (కళ్ళనేఎన్టితార్). (కజ్జనైవజ్జిత్తు) కంసకూతులనాయ్, ప్రమాదత్తాలేపుకున్దతాకత్తానుమ్ దురియాయ్క్కణ్ణిన్ద్ర పాయ్త్తువానాకవాళలిలే కువలయాపీడత్తైయుమ్ మల్లరైయుమ్నిలు త్తివైక్క, అత్తైయడై యనిరసిత్తు. కంసకొలిసవజ్ఞానత్తైయవన్దనో దేపోక్కినవనే!. (వాణని త్యాది) తుద్రదేవత్తైయైప్పట్టి ౧ “అథసోభయజ్గతోభవతి” ఎన్దిరుక్కుమాప్పోలేయిరున్దవాణనుడైయనెన్జువలి కై మేలేపోమ్మడియాక పెరియతిరువడియన్దేలేయేటిచ్చార్తికైవన్దవనే!. (ఆయిరన్దోళుతిత్త) “ఇవన్ కై విజ్ఞానాన్” ఎన్ట ఇవనైక్కై కట్టియవిట్టాన్. (పుళ్ వల్లాయ్) “వాళ్ వల్లాయ్, తోళ్ వల్లాయ్, ఎన్టాప్పోలే. (ఉన్నైయెజ్జాన్ద భారున్దవనే) అవన్దక్కల్ నిన్టమ్ పిరిన్దాప్పోలేయిరుక్కిటతుకాణుమ్ స్వరూపజ్ఞానమ్బుజన్దవాతే.

౨ “అనన్యారాఘవేణాహమ్” ఎన్టిటపిరాట్టిఅశోకవనికైయిలేపిరిన్దిరున్దాప్పోలేయిరుక్కిటతుకాణుమ్ స్వరూప జ్ఞానమ్బుజన్దవాతే ఉడమ్బుడనిరుక్కుమిరుప్ప. స్వరూపజ్ఞానమ్బుజన్దవాతే అనాదికాలమ్ సంసారియాయ్నిన్ట నిలై వన్దేటియాయ్త్తోన్ద్రున్ద్రు. సర్వజ్ఞనాయ్ సర్వశక్తియాయ్ శీలాదిగుణజ్గలై యుడైయవునైప్పార్ త్తాలిళి క్కువేణ్డవత్తిలై, నానిక్కుమాట్టాతవనాయున్దేన్, ఆనపిన్బునై యిక్కిట్టణ్డలమ్ శొల్లాయెన్టితార్. “సర్వాత్మా క్కుళుక్కుమ్ శేషత్వమవిశిష్టమాయురుక్కుచ్చెయ్ తేయుమ్ బద్ధరుమ్ ముక్తరుమ్ నిత్యమెన్టిటపిరివోపాతియి తేమహిమికభుమ్; ‘అనన్యా’ ఎన్టిటపిరాట్టియినుడైయవార్తై యెల్లార్ కుజ్జొల్లలామ్బుడియితేస్వరూపజ్ఞైయు

జీ.అ.-వెన్న (పిటన్దవన్దేయత్తాది, మావలియెన్టితా నిత్యన్దమ్). అవతార్కై (ఎల్లారుమిత్తాది). ఉయిర-ఉత్కృష్టమాక. ఇనియనాయ్-రసిక నాయ్. ప్రీతనాయత్వర్థః. కళవేతెన్న (ఇన్ద్రానిత్తాది). వజ్జిక్కుమతు దోవమన్దిక్కిగుణమాకైక్కాక వరుళిచ్చెయ్కితార్ (కంసనిత్తాది). ఎన్దిరుక్కుమాప్పోలే - ఎన్టభగవన్నిన్ద నిరుక్కుమాప్పోలే. తుద్రదేవత్తైయైప్పట్టి - (ఇరున్దవాణన్) ఇత్యన్దయః. ఉళ్ళనై - (నెన్జు వలి). కైమేలే - ఉడనే. కైయోడేయెన్ట స్వభావార్థమ్. కారికై - వైయాళి. “వాణన్ - ఆయిరన్దోళుతిత్త” ఎన్టతుక్కురసోక్తి (ఇవన్ కైవిజ్ఞానానిత్తాది). అవిధేయ నానానెన్ట త్యజిత్తానెన్ట రసోక్తి, కైపెరత్తానెన్ట కైయెక్కుట్టిత్తువిట్టానెన్టస్వభావార్థమ్. (వాళ్ వల్లాయ్ త్యాది). ఇన్ద్రాన్దై నడత్తుమ్బాలివనేయాక వేణుమెన్టపడి. పారున్దకై - కూడుకై. కూడువనెన్నాతే “పారున్దవన్” ఎన్టపిరాట్టి మార్ పాశురచ్చెచ్చొల్లువా నెన్నెన్ద (అవన్దక్కల్ నిన్ట మిత్తాది).

వివరణమ్ (అనన్యేత్తాది). ౨ “శక్త్యాలోభయతుం నాహమైశ్వర్యేణభనేనవా | అనన్యారాఘవేణాహం భాస్కరేణప్రభాయనా” ఇతిసుందరకాండే రావణంప్రతీసీతా. స్వరూపజ్ఞానమ్బుజన్దాలవన్దక్కల్ నిన్టమ్ పిరిన్దమై తోన్టమ్బుడి యెజ్జనే యెన్న (స్వరూపజ్ఞానమిత్తాది). పారున్దకై నిశ్చితమా? “ఎజ్జాన్ట” ఎన్టెక్కెన్న (సర్వజ్ఞనాయ్ త్యాది). “కళ్ళనే” ఎన్టైయాలే - సర్వజ్ఞత్వమ్. “కజ్జనైవజ్జిత్తు” ఇత్తాదియాలే - సర్వశక్తిత్వమ్. “ఈర్క్కిన్ద్రుమే” ఎన్టైయాలే (శీలాదిగుణజ్గలై యుడైయన్దై. “కదాద్రత్తుతిమాంపతి” ఎన్ట-అనపాయనియానవత్తైప్పోలే, “పారున్దవన్” ఎన్టమ్బుడియెన్నెన్ద (సర్వాత్మాక్కుళుక్కు మిత్తాది). అకై - అనన్యాఎన్టిట) ఎన్టకూట్టువతు. ౪ “అహన్తాబ్రహ్మణస్తస్య సాహమస్తిసనాతనీ,” ౫ “సరనారీమయోహరిః”

౨౯౬

తిరువాయ్ మొట్టి.—౩-ప, ౮-తి-ముడియానే. ౧౦-పా-పారున్దియ వ్యాఖ్యానశ్లో.

ఈ.—ణర్ న్దాలిరుప్పతు. ఈశ్వరనిల్ పిరాట్టిమార్ కు భేదజ్ఞాల్లుకిట ప్రమాణజ్ఞల్లామ్-అల్లా తారో పాతిపిరివు డై న్ను మిడమ్ శొల్లుకిటన; వికృజ్ఞాల్లుకిటవిడ మెల్లామ్-పారతన్త్ర్యకా శ్చైయైప్పల్ గచ్చొల్లుకిటన "ఎన్దు పా" సజ్జికమా కవోరురువిలే యరులిచ్చెయ్ తార్. (ఆయిరన్దోలిత్యాది) "కరబాధై యితే యివనై యిప్పడికలజ్జప్పణ్ణిల్లు" ఎన్దు అడుత్తేతాకవన్దకర తైక్క-త్తిత్తుప్రాప్తకర త్తిలేనిలు త్తివననే! ౧ ఆయిరన్దరన్దట్టి త్తవతిమాలితే. (ఉన్నైయె జ్ఞాన్తుపారున్దవనే) వాణనుడై యైప్పల్ తై యుజ్జట్టిత్తు ఇతైయిలియాక్కి-నవున్నై ఎన్నాళ్ వన్దుకిట్టువ నెన్దితార్.

శీ-అ.—ఎన్దు-ఈశ్వరనో డైక్కకథనముఖేన పీశ్వరకోటియాకచ్చొల్లునిఱ్ఱు, పిరాట్టియైచేతనకోటియాకచ్చొల్లువా నెన్నెన్న (ఈశ్వరనిలిత్యాది). ప్రాసజ్జికమాక మెన్దు - "సర్వాత్మాక్కుకుమ్" ఎన్దు తొడన్గియాతల్, "ఈశ్వరక" ఇత్యాదివాక్యమ్ తొడన్గియాతల్. చాటుప్రయో గార్థమ్ పునశ్చపదోపాదానమ్ (ఆయిరమిత్యాది). కరమ్ - కప్పమ్. ౨ "కరముమ్ కడముమ్ కుడియి తైయాకుమ్" ఎన్నక్కడవతిత్తే. అడుత్తేతాక - అధికమాక. అడుత్తడుత్తేతినెన్దు స్వభావార్థమ్. కరమ్ కట్టిత్తమెక్కు సంవాదమ్ (ఆయిరమిత్యాది). తిరుచ్చన్ద విరుత్తమై మ్మత్తుమాన్దామ్మట్టు. "మోడియోడు" ఇత్యాది. బాణనుడైయ ఆయిరన్దోలైయుమ్ కట్టిత్తకారణభూతనాన సర్వేశ్వరనిత్యర్థః. (కైప్పల్ తైయుమ్). కైవళమాన తైయు మెన్దు చాటు, కైకకైప్పల్ తై యుడైయనాయిరున్ద మెన్దుయె మెన్దు స్వభావార్థమ్. ఇతైయిలియాక్కి-ఇతై యిల్లాతవనాక్కి. ఇతై - దేవతైయుమ్, కరముమ్. క్రమేణాన్యాయః.

౯.

ప్ర-తి.—(ఒప్పతామ్మట్టు). (కొశ్వనిత్యాది). తైత్తిరియకోపనిషది [ఆ - ౩.] "యదాహ్యేవైషవతస్తి న్నదృశ్యేనాత్మేనై నిరుక్తేనీలయ నేనై అభయంప్రతిష్ఠాంవిన్దతే అథసోభయంగతోభవతి."—(పారున్దవనే). సున్దరకాణ్డే [౨౧]. రావణంప్రతీసితా, "శక్త్యాలోభయితుంనాహ మైశ్వర్యేణభ నేనవా । అనన్యారాఘవేణాహం భాస్కరేణప్రభాయథా॥ ౧౫॥"

౯.

తిరుచ్చన్దవిరుత్తమ్. - విమ్మత్తుమాన్దామ్మట్టు. మోడియోడిలచ్చెయాయ శాపమెయ్ తి ముక్కుణాక్. కూడుశేనైమక్కుళోమ కొణ్డుమణ్డివెళ్ళామ । త్తోడవాణనాయిరన్దరన్దట్టి త్తవతిమార్ । పీడుకోయిల్ కూడునీరరన్ద మెన్దు పేరతే.

తాత్పర్యము.—వామనావతారంబెత్తి, ఓ! మహాబలీ! నాకుమాడడుగు లిమ్ము అని ముగ్ధవార్తలచే వానిని వశీకరించి సకలలోకము లను స్వాధీనపఱచుకొనినకృత్రిముండును అతిక్రూరుడైన కంసునియొక్క వంచన నశించునట్లు జేసియు రుద్రుని సహాయముగాఁగలవాడనై తిమియని యహంకరించియున్న బాణాసురునియభిమానమణుగునట్లు వాని వేయిభుజముల ననాయాసముగ ఛేదించినవాడునునైన ఓ! శ్రీయః పతీ! ఇట్లాశ్రితవిరోధి నిరసనశీలుడైన నిన్ను సమీపించుట యెన్నడో? నాకుఁ దెలియచెప్పము.

౯.

మూ.—పారున్దియమారుతినిడై పోయ వె । మ్మెరున్దకా, యున్దల్ క్కాణియ నేతుల్లు ।

వరున్దిన్దా వాళకమాలై కొణ్డు, ఉన్నైయే । యిరున్దిరున్దైతనై కాలమ్బులమ్బువనే ।

౧౦.

ఆ.—(పారున్దియ) పారున్దినమామరుతి నిడైయకప్పడాతేపోయెన్నై రక్షిత్తరుళిన పరమకారణికనే!, ఉన్దిరువడిక శైక్కాణవాతై ప్పట్టు పె్పెతాతొట్టిప్పడిముడియవుప్పెతా తేయిగున్దు పెరియవరు త్తత్తోడే యుగ్గుణజ్జలైచ్చొల్లికొణ్డు నానిన్న మెత్తనైకాలన్గిడన్దల్లు త్త క్కడవే నెన్దితార్.

౧౦.

అన్య.— పారున్దియ మామరుతి (౩) ఇడై పోయ ఎమ్ (౬) పెరుమ్ తకాయ్ ఉ (౯) క్కల్ క్కాణియ పేతు (౧౦) ఉన్దు వరున్ది నా (౧౧) వాళకమ్ మాలై కొణ్డు (౧౨) ఉన్నైయే ఇరున్దిరున్దు ఎత్తనైకాలమ్ (౨౧) పులమ్బువన్. (౨౨).

[2౫]

తిరు వాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౮-తి-ముడియానే. ౧౦-పా-పారున్దియ వ్యాఖ్యానజ్ఞుల్. ౨౯౨

పన్నీ. — అనన్తరమ్, ప్రతిబంధక తై అనాయానేనపోక్కుమున్దిరువడికలైక్కాణవాళైప్పట్టు ఎత్తనైకాలజ్ఞాప్పిడక్కడవేన్దెతార్.

తన్నిల్ తాళై తిన్దునిన్కిఱ, పెరియ, మరుతుకళి, (3) నడువే, అనాయానేనపోయ్ తైముటిత్తు, ఉన్నై ఎడ్గళుక్కు, (౬) స్వామియాక త్తన్ద, పెరియవ నే!, ఉన్నుడైయ, (౯) అక్కాలత్తిలేమితియవిట్ట శివన్దిరువడికలై, కాణవేణుమెన్కిఱ, ఈడుపాట్టై, (౧౨) ఉడైయే నాయ్, క్లేశిత్తు, విశిష్టమనాననాక, (౧౫) ఉన్నుడైయగుణవాచకమాన, శబ్దసన్దర్భతై, కొట్టు, (౧౮) విరతిశయభోగ్యనానవున్నైయేనోక్కి, ఇతైత్తిరున్దిరున్దు, ఎత్తనైకాలమ్, (౨౧) మాప్పిడక్కడవే? (౨౨) కాణియ - కాణైక్కు. ౧౦.

అర్థము. — అమరియు గొప్పవియునునైన మన్దివృక్షములయొక్క (3) మధ్యమునందు వెళ్ళి (వాటినిననాయాసముగవీటిచి) (నిన్ను) మాకు (౬) స్వామిగాఁబ్రసాదించిన ఓ! మహాప్రభావుడా! నీయొక్క (౯) పాదములను జూడవలయునని అభినివేశము (౧౨) కలవాడనైదుఃఖించి (విశంబమునహింపని) నేను (౧౫) (నీగుణములకువాచకములగు శబ్దసందర్భములను ధరించి (౧౮) నిన్నే యుండియుండి ఎంతకాలము (౨౧) పిలిచెదను? (౨౨)

ఈ. — పత్తామ్బట్టు. ఉన్నైక్కాణప్పెతాతవ్యసనత్తాలేక్లేశప్పడుకిఱ నానిన్న మెత్తనైకాలజ్ఞాప్పిడక్కడవేన్దెతార్.

(పారున్దియ మామరుతు) మరుతు, మామరుతు, పారున్దియ మామరుతు. మరు తెన్నైయా లే-మర తైచ్చొల్లి; ౧, 'మరజ్జో పోల్ వలియ నెళ్ళమ్' ఎన్దు - వన్దైక్కుమర తైయిత్తేళ్ళొల్లువతు; అత్తాలే - నెళ్ళోవన్దైయైచ్చొన్న పడి. మామరు తెన్నైయా లే - మావెన్దు - కళుప్పాయ్, ఇత్తాలే - శీర్మ తైచ్చొన్న పడి. అన్దియే, మహాతైయాయ్ వేటువినైశియ్యోతేమేలే విమివమైన్దిరుక్కై. నినై తకారియత్తుక్కుప్పొరున్దియ మామరుతు. ఇవన్ శ్రీ నెళ్ళోల్ పారు తమ్. ఆక, ఇప్పడి కృతసజ్జేతరాయ్, శీర్మ తైయైయై యరాయ్, కృష్ణదర్శనత్తాలుమ్ నెళ్ళు నెక్కిరొతవన్దై యైయైయై. (ఇడైపోయ్) ఇప్పడినిన్కిఱవన్ శ్రీనరుకే పోక్తై యుజ్జాడభయబ్జర మాయిరుక్కు, ఇవన్ శ్రీ నడువే, ఒన్దిలే వెళకణ్ణుపోవారైప్పోలే పోనానాయ్దు (పోయవెమ్మెరున్దకాయ్) అవన్ శ్రీ నడువేయవన్ శ్రీ త్తప్పిప్పోయనక్కు శేషియానవున్నై త్తన్ద పెరియోనే! (ఉన్దులిత్తాది) ౨, 'తేహకటకటాశబ్దసమాకర్ణనతత్పరః' ఎన్దు - అవై ముటిన్దువిట్టుకిఱపోతై యొక్కై కేట్టుప్పరిన్దుపార్ త్తు, అపూర్వదర్శనత్తాలే వికసితమానవకన్గణిణ్ణోలే శివన్దిరుక్కిఱతిరువడికలైక్కాణ వేణుమెన్దైప్పట్టు. 3 [జగామకమలేక్షణః] పురిన్దుపార్ త్తకణ్ణుక్కాణవాళై

జీ-అ. — పత్తామ్బట్టు. (పారున్దియవిత్తాది) "కల్లల్ కాణియవేతురువరున్ది నాక, ఎత్తనైకాలమ్ పులమ్మవన్" ఎన్దు పదజ్ఞుక్కుటాక్షి త్తవతారికై (ఉన్నైక్కాణప్పెతాత విత్తాది).

(మరజ్జో పోలిత్తాది). మరజ్జో పోలే కఠినమాననెళ్ళమ్మెన్దు పడి. తిరుమాలై. వన్దైకాళియమ్. వినై - యుద్ధమ్. (నినైత్తకారియత్తుక్కు) ముడిక్కైక్కెన్దు పడి. "పారున్దియ" ఎన్దు తుక్కుర్థమ్ (ఇవన్ శ్రీనిత్తాది). శబ్దమిరున్ద వదైవుక్కు చేరనిగమిక్కితార్ (ఆకవిత్తాది). "మరుతినిడై" ఎన్కిఱ ఏకవచనతాత్పర్యమ్ (ఒన్దిలే వెళకణ్ణిత్తాది). "పోయ" ఎన్దు వనన్తరమ్ "ఎమ్" ఎన్దు తుక్కువాసనై (అవన్ శ్రీ నడువేయిత్తాది). పెరున్దకాయ్ - పెరియవ నే! మరుతై యుడిత్త వనన్తరమ్ తిరువడికలై యరుళిచ్చెయ్తతు - ఋషిక్కు త్తిరుక్కుణ్ణిలేయాదరమ్ నడన్దాప్పోలే, తమక్కు త్తిరువడికళిలే యాదరమ్ నడన్దతెన్దు తోర్మకైక్కాక వెన్దితార్ (తతఃకటకటా శబ్దేత్తాది). "వ్యగ్రాయా మథతస్యాంస కర్షమాణుకలూఖిలమ్ | యమశార్జునయార్తధ్యే జగామకమలేక్షణః | కర్ష తాపృక్షయార్తధ్యే తిర్యగ్గతములూఖిలమ్ | భగ్నా వుత్తర్జకాఖాగ్రౌ తేనతాయమశార్జునా | తతఃకటకటాశబ్ద సమాకర్ణనతత్పరః | ఆజగామ ప్రజననోదదర్శచమహాద్రుమా" ఇతిపచ్చమేంశేషశ్చే. "తతఃకటకటా" ఇత్తాదిపదమ్ ప్రజననవిశేషణమాయిరుక్కు, కమలేక్షణనాకైక్కు హేతు తేనవెడు త్తతు-ముటిన్దువిట్టుకిఱపోతిల్ శబ్దశ్రవణ

౨౯౮ తిరువాయ్ మొట్టి. — ౩-ప. ౮-తి-ముడియానే. ౧౦-పా-పారున్దియ వ్యాఖ్యానం.

ఈ. — స్పట్టాకముసి; తవిత్తు న్దసోకిటపోతై త్తిరువడికలై క్కాణవాళై ప్పడుకితారివర్. ఎల్లావనన్దైయిలు మవనై యడి విడారే. తన్దామ్జీవన త్తైనోక్క త్తేడుమి త్తనై యిత్తేయెల్లారుమ్, ఇవరుమ్ తమ్ముడైయజీవన త్తైనోక్క త్తేడుకితార్. (వేతున్దు) అతేవు కెట్టు. (వరున్ది) ఇల్లున్దవిషయత్తుక్కు త్తక్కపడియిత్తేళ్ళేముమిరుప్పతు. (నా) అడియేపిడిత్తుజీవిత్తు ప్పొన్దనా. ౧౦, నిశ్చెమ్మా పాతపఱ్పు త్తలై శేర్ త్తొత్తై "ఎన్నిటపడియే - అ త్తిరువడికల్ పెటిల్ త్తలైయాకజీవిత్తు, అత్తిలై యాకిలిలైయామ్నా. (వాళకమాళైకొణ్డు) ఒరుమలై యెడుత్తాప్పొలే యాయున్ద శివర్ కొరుశొత్తోణ్డుశొల్లు కై. (ఉనై) పేళి త్తలై క్కట్టవొణ్ణాతవునై. ౨ "యతోవాచోనివర్తనే అప్రాప్యమనసాసహ" ఇత్తే. (ఇరున్దిరున్దు) ఒరుకాలొన్దు శొల్లప్పక్కాలతుతలై క్కట్టు జ్ఞాటిల్ నడువేపత్తిన్దాల్ పట్టైప్పొత్తిచ్చొటివిత్తు క్కవే ణ్ణాణుమ్. (ఎ త్తనై కాలమ్బులమ్బువనే) సాధనబుద్ధ్యాతవిరమాట్టార్; ప్రాప్యబుద్ధ్యాతవిరమాట్టార్; ఇతుక్కు ముడివెన్నెన్దితార్.

౧౦.

జీ. అ. — త్తన్దొమివనుక్కు ముజ్జాకైయెప్పన్దు వికసితమాన వక్కణ్ణోలేయెన్దు తు. "కమలేక్షణః" ఎన్ద త్తైప్పన్దు. ఇత్తాల్ - ఋషియిత్కాట్టిల్ వ్యావృత్తి. (జగామేత్యాది) శేషత్వానుగుణమాక త్తిరువడికలై యనుసన్నిహితారన్ద పడి. పిరిన్దనోవుపడుకిటపన్దైయిలు మస్వరూపమ్కొలైయామలి రుక్మిణవాకారమివర్ క్కుణ్డాయరుక్మిణ తేన్దు మిడన్దోన్దు వరుళిచ్చెయ్కితార్ (ఎల్లావనన్దైయిలు మిత్త్యాది). (అడివిడారేయితి) చాటు. అడి-తి రువడికల్. ముతలితిధ్వని. ఋషియైప్పొలే కణ్ణుకైక్కాణవాళైప్పడతే, ఇవర్ తిరువడికల్ క్కాణవాళైప్పడుకిటతేన్దు (తన్దామ్జీవ నమిత్త్యాది). జీవన త్తైనోక్క వెన్దు తుక్కు - ప్రాణనైరక్షీక్కవెన్దు ధ్వన్యర్థమ్. తమక్కు ప్రాణనానతిరువడికలై క్కాణవెన్దు స్వభావార్థమ్. నో క్కుకై - రక్షీక్కయమ్, పార్ క్కయమ్. ౩* అమలజ్ఞాకవిభీక్కుమ్ కణ్ణైప్పన్దు ౪* తేనేమలరుమ్ తిరుప్పావమివర్ క్కు భోగ్యమెన్దు కరుత్తు. కాణియచేతున్దు - కాణవేణు మెన్దు తీవుకెట్టు. కాణియ - కాణ్ణెక్కు. వరున్ది - క్కేళైక్కడియే తేన్దు (ఇల్లున్దవిత్త్యాది). ౫* "తుయరణు శుడరడి" ఎన్ద త్తైక్కటాక్షి త్తరుళిచ్చెయ్కితార్ (అడియేపిడి త్తిత్త్యాది). వివరణమ్ (నిశ్చెమ్మావిత్త్యాది). ఇన్దవాక్యధ్వయముమ్ - రసో క్తి. అడియేపిడిత్తు - తిరువడికలైయే పన్దు తేయెన్దు స్వభావార్థమ్. ముతలిలేపిడి త్తితిచాటు. త్తలైయాక జీవిత్తు - త్తలైయిలే వైత్తుకొణ్డు జీవిత్తు, నన్దాకజీవిత్తితిచాటు. "కొణ్డు" ఎన్ద తుక్కుభావమ్ (ఒరుమలైయిత్త్యాది). అప్పడి పేళి త్తలై క్కట్టవొణ్ణాతో వెన్దు (యతోవాచ ఇత్త్యాది). పీపెన్కర్థమ్ (ఒరుకాలిత్త్యాది). పట్టైప్పొత్తిచ్చొటు - కమకమ్మ ప్తైయిలేకట్టిన పాథేయమ్. ఇత్తాల్ - ౬ "ఉణ్ణుమ్ శోటు" ఇత్త్యాదుక్త ప్రకారవిష్టత్వాత్ మధ్యేమధ్యే భగవత్సరణతాలై యిలైప్పొటవెన్దు కరుత్తు. పులమ్బునా - కూప్పిడక్కడవే. "పులమ్బు వనే" ఎన్దు దుఃఖప్పడువానె? శొల్లవొణ్ణాతో వెన్దు (సాధనబుద్ధ్యేత్త్యాది). ఆనాల్ తవిరవొణ్ణాతో వెన్దు (ప్రాప్యబుద్ధ్యేత్త్యాది). వాళక మాళైకొణ్డు - గుణవాచకమాన శొన్దు దైయెక్కొణ్డు. క్రమేణాన్వయః.

౧౦.

ప్ర. తి. — (పత్తామ్బట్టు). (పారున్దియవిత్త్యాది). (ఇదైపోయ). పచ్చమేంశేషమే, "వ్యగ్రాయామథతస్యాం సకర్ష మాణడలూఖి లమ్ ! యమశాస్త్రసయార్థ ధ్యేజగామకమలేక్షణః || ౧౬ || కర్షతాపుక్షయార్థ ధ్యే తిర్యగ్గతములూఖిలమ్ । భగ్నా పుత్తుజ్జశాఖాగౌ తేన తాయమశాస్త్రనా||౧౭|| తతఃకటకటాశబ్ద సమాకర్షనతత్పరః । ఆజగామప్రజ్జనో దదర్శచమహాద్రుమా || ౧౮ || భగ్నస్కన్ధానిపతితౌ భగ్న శాఖామహీతలే । నవోద్గతావ్దన్తాంకుసితహాసచ్చబాలకమ్. || ౧౯. ||"

౧౦.

తిరుమలై - ఇరుపత్తేహామ్బట్టు. కుర్రుకల్ మలైయెనూక్కుక్కుత్తు మ్మపురన్జిట్టోడి । త్తరన్దనీరడైక్కలున్దు శలమిలావణిలుమ్మో లే. మరన్దల్ పోల్ పలియన్జెమ్ వజ్జనే నెజ్జుతన్నా । లరన్దనార్ క్కాట్టైయ్యతే యలియత్తేనయర్కొన్దేనే.

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౮-తి-ముడియానే. ౧౧-పా-పులమ్బుశీర్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో. ౨౯౯

తాత్పర్యము.—బలిసినగాప్పవృక్షములయొక్క మధ్య సనాయాసముగవెళ్ళి వాటిని భేదించిన ఓ! సర్వస్వామి! నీదివ్య పాదార విందములనుజూడవలయునని యాశపడి యదిలభింపనందున మిక్కిలి దుఃఖాక్రాంతుడైననేను నీదివ్యకల్యాణగుణములకు వాచకములగు పాశు రములనుజెప్పి ఎంతకాలముదుఃఖింతును? ౧౦

మూ.—పులమ్బుశీర్పూమియశస్త్రపెరుమానై । నలజ్జో శీర్ నన్దురుకూర్ చ్చడకోపక శోల్ ।

.వలజ్జోణ్ణ వాయరత్తుళ్ళివై యుమోర్ ప । త్తిలజ్గువాణ్, యావరుమేఱువర్ శొన్నా లే॥ ౧౧॥

ఆహ్వాన్ తిరువడిక శీ శరణమ్.

ఆ.—(పులమ్బుశీర్) ఎల్లారాలుమే త్రప్పడుజ్జుణజ్జైయుడైయనాన భూమియశస్త్ర వెమ్బెరుమానై, గుణైకధారకత్వమాకిఱ కల్యాణ గుణతైయుడైయనాయరున నన్దురుకూర్ చ్చడకోపక శొన్న విత్తిరువాయ్ మొట్టియొచ్చున్నారెల్లారునిరునాటిరే పుకప్పెఱువారెన్దితార్. ౧౧. తిరుక్కురుకైప్పిరా న్నిశ్శాన్దిరువడిక శీశరణమ్.

అన్వ.—పులమ్బు శీర్ పూమి (౩) అశస్త్ర పెరుమానై నలమ్ (౬) శోల్ శీర్ నన్ (౯) కురుకూర్ శడకోపక శోల్ (౧౨)వలమ్ శొణ్ణ ఆయరత్తుళ్ (౧౫) ఓర్ ఇవై పత్తుమ్ శొన్నాల్ (౧౮) యావరుమ్ ఇలజ్గు వాణ్ (౨౧) ఏఱువర్. (౨౨).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఇత్తిరువాయ్ మొట్టిక్కు ఫలమాక పరమపద ప్రాప్తియై యరుళిచ్చెయ్కితార్.

ఎల్లారుణ్ణాడుమ్బడియాన, గుణజ్జైయుడైయనాయ్కోణ్ణు, భూమియై, (౩) అశస్త్ర, సర్వేశ్వరనై, అనుభవాభినివేశమాకిఱ నన్దై, (౬) ఉడైయ, జ్ఞానాదిగుణవిష్టరాయ్, నన్దాన, (౯) తిరునకరిక్కు నిర్వాహకరాన, ఆహ్వాన్, అరుళిచ్చెయ్త, (౧౨) అర్థ ప్రతిపాదనవలత్తై, ఉడైతాన, ఆయరన్దిరువాయ్ మొట్టిక్కుశ్శుమ్, (౧౫) అద్వితీయమాన, ఇప్పత్తైయుమ్, శొన్నాల్, (౧౮) ఎల్లారుమ్, అత్యుజ్జ్వలమాన, పరమపద త్తిరే, (౨౧) ఏఱుప్పెఱువర్కళ్. (౨౨) ఇతు - కలివిరుత్తమ్. ౧౧.

వాదికేసరి యుక్తియ మణవాశేచ్చియర్ తిరువడిక శీశరణమ్.

అర్థము.—క్లాఫించునట్లున్న గుణములుకలవాడగుచు భూమిని(౩) గొలిచినవాడునునైన సర్వేశ్వరుని (అనుభవాభి నివేశమనియెడి) పక్వతను (౬) కల జ్ఞానము మొదలగుగుణములుకలవారును సుందరమైన (౯) తిరునగరికి నిర్వాహకులునునైనఆహ్వాన్ సాదించిన (౧౨) (అర్థప్రతిపాదనమనియెడి) బలముకల వేయిపాశురములలో (౧౫) అద్వితీయములైన యావదిపాశురములను (ఆదరముతో) అనుసంధించిన చో (౧౮) అనుసంధించువారందరును అత్యుజ్జ్వలమైన పరమపదమును (౨౧) ఎక్కగలరు. (౨౨) ౧౧.

ఈ.—నిగమత్తిల్ - ఇత్తిరువాయ్ మొట్టియిల్ శబ్దమాత్రత్రాలే ఇతిల్ ప్రార్థితపడియేయనుభవిక్కలాన పరమపద త్రైచ్చెల్లప్పెఱువరెన్దితార్.

(పులమ్బుశీర్) ఇవర్ పుకక్కుమాప్పోలే లోకమడైయప్పకక్కుమ్బడి యాయ్ద్రవణ్ గుణజ్ఞో. (పూమి యశస్త్ర పెరుమానై) భూమియైయశస్త్ర అన్యశేషత్వస్వస్వాత న్నిజై త్తవిర్ త్త సర్వస్వామియైయాయ్ద్ర మక విపా

జీ-ఆ.—నిగమమ్ (పులమ్బిత్యాది) “ఇవైయుమోర్ పత్తు - శొన్నాల్-యావరుమ్ - ఇలజ్గువాణ్ - ఏఱువర్” ఎన్దైక్కటాక్షి

ఆ-ఆ-వి.—“పూమియశస్త్ర” ఎన్దైలే - మహాబలిక్కు శేషమాయరుక్కైయైప్పొక్కి, లోక త్తిలశ్శార్ తలైయిరే యడియిట్టు స్వస్వా త న్నిజై త్తవిర్ త్తపడి. “పూమి” ఎన్దతు - చతుర్దశ భువనత్తుక్కు ముపలక్షణమాక్కి, స్వస్వాత న్ని నివృత్తిక్కాక ఊర్ధ్వలోకజ్జైయు మ్, అన్యశేషత్వ నివృత్తిక్కాక భూమియైయుమశస్త్రా నెన్ద తిరువుళ్ళమ్బుద్రే యరుళిచ్చెయ్కితార్ (భూమియై యన్దిత్యాది) ఎన్ద పుమామ్. ౧౧.

ఈ.-డి.బి. (సలజ్గోళ్ శీర్) కరణజ్జళుమ్ చేతనసమాధియా లేవి డాయ్ త్తు, అవై తానోరిన్దియవ్వుత్తియై యోరిన్ది
యమాళై ప్పట్టు, ఇవై యెల్లావల్ శీర్ వ్వుత్తియై యుద్దామాళై ప్పట్టు, ఇప్పడి భగవద్విషయత్తిలే విడాయ్ క్కు
మ్బడియాన శ్రీవైష్ణవ శ్రీయైయుడైయవాహ్వాన్. అనుభవాభినివేశమాకిట నన్దైయైయుడైయ జ్ఞానాదిగుణ విశిష్ట
రాయ్ నన్దానతిరునకరిక్కు నిర్వాహకరాన వాహ్వాన్ శోల్. (వలజ్గోణ్డివిత్త్యాది) ప్రతిపాద్యతై వలమ్ వన్దువిశా
క్కొలై కొణ్డివెన్నుతల్, ప్రతిపాదనసామర్థ్యతైయుడైయవెన్నుతల్. (ఇలజ్జువానిత్త్యాది) అద్వితీయమాన
విప్పత్తైచ్చొన్నాల్, ఇన్నారిన్దై యారెన్నా తే, భగవదనుభవత్తుక్కు విచ్చేదమిల్లాత వైలక్షణ్యతైయుడైయ పర
మపదత్తై ప్పాపిక పెప్పెరువర్. ౧౦. “సవకధాభవతి” ఎన్ఱుతుకిటపడియే - అనేకశరీరజ్జళై ప్పరిగ్రహిత్తు; అవోశరీ
రజ్జళిల్ కరణజ్జళుమ్ పూర్ణానుభవమ్బుణ్ణలామ్బడియాన దేశత్తిలే పుకప్పెరువరెన్దపడి. ౧౧.

నడక్కు త్తిరువీతిప్పిత్తై త్తిరువడిక శేశరణమ్.

జీ.అ.-త్తవతారికై. దృష్టాన్తపూర్వమాక వర్ణమ్ (ఇవర్ పుకటామిత్త్యాది). “శీర్” ఎన్ఱు-వైష్ణవశ్రీయాయ్. అతుక్కునన్దైయేతెన్ను (కరణజ్జళుమ్
త్త్యాది). (సలజ్గోళ్ శీర్). పరిపూర్ణమాయ్ పక్వమాన భక్తియాకిట సమ్మత్తైయుడైయనరెన్దపడి. వలమ్ - ప్రదక్షిణముమ్, బలముమ్, విశా
క్కొలై కొణ్డి - వ్యాపితై. ప్రతిపాద్యతై వలమ్వరుకైయావతు - ఉళ్ళపడి ప్రతిపాదిక్కై. “ఓర్” ఎన్ఱుతిసర్థమ్ (అద్వితీయమానవైష్ణవు).
ఇన్నార్ - ఏతత్సర్వరూపాః, ఇన్దైయార్ - ఏతత్సర్వభావాః. పులమ్బుశీరత్తార్భ్య, ఆయిరత్తుళ్ళివైయుమోర్ పత్తై - శొన్నాల్ - యావరు
మ్-ఇలజ్జువాన్ - ఏఱువరిత్త్యయః. ౧౧.

జీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

ప్ర.-తి.- (నిగమమ్). (పులమ్బుశీరత్త్యాది). (ఇలజ్జువానిత్త్యాది). ఛాన్దోగ్యే సప్తమ ప్రపాఠకే [౨౬], “సవకధాభవతిత్రిధాభవతి
పఞ్చధా । సప్తధానవధాచైవ పునఃత్వైకాదశస్త్వతః । శతఞ్చదశచైకశ్చ సహస్రాణిచవింశతిః.” ౧౧.

మణవాశమామునికళ్ తరువడిక శేశరణమ్.

తాత్పర్యము.- సకలజనులును క్లాపించునట్లు ప్రకాశించుచున్న కల్యాణగుణములుకలవాడును త్రివిక్రమావతారమునందు సకలలో
కములను గొలిచినవాడునునైన శ్రియఃపతిని నుద్దేశించి ఆహ్వాన్లుసాదించినదియు భగవద్గుణముల నున్నట్లు ప్రతిపాదించుచున్నవియునైన
వేయిపాశురములలో నీపది పాశురములను పరమభక్తితో బాడువారు నిరవధిక తేజోమయ నిత్యవిభూతిని జేరుదురు. ౧౧.

ద్ర.-తా.- (ముడియానే) చిత్తాకృష్టిప్రవీణై రభిలషనసుఖై స్సర్వవాఞ్ఞాన్దహానై రాతన్వానైర్దిదృక్షాం
శ్రుతిహితసహితైరాత్మనిత్యాదరాన్తైః । విశ్లేషాకోశకృద్భిస్తస్మదరతికరైర్దత్తసా
యుజ్యసన్తైః కుర్వాన్తైర్బాల్యంమిలితగుణగణైర్నిత్యదృశ్యాజ్ఞమాహ. ౩౧.

అర్థము.- చిత్తాకృష్టిప్రవీణైః - మనస్సును నాకర్షించుటయందు సమర్థములును, అభిలషనసుఖైః - స్తుతించునప్పుడు సుఖమునుబు
ట్టించునవియు, స్సర్వవాఞ్ఞాన్ - స్సర్వమునందాశను, దుహానైః - వృద్ధి నొందించునవియు, దిదృక్షామ్ - సాక్షాత్కారమునందాశను, ఆత
న్వానైః - కలుగఁజేయునవియు, శ్రుతిహితసహితైః - శ్రోత్రములకుహితముతోఁగూడినవియు, ఆత్మనిత్యాదరాన్తైః - ఆత్మకు నిత్యమాదరింపఁ
దగినవియు, విశ్లేషా కోశకృద్భిః - విశ్లేషమునందరుచునట్లుఁజేయునవియు, స్మదరతికరైః - స్మరింపఁగాఁ (ఆత్మకు) వైదిల్యమును జేయునవి

[౨౬]

తిరువాయ్ మొట్టి.—౩-ప. ౮-తి. ముడియానే వ్యాఖ్యానజ్ఞు.

300

యు, దత్తసాయుజ్యసంక్షేప - యిష్టబడిన సాయుజ్యమునందాశకలవియు, బాలలాల్యమ్ - బాలులయొక్క చేష్టితములను, కుర్వాణైః - చేయుచున్నవియునునైన, మిళితగుణగణైః - ఒకటితో నొకటి చేయున్న గుణసమాహములచే, (సర్వేశ్వరుని) నిత్యదృశ్యాజ్ఞమ్ - ఎల్లప్పుడూ దుజూడదగిన విగ్రహముకలవానినిగా, ఆహ - (ఆహ్వానము) సాదించిరి.

300.

వ్యా.—(చిత్రాకృష్టిప్రవీణైః) ఎన్టుకిడక్కుమెన్నెళ్ళమే - మనస్సినుడైయవాకర్షణ త్తిరే సమర్థజ్ఞుమాయ్; (అభిలషనసునైః) ఎన్ను మెప్పోతు మెకవాశకమే - “వాక్కుక్కున్నొల్లవేణుమ్” ఎన్నిటసుఖజనకజ్ఞుమాయ్; (స్వర్ణవాఙ్మృదహనైః) ఎన్టుతడవు మెకకైకశే - కైకకుక్కు “తమ్మవవేణుమ్” ఎన్నిటవాశావర్థకజ్ఞుమాయ్; (ఆత్మన్వానైర్దిదృక్షామ్) మెయ్కోళ్ళక్కణవిరుమ్మ మెకకణ్ణశే - కణ్ణకుక్కు “కాణవేణుమ్” ఎన్నిటవిచ్చాప్రదజ్ఞుమాయ్; (శ్రుతిహితసహితైః) తిన్టొళ్ళవోర్కుమ్ కిడనైక్కణ్ణశే - శ్రోత్రజ్ఞుక్కు “కేట్కువేణుమ్” ఎన్నిట హితకరజ్ఞుమాయ్; (ఆత్మనిత్యాదరాహ్తైః) ఉన్నెయ్యేయవిన్ది యాతరిక్కుమెనతావియే - ఆత్మావుక్కు నిత్యాదరాహ్తజ్ఞుమాయ్; (విశ్లేషాశ్రోతకృద్భిః) పావియేన్సెళ్ళామ్ పులమ్మప్పలకాలుమ్ కూవియుక్కాణప్పెతే - విశ్లేషసమయత్తిరే కూప్పిడప్పణ్ణవై ధ్రిథాయ్; (స్మరదరతికరైః) నిన్టెనతావియై యార్కిన్టశీలమే - నిన్టెక్కునిన్టెక్కు వాత్తావై శిధిలమాకప్పణ్ణానిన్టనవాయ్; (దత్తసాయుజ్యసంక్షేప) ఉన్నెయ్యేళ్ళాన్ట పారున్టవనే - తన్నెయ్యేణువతెప్పోతెప్పోతెన్టు స్పృహయైయుక్తాక్కుమవైయాయ్; (కుర్వాణైర్బాలలాల్యమ్) పారున్దియమామరున్దినిడైపోయ - ౧ “ఆతిచళ్ళులచేష్టితః” ఎన్నిటపడియే యతిచళ్ళులతెయ్యేప్పణ్ణుమవైయాయ్; అథవా, ఉన్నెయ్యేయిరున్దిరున్దిత్తనై కాలమ్పులమ్మవనే - బాలలైప్పోరే యతిచపలరాయ్ అలద్రిథయ్పుణ్ణుమవైయాయ్; క్కొన్టుకూడియిరుక్కిట కల్యాణగుణజ్ఞశారే యెమ్మెరుమాక్, సర్వకాలముమ్ కాణవేణుమెన్టావైప్పడుమ్మడియాన దివ్యవిగ్రహ తైయుడైయవనెన్టు “ముడియానే” ఎన్నిటదశకత్తిరే యాహ్వానరుళిచ్చెయ్తారెన్టితార్.

300.

వేదాంతాచార్యర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

తాత్పర్యము.— (౧) చూచిన వారిమనస్సులనాకర్షించుటయందతిసమర్థములును, (౨) భగవంతునిస్తోత్రముచేయునప్పుడతనిసుఖకరములును, (౩) భగవత్సంక్షేపమునందభినివేశమునుబుట్టించునవియు, (౪) భగవత్సాక్షాత్కారమునందత్వాశనుబుట్టించునవియు, (౫) కల్యాణగుణములను వినుటయందు శ్రోత్రములకు హితమును గలుగఁజేయునవియు, (౬) ఆత్మలక్ష్మణస్వరూపదరింపఁదగినవియు, (౭) భగవద్విశ్లేషమునందు దుఃఖాతిశయమువలన నరుచునట్లుచేయునవియు, (౮) భగవద్గుణములను స్మరింపఁగా స్మరింపఁగా నాత్మకు శైధిల్యమును బుట్టించునవియు, (౯) తమనుబొందునమయ మెప్పుడెప్పుడని యాశనుకలగజేయునవియు, (౧౦) బాలులనువలె యాశ్రతులను ఆతిచపలులై దుఃఖింపఁజేయునవియును నైన దివ్యకల్యాణగుణములుకలవాడగుటవలన భగవంతుఁడు నిరవధికదివ్యసుందరవిగ్రహముకలవాడని యాహ్వానీర్తియైనిమిదవత్తిరువాయ్ మొట్టి పదిపాశురములచే సాదించిరి.

300.

తి-నూ.— ముడియాతవాణై మికముద్రీ మికరణజ్ఞ | శడియార్తమైవిట్టవన్నా | అప్పడియా |

వాన్టొన్టిన్ శెయల్ విరుమ్బుపుళ్ళ తెలాన్దామ్ విరుమ్బుత్తున్దియ తేమాన్టన్ శోల్.

౨౮.

అర్థము.—ముడియాత - ఆన్టములేని, ఆణై - అభినివేశము, మిక - ఆతిశయింపఁగా, ముద్రీ మికరణజ్ఞ - (బాహ్యములును ఆభ్యంతరములునునైన) సకలకరణములు, అడియార్తమై - (సర్వప్రకారములచే దమకు శేషులుగా ననుసంధింపఁబడిన) దాసభూతులగు శ్రీవైష్ణవులను, విట్ట - విడిచి, అవన్నాల్ - ఆశ్రయఃపతియందు, పడియా - అవగాహింపఁగా, ఒన్టు - ఒకయిన్దియము, ఒన్టిక్ - మఱియొకయిన్దియము యొక్క, శెయల్ - వ్యాపారమును, విరుమ్బు - కోరఁగా, ఉళ్ళతెలామ్ - ఆయిన్దియముల వ్యాపారములంతయు, తామ్ - తాము, విరుమ్బు - ఆశపడఁగా, మాన్టన్ - (ఇట్లుజేపడిన) ఆహ్వానయొక్క, శోల్ - పాశురములు, తున్దియతే - శబ్దపూర్తిగలవైయేయున్నవి.

౨౮.

అవ.— (ముడియాతవాణైమిక) ఇతిర్ - కరణజ్ఞుమే తాముమ్ పెరువిదాయప్పట్టుప్పేళినపాశురతై యనువది త్తరుళిచ్చెయ్తారె. ఆతెజ్జనేయిన్దిల్; ౨ *పయలుమ్ శుడరొళియిలే - ఉద్దేశ్యరాక వనసద్ధిక్కుప్పట్ట శ్రీవైష్ణవర్కళ్ స్యరూపత్తుక్కు నిరూపకత్వేన ప్రస్తుతతెజ్జనేయిన్దిల్; ౨ *పయలుమ్ శుడరొళియిలే - ఉద్దేశ్యరాక వనసద్ధిక్కుప్పట్ట శ్రీవైష్ణవర్కళ్ స్యరూపత్తుక్కు నిరూపకత్వేన ప్రస్తు

తమనభగవత్సన్దర్శాదికల్ విడాయ్కుత్తమ్మకమాయ్, అత్తారేవిడాయ్కరై పురణ్ణు, అనుభావ్యమానభూషణాయుధవిగ్రహగుణచేష్టితాదికలైచ్చొల్లి, తామువత్తుడైయకరణగ్రామముమాయ్ ముఖమిడలుశెయ్తు కూప్పిడుకిఱ * ముడియానేయిలర్థత్తై సజ్గిహి త్తయళి చెప్పయ్కి. తార్ “ముడియాతవాశైమిక” ఇత్యాదియాలేయెన్దై.

వ్యా.— (ముడియాతవాశైమిక) ౧ * మయర్వఱమతినలమరుళుకైయాలే అడియేతోడజ్జివరుకిఱ ౨* ఆరాతకాతలానశనుభవాలాభత్తారే యతిశయిక్కు. కీర్తీ భాగవతస్వరూపనిరూపణత్తుక్కుడలక భగవద్గుణాదికల్ ప్రస్తుతమాక, అత్తారేభక్త్యభివృద్ధియాక. (ముల్ ముకరణజ్జల్) బాహ్యభక్త్యన్తరసకలకరణజ్జుమ్. (ముడియాతవాశైమిక-ముల్ ముకరణజ్జల్ ఎన్దు) కరణవిశేషణమాకవుమామ్. (అడియార్ తమ్మైవిట్టు) ౩ “ఎమ్మైయాళువ్పరమర్” ౪ “ఎమ్మైయాళుడైనాతర్” ఎన్దుమ్, ౫ “ఎమ్మైయాళుడైయార్ కళ” ౬ “ఎమ్మైరుమక్కుళ” ౭ “ఎమ్మైయళిక్కుమ్ పిరాక్కుళ” ౮ “ఎమ్మైచ్చన్తశన్దన్దర్జాప్పర్” ౯ “ఎమ్మైనాళుయ్యళి కిన్దనమ్బర్” ౧౦ “ఎన్దొళుకులన్దాజ్జల్” ౧౧ “అడియార్ తమ్మడికళ” ౧౨ “అడియార్ తమ్మడియారడియోజ్జల్” ఎన్దు-ఇప్పడిసర్వప్రకారతాలుమ్ శేషికళాకవనుసద్ధిక్కుప్పట్ట శ్రీవైష్ణవర్కలైవిట్టు. (అవన్నాల్ పడియా) పడిన్దపురుషార్థకాష్టైయ్యళిక్కుమ్మడియానవపనిడ త్తిలై యవగాహిత్తు కరణజ్జుమ్ తాముమ్ తద్విషయ త్తిలై ప్రవణరాయ్. ౧౩ “గాత్రిళ్ళొకాభికర్మత్తైః సంస్థై శేయం సకామాహమ్” ఎన్నుమ్మడియాక (ఓన్దొన్దొన్దై శేయల్ విరుమ్మవుళ్ళైలామ్ తామ్ విరుమ్మ) “సెన్జై మేనీణ కరాకవిరున్ద వెన్ తన్జై నే” “వాళకమేయే త్తవరుళై శేయ్యుమ్ వానవర్ తమ్ నాయకనే” “కైకళాలారత్తొళు తుత్తొళు తున్దై” “కణ్ణళాత్తాణవరు జ్జోల్” ఎన్దు-వాక్యాణిచత్తుళ్ళొత్తర్జాన విన్దియజ్జల్ మనోవాక్యాణిచత్తుర్వత్తికలై యాశైప్పడుమ్మడియాకిఱ, ఇన్దియవృత్తినియమమిన్దిక్కు యననై యనుభవిక్కు వేణ్ణుమ్మడియాన పెరువిడాయై యుడైయవాయ్; కీర్తీచ్చొన్న కరణజ్జల్ విడాయై క్కరణియాన తామొరువరు ముడైయరాయ్, అవనై యనుభవిక్కు వాశైప్పడ. అతావతు - “ఉన్దైయేయవిన్ది యాతరిక్కు మెనతావి” ఎన్దుమ్, “పావియేన్ సెన్జైమ్ పులమ్మప్పలకాలుమ్ మావియుమ్ కాణప్పై తనునళాలమ్” ఎన్దుమ్, “ఉన్దైయెన్నాళొకణ్ణళొళ్ళై” ఎన్దుమ్, “ఉన్దైయెళ్ళాన్దు పారున్దవన్” ఎన్దుమ్, “ఉన్దైయే యిరున్దిరున్దై త్తనైకాలమ్ పులమ్మవన్” ఎన్దుమ్, “యివరుడైయ ప్రావణ్యమిరుక్కుమ్మడియెన్దై. (తున్నియ తేమాన్దైకళొల్). ఇప్పుడికరణ గ్రామ త్తినుడైయవుమ్ కరణియాన వాళ్ళొర్ తమ్మడైయవుమార్త్యతిశయ త్తైయుడైతాన వాళ్ళొర్ నూక్తియానవి త్తిరు వాయ్ మొట్టి, ౧౪ “మిడైనళొల్” ఎన్నుమ్మడి శబ్దనిబిడమాయున్దతు. తున్నుత్ - నెరుక్కుమ్. ౨౮.

పెరియజీయర్ తిరువడిక శ్లోకరణమ్.

తాత్పర్యము.— క్రిందితిరువాయ్ మొట్టియందు ద్వైత్యులై యనుసంధింపఁబడిన శ్రీవైష్ణవులకు నిరూపకములైన గుణచేష్టితాదులు భగవదనుభవమునందాశనుబుట్టింపగానదిలభింపక భగవత్సాక్షాత్కారమునందభినివేశమతిశయించుటచే తమయొక్క యభినివేశమున కుత్తంభకులగు శ్రీవైష్ణవులనువిడిచి తమకరణములును తామును భగవద్విషయమునందతిప్రావణ్యముకలవారై తమతమవ్యాపారములతోఁ గరణాన్తరవ్యాపారములను నాశపడుచున్న సమస్తకరణములయొక్కయు ఆకరణములయొక్క వ్యాపారములను గోరుచున్న యాహ్వాన్తయొక్కయు నభినివేశాతిశయముచేఁ వారు సాదించిన యీపది పాశురములు సర్వవిధసల్లక్షణసంపన్నములై యున్నవి. ౨౯.

మూన్దామ్మ త్తిల్ - ఎట్టాన్దిరు వాయ్ మొట్టి ముల్ గ్రిన్దు.

ఆక - తిరువాయ్ మొట్టి. ౨౮-పాట్టు - 3౧౦.

౧ ౧-౧.	౨ ౧౧-౧౧.	౩ ౨౨-౧.	౪ ౨౩-౨.	౫ ౨౩-౩.
౬ ౨౩-౪.	౭ ౨౩-౫.	౮ ౨౩-౬.	౯ ౨౩-౭.	౧౦ ౨౩-౮.
౧౧ ౨౩-౯.	౧౨ ౨౩-౧౦.	౧౩ ౨౩-౧౧.	౧౪ ౨౩-౧౨.	

శ్రీః.

ఆధ్వార తిరువడిక శేశరణమ్.

ఎమ్మెరుమానార్ తిరువడిక శేశరణమ్.

తిరునాయ్ మొట్టి. — మూన్టావ్వుత్తు - ఒన్పతాన్దిరునాయ్ మొట్టి. ౧-పా-శొన్నాల్ వ్యాఖ్యానబ్బల్.

మూ. — శొన్నాల్ విరోతమి తాకిలుజ్జూల్లువక్ కేణ్ణినో! వెన్నా విలికవియ్యానొరువర్ కుజ్జొడుక్కిలేక్.

తెన్నా తెనావెన్టువణ్ణమురటిరువేజడ. | తెన్నానై యెన్నప్ప నెమ్మెరుమానుళనాకవే || ౧||

ఆ. — (శొన్నాల్) ఇప్పడితమ్మడైయ సర్వకరణజ్జుదవిత్తవియే స్వేతకరణజ్జుదవియే వృత్తికలై యెమ్మెరుమాన్తిట త్తిలే యావైప్పట్ట పడియే పెతామైయాలే యత్యస్తమవన్నరాన వాక్వోర్, ఇదైయిల్ తమకుత్తుజైయాక్ క్కాక, “ఇందలాక త్తిలే శ్రీవైష్ణవర్ కళుళరో?” ఎన్టుపార్ త్తవిడ త్తిల్, ఇందలాక మెల్లామ్ భగవద్వ్యతిరక్త వి యప్రవణమాయ్ భగవత్పరాజ్ఞుభుమాయ్ మనుష్యాదికలై క్కవిపాడిక్కొణ్ణుతిరి కిటపడియొక్కణ్ణార్; కణ్ణు, తమ్మడైయ విగ్రహెల్లామ్ ముఱప్ప; ఎమ్మెరుమానుక్కుర్న మన* పరుమన్దకరణజ్జుదవియే వస్తుభూతమనుష్యాదికో పక్కలిలే వినియోగిక్కిటపడియెన్న కాణ్ణెన్నిన్నాతాయ్, అవర్ కైమ్మటీత్తు, కల్యాణమాయ్ భగవదనురూపమాన కవికలై త్తంద్ర మనుష్యాదికో పక్కలిలే వినియోగిక్కిలాకా తెన్టుపార్ త్తు; నిషేధ్యతయావుమ్ శొల్లుకై యిడన్టు, ఆకిలుమ్, ఎమ్మెరుమానుక్కిడానవ్వుకియ కవికలై యిల్లు క్కమాట్టా మైయాలే శొల్లుకి* త్తే కేళుగ్గళెన్టువెత్తు, ఇప్పడి భగవత్పరాజ్ఞుభుమానలాక త్తిలే నానెమ్మెరుమానై యల్లతు మల్ ద్రోయవరై క్కవి పాడుకైక్కిడల్లాత ప్రకృతియాకప్పెల్ ద్రోనేయెన్టుకొణ్ణు స్వలాభ తైప్పేళుకితార్.

పన్నీ. — ఒన్పతాన్దిరునాయ్ మొట్టియిల్; అప్పడితామమ్ కరణగ్రామముజ్ఞాప్తిట్టపడియొక్కణ్ణ వీశ్వరక్, “లాకమడజ్జ వితరస్తాత్ర మ్మణ్ణి యనర్థప్పడానిఱ్ఱ, నీర్ నమ్మెస్తాత్రమ్మణ్ణుమ్మడి పణ్ణినోమే” ఎన్టివరుడైయపేల్ ద్రై ప్రకాశిప్పిక్కక్కణ్ణు సన్తుప్తరాయ్; అవనుడైయ స్తుత్యత్వత్తుక్కే కాన్తమాన సౌలభ్యాతిశయతైయుమ్, సులభనుడైయ సమ్మన్తోత్కర్షణతైయుమ్, నిత్యనూరి నిర్వాహకత్వతైయుమ్, స్తుత్యతై క్కనురూపమాన కేషిత్వతైయుమ్, అపేక్షితఫలప్రదత్వమాన - ఔదార్యాతిశయతైయుమ్, అతుక్కే కాన్తమాన శ్రియఃపతిత్వతైయుమ్, స్తుతివిషయమానగుణనామపూర్తియైయుమ్, అవనుడైయ ప్రాప్యభావతైయుమ్, పురుషార్థ ప్రదత్వతైయుమ్, జగత్సృష్ట్యత్వతైయు మనుస ధిత్తు; ఏవంభూతవిషయ తైస్తాత్రమ్మణ్ణాతే, నిష్ప్రియాజనమాన ఇతరస్తాత్రజ్జైప్పణ్ణి యనర్థప్పడుకిఱ్ఱో శేయెన్టు, తాకికలైక్కుటీత్తు స్వనిష్టై యై యుపదేశి త్తరుళుకితార్.

అన్య. — ఇతు శొన్నాల్ విరోతమ్ (౩) ఆకిలుమ్ శొల్లువక్ కేణ్ణిక్ (౬) వణ్ణు తెన్నా తెనావెన్టు మురల్ (౯) తిరువేజడత్తు ఎన్నానై ఎన్నప్పక్ (౧౨) ఎమ్మెరుమాన్ ఉళనాక ఎక్ (౧౫) నావిల్ ఇక్ కవి (౧౮) యాక్ ఒరువర్ కుజ్జొడుక్కిలేక్. (౨౧)

పన్నీ. — ముతత్పాట్టిల్, ఎన్నై స్తుతిప్పిక్కేక్కాక త్తిరుమలైయిలే సన్నిధిపణ్ణిన పుపకారకనై యొట్టియ వేటారువరై స్తాత్రమ్మణ్ణి నెన్టు స్వమతతై యరుళిచ్చెయ్ కితార్.

* “ఒరువణ్ణుమ్” ఎన్టు శిలశోజ్జులిలేకవచనాన్తపాముమ్ కాణ్ణిఱ్ఱు. * అరుమన్ద - దయనీయమాన.

నీజ్జితరస్తాత్రమ్ తవిరు కైక్కులుప్పానవిద్దహితమ్, శొన్నాల్, ఉజ్జళభిమతత్తుక్కువిరోధమ్, (3) ఆయిరుక్కులుమ్, ఉజ్జళనర్థమ్మొలు క్కమాట్టామైయారే శొల్లక్కడవే; నీజ్జళ శైవితాత్తుక్కుళ్ళు. (౬) వణ్ణుకళానవై, మధుపానప్రీతియారే తెన్నా తెన్నా వెన్ఱు, *ఆళ్ త్రి వైప్పానైప్పారే బట్టిక్కి, (౯) తిరుమలైయారే సన్నిహితనాయ్, ఎనక్కుక్కవిపాడుక్కు విషయమ్మొన్ఱు, కవిక్కు ప్పరిశిలాకత్తన్నై త్తరుముపకారకనాయ్, (౧౨) ప్రాప్తనాన స్వామియానవే, ఇక్కవిపాట్టారే తానుశనాయిరుక్కు, ఎక్, (౧౩) నావినుడైయనత్తై క్కుప్రయోజనమాయ్, కవిపాట్టణ్ణి పీళ్ళరనుక్కినితాన, కవియై, (౧౪) అవనుక్కనన్యార్నా శేషభూతనాన నాక్, వేళారువర్ క్కుమ్, కొడుక్కళ క్తనల్లే. (౨౧)

అవతారిక.—క్రిందితిరువాయ్ మొట్టియందుఁ గరణములును తామునుభగవదనుభవమునొంది యాయనుభవమునకు వీరు సహాయభూతు లగుదురోయని సంసారలనుజ్ఞానగా వారు భగవద్వ్యతిరేకవిషయములయందుఁ బ్రవణులైయుండ వారియనర్థములనుజూచి దానినిబరిహరింప నెంచినవారై తమదుఃఖమును మఱిచి వారికి హితమునునుపదేశింపఁగా నది వారియందు నిరర్థకమైనదిజూచి వారికిఁ దమకునున్న వైలక్షణ్యమును నీ తిరువాయ్ మొట్టియందాహ్వాన్లు సాదించుచున్నారు.

అర్థము.—ఈహితవాక్యమును జెప్పినచో (మియిప్పములకు) విరోధము (3) అయినను చెప్పెదను; (మిరు) ఆదరముతో వినుఁడు. (౬) తుప్పెదలు “తెన్నా తెన్నా” అని శబ్దించుచున్న (౯) తిరుమలైయంచునుంచుచున్న వాడును నాకువిషయముగు ఉపకారకుఁడును (౧౨) స్వామియునునైన శ్రీయశస్తి (ఈకవిగానముచే) సత్తనొందియుండగా నాయొక్క (౧౩) నాలుకకుఁబరమప్రయోజనములును మధురములునునైన పాశురములను (౧౪) (వానికి శేషభూతుఁడైన) నేను ఇతరులొకరికిని నివ్వను. (౨౧).

ఈ.— ఇప్పడితమ్మిళుక్కుక్కుక్కుప్పిడుకిఱవితుతవిర్ న్దు తజ్జళిళుక్కుక్కుక్కుప్పిడుమ్మడి పణ్ణినార్ కళ సంతారికళ. తాముమితమ్మడై యకరణగ్రామముమాయ్, కేట్టారెల్లామ్ నీరామ్బడిక్కుప్పిట్టార్ - కీర్తీర్ న్నిరు వాయ్ మొట్టియిలే; ౧: పరుక్కిళ్ళిత్తేనే” ఎన్ఱు - భగవదనుభవమ్మణ్ణిక్కలిత్తు అనన్తరమ్ ౨ * బోధయన్తరిపరస్పరమ్మణ్ణికైక్కు 3 “అడియార్ కళ కుర్రాజ్జలై - ఉడన్ఱాడువతెన్ఱుకొలో” ఎన్ఱు - నిత్యసూరికళ తిరళిలేళుకత్తేడు మాప్పోలే, ఇవరిళువాలేక్కుప్పిట్టవనన్తరమ్ “ఇవ్విళుక్కుక్కుట్టావర్ కళితే” ఎన్ఱు సంతారికళై స్పార్ త్తార్; అవర్ కళ పేర్ న్నిరుక్కుక్కుట్టలై తాప్పోలే యిళుక్కుమ్మకూట్టన్ఱి క్కేయిరున్దార్ కళ; ౪ [అటియార్ శమణరయర్ త్తార్ పవుత్తర్ శిటియార్ శివప్పట్టార్] ఎన్ఱిపడియే - అనుపపన్నజ్జలై చొల్లువారుమ్, ప్రత్యభిజ్ఞాన

జీ-ఆ.—శొన్నాల్ విరోధప్ప)వేశే. కీర్తీ - అప్పడివిడాయ్ తవర్ అవ్విడాయ్ తీర్ పువరోపదేశమ్మణ్ణికొరొవెన్ఱి శజ్జైయిలే. యతుతీరాతిరుక్కుచ్చెయ్ తే సంతారికళిళుక్కుపిక్కమాట్టామల్ పరోపదేశమ్మణ్ణికొరొవెన్ఱి (ఇప్పడియిత్యాది). వివరణమ్ (తాము తమ్మడైయవిత్యాది). కూట్టన్ఱి క్కేయిరున్దపడియెన్ఱెన్ఱు; దేవతాన్తర ప్రావణ్యవిషయప్రావణ్యానేవ్యసేవేతరస్తాత్రకరణాదికళారేయన్ఱితార్ (అటియారిత్యాది). నాన్ఱకన్ఱిరువన్దాతి యాతామ్బట్ట. “స్వాద స్తిస్వాస్తి” ఇత్యాదియానసప్తభజ్జియెయ్ శీకరిత్తుక్కుట్ట, జగత్తుద్రవ్యపర్యాయరూపేణసత్తుమసత్తుమనిత్యముమనిత్యముమభిన్నముమభిన్నముమాయరుక్కుమ్మెన్ఱు తోర్ న్నిరుచ్చొల్లుకిఱవార్ తర్ తత్తన్ఱితియై యటియార్ కళ; శమణ-అర్హత్. త్తణికమానజ్ఞానసత్తయై “ఆత్మా” ఎన్ఱుశొల్లుకిఱవార్, నిత్యనానవాత్తావైయుమ్ తద్దర్శమానజ్ఞానత్తైయుమ్ తద్విషయజగత్తైయు ముళ్ళపడియతియమల్ ముళన్దార్ కళ; పవుత్తర్-బాధర్. ఆయర్ త్తార్ - ముళన్దార్ కళ. సృజ్యత్వకర్త వశ్యత్వాదికళారే యనీళ్ళరనాకసంప్రతిపన్న నాన రుద్రనైపరత్తైమాక చొల్లుకిఱ వైవమతనిష్ఠరానవర్ కళతిత్తుద్రాయరుప్పర్ కళ; శివప్పట్టార్ - వైవమతనిష్ఠర్. ఇతిపాశురార్థః. పాట్టుక్కర్థమ్ (అనుపపన్నజ్జలైయిత్యాది). అనుపపన్నజ్జలైయెన్ఱు త - సప్తభజ్జియెప్పోర్. సప్తభజ్జియావతు-“స్వాద స్తి, స్వాస్తి, స్వాద స్తిచనాస్తిచ, స్వాదవక్తవ్యమ్, స్వాద స్తిచావక్తవ్యమ్, స్వాస్తిచావక్తవ్యమ్, స్వాద స్తి

* ఆళ్ త్రివైప్పార్ - అలాపిక్కుమువర్ కళ. ౧॥ ౧౩-౯. ౨॥ భ-గీ-౧౦. ౩॥ ౧౩-౧౦, ౪॥ ౪-అ౨.

ఈ.—మామ్బడిబరు చేతననై కొళ్ళా తే జ్ఞానసంతానతై కొళ్ళు వారుమ్, తన్నో టైయనారు తేత్రజ్ఞనై యే “ఈశ్వర” ఎన్నిరుప్పారుమ్, దేవతా నరజ్ఞలై ప్పల్లెయిరుప్పారుమ్, “అవర్ కళ తాజ్జళ నర్వజ్జర్” ఎన్నుమ్బడి శబాదికలై ప్పల్లె యవర్ తై ప్పెలుకై కాక ప్పిటరైక్కవిపాడి త్తిరివారుమాయరుద్దార్ కళ; అవర్ కళై క్కణ్ణ వాతే, వాళేటుకాణ త్తేళేటుమాయుమాప్పోలే తమ్మివైమటదార్; పరానర్వజ్జణాల తై ప్పరిహరిత్తుప్పిన్బుత్తమ్మి పుపరిహరిక్కనినై ప్పారొరునరాకై యాలే, “ఇవర్ కళనర్ తై ప్పరిహరిత్తు ఇవర్ కళై యుజ్ఞాట్టికొణ్ణ పోవోమ్” ఎన్ఱు అవర్ కళుక్కుపరమహితమానసల్వారైయరుళిచ్చెయ్య, అవర్ కళతుకేళా తేపత్తై యపడియేనిర్ క్క, అవర్ కళై విట్టుత్తన్నిలై యిలే పోరుకిటవివర్, అవర్ కళిల్ తమక్కుణ్ణాన వ్యావృత్తియై ప్పేళికొణ్ణ పోరుకిటార్. అవర్ కళ తాజ్జళ; సమస్తకల్యాణగుణాత్తకనాయ్, శ్రియఃపతియాయ్, అత్యంతసుందరనాకై యాలే కవి పాడుకిటతు పాయ్ శొల్లిద్రా కాతేక విక్కువిషయమ్బారుమ్బడియాయ్, ఇవర్ పాడినకవియై క్కేట్టిత్తుకొణ్ణాడుకై క్కీడాకం, “కేట్టారార్ వానవర్ కళ” ఎన్ఱుమ్ ౨, “తొణ్డర్ క్కముతుణ్ణచ్చొన్నాల్ కళ” ఎన్ఱుమ్ శొల్లికిట పరిజనజ్జలై యుడై యనాయ్, కవిపాడినార్ క్కుపళిక్కుకైక్కు ౩, “వేడ్డిద్రొల్లామ్ తరుణ్ణో తిలై వళళల్” ఎన్ఱిటపడియే పరమోదారనాయ్, అవర్ కళుక్కుకొణ్ణాడుక్కు ఉభయవిభూతై శ్వర్యతై యుడై యనాయ్, ౪ “వల్లతోర్ వణ్ణజ్జొన్నాలతువే యునక్కామ్ వణ్ణమ్” ఎన్ఱిటపడియే - ఇవనే తేను మొన్ఱొచ్చొన్నాల్ తన్నై యే శొల్లిద్రామ్బడి సర్వశబ్దవాచ్యనాయ్, పాడినకవి కేట్టిక్కు ఇరున్దవిడ్దేడిప్పోయరుమైప్పడ వేణ్డా తేళి, “ఎన్ఱుముళకణ్ణ” ఎన్ఱిటపడియే

జీ-అ.—చనాన్దివాన్తవృత్తి” ఇతి. ప్రత్యభిజ్ఞార్థ మామ్బడియెన్ఱు వివత్తిరే-౬ “జగద్భజ్జరం భజ్జరాబుద్ధిరాత్తా” ఇత్యాద్యనుసంధేయమ్. జ్ఞాన సంతానతై కొళ్ళువార్ - బాధర్. తేత్రజ్ఞనై ఈశ్వరక ఎన్నిరుప్పార్ - నైవర్. “ఇవప్పట్టార్” ఎన్ఱుత్తుక్కర్థమ్ (తన్నో టైయనార్వాది). ౧ “శిటియార్” ఎన్ఱుత్తుక్కర్థమ్ (దేవతా నరజ్ఞలైయత్వాది, దేవతా నరజ్జళ - త్తుద్రదేవతైకళ “అటియార్ శమణర్” ఇత్యాదియిచ్చొల్లికిటవివర్ కళుక్కుల్లామ్ హితమరుళిచ్చెయ్యమల్, పరస్తోత్రమ్బుజ్జికిటవివర్ కళుక్కుమాత్రమ్ హితమరుళిచ్చెయ్యకిటతుక్కు తాత్పర్యమ్ - అట్లాతవర్ కళుక్కుమ్ ముతల్ శ్రిరువాయ్ మొట్టితొడక్కి యరుళిచ్చెయ్యకైయాలే యెన్ఱుత్తుకొణ్ణాశ్వుతు. వాళేటుకాణ త్తేళేటుమాయుమాప్పోలే యెన్ఱుత్తు - తేళొట్టి నోవుపడుకిటానారు త్తనై ప్పటికారర్ వెట్టినార్, తేళొట్టి నత్తాలుణ్ణాన వేదనై పోమాప్పోలే యెన్ఱుత్తల్; యద్వా, ౨ రువణ్ తేళొట్టి నోవుపడానిట్టు వేటారువణ్ వెట్టుప్పట్టు నోవుపడక్కణ్ణార్ తేళొట్టి నోవు పోమాప్పోలే యెన్ఱుత్తల్. నల్వారై “పిటరైన్ఱుత్తిక్కైయా కాతు” ఎన్ఱుశొన్న నల్వారై. ఇత్తిరువాయ్ మొట్టియి లితరస్తోత్రమాకా తైన్ఱుత్తు ౨*౨న్ఱు న్దేవిల్ దేవతా నరపరతైయమ్, విపరీతశాస్త్ర నిష్ఠైయమాకా తైన్ఱుత్తుక్కు ముపలక్షణమ్. ఇతిల్ ౧ “పన్నుమిట్టా తయవ మేత్తినార్” ఎన్ఱుత్తితే. తమక్కుణ్ణాన వ్యావృత్తియై యెన్ఱుత్తు-౯ “పచ్చైప్పళుమ్ పాయ్ కళ పేళ-యాకైరే” ఇత్యాదియైక్కటాక్షిత్తు. పాట్టుక్కళిరేయిజ్జి, భగవత్సత్ర త్తిల్ నన్ఱైయెయ్ మరుళిచ్చెయ్యతుకొణ్ణ ఉక్తార్ తైవరిక్కిటార్ (అవర్ వళ తాజ్జళిత్యాది). అవర్ కళ తాజ్జళెన్ఱిటవితుక్కు - (సర్వేశ్వర నైవిట్టు - త్తుద్రరై క్కవిపాడి త్తిరికిటపడియైక్కణ్ణ) ఎన్ఱుత్తోడేయన్ఱుయమ్. (సమస్తకల్యాణత్యాదివి శేషణత్రయముమ్) ౯ “అయిపెరుమ్బుకట్టైయిలాతన” - ౧ “ఎత్తిరుమలుక్కు” ౩ “మణిపణ్ణ” ఎన్ఱుత్తైప్పల్లి. కేట్టారార్ - కేట్టుత్తుప్తరాకార్, నూరికళ. (నొణ్డర్ క్కిత్యాది). భగవద్విషయత్తిరే తొణ్ణపట్టిరుక్కిటవివర్ కళుక్కు అమృతవద్భగ్యమాక వశుభవిక్కుమ్బడి కొన్ఱాలైకైచ్చొన్నై నెన్ఱుపడి. (వేడ్డిద్రొల్లామిత్యాది). అపేక్షిత మెల్లామతరుమ్ కోట్టిలాత నెన్ఱుడైయ పరమోదార నెన్ఱుపడి. ౧౦ “విణ్ణవర్ తాతై” ఎన్ఱుత్తైప్పల్లి (ఉభయవిభూతై శ్వర్యతై యుడైయనాయ్ త్తు). (వల్లతోరిత్యాది) వల్లతోరు ప్రకారమ్ శొన్నాల్ మతువేయునక్కు ప్రకారమామిత్యర్థః. ౧౧ “కణ్ణక్కుటుణ్ణాడి” ఎన్ఱు

అ-అ-వి.— ౬ “జగద్భజ్జరం భజ్జరాబుద్ధిరాత్తేత్యనుసంధేయోభావేతథావేద్యవిత్వోః । త్తణ్ణద్వంసతశ్చస్త్రై ప్రత్యభిజ్ఞాదరిద్రంజగ

“శిటియార్” ఎన్ఱువిధేయసామాన్యతై “ఇవప్పట్టార్” ఎన్ఱుత్తిల్ ఉపలక్షణవిధయాలభార్థ మెన్ఱుపడి. ఆన్యథావ్యాఖ్యానవిరోధముమ్ మూలపైరూప్యముమ్ పరుమ్. ౧॥ ౯౬-౧౧. ౨॥ ౧౪-౯. ౩॥ ౨౯-౫. ౪॥ ౬౮-౧౦. ౫॥ ౧౮-౯. ౬॥ ౮౦-౮-౨-౯. ౭॥ ౪౦. ౮॥ ౨౯-౬. ౯॥ ౨౯-౩. ౧౦॥ ౨౯-౪. ౧౧॥ ౨౯-౨.

ఈ.-సర్వత్రసన్నిహితనాయ్, సులభసుమాయ్, కవిపాడినవర్ కళుక్కుభోగమోక్షాదిసకలపురుషార్థప్రదనాయ్ అవైకొడావిడిలుమ్తన్నై క్కవిపాడుకై తానేప్రయోజనమోర్బుమ్మడియిరుక్కిట సర్వేశ్వరనై విట్టు; కవిపాడు కై క్కీడానననై కళొన్ఱుమిన్ఱియేతలై యిల్ మయిరిల్లాతానొరువనై “పనియిరుక్కుల౯” ఎన్ఱుమ్, ఇళికణ్ణనై “పుణ్డరికాత్తు” ఎన్ఱుమిప్పడైకళితేయాయ్ ముకవిపాడువతు; కవిపాడినాల్ తాతరువతోన్ఱిల్లామైయాలే నూ టుకన్ఱైయాలే ఒరుపాయ్ తరవాత లాయ్ మైత్తుతువతు; ఇవన్ఱా నెడునాళ్ కూడినెళ్ళుకన్ఱ క్కవిపాడి సహ కారికళై యుక్కుట్టికొన్ఱుకేట్టకొచ్చెల్లుక్కుట్టిల్ ౧“అవరేమాన్డార్” ఎన్ఱితిరేవరుమ్మడి నిలై నిల్లా తారుమాయ్, అకకళిరున్ఱుమిన్ఱివాన్ పోయ్ మిన్ఱివాన్ పుడియవసుక్కిమ్మోడేతలై క్కట్టుమ్మడియాయ్; కవిపాడియెరుప్రయో జనమ్మెతాతోన్ఱిక్కై యన్ఱిక్కే, కవిపాట్టుణ్ణిటవసుక్కిల్లాతననైకళై యిట్టు “ఇరుమరుక్కున్ఱుయ్యాన్” ఎన్ఱు మాపోలే యితే కవిపాడువతు, ఆనాల్ వరువతెన్నైన్ఱిల్; ఉత్పత్తియిలే శిలకుత్తై కళున్ఱాయరుక్కుమే ఇవన్ఱనక్కు, మున్ఱ వన్ఱైయితేయితుకేట్టనాట్టార్ నినై ప్పతు; అవనుడైయదోషజ్జళై వెలియిట్టు అవ్వభీయాలే యవద్యావహరాయ్, అప్రాప్తవిషయతైక్కవిపాడుకై యాలేమేల్ సరకమాయ్, “ఇన్నానై క్కవిపాడిననన్ఱోవిన్ఱ” ఎన్ఱు “తీన్ఱా తేకడ క్కపో” ఎన్ఱు మ్మడియాయ్, ఇరుక్కిటతుద్రై, కవిపాడి త్తిరికిటపడిమైక్కున్ఱు; ఆత్తా ఈశ్వర శేషమాయరుక్కు, అనన్యార్థ మానపుజ్గుడై య కరణజ్జళై కొన్ఱుపిటరైన్ఱుతిక్కి యాడల్ల ఎన్ఱు హితత్తైయరుళిచ్చెయ్య; రావణసుక్కు శ్రీవిభీషణాదికళోన్న హితమ్బా లేయతుఫలియాతోన్ఱియ: హితజ్జ్ఞాల్లచ్చెయ్ తేయుమ్ శెవితాన్ఱాతవివర్ కళో డొత్తప్రాప్తియితేనమక్కుళ్ళ త్తెన్ఱుపార్ త్తు, ఇవర్ కళో నడువేయిదేదై త్తిలిదేహతోడేవ ర్తిక్కిటనామ్ మున్ఱటము

శీ-ఆ.-త్తైప్పల్ ౧(సులభ నెన్ఱు). ౨“వేణ్డిన్ఱైల్లామ్తరుమ్” ఎన్ఱుత్తైప్పల్ ౧(భోగమోక్షాదిత్యాది). ౩“విన్ఱవర్ తాత్తైయెప్పాడినాల్ తన్నా కవేకొన్ఱు” ఇత్యాదియైప్పల్ ౧ (తన్నై క్కవిపాడుకై తానేయిత్త్యాది). ౪ “పారిలార్ పన్ఱై” ఎన్ఱుత్తైప్పల్ ౧ (కవిపాడుకై క్కీడానవి త్యాది). ఇళికణ్ణ - పుళితకణ్ణ. ౧ “కొళ్ళుమ్పయన్ఱై” ఎన్ఱుత్తైప్పల్ ౧ (కవిపాడినాల్ తనిత్త్యాది). పాయ్ తరవు - పాయ్యాలై. ఇన్ఱిదత్తిరే-౧ “వార్తైపత్తిన్ఱిలమ్ పట్టియిలార్తెన్ఱిలమ్కూట్టిటకులమ్ కొడుప్పతుమ్కులమ్ | అళికలమ్పొక్కిప్పత్తర్ కలమ్పొక్కిన్ఱాకల మ్మెన్ఱై నెన్ఱుమ్ పిన్ఱైకాన్ఱయర్ క్కే” ఎన్ఱుత్తైన్ఱైప్పతు. ౩ “మన్నామనిశరై” ఎన్ఱుత్తైప్పల్ ౧ (ఇవన్ఱా నెడునాళ్ కూడియిత్త్యాది). కవిపాడుకైక్కుచేతు - స్వార్థమ్, పరార్థమెన్ఱిరణ్ఱు; అతిల్ స్వార్థమ్ - దృష్టాదృష్టప్రయోజనభేదేన్ఱివిధమ్; అతిల్ దృష్టప్రయోజనా భావతైద్యేధాకాట్టిన్ఱ (కవిపాడినాల్ తనిత్త్యాదియాలే). అదృష్టప్రయోజనముమ్ - విహారాకికపారతాకిక భేదేన్ఱివిధమాకైయాలే; ఉభ యభావతైయమ్ పుత్తక్కిమమాకకాట్టుకితార్ (అప్రాప్తవిషయతైయిత్త్యాదియాలమ్, ఇన్నానై క్కవిపాడిననన్ఱోవిన్ఱయాలమ్). పరా ర్థభావతైక్కాట్టుకితార్ (కవిపాడియెరుప్రయోజనమిత్త్యాది). ఇరున్ఱుమిన్ఱివాన్ - అకత్తిలిరున్ఱుమ్ దుఃఖమాయ్. పోయుమ్మిన్ఱివాన్ - అన్యేపోయుమ్ దుఃఖమాయ్. ఇరుమరుక్కుమ్తుయ్య - ఉభయకులపరిభుద్ధ. మరుక్కు - పార్శ్వమ్, ఇరుమరుక్కు - ఇరణ్ఱుపార్శ్వమ్. ఉభయకులమెన్ఱపడి. ఒరుప్రయోజనమ్ పెతాతోన్ఱిక్కైయన్ఱిక్కే - (అవ్వభీయాలే - అవనుడైయదోషజ్జళై వెలియిట్టు - అవద్యావహరాయ్) ఎన్ఱున్ఱయమ్. (ఇన్నానై క్కవిపాడిననన్ఱోవిన్ఱయి) విహారాకికమానపురుషార్థమ్ - శిష్టర్ కళిక్కిరక్కై; అతున్ఱిద్దియామైయాలే విహారాకిక పురుషార్థమానియెన్ఱపడి. ౬ “అసతాంగుణక్రొణినానుమాదేతకిచ్చన్ | స్వరణాదపియతైపాంమహద్భవతిక్కిప్పమ్” ౭ “పద్యమక్కుళివిచ్చేద ఉరోవిన్ఱస్తమత్తురమ్ | తన్నా మగ్రహణ్ఱైచ్చన్ దాన్యమేతచ్చతుర్విధమ్” ఇత్యాదిప్పడియే - ఒరువన్ఱైన్ఱుత్తిక్కైయాలే సమస్తపాపావహ మాయ్ అవనుక్కుదాననాకైయెన్ఱైయాలే, నీత్తుద్రనక్కు దాననలైయో? కడక్కుప్పోవెన్ఱర్ కళెన్ఱపడి. ఉత్పత్తియిలే శిలకుత్తై కళున్ఱాయ

ఆ-ఆ-వి.-త్సాన్ఱిదంరజ్జచ్చన్ఱై” ఎన్ఱుత్తైప్పల్ ౧. — ౩ “ఎన్నావతెత్తనైన్ఱాక్కుప్పోతుమ్” ఇత్యాదియైప్పల్ ౧ (నూటుకన్ఱై యాలే లిత్త్యాది) ఎన్ఱుమామ్. ౩ “మన్నామనిశరై” ఎన్ఱుత్తైప్పల్ ౧ (ఇవన్ఱానిత్త్యాది).

ఈ.-న్నమ్ భగవద్గూరణరాకప్పెన్ బోమితేయెన్టు, నట్టిపటిక్కుమిడత్తు త్తై యిత్తోరుళ్ కొణ్ణతప్పిప్పానా
రుకక్కునూప్పోలే తమక్కుణ్ణాన వ్యాప్తుతియెయనునత్తుస్వలాభ తై ప్పేళిప్రీతియోదేజలై క్కట్టుకితార్. *

ముతత్పాట్రిల్ - తుద్రనిషయజ్జలై క్కవిపాడుకై యుజ్జభుక్కు హితమల్లవెన్టుపదేశికైయిలే ప్రవృ
త్తరాసవర్, అవర్ కభుక్కురుచిపిటక్కైక్కాక, నానిరుక్కిటపడికణ్ణోలే యెన్టుతమ్ముడైయ మలత్తైయరుళిచ్చె
య్కితార్.

(శొన్నాల్ విరోధమితు) ప్రయోజనా న్తరపరరాయ్ క్కవిపాడుకిటపుజ్జలై, “కవిపాడాతేకొభుజ్జోళ్”
ఎన్దైయావతు-ఉన్దమ్ ప్రయోజనతై త్తవిర్ కైయితే; “నమ్ముడైయ ప్రయోజనత్తుక్కిళివాక వా రైశొల్లానిన్టానీ!” ఎన్టు
విరోధమాయ్ త్తలై క్కట్టుమితేయుజ్జభుక్కు. ఆయిరుక్కు, శొల్లుకితే. అన్తిక్కే. ౧ [యోవసాదస్స ఉచ్యతామ్
ఎన్టు] “తిరునామ తైచ్చొన్నాల్ అనన్తరమిడివిల్లుమ్” ఎన్టువరుమనర్థ తైచ్చొన్ని కోళాతల్, తిరునామ తైచ్చొన్ని
కోళాతల్ శెయ్యుజ్జోళెన్టానితే శ్రీప్రహ్లాదాద్వానాసురప్రజైకత్తై; అప్పడియే, ఇతుపుజ్జభుక్కు “అనర్థమ్” ఎన్టు
ప్రతిపన్న మాయరున్దతేయాకిలుమ్ శొల్లుకితే. అన్తిక్కే. ౨ [కర్ణమూలే ఎన్టు] రాజచారప్రావణ్యనిషేధత్తోపాతి, ఓల
క్కత్తిత్తోల్లుమ్ వారైయన్తితు. అసేవ్యసేవై నిషేధ్యతయాపుమ్ ఎవాయాత్తోల్లవొణ్ణాతు, ఇజ్జనేయిరుక్కుచ్చె
య్తేయుమ్ శొల్లుమ్మడియితేనీజ్జో నిట్కిటదార్తయ్, ఆకైయాలే నాశొన్నాల్ తెనక్కు విరోధమామితే.
(ఆకిలుమ్ శొల్లువ) ఆయిరుక్కు-పుణ్ణొల్లుకితే. ఇప్పడియాకిలుమ్ శొల్లుకిట తెన్నెన్నిల్; నీజ్జో శమదమాద్యుపే

జీ-అ.-రుక్కుమేయెన్టు విడత్తిరే. 3 “అనాదావిహసంసారేదుర్వారేమకరద్వజే | కులేచ కామినీమూలే కాజాతిపరికల్పనా” ఎన్టునైపపుతు.

ఈడల్ల - అనురూపము. ౪ “ఉలకమ్మడైత్తాక కయాయి నేట్టు” ఎన్టు - స్వవ్యాప్తి.

ముతత్పాట్రి (శొన్నా లిత్యాది). హితోపదేశమ్మణ్ణకితా రాకిల్, “యానొరువర్ క్కుమ్ కొడుక్కిరే” ఎన్టు - తమ్ముడైయపడి
యెచ్చొల్లువా నెన్నెన్న (తుద్రవిషయజ్జలైయిత్యాది).

“శొన్నాల్ విరోధమ్” ఎన్టుతుక్కుమూన్తర్థమ్. అతిల్ - ఉజ్జభుక్కు విరోధమెన్తిరన్దర్థమ్. అతావతు - అసేవ్యసేవై పణ్ణవేణ్డానె
న్టుమ్, ప్రాప్తమాన భగవద్విషయ తైస్తుతియుజ్జోళెన్టుమ్ శొల్లుకిట ఉజ్జభుక్కు విరోధమెన్టు; ఇన్దవర్థద్యయ తై యరుళిచ్చెయ్కితార్ (ప్రయో
జనాన్తరేత్యాదియాలమ్, అన్తిక్కే యోవసాదిత్యాదియాలమ్). ఆయిరుక్కుచ్చొల్లుకితేనెన్టుతు. పార్ త్తిరుక్కుప్పొకాత నిరవధకకృపై
యాలే యెన్టుపడి. ౧ “ప్రాతర్దేవేత్యుష్ణేతిగోవిందేతిచజన్మతామ్ | మధ్యాహ్నాచాపరాహ్నేచ యోవసాదస్స ఉచ్యతామ్” ఇతిప్రహ్లాదః. ౨ “స్వపు
రుషమభివీక్ష్యపాశహస్తంవదతియమః కిలతస్యకర్ణయాలే” ఇత్యాది, తృతీయేం శేయమిజ్జ. రసంవాదే. ఇనియివర్ కళుపదేశత్తాలే తమక్కు
విరోధమెన్టు మూన్టామ్ తాత్పర్యతై యిరన్టువిధమాక వరుళిచ్చెయ్కితార్ (అన్తిక్కే కర్ణమూలే ఇత్యాది వాక్యద్యయత్తాలే). అతావతు-
అసేవ్యసేవై నిషేధ్యతయా ప్రసక్తికిలుమ్, దణ్డధర నానవీశ్వరన్దిరువుత్తుక్కు సవ్యామాకైయాలే తమక్కు విరోధమెన్టుతల్; భగవద్విషయ
త్తిరే ౪ * అన్తిలిన్బిన్బేటలముతవెళిత్తానామ్ శిటప్పాకైయాలే, తద్వ్యతిరిక్త విషయజ్జలై నిషేధ్యతయా ప్రసక్తికిలు మతిలుణ్ణానవసహ్య
తైయాలే వాయ్వక్కిరిక్కు మెన్టుతల్. (ఎవాయాత్తోల్లవొణ్ణాతు) ఎన్టువన్తరమ్ - (ఆకైయాలే నాశొన్నాల్) ఇత్యాదివాక్యమను
సన్ధేయమ్. ఆయిరుక్కు-పుమ్-ఉజ్జభుక్కు మెనక్కుమ్ విరోధమాయురుక్కు-పుమ్. “ఇజ్జనేయిరుక్కుచ్చెయ్తేయుమ్” ఇత్యాదియై శక్కొళూ
ర్వకమాక వివరిక్కితార్ (ఇప్పడియాకిలుమిత్యాది). ఇప్పడియాకిలుమ్ - ఎజ్జభుక్కుమ్ విరోధమాయుమక్కుమ్ విరోధమా యిరుక్కుచ్చె

అ-అ-వి.—“ శొల్లువ ” ఎన్టువిడత్తిరే - శొల్లుతేవిడేనెన్టుమ్ నిర్వన్దమితోన్టుకైయాలే, ఇన్దనిర్వన్దత్తి తాత్పర్యతై
జ్జోల్లూటనపూర్వమాక వెళియిడుకితార్ (ఇప్పడియాకిలు మెన్టుతోడజ్జి). ఉజ్జభువ ర్తనజ్జొణ్ణుశొల్లుకైయన్తిక్కే, దయెయాలే శొల్లుకితే;
ఆకైయాలేయజ్జలైయుజ్జివిప్పియామలిరుక్కుమాట్టేనెన్టుతార్ (నీజ్జ శెయ్యుతోడజ్జినాలువాక్యత్తాలే). (ఉజ్జభునర్థమపాటుక్కుమాట్టా మైయాలే శొల్లు

ఈ. — తరాయ్ సమిత్వానికి శాయవర, శొల్లుకితేనవ్వు ఉజ్జళనర్థమొక్కమాట్టామైయ: లే శొల్లుకితే, ఆకైయ: ల
తుక్కు పరిహారమొక్కమళవుమ్ శొల్లుకై తవిరే. నీజళుజ్జళభిమత త్రినిన్దుమ్ మీళమాట్టాతాప్పోలే, నానుముజ్జ
భుడైయహిత త్రినిన్దుమ్ మీళమాట్టాతపడి. (కేణ్డినో) “ఇతు కేట్టవన న్తరమ్ అనుష్ఠానపర్యంతమాక వేణుమితే”
ఎన్జుజ్జ వేణ్డా. శెవిత్తాత్ క్కవమైయుమ్, అనుష్ఠిక్కు వేణ్డా. అతు వెన్? హిత కామరాయన్ శొల్లుకితేనిల్; కేట్ట వే,
చేతనరాకైయాలే మేల్వియువరకలితే, రాగప్రాప్తమాయ్ వరుమతుక్కునామ్ శొల్లువేణ్డావితే, ఆకైయాలే నామ
తైవిధిత్తొమాకిత తేన్నేన్దు - కేణ్డి నెన్దితార్. కడలో శైక్కుచ్చెనివుతైయాతే కేట్టిటమైయుణ్డిత్తే, అన్వోపాతి
యాకిలుమ్ కేళుజ్జోళ్. పన్నెయాల - అనర్థమెల్లార్కు మొత్తిరుక్కైయాలే యెల్లార్కు జ్జొల్లుకితార్. పాల్
కుడిక్కక్కాల్ పిడిప్పారైప్పోలే భగవద్విషయ జ్జేట్టుక్కాల్ పిడిక్కి తారితేయివర్ శెల్లామై.

(ఎన్నా విలిత్యాది) వట్టికడప్పోకి అనీజ్జో, ఒరువన్, వట్టియేపో కానిన్దుల్ “నానుముప్పడియేపోక వేణుమ్”
ఎన్దిరుక్కువేణ్డావో చేతనరానాల్. నానిరుక్కిటపడికణ్డికోలే, అప్పడియేయన్తో ఉజ్జళుక్కుమిరుక్కు వడుప్ప తెన్ది
తార్ (ఎన్నా) ౧ “యన్యై తేతస్యతద్ధనమ్” ఎన్దిటపడియే - నానవనుక్కు శేషమాకైయాలే యెనక్కుకరణమా
యవనుక్కు శేషమానవెన్నా. ఎన్నైప్పోలే నానాల్ కారియజ్జొణ్డారుణ్డోవెన్దితార్; ౨ “వజ్జ నేయెన్ను మేప్పో
తుమోవాళకమ్” ఎన్నుమ్మడియాననావితే. (ఇకాకవి) ఇవర్ కవియైయిశ్వర కేట్టుప్రసన్న నాయినియనాక
అన్వభియా లే తమక్కినియ తాయిరుక్కిటపడి. శేషిక్కినియ తానవట్టియా లేయితే శేషభూతనుక్కినియ తావతు.
మిథునమాయ్ క్కులవానిన్దులిరణ్డతలైక్కు ముళ్ళరసమ్, శేష శేషికళ్ పరిమాన్ ౧౧ త్రిలుముణ్డిత్తే. అవనుక్కినియ

జీ. అ. — యేతేయమ్. అనర్థమ్ పాటుక్కుమాట్టాత దయైయుణ్డెన్నా, ఎజ్జళుక్కునిన్దుమానవర్తై చ్చొల్లలామోవెన్న (నీజళుజ్జళభిమత త్రి
లిత్యాది). “కేణ్డినో” ఎన్దుస్వరసూచితమానవర్థమ్ (ఇతు కేట్టవన న్తరమిత్యాది). శెయ్యుజ్జోశెన్నా తే, “కేణ్డినో” ఎన్దుతుక్కువాసనై (శెవి
త్తాత్ క్కవిత్యాది). (హిత కామరాయన్ శొల్లుకితే). అనుష్ఠియున్తో శెన్దు శొల్లువాణ్డాతో (ఎన్నిల్) ఎన్దుపడి. “శెవిత్తాత్ క్కవమైయుమ్”
ఇత్యాదివాక్య వివరమ్ (కడలో కైక్కిత్యాది). యద్వా, “ఓ” ఎన్దుతుక్కుభావమతల్. బ్రహ్మవిద్యైయాకైయాలే యుపదేశ ముపట్కర్ణ
మాక వేణ్డావోవెన్న (పన్నెయాలిత్త్యాది). పన్నె - జహువచనమ్. “కేణ్డినో” ఎన్దుతుక్కు - శబ్దమాత్రమ్ భోగ్యమెన్దు వివక్షిత్తు తాత్పర్యా
న్తరమ్ (పాల్ కుడిక్కవిత్త్యాది). 3 “శెవిక్కినియ శెణ్డాల్” ఎన్దు - శబ్దశ్రవణ మేభోగ్యమెన్దు పడి.

స్వమతమరుచ్చెయ్ కిటతుక్కు ప్రయోజనమ్ (వట్టికడ విత్త్యాది). అత్తైవిశదీకరిక్కితార్ (నానిరుక్కిటపడియిత్యాది). “ఎన్నా”
ఎన్దు - మమకారమ్మణ్డలామోవెన్న (యన్యై తే యిత్యాది). “త్రయవవాధనారాజన్భార్యా దాసప్రభాసుతః । యత్తేసమగిగచ్చన్తి యన్యై
తేతస్యతద్ధనమ్” ఇతిభారతే. “ఎన్” ఎన్దుతుక్కు - సన్తోవగర్భతయా భావాన్తరమ్ (ఎన్నైప్పోలేయిత్యాది). అతావతు - భగవత్ప్రసాద
మాననావాకైయాలే యత్తోడే తమక్కురు సమ్మర్థ మవేక్షితమెన్దుపడి. యద్వా, భగవత్ప్రసాదమాననావై శొల్లువాణ్డాడుకితారెన్నుతల్.
తమ్మడైయనా, భగవద్విషయ త్రిలిప్పోతుమ్ స్తుతిక్కు మెన్నుమతుక్కు నియామకమ్ (వజ్జ నేయిత్యాది). “ఇకాకవి” ఎన్దు - స్వభోక్తృ
త్వన్తోడే చ్చొల్లలామోవెన్న (ఇవర్ కవియై యిత్యాది). శేషవృత్తి శేయ్ కిట వివనుక్కినిమైక్కు ప్రసక్తియున్దోవెన్న (మిథునమాయ
త్యాది). పరిహారాన్తరమ్ (అవనుక్కినియతాయిత్యాది). మున్దినపరిహారమ్ - తత్ప్రసాదనపేతుత్వేన ఉద్దేశ్యమ్; ఇరణ్డావతు - అవనుక్కు

అ. అ. వి. — కే. తే. ఎన్దువన న్తరమ్ (నీజ్జో) ఎన్దిటవాక్యమనుసద్ధిత్తు, అన న్తరమ్ (ఆకైయాలే) ఎన్దిటవాక్యమనుసద్ధిత్తు. అనర్థమ్ పాటుక్కుమా
ట్టాతదయైయుణ్డెన్నా, ఎజ్జళుక్కునిన్దుమానవర్తై చ్చొల్లలామోవెన్న వరుచ్చెయ్ కితార్ (నీజళుజ్జళభిమత త్రి
లిత్యాది). ఎన్దిరుక్కుపడియే శొల్లువుమామ్. “శొన్నా
ల్ విరోధమ్ - శొల్లువన్” ఎన్దిటసమభివ్యాహరసిద్ధమ్ - దృష్టాన్తదార్థాన్తిక భావమ్.

[2౮]

తిరువాయ్ మొట్టి.—౩-ప. ౯-తి. ౧-పా-శొన్నాల్ వ్యాఖ్యానజ్యో.

30౯

ఈ.-తాయ్ అవ్వట్టియా లే తనక్కినియ తాకై యితే శేష భూతనుక్కు వాళి. (యూ) అవనుక్కునన్యార్ శేష భూత నెన్దిరుక్కిటనా. ఇతైనినై త్తిత్తేకీడెగ “యన్యైతే” ఎన్జతు. (ఒరువర్ కున్జొడుక్కిలే) కీడ్ చొచ్చెన్ అత్తన్తపార తన్యైత్తోడు శేర్ నిరున్దత్తిలైయితేయితు; “పుటమ్మెరువర్ కున్జొడే” ఎన్యైయా లే-ఇన్విషయ త్తిల్ కొడుప్పే నెన్దై యాయ్ శ్రీతే, తనక్కెన్జొన్జుణ్ణాయ్ కొడుప్పతుకొ భువతాకై శేరుమోస్వరూపత్తుక్కెన్నిల్; అడియిలేయా శ్వర అనుసన్ధానసామర్థ్యతై (యమ్ ప్రవృత్తి శక్తియైయమ్) కొడుత్తువైత్తాల్, పిన్బు, నా కొడుత్తే ఎన్నలామితే. అవనతానతుతనై “నా కొడుత్తే” ఎన్నలామ్బడియితే సమ్బన్దమిరుప్పతు. గోదా నత్తిల్, పితాపుత్రకైయిలేనీర్ వార్ త్తు కొడుత్తు, మీళవుమవ కొడుక్క, అవకైయిలేతా పెన్ద్రానా యిరుక్కుమాప్పేలే; ఇవనుమ్ తనక్కెన్యన్తాన తైత్తదానాయ్, ఇవన సర్వస్వదానమ్బుణ్ణ త్తా పెన్ద్రానాకని నై త్తిరుక్కు మీశ్వరాభిప్రాయత్తాలే శొల్లుకితార్; ౨ “ఎన్నాల్ తనైయిన్ద మిత్త పాడియ ” ఎన్జ - తానివ రైయిట్టు ప్పాడువిత్తు, ఇవర్ తనై ప్పాడినారాక నినై త్తిరుక్కుమవనితే.

అల్లా తార్ పుటమ్బుళ్ళార్ కు త్తజ్జళ కవియై కొడుత్తువైత్తేయా లే, యానారువర్ కున్జొడుక్కుమా ట్టేనెన్దితార్. (తెన్నా విత్యాది) ఇతుకాణమివర్ కవిపాడినపడి. వణ్ణుకళ మధుపాసమ త్తమాయ్ పీతిక్కుప్పొక్కు విట్టుమురన్ద తిళై యాయ్ విట్టున్దాప్పోలే యాయ్ శ్రీసరుమ్ భగవదనుభవజనితహర్షత్తుక్కు ప్పొక్కువిట్టుతు కవియానపడి. తిర్యక్కుక్కళోడుముముత్తుక్కళోడవన్ద న్నోడు వాళియట తెన్నా తెన్నా వెన్నుమిత్తనై. భగవ త్ప్రత్యాసన్న రెల్లార్ కు మితు వేపాశురమానాల్ అవన్దనక్కు చొచ్చిల్ల వేణ్ణావితే; ౩ * తెన్నా వెన్ను మెన్నమ్మా నితే. (తిరువేగ్గడ తెన్నానై) వేద త్తిత్తాట్టిల్ శ్రీరామాయణత్తుక్కుణ్ణాన వేన్ద్రమోలే, శ్రీవాల్మీకిభగవాన్ కవిపాడినవిషయ త్తిత్తాట్టిల్ తామ్ కవిపాడినవిషయత్తుక్కుణ్ణాన వేన్ద్రమోల్లుకితార్. (తిరువేగ్గడ తెన్నానై)

జీ.అ.-భోగ్యమాకైయాలేయ ద్వేష మెన్ద పడి. అన్తిక్కి వివరణమాతల్. ఎన్నావిలికవి-ఎన్నుడైయనావిలేయన్దానభోగ్యమాన కవియిత్య ర్థః. “యా” ఎన్జతు - “ఎ” ఎన్జతోడు పునరుక్తమన్తోవెన్న (ఇతైనినై త్తిత్తే యిత్యాది). ఇత్తే - అహజ్జొరనివృత్తి శొల్లనినై త్తిత్తే, కీడ్ - “యన్యైతే” ఎన్జ మమకార నివృత్తియై చొచ్చిల్ల బ్రెన్దపడి. కీడ్ వాక్యవివరణమ్ (పుటమ్మెరువర్ కున్జొమిత్యాది). ఈశ్వర నివ నుక్కుజ్ఞాతృత్వ శక్తియై కొడుక్కైయాలే, “నా కొడుత్తే” ఎన్జక్కు విరోధమిలైయెన్దితార్ (అడియిలే యిత్యాది). అనుసన్ధానసా మర్థ్యమ్ - జ్ఞాతృత్వసామర్థ్యమ్. ఆనాటుమ్ భగవదాయ త్తమన్తోవెన్న (అవనతానవిత్యాది). ఇతుక్కుదాహరణమ్ (గోదాన త్తిలిత్యాది). పితావినుడైయస్వతై పుత్ర “తన్నతు” ఎన్జభిమానిక్కు లామితే యెన్జుకరుత్తు. బ్రహ్మోపదేశ వేళైయిలే గోదానమ్ వివక్షితమ్. అప్పడి యాశ్వర్య నినై త్తిరుక్కుమావెన్న (ఎన్నాల్ తనైయిత్యాది).

“యానారువర్ కున్జొడుక్కిలే” ఎన్జ కున్జొ ప్రసన్దమేతెన్న (అల్లా తారిత్యాది). వస్తుతః స్వతై కొడుక్కైయిత్తై, లోక వ్యవ హారత్తాలే శొన్న విత్తనైయెన్ద పడి. కొడుత్తువైత్తేయా లే - కొడుత్తతాక వ్యవహారికైయాలే. కవిపాడుకిట ప్రకరణ త్తిలే వణ్ణుకళ మురన్ద తై యరుళిచ్చియై కైక్కడియేతెన్న (ఇతుకాణమిత్యాది). వివరణమ్ (వణ్ణుకళిత్యాది). మురన్దతు - శబ్దితతు. ఇతైయాయ్ - గానమా య్. వణ్ణుకళ తెన్నా తెన్నా వెన్దిటతు సహజమెన్దితార్ (తిర్యక్కుక్కళోడిత్యాది). ఈశ్వరనుక్కుమప్పడియోవెన్న (భగవత్ప్రత్యాసన్న రిత్యాది). భగవత్ప్రత్యాసన్న రెల్లార్ కు మితు వేపాశురమానాల్ - అవనానన్దిప్పిక్కు వానన్దముగ్గరాయ్ “తెన్నా తెన్నా” ఎన్నుమితు వేపాశురమానాల్. అవన్దనక్కు - స్వతః ఆనన్దియానవనుక్కు. అవన్దనప్పడి పాడినతుణ్ణోవెన్న (తెన్నా వెన్నుమిత్యాది). (ఏన్ద్రమోమ్ శొల్లుకితారితి). ఏన్ద్రమావతు - అరాచపతారపర్యన్తమాన సౌలభ్యాదికళ. “ఎన్నానై” ఎన్జితినుడైయభావతై ఉత్తరోత్తరమరసాత్తి

ఈ.—ఆనై పెఱక్కవిపాడుమవర్ కాణుమివర్, ఇవర్ కవిపాడిక్కట్టినయానై యాయ్ న్నవర్. అవ్వణ్ణుకళోడేసగో త్రికళా యనుభవిక్కితార్.

అల్లాతారైప్పోలే, కవిపాడినవర్ క్కు త్తనై యొట్టియ వేటోరానైయైక్కొడుత్తువిడుమననన్దే. సదాద ర్శనీయమాయ్ ఎప్పోసుమ్ ప్పోత్రమ్మణ్ణవేణ్ణియరుక్కుమవర్. వణ్ణుకళాననై మధుపానప్రీతియా లే తెన్నా తెన్నా వెన్టాళ త్తివైప్పారైప్పోలే శబ్దిక్కి-ఱతిరుమలై యిలే సన్నిహితనాయ్, ఎనక్కానైప్పోలే అనుభాష్యనానవనై. (ఎన్నప్పర్) నాట్టార్ పిఱరై క్కవిపాడి త్తిరియానిఱ్క, అవర్ కళుక్కుమ్ హితజ్జొల్లవ లేనామ్మడిపణ్ణినమహో పకారకర్. (ఎప్పెరుమా) అపకారమేపణ్ణినాలుమ్ విడవొణ్ణాతప్రాప్తి. (ఉళనాకవే) ౧౪ ఆశయా యదివారా మః” ఎన్టుప్రార్థిక్కుప్పడుమవర్ ఎనాయా లేయెరుజొత్కేట్టు త్తానుళనా కానిర్ ఱ్కనా వేటోరువరై క్కవి పాడువనో? ౨, “అసన్నై వ” ఎన్టు - తనై క్కిట్టాతవన్టు సంసారిచేతనరుడై య సత్తైయిల్లాతాప్పోలే, తానెన్నై క్కిట్టాతవన్టుతర్ సత్తైయిల్లై యామ్మడి యవర్ వన్దునిఱ్క, అవసెన్నై క్కొణ్ణుకవిపాడువిత్తుక్కొళ్ళుకై కాక విజ్జే వన్దునిఱ్క-ఱనిలై యెన్నా వతు? నాఁపుఱమ్మే యెరువరై క్కవిపాడినాల్. ఆనసిన్నెన్నైప్పోలే యిరుక్కై కాణు క్కోళుజ్జళుక్కుమడు త్తిరుప్పతు.

౧.

జీ.అ.—యారే యరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ (ఆనై పెఱవిత్తాది). ఆనై పెర్ త్తారోవెన్న (ఇవర్ కవిపాడి యిత్యాది). కట్టుకై-సంపాదికై. “వణ్ణు మురల్ తిరువేజ్గడత్తెన్నానై” ఎన్దిఱినుడైయభావ తై రసాక్తియారే కాట్టుకిఱార్ (అవ్వణ్ణుకళోడే యిత్యాది). గోత్రజన్మ - పర్వత వాచి.

“ఎన్” ఎన్టుక్కు భావమ్ (అల్లాతారై యిత్యాది). ఆనైయక చొన్నత్తారే ఫలితమ్ (సదాదర్శనీయమా యిత్యాది). అతా వతు - ఆనైయ్ గుణయోగమ్. “ఉపకారకర్” ఎన్దిఱితైయెన్న (నాట్టారిత్తాది). “ఉళనాక” ఎన్టు - సత్తై పెణువానాయుక్కు వెన్నుతర్, కవికేట్కైక్కాక దృగ్విషయమాయరుక్కు వెన్నుతర్. మున్దినవర్థమ్. (ఆశయేత్తాది వాక్యద్యయత్తారే). “పునశ్శబ్దాప యేత్” ఎన్టు - తన్నుడైయ వినియజొత్కేట్ట-వాశైప్పడుమ్మడియరుక్కుమవ నెన్దపడి. ద్వితీయార్థమ్ (అవసెన్నై యిత్యాది). పరోపదేశ ప్రకరణ త్తిరే స్వసిద్ధాన్తమ్ శొల్లకిఱుక్కు, అవతారికైయిత్తోన్న ప్రయోజనతై యిజ్జుమరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ (ఆనసిన్దిత్తాది). శొన్నాల్ విరోతమిత్యావభ్య, కేజ్జినో; తెన్నా తెనావిత్యారభ్య, ఉళనాక-ఎన్నా విలిన్ కవియానొరువర్ క్కుమ్ కొడుక్కి లేనిత్యవ్యయః.

౧.

ప్ర.తి.—(శొన్నాల్ విరోత మితాకిలుమ్). “ప్రాతర్దేవేతికృష్ణేతిగోవిందేతిచజ్జుతామ్ । మధ్యాహ్నేచాపరాహ్నేచయోఽవసాద స్స ఉచ్యతామ్.” — తృతీయేఽంశే సప్తమేయమకిజ్జురసంవాదే, “స్వపురుషమభివీక్ష్యపాశహ స్తంవదతియమఃకిలతస్యకర్ణ మూలే । పరిహర మధుసూదన ప్రపన్నాన్ ప్రభురహమన్యపుణామన్దైష్టవానామ్ ॥ ౧౩ ॥” — మహాభారతే [ఉద్యోగ - ౩౨.] “త్రయవీవాధనారాజ న్భార్యాదాసప్రభాసుతః । యస్తేసమధిగచ్ఛన్తి యన్యైతే తస్యతద్దనమ్ ॥ ౧౪ ॥” — (ఉళనాకవే). అయోధ్యాకాండే [౫౯] రామ మనుగమ్యయోధ్యాం ప్రత్యాగతోదశరథం ప్రతిసుమన్త్రః, “గుహేనసార్థంత్రైవస్థితోస్తి దివసాన్భహూన్ ఆశయా యదివారామః పున శ్శబ్దాపయేదితి ॥ ౩౧ ॥”

నాలాద్దిరువన్దాతి-ఆటామ్మట్టు. అఱియార్ శమణరియర్ త్తార్ పవుత్తర్ । శిఱియార్ శివప్పట్టార్ శెప్పిల్, వెఱియాయ । మాయవనై మాలవనై మాతవనైయేత్తాతా । రీసవరేయాతలలిన్దు.

తిరుమొట్టి - విమ్బత్తిరజ్జాన్దిరుమొట్టి - విద్దామ్మట్టు. పాండే వణ్ణైయమక్కులార్ కళి పల్లాణ్ణిశైప్ప. ఆణ్ణారిన్వైయ మెల్లామరశా కిమున్నాణ్ణవరే । మాణ్ణారన్దువన్దారనోమనైవాయ్ త్తెన్నై । వేణ్ణే నిన్దుడైవేణ్ణే తిరువిణ్ణకర్ మేయవనే.

తిరువాయ్ మొట్టి.—3.ప. ౯-తి.శొన్నాల్. ౨-పా.ఉళనాకవే వ్యాఖ్యానజల్.

300

తాత్పర్యము.—ఓ! చేతనులారా! మీకీహితమును సుపదేశించినచో మీయభిమతమున కిదివిరుద్ధముగనుండును; అయినను మీయొక్క యనర్థములనుజూచి సహింపజాలనివాడనైచెప్పుచున్నాను, అదరములోవినుడు. దివ్యతిరుపతియందు వేంచేసియున్న పరమేశ్వరకరునిదక్క ఇతరులనుస్తుతింప నేనశక్తుడనైతినిగాన నావలయుండుటయేమికుదగినది.

౧.

మూ.—ఉళనాకవేయెట్టి తన్నె యొత్తాక త్తళశెల్వత్తై । నిళనామతిక్కుమిమ్మానిడ త్తెక్కవిపాడియెన్ ।

కుళనార్ కట్టనిశూన్ కణ్ణకులుబ్బడిమెయ్ మైయే! ఉళనాయ వెన్దెయ్ వెన్దెయ్ పెమ్మానై యొట్టియ వే॥

ఆ.—(ఉళనాకవే)నిరవధికముత్తైయుడెయనాయ్, నిత్యనిర్దోషనిస్సీనుకల్యాణగుణమహోదధియాయగునవే మ్మెరుమానైయొట్టియ, త నైయు మొరువస్తువాకప్పార్ త్తతక్ సమ్మత్తైయు మొరుసమ్మత్తాకమతి త్తిరుక్కిఱవిమ్మనువ్యరైక్కవిపాడియెన్న ప్రయోజనముజ్జెన్మకొబ్బపూ ర్వప్రకృత త్తైయరులిచ్చెయ్ కితార్.

౨.

అన్య.—కుళన్ ఆర్ కట్టని (3) శూన్ కణ్ నన్ (౬) కులుబ్బడిమే మెయ్ మై ఉళనాయ (౯) ఎన్దెయ్ ఎన్దెయ్ పెమ్మానై ఒట్టియ (౧౨) తన్నె ఉళనాకవే ఒత్తాక (౧౫) ఎట్టి తక్ శెల్వత్తై (౧౮) వళనామతిక్కుమ్ ఇ (౨౦) మానిడ త్తై కవిపాడి ఎన్. (౨౪).

పన్న.—ఆనన్దరమ్, ఇన్దసౌలభ్యాదిగుణజ్ఞోడే తిరుక్కులుబ్బడియిలే నిట్కిఱవెక్ కులనాథనైయొట్టియమనువ్యరైక్కవిపాడి ప్రయో జనమెన్దెనితార్.

నీర్ నిలజ్ఞాల్, ని త్తైన్ద, కట్టని, (3) శూన్ న్ద, ఇన్దముడైత్తాయ్, నన్దన, (౬) తిరుక్కులుబ్బడియిలే, పరమార్థమాన సౌలభ్యాది గుణజ్ఞైప్రకాశిప్పిత్తుక్కొట్టై, నిత్యసన్నిధిపణ్ణిన్, (౯) ఉపకారకనాన, ఎక్ కులనాథనై, ఒట్టియ, (౧౨) భగవద్జ్ఞానమిల్లామైయారే అస త్తమనాయరుక్కిఱతన్నె, సత్తావానాయ్ కొడ్డే, ఒరువస్తువాక, (౧౫) నిన్దెత్తు, తనక్కిన్దియేయరుక్క త్తన్న తాకవభిమానిత్త, త్తుద్రస మ్మత్తై, (౧౮) అత్తన్దవిలక్షణమాక, తానేఅభిమాని త్తిరుక్కుమ్, అతిత్తుదైయావన్ద, (౨౦) మనువ్యజాతయై, కవిపాడి, ఎన్నప్రయోజ నముట్టా? (౨౪) పరమార్థగుణవిభూతివిశిష్ట నైయొట్టియ, అభిమానికగుణసమ్మత్తైయుడెయరైక్కవిపాడిప్రయోజనమిల్లెయ్మెన్మకరుత్తు.

౩.

అర్థము.—కొలనులచే బూర్ణములైన భూములచే (3) న్యాపించి విశాలమై మనోహరమైన (౬) తిరుక్కులుబ్బడియందు పరమార్థ ములైన (సౌలభ్యాదులనుబ్రకాశపఱచుచు) వేంచేసియుండెడు (౯) ఉపకారకుడైన నాకులనాథుని దక్క (౧౧) తనను సత్తలవానినిగా ఒకవస్తువుగా (౧౫) దలిచి తనదియనియభిమానించిన త్తుద్రసంపదన (౧౮) మిక్కిలివిలక్షణముగ నభిమానించుచుండు ఈ (౨౦) మను వ్యజాతిని స్తుతించి ఏమిప్రయోజనము? (౨౪)

౪.

ఈ.—ఇరణ్డామ్బట్టు. సత్యముమాయ్ సమగ్రముమాన వైశ్వర్యత్తై యుడైయనాయ్, స్వరూపరూప గుణజ్ఞాల్ పూర్ణముమాయ్, ప్రాప్తసుమాన సర్వేశ్వర నైవిట్టు; ఒరుశొల్లుక్కుప్పాత్తమిల్లాతవై శ్వర్యముమాయ్, అతుతానిరూపిత్తాల్ నిల్లెనిల్లామైయారే అసత్యముమాయ్, అతుతనక్కాశ్రయమున్దేడి ప్పిడిక్క వేణుమ్బడియా యిరుక్కిఱత్తుద్రరైక్కవిపాడియెన్న ప్రయోజనముజ్జెనితార్.

జీ.ఆ.—ఇరణ్డామ్బట్టు (ఉళనాకవేయిత్యాది). “మెయ్ మైయే - ఉళనాయ” ఎన్దెయ్ పెమ్మానై (సత్యముమాయిత్త్యాది). “కులుబ్బడి ఉళనాయ - కణ్ణన్” ఎన్దెయ్ పెమ్మానై సిద్ధిత్తవర్థమ్ (స్వరూపరూపేత్త్యాది). పాత్తమ్ - విషయమ్. “ఉళనాకవేయెట్టి” ఎన్దెయ్ పెమ్మానై (అతు తాన్ నిరూపిత్తా లిత్యాది). “ఇమ్మానిడమ్” ఎన్దెయ్ పెమ్మానై (అతుతనక్కాశ్రయమున్దేడి ప్పిడిక్క వేణుమ్బడియా పిడి త్తిల్లెయ్మెన్దె పడి).

అ.ఆ.వి.— “కులుబ్బడి - ఉళనాయ” ఎన్దెయ్ పెమ్మానై - తిరునామముతోడ్రుక్కిఱు, అతిన్దైయవర్థ త్తైయరులిచ్చెయ్ కితార్ (స్వరూపరూపగుణజ్ఞాలిత్యాది).

౫.

3౧౨

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౯-తి-శొన్నాల్. ౨-పా-ఉళనాకవే వ్యాఖ్యానజల్.

ఈ. — (ఉళనాకవేయెణ్ణి) ఇలనాకవేయధ్యవసి త్తిరుక్కితారాయీర్ శ్రీవర్. ౧ “నేహనానా స్తి” ఎన్ఱు-అవను క్కుప్పఱమ్బయిరుప్ప తోరువస్తువిల్లై యెన్ఱిరుక్కుమ్బడియాలే. ప్రప త్తియిలుమ్నదాల్ అవనై యుళనాక నిన్ఱై యాతపోతు ౨ “అసన్నేవ” ఎన్ఱుతాముళరన్ఱిక్కేయిరుప్పరే. తానుళనాకై యావతు - బ్రహ్మవేదనము. ణ్డాకై యిత్తే. అవనై “ఉళన్” ఎన్ఱు నిన్ఱైత్తు తానుళనాకవేణ్ణి యిరుక్కు, అవనై “ఇన్ఱై” ఎన్ఱు తానుళ నాక విరక్తియై. తన్నైక్కట్టిక్కొణ్ణుపోకానిఱ్క, 3 “నేయమన్ఱిపురీలఱ్కానయూయంసచరావణః | య స్తాదిత్యోకునాథేన బద్ధంవైరంమహాత్మనా” ఎన్ఱునితే తిరువడి. (ఎణ్ణి) ఒరువూశినిఱ్కీట తాకవుమ్, అ తిన్నేలే యొరుమేరునిఱ్కీట తాకవుమ్ నిన్ఱైక్కుమాప్పోలే కువాలాక మనోరథిత్తు. (తన్నై) ౪ “ఉళ న్ఱణ్డాన్సన్నెన్ఱై యుత్తమనెన్ఱు ముళన్ఱణ్డాన్” ఎన్ఱు - “అవన్సమక్కుళన్ఱాన్” ఎన్ఱుల్ పిన్ఱై నిర్భర నాయ్ మార్విలే కైవెత్తుటజ్జలామ్బడి యిరుప్పొరువనై, ఉళనెన్ఱుతా “నిన్ఱైక్కిటతో? తన్నుడైయ సద్భావమవనుడైయ వుత్తైయాలేయాయిరుక్కు, అవనై యొట్టియ, “అసన్నేవ” ఎన్ఱు-ఇన్ఱిక్కేయిరుక్కిటతన్నై. (బ్రహ్మ) పోరప్పొలియవనుసన్ఱు. (తన్ శెల్వత్తై) ౫ “సతిధర్మిణిధర్మః” ఎన్ఱు - తానుణ్డానాలితే ధర్మ ముణ్డావతు; తన్నైయే తేడిప్పిడిక్కవేణ్ణుమ్బడిమాయిరుక్కు, తనక్కొరుసమ్మత్తుణ్డాకనిన్ఱైక్కితానిత్తే. (వళనా) వళనాకవెన్ఱపడి. అతావతు - అధికియ తాకవెన్నుతల్, మేలాకవెన్నుతల్. ఈశ్వరనైశ్వర్యత్తుక్కు మేలాక వితే తన్నైశ్వర్యత్తై నిన్ఱై తిరుప్పతు. (మతిక్కుమ్) తానేయిత్తై కువాలాకమతిక్కుమి తన్నై యిత్తే, పుట మ్బు ఇన్ఱై యొన్ఱాక నిన్ఱైక్కివన్ఱనై యవనుక్కుళిన్ఱైయే.

జీ.అ. — “ఉళనాకవేయెణ్ణి” ఎన్ఱు-అవన్ నిన్ఱైవొన్ఱుకై యాలే, తత్పొత్తికోటియాకవివర్ నిన్ఱైవైయరుళిచ్చెయ్కితార్ (ఇలనాకవేయి త్యాది). అతుక్కుపేతువేతన్న (నేహనానా స్తి త్యాది). అతావతు-అవనుక్కు ప్పఱమ్బయ్ స్వతన్త్రమానవస్తువిల్లైన్ఱపడి. ఇన్ఱపేతు - తత్త్వస్థితియైప్పల్. ఇలనాకవేఅధ్యవసిక్కైక్కు పేత్వన్తరమ్ (ప్రతిపత్తియిలుమిత్యాది). ప్రతిపత్తివిశేషతదభావప్రయుక్తమానసత్త్వా సత్త్వజ్ఞో వివక్షితమెన్ఱుకరుత్తు. (తాముళరన్ఱిక్కేయితి) ౬ “అన్ఱునాన్ పిఱన్ఱిలే” ఎన్ఱిరుక్కుమనరాక్కాయాలే యవర్కకైయమప్పడి యేయివర్ నిన్ఱై తిరుప్పరన్ఱుకరుత్తు. “ఉళనాకవేయెణ్ణి” ఎన్ఱు వ్యజ్ఞమాక వొన్ఱుకిటతెన్ఱాన్, ఉళనన్ఱోవెన్ఱ (తానుళనాకైయావతిత్యాది). “ప్రతిపత్తియిలుమ్” ఎన్ఱువాక్యత్తిఱొచ్చు వర్ణతైస్థిరీకరిక్కితార్ (అవనైయిత్యాది). ఇలనాకవే అధ్యవసిక్కైక్కు తృతీయపేతువైయ దాహరణపూర్వమాక వరుళిచ్చెయ్కితార్ (తన్నైక్కట్టిక్కొణ్ణిత్యాది). అన్ఱైర్వతాలుమిల్లెయెన్ఱు నిన్ఱై తిరుక్కితారన్ఱపడి. (నేయమన్ఱి త్యాది) సున్దరకాణ్డే శ్రిచత్వారింశేమరుతి. (ఎన్ఱునితేతిరువడి) అప్పడివినాశమ్ సన్నిహితమాక్కాయాలే “నేయమన్ఱి” ఎన్ఱువన్ శొన్నా పోలే, ఇవరుమ్ క్షణభజ్జరతెయినిన్ఱైత్తు ఇవర్కల్ తన్ఱై నిత్యరాకనిన్ఱై తిరుప్పతే యెన్ఱి తారన్ఱుకరుత్తు. కువాలాక-అధికమాక. “తన్నై - ఉళనాకవే” ఎన్ఱుతుక్కు వ్యజ్ఞమాకభావమ్ (ఉళన్ కణ్డాయిత్యాదివాక్యద్వయత్తాలే). ముతల్ శ్రీరువన్దాతి తొణ్ణాల్ బొన్ఱతామ్బట్టు. “అవ నొరువనుళన్” ఎన్ఱు శొన్నాలుకక్కుమ్ నల్లనెన్ఱై, పురుషోత్తమన్ నమ్మడైయరక్షణత్తాలే తన్ శైయమ్బడి యవనుళనామవన్ఱిడాయ్, నాముళరానవన్ఱోడిలరానవన్ఱోడు వాళియట సర్వకాలత్తిలుమ్ నమ్మరక్షిక్కైయాలే దీక్షిత్తుళనాయిరుక్కుమవన్ఱిడాయితి పాశురార్థః.

పోరప్పొలియ-మికవుమ్. “తన్ శెల్వత్తైవళనామతిక్కుమ్” ఎన్ఱుతుక్కువ్యజ్ఞమాకతాత్పర్యమ్ (సతిధర్మిణి త్యాదివాక్యద్వయేన). ఆర్క్కు మేలాకవెన్ఱ, చరమావధి (ఈశ్వరనిత్యాది). “మతిక్కుమిచ్చానిడతై” ఎన్ఱుతత్కర్తృక త్వేన శొన్నతుక్కుభావమ్ (తానేయిత్యాదివాక్యద్వయేన). ఇన్ఱై - శెల్వత్తై. ఇవన్ఱనైయవన్ఱుక్కుళిన్ఱై - ఇవనుక్కు సద్భావమానవన్ఱుక్కుళిన్ఱై. తన్నై యుళనాకవేయెణ్ణి - అసత్సమనాయిరుక్కిటతన్నై సత్తావానాకవేనిన్ఱై, తన్నైయొన్ఱాక - తన్నైయొరువన్ఱువాకవుమ్, తన్ శెల్వత్తై - తన్నుడైయసమ్మత్తై, వళనా - వళనాకవుమ్, అత్యన్తవిలక్షణమాకవుమ్; మతిక్కుమ్ - అభిమాని తిరుక్కిట.

ఈ.-కల్ బ్రహ్మదేశ త్రిలే కరిక్కాల్ శోభబ్రహ్మరాయ్, “తిరువాయ్ మొఱ్ఱిక్కు వ్యాఖ్యానజ్ఞాయ్ తే” ఎన్ఱు జీయర్ కుక్కాట్టు, అవన్బక్క లుజ్జీవనజ్ఞలై నిన్ఱెత్తు, పిల్లై యై “నీరి తైక్కేట్టు సమ్బావియుమ్” ఎన్ఱరులి చెయ్యి, అవరుజ్జేట్టు, “అథ్నార్ తిరువుళ్ళై యడియొత్తరి అవర్ పోనవళియే పోమ్మడియే!” ఎన్ఱు, “ఆ! ఆ!, పిల్లై! అథ్నార్ కు మెనక్కుమ్ వాళిబుద్ధిపణ్ణిల్ న్నిలై యో? గ్రామకార్యజ్ఞాయ్ తు ఇడైయిలే ఇతువు జ్ఞాయ్ వేణ్ణిల్ న్ని యెనక్కు” ఎన్ఱా. (ఇమ్మానిడత్తై) కీథ్ యురిత్తునై త్తారిత్తే యవర్ కళ్ స్వరూపజై. (ఇమ్మానిడత్తై) మనుష్యురెన్ఱు శొల్లవుమ్ పాత్తజ్ఞాణిటిల్ కాణుమ్, అచేతనజ్ఞులై చొల్లుమ్మడియిలే శొల్లుకితార్. తన్నై మెయ్యాక పటియాతవనచిత్పాయ్ నితే. (కవిపాడియై) ఇవర్ కళ్ మత్తై త్రిట్టువై క్కిఱ కున్దజ్ఞలై ప్రబన్ధికిరిన్ఱు వెలియి ట్టాలుజ్ఞుళుక్కెన్ఱు ప్రయోజనముణ్ఱు? కుళ- కుళమ్. ఆర్ తల్ మికుతల్.

(కుళనార్ కళునిశూన్) పిల్లై నిలజ్ఞలిత్తాట్టల్ ఏరిక్కట్టేవిజ్జి యిరుక్కుమాయిన్ఱు, ఇల్లైయాకిల్ శావిపోమితే. రక్ష్యత్తిలుమ్ రక్షకమే విజ్జినపూనాయిన్ఱు. (కణ్ణకుఱుగ్గుడి) సర్వేశ్వర “ ఎన్ఱుతు ” ఎన్ఱు భిమానిత్తు వర్తిక్కుమ్ నగరమాయిన్ఱు. “కణ్, నక, కుఱుగ్గుడి” ఎన్ఱు వ్యాఖ్యానమ్మణ్ణినార్ కళ్ తమిళర్; అప్పోతు, ఇడముడైతాయ్ నన్ఱానతిరుక్కుఱుగ్గుడియిలేయెన్ఱుపొరుళి. (మెయ్ మెయ్ యుళనాయ) కవికళిల్ కేట్టుప్పోమి తన్నై యాయ్ తన్నక్కలారునన్ఱైయిన్ఱి క్కే యిరుక్కైయన్ఱి క్కే, శొన్నవై యెల్లామ్ మెయ్యేపన్ఱుమ్మన్ఱు గ్రాక క్కాణలామ్మడియిరుక్కుమ్ స్వామి. ఇవిషయ త్తిలర్థవాదమిన్ఱై, పుఱమ్మళ్ళవన్ఱు లర్థవాదమల్ల తిన్ఱై. ఇవిషయ త్తిలుళ్ళ తెల్లాజ్ఞాల్ల వొణ్ణాతు, పుఱమ్మళ్ళవన్ఱు ల్లోల్లలావతిన్ఱై. (ఎన్ఱైయై) నాకవిపాడుకై క్కుత్తగ్గుణజ్ఞలై ప్రకాశిత్తువై త్త వుపకారకనై, కవిపాడుకై క్కుప్రాప్తవిషయమెన్ఱువుమామ్. తిరుక్కుఱుగ్గుడియిలే, శొన్నగుణజ్ఞలైల్లామ్ పన్ఱుమ్మన్ఱు గ్రాక వుడైయనాయ్, నమక్కునాథనుమాయ్. (ఎన్ఱైయి త్యాది) ప్రాప్తి తమ్మళవిలే పర్యవసాయమైయాలే, ఎకలనాథనెన్ఱితార్. సమస్తకల్యాణగుణాల్ల కనుమాయ్ ప్రాప్తనుమాన వివనై యొఱ్ఱియ, ఒరుగుణలేశముమిన్ఱి క్కే అతిత్తుద్రుమాయ్ అప్రాప్తరుమాయిరుక్కిఱ మనుష్యురై క్కవిపాడి యెన్ఱుప్రయోజనముణ్ఱు? ౨.

జీ-ఆ.-తన్నైత్తానేకువాలాకనిన్ఱై త్తిరుక్కుమ్మెన్ఱు విడత్తిలే యొరైతివ్యామ్ (కల్ బ్రహ్మదేశ త్రిలేయి త్యాది). ఉపజీవనమ్-ప్రయోజనమ్. ఇమ్మానిడత్తై - ఇన్ఱు తుద్రమనుష్యజాతియై యితకబార్థం. “ఇ” ఎన్ఱుతుక్కుభావమ్ (కీథ్ యురి త్తి త్యాది). కీథ్ - “ఉళనాక వే” ఎన్ఱు విడత్తిలే. ఉరిత్తువైతార్ - వెలిప్పడు త్తివైతార్. “మానిడమ్” ఎన్ఱు వచేతనసమాధిక్కుభావమ్ (మనుష్యురెన్ఱి త్యాది). “ ఈశ్వరనుక్కుశరీరమ్ ” ఎన్ఱిఱ జ్ఞానమిల్లామైయాలే యచేతనవాచిబ్బత్తాలే శొల్లుకితార్ మత్తై రసాక్తియాక వరుళిచ్చెయ్ కితార్ (తన్నై మెయ్యాక వి త్యాది). మెయ్యాక భగవచ్చరీరమాక, సత్యమాక వెన్ఱుమ్. “ఎక” ఎన్ఱిఱ తెక, ప్రయోజనమిన్ఱైయొవెన్ఱు (ఇవర్ కళి త్యాది).

“కుళమ్మిక్కళుని” ఎన్ఱుత్తాల్ ఫలితమ్ (పిల్లై నిలజ్ఞలి త్యాది). ఇత్తాల్-ఇన్ఱిరుక్కిఱ సర్వేశ్వరనుక్కు ఫలితగుణ తై యరుళిచ్చెయ్ కితార్ (రక్ష్యత్తిలుమి త్యాది). తమిళునిర్యాహతుక్కు, కణ్-(ఇడముడైతాయ్) నక-విలక్షణమానకుఱుగ్గుడియెన్ఱుశబ్దార్థమ్. “మెయ్ మె” ఎన్ఱుతుక్కువాసనై (కవికళి త్యాది). అవధారణతుక్కున్ఱుమ్ (ఇవిషయ త్తిలి త్యాది). అర్థవాదమ్-స్తుతి. ఇత్తాల్-ఈశ్వరనుడైయగుణాదికళపరిచ్చి న్నజ్ఞలైన్ఱు మిడముమ్ పుఱమ్మళ్ళార్ క్కు గుణాదికళొన్ఱుమిన్ఱైయెన్ఱు మిడముమ్ ఫలితతెన్ఱితార్ (ఇవిషయ త్తిలుళ్ళ తెల్లామి త్యాది). “ఎన్ఱైయై” ఎన్ఱుతుక్కు-ఉపకారక నెన్ఱుమ్, స్వామియెన్ఱుమిరెన్ఱుమ్ (నాకవిపాడుకై క్కి-త్యాదివాక్యవ్యయ త్తాలే). “మెయ్ మెయ్” ఇత్యాదిపదత్రయత్తా లుమ్ ఫలితమానప్రమేయ తై యరుళిచ్చెయ్ కున్ఱు, అతుక్కుప్రతికటియైయుమరుళిచ్చెయ్ కితార్ (సమస్తే త్యాది). కుఱుగ్గుడిమెయ్ మెయ్ యుళనాయ వెన్ఱైయై తిరుక్కుఱుగ్గుడియిలే, శొన్నగుణజ్ఞలైయెల్లామ్ మెయ్యాక క్కాణలామ్మడియై యెనాయ్ నిట్కిఱ పుపకారకనై. ఎన్ఱైపెన్ఱానై - ఎకపితావుక్కు స్వామియానవనై. ఎక కులనాథనై యెన్ఱుపడి. ఉత్తరార్థపూర్వకమాక, తన్నై - ఉళనాక వే - ఒన్ఱాక-ఎన్ఱి - తక శెల్వతై వళనామతిక్కు మిమ్మానిడత్తై క్కవిపాడియెన్ఱు త్యన్వయం. ౨.

ప్ర.తి.— (ఇరణ్డామ్బట్టు) (ఉళనాక వేయెణ్ణి) కతవల్ల్యామ్, [౨-౪].నీ “మృత్యోస్సమృత్యుమాప్నోతియఇహనానేవపశ్యతి. మనసై వేదమాప్తవ్యంనేహనానాన్తికిచ్చన.”—— సుందరకాణ్డే త్రిచత్వారింశేప్రాసాదస్తమ్భముత్పత్త్య భ్రామయన్వారతిస్తత్రస్థరాక్షసా నృతి భిన్నభిత్తుక్తవాన్, “సన్తిచాఘబలాకేచిత్సన్తివాయుబలాపమాః|అప్రమేయబలాశ్చ న్యేత్రతాస్త్వరియూధపాః|| ౨౩|| ఈదృగ్విధైస్తుబహు భిర్వృతోదన్తనఖాయుధైః | శతైశ్శతసహస్రైశ్చకోటిభిరయుతైరపి | ఆగమిష్యతిసుగ్రీవస్సర్వేషాంవోనిషూదనః|| ౨౪|| సేయమస్తిపురీల క్కొనయూయంనచరావణః | యస్తాదిత్వృకునాణేన బద్ధంవైరంమహాత్మనా|| ౨౫||”.

మతల్ ద్రిరువన్దాతి - తొణ్ణూల్ ద్రిన్పతామ్బట్టు. — ఉళనణ్డాయనస్సెళ్ళేయుత్తమనెట్టు | ముళనణ్డాయుళ్ళువారుళ్ళు | త్తుళనణ్డాయ్ | వెళ్ళత్రిసుళ్ళానుమ్ వేదడత్తువేయాను | ముళ్ళత్రిసుళ్ళానెణ్డోర్.

తాత్పర్యమ్.— నిత్యసమృద్ధములైన భూములచే వ్యాప్తమై మనోహరమైన కుటుంబుడి యనియెడి దివ్యదేశమునందు నిత్యవాస ముచేయుచు నిరవధికదివ్యభోగ్యములైన తనకల్యాణగుణములను నాశ్రతులకుం బ్రకాశపఱచుచున్న శ్రియఃపతిని దక్క అప్రతిపత్తివిప్ర తిపత్తివ్యభాసప్రతిపత్తులచే నతితుద్రులైన మనుష్యులనుస్తుతించుటచే బ్రయోజనము లేకుండుటయేగాక ప్రత్యవాయమునుకలదుగానభగవం తునిస్తుతించిన వారై పరమప్రయోజనమును లభించి యానందింపుడు.

మూ.—ఒట్టివాన్దిల్లాత పల్లూళ్ళితోటూళ్ళినిలావప్పోమ్ | వట్టియై తరునజ్జళ్ వానవరీశనై నిఱ్కుప్పోయ్ |

క్కట్టియమికనల్లవాక్ కవికొణ్ణుపులవీర్ కా | ఛిట్టియక్కరుతియోర్ మానిడమ్బాడలెన్నావతే.

ఆ.— (ఒట్టివాన్దిల్లాత) ఇప్పడి సమస్తకల్యాణగుణాత్మకనాన వెమ్మెరుమానై యుగ్గళుడైయ కఱ్ఱియమికనల్లవాక్ కవికొణ్ణుపాడప్పె టలావతు; పాడినాల్ పిన్నైయుమ్మెటుమ్మెటు, అనామ్రూతదుఃఖగన్ధమాయ్ నిరతిశయ సుఖరూపమాయ్ నిత్యసిద్ధమాన భగవత్కైజ్జుర్య లక్షణమోక్షమావతు; అవస్తుభూతరాయ్నిశ్చీకరానమనువ్యరైయావతు కవికలైకొణ్ణుపాడువతు; పాడినాల్ పిన్నైప్పోయ్ ధోగతియిలేవి ట్టావతు; అనపిన్నవనైయొట్టియ విన్దునువ్యరై యెతుక్కాకప్పాడుకిటీర్ కళెన్దితార్.

అన్వ.— ఒన్డు ఒట్టివు ఇల్లాత (౩) పల్ ఊట్టితోటూళ్ళి నిలావ (౬) పోమ్ వట్టియై తరుమ్ (౯) నజ్జళ్ వానవరీశనై నిఱ్కు (౧౨) పోయ్ కఱ్ఱియ మిక (౧౫) నల్ల వాక్ కవి(౧౮)కొణ్ణు పులవీర్ కాళ్ ఇట్టియ (౨౧)కరుతి ఓర్ మానిడమ్(౨౪)పాడల్ ఎన్నావతు.(౨౬).

పన్నీ.— అనన్తరమ్, నిత్యసూరిసేవ్యనాన ప్రాప్యభూతనైయొట్టియ, ఉగ్గళుడైయ విలక్షణమాన కవికలైకొణ్ణు తుద్రస్తోత్రమృణ్ణి నాలారు ననై యైలైయెన్దితార్.

ఒరు, విచ్చేదమ్, ఇల్లాతపడి, (౩) యావదాత్త భావియాన, కాలమెల్లామ్, నిలైనిష్ఠ సుభవిక్కుచ్చుడి, (౬) శెల్లక్కడవతాయళ్ళు, వట్టి ప్పాడానకై జ్జుర్యలై, తరుమ్, (౯) నమక్కు శేషియాన, నిత్యసూరిసేవ్యనై, ఒట్టియ, (౧౨) పుటమ్మేపోయ్, అతిలోకమామ్మడి, మిక్కు, (౧౫) ననై యైయుడైతాన, శీరియ, కవికలై, (౧౮) కొణ్ణు, అఱివుడైయరాననీడళ్, అఱివిల్లాతానైప్పోలే అధఃపతిక్కు, (౨౧) నినైత్తు ఓర్ పల్ ద్రిల్లాత, మనువ్యజాతియై, (౨౪) పాడుకైయాలే, ఎన్నలాభముణ్డామ్(౨౬) స్తోతాక్కళానవుగ్గళుక్కుమ్ స్తుత్యరానవర్ కళుక్కు మ్మస్తుతిక్కు మొరుననై యైలై యెన్దుకరుత్తు.

శి కఃవల్ల్యామ్, “మనసైవేదమాప్తవ్యంనేహనానాన్తికిచ్చన | మృత్యోస్సమృత్యుంగచ్ఛతియఇహనానేవపశ్యతి” ఇతి; బృహదారణ్యకే [౬-౪] తు, “మనసైవానుద్రవ్యవ్యంనేహనానాన్తికిచ్చన | మృత్యోస్సమృత్యుమాప్నోతియ ఇహనానేవపశ్యతి” ఇతిచపాఠోద్యత్యతే.

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౯-తి-శోన్నాల్. 3-పా-ఒట్టివాన్లు వ్యాఖ్యానబర్. 301

అర్థము. — ఒక విచ్ఛేదమును లేని (3) అనేకవిధములైన కాలములంతయు ఆనుభవించుట (౬) వర్తించుటను ప్రాప్యమును ఇచ్చునట్టి (౯) మనకు శేషియు నిత్యసూరులను నిర్వాహకుడును నైశ్రమ్యముపని దక్క (౧౨) వెంటనే వెళ్ళి మిక్కిలి అధికమైన (౧౫) హితములుకల శ్రేష్ఠములగు కవులను (౧౮) గొని జ్ఞానవంతులైనమీరు నీమలగుటను (౨౧) దలచి ఒక సుమధ్యభా తిని (౨౪) పాడుటచే నేలాభముకలదు? (౨౬).

3.

ఈ. — మూన్మామ్బట్టు. విలక్షణనాయుపకారకనాయరుక్కుమవనై యొక్కయు, తుద్రమనుష్యురై క్కుని పాడి యెన్నప్రయోజనముజ్ఞెన్గిటార్.

(ఒట్టివిత్తాది) కాలతత్త్వముశ్శతనైయు మిడైవిడాతే, నిలావ - వర్తిక్కైక్కు.౧ “నచపునరావర్తతే” ఎన్నికపడియే యావదాత్తభావి ప్రకృతినమ్మనమ్మరు, ౨ * పల్లునిలావడిమైశెయ్కైక్కు. కాలకృత పరిణామ మిల్లాత దేశ త్తిలనుభవత్తైచ్చొల్లానిఱ్ఱుచ్చెయ్తేయుమ్, కాలమ్నడైయాడుమ్ దేశ త్తిలే వర్తిక్కిఱవరాకై యాలే అత్తైయిట్టుచ్చొల్లుకిటార్. (పోమ్వట్టియైత్తరుమ్) “పోయనుభవిక్కుమతు పరిచ్చిన్నమ్” ఎన్నుమ్మడి నిరపధికభోగ్యమాన అర్చిరాదిమార్గత్తైత్తరుమెన్నుతల్; అన్నికే, తనైక్కిట్టుముపాయత్తైత్తరుమెన్నుతల్; ఎన్ను మొక్క వనువర్తిత్తుక్కిణ్ణు నడక్కై యేరితియా యిరుక్కుమితే. వట్టియెన్లు - పాప్యమాతల్. వట్టియైత్తరుకై యాకిఱు - తానుపాయమాకై. ప్రాప్యమానపోతు, తాపోమీరితియాయ్, అతాకిఱు - స్వభావమాయ్, సహజకై జ్ఞర్యత్తైచ్చొల్లుకిఱు. (నజ్జో వానవరీశ నైనిఱ్ఱు) 3 “పుడైక్కి డుక్కిలుమ్పోకవొట్టార్” ఎన్నిక పేర్తై, కవిపాడినార్క్కు అవణ్కోడుత్తాలుమ్, “ఇవణ్శెయ్తతుక్కు నామ్శెయ్తతుపోరుమో?” ఎన్ను మేన్దేల నక్కొడుప్పిక్కుమ్పరికరముడైయననైవిట్టు. అవణ్ “ఇవనారుశోల్ శొల్లవల్లనే” ఎన్న వసరప్రతీక్షనాయ్ నిఱ్ఱు.

జీ-అ. — మూన్మామ్బట్టు (ఒట్టివాన్లుత్తాది) “పోమ్వట్టియైత్తరుమ్ నజ్జో వానవరీశ నైనిఱ్ఱు, ఓర్ మానిడమ్ పాడరన్నావతు” ఎన్న పదజ్జైక్కుటాక్షిత్తవతారికై (విలక్షణనాయిత్యాది).

“పల్లుట్టితోటూట్టి - ఒట్టివాన్లుత్త - నిలావ” ఎన్నవయిత్తరుమ్ (కాలతత్త్వమిత్యాది). ఒట్టివాన్లుత్త - ఒరువిచ్ఛేదమిల్లాతపడి. “నిలావ” ఎన్న - కైజ్జర్యపర్యన్తమ్ వివక్షితమెన్గిటార్ (నచపునరిత్తాది). ౪ “నకాలస్తత్రవైప్రభుః” అన్తో, “పల్లుట్టితోటూట్టి” ఎన్నిక తెన్నెన్న (కాలకృతేత్తాది). పరమపదత్తైత్తరుమెన్నాతే, “పోమ్వట్టియైత్తరుమ్” ఎన్నతుక్కుభావమ్ (పోయనుభవిక్కుమిత్యాది). “పోమ్వట్టి” ఎన్నతుక్కుమూన్మామర్థమ్ (ఎన్నముక్కవిత్యాది). అతావతు - ౫ “యేయేనధాతాగచ్చతి,” ౬ “ఛాయావాసత్త్వమనుగచ్చేత్” ఇత్యాదిపడియే అనువర్తిత్తుక్కిణ్ణెన్పడి. కీర్వాక్యవివరణమ్ (వట్టియెన్లుప్రాప్యమాతలెన్లు). (రితియాయరుక్కుమితే) అత్తయాలే (వట్టియెన్లుప్రాప్యమాతల్) ఎన్నహట్టువతు. ద్వితీయార్థవివరణమ్ (వట్టియైత్తరుకైయాకిఱుత్తాది). తృతీయార్థ తైస్సుటమాకవివరిక్కిటార్ (ప్రాప్యమానపోతిత్తాది). పోమ్-నడక్కిఱ. వట్టి-రితి. ఆక, “పోమ్వట్టి” ఎన్నతుక్కు-పోకిఱవర్చిరాదిమార్గ మెన్నుతల్, కిట్టుముపాయమెన్నుతల్; పోమ్వట్టి-నడక్కిఱరితియాయ్, అతావతు-అనువర్తనస్వభావమాయ్, సహజకై జ్ఞర్యమెన్నుతలెన్లు మూన్మామర్థమ్. “నజ్జో” ఎన్నతు- * వానవర్ కుక్కు విశేషణమ్. “నిఱ్ఱు” ఎన్నతుక్కు- (విట్టు) ఎన్నమున్దినవర్థమ్, (అవసరప్రతీక్షనాయ్ నిఱ్ఱు) ఎన్ని రజ్జామర్థమ్. ద్వితీయార్థత్తుక్కు, ఐకారమ్.

అ-అ-వి — మూన్మామర్థత్తుక్కు, ఈశణ్ - నిలావ - పల్లుట్టితోటూట్టి - ఒట్టివాన్లుత్తపడి, పోమ్వట్టియై - అనువర్తనస్వభావత్తై, సహజకై జ్ఞర్యత్తైత్తరుమెన్లుశబ్దనిర్వాహమ్. — (ప్రాప్యమాతల్) ఎన్నవనర్తమ్ - (ఎన్నముక్క) ఎన్నికవాక్యతైయనుసన్నిపతు. — “తనైక్కిట్టుముపాయత్తైత్తరుమ్” ఎన్టార్, ఈశ్వరన్ నిరపేక్షోపాయమెన్నుమిడమ్ భగ్నమాకతోవెన్న (వట్టియైత్తరుకైయాకిఱుత్తాది) ఎన్నపుమామ్.

3.

౧॥ ఛాం-ఉ-౮-౧౫. ౨॥ ౨౩-౧. ౩॥ పెరి-తి-మొ-౩౫-౨. ౪॥ భార-మో-౨౫-౯. ౫॥

౬॥ పా-మూ-సం

ఈ.- వెన్ఱుమామ్. (పోయ్) పుటమ్మేపాడుకై కువిషయన్దేప్పోయ్. “ఇవకవిపాడివారానిన్ఱా” ఎన్ఱు కేట్టవాతే కట్టియప్పోయ్, ఇవకవి కేట్టేతేనుమతనకు కొడుకువేణుకితాకకొణ్ణు; ఇవనుమ్, అవకపుకవిడమ్మక్కి తైక్కేట్టిత్తొన్ఱు పెన్దేబోమాయ్విడవేణుమ్. ఎన్ఱు తుడర్న్ఱుపోమే; ఆక, అవకపోక ఇవకపోక, పోకానిఱు మిత్తనై. ౧. “ఆజగామ” ఎన్ఱు భగవద్విషయ త్తిలే యోరడివారానిన్ఱ వాతే, పరగృహ త్తినిన్ఱుమ్ స్వగృహ త్తిలే పుకున్దాప్పోలే యిరుక్కుమ్; వేతేలిలరైప్పోయ్దుకే యిరుక్కిలుమ్ కట్టియప్పోయ్దుతా యిరుక్కుమితే.

(కట్టియవిత్త్యాది) కవిపాట్టుణ్ణివనుక్కిల్లాత నన్దైకత్తై యిట్టు చొల్లుకైయాలేఅవనుక్క డక్లాతతా యిరుక్కుమితే, “ఇవనారై చొల్లుకిటతు, నన్దైయన్దో?” ఎన్ఱు భమి త్తిరుక్కుమితే; ఆకైయాలే ఇవనై విట్టుక్కు ధ్రియ ఇవనుక్కిల్లాతవన్దై యిట్టుప్పాడినాల్ అవన్దై యుడై యవనైయితే అక్కవికాట్టుమ్. (మికనల్ల) ఎత్తనై యేనుమ్ నన్దాన. వాకవి - కనత్తకవి. ౨. “తదుపగతసమాససన్నియోగమ్” ఎన్ఱిటకడియే శొత్పేటి పుడైత్తాయి రుక్కై. మికపుమ్నల్లవాయ్ అరణియవానకవిత్తైకొణ్ణు. (పులవీర్ కాళ్) ఇక్కవిక్కుమ్, పాట్టుణ్ణి విషయత్తు క్కుమ్ వాళియటియుమ్నీజళ్. విశేషజ్ఞ రాన నీజ్జలిప్పడి శెయ్యక్కడవికోలో? (ఇట్టియక్కరుతి) అటివుడైయ రానాల్ నిన్ఱునిలైక్కుమేలే ఓరేన్దన్దేకొణ్ణుమతోఱ్ఱియ, కీటోపోయ్ అధఃపతిక్క త్తేడువారున్దో? (ఒర్ మానిడమ్మాడల్) ఒరుత్తుద్రనైప్పాడుకై. (ఎన్నావతు) ఉజ్జళ్ విశేషజ్ఞతైక్కు చేరుమతాయో?, అవర్ కళుక్కొరునన్దై యున్దాయో?, ఉజ్జళ్కుొరుప్రయోజనమున్దాయో?, కవిక్కనురూపమాయో?, ఎతుక్కాక ప్పాడికిటీర్ కళ్?.

3.

జీ.ఆ.- అవ్యయమ్. వానవరీశ నెన్ఱ పడి. “పట్టియైత్తరుమ్” ఎన్ఱవన న్దరమ్, నిత్యసూరికై చొల్లుకిటతుక్కు భావమ్ (పుణ్ణొక్కొడుక్కిలుమిత్త్యాది). ని త్యము క్తరైపుణ్ణైడిలుమ్ పోకవాట్టార్ కలిత్తర్. పుణ్ణై-ప్రాతిభావ్యమ్. పెరియాళ్వార్ తిరుమొట్టి నాలామ్మత్తువిన్దాన్దిరు మొట్టి యిరన్దామ్మట్టు. “శియినాట్టిటన్దేటియ” ఇత్త్యాది. “కట్టియ” ఎన్ఱ పద త్తై కవిక్కు విశేషణమాక్కి, అతిలే, “పోయ్” ఎన్ఱ తుక్కర్థమ్ (పుటమ్మేపాడుకైత్తొన్ఱాది). కవియానవక విషయన్దేప్పోయ్దెన్ఱ పడి; కట్టియ-కవిపాట్టుణ్ణివనైవిట్టుక్కుట్టికిట. అట్టిక్కై, “కట్టియ-పోయ్” ఎన్ఱ న్యయిత్తు. కవియానవనుక్కు విశేషణమాక్కి యరులిచ్చెయ్కితార్ (ఇవకవిపాడియిత్త్యాది). అప్రాప్తవిషయమాకైయాలే కట్టియప్పోనానామితే. యద్వా, పోయ్-కవి యానవక దాతావై త్తేడిప్పోయ్, కట్టియ - దాతావానవనోడన్దెన్దమాక్కి యరులిచ్చెయ్కితార్ (ఇవకవిపాడియిత్త్యాది) ఎన్నుతల్. అప్పడి అప్రాప్తవిషయత్తైప్పాడినాల్ కైకట్టియప్పోనతాయరుక్కు మోవెన్ఱ (ఆజగామేత్త్యాది). కట్టియప్పోయ్ - దూరప్పోకానిఱ్ఱిట; “పులవీర్ కాళ్” ఎన్ఱ న్యయిప్పతు. జగామఎన్నా తే, “ఆజగామ” ఎన్దైయాలే (స్వగృహ త్తిలే పుకున్దాప్పోలేయ్దెన్ఱు).

“కట్టియ” ఎన్ఱ పదమ్ - కవిక్కు విశేషణమానమున్దినపత్త తై యరులిచ్చెయ్కితార్ (కవిపాట్టుణ్ణివనుక్కిత్త్యాది). అవనుక్కడక్లా తైన్ఱు నామెతుకొణ్ణునిశ్చయిప్పతెన్ఱ; ఇక్కవియవనుక్కడక్లాతతాయరుక్కు మెన్ఱు నామనిశ్చయిక్క వేణ్ణువతిల్లె, కవిపాట్టుణ్ణివనన్దై నక్కై, “ఇతునమక్కడక్లాతు” ఎన్ఱు నెన్దైరేతోన్ఱి యిరుక్కు మెన్ఱితార్ (ఇవనారైయిత్త్యాది). నన్దైయన్దో - నన్దై యిట్టపడి. అవనుడైయ భమి త్తుక్కు పేతువైయరులిచ్చెయ్కితార్ (ఇవనుక్కిల్లాతవిత్త్యాది). అరణియవాన - శొత్పేటివైయడైత్తాన. పులవర్-విశేషజ్ఞర్. 3. “కవి: క్రాన్తదర్శి” ఎన్ఱు క్కడవతితే. “పులవీర్ కాళ్ - ఇట్టియక్కరుతి” ఎన్ఱ తుక్కు-వాననైయరులిచ్చెయ్కితార్ (అటివుడైయరానాలిత్త్యాది). “ఎన్నావతు” ఎన్ఱ - అనేకకొటికళ్తోన్ఱుకైయాలే, “పులవీర్ కాళ్” ఇత్త్యాదిపదతాత్పర్యసిద్ధమానవన్దై యరులిచ్చెయ్కితార్ (ఉజ్జళ్ త్త్యాది). “పులవీర్ కాళ్” ఎన్ఱ తైప్పోయ్ (ఉజ్జళ్ విశేషజ్ఞ తైక్కు చేరుమతాయో వెన్ఱు). “ఒర్ మానిడమ్” ఎన్దైయాలే (అవర్ కళుక్కొరు నన్దైయన్దాయోవెన్ఱు). “ఇట్టియక్కరుతి” ఎన్దైయాలే (ఉజ్జళ్కుొరుప్రయోజనమున్దాయోవెన్ఱు). “వాకవి” ఎన్దైయాలే (కవి క్కునురూపమాయోవెన్ఱు). “ఇతుక్కువ్వాపరువనాక్కం రావణంరావణానుజః | ఆజగామముహూర్తనయత్రరామస్సలత్తుణః” ఇతియుద్ధ కాండోస్తదశే. “తదుపగతసమాససన్నియోగం సమమధురోపసతార్థవాక్యబద్ధమ్ | రఘువరచరితంమునిప్రణీతందశశిరసశ్చవధంనిశామయధ్వమ్” ఇతిబాలకాండే. పులవీర్ కాళ్ - ఒట్టివొన్ఱిత విత్త్యారభ్యాసవ్యయః.

3.

[౧౦]

తిరువాయ్ మొట్టి.—౩-ప. ౯-తి-శొన్నాల్. ౪-పా-ఎన్నావతు వ్యాఖ్యానభాగం.

3౧౭

[ప్ర.తి.—(మూర్త్యామూర్తి) (ఒట్టివాన్తిలాత) ఛాన్దోగ్యే [౧-౧౧:] “సఖలేవంసర్తయన్యావదాయంబ్రహ్మలోకమభిసంపద్యతే నచ పునరావర్తతేచపునరావర్తతే.”—(పోయ్)యుద్ధకాణ్డేసప్తవశే, “ఇత్యుక్త్వాపరుషంవాక్యం రావణంరావణానుజః । ఆజగామముచూర్తేన యత్రరామస్సలక్ష్మణః॥౧॥ తంమేరుశ్శిఖరాకారందీప్తామివతహ్రదామ్ ॥౪౪॥నన్ధంమహీస్థాస్తేదదృశుర్వానరాధిపాః॥౨॥.”—(వాక్-కవి)బాల కాణ్డే [౨.] రామాయణకావ్యకరణే సజ్జలంనస్తరమ్, “ఉదారవృత్తార్థపదైర్నోరమైస్తదాస్యరామస్యచకారకీర్తిమాన్ । సమాత్మైశ్శోకశతైర్యశస్విసోయశస్కరంకావ్యముదారధీర్తునిః ॥ ౪౨॥ తదుపగతసమాససన్నియోగంసమమధురోపనతార్థవాక్యబద్ధమ్ । రఘువరచరితంముని ప్రణీతం దశశిరసశ్చవధంనిశామయధ్వమ్॥౪౩॥.”

3.

పెరియాళ్వార్ తిరుమొట్టి - ముప్పత్తెన్దాన్దిరుమొట్టి - ఇరణ్డామ్మట్టు. శీయినాత్పిటనేటియ పుణ్ణేట్టైర్ మరేటిక్కుమ్మిరున్దెళ్లు! మీయినాలరిప్పణ్ణుమయగ్గియైలైవాయ్చెన్టై శేర్వతత్తున్నమ్ । వాయినాల్ నమోనారణావెన్టనుత్తకత్తిడైక్కైకైక్కుప్పి । పోయినాత్పి న్నైయిత్తికైక్కైన్టమ్పుణ్ణైక్కుడుక్కిలుమ్పోకవొట్టారే.

తాత్పర్యము. -- సర్వదేశ సర్వకాల సర్వావస్థలయందును నాచరింపఁదగినవియు స్వరూపానురూపములునునైన నిరవధికకైంకర్యములను మనకుఁబ్రసాదించుటయేపరమ ప్రయోజనముగ నెంచియుండు సర్వశేషియైన సర్వేశ్వరుని బాడుటదక్క దాతలున్న స్థలములను వెదకుకొని వెళ్ళి మనోహరములైన పద్యములచేబాడి జ్ఞానవంతులని ప్రసిద్ధికెక్కియున్న మీరు అతితృప్తమైనమనుష్యజాతిని స్తుతించి నీచతనుబొందు దురుగాన మీకెట్టిప్రయోజనమునుకానేరదు.

3.

మూ.—ఎన్నావతెత్తనై నాల్లైక్కుప్పోతుమ్పులవీర్ కా! ఇన్నామనిశరైప్పాడిప్పడైక్కుమ్మెరుమ్మెరు!

చ్చిన్నార్ మణిముడివిణ్ణవర్ తాల్తెయైప్పాడినాల్లొన్నాక వేళొణ్ణుశనన్డైయ్యైయైయొచ్చొళ్ళుమే॥ ౪॥

ఆ.—(ఎన్నావతు) మనుష్యరైప్పాడిలుమ్ శిలప్రయోజనభాగో సిద్ధిక్కుక్కాణానిన్దోమిత్తేయిన్నిల్ ; అస్థిరరానమనుష్యరైప్పాడియై న్నప్రయోజనమ్మెటువతు? పెర్లొల్లొల్లొనైత్తనైవాల్లైక్కుప్పోతుమ్పులవీర్ కాళ్ ; ఆనపిన్బుమిన్నార్ మణిముడివిణ్ణవర్ తాల్తెయైప్పాడుభాగో ; పాడినాల్ వేటొరు ప్రయోజనముమ్ వేణుమో? స్వశేషతైకరతికళాక్కి స్వవిషయకైబ్బుర్యవిరోధియాన సంసారత్తైయుమ్ పోక్కు మెన్దితార్.

౪.

అన్వ.—పులవీర్ కాళ్ మన్నామనిశరై (౩) పాడి పడైక్కుమ్ పెరుమ్ (౬) పొరుళ్ ఎక్ ఆవతు (౯) ఎత్తనైవాల్లైక్కుప్పోతుమ్ మిక్ (౧౨) ఆర్ మణిముడి విణ్ణవర్ (౧౫) తాల్తెయై పాడినాల్ తన్నాకవే (౧౮) కొణ్ణు శనన్డైయ్యైయైయొచ్చొళ్ళుమ్. (౨౨)

పన్నీ.—అనస్తరమ్, సర్వాధికనానవనైయొట్టియ అస్థిరరానమనుష్యర్ కత్తైక్కువిపాడియెన్నప్రయోజనముజ్జెన్దితార్.

శబ్దార్థభాగోనాశియతియుమ్పులవీర్ కాళ్ !, సీజ్గో పాడిచ్చెల్లున్దైయుమ్నిలైన్తిలాత, మనుష్యర్ కత్తై, (౩) కవిపాడి, పెటాప్పేటాక ప్పడైక్కుమ్, ఉజ్గో పారిప్పారేపెరు, (౬) అర్థమానతు, ఎతు, ఉణ్డామ్? (౯) ఉణ్డానాలుమ్ ఎత్తనైవాల్లైక్కు, వినియోగార్హమామ్? పేరొలియై, (౧౨) ఉడైత్తా, రత్నాభిషేకత్తైయుడైయనాయ్, పరమపదవాసికళుక్కు, (౧౫) సత్తాదిహేతుభూతనానసర్వాధికనై, పాడినాల్, తనక్కేయనన్యార్హమాక, (౧౮) నిన్దెత్తు, ఇతరస్తోత్రహేతువానజన్తమ్, కట్టియుమ్మడియుమ్, (౨౧) అజ్గేక రిక్కుమ్. (౨౨)

౪.

30౮

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౯-తి. శొన్నాల్. ౪-పా-ఎన్నావతు వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

అర్థము. — ఓ! కవులారా! ఆస్థిరులైన మనుష్యులను (3) స్తుతించి పొందడి (మీయభిప్రాయముచే) గొప్పదైన (౬) ప్రయోజనము ఎదిరించును? (౯) (అట్లులభించినను) ఎన్నిదినుములకు వినియోగార్హమగును? ప్రకాశముచే (౧౦) బూర్ణమైన రత్న కిరీటముకలవాఁడును నిత్యసూరులకు (౧౧) నధిపతియును నైనభగవంతుని బాడినచో తనకేయనవ్యాప్తముగఁ (౧౨) దలిచి జన్మములు నశించునట్లు (౨౧) అంగీకరించును. (౨౨)

ఈ. — నాలామ్బాట్టు. కవిపాడినార్కు తన్నోడొత్త వరిశైయైక్కొడుక్కుమవనై, కవిపాడుమతో భీయ, మన్దాయుస్సుక్కళాన తుద్రరై కవిపాడిప్పెలువ తెన్నెన్నితార్.

(ఎన్నావతు) ఒస్తుమావతిల్లై. ఒరుప్రయోజనత్తుక్కాకవన్తో పిటరై కవిపాడుకిటతునీజ్జో, అతిల్ నీజ్జో నినైక్కిటతు సిద్ధియాతు. ఆనాల్ సిద్ధిప్ప తెన్నెన్నిల్; కీట్ చొన్న తణైయే సిద్ధిప్పతు. (ఎన్నావతు) ఉజ్జో నినై వాల్ శిలవర్ధసిద్ధి, అర్థస్థితియి లభిపతిక్కైయే యెన్నినై వాల్. ఒస్తుమిల్లైయావతె? కవిపాడువారుమ్ పాడినవర్ కళుక్కుక్కొడుప్పార్ కళుమాయన్తో పోరుకిటతెన్న (ఎత్తనైనాల్ కుప్పోతుమ్) “ఇల్లై” ఎన్దవో పాతియాయన్తో అతుతానిరుప్పతు. నిరూపితార్ కవిపాటిట్టితైయాయితే యిరుప్పతు. కవికేట్టిక్కైక్కుసహ కారికలై యుజ్జూట్టిక్కేట్టిత్తు పెలుమతుమ్, కవిపాడిననాల్ కుప్పణైయమ్వైత్తు వాజ్జి జీవిత్తు మీట్కుపు మ్బొరాతు. (పులవీర్ కాళ్) ఉజ్జో విశేషజ్జైత్తుక్కోరుమోవితు? “పాడినకవియి” నేర్ త్రియితు, వేటితు, ఇతుక్కితుపోరుమ్, పోరాతు” ఎన్దు నీజ్జోయేటియ వేణ్డావో? పులవీర్ కాళ్ - శబ్దార్థజ్ఞానాశియేటియుమవర్ కళే! (మన్నామనిశరై) శిటితుణ్డాయల్పమాకిలుమ్ నీజ్జో పెలువతు, నీజ్జో శెల్లుమళపుమవర్ కళే తానిరుక్కిలితే; ౧ “అవరేమాణ్డార్” ఎన్దైతిరేవరువరే. (పాడిప్పడైక్కుమెబ్బరుమోరు) ఇన్ద శ్రియఃపతి కుత్తైవఱ కొడానోఎన్దు తేపిక్కితార్.

(మిన్నారిత్వాది) కవిపాడి ముడిపెన్ద్రవర్ కళన్తోశెన్దు కాణుమ్తిరళే. ఒలిమిక్కు మణిక్కులై యుడైయ.

జీ.ఆ. — నాలామ్బాట్టు (ఎన్నావతిత్వాది). “తన్నాకవేక్కొణ్డు, మన్నామనిశరై పాడిప్పడైక్కుమ్ పెరుమ్మెరుళో - ఎన్నావతు” ఎన్నిటపదజ్జైక్కుటాక్షిత్తవతారికై (కవిపాడినార్ క్కిత్వాది). వరిశై - బహుమానమ్.

“ఎన్నావతు” ఎన్దు - తేపమాకవరుళిచ్చెయ్కితార్ (ఒస్తుమావతిల్లైయెన్దు). “పులవీర్ కాళ్” ఎన్దుసమ్బొధిత్తు, “ఒస్తుమావతిల్లై” ఎన్నిటపరుడైయహర్దభావమ్ (ఒరుప్రయోజనత్తుక్కాకవిత్వాది). “సిద్ధియాతు” ఎన్దత్తార్ ఫలితత్తైక్కా పరిహరముఖేన వరుళిచ్చెయ్కి తార్ (ఆనాలిత్వాది). కీట్ చొన్న తణైయెన్దు - “ఇట్టియక్కరుతి” ఎన్దత్తైప్పర్దు. “ఎన్నావతు” ఎన్దత్తార్ ఫలితమ్ (ఉజ్జో నినైవాలి త్వాది). ఇల్లైయెన్దవోపాతియాయ్ - అత్యల్పమాయ్. ఓవోవిడజ్జళిరేబహుద్రస్యప్రదానముమ్ కాణ్ణిటతేయెన్న (నిరూపితాలిత్వాది). కవి పాటిట్టితైయాయ్ - కవిపాడినకుక్కైత్తైయిడవేణ్డుమ్బడియాయ్. *ఇట్టితై-ఎత్తిరైయిడుకై. వతద్వవరణమ్ (కవికేట్టిక్కైక్కిత్వాది). పణైయమ్ - కొతువై. జీవిత్తు - భుజిత్తు. ఏతదుపహసనమ్ (పాడినకవియిత్వాది). నేర్ త్రి - వైలక్షణ్యమ్. కవిపాట్టుణ్ణిటపరుడైయ అన్దైయ్తైచ్చెయ్కిటపరుడైయ హర్దభావమ్ (శిటితుణ్డాయిత్యాది). అవరేమాణ్డార్ తుక్కు - స్పష్టార్థః. తిరుమ్మొలియాతామ్బత్తిరణ్డానిరు మొట్టి యెన్దామ్బాట్టు. “పాణ్డే” ఇత్వాది. “పెరుమ్మెరుళో - ఎన్నావతు” ఎన్దైయారే యవర్ కళైతేపిక్కిటమైతోన్దు మిక్కితైన్దితార్ (ఇన్దశ్రియఃపతియిత్వాది).

“మిన్నార్ మణిముడి” ఎన్దత్తై * విణ్ణవర్ కువిశేషణమాక్కి యరుళిచ్చెయ్కితార్ (కవిపాడియిత్వాది). శెన్దుకాణుమ్ - పోయ్

తిరువాయ్ మొట్టి.—3.ప. ౯-తి-శొన్నాల్. ౪-చా-ఎన్నావతు వ్యాఖ్యానభర్త.

3౧౯

ఈ. - ౧ * ముడియుడై వానవరితే. ౨. “విపస్యవః” ఎష్టు కవిపాడిముడిశూడియిరుక్కిటవర్కళితే. కవిపాడిచ్చెన్టవర్ కళుకోలక్కజ్జొడుత్తుక్కొణ్డాడిక్కేట్టిప్పారుమవర్కళన్టో? 3 * కేట్టారార్ వానవర్కళితే. (విణ్ణవర్ తాతై యొప్పాడినాల్) నిత్యసూరికళుక్కు నిర్వాహకనానవనై క్కవిపాడినాల్. ముడి - అవన్టనక్కు విశేషణమాన పోతు, కవిపాడినార్ కుక్కొడుక్కుచ్చుడినముడియెనై. (పాడినాల్) ఇతుతానే ప్రయాజన మోరుమితే. అతు క్కుమేలే (తన్నాకవేకొణ్డు) తనక్కేయాకవెన్నుతల్; “మమసాధర్మమాగతాః, ౪. “పరమంసామ్యముపైతి,” ౪ “తస్తైయేయొక్కనరుళ్ శెయ్వర్” ఎన్ఱిటపడియేతన్నోడొక్కప్పణ్ణియెన్నుచుమామ్. (శన్తశ్శెయ్యామైయు జ్జొళ్ళుమే) పిన్నై యొరువన్ఱిథే యిరున్దుకవిపాడుకై క్కడియాన జన్తతైప్పొక్కుమ్. పిటరై క్కవిపాడుకై క్కడి జన్తమితే. నిత్యసూరికళే తరత్తైక్కొడుత్తు, పిన్నై కాణుమ్నంసారసమ్మన్దతై యటుప్పతు; రాజపుత్రన్తలైయి లభివేకతైవైత్తు, పిన్నై విలన్దు వెట్టివిడుమాప్పోలే. శ్రీవిభీషణాద్వానై యభివేకమ్మణ్ణి, పిన్ను రావణనై వధితైప్పోలే.

౪.

జీ-అ. - క్కాణుమ్. శబ్దార్థమ్ (ఒలిమిక్కువిత్యాది). అవర్కళుక్కు ముడియుణ్ణోవెన్న (ముడియుడైయిత్యాది). “మిన్నార్ మణిముడి” ఎష్టువిశేషి క్కిటతెన్నెన్న (విపస్యవః ఇత్యాది). “విణ్ణవర్ తాతై” ఎష్టువిశేషి త్తతుక్కుభావమ్ (కవిపాడియిత్యాది). అవర్కళొణ్డాడువర్కళోవెన్న (కేట్టారార్ ఇత్యాది). శబ్దార్థమ్ (నిత్యసూరికళిత్యాది). యోజనాన్తరమ్ (ముడియవన్టనక్కిత్యాది). యదిశబ్దార్థమ్ (ఇతుతానేయిత్యాది). “పాడినాల్” ఎష్టు - అలభ్యతైతోష్టుకిటతై. “శన్తమ్ శెయ్యామైయుమ్” ఎష్టు - చశబ్దార్థమ్ (అతుక్కుమేలేయెన్టతు). (తనక్కేయాక). తన్నాకవేయాక - తనక్కేశేమక. ద్వితీయార్థమ్ (తన్నాకవేకొణ్డు). తన్నోడొక్కప్పణ్ణి. అతావతు - తన్నోడుసామ్యా పత్తియైప్పణ్ణియెన్టపడి. “ఇదంజ్ఞానమపాశ్రిత్యమమసాధర్మమాగతాః । సర్గపి నోపజాయన్తే ప్రళయేనవ్యధన్తిచ” ఇతి గీతాసుచతుర్దశే. ౪ “నిరంజనః పరమంసామ్యముపైతి” ఇతి ముణ్ణోపనిషది. తస్తైయొక్కనరుళ్ శెయ్వర్ - తస్తైప్పోలేయామ్మడిక్కపైన్టణ్ణవరిత్యర్థః. తిరుమొట్టి పతి నోరామ్మత్తు మూన్టాన్దిరుమొట్టి యొద్దామ్మట్టు. ఇక్కిమత్తుక్కుభావమ్ (నిత్యసూరికళిత్యాది). తరమ్ - అతిశయమ్. ఇతుక్కుదృష్టన్త ద్వయమ్. (రాజపుత్రనిత్యాది). శన్తమ్ శెయ్యామైయుమ్ కొళ్ళుమ్ - జన్తమ్ కట్టియుమ్మడియాయుమ్ గీకరిక్కుమితిశబ్దార్థః. పులవీర్ కాళ్ మన్నామనిశరైప్పాడిప్పడైక్కుమ్ పెరుమ్మెరుళ్ - ఎన్నావతు, ఎత్తనైనానైక్కుప్పోతుమ్; మిన్నార్ మణిముడి ఇత్యారభ్య, కొళ్ళుమే, యిత్యన్వయః.

౪.

అ-అ-వి.—(ముడిశూడియిరుక్కిటవర్కళితే) ౨ * సమిన్దతేయినర్థమ్. — పులవీర్ కాళ్ - మిన్నార్ మణిముడియెన్టతొడన్ణి, శన్తమ్ శెయ్యామైయుమ్ కొళ్ళుమ్; మన్నామనిశరైప్పాడిప్పడైక్కుమ్ పెరుమ్మెరుళ్ - ఎన్నావతు, ఎత్తనైనానైక్కుప్పోతుమిత్యన్వయః. ౪.

ప్ర-తి.—(నాలామ్మట్టు) (ఎన్నావతిత్యాది) (తన్నాకవేకొణ్డు) భగవద్గీతాసుచతుర్దశే, “ఇదంజ్ఞానమపాశ్రిత్యమమసాధర్మమాగతాః । సర్గపి నోపజాయన్తే ప్రళయేనవ్యధన్తిచ.” — ముణ్ణోపనిషది [3 - ౧]. “యదాపశ్యః పశ్యతే రక్షవర్ణం కర్తారమిశం పురుషం బ్రహ్మయోనిమ్ । తదావిద్వాన్పణ్యసాపేవిధూయనిరంజనః పరమంసామ్యముపైతి.” — (అభివేకమ్మణ్ణి) యుద్ధకాణ్డే ఏకాదశి విభిషణాన్ఱి కారానన్తరే, “అహంహత్వాదశగ్రీవంసప్రహస్తంసభాన్దవమ్ । రాజానంత్యాంకరిష్యామిసత్యమేతద్భ్రీషీమిచే॥ ౧౯॥ శ్రుత్వాతువచనంతస్య రామస్యాన్ఱిష్టకర్తణః । శిరసానన్ద్యధర్తాత్వానత్తుమేవోపచక్రమే॥ ౨౨॥ రాక్షసానాంవధేసాహ్యంలక్ష్మయాశ్చప్రధర్షణే । కరిష్యామియథాప్రాణంప్రవేక్ష్యామిచవాహినీమ్॥ ౨౩॥ ఇతిబ్రువాణంరామస్తుపరిష్కజ్యవిభీషణమ్ । అబ్రవీల్లత్త్యణంప్రీతస్సముద్రాజ్జలమానయ॥ ౨౪॥ తేనచేమంమహాప్రాజ్ఞమభిషిక్వావిభీషణమ్ । రాజానంతుసాంక్షీప్రంప్రసన్నేమయిమానద॥ ౨౫॥ ॥ ఏవముక్తస్తుసౌమిత్రరభ్యషిక్వాద్విభీషణమ్ । మధ్యేవానరముఖ్యానాం రాజానంరామశాసనాత్॥ ౨౬॥.”

౪.

“రాజశాసనాత్” ఇతి ముదితరామాయణకోశే దృశ్యతే.

౧౧౯౯-౮. ౨౧వి-సూ. 31౯౯-౧౧. ౪॥ముం-ఉ-3-౧

3౨౦ తిరువాయ్ మొట్టి.—౩-ప. ౯-తి-శొన్నాల్. ౫-పా-కొళ్ళుమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

తాత్పర్యము.—అత్యంతమస్థిరులైన మనుష్యులను బాడినచో మీరుపొందుప్రయోజనము లేమియునులేవు; ఉన్నను అవియస్థిరములు గానుండునుగాన అధిరాజ్యసూచకమగు దివ్యరత్న కిరీటమునుధరించి విలసిల్లుచున్న నిత్యసూరి నిర్వాహకుడైన శ్రీయఃపతినిస్తుతించినచో వాడ ట్టుస్తుతించువారిని దనకేయనవ్యార్హ భూతులనిదలచి వారియొక్క జన్మములు నశించునట్లంగీకరించును. ౪.

మూ.—కొళ్ళుమ్బయన్తిలై కుప్పై కిళర్ తన్న శెల్వతై వళ్ళల్ పుకట్టన్దు నుమ్ వాయ్ మైయిక్కుమ్ పులవీర్ కాళ్. కొళ్ళుక్కుతై విలక్ వేణ్ణిల్ శైల్లాన్దురుజ్జోతిలై వళ్ళన్ పణ్ణన్ నై క్కవిశొల్లవమ్మినో. ౫.

ఆ.—(కొళ్ళుమ్) ప్రయోజనకూన్యమాయ హేయవిషయజ్ఞశైక్విపాడియుజ్జుడైయవర్మకియక వికశైయిల్లవాతే, తన్నుడైయనిరవధి కనిత్యనిర్దోషకల్యాణగుణజ్ఞుడై యుజ్జుడైయ కవికశైక్యతార్థమాక్కువల్లనాయ్, ఉజ్జుకుమ్ వేణ్ణిల్ శైల్లాన్దురుమ్ పరమోదారనాయ్, తన్నా లుమొస్తుమ్ శెయ్యతానాయ్, “ఇవర్ కళుక్కై శెయ్ వోమ్?” ఎన్నిరుక్కుమ్ స్వభావనాయ్, ఆశ్రితసులభనాయరున్ద వమ్మెరుమానైక్కవి శొల్లవవీర్ కళోవెన్దితార్. ౫.

అన్వ.—కొళ్ళుమ్ పయక్ ఇల్లై (౩) కుప్పై కిళర్ తన్న శెల్వతై (౬) వళ్ళల్ పుకట్టన్దు నుమ్ (౯) వాయ్ మై ఇక్కుమ్ పులవీర్ కాళ్ (౧౨) కొళ్ళు కుత్తివిలక్ వేణ్ణిల్ శైల్లామ్ (౧౫) తరుమ్ కొతు ఇల్ (౧౮) ఎనక్ వళ్ళల్ మణి (౨౧) పణ్ణన్ నై క్కవిశొల్ల వమ్మిన్. (౨౪)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, నిష్ప్రియోజనమాన ఇతరస్తోత్రతైత్తవిర్దు సర్వఫలప్రదవాన మహోదారనై క్కవిపాడవారుజ్జోశెన్దితార్. కొళ్ళలావతు, ఒరుప్రయోజనమ్, ఇన్దియే, (౩) కుప్పైయై, కిళటినాప్పరేదోషమేతోల్ ముమ్బడియాన, సమ్మతైయుడైయత్తుద్ర జాతియై, (౬) మహోదారైయాక, పుకట్టన్దు, ఉజ్జో, (౯) సత్యవాదిత్వమాకిటవాగ్నిత్వతై, ఇక్కుక్కిట, పులవీర్ కాళ్! (౧౨) కవి పాడుక్కుక్కుళ్ళుత్తైయాకకొళ్ళుక్కుక్కుమ్ కవిక్కుప్రయోజనజ్ఞోళ్ళుక్కుమ్, కుత్తివల్ మహోదారనాయ్, నామ్ వేణ్ణిన్ వల్ శైల్లామ్, (౧౫) తరుమిడత్తిల్, తారతమ్యమ్బూర్ తల్ ప్రత్యుపకారమ్బూర్ తల్ కొడు త్తైనినై తల్ శెయ్యుమ్మిమ్మిమ్, ఇల్లాతవనాయ్, (౧౮) ఇతు క్కుదాహరణమెన్నలామ్బడి ఎనక్కు, తన్నై యుపకరిత్తమహోదారనాయ్, ఉపకారమిల్లయేయాకిలుమ్ విడవొణ్ణాతపడి నీలరత్నమ్బా లేళ్ళాఘమాన, (౨౧) వడివైయుడైయవనై, కవిశొల్లుమ్బడి, వారుజ్జోళ్. (౨౪) ౫.

అర్థము.—పొందునట్టి ప్రయోజనము లేకయే (౩) కుప్పలను కలియ పెట్టినట్లు (దోషమేతోచునట్లున్న) సంపన్నులను (౬) మహోదారమని గొనియాడి మీయొక్క (౯) వాక్కులను దారపోసికొనిన ఓ! కవులారా! (౧౨) స్వీకరించుటకుకొఱత లేనివాడును మనముకొరిన దంతయును (౧౫) ఇచ్చుటయందు దోషము లేనివాడును (౧౮) నాకు మహోదారుడును నీలరత్నమువంటి (౨౧) కాంతికలవాడునునైన భగవంతుని స్తుతించుటకు రండు. (౨౪) ౫.

ఈ.—విద్వామ్బట్టు. ఉనకారకరుమన్త్తి క్కే, కవిపాడుకిటవర్ కళుక్కువద్యమామ్బడి హేయరుమాయిరుక్కి అవర్ కతై క్కవిపాడాతే; సమస్తకల్యాణగుణాత్మకనుమాయ్ సర్వాపేక్షిత ప్రదనుమాన సర్వేశ్వరనైక్కవి పాడవారుజ్జుశెన్దితార్.

జీ, ఆ.—విద్వామ్బట్టు (కొళ్ళుమిత్యాది). “కొళ్ళుమ్ పయన్తిలై కుప్పై కిళర్ తన్న శెల్వతై, కొళ్ళుక్కుత్తివిలక్ వేణ్ణిల్ శైల్లాన్దురుమ్” ఇత్యాదియొక్కటాక్షిత్తవతారికై (ఉపకారకరుమిత్యాది).

శి ఉళ్ళుత్తై - ఉళ్ళెణ్ణిమ్.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

3-9-9

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౯-తి-శొన్నాల్. ౫-పా-కొళ్ళమ్ వ్యాఖ్యానజ్యో.

ఈ.—(పులవీర్ కాళ్) త్తివటియుమ్ నీజ్గళ్ శెయ్యుమతో వితు. ఉజ్గళ్ హితమ్ నాళ్ శొల్ల వేణ్ణుమ్మడియిరుప్పలే! వణ్ణాశ్రమజ్గళుక్కు చేరు మోనీజ్గళ్ శెయ్ కిటవై. సర్వశబ్దవాచ్యవనానాల్ న్ద శబ్దజడనకు-చేరు మో?.

నీర్ శొల్లుకిటవిషయత్తుక్కు, నాజ్గళ్ కవిపాడుటవర్ కళితాట్టల్ నన్దైయుడ్డోవెన్నిల్ (కొళ్ళమ్మ పయనుముణ్ణుకుప్పైకిళర్ తన్న శెల్వయు మల్ల. నీజ్గళ్ యావై యావై శిలవేల్ బ్రజ్జలై యిట్టుక్క-విపాడినికోళ్, అవల్ తై నీవ్ కరిక్కుమిడ త్తి లొరుకుతైయు డైయనల్ల. సమస్తకళ్యాణగుణాత్తక. (వేణ్ణిల్ శైల్లాన్దరుమ్) కొళ్ళమ్ పయనుమ్ వెరితు. నీజ్గళ్ కవిపాడినాల్ భోగమోక్షజ్గళ్ వేణ్ణుమవై యెల్లాన్దరుమ్. ఇవనై యొట్టిన్దార్, ఒరువనుక్కొత్తై కొడుత్తాల్ కొళ్ళుకిటవను క్కు మల్ బొన్ద పేక్షితమానాలతు కొడుక్కమాట్టార్ లితే; ఇజ్జు అపేక్షిప్పార్ శాన్ద్రాలే యిక్కిలిక్కు మిత్తనై, అవత్ తరమాట్టామైయా లేయిక్కు వేణ్ణా; ౧-భౌమంమనోరథంస్వర్గ్యం స్వర్గి వన్ద్యశ్చయత్పదమ్! దదా తిథ్యానినానిత్యమవపర్గప్రదోహరిః” ౨-“సకలఫలప్రదోహివిష్ణుః” (కోతిల్) ఒరువనుక్కొత్తై కొడుక్కుమిడ త్తిల్ కోతన్ ద్దరుక్కుమ్. కొడైక్కు కోతిల్లామైయావతు - దేశకాలపాత్రజ్గళ్ పార్ త్తుకొడుత్తల్, కొడు క్కిటవనుక్కు “కొడుత్తమ్” ఎన్నిట వభినునమనువ ర్తిత్తల్. కొళ్ళుకిటవనుక్కు ప్రత్యుపకారనేడి నెజ్జాటల్ ప డుతల్ శెయ్య వేణ్ణాతపడి యిరుక్తై. నీరితటిన్దపడియెన్నెన్న (ఎకవళ్యల్) నాననుభవి త్తైచ్చొల్లుకిటేణ్. (మణిపణ్ణ) కొళ్ళమ్ పయనుమిన్ది క్కే ఐశ్వర్యముమిన్ది క్కేయొట్టిన్దాలుమ్ విడవొణ్ణాతపడియా యిల్లు వడివళు.

జీ-ఆ.-నీజ్గళ్ ప్రవర్తిక్కు వేణ్ణావోవెన్దై-“పులవీర్ కాళ్” ఎన్నిటవరు డైయనల్ల భావమ్. ఇతైయరుళిచ్చెయ్ కిటార్ (వేణ్ణివటియుమిత్తాది నా లువాక్యతాలే). (ఉజ్గళ్ హితమ్) ఇత్యాదివాక్యమ్ - (సర్వశబ్దవాచ్య) ఇత్యాదివాక్యనన్దరే అనుసన్ధేయమ్.

కీర్ త్తొచ్చొన్న విరజ్జైయుమ్ మాతాడిచ్చొల్లుకిటార్ తత్తు-“కొళ్ళమ్ పయనిల్లె, కుప్పైకిళర్ తన్న” ఎన్ద విరజ్జుక్కుమ్ ప్రతికోటియైమాతాడి చ్చొల్లుకిటార్ - “కొళ్ళమ్మ పైవిల్ వేణ్ణిల్ శైల్లామ్ తరుమ్” ఎన్దైవడి. అతావతు-అజ్జుకొళ్ళమ్ పయనిల్లె. ఇజ్జు వేణ్ణిల్ శైల్లామ్ తరుమ్; అజ్జుక్కుప్పైకిళర్ తన్న శెల్వమ్; ఇజ్జుకొళ్ళమ్ పయనిల్లె వై మాతాడిచ్చొల్లుకిటార్ తత్తు పడి. కొళ్ళమ్ పయనిల్లె - నీజ్గళ్ శొల్లుకిట వేల్ బ్రజ్జ శైల్లావల్ దైయుమ్ నీవ్ కరిక్కుక్కు క్కు-పైవిలనన్ద పడి. మాతాడిచ్చొల్లుకిటార్ తావతు - అజ్జిలైయెన్ద తై యిజ్జుణ్డెన్దమ్, అజ్జుణ్డెన్దైయిన్దై లైయెన్దమ్ కొల్లై. 3 “ఏకానేకస్వరూపాయ” ఎన్దవైత్తు, 3 “స్థూలనూత్తాత్త నేనమః” ఎన్దాప్పాలే యిరుక్కిటతు” ఎన్దరుళిచ్చెయ్ వర్. బుద్ధి సౌకర్యార్థమాకీర్ త్తొచ్చొన్న విరజ్జుక్కుమ్ ప్రతికోటియైక్రమేణవరుళిచ్చెయ్ కిటార్ (కొళ్ళమ్ పయనుమిత్తాది). కవికైకొళ్ళుమిడ త్తిల్- నీవ్ కరిక్కుమిడ త్తిల్, కుప్పైయెయ్ డైయనల్ల నిత్యర్థః. (ఏల్ బ్రజ్జలైయిట్టితి) ఏల్ బ్రమావతు - స్వరూపరూపగుణవిభూతికళాల్ వన్ద వైలక్ష ణ్యమ్, వివరణమ్ (సమస్తేత్యాది). “ఇవత్ తరుమ్” ఎన్దైయాలే - మల్ బొన్దరుమ్ కొడుక్కమాట్టార్ కళైన్ద తోల్ దుకిటతు; అతైక్కాట్టుకిటార్ (ఇవనైయొట్టిన్దారిత్తాది). భగవత్సమాశ్రయణమ్ బున్ది నార్ కళ్ తామెల్లారుమ్ భోగమోక్షజ్గళ్ పైయికిటార్ కళోవెన్న (ఇజ్జిత్యాది). అవనప్పడి సకలఫలప్రదనోవెన్న (భౌమమిత్తాది). “భౌమంమనోరథం స్వర్గ్యంస్వర్గి వన్ద్యశ్చయత్పదమ్ । దదాతిథ్యానినాం నిత్యమవపర్గప్రదోహరిః” “దేశేన్ద్రప్రీతువనమర్థమేకపిజ్జస్వర్గిం త్రిభువనగాఞ్చకార్తవీర్యః । వై దేహాపరమపదంప్రసాద్య విష్ణుం సంప్రాప్తస్సకలఫలప్రదోహివిష్ణుః” ఇతి శ్రీమాద్భగవద్గీతే. “నిత్యమ్” ఎన్దైయాలే - ఇతు వేయివనుక్కు స్వరూపమెన్ద పడి. “వేణ్ణిల్ శైల్లామ్ తరుమ్, కొళ్ళమ్మ పైవిల్” ఎన్నిటవిరజ్జైయుమ్ కటాక్షిత్తుభావమ్ (కొళ్ళమ్ పయనుమిత్తాది). వడివళుకువిడవొణ్ణామైయై కింపునర్నాయత్తాలే సాధిక్కి

ఆ. ఆ-వి.-మల్ బొన్దై యవనుక్కువరుమిన్ద సిద్ధియుమిత్తొల్లుకిట తైన్ద పడియెన్న పుమామ్.— సకలశబ్దజ్గళుమవనుక్కే నాచకమాకైయాలే, ఇజ్జుచ్చొల్లుకిట వేల్ బ్రజ్జ శైల్లామ్ మనశవిలేపర్వవసిక్కుమెన్ద; అకైయాలే దేవదత్తాదిశబ్దవాచ్యర్ కళుక్కు చ్చొల్లుమేల్ బ్రమామజ్జుత్తొన్దై తైన్ద

అరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౯-తి-శొన్నాల్. ౬-పా-వమ్మి వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

323

ఈ. — రూపాభాసమ్ కణ్ణు మేల్విద్రానిస్తతి తేపుటమ్ము. వడివల్లుకు కణ్ణు కవిపాడినాలుమివనై యే పాడవేణుమ్. కై కూలికొడుత్తు విరుమ్బానిస్తతి తే రూపాభాసజ్ఞశ్చేయుమ్. (మణివణ్ణునై క్కవిశొల్లవమ్మినో) నాకొల్లుకి అపడియైయుడై యవనై క్కవిపాడవారుజ్ఞో. (పమ్మి) పితార్కలియాతే కడుకప్పకురప్పారుజ్ఞో. ౫

జీ-అ-తార్ (రూపాభాసమిత్యాది). “మణివణ్ణు” ఎన్ఱుకు క్కీహ్మట్టి భావమరులిచ్చెయ్తార్ (కొళ్ళుమ్ పయసుమిత్యాదివాక్యత్తిరే). మేలేకూట్టిభావా న్తరమ్ (వడివల్లుకిత్యాది). “కొళ్ళుమ్ పయనిన్ఱి క్కేయ్మట్టిదాలుమ్ విడవాణ్ణాతువడివల్లు” ఎన్ఱుకు, (రూపాభాసమిత్యాది యారే) ఉదాహరణమరులిచ్చెయ్త వన న్తరమ్, “విశ్వర్యమిన్ఱి క్కేయ్మట్టిదాలుమ్ విడవాణ్ణాతువడివల్లు” ఎన్ఱు తైయుదాహరణము భేనవిక దీకరిక్కితార్ (కైక్కులియిత్యాది). “కవిశొల్లవమ్మినో” ఎన్ఱుదే “మణివణ్ణు” ఎన్ఱు తైక్కుట్టిరసోక్తి (నాకొల్లుకి అపడిత్యాది). పడి - ప్రకారముమ్, వడివుమ్. వమ్మి (వారుజ్ఞో) “ఓ” ఎన్ఱి అస్వరత్తుక్కు భావమ్ (పితార్కలియాతేయిత్యాది) ఎన్నతల్, విధి క్కు భావమాతల్. ఓ - అత్తై. క్రమేణాన్వయః. ౫.

అ-అ-వి. — కరు తైన్ఱి జనేశొల్లవుమామ్. — (రూపాభాసమిత్యాది). ఇవాక్యాన న్తరమ్ (కైక్కులి) ఎన్ఱు వాక్యతైయనుసన్ఱిత్తు (వడి వల్లు) ఎన్ఱి అవాక్యమనుసన్ఱిప్పతు. ౫.

ప్ర-తి. — (విదామ్మట్టు) (కొళ్ళుమ్ పయనిన్ఱెయిత్యాది). (వేణ్ణిల్ శైల్లాన్దమమ్) “భామంమనోరథంస్వర్గ్యంస్వర్గి వన్ద్యం చయత్వదమ్ । దదాతిధ్యాయీ నానిత్యమపవర్గప్రదోహరిః.” — (శ్రీవిష్ణుధర్మచక్రవర్త్యస్తవే, “దేవేంద్రాస్త్రిభువనమర్థమేకపిఞ్జస్సర్వర్థిం త్రిభువనగాఙ్గికార్త వీర్యః । వై దేహాపరమపదంప్రపాద్యవిష్ణుం సంప్రాప్తస్సకలఫలప్రదోహివిష్ణుః.” ౫.

తాత్పర్యము. — ఓ! కవులారా! మీరు అతిక్షుద్రసంపన్నుల మనుష్యులనుస్తుతించి మీవాక్కులనుబోగొట్టుకొనుటదక్క ఇతర ప్రయోజనము మేమియునులేదుగాన నిరవధికసంపన్నుడును మనకుసకలాభీష్టప్రదుడునునైన శ్రియఃపతినిస్తుతించునట్లు సన్నద్ధులైరండు. ౫.

మూ. — వమ్మి పులవీర్ ను మ్మెయ్ వరు త్తి కై శెయ్తుయ్మినో । విమ్మన్నులకిని త్తెల్లరిప్పోత్తి తై నోక్కినోమ్ ।

నుమ్మి కవికొణ్ణు నున్ను మిట్టా తెయ్ వమే త్తిలా । త్తెమ్మి శుడర్దుడియెన్ఱి రుమాలుక్కుచ్చేరుమే॥ ౬॥

ఆ. — (వమ్మి) మనుష్యులైక్కు విపాడియేయాకిలుమ్ దేహయాత్రైయై నిర్వహిక్కు వేణ్ణావోవెన్నిల్ ; అతుక్కు పాయమ్ శోల్వేక వారుజ్ఞో. ఎజ్జవేయెన్నిల్ ; కృష్యాదిక శైష్ఠ్యజీవియజ్ఞో. కృష్యాదిక శాయాసాత్తకమాకై యారే యవైదుష్కరమల్లవో, అవల్ శ్రేణ్ణాట్టిల్ శ్రీమాన్దశానమనుష్యులకై జీవనార్థమాకక్కు విపాడుకైయేనన్ఱు వేన్నిల్ ; ఉజ్జల్ పేత్తితథల ప్రదరాన శ్రీమాన్దశిన్దలాక త్రిలుళోవెన్ఱు పార్ త్తొమ్, పార్ త్తవిన్ద త్తిలారువరుమిన్ఱియేయరున్దతు. శ్రీమాన్దశానమనుష్యులకల్లైయాకి లిన్దాదిక శైయే త్తినాలావెన్నిల్ ; ఉజ్జరున్దయవల్లుకియ కవిక శై కొణ్ణు ఉజ్జల్ భీష్ట దేవతైకై నీజ్జ శే త్తినాలుమ్, పిన్దెయమతెల్లామన్దవిన్దాది దేవతైకకుక్కు న్తరాత్త భూతనాయ శ్రియఃపతియాయరున్ద వెమ్మెరుమాన్ఱి రువడికలితే శేరుమ్ ; అనపి న్నెమ్మెరుమాన్ఱు న్నెయేయేత్తుజ్జ శైన్ఱి తార్. ౬.

అన్వ. — పులవీర్ వమ్మి నుమ్ (3) మెయ్ వరు త్తి కై (౬) శెయ్తు ఉయ్మినో మ్ (౯) ఇ ఉలకినిల్ శెల్వర్ (౧౨) ఇప్పోతు ఇన్ఱై నోక్కినోమ్ (౧౫) నుమ్ ఇక కవి (౧౮) కొణ్ణు నుమ్ నుమ్ ఇట్టా తెయ్ వమ్ (౨౧) ఏత్తినాల్ శెమ్మి శుడర్ (౨౪) ముడి ఎక తిరుమాలుక్కు (౨౭) శేరుమ్. (౨౮)

3.28 తిరువాయ్ మొట్టి.—3.వ. ౯-తి.శొన్నాల్. ౬-పా-వమ్మి వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

పన్నీ.—అన నరమ్, నీజ్జళారైయేనుజ్జవిపాడిలుమ్ శ్రియఃపతియాన సర్వశేషిక్కే యతు శేరుమిత్తనైయెన్జితార్.

పులనరాకైయా లేవిశేవజ్జరాననీజ్ఞో, ఇతరస్తోత్రతైత్తవిర్ న్దవారుజ్ఞో, దేహయాత్రాశేవమాక ఉజ్జో, (3) శరీరతై, పరుత్తి, కైత్తొట్టి, (౬) శెయ్తు, ఉజ్జీవియుజ్ఞో; ప్రవాహనిత్యమాన, (౯) ఇన్ద, లోకత్తిల్, శ్రీమాన్దళాయరుప్పార్, (౧౨) ఇక్కాలత్తిల్, ఇల్లై, ఆరాయ్ న్దపార్ తోమ్, (౧౫) ఉజ్జళుడైయ, క్లాఘ్యమాన, కవికలై, (౧౮) కొణ్డై, ఉన్దమ్మడైయరుచ్చనుగుణమాక, ఇప్పదే వలైకలై, (౨౦) స్తుతిత్తాల్, అవర్ కళుక్కునీజ్ఞో శొల్లుకిగుణజ్ఞో సిద్ధియామైయాలే అవర్ కళుక్కుచ్చేరాతే అప్రతిహతప్రకాశమాన, తేజస్సైయుడైత్తాయరుక్కిఱ, (౨౪) తిరువభిషేక తైయుడైయనాయ్, ఎనక్కుస్వామియాన, శ్రియఃపతిక్కే, (౨౭) శేరుమిత్తనై. (౨౮) ఉజ్జళుక్కుభగవద్గుణచార్యమేఘలమ్. శబ్దార్థజ్ఞభిరణ్డమ్ శ్రియఃపతిక్కే శేరువలైన్దుకరుత్తు.

౬.

అర్థము.—౬! కవులారా! (ఇతరస్తోత్రములనువిడిచి) రండి. మీయొక్క (3) శరీరమును శ్రమపఱచి కైంకర్యములను (౬) జేసి ఉజ్జీవింపుడు. నిత్యమైన (౯) ఈ లోకమునందు విశ్వరమ్యముకలవారు (౧౨) ఈకాలమందు లేనివారై; వెదికితిమి. (౧౫) (పిదప) మీయొక్క క్లాఘ్యమైన కవనములను (౧౮) గొని వారివారియొక్క ఇప్పదేవతలను (౨౦) స్తుతించినచో నిరవధికముగ బ్రకాశించుచున్న తేజస్సుకల (౨౪) కిరీటముకలవాడును నాకుస్వామియునునైన శ్రియఃపతికే (౨౭) చేరును. (౨౮)

౬.

ఈ.—ఆతామ్బాట్టు, జీవనార్థమాక మనుష్యాదికలై క్కవిపాడుకితోమెన్న; తుద్రరై క్కవిపాడిజీవిప్ప తిలుమ్ ఉడమ్బునోవప్పణిశెయ్తు జీవిక్కెన్దెన్జితార్.

(వమ్మి) కాట్టుత్తీయిలేయకప్పట్టరై మడవైక్కాట్టి యత్తైప్పరైప్పోలే వారుజ్జళెన్జితార్. (పులవీర్) నల్లతటియుమ్నీజ్ఞో వారుజ్ఞో. ఎజ్జళై నీరత్తైక్కిఱతే? ఎజ్జళుడైయ దేహయాత్రై నడక్కువేణ్డావోపిఱరైక్కవి పాడియాకిలుమెన్న; మెయ్యేజీవిక్కవేణ్డినాలు ముజ్జో తరజ్జొలై యజీవిక్కవేణ్మో? ఉజ్జో తరజ్జొలైయామల్ జీవిక్కవొణ్డాతో (నుష్టైయ్యిత్తాది) ఉజ్జో శరీరతై పరుత్తియుమ్ కైత్తొట్టి శెయ్తుమ్ జీవిక్కప్పారు జ్ఞో. ఇతుక్కెమ్బరరుళిచ్చెయ్యుమ్మడి “కోట్టైశుమత్తల్ పుట్టిరైత్తల్ శెయ్యుమాట్టిర్ కళో?” ఎన్దు. అత్తాలై జ్జళుక్కు పూర్ణమాకజీవిక్కక్కిడైయా తే, పిఱరైక్కవిపాడినాలెజ్జళుక్కువేణ్డవతువాజీజీవిక్కలామెన్న; అతా మితే పెటిల్. (ఇమ్మన్నులకినిల్ శెల్వరిప్పొత్తిలై నోక్కినోమ్) ప్రవాహరూపేణ నిత్యమానవిన్దలోకత్తిల్, ఉజ్జో కవికేట్టితుక్కు, తరమాక తరుకైక్కుదారరాయరుక్కుమ్ శ్రీమాన్దళిలై. (ఇప్పోతునోక్కినోమ్) “ఇవర్

జీ-అ.—ఆతామ్బాట్టు (వమ్మినిత్యాది). “నుష్టైయవరుత్తిక్కై శెయ్తుయ్మిసో” ఎన్దుత్తైక్కటాక్షిత్తవతారికై (జీవనార్థమాక విత్యాది).

మోళవుమ్ “వమ్మి” ఎన్దుతుక్కుదృష్టాన్తముఖేనభావమ్ (కాట్టుత్తీయిలేయత్తాది). మడువిక్లస్థానమ్ మెయ్వరుత్తుకై. తాత్పర్యమ్ (మెయ్యైయత్తాది). మెయ్యే - సత్యమాక, శరీరమెయ్యెన్దుమ్. తరమ్ - అధిక్యమ్, యోగ్యతైయుమామ్. అత్తావిన్దుడైయ జీవనతైయుపే షీత్తు, “శరీరమిరుద్దాలమైయుమ్” ఎన్దురుద్దికోళాకిరెన్దుపడి. పరుత్తియుమ్ - ప్రయాసప్పడుత్తియుమ్. ఉక్తార్థత్తుక్కాత్తవచనమ్ (ఇతు క్కమ్బరిత్తాది). కోట్టైశుమత్తరెన్దుతు - “మెయ్వరుత్తి” ఎన్దుతుక్కు. పుట్టిరైత్తరెన్దుతు - “కై శెయ్తు” ఎన్దుతుక్కు. శిరైత్తల్ - శేతుక్కుకై. మన్నులకు - నిత్యమానలోకమ్. లోకయాత్రైయిర్ కన్దైయతపరిప్పోతారాయ్ క్కడియేతెన్న (ఇవర్ కళో నెజ్జుకన్దువి

అ-అ-వి.—౧ “అసత్కిర్తనకాన్తార పరివర్తనపాంసులామ్ వాచంశౌరికథాలాపగజ్జయైవపునీమపే” ఎన్దితిక్కై యనుసన్దేయమ్.

[౮.౨]

తిరునామ మొట్టి. — 3-వ. ౯-తి-శొన్నాల్. ౬-పా-వచ్చు వ్యాఖ్యానజ్ఞ.

3౨౫

ఈ.-కళ్ నెట్టుకొస్తక్కువిపాడుకొనితుక్కుప్రయోజనముజ్ఞో?" ఎట్టుఇప్పుతారాయ్దుపార్తోమ్, ఒరువరు మిట్టెయాయిరున్దతు. అర్థాన్తరమాకిల్. "ఇప్పొత్తై" ఎన్నవేణ్ణావే; మున్నుమిట్టెయే. మున్నువర్తామ్ లోకయావై? యిల్ కణ్ణైక్కుమవరన్దే, "ఇవర్కళ్ వ్యర్థమేదుఃఖప్పడుకితార్కళ్ళో? ఏతేనుమ్ ప్రయోజనముజ్ఞో?" ఎట్టు ఇప్పొత్తుపార్తోమ్మెన్ఱిత్తార్.

మనుష్యులెట్టోవిల్లాతతు? దేవర్కళ్ మనుష్యులి వ్యాప్తుత్తరే, ఇక్కనికలైక్కొడ్డెబ్బళుడై య ఇష్టదేవతైకలై స్తోత్రమృణ్ణుకితోమెన్న (మున్ఱిత్తాది) ఉజ్జళుడై య వినియకవికలైక్కొడ్డె, రాజసరాయుమ్ తామసరాయుమిరుక్కిట పుజ్గళుక్కుప్పొరున్దమ్, రాజసరాయుమ్ తామసరాయుముళ్ళ దేవతైకలైస్తుత్తిత్తల్. అతు (శెమ్మినిత్తాది) నీగళ్ శిలవేర్గొడ్డలైచ్చొల్లియితే కవిపాడువతు, అతులనర్కళుక్కు కూడాతు; "పుణ్డరికాక్షు" ఎన్ఱాలతుళ్ళవిడతేహోమ్, విరూపాక్షన్బక్కుల్పోకాతే, ఆకైయాలే ఆధిరాజ్యసూచకమాన తిరువభిషేకతైయుడై య శ్రియఃపతిపక్కులిలేవన్దశేరుమ్; ఆకై యాలుజ్గళుక్కు సిద్ధిప్పతు చొర్యఫలమే. "సర్వాధికకాసమస్తకల్యాణగుణాత్తక, సర్వరక్షక" ఎన్ఱాప్పొలేయితే కవిపాడువతు, అతుళ్ళవిడతైలేవన్దశేరుమితే. అప్రతిహతప్రకాశమానతేజస్సైయుడైత్తాయిరుక్కిట తిరువభిషేకతైయుడైయనాన. (ఎన్ఱిరుమాలుక్కుచ్చేరుమ్) ఉజ్జళప్రతిపత్తియొట్టియ, కవియస్వభావత్తాలుమ్ శ్రియఃపతిక్కుచ్చేరుమ్; "ఒణ్ణామరైయో కేళ్ళనొరువనైయే నోక్కుముణర్వు" ఎన్ఱిటపడియే - జ్ఞానమాకిలవనైయేనోక్కుమాప్పొలే, కవికళానవై శబ్దసన్దర్భమాయిరుక్కెయాలే, సర్వశబ్దవాచ్యనవనాకైయాల మవనుక్కేశేరుమ్. అతావతు - సర్వశబ్దజ్గళుమ్, అచిత్తుమ్ తదభిమాని జీవనుమ్ తదన్తర్యామియాన పరమాత్మాపుమాన విస్సజ్ఞాతత్తుక్కు వాచకజ్గళాకైయాలే విశేష్యప్రాధాన్యతాలే అవనైయే శొల్లన్ద్రామ్; "యేయజన్తి" ఇత్తాదివత్.

౬.

జీ-అ.-త్తాది. కన్ద - ఉలర. "ఇప్పొత్తు - నోక్కినోమ్" ఎన్ఱస్వయిక్క వేణుమో? "ఇప్పొత్తై, నోక్కినోమ్" ఎన్ఱిరున్దపడియే అర్థమశొన్నాలోవెన్న (అర్థాన్తరమాకిలిత్తాది). అనాలిప్పొతోనోక్కిన్ద్రు, మున్నునోక్కువిల్లెయొవెన్న (మున్నువర్తామిత్తాది). అనాలిప్పొతుతాకణ్ణవైత్తారోవెన్న (ఇవర్కళ్ వ్యర్థమేయిత్తాది). ఇవర్కళుడైయదుఃఖాతిశయతైక్కొడ్డెయియాలే కణ్ణవైత్తారన్దపడి.

"మన్నుమ్" ఎన్ఱిటపధికారిభేదతైక్కొట్టుకితార్ (రాజసరాయుమిత్తాది). ఇక్కవి - ఇనియకవి. శ్లాఘుమానకవి. మన్నుమ్ - ఉజ్జళుజ్గళుడైయ. ఇట్టాతెయవమ్ - ఇష్టదేవతైకలై. "తిరుమాలుక్కుచ్చేరుమ్" ఎన్ఱతుక్కిరన్దమేతు - అర్థస్వభావత్తాలుమ్, శబ్దస్వభావత్తాలుమ్ శేరుమెన్ఱు. అతిల్, అర్థస్వభావత్తాలేశేరుమెన్ఱుతైయరుళిచ్చెయికితార్ (నీగళ్ శిలవిత్తాది). ఎప్పడిమాడాతెన్న (పుణ్డరికాక్షునిత్తాది). చార్యఫలమే - చార్యమేఫలమెన్ఱుపడి. కీర్తొచ్చొన్ను మేతువైమిశ్రమ విశేషిక్కితార్ (సర్వాధికనిత్తాది). శెమ్మికుడర్ముడి - (అప్రతిహతప్రకాశమాన. తేజస్సైయుడైత్తాయిరుక్కిట తిరువభిషేకతైయుడైయనాన). శెమ్మె - శెన్వై - అతావతు - అప్రతిహతమాకై. శబ్దస్వభావత్తాలుమ్ శేరుమెన్ఱిరన్దామ్ మేతువైయరుళిచ్చెయికితార్ (ఉజ్జళప్రతిపత్తియిత్తాది). "ఎ" ఎన్ఱతిత్తాత్పర్యమ్ (కవియస్వభావత్తాలుమ్)! * తిరుమలిత్తాత్పర్యమ్. "శ్రియఃపతిక్కేశేరుమ్" ఎన్ఱతైయుపపాదిక్కితార్ (ఒణ్ణామరైయాలిత్తాది). అట్టుకియతామరైప్పునైయిరుప్పిడమాకపుడైయ పెరియపిరాట్టియార్కు వల్లభనాసర్యేవరనొరువనైయేశెన్ఱుశేరానిఱ్కుమ్ జ్ఞానమానతు ఇతిపాశురాధ్య. ముత్రేర్దరువన్దాతి యఱుపత్తేహొమ్మట్టు. "పెయరుమ్కరుజ్డరే" ఇత్తాది. తద్వాచకశబ్దజ్గళోవేణుమాకిల్ అవనైచ్చొల్లుకిట, చిదచిద్వాచకశబ్దజ్గళవనైచ్చొల్లుమ్మడియెన్నెన్న; విశేష్యప్రాధాన్యతాలేయొమ్మెన్ఱిత్తార్ (అతావతిత్తాది). ఆరాధనజ్గళో, విశేష్యతయాప్రధాననాకైయాలే యాశ్వరనైయేభిషయమాకపుడైత్తాయిరుక్కుమ్మడి, సర్వశబ్దజ్గళుమ్ విశేష్యతయాప్రధాననావీశ్వరనుక్కే వాచకమెన్ఱువివక్షిత్రుళిచ్చెయికితార్ (యేయజన్తిత్తాదివత్ ఎన్ఱు). "యేయజన్తిత్తాన్దేవాన్బొన్ద్రాన్ సమతాశనాన్ సర్వభూతాన్తరాత్తానంబిఱ్మమేవయజన్తితే" ఇతిదక్షస్మృతా. క్రమేణాన్వయః.

౬.

3-౨౬

తిరువాయ్ మొట్టి.-3-ప. ౯-తి. శొన్నాల్. 2-పా-శేరుజ్జొడై వ్యాఖ్యానజ్జల్.

ప్ర.తి.—(అతామ్బట్టు) (వమ్మిళ్ళులవీరిత్యాది) (ఎకతిరుమలుక్కుచ్చేరుమ్) దత్తస్తృత, “యేయన్దిసిత్తాన్దేవాన్బాన్బాన్. మ్మాణాన్ సహుతాశనాన్ | సర్వభూతాన్తరాత్తానంవిష్ణుమేవయజన్తితే.”

తాత్పర్యము.—ఓ! కవులారా! మికవిత్వమును బరీక్షించి తగినసమ్మానముచేయుటకుదగిన సంపన్నులీకాలమునం దెచ్చటవెదికిచూచినను కనుబడనివారైరి. భగవద్వ్యతిరిక్తులైన యతిసీదులను స్తుతించినచోమికేమిప్రయోజనముకలదు? శరీరమును శ్రమపటచియైనను జీవింపవచ్చునుగాన వర్ణాశ్రమవిరుద్ధముగు వ్యాపారముచేయగుడదగుటవలన నిరవధికతేజోమయ దివ్యరత్నముకుటాలంకృతుడైన శ్రియఃపతికి స్వరూపానురూపములగు కైంకర్యములనుజేసి యుజ్జివింపుడు. మికీష్టదేవతలనుస్తుతించినను వారియందట్టిగుణములులేనందున నాస్తోత్రములు నాస్వామినినేచేరును.

మూ.—శేరుజ్జొడై పుకధైలై యిలానై, యోరాయీరమ్ | పేరుముడై యపిరానైయల్లాల్ మథ్ మయాకకీలేక్ |
మారియనై యకైమాల్వరై యొక్కుమ్ తిణ్డోళెన్టు | పారిలోర్ పథ్తైయైప్పచ్చై ప్పశుమ్మెయ్ కళో పేళవే||
అ.—(శేరుమ్) శ్రియఃపతియాన తనక్కు సదృశమాననిరవధికాదార్యాద్యసజ్జేయకల్యాణగుణజ్జలైయైదైనాయురున్ద వెమ్మెరుమానైయల్లాల్, మథ్ మరీన్దలొకత్తిల్ తృణకల్పరాన మనుష్యాదికలై, మారియనైయ కైమాల్వరైయొక్కుమ్ తిణ్డోళెన్టు పచ్చై ప్పశుమ్మెయ్ కళో పేళవేన్టుకొన్డు స్వలాభ తైప్పేకుకీతార్.

అన్వ.—శేరుమ్ కొడై పుకథ్ (3) ఎల్లైయిలానై ఓర్ ఆయీరమ్ (౬) పేరుమ్ ఉడైయ పిరానై (౯) అల్లాల్ మథ్ ము పారిల్ (౧౨) ఓర్ పథ్తైయై కై (౧౫) మారి అనైయవెన్టు తిణ్ (౧౮) తోళో మల్ వరై (౨౧) ఒక్కుమ్మెన్టు పచ్చై పశుమ్మెయ్ కళో (౨౪) పేళ యాక కలేక్. (౨౬)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, స్తుత్యమానగుణజ్జలైయమ్ పూర్ణమాకవుడైయవనైయొట్టియ, వేటొరువిషయ తైప్పొయ్ క్కవిపాడ శక్తనల్లై నెన్దితార్.

తనక్కుత్తకుతియాన, కొడైయమ్, అత్తాల్ వన్దగుణప్రభైయమ్, (3) ఎల్లైయిటన్దిరుక్కుమవనాయ్, అద్వితీయమాయ్, సహస్రసంఖ్యాతమాన, (౬) తిరునామజ్జలైయమ్, ఉడైయ, మహిమపకారకనై, (౯) ఒట్టియ, వేటు, భూమియిలే, (౧౨)తూటుపోలేనివ్వియోజనమాయరుప్పొరు, పదార్థతై, కైవర్క్కుజ్జల్, (౧౫) మేఘుతై, ఒత్తినవెన్టుమ్, తిఱలియ, (౧౮) తోళోకళో, పెరియ, మలైయై, (౨౧) ఒక్కుమ్మెన్టుమ్, మెయ్ కలవాత, పుతుప్పొయ్ కలై, (౨౪) పేళ, పూర్ణవిషయతైప్పొల్ మననాక్, శక్తనల్లై. (౨౬)

అర్థము.—తనకుతగుమైన దానమునకును (ఆందువలనవచ్చిన) ఖ్యాతికిని (3) ఆవధితేనివాడును అద్వితీయమైన వేయి (౬) తిరునామములు కల మహోపకారకుని (౯) దక్క తక్కిన భూమియందు (౧౨) (నిష్ప్రియోజనమైన) ఒక పదార్థమును దానము (౧౫) మేఘమును బోలినవియనియు దృఢమైన (౧౮) భుజములు గొప్ప పర్వతమును (౨౧) బోలినవియనియు శుద్ధమైన మిథ్యావార్తలను (౨౪) జెప్పటకు (పూర్ణవిషయమును నాశ్రయించిన) నేను శక్తుడనుగాను. (౨౬).

ఈ.—వీద్రామ్బాట్టు. వత్తిపటిక్కుమ్ నిలత్తిల్ తణ్ కైప్పొరుళో కొన్డుతప్పినవనుకక్కుమాప్పోలే; ఇనర్ కలైప్పో ల్లిక్కే భగవద్విషయమైయొట్టియ వేటుశిలరైక్కవిపాడుకైక్కు నాక్ ఉమనన్తిక్కే యొట్టియ ప్పెల్లన్దెన్టు ప్రీతరాకితార్.

జీ.అ —వీద్రామ్బాట్టు (శేరుమిత్యాది). ఇప్పడి యుపదేశిక్కుచ్చేయ్ తేయుమవర్ కళో తిరున్దామైయారే స్వలాభానుసన్ధానత్తాల్ ప్రీతరానపడి మైసనిదర్శనమాకవరుళిచ్చెయ్యానిన్టుకొన్డు, “పిరానైయల్లాల్ మథ్ మయాకకీలేక్” ఎన్దుపదత్తైక్కటాక్షి త్తవతారికై (వట్టిపటిక్కుమిత్యాది).

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౯-తి.శొన్నాల్. ౭-పా-శేరుత్తోడై వ్యాఖ్యానభర్త.

3-౨౭

ఈ.—(శేరుమి త్యాది) కొడైయా లే శేర్ వస్తపుక్కుక్కెల్లై యిల్లాతవనై. అన్తిక్కే, తకుతియానకొడైయాలు ణ్డానపుక్కుక్కెల్లై యిల్లాతవనెన్నుతల్. అతావతు - ఒరువనొరువనుక్కొరు పశుకొడుత్తానాకిల్ “ఇవనుక్కితు క్కడియే?” ఎన్తిరుప్పర్ కళ్; పెరుమాళ్, సింహాసనముమ్ శ్రీశత్రుజ్ఞయను మకప్పడక్కొడుత్తు వెలువియ రా య్ నిట్టిటవళవిలే త్రిజటవనర్దిక్క, “సరయూతీరత్తుక్కివ్వరుకుపట్ట పశుక్కలై యడైయక్కొణ్ణుపో” ఎన్తు పెరుమాళ్ కొడుక్క, “పెరుమాళ్ కొడుత్తారాకిల్ శేరుమ్” ఎన్టార్ కలితే; అప్పడియేతకుతి యాన కొడైయా ల్ వస్తపుక్కుక్కెల్లై యిల్లాతవనై. ఇవిషయ తైయాయ్దు కవిపాడుకిటతు. (ఓరాయరమి త్యాది) కవిపాడుమి డ్ త్తిలొన్తి రణ్ణుపేరాయ్, అతుతానుమ్ “విళవిళ” ఎన్టాప్పలేయాయ్, ఒరుచస్తస్సి లడణ్ణాతపడి యరుక్కైయ న్తిక్కే, నిన్తై త్తపడి పాశురమిట్టు క్కవిపాడలామ్బడియనేకన్దిరునామజ్జలై యుణ్డాక్కివై త్త మహోప కారకనై. (ఓరాయరమ్) ఓరొన్టే కవిపాడుక్కై క్కు విషయమ్బొరుమ్బడి యద్వితీయమాయరుక్కై. (పిరానై) అవల్ శైయ నక్కు స్రకాశిప్పిత్త మహోపకారకనై. (అల్లాలి త్యాది) ఇవనై యొట్టియ వేటారువరై క్కవిపాడనా శ క్త నాకిటిలే.

ఎతుతా నీర్ మాట్టాతోట్టికిట తెన్న (మారియనై యకై) కొడుక్కైక్కు ముతలిన్తిక్కే యరుక్కితా నొరువనై, కొడైక్కుమేఘుత్తై యొక్కుమెనై. అతావతు - ప్రయోజన నిరపేక్షమాక కొడుక్కైక్కుయమ్, కొడుక్కప్పెటాతపోతు ఉడమ్బువెళుక్కై యుమాకిట విత్యాదికళ్. కైయెన్తు - కొడై. (మాల్వరై యొక్కు మి త్యాది) కొడైయెనినైత్తు తేమ్బుకిటోళైక్కుటిత్తు; కొడుత్తు ప్పనై త్తిరుక్కిట తెన్తుమ్, ఇల్తోళ్ నిఘ్రిలిలేయ న్తో లోకమా క జీవిత్తుక్కిడక్కిట తెన్తుమ్. (పారిలోర్ పల్ శైయై) భోగభూమియుల్భార్ శిలరాకిలామితే; భూమియుల్భార్ శిలరాయ్, పల్ శైయాయ్. అతావతు - ముళై త్తెమ్బున్దుతీయన్దు పోవన శిల శిలుతూలుణ్డాయి ధ్దు; అప్పడియే, ఉత్పత్తియేతోడజ్జి వినాశ త్తళవుమ్, తనక్కుటుప్పాతల్ పిఱర్ క్కుటుప్పాతల్ శెయ్యతవర్ కనై. అన్తిక్కే, “పారెన్తు - నత్తమాయ్, అత్తాల్ - ఒరుకుడిప్పల్ శిన్తి క్కేయరుక్కై; పల్ శైయై-కైప్పట్టై యిటుకప్పిడిత్తు ఒరువర్ కొన్తియాతవర్ కనై” ఎన్టారుతమిథ్ వ్యాఖ్యానమ్బుణ్ణినా. “తృణసమక్” ఎన్తుశొల్లి

జీ.అ.—కొడై-శేరుమి త్తెన్నుతల్, “శేరుమ్ కొడైపుక్కల్” ఎన్నుతల్. ద్వితీయార్థత్తిల్, “శేరుమ్” ఎన్తు-కొడైక్కువిశేషణమ్. కొడై - దానమ్. అవనడైయకొడైతకుతియాయరుక్కుమెన్ను మత్తైత్రిజటవస్తానముఖేనకాట్టుకిటార్ (అతావతి త్యాది). శ్రీశత్రుజ్ఞయన్-పెరుమాళ్ నై. వెలువియరాయ్ - ఇల్లాతవరాయ్. ఇవిషయ తై - ప్రకృతగుణవిశిష్టవిషయ తై. ఇప్పికరణత్తిరే “ఆయరమ్మేరుముడైయ” ఎన్తుకుక్కభావమ్ (కవిపాడుమిడ త్తిలి త్యాది). (ఒరుచస్తస్సిలితి) ఒన్తి రణ్ణాకిలితే యవనుక్కువేణ్డినచస్తస్సిలడణ్ణానొట్టివత్త పడి “ఒర్” ఎన్తుకుక్కభావమ్ (వేరొన్టేయి త్యాది). ఇపోతు, “పిరాక్” ఎన్తుకుక్కభావమ్ (అవల్ శైయి త్యాది).

కొడైమేఘుత్తోడుకుల్యమాకైయెన్దప్రకారత్తారేయెన్న (అతావతి త్యాది). మారి - మేఘమ్. అనైయ - సదృశమాన. కై - కొడై. (ఇత్యాదికళ్) ఎన్తిటవాదిశబ్దతారే - అర్థి త్తనిరపేక్షత్వజలస్థలవిభాగరాహిత్యాదికళ్ శొల్లప్పనుకిటన, వరైయొడొ త్తిరుక్కిటతుమ్ తిన్తి యతాయరుక్కిటతు మెన్పాకారత్తారేయెన్న (కొడైయెనినై త్తి త్యాది). తేమ్బుకిట - ఇక్కై. * తిన్తిక్కై (ఇల్తోళ్ నిఘ్రిలిలేయి త్యాది). మాల్వరై - పరియమరై. తిన్తోళ్ - దృఢమానతోళ్. మాల్వరైయొక్కుమాకారమివనుక్కిరైయెన్తువోపాతి, తిన్తైయుమివనుక్కిరై యెన్నుమిడమ్ కణ్ణుకొళ్ళతు. అతావతు - తనైత్తా రక్షిత్తుక్కొళ్ళవుమ్ మాట్టాతే శత్రువుక్కణ్ణై కాడుపాయన్దు తిరికిటవనై, “లోక మాకవుతోళ్ నిఘ్రిలిలేశీవిత్తుక్కిడక్కిటతు” ఎన్నానిట్టర్ కశెన్తు. భోగభూమి - స్వర్గాదికళ్. తీయన్దు - నశిత్తు. (తూటెన్తు) ఇవిష డ్ త్తిరే, తృణ త్తెన్తిట్టుకిటతు. పారిల్ - భూమియిలే. ఒర్ పల్ శైయై - నిష్ప్రియాజనమాయరుప్పతోరు తృణ త్తైయెన్నుతల్; పారెన్తు - నత్తమాయ్, ఇలార్ - ఇల్లాతవర్ కశెన్నుతల్; నత్తమ్ - ఇరుప్పిడమ్. పల్ శైయై - తృణమాతల్, లోభియాతల్. పల్ శొక్కొణ్ణు

3-౨౮

తిరువాయ్ మొత్తి. — 3-ప. ౯-తి-శొన్నాల్. ౮-పా-వేయిక్ వ్యాఖ్యానభాగం.

ఈ.—పోరువతు. (పచ్చెప్పశుమ్మయ్ కళే పేళి వే) మెయ్ కలవాత పోయ్ కళై చొల్ల. ఆయిరమ్మేరుముడై య పిరానై యల్లాల్ మద్రు - పారిలోర్ పద్రైయై పచ్చెప్పశుమ్మయ్ కళే పేళి-యాకీలే. 2.

జీ-ఆ.—విడాతేయిరుక్కుచువనై పద్రైయై నిజు. ముద్దివర్గ మేనిర్వహిత్తుప్పిరవతెన్దితార్ (తృణసమనిత్యాది). “పచ్చెప్పశుమ్మయ్” ఎన్దు-మికవుమపాయ్ న్దాయ్ (మెయ్ కలవాత పాయ్ న్దాయ్). పచ్చెప్పశుమ్మ - నల్లపశుమ్మ. అతావతు - అల్పముమ్ వాట్టమిల్లామై. పాయ్ కు-వాట్టమావతు - మెయ్ కలక్కు. అన్యయిక్కి-తార్ (ఆయిరమిత్యాది). శేరుమ్ కొడైపుకట్టిత్యారభ్య, పిరానై యల్లాల్ మద్రు - పారిలోర్ పద్రైయై - మారియ నైయ కైమాల్వరైయిక్కుమ్ తిట్టోళైన్దు - పచ్చెప్పశుమ్మపాయ్ కళే పేళి - యాకీలేనిత్యన్వయః. 2.

ఆ-ఆ-వి.—౧ “త్వయ్యే కాష్టా లికిజ్జురేతను భృతానిర్వాణసర్వంసహే కల్యాణాత్త నిరజ్జనాథకమలాకాన్తేముకుదేస్థితే! స్వామిన్యా హిదయస్వదేవకుళి నీవప్రభోభావయే త్యాలాసానవలేపిషు ప్రలపితుంజిహేతిజిహ్వామమ ” ఇత్యాద్యనుసంధేయమ్. 2.

తాత్పర్యము.—ఆశ్రతులుకోరినపురుషార్థములని చ్చుట చేపచ్చియవధిలేనియశస్సుకలవాడును అద్వితీయములగు సహస్రతిరునామములు కలవాడును నైనమహాపకారకునిదక్క అతిథుడ్రులైన భగవదీతరులను మిక్కిలిమిథ్యావార్తలచే స్తుతింపనే నశక్తుడను. 2.

మూ.—వేయిన్దు లివురై తోళిపిన్నైక్కు-మణాళనై | మాయ పెరుమ్బుకడైయై యిలాతన పాడిప్పోయ్ |

కాయజ్జట్టి తవన్దాళిచై క్కిళ్ళుకుశీర్ణాతల | న్దాయ మనిశరైయై శొల్లవల్లై న్దానాయ్ కొణ్డై | ౮.

ఆ.—(వేయి) నిరస్తమ స్తప్రతిబద్ధక నాయ్ కొణ్డై వేయి మలిపురై తోళిపిన్నైక్కు-మణాళనై కల్యాణనిస్సీమనిరపధికగుణజ్జలై ప్పాడియన్దాళిచై క్కిళ్ళుకుశీర్ణాతలైయై యవనాననా అవనైయ్యోయి “ఇంద్రప్రకృతివశ్యరాన మనుష్యరైక్కివిపాడువే” ఎన్దాద్రా నెన్దాయ్ నకు విధేయమోవెన్దితార్. ౮.

అన్వ.—వేయి మలి పురై (3) తోళి పిన్నైక్కు-మణాళనై (౬) ఆయ పెరుమ్ ఎల్లైయిలాతన (౯) పుకట్ పాడి పోయ్ (౧౨) కాయమ్ కట్టిత్తు అవ (౧౩) తాళిచైక్కిళ్ళ పుకుమ్ కాతల (౧౪) మాయమ్ మనిశరై ఎన్దానాయ్ కొణ్డై (౨౦) ఎన్ శొల్లవల్లై. (౨౩)

సర్వ.—అనస్తరమ్, పరమప్రాప్యభూతనాన కృష్ణనైక్కివిపాడి యవనైప్పెట వాళైప్పట్టిరుక్కిటనా, తుద్రైక్కివిపాడవల్లనో వెన్దితార్.

సశుమ్మైక్కు-మిరట్టిక్కు-మశైవైక్కు-మవేయిప్పాడిత్తిల్, అతిలుమ్మికైత్తు, విశ్ణువతాన, (3) తోళైయై యై, పిన్నైక్కు-నిత్యాభిమతనానకృష్ణనై, (౬) స్వరూపానుబద్ధియాయ్, తనిత్తనిఅపరిచ్చిన్నమాయ్, అసభ్యతమాన, (౯) గుణజ్జలై, పాడి, నెడుక్కాలమ్ నడన్దు, (౧౨) శరీర తై, కట్టిత్తు, పరమప్రాప్యభూతనానవన్దు, (౧౩) తిరువడికళిలే, ఒతుజ్జుకైయిలే, ఆశైయైయై యనా, (౧౪) ప్రకృతివశ్యరాన, మనుష్యరై, భగవత్తు నియోగ్యమానవే వాళైక్కిళ్ళు, (౨౦) ఎత్తై, శొల్లవల్లై? (౨౩) పోయెన్దతు - కాయజ్జట్టిత్తు - ఒరుదేశవిశేషతైపిప్పోయెన్దుమామ్. ౮.

[౮-3]

తరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౯-తి-శొన్నాల్. ౮-పా-వేయ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

3౨౯

అర్థము. — వెదుళ్ళకంటెనుందరములై మిక్కిలి పరస్పరసదృశములైన (3) భుజములుకల నప్పిన్నపిరాట్టికి వల్లభుడైన (కృష్ణుని) (౬) స్వరూపమునకనుబంధియు (ప్రత్యేకము) అపరిచ్ఛిన్నములును ఆసంఖ్యాతములును నైన (౯) గుణములనుబాడి (ఇట్లు) కాలమునుగడపి (౧౨) శరీరమును బోగొట్టుకొని వానియొక్క - (భగవంతునియొక్క) (౧౫) పాదములక్రింద ప్రవేశించుటకు ఆశకలవాడనైన నేను (౧౮). నశించువారగు మనుష్యులనుగుఱించి (భగవత్ స్తోత్రమునకుదగిన) నావాక్కునుగొని (౨౧) దేనిని జెప్పఁగలను? (౨౩) ౮.

ఈ. — ఎట్టామ్బట్టు. నా పిఱరై క్కవిపాడువేనెన్నిలుమ్, ఎవాక్కానతవనైయొట్టియ ప్పాడా తెన్నిఱార్.

(వేయినిత్యాది) నప్పినైప్పిరాట్టిక్కు వల్లభనుమాయ్ సమస్తకల్యాణ గుణాత్మకనుమాన సర్వేశ్వర నై క్కవిపాడి యిప్పడియిలే యిశ్వరీరత్తైక్కుట్టిత్తు, ఇలిసనస్తరమ్ అడిమైక్కిడాయరుప్పత్తురు శరీరత్తైప్పెల్లరు అవనుక్కుడిమైశెయ్య వేణుమెన్టాశైప్పట్టిరుక్కిఱనా ఎవామైక్కొణ్ణు, నీర్క్కుమిట్టిపోలే యిరుక్కిఱ తుద్రరై క్కవిపాడవల్లెనోవెన్నిఱార్. (వేయినిత్యాది) పశుమైక్కుమ్ శుద్ధుడైమైక్కుమ్ శెవైక్కుమ్ వేయిలుమ్విజ్ఞేన వ్వుకైయుడైతాయ్, పరస్పర సదృశమానతోశైయుడైయ నప్పినైప్పిరాట్టిక్కు వల్లభనానవనై. మలితల్ - మికుతి. పురై - బిప్ప. పిఱరై క్కవిపాడుకైక్కు యోగ్యమాన శరీరసమృద్ధమఱుకైక్కుమ్, విలక్షణమాన శరీరత్తైప్పెల్లరు త్తిరువడికలిలే యడిమైశెయ్కైక్కుమ్ పురుషకారమాన నప్పినైప్పిరాట్టియైవనై. అచ్చేర్ త్తియిలే కవిపాడిననా వేణుశిలరై క్కవిపాడవో? ఇనికైక్కుట్టియప్పోకవల్లారోపిరాట్టికైప్పడైయిలే నిన్దుకవి పాడుకిఱవర్. (పిన్నైక్కుమ్మణాళనై) అవల్ శెవ్వికొళ్ళ ఇట్టుప్పిఱన్దవనై. (ఆయ) ఆయప్పట్టిరుక్కు. హేయప్రతిభటమాయరుక్కు. అన్దియే, ఆయవెన్దతు - ఆనవెన్దాయ్, స్వరూపానుబంధియెన్దుమామ్.

(పెరుమ్బుకట్ట) రూపగుణత్తోడు అత్తగుణత్తోడు వాళియఱవోరోవొట్టే నిరవధికమాయరుక్కు. (ఎల్లెయిలాతన) ఇప్పడిప్పట్టగుణజ్ఞ శసభ్యాతమాయరుక్కు. (పాడిప్పోయ్ క్కాయ్జట్టిత్తు) ౧[పాణ్డరస్యాతపత్రస్య ఛాయాయాంజరితంమయాఎన్దు]చక్రవర్తి, ప్రజారక్షణార్థమాక చ్చుల్లరుమ్బయణినిర్దిస్తు ముత్తి కుడైనిఱిలిలే

జీ.అ. — ఎట్టామ్బట్టు (వేయినిత్యాది). కవిపాడమాట్టేనెన్నాతే, “వాయ్కొణ్ణు - ఎవాళ్ళొల్లవల్లై” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (నా పిఱరైయిత్యాది).

పాట్టుక్కొణ్ణు తొకుత్తరుళిశ్చెయ్కిఱార్ (నప్పినైప్పిరాట్టిక్కిత్యాది). అడిమైక్కిడాయరుప్పత్తురు శరీరత్తైప్పెల్లరు-అర్థసిద్ధమ్. ప్రథమపాదత్తుక్కర్థమ్ (పశుమైక్కుమిత్యాది). “వేయ్” ఎన్దుతు - పచ్చిమి. అట్టుకైయెన్దుతు - అర్థసిద్ధమ్. నప్పినైప్పిరాట్టియొచ్చుల్లకిఱతుక్కు భావద్వయమ్ - ప్రాపకప్రాప్యదశైయిల్ పురుషకారమాక వెన్నుతల్, కవిక్కువిషయమాక వెన్నుతల్. ప్రథమం భావమాహ (పిఱరైయిత్యాది). ద్వితీయమాహ (అచ్చేర్ త్తియిలేయిత్యాది). “తోళి” ఎన్దుతుక్కు రసోక్తియాకభావమ్ (ఇనికైక్కుక్కియవి త్యాది). కైక్కియ - కైవిట్టు. కైప్పడై - కైప్పక్కుమ్. కుడవతైయెన్దుధ్వని. “మణాళై” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (అవల్ శెవ్వియిత్యాది). శెవ్వికొళ్ళ ఇట్టుప్పిఱకై - కాన్దిసాన్దర్యాదికలై యనుభవికైక్కుక్కాక ప్పిఱకై. ఇట్టుప్పిఱకై - తదర్థమాకప్పిఱకై. ఆయప్పట్టిరుక్కు - శోధిక్కుప్పట్టిరుక్కు.

క్కిట్టెయముట్టుక్కుభావమ్ (రూపగుణత్తోడిత్యాది). “పిన్నైక్కుమ్మణాళై” ఎన్దుతిలే - రూపగుణమున్సిద్ధమ్. “పాడిప్పోయ్ క్కాయ్జట్టిత్తు” ఎన్దుతుక్కువాసనై (పాణ్డరస్యేత్యాది). అయోధ్యాకాణ్డే పారాన్పుతిదశరథః, “ఇదంశరీరంకృత్తిన్నిస్యలొకస్యచరతా

ఈ.-శరీర తైజరిప్పిత్తాప్పోలే, భగవద్గుణజ్జలై ప్రితిపేరితనాయ్ చొల్లి యితావేయాతైయాయ్ చ్చరీర తైవిట్టు. (అవనిత్యాది) ఇత్తైక్కట్టిత్త వన న్తరమ్, స్వానుభవమ్బణి యరు త్తల్, ప్రయోజనా న్తరజ్జలైక్కొళ్ళు తల్ శేయ్య విరాతే; అడిమైక్కు ప్పాజ్గానశరీర తైప్పెన్దు, తాయ్వులైక్కి ధైపో యెతుజ్జుమ్ న్ననన్దయ ప్రజై పోలేతిరువడికల్లిన్ది ధైయెతుజ్జువేనెన్ను మభిని వేళ ప్తైయుడై యనాన్. (మాయమనిశరై) ఉత్పత్తియోడే వ్యాప్తమానవినాశ తై యుడై యవర్ కలై. అతావతు - పాడత్తోడజ్జిన కవిముడివతలుమున్నే ముడియుమ్ మనుష్యరై. (ఎన్వాయ్ కొణ్ణు - ఎన్ శొల్ల వల్లై) కట్టుత్తుక్కు మేలేశొల్ల వెన్నిలు మిళై కిఱిత్తై. (ఎన్వాయ్ కొణ్ణు) వేతేశిలర్వాక్కాలే పాడినాల్ పాడలామ్. ౧ “మనఃపూర్వోవాగు త్తరః,” అక్లేకాతలైప్పణ్ణిప్పఱమ్మే శిలరైక్కవిపాడప్పోమో? ఆళై వ్వుడువతోరువిషయమాయ్, వేళువతోరువిషయమాయరుక్కుమో? ఎల్లావిన్దియజ్జుకు మడిమనస్సిత్తే, అత్తై యనువ ర్తిక్కుమ త్తనై యితే అల్లాతకరణజ్యో. ఇప్పోతిప్పడి శొల్లుకైక్కు ప్రసజ్జమెన్నెన్నిల్; ప్రాప్తియైత్తి రుక్కప్పఱమ్మే శిలర్ శిలరైక్కవిపాడక్కాణ్ణైయాలే, నాన్మున్దఱ మున్న మితిల్ నిన్దుమ్ తప్ప ప్పెన్ద్రే నెన్దితార్.

జీ.అ.-హితమ్” ఇతిపూర్వార్థమ్. “పాణ్డరస్య” ఎన్దైప్పన్ద్రమ్ (ముత్తికట్టయెన్దు). “పోయ్”-(ఇతువేయాతై)యాయ్) గానైకతత్పర రాయ్ యానత్కాలమ్ సచ్చరితైవ పడి. “కాయమకట్టిత్తు” ఎన్దవన న్తరమ్, “అవన్తాళిజైక్కిట్టువజ్గాతలన్” ఎన్దైయాలే - కేవలరై యుమ్ బ్రహ్మాదికలైయుమ్ వ్యావర్తిక్కుఱతెన్దితార్ (ఇత్తైక్కట్టిత్తవిత్యాది). కీర్త్వాక్యత్తార్ ఫలితమ్ (అతావతిత్యాది). మాయమనిశరై - ముడియుమ్ మనుష్యరై. మాయతల్ - వినాశమ్. శొల్లుకిఱితు వాయాలేయాయరుక్కచ్చెయ్తే, “వాయ్ కొణ్ణు” ఎన్దవిశేషిక్కిఱుక్కు తాత్పర్యమ్ (కట్టుత్తుక్కు మేలేయత్యాది). ఇతు - చాటు. కట్టుత్తుక్కు మేలే-అహృదయమాక. ౨* ముడియా నేయిఱ్ఱరణజ్జళాకైయాలే యిళైకిఱిత్తయెన్దు పడి. “ఎన్వాయ్” ఎన్దతుక్కు - ఆవతారికైయిల్ తాత్పర్యమొట్టియ తాత్పర్యానరమ్ (వేతేశిలరైత్యాది). తమ్మడై యవాయ్ కొణ్ణు శొల్లవొణ్ణామైక్కు హేతు (మనఃపూర్వవిత్యాది). అక్లేమనస్సుప్రపణమానాలివర్ కలైయుమ్ శొల్లవొణ్ణాతోవెన్న (ఆళైప్ప డువతిత్యాది). మనస్సుపూర్వమాయ్ వాక్కుత్తరమాకైక్కడియేతెన్న (ఎల్లావిన్దియజ్జుకు మిత్త్యాది). ఇప్పోతు - పరరైనిషేధిక్కిఱ ప్రకరణత్తిరై. ఇప్పడిశొల్లుకైక్కు - “నాన్ పిఱరైన్దుతియేన్” ఎన్దశొల్లుకైక్కు. ప్రసజ్జమెన్నెన్నిల్ - “నీర్ పిఱరైక్కవిపాడుమ్” ఎన్ద శొన్నా రుణ్ణోవెన్నిల్. పిఱరైనిషేధిక్కిఱ ప్రకరణత్తిరై స్వనిష్ఠాపదేశత్తుక్కుచ్చేర్ త్రియుణ్ణోవెన్దు పడి. పరిహారమ్ (ప్రా)ప్తియిత్త్యాది)*కార్తా ర్థానుసంధానమ్బుణ్ణికితారెన్దు పడి. ప్రాప్తి - సమ్మన్దమ్. కాలన్ - ఆళైయెయుడైయనాన్. కాలన్-ఆళై. వేయినిత్యారభ్య, మాయమని శరై - ఎన్వాయ్ కొణ్ణు - ఎన్ శొల్లవల్లైనిత్యన్దయః.

౮.

అ.అ.వి.— “ఎన్వాయ్ కొణ్ణు” ఎన్ద - విశేషిక్కు వేణుమో, శొల్లుకిఱువాక్కాలే యాయరాతోవెన్న (కట్టుత్తుక్కు మేలే యిత్త్యాది).

౯.

ప్ర.తి.—(ఎట్టామ్బట్టు) (వేయ్ మలిపురై తోళియిత్త్యాది) (కాయమకట్టిత్తు) ఆయోధ్యాకాణ్డే [౨.] రామభిషేకార్థంపారా స్మృతిదశరథః, “ఇదంశరీరం లోకస్యకృత్స్నస్యచరతాహితమ్ । పాణ్డరస్యాతపత్రస్యచ్చాయాయాంజరితంమయా॥ ౨॥ ప్రాప్యవర్ష సహస్రా జిజహూన్యాయాంషిజీవతః । జీర్ణస్యాస్యశరీరస్యవిక్రాంతిమభిరోచయే॥౩॥.”

౧౦.

తాత్పర్యము.—అతిసుందరములగు భుజములుకల నప్పిన్నపిరాట్టికి వల్లభుడైన కృష్ణునియొక్క యసంఖ్యాతంబులగు దివ్యకల్యాణగుణ ములనుబాడుచు ప్రార్థువుచ్చి యాశ్రయణ విరోధియైన శరీరమునుబోగొట్టుకొనినవాడై భగవత్పాదారవిందంబుల నాశ్రయించుటయందా దరముతోనున్న నేను అతనిచులైన మనుష్యుల నేమనిస్తులించెదను?

౧౧.

తిరువాయ్ మొట్టి.—3.ప. F-తి-శొన్నాల్. F-పా-వాయ్ కొణ్ణ వ్యాఖ్యానబల్.

330

మూ.— వాయ్ కొణ్ణ మానిడమ్బాడ వందకవియేనల్లే । నాయ్ కొణ్ణ శీర్వళులాట్టిప్పిరా నెనక్కేయళల్.

శాయ్ కొణ్ణ విమ్మెయమ్ శాతిత్తు వానవర్ నాట్టెయ్ నీకణ్ణ కొళ్ళెన్టు వీడున్దరునిన్టునిన్టే

F.

ఆ.—(వాయ్ కొణ్ణ మనుష్యులైకవిపాడుకై కీడ్లతప్రకృతియాయ్ ప్పిఱక్కప్పేల్ శేల్ ; సమస్తకల్యాణగుణోదధియాయ్ శబ్దచక్రధరనాయున్ద వేమ్మెరుమాల్, తన్నుడైయ పరమాదార్యత్తలే యెన్నుడైయ కవికళుక్కు తన్నె విషయమాక తన్దరుశప్పేల్ శేల్ ; ఇన్నముమిప్పడి యిహలోక త్తిలే తన్నెయనక్కనుభవిక్కు తన్దరుళి, పిన్నె సర్వకాలముమ్ తిరునాట్టెయమ్ కైకొళ్ళెన్టు అత్తిరునాట్టెయ్ మెనక్కు తన్దరుళుమెన్టితార్.

F.

అన్య.—వాయ్ కొణ్ణ మానిడమ్ (3) పాడ వంద కవియే (౬) అల్లే ఆయ్ శీర్ (F) క్కొణ్ణ వళ్ళల్ ఆళ్ళి (౧౨) పిరాల్ ఎనక్కే ఉళల్ (౧౫) శాయ్ కొణ్ణ ఇమ్మెయమ్ శాతిత్తు (౧౮) వానవర్ నాట్టెయమ్ నీ (౨౦) కణ్ణ కొళ్ళెన్టు వీడుమ్ (౨౪) నిన్టునిన్టు తరుమ్. (౨౬)

పన్నీ.—అనన్దరమ్, పరమపురుషార్థప్రదనానవన్తా నేవిషయమాయ్ మక్క, ఇతరస్తోత్రత్తుమ్ నానధికృతనల్లే నెన్టితార్.

[పాప్తవిషయస్తోత్రకరణమానవాగిన్ద్రీయత్తై, కొణ్ణ, అపాప్తవిషయమానమనుష్యురై, (3) పాడుకైక్కు, వంద, కవియానవల్, (౬) అల్లే, వేదాన్తజ్ఞులైమిమాంసిక్కుప్పట్ట, అనన్దాదిగుణజ్ఞులై, (F) ఉడైయ, మహాదారనాయ్, కవిపాడువార్ నెన్జుతల్ వళత్తి లేయామ్మడి నియమిత్తుకొడుక్కున్దిరువాళ్ళియైయడైయ, (౧౨) మహాపకారకల్, ఎనక్కే, అసాధారణవిషయమాయళల్; (౧౫) అనన్తా అశిశయితేజ్జ్వల్యత్తైయడైతాన, ఐహికమాన అర్చావతారానుభవత్తైయమ్, ఉడ్డాక్కిత్తన్దు, (౧౮) నిత్యసూరికళతాన, పరవి భూతియైయమ్, నేనైముతలియారైప్పోలేనీ, (౨౦) ఆరాయ్న్దు, నిర్వహియైన్దు, స్వకైడ్లర్వజనితమానమోక్షానన్దత్తైయమ్, (౨౪) క్రమత్తి లేనిన్టునిన్టు, కొడుక్కుమ్. (౨౬) శాయ్ కొణ్ణ వెన్టుతోడజ్జి - “ఉజ్జ్వలమానవైపికై శ్వర్యత్తైయమ్ స్వర్గాదిసుఖత్తైయమ్ మోక్షత్తైయమ్ తరుమ్” ఎన్నామళర్.

F.

అర్థము.—వాగిన్ద్రీయమును గొని మనుష్యులను (3) పాడుటకు వచ్చిన కవియైనవాడను (౬) కాను; (వేదాన్తములయందు) జెప్పబడిన గుణములు (F) కల మహాదారుడును సుదర్శనమునుధరించిన (౧౨) మహాపకారకుడును నైనభగవంతుడు నాకే అసాధారణ విషయముగనుండును. (౧౫) (వాడు) అత్యుజ్జ్వలమై ఐహికమైన (అర్చావతారానుభవము) సాదించి (౧౮) నిత్యసూరులయొక్క నిత్యవిభూతిని నీవు (౨౦) వెదకి నిర్వహించుకొనుమని మోక్షానందమును (౨౪) క్రమక్రమముగ నిచ్చును. (౨౬)

F.

ఈ.—ఒన్న తామ్బట్టు. పరమోదారనానవల్ ఎకవిక్కు తన్నె విషయమాక్కివై త్తపిన్దు ఇతరస్తోత్రత్తుక్కుధికారియల్లే నెన్టితార్.

జీ.అ.—ఒన్న తామ్బట్టు (వాయ్ కొణ్ణిత్తాడి). “ఆయ్ కొణ్ణ శీర్ వళ్ళులాట్టిప్పిరా నెనక్కేయళల్, ఆనపిన్దు - వాయ్ కొణ్ణ మానిడమ్ పాడవందకవియేనల్లే” ఎన్టు వివక్షి త్తవతారికై (పరమోదారనిత్తాడి).

శ్రీ ఆయ్ కొణ్ణ-వేదాన్తజ్ఞులైమిమాంసిక్కుప్పట్ట. శీర్-అనన్దాదిగుణజ్ఞులైయడైయ. ఎన్టుమ్ వకుక్కులామ్.

ఈ.—(వాయ్కొణ్ణిత్తాది) వాయ్ వస్తపడిశొల్ల వల్లారివరేయితే. ౧[స్వప్త స్తవనవాసాయ] “వియరై యు
మాచ్చియైయు మనువ ర్తిత్తు పెరుమాళ్ కాడేట వెయ్యునరుళానిన్దార్, నానుమవరై యనువ ర్తిత్తుప్పొకితే” ఎన్ని శై
య పెరుమాళ్ టివిక్క; ఉనుక్కుముడివేణుమెన్ట పేత్తైయుణ్డాకిల్, “ముడిసూడుకైక్కు యోగ్యనాయరుప్పా నొరు
వన్ వేణుమ్” ఎన్టతుక్కిడాక నోన్బునోలేనో; అవరై యనువ ర్తిక్కుక్కాకవన్టో నానుమైప్పెల్లతు. [సుహృజ్జనే
రామే-స్వసుర క్తః] ఉపదేశనిరవేక్షమాక పెరుమాళ్ తిరువడిక భుక్కు నీరేపరివరితే, నానిన్దిరున్దు శొల్లవేణువ
తోన్టుణ్డా? అడిమైయిలుణ్డానరుచి శెవికణ్ణాక క్కణ్డిమైశెయ్యుమవరితే. అన్టిక్కే[స్వసుర క్తస్సుహృజ్జనే] “కరు
ముకై మాలైయై వెయ్యిలిలేయిట్టాప్పోలే, పెరుమాళ్ తమ్ సాకుమార్యమ్బారా తే పిత్రనువ ర్తనమ్బణ్ణి కాట్టి
లేపోకానిన్దార్, ఎన్పుకుకిటతో!”, ఎన్టు వయితెరిన్దిరుక్కిట సుహృజ్జనజ్గభుక్కు నల్లిరితే. సుహృజ్జనమెన్డిటతు -
తిరుత్తాయార్ తొడక్కమానపడైవీట్టిలుళ్ళారై. అవర్ కభుక్కు వేర్ప్పూదాన వివరై నోక్కిత్తారి రెన్టుమ్. [రామే]
నడక్కైమికై యామ్బడి, వెణుమ నేయిరున్దాలుమాకర్వకమాన పడివళైయై యడై యవర్. [రామే ప్రమాదంమాకా
రీ:] ౧ “బాల్యాత్ప్రభృతిసున్నిగ్ధః”; ఎన్టు - అవతార కాలమేతొడక్కి అన్వయ త్తిల్ ధరిత్తు వృతిరేక త్తిల్ ధరియా
తవర్ కు, ఇన్టాక బిరుప్రమాదమ్బుకురుకైక్కు శజ్జైయిల్లైయితే; సమ్భావితమానతోన్టైచ్చొల్లుకితాళాక వేణు
మే. ౧[భాగ్యతరిగచ్చతి] అవరున్టుడై యమున్నే నడప్పర్ కిడిర్; అన్వభుకిలేకణ్ణై య్తు, నీరధికరి త్తుకుక్కు చొచ్చి
ర్వపిటవాతపడి కుటిక్కు భుమ్. ౩[అగ్రతఃప్రయయా] నడైచ్చక్రవత్తు ప్పిడిక్కలామ్బడి. ౪ “ఆడల్ పాడల్”
ఇత్తాది. (వాయ్కొణ్ణిత్తాది) అవత్తనై యేత్తుకైక్కుత్తన వాయ్కొణ్ణు తుద్రరై క్కవి పాడుకైక్కు

జీ-అ.-పాడువతువాయ్కొణ్ణేయాయరుక్కు, “వాయ్కొణ్ణు” ఎన్టు విశేషిత్తతుక్కు రసోక్తియాకభావమ్ (వాయ్ వస్తపడియితాది).
ఏత్తుకైక్కుఱుప్పాక వాక్కుస్వప్తమానపడియే యెన్టు స్వభావార్థమ్, వాయ్కువస్తపడియెన్టుచాటు. ౧ “విచిత్రాదేహసంపత్తిః” ఇత్తా
దిప్పడియే యవనైస్థుతిక్కక్కడ వాయ్కొణ్ణైవస్తపడి. ౨ “సాజిహ్వయాహరింస్తాతి” ఇతే. ఏత్తుకైక్కుఱుప్పాక వాక్కుస్వప్తమాయి
దేన్డిటతుక్కు దృష్టాస్తమ్ (స్వప్త స్తవితాది). “స్వప్త స్తవనవాసాయ స్వసుర క్తస్సుహృజ్జనే” రామే ప్రమాదంమాకాక్షిః పుత్రభాత
రిగచ్చతి” ఇత్యయాధ్యాకాణ్డే లక్షణంప్రతిసుమిత్రా. “స్వప్త స్తవమ్” ఎన్టుకక్కర్థమ్ (వియరైయుమితాది). అపేత్తైయుణ్డాకిల్-ఎన
క్కపేత్తైయుణ్డాకిల్. “అసుర క్తః” ఎన్నాతే, “సు” ఎన్టు విశేషిత్తతుక్కుభావమ్ (ఉపదేశేతాది). అప్పడి పెరుమాళ్కుప్పరివరో
వెన్టు, రసోక్తియాకపుత్తరమ్ (అడిమైయిలితాది). రుచి - రుచియాలే. (శెవికణ్ణాక) తిరువనన్దాహ్వానితే. చతుశ్చ)వావితే. “సుహృ
జ్జనేరామే - స్వసుర క్తః” ఎన్టన్వయిత్తు, (ఉపదేశేతాదివాక్యతాలే) అర్థమ్ శొల్లి, “సుహృజ్జనే-స్వసుర క్తః, రామే - ప్రమాదంమాకాక్షిః”
ఎన్టన్వయి త్తిరణ్డానుర్థమ్ (అన్టిక్కేయితాది). రమయతీతి - రామః ఎన్డిట వృత్త్యైత్తియైప్పల్ల (నడక్కైమికైయితాది). “ప్రమాదమ్”
ఎన్టుక్కు - హింసైయాకపట్టిక్కే, అనపధానమాక వర్థమరుళిచ్చెయ్కితార్ (బాల్యాదితాది). “గచ్చతి - ప్రమాదంమాకాక్షిః” ఇత్య
న్వయః. ౨ “ప్రమాదోనపధానతా.” శోర్వ - ప్రచ్యుతి. అప్పడినడై ఆకర్వకమాయరుక్కు మోవెన్టు (అగ్రత ఇతాది). “ప్ర” ఎన్డిట
పుపసర్గార్థమ్ (నడైచ్చక్రవత్తితాది). ప్రకర్వణయయా ఎన్టపడి. నడైచ్చక్రవత్తుప్పిడిక్కైయవతు - నడైచ్చక్రవ ర్తివన్దానెన్టు విరుతుపిడి
క్క వేణుమ్బడియిరుక్కై. సంవాదాన్తరమ్ (ఆడల్ పాడలితాది). “ఉలావియులావి” ఎన్టుతిలేనోక్కు. ఆడల్ పాడల్ వై మాతీనర్ తామే-
ఆడలుమ్పాడలుమాకిటవన్దే త్తైత్తివర్ ద్దార్ కలిత్యర్థః. పెరియాళ్వార్ తిరుమొట్టి మూన్టామ్బుత్తాన్దిరుమొట్టి నాలామ్బట్టు. “తేనుకన్”
ఇత్తాది. కీర్త్ పరక్క పుపపాదిత్తతాలే ఫలిత తై “వాయ్కొణ్ణు” ఇత్తాదిక్కు శబ్దార్థమాక వరుళిచ్చెయ్కితార్ (అవత్తనైయితాది).

అ-అ-వి.—౨ “తిచ్చిరోయత్ప్రణమోయతత్సూజాక రోక రా సాజిహ్వయాహరింస్తాతిత్తిత్తయ త్తదర్పితమ్” ఇతే. —తాత్పర్యా

౧॥ రా-అ-౪౦-౫.	౨॥ రా-బా-౧౮-౨౭౪.	౩॥ రా-ఆ-౧౧-౧.	౪॥ పెరి-తి-మొ-౨౬-౪.
౫॥ వి-త.	౬॥	౭॥ నా-లిం.ని-నా.	

[౧౪]

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౯-తి-శొన్నాల్. ౯-పా-పాయ్ శొణ్ణ వ్యాఖ్యానం.

333

ఈ...పిఱన్దనన్దే. నాపిఱరైక్క విపాడినాలెన్ను డైయస్సప్పి ప్రయోజనమనా పెన్ద్రానామ్మడియే? ౧*స్వ
ముద్దిశ్యవిత్తేస్సప్పి. (ఆయ్ కొణ్ణవిత్త్యాది) నీర్. “అవనైక్క విపాడక్కడవే” ఎన్ద్రున్దాల్మమ్; వేదజ్జభమ్ “యతో
వాచోనివ రస్తే” ఎన్ద్రు మీభుకిఱవిషయమన్దోక్తికవిపాడప్పోమోవెన్న; అవన్ 3 “భక్తానామ్” ఎన్ద్రునడియే తన్నె
యెనక్కాక్కైత్తై, ఎనక్కుక్క విపాడక్కుత్తైయెన్ద్రున్దాల్. (ఆయ్ కొణ్ణశీర్) ఆయస్పట్టశీర్. హేయప్రశ్నోనీక
కల్యాణగుణజ్జో. వళ్ళల్ - పరమోదారన్. (ఆట్టిప్పిరాన్) ఇగ్గుణజ్జైక్కాత్తాట్టవల్ల పరికరత్తై యుడైయవన్.
(ఎనక్కేయుళన్) ఎన్కవిక్కేతన్నె విషయమాక్కినాన్. (ఆట్టిప్పిరానిత్త్యాది) తానుమ్ తన్ పరికరముమా
యిరుక్కిఱవిరుప్పై యెనక్కుక్క విపాడలామ్మడియెనక్కుక్క విషయమాక్కినాన్. ౪ “వలక్కైయాళ్” ఇత్త్యాది.

(శాయ్ కొణ్ణవిత్తేయుమ్ శాత్తిత్తు) ఒలియైయుడైత్తానవిహికసుఖత్తైయుమ్తన్ద్రు. శాయ్ - ఒలి. కొళ్ళక్కై -
ఉడైత్తాక్కై. మోక్షసుఖత్తిలుమ్నన్దామ్మడి విహికత్తిలేస్వానుభవమేయాత్తైయామ్మడిపణ్ణత్తరుక్కై. (శాత్తిత్తు) వి
హికజ్జోడుమేలుళ్ళవన్ద్రోడువాళియఱ అవనేసాధనమాక క్కాణుమివర్ పెలువన్దు. (వానవర్నాట్టైయుమ్)
కుడియిరుప్పారోపాతి యాయ్ న్దుపరమపదత్తిల్ శ్రీవై కుణ్ణనాథనుక్కు, ప్రాప్తిదేశమ్ నిత్యసూరికభిట్టవల్లక్కా
యిరుక్కుమ్. ౫ “భవద్విషయవాసినః” ఎన్ద్రు మతువుమ్తన్ద్రుక్కులిలేయాయ్ క్కాణు. (నీకణ్ణుకొళ్ళెన్ద్రు) ౬ “కృతం
దశగుణంమయా” ఎన్ద్రు - శ్రీభక్తారత్తైవళర్త్తువైత్తు, పెరుమాళ్ మీడ్డెన్ద్రున్ద్రుభినవోతేశ్రీభరతాద్వాక్కాట్టిక్కొ
డుత్తాప్పోలే. వానవర్నాట్టైయుమ్ నీకణ్ణుకొళ్ళ ఎన్ద్రెయాలే - మున్నేయ్ జ్జేయుళరాన నిత్యసూరికభోడు ఇన్ద్రు

జీ-అ-వత్తుక్కై స్వప్తమాన వాయ్ కొణ్ణుత్తున్ద్రైక్క విపాడినాలెన్ను (నాపిఱరైయత్త్యాది). స్వప్తిప్రయోజనమ్ భగవల్లాభమోవెన్న
(స్వముద్దిశ్యత్త్యాది). “స్వముద్దిశ్య శ్రీమానివదతివాగోపనిషదీ” ఇతి శ్రీరంగరాజస్తవే. “అగ్రతః ప్రయయారామ స్సీతామధ్యేసుమధ్య
మా । పృథ్వీతన్ద్రుధనుస్సుణి ర్లక్ష్మణోనుజగామహ ” ఇత్యారణ్యకాండే. “బాల్యాత్పృథ్విసున్ద్రోలక్ష్మణోలక్ష్మీవర్ధనః ” ఇతిబాలకాండే.
(కవిపాడప్పోమోవెన్నవితి), కవిపాడలామ్మడిసులభనా యిరుక్కుమో వితిభావః. “ఎనక్కేయుళన్” ఎన్ద్రుత్తైక్కూక్కిత్తుత్తరమ్ (అవన్
భక్తానామిత్త్యాది). జితన్తాయామ్ “నతేరూపమ్”. ఇత్త్యాది. “ఆట్టిప్పిరాన్” ఎన్ద్రుత్తై “ఆయ్ కొణ్ణశీర్” ఎన్ద్రుత్తైదేహాట్టిభావమ్ (ఇగ్గు
ణజ్జైయిత్త్యాది). కాత్తాట్టక్కై - కాత్తనుభవిక్కు. ఇగ్గుణజ్జైయనుభవిక్కు మిడత్తిల్ విరోధియై వారామల్ కాత్తాట్టవల్ల పరికరత్తై
యుడైయవన్ద్రుపడి. “ఆట్టిప్పిరాన్ - ఎనక్కేయుళన్” ఎన్ద్రుమేలేకూట్టి భావమ్ (తానుమిత్త్యాది). అప్పడిపాడినాలెన్ను (వలక్కై
యాళ్ళియిత్త్యాది). “మలక్కునావుడైయేల్లు” ఎన్ద్రుతిలేనోక్కు.

శాయ్ - ఛాయ్. ఒలి. ఇన్ద్రు - విహికసుఖమ్. విహికసుఖత్తుక్కొలియేతన్ను (మోక్షసుఖత్తిలు మిత్త్యాది). ఫలితమ్ (విహికజ్జ
భోడిత్త్యాది). నాడు సూరికళతానాలివనుక్కు స్థానమేతన్ను (కుడియిరుప్పారిత్త్యాది). కుడియిరుప్పార్ - కూట్టుక్కుడియిరుప్పార్. “నిత్య
విభూతిసూరికళతు” ఎన్ద్రుమిడత్తిల్ ప్రమాణమ్ ౭ ‘దేవానాంపూరయోధ్యా’ ఇతిశ్రుతి” ఎన్ద్రురుళిచ్చెయవర్. సర్వేశ్వరన్ద్రుక్కుత్తిత్తు శేష
భూతర్ శొల్లుమ్పామరమ్ శేషిక్కు ముణ్డాయ్ క్కాణుత్తెన్ద్రుత్తార్ (భవద్విషయవాసినాన్ ఇత్త్యాది). “తేవయంభవతారత్త్యా భవద్విషయవాసి
నః । నగరస్థావరస్థానాత్వన్నో రాజాజనేశ్వరః” ఇత్యారణ్యకాండే రామంప్రతిమునయః. “భవద్విషయవాసినః” ఇత్త్యాదిక్కు-సూరికళుడై
యదేశవాసిత్వము తద్రత్వత్వమువినక్షితమ్. కొడుత్తెన్నా తే, “కణ్ణుకొళ్ళెన్ద్రు” ఎన్ద్రుత్తుక్కుభావమ్ - ఇవనతానత్తైయై యివనుక్కుక్కొ
డుత్తాప్పోలేయిరుక్కిఱతెన్ద్రు. ఇన్ద్రై సద్భూస్తాన్తమాక వరుళిచ్చెయ్ కిటార్ (కృతందశగుణమిత్త్యాది). “అవేక్షతాంభనాన్కోళం కొన్ద్రాగా
రంపురంబుమ్ । భవత్స్తేజసాసర్వం కృతందశగుణంమయా” ఇతియుద్ధకాండే రామంప్రతిభరతః. “వానవర్నాడు” ఎన్ద్రువైత్తు “నీకణ్ణుకొళ్ళో”

§ ఇవాక్యమనన్వితమ్.

౪॥ ౫౪-౯.

౧॥ రం-స్త-౨-౨౭.

౫॥ రా-ఆ-౧-౨౦.

౨॥ తై-ఉ-౯.

౬॥ రా-య-౧౨౭ ౫౫౪.

౩॥ జి-స్త.

౭॥ య-వే-ఆ-ప్ర-౧.

ఈ.-పుక్కవనోడువాళియల్ దీరుక్కై. అన్టిన్ కన్టిన్ కల్ వాత్సల్యత్తాలే మున్నీన్ కన్టై కాట్టొడైకొళ్ళుమ్ సురభియైప్పోలే. ౧. “త్వయికి ఇచ్చిత్సమాపన్నే” ఇత్యాదివత్. (ఎన్టు) ఇప్పడియే ఆదరత్తోడొల్లి. (వీడుమ్ తరుమ్) కైచ్చర్ నుఖ తై త్తరుమ్. ౨. “మోక్షోమహానన్దః.” (నిన్టునిన్టై) “ఇప్పడిముక్కుక్కొడుత్తాలుమ్, ఇవనుక్కునా మొన్టుమ్ శెయ్యప్పేల్ దీలోమ్” ఎన్టు ౩. “ఋణం ప్రవృద్ధమివ మే” ఎన్టు తిరువుళ్ళ త్తాలే మిఱుక్కుప్పట్టు నిన్టుమ్” ఎన్టు నమ్మాచార్యర్ కళ్ నిర్వహిక్కుమ్బడి. ఒరుతమిళా “అడైవడై వేతరుళ్ళొన్న వత్తై” ఎన్టా. ముతల్ ఐహిక త్తిల నుభవిప్పిత్తు, పిన్బొరు దేశవిశేష తై కాట్టిక్కొడుత్తు, పిన్బుకై చ్చర్ నుఖ తైక్కొడుక్కుమ్బెన్టు. అథవా, శాయ్ కొణ్ణువిత్తాదిక్కు - ఐహిక త్తిల్ స్వానుభవసమృద్ధియైయుమ్, దేశవివేష ప్రాప్తియైయుమ్, కైచ్చర్ నుఖ తై యుమ్ తరుమిడ త్తిల్, సాత్తిక్క సాత్తిక్క త్తరుమ్బెన్టుమామ్.

౯.

జీ-ఆ.-ఎన్టు-ఇన్ద చేతనసుక్కుమున్నే యుద్దాన తైక్కాట్టిక్కొడుక్కుట తాక చొల్లక్కుడు మోవెన్ (వానవర్ నాటైయుమిత్తాది). (వాళియల్ దీరుక్కైయితి) వాళియల్ దీరుక్కై క్కడి-సూరికళిక్కుట్టి లివన్ క్కులుణ్ణాన వాత్సల్యతిశయ మెన్టుకరుత్తు. పల్లెయవర్ కళిక్కుట్టి లిన్టువన్దప స్సక్కలిలే వ్యామోహముడ్డాకక్కుడు మోవెన్ (అన్టిన్ కన్టిన్ కల్). ఇతుక్కు ప్రమాణమ్ (త్వయికి ఇచ్చిత్తాది). “త్వయికి ఇచ్చిత్సమాపన్నే కింకార్యం నీతయామమ” ఇతియుద్ధకాణ్డే రావణమకుటభక్తానన్తరే సుగ్రీవం ప్రతిరామః. “వీడు” ఎన్టు-మోక్షమాయ్, కైచ్చర్ నుఖ తై చొల్లక్కుట. వీడెన్టాల్-సుఖ తైక్కాట్టు మోవెన్ (మోక్ష ఇత్తాది). “మక్తిర్తోమహానన్దః” ఇతినిఖిల్లు. “నిన్టునిన్టు” ఎన్టు తుక్కుమ్బాన్దర్. మున్దిన తు (ఇప్పడిముక్కు విత్తాది). మిఱుక్కుప్పట్టు - క్లేశప్పట్టు. మోక్షాదిక తైక్కొడు త్తవన్ త్తరుమ్, “నిన్టు నిన్టు” ఎన్టెయాలే-తిరువుళ్ళ త్తి ట్టు తైయోడేన్ద మెత్తోన్టుకి తైన్దపడి. “గోవిన్దేయదాక్రన్ద త్తల్లన్టామాం దూరవాసినమ్ । ఋణం ప్రవృద్ధమివ మే హృదయాన్నాపసర్ప తి” ఇతుక్కుగ్గ పర్వణ్యే కోనపళ్ళాళే భృతరాష్ట్రం ప్రతిసంజాయా క్తకృష్ణవచనమ్. ఇరణ్ణామర్థమ్ (ఒరుతమిళునిత్తాది). అడైవడైవే-క్రమేణ క్రమేణ. పూర్వవాక్య వివరణమ్ (ముతల్ ఐహిక త్తి లిత్తాది). ఐహిక సుఖమానతు - ఇన్టెయిర్ న్దపభవిక్కుట భగవదనుభవసుఖ మ్ మాన్డామర్థమ్ (అథవేత్తాది). మానవమ్ పాడవన్దకవియేనల్లై - మనుష్యురై క్కువిపాడుకైక్క ప్పిటన్దకవియానవన్దల్లై. ఎనక్కే-యుళై - కవిపాడుకైక్క నక్కే. యసాధారణవిషయమాయుళ్ళవత్. శాత్తిత్తు - తన్దు. ఆయ్ కొణ్ణుకీరిత్తార్ భళి, నీకణ్ణుకొళ్ళెన్టు - నిన్టు నిన్టు - వీడుమ్ తరుమ్, ఆనపిన్బ-వాయ్ కొణ్ణు మానిడమ్బడవన్ద కవియేనల్లై నిత్యన్దయః.

౯.

అ-ఆ-వి - న్దరమ్ (అన్టిన్ కన్టిన్ కల్). “వానవర్ నాటైయుమ్ నీకణ్ణుకొళ్ళ” ఎన్టెయాలే - ఉడైయనాన నీవరుమళ్ళవుమిటే యవర్ కళ్ నాడా యిరున్ద తెన్టుతోన్టుకి తై.

౯.

ప్ర-తి.- (ఒన్బతామ్బట్టు) (వాయ్ కొణ్ణిత్తాది) అయోధ్యాకాణ్డే [౪౦.] వనగమనార్థమస్వనియోగమపేక్ష్యవన్దమానం లక్షణం ప్ర తిసుమిత్రా, “సృష్టస్తవం వనవాసాయస్వసురక్తస్సుహృజ్జనే । రామే ప్రమాదం నూకాక్షీపుత్రభౌతరిగచ్ఛతి ॥ ౫ ॥” — బాలకాణ్డే [౧౦], “బాల్యాత్పభృతిసున్నీగ్గోలత్తణోలత్తినర్థః । రామస్య లోకరామస్యభౌతుర్జ్యేష్ఠస్యనిత్యశః.” ॥ ౨౭౪ ॥ — ఆరణ్యకాణ్డే ఏకాదశే, “అగ్రతః ప్రయయా రామస్సీతామక్యేసుమగ్యమా । పృష్ఠతస్తుధనుష్పాణిర్లత్తణోనుజగామహ ॥ ౧ ॥” — శ్రీరజరాజస్తవే, [౨.] “శివాదత్తే సత్తాస్థితినియమనాదైశ్చదచిత్తాస్వముద్దిశ్యక్రిమానితివదతివాగోపనిషదీ । ఉపాయోషేయత్యేతదిహతవత్త్వం నతుగుణావతస్తావం ప్రక్లేయశరణమవ్యాజమభజమ్ ॥ ౭ ॥” — (ఆయ్ కొణ్ణునిత్తాది) తైత్తిరీయోపనిషదీ. [౯.], “యతోవాచోవివర్తన్తే అప్రాప్యమనసా సహ । ఆనన్దం బ్రహ్మణోవిద్వాన్న బిభేతిమతశ్చన” ఇతి. — జితన్తాయామ్, “నతేయాపనచాకారో నాయుధానినచాస్పదమ్ । తథాపిపురుషాకాగోభక్తానాన్త్యం ప్రకాశనే.” — (వానవర్ నాటైయుమ్) ఆరణ్యకాణ్డే ప్రథమే రామం ప్రతిత్రత్యామునయః, “తేవయంభవతార త్యుభవద్విషయవాసినః । నగరస్థోపనస్థో వాత్సవో రాజాజనేశ్వరః ॥ ౨౦ ॥” — (కణ్ణుకొళ్ళెన్టు) యుద్ధకాణ్డే క్రిస్తవం శతశతతమే, “అబ్ర పిచ్చితరా రామంభరతస్సకృతాజ్ఞాతిః ॥ ౫౩ ॥ అద్యజన్తకృతార్థమేనంపుత్తశ్చమనోరథః । యత్ప్రాపశ్యామిరాజాన మయోధ్యాంపునరాగతమ్ ॥

౪ ముద్రితరామాయణకోశే త్రింశచ్ఛతతమేదృశ్యతే.

౧॥ రా-యు-౪౧-౪.

౨॥

౩॥ భా-ఉ-౪౯.

గీ॥ అవేత తాంభవాన్ శంఖాగారంపురంబలమ్ । భవతస్తేజసాసర్వంకృతందశగుణంమయా॥ గీ॥ — తత్తైకచత్వారింశేరా
వణస్యమకుటభక్తానస్తరే సుగ్రీవప్రతిరామః, “ఇదానీమకృతావీర ఏవంవిధమచిన్తితమ్ । త్వయికిచ్చిత్సమాపన్నేకిం కార్యంసీతయా
మమ॥౪॥” — (వీడుమతరుమ్) “ముక్తిర్తోక్షోమహానందః” ఇతి నైఖిణ్ణకాః. — (నిష్ఠనిష్ఠ) ఉద్యోగపర్వశ్లోకానపఞ్చాశే భృతరా
ప్రప్రతిసజ్జయేనో క్తంకృష్టవచనమ్, “గోవిందేతియదాక్రందత్ప్రస్థామాంమారవాసినమ్ । ఋణంప్రవృద్ధమివ మేహృదయాన్నాపసర్పతి.” ౯.

పెరియాల్వార్ తిరుమొట్టి - ఇరుపత్రాతాన్దిరుమొట్టి - నాలామ్బట్టు. తేనుకకపిలమ్మకాశియనెన్నునీప్పల్పాడుకళజగ్గవల్లికి!
కానకమ్పడియలవియుగావిక్కురుజ్జిలుక్కుక్కుల్లూతిసపోతు । మేనకైయెడులిలో త్తమైయరమ్మైయరుప్పయిరవర్ వెళోకిమయన్కి ।
వానకమ్పడియిల్ వాయ్తిఱప్పిన్తి యాడల్ పాడలవైమాతినర్తామే.

తాత్పర్యము. — అత్యుజ్వలములైన యర్చనతారములను ననుభవించునట్లు నాకుఁబ్రసాదించినవాఁడును నన్ను దాస్యమునందు నియో
గించి కైంకర్యజనిత మోక్షానందమును నాకుఁ గ్రమక్రమముగఁ బ్రసాదించు మహాదారుఁడును మహాపకారకుఁడును నైన భగవంతుఁడు
నాస్తోత్రములను తనవిషయముగ నంగీకరించినపిదప భగవత్స్తోత్రార్హమైన నావాగింద్రియముచే నతీనీచులైన మనుష్యులను స్తుతించుటకు
నర్హుఁడనుకొను.

మూ. — నిష్ఠ నిష్ఠ పలనాభయ్ కుమివృడనీజ్గీప్పాయ్ । చెన్ఱుశెన్ఱాకిలుజ్జణుశ్చన్ఱగ్గీప్పానెణ్ణి ।

యొన్ఱి యొన్ఱి యులకమ్బడై త్తాకవియాయ్ నే! త్తెన్ఱుమెన్ఱుమినిమల్ దొరువర్ కవియేన్ఱుమే॥ ౧౦॥

ఆ. — (నిష్ఠ) ఎన్ఱేనుమాక వారుకాలమ్ నమైయతీన్ఱు, నిష్ఠనిష్ఠ పలనాభిస్సంసారత్తిరే యివ్వాత్తాక్కలై ప్రవేశిప్పిక్కుమివృడలత్తై
నీజ్గీప్పాయ్ వాత్తాక్కలై సంసారత్తైక్కట్టిక్కేణమెన్ఱుపార్ తరుళి, తదర్థమాకవపహితనాయ్ కొణ్ణు జగత్సృష్టిపణ్ణియరుళినపరమకారుణి
కనుడైయ కవియానవెనక్కు మల్ దొరువరైక్కవిపాడప్పోరుమో వెన్ఱితార్. ౧౦.

అన్వ. — పలనాభి నిష్ఠనిష్ఠ ఉయ్ కుమ్ (౩) ఇవ్వుడల్ నీజ్గీప్పాయ్ (౬) శెన్ఱుశెన్ఱాకిలుమ్ కణ్ణు శన్ఱమ్ (౯) కట్టిప్పాన్
ఎన్ఱి ఒన్ఱియొన్ఱి (౧౧) ఉలకమ్ పడైత్తాక్ కవియాయ్ నేన్ఱు (౧౫) ఇని ఎన్ఱుమెన్ఱుమ్ మల్ దొరువర్ (౧౮) కవి ఏన్ఱుమే. (౨౦).

పన్నీ. — అనన్తరమ్, స్తుత్యర్థమాన కరణకశేబరప్రదనాన వపనుక్కు క్కువియాన వెనక్కు వేటారువరైక్కవిపాడుకై యనురూప
మన్ఱెన్ఱితార్.

కాలముశృతనైయుమ్, ఇడైవిడాతేనిష్ఠ, తకనశత్తిరేచేతననైయుక్కుమ్, (౩) ఇశ్వరీరత్తై, విట్టు, పోయ్, (౬) నెడుక్కాలజ్గీత్తు
చెన్ఱాకిలుమ్, ఇచ్చేతనకనైయపరోక్షీత్తు, జన్ఱత్తై, (౯) కట్టిక్కైక్కాక, తిరువుళ్ళమ్మల్ దొరే, సృష్టితోన్ఱుమ్ నెన్ఱుపారున్ఱిప్పారున్ఱి,
(౧౧) లోకత్తై, సృష్టితవనుడైయ, కవియానవెనక్కు, (౧౫) ఇని, కాలముశృతనైయుమ్, మల్ దొరువరై, (౧౮) కవిపాడుకై, తకు
తియో? (౨౦)

అర్థము. — అనేకకాలములయందు విడువకనుండి చేతనులనువశపఱచుకొనియెడి (౩) ఈశ్వరీరమును విడిచి వెళ్ళి (౬) ఒకజన్మమునందైనను
(ఈచేతనుని) కటాక్షించి జన్మమును (౯) పోగొట్టుటకు నెంచి (మనస్సు) అమరియుండియుమరియుండి (౧౧) లోకములను సృష్టించినవా
నియొక్క కవియైననాకు (౧౫) ఇంకమీద కాలమంతయు మఱియొకరినిగుఱించి (౧౮) కవనముచెప్పట తగునా? (౨౦)

ఈ. — పత్తామ్బాట్టు. సర్వేశ్వరక కవియానవెనక్కు ఇతరస్తోత్రకరణమనుహపమన్దెన్దితార్.

(నిన్దునిన్దుత్యాది) అనాదికాలమిడైవిడాలే, ఉయ్కుమ్ - శెలుత్తుమ్. ఇవాత్తావుక్కుబాధక త్వేననడత్తుమ్. (ఇవుడల్) కూర్మగ్గణ్డాప్పోలే భయావహమాయిరుక్కిటపడి. (ఇవుడల్) వర్తమానశరీరత్తెయుమ్, అత్తోడుసజాతీయమానమున్నుశ్శరీరజ్జలైయుమ్. మున్నుశ్శవైయుమ్, వర్తమానమ్బాలే యొరుపోకియాయ్ త్తోర్మికిటతాయిర్వర్వర్క్కు. (నీగ్గిప్పోయ్) విట్టుప్పోయ్. (శెన్దుశెన్డాకిలుమ్) ఒన్దులొవారుజన్మత్తిలేయాకిలుమ్. (కణ్డు) నమ్మెయివకకణ్డు. (శన్దుజ్జిప్పొనెణ్ణి) జన్మసమ్మన్దుమటుమ్బడిపణ్ణివేణుమెన్దుమనోరథిత్తు. అన్దియే, శెన్దు. శెన్డాకిలుమ్కణ్డెన్దు - ఒరుశొల్లాయ్; నెడుక్కలజ్జాడవాకిలుమ్ నమ్మెయ్ త్తిన్దివై జన్మజ్జిల్లుకాతపడిపణ్ణివేణుమెన్దు శిన్దిత్తెన్దుమామ్.

(ఒన్ది యొన్దియులకమ్బడైత్తా) ౧, “శోమ్బాతిప్పల్లురువై యెల్లామ్ పడర్విత్తవిత్తా” ఎన్దిటపడియే, ఒరుకాల్ సృష్టిత్తు ఫలియావిట్టాల్ శోమ్బిక్కైవాక్కాలే, ఒరుప్పట్టారుప్పట్టు లోకజ్జలైసృష్టిత్తవనుడైయ. కర్వకనారుకాల్ పయిర్ శెయ్ తు పతర్ తాల్. పిన్బుమ్ పయిర్ త నైయే శెయ్య మాప్పోలే, ఇవనుమ్ “ఒరునా

జీ-అ. — పత్తామ్బాట్టు (నిన్దునిన్దుత్యాది). “ఉలకమ్ పడైత్తా” కవియాయ్ నేక్కు - మర్మోరువర్ కవియేక్కుమే” ఎన్దుపదజ్జలైక్కుటాక్షీత్తవతారికై (సర్వేశ్వరనిత్యాది).

“పలనాళ్ - నిన్దునిన్దు - ఉయ్కుమ్” ఎన్దున్దుయిత్తర్థమ్ (అనాదికాలమిత్యాది). వీవైయాలే - ప్రతిదినము మొరుక్షణముమ్ విచ్చేదమిలైయెన్దుతోన్దుకిటతు. వివరణమ్ (ఇవాత్తావుక్కిత్యాది). “ఇ” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (కూర్మమిత్యాది). కూర్మమ్ - మృత్యు. “ఇవుడల్” ఎన్దుకేవచనమాకచ్చొన్నవర్తమానశరీరమ్ - మున్నుశ్శవర్మిక్కుముపలక్షణమెన్దితార్ (వర్తమానేత్యాది). (శరీరజ్జలైయుమ్) శొల్లుకిటతెన్దు మాట్టువతు. “ఇవుడల్ నీగ్గిప్పోయ్” ఎన్దుతుక్కు - వర్తమానమానవిశ్వరీరమ్ నీగ్గిప్పోయ్ దొన్దివ్వళవేకోశ్శలొయిరుక్కు, (మున్నుశ్శశరీరజ్జలైయుమ్) ఈశ్వరక సృష్టిక్కిటపోతెల్లామ్ “ఇవుడలైక్కిణ్దు సుచరణకమలసమాశ్రయణత్తైప్పణ్ణి ఇవుడలైక్కిప్పొనాకవేణుమ్” ఎన్దు సజ్జుల్పిత్తితే కరణకశేబరజ్జలైక్కిడుప్పతు; ఆకైయాలే “ఇవుడల్” ఎన్దు - మున్నుశ్శశరీరజ్జలైక్కుల్లాముపలక్షణమాకవేణుమెన్దుమత్తైప్పర్మ. యద్యా, మేలేయుమ్ శన్దుమ్కట్టిప్పొనెణ్ణి” ఎన్దిరుక్కైయాలే, అత్తోడు “ఇవుడల్ నీగ్గిప్పోయ్” ఎన్దుతు పునరుక్తమాకామైక్కాక; “శన్దుమ్కట్టిప్పొన్” ఎన్దిటతు - ఇనిమేలుణ్డాకక్కడవశరీరమ్కట్టిప్పొనెన్డాకవేణుమే, ఆకైయాలే “ఇవుడల్” ఎన్దు - మున్నుశ్శశరీరజ్జలైయుమ్ శొల్లుకిటతెన్దుమామ్, ఇత్తాల్ - మున్నుశ్శ శరీరజ్జల్, వర్తమానశరీరమ్, మేలుణ్డాకక్కడవశరీరమ్, ఇవర్మలై యెల్లామ్ కట్టిప్పొనిచ్చేతనసెన్దిశ్వరక సజ్జుల్పిత్తివర్మలై సృష్టిక్కుమెన్దుపడి. శన్దుజ్జిప్పొనెణ్ణి - జన్మత్తైక్కిట్కైక్కాక మనోరథిత్తు. మున్నుశ్శశరీరజ్జలైయుమ్ “ఇవుడల్” ఎన్దుశొల్లుమ్బడియెన్నెన్న (మున్నుశ్శవైయుమిత్యాది). జ్ఞానవైశద్యత్తాలేయెన్దుపడి, ఒరుపోకియాక - వకభోగమాక. శెన్దు శెన్డాకిలుమ్ - (ఒన్దులొవారుజన్మత్తిలేయాకిలుమ్) ఎన్దుతల్; అన్దిక్కే శెన్దు శెన్డాకిలుమెన్దు! - ముట్టుచ్చొల్లాయ్, (నెడుక్కలజ్జాడవాకిలుమ్) ఎన్దుతల్. కణ్డు-అటెన్దు. శెన్దు శెన్డాకిలుమ్ కణ్డెన్దురుశొల్లాయెన్దుతు - శెన్దు శెన్డాకిలుమెన్దురుశొల్లాయెన్దుపడి.

ఒన్ది - (ఒరుప్పట్టు) ఉత్తరోత్తరమ్ లోకసృష్టిక్కుప్రయోజన మరుళిచ్చెయ్కితార్ (శోమ్బాతిత్యాది). ఒరుకాలల్లా వారుకాలాకిలుమ్ ఫలిక్కిటతెన్దు సృష్టిక్కిటానెన్దుపడి. శోమ్బిక్కైవాక్కాలే యన్దుప్పలకైప్పట్ట సంసారిచేతనరై యెల్లాయెన్దుమ్ విస్తృతరాక్కినకారణభూతనేయితిపాశురార్థం. పెరియ తిరువన్దాతిపతిన్దెట్టామ్బట్టు. “తామ్బాల్” ఇత్యాది. ఉక్తార్థందృష్టానేనసమర్థయతి (కర్వకనిత్యాది). అవనైకర్వకనాకవుమ్, లీలావిభూతియై త్తేత్రమాకవుమ్ శొల్లలామోవెన్న (పత్తియున్దువనిత్యాది). భక్తికర్వకనాన కృష్ణమడైయ వనాదియాయ్ పోరుకిట సంసారమాకిట విలైనిలమితిపాశురార్థం. పత్తి-భక్తి. పునమ్ విలైనిలమ్. నాన్దుకన్దిరువన్దాతి యిరుపత్తుమాట్టామ్బట్టు. “విత్తుమిడ” ఇత్యాది. “శెన్దు శెన్డాకిలుమ్ కణ్డు - నిన్దునిన్దు పలనాళుయ్కుమివుడల్ నీగ్గిప్పోయ్ - శన్దుమ్ కట్టిప్పొనెణ్ణియొన్దియొన్ది యులక

[౮౫]

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౯-తి-శొన్నాల్. ౧౧-పా-ఏల్లమ్ వ్యాఖ్యానజ్యో.

332

ఈ. — శల్లావొరునాళాకిలుమామ్' ఎన్తితేసృష్టిప్పతు. ౧*ప త్రియుగ్రవణ్ ప్పుమ్మనమితేయితుతా. ఒరునాశల్లా వొరునాళాకిలుమ్నమ్మైయత్తిన్దు, పలనాళుమిడై విడతేయివ్వత్తావుక్కు బాధకమామ్ కొణ్డనడత్తుకిఱవిశ్శరీర తై విట్టుప్పోయ్ ఇనియి వ్వత్తాక్కల్ పిఱవాతపడిపణ్ణ వేణుమెన్దుమనోరథిత్తు, ఒన్ది యొన్ది యులకమ్బడైతానాయ్ యు. (ఉలకమ్బడైతాన్ కవియాయి నేఱుక్కు) అవన్ ౨*ఎలిర్ శూల్ పుక్కు త్తిరిన్దుపణ్ణిపక్కిపలిత్తు, అవనుక్కుక్కివి యాకప్పేల్ వేనక్కు. (ఎన్దుమెన్దుమి త్యాది) కాలత త్త్వముళ్ళతనై యుమ్ వేఱుశిలరై క్కవిపాడ త్తకుమో? అవన్ సౌహార్దమాకిలిప్పడిఫలిత్తు, పిన్నె యెల్లార్ కుమ్ ఫలిక్క వేణ్ణావో వెన్నిల్; అవనుడైయసజ్జల్పన్దాసుమ్, శెన్దుశెన్డాకిలుమెన్తితే - ఒరునాళిల్ ఫలిక్కుమతన్తితే; ఆకై యాల్ ఫలిక్కక్కాణుమి త్తనై. (ఎన్దుమెన్దుమి త్యాది) ఇనిమేలనేకమాయుళ్ళకాలమెల్లామ్ ఇశ్శరీరముళ్ళతనై యు మితువేయాత్తైయూయరున్దు, మేల్ 3-ఏతత్సా మగాయన్నాస్తే" ఎన్దుమ్. "అహమన్న మహమన్న మహమన్నమ్" ఎన్దుమ్ పాడప్పకుకిఱవెనక్కు. (మల్ బొరువర్ కవియేఱుమ్) ఇప్పడియరున్దుపిన్దుభగవద్వ్యతిరి క్తోక్కు క్కవిపాడుకై పోరుమో? వేఱుశిలర్ కు నాన్ కవి యాకి త్తకుమోవెన్నుతల్, వేఱుశిలర్ కవియిలేనానన్దయిక్క త్తకుమోవెన్నుతల్.

౧౦.

జీ-అ. — మ్బడైతాన్" ఎన్దన్దయి త్తర్థమ్ (ఒరునాశల్లావిత్యాది). సృష్టియొచ్చొల్లి "ఇవనుడైయ కవియాయి నేఱుక్కు" ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (అవనెలిరి త్యాది). తటస్థశక్తై (అవన్ సౌహార్దమి త్యాది). పరిహరమ్ (అవనుడైయవి త్యాది). "ఎన్దుమెన్దుమ్ - ఉలకమ్బడైతాన్ కవియాయి నేఱుక్కు" ఎన్దుకూటి తాత్పర్యాన్తరమ్ (ఇనిమేలనేకమాయుళ్ళవి త్యాది). కవియైన్దు - ఆహ్వానైచ్చొల్లుతల్, ప్రజన్తైచ్చొల్లుతల్. అతావతు - వేఱు శిలరైక్కవిపాడుమనాన్త తకుమోవెన్నుతల్, వేఱుశిలరైక్కవిపాడుకైతకుమో వెన్నుతల్ పడి. వేఱుశిలర్ కవియిలేనానన్దయిక్క త్తకుమో వెన్దుతు - వేటొరువర్ కవికైక్కేట్టు సమ్మవిక్క త్తకుమోవెన్దు పడి. శెన్దుశెన్డాకిలుమ్కణ్డ - నిన్దునిన్దు పలనాళుయ్ కుమివుడల్ నీళ్ళి ప్పోయ్ - శన్దమ్ కబీప్పానెణ్ణియొన్దియొన్ది ఇత్యారభ్యాన్దయః.

౧౦.

ప్ర-తి. — (పత్తామ్బట్టు) (నిన్దునిన్ది త్యాది) (ఎన్దుమి త్యాది) తైత్తిరియకోపనిషది [భృ - ౧౦], "ఏతత్సామగాయన్నాస్తే హావుహావు హావు అహమన్న మహమన్న మహమన్నమ్."

౧౦.

మణివాళమామునికల్ తిరువడిక శేరణమ్.

నాలాన్దిరుపన్దాతి - ఇరుపత్తుమాన్డామ్బట్టు. విత్తుమిడవేణ్ణుక్కోలొ విడైయడర్ త్తప త్రియుగ్రవణ్ ప్పుమ్మనత్తు | మొయ్ తైమ్బన్ద కార్ మేకమన్న కరుమాల్ తిరుమేని | నీర్ వానమ్ కాట్టుమ్నికల్ న్దు.

తాత్పర్యము. — అనాదికాలముగ నాత్మను క్షణకాలమైనను విడువక ననువర్తించుచు యమునివలెభయంకరమైన యీశరీరమును బోగొట్టుకొని జన్మ పరంపరలో నొకజన్మమందైనను ఈజీవుడు మనమును సాక్షాత్కరించి యుజ్జీవించునట్లు చేసువలయునని మనోరథించిన వాడై తనమనోరథము సఫలమగువఱకు సకలలోకములను సృష్టించుచున్న శ్రియఃపతివిషయముగ గవిపాడిన నేను వానిని దప్ప యితరులను స్తుతింపనశక్తుడను.

౧౦.

మూ. — ఏల్లమ్మైరుమ్బుకన్ద్రాన్వనవరిశక్ కణ్ణన్దన | క్కేఱుమ్మైరుమ్బుకన్ద్ర వణ్ణురుకూర్ చ్చడకోపన్ శొ |
 లేఱుమ్మైరుమ్బుకన్ద్రాయరత్తుళ్ళివై యుమోర్ ప | త్రేఱుమ్మైరుమ్బుకన్ద్ర శొల్లవల్లార్ క్కిల్లైశన్ద మే || ౧౧.
 ఆహ్వాన్ తిరువడిక శే శరణమ్.

33౮

తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—3-ప. ౯-తి-శొన్నాల్. ౧౧-పా-ఏఱ్ఱుమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ఆ.—(ఏఱ్ఱుమ్) స్వచ్ఛతమాన కల్యాణగుణజ్ఞైయుడైయనాన వానవరీశక్ కణ్ణన్వనక్కేఱ్ఱుమ్ మ్మెరుమ్మకట్రానవణ్ణరుమాన్ చ్చుడశో పక శొల్లానతనైక్కు సదృశమానవర్థ నత్త్వముఘరత్వాది గుణజ్ఞైయుడైయవానవాయరత్తుళ్ ఏఱ్ఱుమ్ పెరుమ్మకట్రై యుడైయవిప్పత్తై చ్చొల్లవల్లార్ క్కిల్లై శన్త మెన్దితార్.

౧౧.

తిరుక్కురుకైప్పిరా న్నిశ్శాన్తిరువడిక శేశరణమ్.

అన్వ.—ఏఱ్ఱుమ్ పెరుమ్మకట్రై వానవర్ (3) ఈశక్ కణ్ణన్వనక్కేఱ్ఱుమ్ (౬) పెరుమ్మకట్రై వణ్ కురుమాన్ (౯) శడశో పక శొల్ వల్లార్ ఏఱ్ఱుమ్ (౧౨) పెరుమ్మకట్రై ఆయరత్తుళ్ ఏఱ్ఱుమ్ (౧౫) పెరుమ్మకట్రై ఓర్ ఇవైపత్తుమ్ (౧౮) శొల్లవల్లార్ క్కు శన్తమ్ ఇల్లై. (౨౧)

పన్నీ.—అన న్తరమ్, ఇ త్తిరువాయ్ మొఱ్ఱి శొల్లవల్లార్ క్కు జన్మమిల్లై యెఱ్ఱు ఫలత్తై యరుళిచ్చెయ్ కితార్.

పరత్వసాలభ్యభుక్తు త్తకుతియాన, గుణప్రభైయైయుడైయనాయ్, నిత్యసూరికళుక్కు, (3) నిర్వాహకనాన మేన్తైయోడే, సులభ నాయవతరి త్తకృష్ణసుక్కు, స్తోతాక్కళాకైక్కనురూపమాన, (౬) జ్ఞానాదిగుణప్రభైయైయుడైయరాయ్, అట్టుకియ, తిరునకరిక్కు నిర్వా హకరాన, (౯) ఆత్మార్, అరుళిచ్చెయ్ త, భగవద్గుణాది ప్రతిపాదనత్తుక్కునురూపమాన, (౧౨) లక్షణప్రభైయైయుడైయైరుక్కిఱ, ఆయిర నిరువాయ్ మొఱ్ఱిక్కు శే, ఇతరస్తోత్రత్తై త్తవిర్ త్తు భగవత్స్తోత్రత్తై ప్రతిపాదిక్కుయాకిఱ స్వరూపానురూపమాన, (౧౫) గుణప్రభైయైయుడై త్తాయ్ కొణ్డై, అద్వితీయమాన, ఇవైపత్తైయుమ్, (౧౮) శొల్లవల్లార్ క్కు, ఇతరస్తోత్రమునకుఁ గారణమగుజన్మము రానేరదు. (౨౨) ఇతు. కలిత్తుటై. ౧౧.

వాదికేసరి యట్టుకియ మణవాళచ్చీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అర్థము.—(పరత్వసాలభ్యములకు) తగుమైన గొప్పఖ్యాతికలవాఁడును నిత్యసూరులకు (3) నిర్వాహకుఁడును సర్వసులభుఁడును నైన కృష్ణునివిషయముగ (స్తుతింపువారగుటకు) అనుగుణములైన (౬) గుణములుకలవారును సుందరమైన కురుమానికినిర్వాహకులును నైన (౯) ఆత్మార్లు సాదించిన భగవద్గుణాదులను బ్రతిపాదించుటకనురూపములైన (౧౨) లక్షణములుకల వేయిపాశురములలో స్వరూపానురూపములైన (౧౫) గుణములచేఁబ్రసిద్ధములై అద్వితీయములైన ఈపదిపాశురములను (౧౮) అభ్యసించువారలకు ఇతరస్తోత్రమునకుఁ గారణమగుజన్మము రానేరదు. (౨౧).

౧౧.

ఈ.—నిగమత్తిల్ ఇ త్తిరువాయ్ మొఱ్ఱియినియల్ మాత్రత్తైయభ్యసిత్తవర్ కళుక్కు, పిఱరైక్కవిపాడ యోగ్యమాననీచజన్మమిల్లైయెన్దితార్.

(ఏఱ్ఱుమిత్యాది) త్తకుతియానమిక్క పుకట్రై యుడైయనాయ్ నిత్యసూరికళుక్కు నిర్వాహకనాయ్, అమ్మే నై మోడేవన్దవతరిత్తుమనుష్యత్వేపరత్వత్తైయుడైయవన్దనక్క. ఒన్బ తామోత్తిలేనిన్బ మనుష్యత్వేపరత్వత్తైప్పరక్క ప్పేళానిన్దతిత్తే. (ఏఱ్ఱుమిత్యాది) “అవనుభయవిభూతియుక్త” ఎన్టాల్ తక్కిరుక్కుమాప్పలే, “సర్వేశ్వ

తీ-ఆ.—నిగమమ్ (ఏఱ్ఱుమిత్యాది). “ఇవైయుమోర్ పత్తుమ్-శొల్లవల్లార్ క్కు-శన్తమ్ - ఇల్లై” ఎన్ట పదజ్ఞైక్కటాక్షి త్తవతారికై. ఇయల్ - శబ్దమ్.

మనుష్యత్వేపరత్వమెక్కేళొల్లిల్లైన్బ (ఒన్బ తామిత్యాది). ఒన్బ తామోత్తి-గీతైయిల్ ఒన్బ తామధ్యాయమ్. ఆత్మార్ క్కు ప్పకట్రావతు-

అ-ఆ-వి.—“ఏఱ్ఱుమ్” - (త్తకుతియాన) “వానవరీశనాయ్ కొణ్డేకణ్ణనానాక్” ఎన్ట వివక్షిత్తు (అమ్మేన్తైయోడేయిత్యాది). “కణ్ణన్వనక్కే” ఎన్ట పుత్తైపైప్పిల్ (మనుష్యత్వేపరత్వత్తైయెన్దితార్).

౧౧.

ఈ. — రక్షక వికలివర్ ” ఎన్టాల్ అతుక్కుప్పోరుమ్బడియిరుక్కిఱవాన్వోరులిచ్చెయ్త. (ఏఱుక్కుమ్మెరుమ్బుకథోయి రమ్) ౧. “యతోవాచోనివర్తనే” ఎన్టా విషయ తైవిళాక్కొలై కొణ్ణప్రబద్ధమ్ ” ఎన్టాల్ అతుక్కుప్పోరుమ్బడియాన వాయిరమ్. (ఇన్టై యుమోర్ పత్తైఱుమ్ పెరుమ్బుకథ్) ఆయిరత్తిలుమిప్పత్తుత్తకులియాన పెరుమ్బుకథై యు దైత్తు. అతోవతు - ఇవ్వాత్తావినుడై య స్వరూపత్తుక్కనను రూపమాకప్పిరై క్కవిపాడాతేకొళ్ళుజ్జోళెన్దుమ్, స్వరూపప్రాప్తమానవిషయ తైక్కవిపాడవారుజ్జోళెన్దుమ్బున్న వేద్య మెల్లామతకుమ్బడి యిరుక్కుమాయిదలు. (ఇల్లెశన్న మే) నిత్యసూరికళై “పిఱరై క్కవిపాడాతేకొళ్ళుజ్జోళే” ఎన్దుకట్టిక్క వేణ్ణుకిఱిలైయిఱ్ఱే; పిఱక్కైశు ట్టియితేపిఱరై క్కవిపాడ వేణ్ణుకటతు. పిఱరై క్కవిపాడాతేకొళ్ళుజ్జోళెన్దు కట్టిక్క వేణ్ణుమ్బడియాన తణ్ణియజన్తత్తి లేయన్దయియార్ కళే.

౧౧.

వడక్కుత్తిరుపేతిప్పిలై తిరువడిక శేశరణమ్.

జీ.ఆ. — జ్ఞానాదిగుణప్రభైపోరుమ్బడి - తకుమ్బడి. విళాక్కొలై కొణ్ణ - వ్యాపిత్త. వివరణమ్ (అతావతిత్వాది). కేవలైప్పారే జన్మనిప్పత్తియై ఫలమాకచ్చొల్లువా నెన్నెన్న (నిత్యసూరికళై యిత్యాది). పరస్తాత్రత్తుక్కడియాన జన్మమఱుకైయిమ్ మహాఫలమెన్దుకరుత్తు- క్రమే జాన్దయి.

౧౧.

జీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

తాత్పర్యము. — పరత్వముతోఁగూడ సర్వములకుఁడై యవతరించిన సర్వేశ్వరుని సుద్దేశించి యాహ్వాన్ముసాదించిన సర్వలక్షణ సంపన్న ములైన వేయిపాశురములలో నీపదిపాశురములను పరమభక్తితోఁ బాడువారల కితరస్తోత్ర హేతుభూతమైన నీచశరీరముతోఁగను. ౧౧.

ద్రమిడోపనిషత్సజ్జతియిలి తిరువాయ్ మొక్కిక్కానన్జోకమ్.

(శొన్నాల్) అన్యస్తవేనవిషయానధిగన్తుమిచ్ఛా నాలోక్యవిస్తృతనిజవ్యసనోదయాభుః ।
తస్మాన్నివార్యమనుజాన్విఫలస్సకౌరేరస్యేష్యనర్తకరణంనవమేస్వమాఖ్యత్. ౨౯.
వాది కేసరి అహ్రికియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అర్థము. — అన్యస్తవేన - ఇతరులను స్తుతించుటచే, విషయాక్ - శబ్దాదులను, అధిగన్తుమ్ - పొందుటకు, ఇచ్ఛా - ఇచ్ఛయించుచున్న, మనుజాక్ - మనుష్యులను, ఆలోక్య - చూచి, దయాభుః - దయకలవారును, విస్తృతనిజవ్యసనః - మఱవఁబడిన తనవ్యసనముకలవారునైన, సః-ఆ శతశోపముని, తస్మాత్ - ఆయితరస్తోత్రమునుండి, నివార్య - (వారిని) మఱిించి, విఫలః - ఫలములేనివారై, స్వప్ - తనదైన, కరణమ్ - వాగ్విద్యయమును, శౌరేః - శ్రయఃపతికంటె, ఆన్యేషు-ఇతరులయందు, అనర్హమ్ - అయోగ్యము(అని), ఆఖ్యత్ - సాదించిరి.

౨౯.

తాత్పర్యము. — అధిరములను ననర్థకరములనునైన యర్థములనాశించినవారై యజ్ఞులును నశత్తులును నప్రాప్తులునునైన భగవదితరులను వారియందులేనిగుణముల నాశింపించి స్తుతించుటవలన తమకుఁబ్రయోజనములేక పోవుటయేగాక యధఃపతనమును బొందియనర్థపడుచున్న సంసారిచేతనులనుజూచి వారియనర్థములను జూడజాలనివారై పరమదయావంతులైన యాహ్వాన్ము తమదుఃఖమును మఱిచి ఓ! కవులారా! నిరతి శయభోగ్యభూతుడగు భగవంతునివిడిచి యితరులను స్తుతించుటవలన నేమిప్రయోజనముకలదు? శ్రయఃపతిని స్తుతించి నిరతిశయానందలక్షణ విలక్షణమైన మోక్షమునుబొందుడు. అనియుపదేశింపగా నాయుపదేశమును వారుపేక్షించినందున నది నిరర్థకమైదియని జూచి

380

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౯-తి. శొన్నాల్ వ్యాఖ్యానజ్ఞ

వారి వాగ్వినియమువలెగాక నావాగ్వినియముభగవద్వ్యతిరీక్తవిషయమునందుపయోగింపనశక్యమైనదియని యీతోమొదన తిరువాయ్ మొట్టి పదిపాఠములచే నాభ్యాస సాదించి ముగించిరి.

౨౯.

ద్ర-తా.—(శొన్నాల్ విరోతమ్)—రమ్యస్థానాదియోగాదమితవిభవతస్సత్సథప్రాపకత్వాత్సమ్యక్సాయుజ్యదానాదనఘవితరణాత్సర్వశేషిత్వచిహ్నత్ | ప్రఖ్యాతాఖ్యాసహస్రైరవతరణరసైర్భుక్తిముక్త్యాభిముఖ్యాత్వైర్లోకోత్పాదనాచ్చస్తుతివిషయతనుంవ్యాహరన్నిధి తాన్యః. 3-౨.

అర్థము.—రమ్యస్థానాదియోగాత్ - రమణీయమైన తిరుమలైయందు వేంచేసియుండుటవలనను, అమితవిభవతః - అపరిమితమైన కల్యాణసంపదకలిగియుండుటవలనను, సత్సథప్రాపకత్వాత్ - దివ్యమైన యర్చిరాది మార్గమునుబొందింపుటవలనను, సమ్యక్ - చక్కగా, సాయుజ్యదానాత్ - (తనతో) బరమసామ్యమును నిచ్చుటవలనను, అనఘవితరణాత్ - (యాచకులకు) అభీష్టములను నిచ్చుటవలనను, సర్వశేషిత్వచిహ్నత్ - సర్వస్వామిత్వమునకు సూచకమగు కిరీటమును శ్రియఃపతిత్వమును గలిగియుండుటవలనను, ప్రఖ్యాతాఖ్యాసహస్రైః - ప్రసిద్ధములగు సహస్రతిరునామములతోను, అవతరణరసైః-అవతారములయందుఁ దివ్యచేష్టితములతోను(గూడియుండుటవలనను), భుక్తిముక్త్యాభిముఖ్యాత్ - భోజనమును (ఐహికఫలములను) మోక్షమును (ఆముష్మికఫలములను) ఇచ్చుటకభిముఖుడగుటవలనను, త్రైలోకోత్పాదనాత్, చ-(చేతనులు తననాశ్రయించుటకు) లోకములను సృష్టించుటవలనను(భగవంతుని), స్తుతివిషయతనుమ్ - స్తోత్రమునకర్తవ్యమైన దివ్య మంగళవిగ్రహము కలవానినిగా, నిధితాన్యః - నిందింపఁబడిన భగవదితరులు కలయాభ్యాసము, వ్యాహరత్ - సాదించిరి. 3-౨.

వ్యా.—(రమ్యస్థానాదియోగాత్) తేన్నా తేనావెన్టు వణ్ణమురల్ తిరువేగ్గడత్తేన్నానై యెన్నప్పక్ - రమణీయమానతిరుమలైయిలే భవ్యనాయ్కోణ్డు నిన్దురుకుకైయాలమ్; (అమితవిభవతః) కుళనార్ కల్లనిశూఢీత్యాది- శ్రమహరమాన తిరుక్కుణ్డుణ్డుడియిలేసమగ్రకల్యాణసమ్మత్తైయైదైతాయరుక్కైయాలమ్; (సత్సథప్రాపకత్వాత్) ఒట్టివొన్టిల్లత పల్లాఢీతోటూఢీ నిలావప్పొమ్ వట్టియైత్తరుమ్ - నిత్యమాకవర్తిక్కుమ్మడియాక అర్చిరాదిమార్గప్రాపకనాకైయాలమ్; (సమ్యక్సాయుజ్యదానాత్) తన్నాక వేకోణ్డుశన్నమ్ శెయ్యామైయుమ్కోళ్ళు మే - తన్నోడే పరమసామ్యత్తైత్తరుమవనాకైయాలమ్; (అనఘవితరణాత్) కోళ్ళక్కు-తైవిలక్ వేణ్ణిల్లైయై తరుమ్కోతిలక్ వళ్ళల్ - అర్థిక్కు-యోగ్యమాన పాష్కల్యత్తైయైదైయనా యపేక్షితజ్జశ్శెల్లావల్లైయైయైజ్జొడుత్తు మొన్టుజ్జొడుత్తతాక వెణ్ణాతపరమోదారనుమాకైయాలమ్; (సర్వశేషిత్వచిహ్నత్) శెన్నిక్ కుడర్దుడియై తిరుమాలక్కు-సర్వస్వామిత్వసూచకమాన తిరువభిషేకత్తైయుమ్ శ్రియఃపతిత్వత్తైయుమ్మదైయనాకైయాలమ్; (ప్రఖ్యాతాఖ్యాసహస్రైః) ఓరాయరమ్ పేరుమ్మదైయపిరానై - స్తోత్రమృణ్ణుకైక్కిడాక గుణచేష్టితాది ప్రతిపాదకజ్జశాయసజ్ఞాతజ్జశాన తిరునామజ్జశైయైదైయనాకైయాలమ్; (అవతరణరసైః) వేయిక్ మలిపురైతోళిపిన్నైక్కు. మణాళనై - కృష్ణనాయవతిత్తరుళి యనేకవిహరజ్జశై పుణ్ణుకైయాలమ్; (భుక్తిముక్త్యాభిముఖ్యాత్) శాయ్కోణ్డువిప్పైయుమ్కాత్తిత్తు వానవర్ నాన్టైయుమ్ నీకణ్డుకోళ్ళెన్టు వీడుద్దరుమ్ - ఇజ్జెరుద్దనాళ్ శరీరధారణాద్యుపయోక్తమానవైహికభోగత్తైయుమ్, పిన్దు పరమపదత్తైయుమ్ తరుమవనాకైయాలమ్; (త్రైలోకోత్పాదనాచ్చ) శెన్టు శెన్టాకిలుమ్ కణ్డు శన్నమ్కట్టిప్పొన్ణి యొన్టి యొన్టియులకమ్మదైతాక్ - చేతనరారు జన్మమల్లావారు జన్మత్తిలేయాకిలు ముత్తిర్లరాక వేణు మెన్టెణ్ణిలోకజ్జశై యెల్లామ్ సృష్టిత్తరుకుకైయాల మెమ్మెరుమానొరువనుమే స్తోత్రమృణ్ణుకైక్కు-యోగ్యనెన్టుమ్ తద్వ్యతిరీక్తరీక శెల్లా మయోగ్యరీక శెన్టుమ్ “శొన్నాల్ విరోతమ్” ఎన్నిదశకత్తిలే యాభ్యాసరయళిచ్చయితా రెన్టితార్.

3౨.

వేదాంతాచార్యర్ తిరువడిక శేషరణమ్.

తాత్పర్యము.—(౧)మధుపానమత్తములై తుమ్మెదలు మనోహరముగ శబ్దించుచున్న తోటలఁచే బూర్ణమైన దివ్యతిరుపతియందు వేంచేసియుండుటవలనను, (౨) కుణ్డుడియనియెడి దివ్యదేశమునందు నిరవధిక కల్యాణగుణ సంపదకలిగియుండుటవలనను, (౩) నిత్యముగవర్తించుటకుఁదగిన యర్చిరాదిమార్గమును బ్రాపించుటవలనను, (౪) అశ్రితులకుఁ దనతోఁబరమ సామ్యమును సాదించుటవలనను, (౫) కోరువారి మానోరథములనుబూర్తిచేసియు చేయనివానివలెఁ గొఱతతోనుండు మహోదారుడగుటవలనను, (౬) సర్వస్వామిత్వసూచకమగు దివ్యకిరీటము శ్రియఃపతిత్వము వీటిని ధరించుటవలనను, (౭) స్తోత్రమునకుఁ దగిన గుణచేష్టితాదులను బ్రతిపాదించుచున్న వేయితిరునామములుకలి

[౮౬]

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౯-తి. శొన్నాల్ వ్యాఖ్యానజ్ఞాల్.

380

గియుండుటవలనను, (౮) కృష్ణావతారంబె త్తి యనేకవిజయములను నాచరించుటవలనను, (౯) విహికాముష్టికభోగములగు ఫలములను బ్రసాదించుటవలనను, (౧౦) చేతనులాకజన్మమునందు తీర్థులగుటకుఁ దప్పినను మఱియొక జన్మమునందైన ను తీర్థులు కావలయునని దలంచి లోకములను సృష్టించుటవలనను శ్రియఃపతియే స్తోత్రార్హుఁడనియు తదితరుల నహంబనియు నీతోబుద్ధప తిరువాయ్ మొట్టి పదిపాశురములచేనాభ్యాసముచేసిందిరి.

39.

తి-నూ. — శొన్నా విల్ వాల్ పులవీర్ శోలుకూటైక్కాక । మన్నా తమానిడరై వాల్ తుతలా । లెన్నాకు ।

మెన్నుడ నేమాతవనై యేత్తుమెనుమ్ కురుకూర్ । మన్నరుళాల్ మాటుమ్ శన్నమ్.

౨౯.

అర్థము. — శొన్నా విల్ - (భగవంతుని) స్తుతించుటకుఁ దగిననాలుకచే, వాల్ - జీవింపవలయునని (తలిచెడి), పులవీర్ - ఓ! కవులారా!, శోలుకూటైక్కాక - అన్నవస్త్రములకుగాను, మన్నాత - ఆస్థిరులగు, మానిడరై - మనుష్యులను, వాల్ తుతలాల్ - స్తుతించుటవలన, ఎక - ఏమిప్రయోజనము, ఆకుమ్ - కలుగును? ఎన్నుడనే - (శ్రియఃపతినిస్తుతించుచున్న) నాతోఁగూడ, మాతవనై - శ్రియఃపతిని, ఏత్తుమ్ - స్తుతింపుఁడు, ఎన్నుమ్ - అని యుపదేశించుచున్న, కురుకూర్ - కురుకాపురికి, మన్ - నిర్వాహకులైన యభ్యుర్లయ్య, అరుళాల్ - కృపచే, శన్నమ్ - జన్మము, కట్టియుమ్ - తీయించును.

౨౯.

అవ. — (శొన్నా విల్) ఇతిల్ - ఆ సేవ్యసేవైయనర్థమెట్టుమ్ భగవత్సేవైప్రాప్తమెట్టుమ్ పేకుటిపాశుర తైయనువదిత్రయశిచ్చెయ్ కి తార్. ఆతెజ్జనేయెన్నిల్; * ౧ ముడియానేయిల్ ముడియాతవావైయెయ్యదైయరాయ్ కూప్పిట్టవర్, “తమకూప్పిట్టుక్కుత్తుజైయావారుణ్ణా?” ఎట్టుతాకికరైప్పార్ త్తవిడత్తిలవర్కళ్ భగవద్వర్గకరణజ్జశైక్కొణ్ణు తుద్రమనువ్యర్కకలై క్కవిపాడిత్తిరికిఱపడియైక్కొణ్ణు, ఆతుపాటుక్కుమాట్టామల్, “ఇప్పడివకుత్తవిషయత్తైవిట్టు. అప్రాప్తవిషయత్తైక్కవిపాడుక్తయాడల్” ఎట్టు అవర్కకుక్కు హితమరుళిచ్చెయ్య, మీశవుమవర్కళ్ పట్టెయినిలైకలిలేనిట్టు అవర్కకైవిట్టు స్వలాభత్తైచ్చొల్లి క్షీతరాకిఱ * శొన్నాల్ విరోతత్తిసర్థత్తై “శొన్నావిల్” ఇత్యాదియారే యరుళిచ్చెయ్ కితార్నై.

వ్యా. — (శొన్నా విల్ వాల్ పులవీర్) భగవత్సోత్త్రమ్మణ్ణుకైక్కు పరికరమాన నాక్కొణ్ణుపజీవిక్కువేణు మెన్దిఱపులవీర్ కాళ్. సిద్ధిళ్ విశేషజ్జరల్లికోళో? (శోలుకూటైక్కాక మన్నా తమానిడరై వాల్ తుతలాలెన్నాకుమ్) అశనాచ్చాదనాది తుద్రప్రయోజనత్తుక్కాక శ్చయిష్టుక్కుళాన తుద్రమనువ్యర్కకవిపాడి స్తోత్రమ్మణ్ణుకైయాలెన్న ప్రయోజనమసిద్ధిక్కుమ్? దృష్టదృష్టఫలజ్గలిలాట్టుమ్ సిద్ధియాతు, అనర్థమేసిద్ధిక్కుమ్మెన్దపడి. “ఎన్నావతెత్తనైనాకైక్కుప్పోతుమ్ పులవీర్ కాళ్ మన్నా మనిశరైప్పాడిప్పడైక్కుమ్ పెరుమ్మెరుళ్” ఎన్దరుళిచ్చెయ్ తనైయేత్తు మెనుమ్) “తిరువేబ్బడత్తెన్నానైయెన్నప్ప నెమ్మెరుమానుళ నాకవే-ఎన్నా విలిక్ కవియానొరువర్క్కుమ్ కొడుక్కిరేక్” ఎన్దమ్, “ఓరాయిరమ్ పేరుముడైయ పిరానైయల్లాల్ మద్ర్రియాక్ కిరేక్” ఎన్దమ్, “పాడిప్పోయ్ కాక్కుయమ్ కట్టిత్తవన్దాళిజైక్కిట్టుకుమ్ కాతలక్ మాయమనిశరైయైక్ కొల్లనల్లనేక్ వాయ్ కొణ్ణు” ఎన్దమ్, “వాయ్ కొణ్ణుమానిడమ్ పాడవన్దకవియేనల్లైక్ ఎన్దమ్, “ఉలకమ్మడైత్తాక్ కవి” ఎన్దమ్ - తమ్మడైయవన్దవిషయవృత్తినివృత్తియైయమ్ స్వవృత్తియాన భగవత్సోత్త్రప్రవృత్తియైయమ్ మున్నిట్టు, “౪ * తిరుమాలవక్ కవియానవేన్నోడేకూడ * ఎక-తిరుమాలాన శ్రియఃపతియై * కవికొల్లవన్దైక్” ఎన్దపరోపదేశమ్మణ్ణి, పరోపదేశనిరపేక్షమాక త్తిరున్దిసత్తమ్మడియై యుమ్ పేళినవరాయ్. (కురుకూరిత్యాది) తిరునకరిక్కునాథరానవాభ్యురరుళాలే అన్య కేవత్వత్తుక్కుడియానజన్మమ్ కట్టియుమ్. * కట్టుశన్నమ్ కట్టిక్కువేణ్ణిద్రాభ్యుర్క్కు, ఇవర్కకకుక్కు, “హుట్టిపిఱప్పమ్ మరుళ్లేవరప్పెణుమే” ఎన్దవాభ్యురరుళాలేపిఱవిప్పెరుజ్జడల్ శువటిద్రు.

౧॥ ౨౮.

౨॥ రా-య-౨౧-౨౪.

3॥ రా-అ-౧౬-౨౭.

౪॥ తి-వి-౪౮.

౫॥ తి-వి-౪౯.

38౨

తిరువాయ్ మొழి.—౩.ప. ౯-తి. శొన్నాల్ వ్యాఖ్యానజ్ఞ.

మాటుకైయావతు-సవాసనమాకప్పికై. “ఇవైయుమోర్ పత్తెఱ్ఱుమ్ పెరుమ్బుక్కల్ శొల్లనల్లార్ క్కైశన మే” ఎన్ఱిఱై యిత్తిరువాయ్ మొழి
‘కు- ఫలశ్రుతియుమ్.

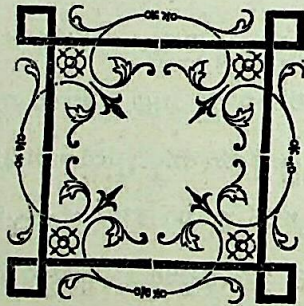
౨౯.

పెరియజీయర్ తిరువడిక శే శరణమ్.

తాత్పర్యము.—భగవత్సొత్తార్ మైన నాలుకనుగొని యతినీ చులైన మనుష్యులనుస్తుతించి యిలాకమునందు జీవింపవలయుననిదలంచి
యుండెడి ఓ! కవులారా! మీకువిశేషజ్ఞతలేకపోయెనా? అతిక్షుద్రఫలములగు అన్నవస్త్రాదులనుగోరి యస్థిరులగు మనుష్యులనుస్తుతించి
నచో మీకేమిప్రయోజనము లభించును? ఎట్టిప్రయోజనమును లభింపదుగాన నాతోఁగూడ మీరును శ్రియఃపతినిస్తుతించి పరమప్రాప్యమును
బొందుఁడు; అనిపరోపదేశప్రవృత్తులైన యాహ్వానయొక్క నిరవధికకృపకుఁబాత్రఁగూతులకతిఘోరసంసారసంబంధము సవాసనముగనశించును.

మూన్టామ్బు--తిల్ - ఒన్న తాన్దిరు వాయ్ మొழి ముత్ శ్రిత్తు.

ఆక - తిరువాయ్ మొழి. ౨౯--పాట్టు - ౩౨౧.

శ్రీః.

ఆహ్వాన్ తిరువడిక శేశరణమ్.

ఎమ్మెరుమానార్ తిరువడిక శేశరణమ్.

తిరువాయ్ మొట్టి. — మూన్టామ్మత్తు - పత్తాన్దిరువాయ్ మొట్టి. ౧-పా-శన్తమ్ పలపల వ్యాఖ్యానజ్ఞుల్.

మూ. — శన్తమ్ పలపల శెయ్ తు వెలిప్పట్టు చ్చుజ్జోడు శక్కరమ్ విల్.

ఒణ్డెయుడైయవులకై. యొళ్ వాడణ్ణుకొణ్ణుపుళ్ళూర్ న్దు, ఉలకిల్.

వన్డెయుడై యవరక్కరళురరై మాళప్పడై పారుత.

వన్డెయుడై యవళిర్ పరవప్పెల్ మనానోర్ కుటై కిలిలనే.

౧॥

ఆ. — (శన్తమ్ పలపల) ఎమ్మెరుమానైయొట్టియ మల్ మోరువరైక్కవిపాడుకై క్కిడల్లాతప్రకృతియాకప్పెల్ మ పేల్ శైయనుసన్దిత్తు శెన్డప్రితి - కీట్; ఇనిమేల్ - ఎమ్మెరుమానైక్కవిపాడప్పెల్ మ పేల్ శైయనుసన్దిత్తు చ్చెల్లుకిటప్రితి.

అసన్ధ్యేయదివ్యావతారజ్జైప్పణ్ణి ౧ * సకలమనుజునయనవిషయతాజ్ఞతనాయ శబ్దచక్రకర్ణముసలఖడ్గాది దివ్యాయుధధరనాయ కొణ్ణు ఇన్ద్రలోక త్రిలే ఆతిబలపరాక్రమరానవసుగరాక్షసరై సనైన్యమాకనిరసి త్తమహాగుణ తైయొడైయ నానవనుడైయ వన్దగుణజ్జై యిప్పడి వాల్ తప్పెల్ మ వెన్కొనియెన్ను కుటైయణ్డెన్డితార్.

౧.

పన్నీ. — పత్తాన్దిరువాయ్ మొట్టియిల్, కీట్ - ఇతరస్తోత్ర త్రినుడైయ పేయత్వాదికతైయమ్ భగవత్తోస్త్ర త్రినుడైయ వెలక్షణ్యతై యముపదేశిత్తు, ఇప్పడివిలక్షణమాన భగవద్విషయతైనామ్ సర్వప్రకారతాలుమనుభవిక్కు పెఱువతే! యెన్డ త్రిప్రితరాయ్; అనుభావ్యనాన సర్వేశ్వరనుడైయ అవతారఫలమాన విరోధినిరసన తైయమ్, అవతారత్తుక్కుమూలమాన క్షీర్ణావశాయిత్వ తైయమ్, అనవధికాతిశయోయాన సర్వవిభభోగ్యతైయమ్, భోగప్రతిసమ్మన్ది సమస్తవిరోధినివ ర్తకత్వ తైయమ్, అధికభుక్తి తాగికారిత్వ తైయమ్, అవతారదత్తెయిలు మతిమానువచ్చేత్త తైయమ్, అవతారనిర్వాహ్యమాన లీలావిభూతియోగ తైయమ్, ఇన్దనిలైయిలు పరత్వసూచకమాన లక్ష్మీపతిత్వ తైయమ్, సర్వప్రకారరక్షకత్వ తైయమ్, సర్వాన్తరాత్మత్వ తైయమ్ మనుసన్దిత్తు, ఏవంవిధనానసర్వేశ్వర నై సర్వప్రకారానుభవమ్మణ్ణి పెల్ మ వెన్కొ రువైకల్యమ్, విచ్ఛేదమ్, మనఃపీడై, మిఱుక్కు, క్లేశమ్, అప్రితి, * అలమాప్పు, దుఃఖమ్, అవసాదమ్, వినాశమ్ ఎన్టొల్లొప్పట్టసమ స్తదురితజ్జుళు మిలైయెన్డ త్రిప్రితరాయ్, ఇప్పత్తుక్కు తాత్పర్యమాన స్వరూప త్రినుడైయ తదేకానుభవత్వ తైయమ్ ముపపాదిత్తుముడిక్కితార్.

అన్య. — పల పల శన్తమ్ (౩) శెయ్ తు వెలిప్పట్టు శన్తోడు శక్కరమ్ (౬) ఒల్ ఒణ్డెయుడైయ ఉలకై (౯) ఒల్ వాళ్ తణ్డు (౧౨) కొణ్ణు పుళ్ ఉర్ న్దు (౧౫) ఉలకిల్ వన్డె ఉడైయ (౧౮) అరక్కరై అళురరై మాళ (౨౧) పడై పారుత వన్డె (౨౪) ఉడైయవళి శీర్ పరవ (౨౭) పెల్ మ నాన్ ఒర్ కుటైవు (౩౦) ఇలన్. (౩౧)

౧॥ గీ-భా.

† మిఱుక్కు - పెరు మై.

* అలమాప్పు - పశ్చాత్తాపమ్.

‡ అవసాదమ్ - శైథిల్యమ్.

§ ఇన్ద పత్తుప్పట్టిలుమ్ “ఇలనే” ఎన్టమ్ పాతమ్ కాణ్ణిటతు.

పన్నీ.—ముతప్పాట్టిల్, అనేకావతారముఖతాలే ఆశ్రితవిరోధినిరసనమ్మణ్ణినవన్ గుణగణజ్ఞైస్తుతిక్కప్పెల్ల నానొరుకుతైయన్ డైయేనల్లెన్గెటార్.

౧.“అజాయమానః” ఎన్నిపడియే అకర్త వశ్యనాయ్ వైత్తు దేవాదిజాతి భేద తైయమ్, ఓహన్బిలవా న్తరభేదతైయమ్ డైత్తాన, జన్మవిశేషజ్ఞై, (3) సజ్గుల్పమాత్రతాలన్బియే ఇతరసజాతీయనాయ్ కొండ్లుపణ్ణి, అతీన్బియమానవిగ్రహమ్ సంసారికల్ కణ్ణుక్కు విషయమామ్మడి ప్రాదుర్భవిత్తు, అవతారప్రయోజనమానసాధుపరిత్రాణదుష్కృద్వివాశత్తుక్కుఱుప్పాయుళ్ళ తన్నిల్ తాన్ పిరియాతశబ్దచక్రజ్ఞల్, (౭) శ్రీశార్ఙ్గమ్, విరోధికల్ భగ్నరాక్కుమ్, ముసలాయుధమ్, (౯) ఎతిరికశైయట్టిక్కుమిడత్తిల్ కైవిడత, నన్దకమ్, గడైయాకిఱవివల్ తై, (౧౨) ఉపకరణమాకొండ్లు, పెరియతిరువడియై, నడత్తి, (౧౫) తనక్కురత్తుణీయమాన లోకత్తిల్, ఇవ్వుమ్మ కణ్ణీడుపడాతవన్దైయై, ఉడైయ యరాన, (౧౮)రాత్తుసరైయమ్, అసురర్ కరైయమ్, మాణ్ణుపోమ్మడియాక, (౨౧) ఎతిరతిరేపడైవత్తు, పాదుత, శెవ్వైయాకిఱనన్దైయై, (౨౪)ఉడైయవనుడైయై, శార్యవీర్యపరాక్రమజ్ఞైయమ్ ఆశ్రితవిషయత్తిల్ సావిమిత్వ వాత్సల్యజ్ఞైయమ్, పరక్కప్పేళిస్తుతిక్క, (౨౭) పెల్లై, నాన్, దేశాన్తరత్తిలుమ్ కాలాన్తరత్తిలుమ్ దేశాన్తరత్తిలుమ్ భగవద్విషయత్తిల్ ఇన్నవంశమనుభవిక్కప్పెల్లైలో మెన్దొరుకుతై, (30) ఉడైయేనల్లెన్. (3౧) కుతైవు - వైకల్యమ్.

అవతారిక.—భగవదతిరువల్ల సుతించుచున్న సంసారులను నాస్తోత్రమునుండి మరలింప వారనివృత్తులగుటజూచి వారివలెగాకనే నితరస్తోత్రానర్హకరణముకలవాడనైతినియని క్రిందితిరువాయ్ మొట్టియందుసాదించియీతిరువాయ్ మొట్టియందుఁ దనకరణమగువాక్కు భగవత్తోన్సిత్రార్హమునునైనదియని యాహ్వార్య సాదించుచున్నారు.

అర్థము.—దేవాదిజాతులచేసేనేకవిధములును వాటియందవాంతరభేదములకలవియునైన జన్మములను (3) జేసి నేత్రములకువిషయమగునట్లవతరించి శంఖముతోఁజేరియున్నచక్రమును (౭) (శార్ఙ్గమనియెడి) ధనుస్సును సుందరమైన ముసలమును (౯) హస్తమునువిడువని (నందకమనియెడి) కత్తియును గదాయుధమును (౧౨) (పీటిని) ఉపకరణముగాఁగలవాడై గరుత్మంతుని నడిపించి (౧౫) లోకములయందు కాఠిన్యముకల (౧౮) రాత్తుసులును అసురులును నశించునట్లు (౨౧) యుద్ధము చేసిన శుభము (౨౪) కలవానియొక్క గుణములను సుతించునట్లు (౨౭) లభించిన శ్లెను ఒకవిధమైనకొఱఁతయు (30) లేనివాడనైతిని. (3౧)

ఈ.—కీఠీన్ తిరువాయ్ మొట్టియిలే - పిఱరై క్కవిపాడుకిఱనర్ కలై భగవద్విషయత్తిల్ మీట్కుప్పార్ త్తు, అవర్ కల్ మీళాతోట్టియ, ఇవర్ కలై ప్పోలే యాకాతే నాన్మున్దఱమున్నమ్ ఇతరస్తోత్రమ్మణ్ణుకై క్కనర్హకరణనాకప్పెల్లై న్దెన్ద్రార్; ఇతరస్తోత్రమ్మణ్ణువనర్హకరణనానమాత్రమేయో? భగవత్తోత్రత్తుక్కుర్హకరణనాకవుమ్ పెల్లై న్దెన్ద్రార్ - ఇత్తిరువాయ్ మొట్టియిల్. ౨* ముడియానేయిల్ - తామవనై యనుభవిక్కొకోలి, అతు పెతామైయాలేతాముమ్ తమ్మడై యకరణగ్రామముమ్ పెరువిడాయ్ ప్పట్టుక్కుప్పిట్టార్; తామివ్విషయత్తిలే

జీ-అ.—శస్త్రమ్ పలపల ప్రవేశమ్. సజ్గుహసజ్గుతి (కీఠీన్ తిరువాయ్ మొట్టియిలేయిత్యాది). ఇత్తిరువాయ్ మొట్టియిలే - ఇప్పడి నిరతిశయప్రీతియుజ్ఞాకైక్కుపేతువై క్కాట్టా నిష్ఠకొండ్లువిస్తరసజ్గుతి (ముడియానేయి లిత్యాది.) “ శస్త్రమ్ పలపలనైయతు ” ఎత్తతై

అ-అ-వి.—“ఇతరస్తోత్రమ్మణ్ణుకై క్కనర్హకరణనాకప్పెల్లై న్దెన్ద్రార్” ఎన్దొరితే, అప్పడియితరస్తోత్రమ్మణ్ణుకై క్కనర్హకరణనానవిశుతానే ఘలమాయిరుక్కుమోవెన్న; ఇతుక్కుపరిహారముమాయ్, విస్తరముమాయిరుక్కిఱతాకవుమామ్. (ముడియానేయి లెన్ద్రుతోడజ్జి) పురవైయాయ్ చ్చి పోలే, ఇత్తిరువాయ్ మొట్టినిరవధికప్రీతియాయ్ చ్చెల్లుకిఱతు; ఈశ్వరకముకణ్ణాట్టినానోవెన్న (ముడియానేయి లిత్యాది) ఎన్నతల్. యద్వా,

ఈ.-కూప్పిడుకితాప్పోలే సంసారికభిరవిషయజ్ఞులై పుట్టికూప్పిడుకిత పడియెయనుసనిత్తు, ఆవర్ కళసర్గతై క్కణ్డవాతేతమక్కు ౧* ముడియానేయిల్ పిటన్దవిల్లువుతానే పేతాయ్ త్తోన్ శ్రీన్ దు; అతుక్కు మేలేయా శ్రితార్థ మాకకర్తవశ్యరై ప్పోలే సంసారికల్ నడువేలవర్ కళోడొ త్తవడివైకొణ్డవతరి త్తదివ్యావతారజ్ఞులై యుమ్, అవ తారసిద్ధమానదివ్యచేష్టితజ్ఞులై యుమ్, వడివల్లుకై యుమ్, భూషణజ్ఞ శేర్ న్దశేర్ త్తియై యుమ్, దివ్యాయుధజ్ఞ శేర్ న్ద శేర్ త్తియై యుమ్, అఘటితఘటనాసామర్థ్యతై యుమ్, ఇవన్ ద్రై యెల్లామనుభవిక్కు పెన్ ద్రే, ఎన కొరుకుతైకభుమిలైయెన్దితార్.

ముతత్వాట్టిల్ - ఇత్తిరువాయ్ మొట్టియిట్టొల్లుకిటవర్థతై సజ్గిహేణవరుభిచ్చెయ్ కితార్; దివ్యా యుధజ్ఞులొడేయవన్ వన్దవతరిక్కుమ్మడియెయనుసనిక్కు పెన్ ద్రై వెనకొరుకుతైకభుమిలైయెన్దితార్; (ఆశ్రిత రక్షణార్థమాకవనేకావతారజ్ఞులై ప్పణ్ణిఅవర్ కళిరోధికలై నిరసియానిన్దుళ్ళ వెమ్మెరుమానుడైయ కల్యాణగుణజ్ఞు లై ప్పకట్టు పెన్ ద్రై వెనకొరుకుతై విలైయెన్దితార్). (శస్త్రమ్మలపలవిత్యాది) అకర్తవశ్యనానతాకర్తవశ్యరుజ్ఞాడ ప్పిటవాతజన్మజ్ఞులై యేటిట్టుకొణ్డవన్దరక్షిప్పానాయరుక్కిటపడియెయనుసనిక్కు పెన్ ద్రై వెనకొరుకుతైకభుమిలై యెన్దితార్; సర్వేశ్వరనాయ్ మేన్దైయడి త్తివన్ ద్రోడేతోయ్ విన్దు క్కే యరుక్కైయన్ది క్కే, ఇవై పట్టవిడరై త్తాను మొక్కువన్దపట్టరక్షిప్పానాయరుక్కిటపడియె యనుసనిక్కు పెన్ ద్రై వెనకొరుకుతైకభుమిలైయెన్దితార్.

(శస్త్రమ్మలపలశెయ్ తు) అనేకావతారజ్ఞులై ప్పణ్ణానిఱుమాయిన్ దు. ఇవ్వవతార తైయడియటియుమవర్ కళ అవతారత్తుక్కు వ్వరుకుపరత్వ త్తిలుమ్ పోకమాట్టా తేయి త్తేయిరుప్పతు; ౨, “తస్యధీరాః పరిజానన్తియోనిమ్” ఎన్న

జీ-అ.-ప్పన్ ద్రై (దివ్యావతారజ్ఞులైయమెన్దతు). “అశురరై మాళప్పడైపారుత” ఎన్దతైప్పన్ ద్రై (దివ్యచేష్టితజ్ఞ శైవతు). “ఎఱ్ఱుమ్మక మర్ ” ఇత్యాదియైప్పన్ ద్రై (వడివల్లుకైయమెన్దతు). “మట్టవిల్ త్తణ్డూయ్ ముడిమాన్ ” ఎన్దతైప్పన్ ద్రై (భూషణజ్ఞ శైవతు). “శక్తిడుశక్కరమ్ విల్ ” ఇత్యాదియైప్పన్ ద్రై (దివ్యాయుధజ్ఞ శైవతు). “తుక్కుమిల్ ఇానమ్ ” ఎన్దిటపాట్టిలే. (అఘటితఘటనా సామర్థ్యమ్).

ముతత్వాట్టు (శస్త్రమిత్యాది) ఇత్తిరువాయ్ మొట్టియిట్టొల్లుకిటవర్థతైయెన్దతు - భగవత్ ప్రాప్త్యుక్తకరణరాక పెఱుకై యారే హృష్టరాకైయాకిటవర్థతైయెన్దపడి. దివ్యాయుధజ్ఞులొడే ఇత్యాద్యవతారికాచతుష్టయత్తుక్కుమ్ - అన్వయభేదేన భేదమాకకొళ్ళతు. “శక్తిడుశక్కరమ్ ” ఎన్దతొడక్కి, “తణ్డూకొణ్డ-శస్త్రమ్ పలపల శెయ్ తు వెలిప్పట్టవన్ - శిర పరవ పెన్ ద్రై నానోర్ కు తైవిలన్ ” ఎన్దవివక్షి త్తరుభిచ్చెయ్ కితార్ (దివ్యాయుధజ్ఞులొడేయిత్యాది). ఏతద్వివరణమ్ (ఆశ్రితేత్యాది). ఇతుక్కు- “అశురరైమాళప్పడైపారుత” ఇత్యాది యిలేనోక్కు. “శస్త్రమ్ పలపల శెయ్ తు వెలిప్పట్టు-పుహూర్ న్ద” ఇత్యాది మేల్లెమ్ కుట్టియరుభిచ్చెయ్ కితార్ (అకర్తవశ్యనానవిత్యాది). ఏతద్వివరణమ్ (సర్వేశ్వరనాయిత్యాది). ఇన్దవవతారికైక్కు-శిలక్రికోశజ్ఞులైపాకమిలై. ఇన్దవవతారికాచతుష్టయముమ్-ఓరోపదజ్ఞులైనోక్కా కడుత్తరోత్తరవివరణమాతల్. జన్మమ్ త్యాజ్యమాయరుక్కు ఈడుపడక్కుడుమోవెన్ద (ఇవ్వవతార తైయిత్యాది). (అడియటియు మవ ర్ కళ) “అడి-నిర్దే తుకక్కువై” ఎన్దతియుమవర్ క శైవపడి. “అవతార త్తిలేయ్యాడుపట్టిరుప్పర్ కళ” ఎన్దతుక్కు ప్రమాణమ్ (తస్యేత్యాది).

అ-అ-వి.-క్కిన్ ద్రై తిరువాయ్ మొట్టియిలే. సంసారికశస్త్రముమ్ తామతుక్కు బహిరుభిరరాకైయమాకిటవిరణ్డభమితే పూర్వోత్తరఖణ్డభారా ప్రతిపాదితతు; అతిల్ మన్దటన్ద త్తరఖణ్డొడే సజ్జతియరుభిచ్చెయ్ కితార్ (క్కిన్ ద్రై తిరువాయ్ మొట్టియిలెన్ద). పూర్వఖణ్డొడే సజ్జతియై యరుభిచ్చెయ్ కితార్ (ముడియానే యెన్ద).

ఇప్పాట్టి లవతారికై మూన్దాయ్ ఒన్దుకొన్దువివరణమాకకొణ్డూకొళ్ళు. అన్వయభేదేన భేదమాకకొణ్డూకొళ్ళుమామ్.

¶ కుణ్డలిగ్గనమ్ అడైయవశైవనరుమ్మత్త త్తిలిలె.

౧౧.౨౦.

౨౧.౨-ఉ-నా-౧౧.

386

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. 10-తి. 1-పా-శస్త్రమ్ పలపల వ్యాఖ్యానం.

ఈ.-క్కడవతితే, 1 “జన్మ కర్మ చ మేదివ్యమ్” ఎన్టు. తానుమ్ నెళ్ళు భుక్కియి తేయిరుప్పతు, 2 “పిఱన్ద వాఱుమ్” ఎన్టు. ధీమతామగ్రే సరరానవివరుమ్ విధరాయురుప్పర్. జ్ఞానాధిక్యమాయురున్దతితే అగ్నిజ్ఞాఱుడుకై క్కు హేతు. ఇనియతువి జ్ఞానవిదగ్గలిలేమికవుమాఱిజ్ఞాఱుడుకై క్కుడలామి త్తనెయి. (పల) ఓరవతారత్తై యనుసన్ధిత్తాల్ 3 “ఎత్తిఱమ్” ఎన్టు విధరామవర్ అనేకావతారత్తై ప్పాఱుక్కుమాట్టారి. (పలపల) కర్మ వశ్యకపిఱవిక్కెల్లై కాణానిన్తోమ్, అ కర్మ వశ్యకపిఱవిక్కెల్లై కాణిటిలోమెన్ద తాయిర్. కర్మత్తుక్కువధియున్లు, అనుగ్రహత్తుక్కువధియిల్లై.

తన్నుడై యజన్మజ్గల్లై తానే శొల్లప్పక్కాల్ మర “బహూని” ఎన్నుమ్మడియాయితేయిరుప్పతు. (పలపల) దేవాదియోని భేదజ్గళుమ్, అవాన్దర భేదజ్గళుమ్. (శెయ్తు) ఆవిర్భావమాత్రమన్దిక్కే, కర్మ వశ్యకపత్తుమాసమ్ గర్భవాసమ్మణ్ణమాకిల్ 4 “తత్త్వద్వాద శేమాసే” ఎన్టు - పన్నిరణ్ణమాసమ్ గర్భవాసమ్మణ్ణివన్దవతరిక్కె. 5 “పన్నిరుత్తిగళో పయిర్ త్రి త్రిజ్జన్మపాన్దినాల్” ఎన్టార్ కళితే పెన్ద వర్ కళుమ్. 6 “పితాపుత్రేణ పితృమానోన్యి యోనానా వేదవిన్ద నుతేతంబ్రహ్మన్” ఎన్టిపడియే - సర్వకారణభూతనానతాన్ స్వకార్యజ్గళిలేయొన్టుక్కు కార్యమాయితే వన్దవతరి త్తను. (వెలిప్పట్టు) 7 “నచక్షుషా గృహ్యతే” ఎన్టితనై 2 క్కుణ్ణుక్కు విషయమాక్కి. ఎప్పోతుమ్ పోకిఱవిడ త్తిలేనిధికణ్డెడుప్పరైప్పోలే, అపాక్రతదివ్యసంస్థానత్తై యితరసజాతీయమాక్కి వన్దవతరి క్కె. అపాక్రతమాసదృష్టికళాలే సదాదర్శనమ్మణ్ణక్కుడవపడివై మాంసచక్షుస్సుక్కుళుక్కు విషయమాక్కి.

జీ-అ.-ధీరా-జ్ఞానాధికాః. పరిజానన్తి-పరితో జానన్తియెన్దాయ్, శుద్ధీశ్చుద్ధీర్షార్ పర్ కశ్చెన్దపడి. ప్రమాణమ్ కాట్టి అన్యథానమ్మణ్ణాట్టుకి తార్ (జన్మ కర్మ చేత్యాదివాక్యద్వయేన). “జన్మ కర్మ చ మేదివ్యమ్,” “బహూని మేవ్యతీతాని” ఇత్యాదిగీతాయాన్ లిఖితమ్. ధీమతామగ్రే సరరక్కు విధరాకక్కుడుమావెన్ద (జ్ఞానాధిక్యమిత్యాది) అగ్నిజ్ఞాఱుడుకై-మగ్నమాకై, చేతనకపిఱవిక్కెల్లై యున్డాకైక్కుమ్, అవకపిఱవిక్కెల్లైయిల్లా మెక్కుమ్ హేతువైయరుళిచ్చెయికితార్ (కర్మత్తుక్కు-త్యాదివాక్యద్వయేన).

“పిఱవిక్కెల్లైయిల్లై” ఎన్టు తుక్కుభగవదుక్తియున్డాట్టుకితార్ (తన్నుడైయిత్యాది.) “పలపల” ఎన్టు మిమిశైక్కు-అసజ్ఞేయమెన్టు, కీర్తేశొల్లి, దేవాదిభేదేన భేదజ్ఞాల్లికిఱతెన్దరాన్దరమ్ (దేవాదీత్యాది). “శెయ్తు” ఎన్టు తుక్కుర్థద్వయమ్-పత్తుమాసమన్దిక్కే-పన్నిరణ్ణమాసమ్ గర్భవాసమ్మణ్ణియెన్దుతల్, స్వకార్యజ్గళిలేయొన్టుక్కు కార్యమాయాపిఱనైన్దుతల్. మన్దినవర్థమ్ (ఆవిర్భావమాత్రమిత్యాది). బాలకాండే, “తత్త్వద్వాద శేమాసే చైత్రే నావమి కేతిథా” ఇత్యాదభ్య, “కాసల్యాజనయద్రామంసర్వలక్షణ సంయుతమ్.” “పన్నిరణ్ణమాసమ్ గర్భవాసమ్మణ్ణి” ఎన్నుమతుక్కుప్రమాణాన్దరమ్ (పన్నిరుత్తిగళిత్యాది). పన్నిరణ్ణమాసమ్వయిల్లైలేవేణివైత్తుక్కుణ్డిరున్ద వన్దనత్తై యాలేయితిపాశురార్థః పాణ్డనన్దై, శ్చేమమెన్ద పడి. పెరియాళ్వార్ తిరుమొట్టిమాన్దాప్ప త్తిరణ్డాన్దిగు మొట్టియెట్టామ్మట్టు. స్వకార్యజ్గళిలేయొన్టుక్కు కార్యమాకపిఱనైన్దిరణ్ణామర్థమ్ (పితాపుత్రేణ త్యాది). (యోనియోనా) యోనానా-యోనికళోలోఱుమ్, అవతారజ్గళోలోఱుమ్ మెన్ద పడి. పితాజగత్పితా. సర్వకారణభూతనైన్ద పడి. పుత్రేణ పితృమాన్-పుత్రనైపితావాకవుడైయవక. స్వకార్యజ్గళుక్కు కార్యమాయురుప్పనైన్ద పడి. (నా వేదవిదిత్యాది) “అజాయమానో బహుధావిజాయతే తస్య ధీరాః పరిజానన్తియోనిమ్” “పితాపుత్రేణ పితృమాన్” ఇత్యాది శ్రుతికైయతియాత వన్దనవతారమాఘాత్తైయతియాతే, “పరబ్రహ్మత్తుక్కుజన్మ మున్దో?” ఎన్టు విచికిత్తై పణ్ణువనైన్ద పడి. “పితాపుత్రేణ” ఎన్టు కర్మర్థమ్ (సర్వకారణభూతనానవిత్యాది). “వెలిప్పట్టు” ఎన్టు తుక్కు శబ్దార్థమ్ (నచక్షుషే త్యాది). “వెలిప్పట్టు” ఎన్టు పదసామర్థ్యత్తుక్కు భావమ్ (ఎప్పోతు మిత్యాది). (పోలే) ఎన్టు వన్దరమ్-కాణుమ్మడియెన్టు శేషమ్. “నచక్షుషా గృహ్యతే” ఇత్యాది వాక్యవివరణమ్.

అ-అ-వి.-ఇప్పడియూల్ దుమాతామలనుసన్దిక్కెక్కు హేతువేతెన్ద; *ధీరపదవివక్షితమాన జ్ఞానాధిక్యమెన్ద భిప్రాయత్తుక్కుణ్ణు, జ్ఞానికళిర్ తలైయనవనైయుమ్, అవక F * మయర్వణమతినలమరుళినవనైయు ముదాహరిత్తు, ఆకైయలే జ్ఞానాధిక్యమే హేతువెన్టుపసంహరిత్తార్.

1||భ-గీ-ర.

2||గి-0-0

3||3-0.

4||భ-గీ-ర-గ.

5||రా-బా-0-0.

6||వెలి-తి-మొ-0-0.

7||య-వే-కా-ప్ర-3-అ-ఫ.

8||ము-ఉ-3-0.

9||0-0.

ఈ.-కొంఱువన్దు కాట్టుకై. ౧* ఎన్ఱేనుమ్ కట్టణ్ణాత్తా నాతవన్దురువై యితేకణ్ణక్కిలక్కా కుక్కిటతు.

(శక్తోడిత్యాది) తన్నిల్ పిరియాత సాభాత్రమ్; ౨, “గచ్చతామాతుల కులంభర తేన” ఇత్యాదివత్. అవ తరిక్కుమ్మోళుది వ్యాయుధజ్జళోడే వన్దాయిల్ వ్రవతరిప్పతు. ఇట్టునిన్ఱుమ్మోళువార్ కుక్కు ప్రాప్య రామవర్ కళోడే కూడ వన్దాయిల్ వ్రవతరిప్పతు. కణ్ణనుభ విత్తవన న్తరమ్ 3 “అడియార్ కళోకుగ్రాజ్జళై - ఉడన్దూడువ త్తెన్ఱుకొలో” ఎన్ఱుప్రార్థిక్క వేణ్ణాతపడియవర్ కళోడే కూడ కాట్టికొడుక్కై. (శక్తోడుశక్క రమ్) ఒన్ఱేయ మైన్దిరుక్క చెయ్ తే. (విల్) ఒరుకొత్తుకొరువరై కొంఱువన్దుకై యన్ఱిక్కే. (ఒన్ఱేయుడై యవులక్కై) ఒన్ఱై - అతివు. ౪ * కరుతు మిడమ్ పారుతుమ్బడిజ్జానాధిక రాయరుప్పార్ కళే. (ఒళ్ వాళ్ తణ్ణుకొణ్ణు) కైయి లేది వ్యాయుధజ్జళైక్కణ్ణాల్ “ఇన్ఱై వినై కుక్కుడలాక ధరిత్తుకొణ్ణిరుక్కితా” ఎన్ఱిరుప్పార్ సంసారికళాయిల్లు; అజ్జనన్ఱి క్కేనిత్త్యసూరికళో, “అత్తుకుక్కుడలాక ధరిత్తుకొణ్ణిరుక్కితా” ఎన్ఱిరుప్పర్ కళో; ఇవరుమవర్ కళిలేయిరువ రాకై యా లేఅత్తుకుక్కుడలాక వేయనుసన్ఱిప్పతు. ఒరుకట్టుక తరుపణైత్తుక్కణ్ణున్ఱోటుమరుమ్మినావోలే యాయిల్లు వడివుమ్ దివ్యా యుధజ్జళుమ్ శేర్ న్దశేర్ త్తియిరుప్పతు, (పుళ్ళూర్ న్దు) ఇతువు మొరు శేర్ త్తియిరువు; ౫ * పొన్ఱైయిన్ఱి మిన్ఱై క్కార్దు కిల్ పోలేయి తేయిరుప్పతు. (ఉలకిల్) ఇన్ఱైయిరువు తానారు దేశ విశేష త్తేనిత్త్యసూరికళనుభ విక్కుమతితే, అ జ్జనేయిరుక్క చెయ్ తేయిన్ఱేయనుభ విక్కుమ్బడిపణ్ణినా (నన్ఱైయిత్త్యాది) ఇన్ఱైయిత్తుక్కణ్ణు నెన్ఱు నెక్కిత్తా తవర్

తీ-అ.—(అప్రాకృతమానవిత్త్యాది). “కణ్ణక్కవిషయమ్” ఎన్ఱిటతుక్కుప్రమాణా న్తరమ్ (ఎన్ఱేనుమిత్త్యాది). ఒరునాళుమ్ కాణ్ణెక్కు పరికర మల్లాత పుటక్కణ్ణా లేకాణ్ణాత్తా అన్ఱత్తిరు మేనియైతిపాశురార్థం. పెరియతిరువన్దాతి యరుపత్తెట్టామ్బట్టు.

“శక్తోడుశక్కరమ్” ఎన్ఱిటత్తుక్కుభావమ్ (తన్నిట్పిరియాతవిత్త్యాది.) ఇతుక్కు దృష్టాన్తమ్ (గచ్చతేత్త్యాది.) “శక్తో డు” ఎన్ఱుతోడజ్జి, “తణ్ణుకొణ్ణు-శస్త్రమ్ పలపల శేయ్ తు” ఎన్ఱ న్దయిత్తుభావమ్ (అవతరిక్కుమ్మోళిత్త్యాది.) అవల్ దోడేయవతరిక్కైక్కు ప్రయోజన మేతెన్ఱు (ఇన్ఱునిన్ఱుమిత్త్యాది). అనుభావ్యనానతా వన్దవతరిత్తాత్పోరాతో, దివ్యాయుధజ్జళోడే వన్దవతరిక్క వేణుమావెన్ఱు (కణ్ణ నుభ విత్తవిత్త్యాది). “ఒడు” ఎన్ఱుతుక్కుతాత్పర్యాన్తరమ్ (ఒన్ఱేయ మైన్దిరుక్క చెయ్ తేయెన్ఱు). సాన్దర్యానుభవాదిమఖ్తా లేసాధుపరి త్రాణమక్కున్దివివాదాదికళుక్కున్ఱేయ మైన్దిరుక్క చెయ్ తేయెన్ఱు పడి. ఒరుకొత్తుకొరువరై యెన్ఱుతు, ఆయుధవర్జతుక్కుత్తిరువాట్టియొక్కొ ణ్ణువరుకైయన్ఱిక్కే యెన్ఱు పడి. ఒన్ఱై-అతివుమ్, అత్తుకుమ్. ఒన్ఱై - ఆయుధజ్జళుక్కైల్లామ్ విశేషణమాకక్కణ్ణుకొళ్ళు. ఉపపాద నమ్ (కరుతుమిషమిత్త్యాది). వాళుక్కువిశేషణమానవాన్ఱైయెయమ్-ఎల్లావల్లు ముక్కుమ్ విశేషణమాక్కి; అత్తాల్-ప్రాప్య మెన్ఱు వివక్షి త్తరు లిచ్చెయ్ కితార్ (కైయిలేయిత్త్యాది). ఇన్ఱున్ఱై-అత్తు. అక, జ్జానాధికరుమాయుక్కియరుమాయిరుప్పర్ కణ్ణపడి. ౬ “తేజోబలైశ్వర్యమా వబోధసువీర్యశక్త్యాదిగుణైకరాశి” ఎన్ఱుతు-ఒన్ఱిక్ విశేషణ మెల్లావల్లు ముక్కుమానతుక్కుదృష్టాన్తమాకక్కణ్ణుకొళ్ళు. వినై - యుధమ్ నిత్యసూరికళిచ్చడియిరున్దాలివర్ క్కేతెన్ఱు (ఇవరుమిత్త్యాది). దివ్యాయుధజ్జళుక్కుడలామాకార తైరుపకమాకవరులిచ్చెయ్ కితార్ (ఒరు కట్టుక త్తరుమిత్త్యాది). కణ్ణున్ఱోటుమ్-కణ్ణుకళోతోటుమ్. ఎన్ఱై-కానిన్ఱుమ్. అవర్ కళుక్కు నెన్ఱు నెక్కిత్తా చ్చియిల్లా మైన్దిమామయిరుక్క, అత్తై

అ-అ-వి.-అత్తాన్ వేణుమాకిలాత్తున్ఱొట్టుడుకితార్, ఈశ్వరనాత్తున్ఱొట్టుడుమాకు మావెన్ఱు (ఇనియిత్త్యాది).— శ్రీధరతాత్పర్యముమ్ శత్రుస్సూక్ష్మాన్వయము, తిరువాళియాత్పర్యముడైయవుమ్ శ్రీపాశ్చజన్యాత్పర్యముడైయవుమవతారమెన్ఱు మున్దాకైయాలే, కీర్తోడే శేరవుమామ్— ఇరున్దవిడ త్తిరేయిరున్ద నిరసిక్కుమిత్తనైయి తే పాశ్చజన్యమ్, విరోధికలిరున్దవిడ న్దేది నిరసిక్క వేణ్ణావోవెన్ఱు (ఒరుకొత్తుక్కిత్త్యాది). ఒన్ఱై- అతివుమ్, అత్తుకుమ్. ఒన్ఱైపాశ్చయుధజ్జళుక్కుమ్ విశేషణమాకక్కణ్ణుకొళ్ళు. — “ఒన్ఱై” ఎన్ఱు - అత్తుకాయ్, “ఒళ్” ఎన్ఱు - తేజ స్సాయ్, ఇన్దవిరణ్ణువిశేషణముమ్ - పాశ్చయుధజ్జళుక్కుమాక్కి, అతివుడైయరాయ్ అత్తుకియరాన దివ్యాయుధజ్జళైన్ఱుపారుల్. ౧

380

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౧౦-తి. ౧-పా-శస్త్రమ్ పలపల వ్యాఖ్యానజల్.

ఈ.-కళానరాక్షసర్ కళై యుమసురర్ కళై యుమ్. ఇన్విషయ త్రిల్ తమ్ముడై యమన్దై పోలేయెల్లార్ కుమిరుక్కు మోవెన్దిరుక్కితార్. ౧*నినై తోఱుమ్ శొల్లున్దొఱుమ్ నెళ్ళిడిన్దుకుమేతమక్కు. అవనై కాణాతపోతు “ఈశ్వరో హమ్” ఎన్దిరుక్కులామ్; దివ్యాయుధజ్జలోడే అద్రికియవడివడ్డుకై త్తిరుపడి తిరుత్తోలిలేకణ్డల్, “శరణమ్” ఎన్ను తల్, ఎఱుత్తువాఙ్గుతల్ శెమ్మకై యన్ది క్కేయెతిరుపవతే! పైయల్ కళైన్దితార్. అద్రికుక్కిలక్కాయ్ వాఱుమా ట్టాతే, అమ్బుక్కిలక్కాయ్ ముడిన్దుపోవతే! ఎన్దితార్.

(మాళప్పడై పారుత) అవర్ కళో ముడియుమ్మడి యాయుధత్తాలేపారుత. యుద్ధత్తిలేపుక్కునిన్దు, ఆరోత మడిత్తల్, “స్వకీయజన్తుక్కుళో” ఎన్దొన్దుశంస్యజ్జోణ్డడుతల్ శెయ్యాతే, “ఆశ్రితవిరోధికళో” ఎన్దొత్తియచ్చెయ్ త నన్దై యుడై యవన్. అన్దియే, సబ్బల్పత్తాలేశెయ్యాతే, అవతరిత్తు యుద్ధమ్బణ్ణి ముడిత్తనన్దైయాకవుమామ్. “అ *మద్దుఙ్గాతఘానమేపడైయాకమలరులకిల్ తొమ్ముమ్బయార్ క్కళిత్రాలున్ శుడత్తోతిమత్తైయుమితే” ఎన్దొ రిత్తే యివర్ తామ్. అగ్నిపోమియహింనైకళిల్ కై కూశినానాకిల్ ప్రాయశ్చిత్తమ్బణ్ణివేణ్డానిన్దొతితే. (నన్దైయు డైయవన్ శీర్ పరవప్పెన్దొనాన్) అవనుడైయ కల్యాణగుణజ్జళై యక్రమమాకచ్చొల్లప్పెన్దొనాన్. (ఓర్ కుత్తై విలనే) ముతలిలే సంసారికళైప్పోలే యటియాత్తోతితల్; అవతరిత్తు క్కణ్ణుక్కిలక్కాయ్, పాశురమిట్టు ప్పేశ నిలమన్ది క్కే యరుత్తల్; శిశుపాలాదికళైప్పోలే, “నమ్మిలేయొరుత్తల్” ఎన్దు పరిభవిత్తు ముడిన్దుపోతల్; శ్రీవి శ్వరూప త్తి లర్జుననైప్పోలే నీచ్చునీరాతలన్ది క్కే, ఇన్విషయ త్తైప్పకమ్బప్పెన్దొ వనక్కొరు కుత్తైకళుమిల్లె యెన్ది తార్. 3 “సోశ్చ తేసర్వాన్మామాన్” ఎన్దొరు దేశవిశేష త్తిలే యనుభవిక్కుడవగుణానుభవ త్తైయిజ్జేయను భవిక్కుప్పెన్దొవనక్కు, “పరమపద త్తిత్తోకప్పెన్దొలే” ఎన్దిఱుకుత్తైయున్దొ? ౧.

జీ-అ.-చొట్టుక్కిఱుక్కుతాత్పర్యమ్ (ఇన్విషయ త్తిలిత్యాది). మెన్దై-మార్దవమ్. ఇవర్ కుమెన్దైయున్దైన్దు మతుక్కుప్రమాణమ్ (నినైతొఱు మిత్త్యాది). అవ్వుకైక్కుణ్డెన్దొనెక్కుఱుతప్రకార త్తైఅశ్చర్యపడుకితార్ (అవనైయిత్త్యాది). పైయల్ కళో-తుద్రకళో. (అద్రికుక్కిల క్కాయ్ లిత్త్యాది). వివరణమతల్, మేలుక్కవతారికైయతల్.

“తణ్డొణ్డొ” ఎన్దొత్తై - మేలేకూట్టి భావాన్తరమ్ (అవర్ కళో ముడియుమ్మడియిత్త్యాది.) పడై - ఆయుధముమ్, యుద్ధముమ్. మాళుమ్మడిపారుతాలతునన్దైయాపరహింనైనన్దైయా మోవెన్దు; ఆశ్రితార్థమాకైయా లేనన్దైయెన్దితార్ (యుద్ధత్తిలేయిత్త్యాది). (ఆరోతమిత్త్యా ది). అరుననైప్పోలేయాతోతమడిత్తల్, అన్దుశంస్యజ్జోణ్డడుతల్ నన్దు పడి. ఆరోతమ్ - నివృత్తిన్రతమ్. ౪ “అహింసాపరమార్థః” ఎ న్దు పరహింనై పణ్ణివోణ్డెన్దిరుత్తలన్దు పడి. సబ్బల్పత్తాలేశెయ్ తాల్ - అతునిఱమాకా తేగుణత్తుక్కువద్యమా మెన్దు మతుక్కుప్రమాణమ్ (మబ్బుక్కుతవిత్త్యాది). “ఆశ్రితవిరోధికళో” ఎన్దొత్తైలుమ్ హింనైదోషమన్దొవెన్దు (అగ్నిపోమియేత్త్యాది). “అత్తాల్ - అహింసాప రమార్థః” ఇత్త్యాదిక్కివర్ కళో విషయమన్దొన్దు పడి. “ఓర్ కుత్తైవిల్” ఎన్దైయారే - సంభావితమాన కుత్తైకళైక్కొట్టుకితార్ (ముత లిలేయిత్త్యాది). నీచ్చునీరావతు-త్తైకాణివోణ్డొమె. “కుత్తైవిల్” ఎన్దుతుక్కుతాత్పర్యమ్ (సోశ్చత ఇత్త్యాది). యద్వా, “కుత్తై విల్” ఎన్దుతుక్కిరణ్డొమెతాత్పర్యమాతల్. ఉలకిల్ - శక్తోదుశక్కరమ్విల్ ఇత్త్యారభ్య, తణ్డొణ్డొ-శస్త్రమ్ పలపల శెయ్ తువెలిప్పట్టు; మోళవుమ్, శక్తోదు శక్కరమిత్త్యారభ్య, క్రమేణాన్వయః.

ప్ర-తి.— (శస్త్రమ్ పలపల శెయ్ తు) ఉత్తరనారాయణే, [౧౧] “అజాయమానోబహుధావిజాయతేతస్యధీరాః పరిజానన్తియో విమ్.”—భగవద్గీతాసుచతుర్థే, “బహునిమేవ్యతీతానిజన్తానితవచార్జున | తాన్యహంవేదసర్వాణి నత్వంవేత్థపరన్తప.”—(శెయ్ తు)

[౧౮] తిరువాయ్ మొట్టి. — ౩-ప. ౧౦-తి-శన్నమ్ పలపల. ౨-పా-కుత్తైవిల్ వ్యాఖ్యానజల్. 3౪౯

బాలకాండే, [౧౮.] “తత్త్వద్వాదశేమానేచైత్రేనావమి కేతిథా. ౧౧||నత్త్రేతేదితిదైవతేస్యాచ్చసంస్థేషుపశ్యసు | గ్రహేషుకర్మలగ్న
వాక్పతావిష్టనాసహ || ౯|| ప్రోద్యమానేజగన్నాథంసర్వలోకనమస్కృతమ్|కాసల్యాజనయద్రామంసర్వలక్షణసంయుతమ్||౧౦||” —
యజుషి, [కాశ-శ్ర-౩-౨-౯.] “హిరణ్యయశ్యకునిర్భృష్టానామపితాపుత్రేణపితృమాన్యోనియోనా | నావేదవిత్తుశేతంబృహత్తమ్.” —
(వెలిప్పట్టు) ముడ్డకోసనిషది, [౩-౧.] “నచక్షుషాగృహ్యతేనాపి వాచానావైశ్చేత్తైర్నసాకర్తజావా | జ్ఞానప్రసాదేనవిశుద్ధసత్త్వైశ్చతత్తు
తంపశ్యతేనిష్కళంధ్యాయమానః.” — (శబ్దోడుశక్రరమ్) అయోధ్యాకాండేప్రథమే, “గచ్ఛతామాతులకులంభరతేసతదానఘః | శత్రు
ఘ్నోనిత్యశత్రుఘ్నోనీతఃప్రీతిపురస్కృతః||౧||” — (శీత్యాది) ఉపనిషది, [తై-౪-౧] “యోవేదనిహితంకుశాయాంపరమేవోమన్
సోశ్నుతే సర్వాన్మామాన్ సహబ్రహ్మణావిపశ్చితేతి.” ౧.

పెరియార్వాయ్ తిరుమొట్టి - ఇరుపత్తిరణ్డాన్దిరుమొట్టి - ఎట్టామ్బట్టు. పన్నిరుతిజల్ వయిల్ బ్రేట్కొణ్ణవప్పిణ్ణినా | తన్నిశబ్దోజ్జయ
ముతమాట్టియెడుత్తియాక్ | పాన్నడినోవప్పలరియేకానిన్కొన్న్దిన్న్దిక్ | ఎన్నిశమ్కణ్ణైప్పిక్కినేనెల్లేపావమే.

పెరియతిరువందాతి- ఇరుపత్తెట్టామ్బట్టు. అత్తేనగ్గణాణుమాట్టియాక్ కారురువ | మిట్టేనాగ్గణాణుమిరుప్పకువుమ్మేయ | జ్జట్టగ్గణాణు
ణాతవత్తురువై నెణ్ణాన్న్దు | ముట్టగ్గణాణుముణర్న్దు.

తాత్పర్యము. — అతీంద్రియమైన తనదివ్యమంగళవిగ్రహమును ననేకావతారములనెత్తి సకలమునుజనయనవిషయముగజేసి సర్వస్థా
త్పరుడు శంఖచక్రగదాకారఖడ్గాది సకలౌషధకరణములనుధరించినవాడై వాహనమైన గరుత్మంతునిపైవేంచేసి రక్షణీయలోకమునకేగి యాశ్ర
తవిరోధి నిరసనముచేసిన వానియొక్క నిరవధిక దివ్యకల్యాణగుణములను నేననుభవించినవాడనైతినిగాన హక్కుకొఱుతయులేదు. ౧.

మూ. — కుత్తైవిల్ మడజ్జడత్తోళరవేటి త్తన్లోలచ్చెన్దామరైక్క |

ణ్ణుత్తైపవన్బోలవోర్ యోకుపుణర్ న్దవొళిమణివణ్ణొకణ్ణొక్ |

కత్తైయణిమూక్కుడైప్పత్తైక్కడావియళురరైక్కాయ్ న్దవమ్మా

నిత్తైపుకత్తైత్తియుమ్బాడియుమాడియుమ్మానోరుముట్టిలనే | ౨||

౨. — (కుత్తైవిల్) ఇప్పడియెమ్మెరుమానుడైయదివ్యావతార దివ్యచేష్టితద్గతైత్తిరళననుభవిస్తూ, పిన్నైయవల్ తైత్తనిత్తనియే యను
భవిక్కితార్.

తన్నుళ్ళే యెమ్మెరుమాన్ కణ్ణుళేర్ న్దరుళుకైయాలే కుత్తైవల్ మవాప్తకామమాన తడజ్జడలిల్. ౧. ఘణామశిత్రాతమయూఖమణ్ణులప్రకా
శమానోదరదివ్యధామనాయిరున్ద తిరువందాత్వాన్తేలేయేఱియరుళి తత్సంస్పర్శజనిత నిరశిశయసుఖానుభవశీరతనాయిరున్ద, ఆశ్రయత్రాణార్థ
మాక వసుదేవగృహేనవతీర్ణనాయ్, హేమప్రత్యనీకనాయ్, కత్తైయణిమూక్కుడైప్పత్తైక్కడావియళురరైక్కాయ్ న్దవమ్మా నిత్తైపు
కత్తైకళైనిరస్తనమస్తప్రతిబద్ధకనాయ్ కొణ్డేత్తియుమ్ పాడియుమాడియు మనుభవిక్కిప్పేల్ తైన్దెన్దితార్. ౨.

అన్య. — కుత్తైవిల్ తడవ్ కడల్ (౩) కోళో అరవు ఏటి (౬) త్తె కోలమ్ కెమ్ (౧) తామరై కణ్ణుత్తైపవన్బోల ఓర్ (౧౨)
యోకు పుణర్ న్ద మణి (౧౫) ఒళి వణ్ణొకణ్ణొక్ (౧౮) కత్తై అణి మూక్కుడై (౨౧) పుత్తైక్కడావి అళురరై (౨౪) కాయ్ న్ద
అన్దాక్ నిత్తై (౨౭) పుకత్తై ఏత్తియుమ్ పాడియుమ్ (౩౦) ఆడియుమ్ యాక్ ఒరు (౩౩) ముట్టు ఇలక్. (౩౫)

పన్నీ. — అనస్తరమ్, ఇవిరోధినిరసనాగ్రమానవవతారత్తుక్కుమాలమాన క్షీరార్ణవశాయియిరుడైయరక్షణార్థప్రపుత్తియాలవద్దపుక
త్తైప్రీతిపూర్వకమాక ననుభవిక్కిప్పేల్ తై నానోరువిచ్చేనముడైయేనల్లేనెన్దితార్.

3౫౦

తిరువాయ్ మొట్టి.—౩-ప. ౧౦-తి-శన్నమ్ పలపల. ౨-పా-కుత్తైవిల్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

తన్నుడైయసంక్షేపతాతేపరిపూర్ణమాయ, కణ్ణశ్శరుక్కైడముడైతాన, కడలిరే, (౩) పెరుమిడుక్కనాన, తిరువనన్దాన్ద్రాన్ద్రే, ఏటి, (౬) తన్నీశ్వరత్వసూచకమాన, అగ్నికైయుడైతాయ్, శ్రీశవన్ద, (౯) తామరైపోలేయిరుక్కిఱతిరుక్కణ్ణో మలరుమ్మశి, ఉఱ్ఱువా న్బోరే, అద్వితీయమాన, (౧౨) దివ్యాత్మస్వరూపానుసంధానత్రిలుమ్ జగద్రక్షణచిన్తెయిలుమ్, పారున్ది, తకట్టిలూ త్తినమాణిక్కమ్పారే, (౧౫) శ్రీహేళియైయుడైతాన, వడివైయుడైయనాయ్, అక్కిడైయెవిట్టు ౧ “అగతోమధురాంపురీమ్” ఎన్దుకృష్ణనాయవతరిన్దు, (౧౮) అన్దుమ్ పక్కమావతఱుమ్ మన్నేయుడైక్కయారే అగ్రత్తిలేకరుకుతలకిణవడైయాళత్తై, అభరణమాకవుడైతాన, తిరుమూక్కైయుడైయ, (౨౧) పెరియతిరువడియై, నడత్తి, అసురరై, (౨౪) స్వప్రతాపతాతేనశిప్పిత్త, సర్వాధికనుడైయ, పరిపూర్ణమాన, (౨౬) విజయప్రభైయై, శ్రీతి యుక్తనాయ్కోణ్డుస్తాత్రమ్మణ్ణియుమ్, ఇళైయిలేవైత్తుప్పాడియుమ్, (౩౦) హర్షతాతేనృత్తమ్మణ్ణియుమ్ వర్తిక్కిఱ, నాన్, ఒరు, (౩౩) విచ్చేదమ్, ఉడైయేనల్లై. (౩౫) ముట్టు - విలక్కు - కటైయణిమాక్కైన్దు - విరోధికత్తైత్తుణ్ణిక్కయారే కటైయేటినమాక్కైన్దుమామ్. కోళ్ - మిడుక్కు. ఒళియుమామ్.

౨.

అర్థము.—(తనసంక్షేపముచే) బరిపూర్ణమును విశాలమును నైన సముద్రమునందు (౩) గొప్పతేజస్సుకల అదిశేషునిమీద వేంచేసి. (౬) తనకుఁదగిన సౌందర్యముకలవియు ఎఱ్ఱని (౯) తామరపుష్పములవంటినేత్రములు (వికసించునట్లు) నిద్రించువానినలె అద్వితీయమైన (౧౨) జగద్రక్షణమును అమరి మాణిక్యమువంటి (౧౫) కాంతికల విగ్రహముకలవాఁడును కృష్ణుడైయవతరించినవాఁడును (౧౮) అన్దు ముపరిపక్కమగుటకుమునుపు భేదించుటచేఁగొనయందు నలుపగు చిహ్నమును అభరణముగాఁగల ముక్కుకలవాఁడును (౨౧) గరుత్మంతుని నడిపించి అసురులను (౨౪) సంహరించినవాఁడును నైన సర్వాధికునియొక్క పరిపూర్ణమైన (౨౬) యశస్సును స్థితింబియు పాడియు (౩౦) (హర్షముచే) నర్తనముచేసియునర్దించుచున్న నేను ఒక (౩౩) విచ్చేదమును కలవాఁడునుకాను. (౩౫)

౨.

ఈ.—ఇరణ్డామ్బట్టు. ముతత్వాట్టిల్ - తిరువవతారజ్ఞతైచ్చొన్నార్, ఇతిల్ - తిరువవతారకన్దమాక త్తిరుప్పాక్కడలిలే కణ్ణశ్శరున్దు, అజ్గునిన్దుమ్ శ్రీవసుదేవకుమారనాయ్ వన్దు తిరువవతారమ్మణ్ణి ఆశ్రితవిరోధిక తై యత్తియచ్చెయ్ త కృష్ణనుడైయ పుకటైప్పేశప్పెన్దు వెనక్కొరుతట్టిలైయెన్దితార్.

(కుత్తైవిల్ వడగ్గడల్) నానేయన్దు, ఎన్నిలుమ్ కుత్తైవల్ వడగ్గడల్. “తడగ్గడల్” ఎన్నానిఱ్ఱుచ్చెయ్ తే, కుత్తైవిల్ వడగ్గడల్ వన్దు - ౨ “తిరుమేనినీతీణ్డప్పెన్దు - మాలుమ్ కరుగ్గడలేయెన్నోన్దు” ఎన్నుమాప్పోలే అవనోట్టైస్సర్కసుఖతాతేకుత్తైవల్ వడగ్గడల్. యశోదైప్పిరాట్టి కృష్ణనైత్తన్దడియిలే వళర్ త్తియుకకు మాప్పోలే, సర్వేశ్వరనై త్తన్ను శ్శేయిట్టుక్కొణ్డు అత్తాలేయుకన్దు కుత్తైవల్ వడగ్గడల్. (తడగ్గడల్) అసజ్గుచితమాక క్కు ణ్ణశ్శరన్దురుమ్మడి యిడయుడైతానకడల్. (కోళ్ వేటి) కోళ్న్దు - ఒళియాయ్, తిరుమేనియోట్టై స్సర్కతాతే నిరవధికతేజస్సైయుడైయనాన తిరువనన్దాన్ద్రాన్ద్రే యేటియెన్నుతల్; అన్దిక్కే, కోళ్న్దు - మిడుక్కయ్,

జీ-అ.—ఇరణ్డామ్బట్టు (కుత్తైవిల్ వ్యాది). పుత్రానువాదపూర్వకమాక ప్పాట్టెల్లామ్ కటాక్షి త్తనతారికై (ముతత్వాట్టిల్ వ్యాది).

ఎన్నిలుమ్ కుత్తైవల్ వడగ్గడల్ - అవక శీర్ పరవిక్కుత్తైవల్ వడగ్గడల్, తిరుమేనితీణ్డప్పెన్దు కుత్తైవల్ వడగ్గడల్ ముడైవపడి. తమక్కు-బాహ్యసంక్షేపమిల్లెయ్ తే. తామక్కుత్తైవల్ వడగ్గడల్ - కీటీత్వాట్టిలే, “శీర్ పరవప్పెన్దు నానోర్ కుత్తైవిల్” ఎన్దుత్తైప్పెన్దు. కడ లుక్కుక్కుత్తైవఱుతి - పరప్పోలేయోవెన్దు (తడగ్గడల్ వ్యాది). (తిరుమేనియిత్వాది). ముతల్ వడగ్గడల్ పత్తొప్పతామ్బట్టు. “మాలుమ్ క రుగ్గడలే” ఇత్వాది. సర్వకాలము మవన్దురుమేనియై నీస్సర్కప్పెన్దు, అన్దుస్సర్కసుఖతాతే మయక్కానిఱ్ఱిఱకఱుత్తడలే, ఇప్పేలుపెఱు కైక్కెన్న సాధనానుష్ఠానమ్మణ్ణినాయిత్యర్థం. దృష్టానపూర్వకమాకవివరణమ్ (యశోదైయిత్వాది). కోళ్ - తేజస్సుమ్, మిడుక్కుమ్

¶ ఒళిమణి - తకట్టిలూ త్తిన మాణిక్కమ్పారే హేళియై యుడైతాన. ఎన్దుమ్ వకుక్కలామ్.

అక్కిడై-అన్దుస్సర్కభావమ్.

౧౧౫-౨౦-౧౧౩-౬౨.

౨౧౧-౨-౧౯.

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౧౦-తి-శస్త్రమ్ పలపల. ౨-పా-కుటైవిల్ వ్యాఖ్యానభాగం. 3౫౧

ఈ-౧ “ప్రకృష్టవిజ్ఞానబలై కథామసి” ఎన్నికపడియే, సర్వేశ్వరసుమ్ సర్వేశ్వరియు జ్ఞాడిత్తుకై యానిన్టాల్ పొలుక్కై క్కిడాన థారణసామర్థ్యతైయుడై యనాయరుక్కు మెన్ను తల్. (ఆరపు) మెన్నై, కులిర్ త్తి, నాన్ దమ్, ఇవన్ ద్దై ప్రకృతియాకపుడై యనాయరుక్కు. (తన్ని త్యాది) వెలుమ్ముట త్తిలే యాల త్తివట్టిక్క వేణ్ణమ్బడియాయ్, సర్వేశ్వర్య సూచకమాయ్, పెరియపిరాట్టియారోట్టై క్కులవియాలేవన్ద ఆనన్దసూచకమాయ్, అప్పోతలర్ న్ద శెవ్విత్తామరై యెయోరుపమైశొల్లలామ్బడి అట్టికియ తాయ్ చ్చివన్దిరున్దళ్ళ తిరుక్కణ్ణం. శి (ఉత్తైకై - ఉటన్దుకై.) కణ్ణత్తైకై కణ్ణళర్ న్దరుళ్ళుకై. కణ్ణళరుకై యెన్టు పేరాయ్, జగద్రక్షణచిన్తాయు క్తనాకై. (ఓర్ యోకుపుణర్ న్ద) “సకల ప్రాణికళుమ్ నమ్మెక్కిట్టిక్కరై మరణ్ణేర్ న్దతామ్ విరళేతో?” ఎన్టు ఇవన్ ద్దైయ రక్షణోపాయచి నైపణ్ణి నాల్, అవ్వనుసన్ధానమ్మెత్తామైయాలే నాక్కులరుమ్; అప్పోతు, కర్పూరనికరమ్ వాయలై యిడువారైప్పోలే, ౨ “ఆత్మానం వాసుదేవాఖ్యంచిన్తయన్” ఎన్టు - తన్నై త్తానే యనుసన్ధియానిన్టుమ్. ఇప్పడి యనుసన్ధి త్తవాతే రక్షణోపాయన్దోరుమ్. (ఒలిమణివణ్ణైకణ్ణం) రత్నవర్గతై త్తన్వడిపర్మాకాలే కరైమరణ్ణేర్ క్కైక్కాక కృష్ణనాయ్ వన్దవతిర్ త్తవన్. ౧ * ఆటూళ్ళత్తోన్దియ వాయర్ తన్దోవిత్తే. ఒలియెయుడై య సీలమణిపోలే యిరుక్కిట వడి వైయుడైయ కృష్ణన్.

(కటైయణియ త్యాది) ప్రతిపక్షజైక్కొన్టు కటైకళువ అవసరమిన్టిక్కే యిరుక్కైయాలే కటైయే టి అతుపే యాభరణమాయరుక్కుమ్ మూక్కెన్ను తల్; అన్టిక్కే, తాయార్ “పుత్రముఖజ్ఞాణవేణుమ్” ఎన్ను మభినివేశత్తాలే ముట్టైయాయరుక్కిట పరువ త్తిలే యెరువుద్యోగజై ప్పణ్ణినాళాయ్, ఆత్మలోరడై యాళమ్మిట న్దు, అతుతాన్ ఎమ్మెరుమానుక్కు శ్రీవత్సత్తోపాతియాయ్, అత్తైయాభరణమాక పుడైయ పుళ్ళెన్టుమామ్. (కడావి) రథాదికలై నడత్తుమాప్పోలే, తిరుమేనియోట్టై స్పర్శతాలే తిమిర్ న్దు, వడిమ్మిట్టుత్తాక్కినడ త్తవేణ్ణి

జి.ఆ. — (ప్రకృష్టవిజ్ఞానేత్యాది) స్తోత్రే. “తయాసహాసీనమ్” ఇత్యాది. తన్కోలమ్-తన్న తానకోల త్తైయుడైయ విలిశబ్దార్థం. కోలమ్-అట్టుకు. ఆలత్తివట్టిక్క - ఆలత్తియెడుక్క. దృష్టిపరిహరమ్మణ్ణవెన్ద పడి. వెలుమ్ముట త్తిలేయాల త్తివట్టిక్కవెన్ద తు - ఒరువొప్పనైయాల వన్ద వర్మకుక్క న్టిక్కేస్వతః ఉజ్జానమ్మకుక్కాలత్తి వట్టిక్క వేణ్ణమ్బడియాయెన్ద పడి. ఇత్తాల్ - ఇతరనిరపేక్షస్వాభావిక సాన్దర్య త్తైయుడైయ తిరుక్కణ్ణళెన్ద పడి. “శెమ్” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (సర్వేశ్వర్యేశ్వరిత్యాదివిశేషణ్ణం). “పోల” ఇత్యాదిక్కుభావమ్ (కణ్ణళరుకైయెన్టి త్యాది). “పోల” ఎన్దైయాలే (పేరాయెన్ద తు). ౪ “యోగస్సన్నహనోపాయధ్యానసన్దతియుక్తిః” ఎన్దతిల్ - ఉపాయ త్తైయుమ్ ధ్యాన త్తైయుమ్ డైవేకాట్టుకితార్ (సకలేత్యాది). రక్షణోపాయచి నైపణ్ణినాలెన్ను మళవుమ్ - ఓరర్థమ్. అవ్వనుసన్ధానమ్మెన్టుతోడన్జి - ఇరణ్ణామర్థమ్. ఓర్-అద్వితీయమ్. యోకుపుణర్ న్ద - రక్షణోపాయచి నైపణ్ణికిటవెన్టుమ్, స్వాత్మధ్యానమ్మణ్ణికిటవెన్టు మర్థద్వయమ్, “ఆత్మమాయామయీం దివ్యాంయోగనిద్రాంసమాశీతః | ఆత్మానం వాసుదేవాఖ్యంచిన్తయన్ద ధునూదనః” ఇతిషష్ఠ్యేన్జే. “ఉపాయచి నైపణ్ణి” ఎన్దుతుక్కునుగుణ మాక మేలిన్దుదత్తుక్కునతారికై (ఇప్పడియ త్యాది). ఇప్పడియనుసన్ధి త్తవాతే-ఆత్మధ్యానమ్మణ్ణినవా తేయెన్ద పడి. లోన్ ద్దమ్ - అవతార మేయుపాయమెన్దపడి. కరైమరమ్ శేరైక్కుక్కుకృష్ణనాయ్ వన్దవతిర్ త్తానెన్ను మతుక్కు ప్రమాణమ్ (ఆటూళ్ళ విత్యాది). ఎల్లారైయు మడిమైకొళ్ళుకైక్కాక వన్దవతిర్ త్త గోపనిర్వాహకనై యిత్యర్థం. పెరియార్ త్తొరు మొట్టి ముత్తప్పత్తేన్దొరు మొట్టి శాన్ ద్దమ్ పాట్టు. శబ్దార్థమ్ (ఒలియెయ త్యాది).

“కడావి” ఎన్దుతుక్కు స్వాసరస్యమ్ (రథాదికలై యిత్యాది). తిమిర్ న్దు - స్తబ్ధమాయ్. వడిమ్మిట్టుత్తాక్కినాల్ దుఃఖరూపమా

అ.ఆ.వి. — ౫ “తదాత్మానమేవావైదహంబ్రహ్మాస్తీ తిత్తస్తాత్తత్సర్వమభవత్” ఎన్దిటవైదికనిర్దేశమ్ పిన్నాడినపడి” ఎన్దురుళిచ్చియవర్.

శి కుట్టలిగ్రంథశ్చిన్ద్రం.

౪||నా-లిం-ని-నా-ర-గా-న్దమ్.

౧||స్తో-ర. ౨||వి-పు-౬-౫-౪-౬.

౫||బృ-ఉ-౩-౪.

౩||పెరి-తి-మొ-౭-౧౧.

349 తరువాయ్ మొట్టి. - 3-ప. ౧౦-తి-శస్త్రమ్ పలపల. 3-పా-ముట్టిల్ వ్యాఖ్యానము.

ఈ. - యిరుక్కిటపడి. ౧. త్వదజ్ఞీ సమర్థకిణాబ్జశోభినా' ఎన్నక్కడవతితే. (అశురరైక్కాయస్థ) ఇప్పడి పెరియతిరు వడియై నడత్తునిన్ఱుకొణ్ణ అసురవర్గతై నశిప్పిత్త. ఆశ్రితరుడై య భోగోపకరణమే ఆశ్రితవిరోధి నిరసనపరికరము మెన్ఱై. (అమృత) ఇప్పడి శిటియైత్తై పెరియతు నలియాతపడి నోక్కుమ్ నిరుపాధికశేషి. (నితైపుకళి త్యాది) ఇందరక్షణత్తాలే కుత్తెవర్లపుకళై, ప్రీతిప్రకర్షత్తాలే ఏత్తియుమ్ పాడియుమ్, ప్రేమపారవశ్యత్తాలే ఇరున్దవిడత్తి లిరాలే యాడియుమ్ వర్తిక్కిటనాన్, భగవదోగత్తుక్కొరు ప్రతిహతియుడై యేనల్లెన్ఱెన్ఱితార్. ముట్టు-విలక్కు.

జీ. అ. - యిరాలోవెన్న; భోగ్యమాయరుక్కు మెన్ఱితార్ (త్వదజ్ఞీ త్యాది) స్తోత్రే. వడిమిట్టుత్తాక్కి *దనిపొట్టుక్కిశిప్పి. "పుత్తైక్కడావియ శురరైక్కాయస్థ" ఎన్ఱుత్తుభావమ్ (ఆశ్రితరుడైయవిత్వాది). ఆశ్రితనానన్ ఈశ్వరనై యనుభవిక్కు మిడత్తి లతుక్కు వర్ధకత్వేనోపక రణమాయరుక్కు మెన్ఱపడి. ప్రతిహతి - ప్రతిబంధకమ్. ౨.

ప్ర. తి. - (ఇరణ్ణామట్టు) (కుత్తివిలిత్వాది) (శోశరపు) స్తోత్రే "తయాసహసీనమవన్తభోగిని ప్రకృష్టవిజ్ఞానబలైకధామని | భజా మణివ్రాతమయూఖమణ్ణలప్రకాశమానోదరదివ్యధామని". - (ఓర్యోకుపుణర్ న్ద) షష్ఠ్యంశే [౫-౪]. "ఆత్మమాయా మయింది వ్యాం యోగనిద్రాంసమాస్థితః | ఆత్మానంవాసుదేవాఖ్యం చిన్తయన్తధుమాదనః॥౬॥" - (కడావి) స్తోత్రే, "దాసస్సఖావాహనమాసనం ధ్యతోయన్తే వితానం వ్యజనం త్రయీమయః | ఉపస్థితం తేన పురోగరత్తతా త్వదజ్ఞీ సమర్థకిణాబ్జశోభినా". ౨.

తాత్పర్యము. - తనసంక్షేపముచే బరిపూర్ణమును విశాలమును నైన క్షీరార్ణవమునందు శయనించినవాఁడును తనయ్యాశ్విరత్వమునకుఁదగిన సౌందర్యముకల దివ్యనేత్రములుకలవాఁడును దివ్యతేజోమయ విగ్రహముకలవాఁడును సర్వసులభుఁడును నైన శ్రియఃపతియొక్క నిరవధిక కల్యాణగుణములనుస్తుతించుచున్న నేనెట్టిప్రతిబంధకమునులేనివాఁడనైతిని. ౨.

మూ. - ముట్టిల్ పల్ పోకిత్తొరుతెనినాయకన్ మూపులకుక్కురియ |

కట్టియై తేనై యముతై ననాబ్జలైక్కనియైక్కరుమ్బుతనై ౨ |

మట్టవిత్ తణ్ణన్ద్రాయ్ మూడియానై వణ్ణియవన్ఱి అత్తు |

ప్పట్టపిన్ఱై ౨, యితైయాకిలుమ్ యా నెన్దనత్తుప్పరివిలనే॥ 34

ఆ. - (ముట్టిల్) నిత్యసిద్ధాసంఖ్యేయభోగనాయ్, నిరస్తసమాభ్యధికనాయ్, సర్వేశ్వరనాయరున్దవైత్తు, మనుష్యలోకత్తిలే మనుష్య సజాతీయతయా వసుదేవగృహేవతీర్ణనాయ్, సర్వలోకత్తుక్కు మొత్తువాయ్ పరమభోగ్యభూతనాన వెమ్పెరుమానైవణ్ణియవన్ఱి అత్తు ప్పట్టపిన్ఱైయెన్ ముస్సిల్ దుఃఖమెల్లామ్ పోయిల్ శ్రెన్ఱితార్. ౩.

అన్య. - మూపులకుక్కు ఉరియ ముట్టిల్ (3) పల్ పోకమ్ ఒరు (౬) తనినాయకన్ నన్ కట్టియై (౯) నన్ తేనై నన్ (౧౨) అము తై నన్ పాలై (౧౫) నన్ కనియై నన్ (౧౮) కరుమ్బుతనై మట్టు అవిత్ (౨౧) తణ్ అమ్ తుళాయ్ (౨౪) మూడియానై వణ్ణి అన్ఱి అత్తు (౨౭) పట్టపిన్ఱై యన్ ఇతైయాకిలుమ్ (3౦) పరిపు ఎన్ ముత్తు (33) ఇలన్. (3౪).

పన్నీ. - అనన్తరమ్, నిరవధికసర్వప్రకారభోగ్యతైయైయనుభవిత్రనాన్ ఒరుమనఃపీడైయై డైయేనల్లెన్ఱెన్ఱితార్.

*దని-మెరిమరమ్.

౧॥ స్తో-ర.

[౮౯]

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౧౦-తి-శస్త్రమ్ పలపల. 3-పా-ముట్టిల్ వ్యాఖ్యానం.

3౫3

త్రివిధచేతనాచేతనజ్ఞుఁడు, అసాధారణభూతనాయ్, అవిచ్ఛిన్నమాయ్, (3) బహువిధమాన, భోగసమృద్ధియైయుండెయ్, అద్వితీయనాన, (౬) ప్రధాననాయకనాయ్, అస్తర్భహిశ్చరసమమాన, కరుష్ణకృష్టి, (౯) సర్వరససమవాయమాన, తేజ, నిత్యభోగ్యమాన, (౧౨) ఆమృతమ్, స్వాభావికరసమాననైయైయుండెయ్, పాల్, (౧౫) అపొతేమకరపేజ్జుమ్ పకవమాన, కని, కణుత్తొలుమినితాన, (౧౮) కరుమ్బు ఎన్నలామ్బడిసర్వవిధభోగ్యతైయైయుండెయనాయ్, ఇంద్రభోగ్యతాసూచకమాయ్ మధుస్వనియాయ్, వికసితమాయ్ కొట్టా, (౨౧) కులిర్ న్దు, అగ్నియతాన, తిరుత్తుటాయ్ లేయలబ్బుతమాన, (౨౪) తిరువభిషేక తైయైయుండెవనై, ఇంద్రభోగ్యత్వశేషిత్వజ్ఞుఁడుత్తోల్ మువణజ్జి, అవణ్ విషయత్తిరే, (౨౬) అనన్యార్థమామ్బడియుట్టుట్టిపిక్, పరిపూర్ణవిషయావగాహియాననాన్, ఏకదేశమాకిలుమ్, (3౦) ఇతిరవిషయసమ్భవితమానఅలాభవైకల్యవిచ్ఛేద దుఃఖోత్తరత్వాదినిబద్ధనమాన పరిపానతు, ఏక్, మనస్సిర్, (33) ఉడైయేనల్లేక్. (3౪) పరిపు-పరిపానాయ్, మనఃపీడైయైన్దిపడి. మూవులకుక్కురియ - ట్టియైన్దు - శేషిత్వత్తోపాతిభోగ్యతైయైమ్ సాధారణమెట్టుమామ్. 3.

అర్థము. — మూడులోకములకును సాధారణభూతుఁడును విచ్ఛేదములేని (3) యనేకవిధములగు భోగసమృద్ధికల అద్వితీయై యుండెన (౬) ప్రధాననాయకుఁడును పూర్ణరసముకల బెల్లపుగడ్డ (౯) సర్వరసములతోఁగూడిన తేజ నిత్యభోగ్యమగు (౧౨) ఆమృతము మంచినరసముకల పాలు(౧౫)పక్వమైన పండు ప్రతిగణువుయందునుభోగ్యమైన(౧౮)చెలుకు (అనుకట్లుసర్వవిధభోగ్యభూతుఁడును) (ఇట్టిభోగ్యతకుసూచకమై) మధువుప్రవించుచు వికసించినదియు(౨౧)చల్లనిదియును మనోహరమునునైన తులసీమలచేసలంకృతంబైన(౨౪)కిరీటముకలవానిని నమస్కరించి వానివిషయమునందు (౨౬) అనన్యార్థుడైనపిదప నేను అల్పమైనను (3౦) దుఃఖము నామనస్సునందు (33) లేనివాడనైతిని. (3౪). 3.

ఈ. — మూన్టామ్బట్టు. సర్వేశ్వరనుడై య భోగ్యతానుసన్నానప్రీతిబలాత్కారతాతే అవనుక్కడిమై శైయ్ కైయిలే ప్రవృత్తనానపునకు, తుద్రవిషయప్రావణ్యతాల్ వరుమ్ హృదయదుఃఖమిడై యెన్దితార్.

(ముట్టిలిత్యాది) శిలనాళే శెన్దవాత్తే ముట్టుప్పడక్కిడవతన్దిక్కే, అసభ్యేయమాన భోగజ్ఞతై యుడై య నాయ్ అద్వితీయనానతనినాయకన్. అతావతు - తన్నై “నాయకన్” ఎన్టాల్, పిన్నై యిరణ్డామ్ విరలుక్కాల్ లాతపడియిరుక్కే. బ్రహ్మాదికళుక్కు మేకాధిపత్యజ్ఞాంలక్కిడవతు, అవర్కలై వ్యావర్తిక్కైక్కాక్కి - అద్వితీయ నానతనినాయక నెన్దితార్. మూవులకుక్కురియ - (ఒరుతనినాయకన్) ఎన్దు కీళ్ళేకూట్టువతు. * (ముట్టిల్ పల్ పో కిమ్) విశ్వరూపై వల్యజ్ఞతై వ్యావర్తిక్కిటతు. ౧ “త్రైలోక్యమపి నాథేన యేనస్యాన్నాథవత్తరమ్” ఎన్దిపపడి యే. ౨ [సర్వలోకశరణ్యాయ ఎన్దు] ఎన్నో పాతి పెరుమాళుక్కుబ్బళాల్ శొల్లలావతుడ్డో వెన్నుమ్బడియితే యిరు

శీ-అ. — మూన్టామ్బట్టు (ముట్టిలిత్యాది). “మూవులకుక్కురియకట్టియై” ఇత్యారభ్య “ఎక్ మనత్తుప్పరివిలక్” ఎన్నుమళవుమ్కటా షీ త్రవతారికై (సర్వేశ్వరనుడైయవిత్యాది).

ముట్టుప్పడ - తట్టుప్పడ, అనిత్యమెన్దు పడి. “ఒరు, తని” ఎన్దిపపిన్నైక్కర్థమ్ (తన్నై నాయక నెన్దలిత్యాది). “తనినాయకన్” ఎన్టాల్ పో, “ఒరు” ఎన్దువిశేషిక్కిటతెన్నైన్దు (బ్రహ్మాదికళుక్కుమిత్యాది). (అద్వితీయనానతనినాయకన్) అద్వితీయనానైయారేతని నాయక నెన్దుప్రసిద్ధక్. “మహాపుత్రిమ్, పాలుట్టి” ఎన్టాల్ పోలేయన్దెన్దు పడి. “మూవులకుక్కురియ” ఎన్దు త్రైక్కిళ్ళేకూట్టినపోతెక్కుప్రమాణ జ్ఞో (త్రైలోక్యమపిత్యాది). ౧ “అనురూపస్సవైనాథోలక్ష్మీవాక్ అక్షణాగ్రజః | త్రైలోక్యమపి నాథేనయేనస్యాన్నాథవత్తరమ్” ఇత్యయో ధ్యాకాడై పారాస్పృతిదశరథః. “సర్వలోకశరణ్యాయరాఘవాయమహాత్మనే | నివేదయతమాంక్షిప్రవీభీషణముపస్థితమ్” ఇతియుద్ధకాడై సుగ్రీవప్రముఖానావనరాస్పృతివిభీషణః. “మూవులకుక్కురియ” ఎన్దిపపిన్నై - ఇవణ్ ముత్తైక్కాట్టియీశ్వరత్తన్ నాన్దన్ద్రీయత్రైతై విడనినైతార్ వక్కుమ్ పేళిప్పల్ ముకారన్దోల్ ముకిట తెన్నుమ్ తైయదాహరణపూర్వకమాక వరుళిచ్చెయ్ కిటార్ (సర్వలోక శరణ్యాది). “సర్వలోకశరణ్యాయ” ఎన్దు తుక్కుర్థమ్ (ఎన్నో పాతియిత్యాది). అతావతు, ఓపాతియైన్దు - అంశమాయ్, సర్వజ్ఞత్తిరే తామను త్యాది. “సర్వలోకశరణ్యాయ” ఎన్దు తుక్కుర్థమ్ (ఎన్నో పాతియిత్యాది). అతావతు, ఓపాతియైన్దు - అంశమాయ్, సర్వజ్ఞత్తిరే తామను త్యాది.

* కుట్టలిగ్రంథమిరున్దాల్ “తనినాయక నెన్దితార్” ఎన్దు తుక్కుర్థమ్ త్తరత్తిరేనజ్ఞతమాకలామ్. ౧||రా-అ-౨-౧౩. ౨||రా-యు.౧౬-౧౪.

3౫౪

తిరువాయ్ మొదటి. — ౩-ప. ౧౦-తి-శస్త్రమ్ పలపల. 3-పా-ముట్టల్ వ్యాఖ్యానభర్.

ఈ.-ప్పతు. అన్ని క్కే, (మూవులకుక్కురియ-కట్టియైత్తేనై ఎన్ఱు) భోగ్యతై యమ్ సర్వసాధారణమాయరుక్కై. (కట్టియై) ఉళోడువుటమోబ్బడు వాళియతరసఘనమాయరుక్కై. ౧ “రసోవై సః.” (తేనై) కట్టియి కాతిన్యన్దవి ర్నిరుక్కై. (అముతై) శావామల్ కాప్పతుమాయ్ విలక్షణభోగ్యముమాయరుక్కై. (నకపాలై) విలక్షణర్ క్కుమ్ భోగ్యమాయరుక్కై. ననై ఎఱుమ్ కూడక్కడవతు. (కనియై) కణ్ణపోతే నుకరలామ్బడి పక్వఫలమా యరుక్కై. (కరుమ్బుతనై) కై తొట్టు రసిప్పిక్క వేణ్ణుబ్బుల్ మిన్ఱి క్కే యరుక్కై. ఆక, ౨ “సర్వరసః” ఎన్ఱిటప డియే-కీర్-చొన్న వై యెల్లా ముపమానమాకపో పైయాలే, అతుతనై యే శొల్లుకిటతు. ఇవరుడైయ పడ్రస మిరుక్కిటపడి.

(మట్టవిభీత్యాది) మధుస్యన్దినునిట్కిటతిరుత్తురాయాలే యలక్కతమానతిరువభిషేక తై యుడైయవ నై, ఆక, ఆశ్రయణీయవస్తువుక్కు స్వరూపజ్ఞాల్లిల్లు. (వణ్ణియవన్ఱిటత్తుప్పట్టపినై) వణ్ణియవన్ఱిరువడికలిలే కిట్టుకై శేషభూతనుక్కు స్వరూపమ్. కాలయవనజరాసన్ధాదికతై పోలే పడైవీట్టైయడై మతిట్టడు త్రివన్దకిట్టుకై యన్ఱి క్కే, ముతైయిలే యవన్ఱక్కలిలే అన్యయి త్తపిన్బు. (ఇతైయాకిలుమ్) అత్యల్పముమ్. (యా) విషయా న్తరవిముఖనానా. (ఎన్ఱనత్తు ప్పరివిలనే) ౧ “రసం హ్యేవాంలభ్యానన్దిభవతి” ఎన్ఱు - బరు దేశవిశేష త్రిలేపోనాల్ పూర్ణానుభవమృణ్ణలావతు, ఇన్ఱేయరున్దు కుతైయవనుభవియానిన్ఱే” ఎన్ఱు మత్తాల్ వరుమ్మనో దుఃఖమున్దో వెనక్కెన్ఱిటార్.

3.

కీ-౨.-స్తర్భతనాకైయాలే యెనక్కు శరణ్యరానవంశ తైయుడైయ పెరుమాళుక్కు జ్ఞాల్లిల్లూమ్ కణ్ణిపున్దో వెన్ఱ పడి. అన్ని క్కే, ఎన్నో పాతి-ఎన్ఱై పోలేయెన్ఱాయ్, “రావణానుజ్ఞ, అదేశ కాలత్రిలేవన్దా” ఎన్ఱెనక్కు-దోషమ్ కొన్నా పోలే, పెరుమాళై “సర్వలొకశరణ్యరన్ఱు” ఎన్ఱ పోమో, ఎన్ఱై “ఇన్దలొక త్రిలేయ స్తర్భతనన్ఱు” ఎన్ఱ పోమో వెన్ఱ పడియెన్ఱుతల్. (సర్వలొకశరణ్యాయ ఎన్ఱు - ఎనక్కుమ్మకూటు కొళ్ళలామ్బడియాన పెరుమాళుక్కు) ఎన్ఱు పాతా న్తరమున్బు. అపోతైక్కు మర్గమితువే. (రసఘనమాయరుక్కై) 3 “కృత్స్నో రసఘనీవ” ఎన్ఱిటత్రుతియోడే సమానార్థమెన్ఱ పడి. ఉక్తార్థత్తుక్కు ప్రమాణమ్ (రసోవై సః ఎన్ఱు). ఎఱుమ్ - కట్టి ముతలానవల్ గోలుమ్. కణ్ణిపోతే - పాకాడినిర పేక్షమాక వెన్ఱ పడి. నుకరుకై - భుజిక్కై, కనియిల్ వ్యావృత్తి (కై నొట్టిత్యాది). “కట్టియై” ఇత్యాదిక్కుత్తోకుత్తుభావమ్ (ఆకవిత్యాది). అతుతనైయే - దాన్తాన్తికమానవస్తుతనైయే. అవనుడైయభోగ్యతైయైయాతాక చొన్నతిలేరసోక్తి (ఇవరుడైయవిత్యాది).

“అవన్ఱిటత్తుప్పట్టపినై” ఎన్ఱనమైయాలే, “వణ్ణి” ఎన్ఱు విశేషిక్కిటతెన్ఱెన్ఱ (కాలయవనేత్యాది). అడైమతిట్టడుత్తి - ము ధ్దైకపోట్టు. ముతైయిలే - శేషత్వప్రాప్తియిలే. అవన్ఱిటత్తుప్పట్టపినై - (అవన్ఱక్కలిలేయన్యయి త్తపిన్బు). పరివు - దుఃఖమ్. పరివిలన్ ఎన్ఱుకుక్కు - అవతారికైయిలే (తుద్రవిషయప్రావణ్యత్తాల్ వరుమ్మహృదయదుఃఖమిన్ఱై) ఎన్ఱరులిచ్చెయ్తు, (ఇన్ఱేయరున్దుకుత్తైయవనుభవి యానిన్ఱే నెన్ఱు మత్తాల్ వరుమ్మనోదుఃఖమున్దో) ఎన్ఱుగ్ధాన్తరమిన్ఱిడ త్రిలేయరులిచ్చెయ్కిటార్. “రసోవై సః రసం హ్యేవాంలభ్యానమ్” ఇత్యాది. తని నాయక - స్రధాననాయక. ఉరియ - తమలియాన. మట్టు - తేక. అవిభాకై - ప్రవహిక్కై. క్రమేణాన్యయః.

3.

ఆ-ఆ-వి.-వేణుమాకిల్ ‘శత్రుగృహ త్రినిన్ఱుమ్ వన్దా’ ఎన్ఱుమ్, ‘అదేశ కాలే సంప్రాప్త’ ఎన్ఱుమ్, ‘రాక్షసజాతీయన్, ఎన్ఱుమి తుముతలాన కున్ఱిన్దై చొల్లూ యిరుక్కిటతు ; ఇప్పడియరున్దు కున్ఱిన్దై విచారిక్కుమ్ కున్ఱిమవర్ పక్కలిన్దైయన్ఱ పడి ”. ఎన్ఱు జ్ఞాల్లివర్ కల్.

3.

ప్ర-తి.- (మూన్ఱామ్బట్టు) (చుట్టిలిత్యాది) (మూవులకుక్కురియ) అమోధ్యాకాణ్డే [౨] రామాభిషేకార్థంపారాన్పరిదశరథః, “అనురూపస్సవై నాథో లక్ష్మీ వాన్ లక్ష్మణాగ్రజః । తైలొక్యమపినాథేనయేనస్యాన్నాథవత్తరమ్ ॥ ౧౩ ॥ అనేన శ్రేయసాసద్యస్సంయోజై య

తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—3-ప. ౧౦-తి-శస్త్రమృపలపల, ౪-పా-పరివిన్ది వ్యాఖ్యానజ్యో.

322

మహామహీమ్ । గతక్షోభవిషయమిసు తేతస్మిన్ని కేశ్యవై ॥ ౧౪ ॥ ”—యథాకాణ్డే [౧౬] సుగ్రీవప్రముఖాన్వాసరాస్పృతివిభీషణః, “ సాహంపరుషితస్తనదాసవచ్చానమానితః । త్యక్త్వాపుత్రాంశ్చదారాంశ్చరాఘవంశరణంగతః ॥ ౧౪ ॥ సర్వలోకశరణ్యాయరాఘవాయమత్తనే । నివేదయతమాంక్షీప్రంవిభీషణమపస్థితమ్ ॥ ౧౫ ॥ ”—(కట్టియై)తైత్తిరియకోపనిషది, [౭] ‘యదైవతత్సకృతంరసావై సఃసంహ్యేవాయం లభ్యానస్తీభవతికోహ్యేవాన్యాత్కఃప్రాణ్యాద్యదేవ ఆకాశఆనన్దోనస్యాత్’——ఛాన్దోగ్య [౩-౧౪] శాణ్డీల్యవిద్యాయామ్, “ సర్వకర్తా సర్వకామస్సర్వగన్తస్సర్వరసః”.

తాత్పర్యము.—సకలలోకములక సాధారణభూతుఁడును సర్వవిభిన్నగు సమృద్ధికల యద్వితీయప్రధాననాయకుఁడును నిరవధికభోగ్యభూతుఁడునునైన శ్రీయఃపతియొక్క నిరవధికసుందరదివ్యమంగళ విగ్రహమునందవగాహించి వానికి నవస్వార్స శేషభూతుడైన నేను ఎట్టిదూఱమును లేనివాఁడనెఱిసి.

3.

మూ.—పరివీణివాణి నైక్కాళ్ళు మెన్దను *పడై యొడుమ్ వన్దెత్తిర్న్ద.

తిరిపురక్కోట దేవసుమకనుమ్ పిన్నుమ్జియుమ్పోరులై యు ।

పృథ్వీతైస్పృశేత్కదావియమాయనైయాయనైస్పృష్కర ।

తరియినై యచ్చతనైప్పల్ శ్రియానితై యేనుమిడలిలనే ||

45

ఆ.- (పరివిష్ట) ఓరనిష్టగన్ధమ్ వారాతపడివాణనైరక్షికవెష్టు ప్రతిజ్ఞైపణ్ణిక్కుంజుసనైన్యనాయవస్తుప్రత్యవస్థితనాన్రిపురదహనజనిత
నిరవధికశౌర్యగర్వాధిరూఢనానరుద్రమమ్, అవనిలుమతిశూరనాయరున్ద వవన్తకనుమ్, పిన్నెయు మతిబలపరాక్రమనానవ్గ్నియుమ్ య
జ్ఞత్తిరే నిరస్తరామ్మడియసురరత్తోవి నాశనమానతిరుచ్చిట కైయుడైయనానపెరియతిరువడియైక్కడావియవాళ్ళ్యృధూతనై, వాణనుడైయతోళ్
కత్తైత్తుణిత్తరుళుకైక్కాకత్తిరువాట్టైయ్చుమ్మిన్ శ్రీయరుళినపోత్తైత్తిరువాట్టైయుమ్ కైయుమిరున్దవమ్మికారే సకలజనమనోనయవహరియాయ్,
ఆశ్రితజనజ్ఞతోడు నిత్యసంక్షేపస్వభావనాయ్, నిరతిశయసౌఖ్యవిశిష్టనాయరున్దవనై ప్పల్ శ్రీయానితైయేనుమిడరిలేన్బెత్తార్. ౪.

ఆస్థ. — ఆస్థ వాణినై పరిపు (3) ఇట్టి కాత్తుమ్ ఎస్థ (౬) పడైయిడుమ్ వస్థ ఎతిర్ న్ద (౯) తిరిపురళ్ళాల్ దివసుమ్ మకనుమ్ పిన్నుమ్ (౧౨) అట్టియుమ్ పోర్ తులైయ (౧౫) పారు శిత్తై పుత్తై (౧౮) కడవియ మాయనై ఆయనై (౨౧) పాక్ శక్కరత్తు అరియనై (౨౪) అచ్చుత్తనై పల్లీయాక్ (౨౭) ఇత్తయేనుమ్ ఇహర్ ఇలక్. (30).

పన్నీ. — ఆహారము, భౌగోళికవిధక సమ ప్రవర్తనాధినిపర్తకనాయ ఆశ్రితరైక్రవిదాత వననైష్పత్తీన నానారమిలుక్కుడైయే
 పరివర్తనం.

నలేనన్నితార్.

అనిరుద్ధనుకాకత్తానే యెఱుందరునివస్తు, వాణనై, మిఱుక్కు, (3) అఱ, కాక్కక్కడవోమ్, ఎఱ్ఱబహుమానోక్తిపఱ్ఱి, (౬) ఆయు
 ధఱ్ఱిలోడే, వఱ్ఱ, ఎఱిరేఱిన, (౯) త్రిపురదహనశక్త్యభిమానియాన రుద్రసుమ్, అవక్ మకనాయ్ దేవసేనాపతియాన వేఱ్ఱతైయైయడైయ సు
 బ్రహ్మణ్యుమ్, అతుక్కుమేరే, (౧౨) “రుద్రవ్తాక్” ఎన్నలామ్మడి క్రూర్యతైయైయడైయ అగ్నియుమ్, “ఇనియొరుయుధమ్” ఎఱ్ఱవారోమెఱ్ఱు,
 నిపుత్తరాయ్ పోమ్మడి, (౧౫) పారుకిఱ, తిరుచ్చిఱుతైయైయడైయ, పెరియతిరువడియై, (౧౮) నడక్కిన, అశ్చర్యభూతనాయ్, అవతారముఖతైరే
 తనై ఎత్తాఱ్ఱునిట్టునిఱుక్కుమవనాయ్, (౨౧) దర్శనీయమాన, తిరువాళ్ళియైయడైయనాయ్ కొఱ్ఱు, విరోధికతైయైయడైయచ్చెయ్తు, (౨౪) ఆశ్ర
 తనై కైక్కివిడాతవనై, ప్రాపిత్తు, అనుభవిక్కిఱనాక్, (౨౬) ఏకదేశముమ్, మిఱుక్కు, ఉడైయేనర్లైక్. (30) ఇఱర్ - ఇడైఱ్ఱులాయ్,
 మిఱుక్కునైపడి.

అర్థము.—(అనిరుద్ధునికొకట తానేవేంచేసిన) ఆకాలమందు బాణాసురుని శ్రమ(౩) లేకయే రక్షింపఁగలను అని (౬) ఆయుధములతో పచ్చి యుద్ధము చేసిన(౯) త్రిపురములనుదహించినరుద్రుఁడును వానిపుత్రుఁడైన (సుబ్రహ్మణ్యుఁడును) మతియు (౧౨) అగ్నియు వీరుయుద్ధమా నుండి తామేనిప్పత్తులగునట్లు (౧౫) యుద్ధోన్ముఖమైన తెక్కల్లుకల గరుత్మంతుని (౧౮) నడిపించిన ఆశ్చర్యభూతుఁడును గొల్లలయందవతరించిన వాఁడును (౨౦) సువర్ణమువంటినుండరమైన చక్రాయుధమునుధరించినవాఁడై వికోధులనుసంహరించి (౨౪) ఆశ్రితులనువిడువనివాఁడు నునైన (శ్రియాపతిని) ఆశ్రయించిన నేను (౨౪) అల్పమును ప్రతిబంధకము కలవాడనుకాను. (౩౦).

* “పడెయోడుమ్” ఎన్ఝపాతా నరమ్.

ఈ.—నాలామ్బట్టు. దేవతా వ్రజ్యై ప్పల్లీ నీనార్ క్కవర్ కళ తజ్జమల్ల రెన్ను మిడ తైయుమ్, తన్నె ప్పల్లీ నీనార్ కళై త్తా విట్టుక్కొడా నెన్ను మిడ తైయుమ్ కాట్టినవివనై ప్పల్లీ నెనకొరు దుఃఖమిల్లె యెన్గితార్.

(పరివిన్దియిత్యాది) అనిరుద్ధాత్వానై ప్పల్లీ కృష్ణ నెడుత్తువిట్టవళివిలే వాణ్ రుద్రస్వక్కులిలేశెన్దు, “కృష్ణనమ క్కెలిరియాయ్ వారానిన్టా” ఎన్దు శొన్న వాతే, తలైయిల్ వై త్రపూవాడామల్ వరు త్రమట వాణ్ నై క్కాక్కక్కడవో మెన్దుశొన్నానాయ్ దు గృహత్తుక్కుళే యిరున్దు తన్దామ్ శేవకజ్జొల్లువారై ప్పొలే. ఇచ్చక్ర వర్తితిరుమక ౧ “ఏతద్వ్రతం మమ” ఎన్గితానో? (అన్దు) అనిరుద్ధాత్వానై చ్చిత్రైయిల్ వై త్రవన్దు. (పడై యొడుమ్ వన్దెత్రిన్దు) “తనక్కు విజయమ్ వ్యవస్థితమ్” ఎన్దు అతుకాణ్ణై క్కు సేనైయై త్రిట్టిక్కొణ్ణువన్దు. ౨ “ముణ్డనీట” ఇత్యాది. పడై - ఆయుధమెన్దుమామ్; ౩ “పారవశ్యం సమాయాతశూలీ” ఎన్దు ఆయుధత్తోడే మోహితప్పడి. త్తావెఱుమైయై మున్నిట్టు అజ్జలియైక్కొణ్ణువన్దు కిట్టుమ్ విషయతైయిప్పడి సాయుధనాయెతిరుడుకై క్కు పేతు వెన్నెన్న (తిరిపురణ్ణోదవనుమ్) త్రిపురదహనమాకిట వపదానత్తాలే సజ్జాతాభిమాననాకై యాలే. కడల్ కడకిట పోతు ఎట్టువడిపుక్కొణ్ణునిన్దు కడదాపొలే, త్రిపురదహనసమయ త్రిలే విల్లుక్కుమిడుక్కాయుమ్, నాణిక్కుత్తిజై యాయుమ్, అమ్బుక్కుక్కుక్కై యాయుమ్, తనక్కన్తరాత్తావాయు మెతిరికళై త్తలై శాయుమ్బడిపణ్ణి త్రిపుర తైయ భీత్తుక్కొడుత్తా; అత్తైయటియాతే అజ్జ రానవర్ కళ ఇత్తై యవన్దలై యిలేనై త్తు క్కవిపాడ, ఇత్తైతానుజ్జేట్టు “మెయ్యితే” ఎన్దు భ్రమిత్తు, “అతుశెయ్ తనమక్కివనై వెల్ల త్తట్టే?” ఎన్దు వన్దెత్రిట్టానాయ్ దు. ఇత్తాల్ శొల్లి ద్దాయ్ దు - రుద్ర తన్నె య పాశ్రయ మాకప్పల్లీ నీనారై ఆపత్తువన్దవాతే కాట్టిక్కొడుత్తోడు మెన్ను మిడముమ్ సర్వేశ్వరన్ తన్నె ప్పల్లీ నీనారై యెల్లా వళివిలుమ్ రక్షిక్కుమెన్ను మిడముమ్. (మకనుమ్) పితావానరుద్ర నళ ర్న్దపిన్బు శెయ్ తవన్దలై ప్పరువమ్ నిరమ్బువతెఱుమున్నే శెయ్ తిళమటియాయ్ ప్పెరుమిడుక్కనాయ్ దేవ

జీ.అ.—నాలామ్బట్టు (పరివిన్ది యిత్యాది). “పిన్నుమక్కియుమ్ పోర్ తులైయ, పుత్తైక్కడావియ, అచ్చుతనై” ఇత్యాదికళై క్కటాక్షి త్రవతారికై (దేవతా వ్రజ్యై యిత్యాది).

వాణ్ “ఎన్నై క్కాక్కడేఱుమ్” ఎన్దు పోతురుద్రవజ్జినై ప్రతిజ్జైయై తుచ్చిక్కరిక్కితార్ (అనిరుద్ధాత్వానిత్యాదివాక్యద్వయత్తాలే). అనిరుద్ధాత్వానై ప్పల్లీ - అనిరుద్ధాత్వానిమిత్రమక. పరివిన్ది - (వరు త్రమట). కాత్తుమెన్దు - (కాక్కక్కడవో మెన్దు). శేవకమ్-పారు పమ్. శేవకమ్ కొల్లుకిటమాత్రమేయో? సామర్థ్యమిల్లెయో వెన్న (ఇచ్చక్రవర్తితిరుమకనిత్యాది). తా బలవానాకవభిమాని త్తిరుక్క్కయాలే, తనక్కు సహాయత్వేనవన్దు సేనైయైక్కుట్టిక్కొణ్ణువనుకిటతు, త్తాశౌర్యమ్ పార్ క్కైక్కాకవితేయెన్గితార్ (తనక్కువిజయమి త్యాది). సేనైయోడే వన్దతుక్కుప్రమాణమ్ (ముణ్డనీటనిత్యాది). ముణ్డితనాయ్ భస్మచ్చన్న నానరుద్ర, మక్కళి - సుబ్రహ్మణ్య ముత లానపుత్రర్ కళ. వెప్పు - జ్వరమ్. మోడి - పిడారి. అణ్ణి - నాఱుత్తొన్నతగ్గిక్కుమ్ కూటస్థనానవగ్గి, ఓడిడ - ఓడిపోక ఇతిపాశురా ర్థ. తిరుచ్చన్దవిరు త్రమెఱుపత్తోరామ్బట్టు. “వణ్డలావుకోతై” ఇత్యాది. ఆయుధత్తోడే వన్దానో వెన్న, ప్రమాణమ్ (పారవశ్యమిత్యాది). “పారవశ్యం సమాయాతశూలీ జృమ్భుణ తేజసా । పాశ్చజన్యస్య హోషేణ శార్ణవినూర్జితేనచ” “శూలీ” ఎన్దు - మోహితప్పడికొల్లుకిటతెన్ద పడి. మోహమావతు - సాజ్జలిహస్తనాయ్ వన్దు కిట్టుమ్ విషయతై సాయుధపాణియాయ్ వన్దుకిట్టుకై క్కు పేతువాన వజ్రానమ్. ఇతు-పా రవశ్యశబ్దార్థమన్దు, “శూలీ” ఎన్గిపద త్తిలార్థికమానవర్థమ్. వెఱుమై - ఆకిచ్చన్యమ్. “తిరిపురమ్ శెద్రువన్” ఎన్దు తైప్పల్లీ (తనక్కువిజ యమవ్యవస్థితమెన్దు). తిరిపురమ్ శెద్రువతు, ఈశ్వరన్తరాత్తావాయ్ తేయన్దో? ఆతభిమాన పేతువానపడియెప్పడియెన్న (కడల్ కడకిటవిత్యాది). ఇత్తార్ - ఇప్పాట్టార్. ఇత్తార్ శొల్లిద్దాయ్ దు త్త్యాదివాక్యమ్ - పాట్టిక్క వ్యాఖ్యాన త్రిన్దుడివిరే యానాల్ నల్లతు.

[F 0] తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౧౦-తి. శస్త్రమ్ పలపల. ౪-పా-పరివిన్ది వ్యాఖ్యానజ్ఞో. 3౫౭

ఈ.— సేనాపతియాన సుబ్రహ్మణ్యనుమ్. (పిన్ను మజ్జియుమ్) అవనుక్కుమేలే నాట్టున్ ప్పతగ్ని కళుమ్. (పోరు లై య) పోరిలేమాళ.

(పొరుశితై ప్పల్లిత్యాది) ప్రతిపక్ష తిన్నేలే పొరుకిటసత్తైయుడైయ పెరియతిరువడియై క్కరు త్తటిన్దు నడ త్తవల్ల వాశ్చర్యభూతనై. ఇజ్జాశ్చర్యమావతు - వాణనుడైయ కర త్తైక్కభిత్తు అవనై యితైయిలి శెయ్తు, నాట్టుక్కుత్తా నేనిన్దిత్తైయానవాశ్చర్యమ్. ౧ * వాణనాయరజ్గరజ్గభిత్తైవాతిమాలితే. (ఆయనై) అవతో ధ్మతుతక తరజ్గలైయాతే నిట్కిఱునిలైయిలే'ఇవకవెన్దుతుమ్ తన్నైత్తాఘవిట్టవిడ త్తిలే. (పొట్టుక్కుర త్తరియినై) అనుకూలర్క్కు స్పృహణీయమాన తిరువాట్టియైధరిత్తు శత్రుక్కుళుక్కుప్రభృష్యనానవనై. ౨[కృష్ణకృష్ణ మహా బాహు జానేత్వాంపురుషో త్తమమ్] తోశ్వలికణ్డపిన్నాయిత్తు సర్వేశ్వర నన్దుత్తనతు. (అచ్చుతనై) ఆశితరై నన్దుపవిడతవనై. రుద్రక తన్నై యాశ్రయి త్తవాణనై క్కైక్కభియవిట్టోడినానితే; 3*శడై యానోడ వడల్ వాణన్దుడన్దోళ తుణి త్తతలైవనితే యివక. తలై మైయావతు - వాణనై క్కైమ్ముతలఱుత్తు త్తలై యభియామే వై త్తతలై మై. అనిరుద్ధాధ్వానుక్కుక మార్విలే యమ్మైత్తాయాలే “ఆశితర్క్కు త్తజ్జమ్” ఎన్దు విశ్వసిక్కుత్త ట్టిలై. (పద్యోనియైయేనుమిడరిలనే) ఇవనై పద్యోని వేనక్కల్పదుంఖముమిలై. “పేరక” ఎన్దిరుక్కైయాలే అనిరుద్ధాధ్వానుక్కు నాలునాళితైయిలినుక్కు వేణ్డోత్తు “ఆడియే” ఎన్దుపద్యోనివేనక్కళువుమ్ వేణ్డోత్తిలై. ౪.

జీ.అ.—పరువమ్నిరమ్మవతఱుక్కుమున్నే శెయ్తు-క్రొచ్చపర్వత తైయైకై. రుద్రక ప్రాధనాయితే త్రిపురదహనమ్మణ్ణిల్లు. ఇళమతి- ఇళమకుట్టి.

(కరమ్) బలి - కప్పముమ్, హస్తముమ్, యితైయిలిశెయ్తు - కప్పమిల్లాతననాక్కియెన్దుమ్, తుద్రదేవతైయాకిట స్వామియిల్లాత వనాకప్పణ్ణియెన్దుమ్. నిన్దిత్తై-స్థిరమానస్వామి. అవకరత్తై క్కభిత్తు త్తా స్వామియానతుక్కు ప్రమాణమ్ (వాణనాయరమిత్త్యాది). వాణనుడైయ వాయరమ్కరత్తైయమ్ కభిత్త కారణభూతనానసర్వేశ్వర నితిపాశురార్థః. తిరుచ్చనవిరుత్త మైమ్మత్తుమాన్దామ్మట్టు. “మోడి యోడు” ఇత్త్యాది. “తిరువురమ్ శేధ్మవక” ఎన్దు - అవనైచ్చొల్లి. “ఆయనై” ఎన్దు - ఇవనైచ్చొల్లుకైయాలే ఫలిత్తభావమ్ (అవతో ధ్మోత్తిత్త్యాది). అరి - సింహశ్రేష్ఠమ్. అత్తాలే - అప్రభృష్యత్వమ్. అప్రభృష్యత్వే ప్రమాణమ్ (కృష్ణకృష్ణేత్త్యాది). “పరేశంపరమా త్తాన మనాదినిధనంపరమ్” ఇత్తుత్తరార్థమ్. పచ్చమేం శేరుద్రక. “మహాబాహో!-పురుషోత్తమంజానే” ఎన్దుతుక్కు తాత్పర్యమ్ తోశ్వ లియిత్త్యాది. “అచ్చుతక” ఎన్దుత్తిక వ్యతిరేకసిద్ధమాన వర్ధతైయరుళిచ్చెయ్కితార్ (రుద్రకతన్నై యిత్త్యాది). ఓడినమైక్కు ప్రమాణమ్ (శడైయానిత్త్యాది). రుద్రనోడ, మిడుక్కుడైయ వాణనుడైయ పెరియతోళకలై త్తుణి త్తశ్రేష్ఠనిరిపాశురార్థః. తిరుమొట్టియైన్దామ్మత్తు ముత ధ్మోనిరుమొట్టియైన్దామ్మట్టు. తలైమై - శ్రైష్ఠ్యమ్. ఇవనైయానాల్ నమ్మలామోవెన్దు (అనిరుద్ధేత్త్యాది). పద్యో - ఆశ్రయిత్తు. “ఎనక్క- ల్పదుంఖముమిలైఎన్దైయాలే - అనిరుద్ధాధ్వానుక్కుల్పదుంఖముడైన్దు తిరువుళ్ళమ్మద్రో, అవనుక్కు దుంఖముడ్డాకైక్కుమ్ తమక్కిన్దామ్మైక్కుమ్ పోతునై యరుళిచ్చెయ్కితార్ (పేరనిత్త్యాది వాక్యద్వయత్తాలే). క్రమేణాన్వయః. ౪.

ప్ర.తి.—(నాలామ్మట్టు) (పరివిన్దియిత్త్యాది). (పడైయొడుమ్). “పారవశ్యంసమాయాతశ్చాలీ జృమ్మణతేజసా | పాశ్చాజన్య స్యహోషేణ కార్ణవిస్ఫుర్ణితేచ.”—(పొట్టుక్కుర త్తరియినై). పచ్చమేం శేత్రయస్త్రిర శేరుద్రక. “కృష్ణకృష్ణమహాబాహో జానేత్వాం పురుషోత్తమమ్ | పరేశంపరమాత్తాన మనాదినిధనంపరమ్ | ౪౧||”

తిరుచ్చనవిరుత్తమ్ - ఎఱుపన్దో రామ్మట్టు. వడ్డులావుకోతై మాతర్ కారణ త్రినాల్ వెకుణ్డిణ్డవాణర్ రెళ్ళాఱుతోళకలైత్తుణి త్తనాల్ | మున్దనీఱక మక్కోళ వెప్పమోడియగ్గియోడిన | క్కణ్డనాణివాణనుక్కిరగ్గినానెమ్మాయనే.

అరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౧౦-తి. శస్త్రమ్ పలపల. ౫-పా-ఇడరిన్ది వ్యాఖ్యానార్థం.

3౫౯

ఈ. — విద్యామూర్తి. వైదికపుత్రానయనతైయనుసన్ధిత్తు, ఇవనైప్పల్లిన వెనక్కొరు దుఃఖముమిల్లె యెన్దితార్.

(ఇడరిన్ది యే) ఒరువరు త్తముమిన్ది యే. (ఒరునాళి) ఏకాహదీక్షాయానక్రతువిలే. (ఒరుపొల్ల తిల్) ప్రాత స్సవనమితలైక్కట్టిమాధ్యన్దిసవనత్తుక్కుమున్నే. (ఎల్లావులకుజ్జియ) ఆవరణసప్తకజ్జభుక్కు మవ్వరుకుపడ. (పడర్ పుకట్ పార్ త్తనుమ్) ౧. 'యస్యమ స్త్రిచగోస్తాచనుహృచ్చైవజనార్దనః' ఎన్దిటపడియే కృష్ణనై యేసర్వవిధబ ధ్ధవుమాకప్పల్లినపుకట్టై యుడైయవర్జుననుమ్. (వైదికనుమ్) కృష్ణనిరువడికళిలేనిరవధికమాన స్నేహ తైయు డైయబ్రాహ్మణనుమ్. (ఉడనేట) తన్నో డేకూడవేట. (తిణ్డేర్ కడవి) ఇవర్ కళై త్తేరిలేయేల్లొక్కొణ్ణు, కార్యా కారణులైయామే, మూలకారణమాన ప్రకృతిపర్యంతమాక తేరుక్కు త్తిణ్డైయొక్కొడుత్తునడ త్తి. పిణ్డైవన్దైయిలుమ్ ఘటమనువ ర్తిక్కుమాప్పోలే. ఒలి - అల్లకు. (శుడరొళియాయ్ నిన్ది) నిరవధికతేజోరూపమాయ్ ఏకరూప మాయ్ నిన్ది. (తన్నుడై చోత్తియిల్) తనక్క సాధారణమాన దేశమ్. తన్నుడై యకాన్తి వెళ్ళమిట్టాప్పోలేయి రుక్కై. ౨. 'అత్యర్కానలదీప్తంతథ్థానం విష్ణోర్హహత్త్వనః' ఎన్దిటపడియే - ఆయిరక్కోడి అగ్నిదిత్యర్కభు డైయతేజస్సై యొడవైత్తురు దేశమాక వకుత్తాప్పోలే యిరుక్కైయా లేయివర్ కభుక్కుక్కణ్ణొణ్ణు పార్ క్కవొ ణ్ణాతు; అకై యాలే తమస్సళవిలేయివర్ కళై నిటు త్తి, తన్నిలమాకైయాలే తానేపోయ్ ప్పక్కాన్. జలత్తిలే మత్స్యములావుమాప్పోలే దేశికరేవుక వేణ్డుమ్ నిలమితే. (వైదికపిత్తై కళై) బ్రాహ్మణపుత్రర్ కళై.

(ఉడలొడుమి త్యాది) కొణ్ణుపోకిటపో తైప్పడియిలొన్దుజ్జుతైయాతపడికొణ్ణువన్దు కొడుత్తానాయ్ గ్గు కా లకృతపరిణామమిల్లాత దేశమాకై యాలే. (ఉడలొడుమి త్యాది) పూళినమజ్జభుమ్, ఉడుత్తిపట్టుమ్, ఇట్టశవ డిప్పుణాలుమ్, ఇట్టకాతుప్పణికభుమాన వొప్పనై యిలొన్దుజ్జుతైయాతపడికొణ్ణువన్దుకొడు త్తవనై యెన్దుమామ్. పిఱక్కప్పిఱక్కొణ్ణుపోనార్ కళాకిలిప్పోతివై యెల్లాముణ్డో? ఎన్దుభట్టరై క్కేట్ర, "ఋషిపుత్రర్ కళాకై

జీ-అ. — విద్యామూర్తి (ఇడరిన్దియైత్యాది). "వైదికపిత్తై కళై" ఇత్యాది, మేలెల్లావ్ కటాక్షి త్తవతారికై (వైదికపుత్రేత్యాది).

"పడర్ పుకట్ - వైదిక" ఎన్దుమాట్టియర్థమ్ (కృష్ణనిత్యాది). * పడర్ పుకట్ - ఉభయాన్వయియెన్దుభావమ్. పడర్ - పరన్ద. తేరుక్కు త్తిణ్డైయెత్తెన్దు (ఇవర్ కళై త్తేరిలేయైత్యాది). ప్రకృతియిలేపోయవ్ తేరుక్కు త్తిణ్డైయొక్కొడుత్తు నడ త్తిసతు క్కసమాభివతమాన దృష్టాన్తమ్ (పిణ్డైవన్దైయిలుమిత్యాది). ఇతు అఘటితమెన్దుపడి. మిమిళైయాక్కి యథాన్తరమ్ (నిరవధికేత్యాది). మున్దిసవర్థమ్ - తేజస్వ మాయుక్కితాయుక్కిటవెన్దుపడి. ఏకరూపమాయెన్దుతు - "నిన్ది" ఎన్దుతివర్థమ్. ఇతు - వైదికపుత్రర్ కభుడైయ వైకరూప్యత్తుక్కు హేతు వాకచ్చొన్నపడి. "తన్నుడైచోత్తి" ఎన్దుతుక్కుడైవేయర్థద్యయమ్ (తనక్క సాధారణేత్యాది వాక్యద్యయత్తాలే). పరమపద త్తినుడైయ దీప్త్యశిశయమ్ కొణ్ణుకైక్కుప్రయోజనమ్ (అత్యర్కేత్యాదివాక్యద్యయత్తాలే). తన్నిలమానాలివర్ కభుక్కుక్కేపోకప్పొకాలోవెన్దు (జలత్తిలే యైత్యాది).

శిలకాలమ్ శెన్దిరుక్కు, ఒన్దుమ్ కుత్తైయాలే యిరుక్కుమోవెన్దు (కాలకృతేత్యాది). "ఉడలొడుమ్" ఎన్దుతుక్కు - ఇణ్డేరున్దబాలశ రీరత్తోడుమెన్దు మున్దిసవర్థమ్; ఇట్టవాభరణజ్జోడేయెన్దు ద్వితీయార్థమ్. ఉడల్ - శరీరమాతల్, ఆభరణమాతల్. శవడిప్పుణూల్ - పాన్ యజ్ఞోపవీతమెన్నుతల్, శవడియుమ్, పూణాలుమెన్నుతల్. శవడి - ఉడైనాన్. ప్రాసజ్గిమ్ (పిఱక్కప్పిఱక్కవిత్యాది). ఇవరుక్కు

అ-అ-వి. — దేశ తై - "శోతి" ఎన్దునిర్దేశ త్తతి తాత్పర్యతైయరుళిచ్చెయ్ కిటార్ (తన్నుడైయవెన్దు) ఎన్దేకార్థమాక వుమామ్. ఇరుకార్ మట్టుప్పిన్దిపిత్తైయెప్పల్ల ముతట్టిన్దపిత్తైక్కు వర్జరాధిక్యముణ్డాయరుక్కుచ్చెయ్ తేయమ్, ఎప్పడికొణ్ణుపోనానోవప్పడియే కొణ్ణువన్దు కొడుత్తానైన్దుతాత్పర్యమ్. అ తైయరుళిచ్చెయ్ కిటార్ (కొణ్ణుపోకిటపోతైయైత్యాది).

ఈ.—యా లేపిటికొటపోతేయవద్దోడేపిటిప్పర్ కాణుమ్” ఎన్దురుళిచ్చెయ్ తార్. (పద్యమితిత్యాది) సముద్ర త్రిల్ నీరై సహ్యత్తిలేయ్ దుమతు వేవరు త్తముళ్ళతు, సహ్యత్తిల్ నీరై సముద్ర త్తిలేకొణ్ణువరుమన్దు బరువరు త్తమిల్లెయ్; అప్పడియే, అణ్ణుప్పక్కరై ఇక్లేమీత్తైయాకిటతు అవన్దురుపుళ్ళత్తొడుశేరాతు, ఇణ్ణుళ్ళరై యక్లేకొణ్ణుపోకై యా యిల్లవన్దురుపుళ్ళత్తిత్పొరున్దువతు. పుతార్థియానవళవన్దియే స్వరూపానురూపమాక వవన్దురుపుళ్ళత్తుక్కుప్పొరున్దివళెయ్లై యాకై పట్టవెనక్కొరుదుఃఖముణ్డోవెన్దితార్. కర్త సమ్మన్దమద్దుప్పొక్కామైయా లే యాయ్లన్ది వర్కళుక్కుమీళవేణ్డొదు. కర్త సమ్మన్దమద్దుహార్ పోకక్కడవదేశ త్తిలేయివర్కళ పోనపడియెన్దిన్నెయెన్దిల్; నాయ్చ్చిమార్ తల్లళ్ సావతన్న్యొణ్ణుట్టకైక్కాక ఇవర్కళై యక్లేయత్తైప్పిత్తార్ కళాయ్దు. అజ్జనన్దిక్కే, ౧ “ఇన్దిన్దునీరైయినియాముతామై” ఎన్దుతోడజ్జి, ౨ “మజ్జవొట్టు” ఎన్దు మడిపిడిత్తుకూప్పిడుమ్మడి సంసార త్తిల్ విరక్తిపిటిన్దుమ్, ౩ “కాతల్ కడలిన్దికప్పెరితాల్” ఎన్దుమ్, ౪ “మణ్డిణిజాలముమేల్ కడలునీళ్ విళుమ్బుజ్జియి ప్పెరితాల్” ఎన్దుమ్, ౫ “అతనిత్పెరియవెన్న వా” ఎన్దుమిప్పడిభగవద్విషయ త్తిలేకణ్ణివద్దుభక్తి విశ్వాన్దుపోక వాకైప్పడుకిట వెనక్కొరుదుఃఖమిల్లెయెన్దితార్.

జీ-అ.—స్తుయరావతు-అవన్దురుపుళ్ళత్తుక్కుప్పొరున్దువతశెయ్లై యాకైప్పడుకైయెన్దు వివక్షిత్తు; అవన్దురుపుళ్ళత్తుక్కుప్పొరున్దువతశెయ్లే తెన్దిటక క్కైయిలే; అవన్దురుపుళ్ళత్తుక్కుప్పొరున్దువతశెయ్లు, పారున్దుమతిన్దు తెన్దు మత్తైసనిదర్శనమాకవరుళిచ్చెయ్కితార్ (సముద్ర త్రిలిత్యాది నాలు వాక్యతాలే). ఇప్పడితిరుళ్ళత్తుక్కుప్పొరున్దువతశెయ్లై యెన్దు బ్రాహ్మణుడైయనిర్బన్ధత్తుక్కాక వెన్దురుళిచ్చెయ్నిన్దుకొణ్ణు, ఇప్పడిక్కొత్తదుఃఖమ్ తమక్కిల్లెయెన్దితార్ (పుతార్థియితిత్యాది). వైదికపుత్రకళుక్కు పునరావృత్తివరుకైక్కు హేతు-కర్త సమ్మన్దమద్దుప్పొక్కామై యెన్దుమ్, ఇవర్కళైప్పొక్కామై హేతువిన్దు తెన్దు మరుళిచ్చెయ్నిన్దుకొణ్ణు, తామనిర్వేదత్తోడే, “అవనైప్పెటవేణుమ్” ఎన్దుకైప్పడుకై యారే తమక్కు పునరావృత్తిరూపమానదుఃఖమిల్లెయెన్దుర్థాన్దురమరుళిచ్చెయ్కితార్ (కర్త సమ్మన్దమితిత్యాది నాలువాక్యతాలే). అవర్కళ రుచి మున్నాకప్పొక్కవల్లె, నాయ్చ్చిమార్ “కృష్ణనైక్కాణవేణుమ్” ఎన్దుకైప్పట్టైప్పిక్కప్పొవార్ కళిత్తనై; నానజ్జనన్దిక్కేరుచి మున్నాక ప్పన్ద్రీనవనాకైయారే దుఃఖగన్ధమిల్లెయెన్దితార్చెప్పడి. మున్దివర్ధత్తిల్ - వైదికనిత్ వ్యావృత్తి; ద్వితీయార్థత్తిల్ - తత్పుత్రకళిల్ వ్యావృత్తి. అజ్జనన్దిక్కేయెన్దుతు - సంసార త్తిల్ విరక్తిపూర్వకమాక వీశ్వరనై యాశ్రయియామైయారే కర్త సమ్మన్దమతామత్తోకై యన్దిక్కేయెన్దుపడి. (ఇన్దిన్దువితిత్యాది). ఇవర్కళైన్దిన్దుస్వభావత్తై యినినానడైయారతపడి. మజ్జవొట్టు - నళిక్కసమ్మతి. కాతల్ - అభినివేశమ్. మణ్డిణిజాలమ్ - మణ్ శేర్ న్దభూమి. కడలియ - తనక్కొక్కడైయొమ్మడి. “యస్యమన్త్రీచగోప్తాచసుహృచ్చైవజనార్దనః | హరిన్ద్రైలోక్యనాథస్సకిన్దుతస్యననిర్జితమ్” ఇతిరాజనూయే ధృతరాష్ట్రః. “అత్యర్కానలదీప్తంతథ్థానంవిష్టార్జజత్తనః | స్వయేవప్రభయా రాజన్దుష్పృక్షం దేవదానవైః || ౧౯ ||” (తమ్మడైచ్చియిల్ వైదికకవి త్తొక్కరై యితిత్యాది) *ప్రీహరిసంశే అచ్చశతతమే అధ్యాయేవైదికపుత్రానయనవృత్తానకథనానన్తరే యుధిష్ఠిరంప్రత్యర్థనః, “తతఃకృష్ణాభో జయిత్వా శతానిసుబహూనిచవిప్రాణామృషికల్పానాంకృతకృత్యోభవత్తదా || ౧౦ || తతస్సుహమయాభుక్త్యా వృష్టిభోజైశ్చసర్వజః | విచిత్రా శ్చకథాదివ్యాః కథయామాసభారతః || ౨ || తతఃకథాన్తేత్రతాహ మభిగమ్యజనార్దనమ్ | ఆపుచ్చంతద్యథావృత్తం కృష్ణంయద్దృష్టవానహమ్ || ౩ || కథంసముద్రస్తద్ధోదః కృతతైకమరేక్షణ | పర్వతా నాశ్చవివరం కథన్తే కృతమచ్యుతమ్ || ౪ || తత్తమశ్చసుసంఘోరం కథంచక్రేనపాటిమ్ ||

ప్ర.తి.—(విద్యామృట్టు) (ఇడరిన్దియితిత్యాది) (పడర్ పుకల్ పార్వతుమ్) రాజనూయేధృతరాష్ట్రః, “యస్యమన్త్రీచగోప్తాచసు హృచ్చైవజనార్దనః | హరిన్ద్రైలోక్యనాథస్సకిన్దుతస్యననిర్జితమ్—(శుడూలియా యేన్దు) ఆరణ్యపర్వణి [౧౬౩,] ఆర్షిషేణవచనమ్, “అత్యర్కానలదీప్తంతథ్థానంవిష్టార్జజత్తనః | స్వయేవప్రభయా రాజన్దుష్పృక్షం దేవదానవైః || ౧౯ ||” (తమ్మడైచ్చియిల్ వైదికకవి త్తొక్కరై యితిత్యాది) *ప్రీహరిసంశే అచ్చశతతమే అధ్యాయేవైదికపుత్రానయనవృత్తానకథనానన్తరే యుధిష్ఠిరంప్రత్యర్థనః, “తతఃకృష్ణాభో జయిత్వా శతానిసుబహూనిచవిప్రాణామృషికల్పానాంకృతకృత్యోభవత్తదా || ౧౦ || తతస్సుహమయాభుక్త్యా వృష్టిభోజైశ్చసర్వజః | విచిత్రా శ్చకథాదివ్యాః కథయామాసభారతః || ౨ || తతఃకథాన్తేత్రతాహ మభిగమ్యజనార్దనమ్ | ఆపుచ్చంతద్యథావృత్తం కృష్ణంయద్దృష్టవానహమ్ || ౩ || కథంసముద్రస్తద్ధోదః కృతతైకమరేక్షణ | పర్వతా నాశ్చవివరం కథన్తే కృతమచ్యుతమ్ || ౪ || తత్తమశ్చసుసంఘోరం కథంచక్రేనపాటిమ్ ||

[౯౦] తిరువాయ్ మొల్లి.—౩-ప. ౧౦-తి. శన్తమ్ పలపల. ౬-పా-తుయరిల్ వ్యాఖ్యానజల్. 3౬౧

తచ్చయత్పరమం తేజః ప్రవిష్టోసికథాత్ ॥ ౫ ॥ కిమర్థం తేన తేబాలాస్తదాచాపహృతాఃప్రభో । యోయందీర్ఘముహూనధ్వా సంక్షిప్తఃకేన
 షేతునా ॥ ౬ ॥ కథాత్పరేనకాలేన కృతన్నస్తద్గతాగతమ్ । ఏతత్సర్వంయథావృత్త మాచక్ష్యమమకేశవ ॥ ౭ ॥ శ్రీభగవానువాచ ॥ మద్దర్శ
 నార్థంతే బాలాహృతాస్తేనమహాత్మనా । విపార్థమేవ్యతేకృష్టో నాగచ్ఛేదస్యభేతిహ ॥ ౮ ॥ బ్రహ్మతేజోమయందివ్యం సుహృద్దృష్టవానసి ।
 ఆహంసభరతశ్రేష్ఠ మత్రేజస్తత్సనాతనమ్ ॥ ౯ ॥ ప్రకృతిస్సామ మపరావ్యక్తావ్యక్తాసనాతనీ । తాంప్రవిశ్యభవంతీహ ముక్తాయోగవిదుత్తమా ।
 ౧౦ ॥ సాసాక్ష్యానాంగతిఃపార్థ యోగినాఞ్చతపస్వినామ్ । తత్పదంపరమంబ్రహ్మ సర్వంవిభజతేజగత్ ॥ ౧౧ ॥ మామేవతత్పరంతేజో జ్ఞా
 తుమర్హ సిభారత ॥ ౧౨ ॥”

౫.

తాత్పర్యము.—౭.కానొకదినమున నొకముహూర్తకాలముం దల్పశ్రమమునులేకయే, భగవత్సంబంధము నొందియుండుటచే నిరవధిక
 యశస్సుకల యర్జునుడును సాందీపినియును బ్రాహ్మణుడును సమకాలముందుఁ బ్రకృతిమండలమునుదాటి వెళ్ళినట్లు రథమునునడిపించి
 నిరవధిక తేజోమయమైన పరమపదమునందుండి యావైదికపుత్రులను బూర్వశరీరముతోఁ గొనిలెచ్చియిచ్చి యపకరించిన మహాపకారకుని
 నాశ్రయించి యనుభవించుచున్నందున నేనేవిధమైన సంసారక్షేపమునులేనివాడనైతిని.

౫.

మూ —తుయరిల్ శుడరోలితన్నుడైచోత్తినిన్త వణ్ణనిఱ్ఱవే ।

తుయరిన్త లియుమనిశర్ పిఱవియిల్ తోన్తి క్కణ్ణాణవన్దు ।

తుయరజ్జల్ శెయ్తుత వైయ్ వనిలై యులకిఱ్ఱుకపుయ్కుమమ్మా ॥

తుయరమిల్ శీర్ క్కణ్ణన్దాయ్ పుకల్ తుల్ తుయానోర్ తున్పమిలనే ॥

౬॥

ఆ.—(తుయరిల్) సమస్త హేయప్రత్యసీకనిరతిశయ తేజోవిశిష్టస్వాసాధారణ దివ్యరూపంతోడేకూడ, సమస్త హేయాస్పదమనుష్య
 సజాతీయతయావత్తీర్ణ నాయ్, ౧* సకలమనుజనయనవిషయతాద్వితనాయ్, అశేషజనమనోనయనహరిదివ్యచేష్టితాని కుర్వాణవామ్యోక్త
 తన్నుడైయ వైశ్వర్యమాన స్వభావతై యింద్రియకత్తిరే యావిష్కరిత్తురుకుమ్ స్వభావనాయ్, ఆశ్చర్యభూతనాయ్, హేయప్రత్యసీక కల్యాణ
 గుణవిశిష్ట నానకణ్ణక్ పుకల్ తుల్ తుయానోర్ తున్పమిలేన్దిఱార్.

౬.

అన్వ.—తుయరిల్ శుడరోలి తన్నుడై (౩) శోతి నిన్త వణ్ణమే నిఱ్ఱ (౬) తుయరిల్ మలియుమ్ మనిశర్ (౯) పిఱవియిల్ తోన్తి
 క్కణ్ణాణ (౧౧) వన్దు తుయరజ్జల్ శెయ్తు తత్ (౧౫) తెయ్ వమ్ నిలై ఉలకిల్ (౧౮) పుకపుయ్కుమ్ అమ్మా తుయరమిల్ (౨౧)
 శీర్ క్కణ్ణక్ మాయ్ (౨౪) పుకల్ తుల్ తుయానోర్ (౨౭) ఓర్ తున్పమ్ ఇలక్. (౩౦)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఇతరసజాతీయనాయనతరిత్తు నిట్కిఱునిలైయిలే యతిమానుషవ్యాపారజ్జలై ప్పణ్ణ మ్మకృష్టమడైయగుణజ్జలై పూర్ణ
 మాకవనుభవిక్కప్పెల్ద్ర నానొరు అప్రితియైయడైయేనల్లేన్దిఱార్.

అప్రాకృతమాకైయాలేదుఃఖాదిప్రతిభటమాయ్, శుద్ధసత్త్వైత్తకమాకైయాలే అత్యుజ్జ్వలతేజోరూపమాయ్, స్వాసాధారణమాన,
 (౩) పరజ్ఞోతిశ్చబ్దవాచ్యమానవిగ్రహమానతు, యథాపూర్వావస్థాయాయ్, నిఱ్ఱ; (౬) దీపాద్దీప్రప్రవృత్తిపోలేతత్సజాతీయమానవప్రా
 కృతవిగ్రహ తైయడైయనాయ్కోణ్ణుదుఃఖత్తిరే, వర్ధిత్తువరక్కడవతాన, మనుష్యుడైయ, (౯) జన్తత్తిరే, ఆవిర్భవిత్తు, అతీన్ద్రియవిగ్ర
 హ తైమానుషచక్షుస్సుక్కువిషయమాక్కిక్కొణ్ణువన్దు, (౧౨) సన్నిహితనాయ్, రూపాదార్యగుణజ్జళాలుమ్ శౌర్యవీర్యాదిగుణజ్జళాలుమా.
 శ్రీతానాశ్రతివిభాగముఱునుపడుత్తి. దూత్యసారథ్యాదికవైష్ణవజ్ఞానిట్కిఱునిలైయిలే తనక్కసాధారణమాయ్, (౧౫) దివ్యమాన, పర
 త్వస్థితియై, వైశ్వరూప్యాద్యావిషాగ్రత్తాలేతక్ వాఙియతియాతలొకత్తిరే, (౧౮) నిలైనిఱు త్తక్కడవనాన, సర్వాధికనాయ్, హేయప్రత్య

గాగీ-భా.

3౬౨ తిరువాయ్ మొట్టి.—౩-ప. ౧౦-తి. శన్నమ్ పలపల. ౬. పా-తుయరిల్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

నీకనాయ్, (౨౧) కల్యాణగుణాత్తకనాని, కృష్ణనాకిఱ, ఆశ్చర్యవానుడైయ, (౨౪) గుణచేష్టితాదిప్రభైయై, నెరుజ్జవనుభవిక్కుప్పెల్, నాన్, (౨౬) ఒరు, ఆప్రితియై, ఉడైయేనల్లై. (౩౦) తున్నమ్ - ఇన్నత్తుక్కతిర్ త్తట్టానవప్రితి. ౬.

అర్థము.—దుఃఖములేనిదియు అత్యుజ్జ్వలమైనదియు తనకసాధారణమును (౩) పంచజ్యోతిశ్శబ్దవాచ్యమైనవిగ్రహము పూర్వమున్న స్థై యుండగా (౬) దుఃఖమునందు వృద్ధి నొందుచున్న మనుష్యులయొక్క (౯) జన్మములందు ఆవిర్భవించి చర్చచక్షుస్సుకువిషయమగునట్లు (౧౨) సమీపించి (రూపాదార్యాదిగుణములచేసర్వలను) వశపఱచుకొని తనయొక్క (౧౫) దిన్యమైన పరత్వస్థితిని లోకమునందు (౧౮) స్థాపించిన సర్వాధికుఁడును దుఃఖములేనివాఁడును (౨౧) కల్యాణగుణములుకలవాఁడును కృష్ణావతారంబై త్తిన ఆశ్చర్యవంతునియొక్క (౨౪) యశస్సును అనవరతమునుభవించుటకులభించిన నేను (౨౬) ఒకవిధమైన ఆప్రితియు లేనివాఁడనైతిని. (౩౦) ౬.

ఈ.—ఆటామ్బాట్టు. తన్నుడైయప్రాకృతవిగ్రహత్తై యితరసజాతీయమాక్కి సంసారికల్ కణ్ణుక్కు విషయమాక్కినకృష్ణగుణజ్ఞై యనుభవిక్కుప్పెల్, నాన్ వెనక్కొరుదుఃఖగన్ధమిల్లై యెన్గితార్.

(తుయరిలిత్యాది) హేయప్రత్యనీకమాయ్, శుద్ధసత్త్వమయమాకై యాలేనిరవధిక తేజోరూపమాయ్, పిఱర్ కుళ్ళైత్తొన్న్దిక్కేతనక్క సాధారణమానవిగ్రహమానతు. (నిన్దవణ్ణమ్ నిఱ్కవే) అజ్గిరుక్కుమ్బడియిల్లాన్లు జ్ఞుత్తై యామే, విళక్కిఱ్కొళ్ళుత్తియవిళక్కుప్పోలే ఆజ్ఞానిన్దవణ్ణమిజ్ఞునిఱ్క. ౧ * స్వామ్మిక్పతి మధిస్థాయ విత్తే. (తుయరిలిత్యాది) దుఃఖసాగర త్తిలేయ్యున్దానిన్దశ్శమనుష్యరుడై యజన్మజ్ఞలిలే ఆవిర్భవిత్తు. ౨, దేవకీపూర్వసన్ధ్యాయామావిర్భూతమ్ 'ఎన్దిఱపడియే వన్దతోన్ద్రో. (కణ్ణాణవన్ద) మాంసచక్షుస్సుక్కు విషయమన్దియేనిత్య సూరికళుక్కునదాదర్శనవిషయమానతన్నై మాంసచక్షుస్సుక్కువిషయమాక్కి. (తుయరజ్ఞో శెయ్తు) అనుకూలరైయ్దుకాలే నోవుపడుత్తియుమ్, ప్రతికూలరైయాయుధత్తాలేనోవుపడుత్తియుమ్. ౩ [కృత్వాభారావతరణం పృథివ్యాః పృథులోచనః | మోహయిత్యాజ గత్సర్వంగతస్త్వంస్థానము త్తమమ్] ప్రతికూలరైముడకోలా లేశాడియుమ్ అనుకూలరై క్కణ్ణుక్కుకాలే శాడియుమ్ పోనపడి. ౪ 'ఇణ్ణైక్కున్ద్రోన్ద్రోలో ' ఎన్నుమ్బడియితేకణ్ణన్ద్రో నలియుమ్బడి. (తన్తెయ్ వనిలై) తన్నుడైయప్రాకృతమాన స్వభావత్తై. (ఉలకిల్) ఇఱుక్కిట్టుప్పిఱవాతసంసార త్తిలే. (పుకపుయ్ కుమ్) ప్రివేశిష్పిక్కుమ్. (అమ్మా) అపేక్షానిరపేక్షమాక సంసారి కళుక్కుత్తన్నడికల్లై వెలియిడుకై క్కువేణ్డుమ్ ప్రాప్తిశోల్లకిఱతు. పరమపద త్తిలే నడై యాడక్కడవస్వభావత్తై సంసారికళుక్కు తైరి

జి-అ.—ఆటామ్బాట్టు (తుయరిలిత్యాది). "తన్నుడైచ్చొన్దిన్దవణ్ణమ్ నిఱ్కవే, కణ్ణాణవన్ద, పుకల్తున్ద్రోన్ద్రో" ఇత్యాదికల్లై క్కటాక్షిత్తవతారికై (తన్నుడైయవిత్యాది).

శబ్దార్థమ్ (హేయప్రత్యనీకమాయిత్యాది). అజ్గిరుక్కుమ్బడి - పరమపదత్తిలిరుక్కుమ్బడి. ఫలితమ్ (విళక్కిలిత్యాది). అజ్ఞానిన్దవణ్ణ మిజ్ఞునిఱ్కొచ్చెయ్ తేయ్ పడి. వణ్ణమ్ - ప్రకారమ్. అజహత్స్వభావత్తైక్కుప్రమాణమ్ (స్వాంప్రకృతిమిత్యాది) గీతాయమ్. పూర్వమే వలిఖతమ్. మలితల్ - మిమలియాయ్, అఱున్దకైయైచ్చొల్లకిఱతు. "తోన్న్ది" ఎన్దతుక్కుసంవాదమ్ (దేవకీత్యాది). ఇదమపిపూర్వమేవ లిఖతమ్. వత్సమణ్ణోకత్తైయట్టాన్దరుళిచ్చెయ్ కితార్ (అనుకూలరైయిత్యాది). "కృత్వాభారావతరణమ్" ఇత్యాది, మాసలపర్వణి. శ్లోకార్థమ్ (ప్రతికూలరైయిత్యాది). "పృథివ్యాః - భారావతరణంకృత్వా, పృథులోచనః - జగత్సర్వంగమోహయిత్యా" ఎన్దత్తాల్ ఫలిత్త వర్థమితు. ముడకోల్ - అమ్బుమ్, తాత్తుక్కులుమ్. పాడుకై - శోల్లకైయుమ్, నలికైయుమ్. కణ్ణుక్కుబాధకమోవెన్న (ఇణ్ణైక్కున్ద్రో మిత్యాది) ఇరణ్డుమ్మక్కుక్కుశోవిత్యర్థః. కణ్ణన్ద్రో - వయ్యెయిల్లాలే. ప్రాప్తి - స్వామిత్యమ్. "అప్రాకృతమానస్వభావత్తై" ఎన్దతోన్ద్రో, "అమ్మా" ఎన్నుమళిపుమ్ శొన్నవర్థవైవిధికరిక్కిఱార్ (పరమపదత్తిలేయిత్యాది). స్వభావత్తై-పరమపదత్తిలేవర్తికిఱ వప్రా

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౧౦-తి. శన్మమ్ పలపల. 2-పా-తున్నముమ్ వ్యాఖ్యానం.

3౬3

ఈ.—విత్తుఅజ్ఞుభారోడుభూప్రప్తియిజ్ఞుభారోడు మొత్తిరుక్కయాలే. దూత్యసారథ్యజ్ఞులై పుణ్ణిత్తప్పడియై తైరివిత్తు, ఇచ్చెయలాలే లోకజ్ఞైయెట్టుతిక్కొణ్ణవనెన్ఱుమామ్.

(తుయరమిల్ శీర్క్కణ్ణ) హేయప్రత్యనీక కల్యాణగుణజ్ఞులై యుడైయకృష్ణ. (మాయ) ఆశ్చర్యమానగుణచేష్టితజ్ఞులై యుడైయవణ. (పుకల్తున్ మయా) అవనుడైయకల్యాణగుణజ్ఞులై నెరుజ్ఞభుజిక్కప్పెన్ మనా. (ఓర్తున్నమిలనే) అవణతన్న ప్రాకృతదివ్యమజ్జశవిగ్రహతై కొణ్ణ ఇవ్వడమొబ్బడే యడైయలామ్బడి కిట్టు వానాయ్ మిన్ఱు, నా “ ఇశ్వరీరత్తైవిట్టణ్ణ హేయవ్వడమొబ్బడే యడైవే ” ఎన్ఱా లెనక్కవనరుమై ప్పడుత్తుమో?.

౬.

జీ-అ.—కృతవిగ్రహతై. కీర్తీ-“అమ్మ” ఎన్ఱతైపూర్వభావియాక్కి యరుచ్చెయతు, ఇక్కే-అపరభావియాక్కి, “తెయ్ వనిలై” ఎన్ఱతుక్కణ్ణ స్తరమ్ (దూత్యత్వాది). “తెయ్ వనిలై” ఎన్ఱతుక్కు-అప్రాకృతమాన విగ్రహమెన్ఱ మున్ఱినవర్థమ్, ఆశ్రితసారతన్త్ర్యమెన్ఱిరజ్ఞామర్థమ్. తన్నడియై-తన్నుడైయ వాశ్రితసారతన్త్ర్యమాకిటస్వభావతై. ఉయ్ తుక్కుమ్-శెలుత్తుమ్. శిలక్కిశోజ్జలితే(ఇచ్చెయలాలేలోక జ్ఞైయెట్టుతిక్కొణ్ణవనెన్ఱుమామ్) ఎన్ఱువిజదమాక త్తిరుత్తుణ్ణ. “తనక్కసాధారణమాయ్ దివ్యమాన పరత్వస్థితియైలోక త్తిరే నిలైనిలు త్తక్కడవనాన” ఎన్ఱురై. “తుయరమ్” ఎన్ఱు-దుఃఖమాయ్, అతు హేయమాకైయాలే (హేయమెన్ఱు). తున్ ముక్కై-(నెరుజ్ఞభుజిక్కై). క్రమేణాన్వయః.

౬.

ప్ర-తి.—(ఆతామ్బట్టు) (తుయరీశుడరొళియైత్వాది) (నిష్ఠవణ్ణమ్ నిల్క) భగవద్గీతానుచతుర్థ, “అజోపి సన్నవ్యయాత్తాభూతానామిశ్వరోపి సన్ | ప్రకృతింస్వామధిస్థాయసమ్భవామ్యత్త మాయయా.”—(తోన్ఱి) పచ్చమేంశేతృతీయేపరాశర, “ఏవంసంస్తూయమానాసాదేవైర్దేవమధారయత్ | గర్భేణపుణ్డరీకాక్షంజగతస్తా”ణికారణమ్ || ౧ || తతోఽఖిలజగత్పద్మబోధాయాచ్యుతభానునా | దేవకీ పూర్వసన్ధ్యాయామావిర్భూతంమహాత్మ నా|| ౨||” —(తుయరజ్ఞో శెయ్ తు) మాసలపర్వణి, “కృత్వాభారావతరణంపుణివ్యాపృథులోచనః | మోహయిత్వాజగత్సర్వంగతస్సన్వంస్థానము త్తమమ్.”

౬.

తాత్పర్యము.—హేయప్రత్యనీకమును శుద్ధసత్వమయమగుటచే నిరవధిక తేజోమయమును తనకసాధారణమునైన దివ్యమంగళ విగ్రహమును సకలమనుజునయనవిషయమగునట్లు సంసారసాగరమునందపగాహించియున్న మనుష్యులకు సజాతీయుడై యవతరించి తనయప్రాకృత స్వభావమును వారికిఁ దెలియజేసిన మహాపకారకుడగు క్రయఃపతియొక్క నిరవధిక కల్యాణగుణములను నవిచ్ఛిన్నముగ ననుభవించుటచే దివ్యనాకట్టిదుఃఖమునులేదు.

౬.

మూ.—తున్నముమిన్ఱముమాకియ శెయ్ విన్ఱై యాయులకజ్జభుమాయ్ |

ఇన్ఱమిల్ వెన్ఱరకాకియినియనల్వా శువర్క్కజ్జభుమాయ్ |

మన్ఱల్లుయిర్ కళుమాకిప్పలపలమాయమయక్కుక్కళాల్ |

ఇన్ఱుమిన్ఱుమిన్ఱుయై యాట్టుడై యానై పెన్ఱ్ గ్రేతుమల్లలిలనే||

2.

అ.—(తున్నముమ్) పుణ్యపాపరూపకర్మజ్ఞుక్కుమ్ ఫలభోగభూమియాన లోకజ్ఞుక్కుమ్ కర్మఫలభూతమానస్వర్గనరకజ్ఞుక్కుమ్ స్వర్గనరకాదిఫలభోక్తాక్కుళాన వాత్తాక్కుళుక్కు మన్తరాత్తభూతనాయ్, నిఖిలజగదుదయవిభవలయాదిలీలనాయరన్దవనైప్పెన్ఱు ఏతుమ్లలిలే నెన్ఱిటార్.

2.

అన్వ.—తున్నముమ్ ఇన్ఱముమ్ ఆకియ (3) శెయ్ విన్ఱై ఆయ్ (౬) ఉలకజ్జుమ్ ఆయ్ ఇన్ఱమిల్ వెన్ఱ (౯) నరకు ఆకి ఇనియ (౧౨) నల్ వా శువర్క్కజ్జుమ్ (౧౫) ఆయ్ మణ్ పల్ (౧౮) ఉయిర్ కళుమ్ ఆకి పలపల (౨౧) మాయమ్ మయక్కుక్కళాల్ ఇన్ఱుమిన్ఱు (౨౪) ఇన్ఱుయై యాట్టుడై యానై పెన్ఱ్ గ్రేతుమ్ (౨౭) అల్లల్ ఇలణ్. (౨౯)

3౬౪ తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—3-వ. ౧౦-తి. శస్త్ర మ్ పలపల. 2-పా-తున్నముమ్ వ్యాఖ్యానజల్.

పన్నీ.—అన నరమ్, కర్తానురూపమాకలీలావిభూతియై నిర్వహిక్కిఱవనైప్పెల్దు ఏక దేశముమల్లలిలేనెన్దితార్.

అప్రీతిరూపమానదుఃఖముమ్, ప్రీతిరూపమానసుఖముమ్, ఉజ్జామ్బడి, (3) చేతననాల్ శెయ్యప్పట్ట, పాపరూపమాయుమ్ పుణ్యరూపమాయుముళ్ళకర్తజ్జుకుమ్, నిర్వాహక నాయ్, (౬) ఇవల్ త్రైయస్థితైక్కిడానభూలోకప్రదేశజ్జుకుమ్, నిర్వాహక నాయ్, ఇక్కర్తఘలజ్జళాయ్ సుఖగన్ధరహితమాన, (౯) నరకత్తుక్కుమ్, నిర్వాహక నాయ్, ప్రీతికరమానభోగ్యవస్తుక్కుళాలే, (౧౨) నన్దాయ్, శీరియతాన, స్వర్గప్రదేశజ్జుకుమ్, (౧౫) నిర్వాహక నాయ్, కర్తానుష్ఠానదత్తయోడుఘలభోగదత్తయోడువాళియఱ అనువృత్తరాకైయాలేనిత్యరాయ్, అసంఖ్యాతరాన (౧౮) ప్రాణికకుమ్, నిర్వాహక నాయ్, గుణభేదత్తాలుమ్ మతిభేదత్తాలుమ్ రుచిభేదత్తాలుమ్ మనశ్శ్రేయమాయ్, (౨౧) ప్రకృతికార్యమాన, చేతననుడైయమోహవికారజ్జళాలే, రసావహమాన, (౨౪) ఇవ్విభూతియిల్ లీలైయైయడైయననై, ఉళ్ళపడియఱిన్దుకిట్టప్పెల్దు, ఏకదేశముమ్, (౨౭) ఇక్కర్తవశ్యమానసంసారత్తిలమాప్ప, ఉడైయేనల్లే. (౨౯) అల్లల్ - అలమాప్ప.

అర్థము.—(అప్రీతిరూపమైన) దుఃఖమును (ప్రీతిరూపమైన) సుఖమును గలుగునట్లు (3) చేతనులచేజేయఁబడిన పుణ్యపాపరూపకర్తములకు నిర్వాహకుఁడును (౬) లోకములకు నిర్వాహకుఁడును సుఖగన్ధమునులేని (౯) నరకమునఁగును నిర్వాహకుఁడును భోగ్యవస్తువులచే (౧౨) మంగళకరమై అల్పమైన స్వర్గమునకు (౧౫) నిర్వాహకుఁడును నిత్యులునుష్టపలువిధులునునైన (౧౮) జీవులకు నిర్వాహకుఁడును అసంఖ్యాతంబులై (౨౧) ప్రకృతికార్యములైన (చేతనులయొక్క) మోహవికారములచే బ్రీతిజనకములైన (౨౪) చేష్టితములకలవానిని సమీపింపఁబఱిచి అల్పమును (౨౭) శ్రమ లేనివాఁడనైతిని. (౨౯)

ఈ.—ఏద్రామ్బట్టు. అకర్తవశ్యనాకైయాలే ఈశ్వరనుక్కివ్విభూతియిలుళ్ళతు లీలారసమాత్రమాకైయాలే, అత్తైయనుసన్దిత్తవెనక్కు కర్తవశ్యతై యుమిలై; ఇన్దలీలావిభూతియిల న్తర్భవిక్కువుమ్ వేణ్ణావెన్దితార్. (తున్నమిత్త్యాది) సుఖదుఃఖజ్జుకుమ్ హేతువాన పుణ్యపాపరూపకర్తజ్జుకుమ్ నియామక నాయ్. (ఉలకజ్జుళుమాయ్) ఇవల్ త్రైయార్జ్జుక్కుమ్ భూమియైచ్చొల్లుతల్, భోగభూమియైచ్చొల్లుతల్. (ఇన్దమిల్ వెన్నరకాకి) సుఖలేశమిన్దు క్కేయిరుక్కిఱనరకత్తుక్కు నిర్వాహక నాయ్. (ఇనియనల్వాక్ శువర్ క్క జ్జుళుమాయ్) నరక త్తిత్కాట్టిలల్పసుఖత్తైయైడైత్తాన స్వర్గాదికళుక్కు నిర్వాహక నాయ్. ఉలకజ్జుళుమాయ్ వెన్ద విడమ్ - అగ్గనభూమియై

శీ-అ.—ఏద్రామ్బట్టు (తున్నమిత్త్యాది). “ఇవ్విశైయాట్టుడైయనైప్పెల్దు” ఇత్త్యాదియిలే నోక్కాకవవతాకికై (అకర్తవశ్యనిత్త్యాది).

“తున్నముమిన్దముమాకియ” ఎన్దిఱసామానాధికరణ్యమ్- కార్యకారణభావనిబద్ధనమెన్దితార్ (సుఖదుఃఖజ్జుకుమ్ హేతువానవిత్త్యాది). అప్రీతిరూపమానదుఃఖముమ్, ప్రీతిరూపమాన సుఖముముజ్జామ్బడి చేతననాలేపణ్ణప్పట్టపుణ్యపాపరూపమాన కర్తజ్జుకుమ్ నియామక నాయెన్దు శబ్దార్థమ్. “ఎనైయాయ్” ఎన్దిఱసామానాధికరణ్యమ్ - నియామ్యనియామకభావనిబద్ధనమెన్ద పడి. మేలుమిప్పడియేకణ్ణుకొళ్ళతు. “ఎనైయాయ్” ఎన్దత్తోడే “ఉలకజ్జుళుమాయ్” ఎన్ద తుక్కిరణ్ణువకైయాకసజ్జతి (ఇవల్ త్రైయిత్త్యాదివాక్యద్వయత్తాలే). అగ్గనభూమియైచ్చొన్న పక్షత్తిల్, “ఉలకజ్జుళు” ఎన్దిఱబహువచనమ్ - దేశభేదత్తైప్పల్ మెన్దు కణ్ణుకొళ్ళతు. వెన్నరకు - క్రూరమాననరకమ్. ఇనియనల్ వాక్ శువర్ క్క జ్జుళుమాయ్ - ప్రీతికరమాన భోగ్యవస్తుక్కుళాలేనన్దాయ్ చ్చీరియతాన స్వర్గప్రదేశజ్జుకుమ్ నిర్వాహక నాయ్. సుఖానుభవమేయాన స్వర్గమెన్న వేణ్డియిరుక్కు, అల్పసుఖత్తైయైడైత్తానవెన్దతు - ముముత్సుక్కుళుక్కువల్ దీలేశ్చద్దెపిఱవామైక్కాక. పునరుక్తియైప్పరి

అ-అ-వి.—“ (అల్పసుఖత్తైయైడైత్తాన) ‘ఇన్దమిల్ వెన్నరకు’ ఎన్దపోతే - ఇత్తిన్దముడైయ వెన్నరకమెన్దు తోన్దిల్ దీలే” ఎన్దుమ్ శొల్లువర్. కీడే “ఉలకజ్జుళుమాయ్” ఎన్ద విడత్తియిమ్ - భోగభూమియాన స్వర్గాదికళైచ్చొల్లిదీల్ దీ, మిళవుమ్ “ఇన్దమిల్ వెన్నరకాకియిని యనల్వాక్ శువర్ క్క జ్జుళుమ్” ఎన్ద పోతుపునరుక్తమన్తోవెన్దు శజ్జిత్తు, విషయవిభాగముణ్ణుకొత్తార్ (ఉలకజ్జుళుమాయ్ విడమిత్త్యాది). అగ్గన

[౯-౨] తిరువాయ్ మొయ్. — 3-ప. ౧౦-తి-శన్తమ్ పలపల, 2-పా-తున్నముమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో, 3౬౫

ఈ. — చొల్లిల్ గ్రామీల్, ఇవై భోగభూమికళాకిణ; అన్తిక్కే, అక్కే-భోగభూమియై చొల్లిల్ గ్రామీల్, ఇజ్జు-సుఖదుఃఖ
మాత్రజ్ఞులీయోకిటతు. (మృపల్లయిర్ కళుమాకి) కర్కకర్కాకళుమ్ తత్ఫలభోక్తాకళుమాయ్, నిత్యరాయ
సజ్ఞాతరాన వాత్త వర్గత్తుక్కు సిర్వాహకనాయ్. (పలపలవిత్త్యాది) అసజ్ఞేయమానప్రకృతివికారముఖత్వాలజ్ఞాన
చేతనరుడై య మతివిభ్రమజ్ఞానావేశావహమాన లీలై కళై యుడై యవనైప్పెల్ ము. సర్వసుహృత్తాయ పరమకా
రుణికనాన సర్వేశ్వరనుక్కు, తన్నై యకన్తు చేతనర్ దుఃఖప్పడుకిటవితుప్రీతిహేతువాకిటపడియెజ్జ నేయెన్నిల్;
ఇవన్ శై త్తడయై యా లేరక్షిక్కనినైత్తలతవన్ ముక్కు నిష్ఠమాయరుక్కుమిరుప్ప అవనుక్కు హాస్యహేతువాయ్,
ఆవ్యక్తియాలే లీలారససాధనమాయ్ విట్టతు, ఇతుక్కు నేర్ కొడు నేరే తాత్పర్యమితు. కొడు త్తచైతన్యన్దాపాతు
వాయ్ రుచిభేదత్తాలే వట్టివిలగ్గిప్పో యనర్థతైవిళై త్తక్కొణ్డెరుక్కి అపడియెక్కణ్డు, “నా మొత్తై నినైత్తుచ్చెయ్య
ఇవై యొత్తై చొల్లిల్ త్తక్కొణ్డెరుక్కి పడికణ్డాయ్ “ ఎన్ఱు పిరాట్టిముఖ తైప్పార్ త్తన్ఱి తమ్మణ్ణ, అతుకోల్వియ్ కాట్టాలే
లీలారసమాయ్ త్తలై క్కట్టుమ్. (ఏతుమల్లలిలసే) అవనుడై య అకర్తవశ్యతైయై యనుసన్ధి త్తవెనక్కు కర్తవశ్య
తైయిల్లై, జగత్సృష్టియై కళై అవనుడై య లీలావిభూత్యన్వయమాకిటదుఃఖమిల్లై యెన్ఱితార్. ౧ [నమాంకర్కాణి
లిమ్మన్ఱినమేకర్కఫలేస్సహా | ఇతిమాంయోఽభిజానాతికర్తభిర్న సబధ్యతే] ౨ [మమమాయాదురత్యయా |
మామేవయోప్రపద్యన్తే మాయామేతాన్తరన్తితేషన్ఱుమ్] ఇప్పడి నన్ఱై యత్తివన్దవన్ కర్తజ్ఞులై బధిక్కప్పడమా
ట్టానెన్ఱుమ్; నాబన్ధిత్తబన్ధతై యావనొరువనెన్నైయే కాలక్కియవిత్తక్క ప్పార్ క్కితాన్, అవనినై
క్కడక్కు మెన్ఱుమవన్ శొల్లివై త్తపడియే, అవన్ఱన్నైయే పన్ శ్రి విడువిత్తుక్కొళ్ళ విరుక్కి అవెనక్కొరు క్లేశ
మిల్లై యెన్ఱితార్.

2.

జీ.ఆ. — హరిక్కితార్ (ఉలకజ్ఞుమాయెన్ఱ విడమిత్త్యాది). నరకు-నరక మెన్ఱుతల్, దుఃఖమెన్ఱుతల్. శువర్ క్కమ్-స్వర్గ మెన్ఱుతల్, సుఖమెన్ఱు
తల్. కీర్తే - కర్తజ్ఞైయమ్ తత్ఫలజ్ఞైయమ్ జ్ఞాల్లుకైయాలే, తదనుగుణమానవర్థమ్ (కర్తకర్తాకళుమిత్త్యాది). కర్తతైప్పణ్ణి, అనన్తరమ్
కర్తఫలతైయనుభవిక్కుమవర్ కళుమాయెన్ఱ పడి. శబ్దార్థమ్ (నిత్యరాయిత్యాది). మాయజ్ఞులైజ్ఞాన మతివిభ్రమజ్ఞో - ప్రకృతివికారజ్ఞ
కళులైజ్ఞాన మతివిభ్రమజ్ఞో. ఇన్ఱుముమిన్ఱియై యాట్టడైయాలే - చేతనరుడై య మతివిభ్రమజ్ఞులై శ్రీత్యావహమాన వివిభూతియిల్
లీలైయై యుడై యవనై. తటస్థశబ్దైయై యనుపదిత్తు పరిహరిక్కితార్ (సర్వసుహృత్తాయిత్యాది). ఇతుక్కు-లీలైక్కు. “ఇవన్ శై త్తడయై
యాలే” ఇత్త్యాదివాక్యవివరణమ్ (కొడు త్తచైతన్యమిత్త్యాది). పాతువాయ్ - బన్ధమాత్మజ్ఞుకుప్పాతువాయెన్ఱ పడి. కొల్వియ్ కాట్టాలే.
పర్యవసానగత్యా. అవనుడై యవకర్త వశ్యతైయై యనుసన్ధి త్తవనుక్కు కర్తవశ్యతైయిల్లై యెన్ఱు తుక్కు ప్రమాణమ్ (నమాంకర్కాణిలిమ్మన్ఱిత్యాది).
జగత్సృష్టియై యనుకు-లీలై యాకవనుసన్ధిత్తల్ లీలావిభూత్యన్వయమిల్లై యెన్ఱు తుక్కు ప్రమాణమ్ (మమమాయెత్త్యాది). ఏతత్సృమాణద్వ
యమసిగితాయామ్. ఇన్ఱుకోకద్వయత్తుక్కు నుడై వేయర్థమ్ (ఇప్పడిన మైయిత్యాది). క్రీడాప్రవృత్తేన - దేవేనర్పితా-దైవీన్ఱు. జగత్సృ
ష్టియై కళో లీలై యాయరుక్కు మెన్ఱు పడి. “దివ్-క్రీడా” ఇత్త్యాదిధాతుః. క్రమేణాన్వయః.

2.

ఆ.ఆ.వి - భూమియైక్కొణ్డెపక్ష త్తిల్, “ఉలకజ్ఞో” ఎన్ఱి అజమానచరణమ్-దేశ భేదతైప్పన్ దివెన్ఱు కణ్డొళ్ళుతు. “ఇనియన్ల్యాన్ శువర్ క్కజ్ఞ
శుమ్-ప్రీతికరమానభోగ్యవస్తుకళాలే నన్ఱాయ్ చీరియతానప్రదేశజ్ఞో” ఎన్ఱురై. — “ఏతుమల్లలిలసే” ఎన్ఱైయాలే-ఇరణ్ణెల్లు జ్ఞెన్ఱుతోన్ ది
కిట తెన్ఱువివక్షిత్తు, అన్విరణ్ణమిన్ఱు తెన్ఱితార్ (అవనుడై యవిత్త్యాదివాక్యద్వయత్తాలే). (అనుసన్ధిత్తై) “తున్నముమిన్ఱుమమ్” ఇత్త్యాదియాలే. 2.

3౬౬ తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౧౦-తి-శన్తమ్ పలపల. ౮-పా-అల్లలిల్ వ్యాఖ్యానబో.

ప్ర-తి.—(ఏళుమల్లలి నే) గీతాసుచతుర్థే, “నమాంకర్తాణి మృన్తిన మేకర్త ఫలేస్సృహః । ఇతిమాంయోఽభిజా నాతికర్త భిర్న సబ ధ్యతే.”—తత్ర సప్తమే, “దైవీ హ్యేషామగుణమయీమమయాదురత్యయా । మా మేవయేప్రపద్యన్తేమాయా మేతాంతరన్తితే.” ౭.

తాత్పర్యము.—సుఖమునకుఁ గారణమగు పుణ్యమునకును దుఃఖమునకుఁ గారణమైన పాపమునకును నిర్వాహకుఁడును స్వర్గ సరకాదిఫల ములనుభవింపచువారలకంతరాత్మయై నిర్వహించువాఁడును నసంఖ్యాతమైన దివ్యచేష్టితాదులుకలవాఁడును నైన భగవంతుని నాశ్రయించిననే నల్పమైన విచ్ఛేదమునుబొందనివాఁడనైతిని ౭.

మూ.—అల్లలిల్ సప్తమశ్చ విజ నైజుమ్మ కమర్ శూక్రౌ భియ ।

సల్లి మలర్త్త కళో పోక మయక్కు క్కళా కియు నిఱుమ్మ మమ్మా ।

నెల్లై యిల్ ఇన త్త ఇన మం దేకొణ్ణెల్లా క్కరు మజ్జ భుజ్జై ।

య్యైల్లై యిన్దాయనై క్కణ్ణనై తాళో పల్ శ్రియా నోర్ తుక్కు మిల నే॥ ౮.

ఆ.—(అల్లలిల్) దుఃఖానమ్మిన్న నిరవధికానందవిశిష్టనాయ్, కల్యాణతమనిరతిశయ జ్వల్యవిశిష్టనాయ్, నిరతిశయ సౌకుమర్య సౌందర్యాది కల్యాణగుణపరిపూర్ణయైరున్న పెరియపిరాట్టియాలోడుభవనవరతసంక్షేపజనితప్రీతియా లే యప్రకృతిజ్ఞతనాయ్ తత్సంక్షేపానుగుణని రతిశయ దివ్యజ్ఞాననాయ్ అన్తజ్ఞాన తైయేకొణ్ణు పిరాట్టియుడైయ ప్రీత్యర్థమాక జగత్సృష్ట్యాదిలీలైక శైషప్రణ్ణి యరుళుకిట వాశ్చర్యభూతనాన నన్దువరైప్పెరుమాళుడైయ తిరువడిక శైషప్రల్ శ్రినాక్ నిరస్తనమ స్తదుఃఖనానేనైన్దితార్. ౮.

అన్వ.—అల్లలిల్ ఇన్దమ్ ఆళపు (3) ఇఱన్దు ఎఱ్ఱమ్ ఆమర్ (౬) అమ్మకు శూక్రౌ ఒలియక్ (౯) అల్లిమలర్ మకళో పోకమ్ (౧౨) మయక్కు క్కళా కియుమ్ నిఱుమ్మ అమ్మాక్ (౧౫) ఎల్లైయిల్ ఇన త్త ఇన మం దేకొణ్ణు అమ్మిండు (౧౮) ఇనమే కొణ్ణు ఎల్లాక్కురు మజ్జ భుమ్ (౨౧) శైయ్ ఎల్లైయిల్ మాయనై (౨౪) కణ్ణనై తాళో పల్ శ్రి (౨౭) యాక్ ఒర్ తుక్కుమ్ (3౦) ఇలక్. (3౧)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, సర్వస్థాత్పరనాయ్ శ్రయఃపతియాయ్ కొణ్ణు సజ్జల్పమాత్రత్రా లే సకలనిర్వాహక నానవన్దిరువడిక శై యాశ్ర యిత్త నానోరుదుఃఖ తైయిడైయేనల్లై నైన్దితార్.

క్షేత్రప్రసజ్జరహితమాన, ఆనందగుణత్తుక్కు, అవధి, (3) ఇన్దియే, సర్వప్రదేశజ్ఞలిలుమ్, పరమ్మిన, (౬) అవయవ సౌందర్యత్తోడు, శేర్వ, సముదాయరూపలవణ్యప్రభయైయుడైయనాయ్, (౯) ఇవాన్దన్దత్తోడుమ్ వడివమ్మికోడుమ్ తామరైప్పువై వాసస్థానమాక పుడైయతా క్తయారే నిరతిశయభోగ్యభూతైయాయ్, ౧* నారీణామ త్త మైయానపిరాట్టియొట్టై, కలవియారే, (౧౨) ౨ “అన్యోన్యాదై వితనిష్ఠాఘనర సగహనాన్” ఎన్దు స్వపరవిభాగ ప్రతిపత్తిమయజ్ఞుమ్మడియాన భోగానందరూపనాయ్ కొణ్ణుమ్, నిఱ్ఱిఱ, సర్వాధికనాయ్, (౧౫) కీఱు క్తమాన ఆనందముమ్మకుమ్ భోగముమ్మోలేయైల్లై యిఱ్ఱిరుక్కుక్కడవతాన, జ్ఞానవైభవ తైయిడైయనాయ్, నిరపేక్షమాన అన్ద (౧౮) జ్ఞాన తైయే, కొణ్ణు, కార్యభూతసమస్తజగ తైయిమ్, (౨౧) సజ్జల్పమాత్రత్రా లే నిర్వహిక్కుమవనాయ్, అపర్యస్తమాన, ఆశ్చర్యచేష్టితజ్జై యుడైయనాన, (౨౪) కృష్ణనై, తిరువడిక శై, శిక్కనప్పిడిత్తు, (౨౭) నాక్, ఒరు, దుఃఖ తై, (3౦) ఉడైయేనల్లై. (3౧) తుక్కు మావతు - అనిష్ఠానుభవమ్.

అర్థము.—దుఃఖసంబంధములేని ఆనందగుణమునకు నవధి(3)లేకయే అంతట వ్యాపించిన (౬) అవయవ సౌందర్యముతోఁ జేరిన లావణ్య భోభకలవాఁడును (౯) తామరపుష్పమునువాసస్థానముగాఁగలిదియు ఉత్తమస్త్రీయును నైపిరాట్టితో సంక్షేపించుటచే (౧౨) భేదజ్ఞానహీ నుఁడునునై విలసిల్లుచున్న సర్వాధికఁడును (౧౫) అవధిలేని జ్ఞానముకలవాఁడును (నిరపేక్షమైన) ఆ (౧౮) జ్ఞానమునే కొని కార్యము లగు (సమస్తజగత్తులను) (౨౧) (సంకల్పమాత్రముచే) సృష్టించుచున్నవాఁడును అంతయులేని ఆశ్చర్యచేష్టితములుకలవాఁడును (౨౪) కృష్ణుఁ డును నై నభగవంతునియొక్క పాదములను ఆశ్రయించి (౨౭) నేను ఒక దుఃఖము (3౦) కలవాఁడనుకాను. (3౧)

తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౧౦-తి-శస్త్రమ్ పలపల. ౮-పా-అల్లలిల్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

3౬౭

ఈ. — ఎట్టా మ్బట్టు. నిత్యవిభూతియై యనుభవిత్తుకొండ్రుక్కిట మేనైయై యుడైయవన్ జగద్రక్షణ మ్బుణ్ణమ్ నిర్దైయనుసన్నిక ప్పెన్ద్ర వెనకొరుదుఃఖమిలై యెనితార్.

(అల్లలిత్యాది) స్వర్గాదికలితోలే దుఃఖమిశ్రమాయ్ పరిచ్చిన్నమాయితే, దుఃఖగస్తరహితమాయ్ సుఖై కతానమా యపరిచ్చిన్నమాన వానన్దతైయుడైయవన్. (ఎట్టుమల్లకమర్) త్రిపాద్విభూతియెల్లామ్ వెళ్ళమిడున్ కాన్దియైయుడైయవన్. (శూఢ్రియన్) అల్లకెన్దు. అవయవశోభైయాయ్, శూఢ్రియెన్దు - సముదాయ శోభైయైచ్చొల్లుకిటతు. అన్తిక్కే (ఎట్టుమల్లకమర్) పాదాదికేశమవయవజ్జలై త్తనిత్తుప్పార్తాల్ “ఇజ్జేయ్దుకు కుడికొడ్డతు, ఇజ్జేయ్దుకుకుడికొడ్డతు” ఎన్నుమ్బడి పాదాదికేశమ్ పట్టిప్పల్దు. (శూఢ్రియన్) త్రిపాద్విభూతి యడజ్జలున్ కాన్తిపూరతాతే వెళ్ళమిడానిట్టుమాయ్దు. లావణ్యమానజెట్టుమొక్క వ్యాపిత్తు అలైయెటి యుమ్బడియాయ్దుక్కే. (అల్లిమలర్కళిత్యాది). ఇవ్వుకుకాట్టిలెటిత్త నిలావాకాతపడి నెఱ్ఱోడే యనుభవి ప్పారైచ్చొల్లుకిటతు. పుష్పత్తిల్ పరిమళమ్ వడివుకొడ్డరుక్కితాప్పోలే నిరతిశయభోగైయూన పెరియపిరా ట్టియారోటై సంక్లేషతాతే పిఱన్దవాశ్చర్యమాన మయక్కతైయుడైయనాన సర్వేశ్వరన్. మయక్కుక్కల్ - ఆన న్దజ్ఞో. మయజ్ఞల్ - కూడలున్, కలత్తలున్. (ఆకియుమ్ నిట్టుమ్) తన్నుడైయవానన్దత్తుక్కు మేలే శ్రియః

జీ. అ. — ఎట్టా మ్బట్టు (అల్లలిత్యాది). “అల్లలిన్దు” ఇత్యాదియెప్పల్దు (నిత్యవిభూతియై యిత్యాది). “కణ్ణన్” ఎన్దైప్ప ల్దు (నిర్దైయైయెన్దు).

“అల్లలిల్ - ఆవవిన్ద - ఇన్దు” ఎన్దుత్తుక్కు వ్యావర్త్యపూర్వకమాకవర్ధమ్ (స్వర్గాదికలితోలేయిత్యాది). దుఃఖరహితమా యశ విజన్దవానన్దతైయుడైయననిత్యర్థః. ఎట్టుమ్ - అల్లకమర్. ఎట్టుమ్ - శూఢ్రియన్” ఎన్దపడి. ఇతుక్కు మూన్దర్ధమ్. మున్దితు, “అల్ల కు” ఎన్దు - తేజస్సాయ్, “శూఢ్రియన్” ఎన్దు - తిరుమేనియెట్టుమ్ శూఢ్రిన్దొయైయుడైయవన్దపడి; అతావతు - సముదాయశో భై. ఇజ్జేయరుళిచ్చెయ్కితార్ (త్రిపాద్విభూతి యెల్లామిత్యాది). ఇన్దవర్ధత్తుక్కు, మేరేయరుక్కిట (లావణ్యమానతు) ఇత్యాదివాక్యమ్ - ఇజ్జేశూఢ్రియన్” ఎన్దుత్తుక్కర్ధమాక వసుసన్దేయమ్. ఇరణ్డామర్ధమ్ (అల్లకెన్దువయవశోభైయాయిత్యాది). అతావతు - అవయవజ్జ శెట్టు మ్ తని త్తనియే పూర్ణమాన మ్మకైయుడైయనాయ్; “ఒలి” ఎన్దు - సముదాయశోభైయాయ్, తిరుమేనియెట్టుమ్ శూఢ్రిన్దిరుక్కిట సముదా యశోభైయైయుడైయవన్దపడి; మూన్దామర్ధమ్, అల్లకెన్దు - సాన్దర్యమ్; ఒలియెన్దు - తేజస్సు. ఇజ్జే యరుళిచ్చెయ్కితార్ (పాదాదికేశ మిత్యాది). ఆక, “అల్లకు” ఎన్దు - తేజస్సాతల్, సాన్దర్యమాతల్; “ఒలి” - లావణ్యమాతల్, తేజస్సాతల్. సాన్దర్యమ్ - అవయవశో భై. లావణ్యమ్ - సముదాయశోభై. కాన్తియమ్ తనియే ఒరువిగ్రహగుణమ్. ఇజ్జేత్తళిమాక్కికొడ్డు మేలిత్తుదత్తుక్కు రసోక్తియాక వర్ధమ్ (ఇవ్వుకిత్యాది). నెఱ్ఱోడేయనుభవిప్పారెన్దు - చాటు. సహృదయమాకవెన్దుమ్, వత్తున్దుల త్తిలియన్దెన్దుమ్. ఇరణ్దర్ధము మిక్లేయుపయు క్తుమ్. శబ్దార్ధమ్ (పుష్పత్తిలిత్యాది). “ఆకియుమ్” ఎన్దుచళబ్దార్ధమ్ (తిన్నుడైయ వానన్దత్తుక్కిత్యాది). “ఇన్దుమళివిన్దు” ఎన్దు-స్వాభావిక

అ. అ. వి. —, (త్రిపాద్విభూతియెల్లామ్) “అల్లకు” ఎన్దిటమాలస్వారస్యతారే, కాన్తియెన్దు - అల్లకైయోల్లుకిటతు; త్రిపాద్విభూతియెల్లామ్ వెళ్ళమిడుకైయావతు - అట్టుళైయెన్దు ముఖావ్యమాయ్దుక్కే; ఒలియెన్దుమ్, శోభైయెన్దుమ్ - అల్లకుతన్నై యోల్లిల్దు. (త్రిపాద్విభూతియడజ్జలుమ్) ఇప్పోతు, “ఒలి” ఎన్దు - తేజస్సెచ్చొల్లుకిటతు. సర్వావయవజ్జలిలుమ్మకు పరిపూర్ణమాయ్ తేజస్సుసర్వదేశవ్యాపియా యిరుక్కుమ్. “అల్లకమర్” ఎన్దిటపదత్తిల్, ద్వితీయయోజనైయిల్ సాన్దర్యలావణ్యజ్జలిక్ కేర్ త్తియారే, “శూఢ్రియన్” ఎన్దు - విగ్రహవ్యాపియాన లావణ్యతైచ్చొల్లుపుమామెనితార్ (లావణ్యమానతెన్దు). “ఎట్టుమ్” - తిరుమేనియెట్టుమ్ మెన్ను పుమామ్.

ఈ.-పతిత్వత్వాల వస్త్ర వాస్తవత్వయై యనాయరుక్మమ్. (అమృత) ఆనందమయ నాయ్ శ్రియఃపతియా మననితే సర్వేశ్వర. (ఎల్లైయిల్ ఖానత్త) ౧ “మనస్వీ” ఎన్నుమాప్పోలే, ప్రణయ ధారైయి లవళుక్కుమ్ ఆనైక్కు క్కుత్తిరై వైక్కువలజ్జా నాధిక్యత్వయై యవ. (ఖానమమ్ దేకొణ్ణిత్యాది) తానుమవళుమాన శేర్ త్రియిట్టి అస్త వెలి చ్చిటప్పే సహాయా న్తరనిర పేక్షమాన సాధనమాకొణ్ణు, ఇక్కార్యజాత తైయెల్లా ముణ్డాక్కుమాల్లు. ౨ “యస్యావీత్యముఖస్తదిగ్గతప రాధీనోవిధ త్తే ౨ ఖలమ్” ఎన్నారితే. ఇమ్ముఖత్తాలేయితే, ౩ “బహుస్యామ్” ఎన్నతు. అల్లాతార్ క్కడైయ, విషయబ్బళోట్టైచ్చేర్ త్రి జ్ఞానమానియైయుమ్ బలహానియైయుమ్ రూపహానియైయుమ్ పణ్ణు విక్కుమ్; ఇవిషయ మవల్లు క్కెత్తిర్ త్తట్టాయరుక్కుమ్.

(ఎల్లైయిల్ మాయనై) సబ్బల్పరూపజ్ఞానత్తాలే సృష్ట్యాదికలై ప్పణ్ణవల్ల ఆశ్చర్యశక్తియు క్తనై. ఇప్పడిప్ప ట్టవనారెన్నిల్ (కణ్ణనై) కృష్ణనై. ౪ “కృష్ణవపహిలోకానామ్”. (కణ్ణనైత్తాల్ పదశ్రియానోర్ తుక్కుమిలనే) పిరాట్టిసన్నిధియుముణ్డాయ్, అవళి పురుషకారమాక సహకారినిర పేక్షమాక నజ్జారియజ్జాయ్ మవనుమాయ్ ౫ “ఏష హ్యేవానందయాతి” ఎన్నిటపడియే ఆనందావహానానన నైప్పదీ శ్రినవెనక్కొరుదుఃఖమిల్లై యెన్నితార్. ౮,

జ-ఆ - మానవానందమొల్లిదీ. “అల్లలిన్బమ్” ఇత్యాదియైయుమ్, “అల్లిమలర్ మకళి” ఇత్యాదియైయుమ్ జ్ఞాటి భావమ్ (ఆనందమయనాయ త్యాది). “ఎల్లైయిల్ ఖానత్త” ఎన్ను-ప్రణయధారైయిల్ విదగ్ధ నెన్నుతల్, సృష్టి హేతువాన సబ్బల్పరూపజ్ఞాన తైయై యవ నెన్నుతల్. పిరాట్టియొట్టైచ్చేర్ త్రిశొన్నవన న్తరమ్, “ఎల్లైయిల్ ఖానత్త” ఎన్నైయారే-భోగప్రకారబ్బలై యతిక్కిడానజ్ఞానాధిక్యత్వ యితుక్కుర్థమాక వరుళిచ్చెయ్కితార్ (మనస్వీత్యాది). “మనస్వీతగ్ధత సస్యాః” ఇత్యాదిబాలకాణ్డే పూర్వమేవలిఖితమ్. అనైక్కుక్కుత్తిరై వైక్కువల్ల వెన్తు. అనైక్కు క్కుత్తిరై సరియాకాతాప్పోలే, అవళుడైయ జ్ఞానత్తిలుమ్ విజ్ఞానవెన్తు పడి. “ఎల్లైయిల్ ఖానత్త” ఎన్నతుక్కు-పిరాట్టి యొట్టైచ్చేర్ త్రియారే విశదమాకప్పిటన సబ్బల్పరూపజ్ఞాన తైయై యవ నెన్తుర్థా న్తరమ్ వివక్షిత్తు, “ఖానమమ్ దేకొణ్ణు” ఎన్నతుక్కుర్థమ్ (తానుమవళుమానవిత్యాది). క్రియత ఇతి-కర్త ఎన్నువివక్షిత్తు (ఇక్కార్యజాత తై యెల్లా మెన్తు). శేర్ త్రియిట్టి అస్త జ్ఞానత్తాలే సృష్టిక్కుమ్బడి యెజ్జనెయన్న (యస్యావీత్యే త్యాది). అతావతు - సంక్షేప సమయత్తిలొడ మేదీ శ్రికూలికొళ్ళు మళివానపోతు “ఇవళోరు కార్యమ్ నమైయేవువతుకాణ్” ఎన్నిరు క్కు-మళివో జగద్గిత తై యవళి నియమిక్కు, అత్తాలే ౬ * దయమానమనావాయ్కొణ్ణు “బహుస్యామ్” ఎన్ను సృష్ట్యాదికలిరే యెరుప్పడు మెన్తు పడి. “స్వస్తిశ్రీద్విశతాద శేవజగతాం సర్గోప సర్గస్థి స్వర్గం దుర్గతి మాపవర్గపదం సర్వభృగుర్వస్తరిః | యస్యావీత్యముఖంతదిగ్గతపరా ధీనోవిధ తై ౭ ఖలంక్రీడేయంఖలునాన్యభాస్యరసదాస్యాదైకరస్యాత్తయ” ఇతిశ్రిస్తుతా. “బహుస్యామ్” ఎన్ను- తాత్ సబ్బల్పిత్తనోసృష్టి ప్పతెన్న (ఇమ్ముఖత్తాలే యిత్యాది) చాటు. ఇమ్ముఖత్తాలే - ఇవళి ముఖత్తాలే, ఇప్పికారత్తాలే యెన్తుమ్. ఇత్తాల - అవత్ సబ్బల్పిక్కిటతు మవళి నియమిక్కైయారేయెన్తు కరుత్తు. స్త్రీకళోట్టైచ్చేర్ త్రి జ్ఞానమాన్ద్య హేతువన్తోవెన్న (అల్లాతార్ క్కె-త్యాది). (ఇవిషయమితి). “ఎల్లైయిల్ ఖానత్త” ఖానమమ్ దేకొణ్ణు, ఎల్లైయిల్ మాయనై, అగ్రకమర్ శూడోలియత్” ఎన్ను - జ్ఞానశక్తి సాన్దర్యబ్బలై చొచ్చుకైయారే. ఇవిషయమవల్లు క్కెత్తిర్ త్తట్టాయరుక్కు మెన్తు పడి. ఇన్వతిశయబ్బళెల్లా మవళి శేర్ త్రియారే యెన్తుకరుత్తు.

(కణ్ణనై) ౭ “కృషిర్భువాచకశ్చబ్దోణ్చనిర్వృతివాచకః | విష్ణుస్తద్భావయోగాచ్చకృష్ణ ఇత్యభిధీయతే” ఎన్నిటపడియే ఆనందావహ నైత్త పడి. కృష్ణనుక్కు ప్రస్తుత్వముణ్డోవెన్న (కృష్ణవపహిత్యాది). “కృష్ణవపహిలోకానాముత్పత్తిరపిచాప్యయః | కృష్ణస్యహిక్య తేభూత మిదంవిశ్వంచరాచరమ్” ఇతిరాజమాయే. పిరాట్టిసన్నిధియొచ్చొన్న వన న్తరమ్, జగత్సృష్టియొచ్చొన్న తుక్కు-భావమ్ (పిరాట్టిసన్నిధియుముణ్డాయిత్యాది). “ఖానమమ్ దేకొణ్ణుల్లొక్కరుమబ్బళుమ్ శెయ్” ఎన్నుత్తైప్పదీ ౮ (అవళి పురుషకారమాకవిత్యాది). “కణ్ణత్” ఎన్న తుక్కుర్థమ్ (ఆనందావహనైత్తు). అల్లిమలర్ మకళి నైత్తుతోడగ్గి అమృత-అల్లలిన్బ మెన్తుతోడగ్గి, ఎల్లైయిల్ ఖానత్త నైత్తుతోడగ్గి, యానోర్ తుక్కుమిలనిత్వన్వయః. ౮.

[F 3] తిరువాయ్ మొట్టి.—3-వ. ౧౦-తి-శస్త్రమ్ వలపల. F-పా-తుక్కుమిల్ వ్యాఖ్యానభో. 3౬౯

ప్ర-తి.—(ఎట్టామ్మట్టు) (అల్లలిలిప్పమిత్తాది) (ఎల్లయిల్ ఖానత్తై) బాలకాణ్డే, [౭౭.] “రామస్తుసీతయాసార్థంవిజహరబహున్ తూన్ । మనస్వీతద్దతస్తస్యానిత్యంహృదిసమర్పితః॥౨౫॥” — (ఖానమం దేకొణ్డిత్తాది) శ్రీస్తుతా, “స్వస్తిశ్రీరీతాదశేషజగతా సగ్గోప సగ్గితిస్వర్గందుర్గతిమాపవర్గి కపదంసర్వచ్ఛకుర్వన్ రిః । యస్యావీక్ష్యమఖంతదిక్షితపరాధీనోవిధత్తేభిలక్రీడేయంఖలునాన్యఃస్యరసవాస్యా దైకరస్యాత్మయా.” — ఉపనిషది, [తై-ఆ-౬.] “సాకామయతబహుస్యాంప్రజాయేయేతి.” — (కణ్ణనై) రాజనూయేభీష్మః, “యథా బుద్ధుద ఉత్థాయత త్రైవచవిలియతే । చరాచరాణిభూతానితథానారాయణేసదా । కృష్ణవీపహిలాకానాముత్పత్తిరపిచాప్యయః । కృష్ణస్య హిక్వతేభూతమిదంవిశ్వంచరాచరమ్.” — (యానోర్ తుక్కుమిలనే) ఉపనిషది, [తై-ఆ-౭.] “ఊహ్యేవాన్యాత్మప్రాణ్యాద్యదేవ ఆకాశ ఆనందోనస్యాత్ ఏష హ్యేవానందయాతి.”

౮.

తాత్పర్యము.—అపరిమతానందగుణముకలవాడై పాదము మొదలు కేశపర్యంతము యెచ్చట చూచిన నపరిమితమగు అవయవ సముదాయశోభచే బ్రకాశించువాడును నిరవధిక సౌకుమార్యముకల పిరాట్టితో సంశ్లేషించుటచే స్వపరవిభాగజ్ఞానరహితుడును అపరిచ్ఛిన్న దివ్యసంకల్పముచే సకలలోకములను సృష్టించువాడును నాశ్చర్యకరములగు గుణదేవతములుకలవాడును తనపరత్వముతోఁగూడ సర్వసులభుడై యవతరించువాడునునైన భగవంతునినాశ్రయించిన నేనెట్టి దుఃఖమునులేనివాడనైతిని.

౮.

మూ.—తుక్కుమిల్ ఖానచ్చుడరోలిమూర్తి తుగ్రాయలజ్జత్పరుమాక్ ।

మిక్కుపన్నాయజ్గళాల్ వికిరుతజ్జేయ్ తు వేణ్ణుమురువుకొణ్ణు ।

నక్కపిరానోడయన్తుతలక వెల్లారు మెవై యుమ్, తన్ను ।

ళొక్కవొడుజ్గవిట్టుజ్గవల్లానై పెల్లీబొన్తునళర్విలనే ॥

౯.

ఆ.—(తుక్కుమిల్) సమస్తహేయరహితనాయ్, సర్వజ్ఞ నాయ్, నిరతిశయతేజోమయ దివ్యరూపనాయ్, తిరుత్తుటాయలే యల జ్ఞాతనాయ్, తన్నుడైయవిచిత్రశక్తికళాలే స్వాభిమతదివ్యరూపజ్గళైక్కొణ్ణాశ్చర్యదివ్యచేష్టితజ్గళైచ్చెయ్ తు, బ్రహ్మదిసర్వాత్మాకలైయు మొరుకాలే తిరువయిల్లీలేయొడుజ్గ విట్టుజ్గవల్లానై పెల్లీబొన్తునళర్విలేనెన్దితార్.

౯.

అన్వ.—తుక్కుమ్ ఇల్ ఖానమ్ (౩) శుడరొలి మూర్తి తుగ్రాయలజ్గల్ (౬) పెరుమాక్ మిక్కు పల్ (౯) మాయజ్గళాల్ వేణ్ణు మురువు కొణ్ణు (౧౨) వికిరుతమ్ శేయ్ తు నక్క (౧౫) పిరానోడు అయ్ ముతలక (౧౮) ఎల్లారుమ్ ఎవై యుమ్ ఒక్క (౨౧) తన్నుళ్ ఒడుజ్గ విట్టుజ్గవల్లానై (౨౪) పెల్లీబొ ఒన్తుమ్ తళర్వు (౨౭) ఇలకా (౨౮)

పన్నీ — అనస్తరమ్, సర్వప్రకారరక్షక నాన ఆపత్సఖునైప్పల్లీబొనానరుతళర్వియైయుడైయేనలేనెన్దితార్.

దుఃఖస్పర్శమ్, ఇల్లాత, జ్ఞాన తైయుడైయనాయ్, (౩) అత్యుజ్జ్వలతేజోమయరూపమాన, విగ్రహ తైయుడైయనాయ్, తిరుత్తుటాయ్ మాలైయాలే అలజ్ఞాతనాన, (౬) సర్వాధికనాయ్ వైత్తు, ౧ “పరాస్యశక్తిర్విచిత్రైవ” ఎన్నిటపడియే అనవధికాతిశైయైయాయ్, బహువిధైక ఖాన, (౯) ఆశ్చర్యశక్తికళాలే, ౨* ఇచ్చాగృహీతమాన అభిమతవిగ్రహజ్గళై, పరిగ్రహిత్తు, (౧౨) ఇతరసజాతీయప్రతిపత్తిపణ్ణలామ్మడి యానచేష్టవికారజ్గళై, పణ్ణుమననాయ్, అవ్వళవన్తియే దిగమ్మరనాయ్, (౧౫) ఈశ్వరాభిమానియానరుద్రమమ్, అవనుక్కుత్పదకనాయ్ ఆజనెన్తు ప్రసిద్ధనాన బ్రహ్మపుమ్, ముతలక, (౧౮) ఎల్లాచేతనరైయుమ్, అచేతనజ్గళైయుమ్, తారతమ్యమిల్లాతపడి, (౨౧) ఆకవాయల్, ఏకదేశ త్రిలేయొత్తుజ్గమ్మడియక, విట్టుజ్గవల్లరక్షణశక్తియుక్తనై, (౨౪) లభిత్తు, ఒరు, తళర్ త్రియై, (౨౭) ఉడైయేనలే. (౨౮) తళర్వు - బలహాని.

౯.

320 తిరువాయ్ మొట్టి. — 3-ప. ౧౦-తి-శస్త్ర మ్మలపల. ౯-పా-తుక్కమిల్ వ్యాఖ్యానభాగం.

అర్థము. — దుఃఖసంబంధము లేని జ్ఞానముకలవాఁడును (3) మిక్కిలియుజ్జ్వలతేజోమయమైన విగ్రహముకలవాఁడును తులనీమాలచేసలం కృతుఁడును (౬) సర్వాధికుఁడును అనన్దకాంతిశయముకలవియు బహువిధములగు (౯) ఆశ్చర్యశక్తులచే (ఆశ్రితులకు) అభిమతములగువిగ్రహములను బరిగ్రహించి (౧౨) ఆశ్చర్యచేష్టితములను జేయువాఁడును దిగవ్వురుడగు (౧౫) దుఃఖుఁడు బ్రహ్మ మొదలగు (౧౮) సకలచేతనులను ఆ చేతనములను భేదములేక (౨౧) తనలో నేకదేశమునందుండునట్లు మ్రింగుటకు శక్తికలవాఁడును నైనభగవంతుని (౨౪) లభించి ఒక శైధిల్యము (౨౭) లేనివాఁడనైతిని. (౨౮)

ఈ. — ఒప్పతామ్బట్టు. అఘటితఘటనాసమర్థనాన వటదళశాయయై యనుభవిక్మప్పెల్ల వెనక్కొరు తళద్యమిల్లెయెన్గితార్. మహాప్రళయవృత్తాంతై యనుసన్నిక్కితారెన్నపుమామ్.

(తుక్కమిలిత్యాది) హేయప్రత్యసీకమాన జ్ఞానతైయుమ్, నిరవధికతేజోరూపమాన విగ్రహతైయును డైయనాయ్, అప్సడివుక్కులజ్కారమాకప్పీరుమ్మడియాన తిరుత్తుఘాయ్మాలై యైయుడై యనానసర్వేశ్వర. అలజ్జలెన్నతు - మాలై. (మిక్కిలిత్యాది) అపరిచ్ఛేద్యమాయ్ పులవకైప్పట్ట ఆశ్చర్యశక్తియోగత్తాలే. (వేణుమురువుకొణ్ణు - వికిరుతజ్జాయ్తు) ఇచ్చాగ్మహీతమాన విగ్రహజ్జలై పురిగ్రహిత్తు వికృతజ్జలై ప్పణ్ణానిలుమ్. అతావతు - శితియవడివై కొణ్ణు పెరియలోకజ్జలై వయిల్ శ్రీలేవైత్తు ఒరుపవనాన వాలన్దలిరిలే కణ్ణళర్ న్దరుళు కైయాకిఱ అఘటితఘటనా సామర్థ్యతైచ్చొల్లుకిఱతు. (నక్కపిరానిత్యాది) స్వగోష్టిక్కుపకారకనాక ప్రసిద్ధనాయిరుక్కిఱ దుద్రనోడేకూడ, అవనుక్కుమ్ జనకనానవేల్ శ్రీతైయుడైయ చతుర్దుఖన్డొడక్కుమాన వెల్లాచేతనా చేతనజ్జలై యు మొరుకాలే ప్రళయమ్ లేడియుమ్ కాణవొణ్ణాతపడి వయిల్ శ్రీలేవైత్తు రక్షిక్కువల్ల సర్వరక్షకనై. ఒడు జ్జవిల్లుణ్ణుకై యావతు - ౧ “ ఏఱులకుముణ్ణుమిడముడైత్తు ” ఎన్నిఱపడియే శిఱుచయిల్ శ్రీలే పెరియ లోకజ్జలై వైత్తాల్, ఈర్ క్కిలత్తిక్కాయ్కోత్తాప్పాలే విజైత్తు వేఱాయీరాలే అడజ్జిత్తకుతియా యిరుక్కై. ఇప్పడిప్పట్టవనై. (పెల్లొమ్మమ్ తళర్విలనే) సర్వశక్తియాయ్, బ్రహ్మదికళుక్కుమ్ రక్షకనానవనై అనన్య ప్రయోజననా

జీ-అ. — ఒప్పతామ్బట్టు (తుక్కమిలిత్యాది). “విఱ్ఱు” ఎన్నిఱపదస్వారస్యతైప్పల్ - మున్దినవవతారికై. “నక్కపిరాన్” ఇత్యాదియాలే - బ్రహ్మదికలైయుమ్ విఱ్ఱుజ్జినతాకవొల్లుకైయాలే (మహాప్రళయవృత్తాంతమెవతు). అప్పోతు, వికిరుతజ్జాయ్కైయవతు - ఘోలాకార తైసంహరిత్తు నూత్తాకారత్తిలేనిఱుత్తుకై. “విఱ్ఱు” ఎవ్వుతుక్కు - ౨ “అత్తాచరాచరగ్రహణాత్” ఎన్నక్కడవతిత్. విఱ్ఱుణ్ణుకైయవతు - తత్ స్వరూపసజ్జల్పాదికళాలేసతైయెనోక్కుకై. “శుడరొళి” ఎన్నిఱమిమిశైక్కర్థమ్ (నిరవధికత్యాది). వికిరుతమ్ - విరుద్ధయానకృతియిత్యర్థః. “వికృతజ్జల్” ఎవ్వుతైవివరిక్కితార్ (అతావతిత్యాది). పవనాన - ముక్కిల్ విరియాత. నక్క - నగ్న. అవనివరుక్కుపకారకనోవెన్న (స్వగోష్టిక్కిత్యాది). ఒడుణ్ణుకై - అడణ్ణుకై. (ఏఱులకుముణ్ణుమిడముడైత్తితి) స్పష్టార్థః. తిరుమొట్టి పతినోరామ్మతైన్దొన్దిరుమొట్టి మూన్దామ్బట్టు. “అల్లకడల్ శూల్” ఇత్యాది. విజైత్తు - మిశుత్తు. తళద్య - శైధిల్యమ్. అతావతు - దుఃఖమ్. (సర్వశక్తియాయితీ) “వేణుమురువుకొణ్ణు వికిరుతమ్ శైయ్తు” ఎన్దైయాలే - సర్వశక్తిత్వమ్. నైమిత్తికప్రళయత్తిల్ బ్రహ్మదికళుక్కు చలనమ్కొల్ల

అ-అ-వి. — “వేణుమురువుకొణ్ణు - వికిరుతమ్ శైయ్తు” ఎవ్వుతు - సజ్జల్పణరూపశేషరూపియాయ్కొణ్ణు జగత్తైయెల్లామ్ సంహరిక్కైయెత్తుకొణ్ణుకోళ్ళు.

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౧౦-తి-శన్తమ్ పలపల. ౧౦-పా-తళర్విన్ది వ్యాఖ్యానబ్బళ్.

32౧

ఈ.—యాశ్రయి త్తవెనక్కొరుదుఃఖముఁదోవెన్దితార్. నైమిత్తికప్రళయమానపోతు, అవర్కళుక్కు రక్ష్యమాన
త్రైలోక్యతై రక్షిక్కెయాలే అవర్కళుక్కుమ్ రక్షక నెన్దె. F.

జీ-అ.—లామోవెన్న (నైమిత్తికేత్యాది). త్రైలోక్యతైయుమళక్కప్పక్కపారిప్పాలే బ్రహ్మలోక త్తళవుమళన్దాప్పాలే, ఇవర్కళైయుమ్ రక్షక
నానతక పారిప్పాలే వయిల్ శీలేవైత్తా నెన్దెలో విరోధమిదైయెప్పడి. ౧ “ఎచ్చిల్ తేవరల్లాతార్ తాముళలే” ఎప్పక్కడవతితే. నైమిత్తి
కప్రళయమానపోతెన్దతు. శొన్నయోజనైయిలెన్దపడి. అతావతు - నైమిత్తికప్రళయ త్తిల్ లోకజ్జనైవయిల్ శీలేవైత్తు వటదళళాయాయారు
నపోతు బ్రహ్మద్రాదికలైవయిల్ శీలేవై త్తతిలైయితే, ఆకైయాలేయవర్కళైవయిల్ శీలేవైత్తురక్షిక్కెయాలవతు - అవర్కళుక్కురక్ష్యమాన
త్రైలోక్యతైరక్షిక్కెయెన్దపడి. మహాప్రళయమానపోతు, లయస్థానమాకైయాలే. “తన్నుళ్” ఎన్నితతు. క్రమేణాన్వయః. F.

తాత్పర్యము.—నిరవధిక తేజోమయ దివ్యమంగళ విగ్రహముకలవాడును నపరిచ్ఛిన్నజ్ఞానముకలవాడును నానావిధ దివ్యచేష్టితము
లుకలవాడును దిగమ్బరుడగు రుద్రుడు వానితండ్రియగుబ్రహ్మ మొదలగుసకలచేతనాచేతనములనుతనయందరమునందేక దేశముననుంచి రక్షిం
చుసర్వశక్తుడును నైన భగవంతుని యనుభవంప లభించిన నేనెంతమాత్రమైన శైధిల్యమునులేనివాడనైతిని. F.

మూ.—తళర్విన్దియేయెన్దుమెజ్జుమ్బరన్ద తనిముతల్ ఇాన మొన్దా ।

యళవుడైయైమ్బులన్దళటియావకైయాలరువాకినిఱ్ఱమ్ ।

వళరోళియూళనై మూర్తియైప్పుతజ్జళై నైయరుళుడరై ।

కిళరోళిమూయనై క్కణ్ణనైతాళ్ పల్ శ్రియా నెన్దుజ్జేడిలనే॥

౧౦.

ఆ.—(తళర్విన్దియే) అనాయాసేన సర్వదా సర్వత్రనియన్తృతయావ్యాప్తనాయ్, జగత్కారణభూతనాయ్, జ్ఞానరూపనాయ్, స్వే
తరసమస్తవిసజాతీయనాయ్, వ్యాప్యభూతరాన వాత్సక్కుళుడైయ పరిచ్ఛిన్నవస్తుగ్రాహకమాన విన్దియజ్జళుక్కు భూమియాయ్, వ్యాప్తవ
స్తుగతదోషైరసంస్పృష్టనాయ్, స్వాసాధారణదివ్యరూపవిశిష్టనాయ్, పృథివ్యాదిభూతచన్ద్రసూర్యాదిజగచ్ఛరీరనాయ్, తన్నుడైయనిరవధి
కతేజోవిశిష్ట యాపత్తోడేకూడవన్దు వసుదేవగృహేనవత్సర్గాన వెప్పెరుమానుడైయ తిరువడికలైప్పల్ శ్రి యినియెరునాళుమ్ కేడిలే
నెన్దితార్. ౧౧.

అన్వ.—ఎన్దుమ్ ఎజ్జుమ్ తళర్విన్దియే (3) పరన్ద తని ముతల్ (౬) ఇానమొన్దాయ్ అళవుడై ఐమ్బులన్దళ్ (౯) ఆటియావకై
అరువాకి నిఱ్ఱమ్ (౧౨) వళర్ ఒళి ఈళనై (౧౫) మూర్తియై పూతజ్జళైన్దై ఇరుళువనై (౧౮) కిళర్ ఒళి మూయనై (౨౧) కణ్ణనై
తాళ్ పల్ శ్రి (౨౪) యాక్ ఎన్దుమ్ కేడు (౨౭) ఇలక్. (౩౦)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, సర్వాన్తరాత్త భూతనాన కృష్ణనైప్పల్ శ్రిననానొరు అట్టివైయుడైయేనల్లెనెన్దితార్.

సర్వకాలత్రిలుమ్, సర్వదేశ త్రిలుమ్, తన్నుడైయ నియన్తృత్వ శక్తిక్కు తళర్ త్రియిల్లాత పూర్తియోడే, (3) వ్యాప్తి త్రిరుక్కుమవనా
య్, అద్వితీయమాయ్, సమస్తకారణమాన, (౯) జ్ఞానైకనిరూపణీయనాయ్, విషయపరిచ్ఛేదజ్ఞాన, ఇన్దియజ్జళైన్దుక్కుమ్, (౯) ఆటి
యవాన్ణాతపడి, నిరవయవస్వరూపనాయ్, వత్తిక్కుమవనాయ్, (౧౨) ఇప్పడిన్యాప్తియాల వన్ద నియన్తృత్వతై ఆభివృద్ధమాన, బౌద్ధన్
ల్యతైయైడైయ, స్వామియాయ్, (౧౫) అసాధారణదివ్యవిగ్రహయుక్తనాయ్, సమస్తరూపభూతజ్జళైయమ్, వ్యప్తిరూప చన్ద్రాదిత్యర్క
లైయమ్, (౧౮) శరీరమాకవుడైయనాకైయాలే అవైతానెన్దు శొల్లలామ్బడియాయ్ అవతారప్రయుక్తమాన వభివృద్ధియై యుడైయనాయ్,
అతుల్యజ్వలమాన, ఆశ్చర్యగుణజ్జళైయైడైయ, (3౧) కృష్ణనై, తిరువడికలై, ఆశ్రయిత్తిరుక్కిఱ్ఱ, (౨౪) నాక్, సర్వకాల త్రిలుమ్, ఒరు ఆ
ట్టివై, (3౭) ఉడైయేనల్లె. (౩౦)

౧౦.

అర్థము.— సర్వకాలములయందును సర్వదేశములయందును కొఱతలేకయే (౩) వ్యాపించియుండువాఁడును అద్వితీయమైనకారణముగు (౬) జ్ఞానమునేనిరూపకముగాఁగలవాఁడును పరిచ్ఛేదకములగు విదిఁద్రయములకును (౯) తెలిసికొనుటకశక్యమగునట్లు సూక్ష్మశరీరము కలవాఁడై వర్తించుచున్నవాఁడును (౧౨) అభివృద్ధమైన తేజస్సుకల స్వామియు (౧౫) అసాధారణవిగ్రహముతోఁగూడియుండువాఁడును ఐదుభూతములును రెండుతేజోవస్తువులగు చంద్రసూర్యులును)శరీరముగాఁగలవాఁడును(౧౮) ఆవతారప్రయుక్తమైన అభివృద్ధికల ఉజ్జ్వలమైన ఆశ్చర్యగుణములకలవాఁడును (౨౧) కృష్ణుఁడును నైనభగవంతునియొక్క పాదములను ఆశ్రయించిన (౨౪) నేను ఎల్లప్పుడును ఒకయనర్థమును (౨౭) కలవాఁడనుకాను. (౨౮)

౧౦.

ఈ.—పత్రామ్బట్టు. జగచ్ఛరీరియాయ్ సత్తైయైయుమ్ నోక్కుమవనాయ్, ఆభిముఖ్యమ్బుణ్ణినారై అసాధారణ విగ్రహవ్రోడేవన్దపతరిత్తు రక్షిక్కుమవనై వ్పశ్శ్రీన వెనక్కొరు కేడిల్లైయైన్దితార్.

(తళర్విన్దియైత్యాది) ఎన్దు మున్డాయ్ ఎఱ్ఱుమొక్క వ్యాపియానిన్దా లొరుతళర్ త్రియిన్ది కే, సృష్టిక్కుమిడ త్రి లద్వితీయ కారణమాయుళ్ళ సజ్కల్పరూపజ్ఞాన తైయుడై యనాయ్. అన్దియే, తళర్వి త్యాదిక్కు. ఒరుపదార్థత్రిలుమ్ కుత్తైవుపడాతపడి యెఱ్ఱుమొక్క వేకరూపమాక వెల్లాక్కాల త్రిలుమ్ వ్యాపిత్తు, ఇవన్దై సృష్టిక్కుమిడ త్రిల్ త్రివిధ కారణముమ్ తానేయాయ్, విలక్షణజ్ఞానస్వరూపనాయ్. (ఆళవుడై యిత్యాది) ఉఱ్ఱక్కాలే కడలై + ముకక్క-వొణ్ణాతాప్పోలే, పరిచ్ఛిన్న వస్తుగ్రహకమాన ఇన్దియజ్జళాలే అపరిచ్ఛేద్యవస్తువై గ్రహిక్క-వొణ్ణా తిత్తే. (అరువాకినిఱ్ఱుమ్) అవన్దై లఱియవొణ్ణాతపడి యవిషయమాయిరుక్కుమ్.

(వళరోలియొశనై) ఇప్పడి చేతనాచేతనజ్ఞళోడేకూడి అవన్దై కల్పన్తరాత్తావాయ్ ప్పక్కునిన్దాల్ తద్గత దోషజ్ఞళవనుక్కు సృష్టియాతోవెన్నిల్; ౧, “అనశ్చ న్ననోఽభిచాకశీతి” ఎన్దిటపడియే తద్గతదోషైరసంస్పృష్టనాయ్, నియన్తృత్వత్తాల్ వన్దపుకరై యుడై యనాయిరుక్కుమ్. (మూర్తియై) ఇప్పడిజగచ్ఛరీరియా యిరుక్కుచ్చెయ్ తే అప్రాకృతదివ్య విగ్రహాయుక్తనాయ్ కొణ్డు నిత్యవిభూతియిరుక్కుమిరువై చొచ్చెల్లుకటతు. (పూతజ్జత్తైన్దియిరుడరై) అసాధారణవిగ్రహవ్రోపాతిజగచ్ఛరీరియామ్ నిట్టిటవతువుమినర్క్కనుభావ్యమామ్బడియిత్తే,

జీ-ఆ.—పత్రామ్బట్టు (తళర్విన్దియైత్యాది). “ఎఱ్ఱుమ్ పరన్ద” ఇత్యాదియైప్పశ్శ్రీ (జగచ్ఛరీరియైత్యాది). “కిళరోలిమాయనైక్కణ్ణనై” ఇత్యాదియైప్పశ్శ్రీ (ఆభిముఖ్యమ్బుణ్ణినారైయైత్యాది).

“ఎఱ్ఱుమ్” - నిత్యమయిరుప్పతాయ్, “ఎఱ్ఱుమ్ - తళర్విన్దియే - పరన్ద” ఎఱ్ఱుమొక్కసజ్కల్పచమిన్ది కే, పరన్దిరుప్పతాయ్, “తని ముతర్” - అద్వితీయకారణమాయ్, ఖానమొన్డాయ్-అద్వితీయమాన సజ్కల్పరూపజ్ఞాన తైయుడై యనాయెన్దు మున్దినవర్థమ్. ఇన్దవర్థత్రిల్, “ఖానమొన్డాయ్” ఎన్దు - జ్ఞానత్తుక్కుద్వితీయత్వమావతు - స్వాపదశైయిలుమ్ త్తయియాతిరుక్కై. తళర్ త్రి-సజ్కల్పచమ్. ఇరన్డామర్థత్రిలే తళర్విన్దియే - (కుత్తైవుపడాతపడి) ఎన్దర్థమ్. (త్రివిధకారణముమితి) “తని” ఎన్దు - నిమిత్తత్వముమ్, “ముతర్” ఎన్దు - ఉపాదానత్వముమ్, “ఒన్దు” ఎన్దు - సహాయన్తరనైరవేక్ష్యముమ్ శొల్లుకటతు. ఆక, నిమిత్తసహకార్యన్తరనిరవేక్షమాన వుపాదాన కారణమొన్దపడి. “ఖానమ్” ఎన్దు - ధర్మభూతిజ్ఞానమాతర్, స్వరూపజ్ఞానమాతర్. * ఆళవుడైయెమ్బులన్దశాకాయాలే యవన్దై లఱియవొణ్ణాతపడినిఱ్ఱుమెన్దితార్ (ఉఱ్ఱక్కాలేయైత్యాది). “ఆళవుడై” ఎన్దైయైప్పశ్శ్రీ (ఉఱ్ఱక్కాలేయైట్టతు). విషయపరిచ్ఛేదకజ్జళానపఞ్చేన్దియజ్జళాలఱియవొణ్ణాతపడి సూక్ష్మరూపనా యిరుక్కుమెన్దు శబ్దార్థమ్. ఆరు - సూక్ష్మమ్. (అఱియావకైయార్). ఆర్ - అత్తై. అఱియావకై - అఱియవొణ్ణాతపడి.

“అరువాకినిఱ్ఱుమ్” ఎన్దవనన్దరమ్, “వళరోలి” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (ఇప్పడియైత్యాది). * ఈశనాకైయాలే * వళరోలియాయిరుక్కుమెన్దపడి. “మూర్తి” ఎన్దు - విగ్రహమాయ్, అసాధారణవిగ్రహవిశిష్టనైన్దపడి. “మూర్తియై” ఎన్దవనన్దరమ్, “పూతజ్జత్తైన్దియిరుడరై” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (అసాధారణైత్యాది). భూత పఞ్చక తైయు మిరుకుడరైయమ్ శొన్నాల్-జగచ్ఛరీరిత్వమ్ శొన్న తామోవెన్న

[౯౪]

తిరువాయ్మొయి.—౩-ప. ౧౦-తి. శస్తమ్పలపల. ౧౧-పా-కేడిల్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

323

ఈ.—అత్తోడొక్క (పూతజ్జలై నైయిరుశుడరై యెవ్వుతు) కారణమానవృథివ్యాదిభూతపచ్చకజ్జలై యుమ్, కార్యవర్గ
త్తిల్ తలై యాన చన్ద్రసూర్యర్కలై యుముడై యనాయ్ లీలావిభూతిక్కు నిర్వాహకనాయరుక్కుమిరుపై ప్పొచ్చి
ల్లుకీఆతు. (కిళరోలిమాయనై క్కణ్ణనై) ఇవిభూతిక్కుళ్ళే అప్రాకృతదివ్యసంస్థాన తై యితర సజాతీయ ముక్కి
క్కొణ్ణువన్దు కృష్ణనాయ్ వన్దవతరి త్తవనై. (కణ్ణనై త్తాళ్ పల్లీ) ౧. “మామేకంశరణంప్రజ” ఎన్దవన్దిరువడికలై ప్ప
ల్లీ. (యానెన్దు క్కేడిలనై) ఇవన్ విముఖనానవన్దుమ్ ప్రాప్తియాలే సత్తైయెనోక్కి, ఇవనాభిముఖ్య మ్మణ్ణనవన్దు
కణ్ణుక్కుత్తోల్ శ్రనిన్దు రక్షిక్కుమవన్దిరువడికలై ముజైయి లేపల్లీన వెనక్కొరునా భుమనర్థమిలై.

మూర్తియై - తనిముతల్ జానమొన్దాయ్ - పూతజ్జలై నైయిరుశుడరై - ఎన్దు మెఱ్ఱుమ్పరన్దు - తళర్విన్ది
యే - అళవుడైయెమ్బులన్దళటియావకై యాలరువాకినిఱ్ఱుమ్ వళరోలియిశనై - కిళరోలిమాయనై క్కణ్ణనై త్తా
ళ్ పల్లీ యానెన్దు క్కేడిలనిత్యన్దయః. ౧౦.

శీ.అ.—(కారణమానవిత్త్యాది). “ఇరుశుడరై” ఎన్దు-కార్యవర్గతైచ్చొల్లుకైయాలే, “పూతజ్జలై నై” ఎన్దు తు-కారణమానభూతపచ్చకపరమ్. కిళ
రోలిమాయనై - అభివృద్ధమాయత్యుజ్జ్వలమాన వాశ్చర్యగుణజ్జలై యుడైయవనై యితిశబ్దార్థః. “అరువాకి-ఎఱ్ఱుమ్పరన్దు - కణ్ణనై త్తాళ్ పల్లీ
యానెన్దు క్కేడిలన్” ఎన్దు కూటిభావమ్ (ఇవన్ విముఖనానవిత్త్యాది).

“జానమ్” ఎన్దు - స్వరూపజ్ఞానమాకచ్చొన్న విరజ్జామర్థతైక్కటాక్షి తన్దయమరుళిచ్చెయ్కెటార్ (మూర్తియైత్త్యాది). భర్త
భూతజ్ఞాన పరమానమున్దినవర్గత్తిల్, క్రమేజాన్దయః. ౧౦.

ప్ర.తి.— (పత్తామ్బట్టు) (తళర్విన్దియైత్త్యాది) (వళరోలియిశనై) [ముం-శ-౫-౧.] “ద్వాసుపన్దాసయుజా” ఇత్త్యాది. —
(కణ్ణనై త్తాళ్ పల్లీ) [భ-ద్-౧౦.] “సర్వధర్మాన్సరిత్యజ్య మామేకంశరణంప్రజ | ఆహన్తాన్సర్వపాపేభ్యో మోక్షయిష్యామిమాకుచః.” ౧౦

తాత్పర్యము.— సకల జగత్తులను శరీరముగాఁగలవాఁడును జ్ఞానస్వరూపుఁడును స్వప్రయత్నముచేఁ జేతనులకుఁ దెలిసికొనుటకశక్యుఁ
డును తనయందాభిముఖ్యముతోనుండువారిని నసాధారణవిగ్రహముతో నవతరించి రక్షించువాఁడునునైన క్రియఃపతిని నాశ్రయించిన నాకొ
కయనర్థమునులేదు. ౧౦.

మూ.—కేడిల్విఱ్ఱుప్పకల్ కేళవనై క్కురుకూర్ చ్చడకోవన్ శొన్న ।

పాడలోరాయిరత్తుళివై యుమొరుపత్తుమ్పయిల్ల వల్లార్ కట్టు, అవన్ ।

నాడునకరమునన్దుడన్దా శానలనిడై యూర్తిపణ్ణి ।

వీడుమ్మెఱ్ఱు త్తిత్తన్నావులకుక్కున్దరు మొరునాయకమే ॥

౧౧.

ఆగ్రావర్ తిరువడికలే శరణమ్.

ఆ.—(కేడిల్) నిత్యసిద్ధకల్యాణగుణవిశిష్ట నాన కేళవనైక్కురుకూర్ చ్చడకోవన్ శొన్న పాడలోరాయిరత్తుళివైయమోర్ పత్తుమ్ పయి
ల్ల వల్లార్ కట్టువన్, నాడుమనకరమునన్దుడన్దా కాణన్దలసమ్మత్తుక్కులైయిన్దలోక త్తిలేయనుభవిప్పిత్తు, అవర్కతైనిరస్త సమస్తసాంసారి
కడుఃఖరాక్కియవర్కకుక్కు త్తన్నడైయసర్వేశ్వరత్వతైయమ్ తరు మెన్దితార్. ౧౧

తిరుక్కురుకైప్పిరా న్నిశ్శాన్దిరువడికలే శరణమ్.

అన్య. — కేడిల్ విభా పుకట్ (3) కేవనై కరుకూర్ శడకోపక (౬) శొన్న పాడల్ ఓర్ (౯) ఆయిరత్తుల్ ఒరు ఇవై పత్తుమ్ (౧౨) పయిల్ దివల్లార్ కట్టు అవక్ నాడుమ్ (౧౫) నకరముమ్ నన్దక కాణ (౧౮) నునిడై ఊర్ తిపణ్ణి వీడు (౨౧) పెఱు త్తి తక్ మావులకుక్కుమ్ (౨౪) ఒరునాయకమ్ తరుమ్. (౨౬).

పన్న. — అన న్దరమ్, ఇ త్తిరువాయ్ మొట్టి స్కలమాక స్వారాజ్యపాప్తియైయరుళి చెప్పియేకీతార్.

హేమప్రత్యసీకమాకైయాలేఅశీనరు, కల్యాణమాకైయాలేవిభాప్తయైయడైతాన, గుణప్రత్యయైయడైయ, (3) కేళహన్తావాన కృష్ణనై, తిరునకరిక్కునిర్వాహకరాన, ఆహ్వాన్, (౬) అరుళిచెప్పియత, గీతరూపమాయ్, అద్వితీయమాన, (౯) ఆయిరత్తుల్, భగవదనుభవ ప్రతిపాదకమాన, ఇవైప తైయుమ్, (౧౨) కబ్బాళిగి అచ్చివునోన్మమ్మడిశొల్లవల్లార్ కరుక్కు, అన్దకృష్ణక్, అవిశేషజ్ఞునిచురమాననాడుమ్, (౧౫) విశేషజ్ఞప్రచురమాననగరముమ్, శ్లాఘారూపమాననైయోడేమాడ, కాణుమ్మడియాక, (౧౮) భగవద్భాగవతవిషయ త్తిలేశేషత్వస మ్మత్తోడే, నడక్కుమ్మడిపణ్ణి, మోక్షానందతైయుమ్, (౨౧) కొడుత్తు, తన్నోపాతిచేతనాచేతనజ్ఞతైయుమ్ తత్సమ్మన్దానుసన్ధానత్తాలేస్వభో గ్యతేనాభిమానిక్కుమ్మడి, అవర్తుక్కు, (౨౪) అద్వితీయనాయకత్వతై, తరుమ్. (౨౬) ఇవను క్కద్వితీయనాయకత్వమ్ - భగవత్స్వ యాపాన్దరాభవత్తాలేవన్దతదాత్తకత్వత్తాలెత్తుకరుత్తు. పయిల్ దివల్లార్ తై - పయిలువిక్కువల్లార్ తైయుమ్. ఇతు - అఱుశీరాశిరియవిరు త్తమ్.

వాదికేసరి అఱుకియ మణవాళచ్చీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అర్థము. — (హేమప్రతిభటుడగుటవలన) నాశములేని శ్లాఘ్యములైన కల్యాణగుణములకలవాఁడును (3) కేళియనియెడిరాళ్ళనుని సంహరించినకృష్ణునిగుఱించి తిరునగరికినిర్వాహకులైన ఆహ్వాన్లు (౬) సాగిందిన గానరూపములై అద్వితీయములైన (౯) వేయిపాశురముల లో నద్వితీయములైన - (భగవదనుభవప్రతిపాదకములగు) ఈపదిపాశురములను (౧౨) అభ్యసించుకొనుట ఆకృష్ణుఁడు అవిశేషజ్ఞుఁడై యున్న ఈలోకమును (౧౫) విశేషజ్ఞుఁడై పరమపదమును శ్లాఘతోఁగూడ చూచునట్లు (౧౮) భగవద్భాగవతవిషయమందు శేషత్వసంపత్తుతోఁ జరుగు నట్లుచేసి మోక్షానందమును (౨౧) నిచ్చి తనతోఁగూడనుముగ మూడులోకములను (౨౪) అద్వితీయమైనస్వామిత్వమును బ్రసాదించును. (౨౬). ౧౧.

ఈ. — నిగమ త్తిల్ - ఇ త్తిరువాయ్ మొట్టియైయభ్యసితారై సర్వలోకప్రసిద్ధమామ్బడి శ్రీవైష్ణవశ్రీయిలే నడ త్తి, మేలేపరమపద త్తిలేశెన్టాల్ తన్నై శ్వర్యమివర్ కళిట్టవళిక్కాక్కు మెన్గితార్.

(కేడిలిత్యాది) కేడిన్ది క్కేవిభాప్తయైయడైతాన, పుకట్ - నిత్యసిద్ధకల్యాణగుణజ్ఞతైయుడైయ. కేళహన్తావై యాయిల్ దివల్లార్ కవిపాడిరు. (కురుకూర్ చ్చడకోపక శొన్న) ౧ “రఘువరచరితంమునిప్రణీతమ్” ఎన్గిపడియే, అవతారత్తుక్కువ్వరుకుపోకమాట్టాతాత్తార్వారాయిల్ దివల్లార్ కవిపాడిరు. (పాడలోరాయిరమ్) ౨ “పాశ్యేగేయేచమ ధురమ్” ఎన్నుమాప్పోలే, ఇశై యోడేయాయిల్ దివల్లార్ కవిపాడినటు. (ఇవై యు మొరుపత్తుమ్) ముత్తుముకమఱిన్దు కోత్తు.

జీ-అ. — నిగమమ్ (కేడిలిత్యాది). “ఇవై పత్తుమ్ పయిల్ దివల్లార్ కట్టు” ఎన్మనోడణ్ణి, “తిరుమొరునాయకమ్” ఎన్నుమళివుమ్ కటాక్షిత్తవతారికై (ఇ త్తిరువాయ్ మొట్టి యభ్యసితారై యిత్యాది). “నాడుమ్ నకరముమ్” ఇత్యాదియైప్పోల్ (సర్వలోకప్రసిద్ధమామ్బడి యెత్తు). శ్రీవైష్ణవశ్రీయావతు - జ్ఞానభక్తి వైరాగ్యజ్ఞో.

విభా-శ్లాఘమాన. మేలిత్తుడైయుమ్ కూటిక్కొణ్ణితుక్కుర్థమ్ (నిత్యసిద్ధత్యాది). “కేవనై కరుకూర్ చ్చడకోపక శొన్న” ఎన్మ తుక్కు దృష్టాన్తమ్ (రఘువరచరితమిత్యాది). “తదుపగత సమాస” ఇత్యాది, “పాశ్యేగేయేచమధురమ్” ఇత్యాది, బాలకాండే. పూర్వమే వలిఖితమ్. అవతారత్తుక్కు - కృష్ణావతారత్తుక్కు. వాల్మీకి రామావతారత్తుక్కువ్వరుకుపోకమాట్టాతాప్పోలే, ఇవను కృష్ణావతారత్తుక్కువ్వ రుకుపోకమాట్టార్ తై పడి. పాడలోరాయిరమ్ - గానరూపమానపద్వితీయమాన వాయిరమ్. “ఇవై యు మొరుపత్తు” ఎన్మ తుక్కు-విస్తయ త్తిలే

నావలోకాత్—అభగవద్భక్తులగు భాగవతజనులను జూచుటవలన, (అభాగవతసంశ్లేషముచే) ఉత్తమిభూత - వృద్ధిచేయబడినదాయెను; అష్టమే పునః - ఎనిమిదవతిరువాయ్ మొక్కియందైతే, స్వకరణైః అపి - తనయొక్క - (అహ్వార్థయొక్క) కరణములచేతను, కామయన్తీసతీ - కామమునుగలుగజేయబడినదగుచు, శోకాతిరేకజననీ - అధికశోకమును బుట్టించినదిగా, అభూత్ - ఆయెను.

తాత్పర్యము.—ఆజవతిరువాయ్ మొక్కియం దాహ్వార్థ భగవంతుని నేత్రములతో నెన్నడునేను సాక్షాత్కరించెదననిభాష్య సుశ్లేషమునునాశపడిరి. వెనుకటి యేడవతిరువాయ్ మొక్కియందెట్లు ఆశపడుచున్న యాహ్వార్థ భగవంతుడు శ్రీవైష్ణవులను జూపింప వారితో సంశ్లేషింపఁగా నాభాగవతసంశ్లేషముక్రింది తిరువాయ్ మొక్కియందు బుట్టినయాశకభివర్ధకమాయెను. అయాశావిషయమైన భగవత్సంశ్లేషములభింప నందున నది మితిమించి సకలకరణములను భగవద్విషయమునందవగాహించినవై ప్రతికరణమును కరణాంతరవ్యాపారమును నాశపడగా నాహ్వార్థము నాసమస్తకరణములయొక్క వ్యాపారములను నాశపడి మిక్కిలి శోకించిరియని ఎనిమిదవ తిరువాయ్ మొక్కియందుసాదించిరి. ౨౮.

ద్రమిడోపనిషత్సజ్జతియిలి తిరువాయ్ మొక్కిక్కా నశ్లోకమ్.

(శస్త్రమ్) భూయోఽవతీర్యభువిదివ్యవపుస్స వ్యక్తియప్రత్యక్షయన్తమఖిలాశ్చగుణాననన్తమ్ ।

స్తుత్వామునిస్సవరి తార్థతయానశ్చిద్దుఃఖమ్మమేత్యతితరాందశమేతుతోష.

30.

వాది కేశరి అహ్రికియమణవాశచ్చీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అర్థము.— భూయః - మఱల, భువి - భూమియందు, అవతీర్య - అవతరించి, స్వక్తియమ్ - తనదైన, వపుః-దివ్యమంగళవిగ్రహమును, అఖిలాత్ - సమస్తములగు, గుణాత్ - చ - గుణములను, ప్రత్యక్షయన్తమ్ - సాక్షాత్కరించుటచేయుచున్న, అనన్తమ్ - నిత్యుండైన (క్రియఃపతిని), స్వచరితార్థతయా - తనచేసనుభవింపబడినయర్థములగుటచే, స్తుత్వా - స్తుతించి, మునిః - శతశోపముని, మే-నాకు, దుఃఖమ్-శోకము, కిందిత్ - అల్పమును, న-లేదు; ఇతి - అని, దశమే - పదియవతిరువాయ్ మొక్కియందు, అతితరామ్ - మిక్కిలి, తుతోష - సంతోషించెను. 30.

తాత్పర్యము.— సర్వేశ్వరుడు భూలోకమునందవతరించి తన దివ్యమంగళవిగ్రహమును దివ్యకల్యాణగుణములను తాననుభవించునట్లు తనకుఁ బ్రసాదింపఁగా వాటిని నాహ్వార్థ చక్కగ ననుభవించి యాయనుభవజనిత ప్రీతిప్రకర్షముచే వానినిస్తుతించినవారై సకలభగవద్గుణములు తనకనుభవవిషయమగుటవలన తనకెట్టిదుఃఖమును లేదని యాపదియవ తిరువాయ్ మొక్కియం దధికముగ సంతసించిరి. 30.

ద్ర-తా.— (శస్త్రమ్ పలపల శెయ్తు) - ప్రాదుర్భావానుభావాత్పరిజనవిభవా త్పావనాలజ్ఞీయ త్వాజ్ఞై

త్రవ్యాపారయోగా దఘటితఘటనాద్దేవభావప్రసిద్ధేః । ఆశ్చర్యక్రీడనత్వాత్సరసిజ

నిలయానందనాచ్చంద్రవృత్తైరైశ్వర్యవ్యక్తిమత్త్వాదఘశమనతనుం కేశవంవ్యాజహార.

33.

అర్థము.— ప్రాదుర్భావానుభావాత్ - అవతారములయందుప్రభావముకలవాడగుటవలనను, పరిజనవిభవాత్ - అనన్తగుణాదిపరిజనములయొక్కమాహత్త్యముకలవాడగుటవలనను, పావనాలజ్ఞీయత్వాత్ - పరిశుద్ధమైనయలజ్ఞానముకలవాడగుటవలనను, జైత్రవ్యాపారయోగాత్ - (అనిరుద్ధునికొఱకు) జైత్రయాత్రచేసినవాడగుటవలనను, అఘటితఘటనాత్ - చేరినవిస్తువులను జేర్చువాడగుటవలనను, దేవభావప్రసిద్ధేః - తనదేవత్వమునుప్రసిద్ధిపఱచుటవలనను, ఆశ్చర్యక్రీడనత్వాత్ - ఆశ్చర్యకరములైనజగద్వ్యాపారములగు లీలకలవాడగుటవలనను, సరసిజనిలయానందనాత్ - తామరపువ్వునువాసస్థానముగాఁగలలక్ష్మితో సలశేషించుటచేఁగలిగినయానందముకల వాడగుటవలనను, చంద్రవృత్తైః - తనకిష్టమైనవ్యాపారములకలవాడగుటవలనను, ఐశ్వర్యవ్యక్తిమత్త్వాత్ - తనయీశ్వరత్వమును బ్రకాశపఱచువాడగుటవలనను, కేశవమ్ - భగవంతుని, అఘశమనతనుమ్ - పాపములనుబోగొట్టునట్టిశరీరముకలవాడని, (అహ్వార్థ) వ్యాజహార - సాదించిరి. 33.

వ్యా—(ప్రాదుర్భావరానుభావాత్) శస్త్రమ్ పలపల శెయ్తు వెళిప్పట్టు - ఆశ్రితసంరక్షణార్థమాకవనేకావతారజ్ఞైష్పణ్ణి యనపధికప్రభావతైయుడైయనాకైయాలమ్; (పరిజనవిభవాత్) కుట్రవిద్బడజ్జడో కోశరవేటి, కక్షయణిమాక్కుడైష్పశ్చైక్కడావి - మికవుమ్

మిడుక్కుయ్యడైయ తిరువనాళ్ళొనైత్తిరుప్పడుక్కుయకవుమ్ విరోధినిరసశీలనాన కెరియతిరువడియై వాహనమాకవుమ్ డైయనాక్కయ
లుమ్; (పావనాలక్కొయత్వాత్) మట్టవిత్తతణ్ణుమ్మాయ్ ముడియానై - ముఱుస్యన్దియాయ్ శ్రమహరమాతిరుత్తుమ్మాయ్మలైయారే యల
బ్బుతనాక్కయలుమ్; (జైత్రవ్యాపారయోగాత్) వాణనైక్కొత్తుమిత్తాది - బాణాసురరక్షణార్థమాకనేనైయో డేకూడవవైతిర్ త్త. త్రిపు
రసంహరన్బుణ్ణిన త్రిణేత్రనుమవక్కుమక నానమణ్ణునుమగ్ని యుమ్మయ్యధ్ధత్తిలేపరాజితరాయోడుమ్మడి పెరియతిరువడియైవడ త్తవల్లనాక్కయలుమ్;
(అఘటితఘటనాత్) ఒరునాళిరుపోత్తీతిలిత్తాది - ఒరునాళిలేయిరుముహూర్తత్తిలేయిరుముహూర్తమిన్దియైయెల్లలోకజ్జఘమ్ కట్టియుమ్మడి
యాక, తన్నై నాతనాకవుమ్ దూతనాకవుమ్పడై త్తపుకటైయై డైయవర్జనుమ్ వైదికనుమునేయేజిత్రైవనపిత్తు, అప్రాకృతతేజోరూప
నాన తిరునాటిలేపుక్కు, వైదికపుత్రకరైయవువ్మొడప్పరువత్తోడేణ్ణువన్దుకొడు త్తనఘటితఘటనాసామర్థ్యతైయై డైయనాక్కయ
లుమ్; (దేవభావప్రసాదే) తక్ తేయవనిలైయలకిణ్ణుకవుయ్మక్కుముమ్మా - తన్ను డైయవప్రాకృతస్వభావ తైలోక త్తిలేయావిష్కరిక్కు
యలుమ్; (ఆశ్చర్యక్రీడనత్వాత్) మాయమయక్కుక్కళాలిన్బులు మిన్దియై యాట్టుడైయనై - ఆశ్చర్యమాన జగద్వ్యాపారరూపతీరైయై
యై డైయ నాక్కయలుమ్; (సరసిజనిలయానందనాత్) అల్లిమలర్ మకళోపోకమయక్కుక్కళాకియునిన్బుముమ్మా - పెరియసిరాట్టియా
రోట్టెక్కులవియాలవన్దినిరతిశయానందతైయై డైయనాక్కయలుమ్; (ఛంద్రవృత్తే) వేణ్ణుమురువుకొణ్ణు - యథేష్టమానవ్యాపార తైయై డై
యనాక్కయలుమ్; (విశ్వరూప్యక్తిమత్వాత్) తళర్విన్దియైయత్తాది - సమస్తవస్తుక్కుళిలుమాత్త తయావ్యాప్తనాయివర్థిరుక్కుల్లామ్ కారణ
మాయ తన్ద్రతోమైరసంస్పృష్టనాయ్నిరతిశయాజ్జ్వల్యనుమాయరుక్కుయలు మెమ్మెరుమాక్ సర్వపాపద్వితైయై డై ఘోక్కుమువనెన్దు “శ
స్త్రమహాలపల” ఎన్నిఱదశక త్తిలేయాళ్ళొరుళిచ్చెయ్తారెన్దితార్.

33.

తాత్పర్యము. — భగవంతుడు (౧) ఆశ్రితసంరక్షణార్థముగననేకావతారములనై త్రినిరవధికప్రభావరూపగుటవలనను, (౨) అనన్తగరుడ
విష్వక్సేనాది పరిజనవైభవము కలవాడగుటవలనను, (౩) మనోహరములైనతులసీమాలలచేనలంకృతుడగుటవలనను, (౪) బాణాసురునిరక్షిం
చుటకుబద్ధపరికరులై వచ్చిన రుద్రుడువానిపుత్రుడైన సుబ్రహ్మణ్యుడు అగ్ని వీరుయధ్ధమునుండి తామేపాటిపోవునట్లు గరు త్తంతునినడిపిం
చువాడగుటవలనను, (౫) సాందీపినియనియెడివై దిశనియొక్క పుత్రులను పరమపదమునుండి పూర్వరూపముతోడెచ్చియిచ్చిన యఘటితఘ
టనాసామర్థ్యముకలవాడగుటవలనను, (౬) తన యీశ్వరత్వమును లోకమునందుఁ బ్రకాశపఱచినవాడగుటవలనను, (౭) ఆశ్చర్యకరములైన
జగత్సృష్ట్యాదిలీలకలవాడగుటవలనను, (౮) సిరాట్టితో సంశ్లేషించుటచే నిరతిశయానందముకలవాడగుటవలనను, (౯) యథేష్ట వ్యాపారములు
కలవాడగుటవలనను, (౧౦) సమస్తవస్తువులలోనంతరాత్మయైవ్యాపించివాటికిఁగారణుడై వాటియొక్క దోషములచేనసంస్పృష్టుడ
గుటవలనను వాడు నిరతిశయోజ్జ్వలదివ్య స్వరూపముకలవాడని యీమాడవపత్తు పదియవతిరువాయ్ మొట్టిపదిపాశురములచే నాళ్ళొర్లుసా
దించి ముగించిరి.

33.

ఏవంసౌందర్యభూమ్న తనువిహితజగత్కృత్యసౌభాగ్యయోగా

తేన్వెచ్చానేవ్యాకృతిత్వాన్నిళితనుతయోన్తాదదానార్హకాన్త్యా!

లభ్యార్హవై భవత్వాద్గుణరసికగుణోత్కర్షణాదక్షకృష్ట్యా

స్తుత్యత్వాత్పాపభక్తాచ్చుభసుభగతనుంప్రాహనాథంతృప్తీయే॥

34॥

అర్థము. — ఏవమ్ - ఈరీతి, సౌందర్యభూమ్న - సౌందర్యమధికమగుటచేతను, తనువిహితజగత్కృత్యసౌభాగ్యయోగాత్ - తనశరీరముచే
జేయబడినజగత్సృష్ట్యాదివ్యాపారములనియెడి సౌభాగ్యసంబంధమువలనను, తేన్వెచ్చానేవ్యాకృతిత్వాత్ - తనయిచ్చచేసేవృత్తి డైయవతరించువా
డగుటవలనను, నిళితనుతయోన్తాదదానార్హకాన్త్యా - ఆశ్రితులనుభ్రమింపఁజేసెడి శరీరకాన్తి
చేతను, లభ్యార్హవై భవత్వాత్ - సర్వులచేసనుభవింపఁదగినయర్హవతారవై భవముకలవాడగుటవలనను, గుణరసికగుణోత్కర్షణాత్ -
తనగుణములయందవగాహించువారికి మత్కర్షమును గలుగఁజేయువాడగుటవలనను, అక్షకృష్ట్యా - సర్వేన్దియములనాకర్షించుటచే,
స్తుత్యత్వాత్ - స్తోత్రమునకర్తుడగుటవలనను, పాపభక్తాత్ - సర్వపాపములను బోగొట్టువాడగుటవలనను, నాథమ్ - సర్వస్వామిని,

32౮

తిరువాయ్ మొట్టి.—3-ప. ౧౦-తి. శస్త్ర మ్మపలవల. వ్యాఖ్యానజల్.

శుభసుభగతనుమ్ - శుభకరమును సుందరమునునైన శరీరముకలవాడని, తృతీయే - మూడవపత్తుయందు, (పదితిరువాయ్ మొట్టిలచే నాత్వార్లు), ఆహ - సాదించిరి. 3౪.

ఇప్పటితృతీయశతక త్రిలేపత్తుదశకజ్ఞశాలుమ్ ప్రతిపాదితజ్ఞశానవర్ణజ్ఞశైసజ్ఞశిత్తుప్రదర్శిత్తురుకుకాత్.

నిరతిశయసౌందర్యతైయుడైతాకైయాలమ్, తన్మిరుమేనియినిష్టుమ్జగత్సృష్టైదికలై పృణ్ణుకైయాలమ్, తామనినైత్తపడియే సేవ్య నాయ్ తిరుమలైయిలేనిష్టరుకుకైయాలమ్, సర్వశరీరనాకైయాలమ్, ఆశితరైప్పిచ్చేత్తేల్లవల్ల తిరుమేనికానియైయుడైయనాకైయాలమ్, అర్చావతారమృణ్ణియెల్లార్ కుమ్ సులభనాకైయాలమ్ తన్నుడైయ గుణవిగ్రహాదికళితే యాదుపట్టవర్కలైసరోవృత్తప్రకాశపృణ్ణుమవనాకై యాలమ్, మనస్సుముతలన సర్వేన్ద్రియజ్ఞతైయమాకర్షిక్కుమవనాకైయాలమ్, తానొరువనేస్తోత్ర విషయమాకైయాలమ్, సర్వసాపక్ష తైయుమ్నివర్తిప్పిక్కుమవనాకైయాలమ్ మెప్పెరుమాక్ ౧ నిత్యనిరవద్యనిరతిశయాజ్ఞ వ్యస సౌందర్య సౌగంధ్య సౌకుమార్యలావణ్య యావనాద్యన వ్తగుణనిధివిద్యరూప నెష్టుతృతీయశతక త్రిలేయాత్వార్లురుళిచ్చెయ్తారెన్నితార్. 3౪.

వేదాంతాచార్యర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—(౧) ప, తిరువాయ్ మొట్టియందు భగవంతుడు నిరతిశయ సౌందర్యముకలవాడనియు, (౨) ప, తిరువాయ్ మొట్టియందు జగత్సృష్టి మొదలగు వ్యాపారములనుజేయువాడనియు, (3) ప, తిరువాయ్ మొట్టియందు దనయిష్ట ప్రకారము సర్వజన సేవ్యుడై తిరుమలై యందువేంచేసియుండువాడనియు, (౪) ప, తిరువాయ్ మొట్టియందు సర్వశరీరుడనియు, (౫) ప, తిరువాయ్ మొట్టియందాశ్రితులనుభ్రమింపఁ జేసెడి శరీరకాంతికలవాడనియు, (౬) ప, తిరువాయ్ మొట్టియందర్చావతారంబెత్తిన సర్వసులభుడనియు, (౭) ప, తిరువాయ్ మొట్టియందు దనగుణములయందవగాహించినవారలను సరోవృత్తప్రభులుగజేయువాడనియు, (౮) ప, తిరువాయ్ మొట్టియందు మనస్సు మొదలగు సకలేన్ద్రి యములను నాకర్షించువాడనియు, (౯) ప, తిరువాయ్ మొట్టియందు వాఙ్మోకడైస్తుత్తుడనియు, (౧౦) ప, తిరువాయ్ మొట్టియందు సర్వ సాపములను బోగొట్టువాడనియు, ఇట్టివాడగుటవలన భగవంతుడు నిరతిశయసుందరవిద్యమంగళ విగ్రహముకలవాడని యిమూడవపత్తు పదితిరువాయ్ మొట్టిలచే నాత్వార్లుసాదించిరి. 3౪.

తి-నూ.—శస్త్ర మ్మలశెయ్తుతానివ్వులకళిక్కుమ్ | నన్నై యుడైయ మూల్ కుణత్తై నాడోలు | మిప్పైయిలే | యేత్తుమిన్బ మ్మెత్తే నెనుమాటనై యులకీర్ | నాత్తమ్మమ్మ వేత్తు మొరునాళ్. 3౦.

అర్థము.—తా - (ఆకర్షవశ్యుడైన) తాను, శస్త్ర మ్మలశెయ్తు - ఆ నేకావతారములనెత్తి, ఇవ్వులకళిక్కుమ్ - ఈలోకమునురక్షిం చునట్టి, నన్నైయుడైయ - మంచితనముకల, మూల్ - సర్వేశ్వరునియొక్క, కుణత్తై - గుణములను, నాడోలుమ్ - ప్రతిదినము, ఇప్పైయిలే - ఈలోకమందు, ఏత్తుమిన్బమ్ - స్తుతించుటచేగలిగినయానందమును, పెదేత్తే - పొందితిని, ఎనుమ్ - అనిసాదించిన, మాటనై - ఆత్మార్థ ము, ఉలకీర్! - ఓ! లోకులారా! నా-నాలుకయందు, తమ్మమ్మ-కాయకామనట్లు, ఒరునాళ్-ఒకదినమైనను, ఏత్తుమ్-స్తుతింపుడు. 3౦.

అవ.—(శస్త్ర మ్మలశెయ్తు) ఇతిల్ - భగవద్భక్తరణనాన వెనక్కురుకుటైకళిమిత్తైయన్ద పాశుర తైయనువదిత్తురుళిచ్చెయ్కితార్. అతెజ్జసేయెన్నిల్; ఇతరరైక్కవిపాడుకైక్కనర్న కరణనానమాత్రమన్దిక్కే, భగవద్విషయ తైక్కవిపాడుకైక్కనర్న కరణనాకవుమ్మెత్తే త్తే, ఎనక్కినివేణ్ణువతుణ్డోవెన్డు హృష్టరాకిఱ * శస్త్ర మ్మలపలవివర్ణతై సజ్ఞశిత్తురుళిచ్చెయ్కితార్. “శస్త్ర మ్మలశెయ్తు” ఇత్యాదియా లేయెన్దై.

వ్యా.—“శస్త్ర మ్మలపలశెయ్తు” ఎన్నిటపాట్టు ఇతిరువాయ్ మొట్టిక్కుయిల్ పాట్టాకైయారే యత్తైక్కటాక్షి త్తురుళిచ్చెయ్కి తార్ (శస్త్ర మ్మలశెయ్తెన్డు). ౨ “బహుధావిజాయతే” ఎన్దుమ్, 3 “బహూనిమేవ్యతాని” ఎన్దున్ణొల్లుకిఱపడియే అసభ్యో

తిరువాయ్ మొట్టి.—3.ప. ౧౦-తి. శస్త్రమేపలపల. వ్యాఖ్యానద్వయం.

32౯

తమానవతారజ్ఞైపృణ్ణి. (శస్త్రమృలశయేతుతా) అకర్తవశ్యనానతా ౧ “కాసభ్యాజనయన్, ౨ “జాతాహంయత్తహదరాత్” ఎన్నుమ్మడి ఆత్మార్థమాక వసక్థ్యాతమాన వవతారజ్ఞైపృణ్ణి. (ఇవ్వలకలిక్కుమ్) తక్షనాశయజియార సంసారికత్తరక్షిక్కుమ్. రక్షణదాత్ - విరోధినిరసనపూర్వకమయి తేయరుప్పతు. 3 “గుణవాన్ శచ్చపీర్యవాన్” ఇ.తే. విరోధికత్తైప్పిక్కియారక్కియారతే తదవిరక్షిక్కుమ్నన్నెయ్యళుతు సర్వేశ్వరనుక్కితే, ౪ “సహిసాలన సామర్థ్యమృతే సర్వేశ్వరంహరిమ్.” “ఉలకిల్ వన్నెయ్యడైయ వరక్కరళురై మళప్పడైపారుతనన్నెయ్యడైయవన్ శీర్” ఎన్నతైచ్చొల్లుకిఱతు (ఇవ్వలకలిక్కుమ్ నన్నెయ్యడైయమల్ తుణమెన్టు). “శీర్ సరవప్పెల్ మనాత్” ఎన్నతై (మల్ తుణ: తైనాజోటుమి మ్మెయిరేయేత్తుమిన్నమ్మెల్ తై) ఎన్నిఱతు. ఒరుదేశవిశేషత్తిరే ౫ “విపన్యవః,” ౬ “విన్యోర్ పరవుమ్” ఎన్నుత్తుత్తు, ౭ “సోశ్చ తేసర్వాన్కామన్ సహబ్రహ్మణా” ఎన్న సుభవిక్కుమ్గుణజ్ఞై యివిభూతియిరే స్తోత్రమ్మణ్ణుకై యా లుజ్జాననానన్దతైప్పెల్ తై. ౮ “కుత్తైవుముట్టు ప్పరివిడర్ తుయర్ తున్నమ్మల్ శుక్కత్తళిర్వక్కేడుకలిన్టి యమృతానన్దముగ్నరానవర్” ఎన్నితే యాచార్యహృదయత్తిలు మరుళిచ్చెయ్ తతు. (ఏత్తుమిన్న్ మ్మెల్ తేసమాజనై యలకిర్ నాత్త్రుమ్మ వేత్తుమొరునాల్) ఇప్పడి యవక్ కల్యాణగుణజ్ఞై స్తుతిక్కిప్పెల్ తేన్దరుళిచ్చెయ్ తవాహ్వానై, తాకి రాయుళ్ళవర్ కశే!, నాత్త్రుమ్మేటుమ్మడిన్దుత్తియన్దోల్; అతుతాత్ పలనాల్ వేడ్డా, ఒరునాళ్ మైయుమ్. ౯ “వీవిల్ కాలమిశై మాలైకశేత్తిమేవప్పెల్ తేన్ద వీవిలిన్దమ్ మికవెల్లెనికత్తేన్దనక్ మేవియే,” ౧౦ “పకలిరా ప్పరవప్పెల్ తేన్ద” ఎన్నిఱనిర్దన్దమ్ వేడ్డా. (ఒరునాల్) సకృత్సేవిక్కువ మైయుమ్, సర్వదాసరసమాయరుక్కుమ్. ౧౧ “నావినానవిల్ తేన్ద మెయ్ తినేన్ద” ఎన్నుమ్ విషయమి.తే.

3౦.

సెరియజీయర్ తిరువడిక శే శరణమ్.

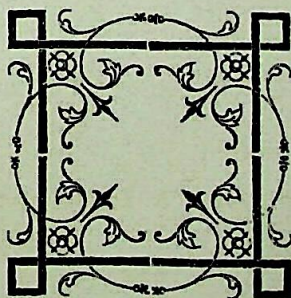
తాత్పర్యము.—స్వేచ్ఛ చేన నేకావతారములనెత్తి సకలచేతనులను రక్షించునట్టి శుద్ధస్వభావముకల సర్వేశ్వరునియొక్క దివ్యకల్యాణగుణములను ననవరతము స్తుతించి నిరవధికానందమునొందితినియని సాదించిన యాహ్వానము ఓ! చేతనులూ! మీరొకదినమందైనను చక్కగ స్తుతించి యుజ్జీవింపుడు.

3౦.

మూన్తామ్మత్తిల్ - పత్తాన్దిరువాయ్ మొట్టి ముద్ గ్రీత్తు.

ఆక, తిరువాయ్ మొట్టి - 3౦—పాట్టు - 33౨.

మూన్తామ్మత్తు స మూర్తమ్.

౧॥ రా-బా-౧౮-౧౦.

౫॥ వి-నూ.

౯॥ ౩౫-౩.

౨॥ వి-పు-౫-౩-౧౫.

౬॥ ౧౬-౩.

౧౦॥ ౫౪-౫.

౩॥ రా-బా-౧-౨.

౭॥ తై-ఉ-ఆ-౧.

౧౧॥ క-శి-౨.

౪॥ వి-పు-౧-౨౨-౨౧.

౮॥ ఆ-హృ.

శ్రీః.

ఆత్మార్ తిరువడిక శే శరణమ్.

ఆత్మార్ కలిలుమ్ ఆచార్యర్ కలిలుమ్ తలైవరాయ్, ఇనక్కనియెన్దుమ్, శుకర్ పెన్ద్ర మహాప్రభావరాన
సమ్మాత్వారుడైయ

భగవదనుభవపరీవాహరూపమాయ్ సామవేదసారమాయ్ ద్రామిడవేదసాగరమాకియ,

తిరువాయ్ మొల్లి
నాన్దొమ్మత్తు.

ఇతఱు వ్యాఖ్యానమాక

* ఎతిరాశర్ పేరరుళాల్, తిరుక్కురుకైప్పిరాన్బిళ్ళానమలిచ్చెయ్త ఆత్మార్ పుట్టెన్దుమ్,

* అన్బోడు అట్టకియమణవాళచ్చియరరుళిచ్చెయ్త ఉరైయెన్ది పన్నీరాయరప్పడి,

* తెళ్ళియతానమ్మిళ్ళై శెప్పనెటితనై, వడక్కుత్తిరువీతిప్పిళ్ళైయరుళిచ్చెయ్త

ఈడుముప్పత్తాతాయరప్పడి,

కుణక్కరమ్మక్కమ్, అనన్దాణ్బిళ్ళై - రామానుజజీయర్, ఈట్టుక్కువ్యాఖ్యానమాక

శేర్ త్తరుళిన అరుమ్బుదవిళక్కమ్,

ఆత్మాజీయర్ శేర్ త్తరుళిన అడైయవళైన్దానరుమ్బుదవిశేషమ్,

ఈట్టిలుదాహరిక్కప్పట్ట ప్రమాణవిషయరూకమణవాళమామునికళరుళిచ్చెయ్త ప్రమాణ త్తిరట్టు,

తిరువాయ్ మొల్లియి నోరుదశకార్థసద్బ్రహ్మక

పెరుమాళ్ కోవిల్ వాదికేసరి, అట్టకియమణవాళచ్చియరరుళిచ్చెయ్త ద్రమిడోపనిషత్సద్బ్రతి,

వేదాన్తాచార్యరరుళిచ్చెయ్త ద్రమిడోపనిషత్తాత్పర్యరత్నావళి,

ఇతఱు వేజ్కుళేశాచార్యరరుళిచ్చెయ్త వ్యాఖ్యానమ్,

మణవాళమామునికళరుళిచ్చెయ్త తిరువాయ్ మొల్లినూర్ బ్రన్దాతి,

ఇతఱుప్పిళ్ళైలోకమ్ జీయరరుళిచ్చెయ్త వ్యాఖ్యానమ్,

ఆకరమ్,

పన్నీరాయరప్పడియనన్వయానుగుణమాక

శ్రీమాన్, తిరుమట్టికై-మహాభాష్యమ్ విద్వాన్, అప్పళాచార్యరార్,

ఎఱుతప్పట్ట ఆన్దొప్రతిపదార్థమ్, తాత్పర్యమ్,

ఇప్పతి నైన్దు గ్రన్థజ్ఞుమ్, ఆశేక భాగవతనియమనానుసారమాక

శ్రీమాన్, తిరుమట్టికై మహాభాష్యమ్ విద్వాన్, అప్పళాచార్యరాలుమ్

శ్రీమాన్, కరాలపాటి - ఆత్మార్య్యులవర్కళాలుమ్

అచ్చిట్ట ప్రాచీనప్రతికకైక్కొన్దు పరిశోధిప్పిత్తు

ఆత్మార్ తిరువవతారాది - ౫౦౦౫ - వతు క్రోధి సంవత్సరత్తిర్

చెన్నపట్టణమ్ పెద్దినాయకన్ పేట్టె వెక్కటాచలముతలితెరువిల్ (3౧) కతవిల్కముళ్ళగృహత్తిర్ స్థాపిత్తిరుక్కుమ్,

భగవద్విషయ కమిటియారాల్

శేనై, శ్రీనికేతనముద్రాక్షరశాలైయిల్ పతిప్పిక్కప్పట్టన.

శ్రీః.

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

భగవద్విషయప్రచురణపత్రిక.

భగవద్విషయకమిటిమెంబర్లు.

శ్రీమూర్తి, కొత్తా, యతిరాజులుసెట్టిగారు, మోసన్ కంపెనీ.

- ,, కరాలపాటి, ఆల్వారయ్యగారు, క - ఆశనందారయ్య అండునక్.
- ,, పబ్బిసెట్టి, రామస్వామిసెట్టిగారు, పి - రంగయ్యసెట్టి అండునక్.
- ,, ముక్కాల, వెంకటకన్నయ్యసెట్టిగారు, పాపుకీఫర్.

భగవద్విషయము గం పత్తులక్రయము రూ ౫౦.

ఏకకాలమునందు గం ప్రతులుకొనువారికి నొకప్రతి పారితోషికముగ నిప్పింపబడును.

శ్రీవైష్ణవగ్రంథముద్రాపకసభ (లిమిటెడ్) కు చందాబాకీలేనిచందాదారుడు ౧౯౦౨-వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెల ౩౦-వ తేదిలోపల మొదటిపత్తుక్రయము రూ. ౨ ను ఒకదపాగాగాని రెండుదపాలుగాగాని చెల్లించినయెడల అట్టి చందాదారునికిమాత్రము వానికివ్వవలసిన మొదటిపత్తు యిచ్చుటయేగాక తక్కినపత్తులు తొమ్మిదింటిని సభాభివృద్ధి కొరకు అచ్చగువఱకు నినాముగా నిప్పింపబడును.

ఇట్లు ఒకచందాదారునికి నొకప్రతిమాత్రమే యిప్పింపబడునుగాని యధికమిప్పింపబడదు. రెండవ ప్రతికావలసియున్నయెడల పూరాక్రయమిచ్చియే కొనవలయును.

పైనుదహరించినట్లు ౧౯౦౨-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల ౩౦ వ తేదిలోపల సభ చందాదారుడు ఈ మొదటిపత్తుకు రూ. ౨ లు చెల్లింపనియెడల అక్టోబరుమాసము మొదలు నెల ౧ కి రూ. ౦-౨-౦ చొప్పున క్రయముతోజేర్చి చెల్లించవలయును.

క్రొధినామ సం॥
తై నెల ౧-వ తేది.

}

కరాలపాటి - ఆల్వారయ్య,
భగవద్విషయకమిటిమానేజరు.

నెం. ౩౧ రు. ఆయాపిళ్ళవీధి యనే వెంకటాచలమొదలివీధి.

చెన్న పట్టణము.

తిరువాయ్ మొట్టి ౪ - పత్తు పాశురజ్జళి నట్టవణై.

సంఖ్య.	పాశురజ్జళి.	తిరు వాయ్ మొట్టి సంఖ్య.	పాశుర సంఖ్య.	పుటసంఖ్య.	సంఖ్య.	పాశురజ్జళి.	తిరు వాయ్ మొట్టి సంఖ్య.	పాశుర సంఖ్య.	పుటసంఖ్య.
౧	ఆడిశేర్	౧	౩	౧౦	౩౨	ఒరునాయకమ్.	౧	౧	౧
౨	ఆంబిదే	౨	౧౧	౩౦	౩౩	ఒనియత్తిజ్జళై.	౪	౪	౧౧౨
౩	అజీయమ్ శెన్నయ్	౪	౩	౧౦౮	౩౪	ఒత్తునేవుమ్	౧౦	౧	౩౪౩
౪	అయిర్ కుమ్	౨	౧౦	౧౨౮					
౫	అణ్ణుక్కు	౬	౭	౨౦౯	౩౫	ఒడియోడి	౨	౭	౩౮౧
౬	అప్పనే	౭	౫	౨౪౪					
౭	అజీనత్తిను	౨	౭	౨౪౮	౩౬	కణ్ణిమెనతుయిర్	౩	౫	౭౯
౮	అజీవినాల్	౪	౬	౨౮౩	౩౭	కణ్ణుకొణ్ణెక్	౭	౪	౨౫౧
					౩౮	కణ్ణుకేట్టు	౫	౧౦	౩౩౩
౯	అమిక్ శువై	౧	౭	౨౦	౩౯	కరియ మేనిమిశై	౫	౬	౧౫౮
౧౦	అమ్మనల్	౫	౫	౧౫౫					
౧౧	అయ్యివ్వులకత్తు	౯	౭	౩౨౫	౪౦	కాట్టిసి	౯	౪	౩౨౭
౧౨	అచ్చెయ్ తు	౧౦	౧౧	౩౯౪	౪౧	కాణవనైక్	౭	౪	౨౪౧
					౪౨	కాలశక్రరత్నాదు	౩	౬	౮౨
౧౩	ఇతుకొణ్ణెక్	౬	౩	౧౯౬					
౧౪	ఇవనై ప్పెయ్ మమ్	౨	౫	౨౦౩	౪౩	కీరొళియిల్	౪	౭	౨౮౮
౧౫	ఇడకిలేక్	౭	౯	౨౫౪					
౧౬	ఇలిజ్జ త్రిట	౧౦	౫	౩౭౪	౪౪	కీర్తయినాల్	౬	౫	౨౧౪
౧౭	ఈవిలాత	౭	౩	౨౩౮	౪౫	కుణ్ణొళి నిత్తై	౧	౪	౨౨
					౪౬	కురైక్కల్ కళి	౩	౭	౮౫
౧౮	ఉయ్ మిక్	౧	౨	౭	౪౭	కుటుక	౧	౧౦	౨౭
౧౯	ఉయ్ పుపాయమ్	౩	౧౧	౯౩					
౨౦	ఉరైక్కవలైక్	౨	౯	౯౦	౪౮	మాత్తర్ కుడమ్	౪	౬	౧౧౮
౨౧	ఉణ్ణముమ్మిన్దుమ్	౫	౧౦	౧౭౧	౪౯	మాట్టుతినిక్	౫	౫	౩౩౧
౨౨	ఉన్నిత్తు	౬	౨	౨౧౬					
౨౩	ఉడమ్మినాల్	౪	౨	౨౯౬	౫౦	కొణ్ణాట్టుమ్	౨	౩	౩౧౬
౨౪	ఉయిరినాల్	౨	౧౧	౨౯౮	౫౧	కొమ్మప్పోల్	౨	౪	౫౨
౨౫	ఉలువతావతు	౧౦	౧౦	౩౯౧	౫౨	కొళ్ళియాళా	౭	౭	౨౩౫
					౫౩	కొళ్ళెన్దు	౫	౪	౩౧౮
౨౬	ఎక్ శెయ్ కేక్	౨	౧౦	౫౭					
౨౭	ఎన్న తావి	౩	౪	౮౮	౫౪	కోణ్ణిల	౭	౪	౪౫
౨౮	ఎన్దు మొన్దాకి	౫	౭	౧౬౧	౫౫	కోమళవాక్	౪	౫	౧౧౫
					౫౬	కోవైనాయాల్	౩	౧	౬౪
౨౯	ఏకమూర్తి	౩	౩	౭౨					
౩౦	ఏతాళుమ్	౪	౧	౨౬౪	౫౭	శక్రరత్నజ్జళి	౭	౧౦	౨౫౬
౩౧	ఏటియ	౪	౭	౧౨౦					

సంఖ్య.	పాశురం.	తిరు వాయ్ మొట్టి సంఖ్య	పాశుర సంఖ్య	పుటసంఖ్య	సంఖ్య.	పాశురం.	తిరు వాయ్ మొట్టి సంఖ్య	పాశుర సంఖ్య	పుటసంఖ్య
౫౮	కామామమ్	౯	౨	౩౧౨	౮౪	వేళనిన్	౧౦	౪	౩౬౭
౫౯	కీలమిల్లా	౭	౧	౨౨౭	౮౫	పోల్ శ్రీమల్ శ్రీ	,,	౬	౩౭౮
౬౦	తణియు మొట్టుతు	౬	౬	౨౦౬	౮౬	మడనెయ్	౨	౭	౫౧
౬౧	తట్టువిన్	౭	౧౧	౨౫౮	౮౭	మణ్ణెయ్యరున్	౪	౧	౯౯
౬౨	తల్లిర్ నిఱత్తాల్	౮	౫	౨౮౧	౮౮	మరున్దాకుమ్	౬	౪	౨౦౧
౬౩	తిరువుడై	౪	౮	౧౨౩	౮౯	మణిమామై	౮	౨	౨౭౦
౬౪	తిక్కెక్కెత్తే	౬	౨	౧౯౨	౯౦	మడనెయ్యార్	,,	౩	౨౭౩
౬౫	తిరువడియై.	౯	౧౧	౩౩౬	౯౧	మణుక్కి	౯	౬	౩౨౩
౬౬	తీర్ ప్పార్తెయ్యమిని	౬	౧	౧౭౯	౯౨	మాతర్	౨	౬	౪౯
౬౭	తొట్టుతాడి	,,	౧౧	౨౨౦	౯౩	మాయ్ తల్	౩	౪	౪౬
౬౮	తొళ్ళిశేర్	౨	౫	౪౭	౯౪	మరిమాతాత	౫	౧౧	౧౭౪
౬౯	నణ్ణెమిర్	,,	౯	౫౪	౯౫	మెలియునోయ్	౨	,,	౫౯
౭౦	నమక్కుమ్	౫	౮	౧౬౪	౯౬	మేకలెయ్యార్	౮	౯	౨౯౪
౭౧	నణ్ణాతార్	౯	౧	౩౦౩	౯౭	మేవినిన్దొట్టాపార్	౭	౫	౧౫౧
౭౨	నాడినీర్	౧౦	౨	౩౫౯	౯౮	మెయ్కణ్ణాళ్	,,	౨	౧౪౩
౭౩	నినైప్పాక్	౧	౪	౧౨	౯౯	యానుమేత్తి	౩	౧౦	౯౨
౭౪	నిన్దైవి నాల్	౮	,,	౨౭౬	౧౦౦	వల్లిశేర్	౨	౨	౪౦
౭౫	నోక్కి నోక్కి	౭	౬	౨౪౬	౧౦౧	వల్లిన్దెత్తీర్ కుమ్	౪	౧౧	౧౩౧
౭౬	పణిమిక్	౧	౫	౧౪	౧౦౨	వరివల్లెయ్యార్	౮	౮	౨౯౧
౭౭	పడిమన్	,,	౯	౨౫	౧౦౩	వాల్దొన్దార్ కల్	౧	౬	౧౮
౭౮	పరన్దెయ్ పముమ్	౧౦	౩	౩౬౪	౧౦౪	వానత్తుమ్	౫	౯	౧౬౯
౭౯	పాలనాయ్	౨	౧	౩౫	౧౦౫	వాణునీర్	౯	౫	౩౨౧
౮౦	పావియల్	,,	౩	౪౨	౧౦౬	విరుమ్మి	౪	౯	౧౨౬
౮౧	పుక్కడిమైయినాల్	౧౦	౮	౩౮౬	౧౦౭	విశమ్మపూణు	౧౦	,,	౩౮౮
౮౨	పూశున్దాన్	౩	౨	౭౦	౧౦౮	వీల్ శ్రీరున్	౫	౧	౧౩౬
౮౩	పెయ్ వల్లె	౪	,,	౧౦౫	౧౦౯	వీవిలిన్	,,	౩	౧౪౯
౮౪	పెయ్ వల్లె	౪	,,	౧౦౫	౧౧౦	వేతమ్ వల్దార్ కల్	౬	౮	౨౧౧

లిరువాయ్ మొత్తం - ౪ - పత్తిల్ ద్రమిడోపనిషత్పర్వతిశ్లోకజ్ఞలి నట్టవడై.

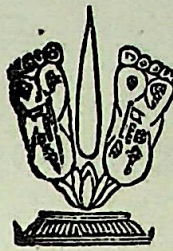
సంఖ్య.	శ్లోకజ్ఞ.	శ్లోక సంఖ్య.	పుట సంఖ్య.	సంఖ్య.	శ్లోకజ్ఞ.	శ్లోక సంఖ్య.	పుట సంఖ్య.
౧	ఆత్మేచతుర్థతకే	౩౧	౩౨	౬	తంపూరుషార్థమ్	౩౨	౬౧
౨	ఆనందనిర్భగమ్	౩౫	౧౭౬	౭	ప్రీతిపరమ్	౩౩	౬౬
౩	ఏవంబుదన్వపి	౩౮	౩౦౦	౮	బద్ధేసమేపి	౪౦	౩౯౭
౪	తద్భేషజాత్	౩౭	౨౬౦	౯	శోచన్మనిః	౩౯	౩౩౮
౫	తేనప్రహర్షమ్	౩౪	౧౩౩	౧౦	స్వప్నోపమాత్	౩౬	౨౨౩

ద్రమిడోపనిషత్పర్వరత్నాపరిశ్లోకజ్ఞలి నట్టవడై.

సంఖ్య.	శ్లోకజ్ఞ.	శ్లోక సంఖ్య.	పుట సంఖ్య.	సంఖ్య.	శ్లోకజ్ఞ.	శ్లోక సంఖ్య.	పుట సంఖ్య.
౧	ఆపన్నానవ్యభిచారే	౩౯	౧౭౭	౮	దుశ్శీలః	౪౨	౨౬౧
౨	ఆపద్భయత్పదీప్తమ్	౪౧	౨౬౦	౯	నిత్యైశ్వర్యమ్	౪౮	౩౯౮
౩	ఇచ్ఛాసారభ్యయోగాత్	౪౦	౨౨౪	౧౦	భూమ్యాద్యైః	౩౮	౧౩౩
౪	కల్పాస్తేపిస్థితత్వాత్	౪౭	౩౯౭	౧౧	క్రమేనా రాయణః	౩౫	౩౨
౫	కారుణ్యదర్శితమాధీ	౪౪	౩౩౮	౧౨	తైత్తిర్యాత్సంగస్థి	౩౬	౬౧
౬	చేతోగ్ధానులేపః	౩౭	౯౬	౧౩	సౌందర్యాదా	౪౩	౩౦౧
౭	తాపైస్సంబన్ధిదుఃఖైః	౪౫	౩౩౯	౧౪	స్వానాంవిర్యాహకత్వాత్	౪౬	౩౪౦

నాలామ్బుత్తిల్ లిరువాయ్ మొత్తం నూర్ నన్దాతి పాశురజ్ఞలి నట్టవడై.

సంఖ్య.	పాశురజ్ఞ.	పాశుర సంఖ్య.	పుట సంఖ్య.	సంఖ్య.	పాశురజ్ఞ.	పాశుర సంఖ్య.	పుట సంఖ్య.
౧	ఏఱుతిరువుడైయ	౩౮	౩౦౨	౬	నన్దాతుమాలడియై	౩౯	౩౪౧
౨	ఒరునాయకమాయ్	౩౧	౩౩	౭	పాలరైప్పోల్	౩౨	౬౨
౩	ఒన్దుమిలైత్తేవు	౪౦	౩౯౯	౮	మణ్ణులకిల్	౩౪	౧౩౪
౪	కోవానవిశక్	౩౩	౯౭	౯	వీర్ న్దీరుక్కమాల్	౩౫	౧౭౭
౫	తీర్ప్పారిలాత	౩౬	౨౨౫	౧౦	శీలమిరుకణ్ణక్	౩౭	౨౬౨

(8)

ఎమ్మెరుమానార్ తిరువడిక శేషరణమ్.

మూ.—ఒరునాయకమాయోడవులకుడనాణ్ణివర్ | కరునాయకవర్న్దకాలర్ శిత్తైయప్పానైయర్ |

పెరునాడుకాణవిష్ణుయలేష్టిచ్చె తామ్కొళ్వర్ । తిరునారణ్యనాళ్ కాలమ్మెఱ్ఱిచ్చినితుయ్మినొ ॥ ౧॥

స్వపకాసువరిసకలమనుజరాయ్, సప్తద్వీపవలియాస మేదినియెల్లావల్ బుక్క మద్వితియాధిపతికళాయ్క్కొడ్లు రాజ్యమ్మణి సవరకళే, ఉత్తరక్షణమపవృతసకలరాయతిప్రపణరాయ్ తుధార్తరాయ్ సరస్వజ్ఞశుష్మకాణవాహారాధికళాయ్ త్రిరివర్ ; ఇప్పడి యెశ్వప్రమణ్ణిరమాతలాల తైవిట్టు శ్రీయఃపతియాయరున్ద నారాయణస్థిరువడికతై ప్రాశ్నయాకష్టన్ బీయుజ్జీవియుక్తోశ్చైతార్ :... ౧.

ఆతిల్ ముతల్ నీరు వాయ్ మొట్టియిల్, చేతన నుడై యవనస్య భోగ్యత్వత్తై పాదిప్పతాక ; భోగ్యభూత నుడై య నిరుపాధిక
సమ్మన్దత్తైయుమ్, సర్వాధికత్వసూచక మాన శ్రియఃపతిత్వత్తైయుమ్, భోగ్యత్వవిశిష్ట మాన శౌలభ్యత్తైయుమ్, భోగ్యప్రతిబద్ధక విరోధినివ
ర్తకత్వత్తైయుమ్, విలక్షణవిగ్రహాదియోగత్తైయుమ్, అవతారభోగ్యత్వక్రమాలమాన అన్యవకాయిత్యత్తైయుమ్, ఆతుక్కుమడియానపర

౧ తిరువాయ్మొళి.— ౪ - ప - ౧ - ౨ - ౧ - పా - ఒరునాయకమాయ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

వ్యోత్కర్షణతైయుమ్, ఆశ్రితసంక్షేపస్వభావతైయుమ్, ఫలప్రదత్వసూచకమానగరుడధ్యజత్వతైయుమ్, నిరవధికనియన్త్రుత్వతైయుమ్, మరుళిచ్చెయ్తు ; ఇప్పడిప్రాప్యభూతనానవీశ్వరనై, అస్థిరమాయుమల్పమాయముళ్ళవై శ్వోశ్యకైవల్యజ్జలిలకప్పడాతే యాశ్రయియుజ్ఞో శెన్జిట వుపదేశముఖతారే ఆత్మవినుడైయవనస్యభోగ్యతైయై యరుళిచ్చెయ్కెటార్

అన్వ.—ఒరునాయకమాయ్ ఓడ ఉలకు (3) ఉడణ్ ఆణ్ణవర్ కరు (౬) నాయ కవర్న్ద కాలర్ (౯) శిలైకియ పానైయర్ పెరునాడు(౧౨) కాణ ఇమ్మైయిరే పిచ్చై (౧౫) తామ్ కొళ్వర్ తిరు(౧౮)నారణ్ తాళి కామై(౨౧)శిన్దిత్తు ఉయ్మి(౨౩).

పన్నీ.—ముతత్పట్టి, ఏకాధిపత్యమ్ నడ త్తిసరాజాక్కళే భిత్తుక్కళాయ్ క్లేశిప్పర్కళి, ఆతలాలనిరుపాధిక సమ్మన్దయుక్త నాయ్నిత్య శ్రీయాన నారాయణస్థిరువడికలై యాశ్రయియుజ్ఞోశెన్జిటార్.

మణ్డలనాథత్వరూపమానఏకాధిపత్యతై యుడైయరాయ్కొణ్ణు, నెడుక్కలమ్నడమ్మడి, లోకత్తోడే, (3) పారున్ది, రాజ్య రక్షణమ్మణ్డిపన్నవర్కళి, అన్దవైశ్వర్యమ్ భగ్నమానవాతే లజ్జత్తు రాతియిరే భిత్తైపుకత్తేడి ఇరుళిత్పాట్టిల్ వాళియటక్కణుత్త, (౬) నాయరే, కన్దప్పట్ట, కాలైయుడైయరాయ్, (౯) ఉపయోగార్హమన్దియేపాళిస్తుపాకట్ట, పానైయైపాత్రమాకొణ్ణు, తాళ్ళోనిరహిత్తమచాపుధిమయిల్కొరల్లారుమ్, (౧౨) కాణుమ్మడియాక, ఇన్దజన్దన్దన్దితే, భిత్తైయై, (౧౫) లజ్జైయైయుమ్విట్టుచ్చెన్ద్ర భిత్తు, కొళ్వర్. ఇప్పడివిశ్వర్యమస్థిరమాతలాల నిత్యశ్రీయాయ్, (౧౮) నిరుపాధిక శేషియాన నారాయణుడైయ, తిరువడికలై, క్కాలవిశమ్మప్పిటవామర్శడక్కన, (౨౧) అనుసన్దిత్తు, ఉజ్జీఐయుజ్ఞోశే, (౨౩). శ్రీయఃపతియాన నారాయణస్థిరువడికళే ఆశ్ర యణీయముమ్ ప్రాప్యముమ్.

అర్థము. ఏకాధిపత్యముగలవారై చిరకాలము లోకముల (3) నన్నంటిని బరిపాలించినమహారాజులు నల్ల (౬) మక్కచే గల వలదిన కాళ్ళుగలవారై (౯) పగిలిన మండలుగలవారై పెద్దలోకమంతయు (౧౨) చూచున ట్టిలోకమందే భిక్షు (౧౫) తామే యెత్తుదురు (గాన) సంపద్యుక్తుడై (౧౮) నిరుపాధికస్వామియైనశ్రీమన్నారాయణునియొక్క శ్రీపాదములను గాలనిశంబమలేక (౨౧) ధ్యానముజేసి యుజ్జీవించుడు (౨౩).

ఈ.—ద్వయ త్తిలు త్తరఖణ్డార్థతైయరుళిచ్చెయ్తార్-కీర్త్తమాన్తుపత్తాలుమ్, ఇనిమేల్ మాన్తుపత్తాలే-అతిల్ పూర్వఖణ్డార్థతైయరుళిచ్చెయ్కిటార్. కీర్త్తమాన్తుపత్తాలుజ్జొన్న పురుషార్థత్తుక్కుపాయత్తై యడియిలేయలుతి యిడుకిటార్. ఇవ్వడియటియాతరియైపాయాన్తరజ్జళాఃఐవిలక్కడికళిట్పోకిటవర్కళి.

జీ-ఆ. పేటికాసజ్జతి (ద్వయ త్తిలిత్యాది). ద్వయార్థతైపుత్తిమ్)మహాకవరుళిచ్చెయ్తతు - ద్వయమ్మోరే అనుష్ఠానపరమన్ది క్కే, పుత్తత్తిడతై యాతైయారేఫలమ్ముట్టడ కేణ్డైయైప్పగ్గర్ ౧ “ప్రయోజనమనన్దిశ్యనమన్దోపిప్రవర్తతే” ఎన్నక్కడవతితే ; ఉత్తర ఖణ్డార్థమాన ఫలత్తుక్కుపాయమేతెన్న (కీర్త్తమాన్తిత్యాది). అడియిరే - ఇత్తిరువాయ్మొళియిలే, తిరువడికళిలే యెన్నుమ్మోతు ఉపాయత్వతైయైన్దపడి. ఉపేయాన్తరత్యాగమే కణ్డరవేణొల్లిగ్గర్ యకిలుమ్, “ శిన్దిత్తుయ్మి” ఇత్యాదికళిలే - ఉపా యత్వమువివక్షితిమ్, ద్వయనిష్ఠనుక్కపేయాన్తరత్యాగముమ్కొల్లవేణువతోన్దితే, ఆ తైస్సజ్జతివిశేషతారే యిక్లేజొల్లకిటతు. అన్దసజ్జతి విశేషముమ్ - ౨*పాలనాయ్మొలకు ప్రవేశ త్తిలే అల్లారాత్తన్దామడైయ కరణజ్జళై ప్పొమ్మోపొక్కుకైక్కడి ఇత్యాదివాక్యత్తిలేన్దప్పమ్. అల్లారాత్కర్తాదికలైయుపాయమాకొల్లొనిట్ట, ఇవర్ తిరువడికలై యుపాయమెన్దిటతెన్నెన్న (ఇన్వడియటియాతరిత్యాది). అడి - తిరువడికళి. విలక్కడికళిల్ - దుర్వార్జజ్జళిల్. కీర్త్తపేటికాసజ్జతి యరుళిచ్చెయ్తు, ఇని కీర్త్తిగ్గరువాయ్మొళియోడేసజ్జతి

నమోనమస్సుమపాత్త సముజ్జీవనజన్దనే | రజ్జమజ్జళధుర్యాయ రమ్యభామాత్మయోగినే |

అ. అ. వి.(ఇనిమేల్ మాన్తుపత్తాలేయితి). పూర్వఖణ్డే-ఉపాయాన్తర త్యాగపూర్వకసమాశ్రయణంహ్యన్యతే,ఉపేయాన్తరత్యాగ మ్మోద్యతే,అత్రకథంశబ్దనరణేఉపేయాన్తరత్యాగఉచ్యతేఇతిచేత్;ఆశ్రయితుర్ముత్తుత్వోత్,తస్యచ ౩*“సితరంభాతరందారాన్”ఇత్యా దిప్రకారేణోపేయాన్తరత్యాగస్యాప్యవశ్యమ్పాత్, సర్వంభాక్యంసాకధారణమితిన్యాయత్, ద్వయేభ్యోపేయాన్తరనిషేధఉచ్యతే ఇతివదన్తి.

ఈ. - ఇవర్ కునిరవధిక ప్రీతియోడేయి తే-కీర్తిత్ తిరువాయ్ మొట్టియిత్తునై. తాముమ్ కుత్తైవర్లు, పర్ తి నార్ కుత్తైయున్దీర్ కవల్లరామ్మడియిరున్దార్ కీర్. సంసారిక తైప్పార్ తు నీళ్ళల్ పర్ తి నవిషయశ్లో తణ్ణిరానవిన్బు అనత్ తైవిట్టు శ్రియఃపతియైప్పర్ తున్దోళెన్బు పరోపదేశప్రవృత్తరాకితార్. ౧ * వీడుమిమ్ముల్ తిలుమ్ ప రోపదేశమ్మణ్ణినార్, ౨ * శొన్నాల్ విరోత తిలుమ్ పరోపదేశమ్మణ్ణినార్, ఇ త్తిరువాయ్ మొట్టియమ్-పరోపదేశ మాయునై ; ఇ వైయెల్లినర్ తిలుమ్ పల్లవర్థశ్శుముణ్డేయాకిలు మొన్బుక్కొరర్ తిలేనోక్కాయురుక్కుమ్. ౧ * వీడుమిమ్ముల్ తిల్, ఇతరవిషయ వైరాగ్యపూర్వకమాక భగవద్భక్తియైప్పణ్ణిన్దోళెన్బు, ౨ * శొన్నాల్ విరో త త్తిత్ భగవద్భక్తమానకరణశ్శైక్కొన్బు పిఱైన్బుతియాతే సర్వేశ్వరనై స్తుతిక్కుప్పరున్దోళెన్బు ; ఇతిత్ ఇవర్ కళితానితరస్తోత్రమ్మణ్ణికిఱతు శిలప్రయోజనత్తుక్కాక వాయురుక్కు-మితే" ఎన్బు, అవర్ తినుడైయ అల్పాస్థిర త్వాది దోషభూయ సైయైయరుళిచ్చెయ్కితార్. ఐశ్వర్యమల్పాస్థిరత్వాదిదోషతై యుడైతాకైయాలే తణ్ణితు ; ఆత్మలాభమపురుషార్థమాయ్క్కొన్బు నిలైనిఱు-మాకైయాలేతణ్ణితు. ఇప్పడి యైశ్వర్యకైవల్యశ్శుక్కుణ్డొన తణ్డైయెచ్చిల్లి ; సర్వేశ్వరనాకితా సమస్తకల్యాణగుణాత్మకనాయ సర్వాపేక్షితప్రదనా యిరుప్పానెరువ, ఆనవిన్బు అవర్ తైవిట్టుభగవద్భజనమ్మణ్ణిప్పరున్దోళెన్బునే భగవత్సమాశ్రయణత్తుక్కుణ్డొన సన్దైయైయపపాదియా నిన్బుక్కొన్బు, పరోపదేశప్రవృత్తరాకితార్. ఇవర్ తామ్, సంసారికళదాన్తరాయవన్దు "ఎళ్ళశుక్కుహితబ్బొల్ల వేణుమ్" ఎన్న, శొన్బుకితార్ ; పిరాట్టియుమ్ శ్రీవిభీషణాద్వానుమ్ రావణ నెనొక్కి హితబ్బొన్నాప్పోలే యిరు

జీ. అ. (ఇవర్ కీ-త్యాది). ఇ త్తిరువాయ్ మొట్టియిలివర్ సంసారికశుక్కుహితోపదేశమ్మణ్ణిమ్ ప్రకార తైయరుళిచ్చెయ్కితార్ (సంసారికతైప్పార్ తిత్త్యాది). ౧ * వీడుమిమ్ముల్ తిలుమ్, "౨ శొన్నాల్ విరోతమ్," ఇవర్ తిలితుక్కువాళియేతెన్న (వీడుమిమ్ముల్ తిలు మిత్త్యాది). ఉపపాదనమ్ (వీడుమిమ్ముల్ తిలితరవిషయేత్త్యాది). (ఆస్థిరత్వాది) ఎన్బు వాదిశబ్దతై - దుఃఖమిశ్రత్యానర్థావహత్వాది కతైచ్చొల్లు కిఱతు. ఆత్మానుభవమనిత్య మాకై యాలేయతుక్కు-మితేయేతెన్న (ఆత్మలాభమిత్త్యాది). ౩ "ఆతియణ్ణోతికుణ్డళ్" ఎన్బు తైప్పర్ తి (సమస్తకల్యాణగుణాత్మకనాయేన్బు). ౪ "తిరునారణ" ఇత్త్యాదియిలే (సర్వాపేక్షితప్రదత్వమ్). సమిత్పాడియా యువ సన్ననాన వనుక్కొట్టి, "ఉయ్మిమ్" ఎన్బు - పలర్ కు-ముపదేశిప్పానెన్బు (ఇవర్ తామిత్త్యాది). దయైయాలే యువ దేశికి-తా రెన్బు. దయైయాలేముఖర్ కు-హితమ్ శొన్నతుక్కు-దృష్టాన్తమ్ (పిరాట్టియుమిత్త్యాది). ౫ మిత్రమావయికంత్రుమ్, ౬ "ఇహ

అ. అ. వి. వీడుమిమ్ముల్ తిల్ ౭ "ఉళ్ళమురై శెయల్" ఎన్బిఱపాట్టిలే, కరణత్రయ తైయమప్రాప్త విషయ త్తి లేపోకాతపడిపణ్ణి సర్వేశ్వరస్మక్కులిలేయాక్కుప్పరున్దోళెన్బుయాలే, ఆనవిన్బువై త్యాజ్యమెన్నుమిడమమ్ ౮ "ఆత్మతుప్పర్ తిన్దో" ఎన్బు కైవల్యత్తిలేపోకాతే శొళ్ళొన్దోళెన్బుయాలే-ఐశ్వర్యకైవల్యశ్లో త్యాజ్యమెన్నుమిడమమ్ సిద్ధికిఱతు ; శొన్నాల్ విరోత త్తిల్, అచ ర్ కళితరుకిఱ ప్రయోజనమస్థిరమెన్దైయాలే-ఐశ్వర్యాదికళస్థిరమెన్బుమ్, అప్రాప్తరానవర్ కతైక్క-విపాదాతే శొళ్ళొన్దోళెన్బురుళిచ్చెయ్కిత వితిలే. అప్రాప్తత్వమ్ విషయాన్తరశ్శుక్కుమ్ సమానమాకైయాలే, విషయాన్తరశ్లో త్యాజ్యమెన్నుమిడమమ్ శొల్లిగ్గులు ; ఇ త్తిరువాయ్ మొట్టియిల్, కవిపాట్టుగిఱరావావినుడైయ అస్థైర్య తైచ్చొల్లుకైయాలే ఆనవిన్బువై త్యాజ్యమెన్ను మిడమమ్. ౯ "పణిమిత్ తిరువ రుళి" ఎన్బిఱపాట్టిలే, ఇవనుక్కాదరణీయైకళానస్త్రీకళుడైయవనాదర తైచ్చొల్లుకైయాలే విషయాన్తరశ్లో త్యాజ్యమెన్ను మిడమమ్ శొల్లి ధ్దు ; ఇ తైప్పర్ తి (ఎల్లవర్థశ్శుముణ్డేయాకిలుమెన్బితార్).

౧ ౨.	౨ ౨౬.	౩ ౩౧ - ౭.	౪ ౩౧ - ౧	౫ ౩౧ - సు-౨౧ - ౧౯ .
౬ ౩౧ - సు - ౨౧ - ౯ .		౭ ౨ - ౮.	౮ ౨ - ౫.	౯ ౩౧ - ౫.

౪ తిరువాయ్మొయి.—౪ - ప - ౧ - తి - ౧ - పా - ఒరునాయకమాయ్ వ్యాఖ్యానం.

ఈ.—ప్పొట్టె. ౧ [ప్రదీప్తంశరణంయథా] , వెన్ద్రన్ గృహత్తిలే “ఒరుకమ్బాకిలుమ్కిడైక్కుమో? ఎన్దవిక్కప్పార్ప్పొట్టెప్పొట్టె *

ముతత్పాట్టిల్-సార్వభౌమరాయ్ పోన్దరాజాక్కల్ అన్దరాజ్యశ్రీయైయిల్లున్దు ఇరన్దుజీవిక్కవేణ్ణుమ్బడి మర్గత రావర్కళ్, ఆసపిన్దు, ౨ “శ్రీవత్సవత్సానిత్యశ్రీః” ఎన్దిపడియే నిత్యశ్రీయాననర్యేన్ద్రన్దైప్పన్ గృహత్తిలేన్దితార్.

(ఒరునాయకమాయ్) నిలైనిల్లాత వేశ్వర్యత్తైప్పన్ ద్రిసిర్క్కుమిల్లిపోలేన్దు డైన్దుపోకిటమనువ్యర్, ౩ “పతిం విశ్వస్య” ఎన్దిపవీశ్వరన్దు డైన్దు వేశ్వర్యత్తైయనుకరిక్కుమ్బడిశొల్లుటితిత్తే, పాణ్డికవాసుదేవన్దైప్పిలే. ఏకాతపత్రమాక. (ఉడ) ఇప్పడి యాళువత్తేన్దకాలమెన్దాల్, నెడుక్కలమ్. “అటుపతినాయరమాన్డు, ఎల్లుపతినాయి రమాన్డు” ఎన్దిపడియే నెడుక. ఇప్పడినెడుక్కలమాళ్ళ తేవ్వళవెన్నిల్ (ఉలకు) కడత్తూన్ద్రభూమిప్పరప్పడక్కులుమ్, ౪ “మాన్దాతుఃక్షేత్రముచ్యతే” ఎన్దిపడియే మున్దిరికై నిలముడైన్దువన్దైప్పిలేయాయ్ ద్రిన్దాళ్ళతు. (ఉడనాన్డువర్) ఇప్పరప్పిలోరిడమ్ కుత్తడివతపడియాన్డువరెన్దుతల్, ౫ “అకార్యచిన్తా సమకాలమేవ ప్రాదు ర్భవంశ్చాపధరఃపురస్తాత్” ఎన్దిపడియే పాపచిన్తనై పణ్డినార్మున్దే కైయుమ్విల్లుమాయ్నిన్దు నొక్కిక్కొన్డుపోన్దకా ర్ద్రపీర్యాన్దనాదికళ్ పడియైప్పన్ గృహత్తిలే. ఇప్పడి యేకాధిపత్యమాకనెడునాళ్ లోకత్తైయాన్డుపోన్దవర్కళ్ పిన్దైయెన్దకైయవర్కళ్ళెన్దిల్ ; ౬ రాజ్యంనామమహావ్యాధిరచిత్తోన్ద్రవిశాసనః । భ్రాతరంవాసు

జీ. ఆ. సన్దేశవాసన్ది” ఎన్దు-పిరాట్టిపిరిమ్మోన్దశ్లోకమువివక్షితమ్. ౭ శిష్యతామరైక్కణ్ణిల్ పిరాట్టియైన్దు వచనమాన మిత్రమా పయిక్కుమ్ ఎన్దిపక్కుక మెడుత్తువ్యాఖ్యాతమాకై యాలే, శ్రీవిభీషణాన్ద్రుపదేశేత్తతుక్కేన్దోక మెడుక్కితార్ (ప్రదీప్తంశరణంయథాఎన్దు), “సన్దంకాలస్య పాశేన సర్వభూతాపహరిణా । సనశ్యస్తమాపేక్షేయంప్రదీప్తంశరణంయథా” ఇన్దిక్కేన్దేన్దాకైలెన్దక-పదేశిక్కిటతెన్దైన్దైయాకిల్ (వెన్ద్రన్ గృహత్తిలే యిత్యాది). కమ్పు-కట్టి. కోలెన్దపడి. ఉపాయపరమాన ఒరునాయకత్తిలే - ఉపేయాన్దరగళాన వేశ్వర్యకైవల్యజ్జలే విడన్దొన్ద్రుతుమభుత్తుక్కై ముముత్తుక్కళాక్కవుమ్, ఆతిలమనస్యప్రయోజనరాక్కవుమ్.....

ముతత్పాట్టు (ఒరునాయకమిత్యాది). అడివొడన్ది పిన్దైతాన్దోళ్ళర్ ఎన్దుమళవుమ్ - రాజ్యశ్రీయైన్దుడైయ వన్దేర్కత్తై యరు శిచ్చెయ్తు, “తిరునారణ్యశ్లో” ఇత్యాదియిల్లొన్దైక్కటాక్షిత్తవతారికై (సార్వభౌమనిత్యాది). దుర్గతర్-దరిద్రత్. ౧ “శ్రీవత్సవత్సానిత్యశ్రీరజయ్యశ్శాశ్వతోద్రువః” ఇతిమన్దోదరీవాక్యమ్. ఆయ్ ఎన్దుతుక్కు-క్షేపమాకతాత్పర్యమ్ (నిలైనిల్లాతపిత్యాది). “మామత్తై మొక్కలిత్” ఎన్దైప్పన్ గృహత్తిలే (నీర్క్కుమిల్లిపోలేయెన్దుతు). అనుకరిక్కుమ్బడిక్కుర్బున్దైన్దు (పాణ్డికేత్యాది). తాత్పర్యమ్ (ఏకాతపత్రమాకవెన్దు). ఉపపాదనమ్ (అటుపతినాయరమిత్యాది). ౪ “యావత్సూర్య ఉదేతి స్తయావచ్చప్రతితిష్ఠతి । సర్వస్తద్యోవనాశ్యస్యమాన్దాతుః క్షేత్రముచ్యతే” ఇతివిష్ణుపురాణే చతుర్థంశ్లోకీయే. క్షేత్రమ్ ఎన్దుతుక్కు భావమ్ (మున్దిరికైయిత్యాది). మున్దిరికై-క్షేత్రత్తిన్దుడైయ వల్పంశమ్. ఉడన్ద ఎన్దుతుక్కు-సర్వదేశగళుడనెన్దుతల్, రక్ష్యవర్గళుడనెన్దుతల్. ఇరన్దున్దైయైన్దువేయరుశిచ్చెయ్కేతార్ (ఇప్పరప్పి లిత్యాదివాక్యస్యతాలే). (ఉలకుడన్) ఉలకల్లామెన్దుమున్దిసవర్ధమ్, ఉలకై రక్ష్యవర్గళోడొక్కనిన్దాన్దువరెన్ది రణ్డామర్ధమ్, (అకార్యచిన్తేత్యాది) రఘువంశే-షష్ఠే-అన్తశ్శరీరేవ్యపియఃప్రజానాం ప్రత్యాదిదేశావిసయంవిసేతా ఇత్తుత్తరార్ధమ్.

మేలుక్కవతారికై (ఇప్పడియేకాధిపత్యమిత్యాది). (రాజ్యన్నామేత్యాది). వినాశనః ఎన్దుతిలేనొక్కు. “వినాశనః” ఎన్దు తుక్కు-పపాదకమ్-ఉత్తరార్ధమ్. ఇప్పడిరాజ్యమాన్దువర్కళ్ భిత్తైపురుషానైక, పట్టినియిరున్దుముడియలాకాతోవెన్దు ? (ఇప్పడి ; నెడు

ఆ-ఆ-వి. (భ్రాతరమిత్యాది). భ్రాతావాకిలమపుత్రనాకిలమ్ మిన్దిత్తడిత్తిరున్దపడికణ్డాలసూయైయారే యాట్టివిడువర్కళ్ళితే. పిన్దై బలత్తయమ్ పిటన్దవాత్తే శత్రుక్కల్ మేలిడువర్కళ్ళే, “ఆవన్ద్రైయన్దైన్దుక్షేషర్” ఎన్దుతుక్కు - భ్రాతరంవా ఎన్దిపక్కుకమ్ ప్రమాదమానపడియెన్దైన్దొన్దు ? తమయకతమ్మిమతలానవరైరాజాక్కళొట్టి పట్టాల్ రాజ్యమ్ పోమాకైయారే అత్తైయన్దైన్దుక్షేషర్ కళన్దు- శ్లోకత్తుక్కుమ్ తాత్పర్యమాకై యాలే, ప్రమాదమాకత్తేట్టిల్.

౧|| రా - య - ౧౬.

౪|| శ్రీవిష్ణు - ౪ ఆ - ౨౩౨.

౭|| ౨౬.

౨|| రా. య. [౧౧౪] స. ౨.

౫|| రఘు - ౬ - స.

౩|| తై - నా - ౧౧.

౬||

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪ - ప - ౧ - తి - ౧ - పా - ఒరునాయకమాయ్ వ్యాఖ్యానశ్లో.

౫

ఈ — తంవాపిత్యజ నిఖలుభూమిపాః” ఎన్నివడియే అవల్ శ్రేయిబుద్ధుక్లశిప్పరెన్నితార్ మేల్. (కరునాయకవర్న్ద కాల్) ఇప్పడినెడునాల్ మతిప్పోడేజీవిత్తుప్పొన్దవన్ “ఎళిమైప్పట్టుజీవిక్కిటతే? ఒరుపట్టినివిడువ్రామ్” ఎన్నిరుక్క మాట్టానే; జీవిక్కియిలుణ్డానన శ్రేయాలేభిత్తై పణ్ణప్పార్ క్కున్. మున్నుకు తైవటజీవిత్తుప్పొన్దవనా కై యాలేపల్ ర్ కాణవెళియిల్ పుటప్పడమాట్టానే ; నిలానాళిలిరుట్టుప్పరైకళిలుమిరుట్టునాళిలుమానిల్ య పుటప్పడువతు. ఇరుళోరిడ త్తిలేతిరణ్డాప్పోలే కలుత్తనాయకళోడిడక్కుమ్, అతటియాలే అవల్ శ్రీవానిలేకాలైయిడుమ్, అనైకడిక్కుమ్. (కరునాయ్) కరుమై - శీర్ మమాయ్, వెట్టియనెన్నుమామ్. కరునాయ్ - కరువైయుడైతా ననాయ్-కుట్టియిట్టనాయ్. ఎన్దుజుట్టియైక్కాత్తుక్కిడక్కి-టతా కైయాలే, “అతుక్కేలేనుమ్తీజువరుకిటతో” ఎన్దు కణ్డారెయోడిక్కిడక్కుమ్ ; అత్తైచ్చొల్లుతల్. (కాల్) “వీరక్క-బులిట్టకాల్” ఎన్దితే మున్నునిరూపిప్పతు, ఇప్పోతు “నాయ్కడిత్తకాల్” ఎన్దాయ్ ముక్కొల్లువతు. (శి తైకియప్పానైయర్) కణ్డివిడమెజుమెళిన్దువయో గయోగ్యమవిక్కి పొకట్టుక్కిడన్దతొన్దైయెడుత్తుక్కొళ్ళుమ్. మున్నుపాల్కలత్తిలే జీవిత్తవన్ ఇప్పోతురుపుత్తోడు క్కిడైయాలేపడియాయ్ ము. ఇట్టతుణ్డాకిల్ ఒరుమా లైయిలేక్కిపోమ్మడియాయ్ శీరుప్పతు. (పెరునాడుకాణ) మున్నుపచ్చెక్కొణ్ణువన్దవర్ కళో ఒరాణ్డాలుమానముముళ్ళుమ్మకప్పెతాతేనిన్దులరుమి త్తనైయిలే, అతుక్కుమ్ పోర విప్పోతుత్త డైయల్ ము ఇరున్దతేకుడియాకక్కాణుమ్మడియాక. మున్నుపోరజీవిత్తైమైప్పట్టవనా కైయాలే ఎల్లారు క్కాణవరువర్ కళే. ఇప్పడిశెయ్ వతొరుజన్దుమ్ జీవిత్తు మల్ శీరుజన్దు త్తిలేయోవెన్నిల్ (ఇమ్మైయిలే) అప్పడిజీవిత్త ఇన్దజన్దన్దన్దిలే. (పిచ్చెచ్చి) మున్నురాజాక్కళ్ళుక్కు రాజ్యమ్ వబుజ్జినానాయితే పోరువతు, ఇప్పోతురుభిత్తై మాత్రమేయాయ్ శీవనపేక్షిప్పతు. (తాళ్ళోళ్వర్) మున్నురాజాక్కళ్ళొ కొణ్ణువన్దపచ్చెచ్చి ఆళిట్టియైవాజువతు. శిల రిడక్కొణ్డా రాకామైక్కు ; ఇప్పోడిడుకిటవర్ కళో పక్కల్ ని నైవిన్దిక్కి పాదిసంవాదమేయుళ్ళుతు.

జీ-ఆ.—నాళిత్తాది) ఆకిలక శైయ్యమెన్న (జీవిక్కియిలిత్తాది). ౧ “జీవన్మద్రాణివశ్యతి” ౨ “ఏలిజీవన్దమానన్దః” ఎన్దుజీవి క్కైయిలుణ్డానన శ్రేయాలేయెన్దపడి. ఆనాల్ కరునాయ్ కవరుక్కుప్రసక్తియేతెన్న (మున్నుకుత్తైః జీవిత్తాది) ఇరుట్టుప్పరైకళో-ఇరుట్టి రుద్దుళ్ళప్రదేశకళో. కరునాయ్-కలుత్తనాయెన్నుతల్, కరుమైయై-శీర్ మల్ శ్రేయడైయనాయెన్నుతల్, కరువై - కుట్టియెయుడైయనాయె న్నుతల్ ప్పర్వత్రయమ్. కవర్న్ద కాల్ ఎన్దు అతువేనిరూపకమాకచ్చొన్దుతుక్కుభావమ్ (వీరక్క-బులిత్తాది). పొళిన్దు-శిల్లియాయ్. “శి తై కియ” ఎన్దుతుక్కు భావమ్ (మున్దిత్తాది). పెరునాడుకాణ్ణిటతెతుక్కాక ? వెన్న (మున్నుపచ్చెచ్చియిత్తాది). ఇరున్దతేకుడియాక-ఎల్లారు మెన్దపడి. ఎల్లారుమ్ కాణ్ణిక్కిడియేతెన్న (మున్నుపోరజీవిత్తిత్తాది). “పిచ్చెచ్చి” ఎన్దిటతుక్కుభావమ్ (మున్నురాజాక్కళ్ళొత్తిత్తాది). “తాళ్ళోళ్వర్” ఎన్దుతుక్కురాజాక్కళ్ళొ కొణ్ణువన్దపచ్చెచ్చియైయళిట్టువాజుమ్మడియరున్ద తామ్కొళ్ళరెన్దు క్కియెరుళిచ్చెయ్తు ; “తామ్ కొళ్ళర్” ఎన్దు స్వరత్తిలేయాయ్, తానపేక్షిక్కిటతిత్తనైపోక్కి యవర్ కళిదార్ కళెన్ద ధాన్దరమ్. (ఇప్పోడిడుకిటవర్ కళిత్తాది). పాదిసంవాదమ్ - అర్థాణ్ణీకారమ్. తన్నపేక్షెయత్రమెన్దపడి. “పిచ్చెచ్చికోళ్ళర్” ఎన్దు ఇవర్ పట్టమైక్కొల్లుకైయాలే, ఈళ్ళరన్ద

ఆ. ఆ. వి. (ఇరుళోరిడ త్తిలేయిత్తాది) పిచ్చెచ్చెయ్ అక్కలజ్జిడైయమైయాలే కుత్తైకళిలే కిడక్కి-టవోడుకళై ప్పొలుక్కప్పొమ్. ఆణ్ణినాయ్ కిడక్కుమ్ అతివానిలే కాలైయిడుమాయ్ ము. ఇత్తైనినైత్తితేమేలే (పొకట్టుక్కిడన్దతొన్దై) ఎన్దిటతు. అతుపాడు వతుపిన్దైక్కువైయిలేయితే.

౧॥ భార - కర్ణ.

2

౨॥ రా - యు - ౧౨౯ - ౨.

౬ తిరువాయ్మొళి. — ౪ - ప - ౧ - ౮ - ౧ - పా - ఒరునాయకమాయ్ న్యాభ్యానజ్జో.

ఈ. — రాజ్యశ్రీయజ్ఞనేయానపిన్బు (తిరునారణ్యార్) ౧ “ఇడర్ కడు త్తతిరువాళనిజ్జెయడి” (శ్రీమానానారాయణస్తిరువడిక శ్రేయోశ్రయిత్తుజ్జీవిత్తుప్పొరుజ్జోళ్. ౨. త్రనారాయణశ్రీ) మన్నయాభియోంప్రయాచితః” ఎన్నక్కడవతియే. ఓడుకొణ్ణిరప్పార్ క్కల్లామివనై యొట్టియగతియిలై, ౩ ఓట్టూణాట్టిత్తవనియే. (తాళ్) ౪ [యావన్నచరణాభ్రాతుః పార్థివవ్యజ్ఞానాన్వితౌ] పిళ్ళాయ్! ఉన్నుళ్వెతుప్పాటువతెప్పొత్తెన్ను; నానుమెనక్కు వకుత్తముడిశూడి, అవగుమ్తమక్కువకుత్తముడిశూడినవట్టే ఎన్నానియే; అప్పడితలెయాక ప్రార్థిక్కప్పట్ట తిరువడిక శ్రే. ౫ “అడిశూడు మరళు” ఎన్నక్కడవతియే. (కాలమ్మెట) అరైనాట్టి కైయాకిలుమ్ముట్టుట్టుడలాక. ౬ “జీవితంమరణాంతం హిజరాన్తేరూపయావనై | సమ్మదశ్చవినాశాన్తా జాననోగృథిమాపున్నూత్,” ఆ కైయాత్ “నాశైచ్చెయ్ కిటోమ్” ఎన్నుమతస్తు. ౭ [యన్తుహూర్తంక్షణంవాపివాసుదేవౌనచిన్త్యతే | సాహానిః] అతువేయివనుక్కు

జీ-ఆ. — యాశ్రయిత్తులిడర్లయో? వెన్న (ఇడర్ కడు త్తవిత్తాది). పిచ్చెపుక్కుత్తిరిన్దరుద్రనుడైయ దుఃఖలైప్పొక్కినప్రియఃపతియనుడైయ తిరువడిక శ్రేయోశ్రయిత్తుపాశురత్తుక్కర్థమ్. తిరుమొట్టియాతామ్మత్రిస్పత్తిరమొట్టి ముతత్వాట్టు. ౧ “పెడైయడర్” ఇత్తాది శబ్దార్థమ్. (శ్రీమానానారాయణస్తిరువడిక శ్రేయోశ్రయిత్తు). శ్రీమన్నారాయణనైయాశ్రయిత్తులిడర్ పోమో? వెన్న (త్రేత్తాది) మాత్తేన్, ౨ “తతస్తేనస్వకంపార్వ్యం సఖాగోవిదారితమ్” ఇత్తుత్తరార్థమ్. శ్లోకత్తుక్కురసోక్తియాకభావమ్ (ఓడుకొణ్ణిత్తాది) ఇతుక్కు ప్రమాణమ్ (ఓట్టూణిత్తాది). సక్కనూన్తుకమార్ తలెయొట్టూణాట్టిత్తవెన్దై - రుద్రనుడైయ మాంసప్రమరమాసతలెయొట్టిలిరన్దుణ్ణిల పూడై యొట్టిత్తస్వామియెన్దు పాశురత్తుక్కర్థమ్. తిరుమొట్టి మూన్డామ్మత్తు నాలాన్దిరుమొట్టి యిరన్దామ్మట్టు. ౩ “నాన్తుక” ఇత్తాది “తాళ్” ఎన్దుతుక్కుసంవాదమ్ (యావదిత్తాది). ఇతుక్కుర్థమ్ (పిళ్ళాయిత్తాది). ఉళ్వెతుప్ప - అన్తస్తావమ్. “పార్థివవ్యజ్ఞానాన్వితౌ” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (నానుమిత్తాది). ౪ “పార్థివవ్యజ్ఞానాన్వితౌ” ఎన్దు - ధ్వజారవిన్దాదిరేత్తెకలోడే యిరుక్కిఱతిరువడిక శ్రేన్బొల్లి, తత్కార్యమాన చత్రచామరజ్జోడే అభిషిక్తరాయరుక్కిఱవిరుప్పైచ్చొల్లుతల్; అన్దిక్కే, “చరణా” ఎన్దు తిరుమేనిక్కువలక్షణమాయ్, పార్థివవ్యజ్ఞసన్దశ్చై - చత్రచామరాదికలోడే కూడియిరుక్కిఱ విరుప్పైచ్చొల్లుతల్. తలెయాక-తలెయిలెయామ్మడియాక. ఇతుక్కు ప్రమాణమ్ (అడిశూడుమిత్తాది). అరళమర్ నానడిశూడుమరన్దైయల్లాల్ - రాజ్యమ్మణ్ణియిరుక్కిఱవన్దిరువడిక శ్రే చూడుకైయాకిఱ రాజ్యమొట్టియనెన్ద పడి, పెరుమాళ్ తిరుమొట్టివత్తాన్దిరుమొట్టియేటొమ్మట్టు. శరీరమస్థిరమాకైయారే కాలమ్మెటచ్చిన్దిక్క వేణుమెన్దర్ల మొక్కి, అతుక్కు ప్రమాణమ్ (జీవితమిత్తాది). శిన్దియాతపోతు సత్తాహానియాయ్ విడుకైయాలమ్ “కాలమ్మెట” ఎన్దితాఱన్దు వివక్షిత్తు అతుక్కు ప్రమాణమ్ (యన్తుహూర్తమిత్తాది). మనస్సు - సర్వకరణజ్ఞకుక్కుమువలక్షణమాక తాత్పర్యమ్.

ఆ.ఆ.వి. — “తిరునారణ్యార్ తాళ్” ఎన్దుతిరువోడే సమ్మదజ్ఞాన్మతుక్కు అన్దప్పిచ్చెయ్ణిక్కుకుక్కుప్పల్లెన్దుమవనెన్దిల తాత్పర్యతై ద్యోతిప్పికైక్కాక, అవరకళిలెయెరువనుక్కు తిరువుడైయవనే గతియాసమెయెయదాహరిక్కితార్ (ఇడర్ కడు త్తతిరువాళనెన్దు). ఆశ్రయిత్తు-ఉపాయమాకవుముపేయమాకవుమెన్దపడి, తిరువాళనేపిచ్చెయ్ణి యిడర్ కడు త్తవనెన్దతివరకళేయన్దు, అవన్దానుమప్పడియోనానెన్దితార్ (త్రనారాయణశ్రీ) మన్నయాభియోంప్రయాచితః. ఆసపిన్బొడితలై కణ్డైయారే పిచ్చెయ్ణిక్కుకుక్కుల్లామ వనేగతియెన్దితార్ (ఓడుకొణ్ణిత్తాది). ఓట్టూణ - కపాలభోజనమ్. ఉపాయతాత్పర్యతై వెలియిట్టు ప్రాప్యరాత్పర్యతై వెలియిడు కిటార్ (యావదిత్తాది). తలెయాక, చాటు, ౪ “పార్థివవ్యజ్ఞానాన్వితౌ” ఎన్దితిత్తాత్పర్యమాన “నానుమెనక్కు” ఇత్తాదిక్కు సంవాదమ్ (అడిశూడుమిత్తాది).

౧॥ తిరు - ౫౯ - ౧.

౨॥ మాత్స్య - పు.

౩॥ తిరు - ౨౪ - ౨.

౪॥ రా - ఆ - ౯౦.

౫॥ తిరు - ౧౦ - ౨.

౬॥

౭॥

తిరువాయ్మొళి. — ౪ - ప - ౧ - తి - ౧ - పా - ఒరునాయకమాయ్ వ్యాఖ్యానము.

2

ఈ-౧ “అసన్నేవ” ఎన్నుమ్మడివరుకిటవనర్థమాకిటతు. [తన్నహచ్చిద్రమ్] అనర్థమ్ వరుకైక్కవకాశమతువే. [సాభా]నిః విపరీతజ్ఞానమాకిరతుమతువే. [సాచవిక్రియా] నిపిద్ధానుష్ఠానమాకిటతుమతువే (శిద్ధిత్తు) ఇని “పరికరమిల్లై” ఎన్దుకణ్ణిచ్చుళొల్ల వేణ్డై. అవతత్తకరణజ్జలై యవనుక్కాక్కవమైయుమ్. అనుసన్ధిక్కవమైయుమ్. నెజ్జోలేయడివడవనుసన్ధిక్కవమైయుమ్. ౨ “స్త్రుతోయచ్చతిశోభనమ్.” (ఉయ్మినో) అవ్వనుసన్ధానమ్ ఫలత్తోడేవ్యాప్తమ్. “వేత్తెల్లార్ కుమ్ వేణుమ్” ఎన్దురుక్కైయాలే యెల్లార్కుమాక వరుళిచ్చెయ్కితార్. (ఉయ్మినో) అడియల్ ద్రావ్వాడుమ త్త నెకిడికోళ్, అడియైప్పేణినోక్కియుయ్దుపోకుజ్జళ్౧.

జీ-అ.—(అవతత్త వత్సాది). (నెజ్జోలేయడివడ). చాటు తిరువడికళ్ వడుమ్మడి. అప్పడిశిద్ధిత్తైజ్జీవిక్రలామి? వెన్న (స్త్రుతోయచ్చ తీత్యాది) ౨ “అయాసన్దునిరణేకోశ్య స్త్రుతోయచ్చతిశోభనమ్! పాపక్షయశ్చభవతిస్తరతాంతమహర్మిశమ్” ఇతిప్రథమేకబాలాస్పతి ప్రహ్లాదః, బహువచనార్థమ్ (వేత్తెల్లార్కుమిత్త్యాది) “తాశీశిద్ధిత్తయ్మినో” ఎన్దుకుట్టిభావమ్ (అడియల్ ద్రావిత్యాది). చాటు, వేడి-ఆచరిత్తు. అడి - తిరువడికళ్, మూలముమ్౧.

ప్ర-తి.— ఒరునాయకప్రవేశే. యుద్ధకాణ్డే [౧౬] గావణేసధిక్రొతస్తంప్రతిభస్థావిభీషణః, బద్ధంకాలస్యపాశేనసర్వభూతా వహారిణా । నసశ్యస్తమపేక్షేయం ప్రదీప్తంశరణంయథా ॥ ౨౧౪ ॥ దీప్తపావకసంకాశైశ్చిత్రైఃకాశ్చనభూషణైః । నత్వామిచ్ఛామ్య మాద్రప్తం రామేణనిహతంశరైః॥౨౧౫॥—వాక్యాధేః, తత్ర [౧౧౪] మన్దోదరీప్రలాపే, తమసఃపరమోధాతా శబ్దచక్రబాదః । శ్రీవత్సవత్సానిత్యశ్రీరజయశ్శాశ్వతోద్రువః॥ ౧౫॥—(ఉడనాన్డవర్) రఘువంశేవ్యేషణ్దుమతీస్వయంవరే, “అకార్యచిన్తాసమకాల మేవప్రాదుర్భవంశ్చాపధరఃపురస్తాత్ । అస్త్యరీరేవపియఃప్రజానాంప్రత్యాదిదేవావినయంవిసేతా॥ ౪౦॥”

(ఒరునాయకమాయ్) శ్రీవిష్ణుపురాణేచతుర్థంశేద్వితీయే, యావత్సూర్య ఉదేతిస్తయావచ్చప్రతితివృతి । సర్వంతద్యవనాశ్య శ్యమాన్ధాతుఃక్షేత్రముచ్యతే॥ ౩౨॥

“రాజ్యంనామమహావ్యాధిరచిత్తోన్యవినాశనః! భృతరంభాసుతంవాపిత్వజన్మిభుభూమిపాః”॥

(కాలమృణ). “జీవితంమరణాస్తంహిజరాస్తేహుపయావనే । సమ్మదశ్చవినాశాన్తాహసనోద్భృతిమాపునయాత్”॥

“యన్దుహూర్తంక్షణంవాపివాసుదేవోనచిన్ద్యతే । సాహనిస్తన్నహచ్చిద్రం సాభాన్విస్సాచవిక్రియా”॥

(శిద్ధిత్తు) ప్రథమాంశే [౧౭] బాలాస్పతిప్రహ్లాదః, “అయాసన్దునిరణేకోశ్యస్త్రుతోయచ్చతిశోభనమ్ । పాపక్షయశ్చభవ తిస్తరతాన్తమహర్మిశమ్॥ ౭౦॥

తా॥ ఓచేతనులారా! చిరకాలముగా నేకచక్రాధిపతులైయున్న మహారాజులుగూడ శత్రువులచే నపహరింపబడిన తమరాజ్య ములుగలవారై, పిదప భీష్మమెత్తుకొనుటకై, లోకులు చూచుదురుని సిగ్గుచే రాత్రులయందు ఇంట్లవంచలనీడలయందు బైలుదేరివచ్చెడి శమయంబున యాపంచలయందు పిల్లలుపెట్టియున్న నల్లని కుక్కను చీకటిలోబాడక త్రొక్కిగా యాకుక్కచే కలువబడిన కార్లుగల వారై తమచేతనున్న చట్టిపెంకునుగూడ వాతాత్తుగా క్రిందపడవేసికొని బాధచే బొబ్బలిడగా నప్పుడు సమస్తజనులునువచ్చి చూచి అయ్యో! మనరాజుకింతయవస్థవచ్చెనని చెప్పుకుందురుగాన యిట్టి మస్థిరములైన విశ్వరూపులనాశింపక కాలమునొక్కింతయైనవ్యర్థముచ్చక త్రినుఃపతియొక్క శ్రీపాదములనుధ్యానించి యుజ్జీవింపుడు.

౧.

మూ.— ఉయ్మిన్ది తెగొంగర్ నైదులకాణ్డవరిమైయే । తమ్మిశు వెమడవారెప్పిటర్కోళ్ళత్తామ్విట్టు ।

వెమ్మిసెళివెయిత్కానకమ్పొయ్కుమైతిన్బర్కళ్ । శెమ్మిన్దుడి త్తిరుమా లెవిరెన్దడిశేర్మినో॥

౨॥

౮ తిరువాయ్మొళి.-౪ - ప - ౧ - తి - ౨ - పా - ఉయ్మిక్ వ్యాఖ్యానశ్లో.

ఆ.- (ఉయ్మిక్) ఇప్పుడి యవహృతరాజ్యరాయప్పొన్ని తన్నెయ్మియే, అవహృతస్వాభిమతకళత్రాదికళాయవ్వవదేశాద్భిప్రయమా
య్ వనచరరాయ్త్రాపిపూర్వకత్రుభిర్భూధమానరుమావర్ ; ఆనపిన్బుకీరీటమకుటాది దివ్యభూషణభూషితనాయ్ శ్రియఃపతియాయి
రున్దవన్దిరువడికలై యాడైనవాశ్రయయన్బోశ్శెన్దితార్శ్.

అన్వ.- తిత్తై కొణర్న్దు ఉయ్మిక్ (౩) ఎన్దు ఉలకు ఆణ్డవర్ (౬) ఇమ్మైయే తమ్ ఇక్ (౯) శువై మడవారై పిణర్ (౧౨)
కొళ్ళ తమ్ విట్టు (౧౫) వెమ్ మిన్నొళి వెయిర్ (౧౮) కానకమ్ పాయ్ కుమైత్తిన్బర్కళ్ (౨౧) కెమ్మిక్ ముడి తిరుమలై (౨౪)
విరైన్దు అడికేర్క. (౨౬).

పన్నీ. అనన్దరమ్ విశ్వరూపకమేయన్ది కే. అభిమతవియోగముమ్మిటకుమతలార్, సర్వాధికకేషియాన శ్రియఃపతియైమా శ్
యయన్బోశ్శెన్దితార్.

తిత్తయై, కొణ్డవన్దు, ఉజ్జీవియన్బోశ్, (౩) ఎన్దిన్దుత్తిమాత్రతాలే, లోక తై, ఆణ్డవర్కళ్, (౬) ఇప్పుడివాత్తన్దజన్దన్దన్దిలే,
తన్దకుకపాధారణైకళాయ్, అభిమతైకళాయ్, (౯) భోగరస తైయుడైయరాయ్, తన్దలై యుమ్మియచ్చెల్లాత పారతన్ద్ర్యైయుడైయ
రానత్రికలై, అన్యర్, (౧౨) పరిగ్రహింకుమ్మడి, తాన్దళే, కైవిట్టు, (౧౫) అదేశ త్రిమిరుక్కప్పెతాలే వెమ్మియతాయ్, పార్దవర్
కణ్-వెటియోడిమిన్నొళిపరకుమ్, వెయిలైయుడైయ, (౧౮) కాన్బుళ్ళే, పాయ్, అఙ్గుమ్ అన్యరాజాక్కళాడేపీడితరావర్కళ్, (౨౧)
ఆతలార్ అప్రతిహతతేజస్సాన, అభిషేక తైయుడైయ, శ్రియఃపతియై, (౨౪) సత్వరరాయ్కొణ్డ, పదాశ్రయణమ్మన్బున్బోశ్, (౨౬)
కెమ్మిన్దెట్టిటకు - శివన్దవొళియైయుమామ్.

అర్థము. పన్నును తీసియిచ్చి బ్రతుకుండు (౩) అనిచెప్పి లోకములను పరిపాలించినమహారాజులు (౬) ఈజన్దమందే తమకు
ప్రియురాలై (౯) రసమునుబుట్టించువారైన శ్రీలను శత్రువులు (౧౨) పరిగ్రహించునట్లు తమచే విడిచిపెట్టి (౧౫) క్రూరమై ఎండమా
వులుగల ఎండ కాయుచున్న (౧౮) అడవులకు వెళ్లి బాధబడుదురు (౨౧) (గాన) ఎట్టినికాంతిగల కిరీటముగల శ్రియఃపతిని (౨౪)
శిశుముగా పాదములనాశ్రయించుడు, (౨౬).

ఈ.- ఇరణ్డొమ్బుట్టు. రాజ్యతైయిట్టై కైయేయన్ది కే, రాజ్యమ్మన్బున్బుకీటనాళిల్ భోగ్యైకళాక పరిగ్రహిత్తన్ద్రీ
కైయైయమ్ శత్రుక్కళుకుగొండు తైళిమైప్పడువరెన్దితార్.

(ఉయ్మిక్ తిత్తైకొణర్న్దు) ఎతిరికళుడైయరాజ్యతైత్తనక్కాక్కోలినాల్పారుతాక్కిగొంళ్ళుకైయన్ది
కే, నీయుక్ప్రాణనైసొక్కిగొంళ్ళువేణ్డియరున్దాల్ ఉ సర్వస్వతైయమ్వచ్చుక్కలితేకొణ్డవన్దుత్తుడైయైకొం
ణ్డపిత్తైత్తోడివో ఎన్దిటవుక్కియాలేయాయ్, అతనక్కాకువత్తు. పడైయమ్కుతిరైయన్బోణ్డపారుతుత్తనక్కా
క్కిగొంళ్ళువేణ్డ ; తిత్తయైకొంణ్డవన్దు జీవిత్రుప్పోకున్దళే ఎన్దిట శొల్లాలే లోక తైయన్దవర్కళ్. (ఇమ్మైయే)
ఇప్పుడియాణ్డవిన్దజన్దన్దన్ది తే.

జీ-అ.- ఇరణ్డొమ్బుట్టు (ఉయ్మినిత్యాది). “ తమ్మిక్ శువైమడవారైప్పిటర్ కొళ్ళ ” ఇత్యాదియైకటాక్షిత్తపతారికై (రాజ్యతైయిత్యాది).

తిత్తై - కప్పమ్. “ ఎన్దు ” ఎన్దతుక్కుభావమ్ (ఎతిరికళుడైయవిత్యాది). కొణర్న్దు-కొణ్డవన్దు. పారుతు - యుద్ధమ్బుణ్డి. “ తిత్తై
కొణర్న్దు - ఉయ్మిక్ - ఎన్దులకాణ్డవర్ ” ఎన్దుశబ్దాన్వయమాక్కియర్థమ్ (పడైయమిత్యాది). “ మడవార్ ” ఎన్దిటవహువచనార్థమ్.

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪ - ప - ౧ - తి - ౨ - పా - ఉయ్మిన్ వ్యాఖ్యానశ్లో.

౯

ఈ. — (తమ్మిళ్ళు 'వైమడవార్' పైపిటర్ కొళ్ళు) తా'రాజ్యమృణ్ణుకీటనాళిత్ అన్దరాజ్యత్తిలుళ్ళు శ్రీరత్నశ్శెయ్యె
ల్లామ్ తిరట్టుమే ! ఇవ్ తిరట్టినడడియే వేటారువ్ వన్దుకైకొళ్ళమ్. ఇరుసరకపురమట్టిన్దవన్దు కణ్ణలిత్తే ; పాణ్ణ
వర్కళ్ళు దేయరాజసూయముమ్ శెరుకు-మెల్లాణ్ణిడక్క, ద్రాపదినదస్సిలేపరిభూతైయానవతువేయిత్తే యితిల్
ప్రమాణమ్. తన్దాముకు-నిరతిశయభోగైక్ళానశ్రీకళై శత్రుక్కళ్ పరిగ్రహిక్క. (తామ్ విట్టు) తప్రాణర
క్షణ త్తిలుణ్ణానన శేయాలే, సహృదయమాకత్రానే కూత్తైప్పెయుమ్ శుమన్దుకొణ్ణుపోయ్ విట్టాప్పోరుమ్ "ఆప
దర్థంధనంజేత్" ఎన్నివడియే (వెమ్మిన్త్యాది) "పిన్నెయ్మివనిన్జేకాణిల్ నలియుమ్" ఎన్దు, జలవర్జితముమాయ్
మనుష్యసంహారశ్శిల్లాత కాడేటప్పోమ్, పేయ్ తేరైయుమ్ వెయ్యిలైయుము దైతానకాట్టిలేపోమ్. వెవ్వియమిన్ని నెళి
పోలేయిరున్దుళ్ళ వెయ్యిలైయు దైతానకాట్టిలేపోయెన్నపుమామ్ (కుమైతిన్బర్కళ్). అర్థవానుక్కెళ్ళు మాళోడుమే,
"అవ్ పోనవిడ తేపోయ్ కొన్దువరుకితోమ్ ; ఎక్కళ్ళుకు-వెల్ శ్రీలైయిట్టరుళీర్" ఎన్బర్కళ్ ; అరుకేనిన్దు, "అప్పడి
శేయ్ తువారుజ్కోళ్" ఎన్దు అవర్కళ్ళుకు-వేణ్ణువ తెల్లాణ్ణోడుత్తువిడుమ్ ; అణ్ణుమ్బాయ్ కొన్దులైతప్పాతు. (కుమైతిన్బ
ర్కళ్) నలివువడువర్కళ్. అడియిలేనాయడియిట్టునలియత్తొడగ్గిల్ శ్రీత్తే. నాయ్ముతలిలేకాల్కూ-ఱుకొణ్ణితిత్తే.

ఆనపిన్దు (శేమ్మిన్త్యాది) శివన్దుమిన్నానిన్దుళ్ళముడియైయు దేయ (శియఃపతి తిరువడిక కైక్కడుకవాశ్ర
యిక్కప్పారుజ్కోళ్. తన్నెయ్ శ్రయిత్తార్ కు-కొ-డుక్కె-కు-త్తైయానముడియున్దు, కొడుప్పిక్కెక్కరుకే
యిరుప్పారుమున్దు, వీరైయామైయాలుళ్ళ ఇట్టవేయుళ్ళతు. (అడిశేర్రినా) అవ్ముడియైత్తరిలుమ్ నీళ్ళ
తిరువడియైచ్చేరుజ్కోళ్. నీళ్ళళ్ళుగ్గడి విడాతేకొళ్ళుజ్కోళ్.

౨.

జీ-అ—(తా'రాజ్యమిత్త్యాది). పిటర్ కొళ్ళక్కణ్ణుత్తుజ్కోళ్? వెన్న (ఇరుసరకపురమిత్త్యాది). ఉదాహరణాన్దరమ్ (పాణ్ణవర్కళ్ళుదేయ
మిత్త్యాది) శబ్దార్థమ్ (తన్దాముక్తిత్త్యాది). తమ్ - తక్కుకు, ఇనియరాయ్-అభిమతైకళాయ్, శువై - భోగరసతై యుదేయరాయ్,
మడవార్-భక్తైక్ళానశ్రీకళైయెన్దువడి "తామ్ విట్టు" ఎన్దుతుక్కు భావమ్ (తప్రాణాణ్ణిత్త్యాది). కూత్తైప్పె-పుడైవైయడుకిట
తా'కొడుపోయ్ విడవేణుమా? వెన్న (ఆపదర్థమిత్త్యాది). (ఆపదర్థంధనంజే ద్దారాన్ద్రేన్ద్రైరపి. ఆత్తానంసర్యదారేన్ద్రైరపి
ధన్దైరపి). ఇతిల్ - ఆపదర్థమధన తైవ్యయమృణ్ణుమల్ రక్షిక్క-చ్చొల్లి, అన్దధనత్రాతే దారక్కుశైరక్షిక్క-చ్చొల్లుకైయాతే వ్యయమృణ్ణి
రక్షిక్క-వెన్దుసిద్ధమ్ ; అప్పడియేదారక్కుళాలుమ్ ధనక్కుళాలుమ్ తన్నెరక్షిత్తుక్కొళ్ళక్కడవనెన్దైయాతే దారవ్యయముమ్ ధనవ్యయముమ్
సిద్ధిక్కిటతు. ఆక, స్వప్రాణరక్షణార్థమాకత్రాణ్ణే కొడుపోయ్ విడువర్కళ్ళెన్దిటతెన్దువడి. "వెమ్మిన్త్యాది" ఎన్దు పేయ్ తేరాయ్, అతా
వతు - మృగతృప్తికైయెన్దుమనినవర్థమ్. కాట్టిలేయవర్కళ్ళ మైయున్దుమ్ ప్రకార తైవిశదమాక పువపాదిక్కితార్ (అర్థవానుక్తిత్త్యాది
వాక్యచతుష్టయత్రాతే). కొలై - హింసై. "ఇవనిరున్దాలేకావరుమా" ఎన్నుమతిశక్తైయాలే ప్రాణహానిపర్యవ్రమాకప్పణ్ణుమెన్దువడి.
క్కిట్టోట్టోడేకాట్టిరిసోక్కి (అడియిలేయిత్త్యాదివాక్యరవ్యయముమ్). అడియిలే - ముతప్పాట్టిలే, కాలిలేయెన్దుమ్. అడియిట్టు - తొడగ్గి,
కాలిలే పిడిలెన్దుమ్. రసోక్కియాలే ఉక్తతై వివరిక్కితార్ (నాయ్ముతలిలేయిత్త్యాది). కాల్కూరు - కాలాకిటభాగతై. నా
లొరుభాగ తైయెన్దుమామ్. (కాల్కూరుకొణ్ణితిత్తే). ముక్కాల్కూరుమ్ వెల్ శ్రీలై పిడిత్తవర్కళ్ళ కొళ్ళుకొరకశెన్దుధన్ది.

"శేమ్మిన్ముడి" ఎన్దుతుక్కుభావమ్. (తన్నెయిత్త్యాది). "అడిశేర్రినా" ఎన్ద్రాల్, "శేమ్మిన్ముడి" ఎన్దుత్తోడు విరోధియాలో?
వెన్న (ఆపదముడియైయిత్త్యాది). చాల్ (నీళ్ళిత్త్యాది).

౩.

ప్ర-త — ఇరణ్డామ్బట్టు (డియమినిత్యాది). (పిఱర్ తొళ్ళు). (నరకపురమట్టిస్తవస్తు). పళ్ళుమేంశేషకోసత్రింశే, “ రత్నానిసరకా వాసాజ్జగివామునిసత్తమ । కన్యాపురేచకన్యానాంహోడకాతులవిక్రమః॥ ౩౧॥ శతాధికానిదదృశేసహస్రాణిమహామునే । చతుర్దంష్ట్రా స్తబాంశ్చాగ్ర్యాన్వట్టహస్రాణిదృష్టవాన్॥ ౩౨॥ కామ్పాహనాంతభాక్వానానియుతాన్యేకవింశతిమ్ । తాకన్యాస్తాంస్తథానాగాలస్తా నక్వాన్వారకాపురీమ్॥ ౩౩॥ ప్రాపయామాసగోవిందస్సహ్యోనరకకిచ్చరైః । దన్యశేవాయణభ్రంతదైవమణిపర్వతమ్॥ ౩౪॥ ఆహోపయామా సహరిర్గుడేవతగేశ్వరే । అయన్యాచస్వయంకృష్ట సృత్యభామాసహాయవాన్॥ ౩౫॥ అదిలైవ్యుణ్ణరేదాతుంజగామత్ర దళాలయమ్॥ ౩౫॥ (తామ్విట్టు) “ అవదర్థంధనంబక్షేద్దారానశ్చేర్ధనైరపి । ఆత్మసంసర్వదాబక్షేద్దారైరపిధనైరపి.”

తా॥ మాకు పన్నులుకట్టి మీరు బ్రతుకుడియని ఇతరరాజులనుగూర్చిబలికడి చక్రవర్తులుగూడ నాజన్మమందే శత్రువులచేజయింప బడి తమకు ప్రాణప్రియురాలైన భార్యలనుగూడ నాశత్రువులకు తాముగానే వాషిగించి యెండమావులచేసిందియున్న యడవులయందు మండెడియెండలయందు దిరుగుచు నలవిలేనిబాధలనుబొందుదురుగాన ఓ! జనులారా! అస్థిరములైన యీసమృత్తులనాశింపక కెంపులు చెక్కియున్న కిరీటముగల శ్రీయఃపతియొక్క శ్రీపాదముల నాశ్రయించుడు. ౨॥

మూ.—అడిశేర్ ముడియినరాకియరశర్కడాన్దొమ్మ । విడిశేర్ మురశ్శళ్ళి ముల్ గత్తియమ్మవిరుస్తవర్ ।

పాడిశేర్ తుకళాయ్ పోవర్ కళాతలిమెక్కెన । క్కడిశేర్ తుమ్మాయ్ ముడిక్కణ్ణై క్కల్లొకళ్ళి నైమినో॥ ౩॥

అ.—(అడిశేర్) ఇప్పడి విశ్వరూపునిరమన్దియే, విశ్వరూభక్తాక్కళానవర్కళ్ళ తాజ్జతుమత్వస్తమస్థిర ; ఆతలాల్, ఈజ్జాననిరతిశయభో గ్యభూతనాయత్రితసులభవాయుధవైవెప్పెరుమావై నైయుజ్జోళెన్దితార్. ౩.

అన్య.—అడి శేర్ ముడియినరాకి (౩) అరశర్కళ్ళ తామ్ తొమ్మ (౬) ఇడిశేర్ మురశ్శళ్ళి ముల్ గత్తు (౯) ఇయమ్మ ఇరుస్త వర్ పాడిశేర్ (౧౨) తుకళాయ్ పోవర్ కళ్ళ ఆతలిన్ నొక్కెన (౧౫) కడి శేర్ తుమ్మాయ్ (౧౮) ముడి కణ్ణై క్కల్లొకళ్ళి (౨౧) నైమిన్ (౨౨). ౩.

పన్నీ. అనస్తరమ్ కాలిల్ విట్టుస్తరాజాక్కలై యుమ్ మతియాలిరుస్తవర్కళ్ళ, ఒరువన్దాలిలేతట్టినాల్ ఒరువన్దుప్రతిపత్తిపిఱవాత పడియావర్కళ్ళ ; ఆతలాల్ భోగ్యనానకృష్ణస్థిరువడికలైయాశ్రయియుజ్జోళెన్దితార్.

తజ్జళ్ళికాలాడే, శేర్స్త, ముడియెయుడైయరాయ్ కొణ్డై, (౩) రాజాక్కళ్ళ, ఇన్దఅసత్తితాత్తరమాక అవర్ కళనాదరిత్తిరుక్క చెయ్లేతాజ్జళ్ళి, తొమ్మొనిట్ట, (౬) ఇడియోడు ఒత్త, మురశ్శళ్ళి, ముల్ గత్తివెళియిలే, (౯) శబ్దిక్క, అలిలేశెవిమడుత్తు అన్యపరలై భావిత్తిరుక్కుమవర్కళ్ళ, ఒరువదార్జకదేశత్తోడు శేర్స్త, (౧౨) పనివాణువామ్మడి, మతిప్పల్ గుప్పోవర్కళ్ళ, ఆతలాల్ ఇడ క్కెన, (౧౫) పరిమళసమవాయలై, డిడైయ, తిరుత్తుమ్మాయ్ లెయలబ్బురతమాన, (౧౮) తిరుముడియెయుడైయ, కృష్ణనుడైయ, తిరు వడికలై, (౨౧) నైయెయుజ్జోళి. (౨౨). ౩.

అర్థము॥ తమపాదములలో చేరియున్న కిరీటములుగలవారై (౩) అన్యరాజులు తామే ఆశ్రయించునప్పుడు (౬) పిడుగుతో సమానమైన మద్దెలవాద్యములు మంగిళ్ళయందు (౯) ఘోషించునటుల నున్నరాజులు ధూళితోసమానముగా (౧౨) మదింపులేక పోవు చురు గనుకశీఘ్రముగా (౧౫) పరిమళము చేరియున్న తులసీమాలికలచేసలంకరింపబడిన (౧౮) కిరీటముగల శ్రీకృష్ణునియొక్క శ్రీపా దములను (౨౧) ధ్యానింపుడు (౨౨).

ఈ.—మూన్టామ్బాట్టు. రాజాక్కళ్ళ తజ్జళ్ళి కాలిలే విట్టుస్తకిడన్దా లనాదరిత్తిరుక్కుమ్ మతిప్పైయుడై యవర్ కళ్ళ “ఒరుచేతనన్” ఎన్దు నిన్దై యాతపడి మతిప్పలువర్ కళెన్దితార్.

ఈ. - (అడిశేర్ ముడియనరాకి) తన్నొడొక్క "అరళు" ఎన్నిరున్దరాజాక్కళ్ తణకాలితే శేర్కప్పట్టముడియై యుడై యరాయ్. అరళకళ్ - రాజాక్కళ్. (తాన్దెట్ట) తాన్దెట్టతాకత్తొమ్మి తనై పోక్కి "ఇవనిప్పడి తొమ్మి" ఎన్నుమ్ ప్రతిపత్తియవనక్కిల్లై. "ఇన్దు శ్రీపాదత్తిరేతలై తాక్కత్తెన్దిడప్పెల్లోమ్" ఎన్దివ తానినై త్తిరుక్కుమ్మి తనై. ౧ [శిరసాయాచత స్తస్యవచనంనకృతంమయాపిష్ట] పిల్లైతలై యాలేయిరక్క, నామ్మలుత్తుప్పొన్దోమ్ ఎన్దుపుణ్ణట్టతలై శీయ్కుమ్మివయ తైత్తొమ్మికితారణ్ణే. ఇవనిప్పడితొమ్మి అవశేయ్ తిలెన్నిన్ది (ఇడిశేరిత్యాది). "ఇన్నరాజాకాణప్పకుకితా" ఎన్దోలక్కమిరున్దు, నాడకచ్చలై యిలుళ్ళారై అట్టై తరుళ్ పాడిట్టు, నాట్టిల్ మరణ్ణలై యడై యత్తులై తుత్తోలై మేవి అత్తైయిడియైయొక్కధ్వనిప్పిత్తు, అనాద రిత్తిరుక్కుమ్, " ఇన్నాన్ వన్దు కాలితేవిన్దున్దిడన్దా, అవని తైయనాదరిత్తుక్కుత్తు క్కాణ్ణతుపాట్టుక్కేట్టుతా నా, ఎన్దు లోకత్తిలే ప్రసిద్ధమామ్మడియిరుక్కవేణుమ్" ఎన్దాయ్ ద్రివనిరుప్పతు. (ఇరున్దవర్) అట్టు నిట్కిఱు న్దుమ్మి త్తిత్తొమ్మి లొరు వాళియిల్లై కాణుమివరుడై యనినైవాలి. ఇప్పడియిరున్దవర్ కళే శేయ్ వరెన్దాల్, పాడిపడువరెన్దితార్ మేల్. (పాడిశేర్ తుకళాయ్ పోవర్ కళ్) "తనక్కు" ఎన్దోరాకార మిన్దిక్కే, "పాడియోడే శేర్ న్దుళి" ఎన్దు వేటొన్దోడే శేర్ తునిరూపిక్క వేణ్ణుమ్మడియూవర్ కళ్, తణకాలితేయిరువన్ కునిన్దాలనా దరిక్కుమ్మడియాన మతిప్పై యుడై యవన్, తన్దలై యిలేయిరువనడియిట్టల్ "నామివన్దలై యిలే యడియిట్టోమ్" ఎన్దునినై క్కవేణ్ణాతపడిత్తుద్రధూళియాయ్ పోవర్ కళ్, (ఆతలిత్) ఆర్థతత్వమితువానపిన్దు. (నెక్కెన్) శడక్కెన్. (కడియిత్త్యాది) ముడికొడుత్తాల్ మాలైయన్దొడుక్కవేణుమ్ !, తిరుమేనియిన్దర్శిత్రాతే నాచ్చెల్ల నాచ్చెల్ల పురిమళమేటివారానిన్దుళ్ళ తిరుత్తురాయ్ మాలైయై త్తిరువభిషేకత్తిలే యుడై యనాయ్ ఆశ్రితసుల భనానకృష్ణన్దిరువడికలై యనునన్దిక్కప్పరుళ్ళోళ్. నినై క్కవేణ్ణు ముమ్మిమిత్తే తిరువడికిళి భోగ్యతై. ఇవ్వ డియైనినై క్కవే సంసారమడియలుమ్. ౨. "మధుసూదనప్రపన్నాన్" ఎన్దుయమాదికళణ్ణుమ్మి మతిప్పై పైపైయవర్. ౩.

జీ-ఆ - మూన్దామ్మట్టు (అడిశేరిత్యాది) " అడిశేర్ ముడియనరాకియరళర్ కడాన్దొట్ట, పాడిశేర్ తుకళాయ్ పోవర్ కళ్" ఎన్దు పదన్దలై క్కటాక్షిత్తవతారై (రాజాక్కళిత్త్యాది). " అరళకళ్ - అడిశేర్ ముడియనరాకి - తాన్దెట్ట" ఎన్దు వన్దు త్తర్థమ్ (తన్నొడొక్క విత్త్యాది). " తొమ్మి" ఎన్నవమైన్దిరుక్క, " తామ్" ఎన్దు తుక్కుభావమ్ (తాన్దెట్టతాకత్తొమ్మి). " తాన్దెట్టతాకత్తొమ్మి" ఎన్దు తై యుపపాడిక్కితార్ (ఇన్దు శ్రీపాదత్తిరేత్త్యాది), తొమ్మికిఱువనక్కాదరమున్దొయిరుక్క, తొమ్మిప్పడికిఱువననాదరిక్కిఱుతు గుణపీననాకై యాలేయన్దుమ్మి తైత్తేపోక్కియాకవరుళిచ్చెయ్ కితార్ (శిరసేత్త్యాది). రావణవధానన్దరేరామకి. ౧ " మాంసివర్తయతుం యోసాచిత్రకుటముపాకళి" ఇలిపూర్వార్థమ్. మలుత్తు. నిషేదిత్తు. తలై శీయ్కుమ్-న్దేళప్పడుమ్. తొలై మేవి-తొలై క్కట్టి. ఇప్పడి యిరున్దాన్ ప్రయోజనమేతెన్న (ఇన్నానిత్త్యాది) పదప్రయోగత్తుక్కు భావమాకవ్యాఖ్యాతావినిడుపాడు (ఆట్టునిట్కిఱువిత్త్యాది). ఇవరుడైయ - ఆత్మోరుడైయ. వేటొన్దోడే - ఒరుత్తుద్రనోడే (శేర్) " అవన్దుడైయవన్" ఎన్దు నిరూపిక్కుమ్మడియావర్ కళేన్దు పడి. " తుకళాయ్ పోవర్ కళ్" ఎన్దు లై ఫలితమ్ (తణకాలితేయిత్త్యాది). ౨ సోక్తి (ముడియిత్త్యాది) కీర్త్ ముడికొడు త్తమైశొల్లిల్లోరు, ఇట్టు మాలైకొడు త్తమై శొల్లికిఱు తన్దు పడి ; కీర్త్తిట్టితే "శెమ్మి ముడి త్తిరుమా లెవిరై న్దడిశేర్" ఎన్దు తి. "కడిశేర్" ఎన్దియవర్తమానార్థమ్ (తిరుమేనియిత్త్యాది) నినై క్కెపోరుమా? ఏత్తిత్తొమ్మి వేణ్ణావో? వేన్న (నినై క్కవేయిత్త్యాది). " నినైమి" ఎన్దు తుక్కు తాత్పర్య న్దరమ్ (ఇవ్వడియైయిత్త్యాది). మున్దిభామ్ భోగ్యతైయైప్పల్లోరు ; ఇన్దావతు విరోధివర్తకత్తైప్పల్లోరు. నినై క్కవేణ్ణు ముమ్మి మెన్దు ప్రావ్యత్తిళ్ళొల్లిల్లోరు. సంసారమడియలుమ్మెన్దు - ప్రావకత్వమ్ శొల్లిల్లోరు. " తుకళాయ్ పోవర్ కళ్" ఎన్దు మతిప్పైయై శొన్దు తుక్కు ప్రతికోటియాక తాత్పర్యమ్ (మధుసూదనేత్త్యాది). ౩ " స్వపురువమభివీక్య పాశహస్తంపదతియమఃకిలతస్యకర్ణమాలే । పరి హర మధుసూదన ప్రపన్నాన్" పురుహమన్యసృణా మనైష్టహనామ్" ఇతి త్తియేంశే యమకిఱురసంవాదే క్రమేణాన్వయః ముల్లోత్తి యమ్మ - " ముల్లోత్తి వేళియిరేళిక్కి" ఎన్దులై. " ముల్లోత్తి తే ముమ్మిరున్దవర్" ఎన్దు ఇరువత్తునాలయిరైతే.

౩.

౧౨

తిరువాయ్మొళి.—౪ - ప - ౧ - తి - ౪ - పా - నినైప్పాక్ వ్యాఖ్యానశ్లో.

ప్ర - తి.—(మూవ్వామ్మట్టు). (అడిశేరిత్యది), (తాన్వొట్టు), యుద్ధకాణ్డే [౨౪] రావణవధానస్తరే, “మంనివర్తయితుండో సోచిత్రకూటముపాగితః । కిరసాయాచతస్తస్యవచనంసకృతంమయా॥ ౧౯౫॥”

(నినైమినో). తృతీయాంశే [౭] యమకిచ్చురసంవాదే, “స్వపురుషమభివీక్ష్యపాశహస్తం వదతియమఃకిలతస్యకర్ణమూలే । పరిపారమధునూదన ప్రపన్నాస్పృభురహమస్య సృణామవైష్ణవానామ్॥ ౧౩॥”

తా॥ ఇతరరాజులు తమకిరీటములను పాదములయందుబడునట్లు వంచినను వారినిలక్ష్యబెట్టకనుండి మదైట్లుపిడుగుతో సమానముగా మ్రోగుచున్న తమముంగిలిప్రదేశములలో కూర్చుండి సుఖముననుభవించిన మహారాజులుగూడ కొంతకాలమునకు రాజ్యభిష్టులై ధూళిలోసమానముగా మదింపులేనివారగుదురుగాన మీరు నశ్వరైశ్వర్యములను విడిచి తిరుత్తుటాయమాలచే బరిమళించుచున్న శ్రీకృష్ణుని శ్రీపాదముల నాశ్రయించుడి. ౩.

మూ.—నినైప్పాక్ పుకిఱ్ఱుడలెక్కలిత్ నున్మణలిట్టులర్ । ఎనైత్తోరుకజ్జళు మివ్వులకాణ్డొకట్టిన్దవర్ ।

మనైప్పాల్ మరుణ్ణు మాయ్తలల్లాల్ మల్ ముక్కణ్ణిలమ్ । పనైత్తాల్ మతకళిఱ్ఱవక్ పాతమ్ పణిమినో॥౪॥

ఆ—(నినైప్పాక్) విశ్వరూపభోక్తాకృతానవర్కశెల్లారుమ్ సాన్వయమాక నశిత్తుప్పానవిత్తనైయల్లతు, మల్ ముక్కిరాయరుప్పా రొరువరైయమ్కణ్ణిలమ్ ; ఆతలాలాత్రితవిరోధి నిరసనస్వభావనాయరున్దవన్దిరువడికలై ప్పణియున్దశెన్నితార్. ౪.

అన్వ.—నినైప్పాక్ పుకిర్ ఎనైత్తోరుకజ్జళుమ్ (౩) ఇ ఉలకు ఆణ్డు (౬) కట్టిన్దవర్ కడల్ ఎక్కలిత్ (౯) నున్మణలిత్ పలర్ మనైప్పాల్ (౧౨) మరుణ్ణు అఱి మాయ్తలల్లాల్ (౧౫) మల్ ముక్కిరాయరుప్పా పనై (౧౮) తాల్ మదకళిఱ్ఱు అట్టవక్ (౨౧) పాతమ్ పణిమిన్ (౨౩)

పన్నీ.—అనస్తరమ్, మతిప్పక్కేడేయన్దియే ఆయుస్సుమ్ నినైల్లాతాకైయాలే, విరోధినివర్తనాన కృష్ణునిరువడికలై పణియున్దశెన్నితార్.

భగవదనుభవతైవిట్టుశెత్తరాజాకృతైనిరూపిక్ ఇట్టియిల్ అనేకయుగజ్జళుమ్ (౩) ఇన్ద లోకలై ఆణ్డు (౬) కట్టిన్దపానవర్ కల్ కడల్ ఎక్కలిట్ట (౯) నున్మణలిట్టాట్టిల్ అనేకర్ ఇవర్కల్ మడియుమళివిల్ తాజ్జళిరున్దగృహప్రదేశత్తుక్కుమ్ (౧౨) అతికపరి సరత్తుక్కుమ్ వాశితెరియారపడి అట్టియుమలొట్టియ (౧౫) వేఱవశేషిప్పత్తొన్దుణ్ణాక కణ్ణిలమ్ ఆతలల్ పనైపాలేపరుత్త (౧౮) అడి ప్పరన్దైయదైత్తాన మత్తగజలై అట్టిత్తపన్దయ (౨౧) తిరువడికలై పణియున్దశెన్నితార్, (౨౩) (నున్మణలిట్టులరెన్దు) విన్దామ్ పేర్ మున్దై మైప్పారుళాయ్, నున్ మణిల్ పాలే అసజ్ఞాతరెన్దుమామ్. ౪.

అర్థము॥ తలంచుటకు నారంభించినయెడల అనేకయుగములయందును (౩) ఈ లోకములను పరిపాలించి (౬) గడచిపోయినవారు సముద్రతీరమునందలి ఇసుకగుంపునందలి (౯) సూక్ష్మమైనఇసుకలకంటె ఆధిక్యరైయుందురు ఇంటిచోటును (౧౨) ప్రక్కచోటును గురుతులేకుండునట్లు సశించిపోవుటయేగాక (౧౫) వేఱు చూచినవారముగాము (గాన) తాటిచెట్టువలెనున్న (౧౮) కాళ్లుగల మత్తగజమైనకువలయాపీడమును చంపినవానియొక్క (౨౧) శ్రీపాదములను ఆశ్రయించుడు (౨౩). ౪.

[౪]

తిరువాయ్ మొట్టే. — ౪-ప. ౧-తి-ఒరునాయకమ్. ౪-పా-నినై ప్పా వ్యాఖ్యానభో.

౧౩

ఈ. — నాలామ్బట్టు విశ్వరూపిణిలై యామైయుమ్ మతిప్పలుకై యుజ్జీడక్కిచ్చెయ్ తే, భోక్తాక్క భుజై యనిలై యామైయాలమవనై ప్పన్ద్ర వేణుమెన్ద్రుతార్.

(నినై ప్పాపుకిల్) నినై ప్పిప్పక్కాల్. కడలిలేయిట్టివారై ప్పొలే, నినై ప్పతాయ్ తలైక్కట్టవాణ్ణాత పడియాయరుక్కిఱవిరుప్పన్ ; తామ్లోకయాత్రైనినై యారెన్ను మిడమున్దోన్దుకిఱు. ఆనాలుమ్ పరహిత మాకవనుసన్నిక్కుమతుణ్డై. (కడలైక్కలిల్ నుణ్ మణలిప్పలర్) అలై వాయిలెక్కలిల్ నుణ్డైయమణలిత్కాట్టి లనేకర్. ఇప్పడియాణ్ణముడిన్దుపోకిఱవర్ కళ తాజ్జళా రెన్నిల్ ; తుద్రమనుస్వరల్లర్, సహస్రయుగపర్యస్తమహ ర్యభృచ్చాణోవిదుః” ఎన్నిఱపడియే-ఆయిరమ్ చతుర్యుగజ్జాడిన్ దొరుపకలాయ్, ఇప్పడిరాత్రియామ్, ఇజ్జనేనూతా ణ్డెరున్దు, ద్విపరార్థకాలమ్ జీవిత్తుముడిన్దుపోమ్ బ్రహ్మాదికళ. అనేకయుగజ్జభుమిప్పలకాణ్ణు, ఇతుకుటియట్టియా తే యిరుక్కఇవర్ కళ “ఎన్నతు” ఎన్దుభిమానిత్తుముడిన్దుపోవర్ కళ. (ఎన్ద్రోరుకజ్జభుమిప్పలకాణ్ణుకట్టిన్దవ - నినై ప్పాపుకిల్ కడలైక్కలిల్ నుణ్ మణలిప్పలర్) ౩, గణ్ణాయాస్సిక తాథా రాయథావర్ష తివాసవే । శక్యాగణ యితుం లో కేనవ్యతీతాః సి తామహః”.

(మనై ప్పాల్ మరుజ్జఱ) శిలుకజీవితానాకిల్ తన్నళవిలేపోమ్, పరక్కజీవితానాకిల్ తన్నయలిలుళ్ళారై యుజ్జోణ్ణుపోమ్ ; పెరుమరమ్ ముటిన్దాల్ ఆరుకుళ్ళవన్ద్రై యుమ్ కొణ్ణుపోమితే. మనై ప్పాల్ మనై యిడమ్. మరుజ్జఱ-ఆయల్. ఆశలిట్టు పార్శ్వస్థరుక్కు-మ్ నాశమామ్. (మాయ్ తలల్లాల మన్దుక్కణ్డెలమ్) ఇప్పడిముడియు మతోట్టియ స్థిర రాయరుప్పా రొరువరై యుమ్ కణ్డెలోమ్. ఆనాల్ శైయ్యవడుప్ప తెన్నెన్నిల్ (పనై ప్పాల్ త్యాది) పనై పోలేయిరుక్కయాలే భయావహమానకాలై యుడై తానమ తగజముణ్ణు-కువలయావీడమ్, అత్తైముడిత్తవ నిరువడికలై యాశ్రయిక్కప్పారుజ్జోళ్. అవనుజ్జోళ్ ప్రబలప్రతిబన్ధకలై ప్పొక్క, నీజ్జళవక కాలిలేతలై కాన్దుక్కప్పారు జ్జోళ్. కీర్తిత్కాట్టిల్ - ౪* నూమినర్థజ్జోల్లిన్దు; ఇతిల్ - * అహమినర్థజ్జోల్లికిఱు.

౪,

జీ-ఆ. — నాలామ్బట్టు. (నినై ప్పానిత్యాది) కీర్తి మూన్దుపాట్టిక్ ప్రమేయ తైయుమనువదిత్తుకొణ్ణు, “ఇవులకాణ్ణుకట్టిన్దవ, మాయ్ తలల్లాల మన్దుక్కణ్డెలమ్” ఎన్నిఱపదజ్జళిలేనోక్కాకవనతారికై (విశ్వరూపిణి త్యాది).

“పుకిల్” ఎన్నిఱయదిబద్ధుక్కుర్థమ్ (నినై ప్పాపుకలిత్యాది). (కడలిలేయిట్టివారై ప్పొలే) కడలిలేయిట్టివార్ నీన్ది తలైక్కట్టవాణ్ణా తాప్పొలేయిన్దు పడి. ఆనానిపోతునినైక్కిఱ తెన్నెన్దు (ఆనాలుమిత్యాది). ఎక్కల్-మణిక్కున్దు. “సహస్రయుగపర్యస్తమహర్యభృచ్చా ణోవిదుః । రాత్రియుగసహస్రాంతా తేహోరాత్రవిదోజనాః” ఇతి తాస్యమ్ మే. (నూతాణ్డెరున్దు) ఎన్నుచ్చెయ్ తే, ద్విపరార్థకాలమెన్దుతు. ౨ “ద్విపరార్థావసానేనూమ్” ఎన్నిఱతోకలైక్కటాక్షిత్తు. “ఇవులకాణ్ణు” ఎన్దుతైక్కటాక్షిత్తు, “కట్టిన్దవ” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (ఇతు కుటియట్టియా తేయిత్యాది). ప్రవాహరూపేణచక్రమకైయెప్పన్ద్ర (ఇతుకుటియట్టియా తేయిరుక్కవెన్దుతు). ఇవులకు - ప్రత్యక్షసిద్ధమానవు లకు, అన్వయక్లాట్టుకితార్ (ఎన్ద్రోరిత్యాది). ఎన్ద్రోర్-ఆనేకమ్. ఉకజ్జళ-యుగజ్జళ. “నుణ్డైయిప్పలర్” ఎన్దుతుక్కుప్రమాణమ్ (గణ్ణాయాశిత్యాది) వైష్ణవేభర్తాస్తే.

మనై ప్పాల్ మరుజ్జఱ-మనై యిడత్తుక్కుళిలుళ్ళారుమ్ నశిక్కుమ్బడి. పార్శ్వస్థర్ కునాశమ్ విరువా నెన్నెన్దు (శిలుకవిత్యాది). రావణ దుర్యోధనాదికలై ప్పొలే యెన్దు పడి. ఆశలిట్టు-ఆశలిలేయిరుక్కిఱ. * మాయ్ తలకుప్పిప్పన్దు, “మన్దు” ఎన్నిఱకు-స్థిరరాత్రియాత్, అత్తై ప్పన్ద్ర (స్థిరరాయరుప్పా రెన్నిఱు). పనై-పనైమరమ్. కువలయావీడనిరసత్తుక్కుప్రయోజనమ్ (అవనుజ్జళిత్యాది). ఇరణ్ణుమిరువరుక్కుమ్ స్వరూపమెన్దు పడి “కణ్ణక్” ఎన్దు - సాలభ్యమమ్, “కళిఱట్ట” ఎన్దుశక్తియుమ్ కొల్లుకైయాలే, “నూమ్, ఆహమ్” ఎన్నిఱపదద్వ యార్థముమ్ కొల్లుకిఱ తెన్దు పడి. క్రమేనాన్వయః.

౪.

ఆ-ఆ-వి. — గణ్ణాయాస్సిక తాయథాగణయితుం శక్యా, వాసవేవర్ష తిధారాశ్చయథాగణయితుం శక్యా, తథావ్యతీతాః సి తామహః శక్యాగణయితుం శక్యా.

౪.

౧౪ తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౧-తి-ఓరునాయకమ్. ౫-పా-పణిమిక్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ప్ర-తి.—(నాలమ్మట్టు) (విన్నెప్పనిత్యాది) (ఎన్నెత్తోరుకజ్జకుమివ్వలకాణ్ణిత్యాది) భగవద్గీతాస్వప్తమే, “సహస్రయుగపర్యంత మహర్షద్భ్రష్టాణామిదుః । రాత్రింయుగసహస్రాంతాంతేహోరాత్రివిదోఽనాః.”—వైష్ణవేధర్మశాస్త్రే, ఏవమస్మిన్నిరాలమ్మేకాలేసతత యాయని । నతదుష్కలంప్రపశ్యామిస్థితిర్యస్యేహవైధుః)వా । గణ్ణాయస్థితాధారాయథావర్తనవాసవే । శక్యాగణయితుంలాకేనవ్యతీతాః పితామహః । గణ్యస్తేపాంసవోభూమాగణ్యస్తేదివితారకాః । గణ్యస్తేవర్షధారాస్తునవ్యతీతాఃపితామహః.”

తాత్పర్యము.—పూర్వమున నీభూమినిపరిపాలించి యైశ్వర్యవంతులైయుండి పిదప మృతినొందిన మహారాజులను సంఖ్యచేయుట కారంభించినచో సముద్రతీరమునందున్న యతినూత్నములైన యిసుకలవలె యసంఖ్యాతులైయుండురు. అదియేగాక వారభిమానించియున్న గృహములకును నాగృహసమీపప్రదేశమునకును భేదము తెలియకున్నట్లవియు నశించునుగాన ఓ! చేతనులారా! మీరు ఆశ్రయణవిరోధులను బోగొట్టుస్వభావుడైన భగవంతునియొక్క పాదారవిందములనాశ్రయించి యుజ్జీవింపుడు.

మూ.—పణిమిన్దిరువరుళెన్ను మజ్జోతచ్చెమ్మామ్మల్లి । యణిమెన్దుల్లారినప్పక్కలవియముతుణ్డార్ ।
తుణిమున్సునాలప్పల్లెయిర్ తామిమ్మిప్పచ్చెల్వర్ । మణిమిన్ను మేనినమ్మాయవన్నేర్ శొల్లివాల్ మినో ॥ ౫॥

ఆ.—(పణిమిక్) ఇంద్రవాజ్ఞారసమ్పాదేస్త్యాదివిషయరసముమత్స్యవ్యాఖ్యాత్యాదిదోషమాపితమాతలాలవద్దైవిట్టు నిరతిశయా జ్వల్వల్యసాంద్ర్యాది కల్యాణగుణగణనిధియాయ ఆశ్రితవత్సలనాయిరుద్దవన్తిరునామజ్జలైచ్చొల్లివాల్ మినో?

అన్వ.—ఆమ్ శీతమ్ పై (౩) పూమ్మల్లి తిరువరుళ్ పణిమిక్ (౬) ఎన్నుమ్ అణి మెక్ (౯) కుట్టూర్ ఇన్నక్కలవియముతు ఉణ్డార్ (౧౨) తుణి మున్సు నాల (౧౫) పల్ వేయిర్ తామ్ (౧౮) ఇట్టిప్ప శెల్వర్ మణి (౨౧) మిన్ను మేని నమ్ (౨౪) మాయవక్ పేర్ శొల్లి (౨౭) వాల్ మిక్. (౩౦)

పన్నీ.—ఆన న్దరమ్, అభిమతైకళాన ఆజ్జనైకళోడు సంశ్లేషముమస్థిరమాతలాత్, అభిరూపనాన సర్వేశ్వరస్థిరునామతైచ్చొల్లివాల్ ప్పారుణ్ణోశ్చెన్దితార్.

అర్థముతాయ్, శీతళమాయ్, పరస్థ, (౩) పూప్పడుక్కైయిలే, తిరువరుళై, పణ్ణియకుళవేణుమ్, (౬) ఎన్నుమాదరత్తైయుడైయ, అలక్కూరోత్తరమాయ్, మృదుతరమాన, (౯) కుట్టలైయుడైయవర్కళుడైయ, ఆనదాత్తకసంశ్లేషమృతత్తై, భుజిత్తవర్కళో, (౧౨) తుణి చ్చీలైయానతు,పిన్నుక్కెట్టా మైయాలే మున్నళవిలే, నాలుమ్మడియాక, (౧౫) పలవక్తప్పట్ట, మున్సుచపలైకళాన అన్దస్త్రీకళో, తాణ్ణళే, (౧౮) అనాదోక్తియైప్పణ్ణిచ్చెయ్తే, ఆళాబలత్తాలే పిన్నైయుమక్తేశెల్లవర్కళో; ఆతలార్ నీలరత్నమ్మాలే, (౨౧) ఒళియైయుడైతైన, తిరుమేనియైయుడైయవనాయ్, ఆశ్రితరాసనమక్కుత్తన్నైయనుభవిప్పిక్కుమ్, (౨౪) ఆశ్చర్యభూతమడైయ, తిరునామజ్జలై, శొల్లి, (౨౭) ఆనన్దికళాకుణ్ణోళ్. (౩౦)

అర్థము.—సుందరమును చల్లనిదియు విశామును నైన(౩)పుష్పశయనమునందు కృప చేయవలయు (౬) అనియెడి (ఆదరముకల) అలంకారముచేసెధికమును మృదువునునైన (౯) కేశసాళముకలస్త్రీలయొక్క ఆనదాత్తకసంశ్లేషమనియెడియమృతమును భుజించినవారు (౧౨) వస్త్రము (వెనుకకందనందున) మునుపటిభాగమునందు ప్రవేలాడునట్లు (౧౫) అనేకవిధములైన చాపలముగలస్త్రీలు తామే (౧౮) అనాద రోక్తులుచేయఁగా (ఆశచే) నచ్చటికేగుదురు (గాన) నీలరత్నమువలె(౨౧)ప్రకాశించుచున్న విగ్రహముకల మన(౨౪) ఆశ్చర్యభూతుడైన భగవంతునియొక్క తిరునామములను అనుసంధించి (౨౭) యుజ్జీవింపుడు. (౩౦)

తిరువాయ్ మొట్టి. — ర-ప. ౧-తి-ఒరునాయకమ్, ౫-పా-పడమిన్ వ్యాఖ్యానం.

כא

ఈ. — విద్యానూబ్బట్ట. శైల్వక్కిడప్పాపాతి అద్దినాపరిష్కర్తముమస్థిరమెన్దితార్.

(పణిమిత్తిరువరుళెన్నమ్ - అష్టోత్తప్పమ్బామ్బల్లియణిమెక్కులారెన్ను) స్త్రీకళోడశేర్త్తునిర్వహి
ప్పార్కళ మున్నుళ్ళముతలికళ; భట్టర్, అజ్జనన్దిక్కే, (పణిమిత్తిరువరుళ) ఎన్నిఱవిత్తై - (ఇన్చక్కలవియ
ముతుడ్డార్) ఎన్నిఱవర్కళోడశేర్ తరుళిచ్చెయవర్. తా రాజ్యప్పట్టుకిఱనాళిల్ త రాజ్యత్తైయవర్కళుక్కు
ప్పడుక్కైప్పల్లొక్కే, అవర్కళైప్పడుక్కైయిలేవైత్తుతా తానిన్దు, (పణిమిత్తిరువరుళెన్నమ్) తిరువు
ళ్ళత్తిఱ్కిడక్కిఱ్జైయరుళిచ్చెయ్యలాకాతోవెన్నమ్. తన్నైయనువర్తిప్పార్ పుఱప్పేయుడ్డే, ఇనిరసికత్వ
మావతు తానివర్కళుక్కుత్తానిత్తైయిడై. (అష్టోత్తప్పమ్బామ్బల్లి) దర్శనీయమాయ్కుళిర్న్దు పరన్దుపూ
వాలేశెయ్తపడుక్కైయిలే. అవనిప్పడుక్కైయిలేవైత్తు “తిరువరుళ పణిమిత్” ఎన్నానిన్దాలవర్కళ శెయ్వతె
న్నెన్నిల్ (అణిమెక్కులార్) అవర్కళ కొడ్డాట్టైయనాదరిత్తు, ఆభరణత్తై తిరుత్తువతు, కుళలైప్పేనువ
తాకానిచ్చిర్కళ. (ఇన్చక్కలవియముతుడ్డార్) అవర్కళన్దవనక్ళీకారప్రముఖమానసంశ్లేషత్తాల్ వన్దవానన్దామ్మత

జీ-ఆ.—బద్ధామ్మట్టు. (పణిమినిత్యాది) నీటితామ్మట్టుక్కలిల్ ప్రమేయ తైత్తళ్ మాక్కి. “అణిమెన్ నుల్లారిన్బక్కలవి” ఇత్యాదికలై
క్కటాక్షిత్తిప్పామ్మట్టుక్కవతారికై (శేల్వక్కిడపప్పపాణియిత్యాది). శేల్వక్కిడపప్ప. సున్నుత్తన్నున్ది.

“పణిమిత్త తిరువరు శస్సుమ్” ఎన్నిజశబ్దమ్-సామాన్యమాకై యాతే, స్త్రీకళుక్కుమవరక శైయ్యుభవిక్కిలవరక కళుక్కుమాక్కి, ఇరణ్ణు వకైయాకవరుళిచ్చెయ్కితార్ (పణిమినిత్యాదివాక్యద్వయత్రాతే). పూర్వరకల్ నిర్వాహమ్, “పణిమిత్త తిరువరుళి” ఎవ్వుతు - పురుషరక శై క్కుటిత్తుస్త్రీకల్ శొల్లుకిఱ తెన్దు. ఇన్దయాఽనైక్కు, * అష్టోతపైమ్మామ్మప్పియిలేంజావాననిరున్దు, “పణిమిత్త తిరువరుళి” ఎన్దుశొల్లుకిఱ అణి మెన్దుక్కులారుడైయవిన్చక్కులవి యముతున్దార్ శెన్దుకబ్బార్థమ్. భట్టర్ నిర్వాహత్తుక్కు, అష్టోతపైమ్మామ్మప్పియిలేయిక్కిఱ అణి మెన్దు క్కులారుడేతిరువరుళి పణిమిన్దెన్దాదరిన్దుచ్చొల్లునిఱ్ఱిఱవిన్చక్కులవియముతున్దార్ శెన్దు. భట్టర్ నిర్వాహమ్-రసికత్వత్తుక్కుచ్చేరుమ్. భట్టర్ నిర్వాహత్తిలే అర్థమ్ (తాకరాజ్యమిత్యాది). పడుక్కైప్పల్-స్త్రీధనమ్. పూర్వరకల్ నిర్వాహమ్-శబ్దత్తుక్కు-స్వరసమాయుక్కు, ఇప్పడి నెరుక్కి అర్థమశొల్లుకిఱ తెన్దెన్దు (తెన్దెయనువ రిప్పొరిత్యాది). యద్వా, ఇప్పడితాన్మిన్దార్ తక్ పెరుమైక్కుక్కొత్తెయన్దువెన్న (తెన్దెయిత్యాది)ఎన్నుతల్. అతావతు-“అడిశేర్ ముడియనర్” ఇత్యాదిప్పడియే-పుటమ్మేసామన్దరాజాక్కళనువ ర్తిక్కుమ్మడియాయుక్కిఱ వనుక్కు, స్త్రీకళనువ ర్తికవిరుక్కిఱవితోరేల్ దునున్దితే; అకైయాలేరసికత్వత్తుక్కుచ్చేరవిన్దు నేయాక వేణుమెన్దు పడి. ఇన్ద పత్తుత్తిలే, “పల్లె థ్లెయర్ తామిళిప్ప” ఎన్నిజతుక్కు-అప్పడియాదరిక్కప్పట్టవరకల్ కిడిరిప్పొత్తిప్పడినిర్దుయరాయనాదరిక్కితార్ కళెన్దుకరుత్తు. అనన్గీకారప్ర ముఖునానవెన్దుతు. ౧ “ఊడెలుణర్ తల్ పుణర్ తల్లిన్దై కానుమ్ । కూడియార్ పెల్ దునున్దై” ఎన్దుతెప్పల్ ది. ఊడెల్-ప్రణయరోషమ్. ఊణర్ తల్-తక్ కుత్తియైయితివిత్తు సమాధాన్మున్దుకై. పుణర్ తల్-సంశ్లేషమ్. నాయక్కిప్రణయరోషమున్దొక్కొట్టిరుక్క, అవశైయివక్త తాన్మిన్దు నువ ర్తిక్కు, అత్తాలేయివళుణర్ దుససూహితైయాయ్ అనన్దరమ్ సంశ్లేషమున్దా మెన్దుతమిన్దు శొన్నుపడియే రసికత్వత్తుక్కుచ్చేరు మెన్దు పడి-అణి మెన్దుక్కులూర్ - ఆభరణద్దై యుమ్ మృదువాన మయిరైయుముడైయవరకల్. “అణి మెన్దుక్కులూర్ ” ఎన్దెయలే :- (అనాదరితైన్ది ఱతు). “కలవియన్చనముతున్దార్ ” ఎన్దన్దుయమ్. ఇతుక్కిరణ్ణుతాత్పర్యమ్. మున్దినతు - (అవరకళన్దవిత్యాది). అనన్గీకారమ్ శొన్నువతు - సమాధానత్తుక్కుముపలక్షణమెన్దుతిరువుశ్శప్పల్ ది (అనన్గీకారప్రముఖునాన సంశ్లేషత్తాలెన్దితార్). అనాదరన్దెన్దెయేకలవియన్చనముతాక

ఆ ఆ.వి.—౨ “సాలక్త కేనన వపల్లవశోమలేన పాదేనసూపురవతామదనాలసేన । యస్తాఽఽత్యతేదయితయాప్రణయాపరాధాతోన్మీక్తిక్యతో భగవతామకరధ్వజేన” ఎన్నికపడియే రోషమేసంశ్లేషమృతే స్వయంభోగ్యమాయరుక్కుమెన్దు తిరువుళ్ళమ్మల్లో శ్రీ.యరణ్ణామ్ తాత్పర్యములి

ఈ. — తైభుజ త్తవర్ కల్. అనాదరామృతపాసమృణ్ణిసవర్ క శ్చస్తుమామ్. ౧* అల్లి మలర్త్త కల్ పోక మయకుక్ కల్ తైయ నుకరిక్కి తార్ కళితే.

వేటారువ్ వన్దు అవర్ కల్ తై స్వీకరిత్తు ఇన్బక్కులవియముగుణ్ణానిఱ్కుమే, ఇన్బపిన్దై త్తెన్దుడైయ శరీరధారణత్తుక్కుక అవర్ కల్ పక్కులిలేపోయిరక్కుత్తోడఱ్కుమ్. (తుణిమున్బునాల) ౨, శాటిమాచ్చాద్యదుశ్చ దామ్” ఎన్దిటపడియేపిన్బుకొణ్ణువన్దిడైక్కు వెట్టమొబ్బరామైయ. లే మున్నే నాలానిఱ్కుమ్. (వల్లైయర్ తామిఱ్ఱిప్ప) తాద్యల్ పలరాయిదుప్పర్ కళే, ఇన్బక్కుల్ తజ్జభుక్కుణ్ణానచాపలన్దోన్ దుచ్చెత్తుక్కుట్టువర్ కల్ మున్బు; ఇపోబ్బతు, తజ్జై స్వీకరి త్తవనుక్కుప్రియమాక, ఇవనుక్కుభోగయే గ్యతైయిల్లామైయైయమ్ కృపణతైయైయిల్లా ఉపేతా వాదజ్జల్ పణ్ణానిఱ్కుర్ కల్. (శెల్వర్) “సమ్మత్తైభావబద్ధమితే శోల్లుకిఱ్ఱిజ్జ” ఎన్దు అ తైయైయమ్ బుద్ధిపణ్ణాతేశె ల్వర్. మున్బు “పణిమిక్ తిరువరుల్” ఎన్దు పోతైయనాదరత్తోరాతియాక ఇ తైయైయమ్ నిన్దైత్తుచ్చెల్వర్. 3* తృన్దై కానిరుపద్రవావితే. అనపిన్బు ర “భక్తానామ్” ఎన్దిరుక్కిఱ్ఱుడమైప్పన్ దుప్పారుశ్శోల్ (మణియి త్యాది) నీలరత్తు మ్మోలేకా నియైయై డై త్తాయ్ అత్తిత్తాట్టిల్ విజ్ఞానవత్తుకై యుడై త్తానతిరుమేని. ౫ “ఏవ సర్వస్వభూతస్తుపరిష్కృజ్” ఎన్దుకొడుక్కుమ్బడియితే. [ఏవః] తాననుభవిత్తు “తనక్కురసి త్తతు?” ఎన్దు పిఱ్ఱుక్కుమ్బొడుప్పారైప్పోలే; ౬ [ఇ చ్చాగృహీతాభిమతౌరుదేహః] ఎన్దుక్కుడవతితే. ఇచ్చాగృహీతమెన్దై యా లే. కర్న నిబద్ధనమల్లవెన్దుతోన్ దుకిఱ్ఱు; అభిమతమెన్దై యా లే - తనక్కుమ్బోగ్యమెన్దుతోన్ దుకిఱ్ఱు. ౫ [సర్వస్వభూతః] ఇతోఱ్ఱియమన్ దున్దై కొడుత్తా

జీ. అ. — భుజ త్తవర్ క శెన్బుధాన్దరమ్ (అనాదరామృతేత్యాది). ఉడలుమ్ కామత్తూల్ పెన్ దుపయనాకైయారే యుడైళ్ళమెన్దుపడి. తేసోత్తి యాతల్, ఈడుపాడాతల్ (అల్లిమలర్త్త కళిత్యాది).

మేలుక్కువతారికై (వేటారువనిత్యాది). “తుణిమున్బునాల” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (శాటిమిత్యాది). “సభార్యావచనంశ్రుత్వాశాటిమా చ్చాద్యదుశ్చదామ్ సప్రాతిష్ఠతపథానంయ త్రరామనివేశనమ్” ఇత్యయోధ్యాకాణ్డే త్రిజటవృత్తాన్తః. ఎట్టమ్-నీళమ్. నాలానిఱ్కుమ్-బొడ్డా నిఱ్కుమ్. “ఏల్లైయర్” ఎన్దుతుక్కుమ్, “ఇఱ్ఱిప్ప” ఎన్దుతుక్కుమ్ నాసనై (ఇన్బక్కులిత్యాది). (తజ్జై స్వీకరి త్తవనుక్కుప్రియమాక) ఎన్దుతు క్కుభావమ్ - నెడునాల్ కూడియిరున్దుభుజ త్తవనాయ, ఇన్దుపిచ్చెపుకవన్దాల్ పిచ్చెయిడమాట్టామైయిలైయితే; ఇవర్ కల్ పిచ్చెయిడిల్ “ఇప్పోతుస్వీకరి త్తవక్” ఇన్దుమిచనిడై త్తిలే యివర్ కళుక్కున్నే హమకిడక్కిఱ్ఱు’ ఎన్దుతజ్జై యుపేక్షిక్కుప్పకుకిఱ్ఱా” ఎన్దువిచారిత్తు’ అవ నుక్కుప్రియమాక విచనిడై త్తిలే న్దైయన్ దుమైతోన్ దువివక్కున్ దుద్దైచ్చొల్లైయ పేక్షిప్పర్ కళెన్దు. ఉపేతావాదమృణ్ణానిఱ్కుచ్చెయితే, “భావబద్ధతైయితే శోల్లుకిఱ్ఱు” ఎన్దునిన్దైక్కుడియేతెన్దు (మున్బుపణిమిన్బుత్యాది). భోగయోగ్యతైయిన్దైక్కుయిరుక్కు, శెల్లుకైక్కు డియేతెన్దు (తృన్దైకేత్యాది). “జీర్వన్దిజీర్వతఃకేశాః దన్దాజీర్వన్దిజీర్వతః | చతుశ్శృంగితేచజీర్వతే తృన్దైకానిరుపద్రవా.” తాత్పర్యమ్ (అనపిన్బుత్యాది). మణిమిన్బు మేని - మణిపోలేప్రకాశిక్కిఱ్ఱుతిరుమేనియెన్దుతల్, మణియిత్తాట్టిల్ ప్రకాశిక్కిఱ్ఱుతిరుమేనియెన్దుతల్. తిరుమేనిభక్తర్ క్కాయరుక్కుమోవెన్దు (ఏవ ఇత్యాది). “ఏవ సర్వస్వభూతస్తు పరిష్కృజ్” హనూమతః” ఇత్యాదియుద్ధకాణ్డే. పడి-తిరుమేని. “ఏవః” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (తాననుభవిత్తిత్యాది). “ఏవః” ఎన్దుత్తారే - తన్దిరుమేనితనక్కుభోగ్యమాయరుక్కుమెన్దిఱ్ఱు. తనక్కురసి త్తతె న్దుమతుక్కుప్రమాణమ్ (ఇచ్చేత్యాది). పత్తే శేషచ్చమే, “సమస్తకల్యాణగుణాత్త కోశా” ఇత్యాది. “ఇచ్చాగృహీత” ఎన్దుతుక్కుమ్, “అభిమత” ఎన్దుతుక్కుమ్ భేదమ్ (ఇచ్చాగృహీతమిత్యాదివాక్యద్వయత్తారే). ఇరు సర్వస్వభూతమెన్దు మత్తైవ్యతిరేకాన్వయాభ్యాందర్యయతి

అ. అ. వి. — చెయ్ కితార్ (అనాదరామృతపాసమిత్యాది). ఇన్దవాక్యత్తుక్కు, “కలవి” ఎన్దిఱ్ఱు-ఉడల్ మాత్ర తైచ్చొల్లుకిఱ్ఱు. అతావకు- అవర్ కళనాదరన్దా నేసంక్షేపమ్మోలేరసిక్కు-మెన్దుపడి.

[౫] తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౧-తి-బరునాయకమ్. ౫-పా-పడిమిన్ వ్యాఖ్యానం. ౧౭

ఈ. — లుమ్ ఇతుకొడతల్తల్ వడమీకు తె కిడక్కుమే, తిరుమేని నైక్కొడుక్కవేయెల్లామ్ కొడు త్తతామితే; సర్వా
పాశ్రయమాయితే తిరుమేని తానిరుప్పతు, మద్రుక్కొడుక్కుమతిలుమితుక్కుణ్ణానవ్యావృత్తి తోద్రీయిరుక్కి
జతు. ౧ [సరిష్వణ్ణోహనూమతః] అమృతాశిక్కుప్పలైయిడవొణ్ణాతే? ౨, “సేహోమేరమః” ఎన్నివృడమైబిరు
మ్మినపనుక్కితైయే కొడుక్కవేణుమే. ౧ [మయాకాలమిమంసావృద తః] “ఇవనొన్ఱుకొళ్ళానొరునన్లక్, నామి
వనుక్కొన్ఱుకొడుక్కప్పేలునతు కాణ్” ఎన్ఱుకుతైప్పట్టిరున్దవర్, ఇవన్ విలక్కాతతొరుసమయమైబ్దు ఇప్పడి
కొడుత్తుక్కొణ్ణునిన్దార్. [తస్యమహత్తనః] బరుపడికొడుత్తారాయ్ ఒన్ఱుశెయ్ తని త్తనైపోక్కి, ఇరణ్ణుడమ్మకొడు
త్తవనుక్కొరుడమ్మతరమన్ఱితే. వేణుద్దగ్ధన త్తిలే పిరాట్టియొరుప్పట్టవన్ఱు అవలై యుళభాక్కినాన్, ౩, “అవగా
వ్యారంసస్వస్యే” ఎన్ఱు పెరుమాళై మీట్టు అవరైయుళరాక్కి ఇప్పడి మవర్క్కిరణ్ణుడమ్మకొడుత్తానిన్ఱోయవన్.
అవన్ పలపడియుపకరిక్కైయా లే ఇవరోరుపడియుపకరిత్తార్. (నమ్మాయవన్) ఆశితవిషయ త్తిలననిరుక్కుమ్మడి
యై కాణిప్పోమో? ఇప్పేబ్దుక్కుచ్చెయ్య వేణువ తెన్ఱున్ఱిల్ (పేర్ శొల్లి) నేర్ త్తియివ్వళవే. పిన్ఱై వాట్వోడే
తలై క్కట్టుమ్. వాట్వోకొరుపేరో? ౪, “అచ్చువై పెఱినుమ్ వేణ్డే” ఎన్ఱుమ్మడియితే ఇతి తన్నుడైయ
భోగ్యతైయిరుప్పతు. ౫.

శీ-ఆ. — (ఇశోభీయవిత్వాదివాక్యద్యయేన). “ఎల్లామ్ కొడు త్తతామ్” ఎన్ఱెక్కుపేతు (సర్వాపాశ్రయమిత్వాది). సమ ప్రభోగ్యజాతజ్ఞభుక్తల్లా
మాశ్రయమ్ తిరుమేనియా కైయాలే, అప్పడిప్పట్టితిరుమేనియొక్కొడుక్కవేయెల్లామ్ కొడు త్తతామ్మెన్ఱుపడి. తుళబ్దార్థమ్. (మద్రుక్కొడుక్కు
మతిలుమిత్వాది). (తోద్రీయిరుక్కిజతు) *తుళబ్దతైయెన్ఱుశేవమ్. ఇత్తైయెట్టియ మద్రుక్కొణ్ణుకొడుత్తాలా వెన్ఱు (అమృతాశిక్కి
త్వాది) “సేహోమేరమరాజం స్వయినీత్యంప్రతిష్ఠితః । భక్తిశ్చనియతావీరభావోనాన్యత్రగచ్ఛతి” ఇత్యుత్తర శ్రీరామాయణేచత్వారిం
శసర్గేహనూమాన్. (కొళ్ళానొరునన్లక్). విరక్తనాకైయాలేయెన్ఱుపడి. (విలక్కాతతొరుసమయమైబ్దురైన్ఱుతు) పెరుమాళుక్కుకోధనవా
రైశొల్లియొకప్పిక్కిజ కాలమాకైయాలే అనిన్ఱుమ్ శెయ్యమాట్టాతకాలమెన్ఱుపడి. “ఉత్కాలమానప్రీతియా లేకొడుత్తతు కొళ్ళాతపోతు
ప్రీతికట్టివువమితే” ఎన్ఱు కరుతివిలక్కా నెన్ఱుతాత్పర్యమ్. “మహత్తనః” ఎన్ఱుతుక్కుభావమ్ (బరుపడియిత్వాది). పడి - తిరుమేని,
ప్రకారముమ్. ఇరణ్ణుడమ్మకొడుత్తమైక్కుపపాదనమ్ (వేణుద్దగ్ధన త్తిలేయిత్వాది). (అవగావ్యేత్వాది). “తద్వియోగేననవతాతచ్చిన్ఱా
విపులార్పితా । రాత్రివివశీరమేదహ్యతేమదనాగ్నినా । అవగాహ్యర్ణవంసస్వస్యే సౌమిశ్రేభవతావినా । కథంశ్చత్వరిన్జ్వలన్గామస్సమానుప్రం
జరేదహేత్” ఇతియుద్ధకాండే సముద్రతీరే సౌమిత్రింప్రతిజానకీవిరహసన్తచేతారామః. ౫ “మయిజీవితమాయ త్తం రాఘవస్యమహత్తనః ।
భౌత్రాణాంఘమహాబాహోతస్యరాజకులస్యచ” ౬ “అహఞ్చర్ఘువంశశ్చలత్క్షణశ్చమహాబలః । వైదేహ్యదర్శనేనాద్యధర్మతఃపరిక్షితః” ఇత్యా
దియైయట్కొణ్ణుతాత్పర్యాన్తరమ్ (అవన్ పలపడియిత్వాది). మాయవన్ - వ్యామగ్ధన్. నేర్ త్తి-ప్రయాసమ్. ఏకచివనత్తుక్కుభావమ్
(వాట్వోకొక్కిత్వాది). అతావతు - ఎల్లామ్ కొణ్ణువేణ్డో, బరుపేరైచ్చొల్లవమైయుమ్, వాట్వోడేతలైక్కట్టివిడుమ్; అకైయాలే వాట్వోకొ
రుపేరోవెన్ఱిడుపడుకితారెన్ఱుపడి. కీర్తే. “పేర్ శొల్లివాట్మిన్” ఎన్ఱు-ఉపాయమాక వరుళిచ్చెయ్తు, పేర్ శొల్లికైతా నేవాట్వొచ్చియెన్ఱు
ప్రాప్యపరమాకవర్ణాన్తరమ్ (అచ్చువైయిత్వాది). అతావతు-వాట్వొన్ఱు వేటొన్ఱు వేణుమో, ౭ “ఎనక్కన్ఱుమ్ తేనుమ్ పాలుమమతుమాయతిరుమారో
తిరునామమ్” ఎన్ఱిఱపడియే తిరునామన్దానే భోగ్యమాయరుక్కుమెన్ఱుపడి. “పేర్” ఎన్ఱు-జాత్యేకవచనమ్. (అచ్చువైయిత్వాది). తిరుమాళై
ఇరణ్ణామ్మట్టు. “పచ్చైమామలైపోలో” ఇత్యాది. (ఇచ్చువై తివరియాన్ పోయినిరిలోకమాళుమచ్చువై పెఱినుమ్ వేణ్డే) శున్ఱై-రసమ్. ఇచ్చు
వైతవర - తిరునామత్తినుడైయ వుక్తిమాత్రత్తాలే పిఱన్దవిన్దరన్దైవిట్టు, యాన్ - విశమ్బసహనాననాన్, పోయ - ఇశ్వరీర తైవిట్టు దేశవిశే
ష త్తిలేపోయో, ఇన్దరలోకమాళుమ్ - నిరవధికైశ్వర్యయుక్తమడైయ లోకమానపరమపద తైయాళుకిఱ, అచ్చువై పెఱినుమ్ వేణ్డే - శ్రుతిప్రసి
ద్ధమాన వన్దరసమ్మేబ్దులు మెనక్కువేణ్డోవెన్ఱు పాశురత్తుక్కుర్థమ్. ఇత్తాలొ శొల్లిబ్దుయిబ్దు - ఇణ్డేయిరున్ఱు తిరునామ తైయనుభవిక్కు
మినిమైక్కు పరమపదానుభవమ్ సదృశమన్ఱెన్ఱుమ్మడి తమక్కు తిరునామమ్ రసిత్తపడియొచ్చొల్లకిఱతు. “పడిమిన్ తిరువయల్” ఇత్యాదిక్కు
పూర్వార్కల్ నిర్వాహత్తిల్, ౮ “పాణ్డే వన్డైత్తయమ్ కుల్లూర్కల్” ఇత్యాదియొనుసన్దిప్పతు. ౫.

౧॥ రా-య-ప్ర-౧౩౪.

౨॥ రా-ఉ-౪౦.

౩॥ రా-య-౫-౯.

౪॥ తి-మా-౨.

౫॥ రా-ను-౩౭-౫౮.

౬॥ రా-య-౧-౧౨.

౭॥ తి-మొ-౬౦-౬.

౮॥ తి-మొ-౫౨-౫.

౧౮ తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౧-తి-ఒరునాయకమ్. ౬-పా-వాల్దన్దార్ కళ వ్యాఖ్యానజల్.

[ప్ర-తి.—(విదామ్మట్టు) (పణిమినిత్యాది) (తుణిమున్నునాల) ఆయాధ్యాకాణ్డే [౩-౨] త్రిజటవృత్తాస్తా: “అపాస్యఫాలంకుద్దాలం కురుస్వనచనమ్ము. రామందర్శయధర్మజ్ఞంయదికిచ్చిదవాప్స్యసి || ౩౧౪ || సభార్యావచనంశ్రుత్వాకాటిమాచ్చాద్యదుశ్చదామ్ | సప్రాతిష్ఠత పథానంయత్రరామనివేశనమ్ || ౩౧౫ ||.” — (ఇళిప్పచ్చెల్వార్) “శీర్వనిశీర్యతఃకేకాదస్తాశీర్వనిశీర్యతఃచతుశ్శ్చోత్రేచశీర్యేతేత్యస్తై కానిరుపద్రవా.” — (మణిమిన్నుమేని) యుద్ధకాణ్డేప్రథమే, “ఏషసర్వస్వభూతస్తుపరివృజ్ఞోహనూతుతః | మయాకాలమిమంప్రాప్యదత్త స్తస్యమహత్తనః || ౧౩౪ ||” — షష్ఠ్యే ౭ శేషాచ్చమే, “సమస్తకల్యాణగుణాత్తకః” ఇత్యాది || ౧౪ || ఉత్తరశ్రీరామాయణే చత్వారింశసర్గే, “న్న హూమేపరమో రాజంస్తవ్యి నిత్యంప్రతిష్ఠితః | భక్తిశ్చనియతావీరభావోనాన్యత్రగచ్ఛతి.” — యుద్ధకాణ్డే [౫] సముద్రతీరేనేనా నివేశాత్పశ్చాజ్ఞానకీవిరహసస్తప్తస్సామితింప్రతిరామః, “తద్వియోగేననవతాతచ్చింతావిపులార్చిషా | రాత్రినివంశీరమైదహ్యతేమదనాగ్నినా | ౮ || అవగాహ్యర్థవంస్సప్యేసామిత్రేభవతావిషా | కథంశ్చిత్ప్రిజ్వలన్కామస్సమాసుప్తంజలేదహేత్ || ౯ ||”

తిరునూలై - ఇరణ్డామ్మట్టు. పచ్చెమామలైపోల్ మేనిపవళేవాయకమలచ్చెల్లణచ్చుతావమరకేతాయయర్ తణ్ణొలు న్దేయెన్ను! మిచ్చు వైతవిరయాక్ పోయినిరలోకమాళు | మచ్చువై పెటినుమ్ వేణ్డేనరజ్జమానకరుకానే.

తాత్పర్యము.—అతిసుందరమగు శరీరముకలస్త్రీలు సంపదకాశపడి యత్యాదరముతోనున్న వారినలెనభినయించి దివ్యపుష్పశయనము మీఁద తాముకృపఁజేయవలయుననిప్రార్థింపగా నాస్త్రీలతోనానందముగ సంక్షేపించి వారియధరామృతపానముఁజేసి సంతోషించినట్టి వారే తమకాసంపద నశించినపిదప పూర్వవాసనచే నాస్త్రీలగృహమునకువెళ్ళి యాస్త్రీలచే నుపేక్షింపఁబడినవారై యతిదీనులై తిరుగుదురు. ఓ! చేతనులారా! ఇట్లభిమతసంక్షేపమును నశింపజేసినందున నిరతిశయభోగ్యమైనదివ్యమంగళవిగ్రహముకల భగవంతునియొక్క తిరునామ ములననుసంధించియుజ్జీవింపుడు.

మూ.—వాల్దన్దార్ కళ వాల్దన్దతుమామటై మొక్కలిక్ మాయ్ న్దుమాయ్ |
 వ్దాల్దన్దా రెన్దల్లాలన్దుముతలిన్దు అతియా |
 వాల్దన్దార్ కళ వాల్దన్దేనిన్దు రెన్దలిన్దునిన్దుటి |
 లాల్దన్దార్ కడన్దుల్లియన్దులడియ నిరామినో ||

ఆ.—(వాల్దన్దార్ కళ) విశ్వరూపైష్వేగ్గు వాల్దన్దార్ వరుమిల్లయోవెన్నిల్; వాల్దన్దార్ కళ వాల్దన్దమ్ వర్జలబుద్దుద మ్పారే ఆత్మల్పకాలమ్ వాల్దన్ద నశిస్తుపోనవ త్తనై, పణువాల్దన్దవర్ కళ తాణ్డళో వాల్దన్దక్కవన్దుముతలిన్దు అతియాక వాల్దన్దేనిన్దుక్క ఙ్గిలామ్; ఆనపిన్దు నిత్యసిద్ధమానవైశ్వర్యతైవేణ్డియరుక్కిల్, ఆశ్రితపరితాచార్థమాకవన్దు తిరుప్పాన్దునలిలే కణ్ణిశోర్ న్దురుళిఱ పరమపురు షన్దిరుపడికళిలే యడిమై శెయ్ కయోకిఱ నిత్యసిద్ధదివై శ్వర్యతైప్పగ్గుబ్బళెన్దితార్.

అన్వ.—వాల్దన్దార్ కళ వాల్దన్దతు మామటై (౩) మొక్కలిక్ మాయ్ న్దుమాయ్ న్దు ఆల్దన్దార్ (౬) ఎన్దల్లార్ ఆన్దుముతల్ ఇన్దు అతియా (౯) వాల్దన్దార్ కళ వాల్దన్దే నిన్దు (౧౦) ఎన్దుతు ఇన్దు నిన్దుటిల్ (౧౧) ఆల్దన్దు ఆర్ కడల్ (౧౨) పళ్ళి అణ్ణిల్ అడి మువర్ (౨౧) ఆమిక్. (౨౨)

పన్నీ.—అనన్దమ్, నిలెన్దజీవనమిల్లా మైయాలే, స్థిరజీవనమ్ వేణ్డియరుప్పార్ క్షీరార్ణవకాయొక్క శేషభూతరామజ్ఞోశ్చెన్దితార్.

¶ “రామర్యయి” ఎన్దుమ్పాశమ్ కాణ్డిఱతు.

తిరువాయ్ మొట్టి. — ర.ప. ౧-తి-ఒరు. గాయకమ్, ౬-పా-వాల్దార్ కళ వ్యాఖ్యానము. ౧౯

వాల్దార్ కళాకర్తనా మైనైత్తిరుక్కి అవర్ కళ, జీవితము, పెరుమల్లైయిర్, (౩) కుమిటిహోలే, నశిత్తునశిత్తు, అధిపతియార్ కళ, (౪) ఎన్నుమిత్తనైయోయి, ఉత్పత్తివేళైయోయి, ఇన్ద్రైయక, (౫) జీవితవర్ కళ, ఏకరూపమాక జీవితే, నిన్బుర్, (౬) ఎన్నివర్దన్, ఇల్లై, నిలైన్ద్ర వాల్దార్ కళ, (౭) ఆల్దన్, నిన్ద్ర, కడలై, (౮) పడుక్కైయాకవుడైయ, సర్వస్వామిక్కు, అడియార్, (౯) అకున్దోళి. (౧౦) ఆర్ తల్ - ఇడముడై మైయుమమ్. “మొక్కలి” ఎన్నుమల్లైవర్ కళ.

అర్థము. — (తమ్మలను) చక్కగా జీవించువారలుగా నెంచియుండువారు జీవించునది గొప్పవర్ణమునందు (౩) బుద్బుదములవలె నశించి నశించి క్రిందపడిరి (౪) అనుటతప్ప అజన్మదినముమొదలు ఈదినమువరకు (౫) జీవించువారు ఏకరూపముగ జీవించుచు నుందురు (౬) అనియెడియర్థము లేదు, (జీవనము) స్థిరముగ నుండవలసినచో (౭) లోతుకలదియు పూర్ణమున నైన సముద్రమును (౮) శయనముగాఁ గల సర్వస్వామికి శేషభూతులు (౯) అగుడు. (౧౦)

ఈ. — అతామ్బట్టు. వైద్యర్ కళ పిల్లై త్తాయెన్ణుమాప్పోలే ముడిన్దవర్ కళై యెన్ణుకిఱై, జీవితవర్ కళ భుమ్ శిలరిలైయోవెన్న; అతిరున్దపడి కేట్కల కాతో పిన్నైయెన్దితార్.

(వాల్దార్ కళిత్తాది) జీవితారాయుర్క్కి అవర్ కళ జీవితతెల్లామ్. అవర్ కళ వాల్దార్ కళానినైత్తిరుక్కి తార్ కళ, ఇవర్ “వినాశమ్” ఎన్దరుక్కి తార్. అవర్ కళ వాల్దార్ కళానినైత్తిరుక్కి అవి తైయితే, “ఇన్నుజ్జెడుప్పాయో” ఎన్దు కేడాక వే నినైత్తిరుక్కి అతు. (మామల్లై మొక్కలిల్) పెరుమల్లై కుమిటిహోలే ౩ “జలబుద్బుదవత్సమమ్”. మామల్లైయెన్దెలు-అనన్దరమ్ విల్లున్దతుళియోడే నశిక్కుమెన్దైక్కాక. (మాయన్ద్రమాయన్ద్ర) నశిత్తునశిత్తు. (ఆల్దన్ రెన్దల్లల్) జీవితనాళి పణ్ణినపాపత్తాలే అధోగతియిలే విల్లున్దు తత్తెప్పడుమతోయి. (అన్ద్రైత్తాది) సృష్టికాలన్దడజ్జియిల్లై యశవుమవర్ కళ జీవితవర్ కళోరుపడిప్పడ జీవితే వాల్దార్ కళ న్నుమివ్వర్దనానుమ్ ముతలిలేయిల్లై. (నిన్బుర్) నిలైన్ద్ర పురుషార్థమ్ వేణ్డియిరున్దికోళాకిల్. (ఆల్దన్ రెన్దల్లై) ఆల్దన్ పరన్దకడలై పడుక్కైయాకవుడైయ సర్వేశ్వర. తిరుమేనియి సౌకుమార్యత్తుక్కిడాక వులు త్తాతపడియాన ఆల్దైయైత్తాయ్, దివ్యానయవజ్జలై పురప్పిక్కొన్దు కిన్ద్రుళరుకై క్కిడాన వరవైయైత్తాకై. తిరుప్పాల్కడలిలే పన్దు కన్దార్ న్దరుళుకిఱతు కర్తవశ్యనాయన్ద్రై, ఆశ్రయణీయనాకైక్కితే, ఆనసిన్బు, అవన్ నినైవోడే శేర స్వరూపానురూపమాన పురుషార్థతైప్పల్ మున్దోళి. (అడియవరామినో) అవన్ శేషియాయ్.

జీ.అ. — అతామ్బట్టు (వాల్దార్ కళిత్తాది). “అన్దుమతలిన్ద్రుతియా వాల్దార్ కళ వాల్దన్దైన్ద్రైన్ద్రై” ఎన్దైక్కిటాక్కిత్తవతారికై (వైద్యర్ కళిత్తాది).

“వాల్దార్ కళ” ఎన్దు - తమ్మోట్టటచ్చొల్లువానెన్నెన్దు (అవర్ కళిత్తాది). అప్పడియవర్ కళ వాల్దార్ కళానినైత్తిరున్దైయివర్ “వినాశమ్” ఎన్దునినైత్తిరుప్పోవెన్దు (అవర్ కళిత్తాది). “మొక్కలిల్” ఎన్దు - ఉపమానార్థవచ్చుమి. జలబుద్బుదవత్సమమ్ - ఏకకాలత్తిలేపిన్దుపోకిఱతుక్కు ప్రమాణమ్. సమమ్ - యుగపత్. “నక్రమేణవిపర్ధన్దజలబుద్బుదవత్సమమ్. భూతేభ్యోన్దుహుధేభ్యునాత్తదుదకేళయమ్” ఇతిప్రథమేం శేద్వితియే. “మల్లై మొక్కలిల్” ఎన్నామల్, “మామల్లై మొక్కలిల్” ఎన్దుకుక్కభావమ్ (మామల్లైయెన్దెలుత్తాది). మామల్లై - నిరన్ద్రవర్ణమ్. మొక్కలి - కుమిటి. (ముతలిలేయిల్లై) “వాల్దన్దైన్ద్రై” ఎన్నివర్దన్ద్రూపమేయిల్లై, ఇనియివర్ ముక్కధర్మకళైత్తేదు వానెన్నెన్దపడి. ఆర్ తల్ - మిమియాయ్, పరవైచ్చొన్నపడి. “ఆల్దన్, ఆర్” ఎన్నివర్ శేషణ్ద్యయత్తుక్కు భావమ్ (తిరుమేనియిత్తాది). “కడల్పియిన్ద్రై” ఎన్దువిశేషితక్కు భావమ్ (తిరుప్పాల్కడలిలేయిత్తాది). (పురుషార్థతైప్పల్ మున్దోళి)

ఈ. — పిన్ను నీళ్లు భుజ్యుడై యశేషత్వత్రైయిజై యప్పారజ్యో. అథవా (అడియవరామినో) అడిమై యల్లా తతొరువ
స్తువై ఇన్టడిమైయాక్కిక్కొడు తతాక నిన్టై తిరుక్కుమ్ భగవదభిప్రాయత్తాలే శొల్లిల్ గ్రాకవుమామ్. ౬.

జీ-ఆ. — “అడియవరామినో” ఎత్తుక్కుభావమ్. పృత్తిపర్యస్తమివక్షిత మెన్టపడి. ౧ “దాసభూతాస్వతస్సరేవ” ఎన్నానిట్ర, “అడియవ
రామిక్” ఎన్టిప్పోతువిధిక్కిటలెన్న్; తాత్పర్యద్యయమ్ (అవనిత్యాదివాక్యద్యయతాలే). మున్దినతుక్కు - శేషత్వసంప్రతిపత్తియిరే
తాత్పర్యమ్; ఇరణ్డావతు - ఈశ్వరాభిప్రాయ తైప్పల్. క్రమేణాన్వయః. ౭.

ప్ర-తి. — (అటామ్మట్టు) (వాట్ న్దార్ కళిత్యాది) (మామటై మెక్కలిల్) పథమేన్ శేద్వితీయే, “నక్రమేణవిపృథన్తజ్జలబుద్ధుదవత్స
మమ్ | భూతేభ్యోన్దంమహాబుద్ధేభ్యహత్తదుదేశయమ్ || ౬ ||” ౬.

తాత్పర్యము. — చక్కనిజీవనముతోఁగూడినవారని తలిచియున్నవారియొక్క సుఖజీవనము జలబుద్ధుదములవలె యత్యల్పకాలమందు
నశించుటచేసృష్టికాలముమొదలు యాముహూర్తమువఱకు నీలొకమునందేకరూపముగ జీవించువారెవరును లేరుగాన ఓ! చేతనులా రా! మీరునిష్ఠ
సిద్ధమైన యైశ్వర్యమునుగోరినచో ఆశ్రితసంరక్షణార్థముగఁ జీరార్థమునందునిద్రించుచున్న శ్రియఃపతియొక్క పాదపద్మములయందుఁ గైంక
ర్యమనియెడి నిత్యపురుషార్థమునుబ్రార్థింపుడు. ౬.

మూ. — ఆమిక్ శువై యవై యాటోడడిశిలుణ్డార్ న్దపి | న్నూమెన్న్దొట్టిమడవారిరక్కప్పిన్నున్దొల్లువా |

రీమి నెమక్కొరుతుల్ న్దెన్టడటువరాతలిటో మిన్ట్రా య్ముడియాతియన్జ్జోతికుణజ్యశే || ౭ ||

ఆ. — (ఆమిక్ శువై) అన్న పానాదివిషయరసజ్యకు మత్యస్తమస్థిరమతిక్షుద్రమాతలాల్ తుళాయ్ముడియాతియన్జ్జోతికుణజ్యశేక్కొ.
మిన్ద శెన్దిటార్. ౭.

అన్వ. — ఆమ్ ఇక్ అవై (౩) ఆటుశువైయోడు అడిశిల్ ఉణ్డు (౬) ఆర్ న్దపిక్ తూ మెక్ (౯) మొట్టి మడవార్ ఇరక్క
(౧౨) పిన్నుమ్ తుల్లువార్ ఎమక్కు (౧౫) ఒరు తుల్లు ఈమిక్ (౧౮) ఎన్ట ఇడటువర్ ఆతలిల్ (౨౧) తుళాయ్ ముడి
ఆతి (౨౪) ఆమ్ శోతి కుణజ్యో (౨౭) కోమిక్. (౩౦)

పన్నీ — ఆన స్తరమ్, దేహపోషణహేతువాన అన్న పానాదిభోగము మనిత్యమాకైయాలే సర్వకారణభూతనాన సర్వస్తాత్పరసుడైయ
గుణజ్యశేయసుసద్దియజ్యశెన్దిటార్.

ప్రకృత్యనుగుణమాయ్, హృద్యమాయ్, లోకప్రసిద్ధమాన, (౩) మధురామృతవణిక్తకటుకపాయమాకిట ఆటరసన్తోడేకూడిన, విల
క్షణమాన అన్నత్రై, భుజిత్తు, (౬) పూర్ణరానపిన్ను, పరివాలుణ్డానసహృదయత్వత్రైశుద్ధమాయ్, శ్రావ్యమామృడిమృదువాన, (౯) భావ
ణత్రైయడైయ, భవైక్యకళానస్త్రీకళో, ఆవేక్షిక్కయాలే, (౧౨) అతుమటుక్కమాట్టామల్ పిన్నుమ్, వరున్దిభుజిత్తుప్పొరుమవర్కళో,
అన్దసమ్మత్తునశిత్రవాతే అన్దస్త్రీకళిరున్దవిడత్రైశెన్ట; నీజ్జశెల్లిరుణ్డాడ ఎక్కుక్కు, (౧౫) ఒరు, పిడిశోటు, ఇడవేణుమ్, (౧౮) ఎన్ట పే
క్షిత్తు, అతుకిడైయాతోట్టియిలుమ్వాశలోతోటుమ్తట్టితిరివర్, ఆతలాల్, (౨౧) తిరుత్తుళాయాలేయలజ్జుతమాన, తిరుముడియైయడై
యనాకైయాలేనిరతిశయభోగ్యనాయ్, సర్వకారణభూతనాయ్, (౨౪) దర్శనీయమాయ్, తేజోమయమానదివ్యవిగ్రహత్రైయడైయనాన
సర్వేశ్వరసుడైయ, గుణజ్యశే, (౨౭) ౨ “సర్వాన్గామాక్ - అన్నతే” ఎన్టిటపడియే శేర్ తుభుజియున్దొళ్. (౩౦) కోత్తల్ - శేర్ తల్.
ఎమక్కొన్నుమ్ పన్దెయాలే - అవ్యవస్థైయిలుమ్ స్వబహుమానన్దోల్లుకిటతు. ౭.

[౬] తిరువాయ్ మొక్కి. — ౪-ప. ౧-తి-ఒరు నాయక్ మ్. ౭-పా-ఆమిక్ వ్యాఖ్యానం. ౨౧

అర్థము. — స్వభావానుగుణములును మనోహరములును ప్రసిద్ధములును నైన (౩) అమరసములతోఁగూడిన అన్నమును భుజించి (౬) పూర్ణులైనపిదప (ప్రీతిచే) శుద్ధములును శ్రావ్యములును నైన (౯) భాషణములుకల వినయముకలస్త్రీలు ఆపేక్షించునప్పుడు (౧౨) (దానినిమఱువలేక) మఱల భుజించువారు (ఆసంపదనశించినపిదప యాస్త్రీయందుచోటికివెళ్ళి) మాకు (౧౫) ఒక ముష్టియన్నము ఇమ్ము (౧౮) అనియపేక్షించి (అక్షలభింపకున్నను) ప్రతివాకిలితిరుగుదురు; అందువలన (౨౧) తులసీమాలచేలంకృతమైన శిరస్సుకలవాఁడును సర్వకారణభూతుఁడును (౨౪) దర్శనీయమైన తేజోమయదివ్యమంగళవిగ్రహముకలవాఁడును నైనభగవంతునియొక్క గుణములను (౨౭) వసుసంధింపుడు. (౨౮) ౭.

ఈ. — ఏథామ్బాట్టు. విశ్వరూపుక్కు నీర్ శొల్లుకిఱదోషముజ్ఞేయాకిలుమ్, అన్నపానాదికల్ ధారకము మాయ్ భోగ్యముమాయరుక్కిఱవాకారముజ్ఞే ఎన్న; అతువుమ్ నిలైనిల్లా తెన్దితార్.

(ఆమిక్ శువై) ఆనవినియశువై. నన్దాననల్లరసమ్. (అవై యాతోడు) ‘షడ్రసమ్’ ఎన్దు ప్రసిద్ధమానవద్దోడేకూడ. (అడిశిలుణ్డు) మున్చిరన్దుణ్డు తిరిన్దవ్, నాట్రియరిశిపెల్దు జీవిక్కప్పక్కవాతే ఒరు వెళ్ళాట్టియైయుమ్ సన్పాచిత్తు ‘ముతలియార్’ ఎన్నపుమ్బుణ్ణి ‘అడిశిలుణ్డానిన్దార్’ ఎన్నపుమ్బుణ్ణమ్. (ఆర్ న్దపిక్) కణ్డతడై యవిట్టు వయిల్దై నిరప్పి, ఉతిరన్దుడిత్తువాయ్విట్టు అట్టైపోలే పయరవుమ్ తిరియవుమ్మాట్టా తేకిడన్దుపురళానిల్కుమే; అప్పళవిలే యవనుక్కు శీహికళాయరుప్పార్ శిలర్ స్త్రీకళవన్దు, ‘ఉడమ్బు పతర్ పోలేయరున్దతు, ఇతుకొణ్డజనరక్ష్యనర్గమాన వెజ్జలై నోక్కప్పార్ క్కిఱతు?’ ఎన్బర్ కళ; అట్టైక్కేళా, ‘నాముణ్డిలోమో’ ఎన్దు ఇనన్దానుమ్ భమిక్కుమ్; మున్చివర్ కళపేక్షి త్తాల్ మఱుక్కుమే, ఒరుతిరలై యైత్తిరట్టి, ‘ఇ తెకాపిడి’ ఎన్బర్ కళ, పిన్నై భుజియాతోట్రియమాట్టా నే అప్పేచ్చి నినిమైయిలే తువక్కుణ్డు పిన్నై యుమ్ భుజియానిల్కుమ్.

ఇవర్ కళై యిక్కట్టలైయిలే వేతేయొరువ్ కైక్కొళ్ళుమే, అవర్ కళై యుమ్ మున్పుత్తైయవనై ప్పోలే యిరన్దూట్టానిట్పర్ కళేయివర్ కళ; అగ్గే, శ్క వయిటు వాథామల్ శెన్దు నీజ్జలైల్లాయమాక వెనక్కొరు పిడితర వేణుమ్ ఎన్నుమ్. (ఎమక్కు) పణునల్లతుకణ్డల్ త్త వాయిలిడాతే ఇవర్ కళుక్కాక్కిప్పొన్దవ్, త్త శెల్లామై యాలేయెనక్కు ఎన్దితానితే. అపోత్తై యవనుక్కు ప్రియమాక అవర్ కళ ముకమ్బారార్ కళితే. (ఇడలువర్) పిన్నైయున్ తట్టి త్తిరివర్ కళ. (ఆతలిల్) ఆనపిన్బు. జీవనత్రిక్ నిలైయామైయితువానపిన్బు సర్వైశ్వర్య సూచకమానశిరు త్తుథాయ్ మాలై యై త్తిరు మడియిలేయుడై యనాయ్ జగత్కారణభూతనాయ్, నిరవధికతేజో

శీ-అ. — ఏథామ్బాట్టు (ఆమిన్త్యాది) ‘అడిశిలుణ్డార్ న్దపిక్, ఈమినెమక్కొరుతుల్ దైన్దిడలువర్’ ఇత్యాదికలై క్కటాక్షితవ తారికై (విశ్వరూపుక్కిత్యాది).

(నన్దాననల్ల) ఎన్దమిమనైయార్ అధిక్యమ్ వివక్షితమ్. మధురామలవణతిక్త కటుకషాయమితే - షడ్రసమావతు. శోలుణ్డెన్నాతే, ‘అడిశిలుణ్డు’ ఎన్దితతెన్నెన్న (మున్చిరన్దిత్యాది). అవర్ కళ వెళ్ళాట్టికళ శొల్లుకిఱవార్తయై యనుపదిక్కిఱపడియెన్దు కరున్దు. ముతలియార్ - శ్రేష్ఠవాచి. వాయ్విట్టు - కడిత్తవిడతైవిట్టు. పెయరవుమ్ - చలిక్కవుమ్. (భమిక్కుమ్) భ్రమత్తుక్కుపేతు - * తూయ్ మైయుమ్ మెన్దైయుమ్ భవ్యతైయుమ్. ‘మడవారిరక్క’ ఎన్నవమైన్దిరుక్క, ‘తూమెక్ మొక్కి’ ఎన్దు విశేషిక్కిఱతెన్నెన్న (మున్చివర్ కళ త్యాది). పరివాలుణ్డాన సహృదయత్వతారే శుద్ధమాయ్ శ్రావ్యమామృడి మృదువాన పేచ్చైయుడైయవర్ కళెన్దు శబ్దార్థమ్. ‘తూమెక్ మొక్కి’ ఎన్దతైప్పల్లి (అప్పేచ్చినినిమైయాలేయెన్దతు). ‘ఈమిక్’ ఎన్దితపన్దెక్కుమ్, ‘ఒరుతుల్దు’ ఎన్దతుక్కుమ్ శేర (నీజ్జలైల్లాయమాక వెనక్కొరు పిడియెన్దతు). ఇడలువర్ - (తట్టి త్తిరివర్ కళ). వివరణమ్ (జీవనత్రిన్త్యాది). ‘ఆతి’ ఎన్దతైప్పల్లి

* వెళ్ళాలిలే ‘శీహికళ’ ఎన్దిరుక్క వేణుమాకైయార్ కోకానరజ్జలిలే పామ్కాణ.

౧౨ తరువాయ్ మొట్ట. — ౪-ప. ౧-తి-ఒరునాయకమ్ ౨-పా-కుణజ్జోళ్ వ్యాఖ్యానజ్జోళ్.

ఈ. — రూపమాన విగ్రహ త్రైయుడై యనాయరున్దుళ్ళుననుడైయ గుణజ్జులైకోమిన్. (ఆతియజ్జోతికుణజ్జులై - కోమిన్) స్వరూపగతమాయమ్ విగ్రహగతమాయముళ్ళ కల్యాణ గుణజ్జులైచ్చేర్ తనుభవియుజ్జోళ్, ౧, “అహమన్నాదః, ౨, “సోన్నతే” ఎన్టు. ౩, “ఓనాతపూణాకవుణ్” ఎన్టిపడియే యనుభవియుజ్జోళ్. ౨.

జీ.ఆ. — (స్వరూపగతమాయ మెన్దుళ్ళు). “అజ్జోతి” ఎన్టుతైప్పల్లి (విగ్రహగతమాయ మెన్దుళ్ళు). (కోమిన్) కోక్కై - శేర్క్కై యాయ్, శేర్ తనుభవియుజ్జోళ్ళెన్దు పడి. “పద్రసమాన వన్దుజ్జులై భుజి తనర్కళ్” ఎన్దుతుక్కు ప్రతికోటియాకవర్థమ్ (అన్నాదఇత్యాది). జ్ఞానశక్త్యాది వద్దుణజ్జుళాకితి పద్రసయుక్తమాక వీశ్వరనాకితివన్దుతై భుజియుజ్జోళ్ళెన్దు కరుత్తు. (ఓవాతపూణాకవుణ్ణితి) కజైనాణి లో వాత్తొట్టొన్దుళ్ళోల్ శీరెనన్మెన్జేయో వాతపూణాకవుణ్ - తిరుచ్చురజ్జోళ్ నాణి నిన్దు మాతాతశెయలైయుడైయ శ్రీశార్దైయుడైయ చక్రవర్తిరుమకనుడైయ స్వాభావికమాన శౌర్యాది కల్యాణగుణజ్జులై, నల్లనెన్జే! నిత్యభోగమాకభుజియెన్దు పాశురన్దుక్కర్థమ్. ఓవాతపూణాక - నిత్యభోగమాక, పెరియతిరువందాతి యెఱుపత్తెట్టామ్మట్టు. “తుజైనాణి” ఇత్యాది. ఆమిన్ శువై తొడక్కి. ఇడలువరాతలిల్ - తుఱాయ్ ముడియాతియజ్జోతికుణజ్జులై - కోమినిత్యవ్వయ్. ౨.

ప్ర.తి. — (ఏటామ్మట్టు) (ఆమినిత్యాది) (ఆతియజ్జోతికుణజ్జులై - కోమిన్) శివనిషదిచరమానువాకే, “అహమన్నమహమన్నమహమన్నమ్” ఇత్యాది. తత్పూర్వానువాకే, [ఆ.౧.] “సోన్నతే సర్వాన్కామాన్ సహబ్రహ్మణావిపశ్చితేతి,” ౨.

పెరియతిరువందాతి - ఎఱుపత్తెట్టామ్మట్టు. — తుజైనాణిపెరుజ్జిలైయున్దొల్ కులముజ్జుల్లి ॥ తుజైనాణిమిన్దుడైత్తామేలు| జ్జైనాణి లోవాత్తొట్టొన్దుళ్ళోల్ శీరెనన్మెన్జే, యోవాతపూణాకవుణ్.

తాత్పర్యము. — పద్రసములతోఁగూడి యతివిలక్షణమైన యన్నమును పూర్ణముగ భుజించినవెనుక ఆతిమగురభౌషణములుకల సుందరస్త్రీలు దీనిని బుచ్చుకొనవలయునని బ్రాధింప వారిమ్మదుభాషణములకువశపడి మఱుల భుజించువారే తమసంపద నశించినచో యాస్త్రీలుగుడ్డులమునకువెళ్ళి యొకముష్టిపరిమితాన్నము నాకేవుని ప్రాధింపఁగానది లభింపనందున వారివాకిలియందుఁదిరుగుటచే నన్నపానాదులును నస్థిరములుగాన ఓ! చేతనులారా! మీరు నిరవధికభోగ్యభూతుఁడగు శ్రియఃపతియొక్క దివ్యకల్యాణగుణములను ననుసంధించియుజ్జీ వింపుఁడు. ౨.

మూ. — కుణజ్జోణిత్తైపుకట్ట మన్నర్ కొడైక్కడక్ పూణ్ణిరున్దిణజ్జియులకుడనాక్కిలుమాజ్జవనై యిల్లార్.

మణజ్జోణ్డపోకత్తుమన్ని యుమీళ్వర్ కళ్ మీళ్ళిల్లైపణజ్జోళరవణైయాన్దిరునామమ్మడిమినో ॥ ౩.

ఆ. — (కుణజ్జోళ్) దానాది క్షత్రధర్షాపేతరాయ్కోణ్డు రాజ్యానుభవత్తిరే ప్రవృత్తరానాలుమ్ ఎమ్మెరుమానై యాశ్రయి యాత్తోయిలన్ద రాజ్యమ్ సిద్ధియాతు; అవనై యాశ్రయిత్తుప్పేల్లిలమ్ శిలకాల మనుభవిత్తు నివృత్తరావర్; ఆతలార్, తన్దిరువడికలై ప్రాపిత్తైయెరునానుమ్ కైవిడాతవెమ్మెరుమాన్దిరువడికలైయే ప్రాప్యమాకప్పల్లిరుజ్జోళ్. అవక్తిరువడికలై ప్రాపిత్తై కైవిడానోవెన్ని ల్; తిరువందాత్తొనై కైవిడిలన్దో తిరువడికలై ప్రాపిత్తై కైవిడువతెన్టితార్. ౩.

అన్య. — కుణమ్ కోళ్ నిత్తై (౩) పుకట్ట మన్నర్ కొడై (౬) కడక్ పూణ్ణు ఇరున్దు (౯) ఇణక్కి ఉలకు ఉడనాక్కిలుమ్ (౧౨) ఆజ్జు అవనై ఇల్లార్ (౧౫) మణమ్ కొణ్డ పోకత్తు (౧౮) మన్నియుమ్ మీళ్వర్ కళ్ మీళ్ళిల్లై (౨౧) పణజ్జోళ్ ఆరపు ఆజైయా (౨౪) తిరునామమ్ పడిమిన్. (౨౬).

తరువాయ్ మొక్కి. — ౪-ప. ౧-తి-ఒరునాయకమ్. ౨-పా-కుణజ్జోల్ వ్యాఖ్యానజ్జోల్.

౨౩

పన్నె. — అనన్తరమ్, భగవత్ప్రసాదమిట్లాతపోతు లబ్ధమన రాజ్యమును నిలైనిల్లాతాతలా అనన్తరాయి తిరునామజ్జలై యభ్యసించున్జోల్ శెనితార్.

శీలాదిగుణజ్జుకుక్కు, ఆకరభూతరాయ్, ఇగుణజ్జలైయుడైయ లోక మెల్లామ్ కొణ్డాడుకైయాతే పూర్ణమాన, (౩) పుకటైయుడైయ రాయ్, అభిషిక్త క్షత్రియపుత్రర్కళాయ్, స్వసమ్మతై లోకోపజీవ్యమాక్కు మాదార్యమాకిజ, (౬) స్వభావతై, ఏటిట్టుకొణ్ణు, ప్రతి స్థితరాయ్, (౯) ౧ “అర్థినోదృష్టావసమేత్య” ఎన్నిటపడియేపారున్ది, లోకమ్, ఉడన్బునుమ్మడి రక్షిత్తుప్పొరిలుమ్, (౧౨) అన్తవైశ్వర్య విషయమాక, విశ్వర్యప్రదనాన సర్వేశ్వరనై, ఆశ్రయిత్తుకొణ్ణుపారుకైయిల్లాతవర్కళో, (౧౫) నిత్యోత్సవమాన శెవ్వియై, ఉడైత్రాన, విశ్వర్యభోగత్తిలే, (౧౮) ౩ ఇప్పడి నిలైనిట్టార్కళేయాకిలుమ్, నిప్పత్తైశ్వర్యరావర్కళో, పునరాప్పత్తియిల్లాత పురుషార్థమ్ సిద్ధిక్కుమ్, (౨౧) స్వస్వర్పత్తాలే విరికిజుళుజ్జలైయుడైయ, తిరువనన్దాహ్వానై, అజైయాకవుడైయనాకైయాతే ఆశ్రయసంక్షేప స్వభావనానవనుడై య, (౨౪) తిరునామజ్జలై, ౨ “అనన్తానన్తయన పురాణ పురుషోత్తమ్” ఎన్నుజ్జణకిలే అభ్యసించున్జోల్. (౨౬).

అర్థము. — గుణములకు స్థానభూతులును పూర్ణమైన (౩) యశస్సుకలవారునునైన రాజులు ఔదార్యమునియెడి (౬) స్వభావమును ధరించి యున్నవారలగుచు (౯) ఆమరి లోకులు విశువమందునట్లురక్షించువారైననా, (౧౨) ఆయైశ్వర్యవిషయముగ నాసర్వేశ్వరుని (నాశ్రయించుట) లేనివారు (౧౫) అనందము కల భోగమునందు, (౧౮) సుస్థిరులైనను భవైశ్వరులగుదురు. పునరాప్పత్తిలేనిపురుషార్థమునకు (౨౦) (ఆశించినవో) పడిగెలుకల ఆదిశేషుని శయనముగాగలవాడైనశ్రయింపతియొక్కు (౨౪) తిరునామములను నభ్యసించుడు. (౨౬) ౨.

ఈ. — ఎట్టామ్బట్టు. రాజ్యశ్రీనిలై నిల్లాతోభివతు నాట్టాడుపారున్ది వర్తియాతోభియిలన్తో? అవర్కళోడు పారున్దివర్తిక్కువే అతునిలై నిట్టుమే ఎన్న; పారున్ది వర్తిత్తాలు మెమ్మెరుమానై, యాశ్రయియావిడిల్ కిడై యాతు, అవనై యాశ్రయిత్తుప్పొత్తాళుమ్ అవన్ద్రోక్ స్వభావత్తాలే నిలై నిల్లా. అనసిన్బు అవన్తనైయే ప్రయోజనమాక వాశ్రయియున్జోల్ శెనితార్.

(కుణజ్జోలిత్యాది) కుణజ్జోజ్జిరుప్పారాయ్ - గుణాధికరాయిరుప్పారాయ్. నితైన్తపుకటైయుడైయ రాయ్ - పూర్ణైయానగుణవత్తాప్రథైయైయుడైయ రాయ్. ఇప్పడియిరున్దాలు మువేక్షిప్పర్కళే ప్రాప్తనాకిల్. (మన్నర్) అభిషిక్త క్షత్రియపుత్రర్కళావతు. ప్రాప్తరాకిలుమ్ కిట్టువారిల్లెయెలుబ్బనాకిల్; కొడుక్కైయే స్వభావమాయి రుప్పతు. ఉదారనానాలుమ్ ప్రతాపియాయిరుక్కుమాకిల్ కిట్టువారిల్లెయిత్తే. (ఇణజ్జి) సులభనాయెల్లారోడు శెన్బు రున్ది. (ఉలగుడనాక్కిలుమ్) లోక తైత్తజ్జలొడ శేర్త్తుక్కొణ్ణార్కళేయాకిలుమ్. ౩ “రామోరాజ్యముపాసిత్యా”

జీ-౪. — ఎట్టామ్బట్టు (కుణజ్జోలిత్యాది). “ఇణజ్జియులకుడనాక్కిలుమ్” ఇత్యాది, “తిరునామమపడిమిక్” ఇత్యస్తమకటాక్షిత్తవతా రికై (రాజ్య శ్రీయిత్యాది).

వివరణమ్ (గుణాధికరాయిత్త్యాది). పూర్వవాక్యవివరణమ్ (పూర్ణైయాన విత్యాది). పదజ్జుక్కుప్రయోజనమ్ (ఇప్పడి యిరున్దాలు మిత్యాది). కొడై - ఔదార్యమ్. కడక్ - స్వభావమ్. పూణ్ణు - ఏటిట్టుకొణ్ణు. ఇరున్దు - ప్రతిస్థితరాయితిశబ్దార్థః. కొడుక్కైయే స్వభావమాకవుడైయరాయిరున్దపడి. కొడుక్కైయేకడనెన్దు - అనతిలబ్ధనీయత్వ గుణయోగత్తాలే స్వభావతైన్బుక్కిజు. ఉలగుడనాక్కిలుమ్ - లోకజ్జలై స్వవిధేయమాకప్పణ్ణిక్కొణ్ణార్కళేయాకిలు మిత్యర్థః. ఇప్పడిశేర్త్తుక్కొణ్ణు పేరుజ్జోవెన్న (రామఇత్యాది). “రామోరాజ్యము పాసిత్యా బ్రహ్మలోకంగమమ్యతి” ఇతిసక్షేపే ఆడైన్నాతే, “ఉపాసిత్యా” ఎన్తెయారే - ఎల్లారైయు మనుసరిత్తారెన్దు తోన్ద్రుక్కిజు.

౩ ఇప్పడి-భగవత్ప్రమాశ్రయణమ్బుణ్ణుమ్ ప్రకారత్తాలేయన్తపడి. భగవత్ప్రమాశ్రయణత్తైశ్వర్యపాతుత్వమ్ - “ఆక్కిలుమాజ్జవనై యిల్లార్” ఎన్నిటనిర్దేశసిద్ధమాకైయాతే, - అత్తైప్పరామర్పిక్కిజు. ౧౫రా-౨-౧౬-౨౭. ౨॥ ౩॥రా-సక్షేపే-౯?.

౨౪

తిరువాయ్ మొళి.—౪-౪. ౧-తి-ఒరునాయకమ్. ౮-పా-కుణ్డొళి వ్యాఖ్యానజ్యో.

ఈ.—ఎన్జిఁపడియే శేర్ త్తుక్కొళ్ళవు. (అజ్జవనైయిల్లా) అవ్వర్థత్తి లవ్ ప్రసాదమిల్లెయాకిల్ అన్దరాజ్య శ్రీ తాకడియాయు.

(మణ్డొణ్ణ విత్యాది) భగవత్ప్రసాదతాలే యైశ్వర్యతైప్రాపిప్పతు. (మణ్డొణ్ణపోకమ్) శెవ్వి యైయుడైత్తాన వైశ్వర్యమ్. అన్ద. వైశ్వర్యజీటి నాలుమతుతన్నిన్ స్వభావతాలే మీళువర్కళ్. (మీల్వితై) ఆన పిన్ను ౧ “నచపున రావ ర్తతే” ఎన్జిపేల్ తై ప్పెటవమైయుమ్. ఎత్తాలేయెన్నిల్ (మణ్డొళిత్యాది) స్వస్సర్కతాలే వికసితనూన ఫణ్డొణ్ణై యుడైయ తిరువనన్దాన్ద్రానై నిరూపకమాక వుడై యవనుడైయ తిరునామబ్బలిలే యవగా హియున్డొళి. తిరునామ త్తిలే యవగాహితార్తై తిరువనన్దాన్ద్రానో వాతి విడానెన్దె. అన్ది క్కే, ౨ “ఏవం విత్సాదే నాథ్యారోహతి” ఎన్జిఁపడియే తుక్కై త్తేజలామ్బడియాన పడుక్కై యైయుడై యవనెన్నుతల్. ఫలాభిసన్ధిరహిత మాక దానధర్మ తైయనుష్టి తైమ్మెరుమానై యుద్దేశ్యమాక్కాతే, ఫలాభిసన్ధియుక్తమాక వనుష్టిత్తు స్వర్గాదిభోగ జ్జలైప్పల్ త్తనాల్ నిలై నిల్లా వెన్టుమాను.

౮.

జీ-ఆ-అజ్జ - అన్దవైశ్వర్య త్తిల్. అవ్వర్థత్తిల్-కీర్తనాన్న రాజ్యశ్రీయిల్. అజ్జవనైయిల్లా - అన్దవైశ్వర్యవిషయమాక, విశ్వర్యప్రదనాన సర్వేశ్వరనై యాశ్రయిత్తుక్కొణ్డొణ్ణపోకై యిల్లాతవర్క లిత్తర్థః. మణ్డొణ్ణపోకత్తుమన్నియుమ్ - నిత్యోత్సవమాన శెవ్వియైయుడైయ వైశ్వర్యభోగ త్తిలే నిలై నిన్దార్క శేయాకిలు మితిశబ్దార్థః.

“మన్నియుమ్” ఎన్ద అపిశబ్దార్థమ్ (భగవత్ప్రసాదేత్యాది). శబ్దార్థమ్ (స్వస్సర్కతాలేయిత్యాది). “అరవనైయాక్” ఎన్ద-తిరువ నన్దాన్ద్రానోపై చ్చేర్ త్తియైయరుళిచ్చెయ్తతుక్కు భావద్వయమ్. మున్దిను (తిరునామ త్తిలేయిత్యాది). ఇరన్డావతు (అన్ది క్కేయిత్యాది). “మిశ్వర్కళ్” ఎన్నుమ్మెళు - ఉయరవేటి మిశ్వర్కళ్ ఎన్దతోల్ ముకైయారే; విహలాకిక మైశ్వర్యమస్థిరమెన్ద కీర్తురుళిచ్చెయ్త యోజనైయన్ది క్కే, ఇత్తైప్పల్ మ పారతాకికైశ్వర్యమాన స్వర్గాదికళ్ నిత్యమాయరుక్కుమేయెన్ను; అతువు మస్థిరమెన్ద యోజనాస్తరమ్ (ఫలాభిసన్ధిరహితేత్యాది). “స్వర్గసిద్ధిక్కు ఇన్దొదుమ్మన్ గుణవత్ప్రప్తయై యుడ్డాక్కిక్కొణ్డాక్” ఎన్ద శొల్లక్కడవతిత్తే; అత్తయారే గుణవాన్ద్రానమై పోరాతు, గుణవత్ప్రప్తయమ్ వేణుమెన్దుకరుత్తు. మీల్వితై - మీట్టియితై. పునరావృత్తియితై. మణ్డొళిత్యాదిభ్య, మిశ్వర్కళ్; ఆన పిన్ను. పణ్డొళి తొడక్, పడిమిక్; మీల్వితైయిత్యవ్యయః.

౮.

ఆ-ఆ-వి.—(మణ్డొళిత్యాది). శమదమాది గుణజ్ఞైయైయరావతు, పూర్ణమానగుణవత్ప్రప్తయైయరావతు, అభిషిక్తక్ష త్రియపుత్రకళావతు, ఉదారరావతు, సులభరా యెల్లారోడుమ్ పారున్దిస్వర్గాదిభాకజ్జలై త్తజ్జళ్ నశమాకప్పణ్ణిక్కొళ్ళ విచారిత్రాకశే యాకిలుమ్, అవక్ ప్రసాదమిల్లెయాకిల్ కీడైయాయు; అవక్ ప్రసాదతాలే స్వర్గాదైశ్వర్యజ్జలై ప్రాపిత్రాకశే యాకిలుమ్, శాలిలడుత్త సీర్ పోలే పుణ్యక్షయమ్మిణ్డవాతే తల్లివిడవర్కళ్; ఎల్లామ్ ఫలసిద్ధిక్కులుప్పాక సంపాదిక్కిఁపనాకైయారే, అత్తైప్పల్ (ఫలాభిసన్ధి యుక్తమాక వనుష్టి తైన్జితు).

౮.

ప్ర-తి.—(ఎట్టామ్బట్టు). (మణ్డొళిత్యాది). (ఉలకుడనాక్కిలుమ్). శ్రీసక్షేపే, “దశవర్ష సహస్రాణి దశవర్షతానిచ|రామారా జ్యముపాసిత్యా బ్రహ్మలోకంగమిష్యతి॥ F2॥.”—(మీల్వితై) ఛాన్దోగ్యే, [౮-౧౫.] “సఖత్వేవం వర్తయన్యావదాయువం బ్రహ్మలోక మభిసన్దుద్యతే నచపునరావర్తతేనచ పునరావర్తతే.”

౮.

తాత్పర్యము.—అనాదికాలముగ ననవరతము త్తత్రధర్మము ననుష్ఠించి సకలలోకములను వశపఱచుకొనియున్న రాజులకును భగవం తుని నాశ్రయింపని యెడల రాజ్యము సిద్ధింపదు. అట్లాశ్రయించి లభించినను నాసంపద స్వల్పకాలమే యుండునుగాన ఓ! చేతసులారా! తన నాశ్రయించినవారిని విడువకుండు స్వభావముకల సర్వేశ్వరునియొక్క తిరునామములను నాదరముతో నభ్యసించి యుజ్జీవింపుడు.

౮.

[2] తిరువాయ్ మొళి.—౪-ప. ౧-తి. ఒరునాయకమ్, ౯-పా-పడిమన్ను వ్యాఖ్యానభాగం. ౨౫

మూ.—పడిమన్ను పల్ కలకపల్ తోడలు తైమ్బుల న్నెస్తు ।
 శెడిమన్ను కాయ శ్చోద్రోధార్ కళుమాజువనై యిల్లార్ ।
 కుడిమన్ను మిళువర్ క్కమెయ్ తియుమీశ్వర్ కణ్ణీల్వై ।
 కొడిమన్ను పుళ్ళుడై యణ్ణల్ క్కల్ కళో కులుకుమినో ।

౯౫

ఆ.—(పడిమన్ను) ఇప్పడి మైహికమాన వైశ్వర్యమల్పముమా యస్థిరముమా యిరువ్దతాకిల్ స్వర్గాదై శ్వర్యతై ప్రాప్యమాకప్పల్ తోనాలావెన్నిల్; స్వర్గాదై శ్వర్యవాత్సేయాలే విహికవిషయసజ్జపరిత్యాగపూర్వకమాక విన్దియిచ్చతై జయిత్తు స్వర్గప్రాప్తి విరోధిశరీరతై పరిత్యజితవర్కళుక్కు మెప్పెరుమానై యాశ్రయియాతొబ్బియి లస్త స్వర్గాదై శ్వర్యమ్ సిద్ధియాతు; తదాశ్రయణతారే సిద్ధిత్తాలు మస్థిరమ్; ఆతలార్, ఇప్పడి యల్పాస్థిరత్వ బహుళదుఃఖత్వానర్థహేతుత్వాద్యనేక దోషమాపితమాన విస్త వైశ్వర్యతైవిట్టు, పెరియతిరువడియై క్కవిడిలుమ్ స్వాశ్రితరై యెరునాళు మొరుదశ్చేయిలుమ్ కైవిడత వెప్పెరుమాన్దిరువడికలైయే పరమప్రాప్యమాకప్పల్ బుజ్జ శెన్నితార్.

౯

అన్వ.—పడి మన్ను పల్ (౩) కలక పల్ తోడు అటు (౬) ఐమ్బుల వెస్తు శెడిమన్ను (౯) కాయమ్ శ్చోద్రోధార్ కళుమ్ మన్నుమ్ (౧౨) కుడి ఇళ శువర్ క్కమ్ (౧౫) ఎయ్ తియుమ్ అవనై అణ్ణ (౧౮) ఇల్లార్ మిశ్వర్ కళో మిశ్వరై (౨౧) కొడి మన్ను పుళ్ (౨౪) ఉడై అణ్ణల్ క్కల్ కళో (౨౭) కులుకుమిణ్. (౨౮).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఇప్పడి పారతాకికమాన స్వర్గాదిసుఖముమ్ నిలై నిల్లామెయాలే, నిలై నిష్ట పురుషార్థతైక్కడికట్టిక్కడుక్కు మిశ్వరనై యాశ్రయి యుక్తోశెన్నితార్.

క్షేత్ర తైయుమ్, కల్లల్ తోమలెన్టుమ్ పూణ్ణుపోన్ద, పలవకైప్పట్ట, (౩) ఆభరణజ్జలైయుమ్, సజ్జన్తోడేకూడ, విట్టు, (౬) విషయాన్తరప్రవణమాన ఇన్దియిచ్చతైన్దైయుమ్, స్వవశమామ్బడివెన్టు, దీర్ఘ కాలమ్తపస్సుపణ్ణుకైయాలే తూటుమణ్ణిక్కిడక్కిట, (౯) శరీర తై, ఉపవాసాదికళాలే వాటుత్తుపోన్దవర్కళుమ్, ఇన్ద్రతపఃఫలమాయ్ కల్పావసానస్థాయి యాన, (౧౨) కుడియిరువై యుడైత్తాయ్, సుఖోత్తరమాన, స్వర్గతై, (౧౫) పెల్ తోద్రోధార్ కళోయిలుమ్, అన్తభోగస్థైర్మత్తుక్కుటుప్పాక ఫలప్రదనానవనై, అణ్ణమిరున్దు, (౧౮) ఆశ్రయిక్కైయిల్లా తవర్కళో, నివృత్తరాయ్ పోన్దవర్కళో, నివృత్తియిల్లాతఫలముడ్డాకైక్కు, (౨౧) ధ్వజ త్తిరై, నిత్యసన్నిధిపణ్ణుమ్, పెరియతిరువడియై, (౨౪) ఉడైయ, సర్వేశ్వరనుడైయ, తిరువడికలై, (౨౭) కిట్టప్పారుక్కోళ్. (౨౮) పడిమన్ను వెన్టు - శరీరతోడు పారున్దినైన్దుమామ్.

౯౬

అర్థము.—భూమియు ఎల్లప్పుడుధరింపబడిన ఆ నేకవిధములగు (౩) ఆభరణములను సంగముతో విడిచి (౬) విదించియములను జయించి మలముతోఁగూడియున్న (౯) శరీరమును కృశింపఁజేసినవారును కల్పాన్తమువరకుస్థిరమును (౧౨) జనసమృద్ధికలదియు సుఖోత్తరమునునైన స్వర్గమును (౧౫) బొందినవారైనను ఆసర్వేశ్వరుని నచ్చటనుండి (౧౮) ఆశ్రయింపనివారు యధఃపతితులగుదురు. నాశము లేనిఫలమునకు (యిచ్చయించినచో) (౨౧) ధ్వజమునందు నిత్యముగవసించు గరుత్మంతుని (౨౪) వాహనముగాఁగల సర్వస్వామియొక్క పాదములను (౨౭) నాశ్రయింపుడు. (౨౮)

౯౭

ఈ.—బస్సతామూబ్బట్టు. కీర్తైట్టుప్పాట్టాలే - విహికభోగమస్థిరమెన్టార్; ఇతిల్ - కాయకక్షేతాత్మకమా నతపన్నైప్పణ్ణిఅన్దతపఃఫలమ్ స్వర్గమాకక్కొణ్ణు స్వర్గత్తైప్రాపిక్కుమ్బాతుభగవత్ప్రసాదమ్ వేణుమ్, అతుణ్ణాయ్ ప్రాపిత్రాలుమతుతన్నిన్ స్వభావతా లేనిలై నిల్లా తెన్నితార్.

(పడి) ఇవతపస్సిలేయన్వయిక్కుమ్బాతు విడుమవై శొల్లుకిఱతు. పడి - భూమి. (మన్ను పల్ కల) క్ర మాగతమాయరుక్కిఱ ఆభరణజాతమ్. అన్టియే (పడిమన్ను పల్ కల) త్తవంశ త్తిలుళ్ళార్ పరమ్పరై యాక ప్పూణ్ణుపోరుకిఱవాభరణమెన్ను తల్. (పల్లవోడఱుత్తు) అవల్లై విట్టువ ర్రిక్కెయన్టిక్కే వాసనై యుమ్బాకై. (విమ్బుల్ వెన్టు) అవల్లైరు చిక్కడియానశోత్తాదికల్ విషయల్లభిత్తోకాతపడివెన్టు. ౧. “ఇన్దియాణీపురాజ త్వా.” (కెడిమన్ను కాయత్తైల్లార్ కళుమ్) తపస్సుక్కాక నెడుక్కలమోరో ఆసనల్లభిలేయరున్దాల్ చలియామై యాలే ఉడమ్మి లేతూఱుమణ్ణుమ్మడిశరీరత్తై యొఱుత్తుతపస్సుపణ్ణివనర్ కళుమ్. ౨. “నెటియార్ కుక్కుల్లై మున్నిన్టు పిత్తాత్తై. నెటియాతిళిగ్గిరియైన్టెన్టి. ప్పిరియాతు. పూజ్గొడిక్కళి వై కుమ్ ” ఎన్నక్కడవతితే. (ఆల్లవనైయి ల్లార్) అవప్రసాదమిలైయాకిల్ తా నేసిద్దియాతు.

అవప్రసాదముణ్ణాయ్ ప్పెల్లై తాకిల్ (కుడిమన్ను మిన్ శువర్ క్క మెయ్ తియుమ్) “ఇతుక్కుమాళో పల్లవతే!” ఎన్టుభట్టర్. కుడినెరుక్కైయైదైతాయ్, నరకాద్యవృత్తమాసవినిమైయై యుదైతాన స్వర్గత్తై ప్రాపిత్రాలుమ్. (మీళ్వర్ కళ) పుణ్యతయమ్మిఱన్దవాతో, “ధ్వంస” ఎన్టుతళ్ళునర్ కళితే. (మీళ్విలై) అజ్జనొరుమీట్టియిలై. అవనుదైయపుణ్యత్తుక్కు త్తయమిలైయెయప్పడి. ౩. “పుణ్ణైక్కొడుక్కిలుమ్ పోకవొట్టారే.” (కొడిమన్ను పుళి)

జీ-ఆ.—బస్సతామూబ్బట్టు (పడిమన్ను విత్యాది). “మీళ్వర్ కళ” ఎన్నుమళిపుమ్ కటాక్షిత్తవతారికై (కీర్తైట్టుప్పాట్టాలేయిత్యాది). కీర్తైట్టుటిరే “మీళ్వర్ కళ” ఎన్టిఱపదసామర్థ్యత్తైక్కొణ్ణు - స్వర్గత్తై ప్రాపిత్రాలుమ్ మీళ్వర్ కళెన్టు శొన్నతుపోక్కి కణ్ణోక్తియిలై; ఆక్రయా లిప్పాట్టరే కణ్ణోక్తమాకవే యరుళిచ్చెయ్ కితారెన్టు కరుత్తు.

తాత్పర్యమ్ (ఇవనిత్యాది). ద్వితీయార్థత్తిల్. ౪ “ఏల్ పడికార్” ఎన్టిఱకణ్ణిలే, పడియెన్టు - వంశమాయ్, వంశ త్తిలుళ్ళార్ నిత్య మాక ప్పూణ్ణుపోన్ద పలవక్తెప్పట్ట వాభరణబ్బళెన్దపడి. పడి - పడిపడియాక నెన్టాక్కి, వంశపరమ్పరైయాక వెన్దపడి. “పల్లవోడు” ఎన్టు తుక్కుభావమ్ (అవల్లైయిత్యాది). ఉపాసకమక్కొట్టయ, విశ్వరూకామసుక్కు విషయానుభవమ్ ఫలమాయన్తో విరుప్పతు, ఇన్దియజయమ్ వేణుమావెన్న (ఇన్దియాణీత్యాది). “ఇన్దియాణీ పురాజత్వా జితంత్రిభువనంత్యయా । స్వరద్భిరివతదైవరమిన్దియై రేవనిర్జితః” ఇతిమణ్ణో దరీ. తూఱుమణ్ణుకైక్కు పేతువై యరుళిచ్చెయ్ తుక్కొణ్ణు, శబ్దార్థమ్ (తపస్సుక్కాక విత్యాది). ఉడమ్మిలే తూఱుమణ్ణుమ్మడి తపస్సుప ణ్ణువర్ కళోవెన్న (నెటియారిత్యాది). తిరుమలైయాల్వారై యుద్దేశ్యమాక వసుసద్భిత్తు మల్లొన్టటియాతే పట్టిపడ నెడుక్కలమాశ్రయిక్కి ఱవర్ కళుడైయ, కుక్కుల్లైయిలే మున్నేముత్తై ప్పిన్నళపుమ్వళర్ న్దు తాల్లవిట్టున్దు, చలియామలిరుక్కిఱ విరుప్పైక్కొణ్ణు, “చేతనర్” ఎన్టటియాతే శిఱుమలైకళాయరుక్కుమెన్టు బుద్ధిపణ్ణి యవ్విడతై విట్టునీక్కిలే పూత్తకొడికళానవై నిత్యవాసమ్మణ్ణుమ్ ఫలమాయెన్టు పాశుర త్తుక్కర్థమ్. ఇరణ్ణాన్దిరువన్దాతియెమ్మత్తుమాన్దామ్మట్టు.

“కుడిమన్నుమ్” ఎన్టుతుక్కుభావమ్ (ఇతుక్కుమిత్యాది). మీళ్లైక్కు పేతు (పుణ్యతయమిత్యాది). మీట్టియిల్లా మైక్కు పేతు వేతెన్టు (అవనుదైయ విత్యాది). అవనుదైయ - ముక్తనుదైయ. సిద్ధధర్మమాకైయాలేయెన్ద పడి. ౫ “కృష్ణంధర్మససాతనమ్” ఇత్యాది. అప్పడిమీళ్వర్ శరీరుక్కుమావెన్న (పుణ్ణైక్కొడుక్కిలుమిత్యాది). నిత్యము క్కరైప్పణ్ణైడిలుమ్ పోకవొట్టారెన్టు పాశురత్తుక్కర్థమ్. పెరియా

అ-ఆ-వి.-అవనుదైయపుణ్యమావతు - ౬ * అనన్దనేట్కెడన్ద వెమ్ముణ్ణియనితే.

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౧-తి-బహునాయకమ్. ౧౦-పా-కుటుక వ్యాఖ్యానభో.

౨౭

ఈ.—కొడియాయ్ మన్నా నిన్దుళ్ళుళుళ్ళ. శన్నై యాశ్రయిత్తాయైయమ్ తనక్కువ్యావ ర్తక విశేషణమాకక్కొళ్ళుమన నెన్దై. అవన్దువై వ్యావ ర్తక విశేషణమాకక్కొళ్ళు వేణ్డువా నెన్? అల్లా తారిత్రాట్టిలెన్నిల్ ; అవనుచైయమూ క్కువలియుమ్ అవన్దుక్కల్ పక్ష పాతముమతుక్కడి. (పుళ్ళుడై యణ్ణల్) “శ్రియఃపతి” ఎన్నుమాప్పోలే ఈశ్వర నుక్కునిరూపకమితేయవన్. (అణ్ణల్) శేషి. (క్కల్ కల్ కుటుకుమినో) ఉజ్జల్ సంసారజ్ఞుల అవన్ కల్ కల్ కల్ కుటుకుజ్జోళ్. “తిరునారణన్దాల్ కాలమ్మెటచ్చిన్దిత్తుయ్మినో” ఎన్టార్ ముతత్పాట్టిల్, ఇన్దే (పుళ్ళుడై యణ్ణల్ కల్ కల్ కుటుకుమినో) ఎన్దితార్ కాణుమ్ - అవలో పాతియివనుమజ్జుత్తైక్కు నిరూపకధర్మ మెన్దు.

F.

జీ-అ.—భ్రాన్ తిరు మొట్టి. “శీయనార్” ఇత్యాది. పెరియతిరువడియోటై చ్చేర్ త్తిశొన్న తుక్కుభావమ్ (తన్నైయి త్యాది). నూక్కువలి-బలమ్. (పక్ష పాతమ్) పక్ష: పాతః - పక్ష పాతః. రసోక్తి (ఉజ్జలిత్యాది). కల్ల - నివృత్తమాన్బుడి. కుటుకుకై - కిట్టుకై. “శ్రియఃపతియెన్ను మాప్పోలే” ఎన్దు వాక్యవివరణమ్ (తిరునారణనిత్యాది). పడిమన్న ఇత్యారభ్య, మీశ్వోకల్; కొడిమన్న ఇత్యారభ్య, కుటుకుమినో; మీశ్వోలై యిత్యవ్యయః.

F.

ప్ర-తి.—(బిన్న తామ్బట్టు) (పడిమన్న విత్యాది) (విమ్బులక్ వెన్దు). యన్ద కాణ్డే [౧౧౪.] మన్దోదరీ ప్రలాపే. “ఇన్దియాణి పురా జిత్వా జితంత్రిభువనంత్యయా । సర్వధీరివత ద్వైర విన్దియైరేవనిరీతః॥౧౦॥”

F.

మణనాశమానునికల్ తిరువడిక శేశరణమ్.

ఇరన్దాన్దిరువన్దాతి - విమ్బుత్తుమాన్దామ్బట్టు. నెటియార్ కుట్టుక్కుల్ తైమున్న్దుపిత్ తాల్. న్దటియాతిశక్తిరియెన్దెణ్డి । స్పిరియాకు! పూన్దొడిక్కల్ వైకుమ్పారుపునల్కుత్తెన్నుమ్ । వేజ్జడమేయామ్ విరుమ్బుమ్మెన్బు.

తాత్పర్యము.—సకలములైన యైహికభోగములను నస్థిరములని తలచి సవాసనముగ త్యజించినవారై తమబాహ్యేంద్రియములను వశపఱచుకొని యనేకకాలములయందతిఘోరముగఁ దపస్సుజేసి స్వర్గఫలమును బొందినవారును నాఘప్రదుండగు భగవంతుని నాశ్రయింపనియెడల పుణ్యముక్షయించినప్పుడు భూలోకమునందుఁబడి దుఃఖింతురు; గాన ఓ! చేతనురారా! మీకు పునరావృత్తిలేని ఫలమును బొందవలసియన్నచో గరుడధ్వజుడైన సర్వస్వామిని నాశ్రయింపుఁడు.

F.

మూ.—కుటుకమిక పుణర్యత్తొడునోక్కియెల్లామ్ విట్టు । విటుకలిట పెన్నుళానిక్కుమప్పయనిల్లెయేల్ ।
శిటుకనినై వతోర్ పాశమున్దామ్ పిన్నుమ్ వీడిల్లె । ముకుకలిలీశనై శ్చంద్రివిడావిడిల్ పిడఁ దే॥౧౦॥

ఆ.—(కుటుక) అస్థిరత్వాది దోషాసమ్మిన్నమాన కైవల్యతై ప్రాప్యమాకప్పల్ దీనాలో వెన్నిల్; ప్రాకృతవిషయ వైరాగ్యపూర్వకమాక జ్ఞానయోగనిష్ఠ నానవధుక్కు మెమ్మెరుమానై యాశ్రయిత్తాలల్ల తాత్పర్యమాకనవిరోధికర్త మ్మైకాకు ; భగవత్సమాశ్రయణత్తారే యాత్తావ లోకనమ్మిటప్పకు, పిడిన్దాలు మన్దిమదశైయిలే భగవదనుసన్ధానమ్మణ్ణి ప్రతిబద్ధక తైప్పొక్కాలోబ్ధియిల్ పిన్నై ఆత్మయాభాత్త్యావిర్యాన లక్షణమోక్షమ్ సిద్ధియాకు; ముఖ్యమానమోక్షమాకటకు మన్ద భగవత్కైజ్జుర్యమే; ఇప్పుడి కైవల్యపాయతయా భగవత్సమాశ్రయణమ్మణ్ణి వేణ్డుకై యాలుమ్, భగవత్కైజ్జుర్యనానే పరమమోక్షమాకైయాలుమ్ అన్దభగవత్కైజ్జుర్యావేక్షయా అత్యల్పసుఖమాన కైవల్యతైవిట్టు భగవత్కైజ్జుర్యతైయే పరమప్రాప్యమాకప్పల్ బుజ్జ శెన్దితార్.

౧౦.

౨౮

లిరువాయ్ మొట్టి, -౪-ప. ౧-తి-లిరునాయకమ్, ౧౦-పా-కుటుక వ్యాఖ్యానజ్యో.

అన్వ.—కుటుక ఉణర్వత్తాడు మికనోక్కి (౩) ఎల్లామ్ విట్ట ఇటుకల్ (౬) ఇటప్ప ఎన్నుమ్ ఇనిక్కుమ్ (౯) అప్పయక్ ఇల్లై యేల్ శిటుక (౧౨) నిలైవతోర్ పాళమ్ ఉణ్డామ్ (౧౫) పిన్నుమ్ వీడు ఇల్లై (౧౮) మటుకలిల్ ఈళనై చుల్లీ (౨౧) విడావిడిల్ అంబిడే వీడు. (౨౪).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఇప్పడియన్థిరమన్తియే థిరమాన కైవల్యముమ్ పరమపురుషార్థతైప్పన్ బప్పశైయల్ ధీరుక్కయల్ నియన్తావాన సర్వేశ్వర భగవత్పాప్తియే అతిశయిత పురుషార్థమెన్దితార్.

విషయాన్తరజ్ఞలి లకలప్పాకాతపడి ప్రత్యగ్విషయ త్తిరే యాసన్నమాక, జ్ఞానైక నిరూపణీయమాన అత్తవస్తువోడేకూడి, దర్శన సమానా కారమామ్మడి మిక వసుసన్ధిత్తు, (౩) అత్త వ్యతిరిక్త సకలపురుషార్థజ్ఞతైయుమ్, విట్టవనాయ్, అత్తమాత్రత్తిరే పర్యవసీత్త, (౬) మోక్షతై, పురుషార్థమెన్దిరుక్కుమ్, ఇనిక్కుమ్, (౯) స్వయమ్మియోజనరూపమాన సర్వేశ్వరనై యుపాయమాకప్పన్ బుక్కై, ఇల్లైయాకిల్, అపకృష్టపు రుషార్థజ్ఞతై, (౧౨) స్మరిక్కైక్కడియాన, సజ్ఞమ్, ఉణ్డామ్, (౧౫) అతుక్కుమేలే, అత్తప్రాప్తిరూపమానమోక్షముమ్, సిద్ధియాతు, (౧౮) ఆనపిన్ను స్వభావ భేదాదిరూప సమస్తమేయ ప్రతిభటనాయ్, పాపభావిక సమస్తనియన్తృత్వాది సమస్తకల్యాణగుణాత్మకనానస్వామియై, ప్రాప్య త్వేనపుమ్ ప్రాపక త్వేనపుమ్ సమాశ్రయిత్తు, (౨౧) అధికార్యన్తరజ్ఞతైప్పారే ప్రయోజనాన్తరజ్ఞతైక్కొణ్డకలాతోచ్చియిల్, అతువే, పరమపురుషార్థమ్. (౨౪). ఇటుకల్ - సజ్జోచముమ్, శిక్కెనపుమ్. మటుకల్ - స్వభావభేదమ్. ౧౦.

అర్థము.—విషయాన్తరములనుండిమనస్సునుమఱిించియు జ్ఞానముకలజీవాత్త తో శేర్చియు దర్శనసమానాకారమగునట్లనుసంధించియు (౩) (అత్తేతరములగు) సకలపురుషార్థములను త్యజించినవాడై సంకోచమును (౬) మోక్షము అనితలిచియుండు అత్తజ్ఞానవంతునికిని (౯) (సర్వేశ్వరుని స్వయంప్రయోజనముగనాశ్రయించుట యనియెడి) పురుషార్థము లేనియెడల అల్పపురుషార్థములను (౧౨) స్మరించుటగుణగారణమైన సంగము కలుగును (౧౫) అదిగాక మోక్షమును సిద్ధింపదు (౧౮) (గాన) మేయస్పర్శములేని సర్వేశ్వరుని నాశ్రయించి (౨౧) (ప్రయోజనాన్తరములనుగొని) విడువకున్నచో అదియే పరమపురుషార్థము. (౨౪)

ఈ.—పత్తామ్బట్టు. భూమియిలై శ్వర్యమ్, స్వర్గానుభవమ్, ఇవై నిలై నిల్లావెన్టార్ - కీర్ట్; ఇవై పోలన్తి క్కే అత్తలాభమ్ నిలై నిష్ట పురుషార్థమేయెన్నిల్; కీర్ట్ చొచ్చన్న తైక్కుటిత్తరున నైయాణ్డేయాకిలుమ్ భగవదానన్ద తైప్పన్ బువితరు ఏకదేశమాయిరుక్కయాలే అతువున్దణ్ణితు, ఆనపిన్ను అవనైప్పన్ బుప్పారుజ్జోళెన్దితార్.

(కుటుకవిత్వాది) ముతల్ తన్నిలే ప్రత్యాహృతేన్ద్రియనుక్కితే అత్తప్రాప్తియి లధికారముళుతు. బాహ్యవిషయజ్ఞలిలేదూరప్పోయ్ గ్రహిక్కుమ్ మననై ప్రత్యగర్థవిషయ మాక్కువతు. అతావతు - కణ్డైయిట్టుక్కణ్డై

జీ-అ.—పత్తామ్బట్టు (కుటుకవిత్వాది). “ఇటుకలిటప్పెన్నుమ్ ఇనిక్కుమ్ మప్పయన్తిలైయేల్” ఇత్వాదియైక్కటాక్షి త్తవతారికై (భూమియిలైత్వాది). నన్దై - నిత్యత్వాది. తణ్ణితు - అతిక్షుద్రమ్.

కుటుక - కుటుక్కి. మననై ప్రత్యాహరిత్తు. ప్రత్యగర్థవిషయమాక్కియెన్దపడి. ఉణర్వత్తాడు - అత్తావోడేకూడి. ౧* తద్గుణసారత్వతారే, ఉణర్వత్త - అత్తావెచ్చొల్లుకిటతు. మికనోక్కి - విశదమాకవసుసన్ధిత్తు ఇతిశబ్దార్థ. కుటుక్కుకై - బాహ్యవిషయజ్ఞలినిష్టమ్ మననై స్మరితపుష్పకై యాకైయాలే, అత్తైయరుళిచ్చెయ్కితార్ (ముతల్ తన్నిలేయత్వాది). బాహ్యవిషయ ప్రవణమానమననై ప్రత్యగర్థవిషయమాక్కుకై యిలుణ్డానవరు మైయైయరుళిచ్చెయ్కితార్ (అతావతిత్వాది). కణ్డైయిట్టుక్కణ్డైప్పార్ త్రాప్పోలేయెన్దతు - ధర్మభూతజ్ఞానతారేజాన

[౮]

తిరువాయ్ మొట్టి. - ౪-ప. ౧-తి-ఒరునాయకమ్. ౧౦-చ-కుళుక వ్యాఖ్యానజల్.

౨౯

ఈ.-ప్పార్ త్రాప్పో లేయరుప్పత్తోన్ణితే. చిరకాలమ్ బాహ్యవిషయజ్ఞుల్ పణ్ణిప్పొన్దవాసనై యడైయ అత్తావిలే యా మ్బడివిశదతమమాకవనుసన్నిస్తు. (ఎల్లామ్ విట్ట) శ్రియఃపతి పెరియతిరువడి తిరుత్తోలిలేతోభుమ్ తోళోమాలై యు మాయవన్దునిన్టాలుమ్, శాణకచ్చాబ్బోపాతిశుద్ధిమాత్ర తైయేయుపజీవిత్తు, భోగ్యతైయిల్ సెళ్లుశెల్లాతపడియ వనై యుమ్ విడువతు. (ఇటుకలిటప్పెన్నుమ్ భానిక్కుమ్) సజ్జోచ తైమోక్ష మెన్టుశొల్లుకిట అత్తజ్ఞానిక్కుమ్. ఇవ్వరుకుళ్ళైప్పట్టర్ “విస్త్రుతమ్” ఎన్జిరున్దా నేయాకిలుమ్, అవ్వరుకుళ్ళైవరాకైయా లే “సజ్జోచమ్” ఎన్జిరు క్కితారివర్. ఇటప్ప - మోక్షమ్. (అప్పయన్తిలైయేల్) అన్దభగవదుపాసనమిలైయాకి లాత్తానుసన్ధానమ్బుణ్ణావొణ్ణాతు. ఉపాసనన్దా సుఖరూపమాయరుక్కైయా లే - పయ నెన్జిటతు. అపనుడై యసాధన మివరుక్కుప్ర యోజనమాయరుక్కిటతు.

(శిటుకలిత్యాది) తనై మున్బుత్తై యిత్తాట్టిలతిత్తుద్రనాక నినైక్కుమ్బడి, బన్దకమాన అవిన్యా దికో శతశాఖమాకప్పైక్కుమ్. “ దెవోహమ్, మనుష్యోహమ్ ” ఎన్జెక్కిడియానబన్దముణ్ణామ్; (పిన్ను మ్ వీడిల్లెమటుకలితీశనై ప్పట్టణ్ణివిడావిడిల్) ఇన్బ్రియనియమనాదికభుణ్ణాయ్, పిన్నుభగవదుపాసన తైస్పణ్ణి కర్తవ్య యైప్పిటిప్పిత్తు అత్తావై లక్షికప్పార్ కుమ్మమ్, సర్వేశ్వరస్వక్కులన్తిమస్త్రుతి పణ్ణిఇశ్వరీర తైవిడప్పారానా కిల్ అన్దమోక్షన్దానిలై. (మటుకలితీశనై) హేయప్రత్యనీకనాన సర్వేశ్వరనై. అన్బియే, మటుకలిల్ - మటుకుకి అసమయత్తిల్; ప్రాణవియోగసమయత్తిల్. వరుజ్జలక్కుత్తిలెన్నుతల్. (ఈశనై ప్పట్టణ్ణివిడావిడిల్) అన్తిమస్త్రుతి యిలైయాకిల్. ఆదిభరతనై ప్పొలేమానాతల్ మరైయాతలామిత్తనై. (వీడిం దే) “తిరునారణ్ణాళ్ కాలమ్బై అచ్చిన్దిత్తుయ్ మినో” ఎన్టునా శొల్లుకిటవతు వేపురుషార్థమ్.

౧౦.

శీ-ఆ.-స్వరూపనానవాత్తావైయత్తెయైకైయా లే. “ఉణర్వత్తాడు, మిక-నోక్కి” ఎన్న్వయిత్తర్థమ్ (చిరకాలమిత్యాది). ఎల్లామ్ విట్ట-అత్త ప్పత్తి క్కణ్ణైయెల్లామ్ విట్టవనాయ్. “ఎల్లామ్ విట్ట” ఎన్న్ - సర్వత్యాగత్తిక్ చరమావధి (శ్రియఃపతియిత్యాది). శాణకచ్చాబ్బ-పణ్ణగవ్యమ్. ఇటుకలి-సజ్జోచమ్. సజ్జోచమావతు - ఈశ్వరసశేవుమ్ పోకా తే అణువానవాత్త మాత్ర త్తిరేపర్యవసి త్తిరుక్కు-సజ్జోచ మెన్జిటతే; ముక్తిదైయిలనుభవమాకైయా లే విభువా యిరాతోవెన్న (ఇవ్వరుకిత్యాది). ఇవ్వరుకుళ్ళైప్పట్టర్ - విశ్వర్యాదికైప్పట్టర్. ౧ “ఒణ్ణాడి యాళ్” ఇత్యాదియైప్పట్టర్ (అవ్వరుకుమ్ కణ్ణవరాకైయా లేయెన్దతు).

కీరీత్పాట్టిల్ “అన్దన నైయిల్లార్” ఇత్యేతద్వివక్షయా - “అప్పయక్” ఇత్యైతత్తచ్చుటమ్, అనార్, ఉపాసనమిలైయేరెన్న్వో శొల్లు వేణుమెన్న (ఉపాసనన్దానిత్యాది). అపనుక్కు సుఖరూపతైయెన్జోవెన్న (అపనుడైయవిత్యాది). అత్తానుసన్ధానమ్బుణ్ణావొణ్ణా మైయే యన్జిక్కి విరోధియు మభివృద్ధమామెన్న మిడన్జొల్లుకిటతు (తనైయిత్యాది). మున్బుత్తై యిత్తాట్టిల్ - స్వగ్గాదైశ్వర్యతైప్పట్టణ్ణి నిన్దపోతై యిత్తాట్టిల్. అన్దమోక్షమ్ - అత్తానుభవమ్. “మటుకలిల్” ఎన్న్ - హేయమాయ్, “ఇల్” ఎన్న్ - ఇల్లామైయాయ్, హేయ ప్రత్యనీకనానవీశనై యెన్నుతల్; “మటుకలిల్” ఎన్న్ - సప్తమావిభక్తియాయ్, మటుకుకి సమయత్తిలేయెన్నుతల్. వివరణమ్ (ప్రాణ వియోగేత్యాది). విడావిడిల్ - విడావిట్టార్. శరీరతైవిడ ప్పారానాకిరెన్న్దపడి. పట్టణ్ణి - అనుసన్నితు. స్పరితైన్న్దపడి. అన్తిమస్త్రుతి యిల్లా విట్టారేతెన్న (ఆదిభరతనై యిత్యాది). మరై - గవయమ్. మటుక వెన్టుతోడక్కి, అప్పయన్తిలైయే లాత్తానుసన్ధానమ్బుణ్ణావొణ్ణాతు, అతుక్కు మేలే శిటుకలిన్దెవతో పాశముణ్ణామ్; పిన్నుమ్ - మటుకలితీశనైప్పట్టణ్ణి విడావిడిల్ - వీడిలై; ఆనపిన్ను, అం. దే. వీడిత్యన్వయః. ౧౦.

ఆ.ఆ.వి.-ఆక, ఇప్పాట్టార్ - కైపల్యమ్ దుస్సాధమాకైయాలమ్, ఈశ్వరసాపేక్షమాకైయాలమ్, భగవదనుభవ తైక్కుటిత్తు త్తణ్ణియతాకైయాలమ్, తణ్ణియతానతు తానేధిరమానాల్ మికపు మపురుషార్థమాకైయాలమ్ “ అణ్ణైకగ్గుల్ కళ్ మటుకుమినో ” ఎన్జిటాట్టిట్టొన్నై క్కర్వత్తిల్ శ్రియేయుజ్జుక్కు కర్తవ్యమైష్టతాయ్ ద్దు.

౧౧.

తాత్పర్యము.—పాశ్చాత్యవిషయములయందు నైరాగ్యపూర్వకముగ జీవాత్మను దర్శనసమానాకారకజ్ఞానముచే సాక్షాత్కరించి యదిమే మోక్షమని భ్రమించియుండు జ్ఞానయోగనిష్ఠునికిని సర్వేశ్వరుని స్వయంప్రయోజనముగ నాశ్రయింపకపోయినచో నికృష్టపురుషార్థములకు స్తారకమగుసంగము సమూలముగ నివృత్తముకాదు; అదియేగాక ఆత్మప్రాప్తిరూపమైన మోక్షమును సిద్ధింపదు; గాన సమస్త హేయప్రతిభలుఁ దైన సర్వేశ్వరుని నన్యప్రయోజనముగ నాశ్రయించి వానిని విడువకుండుటయే మీకుఁ బరమపురుషార్థమైన మోక్షము. ౧౦.

మూ.—అం దేయుయ్యప్పకుమాతెన్ఱుకణ్ణనల్ కణ్ణే ।

ఊయ్ పూమ్మోల్ కుమార్ చ్చడకోపన్ఱుల్ శ్రేవల్

శెయ్ కోలత్తాయ్ రమ్ శీర్ త్తొడై ప్పాడలివై పత్తు ।

మం కామత్తవరాత్త తుయర్ పోయుయ్యప్పలరే॥

౧౧.

అథ్వాన్ తిరువడిక శేశరణమ్.

ఆ.—(అం దే). అథ్వాన్ సర్వోజ్జీవసార్థమక వెమ్మెరుమానై ప్పాడిన విత్తిరువాయ్ మొఱ్ఱియై త్తప్పామల్ కత్పాన్ నిరస్తాఖిలదుఃఖ రాయ్ కోట్టు భగవత్కైచ్చర్య మహారసత్తై పెరువారెన్ఱితార్.

౧౧.

తిరుక్కురుకైప్పిరాన్ పిళ్ళాన్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అన్య.—ఉయ్య పుకుమ్ ఆఱు (౩) అం దే ఎన్ఱు కణ్ణ (౬) క్కల్ కళోమేల్ ఊయ్ పూ (౯) పామ్మోల్ కుమార్ శడకోపన్ (౧౨) కున్ శ్రేవల్ కళో శెయ్ కోలమ్ (౧౫) ఆయిరమ్ శీర్ త్తొడై పాడల్ (౧౮) ఇవై పత్తుమ్ అం కామల్ కట్టవర్ (౨౧) అత్త కు యర్ పోయ్ (౨౪) ఉయ్యప్పలర్. (౨౫).

పన్న.—అనన్తరమ్. ఇత్తిరువాయ్ మొఱ్ఱిక్కు ఫలమక దుఃఖనివృత్తి పూర్వమన ఆన్తోజ్జీవనత్తైయరుళిచ్చెయ్ కితార్.

ఉజ్జీవిక్కైక్కుఱుప్పాక, కిట్టుమ్, ఉపాయమ్, (౩) అతువే, ఎన్ఱుతియిట్టు, కృష్ణనుడైయ, (౬) తిరువడికళిన్దేరే, ఊయ్యప్ప దుమ్, పుప్పసమృద్ధియైయుడైత్తాన, (౯) పామ్మోలైయుడైత్తాన, తిరునగరిక్కు నిర్వాహకరాన, అథ్వాన్, (౧౨) అన్తరంగమాన కైచ్చర్య రూపభాక, శెయ్ త, అలక్కొరపూర్ణమాయ్, (౧౫) సహస్రసంఖ్యారమమ్, శీరున్దొడైయుముడైయ, పాడలాన తిరువాయ్ మొఱ్ఱియిల్, (౧౮) ఇవై పత్తైయుమ్, నన్దావతపడి, కట్టవర్, (౨౧) ఐశ్వర్యకైవల్యజలిరే అక్కుక్కుప్పట్టువరుమ్, దుఃఖమ్, పోయ్, (౨౪) భగవద్భక్తి రూపమాన ఆన్తోజ్జీవనప్రకారత్తిరే యావర్ కళో. (౨౫) ఇతు - కలిత్తుత్తై.

౧౧.

వాదికేసరి అక్కురియ మణవాశ్చీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అర్థము.—ఉజ్జీవింతుటకు సమీపించు ఉపాయము (౩) అదియే అనిసాదించి కృష్ణునియొక్క (౬) పాదములయందు శోయబడిన పుప్పసమృద్ధికల (౯) తోటలుకల తిరునగరినిర్వాహకులైన అథ్వాన్ (౧౨) అంతరంగకైంకర్యరూపముగ సాదించిన అలంకారముచేఁ బూర్ణ ములును (౧౫) సహస్రసంఖ్యకలవియు కల్యాణగుణములనుగ్రచ్చిన గానరూపములును నైన (౧౮) తిరువాయ్ మొఱ్ఱియందు ఈపదిపాశురము లను నొకటియువిడువక నభ్యసించువారు (౨౧) అగాధమైన దుఃఖము నశించి (౨౪) ఆన్తోజ్జీవనమే స్వభావముగాఁగలవారగుదురు. (౨౫) ౧౧.

+ “ఊయ్ పూమ్మోల్ కుమార్ చ్చడకోపన్ కున్ శ్రేవల్ కళో” ఎన్ఱురయ్ పాఠమ్.

తరువాయ్ మొట్టి. — ర.ప. ౧-తి-ఒరునాయకమ్, ౧౧-నా-అం దే న్యాభ్యాసజ్ఞః.

3౧

ఈ. — నిగమత్తిల్ - ఇ త్తిరువాయ్ మొట్టి పత్తుజ్ఞత్తూర్, విశ్వరూపి త్తుద్రపురుషార్థజ్ఞైత్తవిర్దుభగవత్తైజ్జగైర్వైకభోగరావరెనితార్.

(అం దేయుయ్యప్పకుమాతెస్తు) “తిరునారణ్యార్” ఎన్ఱునాశొన్న వతువేయుజ్జివిక్కైక్కు పాయముము పేయముమెన్ఱు. (కణ్ణకళుల్ కళో మేల్) ౧ “కణ్ణనైత్తాళో పద్రు” ఎన్ఱు తాముజ్జొల్లి, ౨ “కణ్ణకళుల్ కళో ని నైమినో” ఎన్ఱుపిటర్ కుముప దేశిత్తునిన్ఱు రే; అతుతన్నై యేశొల్లుకితార్.

“ఇప్పడియడియుడైయార్ పుటప్పిల్లై” ఎన్ఱి తే ఇవ్వడికళైత్తామ్ పద్రుత్తూర్ ౩ “తుయరలుశుడరడి తొల్లుతెల్లు” ఎన్ఱు తన్దిరుపుళ్ళత్తుక్కురుళిచ్చెయ్ తార్, ౪ “వణ్బకల్ నారణ్ తిల్లైల్ శేర్” ఎన్ఱు పరోపదేశమ్మ జ్జినారణ్; ఇజ్జే ౧ “కణ్ణనైత్తాళో పద్రుత్తూర్ నెన్ఱుమ్ కేడిల్” ఎన్ఱార్, “కణ్ణకళుల్ కళో ని నైమినో” ఎన్ఱు పరోపదేశమ్మ జ్జినార్; ఇతెన్న వడిప్పాడుతా; ౫ “కణ్ణనల్లాలిల్లైకణ్ణి శరణ్” ఎన్ఱి తే పరోపదేశమ్ నిగమిక్కి అతుమ్. (కొయ్ పూవిత్తాది)†నిత్యసన న్తమానతిరుచ్చొల్లై శూన్దత్తిరునకరిక్కు నిర్వాహక రానవాన్దార్, సర్వేశ్వరన్దిరు వడికళిలేల న్నరజ్జప్పత్తికణ్ణినవై యివై తా, శెయ్ - శెయ్ తకవియెన్ను తల్; (కుద్రేవల్ - శెయ్) ఎన్ఱు కీర్తి కూట్టి, వాచికమానవడిమైయెన్ను తల్. (కోలత్తాయరమ్) కవిక్కుచ్చొల్లుకి అవలక్కారత్తల్ కుత్తై వద్రువాయి

శీ-ఆ. — నిగమమ్ (అం దేయిత్తాది). “ఇవై పత్తు మం కామల్ కణ్ణవరాత్తుయర్ పో యుయ్యప్పాలర్” ఎన్ఱు తైక్కుటాక్షి త్తవతారికై (నిగమత్తిల్ తాది).

“అటు” ఎన్ఱు తుక్కు - (ఉపేయమ్) ఎన్ఱు ర్థమ్ శొన్న తు - కీర్తొచ్చొన్న ఉపేయ న్నరప్రతికొటిత్వేన. ఉపాయ న్నరజ్జై క్కట్టిత్తు. “అవనై యొట్టియ వేటుపాయమిల్లై” ఎన్ఱు శొల్లుకి అతు. ఇమ్మాన్ఱు పత్తు మపాయ విషయమాకైయెప్పద్రు.

“ఉపాయము ముపేయముమ్” ఎన్ఱు తైరసా క్తియాక వరుళిచ్చెయ్ కితార్ (ఇప్పడి యడియుడైయారిత్తాది). అడి - మూలముమ్, తిరు వడికళుమ్. “కళుల్ కళో మేల్” ఎన్ఱు తై యుపశివిత్తరుళిచ్చెయ్ కితార్ (తుయరిత్తాది). అడిప్పాడు - అడియిలేపడుక్కై; ప్రావణ్యమెన్ఱు పడి. ఏకప్రకారముమ్. పరోపదేశమ్ నిగమిక్కి అతు మెన్ఱు తు-విరోధిస్వరూపవిషయమాన పరోపదేశమ్ నిగమిక్కి అతు మెన్ఱు పడి. పరోపదేశ నిగమనమ్. ౨ * కణ్ణకళుల్లెయనాలుమ్, అతు - సామాన్యతః పరోపదేశమాకైయారే, విరోధిస్వరూపవిషయమాన - ౩ “పీఠమిన్ ముద్రమ్,” ౪ “శొన్నాల్ విరోతమ్,” “ఒరునాయకమ్,” ౫ “కొణ్ణపెడ్డిర్” ఎన్ఱి అ నాలుతిరువాయ్ మొట్టికళిలుమ్ వైత్తుక్కొణ్ణై “కొణ్ణపెడ్డిర్” - విరోధిస్వరూపవిషయమాన పరోపదేశ నిగమన మెన్ఱు తు-తైయిల్లెయెన్ఱు కరుత్తు. కొయ్ పూమ్ మొట్టిల్ - కొయ్యప్పడుమ్ పుప్పజ్జై యుడైత్తాన శోలైయెయ్ డైయ. శెయ్ తకవియెన్ను తలెన్ఱు తు - శడకోపక్ కుద్రేవలాయరుప్పతాయ్ చెయ్ త కవియాన శోలత్తాయరమ్ మెన్ఱు ఆయిరత్తుక్కు విశేషణ మెన్ఱు పడి. ద్వితీయార్థత్తిల్, “కుద్రేవల్ శెయ్” ఎన్ఱు-ముచ్చొల్లాయ, వాచికమానవడిమై

ఆ-ఆ-వి. — “అటు” ఎన్ఱు - గతిశబ్దపర్యాయమాకైయారే, గమ్యతేనేనేతి - గతి; గమ్యత ఇతి - గతి; ఎన్ఱి అవ్యుత్పత్తిచ్యయత్తైప్పద్రు వాతల్. — కొయ్ పూమ్ మొట్టిల్ శూన్ద కురుకూర్ చ్చుడకోపక్ - అం దేయుయ్యప్పకుమాతెస్తు కణ్ణకళుల్ కళో మేల్ - శెయ్ త - కుద్రేవల్ వలుమాయ్, శోలత్తాయరమ్ శీర్ త్తొడైప్పాడలెన్ఱు తొడజ్జి యవ్యయమాకవుమామ్.

౧౧.

† యథాశ్రుతపాఠత్తిల్, ఈడుమరుమ్మదగ్గరమ్ ప్రమాణమ్. శీయరుమ్మవత్తిల్ “కొయ్యప్పడుమ్” ఇత్తాదియుమ్ - ఉరైయిల థానువాదమాకైయారే పాతాన్నరద్యోతకమాక వేకొళ్ళ వేణుమ్; ఇల్లావిడిల్ “శోలైశూన్దత్తిరునకరిక్కు” ఎన్ఱి అ ఈడుమ్, “పొట్టిల్ శూన్ద కురుకూర్” ఎన్ఱు వర్తిక్కు మడైయవత్తెన్ఱు నుమ్ శాధిక్కుమ్.

౧౧3౦-౧౦.

౨౧3౧-3.

3౧౧౧-౧౦.

౪౧౨-౧౦.

౫౧౪౧-౧౦.

౬౧౫౧.

౭౧౨.

౮౧౨౦.

౯౧౦౧.

39

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౧-తి. ఒరునాయకమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ఈ.—రమ్. (శ్రీరత్నాది) అవగతుణ్ణైత్తొడుత్తు ప్పాడినవివర్ణిలొస్తుజ్జుత్తైయామేకన్ శ్రవర్కళో భగవద్వ్యతి రిక్తపురుషార్థజ్ఞానవిశ్వరూపై వల్యజ్ఞానాకీలనర్థజ్ఞో పోయ్ ఉజ్జీవిక్కుమ్ స్వభావరావర్. అంకల్ - శురుజ్జల్. ఉయ్యప్పాలర్ - ఉజ్జీవనమే స్వభావమూక పుడై యరావర్. “కాలమ్బెఱ్ఱిచ్చిత్తుయ్మినో” ఎన్ఱుతామ్ శొన్న పడియైయుడై యరావర్.

౧౧.

వడక్కుత్తిరువీతిప్పిత్తైతిరువడిక శేశరణమ్.

జీ-అ.—యెన్నుతలెన్ఱపడి. అతుతానేతెన్న (కోలమిత్తాది). కోలమ్ - అలక్కారమ్. అంకామల్ - కుత్తాయామల్. అత్తుతుయర్ - అత్తు జ్జోల్ పట్టువరుమ్ దుఃఖమ్. విశ్వరూపైవల్య ప్రావణ్యమాకీల మహానర్థ మెన్ఱ పడి. పాల్ - స్వభావమ్.

అంకేయుయ్యప్పకుమాలు ఇత్యారభ్య, కుర్ శ్రేవలుమాయ్, తెయ్ కోలత్తాయర మెన్ఱు తొడజ్జీ యన్వయమాతల్; అన్ఱిక్కే, కొయ్ పూత్తొడజ్జీ, శడకోపల్ - అంకే యుయ్యప్పకుమాత్తెన్ఱు కణ్ణైకక్కుల్ కళోమేల్ - తెయ్త - కుర్ శ్రేవలాయ్, కోలత్తాయర మెన్ఱు తొడ జ్జీ యన్వయమాతల్.

౧౧.

జీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—శ్రయఃపతియొక్క శ్రీపాదములే యాత్మోజ్జీవనోపాయమని యాత్మావ్దు సాదించివయు భగవద్దస్తరంగ కైంకర్యరూప ములును సర్వలక్షణసంపన్న ములునునైన వేయిపాశురములలో న వ్రహ్మభూతములును భగవద్గుణ ప్రతిపాదకములునునైన యీపదిపాశురములను నభ్యసించువారు నిరవధిక సుఖరూప మైన మోక్షమును బొంది యానందింతురు.

౧౧.

ద్రమిడోపనిషత్సజ్జతియిలి త్తిరువాయ్ మొట్టిక్కానశ్లోకమ్.

(ఒరునాయకమ్)

ఆద్యేచతుర్థతతేదశకేశతారిస్తుష్ట స్తథాపరహితందయయావివృణ్వన్.

రాజ్యస్వరాత్త పరిభోగచలాల్పభావానమ్యక్ప్రసాధ్యహరిమేవపుమర్థమాహ. 3౧.

వాదికేశసరిఅహ్నియ మణవాళచ్చీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అర్థము.—చతుర్థతతే - నాల్గవపత్తునందు, ఆద్యే - మొదటిదైన, దశకే - తిరువాయ్ మొట్టియందు, శతారిః-శతకోపముని, తథా- అట్లు, తుష్టః - సంతసించినవారై, పరహితమ్ - ఇతరులకుహితమును, దయయా - దయచే, వివృణ్వన్- సక - ఉపదేశించినవారగుచు, రా జ్యస్వరాత్త పరిభోగచలాల్పభావా - రాజ్యముయొక్కయు స్వర్గముయొక్కయు అత్తానుభవమగు కైవల్యముయొక్కయు. నశ్చిరత్వ, అల్పత్వ ములను, సమ్యక్ - చక్కగా, ప్రసాధ్య - చక్కగ సాధించి, హరిమీవ - శ్రయఃపతినే, పుమర్థమ్ - పురుషార్థమని, అహ-సాదించిరి. 3౧.

తాత్పర్యము.—క్రిందితిరువాయ్ మొట్టియందునిరవధికప్రీతులైన యాత్మావ్దుసంసారి చేతనులయందతిదయావంతులై వారికిహితములను పదేశించుచు భగవదితరసకలపురుషార్థములశ్చిరములను నల్పములునునైయున్నందుననవియపురుషార్థములనియు శ్రయఃపతియే పరమపురుషార్థ భూతుడనియు నీనాల్గవపత్తు మొదటితిరువాయ్ మొట్టియందు సాదించిరి.

3౧.

ద్ర-తా.—(ఒరునాయకమ్).—శ్రీమాన్నా రాయణస్వామ్యనుగుణమకుటోవీర దామాజ్కమాల్నిర్దుర్దాన్తారా తిహన్తాద్భుతనియతతనుఃకల్పపాథోధితల్పః! విశ్వాద్యజ్యోతిరుర్వీధరఫణిశయనో వేదరూపస్వకేతుర్నిర్ధూతా శేషదోషప్రభురథకథితస్సుస్థిరై శ్వర్యసీమా. 3౫.

అర్థము.—శ్రీమత్-సిరాట్టితోనిత్యసంశ్లిష్టుడును, నారాయణః-నారాయణశబ్దవాచ్యుడును, స్వామ్యనుగుణమకుటః- స్వామిత్వమున కుండగినకిరీటమకలవాడును, వీరదామాజ్కమాళిః - వీర్యమునకుండగినకుటలసీమాలచేలంకృతంబైన శిరస్సుకలవాడును, దుర్దాన్తారాతిహ-

[౯]

తిరునామయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౧-తి. ఒరునాయకమ్ వ్యాఖ్యానము.

33

నా—(ఇతరులచే) సహింపనశక్యముగు శత్రువైనకులయాపీడమును సంహరించినవాడను, అద్భుతనియతతనుః - ఆశ్చర్యమునకావాసగూమి యొనకరీరముకలవాడను, కల్పపాశోధితల్యః - ప్రళయకాలమునందును హర్షనమును శయనముగాఁగలవాడను, విశ్వాద్యజ్యోతిః - సకలజగత్కారణుడనునిరవధికతేజోమయ దివ్యస్వరూపుడను, ఉర్విధరఘణిశయనః - భూమినిధరించుచువిస్తీర్ణములైన పడగలుకలయాదిశేషుని శయనముగాఁగలవాడను, వేదరూపస్వకేతుః - వేదస్వరూపుడైనగరుత్మంతునితనకుధ్వజముగాఁగలవాడను, నిర్ధూతాశేషదోషః - పోఁగొట్టబడినను స్తదోషములుకలవాడను, ప్రభుః - సర్వస్వామియును నైనభగవంతుడు, సుస్థిరైశ్వర్యసీమా - మిక్కిలిస్థిరమైనయైశ్వర్యమున కవధిభూతుడని, అథ - వెనుకటిదైన (నాల్గవపత్తుమొదటితిరునామయ్ మొట్టియందు) కశితః - సాదింపబడెను.

వ్యా — (శ్రీమాన్నారాయణః) తిరునారణ్యవ్రాత్ - పెరియపిఱాట్టియాకోడేపిరివిల్లాతవనుమాయ్; (సామ్యనుగుణముకుటః) శెమ్మిముడి తిరుమలై - సామ్యమిత్వత్తుక్కుత్తుకుతియానతిరువభిషేక తైయుడైయనుమాయ్; (వీరదామాజ్కుమాళిః) కడిశేర్ తుళాయ్ ముడిక్కణ్ణల్ - సర్వాధికత్వసూచకమానతిరుత్తుళాయ్ నులైయారే యలజ్కుత్తమాన తిరుముడియైయుడైయనుమాయ్; (దుర్దాన్తారాతిహన్తా) పన్నెత్తాల్ మదకళిటటవల్ - మదత్తాలేయొరువరాలుమణ్ణిపోకాతకువలయాపీడతైసంహరి త్తవనుమాయ్; (అద్భుతనియతతనుః) మణిమిన్ను మేనినమ్మాయవల్ - మణియైపోలేస్సృహణీయమాయ్ ఆశ్చర్యజ్ఞశుక్లావాసమాన తిరు మేనియైయుడైయనుమాయ్; (కల్పపాశోధితల్యః) ఆల్ ద్దార్ కడప్పియణ్ణల్ - ప్రళయకాల త్తిలే ఏకార్ణవ తైత్తిరుప్పడుక్కైయాకవుడైయనుమాయ్; (విశ్వాద్యజ్యోతిః) ఆతియణ్ణోతికుణ్ణల్ - సర్వకారణమాయ్ నిరవధిక తేజోరూపనుమాయ్; (ఉర్విధరఘణిశయనః) పణ్ణిశేరవణైయాల్ - తన్నుడైయతిరు మేనిస్సర్పత్తాలే వికసితద్వళానఫణద్వళై యుడైయతిరువనాట్వొనేలే కణ్ణిశేర్ న్దరుకుమవనుమాయ్; (వేదరూపస్వకేతుః) కొడిమన్ను పుళ్ళుడైయణ్ణల్ - ౧* వేదాన్తావానవిహగే శ్వరచైద్వజమాకవుడైయనుమాయ్; (నిర్ధూతాశేషదోషః) ముళుకలిళనై - హేయప్రత్యసీకనుమాయుక్కిట వెమ్మెరుమానొరువను మే నిత్య నిరవధికైశ్వర్యతై యుడైయనల్, తద్వ్యతిరిక్తరెల్లారుమల్పాస్థిరైశ్వర్యరెన్ఱు “ఒరునాయకమ్” ఎన్నిఅదశక త్తిలే యాత్పొరుపపాదిత్తరుళినా రెన్ఱితార్.

34.

వేదాన్తాచార్య తిరునాడిక శే శ ర ణ మ్.

తాత్పర్యము,—భగవంతుడు(౧) పిఱాట్టితో నిత్యసంశ్లష్టుడనియు,(౨) తన యాశ్చర్యత్వమునకుదగిన తిరువభిషేకముకలవాడనియు, (౩) సర్వాధికత్వసూచకముగు తులసీమాలలచే నలంకృతుడనియు, (౪) మదాతిశయముచే నెవ్వరికిని నణగని కువలగూపీడమునియొడిగజమును సంహరించినవాడనియు, (౫) మౌళికమయలై స్పృహణీయమై యాశ్చర్యకరమైన శరీరముకలవాడనియు, (౬) ప్రళయకాలమునందే కార్ణవమున శయనించినవాడనియు, (౭) సకలజగత్కారణభూతనిరవధికతేజోమయుడనియు, (౮) భూలోకమునుధరించుచున్న విస్తారములైన పడగలుకల యాదిశేషుని శయనముగాఁగలవాడనియు, (౯) వేదస్వరూపుడైన గరుత్మంతుని ధ్వజముగాఁగలవాడనియు, (౧౦) సకలహేయప్రత్యసీకుడనియు, వాని కల్యాణగుణములననుసంధించి ఇట్టి సకల జగత్స్వామియైన శ్రీయఃపతియే నిత్యనిరవధ్యనిరతిశయైశ్వర్యముకలవాడనియు తదితరులందఱుఅల్పాస్థిరములగు నైశ్వర్యములుకలవారనియు నీనాల్గవపత్తు మొదటితిరునామయ్ మొట్టియందాహ్వాన్యసాదించి.

తి.నూ.—

ఒరునాయకమాయులకుక్కుచానో|తిరునాట్టిలేటియుమక్కుమిన్నమ్|తిరమాకా|

మన్నుయిర్ పోకనీతుమాలడిమైయేయిని తామ్|పన్నియివై మాటనురైప్పాల్.

3౧.

అర్థము.—ఉలకుక్కు - లోకమునకు, ఒరునాయకమాయ్ - ముఖ్యాధిపతియై, (దానివలన) ఉయ్ కుమ్ - ఎచ్చెడి, ఇన్బమ్ - సుఖమును, చానోర్ - దేవతలు, ఇరు - ఉన్నట్టి, నాట్టిల్ - నగరమైన స్వర్గమును, వీటి - పొంది, ఉయ్ కుమ్ - వచ్చెడి, ఇన్బమ్ - సుఖమును, తిరమాకా - స్థిరముకానేరదు; మన్నుయిర్ పోకమ్ - నిత్యమైన యాత్మనుభవమును-(కైవల్యమును) తీతు - దుష్టము, ఇవై - ఈయల్పాస్థిరత్వాదిదోషములను, పన్ని - నిరూపించి, మాట - ఆహ్వాన్య, ఉరైప్పాల్ - సాదించుటవలన, మాలడిమైయే - భగవద్విషయమునందుఁ దాన్యమే, ఇనితామ్ - భోగ్యముగును.

3౧.

౧| చ.శ్లో.

(ఒరునాయకమాయ్) ఇతి - విశ్వరూపిని లాస్థిరత్వదోష తై ప్పేళిన పాశుర తైయనువది త్తరుళిచ్చెయ్ కితార్. అతజ్జ నేయన్నిల్; ౧ "కీర్ పరవప్పెల్ మనా" ఎన్ఱు - కీర్, భగవదనుభవతై హృప్తరానవాహ్నార్; అన్ఱహర్నతై, ఇవియన్ఱైయ్యోయ్ విశ్వరూపిని కిరే మణ్ణిక్కి-ఉనర్ కళై క్కుఱిత్తు, మిళవుమ్, ఇనల్ శీనుడైయ్ అల్పాస్థిరత్వదోషజ్జతైయతీయా తేయవల్ శీలేమణ్ణిక్కితార్ కళెన్ఱు ఇనల్ శీర్ దోషజ్జతైప్పరక్క ప్పేళానిన్ఱుకొన్ఱు, పరవ పురుషార్థభూతనాన క్రియఃపతి తిరువడికళైయాత్రయియన్ఱో శెన్ఱు పిఱర్ క్కు-చదేత్తుచ్చెల్లకిఱ ఒరునాయక తిరున్ఱైన్ఱు) హిత్తు, "ఒరునాయకమాయ్" ఇత్యాదియాలేయరుళిచ్చెయ్ కితార్ నై.

వ్యా.—(ఒరునాయకమాయ్ తొడజ్జి). ఉలకుక్కు - ఒరునాయకమాయ్ - ఉయ్ క్కు-మిన్ఱుముమ్, వానోరిరు నాట్టిలేటి యయ్. క్కు-మిన్ఱుముమ్ తిరమాకావెన్ఱు తార్. "ఒరునాయకమాయ్ వులకుడనాన్ఱువర్" ఎన్ఱు తైనిన్ఱెక్కిఱతు. సార్వభౌమరాయ్ "పాన్ఱరస్య తపత్రస్య" ఎన్ఱు ఏకాతపత్రమాకనాన్ఱై నడత్తుకిఱవత్తాల్ వరుకిఱసుఖముమ్, "ఎన్ఱైత్తోరుకజ్జళుమివులకాన్ఱుకట్టిన్ఱర్" ఎన్ఱుమ్, "వాన్ఱ్ న్దార్ కళో వాన్ఱ్ న్దేనిన్ఱు రెన్ఱుత్తై" ఎన్ఱున్ఱొల్లుకైయాలే అస్థిరమాయరుక్కుమ్. వానోరిరు నాట్టిలేటి యయ్ క్కు-మిన్ఱుమావతు-దేవర్ కళుక్కు-వాసస్థానమాయ్ విహికభోగవిలక్షణమాన స్వర్గాద్యనుభవమ్. అతువుమ్ (తిరమాకా). 3 "తేతంభుక్త్యాస్వర్గలోకం విశాలంక్షీణేపుణ్యమర్హ్య లోకంవిశన్తి" ఎన్ఱుఱుడైయ్ అస్థిరమాయరుక్కుమ్. "కుడిమన్నుమిళ-కువర్ క్కు మెయ్ తియుమ్ మిళ్వోర్ కళో" ఎన్ఱు తైప్పిక్ కెన్ఱు పడి. (ఇరు నాట్టిలిత్యాది). సుకృతవిశేషతై ప్రాపిత్తాలుమ్ స్థిరమాకా. ఇతు - ౪ * ఆ బ్రహ్మభవనమ్ పునరావృత్తియెన్ఱు మతుక్కు-పలక్షణమ్. (మన్నుయిర్ ప్పొకన్ఱుత్తు). "ఇఱుకలిఱప్ప" ఎన్ఱు సన్ఱో-చదాపమోక్షమాకైయాలే అతువుమ్ దోషయ్ క్తమాయరుక్కుమ్. మన్నుయిర్ ప్పొక మెన్ఱైయాలే - నిత్యమాన వాత్తానుభవమ్ కీర్తివైప్రోలే యస్థిరభోగమన్ఱిక్కి నిత్యభోగమాయరున్ఱైయోకిఱుమ్, పరబ్రహ్మనుభవతై క్కుఱిత్తు చ్చిల్ శీన్ఱమా యరుక్కు-మాకైయాలే - తీతెన్ఱు. (ప్రన్ఱియైవైమాఱునై ప్పాల్-మాలడిమైయ్ నితామ్). ఇనల్ శీన్ఱాస్థిరత్వా దిదోషజ్జతై యారాయ్న్ఱు ఆహ్వారరుళిచ్చెయ్ కైయాలే, క్రియఃపతియన రేవ్యరనుడైయదాస్యమే సరసమాయరుక్కుమ్. "తిరునారణ త్తాల్ కాలమెఱిచ్చిన్ఱుత్తుయ్ మినో" ఎన్ఱుమ్, "శెన్ఱిక్కుమడి త్తిరుమాలై ప్పరెన్ఱడిశేర్ నో" ఎన్ఱుమ్, "కడిశేర్ తుళాయ్ ముడిక్కిన్ఱై కల్ల ర్ కళో నిన్ఱెమినో" ఎన్ఱుమ్, "పన్ఱైత్తాల్ మదకలిఱట్టవక్ సాతమ్ పణిమినో" ఎన్ఱుమ్, "మణిమిన్ను మేని నమ్మాయవక్ పేర్ శొల్లివాన్ఱ్ మి నో" ఎన్ఱుమ్, "అన్ఱ్ న్దార్ కడఱ్పళి యన్ఱులడియవరామినో" ఎన్ఱుమ్, "పణన్ఱోళరవన్ఱైయా తిరునామమ్ పడిమినో" ఎన్ఱుమ్, "కొడి మన్ను పుళ్ళుడైయన్ఱై కల్లల్ కళో కుఱుకమినో" ఎన్ఱుమ్, "మఱుకలిళనై ప్పల్ శీవిడావిడిల్ వీడ్యిదే" ఎన్ఱుమ్, "అం దేయయ్య ప్పకుమాఱు" ఎన్ఱు మరుళిచ్చెయ్ తవైయెల్లావల్ శ్రీ యుమ్ నిన్ఱెత్తు (మాలడిమైయ్ నితామ్). ఎన్ఱురుళిచ్చెయ్ తతు. 3౧.

పెరియడీయర్ తిరువడిక శేషరణమ్.

తాత్పర్యము.—ఇహలోకమునందుఁడు యైశ్వర్యములును స్వర్గాదులగు పరలోకైశ్వర్యములును వీటికంటె విలక్షణమైన కైవల్యమును ఇవియల్పములును నస్థిరములును నైయుండుననియు భగవద్దాస్యమే నిరవధికభోగ్యభూతమనియు వినాల్గవపత్తు మొదటితిరువాయ్ మొళియం దాహ్వాన్ఱు నిరూపించి సాదించిరి. 3౨.

నాలామ్బు త్తిల్ - మురల్ శీరువాయ్ మొళి ముల్ శీర్ ము.

ఆక - తిరువాయ్ మొళి - 3౧—పాట్టు - 3౪3.

శ్రీః.

ఆధ్వర్ తిరువడిక శీశరణమ్.

ఎమ్మెరుమానార్ తిరువడిక శీశరణమ్.

తిరువాయ్ మొట్టి.— నాలామ్బత్తు - ఇరణ్డాన్దిరువాయ్ మొట్టి - ౧-పా-పాలనాయ్ వ్యాఖ్యనల్లల్.

మూ.—పాలనాయ్ మొట్టిలకుణ్డపడివిన్ది ! యాలిలైయన్న వశశ్శేయ్యుమణ్ణలార్ !

తాళిణై మేలణితణ్ణన్దు ధ్రాయ్న్దే ! మూలుమాల్ వల్వినై యేకమడవల్లి యే॥

అ.—(పాలనాయ్) ఇప్పడి పరమ ప్రాప్యభూతనాన వెమ్మెరుమానోడేకలన్దు పరిమాణ వేణుమెన్దాశైప్పట్టు పెజాతనిరవధికవ్యసన త్తారే తామలన్ దుకిఱపడియెయన్దాపదేశత్తారే వేకుకితార్.

ఎమ్మెరుమానోరుప్పిలైయాయ్ ప్పిలైత్తనత్తారే, మున్నుకాణప్పదుకిఱవిన్దవేళులకజ్జలైయన్దు ముణ్డఅతినాలారనిన్దగనమిన్దియే యాలిలైయిరే కణ్ణళోర్ న్దురుళినపోతు అన్దురువడికలిరేయిన్ద తిరుత్తుళాయైక్కల త్తిరేవెణుమెన్దాశైప్పడానిన్దాల్; ఇప్పడి, సర్వ శక్తియాన వెమ్మెరుమాన్దన్నాలుమ్ సమాధికన్దాన్దాతవోన్దై, యినశాశైప్పడుకిఱతెన్నుడైయపాపమితే ! ఎన్ది వకుడైయతిరుత్తాయా రలన్ దుకిఱతాల్.

పన్నీ.—ఇరణ్డాన్దిరువాయ్ మొట్టియిల్, కీర్-ఇతరపురుషార్థజ్ఞుడైయ అపకన్దోపదేశపూర్వకమాక ఈశ్వరమడైయపరమప్రాప్యత్వతై యుపదేశక్తాయారే, అత్తావిన్దుడైయ వనన్యభోగ్యతైయై యనుసన్దిత్తు, అవ్వళియారే, జహువిభసహజభోగ్యాకారయుక్తనాన సర్వేశ్వరమడైయ విప్రకృష్టాపదానజ్ఞలిల్ భోగాభినివేశయుక్తరాయ్; అనన్దుడైయవటదళకాయిత్యతైయమ్, గోపికాలీలాసగ్గిత్వతైయమ్, త్రైవిక్ర మప్రకార తైయమ్, పరత్వవైభవతైయమ్, సప్తయుగభిరసనతైయమ్, శ్రీవరాహప్రాదుర్భవతైయమ్, అమృతమథన వృత్తాన్తతై యమ్, లక్ష్మీ నిరసనతైయమ్, అసాధారణ చిహ్నజ్ఞతైయమ్, అభరణబోధైయైయ మనుసన్దిత్తు, ఏవంవిత్వనాన సర్వేశ్వరనిరువడిక లిరే భోగ్యతాసూచకమాన తిరుత్తుళాయ్ వివయమాక త్రమక్కు ప్పిఱన్ద ఆదరవిశేషతై పురివర్ పార్వస్థర్ కుచ్చొల్లుకిఱ పాశురతై, విశ్మ ష్టైయాన నాయకియిన్దుడైయ వార్త్యతిశయజ్ఞన్ద నగ్గిబోయాననల్ వివనినార్ కురైత్తపాశురత్తారే యరుళిచ్చెయ్ కిఱతార్.

అన్వ.—పాలనాయ్ ఏళులకు ఉణ్డు (౩) పరిపు ఇన్ది అలిలై (౬) అన్నవశమశేయ్యుమ్ అణ్ణలార్ తాళిణైమేల్ (౯) అణి తత్ అమ్ (౧౨) కుళాయ్ ఎన్దే మాయమ్ (౧౫) పల్ వినైయేక మడమ్ (౧౮) వల్లి. (౧౯).

పన్నీ.—ముతత్పాట్టిల్, వటదళకాయితరువడికలిర్ తిరుత్తుళాయై పెణువేణుమెన్దు భ్రమియానిన్దా శెన్దితాల్.

అతిబాల్యమానపడివైయడైయనాయ్, సమస్తలోకజ్ఞలైయమ్, అముకుశెయ్కు, (౩) అత్తాల్ ఒరుమిఱుక్కు, ఇన్దియే, అలన్దలి ర్నేరే. (౬) ఉణ్దుకుక్కడాకక్కిడక్కుమ్, స్వామియానపరుడైయ, తిరువడికలిరజ్జిన్దేరే, (౯) ఇవ్వపదానత్తుక్కుత్తోల్ ము అన్దుడైయసూ రికల్ కాత్తిన్, కుళిర్ న్దు, శెన్దియైయడైయ, (౧౨) తిరుత్తుళాయై పెణువేణుమ్, ఎన్దే, “అతీతకాలత్తి లరిప్పోకుకిట్టాకు,” ఎన్దడి

యాత్రేభమియానిష్ఠాల్, (౧౫) ఇక్కలక్కమ్ కాణ్ణక్కడియాన, సాపత్రైయ్యుడైయళాంవెమ్మడైయ, పద్రోన్ మువిడత తువట్టియై యుడైయళాయ్, (౧౬) ఉపమ్మ పేత్తమాన కొడిపోలేయిరుక్కి అవివళ. (౧౭) అఘటితబ్బై ఘటిప్పిక్కమ్ సవ్వళక్కిళ్ళ చెయ్యవొణ్ణార తిలైయ్యువ్విరుక్కై. “కాలిన్దేమేలగిత్రన్ద్రుమాయ్” ఎన్దు పాళమళొల్లువారుముళర్.

అవతారిక. — ఈలోకమునందుండు సకలసాంసారికులును తమతమ చతురాదికరణములను భగవద్విషయమునందు వినియోగింపక పోయి విషయములయందు వినియోగించి యనర్థపడుటకుఁ గారణములైన యైవ్యర్కకైవల్యములయొక్క యల్పాస్థిరత్వాది దోషములను సర్వేశ్వరునియొక్క పరమప్రాప్యతను వారికి నుపదేశింప యాయుపదేశము వారియందుఫలింపక తమజ్ఞానవైశద్యమునకుఁ గారణమాయెను. ఇట్లు విశదజ్ఞానముకలవాడై యాహ్వాన్లు తమకు భగవద్విషయమునందార్చి జనించినప్రకారమును నీతిరువాయ్ మొట్టియం దన్యూపదేశవార్తలచే సాదించుచున్నారు.

అర్థము. — బాలుడై ఏడులోకములను భుజించి (3) ఉపద్రవము లేకయే వటపత్రమునందు (౬) అన్నముజీర్ణింపకుండునట్లుశయ నించియున్న స్వామియొక్క రెండుపాదములమీఁద (౯) సమర్పించిన చల్లిని సుందరములైన (౧౨) తులసీదళములను (పొందవలయును) అనియే మోహించును, (౧౫) బలిష్ఠమైన పాపముకలనాయొక్క నమ్రతతోఁ గూడిన (౧౬) తీగవంటివిన్నది. (౧౭).

ఈ. — రామవిరహ త్రిల్ తిరువయోధ్యైలుళ్ళార్ కూప్పిట్టాపోలే, తాముమ్ తమ్మడైయ కరణగ్రామముమాయ్ పెరువిడాయ్ ప్పట్టు కూప్పిట్టార్. ౧ * ముడియా నేయిల్; ఇక్కుప్పీట్టై అల్లాతార్ తుద్ర ప్రయోజనబ్బళుక్కాక ప్పటమ్మే కూప్పిడుకిటపడియైక్కణ్ణు, “ఇతివ్విషయ త్రిలేయాకప్పెల్ త్రిలైయే” ఎన్దునొన్దు నామ్మున్దటమున్న మివ్విషయ త్రిలే కూప్పిడప్పెల్ హోమిణ్ణేయెన్దుకన్దార్ - ౨ * శొన్నాల్ విరోత త్రిల్; అవ్యళవేయో, భగవదర్హ కరణనాకపుమ్మెల్ హోమ్ ఎన్దార్ - ౩ * శన్నమ్మలపలవిల్; అల్లాతార్, తన్దాముడై యకరణబ్బలై ప్పాథేపోక్కు కైక్కడియాన విశ్వర్కకైవల్యబ్బళిలే ప్రవణరాయనర్థప్పడుకిటపడియైక్కణ్ణు, అవద్రో నుడైయ అల్పాస్థిరత్వాదిదోషబ్బలై యుమ్, సర్వేశ్వరక పరమప్రాప్యనాయురుక్కిటపడియైయు ముపదేశిత్తు, అవ ద్రోవైవిట్టు అవనైప్పమ్మణ్ణోళెన్దార్ - ౪ * ఒరునాయక త్రిల్. ప్రసక్గాత్, “ * ఇవ్వొరునాయక మరులిచ్చె య్ తవ రేకిడిళోళో * శూన్రీవిశుమ్మణిముకిలుమరులిచ్చెయ్ తార్, ఇత్తైశ్రీవైష్ణవర్ కళో తిరువుళ్ళమ్మబ్బోళోళోళో” ఎన్దు పిత్తైళ్ళయరులిచ్చెయవర్. అతావతు - ఇతు ప్రత్యక్షీక్కితాప్పోలే ఇళ్ళరీర సమన న్దరమతువుణ్ణావన్దో నామ్ పుకుకిటతు, ఇనియె త్తనైనాళెన్దు. ఆక, మాన్దు తిరువాయ్ మొట్టియాలమ్ - ఇప్పడి పరోపదేశమ్మ

జీ. అ. — సాలనాయ్ ప్రవేశే, ౧ * ముడియా నే యిలాద్రోమైతలైయెడు త్తెన్దైక్కాక అన్ద నాలుతిరువాయ్ మొట్టికళిక్ ప్రమేయ త్రైయసువడియానిష్ఠుళొణ్ణు, ఇత్తిరువాయ్ మొట్టికు సబ్బతి (రామవిరహ త్రిలిత్యాది, విడాయ్ పిటపడిళొల్లకితారితిలెన్దు మళవుమ్). పుటమ్మే-దేవతా స్తరవిషయ త్రిలే. పాథే - భగవద్విషయమాక్కా తేవ్యర్థమే. ౨ “పణ్ణాళరవనైయాక” ఎన్దుతైప్పల్ త్రి (పరమప్రాప్యనాయెన్దుతు). అవద్రో - విశ్వర్కకైవల్యబ్బలై. ప్రాసక్గికమానవోర్థమరులిచ్చెయ్ కిటార్ (ప్రసక్గదిత్యాది). ఇతు-౪ * ఒరునాయక త్రిప్పడి. అతువుమ్-౫ * శూన్రీవిశుమ్మిల్ ప్రకారమును. ఇనియె త్తనైనాళెన్దుతు - దేహసంస్కర్ష రాయ్ దుఃఖిప్పడుకిటమై యెత్తనైనాళెన్దుపడి. మాన్దుతిరువా య్ మొట్టియాలమ్మెన్దుతు. పత్త్యమాణమాన ౭ * వీడుమిక్ ముద్రోవుమ్, ౨ * శొన్నాల్ విరోతమ్, ౪ * ఒరునాయకమాకిట మాన్దుతిరువా య్ మొట్టియాలమ్మెన్దు పడి. * వీడుమిక్ ముద్రోవుమ్ పరోపదేశముఫేన బుద్ధిస్థమెన్దు తైప్పల్ త్రి (ఆక వెన్దుతు). అల్లతు, వీడుమిక్ ముద్రోవు త్రి

ఈ-జ్ఞానవితు సంసారికల్ తిరున్దుకై క్కుడలన్బిక్కే, అత్తాలుమ్ తమక్కు భగవద్విషయత్తిలే విడాయ్ పిఱన్దవడి శొల్లుకిఱార్-ఇతిల్. అతావతు - ఇతరవిషయజ్ఞులనుడైయ దో మానుసన్దానపూర్వకమాక భగవద్వైలక్షణ్యతై యనుసన్ధిత్తితే, “అనన్దైప్పన్దుక్కోళ్, ఇతరవిషయజ్ఞులై విడుక్కోళ్” ఎన్నిటతు; అశులవర్కభుక్కుడలన్బిక్కే తమక్కు వై శద్యమ్బిటక్కుడలాయ్దు; శ్రీవిభీషణాశ్రావ్ రావణనుక్కుచ్చొన్న హితమవనుక్కుడలన్బిక్కే తనక్కు పెరుమాళైప్పన్దుకై క్కుడలనాప్పోలేయుమ్; శ్రీప్రహ్లాదాశ్రావ్ హిరణ్యనుక్కుచ్చొన్న హితమవన్ నెజ్జోలేపడాతే తనక్కు భగవద్భక్తిమిక్కుకై క్కుడలనాప్పోలేయుమ్; ౧ * వీడుమిమ్ముత్తిలుమ్ ౨ * శొన్నాల్ విరోతత్తిలుమ్ ౩ * బరునాయకత్తిలుమ్ - పిఱరైక్కుటిత్తుచ్చొన్న హితమవర్కభుక్కుటప్పన్బిక్కే మూన్టుకతై యమ్బిటిత్తు చ్చక్కాయముమ్వారిస పయిర్ శతశాఖమాకప్పడైత్తుఫలిక్కుమాప్పోలే తమక్కువన్బు క్కులిలే అభినివేశమ్ శతశాఖమాకప్పడైక్కుడలాయ్దు. ఇవర్కభుక్కు క్కుళై యావతు - భగవద్వ్యతి రిక్తవిషయజ్ఞులు, అసేవ్యసేవై పణ్ణిత్తిరిక్కు యుమ్, “విశ్వర్యకై వల్యజ్ఞో పురుషార్థమ్” ఎన్నిరుక్కుయుమ్; శక్తాయమావతు - పయిర్ తన్ని లేయుడైయ అఱియాతార్ క్కుప్పయిర్ పోలే ప్రతిభాసిత్తు అచ్చక్కాయమ్ వారిప్పొ కడాతపోతు నెల్ పతర్ క్కుమ్బడియాయరుప్పత్తు, అప్పడియేకై వల్యముమ్.

ఇవ్వభినివేశముమిప్పడి శెల్లా నిఱ్ఱుచ్చెయ్తే; మున్బు ౪ * ముడియానేయిల్ పిఱన్దవిడాయ్ రసా న్దరజ్ఞ తాలే అభిభూతమాయ్ క్కిడన్దతు; అన్దవిడాయ్ తలై యెడుత్తు, “దేశకాలజ్ఞతాలే విప్రకృష్టమానవవన్బడికతై యుమ్ తత్తదేశకాలవిశిష్టమాక్కి ఇప్పోతే పెన్దునుభవిక్కవేణుమ్” ఎన్నుమ్ విడాయ్ మిఱన్దతు; అతప్పోలే కిడైయామైయాలే, అన్దవిడాయ్ తానపన్దానై ప్పిఱప్పిత్తు. అవ్వవన్దా న్దరన్దా - సర్వేశ్వరనోడేకలన్దు పిరిన్దాళొరుపిరాట్టిదన్దై యాయ్; పిరాట్టి తామోమాజ్జతైయాయ్ క్కిడక్క, అవల్ దన్దైయెయనుసన్ధిత్త తిరుత్తాయార్ “దేశకాలజ్ఞతాలే విప్రకృష్టమాన వవన్బడికతై యుమ్ తత్తదేశకాలవిశిష్టమాక్కి యిప్పోతే పెన్దునుభవి క్కువేణుమెన్నానిన్దా” ఎన్నిట పాశురత్తాలే స్వదన్దైయే ప్పేళుకిఱార్. తిరువడియైక్కణ్ణ భీమసేన, ౫[సాగ రంతర్దుమున్దుక్తం రూపమప్రతిమంమహత్ | ద్రష్టుమిచ్చామిఎన్దు] నీమున్బు కడల్ కడన్ద వడివై నానిప్పోతు

జీ-అ.-ప్రమేయమ్ కీఱుక్తమన్దే. అత్తాలుమ్ - పరోపదేశత్తాలుమ్. (అత్తాలుమ్) ఎన్ద చశబ్దతాలే - * ముడియానే యిట్టిపన్ద విడాయ్ సముచ్చయిక్కిటతు. ఇతుక్కునూచకమ్ - మేరే “ఇవ్వభినివేశము మిప్పడిశెల్లానిఱ్ఱు” ఇత్యాదిచాక్యత్తిలే విశదమాకక్కణ్ణుకోవ్వు తు. అన్యార్థమాకన్దొన్నతు తమక్కుచాపల్యమ్బిటక్కుడలమోవెన్న (అతావతిత్యాది). అవర్కభుక్కు - సంసారికభుక్కు. ఉక్తార్థత్తుక్కు దృష్టాన్తకథనముఖేన “అకమాన్టు తిరువాయ్ మొఱ్ఱియాలమ్” ఇత్యాదియై వివరిక్కిఱార్ (శ్రీవిభీషణాశ్రావ్ నిత్యాది). శక్తాయమ్ - అనైప్పల్. శక్తాయత్తుక్కుమ్ స్వాపదేశమాక కైవల్యతై వేతేకొల్లుకైయారే, (విశ్వర్యకైవల్యజ్ఞో) ఎన్నిటవిడత్తిల్ కైవల్యశబ్దత్తిల్ తాత్పర్యమిల్.

ఇతిరువాయ్ మొఱ్ఱియిలభినివేశమ్, కీఱిల్ పరోపదేశమ్మణ్ణిన ప్పరీయాలమ్, ౪ * ముడియానేయిల్లివాలముడైయిల్లెన్దైక్కాక విరణ్ణుపేతువైయుమ్ కాట్టుకిఱార్ (ఇవ్వభినివేశము మిత్త్యాది). ఇవ్వభినివేశముమ్ - ఇప్పడి పరోపదేశ ముడియాన వభినివేశముమ్-రసా న్దరజ్ఞో - కలైయుమ్ శక్తాయముమాన విశ్వర్యకైవల్యజ్ఞో. (అవన్బడికలైయుమ్). ఎన్దచశబ్దమ్ - విరోధనూచకమ్. అవన్దా న్దరమ్-నాయక్యవన్దే. దుర్లభత్తిలే చాపల్యమ్బిటక్కుడియేతెన్న, సదృష్టాన్తమాక కాట్టుకిఱార్. (తిరువడియై యిత్యాది). అనావెన్దు - చాపల

అ-అ-వి.-పిఱర్ క్కుపదేశిక్కిటహితమతనక్కుడలనవిడమున్దోవెన్న (శ్రీవిభీషణాశ్రావ్ నిత్యాది) ఎన్నవుమామ్. — కిడైయారతిలే చాపల్యమ్మణ్ణినార్ కాట్టియనుభవిప్పిత్తశక్తిమాన్దకున్దోవెన్న (తిరువడియైక్కణ్ణువిత్యాది). దేశకాలవిప్రకృష్టమాన తైయకైపట్టాలకులభిక్కు

ఈ. — కాణ వేణుమెన్టానితే, “ఇన్ శక్తి మూర్తి” ఎన్ట్రోత్తుకై యాలే; అప్పడియే యివళుమ్ భగవచ్చక్తియై యిట్టపడియాలేయుమ్, త్తచాపలాతిశయత్తాలేయుమ్, అవన్ విమళుతియాలేయుమ్, భూతకాల త్తిలుళ్ళవన్ త్తై యుమిప్పోతే పెళివేణుమెన్టానైప్పడానిన్టా శెన్నితాల్.

ముతత్పట్టు. వటదళశాయయినుడైయ తిరువడికళిల్ శా త్తిసతిరుత్తుగ్రామై చెన్వియోడే యిప్పోతే పెళివేణుమెన్టానైప్పడానిన్టా శెన్నితాల్.

(పాలనాయ్) పరువమ్ నిరమ్మినపిన్బు లోక జైయెడుత్తు నయిన్ శ్రీలేవైత్తు ఆలిలైయిలే శాయ్ న్దానాకి లెన్కళిప్పాడుపడాళో కిడిర్, “అవనారుదజైయిలేకాణ్ రక్షకనావతు” ఎన్ట్ర మీట్కలమితే. (ఆయ్) ౧. “ఆత్తానం మానుషంమన్యే” ఎన్టిఱపడియే, ఇన్వనన్టైయొట్టియ పూర్వావన్టై నెజ్జిన్టామై; ౨. “పడియాతుమిల్ కుళువిప్పడి” ఎన్న్ క్కడవతితే. కలప్పన్ బిల్లిత్తన త్తైయడై యనాయ్. (ఏళులకుణ్డు). “ఇతుసాత్తిక్కుమ్, ఇతు సాత్తియాతు” ఎన్ట్ర టియాతే, ఏ తేనుమాకమున్బుతోన్టి నత్తైవాయిలే యెడు త్తిడుమ్మడియాయ్ బిల్లిపరువమ్. రక్షక వస్తువినుడై య వ్యాపారమాకై యాలే ఇతురక్షణమాయ్ త్తలై క్కట్టినవి త్తనై. అవన్ పాళుక్కుమ్ శెయలై చెన్వి య్ తానాకిల్, ఇన్బళుమ్ పాళుక్కుమ్మడియానవన్ త్తై యాజైప్పడాళో? (ఏళులకుణ్డు) ఆపత్తుణ్డానాల్ వరైన్దనో క్కుమతిల్లై. (పరివిన్టి). ఒరువరు త్తమిన్టి క్కే. లోక జైయెడుత్తువయిన్ శ్రీలేవై క్కిఱవిడ త్తిల్ ఆత్తాలారువరు త్త

జీ.ఆ. — త్తిరే యారపథావిశేషమాయ్, రసాన్తరజ్జశాల్ మాన్ బిన్టాతే పెన్ బిన్టా భరియాత వపథావిశేషత్తై చొన్టుకిఱతు. చాప లమ్-పన్ శ్రీన్ బిడామై. “సాగరంతర్త ముద్యుక్తంరూప మప్రతిమంమహత్ । ద్రవ్యమిచ్ఛామితేవీర” ఇత్యాది.

ముతత్పట్టు (పాలనాయ్ త్యాది). “ఆలిలైయన్వవశమ్” ఇత్యాది, “మాలూమల్” ఎన్న్ మళవుమ్ కటాక్షి త్తవతారికై (వటదళశాయయినుడైయవిత్త్యాది).

పాలనాయ్ క్కొణ్డు లోక జైవయిన్ శ్రీలేవైత్తు ఆలిలైయిలేకాయ్ వన్టరువడికళిల్ తిరుత్తుగ్రామై యాజైప్పడుకితా శెన్ట్రొల్లకిఱ తిరు త్తాయారుడైయ హర్దభావ త్తైయబళి చెన్కితార్ (పరువమిత్త్యాది). ఆతెప్పడియెన్న్ (అవనారువిత్త్యాది). ఒరుదజైయిలే - ప్రాధదజైయిలే. ఆతావతు - లోకత్తుక్కోరాపత్తువన్దపోతు కాణ్ తద్రక్షణార్థమాకవిచ్చెయ్ లైచ్చెయ్ తతు, ఇప్పోతు శెయ్యుమతువోవతు ఎన్ట్ర మీట్కలమ్, పరువమ్ నిరమ్మినపిన్ శెయ్ తాల్; అజ్జనన్టి క్కే, కార్యాకార్యవివేకత్తుక్కు యోగ్యతైయిల్లాతపరువత్తిరే శెయ్ తతాకైయాలే యిప్పోతు శెయ్యత్తైప్పెన్న్ మకళుక్కుక్కుర త్తైవడి. “ఆయ్” ఎన్ట్ర తుక్కునాననై (ఆత్తానమిత్త్యాది). “ఆత్తానంమానుషంమన్యే రామందశరభా త్తజమ్” ఇత్యాది పూర్వమేవలిఖితమ్. యధకాణ్డే బ్రహ్మదీప్తితిరామః. “పాలన్” ఎన్న్ మతుక్కుప్రమాణమ్ (పడియాతుమిత్త్యాది). పడి - ఉపమానమ్. ఒన్న్ ట్టమిన్టి క్కేయిరుక్కిఱపిన్ ట్టన త్తైయడైయవన్ ట్ట పడి. శబ్దార్థమ్ (కలప్పన్ బిల్లిత్త్యాది). ఆతిబాల్యత్తిరే యేళులకుమణ్ణక్కుడుమోవెన్న్ (ఇతుసాత్తిక్కుమిత్త్యాది). ఇన్వనన్ ట్ట వత్తిల్ వ్యాపారమరక్షణమాకక్కుడుమోవెన్న్ (రక్షకవస్తువిత్త్యాది). తాయారుడైయ హర్దభావమ్ (అవన్ పాళుక్కుమిత్త్యాది). పాళుక్కుమ్ శెయల్ - “ఇతుయోగ్యమ్” ఎన్ట్ర నిరూపణ త్తైప్పాళుక్కుమతాన శెయల్. పాళుక్కుమ్మడియానవన్ త్తై - “ఇతాజైప్పడుక్కుయోగ్యమ్” ఎన్న్ నిరూపణ త్తైప్పాళుక్కుమ్మడియానవన్ త్తై. “ఉలకు”

ఆ.ఆ.వి. — క్కుడుమోవెన్న్ (తిరువడియైయిత్త్యాది) ఎన్న్ వుమామ్. — “తోట్టియెన్ట్రు-సమ్మన్జాన త్తైయిటే, తాయా రెన్టిఱతు- అధ్యసాయ త్తైయిటే, మక శెన్బతు-త్వరైయిటే; ఇమ్మాన్వన్ ట్టైయెయ్ మి కకాల త్తిరే యి త్తిరువాయ్ మొట్టియిలే శొల్లానిన్ట తిటే, ఇతు క్కుడుమో” ఎన్ట్ర ముతలికళో కేట్క; 3. “ప్రజ్ఞాత్తై” కాలికిమతా’ ఎన్టిఱపడియే అఱుకిణ్ణక మెడుత్తాప్పోతే ఏకకాల త్తిరే మూన్వనన్టైయ మున్టా యిరుక్కుమ్” ఎన్ట్ర రళిచ్చెయ్ తాల్.

ఈ.-మిన్ది క్కే. (అలిలై) ఒరుపవనాన అలిలైయిలే, అవ్వడమ్మణ్ణిక్కొడు త్తశుద్ధపత్ర త్తిలే. (అన్న వశమ్ శెయ్యుమ్) త్తవశమాకవణ్ణి క్కే ౧ “అహమన్నమ్” ఎన్నిటవన్నత్తుక్కు వశమాక, భుక్తమ్ జరియాలపడి యత్తుక్కిడాక చ్చాయ్న్దా. (అణ్ణలార్) అవ్ శైశవ త్తిలుమ్ రక్షణ త్తి లవధానమ్మాలే యాయ్ శ్రీవల్ మోహ త్తిలుమ్ ముత్తెయిల్ కలక్కమన్ శ్రున్దపడి. (అణ్ణలార్) సర్వరక్షకరుమాయ్ సర్వస్వామియుమానవర్. సర్వరక్షక రాన వర్ కుక్కున్నెయ్ శైపట్ట అబలై యాన వెన్న పేక్షితమ్ శెయ్య త్తటణ్ణో వెన్దితాల్.

(అణ్ణలార్ తాళిణై) శేషభూతకపన్ మునతు శేషియినుడై య తిరువడిక శేయిలే. (తాళిణై మే లణితణ్ణన్దు ధాయ్) ఇప్పడి యవళాణై ప్పడుకై క్కడియిలే పచ్చెయిట్టాల్ కాణుమ్. బ్రాహ్మణ పిచ్చేటిరాలు మోత్తుచ్చొల్లునూప్పోలే, ఇవళుమడియి లభ్యసి త్తతైయేళొల్లానిన్దాల్; ౨ * తాట్పట్టణ్ణుధాయ్ త్తామ త్తిలేయిలే వాసనై పణ్ణిన్దు. (తుధాయ్) ఎప్పోతుమ త్తైయేళొల్లానిన్దాల్. “కెడువాయ్, ఇతుదుర్లు ట్టణ్ణో, భూతకాల త్తి

జీ-అ.-ఎన్దు తుక్కుభావమ్ (అపత్తుణ్ణా నాలిత్తాది). బుద్ధిపూర్వకమాక వెన్దు భావా న్దరమాతల్. వన్దెన్దు-తారతమ్యమ్ పార్ త్తు. చాటు (అవ్వడమి త్తాది). వడమ్ - ఇడముమ్, వటముమ్. అవ్వడమ్ పణ్ణిక్కొడు త్తవెన్దు - వేటుపడుక్కై పడుప్పొరిలైయెన్దు పడి. ధృతియోగ్యమానతోన్ది లే సౌకుమార్యత్తుక్కు సుగుణమాక మృదువానవల్ శైషుక్కులామితే, అత్తిలైయెన్దితార్ (శుద్ధపత్ర త్తిలేయెన్దు). శుద్ధపత్రమ్ - వెలుమిలై యెన్దు స్వభావార్థమ్, విశుద్ధియాలైయెన్దు చాటు. (అహమన్నమ్ ఎన్నిట) జీవర్ కళాకీట వన్న మెన్దు పడి. అర్థా న్దరమ్ (భుక్తమ్ జరియాలపడి యిత్తాది). వివరణమాతల్. అత్తుక్కిడాక వెన్దు - పలక్కైక్కిడాక వెన్దు పడి. కలజ్జినద శైయిలే “అణ్ణలార్” ఎన్నమ్మొడుమోవెన్న (అవ్ శైశవ త్తిలుమిత్తాది). ముత్తె - శేషత్వప్రాప్తి. “వటలకుణ్ణు” ఎన్దు తిన్ ద్వితీయార్థత్తుక్కుచ్చేరభావమ్ (సర్వరక్షక రానవర్ క్కిత్తాది). పాట్టుక్కుల్లామ్ భావమాతల్.

+ అవయవా న్దరణ్ణో కిడక్కు, “తాళిణై” ఎన్నిట తెన్నెన్దు (శేషభూతనిత్తాది). చాటు (ఇప్పడియిత్తాది). అడియిలే-ముతలిలే. తిరువడిక లిలే. పచ్చె - ఉపహరమ్, తిరుత్తుళాయుమ్. అనాలుమ్ పిరాట్టియానవనైక్కుచ్చేరాలేయెన్దు (బ్రాహ్మణనిత్తాది). ఓత్తు. వేదమ్. అడియిలేయభ్యసి త్తతైయెన్దు (తాట్పట్టణ్ణిత్తాది). “ఎన్దే” ఎన్నిటవనధారణత్తుక్కుభావమ్ (ఎప్పోతుమిత్తాది). ఎప్పోతుమ్ శొల్లుమ్మొత్తు “వేణ్డా” ఎన్దు రిలైయోవెన్న (కెడువాయిత్తాది). ఇతు-తుళాయ్ (అతు శెవిప్పడుకీటత్తిలై) “ఎన్దే” ఎన్దు - వేచ్చినుడైయ వనువృత్తియొచ్చొల్లుకైయాలే, వేటొన్దు శెవిప్పడామెసిద్ధమితే. యద్యా, ఎప్పోతుమిత్తాదివాక్యమ్ - శబ్దార్థమాయ్, కెడువాయిత్తాది

+ సాక్షాత్కార్యవేత్తయా పరాబ్జుశార్యనాయక్య అతిశయం వివక్షా తదర్థ శేషస్య శేష చరణప్రావణ్యం స్వాభావికమిన్ద్ర్యం శక్తి యతీత్యాహ (అవయవా న్దరణ్ణి). ఏవం స్వాభావికమపిదమ్, “యథాతంపురుషవ్యాఘ్రుగాత్రైశ్చోకాభికిర్యతే | సంస్కృ శేయం సకామా హమ్,” “యయావక్షస్థలంహరః” ఇత్యాదాక్వచిల్లత్త్వం నాయకీత్వాభిమానాభిభూతందృశ్యతే; అస్యాంతు నైవమిత్యనేన విలక్షణభగవ త్ప్రసాదోఽస్యాంతర్జేతు రతిశయోఽనుమిత ఇత్యముమర్థంచాటాక్త్యాదర్శయతీత్యాహ (చాటువితి). నను స్వాభావికస్వావస్థా న్దరేఽనువృత్తిరప్రసిద్ధాకథంభగవత్ప్రసాదేనా జాయేతేత్యాశక్త్యామ్, అహర్యావస్థా న్దరేతథాత్వేపి అనాహర్యావస్థా న్దరే సాప్రసిద్ధతీతుదా హరణేన పరిహరతీత్యాహ (అనాలుమిత్తాది). పరాబ్జుశార్యనేయం నాయక్యవస్థా బ్రాహ్మణోన్మాద దశావదనాహర్యాఖ్యతిభావః. నన్దు తిశయానుమాపకమిదం ప్రావణ్యంకథమేతదుక్తిమాత్రేణ సిద్ధ్యేత్, అహృదయ త్వేనవా తదుక్త్యుపపత్తేరితి శక్త్యామ్; నేయమ్ “తాళిణై” ఇత్యాద్యుక్తిరహృదయా, నాయక్యవస్థా న్దరేష్యవ్యనువృత్త్యావాసి తత్వాదిత్యభిప్రయన్ నాయక్యవస్థా న్దరేష్యవ్యే తదుక్త్యనువృత్తిమ దాహరతీత్యాహ (అడియిలభ్యసి త్తతైయెన్దు వితి). పూర్వనాయక్యవస్థా న్దరేష్యవ్యేత్యత్రాపేత్యర్థః. “తాట్పట్ట” ఇత్యాద్యుదా హరణమ్ “వాడాతమలరడిక్కిన్దు” ఇత్యాదేరపుష్పలక్షణమితిభావః. అన్యథాయథాశ్రుతే “తాట్పట్ట” ఇత్యాదివాక్యస్య బ్రాహ్మణేన వేదస్యేవావస్థా న్దరానువృత్త్యర్థం స్వాభావికదశాభ్యాసప్రదర్శనపరత్వే, “తాట్పట్ట” ఇత్యాది పరాబ్జుశార్యనూక్తేరప్యవస్థా న్దరకారిక త్వాత్తదుదాహరణమనన్దరణం స్వాదితిద్రష్టవ్యమ్.

ఈ.—లుళ్ళతోస్తుకాణ్ ఎన్ట్రాల్ అతుశెవియిట్టుడుకిటిత్తై. యుక్తిసాధ్యై యన్టి క్కేయిరుక్కై. మూలుమ్ -
మోహిక్కుమ్. మూలుతల్-మయ్యజుతల్. ఇతరు వుక్తిమాత్రమాయ్ ఆకవాయిలిన్టి క్కే యిరుక్కై-యన్టి క్కే-
ఉళ్ళభియానిన్ట్రాల్. మణిప్రభై లులే యగ్నిబుద్ధిపిటన్ద్రాల్ అతుపిన్నై చ్చుడవుమ్ వేణుమో? (వల్ విన్నై యే) ౧.
మోహజ్జలై యాయ్ క్కిడక్కిట ఇవళుక్కొరుదుఁకిళానుసన్దాన మిల్లైయితే, ఉణర్ నిరున్దనుసన్ధిక్కిటవే పాస
మితే. (మడవల్లియే) పల్లీత్తై విడామై - మడప్పమ్. ఒరుక్కోళొక్కొమ్మోడేశేర్ క్క-వేణుమ్ పరువమాయి
రుక్కై. (వల్లి) ౧. “పతిసంయోగ సులభంవయః” ఎన్టిపడియేయిరుక్కై.

శీ.అ.—వాక్యమ్-పవకారార్థమాతల్. ఇతాల్ ఫలితమ్ (యుక్తిసాధ్యై యిత్తాది). “ఎన్టే” ఎన్టవనన్తరమ్, “మూలుమాల్” ఎన్టతుక్కుభావమ్
(ఇతరు ఉక్తిమాత్రమాయితాది). అనుభవతైయాన్టేప్పట్టుక్కిడైయావిట్టాల్ మోహిక్కుమ్తై, అనుభవతదృష్టాన్తై యరుళిచ్చెయ్
కితాల్ (మణిప్రభైయిత్తాది). దుర్లభత్తై “కిడైక్కుమ్” ఎన్టబుద్ధిపిటన్ద్రాల్ మోహమ్ పరవేణుమోవెన్టకరుత్తు. అతీతకాలత్తిలుళ్ళ
తైయాన్టేప్పడుకై, మణిప్రభైయిలే అగ్నిబుద్ధిపిటన్ద్రాల్ పాతియిటే. అతు- అగ్ని. నాయకన్తెవిశేషిత్తనాయకియతన్టో పాపమెన్న (మోహ
జ్జలైయైత్తాది). “వల్లి” ఎన్టతుక్కుభావమ్ (ఒరుక్కోళొక్కొమ్మితాది). వివరణమ్ (పతిసంయోగేత్తాది). “పతిసంయోగసులభం
వయోదృష్టాచమేపితా | చిన్తార్లవగతఃపారం నాససాదాప్లవోయథా” ఇతి అయోధ్యాకాండే అనసూయాంప్రతిసీతా. వల్లివైయే మడవల్లి,
పాలనాయిత్యరభ్య, మూలుమాలిత్యన్వయః. ౧.

ప్ర.తి.—పాలనాయ్ ప్రవేశే. “సాగరంతర్దుముద్యుక్తం రూపమప్రతిమమ్ హత్ | ద్రష్టుమిచ్ఛామి తేవీర.” *

—(ఆయ్) యుద్ధకాండే [౧౨౦] రావణవధానన్తరే బ్రహ్మదీనాంస్తోత్రాత్మకాత్, “ఇత్యుక్తోలోకపాలైస్తైస్సాన్వమిలోక
స్యరాఘవః | అబ్రవీత్తిదశశ్రేష్ఠానామోద్ధర్తభృతాంపరః ॥౧౦౪॥ ఆత్మనంమానుషంమన్యేరామందశరథాత్తజమ్ | యోహంయస్యయతశ్చా
హంభగవాన్స్తద్భ్రవీతుమే ॥౧౦౫॥.” —(వల్లియే) అయోధ్యాకాండే [౧౧౮] అనసూయాంప్రతిసీతా, “పతిసంయోగసులభంవయోదృ
ష్టాచమేపితా ॥ ౩౩౪॥ చిన్తార్లవగతఃపారంనాససాదాప్లవోయథా ॥ ౩౬॥.” ౧.

తాత్పర్యము.—ప్రళయకాలమునందునకలలోకములను దనయుదరమునందుంచి యాపదరాసీయ్యక రక్షించినసర్వస్వామియొక్క దివ్య
పాదారవిందద్వంద్యమునందమరులత్యాదరముతో సమర్పించిన దివ్యతులసీదళములను నిప్పుడేపొందవలెనని యాశపడి యది దుర్లభంలైనందున
సుతుమారమైన శరీరముకల నాకూతురు మిక్కిలి మోహించుచున్నది యని తల్లియడిగినవారికిఁ జెప్పుచున్నది. ౧.

మూ.—వల్లిశేర్ నుణ్ణిడై యాయ్ చ్చియర్ తమ్మొడుమ్ | కొల్లమై శెయ్ తుకురవై ప్పిడై న్దవర్ |
నల్లడిమేలణినాటుతుథై యెన్టే | శొల్లుమాల్, శూళ్ళిన్తై యాట్టియే పావై యే॥ ౨.

అ.—(వల్లిశేర్) తన్నుడైయ సౌందర్యసౌగంధ్యసౌకుమార్యాది కల్యాణగుణావిష్కారత్తై తిరువాయ్ ప్పడియిల్ పెన్బిళ్ళైకైవాయ
డిత్తుత్తన్దిరువడికిళిలేవన్దవిట్టుమ్మడివళిరిత్తు, అవర్ కళోడే తిరుక్కురవైకోత్తరుళినవన్దువరై ప్పెరుమాళుడైయ వన్బుక్కియతిరువడికిళిలేయన్దినా
టుతుథైయైయైప్పడుకితా శెన్టితార్. ౩.

అన్వ.—వల్లి శేర్ నున్ (౩) ఇడై ఆయ్ చ్చియర్ తమ్మొడుమ్ కొల్లమై (౬) శెయ్ తు కురవై ప్పిడై న్దవర్ (౮) నల్ అడిమేల్ అణి
(౧౨) నాటు తుథైయై శొల్లుమ్ (౧౫) శూళ్ళి వినైయాట్టియే పావై. (౧౮)

పన్నె. — అన న్దరమ్, తిరుక్కురవై శోత్తప్పవైరుగవడికలిల్ తిరుత్తుమాయైయప్పొత్తుమ్ పిరన్ శ్రీడానిష్టాశ్చెట్టాళ్.

వల్లియోడు, ఒత్త, నుణ్ణియ, (౩) ఇడైయైయుడైయ, ఆయ్చ్చియర్ తమ్మిలోడొరుకోవైయాక, అవర్ కళోవరమ్మభీయుమ్మడి అమర్యాద మానవ్యాపారత్తై, (౬) పణ్ణి, కురవైయై, శోత్తవరుడైయ, (౯) నృత్తుక్కిడాకమిక్కి అవక్కియ, తిరువడికలిలే, అణియప్పట్ట, (౧౨) పరిమళోత్తరమాన, తిరుత్తుమాయై, కొల్లానిష్టాళ్; (౧౫) ఇనశైయిప్పడికాణమ్మడినప్పొమల్ శూన్దై, పాపత్తైయుడైయశే, పెళ్ళి త్తైయానవళ్. (౧౮).

అర్థము. — తిగతో సమానములై నూత్తుములైన (౩) మధ్యములుకల గోపస్త్రీలతో సమానముగ (వారిమానభంగమునట్లు) అనధిలేనివ్యాపారములను (౬) జేసి (వారితో) రాసక్రిడ చేసినవనియొక్క (౯) సుందరములైన పాదములయందు సమర్పింపబడి (౧౨) పరిమళముచేసినదిమైన తులసియనియే చెప్పుచున్నది (౧౫) ఆవరించుకొనిన పాపములుకలనాయొక్క మాతృ. (౧౮)

ఈ. — ఇరణ్డామ్బట్టు. సర్వరక్షకనాన సర్వేశ్వర ప్రభయాపత్తిలే తక్షావిభూతిరక్షణమ్బుణ్ణినానాకలతువుక్ పేర్ ముక్కుడలామోవెన్న, అతువుడలన్టాకిల్ తవిరుకిత్తో, ఎకవరువత్తిల్ పెళ్ళిభుక్కుతవిస విడత్తిలే ఎనక్కుతవత్తట్టెన్నెన్నానిష్టాశ్చెట్టాళ్.

(వల్లి శేర్ నుణ్ణిడై) ౧-వల్లిమరుక్కుల్ ఎన్టాప్పోలే, వల్లికొడ్డిపోలే మురుక్కి అయిడైయై యుడైయవర్ కళెన్నుతల్; వల్లిపోన్ వడివైయుడైయరాయ్, ఇడైక్కుపమానమిల్లామైయాలే - నుణ్ణిడై ఎన్నుతల్. (ఆయ్చ్చియర్ తమ్మెడుమ్) ఎకవరువత్తిల్ పెళ్ళి పలరుక్కు మతవిసవర్ అవర్ కళెల్లార్ విడాయైయుముడైయ వెనక్కుతవత్తట్టె? ఎన్నానిష్టాళ్. తిరువాయ్ ప్పాడియి లివళో పరువత్తిల్ పెళ్ళి పలర్ కుముతవిసానితే. (కొల్ల మైశెయ్తు) వరమ్మభీన్దశెయల్ కళైచ్చెయ్తు, సౌన్దర్యాదికళాలే యవర్ కళో మర్యాదైయైయభీత్తు. (కురవై ప్పిడైన్దవర్) అవర్ కళోడేతనై త్తడుత్తపడి.

(నల్లడి) పెళ్ళిభుద్దానుమాయ్ మాటిమాటిత్తుకై త్తతిరుత్తుమాయ్ పెళవేణుమ్ ఎన్టాశైప్పమకటతు. బ్రహ్మచారి ఎమ్మెరుమాకటరువడికలిల్ తిరుత్తుమాయాశైప్పడుమవళన్దేయివళ్. (నాటుత్తుమాయ్) అవర్ కళుమవనుమాకత్తుకై త్తెన్దటియుణ్ణాణుమివళ్ పరిమళత్తై; కలమ్మకనాటుమ్. (ఎన్టాశొల్లమూల్) నిన్దైత్తు

జీ-ఆ. — ఇరణ్డామ్బట్టు (వల్లి శేరిత్యాది). “ఆయ్చ్చియర్ తమ్మెడుమ్ కొల్లమైశెయ్తు” ఇత్యాదియై క్కటాక్షిత్తవతారికై (సర్వరక్షకనానవిత్యాది). పేర్ ముక్కు - అనుభవత్తుక్కు. క్షిప్రే “మడవల్లి” ఎన్ట - తన్నైచ్చొల్లి, ఇవర్ కళైయుమ్ - “వల్లి శేర్ - ఆయ్చ్చియర్” ఎన్ట - ద్వితీయార్థత్తిలే కొల్లకైయాలే (ఎకవరువత్తిల్ పెళ్ళిశ్చెట్టాళ్).

వల్లియైయుడైక్కుపమానమాకచ్చొన్నతుక్కు సువాదమ్ (వల్లిమరుక్కులిత్యాది). తిరుమొట్టి. “కళ్యోకొల్” ఇత్యాది. ఎళ్ళియెన్ట - ఒరువల్లిక్కుప్పేర్. మరుక్కుల్ - మధ్యమ్. అవర్ కళోనేకరాకైయాలే “ఒహూనామసుగ్రహోన్యాయ్యో” అన్తోవెన్న (అవర్ కళెల్లార్ విడాయుమిత్యాది). అప్పడియుతవిసానోవెన్న (తిరువాయ్ ప్పాడియిలిత్యాది). కొల్లైవరమ్మిల్లాతతు - కొల్లమై - వరమ్మభీన్దశెయల్. వివరణమ్ (సౌన్దర్యేత్యాది). ఇవిడత్తిలే ౨ “కణ్డవర్ తమ్మనమ్ పుణ్ణుమ్” ఇత్యాద్యనుసంధేయమ్.

“అవర్ కళోడే సంశ్లేషిత్తవర్ తిరువడికలిల్ తిరుత్తుమాయ్” ఎన్టత్తార్ ఫలితమ్ (పెళ్ళిభుమిత్యాది). ఇవ్వళవాక భావమ్ (బ్రహ్మచారియిత్యాది). “పెళ్ళిభుమనమ్ తుక్తత్తు” ఎన్టటియుమ్మడి యెన్నెన్న (అవర్ కళుమిత్యాది). అటియుమ్ ప్రకారమేతెన్న (కలమ్మకనానాది).

ఆ-ఆ-వి. — “ఆయ్చ్చియర్” ఎన్ట - ఆళ్ళ దుఃఖిత్తవర్ కళోనేకరాయ్, అవర్ కళై, ఇట్టదుఃఖిక్కి అ తనకొరుత్తిక్కుమ్ దృష్టై

౪౨

తిరువాయ్ మొట్టి-౪-౪. ౨-౪-పాలనాన్. ౩-పా-పావియల్ వ్యాఖ్యానజుల్.

ఈ.-వాయ్ విడమాట్టాత స్త్రీ త్వమెల్ల మెక్కేపోయిల్లు. (హుత్వనై యాట్టియే) తప్పా తపడియకప్పడు త్రిక్కొళ్ళుమ్మడియాన పాప వైప్పణ్ణినే. ౧. "నై వమాంకిచ్చిదబ్రవీత్" ఎన్నిరుక్కుమవల్, వా రైశొల్లుకిట తేక పాపమితే. (పావైయే) ఎల్లావన స్థైయిలుమ్ తన్న కవాయిలోడుకిటతు పిటరటియాతపడి యిరుక్కక్కడవ నిరుపాధి: స్త్రీ త్వతైయుడైయవివల్, తక్ పేర్లుక్కు త్తావా రైశొల్లుమ్మడియావతే!

౨.

జీ-ఆ.-"ఆర్" ఎత్తుక్కుభావమ్ (నినై త్తతిత్యాది). పాపమేతన్న (నైవమామిత్యాది). "అదృష్ట పూర్వవ్యసనారాజపుత్రీయశస్వినీ । తేనదుఃఖేనరుదతీ నైవమాంకిచ్చిదబ్రవీత్" ఇత్యయోధ్యా కా ణ్డేసుమస్త్రీ: ఏకార త్తిక్ స్వరార్థమ్ (ఎల్లావన స్థైయిలుమిత్యాది). హుత్వనైయాట్టియే-పావై - వల్లిశేరిత్యారభ్యావయ:.

౩.

ఆ-ఆ-వి.-ముక చ్చొల్లుకైయారే (అవర్ కల్లార్ విదాయముడైయ వెక్కెన్నితార్). — "పావై - ఎత్తై శొల్లుమాల్" ఎత్తుకూట్టి తాత్పర్యమ్ (నినై త్తతిత్యాది).

ప్ర-తి.- (ఇరజ్జామ్మట్టు). (వల్లిశేరిత్యాది). (శొల్లుమాల్) తస్మిన్కాణ్డే [౫౦] రామమనుగమ్యయోధ్యాం పునరాగత్యతద్విశేషం దశరథస్యోక్త వతస్సుమస్త్రీస్యవచనమ్, "జానకీకుమారాజ నిశ్వస న్నిమనస్వినీ । భూతోపహతచిత్రేవ విష్ణితావిస్తి తాస్థితా ॥ ౩౪ ॥ అదృష్ట పూర్వవ్యసనారాజపుత్రీయశస్వినీ । తేనదుఃఖేనరుదతీ నైవమాంకిచ్చిదబ్రవీత్ ॥ ౩౫ ॥"

౪.

తిరుమొట్టి - ఇరుపత్తేహొద్దిరుమొట్టి - ముతత్వాట్టు. కళ్ళన్దోయనతియే కరియానొరుకొత్తెవన్దు । వళ్ళిమరుగ్గులెన్దు మనమాని నైప్పొతవెన్దు । వెళ్ళినలైక్కైపర్దు పెన్ద బతాయరైవిట్టక । వళ్ళలమ్మాబ్బొద్దియనియాలిపుకువర్ కొలొ.

తాత్పర్యము.- అతిసూక్ష్మమైన నడుముకల గోపస్త్రీలయొక్క మధ్యమునందు వారితో రాసక్రీడచేసి వారి మానభంగము చేసిన సర్వసులభునియొక్క నిరవధిక తేజోమయ దివ్యపాదారవిందములయందు సమర్పింపఁజడి పరిమళోత్తరమైన తులసియనియే నాచిన్నది సర్వకాలములయందును చెప్పుచున్నది. తనయభిప్రాయమును నెల్లప్పుడెతరులకు తెలిపింపని స్త్రీత్వముకల యీచిన్నది ఇట్లు చెప్పుటకునిమిత్తము నాయొక్కమాహాపాపమే.

౫.

మూ.- పావియల్ వేతనస్తాలై పలకొణ్డు । తేవర్ కళి మామునివరితైజ్జానిన్దు ।

శేవడిమేలణిశెమ్మొల్లుద్రాయెన్దై । కూవుమాల్, కోల్వినై యాట్టియే కోవైయే!

౬.

ఆ.- (పావియల్) సాగుపదవిరచితమాయ్ అతిమధుళమాయసజ్జేయమయిరున్ద వేదజ్ఞశాకిమూలకైక్కొణ్డు చతుర్ముఖాదిదేవర్ కళుమ్ సనకాదిమునికళు మిత్తైజ్జుమ్మడి తన్నైక్కొడుత్తుక్కొణ్డు ౨* పాట్టడల్ శేర్ న్దపరమనుడైయవ్వుకియ తిరువడికలిరే యణిన్దశెమ్మొల్లుద్రాయెన్దై వల్ కూప్పిడానిఱ్కుమెన్దితార్.

౭.

అన్య.- పా ఇయర్ వేతమ్ (౩) నల్ పల మాలై (౬) కొణ్డు తేవర్ కళి మా (౯) మునివర్ ఇత్తైజ్జా నిన్దు (౧౨) శే ఆడి మేల్ ఆణి (౧౫) శేమ్ పాక తుదాయెన్దై (౧౮) కూవుమ్ కోళ్ విన్దైయాట్టియే (౨౧) కోవై. (౨౨)

పన్నీ.- అనన్తరమ్, సర్వలొకముమ్ స్తుతిక్కుమ్మడియాన త్రివిక్రమన్దిరువడికలిర్ తిరుత్తుద్రాయెచ్చొల్లియైయానిన్దై శెన్దితార్.

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-వ. ౨-తి-పాలనాయ్. ౩-పా-పావియల్ వ్యాఖ్యానము.

౪౩

ఛన్దస్సిరే, వర్తిప్పతాన, వేదసూక్తజలైయుమ్, (౩) దివ్యమాయ్, కలవకైప్పట్ట, మాలైకలైయుమ్, (౬) కొణ్ణు, ౧ “సజ్జెస్సురాణామ్” ఎన్నిటపడియే దేవర్కళుమ్, జ్ఞాఘ్యురాన, (౯) సనకాదిమునికళుమ్, ఆరాధింపుమిడి, లోకతైయళన్దున్దు, (౧౨) శివన్దు, తిరువడికళిన్దేరే, ఆవర్కళిన్దు, (౧౫) శివన్దు, పాన్వోరేస్సహణీయమాన, తిరుత్తుళాయైచ్చొలియే, (౧౮) కూప్పిడానిన్దాల్, ప్రబలమాన, పాపతైయుడైయేనాన వెన్నుడైయ, (౨౧) పూమలైపోలేయిరుక్కిజవళ్ - మాలైయైయుడైయవళాకవుమామ్. (౨౨) కోళ్ - మిడుక్కు. కూవుతల్ - అత్తైత్తలాయ్, కూప్పిడుతల్.

౩

అర్థము. — ఛన్దస్సునందు వర్తించుచున్న ఋగ్వేదములను (౩) దివ్యములై అనేకవిధములైన మాలలను (౬) గాని దేవతలును శృష్టులైన (౯) ఋషులును ఆరాధించునట్లు (లోకములనుగొలిచి) వేంచేసియున్న (౧౨) ఎఱ్ఱని పాదములయందు సమర్పించిన (౧౫) ఎఱ్ఱని సువర్ణమువలెనుందరమైన తులసీదళములను జెప్పియే (౧౮) కూతలిడుచున్నది. ప్రబలమైన పాపముకలనాయొక్క (౨౧) పుష్పమాలవంచిచిన్నది. (౨౨)

ఈ. — మూన్టామ్బట్టు. ఒరు ఊరుక్కాక వుతవినతేయన్దికే, ఒరునాట్టుక్కాక వుతవినవన్చక్కలుళుతు పెఱత్తైట్టె ఎన్నానిన్దాశెన్దితాల్.

(పావియల్ వేతమ్) పావాలే యియన్ద్రప్పట్టవేతమ్. ఛన్దస్సుక్కళాలే శొల్లప్పట్టవేతమ్. “అనుష్టుప్” ఎన్దుమ్, “త్రిష్టుప్” ఎన్దుమ్, “బ్రహ్మతీ” ఎన్దుమ్, ఇత్యాదిఛన్దస్సుక్కళై యుడైత్తానవేదమ్. (నన్దాలై). అతి నన్దానమాలైకళైక్కొణ్ణు - శ్రీపురుషసూక్తాదికళైక్కొణ్ణు. ౨, “సర్వేవేదాయత్పదమామనన్తి, ” ౩, “వేదైశ్చసర్వైరహమేవవేద్యః” ఎన్నిటపడియే - అన్తాతవిడజ్జలిలుమ్ ప్రతిపాద్యనవనేయాకిలుమ్, స్వరూప రూపగుణాభిక్కువాచకమానవన్ద్రైక్కొణ్ణు. అన్దికే, వేతమ్, నన్దాలై ఎన్దుపిరిత్తు - ఆరాధనత్తిలుమ్ విభూతివిషయమాకవుమ్ పరన్దిరుక్కుమ్ వేదతైయుమ్, శ్రీపురుషసూక్తాదికళై యుమ్ కొణ్డెన్దుమ్. (తేవర్కళి మామునివ రిత్రెన్దున్దు) దేవర్కళుమ్ సనకాదికళుమ్, “సజ్జెస్సురాణామ్” ఎన్నిటపడియే స్తోత్రమ్బణ్ణి యాశ్రయిక్క తిరువులకళన్దున్ది. (శేవడి) ౪ “మాముతలడిప్పోత్తున్దు కవిత్తల్ తల్ తి” ఎన్నిటపడియే, తలైయిలేపూపోలే వన్దిరుక్కిఆపోతు మేలేపార్ త్తవాత్తే అనుభావ్యమాయున్దు శివప్రైయుడైత్తాయున్దుకై. అడియిల్ రాగమితే ఇప్పడియాక్కిన్ద్రైవళై. అన్దికే, శెన్వియ అడియెన్దాయ్, అడిక్కుచ్చెన్వియావతు - ౫ “పాతున్దు పాన్దున్దు” ఎన్నిటపడియే, ఆశ్రితానాశ్రిత విభాగమఱి ఎల్లార్తలైయిలుమ్ వైత్తశెన్వై. ౬, “తళిర్ వురై యుమ్ తిరువడియెన్దులై

శీ-ఆ. — మూన్టామ్బట్టు (పావియలిత్యాది). కీళుమ్మేలుమ్ - అవతారపరమాత్మయారే, ఇతువుమ్ - అవతారపరమెన్దితార్ (ఒరుపూరుక్కాకవిత్యాది). ఒరుపూర్ - తిరువాయ్ప్పాడి. ఒరునాడు - భూమిముతలానతు. ఉతవినవత్ - వామనత్.

వివరణమ్ (ఛన్దస్సుక్కళాలేయిత్యాది). ఛన్దస్సుక్కళోతానైయెన్దు (అనుష్టుప్పిత్యాది). నన్దానమాలైకళైయెన్దు (శ్రీపురుషేత్యాది). సర్వవేదప్రతిపాద్య సీకర్వరనాయుక్క, “నన్దాలై” ఎన్దు - పురుషసూక్తాదికళైవిశేషిక్కిటతెన్నెన్దు (సర్వవేదాశిత్యాది). “సర్వేవేదాః” ఇత్యాది, కళవల్ల్యామ్. “వేదైశ్చసర్వైరహమేవ” ఇత్యాది, గీతాయాంపచ్చుదశే. వేదత్తి వన్దాలైయెన్దుమున్దినవర్థమ్. వేదతైయుమ్ నన్దాలైయెన్దుమెన్ద్రాన్దరమ్ (అన్దికేయిత్యాది). (మాముతలిత్యాది). అక్రతర్క్కు పరమప్రాప్యమాన తిరువడికళాకిట శెన్విపూవొత్తైక్కివిత్తత్తుప్పరస్పియెన్దు పాకురత్తుక్కర్థమ్. తిరువాళియ మైన్దామ్బట్టు. చాటు (అడియిలిత్యాది). (పాతున్దుపాన్దున్దు) సర్వాశ్రత సాధారణమాయ్ స్పృహణీయమా యుక్తియతా యున్దుశ్శ తిరువడికళై యిత్యర్థః. మూన్టాన్దిరవన్దాతి యెన్దులైట్టామ్బట్టు, “అతునన్దు” ఇత్యాది. అప్పడియార్జనమున్దో తిరువడికళున్దు (తళిర్ వురైయెన్దుమిత్యాది). తిరునెడున్దాన్దుమ్, “మిన్నురు

౧॥ వి-ధ-మం-దు. ౨॥ క-ఉ-౧-౨. ౩॥ భ-గీ-౧-౫. ౪॥ తిరువాళియమ్-౫. ౫॥ ౩-ఆ-౮౦. ౬॥ తి-నె-౧.

౪౪ తిరువాన్ మొట్టి. — ౪-ప. ౨-తి-పాలనాయ్. ౩-పా-పావియల్ వ్యాఖ్యానబల్.

ఈ. — మేలవే" ఎన్దిడుకడుమ్మడియితే అడియిలార్జవమిరుప్పతు.

(శేవడిమేలణి శెమ్మోన్ బుధాయ్) అత్తిరువడికలిల్ శాత్తిస, స్పృహణీయమాన తిరుత్తుగ్రామెన్టు శొల్లి కూప్పిడానిన్టాల్. (ఎన్టేకూపుమాల్) తోలిల్ శాత్తిస మాలై కొడుక్కిలుమ్ కొళ్ళాల్. ఆల్-ఆశ్చర్యత్తిలే. అశై. (కోల్వినై యాట్టియే) ముడిత్తల్లతు విడాతపాప తైప్పణ్ణిన వెన్నుడైయ. అన్బియే, కోళ్ళెన్టు-మిడుక్కాయ్, అనుభవై కవినాశ్యమాన పాపమెన్నుతల్. (కోత్తైయే) తణ్మాలైయైయుమ్ మయిర్తుడియైయుమ్ కణ్ణార్ పడుమత్తైత్తాల్ పడువతే! ఇమ్మాలైయైయుడైయ వివళ్ వేటూరుమాలైయై యాశైప్పడువతే! గ*మార్వ త్తుమాలై యానవివళ్ వేటూరుమాలైయై యాశైప్పడువతే. మార్వత్తుమాలైక్కు మాలవళ్, అమ్మారుక్కుమా లివళ్.

3.

జీ-అ.-నాయ్" ఇత్యాది. తలిరోడా త్తిరున్దుళ్ళ తిరువడికళెనక్కు శిరోభూషణమాయిల్ శ్రీత్యర్థ. "ఎత్తలైమేలవే" ఎన్దైయాలే. అర్జవ న్నోన్ బుకికెతు.

"ఎన్టే" ఎన్దిఱవకారార్థమ్ (తొలిలిత్యాది). అశై - ఆవ్యయమ్. "కోళ్" ఎన్టు - గ్రసిక్కెయాయ్, ముడిక్కెయాలత్; మిడు క్కూతల్. ఇరన్దర్థత్తైయు మడైవేయరుళిచ్చెయ్ కితార్ (ముడిత్తల్లతత్యాదివాక్యద్వయత్తాలే). "కోత్తై" ఎన్టు - పూప్పునెమాలైక్కుమ్, పెన్ పేయరుక్కుమ్, మాలై పునెమాతర్ క్కుమ్మేర్. మున్దివరన్దర్థత్తైయు మరుళిచ్చెయ్ కితార్ (తణ్మాలైయైయుమిత్యాది). మూన్టామ ర్థమ్ (ఇమ్మాలైయైయిత్యాది). "కోత్తై" ఎన్టు - పిరాట్టితన్నెచ్చుల్లకిఱతాకనాలామర్థమ్ (మార్వత్తుమాలైయిత్యాది). అతావతు- మాలైయై యుడైయవళ్ళన్ది క్కే, మాలైతానాయిరుక్కిఱవశెన్టపడి. చాటువుక్కుర్థమ్ (మార్వత్తిత్యాది). మార్వత్తుమాలై - పిరాట్టి. "శేవడిమేలణి శెమ్మోన్ బుధాయ్" కూపుమాల్" ఎన్దైయాలే - మార్వత్తుమాలైయైయుడైయ మాలుక్కువిషయభూత నెన్టపడి. "కోత్తై" ఎన్టు తైప్పల్ బి (అమ్మారుక్కుమాలివశెన్టతు). అవనుడైయవ్యామోహత్తుక్కు విషయభూతైయినశెన్టపడి. మూల్ - వ్యామోహముమ్, సర్వస్తాత్పరముమ్. "కోత్తైయే" ఎన్దిఱవకారార్థమ్ - స్వరత్తిలే. "సజ్జైస్సురాణాం దివిభూతలన్దైస్తామను మైర్గగ నేచళేవరైః । సుతఃక్రమాన్యః ప్రచకారస ర్వదా మమాస్తుమగ్గళ్యవివృద్ధయేహరిః" ఇతి శ్రీష్టధర్తే.

3

ప్ర-తి.—(మూన్టామ్మట్టు) (పావియలిత్యాది) కతవల్ల్యామ్. [౧-౨] "సర్వేవేదాయత్పదమామనన్తితపాంసిసర్వాణిచయద్వదన్తి । యదిచ్చన్తోబ్రహ్మచర్యంచరన్తి తత్తేపదంసజ్గ్రహేణబ్రహ్మిమితి." — భగవద్గీతాసుపచ్ఛదశే, సర్వస్యచాహంహృదిసన్నివిష్టోమత్తస్తన్మ తిరానమపోహంశ్చ । వేదైశ్చసర్వైరహమేవవేద్యోవేదాన్తక్యదేవవిదేవచాహమ్." — (తేవర్కళ్ మామునివరిత్తైళ్ళనిన్టు) శ్రీవిష్ణుధర్తే శ్రీమగ్గళ్యస్తవే, "సజ్జైస్సురాణాం దివిభూతలన్దైస్తామను మైర్గగ నేచళేవరైః । సుతఃక్రమాన్యః ప్రచకారసర్వదా మమాస్తుమగ్గళ్యవి వృద్ధయేహరిః."

3.

మూన్టాన్దిరువన్దాతి - ఎన్బుత్తెట్టామ్మట్టు. అతునన్ది తుతీతెన్టైయప్పడాతే । మతునిన్ట తణ్బుగ్గాయ్ మార్ పళ్ । పాతునిన్ట । పాన్దుజ్గల్ తతొగ్గామిక్కుముగ్గువిన్కళో । మున్దుజ్గల్లుముడిన్టు.

తిరువెడున్దాణ్డకమ్ - ముతత్పాట్టు. మిన్నురనాయ్ మున్నురువిల్ వేతనాన్దాయ్ విళక్కొళియా య్ ముత్తైత్తెన్టన్దతిజ్గడానాయ్ ప్పిన్ను రనాయ్ మున్నురువిత్పిణిమాప్పిల్లాప్పిల్లియాయ్ అప్పత్తొయెన్టాతెన్టెమ్ । పాన్దురనాయ్ మణియరువిన్బూత మైన్దాయ్ ప్పనలురునా యనలురువిల్ శ్రీకణ్ణాళి । తన్నురునాయ్ మున్నురువిల్ నిన్ట వెన్దెతళిర్ పురైయన్దిరువడియైన్ట లైమేలవే.

౪౬ తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-౪. ౨-తి-పాలనాయ్. ౪-పా-కోతిల వ్యాఖ్యానద్దళ్.

ఈ. — తాళ్ళన్దు గుణాన్తర త్తిటోక మూట్టాతవర్ కళ్. “శీలగుణమ్ తువక్కవల్దు అతిలుమ్ వీరగుణమ్ తువక్కవల్దు అతిలుమ్ రూపగుణమూన సాన్తర్యాదికళ్ తువక్కవల్దు” ఎన్ది వల్లెనే నిన్దరానవర్ కళ్. శొన్న వివర్ కల్లై యొట్టియ, సద్విద్యానిష్ఠదహరవిద్యానిష్ఠోపకోసలశాణ్డిల్యాది విద్యానిష్ఠరై చొల్లవుమామ్. (పేతద్దళ్ శొల్లి) తాళ్ళనుభ విక్కి ఆ గుణద్దళ్ కేల్దు బిల్లిచ్చొల్లి. ఆతావత, శీలగుణ త్తైయనుభ విత్తు “ఇతువు మొరుగుణమే. ఇతుపోలేయో? వీరగుణమ్” ఎన్దా పోలే శొల్లి. (పితల్దుమ్) అగ్గుణద్దళితే యీడుపట్టు జ్వరసన్నిపతితరై పోవే అదైపు కెడ క్కుప్పిడానిట్టర్ కళ్. (పిరా పరక) అవర్ కళుక్కిప్పడి ఉపకారకనాన శ్రీవైకుంఠానాథి. అవర్ కళుక్కుప కారకనాన్దాయానతు - ౧. ఇమైయోర్ తమక్కుమ్ - శెవ్వేనెళ్ళాల్ నిన్దైప్పరితాల్ వెణ్ణెయూణెన్ను మీననొచ్చల్” ఎన్దిటపడియే, ఇగ్గుణద్దళై అవర్ కళుక్కునిలమాక్కి యనుభ విక్కిక్కయాలే (పిరా నెన్దిటార్). (పరన్నాతద్దళై లణ్డినై మొట్టదుమ్మోయేన్దేవోతుమూల్) ౨ “శూట్టునన్దాలెకళ్ తూయనవేన్ది” ఎన్దిటపడియే ౩ * మిక్కశీర్ తొణ్డరాన నిత్యసూరికళవన్దిరువడికళిత శాత్తిరతాయ్, అతవప ఆత్యన్దమ్ స్పృహణీయమానతిరుత్తు ధ్రొయెన్దేవోతుమ్ శొల్లానిన్దాళ్. (ఉట్టొనైయే) వన్దతడై యముతై చూమ్మడియానపాప త్తైప్పణ్ణి నే. ఉట్టొనైయే ముతై. (తడన్దోళియే) ఇప్పడికై విజ్ఞిన వల్లై యుడైయనల్ ౪ * గుణానామాకరమాన అవన్దిరువడికళితే తిరుత్తు ధ్రొయె యాశైప్ప డానిన్దాళ్. ఇత్తోళ్ళు క్కులక్కానారో? ఇవళో? ఇప్పడి యడైపు కెడప్పితల్దువార్. ౪.

జీ.ఆ. — కొండైవ్వు. శమయిక్కళ్ - సిద్ధాన్తికళ్. మున్దివన్దత్తిర్, శమయిక్కళ్ - గుణనిష్ఠరాన నిత్యముక్తర్. (సద్విద్యేత్వాది). “సర్వజ్ఞత్వా దిగుణవిశిష్టస్వరూపముపాస్యమ్” ఎన్దిరుప్పార్ - సద్విద్యానిష్ఠర్. స్వరూపముమ్ గుణముముపాస్యమ్” ఎన్దిరుప్పార్ - దహరవిద్యానిష్ఠర్. “ఆత్మ్యన్దర్వి ఉపాస్యక” ఎన్దిరుప్పర్ కళ్ - ఉపకోసలవిద్యానిష్ఠర్. “జగచ్ఛరీరనుపాస్యక” ఎన్దిరుప్పర్ కళ్ - శాణ్డిల్యవిద్యానిష్ఠర్. ఇన్దపక్ష త్తిరే “శమయిక్కళ్” ఎన్దు ముముత్తుక్కళ్. పేతమ్ - ఆతిశయమ్. వివరణమ్ (ఆతావతిత్వాది). “పితల్దుమ్” ఎన్దు - “స్వాభి మతగుణమ్నల్లుతు” ఎన్దు శొల్లవన్దు, పిఱర్ కళుభిమతమానగుణ తైవొల్లుకై. ఉపకారకత్వ తైక్కాట్టుకిటార్ (అవర్ కళుక్కిత్వాది). “ఇమై యోర్ తమక్కుమ్” ఎన్దిటప్రమాణ త్తిరే - ధరిత్తిరున్దనుభ విక్కివొణ్ణా మైశొల్లుకైయారే, ఆ తైధరి త్తిరున్దనుభ విక్కిమ్మడి పణ్ణియనుభ విప్పి క్కయారే - ఉపకారకనెన్దపడి. నిలమాక్కియెన్దతు - అవర్ కళుక్కు త్తిరైప్పెయ్దుక్కి, అన్దగుణజ్జైయనుసద్దిక్కుమ్మడి పణ్ణియెన్దపడి. (ఇమైయోర్ తమక్కుమిత్వాది). తిరువిరుత్తమ్ తొణ్ణాల్ బ్రెట్టామ్మట్టు, “శుజ్ఞామునివరుమ్” ఇత్వాది. నిత్యసూరికళుక్కుమ్ తన్నుడైయ వాశ్చర్యచేప్టితమానతు నేరేనెళ్ళాల్ పరిచ్చేదిత్తు నిన్దెక్కవరితు; అవ్వాశ్చర్యమేతెన్న, వెణ్ణెయముతుశెయ్తాన్ ఎన్దు శొల్లప్పట్టపకృష్ట పచన మితిపాశురార్థం. “పై” ఎన్దుమ్, “పాన్” ఎన్దుమ్ - అగ్గుకాయ్ (ఆత్యన్దమ్ స్పృహణీయమానవెన్దతు). తిరువిరుత్తమ్ ఇరు పత్తోరామ్మట్టు (శూట్టునన్దాలెకళ్ తూయనవేన్ది) శూట్టుకైక్కు త్తకుతియాయనన్దానవైయాయ్ పరిశుద్ధముమానమాలెకళై పారతన్ద్ర్య త్తారే యావదన్దీకార మేన్దికొణ్డినిన్దు ఎన్దు పాశురత్తుక్కర్థమ్. శెప్పి ఒణ్ మాణ్బుపైమ్మూమ్పాన్ ఎన్దివై అగ్గుకుక్కుప్పేర్. ముతై-ప్రాప్తాంశమ్, వన్దతడైయ - వన్దదుఃఖమడైయ. “తడమ్” ఎన్దు - అగ్గుకాల్ వన్దపరపైవొచ్చొల్లుకిటతు. “ఉట్టొనైయే తడన్దోళి-కోతిల” ఇత్త్యారభ్య, “ఓతుమార్” ఎన్దున్దయముఖేన తాత్పర్యమ్ (ఇప్పడికై విజ్ఞినవిత్వాది). కైవిజ్ఞిన - అధికమాన; కై - తోళ్, అతిరేమిజ్ఞిన ప్పూక్కైయడైయవశెన్దపడి. “కోతిలవణ్బుకల్” ఎన్దైయారే (గుణానామాకరమెన్దిటతు). “తోళియే!” ఎన్దిట ఏవకారత్తుక్కర్థమాతల్, స్వరత్తుక్కుభావమాతల్ - (ఇత్తోళిత్వాది). ఉట్టొనైయే తడన్దోళి. శమయిక్కళ్ - కోతిలవణ్బుకల్ కొణ్ణు - పేతద్దళ్ శొల్లియిత్త్యారభ్య, ఓతు మలిత్యన్దయం. మిక్కశీర్ తొణ్డర్ - అనన్యప్రయోజనర్.

అ.ఆ.వి. — ఇప్పడి - ఇగ్గుణద్దళైయనుభ విప్పిక్కై యుపకారమెన్దరుళిచ్చెయ్తు ప్రకారాన్తరేణ వుపకారమరుళిచ్చెయ్కిటార్. (అవ ర్ కళుక్కున్దు తొడజ్జి).

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪. ప. ౨. తి. పాలనాయ్, ౫. పా. తోళిశేర్ వ్యాఖ్యానము.

౪౭

తిరుమొట్టి - నూర్ బోరాన్దిరుమొట్టి - ఒప్పతామ్బట్టు. కెట్టెయొడ్డుగుండుయిలు మెన్నిఱు. మృణుపడ్డుపోలాక్కుమిక్కశీర్. పోల్లొట్టి పూన్దళివినాశమే. వడ్డుకొడ్డువన్దూతుమాకిరే.

తాత్పర్యము. — తనయుత్కర్షముకొఱకనియెడి దోషములేని పరార్థమైయేయుండు దివ్యకల్యాణగుణములయందు ఆవగాహించియుండు నిత్యముత్తులు ఆగుణోత్కర్షములయందుఁ జేదములను బలుమార్ క్రమముగఁ జెప్పవట్లు వారిని వశపఱచుకొనిన మహాపకారకుడైనత్రయః పతియొక్క పాదావనిందములయందు సమర్పించియున్న దివ్య తులసీనూలను వేక్షించి, సుందరములైన భుజములుకల నాచిన్నది పలుమారు పలుకుచున్నది.

మూ. — తోళిశేర్ పిన్నై పారుట్టెరు తేట్ తట్టిఱి. కోళియూర్ కోపలనార్ కుడక్కుత్తనార్.

తాళిజై మేలణితణ్ణుద్రాయెస్తే. నాళునాళి, నైకిన్ద తాలెన్దకమాతరే॥

౫.

ఆ. — (తోళిశేర్) తన్దిరుత్తోళిన్దూకాలేవణ్ణువరైప్పెరుమాళిలు మధికతరయాయ్ ముల్ బుముళుతన్నుడైయ దివ్యావయవసౌందర్యతి నాలనోడుసదృశైయాయరున్దనప్పిన్నైప్పిరాట్టియైత్తిరుమణమ్ పుణరుక్కాక మెరుతేట్ తట్టువిక్కొడ్డాశ్రితఃసనయనసమృద్ధ్యర్థమాకక్కుడక్కుత్తాడియరుళినవణ్ణువరైప్పెరుమాళుడైయ తాళిజై మేలణితణ్ణుద్రాయెస్తే నాళునాళి నైకిన్ద తాలెన్దకమాతరైన్దితాళి.

౫.

అన్య. — తోళి శేర్ పిన్నై పారుట్టు (౩) ఎరుతు ఏట్ తట్టిఱికోళియూర్ (౬) కోపలనార్ కుడక్కుత్తనార్ తాళిజై మేల్ (౯) ఆణి తణ్ ఆమ్ (౧౨) తుభాయెస్తే నాళునాళి ఎన్దకమాతరే (౧౫) నైకిన్ద. (౧౬)

పన్నీ. — అనన్దకమ్, ఎరుతేట్టడర్ త్తక్కప్పనిరువడికలిల్ తిరుత్తుభాయెచ్చొల్లిశ్శెల్లెయకానిన్దా శెన్దితాళి.

అవక్ విరుచ్చుమ్మడియన తోళియుడైయళాయ్, శీలాదికళాలవసుక్కుసదృశైయన, చప్పిన్నైక్కాక, (౩) ఎరుతు, ఏట్టైయ మెరుకాలే, తట్టువిక్కొళ్ళుమ్మస్వభావరాయ్, (౬) అవర్ కళుక్కుమరూపమానగోపకుల తైయుడైయరాయ్, మడక్కుత్తాలేమనోహరచేప్పి తరానవరుడైయ, తిరువడికలిరణ్డిస్తేలే, (౯) అన్దవీరాపరానన్దుక్కుత్తోల్ బవర్ కళిట్ట, మళిర్ న్దు, అట్టుకియ, (౧౨) తిరుత్తుభాయెస్తే, నాళో యుమ్నాళోయుమ్, ఎన్ పెళ్ళిశ్శెల్, (౧౫) నైకిన్ద. (౧౬)

౫.

అర్థము. — ప్రసిద్ధములైనభుజములుకలదియు (శీలాదిగుణములచే)వానితో సమానమైనదియునైన నప్పిన్నపిరాట్టికొఱకు (౩) పృషభములను ఏడించిన సంహరించినస్వభావముకలవాడును (౬) గోపకులముకలవాడును కుంభనర్తనమనియెడి (దివ్యచేష్టితముకలవాడును నైనకృష్ణుని యొక్క) పాదయుగ్మముమీద (౯) సమర్పించిన చల్లని సుందరమైన (౧౨) తులసియనియే ప్రతిదినము నాచిన్నది (౧౫) యనుసంధించుచున్నది. (౧౬)

౫.

ఈ. — విన్దామ్బట్టు. సర్వస్తాత్పరనాయ్ పరమపదనిలయనా యప్రాప్యనాయుక్కిఱవ న్నిరువడికలిల్ శాత్తినతిరుత్తుభాయెయన్నాలే తేడప్పొమో? ఎన్న; ఆనాల్ ఇళ్ళేయెన్నో ట్టైయాళోరు త్తిక్కాక త్తన్నై పేణాతే ఎరుతేట్టడర్ త్తక్కప్పనిరువడికలిత్తాత్తిన తిరుత్తుభాయ్ పెఱత్తట్టెన్నెన్నానిన్దా శెన్దితాళి.

జీ. ఆ. — విన్దామ్బట్టు (తోళిశేర్త్యాది). పరమపదనిలయనైచ్చొన్నవనన్దకమ్ కృష్ణవతారతైచ్చొల్లకైక్కుతాత్పర్యమ్ (సర్వస్తాత్పరనాయిత్యాది). “కోపలనార్ కుడక్కుత్తనార్” ఇత్యాదియొక్క టాక్తిత్తవతారికై. అప్రాప్యనాయ్ - ప్రాప్తుమశక్యనాయ్.

౪౮ తిరువాయ్ మొయి.—౮-ప. ౨-తి-పాలనాయ్. ౫-పా-తోలిశేర్ వ్యాఖ్యానశ్లో.

ఈ.—(తోలిశేర్ పినై ౨) ౧[తుల్యశీలవయోవృత్తామ్ ఎన్దు] అభిజాత్యాదిక భాల్ పెరుమాళుక్కు సదృశై యాయ్. [అసితేక్షణా ఎన్దు] అవరిలుమివళుక్కేర్ మునానాప్పోలే, అల్లాతవల్లకెల్లామ్ కృష్ణనోడొ తిరుక్కుమ్; తోళిళుకు అవనిలివళుక్కేర్ మున్. అవళుడై య అవయవశోభైయిలే తోల్ ము అత్తోళోడేయడైక్కైక్కాక. (ఎరుతేర్ త్తీళ్ళిక్కోలియార్) ఎరుతుక శేర్తై యుమ్ త్తువిక్కిళ్ళుమవర్. అనన్తరమవళై త్తువువప్పార్ క్కితానాకైయాలే, అవళై త్తువువినాప్పోలే యిరుక్కి అతాయ్ ము ఎరుతుకళోడు పారుతతుమ్. ఆకైయాలితే (ఎరుతేర్ త్తీళ్ళి) ఎన్దుతు. అవళై పెరుకుకైక్కు హేతువాకైయాలే, అవర్ మ్మో కొమ్బాడేపారుతతుమ్ ఇక్కొమ్బాడేశేర్ న్నాప్పోలే భోగరూపమాయుక్కి అపడి.

(కోవలనార్ కుడక్కుత్తనార్) అవళై పెరుకుకైక్కిడాన వాభిజాత్యతైయమ్ శెరుక్కైయుముడైయవర్. విల్ ముఱిత్తాలు మిత్తాకుసంశ్యర్ క్కల్లతు పెణ్ణాడతణకనైప్పోలే, ఎరుతేర్ డర్ త్తాలుమ్ ఇడై త్తనై త్తిల్ కుత్తై యుక్తాకల్ పెణ్ కొడాకళితే. (తాళిడైయి త్యాది) అవళుక్కు-తవినకృష్ణన్దిరువడికళితాత్తై త్తనై తిరుత్తు మ్మాయైయాయ్ శ్రివళానైప్పట్టు. (నాళునాళ్ నైక్కిన్ద తాల్) ఒరునాళ్ నైక్కిన్ద మూశ్రయమిల్లాత మూర్దవ త్తైయడైయవళి, నాళి తోటుమ్ నాళి తోటుమ్ నైయానిన్దాళి. ఆశ్రయ త్తైయజ్గొడుత్తునై యప్పణ్ణమ్ విషయమితే. (ఎన్దు మాతర్) ఎన్ పెణ్ణిళై. తనైప్పోలే, పిఱన్దువిలక్కుముఱిత్తుక్కిణ్ణుపోయ్ పూతనాశకటయమ భాన్దనాదికళోడేపారుతు, ౨. “త్తుమ్మిరున్ద తాళిశకడజ్జాడి” ఎన్ది అపడియే త్తుమ్మేటియిరుప్పోరు త్తియోవో పెణ్ణిళై ౩. * తోడు జ్జాలొళియుమిడైయిళమాన్దో వెన్ది తాళి.

౫.

జీ.అ.—(తోళియి త్యాది). అన్ద విరుమ్మమ్మడియాన తోళైయడైయశాయ శీలాదికళాలవనుక్కు సదృశై యానపిన్దైక్కాక వెన్దు శబ్దార్థమ్. “శేర్ పినై” ఎన్నానిఱ్, “తోళి” ఎన్దు విశేష త్తతుక్కు భావమ్ (తుల్యశీలే త్యాది). “తుల్యశీలవయోవృత్తాంతుల్యాభిజనలక్షణామ్” రాఘవోర్వ త్తినై దేహింతం చేయమసి తేక్షణా” ఇతి సీతాన్దృష్టాహనామధిచారః. “శేర్” ఎన్దు - ఇరువర్ క్కు మనయవ సాన్దర్యమ్ సదృశ మెన్దుకొల్లుకైయాలే, “తోళి” ఎన్దు విశేష త్తవొన్దైయాలే - తోళిళుకు విజ్ఞేయిరుక్కు మెన్దు తోన్దుకెఱు; “తుల్య - లక్షణామ్” ఎన్దు - అవయవ సాన్దర్యజ్ఞుడైయ సాదృశ్యతైచ్చొల్లివెత్తు, “అసితేక్షణా” ఎన్దు విశేష త్తవొన్దుకైయాలేయితే - కణ్ణుకు విజ్ఞేయిరుక్కు మెన్దుతు. శీలవయోవృత్తాభిజాత్యాదికళో లొక త్తిల్ సాధారణజ్ఞతాయుక్కుమ్ ధర్మజ్ఞితే, అవయవసన్ని వేవశేషరూప సాన్దర్యమన్దు క్కి తోటు మసాధారణమాయితేయిరుప్పతు; ఆకైయాలే * లక్షణజ్ఞతాలే - ఆ త్తైచ్చొల్లుకెఱు. ఇనియన్ద విరువరుడైయవుమ్ సాన్దర్యజ్ఞుకు సాదృశ్యమవతు - ఇరువరుడైయవుమ్ తత్తదవయవోచిత సాన్దర్యజ్ఞో సజాతీయ సర్వాతిశాయయిరుక్కై. “పారుట్టు” ఎన్దు-తాదర్థ్యచతుర్థి. త్తీళ్ళిక్కోలియార్ - త్తువిక్కిళ్ళుమవర్. పారుతన్నాతే “త్తీళ్ళి” ఎన్ది అతన్నెన్దు (అనన్తరమి త్యాది).

ఉత్తరతై సహేతుకమాక వివరిక్కితార్ (అనన్తైయి త్యాది). ఇక్కొమ్బాడేయన్దుతు-౪ “అడలాయర్ తమ్ కొమ్మినుక్కే” ఎన్దు త్తైప్పర్ మ్మొమ్మ-స్త్రీయమ్, శృంగమమ్. అవళై పెరుకుకైక్కు బుషభ నిరసనమ్మోరాతో, అభిజాత్యమమ్ వేణుమోవెన్దు (విల్ ముఱిత్తాలుమి త్యాది). ఆకైయాలితే వసిష్ఠరివరుడైయవంశానుక్రమణమ్మణ్ణిల్లు. ఒరునాళ్ నైక్కిన్ద మూశ్రయమ్మోరాతాళి నాళి తోటుమ్ నైయక్కుడుమోవెన్దు (ఆశ్రయ త్తైయమి త్యాది). ౫ “నాళుముయర్ పెయ్ తుక్కుత్తాట్టుక్కాణుమ్” ఎన్దు క్కడవతితే. “మాతర్” ఎన్దు-మూర్దవ త్తైయడైయవశెన్దుతర్, పెణ్ణిళైయెన్దుతర్. మూర్దవపక్ష త్తిల్ “ఎన్” ఎన్దు తుక్కువ్యావృత్తి (తనైప్పోలేయి త్యాది). విలక్కుముఱిత్తుక్కిణ్ణు - కావరై త్తప్పవిత్తుక్కిణ్ణు. (త్తుమ్మిరున్ద తాళిశకడజ్జాడి) తిరువడికళానవై శకడతైయమితే అత్తాలేవన్ద త్తుమ్మొచ్చునున్దవెన్దు పాశురత్తుక్కర్థమ్. త్తుమ్మొ - కాయ్ ప్పొ, కిణమ్. ముత్తర్ శ్రిరువన్దాతి యిరుపత్తుమ్మొమ్మట్టు. త్తుమ్మిరున్ద శార్జ్జనాణ్” ఇత్యాది. ఇవళి పడియెన్దెన్దు (తొడుక్కిలి త్యాది). తొడవేతువళుమ్ మన్ద్యతైయడైయబాలైయెన్దు పడి. తిరువిరు త్తమ్ ముప్పత్తేమ్మొమ్మట్టు. “కొడుక్కిచ్చిలైయర్” ఇత్యాది. ఎన్దు మాతర్ - తోళిశేరిత్యారభ్య, నైక్కితాలిత్యన్దయః.

౫.

[౧౩]

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౨-తి-సాలనాయ్. ౬-పా-మాతర్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

౪౯

ప్ర.తి.—(బద్దామ్మట్టు) (తోలిశేరిత్యాది) (శేర్ పిన్నై) సుందరకాండే [౧౭.] సీతాంధృష్టహనుమతోవిచారః, “తుల్యశీల వయోవృత్తాంతుల్యాభిజలక్షణామ్ । రాఘవోఽర్హ తివై దేహీంతథ్యేయమసి తేక్షణా॥౫॥”

౫.

ముతల్ శీరువనాతి - ఇరుపత్తుముత్తామ్మట్టు. తట్టమ్మిరువనాత నాణ్ తోయ్ పామన్దై । తట్టమ్మిరువనాత శకడమ్ కాడి । తట్టమ్మిరువనాత పూగ్గోలైయాళ్ వెరువప్పొక్క పెయర్ మాన్ పిడన్ । పిగ్గోలైయిల్ విరల్.

తిరువిరుత్తమ్ - ముప్పత్తేటామ్మట్టు. కొడుక్కొట్టిలైయర్ నిన్దొక్కోళ్ళువర్ కొలైయిల్ వెయ్యి । కడుక్కొల్లైయర్ తుడిపడుమకవ్వత్తరు వినైయేక్ । నెడుక్కొలముమకణ్ణిన్దొల్ ప్పాతమ్ పరవిప్పేర్ ॥ కొడుక్కొలముమిడైయిళమాక్ శెన్దళూర్ కడవే.

తాత్పర్యము.—సర్వేశ్వరుడాశపడునట్లు మనోహరములై పరస్పరసదృశములైన భుజములుకల పప్పిన్న పిరాట్టిని పాంచుటమగాను ఏడుపుపభములను సంహరించినవాడును గోపకులమునందు వారితో సజాతీయుండైయంతరించిన సర్వసులభుడును తనదివ్యచేష్టితములను వారికి ననుభవపఱచినవాడునునైన కృష్ణనియొక్క పాదారవిందములయం దాదరముతో నిత్యము క్తులు సమర్పించిన తులసియనియే నాచిన్నది పలుమారనుసంధించుచున్నది.

౫౦

మూ.—మాతర్ మామన్దై నైపారు త్టేనమా । యాతియన్దొల త్తకలిడన్దొవర్ ।

పాతజ్జణ్ణేలణ్ణిపై మొట్టి ముత్తాయెన్దై । వోతుమాల్, ఎయ్ తినశెన్దై న్దొవర్ ॥

౬.

ఆ.—(మాతర్) నిరతిశయసాందర్యసౌల్యాది కల్యాణగుణముహోదధియన శ్రీభూమిప్పిరాట్టిక్కాకప్పోయ్ కల్పత్తినుడైయ వాతి కాలత్తిలే అతిరుచిణ్ణి దివ్యరాహుహాసనాయ్ త్తమ్మడైయ దివ్యదంత్తైయాల్, ప్రళయసమయత్తిల్ రసాతలస్థమాన భూమణ్ణులై యిడ న్దొడు త్తరుళినవక్ పాతజ్జణ్ణేలణ్ణిపై మొట్టి ముత్తాయెన్దై వోతుమాలెయ్ తినశెన్దై న్దొవర్ ॥

౬.

అన్వ.—మాతర్ మా మన్దై నైపారుట్టు (౩) వినమాయ్ ఆతి ఆమ్ (౬) కాలత్తు ఆకల్ ఇడమ్ (౯) కీడ్డవర్ పాతజ్జణ్ణేల్ అణి (౧౨) పై పొక్ తుత్తాయెన్దై (౧౫) ఓతుమ్ మాల్ ఎయ్ తినశ్ (౧౮) ఎన్దొ మడన్దై. (౨౦)

పన్నీ.—అనన్దరమ్, శ్రీభూమిప్పిరాట్టిక్కుతవిన శ్రీవరాహనాయనార్ తిరువడికలిల్ తిరుత్తుత్తాయెన్దై ప్పొతుమ్ శొల్లుమ్మడి యివళ్ పిచ్చిణ్ణి నాశెన్దొవర్.

౧* నారీణాముత్తమైయాయ్, క్లామ్మైయన, శ్రీభూమిప్పిరాట్టిక్కాక, (౩) నీరుక్కుమ్ శేర్ ముక్కుమితాయాతి పరాహవేషులై యుడైయనాయ్, కల్పాదియాయ్, ప్రాదుర్భావయోగ్యతైయాకిణననైయెయుడైయ, (౬) కాలత్తిలే, విస్తీన్దైయన, పృథివియై, (౯) అణ్ణత్తినిట్టుమ్ ఒట్టువిడువిలైదుత్తుక్కొణ్డేతినవరుడైయ, తిరువడికలిన్దేలే, సనకాదికళికాత్తిన్, (౧౨) పకుత్త, దర్శనీయమాన, తిరుత్తుత్తాయెన్దై, (౧౫) ఎప్పొతుమ్ శొల్లుమ్మడియన, భ్రమత్తై, అడైన్దొవర్, (౧౮) ఎక్, విలక్షణమానమడప్పలైయెడైయవళ్. (౨౦)

౬.

అర్థము.—స్త్రీలలోమిక్కిలి శ్రేష్ఠురాలును క్లామ్మయరాలునునైన శ్రీభూమిప్పిరాట్టికొణ్ణ (౩) పరాహవేషమునుధరించినవాడును కల్పాదియు సుందరమునునైన (౬) కాలమునందు వికాలమైన భూమిని (౯) పైకెత్తినవాడునునైనప్రళయఃపతియొక్క పాదములమీద (సనకాదిపరమబుద్ధులు) సమర్పించిన (౧౨) పచ్చని సుందరమైన తులసియనియే (౧౫) ఎల్లప్పుడు పలుకునట్లు వ్యామోహమును బొందినది (౧౮) నానమ్రతకలచిన్నది. (౨౦)

౬.

ఈ. — ఆతామ్బట్టు. మనిచ్చబ్బియామల్ సప్పినై ప్పిరాట్టిక్కు తవినాప్పొలన్తిక్కే, శ్రీభూమిప్పిరాట్టి
క్కాక త్తన్నై యబ్బియమాటియుముతవినవనుడైయ తిరువడికలిల్ తిరుత్తుడ్రాయెయ్యై ప్పడా నిన్జాళైన్తిత్తో.
(మాతర్) అబ్బుకు. నిరుపాధిక స్త్రీత్వత్తైయుడైయవళెన్నుతల్; మాతరెన్జు - కాతలాయ్, స్నేహాయు
క్తైయెన్నుతల్. (మామణ్ మడ నైపారుట్టు) శ్లో ఘైయూన శ్రీభూమిప్పిరాట్టియిన్బరుట్టు. (ఏనమాయ్) ౧. పాశి
తూర్ త్తుక్కిడన్దపార్ మకళో ఎన్నిటపడియే ప్రణయినియుడమ్ము పేణా తేకిడక్క, ప్రణయియుడమ్ము పేణియుకుక్కు
యావతు ప్రణయిత్తమ్ముక్కుప్పారా తే; “మాశుడమ్మిల్ నీర్ వారామానమిలాప్పన్తియాయ్ తేశు” ఎన్నిటపడి
యే నీరుక్కున్ శేన్ద్రుక్కు మిళై యాతపడివై యుడైయనాయ్. (ఆతి) వరాహాకల్పన్తినిదియిలే (అజ్జాలత్తు)
అబ్బికియ కాలత్తు. రత్తకనానవన్ తళవిభూషితక్షణత్తుక్కాక కొండ్లకోల తై యనుభవిక్కిటకాలమాక్తై యాలే -
అబ్బికియ కాలమెన్తిత్తో. (అకలిడగ్గిణ్డవర్) మహాపృథివియై అణ్ణభి త్తియునిన్జు మొట్టువిడువితైడుత్తు కొండ్లజేతినవను
డైయ తిరువడికలిలే ౨. “రోమా న్దరస్థామునయస్తు నన్తి” ఎన్జు సనకాదికలిట్ట తిరుత్తుడ్రాయెయ్యై శ్రీవళాశై
ప్పడుకిటతు. (ఓతుమాలెయ్ తినళో) ఇత్తై యెప్పొత్తుమ్మొల్లుమ్మడి పిచ్చేతినాళో. (ఎన్జు మడ నైయే) “అవన
న్తోపిచ్చేటువాన్” ఎన్బిరుక్కిత్తాలివళో. ఇప్పరువత్తైక్కణ్డార్ పడుమ తై ఇప్పరువముడై యవివళో పడువతే! ౬.

జీ. అ. — ఆతామ్బట్టు (మాతరిత్యాది). కృష్ణావతారాన న్దరమ్ వరాహావతారకథనత్తుక్కు ప్రయోజనమ్ (మనిచ్చబ్బియామలిత్యాది).
“ఏనమాయ్” ఎన్జు తైప్పల్ దవవతారికై. మనిచ్చు - పారువమ్. పుంస్తవమబ్బియామలెన్జు పడి. అబ్బియమాటి - పుంస్తవత్తైయబ్బిత్తు. తిర్య
గవతారమ్మణ్ణియైపడి.

(నిరుపాధిక స్త్రీత్వత్తై) అల్లారైప్పారే కన్దోపాధికమత్తైవడి. ౩ “అహంఃస్యచదానీచ భక్తాచత్వయిమాధన” ఎన్జుతిల్, “భక్తా
చత్వయి” ఎన్జు తైప్పల్ ద (స్నేహాయుక్తై మెన్జు తు). “ఏనమ్” ఎన్జు తుక్కు తాత్పర్యమ్ (పాశిత్తూర్ త్తిత్యాది). నాయ్చ్చియార్ తిరుమొట్టి
* తాముక్కిల్ ఎట్టామ్మట్టు. పాశిపడిన్దకిన్ద భూమిప్పిరాట్టిక్కెన్జు పడి. (మాశుడమ్మిలిత్యాది). అబ్బుక్కుటిన్వడమ్మిలే నీర్ వారాతే
యాశ్వరత్వాభిమానముమిల్లతపన్తి యాయ్కుక్కుట తేపన్జియుడైయ తేవరన్జు పడి. (పాశిరాతే) ఎన్జు వన న్దరమ్ - ఆక్త యాలేయెన్జుకూట్టిక్కొ
ళ్ళకు. మాశుడమ్మిలిత్యాదివాక్యమ్ - “అయ్” ఎన్జు తుక్కుభావమ్. ఇళైయత - శ్రమప్పడత. కాలత్తుక్కుక్కుతేన్జు (రత్తకనానవని
త్యాది). కొలమెన్జు తు - చాటు. అబ్బుకుమ్, వరాహముమ్. అప్పొత్తు తిరుత్తుడ్రాయ్ శాత్తువారుణ్ణోవెన్జు (రోమా న్దరస్థాదిత్యాది). “ఉత్తివ్వు
త స్తస్యజులార్ద్రకుక్షేర్త హవరాహస్యమహీంప్రగృహ్య! విభూష్వతో వేదమయంశరీరంరోమా న్దరస్థామునయస్తు నన్తి” ఇతి ప్రథమేశేచతుర్థే.
రోమా న్దరస్థాస్స న్దామునయస్తు నన్తి త్యర్థః. “ఓతుమ్” ఎన్నిటవర్తమానార్థమ్ (ఇత్తైయిత్త్యాది). ఓతుమాలెయ్ తినళో - ఓతుమ్మడియానవ్యా
మోహత్తైయడైదాళో. “ఎన్” ఎన్జు తుక్కువ్యావృత్తి (అవన్తోవిత్త్యాది). మడనై” ఎన్జు తుక్కుబావమ్ (ఇప్పరువ తైయిత్త్యాది). మడనై -
వయావిశేషవిశ్లే. “పేతై, పెతుమ్మై, మక్లై, మడనై, ఆరినై, తెరినై, పేరిళ్ మ్మెణ్” ఎన్నిటవన్దైకలిల్ వైత్తుక్కొణ్ణు, “మడనై” ఎన్నిట
పన్దైయెన్జుక్కిటతెన్జు పడి. ఎన్జు మడనై - మాతర్ మామన్దన్దనై ఇత్యారభ్యాన్వయః.

అ. అ. వి. — “మాతర్” ఎన్నిటపడుక్కు మాన్జుపారుళో. ఆతావతు - అబ్బుకెన్నుతల్; నిరుపాధిక స్త్రీత్వత్తైయుడైయవళెన్నుతల్,
స్నేహాయుక్తైయెన్నుతల్. — “ఎన్ మడనై” ఎన్జు వ మెన్బిరుక్కు, “తన్” ఎన్జు తిన్ తాత్పర్యమ్; “ఇప్పడిప్పట్ట పెణ్ణుడైయవళన్దోరాన్”
ఎన్జు తన్నై మతి తిరుప్పరు.

ప్ర. తి. — ఆతామ్బట్టు (మాతరిత్యాది) (అకలిడగ్గిణ్డవర్ పాతర్జ్జో మేలణి) ప్రథమేశేచతుర్థే, “ఉత్తివ్వు త స్తస్యజులార్ద్రకుక్షేర్త హవ
రాహస్యమహీంప్రగృహ్య! విభూష్వతో వేదమయంశరీరంరోమా న్దరస్థామునయస్తు నన్తి ౨౯౪॥.”

తిరువాయ్ మొట్టే. — ర-ప. ౨-౩-పాలనాయ్. ౨-పా-మడన్దైయై వ్యభిచారం.

౫౧

తాత్పర్యము. — తదవ్యసూపమును బోగొట్టుకొనియు నరాజువతారంబైతి శ్రీభూవిపిరాట్టికి నుపకరించిన పరమేశ్వరకారమనియొక్క పాదారవిందంబులయందు పరమబుధులు పరమభక్తితో సమర్పించి తులసిదళములనుగోరినదై నాచిన్నది వాటి నేయనుసంధించుచున్నది. ౬.

మూ. — మడన్దైయై వణ్ణముల త్తిరుమాతివై । త్తడజ్జోడార్ మూర్ పినిల్ వై త్తవర్ తాళిన్దైల్ ।

వడజ్జోళ్ పూన్దణ్ణములాయ్ మలర్ క్కేయివ । ఇడజ్జుమూల్, వాణుతల్లైరన్దజ్జోళ్ మేప్పే ॥ ౭.

ఆ. — (మడన్దైయై) సర్వలోకేశ్వరిమూయ్ సాన్దర్యసామూర్యాప్యవధికగుణగణవిభూషితైయాయుర్వ పరియపిరాట్టియై, అతివిశాలమా యతిపరిమళ తుళసీవిలసితమాన తిరుమూర్ పిల్ వై త్తవర్ తాళిన్దైల్ వడజ్జోళ్ పూన్దణ్ణములాయ్ మలరైయా శైప్పట్టు పెత్తామైయారే ముడిన్దా శైన్దలల్ యికితాళ్.

౭.

అన్వ. — మడన్దైయై వణ్ కమలమ్ (౩) తిరు మాతివై తవమ్ (౬) తోళ్ తార్ మూర్ పినిల్ (౯) వై త్తవర్ తాళిన్దైల్ వడమ్ (౧౨) తోళ్ పూ తిన్ (౧౩) అమ్ తులాయ్ మలర్ క్కు వాళ్ (౧౪) నుతలీర్ ఎన్ మడమ్ (౨౧) తొమ్మి ఇవళ్ చుడజ్జుమ్. (౨౪)

పన్నీ. — అనన్దరమ్, అమృతమధనదశైయిలే పిరాట్టియై త్తిరుమూర్ పిల్ వై త్తవనుడైయై తిరువడికలిల్ తిరుత్తులాయ్ నిమిత్తమాక వివర్తనవశానిష్ఠా శైన్దితాళ్.

నిత్యానుభాష్యమానమడన్దైపురవత్తైయై డైయళాయ్, ౧ “వికాసికమలేశితా” ఎన్నిఱపడియే దర్శనీయమాన, తామరైళ్ళునైయిరుప్పిడమాక వుడైయళాయ్, (౩) ౧ “శ్రీరేషీ” ఎన్నిఱపడియే తిరునామ తైయై డైయళాయ్, ౧ “స్ఫురత్కాన్తిమతీ” ఎన్నిఱపడియే మాతిమైయాలుజ్జాన సాన్దర్యాదిక శైయై డైయవళై, పరమై, (౬) ఉడైత్తాయ్, ఈశ్వరత్వసూచకమాన మలైయై డైయ, తిరుమూర్ పిలే, (౯) ౨ “యాయావత్తుస్సలమ్” ఎన్నిఱపడియే అవశేటుమ్మడివై త్తరుళినవరుడైయై తిరువడికలిల్ తత్కాలవత్తికళావదేవర్ కళిత్రన, తొడైయై, (౧౨) ఉడైత్తాయ్, దర్శనీయమాయ్, కుళిర్ న్ద, (౧౩) శెవ్వియై, తిరుత్తులాయ్ పూన్దారుక్కు, ఉజ్జ్వలనాన, (౧౪) నెల్ శేయై డైయవర్ కళే, ఎనక్కు, భవై యాయ్, (౨౧) వజ్జిక్కొమ్మిపోలే దర్శనీయైయన, ఇవళ్, అవసన్నై యాయ్ చ్చురళానిష్ఠాళ్. (౨౪) ఉజ్జలైచ్చిలే యవళైయై ముజ్జ్వలవయై వైయాక క్కాణవల్లే నేయై ట్టుకరుత్తు. వడజ్జోళ్ కై - తత్తై త్తలాక వుమామ్.

౮.

అర్థము — యావనముకలదియు సుందరమైన తామరపుష్పమును నాసస్థానముగాఁగలదియు (౩) తిరు అనియెడి తిరునామముకలదియు నైన శ్రీని వైశాల్యము (౬) కలదియు మాలకలదియు నైన సత్కథలమందు (౯) ధరించినవానియొక్క పాదములయందును సమర్పించిన గ్రుచ్చుట (౧౨) కలిగిన సుందరమై చల్లని (౧౩) ఎఱ్ఱని తులసిపుష్పమాలకు (అశపడి) ఉజ్జ్వలమైన (౧౪) ముఖముకలవారా! నాకు భవ్యురారై (౨౧) ప్రబుకొప్పువలెయితిసుందరారైన ఈపె అవసన్నయై పడి యున్నది. (౨౪)

౯.

ఈ. — ఏథామ్బాట్టు. అమృతమధనదశై యిలే పెరియపిరాట్టి యారై త్తిరుమూర్ పిలే వై త్తరుళినవనుడైయై తిరువడికలిత్తాన్తి నతిరుత్తులాయ్ యాశై ప్పడానిష్ఠా శైన్దితాళ్.

శీ-ఆ. — ఏథామ్బాట్టు (మడన్దైయై యిత్యాది) అవతారమ్ శొల్లుకిఱ ప్రకరణమాకైయారే యితువు మారవతారమాక నేను మెన్దు, అమృతమధనావతారమెన్దితార్ (అమృతేత్యాది). అడియే తొడజ్జి పాదప్రయత్నైయమ్ కటాక్షి త్తవతారికై.

౫౨ తిరునామ మొట్ట. — ౪-౬. ౨-తి. పాలనాయ. ౮-పా. కొమ్ముపోల్ న్యాయనడల్.

ఈ. — (మడన్దయై) ఎప్పోతు మొక్కభోగ యోగ్యమానపరువ తైయడైయవల్. (వణమల తిరుమాతినై)
అట్టియ తామరై పూవై యిరుప్పిడమాకపుడైయ తిరువాటిల పెట్టియై. సాత్తొల్లత్తియై. (తడన్దొలిత్యాది)
పెరియపిరాట్టియార్ కుదివ్యా న్దెళిపురమాకప్పోరుమ్మడి యడముడైతాయ్. విశ్వరూపకమాన మాలైయైయు
డైతాన మార్విలే వైత్తవర్. ౧[పశ్యతాంసర్వదేవానాం యయావక్షస్థస్థలంహరేః] ఎన్నిటపడియే - అమృత
మధనమయ త్తిలే అమ్మానమక్కమ్మార్పు పెరివేణుమ్ ఎన్లు తన్నాడెటవర్, అవలై యుమ్ మార్విలేవైత్తు కొడ్డెవ
నుడైయ తిరువడికలిన్దేలే, శెటియత్తొడైయుణ్ణ దర్శనీయమాయ్ కుళిర్ న్దు శెవ్వియైయుడైతాన తిరుత్తుగ్రాయ్
పూవై యావై ప్పట్టు క్కిడైయామైయాలే శురుణ్ణువిల్లున్దు కిడవానిన్దాల్. (వాణుతలీర్) ఒలియైయుడైయ నుత
లైయైయడైయ పర్కళే! ఉడ్డలైప్పోలే యివలైక్కొణ్ణు తెప్పోతు? (ఎకమడక్కొప్పే) ఎన్నెప్పిరియా తేయెల్లా
వళవిలు మవిక్కైయాయరుక్కుమనల్ పడుమ్బాడైయితు. 2.

జీ.అ. — (ఎప్పోతు మొక్కవితి). నాట్టిలే, పిటన్దపోతు శైవమాయ్ అనన్దరమిశే భోగయోగ్యమాన పరువముజ్జావతు; ఆజ్జన్దెక్కే,
పిటన్దపన్దెళిరుమార్ పిరేయేణ్ణుకాయాలేయెప్పోతు మొక్కభోగయోగ్యమానమడన్దెప్పరువ తైయడైయవల్ పడి. వివరణమ్ (సాత్తొల్లత్తియైయెన్ద
తు). దివ్యాన్దెళిపుర మెన్దవిడత్తిలే - ౨ “మలయజళిలిప్తమ్” ఇత్యాదియమ్, విశ్వరూపకమాన మాలైయెన్దవిడత్తిలే - 3 “వక్షస్థస్థ
ల్యాంతుళిసి” ఇత్యాదియు మనునన్దేయమ్. “వైత్తవర్” ఎన్దైయాలే - “యయావక్షస్థస్థలంహరేః” ఎన్దతుకొణ్ణు అమృతమధనమయ తై
యైయుట్టిటతు. పిరాట్టియై తిరుమార్ పిరేవైత్తమై సామాన్యమా యిరుక్కచ్చెయ్లే అమృతమధన దశైయిల్ వ్యాపారమాక చొన్దొట్టిటతు,
క్కిటమ్ మేలు మవతారజ్జలై చొన్దొట్టికాయాలే. అమ్మ ఎన్దతు - చాల. స్వామియెన్దమ్, అన్దలత్తియెన్దమ్. మడన్దమ్ - శురుణ్ణువిల్లున్దుకిడ
క్కుమ్. “వాణుతలీర్” ఎన్దతుక్కుభావమ్ (ఉడ్డలైప్పోలే యిత్యాది). కొమ్ము పృక్ష తైప్పిరియాతకుకొణ్ణు (ఎన్నెప్పిరియా తే యెన్దితా
ర్). మడన్దమావతు - పర్కళీర్లు విడామైయాయ్, అత్తార్ ఫలితమ్ (ఎన్దావళిలు మిత్త్యాది). “దివ్యమాల్యామ్మరధరా స్నాతా భూషణ
భూషితా । పశ్యతాంసర్వదేవానాం యయావక్షస్థస్థలంహరేః” ఇతి ప్రథమేంశేనవమే. వాణుతలీర్, ఎకమడక్కొమ్ము - ఇవల్ - మడన్దన్దై
యైయైత్యారభ్యావయః. 2.

అ.అ. వి — “మలయజళిలిప్తం మాలతీదామతల్పం సుమణిసరవితానం కాస్తుభి స్వస్తిదీపమ్ । దనుజవృషవిషాణోల్లేఖచిత్రశ్చల్లక్షీలలిత
గృహముసాసే రద్ధసర్వంసహారః” ఎన్దతనునన్దేయమ్. — ౩ “వక్షస్థస్థల్యాంతులసికనులూ కాస్తుబై రైవజయన్తీ సర్వేశత్వంకథయతితరాం
రద్ధధామ్నుస్తదాస్తామ్ । కూర్తవ్యాప్తీనభిపరిమితృచ్చపేతీయశోదా నద్ధామాధ్యాభరణ మధికంసస్సనాధింధినోతి” ఎన్దతనునన్దేయమ్.

ప్ర.తి. — (ఏతొమ్మట్టు) (మార్ పినిల్ వైత్తవర్). తత్రనవమే, “దివ్యమాల్యామ్మరధరా స్నాతాభూషణభూషితా । పశ్యతాంసర్వ
దేవానాయయా వక్షస్థస్థలంహరేః॥ ౧౦౫॥.” 2.

తాత్పర్యము. — నాకు మిక్కిలి భవ్యురాలైన నా చిన్నది అమృత మధనకాలమునందు క్షీరాక్షమునందుండి యావిర్భవించిన శ్రీదేవి
తనవక్షస్థలమందు ధరించిన భగవంతునియొక్క దివ్యపాదారవిండములయందు సనకాది పరమ ఋషులు సమర్పించిన తులసీమాలను నాశపడి
యిది లభింపనందున మిక్కిలి మోహించియున్నది. 2.

మూ. — కొమ్ముపోట్టి తైపొరుట్టిలజైనక । రమ్మెరియుయ్ త్తవర్ తాల్లిడైమేలణి ।
వమ్మవిల్లి తణ్ణుగ్రాయ్ మలరేయివ । ఇమ్మమూల్, నానితక్కెళియ్ కేనజైమీర్ ॥ ౮.

[౧౪] తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౨-తి. పాలనాయ్. ౮-పా-కొమ్బుపోల్ వ్యాఖ్యానం. ౫౩

ఆ. — (కొమ్బు) అనైయెల్లామా శైప్పడలామ్, దివ్యాత్మ గుణజ్ఞులము దివ్యరూపగుణజ్ఞులము పరమపురుషదివ్యమహిషియాయ్ సర్వ మహేశ్వరియన పెరియపిరాట్టియిలముత్తప్పత్తరైయాయరున్ద శ్రీజనకచక్రవర్తితిరుమకళుక్కాక ఇలజ్జెనకరమ్మెరియుయ్ త తయరతట్టు మకన్దిరువడికలిల్ తిరుత్తుటాయ్ యా శైప్పడువారుళకో? ఇవళో తిరుత్తుటాయ్ యా శైప్పడానిన్టాళో, నానిత ఆక్ర శెయ్ కేక నజ్జెమిరెన్టు కూప్పిడుకితాళో. ౮.

అన్య — కొమ్బుపోల్ శీతైపారుట్టు ఇలజ్జెనకర్ (౩) అమ్మెరి ఉయ్ త్తవర్ తాళిజైమేర్ (౬) అణి వమ్మవిల్ తల్, (౯) అమ్ తుటాయ్ మలర్ క్కు (౧౨) ఇవళో నమ్మమ్ నజ్జెమిర్ (౧౫) ఇతట్టు నాక్ ఎక్ (౧౮) శెయ్ కేక. (౧౯)

పన్నీ. — అనన్దరమ్, జనకరాజన్దిరుమకళుక్కాక లక్ష్మీనిరసనమ్మణ్ణి చక్రవర్తితిరుమకన్దిరువడికలిల్ తిరుత్తుటాయ్ క్కు విరు ప్పత్తైయడైయళాకానిన్టా శెన్టితాళో.

వజ్జిక్కొమ్బుపోలే అభిరూపైయాయ్, ౧ “శ్రీత్రేపాలముఖతే” ఎన్గి అపడియే అయోనిజైయన శ్రీజనకరాజన్దిరుమకళుక్కాక, లక్ష్మీనగరత్తిలే, (౩) శరాగ్నియై, ప్రవేశిప్పిత్తపరుడైయ, తిరువడికలిన్దేలే, (౬) ౨ “భవాన్నారాయణోదేవః” ఎన్టస్తుతిత్తబ్రహ్మది కళోళాత్తిన్, అభినవపరిమళవికాసియాయ్, కుళిరన్డు, (౯) అగ్నికియ, తిరుత్తుటాయ్ నడైయ, పూన్దారుక్కు, (౧౨) ఇవళో, విరుప్పత్తై యడైయళాకానిన్టాళో, పూన్దాకళానవర్ కళే! (౧౫) ఇన్ద్రాతీతవిషయాభినివేళత్తుక్కు, నాక్, ఎత్తై, (౧౮) శెయ్ వేక? (౧౯) అవ వ్తానిన్దు మునువతరిత్తుపకరిక్కు మతోట్టియ వెన్నా అప్పయ్యలవతిరైయెన్డుకరుత్తు. ౮.

అర్థము. — ప్రబ్బకొమ్మవరై (సుందరరాలున్) అయోనిజయగుసీతాదేవికొఱకు లంకానగరమునందు (౩) బాణాగ్నిని బ్రవేశించు నట్లుచేసినదశరథపుత్రునియొక్క పాదయుగ్మమునందు (౬) ససుంపించిన పరిమళముతో వికసించియు చల్లనిదై (౯) సుందరమైన తులసిలయొక్క పుష్పమాలకు (౧౨) ఈపె ఆశపడుచున్నది. ఓ! పూర్ణలారా! (౧౫) ఈయభినివేశమునకు నేను ఏమి (౧౮) చేసెదను? (౧౯)

ఈ. — ఎట్టామ్బాట్టు. శ్రీజనకరాజన్దిరుమకళుడైయ విరోధియైపోక్కిన చక్రవర్తితిరుమకన్దిరువడికలి త్తాత్తిన్ తిరుత్తుటాయ్ యా శైప్పడానిన్టా శెన్టితాళో.

(కొమ్బుపోల్) వజ్జిక్కొమ్బుపోలే యెన్నుతల్, ౩ “అనన్య” ఎన్గి అపడియే ఏకవస్తువి లేకదేశమెన్నుత ల్. (శీతైపారుట్టు) శీతైక్కాక. (ఇలజ్జెనకర్) చన్ద్రాదిత్యర్ కళో సన్ధారిక్కళ యప్పడుమూర్. (అమ్మెరియుయ్ త్తవర్) శరాగ్నియై ప్రవేశిప్పిత్తవర్. చక్రవర్తితిరుమకన్దిజైక్కెత్తోట్టు శిక్షిత్తు గుణవానాక్కిప్పిన్న్దితే పోకవిట్టతు, అత్తైయాలే కేవలాగ్ని, ప్రవేశిక్కక్కు శుమూరిలే త్తవాయ్ వలియాలే పుక్కతాయ్ న్దు. ఇప్పడి తాక్ ముతు

శీ-ఆ. — ఎట్టామ్బాట్టు (కొమ్బుపోలిత్యాది). “శీతైపారుట్టు” ఇత్యాదియొక్కటాక్షిత్తవతారికై (శ్రీజనకరాజనిత్యాది).

వజ్జిక్కొమ్బు - నీరవజ్జిక్కొమ్బు. వేతనశాస్త్ర. కొమ్బువృత్తకదేశమకైయాలే (ఏకవస్తువిలేక దేశమెన్డుతు). ౪ “ఇరుగుడర్ మితి నిలియన్దా” ఎన్టత్తైప్పన్దు (చన్ద్రాదిత్యర్ కళిత్యాది). చన్ద్రాదిత్యర్ కళో పురుషభయప్పడుమూరిలే శరాగ్నియై ప్రవేశిప్పిత్తపడియెన్న్దు (చక్రవర్తిత్యాది). ఇతుక్కుధన్వన్తర్ - యుద్ధత్తిల్ తోల్ తోల్ దుకిఅవనై భయప్పడతపడి కైయాలే స్పర్శిత్తు, * అణివకుక్కు ప్రకారజ్జై క్కట్టిత్తు, గుణవానాక్కిప్పిన్న్దితే పోకవిట్టతెన్డు; సహజార్థమ్ - పెరుమాళిమ్మైస్పర్శిత్తు కణుక్కలైనిమిర్ తునాణియిలే యెట్టిట్టప్పిన్న్దితే పోకవిట్టతెన్డు. (గుణవానాక్కి) ఎన్టవిడత్తిలే అర్జునా ఉత్తరన్దైత్తిన్ తినక ధైయెన్దైప్పతు. వాయ్ వలి - వాగ్బలమ్. అమ్మవాయనడైయ

౧॥ రా.సు.౧౬-౧౬. ౨॥ రా.య.౧౨౦-౧౩౪. ౩॥ రా.సు.౨౧-౧౫౪. ౪॥ తి.కూ-౧. * అణివకుక్కుకై-ననైయెప్పిరికై.

౫౪

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪. ప. ౨. తి. పాలనాయ్. ౯. పా. నజ్జేమీర్ వ్యాఖ్యానజ్జిల్.

ఈ. — కిట్టారైయుమ్ కూడగుణవాన్లభాక్కుమ్మడి ఏక్కల్ వరుడైయతిరువడికలిత్తాత్తప్పట్ట. (వమ్బువిత్త తణ్ణన్దు
గ్రానుమలర్ కేక్) ఇరిమళ త్తైయుడైత్తాన మలరెన్నుతల్, నిత్యాపూర్వమా యిరుక్కుమెన్నుతల్. అవన్ చక్ర
వర్తితిరుమకనాయరుక్కుచ్చెయ్ తేయు మప్రకృతదివ్యసంస్థానమే యాయరుక్కితాప్పోలే, అవనేతేను మొన్టా లే
వళైయమ్వైత్తాలు మివర్ కళుక్కు త్తోల్ మువతు తిరుత్తుడాయాయే. (నమ్బుమాల్) అత్తైయెప్పోతుమ్ విరు
మ్మానిన్టాల్.

(నానితత్కొళెయ్ కేకనజ్జేమీర్) కృష్ణనైప్పోలే యూర్ప్పాతువన్టికే. ఏకదారవ్రతనానవన్ ట్టిరువడికలిల్
తిరుత్తుడాయై నానెజ్జేతేదుమ్మడి? శొల్లవల్లికోళే. (నజ్జేమీర్) నీజ్జిల్ పూర్ణైకళాయరుక్కు, ఇవళిప్పడి పదు
కిటవడికణ్డికోళే.

జీ. అ. — బలమెన్నుతల్. ముతుకిట్టారైయుమెన్టతు-ముతుకిలమ్మతాత్తూణియిలేయిరుక్కిటవన్మైచ్చొన్లుకిటతు; గుణవాన్లభాక్కుమ్మడి-నాణి
యోడేకూడినవరాక్కుమ్మడి. నాణియిలేయేటిడుకైయెన్ట పడి; (ఏక్కల్ వరుడైయతు). ఏ ఎన్ట-అమ్బాయ్, అత్తైయెయ్యక్కల్ వరుడైయ పడి.
ఇతుసహజార్థమ్. చాటువుక్కు, కైలోడుకైయావతు - పిడిక్కైయుమ్, అడిక్కైయుమ్; శిక్షిక్కైయావతు - బుజువాక్కుకైయుమ్,
నియమిక్కైయుమ్; గుణవానాక్కుకైయావతు - నాణియిలేయేటిడుకైయుమ్, భవ్యనాక్కుకైయుమ్; ముతుకిడుకైయావతు - ముతుకిలేతూ
ణిరత్తైవైక్కైయుమ్, శొన్నవారైకేళామల్ పృష్టికరిక్కైయుమ్; ముతుకిట్టారైయుమెన్టతు - ముతుకుకాట్టియోడినారైయుమ్, ముతుకిలే
యిడప్పట్టారైయుమెన్ట పడియెన్టమామెన్ట కణ్డికొళ్యేతు. వమ్బు - మణమాతల్, పుతుమైయాతల్. నిత్యాపూర్వమావతు - అతువే. చక్ర
వర్తితిరుమకనుక్కుత్తిరుత్తుడాయున్డోవెన్న్ (అవన్ చక్రవర్తిత్వాది).

తిరుత్తుడాయల్ నిన్ఱిక్కిటతు-సంజ్జేపత్తైయాయ్, ఏకదారవ్రతన్ సంజ్జేపత్తుక్కి-తైయప్పోకితానోవెన్టితాల్ (కృష్ణనై యిత్యాది).
“నజ్జేమీర్” ఎన్టతుక్కుభావమ్ (నీజ్జిత్వాది). “శక్యాలోభయితుంనాహ మైశ్వర్యేణధనేనవా । అనన్యారాఘవేణాహంభాస్కరేణ
ప్రభాయథా” ఇతి సుద్దరకాణ్డే రావణంప్రతిసీతా. క్రమేణాన్వయః.

ప్ర. తి. — (ఎట్టామ్మట్టు) (కొమ్ముపోలిత్వాది) సుద్దరకాణ్డే [౨౦.] రావణంప్రతిసీతా, “శక్యాలోభయితుంనాహ మైశ్వర్యేణధ
నేనవా । అనన్యారాఘవేణాహంభాస్కరేణప్రభాయథా॥౧౫॥”

తాత్పర్యము. — అతిసుందరదివ్యమంగళవిగ్రహముకలదియు అయోనిజయునైన జనకపుత్రికై తనబాణాన్ని లంకయందు ప్రవేశింప
జేసి శత్రువులను సంహరించిన చక్రవర్తితిరుమకనారియొక్క దివ్యపాదారవిండుమలలోసమర్పించిన దివ్యతులసీపుష్పములు కొవలయునని నా
చిన్నది యాశపడుచున్నది; దీనికి నేనేమిచేయుదును? ఓ! సఖులారా! ఈపెయవస్థచూడుడు. ఏకదారవ్రతుడైన వానినిగోరుచున్న ఈపె
నునేనెట్లుసమాధానపఱచగలను? అపుష్పములను నేనెచ్చట వెతకగలను? మీరే దీనికుపాయము చెప్పుడు.

మూ. — నజ్జేమీర్ నీరుమోర్ పెచ్చెల్ మనల్ కిసి । రెజ్జనేశొల్లుకేక్ యాన్బెల్ మవేయై ।

చ్చజ్జెన్నుమ్ శక్కరమెన్నున్దుడాయెన్ను । మిజ్జనేశొల్లుమిరాప్పక లెన్ శెయ్ కేన్॥

అ. — (నజ్జేమీర్) నజ్జేమీర్! ఉజ్జరుడైయ పెచ్చిశ్చెళుమెమ్మెరుమానై యాన్బెట్టుప్పెతామైయాలే అత్యంతమవసన్నైకళానవర్
కళ ఇప్పాడుపట్టారుముళో; ఇవళోపట్టెన్టా నెన్నిర్; ఎమ్మెరుమాన్దిరువాణ్ణియుమ్ తిరుచ్చజ్జము మేన్దియిరున్దురుకు మవ్వుకైక్కాణవేణు
మెన్టమ్, మత్స్యకూర్తవరాహాద్యసజ్జేయ దివ్యావతారవిశిష్టనాయుమ్ దివ్యక్రీడావిశిష్టనాయుమ్ శ్రీనైకుణ్ణనాథనాయుమిరున్దు వవసుడైయ

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౨-తి-పాలనాయ్. ౯-పా-నజ్జేమీర్ వ్యాఖ్యానబర్.

౫౫

తిరువడికలిర్ తిరుత్తుళాయైత త్తడైయిరే పెరివేణుమెన్ఱుళొల్లప్పకు ముడియచ్చొల్లపూట్టారే, శక్లెన్ఱుమ్, శక్లరమెన్ఱుమ్, తుళాయెన్ఱుమ్; ఇజ్జనేయిరాప్పకల్ కూప్పిడానిల్లు మెన్ఱేయేకేనెన్ఱితార్.

౯.

అన్వ.—నజ్జేమీర్ నీరుమ్ ఓర్ (౩) పెన్ పెన్ఱు నల్కినీర్ (౬) యాన్ పెన్ఱు వట్టైయై (౯) ఎజ్జన్ఱుమ్ శక్లెన్ఱుమ్ (౧౨) శక్లరమెన్ఱుమ్ తుళాయెన్ఱుమ్ ఇరాప్పకల్ (౧౫) ఇజ్జనే శొల్లుమ్ ఎన్ఱేయేకే. (౧౮)

పన్నీ.—అన నరమ్, అవనుడైయ వసాధారణచిన్నాడై యెప్పోతుమ్ శొల్లానిన్ఱైన్ఱితార్.

పరిపూర్ణకళాన, నీర్లుమ్, ఒరు, (౩) పెన్ఱై, పెన్ఱు, న్నేహిత్తువళర్ త్తిళోళ్, (౬) నాన్, పెన్ఱు, చపలైయానవిన్ఱై, (౯) ఎప్పడి, శొల్లువేన్ఱే? అనమట్టుమ్ శొల్లిర్ అవనుక్కసాధారణచిన్నామానశక్లెన్ఱు, (౧౨) శక్లరమెన్ఱు, అవన్ తిరువడికలిర్ తిరుత్తుళాయెన్ఱు తాయ్ శొల్లు, అహోరాత్రవిభాగమిల్లాతపడి, (౧౫) ఇప్పడితనిత్తనియే, శొల్లానిన్ఱై, ఇత్తొత్తుశెయ్ వేన్ఱే? (౧౮) స్వరూపత్తైప్పార్ త్రివల్ వాయ్ ముడుప్పడిపణ్ణవో? తాత్కాలికమాన అసాధారణ చిన్నాత్తైచ్చొల్లుమ్మడి బలత్తైయున్ఱాక్కవో? అత్తైత్తై యిప్పోతు సన్నిహితమాక్కవో? ఒన్ఱుమ్ శెయ్యుముడియా తెన్ఱుకరున్ఱు. నీరుమోన్ పెన్ పెన్ఱు నల్కినీర్ రెన్ఱవిడమ్ - ఇవాన్ఱాయ్ డైయ ప్రేమ దత్తెక్కు అల్లాత వాన్ఱొర్ కరుడైయ ప్రేమదత్తై యెవాన్ఱెన్ఱిభావత్తైమాచిప్పిక్కి అరు.

అర్థము.—ఓ! పూర్ణలారా! మీరును ఒక (౩) పుత్రిని కని పెంచితర; (౬) నేనుకనిన చపలురాలైన యీపెన్ (౯) ఏమని చెప్పెద? (శక్లమగువఱకు చెప్పినచో) శంఖమనియు (౧౨) చక్రమనియు తులనియనియు రాతింబగళ్ళు (౧౫) ఈవ్రకారముగాఁ జెప్పుచున్నది దీనికేమిచేయుదును? (౧౮)

ఈ.—ఒన్ఱ తామ్బాట్టు. “అవనుడైయ ఆయుధాదికత్తైక్కాణవేణుమ్” ఎన్ఱుశొల్లప్పకు ముడియచ్చొల్లమాట్టా తేనోవుపడానిన్ఱైన్ఱితార్.

(నజ్జేమీర్) ఉజ్జల్ పూర్తి, ఇవల్ పడుకిఱపాడు నాన్ శొల్లక్కేట్టటియవేణ్ఱి యిరుక్కిఱతిత్తేయుజ్జభుక్కు. (నీరుమోన్ పెన్ఱు నల్కినీర్) నీర్లు మొరు పెన్ఱైత్తై యై పెన్ఱు వళర్ క్కిఱిగోళన్ఱో? నల్కుకై - వళర్ కై. ఇవల్ పట్టుపట్టారున్ఱో? ఎజ్జల్ పెన్ఱైత్తై కలిత్తాట్టలు మున్ పెన్ఱైత్తై క్కు వాళియెన్ఱెన్ఱిల్ (ఎజ్జనే శొల్లువేన్ఱే) ఇవల్ పడి పేచ్చుక్కు నిలమాకిలిత్తే నాన్ శొల్లువతు. ౧ “యతో వాచోనివర్తన్తే అప్రాప్యమనసాసహ” ఎన్ఱి అ భగవద్గుణజ్జల్ నిలనూయ్ ప్పేళిలుమ్, గుణావగాధర్ పడి పేచ్చుక్కు నిలమల్లవితే. ౨ [సదాపరగుణావిష్టోద్రప్తవ్యస్సర్వదేహిభిః ఎన్ఱు] కణ్ణిరుక్కుమ త్తనై పోక్కిప్పేళ ముడియాతు ౩ “ప్రియోహిజ్ఞానినోత్పరమ్” ఎన్ఱిత్తే అవన్

జీ-౨ — ఒన్ఱ తామ్బాట్టు (నజ్జేమీరిత్యాది). “శక్లెన్ఱుమ్ శక్లరమెన్ఱుమ్” ఇత్యాదియెక్కటాక్షి త్తవతారకై (అవనుడైయవిత్యాది).

“నజ్జేమీర్” ఎన్ఱ సమ్పాదనత్తుక్కుభావమ్ (ఉజ్జలిత్యాది). స్వాపదేశ త్తిర్, జ్ఞానపూర్తి. నల్కుకై-న్నేహిత్తైయాయ్, వళర్ కై యాకిఱు. “పెన్ఱు నల్కినీర్” ఎన్ఱ తుక్కుభావమ్ (ఇవలిత్యాది). స్వాపదేశమ్ (యతో వాచ ఇత్యాది). శొల్లప్పోకా తెన్ఱైత్తై ఫలితమ్ (సదేత్యాది). క్రివిష్టతత్తే. “అహోదశీతనేత్రామ్యుః పులకికృతగాత్రవాన్” ఇతిపూర్వార్థమ్. గుణావగాధర్ పడి పేళముడియా తెన్ఱుమరు క్కు భగవదుక్తియున్ఱాట్టుకిఱార్ (ప్రియోహిత్యాది). “తేహంజ్ఞానీనిత్యముక్తవిభక్తిర్విశిష్టతే | ప్రియోహిజ్ఞానినోత్పరమహంసచ మమప్రియః” ఇతి గీతాసుసప్తమే. కీర్తన్ఱోక త్తిరే, (ద్రప్తవ్యఇతి) ద్రప్తవ్యవేద, నతువాచ్యఇత్యర్థః. (అత్యర్థంప్రియః ఎన్ఱ తు) అర్థశబ్దమ్-

౧॥ తై-ఉ-౨-౯. ౨॥ వి-తత్తే. ౩॥ భ-గీ-౭.

౫౬

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౨-తి-పాలనాయ్. ౯-పా-సక్తే మీర్ వ్యాఖ్యానం.

ఈ-వారైయమ్. దేశకాలవిప్రకృష్టమాన పదార్థజలై తత్తదేశకాలవిశిష్టమాక ప్పెటవేణుమెన్నిట ఇవళ్ పడియెన్నారేవేళలాయరున్దతో?

అనాలుమ్, ఎజ్జళిలుమ్ నీ ఆననై యన్దో? తెరిన్దమట్టతైచ్చొల్లిక్కాణాయెన్న ; కై మేలేశొల్లకితాళో (శక్తెన్నుమ్) మలైయెడుతాప్పోలే పెరువరు త్తత్తోడే శక్తెన్నుమ్. అతుసాత్తి త్తవాతే (శక్కరమెన్నుమ్) మీళపుమ్మాట్టుకిటిలళ్, శొల్లపుమ్మాట్టుకిటిలళ్. ఇరణ్ణుక్కుమనడువేడిడిక్కిటమా లైయైనినైత్తు (శుగ్రాయెన్నుమ్). ౧ “శక్తుశక్కరజ్జో” ఎన్దుమ్, ౨ “కూరారాట్టివెణ్ శక్తు” ఎన్దుమ్ శొల్లమాట్టుకిటిలళ్. ఆపత్తు మిక్కవాతే బరుత్తి ౩ “శక్తుచక్రగదాపాణే” ఎన్దుళితే. (ఇజ్జనేశొల్లమ్) శొల్లత్తోడజువతు, శొల్లి త్తలై క్కట్ట మాట్టాత్తోళిన తాయ్ ప్పడానిన్దో. ఇప్పడిశొల్లువతై త్తనై పోతెన్నిల్ (ఇరాప్పకల్) సర్వకాలముమ్. (ఎకైయేకే) ఇవ త్తై త్తోడజ్జినతు శొల్లి త్తలై క్కట్టప్పణ్ణవో? స్త్రీత్వత్తైప్పార్ త్తుమీళప్పణ్ణవో? ౯.

జీ-ఆ.—అభిధేయవచనమాయ్, వాచామగోచరమామ్మడిప్రీతివిషయ భూతనైన్ద పడి. అహంజ్ఞానినోత్కర్థంప్రియః, సచమమాత్కర్థంప్రియః ఎన్ది రజ్జిన్ద త్తిలమన్దయిప్పతు. అతిక్రాన్తమభిధేయం యథాభవతితథేతి - వాచామగోచరత్వమ్ వివక్షితమ్. ఎజ్జనేశొల్లకే” ఎన్దుతుక్కు ర్థాన్తరమ్ (దేశకాలేత్యాది). “ఏత్తై” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (దేశకాలేత్యాది). ఎన్దుతల్. ఏత్తై - చపలై.

(కై మేలే) తిరుక్కైకళిలిరుక్కుమ్ దివ్యాయుధజ్జలై, హస్తగతమాక వెన్దుమ్. పదజ్జోతోలుమ్ “ఎన్దుమ్, ఎన్దుమ్” ఎన్దుతుక్కు భావమ్ (మలైయెడుతాప్పోలేయిత్త్యాది). ఏత్తైయై కైయారే మీళపుమ్ మాట్టుకిటిలళ్, బలహనియారే శొల్లపుమ్ మాట్టుకిటిల శైన్ద పడి. ఇరణ్ణుక్కుమనడువే - శక్తుశక్కరజ్జోకుమనడువే. కూరారాట్టివెణ్ శక్తు - కూరైమిక్కనాట్టి, వెళుత్తశక్తెన్ద పడి. అప్పడి “శక్తుశక్కరజ్జో” ఎన్దు కూట్టిచ్చొన్న పేరున్దోవెన్న (ఆపత్తిత్త్యాది). “శక్తుచక్రగదాపాణే ద్వారకానిలయాయ్యుత | గోవిన్దపుణ్డరీకాక్షరక్షమాం శరణాగతామ్” ఇతిసభాపర్వణిద్రాపది. ఇన్ద్రప్రమాణమెడుత్తతు - ఆపత్తుమిక్కివర్ కళుక్కెల్లామ్ విరోధినివర్తకజ్జళాన విన్దశక్తుచక్రజ్జలైచ్చొల్లుకైయే పాశురమెన్దొక్కాక. ఆపత్తుమిక్కిరుక్కైయారే యవళప్పడిశొన్నో, ఇవళాపత్తవళిలుమ్ మిక్కిరుక్కైయారే యజ్జనుమ్ శొల్ల మాట్టుకిటిల శైన్ద పడి. (స్త్రీత్వత్తైప్పార్ త్తు) ౪ “తత్తస్యసదృశంభవేత్” ఎన్దురుక్కు వేణ్దుమ్ స్త్రీత్వత్తైప్పార్ త్తు. “(ఎకైయేకే) స్వరూప త్తైప్పార్ త్తు ఇవళ్ వాయ్ మూడుమ్మడిపణ్ణవో? అసాధారణచిహ్నజ్జలైచ్చొల్లి త్తలై క్కట్టమ్మడి బల తైయున్దొక్కవో? అవైతనైయిచ్చొత్తు సన్నిహితమాక్కవో? ఒన్దుమ్ శైయ్యముడియై లెన్దుకరుత్తు. నీరుమార్ పెన్బెల్ మనలోకినీర్ ఎన్దు విడమ్-ఇవ్వాన్దొరుదైయై వేమదనైక్కెల్లాత వాన్దొరకరుదైయై వేమదనైయై వాన్దొనిటభావ తై సూచిప్పిక్కిటతు” ఎన్దురై. నన్దుమిరిత్యారభ్య, ఇరాప్పకల్ - ఇజ్జనేశొల్లమ్, ఎకై శైయేకేనిత్యవ్యయః.

ఆ-ఆ-వి.—అల్లాతదివ్యాయుధజ్జలైల్లామ్కిడక్క, ఇవిర్జైయెమ్మశొల్లువా నెన్నెన్నిల్ (ఆపత్తిత్త్యాది).

౯.

[ప్ర.తి.—(ఒప్పతామ్మట్టు) (నన్దుమిరిత్యాది) (ఎజ్జనేశొల్లకే) ఉపనిషది. [ఆ-౯.] “యతోవాచోనివర్తన్తే ఆప్రాప్యమరసాసహా! ఆనన్దంబ్రహ్మణోవిద్యాన్న విభేదితుతత్తేనై” — శ్రీవిష్ణుతత్త్వే, “అహ్లాదశీతనేత్రామ్ముఃపులకీకృతగాత్రవాన్ । సదాపరగుణావిష్టోద్రప్తస్యస్సర్వదేహిభిః.” — గీతాసుసప్తమే, “తేషాంజ్ఞానీనిత్యయుక్తపకభక్తిర్విశిష్టతే | ప్రియాహిజ్ఞానినోత్కర్థమహంసచమమప్రియః.” — (శక్తెన్నుమ్ శక్కరమెన్నుమ్) సభాపర్వణి దుర్యోధనసభాయాం దుక్ఖాసనపరిభూతాద్రాపది, “శక్తుచక్రగదాపాణే ద్వారకానిలయాయ్యుత | గోవిన్దపుణ్డరీకాక్షరక్షమాం శరణాగతామ్.”

౯.

[౧౫] తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—౪-ప. ౨-తి-పాలనాయ్. ౧౦-పా-ఎక శెయ్ కే వ్యాఖ్యానం.

౫౭

తాత్పర్యము.—ఓ! సఖులారా! మీరును పుత్రికలను కనిపెంచుచున్నారా? మీపుత్రికలూ నెవరైన నీ ప్రకారముగ నవస్థపడుచున్నవారుకలరా? ఈ పెయవస్థను నేనేమనిచెప్పెద? అయినను శక్యమగువరకు చెప్పెదవిచుడు. భగవద్గుణములయందీ పెయవగాహించి వానికి ససాధారణవిహ్నములను శంఖమనియు చక్రమనియువానిపాదారవిందములయందు సమర్పించిన తులసియనియు నహోరాత్రముచెప్పుచున్నది; దీనికి నేనేమిచేయగలను?

౯.

మూ.—ఎక శెయ్ కే నెన్నుడై ప్పేత్తై యెకోమళ | మెకళొల్లు మెకళముమల్లణ జ్జెమిర్ |

మిక్ శెయ్ పూణ్ మార్ పినకణ్ణన్ గున్ గున్ య్! పాక్ శెయ్ పూణ్ నెన్దులై క్కెన్దు మెలియుమ్ || ౧౦.

ఆ.—(ఎక శెయ్ కే) వివేకరహితైయాయ్ విరహవ్యసనాసహిష్ణువాయిరపై నెన్నుడైయ పెళ్ళిత్తైయెకో శొల్లు మెకళము మల్లణ్. నజ్జెమిర్! నిరతియాజ్ఞవ్యూహాక్షికహారాది దివ్యభూషణభూషిత వక్షస్థలనాయిరపై వడ్డువరై పెరుమాళ్ తిరువడికళిల్ తిరుత్తుటాయ్, తత్సంశ్లేషార్థమ్ మజ్జశమాన భూషణజ్ఞశాలే యలబ్బృతమాన తన్నుడైయ మెకములైక్కెన్దు మెలియానియుమ్, ఎక శెయ్ కే నెన్దులై గున్ గున్ య్.

౧౦.

అన్వ.—నజ్జెమిర్ ఎన్నుడై పేత్తై (౩) ఎకోమళమ్ ఎకోశొల్లుమ్ ఎకోవళముమ్ (౬) అల్లళ్ ఎక శెయ్ కే మిక్ (౯) శెయ్ పూణ్ మార్ పినక (౧౨) కణ్ణన్ కక్కుల్ తుటాయ్ (౧౫) పాక్ శెయ్ పూణ్ (౧౮) మెల్ ములైక్కు ఎన్దు (౨౧) మెలియుమ్. (౨౨).

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఎనక్కువిధేయైయన్దియే కృష్ణుడైయ వాభరణశోభైయలేయకప్పట్టు అవనుడైయతిరువడికళిల్ తిరుత్తుటాయ్ తక్ ములైక్కు అలక్కారమాక వేణు మెన్దుడమ్మిలైయానిన్దా శెన్దితాళ్.

నజ్జెమిర్! ఎన్నుడైయ, హితమ్ కేట్టుమ్ సరువమ్లతపేత్తైయాయ్, (౩) హితమ్మొల్ల ప్పొణుక్కుమాట్టత మార్దవ తైయుడైయవి వళ్, ఎకోశొల్లుమ్, ఎన్నినైవిలుమ్, (౬) పరుకిటిలళ్, నానితమ్మచ్చెయ్ వతున్దో? ఇవళవన్దై ఇరున్దపడి ఒళియై, (౯) ఉడైత్తాన, కాన్దు భాద్యాభరణ శోభితమాన, మర్ పైయుడైయ, (౧౨) కృష్ణన్, తిరువడికళిల్, తిరుత్తుటాయ్, (౧౫) విరహవైవర్ణ్యమాకిట పాన్దైయాలే, శెయ్యప్పట్ట, ఆభరణశోభైయైయుడైయ, (౧౮) విశ్లేషాసహమాయ్ తువన్ద, ములైక్కు అలక్కారమాక వేణుమ్, ఎన్దా శెప్పట్టు, (౨౧) అతు కిడైయా మైయాలే కృశశరీరైయా కానిన్దాళ్. (౨౨)

౧౦.

అర్థము.—ఓ! పూర్ణులైన సఖులారా! నాయొక్క చిన్నదియు (౩) మిక్కిలి మార్దవముకలదియునైన (నాచిన్నది) నావార్తలకును నా మనస్సుకును (౬) వశపడకున్నది ఏమిచేసెద? కాన్తి (౯) కల ఆభరణములుకల వక్షస్థలముతోఁగూడిన (౧౨) కృష్ణునియొక్క పాదములయందు తులసీదళములను (౧౫) స్వర్ణముచే జేయబడిన ఆభరణములుకల (౧౮) మృదువులగు స్తనములకు (కావలెను) అనియాశపడి (౨౧) (అదిలభింపనందున) కృశించుచున్నది. (౨౨).

౧౦.

ఈ.—పత్తామ్బట్టు. ఉక్ మకళో నీయిట్టవల్కన్దో? అవభుక్కు హితమ్ శొల్లి మీటక్ త్తైత్తెన్ను నక్కెన్దు వర్ కళైక్కు తిత్తు; నాకోశొల్లిన్ గున్ కేళాతే అవనైయే యాశైప్పట్టు మికవుమవసనై యా కానిన్దా శెన్దితాళ్.

(ఎక శెయ్ కే) ఇవళోదశై యిరున్దపడియాలే ఇనలైక్కిడైయా తాయిరున్దతు, నాక్ ఎక శెయ్ వేళో? (ఎన్ను

జీ-ఆ.—పత్తామ్బట్టు. (ఎక శెయ్ కే నిత్యాది). “ఎకోశొల్లు మెకళముమల్లణ్” ఎన్దైయాలే ఫలితమాన శజ్జైయై యనువది యానిన్దుకొన్దు, “ఎన్దు మెలియుమ్” ఎన్దు తైక్కటాక్షి త్తవతారికై (ఉక్ మకళిత్యాది). “మెకములైక్కెన్దు మెలియుమ్ - ఎక శెయ్ కే”

౧౮ తిరువాయ్ మొట్టి-౪-ప. ౨-తి-పాలనాయ్. ౧౦-పా-ఎక శెయ్ కేక్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ఈ.-డై పేతై) నాశొల్లమ్ హితవచనక్లేట్టుమ్ పరువమల్లళ్. (ఎకోమళమ్) “శొన్న హితక్లేట్టిల్” ఎన్ఱు. కై విడవాణ్ణాతపడి, వ్యసనసహమల్లాత సౌకుమార్యత్తెయ్ డై యవళ్. (ఎకోల్లముల్లళ్, ఎకోవళముమల్లళ్) నాశొన్న హితవచనక్లేట్టుత్తమ్ శెయ్యాళ్, ఎనక్కు హితక్లేట్టుల్లామ్బడి యరుప్పతుమ్ శెయ్యాళ్. (నక్లేమీర్) ఇతిల్ నిజ్జళటియారతిలైయిత్తే.

(మికళెయిత్తాది) మిన్నానిన్ఱుళ్ళ కౌస్తుభ తైమార్విలేయ్ డైయ కృష్ణనిరువడికళిల్ తిరుత్తుడాయ్, పాన్నా లేశెయ్ త వాభరణజ్జలై యుడైతాయ్ విరహసహమల్లాత ములైక్కు. అన్ఱిక్కే, పోశెయ్ తిరుక్కై - వివర్ణమాయరుక్కై; ౧ “మోములైపొన్నయన్దిరున్ద” ఎన్నక్కడవతిత్తే. అన్దవైవర్ణ్యత్తెయ్ ఆభరణమాకవుడైయ ములైక్కెన్ఱుమామ్: ౨ “అనిన్దితామ్” ఎన్నుమాప్పోలే. (మికళెయ్ పూణార్ పినక, పోశెయ్ పూణ్ మెన్ఱులై) ఆవక పుం స్వత్తుక్కు లక్షణమాన కౌస్తుభ మోలే యాయ్ ద్దు స్త్రీత్వత్తుక్కుమ్ వైవర్ణ్యమ్; అభిమత విర హత్తి లిప్పడిపోపయక్కైయిత్తే స్త్రీత్వలక్షణమ్. తనమ్బుడైతారివళై పోలే తనమ్బుడైతారుడో? (మెన్ఱులై) తన్నభిమతనై ప్పిరియమాట్టామైయాలే పొన్నిట్టుక్కొళ్ళుకిఱిత్తే. “మెన్ఱులై క్కు వేణుమ్” ఎన్ఱు శొల్లప్పక్కు మెలివోడతలై క్కట్టుమ్. ౧౦.

జీ-ఆ.-ఎన్ఱున్ఱుత్తుభావమ్ (అవళ్ దశైయిత్తాది). (కోమళమ్) సౌకుమార్యమ్. “అల్లళ్” ఎన్ఱిఱివతు-ఇరణ్డిడ త్రిలుమ్ కూట్టవతు. ఇప్పోతు శొన్నతు కేళావిట్టార్, మేలూరుకాల్ తాకహితమ్ శొల్లి మిట్టాటోమెన్నిర్; అతువుమిలైయెన్ఱితాళ్ (ఎనక్కెన్ఱు తొడజ్జి). “నక్లే మిర్” ఎన్ఱు - జ్ఞానపూర్తిశొల్లికిఱు.

పూణ్ - ఆభరణమ్. అత్తారే - కౌస్తుభమ్ శొల్లికిఱు. పో - స్వర్ణముమ్, వైవర్ణ్యముమ్. మున్దినవర్ణత్తుక్కు - ఇప్పోతు ఆభరణమిలైయ! యెన్న; విశ్లేషత్పర్యముణ్డానత్తై చొల్లికిఱుత్తెపడి. “పో” ఎన్ఱు - వైవర్ణ్యత్తెచొల్లి మివెన్న (మోములైయిత్తాది). ముదునానములై - పోపయన్దిరున్ద - వైవర్ణ్యముడైన్దిరున్ద విత్సర్గః. ఇరణ్డామ్బుత్తిల్ “తివ రుమ్” ఎన్ఱిఱి తిరు మొట్టి ఆటామ్బుట్టు. “తకకుడిక్కేతు” ఇత్తాది. “అన్ఱిక్కే” ఇత్తాదివాక్యవివరణమ్ (అన్దవైవర్ణ్యత్తె యిత్తాది): వైవర్ణ్యమాభరణమాయరుక్కుమోవెన్న (అనిన్దితామిత్తాది). “తథాగతాన్తాం వ్యధితామనిన్దితాంవ్యపేతహర్షాం పరిదీనమానసామ్ । శుభాన్నిమిత్తాని శుభానిభేజితేనరం శ్రియాజుష్టమివోపజీవినః” ఇతిసున్దరకాండే ఏకోసవింశే వార్తీకివచనమ్. అతావతు - “వ్యధితామ్” ఎన్ఱు అగ్ర కళిన్దిరుక్కిఱ దశైయిలేయిత్తే, పిరాట్టియై “అనిన్దితాంశుభామ్” ఎన్ఱు - అగ్రకుడైయవళాకచొల్లిన్ద; అకైయాలే అభిమత విశ్లేష త్తిల్ వైవర్ణ్యమాభరణమాయరుక్కుమెన్ఱుతాత్పర్యమ్. ఆభరణమాకైయావతు - “అవనైప్పిరిన్ద వివర్ణయాయరుప్పతే, ఇవరుడైయ పాతి వ్రత్యమిరున్దపడియెన్” ఎన్ఱు నాట్టార్ కొణ్డాడుకైయాలే తేజస్కరమాయరుక్కై. ఇవిశేషణజ్జలార్ ఫలితమ్ (మికళెయిత్తాది). అవ నుక్కు కౌస్తుభత్తెచొల్లి, ఇవరుక్కు వైవర్ణ్యత్తెచొల్లికైయాలే - అతువురుపోత్తమత్వలక్షణమ్, ఇతు పాతి వ్రత్యలక్షణమెన్ఱితార్ (అవ నిత్తాది). ఇతుపాతివ్రత్యలక్షణమానపడియై యుపపాదిక్కితార్ (అభిమతేత్తాది). రసోక్తి (తనమిత్తాది). తనమ్ - స్తనముమ్, ధన ముమ్. “పోశెయ్ పూణ్ - ములై” ఎన్ఱుపోలే - ఇశైప్పసిద్ధమాయరుక్కు, “మోములై” ఎన్ఱిఱుతువునరు క్తమన్ఱోవెన్న; మెన్ఱులైయకై యాలే పోశెయ్ తతెన్ఱు హేతుహేతుమదాభవత్తాలే పరిహరిక్కితార్ (తన్నభిమతనైయిత్తాది). మెన్ఱెయావతు - అభిమతనైప్పిరియ మాట్టామై. (పొన్నిట్టుక్కొళ్ళుకిఱిత్తే) “కాన్తకటాక్షిక్కవేణుమ్” ఎన్ఱుపొన్నైప్పుట్టిక్కొళ్ళుకిఱిత్తే. ఎన్నుడైపేతై ఇత్యారభ్య మెలియమ్; ఎకోశెయ్ కే నిత్యన్వయః. ౧౦.

అ-ఆ-వి.-“ఎకోశొల్లమ్ మోక వళముమల్లళ్” ఎన్ఱు తైప్పూర్ (ఇవళ్ దశైయిరున్దపడియెన్ఱుతు).

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౨-తి-పాలనాయ్. ౧౧-పా-మెలియుమ్ వ్యాఖ్యానభో.

౫౯

ప్ర-తి.—(పత్తామ్బట్టు) (ఎకశైయ్ కేనిత్యాది) (పాకశైయత్యాది) సుద్దరకాడై ఏళోనత్రింశేవేణ్యున్ద్రభనోద్యుక్తాయస్సితా
యాశ్చుభానిమిత్తానిప్రాదుర్భూపురితివాత్తికిరాహ, “తథాగతాంతావ్యథితామనిన్దితావ్యవేతహ్నాంపరిదీనమానసామ్ । శుభానిమిత్తాని
శుభానిభేదీరేనరంశ్రియాజుష్టమివోపజీవినః.”॥౧॥

౧౦

తిరుమొట్టి - పతిసేట్టాన్దిరుమొట్టి - ఆతామ్బట్టు. తన్దుడిక్కేతువ్తక్కవానినైయోల్ తడబ్బడల్ సుడజ్జెయిలిలజ్జె । వన్దుడిమడబ్బవా
శమర్ తొలైత్రవారైకేట్టిన్దులుమయబ్బుమ్ । మిన్దొడిమరుబ్బుల్ శురుబ్బ మేల్ నెరుజ్జిమెన్దులై పాక పయన్దిగుడ । వెన్దొడియవళుక్కన్నినైదిరున్దా
యిడవెన్దెయై పైపిరానే.

తాత్పర్యము.—పరిపూర్ణజ్ఞానవంతులైన ఓ! సఖులారా! ఆత్మస్తవమధుశ మైన శరీరముకలదియు సారాసారవివేకమునకుదగని చిన్న
తనముకల యీపె నేచెప్పినవార్లనుమినక నాకవశురాలైయున్నది; దీనికి నేనేమిచేసెదను? కృష్ణవిషయమైన విరహమునుసహించబాలక ఓవ్య
భూషణములచే భూషితమైన విశాలవత్సస్థలముకల భగవంతునియొక్క దివ్యసాదారవిందములయందాదరముతో సమర్పించిన దివ్యతులసీదళముల
నునాశపడి యదిలభింపనందున శోకాశిశయముచేశిథిలురాలగుచున్నది.

౧౦.

మూ.—మెలియునోయ్ తీర్ కున్దణ్ణన్ద్రుల్ కణ్డే । న్దులిపుకట్ వణ్ణరుకూర్ చ్చుడకోపకాళోల్.

ఒలిపుకట్టాయర త్తిప్పత్తుమ్ వల్లవర్ । మలిపుకట్ వానవర్ క్కావర్ నటోక్ వై యే॥

౧౧.

ఆత్మార్ తిరువడిక శేశరణమ్

ఆ.— (మెలియుమ్) ఇప్పడితన్నోడు సంక్షేపిక్కవాశైప్పట్టు పెత్తామైయారే యత్యస్తమవసన్న నాన వెన్నుడైయ వవసాదమె
ల్లామ్ పోమ్మడి యెన్నోడేసంక్షేపిత్తరుళిన వణ్ణువరై పెరుమాళ్ తిరువడికళిరే, తచ్చేపత్తైకరతిత్వమహాయశస్సైయుడైయ నానవణ్ణరుకూర్
చ్చుడకోపకాళోల్లొలిపుకట్టాయర త్తిప్పత్తుమ్ వల్లవర్ ౧ ఆయర్వణుమమరర్ కళుడైయ దివ్యపరివత్తుక్కిరుభూషణమావరెన్దితార్.

౧౧.

తిరుక్కురుకైప్పిరాకాపిళ్ళావ్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అన్య.—మెలియుమ్ నోయ్ తీర్ కుమ్ (౩) నమ్ కణ్ణక్ కట్టల్ కళో మేరే (౬) మలి పుకట్ వణ్ (౯) కురుకూర్ శడకోపకా
ళోల్ (౧౨) ఒలి పుకట్ ఆయరత్తు (౧౫) ఇప్పత్తుమ్ వల్లవర్ మలి (౧౮) పుకట్ వానవర్ క్కావర్ (౨౧) కోవై ఆవర్. (౨౩)

పన్నీ.—అనస్తరమ్, ఇత్తిరువాయ్ మొట్టి కఠ్ థొర్ నిత్యసూరికళోడొరు కోవైయావర్ కళెన్దు ఫలత్తైయరుళిచ్చెయ్ కితార్.

ఇప్పడిశిథిలరాకైక్కడియాన, విరహవ్యధైయై, పోక్కుమ్, (౩) ఆశ్రితసులభనాన, కృష్ణక్, తిరువడికళో విషయమాక, (౬) విప్ర
కృష్ణసుభవత్తిలుమభినివిష్టరెన్నుమ్మడివశోన్ద, పుకట్టైయుడైయరాయ్, క్లాఘ్యమాన, (౯) తిరునకరిక్కువిర్వాహకరాన, ఆత్మార్, అరుళి
చ్చెయ్ త, (౧౨) కొణ్డాడప్పట్ట, గుణపామృత్యుత్తైయుడైతాన, ఆయిరన్దిరువాయ్ మొట్టియిలుమ్, (౧౫) ఇప్పత్తైయుమ్, భావయుక్త
మాక అభ్యసిక్కవల్లవర్ కళో, అభివృద్ధమాన, (౧౮) భగవదనుభవస్రగైయైయుడైయ, సూరికళుక్కు, క్లాఘ్యరాయ్ కొణ్డా, (౨౧)
ఒరుకోవై, ఆవర్ కళో. (౨౩) ఇతు కలివిరుత్తమ్.

౧౧.

వాదికేసరి ఆత్మకీయ మణవాళచ్చీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అర్థము.—శిథిలురాలగుటకుఁగారణమైన విరహవ్యసనమును బోఁగొట్టునట్టి (౩) ఆశ్రితసులభుడైన కృష్ణునియొక్క పాదములమీఁద
(౬) వృద్ధి నొందిన యశస్సుకలవారును క్లాఘ్యమైన (౯) కురుకౌపురికినిర్వాహకలునునైన ఆత్మార్లు సాదించిన(౧౨) కొనియాడబడిన గుణము
లుకల వేయిపాశురములలో (౧౫) ఈపదిపాశురములను భావబంధముతోనభ్యసించువారు అభివృద్ధమైన (౧౮) భగవదనుభవముచేవ
చ్చిన్యయశస్సుకల నిత్యసూరులకు క్లాఘ్యులగుచు (౨౧) వారితోఁజేరినవారు అగుదురు. (౨౩)

౧౧.

ఈ — నిగమ త్రిల్ - ఇ త్తిరువాయ్ మొట్టియ భృసిక్కవల్లార్ నిత్యసూరికళుక్కు సదృశరావ రెన్నితార్.

(మెలియునోయ్ తీర్ క్కుమ్) “మెలియుమ్” ఎన్దు తాయార్ కై వాగ్గినాళ్, పిన్నె యుముడైయన్ కై వి
దానే. ౧ “పెన్ద్రార్ పెన్ద్రొట్టిన్దార్” ఇత్యాది. (నల్లణ్ణ) ౨, “తాసామావిరభూచ్చోరి” ఎన్దిప్పడిప్పట్ట
అపత్తుక్కలిలేవన్దు ముకజ్జాట్టుమెన్నుమ్ ప్రమాణప్రసిద్ధి. ఇప్పడి శిథిలై యాకైక్కడియాన విరహవ్యధై యెప్పో
క్కు మాశ్రితసులభనాన కృష్ణవిరువడికళో విషయమాక. (మలిపుకట్) “దేశకాలజ్ఞాల్ విప్రకృష్టమాసలవ
ప్పడికళై యుమిప్పోతేపెటవేణుమ్” ఎన్దు విడాయ్ క్కుమ్బడి భగవద్విషయ త్రిలే విడాయ్ క్కు యాల్ వన్దువుకట్టి
తే, ఇప్పడిప్పట్టపుకట్టై యుడైయ వాగ్ద్యారరులిచ్చెయ్ తతు. (ఒలిపుకట్టాయర త్తిప్పత్తుమ్ వల్లవర్) ఇవరైయి
ప్పడి విడాయ్ ప్పిత్తవన్ అవిడాయ్ పోనవిడ నైరియాతవడి పరిహరిక్కవల్ల నెన్దిక కల్యాణగుణజ్ఞై వ్యక్తమాక
చొప్పల్లుకిట ఇప్పత్తైయ మభృసిక్కవల్లవర్ కళో. (మలిపుకట్టాయనవర్ కావర్ నట్కోవై యే) ఇవ్వాగ్ద్యారోడొ
ప్పర్ కళాయ్ త్తవర్ కళుమ్, నిత్యానుభవమ్బుణ్ణానిఱ్చెయ్ తే అవర్ కళో విడాయ్ క్కుమ్బడి, భగవద్వి
శ్లేషత్తాల్ విడాయ్ క్కుమ్బడి సమ్మావనై యిల్లాత సంసార త్రిలేయరున్దివర్ విడాయ్ క్కుమ్బడి రానాప్పోలేయా
యిన్ద్రు. వానవరోడునట్కోవై యావర్ - నల్లశేర్ త్రియావర్.

౧౧.

వడక్కు త్తిరువీతిప్పిచ్చై తిరువడిక శేశరణమ్.

జీ.అ. — నిగమమ్ (మెలియునోయ్ త్యాది). “వానవర్ క్కు - నట్కోవై - అవర్” ఎన్దు తైక్కటాక్షి త్తవతారై.

“మెలియుమ్” ఎన్దు వన్దురమ్ తాయార్ వాన్దైయల్లా మెయారే - కై వాగ్గిన పైసిద్ధమ్. ఉడైయన్ - స్వామి. ఉక్తార్థత్తుక్కు సంవా
దమ్ (పెన్ద్రొత్తిత్యాది). తిరుమొట్టి ఎట్టామ్బుత్తు ఒప్పతాన్దిరుమొట్టి ఏటామ్బుట్టు. పెన్ద్రొత్ పెన్ద్రొట్టిన్దార్ - శరీరమాత్రతైయత్వాది త్తవర్
పెన్ద్రొత్తవళిలేవిట్టుప్పోనార్. పిన్ను మడియేనుక్కుమ్బడి నాయ్ నిన్దువళోత్తు - పిన్ను మెనక్కు సర్వవిధబద్ధపుమాయ్ నిన్దువిళోత్తు. ఎన్నుయి
రాకిన్దానై - ఎనక్కు ధారకనుమానవనైయత్తర్థ. “కణ్ణ - మెలియునోయ్ తీర్ క్కుమ్” ఎన్దు తుక్కు ప్రమాణమ్ (తాసామిత్యాది).
“తాసామావిరభూచ్చోరిస్తైయమానముఖామ్బుజః । పీతామ్బురధరస్సగ్గీసాక్షాన్తన్నధమన్తథః” ఇతిభాగవతేదశమే గోపికాగీతానన్తరే.
“నమ్” ఎన్దు అన్తచ్చబ్దమ్ - ప్రసిద్ధియిలే. పుకట్టుక్కు మలివేతెన్దు (దేశకాలజ్ఞాలిత్యాది). మలిపుకట్ - వళర్ పుకట్. (ఒలిపుకట్)
“పుకట్ - ఒలి” ఎన్దు స్వయమ్. పుకట్టైవ్యక్తమాక చొప్పల్లుకిట వన్దు పడి. “మలిపుకట్ వణ్దురుకూర్ చ్చుడకోపన్, మలిపుకట్ వానవర్” ఎన్దు తు
క్కు భావమ్ (ఇవ్వాగ్ద్యారిత్యాది). “ఒప్పర్ కళో” ఎన్దిక తెవ్వాకారత్తాలేయన్దు (నిత్యానుభవమిత్యాది). అతావతు - భగవద్విశ్లేషత్తాల్
విడాయ్ క్కుమ్బడి సమ్మావనై యిల్లాత సంసార త్రిలేయరున్దివర్ విడాయ్ క్కుమ్బడి రానాప్పోలేయాయ్ ద్రి, నిత్యానుభవమ్బుణ్ణానిఱ్చెయ్ తే
అవర్ కళో విడాయ్ క్కుమ్బడి, ఆకైయారే అసమ్మావితమానవిడాయ్ ఇరువరుక్కు మొత్తిరుక్కైయారే (ఒప్పర్ కళో) ఎన్దిక తెన్దు పడి.
ఇత్తార - ఇరువరుడైయపుకట్టుమ్ మలిన్దిరుక్కు మెన్దు తాయ్ ద్రి. నిత్యసూరికళుక్కు విడాయావతు - ఉత్తోత్తరానుబుభూషై. మెలియు
నోయ్ - శిథిలరాకైక్కడియాన విరహవ్యధై. మెలివు - శైథిల్యమ్. అతావతు - శరీరకార్యమ్. మలిపుకట్ వణ్దురుకూర్ చ్చుడకోపన్ -
మెలియునోయ్ తీర్ క్కుమ్ నల్లణ్ణ కట్టర్ కళో మేల్ - శొన్న. ఆయిర త్తిలుమ్ - పుకట్టై - ఒలిక్కిట - ఇప్పత్తుమ్ వల్లవర్ - మలిపుకట్
వానవర్ క్కు - నట్కోవై - అవరెన్దు స్వయమ్.

౧౧.

జీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అ.అ.వి. — విశ్లేషమిల్లై యి త్తనైపోక్కి, ఇరుజ్జాకిలవర్ కళు మివరైప్పోలేవిడాయ్ క్కు వల్లారెన్దు పడి. ౨ “అకలిక్లే” ఎన్దికవను
సన్ధానతైవిడాయ్ నిఱ్చితాకపుమామ్. * వానవర్ క్కు మలిపుకట్టావతు - నిత్యానుభవమ్బుణ్ణానిఱ్చెయ్ తే మేన్దెనవభినివేశతైయడైయరా
యిరుక్కైయెన్దు పుమామ్.

౧౧

[౧౬]

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౨-తి. పాలనాయ్ వ్యాఖ్యానజల్.

౬౧

[స.తి.—(నిగమమ్) (మెలియునోయ్ తీర్ కుమ్) శ్రీభాగవతే దశమే [౩౨.] గోపికాగీతానంతరే, “తానామావిరభూచ్ఛారిస్తన్యమానముఖామ్బుజః । పీతామ్బరధరస్సగ్నిహితాన్తన్తధమన్తథః॥౨॥.”

౧౧-

మ ణ వా శ మా ము ని క శ్ తి రు వ డి క శే శ ర ణ మ్.

తాత్పర్యము.—ఈరీతి భగవద్విషయమైన విరహము సహంపభాలక మిక్కిలి శైధిల్యమునొందువారికి వ్యధనుబోగొట్టునట్టి దివ్య స్వభావముకలవాఁడును నాశ్రితసులభుఁడును నైన శ్రీయఃపతియొక్క దివ్యపాదారవిందములవిషయముగ నత్యాదరముతో నాత్మార్థముసాదించిన వియు భగవంతునియొక్క దివ్యకల్యాణగుణములను బ్రకాశముగఁ బ్రతిపాదించునవియునైన వేయిపాశురములలో నీపదిపాశురములను భావ బంధముతో నభ్యసించువారు భగవదనుభవమునందవగాహించుచున్న నిత్యసూరులతో సమానులగుదురు.

౧౧-

ద్రమిడోపనిషత్సజ్జతియిలి త్తిరు వాయ్ మొట్టిక్కానశ్లోకమ్.

(పాలనాయ్)

తంపురుషార్థమితరార్థరుచేర్నివృత్త్యా సాన్ద్రస్సృహసమయదేశవిదూరగచ్ఛ ।

ఈపుళ్ళుచాతదనవాప్తిభువాద్వితీయే స్త్రీభావనాంసమధిగమ్యమునిర్దుమోహ.

౩౨.

వాదికేసరిఅర్హుకియమణవాశచ్చియర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అర్థము.—ఇతరార్థరుచేః - ఇతరపురుషార్థములయందాశయొక్క, నివృత్త్యా - నివృత్తిచే, తమ్ - ఆ, పురుషార్థమ్ - పురుషార్థమును, సాన్ద్రస్సృహసమయదేశవిదూరగచ్ఛ-దట్టమైన యభినివేశవిషయమును కాలదేశములచేదూరమును నైన(వానిప్రకారమును), ఈపుళ్ళు-పొందవలయునని యాశపడినవారై, తదనవాప్తిభువా-ఆపురుషార్థములులభింపకుండుటచేఁబుట్టిన, కుచా-శోకముచేత, మునిః - శతకోపముని, స్త్రీభావనామ్ - స్త్రీత్వమును, సమధిగమ్య - పొంది, ద్వితీయే - రెండవతిరువాయ్ మొట్టియందు, ముమోహ - మూర్ఛనొందిరి.

౩౨.

తాత్పర్యము.—ఇతరపురుషార్థములయందభిరుచి సవాసనముగ నివృత్తమై భగవదాశ్రయణరూప పురుషార్థమును పూర్వకాలము నందు జరిగిన భగవచ్ఛేష్టితములను నిష్పండిత పొందవలయునని కోరినవారై యవిలభింపనందున నాత్మార్థకార్తి మితిమించెను. ఇట్లధికార్తి నొందినవారై యాత్మార్థము పిరాట్టిభావమునొంది యారెండవ తిరువాయ్ మొట్టియందు మూర్ఛించిరి.

౩౨-

ద్ర-తా.—(పాలనాయ్)—శైత్యాత్సగన్ధ్యభూమ్న రుచిరుచిరతయాపోషణాదాభిరూచ్యాత్సన్దర్భాత్పు

ష్పసన్ధాన్తహితతులసికామాలయాశ్శబ్దతశ్చ । చక్రాధీశస్యయోగాద్వటదళశయనా

ద్యర్హణీయాపదానై సమృన్నానేకభోగ్యన్నిరవిశదజితంకృష్ణమూర్తింశతారిః.

౩౩.

అర్థము.—శైత్యాత్ - శైత్యమువలనను, సాగన్ధ్యభూమ్న - పరిమళముయొక్క యాధిక్యమువలనను, రుచిరుచిరతయా - కాన్తిచే మనోహరముగనుండుటచేతను, పోషణాత్ - పృథ్వివలనను, అభిరూప్యాత్ - సౌందర్యమువలనను, సన్దర్భాత్ - అనుసరణమువలనను, పుష్ప సన్ధాన్త - పుష్పసంబంధమువలనను, మహిత తులసికామాలయా - మిక్కిలి శ్లాఘ్యమైన తులసీమాలచేతను, శబ్దతః - శంఖమువలనను, చక్రా ధీశస్య - శ్రేష్ఠమైన చక్రాయుధముయొక్క, యోగాత్ - సంబంధమువలనను, వటదళశయనాద్యర్హణీయాపదానై - వటపత్రమునందు శయనించియుండుట మొదలగు దివ్యచేష్టితములతో, సమృన్నానేకభోగ్యమ్ - కూడిన యనేకవిధములైన భోగ్యములుకలవాఁడని, కృష్ణ మూర్తిమ్ - కృష్ణవర్ణుడనైతిని, అజితమ్-విజ్ఞువును, శతారిః-అత్వార్థు, నిరవిశత్ - అనుభవించిరి.

౩౩.

వ్యా.—(శైత్యాత్, సాగన్ధ్యభూమ్న, రుచిరుచిరతయా, పోషణాత్, అభిరూప్యాత్, సన్దర్భాత్, పుష్పసన్ధాన్త, శబ్దతః, చక్రా ధీశస్యయోగాత్, మహితతులసికామాలయా, వటదళశయనాద్యర్హణీయాపదానైశ్చ సమృన్నానేకభోగ్యమ్) (అలిలైయిత్యాది - తణ్డన్దటాయ్) (అయ్చ్చియరిత్యాది - నాటుతుటాయ్) (తేవర్ కలిత్యాది - శెమ్మెట్టుటాయ్) (పరనిత్యాది - తణ్డన్దటాయ్) (ఏనమాయితా

తిరువాయ్ మొక్కి. — ర.ప. ౨-తి. పాలనాయ్ వ్యాఖ్యానం.

౬౩

కాలత్తై తేళత్తై కైకట్టిన్దవైయావన - దేశవిప్రకృష్టమాన పరత్వపూర్ణాదుమ్, కాలవిప్రకృష్టమాన విభవముమ్. పరవిషయభక్తి
 ఏకదేశమాయ్, “అలియెన్నవళమ్ శెయ్యుమణ్ణులార్ తాళిజైమేలణితణ్ణులాయ్ తై మాలుమార్” ఎన్ఱునొడజ్జి, “కణ్ణొకక్కుల్ తుళాయ్
 పాళ శెయ్ పూణ్ మెళుమైక్కెన్ఱు మెలియుమ్” ఎన్ఱు - విభవప్రావణ్యమితే విజ్ఞానరుళిచ్చెయ్ తు. అవైయావన - “కురవైసి
 జైన్దవర్ నల్లడి” ఎన్ఱుమ్, “తేవర్ కళి మామునివరి తైజ్జిన్ద శేవడి” ఎన్ఱుమ్, “కుడక్కుత్తనార్ తాళిజై” ఎన్ఱుమ్, “అళిన్దజ్జిన్ద
 ర్ పాతజ్జి” ఎన్ఱుమ్, “తిరుమాల్ నైత్తడన్దోడార్ మార్ పినిల్ వైత్తవర్ తాళి” ఎన్ఱుమ్, “ఇలన్దైనకరమ్మెరియుయ్ త్తవర్ తాళిజై”
 ఎన్ఱుమ్, “కణ్ణొకక్కుల్” ఎన్ఱుమిప్పడివిభవత్తై యడివిదామలిరుక్కి. అపడియితు వెన్దై. స్వగ్రోధకాయైయైయమ్ పీయూషహరియైయమ్
 ౧ “స్వగ్రోధకాయాభగవాన్ పీయూషాహరణ స్తభా” ఎన్ఱు విభవజ్జిలోడేయ్ తేనహపతి త్తతు; ఇజ్జుమ్ - “మడన్దెయ్ నెయ్ నెయ్ త్తెయ్
 డన్దొళి తార్ మార్ పినిల్ వైత్తవర్” ఎన్ఱు - ౨ * విజ్ఞానరముకుణవములిల్ వరుమ్ పెణ్ణుము తైన్దీకరి త్తపడిశొల్లిల్. (కాలవరితానపోక త్తై
 శైయైల్ నునైన్దా) ఇప్పడి “దేశకాన్దొళి కైకట్టిన్దక్కి అరువడికలిల్ తిరుత్తుళాయ్, తత్కాలవ ర్తికకుమ్ త్త్రస్థరాన వవర్ క
 కుమ్మ మేయ్ తేయనుభావ్యమాయ్ రుప్పతు” ఎన్ఱు తియమల్, అభిని వేశాతిశయమ్ మఱుపాడురువుమ్మడియవగాఢమాయ్, అత్తైయప్పోతే పె
 తామైయారే శిథిలరానార్. ఇతుక్కుడి - కురుమారిల్ పన్దతి త్తకోవాకైయారే. తిరువయ్ నైయిల్ పిఱప్పరామభక్తియై జనిప్పిక్కుమా
 పోప్పిలే, తిరునకరియిల్ పిఱప్పమ్ పరాభినివేశ తైప్పిఱప్పిక్కుమితే. కో - రాజా. శ్రీవైష్ణవర్ కకుక్కెల్ల మరాజావెన్ద పడి. ఇవిడమరాజక
 మాకా మైక్కాయ్ త్తై అత్తైరణ్ణునిన్ద మ్మెన్దా నావిర్భవిత్తతు.

౩౨.

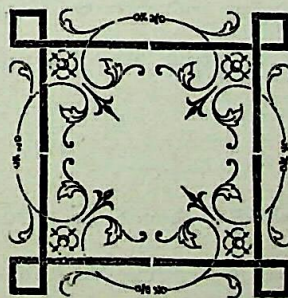
పెరియజీయర్ తిరువడిక శేషరణమ్.

తాత్పర్యము. — వివేకహాస్యతైన బాలులు జరిగిపోయిన భోగ్యజాతమును నిష్పృహ్యుడైయనుభవింపవలయునని యాశపడునట్లు ఆయాత్వా
 ర్లును సర్వేశ్వరునియందభినివేశము మితిమించి దేశాంతరమునందును కాలాంతరమునందును జరిగిన దివ్యాపదానములను నిష్పృహ్యుడైయనుభవింపవల
 యుననియు నాకామునందు సనకాదిమహర్షులు వానిపాదారవిండుములయందు భక్తితో సమర్పించిన తులసీమాలలను నిష్పృహ్యుడు పొంద
 వలయు ననియు నాశపడి యవిలభింపనందున మిక్కిలి శైథిల్యమునొందిరి.

౩౩.

నాలామ్మ త్తిల్ - ఇరణ్ణాన్దిరు వాయ్ మొక్కి మున్ద్రున్ద్రు.

ఆక - తిరువాయ్ మొక్కి - ౩౨ - పాట్టు - ౩౫౪.

శ్రీః.

ఆహ్వాన్ తిరువడిక శేశరణమ్.

ఎమ్మెరుమానార్ తిరువడిక శేశరణమ్.

తిరువాయ్ మొట్టి. — నాలామ్బత్తు - మూన్టాన్దిరువాయ్ మొట్టి - ౧-పా-కోవై వాయాల్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

మూ. — కోవై వాయాల్ పారు ట్టేన్ దినెరు త్తమిలుత్తాయ్, మతిలిలజ్జే ।
 కోవై వీయచ్చిలై కునిత్తాయ్ కులనల్ యానై మరుప్పొళిత్తాయ్ ।
 పూవై వీయానీర్ తూవిప్పొత్తాల్ వణక్లేనేలుమ్, నిన్ ।
 పూవై వీయా మేనిక్కుప్పు శుళ్ళాన్దెన్నేళ్ళామే ॥

౧.

ఆ—(కోవైవాయాల్) ఇప్పడి యవసన్నరాన తమ్మడైయ వవసాదమెల్లామ్ పొమ్మడి తమ్మెడే కలందరుళిన వెమ్మెరుమానుడైయ ప్రణయిత్వగుణానుభవ జనిత ప్రీతియాలే యన్ద ప్రణయిత్వతైప్పేళుకితార్.

అతిబలవృషరూపాసురసప్తక సపుత్రజనబాన్ధవదశాస్య కువలయాపీడకంసాద్యాశ్రితవిరోధినిరసనజనితమాన వున్నడైయ శ్రమాపనోదనార్థమాన శిశిరోపచారజ్ఞలై తత్తత్కలజ్జలిలేయున్దిటత్తిల్ నాన్ శెయ్యాతిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్, ఎన్నడైయ మనస్సానతుశీతళమాయ్ నిరతిశయసుగన్ధమాయ్ పుష్పహాస సుకుమరమాన వున్నడైయ తిరువుడమ్మక్కు సదృశమాయ్ సర్వశ్రమాపనోదనమాన దివ్యాజ్జరాగమావతే ! ఇతెన్న ప్రణయిత్వ మెన్దితార్.

౧.

పన్నీ. — మూన్టాన్దిరువాయ్ మొట్టియిల్ - ఇవరుడైయవార్ తీరుమ్మడి సంశ్లేషిత సర్వేశ్వర నివరుడైయ వభినివేశహేతువాన అనురాగవిశేషత్వైక్కుణ్డు అవనుమివర్ పక్కలిలే అత్యున్మాభినివిస్త నామ్మడి అనురక్తనామ్మడియై యనుసన్నితవివర్; అవనుడైయప్రాప్తి ప్రతిబంధక సమస్తవిరోధినివ రక్షత్వతైయుమ్, రక్షకత్వప్రయుక్తసమ్మన్దతైయుమ్, సర్వాత్మభావాదియూల్ వన్ద నారాయణత్వతైయుమ్, అనుకూలశత్రునిరసన సామర్థ్యతైయుమ్, సాశీల్యాదిగుణయోగ తైయుమ్, రక్షణోపకరణవ తైయుమ్, అనన్యార్థ మాక్కి యడిమైకొళ్ళుమ్ స్వభావతైయుమ్, సర్వవ్యాపకత్వతైయుమ్, పారమార్థికపరత్వోజ్జ్వల్యతైయుమ్, అపరిచ్ఛేద్యమాహాత్మ్యతైయుమ్ మనుభవిత్తు, ఏవంబిధ నానసర్వేశ్వరన్ తమ్మడైయ అత్తాత్తీయజ్జలైల్లామ్ (సగ్వస్తా)భరణాజ్జరాగాదికళోపాతి తనక్కతిశయితభోగ్యమామ్మడి విరుమ్మిన ప్రణయిత్వతై యరుళిచ్చెయ్ తు సస్తుప్తు రాకితార్.

అన్య. — కోవై వాయాల్ పారుట్టు ఏన్ద్రోన్ (౩) ఎరుత్తమ్ ఇలుత్తాయ్ మతిల్ (౬) ఇలక్లై కోవై వీయ (౯) శిలై కునిత్తాయ్ కులమ్ (౧౨) నల్ యానై మరుప్పు (౧౫) ఒళిత్తాయ్ పూవై వీయా (౧౮) నీర్ తూవి పోతు (౨౧) వణక్లేనేలుమ్ నిన్ పూవై వీయామ్ (౨౪) మేనిక్కు పూశుమ్ శాన్ద (౨౭) ఎన్నెళ్ళామే. (౩౦).

పన్నీ. — ముతప్పొట్టిల్, ప్రాప్తివిరోధికలైయజ్జీక్కుమ్ స్వభావనాన సర్వేశ్వరనైవోక్కి, ఎన్నెళ్ళైయనక్కజ్జరాగమాకొళ్ళా యెన్దితార్.

[౧౭] తిరువాయ్ మొళి.—౪-ప. ౩-తి. ౧-పా-కోవై వాయాళ్ వ్యాఖ్యానం.

౬౫

కోవైప్పొమ్మోలేవన, అధర తైయుడైయ నప్పిన్నైప్పిరాట్టిక్కాక, ఎరుతుకళినుడైయ, (౩) పిడరై, ముతీత్రవనాయ్, ముతీరై యుడైయ, (౨) లక్ష్మైక్క, నిర్వాహకనాన రావణనై, ముడియుమ్మడియాక, (౯) విరై, వత్తైత్రవనాయ్, బాతివైలక్షణ్యతైయుమ్, (౧౨) లక్షణవైలక్షణ్యతైయుమ్మడైయ, కువలయాపిడ త్రినుడైయ, కోమైప్ప, (౧౫) ఆనాయానేన ముతీత్రవనే! ఇప్పడి నప్పిన్నైక్కమ్ జనకరా జన్మిరుమకళుక్కుమ్ మధురైయిల్ పెణ్ణిక్కళుక్కుమ్ ప్రాప్తివిరోధియైప్పోక్కినవున్నై పుప్పతై, ఆకలార, (౧౮) జలతై, ప్రేమతా లే అక్రమహకప్పణిమాటి, ఉక్తకాలజ్జలిరే, (౨౧) వణ్ణిల్ ద్దరేనేయాకిలుమ్, ఉన్నుడైయ, పూవైప్పునిటతైయుడైయ, (౨౪) తిరు మేనిక్కు, శాత్తైత్రవతియన, అజ్జరాగమ్, (౨౬) ఎన్నెజ్జావతే! (౨౮) ఆశ్రయదోషమ్మారాతే అసురాగ లేశమే పదదాశాక అజ్జరాగ మాక్కినాయ్, అతుక్కుడి - అవస్థానప్రక వికారతైయుమ్కట్టిత్తు, ౧ * దశేన్దియాననమాన ౨ * తీమవ తైయుమ్కడుత్తు, ప్రవేశవిరోధియాన దుర్జానతైయు మట్టిక్కు మవనాతలాలెన్దు కరుత్తు.

౧.

అవతారిక.—సర్వదేశసర్వకాలములయందు జరిగిన తన దివ్యచేష్టితములను నిప్పుడే యనుభవింపవలయునని యత్యర్థమైన యాత్మార్థముజూచి భగవంతుడు ప్రీతి పరచుకడై వారికి తనదివ్యచేష్టితములను బ్రకాశింపగా నదిచూచి యిమాడవతిరువాయ్ మొళియం దాత్మార్థమునుభవించి యానందించుచున్నారు.

అర్థము.—దొండపండునంటి అధరముకలనప్పిన్నైప్పిరాట్టిక్కాక ఎదులయొక్క (౩) మెడలను వించినవాడును ప్రాకారములకల (౬) లంకకు నిర్వాహకుడైనరావణాసురుని నశించునట్లు (౯) భనున్నను వించినవాడును ఉత్తమకులమును (౧౨) లక్షణ వైలక్షణ్యమునుకల కువలయాపిడమనియెడిగజముయొక్క దంతములను (౧౫) వించినవాడునునైన (౬! సర్వస్వామి!) పుష్పములను విడువని (౧౮) తీర్థమును సమర్పించి యుక్తకాలములయందు (౨౧) నమస్కరింపనివాడనైనను నీయొక్క నల్లఆగసెపుష్పమునంటి కాన్తికల (౨౪) దివ్యమంగళ విగ్రహమునకు పూయతిగిన చందనము (౨౬) నామనస్సుగుటయాశ్చర్యము. (౨౮).

౧.

ఈ.—ఎల్లా త్తేళ త్తిలుమెల్లాక్కాల త్తిలుముణ్డానవనప్పడిక శెల్లామిప్పోతే పెర్ ద్దనుభవిక్క వేణుమెన్దువిడాయ్ ప్పొరొరువరై పె్పెళుకై యాలే, ఇవర్ స త్తైయేతనక్కెల్లామామ్బడియిరుక్కిట త్తప్రణయిత్వగుణతైక్కాట్టిక్కొడుక్కక్కణ్ణు, ఇవరుమెల్లామ్ పెర్ ద్దారాయనుభవిక్కితార్.

జీ.అ.—కోవై వాయాళ్ ప్రవేశే, కీత్తోడే నేరే సద్భిహసజ్జతి (ఎల్లాత్తేళ త్తిలు మిత్త్యాది). (సర్వేశ్వరనుడైయ పాలనాయేభులకన్దు తు)* పాలనాయేభులకిరే - ఆత్మార్థమైయ ప్రణయిత్వగుణమొన్నాప్పోరే, ఇత్తిరువాయ్ మొళియిల్ - ఆత్మార్థపక్కశీర్వరనుక్కుణ్డాన ప్రణయిత్వగుణమ్ కొల్లుకొటెన్దుపడి. ప్రణయిత్వగుణమావతు - వ్యామోహమ్.

అ.అ.వి.—కీత్తోదే తిరువాయ్ మొళియిల్ - దేశకాలవిప్రకృప్తమానవనప్పడిక శైయెల్లామ్ తత్తదేశకాలవిప్రమాక్కి ఇప్పోతే పెర్ ద్దనుభవిక్క వేణుమెన్దు మవిడాయ్ పిటన్దుపడియెరులిచ్చెయ్ తార్ ; ఇప్పడివిడాయ్ త్తపడియెక్కణ్ణు, ౩ “కలజగత్పతిం విష్ణుం సర్వప్రప్తర మిశ్వరమ్ । నార్పయ్యన్తి మైత్రేయపానణ్డోపహతాజనాః” ఎన్నిటపడియే ముతల్ తన్నిరే భగవత్సమాశ్రయణత్తుక్కు ప్పాజ్జలతనిలత్తిరే యిరున్దవివర్ క్కు ఇవ్వనన్దైయక్కడవతే! ” ఎన్దు ౪ * ఎతిర శూక్రల్ పుక్కుత్తిరియుమననాకైయారే యత్వస్తహృష్ట నాయ్, (ఎల్లాత్తేళ త్తిలు మెల్లాక్కాల త్తిలుముణ్డాన వనప్పడిక శెల్లామిప్పోతే పెర్ ద్దనుభవిక్క వేణుమెన్దు విడాయ్ ప్పొరొరువరై పె్పెళుకై యాలే) ఇవరుడైయ త్రివిధకరణజ్ఞుమేపూసుమేశాన్దు, తిరుప్పరవట్టమ్, తిరుమలై, తిరువాభరణమ్, మల్ ద్దముణ్డాన భోగ్యబాతజ్జ శెల్లామాయ్ (ఇవర్ స త్తైయేతన క్కెల్లామామ్బడియిరుక్కిట త్తప్రణయిత్వగుణతైక్కాట్టిక్కొడుక్కక్కణ్ణు) హృష్టరాయ్, ఇప్పడిపట్టప్రణయిత్వగుణతై యెన్నాతే తాప్రవేశప్పొమా? మల్ ద్దముణ్డానవర్ కళారే తాప్రవేశలాయున్దతోవెన్దిజ్జ నేయాడుపట్టు (ఇవరుమెల్లామ్ పెర్ ద్దారాయనుభవిక్కితార్)

ఈ.-స ర్వేశ్వరనుడైయ ౧*పాలనాదేములకు-ఇ తిరువాయ్ మొట్టి. ఇతుతనకు-మూన్టుపడియాక నిర్వహి-
ప్పర్ కళ నమ్మతలికల్ -ఎమ్బార్, “అమ్బలియమ్మనై ప్పిడిత్తుత్తర వేణుమ్” ఎన్టులై ప్రజై కు-తేళ్ళాయైక్కొడు
త్తమ్మై యైయాల్ మువారై ప్పేలే, వేటారుగుణావిమ్మారైత్తప్పణి అనుభవిప్పిక్కవనుభవిక్కి-తార్ ” ఎన్టురుళి
చ్చెయ్ వర్. తిరుమలై నమ్మి, “ఒరువనొత్తైయ వేటిత్తాల్, అవనుమతుశెయ్ వానాక త్తలై తులుక్కినాల్, పెన్
ద్రానాయ్ ప్పిన్బుసిని లిళువుతోన్టుమ్బుడియన్బురుప్పతు; ఆకై యాలే, అవనుమ్ ‘అప్పడిశెయ్ కిటోమ్’ ఎన్న్ క్కీ
లిళువై మఱన్టుఎల్లామ్ పెన్ద్రానాయనుభవిక్కి-తార్ ” ఎన్టు; శ్రీకౌసల్యయార్, పెరుమాళ్ వనత్తుక్కె-మున్దురుళు
కిటపోతు “ఏకపుత్తై” యాననాను మ్మైప్పిరిన్దిరుక్కమాట్టే, కూడప్పొమి త్తనై ” ఎన్న్ ఆచ్చి! నీర్ శొల్లుకిటవివై
ధర్మహానిడిక్ ” ఎన్టు ముక త్తైప్పార్ త్తరువారైయరుళిచ్చెయ్యి, ఇళువై మఱన్టుమగ్గళాశాసనమ్బుణ్ణిమీణ్డాళితే ;
కృష్ణ-౨-“మాళుచి” ఎన్దురువారైయరుళిచ్చెయ్యి, అర్జున ౩ “స్థితోస్తి గతసన్దేహః” ఎన్తుతరిత్తానితే. భట్టర్,
“కాలత్రయ త్రిలుళ్ళత్తైయమిప్పోతే పెఱ వేణుమెన్టువిడాయ్ త్తవివర్ కు-అప్పడియేయనుభవిక్కి-లామ్బుడి, ౪*కా
లశక్కరత్తానాకై యాలే కాలోపాధియైక్కట్టిత్తు, వర్తమానకాల త్రిత్తోలే అనుభవయోగ్యమామ్బుడి కాల త్తై
యెరుపోకియాక్కిక్కొడుక్కవనుభవిక్కి-తార్ ” ఎన్దురుళిచ్చెయ్ వర్. *

జీ-అ.-“ఎల్లాత్తేళ్ త్తిలుమ్” ఇత్యాది ప్రథమవాక్యమ్-ఎమ్బార్ నిర్వాహత్తిలేయాయ్; అత్తైవిస్తరియానిన్టుకొణ్డు నిర్వాహ స్తరము మరు
ళిచ్చెయ్ కిటార్ (ఇతుతనక్కి-త్యాది, అనుభవిక్కి-తార్ న్దురుళిచ్చెయ్ వరమ్మ మళవుమ్). లొక త్తి లారువరారువరై యెన్టు పేక్షిత్తాలత్తై మఱ
క్కప్పణి వేటొన్టుక్కొడుప్పతు, అన్బిక్కే “అత్తైయే కొడుక్కి-తోమ్” ఎన్దుశొల్లువతు, కైయిలే కొడుత్తువిడువతు; ఆక విమ్మాన్టుప్రకా
రమాకనడక్కక్కడవతితే, అమ్మాన్టుప్రకార త్తైయమడైవే కాట్టుకిటార్ (ఎమ్బరిత్యాది). అమ్బలియమ్మ-చన్ద్ర-౯. వేటారు గుణా
విమ్మారత్తై - ప్రణయిత్వగుణత్తై. తులుక్కినాల్ - అత్తైత్తాల్. “అప్పా” ఎన్టాలుచ్చికుళిరుమో? తలైతులుక్కినమాత్రత్తాలే పెన్ద్రుతా
మోవెన్దు; దృష్టాన్తద్యయమ్ (శ్రీకౌసల్యయారిత్యాది). వేచ్చినిమై విశ్వాసహేతువానమైక్కు దృష్టాన్తమ్ (ఏకపుత్రేత్యాది వాక్యమ్).
కృష్ణనిత్యాదివాక్యమ్ - ప్రామాణ్యమ్ విశ్వాసహేతువానమైక్కు దృష్టాన్తమ్. (కాలశక్కరత్తానాకైయాలేయెన్టుతు) కాలచక్రనిర్వాహక
నాకైయాలేయెన్టుపడి. ౪ “కాలశక్కరత్తా” ఎన్తుతుక్కుమేలే వ్యాఖ్యాన త్తి లరుళిచ్చెయ్ వర్ధద్యయ మన్బిక్కే, ఋతువత్సరాదియా
వేణ చక్రకారమానకాలత్తుక్కు నిర్వాహక నెన్బివిడత్తిలే వివక్షితమ్. ౫ “కాలస్యచహిమృత్యోశ్చ” ఇత్యాది. యద్వా, తిరువా
ట్టిక్కు కాలనిర్వాహకత్వమ్ శొన్నపోతే - ఈశ్వరనుక్కు మన్దు నిర్వాహకత్వ మర్థసిద్ధమెన్నుతల్. (ఒరుపోకియాక్కి). నడుత్తడై యిల్లాత
వెలియాక్కి; ఏకమాక్కి యెన్టుపడి. ఏకకాల త్తిల్, అపేక్షిత్తపడియే యనుభవిక్కి-తార్ న్దుతుక్కు చ్చున్దైకళ్; ౬ “తొళిశేర్ ” ఇత్యాది
క్కు - “కోవైవాయల్” ఇత్యాదియుమ్, ౭ “కొమ్బుపోల్ ” ఇత్యాదిక్కు - “మళిలికైళ్ళొక్కవైవీయ ” ఇత్యాదియుమ్,
౮ “పాలనాయ్” ఇత్యాదిక్కు - ౯ “శాలముల్ మున్దుమిట్టన్దు ” ఇత్యాదియుమ్, ౧౦ “తేవర్ కళ” మామనివరిత్తైన్బున్బున్బు ” ఇత్యాది
క్కు - ౧౧ “మరైకల్లైకణ్ణిట్టి” ఇత్యాదియుమ్, మన్ద్రు మిప్పుడైకళిలేకణ్ణుకొళ్యతు. భట్టర్ నిర్వాహత్తుక్కు నిదానమ్ - “కాలశక్క
రత్తానుక్కు” ఎన్తు. (ఎల్లాత్తేళ్ త్తిలుమ్ ఇత్యాదియుమ్) (ఇతుతనక్కు మూన్టుపడియాక విత్యాదియుమ్) తనిత్తనియేసద్గతియాయ్, నా
లు విధసద్గతియాకవుమామ్. ఏకపుత్తైయాననాను మ్మైప్పిరిన్దిరుక్కమాట్టే, కూడప్పొమి త్తనైయెన్టుతు-౧౧ “ఏకపుత్రావినాపుత్ర మహంజీవి
తుముత్సహే | కథంహిధేనుస్సంవత్సం గచ్ఛన్తన్నానుగచ్ఛతి | అహన్త్యానుగమిష్యామి యత్రపుత్రగమిష్యసి ” ఎన్తుత్తై క్కటాక్షిత్తు.
అ-అ-వి.-ఎన్టు ఇజ్జనేకూటినిర్వహిక్కుమ్బుడి. — దేశ కాలవిప్రకృష్టమానవవన్బడికై యనుభవిక్కి-వారైప్పట్ట వివర్ కు- ఎల్లామ్ పెన్ద్రా
రాయనుభవిక్కుమ్బుడి పణ్ణిపడియెప్పడియెన్దు (ఇతుతనక్కి-త్యాది). — “‘ఎల్లాత్తేళ్ త్తిలుమ్’ ఎన్తుత్తైయన్బుటినాలుసద్గతియాకవుమామ్”
ఎన్టు అర్థకస్పష్టార్ నిర్వాహమ్.

౧|| 3౨. ౨|| భ-గీ-౧౮-౬౧. 3|| భ-గీ-౧౮-౬౨. ౪|| 33-౫. ౫|| భార-ఉద్యో-౬౭-౧౩.
౬|| 3౨-౫. ౭|| 3౨-౮. ౮|| 33-౬. ౯|| 3౨-౩. ౧౦|| 33-౭. ౧౧|| రా-అ-౪౩-౧౯.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

ఈ.-మాయామృగ త్రిపిన్నే పెరుమాళ్ళెద్దునరుభుజిపోతు ఇళై య పెరుమాళ్ తేలిన్దునిన్దు, “ఇతుమాయా మృగజ్జీడీర్, రాక్షసమాయై” ఎన్టాప్పోలే, నానుమవ్వళవిలేనిన్దు, “ఇవై యనురావేశమున్దు” ఎన్న వితేయడు ప్పతు; అతుశెయ్యప్పేల్ శ్రీలేనెన్దితార్. (మతిలిళిన్దై) “ఇమ్మత్తుళుమూరుముణ్డేనమక్కు” ఎన్దు చక్రవర్తితిరుమకనై యెతిరిట్టానాయ్. సర్వరక్షకరానపెరుమాళ్ విట్టు, మతిళై “రక్షకమ్” ఎన్దిరున్దానాయ్; ఇతితేతాతన క్కుప్పణ్ణిక్కొళ్ళుమ్రత్తై. (ఇలన్దై కోవై) ౧[లక్కాంరావణపాలితామ్] మణ్బాడుతానేయొరువర్ క్కుమ్ ప్రవేశిక్కవరితు, అతుక్కుమేలేయుణ్ణిన్దునోక్కుకిటవనన్దై యబలమ్. “మతిళై యుడైత్తానలజ్జైక్కునిర్వాహకనల్లెనో” ఎన్దు భిమాని త్తిరుక్కిటరావణముడియ. (శిలై కునిత్తాయ్) రాక్షసర్ మాయాప్రయోగముల్ల తటియాతాప్పోలే, శెవై ప్పూళలల్ల తటియారివర్. “నీర్ధర్త యుద్ధ త్తిలేకుళలరాయరుక్కుమాప్పోలే, రాక్షసర్ మాయాప్రయో గకుళలర్ కిడిర్” ఎన్దు శ్రీవిభీషణాన్ద్రానై ప్పోలే అటివిక్కప్పేల్ శ్రీలే. (కులనల్ యానై మరుప్పొళిత్తాయ్) ఆక రత్తిలేపిటన్దు సర్వలక్షణోపేతమానకువలయాపీడ త్తినుడై యకొమ్పై యనాయాసేనముటి త్తవనే! అవ్వళవిలేశ్రీమ ధురైయిల్ పెణ్ణోడొక్కనిన్దు “నసమయ్యుద్ధమిత్యాహుః” ఎన్నప్పేల్ శ్రీలే.

(పూవై వీయానీర్ తూవి) పూవై త్తిరువడికలిలేపణిమాటి, నీరైత్తూవియెన్ను తల్; అన్ది క్కే, పూవై యొఱ్ఱియానీర్-పూవోడేకూడిననీర్, అన్దైత్తూవి. (పోతు) అవ్వవకాలజ్జలిలేపూవై వీయానీర్ తూవివణ్ణిన్ద్రీలేనా కిలుమ్, ఎరు తేఱ్ఱడర్ క్కైత్తోడక్కమానకాలజ్జలిలేపిటన్దు శ్రమమాటిశిరోపచారమ్మణ్ణిన్ద్రీలేనా కిలుమ్. (నిక పూ వై వీయామేనిక్కు) పూవాలల్లతు శెల్లాతతిరుమేనిక్కు. అన్ది క్కే, పూవై ప్పూవోడొత్తమేనియెన్ను తల్. వీయెన్దు-

జీ-ఆ.-ఇరణ్డామవతారి కైక్కనుగుణమాక ఎరు తేఱ్ఱడర్ క్కిటవిడత్తిరే ఉపచారమ్మణ్ణి కైయావతేతెన్దు; సనిదర్శనమాకవరుళిచ్చెయ్ కిటార్ (మాయామృగేత్యాది). “మృగోహ్యేవంవిధోరత్న విచిత్రోనాస్తిరాఘవ | జగత్యాంజగతీనాథమాయైషాహిసంశయః | తమేవై నమహమ్మస్త్యే మారీచంరాక్షసంమృగమ్” ఎన్దిటన్దొకమనుసంధేయమ్. అడుప్పతు-ప్రాప్తమ్. ఊరుమెన్దు - “ఇలన్దై” ఎన్దు తైప్పేల్. ఈడుపాడు (సర్వరక్షకరానవిత్త్యాది). చేతన తనక్కునన్దైపార్ క్కిటాప్పోలే, పణ్ణుమరత్తై యిప్పడియరుక్కుమ్ కిడికోశెన్ది తార్ (ఇతితేయిత్త్యాది). “ఇలన్దై” ఎన్దుమ్, కో” ఎన్దుమ్ కొల్లుకిటకుక్కుప్రమాణపూర్వకమాకభావమ్ (లక్కామిత్త్యాది). “యథారాఘవనిర్దు క్కళిరశ్వస్సవిక్రమః | గచ్ఛేత్తద్వద్దమిష్యమి లక్కాంరావణపాలితామ్” ఇతిసున్దరకాణ్డే ప్రథమేమారుతి. ఎరుత్తప్రమాణత్తుక్కుర్థమ్ (మణ్బాడిత్త్యాది). శబ్దార్థమ్ (మతిళైయిత్త్యాది). “శిలైకునిత్తాయ్” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (రాక్షసరిత్త్యాది). శెవై ప్పూళల్ - ఋజుయుద్ధమ్. ఇవ్వనన్దైయిలే యివర్ శిరోపచారమ్మణ్ణున్దుడియై సనిదర్శనమాక వరుళిచ్చెయ్ కిటార్ (నీరిత్త్యాది). శబ్దార్థమ్ (ఆకరత్తిలేయిత్త్యాది). మరుప్ప - కొమ్పు. ఆకరమ్ - ఉత్పత్తిస్థానమ్. స్వరూపశిత్తై (అవ్వళవిలే యిత్త్యాది). “ఫలస్సస్యచరామస్యరథస్సస్యచరక్షసః | నసమం యుద్ధమిత్యాహుర్దేవ గన్ధర్వదానవాః” ఇతియుద్ధకాణ్డే. పూర్వమేవలిఖితమ్.

“వీయా” ఎన్దు - సమర్పిక్కైయాయ్, (పణిమాటి) ఎన్దు పడి. ద్వితీయార్థత్తుక్కు, వీయా - ఒఱ్ఱియా, విడతవెన్దాయ్, పూవోడే కూడిననీరైత్తూవియెన్దు పడి. ద్వితీయార్థవివరణమ్ (పూవోడేయిత్త్యాది). పోతు - కాలజ్జలిలే. ఆల్ - అన్దై. “అవ్వవకాలమ్” ఎన్దు తైయిన్ను తెన్దు వివరియానిన్దుకొణ్డు, ఇక్కాలజ్జలిలే పూవై యుమ్నీరైయమ్ తూవుకిటకుక్కుప్రయోజనమ్ (ఎరు తేఱ్ఱడర్ క్కైయిత్త్యాది). “పూవై వీయామేనిక్కు” ఎన్దుతుక్కుమున్దివర్థమ్, వీయావెన్దు - ఒఱ్ఱియావెన్దాయ్, పూవాలల్లతు శెల్లాతమేనియెన్దు పడి. ద్వితీయార్థత్తుక్కు, పూవై యెన్దు - కాయావాయ్, వీయెన్దు - పూవాయ్, ఆమేనియెన్దు - అత్తోడొత్తమేనియెన్దాయ్, పూవై ప్పూవోడొత్తమేనియెన్దు పడి. పూవై

[౧౮]

తిరువాయ్ మొట్టి. — ర.ప. 3-తి. ౧-పా-కోవై వాయాల్ వ్యాభ్యానన్దల్.

౬౯

ఈ. — పూవుక్కుప్పేర్. పుష్పసాససుకుమారమాసమేనిక్కు. (మేనిక్కుప్పూశుమ్ శాన్దు) ౧. ఆవయోర్గాత్రసదృశమ్' ఎన్నిటపడియే. నమ్మియూ త్తపిరానుమ్ తానుమాకశ్రీమధురై యిత్తోయ్ ప్పక్క వాతేకూనియైక్కణ్ణు, ఆణ్ణర్ క్కుమ్ సమక్కుమ్బూశలామ్మడిశాన్దిడవత్తై యో? ఎన్న; వ్పక్క నాయరుక్కి ఆశానైక్కొడుత్తాల్ ౧[సుగన్దమే తత్] ఇతునక్కాయరున్దతు. అతుక్కు మేల్ తరమాయిరుప్పత్తోన్జై కాట్టినాల్ [రాజార్నమ్] ఇతుకంసనుక్కామ్. అతుక్కు మేల్ తరమాయిరుప్పత్తోన్జై కాట్టినాల్ [రుచిరమ్] నిజమేయితిలుపడివిక్కలావతు. ఇప్పడియరుళిచ్చె యేతవాతే, “నెణ్ణైయ్ నాన్ దత్తిలే ప్పట్టికనారిరణ్ణుముగ్ధర్ శాన్దివాళియటిన్దపడియే!” ఎన్దు, అత్తాల్ వన్దవార్నో ద్దోన్దన్ది తమ్మణ్ణినాల్ [రుచిరాననే] నల్లశాన్దిడవత్తై కాకవితోరుముఖమిరున్దపడియేన్దు నెన్దిత్తా. [ఆవయోర్గా త్రసదృశందీయ తామ్] నల్లరక్కుప్పరిమాలువార్, అతుక్కుణ్ణువినియోగజ్ఞోభ్యువారుడమ్మవారియటియ వేణుదాన్; నమ్మడమ్మక్కుమ్మణ్ణురుడమ్మక్కుమ్మీడానశాన్దుతా. ఇప్పడితరమిట్టుప్పేశుమ్ శాన్దోహృదయ మాయ్ విడువతే!

౧.

జీ.ఆ. — పూ. కాయమ్బు. ఇరణ్ణామర్థత్తాల్ ఫలిశమ్ (పుష్పసాసత్వాది). శాన్దుపూశువతుడమ్మిరేయాయరుక్కు, “మేనిక్కు” ఎన్దు విశేషిక్కి ఆ తేన్నేన్దు (ఆవయోర్గాత్రాది). “సుగన్దమేతద్రాజార్నం రుచిరం రుచిరాననే | ఆవయోర్గాత్రసదృశం దీయతామసులేపనమ్” ఇతి పంచమేం శే కుబ్జాం ప్రతికృష్టః. నమ్మియూ త్తపిరాన్ - బలరామన్. ప్పట్టిక్క - శేలపుక్కుయోగ్యమ్. “సుగన్దమ్” ఎన్దైయారే - స్వాభావికగన్ద మన్దు, పుష్పాదికశాల్ వన్దవాపాధికగన్ద మెన్దు పడి. స్వాభావికగన్దమాకిల్ - సుగన్దియెన్దిరుక్కు వేణుమ్. ఇతుక్కువ్యాకరణసూత్రమ్-౨ “గన్ద స్వేదుత్పాతిసుసరభిభ్యః” “ఏభ్యోగన్దశబ్దస్య ఇకారోన్తాదేశస్సన్యత్”. “గన్దస్వేత్వేతదేకాన్తగ్రహణంకర్తవ్యమ్” ఇతివార్తికమ్. కేచిత్తు “ఏకాన్తపదస్యస్వాభావికపరత్వమ్, ఏవచ్చస్వాభావికగన్దవాచకాదేవాయమికారాదేశః, సుగన్దిపుష్పమితి. ఆగన్తకవాచకాత్తనా యమాదేశః; ఆతఏవభట్టిః ‘అభ్యాయవాన్ గన్దపహస్సుగన్దః’ ఇతి, తద్వ్యాఖ్యానేచ ‘వాయోస్వాభావికగన్దాభావాత్ సేకారాదేశః గన్దస్వేత్వ ఇతివార్తికాత్’ ఇతిన్దితమ్” ఇత్యాహుః. ఇప్పడితరమిట్టున్జిల్లికి ఆతుక్కువ్యజ్ఞకమ్ - “ఏతత్” ఎన్దిజనిర్దేశముమ్, “రాజార్ నమ్” ఎన్దువెత్తు, “ఆవయోర్గాత్రసదృశమ్” ఎన్దిజనిర్దేశముమ్, “రుచిరాననే” ఎన్దిజనిర్దేశముమ్. “సుగన్దమ్ - ఏతత్, రాజార్నమ్ - ఏతత్, రుచిరమ్ - ఏతత్” ఎన్దుమున్దిలుమనుపట్టిక్కింతు. హనియన్దోన్ది తమ్మణ్ణినాల్, అతు వికృతమాయన్దోవిరుప్పతెన్దు (నల్లశాన్దిత్వాది). “రుచిరాననే” ఎన్దుతుక్కుభావమాతల్. “రాజార్నమ్” ఎన్దైయారే - గర్వోద్ధతనాకైయారేయేతానాయుమ్ వినియోగజ్ఞోభ్యుమెన్దు పడి. “నెణ్ణై” ఎన్దు - హృదయవ్యాపారమ్ శొల్లామైయారే - సత్రామాత్రమేయెల్లామెన్దు పడి.

౧.

ప్ర.తి — కోవై వాయాల్ ప్రవేశే. (ఏకపుత్తైయిననాన్) అయోధ్యాకాండే [౪౩] వనవాసార్థంగచ్ఛన్తం రామం ప్రతికాశున్, “నహితావధురైజ్జన్తం సర్వశాస్త్ర విశారదమ్ | ఏకపుత్రావివాపుత్రమహంజీవితుముత్తమే || ౧౯ || [౨౪] కథంహి ధేనుస్సంవత్సంగచ్ఛన్త న్నానుగచ్ఛతి | అహన్తా వసుగమిష్యామి యత్రపుత్రగమివ్యసి || ౯ ||”. — (సర్వహానికీర్) [రా.ఆ.౨౪]. “భర్తృకిలపరిత్యాగోవృశం సఃకేవలంప్రియాః | సభవత్త్యానకర్తవ్యమవసాపివిగర్హితః || ౧౨ || యావజ్జీవితకాకుత్స్థః పితామేజగతీపతిః | శుశ్రూషాక్రియతాన్తావత్స హి సర్వస్సనాతనః || ౧౩ || ఏవముక్తాతురామేణ కాశల్యాశుభదర్శనా | తథేత్యువాచసుప్రీతారామమగ్నిష్టకారిణమ్ || ౧౪ ||”. — (మజ్జిమానికాసమ్మణ్ణి) [౨౫] “యన్తజ్జళంసహస్రాక్షే సర్వలోకసమ్స్పృతే | పుత్రనాశే సమభవత్తత్తేభవతుమజ్జళమ్ || ౩౨౪ || యన్తజ్జళం సుపర్ణస్యవివతాకల్పయత్సురా | అమృతంప్రార్థయానస్యతత్తేభవతుమజ్జళమ్ || ౩౩౪ || అమృతోత్పాదనేనైత్యాన్ ఘ్నతోవజ్రధరస్యయత్ | ఆదితిర్జజ్జళంప్రదాత్తత్తేభవతుమజ్జళమ్ || ౩౪౪ || త్రీన్విక్రమాన్సక్రిమతోవిష్టోరమితతేజసః | యదాసీన్తజ్జళంరామతత్తేభవతుమజ్జళమ్ || ౩౫౪ || ఋతవస్సాగరాన్దీపావేదాలోకాదిశ్చతే | మజ్జశానిమహాబాహూదిశ్చుశుభమజ్జశాః || ౩౬౪ || — గీతాస్వప్నాదశే, “సర్వభర్తాన్మోత్యజ్య

మామేశరణంప్రజ | అహన్తాసర్వపాపేభ్యో మోక్షయిష్యామిమాశుచః". తత్రాస్తేరునఉవాచ, "నష్టమోహస్తృతిర్లభాత్వత్సృసానాన్తయాచ్యుత | స్థితో స్థిగశసద్దేహఃకరిష్యేవచనంతవ".

(కోవై వాయార్ త్యాది) (మాయామృగ త్రికపి న్నే) ఆరణ్యకాండేత్రిచత్వారింశే, "శబ్దమానస్తుతందృష్టాల్పక్షణోరామమబ్రవీత్. తమేవైనమహంమస్యేమారీచంరాక్షసంమృగమ్ || ౪ || చరన్తోమృగయాంహృష్టః పాపేనోపాధినానసే | ఆసేననిహతారామరాజానఃకామరూపిణా || ౫ || ఆస్యమాయావినోమాయామృగరూపమిదంకృతమ్ | భానుమత్పురుషవ్యాఘ్రగిగన్ధర్వపురసన్నిభమ్ || ౬ || మృగోహ్యేవంవిధోరత్నవిచిత్రోనాస్తిరాఘవ | జగత్యాంజగతీనాథనాయోషహిససంశయః || ౭ ||" — (ఇలక్షైకోక్తపీయ) సుందరకాండేప్రథమే, "యథారాఘవనిర్దుక్తశ్శరశ్చస్వసవిక్రమః | గచ్ఛేత్తద్వద్గమిష్యామిలక్ష్మీంరావణపాలితామ్ || ౩౯౪ ||" — (కులనల్యానైమరుప్పొళితాయ్) [రా-యు-౧౦౩] "స్థలస్థస్యచరామస్యరథస్థస్యచరక్షుః | నసమంయుద్ధమిత్యాహుర్దేవగన్ధర్వదానవాః || ౪౪ ||" — (పూశుమ్కాన్దు) పచ్చమాంశే వింశేకుజ్జాంప్రతికృష్టః, "సుగన్ధమేతద్రాజార్హంరుచిరంరుచిరానసే | ఆవయోర్గాత్రసదృశందీయతామసులేపనమ్ || ౬ ||" ౧.

తాత్పర్యము. — సుందర మైనయగరముకల నప్పిన్న పిరాట్టిని పొందుటకై యేడువృషభములను సంహరించినవాడును రామావతారం బెత్తి రావణుని సంహరించినవాడును ఉత్తమకులమునందుఁబుట్టి సర్వలక్షణసమృన్న మైన కులయూపీడమనియెడి మత్తగజమును బడగొట్టిన వాడునునైన ఓ! శ్రీయఃపతీ! ఆయాకాలములయందు నీకుఁజేయతగిన కైంకర్యములను నేను చేయవన్న ను నానసస్సును నీదివ్యదేహమునకుఁ దగిన చందనముగ నంగీకరించితివి. ఇట్టి నీప్రణయమును నేనేమనిచెప్పెద?

మూ. — పూశుజ్జాన్దు న్నెన్జామేపునై యుజ్జణ్ణియెనత్తుడైయ | వాశకణ్ణాయ్మాలై యేవాఁపట్టాడై యుమఃదే |

తేశమానవణికలనుమెక్కై కూప్పచ్చెయ్ కై యే | యీశాఁజాలముణ్ణుమిట్టన్దవెన్దై యేకమూర్తిక్కే || ౨ ||

ఆ. — (పూశుమ్కాన్దు) నిఖిలభువన నిగిరణోద్ధరణావగతసర్వేశ్వరస్వభావనాయ్, సదైకరూపనాయ్కొణ్ణు శ్రీవైకుణ్ఠనిలయనా యిరున్ద వెప్పెరుమానుక్కు, స్వవిషయమాక మత్కృతమాన స్తుతికీర్తనాజ్జలి ప్రభృత్యైకైకవృత్తియే దివ్యగణానులేపన దివ్యమాల్యామ్బురనిగతిశయదీప్తియు క్షదివ్యభూషణాదిసర్వభోగోపకరణజ్ఞానమయిన; ఒరువనుడైయ వ్యామోహమిరుక్కుమ్బడియే యెనిఱార్.

అన్వ. — ఈశాఁ జాలముణ్ణుమిట్టన్ద ఎన్దై (౩) ఎకమ్ మూర్తిక్కు, పూశుమ్ (౬) కాన్దు ఎన్జెన్జామ్ పునైయుమ్ (౯) కణ్ణి ఎనతుడైయ వాశకమ్ (౧౨) శెయ్ మాలై వాఁ (౧౫) పట్టాడైయుమ్ ఆంఁదే తేశమాన (౧౮) అణి కలనుమ్ ఎక్ (౨౧) 'కైకూప్పచ్చెయ్ కైయే. (౨౨)

పన్నీ — ఆన నరమ్, సర్వనియన్తావాయ్ సర్వరక్షకనాన స్వామిక్కు ఎక్ కరణత్రయముమ్ భోగ్యమాకానిష్ఠతెనిఱార్.

నిరుపాధిక నియన్తావాయ్, ప్రళయాపత్తిరే ఉణ్ణుతుమిట్టైతాకైయాలై సమస్తపదార్థత్తుక్కుమ్ సర్వప్రకారరక్షకనాయ్, ఇవ్వపదానతాలై యెన్నైయడిపైకొణ్ణ అస్తత్సాన్వియాయ్, (౩) నిరతిశయభోగ్యమాకైయాలై అద్వితీయమాన, విగ్రహతైయుడైయవనానవనుక్కు, కూనియిట్టకాన్దుపోలేతమతియన, (౬) కాన్దుప్పడి, ఎన్జెన్జాకానిష్ఠతు; శ్రీమాలాకారర్మలైపోలేయున్దుకాన్దుమ్, (౯) తిరుమాలై, ఎన్నుడైయ, వాగ్విత్రియానశబ్దతాలై, (౧౨) తొడుక్కుప్పట్ట, మాలైయాయరానిష్ఠతు; ౧ "పూమ్మట్టామ్" ఎన్నిఱనడియే తిరువనన్దార్వాన్ సమర్పితతెన్నలామ్బడి శీరియతాన, (౧౫) పరివట్టముమ్, అన్దవాగ్విత్రియే; తేజస్కరమామ్బడి, (౧౮) అణియప్పట్ట, ఆభరణముమ్, ఎన్నుడైయ, (౨౧) అణ్ణలిబన్దమే. (౨౨). వాశకమ్పట్టాడైయవతు - ఒప్పనైక్కుపొక్కల్యకరమాకై. అణ్ణలిఆభరణమాకైయవతు. - ఇవర్తలైయిలేవైత్తఅణ్ణలి ఆవన్దిరుముడియిల్ అభిషేకాద్యాభరణజ్ఞోపాతి యవనుక్కుజ్జ్వల్యావహమాకై.

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౩-తి-కోవై వాయాళ్. ౨-పా-పూశుజ్జాన్దు వ్యాఖ్యానబ్బళ్. ౭౧

అర్థము.—నియామకుడును లోకములనుబ్రళయకాలమునందు మింగియుములబయలుపఱచియురక్షించినవాడును (ఇట్లున్నవశముచూచిన) నాస్వామియు (౩) అద్వితీయమైన విగ్రహముకలవాడునునైన(భగవంతునికి) సమర్పింపఁదగిన(౬)చందనము నామనస్సగుచున్నది. ధరించుకొనఁగిన (౯) మాల నాయొక్క శబ్దములచే (౧౨) చేయబడిన మాలగానున్నది. క్లాఘ్యమైన (౧౫) వస్త్రమును ఆశబ్దసందర్భమే. తేజస్కరమగునట్లు (౧౮) ధరింపఁబడిన ఆభరణములును నాయొక్క (౨౧) అంజలి చేయుటయే. (౨౨).

ఈ.—ఇరణ్డామ్బట్టు. ఎన్నుడై యకరణకార్యమానస్త్వత్యాదిక శే పరిపూర్ణ నానవనుక్కు భోగోపకరణ జ్జలైల్లమాయిన్ దైనితార్.

(పూశుమ్ శాన్దెన్నెజ్జామే) ఇ త్తిరుమేనియినుడై యవై లక్షణ్యజ్జెయుమ్, అననుక్కు త్తమ్బుక్కలుణ్డానవిరుప్పత్తైయుమనుసద్ధిత్తుప్పిన్నాడి త్తిరియపుజ్జొల్లుకితార్. (పునై యుజ్జణ్ణి) వట్టుక్క-నానమాలై యన్ది క్కేశా త్తప్పడుమమాలై. (ఎనతుడై యవాశకజ్జాయ్ మాలైయే) ఇవర్ “అవనుక్కు” ఎన్దుశొల్లవేణ్డా, ఇవరుడైయెయికిలవనుక్కేయాయరుక్కుమ్. (వాశకజ్జాయ్ మాలైయే) ఇవర్ నెజ్జొక్కట్టిలుమ్ వాక్కు-పరిమళమ్ విజ్జొయిరుక్కుమోబ్బలేకాణుమ్. పూక్కట్టియితేశాన్దు మణజ్గొడుప్పతు. (వాక్ పట్టాడై యమః దే) అన్దపుక్కితా నేయవనుక్కు పుంస్త్రావహమానపరివట్టునుమ్. ఇవరుడై యపా, నల్లనూలాకై యాలేవాక్ పట్టాడైయాయున్దు కాణుమ్. “నల్లనూలాక వేణుమ్” ఎన్దుడియిలేనోన్దునూన్దువరితే.

(తేజనూనవణికలనుమ్) తనక్కు తేజస్కరమానవాభరణముమ్. (ఎక్కై కూప్పచ్చెయ్ కైయే) శేరపాణ్డియ్ తమ్పిరానోపాతి, అవనుక్కు తేజస్కరమాకానిన్ద తివరుడై యలజ్జలి. ఇవర్ గ్రాలేనిజమ్పెన్ గ్రానాయురు

జీ-ఆ.—ఇరణ్డామ్బట్టు (పూశుమ్ శాన్దెత్తాది) “వాశకమ్ శెయ్ మాలై, ఎక్కై కూప్పచ్చెయ్ కైయే” ఎన్దు - మేరకరణకార్యమశాన్దు శుక్కుచ్చేర, “నెజ్జామ్” ఎన్దుతై - స్త్రుతి పరమాక్కి యరుళిచ్చెయ్ కితార్ (ఎన్నుడైయకరణేత్తాది).

అన్దిక్కే, ఉక్తానువాదపరమాకవర్ణాన్తరమ్ (ఇత్తిరుమేనియిత్తాది). (పిన్నాడి) అతావతు- ముతత్వాట్టిలు మిప్పాట్టిలుమ్ “నెజ్జామ్” ఎన్దు - నెజ్జాత్తన్నెయ్ శొల్లుకితాయ్, అతుపిన్నాడుకితత్వేన్ద్రాన్తరమాకవుమామెన్దపడి. “కణ్ణి” ఎన్దువమైన్దిరుక్కు, “పునైయుమ్” ఎన్దు విశేషి త్తతుక్కుభావమ్ (వట్టుక్క-నానవిత్తాది). వట్టుక్క-నాన - శెలవుక్కుయోగ్యమాన. వాక్కాలే శెయ్యుప్పట్టవెన్నుడైయమాలైయెన్దపడి. మమకారమృణ్ణలామోవెన్దు (ఇవరవనుక్కిత్తాది). ౧ “యా నేనీయెన్నుడై మైయుమ్ నీయే” ఎన్దిరుక్కుమవరాకైయాలే త్తమైయిట్టు చొన్నాలుమ్, ౨ “యనై యి శేతస్యతర్ధనమ్” ఎన్దిఱపడియేయవరుడైయెయికిలవనుక్కేయాయరుక్కు మెన్దపడి. వాశకజ్జళ్. పువ్వుజ్జాయ్, అవర్ గ్రాలే శెయ్యుప్పట్టమాలైయెన్ద తుక్కుభావమ్ (ఇవర్ నెజ్జొక్కట్టిలుమిత్తాది). విజ్జొయిరుక్కుక్కడియేతెన్దు (పూక్కట్టియిత్తాది). ఇతార్ వాక్పరిమళమే మనస్సుక్కుమ్ పరిమళమ్ కొడుప్పత్తెన్ద తాయున్దు. పుంస్త్రావహమానవెన్దతు - “వాక్” ఎన్దుతైప్పల్. వాక్ - పెరుమై. అతావతు - పురుషోత్తమత్వ లక్షణమెన్దపడి. పుంస్త్రవమ్ - పురుషోత్తమత్వమ్. వాశకమ్ పట్టాడైయమ్మడియెజ్జనేమెన్దు; చాటువారేయరుళిచ్చెయ్ కితార్ (ఇవరుడైయవిత్తాది). పా - ఛన్దస్సుమ్, తన్దుసముదాయవిశేషముమ్. నూల్ - శాస్త్రముమ్, తన్దువుమ్. నల్లనూలాకై యాలేయెన్ద తైయపపాడిక్కితార్ (నల్లనూలాకవిత్తాది). నోన్దునూన్దువరితేయెన్దతు - ౩ “వణ్ణమిన్దు నూన్దునోన్దుగ్రే” ఎన్దుతైప్పల్. నోన్దుకై - సాధనానుష్ఠానమృణ్ణకైయుమ్, నూన్దుయమ్.

తేజస్కరమానవాభరణమేతెన్దు (శేరపాణ్డియిత్తాది). శేరపాణ్డియ్ తమ్పిరానెన్దు - పెరుమాళుడైయ వారుతిరుప్పరక్కత్తుక్కు

అ-ఆ-వి.—అవక్ విరుమ్మినతోన్దుడే తనుక్కు సమ్బన్ధమ్ తేట్టమాకైయాలే “ఎక్ మాలై” ఎన్దితార్, ఇల్లెయికిల్ “ఎన్నెజ్జామ్” ఎన్దు వేతానేయమైయుమితే.

29

తిరునామయ్యమ్మి.—ర-ప. 3-తి-కోవై వాయాళ్. 3-పా-వకముర్తి వ్యాఖ్యానజ్ఞు.

ఈ. - క్రితవచ్చినా నాదుకు తెలుసా నామిరుక్కప్పెల్లమి? (ఈశ) సర్వేశ్వర. "రక్షక" ఎన్నుమేల్చి రేయాయ్డి
చైవై నోవుపడవిట్టిరుక్కుమోవెన్నిల్ (ఇలముజ్జామిల్లన్) జగత్తుక్కు సర్వప్రకారరక్షక. (ఎన్దై) అన్దరక్షణ
త్రాలేయైన్నెయ్యెత్తిగొట్టవ. (ఏకమూర్తిక్కు) అద్వితీయమాన తిరుమేనియైయుచైయవనుక్కు. (ఏక
మూర్తిక్కు - పూశుమ్కాన్దెన్నెజ్జమే) ౧ "సర్వగంధః" ఎన్నితరుమేనిక్కితుశేరుమే.

జీ.ఆ.-షేర్. మేలుక్కవతారికై (ఇవల్ దొరయిత్వాది). “ఈశక” ఎన్టత్తై - రక్షకత్వమర్హాన్తిధమ్. శాస్త్రపూనువతుతిరు మేనియిలేయాక వే
 ట్టుకైయాలే, * మూర్తిశబ్దత్తుక్కు - విగ్రహపరమాకవర్థ మరుళిచ్చెయ్తతు. “నెళ్ళమే” ఎన్టప్పరత్తుక్కుభావమ్ (సర్వగర్భఇత్యాది).
 శేరుమే - శేరుమా? శేరాలెన్ట పడి. పాటిలే ఆడిలోలుమ్ “ఏ” ఎన్గిఱివతు - స్వరత్తిలే. కైకూప్పుచ్చెయ్తై - ఆళ్ళలి. ఈశనిత్యాది,
 ఏకమూర్తిక్కు - ఎన్నళ్ళమే - పూనుమిశాస్త్ర, ఎనతుడైయవాళకమ్ శేయ్మలైయే - పునైయబ్బణ్ణి, అఁదే - వాక్ పట్టాడైయమ్,
 ఎన్ కైకూప్పుచ్చెయ్తైయే - తేళమానవణికలను మిత్ర్యన్వయః.

ప్ర-తి. — (ఇరజ్జామ్మట్టు) (పూశుమిత్యాది) (ఏక మూర్తిక్కు-పూశుమిత్యాదై నైజ్జామే) ఛాన్దోగ్యే. [3-౧౪.] “సద్వక్తర్నాసర్వకా
మస్సర్వగన్ధస్సర్వరసోసర్వమిదమభ్యాన్తోవాక్యనాదరః”.

తాత్పర్యము.—ప్రళయకాలమునందు సకలలోకములను తనమువరమునందుంచుచు సృష్టికాలమునందు బయలుపడియు ఇట్లు సకల జగద్రక్షకుడైన శ్రీయఃపతి తనదివ్యచేష్టితములచేనన్న దాసునిగాఁజేసుకొనెను. ఇట్టియుపకారకునికి నాకరణవ్యాపారమగు స్మరణముచంద నముగాను, నావార్తలుదివ్యపుష్పమాలలుగాను, వస్త్రముగాను, నాయంజలి దివ్యాభరణములుగాను నాయెను. ఇట్లువానిప్రేమకార్యమును నే నేమనిచెప్పెద?

౨.

మూ. — ఏకమూర్తియిరుమూర్తిమూర్తిమూర్తిపలమూర్తియాకి, యైస్తుపూతేమాయిరణ్ణుశుడరాయరువాకి ।

నాక మేటిసదుక్కడలుట్టుయి ననా రా యణ నే, యు|న్నా కముల్ గ్రుమక త్తడక్కియావియల్లనా య్ త్తే॥

ఆ.—(ఏకమూర్తి) అప్రాకృతనిత్యసిద్ధదివ్యరూపవిశిష్ట నాయకప్రేక్షకుణ్ణిలయ నాయకొండ్లుప్రకృతిమహాత్రివిధాహజ్కారమనఃప్రభృతికరణపచ్చభూత చంద్రసూర్యాదిపదార్థజ్ఞుమక్కుమ్ తదస్తర్వరిచేతనజాతత్తుక్కుమ్ స్రష్టానాయ్, అవబోధినుడైయ ధీత్యర్థమాక వస్త్ర్యామితయావస్థితనాయ్, సృష్టమానజగత్తినుడైయరక్షణార్థమాక తిరుప్పావ్వుడలిలేకణ్ణిశేర్ వరుళి నాగపర్యజ్కుళాయయిరున్దనారాయణనే! ఉత్తిరుమేనిక్కపేక్షితమాన సర్వభోగ్యుజ్ఞుమక్కుమ్ నానున్దిఱత్తుప్పణ్ణుమ్ స్తుతికీర్తనాదివృత్తికళేయాకొండ్లిరుక్కిఱ వున్నుడైయ మహాగుణతై యనుభవితైన్నుడైయక్షేతముమ్తీర్చేన్దెన్దితార్.

3.

అన్వ. — ఏకమూర్తి ఇరుమూర్తి మూస్తుమూర్తి (3) పలమూర్తియాకి విష్ణుపూజనాయ్ ఇరణ్ణుశుడరాయ్ (౬) అరువాకి నాకమ్ ఏటి (F) నడుక్కడబుల్ తుయిన్వ నారాయణనే (౧౨) ఈ ఆకమ్ ముల్ ముమ్ (౧౫) ఆకత్తు అడక్కి ఆవి (౧౮) అల్లల్ మాయ్ త్తతే. (౨౦)

పన్నీ.— అనంతరమ్, సర్వాత్ భావాదియాల్ వందసమ్మన్యతైయడైయ ఉక్ వడివడ్డుకైయప్పజియసుభవిత్తు ఎన్నాత్తావానతు కీర్త్ ప్రక్కరదుఃఖమ్ తీరప్పెల్లైతేయన్జితార్.

సూక్తచిదవిద్విశిష్టమాయ్ ౨ “ఏక మేవ” ఎన్నిటపడియే కారణరూపత్వైయుడైయనాయ్, అన్తఆవ్యక్తకార్యమాన మహదవజ్ఞా-రజ్ఞ
శైవడివాకవుడైయనాయ్, ౩ “సాత్త్వికోరాజసత్వైశ్చైవతామసశ్చత్రిధామహాన్” ఎష్టుమ్, ౪ “వైకారికస్తైజసశ్చభూతాద్విశ్చైవతామసః”

୧॥ ଫା-୫-୩-୧୪.

೨|| ಪಾಂ.ಕು.೨.

3॥ వి-పు-౨-౩౬.

౪॥ వి-పు-౨-౩౭౪.

ఎన్దుమ్ అన్దమహదహజ్జొరజ్జినుడైయ తై విధ్యహేతువాన సత్త్వరజస్తమారూపగుణత్రయవైపమ్యజ్జతై ప్రకారమాకవుడైయనాయ్, (౩) వై కారిక కార్యమాన ఏకాదశ్యై యజ్జతై ప్రకారమాకవుడైయనాయ్, భూతాదియాన తామసాహజ్జొర కార్యజ్జతానపశ్చభూతజ్జతై ప్రకార మాకవుడైయనాయ్, అజ్ఞా నర్వరియాన వ్యప్తిసృష్టిక్కుదాహరణమాన ౧ “సూర్యాచంద్రససే” ఎన్దు శొల్లప్పట్టతుడరిరజ్జైయమ్ వడిహాకవు డైయనాయ్, (౬) అనల్ దుక్కునరాత్త తయాఅనుప్రవేశిత్తు సూక్ష్మభూతనాయ్, సృష్టమానజన్మక్కుళినుడైయరక్ష జార్థమాక, తిరువనద్వావ్వా న్నేరే, ఏటి, (౯) తిరుప్పావ్వుడల్ నడువే, కణ్వశర్ న్దయళి, ఇన్ద అన్దరాత్త త్వత్రాయ్ సముద్రశాయిత్వత్రాయ్ సిద్ధమాన నారాయణశబ్దత్తు క్కువాచ్యనానవనే! (౧౨) కీర్తీచ్చొన్న ప్రక్రియైయాతే ఉన్నుడైయ, వడివైయమ్, ఎన్ సకలకరణజ్జతైయ మునక్కు సర్వాలజ్జొరము మాకక్కుణ్ణనట్టైయ మెల్లామ్, (౧౩) ఎన్నెళ్ళుక్కుశ్శే, కబళీకరిత్తపభవిత్తు, ఎన్నాత్తావానతు, (౧౪) కీర్తీ శ్రీరువాయ్ మొట్టియిట్ట దుఃఖతై, పోక్కుప్పెల్ దితే! (౨౦) “పలమూర్తి ఎన్నుమళవుమ్ - పరవ్యూహవిభవవిగ్రహజ్జతైచ్చొల్లి, విన్దుపూతమిరణ్ణతుడర్ ఎన్దివిక మ్ - లీలావిభూతినమ్మన్దైచ్చొల్లుకిఱతు” ఎన్నగుముళర్; అతిల్, సర్వప్రధానమాయ్ ప్రాప్యమాకైయాతే యద్వితీయమానవాసుదేవమూ ర్తియాయ్, అతుతాన్ శాన్తోదితనిత్యోదితభేదతై యుడైత్తాయ్కోణ్ణ ఇరుమూర్తియాయ్, నిత్యోదిత వేవన్దాన్ సబ్బర్ణణప్రద్యు మ్నానిరుద్ధభేదతై మూన్దుమూర్తియాయ్, అవైతామ్ కేళవాది ద్వాపశమూర్తియాయ్ దశావతారరూపమాయ్ పలమూర్తియాయ్ రుక్కుమెన పడి.

3.

అర్థము. — (సృష్టికిమునుపు) తానొకడును, (ప్రకృతి, మహాన్, ఈ రెంటిని) శరీరములుగాఁగలవాఁడును (సత్త్వమురజస్సుతమస్సు ఈమూడుగుణములను) ప్రకారములుగాఁగలవాఁడును (౩) (అనేకములను) ప్రకారములుగాఁగలవాఁడును (పంచభూతములను) ప్రకారములుగాఁ గలవాఁడును (సూర్యచంద్రులను) శరీరములుగాఁగలవాఁడును (౬) సూక్ష్మశరీరముకలవాఁడును ఆది కేషునిమీఁద ఎక్కి (౯) మధ్యసముద్రము నందు నిద్రించిన నారాయణశబ్దవాచ్యుడా! (౧౨) నీయొక్క విగ్రహమును అంతటను (౧౪) నామనస్సునందు కబళీకరించియనుభవించి నాయాత్మ (౧౫) (క్రిందితిరువాయ్ మొట్టియందుఁబడిన) దుఃఖమును బోగొట్టుకొనెను. (౨౦)

3.

ఈ. — మూన్దామ్బట్టు. ఇత్తలైయెయునక్కాక్కి అత్తా లేకృతకృత్యనాయురుక్కితాయ్ యెన్దితాన్.

(ఏకమూర్తి) ౨ “సదేవసోమ్యేదమగ్ర ఆసీత్” ఎన్దిఱపడియే. సృష్టేరిపూర్వకాల త్తిలే ఇదంశబ్దవాచ్యమా య్కిడన్దప్రపశ్చమడైయ అట్టిన్దుసదఃస్థమాయ్ శక్త్యవస్థప్రపై పోలేయివై యడైయ త్తన్చక్కులిలేకిడక్కుత్తానారు వసుమేయాయ్ నిఱ్ఱుమ్ నిలైయెచ్చొల్లుకిఱతు. “(సృష్టిక్కుమున్నుజైస్వాసాధారణవిగ్రహ తైచ్చొల్లుకిఱతాక వుమామ్.) ఆక, సృష్ట్యన్తుఖనాయురుక్కుమిరువైచ్చొల్లుకిఱతు. (ఇరుమూర్తి) ప్రకృతిమహాన్గళిరజ్జైయమ్

జీ-అ.-మూన్దామ్బట్టు (ఏకమూర్తియిత్యాది) “అవియల్లత్ మాయ్ త్తతే” ఎన్దుత్తెక్కటాక్షిత్తవతారికై (ఇత్తలైయెయిత్యాది).

“ఏకమూర్తి” ఎన్దు - అవిధ క్తతమస్సాదే కూడియిరుక్కుమిరువైచ్చొల్లుకిఱతు. ఏకమూర్తి ” ఎన్దుతుక్కు ప్రమాణమాక - ౩ “బ్రహ్మాదిషుప్రలీనేషు నష్టేలాకేచరాచరే । ఆభూతసంప్లవే ప్రాప్తేప్రలీనేప్రకృతౌమహాన్ । ఏక స్త్యితివిశ్వాత్సాతునారాయణఃపరః ” ఇత్యాద్యనుసంధేయమ్. (సదేవత్యాది) అస్సార్థః, అగ్రే - సృష్టేరిపూర్వకాలే, ఇదమ్ - జగత్, సదేవాసీత్ - సచ్చిబ్దవాచ్యమేవాసీత్ ఇతి. శక్త్యవస్థప్రపై - పాడిమూడినతణల్. శక్త్యవస్థప్రపైయెన్దుమ్, వికాసావస్థప్రపైయెన్దుమ్ - ప్రభైద్వివిగమ్. అతిల్, శక్త్యవస్థప్రపైయావ తు. నీఱుపూత్త అక్టారావన్దైయెచ్చొల్లుకిఱతు. వికాసావస్థప్రపైయావతు - జ్వాలావస్థప్రపైయెచ్చొల్లుకిఱతు. (తానొరువసుమేయాయ్ ని ఱ్ఱుమ్ నిలైయె) ౪ “తమ ఆసీత్” ఎన్దిఱపడి క్తతమశ్శరీరకనాయ్ నిఱ్ఱుమ్ నిలైయెన్దు పడి. (సృష్ట్యన్తుఖనాయ్) “ఇరుమూర్తి” ఎన్దుతోడగ్గి - సృష్టియెచ్చొల్లుకిఱరాకైయాతే, కార్యోన్తుఖావన్దైయెచ్చొల్లుకిఱతెన్దు పడి. (ప్రకృతిమహాన్గళిరజ్జైయమ్ కటాక్షిత్తుక్కుడై

ఈ. — కటాక్షీత్తుక్కొణ్ణు ఆనన్దై త్తిరుమేనియాకక్కొణ్ణిరుక్కుమిరుప్పైచ్చొల్లుకిటతు. కార్యకారణజ్ఞభిరజ్ఞైయుమ్ తనక్కు త్తిరుమేనియాక వుడై యనాయరుక్కుమిరుప్పైచ్చొల్లుకిటతు. ఇరణ్ణుక్కుముణ్ణాన అణ్ణిమైయైప్పన్దొచ్చొల్లుకిటతు; అవ్యక్తత్తినుడై యవ్యక్తదశై యిత్రేమహానాకిటను. (మూన్టుమూర్తి) త్రివిధాహజ్కార శరీరనాయిరుక్కుమిరుప్పైచ్చొల్లుకిటతు. సాత్త్వికమాయమ్, రాజసమాయమ్, తామసమాయమ్, మూన్టువకై ప్పట్టిత్రే అహజ్కారన్దానిరుప్పతు. (పలమూర్తియాకియైన్దు పూతమాయ్) కీర్తచ్చొన్న వడై వణ్ణుచ్చొల్లుకిటతు. సాత్త్వికాహజ్కారకార్యమ్ ఏకాదశేన్ద్రియజ్ఞో, తామసాహజ్కారకార్యమ్ పృథివ్యాదిభూతజ్ఞో, ఇరణ్ణుక్కుముపకారకమాయ్నియుమ్ రాజసాహజ్కారమ్; ఆక, ఏకాదశేన్ద్రియజ్ఞలై యమ్, సగుణమానభూతపంచ్చకజ్ఞలై యమ్మొల్లి, అనన్దై త్తిరుమేనియాక వుడై యనాయరుక్కుమ్బడిశొల్లుకిటతు.

(ఇరణ్ణుశుడరాయ్) ౧ “సూర్యచన్ద్రమసౌధాతా యథాపూర్వమకల్పయత్” ఎన్గిటపడియే, చన్ద్రాదిత్య ౮కర్ - కార్యవర్గత్తుక్కుపలక్షణమ్. (ఆరువాకి) ఇవన్దైయుణ్డాక్కి, ౨ “తత్సప్తస్వతదేవానుప్రావిశత్ తదను స్రవిశ్య సచన్ద్రచ్ఛాభవత్” ఎన్గిటపడియే, ఇవన్దైనుడై యవస్తుత్వనామభాక్త్వజ్ఞభుక్తాక త్తాననుప్రవేశిత్తు

జీ-అ.-న్దుతువిభక్తతమస్సెయుమ్ అక్షరతైయుమ్ అవ్యక్తతైయుమ్ అవిభక్తతమస్సానమూలప్రకృతిక్కుశ్చేతన్ద్రభిప్పిత్తు, ఆక, ప్రకృతియుమ్ తత్కార్యమానమహానుమాకివిరజ్జైయుమ్ కటాక్షీత్తుక్కొణ్ణుపపడి. కటాక్షీత్తుక్కొణ్ణు-మున్నొట్టుక్కొణ్ణు వివరణమ్ (కార్యకారణజ్ఞభిరజ్ఞై). అహజ్కారాదికలుప్రకృతికార్యమాయరుక్కు, ప్రకృతిక్కినన్దరమ్ మహానైచ్చొల్లువానెన్నెన్దు (ఇరణ్ణుక్కుమిత్యాది). అణ్ణిమైయైప్పడియెన్దు (అవ్యక్తత్తినుడైయితిత్యాది). అవ్యక్తమావతు - ప్రకృతియునుడైయవస్థాభేదమ్. ప్రకృతితా - అవిభక్తతమస్సెన్దుమ్, విభక్తతమస్సెన్దుమ్, అక్షరమెన్దుమ్, అవ్యక్తమెన్దుమ్ నాలువిధమా యరుక్కుమ్; అన్దఅవ్యక్తత్తినుడైయవ్యక్తదశై - మహా ఎన్దుపడి. ౩ “భూతలనిహితబీ జస్థానీయమవిభక్తంతమః, మృణ్ణిస్సృతబీజవద్విభక్తంతమః, సలిసంస్పృష్టర్ద్రశిలావయవబీజతుల్యమక్షరమ్, ఉచ్ఛాసబీజసమానాకారమవ్యక్తమ్, అజుర్గ్రస్థానీయామహన్” ఎన్దుక్కుడవత్తే. అహజ్కారమ్ త్రివిధమాయరుక్కుమొన్నెన్దు (సాత్త్వికమిత్యాది). ౪ “సాత్త్వికో రాజసశ్చైవతామసశ్చ త్రిధామహన్ | వైకారికస్తైజసశ్చ భూతాదిశ్చైవతామసః | త్రివిధోయమహజ్కారః” ఇత్యాద్యనుసంధేయమ్. కీర్తచ్చొన్న వడైవన్దుత్తు - ఏకమూర్తి” ఎన్దు తొడగ్గిచ్చొన్న కార్యకారణభావమాన వడైవన్దుపడి. అడైవల్లాతపడియెప్పడియెన్దు (సాత్త్వికే త్యాది). సాత్త్వికాహజ్కారకార్యమేకాదశేన్ద్రియజ్ఞలైన్దు మతుక్కుప్రమాణమ్ - ౫ “తైజసాన్ద్రియాణ్యామృగ్దవావైకారికాదశ | ఏకాదశమనశ్చ త్రదేవావైకారికాస్తృతాః” ఇత్యాది. దేవాః - ఇన్ద్రియాణీత్యర్థః. తామసాహజ్కారకార్యమ్ పృథివ్యాదిభూతజ్ఞలైన్దు మతుక్కుప్రమాణమ్ - ౬ “భూతతన్ద్రాత్రస్థోయమహజ్కారాత్తుతామసత్” ఇత్యాది. సగుణమాన భూతపంచ్చకజ్ఞలైన్దు - నేదవ్యాస రుడైయపక్ష తైప్పన్దొ. అతావతు - సగుణమాన ఎన్దైయారే - తన్ద్రాత్రావిష్టమాన భూతతైవికమాక్కి - “విన్దుపూతమ్” ఎన్దుశొల్లుకిట తైన్దుకరుత్తు. ఇన్దుపక్షత్తిల్, ఏకాదశేన్ద్రియజ్ఞుమ్, తన్ద్రాత్రావిష్టమాన భూతజ్ఞలైన్దుమ్, శబ్దాదిగుణజ్ఞలైన్దుమ్, ప్రకృతిమహదహజ్కార జ్ఞో మూన్టుమ్, ఆకవిరుపత్తునాలుతత్త్విజ్ఞో; పరాశరపక్షే, ఏకాదశేన్ద్రియజ్ఞుమ్, తన్ద్రాత్రైకలైన్దుమ్, భూతజ్ఞలైన్దుమ్, ప్రకృతిమహద హజ్కారజ్ఞుమ్కూడ విరుపత్తునాలైన్దుకణ్ణుకోశ్వుతు. ఆక “విన్దుపూతమాయ్” ఎన్గిటపడియే - సమప్తిస్సప్తియైయరుళిచ్చెయ్తారెన్దు.

“ఇరణ్ణుశుడరాయ్” ఎన్దుతొడగ్గి - వ్యప్తిస్సప్తియైయరుళిచ్చెయ్తారెన్దుపడి. ఆరువాకి - అన్దరాత్తతయా అనుప్రవేశిత్తు. నూత్తు.

అ-అ-వి.—(ప్రకృతిమహాన్దరజ్ఞైయుమ్) ప్రకృతిశబ్దమ్ - అవ్యక్తపరమెన్దు మేలేస్సెన్దుమ్. (కార్యకారణజ్ఞభిరజ్ఞైయుమ్) “ఇరణ్ణు శుడరాయ్” ఎన్గిటపర్యన్తై తాత్పర్యమ్. అహజ్కారవిధాభేదమాకైయారే, “మూన్టు” ఎన్దుసాత్త్వికరాజసతామసాహజ్కారజ్ఞలైచ్చొల్లుమాపోలే శొల్లుక్కు ఒరుసన్ద్రాహకమ్ కాణామైయారే, “ఇరుమూర్తి” ఎన్దు - ఇవన్దైచ్చొల్లుకిటపడియెన్దు నేయెన్దు (ఇర

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. 3-తి.కో.వై వాయాల్. 3-పా-ఏకమూర్తి వ్యాఖ్యానము.

27

ఈ, -నిఱ్ఱుమ్ నిలైయైచ్చొల్లుకిఱతు. అచి తైచ్చొల్లిల్ దొకిల్-కిడ్, అరువెన్ఱు-ఆత్తావైచ్చొల్లిల్ దొనాలోవెన్నిల్; ౧-“అనేనజీవేనాత్త నానుప్రవిశ్య” ఎన్ఱు-జీవా న్తర్యామిక్కనుప్రవేశమాకైయారే, అతువుమ్ శొల్లిల్ దొయిల్ దు. (నాక మేటి) సృష్టరానబ్రహ్మాదికళుక్కు సమాశ్రయణీయనాకైక్కాక త్తిరుప్పొక్కడలికనడువే తిరువనదాద్వాన్తేలే కాన్దరుళినవణ. పయిరైచ్చెయ్ తు శెయ్ త్తలైయిలే కుడికిడకు-మాప్పోలే, సృష్టజ్జళానపదార్థజ్జలినుడైయర క్షణార్థమాక క్కణ్ణళర్ నరుళినా నెన్నవుమామ్.

(నారాయణనే) ఇప్పడి సర్వకాలము మొరుపడిప్పడ వసుగ్రహశీలనాకైక్కడియాన ప్రాప్తిశొల్లుకిఱతు. (ఉన్నాకముల్ దుమక త్తడక్కి) ఆకమ్ - ఉడమ్మ. ఉకతిరుమేనిక్కు వేణ్ణుమ్ శాన్ఱు, పూమాలై, పరివట్టమ్, ఆభ రణజ్జల్, ఇవైయెల్లామ్, ఆక త్తడక్కి - ఎన్ను శ్చేయాన్ఱామ్మడిపణ్ణి. ఇతితేసృష్టిక్కుప్రయోజనమ్. ఇప్పడిశెయ్ త త్తాల్ నిర్దుఃఖరానారా రెన్నిల్, అవనాయ్ దు(ఆవియల్లల్ మాయ్ త్తతే) ఉకతిరువుళ్ళ త్తిలున్ఱానవల్లల్ ఒరుపడిన శిక్కప్పేదతే! ఇ త్తలైయై యొరుపడికరైమరమ్ శేర్ త్తు నీ కృతకృత్యనానాయే. అన్ఱి క్కే, ఎన్నావియానతుని ద్దుఃఖనూయిల్ దొన్ఱుమామ్. అథవా, ఏకమూర్తియెన్ఱు - పరత్వవైచ్చొల్లి, ఇరుమూర్తియెన్ఱు - పూహాత్తై చొల్లి, వాసుదేవసజ్జర్వణర్ కళైనినైత్తు, మూన్ఱుమూర్తియెన్ఱు - ప్రద్యుమ్నరైచ్చొల్లిల్ దొయ్, పలమూర్తి

జీ-అ.-ఘాతనాయెన్ఱుకళాన్ఱమ్. (ఆచితైయిత్తాది) “అరువాకి” ఎన్ఱు-ఆత్తావైచ్చొల్లిల్, అనుప్రవేశమ్ సిన్ఱియామైయాలమ్; అను ప్రవేశ కథనత్తిల్, జీవా న్తర్యామిక్కనుప్రవేశమాకైయారే ఆత్తాసిన్ఱిక్కైయాలమ్, అనుప్రవేశ తైయే శొల్లుకిఱతెన్ఱపడి. సృష్టిశొన్నవనత్తరమ్ శ్రీరాధికాయిత్యకథనత్తుక్కు తాత్పర్యద్యయమ్ (సృష్టరానవిత్తాదివాక్యద్యయేన). శెయ్ త్తలై - క్కళినిత్తలై.

ప్రణయిత్యగుణకథనప్రకరణత్తిలే సృష్టియైయెతుక్కాకచ్చొల్లుకిఱతెన్ఱ (ఇతితేయిత్తాది). అతావతు-ఇప్పడివినియోగజ్ఞోళ్ళుకైయే సృష్టిక్కుప్రయోజనమెన్ఱు తోన్ఱుకైక్కాక వరుళిచ్చెయ్ తారెన్ఱపడి. ఇతితే - ఇప్పడివినియోగిక్కప్పడుకైయితే. “ఆవియల్లల్” ఇత్తాది క్కవతారికై (ఇప్పడియిత్తాది). “ఆక త్తడక్కి” ఎన్ఱు - అవణ్ అవ్యవధానేన ప్రస్తుతనాకైయారే యరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ (ఉకతిరువుళ్ళ త్తిలిత్తాది). “ఆక త్తడక్కి” ఎన్ఱు-జీవాన్ఱిభావమ్ (ఇ త్తలైయైయిత్తాది). (అన్ఱి క్కేయిత్తాది) ఇన్నారావి యెన్నా లే సామాన్యేన “ఆవి” ఎన్ఱైయారే - (ఎన్నావియానతునిర్దుఃఖనూయిల్ దొన్ఱుమామ్) ఎన్ఱు పడి. మున్దినవర్థత్తిలే, “మాయ్ త్తతే!” ఎన్ఱు ఏకారమ్ - స్వర త్తిలేయాయ్, కృతార్థనానాయెన్ఱు పడి. (అథవేత్తాది) ఏకమూర్తి - పరవాసుచేవర్; ఇరుమూర్తి - పూహావాసుదేవరుమ్, సజ్జర్వణరుమ్; మూన్ఱు మూర్తియెన్ఱు - మూన్ఱామ్ మూర్తియెన్ఱాయ్, ప్రద్యుమ్నరైచ్చొల్లుకిఱతు; ఐన్ఱుపూతమాయిత్తాదియారే - ప్రద్యుమ్నకృత్యమానసృష్టియై యుమ్, “నాక మేటి” ఇత్తాదియారే - అనిరుద్ధయైయమ్ తత్కృత్యమానపాలన తైయైయమ్ శొల్లుకిఱతు; సజ్జర్వణకృత్యమానసంహార

అ-అ-వి.-న్ఱుక్కుమెన్ఱు) ప్రకృతిమహాన్దశాకిఱవిరన్ఱుక్కు మెన్ఱ పడి. — ఇరన్ఱుకుడరుమ్-ప్రకాశనము ఖేనరక్షణోపయోగికి తేయెన్ఱుమామ్. — ఇవిన్ఱ త్తిలే-౨-“మధున్ఱ్యాద్వాసుదేవః పరఇతిసభవాక్ ముక్తభోగ్యోబలాధ్యాన్వృధాత్సజ్జర్వణ స్త్యంహరసివితనుషేకాన్త మైశ్వర్య వీర్యాత్ । ప్రద్యుమ్న స్సర్గధర్తానయసిచభగవన్ శక్తితేహో-నిరుద్ధోబిభ్రాణః పాసిన్ త్వంగమయసిచతథాపూర్వహ్యరక్షాధిరాజ ” ఎన్ఱిఱ క్కార్థమ్ యథాయోగమకణ్ణుకొల్వెతు. — “ఏకమూర్తి నూత్తుచిదచిద్విజ్ఞప్తనాయ ౩ ‘ఏక మేవ’ ఎన్ఱిఱపడియే కారణరూపతైయైయ నాయ్. ఇరుమూర్తి - అన్ఱఅవ్యక్తకార్యజ్జళాన మహదహక్కారశరీరియాయ్. మూన్ఱుమూర్తి - అన్ఱమహదహక్కారత్రైవిధ్యహేతువాన సత్త్వరజస్తమోగుణ వైషమ్యజ్జలై ప్రకారమాకవుడైయనాయ్. ఉన్నాకముల్ దుమక త్తడక్కి - ఉకపడివైయమ్, ఎక సకలకరణజ్జలైయ మునక్కు సర్వాలక్కారముమాకొన్ఱువల్లికైయైయ మెల్లా మెన్ఱెళ్ళుక్కు శ్చే కబళికిరి త్తనుభవిన్ఱు. అచి యల్లల్ మాయ్ త్తతే. ఎన్నాత్తావానతు క్కిడ్దీ ద్రిరువాయ్ మొట్టియిల్ పట్టదుఃఖ తైప్పొక్కప్పేదతే.

3.

2౬ తిరువాయ్ మొళి-౪-ప. 3-తి.కోవై వాయాళ్. ౪-పా-నూయ్ త్తల్ వ్యాఖ్యానభో.

ఈ.-యెన్దువిభవజ్జళై చొల్లిన్ గ్రాయ్, విన్దుపూతమాయిరణ్ణుశుడరా యెన్దు-ఇన్నార్ సృష్టిక్కుక్కడవర్, ఇన్నార్ పాలనత్తుక్కుక్కడవర్ ఎన్నిఱవడియా లే శొల్లుకిఱతెన్దు నిర్వహిప్పారుముణ్ణు. 3.

జీ-అ.-ముమ్, సృష్టిఱపయ్యపూర్వికైయాకై యారే సృష్టిశొన్నపోతే అథ్థాత్తిన్దుమ్. (కడవరెన్దిఱపడియా లే శొల్లుకిఱతు) పూహజ్జళై చొల్లు కిఱతెన్దు పడి. నిర్వహిప్పారుముణ్ణెన్దు - ఇతుస్వారసికమ్ నైన్దు పడి. ఇన్నార్ సృష్టిక్కుక్కడవరెన్దు విడత్తిలే - ౧ “మన్దుణ్ణాద్వాసు దేవః పర ఇతి సభ వాన్” ఇత్యాదిన్లోకమున న్దేయమ్. 3.

ప్ర-తి.- (మున్దామ్మట్టు) (ఏక మూర్తి) తత్ర సద్విద్యాయామ్, [౨]. “సదేవసో మ్యేదమగ్ర ఆసీత్ ఏక మేనాద్వితీయమ్”. — (ఇరణ్ణుశుడరాయ్) శ్రీమతినారాయణే [౧]. “సూర్యావస్త్ర మసాధాతాయథా పూర్వమకల్పయత్ | దివఞ్చ సృణిషీత్ సత్తమభో సువః”. — (అరువాకి) ఉపనిషది [౬], “సోకామయత బహుస్యాం ప్రజాయేయేతి సతపోతప్యత సతప స్తస్త్యా ఇదం సర్వమసృజత యదిదింకి ఇచ్చితస్య స్త్వైత దేవాను ప్రావిశత్ తదన ప్రవిశ్య సచ్చత్యచ్ఛాభవత్”. — ఛాన్దోగ్యే సద్విద్యాయామ్ [3], “హన్తా హమిమా స్తి ప్రాదేవతా ఆనేన జీవేనాత్త నాను ప్రవిశ్య నామ రూపే వ్యాకిరవాణి”. 3.

తాత్పర్యము.- సృష్టికిఁ బూర్వకాలమునందు తానొకఁడును ప్రకృతిమహాకావీటిని శరీరముగాఁగలవాఁడును సత్వరజస్తమస్సులని యెడి గుణములను ప్రకారములుగాఁగలవాఁడును కరణములను పంచభూతములను ప్రకారములుగాఁగలవాఁడును చంద్రుని నూర్చులను సృష్టిం చినవాఁడును ఇట్లు సకలజగత్సృష్టికర్తయునైన ఓ! శ్రియఃపతి! నాయాత్త నిన్ను మనస్సునందుంచియు సంపూర్ణముగ ననుభవించియు పూర్వము జనించినదుఃఖమును సవాసనముగఁ బోఁగొట్టుకొనెను. 3.

మా.- మూయ్ త్తలెణ్ణి వాయ్ ములై తన్ద మూయ్ ప్పేయుయిర్ | మూయ్ త్త వాయ్ మూయ్ నే వామన నేమాశ వా | పూ త్తణ్ణాలై కొణ్ణునై పోవ్ తాల్ వణ్ణే నేలుమ్, నిన్ పూ త్తణ్ణాలై నెడుముడిక్కుప్పనై యుజ్జణ్ణి యెనతుయిరే ||

అ.- (మూయ్ త్తల్) ఆశ్రితవిరోధి నిరసనస్వభావనాయ్, ఆశ్రితసమీపితప్రదనాయ్, శ్రియఃపతియాయుడైన వున్నై ప్రాప్తకాలజ్జ శిరే పూ త్తణ్ణాలై కొణ్ణువణ్ణాతిరుక్కుచ్చెయ్ తేయుమ్, ఉన్నుడై యపూ త్తణ్ణాలై నెడుముడిక్కున్నుడై యవాత్తానే పునైయుమ్ జ్జణ్ణియాయుల్ బ్రెన్దితార్. ౪.

అన్య.- మూయ్ త్తల్ ఎణ్ణి వాయ్ (3) ములై తన్ద మూయ్ (౬) పేయ్ ఉయిర్ మూయ్ త్త (౯) ఆయ్ మూయ్ నే వామన నే (౧౦) మాతవా ఉన్నై పూ (౧౫) తణ్ ములై కొణ్ణు (౧౮) పోతు వణ్ణే నేలుమ్ నిన్ (౨౦) పూ తణ్ ములై (౨౪) నెడు ముడిక్కు పునైయుమ్ (౨౭) కణ్ణి ఎనతు ఉయిరే. (౩౦). ౪.

పన్నీ.- అనన్తరమ్, అనుకూలశత్రువాన పూతనైయై నిరసిత్తు ఎన్నై యనన్యార్ ముక్కికొణ్ణ శ్రియఃపతియాన వునక్కు ఎన్ ప్రాణన్ తిరుముడిక్కు విశేషాలక్కారమావతే యెన్దితార్.

ముడిప్పతాక, నినైత్తు, తిరుప్పవళత్తిరే, (3) ములైయై, వైత్త, అనుకూలమానమాతృవేషపరిగ్రహ తైయుడైయ, (౬) వజ్రప్పేయిను డైయ, ప్రాణనై, ముడిత్తువిట్ట, (౯) గోపాలతాలకత్వత్తిల్ పురైయల్, ఆశ్చర్యభూతనే! ఇన్ద్రుని పదానతాతే ౨ “రస్యమాసీజ్జగద్గురోః” ఎన్దు జగత్తైయనన్యార్ ముక్కుమ్ పావమిత్వతై ప్రకాశిప్పిక్కిఱ వామనావతారతైయుమ్ సఫలమాక్కి, (౧౦) స్వాభావికమాన శ్రియః

[౨౦] తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప, ౩-తి-కోవై వాయార్. ౪-పా-మాయ్ త్తల్ వ్యాఖ్యానం. ౨౨

పతిత్వైయమ్ నిలైనిలు త్రివనే, ఇప్పడి యనుకూలశత్రునిరాసకనానవునై, విలక్షణపుష్పయుక్తమాయ్, (౧౫) కులిర్ న్ద, ములైకై, కొట్టై, (౧౮) అవస్థానురూపమాక, ఆరాధిక్కిప్పై శీలేనేయాకిలుమ్, ఉన్నడైయ్, (౨౧) పుష్పమయమాయ్, శెవ్విమైయుడైతాన, ములైయారేయలక్కురమాయ్, (౨౪) అధిరాఘ్నసూచకమాన ఓక్కైయై డైయ్, తిరుముడిక్కు, ఆలక్కురమాకచ్చాత్తుమ్, (౨౬) ములై, ఎన్నుడైయ్, ప్రాణనావతే! (౩౦). ౪

అర్థము.— సంహరించుటను తలిచి నోటియందు (౩) స్తనమును ఉంచిన మోసకత్తెయైన (౬) పూతనముక్కు ప్రాణములను బోగొట్టిన (౯) గోపకులమునందవతరించిన అశ్చర్యభూతుడా! వామనుడా! (౧౨) ఓ! శ్రియః! నిన్ను పుష్పములతోఁగూడిన (౧౫) చల్లని మాలలను గొని (౧౮) ప్రాప్తకాలమునందు నమస్కరింపనివాడైనను నీయొక్క (౨౧) పుష్పమయములైన చల్లని మాలలచే నలంకృతమై (౨౪) పొడవైన కీరీటమునకు శమర్పించునట్టి (౨౬) పుష్పమాల నాయొక్క ప్రాణములగుచున్నదే. (౩౦). ౪.

ఈ.—నాలామ్బట్టు. పూతనాదిక భుజైయ నిరసనసమయత్తిల్ శ్రమస్థిరశిశిరోపచారమ్బుణ్ణప్పెన్ శీలే నేయాకిలుమ్ శిశిరోపచారత్తాలల్లుతుశెల్లాతవున్ సుకుమారమాన తిరుమేనిమ్కచ్చాత్తుమ్ ములై య్కాసలైయే యాయ్ విడువతేయైన్దితార్.

(మాయ్ త్తలెణ్ణి) అవళ్ కోలివన్దపడి అవశ్యమ్ శిలర్ పరియ వేణుమ్బడియాయ్ ముల్లు. ఇన్నారైమాయ్ త్తలెణ్ణియన్నామైయాలే - జగదుపసంహరణమ్బుణ్ణిక్కిడిరిళ్ కోలివన్దత్తెన్దితార్; శరీరమైనలిన్దాల్ శరీరమతన్నడైయే నశిక్కుమితే; ఉయిరి లేనలిన్దాల్ అవయవద్దోటుమ్ తనిత్తునలియ వేణ్డానితే, ౧* ఉలకన్దట్టెల్లా మోరుయిరితే. ౨* 'అస్తాన్తన్దుంసంశయః' ఎన్దారిత్తే మహారాజర్. (వాయ్ ములై త్తన్ద) అవళ్ తిరుప్పవళ త్తిలే నజ్జైక్కొడు త్తతు తమ్మైయతిరుప్పవళ త్తిలే నజ్జైక్కొడు త్తాప్పోలే యరుక్కైయాలే - తన్దవెన్దితార్ తలల్; అన్దిక్కే, తరుక్కై యుమ్, కొడుక్కైయమ్ - పర్యాయమాయ్, కొడుత్త ఎన్ను మ్బొరుళ్ పెన్లు క్కిడక్కిటతాకవుమామ్. (మాయ్ ప్పేయ్) జన్దత్తాల్ వన్దనత్తిపు కేట్టుక్కు మేలే, వచ్చనపరై యాయుమ్ వన్దాళ్. అతావతు-పేయాయ్ వరుక్కై

జీ-౨ — నాలామ్బట్టు (మాయ్ త్తిలిత్యాది). “పోతాల్ వణన్డే నేయమ్ - పునైయుజ్జన్ణియెనతుయిర్” ఎన్దత్తైక్కటాక్షిత్తవతారికై (పూతనాదీత్యాది). ఆదిశబ్దాల్ - బలిచక్రవర్తియైచ్చొట్టుకొను. “ఎనతుయిర్” ఎన్దైయాలే (ఎన్కాసలైయేయన్దత్తు).

“మాయ్ త్తలెణ్ణి” ఎన్దిజవరుడైయహార్దభావమ్ (అవళ్ కోలియిత్యాది). కృష్ణనైయన్నామల్, సామాన్యేన “మాయ్ త్తలెణ్ణి” ఎన్దతు క్కుభావమ్ (ఇన్నారైయిత్యాది). కృష్ణనైలిన్దాల్ జగదుపసంహరణమామోవెన్న; ఇరణ్ణువకై యాక వరులిచ్చెయ్ కితార్ (శరీరమైయిత్యాదివాక్యద్వయత్తాలే). అవన్దానుయిరోవెన్న (ఉలకన్దట్టిత్యాది). ఉయిర్ - ప్రాణ్. అవనైముడిక్కవన్దతుమ్ ముడిక్కవన్దతాక త్తిరు పుళుప్పన్ శీ - “మాయ్ త్తలెణ్ణి” ఎన్దారాకవుమామెన్దువివక్షిత్తు అతుక్కు-సమాణమ్ (అస్తానిత్యాది). “ఏవసర్వాయుధోవేతశ్చతుర్భిస్స హరాక్షుః | రాక్షసోభ్యేతివశ్యస్వమస్తాన్తన్దుంసంశయః” ఇతివిభిషణందృష్టాసుగ్రీవః. కొడుత్త ఎన్నారే, “తన్ద” ఎన్దతుక్కిరణ్ణువకై యాకభావమ్ (అవళ్ తిరుప్పవళ త్తిలిత్యాదివాక్యద్వయత్తాలే). “పేయ్” ఎన్నారే, “మాయ్ ప్పేయ్” ఎన్దతుక్కుభావమ్ (జన్దత్తాలిత్యాది).

ఆ-౨-వి.— “తన్ద” ఎన్దిజపదత్తిల్ మున్దివర్ధత్తిల్ సంవాదమరులిచ్చెయ్ కితార్ (అస్తాన్తన్దుమిత్యాది). అథవా, ఇజ్జనేయూకిర్ అవతారోపసంహరత్తిల్ జగత్సృజయమ్ వరవేణుమేయన్న; అర్ధతత్త్వజ్ఞాట్టుకొండియన్దు, స్నేహికాయరుప్పార్ క్కు అప్పడియేయ్ తే

2౮ తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. 3-తి. ౧-వై వాయాల్. ౪-పా-మాయ్ త్తల్ వ్యాఖ్యానం.

ఈ. - యన్మి క్కే, తాయాయ్ వరుక్కై. ౧. "తాయాయ్ వర్ణ పేయ్" ఎన్నక్కడవలెత్తే. (ఉయిర్ మాయ్ త్త) అవళ్ కోలివర్ణతులనై అవళ్ తన్నో డేహాక్కినవడి. (అయమాయ సే) ఆశ్చర్యశక్తియుక్తనాన ఆయనే! ఇవనుమిప్పిళ్ళై యాయ్ ములై యుణ్డా, అవళుమ్ తాయాయ్ ములై కొడుత్తాల్; సస్తుస్వభావతా లేముడినవి త్తనై. (వామననే) అన్దలవతార త్తిల్, పూలనైములై కొడుత్తాలతుక్కు ప్రత్యేకధమాక ములై కొడుక్కై కొరుతాయాకిలుముణ్డతే యన్మ, ౨. "వెళ్ళొళ్ళై ముణ్డానై మీట్టాయ్ చ్చియూట్టువా. తళకొళ్ళై వాయ్ వైత్తాల్ శార్ న్దు" ఎన్మమ్, 3. "పేయ్ చ్చి పాలుణ్డ పెరుమానై ప్పేర్ న్డెడుత్తు. ఆయ్ చ్చిములై కొడుత్తాళజ్జాతే" ఎన్మమ్; అతువుమిన్మి క్కే, ఇవనై పెప్పిళ్ళిట్టు వైత్తుతాయుమ్ తమప్పనుమ్ తపస్సిలేయన్యవరంక, అసురప్రకృతికలిగున్దవిడతే తానేపోయ్ క్కిట్టుమ్బడియా యితేయిగుప్పతు. అవళ్ కో తానిగున్దవిడతే వన్దక్కిట్టినాప్పోలేయన్మితే, తానెలిరికలిగున్దవిడతే శెన్మక్కిట్టుమళుమి కవుమ్ నయితెరి తలుక్కుడలాయరుక్కుమితే. అత్తైయితేర, శీరాట్టి అన్దు శిఱప్పాల్ వళరాతు. పేర్ వామనా కాక్కాల్ పేరాళా" ఎన్మవయిటుపిడి త్తతు. (మాతవా) "తీనాల్ తిరువుడైయార్ క్కిరై" ఎన్మిటపడియే, ఇన్మ పాయబ్బలిలివన్ తప్పిల్ మివళ్ నెళ్ళో డేకటాక్కిరైయితే. ఒరుఅపాయబ్బలిరైయే యాకిలుమ్ పెరియపిరాట్టియా రుమవనుమానశేర్ త్తిక్కు మబ్బళాళాసనమ్బుణ్ణువార్ తేట్టమాయురుక్కుమితే, ౪. "వడివాయ్ నిన్ వలమూర్ పిని ల్వాళ్ళొక్కిన్మ మ్మజ్జైయుమ్బుల్లాణ్డ" ఎన్నానిన్మార్ కలితేవరివర్.

3-అ. - మాయన్మనిన్మ తెన్మితార్ (అతావతిత్యాది. తాయాయ్ వర్ణతుక్కు ప్రమాణమ్ (తాయాయ్ త్యాది). తిరుమొట్టి ముత్యత్తు విన్దాన్దిరుమొట్టి అతామ్బుట్టు. (తాయాయ్ వర్ణ పేయిరుమ్ తయిరుమ్ విల్లుతుముడనజ్జివాయా) తాయవడివుకొణ్డవన్ద పూతనైయడైయవుయిరై యమ్ యోతెప్పిరాట్టియన్మడైయతయైయమ్ వెణ్డైయైయమ్ మొక్క వముతుశెయ్త తిరుప్పవళ్ తైయడైయవనెన్మ పాశురత్తుక్కర్థమ్. "మాయ్ త్తరణ్ణి" ఎన్మత్తైక్కటాక్కి త్తర్థమ్ (అవళిత్యాది). "మాయనాన - ఆయనే" ఇత్యన్మయ; మాయ - ఆశ్చర్యశక్తియుక్త. ఆయ నాయుక్కుచ్చెయ్తే ఆశ్చర్యశక్తియేతన్న (ఇవనుమిత్యాది). అనాల్ మడియుమ్బడియప్పడియన్న (సస్తుస్వభావత్యాది). ఆయమా యనాకైయారేయన్మపడి. వామననేయన్మతు - అతిలమితుపరియవేణ్డైయారే యెన్మితార్ (అన్దవవతార త్తిలిత్యాది). ఉత్తార్థత్తుక్కు ప్ర మాణమ్ (వెళ్ళొళ్ళైయిత్యాది). పూతనైయడైయవెన్మయములైయై యముతుశెయ్తవనై యవళ్ పక్కర్ నిన్మమ్ మిట్టుయోతెప్పిరాట్టిభుజి ప్పిక్కైక్కాక ప్పిక్కైయిగున్దవిడతే త్తర్థమ్ శెన్మక్కిట్టి త్తన్నడైయ ములైయైయవన్ తిరుప్పవళ్ త్తిలేకొడుత్తాళైవడి. ఊట్టువా - భుజిప్పి క్కైక్కాక. శార్ న్దు - శేర్ న్దు. శెన్మక్కిట్టి. మూన్దాన్దిరువన్దాతి ఎల్లుపన్మనాలామ్బుట్టు, "నలమేవలితుకొల్" ఇత్యాది. (పేయ్ చ్చిపాలుణ్డ విత్యాది). పూతనైయడైయములైప్పాలైయన్మవువకారకనైతాన్ నిన్దవిడతైర్ నిన్మమ్ పేర్ న్దువన్మక్కిట్టియెడుత్తు యోతెప్పిరాట్టి భయప్పడా లేములైకొడుత్తాళైవ పాశురత్తుక్కర్థమ్. మూన్దాన్దిరువన్దాతి యిరువత్తోన్మతామ్బుట్టు. తానేపోయ్ క్కిట్టుమతుభయపేతువోవెన్న (అవ ర్ కలిత్యాది). అన్మడి వయితెరినాయణ్డోవెన్న (అలైయితేయిత్యాది). అలైయితే - అలైప్పిల్ మివితే. అతావతు - ఇవన్ పిఱన్దపోలే మాతాపితాక్కలివనైవిట్టుప్పోతెప్పిల్ మివితేయన్మపడి. పెరియతిరువన్దాతి పతినాతామ్బుట్టు (శీరాలిత్యాది). చక్రవర్తితిరుమకనైప్పోలే కిరైయోడేపిఱన్దసలాలన్మోడేవళరాతే, పేరుమ్ "క్రియఃపతి" ఎన్మప్పొల్లన్మిక్కైలుమైక్కువాచకమాన "వామనన్" ఎన్మమ్ తిరునా మ్మడైయడైయైయకాళొట్టిన్మార్, జగద్రక్షణత్తిలేనిరవధిక వ్యామోహం తైయడైయవనేయిత్యర్థం. వామన్ - వామనన్. ఆకాక్కాల్ - ఆకాళొట్టిన్మార్. తిరువుడైయార్ క్కు తీనాళిరైయెన్మపడి. తిరువుడైయార్ - శ్రీమాన్దో. తీనాళి - పొల్లానాళి. కడునాళెన్మపడి. నెళ్ళో డేయన్మతు - చాటు. నెళ్ళోడే, తిరుమూర్ పిరియరు నెన్మస్వభావార్థమ్; చాటువుక్కు - సహృదయమాకనెన్మపడి. "మాతవా - పూతనై మాలైకొణ్డనైప్పోతార్ వణ్ణేనేలుమ్" ఎన్మమేలేకొట్టితాత్పర్యానరమ్ (ఒరుఅపాయబ్బలిత్యాది). అపాయబ్బలిల్లావిడిలు మలికల్లై యారే మబ్బళాళాసనమ్బుణ్ణివేణ్డోవెన్న (వడివాయిత్యాది). తిరుప్పల్లాణ్డ. ఉనక్కునిఱమాయ - తేజస్కరైయాయ్. ఉన్ వలమూర్ పిరి నిత్యవాసమ్ పణ్ణుకె పెరియపిరాట్టియరుమ్ నిత్యశ్రీయాయ్ చెల్లైవేణ్మెన్మపడి. వడివు - నిఱమమ్, అక్కుమమ్.

అ. అ. వి. - యిరుప్పతెన్మితార్ (అస్తానిత్యాది). — "మాతవా" ఎన్మతిన్మడైయమన్మనవర్థత్తిరే - ౨. "అపదర్థంధనంరత్తేచ్చీ" మతామా పదానంత; సాచేదపగతాలక్ష్మిపుష్పరస్తవిశ్నోతి".

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౩-తి.కోవై వాయార్. ౫-పా-కణ్ణి వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

౭౯

ఈ.—(పూత్తణ్ మాలై కొణ్డు) కుళిర్ త్తియైయు చైతాన పూమా లైయై కొణ్డు. పూతనాదికల్ వన్దు కిట్టి న అవ్వన కాలజ్జలిలే తిరువడికలిలే వన్దు నిల్లున్దు శిశిరోపచారమ్బుణ్ణి పెన్ద్రీలిలే నేయాకిలుమ్. (నెక పూత్తణ్ మాలై నెడుము డిక్కు) ఉన్ను చైయ, కుళిర్ న్దపూమా లైయాలల్లతు శెల్లాతఁడియాయ్ ఆధిరాజ్యసూచకమాన తిరువభిషేక్తు కువిరుమ్బిచ్చాత్తుమ్మాలై, ఎక పాళై - ఎక సత్తైయాయ్ విట్టతు. ౪.

జీ అ.—(పూత్తణ్ మాలై) “తణ్-పూమాలై” ఇత్యాయః. మేలుమిప్పడియే యవ్వయిప్పతు. నెడుముడి నీర్లు తిరువభిషేకమ్. “మతవా” ఎన్ద తిక్ మున్ది నవధమాన “తీనాళి” ఇత్యాదివాక్యత్తిలే. ౧-“ఆరభ్య శైవమనారతమప్రయత్నాద్యత్పూతనాదివిపదుత్తరణం మురారేః కల్యాణిరుక్తిణి జగజ్జనిత్యవీయమాజ్యశ్యసూత్రమహిమాఖిలుతత్రహేతుః” ఎన్ది అశ్లోక మనుసంధేయమ్. క్రమేణాన్వయః. ౪.

ప్ర-తి.—యన్ద కాణ్డే సప్తదశే విభవజాగమనం దృష్ట్యా సుగ్రీవః, “ఏవ సర్వాయుధోపేతశ్చ తుర్భిస్సహరాక్షసైః । రాక్షసోభ్యేతి పశ్యన్ దృష్టాన్తాన్ సుంశయః ॥ ౫ ॥”.

తిరుమొట్టి - అజ్ఞానిరు మొట్టి - అజ్ఞామ్బట్టు. తాయాయ్ వన్ద పేయయిరుమ్ తయరుమ్ విల్లుతుముడన్ద. వాయార్ తూయవలియు రువిల్లుటళాయ్ చెప్పటచాలియై । ఏయానిర ప్పమావడిమన్ది నేతా వెన్దుల కేళుమ్ । తాయార్ కాయామలర్ వణ్ణి కాళక్కిరామమై నెన్దే.

మూన్దానిరు వన్దాతి - ఎళు పత్తు నాలామ్బట్టు. నల మేవలితుకొల్ నజ్జూట్టువన్దేయ్ । నిల మేపురన్దు పోయ్ పిల్లి । చ్చూ మేతాళ । వెన్దొన్దేయన్దా నైమిట్టాయ్ చ్చియూట్టువాళ । తళ కొన్దేవాయ్ వైతాళి కార్ న్దు.

మూన్దానిరు వన్దాతి - ఇరు పత్తొన్ద తామ్బట్టు. పే ముచ్చి పాలున్దు పెరుమా నైప్పేర్ నైదుత్తు । అయ్ చ్చిమలై కొడుత్రాళన్దాతే । వాయ్ త్రా ఇరుళార్ తిరుమేనియి పవళ చెప్పాయ్ । తైరుళా మొట్టియై నైచ్చేర్ న్దు.

పెయితిరు వన్దాతి - పతి నాజామ్బట్టు. శీరాత్పి అన్దు శిఖిప్పాల్ వళరాతు । పేర్ వామనా కాక్కాల్ పేరాళా । మర్ పార । ప్పుర్ కిసి యున్దు మిట్టే న్దపూమిసి రేట్టరితే । శొల్లునీయా మతియ మ్మాన్దే న్దు.

తాత్పర్యము.—మిక్కిలి మోసక తైయైన పూతన తల్లివలె వచ్చి విషదిగ్ధమైన స్తనమును తనోటియందు వంచనతో నుంచుగా నప్పుడా స్తనమునందున్న విషముతో నాపూతనయొక్క ప్రాణములను పానముజేసి దానిని సంహరించిన ఓ! రుక్మిణీపతి! ప్రాప్తకాలములయందు నీపాదారవిందములను నమస్కరించుట కిచ్చి పెట్టనివాడనైతిని. అయినను ఆధిరాజ్యసూచకమగు నీదివ్యరత్న కిరీటమునం దలంకారార్థముగ సమస్పించునట్టి పుష్పమాల నాసత్తయాయనే యిదియేమాశ్చర్యము? ౪.

మూ.—కణ్ణియెనతుయిర్ కాతల్ కనక చోర్తిముడిముతలా । వెణ్ణిల్ పల్ కలన్దళు మేలుమా చైయమందే ।
నణ్ణిమూవులకునవిల్ ముగ్గి ర్తియుమందే । కణ్ణి నెమ్మిరా నెమ్మా కాళక్కరత్తాను క్కే. ౫॥

అ.—(కణ్ణి) ప్రతికూలనిరసస్వభావనాన తిరువాట్టియుడైయనాన కణ్ణినుక్కు, తళ తిరువడికలిలుమ్ తిరుమార్విలుమ్ తిరుత్తోలిలుమ్ కాత్తియరుళక్కడవ తిరుత్తుళాయెన్దుడైయవాత్తా; అసంఖ్యేయ నానావిధ దివ్యరూపణజ్ఞుమ్ స్వాచితదివ్యసీతామ్మరముమ్, సర్వలోకజ్ఞుమ్ శొల్లుమేత్తుమ్ తన్నుడైయకీర్తియుమ్, మన్మథుమెల్లా మేక కాతలేయైన్దితార్. ౫.

అన్వ.—కాలమ్ శక్కరత్తాళ ఎమ్మాళ (౩) ఎమ్మిరాళ కణ్ణుక్కు ఎనతు (౬) ఉయిర్ కణ్ణి కాతల్ (౯) కనకమ్ శి తి ముడిముతలా (౧౨) ఎణ్ణిల్ పల్ కలన్దళుమ్ ఏలుమ్ (౧౫) ఆడైయుమ్ అఁదే మూవులముమ్ (౧౮) నణ్ణి నవిల్ ముక్ కీర్తియుమ్ (౨౧) అఁదే. (౨౨)

౧౦

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౩-తి-కోవై వాయాళ్. ౫-పా-కణ్ణి వ్యాఖ్యానజల్.

పన్నీ.—అనన్తరమ్, భోగ్యనాయ్ స్వామియాయ్ ఉపకారకనాయ్ సులభనానకృష్ణసుక్కు ఎన్నుడైయ ప్రేమాదికళ్ ఆభరణాది సమస్తముమాకానిష్టనవెన్దితార్.

కాలనిర్వాహకమాన, తిరువాట్టియైయుడైయనాయ్, అవ్వొక్కైక్కొట్టికాలవశ్యనాకాతపడి యెన్నైయడిమైకొట్టిస్వామియాయ్, (౩) కాలముశ్శతనైయు మవ్వొక్కైయునుభవిప్పిక్కుమ్ మహోపకారకనాయ్, కాలానురూపమాక అవతరిస్తుసులభనానకృష్ణసుక్కు, ఎన్నుభిమానాత్తరతమాన, (౬) ఆత్మవస్తు, శిరసావాహ్యమానమాలైయాకానిష్టకు; ఆత్మధర్మమానప్రేమమానతు, (౯) కనకమయమాన, అధిరాజ్యసూచకమాన ఔజ్వల్యతైయుడైయ, ముడిమతలాక, (౧౨) అసఖ్యేయమాన, ఆభరణజ్జళుమాకానిష్టకు; అనురూపమాయ్ సర్వస్తాత్పరత్యసూచకమాన, (౧౫) తిరుప్పీతామృతముమ్, అతువే; త్రివిధాత్మవర్గముమ్, (౧౮) కిట్టి, వాయ్పులల్ మక్కడవ, కీర్తియుమ్, (౨౦) అతువే. (౨౨) ఇవరుడైయప్రేమత్తుక్కుత్తా విషయాభవిక్కైయై, పేరొప్పనైయాకవుమ్ పెరుమ్బుకట్రాకవుమ్ నినైత్తా నెన్దుకరుత్తు.

ఆర్థము.—కాలమునకాధారమైన చక్రమునుధరించినవాడును నాస్వామియు (౩) మహోపకారకుడునునైన కృష్ణునికి నాయొక్క (౬) ఆత్మవస్తువు మాలగుచున్నది. ప్రేమ (౯) స్వర్ణమయమై యుజ్వలమైన కిరీటము మొదలగు (౧౨) లెక్కపెట్టుటకశక్యమునైన ఆభరణములగుచున్నది. తగుమైన (౧౫) వస్త్రమును నదియే. మూడులోకములును (౧౮) సమీపించి స్తుతించుటకుదగిన కీర్తియును (౨౦) ఆప్రేమయే. (౨౨)

ఈ.—విద్వామ్బాట్టు. తమ్ముడైయన్నేహాదికలోరొన్ణే ఆభరణాదిసర్వపరిచ్ఛదజభు మాయ్ ముల్ మనసు క్కెన్దితార్.

(కణ్ణియెనతుయిర్) నా “ఎన్నతు” ఎన్నిరుక్కిఱ్ఱైక్కిడిర్ ! అనన్ తనక్కుమాలైయాకకొన్ణుతు. ౧ “మూర్వత్తుమాలై” ఎన్నిటవళై తనక్కుమాలైయాకకొన్ణుకైప్రాప్తమ్, అతోట్టియవేసత్తైయైక్కిడిర్ ! తనక్కుమాలైయాకకొన్ణుకిఱ్ఱు. (కాతలిత్యాది) స్పృహణీయమాయాధిగాజ్యసూచకమాన తిరువభిషేకమ్ ముతలాన ఎణ్ణిఱ్ఱుడలవళై ప్పట్ట తిరువాభరణజ్జళుమ్ ఎన్నుడైయ కాతల్. ఇవరుడైయన్నేహామాభరణమావ తెన్నున్నిల్; ఇవరుడైయన్నేహాత్తుక్కుత్తా విషయమాక పెర్మవిలైయే, తనక్కనేకాభరణజ్జళ్ కాత్తినాల్ పిఱ్ఱుమ్ పుకరుణ్ణాక అవన్ నినై తిరుక్కైయాల్, అత్తైప్పల్ మచ్చొల్లుకిఱ్ఱు. (ఏలుమాడైయుమొదే) తిరువరైక్కుత్తకుతియానతిరుప్పీతామృతముమక్కాతలే.

ఒరునాళ్ శ్రీవైష్ణవవణ్ణాల్తా, తిరుప్పరివట్టజలై యుళికియ తాకవాట్టికొన్ణువస్తు ఎమ్మెరుమానార్ కుక్కాట్టు, పోరత్తప్తరాయ్ అవనైప్పెరుమాళ్ తిరువడికలిలే కైపిడిత్తుకొన్ణుపుక్కు “నాయన్టే, ఇన్ తిరువరై

జి-అ.—విద్వామ్బాట్టు (కణ్ణియెనతిత్యాది). పూర్వార్థతైక్కటాక్షితవతారికై (తమ్ముడైయవిత్యాది). (న్నేహాదికళ్) ఎష్టవాదిశబ్దతారే - ఉయిరైచ్చొన్లుకిఱ్ఱు. (ఆభరణాది) ఎష్ట ఆదిశబ్దతారే - వస్త్రాదికలైచ్చొన్లుకిఱ్ఱు.

కీర్తీయుమ్ “కణ్ణియెనతుయిర్” ఎష్టవైత్తుమీశవుమ్ కొల్లువానెన్నెన్న (నానిత్యాది). నానెన్నతు ఎష్టతు-పూర్వవృత్తమ్, పిన్నైయరై మాలైయాకకొన్ణువేణుమెన్న (మూర్వత్తిత్యాది). “ఎనతుయిర్” ఎష్టతుక్కుతాత్పర్యావరమాతల్. “కనకచ్చితి” ఎష్టపదత్తుక్కుభావమ్ (స్పృహణీయమాయిత్యాది). తామెరుసంసారియాయరుక్క, తమ్ముడైయకాతలైయాభరణాదికళాయ్ కొన్ణు అతిశయకరణ్ణెన్న రామావెష్ట శక్కొతాత్పర్యమ్. ఉత్తరమ్ (ఇవరుడైయవిత్యాది). ఏలుమాడై - తిరువరైక్కుత్తకుతియాన ఆడైయెన్నుతల్.

[౨౧] తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౩-తి-౧^{వై} వాయా^వ. ౫-పా-కణ్ణి వ్యాఖ్యానజ్ఞ^వ.

౨౧

ఈ. — కీ. — డామ్మడివాట్టినపడితిరుక్కణ్ శా త్రియరుళ వేణుమ్” ఎన్ని వత్తై కాట్టియరుళ, కణ్ణుకన్దురుళి ఉడైయన్తై అరుళ పాడిట్టరుళి, “ఇవనుక్కాక రజక^వ నమితి త్రిత్తుయ్ తకున్ దుమ్ పొలున్దోమ్” ఎన్దుతిరువుళమాయరు లినార్. (ఏలుమాడైయుమం దే) ఏకజాతీయజ్ఞ^వ పలవాకై తవిర్ న్దు, విసజాతీయజ్ఞభుమ్పులవాకై త్రిడక్కి^వ యు పురుషోత్తమలక్షణమానతిరుప్పీతామ్మరముమక్కాతలే. ఇవర్ నెదుక్కాలజ్ఞాడిప్పణ్ణికితి తిరువాభరణముమ్ తిరుప్పరివట్టముమితే; ౧ “అఱియాక్కాలత్తుళే యడిమైక్కణన్బుశెయ్ విత్తు” ఎన్దు ఇవరుడైయ కాతల్ సత్తాప్ర యుక్తమితే. † ౨ “మహారజతం వాసరి” ౩ * పొయ్యిల్ పాడలాకై యాలే, “ఇతుకూడుమో” ఎన్దు సుశ యిక్కవేణ్డో.

(నణ్ణిమూవులకుమిత్యాది) విశేషజ్ఞరేయన్బిక్కే, మూవులకిలుళ్ళారుమ్ వన్దుకిట్టిక్కడల్ కిళర్ న్దాప్పాలే స్తుతిక్కిఱిక్కిరియుమక్కాతలే. “ఇవర్ కాతలి త్రిప్పిన్బు అన్యపరరుమ్ అనన్యపరరాయ్ త్రినిన్దొరకళ” ఎన్దొయిల్ దువక్ నిన్దై తిరుక్కిఱతు. ఇక్కాతలుక్కుక్కై తొట్టుకృషివణ్ణినపడి శొల్లుకిఱతుమేల్; వృత్తవాన్దై కాట్టిక్కా ణుమివరైవృత్తిపరరాక్కిల్దు. (కాలశక్కరత్తా - ఎమ్మిరా - ఎమ్మా - కణ్ణుకు) కై యుమ్ తిరువాళియు మానవళుకై కాట్టి ఎనక్కనన్యపరత్వమహాపకార తైప్పణ్ణి, ర^వ కళివతోర్ కాతలున్ ద్రా^వ కుమున్దో^వ కణ్ణో తుణ్ణుతల్” ఎన్నప్పణ్ణినవో స్వామియాన కృష్ణనుక్కు. (కాలశక్కరమ్) పకలై యిరవాక్కవల్లవనితే. కాలత్తై

జీ-అ. — ముద్దినవర్థుక్కుసంవాదమ్ (ఒరునాళిత్వాది). వణ్ణాత్తా-రజక^వ. వాట్టి-తిరుత్తి. ఏలుమాడైయుమ్, కీరియుమ్” ఎన్నిజ బ్దుక్కుభావమ్ (ఏకజాతీయజ్ఞభిత్వాది). అతావతు - కాతలనతేకజాతీయజ్ఞాన తిరువాభరణజ్ఞ^వ పలవకైయకై తవిర్ న్దు విజాతీయజ్ఞా నతిరుప్పరివట్టమ్ కీరినొడక్కుమాననై పలవాకై త్రిడక్కిల్ దైవడి. ద్వితీయార్థమ్ (పురుషోత్తమేత్వాది). “అం దే” ఎన్దు-అవధరిక్కిఱలే? అల్లాతార్ కాతలుమిన్దై యాకమాట్టాలో వెన్న (నెదుక్కాలమిత్యాది). నెదుక్కాలమ్ కూడిప్పణ్ణినమైక్కు-ప్రమాణమ్ (అఱియావిత్వాది). స్వప్టార్థం. పుం స్త్వలక్షణమాన తిరుప్పీతామ్మరసద్భావత్తుక్కు-ప్రమాణమ్ (మహారజతమిత్యాది). ఇన్ద్రుతి - విగ్రహదృష్టాన్తమాకిలుమ్, ఇన్వి డత్తిలివర్ క్కిప్పడివివక్షితమ్. బృహదారణ్యకే గార్గిప్రశ్నే, “తస్య హైతస్య పురుషస్య రూపమ్ యథామహారజతం వాసః” ఇతి. క్లాఘ్యమానపీ తామ్మరముణ్డైవడి. ఇవర్ కాతలాభరణమాకకూడుమో, ఇతర్థవాదమన్దో వెన్న (పొయ్యిల్ పాడలిత్వాది).

ప్రయోజనాన్తరపరర్ స్తుతిక్కిఱిక్కిరియై అనన్యప్రయోజన రాసతమ్మడైయ కాతలెన్నలామో వెన్న (ఇవర్ కాతలి త్రివిత్వాది). కా తలిత్రిప్పిన్బు - కాతల్ పణ్ణిపిన్బు. అతావతు - ౫ “ఊరుమ్ నాడుమ్” ఇత్వాదిప్పడియేత్ మైప్పాలే తిరున్దుకైయరై ప్రయోజనాన్తరపరరుమన న్దప్రయోజనరాయేత్తుకితార్ క శెన్దొయిల్ దువక్ నిన్దై తిరుక్కిఱలేవడి. “శక్కరమ్” ఎన్దు తైక్కటాక్షి త్తరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ (ఇక్కాత లుక్కిత్వాది). ఇప్పద తైయుట్టుక్కుచాటు (వృత్తవాన్దైయత్వాది). వృత్తమ్ - నడైవడియుమ్, వళైయుముమ్, అనన్యపరత్వమహాప కారమే తెన్న (కళివతోరిత్వాది). “తొలైమాలైక్కణ్ణార్ కణ్ణుకళివతోర్ కాతల్” ఇత్వాది - అనాదియానవాత్సల్యతైయుడైయవనై క్కణ్ణో నిన్దొయుమ్మడి యనుభవిత్తు కాలమ్ కళియుమ్మడి అద్వితీయమానవాళైయిరే నిన్దవర్ కకుముమవ్వుక్కల్ వైత్తణ్ణో శెమ్మలిక్కై క్కువిరకున్దో విత్తర్థం. తిరువిరు త్తమో త్తొణ్ణూల్ ద్రేమామ్మట్టు, “ఎళువతుమ్ మిణ్డే” ఎన్నిఱపాల్లు. కాలత్తై నడక్కిఱితిరువాళియై స్తువివక్షిత్తు

అ-అ-వి — తమతియాకైక్కునిమిత్తమ్ (ఇవర్ నెదుక్కాలమిత్యాది). — “కాలశక్కరత్తానుక్కు” ఎన్దు తుక్కు - కాలశక్కరమ్ స్తు - కాలమెన్ద పడియాయ్, అతుక్కునిర్వాహక నానసర్వేశ్వర సెన్దురుళిచ్చెయ్ తార్ ఇత్తిరువాయ్ మొట్టిప్రవేశ త్తిరే; ఇణ్ణే కాలత్తుక్కునిర్వా హక నానతిరువాళియై స్తుతల్, కాలవశ్యతైయై త్రివిర్ కుమ్ తిరువాళియై స్తుతలెన్దొయరే - ఇణ్ణే తిరువాళిక్కు విశేషణమాయరుక్కిఱతు. కాలవశ్యతై - యమవశ్యతై.

౫.

† ఎన్దొత్రికోశజ్ఞుళిలుమ్ “మహారజతమ్” ఎన్దొకాణ్డెయరే యితువుమ్ ప్రతిక్కుపాతాన్తరమ్.

౧౨ తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౩-తి-కోవై వాయాల్. ౬-పా-కాలశక్కరమ్ వ్యాఖ్యానభో.

ఈ.—నడత్తుకితరువాత్తి. కాలవశ్యతైయైప్పొక్కుమ్ తిరువాత్తియెన్ను తల్. ౧. “నార్చయివ్యన్తి” ఎన్నికకాల త్రిలుమ్
౨ * ఇరుళ్ తరుమాళాల త్రిలుమిరుత్తై యొట్టి ౩ * అరుళార్ తిరుచ్చక్కరమాయ్, తిరుక్కైయైత్తా పిరియా
తాప్పోలే తిరువడికళై నా పిరియాతపడియాన రుచిజనకమానతిరువాత్తి. అవక్ కైయిలేనిన్టే, ఇవక్ కాలిలేవిల్లు
మ్మడివణ్ణుమవనితే. ౫.

జీ-అ.—తిరువాత్తియొకాల తైనడత్తుకితైన్న (పకలైయిత్తాది). ద్వితీయార్థత్తుక్కుభావమ్ (నార్చయివ్యన్తిత్తాది). “కతాజగత్పతింవిష్టుంసర్వ
ప్రస్థారమిశ్వరమ్ | నార్చయివ్యన్తిమైత్రేయ పాపణ్డోపహతాజనా” ఇతిపశ్యే. కాలవశ్యతైయైప్పొక్కుమ్ మెత్తతు-దేశదోష తైప్పొక్కు మతు
క్కుముపలక్షణమ్; (ఇరుళ్ తరుమాళాల త్రిలుమ్) ఎన్దైయారే. అరుళార్ తిరుచ్చక్కరమ్- అరుళ్ మిక్కుతిరువాత్తి. తిరువిరుత్తమ్ముప్పర్తు
మూన్దామ్మట్టు. “దహపచ” ఎన్టే ఇవక్ రుచిజనకనావతెన్న; అవన్తిరుక్కైయిలే నిట్టి-అపక్కుకారేయెన్దితార్ (అవక్ కైయిలేయిత్తాది).
కాలశక్కరత్తా - ఎమ్మిరానెమ్మ - కణ్ణుక్కు - ఎనతుయిర్ - కణ్ణి, కనకచ్చొత్తిదొడక్కి - పల్కలన్గళుమ్ - కాలత్, ఏలుమాడై
యుమ్, దే, నణ్ణిచొడక్కి, కీర్తియు మ, దేయిత్త్యయి.

ప్ర-తి.—(విదామ్మట్టు) (కణ్ణియిత్తాది) (ఏలుమాడైయుమ్) “మహారజతంవాసు” బృహదారణ్యకే [౪-౩.] గార్గిప్రశ్నే, “తస్య
హైతస్యపురుషస్యరూపమ్ యథామహారజతంవాసోయథాపాణ్డోవికంయథేంద్రోగోపాయథాగ్నోర్విర్యథాపుణ్డోకమ్” ఇత్యాదివిగ్రహవర్ణన
దృష్టానైస్సహోపాత్తత్వాత్ “మహారజతంవాసు” ఇతి, వేదార్థసన్నిహిత్యానాదృష్టత్వాచ్చసపీతామ్బరవాచకః — (కాలశక్క
రమ్) పశ్యే. [౧] “కతాజగత్పతింవిష్టుం సర్వప్రస్థారమిశ్వరమ్ | నార్చయివ్యన్తిమైత్రేయపాపణ్డోపహతాజనా || ౪ ||.” ౫.

తాత్పర్యము.—శత్రునిరసనస్వభావముకల చక్కాయుధమును ధరించియు తనదివ్యసౌందర్యమును నాకుగనుపఱచియునన్న దాస్యము
నందు గైకొనినమహోపకారకుడు నాయాత్మవస్తువును తనశరస్సుచేదరింపఁదగినమాలగానంగీకరించెను. ఆత్మధర్మమైన నాప్రేమనుదివ్యకిరీటము
మొదలగు దివ్యాభరణములుగాను దివ్యపీతామ్బరముగాను సకలలోకులును నాదరించి శ్లాఘించునట్టికీర్తిగానునంగీకరించెను. ఇట్లు నాయాత్మ
మొదలగునవియేవానికి సర్వాభరణములాయెను. ౫.

మూ.—కాలశక్కరత్తోడు వెణ్ శణ్ణుజ్జెయేన్దినాయ్ | ఇలముల్ ముమ్మిమ్మిన్దనారాయణ నేయైన్దె |

న్దొలమిట్టునాన్ద్రై త్తొలొమ్మమ్ వారా యాకిలుమ్ | కోలమామెక్ శెన్నిక్కు కమలమన్న కురై కళై లే || ౬ ||

అ.—(కాలశక్కరత్తోడు) సర్వజ్ఞనాయ్ సర్వశక్తియాయురన్దపున్నాలుమ్ విశ్లేషిక్కువాణ్ణాతతొరుపడియెన్నోదే సంశ్లేషిత్తరు
ళినాయెన్దితార్.

అశ్రీతవిరోధినిరసనస్వభావమానశణ్ణుచక్రాదిదివ్యాయుధోపేత నాయ్, కారుణ్య సౌహార్ద సౌశీల్యాదికల్యాణగుణవిశిష్టనాయురన్దసీయిప్పడి
యెన్నోడు సంశ్లేషియాతోట్టొలుమున్నుడైయన తైయేయెనక్కు సర్వభోగ్యమామ్బడియెన్నై పృణ్ణియరుళినాయెన్నువుమామ్. ౬.

అన్వ.—కాలక్ శక్కరత్తోడు వెణ్ (౩) శణ్ణు అమ్ కై (౬) ఏన్దినాయ్ ఇలమ్ ముల్ ముమ్ (౯) ఉణ్ణు ఉమ్మిన్దనారాయ
ణనే (౧౨) ఎన్దైమ్మ ఓలమిట్టు నాక్ (౧౫) అత్తైత్తార్ ఒమ్మమ్ వారాయాకిలుమ్ (౧౮) ఎక్ శెన్నిక్కు ఉక్ కమలమన్న (౨౧) కురై
కళై కోలమామ్, (౨౩). ౬.

తిరువాయ్ మొక్కి. — ౪. ప. ౩-తి. కోవై వాయాళ్. ౬-పా-కాలశక్కరమ్ వ్యాఖ్యానబ్బళ్. ౮౩

పన్నీ. — అనంతరమ్, ఆశ్రతవికోధినిరసపరికరత్తైయుడైయరత్తుక నాననీ యెన్న పేయనూపమాక ముకజ్జాట్టిబ్బెల్లెయేయాకిలుమ్ ఉన్దిరువడికలిల్ సన్నున్ద మేయి త్తలైయిల్ సత్తైక్కతిశయకరమెన్దు, ప్రణయియానవవన్నక్కల్ తమక్కుజ్జానప్రణయిత్తైయరుళిచ్చెయ్కితార్.

వికోధికత్తైయట్టిక్కల్ కాలనామ్మియానస్వభావత్తైయుడైయ, తిరువాట్టియోడే, పరభాగరసావహమానవెళుప్పైయుడైయ, (౩) క్రిపాచ్చజన్మత్తై, అవబ్బుమ్మక్కోభావహమానఅక్కయి, తిరుక్కైయిరే, (౬) ఏన్దినవనాయ్, ఇప్పడిరత్తుణపరికరవానాయుక్కచ్చెయ్ తే రత్తుమానజగత్తుక్కుఆపత్తునదార్, అన్దప్రయాపత్తికప్పడాతపడి ఒన్న్దాట్టి మామల్, (౯) తత్తవముల్ బ్రేవైత్తురత్తిత్తు, అకుపోనవాత్తి వెళినాడుకాణవుమిట్టేన్ద, నిరుపాధికబన్దత్తైయుడైయనారాయణనే! (౧౨) ఎన్దు ఇన్దస్వభావబ్బత్తైత్తని త్తనియేళొల్లి, కూప్పిట్టు, ఇరున్దవిన్దత్తిల్ నిన్దు మొన్దిరున్దువరుక్కుయోగ్యత్తైయిల్లాతనాన్, (౧౩) అట్టైల్లాలుమ్, ౧ “అరుమమ్మనదుమ్ తెన్దెవుణాన్” ఎన్దిటపడియేసేముకజ్జాట్టు క్కేక్కిడాయిరుప్పొన్దు అడైయాళ్ మెరియూతపడి, వారాతిరున్దాయేయాకిలుమ్, (౧౪) ౧ “అన్దే పెరుకమికుమ్” ఎన్దిటకణ్కిరేఉన్దై ఎన్దు యొట్టియచ్చెల్లాతనత్తైయైయుడైయవెన్దులైన్దు, శేషియానవున్దుడైయ, కమలమ్మారేనిరతిశయభోగ్యమాన, (౨౧) ఆశ్రతరత్తుణప్రసిద్ధి తో బ్బుమ్మడిద్దనిక్కిట వీరక్కల్లైయుడైయ, తిరువడికళ్, అలక్కారమాయ్కోణ్డు తేబస్సరమాకానిన్దు. (౨౪) ఉన్దిరువడికలిల్ ప్రేమ మెనక్కునత్తాప్రయక్తమెన్దుకరుత్తు.

అర్థము. — (శత్రువులను సంహరించుటకు) యముడైన చక్రాయుధముతో తెల్లని (౩) పాచ్చజన్మమును సుందరములైన మాస్తముల యందు (౬) ధరించినవాడును భూమిని నంతటను (౯) భుజించి బయలుపటచినవాడునునైన ఓ! నారాయణుడా! (౧౨) అనిపలుమా రనుసంధించిబొబ్బలిడి నేను(౧౩) పిలిచినను ఒకగురుతునులేకుండునట్లు రానివాడైనను (౧౪) నాశిరస్సుకు (శేషియైన) నీయొక్క కమలముల వలెనునోహరములై (౨౧) ధ్వనించుచున్న పాదములు ఆలంకారములగుచున్నవి. (౨౪).

ఈ. — ఆతామ్బాట్టు. ఇప్పడిప్రణయియాయురున్దుళ్ళ నీయెన్దై ఎక్కిట్టా తేయొట్టిన్దాయేయాకిలుమ్ ఉన్ద సత్తైయేయెనక్కు ధారకాదికళెన్దితార్. ఉన్దక్కునానుతవప్పేబ్బెల్లెనాకిలు మేన్ద సత్తైయనక్కు ధారకాదికళానా ప్పోలే, నీవారాయాకిలు మున్ద సత్తైయెనక్కు ధారకాదికళెన్దితార్. అవన్దప్రణయిత్వజ్ఞొల్లానిఅక్క, నడువేతమ్మ డైయప్రణయిత్వజ్ఞొల్లువానెన్దెన్దిల్; ఇరన్దుచేతనర్ కూడికలన్దుపరిమాతానిన్దాల్, పిఱక్కుమీరసన్దభుమిర ణ్దుతలైయిలు మున్దాయురుక్కుమితే; అక్కల్, కీట్టిల్లామ్ - అవన్దప్రణయిత్వజ్ఞొల్లికొణ్డుపోన్దార్, ఇప్పోతు - అవన్ద ప్రణయిత్వాతిశయమేత్తెయ్యమ్ ప్రణయియాక్కిల్ బ్రేన్దైక్కాక.

జీ. అ. — ఆతామ్బాట్టు. (కాలశక్కరత్తిత్యాది) కీట్టిట్టాట్టుక్కులిట్టొన్నప్రణయిత్వత్తైయనువదియానిన్దుకొణ్డు, “వారాయాకిలుమ్ కోలమామేన్దెన్దిక్కు” ఎన్దుత్తార్ ఫలితత్తైయరుళిచ్చెయ్కితార్ (ఇప్పడియిత్యాది). ఉక్తార్ తైసన్దున్ద సమాకవరుళిచ్చెయ్కితార్ (ఉన్ దిక్కిత్యాది). శజ్జే (అవన్దప్రణయిత్వమిత్యాది). పరిహరమ్ (ఇరన్దుచేతనరత్త్యాది). అనార్, తమ్మడైయప్రణయిత్వత్తై మున్దుటచ్చొవొ జ్జాతోవెన్దు (అతిత్ కీట్టిత్యాది). (ప్రణయియాక్కిల్ బ్రేన్దైక్కాక) ఎన్దువనన్దరమ్, తమ్మడైయప్రణయిత్వమ్ కొల్లకితారెన్దు శేషమ్.

అ. అ. వి. — అవన్దకీట్టాతోట్టిన్దార్ అవన్ద సత్తైయధారకాదికళాక క్కుడుమావెన్దు (ఉన్దక్కునానిత్యాది). అక, అవతారికైయొన్దే. “(అవన్దప్రణయిత్వాతిశయమ్ తమ్మైయమ్ ప్రణయియాక్కిల్లు) ఎన్దిటపదస్వారస్వత్తైప్పేబ్బ - కీట్టి పణ్ణినశజ్జైక్కు పరిహరద్వయ మున్దుపోలేతోబ్బుటకు” ఎన్దురురువిల్ నిర్వాహమ్. అతిరమున్దినతు - ౨ “యేయజన్దితుమాంభక్త్యామయితేలేమచాప్యహమ్” ఎన్దుత్తై ప్పేబ్బ (ఇరన్దుచేతనరత్త్యాది). ఇరన్దావతు - ౩ “సర్వేషాంహిసధర్మాత్సానాంకురుతేదయామ్ | చతుర్థాంసమయస్థానాం తేన తేతమను ప్రతాః” ఎన్దుత్తైప్పేబ్బ (ఇప్పోతవన్ద ప్రణయిత్వాతిశయమిత్యాది). అన్దిక్కే, “ఇరన్దుమ్ కూడవొరుపరిహరమ్” ఎన్దు ప్రాచుర్యమాకవరుళి చ్చెయ్వతు. — (ఇరన్దుచేతనరత్త్యాది) అక్రయాలిన్దుమ్ కొల్లత్తైయెన్దుకరుత్తు. (పోన్దార్) ఎన్దువనన్దరమ్, ఇప్పోతుతమ్ ప్రణయిత్వమ్ కొల్లకితారెన్దు శేషమ్. ముఖ్యమానపరిహరమ్ (ఇప్పోతెన్దుతోడజ్జి).

౮౪ తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౩-తి. కోవైవా యాళ్. ౬-పా. కాలశక్కరమ్ వ్యాఖ్యానం.

ఈ. — (కాలశక్కరమిత్యాది) ఇతువాయ్ శ్రీవర్ కూప్పిట్టపాశురన్దా. ప్రతిపక్షత్తుక్కు మృత్యువాన్దిరువాట్టి యోడేకూడ, శ్యామళమాన తిరుమేనిక్కుపరభాగమానవెణ్ణైయైయుడైత్తాన శ్రీపాళ్ళుజన్మతై, వెలుమ్బుట త్తిలే ఆల త్తినట్టిక్క వేణ్ణుమ్మడి యిరుక్కిటత్తుకియతిరుక్కైయిలేపూవేన్దినాప్పోలే యేన్దిసననే! శ్రీపాళ్ళుజన్మత్తుక్కు వెళుప్పనిరూపక మానాప్పోలే కాణుమ్ తిరువాట్టిక్కు ప్రతికూలనిరసముమ్ నిరూపక మాయుకుక్కుమ్మడి. (ఛాల మున్ బుమిత్యాది) ఇవన్ శ్రీ యాభరణమాకక్కణ్ణొప్పిత్తు, విభూతినోవుపడతానొప్పనై యభీయాతేయిరుక్కై యన్తిక్క, ఆపత్సఖనాయరుక్కుమ్. ప్రళయాప త్తిలేవరైయాళే తిరువయ్ శ్రీలేవై త్తురక్షిత్తు, అతుక్కున్దవాతే వెళినాడుకాణప్పటప్పడవిట్టు, ఇప్పడివరైయాతేరక్షిక్కుమ్. (నారాయణనే) ఇప్పడివరైయాతేరక్షిక్కువుమ్ “ఇవన్ నమ్మెరక్షిత్తా” ఎన్దుప్రత్యుపకారన్దేన్జ్జాటల్ పడవుమ్ వేణ్ణాతపడి పా) ప్తియిరున్దపడి. “మాతానమ్మైవయి శ్రీలేరక్షిత్తాళ్, ఎన్ శెయ్ వోమ్ నామివళుక్కు” ఎన్దు నెజ్జాటల్ పడువారిల్లెయితే, పా) ప్తియితేయళుక్కుడి; అప్పడియేయితేయవనుమ్, గ* తాయరుక్కుమ్ వణ్ణమేయమ్మైత్తా వయిన్ శ్రీరు త్తియుయ్య కొన్డవనితే. (ఎన్దెన్దు) కై యుమాన్వార్ కళమానవళుక్కై యుమ్, కాలానుకూలమానఆపత్సఖత్వైయమ్, ఇవై యిల్లావిడిలుమ్ విడ వాణ్ణాత పా) ప్తియైయుజ్జొల్లి. వీపైన్దయాలే - తని తనియే యాల్లొట్టపడి.

(ఓలమిట్టు నానత్తైత్తాల్) బలహీననాననాన్ కూప్పిట్టైత్తక్కాల్. పరమపద త్తిలేయిరున్దాలుమ్ నిల్వై కుల్లెన్దువర వేణ్ణుమ్మడి పెరుమిడలుశెయ్ తుకూప్పిట్టాల్. (ఒన్దుమ్ వారాయాకిలుమ్) ౨ “కుశస్థలేనివసతిసచపా) తరిహైవ్యతి” ఎన్దిటపడియే-అజ్గునిన్దుమ్ పుటప్పట్టా, ఇన్దేవన్దువిట్టా ఎన్దు వరుక్కైక్కు ప్రసద్గిన్దులైయేయాకిలుమ్. ౩ “నామగ్) హళ్ళునాథస్య శీతళః కాహళధ్వనిః” ఎన్నక్కడవతితే. (కోలమామన్ శెన్నిక్కు) ౪ “శిరసాధార

శీ-ఆ. — “నానత్తైత్తాల్” ఎన్నుమళవుక్కుమ్ భావమ్ (ఇతువాయ్ శ్రీత్యాది). ఇతువాయ్ శ్రీవత్తు. “ఛాలమ్” ఇత్యాదిమాత్రమేయన్దు, ఇతువోడక్కి-కూప్పిట్టపాశురమాయ్ శ్రీవత్తు. ఇవిడత్తిలే, “కాలన్” ఎన్దుతుక్కు - (ప్రతిపక్షత్తుక్కు మృత్యువామెన్దుతు) మేలే “వారాయ్” ఎన్దెయాలే, “వరుమ్మైత్తుప్రతిబద్ధకమున్దు” ఎన్దుకొల్లామైక్కాక. “వెణ్ శజ్గు” ఎన్దాప్పోలే తిరువాట్టిక్కు మొరునిరూపకమిట్టు చొల్లాతే, “కాలశక్కరమ్” ఎన్బానెన్దెన్దు (శ్రీపాళ్ళుజన్మత్తుక్కిత్యాది). కీలోడేకూట్టియివాక్యత్తుక్కు తాత్పర్యమ్ (ఇవన్ శ్రీయిత్యాది). “మున్ బుమ్” ఎన్దెయాలే (వరైయాతేయిన్దిటతు). వరైయాతే-వరమ్మిడాతే. “నారాయణన్” ఎన్దు-ప్రాప్తికొన్నతు క్కిరణ్ణుభావమ్-ఇప్పడిరక్షిక్కైక్కిడాన్ ప్రాప్తియెన్దుతల్, ఇప్పడిశెయ్ తిలనాకిలుమ్ విడవాణ్ణాత ప్రాప్తియెన్దుతల్. మున్దినై యరుళిచ్చెయ్ తిరార్ (ఇప్పడివరైయాతేయిత్యాది). నెజ్జాటల్-మనస్తాపమ్. ప్రాప్తియున్దానాల్ నెజ్జాటల్ పడవేణ్ణావోవెన్దు (మాతానమ్మైయిత్యాది). అప్పడియే-తాయ్ వోలే. తాయ్ వోలేరక్షిక్కు మోవెన్దు (తాయరుక్కుమిత్యాది). ప్రజ్జెయెవయిన్ శ్రీలేవైత్తుక్కు జ్జీరుక్కుమ్ తాయ్ వోలేయన్దైత్తైత్త వయిన్ శ్రీలేవైత్తురక్షి త్తవనెన్దపడి. తిరుమొట్టిపతిసోరామ్మత్తు ఆతాన్దిరుమొట్టి ఆతామ్బట్టు, “వేయిరుక్కుమ్” ఇత్యాది. “నారాయణన్” ఎన్దుతుక్కిరణ్ణుభావమ్ (ఇవైయిల్లావిడిలుమిత్యాది). మున్దినై తాత్పర్యమ్ - “ఛాలమ్” ఇత్యాదిక్కు శేషమాక. ఇరణ్ణావతు-“ఎన్దు” ఎన్దుతుక్కు శేషమాక. “ఎన్దు” ఎన్దిటమాత్రత్తుక్కు భావమ్ (కైయమిత్యాది). వీపైన్దు భావమ్ (వీపైన్దులిత్యాది).

గ* పాలనాయ్ బులకిలే-విశ్లేషవ్యసనమ్ కొల్లుకైయాలే (బలహీననాననానెన్దుతు). ఓలమిట్టు - పెరుమిడలుశెయ్ తుకూప్పిట్టు. “ఓలమిట్టు” ఎన్దుతుక్కు భావమ్ (పరమపద త్తిలే యిత్యాది). “ఒన్దుమ్” ఎన్దువిశేష త్తురుక్కు భావమ్ (కుశస్థలేయిత్యాది). “ఉపప్లావ్యాదిహక్ష త్తరుపయాలోజనార్దనః” ఇతిపూర్వార్ధమ్. ఉద్యోగపర్వణిపురరాష్ట్రోవిదురంప్రతి. ఒన్దుమ్ వారాయాకిలుమ్ - నీవరుక్కు సూచకమాయరు ప్పులారు అదైయాళే మొన్దుమున్దామ్మడివారాయాకిలు మెన్దపడి. పిన్దెయ్ మోరదైయాళమ్ (నామగ్రాహణేత్యాది). నాథస్య నామగ్రాహం యథాభవతి తథాశీతళః కాహళధ్వనిః-కృష్ణమదైయ నామగ్రాహ తై యదైత్తాయరుక్కు మలారుపడియాన, కాహళధ్వనియానతు-తిరుచ్చిన్దు

[౨౨] తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౩-తి. కోవై వాయూల్. ౭-పా-కురై కల్లల్ కళ వ్యాఖ్యానభాగం. ౨౫

ఈ. — యమ్యమి నమేశా నిర్భవిష్యతి" ఎన్నిరుక్కి-అవే శెన్నిక్కు-కో-లమామ్. (ఉకమలమన్న) "శెవ్విప్పుచ్చు డవేణమ్" ఎన్నైప్పడువారైప్పలే. (కురై కల్లల్) కురై యెన్ఱు - పరచ్చాయ్, అత్తలే-భోగ్యతాప్రకర్షతై చ్చొల్లిల్ న్నాతల్; ఆభరణధ్వనియెచ్చొల్లిల్ న్నాతల్. "వారాయాకిలుమ్కోలమామ్" ఎన్నానెన్నెన్నెల్; వారా తొట్టియక్కుడాతు, కూడాతతుకూడిలుమ్ ఎన్నినై వితువెన్ఱితార్. ఎన్నెయడియిలే యిప్పడియాక్కినాయే యెన్ఱుకరుత్తు. అడివిడిల్, ౧, "నిన్నలాలిలేన్దాణ్" ఎన్నరే. ౬.

ఈ-అ. — వోశైయానతు, శీతశమయిరుక్కుమెన్ఱపడి. ఇక్కాహాశధ్వని, యవ్ పరవుక్కు-పేతువాయరుక్కుమే, అత్తైయేయాకిలుమ్మెన్ఱపడి. నామగ్రాహమ్-నామగ్రహణమ్. "ఎకశెన్నిక్కు" ఎన్ఱుతుక్కుభావమ్ (శిరసేత్యాది). *కమలశబ్దస్వరస్యమ్ (శెవ్వియిత్యాది). కురై-పరప్పమ్, ధ్వనియుమ్. విరోధ తైశజ్జిత్తుపరిహరిక్కితార్ (వారాయాకిలుమిత్యాది). ఉమక్కిప్పడిరుచియైప్పిటప్పిత్తారార్న (ఎన్నెయిత్యాది). (అడియిలేయెన్ఱు) చాటు. అడియిలే, తిరువడికళిలేయెన్ఱుమ్. ఆకైయారే యితుసత్తాప్రయుక్తమెన్ఱితార్ (అడివిడిలిత్యాది). కాలశక్రరత్నాడిత్యాభ్య, ఒన్ఱుమ్వారాయాకిలుమ్-ఉకకమలమన్నకురైకల్లల్-ఎకశెన్నిక్కు-కోలమామిత్యన్వయః. ౬.

ప్ర-తి. — (అతామ్బట్టు) (వారాయాకిలుమ్) ఉద్యోగపర్వణివిదురంప్రతిభృతరాష్ట్రః, "ఉపప్లావ్యాదిహక్షత్రగుపయాలోజనార్దనః | కుశస్థలేనిససతిసచప్రాతే హైవ్యతి." "నామగ్రాహణానాధస్యశీతశాకాహాశధ్వనిః." — (కోలమామేకశెన్నిక్కు) చిత్రకూటసమీపగతోభరతః, [రా-అ-౯౦] "యావన్నచరణాభాతుః పార్థివవృష్టానాన్వితా | శిరసాధారయమ్యమి నమేశా నిర్భవిష్యతి ||" ౬.

తిరుమొట్టి - నూల్ న్నొత్తాన్దిరుమొట్టి - అతామ్బట్టు. పేయిరుక్కునెడువెళ్ళమ్పెరువిశుమ్మిక్కుమితోడిప్పెరుకుకాలమ్ | తాయరుక్కుమేన్ఱమేయుమ్మెన్ఱవయిల్ గిరుత్తియుమ్మొక్కడాక్. పోయిరుక్కునూల్ గొల్గోర్ పుతుతైయవన్ఱొడ్డాడున్దొడ్డి పెన్ద్ర | తాయరుక్కుమై వెన్నీరాట్టుతిరోమాట్టాతతకవన్ద్రే. ౬.

తాత్పర్యము. — విరోధినిరసనస్వభావముకల చక్రాయుధమును శంఖమును సుందరములైన హస్తములయందు ధరించినవాడునుచతురదశభువనములను ప్రళయకాలమునందునరమునందుంచెడిచియు సృష్టిసమయమునందుఁ బ్రకాశపటవియునిట్లు సర్వరక్షకుడునునైన నిన్ను ఓ! నారాయణుడా! యనినేపిలిచియు నీవు నేనసాదింపకున్నను దివ్యాభరణభూషితములైన నీదివ్యసాధారవిందములేధారక పోషక భోగ్యములై నాసత్తకుఁగారణమగుచున్నవి. ౬.

మూ. — కురై కల్లల్ కణిట్టిమణ్ణొణ్ణొకోలవామనా | కురై కల్లల్ కై కూప్పవార్ కళో కూడనిన్ఱ మాయనే |

విరై కోల్ పూవునీరున్దొడ్డై త్తమాట్టేనేలుమున్నురై కోల్ శోతి త్తిరువురువమెన్న తావిమేలతే || ౭ ||

ఆ. — (కురై కల్లల్ కళ) ప్రణతజనపరిత్రాణార్థమాకవతీర్ణనాయ్, అత్యద్భుతదివ్యచేష్టితనాయ్, భక్త్యైకసమధిగమ్యనానవున్దిరువడి కలితేయతిశితశపుణ్యగన్ధపుష్పతోయాదికలైక్కొణ్ణునాక్ శిలవృత్తికైప్పణ్ణినాలవైయనక్కు భోగ్యమాకైయన్ఱిక్కే, నానొరువుత్తిపణ్ణా తిరుక్కుచ్చెయ్ తేయుమ్ వాచ్చనసాపరిచ్చేద్యతేజోమయదివ్యరూపనాన పునక్కు ఎన్నుడైయవత్తసత్తైయే ధారకముమ్భోగ్యముమాయిల్ న్దొన్ఱితార్. ౭.

౮౬ తిరువాయ్ మొట్టి-౪-ప. 3-౩-కోవై వాయార్. ౭-పా-కురై క్కుల్ కళ్ వ్యాఖ్యానం.

అన్య-కురై క్కుల్ కళ్ నీటి (3) మణ్ కొణ్ణి కొలమ్ (౬) వామనా కురై క్కుల్ కైకూప్పవార్ కళ్ (౯) కూడ నిన్ద మాయ నే (౧౨) విరైకోల్ పూవుమ్ నీరుమ్ (౧౫) కొణ్ణి వత్తమాట్టే నేలుమ్ ఉరై (౧౮) కోల్ కోలి ఉక్ (౨౧) తిరువురువమ్ ఎన్నతా విమలతు. (౨౩).

పన్నీ.-అనన్తరమ్, నా నకిళ్ళిత్తరనాయరుక్కిలుమ్ అనన్యార్ మాక్కి అడి మైకోళుమ్ స్వభావ తైయుడైయవుక్ వడివెన్నా త్తావై వివయాకరిత్తిరానిన్ద తెన్దితార్.

అనన్యార్ తాపాదనప్రసిద్ధిక్కిట్ట పీరక్కురైయుడైయ, తిరువడికలై, నిమిర్తు, (3) జగతై, అశ్వుకోణ్ణి, వడివల్లై యుడైయ, (౬) వామననాయ్, ౧ “త్వదక్షిముద్దిశ్య” ఎన్దిటపడియే, అ తిరువడికలైయుడైయ, ఓరజ్జలిబద్ధన్మణ్ణినార్, (౯) తన్నెయేప్రాపి క్కుమ్మడి, ఉపాయము ముపేయముమాయనిన్ద, ఆశ్చర్యభూతనే! (౧౨) పరిమళ ప్రచురమాన, పుష్పతైయుమ్, సాద్యాది జల తైయుమ్, (౧౫) కొణ్ణి, ఉన్నెయారాధిక్కైక్కుటుప్పాక ఆభిముఖ్యార్థ స్తోత్రమ్మణ్ణి శక్తనల్లేనాకలుమ్, వేదాన్తవచనజ్ఞులార్, (౧౮) అపరిచ్ఛేద్య మాన, తేజస్వైయుడైయ, ఉన్నుడైయ, (౨౧) తిరుమేనియానతు, ఎన్నాత్తావిక్ మేలే యభినివిష్టమాయిరానిన్ద తు. (౨౩). ౭.

అర్థము.-ధ్వనించుచున్న పాదములను వృద్ధిపఱచి (3) లోకములను గొలిచిన సుందరుడైన (౬) వామనావతారంబైత్తిరవాఁ డా! ధ్వనించుచున్న పాదములను ద్వేషించి అంజలిచేయువారు (౯) ఆశ్రయించునట్లు (ఉపాయోపేయములై) యున్న ఓ! ఆశ్చర్య భూతుఁడా! (౧౨) పరిమళముల పుష్పములను (పాద్యము మొదలగు) తీర్థమును (౧౫) (ప్రేమతో) ధరించి సుతించుటకశక్తుడనైనను వేదాన్తవచనములచే (౧౮) అపరిచ్ఛేద్యమైన తేజస్సుకల నీయొక్క (౨౧) దివ్యమంగళవిగ్రహము నాయాత్మను నాధారముగాఁ గలడైయున్నది. (౨౩). ౭.

ఈ.-ఏద్రామ్బాట్టల్-కీడ్ చొన్న ప్రేమముమ్ తదనుకూలమానవృత్తికళువిన్ది క్కేయిరుక్కిలుమ్ ఎన్ తైయేయునక్కుజ్జీసన హేతువానతేయెన్దితార్.

(కురై క్కుల్ కళ్ నీటి)-౨.-మణ్ణుముతుమకప్పడుతునిన్ద” ఎన్దిటపడియే, భూమిప్పరప్పడైయ తిరువడికళు క్కుళ్ళే యావ్వుడి తిరువడికలై నిమిర్తు. కురై యెన్నతు - పరప్పమ్, ఓకై యుమ్. (మణ్ణొణ్ణికోలవామనా) మణ్ణొణ్ణిపిన్బుమ్ వామనవేషమివర్ తిరువుళ్ళైత్తిలేయూన్దైరున్దపడి. ఇన్ద్రుక్కు రాజ్యజ్ఞొడుక్కై యన్దిక్కే, తన్నెయనుభవిప్పిక్కైక్కాక అవ్వడివుకొణ్ణాన్దిరుక్కి తార్. కీడ్ - ప్రాప్తియై చొల్లిన్ద్రాయ్, అజ్జలిమాత్ర సాధ్యమెన్దిటతు - మేల్ (కురై క్కుల్ కై కూప్పవార్ కళ్) ఉక్ తిరువడికళిలే అజ్జలివణ్ణినవర్ కళ్ ఉన్నై కూడ

జీ-ఆ.-ఏద్రామ్బాట్ట. (కురై క్కుల్ కళిత్యాది). కీడ్ తాట్టిర్ “ఓలమిట్టునానటైత్తర్” ఎన్ద తైక్కటాక్షిత్తు (తదనుకూలమాన విత్యాది). వృత్తియైన్దైన్ద్రానిధమ్.

“కురై” ఎన్ద తుక్కుభావమ్ (మణ్ ముత్తుమిత్యాది). భూమిముతలన ఊర్ధ్వలోకజ్జలైయమళ్ళెన్ద సాధీనమాక్కికొణ్ణి కృత కృత్యనాయనిన్ద ఎన్ సామియెన్ద పడి. తిరునెడున్దాణ్ణకమ్. విద్రామ్బట్ట, “ఓణ్ణితియిర్” ఇత్యాది. నీటి - పరప్పి. అత్తై (నిమిర్ తైన్ది తార్). త్రివిక్రమనాయన్దో భూమియశ్చతు, “వామనక్” ఎన్దిటతెన్నెన్ద (మణ్ణొణ్ణిపిన్బు మిత్యాది). “కొలమ్” ఎన్ద విశేషి త్తతుక్కు భావమ్ (ఇన్ద్రుక్కి త్యాది). (కీడ్ ప్రాప్తియై చొల్లిన్ద్రాయ్) “మణ్ణొణ్ణి” ఎన్ద - తిరువడికలై నీటి లోక తైయెల్లామ్ కాత్కియెట్టు కొళ్ళుకైయారే ప్రాప్తియై చొల్లిన్ద్రాయ్ పడి. వ్యుత్క్రమేణార్థద్యయ ఫలితమ్ (తిరువడికళ్ తానిత్యాది). “కురై” ఎన్ద విశేషి త్తతుక్కు

తిరువాయ్ మొట్టి.—ర-ప. 3-తి-కోవై వాయాల్. 2-పా-కురై కళల్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

౮౭

ఈ.—నిష్ట వెన్ను తల్, ఉన్నై కై కూప్పవార్ కళ కురై కళల్ కళ కూడ నిష్ట మాయ నెన్ను తల్; తిరువడికల్ తా అజ్జలి సాధ్యముమాయ్ అజ్జలిక్కు విషయముమాయితే యిరుప్పతు. ఇప్పినుక్కు రాజ్యమ్ కూలు పట్టాప్పోలే ఇవర్ క్కుమ తిరువడికలి లభకు కూలుపట్టతు. అవనుక్కు సాధనమానతు ఇవర్ క్కు సాధ్యమాయ్ ద్దు. (మాయ నే) ఓరజ్జలిమాత్రతాలే త్వుత్పాప్తియామ్బడియిరుప్ప తే! ఇతెన్న వాశ్చర్యన్దా నెన్దితార్.

(నిరైయిత్తాది) ఓరజ్జలిమాత్రతాలేయన్నై ప్రాపిక్కిలామ్బడి నీయిరున్దాల్, పుష్పాద్యుపకరణజ్ఞలై కొండ్లు అడిమై శెయ్యవిత్తే చేతననాకిల్ ప్రాప్తమ్; అప్పడి శెయ్యప్పెన్ద్రీలే నేయాకిలుమ్. పరిమళత్తైయైత్తై త్తన పూవైయమ్ నీరైయైత్తొండ్లు, ౧ “సిజ్చిన్దువసుధాంకృత్సాన్దిం హిమశీతేనవారిణా” ఎన్నిఱుడియే వకుత్తవడిమై శెయ్యమాట్టిన్ద్రీలే నేయాకిలుమ్. (ఉన్నురై కొళోకోలి త్తిరువురువమ్) ఉరై కొళ్ళుకై యావతు- “అతు, అతు” ఎన్దు వాయ్ పులన్దుమ్బడియాయ్ బుక్కై; ౨ “రామోరామోరామ ఇతి ప్రజానామ భవన్ గాః! రామ భూతంబగదభూ దామే రాజ్యం ప్రశాసతి” ఎన్నానిట్వర్ కళితే, అన్ది కే, పేచ్చుక్కు అవిషయమానతిరు మేనియెన్ను తల్; మాన్ ద్దు మురైయమన్ ద్దు తిరుమేనియెన్ను తల్, 3 “శుట్టురై త్తనన్బొన్నున్దిరు మేనియెలియెవ్వాతు” ఎన్నక్కడవతితే. (ఎన్న తావిమేలతే) ఇప్పడి విలక్షణమానపున్దిరు మేనియెన్ సత్తైయి మేలతు. సూరిభోగ్యమానవడిపుక్కు ధారకాది కళ ఎన్నాత్త సత్తైయావతే! “కలియర్ శోశ్శస్తే లేమనమ్” ఎన్ను మాప్పోలే ఇవర్ తామర “అహమన్న మ హమన్న మహమన్నమ్” ఎన్నిరుక్కుమవతితే.

2.

జీ.అ.-భావమ్ (ఇప్పినుక్కిత్తాది). “కురై” ఎన్దు-పరప్పాయ్, అర్థకాల్ వన్దు పరప్పెచ్చొన్దుకైయారే, అర్థకు కూలుపట్టతెన్దుపడి. కూలు-భాగమ్. వివరణమ్ (అవనుక్కిత్తాది). భూమియై యశస్త్వం అవనుక్కు సాధిత్తుకొండుకైయారే అవనుక్కు సాధనమాన తిరువడిక ఇవర్ క్కు సాధ్యమాయ్ ద్దెన్దుపడి. “మాయ్” ఎన్దుకు భావమ్ (ఓరజ్జలియిత్తాది).

కీటిప్పద త్రిత్పాన్దు గుణతై త్తళమాక్కికొండ్లు మేలుక్కవతారికై (ఓరజ్జలి మాత్రతాలే యిత్తాది). శబ్దార్థకథనపూర్వకమాకతే త్తుమ్ ప్రకారత్తైయరుచిచ్చెయ్ కితార్ (పరిమళత్తైయిత్తాది). “విరైకొళో” ఎన్దుకు - నీరుక్కుమ్ విశేషణమ్. “విరై” ఎన్దు - పూవో దుమ్ నీరోదుమ్ విశేషిక్కైయారే (సిజ్చిన్దువసుధాంకృత్సాన్దిం మెన్దితార్). “తతోభ్యవకిర వ్యస్త్యే లాతైః పుష్పైశ్చ సర్వతః” ఇత్యుత్తరా ర్థమ్. యథాకాణ్డే రామంభరద్వాజాశ్రమగతం శత్రుఘ్నః. వకుత్త - ప్రాప్తమావ. (ఉరైకొళో). కొళోకై - ఉరైత్తాకై; శబ్దతై యురైత్తాయరుక్కు. ద్వితీయార్థత్తుక్కు, శబ్దతై జయితిరుక్కుయెన్దాయ్, పేచ్చుక్కు విషయమెన్దుపడి. తృతీయార్థత్తుక్కు, కొళోకై-వెల్లుకైయాయ్, ఉరై యైవెన్దినుక్కియెన్దాయ్, ఉరైయన్ ద్దు వెన్దుపడి. ఇప్పడి వాయ్ పులన్ద్రీ నానుజ్జోవెన్న (రామోరామ ఇత్తాది). మాన్ ద్దు - వర్ణమ్. ఉరై - కలిలేయైయైక్కు. ఉక్తార్థస్య ప్రమాణమ్ (శుట్టురై త్తవిత్తాది). వివరణమ్ (సూరిత్తాది). ౪ “సదాపశ్యన్తి” ఇత్తాదియైప్పన్ ద్దు (సూరిభోగ్యమానవెన్దు). “అవిమేలతు” ఎన్దూల్ - ధారకాదికళాత్త సత్తైయెన్దు కాట్టుమోవెన్న (కలియరిత్తాది). కలియర్ - పశియర్. ఇవర్ తామవనుక్కు ధారకమా వెన్న (ఇవర్ తామిత్తాది). శోత్తినిరువురువమ్ - తేవనైయైయై తిరుమేని. ఎన్న తావిమేలతు - ఎన్నాత్తావిన్ద్రే అభినివిష్టమయిరానిన్దు. కురైకళల్ క జీటి, ఇత్తాదియారే - శేషిత్వప్రధానమాన ప్రణవార్థముమ్, కురైకళల్ కై కూప్పవార్ కళెన్దు - * సమశ్చ బ్దార్థముమ్, కూడవెన్దు - * నారాయణశబ్దార్థముమ్ శొల్లుకిటతు. ఆక త్తిరుమన్ద్రాన్దముశొల్లు కిటతు. క్రమేణాన్వయః.

2

అ.అ.వి.-ఇరజ్జామర్థత్తుక్కు ఫలితమ్ (అజ్జలి సాధ్యముమాయెన్దు). మున్దినవర్థత్తుక్కు ఫలితమ్ (అజ్జలిక్కు విషయముమాయెన్దు). మున్దినపాయకుక్కు, “మేలతే” ఎన్నిఱుస్సరత్తుక్కు తాత్పర్యమ్ (సూరిత్తాది).

2.

౧॥ రా-య-౧౩౦-౬౪.

౨॥ రా-య-౧౩౧-౨.

౩॥ ౨౧-౨.

౪॥ తై-భృ-౧౦.

౫॥ పు-మా.

౮౮ తరువాయ్ మొట్టి. — ర.ప. ౩-తి-కో-వై వాయాల్. ౮-పా-ఎన్న తావి వ్యాఖ్యానబిల్.

ప్రతి.—(ఏటామ్బట్టు) (మరైక్కల్ కళిత్యాది) (విరైకోల్ పూవుమిత్యాది) యుద్ధకాండే [౧౩౦] రామంభరద్యాజాత్రమాదాగచ్చ
నంతుత్వత్రుత్తుమ్, నిజ్జన్తువసుధాంకృత్వాన్నిహిమశీతేనవారిణా । తతోభ్యవశీరన్వశ్యేభాజైపువై ఎళ్ళసర్వతః॥౬౪॥” — (ఉరై
కోల్ కోలిత్తిరువురువమ్) [రా - య - ౧౩౧] “రామారామారామఇతిప్రజానామభవన్మథాః । రామభూతంజగదభూద్రామేరాజ్యం
ప్రశాసతి॥౬౪॥”.

2.

తాత్పర్యము.—వీర్యమునకు ప్రఖ్యాపకములైన పాదభూషణములచేబిందుచున్నదివ్యపాదారవిందములచే చతుర్దశభువనములనుగొలిచి
వశపతియగు నియన్తునకునుపకరించిన ఓ! వామనుడా! ఆదివ్యపాదారవిందములను దేశించి యంజలిచేయువారలుతననాశ్రయించునట్లు ఉసా
యోషేయములుగావేంచేసియున్న ఓ! ఆశ్చర్యభూతుడా! ఇట్లువేంచేసియున్నను పుష్పాద్యుపకరణములనుగొని కైంకర్యముచేయుటప్రాప్త
మైనను ఆకైంకర్యమునుజేయఁబింపనివాడనైతిని. ఇట్లునేనశక్తుడనైనను నాయాత్మసత్తయే నీకుధారకముగనాయెనేయిదియేమాశ్చర్యము? 2.

మూ.—ఎన్న తావిమేలై యాయేర్ కోశేట్టులకము । నున్ని ముల్ ముమాకినిన్ద శోతిజానమూర్తియా ।

యున్న తెన్న తావియుమెన్న తున్న తావియు । మిన్న వణ్ణ మేనిన్ద యెన్దురైక్క వల్లనే॥

౮॥

అ.—(ఎన్న తావి) నియన్తుతయాసర్వలోకాంతఃప్రవిష్టనాయ్, అవాప్తసమస్తకామనాయరున్దువైత్తు, మదేకధారకనాయరున్దువనే!
ఎన్నుడైయవాత్తానీయిట్టనట్టుక్కాయున్నడైయ దివ్యాత్మస్వరూపమునునానిట్టనట్టుక్కమ్మడియక వెన్నుడనేకలన్దరుళినాయెన్దుతమ్మడేకల
న్దరుళినపడియైప్పేళి, అలొన్దుమ్ పోరామైయాలే పిన్నైయుమ్, ఇన్నపడియెన్నోడే కలన్దరుళినాయెన్దున్దుమ్ శొల్లనిలమల్లవెన్దితార్. ౮.

అన్య.—ఎన్న తావిమేలైయాయ్ ఏర్ కోల్ (౩) ఏల్ ఉలకముమ్ తున్ని (౬) ముల్ ముమ్ ఆకి నిన్ద (౯) శోతి జానమ్ మూర్తి
యాయ్ (౧౨) ఎన్న తావి ఉన్నతుమ్ ఉన్నతావి (౧౫) ఎన్నతుమ్ ఇన్నవణ్ణమే నిన్దాయ్ (౧౮) ఎన్దురైక్కవల్లనే. (౧౯).

౮.

పన్నె.—అనన్తరమ్, ఎనక్కాకసర్వలోకతైయమ్వ్యాపిత్తు ఎన్నైయన్దీకరితపుప్పడియైచ్చొచ్చొచ్చొ మోవెన్దితార్.

ఎన్నాత్త వన్దువిన్దేఅభినివృత్తనాయ్కోణ్డు, ఉనక్కువ్యాప్యభూతమాన బౌజ్వల్యతై, స్వభావమాకపుడైయ, (౩) సప్తవిధమాన,
సర్వలోకజ్ఞులుమ్, పూర్ణమాకవ్యాపిత్తు, (౬) సమస్తపదార్థజుమ్, తనక్కుప్రకారమామ్మడియాయ్, నిన్ద, (౯) స్వయంజ్యోతిరూపమాన,
జ్ఞానతై, స్వరూపమాకపుడైయవనే! (౧౨) ఎన్నాత్త స్వరూపమ్, ఉనతుభోగ్యముమ్, ఉన్దివ్యాత్మస్వరూపమ్, (౧౫) ఎనతుభోగ్యముమాన,
ఇప్పడియిరే, నిన్దాయ్, (౧౮) ఇతుక్కన్న పాశురమిట్టుచ్చొచ్చొచ్చొ? ఎన్దు ఉభయానురాగముమ్శొల్లిల్ మొయిల్ ము. (౧౯).

౮.

అర్థము.—నాయాత్మయందభినివేళముకలవాడై బౌజ్వల్యమును స్వభావముగాగల (౩) ఏడువిధములైన లోకములయందు పూర్ణ
ముగవ్యాపించి (౬) సమస్తపదార్థములును తనకుప్రకారములగునట్లు వేంచేసియున్న (౯) తేజస్వరూపమైన జ్ఞానమును స్వరూపముగా
గలవాడా! (౧౨) నాయాత్మస్వరూపము నీకుభోగ్యముగాను నీదివ్యాత్మస్వరూపము (౧౫) నాకుభోగ్యముగాను ఈప్రకారముగా వేంచేసి
యందువాడైతిని. (౧౮) అనిచెప్పటకునునశక్తుడనైతిని. (౧౯)

౮.

ఈ.—ఎట్టామ్బట్టు. ఒరువరై యొట్టియవొరువర్ కుచ్చెల్లా తపడిపిన్దలవి, పేచ్చుక్కునిలమన్దైన్దితార్.

జీ-అ.—ఎట్టామ్బట్టు. (ఎన్న తావియిత్యాది). “ఉన్న తెన్న తావియుమ్” ఇత్యారభ్య “ఎన్దురైక్కవల్లనే” ఎన్నమశవుమ్ కటా
త్తిత్తవారికై (ఒరువరైయిత్యాది).

[౨౩] తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప, ౩-తి. కొవై వాయార్. ౮-పా-ఎన్న తావి వ్యాఖ్యానభాగం. ౮౯

ఈ. — (ఎన్న తావి మేలై యాయ్) ఎన్ స తైయై పెన్ద్రు అత్తాల్ వన్దప్రీతి ప్రకర్ష తైయై యాయ్ మెన్న తల్, ఎన్నై పెన్ద్రు వేణుమ్ ఎన్ను మభిని వేశ తైయై యాయ్ మెన్న తల్. (ఎన్న తావి మేలై యాయ్) సమ్మాధన మాతల్. (ఎన్ కొళి త్యాది) ఇన్దై పెన్ద్రు ప్రీతి యాలే వ్యాప్తి యుమ్ పుతుక్కణి త్తైయై తల్; బరువనై ప్పిడి క్కనినై త్తు అన్దక్కలుణ్డనవభిని వేశ త్తాలే యారై సలై వారై ప్పాలే, తత్తైయకప్పడు త్తుకై క్కాక వ్యాప్తనానా నెన్ది రుక్కి తారాతల్. (ఎన్ కొళేలులకముమ్) ఇవరోడేన్దకలన్దప్పి జగత్తుకున్దప్పి పుతుక్కణిన్ద. “ఉణ్డై యుడల్ కాట్టుమ్” ఎన్ను మాప్పాలే. శరీర పూర్ణ నాన వాతే శరీరముమ్ పుతుక్కణిక్కుమితే; జగచ్ఛరీరియితే యవన్. (తున్ని మున్ద్రుమాకినిన్ది) జాతి, వ్యక్తితోటుమ్ పరిసమాప్యవ ర్తిక్కు మాప్పాలే కుత్తైవటవ్యాపిత్తు నిన్దపడి. (శోలిజ్ఞానమూర్తియాయ్) జ్యోతీరూపమానజ్ఞాన తైస్వరూపమాకవుడై యవన! (ఉన్న తన్న తావియు మెన్న తున్న తావియుమ్) ఎన్ను డైయ వావియున్నతు, ఉన్నుడై యవియెన్నతు. ఎన్ స్వరూపమేనియిట్ట వత్తిక్కు, ఉన్ స్వరూపమేనానిట్ట వత్తిక్కు.

ఇన్దిడ తై ఆళవన్దారరుళిచ్చెయ్యనిన్దిచ్చెయ్ తే ఇరన్దముతలికలిలేశిలర్, “ఇవ్వాత్కాన్ స్రూపమవ నిట్టవత్తు క్కెన్ద్రాల్ కూడుమే, అవన్ స్వరూపమినిట్టవత్తుక్కాకై యావ తెన్?” ఎన్దు కేట్రు, “ఇవన్” తన్నై యవను క్కాక్కు షన్” ఎన్దవన్దు, కర్తమత్తకై యవుజ్జూడుమ్, సర్వేశ్వరత్తన్నై ఇవనిట్టవత్తుక్కాక్కు మన్దుని వారకరిల్లై; అనపిన్దు అతువేనిలైనిట్టతు, ఇన్నమ్, “ఇవన్ స్వరూపమినిట్టవత్తుక్కాక కూడుమో” ఎన్దితలే కాణుమ్ సన్దేహిక్కు వేణువతు” ఎన్దరుళిచ్చెయ్ తార్. (ఇన్న వన్ద్రమేనిన్దాయ్) ఇన్ద్రకార త్తిలేనిన్దాయ్. (ఎన్దురై క్కవల్లై నే) ఇప్పడి ప్పట్టువున్ ప్రణయిత్యగుణై ఎన్నాల్ పాశురమిట్టుచ్చొల్లలాయరున్ద్రత్ వెన్దితార్. ౮.

జీ.ఆ. — మున్దినవర్ధత్తుక్కు పెన్ద్రు ఎన్ద్రు దమధ్యాహార్యమ్ ఎన్న తావి ఎన్నాన్దై పెన్ద్రు మేలైయాయ్-అత్తాల్ వన్దప్రీతి ప్రకర్ష తైయై డైయనాయ్. సమ్మాధనపత్తి త్తిలే - కీర్తీచ్చొన్న వన్దద్యయముమ్ కవితమ్. కీర్తీచ్చొన్ద త్తిక్ సమ్మాధనపరమన్ద్రాతవన్ద ద్యయమునుగూడ తాత్పర్యద్యయమ్ (ఇన్దై పెన్ద్రు విత్తాన్దవాక్యద్యయత్తాలే). ఎన్-అత్తు. “ఎన్ కొళీ” ఎన్దు కుక్కుమున్దినవర్ధత్తుక్కుచ్చొల్లభావమ్ (ఇవరోడే యిత్యాది). ఇవరోడేకలన్ద్రాల్ ఈశ్వరన్ద్రాక్కుళీయ, జగత్తుక్కున్ద్రాక్కుళీయేన్ద (ఉణ్డైయిత్యాది). పుతుక్కణిన్ద-ఎవీకాన్ది. అవన్ శరీరయోవెన్ద (జగచ్ఛరీరియిత్యాది). “తున్ని”-కుత్తైవట) పూర్ణ మాక వ్యాపిత్తు. మున్ద్రుమాకినిన్ద - సమస్తముమ్ తనక్కు ప్రకారమామ్మడి నిన్ద. ఏట్రులకముమ్-ఏట్రులకన్ద్రుళిలుమ్. నానిట్టవత్తుక్కు-మదధీమ్.

తత్త్వకన్దైయైప్పన్ద్రు ముతలికళీ శక్తై. ప్రణయిత్యతైప్పన్ద్రు-ఆళవన్దార్ పరిహారమ్; ౧ “ఇమాన్ద” ఇత్యాది, ౨ “అవాసన్ద్రూ మిచ్చామి,” ౩ “ప్రియణసేనాపతినాని వేదితమ్” ఇత్యాద్యన్ సన్ధేయమ్. (ఇన్ద్ర వన్ద్రమేనిన్దాయ్) అవతాన్ద్రైయిలే - పరస్పర స్నేహమిశ్చిల్లి, ఇన్ద్రైయిలే - ఈశ్వర ప్రావణ్యమ్ శొల్లుకీరు, ఇన్ద్రువాయ్ మొట్టియిలే - ప్రాధాన్యనవీశ్వరన్ద్రైయ ప్రణయిత్యమ్ శొల్లుకైయాలే. ౮.

అ.ఆ.వి. — ఎన్న తావి మేలైయాయ్ - ఎన్నై పెన్ద్రు వేణు మెన్ను మభిని వేశ తైయై డైయనాయ్ కొణ్డు, ఎన్నై కవయాకరిక్కైక్కాక ఎన్దు మొక్క వ్యాప్తనాయున్దా నెన్నతల్; ఇన్దవిరన్దానర్ధ త్తిలే, అత్తాల్ కుక్కు తిరీయ వ్యాకారేణ *ఏట్రులకు ఉణ్డైయూక్తయాలే. “ఎన్ కొళీ” ఎన్దు శొల్లుకీరు; అన్దిక్కే, “ఎన్న తావి మేలైయాయ్” ఎన్దు - సమ్మాధనమాతల్; అప్పీను, ఎన్దిడ త్తిలే యన్ద్రప్రణనా నవనేయై పురుకాకక్కవతు. “ఎన్న తావి మేలైయాయ్” ఎన్దవాక్యత్తిలుమ్, “ఎన్ కొళేలులకముమ్” ఎన్దవాక్యత్తిలుమ్ (ఎన్నతల్) ఎన్దిరుక్కు. ఇప్పడిమేక వాక్యమాక నిన్దహిక్కు క్కణ్డుకీరు “ఎన్న తావి మేలైయాయ్” ఎన్దిటవాక్యతై-పేతువాక కొణ్డరుళిచ్చెయ్ కై యాలే. — “ఎన్న తావి మేలైయాయ్” ఎన్దిటపదక్కిన్ద్రుత్తమ్ అతిర్ మున్దినవర్ధత్తుక్కు శబ్దనిర్వాహమ్ - ఎన్న తావియై పెన్ద్రు అత్తాలే మేలైయాయ్ పడి; ఇరన్దామర్ధత్తుక్కు - ఎన్న తావియై మేలైయాయ్, అతావన్ ఎన్ స తైయై మేలైయాయ్ పడి. కీర్తీ - “ఎన్న తావి మేలైయాయ్” ఎన్ద్రైయైప్పన్ద్రు ఇరన్దామర్ధచ్చెయ్ కు, అన్దిరన్ద్రుత్తైలుమ్ సమ్మాధనపరమాక కొళిప్తమా వెన్దితార్. (ఎన్న తావి మేలై యాయ్) సమ్మాధనమాతరైన్దు. (వ్యాప్తియుమ్ పుతుక్కణిత్తు) * ఆకియై తాన్ద్రమ్. — ఉణ్డై - భోజన తై. ౮.

౯౦ తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—౪-ప. ౩-తి-కోవై వాయ్ శో. ౯-పా-ఉరైక్కవల్లే వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

తాత్పర్యము.—నాసత్తనులభించినందున ప్రీతిప్రకర్షముకలవాడా! సమస్తపదార్థములయందును పూర్ణముగవ్యాపించిన నిరవధికదీప్యజ్ఞానముకలవాడా! పరస్పరవిశ్లేషమునందు సత్తనశించునట్లు జనించిన మనసంశ్లేషమువాచామగోచరమైయున్నది. ౮.

మూ.—ఉరైక్కవల్లేనల్లనున్నులప్పిల్ కీ రివెళ్ళ త్తి. కరైక్కణ్ణెన్దుశెల్వనా కాతనైయ లేటినే. పురైప్పిలాతళరమ్మర నేపాయిలాతళరమ్మడరే! యిరైత్తునల్లమేన్దు క్కళే త్తయానుమే త్తి నే. ౯॥

ఆ.—(ఉరైక్క) నానురైక్కవల్లేనల్లే. వల్లనంశ తైచ్చొన్నాలావెన్నిల్; ఎన్నో దేవీకలదలవియాకిఱ వున్నదైయ నిరవధికకీ రివెళ్ళ త్తికరైయినరుకేతా శెల్లముడియుమా? ఇప్పడియభూమియానకీ రియైచ్చొల్లువా నెన్నెన్నిల్; ఉన్నైయుళ్ళ డియేయెనక్కక్కాట్టిత్తు, పిన్నై అనన్యప్రయోజననాయ్కోణ్ణై ఎన్నోడుకలదలవియైయ నిరవధిక తేజస్సాకవుడైయవనే! ఇన్దుక్కలవియై పరమభక్తియుక్తరాన ౧*అయర్వణుముమరకళళినివేళ త్తాలే యెజ్జనేపిత్తేటి యేత్తినారకో, అప్పడియే నాను మెన్నుడైయనభినివేళాతిశయత్తాలే పిత్తేటి యేత్తినెన్దితార్.

అన్య.—ఉరైక్కవల్లే అల్లే ఉలప్పు (౩) ఇల్ ఉక్ కీ రి (౬) వెళ్ళత్తి కరైక్కణ్ నా (౯) ఎన్దు శెల్వనా కాతల్ (౧౨) మైయలేటినే పురైప్పు ఇలాత (౧౫) పరమ్మరనే పాయ్ ఇలాత (౧౮) పరమ్మడర్ నల్ల మేల్ (౨౧) మక్కళో ఇరైత్తు ఏత్త (౨౪) యానుమ్ ఏత్తినే. (౨౬)

పన్నీ.—అనన్దరమ్, పారమార్థికపరత్వజ్ఞానైయైయడైయపుప్పడియెన్నా త్పేరిముడికప్పోమెన్దితార్.

ఆశ్రితవిషయత్తియై ప్రణయగుణై నా పాశురమిట్టుచ్చొళ్ళక్క, అల్లే, ఆతత్తాలేయెన్నిల్; ముడిపు, (౩) ఇల్లాత, ఉన్నుడైయ, ప్రణయిత్వప్రభైయాకిఱ, (౬) సముద్రత్తినుడైయ, కరైయిడత్తు, నా, (౯) ఎన్దు, శెల్వనా, అడియిలేవేళవిజ్ఞీనతు ఎత్ ప్రేమత్తాలే, (౧౨) ౧ మిక్కలక్కలైయడైయేనానే, పురై, అల్, (౧౫) పారమార్థికసర్వస్వాత్మరత్వత్తైయడైయనాయ్, ఎన్నోత్తైక్కలవియిల్ పాయ్, ఇల్లామైయాలే, (౧౮) ఆమైన్దైయోపాతి నిరతిశయమాన ద్విజ్ఞానైయైయడైయనానవనే! విలక్షణజ్ఞానాదిస్వభావరాయ్, సర్వోత్కృష్టరాన, (౨౧) నిత్యసూరికో, పెరుడైలోకిళర్ న్దాప్పోలేఘోషెన్దు, ౨ “హవు ౩ హవు ౩ హవు ౩” ఎన్దేత్త, (౨౪) ప్రేమపరవళ నాననానుమ్, ఏత్తినేనిత్తనై. (౨౬)

అర్థము.—(ఆశ్రితవిషయముననీప్రణయమును) చెప్పకత్తుడను కాను అంతము (౩) లేని నీయుక్క కీ రియనియెడి (౬) సముద్రముయొక్క తీరమును నేను (=) ఎన్నడు పొందగలను? ప్రేమచే (౧౨) కలతజెడినవాడనైతిని. దోషము లేని (౧౫) పరులకుబదుడా! అబద్ధము లేని (౧౮) పరంజ్యోతిస్వరూపుడా! మంచిస్వభావముకలవారును సర్వోత్కృష్టులునునైన (౨౧) ప్రజలైన (నిత్యసూరులు, ఘోషించిస్తుతింపగా (౨౪) నేనును స్తోత్రముచేసితిని. (౨౬)

ఈ.—ఒన్బ తామ్బట్టు, అనుభూతమానతువేళ త్తైన్దెన్నెన్దు, ఉక్ ప్రణయిత్వప్రకర్ష మెన్నుడైయవేచ్చుక్కు నిలమన్దెన్దితార్.

శీ-అ.—ఒన్బ తామ్బట్టు (ఉరైక్కవల్లేనల్లే). “ఉరైక్కణ్ణెన్దుశెల్వనా” ఎన్దుకైక్కటాత్తిత్తవతారికై (అనుభూతమానతిత్యాది). ప్రణయిత్వప్రకర్ష మెన్దు - పాయిలాతళరమ్మడరే” ఎన్దుకైప్పల్.

౧ ఉరై కలకోశజ్ఞరే, “కరైయిడత్తేనిన్దుశోల్వనాక నానడియిలేవే; ఎన్దేన్దు ప్రేమత్తాలెన్నిల్ మిక్కలక్కలైయడైయేనానే” ఎన్దు భిన్నపాఠమాయ్ కరైయాలే, ఇరుక్కనుగుణమాక “కరైక్కణ్ణెన్దుశోల్వనా” ఎన్దు మూలపాఠమకణ్ణుకోళ్ళు. ౧॥ ౧-౧.

౨॥ తై-భృ-౧౦.

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౩-తి-కోవై వాయో. ౯-పా-ఉరైక్కవల్లై వ్యాఖ్యానబ్బో. ౯౧

ఈ... (ఉరైక్కవల్లై) ఉప్రణయిత్వగుణ త్రైయనుభవత్తుక్కుమిట్టినిరుణ్ణుపోమి త్తై పోక్కిప్పే శి శ్తై కట్టమాట్టుకీటిలే. ఎల్లామ్ పేళవాణ్ణా తాకిల్ పేళలామంశమ్ పేళినాలో వెన్నిల్ (ఉన్ని త్యాది) ఉన్నుడై య ముడి విల్లాతప్రణయిత్వత్రాల్ వన్దకీర్తిసాగర త్రినుడైయ కరైయలేతా నెన్నా లేశ్లెప్పోమా? ఇప్పడికరై యరుకుమ్ శెల్ల వరియవిషయ త్రిల్ నీర్ పేళువ తాకపుద్యోగిప్పా నెన్నెన్నిల్ (కాతనైయలేటి నే) ఏప్రేమత్రాలే మిక్కకలక్క శ్తైయుడై యనానే. పిచ్చేటినారై “నీ ఇప్పడిశేయ్ వా నే?” ఎన్న క్కడనతో? ఇవిషయ త్రిల్ నీర్ భృమిప్పా నే? భృమిప్పార్కోరాలమ్మనమ్ వేణ్ణావోవెన్న; నిత్యసూరికళో పిత్తేటియే డ్డక్కణ్డే, అత్తాలేశె చుతే నెన్ని తార్. నిత్యసూరికళోడు, ఇవరోడు, అనన్దనోడు వాళియల్ శ్తే యివిషయమిరుప్పగు. సర్వజ్ఞ నాయ్ సర్వ శక్తియాన తానతియప్పక్కాలుమ్ ౧ * తనక్కుమ్ త్తై యటివరియ నాయితేయరుప్పతు, తన్నైయటియ ప్పక్క వేదబ్బో పట్టగుపడుమ త్తనై తానుమ్.

(పురైప్పిలాతపరమ్మరనే పొయ్యిలాతపరమ్మడరే) నీసర్వస్తాత్పరనాయరుక్కి ఆవిరుప్పిల్ పురైయిల్లా తాప్పోలే, ఎన్నో ట్టైక్కలవియల్ వడివిట్టి అన్దపుకరిలుమ్ పురైయిన్ట క్కేయిరుక్కి ఆవనే! అన్టిక్కే, నిరవధిక మానప్రణయిత్వగుణసద్భావ త్రిల్ కణ్ణివిల్లాతాప్పోలే, ఎన్నో ట్టైక్కలవియలుమ్ పొయ్యిన్టి క్కే అత్తాల వన్ద పుకర్ వడివిలేతో? విరుక్కి ఆవనేయన్న తల్. (ఇరైత్తి త్యాది) పరమభక్తియుక్త గాయ్కోణ్ణు, కడల్ కళర్ వ్దా ప్పోలే యరైత్తుకోణ్ణు నిత్యసూరికళే త్తక్కాణ్డై యాలే నానుమేత్తి పిన్దలునాశ క్తనామేత్తి నేనో వెన్టితార్.

శీ-ఆ. — “ఉరైక్కవల్లై” ఎన్దు శుక్కువానై (ఉప్రణయిత్వత్యాది). కుమిట్టినిరుణ్ణు-మన్న నాయ్. “కరైక్కశ్శెన్దు నాన్” ఎన్దు తుక్కునుగుణమాకసన్దతి (ఎల్లామి త్యాది). కరైక్కశ్శెన్దు నాన్ - కరైయన్దెన్దు నాన్ శెన్దువేన్దుశబ్దార్థమ్. పాతాన్దరై త్రిలే. “కరైక్క - శెన్దు - నిన్దు - నాన్” ఎన్దు న్యయమ్. కరై - కరైయరుక్కువన్ద ఆరుకు - సమీపమ్. కారిత్ర మైయలేటి నే - ప్రేమత్రా లేపిచ్చేటి నే. మైయల్ - పిచ్చు. ఇవిషయ త్రిలిత్యాదివాక్యమ్. “ఇరైత్తు” ఇత్యాదికన్దతారికై. “ఇరైత్తు” ఇత్యాదిక్కు - “కారిత్ర మైయల్” ఎన్దున్దేసన్దతి. (భృమిప్పార్ కు). ఇత్యాదిక్కుతాత్పర్యమ్ భృమిక్కుమ్మోతుమ్ శితితుపేరేత్తక్కణ్డేత్తువతాక పుద్యోగిక్కవే ణ్ణావోవెన్దపడి. అవర్కకుక్కుతానవిషయమావెన్న; “నల్ల” ఎన్దు - భక్తియైచ్చొల్లి, అవర్కకుమ్ భక్తిపరవశరాయేత్తి నాంకరిత్తనెయ్మో యవర్కకుక్కుమ్ విషయమన్దెన్దపడి. నిత్యసూరికళసంకుచితజ్ఞానరన్దో, అవర్కకుమ్ విషయమెన్ది అత్తై ఎన్న (నిత్యసూరికళోడిత్యాది). “అవన్ద నెన్దు” ఎన్దు తైవివర్కితార్ (సర్వజ్ఞ నాయిత్యాది). త్తై త్తనై - త్తై స్వభావమ్. వేదబ్బోపట్టతు - ౨ “యతోవాచోనవర్తనై” ఎన్దుమిశుక్త.

సర్వాధికనాయరుక్కి ఆవన్ ప్రణయిత్వత్రా లేకన్దుకన్దతారే ఉజ్జ్వలనాయరుక్కితానెన్నుమితు కూడుమావెన్న (పురైప్పిలా తవిత్యాది). పురైప్ప - పురై. పొయ్యైవన్ద. ద్వితీయార్థత్తుక్కు, ప్రణయిత్వగుణత్రా లేకన్దుకన్దతారే పురైయిల్లాతాప్పోలేయన్దపడి. శబ్దార్థమ్ (పరమభక్తిత్యాది). “నల్ల” ఎన్దు తుక్కుర్థమ్ (పరమభక్తియుక్తరాయెన్దు). మేన్దక్కో - సర్వోత్కృష్టరానసూరికళో. ఇరైత్తు - సూషిత్తు. పురైప్పిలాత ఇత్యాదభ్య, పరజ్ఞుడరే, ఉరైక్కవల్లైసన్దతారభ్య, మైయలేటి నే, నల్లమేన్దక్కో శ్తైయను మేత్తి నే సర్వస్వ యః. నిత్యసూరికళుక్కు, ఉత్తరోత్తరానుభవేన్దెన్దపరభక్తి, అనుభవమ్ - పరజ్ఞానమ్, విశ్లేషసహస్యమ్ - పరమభక్తి. F.

ఆ-ఆ-వి. — (పురైప్పిలాత పరమ్మరనేయన్దుతొడిన్ద) ఆక, ఇశుక్కురన్దుతాత్పర్యమ్ - పరత్వత్తై పురైయిల్లా తాప్పోలే ప్రణయిత్వ త్రిలుమ్ పొయ్యిన్దెన్దుతల్; అన్టిక్కే, “పరమ్మరన్” ఎన్దు నిరవధికప్రణయిత్వగుణతైచ్చొల్లి, ౩ “నకేవేయంక్షణమపి” ఎన్దుమ్, ౪ “జ్ఞానీత్వాన్దైవమేమతమ్” ఎన్దుమ్, ౫ “అన్యాదేవ్యామన సన్దీప్” ఎన్దుమ్ శొల్లకపడియే - అన్దప్రణయిత్వగుణ త్రిల్ కణ్ణివిల్లాతాప్పోలే, ఎన్నో ట్టైక్కలవియల్ వన్దపుకరిలుమ్ పొయ్యిన్దెన్దుతల్. — “నల్లమేన్దక్కో శ్తైయను మేత్తి నే” ఎన్దు విడ త్రిలే - వెన్దోరైప్పొరి

౯౨ తిరునామ మొట్టొక్కటి. — ౪-ప. ౩-తి-కోవై వాయార్. ౧౦-పా-యాను మే త్రి వ్యాఖ్యానబో.

అ.అ.వి. — కార్క కన్దైయరుళిచ్చెయ్. అతనకు వెల్ శ్రీరైప్పొత్తిక్కారనుమ్ ఉప్పుప్పొత్తిక్కారనుమ్ మావరానిల్చెయ్ తే, *అయిక్కారనైక్కొంబుభయప్పట్టు వెల్ శ్రీరైప్పొత్తిక్కార వెల్ శ్రీరైప్పొత్తియై జలత్తుక్కు శ్శేనుత్తైప్పొక్కట్టా; అత్తైక్కొంబు ఉప్పుప్పొత్తి క్కారనుమ్ ఉప్పుప్పొత్తియై జలత్తుక్కు శ్శే పొక్కట్టానామ్; తైచ్చవాయుమ్ తకణిచ్చవాయుమ్ కిడక్క, ఉప్పుత్తేయ్ శ్శేపోనాయ్. ఇత్యాది వోడక కైకతైయు మివ్విడ త్తిరే యరుళిచ్చెయ్.

తాత్పర్యము. — ఆశ్రమలయందు నీకున్న ప్రణయిత్వగుణమును జెప్ప నేరక క్తుడనైన నేను ఆపరిచ్ఛేద్యమైన నీకీర్తియనియెడి మహర్షివము యొక్క తీరమును నెప్పుడు పొందగలను? నీకీర్తిని జెప్పటకిట్లనమర్థుడనైనను ప్రేమాతిశయముచే నున్న క్తుడనై సర్వోత్కృష్టులును విలక్షణజ్ఞానాది దివ్యస్వభావముకలవారునునైన సత్యసూరులు నిన్ను స్తుతించుటజూచి నేనును స్తుతించి నిగాన నీ ప్రణయిత్వప్రకర్షము నావార్తలకందనిదైయున్నది.

మూ. — యాను మే త్రియేల్లలకుముల్ మే త్రిప్పిన్నెయ్! న్నాను మే త్రిలున్దన్నెయ్ త్తవే త్తవెజ్జెయ్ తు! న్దేనుమ్బులున్దన్నలు మనుతుమాకి త్తిత్తిప్ప! యాను మే మ్మిరానై యేయే త్తి నేకాయానుయ్ వానే || ౧౦ ||

అ. — (యాను మే త్రి) ఏ త్తివల్లిరా యే త్రినీరానాలో వెన్నిల్; నానుమ్ సర్వలోకవర్తికళాన సర్వాత్మాకళుమ్ స్వాభావిక సార్వజ్ఞాది గుణవిష్టనాన వెమ్మెరుమాన్డానున్దానిన్దు, సర్వకాలము మే త్రినాల్ తా నననుడైయు నిఃపధికమానకీర్తి సముద్ర త్తినరుకే శ్శెల్లుడియుమో? ఇప్పుడి యెమ్మెరుమాన్డాన్దానిన్దాన వేత్తియడియత నననుడైయు కీర్తియై నీరేత్తువానే వెన్నిల్; ఇనితాయున్ద వాతేయే త్తి నేక. ఇనితె న్దాల్ ముడి మాతతోన్దు తొడబ్బువారుళో వెన్నిల్; నానే త్తి యల్లకు ధరిక్కమాట్టా మెయారే యే త్తి నేనెన్దితార్. ౧౦.

అన్వ. — యానుమ్ ఏ త్తి ముల్ మే త్రి (౩) ఏమలొమ్మే త్రి పిన్నెయ్ (౬) తానుమ్ ఏ త్తిలుమ్ తన్నె (౯) ఏ త్తవే త్త ఎట్టు ఎయ్ తుమ్ (౧౨) తేనుమ్ పాలుమ్ కన్నయమ్ (౧౫) అముతుమాకి త్తిత్తిప్ప ఎమ్ (౧౮) పిరానైయే యాన్ ఉయ్ వాన్ (౨౧) యానుమ్ ఏ త్తి నేక. (౨౩).

పన్నీ. — అనన్తరమ్, ఒరువరాలు మెల్లై కాణవొణ్ణాత ఆపరిచ్ఛేద్యమాహత్వతైయై డైయవనై యెన్ సత్తా సిద్ధిర్థమాక వేత్తి నే నెన్దితార్.

గో. అవక మయర్వణమతిల మరుళిప్పేల్ మనానుమ్, ఏ త్రి, అజ్ఞ సర్వజ్ఞ విభాగము, (౩) ఇంద్రలోకబ్బ శ్శెల్లుమ్, ఏ త్రి, అతుక్కు మేలే, (౬) సర్వజ్ఞ నాయ్ సర్వోక్కుమ్ జ్ఞాన ప్రదానాన వన్దానుమ్, ఏ త్రి నాలుమ్, ఆపరిచ్ఛేద్య స్వభావనాన తన్నె, ఒరుకాల్ (౯) శొన్న వివమొరుకాల్ శొల్లామల్ మేన్దే, వేత్తిరాల్, ఎక్కి, ముడివెయ్ తుమ్, (౧౨) అకిలు మేత్తుక్కొడి తేనుమ్, పాలుమ్, కన్నయమ్, (౧౫) అముతుమ్మేలే, సర్వ సకారత్తాలుమ్ రసిక్క, ఎన్నె యనుభవిప్పిత్త, (౧౮) మహిమా సకారక నైయే, నాన్, ఉడ్డవిత్తైక్కు (౨౧) † యానుమ్, ఏ త్తి నేక. (౨౩)

అర్థము. — (సంపూర్ణజ్ఞానముకల) నేనును స్తుతించి సమస్తములైన (౩) ఏమలొకమునును స్తుతించి దానినై (౬) (సర్వజ్ఞుడైన) తానును స్తుతించినను తనను (౯) స్తుతింప స్తుతింప ఎచ్చట ముగించును? (౧౨) తేనెను పాలును బెల్లపుగడ్డను (౧౫) అమృతమును వరే తిప్పు గనుక నాయొక్క (౧౮) మహిమా సకారకునే నేను ఉజ్జీవింతుటకై (౨౧) నేనును స్తోత్రముచేసితిని. (౨౩)

* అయిక్కారన్ - విరివాల్లుమున్. ౧ || ౧-౧.

† “యానుమ్ ఎత్తు వానైప్పొదు” ఎత్తురుమ్మవడ్డొక్కాయారేయిల్లు “యానుమ్” ఎన్నితొక్కాయాక వేలుమ్, కోళబ్బిల్ కాన్.

[౨౪] తరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౩-తి-కోవై వాయాల్. ౧౧-పా-ఉయ్వుపాయమ్ వ్యాఖ్యానబ్బల్. ౯ ౩

ఈ. — పత్రామ్బట్టు. నానుమ్, సమస్తలోకబ్రహ్మ, సర్వేశ్వరను మేకకణ్ణరాయే త్రినాలు మే త్తప్పా కాతవిషయ తైయ్ శెల్లామైయాలేయే త్రినే నెనితార్.

(యానుమే త్రి) ౧* మయ్యర్యమతిసలమరుళప్పెల్ల నానుమేత్తువతు. (ఏములకుమ్ముల్ గుమే త్రి) విశేషజ్ఞు రోడు అవిశేషజ్ఞు రోడువాళియట “శిటియార్, పెరియార్” ఎన్నా లే సర్వరుమేత్తువతు. (పిన్నై యుమ్ తానుమే త్రిలుమ్) స్వతస్సర్వజ్ఞ నాయ్, తొడగ్గినకార్యమ్ శెయ్తు తలై క్కట్టుకెక్కిడాన సర్వశక్తియుమానతా నుమేత్తువతు. ఇప్పడియెల్లారు మొరుమిడతాయే త్రినాలుమ్, పిన్నై యుమే త్రినవిడమళవుపట్టు ఏల్తాతవిడమ్మి జ్ఞోయాయ్ గ్గిరుప్పతువిషయమ్. అన్యపరరోడు అనన్యపరరోడు, అళవుడై యారోడు అళవిలికళోడు వాళియైల్లై విషయ వైయైల్లై కాణవాణ్ణామైక్కు. ఆనాల్ సీరే త్రివిధీవా నెన్నెన్నిల్ (తేనుమిత్యావి) ౨ “సర్వరసః” ఎన్నిట విషయ త్రినుడైయరస్యతై యాలుమ్, “నామివ్విషయ త్రిలేయిత్తేన్ద్రేవోమ్” ఎన్నుమ్బడి త్తప్రణయిత్యగుణ తై యుపకరి త్త వుపకారకనాకై యాలుమే త్రినే. ఇని త్తెన్దుముపకారక నెన్దుమ్ అళక్తరాన నీరితిలిధీయక్కడవీరో వెన్న (యానుయ్ వానే) ఏత్తావిడిల్ పిన్నైయతారేత్తుమ త్తనైయన్దో? ౧౦.

జీ-ఆ. — పత్రామ్బట్టు. (యానుమే త్రియిత్యాది). “యానుమే త్రి” ఇత్యాద్యభ్య, “ఎన్దేయతుమ్, యనుయ్ వాక్” ఎన్నిటతైక్కు టాక్షిత్తవతారికై (నానుమిత్యాది). ఎత్ శెల్లామైయాలేయెత్తు - “యానుయ్ వానే” ఎన్దైప్పల్. “యానుమ్, ఏములకుమ్, తానుమ్” ఎన్దచళబ్బబ్బల్ - ప్రాధాన్యత్తిరే. “ముల్లుమ్” ఎన్దతుక్కర్దుమ్ (శిటియారిత్యాది). శిటియార్ పెరియార్తెత్తు - మనుష్యోకకుమ్ చేవర్కకుమ్. విశేషజ్ఞు రవిశేషజ్ఞు రెన్దతు - ఇరణ్ణుకోటియిలుమ్. “తానుమ్” ఎన్నిటప్రసిద్ధిక్కుభావమ్ (స్వత ఇత్యాది). ఎన్దేయతుమ్ - ఎన్దేకిట్టుమ్. ముడివుకాణప్పాకా తెన్దపడి. ఇత్తాల్ ఫలితమ్ (ఇప్పడి యిత్యాది). ఒరుమిడతాయ్ - ఏకకణ్ణరాయ్. స్వతస్సర్వజ్ఞును క్కట్టుతారిల్ వాళియైయెనెన్న (అన్యపరరోడిత్యాది). అన్యపరరోడెన్దతు - “ఏములకుమ్” ఎన్దతైప్పల్. అనన్యపరరోడెన్దతు - “యానుమ్” ఎన్దతైప్పల్. అళవుడైయెన్దతు - “తానుమ్” ఎన్దతైప్పల్. అళవిలికళోడెన్దతు - “ముల్లుమ్” ఎన్దతైప్పల్. ఆనాల్ సీరేత్తుకిటమెత్తాలేయెన్న; “తేనుమపాలుమ్” ఎన్దభోగ్యతైయాలుమ్, “పిరాక్” ఎన్ద - ఉపకారతాలుమ్, సత్తై యిల్లా మైయాలుమెన్దు మూన్దు పేతుక్కల్. ఇవల్లై యుపపాదిక్కితార్. (సర్వరసః ఎన్దుతొడగ్గి, ఆత్మనైయన్దో వెన్నుమళవుమ్) ఇవిడత్తి రే, “యానుమ్” ఎన్దతు - వారైప్పాడు. “యానుమ్” ఎన్నిటబ్బత్తుక్కు ప్పారుళిల్లై. తిత్తిప్ప - రసిక్కు. (ఏత్తావిడిల్) ఇనిమైయాలు ముపకారకనాకైయాలమవనై యేత్తావిడి రెన్దపడి. ఉయ్ వాక్ - ఉన్దీవిక్కైక్కాక. ౩ “ఆర్తిస్తుశామ్యేచ్ఛనః” ౪ “పుకట్టోమ్” ఇత్యాద్యనుసన్దేయమ్ ౪ “ఎన్దణ్ మూల్ కణ్ణాయివై” ఎన్దారిత్. క్రమేణాన్వయః. ౧౦.

ఆ-ఆ-వి. — (అళక్తరాన), ఎన్నిట - “యానుమ్” ఎన్నిటతిలే సిద్ధిక్కిటతెన్దే కొళ్వుతు. ౧౦.

తాత్పర్యము. — సంశయవిపర్యయములేని జ్ఞానపూర్తికలనేనును బద్ధముక్త నిత్యులగు త్రివిధాత్మవర్గములును స్వతస్సర్వజ్ఞుడై సర్వశక్తుడైన తానును ఇట్లందరును నేకరీతిగస్తుతించినను నపరిచ్ఛిన్నములైన నీకల్యాణగుణములు సర్వప్రకారములచే భోగ్యములగునట్లు నాకను భవింపజేసిన మహోపకారకుడైన నిన్నే నేనుజ్ఞీవిందుటకై స్తుతించినవాడనైతిని. ౧౦.

మూ. — ఉయ్వు పాయమల్ గ్గిరై తేటిక్కణ్ణనొణ్ణుల్ కణ్డే! త్తెయ్యతామరైప్పళిన తైన్నుదుకుర్ చ్చుడకోవక్! పొయ్యిల్ పాడలాయరత్తుళివై యుమ్బుత్తుమ్వల్లార్ కళ! వై యుమన్ని వీల్ గ్గిరున్దువిణ్ణుమాళ్వర్ మణ్ణాడే! ౧౧! ఆధ్యార్ తిరువడిక భేళరణమ్.

౯౪ తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. 3-తి-కోవై వాయార్. ౧౧-పా-ఉయ్వుపాయమ్ వ్యాఖ్యానబ్బళ్.

ఆ.—(ఉయ్వుపాయమ్) పాయ్యల్ పాడలెన్దు - ఇప్పడి యెమ్మెరుమాన్ నిరవధికమాన వభినివేళత్తోడేకూడ వెన్నోడుకలన్దు పరిమాటిఁ పరిమాటై మిత్తనైయుమ్ మెయ్యెన్దితార్. ౧౧.

తిరుక్కరుకైప్పిరాన్బిళ్ళాన్బిరువడిక శేశరణమ్.

అన్వ.—ఉయ్వుపాయమ్ మట్టు ఇన్దై (3) తేటి కణ్ణన్ ఒణ్ (౬) క్కల్ కళోమేల్ శెయ్య తామరై (౯) ప్పన్దుమ్ తెన్ నన్ (౧౨) కురుకూర్ శడకోపన్ పాయ్ (౧౫) ఇల్ పాడల్ ఆయిరత్తుల్ (౧౮) ఇవైపత్తుమ్ వల్లార్ కళో వైయుమ్ (౨౧) మన్ని పీల్ శీరున్దు నీ మణ్ణోడే (౨౪) విణ్ణుమ్ ఆళ్వార్. (౨౬).

పన్నీ.—అనన్దరమ్, ఇత్తిరువాయ్ మొట్టివల్లవర్ కళో ఉభయవిభూతియుమ్ స్వనియమన త్తిరే నిర్వహిప్పార్ కళెన్దు ఫలత్తై యరు లిచ్చెయ్కితార్.

ఉజ్జీవనోపాయమ్, వేలు, ఇల్లామైయై, (3) అఱుతియిట్టు, ఆశ్రితప్రణయియాన కృష్ణన్దుడైయ, పరమభోగ్యమాన, (౬) తిరువడి కళో విషయమాక, శివన్దు, తామరైయైయుడైయ, (౯) నీర్ నిలబ్బలైయుడైతాయ్, తెఱ్ఱుత్తిక్కిల్, క్లాఘనీయమాన, (౧౨) తిరునకరి క్కు నిర్వాహకరాన, అట్టారుడైయ, ప్రణయిత్వగుణ త్తిల్ పాయ్, (౧౫) ఇల్లాతపడి, పాడిన, ఆయిరన్దిరువాయ్ మొట్టియిల్, (౧౮) ఇవైపత్తైయుమ్, అర్థానుసన్ధానత్తోడే యభ్యసిక్కువల్లవర్ కళో, భూమియిలే, (౨౧) చిరకాలమ్ స్థిరమామ్బడి. తద్దళో వ్యాప్తత్తితోన్దు విరున్దు, ఇన్దభూమియోడే, (౨౪) పరమపదత్తైయుమ్, తద్దళో నియమన త్తిన్నడి నిర్వహిప్పర్ కళో. (౨౬) ఇతు - అఱుకిరా శిరియవిరుత్తమ్.

వాదికేసరి అగ్రుకియ మణవాళచ్చీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అర్థము.—ఉజ్జీవనోపాయము ఇతరము లేకుండుటను (3) నిశ్చయించి కృష్ణనియొక్క పరమభోగ్యములైన (౬) పాదములవిషయముగ ఎఱ్ఱని తామరపుష్పములుకల (౯) సరస్సులతోఁగూడిన దక్షిణదిక్కునందు క్లాఘమైన (౧౦) కురుకూరినిర్వాహకులైన అట్టారు ధ్దు మిథ్య (౧౫) లేకుండునట్లు పాడిన వేయిపాశురములలో (౧౮) నీపదిపాశురములను నర్థముతోననుసరించువారు భూమియందు (౨౧) స్థిరులగునట్లు పూజ్యులైయుండి భూమితో (౨౪) పరమపదమును నిర్వహించుదురు. (౨౬).

ఈ.—నిగమ త్తిల్ - ఈశ్వరనుడై య ఉభయవిభూతియుమ్ ఇత్తిరువాయ్ మొట్టి యభ్యసిత్తారిట్టవట్ట క్కెన్దితార్.

(ఉయ్వుపాయమ్ మట్టిన్దై తేటి) అవనుడై య ప్రణయిత్వగుణ త్తై ప్పేళి త్తలై క్కట్ట వల్లరాయన్ది వర్ వేళి ధ్దు, ఇతోఁఱీయధరిక్కై క్కు పాయ్ మిల్లైయెన్దు తెలిన్దు. (కణ్ణనోణ్ క్కల్ కళోమేల్) పరమప్రణయియాన త్తై అవ తరిత్తావిష్కరిత్త కృష్ణన్దిరువడికలిలే. (శెయ్యవిత్తాది) అవనుడై య ప్రణయిత్వగుణానుసన్ధానత్తాలే నియవర్ధరిత్త వాతే, ఊరుమ్ ౧-అకాలఫలినోవృక్షాః' ఎన్నిటపడియేయాయ్ ధ్దు, శివన్దు తామరైయైయుడైయ పటనబ్బలై యు

జీ-ఆ.—నిగమమ్ (ఉయ్వుపాయమిత్యాది). “విణ్ణుమాళ్వోర్ మణ్ణోడే” ఎన్దై క్కటాక్షిత్తవతారికై (ఈశ్వరనుడైయ విత్తాది).

ప్రణయిత్వత్తైయన్దో, వేళిన్దై (అవనుడైయ విత్తాది). తాత్పర్య పూర్వకమాక శబ్దార్థమ్ (పరమేత్తాది). వర్ణిత్తత్తుక్కుభావమ్

ఆ-ఆ-వి.—౧ “అకాలఫలినోవృక్షాః” ఎన్నిటతుక్కు - భరద్వాజభగవానుడైయ పరప్రసాదాయత్త మెన్దిరున్దాలుమ్, విశ్లేష త్తిల్

౨ “అపివృక్షాపరిష్కానాః” ఇత్తాదిప్పడియే యుజ్జాకైయప్పన్దై, “పెరుమాళుడైయవరవాలేధరిత్తతు” ఎన్దుపలవిడబ్బలిలుమరులిచ్చెయ్కితార్” ఎన్దురులిచ్చెయవర్.

౩ “మణ్ణోడే” ఎన్దురైయై పాకమ్.

౧౧ రా-యు-౧౨౬-౧౯.

౨౧ రా-ఆ-౫౯-౪.

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. 3-తి-కోవై వాయాళ్, ౧౧-పా-ఉయ్వుపాయమ్ వ్యాఖ్యానజల్. ౬౫

ఈ.—చైత్రాయ్ తెఱ్ఱు త్తిక్కుక్కు శ్లాఘ్యమానతిరునకరియెయ్యచైయ అథ్వారదులిచ్చెయ్త. (పొయ్యిల్ పాడలి త్యాది) ౧“నతేవాగనృతాకావ్యే కాచిదత్రభవిష్యతి” ఎన్నిటపడియే తిరువాయ్ మొట్టి యెల్లావన్ ముక్కుమాతల్ ; అవాస్తసమస్త కామనాన సర్వేశ్వర ఒరునిత్యసంసారియోడే యిప్పడివిరుమ్మివన్దుకలన్దు, ఇవరుచైయసత్తాది కళే తనక్కుభోగోపకరణమాకవిరున్దా నెన్నిటప్రణయిత్యగుణ త్రిల్ పొయ్యిన్ది క్కేయిరుక్కి-ఉప త్తెన్ను తల్. పొయ్యి ల్లాతవాయరమెన్దు పోతు, అవోపాతి యితుక్కుమ్ వరుమిఱే.

(వై యమ్మన్నియిత్త్యాది) భూమియిలే యెప్పరుమానారైప్పోలే శ్రీవైష్ణవశ్రీయోడే నెడుళ్లాలమిరున్దు. (విణ్ణమాళ్యోర్ మణ్ణాడే) ఇళ్లేయిరుక్కుచ్చెయ్తే పరమపదమ్ తజ్గళ్ శిలుముటిప్పడిశెల్లుమ్బడి ఆళ్వోర్ కళ్ ; అళ్లే పోనాల్ ౨ “ఆణ్ణిన్దో వానకమాత్రియాన్దమర్” ఎన్దెయన్దిక్కే, ఇళ్లేయిరుక్కుచ్చెయ్తే తాజ్గలిట్టవళిక్కాక ప్పెఱువర్. (వై యమ్మన్ని వీర్ శరున్దు) ఎన్నిటవిడ త్తే, “నమ్మైప్పోలే వాయ్ప్పకుళోతాకప్పటిగొడాతే, నెడుళ్లాలమ్ భూమియిలే శ్రీవైష్ణవశ్రీయోడే, 3 “నాట్టారోడియల్వాట్టిన్దు” ఎన్నిటపడియే తజ్గళ్ వ్యావృత్తితోర్ విరుక్కుప్పె ఱువర్ కళ్” ఎన్దుజీయరురుత్తోఱుమరులిచ్చెయ్తవర్. బాల్యత్తిలేభట్టరై ప్పటిగొడుతూరిఱేఅవర్. ౧౧.

వడక్కుత్తిరువీతిప్పిల్లై తిరువడిక శేశరణమ్.

జీ-అ.—(అవనుడైయ విత్త్యాది). శబ్దార్థమ్ (శివన్దవిత్త్యాది). ప్పునజ్గళ్-నీర్ నిలజ్గళ్. *పొయ్యిల్లామై-అయిరత్తుక్కుమాతల్, ఇప్పత్తుమాత్రత్తు క్కాతల్ విశేషణమ్. అయిరత్తుక్కు విశేషణమానాలుమ్ ప్రణయిత్యగుణ త్రిల్ పొయ్యిల్లామైయై సాధిక్కి-తార్ (పొయ్యిల్లాత విత్త్యాది).

* మన్నియిక్ తాత్పర్యమ్ (భూమియిలేయిత్త్యాది). శిలుముటిప్పడి - శీట్టుప్పడి. మణ్ణాడే” ఎన్దు వవధారణార్థమ్ (అళ్లేపోనా లిత్త్యాది). ప్రాసంగికమ్ (వైయమ్మన్నియిత్త్యాది). వాయ్ప్పకుళోతాక. వాయిలే పుకానిట్కిఱిగోతాక. అతావతు - ఉపక్రమత్తిలే యెన్దుపడి. నాట్టారోడియల్వాట్టిన్దు - ప్రాకృతకోట్టై సమ్మన్దమర్దు, అప్పడిపటిగొడుతూరోవెన్దు (బాల్యత్తిలేయిత్త్యాది). ఉజ్జీవనో పాయమ్ వేటిల్లామైయైయఱుతియిట్టు. ఒణ్ కల్లోకళ్ - అల్లకియకల్లోకళ్. వైయమ్మన్ని వీర్ శరున్దు - భూమియిలే చిరకాలమ్ స్థిరమామ్మడితజ్గళ్ వ్యావృత్తితోర్ విరున్దు. “ అకాలఫలినోవుత్తాస్సర్వేచాపిమనుస్రవాః | భవన్తుమాగ్నే భగవన్మయోధ్యాం ప్రతిగచ్ఛ తః” ఇతియుద్ధకాణ్డాస్తే. “నతేవాగనృతాకావ్యే కాచిదత్రభవిష్యతి | కురురామకథాంపుణ్యాం శ్లోకబద్ధాం మనోరమామ్” ఇతి బాల కాండే వాల్మీకింప్రతిబ్రహ్మ. క్రమేణాన్వయః.

జీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

ప్ర-తి.—(ఉయ్వుపాయమిత్త్యాది)(శైయ్యతామరైప్పైన్దుమ్)[రా-య-౧౨౭.] ప్రతిప్రయాణేభరద్వాజాశ్రమంగతోరామః, “తస్య తచ్చిరసావాక్యంప్రతిగృహ్యన్పాత్రజః | బాఢమిత్యేవసంహృష్టోధీమాన్వరమయాచత|| ౧౭౫|| అకాలఫలినోవుత్తా స్సర్వేచాపిమనుస్రవాః | భవన్తుమాగ్నేభగవన్మయోధ్యాంప్రతిగచ్ఛతః||౧౮||.”—(పొయ్యిల్ పాడలాయరత్తుళ్) బాలకాండే [౨] వాల్మీకింప్రతిబ్రహ్మ, “నతేవా గనృతాకావ్యేకాచిదత్రభవిష్యతి | కురురామకథాంపుణ్యాం శ్లోకబద్ధాం మనోరమామ్|| 3౨|| యావత్సాన్యస్యన్తిగిరయస్సరితశ్చమహీతలే | తావ ద్రామాయణకథాలోకేషుప్రచరిష్యతి|| 3౬||.”

మ న వా శ మా ము ని క ల్ తి రు వ డి క శే శ ర ణ మ్.

తాత్పర్యము.—ప్రణయిత్యమునుదప్ప ఇతరమైన ఉజ్జీవనోపాయములేదని చక్కగనిశ్చయించినయొక్కొక్క అక్రితులయందుఁ బ్రణయి యైన భగవంతునియొక్క దివ్యపాదారవిందములను విషయాకరించి సాదించిన వేయిపాశురములలో నీపదిపాశురములను నర్థముతో ననుసం ధించువారికి నీశ్వరునియొక్క యుభయవిభూతులును నియామ్యములగును.

౯౬

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-వ. ౩-తి. కోవై వాయాళ్ వ్యాఖ్యానమ్.

ద్రమిడోపనివత్సక్తియిలి త్తిరువాయ్ మొట్టిక్కానళ్లొకమ్.

(కోవై వాయాళ్) పీతఃపరంహరిరముష్యతథాస్వభావాదేతన్న నోవచనదేహకృతక్రియాభిః ।
స్రక్చిన్దనప్రముఖసర్వవిధస్వభోగ్యస్సంశ్లిష్టవానిదమువాచముని స్తృతీయే.

33.

వాది కేశరి అహ్రికియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడిక లేశరణమ్.

అర్థము. — అముష్య - ఈయాత్వాల్లయొక్క, తథాస్వభావాత్ - అట్టి (సర్వదేశసర్వకాలములయందుఁ జరిగిన వానిదివ్యచేష్టితము లనన్నింటిని నిష్ప్రదేయసుభవింపవలయుననియున్న) స్వభావమువలన, హరిః - భగవంతుఁడు, పరమ్ - మిక్కిలి, పీతః-సంతసించినవాఁడై, ఏతన్నోవచనదేహకృతక్రియాభిః - ఈయాత్వాల్లయొక్క మనోవాక్కాయములనియెడి త్రివిధకరణములచేఁజేయఁబడిన కైంకర్యములచే, స్రక్చిన్దనప్రముఖసర్వవిధస్వభోగ్యః - మాలెలు చందనాదులగు సర్వవిధములనుతనకు భోగ్యములుగాఁగలవాఁడై, సంశ్లిష్టః - (నాతో) సంశ్లేషించెను. (ఇతియత్ - అనునదియేదికలదో,) ఇదమ్ - దీనిని, మునిః - శఙ్కకోపముని, తృతీయే - మూడవతిరువాయ్ మొట్టియందు, ఉవాచ - సాదించిరి.

33.

తాత్పర్యము. — సర్వదేశ సర్వకాలములయందును భగవంతుఁడవరించిన దివ్యచేష్టితములను నిష్ప్రదే తామనుభవింపవలయుననికోరి యుడిలభింపనందున యధికార్తి నొందియున్న యాత్వాల్లయొక్క స్వభావమునుజూచి సర్వేశ్వరుఁడు వీరియందుఁ దనకృపిసఫలమాయెనని మిక్కిలి సంతసించెను. ఇట్లు సంతసించినవాఁడై మనోవాక్కాయములనియెడి త్రివిధకరణములచేఁదాము జేసిన కైంకర్యమునానే మాలెలుచందనము తనసౌందర్యమునకుఁదగిన పీతాంబరము మొదలగు భోగ్యవస్తువులుగనంగీకరించి తమతో సంపూర్ణముగ సంశ్లేషించెనని యీమూడవతిరువాయ్ మొట్టియందాత్వాల్లసాదించిరి.

33.

ద్ర-తా. — (కోవై వాయాళ్) — చేతోగన్ధాను లేపన్తు తివచనకృతస్రక్చిన్ద్రాల్లుపాత్రా
లజ్కారఃప్రాణవాసీకలితవరశిరోభూషణశ్చేతనేన ।
శీర్ణాసత్వాదపీతస్సతనుసదనతామాత్త రూపేవితన్య
న్ననోన్యాత్త త్వయోగాత్ప్రభురగణిమిథశ్చిష్టభావోథ తేన.

32.

అర్థము. — చేతోగన్ధానులేపః - (ఆశ్రితులయొక్క) మనస్సులను దివ్యపరిమళముతోఁగూడిన చందనముగాఁగలవాఁడును, స్తుతిచనకృతస్రక్చిన్ద్రాల్లుపాత్రాల్లు - స్తోత్రవార్తలచేఁజేయఁబడినమాలలు వస్త్రములు ఇవికలవాఁడును, అజ్జాల్లుపాత్రాలజ్కారః - అంజలిబంధముచేఁబొందఁబడిన యాభరణములకలవాఁడును, ప్రాణవాసీ - ప్రాణములను వాసస్థానముగాఁగలవాఁడును, చేతనేన - ఆత్మ చే, కలితవరశిరోభూషణః - ధరింపఁబడినదియు శ్రేష్ఠమును శిరోభూషణమునైన మాలగాఁగలవాఁడును, (చేతనేన - మనః కార్యమైనప్రేమచే, కలితవరశిరోభూషణః - ధరింపఁబడిన కిరీటముగు నాభరణము కలవాఁడును,) శీర్ణా - శిరస్సుచే, సత్వాదపీతః - తగుమైన పాదపీతముకలవాఁడును, ఆత్మరూపే - జీవాత్మ స్వరూపమునందు, స్వతనుసదనతామ్ - తనశరీరమునకు గృహముగుటను, వితన్వత్ - చేయుచున్నవాఁడును, అనోన్యాత్త త్వయోగాత్ - ఆశ్రితులయొక్క గూర్తులు తనకునియ్యమ్యములుగను తనయాత్మవారికి నియ్యమ్యముగనుండుటవలన, ప్రభుః - ప్రభువైన భగవంతుఁడు, మిథశ్చిష్టభావః - పరస్పరము సంశ్లేషించు స్వభావముకలవాఁడని, తేన - ఆయాత్వాల్లచే, అథ - (రెండవతిరువాయ్ మొట్టికి) వెనుకటిదైన మూడవతిరువాయ్ మొట్టియందు, అగణి - నిశ్చయింపఁబడెను.

33.

వ్యా. — (చేతోగన్ధానులేపః) నికపూవైవీయావేనిక్కుళ్ళుశమ్ కానైన్నెళ్ళామే - ఆశ్రితరుడైయమననై సురభిచందనమాకవుడై యనుమాయ్; (స్తుతిచనకృతస్రక్చిన్ద్రాల్లుపాత్రాలజ్కారః) పునైయుమ్కణ్ణియిత్యాది - స్తుతిచనకృతై త్తిరుప్పరివట్టబ్బళాకవుమ్, అజ్జాలియై ఆభరణమాకవుముడైయనుమాయ్; (ప్రాణవాసీ) ఉన్నాకముల్లుముక త్తడక్కియావియల్లత్ మాయ్ త్తతే - ప్రాణనైవాసస్థానమాకవుడైయనుమాయ్; (కలితవరశిరోభూషణశ్చేతనేన) పూర్తబ్బారై నెడుముడిక్కుళ్ళునైయుబ్బణ్ణియెనతుయిరే - ఆత్మవై శిరోభూషణమాన తిరుమలైయా

[౨౫]

తిరువాయ్ మొట్టి. — ర.ప. ౩.తి. కోవై నాయార్ వ్యాఖ్యానభాగం.

౯౭

కవుడైయనుమాయ్; చేతచేన ఎన్నెయారే - చేతనవిశేషణభూతమాన చేతన్యత్నియడైయ పవస్థావిశేషమానన్నెహత్తై “కాతల్కనకవోత్తిముడి ముతలా” ఎన్దు అన నరగాభయెట్టుల్లుకిఱి కిరిటమ్ముతలననాభరణధళాకవుడైయ నెన్దుకొల్లిగ్గొమ్మెన్దు చూచితమాకిఱు. (శిల్పసత్పదపీఠః) కోలమామెత్తెన్దు మ్మక్క కమలమున్ను నరైకత్తై - శిరస్సైత్తిరుపడికళుక్కు పీకనూకవుడైయనుమాయ్; (స్వతస్సవనతాహత్తయోపేవితన్) ఉరైకోళోళిత్తిరుపురువమెన్న తావిమేలతే - ఆత్తావైత్తయ్యడైయ దివ్యవిగ్రహత్తుక్కు గృహనూకవుడైయనుమాయ్; (అన్యోన్యత్తత్వయోగాత్పభుః) ఉన్న తెన్నతావియు మెన్న శున్న తావియుమ్, పురైప్పిలారవిత్తాది, యానుమేత్తియత్తాది- ఆశ్రితరుడైయ వాత్తాత్తియగ్గుమ్ తన్నుడైయ వాత్తాత్తియగ్గుమ్ అన్యోన్యవిట్టపక్కుమ్మడి నిల్కముననాయ్, ఇప్పడియరుక్కుచ్చెయ్ తేయుమ్ తన్నుడైయసర్వేశ్వరత్వత్తిల్ పురైయిల్లతపడి నిరవధిక తేజోయుక్తనుమాయ్, ఆత ఏవసర్వచేతనరాలుమ్ తన్నాలుమ్ యథావత్సోతుమశక్యనుమాయ్ రుక్మిణి వెమ్మెరుమా, ఆశ్రితరుమ్ తానుమ్ పిరియతే అన్యోన్యమ్ సుజ్జిచ్చనాయిరుక్కుమ్మెన్దు “కోవై నాయార్” ఎన్నిఱదశకత్తిరే ఆత్మారాలేనిమ్మర్నికకప్పట్టతెన్దితార్.

32.

నే చా న్తా చా ర్య ర్ తి రు వ డి. క శే శ ర ణ మ్.

తాత్పర్యము. — భగవంతుడు (౧) ఆశ్రితులయొక్క మరస్సులను దివ్యపరిమళచందనముగ నంగీకరించెననియు, (౨) ఆశ్రితులుచే సెడిస్తోత్రములను పుష్పచూరలుగాను దివ్యపీతాంబరములుగాను నంగీకరించెననియు, (౩) అంజలిబంధమును నాభరణముగ నంగీకరించెననియు, (౪) ఆశ్రితులయొక్క ప్రాణములను వాసస్థానముగ నంగీకరించెననియు, (౫) ఆత్మను తనశిరోభూషణమైన మాలగానంగీకరించెననియు ఆశ్రితులయొక్క ప్రేమను తనకు కిరిటముమొదలగు దివ్యాభరణములుగా నంగీకరించెననియు, (౬) ఆశ్రితుల శిరస్సులను పాదపీఠముగానంగీకరించెననియు, (౭) జీవాత్మను తనదివ్యమంగళవిగ్రహమునకు గృహముగానంగీకరించెననియు, (౮) ఆశ్రితులయొక్క యాత్మాత్మీయములును తనయాత్మాత్మీయములును పరస్పరాధీనముగ నుండునట్లున్న వాడాయెననియు, (౯) ఇట్లు వేంచేయున్న వాడైనను తనపరత్వమునకుఁగొఱతలేకయున్నాడనియు, (౧౦) సమస్తచేతనలచేతను తనచేతను పూర్ణముగ స్తుతింపనశక్యడనియు నాత్మార్థము ఈనాల్గవపత్తు మూడవతిరువాయ్ మొట్టి పదిపాశురములచే నిష్కర్షించిరి.

32.

తి.నూ. — కోవానవీశక్కుత్తైయెల్లాన్దీరవే | ఓవాతకాలత్తువాతితనై | మేవి |

క్కట్టి త్తడైయక్కట్టిక్కల్లన్దుకుణమాఱ్ఱ | వట్టుత్తుతలాల వాట్టన్దొన్దొన్దుమణ్. 33

అర్థము — కోవాన - నిర్వాహకుడైన, ఈశక్ - సర్వేశ్వరుడు, కుత్తైయెల్లామ్ - కొఱతలంతయు, తీరవే - నివృత్తమగునట్లే, ఓవాతకాలత్తు - విచ్ఛేదములేనికాలమునందు, ఉవాతనై - ఉపాధిని, మేవి - (ఆత్మార్థతో) జేరి, కట్టిత్తు - (ఆకాలాపాధిని) పొంగొట్టి, అడైయక్కట్టి - (క్రిందజీతిరువాయ్ మొట్టియందపేక్షించిన) సర్వచేష్టితములనుజూపించి, కల్దన్దుకుణమ్ - సంక్లేషించిన ప్రణయిత్వగుణమును, మాఱ్ఱ - ఆత్మార్థము, వట్టుత్తుతలాల - స్తుతించుటవలన, ఇన్దుమణ్ - ఈభూమి, వాట్టన్దు - సుఖించెను.

33.

అవ — (కోవానవీశక్) ఇతిల్ - కాలాపాతియొక్కట్టిత్తు అనుభవిష్టిత్తపడియై యరుళిచ్చెయ్కితార్. అతెజ్జవేయన్నిల్; ఇప్పడిదేశకాలవిప్రకృష్టబ్రహ్మతన తప్పడికలైయనుభవిక్కువేణుమెన్దావైప్పట్టవివర్కుమ్, * కాలశక్కురత్తానాకైయారే కాలాపాతియొక్కట్టిత్తువర్తమానకాలమౌలేమాక్కికొడుత్తు, ఇవర్ సత్తైయేతనక్కల్లమామ్మడియిరుక్కుఱతక్ ప్రణయిత్వగుణ తైయు మవననుభవిష్టిక్కువే, ఎల్లామ్ పెన్దొరాయ్ ఇన్దప్రణయిత్వగుణ తైయుమనుభవిత్తు అన్దప్రీతిప్రకర్నత్తారే య తైయేవేచ్చెల్లుకిఱి * కోవై నాయార్నిసర్వత్తై సద్గ్రహిత్తరుళిచ్చెయ్కితార్ “కోవానవీశక్” ఇత్యాదియారేయెన్దై.

వ్యా. — (కోవానవీశక్) “ఆత్మార్థైగర్విష్టిక్కువే జగత్తుజీవిక్కుమ్” ఎన్దు సర్వనిర్వాహక నాన సర్వేశ్వరక్. (కుత్తైయెల్లామ్తీరవే) కీట్టిగ్గొమ్మెన్దువాయ్ మొట్టియిరే దేశకాలాతీతభోగ్యవస్తువైయనుభవిక్కుప్పెతాతడుఁఖత్తారేవన్ద సజ్జోచమెల్లామ్ నివృత్తమామ్మడి. * కాలశక్కురత్తానాకైయారే (ఓవాతకాలత్తువాతనై) విచ్ఛేదియారల్ నడన్దు తెల్లుకిఱి కాలత్తిల్ అతీతమానవుపాధియై. (మేవిక్కుట్టిత్తు) ౧ “ఆకా

౯౮

తిరువాయ్ మొళి.—౪-౪, 3-తి. కోవై వాయాళ్ వ్యాఖ్యానజల్.

లఘునిః" ఎన్నుప్పడి యివరోడేకేర్ ప్ప అన్దకాలాపాధియైక్కోత్తు. (అడైయక్కాట్టి) కీఱుపేషీ త్తవపదానజ్జైక్కాట్టి యెన్నుతల్; అన్బిక్కే, "పూళుమ్కాన్దు" "కణ్ణియెనతుయిర్" ఇత్యాదికళితే - కరణజ్జుళుమ్ కరణియానవిసర్ సత్తైయుమ్ తనక్కజ్జరాగాభరణామ్మరాది కళానపడియైయుమ్ కాట్టినపడియాకవుమామ్. "ఉన్నాకము, గ్గముక త్తడక్కి యావియల్లల్ మాయ్ త్తతే" ఎన్దు - ఎన్నావియానతు నిర్దుః ఖమాయిల్ శ్రొన్దురుళిచ్చెయ్యమ్మడి (కలన్దకుణమ్) "ఉన్నతెన్నతావియు మెన్నతున్నతావియుమిన్నవణ్ణ మేనిన్దాయెన్దురైక్కవల్లేనే" ఎన్బిప్పడి ఏకత త్తవమెన్నలామ్మడి, కలన్దగుణమ్ - సంశ్లేషి త్తప్రణయిత్వగుణత్తై. (మాఱక్కముత్తుతలల్) ఆఱ్ఱొర్, సత్తైపెల్లదు "యాను మెమ్మి రానైయేయ్ త్తినేక యానుయవానే" ఎన్దు ఇప్పడికీఱ్ ప్పసనుమీర్ న్దుస్తోత్తమ్మణ్ణకైయాలే. (వాఱ్ న్దత్తిన్దుమణ్) ఇన్దజగ త్తిలుళ్ళాయమ్ సత్తైపెల్లదువాఱ్ న్దార్ కళి; "వైయమ్మన్నివీల్ శ్రొన్దు" ఎన్బిక్కే, ౧ "విశ్వమ్మరావుణ్యవతీ" ఎన్దు ఆఱ్ఱొర్ కాలతరిత్తిరు క్కైయాలే భూమిభాగ్యవతియాయ్ వాఱ్ న్దతాకవుమామ్.

33.

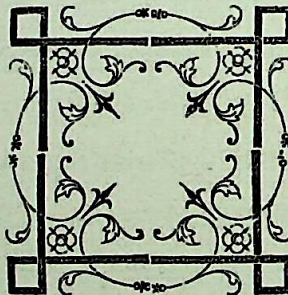
పెరియజీయర్ తిరువడిక శ్లేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—క్రిందితిరువాయ్ మొళియందుఁ దేశకాలములచే విప్రకృప్తములైన భోగ్యవస్తువులను నిష్పండి యనుభవంపవలయునని యాశపడి యదిలభింపనందున కోకాతిశయముచే నాఱ్ఱొర్లకుఁబుట్టిన గొఱతలన్నియుతీరునట్లు సర్వేశ్వరుఁడువారితో సంశ్లేషించియు, కా లాపాధులను బోగొట్టి వర్తమానకాలముగఁజేసియు, తన సకలదివ్యాపదానములనుజూపించియు నుపకరించిన వాని ప్రణయిత్వగుణమునున్దు తించి యాఱ్ఱొర్లధరించియుండుటవలన భూమిభాగ్యవతురాలాయెను.

33.

నాలామ్బు త్తిల్ - మూన్దాన్దిరు వాయ్ మొళి ముల్ శ్రోన్దు

ఆక - తిరువాయ్ మొళి - 33 — పాట్టు - 3౬౫.

శ్రీః.

ఆహ్వాన్ తిరువడిక శేశరణమ్.

ఎమ్మెరుమానార్ తిరువడిక శేశరణమ్.

తిరువాయ్ మొట్టి. — నాలామ్బత్తు - నాలాన్దిరువాయ్ మొట్టి - ౧-పా-మణ్ణైయిరున్దు వ్యాఖ్యానబ్బల్.

మూ. — మణ్ణైయిరున్దుతుమ్రావి వామనన్ నణ్ణితు వెన్నుమ్ ।

విణ్ణైత్తొమ్మితవన్ మేవువై కున్దమెన్దుకై కాట్టుమ్ ।

కణ్ణైయుణ్ణీర్ మల్ కనిన్దుకడల్వణ్ణ నెన్నుమన్నే, యెన్ ।

పెణ్ణై పెరుమయల్ శెయ్ తార్ క్కెన్ శెయ్ కేన్ పెయ్ వళై యారే ।

ఆ. — (మణ్ణైయిరున్దు). ఇప్పడి ప్రణయస్వభావనాన వెమ్మెరుమానై విశ్లేషితాభారపిరాట్టి అన్దవిశ్లేషవ్యసనతారే పిచ్చేతిచ్చిల్లు కిటిపాశురబ్బత్తై యవనుడైయ తిరుత్తాయార్ శొల్లియల్ ద్రికితాల్.

ఎమ్మెరుమానైప్పిన్దవ్యసనతైయాల్ ద్రిమాట్టాతే, పణ్ణు ఎమ్మెరుమాన్దలొకతై యశన్దరుళినపాతపన్దిరువడికలోడే సమ్మన్దిత్తెమ్మణ్ణై పూర్ తిన్ద మణ్ణైక్కొణ్ణాళన్దిత్తు అన్దప్రీతియారే, అడియేన్ వామనన్ మణ్ణితు వెన్నుమ్. ఆకాళ తై నామసామ్యతారేతిరునాడాకక్కరుతి త్తొమ్మతు, అడియేనన్ మేవువై కున్దమెన్దు కై కాట్టుమ్. అవనైక్కాణాల్ తొట్టిన్దవాతే, కణ్ణైయుణ్ణీర్ మల్ కనిన్దు కడల్ వణ్ణా వెన్దైక్కుమ్. ఇప్పడి యెన్ పెణ్ణై పెరుమయల్ శెయ్ తార్ క్కెన్ శెయ్ కేన్ పెయ్ వళై యారేయెన్దల్ ద్రికితాల్. ౧.

పన్నీ. — నాలాన్దిరువాయ్ మొట్టియిల్, ఇప్పడి మానససంక్లేషతారే యనుభవిప్పిత్తు క్కట్టిత్త పీశ్వరనుడైయ ప్రణయిత్వగుణతై యనుసన్ధిత్తవాదరాసురూపమాన బాహ్యసుభవాభినివేశతైప్పణ్ణి యతుక్కిట్టామైయారే అర్తరానవివర్, తమ్మడైయ అర్తిశాన్తిహేతువాన స్వభావబ్బలైయడైయనాన పీశ్వరనుడైయ; విభూతిద్వయయోగతైయుమ్, సర్వసమాశ్రయణీయత్వతైయుమ్, ప్రతాపానుగ్రహవ తైయైయుమ్, ఉజ్జ్వలమాయత్తుబ్బమాయ్ శ్రమహరమాన విగ్రహవైలక్షణ్యతైయుమ్, రక్షణార్థప్రవృత్తికలైయుమ్, అనుభావ్యచేష్టితబ్బలైయుమ్, పరత్వ చిహ్నబ్బలైయుమ్, ఐశ్వర్యాభిరూప్య విశిష్టమాన వాదరణీయత్వతైయుమ్, ఆశ్రితవిషయ త్తిలపకారత్వతైయుమ్, సౌలభ్యపారమ్యతైయు మనుసన్ధిత్తు, ఏవంవిశిష్టనాన సర్వేశ్వరనుక్కు సమ్మన్దికళాయుమ్ సదృశబ్బళాయుముళ్ళ పదార్థదర్శనతారే యాదుపట్ట ప్రకారతై పార్శ్వస్థరాన పరివర్ శొన్నపాశుర తై, నాయకనై పిన్దవ్యతలవియుడైయ అదే ద్రిమైకణ్డనదే ద్రియవారైయారే యరుళిచ్చెయ్ కిటార్.

అన్య. — మణ్ణై ఇరున్దు తుమ్రావి (3) ఇతు వామనన్ మగ్ (౬) ఎన్నుమ్ విణ్ణై తొమ్మతు (౯) అవన్ మేవు వై కున్దమ్ (౧౨) ఎన్దు కై కాట్టుమ్ (౧౫) ఉల్ నీర్ కణ్ణై (౧౮) మల్ క నిన్దు కడల్ (౨౧) వణ్ణై ఎన్నుమ్ ఆన్నే (౨౪) ఎన్ పెణ్ణై పెరుమ్ (౨౭) మయల్ శెయ్ తార్ క్కు పెయ్ (౩౦) వళైయారే ఎన్ శెయ్ కేన్. (౩౩).

౧౦౦

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౪-తి. ౧-పా-మట్టై యిరున్దు వ్యాఖ్యానం.

పన్నీ, — ముతకాప్పట్టిర్, వినవనన్దవయలార్ కు, అవనుడైయ విభూతివ్యయసమ్మనత్తై యనుసన్ధిత్తు భూమ్యున్దరక్షైక్కణ్ణు విక్కు
తైయాకానిన్టా త్తెన్దితాల్.

భూమియై, ఇరున్దు, తుట్రావి, (౨) ఇతు, అన్యాభిమానమ్ వారాతపడి వామననాయవనిరన్దశస్త్రకొణ్ణ, మణ్, (౩) ఎన్నానిన్కుమ్;
ఊర్ధ్వమానవాకాశత్తై, నోక్కి అజ్జలిపన్ణి, (౪) అవన్, నిత్యవాసమ్మణ్ణుకిణ, పరమవోమ్యమశబ్దవాచ్యమాన శ్రీవైకుణ్ఠమ్, (౫) ఎన్దుశొ
ల్లి, అపహాక్షిత్తారై ప్పేరే హస్తముడైయా లే, పిణ్ కుమ్ కాట్టానిన్కుమ్; (౬) ఆకవాయిల్, అశ్రుజలమానతు, కణ్ణైయమ్ విజ్జి,
(౭) పుళిప్పడుమ్మడి, నిన్దు, ఇప్పడి తన్నోడు సమ్మన్దిత్త విభూతివ్యయము మెనకు వివయమామ్మడి కడల్ పోరే శ్రమహరమాన, (౮)
తన్ వడివత్తైక్కాట్టియనుభవిప్పిత్త పవరిచ్చిన్దు స్వభావన్, ఎన్నుమ్; అమ్మే! (౯) ఎన్నుడైయ, ముగ్ధయానపెట్టై, ఇప్పడి అతిశయిత
మాన, (౧౦) పిచ్చెన్, పణ్ణినవరుక్కు, ఇవల్ వల్లెపోరేక్కలుకైయన్దియే యిడప్పట్ట, (౧౧) వల్లెయైయడైయవరకళే! ఎత్తై, శెయ్
కే? (౧౨) అవరై యత్తైత్తుక్కాడుక్కుమాట్టుకిరేకన్, అవరతామే వరుమళవు మివల్ పిచ్చెన్ త్తణిక్కమాట్టుకిరేకన్ నెన్దుకరుత్తు. అన్నే
యెన్దు - వెణుపైక్కాట్టుకిరేకన్. పెయ్ వల్లెయై రేయెన్దైయారే - నీజ్జల్ కైయమ్ వల్లెయై మాయరుక్కు, ఇవల్ కైనిలమ్ తుట్రావుమ్మడి
యావతేయెన్దై, విజ్జెన్దు - భూతాకాశమాయరుక్కు, అన్వళవుమ్ ప్రకాశితపడి.

౧.

అవతారిక. — క్రిందితిరువాయ్ మొట్టియందాహ్వయ భగవంతునియొక్క ప్రణయిత్య గుణమును ననుసంధించి యున్దుత్తులయిరి. ఇట్లు
నిరవధికప్రీతిచే జిత్తవిభ్రమనొంది నశించువారివలెకనుబడుచున్న వీరియొక్కయనుభవరసము సాత్తించుటకై సర్వేశ్వరుడల్పము విశ్లేషిం
చెను. ఆక్షణికాలవిశ్లేషమును సహింపజాలక యాహ్వయ కార్తి మితిమించి యొకపిరాట్టి దళనునొందిరి. విశ్లేషభాధననుభవించుచున్న యీపె
దళను ననుసంధించిన తల్లి యీపెడుచున్న పాటులను నీపె చెప్పుచున్న వార్తలను జూచి తాను సహింపజాలని ప్రకారమును విచారిం
చువారలకుఁ జెప్పి నిరాశచేయుసమయమున సర్వేశ్వరుడు తనముగ్ధముఖమునుజూపి యానాయకిని, నాశ్వాసింపఁజేసెనని యీతిరువాయ్
మొట్టియందు సాదించుచున్నారు.

అర్థము. — భూమియందు మార్పుండి కలపెట్టి (౩) ఇది వామనావతారంబై త్తినవిష్ణువుయొక్క భూమి (౪) అనిచెప్పను ; ఆకాశము
నుగుఱించి యంజలిచేసి (౫) వాడు నిత్యముగవసించునట్టి వైకుణ్ఠము (౬) అనిచెప్పి హస్తముచే జూపించును; (౭) లోపల
కన్నీరు నేత్రములనుమించి (౮) కారునట్లు నిలిచి సముద్రమువలె శ్రమహరమైన (౯) స్వభావముకలవాడు అనిచెప్పను; అమ్మా!
(౧౦) నాయొక్క కుమార్తెకు నతిశయించిన (౧౧) పైత్యమునుబుట్టించినవారికి చక్కగాఁగఁగింపఁబడిన (౧౨) కంకణములుకల
వారా! ఏమి చేసెద? (౧౩).

౧.

ఈ. — కీర్తీర్ తిరువాయ్ మొట్టియిల్ - అవనుడైయ ప్రణయిత్య గుణంబై యనుసన్ధిత్తుప్పిచ్చేటినార్. ఇవ
ర్ కుక్కీర్ త్తి అన్దరవధికప్రీతియానతు ఇవరుడైయ ఆశ్రయమట్టియుమెన్నుమ్మడియాయ్ ద్దు, అన్దరనత్తైయరై

శి-అ — మట్టైయిరున్దు ప్రవేళే, సజ్జిహసజ్జతి (కీర్తీర్ త్యాది). ఇతిరువాయ్ మొట్టియిలే (పిచ్చేటినార్) ఎన్దుపడి. కీర్తీ - నిరవధిక
ప్రీతియాయరుక్కు, ఇతిల్ - పిచ్చేణుకైక్కడియేతెన్న (ఇవర్ కుక్కీర్ త్యాది). ఇతు ప్రకరణోచితమ్. అన్దిక్కే, ౧ “కాతల్ మైయరేటి
నే” ఎన్దుకైయారే, కీర్తీర్ త్తిరువాయ్ మొట్టియిల్ - పిచ్చేటినార్ నుత్తల్. ఇతు (పిచ్చేటినార్). ఎన్దు భూతనిర్దేశత్తోడు శేరుమ్.
విస్తరసజ్జతి (ఇవర్ కుక్కీర్ త్తి అన్దరవధికప్రీతియాది) ఎన్నుత్తల్. (ఇరణ్ణాశ్రయముమట్టియు మెన్నుమ్మడి యాయ్ ద్దు న్దుత్తు). ఇవరుడైయ
నిరవధికప్రీతియానతు స్వస్వరూపతాలుమ్ తన్నైక్కణ్ణ విశ్వరసడైయ ప్రీతిముఖతాలు మిరణ్ణాశ్రయము మట్టియుమెన్నుమ్మడియా
య్ ద్దు న్దుపడి. ఆశ్రయమ్ - స్వరూపమ్. (ఇరువరుడైయవాశ్రయముమ్) ఎన్దుమ్ పాశముణ్ణు. ఆపోతుమ్, కీర్తీ చొన్న తేయర్థమ్. (ఇవరు
డైయవాశ్రయముమట్టియుమ్) ఎన్దుమ్ పాశముణ్ణాయరుక్కిణ్ణు. ప్రీతిప్రకర్షతారే స్వరూపముమట్టియుమెన్దువిడ త్తిరే - “ఒరుఅమ్మెయార్,

ఈ. — యాటుపడు త్రిసాత్తిప్పిక్కైక్కాకన్కవియై అల్పన్ నెక్కినిన్దానీశ్వరన్. అనాలుమ్ పిరిన్దపనై యాకై యాలే అతుత్తకాన్యమిశెయ్ ప్పిన్దన్లై శే; అన్ ద్రా మైమితుర్ న్దు, ధనలుబ్ధనానవన్ కిట్టిచ్చిరైయైక్కెడుత్తాల్ అత్తోడు పోలియానముడిక శెల్లామనిట్ త్తనిన్ త్తుప్పార్ కుమాప్పోలే; గన్ వైప్పామ్ మరున్దామ్” ఎన్నుమ్బడియేయిసర్ కుచ్చేనునితియితేయన్, ఆకై యాలే యనోడు సదృశపదార్థజ్ఞై యుమ్ సమ్మన్దిపదార్థజ్ఞై యు మకప్పడవనాక కొణ్ణుభ్రమిత్తుక్కిప్పార్ త్తు అవనన్దిక్కియైన్దొల్ మీళవునూట్టా తేనోవుపట్టుచ్చెట్టుకిటతు.

౨ [కన్దచిదుద్భవమతేవేగాత్ కన్దచిదుద్భవమతేబలాత్. కన్దచిన్ద త్తథివాభాతి కాన్తాన్దేషణతత్పరం] ఎన్నిటపడియే - పిరాట్టియైప్పిరిన్దపనన్ద్రమ్ అన్ ద్రా మైయాలే మేల్ నోక్కిప్పార్ త్తు నిలన్ద సన్బురిప్పగు, అతు తానుమ్ నూట్టా తోట్టిటతు, ఒరుప్పక్ష త్రిత్ నిన్దుమ్ ప్పత్తాన్దగ త్రిలేశెన్దుకిట్టుచతు, “మెథిలియైక్కణ్ణికోళో?” ఎన్దు కేట్టతు, అణాటు పెణ్ణాటుకళొన్దిన్దిక్కి తేడుచ తాయ్ అవన్ పట్టాప్పోలే యివభుమప్పడియేపడుకితాళిప్పోతు. ఇప్పడి నోవు పడుకిటవివళో దళైయై యనుసన్ది త్తతిరుత్తాయార్, ఇవళో పడుకిటపాడుకలై యుమ్ ఇనళో శొల్లుకిటవార్తైకలై యుమ్ శొల్లి, ఇతుకణ్ణుత్తా పాటుక్కమాట్టా మేనోవు పడుకిటపడియమ్ శొల్లి, యివళో కై వాఙ్గుమళ వాక, అవన్ నన్దుము కణ్ణాట్టి ఆశ్వసిప్పిక్క త్తరి త్తతాయ్ ప్పలై క్కట్టుకిటతి త్తిరువాయ్ మొట్టి.

జీ-అ. — తానుమ్ తన్నుడైయిక్కైయుమా యత్వన్దకరిక్తయాయుక్కు, పిల్లై విద్యానాయ్ ఉభయతో ముఖియైగోదానమ్బిశిత్తు ధనమ్ నిరచ్చుక్కొణ్ణుచర, అత్తైక్కణ్ణున్ద్రక్షియాలే శరీరమ్ విన్దాల్” ఎన్దొరైతివ్యామరుళిచ్చెయ్ వర్. (ఎన్నుమ్బడియాయ్ గు) ఎన్దవనన్దరమ్ - నాయకనావాక్ అతివు నితైవు ఒరుక్కడైప్పిడి: తై ముడైయనాయ్, ౩ “జ్ఞానసంపన్నః” ఎన్దు - జ్ఞానసమ్మార్దనమాకైయారేభావ్యుర్దైయనుసన్దిత్తు ఎన్దు శిమాట్టి, ఆనన్దరమ్ (ఆనన్దసత్తై యిరై నూటుపడుత్తి) ఇత్యాన్యనుచ్ఛిప్పగు. అరైయూటుపడుత్తి - పుత్తైయప్పణ్ణి. “సాత్తిప్పిక్కైక్కాక నెక్కినిన్దాన్” ఎన్నుమిడ మివరటిన్దిరుక్క, పిన్నై దుఃఖిప్పడువానెన్?, అతియిరుక్కవొణ్ణాతో వెన్న (అనాలు మిత్తాది). అనాలుమ్ - సాత్తి: వర్దపిరవే నూకియమ్. ఆకైయాలే (అన్ ద్రా మైమితుర్ న్దు) ఎన్దు కూట్టువతు. మితుర్ న్దు-అధికమాయ్. ఇతుక్కు - (నోవుపట్టుచ్చెట్టుకిటతు) ఎన్దు మేనాడే యన్వయమ్. (మితుర్ న్దు) ఎన్దవనన్దరమ్, తామాన తన్దైపో యెరుపిరాట్టిదళైయై ప్రాప్తరా యెన్దధ్యాహార్యమ్. అవన్దాక్ ధనమావెన్ (వైప్పామిత్తాది). (సదృశేత్తాది). సదృశ పదార్థజ్ఞై యవనాకవుమ్, సమ్మన్ది సదృశపదార్థజ్ఞై సమ్మన్దికాకవుమ్ భ్రమిత్తైవడి. సదృశపదార్థజ్ఞావన - “కరుమ్ పెరు మేకజ్జల్,” “పెరుమ్ములవానిరై,” “ఉరువుడై వణ్ణజ్జల్,” “విరుప్పిప్పవరై” ఇత్యాది, సమ్మన్ది సదృశపదార్థజ్ఞావన - “అయ్చ్చియర్ వెణ్ణయ్ కళ” “కొమళవాక్ కన్దు” “వాయ్ త్త కుల్లూరై” ఇత్యాది. (అవనాక కొణ్ణు భ్రమిత్తు) అవనాకవుమ్; అవనిరుక్కిటతాకవుమ్ భ్రమిత్తైవడి. (అవనన్దిక్కి యెన్దొల్) అవనన్దైన్దుమ్, అవనిరైయెన్దు మత్తినానన్దన్ద.

ఇప్పడినోవు పట్టారున్దోవెన్ (కన్దచిత్తాది). ఆరణ్యకాణ్డే పట్టిరమే. భ్రమమావగు - కుల్లూరై. ఉద్భ్రమమావగు - కుల్లూరై ముకన్దిరుప్పి మేలేపార్ కై. విభ్రమః - విభోభ్రమః. (అనుతానుడుమ్మూతోట్టేవత్తెత్తు) ఉద్భ్రమవిభ్రమజ్జరుక్కు భిన్నమాన తాక వేలుమే, వ్యాపరక్కవుమ్ మూట్టాతోట్టేవత్తెత్తు. ఉన్దత్తకైయ్యుమత్తేయితు ౪ “పుత్తాద్వైక్షం ప్రధావన్ సః” ఎన్ద తైప్పల్ ది (ఒరుప్పక్ష త్రిత్ నిన్దుమిత్తాది). ౫ “అపిచ్ఛిత్తయ్ వున్దు” ఎన్ద తైప్పల్ ది (మైథిలియైయిత్తాది) ౪ “నదాన్ననీమ్” ఎన్ద తైప్పల్ ది (అణాటి త్తాది). అణాటు - నదమ్. పెణ్ణాటు - నది. నదజ్జైన్దు పేర్ పెల్ దు మేలున్దోక్కిప్పోమనై - అణాటుకళో; నదియెన్దు పేర్ పెల్ దు క్కిల్లూరై నోక్కిప్పోమనై - పెణ్ణాటుకళో. పాట్టుక్కళైక్ ప్రమేయమ్ (ఇప్పడియిత్తాది). కై వాఙ్గుమళ వాక వెన్దతు - “ఎన్ శెయ్ కేక్ వల్ విన్దయేనే” ఎన్ద తైప్పల్ ది, “నల్ విన్దెన్దర్ కుమ్ కణ్ణనై” ఎన్ద తైప్పల్ ది (అవన్ నన్దుముక్కిాట్టియెన్దు). సమ్మన్దిపదార్థజ్ఞై త్తేడుకిటతుక్కు తాత్పర్యమ్ - ఇనర్ భగవద్భావతరకళివన్దయు ముద్దేయిక నిన్దెత్తిరుక్కు మురైయాలే, భగవద్విశ్లేషమానాల్ భాగ వతరకళోడేమాడియాకియమ్ ధరిక్కూరైయెన్దు తేక తారన్దన్ద.

అ-అ-వి. — హితకామనానవనుడైయిపిన్దు వ్యసన్దుక్కువలామోవెన్దు (అనాలుమిత్తాది).

ఈ. — ముతత్వాట్టు. వినవనన్దున్ది కిళుక్కు త్తమకల్ శెయ్ తియైయటివియానిన్దుకొణ్ణు; ఇప్పడి యివళై యెమ్మెరుమా పిచ్చేన్ ద్రిసాన్, నానితుక్కె శెయ్ వేన్ నితాల్.

(మణ్ణైయరున్దుతున్ద్రావి) ౧ “మణ్ణుత్తునుకప్ప మత్తున్దు వైన్దై” ఎన్నిటపడియే అనన్దిరువడిక కిళుక్కుట్టుట్టభూమి పురప్పచై ము ఇరున్దుతున్ద్రావానిన్దుమ్. అన్ సమ్మన్దన్దొన్దైయై విరుమ్మకిటతు. అతుచాదేశికమణ్ణై. ౨ [మయాతు భక్త్యాతన్దైవ వామనస్యో భుజ్యతే] “మున్దుతోన్ ద్రికటశోలైయెన్నున్దుతు” ఎన్దు పెరుమాళ్ కేట్టరుళ, పణ్ణు, సిద్ధా శ్రమమ్” ఎన్దు శ్రీవామనమ్మెన్దురుళియిరున్ద దేశమాయిన్ ద్రి, అవన్మెన్దురుళినసిన్దు అవన్బక్కల్ భక్తియాలేవిడ మాట్టామే అమ్మణ్ణైమోన్దుకొణ్ణుకడప్ప ఎన్దానితేవిశ్వామిత్ర. ౩, ఎన్దుర్నానుషరూపేణచచారవనుధాతలే” ఎన్దు, అవన్బక్కల్ రుచియచై యార్ విడమాట్టార్ కిళితే. (ఇరున్దు) ఇన్దిరుప్పకు పూర్వక్షణ త్తిల్ సిగిగమనశయనాదికళి లొరునియతియిన్ది క్కే నోవుపట్టమైతోన్ ద్రికిటతు. (తున్ద్రావి) ఇతుతన్దై విడమాట్టామైయుమ్తోన్ ద్రిమితే, పిత్రో పహతన్ చన్దనపజ్జ త్తిల్ నిన్దుమ్ కై వాజ్గిల్ విరహగ్నియాలేవేమ్మోలే. తాజ్గల్ తెలిన్ది రుక్మితాంకళాయ్ “ఇన్దో భృమిత్రైప్పోలే శెయ్ కిటతెన్నున్దుతు” ఎన్దుకళే, అవర్ కళై “నీజ్గల్ భృమిత్తి కోలో” ఎన్దు మాయిన్ ద్రినల్. (వామన్ మణ్ణైతువెన్నుమ్) వామన్ మణ్ణైవీ తెన్నుమ్. “అడియిలేపిటన్దుడై

జీ-౨. — ముతత్వాట్టు (మణ్ణైయత్యాది). పాట్టైయెల్లామ్ కటాక్షిత్తపతారికై (వినవనత్యాది). వినవ-విచారిక్క. శెయ్ తి-శెయల్.

“వామన్ మన్” ఎన్దుతుక్కుచ్చేర, “మణ్” ఎన్దుతుక్కు - భూమియెల్లామెన్దర్థమ్ (మణ్ణుత్తునుమిత్యాది). భూమిముతలాన పూర్వలోకజ్జైయెల్లామణ్దు స్వాధీనమాక్కికొణ్ణు కృతకృత్యనాయన్దిన్దెన్ సామియెన్దు పడి. “మణ్ణై-తున్ద్రావి” ఎన్దాల్ - భూమియె ల్లామ్ తున్ద్రావినతాక వేణుమోవెన్ను (అన్ సమ్మన్దమిత్యాది). అతు - సమ్మన్దమ్. అన్ సమ్మన్దన్దొన్దై విరుమ్మనారున్దోవెన్ను (మయేత్యాది). “తేనైపపూర్వమాక్రాన్త ఆశ్రమశృనునాశనం” ఇతిపూర్వార్థమ్, బాలకాణ్డే తాలకానిరసనానన్దరం రామన్ద్రతకాశిక. ఎన్దున్దుతు-ఎతు. యత్సమ్మన్దియెన్దు పడి. “శుభుజ్యతే” ఎన్దుతుక్కుర్థమ్ (మోన్దుకొణ్ణుకడప్పనెన్దు). విడమాట్టామేయెన్దుతు - “భుజ్యతే” ఎన్నిటపర్తమానార్థమ్. ప్రమాణాన్తరమ్ (విష్టరత్యాది). ఆరణ్యపర్వణిభీమసేనం ప్రతిహనూమాన్, “అభదాశరధిర్విరోరామోనామమహబలః” ఇతిపూర్వార్థమ్. ఇన్దోకత్తార్ - తిరువడియమ్ భీమసేనోడే “పెరుమాళ్ సచ్చిరత్తరుళినతై విడమాట్టామలిరుక్కి-క్షే” ఎన్దురుళిచ్చెయ్తారికే. ఇన్దో కత్తిలిన్దవర్థ మిల్లావిట్టాలు మర్థాన్సిర్థమ్, అకైయారే (అవన్బక్కల్ రుచియడైయార్ విడమాట్టార్ కిళితేయెన్దుతు). ఇన్దోతు “ఇరున్దు” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (ఇన్దిరుప్పక్కిత్యాది). “తున్ద్రావి” ఎన్దుతుక్కు - తున్ద్రావానిన్దుమ్మెన్దు వర్తమానార్థమ్ (ఇతుతన్దైయిత్యాది). ఇతు తన్దై - భూమియై. సమ్మన్దన్దొన్దై విరుమ్మమణ్దన్దై క్కే భారకత్వేనవుమ్ విరుమ్మ మెన్దు పడి. (మాట్టామైయుమ్) ఎన్దుచళబ్దమ్ - కీర్ (భూమి పురప్పడైయై) ఎన్దుతై-ముచ్చయిక్కిటతు. విడమాట్టాతన్దైయై దృష్టాన్తముభేనకాట్టుకేటార్ (పిత్రోపహతేత్యాది). వ్యతిరేకణతత్పర్యమ్ (కైవాజ్గిత్యాది). మేలుక్కవతారికై (తాజ్గిత్యాది). వామన్ సమ్మన్దన్దొన్దై తున్ద్రావుకేటవెన్దై “బ్రాన్దై” ఎన్దన్దిజ్జళేయన్దో బ్రాన్దైక శెన్దు పడి. ఎన్దున్దు తెన్దుకళే - ఎన్దువాయిరుక్కిటతెన్దుకళేయెన్దు పడి. ఇతుక్కునియామకమేతెన్దు (అడియిలేయిత్యాది). అడియిలే

ఆ-౨-వి — “వామనః” ఎన్నిటపదనామర్థ్యైకొణ్ణునాకల్యపరత్వేనతత్పర్యమ్ (మణ్ణుత్తునుమిత్యాది). మణ్ణైత్తున్ద్రావుకేటతు క్కుహేతు, తిరువులకళన్దురుళినన్దురువడికళిన్ సమ్మన్దన్దొన్దైయై మత్తైప్రమాణమాక వరుళిచ్చెయ్కేటార్ (మణ్ణుత్తునుమిత్యాది) ఎన్దు మామ్. “పణ్ణై” ఎన్దేకవచనమాయిరుక్క, ఎన్దుమేతున్ద్రావుకేటాశెన్దుతుక్కుక్కరుతైన్దెన్ను వరుళిచ్చెయ్కేటార్ (అన్ సమ్మన్దన్దొన్దైయెన్దు తోడజ్జి). ప్రవేశత్తిచ్చెన్ను మర్యాదైక్కు, “తాన్ద్రావైయేన్ ద్రిమిత్రాహిత్రభూమియాకైయారేయిక్కేయిరుక్కుమ్” ఎన్దుతున్ద్రావిప్పార్ త్తు, అన్దుక్కొణ్ణామైయారే - అన్దు “ఇన్దై” ఎన్దుజ్జిన్దు, పిన్దైయుమ్ సమ్మన్దజ్జానత్తారే విడమాట్టామల్ తున్ద్రావానిన్దాశెన్దుకొళివేణుమ్; అకై యారే అన్ సమ్మన్దముజ్జానభూమియెల్లామేతున్ద్రావుకేటాశెన్దు పడి. — (విడమాట్టామైయుమ్) ఎన్నిటచళబ్దమ్ - మేలే “కైవాజ్గి ఎన్దుతై

ఈ.- ముగన్దమన్లో” ఎన్నానిన్దాల్, “గన్దవతీపృథివీ” ఎన్దిత్తే నాట్టిల్ పుసిద్ది; ౧ “సర్వగన్ద” ఎన్దిటవిషయత్తోట్టే సమ్మన్దమేయాయ్ న్నివళితివతు. అవనిరన్దుతన కాక్కిక్కొన్దెన్దొవ్వువెన్నానిన్దాల్. అవనతానాలిన్ద)నుక్కున్దోలే కొడుక్కవేడ్డా కాణుమినభుక్కు, అవనతానాలో యివళతాయేయరుక్కుమ్. “అవనతన్దుకాణ్” ఎన్దివళే మీట్రు వొడ్డాతే (ఇరువెన్నుమ్) ప్రత్యక్ష త్రియముజ్జభుక్కు సంశయమనుచ ర్తియానిన్దతోవెన్నుమ్. భూతకాలత్రిలు శ్శేతుమివభుక్కు వర్తమాన కాలత్రితో లేతోన్దుకిఱవి త్తనైపోక్కి, అశన్దవనైయిప్పోతు కాణవొడ్డాతే.

(విడ్డెత్తోయ్తు)కట్టిన్దకాల త్రిలుశ్శేతుమ్ వర్తమాన కాల త్రితో లేతోన్దుకిఱప్పోలే, లో కాన్దర త్రిత్తిరిమాన్దోయ్ ముమిక్కితోన్దు నిన్దుతు. ౨ “అక్కరై, ఇక్కరై” ఎన్నుమ్బడి, అవర్కభుక్కు ఇన్దిడ త్రిలుమన్దుడమణిత్రాయ్ త్తోన్దుకిఱుత్తే, సమక్కిన్దిడ త్రిలుమిన్దిడమణిత్రాయ్దుక్కుమాన్దోలే. ఆర్దిషేణనాశ్రమ త్రిలేనిన్దు పరమపదద్ది జ్జార్కళితేళిలర్, నామసామ్యత్రాలుమ్ డొడ్డికారత్రాలుమ్. ఇన్దాకాశ త్తై పరమపదమెన్దు తోన్దునిన్దుమ్. (అవకామేవువై కున్దమ్) ఎన్నో డేలన్దకన్ద విడమోబ్బలేరివోడేవ్యా ప్రమామిరాతే అవకానిత్యవాసమ్బున్దుమ్ దేశమ్ ఎన్నానిన్దాల్. అవతారవ్యాత్తియుమ్ తనకి, ఘక్కువేడ్డామైయుమ్. (కై కాట్టుమ్) అవనేకరూపమాయరుక్కిఱవిరుప్పైయనుసన్దిత్తు, అన్దియప్పిలుమ్ తాననుభవిక్కుప్పెటామైయాలే నడువేతళిర్న్దు, శోల్లప్పక్క వాచైతలైక్కట్టమాట్టాతే హన్దమున్దై మాలేతలైక్కట్టానిన్దాల్. “పరమపద త్రిలేనిత్యనూరికళో నిత్యానుభవమ్బున్దా నిన్దు, అవర్కలో డొత్తప్రాప్తివనుక్కుమున్దాయరుక్కి, నామిప్పోమే!” ఎన్దుతళిర్న్దు, తొడగ్గినవాచైతలైక్కట్టమాట్టాతేలలో.

జీ-అ -యెన్దుతు-చాటు, అడియలే తిరువడికళితేయెన్దుమ్. ౩ “పద్భ్యాంభూమిః” ఇతే ఉడై ముగన్దమన్లో-గన్దముడైయప్పొవిన్దున్దు. తిరువడికళితే పిఱక్కెయాలే వన్దగనమన్దోవెన్దు పడి. భూమిక్కుగన్దమ్ సుతస్సిద్ధమాయరుక్కుచ్చెయ్తే, తిరువడికళితేన్దుసమ్మన్దత్రాలే వన్దగన్దమెన్దివరుక్కునిన్దెన్దితార్ (గన్దవతీత్యాదివాక్యన్దయత్తాలే). త్రివిక్రమవత్త్వోమణ్, “నామనకామణ్” ఎన్దిటతెన్దొన్దెన్దు (అవనిరన్దిత్యాది). అవకాతన కాక్కిక్కొన్దొలిదభుక్కు ప్రయోజనమేత్తెన్దు (అవనతానాలిత్యాది వాక్యన్దయత్తాలే). అవతారికై (అవనతన్దిత్యాది). కీర్తే (మయాతు భక్త్యాన్దియొడగ్గి, విడమాట్టార్కళితే యెన్నుచువుమ్) శేషభూతనుక్కు తత్సమ్మన్దమున్దానవై తదియత్తేనోడేజ్యూ యరుక్కుమెన్దు సాస్ పడే మరుళిచ్చెయ్తార్; అవనతానాలెన్దుకొడగ్గి - అన్యాసదేశమ్. ప్రత్యక్షిత్రాశాలిలభవిక్కు వొడ్డానోవెన్దు (భూతకాలత్రిత్యాది) విణ్ - పరమపదమెన్దుతల్, ఇన్దవాకాశమెన్దుతల్. పరమపదమెన్దుతర్రమానపోతు పరమపదత్తై ప్రత్యక్షిక్కుక్కుడుమా, “కై కాట్టుమ్” ఎన్దిటతెన్దొన్దు (కట్టిన్దకాల త్రిత్యాది). జ్ఞానవైకన్దత్తాలే తోన్దుమెన్దు సాస్పదేశమ్. (అక్కరైయత్తాది). అక్కరై - సంసారమ్. ఇక్కరై - పరమపదమ్. పెయ్యాగ్గొర్ తిరుమొట్టి విన్దామ్మత్తుమాన్దానిరు మొట్టి యేటొమ్బట్టు, “అక్కరైయెన్ను మనత్తక్కడలళిన్దు” ఇత్తాది. అప్పడికన్ద పేరున్దోవెన్దు (ఆర్దిషేణనిత్యాది). శిలర్ - ధర్మపుత్రకా. ఆర్దిషేణనెన్దొనొరుబుసి తన్నుడైయవాశ్రమత్తలేనిన్దు ధర్మ పుత్రనుక్కు పరమపదత్తైక్కాట్టివాన్దెన్దు పడి. బ్రాన్దిన్దయిగే కై కాట్టక్కుడుమా వెన్దు; “౪ ‘తేతీయుమ్ తేతాతు మాయొన్దిట త్తనో” ఎన్దెయాలేకూడుమ్” ఎన్దురుళిచ్చెయ్తవర్. భాన్ద్యనుగుణమాక “విణ్” ఎన్దుతుక్కు - ఆకాశమాకవిరజ్జామర్థమ్ (నామసామ్యత్రాలుమి త్యాది). “మేవువై కున్దమ్” ఎన్దుతుక్కు-వ్యానర్త్యపూర్వమాకనన్దమ్ (ఎన్నోడేయత్తాది). “మేవు” ఎన్దుతుక్కు-ఫలితమ్ (అవతారేత్యాది). “వై కున్దమ్” ఎన్దుత్తెప్పోల్ (తనక్కిక్కువేడ్డా మైయుమెన్దు). అవకా - మున్దుతనోడుకలన్దగుజాధికకా. “కై కాట్టుమ్” ఎన్దుతుక్కు వాసనై (అవనేకరూపమాయత్తాది). తాత్పర్యాన్దరమాతల్, కీర్తే వాక్యవివరణమాతల్ (పరమపద త్రిలేయత్తాది).

అ-అ-వి.-సముచ్చయిక్కిన్దు.—“నామనకామణ్” ఎన్దిన్ద పడియెన్దొన్దు (అడియలేయత్తాది).—(అవనతన్దిత్యాది) ఇత్తార్-“ఇతు వెన్నుమ్” ఎన్దుతుక్కిరన్దతాత్పర్యమున్దొపోలే తోన్దుమిఱు; ఏకతాత్పర్యమాకల్ (అడియలేపిఱున్దుడైయగన్దమన్లో) ఎన్దుతుశబ్దకాణు, గన్దవత్తైయొక్కొన్దెన్దుమిక్కియల్ సంశయమనుచ ర్తిత్రాలుమ్ ప్రత్యక్ష త్రియముజ్జభుక్కు సంశయమ్ వర్తియూనిన్దతోవెన్దుచళబ్దనుక్కుకొరకే

[౨౭] తిరువాయ్ మొఱ్ఱి. — ౪-ప, ౪-తి-మణ్డైయరున్దు. ౨-పా-పెయ్ వళై వ్యాఖ్యానంబు. ౧౦౫

[ప-తి.—(మణ్డైయరున్దుకుళాది) బాలకాండే [౨౯] తాటకానిరసనాత్పశ్చాద్రామంప్రతికాశకః, “అయః సిద్ధాశ్రమానామప్రసాదాత్తేభవివ్యతి । సిద్ధకర్తృణిదేవేః ఉత్పిష్ఠభగవన్నితః॥ ౧౮॥ అశవిష్ణుర్వహఃతేజా ఆదిత్యాంసమజాయత । వామనరూపమాస్థాయపైరోచని ముపాగమత్॥ ౧౯॥ త్రిన్దుమానభభిషిత్వప్రతిగృహ్యచమానవః । ఆక్రమ్యలూకాల్ లూకాత్పాసర్యలూకహితేరతః । మహేంద్రాయపూజః ప్రాదాన్నియమ్యబలిమోజసా । త్రైలోక్యంసమహఃతేజాశ్చక్రేశక్రవశంపునః॥ ౨౦॥ తేనైవపూర్వమాక్రాంత ఆశ్రమశ్శ్రీమనాశనః । మయాతు భక్త్యాతస్యైవవామనసోఽపభుజ్యతే॥౨౧॥” — ఆరణ్యపర్వణిభీమ సేనంప్రతిహనుమాన్, “అథ దాశరథీర్విరో రామానామమహాబలః విష్ణుర్నామరూపేణచచారవసుధాతతః.” — (ఎన్-పెణ్డై) “యువాకునూరః యువతిశ్చకుమారిణీ.” ౧.

తాత్పర్యము. — భూమినిజూచి ఇదిత్రివిక్రమావతారంబై త్రివ. విష్ణువుచేగొలవఁబడినదియనియు, ఆకాశమునుజూచి ఇది విష్ణువు నిత్యవాసముచేయుచున్న వైకుంఠమునియు, శోకాతిశయముచే గన్నీరు ధారధారగాఁగారగా సముద్రమువలె శ్రమహరమైన విగ్రహముకలవాఁడనియు ననుసంధించుచున్న యీచిన్నది పడుచున్న పాటులనుజూచి యిదియేమని యడిగినవారలకు నీపె దశనుజెప్పదు తల్లి సర్వేశ్వరుఁడీపెకు నీప్రకారముగను న్నాదమునుబుట్టించెను, దీనికి నేనేమిపరిహారముచేసెదనని శోకించెను. ౧.

మూ. — పెయ్ వళై కైకళై కూప్పిప్పిరాన్ కిడక్కుడలెన్ను ।

జ్జాయ్ తోర్ నాయ్ త్తై కాట్టిచ్చిరితరక్ మూర్తియా తెన్ను ।

నై యుగ్గణ్ణిర్ మల్ కనిన్దునారణనెన్ను మన్నే, యె ।

నై యేవపురువిట్టి టుమాన్ శెయ్ కిన్దు తొన్దు తియే నే॥

౨॥

ఆ. — (పెయ్ వళై) ఇక్కడలైయవన్ కణ్వళర్ నరుకుకిఱ తిరుప్పావ్కుడలాకక్కడలి, తన్నుడైయపెయ్ వళై కైకళై కూప్పిప్పి, పిరాన్ కిడక్కుమ్ కడలెన్నుమ్. ఎమ్మెరుమానుమ్ పిరాట్టియుమాదిత్యయమవనుడైయ ప్రభైయుమ్మెల్లిరుక్కయారే, అన్దవాదిత్యనైకాట్టి, శిరీతరక్ మూర్తియా తెన్నుమ్. తక్ కైక్కవనెట్టా తొన్దువా తొన్దుయమ్. అన్దవ్యసనై సహిక్కమాట్టా మైయారే కణ్ణిర్ మల్ కనిన్దు, నారణ నెన్నుమ్. ఆశ్చర్యభూతైయాన ఇవళ శెయ్ కిఱ శెయ్ లాన్దుమ్ తెరికిఱతిలైయైన్దితాల్. ౨.

అన్వ. — పెయ్ వళై కైకళై (౩) కూప్పి పిరాన్ కిడక్కుమ్ (౬) కడల్ ఎన్నుమ్ శెయ్ కు (౯) ఓర్ నాయ్ త్తై కాట్టి (౧౨) శిరీతరక్ మూర్తి ఈతు (౧౫) ఎన్నుమ్ నైయుమ్ కణ్ణిర్ (౧౮) మల్ క నిన్దు నారణ (౨౧) ఎన్నుమ్ ఆన్నే ఎన్ (౨౪) తెయ్ వపురువిత్ శిటు మాన్ (౨౭) శెయ్ కిన్దు తు ఒన్దు అతియేన్. (౩౦)

పన్నీ. — అనన్తరమ్, అవనోడుసమ్మన్దముడైయకడలైయు మాదిత్యనైయుగ్గణ్ణిశిధిలై యా కానిన్దా శెన్దితాల్.

పలకాలుమ్ కక్కున్దిడప్పదానిట్టిఱ, వళైకళైయుడైయ, కైకళై, (౩) కూప్పి-అజ్జలిపణ్ణి, తక్ మున్నేఘాపిక్కిఱకడలైప్పార్ త్తు శరణమ్మక్కదేవర్ కళుక్కుముకణ్ణాట్టు ముపకారక నానవన్, ఎనక్కుముకణ్ణాట్టిక్కిడక్కిఱ, (౬) కడల్, ఎన్నానిన్దుమ్; రాత్రవసానత్తిలేఉదిత్తు శివన్దవోలియారే, (౯) అద్వితీయనాన, ఆదిత్యనై, కైకాట్టి, (౧౨) ౧ “విద్యాసహాయవస్త్రమాదిత్యస్థంసనాతనమ్” ఎన్దు పెరియపిరాట్టియారోడేకూడి ఉపాస్యనానశ్రీధరనిరుక్కిఱ, వడివు, ఇతు, (౧౫) ఎన్నానిన్దుమ్; ఇప్పడిశరణ్యనుమాయ్ ఉపాస్యనుమానవనైక్కిట్టియనుభవిక్ పెత్తామైయారే శిధిలైయాకానిన్దుమ్; అన్దకైదిల్యతారే కణ్ణిర్, (౧౮) మల్ క, నిన్దు, నిరుపాధికసమ్మన్దయుక్తనాననారాయణన్, (౨౧) ఎన్నానిన్దుమ్; ఆన్నే, ఎన్నుడైయ, (౨౪) సూరికల్ వడివువారే అప్రాకృతమాన వడివైయుడైయళాయ్,

౧౦౬ తిరువాయ్మొళి.—౪-ప. ౪-తి-మణ్డైయిరున్దు. ౨-పా-పెయ్వళై వ్యాఖ్యానజుళ్.

ముగ్ధమాన, మాన్వోలేయపరువ తైయడైయళానవివళ్, (౨౭) శెయ్కిటతు, ఒన్దుమ్, అటికిటిలేళ్. (౩౦) శరణ్యులై అజ్జలిపణ్ణా నిన్దాళ్, ఉపాస్యులై క్కాట్టానిన్దాళ్, ఒన్దు లేన్దాళాకవఱియప్పొక్కిలిల్లెయ్మొళుకరుత్తు.

అర్థము.—పలుమారుధరింపఁడిన పలయములుకల హస్తములను (౩) అంజలిచేసి ఉపకారకుడైనవాఁడు శయనించియున్న (౭) సముద్రము అనియనుసంధించును? ఎఱ్ఱనికాన్తిచే (౮) అద్వితీయుడైన సూర్యుని జూపి (౧౨) శ్రీధరుఁడు (వసించుచున్న) శరీరము ఇది (౧౫) అనియనుసంధించును; (ఇట్లుశరణ్యుఁడును సూపాస్యుఁడును నైనభగవంతునిసమీపించియనుభవించుపలభింపనందున) జిక్కిపోవును; కన్నీరు (౧౮) నిండునట్లు ఉండి నారాయణుఁడు (౨౧) అనియనుసంధించును; ఓ! అమ్మా! నాయొక్క (౨౪) కాన్తితోఁగూడిన శరీరముకలదై చిన్న లేడివంటిలేతవయస్సుకలదైనయీపె (౨౭) చేయువాటిని నొకటియు నెఱుంగలేను. (౩౦)

ఈ.—ఇరణ్డామ్బట్టు. అప్రాకృతరూపై యానవివళ్ శెయ్కిటనవొన్దుమ్ తెటికిటిల్లెయ్మొళాళ్.

(పెయ్వళై కైకళై కూప్పి) అవనైత్తోళువిత్తుక్కొళ్ళుమ్ పరికర తైయడై యవళ్, తాత్తోళానిన్దాళ్. అవనైత్తోళువిత్తు కొళ్ళప్పోలేకాణుమ్ కైయిల్ వళై యిట్టతు. “కడల్ వణ్ణా” ఎన్దు వాతేక్కణ్ణు వళై కళొళియచ్చురిన్దువళై కళొళి పూరి తనకాణుమ్. కైయిలేబ్రహ్మాస్త్రమిరుక్కప్పడుమ్బాడేయితు. వీరక్కళులోడేవట్టు క్కిడప్పారైప్పోలేయితే యివళ్ కిడక్కిటకిడై. ఇజ్జనేనోపుపడానిమ్మచ్చెయ్తే కడలోశైవారాచ్చెవిప్పడుమే. (పిరాకీడక్కుబ్బడలెన్నుమ్) “తిరుప్పాల్కడలిలే శాయ్న్దొల్ నమ్మార్తిక్కుక్కడుకవుతవనొణ్ణాతు” ఎన్దు, అడితాకవిక్కడలిలే శాయ్న్దొరుళిన మహిమకారకనెన్నుమ్, ఇప్పడిరాత్రియెల్లామ్ కడలోశైయోడేయలెన్దు, విడి

జీ-అ.—ఇరణ్డామ్బట్టు (పెయ్వళైయిత్యాది). “తెయ్వపురవిచ్చిలుమాళ్” ఇత్యాది మేల్లొట్టటాక్షిప్తవతారికై (అప్రాకృతేత్యాది).

“పెయ్వళై” ఎన్దువైత్తు, కైకళైకూప్పి” ఎన్దునరుదైయహర్దభావమ్ (అవనైయిత్యాది). తొళువిత్తుక్కొళ్ళుమ్ పరికరమొవెన్న (అవనైత్తోళువిత్తుక్కొళ్ళువిత్యాది). విశ్లేషదశైయిల్ వళైయణ్ణోవెన్న (కడల్ వణ్ణువిత్యాది). కణ్ణు - నట్టువిన. శరన్దు - నట్టువానిన్దు. “అవనై” ఇత్యాదివాక్యద్వయఃపరణమ్ (కైయిలేబ్రహ్మాస్త్రమిత్యాది వాక్యద్వయమ్) ఇతు - పరిహారాన్తరమాతల్. అతావతు - పూర్వావస్థైయిల్ వళైకళెన్దుపడి. విశ్లేషదశైయిలుపకారమేతెన్దు (తిరుప్పాల్కడలిలేయిత్యాది). అజిత్రాక - సమీపమాక. ఇక్కడలిలేయెన్దుతు - ౧ “నీలక్కడలుళ్ నెడుక్కొలమ్ కణ్ణోర్ వ్దాళ్” ఎన్దు తైప్పబ్బెవతల్; “ఇతువుమ్కడలన్దో, ఇజ్జేయుమ్కిడవానో” ఎన్దురుక్కితాళాతల్.

అ-అ-వి.—కీర్తే “పెయ్వళైయారే” ఎన్దుతుక్కుచ్చొన్నవర్ధవోడు విరోధియతో “పెయ్వళై కైకళైకూప్పి” ఎన్దులెన్దు (కడల్ వణ్ణువిత్యాది).—కీర్తే “పెయ్వళైయారే” ఎన్దుకొణ్డు - తత్ మకళుక్కు వళైకళులఅవర్కళై వళైయిట్టిరుక్కిటికోశేయెన్దు శొల్లియరుక్క, ఇబ్బోళు “పెయ్వళై” ఎన్దు - వళైయణ్ణాకచ్చొల్లుకై వ్యాహతమన్దోవెన్న; పూర్వావస్థైయిలే యవనైత్తోళువిత్తుక్కొళ్ళు వొప్పి. తిరుక్కుమే, అతైప్పబ్బెచ్చొక్కిటలెన్దితార్ (అవనైత్తోళువిత్తుక్కొళ్ళు మెన్దుతోడక్కివాక్యద్వయతారే). (కడల్ వణ్ణునెన్దుతోడక్కి) పరిహారాన్తరమ్; మున్దినపరిహర తైవివర్కితార్ (కైయిలేయెన్దుతోడక్కి). అథవా, (అవనైత్తోళువిత్తుక్కొళ్ళుమ్) ఇల్లెయ్కొల్, ఇబ్బోళు “పెయ్వళై” ఎన్దుతుక్కుప్రయోజనమిల్లెయ్తే; తాత్పర్యాన్తరమ్ (అవనైత్తోళువిత్తుక్కొళ్ళు) అవనైత్తోళువిత్తుక్కొళ్ళు విరుతుకట్టినపడియెన్దు తిరుత్రాయార్ నిన్దెత్తిరుక్కితాళెన్దుకరున్దు. తాత్పర్యాన్తరమ్ (కడల్ వణ్ణువిత్యాది). (పూరిత్త) “వళైకై” ఎన్దువమెన్దిరుక్క, “పెయ్వళై” ఎన్దుయారే - ఇబ్బోళు పెయ్తమైతోన్దుకిటితే; ఇన్దయోజనైయిల్, విన్దుయతారే - పెయ్వళైయెన్దితాళ్; కైయిలేయితివాక్యమ్-ప్రథమ

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౪ తి-నుజ్జెయరున్దు, ౨-పా-పెయవళై వ్యాభ్యానజళ్.

౧౦౭

ఈ.-నదవాతే ఆదిత్యవారాత్తోన్దుమే (శెయ్యవిత్తాది). ఉదయకాలతిలాదిత్యనైక్కణ్ణు, శ్రీధరనుచైయ వడివి తెన్నుమ్. సర్వథాసాద్యశ్యమ్ వేణ్ణాతే, అల్పసాద్యశ్యమయేయానిష్టతాయీన్ద్రీపళ్ భ్రమికైక్కు. ప్రభా ప్రభావాన్దలైక్కణ్ణవాతే, ఆవళుమవనుమాక విరుక్కుమిరుప్పైనినైయానిష్టాళ్; ౧ “భాస్కరేణప్రభాయథా”.

(నైయుమ్) మాతాపితాక్కళ్ శేరవిరుక్కు, ఆవర్కళ్ సన్నిధియిలే పళిత్తప్రజైకళైప్పోలే శిధిలైయా కానిష్టాళ్. “పురుషకారభూతై యరుకేయిరుక్కుప్పెతాతనాన్ ఇనియార్ పురుషకారమాకప్పెటవిసుక్కితేన్” ఎన్దుశిధిలైయాకానిష్టాళ్. (కణ్ణిర్ మల్కనిష్టు) తళర్ త్రియిమికుతియాలే కణ్ణిర్ వెళ్ళమిడానిష్టతు, (నారణ నెన్నుమ్) “అమ్మే” ఎన్నారైప్పోలే. “శ్రీమన్నారాయణన్” ఎన్దుకూడచ్చొల్లమాట్టాతేతళర్ న్దు, కణ్ణిరాలేక్కెక్కువి, పిన్నెనారణనెన్నానిష్టాళ్. (అన్నే) ౨ “మైతేయ” ఎన్నుమాప్పోలే, తనక్కోరూన్ద్రోల్ తేడుకితాళ్. (ఎత్తేయవపురువిల్) సద్యశపదార్థజ్జలైయుమ్ సమ్మన్దిపదార్థజ్జలైయు మనుసన్దిక్కవనుసన్దిక్క, నిత్యానుభవ మ్బుణ్ణుకిట నిత్యసూరికళ్ వడివిత్తిపిక్కుమ్పుకర్ పిటవానిష్టతాయీన్ద్రీపళ్ళు; ఆవర్కళిలివళుక్కువాశియున్దు (శిఱుమాన్) ౩ “పురాణాః” ఎన్దుమ్, ౪ “విణ్ణాట్టవర్ మూతువర్” ఎన్దున్దుల్లుకిటకడియేపల్లైయరాయరుప్పర్కళితే యవర్కళ్. (శెయ్కన్ద్రత్తాన్ద్రీయేనే) ఇవళ్ తొడజుకిటతేతు, తలైక్కట్టుకిటతేతు ఎన్దువాన్దుమ్ తెరికిటతిల్లై. ౨

జీ-అ.-అలైన్దు-కేళిన్దు. వారా-వన్దు. సామ్యముజ్ఞాయన్ద్రీమిక్కు, వేణ్ణావో? శ్యామమానవిగ్రహ తైయుడైయవనైయాదిత్యనాకళిమిక్కుక్కు- డుమావెన్దు (సర్వశేత్యాది). అల్పసాద్యశ్యమేతెన్న (ప్రశేత్యాది). శెయ్యతు - శివన్దు. ఉలిక్కిటవాదిత్యనాకైయారే, “శివన్దు” ఎన్ది టతు. ఉదయకాలతిల్ శివన్దువాళియాలద్విశీయనాన వాదిత్యనైక్కాట్టిఇత్యర్థః. ఇవళ్ ప్రభాస్థానీయైయావెన్దు (భాస్కరేణత్యాది). “అన న్యాహిమయాసీతాభాస్కరేణప్రభాయథా” ఇతిసుద్ధకాణ్డేరామః; “అనన్యారాఘవేణాహంభాస్కరేణప్రభాయథా” ఇతిసున్దరకాణ్డేరా వణంప్రతీసీతా.

ఆవళుమవనుమానశేర్ త్రిశొన్దుతుక్కుభావమ్ (మాతాపితాక్కళిత్యాది). దాన్డాన్దికత్తిలే, పిరాట్టియైచ్చొన్నవనన్దరమివళ్ శిధిలైయామ్ ప్రకార తైయుపపాదిక్కితార్ (పురుషకారేత్యాది). పురుషకారభూతైయెన్దుతు - “శరీతరన్” ఎన్దువిడత్తిల్ * శరీయన్ తాత్పర్యమ్. “నైయుమ్” ఎన్దుతైక్కుట్టిభావమ్ (తళర్ త్రియినిత్యాది). (అమ్మేయన్నారైప్పోలేయితి) సమ్మన్దుమ్ - నారాయణశబ్దార్థమితైయెన్దుకరుత్తు. “శరీతరన్” ఎన్దువనన్దరమ్ “నారణన్” ఎన్నాతే, “నైయుమ్” ఇత్యాదిపదవ్యవధానతుక్కుతాత్పర్యమ్ (శ్రీమన్నారాయణనిత్యాది). (కణ్ణిరాలేక్కెక్కువియితి) శిష్టరకళియవైదికక్రియైశ్చ యుగ్మోష్టాశు మున్దుటహస్తప్రక్షాళనమ్బుట్టిక్కొన్దు, పిన్నెయితే శెయ్వతు; అప్పడియే ఇవళ్ మున్దుటకణ్ణిర్ విట్టు, పిన్నెచ్చొన్న్దానిష్టాశ్చపడి. తనక్కు - తాయారానతనక్కు. ఊన్ద్రోల్ - ఊన్దుకోల్. “నైయుమ్” ఎన్దు వైత్తు “తేయవపురు” ఎన్దిటతెన్నెన్దు (సద్యశేత్యాది). ఇల్లు * తేయవశబ్దమ్ - “దివక్రీడా” ఇత్యాదిభాతువిల్చొల్లుకిటకానియైచ్చొల్లు కిటతు. తేయవపురు - కాన్దిమత్తనపడివు. ఉరువిల్ - ఉరువైయుడైయవళ్. “అప్రాకృతమానవడివైయుడైయవళ్” ఎన్దురై. శిఱు మాన్ - ముగ్ధమానమాన్దోలే యిలైయపరువతైయుడైయవళ్. ఆవర్కళ్ వృద్ధరకళివెన్దు (పురాణాఇత్యాది). (పల్లైయరాయరుప్పర్కళి తేయవర్కళ్) ఆకైయారే యవర్కళుక్కుభ్రమికైక్కుపేతువిల్లై. ఇవళ్ తిమ్మగైయాకైయారే మికవుమకలజ్జుక్కుడలాయరుక్కుమె న్దుపడి. సన్దోషముమ్ దుఃఖముముజ్ఞాకైయారే (ఓన్దుమ్ తెరికిటతిల్లై) ఎన్దుతార్. “తేయవపురు” ఎన్దు-కాన్దియైచ్చొల్లుకైయారే, సన్దోషమ్; “పెయవళై” ఎన్దు - పలకాలుమ్ క్కున్దుడప్పడానిట్టిటన్ద్రైయైన్దుమారే, దుఃఖమ్ (విణ్ణాట్టవర్ మూతువరెన్దు) తిరువిరుత్త మిరణ్ణామ్బుట్టు. “శ్శునీర్ త్తడన్దు” ఇత్యాది; పరమపదతిలిరుక్కుమవర్కళాయప్పలైయరాయరుక్కుమవర్కళిత్యర్థః. క్రమేణాన్వయః. ౨

అ.-అ.-వి.-యోజనాశేషమ్; వీరక్కల్లులాడేయితివాన్యమ్-ద్వితీయయోజనాశేషమ్. —సాద్యశ్యముజ్ఞాయే భ్రమిక్కు వేణ్ణావోవెన్దు (సర్వ శేత్యాది). ఎన్దువుమామ్. —౧ “సీ-తోయదమధ్యస్థా” ఎన్దిటపడియే ౨ * నీలమున్దుమిన్ను మేనియాక భ్రమిక్కితాశెన్దు తాత్పర్యమ్. ఇవళ్ ప్రభాస్థానీయైయావెన్దు (భాస్కరేణత్యాది). వివిడత్తిలే, “శరీతరన్” ఎన్దు - శ్రీమాన్మాయా, శ్రీమచ్చబ్దార్థముమ్; మేలే, నార ణన్” ఎన్దుతారే - నారాయణశబ్దార్థము మగ్ధానుక్తుమ్. —“శరీతరన్” ఎన్దువోపాతి, తిరునారణనెన్న వేణ్ణావోవెన్దు (శ్రీమదిత్యాది).

౧॥ రా-య-౧౨౧-౯౪. ౨॥ వి-పు ౧-౨-౨౪. ౩॥ య-వే-అ-౪-౨-౬. ౪॥ తి-వి-౨. ౫॥ పూ-సూ. ౬॥ తి-వి-౨౯.

౧౦౮

తిరునామ్య మొట్టి. — ౪-ప. ౪-తి-మణ్ణై యిరున్దు, ౩-పా-అతియుమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ప్ర-తి. — (ఇరణ్డామ్మట్టు) (పెయవైయిత్తాది). (శెయ్యునిత్తాది). సుందరకాండే [౨౧] రావణంప్రతిజానశీ, “శక్యాలోభయతుం నాహమైశ్వర్యేణధనేనవా । అనన్యారాఘవేణాహం భాస్కరేణప్రభాసుథా ॥౧౫॥” — యుద్ధకాండే [౧౨౧] రావణవధానస్తరే బ్రహ్మాదిదేవాన్సృతిరామః, “అనన్యహిమయాసీతా భాస్కరేణప్రభాసుథా । ఓశుధ్ధాతిమహాకేషు మైథిలీజనకాత్మజా” ॥౧౬॥ — (౨౬ తెయవపురువిత్తిటుమాక) [య - వే - అచ్చి - అను-౬.] “తమనుప్రైహి సుకృతస్యహాకంయత్ర ఋషయః ప్రథమజాయేపురాణాః ” ౨.

తిరువిరుత్తమ్ - ఇరణ్డామ్మట్టు. — శెయ్యునీర్ త్తడత్తుక్కయల్ మిళిర్ ప్పాలాప్పచ్చేయిక్క. ఇయ్యునీర్ తుళిమ వలమరుక్మిన్తనవాళియో, ముయ్యునీర్ ముకిల్ ప్పణ్ణై కణ్ణై విణ్ణాట్టవర్ మూతునరామ్ । ఇయ్యునీరినైయడిక్కేయన్దు శూట్టియసూత్త కుట్టతేర్.

తాత్పర్యము. — కార్యముచేఁ బలుమారు జారుచున్న వలయములకల హస్తములచే భగవంతుని నమస్కరించియు, రాత్రియందు సముద్రఘోషమునువిని యిది పరమోపకారకుడైన శ్రయఃపతి శయనించియుండు సముద్రమనియు, ఇట్లురాత్రియంత నిదురలేకయే యిది గడచినప్పుడు నూర్చునిజూపి ఇదిపిరాట్టితో భగవంతుండు వేంచేసియున్నవాని శరీరమనియు, ఇట్లుతల్లితండ్రులైనవారు సంశేషించియుండు నిదిచూచి శైధిల్యమునొందియు నేత్రములయందుండి కన్నీళ్ళుకారఁగా ఓనారాయణుడా! ఆనియును నీపెయసుసంధించుచున్నది. ఇట్లును సంధింపఁగా నిత్యసూరులవలె నిరవధికశరీరకాంతికలదియు మిక్కిలిమగ్ధురాలునునైన యీపెయొక్క కార్యమేవో! ఎట్లునెరవేరబోవుచున్నదో? నాకొకటియు తెలియకున్నది.

మూ. — అతియుష్టానీయై త్తఱువియచ్చుత నెన్ను మెయ్ వేవా ।

శెటియున్దణ్ణాల్ తై త్తఱువియెన్నుడై కోవిన్ద నెన్నుమ్ ।

వెటికొల్ తుఱాయ్మలర్ నాటుమ్విన్దె యుడై యాట్టియే పెన్దెల్ ।

శెటినశై మున్దెచ్చిటుమాక శెయ్ కిన్ద తెకణ్ణుక్కొన్దే ॥

311

ఆ. — (అతియుమ్). ఎల్లారాలుమ్ దాహకస్వభావత్వేన అతియృకుణి శెన్దెయై యతినుడైయ వాఙ్మల్యత్తారే యెమ్మెరుమానాక క్కరుతిచ్చెన్దు సంశేషిత్తు, అన్దసంశేషజనిత ప్రీతియారే, అచ్చుతనెన్నుమ్. మెయ్ వేవార్, అతినుడైయ శైత్యాశిశయత్తారే నిరస్త సమస్త సన్తాపైయాయరుక్మమ్. అతిశీతశమాయొక్కణ్ణు వరుకిలత్తెన్దై, పశు మేయక్క పెన్దెరువరుకిల వణ్ణవరై పెరుమాశెన్దు నిశ్చయిన్దు ఆ క్కాల్ తై త్తఱువి, ఆడియేనివనెన్నుడైయకోవిన్ద నెన్నుమ్. వెటికొల్ తుఱాయ్మలర్ నాటుమ్. ఇప్పడి యెమ్మెరుమానై ప్పిరిన్దు పడుకైక్క న్దైయన్దియే యరుక్క చెప్పయేతే, ఇవశెన్నుడైయ పాపత్తారే పిచ్చేటిచ్చెయ్ కిణ శెయర్ క శివ్వశేవోవెన్దితార్.

3

అన్య. — అతియుమ్ శెమ్ తీయై (౩) త్తఱువి అచ్చుత ఎన్నుమ్ (౬) మెయ్ వేవార్ ఎతియుమ్ (౯) తన్ కాల్ తై త్తఱువి (౧౨) ఎన్నుడై కోవిన్ద ఎన్నుమ్; (౧౫) వెటికొల్ తుఱాయ్మలర్ నాటుమ్ (౧౮) వినైయుడైయాట్టియే పెన్దెల్ శెటి (౨౧) వరై మున్దె శిలు (౨౪) మాక శెయ్ కిన్దతు ఎన్ (౨౭) కణ్ణుక్క ఒన్దే. (౨౯).

పన్నీ. — అన్దరమ్, అవనుడైయ ప్రతాపానుగ్రహజ్ఞై నిన్దెత్తు అగ్నియైయుమ్ వాయునైయు మవన్తానాక ప్రతిపత్తిపణ్ణి మేర్వి ధ్రావి నాశెన్దితార్.

శుడు మెన్ద తిన్దు పోరప్పడువతాయ్, శివన్దనిలత్తెయ్యుడైతాన, నెరువై, (౩) తేజోమయవిగ్రహత్తెయ్యుడైయవనాకొక్కణ్ణు మేర్ వియన్దెత్తు, ఎన్దై విదాతవన్దో, ఎన్నుమ్; (౬) ఇప్పడిదాహకమాన అగ్నియై మేర్ విచ్చెయ్ తే ప్రహ్లాదశరీరమ్మారే ఉడమ్మ, వేకిటిలర్, ఇవర్ భృమిత్తాలు మవనుక్కణ్ణుకైయారేదహియాతితే వీకుణి, (౯) కులిర్ న్ద, తెన్దై, అజైత్తు అరుకులిర్ నిరుక్కైయారే ప్రణయ

[౨౮] తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౪-తి-మట్టైయరున్దు. 3-పా-అటియుమ్ వ్యాఖ్యానజ్జల్.

౧౦౯

యాన పవనాకనినైన్దు త్తఱువి, (౧౨) ఎనక్క భవ్యనాన, గోవన్ద పశుమేయక్క పోయ “నాన్ క్కేక్కిళ్ళే” ఎన్దు ౧ * కాన్దీ
 ట్టడియనాయవన్దతే? ఎన్దుమ్; (౧౩) ఇవల్ పరిమళప్రచురమాన, తిరుత్తుటాయ్, నాతానిన్దుమ్; (౧౪) ౨ “ఒరత్తణ్డైల్ వన్దు అమ్మ
 న్దుటాయ్ నిన్దే పుయలుడై నీర్తయినాన్ దువవిత్ తే” ఎన్దు ట్టడియే యివల్ ౨ * ఉయలివమ్ పెన్ దుయన్ద క్కాక
 క్కాన్దీ దే కలన్దారాకమ్మడుమ్. ఇప్పడి ప్రమిక్క క్కాణున్దుడియనపాపన్దైయన్దైయనాన్, పెన్ దువళాయ్, పోలికణ్డు అననాకనినై
 త్తు మేల్ విట్టైయలే పూత్తు చ్చెటిన్దు, (౨౧) వన్దైయన్దుడైతాన, మున్దైయన్దుడైయవళాయ్, ముగ్గమాన, (౨౪) మాన్దోలేయరుక్కి
 ట్టవివల్, శెయ్ కిట వ్యాపారమ్, ఎన్, (౨౬) కణ్డుక్క, ఒన్దాకవిరుక్కిటన్దై ఒహువిధమాయరుక్కిటతు. (౨౯) నెరుప్పన్దుడామై
 యలే లోకత్తార్ పడియల్లల్, కాన్ దుచ్చుడామైయలే పిరిన్దార్ పడియల్లల్, పోలికణ్డు ప్రమిక్కయలే కూడినార్ పడియల్లల్, తిరు
 త్తుటాయ్ మణక్కయలే కూడాతార్ పడినల్ల శెట్టు కరున్దు.

3.

అర్థము.—దహించునని ఎన్దుగఁడైన ఎన్దుని అగ్ని (3) కాగిలించుకొని (నన్ను) విడువనివాఁడు అని చెప్పును. (౬) కిరీరము
 దహింపఁబడదు. విసురుచున్న (౯) చల్లని వాయువును (ప్రణయియని) కాగిలించుకొని (౧౨) నాకుభవ్యుడై (అలభ్యుని) పశువుల
 మబొందినవాఁడు అని పలుకును; (౧౩) పరిమళించుచున్న తులసీదళములవలె (యాపె) పరిమళించును. (౧౪) మహాపాపిన్దురాలైన నేను కనినదై
 జూచుచున్న (౨౧) వలయుములుకల హస్తములుకలయు చిన్న (౨౪) లేడినెన్ను యును నైన (యాపె) చేయువ్యాపారము నాయొక్క
 (౨౬) నేత్రములకు నొకటిగాఁగ నుపడుచున్నవా? (౨౯).

3.

ఈ.—మూన్దామ్మట్టు. ఇవళుడైయ అతిప్రసన్నుతి శ్చె చ్చొప్పన్దుమ్, అనన్ దుక్కణ్డైయెన్దితార్.

(అటియుమ్ నీన్దు త్తఱువి) “ఒన్దాలవిక్కవొన్దాతు, దాహాకమ్” ఎన్దటియుమ్ నెరుప్పై త్తఱువాన్దాన్దో
 ఇవల్ తానుమ్ భ్రమత్తుక్కుమున్ను అటియు పరిహరిత్తుప్పోరుమతాయ్ దు. “మన్ద్రాపధాదికళాలే ప్రతిబద్ధ
 శక్తికమ్” ఎన్దుతాన్ త్తఱున్దుకాళో? (శెన్దై త్తఱువి) “తేజసాం రాశిమూర్జితమ్” ఎన్దుళియుడైమైయైయేపాన్
 త్తు త్తఱువానిన్దాన్. ౪, “పారున్దీర్ క్కడల్ తీప్పట్టెన్దుమ్ తిక్కమెరియొను శెల్వత్ పో” ఎన్దు మాప్పోలే. ఇప్పోతు

జీ-అ.—మూన్దామ్మట్టు (అటియుమిత్తాన్). “శెయ్ కిట తే కణ్డుక్కోన్దే” ఎన్దు త్తెక్కిటాన్ దైవతాన్దై (ఇవళుడైయవిత్తాన్ది).
 “ఒన్దే” ఎన్దుటన్దకారమ్ - పిరిన్దైయలేయక్కి, (ఎన్దులైయన్దితా శెన్దుతు).

సర్వము “దాహాకమ్” ఎన్దటియుమ్ శెన్దైయన్దై (ఒన్దాలవిక్కవిత్తాన్ది). “శెమ్” ఎన్దుతిన్దమ్ (దాహాకమ్మేతు). ఇవల్ తాన్
 దాహాకమ్మేట్టియుమ్మేన్దైన్దై (ఇవల్ తానుమిత్తాన్ది). * తన్దైక్కర్థమ్ (మన్ద్రాపధేత్తాన్ది). శెన్దీక్కు చ్చుత్తనోకే సామ్యమున్దాన్దై
 ప్రమిక్కణ్దుమే, ఎన్దాకారత్తలే సామ్యమేన్దు; తేధాపరిహరికాన్దై క్రమేణ (తేజసామిత్తాన్ది కాన్దైయన్దై). “అపూర్వరూప
 సంస్థానం తేజసాం రాశిమూర్జితమ్” ఇతి ప్రథమేన్దే. పూర్వమేవలిఖితమ్. (పారున్దీర్ క్కడలిత్తాన్ది) అన్దే సారాన్దిత్తన్దైయన్దైయన్దై కడలానతు
 నెరుప్పన్దుక్కునున్దైయన్దు విశ్వుకణ్దులైకళోకే నడప్పతుపోలన్దైర్థమ్. దిన్దాయాగవిత్తమాన వడివుక్కుప్పోలి యనవాకారత్తలే త్తఱు

అ-అ-వి.—(ఇవల్ తానుమ్). ఎన్దు చ శబ్దస్వరస్వత్తలే - ఇప్పడి యన్దు తాత్పర్యమాన్దొన్దు. అటియుమ్-అటియప్పడుమ్.
 అటియప్పడుకై - ఎన్దురాలుమ్, ఇవళాలుమ్మేన్దు. “ఒన్దాలవిక్కవొన్దాతు” ఎన్దు త్తెక్కిటాన్ దైయన్దు మన్ద్రాపతై యరుళిచ్చెయ్ కిటార్.
 (మన్ద్రాపధాదికళాలేయత్తాన్ది). —“శెన్దీ” ఎన్దుతుక్కు - ప్రమహేతుసాదృశ్యమెరియన్దైయన్దై యన్దు ర్థమరుళిచ్చెయ్ కిటార్ (తేజసాం
 రాశిమిత్తాన్ది). అన్దప్రమహేతుసాదృశ్యమిరన్దువివమ్; అతావతు - తిరువాళియాన్దొన్దై సమ్మన్దత్తలే పారున్దీర్ క్కడల్ తీప్ప
 ట్టెన్దుమిక్కమెరియొను శెల్వతుపోలే యరుక్కిటాన్ దైయన్దు తల్, మాణిక్కప్పడియన్దున్దున్దాన్దొన్దు తల్. అథవా శెన్దై ప్రమహేతుసా
 దృశ్యమెన్దితార్ (తేజసాం రాశిమిత్తాన్ది). అన్దొన్దు చ్చెన్దు మున్దొన్దు (పారున్దిత్తాన్ది). * కరియమేన్దొన్దు (ఇప్పోలి

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪.ప. ౪.తి-మణ్ణై యరుస్తు. 3-పా-అటియుమ్ వ్యాఖ్యానం.

౧౧౧

ఈ-నోడేన్నా రిశీరవణై క్కవన్దా నెన్నుమ్ తాకిర్ పడియుమన్తు, విరహిణికో పడియుమన్తు; తాకిర్ పడియాకిల్ నెరుప్పచ్చుడ వేణుమ్, విరహిణికో పడియాకిల్ కాల్ ముచ్చుడ వేణుమ్, ఇరణ్ణుమ్ కణ్ణిలోమెన్దై. (వెటిగోళ్ తుగ్రాయ్ మలర్ నాటుమ్) ౧ * కోవై నాయాళిల్ కలవియాల్ వన్దరిమళమ్ పత్తెట్టుక్కు లిక్కుమ్ నిఱుమ్మియే, అత్తా లేయాతల్; వన్దేటికణ్ణిన్దాల్ అత్త స్వరూపమ్ భగవద్వ మాయితేయరుప్పతు, అత్తా లేయాతల్. అన్తిక్కే, కాల్ దోడేకలన్దవన్ద పుకన్దణ్ణెన్దా నెన్ను కారియ త్తెగొణ్ణు కల్పిత్తల్; ౨ “అన్తిమల్ దొరుపాయ మెన్ని వళన్దణ్ణద్రాయ్ క మథ్ తల్” ఎన్న క్కడవతితే. (వినై యుడై యాట్టియే పెన్ద) ఇవళి త్తనైయవగాహి త్తతు నాన్ పణ్ణినపాప మితే. అనేకజన్త సజ్జితమాన పుణ్యఫల వై పాపఫలమాక చొట్టుకితాళితే యిప్పొత్తె యిట్టవైప్పల్. పిరివిలు మ్ పడివుతిరుత్తుగ్రాయ్ నాటుమ్బడియవగాహిత్తు, పిన్బుపొలికణ్ణభ్రమిక్కుమ్బడి భ్రమమేయాయ్ విడుక్కెడి, పాపత్తెప్పణ్ణిన ఎన్ పయిన్ బ్రొత్తిపిటితే. భగవద్విషయ త్రిలవగాహి త్తపర్ కల్ పెన్ద పర్ కళుక్కాకార్ కళితే. 3 “అన్దై యుమ త్తనుమెన్ద డియోముక్కిరణ్ణిన్దై” ఎన్న క్కడవతితే.

(శెటికళై మున్దై చ్చిఱుమాన్) ఇతుకిడిరిరుక్క త్తకుమ్బడి. ఇవళి వళై త్తఱుమ్బువనుడమ్మిలే కాణ్ణై యన్తిక్కే, ఇవళుడమ్మిలే అవనుడమ్మిల్ తిరుత్తుగ్రాయ్ కాణుమ త్తనై యావతే! (శిఱుమాన్) మున్దై యిలే శెటిన్దవ త్తెయెయుడై యవళి. మున్దిరుక్కుమ్బడియాతల్, పిన్బుమప్పడియేయరుక్క త్తకుమవళెన్ను తల్. (శిఱుమాన్) ఇతుక్కెల్లామాశ్రయ మెఱుత్తు? అతిమున్దై. (శెయ్ కిన్ద త్తె కణ్ణుక్కొన్దై) ఒన్దన్దు, అనేక మెన్దితాళి. నెరుప్పెక్కొట్టిక్కొల్వతు, కాల్ త్తెట్టెవువతు, తిరుత్తుగ్రాయ్ నాటువతా కానిన్దాల్. “తాకిరై” ఎన్దనిశ్చయిక్కొన్దై అతిత్తై.

జీ-అ.-జ్జళైయు ముపసంహరిక్కి అతు (తాకిర్ పడియుమిత్యాది) పిరివిలేపడివు తిరుత్తుగ్రాయ్ నారుమ్బడియెన్నెన్ద (కోవై వాయాళిత్తాది). ఇరణ్ణుమ్ పేతు (వన్దేటియిత్యాది) స్వాపదేశ త్తిరే. వన్దేటి - అవిద్యాదికో. అత్త స్వరూప త్తెనిష్కర్పితాల్, అతుభగవద్వ మెన్దజ్జళైయ యరుక్కుమ్; అన్ద భగవత్సమ్మన్దజ్జళై - “నాటుమ్” ఎన్దవివక్షిక్కి అత్తె పడి. కార్యత్తెగొణ్ణు కల్పిత్తవిషముణ్ణోవెన్న (అన్తిమల్ దొరిత్యాది). భగవత్సమ్మన్దజ్జళై - “నాటుమ్” ఎన్దవివక్షిక్కి అత్తె పడి. అవళాసమ్మన్దనున్తిక్కే వేటొరు పాపాయ మేతు ఇవళిక్కియతాయ్ క్కుళిన్ద తిరుత్తుగ్రాయ్ క మథ్ కైక్కెన్దర్థమ్. హర్దభావమ్ (ఇవళి త్తనైయిత్యాది). పిరివిలుమ్ భ్రమిక్కుమ్బడి యవగాహిత్తు పుణ్యఫలమన్దోవెన్న (అనేకజన్తే త్యాది). “ఇవళి త్తనైయవగాహి త్తతు” ఎన్ద వాక్యవివరణమ్ (పిరివిలుమిత్యాది). “వినై యుడై యాట్టియే” ఎన్నుమ్బడి తాయ రైసోవుపడు త్తవేణుమో? భగవద్విషయవగాహన త్తెత్తవిన్ దొలోవెన్న (భగవద్విషయ త్రిలిత్యాది). “పెన్ద పర్ కళుక్కాకార్ కళి” ఎన్నుమతుక్కు ప్రమాణమ్ (అన్దై యమిత్యాది). అడియోమానన్దెళ్ళుక్కు త్తాయన్దమప్పమెన్ద పేరిట్టిరణ్ణిన్దై ల్లెన్ద పడి. తిరుమొట్టి మూన్దామ్బుత్తు ఏమాన్దిరుమొట్టి యేమామ్బుట్టు.

ఇతుకిడిరిరుక్క త్తకుమ్బడియెన్దతు - ఇవళి కైయుమ్ వన్దైయమాయన్దో విరుక్కవడుప్పతు, అన్తిక్కేయరుప్పతేయెన్ద పడి. తాత్పర్యాన్తరమాతల్, వివరణమాతల్ (ఇవళి వళై త్తఱుమ్మిత్యాది). ఇన్దే, “శిఱుమాన్” ఎన్దిఱప్రతీకోపాదాసమ్ - లేఖకదోషకృతమ్. ఇవళుక్కి పోవు వళై యుణ్ణోవెన్న (మున్దిత్యాది). “ఒన్దే” ఎన్ద ఏకారమ్ - స్వర త్తిరేయాయ్; ఒన్దేయో! అనేక మెన్ద పడి. “ఒన్దే” ఎన్ద తుక్కు

అ-అ-వి.-తేయరుప్పతు, అవన్దా నుమ్ ౪* పుణ్ణుతియైన్దపా నేనియే. ఇతి-తేయవళుమ్ ౪* కాణపెరితుముకప్పతుమ్. — ఎన్దకుక్కు పరతన్త్రాయానవివళి భగవద్విషయ త్రిలవగాహనత్తాల్ యెన్దైక్కె విడుమ్బడియూనపాపత్తెప్పణ్ణినేన్దెన్దాన్తరమ్ వివక్షి త్తరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ (భగవద్విషయ త్రిలిత్యాది). ఇతు - వినై యుడై యాట్టియేన్దయే ఎన్నామల్, “పెన్ద” ఎన్ద త్తెకరుత్తు. — ఏకార్థ మెన్నువుమామ్. అతావతు - (ఇవళి త్తనై యవగాహి త్తతు నాన్ పణ్ణినపాపమితేయెన్ద). ఇతుక్కు - ౫ “నెడుక్కొలముమ్ కణ్ణిన్దొల్ పొత్తమ్మరవిప్పెన్ద” ఎన్దిఱపడియేతన్నుడైయ పుణ్యఫలమాన మకళుడైయ పావణ్యత్తై, విశ్లేపత్తాల్ వన్దవ్యసమ్ కాణ్ణయారే, “అనిష్టావహమ్ - పాపమ్” ఎన్దిఱ వ్యాయత్తారే, అత్తెత్తన్నుడైయ పాపఫలమెన్దితా శెన్ద పడి.

3.

౧౧౨

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౪-తి-మణ్ణైయిరున్దు. ౪-పా-బన్దియ వ్యాఖ్యానజల్.

ఈ.—నెరుప్పచ్చు డామెయాలే, “సంశ్లేష్టై” ఎన్న వొణ్ణాతుపోలియానకాల్ తై త్తఱువుకై యాలే, “విరహిణి” ఎన్న వొణ్ణాతుతిరుత్తుడాయ్ నాటుకై యాలే; ఆకై యాలొన్ది లేవైక్కి పట్టిరుక్కిఱతో వివళో పడి. 3.

జీ-అ.—తాత్పర్యవ్రతమ్ (తాకికైయెన్ది త్యాది). అతానకు-“ఒన్డే” ఎన్దు-ఒరువకైయిలొన్డెక్క పట్టతో అన్డేయెన్దు పడి. కీడే (విరహిణికళ పడిచూకిల్ కాల్ బుచ్చుకవేలు మెన్దు) “తణ్డాల్ బు” ఎన్దు తైప్పల్ బు. ఇన్దు (పోలియన కాల్ తై త్తఱువుకై యాలేయెన్దు) “కాల్ తై త్తఱువి” ఎన్దు తైప్పల్ బు. క్రమేణాన్వయః. 3.

ప్ర-తి.—(మూన్డామ్మట్టు) (అతియమిత్యాది) (శెన్డియై త్తఱువి) ప్రథమాంశే, [౯.] “తందృష్ట్యై తేతదాదేవాశ్శబ్దచక్ర గదాభరమ్ | అపూర్వరూపసంస్థానం తేజసాంరాశిమూర్తితమ్ || ౨౭ ||,” — (మెయవేవారో). పురుషసూక్తే, “చంద్రోమామనసోజాతః! చక్షోః మనోః ఆహయత | ముఖాద్విశ్వాగ్నిశ్చ | ప్రాణాధ్యాయురజాయత.” — ప్రథమాంశే సప్తదశే, “ఇత్యుక్తాస్తేనలేసర్వామహాకాస్తక్షకాదయః | ఆదంతస్తమస్తేషుగాత్రేష్వవిషాంబుజాః || ౩౮ || సత్వాసక్తమతిఃకృష్ణే దశ్యమానోమహారగః | నవివేకాత్తనోగాత్రంతత్త్వన్యత్యాహ్వనసంస్థితః || ౩౯ ||” — తత్ర, “మహాకాష్ఠచయచ్చన్నమసురేంద్రసుతంతితః | ప్రజ్వాల్యదానవాపిన్నాందః పుస్పాన్వమిదోదితా || ౪౦ || ప్రహ్లాదః || తాతైషవహ్నిః | పనశేరితోపినమాందమాత్యత్ర సమస్తతోహమ్ | పశ్యామిసద్విస్తరజాస్తృతానిశీతానిసర్వాణిదిశామ్ముఖాని || ౪౧ ||” — సుందరకాండే శ్రీపంచాశతే, “మజ్జశాభిముఖేతస్య సాతదాసీన్ద్రహక కేః | ఉపతిగ్ధేవిశాలాక్షీప్రయతాహవ్యవాహనమ్ || ౨౭ || యద్యస్తిపతికుక్రూషాయద్యస్తిచరితంతపః | యదివాస్త్యేకపత్నీత్వం శీతోభవహనూమతః || ౨౮ || యదిఃశ్చిదనుక్రోశస్తస్యమయ్యస్తిధీమతః | యదివాభాగ్యశేషోమేశీతోభవహనూమతః || ౨౯ ||” — యథాకాండే [౧]. “ఏషసర్వస్వభూతస్తు పరిష్వజ్ఞోహనూమతః | మయాకాలవిమంప్రాప్యదత్తస్తస్యచూషత్సనః || ౧౩ ||” — తైత్తిరియకోపనిషది. [ఆకాశాద్వాయః | వాయోరగ్నిః] — పురుషసూక్తే, “ప్రాణాద్వాయురజాయత | నాభ్యాఅసీదస్తరిక్షమ్.” — (ఎన్నుడైక్కోవిన్దక). సుందరకాండే పట్టప్రితమే, “ఇతస్తుసిందుఃఖతరంయదిమంవారిసవృషమ్ | మశింపశ్యామిసామిత్రే నహిపశ్యామిజానకీమ్ || ౯ || చిరంజీవతినైదేహీయదిమాంభరివ్యతి | నజీవేయంక్షణమపివినాతామసి తేక్షణామ్ || ౧౦ || నయమామసితందేశం యత్రదృష్టుమమప్రియా | నతిశ్చేయంక్షణమపి వ్రవృజ్ఞీముపలభ్యచ || ౧౧ ||” 3.

తిరుమొట్టి - ఇరుపత్తేట్రొన్దిరు మొట్టి - ఏట్రొమ్మట్టు. అన్నైయుమ తను మెన్దుడియోముక్కిరన్గిల్ బిలర్. పిన్నైతక కాతలన్దు పెరున్దోళ్ నలమ్మేణిశార. మిన్నైయుమవణ్ణోయైయుమ్ వెన్దిలన్దుమడైయోళ్ నడన్దు | పున్నైయుమన్న ముణ్ణాల్ పుననాలిపుకువర్ కొలొ.

తాత్పర్యము.—జ్వలించుచున్న యగ్నినిజూచి నిరవధిక తేజోమయదివ్యశరీరుడైన భగవంతుడని తలచి యాలింగనముచేసికొని నీవునన్ను విడువకున్న వాడుకదాయని చెప్పుచున్న ను నాయగ్ని చే దహింపబడనిదైయుండును. చల్లగా విసురుచున్న మందమారుతమును ప్రణయి యనితలచి కాగలించుకొని నన్నురక్షించుటకై వచ్చిన గోపాలుడా! యని చెప్పినా. ఈపెయందు తులసిపరిమళించుచునుండునుగాన నీపెయొక్క రీతిని వేరేమరిచెప్పెద? అగ్నిదహింపనందునరాశికురాలనియు, మందమారుతమును కాగలించుకొనుటవలనసంశ్లేషముకలదియనియు, యాపెయందు తులసిపరిమళము విసురుచున్నందున విరహాణియనియునిగ్ధయింపనశక్యమైయున్నది. 3.

మూ.—బన్దియతిజ్జలై కాట్టియొలిమణివణ్ణనేయెన్నుమ్ | నిష్టకుష్ట త్తినై నోక్కి నెడుమాలేవా వెన్దుకూపుమ్ |
నన్దు పెయ్యుమటై కాణినారణ వన్దానెన్దాలు | మెన్ది నశ్మైయల్ కళో శెయ్ తా రెన్నుడైకో మళ తైయే || ౪ ||

అ.—(బన్దియ) అతిశీతశీప్రభాన పూర్ణచంద్రునై కాట్టి, ఇవనొలిమణివణ్ణనేయెన్నుమ్, నిష్టకుష్ట త్తినై నోక్కి, ఇన్దలొక తైయశ్చద్ర శుక్లకొక మణ్ణుమ్విణ్ణుమ్ నితైయమల్ ర్దవెప్పెరుమానెన్దునిశ్చయత్తు, నెడుమాలేవా వెన్దు కూప్పిట్టట్టైక్కుమ్. ౧* ఇలన్దొలిసిర్ పెరుమ్

* “మయల్ కళో శెయ్ తా నెన్నుడై” ఎన్దుపాతానరమ్.

౧|| తి-నె-౨౪.

[౨౯] తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౪-తి-మట్టై యిరున్దు. ౪-పా-ఓన్ఱియ వ్యాఖ్యానబ్బళ్.

౧౧౩

పావమ్ మట్టి ముట్టపెరువ ముట్టి కురుముకిరై క్కాణిర్, నారణ్ వద్దానెన్దు, మయిర్ కణ్ణిలుమాప్పరేయలుమ్, ఎన్ఱి ప్పడియే పి త్తే అప్పణ్ణి నానెన్నుడై కోమళ తైయెన్ఱితాళ్.

౪.

అన్య.—ఓన్ఱియ తిజ్జలై క్కాట్టి (౩) ఒలి మణి వణ్ణనే (౬) ఎన్నుమ్ నిన్ఱ కున్ఱ త్తినై (౯) నోక్కి నెడు మారే (౧౨) వా ఎన్ఱు మావుమ్ (౧౫) నన్ఱ పెయ్యమ్ మట్టై (౧౮) కాణిర్ నారణ్ వద్దాన్ (౨౧) ఎన్ఱు ఆలుమ్ ఎన్నుడై (౨౪) కోమళ తై ఎన్ఱు ఇన (౨౭) మైయిర్ కళ శెయ్తార్. (౨౯)

౪

పన్నీ.—అన న్దరమ్, ఉజ్జ్వలమా యుత్తుజ్జమాన్ శ్రమహరమాన వడివైయుడైయవనై యనుసన్ఱిత్తు, చన్ద్రన్ఱై యుమ్ మలైయైయుమ్ మేళుతైయున్ఱు అవనాకళినియానిన్ఱా శెన్ఱితాళ్.

ఎన్ఱాక్కలైకళాలు మొట్ట ప్పట్ట, చన్ద్రన్ఱై, అరుకునిన్ఱార్ క్కుక్కాట్టి, (౩) ౧ “శుద్ధస్ఫటికసక్తాశమ్” ఎన్ఱి అపడియే ఒలియైయుడై త్తాన, స్ఫటికమణిపోన్ఱ, వడివైయుడైయవనే! (౬) ఎన్నానిన్ఱామ్; అన్దచన్ద్రన్దత్తశ్రుమయిర్ న్దమున్నే నిట్కిరి, మలైయై, (౯) పార్ త్తు, ఉన్నుడైయవసివురారేనెడితాన, న్నే హత్తైయుడైయవనే! (౧౨) సాపరాధరైప్పరే ని తేన్ఱినిట్కిరితె? కేళామహ్నాననీయా రైక్కేట్టుప్పశురుకైక్కనిన్ఱి అతు వారాయ్, ఎన్ఱు, తక్ ప్రణయమ్ శోన్ఱ అత్తై మనిన్ఱుమ్; (౧౫) ఉతావిసయిర్ కొన్ఱళిక్కుమ్మడి నన్ఱాక్, వన్ఱిక్కుమ్, మేళుతై, (౧౮) కాణిర్, నారశబ్దవాచ్యమాన అప్పక తైయుడైయనారాయణ్, నమ్మతావుతల్ తీరవన్దాన్, (౨౧) ఎన్ఱు, మేళుసన్నిధియిల్ మయిలాలిక్కుమాప్పరే హర్షశబ్దత్తున్ ససమ్మియ్యత్తుమ్ శానిన్ఱుమ్, ఎన్నుడైయ, (౨౪) మృదుస్వభావై యానెన్ఱిన్ఱై యై, ఎన్ఱు కాణ్, ఇప్పడిప్పట్ట, (౨౭) భిమజ్జలై, పణ్ణివార్. (౨౯) ఇన్ఱవన్ఱైయిరే యితుక్కెల్లామ్ కాలమున్ఱో వెన్ఱుకరుత్తు.

౪.

అర్థము.—పూర్ణుడైన చన్ద్రుని (సమాపమునందున్న వారలకు) జూపి (౩) కొన్నికల స్ఫటికమువంటి శరీరముకలవాడా! (౬) అనిపలుకును; మునుపునిలిచియున్న పర్వతమును (౯) జూచి దీక్షుకొనెన న్నే హముకలవాడా! (౧౨) రమ్మ అని పిలుచును; (౧౫) చక్కగ వర్ణించునట్టి మేళుమును (౧౮) చూచినవో ఉదకమునువాసస్థానముగాఁగలనారాయణుఁడు తేంచేసెను (౨౧) అని ససంభ్రమనర్తన ముచేసెను; నామొక్క (౨౪) మృదువైనస్వభావముకలకొమార్తెను ఈ ప్రకారములనుజెప్పుటలు ఇట్టి (౨౭) భ్రమలను జేసిరి. (౨౯).

౪.

ఈ.—నాలామ్బట్టు, న్యసన హైయల్లా తవివళై యిప్పడినోవుపడుత్తువ తేయెన్ఱితాళ్.

(ఓన్ఱియ తిజ్జలై క్కాట్టి) ఎల్లాక్కలై కళుమ్ నిరమ్మిన చన్ద్రన్ఱై క్కాట్టియరుకునిన్ఱ వర్ కళుక్కు. (ఒలిమణివణ్ణి నేయెన్నుమ్) ఒలిమణివణ్ణి నేయెన్ఱు సమ్పాధియానిన్ఱాళ్. పుకరైయుడై త్తానరత్న మ్పాలేకులిన్ఱ వడివోడేయడై క్కవన్ఱతేయెన్నుమ్. ఇవనొజ్జ్వల్యత్తైయుడైయ సర్వేశ్వరనెన్ఱు అవర్ కళుక్కు చ్చొల్లానిన్ఱు మెన్ఱుమామ్.

జీ-అ.—నాలామ్బట్టు (ఓన్ఱియ విత్తాది). “ఎన్నుడైకోమళ తై - ఇనన్ఱైయిర్ కళ శెయ్తార్” ఎన్ఱు త్తైక్కటాక్షి త్తవతార్కై (వ్యసన హైయల్లా తవిత్తాది).

అరుకునిన్ఱ వర్ కళుక్కు—(క్కాట్టి) ఎన్ఱ న్దయమ్. సమ్పాధనపక్ష త్తిర్, “క్కాట్టి” ఎన్ఱు-కణ్ణైవడి. చన్ద్రన్ఱై, ఒలిమణివణ్ణి నేయెన్ఱు-తైత్తగుణసామ్యత్తరే. “ఒలిమణివణ్ణి నే” ఎన్ఱ శబ్దమ్-సమ్పాధనమామ్పాళు, వారాయెన్ఱ ధ్యాహర్యమ్. సమ్పాధనత్తుక్కు ప్రయోజనమ్ (పుకరై

ఈ.-“ఇమ్మొల్లై చన్ద్రనననాకై యావతే?” ఎన్నర్ కళే (బళిమణివణ్ణనే) సునిశ్చితమ్, ఇననననాయ్ నాన్దిన్దో. (నిన్దకున్ద త్తినై నోక్కి) ఇన్ద్రవిలే యే తేను మొరుమలై వారాక్కణ్ణుమ్మోల్. మే; అత్తైప్పార్ త్తు. (నెడుమా లేవా వెన్దకున్దమ్) “వడివిల్ పెరుమైన్దొక్కణ్ణవాతే, జగత్తైయడైయ త్తనిరువడికళికేతో యటక్కొళ్ళుమ్మడి పెరియవడివై యుడైయ తిరువులకళన్దరుళినన చ్చేన్ద్రరక్” ఎన్దునినైత్తు, ఇజ్జనే వారాయో వెన్దరైక్కమ్” ఎన్దుపిళ్ళాన్ వణిక్కుమ్; అజ్జనన్దిక్కే, జీయర్ “మలై పేరమాట్టాతే, పలకాల్ వర్జిక్కైయాలే యుక్కుల్ మిప్పళుకుపళుకు ఎన్దిరుక్కుమ్; అత్తైక్కణ్ణు, అవన్ సాపరాధనాకైయాలే లజ్జత్తు, వన్దక్కిట్టమాట్టామైయాలే పచైచ్చిపిడాత్తైయి ట్టుముట్టాక్కిట్టునిట్టి-తాన్” ఎన్దు, ఆనైక్కుట్టత్తుక్కుక్క-తవిడిలన్ద్రపుమక్కు-లజ్జక్క-వేణ్ణువతు, ఇజ్జనేవారేరెన్నా నిన్దో” ఎన్దు.

(నన్దిత్యాది) కెట్టుమత్తైయన్దిక్కే (ప్రాప్తకాల త్తిల్ వర్జిక్కణ్ణవాతే, నిర్దేతుకమాకన త్తైనోక్కు-మ వన్ వన్దానెన్దు, మయిల్ కళే వర్జాకాల త్తిలే ససంభ్రమన్ద్రత్తమ్మణ్ణుమా పోలే సంభ్రమియానిన్దో. (ఎన్దు) ఇప్ప డికళైచ్చొల్లు (ఇనమైయల్ కళే శయ్ తార్) ఇప్పడిచ్చుక్కళై ప్పణ్ణినార్. ఇప్పడిచ్చేర్ శ్రీత్ శ్రేష్ఠమామ్. ఇవళెనక్కు-భవై యాకైతవిన్దపిన్దు ఇతుక్కెల్లామ్ కాలముణ్డో వెన్దితాల్. ౧ “ఎన్ శొల్లువోన్ శయ్ ముమ ల్లో” ఎన్ద తెప్పోతు? ఇప్పడియివలై ప్పిచ్చేర్ శ్రీత్ శ్రేష్ఠో? (ఎన్దు డైకో-మళ త్తైయే) అతు తాన్ శయ్ మోబ్బుతు ఆశ్రయమ్ వేణ్ణావో? కలవియుజ్జూడప్పో తాతనుకుమారి మైప్పిరుపొక్కన్ద్రవణ్ణే!

శీ-అ.-యన్దైతానవిత్త్యాది. బళిమణివణ్ణసెన్దు శొల్లునిట్టు మెన్ద పక్ష త్తిల్, అవధారణత్తుక్కు-తాత్పర్యమ్ (ఇమ్మొల్లై త్యాది). వారా-వన్దు. ఇతు - వానైప్పాడు. పిళ్ళాన్ నిర్వాహత్తుక్కు - “కున్దమ్” ఎన్ద పదస్వరస్యత్తుక్కాక, “నెడు” ఎన్దు-వడివిట్టెరు మైయాయ్, “మూల్” ఎన్దు - సచ్ఛేన్ద్రనాయ్, తిరువులకళన్దరుళినననెన్ద పడి. ఎన్దుగుమ్మదా న్దరజ్జిల్ నిర్వాహమ్. “నెడుమూల్” ఎన్దు - పెరియో నెన్ద పడి. “నెడుమై - శేషిత్వతా లేవన్ద పెరుమై” ఎన్దు - అప్పయిరుమ్మద త్తిల్ నిర్వాహమ్. “మూల్ - వడివిల్ పెరుమై” ఎన్దు పెరియవాచ్చిన్దొల్లై శీయర్ నిర్వాహత్తుక్కు; “నిన్దు” ఎన్దు పదస్వరస్యత్తుక్కాక * నెడుమై - మికుతియాయ్, “మూల్” ఎన్దు - వ్యామోహమాయ్, మిక్కు వ్యామగ్ధ నెన్ద పడి. పేర - చలిక్కు. పళుకుపళుకెన్దు - శాయ్ మయెన్ద పడి. ౨ “నజీవేయమ్” ఎన్దు మివయ త్తైప్పిరిక్కైయాలే అవన్ సాపరాధనాయ్ కొణ్ణు, ౩ “ప్రీరేమహి” ఎన్దు జ్జైన్ద పడి. పచైచ్చిపిడాత్తై - శివచైచ్చిపిచ్చెన్ద త్తై. (నిట్టి-తానెన్దు) ఎన్దుబుధిపణ్ణి. (అనైక్కుట్టత్తుక్కుక్క-తవిడిల్) ఎన్ద వాక్యముక్కు-తాత్పర్యమ్ - అతుక్కు-లజ్జైయన్దానాలన్దో వుమక్కు-మలజ్జైయన్దాన్” ఎన్దు రువరుమ్మద త్తిల్ నిర్వాహమ్. అనైక్కుట్టత్తుక్కు - అనైయన్ద యన్దేవమ్. మాట్టమ్ - మాట్టరపు. (అనైక్కు-డమ్) ఎన్దు సాశమాకిల్, అనైక్కు-డమ్ - అనైక్కు-టాకితాల్. ము, అతుక్కు-క-తవిడిల్ వేన్ద పడి. “అనైక్కు-టత్తుక్కుక్క-తవిడిల్ - మైథునావరణమిడిల్. అతావతు - భోగ ప్రతిబంధకమ్మణ్ణిరన్ద పడి” ఎన్దు రుమ్మదా న్దర త్తిల్ నిర్వాహమ్.

(నన్దిత్యాది). ఉపకారముమీకరుమైయమ్ కుళిర్ త్తియుమ్ సాదృశ్యమ్. “నన్దు” ఎన్దు తుక్కర్థమ్ (కెట్టుమత్తై మెన్దిక్కే-మెన్ద తు). నిక్తే తుకమాకన త్తైనోక్కు-మవనెన్ద సు - “నారణ్” ఎన్ద త్తైప్పోల్. ఆయమ్ - (సమ్భ్రమియానిన్దో). (ఇప్పడికళైచ్చొల్లు) శొల్లుమ్మడి. ఇప్పడికళావన - “బళిమణివణ్ణ, నెడుమూల్, నారణ్ వన్దాన్” ఎన్దు శొల్లుమవైకళే. ఇప్పడిచ్చుక్కళైయన్ద తు - ఇప్పడిశొల్లుమ్మడి పిచ్చు కళైప్పణ్ణిరన్ద పడి. (ఇనమైయల్ కళే - ఎన్దు - శయ్ తార్) ఎన్దో శయ్ తార్ నిర్దామర్థమ్. ఏతదుపపాదనమ్ (ఇన శెన్కి-త్యాది). వన్? కాలమిన్దొయో వెన్ద (ఎన్ శొల్లుమిత్త్యాది). కలవియుజ్జూడప్పో తాత వన్ద తు - గాథాల్లిజ్జనార్థమాక విట్టలైక్క వున్దాన్ పొత్తాత వన్ద పడి. బిన్దియ - ఎల్లాక్కరైకళాలు మొన్ద ప్పట్ట క్రమేజాన్వయం.

అ-అ-వి.- (కలవియుమితి) ౪ “ఎత్తిఱమ్” ఇత్త్యత్రిసృదయమ్. ౫ “పుల్లిక్కిడన్దే” ఇతి, గాథాల్లిజ్జనార్థమాక విట్టలైక్క వున్దాన్ పొత్తాత మానసుకుమారేతివా.

తిరువాయ్ మొట్టి.—ర-ప. ర-తి. మణ్ణై యిరుయ్. ౫-పా-కోమళవాక్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

౧౧౫

తాత్పర్యము.—పూర్ణ చంద్రునిజూచి వీడుస్ఫటికమణినంటి కాన్తికల భగవంతుడేయని సమీపస్థులకుజూపును. ఇట్లుండగా నోక పర్వతము మునుపునిలిచియున్నట్లుకనుపడును. దానినిజూచి గొప్పవ్యామోహముకలవాడా! నీవెందుకులజ్ఞుడవై రమ్మనిపిలుచును; కాలము నందు మేఘమువర్షింపగా నామేఘమునుజూచి నారాయణుడువచ్చెనిశిష్యుడు నెమళ్ళాడుకట్లు నర్జనముచేయుచుండును; మృచువై నళరీరము నాకోమాడైను సర్వేశ్వరుడిట్లు భ్రమింపజేసెను. సంశ్లేషమునుగుడ సహింపజాలని యీపెను నీవిశ్లేషభాధను నెట్లుసహింపజేసెనో?

మూ.—కోమళవాక్ కన్తై ప్పల్ కిక్కో విన్ద మేయ్ త్తనవెన్నుమ్ ।

పోమిళనాక త్రిక్ పిన్బోయవన్దిడక్కైయా తెన్ను ।

మామిళవాన్దుమటియేసరువిన్తై యాట్టియే న్నెట్ ॥

కోమళవల్లియై మాయోక్ మూల్ శెయ్ తు శెయ్ కిన్ద కూ డ్డే ॥

౫.

అ.—(కోమళము) కోమళవాక్ కన్తై ప్పల్ కిక్కో విన్ద మేయ్ త్తనవెన్నుమ్. పోమిళనాక త్రిక్ పిన్బోయతైప్పల్ కి; ఇవ్విళ మైయుమ్ మార్దవమునుక్కుకు పెప్పెరుమానోడుకల్దతిరువనాహ్వానుక్కల్లొక కూడాతు, అతలాలవన్దిడక్కై యా తెన్నుమ్. అరువిన్తైయాట్టి యేక్ పెట్ ॥ కోమళవల్లియై మాయోక్ మూల్ శెయ్ తు శెయ్ కిన్ద కూత్తులన్నాయ్ విశైయు మెన్ద టికితీరే న్నెట్టాల్.

౫.

అన్వ.—కోమళము వాక్ కన్తై (౩) పుల్ కి కోవిన్ద మేయ్ త్తన (౬) ఎన్నుమ్ పోమ్ ఇళమ్ (౮) నాక త్రిక్ పిక్ పోయ్ (౧౨) అవక్ కిడక్కై ఈగు (౧౫) ఎన్నుమ్ అరు విన్తైయాట్టియేక్ (౧౮) పెట్ ॥ కోమళము వల్లియై (౨౦) మాయోక్ మూల్ శెయ్ తు శెయ్ కిన్ద (౨౪) కూత్తు అమళపు ఒన్దుమ్ (౨౬) అటియేక్. (౨౮)

౫.

పన్నీ.—అనన్తరమ్, అవనుడైయ రక్షణప్రవృత్తికల్తై యనుసన్ధిత్తు, కన్తై యుమ్ సర్వతైయుమ్కణ్ణు, అవక్ రక్షితవైయెన్దుమ్ రక్షణార్థమాకవన్దిడక్కై పడుక్కైయెన్దుమ్ శొల్లానిన్తా శెన్దితాల్.

ఇతైయవాయ్, పెరియవాన, కన్తై, (౩) త్తూవి, పకుమేయ్ క్కముడికూసెనగోవిన్ద, గోవినితుకన్తై మేయ్ త్తన, (౬) ఎన్ను నిన్దుమ్; నైవరసశ్చారమాక పోకానిన్దొ, ఇతైయతాన, (౮) నాక త్రిక్, పిన్బే, “ఇతుపోనవిన్ద త్తిరే యవనైయుమ్ కాణలామ్” ఎన్దునిన్తైత్తుపోయ్, (౧౨) అవక్, కిడక్కిటపడుక్కై, ఇతు, (౧౫) ఎన్నునిన్దుమ్; అనుభవత్తుముడిక్కవరియ, పాప తైయైయేనాన నాక్, (౧౮) ఇప్పడియిడుపడుక్కై క్కుటుప్పాకప్పేట్ ॥ మృదుస్వభావైయాయ్, కోళ్ కోమ్మిల్లాత కొడిపోలేత తైప్పడుకిటవిన్తై. (౨౧) ఆశ్చర్యగుణచేష్టితత్తైయైయైవక్, పిచ్చేట్ ॥ పణ్ణుకిట, (౨౪) కూత్తాట్టు, ఎవ్వళవామెన్దు, ఒన్దుమ్, (౨౬) అటికితీరేక్. (౨౮) ఇళో పామ్మిక్ వాయితే యకప్పట్టు ముడియుమాకిలవను మవక్ విఘాతియున్దా ముడియుమితైయెన్దుకరుత్తు. కిడక్కై - పడుక్కై. “అన్ కన్తై” ఎన్దుపామాకపుమామ్.

౫.

అర్థము.—(వయస్సుచే) చిన్నదియై (శరీరములచే) గొప్పవైన ఆవుమాడలను (౩) కాగిలించుకొని (అభ్యలాభమనితలచి) గోవులను బొందినకృష్ణుడు మేపునవి (౬) అనిపలుకును; సంచరించుచుండు చిన్న (౮) సర్పమునకు వెనుక వెళ్ళి (౧౨) ఆభగవంతుడు శయనించు శయనము ఇది (౧౫) అనిచెప్పెను; నశింపజేయుటకళకన్తై మైన పాపముకలనేను (౧౮) కనినదియు మృదుస్వభావముకలదియు తీగవంటిదియు నైన యీపెను (౨౧) ఆశ్చర్యగుణచేష్టితములుకలవాడు భ్రమనుబుట్టింది చేయుచున్న (౨౪) అటలు ఎంతమాత్రమగునోయని ఒకటియు (౨౬) నేనెఱుంగనిదాననైతిని. (౨౮).

౧౧౬ తిరువాయ్ మొక్కి. — ౪.ప. ౪-తి-మణ్ణై యిరున్దు. ౫-పా-కోమళవాణ్ వ్యాఖ్యానబో.

ఈ. — విద్వామ్బట్టు. ఇవళుక్కిన్వనసాదమెవ్వళ వాయ్ ముడియక్కడవతెన్ఱటికిటిలేన్ఱిత్తాల్.

(కోమళవాణ్ కణ్ణై ప్పల్కి) పరువత్తాలిలై యతాయ్ వడివాల్ పెరు త్తిరుక్కి అకన్ఱుకళై త్తఱువియెన్ను తల్, మాణిక్క మ్పొలేయ అవిలక్షణమాయ్ పెరు త్తిరుక్కి అకన్ఱుకళై ప్పల్కియెన్ను తల్. కోమళమెన్ఱు - మాణిక్క త్తుక్కుమ్, ఇళమైక్కుమ్బేర్. ఆక, ఇప్పడిదర్శనీయముమాను సుకుమారముమానకన్ఱుకళై త్తఱువి. కృష్ణ పరువమ్పొలేయాయ్ ప్పివర్ణి పరువమిరుక్కుమ్బడి; కిట్టినార్ క్కుసామ్యావ త్తియిత్తేఫలమ్. (కోవిన్ద మేయ్ త్తనవెన్నుమ్) ౧ “వత్సమధ్యగతంబాలమ్” ఎన్ఱుమ్, ౨ “కన్ఱుమేయ్ త్తినితుకన్ద కాళాయ్” ఎన్ఱి అపడియే, ఇవన్ శ్రీ సుదైయరక్షణత్తుక్కుమ్బడి సూడినవనుకన్దరక్షి త్తవై యెన్నుమ్. “పా” ప్రనానవనుగన్దనోక్కినవై” ఎన్ఱుతోన్ఱ్ బ్రహ్మతాయ్ శ్రీవర్ణి వడినిల్ పాష్కల్యమ్. కన్ఱి కళుత్తై క్కట్టిక్కొన్ఱువాతే అతు తుళ్ళిప్పోకానిల్కుమే, అవన్ పరికరమాయ్ యిరున్ద తెన్నుమ్.

అవ్వళవిలే యిరుసర్పమ్ పోకానిల్కుమే, అతికపిన్నే పోకానిల్కుమ్. ఇవళుదైయభోగసాహ్యమిరు క్కి అపడి. (ఇళనాకమ్) ముక్తర్ పళ్ళావింతి వార్దిక రాయరుప్పర్ కళితే నిరన్దరభగవదనభవత్తాలే, అవ్వళమై యితువెన్ఱిరుక్కుమ్. “కణ్ణై ప్పల్కినాల్” ఎన్ఱుతు, “ఇళిక్కి పిన్నే పోనాల్” ఎన్నానిన్ఱుతు, ఇత్తనై యుగర్ త్తియు ఙ్గోవెన్ఱిల్; అతోడ త్తేనిత్తైయాలేకళుత్తై క్కట్టిక్కొళ్ళుమ్; ఇతోడానిల్కుమే అమ్బుక్కెట్టారపడి, ఆత్తై యాలేపిన్నే పోకానిల్కుమ్, “అతుపుక్కవిడ త్తిలే అవన్ వరవుతప్పాతు” ఎన్ఱు, కాణ్ణైక్కాక అకపిన్నే పోకా

కి-అ.-విద్వామ్బట్టు (కోమళమిత్తాది). “అమళవాన్ఱుచియే” ఎన్ఱుత్తైక్కటాక్షి త్తవతారికై (ఇవళుక్కిత్తాది).

“కోమళమ్” ఎన్ఱు - ఇళమైయాయ్, “వాణ్” ఎన్ఱు - పెరువైయకైయాలే, ఇరణ్ణుక్కుమవిరోధేనార్థమ్ (పరువత్తాలిత్తాది). “మేయ్ త్తన” ఎన్ఱు ప్పన్ఱెక్కుచ్చేర, “కన్ఱై” ఎన్ఱు వేకవచనమ్ - బాత్తళిప్రాయ మెన్ఱితార్; (కన్ఱుకళై త్తఱువియెన్ఱు). ఉక్తార్థద్యుత్తుక్కుమ్ నియామకమ్ (కోమళమెన్ఱి త్తాది). కోమళశబ్దమ్ - మాణిక్కవాచియామ్పొతు దర్శనీయవైయమ్, ఇళమైయామ్పొతు సౌకుమార్యముమాక్కి, ఇరణ్ణర్థతైయమ్ మాట్టినిగమిక్కితార్ (ఆకవెన్ఱుతోడన్ఱి). సుకుమారముమానవెన్ఱుతు - “కోమళమ్” ఎన్ఱు క్కుమూన్ఱామర్థమాతల్. ఇళైయ తాన కన్ఱుకళై త్తఱువుకై క్కడియేతెన్న (కృష్ణ పరువమిత్తాది). ఇవన్ బ్రుక్కు కృష్ణ పరువవమరుకై క్కడియే తెన్న (కిట్టి నార్ క్కిత్తాది). కృష్ణ మేయ్ త్తానో, అవనుమకన్ఱుకుమొత్త పరువమాయరుక్కుమోవెన్న (వత్సమధ్యగతంబాలమ్). మధ్యగతమెన్ఱుతు - మేయ్ త్తతుక్కుప్రమాణమ్. (వత్స, బాలమ్; కన్ఱు, కాళాయెన్ఱుతు) ఒత్తపరువత్తుక్కుప్రమాణమ్. “సదదర్శతదాత్ర కృష్ణమాహానేగవామ్ । వత్సమధ్యగతం బాలంబీలాత్పలదళచ్చవిమ్” ఇతిపచ్చమేన్ఱే సప్తదశే ఆక్రూరః. (కన్ఱుమేయ్ త్తినితుకన్ద కాళాయెన్ఱుమ్) కన్ఱుకళై మేయ్ క్కుమికవుముకన్ద ఇళ కిచ్చతిత్త పరువ తైయదైయవనేయెన్ఱు మిత్తర్థః. తిరు నెడున్దాన్ఱుకమ్ పతినాతామ్బట్టు. కోవిన్ద మేయ్ త్తనవాకైయాలే - “వాన్ఱు” ఎన్ఱు వివక్షిత్తుభావమ్ (ప్రాప్తనానవనిత్తాది). కోవిన్ద మేయ్ త్తన” ఎన్ఱుతుక్కు వెణుప్పాక తాత్పర్యాస్తరమ్ (కన్ఱి కళుత్తైయత్తాది). తుళ్ళిప్పోకానిల్కుమేయెన్ఱుతు - “కోమళవాణ్” ఎన్ఱు తిక్తాత్పర్యమ్. అవనోడుమాప్పోలేయితువు మోడానిన్ఱు తెన్ఱుకరుత్తు.

సర్పత్తిన్ఱిన్నే పోకైక్కు - పోతునైరసోక్తియాక పరుళిచ్చెయ్ కితార్ (ఇవళుదైయవిత్తాది). భోగమ్ - సర్పత్తినుడలమ్, అనుభవముమ్. “ఇళనాకమ్” ఎన్ఱుతుక్కు - తిరువనన్దాన్ఱునాకభ్రమిక్కితాశెన్ఱు వివక్షిత్తు, ఇవిళమైక్కు భావమ్ (ముక్తర్ త్తాది). తటస్థశ్చైయై

ఆ-అ-వి. — “పరువత్తాలిలైయతాయ్” ఎన్ఱుత్తాలి ఫలితమ్ (దర్శనీయముమాయెన్ఱు). “మాణిక్క మ్పొలే” ఎన్ఱుత్తాలి ఫలితమ్ (సుకుమారముమానవెన్ఱు) ఎన్ఱు యథాక్రమమాకవుమామ్.

[30] తిరువాయ్ మొట్టి.—ర-ప. ర-తి-మణ్డైయరున్దు. శి-పా-కోమళవాక్ వ్యాఖ్యానజ్ఞుఁ.

౧౧౭

ఈ.-నిట్కుమ్. అపన్తానుమ్ పరమభోగియాయరుప్పానొరువనిత్తే. (అపన్తాకిడక్కైయై తేన్నుమ్) ౧ అతొరు తూన్ద్రీలేపోయ్ ప్పకమే, అ ప్తేనోక్కిక్కొణ్ణుకిడకుమ్ అపన్తా వన్దాల్ కాణ్డై కుమ్.

(అమళవాన్తుమటియే) జగదుపసంహారమిట్టక్కప్పకుకిటతో, అటికిటిలే. “సర్పమ్” ఎన్తు మీళ మాట్టుకిటిలల్, ఇ తేన్నాయ్ విలై యక్కడవణ్డెటాల్. ౧ * పామ్బాడొరుకూరై యిలేపయిన్తాటో లేయి తేతిరు త్తాయార్ క్కిరుక్కిటతు. ఇనలై యిట్టక్క. వే జగత్కారణమానవనైక్కిడైయాతు; కారణమిల్లామైయాలే కార్యమ్ తన్నడై యేయిలై యామితే. (అరువిన్దై యాట్టియే పెన్ద్ర) ఇనళుక్కిజ్జనే యొరుబుద్ధిపిటన్దుపడుకిటతు నాన్ పణ్ణి నపాపమితే. అన్దియే, ౨ “నెడుక్కాలముమ్ కణ్ణిన్దొలర్ ప్పా తమే పరవిప్పెన్ద్ర” ఎన్దిటపడియే, శెయ్ తుముడిక్క వొణ్ణాతపుణ్ణుజ్జలై ప్పణ్ణిప్పెన్ద్ర సుకుమారై యాన వివలై యెన్తుమామ్. (పెన్ద్ర) ౩ “పిటన్దిట్టాల్” ఎన్దిటప డియే, అక్కరై యళాయ్ ఇనళో తనక్కలభ్యలాభమానిరుక్కిటపడి. (కోమళవల్లియై) కేవలమ్ వల్లియల్ల, కోమ శవల్లియాయ్ ద్దు. ఉపన్తుత్తోడే శేర్ క్క వేణ్ణుమ్ పరువమ్ పిల్చై ప్పరువమ్. (మాయో) తనై క్కణ్డాల తన్దామై యటియాతపడి పణ్ణువల్లిప్రణయిత్వగుణ త్తై యుడై యవన్. (మూల్ శెయ్ తు) పిచ్చేన్ద్రీ. (శెయ్ కిన్ద కూత్తు) అడి క్కిట ఆట్టమ్ “అమళవాన్తుమటియే” ఎన్దన్దయమ్.

౫.

జీ-అ.-యనువదిత్తు పరిహరిక్కితార్ (కన్డైయత్తాది). పిన్నేపోకిటతెతుక్కాకవెన్న (అనుపుక్కువిడత్తిలేయత్తాది). ఆప్పడియవన్ వరపు తప్పాతోవెన్న (అపన్తానుమిత్తాది). పరమనానభోగియైయుడైయన నెన్తుమ్, పరమనాన భోగియెన్దుమిరన్దొర్థమ్. “ఈతు” ఎన్తుకుమ్ భావమ్ (అతొరుతూన్ద్రీలేయత్తాది).

తాత్పర్యాన్తరమ్ (సర్పమెన్దిత్తాది). సర్పత్తైత్తట్టు వాతిరుక్క, “ఎన్నాయ్ విలైయక్కడవతు?” ఎన్నా నెన్నెన్దు (పామ్బాడిత్తాది). సర్పత్తుడనేయొరుగ్గుహత్తిలే వసిప్పారైపోలే యిత్యర్థః. తిరుమొట్టి పతినోరామ్బత్తు “మాన్ద్రముళ” ఎన్దిటతిరుమొట్టి మూన్తామ్బట్టు, “తూక్కార్” ఇత్తాది. జగదుపసంహారమామ్బడి యెన్నెన్దు (ఇవన్దైయత్తాది). పిచ్చేటుకిట వివళతన్దోపాపమెన్న (ఇవళుక్కిత్తాది). “అరువిన్దై” ఎన్తుకుమ్ పుణ్ణుమాకవన్దాన్తరమ్ (నెడుక్కాలమిత్తాది). నానున్దొక్కినవెన్నా తే “పెన్ద్ర” ఎన్దిటతుక్కుభావమ్ (పిటన్దిట్టాల్ ఇత్తాది). (పెన్ద్ర) “నిధిపెన్ద్ర” ఎన్నుమాప్పిలే. “కోమళవల్లి” ఎన్తుకుమ్ (సుకుమారైయాన) ఎన్దొర్థన్దొల్లి, ఇళమ్మరువ మెన్దొర్థాన్తరమ్ (ఉపన్తుత్తోడేయత్తాది). కిడక్కై - పడుక్కై. అమళవాన్తుమటియే - ఎన్దళవామెన్తుమటికిటిలే. “శెయ్ కిన్ద కూత్తు - అమళవాన్తుమటియే” ఎన్దన్దయమెన్ద పడి.

౫.

ప్ర-తి.—(విదామ్బట్టు) (కోమళమిత్తాది) (కోవిన్దో మేయత్తనవెన్నుమ్) పచ్చమేం శేసప్రదశే, “ఇత్తంసచ్చిన్దయన్దిష్టుంభ క్తిన మ్రాత్త మానసః । ఆక్రూరోగోకులంప్రాప్తఃకిచ్చిత్తున్దొవిరాజతి ౧౮ ॥ సదదర్శితదాత్రకృష్ణమాదోహనేగవామ్ । వత్సమధ్యగతంబాలంసీ లోత్పలదళచ్ఛవిమ్ ౧౯ ॥ ప్రోక్తుల్లపద్యపత్రాక్షం శ్రీవత్సాశ్చీతపక్షసమ్ । ప్రలమ్బబాహుమాయామతుష్టోరస్థనిలమన్న సమ్ ॥ ౨౦ ॥ సవిలాససి తాధారంబిభ్రాణమ్మఖపజ్జుజమ్ । తున్దరక్తసఖంపద్భ్యాంభరశ్యాంసుప్రతిష్ఠితమ్ ॥ ౨౧ ॥ విభ్రాణంవాససీపీ తేవన్యపుష్ప విభూషితమ్ ౨౨ ॥”.

౫.

తిరునెడున్దొణ్డెక్కు - పతినాజామ్బట్టు. కన్తుమేయ్ త్రినితుకన్దకాళాయెన్తుమ్ కడిపాట్లో శూన్ద్రకణపురత్తై కనియెయెన్తుమ్ । మన్దు మరక్కూత్తాడిమక్కిన్దొయెన్తుమ్ వడతిరువేడ్డడమేయ్ మెన్దా వెన్తుమ్ । వెన్దుకురర్ కులన్దొన్ద వేదేయెన్తుమ్ విరిపాట్లో శూన్ద్ర తిరున త్తయూర్ నిన్దొయెన్తుమ్ । తున్తుకుట్టొరునిట త్తెన్దుజేయెన్తుమ్ తున్దెములై మేన్ద్రుళోరవ్చోర్ కన్దాశే.

౧ “పామ్బెయిల్లియెడు త్తాప్రూణనమ్బట్టి ఇతవన్దొక్కైయెన్తుమ్” ఎన్దవాక్య మివిడత్తిలేయొరు కోళ త్తిలేయొరుక్కిలుమ్, ఇళు “ఇన్దొక్కి పిన్నేపోనాల్” ఇత్తొన్దొన్దొగ్గన్దొన్దొమ్, “సర్పత్తైత్తట్టు వాతిరుక్క” ఎన్ద వ్యాఖ్యానన్దొమ్ విరోధిక్కుమాకై యాలేప్రక్షిప్తమ్.

౧॥ తి. మొ-౧౦౮-౩, ౨॥ తి-వి-౭౩. ౩॥ ౫౫-౧౦.

౧౧౮

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౪-తి-మణ్ణై యిరున్దు. ౬-పా-కూ త్తర్ వ్యాఖ్యానబో.

తిరుమొట్టి - సూర్ బ్రహ్మనిరుమొట్టి - మూవ్వాన్బుట్టు. తూక్కార్ పిఱవిక్కిణిన్దు కుపుకప్పెయ్తు. వాక్కాయెన్దు శివత్తు నానితల్కుళ్ళి ప్పామ్మోడొరుకూరైయిలేపయిన్దాన్పిల్. తాక్కాతుళ్ళిన్దు మెవ్వామరైక్కణ్ణా.

తాత్పర్యము.—భగవంతునియొక్క రక్షణప్రవృత్తిని ననుసంధించి యీపె ఆవుమాడలనుజూచి వాడు రక్షించినవియనియు సర్వము నుజూచిరక్షణార్థముగ నిత్యవిభూతినుండి వేంచేసి శయనించుశయనమనియు ననుసంధించుచున్నది. ఈ పెకీమతివిభ్రమయే మైముగించునో నేనె యుండునో.

౫.

మూ.—కూ త్తర్ కుడమెడుత్తాడితో విన్దనా మెనావోడుమ్.

వాయ్ త్తక్కులొళై కేట్కిన్దాయ వ నెన్దు మైయాక్కు.

మాయ్ చ్చియర్ వెణ్ణెయ్ కళో కాణిలవనున్దు వెణ్ణెయ్ తేన్నుమ్.

పేయ్ చ్చిములై శువై త్తార్ క్కె పెణ్ణాడియేటియ పి త్తే||

౬||

ఆ.—(కూ త్తర్) కూ త్తర్ కుడమెడుత్తాడిల్, “కోవిన్దనల్లనాళ్” ఎవ్వాలుమ్, ఆక్కాణ్ణావోడుమ్; అన్దియేయ్బిన్దవా తేతళో రుమ్. “అత్తుకీయక్కులొళై కేట్కిలివ శైప్పెఱవొణ్ణాతు” ఎన్దు కేళాతతొరుపడికాత్తుచ్చెల్లానిఱ్ఱుచ్చెయ్ తే, ఎక్కేనుమోరిడ త్తిలేపి న్నెయ్దుమ్. లభమానవా తే, అడియే మానవనెన్దోడుమ్; అవనన్దియేయ్బిన్దవా తేమోహిక్కుమ్. పి న్నెయ్దుమ్, ఆయ్ చ్చియర్ వెణ్ణెయ్ కళో కాణిల్, అవనున్దు వెణ్ణెయ్ తేన్నుమ్. ౧* మాయ్ త్తల్లెణ్ణివాయ్ములైతన్ద పేయ్ చ్చియైమాయ్ త్తవిచ్చెయ్ లో కిడివ శైయిప్పాడుపడుత్తుకొట తేన్దితాళ్. ౬.

అన్య.—కూ త్తర్ కుడమ్ ఎడుత్తు (౩) అడిల్ కోవిన్దన్ ఆమ్ (౬) ఎనా ఓడుమ్ వాయ్ త్త (౯) కులొళై కేట్కిల్ మాయవన్ (౧౧) ఎన్దు మైయాక్కుమ్ ఆయ్ చ్చియర్ (౧౨) వెణ్ణెయ్ కళో కాణిల్ అవన్ (౧౩) ఉన్దు వెణ్ణెయ్ ఈతు (౧౪) ఎన్దుమ్ పేయ్ చ్చి ములై (౧౫) శువై త్తార్ క్కు కొడి ఎన్ (౧౬) పెన్ ఏటియ పిత్తు. (౩౦).

పన్నీ.—అనన్దరమ్, అవనుడైయమనోహరచేష్టితద్దశైయనుసన్దిత్తు, అవన్దుక్కు పోలికణ్ణు భృమియానిన్దా శెన్దితాళ్.

కూత్తాడుమవర్ కళో, కుడమ్, ఎడుత్తు, (౩) అడినార్ కళాకిల్, గోసమృద్ధియై యుడైయనాకైయాలే శెరుక్కుమిక్కుక్కుత్తాడుకై యేస్వభావమాకవుడైయకృష్ణన్, ఆమ్, (౬) ఎన్దు, క్కాణ్ణెక్కొడానిఱ్ఱుమ్; నన్దాయ్ నెన్దైవరుత్తుమ్, (౯) కులొళై, కేట్కిళాకిల్, ఇన్దై ప్పెణ్ణుడైయ ప్రణయరోషమాలుమ్మడి తన్ తాన్ చ్చివైత్తుత్తుమ్ కులొళైయైయడైయ అశ్చర్యభూతనాన కృష్ణన్, (౧౧) ఎన్దు, మోహి యానిఱ్ఱుమ్; ఇన్దైచ్చికో కైయిలే, (౧౨) వెణ్ణెయ్, కణ్ణాళాకిల్, అవన్, (౧౩) అముతుశెయ్ త, వెణ్ణెయోడుసజాతీయమ్, ఇతు, (౧౪) ఎన్నానిఱ్ఱుమ్; పూతనైయనుడైయ, ములైయై, (౧౫) ప్రాణనోడేశువైత్తుత్త మైలాకత్తుక్కుక్కొడు త్తమ పోపకారకర్ క్కు, కొడిపో లేమెల్లియవడి వైయడైయ, ఎన్, (౧౬) పెణ్ణిశై, తలైమణ్ణైయిడుమ్మడికొణ్ణై, పిచ్చిరున్దపడి. (౩౦).

౭.

అర్థము.—నర్తనముచేయువారు కుంభమును నెత్తి (౩) అడినవో గోవులసమృద్ధికల (కృష్ణుడు) కావచ్చును (౬) అని (చూచు టకై) పలుకెత్తును; మనోహరమైన (౯) వేణునాదమును వినినవో అశ్చర్యభూతుడైనకృష్ణుడు (౧౧) అని మోహించుచుండును; గోప స్త్రీలయొక్క (హస్తములయందు) (౧౨) నవనీతమును జూచినవో అకృష్ణుడు (౧౩) ఆరగించిన వెన్నతో సజాతీయమైనవెన్న ఇది (౧౪) అనిచెప్పును; పూతనయొక్క స్తనమును (౧౫) పానముచేసినవారికి తీగెవంటిశరీరముకల నా (౧౬) కొమార్తె పూర్ణముగబొందిన వైత్యమీ రీతిగనున్నది. (౩౦).

౮.

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౪-తి-మణ్ణై యిరున్దు. ౬-పా-కూత్తర్ వ్యాఖ్యానభి.

౧౧౯

ఈ.—ఆతామ్బట్టు. తణమకళో పిచ్చుక్కు నిదాన త్రైయుమ్ అతడియాక వన్ద పిచ్చుతన్నె యుమ్ శొల్లుకితాళి.

(కూత్తర్ కుడమెడుతాడిల్) ఇవళ్ ప్రకృతి అతనిరుక్కెయాలే “ఇవళైక్కిడై యాతు” ఎన్దుకూత్తువిల క్కిప్పోలేకాణుమ్కిడప్పతు. ఇడైయర్ శెరుక్కుక్కుప్పోక్కువిట్టాడువతోరు కూత్తాయీర్లు - కుడకూత్తాకి ఆతు. విళైవతటియాతే వళిప్పోక్కర్ పుకున్దాడానిట్టర్ కళే, అత్తైక్కణ్ణు (కోవిన్దనామెనావోడుమ్) ఇక్కుడ కూత్తాడుమ్బాతు గోసమ్మియైయుడై యక్కష్టనాక వేణుమెన్దు కాణవోడుమ్. “ఇరన్దుతిరికిఱవివర్ కళవనాకై యా వతె?” ఎన్బర్ కళే (ఆమెనావోడుమ్) అవణ్ కష్టనేయెన్దు కాణవోడుమ్. (వాయ్ త్తక్కులొళై కేట్కిల్) “విశేషజ్జర్, అవిశేషజ్జర్” ఎన్దువాళియిన్ది కేల్ ఎల్లారైయుమొక్క ఈడుపడుత్తుమ్ కుల్లికనల్లిశై వన్దుశెవిప్ప డిల్. (మాయవనెన్దుమైయాక్కుమ్) ౧ “నుడజ్గుకేల్వీయిశై” ఎన్దుక్కడవతితే అవన్దనై. అభవా, “ఁకలె ల్లామ్ పళుక్కుళిపిన్నేపోనే, పితాదికళుక్కు పరతన్ద్రినానే, పిరిన్దే, ఆల్లే, ౨ * ఒరుపకలాయీర మూత్తి” ఎన్దుప్పోలేశొల్లి సాన్ద్రనమ్మణ్ణిక్కొణ్ణువన్దుతోర్లుమవనెన్దు, అవణ్ కుల్లిలెవైత్తుచ్చొల్లుమ్ తాల్దన్ద శొల్లైనినై యామోహిక్కుమ్.

(ఆయ్ చ్చియర్ వెణ్ణైకళో కాణిల్) “బ్రాహ్మణికళో స్పర్శి త్తవెణ్ణైయితు” ఎన్దుల్ కొళ్ళాళి, ముడైనా త్తమ్మిక్కు వెణ్ణైకళో కాణిల్. (అవనుణ్ణు వెణ్ణైయి తేన్నుమ్) కళపుకాణప్పక్కువాయతుకై యతాకవకప్పట్ట పోతు శేషి త్తవెణ్ణైయోడే సజాతీయమానవెణ్ణైయి తేన్నుమ్. ఇవలిప్పడికలజ్గుకై క్కునిదానమెన్నెన్నిల్ (పేయ్ చ్చిములై శువైత్తార్ క్కు) అవణ్ మున్నేయిరు ఉపకారత్తైప్పణ్ణివైత్తా, అతిలేతోర్లవన్దుతోడజ్జి ఇవళో పిచ్చేఱు

జీ-ఆ.—ఆతామ్బట్టు. (కూత్తరిత్యాది) పిచ్చుక్కునిదానమ్ - పేయ్ చ్చిములైశువైత్తతు. శేషమెల్లామ్ - పిచ్చుక్కళో.

“ఆడిల్” ఎన్దు యదికబ్బార్థమ్ (ఇవళ్ ప్రకృతియిత్యాది). విలక్కిప్పోలే - విలక్కియిరున్దాప్పోలే. ఇక్కుత్తాడినాలవళైక్కిడై యామెక్కుపేతువైయరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ (ఇడైయరిత్యాది). ఇడైయర్ కుడమెడుతాడిలెన్నాతే, “కూత్తర్” ఎన్దువిశేషి త్తతుక్కుభావమ్ (విశేషతటియాతేయిత్యాది). “కోవిన్దే” ఎన్దుతుక్కు “విదో - లాళే” ఎన్దుఱుధాతువైయట్టొణ్ణర్థమ్ (ఇక్కుడకూత్తాడుమిత్యాది). వ్యధి తైయాయుక్కిఱవళో పాట్టుక్కేట్టత్తిరికితాళియెన్దు; “కేట్కిల్” ఎన్దుఱుధాతువైయట్టొణ్ణర్థమ్ (విశేషజ్జరిత్యాది). భోగ్యతాసామ్యత్తారే “మాయవణ్” ఎన్దు మోహిక్కుమెన్దుపడి. ఆనాలవణ్ కుల్లిలొళైపోలేభోగ్యనాయరుక్కుమోవెన్దు (నుడజ్గుకేల్వీయిశైయిత్యాది). కేట్టారై యాడుపడుత్తుమ్ కేల్వీయైయుడైయగానమిత్తర్థం. “కుల్లిల్ - వాయ్ త్తవోళై” ఇత్యన్వయం. వాయ్ త్త - నన్దాన. మాయవణ్ - ఆశ్చర్యభూ తణ్. మాయవన్దుడైయకుల్లిలొళైయెన్దు మైయాక్కుమెన్దుర్థానరమ్ (అథవాపకలెల్లామిత్యాది). ఇపోతు “మాయవణ్” ఎన్దుతుక్కు - శ్శివ్యా మోహముడైయవనెన్దు శబ్దార్థమ్. తాల్దన్దశొల్లొ - నీవోక్కికళో. నినైయా - నినైత్తు. మున్దిను - అవనుక్కుప్పోలియానతుకొణ్ణు, ఇరణావతు - అవనుడైయపేచ్చుక్కుప్పోలియానతుకొణ్ణు కణ్ణుకొళ్యతు. మైయాక్కుమ్ - మోహియానిటుమ్.

“ఆయ్ చ్చియర్ వెణ్ణైకళో” ఎన్దుతుక్కువ్యావర్త్యమ్ (బ్రాహ్మణికళిత్యాది). అవనుణ్ణువిట్టతెన్నువొణ్ణాతు; అవనుణ్ణు శేషి త్తతెన్ను వొణ్ణాతు, కాలాన్దరమాకైయాలే యతువుమనుపపన్ను మెన్దు వివక్షి త్తవిరోధేనార్థమ్ (కళపుకాణవిత్యాది). “అవనుణ్ణు శేషి త్తవెణ్ణైయోడు సజాతీయమానవెణ్ణైయొక్కాణిలవనుణ్ణు శేషి త్తవెణ్ణైయెన్నుమ్” ఎన్దుపెరియజీయరుళిచ్చెయ్ వర్, సమ్మన్దిసదృశపదార్థజ్జైక్కాణిల్ సమ్మన్ది పదార్థజ్జైన్దుభిమిక్కిఱుతుక్కుచ్చేరవేణ్ణుకైయాలే. “(శేషి త్తవెణ్ణైయోడుసజాతీయమాన) వెణ్ణైయెన్దు శేషి త్త (వెణ్ణైయి తేన్నుమ్) ఈతెన్దు

ఆ-ఆ-వి.—మాయవనెన్దు మైయాక్కుమెన్నురల్. అతావతు - మాయవణ్ కుల్లిలొళైయెన్దు మోహిక్కుమెన్దుపడి.

౧౧ ౨౪-౬, ౨౫ F3-౧.

౧౨౦

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౪-తి-మణ్ణై యిరున్దు. ౭-పా-ఏటియ వ్యాఖ్యానబిళ్.

ఈ. — త్రొడగ్గినాళ్. తాయుక్కుడవుతవాతసమయ త్తిలే పూతనై వన్దు ములై కొడుక్క, అవ్వళవిలేయుణర్ త్తియు
ణ్ణాయ్ అవన్తై ముడిత్తు తనై ఎనోక్కి తనైనే; అవ్వపకార త్తిలేతోడ్రు అన్దుతోడగ్గియివళ్ సిచ్చేటినాళ్. “పూత్త
రువుణర్ చ్చి, పునోతరువుణర్ చ్చి, కళిటుతరువుణర్ చ్చి” ఎన్దివై పుణర్చిక్కు హేతు. అతావతు-ఎట్టాతకొమ్మిలేనిన్దు
తోరుపూవై యాశై ప్పట్టాల్ ఇవన్తనై ఎప్పేణాతే యివళాశై యెముడిత్తుకొడుక్కై, “ఇవన్తనై ఎప్పేణాతే
నన్నినైవై ముడిత్తానే” ఎన్దులతుక్కాక తనై ఎక్కొడుక్కై - పూత్తరువుణర్ చ్చి. ఆలోలేయన్దు కిఱవివన్తై త్తా
పుక్కేఱవిట్టుతుక్కాక తనై ఎక్కొడుక్కై - పునోతరువుణర్ చ్చి. అచిన్దితమాక వానై యిన్తై యిలేయకప్పట్ట
వన్తై మీట్టుకొడుక్కై త్తతుక్కాక తనై ఎక్కొడుక్కై - కళిటుతరువుణర్ చ్చి. ఇవై యొన్దుమల్ల; అవన్తనై ఎనోక్కి
నతుక్కు ఇవళోతనై యొన్దుతిక్కొడుక్కి తాళ్. (ఎన్ పెణ్ణాడి) అనర్ కళిల్ వ్యాప్తి. నిరుపాధికస్త్రీ త్వత్తై
యుడైయవళ్. (ఏటియపిత్తు) ఇవళో కొణ్ణపిచ్చు.

౬.

జీ.ఆ. — భ్రమియానిన్దు మెన్దుకూట్టిక్కొళ్వతు” ఎన్దుమరుళిచ్చెయివర్. కీర్త్వాక్యవివరణమ్ (తాయుమ్ కూడవిత్తాది). అవన్తనై ఎనోక్కిన
తుక్కుప్పిచ్చేఱవేణుమా వెన్దు; ఇతులోకవ్యాప్తత మెన్దితార్ (పూత్తరువిత్తాదివాక్యపట్టతాలే). ఉపపాదనమ్ (అతావతిత్తాది). ఇవైయొన్దు
మల్ల వెన్దుతు - ఇవర్ కళెల్లారుమ్ తగ్గళైరక్షిత్తవుపకార త్తిలేతోడ్రు తగ్గళై యొన్దుతిక్కొడుక్కై ప్పర్ కళో; ఇవళుత్తమనాయకియాకైయాలే,
అవన్తనై ఎనోక్కినతుక్కు తనై యొన్దుతిక్కొడుక్కి తాశ్చి పడి. వివరణమ్ (నిరుపాధికేత్తాది). పెణ్ కొడి - కొడిపోలేమృదువానవ
డివై యుడైయవెన్ పెణ్ణిశ్చె. ఎన్ పెణ్ కొడి - పేయ్ చ్చిములైవన్తైర్ తుక్కు - ఏటి - కూత్తిరిత్తార్ భ్యాన్వయః.

౬.

తాత్పర్యము. — నాకొమార్తై గొల్లలుకుంభనర్తముచేయగా నదిచూచిన ర్తనముచేయువాడు గోసమృద్ధికలకృష్ణుడు గనుండవలయు
ననిపరుగెత్తును; వేణుగానమువినబడినచో గోపయవతులయొక్కకోపమును బోగొట్టుటకై యాశ్చర్యభూతుడైన కృష్ణుడు వేణుగానము
చేయుచున్నాడని మోహించును; గోపస్త్రీలయొక్క హస్తములయందు వెన్నునుజూచినచో ఆకృష్ణుడొరగించి కేషించిన వెన్ను యిదియనియను
సంధించును; ఇట్లు కృష్ణవిషయమున నీపెయనత్తురాలగుటకునిదానము వీడుపూతనయొక్క స్తనమును పానము చేయువ్యాజముచేవిగోధినిరసన
ముచేసిలోకులకుతననిచ్చియుపకరించిన యుపకారమేకదా ?

౬.

మూ. — ఏటియపి త్రినోడెల్లాపులకుకణ్ణ్ పడైప్పెన్నుమ్ ।
నీలు శెవ్వేయిడక్కాణి నెడుమాలడియారెన్టోడుమ్ ।
నాళుతుథాయ్ మలర్ కాణినారణగ్గణ్ణియారెన్నుమ్ ।
తేటియున్దేతాతుమాయో ॥ నిట్టత్తనశేయి త్తిరువే॥

౭.

ఆ. — (ఏటియ) ఎత్తనైయెనుమ్ పితేటినాలుమ్, ఎల్లాపులకుకణ్ణ్ పడైప్పెన్నుమ్; ఇతోన్దుత్తపామ్ కోల్లుమ్. ద్రవ్యమేతేను
మాకిలుమూర్ధ్వమాకవిడక్కాణిల్, నెడుమాలడియారెన్టోడుమ్. తదీయవస్తుపాద్యశ్యత్తాలే తదీయమల్లాతపద్యైయమ్ తదీయమాకక్కరుతి
ప్పిత్రోడుకిఱవివళ్ అవనుక్క సాధారణశేషభూతమాన తిరుత్తుథాయ్ మలర్ కాణిల్ పడుమ్? పలకొల్లియెన్నిని? తేటియున్దేతాతుమ్ మాయో
న్దిటమల్లతేటియాళి త్తిరునెన్దితాళ్.

౭.

అన్య. — ఏటియ పి త్రినోడు ఎల్లాపులకు (౩) కణ్ణ్ పడైప్పె ఎన్నుమ్ (౬) నీలు శెవ్వే ఇడ (౯) కాణిల్ నెడుమలర్ అడి
యార్ (౧౨) ఎన్దు ఓడుమ్ నాళు (౧౩) తుథాయ్ మలర్ కాణిల్ (౧౪) నారణ్ కణ్ణి ఈతు (౨౧) ఎన్నుమ్ తేటియున్దేతా
తుమ్ (౨౪) ఇత్తిరు మాయో తిటత్తనశో. (౨౭)

॥ “తిటత్తనశో” ఎన్నుమ్ పాఠమకవచ్చిత్ కాణ్ణిటతు.

[30]

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౪-లి-మణ్ణై యిరున్దు. ౭-పా-వటియ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

౧౨౧

పన్నీ.—అనన్తరమ్, అవనుడైయ పరశ్వచిహ్నజ్ఞై యనుసన్నితుక్కులగ్గినపోతోడు, తేటిసపోతోడువాళియట వనన్పడికలిచే యుళ్ళా యిరానిట్టా శెన్నితాళ్.

మికైత్త, భృమన్తోడేకూడియిరుక్కుచ్చెయ్తే, వేదాన్తవిత్తుక్కుళ్ళొల్లుమాప్పోలే ౧“కృష్ణవహిలోకానామత్పత్తి”ఎన్దు సర్వలోకముమ్, (౩) కృష్ణుడైయ, సృష్టి, ఎన్నానిఱుమ్; (౬) భస్మన్తైక్కొడ్డా, తెవివతాక, ఇడ, (౮) కడ్డాళాకిల్, “ద్రవ్యమిన్నతు” ఎన్దుటియాతే ఊర్వసృష్టి మేయడైయాళమాక ఆశ్రితర్ పక్కలత్త్యన్తవ్యాముగ్ధనాన సర్వేశ్వరనుడైయ, అడియార్, (౧౨) ఎన్దుభృమిత్తు, అవర్కళిరున్దవిన్తైన్తోక్కియోడానిఱుమ్; పరిమళోత్తరమాన, (౧౩) తిరుత్తుటొయిన్, పూదారై, కాణిల్, (౧౪) సర్వస్వామియాననారాయణుడైయ, మాలై, ఇళు, (౨౧) ఎన్నానిఱుమ్; ఇప్పడి తేటిసవళివిలుమ్, కలగ్గినవళివిలుమ్, (౨౪) ౨“నాత్వర్గంతుభ్యతే” ఎన్దుమ్ ౩ “తత్తస్యసదృశంభవేత్” ఎన్దు మెన్నుచ్చడి మికవుమ్లక్కాత అన్దత్తిరువైప్పోల్లన్దియే పిరిన్దదైయిల్ సదృశవస్తుక్కులైయుమ్ సమ్మన్దిపదార్థజ్ఞైయుమ్కణ్ణు కలక్కుమిత్తిరువానవో, ఆశ్చర్యమాన పరత్వచిహ్నజ్ఞైయుడైయవన్, తిఱత్తిలేయాకానిట్టాళ్. (౨౭) అన పాయనియానసన్నుత్తాయురుక్కైయిరువర్ కుమ్మొమ్మమిత్తే.

౭.

అగ్గము.—మించిన భృమన్తోనుండగా సర్వలోకములును(౩) కృష్ణునియొక్క సృష్టి అనిచెప్పను; (౬) భస్మము మార్గముగ ధరింపగా (౮) చూచినదైనవో (ఆశ్రితులయందు) గొప్పవ్యామోహముకలసర్వేశ్వరునియొక్క దాసభూతులు (౧౨) అనితలచి (నారినిగుఱించి)పరుగెత్తును; పరిమళించుచున్న (౧౩) తులసియొక్క పుష్పమాలలను జూచినవో(౧౪) నారాయణునియొక్క మాలలు ఇవి(౨౧) అని యనుసంధించును; (ఇట్లు) ధైర్యమునునొందినపుడును కలతలెందినపుడును (౨౪) ఈపిరాట్టి ఆశ్చర్యభూతునియొక్క విషయమునందవగాహించుచున్నది. (౨౭)

౭.

ఈ.— ఏద్రామ్బుట్టు. తేటిసపోతోడు తేటాతపోతోడు వాళియట ఎప్పోతుమవన్ది అమల్లతటియాళే యెన్నితాళ్.

(ఏటియన్దిత్యాది) ఇవలో పిచ్చేటిచ్చొల్లుమ్వారైకేట్టైక్కు, మైత్రేయాదికలైప్పోలే తొడర్ న్దుతిరియ వేణ్డిక్కాణుమ్ తిరుత్తాయార్క్కొరుక్కిఱుతు ౪“ విష్ణోస్స కాశాదుద్భూతంజగత్ ” ఎన్నానిన్దాళ్. బ్రాహ్మణర్ పిత్తే

జీ-అ.—ఏద్రామ్బుట్టు (ఏటియన్దిత్యాది) “తేటియమ్ తేటాతుమాయోన్ తిఱత్తనల్” ఎన్దుత్తైక్కటాత్తిత్తవతారికై (తేటిసపోతోడిత్యాది).

(ఇవలో పిచ్చేటియితి) శ్రీపరాశరభగవాన్ తెలినిరున్దుపసిష్టపుల స్త్యవరదానలభ్యపరదేవతా పారమార్థవిజ్ఞానతోడేగొన్నవారైకేట్టైక్కుమై త్రేయసుక్కున్తువళే వేడినాప్పోలే యిరుక్కిఱుతివరుక్కుమ్ ఇవలో పిచ్చేటిచ్చొల్లుమ్ వేదాన్తరహస్యమానవారైకేట్టైక్కొన్దు పడి. అవన్ తెలిన్దిరున్దుకొల్లుమ్ వారైయాయిల్ శివలో పిచ్చేటిచ్చొల్లుమ్కఱుతు. మైత్రేయాదికలైప్పొన్నవారైయేతెన్న (విష్ణోరిత్యాది)ప్రథమేన్దశేప్రథమే. మైత్రేయన్ శ్రీపరాశరభగవాన్. ప్రశ్నన్పుణ్ణినతు - “యన్తయన్పుజగద్భృహ్మసత్తైచ్చతచ్చరాచరమ్ । లీనమాసీద్యథాయత్ర లయమేవ్యతియత్రచ” ఎన్దిఱ్ణోక్ మ్. అతుక్కుత్తరమ్-“విష్ణోస్స కాశాదుద్భూతంజగత్తై”వచన్తిరమ్ । స్థితిసంయమకర్తా సౌజగతోన్యజగచ్చసః” ఎన్దిఱ్ణోక్ మ్. ఇవతుమ్ శ్రీపరాశరభగవాన్వైప్పోలేకొల్లుకటా శెన్దుపడి. “సకాశాత్” ఎన్దుతుక్కుమున్దర్థమ్. అతావతు - “కాశోదీప్తా” ఎన్దు - దీప్తివాచకమాయ్, ప్రకాశరూప సబ్దల్యజ్ఞానవిశిష్టాద్విష్ణోరుదుభృత మెన్నుతల్; గో, “సోభిధ్యాయశరీరాత్సాన్విత” ఎన్దురుక్కైయాతే, ప్రకాశమయశరీరవిశిష్టాద్విష్ణోఃఎన్నుతల్; ఇతుక్కుమ్ కీర్తించొన్న తేధాతు; సకాశాత్ - కాశసహితాత్ ఎన్దుపడి; అన్దిక్కే, సకాశమన్దు - సమీపమాయ్, విష్ణుసమీపాత్ ఎన్నుతల్. విష్ణుపదమ్ - పూర్వాన్దర్థయత్తిల్, పశ్చిమ్యన్దమ్; తృతీయాళ్, షష్ఠ్యన్దమ్. బ్రాహ్మణు

ఈ. - తీనాలు మోత్తు వొల్లు మాప్పోలే ఇన్విషయ త్తిల్ వాసనై యిరుక్కిటపడి. ౧ “కృష్ణవవహిలో కానాముత్పత్తి రపిచాప్యయః” ఎన్నిటివితిలారు కాలమ్ కలక్కమిలై. ఇవళో పిచ్చేటియిరుక్కిటదశై యిలే, ఇజ్జగ లైలమ్ కృష్ణనాలే సృష్టమాయన్ దైన్ముమ్.

(నీలు శెవ్వేయిడక్కాణిల్) పాయశ్చిత్తప్రకరణజుళిలే బ్రహ్మహత్యాదిపాపజుళై పృణ్ణినార్ కుక్కుప్రాయ శ్చిత్తమాక విధిత్తద్రవ్యతై తామసపురుషర్ కళో ధరిత్తుప్పొద్దార్ కళో, అన్దద్రవ్యతైప్పారాతే శెవ్వేయమాత్రతై కొణ్ణుభ్రమిక్కుమాయన్ దైవళో, అతుపాడిపట్టుక్కిడక్కిట త్తెన్దటికిటిలల్. అనర్ కళో శెవ్వేయిడువర్ కళో వెన్నిల్ ; అతువుమన్ది కే - (ఇతువుమన్ది కే) మళక పాయరాయరుప్పార్ కళో ధరిప్పర్ కళితే. అల్పసామ్యమయెయమా యన్ దైవభుక్కుభ్రమిక్కుక్కు. ఇన్దడార్ద్ర తామాత్ర తైయే కొణ్ణు ౨ “ఉద్ధృతాసివరాహేణ” ఇత్యాదియిల్ శొ ల్లుకిటపడియే, ఎన్దు మొక్క భగవత్సమ్మన్దమ్ మాతాతదేశ త్తిల్ మణ్ణై కొణ్ణుధరిత్తుప్పొరుమవర్ కళాకొణ్ణు భ్రమిత్తు, ఇవర్ కళో సర్వేశ్వరనడియార్ ఎన్దోడానిమ్ముమ్. అతన్దిన్దద్దుద్దియిరుక్కిటపడి.

(నాటుత్తూయ్ మలర్ కాణిల్) అతల్లాత తైయతాకభ్రమిక్కిటవళో అతుతానానవన్ దైక్కుణ్ణాల్ విడా లితే. అవళిరసావహిత్తు అడియార్ కుక్కుక్కొడుక్కుమతిత్తే యితుతా. అతావతు - శ్రీశతకోపనుక్కుచ్చా త్తుకై యితే. ౩ * శుడర్ ముడిమేలుమ్ తాళిణైమేలుమ్ పునైన్ద తణ్ణున్దుమాయితే. పరిమళవైయుడైత్తాన తిరుత్తు

తీ. అ. - యత్తిల్ తత్త్వకథనజ్ఞాదుమోవెన్న (బ్రాహ్మణిత్వాది). “విష్టోస్సకాకాత్” ఎన్దాప్పోలే కొల్లా తే “కణ్ణై పడైప్ప” ఎన్దానెన్దెన్న (కృష్ణవవహిత్యాది). రాజనాయేభీన్ద. “కృష్ణస్యహిక్యతేభూత మిదంవిశ్వచ్చరాచరమ్” ఇత్తుత్తరాధమ్. శబ్దార్థమ్ (ఇవళో పిచ్చేటియిత్యాది).

నిషిద్ధమానసీన్ దైయిడలామోవెన్న (పాయశ్చిత్తేత్యాది). ద్రవ్యతై - కాన్దులై. “స్తేయంకృత్వా గురుదారాంశ్చ గత్వాసురాంపీ త్యాబ్రహ్మహత్యాచ్చకృత్వా | భస్మచ్ఛన్నోభస్మశయ్యానోరుద్రధ్యాయాముచ్యతేసర్వపాపైః” ఇతికాతాతపస్స త్తాయశ్చిత్తప్రక రణోక్తమనుసన్దేయమ్. పాడిపట్టెన్దిటవతు - చాటు. ధూళియాయెన్దుమ్, పరాహతమాయెన్దుమ్. అవర్ కళో శెవ్వేయిడువర్ కళో వెన్దుతు- తిర్యప్పన్ద్రమాకవన్దోవిడువర్ కళెన్ద పడి. అతువుమన్ది కే - నియమేతిర్యక్కాకపున్దుక్కి. మళకప్రాయరాయరుప్పార్ కళో - అజ్ఞరాయ రుప్పార్ కళో; భస్మతైతిర్యక్కాకపుమ్, మృతైడార్ద్రపున్ద్రమాకపుమ్ ధరిక్కువేణుమ్” ఎన్దటియతవర్ కళెన్ద పడి. సామ్యముజ్ఞాయేభ్రమి క్కువేణావోవెన్న (అల్పసామ్యమిత్యాది). అల్పసామ్యమేతెన్న (ఇన్దడార్ద్రతేత్యాది). నెడుమాలిడియార్ ధరిక్కిటద్రవ్యమిన్న తెన్దుకాట్టా నిన్దుకొణ్ణు, అవర్ కళాకభ్రమిక్కుమెన్దితార్ (ఉద్ధృతాసీత్యాది). జ్ఞానాధికరానవివర్ అవర్ కళై - “నెడుమాలిడియార్” ఎన్దులామోవెన్న (అతన్దిన్దిత్యాది). పిత్రేటియరుళిచ్చెయ్తవాన్దెయ్దు పడి. అతన్దిన్దద్దుద్దియెన్దు - “ఎల్లాపులకుకణ్ణై పడైప్ప” ఎన్దతిల్ వ్యాప్య త్తిశొన్న పడి.

పూర్వప్రతికటియాకభావమ్ (అతల్లాతతైయిత్యాది). భగవత్సమ్మన్దమ్ దైయతల్లాతవన్ దై విట్టుతిరుత్తుటాయ్ శొల్లుకిట అతినుడై యగారవ్యతైయెప్పోల్ వెన్దితార్ (అవళిరసేత్యాది). అడియార్ కళిల్ వెన్దుకొణ్ణాన్దార్ ప్రధానరాకై యాతే ౪ “నమక్కున్దివల్ కా” ఎన్దతైక్కుటాక్షి త్తరుళిచ్చెయ్కితార్ (అతావతిత్యాది). అత్తై, తాళాడవాన్దెప్పడుకితా శెన్దుకరుత్తు. శిరసావహిక్కిటకుక్కుప్రమా ణమ్ (శుడర్ ముడిమేలుమెన్దుతు). అడియార్ కుక్కుక్కొడుక్కుమతుక్కు ప్రమాణమ్ (తాళిణైమేలుమిత్యాది). ఈశ్వరనుక్కాన్దార్, తిరు

అ. అ. వి. - పిత్రేటిచ్చొల్లుకితాకళిల్ “ఎల్లాపులకుకణ్ణై పడైప్ప” ఎన్దుశొల్లుకిటపడియెన్దు; పిత్రేటిచ్చొల్లుమ్మోతుమ్? “అభి గన్తవ్యాస్సన్దోయద్యపికుర్వన్తికై ముపదేశమ్ | తేహంనైవరకథాయాస్తావీవభవన్తికాస్తార్థాః” ఎన్నిటిపడియోస్తార్థమాయెయిరుక్కు మెన్దితార్ (బ్రాహ్మణిల్ పిత్రేటినాలు మెన్దుతోడజ్జే).

* కుర్ణులితాక్షరజ్ఞో అవశ్యవివరణీయమాయరున్దుమ్ వ్యాఖ్యానత్తిల్ వివరిక్కుప్పడామెయలుమ్, వాక్యార్థసాన్దరస్యవిరుద్ధమాన్దెయ లుమ్ ప్రక్షిప్తమెన్దుతోన్ దుకిటతు. ౧॥ భార-రాజ. ౨॥ తై-శ-నా-౧. ౩॥ F-౭-౪. ౪॥ శృ-౬. ౫॥

తిరువాయ్ మొట్టి. — ర. ప. ర. తి. మ. జైయిరును. ర. పా. తిరువుడై వ్యాఖ్యానజ్ఞుల్.

౧౨౩

ఈ. — గ్రామైక్కాణిల్, ఉభయవిభూతియు క్తనాసన ర్వేశ్వరనై శ్వర్యత్తుక్కిట్టతనిమాలై యీ తెన్నుమ్. (తేటియుమి త్యాది) తేటియుమెన్నిటతు - శుగ్రాయ్మలర్ కాణిలెన్దై. తేటాతుమెన్నిటతు - నీలు శెవ్వేయిడక్కాణిలెన్దై. అన్తిక్కే, ౧ * కోవై వాయూలిట్టడియుమ్, ఇత్తిరువాయ్ మొట్టియిట్టడియుమాకవుమామ్. (మాయోని త్యాది) పిఱన్దజ్ఞానమ్ కలక్కత్తుక్కుడలామ్బడిపణ్ణవల్లవాశ్చర్యభూత. అవనిడైయాట్టత్తిలాళిత్తిరు. (ఇత్తిరు) అనపాయినియాన వవళోడొక్క వికల్పిక్కలామ్బడికాణమివల్ పడికల్ తా. అవళుక్కవనుద్దేశ్య, ఇరువరు ముద్దేశ్యరానశేర్ త్రియుడివళుక్కు.

౨.

జీ. అ. — పడికళితే. శబ్దార్థమ్ (పరిమళ తైయి త్యాది) తత్పురుషసమాసార్థమ్ (ఉభయవిభూతీ త్యాది) కోవై వాయూలిట్టడి-జ్ఞానకార్యమ్. ఇత్తిరు వాయ్ మొట్టియిట్టడి - భృమకార్యమ్. ద్వితీయార్థత్తుక్కుచ్చేరవర్థమ్ (పిఱన్దవి త్యాది). ఇడైయాట్టత్తిలాళ్ - ఇడైయాట్టత్తిలే యిరుక్కు మవల్. “తిరు” ఎన్దతుక్కుభావమ్ (అనపాయినియి త్యాది). “ఇత్తిరు” ఎన్దిజవెలక్షణ్యమేతెన్న (అవళుక్కి త్యాది). తేటియుమ్ - తెలిన్దనశ విలుమ్. తేటాతుమ్ - కలన్దినవళవిలుమ్. తిఱత్తనల్ - తదిష్టయక వ్యాపారవతీత్యర్థః. ఏటియపిత్తికోడు - ఏటినభృమతోడే యిరుక్కు చెయ్తే. “మిక్తైత్తభృమతోడేహడియిరుక్కుచెయ్తే” ఎన్దరైయిల్ శబ్దార్థమ్. పడైప్పు - సృష్టి. క్రమేణాన్యయః.

౩.

ప్ర. తి. — (వట్రామ్బట్టు) (ఏటియవి త్యాది) (కణ్ణకపడైప్పెన్నుమ్) (పథమేంశేప్రథమే, “విష్టోస్సకాశాదుమ్భితంజగత్తై” వచస్థితమ్ | స్థితిసంయుక్తరా2 సౌజతోస్యజగచ్చుః.) — మహాభారతేరాజసూయేభీష్మః, “యథాబుద్ధుదఉత్థాయతతైవచవిలియ తే | చరాచరాణిభూతానితథానారాయణేనదాకృష్టసహిలోకానాముత్పత్తిరపిచాప్యయః | కృష్టస్యహిక్వతేభూతమిదంవిశ్వంచరాచరమ్” — (నీలు శెవ్వేయిడక్కాణిల్) శాతాతపస్సృతప్రాయశ్చిత్తప్రకరణే, “స్తేయంకృత్యానగుదారాంశ్చగత్యానురాంపిత్యా బ్రహ్మహత్యాంచ కృత్యా | భస్తచ్చన్నోభస్తశయ్యాశయానోరుద్రధాయాముచ్యతేసర్వపాపైః.” — తైత్తిరీయశ్రీనారాయణే, [౧] “ఉద్భృతాసివరాపాణకృష్టేనశతబాహునా | భూమిర్దేనుర్ధరణీలోకధారిణి.”

౪.

తాత్పర్యము. — మితిమించిన భ్రమతోనుండునపుడును నీపెనుమస్త్రాళములును కృష్ణునియొద్దనుండియుత్పన్న ములాయెననియు, భస్తమునునైన ఉద్భవముగాఁగఁగించినవారిని జూచినచోవిష్ణుభక్తులని తలచివారినిగుఱించిపరుగై త్రియు, దివ్యపరిమళముతోఁగూడినతులసీ మాలలను జూచినచోయివి సర్వజగద్రక్షకుడైన నారాయణునియొక్కమాలెనియుననుసంధించియు నిట్లుఆశ్చర్యగుణచేష్టితములకలసర్వేశ్వరునివిషయ మునవ్యామోహము నొందియున్నయీపె నిత్యానపాయినియైన శ్రీదేవితోవికల్పింపఁదగియున్నది.

౫.

మూ. — తిరువుడైమన్నరైక్కాణిల్ తిరుమాలై క్కణ్డేసేయెన్నుమ్ |

మురువుడై వణ్ణజ్ఞల్ కాణిలులకళన్దా నెన్దుతుభ్యమ్ |

కరువుడై తేవిల్ కళెల్లాజ్జడల్వణ్ణోయి లేయెన్నుమ్ |

వెరువిలుమ్వీర్వీలుమా వాక్కణ్ణన్ద్రుల్ కళో పిరుమ్బునే||

౬.

ఆ. — (తిరువుడై) శ్రీమన్దానరాజాక్కళైక్కాణిల్, ఏనంవిడైయాన శ్రీమతైయానతు శ్రీయఃపతియాన సర్వేశ్వరనుక్కుల్లతుమా దాతాతలాలినక్ శ్రీయఃపతియే” ఎన్దనిశ్చయిత్తు, తిరుమాలైక్కణ్డేసేయెన్నుమ్ అగ్రాకియనీలమేళుజ్ఞల్ కువళైకళో కాయామలర్ కళో కడలెన్నుమివ న్నైక్కాణిల్, ఉలకళన్దానెన్దు తుభ్యమ్. కరువుడైతేవిల్ కళెల్లామ్కడల్ వణ్ణకళోయిలేయెన్నుమ్; అశ్లేషోయ్పవ్వు అవనన్దయేయొ ట్టిన్దవాతే యేజ్జవిళుమ్. పిన్నైయుమ్ తవిరాతేకణ్ణకళుల్ కళో విరుమ్బుమెన్దితాళ్.

౭.

౧౨౪ తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౪-తి-మజ్జైయిరున్దు. ౮-పా-తిరువుడై వ్యాఖ్యానం.

అన్వ.—తిరు ఉడై మన్నరై (౩) కాణిల్ తిరుమలై కణ్డేనే (౬) ఎన్నుమ్ ఉరు ఉడై (౯) వణ్ణజ్జో కాణిల్ ఉలకళన్దాన్ (౧౨) ఎన్ఱు తుళ్ళుమ్ కరు (౧౫) ఉడై తేవిలకళో ఎల్లామ్ (౧౮) కడల్ వణ్ణై కోయిలే (౨౧) ఎన్నుమ్ పెరువిలుమ్ వీళ్ళీలుమ్ (౨౪) ౧ ఓవాళ్ కణ్ణై కళుల్కళో (౨౭) విరుమ్ముమ్. (౨౮).

పన్నీ.— అన న్దరమ్, అననుడైయ విశ్వరూపిరూప్యాదరణీయత్వజ్జైయనుసన్ధిత్తు, పోలికజ్ఞాలుమ్ సర్వావస్థైలుమవనైయే విరుమ్ము నిన్దా శైన్దితాళ్.

పూర్ణమానవిశ్వరూపై, ఉడైయ, రాజాక్కలై, (౩) కాణిల్, పరిపూర్ణవిభూతికనానశ్రియఃపతియై, కణ్డేనే, (౬) ఎన్నానిన్ఱుమ్; కడలుమ్ కాయావుమ్ కరువిన్దైయుమ్తోడక్కమాన విలక్షణరూపజ్జలై, ఉడైయవాయుళ్ళ, (౯) పదార్థజ్జలై, కాణిల్, తిరువులకళన్దరళి నపోతు ఒరునాశేవళన్ ద్రుళిన శైవ్వియైయుడైయరూపశోభైయైయుడైయవన్, (౧౨) ఎన్ఱు, సమ్మిమిత్తాడానిన్ఱుమ్; ప్రతిమాగర్భజ్జలై, (౧౫) ఉడైత్తాన, దేవగృహజ్జో, ఎల్లామ్, (౧౮) ఆశ్రితరాదరిత్కైక్కాక కడల్ పోలేదర్పనీయమాన, వడివైయైడైయసర్వేశ్వరన్, సన్నిధిపణ్ణి నకోయిలకళే, (౨౧) ఎన్నానిన్ఱుమ్; బద్ధసన్నిధియాలజ్జినపోతోడు, ఆర్తియాలేమోహిత్రపోతోడువాళియఱ, (౨౪) ఇడైవిదాతా శాయ్క్కొణ్ణు, కణ్ణన్, తిరువడికలై, (౨౭) ఆదరియానిన్ఱుమ్. (౨౮) పెరువుతల్ - ఆఱ్ఱుతల్ - మోహిత్రల్.

అర్థము.—విశ్వరూపము కల రాజులను (౩) చూచినచో శ్రియఃపతిని సాక్షాత్కరించినదాననైతిని (౬) అనిచెప్పను; రూపముగల (౯) పదార్థములను జూచినచో లోకములనుగొల్పినవాడు (౧౨) అని సంభ్రమముతోనాడును; దేవతలను (౧౫) గల దేవతాలయము అన్నియు (౧౮) సముద్రమువలెనుందరమైన శరీరముకలసర్వేశ్వరునియొక్క సన్నిధులే (౨౧) అనిచెప్పను; (బద్ధపులనుజూచి) లజ్జించినప్పుడును మోహించినప్పుడును (౨౪) నిరన్తరముగ కృష్ణునియొక్క సాదములను (౨౭) గోరుచునేయున్నది. (౨౮).

ఈ.—ఎట్టామ్బాట్టిల్ - అత్యన్తదుర్దశైవ ర్తియానిన్ఱాలుమివళో తచేకపరైయాయరుక్కుమెన్దితాళ్.

(తిరువుడైమన్నరై కాణిల్) కుత్తైవల్ దైవైశ్వర్యజ్జలై యుడైయరాన రాజాక్కలై కాణిల్, శ్రియపి తియ్యోయెరుపడికాణప్పేల్ దేనేయెన్నుమ్. నాథమునికళో, రాజాసామన్తలైయిలే అడియైయిట్టు ఆనైక్క ట్టుత్తిలే పుక్కపడియైక్కొణ్ణు, “సర్వేశ్వరన్ బ్రహ్మాదికళో తలైయిలేయడియిట్టు పెరియతిరువడియై మేటొళ్ళు మ్బడియితువాకాతే!” ఎన్నామోహిత్రాన్దెన్ఱు ప్రసిద్ధమితే; రాజాసపరికరమాకగణ్డై కొణ్ణ శోభపురత్తేటప్పో కచ్చెయ్లే, పెరియముతలియార్ మన్ననార్ తిరువడికళిలేనేవిత్తిరుక్కచ్చెయ్లే పెణ్ణైళ్ళవన్దు, “సమ్మకత్తిలే యెరుకురగ్గుమిరణ్ణువిల్లికళు మొరు పెణ్ణుమాకవన్దుపుకున్దార్కళో” ఎన్ఱు వాతే, “పెరుమాళుమిలైయ పెరుమాళుమ్ పిరాట్టియుమ్ విన్ద్రావ్యాకరణపణ్డేననుమ్” ఎన్ఱుబుద్ధిపణ్ణిప్పిన్దొడర్ న్దపోయ్, మున్నేపోయ్, “పోకితార్కళో, పోకి తార్కళో” ఎన్ను క్కేట్టుక్కిన్దైవాళలిలేశెన్ఱు వాతే, “ఇప్పడిపోకిటవర్ కలైక్కణ్ణికోళో” ఎన్ఱువాళలిలవర్ కలై క్కేట్టు, ఆవర్కళో “కణ్ణిలోమ్” ఎన్ను, అతువేహేతువాక తిరునాట్టుక్కొణ్ణునరుళినారితే.

టీ-అ.—ఎట్టామ్బాట్టు (తిరువుడైయత్యాది), “పెరువిలుమ్ వీళ్ళీలుమోవాక్కణ్ణై కళుల్కళో విరుమ్ముమ్” ఎన్ఱుత్తైక్కటాక్షిత్తవ తారికై (అత్యన్తైత్యాది).

“తిరువుడై” ఎన్నిటవిడత్తిల్ మతుప్ప - భూమావిలేయెన్దితార్ (కుత్తైవల్ దైవిత్యాది). కణ్డేనేన్నాతే, “కణ్డేనే” ఎన్ఱుతుక్కుభా వమ్ (ఒరుపడికాణప్పేల్ దేనేయెన్ఱు). ఇప్పడి సదృశదర్శనత్తారేభిమిత్తారున్దోవెన్న (నాథమునికళిత్యాది). సంవాదాన్దరమ్ (రాజావిత్యాది). పెరియముతలియార్ - నాథమునికళో.

అ-అ-వి.—రాజావిత్యాదివాక్యమ్ - ఉత్తార్తత్తుక్కైతిహ్యన్దరమాతల్ ఇతుక్కు - భ్రమమాత్రత్తిరేతాత్పర్యమ్. అతావతు -

† “ఓవాళ్ కణ్ణై” ఎన్ఱురైయ్ పామ్.

[3-౨] తిరువాయ్ మొక్కి.—౪-ప. ౪-తి-మణ్ణై యిరున్దు, ౮-పా-తిరువుడై వ్యాఖ్యానజ్జల్. ౧౨౫

ఈ.—(ఉరువుడై వణ్ణజ్జల్ కాణిల్) నీలమ్, కువళై, కాయా, ఉరుప్పెటవెల్లుతినచిత్రమ్, ఇవల్ తైక్కాణిల్, నిఱమ్ నూత్ర తైయుమ్ మాంసచతుస్సుక్కువిషయమాన సాలభ్యజైయుజ్జొణ్ణు, గుణాగుణనిరూపణమ్బణ్ణాతై యెల్లార్ తలైయిలుమ్ తిరువడికళైవై తవనెన్దు, పశువినరుకేకట్టివై తకన్దు తుళ్ళుమాప్పోలే ససంభ)మవ్యాపార తైప్పణ్ణానిఱ్ఱుమ్. (ఉరువుడై యిత్యాది) కల్పుతైత్తుక్కిడక్కుమ్ సానజ్జల్ కాణిల్, ఆవై యెల్లమ్ పెరియ పెరు మాళ్ పల్లికొణ్ణరుళ్ళుఱియి లేయెన్నుమ్. ఇవల్ ముక్కుళ్ళిడు సర్వేశ్వరనాకైయాలే, ఇవల్ తై - కరువెన్ది తార్. ౧ “తిశై ముకన్ కరువుల్ వీల్ శిరున్దు పడై త్రిట్టకరుమగ్గళుమ్” ఎన్దిపడియే. * (కరువెన్దు - గర్భత్తు క్కుమ్, గర్భాధారత్తుక్కుమ్మేర్. ప్రతిమైయైయైతైన, తేవిల్ కల్ - దేవాలయగ్గళెల్లామ్ కణ్ణాల్.) (వెరు విలుమిత్యాది) తెలివుడై యళాయ్ బన్ధక్కుళై క్కణ్ణజ్జోయరుక్కుమోబ్బతోడు ఆటివళిన్దు మోహిత్రసమయత్తోడు వాళియళి, ఇడై విడాతేక్కప్పనిరువడికళై విరుమ్బునిఱ్ఱుమ్. ఇతెన్దు మేకరూపమాయరుక్కుమ్. మాతా డివరువతు మోహముముణర్ త్రియుమ్, స్థాయియాయరుప్పతితువే. ఇత్తాల్-భగవత్ప్రవణ్యమివర్ క్కుసత్తా ప్రయుక్తమై.

౮.

శీ-౨.—“ఉరువుడై వణ్ణజ్జల్” ఎన్దు అత్తుకుడైయనిఱ తైయుడైతైననీలమ్ ముతలానవన్దుక్కళాల్, ఉరుప్పెటవెల్లుతినచిత్రజ్జళాల్. ఇరణ్ణర్ తైయున్జ్ఞాట్టియరుళిచ్చెయ్ కితార్ (నీలజ్ఞువతైయిత్యాది). ఉరుప్పెట - అత్తుకుపెట. మున్దినవర్థత్తిల్, వణ్ణజ్జల్ - నిఱముడైయవ న్దుక్కళి; ఇరణ్ణామర్థత్తిల్, వణ్ణజ్జల్ - వర్ణకలాపజ్జల్, అన్దిక్కే, ఏకార్థమాకవుమామ్. నీలమ్ - నీలమణి. కువళై - కరువెన్దుతల్. దేవతాస్తరప్రతిమైకళైకణ్ణాల్ తృణీకరిత్తిరుక్కుమనరాకైయాలే (కణ్ణుతైత్తుక్కిడక్కుమ్ సానమెన్దితార్). దేవతైకళై - “కరు” ఎన్దు లామోవెన్న (ఇవల్ ముక్కుళ్ళిడు ఇత్యాది). అప్పడి అన్తర్యామియాయరుక్కుమోవెన్న (తిశైముకనిత్యాది). ఉళ్ళేపదార్థాస్తర తైయుడైతా నతుక్కు - కరువెన్దుపేర్. తేవిల్ - దేవాలయమ్. వెరువు - భయముమ్, తెలివుమ్. వీళ్ళు - కలక్కమ్. “ఓవాక్కణ్ణాల్ కల్లర్ కల్ వి రుమ్ము” ఎన్దు తుక్కుభావమ్ (ఇతెన్దుమిత్యాది). ఫలితమ్ (ఇత్తాలిత్యాది). “కరువుడై - ప్రతిమాగర్భతైయుడైతైన” ఎన్దురైయిల్ శబ్దార్థమ్. క్రమేణాన్వయః.

౮.

అ-౨-వి.—“రాజావోదేవన్దారె త్తనైపేరిలై” ఎన్దురైయన్దిక్కే ప్రావణ్యాతిశయతాలేభమిత్తుప్పిల్ తొడర్ వ్దారెన్దుకరుత్తు.—“కరు” ఎన్దు త్కిరణ్ణుపారుల్, అతిల్ మున్దినతు-కరువెన్దు-ప్రతిమైయాయ్, అతైయుడైతాయరుక్కుఱి; (తేవిల్) తేవు-దేవతై; అతిమడైయ, ఇల్ - ఆల యమ్; అత్తైక్కణ్ణాల్ పెరుమాళ్ కొయిలెన్నుమ్. ఇరణ్ణావతు - కరువెన్దు గర్భమాయ్, అతినాలే - అన్తర్యామిత్వమ్ శొల్లి, సర్వేశ్వరనై యన్తర్యామియాకవుడైతాయరుక్కుఱి దేవతైకళుడైయ, ఇల్ - ఆలయమెన్దు. ప్రభవపక్షత్తిల్, ఉళ్ళేపదార్థాస్తర తైయుడైతానతుక్కు - కరువెన్దుశొల్లక్కడవతు. ————— కరువెన్దు - గర్భతైచ్చొల్లు మెన్దుక్కుసంవాదమ్ (తిశైముకనిత్యాది). ————— అవధారణత్తుక్కర్థమ్ (ఇతెన్దు మిత్యాది).

౮.

తాత్పర్యము.—సంపూర్ణమైన యైశ్వర్యముకలవారినిజూచినచో యీపె యాశ్రితులయందలి వ్యామోహముకల సర్వేశ్వరుని సాక్షా త్కరించినియని యానందించును; నీలమణి సముద్రము నల్లకలువలు కాచపుష్పములు మొదలగు సదృశపదార్థములనుజూచినచో త్రివిక్రమా వతారంబై త్రి లోకములనుగొల్చిన సర్వేశ్వరుడని ససంభ)మనర్తముచేసును. ఇతరదేవతలయొక్క ఆలయములనుజూచినచో యివిశ్రయఃపతి యొక్కసన్నిధియని యనుసంధించును. ఇట్లు మిక్కిలి విరహదుర్దశ విశేషించియున్న సర్వేశ్వరునియందాసక్తురాలైయున్నది.

౮.

౧౨౬

తిరునాయ్మొట్టి.—౪-ప. ౪-తి.మణ్డై యరుద్దు. ౯-పా-విరుమ్బి వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

మూ.—విరుమ్బిప్ప కవరై క్కాణిల్ వియలిడముణ్డానేయెన్నుమ్ |

కరుమ్బెరుమేకజ్జళ్ కాణిల్ కణ్ణ న్నేఱప్పటక్కుమ్ |

పెరుమ్బులవానిరై కాణిట్టిరానుళనెన్దుపిళ్ళెల్లు |

మరుమ్బెఱత్పెణ్ణినై మాయోసలల్ శ్రియయర్ ప్పిక్కిన్డానే||

౯||

ఆ.— (విరుమ్బి) అసరిమితభగవద్దానవిజిష్టరాయ్ అతవ భగవద్వ్యతిరిక్తవిషయజ్ఞిల్ నిరపేక్షరాయరుప్పరైక్కాణిల్, ఏవంవి ధనైరపేక్ష్యమెమ్మెరుమానుక్కల్లకుమాడాతాతలాల్ వియలిడముణ్డానేయెన్దు సాదరమాకచ్చొల్లుమ్. కరుమ్పెరుమేకజ్జళ్ కాణిల్, అడియేక్ కణ్ణ నెన్దుతన్నుడైయప్రిత్యుళియమేళింకాకొక్కణ్డేఱప్పటక్కుమ్; తనక్కెట్టాల్తోనైవత్తెతళయమ్. పిన్నెయమలభసంజ్జేయాయ్, అతిస మగ్రమానపశునిరైకాణిల్, అడియేక్ పిరానుళనెన్దుఅవల్ శ్రియయర్ పిళ్ళెల్లుమ్. ఇప్పడి యెన్నుడైయ వరుమ్పెఱత్పెణ్ణినైమాయోత్తన్నెయ లల్ శ్రియయర్ ప్పిక్కిన్దుడి పణ్ణానిన్డానేన్దితాళ్.

౯.

అన్య.—పకనరై కాణిల్ విరుమ్బి (౩) వియల్ ఇడమ్ ఉణ్డానే (౬) ఎన్నుమ్ కరుమ్ పెరు (౯) మేకజ్జళ్ కాణిల్ కణ్ణ (౧౨) ఎన్దు ఏఱ పఱక్కుమ్ (౧౫) పెరుమ్ పులమ్ అనిరై (౧౮) కాణిల్ పిరాళ్ ఉళక్ (౨౧) ఎన్దు పిళ్ళెల్లుమ్ (౨౪) పెఱత్ అరుమ్ పెణ్ణినై (౨౭) మాయోత్త అలల్ శ్రియయర్ ప్పిక్కిన్డాన్. (౩౦).

పన్నీ.—అనన్దరమ్, అశ్రితర్ పక్కలవనుడైయపుపకారకత్వత్తైయనుసన్నితు, తత్సదృశసమ్మన్దిక శ్రిక్కణ్డెవాయ్ పులల్ శ్రియయర్ ప్పిక్కిన్దుడి పణ్ణినాన్దితాళ్.

జ్ఞానాదిగుణపూర్తియాలేళితరైస్వాభిమానాన్దరైరాక్కిరక్షిప్పారాయుళ్యభగవద్రూపరానమోక్షాశ్రమికళై, కాణిల్, అత్యాదర తైప్పణ్ణి, (౩) విస్తీర్ణమాన, జగత్తై, వయిల్ శ్రిరైవైత్తునోక్కినసర్వరక్షకనే ఇతునిళ్ళితమ్, (౬) ఎన్నానిల్లుమ్; కలుత్తు, పెరుత్త, (౯) మే ఘట్టరై, కాణిల్, జ్ఞానాజ్ఞానవిభాగమఱ త్తక్ వడివైక్కాట్టియుపకరిక్కుమ్కృష్ణ, (౧౨) ఎన్దు, మేలేయ్మి, పఱక్కుత్తేడానిల్లుమ్; (౧౫) అతిప్రభూతమాయ్, దర్శనీయమాన, పశుత్తిరళై, (౧౮) కణ్డాళాకిల్, ఇవల్ శ్రివయిలునిత్తైయమేయ్త్తురక్షిక్కుమ్మహిమాపకార క్క, మాడవరుకితాళ్, (౨౧) ఎన్దు, అవల్ శ్రిపిన్నే, పోకానిల్లుమ్; (౨౪) పెఱత్తెల్లు, అరియళాన, ఇప్పెణ్ణి, (౨౭) ఇప్పడియుప కారచేప్పితజ్జలైయడైయవాళ్ళర్యభూతక్, వాయ్విట్టలల్ శ్రియయర్ ప్పిక్కిన్దుడిపణ్ణి, అతుక్కుమేలేమోహిక్కుమ్మడిపణ్ణానిన్డాన్. (౩౦).

౯.

అర్థము.—జ్ఞానము మొదలగుగుణములచేబూర్ణులైనవారిని జూచినచో ఆశించి (౩) విస్తీర్ణమైన జగత్తును మింగిరక్షించినవాడ! (౬) అనియమసంధించును; నల్లనివియు గొప్పవియునైన (౯) మేఘములను జూచినచో కృష్ణుడు (౧౨) అని అచ్చటికివెళ్ళుటకు పద రుచుండును; (౧౫) గొప్పదియు దర్శనీయమునునైన పశువులగుంపును (౧౮) చూచినచో ఉపకారకుడు ఉపకరించుటకైయనుసరించు చున్నాడు (౨౧) అని వాటికివెనుక వెళ్ళును; (౨౪) పొందుటకు దుర్లభమైన కొమార్తెను (౨౭) ఆశ్చర్యభూతుడు ప్రలాపించునట్లును చేసి మోహించునట్లునుచేయుచున్నాడు. (౩౦)

౯.

ఈ.—బిన్నతామ్బాట్టు. పెఱత్తెల్లరియవిఱళ్, తన్నెయ్ వాయ్ వెరువిమోహిక్కుమ్మడి పణ్ణానిన్డా నెన్దితాళ్.

జీ-అ.—బిన్నతామ్బాట్టు (విరుమ్బియిత్యాది). “అయిమ్మెఱత్పెణ్ణినై” ఎన్దుఘోడజ్జిమేరెల్లామ్ కటాక్షిత్తవతారికై (పెఱత్తెల్లరియ విత్యాది).

తిరువాయ్ మొట్టి. — ర-ప, ర-తి-మణ్డైయరున్దు. ౯-పా-విరుమ్మి వ్యాఖ్యానశ్లో.

౧౨౭

ఈ. — (విరుమ్మిప్పకవరైక్కాణిల్) (పకవరైక్కాణిల్ - విరుమ్మి) జ్ఞానాదిగుణజ్ఞుల పూర్ణరాయ్ ఇతరవిషయజ్ఞుల విరక్తరాయరుక్మమ్ సన్నాహినికతైక్కాణిలాదరిత్తు; ప్రళయాపత్తిలేజగతైయడైయవయిల్ శ్రీలేవైత్తునోక్కి, రత్నవర్ణత్తినుడైయరత్నంజైప్పణ్ణుకైయాలేవన్దనైరపేక్ష్యుమతోల్ విరుక్కిటసర్వేశ్వరసెన్నమ్. వియలిడయ్ - విన్దయనీయమానభూమి. * నిన్దకున్దత్తిన్దనోక్కి “నెడుమాలే” ఎన్దుభిమిత్తవోపాతికాణుమ్ శేషభూతరై శేషియాకకొణ్ణు భిమిక్కిటవితువుమ్. (కరుమ్ పెరుమేకమిత్యాది) కలుత్తుప్పెరుత్తు శ్రమహరమానమేఘుత్తైక్కణ్ణువాతే, అన్దవైయడైయ కృష్ణనెన్దు, పటప్పారైప్పోలేయరుక్క సంభమియానిఱ్ఱుమ్. మేఘదర్శనత్తిల్ శిఱకెఱ్ఱుమ్మోలేకాణుమ్. మేఘుత్తైక్కణ్ణువాతే ఒరుపక్షపాతముణ్ణాక క్కడవతితే. రాజేంద్రశోభునిలే తిరువాయ్కులత్తాన్ద్రొరెన్దురుత్తురుణ్ణు, అవర్ వన్దావిలే “పయిర్ పాక్ క్క” ఎన్దు పుటప్పట్టు మేఘదర్శనత్తిలేమోహిత్తుబిల్లున్దార్; ఇవర్ విల్లున్దత్తైక్కణ్ణునిన్దుకుడిమకనోడినన్దు అవరైయెడుత్తుకొణ్ణువన్దు, గృహత్తిలేవిట్టు, “ఇవర్ ప్రకృతియఱిన్దిరున్దు మిన్నానిలే యివరై వయల్ పాక్ క్క ప్పటప్పడవిడువారుణ్డో?” ఎన్దు.

(పెరుమ్మలమిత్యాది) అశవుపట్టిరుక్కైయిన్దిక్కే పెరుత్తుదర్శనీయమాయిరుక్కిట పశునిరైకతైక్కాణిల్, ఎడదైయఱిన్దువన్దుతవుక్కైక్కాకక్కడైక్కుల్లైయిలే వారానిన్దానెన్దు, అనల్లుకు ప్పిన్దేటప్పోకానిఱ్ఱుమ్. అన్దిక్కే, అనల్లరై తిరళుక్కుళ్ళే యవనైయమకాణలామెన్దు, అనల్లరైపిన్నే పోకానిఱ్ఱుమెన్దు మామ్. (అరుమ్మెటల్ పెణ్డినై) ౧. “మనాతాతపసారామ” ఎన్దు తప్పైప్పెరవర్ కళో పట్టవరుత్తమల్లకిడిరనాని

జీ. అ. — జ్ఞానశక్త్యాగుణభూతియిల్లవిడత్తిలేయిత్తే-భగవచ్చబ్దమవర్తిప్పతు; ఇన్దా ౨ “పేయెర్లజాదిభిన్దానా” ఎన్దెయలే, భగవచ్చబ్దమ్ - వైరాగ్యత్తైయు మథాత్ శొల్లిల్ మిత్తే; ఇన్దెకళుళ్ళు సన్నాహినికకుక్కైయాలే, భగవచ్చబ్దతారే - సన్నాహినికత్తొచ్చిల్లకిటతు. పకవరై - భగవాన్దనై. “ఉణ్డా” ఎన్దు భూతనిర్దేశత్తుక్కుభావమ్ (నైరపేక్ష్యున్దోల్ పెన్దుతు). శేషభూతరాన సన్నాహినికతై శేషియెన్నలామోవెన్దు (నిన్దకున్దత్తిన్దైయిత్తాది). ఆతావతు - శేషభూతరై శేషియెన్దు శొన్నతు - అతన్దిన్ద ద్దుద్దియాకైయాలే, ఐక్యమవారాతు; “నిన్దకున్దత్తిన్దనోక్కి” ఎన్దుపోతు, - అచిత్తుక్కుమిశ్వరమక్కుమ్ భేదముణ్ణాయరుక్కచ్చెయ్లేయమ్, ఐక్యమ భ్రమకార్యమానాపోలేయతువుమ్ భ్రమకార్యమెన్దు పడి. శ్రమహరమానవెన్దుతు - “మిహ-సేచనే” ఎన్దిటధాతువిలే మేఘశబ్దముత్పన్నమాకైయాలే. పటక్కుమ్మోతుశిటకువేణ్డావోవెన్దు (మేఘదర్శనత్తిలిత్తాది). “పటక్కుమ్” ఎన్దుతుక్కురసోక్కి (మేఘుత్తైయిత్తాది). మేఘుత్తైక్కణ్ణుకణ్ణాక భ్రమిత్తుక్కుసంవాదమ్ (రాజేంద్రోత్తాది). రాజేంద్రోత్తా - ఒరుగ్రామవిశేషమ్. కుడిమకక్ - కుడియానవక్.

అశవుపట్టు - అల్పమాయ్. “పులమ్” ఎన్దుతు - పులప్పడుమత్తెత్తాయ్, దర్శనీయమాన వెన్దు పడి. (ఎడదైయఱిన్దు) ఎనక్కుత్తన్నక్కల్ ప్రేమముణ్డోవెన్దుటెన్దు. కడైక్కుల్లై - ఎల్లార్ క్కుమ్మిన్నే వరుకిటతిరళో. “పిక్ శెల్లుమ్” ఎన్దుతుక్కుర్ధవయమ్. మున్దివతు-మున్నే యిరున్దవళో, “కృష్ణక్ పకుక్కళ్ళిన్నే వారానిన్దాన్” ఎన్దుపిన్నే పోకానిఱ్ఱుమెన్దు. ఇరన్దావతు - “నడువేయరుప్పాక్” ఎన్దుపిన్నే పోకానిఱ్ఱుమెన్దు. ఇరన్దామధమ్ - “ఉళక్” ఎన్దుతుక్కుచ్చేరుమ్. ద్వితియార్థత్తిలే, పిక్ శెల్లుకైయాలే - అనల్లుడనే శెల్లుమెన్దు పడి.

అ. అ. వి. — ఇతి నాలే - ఓరర్థవిశేషమ్ శిక్షితమాయ్ ద్రి. అతేతెన్దు; ౩ “సాత్తాన్దారాయణోదేవ” ఎన్దుమ్, ౪ “అచార్యస్సహరి సాత్తాత్” ఎన్దుణ్డోల్లకిట ప్రమాణజ్ఞుక్కుతాత్పర్యమ్ - ఐక్యమన్దు, ముఖ్యావేశమెన్దు పడియెన్దు. యద్వా, సన్నాహినికతై “వియలిడముణ్డా” ఎన్దుతు - గో “తత్త్వమసి” ఎన్దిటమహావాక్యార్థనిర్ధారయ్ పరగోష్ఠియిల్ ప్రసిద్ధరాన జీవన్ముక్తరైచ్చిల్లకిటతోవెన్దు (నిన్దవిత్తాది). — “పిరానుడనెన్దుపిక్ శెల్లుమ్” ఎన్దుపాతమాయ్, ఎడదైయఱిన్దువన్దుతవుక్కైక్కాక కడైక్కుల్లైయిలే వారానిన్దాన్” ఎన్దు, పశునిరైమున్నే నిన్దవళో అనల్లుకు ప్పిన్దే పోకానిఱ్ఱుమెన్దుతల; పిన్దెన్దుతు - పిల్లుక్కుల్లైయిలే యెన్దు పడి; అన్దిక్కే, “పిరానుశనెన్దు పిక్ శెల్లుమ్” ఎన్దుపాతమాయ్, “అనల్లరై తిరళుక్కుళ్ళే అననైయన్దాణామ్” ఎన్దుఅనల్లరైపిన్నే పోకానిఱ్ఱుమెన్దుతల. అథవా, మున్నేవరల్ పిక్ శెల్లువేణ్డావితే యెన్దిరన్దుపడియాక నిర్వహిక్కితార్ (ఎడదైయెయిత్తాది వాక్యద్వయత్తాలే). ౯.

౧౨౮ తిరునామ మొట్టి. — ౪-ప. ౪-తి-మణ్ణై యిరున్దు. ౧౦-పా-అయర్ కుమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ఈ. — వలై ప్పెటప్పట్టతు. ౧౫ అడియిలే నెడుళ్ళాలముమ్ తనన్సుపణ్ణియితే యివలై ప్పెట్టలివళ్. (మాయోణ్) ౨౫ గురవకిక్కిరివ్వున్ది” ఎన్దు పెట్టెన్దువర్ కలై కై విడుమ్బడిపణ్ణవల్లవ్. (అలల్ శ్రియయర్ ప్పిక్కిన్ణ్ణా) ఎప్పోతుమ్ తన్నె యేవాయ్ వెరువుమ్బడిపణ్ణి, అవ్వళవిలుమ్బి క్కే మోహిక్కుమ్బడిపణ్ణానిన్ణ్ణా. F.

జీ-అ. — నడువేణ్ణై మెన్దపడి. అవర్ కలైప్పల్ ద తనక్కు వ్యావృత్తియే తెన్న (అడియిలేయిత్తాది). ౧ “పాతమ్ పరవిప్పల్ ద” ఎన్దు తైప్పల్ ద (అడియిలేయెన్దు). ఇతు - చాటు. అడియిలే, తిరువడికళిలేయెన్దు. “మహతాతపసారామమహతాచాపికర్తణా । రాజ్ఞాదశరథేనాసి లభోఽమృతమివామరైః” ఇత్యారణ్యకాణ్డే పట్టపితమేరామంప్రతిలక్షణః. “గురూణామగ్రతోవక్తుంకింబ్రవీషి ననఃక్షమమ్ । గురవః కిక్కిరివ్వున్దిదధానాం విరహాగ్నినా” ఇతిపంచమే ౨౦ శే పరస్పరంగోపికాః. క్రమేణాన్వయః. F.

ప్ర-తి. — (ఒన్దుతామ్బట్టు) (విరుమ్బియిత్తాది). (అరుమ్పెటప్పెన్ణి) ఆరణ్యకాణ్డే పట్టపితమే సీతాన్వేషణదశాయాం తద్దర్శనా లాభేనక్రద్ధంలాక సంహరణోద్యుక్తంరామం ప్రతిలక్షణః, “తతస్సౌమిత్రిరాశ్వాస్యమహూర్తాదివలక్షణః । రామంసమ్బాధయామాస చరణాచాభిషేడయన్ ॥౨॥ మహతాతపసారామమహతాచాపికర్తణా । రాజ్ఞాదశరథేనాసి లభోఽమృతమివామరైః ॥౩॥ తవచైవగుణైర్బద్ధస్తస్య వియోగాన్తహీపతిః । రాజాదేవత్వమాపన్నో భరతస్య యథాశ్రుతమ్ ॥౪॥ యదిదుఃఖమిదం ప్రాప్తంకాకుత్స్థనసహిష్యనే । ప్రాకృతశ్చ ల్ప సత్త్వశ్చ ఇతరఃకస్యహిష్యతి ॥౫॥.” — (మాయోణ్) పంచమే ౨౦ శే [౧౮.] కృష్ణస్యమధురాప్రయాణకాలేకోకార్తానాం గోపికానాం పరస్పరకథనే, “గురూణామగ్రతోవక్తుంకింబ్రవీషి ననఃక్షమమ్ । గురవః కిక్కిరివ్వున్ది దధానాంవిరహాగ్నినా ॥౨౨॥ నన్దగోపముఖాగోపా గన్తుమేతే సముద్యతాః । నోద్యమజ్కురుతేకశ్చి స్తోవిన్దవిన్దరతే ॥౨౩॥.” F.

తాత్పర్యము. — జ్ఞానాదిపద్ధుణములచే బూర్ణలైవిరత్తులైన సన్న్యాసులనుజూచినచో సకలజగత్తులను బ్రళయకాలమునందు మ్రింగియు దరమునందుంచియు సృష్టికాలమునందు సృష్టించియు నిట్లురక్షించినసర్వేశ్వరుడు ఇదినిశ్చితముఅని సాధించును; వర్షాకాలమేఘమును జూచినచో ఆమేఘములవలె ప్రణయరసమును బ్రవహించుచున్న కృష్ణుడనితలంచి యచ్చటికి వెళ్ళవలయునని యపేక్షించును; పశువులగుంపును జూచినచో వీటియందుఁబ్రీతికలవాడగుటవలన యిచ్చట వాడుండవచ్చునని వాటినిననుసరించును; దుర్లభురాలైన నాకోమారైను భగవంతుడు తనదివ్యచేష్టితాదులచే నిట్లుచెప్పనట్లును మోహించునట్లును చేయుచున్నాడు. F.

మూ. — అయర్ కుమ్ శుల్ ముమ్బల్ శ్రి + నోక్కుమకల వేనీణోక్కుక్కొళ్ళుమ్ ।
వియర్ కుమ్ మలైక్కిణ్ణుళుమ్బ వెవ్వుయిర్ కొళ్ళుమ్ మెయ్ శోరుమ్ ।
పెయర్ త్తుమ్ కణ్ణా వెన్దు పేళుమ్ పెరుమా నేవా వెన్దు కూవుమ్ ।
మయత్పురుళ్ళాత లె పేతై క్కె శెయ్ కే వల్విన్దె యే నే॥ ౧౦॥

అ. — (అయర్ కుమ్) వ్యసనాతియత్తారే యితివక్తిన్తుడిడక్కుమ్. పిన్నెయమ్ నెడుమ్పెటతుకూడ ప్రబుద్ధయాయ్, తన్నరుకేవ న్దానాకక్కరుతిచ్చుల్ ముమ్ పల్ శ్రినోక్కి, అరుకుకాణాలోబ్ధిస్తవాతే యకలవేనీణోక్కుక్కొళ్ళుమ్. దూరత్తిలమ్ కాణాలోబ్ధిస్తవాతేనీ రాయరుకుమ్. మల్లైక్కిణ్ణుళుమ్బ వెవ్వుయిర్ కొళ్ళుమ్. మెయ్ శోరుమ్. పిన్నెయమ్ కణ్ణా వెన్దు పేళుమ్. పెరుమా నేవారాయెన్దు కూప్పిట్టల్లై క్కుమ్. ఇప్పడికాతర్ మెయలేతినవై పెన్దైతై క్కె శెయ్ కే? పావియే నెన్దులల్ ముక్కితాల్. ౧౦.

† “నోక్కియకలవే” ఎన్దుమ్ పాఠమ్ కాణ్ణిటతు, ఇతుక్కాతాయరప్పడియనుగుణమ్. ౧॥ వి-పు-౧౯-౨౨. ౨॥ తి-వి-౩౭.

[33] తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—ర-ప. ర-తి-మణ్ణై యిరున్దు. ౧౦-పా-అయర్ క్కుమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞః. ౧౨౯

అన్వ.—అయర్ క్కుమ్ శుభ్రుమ్ పదే (3) నోక్కుమ్ అకల నీణోక్కుక్కోళ్ళుమ్ (౬) వియర్ క్కుమ్ ముత్తై కణ్ (౯) తుళుమ్మ పెమ్ ఉయర్ క్కోళ్ళుమ్ (౧౧) మెయ్ శోరుమ్ పెయర్ త్తుమ్ (౧౫) కణ్ణా ఎన్దు పేకుమ్ (౧౨) పెరుమానే వా ఎన్దు (౨౧) కూవుమ్ మయల్ పెరుమ్ (౨౪) కాతల్ ఎన్ పేతైక్కు (౨౭) వల్వినైయేన్ ఎన్ శెయ్ కేన్? (3౦)

పన్నీ.—అనన్దమ్, అవనుడైయ సౌలభ్యాతిశయ త్తైయనుసన్నితు సదృశసమన్వివస్తుక్కులైయుమ్ కాణ్ణైక్కుయోగ్యతైయిల్లాత ఆర్తి విజ్ఞానపడియైచ్చొల్లి, ఇవకుక్కాన్ శెయ్ వేనెన్దితాల్.

తుల్యసమన్వివస్తుక్కులైయుమ్ కాణ్ణాన్ణాతపడి మోహియానిఱ్ఱుమ్; ఉణర్ త్రివన్దవాతే, “ఇవన్దన్దైయల్ అవన్ వారావోఱ్ఱియాన్” ఎన్దునినైత్తుశుభ్రుమ్, పలకాలుమ్, (3) పారానిఱ్ఱుమ్; అవ్వళవిలుమ్ కాణ్ణావిట్టవాతే దూర త్తిలేనిఱ్ఱిత్తానాకనినైత్తుపార్ త్తకణ్ణైయొట్టి, నెడుమ్మైతుపారానిఱ్ఱుమ్; (౬) అఱ్ఱుమ్ కాణ్ణామైయాలే ప్రణయశోష త్తాలే వేర్ త్తునీరాకానిఱ్ఱుమ్, ముత్తైపోలే నీ ఆరువిచ్చొరికిఱ్ఱిరా నతు, శోపాగ్నియా లేకువఱ్ఱియడియల్ దుకణ్ణళవిలే, (౯) తుళుమ్మమ్మడి, అవ్వైమైతోన్దు, నెడుమాచ్చెటియుమ్; (౧౧) అన్దపరితాపత్తాలే శరీరమధరిక్కుమాట్టామల్, శోరుమ్; పిన్నైయుమ్, (౧౫) ఆత్మేపేకాతిరుక్కువొట్టామైయాలే పెణ్ణకుక్కుసర్వకాలసులభ నానకృష్ణనే! ఎన్దు, సమ్మోధిత్తుచ్చొనిఱ్ఱుమ్; (౧౨) ఇప్పేర్ కేట్టవాతేనన్దానాకనినైత్తు ఎన్ని నైశవన్దియే ఆతిశయితమాకవుపకరిక్కు మెన్నుడైయ నాథనే! వరలాకాతో, ఎన్దు, (౨౧) అత్తైయానిఱ్ఱుమ్; ఇప్పడిపిచ్చేయుమ్మడి, పెరు, (౨౪) కాతలైయుడైయ, ఎన్, శో త్తేళా ప్పెణ్ణుక్కు, (౨౭) ఇవన్దైయప్పడికాణ్ణైక్కడి మాన అతిప్రబలపాపత్తైయుడైయనాన్, ఎన్దై, శెయ్ వేన్? (3౦) వారాతననైవరప్పణ్ణు వేనో? ఇరుకణ్ణుపాటు త్తిరుప్పేనో? వెన్దుకరుత్తు.

౧౦.

అర్థము.—మోహించుచుండును నాలుగుప్రక్కలును; పలుమారు (3) చూచుచుండును; (మాపును) దూరమునందుంచి చిర కాలము చూచుచుండును; (౬) (శ్రమచే) చెమటతోనుండును; వర్షమువలె (ప్రవించుచున్నకన్నీరు) నేత్రములలో (౯) తేలునట్లును తాపము తోచునట్లును నిట్టూర్పులిడును; (౧౧) శరీరము శోషించును; నుఱ్ఱియు (౧౫) కృష్ణుడా! అని చెప్పును; (౧౮) నానాగుడా! రారాదా! అని (౨౧) పిలుచుచుండును; భృమవృద్ధి నొందునట్లు గొప్ప (౨౪) ప్రేమకల నాయుక్కు బాలికకు (౨౭) బలిష్ఠములైనపాప ములుకలనేను ఏమి చేయగలను? (3౦)

౧౦.

ఈ.—పత్తామ్బట్టు. సదృశపదార్థజ్ఞతై యనుసన్నిక్తుమమల్లాతవ్యసనాతిశయత్తాలే యివళుక్కుప్పిఱ్ఱిన్దు వికృతికత్తైచ్చొల్లి, నాన్దైశెయ్ వేనెన్దితాల్.

(అయర్ క్కుమ్) నిన్దాప్పోలేనిల్లా, చిన్దావ్యాపారమద్రుమోహిక్కుమ్. (శుభ్రుమ్ పదే నోక్కుమ్) పిన్నైయుమటివుకుడిపుకురా, తన్నాప త్తేళెప్పేడాక అవన్దరవై యధ్యవసిత్తు, వన్దరుకేనిన్దానాక సాదరమాక చ్చుభ్రుమ్ పారానిఱ్ఱుమ్. అఱ్ఱుక్కాణ్ణామైయాలే, “సర్వథా ఇవ్వళవిల్ వుఱ్ఱప్పడాతోఱ్ఱియాన్” ఎన్దు ప్రథమపరిస్పన్దన్దజ్ఞైక్కాణ్ణైక్కాకప్పరక్కొణ్ణు పరమపద త్తళవుమ్ శెల్లప్పారానిఱ్ఱుమ్. అఱ్ఱుక్కాణ్ణామై

జీ-అ.—పత్తామ్బట్టు (అయర్ క్కుమిత్యాది). పాట్టెల్లామ్కటాక్షి త్తవతారికై (సదృశేత్యాది).

నిన్దాప్పోలేనిల్లా - నిఱ్ఱుచ్చెయ్ తేయిత్తర్థః. మోహి త్తవో శుభ్రుమ్ ముత్తైక్కుమ్ పేరువేతెన్దు (పిన్నైయుమిత్యాది). అఱ్ఱివుకు డిపుకురా - జ్ఞానమవన్దవాతే. శెప్పేడు - తామ్రకాసనమ్. పదే నోక్కుమ్ - సాదరమాకనోక్కుమ్. “అకలవేనీణోక్కుక్కోళ్ళుమ్ - ఎన్దుతుక్కుర్థమ్ (అఱ్ఱుక్కాణ్ణామైయాలేయిత్యాది). అకలవేనీణోక్కుక్కోళ్ళుమ్ - పరక్కనీటియకప్పార్ క్కుమిత్యర్థః. వియర్ క్కు -

§ అరివుతల్ - స్రవిత్తల్.

౧౩౦ తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౪-తి-మణ్ణైయిరున్దు. ౧౦-పా-అయర్ కుమ్ వ్యాఖ్యానభాగం.

ఈ.—యాలే, “ఎన్న భవితువాయిరుక్కువారాత్తోవతే!” ఎన్ననొన్దు (వియర్ కుమ్) ఇళై ప్పాలేవేరానిఱ్కుమ్. (మత్తైయిత్యాది) స్వేదమాయ్ ప్పటప్పట్టు ప్పటప్పడాతతు కణ్ణీరాయ్ ప్పటప్పడుమ్, కణ్ణీరాయ్ ప్పటప్పడాతతు నెడుమూచ్చాయ్ ప్పటప్పడుమ్. మత్తైపోలే అరువిచ్చొరికిఱ కణ్ణనీరానతు కోపాగ్నియా లే శువటియడియల్లు క్కణ్ణభవిలే తుళుమ్బుమ్బడి అన్వెయ్తైతోన్దు నెడుమూచ్చెటియమ్. (మెయ్ శోరుమ్) అకవాయిలుళుతు నేరాక ప్పొనవాతే పరవశగాతైయామ్. ఇవళో పడియే! ఇప్పడితువళువతు.

అఱముడియవొట్టాలే ఆకాబన్దుమ్, (పెయర్ త్తుమ్ కణ్ణావెన్దువేళుమ్) తిరియవుమ్ కృష్ణనేయెన్దు సమ్బా ధిత్తు, అన్దత్తిరునామత్తాల్ పిఱన్దు వనుసన్ధానప్రకర్ష త్తాలేవన్దు పురువెళిప్పట్టాలే వన్దానాకొక్కణు (పెరుమానేనా వెన్దుకూవుమ్) పిన్నెయుమ్ “ఉడైయవ్ ఉడైమైయై యిళిక్కవిడుమో? నామ్ పడువతుకాణ మత్తైయన్దొన త్తనై” ఎన్దు, వావెన్నుమ్. (మయలిత్యాది) మయలై ప్పణ్ణక్కడవతాన పెరియ కాతలై యుడైయ వెకబా లైక్కు. (ఎకైయేకే) ఇవళో మోహియాతపడిపణ్ణనో? అవనై వరప్పణ్ణనో? (వల్విన్దైయే నే) ఇవళైయిప్ప డికాణుమ్బడి మహాపాపత్తైప్పణ్ణనేక. ఆధ్వాన్ తిరునయనగళో నోవుపట్టపిన్దు ఎమ్పెరుమానార్ తిరువుళుమ్ నో వుపట్టాప్పోలేకాణుమ్ తిరుత్తాయార్ తిరువుళుముమ్ పడుకిఱతు. ౧౦.

జీ-అ.—వేర్ కై. స్వేదిక్కయెన్దు పడి. మత్తైక్కణ్ణుళుమ్బు” ఎన్దు తుక్కు తాత్పర్యద్యయమ్. మున్దిను - కల్ మత్తైపోలే తుళిక్కవెన్దు; ఇరణ్ణావతు - మత్తైపోలేతుళిర్ నకణ్ తుళిక్కవెన్దు. సమభివ్యాహారతాత్పర్యమ్ (స్వేదమాయి త్యాది). “మత్తైక్కణ్ణుళుమ్బు - వెవుయిర్ కొక్కణ్ణుమ్” ఎన్దు కేర్ త్తిక్కుభావమ్ (కణ్ణీరాయి త్యాది). తుళుమ్బువానెన్నెన్దు (కోపేత్యాది). నేరాక - యావత్తుమ్. తాయారుడైయ పిడుపాడు (ఇవళో పడియైత్యాది). పడి - శరీరముమ్, ప్రకారముమ్. ముడిన్దు పిత్తైక్కవొణ్ణాతోవెన్న (అఱముడియవి త్యాది).

పెయర్ త్తుమ్-తిరియవుమ్. పునశ్చేత్యర్థః. ఉరువెళిప్పాడు - జ్ఞానవైశద్యమ్. “పెరుమానేనా” ఎన్దు తుక్కిరణ్ణుతాత్పర్యమ్ - ఉరువెళి ప్పాట్టాలే వన్దానాకొక్కణ్ణైవతోన్దు. ఇరణ్ణావతు - మత్తైయన్దొనెన్దు. ఇత్తైయరుళిచ్చెయ్ కేతార్ (పిన్నెయుమ్ దైయవనిత్యాది). మున్దినుతా త్పర్యమ్ - భావనా ప్రకర్షతాలే మున్నే తోన్దుకైయాలే వావెన్దుత్తైక్కితా శెన్దు పడి; ఇరణ్ణావతు - ఇవ్వనన్దైయిలేయడైయవక్ నమ్మెవిట్టు ప్పొకాక్, అజ్జైయిలేమత్తైయన్దొనెన్దు నిన్దెత్తువావెన్దుత్తైక్కితా శెన్దు పడి. మయలై - పిన్నె. “ఎకైయేకే” ఎన్దు పదత్తుక్కు-సం వాదమ్ (ఆధ్వాన్ త్యాది). “ఎకైయేకే” ఎన్దు (తిరుత్తాయార్ తిరువుళుముమ్ పడుకిఱతు) ఎన్దు పడి. క్రమేణాన్వయః. ౧౦.

అ-అ-వి.—“మెయ్ శోరుమ్” ఎన్దు తిలే, “మెయ్” ఎన్దు తుక్కుచాటు (ఇవళో పడియైత్యాది). ఎన్నవుమామ్, — (అఱముడియ వితి) ఇవిడత్తిలే - ౧-“తాళ్ళావశ్యందివసగణనాతత్పరామేకపత్నీ మవ్యాపన్నామవిహతగతిర్దృక్త్యసి భ్రాతృజాయామ్ । ఆకాబన్దుకుసు మసదృశం ప్రాయశోహ్యజ్ఞనానాంసద్యః పాతిప్రణయిహృదయం విప్రయోగేరుణధి” ఎన్నిఱిళ్ళోకమనుసన్ధేయమ్. — (అఱముడియ) *పెయర్ త్తుజ్ఞావుక్కవతారికై. ౧౦.

తాత్పర్యము.—నేనుచెప్పెడుమాటలను వినుటకుగూడ త్తమలేనినాబాలిక ఉన్నట్లుండి ‘చిన్తనుచాలించుకొని మోహించును; అమోహముతీరినపుడు సర్వేశ్వరుడు వేంచేసినట్లధ్యవసించి చుట్టునాల్గుప్రక్కలు చూచును. అచ్చటకనుబడనందున వానిని చక్కగాజూచుటకై తొప్పపాటునులేకయే నేత్రములను విస్తీర్ణముగఁజెరిచి పరమపదమువఱకు చూచుచుండును; అచ్చటను కనుబడనందున ప్రణయరోషముచేఁ జెనుటధారధారగాఁ గారునట్లు శ్రమనొందును. నేత్రములలోఁ గన్నీరుపూర్ణమైతేలునట్లు దుఃఖాతిశయముచే నిట్టూర్పులిడును; ఇట్లు తన్మస్తపరితాపముచే శరీరముధరింప నశక్తురాలై మిక్కిలి కృశించును; మఱియు కృష్ణుడా! ఆనియార్తితోసంబోధించి నీవిచ్చటికి వేంచేయరాదా? ఆనిగొప్పధ్వనితోఁబిలుచును; ఇట్లు సదృశపదార్థములను ననుసంధించుటకును త్తమలేనివ్యసనాతిశయముచే నీపెకుఁబుట్టిన వికృతికి నేనేమిపరిహారముచేయగలను? యీపెమోహింపకుండునట్లు చేసెదనా? నేనీదుఃఖమును నోర్చుచుండునా? ౧౦.

తిరువాయ్ మొట్టి.—ర-ప. ర-తి-మణ్ణైయిరున్దు. ౧౧-పా-వల్వినై వ్యాఖ్యానజ్ఞు.

౧౩౧

మూ.—వల్వినై తీర్ కుజ్జణ్ణై వణ్ణురుకూర్ చ్చడణోపకా శోల్వినై యాత్పొన్న పాడలాయరత్తుల్కివై పత్తు ।
నల్వినై యెన్ఱుక త్పార్ కణలనిడైవై కున్దనణ్ణి త్తొల్వినై తీర వెల్లారున్దొ మ్మి తెల్లపీర్ శ్శిరుప్పా రే ॥౧౧॥

అథ్వార్ తిరువడిక శ్శేరణమ్.

ఆ.—(వల్వినై తీర్ కుమ్) ఆశ్రతజనసమ స్తదుఃఖాపనోదనస్వభావనా యాశ్రతసులభ నాయురన్ద వెమ్మెరుమానైచ్చొల్వినై యాత్పొన్న పాడలాయరత్తుల్కివై పత్తుమ్ అనన్యప్రయోజనరాయ్ కొణ్ణు కత్పార్ కళ్ నలనుడైవై కున్దనమ్ నణ్ణియెల్లారుమ్ తొల్ల తెల్ల పీర్ శ్శిరుప్పా రెన్ఱితార్.

౧౧౦

తిరుక్కురు కైప్పిరాన్కి శ్శాన్తిరువడిక శ్శేరణమ్.

అన్య.—వల్ విన్దై తీర్ కుమ్ (౩) కణ్ణనై వణ్ కురుకూర్ (౬) శడణోపకా శోల్ విన్దైయార్ శోన్న (౯) పాడల్ ఆయిర త్తుళ్ ఇన్దై పత్తుమ్ (౧౨) నల్వినై ఎన్ఱు కత్పార్ కళ్ (౧౩) నలక ఉడై వైకున్దమ్ (౧౪) నణ్ణి తోల్ విన్దై (౨౧) తీర ఎల్లారుమ్ తొల్లారు (౨౪) ఎల్ల పీర్ శ్శిరుప్పార్. (౨౬)

పన్నీ.—అన న్దరమ్, ఇత్తిరువాయ్ మొట్టి యభ్యసిత్తవర్ కళ్ నిత్యసూరికళావరిక్కున్దొడియాక స్వశేషత్వసామ్రాజ్యప్రతిష్ఠితరా వర్ క శేష్ఠ ఫలత్తైయరుళిచ్చెయ్ కితార్.

ఆశ్రతరత్నై సంశ్లేషితైక్కుమ్ విలక్కాన, సకలపాపజ్జలైయుమ్, ౧ “సర్వపాపేభ్యోమోక్షయిష్యామి” ఎన్ఱు బొక్కుమ్ స్వభావ నాన, (౩) కృష్ణనై, సర్వసమ్మత్సమృద్ధమాన, తిరునకరిక్కునిర్వాహకరాన, (౬) అథ్వార్, వాచిక శేషవృత్తిరూపత్తారే, అరుళిచ్చెయ్ త, (౯) గానరూపమానపాట్టుక్కళ్, ఆయిరత్తుళ్, ఇన్దై పత్తైయుమ్, (౧౨) విలక్షణవృత్తివిశేషమ్, ఎన్ఱు, కణ్ణుమవర్ కళ్, (౧౪) భగ వదనుభవానన్దత్తై, ఉడైత్తాన, పరమపదత్తై, (౧౮) కిట్టి, అనాదిసిద్ధమాన, అవిద్యాదిదోషజ్జళ్, (౨౧) మఱువలిడాతపడి, అజ్ఞుశ్శసూరిక శే ల్లారుమ్, తజ్జళ్ డైయత్తదీయ శేషత్వమ్ తోన్ఱుమ్మడి తాల్ వ్దాదరిత్తు, (౨౪) సమ్మిమత్తారే పెరియకిళిర్ త్తియైయ్ డైయరామ్మడియాక, తజ్జళ్ శేషత్వసామ్రాజ్యత్తాలుళ్ళ వేఱుపాడుతోన్ఱ, ఇరుక్కుప్పెఱువర్ కళ్. (౨౬) ఇతు-అఱుశీర్ క్కుళ్ళి నెడిలడియాశిరియవిరు త్తమ్.

౧౧౧

వాదికేసరి అథ్వాక్కియ మణవాళచ్చీయర్ తిరువడిక శ్శేరణమ్.

అర్థము.—బలిష్ఠములైన పాపములను బోగొట్టునట్టిస్వభావముకల(౩) కృష్ణుని సంపదలచేసమృద్ధమైన తిరునగరికినిర్వాహకులైన (౬) అథ్వార్లు వాచిక కైంకర్యరూపముచే సాదించిన (౯) గానరూపములగుపాశురములు వేయింటిలో నీపదిపాశురములను (౧౨) విలక్షణుల యొక్క వ్యాపారములు అనితలచి అభ్యసించువారు (౧౪) భగవదనుభవరూపమైన అనందము కల పరమపదమును (౧౮) బొంది అనాదిసిద్ధమైన దోషములు (౨౧) తొలగెనట్లు నిత్యసూరులందరును నమస్కరించి (౨౪) ఆదరించునట్లు వైలక్షణ్యముతో నుందురు. (౨౬)

౧౧౨

ఈ.—నిగమ త్తిల్ - ఇ త్తిరు వాయ్ మొట్టికన్ద్రార్, సంసారదురితముమ్ పోయ్ భగవద్విశ్లేషగన్ధమి ల్లాత తిరునాట్టిలే యెల్లారుమ్ శిరసావహిక్కుమ్ మేన్దై యోడేయిరుక్కుప్పెఱువరెన్ఱితార్.

జీ-అ.—నిగమమ్ (వల్వినైయత్వాది). అవతారికైక్కు - ఉత్తరాధిత్తిలేనోక్కు.

౧౩౨

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౪-తి-మణ్ణైయిరున్దు. ౧౧-పా-వల్వినై వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ఈ.—(వల్వినై తీర్ కుమ్ కణ్ణనై) పెన్ ద్రవర్ కళి కై విట్టాల్ పిడి త్తవర్ కళి కై విడార్ కళి. ఆశ్రితరుడై యవిశ్లేష హేతువాస మహాపాప త్తైవ్విక్కుమ్ స్వభావనానకృష్టనై. (వణ్ణరుకూర్ చ్చడకోపన్) పరమోదార గాన ఆధ్వార. ఇన్దునాముజ్జుడవిరున్దు భగవద్గుణానుసంధానమృణ్ణమ్బడిపణ్ణినవోదార్యమితే. (శొల్వినై యాత్పొన్న పాడల్) శొల్లియల్లతునిక్కువొణ్ణాతభ క్తిపారవశ్యత్తా లేయెన్ను తల్, భగవద్గుణబలాత్కారత్తా లే యెన్ను తల్; శొన్ ద్రాభి లాలేయెన్ను తల్. అతావతు - వాచికమానవడిమై. (ఆయిరత్తుల్వినై పత్తుమ్) ఆయిరమ్ తిరువాయ్ మొట్టియి లుమ్, ఇవర్ సదృశపదార్థజ్ఞై క్కణ్ణ అననాకప్పిచ్చేటిసవి త్తిరువాయ్ మొట్టి. ఇప్పడిపిచ్చేటిసవితు ఎల్లార్ కుమ్ కూడువతోన్ద్రుతే, ఆనపిన్సు (నల్వినై యెన్దుకత్పార్ కళి) ఇతుపావనమెన్ద్రాకిలు మభ్యసిక్కవల్లవర్ కళి. ఇతువిల ఙ్గాకృత్యమెన్దుకత్తుమవర్ కళెన్దు మామ్. (నలనిడై వై కున్దమ్ నణ్ణి) విశ్లేషగన్ధమిల్లాత పరమపదత్తైక్కిట్టి. (తొల్వినై తీర) అనాదియాయ్ పరుకిట అవిద్యాదికళి తీర్ న్దు. (ఎల్లారుమ్ తొల్లు తెళ్) అస్పృష్టసంసారగన్ధరాసనిత్యసూ రికభుమ్ తొల్లుతాదరిక్కు. ౧ * పణియావమరరుజ్జూడ, ౨ “పతియినిల్ పాణ్ణినిల్ పాతెజ్జో క్కలువిసర్” ఎన్గిట పడియే, అవర్ కళనువ ర్తిత్తాదరిక్కుమ్బడియావర్ కళి. ౩ “తొల్లు తెల్లై మననే” ఎన్దు- అనాదికాలమ్ ౪ “అస న్నేవ” ఎన్నుమ్బడిపోన్ద్రవరవనై తొల్లుతుజ్జీవితాస్సో లేకాణుమ్ ఇవర్ పాడిస తిరువాయ్ మొట్టియైక్కున్ ద్రవర్ కళై తొల్లుతు నిత్యసూరిక భుజ్జీవిక్కుమ్బడి. (వీర్ దీరుప్పారే) అవన్ శేషిత్వత్తుక్కు ముడిశూడియిరుక్కుమా ప్పోలే, ఇవర్ కళుమ్ శేషత్వసామాజ్యత్తుక్కు ముడిశూడియిరుక్కుప్పెలువర్ కళి. ౫ “సస్వరాడ్భవతి” ఎన్ను క్కడవతితే. వీర్ ద్రెన్దతు - వేలుపాడు.

౧౧.

వడక్కు త్తిరుపితిప్పిలై తిరువడిక శేశరణమ్.

జీ-ఆ.—“ఎన్ శెయ్ కేన్” ఎన్దుకైవాణ్ణినవన న్దరమ్, “పల్వినై తీర్ కున్దణ్ణనై” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (పెన్ ద్రవర్ కళి త్యాది). ఔదార్యమేతెన్ను (ఇన్దునాముమిత్యాది). “వినై” ఎన్దుతుక్కుమాన్దరమ్ - భక్తియాతల్; భగవద్గుణమాతల్; వినైయెన్దు - వ్యాపారమాయ, శొన్ ద్రాభి లాతల్. మున్దినవర్థత్తిల్, వినైయెన్దు - కర్తసాధ్యాయాన భక్తియైలక్కిటతు; ఇరణ్ణామర్థత్తిల్, చేప్టితజ్జళారే గుణమ్ ప్రకాశిక్కు వేణ్ణుకై యారే, వినైయెన్దు - గుణజ్ఞైచ్చొల్లుకిటతు; మూన్దావతు - స్పష్టమ్. పావనమ్ - ఉపాయమ్. భోగ్యతాబుద్ధియైయేయాకిలమ్ పావనమె న్ద్రాకిలు మభ్యసిక్కవల్లవర్ కళెన్దు పడి. నల్వినై - సుకృతమ్. ఇరణ్ణామర్థత్తిల్, నల్లవర్ కళి వినైయెన్ద్రాయ్, (విలక్షణకృత్యమ్) ఎన్దు పడి. విలక్షణకృత్యమ్-భోగ్యమ్. నలనిడై - నన్దైయినిడై త్తిరేయాన. నన్దైయావ తేతెన్ను (విశ్లేషే త్యాది). “నలనుడై” ఎన్దుపాశమానపోతు-నన్దైయె యుడైయవెన్దు పడి. తీర-తీర్ న్దు. (తీర) పెన్ ద్రెన్దు ధ్యాహార్యమాతల్. నిత్యసూరికళి * పణియావమరరున్దో, అవర్ కళి తొల్లువార్ కళోవెన్ను (పణియావమరరిత్యాది). “తొల్లు తెల్లై” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (తొల్లు తెల్లైత్యాది). “వీర్ దీరుప్పారే” ఎన్దు - ముల్లుచ్చొల్లాయ్, అత్తారే - ముడిశూడి యిరుక్కైయెన్దురమ్ (అవన్ శేషిత్వత్తుక్కిత్యాది). స్వరాట్-స్వతన్త్రః. అకర్తవశ్యః. అథా న్దరమ్ (వీర్ ద్రెన్దతు వేలుపాడెన్దు). అతావతు-ఇతరరిలుక్కున్దు రాక వేలుపట్టిరుప్పర్ కళెన్దు పడి. ఫలితార్థమెన్దు. క్రమేణాన్వయః.

౧౧.

జీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

ఆ-ఆ-వి.—వినైయెన్దు - వ్యాపారమాయ, జ్ఞానమ్ మనోవ్యాపారమాకైయారే, జ్ఞానవిశేషమాన భక్తియైచ్చొల్లుకిటతు; చేతననై త్తప్పాకపడి కూర్ త్తొక్కుమ్బుమతు-వినైయెన్ద్రాయారే, అన్ద వాకారమ్ భగవద్గుణభుక్తుజ్ఞాకైయెప్పద్ర, వినైయెన్దు-భగవద్గుణజ్ఞైచ్చొల్లు కిటతు. —ఇరణ్ణావతు (విలక్షణకృత్యమెన్దు) స్వయంప్రయోజనమ్. సాధ్యమెన్దు. (ఇతుపావనమిత్యాది). భోగ్యతాబుద్ధియైయే యా కిలమ్ పావనమెన్ద్రాకిలు మభ్యసిక్కవల్లవర్ కళెన్దు పడి.—వ్యాఖ్యాతావినుడైయ వీడుపాడు (తొల్లు తెల్లైత్యాది).

౧౧.

[38]

తిరువాయ్ మొట్టి. — ర-ప. ర-తి. మణ్ణైయరున్దు వ్యాఖ్యానజ్జల్.

౧౩౩

ప్ర-తి. — నిగమమ్ (వర్ణియైత్తాడి) (పీఠ్ శ్రీరుప్పారే) చాన్దోగ్యేసప్తమప్రపాఠకే [౨౫], “అథాతతత్తదేశః ఆత్మేనాధస్తాదాత్మో పరిష్టాదాత్మపశ్చాదాత్మ పురస్తాదాత్మ దక్షిణత ఆత్మో త్తరత ఆత్మేవేదం సర్వమితిసవా ఏషఏవంపశ్యన్నేవమన్వాన ఏవంవిజానన్నాత్మ రతిరాత్మక్రీడ ఆత్మమిథున ఆత్మనష్టస్వరాడ్భవతి తస్యసర్వేషులోకేషు కామచారోభవతి.” ౧౧.

మ ణ వా శ మా ము ని క ల్ తి రు వ డి క శే శ ర ణ మ్.

తాత్పర్యము. — భగవదనుభవమునకు ప్రతిబంధకములైన క్రూరపాపములను నాశ్రతులకు సవాసముగఁబోగొట్టు సత్స్వభావముకల కృష్ణునినుద్దేశించి యాత్మార్థులు వాచికకైంకర్యరూపముగా సమర్పించిన వేయిపాశురములలో నీపదిపాశురములను “ఇవివిలక్షణము సాదించినవి” యని ప్రేమతోననుసంధించువారు పరమపదమును బొందునపుడు నిత్యనూరులు ననుస్కరించి యాదరించునట్లు విలక్షణులై యుందురు. ౧.

ద్రమిడోపనిషత్సజ్జతియిలై త్తిరువాయ్ మొట్టిక్కానళ్లోకమ్.

(మణ్ణైయరున్దు) తేనప్రహర్ష మతిమాత్రభవంస్వకీయం సాత్త్వ్యంవిధాతుమథదూరగ తేముకున్దే ।
సమ్బుద్ధిసశ్చసదృశాంశ్చవిలోక్యశౌరేర్భ్రామ్యంస్తమేషమునిర్తార్తిమగాచ్చతుర్థే. ౩౪.

వాదికేసరి అహ్మకీయమణవాశచ్చీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అర్థము. — తేన - ఆ ప్రణయిత్యగుణానుభవముచే, అతిమాత్రభవమ్ - అధికమైనదియు, స్వకీయమ్ - తనదియునైన, హర్షమ్ - సంతోషమును, సాత్త్వ్యమ్ - అణిగినదానినిగా, విధాతుమ్ - చేయుటకు, అథ - పిదప, ముకున్దే - విహితాముష్మికభోగములనిచ్చెడి (సర్వేశ్వరుఁడు), దూరగతేసతి-దూరముగాఁబోవుచున్నవాఁడగుచుండగా, శౌరేః-కృష్ణునికిసమ్బుద్ధులగు(ఆదిశేషుఁడు, పశువులు, వాటిమాడలు భుక్త శేషమైన వెన్న మొదలగు) పదార్థములను, సదృశాఁచ-(రూపాదార్యగుణములచే) సమానపదార్థములను, విలోక్య-చూచి, భ్రామ్యం - భ్రమించినవారై, మునిః - శకకోపముని, తమ్ - ఆ, ఆర్తిమవన - బాధనే, చతుర్థే - నాల్గవతిరువాయ్ మొట్టియందు, అగాత్ - పొందెను. ౩౪.

తాత్పర్యము. — తనయొక్క ప్రణయిత్యగుణమును సనుభవించుచున్న ఆత్మార్థులకు హర్షము మితిమించుటచూచి సర్వేశ్వరుఁడు ఇది వీరినిసంపదేయననితలచి దానిని సంకోచింపఁజేయుటకై యాత్మార్థులను విశ్లేషించెను. ఇట్లువిశ్లేషించినవాని విశ్లేషమును సహింపజాలక యత్యంతమనస్సులైనయాత్మార్థులు వానితోసమానములైన యాకాశము, సముద్రము, మూర్యచంద్రులు, అగ్ని, చల్లనిగాలి, విరక్తులగుసన్యాసులు, నీలమేఘములు, ఈపదార్థములను పరిమళప్రచురమైన తులసీనాలెలు, భూమి, సుకుమారములగు ఆవుదూడలు, ఈసంబంధిపదార్థములనుజూచి సర్వేశ్వరుఁడరి భ్రమించునట్లు తమకుంబుట్టినయూర్త్యుతిశయమును నీనాల్గవతిరువాయ్ మొట్టియందు సాదించిరి. ౩౪.

ద్ర-తా. — (మణ్ణైయరున్దు) భూమ్యాద్యైస్సాగరాద్యైర్జ్వలనశశిముఖైర్వస్తుభిర్వత్సపూరైః.

ర్ష ఎత్యద్భిన్నైస్వశ్చలోకాదిభిరథపుణివీక్షిద్భిరాత్మీయదానైః ।

సౌలభ్యైశ్చవర్తరపిచగుణగణైర్వాసుదేవోవియోగే

స్వీయైస్తుల్యైశ్చభక్తాన్వృథయతిమధుపేత్యబ్రవీత్కరినూనుః.

౩౫.

అర్థము. — భూమ్యాద్యైః - భూమిమొదలగు వస్తువులచేతను, సాగరాద్యైః - సముద్రముమొదలగువస్తువులచేతను, జ్వలనశశిముఖైః - అగ్నిచంద్రుడు మొదలగు వస్తువులచేతను, వత్సపూరైః - ఆవుదూడలు మొదలగు, వస్తుభిః - వస్తువులచేతను, స్వత్యద్భిన్నైస్త్వముచేయు గోపకులచేతను, స్వైఃచ - తనసంబంధియైనవస్తువులచేతను, లోకాదిభిః-లోకముల మొదలగునవిచేతను, పుణివీక్షిద్భిః - భూమినిసనుభవించు సంపన్నులచేతను, ఆత్మీయదానైః - తనసంబంధివస్తువులచేతను దాసులైనవిషయవిరక్తులచేతను, సౌలభ్యైశ్చవర్తరపి - సౌలభ్యస్వామిర్వములగు

గుణసమూహములచేతను, ఆపిచ - పైగా, (ఇతరములైన) గుణగణై - గుణసమూహములచేతను, మధుహ - మధువునుసంహరించిన, వాసుదేవ - అంతటవసించుచున్నవిష్ణువు, వియోగే - విశ్లేషమునందు, స్వీయై - తనసంబంధులగు పదార్థములచేతను, తుల్యైచ-(తనతో) సమానములైన పదార్థములచేతను, భక్తా - భక్తులను, వ్యధయతి - బాధించుచున్నాడు, ఇతి - అని, కారిసూను - కారిపుత్రులైనయాత్మాన్లు, అథ - వెనుకటిదైన నాల్గవతిరువాయ్ మొక్కియందు, అప్రపీత్ - సాదించిరి. 3౮.

వ్యా.— (భూమ్యాద్యై) మణ్డైయరున్దుత్యాది-పృథివియాలు మాకాశత్తాలుమ్; (సాగరాద్యై) పిరాకడిడక్కుమిత్త్యాది-సముద్రతాలుమ్ సూర్యనాలుమ్; (జ్వలనశశములై) అతీయమ్ శెన్దీయై త్తూవియత్త్యాది, ఒన్దియతిజ్జైక్కాట్టియత్త్యాది - శివన్దవగ్నియాలుమ్ కుళిర్న్దకాన్ద్రొలుమ్ చన్ద్రీనాలుమ్ పరవత్తాలుమ్ వర్షత్తాలుమ్; (వస్తుభిర్వస్తుపై) కోమళవాక్ కన్దైయత్త్యాది - సుకుమారజ్జళాన వత్సజ్జళాలుమ్ సర్పత్తాలుమ్; (వృత్త్యభిన్దైన్దై) మాత్తర్ కుడమెడుత్తాడిలిత్త్యాది - కుడక్కుత్తాడుకట గోపాలకళాలుమ్ కుల్లూశైయాలుమ్ ఇడైచ్చి కళైయిల్ నవనీతత్తాలుమ్; (లోకాదిభిః) ఎల్లావులకు కణ్ణై పడైప్పెన్నుమిత్త్యాది - లోకజ్జళాలు మూర్ధ్వపుణ్డ్రీధరరాలుమ్ తుళిసీదా మత్తాలుమ్; (పృథివీక్షిద్భిః) తిరువుడైమన్నరైక్కాణిలిత్త్యాది - శ్రీహన్దశాన రాజాక్కళాలుమ్ ప్రతిమైకళైతియిరుక్కిట చిత్రత్తాలుమ్ దేవతైయైయై యుడైత్తాయిరుక్కిట వాలయజ్జళాలుమ్; (అత్తీయదానై) విరుమ్మిప్పకవరైక్కాణిలిత్త్యాది - విషయవిరక్తరాయ్ జ్ఞానాధికరాన మహత్తుక్కళాలుమ్ నీలమేఘజ్జళాలుమ్ గోసమూహజ్జళాలుమ్; (సౌలభ్యైశ్వర్య వర్ధైరపిచగుణగణై) పెయర్త్తుమ్ కణ్ణావెన్దు వేకుమిత్త్యాది - స్వామిత్వసౌలభ్య సౌఖ్యవాత్సల్య కారుణ్యాదికళాలుమ్; ఇప్పడిస్వకీయజ్జళాయుమ్ స్వసదృశజ్జళాయు మిరుక్కిటవన్దు క్కళారే వణ్డవరైప్పెరుమాల్ విశ్లేషసమయత్తిరే యాశ్రితరై దుఃఖిప్పియానిట్పరన్దు “మణ్డైయరున్దుతుటావి” ఎన్గిటదశకత్తిరే మాటనరులిచ్చెయ్తానెన్గిటార్. 3౮.

వే చా చ్చా చా ర్యర్ తి రు వ డి క శే శ ర జ మ్.

తాత్పర్యము.—(౧) భూమ్యాకాశములచేతను, (౨) సముద్రముచేతను సూర్యునిచేతను, (౩) ఎఱ్ఱనియగ్ని చల్లనివాయువువీటిచేతను, (౪) చంద్రుడు పరవత్తము వర్షము వీటిచేతను, (౫) సుకుమారములైన యావుమాడలు సర్పము వీటిచేతను, (౬) నర్తనముచేసడు గోపాలులు, వేణుగానము నవనీతము వీటిచేతను, (౭) లోకములు ఊర్ధ్వపుణ్డ్రీధరులు తులసీమాలెలు వీటిచేతను, (౮) శ్రీమన్తులైనరాజులు ప్రతిమచిత్రములు ఆలయములు వీటిచేతను, (౯) విషయవిరక్తులును జ్ఞానాధికులును నైనమహత్తులు నీలమేఘములు గోసమూహములు వీటిచేతను, (౧౦) సౌలభ్యస్వామిత్వ సౌఖ్యవాత్సల్య కారుణ్యాదిగుణములచేతను ఇట్లుస్వకీయములును స్వసదృశములునునైన వస్తువులచే సర్వేశ్వరుడు ఆశ్రితులను విశ్లేషసమయమునందు దుఃఖింపఁజేయునని యాతిరువాయ్ మొక్కి పదిపాశురములచే నాత్మాన్లు సాదించిరి. 3౮.

తి.నూ.— మణ్డైయరున్దు ముక్ కలన్దుమాల్ పిరికై యాన్దాన్దా! పెణ్డైలై మైయాయ్ కాత్తల్ పి త్తేణి! యెణ్డీడిల్ ముక్! పోలిముతలానపారులై యవనాయ్ నిన్దైన్దు! మేల్వియ్దున్దా మైయల్ తనికవీలు. 3౯.

అర్థము.—మణ్డైయరున్దు - భూలోకమునందు, ముక్ - మునుపు - (“కోవై వాయాల్” అనుతిరువాయ్ మొక్కియందు), కలన్దు-సంక్లేపించి, మాల్ - సర్వేశ్వరుడు, పిరికైయల్ - విశ్లేషించుటవలన, మాట - ఆత్మాన్లు, పెణ్డైలై మైయాయ్ - స్త్రీభావమునొంది, కాత్తల్ - భక్తిచే, పిత్తేరి - భగవదనుండి, ఎణ్డీడిల్ - (అమరివిభగ్నిమను) నిరూపించినవో, ముక్ - మునుపు (చూచిన) పోలిముతలాన-సదృశపదార్థములుమొదలగు, పారులై - (సంబంధి) పదార్థములను, అవనాయ్ - అసర్వేశ్వరుడై, నిన్దైన్దు - తలచి, మైయల్ తనికవీలు- వ్యామోహాతిశయముచే, మేల్వియ్దున్దా - పైఁడిరి. 3౯.

అవ.—(మణ్డైయరున్దు) ఇతి - సదృశపదార్థజ్జైయమ్ సమన్విపదార్థజ్జైయమ్ మననాకరణమిత్తుప్పేళిన పాశురత్తైయనువదిత్తగులిచ్చెయ్కెటార్. అతెజ్జనైయిన్దు; కీర్త “కాత్తల్ మైయలేటినే” ఎన్దు - ప్రణయిత్వగుణత్తై యనుభవత్తువైన్ద ప్రీతిప్రకర్షమ్ ఆశ్రయత్తైయమ్ మట్టిక్కుమ్మడి కరైయట్టియప్పెరుక, అత్తైయరైయాటుపడుత్తుక్కాక అవన్ పేరనిట్టు, పిరిన్దతవనైయాకై యారే యవ

తరువాయ్ మొట్టి. — ర-ప. ర-తి. మట్టై యిరున్దు వ్యాఖ్యానజ్జల్.

౧౩౫

సన్నరాయ్ రామగుణభక్తుక్కిట్టుప్పిట్టన్ భరతావ్వాత్ ఒరువేడక్ వాయిట్టు రామచరిత్రత్తక్కట్టుభరిత్రప్పిలే ఇవ్వావ్వారు మవనోడు సదృశపదార్థజ్జల్ యమ్ సమ్మన్దిపదార్థజ్జల్ యమ్ మవనెన్దు పిచ్చేరుమ్మడితమక్కు ప్పిట్టన్దవపథావిశేషత్తై అన్యపదేశత్రాతేపేన * మట్టై యిరున్దు తుటావియిన్ద్రత్తై “మట్టైలకిల్” ఇత్యాదియాతే యరుళిచ్చెయ్కితారెన్దై.

వ్యా.—(మట్టైలకిల్ ముక్ కలన్దుమార్ పిరికైయాల్) భూలోకమానవివిభూతియిరేమున్న మగ*కో వై వాయాళిలే పెతాప్పేతానసంశ్లేషత్తై యుట్టాక్కి సర్వేశ్వరక్ విశ్లేషిక్కైయాల్. (మాటక్ పెట్టిలై మైయాయ్) అవ్వార్ అబలైయిన్దు డైయపవన్దైయై డైన్దు. (కాతల్ పిత్తేటి) “ఎక్ పెట్టాడియేటియపిత్తే” ఎన్నుమ్మడిభక్తియాతేపిత్తేటి. ౨ “కచ్చిదుడ్చుమతే” ఇత్యాదిప్పడియే చిత్తవిభిమనపిట్టన్దు (ఎట్టిడిల్) అన్ద పిత్తేటిసక్రకారత్తైయాపిక్కిల్. అన్దిక్కి, (పిత్తేటియెట్టిడిల్) పిత్తేటిసవాకారత్తోడే తామనిరూపిక్కుప్పకిల్. (ముక్ పోలిముతలానపారు తైయవనాయనిన్దైన్దు) అతావతు. * మట్టైయిరున్దు తోడజ్జి* అయర్ క్కుమళవుమ్ ప్రతిపాదిక్కుప్పడుకిఱముక్ కణ్ణసదృశపదార్థజ్జల్ యమ్ అవనాకవే ప్రతిపత్తిపట్టియైన్దై. ఇతెత్తారేయెన్నిల్ (మైయల్ తనిక్ పీటు - మేల్విట్టాన్దాక్) వ్యామోహాతిశయత్తారే అవన్ద్రేయత్త్యభిని విప్తరానార్. ఇవరు డైయవభిని వేశాతిశయమిరున్దపడి యెన్నెన్దు జీయరుక్కు మితుకణ్ణు సహిక్కువొణ్ణాతపడియాయ్ద్రు. “సదృశపదార్థ జ్జళావన - విణ్, కడల్, నాయిలు, శెట్టి, తణ్ కాన్ద్రు, ఒన్దియతిజ్జల్, నిన్దు కున్దు మ్, నన్దు పెయ్యుమ్మట్టై, కూత్తర్, నీలు శె వ్వేయిడ, తిరువుడైమన్నర్, ఉరువుడైవణ్ణజ్జల్, కరువుడైతేవిల్ కల్, విరుప్పిప్పకవర్, కరుప్పెరు మేకజ్జల్; సమ్మన్దిపదార్థజ్జళావన - నాయితుటాయ్, వామనక్ మణ్, కోమళవాక్ కన్దు; కి సమ్మన్దిపదార్థసదృశజ్జల్ - పోమిళనాకమ్, వాయ్ త్తక్కులూళై, ఆయ్ చ్చియర్ వెణ్ణయ్” ఎన్దువిధ జిత్రాయ్ద్రు అత్తానరుళిచ్చెయ్యమ్మడి.

౩౪.

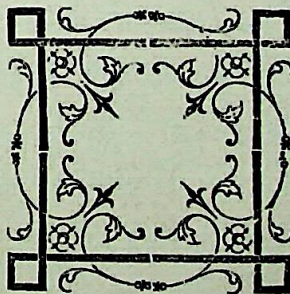
పెరియడీయర్ తిరువడిక శేషరణమ్.

తాత్పర్యము.—“కో వై వాయాల్” అనియెడితిరువాయ్ మొట్టియన్దు సర్వేశ్వరుడావ్వార్ తో సంశ్లేషించెను; సంశ్లేషమునంప వానికిఁ బుట్టిన ప్రీతిప్రకర్షమునుజూచి ఇదియూ శ్రయమును నశింపఁజేసుననితలంచి అదిసాత్త్వింనుటకై విశ్లేషించెను. అవిశ్లేషమునందావ్వార్ల స్త్రీభావమునునొందినవాడై ప్రీతిప్రకర్షముచే మతివిభ్రమనొంది తమకుమునుపున్నవియువానితో సదృశములును నైనసదార్థములను సంబంధిపదార్థము లనుజూచి సర్వేశ్వరుడనితలంచి వ్యామోహాతిశయముచే వాటియందతిప్రీతులైరి.

౩౪

నాలామ్బు త్తిల్ - నాలాన్దిరువాయ్ మొట్టి మున్ద్రేన్ద్రు

ఆక - తిరువాయ్ మొట్టి - ౩౪ — పాట్టు - ౩౭౬.

కి సమ్మన్దిసదృశపదార్థజ్జళావన విళనాకమ్ముతలానవన్ద్రేత్కాట్టిల్ సమ్మన్దిపదార్థజ్జళాకవెడుత్త నాయితుటాయ్ముతలానవన్ద్రు క్కొరువిశేషమిల్లా మైయాయిమ్; విణ్ముతలానవై సదృశజ్జళెన్నుమతు “అవన్ద్రేవువై కున్దు మ్” ఇత్యాదిములనిరున్దుమాకై యాయిమ్ ఇన్ద్రపరిగణనప్రామాణ్యత్తై కోశాన్తరజ్జళిక్కాన్ది.

౧॥ ౩౩.

—॥ రా-ఆ-౬౦-౩౬౪.

ఎమ్మెరుమానార్ తిరువడిక శ్రేణరణమ్.

పన్నీ. — ముత్యాత్తిర్, సమస్తలొకనిర్వాహకనాన సర్వేశ్వరనై మద్దళాశాసనమ్మణ్ణి స్తుతిక్కుప్పెల్ల వనక్కు సర్వకాల త్రిలుమొరు కుత్తయియెన్దితార్.

సర్వాధారత్వసర్వనియంత్రత్వ సర్వశేషిత్వ సర్వవ్యాపకత్వాదికళారే స్వేతరసమస్తవ్యావృత్తనాయ్కోట్టు, ౧* లొకానామసంభే దార్థమాక దివ్యవిభూతియిలే దివ్యపర్యబ్జ త్రిలేయరుస్తు, వ్యక్తావ్యక్త కాలరూపమాయమ్ శుద్ధసత్త్వరూపమాయమ్ చతుర్విధమాన అచేతన వర్గముమ్బద్ధము క్తనిత్యరూపేణ త్రివిధమాయుళ్ళు కేతనవర్గముమాకిం ఏభూవక్తప్పట్టలొకజ్గలిమ్, (౩) స్వసబ్బల్పరూపమాయ్ అద్వితీయమాన శెణ్ణోల్, నడక్కుమ్మడి, (౬) అప్రతిహతమాన, జ్ఞానశక్త్యాద్యసత్త్వేయ కల్యాణగుణక నాయ్కోట్టు, స్వాభావికమాకైయారే మదోద్రేకరహిత మాయ్ నిరవధికమాన శాన్తియోగత్తారే, (౯) ఇతుసాత్త్వమామ్మడి స్వరూపవైభవ తైయుడైయనాయ్ కోట్టుపోరుకిం, సర్వస్వామియాయ్, రక్షణీయవర్గత్తుక్కువిరోధియాయ్ ౨* “మహారాద్ర” ఎన్దిపడియే వెమైయేనిరూపకమాన, (౧౨) కేశియాకిం అసురావిష్టమాయుళ్ళు కుతి రైయై, ౩ “నిపపాత్యధాభూతః” ఎన్నుమ్మడియేయరుకూరాయ్ విభుమ్మడివాయ్ పిళ్ళన సర్వేశ్వరనై, పోల్ రీపోల్ రీయెస్తు ఇప్పెరుమై క్కు మద్దళాశాసనమ్మణ్ణికోట్టే, (౧౫) ౩ “విజ్ఞేత్వాభూతు” ఎన్వకైకల్, వయిటునితైయుమ్మడి, అష్టలిబద్ధమ్మణ్ణి, (౧౮) శబ్దసద్భూరూప మాన, మాలెకల్, అవశారిసాపహిక్కుమ్మడి సమర్పిక్కెల్ల, (౨౧) ౪ “విలివాయ్కోట్టు” ఎన్దిపడియే అవనుడైయనిక్త కృపా రూపపుణ్యతైయుడైయనెనక్కు, ఇంమేల్, ౫ “సప్తసప్తసప్తచ” ఎన్దిపడియే ఏభోమపడికాలాన జన్మముజ్జాకిలుమ్, (౨౪) ఎన్ను కుత్తయిజ్జామ్? (౨౫) శరీరవిమోచన దేశప్రాప్త్యాదికళాకిం కుత్తయిజ్జాకాతెన్దుకరుత్తు. ఆగ్గోల్ - పొత్తయిమ్, మిడుక్కుమ్. ౧

అవతారిక. — క్రిందితిరువాయ్ మొట్టియందు సర్వేశ్వరునితో సదృశపదార్థములను సంబంధిపదార్థములనుజూచి విభృమముమితిమించిన యాత్మార్థముక్కు ఆర్త్యశిశయముతీరునట్లు సర్వేశ్వరుడు ఉభయవిభూతులతో దనను జూపింపంగా నాత్మార్థసాక్షాత్కరించి వాని దివ్యమంగళవిగ్రహమునకు మంగళాశాసనముచేసి కృతకృత్యులై యాతిరువాయ్ మొట్టియందుఁ దృప్తులగుచున్నారు.

ఆర్థము. — (సకలకల్యాణగుణములచే) విలక్షణుడై (నిత్యవిభూతియందు) వేంచేసియుండి ఏడులొకములయందు (౩) అద్వితీయ మైన అష్ట జరుగునట్లు (౬) అప్రతిహతమైన కల్యాణగుణములకలవాడగు శాన్తిచేపదిశుడై (౯) పాలించుచున్న సర్వస్వామియొ క్రా ర్యముకల (౧౨) (కేశియనియెడి) గుఱ్ఱమును జీల్చినసర్వేశ్వరుని వృద్ధిన్ందుమాయనిమంగళాశాసనముచేయుచునే (౧౫) హస్తములు తృప్తి జొందునట్లు నమస్కరించి (౧౮) నూత్నలనియెడి మాలికలను సమర్పించుటకై (౨౧) పుణ్యముచేసిననాకు ఇంకమింద సప్తజన్మములయందును (౨౪) ఏమిఁజాలకలవు? (౨౫)

ఈ. — కీరీరీరీరువాయ్ మొట్టియిలే - అప్పడివిడాయ్ త్తవర్ “ఇనియెన్ను కుత్తయెమ్మైయమే” ఎన్ను ప్పెటువతే! ౬* పాయ్ నిన్వ ఖానన్దొడగ్గిక్కిల్లెల్లమ్ - ౩* మణ్ణై యిరుస్తుతుమ్దావియిల్ విడాయ్ క్కు కృషిపణ్ణినపడి;

జీ-ఆ. — వీరీరీరుస్తుప్రవేశే, కీరీ - ఉన్నస్తకమాన పప్రీతియెయుమ్, ఇతిల్ - ఉన్నస్తకమానప్రీతియెయు మనుసన్నితు వ్యాఖ్యా తావి నీడుపాడు (కీరీరీరీరువాయ్ మొట్టియిలే యిత్యాది). కీరీజ్ఞానవార్తియెస్తుమ్ తోల్ రీయెప్పోరుమ్ ప్రీతనానేనెన్దు శొల్లుమ్మడి యావతే ఎన్దాశ్చర్యపడుకితారన్ద పడి. “ఇనియెన్ను కుత్త” ఎన్దుపడుకిం తె? ౬* పాయ్ నిన్వ ఖానన్దొడగ్గి యివ్వళవుమ్ - సంక్షేప విశ్లేషమాయన్దొత్తెత్తు; అవల్ రైప్పల్ వివిర్వణ్ణ తిరువాయ్ మొట్టికరుక్కునుతిశయమేతెన్న (పాయ్ నిన్వ ఖానమిత్యాది). అర్పిరాదిమార్గమ్

ఆ-ఆ-వి. — ఇత్తార్ - వాక్కుక్కునిలముల్లత్త కీరీరీరీరువాయ్ మొట్టి యిలాగ్గోల్ మైయుమ్ ముఱ్ఱమ్మడియాన ఇత్తిరువాయ్ మొట్టియిల్ ప్రీతియుమ్ వాక్కుక్కునిలముల్లవెన్ద పడి. — (అప్పడివిడాయ్ క్కుప్పణ్ణిన కృషియిక్కు ఫలమ్ శొల్లుకింతితిల్) ఎన్దుకుక్కుతార్ప ర్యమ్ - ఆను తైయెటున్దు ప్పళియెవిత్తెత్తు చ్చేటిదువారైప్పోరే, కీరీల్లమ్ - కృషిపణ్ణి, ఇత్తిరువాయ్ మొట్టియిలే - పర్యబ్జవిద్యైయి త్తొల్లుకింపడియే పెయిపిరాట్టియారుమ్ తానుమాయనిత్యసారిక లొలక్కున్దొడుక్కు ఉభయవిభూతినాయకనా యిరుక్కింపిరుప్పెల్లమ్

ఈ.-అప్పడివిడాయ్ క్కప్పణ్ణినక్కియిఁఫలమ్ శొల్లుకిఱతితిల్. పేదీరుక్కితు క్కవ్వరుకుశొల్లలావతినియొన్దితై. ౧* శూన్ విశుమ్బణిముకిలుక్కన న్దరమి త్తిరువాయ్ మొఱ్ఱియాకప్పేదీరితైయే” ఎన్దురుళిచ్చెయ్ వర్ జీయర్.

పెరుమాళుమితైయ పెరుమాళుమానవిరుప్పిలే పిరాట్టిక్కుప్పిరిపుణ్డాక, మహారాజరైయమ్ పరికర తైయమ్ కూట్టిక్కొణ్ణుశెన్దు విరోధివర్గతైక్కిల్లుడైదుత్తు అవళోడేమాడినాప్పోలే; పోలికణ్ణివర్ భమిత్తవిల్లువెల్లామ్ పోమ్బడి, నిత్యవిధూతియైయమ్ లీలావిధూతియైయముడైయనాయరుక్కిఱతప్పడికళొన్దుమ్ కుత్తైయాతపడికొణ్ణు వన్దుకాట్టిక్కొడుత్తు, “కణ్ణీరేనామిరుక్కిఱపడి? ఇన్దువిశ్వర్యమెల్లా మొన్దాయ్ త్తలైక్కట్టునతు నీరున్దుడైయ వాయాలే ఒరుశొల్లుచ్చొన్నాల్ కాణుమ్” ఎన్దు ఇవర్ తిరుక్కైయిలే తాళ తైక్కిండుక్క, అన్విరుప్పకుమణ్ణు శాశాననమ్బణ్ణు (ఉభయవిధూతియిలుమెన్నోడొప్పొరితైయన్దు తిప్రీతరా) కితార్.

౨ “నిన్దుకున్దు త్తినై నోక్కి” ఎన్దుభమిత్తతుక్కు, ౩* వానమామలైయానతనై కాట్టిక్కొడుత్తా; ౪* నీలుశెవ్వేయిడక్కాణి నెడుమూలడియారెన్దొడినతుక్కు, ౫ “తూవియమ్బుళుడైయానడలాభీయన్దూ” ఎన్దిఱ. నిత్యసిద్ధపురుషర్ కత్తై కాట్టిక్కొడుత్తా; ౬* శెయ్యతోర్ నాయితై కాట్టి చ్చిరీతరకమూర్తి యితైన్దుతుక్కు, ౭ “మైయకణ్ణాళీమల్ మేలుతైవాళుతైమూర్ పినక” ఎన్దు - తానుమ్ పెరియపిరాట్టియా రుమాకవిరుక్కిఱవిరుప్పై కాట్టిక్కొడుత్తా; ౮* తిరువుడైమన్నరై కాణిల్ “తిరుమూల్” ఎన్దుతుక్కు, ఉభయవిధూతియుక్తనానతనై శ్వర్యతై కాట్టిక్కొడుత్తా; పిఱర్ వాయాలే ౯ “ఎశెయ్ కే” ఎన్దుత్తై త్త విత్తు, తమ్ వాయాలే “ఎన్దుకుత్తైయెల్లుమైయమ్” ఎన్దు ప్పణ్ణినా; ౧౦ “విరుమ్బిప్పకవరై కాణిల్ వియలిడ మున్దా” ఎన్దు - ఆనన్దలేశముడైయారైక్కణ్ణు భమిత్తవర్ కు, ౧౧ “వీవిలిన్బమికవెన్దైనికట్టన్దన్దుచ్చుత్త” ఎన్దు - ఆనన్దమయనాయరుక్కిఱవిరుప్పై కాట్టిక్కొడుత్తా. *

జి.ఆ.-ముతలాకఫలమ్ పెఱవేణ్ణియిరుక్కు, ఇతైయేఫలమాక చ్చొల్లుకిఱతెన్నెన్దు (పేదీరుక్కిత్యాది). అతావతు - అఱుప్పోయ్ చ్చెయ్యమ డిమెకరై యిణ్ణేయిరుప్పేయ్యమ్మడితక స్వరూపాదికరై విశదమాక కాట్టిక్కొడుత్తానాకైయాలే యవ్వరుకుశొల్లలావతిత్తైయెన్దుపడి. “పేదీరుక్కితుక్కవ్వరుకు శొల్లలావతితై” ఎన్దుమకుక్కుసంపాదమ్ (శూన్విశుమ్బుత్త్యాది). అతావతు-ఇత్తిరువాయ్ మొఱ్ఱియిలుణ్ణాన వను భవకైజ్జర్యజ్జశ్చిరాదిగఱక్కన న్దరమ్ సిద్ధిక్కుమతాకైయాలే, తత్ప్రతిపాదకమాన * శూన్విశుమ్బుక్కున న్దరమాకప్పేదీరితైయెన్దుపడి.

కీదీరునాయ్ మొఱ్ఱియాదేసగతి (పెరుమాళుమిత్యాది). కీదీ విడాయ్ త్తమైక్కు ౧౨ “క్వదిదుద్భుమితేవేగాత్” ఇత్యాదియాలే. పెరుమాళైదృష్టాన్తమాక్కినాప్పోలే, విడాయ్ తీర్ న్దమైక్కుమ్ పెరుమాళైదృష్టాన్తమాక్కితార్. ఇచ్చేర్ త్తిక్కువర్గర్ కూడవిరుక్కు చ్చెయ్ తే పిరికైయమ్, పోలికణ్ణు భమిత్తైయమ్, అనురూపమాన పరికరతైక్కిణ్ణు పరిహరిక్కైయమ్ మిరణ్ణిడత్తిలుమున్దాకైయాలే దృష్టాన్తదార్పణికభావమ్. అగ్గచ్చేర్ త్తిక్కు వర్గకరైయపెరుమాళో, ఇఱునిత్యసూరికళో. అఱుమ్బుగ్గ త్తి పోలి, ఇఱుఅవకపోలి. అఱుపరి కరమ్ మహారాజప్రభృతికళో; ఇఱుయాతోరాకారతైక్కిణ్ణు భమిత్తతు, అన్దఆకారవిశిష్ట వేష తైక్కిట్టుకై. అవళోడేమాడి హర్నితా ప్పోలే ఇవర్ కైయిలే తాళ తైక్కిండుక్క ఇవరుమ్ హర్నితుమణ్ణుశాశాననమ్బణ్ణుకిఱారెన్దుపడి. “వీదీరున్దున్దొలకుమ్” ఇత్యాదియొక్క టాక్కిన్దు (నిత్యవిధూతియైయమిత్యాది). ఒరుశొల్లుచ్చొన్నాల్ కాణుమెన్దుతుక్కు - “శొన్దారైకళేదీ” ఎన్దుతిరేనోక్కు. తాళ తైక్కిండుక్కవెన్దుతు - ౨ “పోదీరీ” ఎన్దుమ్, “ఇశైమారైకళేత్తి” ఎన్దుమిత్యాదియైప్పూర్. “పోదీరీయెన్దే” ఎన్దుత్తైప్పూర్ (మణ్ణు శాశాననమ్బణ్ణుకిఱారెన్దుతు).

“పోలికణ్ణివర్ భమిత్తవిల్లువెల్లామ్ పోమ్బడి” ఎన్దుతినుపపాదనమ్ (నిన్దుకున్దు త్తినైయిత్యాది). వానమామలైయాన తనైయెన్దుతు - స్వభావకభావమ్. పిఱర్ వాయాలే - తిరుత్తాయార్ వాళురత్తాలే. *

ఆ-ఆ-వి.-శోదీరైవెల్లున్దురుగియిరుక్కిఱ విరుప్పై కాట్టిక్కొడుత్తనుభవిప్పిత్తపడియై చ్చొల్లుకిఱతెన్దుపడి. *

§ కున్దులిక్కుమున్నేయిరుక్కిఱ “పణ్ణు” ఎన్దుత్తై “పణ్ణి” ఎన్దుత్తాక్కి అన న్దరమ్ కున్దులితగ్రన్థమార్ కోళ త్తిరేకాణ్ణిలుమ్ “పణ్ణుకిఱార్” ఎన్దు. ఐప్రతీకత్తుక్కు శేరారు. ౧|| ౯౯. ౨|| ౩౫-౧. ౩|| ౪౭-౬. ౪|| ౩౪-౭. ౫|| ౩౫-౪. ౬|| ౩౪-౨.

౭|| ౩౫-౨. ౮|| ౩౪-౮. ౯|| ౩౪-౧౦. ౧౦|| ౩౪-౯. ౧౧|| ౩౫-౩. ౧౨|| ౮-౪౦-౫.

ఈ. — లోకమదైయచ్చెన్తోల్ శెల్లుమ్మడియాక వాయిదీరుప్పతు. ఏమలకెన్దు - విభూతిద్యయై యుమ్ శొల్లిదీరాకిల్. వీవిల్ శీర్ ఎన్నిటవిడమ్ - కల్యాణగుణవిషయమాకక్కడవతు; అన్ని కే, ఏమలకెన్దు - లీలావిభూతిమాత్ర తైచ్చొల్లిదీరాకిల్, వీవిల్ శీరెన్నిటవిడమ్ - నిత్యవిభూతివిషయమాకక్కడవతు. ఉభయవిభూతియైయుమ్ శొల్లిదీరానపాతు, త్రివిధచేతనరై యుమ్ చతుర్విధప్రకృతియైయుమ్ శొల్లిదీరాకిటతు. చతుర్విధప్రకృతియాకిటతు - కార్యకారణరూపమానదైవిధ్యమజ్ఞు, ఇజ్ఞుమప్పడియుణ్ణానదైవిధ్యమ్. లీలావిభూతిమాత్ర తైచ్చొల్లిదీరానపక్షత్తిల్, పాతాళాదికలై యుమ్ భూమియోడేకూట్టియొట్టాక్కి, పరమపదత్తుక్కివ్వరుకుళ్ళైయూతాక్కి, ఆక ఏత్తై యుమ్ శొల్లిదీరాకిటతు. (వీవిల్ శీర్) నిత్యమానగుణజ్ఞలైచ్చొల్లుతల్, నిత్యమానవిభూతియైచ్చొల్లుతల్.

ఇప్పుడి ఉభయవిభూతియుక్తనాన శెరుక్కా లేతన్నక్కల్ శిలర్ కుక్కిట్టవొణ్ణాతపడి యిరుక్కుమోవెన్నిల్ (అదీదల్ మిక్కాళుమ్) అనుద్ధతనాయాయీద్రాశ్యతు; ౧ [రామోరాజ్యముపాసిత్యా] ఎన్నిటపడియే. రాజ్యతై సవినయమాక నడత్తుకై యాలే, రాజ్యతై యుపాసిత్యై రెన్దతిత్తే. వట్టియల్లావట్టియేవన్ద విశ్వర్యముడై యవన్ పిఱర్ కుక్కి త్రిరియవొణ్ణాతపడినడక్కుమితే, ఉడై యవనుడై యవిశ్వర్యమాకై యాలే ప్రాప్తమాయరున్దపడి. అన్నికే, ఆదీదల్ లెన్దతు - వలియాయ్, “ఇత్తైయడైయనిర్వహిక్కైక్కడియాన థారణసామర్థ్యతైయై యనా యిరుక్కుమ్” ఎన్దు శొల్లువారుముణ్డు. (అన్ఱానై) నియన్ద్రత్వతాల్ వన్దవై శ్వర్యనోదీవిరుక్కిట సర్వేశ్వరనై.

జీ-ఆ. — “ఏమలకు” ఎన్దు పదత్తుక్కు - త్రివిధచేతనరై యుమ్, చతుర్విధప్రకృతికలై యుమ్ శొల్లిదీరాకిల్; అన్ని కే, భూమియోడేకూడక్కిట్టవొణ్ణు, మేలాలుణ్ణాతపడేన్దుతల్; ఇరన్దెన్దుమాక వివక్షిత్తు క్కొణ్డు, “శీర్” ఎన్నిటపదత్తుక్కుర్ధద్యయమ్ (ఏమలకెన్దు విభూతిద్యయై యుమ్ త్యాది) మున్దినవర్ధత్తిరే ఏమలకుక్కుమ్ వక్తై యరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ (త్రివిధేత్యాది). (కార్యకారణరూపమానదైవిధ్యమజ్ఞు) విమానగోళరాదికల్ - కార్యమ్, దివ్యాచిత్తు - కారణమెన్దుపడి. ఇజ్ఞుమప్పడి యుణ్ణానవెన్దుతు - ప్రకృతియుమ్, తత్కార్యమాన మహదాదికళుమెన్దుపడి. నిత్యవిభూతియైచ్చొన్నపక్షత్తిల్, “వీవిల్ శీర్” ఎన్దు తునిత్యక్రియెన్దుపడియాయ్, అత్తారే. నిత్యవిభూతియైచ్చొల్లుకిటతు. ఇరన్దెన్దువర్ధత్తిరే అప్పదత్తుక్కునక్తై యరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ (పాతాళేత్యాది).

శెరుక్కు - గర్వమ్. ఆదీదల్ - శ్చమై. (అనుద్ధతనాయతి) “వీరీశ్వరుడు” ఇత్యాదిసమభివ్యాహరప్రసక్తమాన వౌఢ్యశ్రుతినుడైయ వాటుతలిజ్ఞువివక్షిత మెన్దుపడి. అనుద్ధతనాయ్ - సవినయనాయ్. “అనుద్ధతనాయళుమ్” ఎన్దు శుక్కుప్రమాణమ్ (రామోరాజ్యమిత్యాది). “దశవన్ద సహస్రాణిదశవన్దశతానిచ | రామోరాజ్యముపాసిత్యా బ్రహ్మలోకంగమిష్యతి” ఇతిసంక్షేపే, పెరుమాళుపాసిత్యారోపెన్దు (రాజ్యతైయిత్యాది). ఆదీదల్ మిక్కాళుక్కుమ్ హేతువేతెన్దు; అమ్మానాకైయారేయెన్దితార్ (వట్టియల్లావిత్యాది). ఇవ్విడత్తిరే - ౨ “అమర్తనాగతాంలక్ష్మీం ప్రాప్యేవాన్వయవర్జితః” ఎన్దుమ్, ౩ “అహూయేశ్వరగన్ధమ్” ఎన్దు మిత్యాద్యనుసంధేయమ్. ప్రాప్తమాయరున్దపడి - స్వాభావికశేషమెన్దుపడి. ఆదీదల్ - పొత్తైయారల్, వలియారల్. “అమ్మా” ఎన్దు తుక్కుపరభావియాక వర్ధానరమ్ (నియన్ద్రత్వశ్రుతి త్యాది). ఆతావతు - అరుక్తయారే అమ్మానానానెన్దుపడి. “అమ్మా” ఎన్దు పదత్తుక్కు పూర్వభావియాక వర్ధమరుళిచ్చెయ్ తతు. “ఆదీదల్ మిక్కాళుమ్” ఎన్దు విడత్తిల్ - పొత్తైయెన్దిట వర్ధత్తుక్కుచ్చేరక్కణ్ణుకొళ్ళెతు; “అమ్మా” ఎన్దు పదత్తుక్కుపరభావియాక వర్ధమరుళిచ్చెయ్ తతు - వలియెన్దిట వర్ధత్తుక్కుచ్చేరక్కణ్ణుకొళ్ళెతు.

అ-ఆ-వి. — (ఇతే) ఎన్దు ననన్దరమ్, అకైయారేయెన్దు శేషమ్. — ౩ “అహూయేశ్వరగన్ధమిశసదృశమ్ న్యాస్తవేన్ద్రాదయోముహ్యాన్తిత్వమనావి లోనిరపదేర్భూమ్మకజేనాత్యత్ | చిత్రీయేమహినాతరన్ద రసికత్వంత్వన్తహిమ్మకపరోవై పుల్యాన్త హిమస్వభావఇతివాకిన్నామసాత్త్వం నతే” ఎన్దుమ్. భూమ్మకజేనాత్య - భూమానమనాదృత్యేత్వర్థః; ౪ “కజేమనీశ్రద్ధాప్రతిఘాతే” ఇత్యలుక్. భూమ్మ ఇతి - కర్తృణిష్యక్తి. (ప్రాప్తమాయరున్దపడి) స్వాభావికశేషమెన్దుపడి. స్వభావమ్ దౌర్ధత్యహేతువన్దెన్దు కరుత్తు. యద్వా, (వట్టియల్లావితీ) కులక్రమాగతమాకై యాలితే పెరుమాళుక్కై శ్వర్యనున్దతి హేతు వాయిదీద్రైన్దుపడి. (ఉడైయవనితి) స్వరూపాను రూపమాకుమితే శేషిక్కుఆదీదల్ మిక్కా

ఈ. — (వెమ్మాపిళ్లన్దావై ౨) “అల్లల్ మిక్కాళుమ్మడిశొల్లుకిటతు” ఎన్దు భట్టరదులిచ్చెయ్యమ్మడి; “అల్లల్ మిక్కాళుమ్మనానెన్దాల్, ఇన్నా నెన్దిటతు” ఎన్దు అమ్మజ్యయమ్మల్ నిర్వహిక్కుమ్మడి. ఇవల్లైయడై యవుడై యవనానాల్, ఇరున్దవిడై త్తేయిరున్దు “దహ, పచ” ఎన్దు నిర్వహిక్కుయన్దిక్కే, ఇవల్లదే సచాతీయనాయ్ వన్దవతరిత్తు, ఇవర్ కళ్ పణ్ణుమ్ పరిభవన్దలైయడై యప్పొత్తు, కలై పిడుజ్జిరక్కిక్కుమ్మడిశొల్లుకిటతు. స్వమ న్దకమణిప్రభృతికలితే పరిభవమ్ ప్రసిద్ధమ్; ౧ “దాస్యమైశ్వర్యవాదేన జ్ఞాతీనాం ఇహోమ్యహమ్” ఎన్దుమ్, ౧ “అర్థభోక్తాచభోగానాం వాద్ధురక్తానిచక్షు” ఎన్దు మరులిచ్చెయ్ తా. (వెమ్మాపిళ్లన్దా) కేశిపట్టుప్పొకచ్చెయ్ తేయుమ్, తమ్ వయితెరిత్తలాతే (వెమ్మా) ఎన్దితారివర్. ౨ [వ్యాదితాస్యోమహారాద్రస్సోనురకృష్ణబాహునానిపచాతద్విధాభూతోవై ద్యుతేనయథాద్రుమః] కేశి, వాయై అజ్ఞాన్దకొన్దావన్దపోతు, శిశుప్రజై కళ్ ద్వారమ్ కన్దవిడజ్జలితే కైయై నీట్టుమాప్పొలే, ఇవక్ మాగ్ధ్యతాతే అతివాయిలే కైయై నీట్టినా; అపూర్వదర్శనతాతే కై పూరిత్తుక్కుడు త్తతు, కైయైప్పరిన్దు వాణ్ణినా, అవనిరుపిళవాయ్ విమ్మన్దా.

(పోల్) స్వరూపానురూపమాయితే పరిపుకలిపవుతు. కేశిపట్టుప్పొకచ్చెయ్ తేయుమ్ సమకాల త్తిత్తో లేవయితెరిన్దు పడుకితాం యిల్లవర్. (ఎన్దే) ఒరుకాల్ ౩ “పల్లాన్దా” ఎన్దాల్, పిన్దై ౨ యుమ్ “పల్లాన్దాపల్లాన్దా” ఎన్దు మత్తై. ౪ “నమస్థి త్యేవవాదినః” ఎన్దు నూప్పొలే. (కై కళారత్నమ్మను) ౫ “వై కున్దమెన్దు కై కాట్టుమ్” ఎన్దు వెలునూకాశ త్తైప్పల్ శ్రిత్తొమ్మత్తై కలిక నిడాయ్ తీర్న్దు వయిలునితై యమ్మడిత్తొమ్మతు. (శొన్దాల్ కళ) వాడత

జి.ఆ. — “అల్లల్” ఎన్దు తిన్దు డైయవుమ్, “అమ్మ” ఎన్దు తిన్దు డైయవు మర్ధవ్యమానుగుణమాక మేలుక్కువతారి కాద్యయమ్ (అల్లల్ మిక్కాళుమ్మడియిత్తాది). భట్టర నిర్వాహమ్ — “అల్లల్” ఎన్దు తుక్కు — పొత్తొయ్ వర్తుక్కుచ్చేర. ఇరన్దావతు — పియెన్ది వర్తుక్కుచ్చేర. ఇన్దనిర్వాహత్తిల్, ఇన్నా నెన్దిటతు — కృష్ణనెన్దు పడి. భట్టర నిర్వాహత్తుక్కు, “వెమ్మాపిళ్లన్దా” ఎన్దిటతుక్కు — విరోధినిరసత్తిలేతా త్వర్యమ్. భట్టర నిర్వాహ వివరణమ్ (ఇవల్లై యడైయవిత్తాది). అవర్ కళ్ పరిభవన్దలైప్పణ్ణుకిటతుక్కుమ్, ఇవన్దైప్పొత్తుక్కులై పిడుజ్జిరక్కిక్కుటతుక్కుమ్, ప్రమాణమున్దోవెన్న (స్వమ న్దకమణియిత్తాది) కలైపిడుజ్జిరక్కిక్కుటతుక్కు — పూర్వార్థమ్ ప్రమాణమైయారే (ఎన్దు మెన్దు). పరిభవన్దలై పొత్తుక్కుటతుక్కు ప్రమాణమ్ — ఉత్తరార్థమ్. “దాస్యమైకరోమి” ఎన్దేయారే — కలై పిడుజ్జిరక్కిక్కు. (దాస్యమై శ్వర్యత్తాది). మహాభారతే. “వెమ్” ఎన్దు తుక్కుభావమ్ (కేశిపట్టిత్తాది). అవన్దడి క్రూరమాయరుక్కుమోవెన్న (వ్యాదితాస్యత్తాది). “వ్యాదితాస్యోమహారాద్రస్సోనురకృష్ణబాహునానిపచాతద్విధాభూతోవై ద్యుతేన యథాద్రుమః” ఇహోమ్యహమ్ శ్లో. తాత్పర్యమ్ (కేశివాయైయిత్తాది). “బాహునా” ఎన్దు కేవలచత్తుక్కుభావమ్ (ఇవక్ మాగ్ధ్యతాతేయిత్తాది). బుద్ధిపూర్వకమాక “పిక్కవేలుమ్” ఎన్దిరున్దాల్ ఇరన్దాకైయైయుమ్ నీట్టవేలు మెన్దుకరున్దు. పూరిత్తు — పెరుత్తు. పురిన్దు — తిరుమ్మి.

“నూలుపిరాయమ్ పుకువీర్” ఎన్దాప్పొలేశొల్లాతే, “పోల్” ఎన్దిటతెన్నెన్న (స్వరూపేత్తాది). అతావతు — కేవల్యానుగుణమాకప్పరిన్దు “పోల్” ఎన్దు మర్దభాశానమృణ్ణుకిటా రన్దు పడి. కీడే “కేశిపట్టు” ఇత్తాదివాక్యవివరణమ్ (కేశిపట్టుప్పొకచ్చెయ్ తేయిత్తాది) ఏవకారార్థమ్ (ఒరుకాలిత్తాది). ఇప్పడిపలకాల్ శొన్న మేయన్దోవెన్న (నమత్తాది). “ముక్తానాం లక్షణం హ్యేతి ద్యచ్చే ప్రసీదపవాసి నామ్”

అ.ఆ.వి. — శుక్త. — అమ్మజ్యయమ్మల్ నిర్వాహత్తుక్కు, పరిఎన్దిటతెన్దుచ్చేర వరులిచ్చెయ్ తా. (అల్లల్ మిక్కాళుమ్మనానెన్దాలిత్తాది). — పోనకాలత్తుప్పొగు పరియవేన్దుకిటతెన్నెన్న (స్వరూపానురూపేత్తాది). ఎన్దువుమామ్. అతావతు — అతీతకాలత్తిలపదాన్దగుక్కు ఉత్తరకాలత్తిలే పయిత్తియమ్మడి ప్రేమాన్దస్వరూపరీతి యివర్ కళెన్దు పడి. ఇత్తాల్ — సమకాలత్తిలే “జగదస్తమితమ్” ఎన్దు మాప్పిట్టనారదాదికల్ వ్యావృత్తి. అత్తేయారే (కేశిపట్టుప్పొకచ్చెయ్ తేయుమ్) ఎన్దు మాట్టువతు. మున్దినసన్దతిక్కు (కేశి) ఎన్దిటవాక్యమ్ — “కేశిపట్టుప్పొకచ్చెయ్ తేయుమ్” ఎన్దు వాక్యవివరణమాక క్కణ్ణుకోశవు. పరిపు

తిరువాయ్ మొదటి. — ౪-ప. ౫-తి-వీధి నీరున్దు. ౨-పా-మైయకణ్ణాల్ వ్యాఖ్యానజ్జల్. ౧౪౩

ప్ర-తి. — (వీధి నీరున్దుత్యాది) (అల్లర్ల మిక్కాళుమ్) శ్రీసక్షేపే, “దశవర్ష సహస్రాబిదశవర్ష శతానిచ | రామరాజ్యముపాసిత్యా బ్రహ్మలోకంగమిష్యతి || ౯౩ ||” — (వెన్నుసిగ్దావనై) మహాభారతే, “దాస్యమైశ్వర్యవాజేనజ్ఞాతీనాశ్చకరోమ్యహమ్ | అర్థభోక్తా చభోగానాంవాన్దురుక్తానిచక్ష మే.” — (పిగ్దావనై) పంచమేంశే [౧౬] “వ్యాదితాస్యోమహారాద్రస్సీసురఃకృష్ణబాహునా | నిప పాతద్విభాభూతోవైద్యతేనయథాద్రుమః || ౧౭ ||” — (పోల్లీయై) [భార - మో.] నారాయణీయే, “ముక్తానాంలక్షణంహ్యే తద్యచ్ఛేష్టపిష్టపవాసినామ్” [౧౬౪.] “నిత్యాజ్ఞలిపుటాహృష్టానమగత్యేనవాదినః || ౪౦ ||” — (శొన్నాలెకల్) (అననూయైకొడుత్త ములై) ఆయోధ్యాకాండే [౧౧౨.] అత్రరాశ్రమేఅననూయా, “ఇదందివ్యంపరంమాల్యం వస్త్రమాభరణానిచ | అజ్జరాగచ్ఛవైదేహి మహర్షమనులేపనమ్ || ౧౦ || మయాదత్తయదంసీతేతవగాత్రాణి శోభయేత్ | ఆనురూపమ సంక్లిప్తంనిత్యమేవ భవిష్యతి || ౧౧ ||” — (వీధి) శ్రీసాత్వతే, “అహోహ్యేకాన్విసృన్వాన్ పీఠాతిభగవాన్సారిః | విధిప్రయుక్తాం పూజాచ్ఛ గృహ్యతి శిరసాస్వయమ్.” — (ఎల్ల మైయమ్) బోధాయనభచ్చ, “బ్రాహ్మణాక్ సంపూజ్యావిషోవాచయిత్వా యథాశక్తిదక్షిణాం దదాతిదశపూర్వాస్తకాపరానాత్మనఃశ్చై కవింకతిపత్తిశ్చపునాతి.” — మహాభారతేగర్వ సూనుం ప్రతిభీష్టః, “ఏకాహమపికాస్తేయ భూమిస్థముదకంకురు | కులంతారయతే తాత సప్తసప్తచసప్తచ. ౧.

తిరుప్పల్లాణ్డు - ముతత్వాట్టు. పల్లాణ్డుపల్లాణ్డు పల్లాయరత్తాణ్డు పలకోడినూతాయరమ్ | మల్లాణ్డుతిన్జోల్ మఱివణ్ణావుక్ శేనడి శెద్దితిరుక్కాప్ప.

తిరుప్పల్లాణ్డు - పన్నిరజామ్బట్టు. పల్లాణ్డుపరివీత్తిరనై పురమేట్టియెచ్చార్గ మెచ్చుమ్ | విల్లాణ్డాననై విల్లిపుత్తూర్ విట్టుశిల్లక్ విరుమ్పియశోల్ | నల్లాణ్డు నఃస్త్తురైచ్చార్ నమోనారాయణాయవెన్దు | పల్లాణ్డుమ్ విరమాత్తనై చూచ్చర్నిరున్దేత్తువర్ పల్లాణ్డే.

తాత్పర్యము. — చతుర్దశభవములయందును నప్రతిహతమైన యాజ్ఞకలసర్వేశ్వరుడు ఆశ్రితసంరక్షణార్థముగ నీలిలావిభూతియందు మనుష్యసజాతీయుడై యవతిరించెను. ఇట్లవతిరించి యాశ్రితవిరోధిని రసనముచేసిన కృష్ణునిగుఱించి కవిత్వముచెప్పటకు భాగ్యముచేసిన నాకింకమీదవల్ల పుడును నేమి కొఱతలున్నవి? ఏమియునులేవు.

మూ. — మైయకణ్ణాల్లల్లైలుత్తై వాళుత్తై మార్ పినక్ | శెయ్యకోల త్తడజ్జణ్ణా విన్జోర్ పెరుమాన్దనై |

మైయ్యకోల్లాలిన్దై మాలై శేత్తియళ్ళప్పెల్లై శే. వెయ్యకోయ్ కణ్ణుముతుమ్వియక్ ఇలత్తువీయవే | ౨ ||

ఆ. — (మైయకణ్ణాల్) ఇప్పుడి సర్వలోకాధిరాజ్యతైచ్చెలుత్తిక్కొణ్డు శేషభోగపర్యజ్ఞుత్తిరే, విదశద్వీపరలోచనయాయుత్త పెరి యపిరాట్టియాలోదేహడసుఖాసీననాయ్, తత్సంక్షేపజనితపరితిశయప్రీతియారే శెయ్యకోల త్తడజ్జణ్ణనాయ్, అనన్తవైనతేయవిష్యక్సేనప్రభృ త్యసత్త్వేయదివ్యపరిజనపరివృతనాయుత్త వెప్పరుమానై ఎన్నుడైయ వెయ్యకోయ్ శో ముళుతుమ్వియక్ కృతియిరే యియక్కచ్చెయ్ తేవీయ మ్మడి, అమ్మియళొల్లాలే యిన్దై మాలై శేత్తియళ్ళప్పెల్లై శే నెన్దెత్తార్.

అన్య. — మైయ కణ్ణాల్ మలర్తేలుత్తైవాల్ (౩) ఉత్తై మార్ పినక్ శెయ్య (౬) శోలమ్ తడమ్ కణ్ణా (౯) విన్జోర్ పెరుమాన్దనై మైయ్య (౧౨) శొల్లార్ ఇన్దై మాలైశో (౧౪) వియల్ ఇలత్తు వెయ్య (౧౨) నోయ్కోయ్ముతుమ్ వీయ ఏత్తి (౨౧) ఉళ్ళ పెల్లై శే. (౨౩)

పన్ని. — అనన్తరమ్, ఇన్దమేన్దెక్కడియాన లక్ష్మీసర్వవత్తైయడైయననై జగత్సమ్మన్దియాన సకలక్షేతమున్దీరుమ్మడి పుకమ్మపెల్లై శే నెన్దెత్తార్.

౧౪౪ తిరువాయ్ మొట్ట. — ౪-ప. ౫-తి. వీధ్ న్నిరున్దు. ౨-పా-మైయకణ్ణాల్ వ్యాఖ్యానబ్బళ్.

అవ్ మార్ పితే ఎప్పోతుమ్ కణిశమా కైయాలే అప్పడిపు నిట్టలిట్టతడియాక; ౧* అసి తేత్త జైయన స్వభావత్తుక్కు మేలే మైయణిన్దతే న్నలామ్మడియాన, కణ్ణెయ్మడైయళాయ్, ఇందనాభిరూఢ్యత్తుక్కు మేలే తామగైప్పువిల్ పిఱప్పాలుమ్ వాసత్తాలుమ్ అభిజాతైయమామ్ పరిమళవేదవిత్తుకొణ్ణాప్పోలే భోగ్యభూతైయమానలక్కి, (3) నిత్యవాసమ్మణ్ణమ్మడి నిరతిళయభోగ్యమాన, మర్ పైయ్మడైయనాయ్, పద్ద వర్ణయనవవళైయనుభవిక్క్కయాలే పత్తైయిళవప్పక్కు మేలేళివన్దు, (౬) అట్టకైయ్మడైయ్, ప్రేమపారవశ్యత్తాలే విస్తీర్ణమాన, తిరుక్కు గొక్కైయ్మడైయనాయ్, (౯) ఇప్పడిపరస్పరసంక్లేపసారస్యత్తై పరమపదవాసికకుక్కునుభవిప్పిత్తు, అవర్ కకుక్కుధిపతియాయ్మిక్కు సర్వే శరైనై, అవర్ కళో సామగానమ్ పణ్ణమాప్పోలే శెత్తీన్దు, (౧౨) శొఱ్కళాలేళ మైన్దతాయ్, ఇత్తైయ్మడైయన, మలైకళాలే, (౧౫) విస్తీర్ణమాన, ఒగత్తైయ్మడైయ్మడైయ్, ౨ “నత్రత్రసచ్చారిప్పన్” ఎన్నుమాప్పోలే పరితాపహేతువాయ్మిక్కు, (౧౮) అవిద్యాకర్త వాసనాచుప్రకృతినమ్మన్దళాన సమస్తకేళబుమ్, నాట్టిలేనడైయాదాతపడిస్వయమేవనకక్కుమ్మడియాక, ఏత్తి, (౨౧) 3 * స్తవప్రియ నానవనన్దైయ ముకమలర్ త్రియైయెన్మెణ్ణాలేయనుభవిక్కు, పెల్లోళ్. (౨౩) మైయకణ్ణాల్, శేయ్యకోల త్తడగ్గణ్ణెన్నిఱవిడమ్-అవళో కణ్ణిట్టలిట్టాలేయనన్దైయశ్యామళత్వముమ్ ఇనకకణ్ణిట్టలిట్టాలే యవళుడైయపదవర్ణము మెన్దుకరత్తాకవుమ్ శొల్లవర్ కళో; ఆకిలుమ్, కణ్ణు క్కువివయాధీనత్వముచితమ్.

అర్థము. — కటుకపూసికొనునట్లు (నల్లని) నేత్రములుకలదియు తామరపువ్వుములమీదవాసముచేయుచున్నదియు నైనలక్కి (3) నిత్య వాసముచేయుచున్న పక్షిస్థలముకలవాడును ఎఱ్ఱనివియు (౬) సౌందర్యముకలదియు విస్తీర్ణములున్న నైన నేత్రములుకలవాడును (౯) నిత్య మారులకు నిర్వాహకుడును నైనసర్వేశ్వరుని లక్షణములచేబుచ్చములైన (౧౨) సూక్తులచేనమఱియు గానముతోఁగూడిన మాలికలచే (౧౫) విస్తీర్ణమైన భూని యంగడుపుడు పరితాపహేతువైన (౧౮) వ్యాధులన్నియు నశించునట్లు స్తుతించి (౨౧) మనస్సుచేననుభవించునట్లు లభించితిని. (౨౩)

ఈ. — ఇరణ్ణామ్బట్టు. ఇమ్మహై శ్వర్యత్తుక్కుడియాన శ్రియఃపతిత్వస్తై యరుళిచ్చెయ్కితార్.

సర్వేశ్వరక ప్రసాదత్తాలే అవకకరు త్తజిన్దునడ త్తుమ్ బ్రహ్మోఽప్రసాదమడియాక, నారదాదికళో మున్ని తై యాకవాయిల్లు శ్రీమద్రామాణ్యమ్ ప్రస్తుతమాయిల్లుత్తు; ఇప్పడిప్పట్టు శ్రీరామాయణ త్రిత్కాట్టిల్ తామ రుళిచ్చెయ్త పబ్బన్దత్తుక్కేల్ మరుళిచ్చెయ్కితార్. ౪ “తిరుమాలాలరుళప్పట్టశడకోఁళ్” ఎన్నిఱపడియే-అవర్ కళిరువరుడై యవుమ్ ప్రసాదమడియాక వాయిల్లు ఇప్పబిన్దగ్గళో పిఱన్దతు. ౫ “నీతాయాశ్చరితమ్మహత్” ఎన్నిఱతు

శీ-అ. — ఇరణ్ణామ్బట్టు (మైయకణ్ణాళిత్యాది). ఇప్పాట్టిల్ శ్రియఃపతిత్వమ్ శొల్లకిఱతుక్కు నాలుతాత్పర్యమ్. ముద్దినతు (ఇమ్మ హైశ్వర్యత్తుక్కుత్యాది). “మైయకణ్ణాల్” ఎన్నిఱపద త్తైక్కటాక్షిత్తు - అవతారికై. ఇమ్మహైశ్వర్యమెన్దు - “వీధ్ న్నిరున్దు ప్పొలకుమ్” ఇత్యాది యైక్కటాక్షిత్తు.

పిన్నైయమ్ పలరుమ్ కవివాదానిఱ్కు. ఇవర్ కవిక్కాధ్యమేతెన్న (సర్వేశ్వరనిత్యాది). ౬ “మచ్చన్దాదేవతేబ్రహ్మన్” ఇత్యాది యైక్కటాక్షిత్తు (బ్రహ్మవినిత్యాది). ౭ “మనోవత్సయ్యసంబుధ్ధావ” ఇత్యాదియైప్పల్ల (నారదాదికళిత్యాది). మున్నితైయాక - తత్పుర స్కారేణ. ఏవంభూతమాన శ్రీరామాయణ త్రిత్కాట్టిల్ వ్యాప్యత్తమయిరుక్కుమ్ ప్రకార తైయిప్పాట్టిలే యరుళిచ్చెయ్కితార్ నిఱ్ణార్ (ఇప్పడిప్పట్టువిత్యాది). తమ్మడైయ విప్పబిన్దత్తుక్కేల్ మేతెన్న (తిరుమాలాలిత్యాది). ఆక, ఇవరరుళిచ్చెయ్త ప్రబబ్దత్తుక్కు ప్పెరియ పిరా ట్టియారుడైయ ప్రసాదమ్ హేతునెన్దు - శ్రియఃపతిత్వమ్ శొల్లకిఱతుక్కురణ్ణామ్ తాత్పర్యమ్. కవిక్కువివయమ్ పిరాట్టియుమవను మెన్ది ఱవితు - రామాయణత్తుక్కు మిరుక్కు మొక్కు మెన్దు మూన్దావ్తాత్పర్యమ్ (నీతాయాశ్చరితమిత్యాది) “కాన్యంరామాయణం కృత్సం నీత యాశ్చరితమహత్ | హలస్యవధమిశ్యే చకారచరితవ్రతః” ఇతిబాలకాండే. ఇవర్ కవిక్కువివయమ్ పిరాట్టియుమవను మెన్దిఱవితు.

౧|| రా-సు-౧౬-౫. ౨|| ౩|| వి-స-నా. ౪|| ౨౮-౧౧.
౫|| రా-బా-౪-౬. ౬|| రా-బా-౨-౩౧. ౭|| రా-బా-౧-౭.

[32]

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౫-తి-సిద్ధిరున్దు. ౨-పా-మైయకణ్ణాల్ వ్యాఖ్యానభాగం.

౧౪౫

ఈ.—ఇరణ్డుక్కు మొక్కుమ్; ౧ .“తిరుమాలవళ కవియాతుకదీర్థే” ఎన్టారిత్తే యివరుమ్. అనన్బడి త్త నియేకేట్టిత్తా, అవళోడేకూడ కేట్టిత్తు ఆచ్చేర్ త్తియిలే మజ్జళాశాసనమ్బుణ్ణప్పేర్ న్దారివర్; *మైయకణ్ణాల్ మలర్ మేలుత్తై వాళుత్తై మార్ పిననానవనై యాయ్దీరు.

(మైయకణ్ణాల్) ౨-అ-సి-తేక్షణ” ఎన్నక్కడవతితే. పెరియపిరాట్టియార్ తిరుక్కణ్ణాలే యెరుకాల్ కటాక్షీత్తాల్, ఒరుపాట్టమ్ ముత్తై విఱ్ఱున్దాప్పోలే సర్వేశ్వరస్వరూపేని కుళిరుమ్బడి యాయ్దీరుప్పతు; ౩*ముత్తై క్కణ్ మడనైయితే. ఇవళోకటాక్షమిల్లామైయితే అల్లాతార్ విరూపాక్షరాకీటతు. ౪[సమశ్శీరజ్జనాయకై యద్భూవిభ్రమభేదతః | ఈశేశ్వరవ్యవైషమ్య నిమ్నోన్నతమిదంజగత్] ఒరుననాకియ మణవాళప్పెరుమా శాయ్దీరుక్కిటతుమ్, ఒరువళభిత్తుక నాయ్దీరుక్కిటతుమ్. (మలర్ మేలుత్తైవాళ) శెవ్విత్తామరైచ్చువిల్ పరిమళ ముపాదానమాకప్పిటన్దవళ. అవయవశోభైయతు, సాకుమార్యమితు. (ఉత్తైమార్ పిన) పూవిలుమ్ కూశియడి యిడుమవళోపారున్దివ ర్తిక్కుమ్ మూర్దువడై త్తవళ. శ్రీజనక రాజన్దిరుమకళో పెరుమాళై కైప్పిడి త్తపిన్బు శ్రీమిథి

తీ-అ.—ఇవర్ దివ్యసూక్తియిలే కాణామెన్దితార్ (తిరుమాలవనిత్యాది). యాతొన్ఱునాకదీర్థే, అతుతిరుమాలవళ కవి-శ్రియఃపతియినుడైయ కవి. అవళుమవనమన శేర్ త్తిక్కు త్తకుతియాన కవియైన్ద పడి. తమ్మడైయకవిక్కువిషయమ్ పిరాట్టియమువను మెన్ద పడి. తిరువిరుత్తమ్ నాన్బు త్తేట్టాన్బుట్టు, “మెల్లియర్” ఇత్యాది. కవికేట్టిత్తు పిరాట్టియ మవనమనశేర్ త్తియిలే మెన్ద శ్రియఃపతిత్వమ్ శొల్లుకీటతుక్కు నాలామ్ తాత్పర్యమ్ (అవళోపాడియత్యాది). “తిరుమాలవళ కవియాతుకదీర్థే” ఎన్టైవివకితార్ (మైయకణ్ణాళిత్యాది). యద్వా, ఇప్పాట్టు క్కు నాలుతాత్పర్యమ్ శొల్లలాయ్దన తేయాకిలుమ్, కవిక్కువిషయ మవళుమవనమన శేర్ త్తియెన్ను మతువే యిప్పాట్టుక్కు ముఖ్యార్థ మెన్ను మిడన్దోష్టవరుళిచ్చెయ్కీతార్ (మైయకణ్ణాళిత్యాది) ఎన్నుతల్. ఆక, కవిక్కువిషయమ్ రామాయణత్తుక్కు మితుక్కు మొక్కుమ్; కవిక్కుపేతు అవళుమవనమకైయాలమ్, పాడినకవికేట్టు అవనమవళుమాకైయాలమ్, ఇరణ్డుమిప్పిబన్దత్తుక్కు మెన్ద పడి. ఆక, శ్రీరామాయణత్తిల్ వ్యావృత్తియిరణ్డాకారత్తారే; ఒరాకారత్తారేసామ్యమ్. ఆక, ఇప్పాట్టిలే “మైయకణ్ణాల్” ఎన్టైవడన్ద - శ్రియఃపతి త్వత్తై యరుళిచ్చెయ్తతుక్కు నాలుప్రయోజనమ్. అతావతు - కీడిత్తాన్బిట్టిచ్చెన్ద వైశ్వర్యపేతుత్వేన వాతల్, తమ్మడైయకవిక్కు పేతు త్వేనవాతల్, కవిక్కు విషయత్వేనవాతల్, కవిక్కు శ్రోతృత్వేన వాతలెన్ద తాయ్దీరు.

“మై” ఎన్ట - కలువైచ్చొల్లుకీటతెన్ట అతుక్కు ప్రమాణమ్ (అసి-తేక్షణత్యాది). “తుల్యశీల”. ఇత్యాదిశ్లోకత్తడి. ఇత్రాల్ - స్వాభావికమానకలువైచ్చొల్లుకీటతు. అవయవశోభైయైచ్చొన్నపడి. అన్బిక్కే, “మై” ఎన్ట - కలుప్పాయ్, అత్తారే - కుళిర్ దియై వివ క్షీత్తుభావమ్ (పెరియపిరాట్టియారిత్యాది). ఒరుపాట్టమ్ - ఒరుపాజల్. ఒరుకాల్ మహత్తాన వెన్టమామ్. ముత్తై - పర్వమ్. ముత్తై పెయ తాప్పోలే యిరుక్కుమా తిరుక్కణ్ణో కుళిర్ త్తియెన్ద (మత్తైక్కణ్ణిత్యాది). ముత్తైపోలేకుళిర్ ద కణ్ణయ్యడైయళాయ్, మవప్పమ్ ముతలాన శ్రీత్వోపణ తైయడైయవ శెన్ద పడి. తిరువిరుత్తమ్ విన్బుత్తిరణ్డామ్బుట్టు, “అత్తైక్కుమ్ కరుబ్బడల్” ఇత్యాది. “శెయ్యకోలత్తడన్దణ్ణ” ఎన్టైక్కటాక్షీత్తుభావమ్ (ఇవళోకటాక్షమిత్యాది). ఇవళోకటాక్షమున్దాకిల్ పున్దరీకాక్షనాకైయమ్, అత్తిల్లావిడిల్ విరూపాక్షనాకైయమా కీటతుక్కు నియామకమేతెన్ద (నమ ఇత్యాది). శ్రీరజ్జరాజన్ద, “సమశ్శీరజ్జనాయకై యద్భూవిభ్రమభేదతః | ఈశేశ్వరవ్యవైషమ్య నిమ్నోన్నతమిదంజగత్.” ఇన్బొక్కార్థమ్ (ఒరువనిత్యాది). భిత్తుక నాయ్దీరుక్కిటతుమ్ ఇతినుడైయ సద్భావాసద్భావమి పేయెన్ట కూట్టువతు. “మలర్చేల్” ఎన్టతుక్కర్థమ్ (శెవ్వియత్యాది). కీడిత్తాన్బిట్టియమ్ కూట్టిభావమ్ (అవయవత్యాది). ౫ “పాదారుస్తుదమేవ” ఇత్యా మై క్కటాక్షీత్తు

అ-అ-వి.—‘విన్బోర్ పెరుమా’ ఎన్టైక్కటాక్షీత్తురుళిచ్చెయ్కీతార్ (నమ ఇత్యాది).—“మనైశ్వర్యత్తుక్కుడి శ్రియఃపతి

౧|| తి-వి-౪౮.

౨|| రా-సు-౧౬-౬.

౩|| తి-వి-౫౨.

౪|| రం-స్త-౧-౮.

౫|| శ్రీగుణ-౪-౪౨.

౧౮౬ తిరువాయ్ మొయి.—౮-ప. ౫-తి-వీధ్ శ్రీరున్దు. ౨-పా-మైయకణ్ణాల్ వ్యాఖ్యానం.

ఈ.-తైయైనినై యాతాప్పోలే, ఇవభుమివమాన్విల్ శువడటిన్దసిన్దు తామరైయైనినై యాతపడి. ౧-నోపజనం స్మరన్దిదంశరీరమ్' ఎన్దు - ముక్తర్ సంసారయాత్రై మై స్మరియాతాప్పోలే, ఇవల్ పూవై స్మరియాతపడి.

(శెయ్యకోల త్తడన్దణ్ణాల్) ఒరుశాయైయిలే మేళుమ్వర్ని యానిన్ద్రాల్ అవిడమ్ కుళిన్దరుక్కు మాప్పోలే, ఇవల్ తిరుక్కణ్ణిలే అవణ్ తిరుమేనియిల్ నిజమాటియివల్ మైయకణ్ణాళాయరుక్కుమ్; ౨* మైప్పడిమేనియితే. అత్తైయైరుపడియేసార్ త్తుక్కొణ్ణిరుక్కుమితేయివల్. అవళై యైరుపడియేకటాక్షిత్తు కొణ్ణిరుక్కుయాలే అవల్ తిరుమేనియిల్ శివప్పుటిఇవణ్ పుణ్ణరీకాక్షనాయరుక్కుమ్; ౩ * శెయ్యకోల తిరుమార్పినిల్ శేర్ తిరుమాలితే. ఇరువర్పడియూ మిరువర్ కణ్ణిలుమ్ కాణలామ్. అవన్బడియివల్ కణ్ణిలేకాణలామ్, ఇవల్ పడియవన్దణ్ణిలే కాణలామ్. ఇవర్ కళుడై యకణ్ణలవియిరుక్కిజపడియితేయితు. శివన్దు దర్శనీయమాయ్ ప్పరప్పై యుడైత్తాన తిరుక్కణ్ణిళై యుడై యవణ్. ఇవర్ కవినిన్దప్పమ్ శెయ్యక్కేట్టు అత్తాలేవన్ద ప్రీతిక్కుప్పోక్కువిట్టు అవణ్ పిరాట్టియైప్పార్ క్కు, అవల్ “అన్యపరతై పణ్ణాతేయై క్కేట్టలాకాతో” ఎన్దు ప్రేరిక్కు, ఇప్పడికాణుమ్ కేట్టు. (విణ్ణోర్ పెరుమాన్ద్ర నై) ఇక్కణ్ణిక్కుమిట్టేక్కిట్టేవిళై యమ్ నాట్టైచ్చొల్లుకీటతు. ఇక్కణ్ణుకుమిచ్చేర్ త్రియ్యుకుమ్ కాట్టలెటిత్తనిలా వాకామ అనుభవిక్కుక్కు భోక్తాక్కుళై యుడై యవనై. ౪- తామరై క్కణ్ణనై విణ్ణోర్ పరపుమ్తలై మకనై” ఎన్దిటపడియే. పెరియపిరాట్టియూరు మవనుజూడవిరుక్కు, నిత్యసూరికళో లక్కణ్ణొడుక్కు వాయిన్దు కవికేట్టి త్తతు.

జీ-అ.- (పూవిలుమ్కూశియెన్దు తు, “ఉ-అ” ఎన్దిటప ర్తమానత్తుక్కు దృష్టాన్తముఖేనార్థమ్ (శ్రీజనకరానిత్యాది). దృష్టాన్తాన్తమ్ (నోపజన మిత్యాది).

“మైయకణ్ణాల్” ఎన్దు త్తెక్కటాక్షిత్తు, ఇవల్ * మైయకణ్ణాళాకైక్కుమ్ అవణ్ * శెయ్యకోల త్తడన్దణ్ణాళాకైక్కుమ్ పాతువై యరుళిచ్చియేకీతార్ (ఒరుశాయైయిలేయిత్యాది). శాయై - ప్రదేశమ్. అవన్దిరుమేనికలుత్తిరుక్కు మైన్దెక్కుప్రమాణమ్ (మైప్పడియై త్యాది). తిరువిరుత్తమ్ తొణ్ణూన్దు నాలామ్మట్టు, “మైప్పడిమేనియమ్” ఇత్యాది. అజ్ఞానత్రిప్పడియాన తిరుమేనియమ్. కణ్ణార్ కణ్ణుకు రుమ్మడియాన పడివుమ్మెన్దపడి. తిరుమేనియైప్పార్ తిరుక్కుమోవెన్దు (అత్తైయైరుపడియే యిత్యాది). ఇవల్ తిరుమేని శివన్దిరుక్కుమోవెన్దు (శెయ్యళిత్యాది). శెయ్యకో - శివన్దిరుక్కునువల్. ఇరువర్ పడియుమ్మెన్ద వాక్యమ్ - చాటూక్తియాయ్, కీటుక్కువివరణమ్. కీట్ వాక్య వివరణమ్ (అవన్బడియిత్యాది). ఇజ్జన్ద్రుక్కేమాతాడి, ఇవల్ కటాక్షత్తాలే యవన్దిరుమేనికలుత్తుమ్, అవణ్ కటాక్షత్తాలే యివల్ తిరుమేని శివన్దుమిరుక్కుమెన్దితార్ (ఇవర్ కళుడైయవిత్యాది). కణ్ణలవి - చక్షుస్సంయోగముమ్, చక్షుప్రీతియమ్. కణ్ణళిక్ నిజమ్ తిరుమేనికళితే యూటిశెయ్యళానతుమ్ మైప్పడిమేనియానతుమ్మెన్దు తాత్పర్యమ్. ఇవ్వర్థమ్ ౩ “మైయార్ కరున్దణ్ణి” ఎన్దిటపాట్టిలేన్ద క్తమ్. శబ్దార్థమ్ (శివ న్దిత్యాది). ఇవవర్ కణ్ణుకై యుమ్ వర్ణిక్కిటతుక్కుభావమ్ (ఇవర్ కవియిత్యాది). (ఇక్కణ్ణిక్కుమిట్టేక్కిట్టేయితి) స్వామిత్వప్రయుక్త మాన రక్షకత్వమొన్నపడి. కుమిట్టి - మదకుమోట్టై. తాత్పర్యాన్తమ్ (ఇక్కణ్ణుకుమిత్యాది). ఇవ్వర్థత్తిల్, “పెరుమాన్” ఎన్దు - భోగ్యత్వయోగిజన్మమైళ్ళొల్లుకీటతు. ఇవర్ కళో కణ్ణుకుక్కు భోక్తాక్కుళోవెన్దు (తామరై క్కణ్ణనైయిత్యాది). కీట్లావర్ తై యుమ్ కూట్టిభా వమ్ (పెరియపిరాట్టియారుమిత్యాది).

అ-అ-వి.-త్వమ్” ఎన్దు వవతారికావాక్యత్తుక్కుచ్చేర్ ప్రమాణమాతల్. — “మైయకణ్ణాల్, శెయ్యకోల త్తడన్దణ్ణాల్” ఎన్దిటశేర్ త్రిక్కురసోక్తి ఇవర్ కవియిత్యాది). — “‘విణ్ణోర్ పెరుమాన్’ ఎన్దు త్రిక్కురన్దు తాత్పర్యమ్- ఇక్కణ్ణినిత్యాదివాక్యద్వయ తై ఏకార్థమాక్కు, భోక్తాక్కుళై

తిరువాయ్ మొట్టి.—ర-ప. ౫-తి-వీరశ్రీరుద్ర. ౨-పా- మైయకణ్ణాల్ వ్యాభ్యానజ్జల్. ౧౪౭

ఈ.—(మొయ్యశొల్లాల్) విషయవై లక్షణ్యజ్ఞేయనుసన్నిత్య, “కవిపాడ” ఎన్టరుప్పట్టు, ౧, “యతో వాచోనిప
రస్తే” ఎన్టమీభుక్తయన్తిక్కే, విషయత్తుక్కునేరానపాశురమిట్టుక్కవిపాడప్పేర్లే. మొయ్యెన్టు - శెటివై
చొచ్చిల్లుతల్, పెరుమైయెచ్చొల్లుతల్, శ్లభబన్ధమాయరుక్తయన్తిక్కే కట్టువైతాయరుక్తయాలల్, విషయజ్ఞే
విభాక్కొల్లై కొళ్ళవన్తాయరుక్తయాలల్. (ఇశైమాలైక్కల్) పరిమళప్రచురమానమాలైపోలే, కేట్టార్
తువక్కుణ్ణుమ్బడి యినై విజ్ఞేయరుక్తయ. (ఏత్తియ్యప్పేర్లే) ౨, “మనఃపూర్వోవాగు తరః” ఎన్టిట నియతియై
యాయ్ శ్రీవర్ పక్కల్. నిన్తైత్తుపాళే కాణుమేత్తిల్లు. అవన్ నిన్తై ప్రమాతామైయాలే యితు శేరవిఘ్నమి
తే, ౩, “ఎకముకశొల్లుమ్” ఎన్టారిత్తే, *ర నాముతల్ పన్దుపుకున్దు నల్లికవితూనుజల్ పత్తొక్కుత్తాతనై ఎ
చ్చొన్న తాకైయాలే శేరవిఘ్నమితే. ౪ * ముడియా నేయిల్ కరణజ్జల్ విడాయ్ తాప్పోలే, ఇన్లుమ్-తని త్తనియే
యాయ్ శ్రీరుద్రనుభవిక్కిటతు. తాముమకరణజ్జల్ పాతి యన్వయిత్తార్. ౬ [నాట్టినాయెనై ఎ యుపక్కుముతో
ణ్ణాక] అడిమైయిల్ శువడటియాలవెనై ఎ, “ఇన్కనమ్మైయాన్” ఎన్టజ్జేనాట్టెన్టు నిటుత్తివైతాయ; ఉన్సు
వైయ వక్కికార తైక్కొణ్ణుమ్క ప్రాక్తనమానకర్తజ్జలై వాసనై యోచేపోక్కినే. [నాట్టినాలిత్తాడి] పాడినవి
నన్దియాలే, సర్వజ్ఞనాయ్ సర్వశక్తియాయరుక్కిటనీ ఎన్ హృదయత్తిలే యరున్దమైప్రకాశిప్పిత్తాయ్. [కణ్ణు
రత్తులైయమ్మానే] పాడువిత్తపూర్ తిరుక్కుణ్ణుపురమ్. పాడువిత్తముక్కోట్టైయరుక్కిటపడి. అప్పడియేయవర్వా
క్కుక్కవిపాడ, ఇన్ ర్ తామ్నమ్మాపాతి యనుసన్నితారి తనై.

డి-అ.—విషయత్తుక్కునేరానపాశురమెన్టు—(పెరుమైయె) ఎన్ట విరజ్జామర్థత్తుక్కుచ్చేర. శెటివై యుమ్ పెరుమైయెయిమ్ వివరిక్కితార్
(శ్లభబన్ధమిత్తాడి వాక్యద్యయత్తాలే). విభాక్కొల్లై కొళ్ళ - కబళీకరిక్కు. మాలైఎన్నాలే, “ఇశైమాలై” ఎన్టతుక్కుభావమ్ (పరిమళే
త్తాడి). ఉళ్ళియేత్తప్పేర్లేసెన్నాలే, “ఏత్తియ్యప్పేర్లే” ఎన్టితుక్కుభావమ్ (మనఃపూర్వోవాగు తరః). ఇమంయజాస్సంహితాయామ్. (నియతి
యైతాయ్ శ్రీరుద్ర) (పీఠివన్దశొల్లాకైయాలే యెన్టపడి. ఫలితమ్ (నిన్తైత్తుత్తాడి). అనార్ కవిశేరవిఘ్నపడియెప్పడియెన్టు (అవన్
నిన్తైత్తాడి). అవన్ నిన్తై ప్రమాతామలిగుక్కుమెన్టు మతుక్కు ప్రమాణజ్జల్ (ఎకముకశొల్లుమిత్తాడి వాక్యద్యయముమ్). (నాముతలిత్తాడి)
ఎన్నాక్కిలేముత్తాడనాయవన్దు పుకున్దులక్షణోపేతమాన వినియకవికతై ఆస్పృష్ట సంసారగన్ధరాన నిత్యసూరికకుక్కుమభావ్యమామ్బడితానే
తనైచ్చొన్న విత్తర్క. తాత్పర్యాన్తరమ్ (ముడియా నేయిలిత్తాడి). మున్దివర్థత్తుక్కు - వాయ్ పెరువినపడియెచ్చొల్లుటతు. అన్తిక్కే,
ఏక్కామెన్టుతల్. కరణజ్జల్ తని త్తనియే యనుభవిక్కిటనవాకిల్ * ముడియా నేయిల్ యవన్ తైకర్తాక్కాకచ్చొల్లాలే “ఏత్తి
య్యప్పేర్లే” ఎన్టకుడుమోవెన్టు (తాముమిత్తాడి). కరణజ్జల్ పాతి యన్వయిత్తుక్కుప్రమాణమ్ (నాట్టినాయిత్తాడి). తిరు
మొట్టి యెట్టామ్బత్తు పత్తాన్దిరమొట్టి ఒప్పతామ్బట్టు. ఇప్పాట్టుక్కర్థమ్ (అడిమైయిలిత్తాడి). నాట్టుకై - ఓరైయిరెట్టాణియై నాట్టుకై.
అతావను - ఎట్టుతువిక్కి. నాట్టెన్టు - ఎట్టుతెన్టు. “నాట్టినాయెనై యెన్టెన్టైత్తిరన్దమైకాట్టినాయ్” ఎన్టపోలే - నాక్కేన్దరన్ద
మాయ్ పాడినతెన్టు తోల్లుకొటతు. అక, “ఏత్తియ్యప్పేర్లే” ఎన్టకుక్కిరన్దు తాత్పర్యమ్ - “నాముతల్ పన్దుపుకున్దు” ఎన్ట, అవ
నుశ్చేయిరున్దుకొల్లైయాలేయెన్టన్దు; ఇరన్డావతు - కరణజ్జల్ * ముడియా నేయిల్ తని త్తనియేకూప్పిట్టాప్పోలే అనుభవత్తియమ్ పరస్పర
నిరపేక్షమాక వనుభవిక్కిటతెన్టు. ముక్కోట్టై - ఎల్లార్ కుక్కుమ్ కవితోల్లువిక్కుమ్ వినాయకస్థలమ్. ఇత్తార్ ఫలితమ్ (అప్పడియేయిత్తాడి).

అ-అ-వి.—చొచ్చిల్లుకొటతెన్టన్దు; నిత్యముక్తరోడేకూడ ప్రబన్ధమేట్టతెన్టన్దు” ఎన్టమ్ శొల్లువర్కల్.— నిన్తైవెల్లాతేశొల్లుక్కుడుమోవెన్టు
(అవన్ నిన్తైత్తాడి).

౧॥ తై-ఆ-౯. ౧॥ య-నే-కాం-౭-ప్ర-౫-పం-౩. ౩॥ ౬౯-౨. ౪॥ ౬౯-౩. ౫॥ ౨౦. ౬॥ తి-మొ-౮౦-౯.

౧౪౮ తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—౪-ప. ౫-తి-వీధ్ శ్రిరున్దు. ౨-పా-మైయకణ్ణాల్ వ్యాఖ్యానం.

ఈ.—(వెయ్యనోయ్ కణ్ణులుతుమ్) ౧: అవశ్యమనుభోక్తవ్యమ్” ఎన్నిటపడియే- అనుభవితాలల్లతునశిక్కక్కడ వత్తలాతక్కర్తగ్గడైయనశిత్రతు. (వియ్ కళాలత్తువీయ వే) ఇవిభూతియిలేయిరుక్కచ్చెయ్ లే, ఇతడైయప్పోయి న్దులెస్తు శొల్లలామ్మడియాయ్ న్దు భగవదనుభవత్తాల్ పిటన్దవై శద్యమ్. పనైనిళిల్ పోలే యెనై యెరు వనై యుమ్ నోక్కిక్కొళ్ళుకై యన్తి కే, ౨ * ఊరుమ్ నాడుములకముమ్ తనై పోలేయామ్మడి, నానిరున్దవి భూతియిలుడ్డాన కర్తగ్గళుమడైయ నశిత్రతెన్నువుమామ్. అజ్జనుమన్తి కే, “వియ్ కళాలమెన్దు - వేటారుదేశ మ్మోలేయిరుక్కచ్చెయ్ కైయాలే, తామ్ * వీధ్ శ్రిరున్దులకరుళిచ్చెయ్ కిటతు పరమపద త్రిలేయిరున్దుపోలే కా ణ్ణమ్” ఎన్దురుళిచ్చెయ్ వర్. భావనాప్రకర్షతాలే యన్దుత్తారాయ్ త్తోన్ శ్రినపడి, తిరువుళ్ళుమజ్జేమాయ్, విన్దయ నీయమానభాలమెన్దు తల్, పరప్పై యుడైత్తాన భాలమెన్దు తల్.

౨.

జీ.అ.—వియ్ కళాల త్రిలేయిరుక్కచ్చెయ్ తేవినైకల్ వీయ్ కూడుమోవెన్దు (ఇవిభూతియిలేయిత్తాది). ప్రయోజనా వైరమ్ (పనైనిళి లిత్తాది). ఇవ్వర్థత్తుమ్, “వియ్ కళాలమ్” ఎన్దు తు - వియ్ కళాల త్రిలుళ్ళారుడైయ వెయ్యనోయ్ కల్ ముళుతుమ్ వీయ వెన్ద పడి. మూ ష్టమతాత్పర్యమ్ (అజ్జనుమన్తి కేయిత్తాది). ఇవ్వర్థత్తుమ్, కళాలమ్ ఎన్నా తే, “వియ్ కళాలమ్” ఎన్దు- ఆశ్చర్యమాన భూమియెన్దు పోలే, దేశాన్తరస్థమక్కితే దేశాన్తరమాశ్చర్యమాయ్ త్తోన్ దువతు; ఆకైయాలే, పరమపద త్రిలే యిరున్దురుళిచ్చెయ్ కైతాన్దు తాత్పర్యమ్. అజ్జను మన్తి కే యిత్తాదివాక్యమ్ - “వియ్ కళాలమ్” ఎన్నిటపరోక్ష నిర్దేశత్తుమ్ భావమాతల్. ఇజ్జేయిరుక్కచ్చెయ్ తే అజ్జుత్తారాయ్ చొన్ది కూడుమోవెన్దు (భావనేత్తాది). ఆక, “వియ్ కళాలత్తువీయ” ఎన్దు తుమ్ మూష్టతాత్పర్యమ్ - ముక్తియిలేయన్దోవీన తెన్దిల్, ఇజ్జేయిరు క్కచ్చెయ్ తే తమక్కుప్పొయిల్ నైన్దు; భూమియిలుళ్ళార్ పాపమ్ నశిక్కుమ్మడి యెన్దిరజ్జావతు; వియ్ కళాలమ్” ఎన్దు వేటాయ్ న్దుక వరుళిచ్చెయ్ కైయాలే - భావనాప్రకర్షతాలే తామ్ పరమపద త్రిలేయిరుక్కిటవరాయిన్ద విభూతియిల్ తమ్మడైయనమ్మన్దు మళ్ళవర్ కళుడైయ పాపమ్ నశిక్కుమ్మడి పాడప్పెల్ నైన్దు మూజ్జావతు. మైయకణ్ణాళిత్తార్భవ, మైయ్యళిల్లాలే శమైన్దవిజ్జెయ్ యుడైయమాలైకళాలే - వియ్ కళాలత్తు - వెయ్యనోయ్ కల్ ముళుతుమ్ - వీయమ్మడి - ఏత్తియుళ్ళప్పెల్ నైన్దన్దయమ్. వెయ్య - క్రూరజ్జాన, నోయ్ కల్ - వ్యాధిముతలన క్షేత్రజ్జాతల్ - తద్దేతువాన కర్తగ్గళాతల్. మైయకణ్ణాల్ - కలుత్తకణ్ణాయుడైయవ శెన్దుతల్, మైయణిన్ద కణ్ణాయుడైయవ శెన్దుతల్, “అవశ్యమనుభోక్తవ్యం కృతంకర్తృభూతుభవమ్ । నాభుక్తం క్షీయతేకర్తకల్పకోటిశతైరపి.”

౨

ప్ర.తి.—(ఇరజ్జామ్మట్టు) (మైయవిత్తాది) బాలకాజ్జేచతుర్థ, “సతు మేధావినోదృష్టావేదేభవరినిష్ఠితా । వేదోపబృంహణార్థా యతావగ్రాహయతప్రభుః॥ ౬॥ కావ్యంరామాయణంకృత్సన్నితాయాశ్చరితంమహత్ । పాలస్త్యవధమిత్వేవచకారచరితప్రభుః॥ ౭॥” — (మైయకణ్ణాల్) సున్దరకాండే [౧౬] జానకీందృష్టమారుతేర్విచారః, “తుల్యశీలవయోపృథ్వాంతుల్యాభిజనలక్షణామ్ । రాఘవోర్హతివైదే హీంతంచేయమసి తేక్షణా॥ ౫॥” — శ్రీరజ్జరాజస్తవే [౧]. “సమశ్చీరగ్గనాయకైయదుభివిధిమభేదతః । ఈశేతవ్యవైషమ్యనిష్ఠా న్దుతమిదంజగత్. ॥౮॥” — (మలరేలుపైవాల్) ఛాన్దోగ్య, [౮-౧౨]. “జక్షతీక్రిడనమమాణస్తీన్రిభిర్వాయానైర్వాజ్ఞాతిభిర్వానోపజ నంస్తరన్నిదంశరీరమ్.” — (ఏత్తియుళ్ళప్పెల్ నై) యజుషిసంహితాయామ్, [కాం-౨-ప్ర-౫-పం-౩] మనఃపూర్వోవాగుత్తరః ప్రాణః పూ ర్వోఽపానఉత్తరః ఇత్తాది. — (వెయ్యనోయ్ కల్ ముళుతుమ్) “అవశ్యమనుభోక్తవ్యంకృతంకర్తృభూతుభవమ్ । నాభుక్తంక్షీయతేకర్తకల్పకోటిశతైరపి.”

౨.

తిరువిరుత్తమ్ - నాన్దుత్తెట్టామ్మట్టు. మెల్లియలక్కిరిమిక్కురువిన్దిలిర్ తన్దాణ్ణే శెల్లియ శేల్ కైత్తులకైయెన్దాణు మెన్నాల్ న్దునై ౨! చొన్దియళుమ్మల్ న్దురుమాలవక్ కవియాతుకల్ న్దే ! పల్లియిక్ కొల్లుమ్ కొల్లాక్కొళ్ళతోవుణ్దు పణ్దుపణ్డే.

తిరువిరుత్తమ్ - విమ్మత్తిరజ్జామ్మట్టు. అట్టైక్కుమ్ కరుజ్జడల్ వెణ్డిరైక్కిక్కొణ్డుపోయల్ నాయ్ । మట్టైక్కిన్దు న్దైయరవన్దైయేటను బోమాతర్ విణ్వా । యట్టైత్తుప్పలమ్మిములై మలై మేనిన్దుమాటుకళాయ్ । మట్టైక్కిన్దు తిరుమల్ కొడియా నెన్దువార్ కిన్ద తే.

[3౮]

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౫-తి-వీర్ శ్రీరుద్రు. 3-పా-వీవిలిన్బమ్ వ్యాఖ్యానభాగం.

౧౪౯

తిరువిరుత్తమ్ - తొట్టూర్ మనాలామ్బట్టు. మెప్పడిమేనియుమ్ శెద్దామలైక్కణ్ణమ్ వైతికరే. మేయ్ పుడియాలై తిరుపడిమ్బు
డుమ్ తత్తై మేయినా. రెప్పడియూరొమిలైక్కన్దురుట్టామిలైక్కుమెమ్మ. ముప్పడియానుమ్ శోన్నేనడియే ముద్రయో తేప్పనే.

తిరు మొట్టి - ఎణ్ణత్తాదిరు మొట్టి - ఒన్నతామ్బట్టు. నాట్టినాయెన్నెయునక్కుముట్టొట్టాక. మాట్టినేన త్తనైయేకొణ్ణై వల్వినైయై |
పాట్టినాలున్నెయై న్నెణ్ణత్తిరునడై. కాట్టినాయ్ కణ్ణపురుత్తుత్తై యమ్మనే.

తాత్పర్యము. — సర్వకాలములయందును కాటుకతోఁగూడినట్లు అసితములై మనోహరములైన నేత్రములు కలదియు తామరపువ్వుము
నందుఁబుట్టి దానియందు వసించుచునుండిన శ్రీమహాలక్ష్మీ యత్యాశతో నిత్యవాసము చేయుచున్న విశాలవక్షస్థలము కలవాఁడును ఎణ్ణి దివ్య
నేత్రములు కలవాఁడును నిత్యసూరినిర్వాహకుఁడును సైన సర్వేశ్వరునినుద్దేశించి సర్వలక్షణసంపన్నములైన శబ్దసందర్భములనియెడి పుష్పమాలిక
లచే నాయొక్క యవిద్యాకర్త వాసనారుచిప్రకృతినబంధములనియెడి సమస్తవిరోధులును నీభూమియందు సంఘరింపక సమూలముగ నశించు
నట్లు పూజించి యనుభవించునట్లు భాగ్యవంతుఁడనైతిని.

మూ. — వీవిలిన్బమ్ కి వైన్దికన్ద్రన్దనమ్మచ్చుత్తై. | వీవిల్ శీరణ్ మలర్ క్కణ్ణా విన్దోర్ పెరుమాన్ద న్నై |

వీవిల్ కాలమిశై మాలై కళే త్తిమేవప్పెల్లే. | వీవిలిన్బమ్ కి వైన్దికన్ద్రన్దనమ్మే వియే || 30

ఆ. — (వీవిలిన్బమ్) ఆశ్రతవాత్సల్య సౌశీల్య శ్రవ్య సౌందర్యాద్యనవధికమజ్జగదుణవిశిష్టనాయ్, స్వపరిచరణభోగ శేష శేషనాద్యప
రిమితనిత్యసిద్ధపరమసూరిభిరవరతసంసేవ్యమాననాయ్, శ్రీవైకుంఠనిలయనాయ్, లక్ష్మీభూమినిశానాయక నాయురున్దతన్నై తాననుభవితైతినా
లేతనక్కువన్ద నిరవధికానన్దముమ్, తన్నై తిరువాయ్ మొట్టి పాడుకైయాలెనక్కువన్ద వానన్దముమానాల్ ఇతిరే సహస్రైక దేశత్తుక్కు ప్పీరు
మోవతెన్దితార్.

3.

అన్వ. — వీవిల్ ఇన్బమ్ మిక్ (3) ఎల్లై నికన్ద్రన్ద నమ్ (౬) అచ్చుత్తై వీవిల్ శీరణ్ (౯) మలర్ క్కణ్ణా విన్దోర్ పెరు
మాన్ద న్నై (౧౨) వీవు ఇల్ కాలమ్ (౧౫) ఇన్దై మాలైకళ్ ఏత్తి (౧౮) మేవప్పెల్లే. | మేవి వీవిల్ (౨౧) ఇన్బమ్ మిక్ వైన్ది
కన్ద్రన్దన. (౨౪)

పన్నీ. — అనన్దరమ్, మేన్నెయాలమ్ శ్రయఃపతిత్వత్తాలమ్ సిద్ధమాన వానన్దాదిగుణయోగ తైయుడైయవనైస్తాత్రమ్మన్ది క్కిట్టప్పెల్లే
బునిరతిశయానన్దపూర్ణ వానే న్నెన్దితార్.

ఆవిచ్ఛిన్నమాన, అనన్దమానతు, అనన్దవల్లీక్రమత్తిరే అవాజ్జనసగోచరమామ్బడి మితుయాన, (3) ఎల్లైయిలే, వర్తికానాకార తై,
ఎన్నోల్వార్ క్కునుభవిప్పిక్కిఱ, (౬) అప్రచ్యుతస్వభావనాయ్, అవాన్దన్దత్తుక్కుడియాకచ్చొలప్పట్టముడివిల్లాత, యవత్వాది నిత్యగుణభూ
తివైలక్షణ్యతైయుడైయనాయ్, (౯) ఇవ్వతిశయత్తుక్కునూచకమామ్బడిపుణ్ణరీకాత్తునాయ్, ఇక్కణ్ణాకారే ౧* విన్దోర్ పరమమ్, తత్తై
మకనానవనై, (౧౨) ఒట్టివు, ఇల్లాత, కాలమెల్లామ్, (౧౫) గానరూపమాన, స్వర్భత్తారే, స్తుతిత్తు, (౧౮) కిట్టప్పెల్లే. | ౨* 'లభ్యా
౨నన్దభవతి' ఎన్దిటపడియే అనన్దమయనానవనైక్కిట్టి, 3* 'శోత్రియస్యచాకావపాతిస్య' ఎన్నమ్ కణ్ణిలే అవనోడో త్తముడివిల్లాత, (౨౧)
అనన్దత్తినుడైయ, అపరిచ్ఛేద్యమాన అభివృద్ధిశ్, ఉణ్డాయిల్ శీన. (౨౪) నికన్ద్రన్దనమ్మె - పీతియా లేబహుమానో క్తియాకవుమామ్. 3.

౧౫౦

తిరువాయ్ మొట్టి-౪-ప. ౫-తి-వీఠ్ శ్రీరుద్రు. 3-పా-వీవిలిన్బమ్ వ్యాఖ్యానజ్యో.

అర్థము.—అవిచ్ఛిన్నమైన ఆనందము మేలైన (3) అవధియందు వర్తించుచున్న (ఆకారమును)నునపోతీవారలకు (అనుభవపటి చెడి) (౬) సంకోచములేనిస్వభావముకలవాఁడును అవధిలేని కల్యాణగుణములుకలవాఁడును (౯) తామరపుష్పములవంటినేత్రములుకలవాఁడును నిత్యసూరులకు ప్రధానపురుషుఁడునునైనసర్వేశ్వరుని (౧౨) అంతము లేని కాలమంతయు (౧౫) గానరూపములైన శబ్దసదృశముల చేస్తులించి (౧౮) ఆశ్రయింపలభించితిని; ఆశ్రయించి అంతములేని (౨౧) ఆనందముయొక్క ఆపరిచ్ఛేద్యమైనయభివృద్ధులు కలిగినవి. (౨౪)

3.

ఈ.—మూఱ్ఱామ్బాట్టు. సమస్తకల్యాణగుణాత్మకనాయ్ ఉభయవిభూతియుక్తనాన సర్వేశ్వరనైక్కిటి క్కవిపాడుకై యాలే, అననుడై య వానన్దత్తైయుమ్ విళాక్కొలై కొభ్యుమ్బడిమాన వానన్దత్తై యుడైయనానే నెన్దితార్.

(వీవిలిన్బమిత్యాది) వీవిన్బిక్కే-ఒరువిచ్ఛేదమిన్బిక్కేయిరుప్ప తానతా, ఇన్బమామ్-ఆనందమామ్; అతుతా నెవ్వళపుపోరు మెన్నిల్ (మికవెల్లెనికల్దన్ద) “ఇనియితుక్కవ్వరుక్కిల్లై” ఎన్నుమ్బడియానవెల్లైయిలే వర్తిక్కిఱ. (నమ్) ఆనందవల్లియిల్ ప్రసిద్ధి. (అచ్చుతళ) ఇతోరుప్రమాణజ్ఞోణుపపాదిక్కవేణుమో? ఇతుక్కొరుకాలుమ్విచ్ఛేదమిల్లెయెన్ను మిడమ్ తిరునామమేళొల్లకిఱతన్దో? (వీవిల్ శీరళ) ఇవాన్దన్దత్తుక్కడియాన నిత్యవిభూతియైయుడై యవ. నిత్యమానగుణజ్ఞై యుడై యవ నెన్దుమామ్, గుణవిభూతికళానన్దావహమాయితే యిరుప్పతు. (మలర్ క్కణ్ణ) స్వాభావికమాన వానన్దత్తైయుడైయవ నెన్ను మిడమ్ తిరుక్కణ్ణళ తానేకోళొల్లిక్కొడుక్కుమ్. (విణ్ణోర్ పెరుమాన్దన్దై) ఇక్కణ్ణుక్కుత్తోల్దు ౧ “జితమ్” ఎన్బారై యెరునాడాకవుడై యవనై. ౨ “తామరై క్కణ్ణనై విణ్ణోర్ పరవుమ్ తలై మకనై” ఎన్నక్కడవతితే.

(వీవిల్ కాలమిత్యాది) తుద్రవిషయజ్ఞై యనుభవిక్కప్పక్కాల్, అవై యల్పాస్థిరత్వాదిదోషదుష్టమా

శీ.అ.—మూఱ్ఱామ్బాట్టు (వీవిలిన్బమిత్యాది). “వీవిల్ శీరళ; విణ్ణోర్ పెరుమా” ఎన్దత్తైప్పల్ (సమస్తేత్యాదివిశేషణద్యయముమ్). అననుడైయ వానన్దత్తైయుమ్ విళాక్కొలై కొభ్యుమ్బడిమానవెన్దతు - ఈశ్వరనుడైయ వానన్దత్తైచ్చొల్లి “మికవెల్లెనికల్దన్దనళ” ఎన్దు - ఆనన్దరమ్ తమ్మడైయవానన్దత్తైచ్చొల్లుకైయాలే.

లోక త్రిలానన్దత్తుక్కు అల్పత్వపరిచ్ఛిన్నత్వజగజ్జితే, అన్దవిరణ్ణుమిల్లెయిన్బతు (వీవిలిన్బమిత్యాదిమూలవాక్యతారే). వీవు-నాశమ్. ఇల్ - ఇల్లామై. “వీవిల్” ఎన్దతారే - నిత్యత్వమ్, “మికవెల్లెనికల్దన్ద” ఎన్దతారే - అపరిచ్ఛిన్నతే. విచ్ఛేదమిన్బిక్కేయిరుక్కిఱవానన్దత్తి నుడైయ ముడిన్దవెల్లైయిలేవర్తిక్కిఱవెన్దశబ్దార్థమ్. తానెన్దతు - స్వయమెన్దాయ్, ఆనన్దతే. మికవెల్లై - ముడిన్దవెల్లై. ఆనన్దవల్లియిల్ ప్రసిద్ధియైన్దతు - 3 “యతోవాచోనివర్తన్తే” ఇత్యాదియైప్పల్. ఇతు - నిత్యనిరతిశయానన్దత్తైయుడైయనాయిరుక్కిఱవితు. ఇతుక్కు - ఆనన్దత్తుక్కు. ౪ “యస్మాన్మయ్యతపూర్వోహమయ్యతస్తేనకర్తా” ఇతివచనమత్రవివక్షితమ్. ఆనన్దాన్మచ్యవతీతి - అచ్యుతః ఎన్బివిన్దత్తుక్కు వివక్షితమ్. “శీర్” ఎన్దతు - శ్రీయన్దపడియాయ్, విభూతియైచ్చొల్లుకిఱతు. ఆనన్దత్తైచ్చొన్నవనన్దరమ్ గుణవిభూతికతైచ్చొల్లువానెన్నెన్దు (గుణవిభూతికళిత్యాది). ఆనన్దహేతుత్వేనకొల్లకిఱతెన్దపడి. ఇతేయైన్దతు - ౫ “యవాస్యాత్” ఇత్యాదిత్రుతిప్రసిద్ధియైప్పల్. “వీవిలిన్బమ్” ఇత్యాదియైక్కుట్టితాత్పర్యమ్ (స్వాభావికేత్యాది). “మలర్ క్కణ్ణ” ఎన్దవనన్దరమ్ “విణ్ణోర్ పెరుమా” ఎన్దతుక్కువాసనై (ఇక్కణ్ణుక్కుత్తోల్ద్యాది). క్కణ్ణుక్కుత్తోల్దు “జితమ్” ఎన్బరకళోవెన్న; అతుక్కుప్రమాణమ్ (తామరైయిత్యాది).

“వీవిల్ కాఁమ్” ఎన్దువిశేషిక్కిఱతే? వీవై యుడైతానకాలముజ్ఞోవెన్న (తుద్రవిషయజ్ఞైయిత్యాది). ఇవిభూతియిలే ఆనన్దకాల

తిరువాయ్ మొట్టి.—ర-ప. ౫-తి-వీధ్ శ్రిరున్దు. ర-పా-మేవినిన్దు వ్యాఖ్యానభో.

౧౫౧

ఈ.—కై యాలే యనుభవిక్కుమ్ కాలము మల్పమానుచుక్కుమ్; ఇట్లు, అనుభావ్యవిషయమపరిచ్ఛిన్నమై యాలే కాలముమనస్తకాలమాకప్పెల్లరుతు. ౧*బట్టివిల్ కాలమెల్లా మెన్న వేడ్డియరుక్కుమ్. (ఇశై మాలై కళ) వాచికమాన అడ్డిమైయితే శెయ్ కిఱతు. “కరుముకై మాలై” ఎన్నుమాప్పోలే, ఇశై యాలే శెయ్ తమాలై. (ఏ త్తి మేవప్పెల్లే) ఏ త్తిక్కొణ్ణు కిట్టప్పెల్లే. ఇత్తాల్ ఫలిత్తతెన్నెన్నిల్ (ఏవిలిన్బుమికవెల్లెనికల్ న్దనక) నిత్య మాయ్ నిరతిశయమాన వానన్దైయుడై యేనానే. అవనుడై యవానన్దైయుముడుడై య వానన్దైయు మొక్క చొన్నీర్, పిన్నై యుమక్కువాళియెన్నెన్నిల్; శిఱితువాళియుడై నక్కు (మేవియే) అవనుక్కుస్వతః, ఎనక్కు వనై మేవి; అవనుడై యవానన్దత్తుక్కడియిల్లై, ఎన్నుడై య వానన్దత్తుక్కడియుణ్ణు. ౨ “ఏష ప్యేవా నన్దయాతి” ఎన్ని అవేల్ ముడై నక్కు, అవనుక్కు శు తాన్దోన్ది. 3,

జీ-అ.—మేత్తక్కుడుమోవెన్న (బట్టివిల్ కాలమిత్తాది). విషయమపరిచ్ఛిన్నమై యాలేయితే “బట్టివిల్ కాలమ్” ఎన్న వేడ్డియరు. అతా వతు-ఇన్దవిభూతియిల్ యిప్పడినూడావిడిలుమ్, పారిక్కణేణుమెన్ద పడి. “మేవప్పెల్లే” ఎన్దు - పెల్లే పేటేతెన్న (వాచికమానవిత్తాది). “ఇశై మాలై కళ” ఎన్దైయాలే- శబ్దమొట్టియ ఇశైయాలే పల్లప్పట్టనవెన్ద పడి. ఇశైయోడేనూడినమాలైయెన్నా లే, కేవలమ్ “ఇశై మాలై కళ” ఎన్దు తుక్కుభావమ్ (కరుముకై మాలైయిత్తాది). కరుముకై మాలైయెన్దు శు - పుప్పన్దరమ్ కలకాతే కేవలమ్ కరుముకై పుక్కుళాలే శెయ్య పట్టతెన్ద పడి. (కిట్టప్పెల్లే). కిట్టుకై - మానసానుభవవైశద్యమ్. మేలుక్కపతారికై (అవనుడైయవిత్తాది). (అవనుక్కుస్వతః) ఇత్తాల్, (స్వతః) ఆకైయాలే (అవనుడైయవానన్దత్తుక్కడియిల్లై) (అననైమేవి) ఆకైయాలే (ఎన్నుడైయవానన్దత్తుక్కడియుణ్ణు) ఎన్దు పడి. “మేవి” ఎన్దు తైప్పల్లెయితే, బ్రహ్మశబ్దార్థమాన ౩ “స్వభావతోనిరన్తనిభిః” ఇత్తాదిభావ్యత్తుక్కు శ్రుతప్రకాశియిల్లై ద్వితీయయోజనై యాక “అనుషక్తేనస్వభావత ఇతి పదేనవానిత్యము క్తవ్యవచ్ఛేదః” ఎన్దు రుళిచ్చెయ్ తతు. అనన్దత్తుక్కడితన్నై కాట్టుకితార్ (ఏష ప్యేవే త్తాది). ఇత్తాల్ - స్వార్జితమ్మాలే యవనుడైయవానన్దమ్, పిత్రార్జితమ్మాలే తమ్ముడైయవానన్ద మెన్దతాయ్ దు. క్రమేజాన్వయః. 3.

ఆ-ఆ-వి.—ఇశై అనన్దాతిశయమ్మొన్ను శు - ఆహ్వాన డైయహర్షప్రకర్షతాలేమొన్ను విత్తనై, బ్రహ్మస్వతోడే సామ్యమేమొన్ను పడి; మే త్తాట్టిలే “తన్నోడొత్త” ఎన్దు రుళిచ్చెయ్ కైయూలుమ్, సామ్యశ్రుతికళాలు మెన్దుకరుత్తు. 3.

ప్ర-తి.—(మూన్దామ్మట్టు) (ఏవిలిన్బుమిత్తాది) ఉపనిషది, [ఆ - ౭.] “ఏష ప్యేవాన్యాతక్కుప్రాజ్యాత్ యదేష ఆకాశానన్దోన స్యాత్ ఏష ప్యేవానన్దయాతి.” 3.

తాత్పర్యము.—నిరవధికమైన అపరిచ్ఛిన్నానందమును నావంటివారిని ననుభవించుచేసినవాడును అసంకుచితస్వభావుడును అపరిమితములైన నిత్యకల్యాణగుణములుకలవాడును నిత్యసూరి నిర్వాహకుడునునైన శ్రీవైకుంఠనాథుని శబ్దసంపర్భములనియెడి పుష్పచూలికలచే ననవరతమారాధించి యనుభవించులభించితిని. ఇట్లు సమీపించుచున వానియానందమును కబళికిరించువట్టియపరిమితమైన యానందముకలవాడనైతిని.

మూ.—మేవినిన్దుతో మ్మూవార్వినైపోక మేవుమ్మిరా ! స్థూవియమ్మభ్యుడై యానడలాట్టియమ్మన్దనై ౨!

నావియలాలిళై మాలై కళే త్తిన్దప్పెల్లే శ్రి నావియెన్నా వియైయానటియే శెయ్ తవాల్ శ్రై యే||౪||

ఆ.—(మేవినిన్దు) కీర్తించొన్న విజ్ఞోరాకితార్ - పెయితిరుపడి, తిరువాట్టి, తిరుచ్చణ్ణు, తిరువన్దావ్వుక, శ్రీసేనాసపతియూర్వాక ముతలనదివ్యపురుషర్ కళ. అన్దవివ్యపురుషర్ కళాలే పరిచర్యమాణచరణారవిన్దయ్యోనాయ్, భక్తియుక్తజనసమస్తమఃఖాపనోదన స్వభావనాయ్, తత్త్వంశ్చేషస్వభావనాయున్ద వెమ్మరుమానై తిరువాయ్ మొట్టిపాడిక్కొణ్ణు సంశ్లేషిక్కుప్పెల్లే; అత్యన్తనికృప్తనానవెన్నై యి ప్పడి విషయీకరిత్తరుకువతే!; ఒరువనుడైయగుణవ తైయరుక్కుచ్చుడియే ! యిరువెన్దితార్. ౪.

౧౫౨ తిరువాయ్ మొక్కి. — ౪.ప. ౫.తి-వీధ్ శ్రీరున్దు, ౪-పా-మేవినిన్దు వ్యాఖ్యానబళ్.

అన్య. — మేవి నిన్దు తొమ్మివార్ (3) వినై పోక మేవుమ్ (౬) పిరాక్ తూవి ఆమ్ (౯) పుళ్ ఉడైయాక్ ఆడల్ (౧౨) ఆళ్ళి అన్దుననై నా (౧౫) ఇయిలాల్ ఇనై మ్మలైకళ్ (౧౮) ఏత్తి నన్దు పెళ్ శ్రేక్ (౨౧) ఆవి ఎక్ ఆవియై (౨౪) శెయ్తవార్ శ్రే యాక్ అఱియేక్. (౨౭)

పన్న. — అనన్దరమ్, భోక్తాక్కణాన అనన్యప్రయోజనరై కాత్తూట్టుమ్ వాహనాయుధాదికలైయుడైయవ నెన్దుతిత్తుక్కిట్ట పెన్దో శ్రే న్నితార్.

అనన్యప్రయోజనరాయ్క్కలన్దు, నిలైనన్దు, అనుభవిప్పారుడైయ, (3) అనుభవవిరోధిపాపబళ్, స్వయమేవనశక్కుమ్మడి, తానవ ర్కళోడేసంశ్లేషిక్కుమ్, (౬) మహాపకారకనాయ్, ౧ “అజ్జి అస్సగ్గుమ్మెన్దేవన్దార్” ఎన్దిఱపడియే యివర్కళిరున్దువినైతేత నైక్కొంబ్బునరువతానపక్ష పాతతైయుమ్, అట్టకైయుమ్మడైయ, (౯) పెరియతిరువడియై, వాహనమాకవుడైయనాయ్, ౨ “కైక్కలూ సేమియాక్ నమ్మేన్దినైకడివాక్” ఎన్దిఱపడియే ఆశ్రితవిరోధిసరసనార్థమాకయుద్ధోష్టుఖమాన, (౧౨) తిరువాళ్ళియైయుడైయనాన, సర్వేశ్వర నై, నావిన డైయ, (౧౫) వృత్తియారే, గానరూపమాన, సద్వర్ణశైలియట్టు, (౧౮) ఏత్తుకైయాకిఱ, నన్దుతలై, పెళ్ శ్రేక్; (౨౧) ఎనక్కన్దరాత్త భూతనాయుధారకనానవక్, తనక్కుళరీరమానవెన్దుడైయ, అత్తావై, (౨౪) స్తుతిప్పిత్తుకప్పిత్తువిరుమ్బుకిఱకారమ్, నాక్, “ఏవంవిధమ్” ఎన్దుపరిచ్చేది త్తఱియమ్మట్టుకిఱిరేక్. (౨౭) అఱివుమ్మక్కిట్టాడుకైక్కుఱుప్పాయిల్ శ్రేన్దుకరుత్తు. ౪.

అర్థము. — (అనన్యప్రయోజనరై) కలిసి స్థిరముగనుండి నమస్కరించువారలయొక్క (3) పాపములు నశించునట్లు సంశ్లేషించు (౬) మహాపకారకుడును అక్కలును సౌందర్యముచుకల (౯) గరుత్మంతుని వాహనముగాఁగలవాఁడును యుద్ధోష్టుఖమైన (౧౨) చక్రాయుధముకలవాఁడునునైన సర్వేశ్వరుని నాలుకయొక్క (౧౫) వ్యాపారములచే గానరూపములైన శబ్దసద్వర్ణములనుజెప్పి (౧౮) స్తుతించుటయనియెడి అనుభవమును బొందితిని; (౨౧) అత్తభూతుడైన సర్వేశ్వరుఁడు నాయొక్క అత్తను (౨౪) చేసిన ప్రకారములను నేను (పరిచ్చేదించి) ఎఱుఁగలేను. (౨౭)

ఈ. — నాలామ్బట్టు, అనన్యప్రయోజనరై యుమ్, ముతలిలేప్రయోజనాన్దరజ్జలి ల్లిక్కియాలనిత్యసూరికలై యుమ్మడై యనాయ్ వైత్తు, నిత్యసూరిక భుక్తవ్వరుకాన తాక్ నిత్యసంసారియాన వెన్బక్కల్ పణ్ణినమపెళా పకారమెన్నాల్ పరిచ్చేదికవొణ్ణితిలై యెన్దితార్.

(మేవినిన్దు తొమ్మివార్) కిట్టక్కొంబ్బు 3, “దేహిమేదదామితే” ఎన్దుప్రయోజనాన్దరత్తుక్కు మడియేన్దు కొంబ్బుపోకై యన్ది క్కే, ౪, “వల్లువావకై నిన్దు వై తొమ్మివార్” ఎన్దిఱపడియే అవన్దునై యే ప్రయో

జీ. అ. — నాలామ్బట్టు (మేవినిన్దు తొమ్మివార్). “మేవినిన్దు” ఎన్దుతొడజ్జి, “శెయ్తవార్ శ్రే - యనఱియేక్” ఎన్దుమళవుమ్ కటాక్షి త్తవతారికై (అనన్యేత్యాది) “అన్దుక్” ఎన్దుతైక్కటాక్షిత్తు (అవ్వరుకానతానెన్దు). “యనఱియేక్ శెయ్తవార్ శ్రేయే” ఎన్దుతైక్కటాక్షిత్తు (నిత్యసంసారియానవిత్యాది).

“నిన్దు” ఎన్దువిశేషిత్తుక్కుభావమ్ (కిట్టక్కొంబ్బు త్యాది). (దేహిమేదత్యాది) మేదహి - ఎనక్కభీష్టతైత్తా. తేదదామి - ఉనక్కుత్తరుకితేక్; అతుక్కిడాన సాధనానుష్ఠానమ్మణ్ణుకితేనెన్దుపడి. అడియోన్ శ్రీక్కొంబ్బు - పిక్ శెన్దుకొంబ్బు. ఇతు - పారాన్దరే. (వల్లువావకైయిత్యాది) ప్రయోజనాన్దరతైక్కొంబ్బువిట్టు నల్లువాతేకిట్టినిన్దునుభవిక్కుమ్ ప్రకారతై యనుసన్దిత్తు సర్వకాలము మనుభవిక్కుమనరక

[3౯] తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౫-తి-వీధ్ శ్రీరుద్రు. ౪-పా-మేవినిస్తు వ్యాఖ్యానభో

౧౫౩

ఈ. - జనమాకక్కొండ్లు తొమ్మిదవర్ కళ్. ౧. “ఇన్దువన్ది త్తనైయుమముతుశెయ్ తిడప్పేటిల్” ఎన్దు తొమ్మిదవర్ కళ్. (విన్నెపోక) అవర్ కళుక్కుప్పినై విన్నెయున్దు వేన్నిల్; ప్రయోజనాన్దుర త్తిలే నెళ్లు శెల్లుకై క్కడియానపాపబ్బిల్ పోమ్మడియా.క. (మేవుమ్ పిరా) ఇనననన్దు ప్రయోజననాయ్ క్కిట్టినవాతే అవసుమనన్దు ప్రయోజననాయ్ క్కిట్టుమే; నడువు విన్నెక్కొండు నిలిలిల్లామెయారే నశిత్తుప్పోమ్; ౨. “వల్వినైయార్ తామ్-మడియడక్కినిట్టుతనిల్ - ఈణ్ణడి యెడుప్పత్తన్దోవ్వుకు” ఎన్దురిత్తే. (పిరా) ఉపకారమేళిలమామ్మడియరుక్కుమవళ్. మున్దుశిలనాల్ ప్రయోజనాన్దురపరరాయ్ ప్పిన్దుతనై యేప్రయోజనమాకవిరుమ్మినార్ తిట త్తిలుపకరిక్కుమ్మడిశొల్లిల్లు; ముతలిలే ప్రయోజనాన్దుర త్తిల్ నెళ్లు శెల్లుతపడియాన అనన్దు నతేయాదికలై యుడై యనాయరుక్కుమ్మడిశొల్లికిఱు. (తూవి) శిఱు. ఇత్తాల్-నిన్నెత్తవిడ త్తిలే కొణ్ణోడుకై క్కడియానపరికర త్తెయుడై యనాయ్. (అమ్మళ్) ౩. “త్వదజ్ఞీ సమర్థకిణా జ్జుశోభినా” ఎన్దుమ్మడియానపల్లకై యుడై యనాకైయార్ వన్దవేన్ద్రై త్తెయుడై యవళ్. (అడలాట్టి) అన్దానేభ యశజ్జియాకైయారే యెప్పోతుమొక్క యుద్ధోన్దుఖనాయరుక్కుమ్. అడల్-మిడుక్కు. (అమ్మావనై) పెరియ తిరువడితిరుత్తోలిలే పేరాతిరుత్తల్, తిరువాట్టియైచ్చలియాతే పిడిత్తల్ శెయ్యనల్ల వనాయ్ త్తల్ - సర్వాధికనావాళ్.

జీ. అ. - శెన్దు పాశురక్కర్థమ్. ముతల్ శ్రీరుద్రు న్దాతియరుపత్తాతామ్మట్టు. “ఎమోవార్” ఇత్యాది. ఇప్పడితొమ్మిది పేరారెన్దు (ఇన్దువన్దిత్యాది). (ఇన్దువన్ది త్తనైయుమముతుశెయ్ తిడప్పేటిల్ నాన్దున్దు నాతాయరమాకక్కొండుత్తుప్పిన్దు మాళుమ్ శెయ్ వళ్) వాళ్ ప్రాధిక్కిఱవిన్దువన్దు, ఇత్తనైయుమ్ - నూతుతడావిల్ వెణ్ణయుమ్ నూతుతడానిత్తన్ద వక్కారవడిశిలుమ్, అమతు శెయ్యప్పేల్ తోల్, ఇప్పడిప్రాధిక్కిఱనాళ్, ఒన్దునూతాయరమాకక్కొండుత్తు - నూతుతడావుక్కు నూతాయరమ్ తడావాకక్కొండుత్తు, పిన్నెయుమడిమెయుమ్ శెయ్ వేన్దుపడి. నాయ్చ్చియార్ తిరుమొట్టి యెన్దుతాన్దిరుమొట్టి యేమోమ్మట్టు. కొడుత్తుక్కొళ్ళాళే, కొణ్ణతుక్కుకైక్కులికొడుక్కవేమిమితివల్. అవర్ కళుక్కెన్దు - మేవినిస్తుతొమ్మిదవర్ కళుక్కెన్దు. పాపవిమోచనమాకైయారేయన్దు అనన్దుప్రయోజనరాయ్ క్కొండ్లు తొమ్మిదితా ర్ కళ్, అవర్ కళుక్కుప్పినై విన్నెయున్దు వేన్నిల్ వన్దు. (ప్రయోజనేత్యాది). ఇత్తాల్ - ఆశ్రయణవిరోధికిన్ద్రేయాకిలుమ్, పాపపే తువానశరీరమిరుక్కుయారే ప్రయోజనాన్దుర త్తిలే నెళ్లు శెల్లుకై క్కడియాన పాపమున్దాకయోగ్యతెయున్ద్రేయేన్దుకరుత్తు. అవళ్ కిట్టినార్ పాపమ్ నశిత్తుప్పోమ్మెన్దు మతుక్కు ప్రమాణమ్ (వల్వినైయారిత్యాది). వల్ విన్నెయార్ తామ్ - వల్వినైయారానవర్. ముమ్మచ్చిల్లు. పుడవైయెతుక్కి నెరుక్కుప్పట్టునిట్టుమతిత్తాట్టిల్ మీశ్ క్కాల్ వాణ్ణిప్పొకైయన్దు ప్పరికియతెన్దు. పెరియతిరువన్దా తిముప్పతామ్మట్టు, “ఇణ్ణిల్” ఇత్యాది. నల్వకొడుమెయైన్దు - వల్వినైయారెన్దు. మడియడక్కి - ఒతుణ్ణి. మీణ్డు - మీశ్. “ఈణ్ణు” ఎన్దుపదభేదమాయ్ - శిఘ్రమాకవెన్దుతల్. ఉక్తానువాదపూర్వమాక మేలుక్కువతారికై (మున్దిత్యాది). శిఱుకైచ్చొన్నుతుక్కు ప్రయోజనమ్ (ఇత్తాలిత్యాది). త్వదజ్ఞీ (త్యాది) స్తోత్రే, “వాసస్సభా” ఇత్యాది. అర్థానరమ్ (అడల్ మిడుక్కు). యుద్ధోన్దుఖమెన్దు మున్దివర్థమ్. “తూవియమ్మళ్ళుడైయాళ్” ఇత్యాదియొక్కటాక్షితుభావమ్ (పెరియతిరువడియిత్యాది).

అ. అ. వి - (అవర్ కళుక్కు) అవళ్ మేవుకైయావతు - ప్రాప్యసిద్ధియైతే; విన్నెపోనప్పిన్దు ప్రాప్యసిద్ధిప్పతు; అనప్పిన్దు, విన్నె పోకై మేవుకైక్కులమామ్మడియెన్దు నేయెన్దు కరుత్తు. — విన్నెయావతు ఇవరుడైయతిరుప్పత్తలే మూర్ధాభిక్రమాయ్ క్కొండ్లు వేలుపాడు తోన్ద్రవిరున్దు, ఇన్దునేయరుక్కుచ్చెయ్ తే సర్వేశ్వరనివర్ తిరుప్పత్తలే వన్దుపుకున్దా; పుణ్దువళిలే “ఇతెన్నన్దాయరున్ద్రే !” ఎన్దు ఒర డైయిలేమడియడక్కికొణ్ణిరున్దు; అత్తెప్పార్ త్తరళిచ్చెయ్ తాల్ [ఇణ్ణిల్లుత్యాది] అనాదికాలమ్ నీకుఱమ్మ శెయ్ తిరున్దవిరుప్పక్కి నియున్ద్రేయిన్దు. ఇని యడమిల్లెయెన్దు తొల్లవానెన్నెన్దు; ఆత్తిరొట్టెక్కులవియారే శివన్ద్రైయెన్దు సర్వేశ్వరన్దుడైయకల్యాణ గుణభుక్కు మిడవపోరుకిఱిల్లె, అత్తెయారే మహాబలిస్థరాయ్ క్కి. అ నీర్ తా మెరుమూలైయిలే యెతుణ్ణినిట్టిఱతిత్తాట్టిల్ తిరణ్దు

౧౫౪

శ్రీరువాయ్ మొట్టి. — ర.ప. ౫-తి-వీధ్ శ్రీరుస్తు. ర-పా-మేవినిస్తు వ్యాఖ్యానభో.

ఈ.-(నావియలాలిశైమాలై కళే త్రి) నెళ్ళొట్టియవే, వాక్ష్పివృత్తిమాత్రమే ఇశైమాలై కళాయీద్రీస. నాప్పరట్టిస తెల్లమియలుమిశై యుమాయ్ క్కిడై (ఏ త్రినల్లప్పేద్ర్ శ్రే) ఇసర్, నల్లయిల్లవే త్రిద్ర్దు; ఏ త్రియా యిద్ర్దునల్లద్ర్దు (ఆవియెన్నా వియై - శెయ్తవాద్ర్దు - యానటియే) ఆవి - నిరుపాధికనాన సర్వాత్తా. ౧-ఉలకజ్జట్టెల్లామ్ - ఓరుయిర్” ౨-ఆత్తన ఆకాశస్సమ్భూతః” ౩-సర్వాత్తా.” (ఎన్నా వియై) అత్యంతమ్ హీననానవెనై ౨, శెయ్తవాద్ర్దు యటియే. విభువానతా ఆణువానవెనై ౨, ర-ఏష హ్యేవానన్దయాలి, ” ౫-ఏవీవిలిన్బమికవెనై నికల్దన్దన” ఎన్దు - తన్నోడో త్రవానన్దత్రైయుడైయేనామ్మడిపణ్ణినా. సర్వశరీరియాన వా సర్వశరీర త్రితేయైన్దై పెటాప్పేటుపెద్ర్ద్రానాక త్తలై యాలేళుమప్పతే! (యానటియే) అనుభవిత్తుక్కుమి ధ్రినీరుణ్డుపోమి త్తనైపోక్కి, అతుపేచ్చుక్కు నిలమల్లవెన్దితార్. ఉపకారస్త్రియమువన తెన్నవుమాన్. ౪.

శీ.ఆ.-ఏత్తమకు నావాలేయాయుక్కు “నావియలాలి” ఎన్దువిశేషి త్తతుక్కు భావమే తెన్న (నెళ్ళొట్టియవిత్తాది). వాక్ష్పివృత్తిమాత్రమే వాక్ష్పిరణమాత్రమేయన్దు పడి. ఏతద్విసరణమ్ (నాప్పరట్టిసతత్తాది). పురట్టిసతెన్దితు - “ఇయల్” ఎన్దితిసర్థమ్. నావియలైయ వృత్తి యాలే గానరూపమాన సద్భజ్జలై యిట్టేత్తియెన్దుశబ్దార్థమ్. * ఇశై - ఇయలుక్కుపలక్షణమ్. నల్లయిల్లవే త్రిద్ర్దు - “ఏ త్రియాళ్ళప్పే ద్ర్దు” ఎన్దాప్పోలే మనఃపూర్వమన్దెనపడి. (నిరుపాధికనానసర్వాత్తా) “ఆవి” ఎన్దు - సామాన్యశబ్దమకైయాలే, నిరుపాధికత్వముమ్ సర్వాత్తత్వముమ్ శొల్లుకెతు. ఉపాధి, ప్రతిసమ్మన్దివిశేషమపాదానత్రాలే - నిరుపాధికత్వముమ్ సర్వవిషయత్వముమ్నెనపడి. అవనైసర్వా త్తావెన్దుశొల్లుపావెన్దు; ప్రమాణత్రయమ్ (ఉలకజ్జట్టితత్తాది). (ఆత్తనఆకాశఇతి) ఉపాధి, ప్రతిసమ్మన్దివిశేషమపాదానాత్ నిరుపాధిక సర్వాత్తన ఇత్యర్థః. “ఆవి” ఎన్దుతైప్పద్ర్దు (విభువానతానెన్దుతు). శెయ్తవాద్ర్దుతెన్న (ఏషహీతాది). తాత్పర్యాన్తరమ్ (సర్వశరీరియ తాది). “ఏద్ర్దునోద్ర్దు” ఎన్దుతిలేనోక్కు. ఆక, “శెయ్తవాద్ర్దు” ఎన్దుతుక్కిరణ్దుతాత్పర్యమ్. మున్దినతు - స్వసామ్యాపత్తి; ఇరణ్డావతు - తలైయాలేళుమప్పతేయన్దుతు. శెయ్తవాద్ర్దు - శెయ్తప్రకారతై. “యానటియే” ఎన్దుతుక్కిరణ్డాన్తరమ్ (ఉపకార స్త్రియమిత్తాది). ఆక, “యానటియే” ఎన్దుతుక్కిరణ్దుతాత్పర్యమ్. మున్దినతు - ఆనన్దప్రకారమ్ నాశొల్లువటియేనెన్దు; ఇరణ్డావతు- ఆటిన్దాము “శెయ్తవాద్ర్దు” ఎన్దు - శెయ్తవుపకారస్త్రియపణ్ణినీ గుటియవేణుమతోటియనానటియేనెన్దు. మేవినిస్తు తొట్టువారిత్తాది అదైవేయన్దుయమ్. ౪.

అ.ఆ-వి.-కొట్టోడుకితతెన్దులాయ్పపు. ఇలైయకీల్ నీర్ పడుకితపాడు ఎకవాయాలే శొల్లియడియాలైన్దురుళి చెప్పయేతార్. — ఇప్పడి సామాన్యవిశేషబద్ధభావేనొన్నవిడమణ్డోవెన్దు (ఆత్తనఇత్తాది). ఆతావతు - “ఆత్తనః” ఎన్దితిసర్థత్, ఆత్తశబ్దమ్ - నిష్ప్రియంగాక మాకైయాలే సామాన్యమాయుక్కుచెప్పయేతేయమ్, “సర్వాత్తా” ఎన్దితిసర్థతాలే సప్రతియోగిమాకైయాలే, సర్వాత్తావెన్దు తాత్పర్యమకొన్దతితేయన్దుపడి. ౪.

ప్ర.తి.—(నాలామ్బట్టు) (మేవినిస్తుతొట్టువార్) [య-వే-కాం-౧-ప్ర-౨-పం-౨] “దేహిమేదదామి తేనిమేదేహిని తేదదే.” — (ఆవి) తైత్తిరియకోపనిషది, [౨,౧.] “తన్నద్వాఏతస్సాదాత్తన ఆకాశస్సంభూతః.” — (అమ్మల్) స్తోత్రే, “దాసస్సఖావాహనమాన సంధ్యజోయన్దేవితానంవృజనం త్రయామయః! ఉపస్థితం తేనపురోగరుత్త తాత్వదగ్గిసమ్మరకిణాబ్జాశోభినా.” — య-వే-ఆర-ప్ర-౩. తత్ర హోతారే “ఆత్తనః ప్రవిష్ట శ్చాస్తాజనానాం సర్వాత్తా సర్వాః ప్రజాయత్రైకంభవన్తి.” ౪.

ముతర్ద్రురువన్దాలి - ఇరుపత్తాతామ్బట్టు. ఎట్రువార్ విదైకొళ్ళవీరీన్దుటాయనై. వట్రువావన్దెన్దువైకీల్. తొట్టువార్. విదై మ్మడ్రైన్దువిక్కుమ్ వేజ్జడమేవానోర్. మనచ్చుడ్రైత్తాన్దుమలై.

తరువాయ్ మొట్టి. — ర-ప. ౫-తి-వీధ్ బ్రిరున్దు. ౫-పా-ఆద్ బ్రినల్లవకై వ్యాఖ్యానజ్జర్. ౧౫౫

నాయ్చియార్ తరుమొట్టి - ఒన్బ తాన్దిరుమొట్టి - ఏతామ్మట్టు. ఇన్బువన్ది త్తనైయుముతు శయ్తిడప్పేటిల్ నా | నొన్బునాతాయీర ముక్కొడుత్తుప్పిన్దు ముకున్బాయ్ వ. తెన్బల్ మణ్బుముట్టున్దిరుమలిరున్బులైతన్దు. నిన్బుపిరానడియే మన త్తేవన్బు నేర్ పడితే.

పెరియిరువన్బాతి - ముప్పతామ్మట్టు. ఇన్బిలైపన్బుపాల్ వీధ్ బ్రిరున్దు త్తనైయు. శెన్బున్బుల్ శీర్ కుక్కు ఇన్బితుళ్ళ. ఏమన్బే | మడియడక్కి నిన్బుతనిల్ వల్విన్బెయార్ తామి. ఇన్బియెడుప్పత్తన్బోవ్వుకు.

తాత్పర్యము. — అన్యప్రయోజనములై దృఢాధ్యవసాయముతో నాశ్రయించువారలయొక్క భగవదనుభవవిరోధులగు పాపములైన యవిద్యాకర్త వాసనారుచిప్రకృతసంబంధములను సవాసనముగ నశింపజేయుటకై వారిలో సంశ్లేషించు మహాపకారకుఁడును గరుడవాహ ముఁడునునైన సర్వేశ్వరుఁడు యుగ్ధోన్ముఖమైన చక్రాయుధమును చేతియందుఁధరించి తనసౌందర్యమును నాకుఁగనుపఱచుటకై వేంచేసిన వానిని పలుమారుస్తుతించి యనుభవించితిని. నాయత్తకు ధారకుఁడైన సర్వేశ్వరుఁడు అత్యంతనీచుడైన నన్ను జేసిన ప్రకారమును వాచామ గోచరములైయున్నవి.

౪.

మూ. — ఆద్ బ్రినల్లవకై కాట్టుమమ్మానైయమరర్ త. మేద్రై, యెల్లాప్పారుభుమ్ విరిత్తానై యెమ్మాన్బునై.

మూద్రై మూలై పునై నేత్తి నాభుమక్కిన్బైయ్ తినే. కాద్రైన్బున్బుజ్జుకవిన్బై నోయ్ కళ్ కరియ వే. ౫॥

ఆ. — (ఆద్ బ్రినల్ల) గ* అయర్వణుమమరర్ కళతిపతియాయ్, ఇసుదేవగృహే వత్తిర్ణ నాయన్బునవ్యాజ్తారే సర్వాత్మాక్కు శుక్కుమ్ సక లవేదార్థప్రకాశకనాయున్బుతనై యెనక్కు సాత్తిక్కు సాత్తిక్కు కాత్తిత్తన్బుళినా. నానుమన్బున్బు, కాద్రైన్బున్బుమ్ కడుకవిన్బై నోయ్ కళ్ కరియుమ్బుడితిరువాయ్ మొట్టిపాడి, నాకుమ్ మక్కిన్బైయ్ తినేన్బెత్తార్.

౫.

అన్వ. — ఆద్ బ్రి నల్ల వకై (౩) కాట్టుమ్ అమ్మానై అమరర్ తమ్ (౬) వేద్రై ఎల్లాప్పారుభుమ్ విరిత్తానై (౯) ఎమ్మాన్బునై విన్బై నోయ్ కళ్ (౧౨) కాద్రై మున్నమ్ కడుకి (౧౫) కరియ మూద్రై మూలై పునై (౧౮) ఏత్తి నాకుమ్ మక్కిన్బు (౨౧) ఎయ్ తినే. (౨౨).

పన్నీ. — అనన్తరమ్, అనుభవోపకరణమానజ్ఞానాదికలై కొడుత్తు అనుభవిప్పిక్కుమ్ సర్వేశ్వరనై, సకలక్షేత్రముమ్ సకారణమాక చ్చడక్కినన్బయ మేవనశిక్కుమ్బుడిస్తుతిక్కుప్పెద్రై గోనెన్బెత్తార్.

ఆశయానురూపమాక పాటుక్కుమ్బుడి, అనుభవోపకరణమామ్బుడి విలక్షణమాయుళ్ళు, జ్ఞానభక్తికల్ పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్తిక కాకిణ ప్రకారజ్జై, (౩) భోక్తాక్కు శుక్కుమ్ ప్రకాశిప్పిక్కుమ్, నిరుపాధికస్వామియాయ్, ఇన్బుపకారముడైయారై నిత్యసూరికళనాభవిక్కు మాన్బారే యనుభవిప్పిక్కుమ్, (౬) శెరుక్కియుడైయనాయ్, గీతోపనిషత్తుభూతరై ఇన్బువికషజ్జై, విస్తీర్ణమాక పుపదేశిన్బు, (౯) ఎన క్కు నిర్దేతుకమాక పుపకరిత్తస్వామియనవనై, జ్ఞానప్రేమాది ప్రతిబన్ధకజ్ఞానపాపజ్జుమ్, రాగద్వేషాది మహావ్యాధికకుమ్, (౧౨) శీఘ్ర గామియన కాద్రై శుక్కుమ్, మున్బుడ, శడక్కినవోడిప్పాయ్, (౧౫) ౨ “అగ్నాప్రొతమ్” ఎన్బుపడియే వెన్బుపొమ్బుడియక, శబ్దసర్వభక్తి, నిర్మిత్తు, (౧౮) స్తోత్రమ్బుణ్ణి, సర్వకాలముమ్, మక్కిల్ చ్చియై, (౨౧) పెద్రై. (౨౨) మూద్రై ముమ్ శబ్దమ్. పునైతల్ తొడుత్తిల్.

అర్థము — ఒన్బునల్లు విలక్షణమైన (జ్ఞానభక్తులు పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్తులగు) ప్రకారములను (౩) (అనుభవించువారలకు) అనుభవించేయువాడైన నిరుపాధిక స్వామియు నిత్యసూరులకు (౬) భోగ్యుఁడును సకలార్థములను విస్తారముగ నుపదేశించిన (౯) నాస్వామియు నైనవానిని పాపములును (రాగద్వేషములు మొదలగు) వ్యాధులును (౧౨) వాయువును మునుపు శీఘ్రముగాఁబరుగెత్తి (౧౫) దహింపఁచును నల్లు శబ్దసందర్భములనియెడిమాలికలను నిర్మించి (౧౮) స్తుతించి సర్వకాలములయందును అనందమును (౨౧) బొందితిని. (౨౨)

౫.

౧౫౬ తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—౪-ప. ౫-తి-వీధ్ శ్రిరున్దు. ౫-పా-అల్లవల్లవకై వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ఈ.—విదామూర్తు. తా సర్వాధికనాయవైత్తు అష్టససుక్కు సర్వాధికజ్ఞై యమ్ సాత్తిక్క సాత్తిక్క వరుళిచ్చెయ్ తాప్పోలే యెనకు తన్నడికళై కాట్టు, కణ్డనుభవిత్తు నానెన్నుడై య ప్రతిబంధకజ్ఞశ్శామ్ పోమ్మడి తిరువాయ్ మొఱ్ఱిపాడి నిరతిశయానన్దియానేనెన్దితార్.

(అల్ల) అమైయ. పాటుక్కప్పాటుక్క. కుళప్పడియిలేకడలై మడుత్తాప్పోలేయన్దిక్కే, సాత్తిక్కసాత్తిక్కవాయిల్లు త్తక్కల్యాణగుణజ్ఞై యనుభవిప్పిత్తు. ౧ “ఇన్నిన్దనీరైయినియాముతామై” ఎన్దవనన్దరత్తిలే * వీధ్ శ్రిరున్దేయిలనుభవత్తైయనుభవిప్పిత్తానాకిల్ ఎన్దెక్కిడై యాతుకిడీర్. (నల్లవకై కాట్టుమ్) త్తగుణచేట్టితజ్ఞై యనుభవిప్పిక్కుమ్. (అమ్మనై) ఉడైయవన్ ఉడైమైయినిలై యటిన్దన్దోనడత్తువతు. (అమరర్ తమేల్) తుద్రవిషయజ్ఞై యముణ్డకుక్కుమాట్టాతేపోన్దవెన్దెక్కిడీర్ నిత్యసూరికళో నిత్యానుభవమ్మణ్ణుకిల తన్దెయనుభవిప్పిత్తు. తనక్కొరుకుత్తైయుణ్డాయన్దు, భోక్తాక్కళోపక్కల్ కుత్తైయుణ్డాయన్దు; తా సర్వేశ్వరనావతు, తన్నడికళై యనుభవిప్పిక్క నిత్యసూరికళై యుడైయనావతు, ఇప్పడియరుక్క క్కిడిరెన్దెయనుభవిప్పిత్తు.

(ఎల్లాప్పారురుమ్) తమైయనుభవిప్పిత్తప్రకారత్తైచ్చొల్లుకితార్. ముతల్ వారైయిలే “ధర్మధర్మజ్ఞిన్ద తెన్దటికిలే, ౨ “శిష్యస్తేహం శాధిచూన్దాన్ద్రాన్ద్రప్రపన్నమ్” ఎన్దవర్జనసుక్కు ప్రకృతిపురుషవివేకత్తైప్పిటప్పిత్తు, కర్త

జీ-అ.—విదామూర్తు (అల్లవిత్తాది). “అమరర్ తమేల్” ఎన్దత్తైప్పల్ల (సర్వాధికనెన్దతు). “అల్ల” ఎన్దత్తైప్పల్ల (సాత్తిక్కసాత్తిక్కవెన్దతు). “కాల్ శ్రిరున్దుమ్ కడుకివెన్దోయ్ కళో” ఇత్తాదియైప్పల్ల (ప్రతిబంధకజ్ఞశ్శామిత్తాది). “మాల్ మూలై” ఇత్తాదియైప్పల్ల (తిరువాయ్ మొఱ్ఱిపాడియత్తాది). “నల్లవకై - అల్ల - కాట్టుమ్” ఎన్దన్దయమ్.

“పాటుక్కప్పాటుక్క” ఎన్దతికవివరణమ్ (కుళప్పడియిలేయత్తాది). సాత్తిక్కసాత్తిక్కవనుభవిప్పిక్క క్కిడియేత్తెన్ద (ఇన్నిన్దవిత్తాది). “అల్ల నల్లవకై కాట్టుమ్” ఎన్దన్దోడేకూట్టిభావమ్ (ఉడైయవనిత్తాది). “అల్లనల్లవకై కాట్టుమ్” ఎన్దత్తైక్కూట్టి యాడుపాడు (తుద్రవిషయజ్ఞై యమిత్తాది). “అమ్మనై - అమరర్ తమేల్ - అల్లనల్లవకై కాట్టుమ్” ఎన్దకూట్టిభావన్దరమ్ (తనక్కొరుకుత్తైయత్తాది). ఆక, “అమరర్ తమేల్” ఎన్దతుక్కిరన్దైతాత్పర్యమ్. మున్దివతు - నిత్యసూరికళుక్కు భోగ్యనెన్దపడి; ఇరన్దావతు - “నలు” ఎన్ద - సర్వాధికనాయ, “అమరర్” ఎన్దభోక్తాక్కళై యుడైయనా యిరున్దుమెన్దెయనుభవిప్పిత్తానెన్ద.

ఎప్పడియనుభవిప్పిత్తానెన్ద; సదృష్టాన్దమాక వరుళిచ్చెయ్ కితార్ (ఎల్లాప్పారురుమ్మెన్దు). తమైయనుభవిప్పిత్త - సాత్తిక్కసాత్తిక్కవనుభవిప్పిత్త. ప్రకారత్తైచ్చొల్లుకితార్వతు - ప్రకారత్తుక్కు దృష్టాన్దమ్ శొల్లుకితార్వపడి. ముతల్ వారైయిలేయెన్దతు - ప్రథమాధ్యాయత్తిలేయెన్దపడి. అడియిలేయెన్దపుమామ్. ధర్మధర్మజ్ఞిన్ద తెన్దటికిలేనెన్దతు ౨ “ధర్మసమ్మాధచేతా” ఎన్దత్తైప్పల్ల. “కార్వణ్యదోషోపహత స్వభావః పృచ్ఛామిత్వా ధర్మసమ్మాధచేతాః | యచ్ఛ్రేయస్సాన్యగ్నిచ్ఛితంబ్రూహి తన్నేశ్వరస్తేహం శాధిచూన్దాన్ద్రాన్ద్రప్రపన్నమ్” ఇతిభగవద్గీతాయాన్దొత్తియే. ౨ “దేహినోస్తిన్యథాదేహీ,” ౩ “న త్వేవాహంజాతునాసమ్” ఇత్తాదియైప్పల్ల (ప్రకృతిపురుషే

అ-అ-వి.—అమ్మనాకైయారే - నల్లవకై కాట్టినానెన్ద కీర్తీయరుళిచ్చెయ్ తార్; అన్దిక్క, “తా సర్వాధికనాయవైత్తు” ఎన్దిటవతారికావాక్యత్తుక్కుచ్చెర్, “అమ్మనాయ - అమరర్ తమేతాయున్దవెన్ద - నల్లవకై కాట్టుమ్” ఎన్దతాత్పర్యాన్దరమ్ (తనక్కొత్తాది) — “ఎల్లాప్పారురుమ్ విత్తానై - ఎన్దన్దనై” ఎన్దకూట్టి - తమక్కుఘలిత్తపడి శొల్లుకితెన్దపుమామ్. — “దేహినోస్తిన్యథాదేహీ కామారంయావనంజరా | తథాదేహీన్ద్రప్రాప్తిర్ధీరస్తత్రనముహ్యతి,” “న త్వేవాహంజాతునాసంసత్వం నేమేజనాధిపాః | నచైవనభవిష్యమస్మి ర్భేదమయమతఃపరమ్” ఎన్దు. ఇతుక్కున్దయమ్ - అహంజాతునాసమితి; త్వమపిజాతునాసీరితి; ఇమేజనాధిపాశ్చజాతునాసన్నితి; ఇమేజనాధిపాశ్చజాతునాసన్నితి;

[౪౦] తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౫-తి-వీడ్ శ్రిరున్దు, ౫-పా-అల్ దనల్లవకై వ్యాఖ్యానం.

౧౫౭

ఈ.-యోగ తై విధిత్తు, అతుతనై, కర్తృత్వత్తైప్పొక్కట్టు ఫలాభిసంధిరహితమాకవనుస్తి, ఎన్దు, అనన్తరమ్ ఆత్మజానత్తైప్పిటిప్పిత్తు, అనన్తరమ్ భగవద్దానత్తైప్పిటిప్పిత్తు, అనన్తరభావనాదూపమాని పుపాసనక్రమత్తైయతి విత్తు, ఇవ్వళపుమొణ్ణుపోన్దు ఇతి నరుమైయై యవన్ నెళ్ళిలేపడుత్తి, “ఇనైయశక్యమ్” ఎన్దు శోకిత్తవనన్తరమ్ “అకిలెనైప్పన్ శ్రినిర్భరనాయరు” ఎన్దు తలైక్కట్టినాప్పోలేయాయ్దు క్రమత్తాలే తణ్ గుణచేప్పితల్లై యవరైయనుభవిప్పిత్తపడి. (ఎన్నాన్డనై) అర్జుననుక్కుఫలిత్తతో? ఇలైయో? అతియో? అన్దపుపదేశఫలమ్నాన్ పెల్ శ్రేణ్. అవను మివ్వర్ తైక్కట్టవనన్తరమ్ ౧ “స్థితోస్తి” ఎన్నచ్చెయ్ లేయమ్ “నూనంసంశయోస్తి” ఎన్దానితే. ఉపదేశిక్కిటవనుమ్ సర్వసాధారణనాయ్ ఉపదేశిక్కిటవర్థముమ్ సర్వసాధారణమూకైయాలే, అతటిన్ద వివర్ క్కుఫలిత్తతెన్నత్తట్టియైత్తే. ౨ “విట్టుశిత్తర్ కేట్టిరుప్పర్” ఎన్నక్కడవతితే. ఇవర్ మనోరథత్తిలేనిన్దుపోలే కాణుమరుళిచ్చెయ్ తతు.

జీ-ఆ.-త్యాది). కర్తయోగ తైవిధిత్తతు-౩ “కర్త జ్ఞాపిసంసిద్ధి మాస్థితాజనకాదయః” ఇత్యాదియైప్పల్ ౧౪ “సంకల్పకర్తావలంబిత” ఇత్యాదియైప్పల్ ౧ (ఫలాభిసంధిత్త్యాది). ఆత్మజ్ఞానత్తైప్పిటిప్పిత్తతు - ౫ “సర్వంకర్మాఖిలం పార్థజ్ఞానేపరిసమాప్యతే,” ౫ “సహజానేనసదృశం పవిత్రమ్” ఇత్యాదియైప్పల్ ౧౫. ఆత్మజ్ఞానమైత్తు - ఆత్మవిషయజ్ఞానమైత్తు పడి. భగవదానత్తైప్పిటిప్పిత్తతు-౬ “మయాస్మక్తమనాః పార్థయోగంయజ్ఞస్వదాశ్రయః,” ౭ “అహంసర్వస్య ప్రభవోమత్తస్సర్వం ప్రవర్తతే,” ౮ “సర్వస్యచాహంహృదిసన్నివిష్టః” ఇత్యాదియైప్పల్ ౧౬. ౯ “భక్త్యాభ్యస్తవ్యయా,” ౧౦ “భక్త్యాత్వస్యయాశక్యః” ఇత్యాదియైప్పల్ ౧ (ఉపాసన క్రమత్తైయైత్తు). ఇతి నరుమైయై యైత్తు-౧౧ “తత్కంకర్తణి ఘోరేమాం నియోజయసికేశవ,” ౧౨ “చక్షులంహినునకృష్ణ” ఇత్యాదియైప్పల్ ౧౩; భక్తియనరుమై యథాత్పిద్ధమ్. చరమశ్లోకత్తిలే - “శోకియాతేకోశ్” ఎన్దుకొల్లుకైయాలే. “ఎన్దాప్పొరుళుమ్ విరితానై - ఎన్దాన్దనై” ఎన్దుమాట్టితాత్పర్యాన్దరమ్ (అర్జుననుక్కి-త్యాది). “స్థితోస్తి” ఎన్నప్పడిఫలిత్తిరుక్క, “ఫలిత్తతోవిలైయో” ఎన్దిఅతెన్నెన్న (అవనుమిత్యాది). “నష్టోమోహస్సన్మోహాత్పత్వసాదాన్దయాచ్యుతః” స్థితోస్తిగతసన్దేహాః కరిష్యేవచనన్దవ” ఇతిగీతాయామష్టదశే. (నూనంసంశయోస్తిత్త్యాది) మున్దు అగీతోపదేశ మ్మణ్ణియరుక్కవుమ్ అన్దవర్థవిషయమాక పునఃప్రశ్నమ్మణ్ణి వర్జననైక్కటిత్తుఅనుగీతైయిత్తున్న కృష్ణవాక్యమ్-౧౩ “నూనమశ్రద్ధధానోసిదుర్ధేధాశ్చాసిపాణ్డవ” ఎన్దు; ఇతినుదైయవర్థానువాదమ్ (నూనంసంశయోస్తియైన్దు). అర్జుననుక్కుపదేశత్తిరుక్క, “నాన్ పెల్ శ్రేణ్” ఎన్దిఅతెప్పడియెన్న (ఉపదేశిక్కిటవనుమిత్యాది). ఇప్పడియుపదేశమ్ ఫలిత్తవిడమున్దోవెన్న (విట్టుశిత్తిత్త్యాది). (మెయ్ మైప్పెరువారైవిట్టుశిత్తర్ కేట్టిరుప్పర్) యథార్థముమాయ్ శీరియతుమాయ్ సులభముమాన చరమశ్లోకమాకిలవారైయై పెరియాభ్రాన్దర్ కేట్టుతన్నివరాయరుప్పరన్దపడి. నాయ్చియార్ తిరుమొట్టి పతినోరాన్దిరుమొట్టి కాల్దుప్పట్టు. ఉపదేశిత్తుతుత్తిరత్తై త్తట్టిలేయాయరుక్క, “విట్టుశిత్తర్ కేట్టిరుప్పర్” ఎన్నక్కడుమోవెన్న (ఇవర్ మనోరథత్తిలేయిత్యాది). ఇవర్ మనోరథత్తిలే పెరియాభ్రాన్దరుడైయ మనోరథత్తిలే, ఇవర్ క్కుఫలిత్తయాలే (ఇవర్ మనోరథత్తిలేనిన్దుపోలేకాణుమ్) ఎన్దితార్. అర్జుననుక్కు ఫలియామైయాలే, అవనుదైయరథత్తిలన్దుపోలే. ఇతు - * విట్టుశిత్తపదత్తితాత్పర్యమ్; విట్టుశిత్తైయస్యఇతే. ఇవర్ మనోరథత్తిలేయైత్తు - చాటు.

ఆ-ఆ-వి.-అతఃపరంసర్వేవయంనభివిష్యామిఇహిసన్దు. — ౧౧ “భక్త్యాత్వస్యయాశక్య అహమేవంవిధోర్జునాజ్ఞాతుండ్రప్రపంచత్తైన్దప్రవేష్టంచపరన్దవ” ఇత్యాది. — ౧౨ “జ్ఞాయసీచేత్కర్తణస్తేమతాబుద్ధిర్నాన్దనాత్తిత్తింకర్తణిఘోరేమాం నియోజయసికేశవ వ్యామిశ్రేణేవనాక్యేనబుద్ధింమోహయసీవమే.” — కర్తృత్వత్తైప్పొక్కట్టు ఎన్దవిడత్తిలే. ౧౩ “అధిష్టనంతథాకర్తాకరణాశ్చపుంభగివధమ్ । వివిధాచపుంభక్తేష్టదేవంపైవాత్రపశ్యమమ్” ఎన్దు, ౧౪ “ప్రకృతేఃక్రియమాణానిగుణైఃకర్తాణిసర్వశః । అహంకారవిమూఢాత్మాకర్తాహమితిమన్యతే” ఎన్దుమ్; ఆత్మజ్ఞానత్తై ఎన్దవిడత్తిలే - “జరామరణమోక్షాయమామా శ్రిత్యయతన్దియే । తేబ్రహ్మతద్విదుఃకృత్సమధ్యాత్మంకర్తచాఖిలమ్” ఎన్దుమరుళిచ్చెయ్వివర్. [తద్భిన్నతేవిదుః] అన్దవాత్సర్వరూపత్తైయవరతివర్ కళి; [కృత్సమధ్యాత్మమ్] ఆత్మనిసమ్మధ్యమానంభూతమాత్మం తద్వాసనాదికశ్చవిదుః; [కర్తచాఖిలమ్] ౧౫ “పశ్యమ్యామామాతానాపః” ఇత్యాదియుమతివర్ కళెన్దపడి.

౧|| భ-గీ-౧౮. ౨|| నా-తి-మొ-౧౧-౧౧. ౩|| భ-గీ-౩. ౪|| భ-గీ-౧౮. ౫|| భ-గీ-౪. ౬|| భ-గీ-౭-౧౧.
 ౭|| భ-గీ-౧౦. ౮|| భ-గీ-౧౫. ౯|| భ-గీ-౮. ౧౦|| భ-గీ-౧౧. ౧౧|| భ-గీ-౩-౧-౧౫. ౧౨|| భ-గీ-౬.
 ౧౩|| ౧౪|| భ-గీ-౨. ౧౫|| భ-గీ-౩. ౧౬|| ఛాం-ఉ-గీ-౧౪.

౧౫౮ తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—౪-ప. ౫-తి-వీధ్ తిరున్దు. ౬-పా-కరియ మేని వ్యాఖ్యానజల్.

ఈ.—(మాల్ మనూలై పునై నేత్తి) శొన్దాలైయైత్తోడు తేత్తి. అవన్బణ్ణినపువ కార త్తిలేతోన్దే త్తినార్, అతు తిరువాయ్ మొఱ్ఱియాయ్ త్తలై క్కట్టిన్దు. మాల్ మనూ - శొల్లు. (నాళుమ్ మక్కియై తినే) నిత్యావన్దియా నే. ఎయ్తుకై - కిట్టుకై. ఇప్పడి పెరియ పేన్దై ప్పెన్ద్రీరాకిల్ విరోధిశెయ్త తెన్నెన్న (కాన్ద్రీన్దున్నమ్ కడుకివి నై నోయ్ కళ కరియ వే) వినై కళుమ్ వినై ప్పయనాన జన్మజ్జళుమ్ కాన్ద్రీన్దున్నమ్ కడుకిదగ్గమాయ్ ద్రీన. పుతుళ్ళడై వై యుక్కుక్కళుమ్ మాప్పోలే క్రమత్తాలేపోక్క వేణ్డువతు, తా నేపోక్కి-క్కొళ్ళ ప్పార్ కుమ్మన్ది తే; అవన్ పోక్కుమను అవన్ కుక్కరుమైప్పడ వేణ్డావే, ౧, “వినై ప్పడలమ్ విళ్ళవిట్టై” ఎన్దిఱపడియే, ఒరుకాల్ పార్ త్తు విడవమైయుమే. ౨ [మేరుమన్దరేత్తాది] నిదానజ్జ నానభిషక్తై క్కట్టినాలివై నళిక్కుమ్మడి. ౩ “వానోమటికడలొ” ఇత్తాది.

౫.

జీ-అ.-ఆనార్ బుద్ధిపూర్వకమాక చ్చొన్నారోవెన్న (అవన్ పణ్ణినవిత్తాది). వినై నోయ్ కళ - వినై కళుమ్ నోయ్ కళుమ్. వినైయెన్దు-కర్తమ్; నోయెన్దు - జన్మమ్. “నోయ్” ఎన్దార్ - జన్మచై చ్చొల్లుమా వెన్న; ౪ “వ్యాధిభిః పరిపూర్ణాస్తి” ఎన్నక్కడవతితే కడుకి-త్తరిత్తు. కరియ- (దగ్ధమాయ్ ద్రీన). ఇవైయెరుకాల్ దగ్ధమాకమాడుమా వెన్న (పుతుళ్ళడైవైయెత్తాది). వినై నోయ్ కళై ప్పొక్కకై, ఈవత్క-రమెన్దితార్. (వినై ప్పడలమిత్తాది). ప్రాప్తిప్రతిబద్ధకర్త సమాహమానతు ఎన్నై విట్టునీడుమ్మడియక నీకటాక్షి తైవ్వుపడి. పెరియతిరువ న్దాతి యెళుపత్తామామ్మట్టు. ఉత్తార్ త్తుక్కుప్రమాణమ్ (మేర్విత్తాది). “మేరుమన్దరమాత్రోపిరాళిః పాపస్య కర్తృణః । కేశవం వైద్యమాసా ద్యదుర్వాధిరివనశ్యతి,” శ్రీవిష్ణుభక్తే అష్టసప్తతితమే ధ్యాయే. ఇతుక్కుర్థమ్ (నిదానజ్జేత్తాది). ప్రమాణాన్తరమ్ (వానోవిత్తాది). పెరియ తిరువన్దాతి విమ్మత్తునాలామ్మట్టు. దుఃఖపేతువానకర్తై నమ్మడైయ సమీపత్తిలే కడ్డిలొమ్; ఇతు, వానో - ఆకాశత్తిలే పఱన్దుపోయి ద్దో. తిరైక్కిళ్ళప్పత్తైయడైయకడలిరేయో కాన్ద్రీలేయో నెరుప్పిలేయో కాట్టిలేయో ఒరుజ్జిప్పొయిద్రేన్దుపడి. ఆద్రీన్దునల్లవత్తైయెన్దు తొడజ్జి, వినై నోయ్ కళ - కాన్ద్రీన్దున్నమ్ కడుకి - కరియ - మాల్ మనూలై పునై నేత్తినాళుమక్కియై తినేనీత్యన్వయః.

౫.

ప్ర-తి.—(విన్దామ్మట్టు) (ఆద్రీన్దుత్తాది) (ఎల్లాప్పొరుకుమవిత్తానై) గీతాసుద్వితీయే, “కార్పణ్యదోషోపహతస్వభావః పృచ్ఛా మిత్వాధర్త సమ్మాధచేతాః । యచ్ఛేయస్సాస్మిన్నీశితంబ్రూహితశ్చైవ్యస్తేహంశాధిమాన్వాంప్రపన్నమ్.”— (అమ్మన్దనై) తత్రాప్తా దశే, “నష్టోహమాస్మిన్ ప్రతిర్థాత్వత్ప్రసాదాన్తయాచ్యుత । ఫితోస్తిగతసన్దేహః కరిష్యేవచనన్తప.”— (వినై నోయ్ కళ కరియ వే) శ్రీవి ష్ణుభక్తే అష్టసప్తతితమే, “మేరుమన్దరమాత్రోపిరాళిః పాపస్య కర్తృణః । కేశవం వైద్యమాసాద్యదుర్వాధిరివనశ్యతి.”

౫.

నాయ్ చ్చియార్ తిరు మొఱ్ఱి-పతి నోరాద్దిరు మొఱ్ఱి - పత్తామ్మట్టు. శెమ్మైయుడైయతిరువరజ్జర్ తామ్మణి త్త! మెయ్ మైప్పెరువా డైవిట్టుశి త్త ర్ కేట్టిరుప్పర్ । తమ్మైయకప్పారైత్తామకప్పరెన్నమ్ శొల్ । తమ్మిడైయేపాయ్ నాల్ శాతిప్పారానియే.

పెరియతిరువన్దాతి - ఎళుపత్తామామ్మట్టు. ఉళ్ళిలుముళ్ళనడిక్కుమ్ వినై ప్పడలమ్ । విళ్ళవిట్టై నై మెయ్యున్దో. లళ్ళ । పులకళ పుమ్మయానుముళనావనెన్దొలొ. పులకళన్దమూర్తీయై.

తాత్పర్యము.— ఆశ్రయానురూపముగ నాశ్రమలోర్పనోర్ప తనసకలకల్యాణగుణముల ననుభవించునట్లువారికి ననుభవోపకరణము లైన జ్ఞానభక్తులను పరభక్తి పరజ్ఞాన పరమభక్తులను బ్రసాదించి యనుభవింపఁజేసెడి నిరుపాధిక సర్వస్వామిని ననుభవించి నేను నాపాపములన్నియు నశించునట్లు తిరువాయ్ మొఱ్ఱిపాడి నిరతిశయానందముకలవాడనైతిని.

మూ.—కరియ మేనిమిశై వెలియనీటుశిటి తేయిడు । మ్మెరియకోల త్తడజ్జణ్ణా విణ్ణోర్ పెరుమాన్దనై ౨ । ఉరియశొల్లాలిశై మాలై కళే త్తియుళ్ళ ప్పెన్ద్రే । ఆరీయతుణ్డో వెనక్కిన్దుత్తోట్టుమినియెన్దు మే ౬ ।

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౫-తి-వీధ్ శ్రిరున్దు. ౬-చా-కరియ మేని వ్యాఖ్యానం. ౧౫౯

ఆ.—(కరియ మేని) నీల మేఘనిభదివ్యరూపాచితదివ్యాజ్ఞరాగత్రాతే యనులిప్తనాయ్, అతివిశాలమాయతరమశీయసూయరుప్పవోరు తామరై త్తడాకమ్మైరేయిరున్దుతిరుక్కణ్ణైయుడైయనాయ్, అవ్వుకారేవిణ్ణోర్ పెరుమానాయున్దు వెమ్మెరుమానై, అననుక్కు సదృశమాన శొఱ్ఱాతే యిళైమాళైకళే త్రియుళ్ళప్పేదీ వేనక్కన్దువోట్టుమినియెన్దుచురియతుణ్ణో వెన్దితార్.

అన్వ.—కరియ మేనిమిళై వెలియనీలు (3) శతీతే ఇరుమ్ పెరియకొలమ్ (౬) తనమ్ కణ్ణ్ విణ్ణోర్ (౯) పెరుమాన్దునైయుడైయ శొల్లార్ (౧౨) ఇళైమాళైకళే వత్తి ఉళ్ళ (౧౫) పెద్రేణ్దు ఎనక్కు ఇన్దువోట్టుమ్ (౧౮) ఇని ఎన్దుమ్ ఆరియతు (౨౧) ఉణ్ణో. (౨౨)

పన్నీ.—అనన్దరమ్, అష్ట లితజ్ఞానప్రేమరానార్ క్కు నిరతిశయానుభావ్యమాన వక్త్రయైడైయననై స్త్రోత్రముఖత్రాతే యనుభవిక్కుప్పేదీ వేనక్కుదుర్లభముణ్ణో వెన్దితార్.

శ్యామళమాన, వడివక్కుమక్కు మేలే, అజ్ఞానచూర్ణతై, (3) అశవిల్, అణికిఱ, నిరతిశయసాన్దర్యముక్తమాయ్, (౬) విస్తీర్ణమాన, కణ్ణుకైయుడైయనాయ్, ఇన్దువుకువెళ్ళత్తిలే సూరికతై, (౯) కుమిళిసీరూట్టుమ్ మేన్దైయెయుడైయనానసర్వేశ్వరనై, ఇన్దువుకుత్తకుతి యాన, శొల్లాలేశమైన్దు, (౧౨) గానరూపసన్దర్శజ్ఞైయిట్టు, స్తుతిత్తు, అనుభవిక్కు, (౧౫) పెద్రేణ్దాన, ఎనక్కు, అనుభవారమ్మమాన విన్దువోడణ్ణి, (౧౮) ఇని, మేలుళ్ళకాలమెల్లామ్, దుర్లభమాయురుప్పతు, (౨౧) ఓరర్థముణ్ణో? (౨౨) వెలియమ్ - అజ్ఞానమ్. అన్దియే, శ్యామళమాన తిరుమేనిమేలే ౧ “కర్పూరధూళీధవశబ్ద్యత్వాదేవస్యవిగ్రహమ్” ఎన్నిఅపడియే అలజ్కారాధమాన కర్పూరచూర్ణతైయళవు పడచ్చాత్తిన వెరియవొప్పనైయెయుడైయవెన్దుమామ్.

అర్థము.—శ్యామళమైన శరీరముపై కాటుకచూర్ణమును (3) స్వల్పముగనే ధరించి గొప్పసౌందర్యముతోఁగూడిన వియు (౬) విస్తీర్ణములునునైన నేత్రములుకలవాఁడును (ఆసౌందర్యమునందు) నిత్యసూరులను (మోహింపఁజేసెడి) (౯) పరత్వముకల వాఁడునునైనసర్వేశ్వరుని (వానిసౌందర్యమునకు) తగిన శబ్దములచేఁజేయఁబడిన (౧౨) గానరూపములైనసూక్తిమాలికలచే స్తుతించి అనుభవింప (౧౫) లభించిన నాకు ఈదినముమొనల (౧౮) ఇంకమిఁద ఎల్లప్పుడును దుర్లభమైనది (౨౧) కలదా? (౨౨)

ఈ.—అతానూబ్బట్టు. సర్వేశ్వరన్దిరువడికలిలే యడిమైశెయ్యవుమ్మోద్రైలు ప్రతిబద్ధకముమ్ పోకప్పేద్రే నెన్దార్ - కీర్త; “అనాలినియుమక్కుచ్చెయ్యవేణ్ణువతై?” ఎన్దానీశ్వరన్; ఇరుక్కుమున్నువెతాలేతాయనిప్పెఱ వేణ్ణువతోన్దుణ్ణో వెన్దితారితిల్.

(కరియ మేనిమిళై) మేనియెన్దు - నిఱమాయ్, తిరుక్కణ్ణళిల్ కరువిళియినుడైయకలుత్త సెఱత్రాల్ వన్దన త్తిరుక్కుమేలే. ౧. “కరియ వాకిప్పన్దై పరన్దు” ఎన్నక్కడవతిత్తే. (వెలియనీలు) అజ్ఞానచూర్ణమ్. అచైయళవేణ్ణొణ్ణి

శీ-అ.—అతానూబ్బట్టు (కరియ మేనియెన్దు). అడిమైశెయ్యవుమ్మోద్రైన్దుతు - “మాద్రమారెపునెన్దేత్తి” ఎన్దైప్పేదీ (పృతి బద్ధకముమ్ పోకప్పేద్రే నెన్దుతు). కీర్తైన్దుతు - కీర్తీతాప్పిత్తిరెన్దు పడి. “అరియతుణ్ణో” ఇత్యాదియొక్కటాక్షిత్తు (అనాలిత్వాది).

“మేని” ఎన్దు - నిఱమాయ్, “కరియ మేని” ఎన్దు - కలుత్తనిఱమాయ్, “మిళై” ఎన్దు - మేలాయ్, మేలే “పెరియకొల త్తడణ్ణు” ఎన్దురుక్కయారే, తిరుక్కణ్ణిన్దుడైయకలుత్తనిఱత్రాల్ వన్దవక్కుమక్కుమేలేయెన్దితార్ (మేనియెన్దుత్వాది). అత్తిరుక్కున్దు - అధ్యాహార్యమ్. తిరుక్కణ్ణో కలుత్తిరుక్కు మెన్దుతుక్కుప్రమాణమ్ (కరియవాకియెన్దుత్వాది). కలుత్తు అకన్దిరుక్కిఱవెన్దు పడి. పుడైపరన్దు - పర్యవర్తన్

ఈ. — అబ్బరిక్కుమ్. ౧ “ఆరారయల్ వేట్టణ్ణానత్తు నీజణిన్దు” ఎన్న క్కడవతిత్తే. (శిటి తేయిడుమ్) అబ్బుక్కుడ వేణ్ణ వత్తిలైయే, ఇనిమజ్జభార్థమాకై యాలే యళవేయాయ్ న్నిడవతు. (పెరియకోలమ్) ఒప్పనై వేణ్ణ తపడి అబ్బుక శవిజ న్నిరుక్కిటపడి. (తడణ్ణ) భోక్తాక్కు శళవన్ది కేభోగ్యమ్ మిక్కిరుక్కిటపడి. అథ వా, (కరియ విత్యాది) కణుత్త నిజత్తాలే వన్దవత్తుక్కుమేలే అతుక్కు పరభాగమాన తిరుక్కుణ్ణలిలే అజ్జన త్తైయిడుమ్ మెన్దుమామ్. అన్ది కే, “కరి ఎన్దు - ఆనై యాయ్, అత్తాలే నిన్దై క్కిటతు - కువలయాపీడమానతు, అమ్మేనియిలే - అబ్బుకియ తిరు మేనియిలే, వెలియ - శీట, అత్తై, నీటు శిటి తేయిడుమ్ - పొడియాక్కుమ్”, ఎన్దొరుతమ్మి నిర్వహిత్తా. (విణ్ణోర్ పెరు మా) ఇక్కణ్ణానత్తు భోక్తాక్కు శ్ నిత్యసూరికళాయ్ న్ని. (పెరుమా) త్రిపాద్విభూతియాక వనుభవియాని న్నాలుమ్, అనుభూతాంశమ్ శురుజ్జీ అనుభావ్యాంశమ్ విజ్జీయరుక్కుమ్.

(ఉరియశొల్లాల్) అవయవశోభై యతు, భోక్తాక్కు శవర్ కళే, ఇప్పడియిరున్దాలే, “నామ్ పాడుకిటక వికళు క్కితు వివయమన్దు” ఎన్దు మీళవిత్తేయడుప్పతు; ఇప్పడియిరుక్కుచ్చెయ్ తేయమ్, ఇవ్విషయత్తుక్కు నేరే వాచక మానశొల్లాలే. (ఇన్దై మాలై కళే) ౨ “సంశ్రవేమధురం వాక్యమ్” ఎన్దిటపడియే, తిరుచ్చెవిశా త్తలమ్బడియిరుక్కు. ఏత్తియుళ్ళ పెన్ద్రేల్లు (ఏత్తియ నుభవిక పెన్ద్రేల్లు వెనక్కు. (అరియతున్దో) 3 [నానవాప్త మవాప్తవ్యమ్] ఎన్దిటపడియే - ఇతుక్కు మున్దై యాతతా యినియెనక్కడైయ ప్పడువతోన్దున్దో?

జీ-అ.-వికాలమాయ్. “శిటితే” ఎన్దు తుక్కు వాసనై (ఆత్తైయిత్తాది). “ఇడుమ్” ఎన్దాలే - అబ్బరిక్కు మెన్దు శొల్లుమో వెన్న (ఆరారిత్తాది). శిటియ తిరుమడల్. “ఆర్” ఎన్దు - అబ్బికాయ్, “ఆర్” ఎన్దు - మికుతియాయ్, అబ్బుమిక్కిరుక్కిటతాయ్; ఆయిల్ - కూర్చెయ్యెయ్ దైత్తాయిరుక్కిట వేల్ పోరేయిరుక్కిటకణ్ణిలే అజ్జనచూర్ణ మిట్టలబ్బరి త్తెన్దు పాశురార్థమ్. “శిటితు” ఎన్దొనెన్దెన్న (అబ్బుక్కిత్తాది). అశవే - స్వల్పమే. “పెరియకోలమ్” ఎన్దు తిత్తాత్తర్వమ్ (ఒప్పనైయిత్తాది). “తడమ్” ఎన్దు తుక్కు భావమ్ (భోక్తాక్కు త్తాది). (అథ వేత్తాది) ద్వితీయార్థమ్. కణుత్తనిజత్తాలే వన్దవత్తు - తిరుమేనియిల్ కణుత్తనిజత్తాలే వన్దవత్తు పడి. ఇన్దపక్షత్తిలే, “కరియ మేని” ఇత్తాది-కణ్ణుక్కు విశేషణమన్దు తాత్పర్యమ్. అతుక్కు పరభాగమాన - తిరుమేనిక్కు పరభాగమాన ఇత్తర్థః. ద్వితీయార్థత్తిలే, “మేని” ఎన్దు-కాన్ది యొచ్చొల్లి, తిరుమేనియెన్దు ధ్యాసార్థమ్. పరభాగమెన్దు - శివపైస్పర్థి. అత్తై - ఆనైయే. (నీటు శిటి తేయిడుమ్) శిటిశు - నీటు - ఇడుమ్. స్వల్పభస్మమాక్కుమ్. (పొడియాక్కుమ్) ఎన్దు పడి. కణ్ణెచ్చొన్నవనన్దరమ్, “విణ్ణోర్ పెరుమా” ఎన్దు తుక్కు భావమ్ (ఇక్కణ్ణా న్నుక్కిత్తాది). పెరుమైయెప్పడియెన్న; ప్రకృతోపయుక్తమాన సమభివ్యాహరసిద్ధతాత్పర్యమ్ (త్రిపాద్విభూతియాక విత్తాది).

“పెరియకోల త్తడణ్ణ, విణ్ణోర్ పెరుమా” ఎన్దు తైక్కటాక్షిత్తుభావమ్ (అవయవశోభైయిత్తాది). “ఉరియశొల్లాల్” ఎన్దు తుక్కు ర్థమ్ (ఇప్పడియిత్తాది). “స్తోత్రమృణ్ణ యోగ్యతైయిలై” ఎన్దు, “ఉరియశొల్లాల్” ఎన్దు కూడుమో వెన్న; “తమ్మెప్పార్ త్తాలే కూడాతు, అవనడియాక వన్దతాకైయాలే విరోధమిలై” ఎన్దు రుళిచ్చెయ్ వర్. ఉరియశొల్ - సమ్యగ్వాచకమానశబ్దమ్. గానత్తోడే కూడినమాలైక శ్చెన్దై యాలే - ఉకన్దు కేట్టైక్కు యోగ్యమాన వాకారన్దోష్టకీటతెన్దిటార్ (సంశ్రవ ఇత్తాది). “ఏవంబహువిధాంచిత్రాంచిత్రయిత్తామహాకపిః, సంశ్రవేమధురం వాక్యం వై దేహ్యవ్యాజహరహ” ఇతి సున్దరకాండే హసూమాక్. శ్లోకత్తుక్కు ర్థమ్ (ఇతుక్కు మున్దిత్తాది). ఇని మేలడైయ

అ-అ-వి. — ఇతుక్కు సంవాదమాక వివిడత్తిలేయోరైతిహ్యమరుళిచ్చెయ్ వర్. అతావతు - “తిరువేళ్ళడముడైయాక్ సన్నిధియిలే ఒరుశ్రీవైష్ణవర్, ‘తిరుమజ్జెయ్ యోగ్యోర్ దేవరీరైప్పాడినారెన్దొరువ్యాజమాత్రమ్, ౪ ‘అరుళో మారియరట్టముక్కి అడైయార్ శీయమ్ కొజ్జుమల ర్క్కుణ్ణులియర్ వేల్ మజ్జెవేన్దొకొల్ వేల్ పరకాలకళియై శొన్న’ ఎన్దు తొడజ్జి - తమ్మడైయ వైభవజ్జెయ్ తిరుళచ్చొల్లి ప్పాడికొన్ దొర్ కాణుమ్” ఎన్దు; ‘అనాలతు కేట్టాయ్ లెయో, అవర్ నమ్మెయ్ శ్రయప్పతుక్కు మున్దు తమ్మెప్పాడికొన్ దొడినారెన్దిలైయే, నమ్మెయ్ శ్ర యిత్తపిన్దు తమ్మెక్కొన్ దొడిన్ దొల్లామ్ నమ్మడైయ వైభవ త్తైచ్చొన్న పడికాణ్’ ఎన్దు రుళిచ్చెయ్ తా” ఎన్దు రుళిచ్చెయ్ వర్.

[౪౧]

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౫-తి-వీధ్ శ్రిరున్దు. ౭-పా-ఎన్దు మొన్డాకి వ్యాఖ్యానజ్జల్.

౧౬౧

ఈ.—(ఎనక్కు).—“ఈశ్వరోహమ్” ఎన్దిరుక్కిటసంసార త్రిలేశేషత్వమ్ రసిక్కప్పెన్దు, స్వరూపాను రూపమాక వాచికమానవడిమైశ్చెయ్యప్పెన్దు, “వినై నోయ్ కళ్ళ కరియ” ఎన్దు - విరోధికభీయప్పెన్దు రుక్కిట వెనక్కు. (ఇన్దుతోట్టుమినియెన్దు మే) అడిమైయిల్లిభీనవిన్దుతోడజ్జి యినిమేలుళ్ళకాలమెల్లామ్, అరియత్తిల్లె.౧-అథసోఽభయజ్జతోభవతి” ఎన్దిటపడియే. అనన్దరమ్ ౨ * తీర్పారై యా మినియావ త్తియాయమలితే యివరివ్వారై శొల్లుకిటతు.

౬.

జీ-అ.—ప్పడువతాకక్కొన్దు ఎనక్కు పెటాతల్లెయెన్దు తాత్పర్యమ్. అల్లాతారిలుమక్కువ్యావృత్తియే తెన్న (ఈశ్వరోహమిత్యాది). “పోన్దు” ఎన్దు తైప్పెన్దు (శేషత్వమరసిక్కప్పెన్దు తైప్పెన్దు). “ఇన్దుమాల్లెకళ్ళ” ఇత్యాదియైప్పెన్దు (స్వరూపానురూపమిత్యాది). భగవద్విషయ త్రిలేయన్దు యిత్తవనుక్కు విరోధికళాల్ వరుమ్ భయమిల్లెయెన్దు మతుక్కు ప్రమాణమ్ (అథసోఽభయమిత్యాది). మేల్ * తీర్పారై యా మినియాయి రుక్కు, “ఇనియెన్దు” ఎన్దిట తెన్నెన్దు (అనన్దరమిత్యాది). క్రమేణాన్దు. “నమేపార్థాన్తిక ర్తవ్యం త్రిషులోకేషుకిచ్చన । నానవాప్త మవాప్తన్యం వర్తవచకర్తజి” ఇతిగీతాయాంతృతీయే.

౬

ప్ర-తి.—(అటామ్బట్టు). (కరియవిత్యాది). (ఇన్దుమాల్లెకళ్ళ). సున్దరకాణ్డే [౩౧] సీతాయాశ్శుభనిమిత్త దర్శనానన్దరే హనూమాన్, “ఏవంబహువిధాంచిన్తాంచిన్తయిత్యామహాకపిః । సంశ్రవేమధురంవాక్యంవై దేహ్యవ్యాజహరహం॥౧॥”; — (అరియతున్దు) భగవద్గీతాసు తృతీయే, “నమేపార్థాన్తిక ర్తవ్యం త్రిషులోకేషుకిచ్చన । నానవాప్త మవాప్తన్యం వర్తవచకర్తజి.” — (ఇన్దుతోట్టుమినియెన్దు మే). తైత్తిరీయోపనిషది [౪-౭.]. “యదాహ్యేవైవ ఏతస్మిన్నదృశ్యేనాత్తేనెరుక్తేనెలియనే అభయంప్రతిష్ఠాంవిన్దతే అథసోఽభయం గతోభవతి.”

౬

అమలనాతిపిరాన్ - ఎట్టామ్బట్టు. పరియనాకివన్దవవుణనుడల్ కీన్దనమర । ర్కరియవాతిప్పిరానరజ్జత్తమలమ్ముకత్తు । క్కరియవాకి ప్పుడైపరన్దుమిళిర్ న్దు శెవ్వరియోడినీన్దవ । పెరియనాయకల్ల శెన్నై ప్పేతైమై శెయ్తనవే.

శివీయతిరుమవల్. కారార్ కుర్దులెడుత్తుక్కుట్టిక్కతిర్దులైయై । వారారవీక్కిమణిమేకలైతిరుత్తి । యారారయిల్ వేల్కణ్ణన్దునత్తునీటణిన్దు । శీరార్ శెట్టుమ్బున్దుకొన్దడియానిన్దేనాన్.

తాత్పర్యము.—నీలమేఘమువంటి దివ్యమంగళవిగ్రహముకలవాఁడును ఆవిగ్రహమున కనుగుణమైన యజ్ఞసముచే నలంకృతములై విశాలములైన దివ్యనేత్రములుకలవాఁడును, అట్టిసౌందర్యమును నిత్యసూరులకు ననుభవింపఁజేసినవాఁడునునైన సర్వేశ్వరుని వానికి సదృశములైన శబ్దసందర్భముల చేస్తుఁటించి యనుభవింప లభించిన నాకు ఇంక సౌందర్యగిన ప్రయోజనమేమియునులేదు.

౬.

మూ.—ఎన్దు మొన్డాకి యొత్తారుమిక్కార్ కళుమ్, తన్దనక్కిన్దినిన్దానైయెల్లాపులకుముడైయాన్దనై.

కున్దన్దు మొన్దాన్దత్తైకా త్తపిరానై చొన్దాన్దలై । ఇన్దుశూట్టుమ్ వితియెయ్ తిన మెన్నకుత్తై నమక్కే॥ ౭.

ఆ.—(ఎన్దు మొన్డాకి) సర్వకాలము మేకప్రకారముక నిరన్తరమాభ్యధిక నాయ్, సర్వలోకేశ్వరనాయ్ పరమకారుణికనాయరున్దవెమ్మెరుమానై త్తిరువాయ్ మొట్టిపాడుక్కు, అవనుడైయ నిర్తర్యాదకృపైయాకిట మహాభాగ్యతైయడైయోమానోమ్ ; ఇనినమక్కన్నకుత్తై యున్దెన్దితార్.

౭

౧౬౨

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౫-తి-వీధ్ శ్రిరున్దు. ౭-పా-ఎన్దు మొన్డాకి వ్యాఖ్యానజ్జల్.

అన్య.—ఎన్దుమ్ ఒన్డాకి ఒత్తారుమ్ (౩) మిక్కార్ కళుమ్ తన్దనక్కు. ఇన్ది (౬) నిన్దానై ఎల్లావులకుమ్ ఉడైయన్దనై (౯) ముట్టై కున్దు మొన్డాల్ కాత్త (౧౨) పిరానై శోల్ మాలైకల్ (౧౫) నన్దు కూట్టుమ్ వితి (౧౮) ఎయ్ తినమ్ నమక్కు ఎన్నుకుత్తై. (౨౧).

పన్నీ.—అనన్దరమ్, సమాభ్యధికరహితైయాన భోగ్యతైయైయుడైయ కృష్ణనైస్తుతిక్కప్పెల్లో వెనక్కెన్ను కుత్తైయెన్దితార్.

పరత్వత్తోడు అవతారత్తోడు వాళియట సర్వావస్థైయిలుమ్, ఒరుప్రకారాన్వయియాయ్కోణ్డు, సమరాయుమ్, (౩) అధికరాయు మిరుప్పార్, తన్నుడైయ నిరతియభోగ్యమాన సౌలభ్యాధికశాకిట అసాధారణాకారత్తుక్కు, ఇన్దియిలే, (౬) నిన్దవనాయ్, (౯) కృష్ణస్యహి కృతే” ఎన్దిటపడియే అన్నిలైయిలే సమస్తలొకత్తైయుమ్, తనక్కు శేషమాకవుడైయనాయ్, (౯) శేషవస్తుక్కుశుక్కు ఇన్ద్రానాల్ వన్దవన్దా పత్తై, కణ్డలొరుమలైయారే, కాత్త, (౧౨) మహోపకారక నానవనై, శబ్దమయమాన, మాలైకత్తై, (౧౫) అవనాదరిత్తు, శూడుమ్మడి పట్టుకైక్కిడాన, అవక్కుపారూపమాన భాగ్యతై, (౧౮) కిట్టప్పెల్లోమ్; నమక్కు, ఒరుకుత్తైయన్దో? (౨౧). అత్తలైయిల్ కృపై యిల్ కుత్తైయన్దాకిలితే యిత్తలైయిల్ శేధ్ శ్రిఱ్కుత్తైయన్దావతెన్దుకరుత్తు. వితి-తప్పవొణ్ణాతకృపైయెన్ది నైక్కిటతు. నమక్కెన్దిటపన్దై బహుమానత్తారే ౨ “అత్త నిబహువచనమ్.”

అర్థము.—ఎల్లప్పుడును ఏకరూపుడై సమానమైనవారును (౩) మించినవారును తనకు లేకయే (౬) శేంచేసియున్నవాడును సమస్తలొకములను (తనకు శేషములుగా) కలవాడును (౯) వర్షమునుండి ఒకపర్వతముచే రక్షించిన (౧౨) మహోపకారకుడును నైన సర్వేశ్వరుని శబ్దములనియెడి మాలికలను (౧౫) (వాడు) ఆశపడి శిరస్సునందుధరించుటకుఁదగిన భాగ్యమును (౧౮) నొందితిమి; మనకు ఏమిఁకొఱత కలదు? (౨౧).

ఈ.—ఏద్రామ్బాట్టు. “అరియతున్దో వేనక్కు” ఎన్దిట విప్పుర్తియుమక్కెత్తై లేవన్దతెన్న, భగవత్కృపై యాలేవన్దతెన్దితార్.

ఎన్దుమ్-ఎల్లాక్కాలముమ్. (ఒన్డాకి యొత్తారుమ్ మిక్కార్ కళుమ్) ఎల్లాజ్జాడిన సముదాయత్తుక్కొప్పిల్లా మైయేయన్దిక్కే, ఓరోవకైక్కు మోరొప్పిన్దిక్కే యిరుక్కుమ్, ౩ “నతత్సమశ్చ” ఎన్దిటపడియే ఒరుప్రకారాన్వ యియాయ్కోణ్డు సమరాయుమధికరాయుమిరుప్పార్. (తన్దనక్కిన్ది నిన్దానై) ఎమ్మెరుమానార్ తెత్తే యెఱ్ఱు వ్దరుళిన నాళిలే ఆశవన్దార్ మకనార్ శొట్టెనమ్మిప్రసాదిత్తవారై - తన్దనక్కెన్దతు - తానానతనక్కెన్ద పడి. ఒరు వకైక్కొప్పిన్దిక్కే యిరుక్కిటతు పరత్వత్తిలల్ల, ౪ “అత్తానమానుషవృత్తే” ఎన్దిటపడియే - అవతరిత్తుమనిచ్చేటిట్టు కొణ్డు నిక్కిటనిలైయిలే” ఎన్దారామ్.

శీ-అ.—ఏద్రామ్బాట్టు (ఎన్దుమిత్యాది). “శొన్దాలైకల్ నన్దు కూట్టుమ్ వితియెయ్ తినమ్” ఎన్దైక్కటాక్షిత్తవతారికై (అరియ తున్దోవిత్యాది). “వితి” ఎన్దు - భగవత్కృపై.

“ఒన్డాకి” ఎన్దు విశేషిత్రతుక్కర్థమ్ (ఎల్లామ్ కూడినవిత్యాది). ఓరోవకైక్కు - స్వరూపగుణాదికలిలే యోరోప్రకారత్తుక్కు. ఇతుక్కుప్రమాణమ్ (నతత్సమశ్చేత్యాది). “ఒన్డాకి” ఎన్దవివత్తిలే - ఐక్యపక్ష తైనివర్తిప్పిక్కితార్ (ఒరుప్రకారాన్వయియాయ్ త్యాది). ఇతువే - శబ్దార్థముమ్. తనక్కెన్నాతే “తన్దనక్కు” ఎన్దుతుక్కు క్కరుత్తేతెన్న (ఎమ్మెరుమానారిత్యాది). శిలక్కివైష్ణవర్ కల్ కేటక్కు శొట్టెనమ్మియరుళిచ్చెయ్ తవారై ఎన్ద పడి. “తన్దనక్కు” - అవతరిత్తాశ్రితపరత్వై నాయురుక్కిటతనక్కు తన్దనక్కు - తానానతనక్కు. తానానతనైయావతు - స్వాసాధారణాకారమ్. అతావతు - ఆశ్రితపరత్వై యమ్. మేరే “మట్టైకాత్తపిరాక్” ఎన్దిరుక్కయారే - (మనిచ్చేటిట్టుకొణ్డునిట్కిటనిలైయిలే) ఎన్నుమిడమ్ సిద్ధమితే. మనిచ్చు - మనవ్యత్వమ్.

అ-అ-వి.—“అవతారత్తై సమాభ్యధికదారిద్ర్యమ్ శొల్లమ్మోతు, ౫ ‘ధనదేసమస్త్యాగే’ ఇత్యాదివాక్యజ్ఞశారేసామ్యమ్ శొల్లియరు క్కిటతే” ఎన్దుకేటక్కు; “అరుఅనన్దయైయవగాహిక్కమాట్టాతవివక్త నెన్జిలేపదుమ్మడిక్కుచ్చొన్న విత్తనైకాణ్” ఎన్దురుళిచ్చెయ్ వర్.

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౫-తి-వీధ్ శ్రిరున్దు. ౭-పా-కరియమేవి వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

౧౬౩

ఈ.-(ఎల్లావులకుముడైయాన్టనై) సర్వలోకేశ్వరవానకృష్ణనై. “కృష్ణవహీలో కా నామ్” ఇతే. ఇప్పడి యెల్లావల్ శ్రియుముడైయశెరుక్కా లేడడై మైనోవుపడవిట్టుప్పార్ తిరుక్కు-మోవెన్నిల్ (కుష్ట మిత్యాది) ఇన్ద్ర) పశికో పత్తాలే పశుక్క-భుమిడై యరుమ్తులై యవర్షి త్తపోతు, తోద్ర శ్రిరూమలై యెడుత్తు అన్దవాప త్తెరక్షి త్తవుపకారకనై. ౨ * తీయమైయితే. (శొన్నాలైకలిత్యాది) పరత్వత్తిల్ వన్దాల్ గుణసద్భావమితేయుళ్ళు తు, అవతరి త్తవిడత్తేయితే యతుప్రకాశిప్పతు; ఇప్పడివిషయమ్ పూర్ణమానాల్ “పేశవొణ్ణాతు” ఎన్దు మీళు కైయన్దిక్కే, ఇన్నిలైయిలే విభాక్కొలైకొణ్ణు పేశుమ్బడియానే. శొన్నాలైకళిన్దు శూట్టుమ్బడియాన భాగ్య త్తై ప్రాపిక్కప్పెల్లోమ్, ఇవరిప్పోతు, వితియెన్దిటతు, - భగవత్కృపైయై, తమక్కు ఫల్కైకాయాల్, అన నుక్కుత్తవిరవొణ్ణాతాకైయాల్ - వితియెన్దిటార్. ౩, “వితిశూన్దతాల్” ఎన్దుతితే.

(ఎన్నకుత్తెనమక్కే) ౪* సక్షమామిక్కిలక్కాకా తేకృపైక్కువిషయమాన సమక్కొరుకు తైయున్దో? నమ క్కొరుకుతైయున్దాకైయానతు - కృపైయై పరిచ్చిన్నమాక్కుకైయితే. ౫[సః] రక్షణమే స్వరూపమాయరుక్కు-మవర్. [తమ్] ప్రాతికూల్యత్తిలే ముతిరనిన్దవనై. [నిపతితంభూమా] దేవత్వత్తాలే తత్తైయిల్ కాలపావత వ్కపోక్కల్లు త్తైయిలేవన్దువిల్లున్దా. ప్రజై తీమ్బుశెయ్తాల్ పితాశిక్షిక్కత్తుడర్న్దాల్ మాతావికాళి లే విల్లుమాప్పోలే కాణుమివ్క భూమియిలేవిల్లున్దతు. [శరణ్య] ఏతేనుమ్దశైయిలుమ్ శరణవరణార్హరాన వర్. [శరణాగతమ్] కణ్ణట్టత్తిలే యనన్యగతిత్వమ్ తోద్రవిల్లున్దుళ్ళవనై. [వధార్హమపి] పెరుమాళ్ సిద్ధాన్త త్తాలుమ్వధార్హనే. [కాకుత్స్థః] కుడిప్పిచ్చాల్ వన్దనీరైయాలేరక్షితార్. కుడిప్పిచ్చుదన్దైరై దణ్డిక్కైక్కు-

జీ-ఆ.-“కుష్ట మొన్దాల్ ముత్తైకా త్తపిరా” ఎన్దు మేరేయరుళిచ్చెయ్కైయారే (సర్వలోకేశ్వరవానకృష్ణనైయెన్దతు). కృష్ణక్ సర్వ లోకేశ్వరనోవెన్ద(కృష్ణవహీత్యాది). “కృష్ణవహీలో కా నాముత్తుత్తిరపిచాప్యయః” ఇతిరాజనూయేభీష్మః. తులైయ-నశిక్కుమ్బడి. “ఓన్దు” ఎన్దుతుక్కర్థమ్ (తోద్ర శ్రిరూమలైయెన్దతు). ఇతైయుపకారమాకన్చొల్లుకైక్కుప్పడి కనత్తవాపత్తోవెన్దు (తీయమైయితేయె న్దిటార్). “నన్దు” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (పరత్వత్తిలిత్యాది). “ముత్తైకా త్తపిరా” ఎన్దు - ఆపత్సఖత్వాదిగుణజ్ఞై చొల్లుకై యారే (అతు ప్రకాశిప్పత్తెన్దు). విభాక్కొలైకొణ్ణు - “నన్దు” ఎన్దుతుక్కర్థమ్. శబ్దార్థమ్(శొన్నాలైకలిత్యాది). అనన్యోపాయరాన వివర్కొరుకు కృతమున్దో, “వితియెన్దిటమ్” ఎన్దిటత్తెన్దు (ఇవరిప్పోతిత్యాది). భగవత్కృపైయై - “వితి” ఎన్దులామోవెన్దు (తమక్కిత్యాది). ప్రయోగమ్కాట్టుకిటార్ (వితిశూన్దత్యాది).

కృపావిషయభూతరాకైయెక్కొణ్ణు “ఒరుకుత్తైయుమిలై” ఎన్దార్; కుత్తైయిల్లు మైయెన్దుతిరేకత్తారేదృఢీకరిక్కిటార్ (నమక్కి-త్యాది). కృపైయవనుక్కుత్తవిరప్పోకాతెన్దుతుక్కుప్రమాణమ్ (సఇత్యాది). “సతన్ని పతితంభూమాశరణ్యశ్శరణాగతమ్ | వధార్హమపికా ణ్ణత్తన్కృపయాపర్యపాల యత్” ఇతిసున్దరకాండే హనుమన్తప్రతిసీతా. * తచ్చబ్దమ్ - రక్షకత్వప్రసిద్ధియిలే. “పర్యపాలయత్” ఎన్దుతై క్కటాక్షిత్తు (రక్షణమేయిత్యాది). * ద్వితీయతచ్చబ్దమ్ - ప్రాతికూల్యప్రసిద్ధియిలే. “నిపతితమ్” ఎన్దిటపదసామర్థ్యజ్ఞోణ్ణు - భూమియి లెన్దిటతుసిద్ధమామిరుక్క, “భూమా” ఎన్దువిశేషిత్తుకుక్కుభావమ్ (దేవత్వత్తారేయిత్యాది). పావత - వైక్కప్పోకాత. పోక్కల్లు - గతికట్టు. భూమియిలేవిల్లుకైక్కుపేత్వన్దరమ్ (ప్రజైయిత్యాది) రసోక్తియారే. (కణ్ణట్టత్తిలేయితి) “శరణమ్” ఎన్దు - గృహ మాయ్, అతావతు - ఇవర్కణ్ణట్టత్తెన్చొల్లుకైత్తపడి. ౬ “హోహోయద్యపి” ఇత్యాదియైక్కటాక్షిత్తు * ఆపిశబ్దత్తుక్కర్థమ్ (పెరుమాళి త్యాది). (అపి) ప్రాణనోదే యరుక్కుప్పణ్ణుమ్ దణ్డిత్తుక్కర్హన్దన్దిక్కే వధత్తుక్కే అర్హనానాలుమెన్దుపడి. కుడిప్పిచ్చాల్ వన్దనీరైయా

ఆ-ఆ-వి.-అవతారమ్ సులభమన్దో, పరత్వమన్దో వివర్కవిషయమెన్దు; పరత్వత్తిల్ గుణసద్భావమాత్రమ్, అవతార త్తైయాయిల్లుగణజ్ఞో ప్రకాశిక్కిటతు; ఆకైయారే పరత్వమ్ శొల్లలామ్, అవతారమ్ విభాక్కొలైకొణ్ణుశొల్లపోకాతెన్దుకరున్దు.

౭.

౧౬౪ అరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౫-తి-వీధ్ నిరుద్దు. ౮-పా-నమక్కుమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ఈ.-ముడలాయిరాతోవెన్నిల్ [కృపయా] నామతోడజ్జినకార్యమ్ ప్రబలకర్త తాల్ తలైక్కట్టవొణ్ణా తాప్పోలే. అవ
రుమ్కృపాపరతన్త్రాకైయాలేనినై తలై తలైక్కట్టమాట్టార్. అవక్ కృపై విలై యుమ్ భూగతనానా, అతుక్కు
మేలేకృపై విలై న్దతు, ఇని అవరెవ్వుభీయాలే దణ్ణిప్పర్? (ఎన్నకుత్తెనమక్కే) ఎనక్కుక్కుత్తె యుణ్ణాకై యావతు-
అవక్ కృపై పరిచ్చిన్ని విషయమాకై యితే. ౭.

జీ-అ.-నతు-శరణాగతనానవిన్దినుక్కాకవసురర్ కలైనిగహిత్తదయై. అవనైవధియామైక్కుహేత్వన్దమ్ (అవనిత్యాది). (విలై న్దతు) విలై
న్దార్ దణ్ణిప్పారిలైయేయెన్దన్ది. ప్రమాణకథనానన్దముమ్ కుత్తెయిల్లామైయై దృఢీకరిక్కితార్ (ఎనక్కిత్యాది). “మద్భక్తంశ్చపచం
వాపి నిదాంకుర్వన్తియేనరాః । పద్మకోటిశతేనాపినక్షమామివసున్దరే” ఇతి శ్రీవారాహే. క్రమేణాన్వయః. ౭.

ప్ర-తి.—(ఏమామ్బట్టు) (ఎన్దుమిత్యాది) (ఒత్తారుమిక్కార్ కళుమిత్యాది) శ్వేతాశ్వతరే, [౬.] “నతస్యకార్యంకరణఞ్చవిద్యతే
నతస్మిన్కాన్త్యధికశ్చదృశ్యతే । పరాస్యశక్తిరివిధైవక్రూయతేస్వాభావిజ్ఞానబలక్రియాచ.” — (తన్దనక్కు) యుద్ధకాణ్డే [౧౨౦.]
రావణవధానన్దరేబ్రహ్మాదీనాంస్తోత్రానన్దరే, “ఇత్యుక్తోలోకపాలైస్తైస్సాన్విమిలోకస్యరాఘవః । అబ్రవీత్ప్రీదశశ్రేష్ఠానామోధర్మభృతాం
వరః॥౧౦౪॥ ఆత్మానంమానుషంమన్యేరామందశరథాత్తజమ్ । యోహంయస్యయతశ్చాంభవంస్తద్భ్రవీతుమే॥ ౧౦౫॥ ఇతిబ్రువన్తంకాకు
త్థన్సంబ్రహ్మబ్రహ్మవిదాంవరః । అబ్రవీచ్ఛృణుమేరామసత్యంసత్యపరాక్రమ॥ ౧౦౬॥ భవాన్నారాయణోదేవశ్రీమాంశ్చక్రాయుధోవిభుః ।
ఏకశృంగోపరాహస్త్యంభూతభవ్యసపత్నజిత॥౧౦౭॥.” — (ఎల్లావలకుముడైయన్దన్దై) రాజనూయేభీష్మః, “కృష్ణఏవహిలోకా
నామ్” ఇత్యాది. — (వితియేయేతినమిత్యాది) శ్రీవారాహే, “మద్భక్తంశ్చపచంవాపినిదాంకుర్వన్తియేనరాః । పద్మకోటిశతేనాపిన
క్షమామివసున్దరే.” — సున్దరకాణ్డే [౩౮.], “సతంనిపతితంభూమాశరణ్యశృరణాగతమ్ । వధార్హమపి కాకుత్స్థనికృపయాపర్యపా
లయత్॥౩౪౪॥.” ౭.

తాత్పర్యము.—పరత్వమునందును నవతారములయందును నెల్లప్పుడును నేకరూపుఁడును తనకు సమానులును నధికులును లేనివాఁ
డును సమస్తలోకములను తనకు శేషములుగాఁ గలవాఁడును శేషభూతులకు ఇన్ద్రియచేవచ్చిన రాశ్యవర్షమనియెడి యాపదను నొకగోవర్ధన
పర్వతమును ననాయాసముగ నెత్తి రక్షించినవాఁడును నైన మహాపకారకునివిషయమైన తిరువాయ్ మొట్టియనియెడి పుష్పమాలికలను వాఁడా
దరముతోఁగఁగించునట్లు వానికృపయనియెడి భాగ్యమునులభించితినిగాన నింక దానునికేమిఁజాలెనున్ వి? ౭.

మూ.—నమక్కుమ్ పూవిన్దిశై న్దక్కుమ్ మిన్దన్దై, ఇలత్తార్ । తమక్కుమ్ వానత్తవర్క్కుమ్ పెరుమానై, త్తణ్ణామనై ।
శుమక్కుమ్ బృతప్పెరుమానై చొన్దన్దైలైకళ్, శొల్లుమా అమైక్కవల్లెట్కినియావర్నికరకల్వానత్తై ౮.

అ.—(నమక్కుమ్) ఇన్దుత్తన్దిరువడికలైయాశ్రయిత్తనాముమ్ పెరియపిరాట్టియారుమానాల్, పెరియపిరాట్టియార్ పక్కలిత్కాట్టి
లుమ్ నమ్మక్కలిలేవ్యాముగ్ధనాయ్, అనాశ్రితరానదేవర్ కళుక్కుమ్ మనుష్వర్ కళుక్కుమ్ మెరువాశియన్దియే యొక్కవరియనాయ్, విదళద
రుణారవిన్దాధికసాకుమార్యచరణయగళనాయిరున్ద వెమ్మెరుమానెన్దై, “ఒన్దుశొల్లుక్కాణ్” ఎన్దురుళిచ్చెయేతరుళినాల్, శొల్లలామ్బడిశొ
న్దైలైకళ్ మైక్కవల్లెట్కినితిరునాట్టిలేతాన్ కరుణ్ణోవెన్దితార్. ౮.

అన్వ.—నమక్కుమ్ పూవిన్దిశై న్దక్కుమ్ (౩) ఇన్దన్దై ఇలత్తార్ తమక్కుమ్ వానత్తవర్క్కుమ్ (౬) పెరుమానై తణ్ తామనై
(౯) శుమక్కుమ్ పాతమ్ పెరుమానై (౧౦) శొన్దన్దైకళ్ శొల్లుమా అమైక్కవల్లెట్కు (౧౧) అకల్ వానత్తు యావర్ (౧౨)
ఇని నికర్. (౨౦)

[౪౨] తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౫-తి-వీధ్ శ్రిరున్దు. ౮-పా-నమక్కుమ్ వ్యాఖ్యానజ్జల్

౧౬౫

పన్నీ. — అనన్తరమ్, ఉభయవిభూతియుక్తనాన సర్వేశ్వరస్వైస్తుచిక్కిరి వెళ్ళు పరమపదవాసికలిల్ సదృశరుజ్జోవెన్దితార్.

అనాద్యజ్ఞానాదిసంసర్గతాల్ నిత్యసంసారికళుక్కుమివ్వరుకాననమక్కుమ్, పూవిల్ పిఱప్పాల్ పన్నభోగ్యతైయాలమ్, అత్తగుణపూర్తి యాలమ్ నిత్యసూరికళుక్కుమివ్వరుకానపిరాట్టిక్కుమ్, (౩) తదభోగ్యతాతిశయతాల్ అనన్దజనక నానవనాయ్, ఇవ్విరజ్జాకారత్తుక్కుము పపాదకమాయ్ అవిశేషజ్ఞరాన లీలావిభూతియిలుక్కోడు, విశేషజ్ఞరానపరమపదవాసికళోడువాళియి, (౬) నిరుపాధికమానసర్వశేషి త్వతైయైడైయనాయ్, ఇన్దభోగ్యతైక్కుమ్ మేన్దైక్కుమ్ మేలే సౌందర్యసౌగంధ్యసౌకుమార్యలావణ్యాదిగుణజ్ఞకుక్కున్తోల్ శెవియైయుడైయ, తామరై, (౯) శుమక్కున్నుడియన, తిరువడిక శైయైడైయనాన, సర్వాధికనై, (౧౨) ఇవాకారానుసంధానతాల్ ఉడైకొలెప్పదాతే శబ్ద సందర్భజ్జై, శొల్లుప్పడియాక, ఎన్నైయమైత్తుధరిక్కువల్ల వెనక్కు, (౧౫) అతివీస్తీర్ణయన, త్రిపాద్విభూతియిల్, అవికారాకారరాయను భవిక్కిఱవర్కళో ఆర్తా! (౧౮) ఇని, ఒప్పార్? (౨౦) ఇన్దళత్తిల్ తామరైపోలే ౧* ఇరుళోతరుమాళాలత్తిలే అనుభవిప్పార్క్కు ౨ * తెలివిశుమ్మిలనుభవిప్పార్ సదృశరల్లక శెన్దుకరుత్తు.

౧.

అర్థము. — మనకును తామరపువ్వుమునందుఁబుట్టిన పిరాట్టికిని (౩) మనోహరుఁడును భూలోకమునందున్న వారలకును (విశేషజ్ఞలైన) పరమపదవాసులకును (౬) నిరుపాధికసర్వశేషియు చల్లని తామరపువ్వుము (౯) ధరించునట్లున్న పాదములుకల సర్వాధికుఁడును నైనత్రియః పతిని (౧౨) శబ్దసందర్భములను జెప్పనట్లు ధరింపశక్తుఁడైననాకు (౧౫) విస్తీర్ణమైన పరమపదమునందు (వికారరహితులైననుభవించు వారు) ఎవరు! (౧౮) ఇంకమిఁదట సమానులగువారు! (౨౦)

౨.

ఈ. — ఎట్టామ్బట్టు. ఎమ్మెరుమానుక్కు త్తమ్మక్కలుణ్డన సజ్జాతిశయ తైయనుసన్నిత్తు, అవనుడైయ పుభయవిభూతియోగత్తుక్కుమ్ సౌకుమార్యత్తుక్కుమ్ తకుతియాక క్కవిశొల్లవల్ల వెనక్కు త్తిరునాట్టిలుమ్ నిక రిలైయెన్దితార్.

(నమక్కుమ్) ఇన్దు తన్దిరువడికతై యాశ్రయి త్త నమక్కుమ్. నిత్యసంసారికళుక్కు మివ్వరుకాయ్రిక్కిరి నమక్కుమ్. ౩ “నీశనేన్దైన్దైవొన్దుమిలే” ఎన్దైరత్తే. (పూవిన్దై నజ్జైక్కుమ్) నిత్యసూరికళుక్కుమివ్వరు కాయ్, రూపగుణతాలు మాత్తగుణతాలుమ్ పూర్ణైయాయ్రిక్కిరివభుక్కుమ్. (పూవిన్దై నజ్జై) పుప్పత్తిల్ పరిమళ తైవకుత్తాప్పోలే యిరున్దుళ్ళ సౌకుమార్యతైయమ్ భోగ్యతైయైయుముడైయవల్. ఇత్తలైన్దైన్దైన్దైయి లే యిరుక్కితాప్పోలేయాయ్రిక్కిరి అత్తలై కుత్తై వద్ శ్రిరుక్కిరివడి. (ఇన్దనై) ఇన్దనామిడత్తిల్. ముత్పాడిన్దై

జీ. అ. — ఎట్టామ్బట్టు (నమక్కుమిత్యాది). పిరాట్టిక్కుమున్నేతమైయెడుత్తు, “స్విగ్ధనానవన్” ఎన్దైత్తల్ ఫలితతై యరులిచ్చె య్యానిష్టుకొణ్డై, “శాలత్తార్” ఎన్దైతొడన్దై మేల్లొమ్కటాక్షి త్తవతారికై (ఎమ్మెరుమానుక్కిత్యాది).

నిత్యాశ్రయైన్దైత్తుక్కు ప్రతికోటిత్వేన వారుతాత్పర్యమ్(ఇన్దైత్యాది). “నజ్జై” ఎన్దు - గుణపూర్తిశొల్లుకీఱుక్కు ప్రతికోటిత్వేన తాత్పర్యాన్తరమ్ (నిత్యసంసారికళుక్కు మిత్యాది). “నిత్యసంసారికళుక్కు మివ్వరుకు” ఎన్దుతుక్కు ప్రతికోటియై యరులిచ్చెయ్యానిష్టు కొణ్డై, “నజ్జై” ఎన్దుతుక్కుర్థమ్ (నిత్యసూరికళుక్కు మిత్యాది). అవ్వరుకాయెన్దుతు - “పూవిన్దై” ఎన్దు పదార్థమాన సౌకుమార్యభో గ్యతాదికళాల్ నిత్యసూరికలిల్ విలక్షణై యైన్దుపడి. “నజ్జై” ఎన్దుపదత్తిసర్థమ్ (రూపగుణతాలుమిత్యాది). “పూవిన్దై” ఎన్దుతుక్కు భావమ్ (పుప్పత్తిలిత్యాది). “నమక్కుమ్” ఎన్దుతి నిరజ్ఞామర్థత్తుక్కు ప్రతికోటిత్వేన “నజ్జై” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (ఇత్తలైయిత్యాది).

అ. అ. వి. — ౪ “అస్మేకానాదగతః” ఎన్దిఱ తైయైట్టాన్దు (నిత్యసూరికళుక్కు మివ్వరుకాయెన్దుతు) — అవో పూర్ణై ఎన్దైత్తల్ తామపూర్ణ రెన్దిఱతున్దిన్దమ్. అత్తలైక్కు సౌకుమార్యాదికళో శొన్నపోతే - ఇత్తలైమాంసాస్యగాదిమయమాయ్రిక్కిరి అరు సిద్ధమిటెన్దై

౧౬౬ తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౫-తి-వీధ్ తిరున్దు. ౮-పా-సమక్కుమ్ వ్యాఖ్యానం.

ఈ. — యాయ్ ప్పిన్బాయిన్ వళుక్కు సే హి త్తిరుప్పతు. [త్యయికి ఇచ్చి తన మాప నే కింకార్యం సీతయామమ] పెరు మాళైన్దురుళినిన్బుచ్చెయ్ తే రావణా గోపురశిఖర త్తిలేవన్దు తోడ త్తినవాతే, “రాజదోహియాననైయల్ తిరుమున్నేనిన్బుచ్చెయ్ తే?” ఎన్దు మహారాజరవన్దే లే య్దుప్పాయ్న్దు వెన్దువన్దుపోతు పెరుమాళురుళిచ్చెయ్ కిత్తార్ ౨ [నవంసాహసయుక్తానినకుర్వన్దిజనేశ్వరా:] శిలర్దేల్ విళివేణ్డినాల్; పరికరభూతర్ నిన్బు ప్రథానరోమే ల్విన్బువార్? ౩ [లోకనాథః పురాభూత్వా సుగ్రీవన్నాథమిచ్చతి] కిడైప్పతుకిడైయాతోభివతు, ఇచ్చియా నిన్బార్. ౪ [సుగ్రీవంశరణజ్ఞతః] “శ్రీవిభీషణాభ్యానైప్పకురవాప్టే” ఎన్బార్ మహారాజర్, “ఇవన్ పుకురావి డిల్ నాములోమాకోమ్” ఎన్బిత్తార్ పెరుమాళ్, ఇప్పడియరువరుమ్ విప్రతిపత్తిపణ్డిన వితుక్కురు త్తే?” ఎన్దు జీయర్ కేట్టు; “ఇరువరుమ్ శరణాగతరాసవర్ కిడై విడోమ్” ఎన్దు విప్రతిపత్తిపణ్డిన వితుక్కురు త్తే? “ఎన్దు భట్టరుళిచ్చెయ్ తవారై. “సుగ్రీవంశరణంగతః” ఎన్దు త్తెనడ త్తప్పార్ త్తార్ మహారాజర్; ౫ “రాఘవంశ రణజ్ఞతః” ఎన్దు త్తెనడ త్తప్పార్ త్తార్ పెరుమాళ్. అత్తై యితే ౬ “ఆనయ” ఎన్దు - అవరై విడువి త్తత్తై త్తక్కొ-

జీ-అ. — “సమక్కుమ్” ఎన్దు మున్బుచ్చున్న తుక్కుభావమ్ (ఇన్బనామిత్తి లిత్యాది). ముత్పాట్టిన్బెల్లక్కు ప్రమాణమ్ (త్యయికి ఇచ్చి దిత్యాది). ఇదమసక్కుల్లిఖతమ్. ఎదుత్తన్లోకత్తుక్కువతారికై (పెరుమాళిత్యాది). ఇతుక్కుక్కీల్లోక్కిత్తిలే యారర్థవిశేష ముత్పాడయారే యత్తెయ్దుత్తరుళిచ్చెయ్ కిత్తార్ (ఏవమిత్యాది). “ఆసంసన్ద్ర్యమయాసార్థం తదిదంసాహసంకృతమ్” ఇతి పూర్వార్థమ్. యథాకాణ్డే. వైయల్ - త్తుద్రక్. ఎదుప్పాయ్న్దు - కిళిప్పిక్కుత్తు. వెన్దు - జయిత్తు. “జనేశ్వరా - నకుర్వన్ది” ఎన్బయారే - తమ్మై పరికరమాకనినైత్తు చొల్లుకిత్తార్నిత్తార్ (శిలరీత్యాది). ఇత్తార్ - పరికరభూతనానాన్ నిన్బు, ఎన్బైయేవి, ఎన్బైయారే కార్యమాకావిడిలన్దో నీర్ మేల్విన్బువేణ్డినవత్తరుళిచ్చెయ్ తారన్దు కరుత్తు. తమ్మై పరికరమాక నినైత్తిరుప్ప రెన్ను మతుక్కు ప్రమాణమ్ (లోకనాథ ఇత్యాది). “ఏవదత్వాచవిత్తాని ప్రాప్యచానుత్తమంయశః | లోకనాథః పురాభూత్వా సుగ్రీవంనాథమిచ్చతి | పితాయస్య పురాహ్యసీ చ్చరణోగర్వవత్సలః | తస్య పుత్రశ్చరణ్యశ్చ సుగ్రీవంశరణజ్ఞతః” ఇతికిన్బిన్బాకాణ్డే పమ్మతీరే హనుమన్తం ప్రతితిత్తణః. త్వప్రత్యయమ్ - అజ్ఞత్యవిధాయకమ్. “ఇచ్చతి” ఎన్దు తుక్కుభావమ్ (కిడైప్పతిత్యాది). పరికరభూతరెన్ను మతుక్కు ప్ర మాణాన్తరమ్ (సుగ్రీవమిత్యాది). ప్రసక్తాదైతిహ్యమ్ (శ్రీవిభీషణాభ్యానైయిత్యాది). పుకురవాప్టేన్బత్తు - ౨ “వధ్యతామ్” ఎన్దు తై నినైత్తు. ఉలోమాకోమెన్బత్తు - ౩ “నత్యజేయంకథిచ్చన్” ఎన్దు తైప్పల్. (ఇప్పడి యరువరుమిత్యాది). ప్రాసజ్జీరసోక్తి. (విప్రతిపత్తి యితి). మహారాజరమ్ పెరుమాళుమ్ పరస్పరమ్ శేషభూతరాక నినైత్తిరుక్క, ఒరువర్ కొల్లిల్ గోరుజర్ కేళాతే, శ్రీవిభీషణాభ్యానై, “పుకురవేణ్డు” ఎన్దుమ్, “పుకురవాప్టే” ఎన్దు మిజ్జనే విరుద్ధప్రతిపత్తిపణ్డిన వితుక్కు క్కురు త్తెన్బెన్బు పడి. పరిహారమ్ (ఇరువరుమిత్యాది). పరివారేయెన్బు పడి. అల్లత్తు; తత్తన్బితియిల్, మహారాజరై “శరణ్యర్” ఎన్దు పోకాతిత్తే. సుగ్రీవంశరణంగతః ఎన్దు తువుమ్ “రసోక్తియి త్తనై. ఉక్తార్థవివరణమ్ (సుగ్రీవమిత్యాది). అతావతు - పెరుమాళ్ తన్బై శరణమ్మకురుక్తయారే, “పెరుమాళు డైయ మార్గ్యతారే రాక్షసనై, పుకురవిట్టాలెన్బు తీర్జు వరుకిఱతో” ఎన్బేన్బు వేయవరై నోక్కప్పార్ త్తార్గన్బు పడి. భట్టర్ పెరుమా లుడైయ వాత్రితపారతన్ద్ర్యతైప్పల్ రసోక్తియారే పరిహరితారే యాకిలుమ్; మహారాజర్ పెరుమాళుక్కు తమ్మై శేష భూతరాక నినైత్తిరుక్తయారే, కేషియాన పెరుమాళుక్కు ప్పరిపరాకై యారే, “విభీషణాభ్యానైప్పకురవాప్టే” ఎన్బైరెన్బు భట్టరుక్కు తత్తన్బితియైప్పల్ మార్గభావమెన్బు పడి. “సాహంపరుషితిదేనదావచ్చావమానితః | త్యక్తాపుత్రాంశ్చదారాంశ్చరాఘవంశరణజ్ఞతః” ఇతివిభీషణః. పెరుమాళ్ “రాఘవంశరణజ్ఞతః” ఎన్దు త్తెనడ త్తప్పార్ త్తార్గల్, మహారాజర్ క్కు తమ్మై శేషమాకనినైత్తిరుక్కుమ్ నిరైకొరైయతో వన్బు (అత్తైయితేయిత్యాది) అతావతు - మహారాజర్ క్కు శేషమాకనినైత్తిరుక్తయారేయితే ౬ “ఆనయేనంపరిశ్రేష్ఠ” ఎన్దు మహారాజర్ ము న్నిరైయొక పణ్డికింక వేణ్డిల్ నైన్బు పడి. “ఆనయేనంపరిశ్రేష్ఠదత్తమసాధ్యభయమమూ | విభీషణోవాసుగ్రీవయదివారాచణస్సయమ్” ఇతి

౧॥ రా-య-౪-౪.	౨॥ రా-య-౪-౧-౨.	౩॥ రా-కీ-౪-౧౮.	౪॥ రా-కీ-౪-౧౯.
౫॥ రా-య-య-౧౨-౧౪.	౬॥ రా-య-౧౮-౩౪౪.	౭॥ రా-య-౧౨-౨౭.	౮॥ రా-య-౧౮-౩.

తరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౫-తి-వీధిరుద్దు, ౮-పా-నమక్కుమ్ వ్యాఖ్యానార్థం.

౧౬౩

ఈ.-శ్శవేణ్డిఁదు. [త్రయికిఞ్చిత్తమాపన్నే] నీర్మహరాజరానతరమ్ కులైయ అవనారువాఁడైశొల్లుమాకిల్, నీర్తేడిప్పోకిఱ శరక్కు త్తా నమక్కుఁశెయ్యవెన్దారిత్తే.

ఇప్పడి యవనిరుక్కైక్కడియెన్నెన్నిల్ (ఇలత్తార్ త్యాది) ఇప్పడి నెడువాశిపట్టవిషయజ్ఞలిలే న్నేహమొత్తిరుక్కైక్కడి; ఇరణ్డిఁ త్తిలుళ్ళారోడు మొత్తిరుక్కుచ్చెయ్తే ప్రాప్తి, ఇవర్ పడుక్కైప్పవ్ లుళ్ళవరాకై యాలే. అవఁ శేషియాన నిలైయుమిత్తలై పరతన్త్రమాననిలైయు మొత్తిరుక్కుమాలే. మాతాపితాక్కల్ ప్రజైకళిల్ కుత్తెవాళర్ పక్కలిలేయిత్తే యిరజ్జువతు, అత్తాలే సంసారికల్ ముచ్చడవేణుకిఱతు. అవ్విభూతియుముద్దాయరుక్కువిత్తే ౧, “సవ కాకినరమేత” ఎన్గిఱతు. (తణ్ణామరై శుమక్కుమ్ పాతప్పెరుమానై) కుళిర్ న్ద ఆనసపద్దతాలే ధరిక్కుప్పట్ట తిరువడికలై యుడైయ సర్వస్వామియై కుళిర్ త్రియాలమ్ పరిమళత్తాలుమ్ వెన్వియాలమ్ తామరై తిరువడికళుక్కుఁదొడదుచ్చుమక్కితాప్పోలే యాయిద్రుక్కిఱతు, ౨, “తామరైనికణ్ణాతమ్ కైయొవ్వా” ఎన్గిఱిత్తే. (శొన్దాలై కల్) “సర్వేశ్వరఁ ఆభీర్! నమ్మెయొరుకవిశొల్లుమ్” ఎన్దాల అప్పోలే

జీ-అ.-రామః, ప్రకృతక్లోకార్థకథనార్థమాక పెడుక్కితార్ (త్రయికిఞ్చిదిత్యాది). “కిఞ్చిత్” ఎన్గతుక్కుర్థమ్ (ఒరువారైశొల్లుమాకిరెన్దతు). ఒరువారైయవతు - జాతినిరూపణమృన్ముక్తై. తరమ్ - ఆతిశయమ్. తేడిప్పోకిఱశరక్కు - పిరాట్టి.

(ఇప్పడియవనిరుక్కైక్కడియెన్నెన్నిల్) ఎన్గిఱవవతారికావాక్యత్తుక్కుద్యేధాయోజనా. అతవతు - ముచ్చడ వివర్ పక్కలిలే న్నేహమొత్తిరుక్కైక్కడియెన్నెన్నిల్ న్నెన్దతల్; సంసారికళుక్కు మివ్వరుకొనసమక్కుమ్, యాపగుణజ్ఞళాలుమాత్త గుణజ్ఞళాలుమ్ పూరెయానవతుక్కుమ్ న్నేహమొత్తిరుక్కైక్కడియెన్నెన్నిల్ న్నెన్దతల్. ఇప్పడిమెన్దతు - “నమక్కుమ్ పూవిన్చినైన్దెక్కుమిప్పణ్” ఎన్దతైక్కటా ప్షిత్తు. ద్వితీయశక్తైయై యనువదిక్కితార్ (ఇప్పడి నెడువాశిపట్ట విషయజ్ఞలిలే న్నేహమొత్తిరుక్కైక్కడియెన్దతు). ముద్దినశక్తైక్క పరిహారమ్ (ఇరణ్డిఁ త్తిలుళ్ళారోడు మిత్త్యాది). ప్రాప్తి - (ఒత్తిరుక్కుచ్చెయ్తే) ఇత్త్యయః. ద్వితీయశక్తైక్కపరిహారమ్ (అవఁ శేషియాన విత్త్యాది). ఇన్దపరిహారజ్ఞళుక్కు - “ఇలత్తార్ తమక్కుమ్ వానత్తవర్ కుక్కుమ్ పెరుమాణ్” ఎన్గిఱపదజ్ఞలిలేనోక్కు. (పడుక్కైప్పవ్ దైన్దతు) “ఇలమ్” ఎన్దు - భూమియాయ్, అత్తాలే - శ్రీసూమిప్పిరాట్టియైచ్చొల్లి, అవకుడైయ విభూతియాకైయాలే యితుపడుక్కైప్పవ్ దైన్దపడి. ముద్దినశక్తైక్క పరిహారాన్తరమ్ (మాతాపితాక్కలిత్త్యాది). ఆక, “నమక్కుమ్” ఇత్త్యాదియైప్పవ్-శక్తిత్తు, “ఇలత్తార్ తమక్కుమ్ వానత్తవర్ కుక్కుమ్ పెరుమాణ్” ఎన్దతైప్పవ్-పరిహారైరాయ్దొడు. కుత్తెవాళర్ పక్కలిలే ముచ్చడవిరజ్జు మెన్దుమతుక్కు నియామకమేతెన్ద (అవ్విభూతియుమిత్త్యాది). ధరిక్కుమెన్నాతే, “శుమక్కుమ్” ఎన్దతుక్కుభావమ్ (కుళిర్ త్రియాలమిత్త్యాది). “తొద్రుచ్చుమక్కుమ్” ఎన్దతుక్కుసంవాదమాక - ౩ “సౌందర్యమార్దవసుగంధరసప్రవాహైః” ఇత్త్యాదిక్లోకమయననేయమ్. తామరైతిరువడికళుక్కున్దొద్రుక్కుమోవెన్ద (తామరైనిన్దిత్త్యాది). పూర్వరకల్ నిర్వాహమ్, “ఆమైక్కవల్లెమ్మ” ఎన్దతు - ఆశుకఃత్వమశొల్లి చ్చుమైక్కవల్లెనాన

అ-అ-వి.-కీర్తీవాక్యతైయుమ్మాట్టి “పూవిణ్ మిన్దెన్దై” ఎన్దతుక్కుతాత్పర్యమాకవుమామ్. — ఇజ్జ నేయోజక్కువుమామ్. అతవతు (ఇలత్తార్) ఎన్దు - పదోపాదానమృన్ముక్తిననన్తరమ్, శక్కానువాదమృన్ముక్తితార్ (ఇప్పడి నెడువాశిపట్ట విషయజ్ఞలిలే న్నేహమొత్తిరుక్కైక్కడియెన్దతు). అతుక్కువఁహారమ్ (అవఁ శేషియాన నిలైయుమిత్త్యాది). — (ఇలత్తార్) ఎన్దు - పదోపాదానానన్తరమ్ శక్కావాక్యమాయ్, పరిహారవాక్యజ్ఞైముఁపిన్నాక విజ్జ నేయోజక్కువుమామ్. ఎజ్జ నేయెన్నిల్; ఇలత్తారైమున్దఱిల్లువా నెన్దెన్నిల్ (అవఁ శేషియాన విత్త్యాది). పారతన్త్ర్యముభయవిభూత సాధారణమన్దోవెన్ద (ఇరణ్డిఁ త్తిలుళ్ళారోడుమిత్త్యాది). పడుక్కైప్పవ్ దొనమైయుమ్ విభూతి ద్వయసాధారణమన్దోవెన్ద (మాతాపితాక్కలైన్దు). “కుత్తెవాళర్ పక్కలిలే ముచ్చడవిరజ్జుమ్” ఎన్దుమతుక్కునియామకమేతెన్ద (అవ్విభూతియుమిత్త్యాది). ఇమ్మన్దుయోజనైకళుమ్ వాక్యజ్ఞోముఁపిన్నాకవే యెన్దుజ్జుకొల్వెను. — ౩ “సౌందర్యమార్దవసుగంధరసప్రవాహైః తే హి సుందరభుజస్యపదారవిన్దే | అమ్భాజడన్భుపరిరన్భామన్భజైన్దై త్తైన్దైరొజరతు మేళిరసాచిన్దై” ఎన్దు

౧ “ఇప్పడి నెడువాశి” ఇత్త్యాదివాక్యజ్ఞో శిలకోకజ్ఞలిలే పిన్నన్నాయమ్ శిలవిరగ్ధ్యత్యైసముద్దాయుయిన్దాయమ్, అవైవ్యాఖ్యాన విరుద్ధజ్ఞో. ౧॥ మ-ఉ. ౨॥ ౨౧-౨. ౩॥ సు-స్త-౩.

౧౬౮

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౫-తి-వీధ్ నిరున్దు, ౮-పా-నమక్కుమ్ వ్యాఖ్యానజ్జళ్.

ఈ.—కవిశొల్లిచ్చమైయుమ్మడియాకవల్లవెనక్కెన్గితార్” ఎన్దు మున్పుళ్ళముతలికళ్ నిర్వహిక్కుమ్మడి; అజ్జనన్గిక్కే-
భట్టర్ ౧ “ఎన్నాకియేతప్పతలిన్గి తనైక్కవిత్తాశొల్లి” ఎన్గిటపడియే - సర్వేశ్వరక కవిపాడినానాకై
యా లే కవిపాడ తట్టిల్లె; అవనజ్జీకరిత్తుత్తిరుక్కణ్ణళా లే కుళిరక్కటాక్షిత్తు, ‘నీరొరుకవిశొల్లుమ్’ ఎన్టాల్ పీతి
యా లే యుడై కులైప్పడా తే తరిత్తునిన్దు శొల్లవల్లెనానవెనక్కు ” ఎన్దు రుళిచ్చెయ్ వర్. అవనుడై యడిభయవిభూ
తియొగత్రాల్ వన్దవై శ్వర్యత్తుక్కుమ్ సౌకుమార్యత్తుక్కుమ్ తకుతియామ్మడియాన కవిపాడవల్లవెనక్కు. (ఇని
యావర్ నికరకల్ వానత్తే) పరమపద త్తిలే ధరిత్తునిన్దు, ౨, ‘అహమన్న మహమన్న మహమన్నమ్’ ఎన్నుమవర్ క
ళెనక్కెన్గొణ్ణార్? త్రిపాద్విభూతియాయ్ పురప్పడై త్తామ త్తనై యో వేణ్ణువతు. ౩ * తెలివిశుమ్బుకైయా లే
అన్నిలన్దా సే శొల్లువిక్కుమ్, ౪* ఇరుళో తరుమాళాలమాకైయా లే ఇన్నిలమ త్తై త్తవిర్ ప్పిక్కుమ్; ౫, ‘శీతనై యేతో
మువార్ విణ్ణుళారిలుమ్ శీరియర్’ ఎన్నక్కడవతితే.

౮.

జీ-అ.—వెనక్కెన్ద పడి. భట్టర్ నిర్వాహమ్, ధరిత్తునిన్దు శొల్లవల్లెనాన వెనక్కెన్ద పడి. ఉడైకులైప్పడా తే-పారవశ్యమైతా తే. “శొన్దాలెకళ్”
ఇత్యాదిక్కు - శబ్దసర్వజ్ఞతై చొల్లుమాటు - శొల్లుప్రకారమ్, అ మైక్కవల్లెట్టు - శొల్లి ముడిక్కవల్ల వెనక్కెన్దు మున్దినిర్వాహత్తు
క్కుశబ్దార్థమ్; భట్టర్ నిర్వాహత్తుక్కు, శబ్దసర్వజ్ఞతై చొల్లుమ్మడియాకవమైక్క - ధరిత్తునిన్దు, వల్లెట్టు - కవిశొల్లవల్ల వెనక్కెన్దు శబ్ద
ర్థమ్. “ఇతరత్తార్” ఇత్యాదియొక్కటాక్షిత్తుభావమ్ (అవనుడైయ వుభయవిభూతియిత్యాది). ఇవిన్ద త్తిరే - ముతలికళ్, కీథేతా నే, ‘ఇల
త్తార్ తమక్కుమ్ వానత్తవర్ కు మ్మెరుమానాకైయా లే - నమక్కుమ్ పూవిన్గి నై నజ్జెక్కు మిన్దనై’ ఎన్దు హేతువాక చొల్లియిరుక్క; ఇవిన్ద
త్తిలుమ్, (ఉభయవిభూతియొగత్రాల్ వన్దవై శ్వర్యత్తుక్కుమ్ సౌకుమార్యత్తుక్కుమ్ తకుతియామ్మడియాన కవిపాడవల్ల వెనక్కు) ఎన్దు శొల్లు
కిటపడియెజ్జనే” ఎన్దుకేట్టు; “కాకాక్షిన్దాయేన అన్వయిక్కక్కడవతు” ఎన్దు రుళిచ్చెయ్ తార్. అతావతు - “ఇలత్తార్ తమక్కుమ్
వానత్తవర్ కు మ్మెరుమానాకైయా లే-నమక్కుమ్ పూవిన్గి నై నజ్జెక్కు మిన్దనై; ఇలత్తార్ తమక్కుమ్ వానత్తవర్ కు మ్మెరుమానై త్తజ్జామరై
తుమక్కుమ్ పాతప్పెరుమానై-శొన్దాలెకళ్ శొల్లుమాటు మైక్కవల్లెట్టు” ఎన్దు జ్జనే వరక్కడవ తెన్దపడి. ఎన్గొణ్ణార్-ఎన్న సదృశర్? సదృశర్
వెన్ద పడి. ఆకల్ వాన త్తే-ఇనియావర్ నికర్. ఆకల్ వాన త్తేయుమక్కతిరిల్లా తిరుక్కుమోవెన్న (త్రిపాద్విభూతియైత్యాది). ౨ “అహమన్న
మ్” ఎన్దు అవర్ కకుమ్ కవిశొల్లానిట్టు, అవర్ కళిల్ తమక్కుతిశయమే తెన్న (తెలివిశుమ్మిత్యాది). తెలివై విత్తిక్కుమ్ విశుమ్మిత్యర్థః. ఇక్లేయిరు
న్దుకవిపాడుకిటవర్ కళ్ నిత్యసూరికళిత్తాట్టి లభికోవెన్న (శీతనైయైత్యాది). ఇన్ద శ త్తిల్ తామరైపోలే * ఇరుళో తరుమాళాల త్తిరే
యనుభవిప్పార్ కు, * తెలివిశుమ్మిలే యనుభవిప్పార్ సదృశరల్లరెన్దుకరుత్తు. (శీతనైయోహు వారిత్త్యాది). తిరుప్పాడలిలే తిరువనన్దా
మ్మాన్దేలే కణ్ణళార్ న్దురుకుకిట శీతశ్వభావనానవనైయే యనుభవిక్కుప్పెల్ దివర్ కళ్ పరమపదవాసికళాన సూరికళిలుమ్ కనత్తవర్ కళెన్ద
పడి. తిరువిరు త్తమ్ ఎక్కుపత్తోన్బతామ్మట్టు, “వేతనై” ఇత్యాది. క్రమేణాన్వయః.

౮.

ప్ర-తి.— (ఎట్టామ్మట్టు) (నమక్కుమిత్యాది). (ఇన్దనై) యుద్ధకాణ్డే, [౪౧.] “ఇదానీం మకృభావీర ఏవం విధమచిన్దితమ్ । త్వయి
కిశ్చిత్సహపన్నే కింకార్యం సీతయామమ ॥౪॥.”—ఏతత్పూర్వత్ర, “అథతత్రనిమిత్తాని దృష్టాన్తక్షణపూర్వజః । సుగ్రీవం సమ్మరిష్వజ్య
తదావచసమబ్రవీత్ ॥౧॥ ఆసం మన్త్ర్యమయా సార్థంతదిదం సాహసంకృతమ్ । ఏవం సాహసయంతాని నకుర్వన్తి జనేశ్వరాః ॥౨॥ సంశయే
స్థాప్యహం చేదంబలంచ సవిభీషణమ్ । కష్టంకృతమిదం వీర సాహసం సాహసప్రియ ॥౩॥.”—కిష్కిన్ధాకాణ్డే [౪] పమ్మతీరేహనూ
మన్తం ప్రతిలక్ష్యణః, “ఏవదత్వాచవిత్తాని ప్రాప్యచానుత్తమం యశః । లోకనాథః పురాభూత్వా సుగ్రీవం నాథమిచ్ఛతి ॥౧౦॥ పితాయస్య పు
రాహునీచ్ఛరణోద్ధర్త వత్సలః । తస్య పుత్రశ్శరణ్యశ్చ సుగ్రీవం శరణంగతః ॥౧౧॥.”—యుద్ధకాణ్డే [౧౭], “సోహం పరుషితస్తేన దాస
వచ్ఛావమానితః । త్యక్తాపుత్రాంశ్చ దారాంశ్చ రాఘవం శరణంగతః ॥౧౪॥.”—ఏతదుత్తరత్ర [౧౮], “అనయోనంహరిశ్రేష్ఠ దత్తమస్యా

[౪౩]

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౫-తి-పీల్ శ్రిరున్దు. ౯-పా-వానత్తుమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

౧౬౯

౭-భయంమయా! విభీషణోవాసుగ్రీవయది వారావణస్వయమ్ || ౩౪౪ || — మహాపనిషది, “ఏకోహవై వారాయణః సీత్ నబ్రహ్మనే శానో నేమేద్యావాపృథివీననక్షత్రాణి నాపాస్సిర్న సోమోనసూర్యస్స ఏకాక్షీనరమేత.” — (ఇనియావర్ నికరకల్పవత్తే) తెలిరియోచనిషది, [భృ-౧౦.], “ఏతత్సమగాయన్నాస్తే” ఇత్యాది.

౮

తాత్పర్యము.—అనాదియైన యజ్ఞానసంస్కరముచే నిత్యసంసారులకంటె నీచులైనమనకును అత్తగుణపూర్తికల పిరాట్టికిని తనభోగ్య తాతిశయముచే నానందజనకుడును నిత్యవిభూతియందు నిత్యసూరులకును లీలావిభూతియందున్న యజ్ఞాలకును నిరుపాధిక శేషియు స్వృహ జీయములైన పాదములుకల సర్వాధికునినుద్దేశించి తిరువాయ్ మొట్టి పాడుటకు శక్తుడైన నాతోసమానులునిత్యవిభూతియందును లేరు.

౮.

మూ.—వానత్తుమ్ వానత్తుభృమ్మరుమణ్ణభృమ్మణ్ణిన్గిల్. తానత్తుమ్, ఎణ్ణిశై యున్దవిరాతునిన్దాన్దనై ౨

క్కునట్టుజ్జ తడక్కైయననై కుడమాడియై । వానకోనై, క్కవిశొల్లవల్లెట్కినిమాటుణ్డే । ౯

ఆ.—(వానత్తుమ్) స్వర్గాద్యుపరితనలోకజ్ఞకుక్కుమ్ పృథివ్యాద్యగస్తనలోకజ్ఞకుక్కుమ్ తదస్తర్వర్త్యఖిలచరాచరజ్ఞకుక్కు మార్త భూతనాయ, శబ్దచక్రగదాధరనా యాశ్రితపరిత్రాణార్థమాక మనుష్యాదిరూపేణావత్తీర్ణనా యతిమనోహరదివ్యచేష్టితనాయ, శ్రీవైకుంఠనాథ నాయరున్ద వెమ్మెయమాన్దనై క్కవిశొల్లవల్లవెన్నోడొక్కుమో సరేన్దెవరనాన వెమ్మెయమాన్దా వెన్దితార్.

౯.

అన్వ.—వానత్తుమ్ ఉరోవానత్తు ఉమ్మరుమ్ (౩) మణ్ణభృమ్ మణ్ణిన్గిల్ తానత్తుమ్ (౬) ఎట్టు తిశైయుమ్ తవిరాతు (౯) నిన్దాన్దనై కూన్ నత్ (౧౨) శబ్దమ్ తడక్ కైయవనై (౧౫) కుడమాడియై వానమ్ కోనై (౧౮) కవి శొల్లవల్లెట్టు ఇని (౨౧) మాటు ఉణ్డే. (౨౩)

పన్నీ.—అనస్తరమ్, వ్యాప్తిదశైయోడు అనతారదశైయోడు వాళియఱ విళాక్కొలైకోణ్డు స్తుతిక్కవల్ల వెనక్కు సదృశగుణ్డో వెన్దితార్.

అకాశశబ్దవాచ్యమానస్తర్గత్తిలుమ్, ఉర్ధ్వాకాశపరికళాన, ఉపరితనలోకజ్ఞలిలుమ్, (౩) భూమిక్కుళ్ళుమ్, భూమియిన్గిల్, సా తాళస్థానజ్ఞలిలుమ్, (౬) ఇవల్ శ్రిలున్దానదేవాదిజాతిభేదత్రాలుమ్ బ్రాహ్మనాదివర్గభేదత్రాలుమ్ అష్టవిధమాన, పదార్థజ్ఞలిలుమ్, ఒమ్మమ్నఱు వాతపడి, (౯) వ్యాపిత్తునిన్దస్వరూప తైయుడైయనాయ్, ఇప్పడిముకన్దోన్దామేనిన్దురక్కిక్కైయన్దియే పుడైయుడైమైయారేకూనియాయ్, దర్శనీయమాన, (౧౨) శ్రీపాశ్చజన్యతైయుడైయ, పెరియ, తిరుక్కైయైయుడైయనాయ్, (౧౫) కుడమాత్తుముకత్తారే సర్వజనమకో హరియానచేష్టితజ్ఞతైయుడైయనాయ్, ఇన్నిలైయిరే నిత్యసూరికళుమనుభవిక్కుమ్, మేన్దెమైయుడైయనాననై, (౧౮) వ్యాప్తియోడు అనతారత్తోడు పరత్వన్దోడువాళియఱకబళికరిత్తు కవి, శొల్లవల్లవెనక్కు, ఇని, (౨౧) ఎతిర్, ఉణ్డే? (౨౩) ఓరోరాకారత్తైస్తుతిక్క ప్పుక్కుప్పిత్కాలిక్కు ముభయవిభూతియిలుమెతిరిలైయెన్దుకరున్దు.

౯.

అర్థము.—స్వర్గమునందును దానికిఁబైయొకాశమునందున్న పైలోకములయందును (౩) భూమియందును భూమికిఁగింది స్థానములయందును (౬) ఎనిమిదివిధములైన పదార్థములయందును ఒకటియువిడువక (౯) వ్యాపించియున్నవాడును నమ్రుతచే దర్శనీయమైన (౧౨) శబ్దముకల గొప్ప హస్తముకలవాడును (౧౫) కుంభనర్తకముచేసినవాడును నిత్యసూరులనుభవించువట్టి పరత్వముకలవాడునైన శ్రియఃపతిని (౧౮) కవి చెప్పటకు శక్తుడైననాకు ఇంక (౨౧) సమానులు కలరా? (౨౩)

౯.

ఈ. - ఒప్పతామ్బట్టు. ఆవనుడై యవ్యాప్త్యవతారాదిక శ్లెఱ్ఱుమ్బుక్కుక్కవిశొల్ల వల్ల వెనక్కె-తిరుణ్డోవె
న్నితార్. నిత్యసూరికల్ తాళ్ళనుభవిక్కిఱవిషయ త్తిల్ భోగ్యతాప్రకర్షతలే వేటొన్ఱటియార్కల్; ముక్తర్
౧-నోపజనంస్తరన్నిదంశరీరమ్. ఎన్ఱు-సంసారయా-త్తైయైన్ఱరియాతే నిట్పర్కళాకై యాలే, అవర్కళుమ్ నిత్య
రోడొప్పర్కల్; ఇళ్ళుళ్ళుపరాశరపారాశర్యాదికళోరోతుత్తైయిలేమణ్ణియరుప్పర్కల్, శ్రీవాల్మీకిభగవాన్ రామా
వతారమల్ల తటియా తేయరుక్కుమ్, శ్రీపరాశరభగవానుమ్ శ్రీవేదవ్యాసభగవానుమ్ కృష్ణావతారమల్ల తటి
యార్కల్, శ్రీశౌనకభగవాన్ రావత్తార త్తిలే ప్రవణనాయరుక్కుమ్; ఆజ్జనన్ఱి కే; సర్వేశ్వరనై యెఱ్ఱుమ్బుక్కు-
క్కవిపాడప్పెన్ద్రు వెన్నోడొప్పారుణ్డో? వెన్ఱితార్.

(వానత్తుమ్) స్వర్గ త్తిలుమ్. (వానత్తుళ్ళుమ్బురుమ్) అతుక్కుళ్ళాయ్ - పెరియ తాయరుక్కిఱ మహర్లోకా
దికలిలుమ్. (మణ్ణుళ్ళుమ్) భూమియిలుమ్. (మణ్ణిక్కిళ్ళ తానత్తుమ్) కీఱ్ఱిలుణ్డానపాతాళాదికలిలుమ్. (ఎణ్ణిజై
యుమ్) ఎట్టుత్తిక్కిలుమ్. (తవిరాతునిన్ఱాన్ఱనై) అవ్వవడేశ్శళిలుమ్ అవ్వవడేశ్శవర్తిళాన దేవాదిసకలపదా
ర్థజలిలుమ్, కడల్కోత్తాప్పోలేయెఱ్ఱుమ్మొక్కవ్యాపిత్తు పూర్ణ మాకవర్తిక్కిఱవనై. ఇత్తాల్ - అణుద్రవ్యజలిలుమ్
విభుద్రవ్యజలిలుమ్ వాళిశొల్లకిఱతు. అణువానవాత్తాశరీరమెఱ్ఱుమ్ వ్యాపిక్కుమాట్టా, విభువానవాకాశత్తుక్కు-
నియన్ఱైతయావ్యాప్తియిన్ఱై. ఆథవా, (వానత్తుమిత్త్యాది) స్వర్గాద్యుపరితనలోకజలిలుమ్ అతుక్కుళ్ళే మేలా
యరుక్కిఱ బ్రహ్మాదికలిమెన్ఱుమామ్.

(కూనల్ శ్శజ్జత్తడక్కైయవనై) ఇప్పడియెఱ్ఱుమ్ వ్యాపిత్తునిట్కిఱవన్ వ్యాప్యమానపదార్థజలోడొక్కవన్
వతరిక్కుమ్బడిశొల్లకిఱతు. ఇప్పడియవతరిప్పతు తానితరసజాతీయనాయోవెన్నిల్; ౨-“అతియఱ్ఱోతియరువై

జీ-ఆ. - ఒప్పతామ్బట్టు (వానత్తుమిత్త్యాది). (వ్యాప్త్యవతారాదికల్) ఎన్ఱవాదిశబ్దతలే - పరవ్యాహరైచ్చకైచ్చొల్లకిఱతు.
“తవిరాతునిన్ఱాన్” ఎన్ఱత్తైప్పన్ద్రు (వ్యాప్తియెన్ఱతు). “కుడమాడి” ఎన్ఱత్తైప్పన్ద్రు (ఆవతారమెన్ఱతు). “వానక్కొనై” ఎన్ఱత్తైప్పన్ద్రు
పరత్వమ్. ఇన్ఱమున్ఱుమ్ - పూర్వహరైచ్చకుక్కుముపలక్షణమెన్ఱపడి. “ఎతిరుణ్డో” ఎన్ఱిఱతెన్? మన్ద్రుమ్ పలరుమ్ కవిపాడుకిఱార్ కళైన్ఱై
యోవెన్ఱ (నిత్యసూరికలిత్త్యాది). ౩ “యత్రనాన్యత్వశ్శతి” ఇత్త్యాదియైప్పన్ద్రు (వేటొన్ఱటియార్కళెన్ఱతు). (నోపజనమిత్త్యాది) ఉన్ఱ
నమ్ - జనసమీపేవిద్యమానమ్, ఇదంశరీరంస్తరన్; శరీర తైన్ఱరియాతతు - ప్రకృతిప్రాకృతజగుక్కెల్లాముపలక్షణమ్. “ఇళ్ళుళ్ళు” ఇత్త్యా
దివాక్యవివరణమ్ (శ్రీవాల్మీకిత్త్యాది).

(అతుక్కుళ్ళాయ్) వాన్ఱిత్తాట్టిల్, ఉళ్ళాయ్ - పెరియాయరుక్కిఱ మహర్లోకాదికలిలుమ్. ౪ “ఉళ్ళుమనముమిడముమ్
మేలుమ్.” ఇన్ఱిడత్తిలిడత్తైచ్చొల్లి, అత్తాలే - పెరుమైయొచ్చొల్లకిఱతు. “ఉమ్పర్” ఎన్ఱు - మేలాయ్, అత్తాలే-మేలుణ్డాన మహర్లోకా
దికళెచ్చొన్ఱు - తత్త్వోకకుక్కుముపలక్షణమ్. “తవిరాతు” ఎన్ఱతుక్కుర్థమ్ (కడల్కోత్తాప్పోలేయిత్త్యాది). “తవిరాతునిన్ఱాన్”
ఎన్ఱత్తాల్ ఫలితమ్ వాళిశొల్లమ్బడియెన్ఱనైయెన్ఱ (అణువానమిత్త్యాది). (ఇత్తాలిత్త్యాది). ఈశ్వరనుక్కునియన్ఱైతయావ్యాప్తిశొన్ఱు-వ్యాప్తిని
యమనార్థమాకైయాలే అర్థాన్ఱిధమ్. ద్వితీయార్థత్తుక్కు, (వానత్తుళ్ళుమ్బురుమ్) వాన్ఱిలే, ఉళ్ళాయరుక్కిఱ - మేలాయరుక్కిఱ, క్లాఘ్య
రాయరుక్కిఱ, ఉమ్పరుమ్ - బ్రహ్మాదికళుమెన్ఱపడి. “ఉమ్పర్” ఎన్ఱు - దేవర్కళెచ్చొల్లకిఱతు. “ఉల్” ఎన్ఱు - మేలెచ్చొల్లకిఱతు.

(కూనలిత్త్యాది). పదోపాదానాన్తరమ్, “కుడమాడి” ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (ఇప్పడియెఱ్ఱుమిత్త్యాది). “కూనఱ్ఱున్ఱమ్” ఇత్త్యాదిక్కు
భావమ్ (ఇప్పడియవతరిప్పతిత్త్యాది). ఇతరసజాతీయనాయో - ప్రాకృతశరీరనాయోవెన్ఱపడి. (అతియఱ్ఱోతియితి) ఇతరసజాతీయనా

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౫-తి-వీధ్ శ్రిరున్దు, ౧౦-పా-ఉణ్ణముమిట్టనుమ్ వ్యాఖ్యానజ్జో. ౧౭౧

ఈ.—అట్టువై త్తిజ్జుప్పియన్” ఎన్నిఱపడియే - తన్నుడైయవప్రాకృతదివ్యసంస్థాన తైయితరసజాతీయ మాక్కిక్కొడ్డా
యిల్లు. ౧ “జాతోసిదేవదేవేశశబ్దచక్రగదాధర” ఎన్దుశొల్లుమ్మడియాయిల్లు. (కూనట్టున్దుమ్) ౨ “ప్రాజ్ఞలింప్ర
హ్వనూసీనమ్” ఎన్నిఱవిలై య పెరుమావైప్పోలే, భగవదనుభవత్తోల్ వందహర్షత్తాలేప్రహ్మీకరి త్తిరుక్కై. వాయతుకై
య తాక వసుభవిక్కి-అవనే! (తడక్కైయననై) ఉభయవిభూతియుమ్ నన్దుతున్జీనాలుమ్ పిన్నెయుమ్ కై విజ్ఞో
యిరుక్కు-మాయిల్లు. (కుడమాడియై) ఎట్టుమొక్క వ్యాపిత్తునిన్దుప్పోలే, ఓరూరాక కాణుమ్మడికుడకూర్తా
డినపడి. చేష్టితజ్జభుక్కెల్లాముపలక్షణమ్. (వానక్కొనై) ఓరూరళవన్దు క్కే బరునాట్టుక్కాక కాట్టికొడు
త్తుక్కొడ్డారుక్కి-అవడి. (కవిశొల్లవల్లెల్లు) ఇప్పడియిరుక్కి-అవనై యెక్కుముక్కుక్క-విశొల్లవల్లవెనక్కు. (ఇని
మాలుణ్డే) “అకల్ వానమ్” ఎన్దువిశేషిక్క-వేణుమో?, ఉభయవిభూతియిలుమెతిరిల్లై. F.

జీ-ఆ.—యిరున్దులుమ్, ద్రవ్యప్రాకృతమన్ది క్కే, “దివ్యమ్” ఎన్నిఱపడియే-అప్రాకృతమాయుక్కు మెన్దు పడి. అప్రాకృతసంస్థాన తై యితర
సజాతీయమాక్కి-అతుక్కు-ప్రమాణమ్ (జాతోసీత్యాది). పళ్ళుమేంశేవసుదేవ. “దివ్యంరూపమిదంచేవ ప్రసాదేనోపసంహర” ఇత్యుత్తరా
ర్థమ్. “ఇత్యేవముక్తామాత్రేదం రామాభ్రాతరమబ్రవీత్ | ప్రాజ్ఞలింప్రహ్వనూసీన మభివీక్ష్య స్సయన్నిన” ఇత్యయోధ్యాకాండే. ఇవసుక్కు
భగవదనుభవముణ్డోవెన్న; ౩ “ఉణ్ణతుశొల్లిల్” ఎన్నిఱపాట్టై క్కటాక్షీత్తరుళిచ్చెయ్కితార్ (వాయతిత్యాది). ఇతా - చాటు. అనుభవిక్కి
అవనేయెత్తు - అనుభవిక్కి-అవనన్దు వన్దు పడి. ౪ “బాహుచ్చాయామవప్తభి” ఇత్యాదియైక్కటాక్షీత్తుభావమ్ (ఉభయవిభూతియమి
త్యాది). “కుడమాడి” ఎన్దుతు - రామావతారత్తుక్కు ముపలక్షణమ్. “తవిరాతునిన్దువాక్” ఎన్దువ్యాపియై దృష్టానీకరిత్తు, ఇప్పదత్తుక్కు
భావమ్ (ఎక్కుమిత్యాది). ఓరూర్ - తిరువాయ్ప్పాడి, ఒరునాడు - పరమపదమ్. ఎట్టుమపుక్కెన్దుతు- “వానత్తుమ్” ఇత్యాదియైప్పోల్.
“మాలుణ్డే” ఎన్దు - స్థానవిశేషణ్డొల్లామైక్కు-భావమ్ (అకల్ వానమిత్యాది). క్రమేణాన్వయః. F.

ప్ర-తి.—(ఒన్దుతామ్మట్టు) (వానత్తుమిత్యాది). [ఛాం-ఉ-౨-౧౨.] “నోపదనంస్తరన్నిదంశరీరమ్” ఇత్యాదిపూర్వమేవలిఖితమ్.
—(కూనట్టున్దు త్తడక్కైయననై) పళ్ళుమేంశే [౩.] వసుదేవః, “జాతోసిదేవదేవేశ శబ్దచక్రగదాధర|దివ్యంరూపమిదంచేవ ప్రసాదే
నోపసంహర ||౧౦||.”—అయోధ్యాకాండే, [౪.] “ఇత్యేవముక్తామాత్రేదం రామాభ్రాతరమబ్రవీత్ | ప్రాజ్ఞలింప్రహ్వనూసీన మభివీక్ష్య
స్సయన్నిన ||౪౨|| అన్తేమాంసుయాసార్థం ప్రకాథిత్యంవసున్ధరామ్ | ద్వితీయం మేన్దున్దురాత్మానంత్యామియం శ్రీరుపస్థితా ||౪౩||” F.

తాత్పర్యము.—భగవంతునియొక్క పరపూజావిభవాన్తర్యా మ్యర్చనతారములనుగుఱించి కవిత్వము చెప్పటకుసమర్థుడనైనాతో
సమానులెవరునులేరు. F.

మూ.—ఉణ్ణముమిట్ట న్దుగ్గడన్దుమిడన్దుజీడన్దునిన్దు | జ్జొణ్ణకోలత్తొడువీధ్ శ్రిరున్దుమణ్ణాడియు |

జ్జణ్ణవాల్ హ్లాన్దునతేయుల కెననిన్దున్దున్దు | ఉణ్ణముమిట్ట నూన్దునోన్దు న్దునడియార్ క్కిన్దునూరియే |

ఆ.—(ఉణ్ణమ్) నిఖిలజగన్ని గరణోద్ధరణక్రమణోద్ధరణశయనస్థానాసన సంక్షేపాదిస్వకీయదివ్యచేష్టితజ్జశాలుమ్, స్వాసాధారణ దివ్య
సౌందర్యతాలుమ్, స్వకీయదివ్యరూపతాలుమ్తనతేయులకెననిన్దున్దున్దు త్తిరువాయ్ మొట్టిపాడుక్కైరు మహాభాగ్యమ్మణ్ణినే. భగవత్స్వ
రూపరూపగుణవిభూతియాభాత్త్యప్రదర్శకమా యతిమధురమా యతిరమణీయ సౌందర్యమా యతిమధురస్వరమాయురున్దు విత్తిరువాయ్ మొట్టియై,
ఎమ్మెరుమాసుక్కు నల్లరాయరుప్పార్ కేట్టాలెక్ పడువారో? ఎన్నితార్. ౧౦.

౧౭౨ తిరువాయ్మొళి.—౪-ప. ౫-తి-వీధ్ శ్రిరున్దు. ౧౦-పా-ఉణ్ణుముమిన్ద్రన్దుమ్ వ్యాఖ్యానభో.

అన్య.—ఉణ్ణుమ్ ఉమిన్ద్రన్దుమ్ కడన్దుమ్ (౩) ఇడన్దుమ్ కిడన్దుమ్ నిన్దుమ్ (౬) కొణ్ణ కొలత్తొడు వీధ్ శ్రిరున్దుమ్ (౯) మణమ్ కూడి యమ్ కణ్ణ (౧౨) ఆద్రొత్త ఉలకు తనతే (౧౫) ఎన నిన్ద్రాన్దై వణ్ (౧౮) తమిన్ నూన్ నోద్రేణ్ (౨౧) అడియార్ క్కు ఇన్దుమరి. (౨౩)

పన్నీ.—అనన్దమ్, వ్యాప్యవిషయరక్షణార్థమాన మనోహరిచేష్టితజ్జలైయుడైయవనై, ఆశ్రితర్ క్కానన్దావహమామ్బుడి కవిపాడభాగ్యమ్ పణ్ణినేన్ద్రితార్.

ప్రళయాపత్తిరేవయిన్ద్రేరేవైత్తుమ్, అనన్దత్తిరేయమిన్ద్రన్దుమ్, అవ్యాభిమానమ్ పోమ్బుడి యశన్దుకాత్మీయేయిట్టుమ్, (౩) అనన్దర ప్రళయత్తిరే వరాహరూపియాయడన్దెడుత్తుమ్, ౧ “ప్రతిశి శ్యేమహోదధే” ఎన్దుకడన్దురై యిరేకిడన్దుమ్, ౨ “అవప్తభ్యచతిష్ఠన్దుమ్” ఎన్దురావణ వధానన్దమ్ దేవర్ కకుక్కు క్కాట్టికొడుత్తునిన్దుమ్, (౬) మిన్ద్రాన్దై తిరువభిషేకమ్మణ్ణిన, తిరుక్కొలత్తోడే ఎన్దునరుళియిరున్దుమ్, (౯) నిత్యోత్సవమామ్బుడి, భూమియుడనే సంశ్లేషిత్తు రాజ్యమ్ పణ్ణియుమ్, ఇప్పడిప్రత్యక్ష సిద్ధమాన, (౧౨) చేష్టితప్రకారజ్జళారే, ౩ “పతివిశ్వస్య” ఎన్ది ఆప్రమాణనిరపేక్షమాకి, లోకమ్, తనక్కేషమ్, (౧౫) ఎన్దునాడాకచ్చొల్లుమ్బుడి, నిన్దుసర్వేశ్వరనైప్పద్రొ, విలక్షణమాయ్, (౧౮) సర్వాధికారమాన ద్రావిడప్రబంధతై, నిర్రిక్కైక్కు, అవన్దుడైయఅజ్ఞీకారమాకిఱ పుణ్యతైప్పణ్ణినేణ్ ; (౨౧) అవన్దుక్కడియారాన భాగవత్ క్కు, ఇప్పబన్దుమ్ అనన్దవన్ది యాన మేఘమాయితే యిరుక్కిఱకు. (౨౩).

అర్థము.—(ప్రళయమునందు) భుజించియు (సృష్టికాలమునందు) బయలుపడచియు గొల్పియు (౩) (అనన్దరప్రళయమునందు) వరాహవతారంబై త్తిరైత్తు (సముద్రతీరమునందు) శయనించియు (దేవతలకు సేవసాదించుచు) నిలిచియు (౬) (పట్టాభిషేక కాలమునందు) చేసిన అలంకారముతో వేంచేసియుండియు (౯) నిత్యోత్సవమగునట్లు సంశ్లేషమునొందియు సాక్షాత్కరింపబడిన (౧౨) ప్రకారములచే లోకములు తనకేషములు (౧౫) అనునట్లు ఉన్న సర్వేశ్వరునిగుఱించి విలక్షణమైన (౧౮) ద్రావిడప్రబంధమును నిర్రించుటకు (వానియంగీకారమనియెడి) పుణ్యము చేసితిని (౨౧) (ఈప్రబంధము) దాసభూతులకు ఆనందమునువర్షించెడి మేఘముగ నున్నది. (౨౩)

ఈ.—పత్తామ్బుట్టు. అవన్దుచేష్టితజ్జలైక్కు శొల్లుక్కు శ్యేయామ్బుడి కవిపాడవల్లెనాయ్, ప్రాప్తవిషయత్తిరే వాచికమాక వడిమై శైయ్యప్పెద్రొ సభవన్ది క్కే శ్రీవైష్ణవర్ కకుక్కు నన్దావహనా నేన్ద్రితార్.

(ఉణ్ణుమ్) ప్రళయాపత్తిరేతిరువయిన్ద్రేరేవైత్తునోక్కియుమ్. (ఉమిన్ద్రన్దుమ్) తిరువయిన్ద్రేరేయిరున్దు నెరుక్కుప్పడతపడివెళినాడు కాణప్యటప్పడవిట్టుమ్. (కడన్దుమ్) మహాబలిపోల్వార్ పరున్దిత్తాజ్జినాప్పోలే పటిత్తుక్కుణ్డొల్ ఎరై నడన్దుమీట్టుమ్. (ఇడన్దుమ్) ప్రళయజ్ఞోర్ణభూమియై మహావరాహమాయణ్ణభి త్తియిలే శెల్లము యుకి ఎడుత్తుక్కుడేటియుమ్. (కిడన్దుమ్) ౧ [బాహుంభుజగభో గాభముపధాయారిసూదనః | ఆజ్ఞలింప్రాజ్ఞుః కృత్వాప్రతిశి శ్యేమహోదధేః ఎన్దు] కిడన్దుకిడై యిలే లక్కై కుడివాణ్దుమ్బుడియాక, ఒరుకడలొరుకడలొడేళికిడ్కిడన్దొప్పోలే కడన్దురై యిలే కిడన్దుపడి. (నిన్దుమ్) ౨ “ అవప్తభ్యచతిష్ఠన్దుందదర్శధనురూజితమ్ ” ఎన్దునిన్దునిల్. (కొణ్ణ కొలత్తొడు వీధ్ శ్రిరున్దుమ్) ౪ “ఉటజేరామమాసీనమ్” ఎన్దిరున్దువిరుప్పొత్తల్, త్తాత్రమాన వొప్పనై యోడే

కి-అ.—పత్తామ్బుట్టు (ఉణ్ణుమిత్యాది). పాట్టెల్లామ్ కటాక్షితవతారికై (అవన్దుచేష్టితజ్జలైత్యాది). “తనతేయులకు” ఎన్దుతైప్పద్రొ (ప్రాప్తవిషయత్తిరేయిన్దుత్తు). “అడియార్ క్కిన్దుమరి” ఎన్దుతైప్పద్రొ (శ్రీవైష్ణవర్ కకుక్కుత్యాది).

“అరిసూదనః” ఎన్దుకుక్కర్థమ్ (కిడన్దుమిత్యాది). “ప్రతి” ఎన్దుకుక్కర్థమ్ (ఒరుకడలిత్యాది). ఉటజమ్ - పర్ణశాలై. ఉటజత్తి తిరుప్పావపోతు, “కొణ్ణొలమ్” ఎన్దుకు - ఏటిట్టుక్కుణ్డొలమ్మెన్దుపడి. ఆతావకు - జటాదికల్. త్తాత్రమాన - త్తత్రియసమ్మన్దియాన. ఆతా

[౪౪] తిరువాయ్ మొఱి.—౪-ప. ౫-తి-వీధి నీరున్దు. ౧౦-పా-ఉణ్ణముమిన్ద్రన్దుమ్ వ్యాఖ్యానబ్బో. ౧౭౩

ఈ.-పతిన్ రాయరమాణ్డిగున్దిరుప్పాతల్. (మణ్ణాడియుమ్) పతిన్ రాయరమాణ్ణుతల్ పడుక్కైప్పన్ద్రన్ద్రానభూమియైరక్షిక్కైయాలే శ్రీభూమిప్పిరాట్టియన్దైక్క, అవళోడేకలన్దుమ్.

(కణ్ణవాన్ద్రొలిత్యాది) ప్రమాణ్ణొణ్డిటియవేణ్డాతే, అనాద్యమభవజ్ఞొణ్ణు “ఇవనుక్కే శేషమ్” ఎన్దటియలాయరుక్కై; ఒరుననారుక్కేత్రత్తై, తిరుత్తువతుకముకువైప్పతు ఎరువిడువతాయ్ కృపివణ్ణానిన్ద్రాల్ “ఇతివనతు” ఎన్దటియలాయితే. ౧ “పెయితకావుకణ్డిర్ పెరున్దేవుడైయూపులకు” ఎన్నక్కడవతతే. (వణ్ణమిన్ద్రొనూఱ్ఱన్ద్రో) తిరువాయ్ మొఱిపాడుకైక్కు భాగ్యమృణ్డినే. వణ్ణమిన్ద్రావతు - ఉదారమాయరుక్కై. తన్నైయనుసర్థిత్తమాత్రత్తిలేనకలఫలప్రదమాయరుక్కై. అన్దిక్కే, పున్దైయతాకచ్చెయితవైయివర్ పేచ్చాతే, ఇన్దుశెయితశెయిల్ పోలేస్సప్టమాయరుక్కై. ౨ “చిరనిర్వృత్తమప్యేతత్పృత్యక్షమివదర్శితమ్.” కణ్ణవాన్ద్రొలెన్దుప్రత్యక్షమాయరుక్కిటతితే. (అడియార్ కిన్ద్రమారియే) సర్వేశ్వరనైక్కనిపాడప్పెన్ద్రవితువేయో? ఇతుశ్రీవైష్ణవర్కభుక్తానన్దానహముమాయున్దు. (ఇన్ద్రమారి) ఇన్ద్రత్తైయున్ద్రాక్కుమ్ మేళుమ్. ఇశెన్ద్రుక్కిటపడికణ్డాల్, ఇతుకక్కుమవర్కభుక్తజ్జనేయరుక్కిటతోవెన్దై. ౩ “తొణ్డర్ క్కముతున్ద్రొన్ద్రొన్ద్రైకళోశొన్నే” ఎన్దరితే. ౧౦.

ఈ.-పతు కిరీటాదిశ్. మణ్ణమ్-సంశ్లేషమ్. శ్రీభూమిప్పిరాట్టియన్దైక్క, కూడియుమ్-అవళోడేకలన్దుమ్. “మణ్ణమ్” ఎన్దు - ఉత్సవమాయ్, “నిత్యోత్సవమామృడి భూమియుడనేసంశ్లేషత్తు రాజ్యమ్ పణ్డియుమ్” ఎన్దురైయిల్ శబ్దార్థమ్. శ్రీభూమిప్పిరాట్టియన్దైక్కవెన్దు - పరమపదత్తుక్కున్దురుక్కిటపాతు, “రామస్యదక్షిణేపార్శ్వే సర్వశ్రీస్ససమాహితా సర్వేకుసీర్వికాలాక్షివ్యవసాయస్తథాగ్రతః” ఎన్దుతెప్పన్దు.

కణ్ణవాన్ద్రొలి - ఇప్పడిప్రత్యక్షసిద్ధమాన, “ఉణ్ణముమిన్ద్రన్దుమ్” ఇత్యాది చేపితప్రకారబ్బళాలే యెన్దుపడి. చేపితబ్బళల్లమ్ళొల్లి, “తనతేయులకనన్ద్రా” ఎన్దైయాలే వ్యావర్త్యపూర్వకమకవర్ధమ్ (ప్రమాణ్ణొణ్డిత్యాది). అనాద్యమభవమాకలు - జగద్విషయమాక పీర్వరనుక్కున్దాన వనాద్యనుభవమ్. అతుకొణ్ణు “ఇవనుక్కే శేషమ్” ఎన్దటియుమతుక్కు తాకికదృష్టాన్దుమ్ (ఒరువనిత్యాది). ఒన్ద్రొలిత్తిలన్దిక్కేయాయున్దు కముకువైప్పతు, అన్దైయాలే యన్దైదృష్టాన్దుమాక వెదుత్తు. అనాలితవన్దుడెయ ఉన్దానమోవెన్దు (పెయితకావిత్యాది). వణ్ణమిన్ద్రొ - ఉదారమానతమిన్ద్రొ. ఔదార్యమావతు - భుప్రదత్వముమ్, స్పష్టమాక అర్థప్రతిపాదనముమ్ సకలఫలప్రదమెన్దు - అదేవన్ద్రొణ్డిక్కిన్ద్రొన్ద్రొ పర్యన్దమానభుద్దతే. ఇరణ్ణామర్దన్దుక్కు, వణ్ణమిన్ద్రొ-అన్ద్రొకియతమిన్ద్రొ. వణ్ణై-అన్ద్రొ. అనాల్, పున్దైయతాకచ్చెయితవైయిన్దు శెయితశెయిల్ పోలే స్పష్టమాయరుక్కుమోవెన్దు (చిరనిర్వృత్తమిత్త్యాది). చిరనిర్వృత్తమపి-నెదుక్కులత్తిలే నిజవేతియరుక్కుచ్చెయితేయుమ్, ప్రత్యక్షమివదర్శితమ్ - ప్రత్యక్షమైలే కాట్టప్పట్టు. ఇతువునుప్పడి ప్రత్యక్షమాయరుక్కుమెన్ద్రొక్కు నియామకమున్ద్రొవెన్దు (కణ్ణవాన్ద్రొలిత్యాది). అతీంద్రవాన్ద్రొలెన్దై, “కణ్ణవాన్ద్రొలి” ఎన్దైయాలే - ప్రత్యక్షమెన్దులాన్దుడి యిరుక్కిటతెన్దుపడి. * పరబుధ్దేరప్రత్యక్షత్వాత్ అవర్కకుక్తానన్దానహ మెన్దటిన్ద్రొపడియెప్పడియెన్దు (ఇతెన్ద్రొత్త్యాది) ఇతు-ఇన్ద్రొలిరువాయ్ మొఱి. ఎన్ద్రొక్కిటపడి - ఎన్ద్రొక్కిటపడి. ఇప్పడియవర్కకుకప్పర్కళోవెన్దు (తొణ్డర్ క్కిత్త్యాది). అడియార్ కిన్ద్రమారియన్ - వణ్ణమిన్ద్రొనూఱ్ఱన్ద్రోవైన్దు. నూన్ద్రొ - నిరీక్కై. నోన్ద్రో - భాగ్యమృణ్డినే. ద్రావిడప్రబన్దతై నిరీక్కైక్కు భాగ్యమృణ్డినేన్దుపడి. ఉణ్ణమిత్తారభ్య, నిన్ద్రాన్ద్రొన్ద్రొన్ద్రొ-అడియార్ కిన్ద్రమారియన్-వణ్ణమిన్ద్రొనూఱ్ఱన్ద్రోనిత్యన్దు. ౧౦.

ప్ర-తి.—(పత్రాన్దుట్టు) (ఉణ్ణమితి) (కిన్ద్రమిత్త్యాది). యన్దకాణ్డే, [౨౧.] “వాహుంభుజగభోగాభ ముపధాయారిసూదనః॥ ౧౫॥ అన్ద్రొలిప్రాన్దుభుక్త్యా ప్రతిశ్శేషమహోదధే ॥౧॥” —(నిన్దుమితి) కిన్ద్రొన్ద్రొకాణ్డే [౧౬.] వాలివధానన్ద్రే, “అవన్దుభ్యచత్వన్ద్రో దదర్శధనుర్జాతిమ్ । రామంరామానుజంచైవ భర్తున్ద్రైవానుజంకుభా ॥౨౫॥” —(కొణ్ణొలన్ద్రొడు వీధి నీరున్దుమ్) అయోధ్యా

౧౭౪ తిరువాయ్ మొట్టి-౪-ప. ౫-తి-వీధి న్నిరున్దు. ౧౧-పా-మారిమాతాత వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

కాణ్డే [౯౯] చిత్రకూపే, “నిరీత్యముహూర్తంతు దదర్శభరతోగురుమ్ | ఉటజేరామమాసీనం జటామృదలధారిణమ్ ||౨౫||” — (వజ్ర మిట్ట) బాలకాణ్డే [౪] కుశలవగీతశ్రావిణాంమహాద్వీణాం శ్లాఘావచనమ్, “అహోగీతస్యమాధుర్యం శ్లోకానాంతువిశేషతః | చిరనిర్వృత్త మవ్యేతత్ప్రత్యక్ష మివదర్శితమ్ ||౧౭౪||.”

౧౦.

మణవాళమామునికళోతిరువడిక శేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—ప్రళయకాలమునందు సమస్తలోకములను దనయుదరమునందుంచి రక్షించియు సృష్టికాలమునందు బయలుపఱచియు అవాస్తవప్రళయమునందు ముణిగిపోయినభూమిని వరాహవతారంబై త్రి యండభిల్లిలోనుండి పైకెత్తియు రామావతారంబై త్రి సముద్రతీరము నందుశయనించియు రావణవధాన స్తరము సకలదేవలకు సేవసాదించియు అభిషేకాలంకారముతో వేంచేసియుండియు నిత్యోత్సవమగునట్లు భూదేవితో సంక్షేపించి రాజ్యమునుబరిపాలించియు ఇట్లుప్రత్యక్ష సిద్ధములైన చేష్టితములచే సకలలోకములును తనకు శేషములగునట్లున్న భగవంతునినుద్దేశించి తిరువాయ్ మొట్టిప్రబంధమునుబాడుటకు నేనుభాగ్యుండు యనెనని. ఇదియేగాక సకలశ్రీవైష్ణవులకును నానందావహుండును నైతిని.

మూ.—మారిమాతాతతల్లమలై వేజ్గడ తల్లలై | వారిమాతాతవై మూబ్బొట్టోళూళ్ళో కురుకూర్ నకర్ |
కారిమాట శడకోపక శొల్లాయిర త్రిప్పత్తాల్ | వేరిమాతాతపూమేలిరుప్పాళ్ విన్దై తీర్క్కు మే || ౧౧ ||
ఆధ్వార్ తిరువడిక శేశరణమ్.

ఆ.—(మారిమాతాత) సంసారదావాగ్ని దగ్ధసర్వజన్మస్తాపనాశకరమాన తద్విరుమలైయైత్తనక్కు దివ్యధామమాకవుడైయనాన తిరువే జ్గడముడైయానుడైయవాళితవాత్సల్యాది కల్యాణగుణప్రతిపాదకమాన ఇత్తిరువాయ్ మొట్టి వల్లారుడైయ సమస్తదుఃఖిజ్జలైయుమ్, భగవదా శ్రీతవాత్సల్యాదికల్యాణగుణైకభోగైయాన పెరియపిరాట్టియార్ పోక్కు మెన్దితార్.

౧౧

తిరుక్కురు కైప్పిరాన్బిళ్ళాన్బిరువడిక శేశరణమ్.

అన్వ.—మారి మాతాత తల్ (౩) అమ్ వేజ్గడమ్ మలై (౬) అల్లలై వారి మాతాత (౯) పై పూ పొట్టిల్ (౧౨) శూళ్ళో కురుకూర్ నకర్ కారి (౧౫) మాటక శడకోపక శొల్ (౧౮) ఆయిరత్తు ఇప్పత్తాల్ వేరి (౨౧) మాతాత పూమేల్ ఇరుప్పాళ్ (౨౪) విన్దై తీర్క్కుమ్. (౨౬)

౧౧.

పన్నీ.—అనస్తరమ్, ఇత్తిరువాయ్ మొట్టిక్కపలమ క ఇతిలన్వయమాత్రత్రాతే భగవదనుభవవిరోధియాన సకలపాపబ్ధలైయుమ్ తక్షకటాక్షత్రాతే లక్ష్మీపోక్కియరుగుమెన్దితార్.

వర్ణమ్, మాతాతపడియారే, కులిర్ న్దు, (౩) దర్శనీయమాయ్, తిరువేజ్గడమెన్దు తిరునామమాన, తిరుమలైయిరే తాళ్ళన్దార్ క్కు ముకన్దొడుక్కైక్కాకవన్దునిట్కిఱకలైయుడైయ, (౬) నిరుపాధికస్వామియై, పాదసాదికకుక్కు శిరోపచారమృణ్మణికిణజలసమృద్ధి, మాతాత, (౯) దర్శనీయమాన, పుష్పసమృద్ధియైయుడైయ, పొట్టిలారే, (౧౨) శూళ్ళప్పట్ట, తిరునకరియిల్, కారియెన్దు పేరాన పితృసమృద్ధతైయుడైయ థాయ్, (౧౫) మాటనెన్దుమ్ కుడిప్పేరైయుడైయ, ఆధ్వార్, అరులిచ్చెయ్త, (౧౮) ఆయిరత్తిల్, ఇప్పత్తారే, మధుప్రవాహమ్, (౨౧) మాతాత, తామలైయిరే, నిత్యవాసమపణ్మణికిలక్ష్మీ. (౨౪) అనుభవవిరోధియాన సమస్తపాపబ్ధలైయుమ్, తక్షకటాక్షత్రాతేపోక్కుమ్, (౨౬) ఇవరో కటాక్షిత్ర విషయత్తిర్ ఈశ్వరనుడైయ అపరాధసహత్వమన్జనీయమెన్దు కరుత్తు. ఇరు-కలిత్తుటై.

౧౧.

వాదిశేసరిఅర్చుకియ మణవాళచ్చీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అర్థము.—వర్ణము విడువకుండుటవలన చల్లని (౩) దర్శనీయమైన వేజ్గడమనియెడి తిరుమలయందు (వేంచేసియున్న) (౬) నిరుపాధికస్వామిని తీర్థము నశింపని (౯) దర్శనీయములైన పుష్పసమృద్ధిల తోటలచే (౧౨) వ్యాప్తమైన కురుకూరనియెడినగరమునందు కారి

తిరువాయ్ మొట్టి. — ర.ప. ౫-తి-పీఠ్ శ్రీరుస్తు. ౧౧-పా-మారిమాతాత వ్యాఖ్యానబ్బళ్. ౧౭౫

యనిప్రసిద్ధులైనవారిపుత్రులును (౧౫) మాజ్ అనియెడినలనామముకలవారును నైన ఆహ్వాద్య సాదిందిన (౧౮) వేయిపాశురములలో నీపదిపాశురములచే మధుప్రవాహము (౨౧) నశింపని తామరపువ్వుమునందు నిత్యవాసముచేయుచున్నట్టి (౨౪) భగవదనుగ్రహవిరోధిపాపములను (తనకటాక్షముచే) పోగొట్టును. (౨౬)

౧౧.

ఈ. — నిగమ త్తిల్ - ఇ త్తిరువాయ్ మొట్టికన్ద్రాగై పెరియపిరాట్టియార్, తమక్కేభరమాకక్కొణ్డన మ స్తదుఃఖబ్బలై యుమ్పోక్కువ రెన్నితార్.

(మారియిత్వాది) నిరస్తరమాక వర్షిక్కైయాలే శ్రమహరమాయ్ దర్శనీయమాన తిరుమలైయైయుడైయ సర్వేశ్వరనైయాయ్ త్తరు కవిపాడిల్లు. ౧* విజ్ఞాననాయకనీన్బుడి వెణ్బుత్తవాళిక్కైత్తాయ్ మణ్బుతల్ శేర్వున్దరు విశేయ్యానిల్కుమ్ మామలై యాక్కైయాలే యజ్జలై యాయ్ దర్శనీయమాయితోయిరుప్పతు. ౨. నమక్కుమ్ పూవికామిశై నజ్జెక్కుమిప్పనై” ఎన్దు - నిత్యానపాయనియాన పెరియపిరాట్టియారుక్కుమున్నే నిత్యసంసారిక భుక్కుమ్ ముకజ్జొడుక్కుమ్ శీలవజ్జెయైచ్చొల్లిన్ద్రాక్కైయాలే, శీలత్తుక్కైయాన తిరువేద్దడముడై యానై యాయ్ త్తరు కవిపాడిల్లు. (వారియిత్వాది) తిరుమలై మారిమాతాతాప్పోలే తిరునకరియుమ్ నారిమాతా తిరుక్కున్. ఇతుక్కుడి - తిరునకరిక్కునహ్యమ్ తిరుమలై యాక్కైయాలే. అక్కియతాయ్ దర్శనీయమాయిరు న్దుళ్ళపాట్టిలా లే శూక్రప్పట్టతిరునకరి. (కారిమాఱనిత్వాది) శొన్నవర్ధత్తి లతిశక్కై పణ్ణామైక్కు ఆప్యతిశ యమ్ శొల్లుకిఱతు.

జీ.అ. — నిగమమ్ (మారియిత్వాది) “పూమేలిరుప్పోల్ వినైశీర్ కుక్కుమ్” ఎన్దు తిలేనోక్కాకవవతారిక్కై (ఇ త్తిరువాయ్ మొట్టికన్ద్రాగై యిత్వాది)

“మారిమాతామైయాలే శ్రణ్బుల్లై” ఎన్దు వివక్షితర్థమ్ (నిరస్తరమాకవిత్వాది). తిరుమలై యప్పడి శ్రమహరమాయ్ దర్శనీయమా యిరుక్కుమా వెన్న (విజ్ఞాతలిత్వాది). విజ్ఞుక్కు-పరమపదత్తుక్కు, ప్రధాననాయక నానవనుడైయ తిరువభిషేక త్తిల్ వెణ్బుత్తమున్దువాళిక్కై పోలే, భూమిప్రదేశమాన మలైయిడియిలే శేరుప్పడియావనువియైప్పణ్ణానిఱ్ఱిఱ పెయితిరునులై యెన్దు సాశురత్తుక్కుర్థమ్. తిరుమిత్తమ్ విమ్బుతామ్బుట్టు, “ఒలవతల్ మామై” ఇత్వాది. ముత్తువాళిక్కై-ముత్తొల్లుట్టు. ముత్తుమలై యెన్దు పడి. వాళిక్కైయై-వాళిక్కై యొడొరైన్దు పడి. అజ్జలైయాయెన్దు చాటు. అజ్జలై-జలమ్ మాతాత ప్రదేశమ్. చాటువుక్కు, ధర్మత్తైత్తలై యిలే యుడైయైత్త పడి. అజ్జమ్-ధర్మమ్. “కృష్ణంరత్తంసనాతనమ్” ఎన్నక్కడవని శే. తిరువేద్దడముడై యానైయొకవిపాడిల్లు, పరమ పదనాథనై యన్దు వెన్న (నమక్కుమిత్వాది). కీర్తొచ్చొన్నవర్ధత్తైదృష్టైన్దుమాక్కియర్థమ్ (తిరుమలై యిత్వాది). నారిమాతాతిరుక్కొక్కుడిమై త్తెన్దు (ఇతుక్కుడియిత్వాది). సహ్యమ్-ప్రవాహ మూలమానమలై. పై-అత్తుకు. పూ-దర్శనీయతై. ఇరణ్ణాలుమ్-మికవుడదర్శనీయమెన్దు పడి. తిరుక్కొరియాలై యిట్టునిరూపిత్తిరుక్కుభావమ్ (శొన్నవర్ధత్తిలిత్వాది).

అ.అ.వి. — (విజ్ఞాతలిత్వాది) అతావతు. విణ్ శొడక్కమానసకలూకజ్జరుక్కుమ్ నిర్వాహకనాన సర్వేశ్వరనుడైయవాధిరాజ్యనూచక మాన తిరువభిషేక త్తిన్దై యున్దాయుక్కిఱ, సరమాయిరున్దుళ్ళ విలక్షణమాన ముత్తువాళిక్కై పోలే, మణ్ తొడక్కమాక శిఖరపర్వతమాకక్కి ట్టుత్తలై యున్ద శ్రీరుక్కిఱ పరువికల్ ప్రవహిమానిఱ్ఱిఱ మామలై యాక్కైయాలే అజ్జలైయాయ్. జలమ్ మాతాత ప్రదేశమాయదర్శనీయమా యితోయిరుప్పైత్త పడి. — “నమక్కుమ్” ఇత్వాదియాలే. సాశిల్వణ్ణొల్లుక్కైయాలే అతు, ౪ “ఎన్దైయార్వానై” ఎన్దు-తిరువేద్దడముడై యానిడత్తిల్ స్పష్టమాక్కైయాలే, గుణయోగత్తాలైయవరేప్రతిపాద్యైత్త పడి.

౧౧.

ఈ.—(వేరియి త్యాది) ఇ త్తిరువాయ్ మొఱ్ఱి క్కన్దార్ క్కుళలన్దొడుప్పాళ్ పెరియపిరాట్టియార్ రెన్దిటతు. తిరుమలై మారి మాతాతాకై యాలే తిరునకరివారిమాతాతు. ఆతాక్కయమాకై యాలే. పిరాట్టియార్ యవాసనపద్యమ్ వేరినూతాతు. వేరియెన్బతు - పరిమళమ్. ఇత్తున్దొర్ క్కివళ్ ఫలమ్కొడుక్క వేణువానెన్నెన్నిల్; తనక్కుమున్నే, తాకాట్టిక్కొడుత్త సంసారియైవిరుమ్బుమ్ శీలగుణమాయున్దు-ఇతిల్ శొల్లిన్దు; ఇశ్శీలగుణ మొరువర్ క్కుమ్ నిలమల్ల; తానటితల్, ౧* మయర్వఱమతిసలమ్మన్దు సరటితల్ శెయ్యుమత్తనై యాయున్దు; 'ఇప్పభావజైయిటివిర్ వెలియిట్టార్' ఎన్నుమ్ ప్రసాదాశయతాలే, సర్వేశ్వర ఫలమ్కొడుక్క అదశైయిలే యవనై విల్కి; 'నానే ఇత్తుక్కు ఫలమ్కొడుక్క వేణుమ్' ఎన్ను శనక్కుభరమాక ఏటిట్టుక్కొణ్డ ఫలమ్కొడుక్కుమ్. (వినై తీర్ క్కుమ్) ఇ త్తిరువాయ్ మొఱ్ఱి క్కన్దార్ క్కుళలన్దు భగవదనుభవవిరోధియాననకలప్రతిబద్ధకజ్జై యుమ్ పోక్కుమ్. ఇ త్తిరువాయ్ మొఱ్ఱి క్కన్దార్ క్కు అన్తిపుర త్తిలేపడియుమ్ నడైయుమ్మెన్దై.

౧౧.

వడక్కు త్తిరువీతిప్పిల్లై తిరువడిక శేశరణమ్.

కీ-౨.—తాత్పర్యమ్ (ఇ త్తిరువాయ్ మొఱ్ఱి యిత్యాది). రసోక్తి (తిరుమలైయిత్యాది). ఆతాక్కయమాకై యాలేయెన్బతు-తిరునకరివారి మాతామైయాలేయెన్బపడి. ఆతాక్కయమ్-వర్ దొతమడు. ఒరువర్ క్కుమ్-మన్ దొరువర్ క్కుమ్. 'వినై తీర్ క్కుమ్' ఎన్దు వితుక్కు- (ఫలమ్కొడుక్క మ్మెన్బతు). ప్రతిబద్ధకమ్ నివృత్తనూనాల్ ఫున్దిక్కు విశమ్బులై మెన్బజెప్పన్దు. హర్దభావమ్ (ఇ త్తిరువాయ్ మొఱ్ఱి క్కన్దార్ క్కుళలన్దు త్యాది). పడియుమ్ నడైయుమ్-అనుభవముమ్ కై జ్జర్యముమ్. పడి-జీవనమ్. నడై వృత్తి-క్రమేజాన్వయః.

౧౧.

జీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

తిరువిరుత్తమ్-వివృతామ్బుటు. విజ్ఞాతన్దా మైయొళిపయవామైవిన్దనన్దేర్. నన్బుతల్ వేణుమ్ వలవకడాకిన్బులేనవిన్బు. విజ్ఞాతనాయకన్దొడివెన్బుత్తవాళికైన్దాయ్. మన్దొతల్ శేర్వన్ దొరువిశెయ్యునిట్టు-మమలైక్కే.

తాత్పర్యము.—సర్వకాలమలయందును నవిచ్ఛిన్నముగ వర్తించుట చే మనోహరమైన తిరుమలయందు నిత్యవాసముచేయుచున్న నిరఘాతకస్వామినిగుఱించి దివ్యతిరుగరియందు వేచేసియుండు కారిపుత్రులైన యాత్మాత్ముల సాదించినవేయిపాశురములలో నీపదిపాశురములను నభ్యసించువారిని పురుషకారభూతురాలగు శ్రీదేవి తనరత్నవర్గములని యభిమానించి వారి సకలపాపములను బోగొట్టును.

౧౧.

ద్రవిడోపనిషత్సజ్జతియిలి త్తిరు వాయ్ మొఱ్ఱి క్కన్దొక్కన్దొక్కమ్.

(వీధీధరున్దు)

ఆనన్దనిర్భరమదీనవిభూతియు క్తం వై కుణ్డానాథమథవీశ్వరునిస్తుపకాసః ।

నాన్యస్స మో స్తిమమనాన్యనవాన్యమద్యే త్యానన్దపూరమధిపఞ్చమనూససాద.

3౫.

వాది కేసరి అద్భుతీయమణవాళచ్చీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అర్థము.—అథ-పిమ్మట, ఆనన్దనిర్భరమ్-ఆనందముచే బూర్ణుడును, అనీవవిభూతియుక్తమ్-దైవ్యములేని విభూతులతోఁగూడినవాఁడును నైన, వైకుణ్ఠనాథమ్-వైకుణ్ఠమునకుస్వామిని, వీశ్వ-సాక్షాత్కరించి, సః-ఆ, ముసః-శకతోపముని, స్తుపకా (స్క)-స్తుతించుచున్న వారగుచు, అద్య-ఇప్పుడు, సమః-(నాతో) సమానుఁడు, ఆన్య-ఇతరుఁడు. నఆ స్తి-లేదు, మమ-నాకు, ఆనవాన్యమ్ అపి-అభింపనశక్త్యమైనవస్తువును, నఆ స్తి-లేదు; ఇతి-అని (సాదించి), ఆనన్దపూరమ్ - ఆనందప్రవాహమును, అధిపఞ్చముమ్ - అయిదవ తిరువాయ్ మొఱ్ఱియందు, ఆససాద-ఛాందిరి.

3౫.

తాత్పర్యము.—తన విశ్లేషమును సహింపక బాధపడుచున్న యాత్మార్థము సర్వేశ్వరుడు ఉభయవిభూతియుక్తుడై తనయందొకటియు కొంతలేక నేపసాదింపఁగా ఆత్మార్థము సాక్షాత్కరించి నిరవధికముగ స్తుతించినవారగుచు ఉభయవిభూతులయందును తమతో సమానులును తమకు పొందఁగినవస్తువులును లేవని ఆనందాతిశయమును నీ యొదవ తిరువాయ్ మొట్టియందుఁ బొందిరి. 3౫.

ద్ర-తా.—(వీధ్ శ్రిరున్దు స్థైర్యులకుమ్) ఆపన్నా నన్యబద్ధో సరసిజనిలయా వల్లభే సాన్ద్రమో దే
భక్తాఘన్యం సశీలే తదుచిత సమయా శ్వాసదాన ప్రవీణే ।
కర్పూరా లేపశోభే సమధిక రహితే తోష కే సర్వపూర్ణే
కృష్ణే న్దుత్యాది భాజాం శత రిపుర వదద్ధన్య తాం నిన్ది తాన్యః. 3౬.

అర్థము.—ఆపన్నా నన్యబద్ధో - ఆపన్నులకు ముఖ్యబంధువును, సరసిజనిలయా వల్లభే - తామరపుష్పమును స్థానముగాఁగల లక్ష్మీభక్తిరయు, సాన్ద్రమో దే - నిరవధికానందముకలవాఁడును, భక్తాఘన్యం సశీలే - ఆశ్రితులయొక్క పాపములను బోగొట్టుటయే స్వభావముగాఁగలవాఁడును, తదుచిత సమయా శ్వాసదాన ప్రవీణే - ఆయాశ్రితులకుఁ దగినసమయమునందా శ్వాసమును నిచ్చుటయందు సమర్థుఁడును, కర్పూరా లేపశోభే - కర్పూరమును ధరించుటచేఁ బ్రకాశించువాఁడును, సమధిక రహితే - తనతో సమానులును సధికులును లేనివాఁడును, తోషకే (ఆశ్రితులను) సంతోషింపఁజేయువాఁడును, సర్వపూర్ణే - సర్వపస్తువులయందును పూర్ణుడై వ్యాపించియున్నవాఁడును, కృష్ణే - కృష్ణావతారంబై త్రినవాఁడును నైన భగవంతుని విషయమున, స్తుత్యాది భాజామ్ - స్తోత్రము మొదలగువాటిని బొందినవారలకు, ధన్యతామ్ - భాగ్యమును, నిన్ది తాన్యః - నిందింపఁబడిన యన్యులకల, శఙ్కరిపుః - శఙ్కోపముని, అవదత్ - సాదించిరి. 3౬.

వ్యా.—(ఆపన్నా నన్యబద్ధో) అమృతైవై మృషి శ్చాన్తనై - ఆశ్రితార్థమాక కృష్ణనాయవతరి తరుళి విరోధికై నిరసిక్కుమవనాయో (సరసిజనిలయా వల్లభే) మైయకణ్ణా శ్రిత్యాది - పెరియపిరాట్టియారుక్కు వల్లభ సమాయ్; (సాన్ద్రమో దే) వీవిల్వమిక వెల్లెన్ శ్చ న్దనమ్మచ్చు తత్ - నిరవధికానందై యుడైయనుమాయ్; (భక్తాఘన్యం సశీలే) మేవినిన్దుతోటావార్ విన్దెపోక మేవుమ్ పిరాత్ - భక్తుడైయపాపజ్ఞుకై పోష్పిక్కుమవనాయ్; (తదుచిత సమయా శ్వాసదాన ప్రవీణే) ఆర్థులవక్తై కాట్టుమమ్మనై - అవర్క కై సమయమతీన్దు సాత్తిక్క సాత్తిక్కవను భవిష్పిక్కుమవనాయ్; (కర్పూరా లేపశోభే) కరియ మేనిమిన్దై వెలియనీలు శిటితేయిడుమ్ - కరు త్తెరు మేనియిలే కర్పూర తైచ్చాత్తి యరుళి అత్తై లేమిక వుమ్ శోభమానుమాయ్; (సమధిక రహితే) ఒత్తారుమిక్కార్ కళుమ్ తన్తైక్కిన్ది నిన్దానై - నిస్సమాభ్యధికనుమాయ్; (తోషకే) నమక్కుమ్ పూవిన్దై నన్దైక్కుమిన్దనై - ఇన్ద్రాశ్రయి త్తపేరైయమ్ నిత్యాశ్రయేనానపిరాట్టియోడొక్క నిన్దెత్తానన్దిష్పిక్కుమవనాయ్; (సర్వపూర్ణే) వానత్తుమ్ వానత్తుళ్ళుమ్మరుమిత్త్యాది - సర్వదాసర్వత్ర సర్వపస్తుక్కుళిలమ్ వ్యాపిత్తునిన్దుమవనాయ్, ఇన్దుశొన్న వ్యాపారమ్ - మేలి త్తాన్దిల్ “ఉన్దుముమిన్దన్దుమ్ కడన్దుమిన్దన్దుమ్” ఎన్దుశొల్లకిలు నిగరణోద్ధరణ క్రమణోద్ధరణాదికళుక్కుపలక్షణమెన్దు తిరువుళ్ళమ్. ఏవం భూతనాన ప్పణ్ణవరై ప్పెరుమళిన్దత్తిలే స్తుతిప్రణమాదికై ప్పణ్ణుమనర్కశే భాగ్యవాన్దళో, తద్వ్యతిరిక్తరెల్లారుమ్ భాగ్యహీనరన్దు “వీధ్ శ్రిరున్దురున్దు” ఎన్దిఱదశకత్తిలే యాత్మార్థ వెలియిట్టురుళినా రెన్దిఱార్. 3౭.

నే దా న్తా చార్యర్ తిరు వ డి క శే శ ర ణ మ్.

తాత్పర్యము.—(౧) ఆపదనుబొందిన యాశ్రితులకు విరోధులను నిరసించిరక్షించువాఁడును, (౨) శ్రీదేవికి వల్లభుఁడును, (౩) నిరవధికానందముకలవాఁడును, (౪) భక్తులయొక్క పాపములను బోగొట్టువాఁడును, (౫) ఆశ్రితులను సంతోషింపఁగల సాత్త్వికసాత్త్వికపవారితో సంతోషించువాఁడును, (౬) శ్యామశ్చమైన విగ్రహమునందు కర్పూరచూర్ణమును ధరించుటచే మిక్కిలి శోభించువాఁడును, (౭) తనతో సమానును సధికులును లేనివాఁడును, (౮) ఆశ్రితులను సంతోషింపఁ జేయువాఁడును, (౯) సర్వకాలములయందును సర్వదేశములయందును సర్వపస్తువులయందును వ్యాపించియున్నవాఁడును, (౧౦) కృష్ణావతారంబై త్రిన సర్వసులభుఁడును నైన భగవంతుని గుఱించి స్తుతిప్రణామంబులనాచరించినవారు భాగ్యవంతులనియు ఇతరులు భాగ్యహీనులనియు నీ యొదవ తిరువాయ్ మొట్టి పదిపాఠములచే నాత్మార్థము సాదించిరి. 3౮.

తి.నూ.—వీధ్ శ్రిరుక్కు మూల్ విణ్ణిల్ మిక్కమయల్ తన్దై । యాన్ ద్రితత్తా త్తై పెరుమైయాన తెల్లామ్ ।

తోన్ ద్రివన్దు । నన్దుకలక్క ప్పొన్ ద్రినన్దు కన్దువీలురై త్తా । శెన్ద తుయర్ మాఱై తీర్ న్దు. 3౯.

అర్థము. — విణ్ణిల్ * పరమపదమునందు, పీల్ శీరున్దు - వేంచేయున్న, మల్ - వ్యామోహముకలసర్వేశ్వరుడు, మిక్కు - మించిన, మయల్ తన్నె - (అహ్వర్లయొక్క) వ్యామోహమును, అల్ ముతత్తా - తీర్చుటకై, తల్ - తనయొక్క, పెరు మైయాన తెల్లామ్ - వైభవములన్నియు, తోల్ ద - తోచునట్లు, నన్దు - (ఈలీలావిభూతికి) వేంచేసి, నన్దు - చక్కగా, కలక్క - సంశ్లేషింపగా, పోల్ శీ - మంగళాశాసనములుచేసి, శెన్దు - జరిగిన, తుయర్ - దుఃఖము, తీర్న్దు - తీరి, మాణ్ - అహ్వర్లు, నన్దు - మిక్కిలి, ఉకన్దు - సంతసించి, పీలు - (తనయొక్క) వైలక్షణ్యమును, ఉరైత్తా - సాదించిరి. 3౫.

అవ. — (పీల్ శీరున్దుమల్) ఇతిల్ - అప్రాకృతవిభూతియిలసాధారణాకారత్వైక్యాట్టవనుభవితృహృష్టరాకిణపడియె ప్పేళినపాకు రత్తెయనవది తరుళిచ్చెయ్ కితార్. అత్తెన్దెయ్ న్నిల్ ; ౧ * వల్వినైతీర్ కుమ్ కణ్ణ నానసర్వేశ్వరన్, సదృశసమృద్ధివస్తుకైయమవనా కవనుసన్నిక్కుమ్మడి పిణ్దువివరుడైయపిత్తు సవాసనమాక తీరుమ్మడివిలక్షణస్వరూపగుణవిగ్రహవిభూషణాయుధపత్నీ పరిజనవిశిష్టనాయ్ కొల్లు పరమపదత్తిల్ వ్యావృత్తితోల్ మవిరుక్కిట మేన్దెయ్ యమ్, లీలావిభూతియిలుల్పారెల్లాయెమ్ సృష్ట్యనుప్రవేశాదికళాలేరక్షీకటవళనన్దిక్కి మనుష్యుదిరూపేణవన్దతరిత్తు రక్షీత్తుకొల్లు పోరుకిటపడియెయమివర్ కుమ్ కాట్టికొల్లుడుత్తు, సర్వేశ్వరనివరోడేవన్దుత్తా సంశ్లేషమృద్ధియరుళ, అత్తెక్కుల్లు ౨ * తూట్టిశుమ్మణిముకిలుక్కుమ్మేలక్కే శెన్దార్ పణ్ణుకిటమధ్యశాశాసనత్తై, ఇక్కేయరున్దు అవనుడైయవుభయవిభూతై శ్వర్యర్తుక్కుమ్ మధ్యశాశాసనమ్మణ్ణి కృతకృత్యరాయ్, “ఉభయవిభూతియిలు మెన్నోడొప్పొరిల్లై” ఎన్దు హృష్టరాకిణ * పీల్ శీరున్దు లకిల్ తాత్పర్యత్తెయరుళిచ్చెయ్ కితార్ “పీల్ శీరున్దుమల్ విణ్ణిల్” ఇత్యాదియాలే యెన్దె.

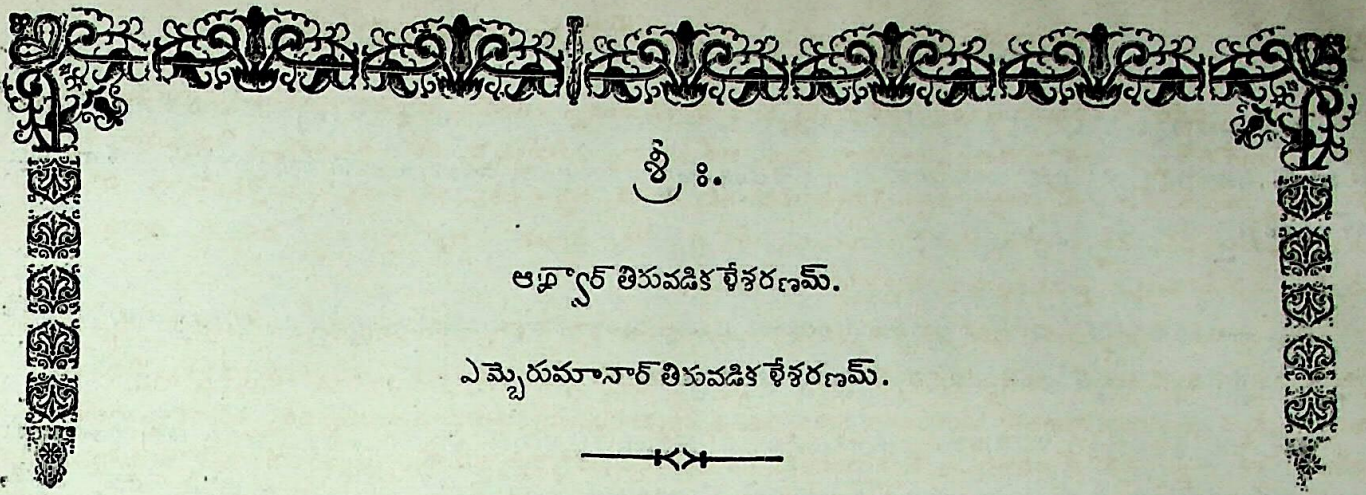
వ్యా. — (విణ్ణిల్ - పీల్ శీరున్దుమల్) 3 “అసీనః కాఞ్చ నేది శ్యేసః ససింహః సనేప్రభుః” ౪ “రామంరత్న మయేపీతే సహసీతస్య వేశయత్” ఎన్దుమ్, ౫ “పరివార్యమహత్తానం మన్త్రిణస్సుమపాసిరే” ఎన్దుమ్ కొల్లుకిటపడియె * వానక్కొనాయ్ * విణ్ణిల్ పెరుమానాయ్ * మైయకణ్ణాల్ మలరైల్లుత్తా వాకుత్తెమల్ పనాయ్ * పీల్ శీరున్దు పీలుకుమతనిక్కొల్ శెల్లవెట్టున్దు లియరుక్కిట సర్వేశ్వరన్. (మిక్కుమయల్ తన్నె) అహ్వర్లుడైయవత్తన్దు వ్యామోహత్తై. ౬ “సుయత్పురుక్షాతలన్ పేత్తెక్కన్ శెయ్ కేక వల్వినైయేనే” ఎన్దు పెల్ మవర్ కకుమ్ పేళిక్కై విడుమ్మడియన మిక్కుమయల్ తన్నె. (అల్ ముతత్తా) కైప్పిడి త్తతానిత్తెయ్ మల్ కైక్కాక. (తల్ పెరు మైయాన తెల్లామ్ తోల్ మనన్దు) కీక్కిల్ భ్రమమెల్లామాలుమ్మడి “పూనిన్దెన్దెక్కుమ్మిన్దున్, “తూవియమ్మశుడైయానడలాట్టియమ్మన్దున్ “ఎన్దు - పిరాట్టియోడుమ్ నిత్యసిద్ధోడుమ్ కూడియరుక్కిటవిరుప్పైయమ్, “ఇలత్తార్ తమక్కుమ్ వాన త్తవర్ కుమ్ పెరుమాన్దె “ఎన్దు - ఉభయవిభూతై శ్వర్యర్తయక్తనాయరుక్కిటపడియెయమ్, “పీవిల్ శీర్ ములర్ క్కుణ్ణన్ విణ్ణిల్ పెరుమాన్దెన్ “ఎన్దుమ్మడి - గుణవిగ్రహాదివైలక్షణ్యమ్ ముతలాన వైభవమెల్లామ్ ప్రకాశిన్ ఇక్కేవన్దు. (నన్దుకలక్క) “మేవినిన్దు తోల్ వార్ విన్దె పోక మేవుమ్ పిరాన్ “ఎన్దులామ్మడియవరుడనే సంశ్లేషిక్కు. (పోల్ శీరన్దుకన్దు) సర్వస్తాత్పరనానసర్వేశ్వరన్ కైక్కణ్ణ * పోల్ శీయైన్దెక్కళారత్తిల్లు తుమ్మధ్యశాశాసనమ్మణ్ణి, “పీవిల్ కాలమిక్కెమలైకే త్తిమేవప్పేల్ శీరే పీవిలిన్దు మిక్ కెరైనికల్ నన్దున్ మేవియే” ఎన్దు మిక్ కుమ్ హృష్టరాయ్. అన్దప్రీతుర్ధతియాలే (పీలురైత్తా) “వానక్కొనైక్కు విశొల్లవల్లెట్టినిమాలుడై “ఇనియావర్ నికరకల్ వానత్తే” ఎన్దు - తాముభయవిభూతియిలుమ్ వ్యావృత్తరానపడియె ప్పేళినార్. (శెన్దుతుయర్ మాణ్ తీర్న్దు) నివృత్తిదుఃఖరానవాహ్వార్. విక్లేవవ్యసనమెన్నుతల్ ; “వెయ్యనోయ్ కళో ముట్టుతుమ్ వియన్ ఇలత్తుపీయవే” ఎన్దుమ్, “కాల్ శీన్దున్దు మ్మకడుకివిన్దె నోయ్ కళో కళియవే” ఎన్దుమ్ కొల్లుమ్మవైయాతల్. (శెన్దుతుయర్ - తీర్న్దు - మాణ్ - నన్దుకన్దు పీలురైత్తా) నన్దు శెన్దు దుఃఖమ్ తీర్న్దు అహ్వారత్తన్దు ప్రీతరాయ్ ప్రీతిప్రకర్షత్తాలే తన్దు డైయ పెరు మైయైత్తా మేపేళినారాయ్ ద్దు.

పెరియడీయర్ తిరువడిక శేషరణమ్.

తాత్పర్యము. — కృష్ణునితో సదృశములును సంబంధులును నైన వస్తువులను జూచి కృష్ణుడని భ్రమించునట్లు కలిగిన యాహ్వర్లయొక్క విభ్రమము సవాసనముగ నివృత్తమగునట్లు తనవిలక్షణస్వరూపగుణవిగ్రహములతోను భూషణాయుధపత్నీ పరిజనములతోను పరమపదమునందుగన వైలక్షణ్యము తోచునట్లున్న వైభవమును లీలావిభూతి రక్షకత్వమును సర్వేశ్వరుడు వారికి జూపి వారితో సంశ్లేషించెను. అట్టి సంశ్లేషరసమును ననుభవించి వానియొక్క యుభయవిభూతై శ్వర్యమునకు మంగళాశాసనముచేసి యాహ్వర్ల తిరువాయ్ మొట్టియందుగృత కృత్యురైరి. 3౫.

నాలామ్బత్తిల్ - విన్దాన్దిరు వాయ్ మొట్టి ముల్ శీర్ ద్దు.

ఆక - తిరువాయ్ మొట్టి - 3౫ — పాట్టు - 3౮౭.

(29.)

ఆహ్వాన్ తిరువడిక శ్లోకము.

ఎమ్మెరుమానార్ తిరువడిక శ్రీశరణమ్.

తిరు. వాయ్ మొక్కి. — నాలాప్పత్తు - అత్యాదిరు వాయ్ మొక్కి - ౧-సా-తీర్ ప్పాళై వ్యాఖ్యానము.

మూ.—తీర్ ప్పారె యామినియెజ్జననాడుతుమనై మీ ।

రోడ్ ప్యావిమెంట్ తలచుకున్నాము. ఇప్పుడు తేలికగా ఉన్నాయి.

పోర్ ప్పాకు తాళశెయ్ తజ్జె వరై వెల్లి తమాయప్పా ।

రేర్ ప్పాకనార్ క్కివర్ శివై తుధాయ్ త్తై క్కిన్ తే॥

CA

ఆ.— (తీర్ పాపై యామిని) ఏవంభూతనాయరున వే మ్మెరుమానై విళ్లేప్పిత్తు అత్యస్తమవసన్నై యాయ్ మోహదశాపన్నై యాయరు
 వ పిరాట్టితిరుత్తాయారుముళవుముత్తైయారుమిగుడైయవసాదత్తైక్కణ్ణు “ఇవగుక్కిన్దవసాదమెత్తాలే వన్దకు” ఎన్ఱుమ్, “ఇతుక్కు పరి
 హారమెకా!” ఎన్ఱు మొరుకట్టువిచ్చియొక్కేట్రు, అవగుమ్ “క్షుద్రదేవకృతమ్” ఎన్ఱుమ్, “ఇతుక్కు పరిహారమతత్ప్రీణనమ్” ఎన్ఱున్జొల్ల, అ
 వర్కగుముకుకేట్టు ఇవళ్ పక్కలుళ్ళ స్నేహతిశయత్తాలే “ఏతేమ మొరుదవనై యాశ్రయిత్తాకిలుమివలైప్పెటిలకువే యెదగుక్కాత్తలాభ
 మ్” ఎన్ఱుపార్ త్తు అన్ద క్షుద్రదేవప్రీణనత్తిలేప్రవృత్తరాయ్ చెన్బిల్లానిట్టా, ఇప్పిరాట్టియినుడైయ తిరున్తోబీయానవళ్ “సిద్దళ్ కరుతుకిలవైయి
 డ్దల్ల, పరిహారమున్బు, నోయుమ్సిద్దళ్ కరుతుకిలవల్ల, ఇన్నుతునోయ్, ఇన్నుతుపరిహారమ్ ” ఎన్ఱున్జొల్లియవర్కలైనివ ర్సిప్పిత్తా శెన్బిటు. *

[illegible]

పన్నీ.—అతాద్విరువాయ్ మొట్టియిల్, కీటీల్ ద్రిరువాయ్ మొట్టియిల్ లివర్ కుల్ ప్పిఱన్దహన్ద ప్రకర్న మ్ మానసానుభవజనితమా కైయారే తద
మరూపమాకవనమడైయ్ ఆలోకనాలాపాదిముఖతారే సంక్షేపిత్తనుభవిక్కుప్పెఱతరవనాదమతియిక్క; అనుభావ్యనానవనమడైయ్ హాళి
తవివయపక్షపాతతైయుమ్, అధిక్యనూచకమాన వసాధారణచిహ్నుజ్జలైయుమ్, అతిశయిత భోగ్యత్వతైయుమ్, అపత్తుభిత్వతైయుమ్, విరోధనివ
ర్తకత్వతైయుమ్, విలక్షణవిగ్రహయోగతైయుమ్, అత్యాశ్చర్యమాన వుపకారకత్వతైయుమ్, నిత్యస్థూరి నేవ్యత్వతైయుమ్, నిరతిశయసౌలభ్య
తైయుమ్, నిత్యప్రమాణగమ్యత్వతైయుమ్ మనుసన్నిస్తు, “ఏవంవిధనానకన్ మైయనుభవిప్పియూతోట్టివతే” ఎఱ్ఱు అప్రకృతిద్వితరాయ్ మోహిక్క,
పార్శ్వస్థరానపరివరవరై ఆవ్యసిప్పిక్కతైశి, “ఁ సర్వాన్దేవాన్నమస్యన్తి” ఎన్నిఱకణక్కిలే పరివిత్తకవత్తారే “అమార్గజ్ఞభారేయూకియిమ్ పరి
హరిక్కల్పిమో?” ఎఱ్ఱుదోళిక్కి, ఇవర్ ప్రకృతియత్తిప్రగల్భసుహృత్తుక్కళాన క్రిమసురకవిసోల్యార్ అత్తైవిలిక్కి భగవన్నామసజ్జీర్తన
తదీయపాదపరాగస్పర్శాదికభారే పరిహరణీమమెఱ్ఱు ప్రతిపాదితపాశురతై; నాయక్ వైప్పిర్నాల్ న్నోళాయితై మకల్ వేఱుపాడుక్కణ్డు
ప్రతిపన్న భాషిణియాయరుప్పొళిరుక్కట్టువిచ్చివారై కేట్టు వెఱియూట్టారే పరిహరిక్కత్తోచజ్జిన * శేవిలిత్తోచక్కమానారైప్పార్ త్తు; ఇవర్ ప్రకృ
తియత్తిప్రగల్భయూనతోట్టిలివర్ కరుగోగ్గతైవిలిక్కి, తానిప్పొళునియూపిత్తుకోయిక్ నివారమఱిన్దాళాకభావిత్తు “కృష్ణనడియూకవన్దనోవు
క్కు అవనెయను సన్నిస్తుప్పిదైప్పిక్కుమతోట్టియ విళు పరిహరమ్” ఎఱ్ఱు వెఱివిలిక్కినపాశురత్తారే యరుళిచ్చెయ్ తొర.

၇။ တ-ဗ-ဂ-၇၆.

* శైలి-వళర్ తతాయ.

౧౮౦

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౬-తి. ౧-పా-తీర్ ప్పారై వ్యాఖ్యానజ్ఞు.

అన్య.—అన్యైమిర్ ఇని తీర్ ప్పారై (౩) యామ్ ఎజ్జనమ్ నాడుతుమ్ (౬) ఓర్ ప్పారై ఇ ఒళ్ (౯) సుతర్ ఉర్ ౧ నల్ (౧౨) ఇతు నోయ్ తేటిసోమ్ (౧౫) పోర్ పాకు తాళ (౧౮) శెయ్ తు అన్య ఇవరై (౨౨) వెల్విత్త మాయమ్ పోర్ (౨౪) తేర్ పాకనార్ క్కు ఇవళ్ (౨౬) శిన్దై తుళాయ్ తిక్కైన్దతు. (౩౦)

పన్నీ.—ముతత్తాట్టిర్ ఇవళ్ పాణ్ణపత్తు పాతియానకృష్ణనుక్కిడుపట్టా శెన్ను మిడమ్ నిరూపి త్తేన్దోమ్, అనపిన్బ ఇవళ్ నోయ్ తీర్ ప్పారై యెళ్ళే తేడువో మెన్దతో ధీయానవళ్ తాయరైక్కు తిత్తుచ్చొల్లుకితాళ్.

ఇవళ్ పక్కల్ పరివారే “ప తేను మొరువట్టియాలమివళ్ నోయ్ శమిప్పిక్క వేణుమ్” ఎన్ది రుక్మిణి అన్యైమిర్! అతు పరిహారమాకా తపిన్బ, ఇన్నోయ్ తీర్ ప్పారై, (౩) ఎన్నోడుళ్ళోడు వాళియట నోయినదియతీయాతనామ్ “ఎల్లారుళ్ళూడవారాయ” ఎన్దాలమ్, ఎజ్జనే ఆరాయ్ వోమ్? (౬) ఇప్పడిశొల్లుకిటనీయట్టాయో వెన్దిల్ ఇప్పోతునిరూపిక్కెయారే, ఇన్ద, అక్కియ, (౯) సుతరై యుడైయవళ్, ఉళ్ళుట ప్పిల్ ౧, క్లాఘ్యమాన, (౧౨) ఇన్ద, నోయే, “ఇవళ్ స్వభావత్తాలుమ్ ఇవళ్ వయవశో ధైయాలుమ్ నోయ్ ఆన్దరమాక పుల్ ౧ పడియాలమ్ వేటూరుశరీరరోగముల్ల విలక్షణరూప ప్రావణ్యరూపమానక్లాఘ్యమాననోయ్ ” ఎన్ద టియిట్టోమ్; (౧౫) ఇతెన్దవియమడియాకవన్ద తెన్దిల్ యుద్ధత్తుక్కు వేణుమ్, నిర్వాహజ్జైయడైయ, ౧ “యస్యమస్త్రీచగోస్తాచ సుహృచ్చైవజనార్దనః” ఎన్దతానే, (౧౮) శె య్ తు, దుర్యోధనాదికళ్ పాణ్ణవర్ కరై మేలిట్టవన్ద, అవర్ కరై ఐవరుమ్, (౨౧) వెల్లుమ్మడియాకప్పణ్ణిన, “అయుధమేదేక” ఎన్దాయు ధమెడుత్తుమ్ పకలైయరవాక్కియుమ్మణ్ణిన కృత్రిమరూపమానవాళ్ళర్చ్యచేష్టితజ్జరై యుడైయ, యుద్ధత్తిలే, (౨౪) అర్జునకేరిలే, ౨ “పార్థంస ఛాద్య” ఎన్ద ఎతిరికళమ్మ తన్దేలేపడుమ్మడిమున్నే సాగరియా యోనిన్దవనుక్కు, ఇవళుడైయ, (౨౬) నెళ్ళానతు, భృమిత్తు, అతివట్టియానిన్దతు. (౩౦) తేటిసో మెన్దపన్దెయార్-అవర్ కళ్ కలక్కమ్ తనక్కు మొత్తవోపాతి తళ తెలివే యవర్ కళుక్కుమ్ తెలివెన్దకరుత్తు. ౧

అవతారిక.—క్రింది తిరువాయ్ మొట్టి యందాహ్వానములు బుట్టిన నిరవధికప్రీతి మానసానుభవమాత్రమై యభీష్టమయిన బాహ్యసంక్షేపము లభింపనందున శోకము మితిమించి యాహ్వానత్యార్థరై మోహించిరి. ఇట్లు మోహింపగా వారిమోహమునుజూచిన బంధువుల మోహమునకుమూలమును నెఱుంగనివారై పలువిధములుగ నాలొంచి యామోహమును తుదొడేవతలచే బరిహరింప యెత్నించిరి. అనుచితముగ నెత్నించిన వారియత్నమునుజూచిన యంతరంగురాలైన చెలికత్తై యుచితములైన యుపాయములను వారికిఁజెప్పి వారి దురుద్యోగమును బోగొట్టెనని యియాటవ తిరువాయ్ మొట్టియందు సాదించుచున్నారు.

అర్థము.—ఓ! తల్లలారా! ఇంకమీఁద (ఈ యుపద్యోగమును) బోగొట్టువారిని (౩) మనము ఎచ్చట వెతుకుదుము? (౬) నిరూపించుటవలన ఈ సుందరమైన (౯) ముఖముకలయూపె పొందిన క్లాఘ్యమయిన (౧౨) ఈ వ్యాధిని నెఱిగితిమి; (౧౫) యుద్ధమునఁగావలసిన సేనావిభాగములను తానే (౧౮) చేసి (దుర్యోధనాదులు పాణ్ణవులను వాక్రిమించిన) ఆకాలమందు అయిదుగురిని (౨౧) జయించునట్లు చేసిన ఆశ్చర్యచేష్టితములుకల యుద్ధమునందు (౨౪) (అర్జునునియొక్క) రథమునందు సారథిగానున్న వానినిమిత్రముగ ఈ పెయొక్క (౨౬) మనస్సు కలతజెంది మోహించుచున్నది. (౩౦)

ఈ.—కీర్త ౩*వీర్ శ్రీరున్ద్రేయలకాయరుక్క, అనన్దరమ్*తీర్ ప్పారై యామినియాయరుక్కిటతితే. ఎమ్పార్ కీర్తీర్ శ్రీరువాయ్ మొట్టియాయు మిత్తిరువాయ్ మొట్టియాయు మనుసనిత్తు, “మొరుళ్ళు తనై యుమ్మోతేయో;

శీ-అ.—తీర్ ప్పారై యామిని పృవేశే. వ్యాఖ్యాతావినీడుపాడు (కీర్తీవీర్ శ్రీరున్ద్రేయది). అతావతు, కీర్త-నిరతిశయప్రీతియాయ్, ఇతి శీ-నిరతిశయదుఃఖమాయరుక్కిటతితే! ఎన్ద పడి, ఇతుక్కు సంవాదమ్ (ఎమ్పారిత్వాది). (మొరుళ్ళు తనై యుమ్మోతేయో) ఎన్నుమాప్పోలే

౧౮౨

తిరువాయ్ మొట్టి. — ర-ప. ౬-తి. ౧-పా-తీర్ ప్పారై వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ఈ. — తిరువభిషేకమ్బుణ్ణి యవ్వామనోరథమ్ తలై క్కట్టినాప్పో లేయాయ్ ము - తిరువాయ్ మొట్టియి లివరై యను భవిష్టితపడి.

కీర్త ౧ * వీర్ శ్రీరు ద్దేయిలకిల్ పిటన్దనిరవధికప్రీతిమానసానుభవమాత్రమాయ్ బాహ్యకరణయోగ్యమల్లా మైయాలే, ఎత్తనై యేనుముయర వేటిసతుతకరవిమ్మిక్కై క్కుడలామాప్పో లే మోహత్తుక్కుఱుప్పాయ్ తలై క్కట్టి ధ్ ము. ఇప్పడియిరుక్కిఱతమ్దశైయై; సర్వేశ్వరనోడేకలన్దుపిరిన్దునోవుపడుకితాళోరుపిరాట్టితన్నాన్ ద్రామైయా లేమోహిత్తుక్కిడక్క, ఇవళోదశైయైయనుసన్ధిత్త బన్ధవర్గముమ్ మోహిత్తు, “ఇతుదేవతా న్దరజ్జళాలేవన్దతో?” ఎన్దు దేవతా న్దరస్సర్వముదై యారైక్కొణ్ణుపుకున్దు పరిహారమ్బుణ్ణప్పక, ఇవళో ప్రకృతియత్తిన్దతోభీయానవళో, “నీజ్జళో పారిక్కిఱవై యివళోనోవుక్కు-పరిహారమల్ల, వివాశత్తుక్కుడలామిత్తనై; ఆనపిన్దు, భగవన్నామసజ్జీ ర్తనత్తాలుమ్ భాగవతపాదరేణువాలుమ్ పరిహరిక్కుప్పారుజ్జోళో” ఎన్దిఱ ఆవళో పాశురత్తాలే స్వదశైయైప్పేళు కితార్. ఇవర్ తామ్, “నచస్రీతాత్వయాహీనా” ఎన్దుమ్, “కురుష్వమామనుచరమ్” ఎన్దుమ్ శొల్లుకిఱపడియే, వ్యతిరేక త్తిలేధరియామైక్కు ఇళైయ పెరుమాళోడొప్పర్; అవ్వాపాకట్టవిడల్లైకిడక్కైక్కుమ్ గుణానుసన్ధాన త్తాలేజీవి త్తిరుక్కైక్కుమ్ శ్రీభరతాద్వానోడొప్పర్; ఎత్తనై యేనుమాన్ ద్రామైకరైపురణ్ణాలుమ్ “అత్తలై యా లేవేఱు” ఎన్దిరుక్కైక్కుప్పిరాట్టియోడొప్పర్.

కీ-అ. — అత్తాలే వికాసత్తై యుడైయైయాయ్ కొణ్ణు ఎన్దిలుమ్ ముఱ్ఱుట్టుప్పతఱుకిఱ నెఱ్ఱేయిత్తర్థం. అత్తైపెరుకినపడియెన్దుతు-“౪ అన్నే పెరుకుమిక” ఎన్దైప్పర్.

ఆనాలుమొరు సన్దతిశొల్లవేణుమితే, అత్తయాలే కీర్తీశ్రీరువాయ్ మొట్టియోడేసన్దతి (కీర్తీవీర్ శ్రీరున్దిత్యాది, స్వదశైయైప్పేళు కితార్ న్నుమళేవుమ్) సన్దానమ్. తకరవిమ్మిక్కైక్కు - అధఃపత్తిక్కైక్కు. బన్ధవర్గముమ్ మోహిత్తెన్దుతు - కలన్దియెన్దుపడి. భగవన్నామ సజ్జీర్తనత్తాలు మెన్దుతు - “వేర్ శొల్లుకిఱ్ఱిర్” “కళిఱట్టపిరాత్తిరునామత్తాలే” ఇత్యాదియైప్పర్. భాగవతపాదరేణువాలు మెన్దుతు - “మాయన్ద మరడినీఱు” ఎన్దైప్పర్. స్వదశై - * మద్రోగుతేయవమ్ తొయితదశై. పిరాట్టిదశై యివర్ క్కు వర క్కుడుమోవెన్దు; పిరాట్టిమాత్రమ్బు క్కేయొల్లారోడుమొప్పరెన్దితార్ (ఇవర్ తామిత్యాది). “కురుష్వమామనుచరంవైధర్త్యం నేహవిద్య తే” ఎన్దిఱ్ఱోకత్తిర్; “వైధర్త్యమ్” ఎన్దు పదమిఱ్ఱు వేణువతు. ఆనాల్ విశ్లేషత్తిర్ ముడిన్దుపిఱ్ఱైక్కువాణ్ణాతోవెన్దు (అవ్వాపాకట్ట విడల్లై యిత్యాది). నశైయిన్దుడైయవనువ్వుత్తిక్కుమ్, అత్తాలే పాకట్టవిడల్లైకిడన్దు గుణానుసన్ధానత్తాలే ధరి త్తిరుక్కైక్కుమిన్దదృష్టాన్దుమ్. ఇప్పడియైయమ్ మిక్కుత్తిరిప్పణ్ణానాల్, ప్రాప్యసిద్ధిక్కునుగుణమాక యత్నమ్ పణ్ణువితేయదుప్పతెన్దు (ఎత్తనైయేనుమిత్యాది). అత్తలైయాలేవేఱున్దిరుక్కైక్కున్దు విడల్లై - “౫ శరైన్దుసజ్కులామ్” ఇత్యాద్యనుసన్ధేయమ్.

అ-అ-వి. — రాతరే?; ఎనక్కుభగవదనుభవమ్బుణ్ణవేణ్ణానోవెన్దు (నల్పూవై పూవీన్దవణ్ణైపుకల్ - నయప్పడైయనావీ. కిళివితుడై ఉల్పా తివోమ్), శ్లాఘ్యమానత్తానైత్తూవి లీన్దప్పట్టిరుక్కిఱ వణ్ణమ్మోరేయిరుక్కిఱవణ్ణత్తైయైడైయవన్దుడైయ కల్యాణగుణజ్జై శ్లాఘ్యమాననావాలే యాన్దప్పట్టిరుక్కిఱ శబ్దత్తిన్దుడైయ సన్దర్భత్తిరే, పాతివోమ్ - అన్దర్భతమామ్బుడిపణ్ణువుతోమ్. ఇత్తాలే - అనన్దుడైయకల్యాణగుణజ్జై * బోధయన్దపరస్పరమ్బుణ్ణియనుభవిప్పతోమ్ ఎన్దుకరుత్తు. — ఇవర్ తామిప్పడినోవుపడువానె?; విషయమదుర్దభ మెన్దుత్తిదాల్ విట్టు

౧|౩౫. ౨| ర-అ-౫౩-౩౧. ౩| ర-అ-౩౧-౨౨. ౪| పె-అ-౮. ౫| ర-ను-౩౯-౩౦.

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౬-తి. ౧-పా-తీర్ ప్పారై వ్యాఖ్యానజ్ఞుఁ.

౧౮౩

ఈ. — ముతల్ తీరువాయ్ మొట్టియిలుమ్ - పరత్వమితే పేశిల్లు; అన న్తరమ్ - అవతార సాలభ్యతై యనుసన్నిత మోహికచ్చెయ్ తేయుమ్, ౧ * అజ్జితైయమడనారైయిలే - తూతువిడవల్లరామ్మడి యుణర్ త్రియుడైయరా నార్; ౨ * వీల్ తీరున్దేలులకీల్ - పరత్వతైయనుసన్నితవన న్తరమ్, తాముమ్ మోహిత్తు త్తమ్ దశైయైయనుసన్నిత బనువర్గముమ్ మోహిత్తు దేవతా న్తరస్పర్శముడైయార్ పుకున్దుకలక్కినాలు ముణర్ త్రియఱుమ్మడియాయ్ త్తమ్. భగవల్లాభ త్రియుణర్ త్రియుమలాభ త్తిల్ మోహముమాయ్ చెల్లుమితు ఇవ్వాన్వారొరువర్ కుమ్ మేయుళుత్తోన్దై యిల్లు. మల్లుమ్జ్జానాధికరాయ్ భగవద్విషయ త్తిలే కైవైత్తారాయరుక్కుమవర్ కళిలుమ్, శ్రీవస్తిభగవాన్ పుత్రవిమోగ త్తిలేవన్దవాతో కడలిలేపుకువతు, మలైయిలేయేటివిల్లువతానాన్; శ్రీవేదవ్యాసనుమ్ ఛాయాళుక నైక్కొన్దుజీవితాన్; భగవద్విషయ త్తిల్ లాభాలాభ మేపేత్తివాయరుక్కుమితు ఇవ్వాన్వారొరువర్ కుమ్ మే యితేయుళుతు.

ఇప్పడి యివళి మోహిత్తుక్కిడక్క, ఇవలై క్కణ్ణపుటపుముతై యూరుమెల్లామ్ నాగపాళబద్ధరైప్పలేమో హిత్తు యుక్తాయు క్తనిరూపణక్షమరన్ది క్కేకలక్కిడక్క, అజ్జుప్పోలేయుణర్ నిరున్దునోక్కుకై క్కు శ్రీజామ్బవ న్నహారాజర్, తిరువడిపోల్వారుమిల్లైయాయ్ త్తమ్; ౩. శత్రుఘ్నో ౭న న్తరస్థితః " ఎన్ను మితువుమిల్లైయాయ్ త్తమ్. ౪ [అస్య రాజకులస్యాద్యత్వదధీనంహిజీవితమ్] " పెరుమాళ్ కాడేటవెల్లున్దురుళినార్, చక్రవర్తిశుజ్జీనాన్, ఇనిసీయే యితే రాజ్యత్తుక్కుక్కడవాయ్, ఉన్దై న్నొన్దున్దో నాజ్జోజీవిక్కివిరుక్కిటతు" ఎన్దితార్ కళల్లర్; " ఉణ్ము క త్తిలుతాపురల్ కాణక్కాణ ఉన్దైయిక్కుమాట్టార్, అవర్ వరనణిత్తు" ఎన్దన్దోనాజ్జోజీవిక్కిటతు ఎన్దితార్

శీ-ఆ. — ౫ * ఉయర్వైపుయర్ నలత్తిలుమ్ * వీల్ తీరున్దేలులకుమ్ విశదానుభవమున్దాకైయాలే, * అజ్జితైయమడనారైయిలు మితిర్ వ్యసనమతియై త్తైన్దితార్ (ముతల్ తీరువాయ్ మొట్టియిలు మిత్యాది). అవసాద త్తిను డైయపర్వభేదజ్ఞుః అన్యాపచేకవైచిత్రియై ప్పిట ప్పిక్కుమెన్దుకరుత్తు. స్వాపచేక త్తిలే వ్యాఖ్యాతావినీడుపాడు (భగవల్లాభ త్తిలిత్యాది). " ఒరువర్ కుమ్ మే" ఎన్దిటతే అన్తాతార్ క్కుమిల్లైయో వెన్న (మల్లు మిత్యాది). (కడలిలేపుకువతు) ఎన్దుతుక్కుప్రమాణమ్ - " ససముద్రమభిషేత్య శోకావిష్టామహమునిః । కణ్డేబద్ధాశి లాంగుర్వీం నిపపాతతదమ్మసి " ఇతి. (మలైయిలేయేటివిల్లువతు) ఎన్దుతుక్కు ప్రమాణమ్ - " సమేరుకూటాదాత్తానము మోచభగ నాన్మ పిః । శిరస్తస్యశిలాయాన్తు తూలరాకా వివాపతత్ " ఇతిభారతే. (ఛాయాళుక నైక్కొన్దు) ఎన్దిటతు - వ్యాసస డైయమోహతైక్కణ్ణు రుద్రాన్ ప్రతిమారూపమకస్పృష్టిత్తుక్కుడుత్తతు. ఇక్కే - ౬ " యంప్రప్రజన్తమమచేతమచేతకృత్యమ్ " ఇత్యా ద్యనుసన్ధేయమ్.

విస్తరసజ్జతి (ఇప్పడి యిత్యాది). నాగపాళబద్ధర్ - బ్రహ్మస్త్రిబద్ధర్. జామ్బవన్తహారాజరుమ్ తిరువడియుముణర్ నిరున్దు నోక్కినతు బ్రహ్మ స్త్రితారే మోహితదైయకైయాయ్, నాగపాళతారెల్లార్ క్కుమ్ మోహమిల్లామైయాలు మిప్పడికొళువేణుమ్. మోహితైన్దుతు - స్వరూప తైయెణరమాట్టా లేకలక్కి యెన్దు పడి. అజ్జుప్పోలేయున్దుతు - బ్రహ్మస్త్రిత్ దృష్టైన్దైప్పల్. దృష్టైన్దా న్తరమ్ (శత్రుఘ్న ఇత్యాది). నాయకి మోహితార్ ఇవళిదైయైక్కణ్ణబున్దునముమ్ మోహిక్కిటతెన్దెన్న; ఇవలైక్కణ్డేజీవిక్కి విరుక్కితాళాకైయారేయెన్దు వివక్షిత్తు, అతు క్కు దృష్టైన్దుమ్ (అస్మిత్యాది). " తదవస్థన్తుభరతంశత్రుఘ్నో ౭న న్తరస్థితః పరివ్వజ్యురకోచై చ్చిర్యసంజ్ఞ శ్లోకకర్షితః " " అస్య రాజకుల స్యాద్యత్వదధీనంహిజీవితమ్ । తస్యైవస్త్వపుత్రశీవామిరామేనభ్రాతృకేగతే " ఇత్యయోధ్యాకాండే. ఇళ్ళోకత్తు క్కర్దమ్ (పెరుమాళిత్యాది).

అ-ఆ-వి. - ప్పిట్టైక్కవి తేయదుప్పైన్దు (ఇవర్ తామిత్యాది). — (కలక్కినాలుమ్) దేవతా న్తరస్పర్శమిల్లాతార్, సాధనా న్తరోపదేశతారే కల క్కినాలుముణర్ త్రియోదేయరుక్కువేజ్జియిరుక్కు, దేవతా న్తరస్పర్శముడైయార్ కలక్కినతుకొన్దు ఉణర్ త్రియఱుమ్మడియావతేయెన్దు పడి.

౧౮౨

తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—౪-ప. ౬-తి. ౧-పా-తీర్ ప్పారై వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ఈ.-తిరువభిషేకమృణ్ణి యవ్వామనోరథమ్ తలై క్కట్టినాప్పో లేయాయ్ మొఱ్ఱి- తిరువాయ్ మొఱ్ఱియి లివరై యను భవిప్పి త్తపడి.

కీర్త ౧ * వీర్ నీరు న్దేములకిల్ పిటన్దనిరవధికప్రీతిమానసానుభవమాత్రమాయ్ బాహ్యకరణయోగ్యమల్లా మైయాలే, ఎత్తనై యేనుముయర వేటినతుతకరవిక్కుకై క్కుడలామాప్పోలే మోహత్తుక్కుఱుప్పాయ్ తలై క్కట్టి న్దేము. ఇప్పడియిరుక్కిఱతమ్దశైయై; సర్వేశ్వరనోడేకలన్దపిరిన్దనోవుపడుకితాళోరుపిరాట్టితన్నాన్ద్రామైయా లేమోహిత్తుక్కిడక్క, ఇవళోదశైయైయనుసన్ది త బన్ధవర్గముమ్ మోహిత్తు, “ఇతుదేవతా న్దరజ్జళాలేవన్దతో?” ఎన్దు దేవతా న్దరస్సర్వముదై యారైక్కొన్దుపుకున్దు పరిహారమృణ్ణిప్పక, ఇవళో ప్రకృతియటిన్దతో ధీయానవళో, “సీర్గళో పారిక్కిఱవై యివళోనోవుక్కు-పరిహారమల్ల, వినాశత్తుక్కుడలామిత్తనై; ఆనపిన్బు, భగవన్నామసజ్జీ ర్తనత్తాలుమ్ భాగవతపాదరేణువాలుమ్ పరిహరిక్కుప్పారుజ్జోళో” ఎన్దిట అవళో పాశురత్తాలే స్వదశైయైప్పేళు కితార్. ఇవర్ తామ్, ౨ “నచస్తి తాత్వయాహీనా” ఎన్దుమ్, ౩ “కురుష్వమామనుచరమ్” ఎన్దుమ్ శొల్లుకిఱపడియే, న్యతిరేక త్తిలేధరియామైక్కు ఇళైయ పెరుమాళోడొప్పర్; అవ్వాపాకట్టవిడత్తేకిడక్కైక్కుమ్ గుణానుసన్ధాన త్తాలేజీవి త్తిరుక్కైక్కుమ్ శ్రీభరతాద్వానోడొప్పర్; ఎత్తనై యేనుమాన్ద్రామైకరైపురణ్డాలుమ్ “ఎత్తలై యా లేపేలు” ఎన్దిరుక్కైక్కుప్పిరాట్టియోడొప్పర్.

జీ-అ.-అత్తాలే వికాసత్తై యుడైయైయాయ్ కొన్దు ఎన్నిలుమ్ ముట్టుట్టుప్పతటుకిఱ నెఱ్ఱేయిత్తర్థం. అత్తై పెరుకినపడియెన్దుతు-“౪ అన్నే పెరుకుమిక” ఎన్దుత్తైప్పర్.

అనాలుమొరు సజ్జతిశొల్లు వేణుమితే, అత్తయాలే కీర్తీనీరువాయ్ మొఱ్ఱియోడేసజ్జతి (కీర్తీనీరునిత్తాది, స్వదశైయైప్పేళు కితార్ న్దుమళేవుమ్) సజ్జివామ్. తకరవిక్కుకైక్కు - అధఃపతిక్కైక్కు. బన్ధవర్గముమ్ మోహిత్తైన్దుతు - కలగ్గియెన్దు పడి. భగవన్నామ సజ్జీర్తనత్తాలు మెన్దుతు - “ పేర్ శొల్లుకిఱ్ ” “ కళిఱట్టపిరాత్తిరునామత్తార్ ” ఇత్యాదియైప్పర్. భాగవతపాదరేణువాలు మెన్దుతు - “ మాయన్దు మరడిసీలు ” ఎన్దుత్తైప్పర్. స్వదశై - * మన్ద్రోగుతేయవమతోహితదశై. పిరాట్టిదశై యివర్ క్కు వర క్కుడుమోవెన్దు; పిరాట్టిమాత్రమన్దు క్కేయెల్లారోడుమొప్పరన్దితార్ (ఇవర్ తామిత్యాది). “ కురుష్వమామనుచరంవైధర్త్యం నేహవిద్య తే ” ఎన్దిటన్దోకత్తిర్; “ వైధర్త్యమ్ ” ఎన్దు పదమిన్దు వేణువతు. అనార్ విల్లేనత్తిర్ ముడిన్దుపిత్తైక్కునొన్డాతోవెన్దు (అవ్వాపాకట్ట విడత్తై యిత్యాది). నత్తైయన్దైయవమవుత్తిక్కుమ్, అత్తాలే పాకట్టవిడత్తిలేకిడన్దు గుణానుసన్ధానత్తాలే ధరిత్తిరుక్కైక్కుమిన్దదృష్టాన్దుమ్. ఇప్పడియైయైమ్ మిక్కుత్తిరప్పజ్జానార్, ప్రాప్యసిద్ధిక్కునుగుణమాక యత్తుమ్ పణ్ణివితేయదుప్పతెన్దు (ఎత్తనైయేనుమిత్యాది). అత్తలైయాలేపేటెన్దిరుక్కైక్కున్దు విడత్తిరే - “ ౫ శరైస్తుసజ్కులామ్ ” ఇత్యాద్యనుసన్దేయమ్.

అ-అ-వి.-రాతరేళో; ఎనక్కుభగవదనుభవమృణ్ణివేణ్డావోవెన్దు (నల్నూవై ప్పూవీన్దు పణ్ణి పుకల్ - నయప్పడైయనావీ. కిళవి-తుడై-ఉట్టు తివోమ్), శ్లాఘ్యమానపూవై ప్పూవి లీన్దు ప్పట్టిరుక్కిఱ వణ్ణమ్మారేయిరుక్కిఱవణ్ణి తైయై డైయవన్దు డైయ కల్యాణగుణజ్జై శ్లాఘ్యమాననావారే యాన్దు ప్పట్టిరుక్కిఱ శబ్దత్తిన్దు డైయ సన్దర్భత్తిరే, పాతివోమ్ - అ న్దరభరతమృణ్ణిపణ్ణిపుతోమ్. ఇత్తార్ - అనన్దు డైయ కల్యాణగుణజ్జై * బోధయ న్దాపరస్పరమృణ్ణియనుభవిప్పతోమ్ ఎన్దుకరత్తు. — ఇవర్ తామిప్పడినోవుపడువారే?, విషయమదుర్భమెన్దు త్తిన్దార్ విట్టు

౧|౩౫. ౨| రా-అ-౫౩-౩౧. ౩| రా-అ-౩౧-౨౨. ౪| పె-అ-౮. ౫| రా-ను-౩౯-౩౦.

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౬-తి. ౧-పా-తీర్ప్పారై వ్యాఖ్యానజ్ఞుఁ.

౧౮౩

ఈ. — ముతల్ శ్రిరువాయ్ మొట్టియిలుమ్ - పరత్వమితే పేళిల్లు; అన నరమ్ - అవతార సాలభ్యతై యనుసన్నితు మోహిక్కచ్చెయ్ తేయుమ్, ౧ * అజ్జితైయమడనారైయిలే - తూతువిడవల్ల రామ్బడి యుణర్ త్రియుడైయ రా నార్; ౨ * వీల్ శ్రిరువాయ్ మొట్టియిలుమ్ - పరత్వమితే యనుసన్నితవన నరమ్, తాముమ్ మోహిత్తు త్తమ్ దశైయైయనుసన్నిత బన్ధువర్గముమ్ మోహిత్తు దేవతా నరస్సర్వముడైయార్ పుకున్దుకలక్కినాలు ముణర్ త్రియఱుమ్బడియాయ్ బు. భగవల్లాభ త్రియణర్ త్రియమలాభ త్రిల్ మోహముమాయ్ చ్చెల్లుమితు ఇవ్వాన్వారొరువర్ కుమ్ మేయుళుత్తొన్న్ద యిల్లు. మల్లుమ్ జ్ఞానాధికరాయ్ భగవద్విషయ త్తిలే కైవైత్తారాయరుక్కుమవర్ కలిలుమ్, శ్రీవసిష్ఠభగవాన్ పుత్రవియోగ త్తిలేవన్దవాత్తే కడలిలేపుకువతు, మలైయిలేయేటివిల్లువతానాన్; శ్రీవేదవ్యాసనుమ్ ఛాయాళుక నైక్కొన్దుజీవితాన్; భగవద్విషయ త్తిల్ లాభాలాభ మేపేటిల్లువాయరుక్కుమితు ఇవ్వాన్వారొరువర్ కుమ్ మే యితేయుళుతు.

ఇప్పడి యివళ్ మోహిత్తుక్కిడక్క, ఇవలై క్కణ్డపుటపుముతై మారుమెల్లామ్ నాగపాళబద్ధరైప్పోలేమో హిత్తు యుక్తాయుక్తనిరూపణక్షమరన్ది క్కేకలక్కిడక్క, అజ్ఞుప్పోలేయణర్ నిరున్దునోక్కుకైక్కు శ్రీజామ్బవ న్నహారాజర్, తిరువడిప్పోల్యారుమిల్లెయాయ్ బు; ౩. శత్రుఘ్నాన నరస్థితః " ఎన్నుమితుపుమిల్లెయాయ్ బు" ౪ [అస్య రాజకులస్యా ద్యత్వదధీనం హి జీవితమ్] " పెరుమాళ్ కాడేటవెల్లున్దురుళినార్, చక్రవర్తిఱుజ్జేనాన్, ఇనినీయే యితే రాజ్యత్తుక్కుక్కడవాయ్, ఉన్దై ఎక్కొన్దున్దో నాజ్జోజీవిక్కివిరుక్కిటతు" ఎన్దితార్ కళల్లర్; " ఉన్ము క త్తిలుతాపుతల్ కాణక్కాణ ఉన్దైయిక్కుమాట్టార్, అవర్ వరవణిత్తు" ఎన్దొనాజ్జోజీవిక్కిటతు ఎన్దితార్

శీ-అ. — ౧ * ఉయర్వఃపుయర్ నలత్తిలుమ్ * వీల్ శ్రిరువాయ్ మొట్టియిలు మిత్వాది. అవసాద త్తినుడైయపర్వభేదజ్ఞుః అన్యపదేవైచిత్రియై ప్పిట ప్పిక్కుమెన్దుకరుత్తు. స్వాపదేశ త్తిలే వ్యాఖ్యాతావినీడుపాడు (భగవల్లాభ త్తిలిత్యాది). " ఒరువర్ కుమ్ మే" ఎన్దిటతే అల్లాతర్ క్కుమిల్లెయో పెన్న (మల్లుమ్ మిత్వాది). (కడలిలేపుకువతు) ఎన్దుతుక్కు ప్రమాణమ్ - " ససుమద్రమభిషేత్వ శోకావిప్రమహమునిః । కణ్డేబద్ధాశి లాంగురీయం నిపపాతతదమ్భసి " ఇతి. (మలైయిలేయేటివిల్లువతు) ఎన్దుతుక్కు ప్రమాణమ్ - " సమేరుమాటాదాత్తానము మోచభగవాన్ పు. ౧ శిరస్తస్యశిలాయాన్తు తులరాశా వివాపతత్ " ఇతిభారతే. (ఛాయాళుక నైక్కొన్దు) ఎన్దిటతు - వ్యాసపుడైయమోహతైక్కణ్డ రుద్రాన్ ప్రతిమారుపమాకసృష్టిత్తుక్కుడుత్తు. ఇజ్జే - ౬ " యంప్రవజన్తమనుపేతమపేతకృత్యమ్ " ఇత్యా ద్యనుసన్ధేయమ్.

విస్తరస్థితి (ఇప్పడి యిత్యాది). నాగపాళబద్ధర్ - బ్రహ్మస్థిబద్ధర్. జామ్బవన్నహారాజరుమ్ తిరువడియుముణర్ నిరున్దు నోక్కినతు బ్రహ్మ స్థిత్రై మోహితదైయైకైయాయిమ్, నాగపాళత్రైల్లార్ క్కుమ్ మోహమిల్లామెయలు మిప్పడికొళ్ళవేణుమ్. మోహితైన్దుతు - స్వరూప తైయణరమాట్టా కేకలక్కి యెన్దుపడి. అజ్ఞుప్పోలేయెన్దుతు - బ్రహ్మస్థిత్రై దృష్టాన్తైప్పమ్. దృష్టాన్తా నరమ్ (శత్రుఘ్న ఇత్యాది). నాయకి మోహిత్రై ఇవోదైయైక్కణ్డబన్ధువర్గముమ్ మోహిక్కిటతెన్దొన్దు; ఇవలైక్కణ్డేజీవిక్కి విరుక్కిటాళాకాయలేయెన్దు వివక్షిత్తు, అతు క్కు దృష్టాన్తమ్ (అస్మేత్యాది). " తదవస్థస్థభరతం శతుః పున్నాన నరస్థితః పరివృజ్యురదోచై చ్చిరిసంజ్ఞాకోకకర్మితః " " అస్య రాజకుల స్యా ద్యత్వదధీనం హి జీవితమ్ । త్వాన్దృష్టౌపుత్రశీవామిరామేనభాశృకేగతే " ఇత్యయోధ్యాకాణ్డే. ఇళ్ళోకత్తు క్కర్థమ్ (పెరుమాళి త్యాది).

అ-అ-వి. - ప్పిట్టైక్కనితేయదుప్పెన్న (ఇవర్ తామిత్వాది). - (కలక్కినాలుమ్) దేవతా నరస్సర్వమిల్లాతార్, సాధనా నరోపదేశత్రై కల క్కినాలుముణర్ త్రియోదేయరుక్కువేణ్దియరుక్కు, దేవతా నరస్సర్వముడైయార్ కలక్కినతుకొన్దు ఉణర్ త్రియఱుమ్బడియావతేయెన్దుపడి.

౧॥ ౪.

౨॥ ౩౫.

౩॥ రా-అ-౨౬-౪.

౪॥ రా-అ-౨౬-౨.

౫॥ ౧-౧.

౬॥ భా-పు-౧-౨-౨.

౧౮౪

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౬-తి. ౧-పా-తీర్ ప్పారై వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ఈ. — కళాయిల్లు; అప్పడియేయివలైక్కొడ్డజీవిక్కివిరుక్కితార్ కళాకై యాలే యెల్లారు మొక్కవివళిదళైయైక్కణ్ణుకలగ్గిడిడక్క, ఇవళవిలేనాట్టిలేవేరటివార్ విఱకటివార్ మన్త్రిమటివార్ బౌషధమటివారడగ్గులుమ్ వన్దువుకుర, అవళవిలే దేవతాన్తరస్పర్శముడైయార్ “వైష్ణవగృహతైదూషిక్కనమక్కునల్లవళవు” ఎన్దువన్దువుకుర, ఇవళుడైయబన్దువర్గత్తిలుళ్ళార్ కలగ్గియిరుక్కైయాలే, “ఇవళుడైయనోయిన్నతు” ఎన్దున్, “పరిహరమిన్నతు” ఎన్దుమటియాలే, అవర్ కళిలేయిరుత్తి యిరుకట్టువిచ్చియై, “ఇవళనోయెతు? నోయ్ కునిదానమెతు?” ఎన్దుకేట్టు, అవళ శొఱ్ఱడియే, ౧ “ద్రవ్యం నిన్ద్యసురాదిదైవతమతిక్షుద్రఞ్చబాహ్యగమో దృష్టిర్దేవలకాశ్చ దేశికజనాః” ఎన్దిఱపడియే, నిన్ద్యమానద్రవ్యతై యివళరక్షణత్తుక్కుపరికరమాకొణ్ణు, తుద్రదేవతై ఆవేశిత్రతాకొణ్ణు, బాహ్యగమజ్జతై దృష్టియాకొణ్ణు, దేవతాన్తరస్పర్శముడైయారై దేశికరాకొణ్ణు, ఇవళ పక్కలుణ్ణానన్నే హరిశయత్తాలే, “ఇవళ జీవిక్కుమాకిలేతేను మొరువళియాలేయః కిలుమ్ పరిహరిక్కనమైయుమ్” ఎన్దువళియల్లావళియిలేయిట్టిన్దార్ కళో. అప్పడికలగ్గిప్పణ్ణుమితేపరివు; ౨ “సర్వాన్దేవాన్నమస్యన్తి రామస్యార్థేయశస్వినః” ఎన్దుర్ కళిఱే తిరువయోధ్యైయిలుళ్ళార్. ఇత్తైక్కణ్ణువుయిర్ తోట్రియానవళో, “ఇవర్ కళో శెయ్ కిఱవివై యివళకవాయిల్ కిడక్కిఱసత్తైయైయుమిళిక్కుమి త్తవై. ఇనినామి తైలటిన్దోమాకచ్చొల్లల్, ఊ కావల్ శోర్వా లేవన్దత్తనో” ఎన్దుశొల్లువర్ కళో, నామ్ కై వాజ్గియిరున్దోమాకిలివళై యిళిక్కవరుమ్, ఇనియితుక్కుప్పొక్కడియే?”

జీ-అ. — అవర్ వరవు - పెరుమాళుడైయ వరవు. కలగ్గిడిడక్క - “పరిహరమిన్నతు” ఎన్దుతియాలేకలగ్గిడిడక్క. ఇతు - “తిత్తైక్కణ్ణుతే” ఎన్దుత్తైప్పల్. “3 ఊరుమ్ నాడుమ్” ఇత్యాద్యనుసంధేయమ్. వేర్ - పచ్చెయూలికై. విఱకు - శుష్కుయూలికై. నల్లవళవు - నల్లవవకాశమ్. ఇన్నతెన్దుమటియాలేయెన్దుతు-అటియాలే యిరుక్కువెన్దుపడి. దృష్టిః - చక్షుర్భూతమాన శాస్త్రమ్. దేవలకాః - పూజకాః. “ద్రవ్యం నిన్ద్యసురాదిదైవత మతిక్షుద్రఞ్చబాహ్యగమోదృష్టిర్దేవలకాశ్చ దేశిక జనాధిగ్ధి గేహంక్రమమ్ । వేదావేదధనాశ్చ దేశికజనాస్తత్త్వఞ్చ వేదాన్తగంబ్రహ్మక్రీడరమత్రవేద విహితంక్రతే తిజీవతవే. ” ఇప్పడికలగ్గిక్కు పాతువేతెన్న (అప్పడి యిత్యాది). పరిహరేకలగ్గినపేరుణ్డోవెన్న (సర్వానిత్యాది). “ స్త్రియోవృద్ధాస్తరుణ్యశ్చసాయంప్రాతస్సమాహితాః । సర్వాన్దేవాన్నమస్యన్తిరామస్యార్థేయశస్వినః ” ఇత్యయో

అ-అ-వి. — ౪ “సమహత్తాసుదుర్లభః” అకైయాలేతోట్రియిట్టిన్దార్ డైయక్కలగ్గినార్ కళెన్దుపడి. — (అప్పడియైత్యాది) స్వాపదేశత్తిల్, మధురకవిప్రభృతికళిన్దుడైయదళైవవక్షిరమ్. ఇవర్ మోహిత్తుక్కిడక్క, ౫ “నల్లార్ నవిల్” ఎన్దిఱపడియేన్దులారానపరిసరపర్తికళో కృత్యాకృత్యవిశేకమిల్లామ లివరుడైయమోహత్తుక్కు పరిహరన్దేడి అలమాన్దుతిరియ, అవళవిలే శిలర్ పరిహరిక్క, శ్రీమధురకవిపోల్వార్ అత్తైత్తవిర్ కక్క, ఇవరుమ్ భగవత్కృపైయాలేతెలిన్దు * “ఇజ్జుచ్చెయ్ తతై?” ఎన్దుకేట్టు, మధురకవిప్రభృతికళో శెయ్ తియై విజ్జప్పమ్ శెయ్యి, ఇన్దుత్తమ్మడైయ

* “ఇజ్జుచ్చెయ్ తతై ఎన్దుకేట్టు” ఇత్యాదిగ్రన్థోక్తనిర్వాహానవ్యాఖ్యాతృజామేహంస్వహృదయారూఢః; ఆచారైరస్యప్రబంధస్య శతజదనుభవపరీవాహరూపత్వాన్తత్ప్రయత్నాదిమూలత్వకేవలభగవత్సబ్ద-లబ్ధమూలత్వాద్యుద్ఘోషస్య సముద్రఘోషత్వాపత్తేః, అనుపదము త్తరదశకప్రవేశరూపమూలగ్రన్థేనసహామూలంవిరోధాత్, అనుభూయమాన భగవద్విషయవైలక్షణ్యప్రయుక్తాత్మభినివేశపరవశతయాశతజతాం స్వీయమోహతాత్మాలికస్వానుచరవ్యాపారవిశేషాదిదర్శనస్య తదైవస్య వాచైవతత్తద్దశావ్యాపార విశేషాదుపహ్యాసస్యచ సాప్సిక్తస్త్రాజా వికాది దర్శనతుల్యత్వేన జగదుజ్జీవనార్థ భగవదేకసంకల్పక్లృప్తత్వాదవిరోధస్య శ్రీమత్కృష్ణపాదద్వయ గ్రన్థపర్యాలోచనాసిద్ధత్వాచ్చ. ఆతోయంగ్రన్థపరమతోపహ్యాసాదివరతయైవనేయః. “ ఎత్తిఱమ్ ” ఇత్యత్రతుస్వమోహదశాదేః స్వేనోపహ్యాసాదివిరోధాదర్శనాల్లాకసాధారణ ఏవమోహాదిరభ్యుపగత ఇతిదిక్.

[౪౭]

తిరువాయ్ మొక్కి. — ౪-ప. ౬-తి. ౧-పా-తీర్ప్పారై వ్యాఖ్యానజ్ఞు.

౧౦౫

ఈ. — ఎన్ఱువిచారిత్తు; “ఇవర్ కళితాళుమ్, ఇతుతానేతో” ఎన్ఱు ఆరాయానిన్ఱార్ కలితే, అవోపాతినాముమ్ నిరూపణ త్తిలేయిత్తిన్ఱు ఇవర్ ప్రకృతి మైక్కొన్ఱు శొన్నోమాకచ్చొల్లువోమ్” ఎన్ఱుపార్ త్తు; “నీగలివళుకోడుకిట నోపుమటినిలికోళ, నిదానముమటినిలికోళ, పరిహారముమటినిలికోళ; నీగళో పరిహారమాకచ్చెయ్ కిటవై, కరు ముకై మాలైయై “శెవ్వివెటు త్త” ఎన్ఱు నెరుప్పి లేయిడువారైపో లే యివళై యిళైక్కుక్కుడలామి త్తనై; ఆనపిన్ఱు ఇవర్ త్తై విట్టు, ఇక్కుడియి లేపళైయ తాకచ్చెయ్ తుపోరుమ్ పరిహార త్తైప్పణ్ణప్పారుజ్జోళ; ౧* ఉల కేళుమున్ఱాళో న్నొట్టిమాలై యన్ఱణ్ణుగ్రాయ్ కొన్ఱు శూట్టుమినే ఎన్ఱుమ్, ౨* తన్ఱున్ఱుగ్రాయ్ త్తారాయనుమ్ త్తైయాయనుమ్ త్తణ్ణొమ్మ తాయనుమ్ కీట్టోరాయనుమ్ నిన్ఱ మన్ఱాయనున్ఱొన్ఱు వీశుమినే ఎన్ఱు తేమున్ఱుప్పవీధి త్తతు”. అన్ఱు, “నిన్ఱ మన్ఱాయనుమ్” ఎన్ఱాళో, ఇన్ఱు, “మాయన్ఱ మరడినిటు” ఎన్ఱాళో; ఇతితే అడిప్పడచ్చెయ్ తుపోన్ఱ పరిహారమ్. ఆయిట్టు, “ఇవ ర్ నోయితు, నోయ్ కునిదానముమితు; ఇతుక్కు పరిహారముమ్, భగవన్నా మసజ్జీర్తనముమ్ భాగవత పాదరేణు వైస్పర్శిప్పిక్కై యుమ్” ఎన్ఱుశొల్లి, అవర్ కళి శెయ్ కిటవర్ త్తై నివ ర్ త్తిప్పిక్కితాళాయ్ చెల్లుకిటతు.

ఇతుతన్నిలోడుకిట తెన్నెన్నిల్; అజ్ఞాతదశైయిలుమ్ దేవతా న్తరస్పర్శముమ్ తదీయస్పర్శముమ్ సత్త యాబాధకమాయ్, భగవన్నా మసజ్జీర్తనముమ్ భాగవతసహవాసముమ్ సత్తయాధారకమామ్బడి ఆర్థార్ కు వైష్ణవత్వమ్ ముటుకినడడిశొల్లుకిటతు. “రావణా మాయాశిరసై స్కాట్టినపోతు పిరాట్టియమల్లాత స్త్రీకళో పాతిశోకిత్తు; క్కణ్ణినీర్ విట్టువిట్టిరున్దాళాయరున్దతు; ఇతుక్కుడియె? ఇతుకేట్టపోతే ముడియవన్ఱోప్రాప్తమ్” ఎన్ఱు జీయరై కేటట్ట; అవతార త్తిల్ మెయ్ ప్పాట్ట లే “మెయ్” ఎన్ఱేశోకిత్తాళో; జ్ఞానమిన్ఱియి లేడివిక్కైక్కు హేతు అవ రుదైయ సత్తైయైకై యాలే ఉళళాయరున్దాళో; ఇవ్వర్థమ్ మెయ్యాకిల్ సత్తైయమిన్ఱై యామ్” ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్ తార్.

డి-అ.-ధ్యాకాడే రామగుణకథనప్రకరణే. ఎన్ఱార్ కళితే - ఎన్ఱుతుశెయ్ తార్ కళితేయైన్ఱ పడి. అకవాయిల్ - ఉశ్శే. కావత్తోన్ఱు-రజ్జా చ్యుతి. పోక్కడి-గతి. పళైయతాకచ్చెయ్యుమ్ పరిహారమేతెన్న (ఉలకేళుమిత్యాది). ఉలకేళై యుమున్ఱవనడైయ తిరునామజ్జళైచ్చొల్లు ఞ్లోళ అళుకియకుళిర్ న్దతిరుత్తుళాయ్ మాలైయొక్కొన్ఱునన్ఱుశూట్టున్ఱొ శెన్ఱ పడి. తిరువిరు త్తమ్ ఇరుపతామ్బట్టు “శిన్ఱొట్టి” ఇత్యాది. (తన్ఱున్ఱుగ్రాయ్ త్యాది) కుళిర్ న్దగ్గుకియ తానతిరుత్తుళాయనుడైయ వికసితమానపూవాకిలుమ్ అతినుడైయతల్లై యాకిలుమ్, కుళిర్ న్దకిరై యాకిలుమ్, అతిన్ కీట్టోరాకిలుమ్, అతుక్కు-వాసస్థానమాన భూమియిల్ మన్ఱాకిలుమ్ కొన్ఱునన్ఱు వీశున్ఱొ శెన్ఱ పడి. తిరువిరు త్తమ్ విమ్బత్తుమాన్ఱామ్బట్టు, “వారాయన” ఇత్యాది. ఇతుక్కునియామకమేతెన్న (అన్ఱిత్యాది). అడిప్పడవెన్ఱు తుక్కు - మున్ఱుతోడజ్జియెన్ఱుమ్, “నిన్ఱ మణ్” ఎన్ఱైయాలే అడి ప్పట్టతెన్ఱుమ్ “తమరడినిటు” ఎన్ఱైయాలే తిరువడికళిల్ పట్టతెన్ఱుమ్ మూన్ఱర్థమ్. ఆయిట్టు-ఆనపిన్ఱు. “తేర్ ప్పాకనార్ కు” ఎన్ఱైయాలే నోయుమ్ తన్ని దానముమ్.

ఇతిరువాయ్ మొక్కిక్కు స్వాపదేశమ్ (ఇతుతన్ని లిత్యాది). ఇతుతన్నిల్ - ఇన్ఱవన్యాపదేశ త్తిల్. సత్తయా-అబుద్ధిపూర్వకస్పర్శమా ప్రణే. “అజ్ఞాతదశైయిలుమ్-సత్తయాధారకమ్” ఎన్ఱుతుక్కు సంవాదమ్ (రావణానిత్యాది). ఇతుక్కుడి - కణ్ణీర్ విట్టువిట్టిరున్దమాత్రపుక్కు హేతు. జ్ఞానమిన్ఱియిలే - “పెరుమాళ సత్తైయోడైయరుక్కితార్” ఎన్ఱిజ్ఞానమిన్ఱియిలేయెన్ఱ పడి. ఇవ్వర్థమ్ - అవర్ ముడిపు. ఇతిరు వాయ్ మొక్కి - వెటివిలక్కెన్ఱొరుతుళై. ఇతిరువాయ్ మొక్కియాలే-దేవతా న్తర స్పర్శనిషేధమ్ పణ్ణుకిటార్. “శ్రీజామ్మవ న్నహారాజర్ తిరువ డిపోల్వారుమిన్ఱై” ఎన్నానిట్టచ్చెయ్ తే, “ఒరుత్తిపరిహారమ్ పణ్ణుకిటాళో” ఎన్ఱిజ్ఞాన తేరుమ్బడియెన్ఱు నేయెన్నిల్; “3 సమహాత్తాను దుర్గభః” ఎన్నానిట్టచ్చెయ్ తేయిత్తే ౪ “ఉపదేశ్యన్తి తేజ్ఞానంజ్ఞానిన సత్తవదట్టనః” ఎన్ఱుతు, అన్ఱైయాలే జ్ఞానియనుడైయ దౌర్లభ్యమ్ శొన్న విత్తనై యొట్టియకేవలనిషేధ త్తిలే తాత్పర్యమిల్లా మైయార్ విరోధమిన్ఱై” ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్ వర్.

అ-అ-వి.-దశైయెయ్ త్తై మైయాలేయన్యాపదేశ త్తాలే సేకుకిటార్. — (ఇన్నోయిన తెన్ఱిన్ఱొట్టికేట్టు-మిళ న్దైయవమన్ఱి తు) ఇన్నోయిన్ఱు ప డియాకవన్ఱ తెన్ఱుత్తుద్రభాషణజ్జళై కేట్టు-మిళన్ఱ తెయవమితువన్ఱు; (వేల) హేదేవలక! (నీ-నిల్) నీనిల్లు ఎన్ఱుమ్మనైమిర్ - ఎన్ఱ మొట్టికేన్ఱిక్. అతెతు? శొల్లిక్కొణాయెన్ఱు; ఉలకేళుమున్ఱానుడైయ తిరునామజ్జళై మొక్కియున్ఱొళో, అన్ఱున్ఱుగ్రాయ్ మాలై కొన్ఱుశూట్టుమిన్ఱ.

౧౮౬

తిరువాయ్ మొట్టి. — ర.ప. ౬-తి. ౧-పా-తీర్ ప్పారై వ్యాఖ్యానబ్బళ్.

ఈ. — ముతత్పాట్టు. తోట్టి, ఇవళ్ నోయ్ క్కునిదాన తైచ్చొల్లి, నీజ్గళ్ శెయ్ కిటవై పరిహారమస్తు ఎస్తు విలక్కుకితాళ్.

(తీర్ ప్పారై యామినియెజ్జనమ్ నాడుతుమ్) ఇతుక్కుమాస్తుపడియాకవరుళిచ్చెయ్ తరుళువర్; (తీర్ ప్పారై - ఎజ్జనమ్ నాడుతుమ్) ఎన్తై యాలే - “నీజ్గళ్ శెయ్ కిటవై పరిహారమల్ల” ఎస్తు అవర్ తై నిషేధిక్కైయిలే తాళ్ళ ర్యమ్. ఇవర్ కళ్ పరిహరియానిట్ట పరిహారిప్పారై యెజ్జేతేడువో మెన్తై - ఇతుపరిహారమల్లవెన్త తాయ్ వరుమిత్తే. అజ్జనన్తిక్కే, ఇవళ్ డొక్క మోహిప్పారైక్కడైక్కుమ త్తనై పోక్కి పరిహారమ్మణ్ణవారై యెజ్జేతేడువోమ్. ౧*డి: రుమ్ నాడుములకముమ్ తనై ప్పొల వాక్కిక్కొజ్జితేయిరుప్పతు. అన్తిక్కే, తానుమిప్పొతుపరిహారిప్పారై యా రాయానిట్టితాళ్ళెస్తు తోన్ద్రొయిరున్దతు. అన్తిక్కే, ౨, “కడల్ వణ్ణరితుశెయ్ తార్ కాప్పారార్” ఎన్గిటపడియే, ఔషధమే అపథ్యమానాల్ పరిహారమున్ద్రొ? ౩*నచ్చుమామరున్దమిత్తే అపథ్యమాకిటతు; ౪, “నిర్వాణంభేషజంభి షక్” ఎన్గిటవనాయిన్ద్రొ బాధకనాకితాళ్. (యామ్) “అన్తై మీర్” ఎన్నానిట్టాచ్చెయ్ తేయిత్తే “యామ్” ఎన్గిటతు - తాయ్ మార్ క్కుమ్ తోట్టిమార్ క్కుమ్ వాళియన్ద్రొనడి. తాయ్ మార్ మజ్గళాశాసనమ్మణ్ణి మీళా నిట్ట, ౫, “శోకభారేణ చాక్రాన్తాశ్చ యనం నజహున్దదా” ఎస్తు అతువుమ్ మాట్టాతేడిన్దార్ కళితే తోన్ద్రొ మార్; ఆకై యాలే, తాయ్ మార్ క్కుమ్ తోట్టిమార్ క్కుమ్ వాళియన్తుక్కుమ్ విషయమెన్నుతల్; తోట్టి

జీ.అ. — ముతత్పాట్టు (తీర్ ప్పారైయిత్తాడి). “తేర్ ప్పాకనార్ క్కు” ఇత్తాడియైప్పద్రొ (నిదాన తైచ్చొల్లియెన్దతు). నీజ్గళ్ శెయ్ కిటవై పరిహారమన్ద్రొతు - “తీర్ ప్పారై యామినియెజ్జనమ్ నాడుతుమ్” ఎన్ద్రొత్తప్పద్రొ.

“మాస్తుపడియాక” ఎన్ద్రొత్తై వివరిక్కితార్ (తీర్ ప్పారైయిత్తాడి). అతెప్పడియెన్ద (ఇవర్ కళిత్తాడి). ఇవళ్ మోహితారెల్లారుమ్ మోహిక్క వేణుమోవెన్ద (డి:రుమ్ నాడుమిత్తాడి). “ఎజ్జనమ్” ఎన్దతు - ఇరన్దర్ త్తిలుమాత్తే పాళిప్రాయమ్; మూన్ద్రొత్తల్ - ప్రశ్నాళిప్రాయమ్. “మూన్ద్రమ్” ఎన్ద ప్రత్తిజ్ఞేపణ్ణి పిన్దైయమోరర్థమ్ తోన్ద్రొకై యాలే యరుళిచ్చెయ్ కితార్ (అన్తిక్కే-కడల్ వణ్ణరిత్తాడి). అన్తిక్కే, ఇవాక్యమ్ - “నోయిన్ద్రొ తెన్ద్రొపిన్ద్రొ” ఎన్గిటవాక్యానన్ద్రమ్, “ఇని” ఎన్దతుక్కు తాత్పర్యాన్ద్రొ తేనకోశాన్ద్రొళిలే యిరుక్కిటతు. “యామ్” ఎన్గిటబహువచనమ్ - తాయ్ మారైయమ్ కూట్టియెన్ద్రొ విపక్షిత్తు, “అన్తై మీర్” ఎన్ద్రొ నీరెన్నాలే, “యామ్” ఎన్గిటతెన్ద్రొ (అన్తై మీరిత్తాడి). అతావతేతెన్ద్రొ (తాయ్ మార్ క్కుమిత్తాడి). ఇత్తల్ - పెన్ద్రొశ్చైయిడత్తిల్ దుఃఖత్తిల్ వన్ద్రొ తాయ్ మార్ క్కుమ్ తోట్టిమార్ క్కుమ్ వాళియైయెన్ద్రొ పడి. తోట్టిమారైప్పద్రొ తాయ్ మార్ క్కుమ్ వాళియైయెన్ద్రొ? ఇరువర్ క్కుమ్ సామ్యమ్ శొల్లలామోవెన్ద్రొ; సామ్యమాత్రమన్తిక్కే, తాయ్ మారిట్కాట్టిల్ తోట్టిమారుక్కు వ్యాప్తియైయెన్ద్రొ సప్రమాణమాకవరుళిచ్చెయ్ కితార్ (తాయ్ మారిత్తాడి). మజ్గళాశాసనమ్మణ్ణియెన్ద్రొతు - ౬ “యన్ద్రొళంసుపర్ణస్య” ఇత్తాడియైప్పద్రొ. “యేతురామస్య సుహృదస్య ర్వేతేమాధచేతసః । శోకభారేణ చాక్రాన్తాశ్చ యనం నజహున్దదా” ఇత్తయోధ్యాకాణ్డే వనవాసప్రయాణానన్ద్రొ. (ఆకై యాలే) “యామ్” ఎన్ద - అన్తైయర్ క్కుమ్ తద్గళుక్కుమున్ద్రొనసామ్యత్తాలే యవర్ కళైయన్ద్రొక్కొట్టిక్కొట్టిశొల్లకిటతాతల్, అవర్ కళిత్కాట్టిల్ తద్గళుక్కుమున్ద్రొన వేన్ద్రొత్తాలే తద్గళైచ్చొల్లిన్ద్రొత్తల్. ద్వితీయార్థత్తుక్కు, “యామ్” ఎన్ద - అత్త నిబహువచనమ్. నోయిన్ద్రొ తెన్ద్రొతు - తేర్ ప్పాకనార్ విషయమెన్ద్రొపడి. “ఇని” ఎన్దతుక్కు తాత్పర్యాన్ద్రొ (అన్తిక్కే-కడల్ వణ్ణరిత్తాడి). ఇతుకోశాన్ద్రొళిలే పాతక్రమపక్షత్తిలే; అవనాలేవన్ద్రొ తెన్ద్రొతాత్పర్యమ్. “కడల్ వణ్ణర్” ఇత్తాడిక్కు - స్పష్టార్థః. తిరునెడున్ద్రొణ్డక్కువతిసోరామ్మట్టు, “పట్టుడుక్కుమ్” ఇత్తాడి, “అవనాపథమ్” ఎన్నుమతుక్కు ప్రమాణతైయరుళిచ్చెయ్ నిన్ద్రొణ్డు, అపథ్యమామ్ ప్రకారతైయరుళిచ్చెయ్ కితార్ (నచ్చుమామరున్దమిత్తాడి). “మరున్ద్రొ” ఎన్నుమతుక్కు సహస్రనామత్తిల్ ప్రమాణముమ్ కాట్టుకితార్ (నిర్వాణమిత్తాడి). నిర్వాణమ్ - అనన్దమ్. అన్తిక్కే-కడల్ వణ్ణరిత్తాడివాక్యత్రయముమ్. “అన్తిక్కే తానుమిప్పొతుపరిహారిప్పారై” ఇత్తాడి

ఆ-ఆ-వి. — నోయ్ క్కునిదానమతిన్ద్రొపరిహారిప్పారై తానాయరుక్కు, ఇప్పడిశొల్లక్కుడుమోవెన్ద్రొ (అన్తిక్కే-తానుమిత్తాడి).

౧॥ ౫౭-౨.

౨॥ తి-నె-౧౧.

౩॥ ౨౪-౫.

౪॥ స-నా.

౫॥ రా-అ-౪౧-౨౦.

౬॥ రా-అ-౨౫-౩౩౪.

తరువాయ్ మొట్టి. — ర-ప. ౬-తి. ౧-పా-తీర్ ప్పారై వ్యాఖ్యానము.

250

ఈ.-మార్ కే-బ్ గ్రమ్ శొల్లకితాతల్. (ఇని) “నోయన్నతు” ఎత్తటిన్దప్పి. (ఎజ్జనమ్ నాడుతుమ్) ఇని పరిపూరమున్దో?

“ఎక్కడేక్కడవోమ్?” ఎప్పుడా అయితే, “ఇవళ్ళకై యతునమ్ కార్యమ్, ఇవళ్ళజిన్దాభాకవడుక్కుమ్” ఎప్పుడూ త్రుబన్ధువర్గమడై య ఇవళ్ళమేలే యొరుముకమ్ శెయ్ తతు; “ఇనినామ్మున్నే యజిన్దోమాకచ్చొల్లిల్ నమ్కావ త్చొర్వాలేవన్దతామ్, నామిప్పోతు నిరూపితోమావోమ్” ఎప్పుడూ త్రు(ఓర్ప్పాల్) ఇప్పోతు ఓర్ప్పూర్ త్రవి డెత్తు. నీజ్జభుమారాయానిన్దికోళితే, ఉజ్జళో పాతినాముమారాయ్ న్దు పార్ త్రవిడెత్తిల్ ఇజ్జనేతోల్ శ్రిత్ గు. ఇవళ్ళ తానారు కూరత్తాన్ద్రానోడొక్కు జ్గాణమ్, మనస్సెప్రత్యగ్విషయమాక్కినాల్ తత్త్వత్రయ త్రైయుమలకలకా కక్కాణవల్లళాయిల్ గు. (ఇవ్వొణ్ణుతల్) ఇవ్విలక్షణమాననుతలై యుడై యవళ్. ఇమ్ముక త్రైయుడై యవభుక్కు ముఖాన్తరత్తాలేవరువతోరునోయున్దో?. ౧ “కణ్ణ్ణకోళిడై వాన్బుకమాయ్ కొక్కిడియేనుయిర్ కొళ్ళొక్కిన్దతు” ఎన్నిటి పడియే అమ్ముకత్తాలే వరవేణ్డావో?. ఇవళ్ళ నోయెన్దాలవనడియాకవేణ్డావో? శ్రీభరతాన్ద్రానోయెన్దాల్ చాతుర్థి కమాయిరుక్కుమో?. రామవిరహత్తాలేవన్దతెన్దు ప్రసిద్ధమన్దో?. ఇవలై యిప్పడి పడుత్తువతోరు విషయమాక వేణ్డావో?. అమ్ముపట్టవాట్టతోడేముడిన్దారైయుమ్, నీరిలేవుక్కుముడిన్దారై యుమ్ముఖిన్దిలే తెరియాతో?. గుణాధిక విషయ వైయాళై ప్పట్టుప్పెతామైయూలుణ్డానమోహమాకై యాలే ముకత్తిల్ శెవ్విక్కు ఆలత్రివట్టిక్క వేణ్డామ్మ డియాయిల్ శ్రిరుక్కిఱతు. (ఉత్ ౧) పరిహారమిల్లాతపడి ముఖుచాడురువకొన్దానోయ్. (ననోయ్) ఇన్నోవు

శీ-అ.-నాకొన నర త్తలేయే యరుక్కిఱుతు. ముకపిన్నాయిరున్దపాతుమ్, అవతారికైక్కిన్న్చొన్న పడియే.

మేలుకొనవారికై (ఎళ్లేతేదవిత్వాది). “అన్నెమీ” ఎన్నిజనులనుచూడమీ (బహువర్ణమిత్వాది). ఆరాయ్నమాత్రతారే, “తక్ కావట్చొర్వాలేవస్తతు” ఎన్నిజిదోషమ్ పోమోషెన్న (నీజ్గళుమిత్వాది). ఉక్తార్థత్తుక్కు దప్తెనమ్ (ఇవళోతానిత్వాది). ఇవళోతాన్-ఇప్రోత్తి తాన్. దృష్టెనగతర్తత్తె దార్దానికత్తిరేకాట్టుకితార్ (మననైన్నియిత్వాది). అలకిలకాక - వ్యక్తమాక. స్వాభావికమాన వట్టకైయుడైయ నుతలెన్దర్థమరు? చెప్పియేకీతార్ (ఇవిలక్షణేత్వాది). “ ఇ ” ఎన్దత్తె - ముకత్తుక్కువిశేషణమాక్కియర్థమ్ (ఇముక్తైయిత్వాది). ఇళు. రసోక్తి. పిన్నెయెముక్తతారేవరవేణుమెన్న (కణ్ణనిత్వాది). కృష్ణన్దైయ, తన్నొలితానే ఆభరణమామ్మడి ఉజ్జ్వలమాన తిరుముకమాయ్ కొణ్ణు సాపత్రికొడుమైయైయుడైయవెన్ ప్రాణనైయపహరియానిన్దతిత్వర్థః కోళ - ఒలి. ఇల్లై - ఆభరణమ్. వాళ - బాజ్వల్యమ్. “ ఇ ” ఎన్దత్తె - నుతలైయుడైయవళుక్కు విశేషణమాక్కియర్థాన్తరమ్ (ఇవళోనోయిత్వాది). ఉక్తార్థత్తుక్కు దృష్టెనమ్ (శ్రీభరతాశ్వానిత్వాది). “ తేరే ప్పాకినార్ క్కు ” ఎన్దత్తెక్కటాక్షితుభావమ్ (ఇవలైయిప్పడియిత్వాది). “ ఒణ్ణు తల్ ” ఎన్దతుక్కు - స్వాభావికమాన వొణ్ణెయాక కీక్కురుళిచ్చెయ్తు, భగవదనుభవత్తాలేవన్ద వొణ్ణెయెన్దర్థాన్తరమ్. (అమ్మ పట్టవిత్వాది). ప్రకృతత్తిరేయేతెన్న (గుణాధికేత్వాది). గుణాధికవిషయమాకైయారే యవనడియాకవన్దతాయ్, అతవీవ ఆగన్తుక మెన్ద పడియాయ్, అవనుశ్చేయిరుక్కైయారే మోహదత్తైయియమ్ కాన్తిపోకాత్తెన్దపడి. ఇన్దవర్థత్తుక్కు - ౨ “వసతిహృది : సామ్య రూపః” ఇత్యాదియైప్రమాణమాకక్కణ్ణుకొళ్వతు. కైక్కులికొడుత్తెన్దతు - న్వాపదేశ త్తిరే, సాధనానుష్ఠాన తైప్పణ్ణియెన్ద పడి. “నోయ్”

ఆ-ఆ-వి.-౨ “వసతిహృదిసనాతనేచత్తిన్ బిభృషతిపుమాన్ జగతోన్యసామ్యురూపః। క్షీణిరసమతిరమ్యమాత్తన్తోన్యకథయతిచారుతయైవసాలప్రోక్షః.”

౧౦౮

తిరునామముల్లో. — ౪-ప. ౬-తి. ౧-పా-తీర్ ప్పారై వ్యాఖ్యానము.

ఈ. — తా. పరిహరిక్క వేడ్డా. కై కూలికొడుత్తుక్కొళ్ళ వేణ్డుమ్నోయ్, పరిహరిక్క వేడ్డా. ఇన్నోయ్ కొళ్ళుకై క్కితే ముముత్తుక్కళ్ళ పురుష కారమ్ పణ్ణుకిటతు. ఇన్నోయ్ కొళ్ళుకై యన్ది క్కే, పరిహరమ్ శొల్లవిరుప్ప తేనా. జ్ఞాన బ్బిటన్దపిన్బు శరీరావసాన త్తళపుమ్ శెల్లదేహయాత్రై క్కుఱుప్పాయ్, పిన్బుతా నేనిత్య ప్రాప్యమాననోయితే. ఇత రసాధనా వేక్షయా ప్రాపకమాయ్, సాధనబుద్ధి క్కట్టిన్దవన్బుతా నే ప్రాప్యమాయరుక్కుమితే. ౧ [పరమాపదమా పన్నం] అడిక్కొళ్ళు పెల్ల ఆపత్తాయ్. ఇవర్ పట్టవిడ త్తిలే సర్వేశ్వర అరై క్కులై య త్తలై క్కులై యవన్దవి ట్టుమ్బడియాన వాపత్తాయ్ శ్రితు. ౨ “భక్త్యాత్వనన్యయాశక్యః” ఎన్దిటవితుణ్డానాల్ పిన్దై యవక్ కై ప్పట్టా నే యన్దో? (తేటినోమ్) ఇవర్ కళ్ గోష్టియిల్ తెలివరితాయాయ్ శ్రిరుప్పతు, బుష్పికళ్ గోష్టియిల్ కలక్కమరిణా యిరుక్కుమాప్పోలే. “ఇతరవిషయప్రావణ్యమాకాతు” ఎన్దిట తెలిచితే బుష్పికళ్ళుక్కుళ్ళు, భగవత్ప్రావణ్యమ డియాకవన్దకలక్కమితేయితు.

జీ-ఆ. ఎన్దతుక్కున్దాపదేశ త్తిలే, భక్తియెట్టువివక్షిత్తు. ఇతిప్పడి ప్రార్థనమాయరుక్కుమోవెన్ద (ఇన్నోయ్ త్యాది). (పురుష కారమ్ పణ్ణుకిట తె న్దతు) ౩ “దైవంపురుష కారణనివర్తయితుమత్సపే” ఎన్దిట న్యాయత్తాలే, పురుష కారమెన్దతు-యత్సమాయ్, ౪ “భక్తిమపిప్రయచ్చమే” “గి పరభక్తియై క్తంమాంకురువ్వు” ఎన్ద యత్తిత్తు ప్రార్థిక్కిట తెన్దపడి. పురుష కారమావతు - పురుష పణ్ణుమ్ వ్యాపారమ్. హర్షభా వమ్ (ఇన్నోయ్ కొళ్ళుకై యన్ది క్కే యిత్త్యాది). ఇన్నోయ్ క్కున్దయే తెన్ద (జ్ఞానమ్ పిటన్దవిత్త్యాది). యద్వా, ఉపాసకర్ క్కుప్పోలే ఇవర్ క్కితు సాధనమోవెన్ద (జ్ఞానబ్బిటన్ద త్యాది). (దేహయాత్రై) క్కుఱుప్పాయ్ ఎన్దతుక్కుమ్, (పిన్బుతా నేనిత్య ప్రాప్యమ్) ఎన్దతుక్కు మత్వ న్దభేదమ్ తెయాలే; “దేహయాత్రాశేషమ్” ఎన్దిట తెన్ద? సాధనత్వ మిత్తయోవెన్ద (ఇతరసాధనత్యాది). ఇతరసాధనావేక్షయా వెన్దతు - ప్రపత్తిక్కితరమాన సాధనమాకవవేక్షిత్తపాతెన్దపడి. “నన్నోయ్” ఎన్దతుక్కు - క్లాఘ్యమాననోయెన్ద వివక్షిత్తు, అతుక్కు ప్రమాణమ్ (పరమాపదమిత్త్యాది). పరమశబ్దమ్ - ఇవిడ త్తిల్, క్లాఘ్యతైయిలే. అత్తైయరులిచ్చెయ్ కితార్ (అడిక్కొళ్ళు త్యాది). అడిక్కొళ్ళు పెల్ల - క్లాఘ్యమాన. అతుక్కు హేతు (ఇదరిత్త్యాది). “పరమాపదమాపన్నోమనాచిన్దయన్దరిమ్” ఇతి శ్రీవిష్ణుధర్మ. “ఇతు” ఎన్దెక్కు - అప్పడి క్లాఘ్యమాయరుక్కుమోవెన్ద (భక్త్యాత్విత్యాది). “భక్త్యాత్వనన్యయాశక్యతామేవం విధోద్ధున” ఇతిగీతా స్వేకాదశే. “ఉల్లననోయితు” ఎన్దవమైన్దిరుక్కు “తేటినోమ్” ఎన్దిటవితుక్కు - ఇన్దత్తేల్ ద్దాను మరితెన్దతాత్పర్యమెన్దితార్ (ఇవర్ కళ్ గోష్టి యిత్త్యాది). ఇవర్ కళ్ - ఆహ్వానకళ్. భగవద్భగవతవిషయజ్ఞలిల్ ప్రావణ్యాత్మితయత్తాలే “౬ సర్వాన్దేవాన్” ఎన్దిటపడియే వజ్రి యల్లావజ్రియే యాకిలుమ్ నడక్కప్పార్ క్కుమవర్ కళాకై యాలే, “ఇతరవిషయజ్ఞళాకాతు” ఎన్దమ్ తెలివరితెన్దపడి. తెలివరితాల్ కల క్కుమ్ త్యాజ్యమన్దోవెన్ద (ఇతరత్యాది). ఇతుక్లాఘ్యతావహ మెన్దకరున్దు. విషయదోషదర్శనమే ప్రధానమ్ బుష్పికళుక్కు; భగవద్విషయ వైలక్షణ్యజ్ఞానమే ప్రధానమాహ్వాన్ కళుక్కున్దపడి.

అ-ఆ-వి. — “ముముత్తుక్కళ్ళ పురుష కారమ్ పణ్ణుకిటతు” ఎన్ద సామాన్యమాకచ్చొన్న వర్తతైయధికారిద్యయ త్తిలుముపపాదిక్కితార్ (జ్ఞానమ్ పిటన్ద పిప్పిత్త్యాది వాక్యద్యయత్తాలే). (ఇతరసాధనావేక్షయా) హేతుభూతతయా సాధనాన్తరావేక్షైయన్దాకై యాలే పాప్రక మెన్దపడి. — ప్రప న్నర్ క్కుప్పాప్రమామాయరుక్కుమెన్ద - (జ్ఞానబ్బిటన్ద) ఎన్దవాక్యత్తాలే కొల్లి, ఇతరత్యాదివాక్యత్తాలే - ఉపాసకర్ క్కుముద్దేశ్యమా యిరు క్కుమెన్దితార్. భక్తియన్దానాల్ సర్వేశ్వర త్తే పరిసర త్తిలేవరుప్పడియిరుక్కుయాలమ్ భక్తిక్లాఘ్యమాయరుక్కుమెన్దవివక్షిత్తు, అతు క్కుప్రమాణమ్ (పరమాపదమిత్త్యాది). పరమశబ్దమ్ - ఇవిడ త్తిల్, క్లాఘ్యతైయిలే. అత్తైయరులిచ్చెయ్ కితార్ (అడిక్కొళ్ళు త్యాది). అతు క్కుహేతు (ఇదరిత్త్యాది). “పరమమ్” ఎన్దమ్ కుక్కుప్రమాణమ్ (భక్త్యైత్త్యాది). యద్వా, ఉద్దేశ్యతైయిలు మనసాద త్తిలుమ్ పారమ్యమ్ వివక్షితమెన్దితార్ (అడిక్కొళ్ళు త్యాది వాక్యద్యయత్తాలే). “అడిక్కొళ్ళు” ఎన్దతైయపపాదిక్కితార్ (భక్త్యాత్వనన్యయా ఎన్ద) —

౧॥ వి-ధ.

౨॥ భ-గీ-౧౧.

౩॥

౪॥ స్తా-ర.

౫॥ క-త్ర-౧.

౬॥ రా-ఆ-౨-౫౨.

[౪౮]

తరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౬-తి. ౧-పా-తీర్ ప్పారై వ్యాఖ్యానజల్.

౧౮౯

ఈ. - ఆకిలతుశొల్లిక్కాణాయెన్న (పోర్ ప్పాకి త్యాది) ఇరణ్ణుతలై క్కుముటవాయ్ ప్పారున్దవిడచ్చెన్ఱు, వినై తలైయిలేవన్దవాతే, ౧ “యస్యమస్త్రీచగోప్తాచ” ఎన్ఱిటపడియే - అవర్ కల్ పటిత్తుక్కొణ్ణపరికిర మెల్లామ్ తా నేయా య్ నిన్జానాయ్. పోర్ క్కు వేణ్ణమ్ నిర్వాహమెల్లామ్ తా నేశెయ్తు. పాశెన్ఱు నిర్వాహకర్ శెయ్యుమ్ తొట్టిల్. (తాశెయ్తు) ౨* ఏఱులకుమ్ తనిక్కోల్ శెల్లపీల్ శ్రిరున్ద తాశెయ్తు. తన్నా సనబలత్తాలే సర్వత్తైయమ్ పడ త్తక్కడవతాశెయ్తు తొడనాయ్. తాశెన్ఱు - మేనై శొల్లిల్. ఇవల్ మోహిక్కిటతవనుడైయ సౌలభ్యత్తుక్కితే. ఎలియవనెలివైక్క-కప్పడుమవళస్తేయివల్, ఆమ్మేనై యుడై యవక తామినిస్తతిలేయకప్పడుమవళితేయి వల్. (తాశెయ్తలై వరై వెల్వితై) అవర్ కల్ నూల్ మునరాయ్ దుర్వర్గమడజ్గవజ్గేతిరణ్ణు, ఇవర్ కల్ తాజ్గలై వరాయ్ వెరువియరాయ్ నిన్దవన్ఱు; తాశెన్ఱు మణియుమ్ వకుత్తు, పడై పారుత్తి, సారభ్యమ్మణ్ణి, కుతిరై కలితై త్త విడత్తిలే వారుణాన్ద్రజల్ విడలామిడజ్గల్ కాట్టివిడువిత్తు, అజ్గళుతరైకలై విట్టు నీరుట్టిప్పుట్టివెన్ఱా నెన్నుమి డమ్. అర్జునస్తేలేయాక వేణ్ణమ్ వ్యాపారజ్గలై యడైయ తా నేశెయ్ తానితే. (వివరై వెల్వితై) దుర్యోధనాదికలై త్తోట్టిత్తవతిలుమరితుకాణుమ్ పాణ్ణవర్ కలై వెల్వితై. అవర్ కలై దుర్గానత్తాలే త్తోట్టిక్కైయరిను; ఇవలై స్త్రీత్వాభిమానత్తాలే త్తోట్టిక్కైయరితు, అప్పడియే, ౩ “న కాక్షే విజయంకృష్ణ” ఎన్ద వివర్ కలై జయిప్పిక్కైయు మరితితే. ౪ (దుర్యోధనాదికలై త్తోట్టిక్కైలామ్, ఇవలై త్తోట్టిక్కైయరితు, అవర్ కలై స్వాతన్త్ర్యాభిమానత్తాలే త్తోట్టిక్కైయరితు, అప్పడియే యవలై స్త్రీత్వాభిమానత్తాలే త్తోట్టిక్కైయరితు.) (మాయప్పోర్) ఆశ్చర్యమా నయుద్ధమెన్నుతల్, కృత్రిమయుద్ధమెన్నుతల్. పకలైయిర వాక్కువతు, “ఆయుధమెడే” ఎన్ఱు ఆయుధమెడు ప్పతానవై యిత్తలైయిలుముణ్ణు; మహారథర నేకర్ కూడి అభిమన్యు ఒరువనై నిరసి శ్తవై తొడక్క మూనవై యిత్తలైయిలుముణ్ణు; ఇవల్ శైచ్చొల్లిల్ గ్రాకవుమామ్.

జీ-అ. - పోర్ ప్పాకి శెయ్తలై ప్రకార తైయరుళిచ్చెయ్ మకతార్ (ఇరణ్ణుతలై క్కుమిత్వాది). పారున్దవిడ-సన్ధిపణ్ణు. వినై తలై-యన్దభూమి “యస్యమస్త్రీచగోప్తాచమృచ్చైచజనార్దనః” ఇతిరాజసూయేధృతరాప్తిః. ఆలిట్టుచ్చెయ్యుతే తా నేశెయ్ తెన్దోర్రమరుళిచ్చెయ్తు, “తాశె” ఎన్దతుక్కు సర్వాధికనాన తాశెన్ద్రాన్దరమ్ (ఏఱులకుమిత్వాది). ఎనుత్తై న్దైక్కర్థమ్ (తన్నా సనబలత్తాలేయిత్వాది). వివరణ మెన్నువుమామ్. కై తొడనాయ్ - కైయాలే తొట్టుచ్చెయ్ కిఱ సహాయభూతనాయ్. ఇవల్ మోహిక్కిటతవక సౌలభ్యత్తుక్కాయకమ్ మేనైచ్చొల్లికిటతెతుక్కెన్ఱు (ఇవల్ మోహిక్కిటతాత్వాది). అవనుడైయ - పరినానవనుడైయ. వివరణమ్ (ఎలియవ నిత్వాది). “తాశె” ఎన్దతుక్కు భావాన్దరమ్ (అవర్ కల్ నూల్ మునరైత్వాది). అతవతు అర్జునాదికలై తానుమన్విక్కే తా నేయన్ద పడి. “వివర్” ఎన్దతుక్కు రణ్ణు తాత్పర్యమ్ - వెరువియరాయ్ యిక్కమవరెన్దొన్ఱు, ౨ “న కాక్షే” ఎన్దరుక్కు మవరెన్దొన్దావతు. వెరువియరాయ్ - అల్పసహాయరాయ్. (కైయమణియుమ్ వకుత్తు) పూహవిభాగమపణ్ణి పడైపారుత్తి - యన్దమపణువిత్తు. పూట్టి - తీరరైకట్టి. “వెల్వితై” ఎన్ఱు - అఘటిత మోరైళ్ళొక్కప్పడి యువో పన్న (దుర్యోధనాదికలై). మేలిర వివరణవాక్యానుగుణమాక, (దుర్యోధనాదికలై) యుమివలైయమ్ (తోట్టిత్తవతిలుమ్) ఎన్దకుట్టిక్కొన్దెను. వివరణమ్ (అవర్ కలై యిత్వాది). మున్దా, అరితానపడియెప్పడియెన్ఱు (అవర్ కలైయిత్వాది) ఎన్నుతల్. “శిన్దెతుళాయ్ త్తైక్కి, స్తతే” ఎన్దైయాలే - ఇవల్ తోట్టియుమ్ సిద్ధమిత్తే. “న కాక్షే విజయం కృష్ణనచరాజ్యం నుఖానిచ, కిన్నోరాజ్యేన గోవిన్దకింభోగైక్కి వితేనవా” ఇతిగీతానుపథమ్. కృత్రిమమేతెన్ఱు (పకలైయిత్వాది).

అ-అ వి. - ఆహ్వాకర్ గోష్ఠియిర్ తేవతాకర్ కలై మత్తాయ్ న్దొన్దెన్ఱు (ఇతిరైత్వాది). ఇతుశ్శాఘ్యతావహమెన్దకరున్ఱు. — “తేర్ ప్పాక నార్ కివల్ శిన్దెతుళాయ్ త్తైక్కి, స్తతే” ఎన్దైయాలమ్ “వివరై వెల్వితై” ఎన్ఱు దుర్యోధనాదికలై య తోల్విక్కొల్లైయాలమ్, ఇరణ్ణు

శ కుణ్ణలితగ్రన్థమ్ కవ్యతలముమ్ వ్యాఖ్యానాస్పృష్టముమ్ పునరుక్తముమ్.

౧॥ భార-౦౫.

౨॥ ౩౫.

3॥ భ-గీ-౧.

౧౯౦

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪.ప. ౬-తి. ౧-పా-తీర్ప్పారై వ్యాఖ్యానభాగం.

ఈ.—(తీర్ప్పాకనార్కు) అర్జుననై యెతిరికల్ శీతినాల్ అట్రియచ్చెయ్ వతుతనై యామ్బడి, ఉడమ్బుక్కిడి డాతేవెలుకై యాడతేర్ త్తట్టిలేమున్నే నిన్దుసారభ్యమ్బుణ్ణిసపడియైచ్చొల్లుకిటతు. ౧ [అయమస్తి] నానున్నడియానన్దో? ఏవిక్కార్క్కణ్ణోళులాకాతో? ఎన్నుమ్. (ఇవళ్) అప్పాకిలేపిడిపట్టవివళ్. ౨. “నిర్గుణః పరమాత్మా సాదేహస్తే వ్యాపృతి స్థితి” ఎన్నిటపడియే, సారభ్యవేషమివళ్ వడివిలేనిట్లు లేదునుతో? బుకిటితిలై యో? ఇవళ్ నెఱ్ఱుకలగ్గి మోహిక్కిటతు తేర్ప్పాకనార్కు; “కడల్ కలగ్గిబ్బు” ఎన్టాల్, “మన్దరత్తాలే” ఎన్నిరుక్క వేణ్డావో? సారభ్యవృత్తాన్తైయై య్రియ, పరమపదత్తిల్ ముత్తవైక్కు మోహిక్కు మో ౩* మయర్వటమతినల మరుళప్పెబ్బు వివళ్. * మయర్వట మతినలమరుళప్పెబ్బు మోర్ కలగ్గుమోబ్బు అవనుడైయ వాత్రితపారతన్ద్ర్యత్తిలేయాక వేణ్డావో? ఒరువనుక్కు శోకనివర్తకనాన నన్దాణుగ్గోళివళుక్కు శోకత్తైవిత్తైత్తా. ఆణుక్కు శోకత్తైప్పొక్కినా, అబలైక్కు శోకత్తై విత్తైత్తా.

౧.

జీ.ఆ.—సారథిలక్షణత్తైక్కట్టుకిటార్ (అర్జుననై యిత్యాది). ఈడిడాతే-కవచమధరియాతే. ౧ పాకనుక్కుడమ్బుక్కిడిడవాణ్ణాతు. సారభ్యత్తాలే-పారతన్ద్ర్యత్తైవివత్తిత్తు, అతుక్కుప్రమాణమ్ (అయమస్తి త్యాది). “అయమస్తి మహాబాహో బ్రూహియత్తేవివత్తిత్తమ్ । కరిష్యామి హితస్సర్వం యత్త్వం వత్ససిభారత” ఇత్యువోగపర్వణ్యకసప్తతితమేయుధిస్థిరం ప్రతికృష్టః. ఇతుక్కుర్థమ్ (నానిత్యాది). “ఇవళ్” ఎన్టతుక్కుమాన్ద్రతత్పర్యమ్ (అప్పాకిలేయిత్యాది వాక్యత్రయత్తాలే). ముద్దిను, అపరభావియాక (అప్పాకిలేపిడిపట్టవివళ్). ఇతు-చాటు. సారభ్యవేషత్తిలేయాడుపట్టవివళ్ శెన్దపడి. ఇరణ్డావతు - ప్రకాశమానత్వత్తైప్పబ్బు. నిర్గుణః పరమాత్మా సాదేహస్తే వ్యాపృతిస్థితి । తమ హంజ్ఞానవిజ్ఞేయం నావమస్యేనలబ్ధయే” ఇత్యారణ్యపర్వణిహనూమన్తం ప్రతిభీమసేనః. మూన్దావతు - పూర్వభావిత్వేన. తృతీయాధోపపాదనమ్ (కడలిత్యాది). అన్దిక్కే, కడలిత్యాదివాక్యమ్ - “ఇవళ్” ఎన్టతుక్కు-తృతీయార్థమాయ్, ఇవళ్ నెఱ్ఱుకలగ్గి ఇత్యాదివాక్యమ్ - “శిన్దెతుభాయ్” ఇత్యాదిక్కర్థమెన్నుతల్. “తిన్దెక్కిన్ద్ర తేన్ద్ర - ఏకారత్తై - “తేర్ప్పాకనార్కు” ఎన్నిటతోడేయన్దయిత్తు, అవధారణ తాత్పర్యమ్ (సారభ్యేత్యాది). వివరణమ్ (మయర్వటమతినల). ఆక్రితపారతన్ద్ర్యత్తిలేయాక వేణ్డావోవెన్దతు - ౪ “ఎన్దిటమ్” ఎన్దత్తైప్పబ్బు. కీర్తే “కడల్ వణ్ణర్” ఇత్యాదియాత్పొన్న నాలామర్థత్తైయిభుకాట్టుకిటార్ (ఒరువనుక్కి-త్యాదివాక్యత్రయత్తాలే). “శిన్దె”-(నెఱ్ఱు) “తుభాయ్” - (కలగ్గి) భృమిత్తు. తిన్దెక్కిన్ద్రతు - అతీవబీయానిన్దతు. “తేతినోమ్” ఎన్దపన్దెక్కు - అవర్కళ్ కలక్కుమ్ తనక్కొత్త వోపాతి, తన్దెత్తివే యవర్కళుక్కుమ్ తెలివెన్దకరుత్తు. ఓర్ప్పాలివ్వాన్ణుతలిత్యారభ్య, తిన్దెక్కిన్ద్రతు - ఇని - అన్దెన్దమిర్ - యామ్ - తీర్ప్పారై - ఎన్దనమ్ నాడుతుమిత్యన్దయః.

౧.

ఆ.ఆ.వి.—పేరుడైయవుమ్ తోల్విళొల్లుకిటతు; ఇతిరితాకిటపడియెప్పడియెన్ను (అవర్కళైయిత్యాది).

౧.

ప్ర.—తి. తీర్ప్పారై ప్రవేశే. అయోధ్యాకాండే [౭౨.] మాతులకులాదాగతంపితృశోకార్తంభూమానిపతితంభరతం ప్రతికైకేయీ, “ఉత్తిష్టాన్తిష్ఠకించేషే రాజన్పుత్రమహాయశః । త్వద్విధానహి శోచన్తి సన్తపదసి సమృతాః॥ ౨౪॥” —తత్తైవ [౫౩.] గజ్ఞానిస్తరణానస్తరే “సుమప్తేణ సహత్వమప్యయోధ్యాం ప్రతిగచ్ఛ” ఇతిరామేణోక్తారామం ప్రతిలక్ష్యణః, “నచసీతాత్వయాహీనానచాహమపి రాఘవ । మహూర్తమపి జీవానోజ్జూన్తాన్యవివోద్ధృతా ॥ ౩౧ ॥” —తత్తైవ [౩౧.] వసగమనోద్యుక్తేరామే సహగమనార్థంతం ప్రతిలక్ష్యణః, “కురుస్వమానుచరంవైధర్మ్యం నేహవిద్యతే । కృతార్థోహంభవిష్యామితవచార్థః ప్రకల్పతే ॥ ౨౨॥.” —(శ్రీవసిష్ఠభగవాన్ పుత్రవియోగత్తిలేవన్దవాత్ కడలిలేపుకువతుమైయిలేయేటిబిబ్బువతానా) మహాభారతే [అది-౧౭౬.], “సమేరుకూటాదాత్మానం మోచభగవాన్

౧ ఏవంసతి భారతరామాయణాదియుద్ధేషు సారథేకవచధారణదర్శనం కథమితిచిన్ద్యమ్.

౧॥ భార-ఉద్యో-౭౧.

౨॥ భార-ఆర-౧౪౬-౮.

౩॥ ౧-౧.

౪॥ ౩-౧.

తిరువాయ్ మొట్టి. — ర. ప. ౬-తి. ౧-పా-తీర్ ప్పారై వ్యాఖ్యానము.

౧౯౧

నృసిః | శిరస్తస్యశిలాచూంతుతూలరాశావివాపతత్ || ౪౫ || ననుమారచపాతేతదాసమునిసత్తమః | తభాగ్నిమిధ్యాభగవాన్ సవివేకమహా
వనే || ౪౬ || తంతదానుసమిథోపినదదాహమాతాశః | దీప్యమానోప్యమిత్రఘ్నశీతోగ్నిరభవత్తవా || ౪౭ || ససముద్రమభిప్రేత్యశోకావిప్లవము
హమునిః | కఠేబద్ధాశిలాంగురీన్నిసపాతతదమ్భసి || ౪౮ || — అయోధ్యాకాండే [౨౭] శృణ్వే బేరపురేరామాగమనదివరాత్ర్యాంతస్యశయ
నాదిప్రకారాన్యహముఖాచ్ఛృత్వానుఃఖాతిశయేనభరతేమాహి శేసతిశక్రుఘ్నః, “తదవస్థంతుభరతంశక్రుఘ్నానస్తరస్థితః | పరిష్వజ్యరు
రోదోచ్చైర్విసంజ్ఞ శ్లోకకర్మితః || ౪౯ ||” — తదనస్తరంమాతరః, “తతస్సర్వాస్సమాపేతుర్భరతశోభరతస్యయాః | ఉపవాసకృశాదీనాభర్తు
ర్యస్యసకర్మితాః || ౫౦ || తాశ్చతంపతితంభూమారుదస్త్యైఃపర్యవారయత్ | కాసల్యాత్సనుసృత్యైవంమర్తనాపరివస్యజే || ౫౧ || పతన్సహస్వంయ
థావత్సముపగూహ్యతపస్విసీ | పరిపప్రచ్ఛభరతంయదస్తీశోకలాలసా || ౫౨ || పుత్రవ్యాధిర్నతేకచ్చిత్ శరీరంపరిబాధతే | ఆస్యరాజకులస్యా
ద్యత్వదధీసంహితీవిత్ || ౫౩ || త్వంవృష్ట్యైపుత్రజీవామిరామేసభాత్ప్రకేగతే | మృతేదశరథేరాజ్ఞానాభవకస్త్యమవ్యయః || ౫౪ ||” —
“ద్రవ్యంనిద్ర్యనురాదిదైవతమతిక్షుద్రంచబాహ్యగమోవృష్టిర్దేవలకాశ్చదేశికజనాధిగ్ధిగేహంక్రమమ్ | వేదావేదనాశ్చ వైదికజనాస్త
త్త్వంచవేదాన్తగం బ్రహ్మశ్రీభరతుత్రవేదవిహితంకర్తతీతివాతవే.” — అయోధ్యాకాండే [౨౭] రామగుణకథనప్రకరణే, “శ్రీయోవృ
ద్ధాస్తరుణ్యశ్చసాయంపాతస్సమాహితాః | సర్వాన్దేవాన్మమస్యన్తిరామస్యాశ్మయశస్త్రినః || ౫౫ ||”

(ముతతాపట్టు) (తీర్ ప్పారైయమిని) శ్రీసహస్రనామ్ని, “త్రీసామాసామగస్సామనిర్వాణంభేషజంభివక్ | సహస్త్రిస
కృచ్ఛమశ్చాన్తోనిష్ఠాశాన్తిఃపరాయణమ్.” — (తాయ్మూర్ మజ్జిశాసనమృజ్జి) అయోధ్యాకాండే [౨౭], “యన్తజ్జశంసుపర్ణస్యవివతా
కల్పయత్పురా | అమృతంపార్థిర్యానస్యశత్రేభవతుమజ్జశమ్ || ౩౩౪ ||” — ఇతఉపరి [౪౦], “యేతురామస్యసుహృదస్సర్వేతేమాశ
చేతసః | శోకభారేణాక్రాంతాశ్చయనంనజహుస్తవా || ౩౩౫ ||” — (నన్నోయ) శ్రీవిష్ణుభక్తే, “పరమాపదమాపన్నః” ఇత్యాది. —
భగవదీతాస్వేకాదశే, “భక్త్యాత్వసస్యయాశక్య అహమేవంవిధోద్బుద్ధనజ్ఞాతుండ్రస్తుంచతత్త్వేనప్రవేస్తుంచపరస్తవ.” — (పాల్ ప్పామతా
శేయతు) మహాభారతేరాజసుయేధృతరాష్ట్రః, “యస్యనుస్త్రీచగోష్టాచసుహృచ్చైవజనార్దనః | హరిస్తైర్బాహ్యనాభస్సక్తిస్తుతస్యనని
ర్జితమ్.” — (వివరై వెర్విత్త) గీతాసుప్రథమే, “నకాక్షే విజయంకృష్ణచరాజ్యంసుఖానిచ | కిన్నోరాజ్యేనగోవిందకింభోగైర్జీవితేనవా.” —
(తేర్ ప్పాకనార్కు) ఉద్యోగపర్వణ్యేక సప్తతితమేయుధిస్థిరంప్రతికృష్టః, “అయమస్మిమహాబాహూబ్రూహియత్రేవపక్షితమ్ | కరిష్యా
మహితత్సర్వంయత్త్వంవక్ష్యసిభారత || ౫౬ ||” — (ఇవళో) ఆరణ్యపర్వణి [౧౪౭] హనూమంతంప్రతిభీమః, “నిర్గుణఃపరమాత్మసాదేహం
తేవ్యాప్యతివృత్తి | తమహంజ్ఞానవిజ్ఞేయంనావసుస్యేనలబ్ధయో || ౫౭ ||”

౧.

పెరియతిరువందాతి - ఏళామ్బట్టు. యామేయరువిన్దయోమ్ శేయోమెన్నెజ్జినార్ | తామేయణుక్కరాయ్చార్న్దోట్టిన్దార్ | పూ
మేయ | శేమ్మతైనిన్దార్విత్తేర్విత్తుప్పారిడన్ద | వమ్మనిక్ పాతత్తరుకు.

తిరువిరుత్తమ్ - ఇరుపతామ్బట్టు. శిన్దోట్టిన్దోయోకట్టిపెరున్దెయ్ వమిన్నోయినతె | నిన్దోట్టికేట్టుమిళన్దెయ్ వమన్దితువేలనిన్నీ | ఎన్దో
ట్టికేట్టి నెన్నుమన్దెమిరులకేట్టుముట్టాక్ | శోన్దోట్టిమాలెయన్దణ్డమళాయ్కోణ్డంశూట్టుమినే.

తిరువిరుత్తమ్ - విమ్బిత్తు. వారాయుములైయాలివళోవానోర్తలైమకనామ్ | శీరాయినతెయ్ వనన్నోయితుతెయ్ వత్త
మ్మళాయ్ | త్రారాయినమత్తలైయాయుమత్తణ్కోమ్మతాయునుమ్కీట్ | వేరాయునిన్దమన్దాయునున్దోణ్డంవీళుమినే.

తిరునెమన్దాణ్డకమ్ - పతిన్దోహమ్బట్టు. పట్టునుక్కుముయర్త్తిరజ్జుమ్ పానైపేళాళో పనినెమన్దణ్డీర్తకుమ్మప్పళిళాళా | ‡ శేట్టనై
ప్పోతెక్కుడక్కాలిరుక్కుక్కిళ్ళ శేమ్మెరుమాన్దిరువరన్దమెక్కేయెన్నుమ్ | మట్టువిక్కిముణివన్దమురులున్దూర్దల్ మహమానైయితుశేయ్ తార్ తమ్మ
మెయ్యే | కట్టువిచ్చిళొలైన్దన్నన్దొన్నాళోనక్కాయ్ కడల్వణ్డరితు శేయ్ తార్ కాప్పారాళే.

‡ “ ఎట్టి నై ” ఎట్టు పాతాన్తరమ్.

౧౯౨ తిరువాయ్ మొழి.—౪-ప. ౬-తి-తీర్ప్పారై. ౨-పా- తిశైక్కిన్ఱ తేవ్యాభ్యానభళి.

తాత్పర్యము.—ఓ! తల్లలారా! యీపెయొక్క ఉపద్రవమునుజూచినవారందరును యీపెతోఁగూడఁమోహించుచున్నారని యీ బాధనుదీర్చువారెవరునులేరు;వారిని నేనెచ్చటవెతకుదును! ఈబాధకు మూలమును నిరూపించి చూచినచో, భారతయుద్ధమునకుఁగాఁపలసిన సకలౌపకరణములను తానే సిద్ధపఱచియు పాండవులకు సారథిగానిలిచియు ఆయుధమెత్తని పృథ్విజేసి ఆయుధమెత్తియు పగటినిరాత్రి గాఁజేసియునిట్లుకృత్రిమయుద్ధముచేసి పాండవులకుజయమును దుర్యోధనాదులకు నాశమును బుట్టించిన కృష్ణునివిషయమునందీ పెయవగాహించుటయే యనితోచుచున్నది.

మూ.—తిశైక్కిన్ఱ తేయివణోయితుమిక్క పెరున్దెయ్ వ ! మిశైప్పిన్ఱ నీరణక్లాదుమిళన్దెయ్ వమన్ఱితు ।

తిశైప్పిన్ఱ యేశబ్బుశక్కరమెన్ఱివళి కేట్కునీ । రిశైక్కిన్ఱ శ్రీరాకిన్ఱైయిల్ పెలుమితుకాణ్ఱె నే॥ ౨॥

అ.— (తిశైక్కిన్ఱ తే) నీబ్బళివళుడైయనోయిన్దెయ్ఱు మఱికిఱిర్. ఇన్నోయ్ మిక్క పెరున్దెయ్ వత్రాలేవన్దతు. విసదృశమాక నీబ్బళి విన్ఱణక్లాదుకిఱుత్తుద్రదైవకృతముల్ల. ఇతుక్కుపరిహరమెన్నెన్నిర్; శొల్లువార్ శొల్లిల్ శ్రేక్కేట్టుత్తికైయతే, శబ్బుశక్కరమ్ ఎన్ఱు, ఇవళి కేట్కునీరిశైక్కిన్ఱ శ్రీరాకిన్ఱ నన్దేయవళిప్పెలామ్. ఇప్పోతేయిప్పారులై ప్రత్యక్షిక్కలామెన్ఱితాళి.

అన్వ.—తిశైక్కిన్ఱతు ఇవళి నోయ్ ఇతు (౩) మిక్క పెరుమ్ తెయ్ వమ్ (౬) ఇతు ఇశైప్పిన్ఱ నీర్ (౯) అణక్లాదుమ్ ఇశైన్దెయ్ వమ్ ఎన్ఱు (౧౨) తిశైప్పిన్ఱయే శబ్బుశక్కరమ్ ఎన్ఱు (౧౫) ఇవళి కేట్కునీర్ (౧౮) ఇశైక్కిన్ఱ శ్రీరాకిన్ఱ నన్దే (౨౧) ఇర్ పెలుమ్ ఇతు (౨౪) కాణ్ఱె. (౨౫)

పన్న.—అనన్దమ్, ఇవళి నోయ్ త్తుద్రదేవతామూలముల్ల, సర్వాధికదేవతామూలమ్, అవనుడైయ వసాధారణ చిహ్నబ్బలైచ్చొల్లి లివళైక్కిన్ఱైక్కలామెన్ఱితాళి.

ఇవళిదుబ్బళిదువాళియఱుమిత్తడుకిఱుతు, ఇవళి నోయాలాయిరుక్కుమ్; ఇతు, (౩) సర్వాధికమాయ, అపరిచ్ఛేద్యమాహాత్మ్య తైయదైయ, దేవమూలమ్, (౬) ఇతు, ఉబ్బళిక్కుమివళి తనక్కుమ్ నోయక్కుమ్ శేరాతపడి, నీబ్బళి, (౯) దైవావిష్టరాయాదు కిఱ, అల్పదేవతై, అన్ఱు, (౧౨) పుఱుమ్మళిల్లవార్ వారైయైక్కేట్టుభిమియాతే, అన్దసర్వాధికదేవతైక్కు అసాధారణ చిహ్నబ్బళాన శబ్బచక్రబ్బళి, ఎన్ఱు, (౧౫) మోహిత్తుక్కిడక్కిఱివణి, కేట్కు, నీబ్బళి, (౧౮) శొల్లు, వల్లిర్కళాకిల్, నన్దాకవే, (౨౧) ఇవళి ఇలిరుప్ప, పెలుమ్, ఇతై, (౨౪) అఱిక్కిత్తుక్కాణ్ఱెన్ఱోళి. (౨౫) ఇల్లెన్ఱు ఇరుప్పిడమాయ, ఇవిప్పడత్తిరే, ఇవళి సతైయోడే యిరుక్కుప్పెలుమెన్ఱ పడి. అన్ఱియే, నాయకన్దక్కలిరేయిల్ వాల్ కైక్కియైప్పెలుమెన్ఱుమామ్.

ఆర్థము.—భృమించునది యీబాధచేనుండును; ఇది (౩) సర్వాధికమును అపరిచ్ఛేద్యమునునైనమాహాత్మ్యముకల దేవతచే బుట్టినది; (౬) ఇది చేరకుండునట్లు మీరు (౯) దైవావిష్టరైయాదుచున్న అల్పదైవము కాదు; (౧౨) భృమింపకనే శంఖచక్రిములు అని (౧౫) ఈపెనునట్లు మీరు (౧౮) చెప్పటకు సమర్థులైనచో చిక్కగా (౨౧) జీవించుటను లభించును; దీనిని (౨౪) చూడుడు. (౨౫)

ఈ.—ఇరణ్ణామ్బట్టు. త్తుద్రదేవతాశాన్తియాలిన్నోయ్ పోక్కుకైయరతు. భగవద్విషయ తైచ్చొల్లిలి వళైప్పెఱుమామెన్ఱితాళి.

జీ అ —ఇరణ్ణామ్బట్టు (తిశైక్కిన్ఱ తేయిత్తాది) “నీరణక్లాదుమిళన్దెయ్ వమన్ఱితు” ఎన్ఱత్రాల్ ఫలిత తైయరుళిచ్చెయ్యానిన్ఱుకోణ్ఱు, “శబ్బుశక్కరమెన్ఱివళి కేట్కునీరిశైక్కిన్ఱ శ్రీరాకిన్ఱ నన్దేయిల్ పెలుమ్” ఎన్ఱతైక్కిటాక్షి త్రవతారికై (త్తుద్రదైయాది). శాన్తి - ఆరాధనమ్.

[౪౯]

తిరువాయ్ మొఱ్ఱి. — ౪-ప, ౬-తి-తీర్ పావై. ౨-పా-తిశైక్కిన్ద్రతే వ్యాఖ్యానం. ౧౯౩

ఈ. — (తిశైక్కిన్ద్ర తేయివళి నోయ్) ఇవళి వళి గుణనిమి త్తమాక వళిపు కెడానిన్ద్రాల్, నీజ్గళివళి నోయ్ నిమి త్త మాక వళిపు కెడానిన్ద్ర కోల్. ఇవళి నోవుక్కునిదానమ్ నీజ్గళి, “అవనడియాక వన్దతు” ఎన్ద్ర తేయి మూట్టుకిటిలికోల్. తిశైక్కిన్ద్ర తేయై యాలే-తాయ్ మూరాకై యాలేగౌరవిత్తువార్తై శొల్ల వేణుమిత్తే. ఇవళి నోయ్ నిమి త్తమాక వళిపు కెడువతే! నామ్. నాజ్గళినిలోమాకిల్, ఇతుక్కునిదానమతినై యాయిరుక్కి-ఆ నీపిన్నై చొప్పిక్కాణాయెన్న (ఇతుమిక్క పెరున్దైయ్ వమ్) ౧-గమ్మిరఃపరమోదేవః” ఎన్ద్రమ్, ౨-“వానోర్ తలై మకనామ్ శీరాయిన తెయ్ వన న్నోయ్” ఎన్ద్రమ్ శొల్లుకిటపడియే, సర్వేశ్వరసడియాక వన్దకనవియనోవితు. ఇవళి నోవుక్కుమ్, ఇన్నోవుక్కుని దానభూతనానవనుక్కుముణ్డాన వభేద తైబుద్ధిపణ్ణి, ఇతుమిక్క పెరున్దైయ్ వమెన్ద్ర - ఇతుతన్నై యవనాక చొల్లుకిటాల్.

(ఇశై ప్పిన్ది యిత్యాది) నీజ్గళి పణ్ణుకిటపరిహారత్తుక్కు ముజ్గళుక్కు మొరు శేర్ త్రియిలై, ఇన్నోయ్ కుమివళి క్కు మొరు శేర్ త్రియిలై. ముతల్ తన్ని లే భగవద్విషయ త్రిలే కైవైత్తార్ కొళుకై క్కు సంభావనై యుడై యనోవన్ది తుతా. ఒరువళియాల మొరు శేర్ త్రియిన్ద్ర క్కే, ఇతుజ్గళుక్కుచ్చేర్ న్దతల్ల, ఉజ్గళి మకళాయ్ నోవుకొణ్ణవివళి క్కుచ్చేర్ న్దతల్ల, నోవుక్కు నిదానభూతనానవనుక్కుచ్చేర్ న్దతల్ల, ఇతర దేవతైకళిన్నిల త్రిల్ వన్దపుకురమాట్టామై యాలే నీజ్గళినినై క్కిట దేవతై కళుక్కుచ్చేర్ న్దతల్ల. ఇజ్జేయరుళిచ్చెయ్యుమ్ వావై - పిళైయిటన్ద్రావిల్లిదాసర్ కుడిమకనోరువనుక్కైయ నారేటివలిత్తునలిన వావై, “ఉనక్కు వేణువతే?” ఎన్ద్ర కేట్కు, “ఎనక్కు ప్పాలుమ్ ప్పము మాక పుణ్ణ వేణుమ్, శాన్దమ్ పుళుకుమ్ పూశ వేణుమ్, నల్లపుడవై యుడుక్కు వేణుమ్, నల్ల వాభరణమ్ పూణ వేణుమ్,

జీ.అ.-కీళ్ళిట్టిలమ్ “తిశైక్కిన్ద్ర తే” ఎన్ద్రవైత్తు, ఇజ్జమ్ “తిశైక్కిన్ద్ర తేయివళి నోయ్” ఎన్ద్ర తుక్కు భావమ్ (ఇవళివనిత్యాది). (గుణనిమిత్తమాక) “తేర్ ప్పాకనార్ క్కు” ఎన్ద్ర సౌలభ్యగుణనిమిత్తమాక. తిశైక్కిన్ద్ర తే - భృమిప్పతే. ఇవళి నోయ్ - ఇవళి నోయ్ నిమిత్తమాక. “పెరున్దైయ్ వమ్” ఎన్ద్ర తైక్కటాక్షిత్తుభావమ్ (ఇవళి నోవుక్కిత్యాది). తిశైక్కిన్ద్ర కోశెన్నాతే, “తిశైక్కిన్ద్ర తే” ఎన్దిట తెన్నెన్న (తిశైక్కిన్ద్ర తేయైయారేయిత్యాది). నామెన్ద్ర తు - నీజ్గళెన్ద్ర పడి. దేవరీక కైన్ద్ర పడి. “తిశైక్కిన్ద్ర తే” ఎన్దిటవితు - పూ జ్యోక్తి; ఎన్దిన్దరుళిల్లై న్నమాప్పిలే. ౧-“గమ్మిరఃపరమోదేవః” ఎన్ద్ర తుక్కు - ప్రమాణ త్రిరట్టిలాకరన్ద్రాణామ్, ఆకరన్ద్రాణామ్. వానోర్ తలై మకనామిత్యాదిక్కు - నిత్యసూరికళుక్కుత్తలవనాన సర్వేశ్వరసడైయ తానగుణజ్గళిడియాక పుణ్డాయ్ దివ్యమాయ్ భోగఫల మాననోయాయుక్కుమి తెన్ద్ర శబ్దార్థమ్. తిరువిరు త్తమ్ విమ్మత్తుమాన్ద్రామ్మట్టు, “వారాయిన” ఇత్యాది. అవనడియాక వన్దనోయెన్నాతే, సామానాధికరణ్యశొల్లువానెన్నెన్న (ఇవళి నోవుక్కుమిత్యాది). కార్యకారణభావేన పుణ్డాన సామానాధికరణ్య తైప్పల్ - “పెరున్దైయ్ వమ్” ఎన్దిట తెన్ద్ర పడి. ఆ భేద తై - హేతు హేతుమద్భావేన పుణ్డాన వభేద తై.

(ఉజ్గళుక్కుమ్) “నీర్” ఎన్ద్రయాలే, భగవద్విషయ త్రిలే వికృతరాకకడవ పుజ్గళుక్కుమ్. ఇన్నోయ్ కుమ్ - నీజ్గళినినై త్తనోయ్ క్కుమ్. ఇన్నోయ్ కుమివళుక్కు మొరు శేర్ త్రియిల్ల మైయైక్కాట్టుకిటార్ (ముతల్ తన్ని లేయిత్యాది). ఇన్నోర్ క్కిన్ద్రాన్ద్రైయెన్నాతే, సామాన్యమాక చొన్న తుక్కు భావమ్ (ఒరువళియాల మొరు శేర్ త్రియిన్ద్ర క్కేయెన్ద్ర తు). ఒరువళియాలమ్ శేర్ త్రియిల్ల మైయైక్కాట్టుకిటార్ (ఇతుజ్గళుక్కిత్యాది). (నిదానభూతనానవనుక్కు) నిదానభూతనాన వీశ్వరసక్కు. నిగ్రహ హేతువాకై యాలే యవనుక్కుచ్చేర్ న్దతల్ల వన్ద పడి. “ఇశైన్దైయ్ వమ్” ఎన్ద్ర తైప్పల్ (ఇన్నిల త్రిల్ వన్దపుకురమాట్టా మైయాలేయెన్ద్ర తు). ఇతర దేవతైకో భాగవతగృహజ్గళిలేవన్ద్రపుకుర

ఆ.అ.వి. — “నీజ్గళి పణ్ణుకిటపరిహారత్తుక్కు ముజ్గళుక్కుమ్” ఎన్దిటవిత్తిర్, “ఉజ్గళుక్కుమ్” ఎన్ద్ర తైయెన్న వరుళిచ్చెయ్ కిటార్ (ఇతుజ్గళుక్కిత్యాదియాలే). వివరణీయమాన, ఉజ్గళెన్దిట శబ్దమ్ - ఇవర్ క శల్లారైయన్ద్రాల్లుకిటతు. వివరణమాన, ఉజ్గళెన్దిట శబ్దమ్ - తాయ్

౧౯౪ తిరువాయ్మొయ్. - ౪-ప. ౨-తి. తీర్ప్పారై. ౨-పా-తి. శైక్కిష్టతే వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ఈ.-తణ్ణవేణుమ్, అణుక్కనిడవేణుమ్" ఎన్న, అవర్కళుమ్ 'అప్పడియే శెయ్కిటోమ్' ఎన్ఱు, పిళ్ళై తిరు మాళికైయిలేవన్ఱు, శాన్ఱు, పుళుకు, ఆభరణాదికళై వాణ్ణొణ్ణుపోయ్ అవర్తైయలజ్జరితు శాన్ఱియుమ్మణ్ణివి ట్టువన్ఱ అవ్విరా, పణ్ణైయిలుమిరట్టియాక అవనై వలిక్క, "ఇతె?" ఎన్ఱు కేటక్, "పిళ్ళై శాత్తుకిటవర్తై యెల్లామ్ కొణ్ణువన్ఱికోళ్; అవర్కుచ్చాత్తుకిట అణుక్కనైయిట్టికోళ్, నానతి కీడేపోవేనో? ఎన్నై వైయిలిలేకొణ్ణుపోని కోళ్, ఎన్నుడమ్మిలే నెరుప్పెనభీయట్టినాప్పోలే అవర్ శాత్తుకిటవర్తై ప్పూళినికోళ్, అగిక్కణ్ణమిట్టాప్పోలే అవర్ శాత్తుకిటవాభరణ తైప్పుట్టినికోళ్; నీజళ్ శెయ్తశెయలుక్కు ఇవనై కొణ్ణులతుపోకే" ఎన్ఱు వలిత్త తామ్. ఆకైయాలవర్తుక్కుచ్చేరాతు. (నీర్) భగవద్విషయ త్తిలే వికృతరాకక్కడవనీజ్ఞో. (అణ్ణాడుమి శమ్ తెయ్వమన్ఱితు) దేవావిష్టరాయ్ కొణ్ణు అడుకి, మఱుముట్టుప్పాతాత తుద్రదేవతైయడియాక వన్ఱ నోయన్ఱితు.

(తి. శైక్కిష్టతే) ఇవళ్ నోయ్కునిదాన త్తిలటివుకెట్టాప్పోలే పరిహార త్తిలుమ్ మతికెడాతే. నిదాన త్తి ల్ కలక్కమ్మిటన్దాలుమ్, పరిహార త్తిల్ కలక్కమ్పిటవాతోయ్ వే నోవుపరిహారమామితే. నాజ్జళ్ నిదాన త్తిల టివుకెట్టవంశమే? పరిహార త్తిలటివుకెడాతవభీయెన్నెన్ఱిల్ (శజ్జెన్ఱుమ్ శక్కరమెన్నుమ్" ఎన్ఱి తే యివళ్ నోయరుప్పతు, నీజ్జళుమ్ శజ్జుశక్కరమెన్ఱు పరిహారిక్కప్పారుజ్జోళ్. నోవువన్ఱవభీయెయటిన్ఱు పరిహరి క్కవేణ్ణానో? ౧ "శజ్జెన్ఱుమ్ శక్కరమెన్నుమ్" ఎన్ఱు నీజ్జళ్ శొల్లవనో నానుమటిన్ఱతు, ఇప్పోతు పరిహార త్తిలేవన్ఱ వాతే అటివుకెడుకిటతే? అతుశెయ్యుమిడ త్తిల్ శుళప్పడియిలే కడలై మడుత్తాప్పోలేయాకామే, "శజ్జెన్ఱు మ్ శక్కరమెన్నుమ్" ఎన్ఱి వళ్ శొన్నాప్పోలే శొల్లప్పారుజ్జోళ్. (ఇవళ్ కేటక్ నీరిశైక్కిష్టతై రాకిల్) మోహిత్తు క్కిడక్కిట వివళ్ కేటక్ వల్లభామన్ఱుకాణుమ్ తెలిన్ఱిరుక్కిట వివర్ కళ్ శొల్లవల్లరావతు; ఆకైయితే "తి. శైక్కిష్ట త్తియే" ఎన్ఱు. ఇవళ్ కిజ్జళ్ శొల్లుమతోయ్ మర్ద్రాన్ఱు తా శెవిప్పడాతుకాణుమ్. ఇవళ్ శెవియిలేపడు మ్బడి, నీజ్జళ్ ధరిత్తునిన్ఱు ఒరుడి క్తిమాత్రమ్ శొల్లవల్లికోళాకిల్. ఆయ్ చ్చిమక నుడైయ అన్ఱిమసమయ త్తిలేభట్టర్ "అటియ" ఎన్ఱెట్టున్ఱరుళియిరున్దా రాయ్, తప్పైయటియాతే కలజ్జిక్కిడక్కిట పడియెక్కణ్ణు, పెరుమాళుక్కివర్

జీ-అ.-మాట్టా త్తెన్ఱుక్కు వితిహ్యమ్ (పిళ్ళైయటన్ఱావిల్లియిత్యాది). కుడిమక - పడియాళ్. వియనార్ - శాన్ఱా. తణ్ణు - అన్దోళికై. అణు క్క - కుడై. అవ్విరా - అన్ఱు రాత్రి. వలిక్క - బాధిక్క. వజ్జీయట్టినాప్పోలే - వజ్జీయట్టినాప్పోలే. మఱుముట్టుప్పాతాత - పిన్నై యెరు కార్యత్తుక్కాకాత. "ఇశన్దెయ్వమ్" ఎన్ఱిటసామానాధికరణ్యమ్ - కార్యకారణభావనిబన్ఱనమ్.

తి. శైక్కిష్టతే - కలక్కమ్మిన్ఱ కే. పరిహార త్తిల్ కలక్కమ్మిన్ఱ మైకొణ్ణుకార్యకరమామోవెన్ఱు (నిదాన త్తిలిత్యాది). నిదానమ్ - శజ్జు శక్కరమ్. పరిహారమ్ - అ తైచ్చొన్ఱుకైయే. శజ్జుశక్కరమ్ నిదాన మెన్ఱటియమ్మడి యెప్పడియెన్ఱు (శజ్జెన్ఱుమిత్యాది). నోయతువానాల్ పరిహారముమతువాక వేణుమోవెన్ఱు (నోవువన్ఱవభీయె యిత్యాది). ఎజ్జళుక్కు నోవువన్ఱపడి యటియమ్ ప్రకారమేతెన్ఱు (శ జ్జెన్ఱుమిత్యాది). తనిత్తనియాక చ్చొన్ఱుతుక్కు భావమ్ (అతుశెయ్యుమిడ త్తిలిత్యాది). శజ్జుశక్కరన్ఱ శైక్కి శొల్లామల్, "శజ్జు శక్కరమ్" ఎన్ఱు - ఏకవచనమాక చ్చొన్ఱుతి భావమితు. మడుత్తాప్పోలే - ఆడక్కినాప్పోలే. "ఆకిత్" ఎన్ఱయదిశబ్దత్తుక్కు భావమ్ (మోహిత్త్యాది). తెలిన్ఱిరుక్కిట వివర్ కళెన్ఱు - భీమిత్తు క్కిడక్కిటవివర్ కళెన్ఱుపడి. శజ్జుశక్కరమే యాక వేణుమా? వేటొన్ఱెచ్చొన్నాలాకాతోవెన్ఱు (ఇవళ్ కిజ్జెన్ఱుత్యాది). ఇతు - "కేటక్" ఎన్ఱు తుక్కుభావమ్. శబ్దార్థమ్ (ఇవళ్ శెవియిలేయి త్యాది). "శజ్జుశక్కరమ్" ఎన్ఱిటతోయ్ మర్ద్రాన్ఱు శెవిప్పడాతతుక్కు హేతు అతిల్ ప్రాణణ్యమెన్ఱు వివక్షిత్తు, ఇతుక్కైతిహ్యమ్ (ఆయ్ చ్చిమకనిత్యాది). యద్యా, మోహదైయిలే తిరునామోచ్చరణము జ్ఞానాల్ ధరిక్కలా యిరుక్కుమోవెన్ఱు; వితిహ్యమ్ (ఆయ్ చ్చిమకని

తిరువాయ్ మొట్టి. — ర-ప. ౬-తి-తీర్ప్పవై. ౨-పా-తిశైక్కిచ్చుతే వ్యాఖ్యానజ్యో. ౧౯౫

ఈ. - స్నేహితిరుక్కుమ్మడియై యిడిదిరుక్కుయాలే, మెళ్ళిచ్చెవియిలే యూరినాప్పోలే 'అహియమణవాళె
పెరుమాళే శరణమ్' ఎన్టారామ్; అనన్తరమ్ ఆతిలేయుణార్ త్రియుణ్డాయ్ నెడుమ్పోతెల్లామ్, 'అహియమణవాళె
పెరుమాళే శరణమ్' ఎన్టతిరునాట్టుక్కునడన్దారామ్. ౧, 'పెర్మమక్కళ్ పెణ్ణిరెన్దివర్ పిన్నుతవాతటిన్దే -
పిటిన్దే' చరమదశైయిలేయిరున్దు 'పొన్వైత్తవిడణ్ణొల్లిక్కాణాయ్' ఎన్నుమిత్తనై పోక్కి, తిరునామత్తైయ
రుకేయిరున్దుశొల్లువారైక్కిడై యాతితే - ౨ * శోర్వినాల్ పొరుళ్ వైత్తతుణ్డాకిల్ శొల్లుశొల్ ఎన్ట శుర్మిమిరు
క్కుమిత్తనైయితే. (నన్దే) ఇతుశాలవమ్మకియతు, శాలనన్దామ్. నన్దైక్కవధియే తెన్న (ఇల్ పెఱుమ్) ఆత్తా
వుక్కాయతనమానశరీరత్తైప్పెఱుమెన్నుతల్; ఒరుతమిథినిట్టువైక్కితా, 'ఇల్ - కిఱిత్తియాయ్. గృహిణి
యాకప్పెఱుమ్' ఎన్ట; అన్తిక్కే, (ఏయిల్ పెఱుమ్) ఎన్టాయ్, ఏయిలెన్ట - గానమాయ్, ౩ * పణ్ణైవెన్టవి
శొల్ మన్దేయైకై యాలే, ఇవళ్ వారైశొల్లుమెన్ట. ౪, 'మధురామధురాలాపా' ఎన్నక్కడవతితే. ఆక, శరీ
రత్తైప్పెఱుమెన్నుతల్, గృహిణియామెన్నుతల్, వారైశొల్లవల్లశామెన్నుతల్.

(ఇతుకాఙ్గినే) దేవతా నరస్పర్శముడైయారుమ్ పుకున్దుస్పర్శిక్క-విరానిన్ది కోళితే, అవ్వోపానినాశో
న్న పరిహార తైయుమ్ శెయ్తుపార్క్కమాట్టికోళో? నానితుకై కణ్డన్తోశొల్లుకిటతు, నీజ్జళుమి త్రెచ్చెయ్తుపార్క్క-
మాట్టికోళో? ఒన్టేయోపరిహారమ్. ఇతునదీమాతృకమోబ్బలే ఫలవ్యాప్తమ్. అథవా, (ఇతుకాఙ్గినే) ౫:“వెల్పై-
చ్చురిశజ్గో డాభీయేన్దితామరై క్కణ్ణ నెన్నేజ్జినూడేపుల్లైక్క-డాకిన్టవాల్తైక్కాణిర్” ఎన్నుమాప్పోలే. ఇవళో
తక్క నెజ్జిలేప్ర కాళిక్కి-టపడియై; “నాశోన్న మరున్దివళుక్కుచ్చెయ్వికోళో తవిరువికోళో, శెయ్తపడిశెయ్య, ఇప్పొత్తితై

జీ-అ.-త్యాది). ఎన్నుతల్. ఇస్కెన్దర్ బేరాకిల్ - శొల్లవల్లికోళాకిల్. “ఆకిల్” ఎన్నియదిశబ్దతాలే-తిరునామమ్ శొల్లకై యరితెవ్వుతు
క్కుప్రమాణమ్. (పెల్ బ్రమక్కులిత్యాది). పెల్ బ్రమక్కుళ్ - పుత్రరకళ్. పెడ్డిరివర్ - స్త్రీకళ్. ఇవర్ కళ్. పిల్ - పిన్ను. ఉతవా తెవ్విన్దేన్.
ననుక్కుతవార్ కత్తెవ్విన్దేన్. పిటిన్దేన్ - అత్తాలే యవర్ కత్తెవ్విన్దేన్. తిరుమొళియాతామ్బుత్తు ఇరన్జాన్దిరుమొళి నాలామ్బుట్టు.
వత్తుమాణప్రమాణ తైక్కటాక్షిత్తరుళిచ్చెయ్కితార్ (చరమదవైయిలేయిత్యాది). పెరియాళ్వార్ తిరుమొళి నాలామ్బుత్తు అజ్జాన్దిరుమొళి
మూన్జామ్బుట్టు (శోర్వి నాలిత్యాది). కాణామల్ పారుళ్ వైత్తుత్తాకిల్ శొల్ల శొల్లెన్దు పలకాలుమ్ శొల్లి, “ ఇవనొరుత్తరై యెరుత్తరటి
యామల్ కొడుక్కిచ్చెయ్ వతె?” ఎన్దు విడాళేశుర్ బ్రమిరున్దిత్తర్థః. అవధారణతాత్పర్యమాకవివరణమ్ (శాలన్దామెన్దు). కిట్టత్తి- ఉత్త
మనాయకి. ౬ “నగృహంగృహమిత్యాహుర్గృహిణీగృహముచ్యతే” ఎన్దు తైప్పర్ బ్ర (గృహిణియాకప్పెయ్ మెన్దు). ఉత్తార్థత్తుక్కుప్రమా
ణమ్ (మధురేత్యాది). “మధురామధురాలాపాకిమాహమభామిని” ఇత్యాది. సుందరకాణ్డే హనూమన్దంప్రతిరామః. ఉత్తార్థజ్ఞైబద్ధిసమా
ధానార్థమాకచ్చేర్ క్కితార్ (ఆకవిత్యాది). (పన్జైవెన్దువిళ్ళోల్ మన్దై) పాన్దైవెన్దురుక్కుట వినియప్పేచ్చెయ్ మ పరువ తైయుముడైయపి
రాట్టియుడైయవిత్తర్థః. తిరుచ్చన్దవిరుత్తమ్ నూర్ బ్రైన్దామ్బుట్టు. “మన్జైయున్దుమిన్ద్రన్దు” ఇత్యాది.

“ఇతుకాఞ్చిక్” ఎన్నతుక్కు మూస్తుతాత్పర్యమ్. ముద్దినతు (దేవతాస్తరేత్యాది). అతావతు- నాక్ శొల్లకిఱవిశ్చైయు మురుపరి
 షరమాకక్కాఱున్దోశ్చపడి. ఉక్తార్థవ్యయవివరణమ్ (ఒన్వేయావిత్యాది). ఇరణ్ణామర్థతిరే, క్షేపైష్టతు - చాటు. ఇతుక్కు - “శబ్దశ
 క్కరమ్” ఎన్నతిలేనోక్కు, ప్రత్యక్షమాకక్కడైష్టమ్. మూన్ణామర్థమ్ (అథవేత్యాది). అతావతు - “వల్లెచ్చురిశబ్ద” ఎన్నువొడన్దై,

అ-అ-వి.-మూరై యేళ్ళొట్టిఱు. — (పిటిన్దే పెర్ ముక్కో పెణ్డిరెన్ది వర్ పిన్ను తవాతటిన్దే నీ పణిత్తవరు శెన్ను మొళ్యారుది | యెటిన్దేనైము. లన్దళిడర్ తీరవెటిన్దవన్దు | శెటిన్దే నిన్నుడిక్కే తిరువిణ్ణక్కర్ మేయవ నే) పిటిన్దే నెన్దు-బన్దు తాగ్గై చ్చొల్లుఱు. ఎటిన్దే నెన్దు-బన్దుక్కళి

౧॥ తి-మొ-౧౨-౪. ౨॥ పెరి-తి-మొ-౩గ్గి-౩. ౩॥ తి-చ-౧౦గ్గి, ౪॥ రా-ను-౬౬-౧౫. ౫॥ ౬౩-౧. ౬॥ కాంకా.

ఈ-— పార్వరైజ్ఞో” ఎన్ఱు కాట్టుకితాళాకన్రమామ్. అప్పొత్తైక్కు, నన్ఱేయిల్ పెఱు మెన్ఱు-పాట్టుముడియుమ్; ఇతు కాణ్ణి నెన్ఱు-తనియే వాక్యమ్. ౨.

శి-అ-—“కాణ్ణి” ఎన్ఱు మాప్పొలే, ఇవకుడైయ నెన్ఱేలేశజ్ఞుశక్రరజ్ఞోడేయిరుక్కిఱవితు కాణ్ణి నెన్ఱ పడి. (పాట్టుముడియు మెన్ఱు తు) ఇన్ఱపక్ష త్తిలే, “తిశైక్కిన్ఱ తే” ఎన్ఱుతోడన్ఱే, “ఇళన్దెయ్ వమన్ఱు, ఇతు కాణ్ణి కా, శజ్ఞుశక్రరమెన్ఱి వళోకేట్రు - తిశైప్పిన్ఱియే - నీరిశైక్కిన్ఱ్ బిరాకిల్ నన్ఱే యిల్ పెఱుమ్” ఎన్ఱున్ఱయమ్ముడియు మెన్ఱ పడి. మన్ బిరన్దెర్ఱత్తుక్కుమ్, ఇరున్ద పడియేన్ఱయమ్. (పిటిన్దేవిత్తాది). పిన్ఱుతవాతు- మరణదశైయిలుతవార్. పిన్ఱుతవాతెన్ఱ పదమ్ - ఇన్ఱువేన్ఱవతు. ఇతుక్కు-భావమ్ - మరణదశైయిల్, “వతేనుమున్ఱానతుళొల్” ఎన్ఱుమతోట్టియ, ఇవనుక్కు-ధారకమాన భగవద్విషయ తైచ్చొల్లువారిలైయెన్ఱ పడి. ౨.

అ-అ-వి.-లున్ఱానవాసనాత్యాగ తైచ్చొల్లుకిఱతు. పిన్ఱుతవాతెన్ఱ-మరణదశైయిలుతవారెన్ఱ. ఇన్ఱప్పట్టిల్, “పిన్ఱుతవాతు” ఎన్ఱ పదమ్-ఇన్ఱుతైక్కు వేన్ఱవతు. ఇతుక్కు-తాత్పర్యమ్ - మరణదశైయిల్ “వతేనుమున్ఱానతుళొల్” ఎన్ఱుమతోట్టియ, ఇవనుక్కు-ధారకమాన భగవద్విషయ తైచ్చొల్లువారిలైయెన్ఱ పడి. “తిశైక్కిన్ఱ తేయివళోనోయ్ - ఇవళోడుజ్ఞోడువాళియఱమతికడుకిఱ తివళోనోయాలాయిరుక్కుమ్. ఇల్ పెఱుమ్-ఇల్లిరుప్పొప్పెఱుమ్, ఇల్ ఎన్ఱ-ఇరుప్పిడమాయ్, ఇవిన్ద త్తిలే, ఇవళో సత్తెయోడే యిరుక్కు-పెఱు మెన్ఱ పడి. అన్ఱియే, నాయకన్ఱక్కులిలే, యిల్-వాన్ శ్రైయైపెఱు మెన్ఱమామ్” ఎన్ఱురైయిలే. ౨.

[ప-తి-—(ఇరన్ఱామ్బట్టు) (తిశైక్కిన్ఱ తేయిత్తాది) (ఇతుమిక్కు-పెరున్దెయ్ వమ్) “గమ్మిరఃపరమోదేవః.” — (నన్ఱేయిల్ పెఱుమ్) సున్దరకాణ్ణి [౬౬], “మధురామధురాలాపాకిమాహమభామినీ । మద్విహీ నావరాహోహానుమక్కు-ధయస్వమే॥౧౫॥”. ౨.

తిరుమొట్టి - విమ్మత్తిరన్ఱాన్ఱిరు మొట్టి - నాలామ్బట్టు. పిటిన్దేక పెన్ బిమక్కుళో పెన్ఱిరన్ఱి వర్ పిన్ఱుతవా ! తటిన్దేక నీపణి త్తవరు శెన్ఱు మొళో వాళురువి । యటిన్దేనైమ్మలన్ఱలిడర్ తీర వెటిన్దవన్ఱ । శెటిన్దేక నిన్ఱ డిక్కితిరువిన్ఱకర్ మేయవనే.

పెరియాళ్వార్ తిరుమొట్టి - ముప్పత్తెన్ఱాన్ఱిరు మొట్టి - మూన్ఱామ్బట్టు. శోర్వినాల్ పారుళో వై త్తతున్ఱాకిల్ శొల్లుళొల్లెన్ఱుళున్ బిమిరున్ఱ । ఆర్వినవిలుమ్ వాయ్ తిఱవా తేయన్ద కాలమ్ దైవత్తన్ఱన్ఱమ్ । మార్వ మెన్ఱతోర్ కోయిల మైత్తుమాతవనెన్ఱమ్ తెయ్ వత్తెన్ఱట్టి । ఆర్వ మెన్ఱతోర్ పూవిడవల్లార్ క్కరవత్తెన్ఱిలుయ్యలుమామే.

తాత్పర్యము.—ఓ! తల్లూరారా! ఈపెయందుఁ బ్రీతిచే నీపెపడుచున్న భాదలను జూడజాలక మీరును భ్రమనొంది పడుచున్న బాధలను నిదానమును మీరెఱుంగనివారలై తిరి. మీకుఁ దెలియఁజెప్పెదవనుఁడు; ఈవ్యాధి సర్వేశ్వరమూలముగఁ బుట్టి నదిగాని యితరదేవతలచేఁ బుట్టినదికాదు. చిత్తవిభ్రమములేక చక్కగఁ దెలిసికొనినచో నీవ్యాధి పరిహరింపఁబడునదియగును. యీ బాధయందీపె శంఖమనియు చక్రమనియుకదా అనుసంధించుచున్నది. దానికిఁ బరిహారముగ మీరును శంఖమనియు చక్రమనియు పలుమారనుసంధింపుడు. ఇట్లనుసంధింపగా వినిన యీపెకునీవ్యాధి సవాననముగ నశించి సుఖించును చూడుఁడు. ౨.

మూ.—ఇతు కాణ్ణి నన్ఱే మీరిక్కుట్టువిచ్చిశొత్కొన్ఱు, నీ ।

రెతువానుజ్ఞాయ్ తజ్ఞోర్ కళ్యమిత్తైచ్చియున్దావేన్ఱి కా ।

మతువార్ తుమ్మాయ్ ముడిమాయప్పి రాకాకల్ వాన్ త్తిన్ఱా ।

లతువేయివళున్ బి నోయ్ క్కు మరుమనున్దాకుమే॥

[౧౦] తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౬-తి-తీర్ పార్వై. ౩-పా-ఇతుకాణ్ణిక్ వ్యాఖ్యానం. ౧౧౩

ఆ.—(ఇతుకాణ్ణిక్) ఇక్కట్టువిచ్చి శొత్తునీర్ ఎతువాను మొత్తెచ్చెయ్తు అట్టోరకళ్ళుమిత్తెచ్చియుమ్ తూవేన్దిక్. మల్ బుచ్చెయ్వతెన్నెన్నిల్; మతువార్ తుళాయ్ ముడిమాయప్పిరాక్ కట్టల్ వాట్ తుట్టోళ్; వాట్ త్రినాల్, అతువేయివళుల్ మనోయ్క్కర మరుస్తుమామ్, య క్తముమతువే, ఇతునిశ్చిత మెన్దితాళ్.

అన్వ.—అన్నైమిర్! ఇతు కాణ్ణిక్ (౩) ఇ కట్టువిచ్చి శొత్ (౬) శొత్తునీర్ ఎతువానుమ్ (౯) శెయ్తు అట్ట ఓర్ (౧౨) కళ్ళుమ్ ఇత్తెచ్చియుమ్ తూవేన్దిక్ (౧౫) మతువార్ తుళాయ్ ముడి (౧౮) మాయమ్ పిరాక్ కట్టల్ (౨౧) వాట్ త్రినాల్ అతువే ఇవళ్ (౨౪) ఉల్ మనోయ్క్కర అరు (౨౭) మరుస్తుమామ్. (౩౦)

పన్నీ.—అనన్దమ్, నిన్ద్యమానసురామాంసజ్జతైక్కొట్టు ఇతరదేవతానైపణ్ణాతే నిరతిశయభోగ్యనానవన్దిరువశికశైయే త్రినాల తువే యివళ్ నోయ్క్కర భేషజమాయ్ భోగ్యముమా మెన్దితాళ్.

అన్నైమిర్! పెల్ మువళర్ త్తో మెన్ది మే న్నెయారే శొల్లిల్ మక్కళాతిరాతే నాక్ శొన్న పరిహారతైప్పణ్ణి, శలత్తైక్కొట్టున్దో; (౩) ఇన్ద్రతైయిళాన, కట్టువిచ్చియుడైయ, తకుతియిల్లాతవారైయై, (౬) కైక్కొట్టు, ఉజ్జళ్ స్వరూపతైప్పారాతే, హేయదేవతా నువృత్తిరూపమానతేతేమమొన్దై, (౯) అనుష్ఠిత్తు, అన్దస్థలత్తిరే, హేయమాయరుప్పలొరు, (౧౨) మసువైయుమ్, మాంసతైయుమ్, తూవిమాషియాతేకొళ్ళున్దో; (౧౫) అనాల్ పరిహారమేతెన్నిల్; ౧ “పాటుమాయ్ మరుస్తుమాయ్” ఎన్నుమాప్పోరే మసుస్వది యాన, తిరుత్తుళాయ్ లేయలజ్జతమాన, ముడిమైయుడైయనాయ్, (౧౮) అశ్చర్యమానగుణచేష్టితజ్జతై, అత్తైప్పట్టార్ క్కనుభవిప్పిక్కుమ్ మహోపకారకనుడైయ, తిరువడికళ్ళుక్కు, (౨౧) మజ్జళాశాసనమ్మణ్ణినాల్, అన్దమజ్జళాశాసన ముజ్జళ్ స్వరూపానురూపమామవన్దియే, ఇవళ్, (౨౪) ఉళ్ళుటక్కొట్టు, నోయ్క్కర, పెలుతల్కరియ, (౨౭) మరుస్తుమాయ్ ఇవళ్ళుక్కుభోగ్యముమాయ్ ఇవళ్ నోయ్క ణ్ణునీర్ పడుకికలక్కత్తుక్కుపరిహారముమామ్. (౩౦)

3.

అర్థము.—ఓ! తల్లలారా! ఈపరిహారమునుజేసి (ఫలమును) జూడుడు; (౩) ఈ గుణచేష్టేడిదానియొక్క వార్తలను (౬) విని మీరు ఏదైనను (౯) చేసి ఆస్థలమునందు హేయమైనయొక (౧౨) మద్యమును మాంసమును చల్లకనుండుడు; (౧౫) తేనెనైవందిమచున్న తులసిచేనలంకృతమైన కిరీటముకలవాడును (౧౮) అశ్చర్యకరమైన గుణచేష్టితములచే మహోపకారకుడును నైవగవంతునియొక్క పాద ములకు (౨౧) మంగళాశాసనముచేసినచో నదియే ఈపె (౨౪) పొందిన వ్యాధికి శ్లాఘ్యమైన (౨౭) మంచగును. (౩౦)

3.

ఈ.—మూన్టామ్బట్టు అయు క్తజ్జతైచ్చెయ్యతేయన్దిరువడికశైయేత్తున్దోళ్, అతువేయిన్నోయ్క్కమ్ భేషజమెన్దితాళ్.

(ఇతుకాణ్ణి నన్నైమిర్) వయిల్ శ్రీలేపిఱన్దవర్ కళెన్ను జ్జాట్టిల్ శొన్న హియమ్ కేళాత్తోయి వేణుమో? నియామికై కళెన్ను మిత్తనైయో వేణువతు, వయిల్ శ్రీలేపిఱన్దవర్ కళాకిలుమ్ శొన్న వారైన్దాయరుక్కు మాకిల్ కైక్కొళ్ళ వేణ్ణావో; ౨ * తిరుమాలై ప్పాడక్కేట్టువళర్ త్తతనాల్ పయక్ పెల్ శ్రేక్ వరుక నెన్దుమడక్కిల్లైక్కై

జీ.అ.—మూన్టామ్బట్టు (ఇతుకాణ్ణినిత్యాది). “కళ్ళుమిత్తెచ్చియున్దూవేన్దిక్, వాట్ త్రినాలతువే యివళుల్ మనోయ్క్కర మరుస్తుమామ్” ఎన్ద్రతైక్కొట్టు త్తవతారికై (అయు క్తజ్జతైయిత్త్యాది). (నోయ్క్కమ్) ఎన్దిఱచకబ్బతారే - స్వరూపానురూపముమెన్దపడి.

కీర్తేయుమ్ “ఇతుకాణ్ణిక్” ఎన్దువెత్తు, పిన్నైయుమ్ శొన్న తుక్కుభావమ్ (వయిల్ శ్రీలేయిత్త్యాది). ఎన్నుజ్జాట్టిల్-ఎన్దుమాత్రత్తిరే. “అన్నైమిర్” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (నియామికైకలిత్త్యాది). వయిల్ శ్రీలేపిఱన్దవర్ కళ వారైకేట్రపేరుణ్ణావెన్న (తిరుమాలైయిత్త్యాది). తిరువెంకాచిర కణ్ణిశర్ న్దరుకుకిఱ శ్రియఃపతియైప్పాడక్కేట్టు, ఉన్నైవళర్ త్తతనాల్ ప్రయోజనమ్ పెల్ శ్రేక్, అరుకేవావెన్ద్రత్తు, భవ్యమా.

౧౯౮ తిరువాయ్ మొయ్డి. — ౪-ప. ౬-తి-తీర్ వ్పారై. ౩-పా-ఇరుకాన్బ్రి వ్యాఖ్యానం.

ఈ. — కూప్పివణజ్జినాభముజ్జలిలే యొరు త్రియన్టో? అతుకిడక్క, ౧-పుత్రకాఇతిహోవాచ" ఇల్లెయో, ఆరేనుమ్ శొల్లిలుమ్ వారైనన్టాకిల్ కైక్కొళ్ళవేణ్ణావో?

(ఇక్కట్టువిచ్చి) — “కాణిలుమురుప్పూలార్.” (శొట్కొణ్ణ) “శెవిక్కినాతకీర్తియార్.” (ఇక్కట్టువిచ్చి శొట్కొణ్ణ) పరిహారమ్ శొల్లికిఱవివల్ పడికణ్ణికోశే, ఇవల్ వారై కేట్టికోశే, ఇత్తైయే! ఆదరిప్పతు. నాశొల్లికిఱవారైయై యివల్ శొన్నాలుమ్ కైక్కొళ్ళక్కడవతో? ఇవల్ శొన్న వారైయై నాశొన్నాలుమ్ ఎన్నె యుజ్గాడ త్యజిక్కుమ్మడియన్టో వారైయై పొల్లాజ్గు. (నీర్) ౩-పేయ్ములై నజ్జూ. నాకపుణ్ణానురువొడు పేరల్లాల్ కాణాకణ్ణేళాశెవి” ఎన్నిరుక్క క్కడవనీర్. నాస్తికరాన బొద్దార్వా తాదికభుమ్ “పరహింసైయాకాతు,

జీ-అ. — నకిలియైక్కొకూప్పివణజ్జినాభిత్వం. తిరు నెడున్టాణ్ణిమ్ పతినాలామ్మట్టు, “ములైక్కత్తిరై” ఇత్యాది. అన్తాత్రమన్టి క్కే, జ్ఞానోపదేశమ్ పణ్ణినారు మిల్లెయో వెన్డితార్ (అతుకిడక్కవిత్యాది). అతుకిడక్కవెన్డుతు - ఉజ్జల్ వారైయైయన్టి క్కే, ఋషికో గోష్ఠియిలుమిప్పడియన్టే యెన్డుపడి. “అధ్యాపయామాసపితౄన్ శిశురాక్షీరసఃకవిః | పుత్రకా ఇతిహోవాచజ్ఞా నేనపరిగృహ్యతాన్ | తేతమర్థమపుచ్ఛన్తదేవానాగ తమన్యః | దేవాన్వైతాన్ సమేతోఽయమర్థమన్వయన్తస్మిన్ క్తవాన్ | అజ్ఞోభవతివై బాలః పితౄభవతిమన్త్రదః | అజ్ఞంహిబాలఇత్యాహుః | పితౄభవచమన్త్రదమ్” ఇతిమానవే. అతావతు - బ్రహ్మపితాదికలైప్పార్ త్తు మాధరాయ్ ప్పొళ్ళో” ఎన్టుశపిక్క, అవర్కల్ శుక్రన్దక్కులి లేయధ్యయనమ్మణ్ణి, అవర్కలైప్పార్ త్తు, “పిల్లైకాల్ వారికోళ్” ఎన్టానితే శుక్రన్దపడి. కులమర్యాదైయమ్ శాస్త్రమార్గముమాక్త యారే; ఆరశొన్న తేయాకిలుమ్ నల్లవారైయాకిల్ కేట్టవేణుమెన్డితార్ (అరేనుమిత్యాది).

“ఇక్కట్టువిచ్చి, ఇచ్చోల్” ఎన్టు - పరిహారమ్మణ్ణిఱవగుడైయ దేవతా స్తరచిన్నజ్జలైధరిక్కైయారే వన్దతన్డైయెయమ్, క్రూర వ్యాపారజ్గుడైయ దేవతా స్తరజ్జలైస్తోత్రమణ్ణిఱవగుడైయ క్రూరవారైక్కైయెయమ్ శొల్లికైయారే ఖలితజ్జలైయరుళిచ్చెయ్కితార్ (కాణిలుమి త్యాది). తిరుచ్చన్దవిరు త్తమ్ అటుపత్తోన్పతామ్మట్టు. (కాణిలుమురుప్పూలార్ శెవిక్కినాతకీర్తియారిత్త్యాది) ముముక్షువుక్కుడ్రవ్వన్దన్టి క్కే యిరుక్కిఱ త్తుద్రతామనదేవలైక్కణ్ణాలుమ్, అవర్కల్ విరుపాక్ష త్యాదికళారే వడివుపాల్లాతాయరుప్పర్కల్; పితృవధప్రసిద్ధి, బిక్షా టనప్రసిద్ధి, అధ్వరధ్వంసప్రసిద్ధిముతలన శ్రవణకటువాన కీర్తియైయడైయరాయరుప్పర్కలితన్డం. “ఇక్కట్టువిచ్చి, ఇచ్చోల్” ఎన్టిరజ్జి డత్తిలుమ్కూట్టిభావమ్ (పరిహారమ్ శొల్లికిఱవిత్యాది). “ఇక్కట్టువిచ్చి, ఇచ్చోల్” ఎన్టతాల్ శొన్న నిహీనలైయై చరమాపధియై క్కొట్టుకి తార్ (నాశొల్లికిఱవిత్యాది). “కాణిలుమురుప్పూలార్” ఇత్యాదిక్కుప్రతికోటి యనవాకారమివర్కళుక్కుణ్ణెన్డుమత్తై సప్రమాణమాక వరుళిచ్చెయ్కితార్ (పేయ్ములైయిత్యాది). పూతనైయడైయములైయిల్ విష తైధారకమాక వముతు శెయ్తవన్డుడైయ వడివై యెట్టియ క్కణ్ణాణాతు, గుణచేష్టితాదికళుక్కు వాచకమాన తిరునామజ్జలైయెట్టియ చ్చెవికేళాత్తెన్డుపడి. ముతల్ గోరువన్డాతి పతినోరామ్మట్టు, “నాయవనైయల్లుతు” ఇత్యాది. ఇక్కట్టువిచ్చిశొల్లికిఱతు హితవచనమాయరున్దతాకిల్ కేట్టలాకాతోవెన్డు (నాస్తికరానవిత్యాది). అవ్వ

అ-అ-వి. — “కైకూప్పివణజ్జినాభ” ఎన్టనీజ్జలేయన్టి క్కే, ఋషికో గోష్ఠియిలుమిప్పడియన్టో పరిమాన్ మెన్డితారాతల్. అజ్ఞనుమ్ న్టి క్కే, దేహోపాధికమాన పెరు మైయేపార్ క్కుమ్ త్తనైయో? జ్ఞానాధిక్యత్తాలుణ్డాన పెరు మైయెయమ్ పార్ క్కవేణ్ణావోవెన్డు వివక్షిత్తు, అతు క్కుప్రమాణమాతల్. — ప్రమాణ త్తిరట్టిలే, [శిశురాక్షీరసఃకవిః] బాలనాయ్ అజ్గిరావినుడైయ పుత్రనాయ్ జ్ఞానాధికనానశుక్ర, పితౄనాధ్యాపయామాస; [జ్ఞానేనతాన్పరిగృహ్య] పుత్రర్కళాకప్పరిగ్రహిత్తు, పుత్రకాఇతిహోవాచ. [తే] పితరః. “పిల్లైకాల్” ఎన్టు శొల్లికైయారే [అగతమన్యపస్సన్తదేవాన్ తమర్థమపుచ్ఛన్త] ఉజ్జాయిరుక్కిఱకోప తైయైయవర్కళాయ్ శొణ్ణ దేవర్కలై “ఎన్డలై యిప్పడిశొల్లిలామో” ఎన్టు కేట్టర్కల్. దేవాన్ సమేత్య, [ఏతాన్] పితౄన్. [శిశుః] శిశువానశుక్ర, న్యాయ్యముక్తనానిత్యాహుః. [అజ్ఞయిత్యాది] వయోధికనానవన్జ నాయరున్దార్, అవక్ బాలనాకానిన్డాన్. బాలనానవక్ మన్త్రప్రదనాయరున్దార్ అవక్ పితావా

తిరువాయ్ మొట్టి. — ర-ప. ౬-తి-తీర్ప్పారై. ౩-పా-ఇతుకాణ్ణి వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

౧౯౯

ఈ-కళ్యాకాతు" ఎన్నర్ కళితే; అవ్వభీయా లే కైక్కొళ్ళుమవర్ వళోనామ్, ౧*సహింస్యా త్సర్వాభూతానియో
పాలివై ధహింనై యమ్ కైక్కొళ్ళ వేణ్ణావో? (ఇక్కట్టువిచ్చియిత్తాది) ౨ "జ్ఞానిన స్తత్త్వదర్శనః" ఎన్నుమవర్ క
ళన్టో పుజ్గళుక్కు పదేశిప్పార్. (ఎతువానుమ్ శెయ్తు) అతువుమామితే ఉజ్జళాచారత్తొడు శేర్ న్దిరుక్కుప్పెన్
ధతాకిల్. ఏతేను మసజ్జతజ్జలై చెయ్తు. ౩ "శెయ్యతనశెయ్యోమ్" ఎన్టుమ్, ౪ "మేలైయార్ శెయ్ వనకళ్
వేణ్ణవన" ఎన్టు మన్టో ఉజ్జళనిష్టై. (అజ్గోరిత్తాది) నిషిద్ధద్రవ్యజ్జలై కొణ్ణు వైష్ణవగృహ తై దూషియా శేకొళ్ళు
జ్గోళ్. అజ్జెన్టు - ముఖతైమాటవై త్తుచ్చొల్లుకితాళ్.

ఆకిల్ తవిరుకితోమ్, పరిహార తై చొల్లిక్కాణాయెన్న (మతువారిత్తాది). ౫ "విరైమట్టలర్ తణ్ణుధాయె
న్నుమ్" ఎన్టు నీజ్గళ్ శొల్లవన్టో నాకేట్టతు. తిరుక్కుల్లిల్ స్పర్శతాలే మధుస్యన్దియానిన్టుశ్శతిరుత్తుధాయె
త్తిరువభిషేక త్తిలేయుడైయనాయ్, సౌన్దర్యశీలాదికళాలాశ్చర్యభూతనాయ్, అన్దసౌన్దర్యాదికతై యాత్రితార్థమా
క్కివైక్కు ముపకారకన్దిరువడికలై వాల్ త్తినాల్. ఇవర్ కళ్ తిరునామమ్ శొల్లువతుతా మజ్గళాశాస
నముఖతాలే యాయ్ద్రు, ౬ "ఉణ్ శేవడిశెన్వి తిరుక్కాప్ప" ఎన్టితేవాల్ త్తువతు. ౭ [కణ్డైయొణ్ణ
ణున్దుయిలుమ్] ఉఱక్కత్తాలల్లతు శెల్లాతపడియాయ్ ముగ్ధమాయ్ సుకుమారమాన కణ్ణు ముఱజ్జుమ్.
[ఎన్నిఱమ్ పణ్ణుపణ్ణుపోలాక్కుమ్] అతావతు - కలప్పతల్లు మున్పుపోలేయామ్. కలక్కైయాకిఱతు
అత్తొమ్మైక్కడి యిడుకిఱతితే. ఒరువిషయత్తిల్ వాళియటి యాతార్ నిరపేక్షరితే. కణ్ణుఱజ్జువతుమ్,
నిఱమ్ పత్తైయపడియేయావతు మేళెయ్ తాలెన్నిల్ [మిక్కశీరిత్తాది] అనన్య ప్రయోజనరాన శ్రీవై
ష్ణవర్ కళిట్ట తిరుత్తుధాయ్ పరిమళ తై వణ్ణుకొణ్ణువన్దూతుమాకిల్. ఇప్పడి జీయరదళి చెయ్తవాతే.

జీ-అ-భీయా లే-తదుపదేశవ్వారా. అవ్వభీయా లే కైక్కొణ్ణాలోవెన్న (సహింస్యాదిత్తాది). అప్పొత్తువై ధహింసాత్యాగముమ్ కైక్కొళ్ళ వేణ్ణివ
రుమెన్టపడి. ఆనాల్ ఆర్ వారైకేట్టు క్కడవతెన్న (జ్ఞానిన ఇత్తాది). "తద్విద్ధిప్రణిపాతేన పరిప్రశ్నేన సేవయా । ఉపదేక్ష్యన్తి తేజ్ఞానం
జ్ఞానిన స్తత్త్వదర్శనః" ఇతిగీతాసుచతుర్థే. (అతువుమామితే). అవళ్ళొన్నతుకేట్టువుమామితే. సజ్జతమాక చెయ్యునుతేతెన్న (శెయ్య
తనవిత్తాది) పెరియార్ కళ్ శెయ్యత తై చెయ్యక్కడవోమల్లామ్. (మేలైయారిత్తాది). పూర్వర్ కళ్ శెయ్తుపోరుమవైయాయ పేక్షి
తమా యిరుప్పనవెన్టపడి. ఇన్ద్రప్రమాణద్వయత్తాలుమ్ - పూర్వర్ కళుడైయ వనసుష్టానాసుష్టానజ్గళ్ త్యాజ్యోపాదేయజ్గ శెన్టతాయ్ద్రు.
ఇతైచ్చి - మాంసమ్.

"ఇతుపరిహారమ్" ఎన్టునీయత్తిన్దపడి యెన్నెన్న (విరైమట్టలరిత్తాది). శబ్దార్థమ్ (తిరుక్కుల్లిలిత్తాది). వాల్ త్తినాల్ - మజ్గ
ళాశాసనమున్టినాల్. ఏత్తినాలెన్నాతే, "వాల్ త్తినాల్" ఎన్నానెన్నెన్న (ఇవర్ కళిత్తాది). "మజ్గళాశాసనముఖతాలే" ఎన్టైక్కాట్టు
కితార్ (ఉణ్ శేవడియిత్తాది). ఉన్నుడైయశివన్ద తిరువడికళుడైయ కాన్దిక్కుక్కుత్తవల్ రత్తైయాయ్ చెల్ల వేణుమిత్తర్గః. మజ్గళా
శాసనపరత్తెక్కు ప్రమాణాన్తరమ్ (కణ్డైయిత్తాది). "కణ్డైయొణ్ణుమ్ తుయిలు మెన్నిఱ । మ్మణ్ణుపణ్ణుపోలాక్కు మిక్కశీర్ । త్తొణ్ణిరి
ట్టపూన్దళవిక్ వాశమే । వణ్ణుకొణ్ణు వన్దూతుమాకిలే. " తిరుమొట్టి పతినోరామ్మత్తు ముతల్దీరుమొట్టి యొన్పుతామ్బట్టు. ఇతు
క్కర్థమ్ (ఉఱక్కత్తాలిత్తాది). ఒణ్ - సాకుమార్యమ్. " పణ్ణుపణ్ణు " ఎన్టద్విరుక్తిక్కు భావమ్ (అతావతిత్తాది). పణ్ణు-
విశేషత్పూర్వమ్; ఇరణ్డామ్ పణ్ణావతు - అతుక్కు పూర్వావస్థైయాయ్, బాల్యవస్థైయై చొల్లుకిఱతు. " కలప్పతల్లు మున్పు"
ఎన్టువిశేషిక్కిఱతెన్నెన్న వరుళి చెయ్కితార్ (కలక్కైయిత్తాదివాక్యద్వయతాలే). ప్రాసక్తికమ్ (ఇప్పడియిత్తాది). తుళవిక్

అ-అ-వి.-కానిన్టా; అజ్జ్ బాలనెన్టుశొల్లప్పదుమ్, మన్ద్రదక్షపితావెన్టుశొల్లప్పదుమ్. — ఇవర్ కళాచారమేతెన్న; "నీర్" ఎన్టై

౨౦౦ తిరువాయ్ మొట్టి.— ౪-ప. ౬-తి-తీర్ ప్పారై ౩-పా-ఇతుకాణ్ణి వ్యాఖ్యానం.

ఈ...“తుళివాళ మే’ఎన్న వమైయాతో? మిక్కీర్ తొడ్డో’ ఎన్ని వివిధేషణత్తుక్కుక్కరు త్తే?” ఎన్న నాక కే
త్తే; “ఇవళో తా నోపుపడుకిటు ‘అ త్తలైక్కు-ప్పరిరిల్లై’ ఎన్నాయీల్. ౫, ‘అణ్ణేఅనన్య ప్రయోజనం పరిమా
తానిన్టార్ కళో, ఎన్న వాతే ఉఱుణ్ణాతకణ్ణముఱుణ్ణమ్, పత్తై యినిఱుముమ్ వరుణ్ణాణ్” ఎన్నరుళిచ్చెయ్ తార్. (అతు
వే) ప్రాప్తముమాయ్ భోగ్యముమానవతుతానే. (ఇవళుల్ నోయ్ క్కు మరుమరున్దాకుమ్) ఇవళో మఱుపాడు
రువక్కొణ్ణోయ్ క్కుమ్, అరుమరున్దాకుమ్ - వెఱుతఱ్ఱురియమరున్దామ్. మేత్కాల్ న్దోలే కాట్ట పరిహారమామ్. ౩.

జీ-అ.-నాళ మే యెన్న వమైయాతో? వెన్న తు-విశ్లేషణసమీతు కైక్క “అణ్ణ సమ్మన్దముశ్శేతిరుత్తూయ్” ఎన్న వమైయాతో? వెన్న పడి. ఇవళుక్కు
త్తన్నాల్ న్దో మైతిరుకిటమాత్ర మే ప్రయోజనమాత్తయన్ది క్కే, అత్తలైక్కు-ప్పరి కైయుమ్ మున్ద శబ్దై యాశాన్ది క్కైయుమ్ వశ్యాపేక్షితమాత్తైయాలే
ఇప్పడి విశేషిక్కితా శెన్దు పరిహారమ్. పరివరిల్లైయన్దాయీల్ న్దై తు - తత్ విశ్లేషణసమీతాక్కిట్టి మెన్దు పడి. వివరణమ్ (మేత్కాల్ న్దోలే
యిత్తాది). క్రమేణాన్యాయః.

అ-అ-వి.-క్కుటాక్షిత్తు (శెయ్యతనవిత్తాది) అథవా, ఎత్తైయాకిలుమ్ శెయ్ తాలే తెన్న (శెయ్యతనవిత్తాది). — (కెణ్ణైయన్దు తొడణ్ణి)
“అతువే” ఇత్తాదిక్కు వారిత్త. ఇతు - అరుమరున్ద” ఎన్ద తిత్తాత్పర్యమ్.

ప్ర-తి.— (మూన్దామ్మట్టు) (ఇతుకాణ్ణి న్దై మిర్) మానవే [౨] “అభ్యాసయామాసపితౄణా శిశురాక్షీరసకవిః | పుత్రకాఇతి హూ
వాచజ్ఞానేన పరిగృహ్యతాః || ౧౫౧ || తేతమర్థమపుచ్చన్తదేవా నాగతమన్యవః! దేవాశ్చైతా సమేతోఽమర్నా య్యం వశ్యుకురు క్తవాః ||
౧౫౨ || అజ్ఞోభవతి బాలః పితాభవతి మన్త్రదః | అజ్ఞంహి బాల ఇత్తాహుః పితే తేవేవ చ మన్త్రదమ్ | ౧౫౩ || — (ఇక్కట్టు విచ్చి
శొత్కొణ్ణు) భగవద్గీతానుచతుర్థ, “తద్విద్ధి ప్రణిపాతేన పరిప్రశ్నేన సేవయా | ఉపదేక్ష్యన్తి తేజ్ఞానంజ్ఞానినస్తత్త్వదర్శినః.”

తిరు నెడున్దాణ్ణమ్ - పతి నాలామ్మట్టు. ముత్తైక్కు-తిరైక్కు-ఱుణ్ణుడియన్దు కిలై మూవామూపులకుమ్ కడన్దప్పాల్ ముతలాయ్ నిన్దు | అళ
ప్పరియవారము తైయరన్ద మేయవన్దణ నైయన్దణర్ తమిశ్శెన్దాయ్ నై | విళక్కొళియై మరదక తైత్తిరు త్తణ్ణావిల్ వెంకి కావిల్ న్దోరుమాలై ప్పాడక్కేట్టు
వళర్ త్తత నాఱుయన్దై న్దోలే వరుక వెన్దు మడక్కిళియై క్కొకూప్పినణ్ణి నాళే.

తిరుచ్చన్దవిరుత్తమ్ - అఱుపత్తొప్ప తామ్మట్టు. కాణిలు మరుప్పాలార్ శెవిక్కి నాతక్కి ర్తియార్ | పేణిలుమ్ వరన్దరమిడుక్కిలాత కేవరై |
అఱు మెన్దు దైన్దు వాఱు మారర్ కా శెమ్మతిపాల్ | పేణినుమ్ పిఱు పెన్దు మిఱుక్కి ఱుక్కిల్ న్దోరే.

ముత్తల్ న్దోరున్దాతి - పతి నోరామ్మట్టు. నాయవ నైయల్లతు వాఱ్ త్తాశు కైయులఃమ్ | తాయవ నైయల్లతు తాన్దాహ్ | పేయ్ ములైన |
ఱ్ఱాణాక పుణ్ణానురువాడు పేరల్లా | త్తాణాకణ్ కేళాశెవి.

తిరుప్పావై - ఇరణ్ణామ్మట్టు. వైయత్తు వాఱ్ ప్పీర్ కళో నాముమ్ వసుపావైక్కు | చెయ్యుమ్ కిరికై కళో కేళిరో పాఱుడలళో | పైయత్తు
యన్దు పరమనడిపాడి | నెయ్యుణ్ణోమ్ పాఱుణ్ణోమ్ నాక్కురే నీరాడి | మైయిచ్చెట్టుతోమ్ ములర్ ప్పి నాముడియోమ్ | శెయ్యతన శెయ్యోమ్ తీ
క్కుఱుళై చెప్పిత్తోమ్ | వియముమ్ పిచ్చెయ్ మున్ద నైయమ్ కైకాట్టి | యయ్యుమా అణ్ణి యుక్కి న్దోరెమ్మ వాయ్.

తిరుప్పావై - ఇరుపత్తా తామ్మట్టు. మాలెమశివణ్ణామార్ కక్కి నీరాడువాక్ | మేలైయార్ శెయ్ వసుకళో వేణ్దు వనకేట్టియేల్ | ఇలత్తై
యెల్లా మనడుగ్గు మరల్వన | పాలన్న పణ్ణుక్ వాణ్ణాశన్నియమే | పోవ్ వశబ్దజ్జో పోయ్ ప్పాడుదైయనవే | కాలప్పెరుమ్మ అయే పల్లాణ్ణి కైప్పారే
శోలవిళక్కేళాడి మువితానమే | అలినిలైయాయరు శేలొరమ్మ వాయ్.

తాత్పర్యము.—ఓ! తల్లారాలా! మిక్కిలి నీచురాలైన గుణిచెప్పేడి నానియొక్క యూరడింపువార్తలను విని ఏవో ఒక పరిహారమును
జేసెదమని తలచి మద్యము మాంసము మొదలగు నిషిద్ధ ద్రవ్యములను వైష్ణవ హమునందుచల్లి యాగృహమును చెఱుపకుండుడు. మఱుపు
ప్రవించుచున్న దివ్యకులసిమాలికలచే చలంకృతంబైన దివ్యకీరీటముకలవాడును తనయొక్క ఆశ్చర్యకరములైన గుణచేష్టితములను కనుపఱచిన
మహాపకారకుడును నైన కృష్ణనియొక్క దివ్యపాదారవిందములకు మంగళాశాసనము చేసినవో ఆదియేయీ పెవ్యాధికి దగిన పరిహారము గాన
దానిని ననుష్ఠించి యీ పెవ్యాధిని బరిహరింపజూడుడు.

[౫౧] తిరువాయ్మొళి.—౪-ప. ౬-తి-తీర్ప్పారై. ౪-పా-మరున్దాకుమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో. ౨౦౧

మూ.—మరున్దాకుమ్మెన్దొర్ మాయవలవై శొక్కొణ్ణు, నీర్ | కరుణ్ణోలుమ్మన్దై చ్చెన్దొణ్ణోలుజ్జళన్దై తైన్దయి |
నొరుక్కాక వేయులక్కొమ్మిల్లుజ్జియుమ్మిన్దై | పెరున్దేవన్దేర్ శొల్లకిత్తిలివన్దై పెలుతిరే || ౪.

ఆ.—(మరున్దాకుమ్) మరున్దాకుమ్మెన్దొ, వచ్చుకైయాయ్తోన్దై నీర్దు చ్చొల్లక్కడవళా యిరుప్పొరుకట్టువిచ్చి శొక్కొణ్ణునీర్
కరుణ్ణోలుమ్మన్దై చ్చెన్దొణ్ణోలుమ్ కళన్దై తైన్ద ప్రయోజనమున్దొ? ఒరుక్కాక వేయులక్కొమ్మిల్లుజ్జియుమ్మిన్దై పెరున్దేవన్దేయ తిరునామ
తైన్దొల్లి లివన్దై పెలుతిరే మెన్దితాళ్. ౪.

అన్వ.—మరున్దాకుమ్ ఎన్దు అన్దొర్ (౩) మాయమ్ అలవై శొల్ (౬) కొణ్ణు నీర్ కరుణ్ణోలుమ్ (౯) మన్దై శెన్దొణ్ణోలుమ్
కళన్ (౧౦) ఇన్దైత్తు ఎన్ పయన్ (౧౫) ఉలక్కొమ్ ఒరుక్కాక వే విల్లుజ్జి (౧౮) ఉమ్మిన్దై పెరున్దేవన్దే (౨౧) శొల్ల కిత్తిల్
ఇవన్దై (౨౪) పెలుతిరే. (౨౫).

పన్న.—అనన్దరమ్, కృత్రిమైయాన కట్టువిచ్చిశొల్లిన్దై చ్చెయ్తోరు ప్రయోజనమున్దై, ఆపత్సఖనాన సర్వేశ్వరనున్దైయ తిరునా
మ తైన్దొల్లి లివన్దై పెలుతిరే మెన్దితాళ్.

పరిహారములతత్తై పరిహారమ్, ఎన్దుప్రతిపత్తిపణ్ణి, “ఇన్దు విన్దై తిలాళ్, ఇన్నాళ్” ఎన్దుశొల్లవుమ్మెన్దొతాళొరు, (౩) కృత్రిమై
యాయ్, ప్రతిపన్న భాషిణియానవశున్దైయ, వార్తయై, (౬) విశ్వసిత్తు, దేవతా న్దరస్పర్శయోగ్యతై యిల్లాతనీజ్జి లివన్దై పక్కల్ పరివారేకలజ్జి,
సాత్వికాన్నమాన శుద్ధాన్న మన్దియేతామసమాయమ్ రాజసమాయముళ్ళ కరుణ్ణోన్దైయుమ్, (౯) తద్వ్యతిరిక్తమాన, శెన్దొణ్దైయున్దొణ్ణు,
దేవతా న్దరస్సాధాన్దల త్తిరే, (౧౦) అవన్దుమ్మిల్లు ప్రిణమమ్మడి శొల్లకిత్తిలివన్దై యిట్టార్, ఎన్న, ప్రయోజనమున్దొ? (౧౫)
ఆత్రితానాత్రితవిభాగమున సర్వలోకజ్జైయుమ్, ఒరుకారే, ప్రళయమ్మిల్లుజ్జాతపడితాన్ విల్లుజ్జిరక్షిత్తు, (౧౮) అతుపోనవాతే మిశ్రపు
మ్మిన్దై, పరదేవతైయున్దైయ, తిరునామ తై, (౨౧) శొల్ల, వల్లీర్ కళాకిల్, విలక్షణైయానవివన్దై, (౨౪) పెలుతిరే. (౨౫). ౪.

అర్థము.—(దేవధముకానిదానిని) దేవధముగును అనితలచి అచ్చటయొక (౩) కృత్రిమముకలదియు కృత్రిమముగమాటలాడునదియు
నైనదానియొక్క వార్తలను (౬) గొని మిగు నల్లనియన్నమును (౯) వేరైన ఎన్దునియన్నమును బలిప్రదేశమునందు (౧౦) ఉంచినచో ఏమి
ప్రయోజనముకలదు? (౧౫) సప్తలోకములను ఏకకాలమందే మ్రంగి (౧౮) బయలుపడిన పరదేవతయొక్క తిరునామమును (౨౧)
జెప్పటకు సమర్థులైనచో ఈ పెను (౨౪) బొందవచ్చును. (౨౫). ౪.

ఈ.—నాలామ్బాట్టు వచ్చుకైయాయ్తోన్దై నీర్దు చ్చొల్లకిత్తిలివన్దైయ బహుజల్పాదికలై విట్టు,
ఆపత్సఖనాన సర్వేశ్వరనున్దైయ తిరునామ తైన్దొల్లి వల్లికోళాకిల్ ఇవన్దై క్కిన్దైక్కు మెన్దితాళ్.

(మరున్దాకుమ్మెన్దు) ఆపధ్యనేవై పణ్ణువార్ “పధ్యమ్” ఎన్దు వ్యవహరిత్తుక్కొళ్ళవుమ్ వేణుమో? మరు
న్దా మెన్దొపడి, (అన్దొర్) అన్దైయెరుత్తి - ఎన్దనాదరోక్తి. (మాయవలవై శొక్కొణ్ణు) వచ్చుకైయాయ్
ప్రతిపన్నజ్జైయే శొల్లక్కడవళాన వివన్దై వార్తయై క్కొట్టు. (నీర్) సాత్వికరాయ్, భగవద్విషయముల్లతు

జీ-ఆ.—నాలామ్బాట్టు (మరున్దాకుమిత్యాది) “ మాయవలవై ” ఎన్దు తొడజ్జి మేల్కొమ్మకటాక్షితవతారికై (వచ్చుకైయ
యిత్యాది).

మరున్దొన్నాతే, “మరున్దాకుమ్” ఎన్దువిశ్వజ్ఞోక్తిక్కుభావమ్ (ఆపధ్యేత్యాది). మరున్దాకాతత్తై “ మరున్దాకుమ్ ” ఎన్దుశొల్లి
యెన్దొపడి. “అకుమ్” ఎన్దుతు - ఆమెన్దొపడి. అలవై - జల్పాన్. “ నీర్ - మాయవలవై శొక్కొణ్ణు ” ఎన్దుకూట్టి, “ మాయవలవై ”
ఎన్దుతుక్కు ప్రతికోటియాక “ నీర్ ” ఎన్దుతుక్కుర్థమ్ (సాత్వికరాయిత్యాది). ఎలివరవు - దైన్యమ్. “ నీర్ - కరుణ్ణోలుమ్ ” ఎన్దు

౧౦౨ తిరువాయ్ మొట్టి. — ర-ప. ౬-తి-తీర్ పార్వై. ర-పా-మరున్దా కుమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞు.

ఈ. — శొల్లక్కడవరన్తి కే. ఋజుక్కళాయిరుక్కుమవర్ కళ వాడైయై కేట్టక్కడవనీర్జు పడుమెలివరవే. (నీర్) ౧. “పోనకమ్ శెయ్ త శేడమ్ తరువరేల్ పునితమ్మన్” ఎన్ట - సాత్త్వికరముతుశెయ్ త ప్రసాదవై భవ మఱియుమ్ నీర్. సాత్త్వికాన్నమల్లతు స్పర్శిక్కక్కడవరల్లాతనీర్. (కరుణ్ణోలుమిత్త్యాది) తామసాన్నముమ్, అత్తోడు తో శీఠిణ్ణియాన రాజసాన్నముమ్. (కళనిత్తైత్తేపయ్) కళ నెన్టతు - కళ మెన్ట పడి. ఇత్తైక్క - ఇడుకై. అతా వతు - తుద్రదేవత్తైళ్ వన్దు సన్నిధిపణ్ణుమ్ స్థలజ్జలిలే - నాత్పన్దితోడక్కమానవన్ద్రీలే, ఇత్తైత్తు - అవన్దుకు చొల్లుకిట నియమజ్జలోడేయిట్టు. రాజస తామసదేవత్తై కళుక్కు, అవోదేవత్తై కళ వన్దు సన్నిధిపణ్ణుమ్ స్థలజ్జలిలే రాజసమాయుమ్ తామసమాయుముళ్ళ అన్నజ్జైక్కొడ్డిచొల్లుకిటక్రమత్తిలేయిట్టాల్ ఎన్నప్రయోజనమున్దు ? ప్రయోజనమిల్లామైయేయన్దు, వినాశత్తోడేఫలిక్కుమ్.

ప్రళయకాలత్తిల్ సర్వరక్షకనాన సర్వేశ్వరనై యొల్లియ ప్రళయాపత్తు రక్షిక్కలామాకిలాయీర్లు ఇవ లై తుద్రదేవత్తై కళైక్కొణ్ణు రక్షిక్కలావతు. ఇతిల్ ప్రయోజనమిల్లెయాకిల్, మన్దుప్రయోజనమున్డాక నీనినై త్తైచ్చొల్లాయెన్న; ఉజ్జభుక్కొరుపేరితే నాశొల్లుకిటతు శెయ్వికోళాకిలెన్దితాళ్ (ఒరుక్కాకవే) ఒరువర్ కళనిత్తై యాతిరుక్కచ్చెయ్ తేవన్దు, వరైయాతే రక్షిక్కుమనవైప్పన్దు ప్పారుజ్జోళ్. ఒరువరర్థియాతిరుక్క, ఆప త్తేహేతువాకవన్దుతవుమనాయీర్లు. (ఉలకేట్టుమ్) అతుతన్నిలుమ్, “ఆశ్రితర్, అనాశ్రితర్” ఎన్దుపారాతే ఎల్లారైయుమొక్క ఏకకాలత్తిలే తిరువయీర్లీలేవైత్తునోక్కి, ప్రళయమ్ కక్షిన్దవాతే వెళినాడుకాణప్పటప్పడవి ట్ట. (పెరున్దేవత్) పరదేవత్తై. సర్వరక్షకనాన్దైయాలే సర్వాధికనాన సర్వేశ్వర. తళర్ న్దార్ తావళమాయీర్లు;

జీ-అ. — మేరేకూట్టి తాత్పర్యమ్ (పోనకమిత్త్యాది). తదుచ్చిష్టభక్షణమర్థసిద్ధమ్. ముద్దినతు-జ్ఞానికళో పక్కల్ కేట్టక్కడవనీర్జుభావమ్; ఇరన్డావతు - “తిరువరేల్ పునితమ్మన్” ఎన్ట ప్రసాదవైభవ మఱివనీర్జుపడి. (పోనకమిత్త్యాది), అముతుశెయ్ తశేషమ్ తరువారాకిల్ ఆపోతే పరిశుద్ధమిత్యర్థం. తిరుమలై నాత్పన్దోరామ్మట్టు, “వాసుళార్” ఇత్త్యాది. “కళనిత్తై” ఎన్టతిలే - తదుచ్చిష్టభోజనపర్య వ్తమ్ వివక్షితమ్. “కరుణ్ణోలు” ఎన్టతిలేనోక్కాక “నీర్” ఎన్టతుక్కుభావమ్ (సాత్త్వికాన్నమిత్త్యాది). నిఱత్తైప్పన్దు (తామసా న్నముమ్, రాజసాన్నము మెన్టతు). తోళ్ శీఠిణ్ణియాన్ - సమూన. “కళమ్” ఎన్టతుక్కర్థమ్ (అతావతిత్త్యాది). స్థలజ్జైక్కొట్టుకి తార్ (నాత్పన్దియిత్త్యాది). కీటుక్తమాన వర్ణత్తైయెల్లామ్ కూట్టియరుళిచ్చెయ్ కితార్ (రాజస తామసదేవత్తై కళుక్కిత్త్యాది). “ఎత్ ప య్” ఎన్టవిడత్తిలే, ఎత్ ఎన్దిఱివై - అక్షేపమాక్కియర్థమ్ (ఎన్నప్రయోజనమున్దెన్దు). “ఎత్” ఎన్టత్తై - ప్రశ్న పరమాక్కితాత్ప ర్యాన్తరమ్ (ప్రయోజనమిల్లామైయే యిత్త్యాది).

“విభుజ్జియుమిన్ద్రు” ఎన్టత్తై - కీటుక్కు దృష్టాన్తమాక్కిభావమ్ (ప్రళయకాలత్తిలిత్త్యాది). “పేర్” ఎన్టతుక్కుభావమ్ (ఇతిల్ ప్రయోజనమిత్త్యాది). “ఉలకేట్టుమ్ విభుజ్జియుమిన్ద్రు” ఎన్టతుక్కు - (ప్రళయకాలత్తిలిత్త్యాదివాక్యత్తాలే) ఒరుతాత్పర్య మరుళిచ్చెయ్ తు, తాత్పర్యాన్తరమ్ (ఒరువర్ కళనిత్తై యాతిరుక్కవిత్త్యాది). ఇపోతు “విభుజ్జియుమిన్ద్రు” ఎన్టతు - మేలుక్కువిశేష ణమ్. వరైయాతే - తారతమ్యమ్ పారాతే. “ఉలకు” ఎన్ట ఫచేతన సమాధిక్కుభావమ్ (ఒరువరర్థియాతిరుక్క విత్త్యాది). “ఉలకేట్టు మ్ - ఒరుక్కాకవే విభుజ్జియుమిన్ద్రున్దిట్ట” ఎన్టతుక్కు శబ్దార్థమ్ (అతుతన్నిలు మిత్త్యాది). ఒరుక్కాకవే - ఏకకాలత్తిలే. ఒరుకాలేయెన్దుమా మ్. “ఉలకేట్టుమ్ విభుజ్జుకైయాలే - పెరున్దేవత్” ఎన్ట అపరభావియాక వర్ణమరుళిచ్చెయ్ కితార్ (సర్వరక్షకనిత్త్యాదివాక్యద్వయత్తాలే). తళర్ న్దార్ తావళమ్ - అర్తరక్షక. తావళమ్ - ఆశ్రయమ్. “పెరున్దేవనాయున్దువైత్తు - ఉలకేట్టుమ్ విభుజ్జినాన్” ఎన్ట పూర్వభావి

అ-అ-వి. — ఏకార్థమాయ్, “ఇవళైప్పెరుతిలే” ఎన్టతుక్కు. ప్రతికోటియై వివక్షి త్తరుళిచ్చెయ్ కితార్ (ప్రయోజనమిత్త్యాది). (ఒరువరర్థియాతిరుక్క). ఇతు - పూర్వవాక్యత్తుక్కు వివరణమ్. “ఒరుక్కాకవే” ఎన్ట - ఏకకాలత్తిలేయై నైయాతే ఇన్దవర్థమసిద్ధిక్కిటతు.

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౬-తి-తీర్ప్పారై. ౫-పా-ఇవళై పెఱుమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో. ౨౦౩

ఈ. — ముచ్చుముకన్దోన్దూతేనిన్దూనాకిలుమ్ ఆపత్తునన్దవాతో ముకన్దాట్టిరక్షీక్కుమననాయ్దూ. అవనిప్పడి యిరు ప్పానొరుననాకై యాలే స్వారాధన్, నీజ్గళాశ్రయిక్కిఱ దేవతై కళై ప్పొలేదుశీలమామ్, “అట్టతోఱీయచ్చుట్టతు కొడువా” ఎన్నుమ్దురారాధనల్ల. తాఱరక్షీక్కుమిడ త్తిల్ ఇత్తలై యిలానుకూల్యత్తుక్కు సూచకమాన అడ తిషేధ మేయాయ్దూవేణువతు. (ఉలకేఱ్ఱుమి త్యాది) అన్దప్రళయమ్ తీర్ తననేకాణ మిన్దప్రళయత్తుక్కుమ్. నమ్మో డొక్కప్రళయ త్తిలే యఱ్ఱున్దమ్ త్తుద్రదేవతైయైయో పద్యవతు, వరై యాలే సర్వరక్షకనానవనై యన్దోపద్య వతు. (పేర్ శొల్లకిట్టిల్) తిరునామ తైచ్చొల్ల వల్లికోళాకిల్. ఇవళై నేర్ త్తియన్ద శీరుక్కుమాకిల్ ఫలము మళ పుట్టిరుక్కు మోవెన్నిల్ (ఇవళై పెఱుమి తిరే) అఱ్ఱు నేర వేణువతెల్లామ్ నేర్ న్దాలుమ్, ఎఱపయ్ ఎన్దు-ప్రయోజన మిల్లైయాకచ్చొల్లిన్దూ; ఇఱ్ఱు నేర్ త్తి తిరునామమాత్రమ్ శొల్లకైయాయ్, పేద శీల్ వన్దాల్ ఇవళై పెఱుమి కైయాకిఱ పెరియఫల తై పెఱుమి. పేర్ శొల్లవల్లికోళాకిలివళై పెఱుమి, ఇల్లైయాకిల్లిక్కుమి త్తనై. ౪.

జీ. అ. — యకతాత్పర్యాన్తరమ్ (మున్దు ముకమి త్యాది). “పెరుదేవన్” ఎన్దు తుక్కుర్థాన్తరమ్ (స్వారాధనెన్దు). అట్టతోఱీయచ్చుట్టతు కొడువావెన్నుమ్ - శమైన్దైవైత్తు చ్చమైయతతై కొణ్ణువావెన్ను మెన్దపడి. “అట్టమాన్దలై యెఱీయ చ్చుట్టతైయై కొణ్ణువా” ఎన్దు రుద్రన్ వాన్దై. ఆనాల్ పేర్ శొల్లవానెన్దెన్దు (తాఱ రక్షీక్కుమిడ త్తిలి త్యాది). “ఇవళై పెఱుమి తిరే” ఎన్ను మళ పుక్కుమ్ భావమ్ (అన్ద ప్రళయమి త్యాది). (ఇన్దప్రళయత్తుక్కుమ్) కడవ నెన్దు పడి. పూర్వభావియాక “పెరుదేవన్” ఎన్దు తుక్కు-తాత్పర్యాన్తరమ్ (నమ్మో డి త్యాది). నేర్ త్తి - ప్రయానమ్. అళి పుట్టు - అల్పయామ్. అఱ్ఱు - త్తుద్రదేవతావిషయ త్తిలే. నేర వేణువతెల్లామ్-శెయ్య వేణువతెల్లామ్. “పేర్ శొల్ల కిట్టిలివళై పెఱుమి తిరే” ఎన్దు తుక్కు భావమ్ (పేర్ శొల్లకిట్టిలి త్యాది). “పేర్ శొల్లకిట్టిల్” ఎన్దైయాలే - శొల్లమాట్టాపహేతు వినాశమెన్దు పడి. క్రమేజాన్దయః. ౪.

అ. అ. వి. — తాఱ రక్షీక్కు మెన్దిఱవితు - ప్రాసజ్ఞికమ్. అన్ది క్కే, పేర్ శొన్నాలివళై పెఱుమి మెన్దాల్, ఇతు పుపాయమాకిఱ తేయెన్దు (తాని త్యాది). ౪.

తిరుమాలై - నాన్బుత్తోరామ్బట్టు. వానుళారతీయలాకావానవా వెన్దరాకిల్ | తేనులాన్దళపమాలైచ్చెన్ని యావెన్దరాకిల్ | ఊనమా యినకళో శెయ్యుమానకారకర కళేలుమ్ ! పోనకమ్ శెయ్త శేదన్దరువరేఱ్ఱునితమన్దే.

తాత్పర్యము. — పరిహరముకానిదానిని పరిహరముగఁ జెప్పెడి వచనమరాలైన యొక గుఱిచెప్పెడి దానియొక్క మాటలనువిని నల్లని యన్నమును ఎట్టినియన్నమును దేవతాన్తరప్రీతికై యుంచినచో మీకేమి ప్రయోజనముకలదు? ఆపత్తుఖండైన సర్వస్వామియొక్క దివ్యతిరు నామమును జెప్పినచో విలక్షణమరాలైన యీపెను బొందవచ్చును; లేనియెడల దుర్లభమగును. ౪.

మూ. — ఇవళై పెఱుమ్బురిశివ్వణన్దాడుతలన్దో. కువళై త్తడన్దణ్ణుజో వైచ్చెవ్వాయుమ్ పయన్దనళో. |

కవళక్కడాక్కలిఱట్టపిరాన్దిరునామత్తా. | న్దొవళప్పొడికొణ్ణు నీరిట్టిడుమిన్ద ణియుమ్ || ౫.

ఆ. — (ఇవళై). త్తుద్రదేవావిష్టరాయ్నిన్దు నీరణన్దాడుకిఱవితివళై పెఱుమి కైక్కుపాయమన్దు. ఇవళో కువళై త్తడన్దణ్ణుమ్ కోవైచ్చెవ్వా యుమ్ పయన్దనళో; ఆనెన్దు, ఈణ్ణు, కవళక్కడాక్కలిఱట్టపిరాన్దిరునామ తైచ్చొల్లి పరిశుద్ధమానపాడియై కొణ్ణు నీరిట్టిడున్దో; ఇవళో యివళో నోయ్తణియుమెన్దితాళో. ౫.

అన్య. — ఇవళై పెఱుమ్ పరిశు (3) ఇ అణన్దాడుతల్ అన్దు (౬) అన్దో కువళై తడమ్ (౯) కణ్ణుమ్ కోవై శెమ్ (౧౨) వా యుమ్ పయన్దనళో కవళమ్ (౧౫) కడా కలిఱు అట్ట (౧౮) పిరాన్ తిరునామత్తాల్ తవళమ్ (౨౧) పాడి కొణ్ణు నీర్ (౨౪) ఇట్టి డుమిన్ తణియుమ్. (౨౬)

౨౦౪ తరువాయ్ మొట్ట. — ర-ప. ౬-తి-తీర్ ప్పారై. ౫-పా-ఇవలై పెలుమ్ వ్యాఖ్యానజ్జో.

పన్నీ. — అనన్తరమ్, నీజ్జో పణ్ణుకిల పరిహార మివళో నోయ్ విజ్ఞానినత్తు, ప్రజలవిరోధినివర్తక నాన కృష్ణనుడైయ తిరునామత్తైయుచ్చు రిత్తు పరిశుద్ధచూర్ణ తైప్పిప్పియుజ్జో శెన్దితాల్.

నిరతిశయవైలక్షణ్యతైయుడైయవివశై, పెలుమ్, ప్రకారమ్, (3) ఇన్ద, అణ్ణేటియాడుతల్, అన్దు, (౬) ఐయో! ఇవళుక్కునో య్విజ్ఞానపడి. కువళైప్పుపోలేమైత్తు, పరమైయుడైత్తాన, (౯) కణ్ణుకుమ్, కోవై ప్పప్పుమ్మారే, శివన్ద, (౧౨) అధరముమ్, తన్ని అమరీన్దు పయన్దని అ తైయుడైయ వామ్మడియానాల్; ఇనియితుక్కు పరిహారమానతు మదకరమానమరున్దుకైక్కవళైన్దు, (౧౫) కడమరీయమ్మడిమదిత్త, కువల యాపీడమాకిలవాడైయ, కొన్దు, (౧౮) ౧ “సఖ్యుః పశ్యత కృష్ణస్య ముఖమ్” ఎన్దు మధురైయి అప్పిణ్ణుకుమ్ కుక్కున్దొత్త మహాపకారకను డైయ, విరోధినిరసన సూచకమాన తిరునామోచ్చారణత్తారే, ౨ “బ్రాహ్మణాః పాదతోమేధ్యాః” ఎన్ని అపడియే బ్రహ్మనిష్ఠరాన భాగవతరుడైయ పరిశుద్ధమాన, (౨౧) పాదధూళియై, కొన్దు, ఇవళో పక్కల్ పరివారే వట్టియల్లా వట్టియేయాకిలుమ్ పరిహరిక్కత్తేడుకి అ నీజ్జో, (౨౪) ఇవళో స్పర్శిక్కుమ్మడి శడక్కన్ ప్రయోగియుజ్జో; ఇవళుక్కు విజ్ఞేయిరుక్కి అవైవర్ణ్యమితణియుమ్. (౨౬) కువళై-నెయ్ తల్. కడా - మదమాతల్, అన్దైయిక్క కతుప్పాతల్. తవళమెన్దు - వెళుప్పాయ్, శుద్ధియైచ్చొల్లుకి అతు. ౫.

అర్థము. — ఈపెను లభించు ప్రకారము (3) ఈ దైవమావేశించియాడుట కాదు; (౬) అయ్యో! నల్లకలువలవలె నల్లనివియు విశాలములనునైన (౯) నేత్రములను దొండపండువలె ఎఱుని (౧౨) అధరమును వివర్ణములాయెను. (మదకరములగు బొవ. ధములను) భుజించి (౧౫) మదజలముకారుచున్న గజమైన (కువలయాపీడమును) సంహరించిన (౧౮) ఉపకారకునియొక్క తిరునా మముచే పరిశుద్ధమైన (౨౧) పాదధూళులను గొని మీరు (౨౪) ప్రయోగించుడు (వైవర్ణ్యము)నశించును. (౨౬).

ఈ. — ఐందామ్బట్టు. నీజ్జో పణ్ణుకిల పరిహారమ్ నోయై మికప్పణ్ణానినత్తు; అత్తైవిట్టు, నోయ్ క్కు యో గ్యమానపరిహార తైప్పిప్పియుజ్జో శెన్దితాల్.

(ఇవలై పెలుమ్ పరిశివ్వణజ్జాడుతలన్దు) ఇన్దు అర్పరక్కై పెలుప్పార్ ప్పారిన్ని పిద్ధానుష్ఠానత్తారేయో పె అ ప్పార్ వ్వుతు. ఇవిలక్షణమాయరుక్కి అవివళై పెలుక్కై కు-పాయమి ద్వేవతా విష్టమామూడుమతన్దు. ఇవళిప్పడిశో న్న విడత్తిలుమవరకళో మీళాతోట్టికై యారే (అన్దో) ఐయో! ఇవలైయిన్దుమాకాతేయైన్దితాల్. ఇతనువ ర్తిక్కుజ్జాట్టి లివనై యిక్కువేణుమోవెన్న; పార్క్క-మాట్టికోలో (కువళై త్తడజ్జణమ్ కోవై చెప్పవాయమ్ పయన్దనో) అవనుడైయ వాయ్ ప్పుకు శో అన్దో పటియుగ్గి అతు. 3, తొణ్డై యమ్ శెజ్జనివాయ్ సుకర్ న్దానై ” ఎన్దుమ్, ర-మణనోక్క-మున్దాన్ ” ఎన్దుమ్ - ఇవైయితే యవనుక్కు. ౫, కువళైయజ్జణి ” ఎన్నక్కడవతితే;

జీ-అ. — ఐందామ్బట్టు. (ఇవలైయత్యాది). “అణ్ణాడుతల్, పయన్దనో, తవళప్పాడి, ఇట్టిదుమిక ” ఎన్దు పదజ్జలైక్కటాక్షి త్త వతారికై (నీజ్జలిత్యాది).

“ఇవళై, ఇవ్వణజ్జు” ఎన్ని అపడిత్తిల్, “ఇ ” ఎన్దుతు - ఉత్కర్షత్తిలుమ్, నికర్షత్తిలుమాయరుళిచ్చెయ్ కితార్ (ఇన్దు అర్పరక్కై త్యా ది). శబ్దార్థమ్ (ఇవిలక్షణమాయత్యాది). “ఐయ్యో ” ఎన్దుతుక్కు భావమ్ (ఇవలైయత్యాది). ఇవళుడైయ కణ్ణెయుమ్ వాయెయుమ్ వర్ణిక్కి అవళుడైయ హర్దభావతై యరుళిచ్చెయ్ కితార్ (అవనుడైయ విత్యాది). అవనుక్కు వాయ్ ప్పుకు శోతాయరుక్కుమో వివళుడైయ కణ్ణుమ్ వాయుమెన్న (తొణ్డైయత్యాది). కోవై ప్పప్పుమ్మారే శివన్దుకియకనిపోలే యనితాన వాయె భుజితవనై యెన్దు పడి. తిరుమొట్టి మాన్దామ్మత్తు ఏమాన్దిరుమొట్టి యిరణ్డామ్బట్టు, “పణ్ణివక ” ఇత్యాది. ఎట్టామ్మత్తు పత్తాన్దిరుమొట్టి మతత్వాట్టు (పణ్డార్ పూమామలర్ మజ్జై మణనోక్క-మున్దానేయత్యాది). పణ్ణుకళో పడిన్దిరుప్పతాయ్ దర్శనీయమాయ్ పురపైయుడైత్తాన తామరై ప్పువై ప్పి అపీడమాకవుడైయ పెరియపిరాట్టియారుడైయ శెవ్వియైయుడైయ కణ్ణుకై భుజిక్కి అవనే ఇత్యర్థః. మణమ్ - శెవ్వి. కువళైయైక్కణ్ణుక్కో ప్పాకచ్చొన్దుతుక్కు సంవాదమ్ (కువళైయజ్జణియత్యాది). కువళైప్పుపోన్దు కణ్ణుకై యుడైయవ లిత్యర్థః. తిరుమొట్టి యిరణ్డామ్బట్టు ఏమాన్దిరుమొట్టి మతత్వాట్టు

౨౦౬ తిరువాయ్ మొక్కి.—౪-ప. ౬-తి. తీర్ ప్పాడై. ౬-పా-తణియుమ్ వ్యాఖ్యానం.

తిరుమొక్కి - పతి నేట్రాన్దిరుమొక్కి - ముతత్తాట్టు. తివళుమ్ వెణ్ణ తిపోల్ శ్రీరుముక త్తరివై శ్చెల్లుజ్జడలము తినిట్టియన్. వవళునిన్నాక త్తిరు. ప్పళుమటిన్దుమాకిలుమా శ్చెవిడాళాల్. కువళైయజ్జణ్ణికోల్లియమ్మవై శ్చొల్లునిన్టాళ్ నయన్దిరున్. వివళైయక మనత్తాలెన్ని నైన్దిరున్దాయవెన్దె యెన్దెసిరానే.

తాత్పర్యము.—సుందరమైన దేహముకల యీ పెళు కువలయములవలె నల్లని నేత్రములును దొండపండువలె ఎఱ్ఱనియధరమును వివర్ణము లగుచున్నవి. దీనికిఁబరిహారము నిషిద్ధానుష్ఠానముకానేరదు. దీనిచే నీ పెళుబొందుట దుర్లభము. మదముచేత నతిక్రూరమైన కువలయాపీడ మును సంహరించిన యుపకారకునియొక్క దివ్యశ్రీరునామమును ననుసంధించుచు భాగవతులయొక్క శ్రీపాదధూళిని నీ పెళైపూయుఁడు. వైవర్ణ్యముతత్త్వ ణమందే నశించును. ఇదియే యీ పెళు లభించుటకు పదుపాయము.

మూ.—తణియుమ్మొట్టుత్తిలై నీరణాడ్డాడుతిరన్నై మీర్. పిణియుమ్మొట్టికన్దత్తిలై పెరుకుమితువల్లా.

న్దణియిలణినిఱమాయన్ద మరడినీఱుకొణ్ణి. ణియుముయలిన్ద శ్చొత్తిలై కణ్ణిరివ్వుణ్ణు క్కే.

ఆ.—(తణియుమ్) తవళప్పాడియాకిఱతిన్న తెన్గిఱతు. నీరణాడ్డాడుకిఱవిత్తాలారుక్షణమాత్ర మివళుక్కారుసుఖలేశముమపిఱక్కిఱ త్తిలై. ఆతువేయో, పిణియుమ్మొట్టికన్దత్తిలై; పెరుకుకిఱవిత్త నైయల్లతు. ఆనపిన్ద, మణియిలణినిఱమాయన్ద మరడినీఱుకొణ్ణిణియుముయలుమిత్తనై యల్లతుమల్ శ్రీవళుక్కారుపరిహారముమిలైయెన్దితాళ్.

అన్వ.—అన్నైమిర్ తణియుమ్మొట్టుతు † ఇన్ది (౩) నీర్ అణాడ్డాడుతిర్ ఇతు (౬) పిణియుమ్ పెరుకుమ్మల్లాల్ ఒట్టికన్దత్తు (౯) ఇల్లై; మణియిల్ ఆణి (౧౨) నిఱమ్ మాయక తవర్ (౧౫) అడినీఱు కొణ్ణిణియు ముయిల్ (౧౮) ఇ అణ్ణుక్కు మల్లు (౨౧) ఇల్లైకణ్ణిర్. (౨౨)

పన్నీ.—అనన్దరమ్, నీజ్జళిడైవిడామలణాడ్డాడుకిఱవిత్తాలివళోనోయ్ వళరుకిఱతోట్టియ మీళుకిఱతిలై, ఆతలాల్ విలక్షణవిగ్రహవిశిష్ట శాన పర్యవసరంబుకల్గి లేబద్ధవాన్ద శాన భాగవతరుడైయ చరణరేణువైధరిప్పిక్కైయిలే యువోగియుజ్జోశెన్దితాళ్.

అన్నైమిర్! పెళ్ళిగోయోశానపకన్దైయాలే “బాలైయన్దోవివళో” ఎన్దు ఎకావైకేళాళే తవిరువతారుపాట్టుతు, ఇన్ది, (౩) నీజ్జళో, అణాడ్డాడునిన్దికోళ్, ఇతుతానేపేతువాక, (౬) ఇవళోనోయుమ్, పెరుకివరుకిఱతోట్టియ, తవిరుకిఱతు, (౯) ఇల్లై; ఇని మీళుక్కు పరిహారమ్ నీలరత్నత్తిత్కాట్టిత్, నిరతిశయవిలక్షణమాన, (౧౨) నిఱత్తైయుడైయనాయ్, ఆశ్చర్యభూతనానకృష్ణక విషయ మాయళ్ళి, శేవత్వసమ్మన్దజ్ఞానవాన్దశానభాగవతరుడైయ, (౧౫) “తవళప్పాడి” ఎన్దుశొల్లప్పట్టపాదధూళియై, ధరిప్పిక్కుమ్మడి, ఉదోళి గిక్కప్పెటిల్, (౧౮) ఇన్ద, దివ్యస్వభావైయానపెట్టిశ్చొక్కు, ఇత్తోడొత్తవేటారుపరిహారమ్, (౨౧) ఇల్లైకాణుజ్జోళ్. (౨౨) ఇతుప్ర యోగిత్తవోలే ఆశ్వాసమ్ కణ్ణికోళన్దోవెన్దుకరున్దు. అట్టుక్కుడుపట్ట వివళుక్కుపరిహారమ్ ఆత్తుత్తియిలక పుట్టారుడైయననుబద్ధమే యెన్దపడి. మణియిలెన్గిఱవైన్దామ్ వేల్దుమై - ఉవమైయాకవుమామ్.

అర్థము.—ఓ! తల్లలారా! తప్పినసమయము లేకయే (౩) మీరు సాధనాన్దరములననుష్ఠించుచున్నారు. దీనినిమిత్రముగ (౬), వ్యాధియు వృద్ధియుగలుచున్న దేగాని నివృత్తము (౯) కాలేదు; నీలరత్నమునకంటె సుందరమైన (౧౨) వర్ణముకలవాఁడును ఆశ్చర్యభూ తుఁడును నైవకృష్ణనియందు (శేవత్వజ్ఞానముకల) భాగవతులయొక్క (౧౫) పాదధూళులను ధరింపఁజేయునట్లు ఉదోగించినవో (౧౮). ఈ దైవావిష్టురాలైనయీ పెళు ఇతరపరిహారము (౨౧) లేదుచూడుడు. (౨౨)

† “పాట్టుత్తిని నీర్” ఎన్దుత్తైయిక్ పాళమ్.

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪. ప. ౬-౧. తీర్ ప్పాడై. ౬-పా-తణియుమ్ వ్యాఖ్యానం.

౨౦౭

ఈ. — ఆతామ్బట్టు. ఇప్పెరునేర్ త్రియెల్లామ్ వేణ్డా; “తవళప్పాడి” ఎన్ఱుశొన్నతు ఇన్న తెన్ఱు విశేషిత్తు, అత్తైచ్చెయ్యపుద్యోగిక్క వేయివల్ నోయ్ తిరుమొగ్గితాల్.

(తణియుమిత్తాడి) నిషేధిప్పారుణ్డాకై యాలే “ఇన్న పోతు తవిరచ్చొల్లు వర్కల్” ఎన్ఱుతియమైయాలే, ఉచ్చివీడువిడతే అవర్కళాడత్తొడగ్గినార్కల్. (పిణియుమిత్తాడి) కారణానువృత్తియాలే కార్యమును వర్తియొనిన్ఱుతు. (పెరుకుమితువల్లాల్) కిణ్ణక పెరుకుప్పోలే సేన్దేలన కిళర్న్ఱు వారానిన్ఱుతు. (మణియిలిత్తాడి) నీలమణిపోలే అక్కియ నిటైయైయదై యనాయ్. గుణచేష్టితల్లభాలాశ్చర్యభూతనానవనుడైయారుడైయపాద రేణువైక్కొణ్ణువన్ఱు అణియ ఉత్తాహిక్కిల్. విశిష్టకుల త్రిత్వీజన్ఱు వపవారమాకై యాలే ప్రాయశ్చిత్తతైక్కెన క్కవిధిత్తమ్ తన్దై; అతుతన్ని ప్రభావత్తైప్పార్ త్తాల్ ఇత్తెల్లామ్ వేణ్డా, ఉద్యోగమాత్రమమైయమ్. ౧ “తొణ్ణి రడిప్పాడియాడనామ్ పెటిల్ కణ్ణై నీర్ కుడై న్దాడుమ్ వేట్టైయన్నావతే” ఎన్ఱురిత్తే. ౨ [అనుకూల్యస్యసజ్జనమ్ ప్రాతికూల్యస్య వర్జనమ్] అనుకూల్యత్తిల్ సజ్జనమ్ మాత్రమే యమైయమ్, ప్రాతికూల్యత్తిల్ వర్జనమే వేణుమ్.

(మాయన్ఱు మరడినీలుక్కొణ్ణు) † వణ్డరుమ్ శొణ్డరుమ్ ఎన్ఱిటవర్ కళుక్కరైయశొన్న వార్తైక్కుప్పిల్లైయు అణ్ణావిల్లిదాసర్ పరిహారమృణ్ణినపడియై నిన్దైప్పతు. అతావతు - అకళజ్జనాట్టాన్ద్రాక్ ఇవర్ కళుక్కు అమణ న్నాభియిల్ సింహ తైక్కాట్టి, “తిరుమున్ద్రమ్, తిరువడిత్తొమ్మొణ్ణోల్” ఎన్న, అవర్ కళుమ్ “మెయ్” ఎన్ఱుతిరు వడిత్తొమ్మొణ్ణు, అతు “అమణ న్నాభి” ఎన్ఱుతిన్దవాత్తే మోహిత్తువిల్లు. పిల్లై యుఅణ్ణావిల్లిదాసర్ తమ్ శ్రీపాద ధూళియై అవర్ కళుక్కిడ, ఉణర్ ద్దెమ్మనార్ కల్. తిరుక్కొట్టార త్తినరుకే కై నిరై కట్టిక్కొణ్ణిరుక్కిటనాళిలే, జియ

జీ.ఆ. — ఆతామ్బట్టు (తణియుమిత్తాడి). “మాయన్ఱు మరడినీలుక్కొణ్ణు” ఇత్తాడియైక్కటాక్షిత్తవతారికై (ఇప్పెరునేర్ త్రియెత్తాడి). (తవళప్పాడియెన్ఱుశొన్నతు ఇన్న తెన్ఱు విశేషిత్తు - ఇప్పెరునేర్ త్రియెల్లామ్ వేణ్డా - అత్తైచ్చెయ్యపుద్యోగిక్క వే. ఇవల్ నోయ్ తరుమ్) ఎన్ఱున్ఱుయి ప్పతు. “నీరిట్టిడుమిక్” ఎన్ఱిటపెరునేర్ త్రియెల్లామ్ వేణ్డా వేన్ఱుపడి.

తణియుమ్మొట్టి - ఇరైయమ్మడి. ఇన్ఱిక్కేయెన్ఱుపడి. తణియుమ్మొట్టు - తవిరవతొరుపొట్టు. తణియా తేయాడుకిట తెతు క్కొన్న (నిషేధిప్పారిత్తాడి). పిణి - వ్యాధి (కారణానువృత్తి) రోగశమనార్థమాకచ్చెయ్ కిటవాట్టమ్ తత్కారణమాయనువ ర్తిక్కిటతా కైయాలేయెన్ఱుపడి. పెరుకుమితువల్లాల్ - పెరుకుమతొట్టియ. “మణియిల్” ఎన్ఱుపళ్ళు - ఉపమార్థయాయ్, మణిపోతెన్ఱుపడి. ౩ “ఎరై నీక్కమేతువమై” ఎన్ఱుపమార్థ పళ్ళుమితిమొక్కుళ్ళుతొన్ఱు; ఎరై - అగ్రామమెన్ఱుతు; నీక్కమ్ - వృక్షాత్పర్ణంపతతియెన్ఱుతు; ఏతు - హేతు. ధూనువత్తాత్ ఎన్ఱుతు; ఉవమై - మణియిలెన్ఱుతు. ముయలుకైపోరుమోవెన్ఱు (విశిష్టకలత్తిలిత్తాడి). యద్వా, కీర్తే “నీరిట్టిడుమిక్” ఎన్ఱువైన్ఱు, ఇక్కే “అణియుమయిలిల్” ఎన్ఱుల్ వ్యాహతమన్ఱోవెన్ఱు (విశిష్టకలత్తిలిత్తాడి). ఎన్నుతల్. “మయిలిల్ నోయ్ తిరుమ్” ఎన్ఱై యాలే - అతినుడైయపరమపావనత్వమ్ ఫలితమెన్ఱువివక్షిత్తు అతుక్కుప్రమాణమ్ (తొణ్ణిరడియిత్తాడి). పెరుమాళ్ తిరుమొట్టియిరణ్ణాన్దరు మొట్టి యిరణ్ణామ్బట్టు, “తోడులా” ఇత్తాడి. శ్రీవైష్ణవర్కళుడైయ పాదరేణుక్కలిలేయవగాహాక్కప్పెటిల్, గణ్ణాజలత్తిరేపుక్కవగా హిక్క వేణుమెన్ఱిటవాన్దైయాలెన్ఱు ప్రయోజనముడైన్ఱుపడి. దేవతాన్తరస్పర్శతై నేరాకవిడచ్చొల్లి, ఇత్తైయద్యోగిక్క చొన్నత్తాల్ ఫలితతై యరుళిచ్చెయ్ కిటార్ (అనుకూల్యస్యత్తాడి).

దేవతాన్తరస్పర్శతాల్ వన్దవశుధిక్కు భాగవతపాదరేణు పరిహారమెన్ఱుతుక్కాప్తసంవాదమ్ (వణ్డరుమిత్తాడి). అరైయన్ - రాజా. ఏతద్వివరణమ్ (అకళజ్జేత్తాడి). అమణ్ణాపాట్టి - జైనసేవాలయమ్. “మాయన్ఱు మరడి నీలుక్కొణ్ణియమయిలిల్ - తణియుమ్” ఎన్ఱు కీర్తేకూట్టువతు. దేవతాన్తర స్పర్శతాల్ వన్ద వశుధిక్కు పరిహారమామళవన్ఱిక్కే, ముతత్వాట్టిల్ శొన్నభగవద్విశ్లేషతాల్ వన్దనోయ్ క్కు మితువే పరిహారమెన్ఱుమత్తై నిత్యముఖతాల్ దర్శిప్పిక్కిటార్ (తిరుక్కొట్టార త్తినత్తాడి). ఆక, ఇన్ఱిరణ్ణు పాట్టాలుమ్ - భాగవతపా

† “శుణ్డరుమ్” ఎన్ఱుమ్ శిలశోకజ్ఞిత్కాణ్ణిటతు.

౧॥ పెరు-తి-మొ-౨-౨.

౨॥ భగవచ్చాస్త్రే.

౨౦౮ తిరువాయ్ మొట్టి. — ర.ప. ౬-తి. తీర్ ప్పారై. ౬-పా. తణియుమ్ వ్యాఖ్యానబ్బో.

ఈ. - రి తిరువాయ్ మొట్టి యరుళిచ్చెయ్ కితారాయ్ ఇవ్వళవిలేవన్దవాత్తే, “తేర్ ప్పాకనార్ కు” ఎన్దు-నోవుక్కు నిదానమ్ శొన్నాళాకిల్, అవనై యిట్టు పరిహరియాతే ‘మూయన్ద మరడిసిలుకొణ్ణియముయిల్’ ఎన్దు - ఇత్తైపరి హారమాకచ్చొల్లువానే? నోవుక్కునిదానమొన్దుమ్ పరిహారమొన్దు మామోవిరుప్పతు” ఎన్దు నాకేట్టే ; “మోర్ క్కుమ్మిబ్బియాతే మోహిత్తుక్కిడన్దసమయత్తిల్ శుక్కిట్టూతి పిన్బుమోర్ క్కుమ్మిమ్మొడుత్తు పరిహరి ప్పారైప్పోలే, ‘తేర్ ప్పాకనార్ కు’ ఎన్దుపోతే అవనైక్కిడువన్దు కాట్టప్పెత్తామైయాలే. ముట్టడవివ్వుయియా లే యాశ్వసిప్పిత్తుప్పిన్దై ౨ యవనై క్కిడువన్దు కాట్టవతాక కాణుమ్” ఎన్దురుళిచ్చెయ్ తార్. (మణియిలిత్యాది) సాన్దర్యశీలాదికళిలే యాయ్ ద్ద్రవళో మోహిత్తు, నీజ్గళుమ్ సాన్దర్యశీలాదికళిలే తోద్రోరుక్కుమ్ శ్రీవైష్ణవర్ కళుడై యపాదరేణువై క్కిణ్ణు పరిహరిక్కిప్పారుజ్జోళ్. పొడిపడ త్తీరుమ్. (మద్రోత్యాది) ఇతల్లతు పరిహారమి ల్లాతపడియాన వై లక్షణ్యత్తైయుడై య వివళుక్కిత్తైయే పరిహారమాకప్పణ్ణిప్పారుజ్జోళ్.

౬.

శీ. అ. - దరేణు, దేవతాన్తరపరరుడైయ స్పర్శత్తార్ వన్ద వశుద్ధిక్కుమ్, భగవద్విశ్లేషత్తార్ వన్దనోయ్ క్కుమ్ శామక మెన్ద తాయ్ ద్ద్రు. ఒరుకల హత్తిరే తిరుక్కుట్టార త్తినరుకే కైనిరై కట్టిక్కిణ్ణిరుక్కిట నాళిలే గొన్దపడి. కైనిరై-నిరై-చ్చల్. ఇత్తిరువాయ్ మొట్టియిలే - దేవతాన్తర తదీయస్పర్శత్తాలుమ్, భగవద్విరహత్తాలుమాక నోవుద్వివిధమాకైయాలే, అతిల్ భగవద్విరహ వ్యసనత్తుక్కితు పరిహారమామ్మడి యెన్దెన్దు శక్కివాక్యమ్. మోర్ క్కుమ్మిబ్బిలుమ్ శుక్కు శ్లాఘుమా యాశ్వాసకరమాయరుక్కుమాప్పోలే, భగవానిలుమ్ భాగవతరకళత్యనోత్తొప్పై రాకైయాలే ముట్టడవన్దకల్లైయిట్టు పరిహరిత్తు, పిన్బు ౧ * వణ్ణువరా పతిమన్ననై క్కిణ్ణు పరిహరిక్కిటతెన్దు తాత్పర్యమ్. ఆక, ఇత్తార్ - దేవతాన్తరస్పర్శ తదీయస్పర్శభగద్విశ్లేషవ్యసనజ్జళాకిట మూన్దుక్కుమ్ భాగవతపాదరేణు, పరిహారమెన్ద తాయ్ ద్ద్రు. “మణి యిలణినిటమ్” ఎన్దు విశేషిత్తుక్కుభావమ్ (సాన్దర్యత్యాది). చాటు (పొడిపడ త్తీరుమ్). శ్రీపాదభూళి పడవెన్దు స్వభావార్థమ్, భూళి యాయ్ పోమ్మెన్దు చాటువుకర్థమ్. అణ్ణు - తెయ్ వప్పెణ్, అన్నైమిర్ - తణియుమ్మొట్టిత్తై నీరణ్ణాడుతిర్, పెరుకుమితువల్లార్ - పిణియుమ్మొట్టిత్తైత్తై. మణియిలెన్దు తొడన్దై. ముయిల్ - పిణియుమ్ - తణియుమ్, ఇవ్వణ్ణుక్కు - మద్రోల్లైకణ్ణిరిత్యన్వయః. మద్రోల్లై కణ్ణిర్ - ఇత్తోడొత్తకేటారు పరిహారమిలై కాణుజ్జోశెన్దు శబ్దార్థమ్. “అనుకూల్యస్యసజ్జల్వః ప్రాతికూల్యస్యవర్జనమ్ । రక్షిష్యతీతి విశ్వాసోగోప్యత్య వరణన్తథా” ఇత్యాదిభగవచ్చాస్త్రే.

౬.

అ. అ. వి. — (అణియముయిల్ - మద్రోల్లై) నీజ్గళితై చ్చెయ్ వికోళాకిట విత్తోయ్ పేటుశెయ్య వడుప్పత్తిల్లై; ఆకైయాలితువే పరిహారమెన్దరసిద్ధమ్. అథవా “మద్రు” ఎన్దు - పిణితన్నైయే” శొల్లిద్రొకవుమామ్.

పెరుమాళ్ తిరుమొట్టి - ఇరణ్డాన్దిరు మొట్టి - ఇరణ్డామ్మట్టు. తోడులామలర్ మజ్జెతోళిజైతోయ్ వన్దుతుమ్మడర్ వాలియార్ । నీడుమా మరజ్జెద్రొతుమ్నిరై మేయ్ త్తతుమివైయేనినై । పొడిప్పొడియరణ్ణివో వెన్దైక్కున్దొరడిప్పొడి । యాడనామ్ పెట్టిళ్ళెనీర్ క్కుడెన్దాడుమ్ కేల్లైయెన్నావతే.

తాత్పర్యము. — ఓ! తల్లూరారా! ఇదిబాలికయనితలంచి నావార్తలనునంగీకరింపక మీరుసాధనాంతరములను జేయుటకు నారంభించియున్నారు; ఈ కారణమునుబట్టియే యీపెరువ్యాధి యధికమగుచున్నదిగాన నివృత్తముకాలేదు. ఇంకమీఁదనైన నేచెప్పెడు పరిహారమును వదలక చేయుడు. నీలరత్నమునకంటె నిరతిశయ విలక్షణమైన విగ్రహ సౌందర్యముకలవాడును, ఆశ్చర్యకరములగు చేష్టితాదులుకలవాడునునైన కృష్ణవిషయమునందు శేషభూతులని సంబంధజ్ఞానముకల పరమభాగవతుల పాదభూతులను నీపెకిచ్చి ధరింపజేసినచో యిదియే యీవ్యాధికి ముఖ్యపరిహారమగును.

౬.

[౫౩]

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౬-తి-తీర్ పార్వై. ౭-పా-అణ్ణుక్కు వ్యాఖ్యానజ్జో.

౨౦౯

మూ. — అణ్ణుక్కురుమరు నెన్దన్తో రాడుజ్జళ్ళుమ్మరాయ్! చ్చుణ్ణైయెటిన్దునున్దో † కులైక్కప్పడుమనై ఎమీ!

రణజ్జల్ కెడక్కట్టుతై యుతడాట్టజ్జెన్దన్దయ్! వణ్ణీర్ కణ్ణాయప్పిరాన్దమర్ వేతమ్ వల్లారైయే॥ ౭.

ఆ. — (అణ్ణుక్కు) ఇవో తళరానిఱ్ఱ, ఇవళుక్కురుమరు నెన్దన్తో రాడుజ్జళ్ళుమ్మరాయ్ చ్చిలవనజ్జత్తజ్జెప్పణ్ణినాలుక్కుక్కన్నప్రయోజనముణ్ణు? ఆనప్పిన్దు, ఇవళుడైయనోయెల్లామ్ తీరుచ్చుడివేదవిదగ్రేసరరాన శ్రీవైష్ణవర్ కళైచ్చెన్దా శ్రయియున్దో శెన్దితాల్. ౭.

అన్వ. — అన్నైమిర్ అణ్ణుక్కు అరు (౩) మరున్దు ఎన్దు అజ్జు (౬) ఓర్ ఆడుమ్ కళ్ళుమ్ (౯) పరాయ్ శుణ్ణై ఎటిన్దు (౧౨) నుమ్ తోళ్ తలైక్క (౧౫) పడుమ్ శుణ్ణల్ కెడ (౧౮) కట్టుతై ఉతడాట్టమ్ కణ్ణు (౨౧) ఎన్ పయ్ మాయమ్ (౨౪) పిరాన్ తమర్ వేతమ్ వల్లారై (౨౭) వణ్ణీర్ కళ్. (౨౮)

పన్న. — ఆనన్దరమ్, ఇవళో సత్తైయట్టియుచ్చుడి దేవతాన్దరవిషయప్రవృత్తిపట్టిసోల్ ప్రయోజనమిల్లై, ఆశ్చర్యభూతనాన సర్వేశ్వరనుక్కు శేషభూతరాన వైదికాగ్రేసరరై యాశ్రయియున్దో శెన్దితాల్.

అన్నైమిర్! ఉజ్జల్ పక్కతైపారాతే దివై యున పెన్బిన్దైక్కు, పెరుతల్కరియ, (౩) మరున్దు, ఎన్దునివైత్తు, అన్దదేవతాన్దరవిషయమాక, (౬) సిద్ధమాన, అడలుక్కువుమ్, మధునివేదిక్కువుమ్, (౯) ప్రార్థిత్తు, అదేవతావేళత్తారే ఉడమ్మముయిర్ కోళ్, ఎటిన్దు, (౧౨) ఉజ్జల్, తోళ్ కళ్, అత్తైత్తాన, (౧౫) పదానిన్దతు; ఉణ్ణుకిఱనెల్లు, కెడ, (౧౮) అతుకన్దిఱకట్టుతైయిను డైయ, ఉతడాట్టతై, కణ్ణు, (౨౧) ఎన్న, ప్రయోజనముణ్ణు? అతుపోలే ఇవళో సత్తైయట్టియ దేవతాన్దరవిషయవ్యాపారత్తాల్ ప్రయోజనమిల్లై. ఆనారెన్ శైయ్యప్పెఱు మెన్నిర్ ఆశ్చర్యగుణచేష్టితజ్జై, (౨౪) ఇవళుక్కుపకరిత్తనభవిష్పిత్రవనడైయ, అడియారాయ్, వైదికాగ్రేసరరానభాగవతరై, (౨౭) వణ్ణుమ్మడిపారున్దోళ్. (౨౮) శుణ్ణై-ముయిర్ కోళ్. తుణ్ణైయెన్దుపారమాయ్ - తుణ్ణైయెన్దుకూత్తాకవుమామ్. “శుణ్ణుకైయారే యెటిన్దు” ఎన్దున్దులవర్. ౭.

అర్థము — ఓ! తల్లలారా! (దివ్యస్వభావముకల) చిన్నదానికి దుర్లభంబైన (౩) మందు అనితలచి అదేవతాన్దరవిషయముగ (౬) ఒక మేకయు మద్యమును (నివేదింప) (౯) ప్రార్థించి (అదేవతావేళముచే) రోమాంచము పుట్టి (౧౨) మీయొక్క భుజములు కదలుచు నాడునట్లు (౧౫) పడుచున్నవి. ధాన్యము నశించునట్లు (౧౮) (దానినితినుచున్న) గాడిదెయొక్క అగరములయందాటను జూచి (౨౧) ఏమి ప్రయోజనము? ఆశ్చర్యచేష్టితములను (౨౪) శుపకరించినవానియొక్క దాసులును వైదికాగ్రేసరులునునైన భాగవతులను (౨౭) ఆశ్రయించుటకత్తిండు. (౨౮) ౭.

ఈ. — ఏత్తొమ్బట్టు. ఇతరదేవతలకై యాశ్రయిత్తాలివళుడైయ వినాశమేఫలిస్తుచిడుమ్, ఇవళో పిత్తైక్క వేణ్డియిరున్దికోళాకల్ శ్రీవైష్ణవర్ కళై యాశ్రయియున్దోళ్.

(అణ్ణుక్కురుమరు నెన్దు) అణ్ణైన్దు - తేయ్ వప్పెన్. ౧ “శూరుమణ్ణునైయ్ వప్పెన్బెయర్” ఎన్నక్కడవతితే. అప్రాకృతస్వభావై యానవివళుక్కు త్తకుతియాన పెఱుతల్కరియమరు నెన్దు. ఇవళో వైలక్షణ్యముమటిన్దిలి

జీ.ఆ. — ఏత్తొమ్బట్టు (అణ్ణుక్కుత్తాది). “కట్టుతై యుతడాట్టజ్జెన్దన్దయ్, మాయప్పిరాన్దమర్ వేతమ్ వల్లారై - వణ్ణీర్ కళ్” ఎన్దుతైక్కటాక్షిత్తవతారికై (ఇతరదేవతలకైయిత్యాది). ఎన్దుయ్ “ఎన్దుపద తైక్కటాక్షిన్దు-అవతారికైయిరే (వినాశమేఫలితుచిడుమెన్దుతు).

“అణ్ణు” ఎన్దూల్ - తేయ్ వప్పెన్బెన్బులమెన్న (శూరుమిత్యాది). శబ్దార్థమ్ (అప్రాకృతేత్యాది). ఇప్పదతై ప్రయోగిక్కిఱ

† “కొలైక్కప్పడుమ్” ఎన్దుమ్పాతమ్కాణ్డిఱు.

౧॥

౨౧౦

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౬-తి. తీర్ ప్పారై. ౭-పా-అణ్ణుక్కు వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ఈ. — కోళ్, శయ్ కిటి తణ్ణై యుమత్తిలికోళ్. (అజ్గో రాడుమ్ కళుమ్ పరాయ్) నిసిద్ధద్రవ్యజ్ఞై ప్రార్థిత్తు పరాయ్ పరావి, ప్రార్థిత్తు. (శుణ్ణై యెటిన్దు) † శుణ్ణై యెన్దు - ఒరున్మత్తి విశేషమ్. ఎటితల్ - ఇడుతల్. అడలి టెన్దు పడి. శుణ్ణై క్కులైన్దు - కై తట్టి నూడువతోరు కూత్తుణ్డు, అత్తై చ్చొల్లిన్ గ్రాతల్ ; మజ్జల్ పొడియై క్కైయిలే పిడిత్తు ఒరువర్ క్కొరువరెటిన్దుడువతోన్దుణ్డు, అత్తై చ్చొల్లిన్ గ్రాతల్. (నున్దోలి త్యాది) భగవద్విషయ త్తిల్ పణ్ణిన అజ్జలి మాత్రముమ్ “శరణ్య నీరై యాలేమికై” ఎన్దిరుక్కుక్కడ వనీజ్ఞో పడుమెలివర వేయితు. ౧ “తోమ్మతు-ఎమ్మ తుమెన్ను మితుమికై” ఎన్ది తేయివర్ కళిరుప్పతు. (ఉణ్ణలి త్యాది) జీవన సాధన మానవీహియాన తునశిత్తు పోమ్మడి క్కిడాక, అత్తై త్తినిటకమ్మై యెనుదై యపుతట్టి వ్యాపార జ్ఞురన్దాలెన్దు ప్రయోజనముణ్డు? అప్పడియే తై క్కొణ్డు జీవిక్కు విరుక్కిటనీజ్ఞో ఇవళ్ వినాశ తై ఫలిప్పిప్ప తానదేవతా న్తరస్పర్శముదై యార్ వ్యాపారమ్ కణ్డిరుక్కిట విత్తాలెన్దు ప్రయోజనముణ్డు? ప్రయోజనమిల్లా మైయేయన్దు, వినాశమే ఫలిప్పతు. అన్ది క్కే, వియ్ తిరుక్కురుకై పెరుమాళ్ రైయర్ నిర్వహిక్కుమ్మడి - “ఉణ్ణల్ కెడ - ఇవళ్ టై యపుణ్ణుతల్ కెడ. ఇవళ్ రై ప్పుత్తిర. కమ్మైన్దు - పేయ్. కమ్మై - పేయ్. ఉతడాట్టమ్ కణ్డిన్దు - నీజ్ఞభాడుమ్ కళుమ్ ప్రార్థిత్తు క్కొడుక్క, అత్తై యతువినియోగజ్ఞో భుమ్బాతు అతినుదై యపుతడాడుకిట తైక్కుణ్డిరుక్కిట తాలెన్దు ప్రయోజనముణ్డు” ఎన్దు. ౨ “కమ్మతు పేయుమ్ పరణుమ్” ఎన్దునితే.

ఇతిల్ ప్రయోజనమిల్లై యాకిల్, ప్రయోజనవత్తా యిరుక్కుమ్ తై చ్చొల్లాయెన్దు (వణ్ణీర్ కళ్) అవర్ కళ్ తిరువడికళిలే విత్తిచ్చారుజ్ఞోళ్. అవర్ కళెన్దిట తారైయెన్దు (మాయప్పిరాని త్యాది) గుణచేష్టితజ్ఞభాలాశ్చర్యభూత నానవన్దుదై యగుణ్ణలిలే యీడుపట్టిరుక్కుమ్ శ్రీవైష్ణవర్ కళై. ౩ “వేదైశ్చ సర్వై రహమేవ వేద్యో” ఎన్దుమ్, ౪ “సర్వే వేదాయ త్రైకంభవన్తి” ఎన్దుమ్, ౫ “నతాస్త్వ సర్వవచసాం ప్రతిష్ఠాయ త్రశాశ్వతీ” ఎన్దుమ్ శొల్లుకిట పడియే వేదతాత్పర్యమ్ కై ప్పట్టిరుక్కుమ్ వర్ కళై. (వేతమ్ వల్లారైయే) ఎన్దిట వివిశేషణత్తుక్కుక్కరు తైన్దునిల్ ; దేవ తీ-అ-పరుదైయ హర్దభావమ్ (ఇవళి త్యాది). “సృత్తి విశేషమ్” ఎన్దు తిక్ వివరణమ్ (శుణ్ణై క్కులై త్యాది) ద్వితీయార్థ మాతల్. తృతీయార్థమ్ (మజ్జట్టాడియి త్యాది). ఇవర్ణ త్తిల్, శుణ్ణమెన్దు - చూర్ణమాయ్, మజ్జట్టాడియెన్దు పడి. శుణ్ణై యెటిన్దు - చూర్ణ తైక్కైయిలే పిడితైతిన్దు. “నుమ్” ఎన్దు తుక్కువాసనై (భగవద్విషయ త్తిలి త్యాది). ఎలివరపు - హీనతై. అజ్జలి మాత్రముమ్ మికైయెన్దిరుప్పార్ కళోవెన్దు (తొట్టా తెట్టా తుమి త్యాది). తొట్టా తు ఉజ్జీవిపోమ్మెన్ను మితు అధికమిత్తర్థ. ఒప్పేయోపరిహారమ్, నాజ్జళుమిన్దు పరిహార తైచ్చెయ్ తుపార్ క్కిటో మెన్దు (ఉణ్ణలి త్యాది). ఉణ్ణల్ - పుణ్ణల్. ప్రకృత త్తిలేయే తెన్దు (అప్పడియేయి త్యాది). ద్వితీయార్థ త్తిలే, అశరీరజ్ఞానవై యు తడాట్టైయ వతు - అవల్ టైయెరువన్దు కళిలే యా వేషిత్తు భక్త్యజ్ఞైయిట్టు అతినుదైయ వోష్టసుగ్గణమ్ కణ్డిన్దు నెన్దు పడి. “కమ్మతు” ఎన్దు - పేయ్ చ్చొల్లుమోవెన్దు; నిఖణ్డు (కట్టా తి త్యాది).

కీర్తే, “మాయన్దు మర్” ఎన్దైయాలే, తదనుగుణమాక భావమ్ (అవర్ కళి త్యాది). (వేదైశ్చ సర్వై రత్యాది). గీతాసుపచ్చదశే. “శతం శుక్రాణి యత్రైకంభవన్తి | సర్వే వేదాయ త్రైకంభవన్తి | సర్వహోతా రోయ త్రైకంభవన్తి” ఇతి తైత్తిరీయకే. యత్ర శుక్రాణి శతమేకంభవన్తి - పరిశుద్ధజ్ఞానయిరుక్కిట నూలుకళ్ యా తొరు సర్వేశ్వర నిడ త్తిలే ఏకీభవిత్తిరుక్కిట తు. “నతాస్త్వ సర్వవచసాం ప్రతిష్ఠాయ త్రశాశ్వతీ | తమా ద్విన్దు నమశేష స్య జగతః పరమం ప్రభుమ్” ఇతి ప్రభుమే ౨౦ శేచ తుర్దశే. వేదతాత్పర్యమెన్దు తాత్పర్యభూత నాన సర్వేశ్వర నెన్దు పడి. ఉయిర్ ప్పు-

అ-అ-వి. — ఇవళ్ తా తేయవప్పెణ్ణోవెన్దు (అప్రాకృతే త్యాది) — (వేదైశ్చ సర్వై రత్యాది) ప్రమాణ త్తిరిట్టిలే వచనశేషముకణ్డు శ్వుతు. [నతాస్త్వ సర్వై రత్యాది] యత్ర సర్వవచసాం శాశ్వతీ ప్రతిష్ఠాభవతి, ఆద్వైతమశేష స్య జగతః ప్రభుం పరమంతం నతాస్త్వ సర్వై రత్యాది. ౭.

† ఇవిడ త్తిలిరైయిలే, “తుణ్ణై” ఎన్దు పాఠ మ్ కణ్డుకోళ్వుతు.

౧॥ ౮౩-౯.

౨॥

౩॥ భ-గీ-౧౫.

౪॥ తై-ఉ-హో.

౫॥ వి-పు-౧-౧౪-౨౩.

తిరువాయ్ మొట్టి. — ర.ప. ౬-తి-తీర్ ప్పారై. ౮-పా-వేతమ్ వల్లార్ కళై వ్యాఖ్యానబ్బళ్. ౨౧౧

ఈ. — తా న్తరస్పర్శముడై యార్ పుకున్దు చికిత్సిక్కిఱతుక్కు పరిహారమితేయి ఇళి శొల్లవిట్టిన్దుతు; అతిల్, “అవనై యుట్టిన్దుతోరు దేవతైక్కు త్తనిత్తోరుయిర్ ప్పిల్లై, అవనేయుద్దేశ్యమ్” ఎన్దిరుక్కుమవర్ కళి కాలితే విఱుజ్జోళ్ళనై. “దేవతై కళి తోఱుమ్ తని త్తనియే కార్యముణ్ణు” ఎన్దిరాతే, “సకలశబ్దజుమేకార్థవాచకమ్” ఎన్దిరుక్కుమవర్ కళై యాశ్రయిక్కుప్పారుజ్జోళ్.

2.

జీ-అ. — ప్రాణనమ్. “తమర్, వేతమ్ వల్లార్” ఎన్ది అవిరణ్ణు పదజ్జలైయుమ్మల్ (అవనైయి త్యాది వాక్యద్వయముమ్) సకలశబ్దజుమేకార్థవాచకజ్జ శాక్తయారే, అవనై యుట్టిన్దుతోరు దేవతైక్కు త్తనిత్తోరుయిర్ ప్పిల్లై యెన్దిరుక్కుమవర్ కళైన్దు పడి. క్రమేణాన్వయః.

2.

ప్ర-తి. — (ఏటొమ్మట్టు) (అణజుక్కి-త్యాది) (వేతమ్ వల్లార్ యే) భగవదీతాసుపఞ్చనశే, “సర్వస్యచాహమ్” ఇత్యాది. — తైత్తి రీయకేహోతారే, “శతంశుక్రాణియత్రైకంభవన్తి । సర్వేవేదాయత్రైకంభవన్తి । సర్వేహోతారోయత్రైకంభవన్తి.” — శ్రీవిష్ణుపు రాణే ప్రథమే ౭౦ శే చతుర్దశే ప్రచేతసాంస్తాత్రే, “నతాస్తస్సర్వచసాం ప్రతిష్ఠాయత్ర శాశ్వతీతమాద్యస్తమశేషస్యజగతః పరమం ప్రభుమ్ ॥ ౩॥.”

2.

తాత్పర్యము. — ఓ! తల్లూరారా! దివ్యమైనస్వభావముకల యీచిన్నదానికి ననుకూలమైన బాహ్యమనితలచి నిషిద్ధద్రవ్యములను దేవతాంతరములకు నివేదింపవలయునని ప్రార్థించి అదేవతావేశముచే జేతులుతట్టుచు గుంపుగుంపుగాఁగూడి యాడుచున్నారు. జీవన హేతువైనధాన్యముచెడునట్లు దానినిగాడిచెతినుచుండగా జూచుచున్నవారలకు వలె మీకేమిప్రయోజనము కలదు? ఇట్టిదుర్వ్యాపారములను వదిలి స్వరూపానురూపముగ భాగవతులను ననుస్మరించినవారై యీ పెకుఁబుట్టిన వ్యాధిని సహసముగఁబరిహరింపజూడుడు.

2.

మూ. — వేతమ్ వల్లార్ కళై కొణ్ణు విణ్ణోర్ పెరుమాన్దిరుప్పాతమ్మణ్డెన్దు, ఇవణోయితుతీర్ త్తు కొళ్ళాత్తుపో! యేతమ్మతై న్దులైయేతుకళూడు కలాయ్ త్తాయ్ । కీత్తముమ్మిట్టు నీరణ్ణాడు తల్ కీత్తే మైయే ॥ ౮॥

ఆ. — (వేతమ్) శ్రీవైష్ణవర్ కళై యాశ్రయిత్తల్, శ్రీవైష్ణవర్ కళై పురుషకారమాక కొణ్ణు ఎమ్మెరుమానై యాశ్రయిత్తల్ శేయ్ తు ఇవణో నోయితుతీర్ త్తు కొళ్ళాత్తుపోయ్, అవాచ్యజ్జలైచ్చొల్లి అకృత్యజ్జలైచ్చెయ్ తు కళూడు కలాయ్ త్తాయ్ కీత్తముమ్మిట్టు నీరణ్ణాడు మతుకాలత్తణ్ణియైన్దితాళ్.

౮.

అన్య. — వేతమ్ వల్లార్ కళై కొణ్ణు విణ్ణోర్ పెరుమాన్ (౩) తిరు పాతమ్ పణిట్టు (౬) ఇవణో ఇతు నోయ్ (౯) తీర్ త్తు కొళ్ళాత్తు పోయ్ ఏతమ్ (౧౦) పత్తైన్దు అల్ల శేయ్ తు (౧౧) ఊడు కళి కలాయ్ (౧౨) తూయ్ కీత్తమ్ ముమ్మిట్టు (౧౩) నీర్ అణజు అడుతల్ (౧౪) కీత్తేయ్. (౧౫)

పన్నీ. — అనన్తరమ్, భాగవతపురుషకారపూర్వకమాక సూరి సేవ్యన్దిరువడికళై యాశ్రయిత్తు ఇవణో నోయై పరిహరియాతే, ఇతరదేవ తాప్రీణనమానవణ్ణాడుబుగ్గుక్కు కీత్తేయైన్దితాళ్.

సకలవేదతాత్పర్యనిర్వాహక్షమరానభాగవతరై, పురుషకారమాక కొణ్ణు, నిత్యసూరి సేవ్యనానసర్వేశ్వరనుడైయ, (౩) నిరతిశయ భోగ్యమాన, తిరువడికళై, ఆశ్రయిత్తు, (౬) అత్యన్తవిలక్షణైయానవేదకుడైయ, లోకవ్యాప్యత్తమాన, ఇన్నోయై, (౯) శమిప్పిత్తు కొళ్ళాతే, ఇతరదేవతాపరరాయ్ కొణ్ణుకై కట్టియప్పోయ్, స్వరూపహానిరమాన ఇతరదేవతాపరశబ్దజ్జలై, (౧౦) శొల్లి, అకర్తవ్యజ్జానతద మవృత్తికళై, పణ్ణి, (౧౧) నడువేడువే, ఆరాధనోపకరణజ్జోడే నురైయై, కలశి, (౧౨) తూవి, తదీయమానగీతజ్జుక్కిడాక, వాద్య ఘోషతైప్పణ్ణి, (౧౩) ఇవణోడనుబద్ధముడైయనీర్దళి, దైవావిష్టైకళాయ్, అడుకిఱతు, (౧౪) ఇక్కుడిక్కు ఇఱుక్కేయమ్. (౧౫) ౮

౨౧౨ తిరువాయ్ మొట్టి-౪-ప. ౬-తి-తీర్ పార్వై. ౮-పా-వేతమ్ వల్లార్ కళై వ్యాఖ్యానం.

అర్థము. — వేదములనభ్యసించినభాగవతులను పురుషకారముగఁజేసి నిత్యసూరులచేసేవింపఁదగినసర్వేశ్వరునియొక్క (3) భోగ్యములైన పాదములను ఆశ్రయించి (౬) యీ పెయొక్క ఈ వ్యాధిని (౯) శమింపఁజేయకనే (ఇతరదేవతలను) ఆశ్రయించి దోషకరములైన (శబ్దములను) (౧౨) జెప్పి ఆయుక్తములను జేసి (౧౫) నడుమనడుమ మద్యమును కలిసి (౧౮) చల్లి గానమునకుఁదగిన వాద్యమునువాయిచి (౨౧) మీరుదైవావిష్టులై ఆడుట (౨౪) దోషకరమగును. (౨౫)

ఈ. — ఎట్టామ్మాట్టు. శ్రీవైష్ణవరకళై పురుషకారమాకక్కొణ్ణు సర్వేశ్వరన్దిరువడికలిలే శరణమ్మక్కు ఇవభుడై యనోయైత్తీర్ తుక్కొళుక్కై తవిర్ న్దు, తుద్రదేవతాసమాశ్రయణముజ్జభుక్కు కీర్త మైయైవిళై కు మెనితాళి.

(వేతమ్ వల్లార్ కళైక్కొణ్ణు). “ సర్వేశ్వరనే ప్రాప్యముమ్ ప్రాపకముమ్ ” ఎన్నిటవేదతాత్పర్యమ్కై ప్పట్టవరకళైక్కొణ్ణు. ౧ “ వేతాకవే త్తియిరుప్పారై వెల్లుమేమల్ ద్రవరైచ్చాత్తియిరుప్పార తవమ్ ” ఎన్నిటవడియే, అవరకళి కాలిలేవిళిప్పెటిల్ ఆసన్నమాక నోవుఁరిహృతమామ్. అతుకూడాతియే, సజాతీయప్రతి పత్తి పట్టియిరుక్కైయాలేరుచివిశ్వాసజ్గళవరకళి పక్కల్ కనక్క ప్పిటవాతియే; ఆససిన్బు, అవరకళై పురుషకారమాకక్కొణ్ణుఅవనై యాశ్రయిక్క ప్పారుళ్ళోళి. ఇట్టికుక్కుమ్ నాలైక్కు పురుషకారమాక ముముత్తుక్కు భుజ్జు, అజ్జుత్తా సేనిత్యసూరికళుణ్ణితే. ౨ “ సవనాస్పర్శగమయతి ” ఎన్ఱు - అవరకళి కొడుపుక్కిరు త్తవితే అవ్వోలక్కత్తిలిరుప్పతు. వేదతాత్పర్యమ్ కై ప్పట్టిరుక్కుమవరకళైక్కొణ్ణు (విణ్ణోర్ పెరుమాన్దిరుప్పాతమ్మణిన్దు) ౩ * అయర్వణుమమరరకళితిపతితిరువడికలిలేపణిన్దు. (ఇవళి నోయితుత్తీర్ తుక్కొళుక్కై) నోయ్ కొళుక్కితాళివళి, నోయ్ తానితు; ఇతుకీర్తానపరిహార తైప్పణ్ణితే. (పోయ్) నమ్మడైయనిలై క్కిలిదూరమాయ్ అప్రాప్తమాసతిలేకైకళియిప్పోయ్.

జి-అ. — ఎట్టామ్మాట్టు (వేతమ్ వల్లార్ కళైయిత్తాది) “వేతమ్ వల్లార్ కళై” ఎన్ఱుబొడజ్జి, “తీర్ తుక్కొళుక్కై, నీరణ్ణాడుతల్ కీర్త మై” ఎన్ఱుమళవుమకటాక్షి త్తవతారికై (శ్రీవైష్ణవరకళైయిత్తాది). కీర్త మైయై - నీచతైయై.

కీర్త, “వేతమ్ వల్లార్ - వణ్ణీరకళి” ఎన్ఱువైత్తు. ఇట్లే - అవరకళై పురుషకారమాకక్కొణ్ణునిటతెన్ఱెన్ఱు (వేతాకవిత్తాది). ఇన్ఱునిమ్మెయ్జానాల్ శిఘ్రిమే ఫలిక్కుమ్, ఇతుకూడాతేపురుషకారమాక వానామమ్ ద్రుళ్ళోళెన్ఱుభావమ్. (వేతాకవిత్తాది). శ్రీనరసింహతైవ్యావృత్తమాక వే త్తియిరుక్కుమ్ శ్రీవైష్ణవరకళైజయిక్కుమ్, అన్ఱశ్రీవైష్ణవరకళై త్తజ్జభుక్కు పాశ్రయమాక ప్పల్ ద్రియజ్ఞేన్ఱస్తభరాయిరుక్కుమ్ చరమాధికారికళుడైయవివృభిమాననిపెక్కిడియాన భగవద్విషయికారమాకితపన్ఱెన్ఱు పాశురార్థమ్. వేతాక - అన్యప్రయోజనమాక. ఆసన్నమాక - శిఘ్రిమాక, అతు - వైష్ణవసమాశ్రయణమ్. వివరణమ్ (సజాతీయేత్తాది). వేతమ్ వల్లార్ కళైక్కొణ్ణు సర్వేశ్వరన్దిరుప్పాతమెన్నాతే, “విణ్ణోర్ పెరుమాన్” ఎన్ఱు - నిత్యసూరికళుక్కునిర్వాహకన్ఱిణ్ణారితే, అవరకళుమ్ పురుషకారభూతరెన్ఱు మిడన్ఱోద్రు; ఇవరకళిరువరుమ్ పురుషీకరిప్పతు ముముత్తుత్తావన్ఱైయిలుమ్ ముక్తావన్ఱైయిలు మెనితార్ (ఇట్టిరుక్కుమిత్తాదివాక్యద్వయత్తారే). అప్పడియవరకళితాక పురుషీకరిప్పరకళివెన్ఱు (సవనానిత్తాది). ఇతుక్కుర్థమ్ (అవరకళిత్తాది). సః - అమానపః. అమానవనైచ్చొన్ఱుతు - నిత్యసూరికళుక్కుముపలక్షణ మెన్ఱుకరుత్తు. ౪ “మడియుడైవానవర్ముత్తైముత్తైయెతిర్ కొళి” ఎన్ఱుక్కడవతితే. కొడుపుక్కిరుత్త - కొడుపోయ్ వైక్క. శబ్దార్థమ్ (వేదేత్తాది).

అ-అ-వి. — శ్రీవైష్ణవరకళిభిమానమ్ శిఘ్రిఫలప్రదమెన్ఱుతుక్కొరైతిహ్యమ్ - తిరుక్కుణ్ణుమజ్జెయ్జాన్ణాక పత్తరావికైప్పడైయిలే ప్పవ్యాపార తై విట్టుక్కుణ్ణోర్ న్దరుళిసపోతు, అవరుడైయళివ్యర్ “నమక్కినిగతియేతు” ఎన్ఱు, “నమ్మడైయ సమిపత్తిలేయిరుమ్” ఎన్ఱురుళిచ్చెయ్య, అవరప్పడియే కెయ్తు అవరుక్కుమున్నే పరమపదక్కుప్పొనార్; తిరుక్కుణ్ణుమజ్జెయ్జాన్ణాక పిన్ఱుమూన్ఱామ్ నాళిరేయ్జు న్దరుళివార్.

[౧౪] తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪.ప. ౬-తి-తీర్ ప్పారై. ౮-పా-వేతమ్ వల్లార్ కలై వ్యాఖ్యానం. ౨౧౩

ఈ. — (ఏతమ్ పత్తైన్దు) ఉజ్జళుక్కుక్కుల్ దుమానవల్ తై నీజ్జళి శొల్లి. (అల్లశెయ్ తు) శెయ్యక్కడవతల్లాతల్లై చెయ్ తు. (కళ్యుమకలాయ్ తాయ్) నిషిద్ధద్రవ్యజ్జలై కొణ్ణు గృహమెట్టుమ్ కలన్దుదూపిత్తు. నిషిద్ధద్రవ్యతై స్పర్శి త్తవో పాతియాయ్ దు నేవతా న్తరస్పర్శముమ్. విణ్ణోర్ పెరుమాన్దిరుప్పాతమ్బణి నిజల్ నోయితుతీర్ తు కొణ్ణా తు ఎన్దైయాలే - అవనై కొణ్ణు వెళప్పారా తే, అవనుక్కుప్పటమ్బుమాయహజ్జార్ మమకారగర్భమాన క్రియాకలాపజ్జళాలే వెళప్పార్ కైయు మత్తై పాతియాయ్ దు. అటమేలాయరుక్కుమ్ మరున్దిత్తేయివల్ శొల్లి దు; అత్తైయిత్తేయివల్ కళు దాసిత్తునిట్టిటతు. (కీతమి త్యాది) నిషిద్ధమానగీతత్తోడే కూడినవాద్యజ్జలై ప్రవర్తి ప్పిత్తు. (నీరిత్యాది) భగవద్గుణానుభవత్తాలే, ౧ “ఉణ్ణుకళితైల్లుమ్బురెకాకుత్తై” ఎన్నక్కడవనీజ్జళి దైవావిష్ట రాయ్ కొణ్ణాడువతు. (కీర్తమైయే) శాల త్తణ్ణితు. ఉజ్జళళివిల్ పోమతల్ల, ఉజ్జళి సన్తానత్తుక్కుమ్ కొణ్ణై. ఊడు - ఉశ్శే. కలాయ్ - కలన్దు. తుయ్ - తువి.

జీ.అ. — ఉజ్జళుక్కుక్కుల్ దుమానవల్ తై నీజ్జళి శొల్లియెన్దు - స్వరూపహానికరమాన ఇతరదేవతాపరశబ్దజ్జలై చొల్లియెన్దు పడి. తుయ్ - తువి. తెలిత్తు. ఆహ్వానసమీపత్తిరే నిషిద్ధద్రవ్యగమనప్రసక్తియే తెన్న (నిషిద్ధద్రవ్యతైయి త్యాది). “అల్లశెయ్ తు” ఎన్దు తుక్కుమున్దినన ర్థమ్ - దేవతా న్తరానువర్తనమ్; ఇరణ్ణామర్థమ్ - కర్తకలాపపరమ్. దేవతా న్తరస్పర్శమ్ తాజ్యమెన్దు ప్రసజ్జత్తిరే - ఉపాయా న్తరస్పర్శముమ్ త్యాజ్యమెన్దు వివక్షిత్తు. శబ్దనిర్వాహక్లాట్టుకితార్ (విణ్ణోరిత్యాది). ఇత్రార్ - దేవతా న్తరజుడైయ త్యాజ్యతైయుమ్, తదారాధనత్తిన్దై యత్యాజ్యతైయుమ్ శొల్లి; ఇత్తైవిట్టు శ్రేష్ఠమా యరుప్పొన్దైప్పొల్ దున్దోళ్” ఎన్నుమిడత్తిల్, కామ్యకర్తమాతల్ దేవతా న్తర్యామిత్య మాతల్ ఉద్దేశ్యమాక చొల్లుకైయన్ది క్కే, “విణ్ణోర్ పెరుమాన్దిరుప్పాతమ్బణి” ఎన్దు - అసాధారణవిగ్రహావిష్టనాన సర్వేశ్వరనైయేయు పాయోపేయమాక స్వీకరియున్దో శెన్దైయాలే; నిష్కృష్టవేష తైయుడైయవధికారికళుక్కు నిద్దోపాయవ్యతిరిక్తజ్జళాన వుపాయా న్తరదేవతా న్త ర్యామిత్యజ్జలైయుమ్, కీర్త చొన్దు తుదోదేవతైకళుమ్ తత్పరమారాధనముమ్పాలే యత్సన్త పేయజ్జళాయ్ త్యాజ్యజ్జలైయుమ్ మిడమ్ నూచితమ్. “వి ణ్ణోర్ పెరుమాణ్” ఎన్దు తుక్కుభావమ్ (అటమేలాయిత్యాది). “కీతమ్” ఎన్దు తు - వాద్యత్తుక్కుముపలక్షణమ్. అవధారణార్థమ్ (శాల త్తణ్ణి తైన్దు). అతుక్కువివరణమ్ (ఉజ్జళిత్యాది). “నిషిద్ధద్రవ్యజ్జలై” ఇత్యాదివాక్యత్తిరే సజ్జలై పీతజ్జళానశబ్దజ్జళుక్కుర్థతైయరుచ్చెయ్ కితార్ (ఉడిత్యాది). † ఊడు - ఆరాధనోపకరణజ్జళోడే, కళి కలాయ్ - కల్మేకలన్దు, తుయ్ - తువి, తెలిత్తెన్దు శబ్దార్థమ్. క్రమేణాన్వయః. ౮.

ప్ర.తి. — (ఎట్టామ్బట్టు) (వేతమ్ వల్లార్ కలై కొణ్ణు) ఛాన్దోగ్యే [౪-౧౫.] ఉపకోసలవిద్యాయాయ్, “అర్చిష మేవాభిసమ్భవ త్యర్చిషోఽహరవ్నా ఆపూర్వమాణపక్షమాపూర్వమాణపక్షాద్వాక్ష్వదుదజ్జేతిమాసాంస్తాక్ మాసేభ్యస్సంవత్సరం సంవత్సరాదాదిత్యమాదిత్యా చ్చంద్రమసఃచంద్రమసోవిద్యుతంతత్పురుషోఽమానవః॥ ౫ ॥ సవివాన్భిష్టాగమయతిషషదేవపథో బ్రహ్మపథవీతేన ప్రతిపద్యమానా ఇమంమానవ మావర్తం నావర్తన్తే ॥ ౬ ॥”

నాలాద్దిరువన్దాతి - పతిసెట్టామ్బట్టు. మాతాయ తానవనై వశ్యుకిరాల్ మార్ పిరన్దు | మాతాకక్కిటియకోశరియై | వేతాక | ఏత్తి యిరుప్పారై వెల్లు మేమల్ దువరై | చ్చాత్తియిరుప్పార్ తవమ్.

తాత్పర్యము. — సకలవేదములయొక్క తాత్పర్యములను నెఱిగిన పరమభాగవతులను పురుషకారముగఁజేసి భగవంతునియొక్క పాదారవిందములను శరణములుగఁబొంది యీ పెరుఁబుట్టినవ్యాధిని నివర్తింపక, స్వరూప నాశకరములగు దేవతాంతర విషయములైన శబ్దము లను జెప్పియు వానినినుసరించుచు ఆరాధనోపకరణములతో నిషిద్ధద్రవ్యములను జేర్చిగృహమధ్యమందుఁజల్లివైష్ణవగృహమును దూషించి యు ఆదేవతాంతర విషయముగఁ బాడియు వాద్యములను వాయించియు దేవతావేశముచే నాడియు ఇట్లు తుద్రదేవతలను నాశ్రయించిన వో మీకిది మిక్కిలి దోషకరమగును.

† మూరే “ఊడు” ఇత్యస్య, ద్వాదశసహస్యామ్ “ఆరాధనోపకరణజ్జళోడే” ఇతివచనమ్; అతచ్ఛబ్దార్థత్వాత్, కిన్తుయథా విన్యాసమేవ. అతి త్రకథమేభిరేవంభితమితిచిన్త్యమ్.

౨౦౪ తిరువాయ్ మొఱి. — ౪-ప. ౬-తి-తీర్ కావై ౮-పా-కీర్తైయినార్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

మూ. — కీర్తైయినాలన్గోర్ కీర్ మకనిట్టముళివిన్గిర్. నాత్తై పలశొల్లి నీరణజ్ఞాడుమిపాయ్ కాణ్ణి లే.

నేత్తైప్పిఱప్పక్కమ్ శేమమిన్నోయ్ కుమీతేమరు. న్నాత్తైయిఱ్ఱిసిరాకకళుల్యాన్ త్తమినున్నితై.

ఆ. — (కీర్తైయినార్) కీర్తైయినాలన్గోర్ కీర్ మకనిట్టముళివిన్గిర్ నాత్తై పలశొల్లి నీరణజ్ఞాడుమివంద్యర్థప్రవృత్తికళాలారు ప్రయోజనముకాణ్ణిఱే. ఇనిమెయ్యాకప్పార్ క్కిర్, ఎన్ దైక్క మినకుక్క రత్తై, ఇన్నోయ్ కుమితువేమరున్, ఇత్తైజ్ఞో నిరూపిత్తుచ్చెయ్యన్గో. అతేత్తెన్నిర్; కణ్ణిసిరాకకళుల్ వాత్తైత్తమిన్దెన్దితాల్.

౯.

అన్య. — కీర్తైయినార్ అన్గోర్ కీర్ మకన్ (౩) ఇట్ట ముళివిన్గిర్ నాత్తై. (౬) పల శొల్లి నీర్ (౯) అణ్ణు అడుమ్ పాయ్ (౧౦) కాణ్ణిఱే. ఏత్తై పిఱప్పక్కమ్ (౧౧) శేమమ్ ఈతే ఇన్నోయ్ కుమ్ (౧౨) మరున్ డైత్తైయిల్ కణ్ణిసిరాక (౨౧) కళుల్ ఉన్నిత్తు వాత్తైత్తమిన్. (౨౪)

పన్న. — అనన్తరమ్, నీజ్జో స్వతన్త్రహకప్పణ్ణుకొని నిష్ప్రియోజనప్రవృత్తికల్ కాణమాట్టుకిఱే; ఇవోనోయ్ మిక్కెక్కు, సులభనాన కృష్ణనిరువడికలిరే మజ్జశాశాసన్మణ్ణుజ్జో శెన్దితాల్.

అనిరూపణమడి మూకవందనిర్వత్తై, “ఇన్నవిడత్తిలాన్, ఇన్నాన్” ఎన్ఱొల్లొన్దొన్దొత, నీచన్, (౩) ప్రవర్తిప్పిత్త, వాద్యానువృత్తియైప్పణ్ణి, దేవతాన్తగోత్తర్వజ్జై మేనాణిన్, (౬) పలపడియాక, శొల్లి, నీజ్జో, (౯) దైవావిష్టైకళాయ్, అడుకిఱ, నిరర్థకప్రవృత్తి, (౧౦) కాణమాట్టుకిఱే, ౧ “సప్తసప్తచసప్తచ” ఎన్ఱొ వళివక్తమూల్ వరక్కవన, సకలజన్మజ్జకుమ్, (౧౧) త్తేమరూపమాయిరున్దొ, ఇతువే, ఇన్నోయ్ కుమ్, (౧౨) మరున్, స్వరూపప్రాప్తమాయ్ ప్పత్తైయతాయ్ ప్పొరుకిఱ ప్రకార తైత్తప్పాతపడి, సోలభ్యత్తైయపకారకనాన కృష్ణనుదైయ, (౨౧) తిరువడికలై, అచుసన్దిత్తు, మజ్జశాశాసన్మణ్ణుజ్జో. (౨౪) నాత్తై - తమతీయ్లాత మేనాణిప్ప. డైత్తై - ప్పమ్మై. ఉన్నిత్తు - నిన్దెత్తు.

౯.

అర్థము. — నికర్షమునలన్ అచ్చటయొక నీమండు (౩) వాయించుమన్న వాద్యమునందవగాహించి అబద్ధమాటలను (౬) అనేకవిధములగఁ జెప్పి (మీరు) (౯) దైవావిష్టై అడుచున్న నిష్ఫలవాద్యపారములను (౧౦) జూడలేను. ఏడు జన్మములకును (౧౧) త్తేమకరమగు ఇదియే ఈవాద్యికి (౧౨) దేవధము; క్రమక్రమముగ కృష్ణునియొక్క (౨౧) పాదములను అనుసంధించి మంగళాశాసముచేయుండు (౨౪)

ఈ. — ఒన్దొతామ్మట్టు. నీజ్జో పణ్ణుకిఱున్దొలప్రవృత్తివాన్ కాణమాట్టే, కృష్ణనిరువడికలై నిన్దెత్తు వాత్తైజ్ఞో లివల్ పిత్తై క్క వేణ్డియిరున్దికోళాకిలెన్దితాల్.

(కీర్తైయినార్) ఉజ్జో తత్తైయినా లే. ఇవర్ కళుమ్మ త్తైయాయతు - రజస్తమస్సుక్కళాలే అభిభూత రాత్తై. అత్తైయాలేయి తేయిక్కాన్యమ్ శేయ్ కిఱు. (అన్గోరిత్యాది) “ ఇన్నవిడత్తిలాన్, ఇన్నాన్ ” ఎన్ఱొ శొల్లొన్దొత ఒరుచణ్డాలన్ ప్రవర్తిప్పిక్కిఱ వాద్యత్తిన్దొళుక్కిరున్దొ. (నాత్తైపలశొల్లి) నాత్తై కుమ్మమ్. అవ

జీ-ఆ — ఒన్దొతామ్మట్టు (కీర్తైయినాలిత్యాది). “పాయ్” ఎన్ఱొ తైప్పర్ (నిష్ఫలప్రవృత్తియైన్దొ). “కణ్ణిసిరాక” ఇత్యాదియై క్కటాక్షిత్తు (కృష్ణనిరువడికలైయిత్యాది).

అత్తైయాలే - రజస్తమాభిభూతరాత్తైయాలే. “ఒర్” ఎన్ఱొ కుమ్మ (ఇన్నవిడత్తిలాన్ ఇన్నాన్ ఎన్ఱొ శొల్లొన్దొత) ఎన్ఱొ భావమ్. “నాత్తై” ఎన్ఱొ కుమ్మ - పాయ్ తైన్దొరమ్ (అవర్ మిక్కిత్యాది). మున్దినవర్థమ్, “నాత్తై” ఎన్ఱొ కుమ్మమాయ్, స్వరూపవిరుద్ధజ్జై

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౬-తి-తీర్ప్పారై. ౯-పా-కీర్తైయినాల్ వ్యాఖ్యానార్. ౨౧౫

ఈ. — దుక్కిల్లాతవేదబిజ్జలైప్పలనుమ్ శొల్లి. ౧ “ఉణ్ణముమిథ్ న్దుమికడన్దుమిడన్దుమ్” ఎన్దు-సర్వేశ్వరనై చొల్లు మాప్పలే, “ఇవనిన్నతు శెయ్ తా, ఇన్నతు శెయ్ తా” ఎన్దుశొల్లానిన్దుకళితే. నాన్దైన్దు-కుదన్దుకుమ్, ఇల్లాతతుశొల్లుకై కుమ్, “నాన్” ఎన్దుభిమాని త్తిరుక్కెక్కుమ్బేర్. (నీరిత్యాది) నీర్గల్ దైవావిష్టైకళామాడు కిరివిప్పాయ్ ఎకణ్ణక్కొరువన్దువాయ్ త్తొదన్దుకీరిల్లై. ౨ “నేహనానాన్తికిచ్చన్” ఎన్దు. “అవనై యొట్టిన్ద తొరుదేవతైక్కు వన్దుత్వముణ్ణ” ఎన్దురుక్కిలిత్తే యవర్కళ శెయ్ కిరితు “మెయ్” ఎన్దుతోదన్దువతు.

నాన్దల్ శెయ్ కిరివై పాయ్ కిర్, నీశొల్లుకిరితుమెయ్యా యెవ్వళపుళలిక్కుమెన్న (ఏత్తైప్పిఱప్పకుమ్ శేమమ్) ఏదేమై - ఒరునన్దైయుణ్డానాల్ అత్తైయేదేహాకచొల్లక్కడనతిత్తే. ఎల్లాజన్దబ్బిలుమరత్తైయాన్. ఏత్తై-తన్దై. తణ్ణితానజన్దమెన్నపుమామ్. నాన్దల్ జన్దబ్బిల్ రత్తైయామతువో తేడుకిరితు, ఇవల్ నోయ్ కుమ్ పరిహారమన్దు; అత్తైచొల్లాతేమదోదైచొల్లుకిరితెన్నెన్దు; ఆకిర్, శమ్బులుత్తార్ కైక్కు పోక వేణుమో? (ఇన్నోయ్ కుమ్ మీతేమరున్దు) అడిపదోదన్దుమరున్దున్దు? ఉత్తైయిల్ - ముత్తైయిలే. ఉత్తైప్పతు - ముత్తై. నీర్గల్ శెయ్ కిరివై పోలన్ది కేముత్తైయిలే శెయ్ పతాకపుమామ్. (కణ్ణపిరానిత్యాది) ఉపకారకనాన కృష్ణన్దిరువడికలై వాద్ర్ తప్పారున్దోల్. అడిక్కుల్లు పెలుమ్ మరున్దిత్తే. అతు శెయ్యుమిడ త్తిల్ (ఉన్నిత్తు) ౩ “స్సత్తోయచ్చతిశోభనమ్. “ఎల్లాగు మొక్క వనుసన్దిత్తు వాద్ర్ తప్పారున్దోల్. ఇప్పడిశెయ్యవే, ఎల్లాజన్దబ్బిలుమ్ రక్షకమాయ్ ఇవల్ నోయ్ కుమ్ పరిహారమామ్; ప్రాప్తమ్ శెయ్ తతుమాకలామ్.

౯.

జీ-అ. — చొల్లియైన్ద. అతేతెన్న (ఉణ్ణముమిథ్ న్దుమిత్యాది). ఇప్పదమిరజైయుణ్ణొల్లుమావెన్న (నాన్దైప్పి త్యాది). “పాయ్” ఎన్దుతుక్కు “నిష్ఫలప్రవృత్తి” ఎన్దువతారికైయిలే యరుళిచ్చెయ్ త వర్ధమొదైయ ఇక్కేయర్థా నరజ్జణుకోళ్ళుతు. తోదోదైమెక్కు హేతువేతెన్న (నేహనానాన్తి త్యాది). “నేహనానాన్తికిచ్చన్” ఇతికరవల్ల్యామ్. వన్దుత్వమ్ - స్వతన్త్రీవన్దుత్వమ్.

“ఏత్తైప్పిఱప్పకుమ్” ఎన్దుతు - సర్వజన్దైయుణ్ణొల్లుకిరితెన్దువివక్షిత్తు, అతుకాట్టుమ్మడ రుజ్జనేయెన్న (ఒరునన్దైయిత్యాది). అత్తైయారే (ఎల్లాజన్దబ్బిలుమరత్తైయామ్) ఎన్దు. అడిపదోదన్దుమరున్దున్దుతు - తిరువడికలైప్పదోదన్దుమరున్దున్దు స్వభావార్థమ్, సారమాన మరున్దున్దుచాటు. రూఢమాలమెన్దుమామ్. అడిపదోదన్దుమరున్దున్దుతు - “కక్కుల్ వాద్ర్ త్తుమిన్” ఎన్దుత్తైప్పదో. కీర్తచొన్న విరజ్జోదేసముచ్చయమ్ (నీర్గల్ శెయ్ కిరివైయిత్యాది). ఉత్తైయిల్ - ప్రాప్తియిలే. ఇన్నము మెరురసోక్తి (అడిక్కుల్లుజ్జిత్యాది). అడిక్కుల్లుజ్జెన్దుతు - సిద్ధమాయ్, అవిశ్చ్యుళలప్రదమాయ్, స్వరూపానురూపమాత్తైయారే శ్లాఘ్యమెన్దుపడి. స్వరణమ్మారుమావెన్న (స్సత్తోయచ్చతీత్యాది). “అయాసన్దు సరణ్ణకోన్దు స్సత్తోయచ్చతిశోభనమ్ | పాపక్షయార్చనతిన్దురతాన్దువహర్నిశమ్” ఇతిప్రథమేన్దు శేపప్రదశే అనురపుత్రాన్దుతి ప్రహ్లాదః. “వాద్ర్ త్తుమిన్” ఎన్దుబహువచనార్థమ్ (ఎల్లారుమిత్యాది). ఇప్పడిశెయ్యవే - ఉన్నిత్తువాద్ర్ తవే. కీర్తమకన్ - నీచన్. ముక్కువు - వాద్యమ్. అక్కోర్ కీర్తమకనిట్ట - “ఇన్నవిడత్తిరాన్, ఇన్నాన్” ఎన్దుశొల్లవొణ్ణాతనీచన్ ప్రవర్తిప్పిత్తవెన్దుపడి. కీర్తైయినా లిత్యారభ్య, కాణ్ణిలేన్, కణ్ణపిరాన్ కక్కుల్ - ఉన్నిత్తు. వాద్ర్ త్తుమిన్, ఏత్తైప్పిఱప్పకుమ్ శేమమ్, ఇన్నోయ్ కుమ్ మీతేమరున్దు, ఉత్తైయిల్ ఇత్యన్దుయః.

౯.

అ అ-వి. — ఆక, “పాయ్” ఎన్దుతుక్కు ఇరణ్ణపాయల్ - దైవావిష్టరాయాడుకిరితు నిష్ఫలప్రవృత్తియెన్దున్దు; ఇరణ్ణావతు - “నేహనానాన్తి” ఎన్దుస్వతన్త్రీమాన దేవతైయిల్లా మెయారే స్వతన్త్రీమానకర్త మిలైయెన్దు. (వన్దుత్వముజ్జెన్దురుక్కిలి-తే). స్వతన్త్రీవన్దుత్వము జ్జెన్దురుక్కిలి తేయెన్దుపడి.

౯.

† “శమ్బులుత్తార్ కైక్కు” ఎన్దుపాతాన్తరమ్.

౧॥ ౩౫-౧౦.

౨॥ క-ఉ-౨-౪.

౩॥ వి-పు-౧-౧౭-బ.

၁၇၃

తరువాయ్ మొట్టి. — ర. ప. ౬-తీ. తీర్ వ్పరై, ౧౦-పా-ఉన్నిత్తు వ్యాఖ్యానబల్.

ప్ర-తి.—(ఒప్పుతామ్మట్టు) (కీర్తయినానిత్యాది) (నీరణిద్దాడుమహాయకాణ్ణిలేక్) కవచాస్యమ్, [౨-౪.]† “మృత్యోస్సమృత్యు
మాటోతియ ఇహనానేవపశ్యతి । మనసైవేదమాప్తవ్యంసేహనానాస్తికిచ్చన.”— (ఉన్నితే) ప్రథమేఽంశేనప్తదశే అసురపుత్రాస్సృతి.
ప్రహ్లాదః. “ఆయాసస్తస్మిరణ్కోస్యస్తృత్యోయచ్చతికోభనమ్ । పాపక్షయశ్చభవతిస్తరతాంతమహర్నిశమ్॥౭౮॥.”

తాత్పర్యము.—మీరుమిక్కిలి నీచుడైన చండాలుడు వాయించుచున్న వాద్యమునందవగాహించియు దేవతాస్తరమునకు లేనిగుణములను బలువిధములుగాఁజెప్పియు దైవానిష్ఠులైయాడియు ఇట్లునిష్ఠలవ్యాపారములను జేయుచున్నారు. వీటిని నేనుజూడఁజాలను. ఈపె జీవింపవలయునని మీక పేక్ష యున్నచోఁగృహ్స్థునియొక్క దివ్యపాదారవిందములను ననుసంధించి యనవరతముమంగళాశాసనము చేయుడు. ౯.

మూ.—ఉన్నిత్తుమన్ గౌరు తెయ్ వన్దొన్దా శవనై యల్లా । నుమ్మిచ్చై చ్చొల్లి నుమ్మోళ్ కులై క్కప్పడుమనై పీర్ ।

మన్నప్పశుమత్రేవాణినై వణ్ణవరాపతి । మన్ననై,యేత్తుమి నేత్తుతలున్దొల్లుతాడుమే ॥

౭.—(ఉన్నితు) ఇవశుక్కువనై యల్లతుమద్రోరుడైన తైత్తిరీశు కై యసమృద్ధివతమానాప్సరే, మద్రోరుడైన తైస్వపు త్రిలుక్ష్మిణుడని నైక్కై అసమృద్ధివతమ్. ఇప్పడిచేవతా న్తరసమృద్ధగధమిన్ది యేయిరుద్దవవశుడైయనోయ తీర్క్కైకుక్కు, వేదబాహ్యమానక్షుద్రుడైన తై, వ్యర్థ మాయవిరోధియుమాయరుద్ద వేదఃపిరూఢతమార్తలై తొక్కుతు దుఃఖిప్పడాలే, సాక్షిసకలవేదవేద్యనా యాశ్రితవాత్సల్యాద్యనవధికకల్యాణ. సుజగణమహోదధియాంబురుద్దవరావతి మన్ననైయేత్తుతోళ్; ఏత్తవేయజ్జీవకుక్కు మెన్దితాళ్. ౧౦.

అన్వ. — అవనైయల్లార్ మల్లు ఒరు (3) తెయ్ పవమ్ ఉన్నిత్తు తొయోళ్ (4) అన్నైహిర్ సుమ్ ఇన్నై (5) తొల్లి సుమ్ తొళ్ (6) కులైక్క పడుమ్ మన్న (7) పడుమ్ మలై వాణనై (8) వణ్ణివరాపతి మన్ననై ఏత్తుమిక్ (9) ఏత్తుతలుమ్ తొయ్తు, అడుమ్. (10).

పన్నీ.—అనంతరము, నిత్యవేదప్రతిపాద్యనానకృష్ణవృత్తులతో సారమైకాన్త్యతైయుడైయవివో, నీజశవనై సుతిత్తహితే యశ్వైః
యామైతాన్.

అవనైయుగీయ, ఇవళోపేటు, ఒరు, (3) దేవతైయె, నినైత్తు, తొట్టుమ్మడియల్లళ్, (4) ఇప్పడియిరుక్క పెల్లవనరకళానసీజ్జలిస. శరవిట్టరివారేకలజ్జె, ఉజ్జళ్, అభిమతజ్జలై, (5) శొల్లి, భగవత్పరిచర్యోపకరణజ్జళానఉజ్జళ్, తోళ్కళ్, (6) దేవతాస్తరవిషయమాకవ్యాపరిక్క, పడానిష్టన; అతైత్తవీరత్త నిత్యతయా, (7) నెళ్ళిరేపడువతాన, వేదత్తుమ్, ప్రధానతయాప్రతిపాద్యవాయ్, (8) ఆశ్రితర్కుముఃజ్జోడుక్కైక్కొక్క శ్రీమద్వైరక్కైమ్, ఆధిపతియానకృష్ణనై, స్తోత్రమ్మణ్ణుజ్జోళ్. (9) అన్దస్తుతిసమకాలత్తిరేపబుద్ధియాయ్, అవనైత్తోట్టు, ససంభ్రమస్మత్పణ్ణానిఱ్కుమ్. (10).

అర్థము.—అసర్వేశ్వరునిదప్ప ఇతరమైన ఒక (3) దేవతను స్మరించి నమస్కరింపడు. (౬) ఓ! తల్లలారా ! మీకు ఇష్టములను (౯)జెప్పి మీయొక్క భుజములు(౧౨) (దేవతా న్నరకవయముగ) వ్యాపించుటకు యత్నించుచున్నవి (దానినివిడిచి) నిత్యములును(౧౫)మన ముచేగ్రహింపఁబడునవియునైన దేవములను ముఖ్యప్రతిపాద్యుఁడును(౧౮) శ్రీమద్వారకకు నధిపతియునైనకృష్ణుని స్తోత్రముచేయుఁడు(౨౧) ముతంపగా (వానిని) స్మరించి (సంభ్రమముతో) నాడును. (౨౪).

† ఆశ్రమాస్వార్థ మ్ బృహదారణ్యకే - ౬ - ౪ - దృశ్యతే.

[౧౫]

తరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౬-తి-తీర్ వ్పారై. ౧౦-పా-ఉన్నిత్తు వ్యాఖ్యానభర్త.

౨౧౭

ఈ. — పత్తామ్బట్టు. ఇవభుక్కు కృష్ణనిరుపడికలిలుణ్ణానవై కాన్త్యతైయనుసన్ధిత్తు అవనై యేత్తున్తో, ఇవభుజ్జీవిక్కు మెన్దితాల్.

(ఉన్నిత్తుమద్రోరు తెయ్ వన్దొహళవనై యల్లాల్) ఇన్నార్ క్కిన్న పరిహారమెన్దిలై యో, అతటిన్దుపరిహార క్కవేణ్ణావో? ముక్కుళ్ళాల్ తకర, మూక్కిలేయారచ్చిరై కట్టుమాప్పోలేయన్దోనీజల్ పణ్ణుకిఱపరిహారమ్. “దేవతాన్తరస్పర్శమివభుక్కుప్పాతాతు” ఎన్దటియ వేణ్ణావో? తన్నెళ్ళా లేమతిత్తు వేటోరు తెయ్ వత్తెత్తొమితటియాళివో. ౧ “బాల్యాత్ప్రభృతినుస్సిగ్గ” ఎన్దిఱపడియే, పితైత్తొమిపరువత్తిలుమ్ పితైత్తొమితటియాళి. ౨ “ములై యో ముక్కుముద్రోరు మోబ్బన్దిల - పెరుమాళ్ మలై యోరు వేగ్గడమెన్దుకట్కిన్ద వాళకమ్-ఇవల్ పరమే” ఎన్దనీజ్జళాళ్ళ ర్యప్పడుమ్బడియన్దో వప్పరువత్తిలుమ్; ఇనియిప్పోతుపర్వతత్తైవిట్టుప్ప తర్ కూట్టైప్పద్రోరుమో? ౩ [అనన్యదైవ త్వమ్] “వేణ్ణేయోరు ఆశ్రయ దేవతైయన్దు, అతురక్కిక్కిఱతు” ఎన్దనినై క్కవిరక్కిలై కిడి రెనక్కు. ౪ “సహపత్న్యా” ఎన్దు - పెరియ పెరుమాళ్ తిరువడికలిలివర్ పుకు మోబ్బతుమివర్ క్కెడుత్తుక్కిన్దిట్టప్పకుమ త్తనై పోక్కి, పెరియ పెరుమాళ్ తాము దేవ్యమాకప్పక్కటియే. ౩ [ఇయంక్షమాచ] రావణసుడై యజల్పజ్జలై యుమ్ రాక్షసికభుడై య తర్జనభర్త సన్దలై యుమ్ పాటు త్తిరున్దతుమ్. అవరతోరు ఇళళోల్ కేట్రులామ్” ఎన్దు కిడిర్. [భూమాచళయ్యా] ఇత్తైక్కిడై కిడన్దతుమ్ “తవాజ్జే సముపావిశమ్” ఎన్దిఱపడియే “అవర్ మడియిలిరుప్పారుకాల్ సిద్ధక్కుమో” ఎన్దు మత్తా లేకిడిర్. ౩ [నియమశ్చధర్మే] “రక్షకత్వధర్మమవర్ తలైయిలే” ఎన్దు మత్తా లేకిడిర్ నానిరున్దతు; ౬ “సత్వాకుర్చి దశగ్రీవభస్మభస్మార్త తేజసా” ఎన్దతుమవరై ప్పార్ త్తు. ౩ [పతివ్రతాత్వమ్] ౭ “ఏతద్వ్యతమ్మమ్” ఎన్దవరుడై యవ్ర తమొట్టియ, “ఎనక్కు” ఎన్దు వోరు సజ్జల్పత్తై యన్దొక్కి-ఇవద్రైయభీక్కి నినై త్తిలేన్దిడిర్. ౩ [విఫలమ్మ

తీ. అ. — పత్తామ్బట్టు (ఉన్నిత్తిత్యాది). “ఉన్నిత్తుమద్రోరు తెయ్ వన్దొహళవనై యల్లాల్, పణ్ణుపరాపతిమున్నై యేత్తుమిన్దేత్తు తలుమ్ తొట్టుతాడుమే” ఎన్దత్తైక్కిటాక్షి త్తవతారికై (ఇవభుక్కిత్యాది). వికాన్త్యమావతు - తాన్ద్రోరేన వివయ తైయొట్టియ వేటొన్దటి యాతిరుక్తై.

“ఉన్నిత్తు” - (తన్నెళ్ళా లేమతిత్తు) ఆతావతు - ఒరువన్దువాకనినైత్తెన్ద పడి. “అవనైయల్లాల్-ఉన్నిత్తు మద్రోరు తెయ్ వన్దొహళో” ఎన్దిఱపడుడైయ హర్దభావమ్ (ఇన్నార్ క్కిత్యాది). ఇన్నార్ క్కిన్న పరిహారమెన్దిలైయోవెన్దతు - అవరవర్ ప్రకృత్యనుగుణమాకవన్దోపరిహార మిరుప్పత్తెన్ద పడి. ప్రకృత్యనుగుణమానపరిహారమ్మణ్ణాతే వేటోపరిహారమ్మణ్ణుకిఱ తసజ్జతమెన్దు మతుక్కోరుదృష్టాన్తమ్ (ముక్కుళ్ళాలిత్యాది). తకర - శతైయ. ఇవల్ ప్రకృతితానేతెన్దు (దేవతాన్తరత్యాది). శబ్దార్థమ్ (తన్నెళ్ళా లేయిత్యాది). (తొట్టుతటియాళి) బాల్యాత్ప్రభృతి తొట్టుతటియాళి. ప్రసక్తస్యహిప్రతిషేధ, బాల్యత్తిరొత్తొప్రక్తియన్దోవెన్దు (బాల్యాదిత్యాది). పూర్వమేవలిఖితమ్. బాల్యా త్ప్రభృతిభగవద్విషయమల్ల తటియా మెక్కుప్రమాణమ్ (ములై యోవిత్యాది). యావనసూచకమానములైయననై మికవుమ్ ముక్కుక్కత్తోద్రోరేన విల్లై, స్వామియానపమడైయమలైయో తిరువేగ్గడమెన్దభ్యసిక్కిఱ పాశురమివభుక్కు భరమోవెన్ద పడి. తిరువిరుత్తమ్ అఱుపతామ్బట్టు. “మలైయోతిరు వేగ్గడమ్” ఎన్దత్తైక్కిటాక్షి త్తరసోక్తి (ఇనియిప్పోతిత్యాది). “మద్రోరు తెయ్ వన్దొహళో” ఎన్దతుక్కుప్రమాణమ్ (అనన్యదైవత్వమిత్యాది). “అనన్యదైవత్వమియంక్షమాచ భూమాచళయ్యా నియమశ్చధర్మే | పతివ్రతాత్వంవిఫలం మమేదంకృతంకృత ఘ్నేష్వివమానుసాణామ్” ఇతిసున్దరకాణ్డే అష్టావింశతీతా. విశ్లేషవేలైయిలే “నాదేవతాన్తరప్రవణైయల్లై” ఎన్దు కొల్లుకి ఱవభుడైయహర్దభావమ్ (వేటోయిత్యాది). పెరియ పెరుమాళ్ తాయ్ శ్రయిక్కిల్లైయోవెన్దు (సహపత్నీయిత్యాది). “సహపత్నీవికాలాత్వా నారాయణముపాగమత్” ఇత్యయోధ్యాకాణ్డే. ఎదుత్తుక్కిన్దిట్టుక్కియవతు - పరిచరై యపణ్ణుక్కి. “ఇయంక్షమాచ” ఎన్దతుక్కుహర్దభావమ్ (రావణసుడై యవిత్యాది). “భూమాచళయ్యా” ఎన్దతుక్కు హర్దభావమ్ (ఇత్తైక్కిడై యిత్యాది). “తస్యోపవనవజ్జేఘనానా పుష్పసుగంధిమ్ | విహృత్యసలిలిన్దొన్నాతవాజ్జే సముపావిశమ్” ఇతి సున్దరకాణ్డేహనుమన్తం ప్రతిసీతా. ఇవద్రై - ఉక్తజ్జరై. “ఇదమ్”

౧॥ రా-బా-౧౮-౨౭౪.

౨॥ తి-వి-౬౦.

౩॥ రా-సు-౨౮-౧౨.

౪॥ రా-అ-౬-౧.

౫॥ రా-సు-౩౮-౧౪.

౬॥ రా-సు-౨౨-౨౦.

౭॥ రా-య-౧౮-౩౩౪.

౨౧౮ తిరువాయ్ మొఱ్ఱి. — ౪-ప. ౬-తి-తీర్ ప్పారై. ౧౦-చ-ఉన్నిత్తు వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ఈ. — మేదమ్ తప్పాతవై యుమ్ తప్పిన్ దైన. ఆర్ కుప్పోలేయెన్నిల్ గ[మానుషాణామ్. కృత ఘ్నేషు-కృతమివ] ౨, ఆత్తానంమానుషంమన్యే” ఎన్ట వర్ కు ముణ్ణిత్తేమనిచ్చు; అవరై యొఱ్ఱిన్దార్ తిఱత్తుచ్చెయ్ తవన్ ద్రోపాతి యాయ్ విట్టున్దతు. తప్పాతతుత్పిన్ద, అతుక్కడియెన్నెన్నిల్ గ[మమేదమ్] అనర్ పక్కల్ కుత్తెయిల్లై; అతు క్కిలక్కునానాకై యాలే.

(నుమ్మిచ్చైశొల్లి) ఉజ్జఘక్కిష్టమానవన్ దైచ్చొల్లి. అర్థత త్వత్తైప్పార్ త్తాలుమివనైప్పార్ త్తాలుమ్ దేవ తా న్తరస్పర్శమ్ పాతాతాయరున్దతిత్తే, ఇనియుళుతుజ్జఘక్కు ప్రతివన్నజ్జలైచ్చొల్లుకైయాయ్ ద్రిత్తే. (నున్దోళ్ కులైక్క) ఇవన్ దుక్కువికృత రామవర్ కళేనీజ్జో. దుర్వృత్తర్ శెయ్ వత్తై, వృత్తవాన్దళ్ శెయ్ వర్ కళో? ౩, తోళవ నైయల్లాల్ తొద్రా” ఎన్టనోనీజ్జో శొల్లువతు. ఆనాల్ శెయ్యవడు ప్పత్తెన్నెన్న (మన్న విత్యాది) వేదైక సమధిగ మ్యనానవనైప్పన్ దప్పారుజ్జోళ్. ఆగమాదికలిల్ శొన్న వన్ దైక్కొణోపరి హరిక్కప్పార్ ప్పతు. మన్నుకై యావతు. అభ్యాసమాయ్, అధ్యయనవిధిప్రాప్తమానత్తైయాతల్; అన్తిక్కే, నిత్యత్వమాయ్, పురుషబుద్ధి ప్రభసమల్లామై యాలేవిప్రలమ్బాదిదోషసంభావనైయిన్తిక్కే, పూర్వపూర్వోచ్చారణక్రమ త్తిలేఉ త్తరో త్తరోచ్చార్యనూతన్దై ప్పన్ దుచ్చొల్లిన్ ద్రిత్తాతల్. నిత్యమాన వేదప్రతిపాద్యనాకై యాలే వన్ దవేన్ ద్ర త్తైయైదై యవనై. (వణ్ణువరావతిమన్ననై)

ఈ-అ. — ఎన్ట ఉత్తజ్జలై పరామర్శిక్కిఱతు. “మమేదమ్” ఎన్దైయాలే, (ఆర్ కుప్పోలేయెన్నిఱతు). భగవద్వ్యతిరక్తరెల్లారుమ్ కృతఘ్నరన్తా మానుషేషు ఎన్నవమైయాలే, “కృతఘ్నేషు” ఎన్ట విశేషిక్కిఱ తెన్నెన్న (ఆత్తానమిత్యాది). ఆతావతు. “మానుషాణామ్” ఎన్ట శబ్దమ్. సామాన్యమాకైయాలే, “ఆత్తానంమానుషంమన్యే” ఎన్ట పెరుమాళుక్కుమ్ మనుష్యత్వ ముజ్జానాలుమ్, ౪, భావతః ప్రాజ్ఞః కృత జ్ఞః” ఎన్ట - ఇవర్ కృతజ్ఞరాకైయాలే, “మానుషాణామధ్యే-కృతఘ్నేషు” ఎన్టివరై విశేషిత్తు-ఇవరై యొఱ్ఱిన్దార్ తిఱత్తుప్పణ్ణిన వుపకారమ్పారైయెన్ట పడి. “తప్పాతవైయుమ్” ఇత్యాదివాక్యవివరణమ్ (తప్పాతతెన్టతొడగ్గి, నానాకైయాలేయిత్తన్దమ్). కృతజ్ఞరామే కృతమసిరన్దంకృతఘ్నేషుకృతమివమన్దోష వశేనవితథమభవదితిభావః. అతుక్కడియెన్నెన్నిల్ - ఫలియామైక్కు హేతువెన్నెన్నిల్.

అర్థాంతి ఇప్పడియన్దో వెన్న (అర్థత త్వత్తై యిత్యాది). అర్థత త్వమ్ - యాభార్థమ్. నీజ్జో - తదేక శేషత్వస్వరూపరాననీజ్జో. దుర్వృత్తరెన్దఱవాక్యత్తుక్కు - భగవత్సమ్మన్దమిల్లాతార్ శెయ్ వత్తై భగవత్సమ్మన్దముదై యవర్ కళో శెయ్ వార్ కళోవెన్ట తాత్పర్యమ్. దుర్వృత్తర్ - చక్రాదిలాఞ్చనమిల్లాతార్. వృత్తవాన్ద శెన్దఱతు - చాటు; సద్వృత్తరెన్టమ్, చక్రవాన్ద శెన్టమ్. వృత్తవాన్దళ్ శెయ్ వత్తేన్న (తోళిత్యాది). ఎన్నుడైయోళో కళానవై యన్దసర్వేశ్వరనై యల్లతుతోళుకిఱనవిల్లై యిత్తర్థః. ముత్తన్ దీరువన్దాతిఅఱుపత్తుమాన్దామ్మట్టు. అదుప్పతు - ప్రాప్తమ్. తాత్పర్యమ్ (వేదైకత్యాది). “వేదైకసమధిగమ్యక్” ఎన్టకుక్కు ప్రతికొటిత్వేనవరుళిచ్చెయ్ కితార్ (ఆగమాది కలిలిత్యాది). ఆగమాకలిల్ - కైవాగమాదికలిల్. మన్నప్పడుకై - అగ్యయనమ్మణ్ణిప్పడుకైయాతల్, నిత్యత్వమాతల్. ఇరన్దైయమదైవే యరుళిచ్చెయ్ కితార్ (మన్నుకై యిత్యాది). (నిత్యత్వమయిత్యాది). నిత్యత్వాదపారుషేయత్వమ్, అపారుషేయత్వాద్దోషరాహిత్యమ్. శబ్ద రూపస్య వేదస్య త్రిక్షణావస్థాయిత్యాత్ కథనిత్యత్వమిత్యాశబ్దా, ఆనపూర్వనిత్యత్వమిత్యాహ (పూర్వపూర్వత్యాది). శబ్దార్థమ్ (నిత్య మాన విత్యాది). ఇన్దపత్తు త్తిర్, “మన్నప్పడుమ్” ఎన్టిఱకర్తజిప్రయోగత్తుక్కు - ఔచిత్యమిల్లై; “నిత్యతయా నెజ్జిలేపడువతాన వేద

అ. అ. వి. — “మానుషాణామధ్యే - కృతఘ్నేషు - కృతమివ” ఎన్ట యోజనా న్తరత్తైవివక్షిత్తుక్కొణ్ణు. “మానుషాణామ్” ఎన్టిఱ నిర్ధారణత్తుక్కు ప్రియోజనమెన్నెన్న వరుళిచ్చెయ్ కితార్ (ఆత్తానమిత్యాది). మనుష్యర్ క్కు శ్చేకృతఘ్నర్ క్కుచ్చెయ్ తతుపాలేయాయ్ ద్రిన్దై యాలే, మనుష్యర్ కళాకిల్. కృతజ్ఞ రాయరుక్క వేణు మెన్టమ్; ఇవరుమ్ మనుష్యరాకైయాలే యప్పడియెరుక్క వడుప్పతు; అజ్ఞనన్తిక్కే తమ్మెయొఱ్ఱిన్దవర్ కళో తిఱత్తుసమ్భావితమానవితు తన్దిఱ్ఱిలు మావతేయెన్టమ్ ప్రకాశిన్తిక్కై-నిర్ధారణత్తుక్కు-ప్రియోజనమెన్టతాత్పర్యమ్ —

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౬-తి-తీర్ప్పారై. ౧౦-పా-ఉన్నిత్తు వ్యాఖ్యానబ్బో.

౨౧౯

ఈ.—కేట్టార్ వాయ్ కేట్టుప్పో కామే కణ్ణాలేకణ్ణమభవిక్కలామ్బడి వన్దవతరి త్తవనై. నీరిలేపుక్కయ్నినారైముక త్తి లేనీరైత్తేలిత్తుపరిహరిక్కు మాప్పోలే, ౧* తేర్ప్పాకనార్క్కు మోహితైవివళై, వణ్ణవరాపతిమన్నన్దిరునామత్తై చొల్లియాళ్వసిప్పిక్కప్పారుజ్జోళ్. (ఏత్తుమి) వాయ్పడై త్తప్రయోజనమ్ పెటవేత్తుజ్జోళ్. ౨* శీర్పరవా తుణ్ణ వాయ్ తానులుమోవాన్తు. ఎన్టన్దోసీజ్జోళ్ళొల్లువతు. (ఏత్తుతలుమ్) నీజ్జోళ్ కృతార్థైకళామళవేయన్తు, ౩ * అభ సోఽభయజ్జతోభవతి” ఎన్దిటపడియే, ఏ త్తినసమనన్తర త్తిలేప్రబుద్దై యాయ్. (తొల్లుతాడుమే) ఉణర్ త్తియు ణ్ణానాల్ శెయ్వతు అతుపోలేకాణుమ్. తరిత్తు వ్యాపారత్తమైయుమామ్.

౧౦.

జీ-ఆ.—త్తుక్కు ప్రతిపాద్యతయాప్రధాననానవనై” ఎన్టరైయల్ శబ్దార్థమ్. “వణ్ణవరాపతిమన్ననై” ఎన్టతుక్కుభావమ్ (కేట్టారిత్తాది). “వణ్ణ వరాపతిమన్ననై ఏత్తుమి” ఎన్దిటపడుడై యహర్దభావమ్ (నీరిలే పుక్కిత్తాది). తువరాపతి - ద్వారపతి. ౪ “ ఈశ్వరాయనివేదితుమ్” ఎన్టత్తైప్పర్మ (వాయ్పడైత్తవిత్తాది). “ వాయ్పడై త్తప్రయోజన మేత్తుకై ” ఎన్టతుక్కు ప్రమాణమ్ (శీర్పరవాతిత్తాది). అవనుడై యగుణజ్జై యక్రమమకప్పేకాతేవాగ్నియమానతు వేట్టొన్టెయుణ్ణవాన్తైప్పడుమోవెన్టపడి. పెరియతిరువన్దాతి ఐమ్బత్తిరణ్ణామ్బట్టు “ మా ణ్ణావిత్తు” ఇత్తాది. ఏత్తుతలుమ్ - ఏ త్తినపుడనే. “ ఏత్తుతలుమ్ ” ఎన్టెయారే-ఎత్తుకైయే ప్రయోజనమెన్టపడి. “ తొల్లుతు ” ఎన్టాల్- (ప్రబుద్దై) ఎన్నుమత్తైక్కాట్టుమోవెన్ట (ఉణర్ త్తియుణ్ణానా లిత్తాది). అతు-తొల్లుతాడుకై. ఫలితమ్ (తరి త్తిత్తాది). “ అవనైత్తొ ట్టుతుసంప్రమన్పుత్తమ్బణ్ణానియుమ్ ” ఎన్టరైయల్ శబ్దార్థమ్. క్రమేణాన్వయః.

౧౦

ఆ-ఆ-వి.—“ఏత్తుతలుమ్” ఎన్దిటచశబ్దత్తై - ఆవరకరుడైయకార్తార్థమ్ తోర్బుకిటతెన్ట వివక్షిత్తు “ ఏత్తుమి ” ఎన్టతుక్కుర్థమాకవరు లిచ్చెయ్కెటార్ (వాయ్పడైత్తవిత్తాది).

౧౦

ప్ర-తి.—(పత్తైమ్బట్టు) (ఉన్నిత్తిత్తాది) (మల్బోరుతెయ్వన్దొళాళ్) బాలకాణ్డే [౧౮] “ బాల్యాత్పిభృతి ” ఇత్తాది. ౨౩౪॥—సున్దరకాణ్డే [౨౮] రావణవచనశ్రవణేన సన్తస్థానీతా, “ అనన్యదైవత్వమియంతుమాచభూమాచశయ్యానియమశ్చరత్తై, పతివ్రతాత్వంవిఫలంమమేదంకృతం కృతఘ్నేష్వివమానుషాణామ్. ౧౨॥” (అనన్యదై వత్వమ్) ఆయోధ్యాకాణ్డే. [౬.] “ గతేపురోహి తేరామస్సాన్తోనియతమానసః । సహపత్న్యావికాలాత్ప్యనారాయణముపాగమత్ ॥ ౧ ॥ ”—(భూమాచశయ్యా) సున్దరకాణ్డే [౩౮] ప్రతిప్రయాణోద్యుక్తంహమామన్తంప్రతీనీతా, “ ఇదంశ్రేష్ఠమభిజ్ఞానం బ్రూయాన్త్యంతుమనుప్రియమ్ । శైలస్య చిత్రకూటస్యపాదేపూర్వో త్తరేతదా ॥ ౧౨॥ తాపసాశ్రమవాసిన్యాః ప్రాజ్యమూలఫలాదకే । తస్మిన్సిద్ధాశ్రితేదేశేమన్దాకిన్యాహ్యదూరతః ॥ ౧౩ ॥ తస్యోపవనషడ్దేశు నానాపుష్పగుగ్ధిషు । విపూత్యసలీలక్లిన్నాత్తవాక్యైఃసముపావిశమ్ ॥ ౧౪ ॥ ”—(నియమశ్చరత్తై) ఏతత్పూర్వత్ర [౨౨.] రావణం ప్రతీనీతా, “ అసన్దేశాత్తు రామస్యతపసశ్చానుపాలనాత్ । నత్వాఋద్రదశగ్రీవభస్సభస్సార్త తేజసా ॥ ౨౦॥. ”—(పతివ్రతాత్వమ్) యు ధ్ధకాణ్డే, [౧౮.] “ సకృదేవ ప్రపన్నాయతవాస్తీచయాచతే । అభయంసర్వభూతేభ్యోదదామ్యేతద్వృతంమమ ॥ ౩౩౪ ॥. ”—(కృత ఘ్నేష్వివమానుషాణామ్) తత్తైవ [౧౨౦.] రావణవధానన్తరే “ ఇత్తున్దోలొకపాలైన్తైస్సాన్విమిలొకస్యరాఘవః । అబ్రవీత్రిదశశ్రేష్ఠా న్రామోధర్మభృతాంవరః ॥ ౧౦౪ ॥ ఆత్మానంమానుషంమన్యేరామందశరధాత్తజమ్ । యోహంయస్యయతశ్చాహంభగవాన్తద్భవీతు మే ॥ ౧౦౪.॥”

౧౦.

మ ణ వా శ మా ము ని క శ్ తి రు వ డి క శే శ ర ణ మ్.

ముతల్బోరువన్దాతి - అటుపత్తుమాన్తామ్బట్టు. తోళ్వనైయల్లాల్బోళావెకైశెవియిరణ్ణు । క్లేశవనన్తొట్టియేకేట్టిరుక్కుమ్ । నానా శుమ్ । కోణాకణ్డెయాకైక్కురైక్కులేమాటువతే । నాణామైనశ్శేనయమ్.

పెరియతిరువన్దాతి - ఐమ్బత్తిరణ్ణామ్బట్టు. మాణ్ణావిత్తణ్ణాన్తుమణ్ణిరన్దొకాయవణ । ఇలాణ్ణావిత్తుణ్ణానతోరురువమ్ । కాణ్ణా న । ద్దణవాల్బోన్ట కాణుటాశీర్పరవా । తుణ్ణవాయ్తానులుమోవాన్తు.

౧॥ ౩౬౧.

౨॥ పెరి-ఆ ౧౨.

౩॥ తై-ఆ-౨.

౪॥ వి-తి.

౨౨౦ తిరువాయ్ మొట్టి.—౪.ప. ౬-తి. తీర్ ప్పారై. ౧౧-పా-తొట్టాతాడి వ్యాఖ్యానం.

తాత్పర్యము.—ఓ! తల్లులారా! ఈపె సర్వరక్షకుడైన నారాయణునిదప్ప యితరక్షుడదేవతలను నమస్కరించునట్టి స్వభావముకలది కాదు. ఇట్లు దేవతా న్తరగంధమునులేని యీపెవ్యాధినిదీర్చుటకై త్సుద్రదేవతలను నమస్కరించి యధికముగ దుఃఖింపజేయుక సకలవేద ప్రతిపాద్యుడును నాత్రిత వాత్సల్యముమొదలగు సకలకల్యాణగుణములకలవాడును శ్రీమద్వారకకు నధిపతియైన కృష్ణునిస్వరూపానురూపముగస్తుతింపుడు ఈపెయుజ్జీవింతును.

౧౦.

మూ|| తొట్టా తాడిత్తూమణివణ్ణున్ కా ట్టెయ్ తునోయ్ తీర్ న్దవ్వువాత తొల్ పుకట్ వణ్ణరుకూర్ చ్చడకోపణ్ శోల్.
వ్వువాత వాయరత్తుల్ళివై పత్తు వెటికళు | న్దొట్టాతాడిప్పాడవల్లార్ తుక్కశీలమిలర్ కళే ||

౧౧||

అత్వార్ తిరువడిక శేశరణమ్.

ఆ.—(తొట్టాతాడి) “వణ్ణవరాపతిమన్నన్” ఎన్నిటివన్నములతనజ్జీవనమానతిరునామత్తెక్కొట్టుజీవిత్తునోయ్ తీర్ న్ద తొట్టాతాడిప్పాడిత్తూమణివణ్ణున్ కా ట్టెయ్ త వ్వువాత తొల్ పుకట్ వణ్ణరుకూర్ చ్చడకోపణ్ శోల్ వ్వువాత వాయరత్తుల్ దేవతా న్తరభజన నివృత్తిపరమానవివై పత్తుమ్ తొట్టాతాడిప్పాడవల్లార్ తుక్కశీలమిలర్ కళే త్తార్.

౧౧.

తిరుక్కురుక్తప్పిరాన్బిళ్ళాన్బిరువడిక శేశరణమ్.

అన్వ.—తొట్టాతాడి తూ (౩) మణి వణ్ణునుక్కు ఆల్ (౬) శెయ్ తు నోయ్ తీర్ న్ద (౯) వ్వువాత తొల్ పుకట్ (౧౨) వణ్ కురుకూర్ కడకోపణ్ (౧౫) శోల్ వ్వువాత ఆయరత్తుల్ (౧౮) వెటికళే ఇవై పత్తుమ్ (౨౧) తొట్టాతాడి పాడ (౨౪) వల్లార్ తుక్కమ్ శీలమ్ (౨౭) ఇలర్ కళే. (౨౮)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఇత్తిరువాయ్ మొట్టియై ప్రేమత్తారేవికృతరా యనుసన్నిహిత్ భగవద్విశ్లేషాది దుఃఖరహితరావర్ కశెస్తు ఫలత్తై యరుళిచ్చెయ్ కితార్.

శేషత్వానురూపమాన అష్టలియైప్పణ్ణి, అన్దప్రీతియారేససంభ్రమస్సత్తమ్మణ్ణి, ఉజ్జ్వలమాన, (౩) నీలరత్న మ్మోరేయరుక్మిణి, నిజ త్రైయుడైయకృష్ణసుక్కు, ఇతుతా నేకై జగ్గర్యమాక, (౬) శెయ్ తు, తద్విశ్లేషదుఃఖరూపవ్యాధి, శమిక్కుమ్మడియాయ్, (౯) సర్వప్రకారత్రాలుమ్ దేవతా న్తరసంసర్గమాకిణి వ్వువతల్లియై, స్వాభావికమాన, భగవదేక శేషత్వప్రత్యయైయుడైయరాయ్, (౧౨) విలక్షణమాన, తిరునగరికినిర్వాహకరాన, అత్వార్, (౧౫) అరుళిచ్చెయ్ తతాయ్, భగవత్స్వరూపాదికలిలాస్తుమ్ వ్వువాత పడి ప్రతిపాదిక్కుమతాన, ఆయరన్బిరువాయ్ మొట్టిక్కుశే, (౧౮) వెటియాట్టువిషయమాకవిలక్కియురైత్త, ఇవై, పత్తైయుమ్, (౨౧) ఇతిల్ అర్థానుసంధానవిధి రాయ్ కొట్టుతొట్టాతాడి, ప్రేమపారవశ్యత్తారేపాడ, (౨౪) వల్లనర్ కళే, భగవద్విశ్లేషజనితదుఃఖముమ్ తత్పరిహారార్థ దేవతా న్తరానువృత్తిదుఃఖముముజ్జాతుమ్, స్వభావమ్, (౨౭) ఇల్లాతవర్ కళావర్ కళే. (౨౮) ఇతు - కలిత్తుత్తై.

౧౧.

వాదికేసరి అట్రియమణివాళిచ్చియర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అర్థము.—నమస్కరించియు నర్తనముచేసియు ఉజ్జ్వలమైన (౩) నీలరత్నమువంటి కాంతికలకృష్ణునికి కైంకర్యములు (౬) చేసి (భగవద్విశ్లేషముచేబుట్టినదుఃఖమునియెడి) వ్యాధి నశించునట్లు (౯) (దేవతా న్తరసంసర్గమునియెడి) నోషములేకయే స్వభావసిద్ధమైన యశస్సుకలవారును (౧౨) విలక్షణమైన తిరునగరికినిర్వాహకులును నైన అత్వార్ (౧౫) పాదించిన (భగవత్స్వరూపాదులయందొకటియు) విడువక ప్రతిపాదించుచున్న వేయిపాశురములలో (౧౮) పైత్యసిప్పత్రిని విషయీకరించిన ఈ పదిపాశురములను (౨౧) నమస్కరించియు (పరవశులై) ఆదియు గానముచేయుటకు (౨౪) సమర్థులు దుఃఖించునట్టి స్వభావము (౨౭) లేనివారగుదురు. (౨౮)

౧౧.

[౫౬] తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౬-తి-తీర్ప్పారై. ౧౧-పా-తొలుతాడి వ్యాఖ్యానజ్ఞో. ౨౨౧

ఈ.—నిగమత్తిల్ ఇత్తిరువాయ్ మొట్టియై సహృదయమాకవభ్యసిక్కివల్లార్, తామ్పిరిన్దుపట్టవ్యసనమ్ పడాశే ఫలత్తిలేయన్వయిప్పరెన్ఱితార్.

(తొలుతాడిత్తూమణివణ్ణసుక్కాప్పైయ్తునోయ్ తీర్న్ద) ఎన్ఱుతుక్కమ్మజ్జియమ్మల్ పణిక్కుమ్మడి—“మోహి-త్తవళల్పమాశ్వసి త్తవాతే, మోర్ కుక్కుమ్మకుడిత్తాల్, తరిత్తాల్, కణ్ విత్తిత్తాల్, వార్తైశోన్నాల్” ఎన్బర్కళితే; అతుపోలేకాణమ్” ఎన్ఱు. మున్బుపిఱన్దవసాదాతిశయత్తాలే, పిఱన్దఉణర్ త్రియైక్కువాలాక చొన్ఱుక్కిఱతు; మేల్ ౧* శీలమిల్లాచ్చిటియనాకై యాలే, ఉణర్ న్దుకూప్పిడ వేణ్ణుమళ వేయితేపిఱన్దను. (తొలుతిత్యాది) ఇత్తోట్టి తానుమటిన్దిల్ కాణమ్ భగవత్ప్రభావమ్; అవర్కళై “ఏత్తుజ్జోల్” ఎన్ఱుళే; అత్తెల్లామ్ వేణ్ణాశే, తా “ఏత్తుజ్జోల్” “ఎన్ఱు వితు తా నేయ మైన్దతివళుణరుకై క్కు. భగవత్ప్రభావమ్ పుళమ్మళ్ళార్ క్కటియన్దొణ్ణాశవో పాతి, ఉట్టుకున్దారాయటిన్దార్ కళాయళవర్కళుక్కుమ్ “ఇన్వళవు” ఎన్ఱుటియన్దొణ్ణాతాయ్ కాణమిరుప్పను. వళువార తొల్ పుకథాకిఱతు అజ్ఞానదళై యిలుమ్ దేవతా న్దరస్పర్శముమ్ తదీయస్పర్శముమ్ సత్తయావినాశ హేతువాయ్, అన్వళవిలుమ్ భగవన్నామముమ్ తదీయస్పర్శముమ్ సత్తయాధారక ముమామ్బడియాన, శ్రీవైష్ణవ శ్రీయిలేనిలై నిన్దవుళ్ళ. ఒరువన్ వైష్ణవనాకై యావతు-ఇతు, “సర్వేశ్వర రక్షక” ఎన్ఱురువన్చక్కలిలే యురువార్తైకేట్టు విట్టు, దేవతా న్దరస్పర్శముమ్మణ్డాయరుక్క, వైష్ణవనాకవిరక్తిలైయితే.

జీ-అ.—నిగమమ్ (తొలుతిత్యాది). “ఇన్దైపత్తు” ఇత్యారభ్య, మేల్లమ్కటాక్షి త్తవతారికై (నిగమత్తిలిత్యాది). “తొలుతాడి వ్యాఖ్యానజ్ఞో” ఎన్ఱైయాలే (సహృదయమెన్ఱుతు). అహృదయమానపోతివైయెల్లాజ్ఞాదాతితే.

తెలిన్దతొలుతాడుమ్మడి సంక్షేపిత్రాళోవెన్ఱు (తొలుతాడి యిత్యాది). అతావతు-మోహమనివృత్తమానపడియైప్పరప్పాలియన్దొన్ఱుక్కిఱతెన్దపడి. ఫలితమ్ (మున్బుపిఱన్ద విత్యాది). “ తొలుతాడిత్తూమణివణ్ణసుక్కాప్పైయ్తునోయ్ తీర్న్ద” ఎన్ఱు-కాబ్దమాక తేటినాశ్చిరుక్క; “ అల్పాన్వసత్తైక్కువాలాక చొన్ఱుక్కిఱతు ” ఎన్ఱు అత్తాళో సర్వహిక్కైక్కిడియేతెన్ఱు (మేలిత్యాది) “ఏత్తుమిన్” ఎన్ఱు వన న్దరమ్ అవర్కళేత్తాతిరుక్క, “ తొలుతాడి ” ఎన్ఱైయాలే ఫలితమ్ (ఇత్తోట్టితానుమిత్యాది). (ప్రభావమ్) ఎన్ఱు పాశమానార్-ఈశ్వరమడైయ ప్రభావతైయెన్దపడి. అతుతానేతెన్ఱు (అవర్కళై యిత్యాది). ఉట్టుకున్దొన్ఱుక్కిటియన్దొణ్ణాశోవెన్ఱు (భగవత్ప్రభావమిత్యాది). శేష త్యానురూపమాక తొలుతు, అన్ద్రీతియాలే ససమ్మిమన్బుత్తమ్మణ్ణి. ఉజ్జ్వలమాననీలర్తు మోన్ద తిరునిఱ తైయడైయ కృష్ణసుక్కడిమై శెయ్ తుతద్విజ్ఞేపదుఃఖరూపవ్యాధి తీర్న్దవెన్ఱు శబ్దార్థమ్. వళువార తొల్ పుకథ—వళువార త్తానాభావికమానపుకథ్. (ఒరువన్ వైష్ణవనాకై యావతితు). ఇతువెన్ఱు - ఉక్తతైపరామర్శిక్కిఱతు. “ ఇతు ” ఎన్ఱిఱనిర్బన్దమేతెన్ఱు ; పృతిరేకతారేయిన్దన్దై సాధిక్కితార్ (సర్వేశ్వర నిత్యాది). ఒరువన్చక్కలిలే-అచార్యన్చక్కలిలే. ఒరువార్తై - ద్వయార్థమాతల్, చరమణ్ణోకార్థమాతల్.

ప్రపన్నసుక్కు దేవతా న్దర స్పర్శముమ భాగవత్స్పర్శముమ్ పరిహరియతవన్దైష్టవత్వమిలైయెన్దార్ ; ఇని పృపన్నసుక్కు దేవతా న్దరస్పర్శమ్ పరిహరణీయమానాప్పాలే ఉపాయా న్దరస్పర్శముమ్ పరిహరిక్కివేణమెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్మల్, ఇప్పడి యానార్ సర్వకర్తజ్ఞుక్కుమ్ యోగ్యతాపాదకమాన నిత్యనైమిత్తిజ్ఞుక్కుమ్ దేశవాసాదికలుమ్ త్యాజ్యమాకాతోవెన్ఱు (పూర్వార్థతై యిత్యాది). ప్రాప్యబుద్ధ్యా శెయ్ కైయాకైయాలే త్యాజ్యమాకాతెన్దపడి. పూర్వార్థమెన్దతు - పూర్వోత్తరవాక్యజ్ఞశ్చెన్దాయ్, “చరణా” ఎన్ఱు ద్వివచనతారే - ఉపాయా న్దరస్పర్శమడైయ సాజ్ఞసవాసత్యా గమర్థమాక క్కణ్డకోశ్వుతు. అన్ద్రీక్కి, చరమణ్ణోకత్తిల్ పూర్వోత్త

అ-అ-వి.—“ తొలుతాడి ” ఇత్యాదియన్దొన్ఱుక్కిఱ వ్యాపారజ్ఞవన్దైక్కిట్టియనుభవిక్కైయాలే వన్దసన్దోషతోడే శొన్నవైయల్ల *తీర్ప్పారైయమినియిల్ మోహమనివృత్తమానపడియైప్పరప్పాలియన్దొన్ఱుక్కి శ్చెన్దైయ రాకెక దృష్టాన్తపూర్వక మాకవన్దాళరుళిచ్చెయ్ వరెన్ఱితార్ (తొలుతాడియిత్యాది). — దేవతా న్దరస్పర్శమ్ త్యాజ్యమాకీల్ తత్త్వస్పర్శమడైయనిత్యనైమిత్తికాదికలుమ్ త్యాజ్యమాకాతోవెన్ఱు వరుళి

౨౨౨ అరువాయ్ మొదల. — ర.ప. ౬-తి-తీర్ పార్తె. ౧౧-పా-తొడు తాడి వ్యాఖ్యానజ్ఞో .

ఈ. — పూర్వార్థతైయనుసంతాల్ - ఇత్తలై యాలారుతురు మ్మనఱుక్కువుమ్ ప్రాప్తియిల్లా తడయాయరుక్కుమ్; ఉత్తార్థతైయనుసంతాల్ - ఇత్తలై యపెరుమాతైప్పోలేకణ్ణుజ్జవుమ్ విరక్తిలైయాయరుక్కుమ్. (కట్టితొర్ కా తలుల్ గ్రూర్ క్కుముణ్ణోకణ్ణో తుజ్జుతల్ "ఎన్ఱి తేయిరుప్పతు. "స్వరూపమితు" ఎన్ఱి తిన్దాల్ స్వరూపానురూపమా నవృత్తముమ్ ఆతుక్కు విరోధియానవన్దైక్కాఱుడైక్కొళ్ళునుతువుమిలైయాకిల్ జ్ఞానమిటన్దతిలైయామిత్త నైయితే. ఇతిలైయాకిల్ ఆగ్నార్ కళో పోనవట్టియిలన్దయిత్తిలనామిత్తనైయితే; ౨ "తిరువడితన్నామమ్మల న్దుమ్ పుళన్దొమాన్దరై" ఎన్ఱుమ్, ౩ "తిరువిల్లాత్తేవరైత్తేన్ఱిత్తేవు" ఎన్ఱుమ్, ౪ "ఎన్ఱాతమానిడైయె న్ణాతపోతెల్లామినియవాళు" ఎన్ఱుమ్, ౫ "పేరొళై పేరోతుమ్ పెరియోరై యెరుకాలుమ్ పిరికిలే" ఎన్ఱు మిత్తేయివర్ కళో పడి. అనాదికాలమివన్దానూత్తొక్కొణ్ణపాపజ్జో పోకై యుమ్, నిత్యకై జ్ఞానమ్ పెఱుకై యుమా కిఱవిప్పేన్దొక్కివ్వళవాళుమ్ శెయ్యాతిరుక్కువిరకుణ్ణో?.

(వల్లువాతవిత్యాది) ఇవాన్తొవుక్కుజ్ఞాతవ్యమానవర్జభిలొన్ఱుమ్ తప్పాతపడిశొన్న వెటివిషయమానవిష్ప త్తుమ్. "వెటివిలక్కు" ఎన్ఱురుతుత్తై యున్ఱుతమిర్తు - విరహజ్వరత్తా లే నోవుపడుకిఱవళుక్కు ఆడఱుప్పతుక ళ్ళుకుప్పతు బలియిడువతాయ్ పరిహరిక్కుప్పక, తొట్టియానవళో, ఇతిరువిషయత్తిల్ భావబన్దమడియాకవన్ద నోయాయ్దొలు, మన్దొన్దొలన్ఱు" ఎన్ఱు అవర్ కళో శెయ్కిఱవన్దొ విలక్కుకై. (తొడుతాడిప్పాడవల్లార్)

ఈ. — రార్థజ్జలైచ్చొల్లవుమామ్. తురుమ్మనఱుక్కువుమ్ ప్రాప్తియిలైయెత్తు - పూర్వభుక్తముమ్ పూర్వార్థముమ్ తదోపాయతాప్రతి పాదకమాకైయారే. ఉత్తార్థముక్కు ప్రమాణమ్ (కట్టితొర్ త్యాది). సర్వేశ్వరనై క్కణ్ణో నిత్యముమ్డి యనుభవితుకాలజ్జటి యుమ్మడి యద్వితియమానవాకైయిరే నిన్దవర్ కళుక్కుమ్ అనచ్చక్కల్ వైత్తకణ్ శెమ్మళిక్కు విరకుణ్ణో నిత్యకై; తిరువిరుత్తమ్ తొన్ఱొన్దొన్దొ మ్మట్టు, "ఎళువతుమ్" ఇత్యాది. ఆక, పూర్వార్థతైయనుసంతాల్ త్యాదివాక్యత్తాల్ - ఉపాయబుద్ధ్యా ఎల్లామ్ విడవేణుమ్, ఉపేయబుద్ధ్యా ఎల్లామ్ శెయ్యవేణుమ్మైతాయ్దొలు. "వైన్దననాకవిరక్తిలైయితే" ఎన్ఱుక్కిదేవతాన్దరతవీయస్సర్పరాపాత్యజ్ఞోన్నతు - ఆనుకూల్యసజ్కల్పా దికుక్కు ముపలక్షణమెన్ఱువివక్షిత్తు, ఇనైయెల్లామ్ వేణుమా, సకృత్కర్తవ్యమాన స్వీకారమాత్రమేపోరాతోవెన్ద (స్వరూపమిత్యాది). ఇతువెన్ఱు - కీర్తొచ్చొత్తదేకరక్ష్యత్వతై పరామర్శిక్కుఱు. "అవనేయుపాయమ్, మన్దొన్ఱుపాయమ్, అవన్దరువడికళిజ్జున్ఱుమ్ కైజ్క ర్యమేయుపేయమ్, మన్దొన్ఱుపేయమ్, ఎన్ఱుస్వరూపజ్ఞానమిటన్దాల్, దేవతాన్దరము ముపాయోపేయబహిర్భూతమాకైయారే తద్విరోధి త్యాగమాపశ్యకమితేయొన్ఱుత్తు. (జ్ఞానమిటన్దతిలైయామ్) కాగ్యకరమల్లామైయారే, పిఱన్దజ్ఞానమజ్ఞానకల్పమెన్దపడి. జ్ఞానమిటన్దతిలై యామిత్తనై, యెన్దెయారే - ఇనైప్రపత్త్యజ్జత్యేనవమమ్మేయజ్జోన్ఱు, అవసూతన్దేదమ్మారే సమ్భవిత స్వభావజ్జెన్ఱుతోన్దొక్కిఱు. ఇతిల్, ప్రస్తుతమాన దేవతాన్దరస్సర్పము మభాగవతస్సర్పముమాకాతెన్ఱు మతుక్కుప్రమాణజ్ఞాన్ఱువతాక వధిప్తికైయిడుకిఱార్ (ఇతిలైయాకిలిత్యాది). "అనన్యార్థ శేషత్వమే స్వరూపమ్" ఎన్ఱుతీన్దత్యాజ్యతైవిట్టు ఉపాదీయ తైచ్చెయ్యాతపోతు జ్ఞానమిటన్దతిలై, ఆగ్నార్ కళో పోనవట్టియిల న్దయిత్తిలనామిత్తనైయెన్దపడి. ఆగ్నార్ కళో పోనవట్టియేతెన్ఱు (తిరువడియిత్యాది). ఆభిముఖ్యమాత్రమృణ్ణలామెట్టియ, స్వరూపానురూప మానవృత్తముమ్ తద్విరోధిత్యాగముమ్ వేణ్దినాతిరసాధనజ్జోపాతి ప్రపత్తియుమ్ దుక్కరమాయరాతో; ఇతుసుకరమానపడి యెప్పడి యెన్ఱు (అనాదీత్యాది). ఇవ్వళవాళుమ్ - విరోధిత్యాగ తైయాకిలమ్.

"వెటివిషయమాన" ఎన్ఱుతైవివర్శిక్కిఱార్ (వెటివిలక్కుత్యాది). అత్తుత్తైతానేతెన్ఱు (విరహేత్యాది). ఉకుప్పతు - తెలిప్పతు.

అ. — చ్చెయ్కిఱారాతల్ — ఉపాయోపేయబహిర్భూతమాకైయారే దేవతాన్దరస్సర్పత్తిన్దయ త్యాజ్యతైయెయుపపాదిత్తు, దేవ తాన్దరస్సర్పమ్ మోక్షప్రతిబద్ధకమాకైయారే ప్రతిబద్ధకాభావమాత్రమ్ శెయ్యవేణ్దావోవెన్ఱు అతిన్దయత్యాజ్యతైయెయుపపాదిక్కిఱార్ (అనాదికాలమిత్యాదియారే).

తిరువాయ్ మొట్టి. — ర. ఉ. ౬. తి. తీర్ ప్పారై వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

౨౨౩

ఈ. — పెన్బెల్లై యినుడైయ మోహమ్ తీర్ న్దాల్ బన్ధుక్క భుక్కుళ్ళప్రియమ్, “ఇతుకన్ ద్రాక్ కుమ్ముణ్ణు” ఎన్బిరుక్కి తారాయ్ శ్రివర్. (తుక్క శీలమిలర్ కళే) మోహి త్తవిశత్తు దేవ తా న్దరస్సర్పముణ్ణాకై యుమ్, భాగవతస్సర్పమున్బిక్కే యొట్టై యుమాయిల్లు - దుఃఖమాకిటతు. అతిల్లామైయే స్వభావమాక పుడైయ రావర్. శీలమెన్బు - స్వభావమ్.

వడక్కు త్తిరువీతిప్పిల్లై త్తిరువడిక శేశరణమ్.

జీ. అ. — “తొట్టాతాడి” ఎన్బుమ్, “తొట్టాతాడిప్పాడవల్లార్” ఎన్బుమ్ ఇరణ్ణుక్కుమ్ శబ్దమొత్తిరువ్దతు; పెన్బెల్లై యుడైయ వాకారమివర్ కకుక్కు ప్పిఱక్కుక్కు - మోహెన్బు (పెన్బెల్లై యుడైయ విత్యాది). “తుక్కమ్ - ఇల్ - శీలర్ కళే” ఎన్బుస్వయి త్తర్క్కుమ్ (మోహి త్తవిత్యాది). వట్టా వాతవాయిరత్తుల్ - జ్ఞాతవ్యార్థజ్ఞలిలాన్బుమ్ తప్పాతకడిశొన్న వాయిరత్తుమ్ శ్శే. ఇన్బె పత్తు వెఱిక్కుమ్ - వెఱియాట్టు వివయమాక విలక్కి యురై త్తిప్పై యుమ్. (తిరువడియి త్యాది). సర్వేశ్వరనుడైయ తిరునామ త్తైయొరుకాల్ కల్లు ప్పిన్నై ముఱిన్దాక్ కళాకిలుమ్ తద్వ్యతిరి క్తత్తుద్రదేవతైక త్తైత్తొత్తాత మహాన్దైయి త్యర్థః. (తిరువిల్లావి త్యాది). శ్రీసమ్మన్దమిల్లా తత్తుద్రదేవతైక త్తై సమాశ్రయణీయ దేవతైకళాకవిశ్వసి యా తేకొళ్ళున్బొలిత్యర్థః. (ఎన్జాతవి త్యాది). తిరుక్కణ్ణమణ్ణైక్కు నిర్వాహక నానవనై హృదయ త్తిరై యెన్జాతమనుష్యరై ఎన్జాతపోతెల్లామి నియతాయిరుక్కుమి త్యర్థః. (పేరాశని త్యాది). సర్వాధిక నానవనుడైయ తిరునామజ్ఞైయను సన్దిక్కుమ్ మహాభాగవతర్ కళై యొరుక్షణకాల ముమ్ పిరియత్తు మనలేనిత్యర్థః. క్ర మేజాన్దయః.

౧౧.

జీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

తాత్పర్యము. — భగవద్విషయమునందుఁ బ్రేమపరవశులై కైంకర్యముచేసి భగవద్విశ్లేషముచేఁ బుట్టినదుఃఖమునియెడి వ్యాధిసమూల ముగనశించునట్లు నిరవధికయశస్సుకలవారును విలక్షణమైన తిరునగరికి నిర్వాహకులును నైన యాత్మార్థులైనదిని వేయిపారములలో చిత్తభ్రామనివృత్తివిషయములగు యీపదిపాశురములను ప్రేమతోనభ్యసించువారు భగవద్విశ్లేషముచేఁ బుట్టినదుఃఖమును దానికిఁ బరిహారార్థమైన దేవ తాన్తరానువృత్తిచేఁ గలిగినదుఃఖమును లేని స్వభావముకలవారగుదురు.

౧౧.

ద్రమిడోపనిషత్సజ్జతియి లి త్తిరువాయ్ మొట్టిక్కాన శ్లోకమ్.

(తీర్ ప్పారై) స్వప్నోపమాదనుభ వాదముతోవ్యలబ్ధ స్వాపేక్షితేశతజిత్వసనాద్విసంజ్ఞే .
యేక్షుద్రదేవముఖతః పరిహర్తు కామాస్తే వారి తా స్తదుచితజ్ఞగిరై వషష్ఠే॥

౩౬

వాదికేసరి అక్రూకియమణ వాళచ్చియర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అర్థము. — స్వప్నోపమాత్ - స్వప్నముతోసమానమైన, అముతః - ఈ, అనుభవాత్ అపి - అనుభవమువలన, అలబ్ధస్వాపేక్షితే - పొందబడని తనకిష్టముకల, శతజితి - శతకోపముని, వ్యసనాత్ - వ్యసనమువలన, విసంజ్ఞేసతి - మూర్ఛనొందగా, యే - ఎవరు, త్తుద్రదేవ ముఖతః - నీచములైనదేవతలములముగ, పరిహర్తుకామాః - (మూర్ఛను) పరిహరించుట కాశకలవాలో, తే - వారు, తదుచితజ్ఞగిరౌవష - (అత్మార్థులనియెడి) అనాముకి సుచితమును నెఱిగిన చెలికత్తైయుక్కు వార్తచేతనే, షష్ఠే - ఆఱవతిరువాయ్ మొట్టియందు, వారితాః - నివ ర్తింపఁబడిరి.

౩౬.

తాత్పర్యము. — అత్మార్థముఁబుట్టిన భగవదనుభవము మానసానుభవమాత్రమైనందున స్వాపేక్షితమైన భావ్యాసంశ్లేషము దుర్లభంబా యెను. ఇట్లాత్మార్థ తమకోరికలభింపకున్నందున శోకాతిశయముచే నార్దులై నాయకిభావమునుబొంది మోహించిరి. మోహించియున్న నాయకికి విశ్లేషముచేఁబుట్టినత్యాధినిజూచిన బంధువులందరును త్తుద్రదేవతలచేఁబరిహరింపవలయుననితలఁచియిన్నింపఁగా నాయకియొక్క హృదయమును నెఱిగిన యంతరంగురాలైనచెలికత్తై అయత్నమునుజూచి ఓతెల్లురాలామీరత్నించియున్న పరిహారము ఈపెవ్యాధిఁబరిహారముకా నేరదు; ఇది

౨౨౪

తిరువాయ్ మొట్టి. — ర-ప. ౬-తి. తీర్ ప్పారై వ్యాఖ్యానజ్ఞు.

యంగాక నాశమునకును కారణముగును గాన భగవన్నామసంకీర్తనముచేతను భాగవతపాదధూళులచేతను నీవ్యాధిని పరిహరింపజూడుడు. అని యంతవార్తలచే వారిదురుద్యోగమునుబరిహరించెనని యాయాజవతిరువాయ్ మొట్టి యందాహ్వానింపబడింది. ౩౬.

ద-తా. — (తీర్ ప్పారైయామిని) ఇచ్చాసారథ్యయోగాత్మహారణవనాచ్చితులస్యాధ్యమాశ్చేస్తున్త్యాజ్ఞోఽపాదధూశ్యాన్వజనభజనతత్పదధూశీనమోభిః। తన్మూలస్వాజ్ఞీనుత్యాతదితరభజనత్యాగపూర్వోపసత్త్యాదేవంప్రాచిఖ్యపత్స్వప్రణయిషుభిషజంకేసరస్రస్విభూషః. ౪౦.

అర్థము. — ఇచ్చాసారథ్యయోగాత్ - ఇచ్చుచేబుట్టిన సారథ్యసంబంధమువలన, ప్రహరణవనాత్ - ఆయుధములైన (శంఖచక్రముల యొక్క) స్తోత్రములవలన, శ్రీతులస్యాధ్యమాశ్చే - (మధువుచేబూర్చమైన) సుందరతులసిమాలికలతోఁగూడిన కిరీటముకలవానియొక్క, అజ్ఞోఽపాదములవిషయములైన, స్తుత్యా - స్తోత్రముచేతను, పాదధూశ్యా - పాదధూళులచేతను, స్వజనభజనతత్పదధూశీనమోభిః - తనయాశ్రితజనులు భజించుటచేతను వారిపాదధూళులచేతను వారిపాదములయందు నమస్కారములచేతను, తన్మూలస్వాజ్ఞీనుత్యా - ఆభాగవతులములమైన తనపాదస్తుతిచేతను, తదితరభజనత్యాగపూర్వోపసత్త్యా - భగవంతునికంటె నితరదేవతలవిషయమైన భజనమునుత్యజించి యాశ్రయించుటచేతను, దేవమ్ - క్రీడయందాసక్తుడైన భగవంతుని, స్వప్రణయిషు - తనయందుఁబ్రీతికలవారలయందు, భిషజమ్ - వైద్యుడని, కేసరస్రస్విభూషః - వసుభాభరణులైన నమ్మాహ్వాదు, ప్రాచిఖ్యపత్ - ప్రసిద్ధపఱచిరి. ౪౦.

వ్యా. — (ఇచ్చాసారథ్యయోగాత్) హయస్పిర్ తేర్ ప్పాకనార్ క్కివళ శ్చైత్యాయ భారతయుద్ధత్తిరేపాణ్డవర్ కళుక్కుత్తాః ప్రితి పూర్వకమాకప్పణ్ణినసారథ్యవ్యాపారత్తాలుమ్; (ప్రహరణవనాత్) శబ్దశక్తరమెన్దివళి కేటక్కు నీరైక్కిల్ శీరాకిత్ - తన్నుడైయది వ్యాయుధజ్ఞాన తిరువాట్టి తిరుచ్చజ్జుకళుడైయ స్తోత్రత్తాలుమ్; (శ్రీతులస్యాధ్యమాశ్చేస్తున్త్యాజ్ఞోఽపాదధూశ్యా) మతువార్ తుటాయ్ ముడిమాయ ప్పిరాక్ కళుత్ వాట్ తినాత్ - మధుస్వన్నియానతిరుత్తుటాయ్ మాలైయాలే యలజ్జుతమాన తిరువభిషేక తైయుడైయనా యాశ్చర్యభూతనాన తన్దిరువడికళుడైయస్తోత్రత్తాలుమ్; ఇవ్విడత్తిర్, స్తుతిశబ్దమ్ - మేలిత్పాట్టిర్ “పెరున్దేవక్ పెర్ శొల్లకిట్కిల్” ఎన్దుశొల్లకిట తిరు నామకీర్తనత్తుక్కు ముపలక్షణమెన్దుకరుత్తు. స్తుతియాలమ్ తిరునామకీర్తనత్తాలుమ్ పడి; (పాదధూశ్యా) తవళిప్పాడిక్కిన్దునీరిట్టిడుమిన్ తణియుమ్ - శ్రీపాదరేణువాలమ్; (స్వజనభజనతత్పదధూశీనమోభిః) ఇవ్విడత్తిర్, “మాయన్దుమరడినీటున్దుణ్ణియుమయిల్” ఎన్దు - స్వజనపాదరేణువచ్చొల్లుకైయాలే, తద్భజనముమ్ సిద్ధమెన్దుతాత్పర్యమ్. వణ్ణిర్ కళి మాయప్పిరాన్దు మర వేతమ్ వల్లారైయే - తన్నడియార్ కళుడైయ శ్రీపాదరేణువాలమ్, అవర్ కళి తిరువడికళిర్ వణ్ణిక్కుత్తియమ్; (తన్మూలస్వాజ్ఞీనుత్యా) ఇతు - ఇరన్దుసాట్టిలర్థత్తుక్కుతన్త్రేణసన్ద్రామ్. వేతమ్ వల్లార్ కళిన్దు విణ్ణిర్ పెరుమాన్దిరుప్పాతమ్మణిన్దు, ఊత్తైయిల్ కణ్ణిరాక్ కళుత్ వాట్ తుమినున్నిత్తే - అవర్ కళి పురుషకారమాక తన్నుడైయతిరువడికళైత్తొట్టైయి నాలుమ్; (తదితరభజనత్యాగపూర్వోపసత్త్యా) ఉన్నిత్తుమగ్గిల్ తేయవన్దుటాత్తాది - దేవతాన్తరతదీయసమ్మన్దత్యాగపూర్వకమాక తన్నైయేత్తుకైయి నాలుమ్; ఏవంభూతసిద్ధాపధజ్ఞాత * వణ్ణివరాపతిమన్నన్దు నేనిదానజ్ఞవైద్య నాయ్ కొన్దు, స్వవిషయత్తిర్ ప్రణయికళానవర్ కళుక్కు విరహ సమయత్తలున్దానమోహాదివ్యాధికళైయెల్లామ్ నివర్తిప్పిక్కుమెన్దు తీర్ ప్పారైయామిన్” ఎన్దిడశకత్తిరే వకుళమాలావిభూషణరానవాహ్వాన్ వెళియిట్టరుళినారన్దితార్. ౪౦.

వే దా న్తా చా ర్య ర్ తి రు వ డి క శే శ ర ణ మ్.

తాత్పర్యము. — (౧) భారతయుద్ధమునందు పాణ్డవులకు తానుప్రితిపూర్వకముగఁజేసిన సారథ్యవ్యాపారమువలన, (౨) తనదివ్యాయుధములగు శంఖచక్రములనుస్తుతించుటవలన, (౩) మధువుప్రవహించుచుమనోహరములగు తులసిమాలికలచేనలం కృతంబైనదివ్యకిరీటముకలవాడగు తనపాదపద్మములను న్రాశితులుస్తుతించుటవలన, (౪) తనదివ్యతిరునామముల ననుసంధించుటవలన, (౫) తనపాదధూళులవలన, (౬) తనయాశ్రీతులయొక్క పాదధూళులవలన, (౭) ఆశ్రీతులయొక్క పాదములయందు నమస్కరించుటవలన, (౮) ఆభాగవతులను పురుషకారముగ స్వీకరించుటవలన, (౯) పురుషకారపూర్వకముగఁ దనపాదములయందు నమస్కరించుటవలన, (౧౦) ఇతరదేవతలతోను తదీయులతోనునుండుసంబంధమునుబోగొట్టుకొని తననేస్తుతించుటవలన, ఇట్లుసిద్ధాపధములచే సర్వేశ్వరుఁడు తానేవైద్యుడై తనవిషయమునందుఁ బ్రవణులకు విరహసమయమునందుఁబుట్టిన మోహముమొదలగు వ్యాధులనుబోగొట్టువాడని యితిరువాయ్ మొట్టి పదిపాశురులచే నాహ్వానింపబడింది. ౪౦.

[౧౭]

తిరువాయ్ మొత్తి.—౪.ప. ౬.తి. తీర్ ప్పారై వ్యాఖ్యానభో.

౨౨౫

తి-నూ.— తీర్ ప్పారిలాతమయత్తీరక్కలన్దమా | లోర్ ప్పాతుమిన్ది యుడన్దిరియ | నేర్ క్క |

వటివట్టిన్దున్ద్రాదుమఱక్కలన్దప్పేర్ కే | ట్టటివుపెన్ద్రా మాఱన్ శీలమ్.

3౬

అర్థము.—తీర్ ప్పార్ - తీర్ప్పవారు, ఇలాత - లేని, మయల్ - విభ్రమము, తీర్ - తీరునట్లు, కలన్ద - సంశ్లేషించిన, మల్ - సర్వేశ్వరుడు, ఓర్ ప్ప - (కారణములను) నిరూపించుట, ఆతుమ్ - స్వల్పమును, ఇన్ది - లేక, ఉడన్ - అస్పృశ్యుడే, పిరియ - విశ్లేషించగా, నేర్ క్క - మిక్కిలి, అతివట్టిన్దు - జ్ఞానముకలతడెంది, ఉన్ద్రాదుమ్ - చూచినవారును, అఱక్కలన్ద - మిక్కిలికలతడెందంగా, పేర్ కేట్టు - (భగవంతునియొక్క) తిరునామములనువిని, అతివుపెన్ద్రా - జ్ఞానములభించిన, మాఱన్ - ఆధార్వరము, శీలమ్ - (ఇది) స్వభావముగనున్నది.

3౬.

ఆవ.— (తీర్ ప్పారిలాత) ఇతి-ప్రణయిత్వగుణవిశిష్టవస్తువై ప్రత్యక్షమకవసుభవికృష్యేతామల్ ప్రకృతివికృతియాయ్ మోహిత్తుక్కిడక్క; ప్రేమపరవశర్ ప్రతిక్రియపణ్యతేడ, అత్తైబుద్ధసుహృత్తుక్కో “ఇతననురూపమ్” ఎత్తటిన్దు, అనురూపమాన నిదానత్తైయుమ్ తత్పరిహరత్తైయుమ్ విధిక్కిటపాశురత్తైయునునదిత్తరుళిచ్చెయ్కితార్. అత్తెజ్జనేయన్దిల్; క్కీట్టజ్జానవసుభవమ్ మానసానుభవమాత్రమాయ్ బాహ్యకరణయోగ్యమల్లామైయారే తన్దశైయైత్తానుతియాతడడి మోహిత్తుక్కిడక్క, పరిసరవర్తికళాన పరివరత్తైక్కిణ్డుకలన్ది ౧ * సర్వాన్దేవాన్నుమస్యన్దియిన్దుడియేపరివిన్ కనత్తారే పరిహరిక్కివొరుప్పడ, ఇవర్ ప్రకృతియతిన్ద శ్రీమధురకవిప్రభృతికళాన ప్రబుద్ధసుహృత్తుక్కో తైవిలక్కి ఉచితపరిహరత్తైవిధిత్తుచ్చొల్లుకిపడియై; కలన్దుపిరిన్దరైమకళివట్టివుకణ్డుకలన్ది పరివిన్ కనత్తారే, దేవతాన్దరపరైయాయ్ ప్రతిపన్నభాషిణియానకట్టువిచ్చి పాశురన్దొణ్డువెటియాట్టారే పరిహరిక్కిత్తేడుకిట తాయ్మారైన్కి, ఇవల్ ప్రకృతియతియుముయిర్ త్తోట్టియానల్ నోయిన్ నిదానత్తైనిరూపణముఖత్తారే యత్తిన్దాళాకొన్దొణ్డు, “కృష్ణన్దానూకవన్దనోవుక్కు, అవన్దొన్దే పరిహరిక్కుమత్తోట్టియానల్ శైయికిటవై పరిహరమల్, దేవతాన్దరస్సర్వత్తుక్కుమ్ తత్సమ్మన్దిస్సర్వత్తుక్కుమ్* తేర్ ప్పాకనారాన్ * వన్దువరాపతిమన్దైయాశ్రయత్తు * మాయన్దుమరడినీఱుకొన్దొణ్డియముయిల్” ఎన్దువెటివిలక్కిన పాశురత్తారేయరుళిచ్చెయ్కిట*తీర్ ప్పారైయామినియిల్ తాత్పర్యత్తై “తీర్ ప్పారిలాత మయల్ తీరక్కలన్దమాల్” ఎన్దుతోడన్దియరుళిచ్చెయ్కితార్నై.

వ్యా.—(తీర్ ప్పారిలాతమయల్ తీరక్కలన్దమాల్) ౨ * మన్దైయిరున్దుకుఱ్ఱావియిల్ ౩ * మయత్పొరున్దొణ్డుతలనతుతీర్, ౪ * పిల్ద్రేరున్దొణ్డులక్కిలన్దసర్వేశ్వరన్. (ఓర్ ప్పాతుమిన్ది యుడన్దిరియ) పిరిక్కెక్కుపేతునిరూపణ మత్సల్పముమారాయామల్, పెరుక్కొణువన్ద్రేయడిశుడుమాప్పొలవుమ్, అభిషేకమహాత్మవమ్ మరైన్దరణ్యప్రవేశమానాప్పొలవుమ్, ఉడనేపిరియ. ౫ “పేత్తెన్దెన్దెన్దిరియేని” ఎన్దుతల్, ౬ “పారుట్కోపిరివెన్” ఎన్దుతల్ శైయామల్, కలన్దకలవికనవెన్దులామ్మడి అశబ్దితమాకవకల. (నేర్ క్కవటివట్టిన్దు) ౭ “శత్రుఘ్నాన్దరస్థితః” ఎన్దుమ్మడి భరతాశ్వాన్ నిన్దాప్పొలే నిల్లామోహితాప్పొలేమోహిత్తు. నేర్ క్కవటివట్టిన్దయవతు- * మన్దైయిరున్దుకుఱ్ఱావియిత్తాట్టిలుమటివుకలన్ది. అఱ్ఱు-కాణవుమ్ కేట్టువుమ్ పేళవుమ్ పిన్ శెల్లవుమ్ త్తమైయాయరున్దారో, ఇఱ్ఱు - * కువరైత్తడన్దొణ్డుమ్ కోవైచ్చెన్దాయుమ్మయన్దు ౮ * మతియెల్లామూర్ కలన్దిమయన్దియిన్దొణ్డిక్కిటటు. (ఉన్ద్రాదుమఱక్కలన్ద) ౯ “యేతురామస్యసుహృదస్సర్వేతేమాధచేతసః” ఎన్దుమ్మడి, అత్తైక్కిణ్డు అన్దైయరుమ్తోట్టియరుమ్ తొవక్కుమానారమ్మిమికవుమటివుకలన్దిక్కిడక్క, శ్రీకాన్ద్రైయారైప్పొలే మఱ్ఱళాశాసనపరైయానమాతా, సర్వాన్దేవాన్నుమస్యన్దిరామస్పృశ్యేయశస్వినః” ఎన్దుమ్మడియే ఎత్తైయాకిలుమ్ శైయతు ఇవరైమిట్టత్తేడ, అవ్వళివరే దేవతాన్దరపరైయాయుప్పొళురుకట్టువిచ్చియతుక్కుపరిహరమాకచ్చొల్లుకిట * కర్కమిత్తెచ్చియుమ్ కర్కణ్డొణ్డుమ్ శైయామాకిటన్ద్రవ్యజ్ఞశారే * ఇళన్దైయవత్తుక్కిత్తాడుకిటపడికలైక్కిణ్డు ఇవల్ ప్రకృతియతియు ముయిర్ త్తోట్టియానవళత్తెన్దెన్దేత్తు “తేర్ ప్పాకనార్ క్కివో శన్దెతుఱ్ఱాయ్ త్తిన్దొన్దెన్దు” ఎన్దు-నోయ్కునిదానత్తైయుమ్, అతుక్కుపరిహరమాక * శఙ్కుకర్కరమేన్దొన్దొణ్డుమ్మడియైయుమ్, * మాయప్పిరాన్ కక్కుల్ వాట్ తుతలైయుమ్, * పెరున్దెన్దెన్దేన్దొణ్డుమ్మడియైయుమ్, “కళిటట్టపిర్నాన్దరనామత్తార తవళప్పొడిక్కిణ్డు నీటిట్టుమిన్” ఎన్దుమ్, “మాయన్దుమరడినీఱుకొన్దొణ్డియముయిల్” ఎన్దుమ్, “వణన్దొర్ కళో మాయప్పిర్నాన్ద

౧॥ రా.అ.౨౨౨.

౨॥ ౩౪.

౩॥ ౩౪-౧౦.

౪॥ ౩౫.

౫॥ తి-మొ-౨౩-౩.

౬॥ తి-వి-౧౧.

౭॥ రా.అ.౨౨-౪.

౮॥ ౪-౩.

౯॥ రా.అ.౪౧-౨౦.

౧౧౬

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౬-తి. తీర్ప్పారై వ్యాఖ్యానజ్ఞ.

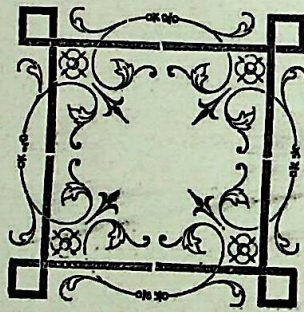
మర్ వేతమవల్లారై” ఎత్తుమ్, “వేతమవల్లార్ కక్కొణ్ణు” ఎత్తుమ్, “ఊత్తైయిర్ కణ్ణిపిరాళ్ కక్కొల్ వాళ్ త్తుమిన్” ఎత్తుమ్, “వణ్ణువరా పతిమన్ను నైయేత్తుమిన్” ఎత్తుమ్ కొన్న పడియైక్కేట్టు, * తొట్టతాడిత్తు మణిపణ్ణు కాక్కొట్టెయ్ తు నోయ్ తీర్ న్దప్రకార తై - వేర్ కేట్టటివు పెవ్ వా నెన్దిఱు (మాఱ్ కేలమ్) ఆత్వార్ స్వభావమితు వాయిల్ యు. ౧ * శెవిక్కినాతకీ ర్తియైక్కేట్టై సత్తయా బాధక మాకవుమ్, ౨ “శెవిక్కిన్ న్నమావతువుమ్ శెట్టణ్డార్ నామమ్” ఎన్దిఱ ౩ * కేశవక్కి ర్తియైక్కేట్టై సత్తై పెఱవుమాయి తేయిరుప్పతు. ౩౬.

పెరియజ్జియర్ తిరువడిక శ్లేశరణమ్.

తాత్పర్యము. — “మణ్డైయిరున్దు” అను తిరువాయ్ మొట్టియం దాత్వార్లకుఁబుట్టిన సంశ్లేషాభినివేశము శమించునట్లు సంశ్లేషించిన సర్వేశ్వరుఁడు నిర్దేతుకముగ విశ్లేషింపఁగా నావిశ్లేషమును సహించుటకశక్తులై మునుపటికంటె మిక్కిలియధికముగ మోహించిరి. ఇట్లు మోహించి యున్న యాత్మార్లయొక్క మోహమును జూచిన బంధువుల మోహమును నిషిద్ధానుష్ఠానములచేఁ బరిహరింప యెత్నించిరి. వారిదురస్థానములను జూచిన మధురకవులు మొదలగు ప్రియ సుహృత్తులు సహింపనివారై భగవన్నామసంకీర్తనముచేఁ బరిహరింప వలయుగాని దేవతాంతరములచేన పరిహార్యమనిజెప్పి యాదురస్థానములను నివర్తింపఁగా భగవద్దివ్యతిరునామానుసంధానముచే నాత్మార్లు సత్స్వభావమునుబొందిరి. ౩౬.

నాలామ్బత్తిల్ - ఆత్మానిరువాయ్ మొట్టి మున్ శ్రీత్ యు.

ఆక - తిరువాయ్ మొట్టి - ౩౬ — పాట్టు - ౩౯౮.

శ్రీ ౧.

ఆధ్వార తిరువడిక శేషరణమ్.

ఎమ్మెరుమానార్ తిరువడిక శేషరణమ్.

తిరువాయ్ మొళి.—నాలామ్బత్తు వద్రాన్దిరు వాయ్ మొళి-౧-సా-శీలామిల్లా వ్యాఖ్యానజ్జల్.

మూ.—శీలమిల్లా చ్చిటియ నేలుమ్ శెయ్ వినై యో పెరి తాన్. ఇలముణ్డాయ్ ఇనమూర్తి † నారాయణా వెన్దెన్దు. కాలన్దోఱుమ్ మానిరున్దు కై తలై పూశలిట్టా. అక్కలమేని కాణ వారాయ్ కూవియున్దొళ్ళాయ్. ౧॥

ఆ.—(శీలమిల్లా) పరమపురుషుని శేషజనితనిరవధికవ్యసంతా లే మోహదశాపన్న రానవాహ్వార్, అమృతకల్పమాన తదీయదివ్యనామజ్జ శిష్యుడై యశ్రవణతైరేలబ్ధసంజ్ఞరాయ్, అన్దవిశ్లేషవ్యసమసహూనరాయ్ “కాణవారాయ్” ఎన్దెమ్మెరుమానై కూప్పిట్టబ్బెక్కితార్. *

ఆర్తరుడైయ వార్తయై ప్పొక్కాతా యలై, ఆర్తియైయతీయాతాయలై, ఆర్తియైపోక్కమాట్టాతాయలై యెన్దెన్దు కాలన్దోఱుమ్ నానిరున్దు నైత్తోఱు తిరన్దాల్ కోలమేని కాణవరుకితలై, ఉన్బాడేయై నైక్కువియున్దొళ్ళుకితలై; ఇప్పడియుక్ కృపైక్కువిషయమల్లాత పడియై నైయకల్ శీనవిన్దమహాపాపత్తుక్కల్లామ్ కీటాదికశిలుమతిక్షుద్రనాన నానాశ్రయమానపడి యెజ్జ నేయో వెన్దితార్. ౧.

పన్నీ.—ఏహాన్దిరు వాయ్ మొళియిల్, కీర్త్ ౧ “ఏత్తుతలుమ్ తోఱుతాడుమ్” ఎన్దు - భగవన్నామశ్రవణతాత్పరతనాశ్వాసమ్ అన నైక్కిట్టియనుభవిక్కైక్కుడలన్దియే, అలాభతారే ఆర్తలాక్కుడలాక్కుయారే అభినివేశాతిశయతైయును డైయవివాహ్వార్, తమక్కును భావ్యనాన సర్వేశ్వరనుడైయ; అభిలవస్తున తైయుమజీయామర్ నోక్కు మసాధారణసమ్మన్ తైయుమ్, అనన్యార్తమాక్కి యనుభవిప్పిక్కు మాదార్యతైయుమ్, అనన్యార్తమాన వాశితర్ పక్కలత్వన్త భవ్యతైయైయుమ్, అవర్కళుక్కాశాజనకమాన అభిరూప్యాతిశయతై యుమ్, ఆరున్దొఱిలో శెయ్ తు మాశితర్ క్కపేక్షితన్దొడుక్కున్దుడియైయుమ్, ఆకైక్కు దీపకమాన ఆన్తరస్థితియైయుమ్, అన్దవ వస్తానత్రినుడైయ పతిశయిశభోగ్యతైయైయుమ్, భోగ్యతానిబద్ధనమాన వభినివేశాతిశయజనకత్వతైయుమ్, ఆభినివిష్టర్ క్కు నుభావ్య మాన విసాధారణచిహ్నవ తైయైయుమ్, అభిలవేదవేద్యత్వతైయుమనుస్థిత్తు, ఏవంవిశిష్ట నాన భోగ్యభూతత్వక్కులనుభవాభినివేశతా త్పిఱన్దవార్త్యతిశయ తైయరుళిచ్చెయ్ తిత్తార్. *

అన్య.—ఇలమ్ ఉణ్డాయ్ ఇనమ్ (౩) మూర్తి నారాయణా ఎన్దెన్దు (౬) కాలన్దోఱుమ్ యాక్ ఇరున్దు (౯) కై తలై పూశ లిట్టార్ (౧౨) కోలమ్ మేని కాణ (౧౪) వారాయ్ కూవియున్దొళ్ళాయ్ శీలమ్ (౧౮) ఇల్లా శిరియనేలుమ్ శెయ్ (౨౧) వినై పెరితార్. (౨౩),

పన్నీ.—యతత్పాత్రి, అభిలవతైయైయుమ్ నోక్కు మసాధారణసమ్మన్ తైయైయు నీయై నైయన్దికరియానొట్టైక్కు నాకపజ్జి పాపాతిశయమిరున్దపడియై నైన్దితార్.

† “ఇనమూర్తి” ఎన్దు పాతాన్తరమ్.

౧॥ ౩౬ - ౧౦.

అవేతానిరవేక్షమాకప్రభయాపత్తిరే అఖిలపదార్థతైయుమ్, అముతుశెయ్తుసత్తైయెనోక్కిననా! ఏవంవిధమానరత్నణత్తుక్కు విరకటి కైక్కి-డాన విలక్షణజ్ఞానతై, (౩) వడివాకవుడైయవనే! ఇప్పడివిరకటిన్దురత్తికైక్కి-డాన అప్పభక్తిన్ద్రసమ్మన్ద్రతైయుడైయనానవనే! ఎన్జెన్జు పలపడియుమున్ద్రభావతైవొన్ది, (౬) ఒరుకాలమొట్టియామలెల్లాక్కాలత్తియమ్, వ్యతిరేకత్తిలక్షీయుమ్మడియానస్వరూపతైయుడై యనాన్, “ఉన్నైక్కాణవేణుమ్” ఎన్దిఱిఱాబన్దమడియాకవరున్దియరున్దు, (౯) కై, తలైయిలేయామ్మడి, మహాధ్వనియాకక్కుప్పి ట్టాల్, (౧౨) దర్శనీయాకారమాన, ఉక్ వడివై, నాన్కణ్డనుభవిక్కుమ్మడి, (౧౫) వరుకిటిలై; ఆతువుత్తరత్తుక్కుప్పోరాతాకిల్ ఎన్నై యక్లేయత్తైత్తుమ్కొళ్ళుకిటిలై; ఆతలాల్ నాన్ నన్దానచరితమ్, (౧౮) ఇన్దియే, అఱివిలియానత్తుద్రనాయరున్దేనేయాకిలుమ్, నీజగత్సృష్టిప జ్ఞామోపాతి సద్గుల్పమాత్రత్రాలియై కాయకపర్యన్తమాకవనుష్టిత్తై, (౨౧) పాపమ్, ఆతిమహత్తాయరున్దతిత్తే. (౨౩) ఓఎన్నుమత్తై-నెలుప్పిన్ మికుతియై క్కొట్టుకిఱు. శీలమ్ - శుచియానదరితమ్.

౧.

అవతారిక — మధురకవులు మొదలగు ఆత్మబంధువులు సాదించిన ప్రకారముగ నీయాహ్వాన్దనియెడి నాయకికిఁబుట్టిన మోహము భగవన్నామసజ్జీర్తనముచే దీరగా నాహ్వాన్ద జ్ఞానసంపన్నులైపుట్టినజ్ఞానముచే భగవదనుభవరూపముగు ఫలములభింపనందున మిక్కిలి విష జ్ఞులై విషాదాతిశయముచే జూచినవారందఱును నీరైకరుగునట్టితిరువాయ్మొట్టియందు ఘోషించుచున్నారు.

అర్థము — (ప్రళయకాలమునందు) భూమిని నుదరమునదుంచినవాఁడును విలక్షణజ్ఞానమును (౩) శరీరముగాఁగలవాఁడును నైన (శరీర శరీరభావసంబంధముకల) నారాయణుఁడా! అనిపలుమారనుసంధించి (౬) ప్రతికాలముందును నేను ఆశతోనుండి (౯) హస్తములు శిరస్సు నందుండునట్లు గెట్టిగాఁబిలిచినయెడల (౧౨) సుందరమైన శరీరమును (నేను) నాత్మత్కరించుటకు (౧౫) వేంచేయకయున్నావు (నన్ను) పిలుపిం పనివాఁడును నైతివి; మంచిచరిత్రము (౧౮) లేకయే చిన్నవాడనైనను చేసిన (౨౧) పాపము గొప్పగానున్నది. (౨౩)

౧.

ఈ. — ౧ [వర్షేణబీజంప్రతిసంజ్ఞహర్ష ఎన్దు] వర్షమ్ విల్లున్దాల్ తన్నుణర్ త్రియాలన్ది తేబీజమ్ పరువమ్ శెయ్కి ఆతు; అప్పడియే తిరునామప్రసంగ్గత్తిలేయుణర్ న్దారే. “ఎన్జువరా పతిమన్న నై యేత్తుమిన్” ఎన్దమృతసంజ్ఞేవనియాన తిరునామప్రసంగ్గమేళిశిరోపచారమాకవుణర్ త్రియుణ్డాయిల్లు, అత్తాల్ పెల్లియిలమ్-మున్నుత్తైమోహతైయుమ్మి కైక్కు-టుప్పానవిత్తనై. మోహదళైయిలననుసన్ధానత్తాలేళ్ళేమిల్లై. పిఱన్దవుణర్ త్రిపేల్లిక్కుడలల్లామైయాలేళ్ళే శతైవిళైక్క, అత్తాలేకూప్పిడుకిఱార్. ఉఱక్కత్తిల్ పళిపొలుక్కలామ్, ఉణర్ న్దాలు ణ్డన్దినిఱ్ళి వొణ్ణాతిత్తే.

ఉణర్ న్ద వనన్దరమ్ పొలుక్కవొణ్ణాతపడితమక్కుప్పిఱన్దవలాభక్లేశ తైయనుసన్దిత్తు; ఆవనాపత్తుక్కుతవుమ్ స్వభావనాయుక్కిఱపడియెయుమ్; ఆపత్తుక్కు నిదానమటిన్దు పరిహరిక్కవల్ల నెన్దుమ్; ఆపత్తుక్కుతవుకైక్కి డాన ప్రాప్తియెయుడై యనానతు, పిరిన్దాల్ పొలుక్కవొణ్ణాతపడియానవడివల్లకై యుడై యనానతు, ఆపత్తుక్కు

జీ-౨. — శీలమిల్లాప్రవేశే. కీర్త - మోహమాయరుక్కు, ఇక్లేయుణర్ త్రివరుక్కుపేతువేతెన్న (వన్నేత్యాది). ఏత్తెర్నిమిత్తైరపరై శ్చసుభూస్సంబోధితప్రాగపిసాధుసిద్ధైః । వాతాతపక్తాన్తమివప్రణప్తంవన్నేణబీజంప్రతిసంజ్ఞహర్ష ఇతిసుందరకాండే ఏకోనత్రింశే - బీజమెన్దు- తత్కార్యమానసస్యమ్కొల్లప్పడుకిఱు. “వాతాతపక్తాన్తమివప్రణప్తమ్” ఎన్దిఱిఱాబన్దమడియాకవరున్దియరున్దు, (౯) కై, తలైయిలేయామ్మడి, మహాధ్వనియాకక్కుప్పి ట్టాల్, (౧౨) దర్శనీయాకారమాన, ఉక్ వడివై, నాన్కణ్డనుభవిక్కుమ్మడి, (౧౫) వరుకిటిలై; ఆతువుత్తరత్తుక్కుప్పోరాతాకిల్ ఎన్నై యక్లేయత్తైత్తుమ్కొళ్ళుకిటిలై; ఆతలాల్ నాన్ నన్దానచరితమ్, (౧౮) ఇన్దియే, అఱివిలియానత్తుద్రనాయరున్దేనేయాకిలుమ్, నీజగత్సృష్టిప జ్ఞామోపాతి సద్గుల్పమాత్రత్రాలియై కాయకపర్యన్తమాకవనుష్టిత్తై, (౨౧) పాపమ్, ఆతిమహత్తాయరున్దతిత్తే. (౨౩) ఓఎన్నుమత్తై-నెలుప్పిన్ మికుతియై క్కొట్టుకిఱు. శీలమ్ - శుచియానదరితమ్.

“అత్తాలేకూప్పిడుకిఱార్” ఎన్దతైవి సరిప్పిక్కిఱార్ (ఉణర్ న్ద వనన్దరమిత్త్యాది). “ఘానముణ్డాయ్” ఎన్దతైప్పల్లి (ఆపత్తుక్కు తవుమ్స్వభావనెన్దు). “ఘానమూర్తి” ఎన్దతైప్పల్లి (నిదానమటిన్దెన్దు). “నారాయణా” ఎన్దతైప్పల్లి (ప్రాప్తియెన్దు).

[౧౮]

తరువాత మొట్టి. — ౪-౪. ౭-౮. ౧-పా-శీలమిల్లా వ్యాఖ్యానజల్.

౨౨౯

ఈ. - లిలేవిరోధియైపోక్కియు తప్పుకొక్కడానశక్తియైయుడై యనావతు, అతుక్కిడానపరికరముడై యనావతు, వరై
 యా తేయెల్లారైయు మొక్కరక్షిక్కవల్లనావతు, ఇప్పడియరుక్కత్తమ్మాల్ మొక్కతవక్తాణామైయాలే, పరమడద
 త్రిలేయరుద్దానాకిలుమవ్విరుప్పనిలై కులైన్దువన్దుముకణ్ణాట్టుమ్బడి ఆ రియాలే, నిరమ్మిల్ మోరుకడల్ కై యెడుత్తుక్కు
 ప్పిట్టాప్పాలే, కేట్టారడై యనీ రామ్బడికూప్పిడుకితార్, ౧ “హారామ హలత్తణహాసుమిత్రే” ఎన్టాప్పాలే; ౨ [త
 థాపినూతేనేత్యాది] శ్రీకాసలై యూర్ పెరుమాళై ప్పిరిన్దవాల్ మోమైయాలేకూప్పిడ, శ్రీసుమన్త ౧౯, “అవరై ప్పిరి
 న్దోమ్” ఎన్టుకూప్పిడ వేణ్ణాకాణమ్, తామేవన్దువుకురువర్ కాణమ్” ఎన్టు ఆశ్వాసవచనమ్బణ్ణినాన్. [సూతేన]
 శొన్నవారై “ఆప్తమ్” ఎన్టు కైక్కొళ్ళవేణ్ణమ్బడి అన్తరజ్జనావతు, సారథికోళొల్లుమతెల్లామాప్తమితే. [సుయు
 క్తవాదినా] అతిలైయేయాకిలుమ్, వారైయై కేట్టాల్ “ఇతు అప్పడియే” ఎన్టు విశ్వసిత్తు ఓడుకిఱశోకమ్ తీరుమ్బడి
 వారై శొల్లవల్లనావతు. [నివార్యమాణా] ఇననాలే, ఇతు వేణ్ణా” ఎన్టు తడుక్కప్పడానిఱ్ఱుచ్చెయ్ తేయుమ్. [సుతశో
 కకర్మితా] ఇప్పడి యివనివనైప్పొరప్పాలియచ్చొల్లుణ్ణాట్టిల్ నివృత్తచూకాతితే ఇవళి పిరిన్దవిషయ త్రిలాన్ మోమై.
 నెడునాళి కూడిప్పెల్ మిత్తై యై ప్పిరిన్దాల్ తరిక్కప్పొకాతితే. [నచైవ దేవీవిర రామకూజితాత్] పిఱర్ కణ్ణీరైయుమ్
 మాల్ మి, ఇతుక్కుమున్బుశోకమ్ పుతియత్తుణ్ణాతే పొన్దవళి, కూప్పిడుకిఱ కూప్పీట్టిల్ నిన్టుమోవిల్ మిలళి; కూప్పిడు
 కిఱపోతుతాన్ కేట్టార్ క్కడై య ఇరక్కమ్ పిఱక్కుమ్బడి కుయిల్ కూవినాప్పొలై కాణమ్ కూప్పిడువతు. కూప్పిట్టపాళు
 రమ్ ప్రియేతి పుత్రేతి చరాళువేతి చ] పిరిన్దాల్ తరిక్కవొణ్ణాతపడి యెనక్కినియవరే!, ఉమ్మై ప్పిరిన్దారుడై యవాల్ మో
 మైక్కునివర్తకరానవరే!, సర్వరక్షిత్ కుడియిలేపిఱన్దు పెల్ మతామై నలియలామో?. ఎన్టు అవళి కూప్పిట్టా
 ప్పొలైయివరుమ్ కూప్పిడుకితార్.

*

ముతత్వాట్టు. నెడుక్కాలమ్ కూప్పిడచ్చెయ్ తేయుమ్ విషయాకరియాలతపడియాకనాన్ పణ్ణిన పాప త్రి
 మికుతియిరుక్కిఱపడియే న్నెన్దితార్.

శీ. అ. - “కోలమ్” ఎన్టైప్పల్ మి (వడిన్దుకన్దు). “అథ్ కడలై క్కడైన్దుప్పనే” ఎన్టైప్పల్ మి (శక్తియైయుడై యనావతెన్దు). “అడ
 లాళియానే” ఎన్టైప్పల్ మి (పరికరముడై యనావతెన్దు). “వైయణ్ణొణ్ణామనా” ఎన్టైప్పల్ మి (వరయాతేయిత్యాది). “వళ్ళ
 లేయో, వామనావో” ఎన్టైప్పల్ మి (కూప్పిడుకితార్ కన్దు). ఇవిషయ తైప్పిరిన్దాల్ మోమైయాలే కూప్పిట్టతుక్కు దృష్టాన్తద్యయమ్
 (హారామేత్యాది), మున్దికు - భర్తృవిశ్లేషత్తిల్ పిరాట్టికూప్పిట్టతు; ఇరణ్ణావతు - పుత్రవిశ్లేషత్తిల్ శ్రీకాసలైయూర్ కూప్పిట్టతు.
 “హారామహలత్తణహాసుమిత్రే హారామూతస్సహమేజనన్యా” ఏవేవిపద్యామ్యహమల్పభాగ్యా మహర్ణ వేనారివమూఢవాతా” ఇలిసున్దరకాణ్డే
 ౭ స్తవింశసర్గ. “తథాపినూతేన సుయుక్తవాదినా నివార్యమాణా సుతశోకకర్మితా” నచైవ దేవీవిర రామకూజితాత్ ప్రియేతి పుత్రేతి చరాళువేతి చ”
 ఇత్యయాధ్యాకాణ్డే. “తథాపినూతేన” ఇత్యాదిక్కువ్యాఖ్యానమ్ (శ్రీకాసలైయూరిత్యాది). నివార్యమాణాయద్యపి, తథాపియన్తపడి.
 “సూతే” ఎన్టార్ - ఆప్తతై తోన్టుమోవెన్దు (సారథికోళిత్యాది). (ఇననైప్పొరప్పాలియచ్చొల్లుణ్ణాట్టిల్) “సూతేన” ఎన్టుమ్, “సుయు
 క్తవాదినా” ఎన్టుమ్ - సుమన్తనైప్పొరప్పాలియచ్చొల్లుణ్ణాట్టిలైన్దు. పొరప్పాలియ - మికవుమ్ పూర్ణమాక. ౩ “మహతాతపసా” ఎన్టై
 ప్పల్ మి (నెడునాలిత్యాది). “దేవీ” ఎన్టుక్కుభావమ్ (పిఱ్ఱిత్యాది). పుతియతు - మూతనమానతు. స్వల్పమెన్టుమామ్. ప్రలాపాత్
 ఎన్నాలే. “కూజితాత్” ఎన్టుక్కుభావమ్ (కూప్పిడుకిఱపోతిత్యాది). ౪ “కోకిలానాన్తుకూజితమ్” ఎన్నుక్కడవతితే. ఇరక్కమ్ -
 అర్చితై. “ప్రియ” ఇత్యాదిక్కుభావమ్ (పిరిన్దాలిత్యాది). పెరుమాళై పెన్ మివరుక్కు సరకమిలైయై కైయాలే, విశ్లేషమఖనివర్తకత్వతై.
 * పుత్రశబ్దార్థమాకవరుళిచ్చెయ్ కితార్ (ఉమ్మైయిత్యాది).

*

ముతత్వాట్టు (శీలమిల్లావిత్యాది). “కాలన్దోలుమ్” ఇత్యారభ్య, “కూవియుమ్ కొళ్ళాయ్, కేయవినైయో పెరితార్” ఎన్టైవ
 క్షిత్తవతాన్తై (నెడుక్కాలమిత్యాది).

ఈ.—(శీలమిల్లా) శీలమూసతు-నన్నె. అతావతు-వృత్తమ్. వృత్తతై-శీలమెన్నక్కడవతితే. ఇప్పోతునన్నె, యిల్లావిట్టల్, మేలూరునన్నెయ్యుణ్ణాక్కొళ్ళుకై కోరాశ్రయముమిల్లెకిడిరెన్నితార్ (శిటియనేలుమ్) అత్తా అణువాయ్, జ్ఞానమ్ విభువాయితే యిరుప్పతు, అన్ద్రామైయాలే జ్ఞానప్రభయడగ్గి, ఆత్మసద్భావ మాత్రమే యాయుధముకాణుమ్. ఇప్పోతుమొరునన్నెయిన్జిక్కే, మేలుమొరునన్నె యార్జిత్తుకొళ్ళుకై కాశ్రయమిల్లాతపడి శిటియనాయునన్దేనేయాకిలుమ్. (శెయ్విన్నెయో పెరితాల్) పణ్ణిసపాపత్తైప్పార్ త్తవాత్తే, చిదచిశ్వర తత్త్వత్రయత్తైయుమ్ విభాక్కొలైకొళ్ళుమ్బడి పెరుత్తిరున్దతు. సంసారికభుజ్జయ కున్ద్రున్దైప్పొటుక్కు మీశ్వరనుడై యగుణజ్జలిలుమ్, అవత్తన్ద భక్తిరూపాపన్న జ్ఞానత్తిలుక్కాట్టిల్ పెరితాయాయ్ద్రున్ద్రుక్కుటతు; అన్దజ్ఞానము మకిళ్ళిత్తరయాయ్, అగుణజ్జభుమ్ సడైయాడానిఱ్ఱుచ్చెయ్తేయితే పాపమనువర్తిక్కుటతు. లోకత్తిల్ పెరియతు తత్త్వత్రయమాయ్ద్రు, అతిలుమ్ పెరియతాయ్ద్రున్ద్రున్దైయుజ్ఞానమ్, ఇత్తైయుమ్, విభాక్కొలై కొళ్ళుమ్బడికాణుమ్ పాపత్తికపెరుమై. (శెయ్విన్నె) ఇతుతా నీశ్వరనైప్పోలే సబ్బల్పిత్తువన్దతన్దే, ఇతడై యచ్చెయ్తన్ద్రుతితే. (ఓ) ఇతెన్నవాశ్చర్యమ్. అన్జిక్కే విషాదసూచకమాతల్. తిరునామప్రసంగత్తిలే యుణరు మ్బడియానారాకిల్ ఇవర్క్కుపాపమావతెన్నెన్నిల్, అప్పడి సత్తాధారకమానవస్తువై యిప్పోతు యథామనోరథ

౬-౨.—“శీలమ్” ఎవ్వార్ - వృత్తతైచ్చొల్లుమొవెన్న (వృత్తతైయిత్తాది). ఆక, ఇత్తార్-౧ “శీలంస్వభావేనద్వృత్తే” ఎన్నిటపడియే ఇవిడత్తిల్, శీలమెట్టు - సద్వృత్తతైచ్చొల్లుకిటతు. మేలుక్కుయోగ్యతైయిల్లెయిన్జిటతు - “శిటియన్” ఎన్జుజ్ఞానశూన్యతైయైచ్చొల్లుకై యారే. (అశ్రయముమిల్లెయెన్దతు) జ్ఞానముజ్ఞానపోతన్దోసతైయుళ్ళు, అన్దజ్ఞానమిల్లామైయాలే అశ్రయముమిల్లెయిన్జిటార్. ఎల్లార్క్కు మత్తాక్కో అణువెన్జిటలొవ్వాలో, ఉమక్కువాశియేతెన్న; ఇన్జుచ్చొల్లుకిటతు - అణుత్వమెట్టు, జ్ఞానసూక్ష్మతైయిన్జిటార్ (అత్తావణువాయితాది). అల్లార్తార్క్కుమ్ స్వరూపమణువాకిలుమ్ జ్ఞానవైభవమాకిలుమ్డే, అతువుమెన్జిక్కిల్లెయెన్దపడి. ఇత్తార్ - స్వరూపసజ్జోచమకొల్లుకిటతెన్ద, జ్ఞానసజ్జోచతైప్పద్రు - “శిటియన్” ఎన్నిటతెన్దపడి. “శీలమిల్లా - శిటియనేలుమ్” ఎన్జుకూట్టిభావమ్ (ఇప్పోతు మిత్తాది). శీలమిల్లాచ్చిటియనేలుమ్ - సద్వృత్తమిన్జియేయటివిలియాన తుద్రనాయునన్దేనేయాకిలుమ్. ఇన్నతైప్పద్రు పెరియతెన్నామై యారే యరుచిచ్చెయ్కిటార్ (పణ్ణిసవిత్తాది). ఇతు - పాపత్తియడైయ వైపులపరమ్. “పెరితు” ఎన్జుతుక్కుతాత్పర్యాన్తరమ్ (సంసారి కలిత్తాది). ఇతు - ప్రకారాన్తరేణవై పుల్యపరమ్. ఇక్కే - ౨ “శ్రీరక్తేశత్వద్గుణానామివాన్ద్రోహణాంకపారదృశ్యాయతోహమ్” ఇత్తాద్యనుసన్దేయమ్. “పెరితు” ఎన్జుటిన్దపడియెప్పడియెన్న (అన్దజ్ఞానముమిత్తాది). “గుణజ్జలిలుమ్పెరితు” ఎవ్వార్ పోరాతో, భక్తిరూపాపన్న జ్ఞానత్తిలుక్కాట్టిల్ పెరితెన్దార్ - సాపాధిక్యమ్తోన్ద్రుమ్బడియెప్పడియెన్న (లోకత్తిలిత్తాది). ఇవిడత్తిలేముతలిశో, “క్రీడే తానే, శిటియన్” ఎన్దైయారే- జ్ఞానప్రభయడగ్గిన్ద్రున్దైయుజ్ఞానసజ్జోచమ్ కొల్లిన్ద్రున్దే; ఆయరుక్కు, భక్తిరూపాపన్న జ్ఞానత్తిలుక్కాట్టిరెన్ద- జ్ఞానముజ్ఞానతాకవరుళిచ్చెయ్కిట వితు శేరుమా” ఎన్జుకేట్రు; “కేవలమెన్జుమిల్లె” ఎన్నిటతెన్ద; అవనైప్పెటుకైక్కుటుప్పొయిరుప్పొరు సాధనానుష్ఠానమ్పణ్ణుకైక్కిడాన్దజ్ఞానమిల్లె, అవత్తన్ద ౩* మయర్వణమతిన్దలమాకిట భక్తిరూపాపన్న జ్ఞానమున్దై ఎన్జురుళిచ్చెయ్వర్. ఇల్లై గూడిర్ కూప్పడక్కుడాతితే. శెయ్విన్నె - శెయ్తవిన్నె. “శెయ్” ఎన్జుతికాభావమ్ (ఇతుతానిత్తాది). “శెయ్విన్నె, ఓ” ఎన్జుతుక్కు భావమ్ (ఎన్ద్రాపాపతైయిత్తాది). తటస్థశక్తైయై యనుపదిత్తు పరిహరిక్కిటార్ (తిరునామేత్తాది). యథామనోరథమనుభవిషియామై

అ-౨-వి. — ౨ “శ్రీరక్తేశత్వద్గుణానామివాన్ద్రోహణాంకపారదృశ్యాయతోహమ్ । ఓఘేమోఘోదన్యవత్త్వద్గుణానాం తృప్తావూ రంవర్తతాన్దాన్దీపాత్రమ్,” ౪ “హైహస్తాన్ద్రు నిరన్తరసన్దతాత్తాపాప్తాహేనామవదగ్గోయమచిన్ద్రుశక్తిః । యస్త్వత్ప్రపాజలధిమవ్యతి వీలభేల ముల్లభ్యయత్యక్రభాసురభాగధేయాన్” — (లోకత్తిల్ పెరియతు) ప్రకారాన్తరేణ వైపుల్యాపపాదకమ్. “పెరితాల్” ఎన్ని టవిడత్తిలే-వైపుల్యముమ్ దార్ద్యముమ్ వివక్షితమెన్జు తాత్పర్యమ్.

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౭-తి. ౧-పా-శీలమిల్లా వ్యాఖ్యానభర్త.

౨౩౧

ఈ. — మనుభవిక్కుప్పె తామైయాలే యిక్కుక్కడిపాపమేయి. ౧ [మమైవదుష్కృతంకిళ్ళిత్] ఎన్ద్రాళితేపిరాట్టి యుమ్. విరోధివర్గతై క్కిల్లుజ్జెడుతు ఎనై ఎరక్కిక్కై క్కిడానశ క్కయైయుడై యరావతు, ఇతుక్కుముప్పెల్లామ్ ప్రతి పక్షమ్ మణుణ్ణవళర్ న్దుపొన్దవర్కళావతు, నాన్డా తజ్జలై యభీయమాటియుమ్ రక్కిక్క వేణుమ్బడి యవసనై ఎ యాయిరుప్పతు, ఇప్పడియిరుక్కు అవర్కళెనై ఎక్కుటాక్షియాతిరున్దార్ కళ; ఇతుక్కుడి, అవర్కళ పక్కలిలే యాతల్ ఎన్బక్కులిలేయాలాక వేణుమితే; అవర్కళ పక్కలారుక్కుణ్ణభీవుశొల్లలాయరున్దతిన్దై, ఇనియెన్నుడై య పాపమేయామి త్తనై యితే. [కిళ్ళిత్] నాన్దామ్ సర్వజ్జై కళల్లోమితే యెల్లామటికైక్కు; అటియాతిరుప్ప తేతేను మొన్దుణ్ణాక వేణుమితే, కార్యకల్పమితే.

(ఇలముణ్డాయ్) పాపప్రాచుర్యతై యనుసన్నితాల్ ప్రాయశ్చిత్తమృణ్ణ విభీయుమ త్తనై యితే “తన్దాము డైయ యత్తు త్తా లేపేటు” ఎన్దిరుప్పార్; ఇవర్ “అవన్దైయిలే యితుక్కుపరిహారమ్” ఎన్దిత్తే యటుతియిట్టిరు ప్పతు; ౨, “ఎప్పొతుమ్ కై కల్లలానేమియానమ్మేల్వినై కడివా” ఎన్దితే శొల్లువతు; ఇతుతా నుదర్శనమా యిరుక్కుమితే, ౩, “భగవతోబలేన” ఎన్దిటపడియే; ఆకై యాలే అవన్బడియై యనుసన్నిక్కి తార్, ౪, “గజం వావీత్తు” ఇత్యాది. (ఇలముణ్డాయ్) “ఇనిపరిహారమిల్లై” ఎన్నుమ్బడియానవావత్తుక్కులిలేనన్దుతవుమవనన్దో? భూమి

శీ-ఆ. — యవక్ కుర్ మమాయిరుక్కు, ఇప్పడితక్ కుర్ మమాకినై త్తపేరుణ్ణో వెన్న (మమైవేత్యాది). “మమైవదుష్కృతంకిళ్ళిత్” హద సినసంశయః. సమర్థావపితాయన్దాన్దా వేత్తే తేపరన్దపా” ఇతిసున్దర కాణ్డేన్ద్రత్రింశేనీతా. పదోపాదానమ్ పణ్ణా తేన్దోకత్తుక్కుల్లామర్థమ్ (విరోధిత్యాది). “సమర్థా” ఎన్దితనర్థక్రియాకారిత్యమ్ శొల్లుకితతు - “పరన్దపా” ఎన్దు. “సమర్థా, పరన్దపా” ఎన్దిటపద్యశుక్కుర్థమ్ (విరోధిత్యాదివా క్యద్వయమ్). “మమ్” ఎన్దితుక్కుభావమ్ (నాన్దానిత్యాది). * ఏవకారత్తుక్కుర్థమ్ - నిశ్చయమాయ్, నిశ్చయమ్ సంశయపూర్వకమా కైయాలే సంశయతైయరుళిచ్చెయ్ తుక్కుణ్ణ ఏవకారార్థతైయరుళిచ్చెయ్ కితార్ (ఇతుక్కుడియిత్యాది). “కిళ్ళిత్” ఎన్దితుక్కు - ఒన్దెన్ద్ర మాకవివక్షిత్తు, “ఒన్దు” ఎన్దిటతెన్దెన్దిటశక్కైయిలేయరుళిచ్చెయ్ కితార్ (నాన్దామిత్యాది). “ఒన్దుణ్ణ” ఎన్ది తిన్దపడియెప్పడియెన్న (కార్య కల్పమితేయెన్దు). ఒన్దాకిలుమ్, అల్పమాకిల తై పరిహరిత్తుక్కుల్లాలాకాతో వెన్న (మహత్) అవనుడైయకృపైయెయిమ్ తప్పవిక్కుత్త క్కతా యిరుప్పొన్దుణ్ణ, ఎన్దుపిరాట్టి యరుళిచ్చెయ్ తాపోలే (ఇక్కుక్కడిపాపమేయితే) ఎన్దితారన్దు కీడేకూట్టువతు.

పాపమధికమానాల్ ప్రాయశ్చిత్తమ్ పణ్ణినాలో వెన్న (పాపప్రాచుర్యతైయిత్యాది) అతావతు - ఇవర్ ప్రపన్న రాకైయాలే యవక్ కై పార్ త్తిరుక్కుమవరాకైయాలే ప్రాయశ్చిత్తమ్ పణ్ణమాట్టారన్దు పడి. “అవక్ కైయిలేపరిహారమ్” ఎన్దిటుతి యిట్టిరుప్ప రన్నుమతుక్కు ప్రమాణమ్ (ఎప్పొతుమిత్యాది). సర్వకాలత్తిలుమ్ నమ్మక్కులుణ్ణాన పాపతై పొక్కుక్కుకై కాక, కై విట్టునీడ్డా తతిరువాట్టియై యుడైయ వనితిపాశురార్థః. పెరియతిరున్దాతి ఎన్బుత్తేట్రామ్బట్టు, “ఇప్పొతుమ్” ఇత్యాది. చాటు (ఇతుతానిత్యాది). ఇతుతా - ఇన్దవటుతియి డుకైతా. నుదర్శనమా యిరుక్కుమ్ - శోభనమాన మతమాయిరుక్కుమ్, “ఈశ్వరనేరక్షక” ఎన్దిటతు నల్ల జ్ఞానమాయిరుక్కు మితేయెన్దు మామెన్దు స్వభావార్థమ్; తిరువాట్టియా శ్వానెన్దుకోల్, గుకై - చాటు. “అవక్ కైయిలే పరిహారమ్” ఎన్దితుక్కు ప్రమాణార్థ రమ్ (భగవతోబలేనత్యాది). “భగవతోబలేన భగవతోవీర్యేణభగవత స్తేజసాభగవతః కర్తనాభగవతఃకర్తకరిష్యామి” ఇతిపాశ్చికాల్య సజ్జల్పః. అవక్ పడియై - అవక్ శక్తియార్ తై అప్పడియవక్ పడియై యనుసన్నిత్తు నిర్భరరాయిరున్ద పేరుణ్ణో వెన్న (గజం వేత్యాది). “గజం వావీత్తుసింహం వా వ్యాఘ్రం వా వనమాశ్రితా | నాహరయతిసన్తా” సంబాహూరామస్యసంశ్రితా” ఇత్యయోధ్యాకాణ్డే దశరథం ప్రతి, రామమనుగమ్యప్రత్యాగతస్సుమన్తః. ఓహోచక్ర కోగ్రోన్దెడుక్కుయాలే - జాత్యేకవచనమాయ్; ఆనైత్తిరళి, సింహత్తిరళి, పులిత్తిరళెన్దు వివక్షితమ్. ఇప్పడికనత్తపాపతైప్పణ్ణినీరాకిన్ నమ్మార్ రక్కిక్కప్పొమావెన్న; పునశ్చ ఒరుతాత్పర్యమ్ (ఇనియిత్యాది). * బహూనామనుగ్రహోన్యాయః అన్దో, ఉమక్కుతవవేణువానెన్నెన్న (భూమియాక విత్యాది). “ఇలమ్” ఎన్దివచేతనసమాధిక్కు

ఈ-యాక ప్రళయజ్ఞోల్లిలోరక్షిక్తైయావతు, ఎల్లార్ కుముణ్డానవాపత్తైరువనుక్కేయుణ్డానాలుతవలాకాతో? తన్దాముడైయవాప త్తెన్దుకూప్పిడాతార్కోక్కు వుతవలావతు, “ఆప త్తెన్దుకూప్పిడువార్ కుతవోమ్” ఎన్నుమ్ నిర్బన్ధముణ్డో? ప్రళయజ్ఞోన్దుభూమి, తన్నై త్తానేయెడుక్క యత్తుమ్బుణ్ణమన్దితే తన్దామ్ కర్తజ్జభుక్కు త్తాన్దామ్ పరిపారిత్తుక్కొళ్ళ ప్రాప్తియుళ్ళుతు, సమ్మన్ధముమాపన్నరాకైయుమన్దో ఉనక్కురక్షిక్తైక్కు వేణువతు. నాముతవుమ్ స్వభావరానాలుమ్, పేటిత్తలైయాలే యానపిన్బు, పేర్దుక్కిడాన జ్ఞానమ్ వేణుజ్ఞాణు ముతవు మ్మోతెన్న (జ్ఞానమూర్తి) ఎన్నై నిత్యసంసారియాక్కిక్కొళ్ళుక్కిడాన వటివన్దో వెన్కైయిలుళ్ళుతు. ఇత్తై క్కట్టిత్తెన్నై యుమ్ నల్వభిపోక్కు మటివుళ్ళుతుకైయిలేయన్దో? ౧. “ఆమాటొన్ద తియే నాన్,” ౨. “ఆమాట తియుమ్ పిరానే” ౩. [నై వకిళ్ళిత్పరోక్ష నేర్తత్తాది] నానతివతోన్దుమిల్లై, నీయతియాతతోన్దుమిల్లై; నాన్ శెయ్యు వల్లతోన్దుమిల్లై, నీశెయ్యుమాట్టాత తోన్దుమిల్లై యానాల్, ఆర్కారియ మార్క్కు భరమ్. ఒరువనుక్కు క్కణ్ తోర్ త్తాతే కాలుమ్ నడై తారాతేయిరున్దతు, ఒరువనుక్కు క్కణ్ణమ్ తోర్ త్తా కాలుమ్ నడై తరువతుమా యిరున్దతానాల్, ఆర్కార్ వల్లికాట్టిక్కొడుపోవార్. నిదానమటిన్దుపరిపారిక్కిడాన వటివన్దో స్వరూప మాకవుడైయవనే! ఆపత్తుక్కు తవుమవనుమాయ్ అతిన్దుపరిపారిక్కిడాన జ్ఞానముముణ్డానాలుమ్, ప్రాప్తియుళ్ళ విషయజ్ఞలిలేయన్దో వుతవువతెన్న (నారాయణా) ఇప్పడిరక్షిక్క ప్రాప్తనానవనే! ఇతాతాన్ శరీరతయాశేష మెన్దితే - ఇత్తాల్ శొల్లుకిటతు. ఆనాల్ కేవలమ్ శరీరమో శరీరయోపెలుకైక్కుయత్తిప్పతు, ఉడైయవన్దో ఉడైపైపెలుకైక్కు వ్యాపరిప్పాన్. (ఎన్దెన్దు) ఇన్విరట్టిప్పక్కుక్కరుత్తు; నారాయణశబ్దత్తుక్కు - ఉపాయత్వో పయోగియాన వాత్సల్యాదికభు ముపేయత్వోపయోగియాన శేషిత్వాది గుణజ్ఞభుమర్థమాకైయాలే, అన్విర డైయుమ్బుత్తు - ఇన్విరట్టిప్ప. ఇనిఇవర్ తామొరు ప్రయోజనత్తుక్కాకవొరుకాల్ శొల్లి, “అతుకైప్పకున్దతు”

శీ-ఆ.-భావమ్ (తన్దాముడైయ విత్తాది). “నారాయణా” ఎన్ద పద త్తిరేనోక్కాక భావాన్తరమ్ (ప్రళయమిత్తాది). ఆక, “జాలమ్” ఎన్దతు క్కు మూన్దుభావమ్. మున్దివతు - లోక మెల్లామెన్దు; ఇరణ్డావతు - అజ్ఞమెన్దు; మూన్దావతు - స్వరక్షణ త్తిరే శక్తియిల్లాతతెన్దు. ఇత్తలై యాలే - నన్దారే. “జ్ఞానమూర్తి” ఎన్దతుక్కు ప్రతికోటియాకభావమ్ (ఎన్నైయిత్తాది). ఉత్తార్థత్తుక్కు ప్రమాణమ్ (అమాటిత్తాది). అమ్ ప్రకారమెన్దు మటియేనిత్యర్థః (అమాటతియుమ్ పిరానే). మేల్ విత్తవతతియు ముపకారక నానవనే! యిత్యర్థః. అనిరైయిల్ ఎట్టా మ్బట్టు, “శిమాలిక్” ఇత్తాది. “అతివుళ్ళుతుకైయిలే” ఎన్దతుక్కుమ్, తమక్కుటిల్లామైక్కుమ్ ప్రమాణాన్తరమ్ (నై వేత్తాది). “నై వకిళ్ళిత్పరోక్ష నేర్త ప్రత్యక్షోసికస్యచిత్” నై వకిళ్ళిదసిద్ధనే నచసిద్ధోసికస్యచిత్” ఇతిజితనాయమ్. పాదచతుష్టయత్తుక్కుమ్ వ్యుత్క్రమేజార్థమ్ (నానతివతిత్తాది వాక్యచతుష్టయత్తాలే). “ప్రత్యక్షోసికస్యచిత్” ఎన్దిటపద త్తిరే - నీయరువర్ క్కుమ్ ప్రత్యక్షమాకాయెన్దయాలే, ఉన్నై సాక్షాత్కరిక్క వల్లారొరువరుమిల్లై యెన్నుమిడమ్ ఫలిత్తతే; అత్తై యరుళిచ్చెయ్ కిటార్ (నానతివతోన్దుమిల్లై యెన్దు). “నచసిద్ధోసికస్యచిత్” ఎన్దిటపద త్తిరే - నీయరువర్ క్కుమ్ సిద్ధనాకాయెన్దయాలే, ఉన్నై సాధిక్కు వల్లారొరువరుమిల్లై యెన్నుమి డమ్ ఫలిత్తతే; అత్తై యరుళిచ్చెయ్ కిటార్ (నాన్ శెయ్యువల్లతోన్దు మిల్లైయెన్దు). జ్ఞానముణ్డానవన్ జ్ఞానహీనముక్కు కార్యమ్ శెయ్యవే ణుమోవెన్న (ఒరువనుక్కిత్తాది). దయావాసుక్కు చ్చెయ్యతిరుక్కువొణ్ణాతెన్దపడి. “జ్ఞానమూర్తి” ఎన్దతుక్కు శబ్దార్థమ్ (నిదానమి త్తాది). నారాయణా ఎన్దార్ - ప్రాప్తియై చ్చొల్లుమోవెన్న (ఇతుతానిత్తాది). ఇత్తార్ - నారాయణశబ్దత్తార్, ఇత్తార్ ఫలిత్తతే తన్న (ఆనాలిత్తాది). ఇతు - బహువ్రీహియైప్పర్దు, తత్తురువనిలర్థమ్ (ఉడైయవనిత్తాది). ఆక, నారాయణశబ్దత్తుక్కిరణ్దర్థమ్ - శరీర శరీరభావ సమ్మన్ధముమ్, స్వస్వామిభావసమ్మన్ధముమ్. “ఎన్దెన్దు” ఎన్దిటపద త్తిరే ప్రియకీర్ణుభావమ్. మున్దివతు (ఇన్విరట్టిప్పక్కుక్కరుత్తిత్తాది).

[౫౯]

తిరువాయ్ మొట్టె.—౪-ప. ౭-తి. ౧-పా-శీలమిల్లా వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

౨౩౩

ఈ.-ఎన్టాటియరుక్కుమవరల్లరే, నమ్మపాయ త్తిల్ వర్తమానమ్మోలే యితుతాఁ ప్రయోజనమా యిరుక్కుమే యివర్క్కుమ్ ౧ * నమోనారణావెన్టోవాతురై క్కుమురై యితే యితుతాఁ:

(కాలన్దోటుమ్) ఒరుకాలత్తిలే యితైయుజ్జొల్లి, వేటారుకాలత్తిలే “వేటారునస్తు వుపాస్యమ్” ఎన్ట తిలే కాల వాణ్ణుకితేనో? (యానిరున్దు) పడువ తెల్లావేపట్టుమ్ నూతేపిరాయమాక విసుక్కు వేణుమో? గుణా ధికవిషయ తైప్పిరిన్దాల్ ముడియవొట్టాతు “ఇన్నముమ్కాణలామా” ఎన్నుమ్నశై. (కైతలైపూశలిట్టాల్) తలైయిలేకైవెత్తాల్ మెయ్క్కాట్టవేడ్డావో. తలైయిలేకైవెత్తు కూప్పిట్టాలెన్నుతల్, కైయుమ్తలై యు మానపూశల్ నూతాతే యెరుపడియేయిరున్దాలుమెన్నుతల్. (కోలమేని) ఆశైప్పట్టార్క్కిన్టాకిల్ అవ్యడివా ర్క్కు? ౨ * భక్తానామన్తో. శేర్న్దుకుభిర్న్ద తణ్ణీరై విడాయర్ క్కెట్టామల్ వైప్పారైప్పోలే, వేట్టార్క్కుతవాత తణ్ణీరావణే! ౩ * మరతకమణి త్తడమితే. (కాణ) కరుముకైమూలై తేకువార్, శూడనన్తిక్కే శుమ్మాట్టై కొళ్ళ త్తేడువర్కళో? కిట్టినాలుమ్ ౪ * సదాపశ్యన్తియితే, ౫ * కారార్ తిరుమేని కాణుమళవుమితేయిబ్బుమ్,

జీ-అ.- ఇరణ్డావతు (ఇనియివర్తామిత్యాది). ఇది భోగ్యతైయైప్పగ్గో ఇరట్టిప్పెన్టపడి. (ఆటియరుక్కుమవరల్లరే) ఆకైయారే భోగ్యతైయారేపలకాలుమ్ శొల్లుకితా రెన్టపడి. ఆటియరామైక్కు హేతువేతెన్న (నమ్మపాయ త్తిలిత్యాది). అతావతు-నమ్మపాయ వాచక మానద్యయ త్తిల్ “ప్రపద్య” ఎన్నిజవర్తమానమ్మోలేయితుతాఁ ప్రయోజనమాయిరుక్కుమేయివర్క్కెన్టపడి. వర్తమానత్తుక్కు - అనేకార్థ ముణ్ణానాలుమ్ ఇవిన్ద త్తిల్, భోగ్యతైయే వివక్షితమ్ - భోగ్యమెన్టతుక్కు ప్రమాణమ్ (నమోనారణావిత్యాది). ముతల్ శీరువన్దాతి తొణ్ణూల్ శ్రోదామ్బట్ట. “నావాయిలుణ్డే” ఇత్యాది. “ఓవాతురైక్కుమ్” ఎన్టతుక్కిరణ్ణు తాత్పర్యమ్. అతావతు-సహస్రాక్షరీమన్ద్ర) జపమ్బొన్దిక్కే మూచ్చువిడామల్ సులభమాక వసుసన్నికలాయరుక్కుమెన్నుతల్; భోగ్యతైయారే నిత్యమాకవసుసన్నిక ప్పడుమెన్ను తల్; ఇతువే ఇబ్బుతైక్కువేణువతు.

కీర్తే, వీపైన్దుక్కు-భోగ్యతైయారేవిడమాట్టామైయైచ్చొల్లి, “కాలన్దోటుమ్” ఎన్ట - సాధనత్వేన విడమాట్టామైయైచ్చొల్లుకితార్ (ఒరుకాలత్తిలేయిత్యాది). కరణవృత్త త్తియారే, నారాయణశబ్దత్తుక్కు - ఉపాయత్వముమర్థమితే. నూతే పిరాయమాక - నూటువర్తము మెన్టపడి. ఇరున్దుపడుకితకే? ముడిన్దుపిట్టైక్కొణ్ణాలోవెన్న (గుణాధికేత్యాది). “కైతలైపూశలిట్టాల్” ఎన్టతుక్కుమాన్ద్రమ్. పూ శలెన్ట - పారున్దుతలాయ్, తలైయిలేకై పారున్దినాల్; అతావతు - అబ్బలిపణ్ణినాలెన్నుతల్, ఇతైయరుళిచ్చెయ్కితార్ (తలైయిలే యి త్యాది). మెయ్క్కాట్టవెన్టతు - చాటు; * కోలమేనియిలే తాత్పర్యమ్. అన్తిక్కే, తలైయిలేకైవెత్తుకూప్పిట్టాలెన్నుతల్; పూశలిడర్- కూప్పిడుతల్. అన్తిక్కే, పూశలెన్ట - పారున్దుతలాయ్, తలైయిలేకైవెత్తు; అతావతు - అబ్బలికాలన్దోటు మిరున్దిట్టాలెన్నుతల్. ఇత్తలై యిలబ్బలిమాతాతే యెరుపడియిరున్దాలెన్టపడి. అన్తిక్కే, అర్థద్యయమాయ్, “తలైయిలేకైవెత్తాల్” ఎన్టమున్దిసవర్థవివరణమ్ (కైయున్ద లైయుమానవిత్యాది) ఎన్నువుమామ్. “కైతలైపూశలిట్టాల్ - కోలమేనికాణవారాయ్” ఎన్టకుట్టిభావమ్ (ఆశైప్పట్టార్క్కిత్యాది). “వారాయ్” ఎన్నిజవార్త్యతీతయత్తారే ఫలిత్తతాత్పర్యమ్ (శేర్న్దిత్యాది). వేట్టార్క్కు-ఆశైప్పట్టార్క్కు. వేట్టై-ఆశై అనై-తణ్ణీరై న్నరామోవెన్న (మరతకేత్యాది). “కోలమేని - కాణ” ఎన్టకుట్టిభావమ్ (కరుముకైయిత్యాది). శుమ్మాట్టై - శుమైయిక కీర్తలైయి ల్ శుమ్మాట్టై కాణ్డయేప్రయోజనమోవెన్న (కిట్టినాలుమిత్యాది). దేవేశేష త్తిలే * సదాపశ్యన్తియానాలుమ్, ఇన్డేవేటయుమ్ శిలవిల్లెయో

అ-అ-వి.-కీర్తేచ్చొన్నవర్థమ్ ఇన్దపద త్తిల్ సిద్ధమానపడియెబ్బనేయెన్న (ఇనియిత్యాది).—ఇన్దపక్ష త్తిల్, ద్వయత్తిల్ ఎన్దపదార్థతైచ్చొ ల్లుకితెన్నపరుళిచ్చెయ్కితార్ (నమ్మపాయ త్తిల్ వర్తమానమ్మోలేయెన్టతొడన్ణీ) —ఉమక్కుక్కాట్ట సమక్కు-తైవైయోవెన్న (ఆశై ప్పట్టార్క్కిత్యాది).

౧.

౧॥ ౧-౪-౯౫.

౨॥ జి-స్తా -

౩॥ ౯౧-౮.

౪॥ వి-నూ.

౫॥ శి-మ.

౨౩౪

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౭-తి. ౧-పా-శీలమిల్లా వ్యాఖ్యానజ్యో.

ఈ-గ*అత్తై ప్పకతిరు వేజ్జడత్తా సైక్కాణ విత్తనై యితే, అ[ధన్యాపశ్యన్తి మేనాథమ్] నాడాకొక్కలై కొళ్ళా నిన్బుతు కిడి రెణశరక్కై యెన్బులితే. (వారాయ్) అవ్వడివై క్కాణమొప్పైత్తు మత్తలై యారే వరప్పెట విరు క్కైపోలే కాణమ్ముతై. కాణవెన్బు - ప్రాప్యమ్ శొల్లిన్దు, వారాయెన్బు - ప్రాప్యమ్ శొల్లిన్దు. వరుకిటిలై. వారాయెన్బుల్ వరై క్కవొన్బుతితే, నీముతై శెయ్య ప్పార్ త్తిలై యేయాకిలుమ్ ఎక్లేశమ్ తీరుమత్తనై యే యెన క్కువేన్బువతు. (కూవియుమ్ కొళ్ళాయే) ముతై కడవత్తై త్తాకిలుమ్ కొళ్ళుకిటిలై. కాలన్దోఱుమ్ యానిరున్బు కైతలై పూశలిట్టాల్ కోలమేని కాణవరుకటిలై, కూవియుమ్ కొళ్ళుకిటిలై, అళుక్కడి, శీలమిల్లా చ్చిటియ నేలుమ్ శెయ్ వినై యో పెరితాల్.

నారాయణ నెన్దై యారే. ప్రాప్యమ్ శొల్లిన్దు. శిటియ నెన్దై యారే. ప్రత్యగత్త స్వరూపమ్ శొల్లిన్దు, వారాయెన్దై యారే - ఉపాయమ్ శొల్లిన్దు, కాణవెన్దై యారే - ఫలమ్ శొల్లిన్దు, శెయ్ వినై యో పెరితై నెన్దై యారే - విరోధి శొల్లిన్దు, ఆక వర్థపచ్చక ముమితి లే శొల్లిన్దు.

జీ-అ-వెన్బు (కారానిత్యాది). కరుమై మిక్కవల్లియతిరు మేనియెన్బు పడి. పాశురత్తుక్కు స్పష్టార్థః. “తంపద్దదళపత్రాక్షుంసంహవిక్రాస్తగామినమ్ । ధన్యాపశ్యన్తి మేనాథంకృతజ్ఞం ప్రియవాదినమ్ ” ఇతి సుందరకాండే సీతా. “ ధన్యా ” ఎన్బు విశేషిత్తిరుక్క, (నాడాకొక్కలై కొళ్ళా నిన్బుతు) ఎన్బు రుగిచ్చెయ్ కిటుక్కు క్కురుత్తెన్దై న్నిల్; “ మేనాథంకృతజ్ఞం, లేధన్యా ” ఎన్బు వివక్షియై కైయారే - నాడాకొక్కలై కొళ్ళా నిన్బుతు యరుగిచ్చెయ్ తత్తెన్బు పడి. పద్దదళపత్రాక్షమ్ - తామరై ప్పువిత్తర్ పోలేయమ్, తామరై యలై పోలేయమిరుక్కిటతిరుక్కణ్ణై యమ్ తిరు మేనియెయుముడై యవరన్బు పడి. *౩ “అక్షమిన్ద్రీయకాయయోః ” ఇత్యమరః. “ వరుకిటిలై ” ఎన్బు తేక? తామే శెల్లవాన్బా తోవెన్బు (అవ్వడివై యిత్యాది). ఇప్పడి శొల్లివానెన్దై న్ని (కాణవెన్బు త్యాది). (వరుకిటిలై యెన్బు) శబ్దార్థమ్. ఇప్పడి శొల్లివానెన్, నిర్బధ మానాలోవెన్బు (వారాయెన్బు త్యాది). ఎన్బు - ఎన్బు త్యర్థః. మేలుక్కనతారికై (నీముతై యిత్యాది). అన్బిక్కే, మేలిట్టదత్తుక్కనతారికై (వారాయెన్బు తిత్తాది వాక్యద్వయముమ్) ఎన్నుతల్. వారాయెన్బు - వారాచేయిరున్బు. ముతై - అపన్బా నేవన్బు ముక్కట్టుకై కూవియుమ్ కొళ్ళాయే - అత్తై త్తాకిలుమ్ కొళ్ళుకిటిలై. ముతై కడవెన్బు - “ కూవియుమ్ ” ఎన్బు చళబ్బ తాత్పర్యమ్. (కాలన్దోఱుమితి) ఇలమున్బాయిత్యరభ్య, కూవియున్బోళ్ళాయ్, శీలమిల్లా చ్చిటియ నేలుమ్ శెయ్ వినై యో పెరితాలెన్బు నన్బు త్తిలే తాత్పర్యమ్.

ప్రాసజ్జికమ్ (నారాయణనిత్యాది). “ ఇక్లే - ద్వయార్థముమ్ వివక్షితమ్ ” ఎన్బు రుగిచ్చెయ్ వర్. అతావతు - “ ఇలమున్బాయ్, ఇలానమూర్తి ” ఎన్బు - నారాయణ శబ్దార్థమాన జ్ఞానశక్త్యాదికళుమ్; “ నారాయణా ” ఎన్బు - ఆశ్రయణసౌకర్యాసాదకమాన నాత్మల్యాదికళుమ్; “ ఇలమున్బాయ్ ” ఎన్బు - రక్షణమ్ శొల్లికైయారే, నారాయణపదసామర్థ్యతాలేయతలే శ్రీమత్పదార్థముమ్; “ కోలమేని ” ఎన్బు - చరణ శబ్దార్థముమ్; “ వారాయ్ ” ఎన్బు - శరణశబ్దార్థముమ్; “ కైతలై పూశలిట్టాల్ ” ఎన్బు - క్రియాపదార్థముమ్; “ కాలన్దోఱుమ్ ” ఎన్బు - ఉపసర్గార్థమాన మహావిశ్వాసముమ్; “ యా ” ఎన్బు - ఉత్తమనాలేయాక్షి ప్రసానపథికారియుమ్; “ ఎన్బెన్బు ” ఎన్బు టవీన్బెయారే - పూర్వోత్తరవాక్యస్థ నారాయణ శబ్దజ్ఞుమ్, క్రియాపదత్తినుడై యవర్తమానార్థముమ్, శ్రీమత్పదార్థముమ్; “ కాణ ” ఎన్బెయారే - చతుర్థ్యర్థమాన ప్రాప్యముమ్, “ శెయ్ వినై యో పెరితాల్ ” ఎన్బు - నమశ్చబ్దతాలే నిషేధ్యతయా శొల్లిప్పట్టవవిద్యాదికళుమ్ శొల్లిప్పడుకిటు. నమశ్చబ్దార్థమాన వవిద్యాదికళుమ్ క్షీయున్బుకడవతితే.

ప్ర-తి.—శీలమిల్లా చ్చిటియ ప్రవేశే. సుందరకాండే ఏకోనత్రింశే వేణుద్గ్రంథనోద్యోగాత్పచ్చుభనిమితదర్శనానన్తరే, “ ఏతైర్ని మితైరపరైశ్చ సుభ్రూష్యంబోధితా ప్రాగపి సాధుసిద్ధైః । వాతాతపక్తా న్నమివ ప్రణవ్త్వం వర్షేణ బీజం ప్రతిసజ్జహన్ ॥ ౬ । ” — ఏతత్పూర్వసగ్గే,

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౭-తి-శీలమిల్లా. ౨-పా-కొళ్ళమాళా వ్యాఖ్యానం.

౨౩౫

“హారామహాలక్ష్మణ హాసుమిత్రే హారామహాతస్సహమేజనన్యా । ఏషావిపద్యామ్యహమల్పభాగ్యామహాన్త వేనారీవమూఢవాతాః॥౮॥” —
అయోధ్యాకాండే [౬౦] దశరథం ప్రతిసుమస్త్రేణోక్తం రామస్యవసప్రవేశవృత్తాంతం శ్రుత్వాపశ్చాత్కృసల్భాః “తథాపి నూతేనసు యుక్త
వాదినానివార్యమాణాసుతశోకకర్పితా । నచైవదేవీవిరరామకూజితాత్పియేతిపుత్రేతిచరాఘవేతిచ॥౨౩॥”

(శైయవినై) సుందరకాండే అష్టత్రింశేకాకవృత్తాంతవచనానంతరే, “ యదితౌపురుషవ్యాఘ్రావాయ్వగ్నిససుతేజసా । నురా
ణామపిదుర్ధర్మాకిమర్థంమాముపేక్షతః॥౪౬౪॥మమైవదుష్కృతంకింశ్చైవహదస్తిసంశయః । సమర్థావపితౌయన్తాంనావేక్షేతేపరస్తపా॥౪౮౪॥”
— “ భగవతోబలేనభగవతోపిశ్రేణభగవతస్తేజసాభగవతః కర్తృణాభగవతః కర్తకరిష్యామి.” — అయోధ్యాకాండే [౬౦.] రామ
మనుగమ్యప్రత్యాగతోదశరథం ప్రతిసుమస్త్రేణః. “ఇదానీమపివైదేహీతద్రాగాన్నస్త్వస్థభూషణాః ౧౯॥గజంవాపీత్యసింహంవావ్యాఘ్రంవా
వనమశ్రితా । నాహారయతిసంత్రాసంబాహూరామస్యసంశ్రీతా॥౨౦॥” — (భానమూర్తి) జితన్తాయామ్, “నైవకింశ్చైత్వరోతుంశేప్ర
త్యక్షోసినకస్యచిత్ । నైవకింశ్చైదసిద్ధంతేనచసిద్ధోసికస్యచిత్.” — (కాణ) సుందరకాండే [౨౫.] హనూమతసీన్సితాదర్శనాత్పశ్చాద్ద్రావణే
అగమ్యగతేనతిదుఃఖాకులాసీతా, “భర్తారంతమపశ్యస్తీరాక్షసీవశమాగతా । సీదామిఖలుశోకేనకూలంతోయహతంయథా॥ ౧౫॥ తంపద్దదశ
పత్రాక్షం సింహవిక్రాంతగామిన్మ్ । భన్యాఃపశ్యన్తిమేనాథం కృతజ్ఞంప్రియవాదినమ్॥ ౧౬॥ సర్వధాతేనహీనాయారామేణవిదితాత్తనా ।
తీక్ష్ణంవిషమివాసాద్యదుర్లభంమమశీవిత్ ॥౧౭॥”

పెరియతిరువందాతి - ఎల్బైత్తేట్రామ్బట్టు - ఇప్పోతుమిన్న మినిచ్చిటితునిట్టాలు । మెప్పోతుమితేళొల్లెన్నెళ్ళై । యెప్పోతుమ్ । కైకళు
లానేమియాన్ నమ్మేల్వినైకడివాన్ । మొయ్కుడ్రలేయేత్తఃఁయల్.

పెరియాల్వార్ తిరుమొట్టి - పతినేట్రాన్దిరు మొట్టి - ఎట్టామ్బట్టు. శీమాలికనవనోడుతోగ్గుమైక్కొళ్ళవుమ్వల్లాయ్! శామాఱవనైయెన్జి
చ్చక్కరత్తాల్ ౨౭కొణ్డా । యామాఱియుమ్మిరా నేయణియరగ్గత్తేడిదదా । యేమాల్ ౨మెన్నైత్తెర్ తాయరువాట్టిత్తు చ్చుట్టవారాయ్.

తాత్పర్యము — ఆశ్రితులపేక్షింపక యుండునప్పుడే ప్రళయపదకు రక్షించిన నిరుపాధికరక్షకుడా! నిరతిశయజ్ఞానస్వరూపుడా!
ఓ! నారాయణుడా! ఆని నేనుపలుమారు పిలిచినను నీవు నేనసాదింపకపోతివి. నిన్ను సాక్షాత్కరింపకుండునట్లు నేచేసినపాపములు
మిక్కిలి యతిశయించియున్నవి ఇదివీమాశ్చర్యము?

మూ. — కొళ్ళమాళా విన్న వెళ్ళళ్ళో తిలతన్నిడుమ్, ఎన్ వళ్ళలేయోవై యజ్జొణ్ణవామనావోవెన్జెన్జు ।

నళ్ళిరావునన్బకలునానిరున్దోలమిట్టా । అగ్గళ్ళమాళాయావున్నై యెన్కణ్ణాణవన్దీయా యే॥

అ. — (కొళ్ళమాళా) ఇతరవిషయవైరాగ్యపూర్వకమాక సకలేతరవైత్పస్ట్యవహమాన త్వద్గుణానుభవజనిత నిరవధికానన్దమహాఘృతై
యెనక్కుత్తనరుళిన వెన్నుడైయపరమోదారనే! ఉన్నుడైయదాత్పర్యతృణస్వరూపతై యన్యభాకరిత్తుకొణ్ణమాళితరుడైయ వపేక్షితతై
చ్చెయ్తరుళానిఱ్కుమాశ్రితవత్సలనేయో! ఎన్జెన్జు, త్వత్సంక్షేపత్తాలేపోక్కడవవక్రియకాలమెల్లామ్ నానిరున్దోలమిట్టాల్ ఎన్కణ్ణకు
క్కున్నైక్కొట్టాతోటికివనే, ఈజ్జెనవన్దెన్కణ్ణకుక్కున్నైక్కొట్టిత్తనరుళాయెన్దితార్.

అన్య. — వైయమ్ కొణ్ణ వామనా (౩) కొళ్ళమాళా ఇన్బవెళ్ళమ్ (౬) కొతు ఇల తన్నిడుమ్ (౯) ఎన్ వళ్ళలే ఓఓవెన్జెన్జు (౧౨)
నళ్ళిరావుమ్ నన్ పకలుమ్ (౧౫) నాన్ ఇరున్దు ఓలమిట్టాల్ (౧౮) కళ్ళన్ మాళా ఉన్నై (౨౧) ఎన్ కణ్ కాణ (౨౪) వన్దు
ఈయాయ్ (౨౬)

పన్నీ. — అనన్దరమ్, ఎన్నైయనన్యార్త మాక్కి యనుభవిప్పిత్త వాదార్యతైచ్చొల్లిక్కుప్పిట్టాల్, ఎన్కణ్ణాణవన్దున్నై యెనక్కు
త్తరుకిటిరైయెన్దితార్.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

[౨౦] తిరువాయ్ మొక్కి.—౪-ప. ౭-తి-శీలమిల్లా. ౨-పా-కొళ్ళమాథా వ్యాఖ్యానజ్ఞ.

ఈ.-క్కడుత్తానాణమ్. “శితియ్య” ఎన్టారే. (వై యజ్ఞోన్ద్రవామనావో) ఇరందార్ కుక్కొడుక్కైక్కాకనీయిర క్కుమవనన్తో. “త్రైవాక్యతైయుమిన్ద్రన్దే” ఎన్ట కాలితేవిభున్ద విన్ద్రనైక్కొన్దనీరై మూన్ యైక్కాక, శ్రియః పతియానతనై ఎయిరవ్వుళనాక్కినానితే. నీయిరన్దతరు కై యొట్టియనానిరన్దకూప్పిడ విరుప్ప తే! యిప్పోతు. (ఎన్టెన్ట) ఇన్ద్రనైప్పోలే రాజ్యమ్ పెన్దుప్పోకితారన్ద. మహాబలియైప్పోలే ఔదార్యజ్ఞొన్దాడిప్పోకితారన్ద. ఎ. ప్పోతుమిన్ద్రేయేశొల్లి. వై యజ్ఞోన్ద్రపిన్దుమ్ వామనవేషమాయీన్ద్రవర్ తిరువుళ్ళత్తిలూన్ద్రున్దతు.

(నల్గొరావుమనస్సకలుమ్) నల్గొంట్ట - నడువాతల్, శెటివాతల్; రాత్రియిల్లాతపదార్థజ్జలినుడైయవొలి
మాటినాల్ వరువతోరొలియుణ్డు, అతినుడైయవనుకారమాతల్, ఎల్లావన్ద్రాలుమ్ - మధ్యరాత్రమెన్ద్రపడి. ౧
“యవపును ప్తేపు” ఎన్డునీయుణ్డు నోక్కుణ్డాలత్తి లేనానుణ్డు కూప్పిడుమ్బడిపణ్ణువతే! (నన్బకల్) ౨* తీర్ ప్సరై
యామినియోడు ౩* వీన్ద్రున్దేళులకోడువాళియటభగవత్స్వర్నమ్ మాతాతేవారు కై యాలే-నన్బకలెన్దితార్. పుట
మొరువిషయత్తైయనుభవిత్రాల్, కాణాతపోతు మఱన్దువేటొన్ది లేయుమ్ నెజ్జైవై క్కలొమ్బడియిరుక్కుమితే. అన్ది
క్కే, నన్బకలెన్దు-శెవ్వాయ్ క్కిమ్మైయై “మజ్జళవారమ్” ఎన్నుమాప్పోలే, అవనై క్కాణప్పెతామైయాలే శూన్య
మానకాలమెన్నువుమామ్. (నానిరున్దు) కూప్పిడుకైక్కు త్తమనల్లాతపడిదుర్బలనాన నానిరున్దు. (నానిరున్దు) ౪* వీవి
లిన్బమికవైలైనికత్తనానిరున్దు. (ఓలమిట్టల్) కూప్పిట్టల్. (కళ్యమాయా) కణ్ణు క్కవిషయమాక్కి, నెజ్జైల్
మఱక్కువొణ్ణాతపడిపణ్ణుకిట వాళ్చర్యభూతనే!. (ఉన్నై) కణ్ణుతు ధరిక్కువొణ్ణాతపడి వైలక్షణ్యత్తైయుడైయ
వున్నై. ౫* కోలమేనియితే. (ఎకణ్ణాణ) ౬* విరుమ్బుమెకణ్ణాల్ కాణుమ్బడి. (వన్దియాయే) నడైయ్కుకుక
ణ్ణువాళుమ్బడిమున్నేనడన్దువన్దుతరవేణుమ్. వన్దుతోన్ద్రుమ్బొతుతా ౭, “నడివేయమ్;” ౮ “ప్రీ రేషాహి” ఎన్నుమ్బ
డియిరుక్కైయాలే, “ఇవన్బక్కులొరుకుత్తైయిల్లైయాకాతే” ఎన్దుతోన్ద్రుమ్బడియాయ్ న్ద్రువరువతు. ఉన్నైనీయే

జీ-అ.-రేయెస్తు). తానిరద్దానో వెన్న (త్రై)లోక్యతైయుమిత్యాది). “ఓ” ఎన్నిపదత్తుక్కుభావమాతల్, ఫలితమాతల్ (నీయిరన్దిత్యాది). వీరైక్కుభావమ్ (ఇన్ది)నైయిత్యాది. ఇతైయే-వామనావతారతైయే. వైయక్కోణ్డలివిక్రమనెన్నాతే. “వామనా” ఎన్నానెన్నెన్న (నైయక్కోణ్డపిన్దు మిత్యాది).

శేషేపు - అన్ధకార త్రిసుడైయనై బిడ్యమ్. ఇత్రాల్ - గాధాన్ధకారమెన్టపడి. “ పకల్ ” ఎన్నవమైయాతో, “ నల్గిరా ” ఎన్టతుక్కు క్కరుత్తెన్నెన్న (యవస్పిత్యాది). “ యవఘసుప్తేఘజాగర్తికామం కామంపురుషానిర్తిమాణః ” ఇతికవల్ల్యామ్. పిరిన్దు నోవుపదానిక్కు “నన్పకల్” ఎన్బానెన్నెన్న (తీర్ప్పార్తెయిత్త్యాది). విశ్లేషదశైయిలమ్ భగవత్స్వర్సమ్ మాతాతేయిరుక్కుమోవెన్న (పుట మ్మెరువిత్త్యాది). (ఇరుక్కుమితే) అజ్జనన్తిక్కే యిన్దవిషయమ్ విశ్లేష త్రిలుమ్మఱక్కప్పొక్కాత్తెన్టపడి. అర్దాన్తరమ్ (వీవిలిన్పమిత్త్యాది). అప్పడివిలిక్షణమోవెన్న (కోలమేనియితేయెన్ట). “ఎకకణ్ణాణ ” ఎన్టతుక్కిరన్దర్థమ్. మున్దిసతు (విరుమ్మమిత్త్యాది). ఉన్నెక్కణ్ణాణ పీయాయెన్నాతే, “ వన్దీయాయ్ ” ఎన్టతుక్కు ప్రయోజనద్యయమ్ (నడైయ్కుకిత్త్యాదివాక్యద్యయత్తాతే). ఇరన్డావతు-ఉకగుణమ్తోబ్దు మ్మడివర వేణుమెన్ట. గుణమావతు-వ్యామోహమ్ “ నజీవేయంక్షణమపి వినాతామసి తేక్షణామ్ ” ఇతిరామః. “ ప్రసీదన్తుభవన్తోమే ప్రీతే మహిమమాతుగా | యదీదృశైరహంవిప్రైరుపస్థేయైరుపస్థితః ” ఇత్యాయ్రిన్దకాణ్డేనీతాంప్రతిరామః. “ ఈయాయ్ ” ఎన్టతుక్కు భావమ్

అ.అ.వి.—ఆనార్ కూష్మీదులవిరూపిణులకై—స్నేహపరులచేయకెటార్ (పుటమ్మెరువెనుగొడగ్గి) —నడైయమ్మకైయుపపాదిక్కి
 తార్ (వస్తువోబ్ ముమిర్యాదియాలే).

౨౩౮

తరువాయ్ మొట్టి. — ౪. ప. ౨-తి-శీలమిల్లా. ౩-పా-ఈవిలాత వ్యాఖ్యానబర్.

ఈ-కొణ్ణపన్దు ఈయ వేణుమ్. ఈకై - కొడుక్కై. తన్దోమే-అల్లా తారిప్పడి కూప్పిడాతిరుక్క, ఉమ్మై నమ్మయేళొల్లి కూప్పిడప్పణ్ణినోమేయెన్న; అత్తాల్ పోరాతు (కణ్ణాణవన్దీయామ్) మానసానుభవత్తాలేపోరాతు, కణ్ణక్కిలక్కామ్మడి వరవేణుమ్. ఈకిటిలై యెన్నపుమామ్; “శెయ్విన్దైయోపెరితాల్” ఎన్ద్రత్తోడేయన్వయమహోతు. అన్దిక్కే, ఈయవేణుమెన్నపుమామ్. ౨.

జీ-అ- (ఉన్దై నీయేయిత్తాది). “కణ్ణాణ” ఎన్ద్ర తుక్కిరణ్ణామధమ్ (తన్దోమేయిత్తాది, కణ్ణక్కిలక్కామ్మడివరవేణుమెన్నమహపుమ్). (ఈకిటిలై) ఎన్దిటవర్థ మవతారికైక్కుచ్చేరుమ్. ఇన్దపక్షత్తిల్, కీటిత్తాట్టోడే యన్వయమ్. ఈయవేణుమెన్ద్రపోతు యథాస్థితమ్. ఇన్దు, “ఓ” ఎన్దిట అకైకల్ - విషాదాతికయ సూచకబర్.

ప్ర-తి- (ఇరణ్ణామ్మట్టు) (కొళ్ళమాళావిత్తాది). (ఇన్దపేర్వమ్) తైత్తిరియకోపనిషది [౨-౫]. “అన్యోన్తరఅత్తానన్దమయః.” — తత్తోపరి [భృ-౬] “అన్దోబ్రహ్మేతి వ్యజానాత్” — (నభిరా) కతవన్ద్యామ్ [౨-౫], “నప్రాణేననాపా నేనమర్వోజీవతికశ్చనః ఇతరేణ తుజీవన్తియన్తిన్నేతాపుపాశ్రతా ॥౫॥ హన్తతదదంప్రవత్త్యామిగుహ్యం బ్రహ్మసనాతనమ్ | యథాచమరణం ప్రాప్యఅత్తభవతిగాతమ ॥ ౬॥ యోనిమన్యేప్రపద్యన్తేరీరత్తాయదేహీనః | ఫ్లాణుమన్యేన్ద్రసంయన్తియథాకర్తయథాశ్రుతమ్ ॥ ౭॥ యవీషుసుప్తేషుజాగర్తికామంకామం పురుషోన్దిమాణః | తదేవశుక్రంతద్భిన్నం తదేవామృతముచ్యతే | తస్మిన్లోకాశ్శ్రితాస్సర్వే తదునాత్యేతికశ్చన ॥ ౮॥” — (వన్దీయా యే) సున్దరకాణ్డే [౬౬] చూడామణిప్రదానానన్తరే, “ఇతన్దుకిందుఃఖతరంయదిమంచారిసమ్భవమ్ | మణింపశ్యామిసోమిత్రేనహిపశ్యామి జానకీమ్ ॥ ౧॥ చిరంజీవతివైదేహీయదిమాసంధరివ్యతి|నజీవేయంక్షణమపివినాతామసి తేక్షణామ్ ॥ ౧౦॥.” — ఆరణ్యకాణ్డే [౧౦] దణ్డకారణ్యగమనోద్భుక్తం రామంనివారయన్తీసీతాంపతిసు, “మయాతువచనంశ్రుత్వాతేషామేవముఖాచ్ఛ్ఛ్ఛతమ్|కృత్వాచరణశుక్రామంవాక్యమేతదుదాహృతమ్ ॥౧॥ ప్రసీదన్తభవన్తోమేహీరేషాహిమమాతులా | యదీదృశైరహం విప్రైరుపన్థయైరుపన్థితః|కింకరోమితిచమయావాన్య హృతంద్విజసన్నిధా ॥౧౫॥”

తాత్పర్యము — మహాబలివశమునందున్న తైలొక్కమును వామనావతారంబెత్తి వశపఱచుకొనిన మహాపకారకుడా! అన్తరంగముగ వానందమును నాకిచ్చి యుపకరించు మహాదారుడా! అని నేను నీయుపకారములను జెప్పి యహారాత్రము పిలిచినను నాకు నేవసాదింపకయున్నావు ఇట్లుండుట నీకుఁదగునా?

మూ. — ఈవిలాతతీవినై కళైత్తనైశెయ్తనన్దోల్ | తావివై యన్దొణ్ణవెన్దాయ్ తామోతరావెన్దెన్దు | కూవికూవి నెన్జురుక్కిన్బునిశోరనిన్ద్రా | త్పావినీయెన్దొన్ద్రుళొల్లాయ్ పావియే కాణవన్దే ॥ ౩॥

అ. — (ఈవిలాత) మనుష్యాదిహువేజాపర్యన్త దివ్యావతారబలైప్పణ్ణి యాశ్రితపరిత్రాణమ్మణ్ణుమవ నే యెన్దెన్దు కూవికూవి నెన్జురుక్కిన్బునిశోరనిన్ద్రాల్, ఉన్దైక్కాణ్డెక్కు భాగ్యమ్మణ్ణిబ్బరేనాకిల్, నాన్ నిరాశనాయరుక్కుమ్మడియాక ఎన్దెన్దెతిరేనన్దు, నీయెన్దైక్కాణ్డెక్కు భాగ్యమ్మణ్ణిబ్బరే కాణెన్దు శొల్లాయ్పిరానేయెన్దొళొల్లి, పిన్దైయు మెమ్మెరుమానొన్దు జ్జొల్లమైయారే; ఇప్పడి యెమ్మెరుమానెన్దైయుపేక్షిక్కుక్కు, ఓరొన్దై కాలతత్త్వమెల్లా మనుభవితాలుమ్ మాళాతపాపబలైత్తనైయాయరమ్ శెయ్తనోవెన్దితార్. ౩.

అన్య. — ఈవు ఇలాత తీ (౩) వినైకల్ ఎత్తనై శెయ్తనన్దోల్ (౬) తావి వైయమ్ కొణ్డ (౯) ఎన్దాయ్ తామోతరా ఎన్దెన్దు (౧౨) కూవికూవి నెన్జు ఉరుకి (౧౫) కణ్ణుని శోర నిన్ద్రాల్ (౧౮) పావియే కాణ వన్దు (౨౧) నీ పావి ఎన్దు (౨౪) ఒన్దు శొల్లాయ్. (౨౬).

పన్నీ. — అనన్తరమ్, అనన్యార్హ విషయత్తి లత్యన్తభవ్యనాన పున్నైయన్దై తుక్కుప్పిట్టార్, “పాపతై ప్పణ్ణిననీకూప్పిడుకిఱతే?” ఎన్దు ఎన్ మున్నేవన్దొరువారై శొన్దుకిటిలైయెన్దితార్.

తిరు వాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౭-తి-శీలమిల్లా. ౩-పా-ఈవిలాత వ్యాఖ్యానజ్ఞర్.

౨౩౮

౧“యద్భ్రష్టకల్పనియతాసుభవేష్యనాశ్యమ్” ఎన్దు అనన్తకల్పమునుభవియానిష్టాలుమ్ వినాశమ్, ఇన్దియే, పరితాప హేతువా మ్మడిక్రూరమాన, (౩) పాపజ్ఞులై, అసభ్యతమామ్మడి యెత్తనై, అనుష్ఠితేనో? (౬) అరువెన్నెన్నిల్ తిరువడికళారేయశస్త్ర, జగత్తై, అనన్యార్హమక్కిక్కొణ్ణి, (౯) ఎన్నుడైయస్వామియే, “అనన్యరానార్ కల్పశస్త్రభవ్యక్” ఎన్దుతోన్దుమ్మడి యశోతైకట్టినతామ్మిక్ తమ మ్మైయదరత్తిరే యుడైయవనే!, ఎన్దెన్దు, (౧౨) ఇడైవిడాతేపలకాలుమటైత్తు, నెన్దు, నీరాయరుకి, (౧౫) అతుకీణ్ణీరాయ్, శోరుమ్మ డి, ఆర్తియోడే ముళుక్కనిన్దార్, (౧౮) ఉన్నైక్కాణపైతాతపాప తైయుడైయనాన్, కాణుమ్మడి, మున్నేవన్దు, (౨౧) నీ, పాపికాణ్, ఎన్దు, (౨౪) ఒరువార్తై, శొల్లుకిటిలై. (౨౬) కాణవన్దుశొల్లుపైటిల్ అతువునుమైయుమెన్దుకరుత్తు. ఈవు - వ్యయమ్. ౩.

అర్థము—నాశము లేని క్రూరములైన (౩) పాపములను ఎంతమాత్రము చేసితిని? (౬) (పాపములచే) గొల్చి జగత్తును స్వాధీనపఱచుకొని న (౯) నాస్వామి! (యశోదత్రాటిచేగట్టినప్పడుకలిగిన) త్రాటికాయను నుదరమునందుకలవాడా! అనిచెప్పి (౧౨) పిలిచిపిలిచి మనస్సు కరిగి (౧౫) కన్నీరుగాఁ గారునట్లు ఉండినచో (౧౮) పాపిష్ఠుడనైననేను సాక్షాత్కరించునట్లు వేంచేసి (౨౧) నీవు పాపిష్ఠుడవు అని (౨౪) ఒకమాట చెప్పకనున్నావు. (౨౬)

3.

ఈ — మూన్టామ్బట్టు. ఎనక్కున్నై కాట్టాతోన్దొల్, “నీయెన్నైక్కాణ్ణేక్కుభాగ్యమ్బుణ్ణిల్ శ్రీలై” ఎన్దొట్టుమ్ ఎన్కణ్ ముకన్నేవన్దొన్దు శొల్లుకిటిలై యెన్దితార్.

(ఈవిలాతతీవినైకర్) నాన్డా పెరియపాప తైప్పణ్ణుకితేన్, అనుభవితాలుమ్ మాళాతపడియాన పాప తైప్పణ్ణువేణుమో? ౨ “నాభు క్తంక్షీయ తేకర్” ఎన్దిటవచనముమ్ ఎన్న శవిలేపాయో? భుజితాలుమ్ కుత్తెయ్యాతిరుక్క వేణుమో? భుజి తైతోవెన్నిల్; ఎల్లామ్భుజితార్తై అరైక్షణమ్ముకమ్ మాఱవై తైపోతే. (తీవినైకర్ తైన్దె శెయ్తనన్దొల్) “శెయ్విన్దె” ఎన్దు-ఒన్దొయిరున్దతో? ఎత్తనై కోటిపాప తైప్పణ్ణేనేనో! (తావియిత్యాది) అరియశెయల్ కత్తై వరు తైమఱచ్చెయ్యవల్లవనన్దు? అతుశెయ్యుమిడ త్తిల్ వరై యాతేయెల్లారై యుమ్ రక్షిక్కుమవనన్దు? అవనివ ద్దైరక్షిక్కువడియిట్టాన్, అచ్చెయలిలే యివరుమనన్యార్వరాయ్ - ఎన్దొయ్ ఎన్దితార్. (తామోతరా) , నీయెన్దు భుక్కుప్పిలై యాయవన్దు పిఱక్క వేణుమ్” ఎన్దుశిలరిరక్క, అవర్ కభుక్కుక్కట్టవుమడిక్కవుమామ్మడియున్నై

జీ-అ.—మూన్టామ్బట్టు (ఈవిలాతవిత్త్యాది). “పావియేన్ కాణవన్దు, పావినీయెన్దొన్దుశొల్లాయ్” ఎన్దుతిరే నోక్కాకవవతారిక్త (ఎనక్కున్నై యిత్యాది). ఇతుక్కుక్కరుత్తు - నిత్యానుభవమ్ పణ్ణువిక్కు త్తిరువుశ్శమాకావిట్టాలుమ్, ఒరునాల్ వన్దాలుమ్ పోరుమెన్దు.

ఈకై - కొడుక్కైయుమ్, నాశముమ్. ఇభునాశ తై చ్చొల్లుకిటతు. “శెయ్విన్దెయో పెరితార్” ఎన్దుతైప్పన్దొ (నాన్డా పెరియవిత్త్యాది). అనుభవితాల్ మాళుమెన్న (నాభు క్తమిత్యాది). ఇతుక్కుక్కరుత్తు- అభుక్తమాన కర్తమానతు క్షయియాతెన్దపోతే- భుజితార్ క్షయిక్కుమెన్దతాయిల్ దేతే; ఆకైయార్, భుజితార్ క్షయిక్కుమెన్దిటతువు మెన్న శవిల్పాయోవెన్ద పడి. పాయానప్రకారతై కాట్టుకితార్ (భుజితాలుమిత్యాది). (ఎల్లామ్భుజితార్తే) ఎన్దువిడ త్తిరే. ౩ “సతథానహగోపీభీరరామమధుమాదనః । యథాఽబ్ధి కోటిప్రతిమః క్షణస్తేన వినాభవత్” ఎన్దిట శ్లోకమునుసన్దేయమ్. ఒహువచనార్థమ్ (శెయ్విన్దె యిత్యాది). తీవినైకర్ పెరు త్తిరున్దొల్ నమ్మై చ్చెయ్యచ్చొల్లుకిటలెన్నెన్న (తావియిత్యాది). “తావి” ఎన్దుతుక్కు భావమ్ (అరియశెయల్ కత్తైవరు తైమఱ విత్త్యాది). “వైయమ్” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (అతుశెయ్యుమిడ త్తి లిత్యాది). కీటోడేమాట్టి రసాక్తియాక “ఎన్దొయ్” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (అవనివద్దైయిత్యాది). శబ్దస్వరస్యతై యరుళిచ్చెయ్కితార్ (నీయిత్యాది). ఉన్ వయిటువాటామలన్దో వెన్దుతు-స్వర త్తిరే; ఉనక్కాకవోశెయ్తాయ్, పరా

౨౪౦

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౭-తి-శీలమిల్లా. ౩-చా-ఈవిలాత వ్యాఖ్యానం.

ఈ...విధేయమార్గి-నవనన్దో? ఉన్యాయువాహ్మలన్దో ఇప్పడికళపుకణ్ణుకట్టుణ్ణడియుణ్ణతు. (ఎన్దెన్దు) ఇత్తై యురుకాల్ శొల్లి, పిన్నువేటొన్దెచ్చొల్లుమవరణ్ణే.

(కూవికూవి) ఇవ్వపదానన్దై చొల్లికూప్పిట్టుకూప్పిట్టు. (నెన్జురుకి) మున్దుటకూపుకి-వితుపిట్టుడకూపు. మతుక్కువర్ధకమామ్మడికూపుకి-తమ్మిడన్ ద్రోశై శెవివళియేపుక్కు, నెన్జునతు ద్రవద్రవ్యమాయురుకుమాయిన్ దు. (కణ్ణనిశోరనిన్దాల్) ఉరుకిననెన్జుక్కు పోక్కుక్కణ్ణువిడుమాపో లేకణ్ణిన్ ద్రవహిక్కుమ్మడినిన్దాల్. (పావియి త్యాది). నాన్ నిరాశనాయ్ ధరిక్కుమ్మడియాక; ‘‘ఇన్దొనుక్కుతవిన్దోమ్, యశోదాదికళుక్కుతవిన్దోమ్-మన్దైన్దెన్దై త్తునశై పణ్ణుకితె? అవన్ తన్దనిష్ట, అవన్ తాయ్, నీపావి’’ ఎన్దొరువారైశొన్నాలాకాతో? దేవాసుర విభాగ-వైష్ణవవాణ్ అవనై యుమ్ - ‘‘సత్త్వనిష్ట’’ ఎన్నలామితే. (ఓన్దుశొల్లాయ్) ‘‘నీభాగ్యవాన్’’ ఎన్న వుమామ్ † (పావిఎన్నవుమామ్); అతిలర్థగ్గణ్ణుకార్యమిల్లై, ఉన్మిడన్ ద్రోశై కేటుమిత్తనైయే యెనక్కు వేణ్ణువతు. నిర్బన్దముశ్చతోన్దున్దు, శొల్లుమిడత్తిల్ (పావియేకాణవన్దు) ఎన్ కణ్ణుక్కిలక్కామ్మడివన్దుశొల్లువేణుమ్. నెన్జోలేమత్తెన్దిరున్దుశొల్లులుమామితే, అత్తాల్ పోరాతు. (పావియే) నాడదైయవుణ్ణుడుత్తుత్తిరియానిఱ, ఇప్పడి కేళావిడిల్ జీవియాతపడియానపాప తైష్ణవనాన్. (కాణవన్దు) ఇవరుడైయశబ్దాదివిషయప్రావణ్యమిరుక్కి-పడి - ‘‘శొల్లాయ్’’ ఎన్నతు, ‘‘కాణ’’ ఎన్నతాకితార్. శొల్లాయెన్దుతు - శొల్లువేణుమెన్నవుమామ్; శొల్లుకిటిలై, ‘‘ఈవిలాత తీవినై కళై త్తనై శెయ్ తనన్దో’’ ఎన్దన్దయిక్కువుమామ్. 3.

జీ-అ-ర్థమాకవన్దో వెన్దు కరుతు. అతావతు - వాహ్మలన్దోవెన్దుతు - అన్దై యెన్దాయ్, పిన్నైయెతుక్కాక వెన్దిల్, ఆశ్రతార్థమాక విటే కళపుకణ్ణుకట్టుణ్ణతెన్దు పడి. వీన్దెన్దు-భావమ్ (ఇత్తైయిత్త్యాది).

ఇవ్వపదానన్దై - త్రివిక్రమదామాదరాదికడై. ‘‘నెన్జురుకి’’ ఎన్దుతుక్కుధిష్టికై (మున్దుటవిత్త్యాది). పౌర్వాపర్యత్తుక్కు-భావమ్ (ఉరుకినవిత్త్యాది). ‘‘నీ-పావి - ఎన్దు - శొల్లాయ్’’ ఎన్దుతుక్కు-భావమ్ (నాన్ నిరాశనాయ్ త్యాది). (ధరిక్కుమ్మడియాక) ఎన్దుతుక్కు (ఓరువారైశొన్నాలాకాతో) ఎన్దుతోడే యన్దయమ్. అహంకారియాన విన్దొనై - ‘‘సత్త్వనిష్ట’’ ఎన్నలామావెన్న (దేవాసురేత్త్యాది). ‘‘ఓన్దు’’ ఎన్దుతుక్కు-భావమ్ (నీభాగ్యవానిత్త్యాది). ‘‘శొల్లాయ్’’ ఎన్దుతిక్కుకరుతు (ఉన్మిడన్ ద్రోశైయిత్త్యాది). నిర్బన్దమావతు-శొల్లు మ్మెరు కణ్ణున్నేవన్దుశొల్లుకై. శొల్లుమ్మెరుకణ్ణున్నేనిష్టన్దోశొల్లువతు, ‘‘కాణవన్దు’’ ఎన్దువిశేషిక్కితెన్దెన్న (నెన్జోలేయిత్త్యాది). ఇప్పడికేళావిడిలెన్దుతు - ‘‘పావిన్’’ ఎన్దిఱశొక్కేళాతపాతెన్దు పడి. రసాన్తి (ఇవరుడైయవిత్త్యాది). ‘‘శొల్లాయ్’’ ఎన్దెయారే-శబ్దమ్, ‘‘కాణవన్దు’’ ఎన్దెయారే-రూపమ్. ఇప్పడి ఇన్దొయన్దయ విషయమ్ శొన్నతు-ఇన్దొయ న్దరవిషయభక్తుముపలక్షణమ్. (శొల్లువేణుమ్) ఎన్దిఱప త్తుత్తిల్. ఇతుకేక్రియై; (శొల్లుకిటిలై) ఎన్దిఱపత్తుత్తిల్, ‘‘ఈవిలాతతీవినై కళై త్తనై శెయ్ తనన్దో’’ ఎన్దుక్రియై. మున్దినపత్తుత్తిల్, ‘‘ఈ విలాతతీవినై కళై త్తనై శెయ్ తనన్దో’’ ఎన్దు - తమ్మిలేతామ్ వెణుత్తరుళిచ్చెయ్ కితార్తెన్దు పడి. ఇన్దయోన్దెక్కు క్రమత్తిలే యన్దయమ్; ఇర ట్టామ్ పత్తుత్తిల్ తావిన్దెయన్దాడగ్గి శోరనిన్దాల్-పావియేకాణవన్దు-పావినియెన్దున్దుశొల్లుకిటిలై, ఈవిలాతతీవినై కళై త్తనై శెయ్ తనన్దో ఎన్దన్దయమ్. ‘‘అవశ్యమనుభోక్తవ్యంకృతం కర్తవ్యభావమ్ | నాభుక్తంక్షీయతేకర్తవ్యకృతిశ్చైరపి’’. 3.

ప్ర-తి — (మూన్దామ్మట్టు) (ఈవిలాతవిత్త్యాది). (తీవినైకళో) ‘‘అవశ్యమనుభోక్తవ్యమ్’’ ఇత్త్యాది. 3.

తాత్పర్యము — వామనావతారంబెత్తియు కృష్ణావతారంబెత్తియు నీవుచేసిన దివ్యోపకారములను ననుసంధించి నిరవధిక ప్రీతిప్రేరితుడనై నేను పలుమాలు పిలిచియు నీవు నీవసాదింపనందున యర్పించే మనశ్చైధిల్యము నొంది ధారధారగా గారుచున్నకన్నీరు తోడున్న నాకడుట వేంచేసి నీవుపాపిఘ్నడవు నీవు నన్ను సాక్షాత్కరించుటకుఁదగిన భాగ్యవంతుఁడవు కావనియొకమాట చెప్పరాదా?

† ‘‘భాగ్యహీనసన్నవుమామ్’’ ఎన్దుమ్ కాణ్ణిఱతు.

‡ కుణ్డలిగ్రన్థమ్ కావచిత్కమ్.

[౬౧] తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౭-తి-శీలమిల్లా. ౪-పా-కాణవస్తు వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

౨౪౧

మూ.—కాణవస్త్రకణ్ణకప్పే తామరైక్కణ్ణి అల్లు. | వాణిశే మ్మొన్నే నియెన్దాయ్ నిన్దరుళాయ్ నైన్ద.

నాణమిల్లా చ్చిలుతకై యేనానిజ్గలర్ మువ తెన్. పేణివానోర్ కాణమాట్టాప్పీడుడై యప్పనైయే || ౪ ||

ఆ.—(కాణవస్తు) బ్రహ్మదికళుజ్జూడవాడైప్పట్టుక్కాణమాట్టాతిరుక్కిఱపీడుడైయప్పనై, ఆణిశే మ్మొన్నే మేనియెన్దాయ్ కాణవస్త్రకణ్ణకప్పే తామరైక్కణ్ణి తిక్కునిన్దరుళాయ్ నైన్ద అతిక్షుద్రనాన నానిజ్గేడన్దలర్ మువ తెన్? ఎన్ననిర్లజ్జనోవెన్దితార్. ౪.

అన్వ.—వానోర్ పేణి కాణ (౩) మాట్టా పీడు ఉడై (౬) అప్పనై ఆణిశే మ్మొన్నే మేని (౯) ఎన్దాయ్ తామరై కణ్ (౧౨) పిఱ్ఱు కాణ వస్తు (౧౫) ఎకకణ్ ముకప్పే నిన్దరుళాయ్ ఎన్దైన్ద (౧౮) నాణమిల్లా శిలుతకైయేన్ నాన్ (౨౧) ఇజ్జు ఆలర్ మువగు ఎన్ (౨౪)

పన్నీ.—అనన్దరమ్, బ్రహ్మదిదేవతైకళుమ్ కాణమాట్టాత పెరియవనై, స్పృహణీయమానవడివల్లకోడే ఎకమున్నే వస్తునిఱ్ఱువేణు మెన్ద నిర్లజ్జనాయ్ కుప్పిడుకిఱవితత్తున్న ప్రయోజనముడైన్దితార్.

బ్రహ్మదికళానదేవర్ కళో, తజ్జో జ్ఞానప్రేమానురూపమాక వాదరిత్తు, తాజ్జో కాణ్ణెక్కుమ్, (౩) శక్తరన్దియేయొట్టియుమ్మడి, పెరు మైయై, ఉడైయనాన, (౬) స్వామియై, ఒట్టర్ మివాణిచ్చె మ్మొన్నేలే స్పృహణీయమాన, వడివైయడైయ, (౯) ఎన్నాయనే! నిరతిశయ భోగ్యమాన తామరైపోన్ద, కణ్ణానవై, (౧౨) విశజ్జుమ్మడిమెన్దై ప్పార్ త్తుక్కొణ్ణు, ఆరమ్మమేతోడజ్గినాన్ కాణమ్మడియాక, వస్తు, (౧౫) ఎకకణ్ ముకప్పే, నిన్దరుళవేణుమ్, ఎన్దుపలకాలుమ్మోల్లి, (౧౮) నిర్లజ్జనాయ్ కొణ్ణు, త్తుద్రస్వభావనాన, నాన్, (౨౧) భగవద్విషయ తైయకర్ ముమ్ దేశ త్తిరేయిరున్ద, ఆలర్ మువతల్లు, ఎన్నప్రయోజనమున్దు? (౨౪) పిఱ్ఱుతల్ - విశజ్జుతల్. ౪.

అర్థము—దేవతలు ఆదరించి సాక్షాత్కరించుటకు (౩) ఆశక్తులగునట్లున్న మాహాత్మ్యము కల (౬) స్వామిని శ్రేష్ఠమైనయెఱ్ఱుని స్వర్ణమువంటి తిరుమేనుకల (౯) ఓ! నాస్వామీ! తామరపుష్పములవంటి నేత్రములు (౧౨) ప్రకాశించునట్లు (నన్నుకటాక్షించుకొని) (నేను) సాక్షాత్కరించునట్లు వేంచేసి (౧౫) నానేత్రములకుమునుపు సేవసాదింపకృపజేయుమా? అనిపలుమాలు చెప్పి (౧౮) లజ్జలేనివాడనై నీచస్వభావుడనైన నేను (౨౧) ఇచ్చట మొఱిడుటకు ఏమిప్రయోజనముకలదు? (౨౪)

ఈ.—నాలామ్బాట్టు. తామ్ కాణమ్మడియాక వరవేణుమెన్దార్; అస్పృష్టసంసారగన్ధరాన నిత్యసూరిక శనుభవిక్కుమ్ వడివై, బ్రహ్మాన్ద్రాదికళుమ్ కాణమాట్టాతతై “నాన్ కాణ వేణుమ్” ఎన్దైప్పడుకిఱవితై లెన్ద ప్రయోజనమున్దు? ఇతుక్కడి - ఎన్నుడై యలజ్జాశూన్యతైయుమళవిల్లా మైయుమితేయెన్దితార్.

(కాణవస్తు) మానసానుభవమాత్రమన్ది క్కే, కణ్ణాలే కాణమ్మడి క్కిడాకవన్దెన్నుతల్, ప్రథమపరిస్పన్దమే తోడజ్గినాన్ కణ్ణానుభవిక్కున్బుడిక్కిడాకవన్దెన్నుతల్. “ఆణిశే మ్మొన్నే మేనియెన్దాయ్ - ఎకకణ్ణకప్పే - నిన్దరుళాయ్”

జీ-ఆ.—నాలామ్బాట్టు (కాణవస్తిత్యాది). వృత్తానువాదపూర్వకముక, “పేణివానోర్ కాణమాట్టాప్పీడుడైయప్పనై, నాణమిల్లా చ్చిలుతకైయేన్ నానిజ్గలర్ మువ తెన్” ఎన్దిఱపదజ్జైక్కటాక్షిత్రవతారికై (తాణ్ణాణమ్మడియిత్యాది). “ఆణిశే మ్మొన్నే” ఎన్దైయారే (నిత్య సూరికశనుభవిక్కుమ్) ఎన్దుతుసిద్ధమ్. ఆశపు - జ్ఞానమ్. అతిల్లామై - అజ్ఞానమ్.

(కణ్ణాలే కాణమ్మడిక్కిడాక) కాట్టిసాధ్యమ్. (ప్రథమపరిస్పన్దమిత్యాది). కాట్టిప్రకారమ్. గతిక్కువిశేషణమెన్దపడి. “నిన్దరుళాయ్” ఎన్దిఱతువ్యవహితమాకైయారే, “ఎకకణ్ణకప్పే - నిన్దరుళాయ్” ఎన్దువ్యయమెన్దితార్ (ఆణిశే మ్మొన్నిత్యాది). ఆణిప్పొన్నేయిన్నారే, “శే మ్మొన్నే” ఎన్దువిశేషిక్కిఱుక్కురుత్తెన్నెన్దిల్; కేవలమసాన్నియమ్ తిరుమేనిక్కుణ్డానవాదికృతైవత్తిత్తు - “ఆణిశే

౨౪౨

తిరువాయ్ మొఱ్ఱి. — ౪-౪. ౭-తి-శీలమిల్లా. ౪-పా-కాణవస్తు వ్యాఖ్యానజల్.

ఈ. — ఎన్నారాయ్ దు. ౧. “మద్రోప్పారై యిల్లావాణిప్పన్నే” ఎన్నివివాదయైయిట్టు ప్పార్ త్తవాత్తే, ౨. “శుట్టురై త్తనన్బొన్నున్దిరుమేని యొళియొవ్వాతు” ఎన్ఱుతువుమ్ ముక్కుక్కాట్టిద్రు. నావాకిటపురైకల్లి లేయరైత్తు, నెన్జాకిటమెట్టుకిలేయిట్టుప్పార్ త్తాలతుతళ్ళున్ఱుమే. (శెమ్మెన్మేనియెన్దాయ్) “ 3 పొన్నానాయ్ ” ఎన్నిటత్తన్నైక్కాట్టిక్కాణమివరైయెట్టుతిక్కొన్ఱుతు. ఎప్పోతుమేకరూపమాయరుక్కుమవన్వడివిలే ఆర్థార్థైక్కణ్డల్ పిటక్కుమ్ వికారమ్ శొల్లుకిటతు, ఇవర్ తామ్ కణ్ణాణియాక విత్తేకాణ్ణుతు. (తామరైక్కణ్ పిటళ) కడల్ కలజ్జినాప్పోలే, ఇవరైక్కణ్డకాట్టియిలేతిరుక్కణ్ణో మిళిరవెన్నుతల్ ; అన్ఱిక్కే, విళిగ్గవెన్నుతల్. మాద్రోప్పారైయొచ్చే లేయరుక్కుమ్ తిరుమేనియి ల్ళుకై కాట్టియెన్నై యనన్వార్హ మాక్కినవనే ! నిన్ఱరుళాయ్ - ఎకకణ్ణట్టత్తిలేని అ్కవేణుమ్. (ఎన్ఱెన్ఱు) అవకణ్ణట్టత్తిలేవన్దాల్, ఇవక పోవతుక్కుమున్ఱేప్రయోజనత్తుక్కుమడియేత్తోమన్ఱు. ౪. “దేహిమేదదామితే” ఎన్నుమవర్ కళితేయొరుకాల్ శొల్లువార్.

జీ.అ. — మ్మెన్ఱేని” ఎన్ఱువిశేషిక్కితారెన్ఱితార్ (మద్రోప్పారైయిత్తాది). ఇవాక్యత్తుక్కు నిర్వహిక్కుమ్మడి రాకికమానవాణియెయమ్, “మద్రోప్పారైయిల్లావాణి” ఎన్ఱుశొల్లుకిటసర్వేస్వరనాకిట వివాదయైయిమిట్టురైత్తుప్పార్ త్తవాత్తే, “శుట్టురై త్తనన్బొన్నున్దిరుమేనియొళియొవ్వాతు” ఎన్నుమాప్పోలే యన్దరాకికమాన వాణియమ్ ముక్కుక్కాట్టిద్రు; ఆకైయారే - “శెమ్మెన్” ఎన్ఱువిశేషిక్కితారెన్ఱు, ఎన్ఱుతువుమ్ - ఇప్పడి శిక్షిత్తనన్బొన్నుమ్, ముక్కుక్కాట్టి - మాలిన్యమడెన్ఱు. (మద్రోప్పారైయిల్లావాణిప్పన్నే) వేణుఉపమానమిల్లాతమాద్రోప్పారైయొచ్చేలేయరుక్కుటవనేయిత్తర్థం. ఇత్రాల్ - స్వేతరసమస్తవిలక్షణమాన స్వరూపాజ్ఞవ్యతైయైయెన్దయనన్ఱపడి. ఆణిప్పొన్ - అధికమాద్రోప్పొన్దేయపాణ్. తిరువిరుత్తమ్ ఎన్ఱుత్తజ్ఞామ్మట్టు, “మాణిక్కణ్ణొన్ఱు” ఇత్తాది. ఆణిప్పొన్నాకిలరైక్కిట తెలిలేయెన్ఱు (నావాకిటవిత్తాది). ౫ “ఎన్నావకమ్మల్ మాద్రోప్పొన్ఱుయైత్తుక్కొన్ఱే” ఎన్ఱుతనుసన్ఱేయమ్. (నెన్జాకిటమెట్టుకిలే) ఎన్ఱుతుక్కు - ౬ “ఇరక్కమనన్ఱోడెరియన్ఱెయరుక్కుమెట్టుకుమొక్క మివరో” ఎన్ఱు - నెన్జామెట్టుకోడెనదృశమాకన్బొల్లిద్రోతేయెన్ఱుకరుత్తు. అతు - నల్లపాణ్. ఏకరూపమాయ్ - నిర్వికారమాయ్. వికారమావతు - నేత్రచాన్బొల్లిప్రకాశాదికమ్. ఒరుమెట్టుకుమరైకల్లుమ్ వేణుమో, సమన్తనానవకకణ్ణారేపార్ త్త “ఇత్తనై” ఎన్ఱుశొల్లివిడానో; అప్పడియైవరుమ్ * మయర్వటమతినలమరుళప్పేర్ దవరాకైయారే, భగవత్ప్రసాదబద్ధమానజ్ఞానమేయాణియాక “ఇతుపమానమల్ల” ఎన్ఱుకణ్డవిట్టారేయెన్ఱితార్ (ఇవర్ తామిత్తాది). నావిలేయైత్తుక్కాణవేణుమో, ఇవర్ తామ్ కణ్ణాణియాక విత్తేకాణ్ణు తెన్ఱ పడి. కణ్ణాణియెన్ఱు - కరువిట్టిక్కప్పేర్. కరువిట్టియారేయిత్తేకాణ్ణు తెన్ఱ పడి; కణ్ణే ఆణియాక వెన్ఱుమ్. ఆణి - అధికమాద్రోప్పొన్దేయపాణ్. (ఇవర్ తామ్) ఇత్తాదివాక్యత్తై - (నావాకిట) ఇత్తాది వాక్యానన్తరమనుసన్ఱిప్పతు; (శెమ్మెన్మేనియెన్దాయ్) ఇత్తాద్యనన్తరమ్ (మాద్రోప్పొన్) ఇత్తాదివాక్యమనుసన్ఱిత్తు, అనన్తరమ్ (పొన్నానాయ్) ఎన్నిటవాక్యత్తైయనుసన్ఱిత్తు, “తామరైక్కణ్ పిటళ” ఎన్నిటతుక్కు అవతారికైయాక (ఎప్పోతుమేకరూపమాయ్) ఇత్తాదివాక్యత్తైయనుసన్ఱిత్తు, అనన్తరమ్ (కడల్ కలజ్జినాప్పోలే) ఇత్తాదివాక్యమనుసన్ఱిప్పతు. (కడల్ కలజ్జినాప్పోలే ఇతి) ఆర్థార్థైక్కణ్డయారే హర్షమ్ పిటన్దాల్, అన్దహర్షమవన్వడెయ వవయవజ్జిలేప్రకాశిక్కిటతు ఉచితమిత్తేయెన్ఱుకరుత్తు. (పొన్నానాయ్) పొన్నోలే స్పృహణియనాయ్ ప్రాప్యనానవనే యిత్తర్థం. తిరునెడున్దాన్ఱకమ్ పత్తామ్మట్టు. మిళిర-చలిక్క. “ఆణి శెమ్మెన్మేనియెన్దాయ్” ఎన్ఱుతుక్కు “నిన్ఱరుళాయ్” ఎన్ఱుత్తోడెయన్వయమ్ శొన్నుతుక్కర్థమ్ (మాద్రోప్పొన్దేయిత్తాది, నిల్క వేణుమిత్తన్ఱమ్). మాద్రోప్పొన్-ఉరైయద్రోప్పొన్. వీపైక్కర్థమ్ (అవనిత్తాది). మడియేత్తోమ్-యాచిప్పొమ్. “నిన్ఱరుళాయ్” ఎన్ఱుశొల్లివేట్టాన్ఱైయిపేక్షియా లే, ఇత్తేయేపలకాలుమ్ శొల్లుకైయారే - దర్శనమేప్రాప్యమెన్ఱ పడి.

ఆ.ఆ.వి. — (ఎప్పోతుమిత్తాది) “ తామరైక్కణ్ పిటళ ” ఎన్ఱుతుక్కువతారికై. “ఆణి” ఎన్నిటపదత్తుక్కు ఆర్థాన్తరై వివక్షిత్తుక్కొన్ఱు, ఇన్దపడివిల్ వికారమయైక్తమిత్తేయెన్ఱితార్ (ఇవర్ తామిత్తాదియాన వవతారికాశేషత్తారే).

౧॥ తి-వి-౨౫. ౨॥ ౨౧-౨. 3॥ తి-నె-౧౦. ౪॥ య-వే-కా-౧-ప్ర-౨-పం-౨. ౫॥ పెరి-తి-మొ-౪౪-౫. ౬॥ ౧౪-3.

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౭-తి-శీలమిల్లా. ౪-పా-కాణవస్తు వ్యాఖ్యానభర్త.

౨౪౩

ఈ.-(నాణమిల్లా) ఆర్ శొల్లమ్ వారైయార్ శొల్లకితార్. ఎన్నుడై యపూర్వపు త్తైన్దరిక్కమాట్టాత
లజ్జాశూన్యనాననా. (శిఱుత్తై యే) అతిక్షుద్రనాననా. త్తై - అళపు. శిఱుత్తై - అళవిలియెన్ద పడి.
(నానిజ్గలబ్ధువతే) అవనుక్కడియడవొణ్ణాతనిల త్తిలేయరున్దు కూప్పిడుకిఱువతుక్కెన్న ప్రయోజనమున్దు ?
(పేణియిత్తాది) భూమియిల్ కాళిదాతవర్ కళా లేతా. కాణప్పోమో? “తదుపర్యపి బాదరాయణస్సమ్భవాత్”
ఎన్దు - బ్రహ్మదికళుముపాసిస్పర్ కళెన్దు శొల్లానిన్దతిత్తే. పేణుకై - ఆన్దైప్పడుకై. అత్తాలే - ఉపాసన త్తైచ్చొ
ల్లకిఱు. పేణివానోర్ కాణమాట్టాప్పీడున్దు - పెరుమై, అత్తైయై యనర్వేళ్వరనై - నాణమిల్లా చ్చిఱుత్తై
యే నానిజ్గలబ్ధువతే. బ్రహ్మదికళుమ్ నిత్యసూరికళుడై యకోటియి లే యామ్బడియాకవిత్తే యివర్ తత్తైచ్చిలు
కనినై త్తిరుక్కుమ్మడి.

జీ.అ. — “వానోర్ కాణమాట్టా” ఎన్దు త్తైక్కటాక్షి త్తిరుళిచ్చెయ్ కితార్ (ఆర్ శొల్లమిత్తాది). శబ్దార్థమ్ (ఎన్నుడైయవిత్తాది). అళవిలి-
అల్పజ్ఞ. (అడియడవొణ్ణాతనిల త్తిలేయన్దు) “ఇల్లు” ఎన్దైయాలే - అతిహేయమానదేశ త్తిలేయన్దు పడి. “పేణి” ఎన్దు - ఆన్దైప్పడుకై
యాయ్, ఉపాసి త్తైన్దు. “వానోర్” ఎన్దిఱుక్కుభావమ్ (భూమియిత్తాది). “వానోర్” ఎన్దు - బ్రహ్మదికళైచ్చొల్లకిఱు. బ్రహ్మది
కళుక్కుపాసనమున్దు వెన్న (తదుపర్యపిత్తాది). తత్ - బ్రహ్మోపాసనమ్, ఉపర్యపి - దేవాదిష్వసిసంభవతీతి భగవాన్బాదరాయణోమన్యతే;
మతః, సమ్భవాత్ - తేషామప్యర్థిత్యసామర్థ్యయోస్సమ్భవాత్. అర్థిత్యన్నామ - ఆధ్యాత్మికాది దుఃఖతత్తతయానిరతిశయసుఖరూపబ్రహ్మ
ప్రాప్త్యపేక్ష. సామర్థ్యన్నామ - పటుతరదేహేన్ద్రియాదిమత్తయమ్. ఆక, అర్థిత్యసామర్థ్యర్థశాకిఱు విన్దైయన్దైకైయాలే దేవాదికళు
పాసిస్పరన్దు బాదరాయణరాలే శొల్లప్పడానిన్దతిత్తేయన్దు పడి. ప్రథమాధ్యాయేత్యతీయపాదే ఇదం సూత్రమ్. ౨* మయర్వణమతినలమరుళప్పె
ల్లబివర్, హేయరాన బ్రహ్మదికళుమ్ కాణమాట్టాతవనై నానలబ్ధువతేన్దైన్దు - అవర్ కళిలుమ్ తత్తైత్తాల్లొచ్చొల్లలామోవెన్న (బ్రహ్మది
కళుమిత్తాది). అణిశెమ్మొన్దేనియెన్దాయ్ - ఎకకణ్డకప్పే - కాణవస్తు - తామరైక్కణ్డిఱు - నిన్దురుళాయెన్దైన్దు - పేణియెన్దు తోడణ్డి,
అప్పనై - నానిజ్గలబ్ధువతే; నాణమిల్లా చ్చిఱుత్తైయే నిత్యవ్యయః. శెమ్మొత్ - శివన్దపాత్.

అ.అ.వి.-౩ “అన్దామత్తన్దు శెయ్ తు” ఎన్దిఱుపడియే - నిత్యవిభూతియిలున్దానవిరుప్పత్తైయెల్లామ్ తమ్మడైయతిరుమేనియిలే యవన్
పణ్ణానిఱు, తమ్మై “శిఱియే” ఎన్దానెన్దెన్నిల్; ఇవరుడైయ వసుసన్ధానవిశేషమెన్దురుళిచ్చెయ్ కితార్ (బ్రహ్మదికళుమిత్తాది). — పేణి
వానోర్ కాణమాట్టాప్పీడుడైయప్పనై-అణిశెమ్మొత్ మేనియెన్దాయ్. ఎకకణ్డకప్పే - కాణవస్తు - తామరైక్కణ్డిఱు - నిన్దురుళాయె
న్దైన్దు నాణమిల్లా చ్చిఱుత్తైయే నానిజ్గలబ్ధువతేన్దైన్దు వ్యయమ్. ఇప్పొట్టుక్కు సందాదమ్ - ౪ “ధిగళుచిమవీరితనిర్దయం మామలజ్జం పరమ
పురుషయోహం యోగివర్యాగ్రగణైః । విధిశివసనకాదై ధ్యాతు సుత్యన్దూరం తవ పరిజనభావం కామయే కామవృత్తః” ఎన్దిఱుక్కుకమను
సన్దేయమ్.

ప్ర.తి. — (నాలమ్మట్టు) (ఎన్దైన్దు) యజుషి [కాం - ౧ - ప్ర - ౮ - పం - ౮.], “దేహి మేదదామి తేని మేధేహిని తేదధే.”
— (పేణివానోర్ కాణమాట్టా) ఉత్తరమిమాంసాయాం ప్రథమస్యాధ్యాయస్య త్యతీయేపాదే. [నూ - ౨౫.] “తదుపర్యపి బాదరాయ
ణస్సమ్భవాత్.” ఆస్య రామానుజాచార్యభాష్యమ్, “తత్ - బ్రహ్మోపాసనమ్, ఉపరి - దేవాదిష్వసిసమ్భవతీతి భగవాన్బాదరాయణోమ
న్యతే, తేషామప్యర్థిత్యసామర్థ్యయోస్సంభవాత్. అర్థిత్యంతావత్, ఆధ్యాత్మికాదిదుర్వివహదుఃఖాభితాపాత్, పరస్మిన్ప్రీప్తాచినిరస్తినిఖిల
దోషగన్ధే ఆనవధికాతిశయాసంఖ్యేయ కల్యాణగుణగణే నిరతిశయభోగ్యత్వజ్ఞానాచ్చ సమ్భవతి. సామర్థ్యమపి పటుతరదేహేన్ద్రియాదిమత్తయా
సమ్భవతి. దేహేన్ద్రియాదిమత్తయంచ బ్రహ్మదీనాం సకలౌపనిషత్సు సృష్టిప్రకరణేషాపాసనప్రకరణేషు చక్రూయతే. తథాహి, [ఛాం-౪-౬-
౨.] ‘సదేవసోమ్యేదమగ్రాసీత్-తదైక్షితవహుస్యాం ప్రజాయేయేతి తత్తేజోఽసృజత’ ఇత్యురభ్యుపర్యమచేతనం తేజోఽబన్నముఖావస్థావిశేష

౨౪౪ తిరువాయ్ మొయ్.—౪-ప. ౭-తి-శీలమిల్లా. ౫-పా-అప్ప నే వ్యాఖ్యానబ్బళి.

వద్యాకృత్య, అనేనజీవేనాత్త నాఽనుస్రవిశ్య నామయాపేవ్యాకరవాణీతిసజ్జల్ప్య బ్రహ్మాదిస్థావరాంతచతుర్విధంభూతజాతంతత్తత్కర్తోచి తళరీరంతదుచితనామభాక్తాయమకరోదిత్యుక్తమ్.” ౪.

తాత్పర్యము.—నిరవధికస్పృహణీయమైన దివ్యమంగళ విగ్రహముకల ఓ! స్వామి! బ్రహ్మాదిదేవతలుకూడ స్వయత్నముచే సాక్షాత్కరించుట కళక్తులగునట్లున్న మాహాత్మ్యముకల నిన్ను నేను సాక్షాత్కరించునట్లు నానేత్రములకు మునుపు వేంచేసి నేవసాదింప కృపఁ జేయవలయునని నేనాశపడి యేమి ప్రయోజనముకలదు? అయినను నేనిట్లు ప్రార్థించుటకుఁ గారణము - నాకు లజ్జలేకపోవుటయేగాక నేనులేదు. ౪.

మూ.—అప్ప నేయడలాఘ్రియా నే యాత్మకడలైక్కడైన్ద. తుప్పనే, యున్తోళ్ కణాన్దుబ్బణ్ణిడక్కుడుజ్జోలె
వైప్పొముతుబ్బణ్ణిన్ కొణ్డావితువర్న్దుతువర్ ! నిప్పొముతేవన్దిడాయె వైయైయేనోక్కువనే॥ ౫॥

ఆ.—(అప్ప నే) ఇప్పడి బ్రహ్మాదికళుక్కుజ్ఞాడదుర్దర్శనాయుక్కుచ్చెయ్తేఁకెన్నెయే, అప్ప నే! ఆశ్రితవిరోధినిరసనమర్థమాన తిరువాళ్ళీయెయ్యుడైయవనే! ఆశ్రితసమీహితనిర్వర్తనశీలనే! ఉత్తోళ్కళ్ నాన్దుమ్ కణ్ణిడక్కుడుజ్జోల్ ఎన్దు, ఎప్పొముతుబ్బణ్ణిన్ కొణ్డా అవితువర్న్దుతువర్న్దు, ఇప్పొముతేవన్దిడాయెన్దువేక్షిత్తు ఉత్తవరఃపుపార్ త్తిరుప్పక ; ఎన్నచపలనోవెన్దితార్. ౫.

అన్య.—అప్ప నే ఆడర్ ఆఱీయానే (౩) ఆత్మ కడలై కడైన్ద (౬) తుప్పనే ఉత్తోళ్కళ్ (౯) నాన్దుమ్ కణ్ణిడక్కుడుజ్జోల్ (౧౨) ఎన్దు ఎప్పొముతుమ్ కణ్ణిన్ కొణ్డా (౧౫) అవి తువర్న్దుతువర్న్దు ఇప్పొముతే (౧౮) వన్దిడాయ్. ఎన్దు ఏయైయే (౨౧) నోక్కువక. (౨౨)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, దేవర్ కళుక్కుమ్ దుర్దర్శనాయుక్కుచ్చెయ్తేయుమ్ ఆశ్రితరావవర్ కళుక్కురున్దొట్టిర్ శెయ్తు మవేక్షితజ్జోడుత్తవన్దు నిన్దు, కాణ్డాక్కుమికవుమ్త్పరియానిన్దే నెన్దితార్.

ఆశ్రితవిషయత్తిర్ సత్తైయేతోడక్కియువకరిక్కుమ్ స్వభావనే!, అవర్ కళుక్కువిరోధియైనిరసిక్కుమ్ స్వభావ తైయుడైయ, తిరువాళ్ళీయెయ్యుడైయవనే!, (౩) ఆగాధమాన, కడలై, కడైన్దఅవర్ కళు క్కువేక్షితజ్జోడుక్కుమ్, (౬) పెరుమిడుక్కునే! ఆక్కాలత్తిలవర్ కళుక్కును భావ్యమాన ఉత్తోళ్కళ్, (౯) నాన్దుయుమ్, కణ్ణితాయవిడ, మామమో, (౧౨) ఎన్దునిన్దు, సర్వకాలముమ్, కణ్ణిమ్కణ్ణిరుమాయ్, (౧౫) ప్రాణనానతు, ఉలర్ త్తిమేలులర్ త్తియాకళోషిత్తు, సత్తైయభీవతల్కుమున్నే ఇక్కుణ త్తిలే, (౧౮) వరవేణుమ్, ఎన్దుత్పరితుఆవేక్షిత్తు, చపలనాన నాక, (౨౧) “ ఇవ్వవన్దుయిల్ వరక్కుడుమ్ ” ఎన్దు నిన్దుసంభావనైయుళ్ళ ప్రదేశ్తై ప్పారానిన్దేక. (౨౨) తువర్ చ్చి-ఉలర్ చ్చి. ౫.

అర్థము.—ఓ! ఉపకారకుడా! యున్తోన్దుఖమైన చక్రాయుధముకలవాడా! (౩) ఆగాధమయిన సముద్రమును చిలికిన (౬) సామర్థ్యముకలవాడా! నీయొక్క భుజములు (౯) నాల్గింటిని సాక్షాత్కరించుటకు శక్యమా? (౧౨) అనితలఁచి సర్వకాలముల యందును కన్నీరుతోఁగూడి (౧౫) ప్రాణము శోషించుటకు (మునుపు) ఈక్షణమందే (౧౮) వేంచేయవలయును అని (ఆవేక్షించి) చపలుడనైన నేను (౨౧) (అంతట) చూచుచున్నాను. (౨౨)

ఈ.—విన్దామ్బట్టు. బ్రహ్మాదికళుమ్ కాణముడియూతిరుక్కిఆవున్నుడైయవడివల్లకై క్కాణవేణుమ్ ఎన్దు వైప్పడానిన్దేక, ఎత్తాచాపలమిరున్దపడియెన్దెన్దితార్.

జీ.అ.—విన్దామ్బట్టు (అప్ప నే యిత్యాది). “ వానోర్ కాణమాట్టా ” ఎన్దుకీర్తేనోక్కాక “ ఉన్తోళ్కళ్ నాన్దుబ్బణ్ణిడక్కుడుజ్జోల్, ఏయైయే ” ఇత్యాదియై క్కుటాక్షితవతారికై (బ్రహ్మాదికళుక్కుమిత్యాది).

[౬౨] తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౭-తి-శీలమిల్లా. ౫-పా-అప్పనే వ్యాఖ్యానజ్ఞర్.

ఈ.-(అప్పనే) నీముకక్కాట్టాతపోతుమ్నానునై యేళొల్లిక్కు ప్పిడుమ్మడియెనక్కివ్వళవాస మహావాస కార తైప్పణ్ణినవనే! (అడలిత్యాది) అడల్ - మిడుక్కు. ఎప్పోతు మొక్క యుద్ధోన్దుభుమామ్, విరోధనిరసన శీల మాయ్, ఎక్రతిబన్ధక తైప్పోక్కుకైక్కు పరికరమానతిరువాట్టిమైయుడై యవనే! (అట్లకడలిత్యాది) ఉన్నై యుకవాతే “ప్రయోజనా న్తరమే యమైయుమ్” ఎన్ను మవర్ కభుక్కుమ్; ౧, “అనమేయోమహాదధిః” ఎన్దు పిరువరాలళవిడవొణ్ణాతఃడియానకడలై క్కడైన్దుకొడు త్తసామర్థ్యతైయుడై యవనే! (ఉన్నిత్యాది) అవర్ కలై ప్పోలే యుప్పచ్చాటుకొణ్ణుపోమవరల్లరేయివర్. అక్కడలై క్కడై క్కడిపోతువ్యాపరి త్తతోళ్ కలై క్కాణక్కా ణమివ రాళై ప్పడుకిటతు ౨* మతురక్కొణ్ణుజ్జాటుకొణ్ణ శున్దర్ త్తోలితే. ఉత్తోళ్ కళ్ నాలైయుమ్. కణ్డేనాయ్ విడ క్కుడుమోవెన్దు.

(ఎప్పొట్టుతుమ్) కిడైక్కెక్కు సంభావనై యుళ్ళ నిలమ్బొలేకణ్ణిన్ పామానిట్టరాయ్. ఆవి- ఎక్ ప్రాణానతు. తువర్ న్దుతువర్ న్దు - ఇజ్జనేయలర్ న్దుముడిన్దుపోకవుమ్ పెతాతే, గుణాధికవిషయమాకై యాలే “కాణలామ్” ఎన్నుమ్ నజైముడియవు మొట్టామైయాలే, తరిప్పతు తిరియడలరువతాసనిలైయురువచ్చెల్లుమా య్. “శెన్ద్రబ్బతు, శెన్ద్రబ్బతు” ఎన్నుమ్ నిలై యురువచ్చెల్లుమాయ్. (ఇప్పొట్టతేవన్దిడాయెన్దు) తమ్మార్ త్తయేశేప్పేడాకఆరైక్షణమ్ తాథా తేవరవేణుమెన్దు. (నోక్కువనే) వరసంభావనై యుళ్ళదికైక్కుప్పారానిట్ట. వరుకైక్కవన్బక్కులిలుమేతేనుమ్నినై పుణ్ణాయో ఇసరిప్పడిశెయ్ కిట తెన్నల్ (ఏత్తయే) అత్తోన్దిలై, ఎక్ చా పలమేయితేయుళ్ళతు. ఆధ్వాపణి త్తవరద రాజ స్తవ త్తిలే యెరుళ్లోక తైక్కేట్టు ఎమ్మెరుమానార్ “ఇప్పొళు రణ్డేట్టల్ పెరుమాళిరణ్డామైయిలై; ఆధ్వా, ఉక్ ముక తైక్కాట్టిక్కాణాయ్” ఎన్దుపార్ త్తరుళినార్. ౫.

జి.అ.-పిరిన్దునోవుపడానిట్ట, “అప్పనే” ఎన్దిటతెన్నెన్ (నీముకమిత్త్యాది). “అడల్” ఎన్దుతుక్కుర్థా న్తరమ్ (ఎప్పోతు మొక్క యుద్ధోన్దుభుమా యెన్దు). అడల్ - మిడుక్కుమ్, యుద్ధోన్దుభుత్వముమ్. ఫలితార్థమ్ (విరోధనిరసనశీలమాయెన్దు). మిడుక్కుచొన్నతు క్కుభావమ్ (ఎక్రతిబన్ధక తైయిత్త్యాది). కీటిన్దుత్తోడేయితుక్కుసన్దతియరుళిచ్చెయ్యానిట్టుకొణ్ణుశ స్వార్థమ్ (ఉన్నై యుకవాతేయిత్త్యాది). “సముద్రంఘనోరాజాశరణగస్తుమర్హతి | భానితస్సగరేణాయమప్రమేయోమహోదధిః” ఇతివిభీషణః. ఉన్నై - * అడలాట్టియా నానవున్నై. అశవిడ. పరిచ్చేదిక్కు. తుప్పక్. - సుమర్థక్. “అట్లకడలై” ఇత్త్యాదియొక్కాట్టిభావమ్ (అవర్ కలై ప్పోలేయిత్త్యాది). పిన్నైయొప్పడిప్పట్టవరివరెన్ (అక్కడలైయిత్త్యాది). అప్పడి తోళ్ కళాకర్ణకమాయరుక్కుమోవెన్ (మతురక్కొణ్ణుజ్జాటిత్త్యాది). నాయ్చియార్ తిరుమొట్టి ఒప్పతాన్దిరుమొట్టిమతత్తాట్టు. “శున్దరచ్చెమ్మొడి” ఇత్త్యాది. (మన్దరమ్నాట్టియన్దు మతురక్కొణ్ణుజ్జాటిత్త్యాది). మన్దరపర్వత తైక్కడలిల్ ననువేనట్టు, ఇన్ద్రోదుర్వాసశ్శాపోపహత నానవన్దు, మగురమాయ్ - భోగ్యమానపద్మకియవమృతమాకిసారాంశ తైక్కొణ్ణి సున్దరమానతోళ్ కలైయుడైయవన్దెపడి. కొట్టామై-అగ్గుకుమ్, పెరుమైయుమ్, శెవ్వియుమ్, శబ్దార్థమ్ (ఉత్తోళ్ కళిత్త్యాది).

“తువర్ న్దుతువర్ న్దు” ఎన్దిటవీపై క్కిరణ్డర్థమ్. మున్దినతు - మీమిశైయాయ్, (పశ్చైయటవుల్ న్దెన్దు). అతావతు-మికవు ములర్ న్దెన్దపడి. పశ్చైయటవుల్ న్దాల్, మేల్ “ఇప్పొట్టతేవన్దిడాయ్” ఇత్త్యాదికొల్లక్కుడుమోవెన్దికడైయిలై, వీపై న్దుక్కర్థాన్తరమ్ (ఇజ్జనే యిత్త్యాది). ఉరువచ్చెల్లుమ్ - ముడియచ్చెల్లుమ్. వివరణమ్ (శెన్ద్రబ్బతిత్త్యాది). శెప్పేడు - తామశాసనమ్. అతు - నినైవు. కిడైయత తిలుమ్ చాపలమ్ నడన్దుపార్ క్కిటతుక్కు సువాదమ్ (అహ్వానిత్త్యాది). పణిత్త - అరుళిచ్చెయ్. ఒరుళ్లోకతై - ౩ “నీలమేఘనిభమ్” ఇత్త్యాదికొల్లై. “అప్పనే” ఎన్దు తొడన్ది నోక్కువక్, ఏత్తయే నిత్యన్దయ.

x.

అ.అ.వి.-౩ “నీలమేఘనిభవజ్జ్వలన్దుశ్శాశ్వాసుకున్దలమనన్దయన్దామ్ | అబ్జపాణిపదమమ్బుజనేత్రం నేత్రసాత్కురుకరీశసదామే” ఎన్దిటన్దొకతై. (ఎమ్మెరుమానా రిత్త్యాది). అతావతు - ఎమ్మెరుమానా రాహ్వాసుక్కువన్దవాపతైక్కణ్ణు తిరువుళ్ళమ్మికవుమ్ పుణ్ణట్టా అహ్వానెప్పార్ త్తరుళి, “అహ్వా, నానుమ్మై యిప్పడి కాణమాట్టుకి తేనిలై, స్వరూపవిరుద్ధమానాలుమాకియిడుక, పిర్ పెరుమాళ్ సన్మధి

౨౪౬ తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪.౪. ౭. తి. శీలమిల్లా, ౬-పా-నోక్కినోక్కి వ్యాఖ్యానబల్.

అ.అ.వి. — యరే శెన్ఱు స్తోత్రమ్మణ్ణి నమ్మభీష్టతైప్పెల్ దువారీర్ ” ఎన్న; ఇవరుమ్ శెన్ఱు స్తోత్రమ్మణ్ణి తిరుమ్మియెఱున్దరుళ, “ఇరణ్ణియరుళినారో” ఎన్ఱు కేట్టరుళ, “ ఇరణ్ణియరుళినారై ” ఎన్ఱు విణ్ణిప్పమ్ శెయ్య, “ఉమ్మడైయ వపేత్తైతోర్ దువిణ్ణిప్పమ్ శెయ్ తీరో” ఎన్న “అప్పడియే విణ్ణిప్పమ్ శెయ్ తేక ” ఎన్న, “ ఆనాలిరేయెరుళ్ళోమ్ శొన్దీర్ ” ఎన్ఱు అత్తైక్కేట్టరుళి, “ ఇప్పాశురణ్ణేట్టల్ పెరుమాళిరణ్ణా మైయిలై, ఆత్వాన్! ముక తైక్కాట్టిక్కాణాయ్ ” ఎన్ఱు పార్ తరుళినారామ్, ఇతు చాపలాతిశయమి. విణ్ణిప్పమ్ శెయ్ తత్తోక మావతు-౧ “త్యామువారభుజము న్న సమాయ త్కర్ణ పాశపరికర్త సదంసమ్ । ఆయతాత్మమభిజాతకపోలం పారణీయతివరప్రదదృశ్యే ” ఎన్ఱు వితువుమ్. ౫.

ప్ర.తి. — (విన్దామ్మట్టు) (అప్పనే యిత్యాది) (ఆత్మకడలై) యుద్ధకాణ్డే [౧౯.] సముద్రతరణోపాయప్రశ్నశ్రవణానంతరం శుగ్రీవప్రముఖాన్స ౧౭ విభీషణః. “ సముద్రం రాఘవోరాజాశరణంగస్తుమర్హతి । ఖానితస్యగ రేణాయమప్రమేయోమహోదధిః॥౩౧॥ ” ౨.

నాయచ్చియార్ తిరుమొట్టి - ఒన్నతాన్దిరుమొట్టి - ముతత్వాట్టు. — శివరచ్చెమ్మడిప్పోల్ తిరుమాలిరుణ్ణోలైయెళ్ళు । మిన్దిరకోపబ్బళే యెఱున్దమ్ పరన్దిట్టనవార్ । మన్దరనాటియన్ఱు మతురక్కొమ్మిళ్ళాటుకొడ్డ । శున్దరత్తోశుడైయాళ్ళు శున్దరైయిల్ నిన్ఱుయెతున్దోలో.

తాత్పర్యము. — ఆశ్రతులవిషయమునందు నుపకరించు స్వభావముకలవాఁడును వారి విరోధులను బోగొట్టుస్వభావముకల చక్రాయుధమును సదా ధరించువాఁడును అగాధమైన క్షీరసముద్రమును చిలికి యమృతమును నెత్తి దేవతలకిచ్చి వారియపేక్షితములను నెరవేర్చిన సామర్థ్యముకలవాఁడును నైన ఓ! స్వామీ! బ్రహ్మదులకుఁగూడ సాక్షాత్కరించుటకశక్యములగు నీదివ్యచతుర్భుజములను సాక్షాత్కరింపవలయునని యపేక్షించుచున్నాను; ఇది శక్యమా? ఇట్లశక్యమైన దానిని నాశపడుటకుఁ గారణము నాయొక్క ప్రజలచాపల్యమే. ౫.

మూ. — నోక్కినోక్కియున్నై కాణ్ణాన్ యా నెనతావియుళ్ళే । నాక్కునీళ్ళన్ ఖానమిలై నాడోటుమెన్నుడైయ॥
వాక్రైయుళ్ళుమావియుళ్ళుమల్లపుట త్రినుళ్ళు । నీక్కమిన్దియెఱున్దాయ్ నిన్నై యటిన్దటిన్దే॥ ౬.

ఆ. — (నోక్కి) ఎన్నడైయవాక్రై యుళ్ళుమావియుళ్ళుమల్లపుట త్రినుళ్ళుమ్ నీక్కమిన్దియెఱున్దాయ్ నిన్ఱుహితనాయ్ నిన్ఱువైత్తు ఉన్నై యెనక్కుకాట్టానోట్టికెతు ఉన్నై కాట్టనినైయా మైయెన్ఱు మిడమటిన్దవైత్తు, పిన్నై యమ్ నోక్కినోక్కియున్నై కాణ్ణాన్ నానెన్ఱు శ్చే యాశైప్పదానిట్టాన్ ; ఎన్నవిజ్ఞ నోవెన్దితార్. ౬.

అన్వ. — నాడోరుమ్ ఎన్నడైయ ఆక్రైయుళ్ళుమ్ (౩) ఆవియుళ్ళుమ్ ఆల్ల పుట త్రినుళ్ళుమ్ (౬) నీక్కమిన్ది ఎఱుమ్ నిన్ఱాయ్ (౯) ఎన్నై అటిన్దటిన్ద ఉన్నై (౧౦) కాణ్ణాన్ నోక్కినోక్కి యాన్ (౧౫) ఎనతు ఆవియుళ్ళే నాక్కునీళ్ళన్ (౧౮) ఖానమ్ ఇల్లై. (౨౦)

పన్న. — అనంతరమ్, ఎన్ఱుక్కలిరే సర్వదాసన్నిహితనాయ్ కొణ్డెన్ఱు శ్చేనిఱుమ్మడియటిన్దిరుక్క, “కణ్ణారే కాణవేణుమ్” ఎన్ఱు శైప్పడుకిట తెన్దటివుకేడితైయెన్దితార్.

ఒరునాళొట్టియామల్, ఎన్నడైయ, శరీరత్తుక్కుళ్ళానహృదయత్తిలుమ్, (౩) అతుక్కుళిమానియాన ఆత్మస్వరూపత్తియుళ్ళుమ్, అతుక్కుక్కరణ్ణళొయివై యిరణ్ణుమన్దియే, స్వరూపబహిర్భూతమాన విన్దియాదికలిలుమ్, (౬) ఒన్దైయుమ్ విడాతే, ఎల్లాన్దలత్తిలుమ్, అన్తరాత్తానాయ్ నిన్దవనే! (౯) ఇప్పడిదాసన్నిహితనాక ఉన్నై, ఎప్పొతుమటిన్దవైత్తు, భోగ్యమాన వడివైయడైయ పున్నై, (౧౦) కణ్ణారే కాణ్ణక్కాక, పలకాలుమ్ పార్త్తు, చపలనాననాన్, (౧౫) ఎన్నడైయ, నెఱుమ్మళ్ళే, ఆశైప్పదానిట్టాన్; (౧౮) “అన్తరాత్తానానవ వత్తిన్దియన్” ఎన్ఱు అవతివు, ఇల్లామైయారే. (౨౦) నాక్కునీళ్ళుకైయావతు - ఆశైప్పాట్టుక్కునూచకమ్. ౬.

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౭-తి-శీలమిల్లా. ౬-పా-నోక్కినోక్కి వ్యాఖ్యానము.

౨౪౭

అర్థము.—ప్రతిదినము నాయొక్క శరీరములోనుండుహృదయమునందును (౩) ఆత్మస్వరూపమునందును ఈరంటికంటెవిలక్షణమై (స్వరూపమునకంటెవేరైన) ఇంద్రియాదులలోను (౬) ఒకటియువిడువక అంతట అంతరాత్మగానున్నవాఁడా! (౯) నిన్ను (సదాసన్నిహితుఁ డని) ఎల్లప్పుడెఱిగి నిన్ను (౧౨) సాక్షాత్కరించుటకై చూచిచూచి నేను (౧౫) నాయొక్క మనస్సునందు ఆశపడుచున్నాను; (౧౮) (అంతరాత్మగానుండువాఁడతీంద్రియుఁడనియెడి) జ్ఞానము లేదు. (౨౦)

ఈ.—ఆతామ్మాట్టు. “ఎన్నక్కలిలే సదాసన్నిహితనాయరున్నేయున్నైక్కాట్టాతోఁజీకిఱతునీనినై యామై” ఎన్ఱటిన్ఱువై త్రే, కాణవాళైప్పడానిన్ఱే; అతుక్కడియెన్ఱటిపుకేఱ్ఱెన్ఱితార్.

(నోక్కినోక్కి) అడుత్తడుత్తుఅవళవరుమ్దిక్కైయేపాక్ప్పరాయిల్లు. ఇప్పడిపార్క్కిఱతెన్నప్రయోజనత్తు క్కెన్నిల్ (ఉన్నైక్కాణ్ణాన్) ఉన్నైక్కాణవేణుమెన్నుమ్నననై యాలే. (యానిత్యాది) ఒరువిషయత్తిలే చపలరానారై, “ఇవళ ఇన్ఱిషయత్తిలేనాక్కు నీట్టానిన్ఱా” ఎన్ఱర్కళితే; అప్పడియే ఎహృదయత్తిలేఅనై ప్పడానినే, వాయ్విట్టుచ్చొల్లమాట్టాతే. అతుక్కడియెన్నెన్నిల్ (జ్ఞానమిన్ఱై) ఇతిరున్ఱపడియాలే ఎన్ఱనై యతిపుకేడరిన్ఱై. “ఇన్ఱిషయత్తైక్కాణవేణుమ్” ఎన్ఱనై ప్పడుకిఱవితుఱటిపు కేడాకవేణ్ఱుకిఱతెన్నెన్నిల్ (నాడో టుమిత్యాది) ఎల్లాక్కాలత్తిలు మున్నైప్పెఱుకైక్కు ప్రతిబన్ఱకమానవేశరీరత్తిలుమ్, పెఱవిరుక్కిఱ వాత్తావి లుమ్, ఇన్ఱైయొట్టిన్ఱ ప్రతిబన్ఱకమాన కరణజ్జళిలుమ్, విడాతేయెఱ్ఱుమ్బుక్కునిన్ఱాయ్. కిఱ్ఱిచ్చీరైయిలే ధనన్ఱిడక్క ప్పఱన్ఱాల్ వీఱువారై వోలేకాణుమివర్ పడి.

(నిన్నైయతిన్ఱటిన్ఱు) “ఇతిరక్షణత్తుక్కు ప్రాప్తనావతు, నిదానమతిన్ఱు పరిహరిక్కైక్కు సర్వజ్ఞనా వతు, తోడన్ఱిన్ఱుతలైక్కట్టవల్ల సర్వశక్తియావతు, ‘వియో’ ఎన్ఱిరజ్ఞుకైక్కునీరైయున్ఱై యనావతు, సదాసన్నిధి యున్ఱావతు; ఇప్పడియిరుక్కవివళ ముకజ్జాట్టాతోఁజీకిఱతు; శెయ్యనినై యామైయితే” ఎన్ఱిరుక్కమాట్టాతోఁజీకి ఱతు ఎన్ఱటిపుకేడామిత్తనైయితే. నాప్రాప్తనాయ్ నీయప్రాప్తనాయరుక్కితాయనై, నాసర్వజ్ఞనాయ్నీ యజ్ఞనాయరుక్కితాయనై, నాసర్వశక్తియాన్ఱీయశక్తనాయరుక్కితాయనై, నావిభువాయ్నీయణువాయరు

డి-అ.—ఆతామ్మాట్టు (నోక్కియిత్యాది). “నిన్నైయతిన్ఱటిన్ఱే, నాక్కునీళ్ళన్జ్ఞానమిన్ఱై” ఎన్ఱతిరేనోక్కాక వవతారికై (ఎన్ఱ క్కులిరేయిత్యాది).

అడుత్తడుత్తు - పునఃపునః. కాణ్ణాన్ - కాణ్ణైక్కాన్. “నాక్కునీళ్ళన్” ఎన్ఱతుక్కు- చాపలమ్ పణ్ణువన్ఱెన్ఱర్థమ్ విఱ్ఱిత్తు, అతు క్కుతాకికసమ్మతియైక్కాట్టుకిఱార్ (ఒరువిషయత్తిరేయిత్యాది). “ఎనతావియుశే” ఎన్ఱతుక్కుభావమ్ (వాయ్విట్టిత్యాది). అతుక్కడి- చాపలమ్పణ్ణుకైక్కడి. అపరభావియాకవర్థాన్ఱర్థమ్ (ఇతిరున్ఱపడియాలిత్యాది). శరీరమ్పుణ్యపాపకర్తమూలమాకైయాలే (ఉన్నైప్పెఱు కైక్కు) ఇత్యాదియరుళిచ్చెయ్కితార్. “అక్కైయుళ్ళుమ్” ఎన్ఱతోడన్ఱి, “నీక్కమిన్ఱియెఱ్ఱుమ్నిన్ఱాయ్-ఉన్నైక్కాణ్ణాన్ - నాక్కు నీళ్ళన్” ఎన్ఱతుక్కు వ్యాఖ్యాతాస్వాభిప్రాయమాక వరుళిచ్చెయ్కితార్ (కిఱ్ఱిచ్చీరైయిత్యాది). కిఱ్ఱిచ్చీరై - †కాళికై.

“నారాయణా” ఎన్ఱత్తైప్పర్థి (ప్రాప్తనావతెన్ఱు). “జ్ఞానమూర్తి” ఎన్ఱత్తైప్పర్థి (సర్వజ్ఞనెన్ఱు). “తుప్పనే” ఎన్ఱత్తైప్ప ర్థి (సర్వశక్తియెన్ఱు). “జ్ఞాలమున్ఱాయ్” ఎన్ఱత్తైప్పర్థి (వియోవెన్ఱిత్యాది). “నీక్కమిన్ఱియెఱ్ఱుమ్నిన్ఱాయ్” ఎన్ఱత్తైప్పర్థి (సదా సన్నిధియున్ఱావతెన్ఱు). (ఇప్పడియిరుక్క) ఇత్యాదిక్కుభావమ్ - “శెయ్యనినైయామైయితే” ఎన్ఱటిన్ఱాటియిరుక్కమాట్టాతే “కాణ వేణుమ్” ఎన్ఱ అన్ఱైప్పడుకిఱతు ఎన్ఱటిపుకేడా మిత్తనైయన్ఱు. కిఱ్ఱుక్తైముఖభేదేవవివరికిఱార్ (నాప్రాప్తనాయిత్యాది). “నీక్క మిన్ఱియెఱ్ఱుమ్నిన్ఱాయ్” ఎన్ఱత్తైప్పర్థి (నావిభువాయిత్యాది). నిన్నైయతిన్ఱటిన్ఱు - ఇప్పడి సదాసన్నిహితనానపున్నై యెవ్వుతుమఱి

† కాళికై-కాడి.

౨౪౮ తిరునామ మొదటి. — ౪-ప. ౭-తి. శీలమిల్లా. ౭-పా. అతీంద్రతీర్థ వ్యాఖ్యానము.

ఈ క్రితమున, ఇతలెనోవు పడవిట్టునిర్భుణనాయునికి తాయలై, “ఉడై యవనాయ్ వైత్తు, ఉడై మైనోవు పడ విట్టునికిఁ జతు శెయ్యుని నై యామై యితే” ఎన్దాటియరుక్క మాట్టాత్తోడికిఁ జతు ఎన్నటిను శేడామి త్తనై యితే. ౬.

కీ-ఆ — దైవపడి. ౧ “ధిగనుచిమ్” ఇత్యాద్యనుసంధేయమ్. నాదోటు మెన్దుతోడన్దె, నిన్నెయితిన్దె, నోక్కినోక్కియెన్దుతోడన్దె నాకు నీళ్ళో ఇనమిలై ఇత్యన్దయః. ౬.

ఆ-ఆ-వి. — “అక్కైయన్దుమ్ - శరీరశుక్కుళ్ళానప్పుదయ త్రిలుమ్. ౧ ఎట్టుమ్ - ఎల్లావన్దైలుమ్. ఇనమిలై - ‘అన్దరాత్తా వానవన్దేన్దైయన్’ ఎన్దివన్దెల్లామైయారే. నాకునీళ్ళు కైయవతు - ఆకైప్పాట్టుక్కునూచక్మ్” ఎన్దురై. ౨ “హాన్దహన్దహతోన్దె ఖిలాన్దీగిజ్జాన్దుమ్మాన్దు హో అహమిదంకిమునాచవాచా త్వామద్దమద్దశగుణాన్దమ స్తహేయమాన్దన్దు మేవకథమర్హ తిమాద్యగంహః.” ౬.

తాత్పర్యము. — నాప్పుదయమునందును అన్ద స్వరూపమునందును ఇంద్రియాదులయందును సర్వదాసర్వత్రసన్నిహితుడైయుండియు నీవు నాకు నేవసాదింపకయుండుటకుఁ గారణము నీవు నన్ను స్మరింపకుండుటయేయని నేనెఱిఁగియుండియు జ్ఞానశూన్యడగుటవలన సాక్షాత్కరించుట కాశపడుచున్నాను. ౬.

మూ. — అతీంద్రతీర్థ తేటి తేటియా నెనతావియుళ్ళే । నిత్తై న్దానమూర్తియాయనిన్దలమాకవైత్తు ।

ప్పిఱన్దుజ్జైత్తునిన్ది డరుమ్ వేతైమై తీర్న్దొబ్దేన్దెనలున్దుగ్గాయిన్దెన్దెయమ్మానానున్నైక్కణ్డొక్కొణ్డొ ౭॥

ఆ. — (అతీంద్రతీర్థ) జన్మజరామరణాది సాంసారికదుఃఖముభిభవిక్కిఁజెన్నుమ్ భయత్తాలేకూప్పిడుకిఱిరో? ఏన్దానిప్పడియార్తరా య్కిడన్దు నీర్కూప్పిడుకిఱిఁజెన్నై; ౩ * జానశక్తిబలైక్కర్యాదిగుణజ్జాలమ్ ౪ * సాన్దర్యసాగన్ద్యసాకుమార్యాది కల్యాణగుణజ్జాలమ్ పరిపూర్ణనానవున్ది త్రిలుళ్ళే విశదవిశదతర విశదతమప్రత్యక్షతాపన్న నిరతిశయభక్తిరూపజ్ఞానత్తారే, ఎన్నడైయ అన్ద సాంసారికదుఃఖమెల్లామ్ నిరస్తమాయిత్రేతే, అతుక్కున్దు నానిప్పోతుపడుకిఱిఁజెన్దితార్. ౭.

అన్య. — నలు తుఱాయ్ కణ్డి (౩) అమ్మా నాన్ ఉన్నై (౬) కణ్డొక్కొణ్డొ అతీంద్రతీర్థ తేటితేటి (౯) యాన్ ఎనతు ఆవియుళ్ళే (౧౨) నిత్తై న్దానమూర్తియాయై నిన్దలమాక వైత్తు (౧౫) పిఱన్దుమ్ శెత్తుమ్ నిన్దు † ఇడరుమ్ (౧౮) వేతైమై తీర్న్దొబ్దేన్దె. (౨౦)

పన్నీ. — అన్దరమ్, ఎన్నెజ్జుమ్ శేనిఱుచ్చెయ్తే ప్రకాశిప్పితవున్ వడివర్దుకైయనుసన్దిత్తు సాంసారికమాన వతివుకేడుతీర్న్దే నిత్తనై; అన్దభోగ్యమానవడివైక్కణ్డారే కాణవేణుమెన్దువో విప్సొత్తాశైప్పడుకిఱిఁజెన్దితార్.

పరిమళప్రచురమాన, తిరుత్తుఱాయైయుడైత్తాన, తిరుమలైయైయుడైయ, (౩) సర్వాధికనే! ఉన్దభోగ్యతైయిలేచపలనాననాన్, నిరతిశయభోగ్యనాయ్ ప్రాప్తనానవున్నై, (౬) నీప్రకాశిప్పిక్కవెన్నెజ్జారేయపరోక్షీత్తుక్కణ్డొక్కొణ్డొ, ఇప్పడితన్ద ౫ * మయర్వణమతిన్దలత్తారేయన్నడైయప్రప్యభావ తైయుమ్ ప్రాపకభావతైయుమిన్దతీర్థ, తత్తద్విషయమానవ్యవసాయపర్వన్దమానతెలివుకైయన్దైయేనాయ్, (౯) ఇప్పడిలబ్ధజ్ఞానవ్యవసాయనాననాన్, ఎన్, ప్రాణాశ్రయమానన్దెజ్జుమ్ శే, (౧౨) పరిపూర్ణజ్ఞానస్వరూపనానవున్నై, సంకయవిపర్యయమాకిఱముముమ్మడి, ప్రతిష్ఠితమాకవైత్తు, (౧౫) పిఱన్దుత్తకావతాయ్, నిన్దు, † అలమరుకిఱ, (౧౮) అతివుకేడు, తీర్న్దొబ్దే నిత్తనై. (౨౦) మాద్యుమ్మలైయమానవడివర్దుకైక్కణ్డిట్టుక్కాణప్పెద్రేరేన్దెన్దెనాన్ద్యశేషమ్. ౭.

‡ ఉరైక్కొన్దపాకమే యుచితమానాలుమ్ కోశజ్గరిత్కాణవిల్లై.

† (పా) అలమమ్-అలద్రుకిఱ. ౧॥ స్తోత్ర. ౨॥ వ-స్త-౪౪. ౩॥ వి-పు-౬-౫.౭౯. ౪॥ గ-త్ర-౧. ౫॥ ౧-౧.

[౬౩] తిరువాయ్ మొழి.—౪-ప. ౭-అ-శీలమిల్లా. ౭-పా-అటిన్దటిన్దు వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

౨౪౯

అర్థము.—పరిమళముచేసఁగి మై తులసులచేఁగట్టబడిన మాలికలకల (౩) ఓ! సర్వాధికుడా! నేను నిన్ను (౬) సాక్షాత్కరించి (ప్రభావమువలన) చక్కఁగఁ దెలిసికొని నిశ్చయజ్ఞానముకలవాడనైన (౯) నేను నాయొక్క ప్రాణమునకాశ్రయమైన(మనస్సునందు) (౧౨) పరిపూర్ణజ్ఞానస్వరూపుడవై ననిన్ను నిర్మలమగునట్లు ఉంచి (౧౫) జననమరణములకలవాడనై యుండి దుఃఖించుచున్న (౧౮) అజ్ఞానమును బోగొట్టుకొంటిని. (౨౦)

౭.

ఈ—వహ్రామ్బట్టు. నీర్ నమైప్పోరవిన్నా తాకానిస్తిర్, ఉమక్కొన్దుముతవిన్ శ్రిలోమో, నామొన్దుము పకరిత్తి లోమెన్దేయో నీర్ నిన్దై త్తిరుక్కిట తెన్న; శిటితుశెయ్ తమైయుణ్దు; ఇన్వంశమ్ పెన్ శ్రే, ఎనక్కిత్తాల్ పోరా తెన్దితార్.

(అటిన్దటిన్దుతేటి తేటి)ముతన్ శ్రిరువాయ్ మొழియిలే. పరత్వత్తైయనుసన్దిత్తార్, అతువిషయనూనవాతేపిటి ప్పత్తొరు తెలివుణ్డేతే; అనన్తరమ్-భజనీయ నెన్దనుసన్దిత్త త్తాలేపిటిప్పత్తొరు తెలివుమ్, అనన్తరమ్-సులభ నెన్దనుసన్దిత్త త్తాలేపిటిప్పత్తొరు తెలివుమ్, పిన్బు-అపరాధసహ నెన్దనుసన్దిత్త త్తాలేపిటిప్పత్తొరు తెలివుమ్; ఇప్పడిక్రమత్తి లేయితే. తిరువాయ్ మొழిముడియనడన్దు, ఇ తెల్లామ్మానసానుభవమితే.

అన్తిక్కే, (అటిన్దటిన్దుతేటి తేటి)నీర్*మయర్వణమతినలమరుళుకై యాలే; పరస్వరూపమ్-౨, మననుణర్వళ విల్, పాటియుణర్వళైయిల్, ఎతిర్ నికత్త కట్టివినుమిననిల్, మిళునరైయిల్, ఉణర్ ముళునలమ్, ఇన్, ఎనవటిన్దు, అన్దపరస్వరూపత్తి నుడైయ యాథాత్మ్యమ్-౩ “అతునమతువితివకైయే” ౪ “నెళ్ళినాల్ నిన్దై ప్పా యవనవనాకుమ్ నీళ్ కడల్ వణ్ణ” ఎన్దిటపడియే “అర్చావతారపర్యన్తమాన ఆశ్రితపారతన్యమ్” ఎన్దటిన్దు,

జీ-అ.—వహ్రామ్బట్టు (అటిన్దటిన్దిత్యాది). ఇ త్తిరువాయ్ మొళియిలే - కీటుమ్ మేలుమ్ విశ్లేషమాయిరుక్క, ఇప్పట్టు - ప్రీతియా య్చొల్లుముతు ప్రకరణవిరుద్ధమాకైయాలే, ప్రకరణత్తుక్కచ్చేర వనవాప్తియాక వవతారికై (నీర్త్యాది). పోర - మికళుమ్. ఇన్నాతాకా నిస్తిర్ - వెలుత్తిరాయ్ నిస్తిర్. ఇన్వంశమ్ పెన్ శ్రే నెన్దతు - * మయర్వణమతినలమరుళే, అత్తాలే, శాపతుపిటిప్పతాన వటివుకేడుతవిరప్పే ధ్రోన్దేన్దపడి.

వీప్పాన్దయత్తుక్కర్థమ్ (మతలిత్యాది). భజనీయ నెన్దతు - ౫ * వీడుమిన్ మున్ ద్రిత్తిలే. సులభ నెన్దతు - ౬ * పత్తుడైయడియన రిలే. అపరాధసహ నెన్దతు - ౭ * అళ్ళైయిలే. “అటిన్దు - తేటి, అటిన్దు - తేటి” ఎన్దన్దయిప్పతు. ఇప్పడి తిరువాయ్ మొళిలోలు మటివుమ్ తెలివుమాయ్ చెన్దాలనుభవముణ్డే; కూప్పిడుకితెన్నెన్న (ఇ తెల్లామిత్యాది).

అర్థపఞ్చకపరమాక్కి వీపైన్దు తాత్పర్యాన్తరమ్ (అన్తిక్కేయటిన్దటిన్దిత్యాది). అతావతు - పరస్వరూపత్తైయటిన్దు తేటి, అన్దపర స్వరూపత్తి నుడైయ యాథాత్మ్య త్తైయటిన్దు తేటియెన్దపడి. ఇప్పడియే మన్ ద్రినాలుక్కుమ్ కణ్డుకొళ్ళతు. పరస్వరూపత్తుక్కు చిదవిదైవ్ల త్తుణ్ణమ్ లోడక్కమానవై-అసాధారణధర్తజ్ఞో. జ్ఞానానన్దజ్ఞో లోడక్కమానవై-అత్తావుక్కుసాధారణధర్తజ్ఞో. పరస్వరూపత్తుక్కుమ్,

అ-అ-వి.—(ఇప్పడిక్రమత్తిలేయిత్యాది) అతావతు - ౧ * ఉయర్వణవుయర్ నలన్దొడణ్డి ౨ * మునియేనాన్తుకనశ్వుమ్ముడియన డన్దతెన్దపడి. అన్తిక్కే * ఉయర్వణవుయర్ నలన్దొడణ్డి ఇన్వళవుమ్ నడన్దపడియొచ్చొల్లువుమామ్. అనార్, అవతారికైయిలే - “పెన్ ద్రివంశ మిళు” ఎన్దరులిచ్చెయ్తాలే, (ముడియనడన్దతు) ఎన్దిటపోతెక్కుచ్చేరుమ్మడియెన్నెన్దిల్; ముతన్ శ్రిరువాయ్ మొళియిలే. ఉణ్డాన తెల్లామ్ పెన్ ద్రిరాయ్, “వాచాక్రమపర్తిత్వాల” ఎన్దిటపడియే అడైవేళ్ళొల్లికతారాకైయాలే శేయమ్. — (అన్తిక్కేయిత్యాది) ఇన్దయోజనైయర్ “తేటి” ఎన్దిటపదత్తి నుడైయవీప్పాబలత్తాలే, “అటిన్దటిన్దు” ఎన్దిటపితుక్కుమ్ వీపైన్దు సిద్ధమాక్కి, “అటిన్దటిన్దు - తేటి, అటిన్దటిన్దు - తేటి” ఎన్దయోజక్కక్కడవతు. అటిన్దకుమ్ పేతువేతెన్న (నీమయర్వణవిత్యాది).

౭.

౧॥ ౧-౧. ౨॥ ౧-౨. ౩॥ ౬౬-౧. ౪॥ ౨౬-౯. ౫॥ ౨. ౬॥ ౩. ౭॥ ౪. ౮॥ ౧౦౦

౨౫౦ తిరువాయ్ మొక్కి. — ౪. ప. ౨-౭-శీలమిల్లా. ౨-పా-అటిన్దటిన్దు వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

౪. — అత్తా లేపిటప్ప తోరు తెలివుమ్; స్వస్వరూపమ్ - ౧* “శెన్దు శెన్దు పరమృరమా యాతు మిన్దు తేయ్ న్దోరు న్దుతీ తె
 ట్టిపరి తాయ్ న్దు యానమ్ కడన్దిరుక్కుమ్” ఎన్దటిన్దు, అతినుడై యయాథాత్మ్యమ్ - ౨, “శిలుమా మనిశ రాయ్ న్దు
 యాన్దారి క్కేతిరియ - నలుమావిరై నాన్దు లరడిక్కిల్లుకుతల్ - ఉలుమా” ఎన్దుమ్, ౩ “తమ్మడియారడియోన్ద శే”
 ఎన్దుమ్, “తదీయ శేవ త్వపర్యన్త మాయరుక్కుమ్” ఎన్దటిన్దు, అత్తా లేపిటప్ప తోరు తెలివుమ్; ఉపాయ స్వరూపమ్ -
 ౪ “నాకడై మిశై నమ్మి రాశర శేరణ్ నమక్కు” ఎన్దటిన్దు, అతినుడై యయాథాత్మ్యమ్ - “చైతన్యకృత్య మాయ్
 అధికారి విశేషణ మాన స్వీకార జైయుమ్ పాతాత సహకారి నైర పేక్ష్యమ్” ఎన్దటిన్దు, అత్తాల్ పిటప్ప తోరు తెలి
 వుమ్; ఫలస్వరూపమ్ - ౫* “బుట్టివిల్ కాలమెల్లా ముడనాయ్ మన్ని ప్పలువిలావడిమై శెయ్ కై” ఎన్దటిన్దు,
 అతినుడై యయాథాత్మ్యమ్ - ౬ “ఉన్దన్దురువుళమిడర్ కెడున్దోలుమ్ నాన్దో వియక్కిన్దు ముటుమ్” ఎన్దటిన్దు,
 అత్తా లేపిటప్ప తోరు తెలివుమ్; విరోధి స్వరూపమ్ - ౭* “యానేయెన్దన తేన్దిరుక్కు” ఎన్దటిన్దు, అతినుడై యయాథా
 త్మ్యమ్ - “కైజ్జుర్యత్తిల హజ్కార గర్భమాన మమకారమ్” ఎన్దటిన్దు, అత్తా లే పిటప్ప తోరు తెలివుమ్.

(యా) ఇప్పడిసియటివిక్కి వటిన్దయా. (ఎనతావియుళ్ళే) ఎన్నుడై యహృదయత్తి నుళ్ళే, (నితై న్దజ్ఞాన
 మూర్తి యాయై) పరిపూర్ణజ్ఞానస్వరూపనాన వున్నై. పెన్ద్రవంశత్తాల్ తృప్తనాక వొణ్ణాతపడియాన వైలక్ష
 ణ్యతైయుడై యవున్నై. (నిన్దులమాకవైత్తు) విశదతమమాక వనుసన్దిత్తు. (పిటన్దుమిత్త్యాది) అటివుపిటన్ద వనన్దరమ్,
 ౮ “ఇన్దిన్ద నీరైయినియాముతామై” ఎన్దపేక్షిత వతు పెన్ద్రే. శానతు పిటప్ప తాయ్ కొణ్డు తడుమాటుకిట
 వటివుకేడు తవిరప్పేన్ద్రే. (నలున్దురాయిత్యాది) ఇవ్వటివుపిటకైక్కు అవనిట్టపచ్చె యిరుక్కిటపడి. వైత్తవళ
 యత్తైక్కాట్టి అవ్వడివిలే గురుకులవాసత్తై ప్పణ్ణువిత్తు అటివుపిటప్పిత్తాయ్ న్దు తనక్కాక్కికొణ్డుతు.† (పరిమ
 శ్రవచురమాన తిరుత్తురాయైయుడైత్తాన తిరుమాలైయైయుడైయ సర్వాధికనే!) (నానున్నైక్కణ్డుకొణ్డు) ఉన్
 భోగ్యతైయై యటిన్దనా, నిరవధిక భోగ్యభూతనాన వున్నై క్కణ్డుకొణ్డు. నలున్దురాయ్ కణ్ణియమ్మానాను
 న్నైక్కణ్డుకొణ్డు - అటిన్దటిన్దు తేటిత్తేటి యానెనతావియుళ్ళే నితైన్దజ్ఞానమూర్తియాయైనిన్దులమాకవైత్తు,
 పిటన్దుమ్ శెత్తుమ్ నిన్దిడరుమ్ పేత్తై మైత్తిర్ న్దొట్టిన్దే; ఇతునా పెన్ద్ర వంశమెన్దితార్.

౪-అ. — స్వస్వరూపత్తుక్కుమ్ యాథాత్మ్యమ్ - అశ్రితపారతన్యముమ్, తదీయ శేవత్వముమ్. స్వీకార మెన్దిటతు - ప్రపత్తియై. ఉపాయ త్తిర్
 స్వరూపజ్ఞానమ్ - “అవనుపాయమ్” ఎన్దటిన్దై. అవధారణార్థమ్ - యాథాత్మ్యజ్ఞానమ్. “శరణే” ఎన్దిటవవధారణత్తుక్కు తాత్పర్యమ్ (చైత
 న్యకృత్యమయిత్యాది). ఫలత్తిర్, “కైజ్జుర్యమ్ పురుషార్థమ్” ఎన్దుతు - స్వరూపజ్ఞానమ్; యాథాత్మ్యమ్ - తనక్కు మవనుక్కుమ్ పా
 తువన్ది క్కేయవనుక్కుక వేశెయ్ కై. “అహజ్కారమమకారజ్ఞో విరోధి” ఎన్దటిన్దై - విరోధిజ్ఞానమ్; “కైజ్జుర్యత్తిల హజ్కారమమకా
 రజ్ఞో విరోధి” ఎన్దటిన్దై - విరోధియాథాత్మ్యజ్ఞానమ్. యాథాత్మ్యమ్ - అతినుడైయచరమకాష్టే.

కీర్తేనోక్కాకభావమ్ (ఇప్పడియిత్యాది). ఆవి - హృదయమ్. శబ్దార్థమ్ (పరిపూర్ణత్యాది). మూర్తి - స్వరూపమ్. “నలున్దురాయ్
 కణ్ణియమ్” ఎన్దతైక్కటాక్షిత్తు “నిన్దైన్దు” ఇత్యాదిక్కు ఫలితమ్ (పెన్ద్రవంశత్తాలిత్యాది). “పేత్తైమైత్తిర్ న్దొట్టిన్దే” ఎన్దతుక్కు
 భావమ్ (అటివిత్యాది). (అపేక్షితవతు పెన్ద్రే) దేహనివృత్తియున్దాకప్పేన్ద్రే. శబ్దార్థమ్ (శావతిత్యాది). పేత్తైమై - అటివుకేడు.
 రసోక్తి (ఇవ్వటివిత్యాది). పచ్చె - ఉపహరమ్. శ్యామశతై - వాస్తవార్థమ్. ఉక్తార్థోపపాదనమ్ (వైత్తవిత్యాది). “నలున్దురాయ్
 కణ్ణియమ్” ఎన్దతైక్కటాక్షిత్తు (నిరవధికభోగ్యభూతనాన వున్నైయెన్దతు). ఇప్పట్టువాక్య శేవమాయ్ క్కిడక్కిటతు. అతావతు - పేత్తై
 మైత్తిర్ న్దొట్టిన్దేత్తనై, మార్వుమ్మాలై యుమానవడివడ్డై క్కణ్ణిట్టుక్కాణ్ పెన్ద్రే న్దే న్దు వాక్య శేవమ్. అన్వయప్రకారమ్ (నలున్దురాయ్
 యిత్యాది).

† కుణ్డిలితవాక్యమ్ క్యాచితక్కుమ్.	౧॥ ౭౮-౫.	౨॥ ౮౦-౩.	౩॥ ౨౭-౧౦.
౪॥ ౫౦-౧౧.	౫॥ ౨౩-౧.	౬॥ ౯౩-౯.	౭॥ ౧౯-౯.
			౮॥ ౭-౧.

తిరువాయ్ మొట్టి. — ర-ప. 2-తి-శీలమిల్లా. ర-పా-కణ్ణుకొణ్ణు వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

౨౫౧

తాత్పర్యము. — స్వస్వరూప పరస్వరూప పురుషార్థస్వరూప ఉపాయస్వరూప విరోధిస్వరూపములయందు నిశ్చయజ్ఞానముకలవాఁడనైన నేను నిరవధికజ్ఞానస్వరూపుఁడనైన నిన్ను మనస్సునందుస్థిరముగనుంచి నీకటాక్షాలిశయముచే జనన మరణములు మొదలగు దుఃఖములను బోగొట్టుకొనినవాఁడనైతిని. ఇట్లు పకరించినను ఆయుపకారములుచాలవు.

2.

మూ. — కణ్ణుకొణ్ణుకై కళారనిన్దిరుప్పాతజ్జే. | లెణ్ణిశై యుముళ్ళపూకొణ్ణే త్రియుకన్దుకన్దు |

తొణ్ణురోజ్జో పాడియాడ చూచ్చున్ కడన్ ఇలత్తుళ్ళే. | వణ్ణుగ్రాయ్ కణ్ణి వేన్దేవన్దిడిల్లాయ్. |

౩.

ఆ. — (కణ్ణుకొణ్ణు) ఉచ్చుడైయసాంసారికదుఃఖమెల్లామొయిన్ దొకత్, మన్ శ్రేతుక్కాకక్కుప్పిడుకిఱతెన్నిర్; ఉన్నై ఎక కణ్ణు కళారే కణ్ణుకొణ్ణు ఎక కై కళారనిన్దిరుప్పాతజ్జో మేల్ ఎణ్ణిశైయుముళ్ళపూకొణ్ణే త్రియుకన్దుకన్దు శ్రీవేష్టవర్ కళోడేహుడనిన్దు పాడియాడవే టుమెన్దానైప్పట్టిట కూప్పిడుకిఱతు; వణ్ణుగ్రాయ్ కణ్ణి వేన్దే! నానిప్పడిపడానిఱ్కచ్చెయ్ తే వన్దురుకుఱిలైయై వైమ్మెరుమానై యిన్నా తాకితార్.

౪.

అన్వ. — కణ్ణుకొణ్ణు ఎక కై కళార (3) నిక తిరుప్పాతజ్జో మేల్ ఎణ్ణిశైయుమ్ (౬) ఉళ్ళ పూ కొణ్ణు (౯) ఏ త్రి ఉకన్దు కన్దు తొణ్ణురోజ్జో (౧౨) పాడియాడ కడల్ కూళ్ (౧౫) ఇలత్తుళ్ళే వణ్ కుగ్రాయ్ కణ్ణి (౧౮) వేన్దే వన్దిడిల్లాయ్. (౨౦)

పన్నీ. — అనన్తరమ్, ఉక్తమానభోగ్యతైయి లభినివేశత్రారేకన్దునుభవిత్తడిమై శెయ్యునానైప్పడుకితార్.

“నానున్నైక్కణ్ణుకొణ్ణు” ఎన్నిఱ నెజ్జెఱ్కాట్టియళన్దియేకణ్ణులేపడిపూర్ణమాకక్కణ్ణునుభవిత్తు, ౧ * తాయవనేయెన్దుతడవు మెక కైకళో, పూర్ణమనోరథమామ్బడి, (3) ప్రాప్తనానవున్నుడైయ, తిరువడికళిన్దేలే, ఆదరానురూపమాక సకలదిక్కుక్కలిలుమ్, (౬) ఉణ్డాన, పుష్పజ్జై, సంపాదిత్తు, (౯) స్తోత్రపూర్వకమాకప్పరిమాఱి, తత్తప్పిన్ద్రుత్తికళోతోటుమ్ ప్రీతిపరవశరాయ్, ఉన్చక్కలిరే యత్య వ్తాభినివేశరూపభక్తియైయుడైయ నాజ్జో, (౧౨) ప్రీతిక్కుప్పొక్కుప్పిడాకప్పాడువతాడువతామ్బడి, కడల్, కూళ్న్ద, (౧౫) భూమి యానసంసారత్తుక్కుళ్ళే, మున్నెనక్కునెజ్జెల్ ప్రకాశిప్పిత్త విలక్షణమాన, తిరుత్తుగ్రాయ్ మలైయైయుడైయ, (౧౮) నాయకవే! వన్దిడుకిఱిలై. (౨౦)

౫.

అర్థము. — నేత్రములచేసాక్షాత్కరించి నాహస్తములు పూర్ణములగునట్లు (3) నీయొక్క శ్రీపాదములయందు ఎనిమిది దిక్కులలో (౬) ఉండు పుష్పములను దెచ్చి (౯) స్తోత్రపూర్వకముగ సమర్పించి మిక్కిలిసంతసించి దాసభూతులమగుమేము (౧౨) పాడునట్లును నాడు నట్లును, సముద్రము చుట్టుకొనిన (౧౫) భూమియందు విలక్షణమైన తులసిమాలికలుకల (౧౮) ఓ! స్వామీ! వేంచేయకనున్నావు. (౨౦)

ఈ. — ఎట్టామ్బట్టు పెన్ ద్రవంశమ్ శొన్నా రాయ్, పెఱాతవంశమితువెన్దితార్ - ఇలిల్.

(కణ్ణుకొణ్ణు) ౨. “కాణవిరుమ్బు మెక కణ్ణో” ఎన్దు, కాణప్పెఱాతేపట్టినివిట్టకణ్ పట్టినితీరుమ్బడికణ్ణుకొణ్ణు. 3. “అరవిన్ద మొబ్బన్దునీడ్డకణ్ణానై క్కణ్ణారక్కణ్ణుకొణ్ణు” ఎన్దిఱపడియై, ఇక్కణ్ణిల్లెవయితారక్కణ్ణుకొణ్ణు. (ఎక కై కళార)

జీ.ఆ. — ఎట్టామ్బట్టు (కణ్ణుకొణ్ణిత్తాది). “వన్దిడిల్లాయ్” ఎన్దు తైక్కటాక్షితవతారికై (పెన్ ద్రవంశమిత్తాది)

కణ్ణెన్నా తే “కణ్ణుకొణ్ణు” ఎన్దు తుక్కుభావమ్ (కాణవిరుమ్బుమిత్తాది). “కణ్ణుకొణ్ణు” ఎన్దార్ “వయిఱునిత్తైయుమ్బడి” ఎన్నిఱవర్షమ్ కాట్టుమావెన్న (అరవిన్దమిత్తాది). అరవిన్దమ్మలే నీడ్డకణ్ణెయ్యుడైయవనై క్కణ్ణిత్తైయక్కణ్ణుకొణ్ణేనిత్యర్థః. తిరుమొట్టి

౨౫౨ తిరు వాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౭-తి-శీలమిల్లా. ౮-చా-కణ్ణుకొణ్ణు వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ఈ. — ౧ “తాయవనేయెన్ఱుతడవుమెకై కళి” ఎన్నికై కళినుతావుతల్ తీరుమ్మడియాక. కలియర్ “వయి తారవుణ్ణి” ఎన్ను నూప్పోలే. (నిఱ్ఱిరుప్పాతజ్ఞో మేల్) ఉనక్కు ధారకమునూయ్ భోగ్యముమాన తిరువడిక లిలే. ౨* పిడిత్తుచ్చువై త్తణ్ణుమ్ పాతక్కుమలమితే, ధారకమ్ తా నేయాయ్ నిన్ఱు తితే. అన్ఱి క్కే, ఎనక్కు ప్రాప్తము నూయ్ భోగ్యముమాన వున్ఱిరువడికలిలే. ౩ * ఉకై నేమలరుమ్ తిరుప్పాత త్తిలే. మున్ఱుమనువ ర్తిత్తు పోరు మతుణ్ణితేవిషయజ్ఞలిలే; అజ్ఞనన్ఱి క్కే, ప్రాప్తనానవున్ఱిరువడికలిలే. ౪, త్వత్పాదపజ్జుజపరిగ్రహధన్యజ్ఞాభూనూ సమ్” ఎన్నికై తుక్కు అళవన్దార్ “వార్తైయ్ఱుకితు, పకు త్తవిషయ త్తిలేయాక పెన్ఱో శ్రిలోమ్” ఎన్ఱురుళిచ్చె య్ తార్.

(ఎణ్ణికై యుమి త్యాది) విషయానురూపమాకవు మెన్నుడై య వభినివేశానురూపమాకవుమ్. తమ్ముడై యవాశానురూపమాక “ అన్ఱై యిలుళ్ళవై యెల్లామ్ వేణుమ్ ” ఎన్ఱితార్. అవాన్ఱై తా దిక్కుప్పట్టితే యిరు వ్వుతు. అజ్ఞనేయితే కై జ్జుర్యుచియుడై యార్ వార్తైయిరుప్పతు, కలియర్ “కలవరిశిచ్చోటుణ్ణి వేణుమ్” ఎన్ను నూప్పోలే. ౫ “అహంసర్వకరిష్యామి” ఎన్ఱితే యిరుప్పతు. (ఉకన్ఱుకన్ఱు) పీతిమాతాతే శెల్లుమ్మడియాక. (తొణ్ణిరోజ్ఞో) ఇన్ఱై జ్జుర్యత్తిలే శువడటిన్దనాజ్ఞో ౬* కేశవన్ఱుమర్ కుప్పిన్ఱు తనియరల్లరితే. (పాడి

శీ-అ. — యిరన్ఱాన్ఱుత్తు అజ్ఞాన్ఱిరు మొట్టి ఎట్టామ్మట్టు “పెణ్ణాకి” ఇత్యాది. “కైకళా” ఎన్ఱు తుక్కు దృష్టాన్ఱు (కలియరిత్యాది). కలియర్ - పళియర్. “ తిరు ” ఎన్ఱు - భోగ్యతైయుమ్, “ పాతమ్ ” ఎన్ఱు - ధారకత్వముమ్ వివక్షిత్తుతాత్పర్యమ్ (ఉనక్కిత్యాది). అవమక్కు ధారకమాన్ భోగ్యముమాయరుక్కు మోవన్ఱిరువడిక శెన్ఱు (పిడిత్తిత్యాది). తిరుక్కైయా లే పిడిత్తు త్తిరుప్పవళ త్తిలేవైత్తు ఆసాదిత్తుభు జిక్కుమ్ తిరువడిక శెన్ఱుపడి. పెరియాళ్వార్ తిరు మొట్టి మూన్ఱాన్ఱిరు మొట్టి ముతత్వాట్టు, “శీతక్కడల్” ఇత్యాది. ధారక మెన్ఱు “ ఉణ్ణుమ్ ” ఎన్ఱు తిన్ఱా తాత్పర్యమ్. ఇన్ఱే-౭ “పటదళమధిశయ్యరజ్జధామన్” ఇత్యాద్యనుసంధేయమ్. (ప్రాప్తమునూయ్ భోగ్యముమానవితి) ప్రాప్తతైయుమ్, భోగ్యతైయుమ్ - “నిఱ్ఱ” ఎన్ఱు తిలేవివక్షితమ్. ఇవర్ కుక్కు భోగ్యమాయరుక్కు మోవెన్ఱు (ఉకై నేయిత్యాది). భోగ్యమానవెన్ఱులో పోరాతో, “ప్రాప్తమునూయ్” ఎన్ఱు తుక్కు కర్కరుత్తెన్ఱెన్ఱు (మున్ఱుమి త్యాది). భోగ్యతైయున్ఱా నాలుమ్ అపొప్తమాయరుక్కు మాకిలతు త్యాజ్యమెన్ఱు మతు క్కు ప్రమాణమ్ (త్వత్పాదేత్యాది). “ త్వత్పాదపజ్జుజ పరిగ్రహధన్యజ్ఞాభూనూ సమత్వభినివేశకదర్శనమానః | భౌమ్యన్ఱు యుం సపణనాయపరేతభూమా వాకర్ణ్యభీరు రుదితానితవాగతోన్ఱి ” ఇతిమాలతీమాధవనాటకే.

ఒరుదిక్కున్నా లే, “ ఎణ్ణికైయుమ్ ” ఎన్ఱు - అశక్యమాకచొల్లక్కు డుమోవెన్ఱు (విషయానురూప మి త్యాది). రసోక్తి (తమ్ము డైయవిత్యాది). అన్ఱై - దిక్కుమ్. దిక్కుప్పట్టెన్ఱు - “ ఎణ్ణికైయుమ్ ” ఎన్ఱు తైప్పల్. ఇతుక్కు ఫలితమ్ (అజ్ఞనేయితైయిత్యాది). ఇప్పడియశక్యతైచ్చెన్ఱు పేరుణ్ణోవెన్ఱు (కలియరిత్యాది). “ కైజ్జుర్యుచి యుడైయార్ వార్తై ” ఎన్ఱు తుక్కు ప్రమాణమ్ (అహంసర్వమి త్యాది). “ ఉకన్ఱుకన్ఱు ” ఎన్ఱు వివిధము. అతావతు - ఉకన్ఱైక్కాకవుమ్, పాడి యాడుకైక్కాకవు మెన్ఱుపడి. క్షిత్రేనో క్కి భావమ్ (ఇన్ఱై జ్జుర్యత్తిలే యిత్యాది). “ తొణ్ణిరోజ్ఞో ” ఎన్ఱు - సమావచనమాకచొల్లవా నెన్ఱెన్ఱు (కేశవన్ఱుమరిత్యాది). “ శూన్ఱో

అ. అ. వి. — “ ౭ “ పటదళమధిశయ్యరజ్జధామన్ శయిత ఇవార్జవతర్ణకఃపదాబ్జమ్ | అధిముఖముదరేజగ నిమాతునిదధిభవైష్ణవభోగ్య లిప్పయావా ” — “ ౮ తొట్టురు - ఎట్టురు మెన్ఱు మిగుమికై ” ఎన్ఱు అవిషయత్తుక్కు ఎట్టుదిక్కిలు మున్ఱానపూక్కుడైతే వేణుమోవెన్ఱు (విషయేత్యాది). అన్ఱి క్కే ఉపాయాన్ఱర పరరైప్పోలే “ ఎణ్ణికైయుమ్ ” ఎన్ఱు లామోవెన్ఱు (విషయేత్యాది) — అనాల్, ఇవరా లేతా నెట్టుదిక్కిలు మున్ఱానతిరుప్పడితామ కైక్కుణ్ణువన్దపిప్పోమోవెన్ఱు (అజ్ఞనేయిత్యాది).

౧॥ ౨౫-౩.

౨॥ పెరి-తి-మొ-౩-౧.

౩॥ ౫-౫.

౪॥ మాలతీమాధవ-ప్ర.

౫॥ రా-అ-౩౧-౨౫.

౬॥ ౮౩ F.

౭॥ రం-స్త-౨-౫౪.

౮॥ ౧౭.

[౬౪]

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౭-తి-శీలమిల్లా. ౮-పా-కణకొణ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ఈ.-యాడ) (ప్రీతిప్రేరితరాయ్ స్పాడువ తాడువతామ్బడి. ఇతువాకిల్ మున్నేనామ్ శెయ్ వతాకవిరున్దతోన్దన్దో, ఇశ్శ
 తిరసమ్బన్దమన్ద్రాలోరు దేశవిశేష త్తిలేకొణ్ణసోయ్, ౧ “ఏతత్సామగాయన్నాస్తే” ఎన్నుమ్బడిపణ్ణకితోమెన్ను;
 అతువోనానవేక్షిక్కిటతు (శూన్ద్రకడల్ జాలత్తుళ్ళే) ఎక్లేనుమ్ విడాయ్ త్తారై యెక్లేనుమ్ విడాయ్ తీర్క్కవో?
 శూన్ద్రకడల్ జాలత్తుళ్ళే నాన్దాణవరవేణుమ్. (వణ్ణుఘొయ్ కణ్ణివేదే) సంసారత్తుక్కుళ్ళే కాట్టుమిడ త్తిల్, అణ్ణు
 త్తారుక్కు కాట్టికొడుక్కుమాప్సలే కాట్టువుమ్ వేణుమ్ - నిత్యసూరికళుక్కు కాట్టికొడుక్కు మొప్పనై
 యోడే కాట్టువుమ్ వేణుమ్. (వన్దిడకిల్లాయ్) “కూవియున్దోళ్ళాయ్” ఎన్దతుపన్ద్రాతెన్దితార్. వన్దిడుకిలే.
 ఇతునాన్ వెతాతవంశమ్.

ఇతుతానిరున్దపడియో! ప్రకృతిసమ్బన్దమన్ద్రమైయుమిల్లై, కై బ్బర్కమ్మై మైయుమిల్లై, ఇజ్జనేయిరుక్క.
 “ఇవ్వంశమ్ పెద్రేణ్, ఇవ్వంశమ్ పెద్రేణ్ తేణ్” ఎన్దిటపడియెన్నెన్నిల్; ఒన్దుదేశ్యమాయ్, మన్ద్రై యతు అతు
 క్కుఱుప్పాకవరుమలితే. “నాముమ్ ముతలిలే ౨ “ఇన్నిన్దనీరైయినియాముతామై” ఎన్దోమాకిల్, అవనుమ్ శక్త
 నాయరున్దానాకిల్ ఇతుకట్టిన్దతేయన్దో” ఎన్దు అత్తెప్పెన్ద్రాకానినై త్తిరున్దార్, కై బ్బర్కమవశ్యమ్ పెద్రేణ్ ద్దు
 నిఱ్కవోణ్ణమైయాలే, అతుకై ప్పకురామైయెప్పన్ద్ర - పెద్రేలోమెన్దితార్. ౮.

శీ-అ.-కడల్” ఇత్యాదిక్కవతారికై (ఇతువాకిలిత్యాది). మున్నే-౨ “ఇన్నిన్దనీరైయినియాముతామై” ఎన్దపాతే “ వన్దిడకిల్లాయ్” ఎన్దతు
 క్కుఱులితమ్ (కాణవరవేణుమెన్దతు). వేదే - స్వామిన్! వివరణమ్ (నిత్యసూరికళుక్కిత్యాది). వణ్ణుఘొయ్ కణ్ణివేదే - అగ్నికియతి
 రుత్తుఘొయ్ మాలైయెయ్ దైయనాయక నేయితిశబ్దార్థః. వన్దిడకిల్లాయ్ - వరుకిలే. ఇతుక్కుభావమ్ (కూవియుమిత్యాది). పద్రాతు -
 పోరాతు.

తటస్థశబ్దై (ఇతుతానిత్యాది). ఇరణ్ణుమవిశిష్టమయిరుక్క; “పిఱన్దుమ్ శెత్తుమ్” ఇత్యాదియారే - ప్రకృతిసమ్బన్దనివృత్తిరూ
 పమానవంశమ్ పెద్రేణ్, ఇతుపెతాతవంశమెన్దు శొల్లుకిటపడియెన్నెన్దు శబ్దాతాత్పర్యమ్. పరిహారమ్ (ఒన్ది త్యాది). ఒన్దు-కైబ్బర్కమ్.
 మన్ద్రై యతు - ప్రకృతిసమ్బన్దనివృత్తి. అతుక్కుఱుప్పాయ్ - కైబ్బర్కత్తుక్కు శేషమాయ్. వివరణమ్ (నాముమిత్యాది). అక్రయారే
 (నాముమ్) ఎన్దు కూట్టువతు. క) మేణాన్వయః. ౮.

ప్ర-తి.—(ఎట్టామ్బట్టు) (కణ్ణుకొణ్ణి త్యాది). (నికతిరుప్పాత్తల్ మేల్) భవభూతికల్పితేమాలతీ మాధవీయనాటకే “త్వత్సా
 దపక్కుజపరిగ్రహధన్యజ్ఞా భూయాసమిత్యభినివేశకదర్శనమానః । భ్రామ్యన్నమాంస పణనాయపరేతభూమావాకర్ష్యభీరు రుదితానిత
 వాగతోస్తి.”

తిరుమొట్టి - పతిన్దైన్దానిరుమొట్టి - ఎట్టామ్బట్టు. పెణ్ణాకియిన్న ముతమ్ వణ్ణేత్తానైప్పిత్తైయెయిల్ ద్దన్దరియాయ్ పెరుకినానై ।
 త్తణ్ణార్ న్దవార్ పునల్ శూన్ద్ర మెయ్య మెన్నున్దడవరై మేట్కిడ్దానై ప్పణ్ణల్ మేవి. ఎన్దా నైయెణ్ణిటన్దపుకట్టి నానైయిలన్దోలి శేరరవిన్దమ్మాన్దునీన్దా!
 కణ్ణా నైక్కణ్ణార్ క్కణ్ణుకొణ్ణేణ్ కడిపాట్టిల్ శూన్ద్రకడన్దరై తలశయనత్తే.

పెరియాళ్వార్ తిరుమొట్టి - మూన్దానిరుమొట్టి - ముతత్వాట్టు. శీతక్కడలుశముతన్న తేవకి । కొత్తెక్కులూళోళైక్కుప్పాత్తన్ద! పేరై
 క్కుఱువిపిడిన్దుచ్చెత్తుణ్ణమ్ । పాతక్కమలన్దోళి కాణీరేపవళవాయిర్ వన్దుకాణీరే.

తాత్పర్యము.—ఓ! స్వామీ! మానసానుభవమాత్రమేగాక నానేత్రములచేనిన్ను సాక్షాత్కరించి నాహస్తములు తృప్తిపొందునట్లు
 పుష్పములచే నీదివ్యపాదారవిందంబులను పూజించి యందువలన నిరపధికప్రీతిప్రేరితుడనై యాడునట్లును పాడునట్లును వేంచేసి నేవసాదింప
 కృపఁజేయుము. నేనులభింపనియంశమిదియేగాన దీనినిబ్రసాదింప ప్రార్థించుచున్నాను.

౨౫౪

తిరువాయ్ మొట్టి. — ర-ప. ౭-తి-శీలమిల్లా. ౯-పా-ఇడకిలేళ్ వ్యాఖ్యానం.

మూ. — ఇడకిలేనొన్టట్టిలేనై మ్బులన్ వెల్లికిలేళ్ | కడవనాకిక్కొలన్దొండు పూప్పటి తేత్తకిలేళ్ |

మడవన్నెన్జుజ్జొత్తల్ కూరవల్వినై యేనయర్ ప్పాయ్ | త్తడవుకిన్దేనెజ్జుక్కొన్బొళ్ళక్కర త్తణ్ణలైయే ||

ఆ. — (ఇడకిలేళ్) ఎమ్మెరుమానైక్కొన్బొళ్ళక్కర పాయ్ తేవ్ పరిక్లప్తమాన కర్తయోగజ్ఞానయోగ భక్తియోగజ్ఞానమనస్కిన్ద్రయై రుక్కచ్చెయ్తే, భగవద్గుణభిలేవిటుమ్ స్వభావమాయవిటున్దాలెమ్మెరుమాన్దన్నలు మెడుక్కొన్బొళ్ళతవన్దెయ్యెయ్డైతాయరున్ద వెన్నెజ్జుమ్ కాతల్ కూర, అతినాలేమఱివబ్బిన్దతదవాన్దేళ్; ఎజ్జనేకాణమ్మడియెన్దితార్.

౯.

అన్య. — ఒన్బిడకిలేళ్ ఒన్బట్టికిలేళ్ ఐమ్బులన్ (౩) వెల్లి కిలేళ్ కడవనాకి (౬) కాలన్దొండు పూ పటిత్తు (౯) ఏత్త కిలేళ్ మడమ్ (౧౨) వల్ నెజ్జుమ్ కాతల్ (౧౫) కూర వల్వినైయే అయర్ ప్పాయ్ (౧౮) శక్కరమ్ అణ్ణలై తడవుకిలేళ్ (౨౧) ఎజ్జుక్కొన్బొళ్ళ. (౨౩).

పన్నీ. — అనన్తరమ్, అనుభావ్యమాన తిరువాళీయైయ్డైయవెన్నాయనై అకిచ్చననాయ్ వైత్తాన్దెప్పట్ నానెక్లేకాణ్ణే నెన్దితార్.

పరియుమ్దాహముడైయర్ క్కు ఒరుపిడిశోల్ దైయిడుతల్, ఒరుమిడఱుతన్దీర్ వార్ తల్ శెయ్యమాట్టుకిలేళ్, ఇప్పడిదానరూప మానకర్త యోగమిల్లా మైయారే జ్ఞానయోగత్తుక్కుఱుప్పాక ఇన్ద్రియన్దైన్దైయమ్, (౩) విషయన్దలిత్పొకామర్ నియమిక్క, మాట్టుకిలేళ్, అతడియానభక్తియోగశరీర త్రిలన్దయిక్కుమ్బడి నియతమాయ్కొన్బొళ్ళ, (౬) ఆరాధనానురూపమానకాలన్దొండు, పుష్పన్దై, సంపాదిత్తు, (౯) ఆరాధిత్తున్దలిక్క, మాట్టుకిలేళ్, ఇప్పడియకిచ్చనగాయరుక్కచ్చెయ్ తే పల్ దీనవిషయ త్రిలేప్రవణమాయ్, (౧౨) ఒరువరాలుమ్ విడువిక్కొన్బొళ్ళ త శిక్కినవైయ్డైతాన, నెజ్జానతు, అభినవేశమ్, (౧౫) విజ్ఞేవర, తదనురూపమానవనభవత్తైప్పణ్ణప్పెతాత ప్రబలపాపత్తై యుడైయన్దా, అతీవుకేట్టెయ్డైయనాయ్కొన్బొళ్ళ, (౧౮) భోగ్యమానతిరువాళీయైయ్డైయ, నాథనై, “కాణలామ్” ఎన్దతేడా నిన్దేళ్; (౨౧) ఎన్దే, కాణక్కడవేళ్? (౨౩).

౯.

అర్థము. — (ఆకలియుదాహమునుగలవారలకు) ఒకకబళాన్నము పెట్టుట ఒకనోటితీర్థమిచ్చుట చేయలేనివాడనైతిని ఐదిండియమును (౩) నియమించుటకు సమర్థుడనుకాకపోతిని (భక్తియోగమునందు) నియతుడనై (౬) (ఆరాధనమునకు నుకూలమైన) ప్రతికాలమందును పుష్పములను సంపాదించి (౯) స్తుతించుటకు అసమర్థుడనైతిని (ఇట్లకించున్దైయిండుగా) (౧౨) (ఆశ్రయించినవిషయములయందు) అవగాహించి అభిష్టమైన మనస్సు అభినవేశము (౧౫) వృద్ధి నొందగా బలిష్ఠములగు పాపములుకలసేను మతివిభ్రమమునొందినవాడనై (౧౮) చక్రాయుధముగల స్వామిని వెతుకుచున్నాను; (౨౧) ఎచ్చట చూచెదను? (౨౩)

౯.

ఈ. — ఒన్బ తామ్బాట్టు. ఎమ్మెరుమానైక్కొన్బొళ్ళక్కర డాన కర్త మోగాద్యుపాయజ్ఞానమిన్దొండు క్కే యిరు క్కిఱనా “కాణవేణుమ్” ఎన్దాన్దైప్పట్టల్, కాణ్ణేక్కుపాయమున్దొండు నెన్దితార్.

(ఇడకిలేళ్) ఆ ర్తవిషయ త్తెక్కణ్ణాల్ “ఐయో!” ఎన్దిరగ్గిచ్చిలవిడిల్, అతుసర్వేశ్వరన్దిరువుళ్ళత్తుక్కుచ్చాలవుకప్పిత్తే; అజ్జనొన్దమశెయ్యప్పెల్ దీలేళ్. (ఒన్బట్టికిలేళ్) కైయిల్ ద్రవ్యత్తై యవిత్త త్తిడావిట్టల్, ఉడ మ్బునోవ త్తణ్ణిర్ శుమన్దవార్ క్కలామిత్తే; అతువుమ్ శెయ్తిలేళ్. (ఐమ్బులన్ వెల్లికిలేళ్) “పిఱ్కొన్బొళ్ళవే

శీ-ఆ — ఒన్బ తామ్బాట్టు (ఇడకిలేళ్ త్యాది). పూర్వార్థ తైయమ్, “ఎజ్జుక్కొన్బొళ్ళ” ఎన్ద పదజ్ఞతైయమ్ కటాక్షి త్తవతారిక (ఎమ్మెరుమానైయైత్యాది). “ఇడకిలేళ్” ఇత్యాదియారే కర్తయోగాభావముమ్, “ఐమ్బులన్ వెల్లికిలేళ్” ఎన్ద - జ్ఞానయోగాభావముమ్, “కడవనాకి” ఇత్యాదియారే - తత్కార్యమానభక్తియోగాభావముమ్ శొల్లికటకు. ఇడుకైయమ్ భగవత్ప్రసాదహేతువోవెన్న (ఆ ర్తవిషయ త్తై

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౭-తి-శీలమిల్లా. — ౯-పా-ఇడకిలే వ్యాఖ్యానం.

౨౫౫

ఈ-వేణుమ్ 'ఎన్ది రావిట్టల్, 'ఎనక్కు, 'ఎన్నుమతు తా తవిరప్పెన్ద్రేనో? శ్రోతాదికల్ విషయజ్ఞులిలేపట్టిప్పొ
కాతపడి పరిహరిత్తిలే. (కడవనాకి) శాస్త్రజ్ఞులిట్టొట్టుకిపడియే, అదై త్తకాలజ్ఞులిలే పుష్పాద్యుపకరణజ్ఞులై
కొండ్లు దేవర్ తిరువడికిలిలే సమారాధనమ్మణ్ణిల్ ద్రిలే. ఇవర్ సమారాధనమ్మణ్ణియతియారోవెన్నిల్; నూట్టి
డిత్తాప్పొలే శాస్త్రజ్ఞులి సాధనరూపమాక చొట్టుకిపసమారాధన త్తిలివర్ క్కన్వయమిలై, దేహయాత్రైక్కు
డలాక చెయ్యమత్తుణ్ణు. ఇవై యుక్తాయీల్ ద్రికిల్ భక్తిశరీర త్తిలే నివేశిప్పిక్కలామ్, అతువుమిలై యెన్దితార్.
ఇవర్ ద్రినుడై యస్వరూపనిషేధమ్మణ్ణియతన్తు, ఉపాయత్వై పేధికిటతు.

(మడవన్నెళ్ళమ్) మడప్పత్తాల్ మెన్దైయెన్దిన్దెక్కిటతు. అతావతు - 'భగవద్విషయమ్' ఎన్ద్రాల్ కడుక
విట్టునుకొణ్ణునిట్టై. వన్దైయావతు - విట్టున్ద్రాల్ పిన్దె అజ్ఞునిన్తుమ్ మీటక పరితాయిదుక్తై. (కాతల్కూర)
ఇప్పడిప్పట్ట నెజ్జానతున్నే హమ్మిక. (పల్ విన్దెయే) స్నేహానుకూలమాక కాణప్పెతాత పాప తైప్పణ్ణిలే.
కాతలుక్కువిషయమ్మెన్ద్రేనో, ఇన్దైయకజ్ఞురిప్పడు త్తిసేనల్లే, ఆశాలేశముడైయాక్కు ముకజ్జోడతవ
నాయ్ ఇన్దినల్లే; ఎకపాపమిరున్దపడియే! (అయర్ ప్పాయ్) అతిపుకేటైయడైయేనాయ్. (తడవుకిన్దై)
మున్నే వన్దునిన్దులుమ్ కాణమాట్టాతపడితడనానిన్దై. ౧. 'సత్వాపశ్యామికాసర్యే' ఎన్దిపడియే. (ఎజ్జుక్కా
ణ్ణు) ఒరుక్కుత్తులిన్ది క్కే యిరుక్కుక్కుప్పిడుకిట నానెక్కేకాణక్కుప్పిడుకిటే. (శక్కర త్తణ్ణులైయే)
కైయిలేతిరువాట్టియెయడైయ సర్వేశ్వరనై. ఎక్కేకాణక్కుడవే? యశోతైప్పి రాట్టికై యమ్ వెణ్ణెయుమాక

జి.అ.-యిత్యాది). ఇడకిలే-ఇడమాట్టుకిటిలే. అట్టికిలే-వార్ క్కమాట్టుకిటిలే. తాత్పర్యమ్ (పిఱర్ క్కిత్యాది). శబ్దార్థమ్ (శో)
త్రాదికత్యాది). పట్టి - పయిర్ మేయ్ కై. కడవనాకి - కర్తవ్యబుద్ధియెయడైయనాయ్. శాస్త్ర వశ్యనాయెన్దపడి. కడవక - యోగ్యక.
అదైత్త - ప్రాప్తమాన. క్కీదై "ఎన్దైయముళ్ళ పూక్కొడైత్తి" ఎన్దైత్తైక్కుటాక్షిత్తు (ఇవర్ సమారాధనమ్మణ్ణియతియారోవెన్దతు). నూల్
పిడిత్తాప్పొలేయెన్దతు - చాలు. నూల్ - శాస్త్రముమ్, తన్తువుమ్. క్రమమతప్పా మేయెన్దపడి. దేహయాత్రైక్కు - కైక్కర్యత్తుక్కు.
అతావతు - శెయ్యతపోతు ధరిక్కుమాట్టామైయారే శెయ్తుకొణ్ణునిన్దు. ఇత్తాల్ - ప్రాప్యబుద్ధియారే శెయ్యమతుడైన్దపడి. ఇన్దెయ
క్తాయీల్ ద్రికిల్ - భక్తిశరీర త్తిలే నివేశిప్పిక్కలామ్ - భక్తిస్వరూప త్తిలే యస్వయిప్పిక్కలామ్. ఆనాల్, కర్త యోగాదికళుడైయ స్వరూ
పశ్యామకొట్టుకిటతోవెన్న (ఇవర్ ద్రినుడైయవిత్త్యాది).

కూర్తల్ - మికుతి. "వన్దిన్దెయే, ఎజ్జుక్కాణ్ణు" ఎన్దైత్తైక్కుటాక్షి త్తరులిచ్చెయ్ కితార్ (స్నేహానుకూలమానవిత్త్యాది). ఇతు
తన్దై విపరిక్కితార్ (కాతలుక్కిత్యాది). "కూర" ఎన్దైత్తైప్పల్లి వరులిచ్చెయ్ కితార్ (ఇన్దైయకజ్ఞురియిత్యాది). అకజ్ఞురిప్పడు త్తిసే
నల్లే - కుట్రక్కువల్లే నల్లేన్దపడి. "పల్ విన్దెయే" ఎన్దైత్తైక్కుటాక్షి త్తరులిచ్చెయ్ కితార్ (ఆశాలేశమిత్త్యాది). ఆశాలేశముడైయా
ర్ క్కన్దతు - అవక అపస్తక్కులిలేయతవుమ్ స్వభావనాకైయారే అర్థాన్విధమ్. అయర్ ప్పాయ్ - కలజ్జి - కాణమాట్టాతపడియనవవ
సాదాతిశయత్తారేయెన్దపడి (తడనానిన్దై) "ఇన్దైయిల్ వారాతిరా" ఎన్దైయిల్ ద్రితడవుకిటతు. మున్నేనిన్దైయమ్ కాణమా
ట్టామైక్కుదృష్టాన్తుమ్ (నత్వేత్త్యాది). "రామం మేఽనుగతా దృష్టిరద్యాపిననివర్తతే | సత్వాపశ్యామికాసర్యే సాధుమాపాణిసస్పృశ"
ఇతిదశరథః. "ఇడకిలే" ఇత్త్యాదియైక్కుటాక్షిత్తుభావమ్ (ఒరుక్కుత్తులిత్త్యాది). శబ్దార్థమ్ (కైయిలేయిత్యాది). "అజ్జులై - ఎజ్జుక్కా
ణ్ణు" ఎన్నా లే, "శక్కర త్తణ్ణులై" ఎన్దువిశేషిక్కైయారే - ఒరురసమరులిచ్చెయ్ కితార్ (యశోతైయిత్యాది). నెయ్యెన్దు-కూర్తయమ్,

అ.అ.వి.-ప్రపన్నాగ్రసరరానవివర్ "ఇడకిలే" ఇత్త్యాదియరులిచ్చెయ్ కైయారే - ప్రపన్నాధికారిక్కు అర్తవిషయ త్తిలిరక్కుమ్,
ఇన్దియజయమ్మతిలాననై వేణ్ణావెన్దతాయీల్ ద్రికిల్ (ఇవర్ ద్రినుడైయవిత్త్యాది). అథవా, ఇన్దె - ఇదుక్కుమతిలాననై. ముక్ - స్వరూ
పనిషేధమొల్లి, ఇప్పొకుతాత్పర్యానరమ్ (ఇవర్ ద్రినుడైయవిత్త్యాది).

[౬౫] తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౨-తి-శీలమిల్లా. ౧౦-పా-శక్కర త్తణ్ణలే వ్యాఖ్యానజ్ఞుఁ.

౨౫౭

అర్థము — చక్రాయుధమును సరించిన (సౌందర్యమును జూపి) నన్ను దాసునిగాఁ జేసుకొనినఁ! స్వామీ! అని (౩) భూమిమీఁదపడి నేత్రములనుండు నీరు (౬) నిండియుండునట్లు ప్రక్కలందు చూచి (౯) నిలిచి దుఃఖించినవాడనైతిని; పాపిష్టుడనైన నేను (౧౨) సాక్షాత్కరించుటకు భాగ్యవంతుఁడు కాకపోతిని. అపరిచ్ఛిన్నజ్ఞానస్వరూపుడై వేదములనియెడి (౧౫) దీపముచేఁజూడఁదగినవానిని నాకుఁ దగుమైన (౧౮) జ్ఞానమనియెడి నేత్రములచే నేవించి (౨౧) సంక్షేపించెదను. (౨౨)

౧౦

ఈ. — పత్రామ్బట్టు. కాణప్పెతావిట్టల్ మఱిన్దుపిట్టై క్కవొణ్ణాతపడి యెనకు త్తక్కతోరుజ్ఞానదృష్టి యెజ్జనేయుణ్ణాయ్ దైనితార్.

(శక్కర త్తణ్ణలేయెన్దు తాట్టన్దు) తిరువాట్టియైక్కాట్టియెనై ౨ యెఱులిక్కొణ్ణవనేయెన్దు ఇవ్వుక్కియోడే త్తెప్పట్టు. (కణ్ణీర్ తతుమ్బు) కణ్ణీర్ నీర్ మిక్తై క్కుమ్బడి. ఇవరుడై యవవసాద త్తినుడైయ వెల్లై కాణ్ణతుకణ్ణనీరే. (పక్కమ్ నోక్కినిన్దులర్ డ్దే) వరుకై క్కుసంభావనై యుళ్ళుదిక్కై ప్పార్ త్తునిన్దు వెలు త్తే. ౧ “పరమాపదమా పన్నుఁ” ఎన్నుమళవితే. (పావియే కాణ్ణిన్దు లే) ఆపత్సఖనాయరుక్క, మహాపాపియాకై యాలే నాకాణప్పెలుకితే. కాణప్పెతాతోట్టిన్దుల్ మఱిన్దుపిట్టై క్కలామ్బడి నెళ్ళిల్ ప్రకాశియాతోట్టియత్తా పెన్ద్రేనో? (మిక్కణానమూర్తియాయ) సరిపూర్ణమానజ్ఞాన త్తైయేస్వరూపమాకపుడై యనాన. (వేతవిళ్ళిన్దై) వేతమానవిళ్ళక్కాలే కాణప్పడుమవనై. వేదప్రకాశకనానవనై యెన్దుమామ్. (ఎత్తక్కవిత్తాది) ఎనకు త్తక్కాప్పోలే యెరుజ్ఞానదృష్టియుణ్ణాయ్, అత్తాలే కణ్ణనుభవిప్ప. కాణప్పెతామైయాలే ప్రేమమ్ క్లేశ హేతువాకితాప్పోలే, నెళ్ళిల్ ప్రకాశముమ్ క్లేశ హేతువా కానిన్దుతు. “మయర్వఱమ తినలమరులిన్” ఎన్నిట జ్ఞానభక్తికలిరణ్ణమ్ కట్టుత్తు క్కట్టియాయ్ విట్టతు. మఱిన్దుపిట్టై క్కవొణ్ణాతపడియెనకు త్తక్కాప్పోలే యెరుజ్ఞానముమ్ వేణుమోవెనితార్.

జీ-అ. — పత్రామ్బట్టు. (శక్కర త్తణ్ణలేయిత్తాది). “కణ్ణుత్తువువన్” ఎన్దైయాలే - ప్రితితోద్రీనాలుమ్, ప్రకరణోచితమాకవిన్నా ప్పాకవవతారికై (కాణప్పెతావిట్టలిత్తాది). ఎనకు త్తక్కతోరు - ప్రేమాకులనానవెనకు యోగ్యమానతోరు.

తతుమ్బు - వ్యాపిక్క. కీర్తిప్పదత్తైయమ్ కూట్టిభావమ్ (ఇవరుడైయ విత్తాది). వెలుతే - దుఃఖితే. వెలుక్కిటతే? తుణమ్ ధరిక్కవొణ్ణతోవెన్న (పరమాపదమిత్తాది). “అల్ నే” ఎన్దు - ఆపత్తిమికులిక్కులైయాలే, అర్థాత్ అవనాపత్సఖత్వత్తైయరుళిచ్చెయ్కితార్ (అవనాపత్సఖనాయితాది). మేలుక్కల్లామవతారికై (కాణప్పెతాతోట్టిన్దులిత్తాది). వేదత్తైత్తక్క విళ్ళక్కాకపుడై యవనైయెన్దు - ముద్దినవర్థమ్. వేదప్రతిపాద్యునైవడి. ఇరణ్ణావతు - వేదత్తుక్కు విళ్ళక్క, ౩ “వేదాంశ్చప్రహిణోతి” ఎన్దు, ఉపదేశముఖత్తాలే వేదప్రకాశకనైవడి. తట్టువుకై - ఆనుభవిక్కై. భానక్కణ్ణళాలే కాణ్ణెన్దులత్తేవెన్న (కాణప్పెతామైయాలేయిత్తాది). కీర్తీ “కాతల్ కూరవల్వినైయే” ఎన్దు - ప్రేమమ్ క్లేశ హేతువాకితాప్పోలే యెన్దుపడి. ఏతద్వివరణమ్ (మయర్వఱమిత్తాది). “కాతల్ కూర” “తక్కణానక్కణ్ణో” ఎన్దైయాలే (జ్ఞానభక్తికలిరణ్ణమైవడు). కట్టుత్తుక్కట్టి - కట్టుత్తైక్కట్టుమతు. బాధకమైవడు. అతావతు - కణ్ణనుభవిక్కపు మొట్టతు, మఱిన్దు పిట్టైక్కపు మొట్టాత్తెన్దుపడి. ఉత్తరార్ధత్తుక్కు భావమ్ (మఱిన్దుత్తాది). క్రమేణాన్వయః.

౧౦.

అ-అ-వి. — వెలుక్కల్లామ్ పేతువేతెన్న (పరమేత్తాది). అథవా, అన్దదుఃఖిన్దా నెవ్వళెవెన్న (పరమేత్తాది). “పరమాపదమా పన్నుఁ” ఎన్నిటపదత్తైక్కటాక్షిత్తుక్కురళిచ్చెయ్కితార్ (ఆపత్సఖనాయితాది). — “వేతవిళ్ళిన్దై” ఎన్దు తినిరణ్ణామర్థత్తార్ ఫలితత్తైక్కటాక్షిత్తురళిచ్చెయ్కితార్ (ఆపత్సఖనాయితాది). “శక్కర త్తణ్ణలే” ఎన్దు నోవణ్ణి “పావియే కాణ్ణిన్దు లే” ఎన్నిటపూర్వార్ధత్తుక్కు తాత్పర్యమ్ (కాణప్పెతామైయాలే ప్రేమమ్ క్లేశ హేతువాకితాప్పోలే మైవడు). “విళ్ళిన్దై” ఎన్దు తుక్కుచొన్న వర్ధద్యయత్తుక్కుమ్ తాత్పర్యమ్ (కాణప్పెతామైయాలేయిత్తాది) ఎన్నుమామ్. (ప్రకాశముమ్) ప్రత్యక్షమాకక్తాణ్ణామైయాలే (క్లేశ హేతువాకానిన్దుతు) ఎన్దుపడి. — కట్టుత్తుక్కట్టియవతు - అటుపెరుకానిట్టనీళ్ళునతివానొరువనక్కరైయేపోక్కులకివళివితే, వేతైయెరువన్

౧॥ వి-ధ.

౨॥ ౧-౧.

౩॥ శ్వే-ఉ-౬.

౧౫౮ తిరువాయ్ మొళి-౪-ప. ౭-తి-శీలమిల్లా. ౧౧-పా-తల్లువినిష్ట వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

అ.అ.వి.-నీజ్జవటియతిరుక్క అతిన్దవనైప్పారే భావిత్తుక్కొణ్ణు “ నానుజ్జూడవరుకి తే ” ఎన్ఱ ఇరువరుజ్జూడవిజ్జిప్పొకిఱ వళవిలే, నీచ్చానవాతే యవనై యొడిప్పొయ్ కళు తైక్కట్టిక్కొణ్ణు ఆమిల్ త్రినానెన్దపడి. ౧౦.

తాత్పర్యము-చక్రాయుధమునుధరించుటచే దననిరవధిక సౌందర్యమును నాకుగ్రహపఱచి నన్ను వశీకరించినవాడా! అనియనుసంధించుచు మోహించిభూమిమీదపడి నేత్రములయందు కన్నీరు వ్యాపింప నాల్గుప్రక్కలు చూచి యచ్చటకునుపడకందున మిక్కిలిశోకించినవాడానైతిని. నీవాపత్సఖుడైనను నేనుసాక్షాత్కరించుటకుఁ బ్రబలప్రతిబంధకములు-నాయత్రికూరములగుపాపములే; ఇట్లుబాహ్యనుభవముకలుగకనున్నను నీదివ్యరూపమునుమత్తిచియుండి జీవించుటకును నశకృష్టమైయున్నది. నాకుతగుమైన యొకజ్ఞానదృష్టికలిగినందున సదామానసానుభవముజగుచున్నది. ఈమానసానుభవహేతువైన జ్ఞానము నాకెందుకుఁబుట్టెనో? ౧౦.

మూ.-తల్లువినిష్ట కాతల్ తన్నార్ తమరై క్కణ్ణు నై. కుళువుమాడతైనురుకూర్ మాఱక శడకోపకొళి. వల్లువిలాతవొణ్ణమిల్ కళాయరత్తులిప్పత్తు. న్దల్లువప్పాడియాడవల్లార్ వై కున్దమేఱువరే || ౧౧||

అథ్వార్ తిరువడిక లే శరణమ్.

అ.- (తల్లువినిష్ట) “నుడివే” ఎన్ఱాలుమ్ముడియవొణ్ణాతిరున్దకాతలారే శొన్నవి త్తిరువాయ్ మొళియై ఇబ్బానయు క్తమాకప్పాడి యాడవల్లార్ వైకున్దమేఱువరెన్దితార్.

తిరుక్కురుకైప్పిరాన్బిళ్ళాన్బిరువడిక లే శరణమ్.

అన్య.- తల్లువి నిష్ట కాతల్ తన్నార్ (౩) తామరై కణ్ణు నై కుళువుమ్ (౬) నూడమ్ తెన్దురుకూర్ మాఱక (౯) శడకోపకొళి వల్లువిలాత ఒన్ (౧౨) తమిల్ కళో ఆయరత్తులే ఇప్పత్తుమ్ (౧౩) తల్లువ పాడి ఆడ (౧౪) వల్లార్ వైకున్దమ్ ఏఱువర్ (౨౧).

పన్నీ.-అనన్దరమ్, ఇత్తిరువాయ్ మొళియై యనుసన్నితప్రేమపరవశరామవర్ కళో పరమపద త్రిలేయేఱప్పేఱువర్ కళెన్ఱు ఘటైయరుచ్చెయ్కెతార్.

స్వరూపత్తోడుఅవినాభూతమాయ్, స్థిరమాన, భగవదనుభవాభినివేశత్రాలే, (౩) అవ్యభినివేశత్తుక్కు నిదానమాయ్ నిరతిశయభోగ్యమానతామరైపోన్ఱ, తిరుక్కణ్ణైయడైయవనైప్పల్, తిరళ, (౬) నూడజ్జైయడైత్తాన, తిరునకరిక్కునిర్వాహకరాన, కుడిప్పిఱప్పైయుడైయ, (౯) † ఆత్వొరుడైయ తాయ్, భగవద్గుణజ్జిలొన్ఱమ్ వల్లువాతపడియాన, బోధకత్వవైలక్షణ్యతైయడైత్తాయ్, (౧౨) సర్వాధికారమానద్రామిడరూపమాన, ఆయిరన్దిరువాయ్ మొళియల్, ఇప్పత్తైయమ్, (౧౩) భావవృత్తియొడు నెఱ్ఱుపారున్దమ్మడి, పాడి, ప్రేమపారవశ్యత్తారేవికృతరాయాడ, (౧౪) వల్లవర్ కళో, అసమ్మచితానుభవస్థలమానపరమపదత్తిలే, ఏఱుప్పేఱువర్ కళో. (౨౧). ఇతు - ఆఱుశీరాశిరియవిరుత్తమ్.

వాదికేసరి ఆఱుకియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడిక లేశరణమ్.

అర్థము.- (భగవత్స్వరూపమును) సంక్షేపించి స్థిరమైన భక్తిచే (౩) తామరపుష్పములవంటి నేత్రములుకలవానినినుద్దేశించి సమృద్ధములైన (౬) మంటపములుకల తిరునగరినిర్వాహకురై మాఱక అనియెడికులనామముకల (౯) ఆత్వొర్లుసాదించినవియు భగవద్గుణములయందొకటియువిడువక విలక్షణములును (౧౨) ద్రామిడరూపములునైన వేయిపాశురములలో నీపదిపాశురములను (౧౩) (ఆతిరువాయ్ మొళియందుండు అభిప్రాయములతోమనస్సు) అమరునట్లు పాడి నర్తనముచేయుటకు (౧౪) శక్తులగువారు వైకుణ్ఠమునందు వాసమును లభించుదురు. (౨౧)

† ఇవిష్టత్తిర్ “కొర్” ఎన్ఱ మూలపదత్తుక్కు వివరణపదమిరుక్కవేఱు మెన్ఱు తోల్ ముకిఱతు.

తిరువాయ్ మొత్తి.—౪-ప. ౭-తి-శీలమిల్లా. ౧౧-పా-తఱువినిష్ట వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

౨౫౯

ఈ.— నిగమత్తిల్ - ఇత్తిరువాయ్ మొత్తికల్ త్రాఁరెమ్మరుమానోడే నిత్యసంక్షేపమృణ్ణలాన్దిరునాట్టిలే శెల్లప్పెలువరెన్నిఱార్.

(తఱువినిష్ట కాతల్ తన్నాల్) నాన్ “విశువే” ఎవ్వులుమ్ విడవొణ్ణాతపడియామ్, ఉడకవన్దియాన నతిమాత్రమానకాతలాలే. (తామరైక్కణ్ణన్దై ౨) ఇక్కాతలుక్కు కృషిసణ్ణిస సేత్రభూతరై చొల్లుకిఱార్. (కుఱువుమాడ తైన్దురుకూర్) ౧ “నర్వళ్ళు కుశలంగృహే” ఎన్నుమాప్పోలే, “ఆర్వార్ కాగ్గిమికమిక సర్వేశ్వరన్ వరవుతప్పాతు” ఎన్దు తిరునకరి కుడినెరుక్కిక్కుళిర్ న్దు తేఱినపడి. (మాఱన్) సంసార తైమాన్ద్రినవర్. (శడకోపన్) † (భగవద్విముఖురుక్కుశత్రు.) (శోల్ వఱువిలాత) భగవద్విశ్లేషతైలే కూప్పిడుకిఱవిన్ననై యిలొన్దు వ్దప్పాతపడి † (యామ్, సుబోధముమామ్, సర్వాధికారముమామ్మడి) శొన్న ఆయిరత్తులిప్పత్తుమ్. (తఱువ స్పాడియాడవల్లార్) ఆర్వార్ భావవృత్తియొరువర్ క్కుమ్ పిఱక్కమాట్టాతిఱే; ఆతిలేశిఱితఱై య నిన్దాకిలుమి తైయభ్యసిక్కువల్లవర్ † (కళాయ్, పారవశ్యతైలే వికృతరాయాడవల్లార్) కళో. (వై కున్దమేలువరే) కాణ వాఱై ప్పట్టు కూప్పిడుకిఱ సంసారతైక్కళిత్తు, నిత్యానుభవమృణ్ణలామ్ నిత్యవిభూతియిలే పుకప్పెలువర్. కుఱువుమాడమ్ - నెరుక్కినమాడమ్. తైన్దురుకూర్ - అతవలమ్మికియ తిరునకరి.

౧౧.

వడక్కు త్తిరువీతిప్పిల్లై తిరువడిక శే శరణమ్.

జీ-ఆ.—నిగమమ్ (తఱువినిష్ట విత్యాది). వైకన్ద మేలువర్ ” ఎన్ద పదతైప్పన్ద్ర - అవతారికై.

కీర్తవాక్యవివరణమ్ (ఉడక వన్దియానవెన్దతు). ఉడకవన్ది - ఉత్పత్తిశిష్టమ్, “తన్నాల్” ఎన్ద తుక్కుర్థమ్ (అతిమాత్రమానవెన్ద). సేత్రభూతరై యెన్దతు- చాటు; అన్తరజ్జై సేత్రమానారై యెన్దమ్. ఇవరాన్ద్రామైయాలే భిన్నరాయరుక్కు, తిరునకరిక్కుక్కుళిర్ త్తి యెన్దనేయెన్ద (సర్వశ్చేత్యాది). శ్రీభరతావ్వాన్ పజ్గదిగ్గనానపడియొక్కణ్ణ పెరుమాళ్ వరవైనిశ్చయిత్తు ధరితపడియారేయిఱే. “కుశలమ్” ఎన్దతు “తే” ఎన్ద - అఱుకాయ్. అత్తాల్ - కుళిర్ త్తియెన్దొల్లుకిఱతు. అన్దిక్కే, “కుఱువుమాడమ్” ఎన్ద వివత్తిలే-కుళిర్ త్తి సిద్ధమెన్నుతల్. కుఱువు - సమాహమ్. “పజ్గదిగ్గన్దుజటిలోభరతస్తాన్ద్రం ప్రతీక్షతే । పాదుకేతే పురస్కృత్యసర్వశుభకలంగృహే” ఇతి యుద్ధకాణ్డే రామన్ద్రతి భరద్వాజః. (కుడినెరుక్కినపడియెన్దతు) “కుఱువు” ఎన్ద - సమాహమామ్, అత్తాల్ నిన్దెప్పతు - నెరుక్కు తైయాయ్ (నెరుక్కిన వెన్ద) మాడజ్జలినుదైయి తేఱివై చొల్లుకిఱతెన్దపడి. కీర్తనోక్తాకళబ్దార్థమ్ (భగవదిత్యాది). “తఱువప్పాడి” ఎన్ద నన్దానభావవృత్తియోడేపాడియొగిఱోవెన్న (ఆర్వారిత్యాది). “తఱువినిష్టకాతల్” ఎన్దాప్పోలేతఱువినిష్ట పాడవల్లారెన్నా తొఱివా నెన్నెన్న (ఆర్వారిత్యాది) ఎన్నుతల్. తఱువుతల్-స్వర్గిత్తలాయ్, ఆర్వాయ్ దైయభావవృత్తియిలే యల్పవ్యయ తైయదై యరాయ్క్కా డైవపడి. ఒణ్ - బోధకత్వ వైలక్షణ్యతై యుదైయ. క్ర మేజాన్వయః.

౧౧

ప్ర-తి.—(నిగమమ్) (తఱువినిష్ట) (కుఱువుమాడమ్) యుద్ధకాణ్డే [౧౨౭.] రావణంహత్వాభరద్వాజాశ్రమంపునః ప్రాప్య తన్ద్రప్రతిరామః, “సోఽపుచ్చదభివాద్యేనం భరద్వాజంతపాదనమ్ । శృణోషిశ్చిద్భగవత్ సుభిక్షానామయంపురే । కచ్చిచ్చయుక్తాభరతోజీవన్ద్యపిచమాతరః॥ ౨౪॥ ఏవముక్తస్తు రామేణ భరద్వాజోమహామునిః॥ ప్రత్యువాచరఘుశ్రేష్ఠంస్త్రీతపూర్వంప్రహృష్టవత్॥ ౩౪॥ పజ్గదిగ్గన్దుజటిలోభరతస్తాన్ద్రం ప్రతీక్షతే । పాదుకేతే పురస్కృత్యసర్వం చకుశలంగృహే॥ ౪౪॥”

౧౧.

మ ణ వా శ మా ము ని క శో తి రు వ డి క శే శ ర ణ మ్.

† కుఱువుగ్రన్థజ్ఞో మూన్దుమ్ క్వాచిత్రజ్ఞో.

౧॥ రా-య-౧౨౭-౪౪.

౧౬౦

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౭-తి. శీలమిల్లా వ్యాఖ్యానజల్.

తాత్పర్యము—భగవత్స్వరూపముతో నవినాభూతముగనవగాహించియున్న నిరవధికభక్తిచే నాత్మార్థ భగవద్విషయముగ సాదిం-
చిన భగవద్గుణప్రతిపాదకములగు పేయిపాశురములలో నీపదిపాశురములను భావబంధముతో నభ్యసించువారు శ్రియఃపతితో నిత్యసంక్షేప-
మునకు ప్రాప్తమగు పరమపదమునుబొంది యానందింతురు.

౧౧౦

ద్రమిడోపనిషత్సజ్జతియి లిత్తిరువాయ్ మొట్టిక్కానళ్లోకమ్.

(శీలమిల్లా)

తద్భేషజాత్సహరినామకథా ప్రసక్తాత్సంజ్ఞా ముపేత్యమునిరుద్భటదుఃఖబోధః।
ఆపత్సఖత్వముఖవాచకత స్తముచ్చై రాక్రుశ్యవాఙ్ఘ్రితమయాచతసప్తమేన॥

32॥

వాదికేసరి ఆహ్రికియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అర్థము— తద్భేషజాత్ - ఆవిశ్లేపమునకాషధమగు, హరినామకథాప్రసక్తాత్ - భగవంతునియొక్కతిరునామములననుసంధించుటవ-
లన, సంజ్ఞామ్ - జ్ఞానమును, ఉపేత్య - పొంది, సః - ఆ, మునిః - ఆత్మార్థ, ఉద్భటదుఃఖబోధఃసక్త - మితిమించిన దుఃఖవిషయమైన
జ్ఞానముకలవారగుచు, ఆపత్సఖత్వముఖవాచకతః - ఆపత్సఖత్వము మొదలగుగుణములకు వాచకములగు వాక్యములచే, ఉచ్చైః - గట్టిగా,
ఆక్రుశ్య - దీనముగఘోషించి, తమ్ - ఆభగవంతునిగుఱించి, వాఙ్ఘ్రితమ్ - ఇప్తమును, సప్తమేన-ఏడవతిరువాయ్మొట్టిచే, ఆయాచత-యా-
చించిరి.

32

తాత్పర్యము—క్రిందితిరువాయ్మొట్టియందు మోహించినయాత్మార్థయొక్క మోహమునుజూచినబంధువులు అంతరంగురాలైనచెలికత్తె
చెప్పిన భగవద్వివృతిరునామసజ్జీర్ణ మనియెడి దివ్యోపధమును ప్రయోగింపఁగా నాత్మార్థ మోహముతీరి జ్ఞానమునుబొందిరి. పొందినజ్ఞా-
నము భగవదనుభవమును బుట్టింపనందున శోకాతిరేకముచే వానియొక్క యాపత్సఖత్వము, విశ్లేషమునందు సహింపఁగూడని సౌందర్యము,
ఆపదకు నిదానమును నెఱిగి పరిహరించుటకుఁదగినశక్తి, దానికనుకూలముగు పరికరములతోఁగూడియుండుట, ఇవిమొదలగు దివ్యకల్యాణగుణ-
ములకు వాచకములగు వాక్యములచే గట్టిగామొఱిడి తమకిష్టమును నీయేడవతిరువాయ్మొట్టియందు భగవంతుని యాచించిరి.

32

ద్ర-తా.— (శీలమిల్లా) ఆపద్భుత్వదీప్తం నిరవధికమహానందంక్రాంతలోకం

దుర్దర్శం దేవతానాంపితరమనుపధింసర్వభూతాన్తరస్థమ్ ।

పూర్ణజ్ఞానైకమూర్తింధృతశుభతులసింహక్రనాథంశ్రుతీనాం

విశ్రాంతిస్థానమీశంవిశదబహుగుణంప్రాహుఖిన్నశ్శతారిః॥

౪౧॥

అర్థము.— ఆపద్భుత్వదీప్తమ్-ఆపత్కాలములయందు బంధువైరక్షీంచుటవలననిరవధిక లేజన్ముకలవాఁడును, నిరవధికమహానందమ్-
నిరవధికమైన (స్వానుభవమనియెడి) మహానందమును ప్రసాదించువాఁడును, క్రాంతలోకమ్ - సకలలోకములనుగొలిచినవాఁడును, దేవతా-
నామ్ - (బ్రహ్మాది) దేవతలకును, దుర్దర్శమ్ - చూచుటకశక్యుఁడును, అనుపధిమ్ - నిరుపాధికుఁడగు, పితరమ్ - తండ్రియు, సర్వభూతాన్త-
రస్థమ్ - సమస్తప్రాణులకును సంతరాత్తయగువాఁడును, పూర్ణజ్ఞానైకమూర్తిమ్ - పరిపూర్ణజ్ఞానస్వరూపుఁడును, ధృతశుభతులసిమ్ - ధరిం-
పఁబడిన మనోహరములగు తులసిమాలికలకులవాఁడును, చక్రనాథమ్ - చక్రాయుధమునుధరించువాఁడును, శ్రుతీనామ్ - వేదములకు,
విశ్రాంతిస్థానమ్ - శ్రమమునుబోగొట్టుకొనుటకు స్థానమును, ఈశమ్ - నియామకుఁడును నైనభగవంతుని, విశదబహుగుణమ్ - (తమమనస్సు-
నందు) ప్రకాశించుచున్న యనేకకల్యాణగుణముల కలవానినిగా, ఖిన్నః - దుఃఖించిన, శతారిః - శతకోపముని, ప్రాహు-సాదించిరి. ౪౧.

వ్యా.—(ఆపద్భుత్వదీప్తమ్) ఇలముణ్డాయ్ ఇలానమూర్తి - ప్రళయాపత్తిలేయెల్లారైయుమ్ తిరువయిల్ శీలేవైత్తురక్షీత్తరుళి, అత్తా-
లేనిరతిశయలేజనైయుడైయనాయ్; (నిరవధికమహానందమ్) కొళ్ళమాళావిన్బవెళ్ళమిత్తాది - నిరవధికమాన స్వానుభవమహానందతైక్కొడు-
క్కుమవనాయ్; (క్రాంతలోకమ్) తావిడైయళ్ళొణ్ణవెన్దాయ్ - సకలలోకజ్ఞైయుమ్ తిరువడికళాలే యశనదవనుమాయ్; (దుర్దర్శం దేవతా-

[౬౬]

తిరువాయ్ మొఱ్ఱి. — ౪-ప. ౭-తి. శీలమిల్లా వ్యాఖ్యానము.

౨౬౧

నామ్) పేటి వానోర్ కాణమాట్టప్పీడుడై - బ్రహ్మదికళాలుమ్ వరున్ది కొణప్పదాతవనాయ్; (పితరమును పధిమ్) అప్ప నేయడలాఱ్ఱియానే - ఎల్లార్ క్కుమ్ నిరుపాధికపితావునాయ్; (సర్వసూతా న్తరథమ్) ఆత్మైయుళ్ళుమావియుళ్ళుమిత్యాది - శరీరమ్ముతలన సర్వభూతజ్జలిలు ము శ్చేనిఱ్ఱుమవనాయ్; (పూర్ణజ్ఞానైకమూర్తిమ్) నిత్తైన్దజ్ఞానమూర్తియాయ్ - పరిపూర్ణజ్ఞానస్వరూపమునాయ్; (ధృతశుభకుశీసిమ్) వజ్జు ఖాయ్ కణ్ణివేన్దే - మహనీయుతుశీసీదామశోభితమునాయ్; (చక్రనాథమ్) శక్కరత్తైలైయే - తిరుక్కైయిలే తిరువాళ్ళియైయుడైయను మాయ్; (శ్రుతీసాంవిత్తాన్తిస్తానమ్) వేతవిశక్కినై - సర్వవేదప్రతిపాద్యముమాయురుక్కిఱ వెమ్మెరుమానై క్కణ్ణునుభవిక్కి పెత్తామై యాలే ఆత్వార్ * శీలమిల్లాచ్చిటియనిలే అతిభిన్నరాయ్ కొణ్ణు, తమ్మడైయతిరువుళ్ళత్తిలే సర్వేశ్వరక్ విశదమాక ప్రకాశిక్కిఱవనేక కల్యాణగుణజ్జలై యుడైయనాక వరుళిచ్చెయ్ తారెన్దితార్.

౪౧.

తాత్పర్యము. — భగవంతుడు, (౧) ప్రళయకాలమునందండతీని తనయందరమునందుంచి రక్షించువాడనియు, (౨) స్వానుభవముగు నిరవధికమహానందమును నాశ్రితులకుఁ బ్రసాదించువాడనియు, (౩) సకలలోకములను తనపాదారవిందములచేఁ గొల్పినవాడనియు, (౪) బ్రహ్మబ్రాహ్మదేవతలకును సాక్షాత్కరించుటకశక్యుడనియు, (౫) సకలప్రాణులకును నిరుపాధికజనకుడనియు, (౬) సకలభూతములకును సంతరాత్మయైయుండువాడనియు, (౭) నిరవధిక దివ్యజ్ఞానస్వరూపుడనియు, (౮) మిక్కిలిశ్శాఘ్యములగు తులసిమాలికలనుధరించువాడనియు, (౯) తనదివ్యహస్తమునందు చక్రాయుధమునుధరించి ప్రకాశించువాడనియు, (౧౦) ఋగ్యజుస్సామాధర్వణములనియెడి నాల్గు వేదములకుఁ బ్రతిపాద్యుడనియు వానినిరవధికకల్యాణగుణముల ననుసంధించి ఇట్లు మనస్సునందుఁ బ్రకాశించుచున్న దివ్యగుణములుకలవాడని యీతిరువాయ్ మొఱ్ఱి పదిపాశురముల చే నాహ్వానము సాదించిరి.

౪౧.

దుశ్శీలోమాంసచక్షుర్నిరవధిదురితోవీతలజ్జోవిలోలః

ప్రేక్షాహీనోఽన్యసక్తోత్కృతమపిలఘయన్ శీలమన్తర్దధానః ।

కర్తజ్ఞానాదిశూన్యోనిరుపధివిహితాంజ్ఞానదృష్టింవినిష్ట

ప్రఖ్యాప్యైవంస్వదోషాన్పతిగుణరసికస్తద్దిదృక్షాంచచక్రే॥

౪౨॥

అర్థము. — దుశ్శీలః - దుష్టస్వభావముకలవాడు, మాంసచక్షుః - (దివ్యమంగళవిగ్రహమును సాక్షాత్కరించుటకు యోగ్యము కాని) మాంసమయమైన నేత్రములకలవాడు, నిరవధిదురితః - (ప్రత్యక్షీకరించుటకు ప్రతిబంధకములగు) నిరవధికపాపములుకలవాడు, వీతలజ్జః - నీగ్గులేనివాడు, విలోలః - చలించుడు, ప్రేక్షాహీనః - తెలివితేనివాడు, అన్యసక్తో - ఇతరమైనబాహ్యనుభవమునందాశవలన, కృతమ్ అపి - చేయఁబడినదైనను (మానసానుభవమును), లఘయన్ - స్వల్పముగ నెంచినవాడై, శీలమ్ - సద్వృత్తముగు కైంకర్యమును, అన్తః - మనస్సునందు, దధానః - ధరించినవాడు, కర్తజ్ఞానాదిశూన్యః - కర్తజ్ఞానముమొదలగునుపాయములులేనివాడు, నిరుపధివిహితామ్ - నిర్ణేతుకముగఁ జేయఁ బడిన, జ్ఞానదృష్టిమ్ - జ్ఞానమునియెడినేత్రమును, వినిష్ట - నిండించుచు, ఏవమ్ - ఈప్రకారముగ, స్వదోషాన్ - తనదోషములను, ప్రఖ్యాప్యై - ప్రకాశింపఁజేసి, పతిగుణరసికః - భర్తయైనభగవంతునియొక్కగుణములయందుఁ బ్రీతికలవారై, తద్దిదృక్షాంచ - ఆసర్వేశ్వరుని సాక్షాత్కరింపవలయుననియపేక్షను, చక్రే - చేసిరి.

౪౨.

ఇవ్వశక్తిలే యాత్వార్ ఖేదప్పట్టపడియై ఇన్నపడిమెన్దొరుళ్లోకత్తాలేకాట్టియరుకుకితార్.

వ్యా. — (దుశ్శీలః) శీలమిల్లాచ్చిటియన్ - నల్లశీలమిల్లాతవ నెట్టుమ్; (మాంసచక్షుః) ఎకకణ్ణాణవన్దు - అతుక్కుమేలే, కాణ్ణెక్కు యోగ్యముల్లాతమాంసచక్షునైయుడైయ నెట్టుమ్; (నిరవధిదురితః) ఈవిలాతతీవినైకత్తనైతెయ్తనన్దోల్ - అతుక్కుమేలే, ప్రతిబంధక జ్ఞానవనేకపాపజ్జలైయుడైయ నెట్టుమ్; (వీతలజ్జః) నాణమిల్లాచ్చిటుతకైయే - ఇప్పడియరుక్కిఱపూర్వపుత్తనైనినైక్కుమాట్టాతలజ్జాకూన్య నెట్టుమ్; (విలోలః) ఎత్తైయేన్లోక్కువనే - అత్తాత్రమన్దికే, బ్రహ్మదికగుక్కుక్కణ్ణానాజ్ఞాత వెమ్మెరుమాన్ వడివల్లకై “కాణవేణుమ్” ఎన్దుచాపల్వత్తైయుడైయ నెట్టుమ్; (ప్రేక్షాహీనః) నాక్కుశీళ్వణ్ణానమిల్ల - “ఎన్దుమ్సన్నిహితనానవెమ్మెరుమాన్ ముక్కుట్టాల్తోకిఱ తునినైయామై” ఎన్దాటియారాతే, తిరియవుక్కణ్ణానవాన్దెప్పడుక్కుటిపుకేట్తైయుడైయ నెట్టుమ్; (అన్యసక్తోత్కృతమపిలఘయన్) అతిస్తటిన్ది త్యాది - “పూర్వముననుపకరితమానసానుభవమాత్రమ్పర్యాప్తమస్తు” ఎన్దుమ్; (శీలమన్తర్దధానః) కణ్ణుకొణ్ణెక్ కైకళారవిత్యాది - “ఇన్దుం

౨౬౨

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪.ప. ౭-తి. శీలమిల్లా వ్యాఖ్యానభాగం.

సారత్తలతానే యెమ్మెరుమా నైక్కణ్డొనడి మైయుమ్ శెయ్య కేణుమ్” ఎన్దుమ్; (కర్తజ్ఞానాదికూనానాం) ఇడకిలేనొప్పట్టేన్దేనిత్యాది - ఆత్మకీర్తనా, కర్తజ్ఞానభక్తిశిల్పయెన్దుమ్; (నిరుపధిఃపితాంజ్ఞాదృష్టింబింద్) ఎత్తక్కణానక్కణ్డొనడి - “మఱియొక్క మొట్టొకటి పడి మానసజ్ఞానమకీరణచతుస్సు ఎనక్కణ్డొనడియైదు” ఎన్దుమిప్పటి * శీలమిల్లాచ్చిటియనిలే ఆత్మార్థస్వనోపకలైఖ్యాసనమృజ్జికొట్టు ఎన్నెరుమానుడైయ తిరుక్కల్యాణగుణగ్ధళిలే యనురక్తరాయ్ తద్దర్శనసాపేక్షరుమానారెన్దితార్.

౪౨.

వేదాచార్యర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

తాత్పర్యము.— (౧) మంచిస్వభావములేనివాడనియు, (౨) నీదివ్యవిగ్రహమును, సాక్షాత్కరించుటకుయోగ్యము కాని మాంస మయమైన నేత్రములకలవాడనియు, (౩) బాహ్యభవమునకు బ్రతిబంధకములగు నపరిమితపాపములు కలవాడనియు, (౪) ఇట్లున్న వాపుర్యవృత్తులను స్తరింపనిజ్ఞాపీనుడనియు, (౫) ఆంతమాత్రమేగాక బ్రహ్మదేవతలకును సాక్షాత్కరించుటకశక్యమైన శ్రయఃపతి యొక్క దివ్యసౌందర్యమును నేవింపవలయునని చాపల్యముకలవాడనియు, (౬) అతటవేంచేయున్న భగవంతుడు నాకు సేవసాదింపకనుండుటకుఁగారణము వాడునన్ను స్తరింపకనుండుటయని యొర్పుచుండక మఱియొకచోడవలయునని యపేక్షించునట్టియజ్ఞానముకలవాడనియు, (౭) మనువువాడుపకరించినమానసానుభవమాత్రముచే దృష్టిసొందక బాహ్యసంక్షేపమునునపేక్షించి దానినెల్లయుగ నెంచినవాడనియు, (౮) ఈసంసారమునందుండియే భగవంతుని సాక్షాత్కరించి సర్వదేశసర్వకాలసర్వావస్థాంతర సకలవిధకైకర్యములను జేయవలయునని యపేక్షించినవాడనియు, (౯) అట్లనుష్ఠించుటకుఁదగిన కర్తజ్ఞానభక్తులగు నుపాయములలో నొకటియైలేనివాడనియు, (౧౦) వానిసౌందర్యమును మఱచియైనను జీవించెదమనియున్నను దానికింప్రతిబంధకముగ నాకు నిష్టేతుకముగ జ్ఞానమును బుట్టించెనని తమజ్ఞానదృష్టిని నిందించి యు ఇట్లాహ్మియు తమనోపములను నీతిరువాయ్ మొట్టియందుఁ బ్రకాశింపజేసి భగవంతునియొక్క దివ్యకల్యాణగుణములయందనురక్తులై వానిని సాక్షాత్కరింపవలయునని యపేక్షించిరియని సాదించిరి.

౪౩.

తి-నూ.—

శీలమిక్కుకణ్డొనిరునామత్రాలుణర్ న్దు | మేలవన్ద మేనికణ్డ మేవుతల్కుచ్చాల |

వరున్దియిరవుమ్మ కలుమాతామఱుప్పి | ట్టిరున్దన సేతైనురుకూరేలు.

321

అర్థము.—శీలమిక్కు - స్వభావముచేఁదికడైన, కణ్డ - కృష్ణనియొక్క, తిరునామత్రాల్ - తిరునామమువలన, ఉణర్ న్దు - జ్ఞానమునొంది, మేల్ - పిదప, అవన్ద - వానియొక్క, మేనికణ్డ - విగ్రహమునజూచి, మేవుతల్కు - సంక్షేపించుటకు, తైనురుకూర్ - దక్షిణదిక్కునందున్న కురుకూరికి, ఏలు - నిర్వాహకులైన యాహ్మియు, కాల - చాల, వరున్ది - దుఃఖించి, ఇరవుమ్మ కలుమ్ - రాత్రిపగలు, అతామల్ - అవిచ్చిన్నముగ, కూప్పిట్టు - మొఱిలిడుచు, ఇరున్దన - వేంచేయుండిరి.

3౩.

అవ.—(శీలమిక్కుకణ్డ) ఇళిల్ - తిరునామత్రాలుణర్ న్దవర్ నామియాన నారాయణనైయనుభవిక్కుప్పెతామైయాలే యతిప్రలాపమాయ్ ప్రలాపిక్కుటపాశుర తైయనువదిత్తరుళిచ్చెయ్ కితార్. అతెజ్జ సేయెన్దిల్; కీర్త్ ౧ “వన్నేణబీజంప్రతిసజ్జహర్న్” ఎన్నమాప్పోలే, తోళిళొన్న మృతసజ్జీవినియాన తిరునామప్రసజ్జమే శిళిళిపచారమాక వాళ్ళస్తరాయణర్ న్దవనన్దరమ్, పిఱన్దవుణర్ త్రిప్పేరు కుడలన్ది క్కేళ్ళేళానుసన్ధానత్తుక్కుడలాయ్ అత్తలేనోవుపట్టు; అపత్తళిసాయ్, తన్నిదానపరిహరజ్జలైయళ్ళిపడియటియుమ్ సర్వజ్ఞనాయ్, కార్యమ్ తెయ్ క్కెక్కుఱుప్పాన వుఱనై యుమ్మైయనాయ్ రుక్కిఱవక్ రక్షియా తోళిక్కెయ్ లే ఆర్తినిరమ్మికడల్ కైయెడుత్తుక్కుప్పిడుమాప్పోలే, “అవనైక్కాణ కేణుమ్” ఎన్దు కేట్టారడైయ నీర్ ప్పణ్డమామ్మడి కూప్పిడుకిఱ * శీలమిల్లాచ్చిటియనిలర్ తైయరుళిచ్చెయ్ కితార్ “శీలమిక్కుకణ్డ నిరునామత్రాలుణర్ న్దు” ఇత్యాదియారెయ్ నై.

వ్యా.— (శీలమిక్కుకణ్డనిరునామత్రాలుణర్ న్దు) ప్రణయినికళోడేకల్ద శీలాధిక్యతైయడైయకృష్ణనిరునామతై ౨ “వన్దవరాపతి మన్న” ఎన్దుతోళిళొల్ క్కేట్టుమోహన్దెలిన్దు. (మేలవన్ద మేనికణ్డ మేవుతల్కు) ఉణర్ న్దవనన్దరమ్ అవక్ విగ్రహతైక్కుట్టెక్కిటి యనుభవిక్కుక్క. అతాపతు - “కోలమేనికాణ” ఎన్దుమ్, “ఎత్తకణ్డాణ” ఎన్దుమ్. “పావియేన్దాణ” ఎన్దుమ్, కాణవన్దు” ఎన్దుమ్; “ఉన్దోళ్

[illegible]

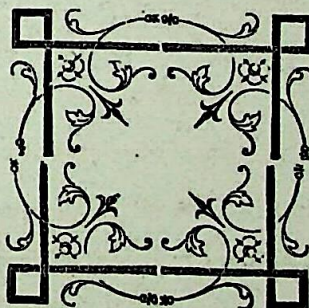
తాత్పర్యము.—తనయాశ్రతులతో సంశ్లేషించు సత్స్వభావముకల కృష్ణునియొక్క దివ్యతిరునామమును నంతరంగురాలైనచెలికత్తె యనుసంధింపఁగా నాహ్వార్లు మోహముతీరి జ్ఞానమునుబొందినపిదప వానిదివ్యమంగళవిగ్రహమును సాక్షాత్కరించి సంశ్లేషించుటకవేషింపఁగా నదిలభింపన దను మిక్కిలిశోకించి యహోరాత్ర మవిచ్చిన్నముగ ఘోషించుచున్నాడు ఇదియేమైయుండును?

32.

పెరియజీయర్ తిరువడిక శ్లోకరణమ్.

నాలామ్మశిల్ - పత్రానిరువాయ్ మొట్టి ముత్తరీయ.

ఆక - తిరువాయ్మొళి - 32 — పాట్టు - ౪౦౯.

శ్రీ ః.

ఆధ్వార తిరువడిక శేషరణమ్.

ఎమ్మెరుమానార్ తిరువడిక శేషరణమ్.

తిరువాయ్ మొట్టి.—నాలామ్బత్తు ఎట్టానిరు వాయ్ మొట్టి-౧-సా-వతాళుమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

మూ.— వతాళుమి తైయోనున్దిశై ముకనున్దిరుమకళు | జ్ఞాతాళున్దనియుడమ్బక్ కులజ్జులమావశురర్ కళై |

నీతాకుమ్బడియాక నిరుమిత్తుప్పడై తొట్ట | మాతాళక్ కవరాతమణిమామై కుత్తైవిలమే ||

౧||

ఆ.— (వతాళుమ్) ఇప్పడి యెమ్మెరుమానై విశేషిత్తు అత్యంతమవసన్న రాయ్ క్కిడన్దు తామకూప్పిడానిమ్మిచ్చెయ్ శేయు మన నెమ్మిన్దరళామైయారే తమైయుపేక్షిత్తానాక నిశ్చయిత్తు, “ఇనియవనాలుపేక్షితమాన వాత్తాత్తీయజ్ఞళా లూరుప్రయోజనమిల్లై, ఇవై ముడిన్దుపోకవ మైయుమ్” ఎన్దుకొన్దు అన్యోపదేశత్తారే యరుళిచ్చెయ్ కితార్.

నిరవధిక సాశీల్యాక్రిత విరోధినిరసన సామర్థ్యాది కల్యాణగుణమహోదధియాయున్ద ఎమ్మెరుమాన్ విరుమ్బురవెన్దుడైయ మణిమామై యారెన్కోరపేత్తైయుమిల్లై, ఇతు ముడిన్దుపోక వమైయు మెన్దితాళ్.

౧.

పన్నీ.— ఎట్టానిరువాయ్ మొట్టియిల్, కీర్థ్ ఇవరాశైప్పట్టుక్కుప్పిట్టపడియిలే వద్దుమకట్టాట్టక్కుడామైయారే అవనాదరిత్తా నాకనినైత్తు; ఆశ్రితా నాశ్రితవిషయజ్ఞళిల్ అధిగమ్యత్వా ప్రభువ్యవస్థైబుజ్జాన వుపాయభావతైయుమ్, కైజ్జుర్యప్రతిసమ్మన్దిత్వతైల్ వద్ద ఉపేయత్తివూర్తియైయుమ్, ఉపాయకార్యమాన అనుకూలశత్రునిరసనతైయుమ్, అభిమతవిరోధిమర్దనతైయుమ్, అసహ్యవిరోధినిర సనతైయుమ్, అశ్లోపదేశత్తాలు మనన్వార్హ ముక్కు మఱివుడైమైయైయుమ్, ఉత్తుజ్జవిరోధి విదారణతైయుమ్, విరోధిశతవివాశకత్వతైయు మ్, విరోధిశరీరవిహస్తతాకరణతైయుమ్, ఆ శేషవిరోధిబుజ్జనతైయుమునుసన్దిశ్చ, “ఇప్పడి ఆశ్రితోపకారకననాదరిత్ర ఆత్తాత్తీయజ్ఞళారే యెన కొరుకార్యమిల్లై” ఎన్దు తమక్కుప్పిట్టన్ద అనాదరివిశేషతై; నాయకనానవీశ్వరనాదరియార ఆత్తాత్తీయజ్జలై యనాదరిక్కిట నాయకివారై యారే యరుళిచ్చెయ్ కితార్.

అన్వ.— ఏలు ఆళుమ్ ఇతైయోనుమ్ (౩) తిశైయకనుమ్ తిరుమకళుమ్ కూలు (౬) ఆళుమ్ తని ఉడమ్బక్ (౯) కులజ్జులమా ఆశురర్ కళై నీతాకుమ్బడియాక (౧౨) నిరుమిత్తు పడైతొట్ట మాతాళక్ (౧౫) కవరాత మణి మామై (౧౮) కుత్తైవిలమ్. (౧౯)

పన్నీ — ముతత్వాట్టిల్, ఆశ్రితర్ క్కపాశ్రయమాన శిలవతైయైయుమ్, అనాశ్రితర్ క్కు వినాశకమాన వాణ్ణిశ్చైత్తనతైయుము డైయ వుపాయభూతనాదరియార వడ్డుకియనిటత్తా రెనక్కొరు కారియమిల్లై యెన్దితాళ్.

బువభవాహనతై, ఉడైయనాయ్, ౧ “ ఈశోహంసర్వజేహీనామ్ ” ఎన్దు నాట్టుక్కు ఈశ్వరనాక త్తెన్నైయభిమాని త్తిరుక్కుమ్ బుద్రనుమ్, (౩) బహుముఖమాక సృష్టియైప్పణ్ణుకైక్కు యోగ్యనానచతుర్ముఖుమ్, ఈశ్వరాభిమానికళాన వివర్కళోడొక్క తనక్కునిత్తా

[౬౨]

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౮-తి. ౧-పా-వతాళుమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

౩౬౫

సపాయినియన సమ్యత్తాయుశ్శలత్తీయమ్, ప్రతినియతమామృడి, (౬) అనుభవిత్రు త్తజ్జుళ్ళి రుప్పిడమాక వభిమానితుక్కొణ్డః పోరుమతాయ్, అద్దితీయమామృడి అప్రాకృతలక్షణ్యతై యుడైతాన, తిరుమేనియైయుడైయనాయ్, (౯) ఆశ్రతవయ త్తిల్ “అభిమానదూషితర్” ఎన్టమ్ “అనపాయిని” ఎన్టమ్ వాళివైయాత శీలత్తుక్కుమేలే యవర్ కళ్ విరోధియైచ్చొక్కుమిడత్తిల్ తిరళ్ తిరళాక, అసురర్ కల్తై, ధూళి శేషమా యప్పొమ్మడి, (౧౨) తిరువుళ్ళత్తాడయలుతియిట్టు, ఆయుధ మెడుత్తు వ్యాపరిత్త, శాత్రవనిర్వాహక నానవక్, (౧౩) విరుమ్మత్త, ఒళియై యుడైయ, నిజత్తాల్, (౧౪) నమక్కొరుకాయమిల్లై. (౧౯) నిరుమిత్తల్ - నిరుపిత్తల్. మాతాళై - ఎతిర్ త్తలై యుడైయవక్ కవర్ తల్-విరుమ్మత్తల్. మణియెన్ట - ఒళియైక్కాట్టుకిఱతు. మామై-గిఱమ్. కుత్తైవిలమెన్టతు - ఇత్తాల్ కొళ్ళువతొరు ప్రయోజనముజ్ఞాయ్ అక్కుత్తైకిడప్పత్తిలైయెన్ట పడి; ఇతు-ఎల్లాప్పాట్టిలు మొక్కుమ్.

౧.

అవతారిక.— క్రిందితిరువాయ్ మొట్టియందాహ్వాన్లు విననవారందఱును నీరై కరుగునట్లు గెట్టిగ మొఱిడిరి. ఇట్లు మొఱిడుచున్నను సర్వేశ్వరుడు తనముగ్ధముఖము నుజూపింపక నుండగా సర్వేశ్వరుడీదశయందును సేవసాదింపక నుండుటకుఁ గారణము నాయందువానికి నుపేక్ష యేయనితలచి సుశీలుఁడును ప్రాప్తుఁడును విరోధినిరసనశీలుఁడును నైనవాఁడు యివి యుదాసనీయములని యుపేక్షించిన యాత్మాత్మీయములు తమకును నుదాసనీయములనివాటియందుఁ దమకున్న యపేక్షను వదలి పెట్టిరియని ఈ తిరువాయ్ మొట్టియందు సాదించుచున్నారు.

అర్థము.— వృషభమును వాహనముగాఁగలవాఁడగు (తననులాకములశీశ్వరుఁడని యభిమానించియున్న) రుద్రుఁడును (౩) (దిక్కుల వలె) నాల్గుముఖములకలబ్రహ్మయు శ్రీదేవియు భాగించుకొని (౬) అనుభవింపఁదగిన అద్వితీయమైన దేహముకలవాఁడును (౯) గుంపులుగుంపులుగా అసురులు భస్మమగునట్లు (౧౨) సకల్పించి ఆయుధముధరించిన వాఁడును నైన పురుషశ్రేష్ఠుఁడు (౧౩) ఆశపడని ప్రకాశముకల వర్ణముచే (౧౪) నొకకార్యమునులేదు (౧౯).

౧.

ఈ.— కీఠీర్ తిరువాయ్ మొట్టియిలే - కేట్టారడైయ నీరామ్బడికూప్పిట్టార్ ; “ఇప్పడికూప్పిడచ్చెయ్ తే యుమ్ సర్వేశ్వరన్ నమక్కు ముకన్దారాతిరున్దతు నమ్మక్కులుపేత్తైయా లేయాకవడుక్కుమ్” ఎన్టపార్ త్తు, “ప్రాప్తనుమాయ్ సుశీలనుమాయ్ విరోధినిరసనశీలనుమాయరుక్కిఱవక్ ‘ఇతువేణ్ణా’ ఎన్టిరుక్కుమాకిల్ ఎనక్కో తానితువేణ్ణవతు” ఎన్టవిడప్పార్ త్తు, “అవనుక్కువేణ్ణత నానుమెన్నుడై మైయుమ్ వేణ్ణావెనక్కు” ఎన్ట ఆత్తా త్తీయజ్జలిల్ నళైయల్ గుపడియైయన్యాపదేశత్తాలేయరుళిచ్చెయ్ కితార్. అవక్ విరుమ్మినవభీయా లే కాణుమాత్త

టీ-ఆ.— ఏతాళుమైయన్ ప్రవేశే, సజ్గిహసజ్గతి (కీఠీర్ తిరువాయ్ మొట్టియిలే యిత్యాది). ప్రాప్తనుమాయెన్టతు - “అడి యేనైప్పణికోణ్డ” ఎన్టతైప్పల్. సుశీలనుమాయెన్టతు - “కూతాళుమ్తనియడమ్మక్” ఎన్టతైప్పల్. విరోధి నిరసనశీలనుమాయెన్టతు - “అసురర్ కళైసీతాకుమ్మడియాక ఎన్టతైప్పల్. ౧ “ఉయిరినాల్ కుత్తైవిలమ్,” ౨ “ఉడవిప్పనాల్ కుత్తైవిలమ్” ఎన్టతైప్పల్ (ఆత్మాత్మీ యజ్జలిల్ నళైయల్ వెన్టతు). (అన్యాపదేశమ్) ఎన్టతుక్కు సూచకమ్ ౩ “పరివళైయాల్ కుత్తైవిలమ్” ఎన్టతు. “అహం సుభీభవేయమ్, దుఃఖీమాభూవమ్” ఎన్టిరుక్కువేణ్ణావో? అవనుపేక్షితానైవార్ అతుక్కాక త్తనైయ పేక్షిక్కు కూడుమోవెన్ట (అవక్ విరుమ్మినవిత్యాది). అన్టిక్కే, అల్పస్థిరజ్ఞాన వాత్తీయజ్జలై విట్టాలుమ్, నిత్యమానవాత్మవస్తువైవిడలామోవెన్ట (అవక్ విరుమ్మిన విత్యాది) ఎన్నుతల్. ఆత్తా

ఆ-ఆ-వి.— (అన్యాపదేశత్తాలే యరుళిచ్చెయ్ కితార్) అతావతు - తామానత నైయభీన్ట ఒరుపిరాట్టిడనైయైప్రాప్తరాయ్ ; అన్టప్పి రాట్టితా నాయకవిశ్లేషత్తాలే నెడునాల్ పాడాల్ గ్గియరుక్కు ప్పిన్నైయుమ్ వరక్కాణామైయాలే, “ఇత్తనైనాళాక వవక్ విట్టిరున్ద పోలే ఇనినమ్మై యుపేక్షితా నేయన్టో? ఇనిత్తానవనుక్కు వేణ్ణాతవిన్నిఱనొడక్కుమానవల్ తొ తనక్కొరుప్రయోజనమిల్లై” ఎన్ట నళైయలు

*

3

ఈ. — ముతత్పాట్టు. అత్యంతగుణవాసుమాయ్ విరోధినిరసనసమర్థనుమాయరుక్మిణి వెమ్మెరుమాళ్ విరుమ్బాత శ్లోఘ్యమాన నిజజ్ఞాన్దైవకొరు కార్యమిరై యెన్దితాళ్.

(ఏతాళుమిత్తాది) “నాళ్, నాళ్” ఎన్నరుక్కుమనైయలామ్బడియాన వుడమైచ్చిక్కిడిర్ నానిట్టెరుక్కిణ తెన్దితాళ్. కణ్ణకాపాలికన్దర్ పెన్ ముప్పోకిటతుడి రెనక్కరి తాకిట తెన్ది తాళ్. (ఏతాళుమ్) సర్వేశ్వర, ౧ *వేదాత్తావాస పెరియతిరువడియై వాహనమాకవుడై యనాయరుక్కుమాకిల్, తానుమ్ కైక్కొళ్ళా ణ్డికలైప్పోలే “ఒరు ఎరు తైయుడైయే” ఎన్దభిమాని త్తిరుక్కుమ్. (ఆళుమ్) అవనుడైయ వుభయవిభూతియరుక్కిటపడి. (ఇతైయోనుమ్) అవనుభయవిభూతిక్కుమ్ కడవనాయ్ సర్వేశ్వర నాయరుక్కుమ్; కళ్ళియై - “మహావృక్షమ్” ఎన్దిటవోపాతి, తానుమ్ “ఈశ్వర” ఎన్దిరుక్కుమ్. ధర్మధర్మకళుక్కైక్కుముణ్డితనైపోక్కి, ధర్మద్వయత్తుక్కైక్కుమిలై. (తిరైముకనుమ్) సృష్టిక్కుటుప్పాక నాలువేదజ్జళై యు ముచ్చరిక్కైక్కిడాన నాలు ముఖతైయుడై యనాయ్, “నాళ్సప్టా” ఎన్దభిమాని త్తిరుక్కిట చతుర్ముఖనుమ్. (తిరుమకళుమ్) ౨ “అనన్యారాఘవేణాహమ్” ఎన్దు శొల్లుకిటపడియై యరుక్కిట పెరియపిరాట్టియారుమ్.

జీ-ఆ. — ముతత్పాట్టు. (ఏతాళుమిత్తాది). అత్యంతగుణవాసుమాయెన్దు - * ఏతాళున్దొడజ్జి “తనియుడమ్మ” ఎన్దు మళవు జ్జటాక్షిత్తు. గుణమావతు - సాశీల్యమ్. “కులఙ్గులమా” ఎన్దుతోడజ్జి, “పడైతోట్ట” ఎన్దు మళవైయుమ్మల్ (ఎమ్మెరుమానిత్తాది మేలెల్లామ్).

రుద్ర, బ్రహ్మవెన్నాతే, “ఏతాళుమ్, తిరైముకనుమ్” ఎన్దు తుక్కుక్కరుత్తు (నానిత్తాది). ఇవి శేషణజ్జలైచ్చొన్న తుక్కుచేతు. అవర్కళుడైయ ఉత్కర్షతైచ్చొల్లుకై యన్దిక్కే, అహఙ్కారికళానవతిహేయరుక్కుమ్ సులభమాన తెనక్కు దుర్లభమాయిల్ శ్రేన్దెక్కాక వెన్దపడి, ఉక్తతై రసోక్తియాలే వివరిక్కితార్ (కణ్ణవిత్తాది). కాపాలి - కపాలతైయుడైయవణ, కన్ద - కన్దయైయుడైయవనెన్దు, ఇరణ్ణుమ్-రుద్రనైచ్చొల్లుతల్; అన్దిక్కే, కన్దనెన్దు - జగత్తుక్కుల్లామ్కన్దిమాన తిరునాభికమలత్తిరే పిటన్దబ్రహ్మవైచ్చొల్లుతల్. “ఏటు” ఎన్దు తుక్కుభావమ్ (సర్వేశ్వరనిత్తాది). ఉడైయవనెన్నాతే, “ఆళుమ్” ఎన్దు తుక్కుభావమ్ (ఇవనుడైయవిత్తాది). ఇతైయోనెన్నాతే, “ఇతైయోనుమ్” ఎన్దున్దిచ్చొల్లుకిటతుక్కుభావమ్ (అవనిత్తాది). యద్వా. ౩ “పతివిశ్వస్య” ఎన్దు ఈశ్వరనిరుక్కు, ఇవనై - “ఇతైయో” ఎన్దిటతెన్దెన్దు (అవనుభయేత్తాది). “ఇతైయో” ఎన్దిటతుమ్-వాస్తవమానవాకారమల్ల, అవనుభిమాని త్తిరుక్కుమాకార తైయిట్టుచ్చొల్లుకిటతెన్దపడి. (కళ్ళియై మహావృక్ష మెన్దిటవోపాతి) ౪ “మహావృక్ష సమాభ్యేవబలవన్తానబాధితా । మహేశ్వరమహేష్వాది సమాఖ్యాప్యతనిష్కలా” ఎన్దుక్కడవతితే. ౩ “సబ్రహ్మసఖి” ౫ “శివనాయయనానాయ్” ఎన్దు - ఐక్యమ్ శొల్లానిట్ట, “ఇతైయో, తిరైముక” ఎన్దు - భేదమాకచ్చొల్లువానెన్దెన్దు (ధర్మధర్మకళుక్కిత్తాది. ఆతావతు - “దేవయెన్ద్రాల్ - దేవశరీరుక్కుమ్ శరీరియానవాత్తావుక్కు మైక్కుమ్ శొల్లుకిటాప్పోలే, ఇవర్కళి శరీరమాయమవణ శరీరియాయమిరుక్కైయాలే ఐక్యమ్ శొన్న త్తనైపోక్కి, స్వరూపైక్కుమ్ శొల్లు విలైయెన్దపడి. ధర్మధర్మకళుక్కున్దతు - ధర్మధర్మభావేనవెన్దపడి యెన్దుతల్. (సృష్టిక్కుటుప్పాకవితి) ౬ “నామరూపఞ్చభూతానామ్” ఇత్తాదివివక్షితమ్. ఉక్తప్రతిరోటియాక భావమ్ (అనన్యేత్తాది) “శక్యాభయతుంనాహ మైశ్వర్యేణభనేనవా । అనన్యారాఘవేణా హంభాస్కరేణప్రభాయథా” ఇతిరావణంప్రతిసీతా.

ఆ-ఆ-వి. — మహావృక్షత్తోపాతియానానె? సర్వేశ్వరనోపై ఐక్యత్తాతే. “ఈశ్వర” ఎన్దిటతానాలావెన్దు (ధర్మధర్మకళుక్కిత్తాది)

౧౬౮

తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—౪-ప. ౮-తి. ౧-పా-వతాళుమ్ వ్యాఖ్యానజల్.

ఈ.- (కూతాళుమ్ త్యాది) ఇవర్ కళ్ కూటిట్టాళుమ్బడి అద్వితీయమానవుడమ్మపడై త్తవణ. నాజ్గళ్ అధికా
రిపురుషర్ కళుడై యవర్ కళ్ ” ఎన్ఱు పిరాట్టి ఋరిసర త్తిలేపుక్కు చ్చిలరభిపు శెయ్ తల్, “నాజ్గళ్ పడుక్కైప్పన్
శ్రిలుళ్ళోమ్” ఎన్ఱు శిలరవర్ కళైల్లెయిలే పుక్కుభిపు శెయ్ తల్ శెయ్యన్ నాణ్ణాతపడియాళుమాయిల్ యు, దివ్యాత్మ
స్వరూప త్తిలుమ్ వీటుడై యతు తిరుమేనియితే. సర్వాపాశ్రయమాయితే తిరుమేనితానిరుప్పతు. ఇప్పడి శీలవా
నాయిరుక్కిటవనై క్కిడీర్ నాన్నిన్దిరుక్కిటతు. (కులజ్జులమా) అజైక్కైక్కు ప్రతిబంధకముణ్డాయ్ త్తానిట్టిక్కి
తేనో? ౧. కోన్వస్తిన్ సాంప్రతంలోకే గుణవాన్ ” ఎన్ఱాప్పోలే ఇతు. కులజ్జులమాక అసురవర్గజై. (నీతాకు
మ్బడియాక నిరుమిత్తు) ౨. నిహతాః పూర్వమేవ ” ఎన్ఱిటపడియే ” “ఉటవు వేణ్ణోమ్” భస్మమాయ్ పోమ్బడిసజ్జ
ల్పిత్తు. (పడై తొట్ట) జగత్సృష్టియిల్ వన్దాల్ సజ్జల్ప మేకొణ్ణ నిర్వహిక్కు-మవణ, ఆశ్రితవిరోధికళై యభియ
చ్చెయ్యుమిడ త్తిల్ సాయుధనాయ్ కొణ్ణ మేల్వ్వియ్. సృష్ట్యాదికలిల్ సత్యసజ్జల్పనాయిరుక్కుమ్, ఆశ్రిత
విరోధికళళవిల్ అసత్యసజ్జల్పనాయిరుక్కుమ్. (నీతాకుమ్బడియాక) ౩ “చిన్నంభిన్నం శరైర్దగమ్” ఎన్ఱిటపడియే
ధూళియామ్బడియాక సజ్జల్పిత్తా యుధమెడుక్కు-మవణ. ౪ [యజ్ఞవిఘ్న కరణహన్యాంపాణ్ణవానాఞ్చదుర్హృదమ్]

జీ-ఆ.- శబ్దార్థమ్ (ఇవర్ కళ్ కూటిట్ట త్యాది). “ఆళుమ్” ఎన్నా తే, “కూతాళుమ్” ఎన్ఱు తుక్కు భావమ్ (నాజ్గళిత్యాది). అభిపుషీడై.
పడుక్కైప్పన్ శ్రిలుళ్ళోమ్ - ఆ స్త్రీపురసమ్బంధికళాయరున్దోమ్. ౧ “సతిత్వమశ్చ” ఎన్ఱు-స్వరూపమన్దో అద్వితీయమాయరుప్పతు, తిరుమేనియై
“తనియుడమ్మ” ఎన్నలామోవెన్న (దివ్యాత్మ త్యాది). అనన్యైయాన పిరాట్టికొట్టియ, అహంకారికళానవివర్ కళుక్కిరుప్పిడమెన్నలా
మోవెన్న (సర్వత్యాది). ౨ “పశ్యేత్కాదశ” ఇత్యాద్యనుసంధేయమ్. ఇప్పోతు “కూతాళున్దనియుడమ్మణ్” ఎన్ఱు తుక్కు భావమ్ (ఇప్పడియ
త్యాది). విరోధినిరసనశీలతైయ్ చొల్లకిటవకుడై యహర్ద భావమ్ (అజైక్కైక్కి-త్యాది). సాశీల్యకథనాన న్దరమ్ వీర్యమ్ కొన్న తుక్కు దృష్టాన్తమ్
(కోన్వస్తిన్ త్యాది). “కోన్వస్తిన్ సాంప్రతంలోకే గుణవాన్ శ్చపీర్యవాన్” ఇతిసజ్జే పే. ప్రత్యేకగుణప్రకరణమాకైయాలమ్, గుణ్యతఇతి-
గుణః ఎన్ఱిట పుత్తపడియాలమ్, “గుణవాన్” ఎన్ఱు-శీలగుణతైచొల్లకిటతు. గుణ్యతఇతిగుణః ఎన్ఱు-ఎల్లారాలుమ్ కొణ్ణాడప్పడుమెన్ఱు పడి.
శబ్దార్థమ్ (కులజ్జులమాకవిత్యాది). నిరుమిత్తు - సజ్జల్పిత్తు. సజ్జల్పిత్తపోతే నీతాకుమ్బడి సజ్జల్పిత్తతుక్కు ప్రమాణమ్ (నిహతాఇత్యాది).
“తస్మాత్త్వముద్భవయశోలభస్వజిత్యాశత్రూన్భుజ్విరాజ్యంసమృద్ధమ్ । మయైవై తేనిహతాః పూర్వమేవనిమిత్తమాత్రంభవసవ్యసాచిన్” ఇతి
గీతాస్వేకాదశే. సజ్జల్పమాత్రమేవోరాతో, ఆయుధమెడుప్పానెన్నెన్న (జగత్సృష్టియిత్యాది). ఆశ్రితవ్యాపాశ్రాంతపడి. భారతస
మరవివక్షయా “పడై తొట్ట” ఎన్ఱు తుక్కు భావమ్ (సృష్ట్యాదికలిత్యాది). అసత్యసజ్జల్పనాయెన్ఱు- “ఆయుధమేడే” ఎన్ఱు ప్రతిజ్ఞపణ్ణి
వైత్తు ఆయుధమెడు త్తైప్పన్ యద్య, పూర్వోక్తవివరణమ్ (సృష్ట్యాదికలిత్యాది) ఎన్నోల్. ఇన్దపక్షే సజ్జల్పమాత్రమన్ఱియే అతు
క్కు మేలేయమ్ కార్యమ్ శెయ్యమెన్ఱు పడి. “నీతాకుమ్” ఇత్యాక్కు శబ్దార్థమ్ (చిన్నమిత్యాది). “చిన్నంభిన్నం శరైర్దగం ప్రభగ్నం శస్త్ర
పీడితమ్ । బలంరామేణదదృకుర్న రామంశీఘ్రకారిణమ్” ఇతియుద్ధకాండే చతుర్థవతితమే-సజ్జల్పత్తాలని క్కే-తానే యభియచ్చెయ్యమెన్ఱు తుక్కు.

ఆ-ఆ-వి.- (కోన్వస్తిన్ త్యాది). సాశీల్యనన్దరమ్ విరోధినిరసనమరుళిచ్చెయ్ తతు; ప్రశ్నవాక్యత్తిలేయెప్పడి “గుణవాన్ శ్చ
పీర్యవాన్” ఎన్ఱు-పరత్వసౌలభ్యసూచకమాక సాశీల్యపీర్యజ్జైచొన్నార్, అప్పడియేవరుమ్ “సులభనాయ్ సమర్థహమానవన్ వన్దవిషయాకరి
యాతపోతు తమక్కాత్తాత్తియన్దో వేణ్ణా” ఎన్ఱైక్కాక, పరత్వసౌలభ్యసూచనార్థమాక - సాశీల్యనన్దరమ్ విరోధినిరసన మరుళిచ్చెయ్ తా
రన్దపడి. “గుణవాన్” ఎన్ఱు విడత్తిల్, గుణశబ్దమ్ - సామన్యమాయరుక్కు, శీలగుణతైచొల్లకిటతెన్ఱెక్కు నియామకమే తెన్నిల్; మేల్
“పీర్యవాన్” ఎన్ఱు తొడడ్డి - గుణవిశేషజ్జైచొల్లకైయారే. ఆనాల్ పిన్నై, గుణవిశేషమ్ సౌలభ్యాదికళుమామే; అవల్ తైచొల్లిల్ దొకి
లావెన్నిల్; అతువొణ్ణాతు, గుణ్యతఇతిగుణః ఎన్ఱు - ఎల్లారాలుమ్ మికవుమ్ కొణ్ణాడప్పడుమతు సాశీల్యమేయాకైయారే ఆ తైయేకొల్లచే

[౬౮]

తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—౪-ప. ౮-తి. ౧-పా-వతాళుమ్ వ్యాఖ్యానజల్.

౨౬౯

ఈ.—తన్నె మిడల్ తై ప్పిడిత్తారై యుమ్, ఉయిర్ నిలైయిలే † నలి నారై యుమ్ నలియుమవ్. (మాతాళమ్) మిడు క్కనెన్ను తల్, ఎతిరియెన్ను తల్. దుర్యోధనమ్ “అముతుశెయ్యవేణుమ్” ఎన్న, ౧ “ద్విషదన్నం నభో క్తవ్యం ద్విష న్ననై వభోజయేత్” ఎన్ఱు - ఆశ్రిత విరోధికళై త్తనక్కు విరోధికళాకక్కొన్ఱు వచ్చిక్కుప్పేరుమవ్. (కవరాత) విరోధికళై య్యియచ్చెయ్ తు విడాయ్ త్తు, “తణ్ణీర్ తణ్ణీర్” ఎన్ఱు అవ్ వన్ఱనై యాత నల్ల నిట త్తా లొరు అప్పేయ్ డై యోమల్లోమ్. నిట త్తిలే యవనాదరిక్కు మన్ఱన్ఱో ఇత్తాల్ కార్యముళ్ళతు, ఆల్లతు నిటక్కే డామి త్తనై యితే.

౧.

శీ-అ.—ప్రమాణమ్ (యజ్ఞవిఘ్నకరమిత్యాది). ఆతుక్కర్థమ్ (తన్నెయిత్యాది). ఇన్ఱప్రమాణత్తుక్కు ఉత్తరార్థము మాకరముక్కు ణోమ్. ౨ “అహంహిసర్వయజ్ఞానాం భోక్తా” ఎన్ఱైప్పదై “యజ్ఞవిఘ్నకరమ్” ఎన్ఱతుక్కు (తన్నెమిడల్ తై ప్పిడిత్తారై యుమ్) ఎన్ఱర్థ మరుళిచ్చెయ్ తతు. ౧ “మమప్రాణాహి పాణ్డవాః” ఎన్ఱైయలే “పాణ్డవానాచ్చదుర్వృధమ్” ఎన్ఱతుక్కు (ఉయి ర్ నిలైయిలే నలి నారై యుమ్) ఎన్ఱర్థ మరుళిచ్చెయ్ తతు. ఇప్పడిభస్మమామ్మడి సబ్బుల్పిత్తు ప్పడై తొట్టు నలియవేణుకిట తెన్నెన్ఱు (మాతాళుమిత్యాది). సర్వభూతసుహృత్తైన తనక్కెలిరాకైక్కు శత్రుక్కుశుణ్ణోవెన్న (దుర్యోధనమిత్యాది). ఆశ్రితవిరోధికల్ తనక్కు విరోధికళై ప్పడి. “ద్విషదన్నం నభో క్తవ్యం ద్విష న్ననై వభోజయేత్” పాణ్డవాన్ ద్విష సేరాజన్ మమప్రాణాహి పాణ్డవాః “ఇతిభారతే. వచ్చిక్కు-న్యాయమ్. ౩ “తద్వైప్యై” ఎన్ఱిటన్ఱో క తై యుట్కొన్ఱరుళి చెయ్ కితార్ (విరోధికళై యిత్యాది). ఆక్కియనిటమాకిల్ “వేణ్డా” ఎన్ఱిట తెన్నెన్ఱు (నిట త్తిలే యిత్యాది). ఇళు-చాటు. ఆతావతు- (నిట త్తిలే) ముత్తైయిలేయెన్ఱ పడి. నిటక్కే డామ్-కా నిహీనమామెన్ఱు స్వభావార్థమ్, చాటువుక్కు, ముత్తైయిలే తేయ్ తన్ఱిక్కే యొట్టియుమ త్తనై యెన్ఱ పడి. ఆత్తాత్తియన్ఱై విడుమోతు, మున్నే ఆత్తియన్ఱై విడుకైక్కు పేతు వేతెన్ఱు; అవ్ విరుమ్మిన వడైవిలే విడుకితాల్. మున్ఱుడ వాత్తియన్ఱై విరుమ్మన్ఱైయాలే. కుత్తైవిలమెన్ఱ తు-ఇత్తాల్ కొశువతొరుప్రయో జనమున్ఱాయ్ కుత్తైకిడప్పత్తియెన్ఱ పడి. ఇప్పడి - ఎల్లాప్పాట్టుక్కు మొక్కుమ్. క్రమేణాన్వయః.

౧.

అ-అ-వి.-ణుమితే — “ఎతిరియెన్ను తల్” ఎన్ఱై వివరిక్కితార్ (దుర్యోధనమిత్యాది).

౧.

ప్ర-తి.—వతాళుమితైయోక్ ప్రవేశే. స్తోత్రే, “న దేహం న ప్రాణాన్” ఇత్యాది. — సున్దరకాండే [౨౬.]. “నహి మేవీవితేనా ధో నైవార్ధైర్న చ భూషణైః । వసన్త్యారాక్షసీమధ్యే వినారామం మహారథమ్ ॥౫॥”

*

(తిరుమకళుమ్) తత్త [౨౧.] రావణం ప్రతిజానకి, “శక్యాలాభయితుం నాహమైశ్వర్యేణాధ సేనవా । ఆనన్యారాఘ వేణా హంభాస్కరేణ ప్రభాయథా ॥౧౫॥” — శ్రీసక్షే పే, “ఊస్వస్తిన్ సామ్ప్రతం లోకే గుణవాన్-శ్చవీర్యవాన్ । ధర్మజ్ఞశ్చ కృతజ్ఞశ్చ సత్య వాక్యోద్బుధప్రతః ॥౨౧॥” — (నిరుమిత్తు) భగవదీతాన్వేకాదశే, “తస్మాత్తస్మత్తిష్ఠ యశోభస్వజిత్యాశత్రూన్ భుష్త్వైరాజ్యం సమృద్ధమ్, మయైవైతేనిహతాః పూర్వమేవనిమి త్తమాత్రం భవసవ్యసాచిన్” — (నీతాకుమ్మడియాక) యుద్ధకాండే చతుర్థవతితమే, “భిన్నం భిన్నం శరైర్దగ్ధం ప్రభగ్నం శస్త్రపీడితమ్ | బలం రామేణ దదృశుర్న రామం శిఖాకారిణమ్ ॥౨౨॥” “యజ్ఞవిఘ్నకరం హన్యాం పాణ్డవానాం చదుర్వృధమ్.” — (మాతాళమ్) [భార-ఉద్యో-౯౦.] “ద్విషదన్నం నభో క్తవ్యం ద్విష న్ననై వభోజయేత్ । పాణ్డవాన్ ద్విష సేరాజన్ మమప్రాణాహి పాణ్డవాః.”

౧.

తాత్పర్యము.—బ్రహ్మరుద్రులును శ్రీదేవియు నిరుతయుగ ననుభవంపడగిన దివ్యుంగళవిగ్రహముకలవాడును విరోధినిరసవశించు నునైన భగవంతుడాశపడనిష్టాఘ్నమైన దేహకాంతిచే నాకేమియు కార్యములేదు.

౧.

† (పా) నలి నారై యుమ్.

౧॥ భార. ఉ. ౯౦.

౨॥ భ-గీ-౯.

3॥ రా. ఆ-3౦-3౯4.

౨౭౦ తిరువాయ్ మొట్టి. — ర.ప. ౮. తి. ఏ. తాళుమ్. ౨-పా-మణిమామై వ్యాఖ్యానం.

మూ. — మణిమామైకుటై విల్లామలర్ మాతగుటై మార్ ప. | నణిమాన తడవరై తోళడలాట్రి తడక్కైయన్ |
పణిమానమ్మియై యామేయడియే నైప్పణికోణ్ణ. | మణిమాయన్ కవరాతమడ నెళ్ళాఱుటై విలమే|| ౨||

ఆ. — (మణిమామై) నిరతిశయ సౌందర్యనిధియన తిరుత్తోళ్ కళైయైడైయనాయ్ శబ్దచక్రాదిదివ్యాయుధభూషితనాయురస్త వెమ్మై
లిమాన్ పెరియపిరాట్టియారోడు కలన్దరుగుమాప్పోరే యెన్నోడుపడ్డుకలన్దరుళినాన్; అప్పడియెనక్కు సులభ నాయురస్తవన్ కవరాతమడ
నెళ్ళాల్ కుటైవిలమెన్గితాల్.

అన్య. — మణి మామై కుటైవిల్లా (౩) మలర్ మాతర్ ఉటై (౬) మార్ పన్ అణి మానమ్ (౯) తడమ్ వరై తోళ్ (౧౨)
అడర్ అట్రి తడమ్ (౧౫) కైయన్ పణి మానమ్ (౧౮) పిట్టైయామే అడియేనై పణికోణ్ణ (౨౧) మణి మాయన్ కవరాత (౨౪)
మడమ్ నెళ్ళాల్ కుటైవిలమ్. (౨౭)

పన్నీ. — అనన్తరమ్, పిరాట్టియోడుకూడిన విగ్రహవైలక్షణ్యతైక్కాట్టి యడియిరే యెన్నైయడిమైకోణ్ణ వుపేయభూతనాదరి
యత నెళ్ళాలారుకార్యమిలైయెన్గితాల్.

నిత్యసంక్షేపతాలేనిరతిశయాజ్ఞల్యమాన, నిఱుత్తుక్కు, కుటైయల్ తిరుప్పాళాయ్, (౩) ఇన్ద అభిరూప్యత్తుక్కుమేరే పూవిట్టియన్
అభిజాత్యత్తాల్ వన్ద సాకుమార్యాదిగుణవిశిష్టైయానభోగ్యతైయైయైడైయ, ౧* నారీణాముత్తమైయానవళ్, నిరన్తరవాస తైప్పణ్ణుకిఱ, (౬)
తిరుమార్ పైయైడైయనాయ్, అభరణతోళితమాయ్, ౨* ఆయతమాయ్, (౯) ౨* సువృత్తమాయ్, ముత్తయైక్కైయమాకవకుత్తాప్పో
రేళిక్కాన్, తోళ్ కళైయైడైయనాయ్, (౧౨) విరోధినిరసనశీలమాన, తిరువాట్టియైయైడైయనాయ్, పెరియ, (౧౫) కైయైయైడైయనాయ్,
కైబ్బర్యవృత్తికళిల్, ఓరళవుమ్. (౧౮) తప్పాతపడి, అడియేనానస్వరూప తైయైడైయవెన్నై, అతుక్కిడాకవడిమైకోణ్ణ, (౨౧) నీల
రత్నమ్మోల్, కణుత్తనిఱుత్తైయైడైయనానవన్, విరుమ్మత, (౨౪) విధేయమాన, నెళ్ళాల్, ఒరుకార్యముడైయోమల్లామ్. (౨౭)
అణి - అభరణమ్. మానమ్ - ఆళవుడైయె. తడమ్ - శుద్ధుడైయె. మాయన్ - కరియవన్.

అర్థము. — (మాణిక్యమువలె) యజ్ఞల్యమైన ఐర్దమునకు కొఱతలేక నున్నదియు (౩) పుష్పమునందుఁబుట్టి నభోగ్యతకలదియు
ఉత్తమస్త్రీయునైనశ్రీదేవి నిత్యవాసముచేయుచున్న (౬) వక్షస్థలముకలవాఁడును అభరణములచేఁబఱకొంచుచున్నవియు దీర్ఘములును (౯)
సువృత్తములును (పర్వతములవలె) వృధఁగులునునైన భుజములుకలవాఁడును (౧౨) విరోధినిరసనమర్థమైన చక్రాయుధముకల గొప్ప (౧౫)
హస్తముకలవాఁడును కైంకర్యములయందు ఒకటియు (౧౮) తప్పక దాసుడనైననమ్మ దాస్యమునందుఁగైకొనిన (౨౧) నీలరత్నమువలె
నల్లనికాంతికలవాఁడును నైభగవంతుఁడు ఆశపడని (౨౪) విధేయమైన మనస్సుచే కార్యమేదియులేదు. (౨౭)

ఈ. — ఇరణ్డామ్బట్టు. ఇళ్ళీలత్తుక్కు మడియానపిరాట్టియోడేకూడ వడివట్టుకై కాట్టి యడిమై కోణ్ణవన్
విరుమ్బుత భవ్యమాన నెళ్ళాలెన్న కార్యముడైయెన్గితాల్.

శీ. ఆ. — ఇరణ్డామ్బట్టు (మణిమామైయితాది). పాట్టైమ్మకటాక్షి త్రవతారై (ఇళ్ళీలత్తుక్కుమితాది). కీర్త్తిప్పాట్టైక్కటాక్షిత్తు
(ఇళ్ళీలత్తుక్కుమెన్దతు). ఇళ్ళీలత్తుక్కు మడియానవెన్దతు. ౩ “అప్రమేయంహితతేజోయస్య సాదనకాత్తజా” ఎన్దతైప్పల్లి. తత్తేజః
తస్య తేజః.

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-౪. ౮-తి-వతాభుమ్. ౨-పా-మణిమామై వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

౨౭౧

ఈ.-(మణిమామైకుటై విల్లా) “మణిమామైకుటైవిలమే” ఎన్న వేడ్డాతవళి. అవభుడై యనిత్యసన్నిధియా లే యెన్నె యడిమైకొణ్ణవణ్. “నకళిన్నా పరాధ్యతి” ఎన్నిటవభుమ్ కూడవిరుక్కచ్చెయ్ తే యెన్నె యుపేక్షిత్తిరు క్కుమాకిల్, ఎన్నుడైమైయాలెనక్కు త్తా ప్రయోజనమే? (మలర్ మాతర్) నిటమేయన్టిక్కే పిరియ త్తకాత సాకుమార్యత్తెయుడై యవళి. పుష్పత్తిల్ పరిమళత్తెవడివాక వకుత్తాప్పోలేయిరుక్కై. (ఉత్తైమార్ పణ్) అవళి నిత్యవాసమ్బుణ్ణుకిట తిరుమార్వైయుడై యవణ్. పూవిల్ పిటప్పేయాయ్, నిత్యవాసమ్బుణ్ణువతు మార్విలేయా యిరుక్కై. తాణ్ పిటన్దపూనెరిళ్ళికాడమ్బుడియాన మార్వుపడై త్తవణ్. ౨. అనిచ్చముమన్న త్తైతూవియుమ్ మాతరడిక్కు నెరిళ్ళిప్పమ్’ ఎన్టానితే. ముక్తక సందసారయాత్తైయై స్థిరియాతాప్పోలే పూవై నినైయా తేవ ర్తిక్కుమ్ మార్వుపడై త్తవణ్. పిరాట్టిపెరుమాళై కైప్పిడి త్తపిన్ను శ్రీమిథిలైయై నినై క్కిలాయిల్లు ఇవళి పూవై నినైప్పతు. అవళి ౩ “అకలకిల్లే” ఎన్నిటవడివై నానిల్లుప్పతే!

(అణిమాన త్తడవరైత్తోళి) అణియెన్టు - ఆభరణమ్, మానమెన్టు - ఆళవు. ౪ “సర్వభూషణభూషా ర్హాః” ఎన్నిటవడియే ఆభరణత్తుక్కాభరణమానతోళి, ఎన్టు జీయరరుళిచ్చెయ్ వర్. “అణియెన్టు - అట్రికాయ్, మానమెన్టు - పెరుమైయాయ్, అణిపెరుకియతోళి” ఎన్టారు తమిల్లు. ఆత్తాలుమ్ - ౫ “ఆభరణస్యాభరణమ్” ఎన్నిటవడియాయిరుక్కై. ౪ “ఆయ తాశ్చసువృత్తాశ్చ” ఎన్నిటవడియే, అళవుడైత్తాయ్ చున్దుడైత్తా యిరువ

జీ.అ. - “మలర్తాతర్” ఎన్నవమైదిరుక్క, “మణిమామైకుటైవిల్లా” ఎన్టువిశేషిక్కిటతెన్నెన్న (మణిమామైకుటైవిలమే యిత్యాదివాక్య త్తాలే). ఆక, ఇవాన్కద్యయత్తాలుమ్ ఫలిత్తతు - ప్రాప్యదన్తెయిలుమ్ పురుషకారభూతైయెన్టుపడి. అవభుడైయవిత్వాదిక్కు - “మలర్తా తర్ తైమార్ పణ్ - అడియేనైప్పణిక్కిణ్” ఎన్టన్టయత్తిలేతాత్పర్యమ్. ఆక, పిరాట్టిసమ్మన్దమ్ శొన్నతుక్కు మూన్టుభావమ్. “మాతర్” ఎన్టతుక్కుభావమ్ (నిటమేయిత్యాది). మాతు - సాకుమార్యమ్. సాకుమార్యత్తెయుడైయవశెన్టతు - మార్దవత్తెయుడైయవశెన్టపడి “మల ర్తాతర్” ఎన్టతుక్కున్దమ్ (పుష్పత్తిలిత్యాది). “ఉత్తై” ఎన్టవర్తమానార్థమ్ (పూవిలిత్యాది). పూవిల్ సమ్మన్దమాత్రమేశొల్లి, అవిడమ్మోలే మాతర్ మార్ పనెన్నామల్, “ఉత్తైమార్ పణ్” ఎన్టతితే. “మలర్తాతర్” ఎన్టతిలేనోక్కాక ఉక్తత్తైవివరిక్కితార్ (తాణ్ పిటన్దవిత్యాది). అన్టిక్కే, పూవై విట్టుత్తిరుమార్విలేయిరుక్కైక్కు చేతువేతెన్న (తాణ్ పిటన్దవిత్యాది). ఎన్నుతల్. పూనెరిళ్ళికాడాయిరుక్కుమోవెన్న (అనిచ్చముమిత్యాది). అనిచ్చమావతు - అనిచ్చపూవెన్టారుపుష్పవిశేషమ్. అతునోక్కక్కైయిమ్. అన్న త్తైతూవి అన్న త్తైశిటకు. తూవి - శిటకు. అతుఅతిమృదువాయిరుక్కుమ్. ఇవరైయిమ్ - “మాతర్” ఎన్టతితే. “అనిత్తమ్” ఎన్టారుపాఠమున్టా. అనిత్తమావతు- నాగమల్లికై. “తాణ్ పిటన్దపూనెరిళ్ళికాడు” ఎన్టత్తాల్ ఫలితత్తైసనిదర్శనమాకవరుళిచ్చెయ్ కిటార్ (ముక్తనిత్యాది). నినైయామైక్కుదృష్టా న్తాన్తరేణదృష్టికరణమ్ (పిరాట్టియిత్యాది). వర్తమాననిర్దేశత్తుక్కుహర్దభావమ్ (అవళికలకిల్లేనిత్యాది). అన్టిక్కే, శ్రియఃపతిత్వకథనత్తుక్కు నాలామ్తాత్పర్యమాతర్.

అళవెన్టు - ధైర్ఘ్యమ్. ఇన్నతుక్కుణియెన్టు విశేషియామైయాలే - ఆభరణత్తుక్కాభరణమెన్టువివక్షిత్తు, ఇత్తైప్రమాణకథనపూర్వక మాకవరుళిచ్చెయ్ కిటార్ (సర్వభూషణేత్యాది). సర్వభూషణైర్భూషయితుమర్హాః ఎన్టన్టిక్కే, సర్వభూషణానిభూషయితుమర్హాః ఎన్టఇట్లువి వక్షితమ్. తమిల్లు నిత్వాహత్తిరే - అట్రికిమికుతియైచ్చొల్లి, ఆభరణత్తైవిణ్ణియిరుక్కు మెన్టుపడి. ఇన్దపక్షత్తుక్కుమ్ జీయరరుళిచ్చెయ్ త తేసిగ్గిక్కుమెన్టిటార్ (ఆత్తాలుమిత్యాది). జీయర్ నిర్వాహత్తిరేశబ్దార్థమ్ (ఆయతాశ్చేత్యాది). “ఆయతాశ్చసువృత్తాశ్చబాహుషాపరిభూ షమాః : సర్వభూషణభూషార్హాః కిమర్థంనవిభూషితాః” ఇతికిప్పిన్దాకాణ్డే హనూమాన్. “ఆభరణస్యాభరణంప్రసాదనవిధేఃప్రసాదనవిశేషః

అ.అ.వి. — “కవరాతి” ఇత్యాదియెప్పదల్లు, పురుషకారయక తాత్పర్యాన్తరమ్ (నకళిన్నా పరాధ్యతీత్యాది). — మానమెన్టు - ఆళవు. సదృశమెన్టుపడి; “అణి” ఎన్నవే - సాదృశ్యమ్సిద్ధమాకైయూల్, “మానమ్” ఎన్నిటకుక్కర్తాన్తర మరుళిచ్చెయ్ కుట్టాన్టా, ఉత్తర పదజ్ఞుక్కుమర్గమరుళిచ్చెయ్ కిటార్ (ఆయతాశ్చేత్యాది). ఇప్పక్ష త్తిరే, “అణిమానమ్” ఎన్టతుక్కుమూన్టుపారుళి. ఆతావతు. అణియెన్టు

౧॥ రా-య-౧౧౬-౪౪.

౨॥ పశ్య-కు.

౩॥ ౬౦-౧౦.

౪॥ రా-కి-౩-౧౪౪.

౫॥ విక్రమార్వశియ-నా.

౧౭౨ తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౮-తి-ఏతాళుమ్. ౨-పా-మణిమామై వ్యాఖ్యానజ్యోతి.

ఈ.-రాల్ చలిప్పిక్కవాణ్ణాతతోళో పడై త్తవళ. (అడలాళ్ళి త్తడక్కయళ) పిరాట్టియుమ్ తానుమానశేర్ త్రిక్కు అస్థానభయశజై పణ్ణియెప్పోతు మొక్క యుద్ధోన్ముఖమాయ్ ప్రతిపక్ష తై యడర్క్కుమ్ స్వభావమానతిరువాట్టియై పూర్ణమాన కైయిలేయుడై యవళ. ఇవనుడై యవృత్తమ్ కైమేలే కాణలాయుక్కిటపడి. (పణిమానమ్ పిట్టైయామే) పణియెన్దు - కైజ్జిర్యమ్. మానమెన్దు - అళవు. అతిలోరళవుమ్ కుత్తైయామే. ౧. అహంసర్వంకరి మ్యామి" ఎన్గిటపడియే. (అడియేనై ప్పణికోణ్డ) ఇళైయ పెరుమాళై యడిమైకోణ్డాప్పోలే, ఇరువరుజ్ఞాడ విరున్దు కాణుమివరై యడిమైకోణ్డతు. (అడియేనై) కుమరిరున్దుపోకామే. పరత్రైజన్మమాయరుక్కిట ఎకు త్తవనుక్కులు ప్పన్దిక్కే పోకామే. ఇగ్గేయరుళిచ్చెయుమ్ వారై - ఎఱున్దురుళియరుక్కిట మత త్రిలే శ్రీవైష్ణవర్క శముతుశై య్యానిట, ఆచ్చా తణ్ణీరముతుపరిమాటుకిటవర్, ఓరుకు శాయనిన్దు పరిమాటినార్; అత్తైయుడై యవర్ కణ్డు ఓడివన్దు ముతుకిలేమోళి, "నేరేనిన్దున్దువోపరిమాటువతు" ఎన్దార్; ఎన్న, ఆచ్చా "పణిమానమ్ పిట్టైయామేయడియేనై ప్పణికోణ్డ" ఎన్దు పణిత్తా. (పణికోణ్డమణిమాయళ) "దహ, పచ" ఎన్దు అడిమైకోణ్డ తు, పిడాత్తైవిళివిట్టు వడివైక్కాట్టి. నీలరత్న మోబ్బన్దు కలు త్తనిట త్తైయుడై యవళ.

జీ-అ.-ఉపమానస్యాపిసఖే ప్రత్యుపమానం వపుస్తస్యాః" ఇతివిక్రమార్వశీయనాటకే. అళవుడైతాయ్ - దీర్ఘమాయ్. జీయర్ నిర్వాహ త్రిలే, అణియెన్దు-అభరణమాయరుప్పతాయ్; "అయతాళ్ళసుప్పతాళ్ళ" ఎన్గిటపడియే, మానమెన్దు-అళవుడైతాయ్, తడమెన్దు-శుభ్రుడైతాయ్, వరైయెన్దు - ఒరువరాల్ చలిప్పిక్కవాణ్ణాతతోళో పడై త్తవన్దుశబ్దార్థమ్. ఆక, "అణిమానమ్" ఎన్దు తుక్కర్థవ్యయమ్. "అణిమాన త్తవన్దు త్తోళో" ఎన్దు తుమ్, "అయతాళ్ళ" ఇత్యాదియమ్ - ఏకార్థమ్. అతావతు, అణియెన్దు - సర్వభూషణభూషాన్దాః ఎన్గిట తైనినెక్కిటతు; మానమెన్దు - అళవాయ్, అత్తారే - అయతాళ్ళ ఎన్దు తైయమ్; తడమెన్దు - సుప్పతాః ఎన్దు తైయమ్; వరైయెన్దు - పరిఘోషమాః ఎన్దు తై యమ్ నినెక్కిటతెన్దు పడి. "మలర్తాతరుత్తైమార్ పళ" ఎన్దు తుక్కునుగుణమాక "అడలాళ్ళి" ఎన్దు తుక్కుప్రయోజన తైయరుళిచ్చెయ్యానిన్దు కోణ్డు, శబ్దార్థమ్ (పిరాట్టియుమిత్యాది). రసోక్తి (ఇవనుడైయవిత్వాది). వృత్తమ్ - ఆచారముమ్, తిరువాళ్ళీయుమ్. కైమేలే - ప్రత్యక్షమాక వెన్దుమ్. "పణిమానమ్" ఎన్దు విడత్తిలే, మానమెన్దు - అళవాయ్, అత్యల్పతైయెచ్చొల్లుకిటతు. ఓరళవుమ్ కుత్తైయామే - అత్యల్పము మ్ కుత్తైయామే. ఇత్తార ఫలితమ్ (అహమిత్యాది). "మలర్తాతరుత్తైమార్ పళ - అడియేనై ప్పణికోణ్డ" ఎన్దు మాట్టి, "భవాన్దుసహనై దేహ్యో" ఎన్గిటపచన్దు తైయట్టుభావమ్ (ఇళైయవిత్వాది). "మలర్తాతరుత్తైమార్ పళ - అడియేనై ప్పణికోణ్డ ఎన్గిటవాక్యతాత్పర్యతై యరుళిచ్చెయ్ తు, "అడియేనై" ఎన్గిటపదతాత్పర్యతైయరుళిచ్చెయ్ కిటార్ (అడియేనైయిత్యాది). (కుమరిరున్దుపోకామే) "అడియేనై" ఎన్గిటశేషత్వమ్ వ్యర్థమేపోకాతే. ఇతైవివరిక్కిటార్ (పరత్రై)త్యాది. ఉక్తార్థతై ఆప్తసంవాదత్తారే ధృక్కిరిక్కిటార్ (ఎఱున్దురుళియ రుక్కిటవిత్వాది). ఉడైయవరెన్దు న్దురుళియరుక్కిటవెన్దు పడి. పిడాత్తై - పచ్చైవడతై. శబ్దార్థమ్ (నీలరత్నమిత్యాది). మావెన్దు - కలు ప్పాయ్, అత్తైయుడైయవళ - మాయనెన్దు పడి. మాయళ - కరియవళ.

అ-అ-వి.-అభరణమాయ్, మానమెన్దు-అళవాయ్, అత్తారే-సదృశమాయెన్నతల్; అణియెన్దు-అభరణమాయ్, మానమెన్దు-పెరుమైయాయ్, అత్తారే - అతిశయ తైచ్చొల్లి, అభరణత్తుక్కుతిశయత్తోశెన్నవుమామ్. ఇతు - మున్గిసతు; ఇరణ్డావళు, అణియెన్దు - అగ్రికాయ్, మాన మెన్దు - పెరుమైయాయ్, అగ్రికుమిక్కిరుక్కిటవెన్దు; మూన్డావతు, అణియెన్దు - తనక్కుత్తా నేయాభరణమాయ్, మానమెన్దు - నీచ్చియైయు డైతాయ్, తడమెన్దు - శుభ్రుడైమైయైయుడైతాయ్, వరై పోలేయరుక్కిట తిరుత్తోశెన్దు. — ఎఱున్దురుళియరుక్కిట - ఉడైయవరెన్దు న్దురుళియరుక్కిట. మోలి - అత్తైన్దు. నేరే - ఎతిరే. ఉడోఎన్దు తు - అడావెన్దు పడి. "పణికోణ్డ" ఎన్దు వనన్దురమ్, "మణిమాయళ" ఎన్దు తుక్కుతాత్పర్యమ్ (దహపచేత్యాది). శ్రీతిపూర్వక కైజ్జిర్యమ్మణ్ణవేణ్డుకైయారే, పిడాత్తైవిళివిట్టు వడివక్కైక్కాట్టి కైజ్జిర్యణ్ణోణ్డా

[౬౯] తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౮-తి. ౧-తాళమ్. ౩-పా- మడ నెళ్ళాల్ వ్యాఖ్యానం. ౨౭౩

ఈ. — (కవరాళ) వడివిల్ శువట్టై యటివిత్తు ఎన్నె యనుభవిప్పియానాకిల్, భవ్యమాన నెళ్ళాలెనక్కెన్న కా
ర్యముణ్ణు? జీయరివ్విడ త్తిలే యరులిచ్చెయ్ వతోరువారైయుణ్ణు - ౧ “‘పూశుమ్ శాన్దెన్నెళ్ళమే’ ఎన్నిటపడియే
అన్దప్పడియే యిన్దై విరుమ్మినవనిన్దిప్పడియే యువేక్కిక్కియాలే, నాయకావరపు తాల్ త్తాల్’ ఎన్దు అవన్నున్నే శా
న్దెప్పరణియోడే యుడైప్పారై పోలే, ఎన్నెళ్ళానక్కువేణ్డో’ ఎన్నితాల్” ఎన్దు. పిరాట్టియననోడే శేరవిరున్దిల
ళాకిల్ నానాటియిరేనో? తోళక్కియెనక్కుక్కట్టిన్ శ్రిలనాకిల్ నానాటియిరేనో? కై యుమ్ తిరువార్తైయుమాన
వక్కుకై క్కట్టిన్ శ్రిలనాకిల్, ‘అప్రాస్తవిషయమ్’ ఎన్దాటియిరేనో? వడివ్వు కాలన్ది గుణత్తారేయెన్నె విషయా
కరితానాకిల్ నానాటియిరేనో వెన్దితాల్. ౨.

జీ.అ. — “మడ నెళ్ళాల్ కుత్తైవిమ్” ఎన్దు ప్రయోగిక్కి అవశుడైయవర్ద భావన్దై ఆప్తసంవాదత్తారేదర్శిప్పిక్కితార్ (జీయరిత్తాది). “పూశుమ్
శాన్దెన్నెళ్ళమే” ఎన్దవిడ త్తిలే నెళ్ళాన్దై కార్యమాన స్మృతియెచ్చిదాక చొన్న త్తైప్పల్ - నెళ్ళాచొన్న ప్పరణియాకవిపక్కిత్తు (శాన్దెప్పరణియో
డేయుడైప్పారై పోలే) ఎన్దు దృష్టాన్త మరులిచ్చెయ్ త్తార్. నెళ్ళాపరణియాకవుమ్, అతిలున్దాన స్మృతి శాద్దాకవుమ్ వివక్షితమ్. ఇవాక్యన్-
రసోక్తి. “మలర్తాతరు త్తైమార్ పక్” ఇత్తానివి శేషణ్డశుక్కు వ్యక్త్యాన్తంబ్బో (పిరాట్టియత్తాది). క్రమేణాన్వయః. ౩.

అ.అ.వి. — నెన్ద పడి. — “పూశుమ్ శాన్ద” ఎన్నిటపడి త్తిలే, నెళ్ళాన్ది అపదమ్ - ౧ “వాళకమ్ శెయ్ నూలై, ఎక్ కై మా ప్పుచ్చెయ్ కై” ఎన్దువా
క్కాయ వ్యాపారంబ్బో చొల్లుకైయాలే, మనో వ్యాపారమాన స్మృతిలక్షకమితే. ౨.

ప్ర.తి. — (ఇరన్దామ్బట్టు) (మణిమా మైయిత్తాది) (మలర్ మాతర్) [రా.య. ౧౧౬.] రావణవధాన నరే రాక్షసీహింసనోద్య
క్తం మారుతిం ప్రతిజానకి, “పాపానాం వాశుభానాం వాపదార్థాణాం ప్లవజ్జమ | కార్యం కరుణమా ర్చ్యేణ న కశ్చిన్నా పరాధ్యతి || ౪౪ ||.” —
(అజియిత్తాది) విక్రమోర్వశీయ సంజ్ఞ కేనాట కేకాళిదాసః, “అభరణస్యాభరణం ప్రసాదనవిధేః ప్రసాదనవిశేషః | ఉపమానస్యాపి సఖే ప్ర
త్యుపమానం వపు స్తస్యాః.” — సిగ్నిధా కాండే [౩] “అయతాశ్చ సుపృతాశ్చ బాహవః పరిఘోషమాః | సర్వభూషణభూషాన్తాః కిమర్థం నవి
భూషితాః || ౧౪౪ ||.” ౩.

తాత్పర్యము. — సుకీలుడైన శ్రియఃపతి తనసోకీల్యమునకు గారణభూతురాలైన శ్రీదేవితోఁగూడ వేంచేసి తన దివ్య సౌందర్యమును
నాకుఁగనుపఱచి నన్ను దాస్యమునందుఁ గైకొనినవాఁ డంగీకరింపని నామనస్సుచే నాకెట్టి కార్యమునులేదు. ౨.

మూ. — మడ నెళ్ళాల్ కుత్తై విల్లామక డాయ్ శెయ్ తోరు వేయ్ చ్చి | విడనెళ్ళములై శువై త్తమికుళానచ్చిలుక్కువి |
పడనాక త్తణ్డెక్కిడన్ద పరువరై త్తోట్టరమ్మరుడక్. | నెడునూయక్కివ రా తనిత్తైవి నాల్కుత్తైవిలమే || ౩ ||

అ. — (మడ నెళ్ళాల్) నాగపర్యజ్ఞ శాయయాయ్, తత్సంస్కర్యనిరవధికసుఖత్తారే వళర్ వత్తిరువోళ్ కలైయుడైయ నాయ్, పురుషోత్త
మనాయ్, తిరుత్తాయారాన యశోతైప్పిరాట్టి నెళ్ళామ్ వడివుమ్మారే తన్నుడైయ నెళ్ళాయమ్ వడినై యుమనుకూలసూకప్పణ్ణిన్దై వన్దవేయ్ చ్చి
ముడియుమ్మడి నెళ్ళములై శువై త్తమికుళానచ్చిలుక్కువియాయరున్ద నెడునూయక్ కవరాత నిత్తైవి నాల్ కుత్తైవిలమెన్దితాల్. ౨.

అన్వ. — మడమ్ నెళ్ళాల్ కుత్తైవిల్లా (౩) తాయ్ మకల్ శెయ్ తు ఒరు (౬) వేయ్ చ్చి విడనెళ్ళమ్ ములై (౯) శువై త్త మికు
ళానమ్ (౧౩) శిలుక్కువి పడమ్ నాక త్తణ్డె (౧౫) కిడన్ద పరు వరై (౧౮) తోళ్ పరమ్మరుడక్ నెడు (౨౧) మాయక్ కవరాత
నిత్తైవి నాల్ (౨౪) కుత్తైవిలమ్. (౨౫)

పన్ని. — అనన్తరమ్, ఉపాయ కార్యమాన అనిష్టనివృత్త్యాదికలై మేలేముక్కుక్కు ప్రతిపాదిప్పతాక, ముతలిరే, అనుకూలశ్రువాన
పూతనానిరసనత్తైచ్చొల్లి, ఆత్మార్థమాక నాగపర్యజ్ఞ త్తిరిన్దమ్ వన్దకల్లన్ద విరుమ్మకవడక్కుత్తాలారు కారియమైన్దితాల్.

ములై యుణ్ణిఱపిల్లై పక్కలిలే వణమన, నెళ్ళాల్, కుఱైవల్ శీరుక్కిఱ, (3) యశోతైయాళితాయ్ మకళాక, తన్నై పుణ్ణివన్దన
ళాయ్, ఎళిర్ క్కలైయైనక్కి క్కద్దితీయైయరుక్కిఱ, (౬) పేయ్ చ్చియుడైయ, నాట్టిల్ వివళ్ళల్ అమృతమెన్నులామ్మడి మిక్కవివ్ తై
యుడైయన, ౧* నచ్చుములైయై, (౯) ప్పళైయఱచ్చువైత్త, మిక్క, రసజ్ఞానతైయుడైయ, (౧౨) ముగ్గళిశువాయ్, ఇప్పడివన్దవిరోధియై
విరసిక్కిక్కాకంపలక్కొలి, స్వస్వర్భతైవిరిన్దఫణతైయుడైయ, నాగపర్వజ్జుత్తిలే, (౧౫) కణ్ణళర్ వన్దనాయ్, పెరియ, ములైపోలేవళ
త్వన్ద, (౧౮) తోళై యుడైయవనాయ్, ౨ “ఉత్తమపురుషః” ఎన్నుమ్ పరమపురుషనాయ్, నిరవధికమాన, (౨౧) ఆళ్ళర్వగుణచేష్టిత
జ్జలై యుడైయకృష్ణ, విరుమ్మత, స్త్రీత్వపూర్తియాలే, (౨౪) ఎన్ను కారియముణ్ణు? (౨౫) నిటైవావతు - నెళ్ళాపిఱరఱియామలడ
క్కుమ్ నిరప్పమ్. వివనజ్జ మెత్తు - మీమిశై. “పేయ్ చ్చివిడవెన్దు - అవళోనళిక్క” ఎన్నుమ్ శొల్లువర్. 3

అన్దము—(పుత్రునియందు)భవ్యమైన మనస్సుచే గొఱతలేకనున్న (3) యశోదవలె మనుష్యవేషమును ధరించిన అద్వితీయులగు (౬)
పూతనయొక్క కూరమైనవిషముకల స్తనమును (౯) పానముచేసిన మిక్కిలి రసజ్ఞానముకల (౧౨) చిన్న శిశువును పడగలుకల శేషశయనమునందు
(౧౫) నిద్రించుచున్న వాడును గొప్ప పర్వతమువలె (పెరిగిన) (౧౮) భుజములుకల వాడును పరమపురుషుడును నిరవధికమైన (౨౧) ఆళ్ళర్వకరము
లగుగుణచేష్టితములకల వాడును నైనకృష్ణుడు అంగీకరింపని స్త్రీత్వపూర్తిచే (౨౪) కార్యముకలవారముకాము. (౨౫) 3.

ఈ. — మూన్డామ్బట్టు. విరోధినిరసన సమర్థనాయ్ అత్యంతవిలక్షణనాయ్, మున్నెన్నక్క అత్యభినివిష్ట
నానవణ విరుమ్బాత వడక్కమెనక్కువేణ్డావెన్దితాళో.

(మడ నెళ్ళాల్ కుటై విల్లా) మడప్పమావతు - మెన్దై. అతావతు-నెళ్ళాల్ నెక్కిచ్చి. అతావతు-ములైయు
ణ్ణుమ్బాతు యశోతైప్పి రాట్టిక్కు ప్పిఱక్కుమ్ పరివైయు మేటిట్టుక్కొణ్ణువన్దపడి. ఆకవాయిలుళ్ళతు ద్వేషచూ
యిరుక్కచ్చెయ్ తే, అత్తైమత్తైత్తుక్కొణ్ణు ఆనుకూల్యమ్ తోడై వన్దాళాయ్ త్తరు. (మకళోతాయ్ శెయ్ తు)
తామ్ - మకళో శెయ్ తు. మక్కళెన్దు. మనుష్యర్ క్కుప్పిర్. పేయానతా తామ్ మనుష్యవేష తైక్కొణ్ణు, అతుతన్ని
లుమ్ 3 “పెర్ తాయ్ పోల్” ఎన్గిఱపడియే తాయ్ వడివైక్కొణ్ణు. (ఒరు పేయ్ చ్చి) ఇతెన్న నికృతితాణ్!
నికృతిక్కు అద్వితీయైయెన్దై. “నలియవన్దాళో” ఎన్నుమ్ శివిట్కాలే అనాదరోక్తియాకవుమామ్. (విడనజ్జమ్)
విడమెన్దుమ్, నజ్జమెన్దుమ్ - మీమిశైయాయ్, నాట్టిల్ వివళ్ళళెల్లా మమృతకల్పమామ్మడియాన విషమెన్నుతల్.
(పేయ్ చ్చివిడ) పేయానవళుయిరై విడుమ్మడి. (నజ్జములైశువైత్త) నచ్చుములైయైయముతుశెయ్ త. అమ్మ
లై వట్టియే 3 “ఉయిరై వర్ వాణ్ణియుణ్ణువాయా” ఎన్గిఱపడియే, పాలుముయిరు మొక్కవర్ వరుమ్మడి

జీ.అ. — మూన్డామ్బట్టు (మడ నెళ్ళాల్ త్యాది). “పేయ్ చ్చివిడనజ్జములైశువైత్త, పరమ్మరుడన్ నెడుమాయన్” ఇత్యాదియొక్కటా
క్షీత్రవతారికై (విరోధీత్యాది). విలక్షణనెత్తు - “ పరమ్మరుడన్ ” ఎన్దైప్పర్. అత్యభినివిష్టనెత్తు - “ నెడుమాయన్ ”
ఎన్దైప్పర్.

పూతనైక్కు నెళ్ళా నెక్కిచ్చియుణ్ణువెన్న (ములై యుణ్ణుమ్బాతిత్యాది). ఏటిట్టుక్కొణ్ణువన్దపడియై యుపపాదిక్కితార్ (ఆకవాయి
లిత్యాది). (తాయ్ మకళో శెయ్ తు) పేయానతా తాయ్ పోలే మనుష్యవేష తైక్కొణ్ణువన్దపడి. (పెర్ తాయ్ పోల్ వన్దపేయ్ చ్చియితి)
స్వప్రోధి. తిరు మొట్టిమాన్డాన్దిరు మొట్టి మతత్వాట్టు, “మున్ దిమాత్తు” ఇత్యాది. “మడ నెళ్ళాల్” ఇత్యాదియొక్కటాక్షీత్రవ్యాఖ్యాతావి
సిడుపాదాతల్, “ఒరు” ఎన్దుతుక్కుళావమాతల్ (ఇతెన్న విత్యాది). వికృతి - కాపట్యమ్. శివిట్కు - శోపమ్. ఉయిరై విడుమ్మడి
శున్దైత్తశుక్కు ప్రమాణద్యయమ్ (అమ్మలైవట్టియైత్యాది). (పెర్ తాయ్ పోల్ వన్దపేయ్ చ్చి) పెరుములై యూడుయి రైవర్ వాణ్ణియుణ్ణు
వాయా). పెర్ తాయ్ పోల్ వన్ద పూతనైయుడైయ పెరియములైవట్టియై ప్రాణనుమ్ పాలాడొక్కవగ్గుమ్మడి చూక ములైయైవాణ్ణి.

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౮-తి-ఏతాళమ్. 3-పా-మడ నెళ్ళాల్ వ్యాఖ్యానభో. ౨౭౫

ఈ. — శువై త్త. ౧. “ప్రాణసహితంపపా” ఎన్నిపడియే, పశై యలుమ్మడియాక. (మికుళానచ్చిటుకుమి) మార్గ్య త్తిల్ కణ్ణి నన్దరుక్క చెయ్ తేయుమ్, రసజ్ఞానతాతే “ఇతుతాయ్ ములైయల్ల, వేదములై” ఎన్ఱు అముతుశెయ్ తా. అవళ్ తాయాయ్ వన్దాలుమ్, ఇవళ్ “తాయ్” ఎన్ఱే ములైయన్దాలుమ్, వస్తుస్వభావతాతే పరుమతు పప్పాతితే, అతాతే తప్పిన్ద త్తనై.

(పడనాక త్తనైక్కిడన్ద) ఉణవుక్కిడాకక్కాణుమ్ కిడన్దపడియుమ్. నన్ఱైయన్ద నచ్చరవిలేయి తేకిడక్కిటతు, † (నన్ఱుక్కునన్ఱుమాన్దతే). విరోధియై యల్లియచ్చెయ్ తు పోయ్ ప్పడుక్కైయిలే శాయ్ న్దపడియాతల్. అన్ఱిక్కే, ౨. “నాగపర్యజ్ఞముత్సృజ్య” ఎన్నిపడుక్కైయై విట్టు ప్పొన్ద విరోధియై ప్పొక్కిన పడియాతల్; ఆశ్రిత రాత్తనాదన్దేట్టాల్ భోగ త్తిలే నెన్ఱుపారున్దాతితే. సర్వేశ్వర తిరుమేనియిలే శాయ్ కైయాలున్దాన హర్షతాతే వికసితమాన ఫణజ్ఞైయై యనాయరుక్కుమ్, అసురవర్గమ్ కిట్టినాల్ 3, “వాయ్ న్దమతుక్కైడపరుమ్ వయిలురుకి మాన్దార్” ఎన్ఱు ముడియుమా ప్పొలే యాయ్ మ్ అసుకూలవర్గమ్ కిట్టినాల్ వాముమ్మడి. (పరువరైత్తో) తిరువనన్దాన్దోన్ఱై స్పర్శతాతే, ఏకరూపమాన విగ్రహత్తుక్కు ప్పిటక్కుమ్ వికారత్తై చ్చొల్లుకిటతు. కర్మని బన్ధనమాన వికారాదికల్లియైన్ద విత్తనై ప్పొక్కి, ఆశ్రిత సంశ్లేష త్తిల్ వికారమిల్లయెన్నిల్ అవ్వస్తునై యన్ఱైయ వాన్ఱై ప్పడవేన్దావే. (పరమ్మరుడక్) తకట్టిలము త్తిన మాణిక్కుమ్ నిటమ్మెలుమా ప్పొలే, తిరువన

జీ-ఆ. — భుజ త్తవాదైయై యన్దైయవనిత్యర్థః “కృష్ణస్తుత త్తనంగాధంక రాభ్యామభిషిడితమ్ గృహీత్వా ప్రాణసహితంపపాకోపసమన్వితః” ఇతిపచ్చిమేంశే. “శిలుకుమి” ఎన్నానిట్ట చెయ్ తే, “మికుళానమ్” ఎన్నితెన్నెన్ద (మార్గ్య త్తిలిత్యాది). ఇతాల్, “మికుళానమ్” ఎన్ఱు - సర్వజ్ఞత్వము, రసజ్ఞానమాత్ర త్తైచ్చొల్లుకిటతు; అతినాతే “వేదములై” ఎన్ఱు తిన్ద ప్రాణసహితమాక వున్దానెన్ద పడి. “మికుళానమ్” ఎన్ఱు - వేయ్ పక్కలిలుమ్ “తాయ్” ఎన్ఱేనైత్తు ములైయన్దవతే చ్చొల్లుకిటతెన్ద అర్థానరై వివక్షిత్తు, ఇప్పడియానాల్ అవళ్ ముడి యవుమ్ ఇవళ్ పిట్టైక్కి వున్దా ముమెన్ద (అవళ్ తాయిత్యాది). అతాతే - వస్తుస్వభావతాతే.

నన్ఱు ములైయన్దవన న్దరమ్ నచ్చరవిలేకిడన్దతు - “స్థావరమానవిసత్తుక్కు జన్మమనానవిమ్ పరిహరమామ్” ఎన్నుమ్ నైవారే ఎన్ఱు వివక్షిత్తు రులిచ్చెయ్ కితార్ (ఉణవుక్కిడాక విత్యాది వాక్యద్యయతాతే). ఉణవుక్కు - భోజనత్తుక్కు. “ములై శువై త్త - పడనాక త్తనైక్కిడన్ద” ఎన్ఱు మాట్టిభావమ్ (విరోధియై ఇత్యాది). “పడనాక త్తనైక్కిడన్ద - పరమ్మరుడక్ - ములై శువై త్త” ఎన్ఱు మాట్టియరులిచ్చెయ్ కితార్ (అన్ఱిక్కేయిత్యాది). “ఏవనారాయణశ్చిమాక్షీరార్ణవనితేతనః | నాగపర్యజ్ఞముత్సృజ్య హ్యతోమఘరాంపురీమ్” ఇతి హరివంశే. పడుక్కైయై విట్టువరక్కుడు ముమెన్ద (ఆశ్రితరిత్యాది). భోగ త్తిలేయన్దతు - చాలు. భోగ త్తిలే - తిరువనన్దాన్దోన్ఱై ప్పడమ్మిలేయన్దమ్. నాకమ్ పడమ్మిక్కేయిరుక్కుమో? వికేషిక్కిటతెన్నెన్ద (సర్వేశ్వరనిత్యాది). సర్వేశ్వరన్దైక్కిట్టినార్ క్కల్లామ్. హర్ష మున్దాకక్కుడు ముమెన్ద; సనిదర్శనమాక వరులిచ్చెయ్ కితార్ (అసురవర్గమిత్యాది). (వాయ్ న్దవిత్యాది). వన్దకిట్టినమధుక్కటభర్కశుమ్ కుడలఘుకిముడిన్ద విట్టార్ కలిత్యర్థః. మున్దానిరువన్దాతి అటుపతాతామ్మట్టు, “కాయ్ న్దయై” ఇత్యాది. ఇప్పాట్టిలే - తిరువనన్దాన్దోన్ఱై నిశ్వాసాన్ని యారే అవళ్ ముడిన్దార్ క శెట్టిరుక్కు, ఈశ్వరన్దైక్కిట్టి ముడిన్దార్ క శెట్టతు - ౪ “రామస్య దక్షిణోబాహుః” ఎన్నుమ్ న్యాయతాతే శేషభూతక శేయతతు శేషి శేయతతా మెన్ను ముత్తై ప్పొమ్. “పడనాక త్తనైక్కిడన్ద” ఎన్ఱు వన న్దరమ్ “పరువరైత్తో” ఎన్ఱు తుక్కు భావమ్ (తిరువనన్దాన్దోన్ఱైయిత్యాది). (ఏకరూపమాన విగ్రహత్తుక్కు - తిరువనన్దాన్దోన్ఱై స్పర్శతాతే - పిటక్కుమ్ వికారత్తై) ఎన్ఱు న్యయి ప్పతు. అనాల్, ౫ “అవికాయ” ఎన్ఱు తుక్కుక్కు రుత్తెన్నెన్ద (కిర్మనిచ్చవేత్యాది). “పరమ్మరుడక్” ఎన్ఱు తుక్కిడన్దరమ్. మున్దైతు - అర్థకాల్ వన్దపరత్తమ్. ఇన్ఱైయరులిచ్చెయ్ కితార్ (తకట్టిలము త్తినవిత్యాది). ఇప్పొత్తు - “నరమ్” ఎన్ఱు శబ్దమ్ - పరభాగతాతే వన్ద త్తైత్తై.

† శుక్తిలిగ్రన్థమ్ క్వుచిత్కమ్. ౧:వి-పు-గి-గి-౯. ౨:హం-పం-౧౧:౨-౨, 3: - ఆ ౬౬, ౪:రా.య-౨౮-౨౫ గి:ప-నా.

౨౭౬ తిరువాయ్ మొక్కి.—౪.వ. ౮-తి-ఎతాళుమ్. ౪-పా-నితైవినాల్ వ్యాఖ్యానజ్ఞుఁ.

ఈ.-నాథ్వాస్తే లే శాయ్ న్దసిన్బయిన్ బుసన్యాధికన్' ఎన్దు తోన్ శ్రిన్ బు. (నెడుమాయన్) ఎన్మడియిల్లు వడటిన్ద
సిన్బు నడుక్కైయిల్పురున్ది యతియాయవన్.† (పెరియమలై పోలే వళన్ న్దతోళుడై యవన్, ౧, ఉత్తమః పురుషః).
ఎన్నుమ్ పరమపురుషనాయ్, నిరవధికమానవాశ్చర్యగుణచేష్టితజ్జలై యుడై యకృష్ణన్. (కవరాత) అప్పడియా
దరి త్తవ నిప్పడి యుపేక్షి త్తపిన్బు, ఎనక్కు ఎన్నుడై య స్త్రీత్వత్తాలెన్ద కాన్యముణ్డు? (నితైవు) అడక్కమ్. అతా
వతు - తన్న కవాయిలోడుఁటతు పిఱర్ కు తైరియాయపడి యిరుక్కుమ్ స్త్రీత్వమ్. 3.

ఈ-అ.-చొల్లకిఱతు. ఇరణ్డావతు - అనన్తకాయిత్యత్తాల్ వన్దసన్యాధికత్వమ్. ఇతైయరుళిచ్చెయ్కితార్ (తిరువనన్దావ్వాస్తేలేయత్వాది).
“నెడుమాయన్” ఎన్దు తుక్కు-ఎన్దు క్కులిరేమిక్కు వ్యామోహ తైయుడై యవనెన్దు వివక్షిస్తు, మిక్కు వ్యామోహ తైయుడై యనాకైయావతేతెన్దు
(ఎన్దుడియిలిత్వాది). “పడనాక త్తజ్జెక్కిడన్ - నెడుమాయన్” ఎన్దిఱసమభివ్యాహరత్తాలే - పడుక్కైయెవిట్టుత్తడియిలేపారున్దినమైతో
న్ బుకిఱతు. ఎన్దుడియిల్ శువడటిన్ద పిన్బెన్ద విడత్తిరే - ౨ “కణ్ణ నెన్నొక్కలైయాన్” ఎన్దు తనుసన్దేయమ్. పరువచ్చెత్తో - పెరియమలైపా
లేవళన్ న్ద తోళైయుడై యవనిత్యర్థః. క్రమేణాన్వయః. 3.

(ప్ర-తి — (మూన్దామ్బట్టు) (మడనెన్జాలిత్వాది) (మలైశువైత్తి) పచ్చమేలంశే [౫.], “కృష్ణస్తుతత్వసంగాఢంకరాభ్యామభిషిడి
తమ్ | గృహీత్వాప్రాణసహితంపపాతోపసమన్వితః॥౯॥.” — (అన్జెక్కిడన్) [సా-వం-౧౧౩.] “ఏషనారాయణశ్శ్రీమాక్షీ రార్ణవనికే
తనః | నాగపర్యజ్ఞముత్సృజ్యహ్యగతోమధురాంపురిమ్॥౯౨॥.” 3.

మూన్దాన్దిరునన్దాతి అటుపత్తాతామ్బట్టు. కాయ్విరు శైమాన్ శ్రిక్కు-తిరిలకుమామణిక| శేయన్ద పణక్కుతిర్ మేల్ వెన్వయిర్ ప్ప|వాయ్న్ద!
మతు క్కడపరుమ్వయిలురుకిమాన్దా | రతు కేడవర్ క్కిలులియాన్బు.

తాత్పర్యము.—ఆశ్రితవిరోధి నిరసనసమర్థుఁడును నత్యన్తవిలక్షణుఁడును నైన శ్రియఃపతి యత్యభినివేశముతో నంగీకరింపని నాస్త్రిత్వ
ముచే నాకేమియుప్రయోజనములేదు. 3.

మూ.—నితైవినాల్కుత్తై విల్లా నెడుమ్బుడై తోన్ డప్పిన్దై |

పొత్తైయినాన్దులై యజైవాన్ పారువిడై యేడుడర్ త్తుకన్ద |

కత్తైయినార్ తునరుడుక్కైక్కడైయావిక్ క్కోత్తై |

చ్చత్తైయినార్ కవరాతతళిర్ నిఱత్తాల్కుత్తై విలమే || ౪ ||

ఆ.—(నితైవినాల్) ఆత్మగుణజ్ఞశాలుమ్ రూపగుణజ్ఞశాలుమ్ పూర్ణైయాయ్ గోపవంశోద్భవైయాయున్దనప్పిన్దై ప్పిరాట్టియోడే
సంశ్లేషిక్కైక్కాక అన్దగోపకులొచితమానవేషత్తాలే భూషితనాయ్, తత్సంశ్లేషోపాయమాన వృషభసప్తకనిరసత్తుక్కునుగుణ సామర్థ్యతై
యుడైయనాయ్ అవన్ శ్రైనిరసిత్తుప్రహృష్టనానవన్ కవరాతతళిర్ నిఱత్తాల్ కుత్తైవిలమెన్దితాల్. ౪.

అన్య.—నితైవినాల్ కుత్తైవిల్లా నెడు (౩) ప్పజై తోళ్ మడమ్ (౬) పిన్దై ముడై అజైవాన్ (౯) పొత్తైయినాల్ పారు విడై
(౧౨) ఏటై. అడర్ త్తు ఉకన్ద (౧౫) కత్తై ఆర్ తువర్ (౧౮) ఉడుక్కై కడైయా కట్టికోల్ (౨౧) కై శ్చత్తైయినార్ కవరాత(౨౪)
కళిర్ నిఱత్తాల్ కుత్తైవిలమ్. (౨౭)

[20]

తరువాయ్ మొట్టి. — ర-ప. ౮-తి-పతాభుమ్. ర-ప-నితైవినాల్ వ్యాఖ్యానభో.

-22

పన్నీ. — అనన్తరమ్, అభిమతయనపిన్నై పిరాట్టియైభుజ్జైక్కాక, ఆసురమానపెరుతేర్డుడర్ తనకవిరుమ్మతనిజ్జి త్తెవ్వి
యాలారుప్రయోనమిలైయైన్జాళ్.

స్త్రీత్వపూర్తియల్, కుత్తెవన్ దీరుప్పాళాయ్, నీణ్డు, (3) పజైత్త, తోశైయ్యుడైయళాయ్, ప్రణయవిషయత్తిల్ భవ్యైయాన,
(౬) నప్పిన్నై పిరాట్టి, ములైయై, అజైక్కాక, (౯) తన్నుడైయ వ్యసనహమానమిడుక్కాలే, యుద్ధోన్మఖమాన, ఋష
భజ్జో, (౧౦) ఏత్తైయమ్, అడర్త్తు, “అభిమతమ్ పెర్ దోమ్” ఎన్దుకన్దరాయ్, (౧౧) ఇవశైప్పెయ్ కైక్కాదానజాత్తుచిత
వృత్తియాలే కాట్టిల్ ప్పుమ్ పటిత్తిట్టకత్తై, నిరమ్మి, తువరూట్టిన, (౧౨) ఉడైన్దోలైయమ్, పశుకటక్కైక్కుసాధనమానకడైయవై
యమ్, కట్టికోలైయమ్, (౧౩) కైయిరేకోణ్డు, అరైయిట్టిన శత్రుమణియైయడైయరానవర్, విరుమ్మత, (౧౪) తళిర్ పోలే
శెవ్వియ, నిజత్తాల్, నమక్కొరుప్రయోజనమిలై. (౧౫) నెడుమ్మజైయెన్దు - నీణ్డుమాజ్జిలైయమామ్. తువరూడుక్కై - తువరూట్టినవుడైన్దోల్.
కడైయా - కటక్కుమ్ మాజ్జిట్టయ్. కట్టికోల్ - పశుక్కోలై పాయామల్ పిశున్దోల్, శత్రుమణి - పశుక్కోల్ భవనికేట్టువరుక్కు
త్తన్నైయిట్టినమణి. శత్రుయనెన్దు - ఉడమైప్పేణాతవనెన్దుమామ్. తళిరెన్దు - తళిర్ పోన్దు శెవ్వియైనినైక్కిటతు. ౪.

అర్థము. — స్త్రీత్వపూర్తిచే గౌరవతలేనిదియు దీర్ఘములును (3) పాండికగల భుజములకలదియు భవ్యురాలును నైన (౬) నప్పిన్నై పిరాట్టి
స్తనములను ఆలింగనముచేసికొనుటకై (౯) బలముచే యుద్ధోన్మఖములైన ఋషభములు (౧౦) ఏడిలటిన సహరించి సంతసించినవాడును (౧౧)
కటలు నిండి చాయయెక్కిన (౧౨) వస్త్రమగుకృష్ణజనమును దుష్టపశువులను (నియమించుటకై) ముల్లకట్టును (౧౩) చేతియందుధరించి (ముల
యందుగట్టిన) గజ్జలుకలకృష్ణుడు అంగీకరింపని (౧౪) చిగులులవలె (నెన్దుని) కాంతిచే మాకట్టిప్రయోజనమునులేదు. (౧౫). ౪

ఈ. — నాలామ్బట్టు. తన్నై పేణాతే, పెణ్బిన్దారై పేణుమ్ కృష్ణ విరుమ్బా తనిజ మెనక్కు వేణ్డా
వెన్జితాళ్.

(నితైవినాల్ కుత్తై విల్లా) కృష్ణతన్నై పెయ్ కైక్కు ఎరుతుకలిన్దేలేవిట్టుకిజ్జ వ్యాపారజ్గలిల్ తానవికృతై
యాయరుక్కిజ్జ స్త్రీత్వత్తాల్ కుత్తెవన్ దీరుక్కై. వికారహేతువుణ్డానాయుక్కు తానవికృతై యాయరున్దపడి. (నెడు
మ్మజైన్దోల్) కీర్త్ - ఆత్మగుణమ్ శొల్లిల్ దు; ఇట్టు - రూపగుణమ్ శొల్లికిటతు. (నెడుమ్మజైయిత్తాది) నెడియ
తాయ్ ప్పజైత్త తోళెన్నుతల్, నెడియ వేయ్ పోలేయరున్దతోళెన్నుతల్. అరియనశెయ్ తుమ్ పెటవేణ్డుమ్మడికా
ణుమ్ వడివట్టుకు. (మడప్పిన్నై) మృదుస్వభావై. (ములైయలైవాక) సంశ్లేషిక్కైక్కాక. (పొత్తైయినాల్)
వ్యసనహమానాయ్. ఎరుతుకలిణ్ కొమ్బాలుమ్ కుళమ్బాలుమ్ నెరుక్కుణ్డవిత్తై, అవళేములై యాలేపిటన్దవిమర్దమా
కనినైత్తిరున్దా. (పారువిడై) కేవలమ్ వృషభమల్లిడీర్, అసురావేశత్తాలే యుద్ధోన్మఖజ్గళాయ్ వన్దవై. ఒన్దిర
ణ్డల్, ఏత్తైయ మొరుకా లేయూట్టియాక నెరిక్కై. (ఉకన్ద) “ఇనినామివలై లభిత్తోమే” ఎన్దుకన్దా. నప్పిన్నై పిరా

జీ-అ. — నాలామ్బట్టు (నితైవినాల్ తాది). “పన్నై - ములైయజైనాక పారువిడైయ్ డుడర్ తుకన్ద, శత్రుయినార్ కవరాత తళిర్
నిజత్తాల్” ఇత్యాదియైక్కటాక్షి తనతారికై (తన్నై పేణాతేయిత్తాది).

నితైవినాల్ - అడక్కత్తాల్. అడక్కత్తుక్కులక్షణమ్ - వికారహేతువుణ్డానాలు మవికృతైయాయరుక్కై. నప్పిన్నైక్కునితై
వేతెన్న (కృష్ణతాది). నితైవుక్కులక్షణమ్ (వికారహేతువిత్తాది). పజైత్త - సజ్జాతకాఖమాన. విస్తృతమానవెన్దపడి. ద్వితీయా
ర్థత్తిల్, పజై - మూజ్జిల్. “పారువిడైయ్ డుడర్ తు” ఎన్దిజ్జ తైయ్ జ్జాట్టిభావమ్ (అరియనవిత్తాది). మడప్పమ్ - మెనై. పొత్తై-క్షమై.
శబ్దార్థమ్ (వ్యసనహమానైన్దతు). తాత్పర్యార్థమ్ (ఎరుతుకలినిత్తాది). విడైయన్నాతే, “పారువిడై” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (కేవలమి
త్తాది). (ఉట్టియాక నెరిక్కై) ఉట్టి - కట్టు. ఏత్తైయ మొరుకా లేయూట్టి యొరుకాలే హింసిక్కైయెన్దపడి. విడైకొణ్డెన్దతు -

అ-అ-వి. — “తనక్కుభోజనమాక నెరిక్కై.” ఎన్దు శిలర్ నిర్వహిప్పర్ కళ్.

౪

౨౭౮

తిరువాయ్-మొట్టి-౪-ప. ౮-తి-ఏతాళుమ్. ౪-పా-నితైవినాల్ వ్యాఖ్యానం.

శ్లో.-ట్టియై, విడైకొణ్డనన్దుకాణమ్ కైప్పిడిత్తతు. నితైవినాల్ కుత్తైవిల్లానెడుమ్మైత్తోళ్ మడప్పినై - ములై
యైవాణ - పొత్తయినాల్ - పొరువిడైయేడుడర్లొకన్దు. (కత్తయినాల్ తువరుడుక్కై) కత్తమిక్కుత్తువరూట్టిన
శివన్దుతోలాయ్ ముడుక్కై. ఇడైయర్ కాట్టుక్కు పోమ్మోత్తుముళ్ కిట్టియామైక్కుడుక్కుముడైత్తోలై చొచ్చుక్కు
ఱతు. “తువర్” ఎన్నానిక్కు. కత్తయినానెన్దిఱతు-కాట్టిల్ పుట్టజ్జైప్పటి త్తిడుకైయాలే కత్తమిక్కిరుక్కుమ్ ;
అత్తాలే కత్తమిక్కుత్తువరాయిన్దు ముడుక్కై. ౧*లరైయిల్ పీతకవణ్ణవాడై వేణ్ణాళాయ్ న్దువో, గోరక్షణమ్బణ్ణిన
వడివోడైయై యక్కుణిక్కితాళ్. (కడైయా) ప్రాప్తకాలగ్గలిలేకఱక్కైక్కుక్కైయిలేకడై యాపుజ్జోణ్ణాయ్ న్దు
తిరివతు. కడైయా-మూజ్గిలుగ్రాయ్. (కట్టికోత్తై) కట్టికోలావతు - వీశుకోల్. కడైయావై యుమ్ వీశుకోలై
యుమ్ కైయిలేయుడై యవర్. (కడైయావికట్టికోత్తై) కొడువై ప్పశుక్కులై నియమిత్తు క్కుఱక్కైక్కాక
వీశుకోలైక్కైయిలే కొణ్డతిరియునువరెన్దుమామ్. (కట్టికోల్) మున్నైక్కైన్దు పశుక్కులోడేహానాల్ ములై
యుణ్ణామైక్కు, కొలుక్కోలెన్దుఅతికముజ్జియిలే కట్టివిడువర్ కళ్ ; అత్తైచ్చొల్లుతల్. సన్మాయ్ సికళ్ తన్దా
ముక్కెన్న ఓరిరుప్పిడమిల్లామైయాలే మాత్రై తొడక్కమానవన్దుక్కైయిలేకూడకొణ్డతిరివర్ కళాయ్ న్దు,
అతుపోలే పశుక్కుళుక్కుప్పల్లుమ్ నీరుముళ్ళవిడత్తిలే తన్దుమిత్తనై యితై యివర్ కళుమ్.

(శతైయినాల్) శతైకై మణియెన్దు - ఒరుమణియుణ్డాయ్ న్దు, ఇడైయరరైయిలే కోత్తుక్కుట్టిమున్నై పో
కానిన్దాల్ అన్దభవివధియే పశుక్కుళెల్లామోడివరుమ్బడియాయురుప్పొన్దు ; అత్తైయుడై యవరెన్నతల్.
అన్దిక్కై, శతైయెన్దు - తాన్ద్రాయ్, ప్రధానవర్ణగ్గలిలాక్కు వెణ్ణావొణ్ణాత తాన్ద్రవిడైక్కులై పిఱన్దవనెన్నతల్.
శతైయెన్దు - శతామ్బుకై యాయ్; అల్లాతవిడైయర్ విషయననన్దు) మణగ్గళు క్కుడమిక్కురుక్కుత్తలై కుళితల్,
ఉడమిక్కులేతుళిసి రేఱిట్టుక్కొళుళల్ శెయ్ వర్ కళాకిల్, అతుక్కుమవసరమన్దు తిరుక్కుమామాయిన్దు పశుక్కుళిక్కిన్నే

జీ-అ.-చాటు. పువభజ్జైక్కొన్దెన్దుస్వభావార్థమ్, శేవత్వన్దోష్టవెన్దుచాటు. అన్వయప్రకారమ్ (నితైవినాలిత్యాది). తువ
రూట్టిన - కాయమేదీన. “తువరుడుక్కై” ఎన్దుతిలే - తోల్కొన్దిన్దు. తువరుడుక్కై - తువరూట్టినశివన్దుతోలన్దు పడి. పుడ
వైయిలైయొపుడుక్కైక్కు, శివన్దుతోలెతుక్కెన్న (ఇడైయరిత్యాది). ఉడైవోల్ - ఉడుక్కుమ్చర్చమ్. పానరు క్కైత్తైపరిహరిక్కితార్
(తువరిత్యాది). తువరాయిన్దు - శివన్దుతోలాయిన్దు. ఉడుక్కై - ఉడుక్కుమ్చర్చమ్. తిరుప్పీతామృతైచ్చొన్దై, తోలైచ్చొల్లువా
నెన్నెన్న (అరైయిలిత్యాది). (అరైయిల్ పీతకవణ్ణవాడై) తిరువరైయిల్ కాత్తుకిఱ తిరుప్పీతామృతమ్. పీతకవణ్ణవాడై - పొన్నిఱమానవ
న్దు. నాయ్చ్చియార్ తిరుమొట్టి పతిన్దున్దాన్దిరుమొట్టి ముతత్వాట్టు, “కణ్ణనెన్నుమ్” ఇత్యాది. “కత్తయినాల్” ఎన్దుత్తైక్కటాక్షిత్తు
భావమ్ (గోరక్షణమిత్యాది). కడైయావై కొణ్డతిరికైక్కు ప్రసన్దమరుళిచ్చెయ్ కితార్ (పాప్తైత్యాది). “ఇక” - శారియెచ్చొల్.
నిరర్థకావ్యయమెన్దు పడి. కడైయానెన్దు, (కొడువై ప్పశు) ఎన్దు పడి. కడై - కొడువై. పొల్లాతపశుక్కులైయెన్దు పడి. “కట్టికోల్”
ఎన్దుతుక్కుర్థావరమ్ (మున్నైయిత్యాది). కొలుక్కోల్ - ముట్టుక్కుత్తినకోల్. ఆక, “కడైయా” ఎన్దుతుక్కుర్థద్యయమ్ - మూజ్గిల్ కు
టాయ్ ము, దుప్పపశువుమ్; “కట్టికోల్” ఎన్దుతుక్కుర్థద్యయమ్-వీశుకోలుమ్, కన్దుకళిక్కివాయిలేకట్టుకిఱకొలుక్కొలుమ్. ఇవన్దులోడేకూ
డత్తిరివానెన్నెన్న (సన్మాయ్ సికళిత్యాది). మాత్రై - భిక్షాపాత్రమానశిక్కుమ్ ముతలానవై.

శతైకైమణి - మరమణి. మూన్దామర్థమ్ (శతైయెన్దుశతామ్బుకైయిత్యాది). శతామ్బుకై - వేణ్ణామై. ఆక, “శతైయినాల్”
ఎన్దుతుక్కుర్థద్యయమ్ - శతైకైమణియుడైయవరెన్నతల్, నిహినజాతీయరెన్నతల్, శతామ్బుకైయై - వేణ్ణామైయై - అట్టుక్కుఱుకైయై

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౮-తి-వతాళుమ్. ౪-పా-నితైవినాల్ వ్యాఖ్యానజ్ఞుఁ.

౨౭౯

ఈ.-తిరికై యా లే. రక్ష్యవర్గ త్రినుడైయరక్షణత్తుక్కాక త్తనై ప్పేణాతవవ్విడివై యడైక్కాక్కాయ్ న్నివళాశై
ప్పడుకిటతు. ౧-దీక్షితంవ్రతసమ్మన్నంవరాజసధరంశుచిమ్ | కురజ్జశృజ్గపాణిచ్చపశ్యన్తి త్వాభజామ్యహమ్. (కవ
రాతతలిర్ నిటత్తాల్ కుత్తైవిలమ్) అవణవిరుమ్బాతబ్రహ్మచారినిటత్తాల్ తన్ను కార్యముణ్ణు? రావణవధాన న్తరమ్ పిరా
ట్టితిరుమజ్జనమ్మణ్ణియెఱుదరుళినపోతై నిటమ్బా లేయవనుక్కు పేత్తావిషయమాననిటమ్ నమక్కె శెయ్యో? ఇవళై
ప్ప లేయిప్పడి నిటత్తిత్తున్నా రిలై యేమన్ తైప్పిరాట్టిమారిల్. ముతత్తాట్టిలే “మణిమామైకుత్తైవిలమ్” ఎన్దతు,
ఇజ్జే “తలిర్ నిటత్తాల్ కుత్తైవిలమ్” ఎన్దతు, ఇవన్ దుక్కు-వాళియెన్నెన్నిల్; అఱ్ఱు, మణిమామైయెన్దు-అత్తై యుమ్
మెన్దైయెయుమ్ శొల్లిన్ ద్రాయ్, ఇఱ్ఱు - నిటత్తైచ్చొల్లిన్ ద్రాకవుమామ్; అఱ్ఱు - నిటత్తైచ్చొల్లిన్ ద్రాకిల్, ఇఱ్ఱు-
స్సిగ్గమాననిటత్తైచ్చొల్లుకిటతు.

౧[దీక్షితమిత్త్యాది] పిరాట్టియాచారప్రధానమాన జనకకుల త్రిల్ పిటప్పా లేయవ్విడివై విరుమ్బినాల్, ఆచార
నిర్బన్ధమిల్లాతవిడైక్కుల త్రిలేపిటన్దవళాశై యా లేయిప్పడివై విరుమ్బినాళాయ్ న్నివళా. [దీక్షితమ్] ఉఱుప్పత్తోలుమ్
వెణ్ణెయ్ పూశినవుడమ్ముమానయజమాన వేవత్తోడెనిన్దనిలైయై కాణవాశై ప్పడానిన్దేనెన్దితాల్. [వ్రతసమ్మన్నమ్]
ఋషిఒరుపట్టనివిడచ్చొన్నా నాకిల్, “ఇవణ నమ్ముడై యసాకుమార్యత్తుక్కు పాతాతు” ఎన్దుశొన్నా సిత్తనై” ఎన్దు
నాలుపట్టనివిడవొరుప్పడువరాయ్ న్ని ధర్మశ్రద్దెయాలే. [వరాజసధరమ్] కూత్తైయుడై యెయుమ్ కాఱుడై
కొళ్ళవేణుమ్మడియాయరుక్కై. [శుచిమ్] “ఒరు స్త్రీ కలై యుమ్ తీణ్ణలాకాతు, ధర్మ పత్ని యాకై యా లేపిరాట్టియై
త్తీణ్ణినాల్ వరువతోరు ఛేదమిలైయిత్తే, ఆనపిన్బుఆతోళియపరిహరిప్పతు” ఎన్దాల్, అతుతన్నిలుమతిశక్కై పణ్ణి, పి
రాట్టియుడై య తిరుప్పరివట్టమ్ తాక్కినాఱుమ్ముక్కు తేడానిట్పర్. [కురజ్జశృజ్గపాణిచ్చ] ౨ “ఏకవస్త్రధరోధన్వీ”
ఎన్దు మతిత్కాట్టిలుమ్, కై యుమ్ కలై కొమ్ముమా యరుక్కు-మతుతానే పొన్దిరుక్కై. ౧ [వశ్యన్తి త్వాభజామ్య

జీ-అ.-యడైయవరన్నుతల్. అఱ్ఱుక్కడైవవుడమ్ముడైయవరన్దపడి. అఱ్ఱుక్కడైవవుడమ్మైయెతుక్కాక విచ్చిక్కితాశెన్న (రక్ష్యవర్గత్యాది).
ఇవళో - నప్పిన్నై ప్పిరాట్టి. ఇతుక్కునియామకమ్ - “ఆచారనిర్బన్ధమిల్లాతవిడైక్కుల త్రిలేపిటన్దవళాశై యాలే” ఎన్దనాక్యమ్. ఇవళాశైప్ప
ట్టతు పిరాట్టియైప్పట్టాదోలే యరుక్కిటతెన్దువివక్షిత్తు, తదుక్తియైక్కాట్టుకితార్ (దీక్షితమిత్త్యాది). “దీక్షితంవ్రతసంపన్నంవరాజస
ధరంశుచిమ్ | కురజ్జశృజ్గపాణిచ్చపశ్యన్తి త్వాభజామ్యహమ్” ఇత్యయోధ్యాకాణ్డే అభిషేకార్థంప్రయాస్తంరామంప్రతిసీతా. “తలిర్ నిటమ్”
ఎన్దతు - తలిర్ పోన్ద నిటమ్మెన్దాయ్, స్సిగ్గమాననిటత్తైచ్చొల్లుకిటతు. “అవణవిరుమ్బాతనిటమ్” ఎన్దతుక్కుదృష్టాన్తమ్ (రావణవధత్యాది).
ఇవళైప్పోలే ఇప్పడినిటత్తిశొన్నా రిలైయెన్దతు - చాటు. ఇవళైయెన్దతు - అత్తైరావపిరాట్టియై. నిటమ్మెన్దు - ముతైయుమ్, రూప
ముమ్. ముతైయిలేయెన్దుగ్వన్దర్థమ్. (మన్ తైప్పిరాట్టిమారన్దతు) ౩ “నహి మేజీవితేనార్థః” ఇత్యాదియాలుమ్ - నిటమ్వేణ్ణావెన్నాత
జనకరాజన్బిరుసుకల్ తొడక్కమాన పిరాట్టిమారన్దపడి. ఇప్పాట్టిలే యివ్వర్థమరుళిచ్చెయ్ తతు - చాటువుక్కాక. “మామై” ఎన్దు -
మెన్దైయుమారన్దమాక. వరుళిచ్చెయ్ కితార్ (అఱ్ఱుమణిమామైయిత్యాది). “మణి” ఎన్దు - అత్తకు. “మామై” ఎన్దు - మార్దవమ్.

కిత్తేడు త్తళ్ళోకత్తుక్కు వ్యాఖ్యానమ్మణ్ణువతాక ప్రతిహాపాదానమ్ (దీక్షితమిత్త్యాది). పిరాట్టియైప్పోలే “ఇవ్విడివైక్కాణవేణుమ్”
ఎన్దివళాశైప్పడామైక్కు హేతువేతెన్న (పిరాట్టియిత్యాది). ఉఱుప్పత్తోల్ - కృష్ణజనమ్. “వ్రతత్తాల్ పూర్ణర్” ఎన్దతుక్కు భావమ్
(ఋషియిత్యాది). “వరాజసధరమ్” ఎన్దు - అజనత్తుక్కుశ్చైవ్యమేతెన్న (కూత్తైయుడైయెయుమిత్యాది). కూత్తై - తిరుప్పితామ్మరమ్.
కాఱుడైకొళ్ళ - ఉవేక్షిక్కు. “శుచిమ్” ఎన్దతుక్కువాసనై (ఒరుస్త్రీకలైయుమిత్యాది). (ఏకవస్త్రేతి) ౪ “రమ్యాణాంవికృతిరపిశ్ర
యంతసోతి” ఎన్దిటన్దాయత్తాలే “ఏకవస్త్రధరోధన్వీ” ఎన్దిరుక్కుమిరుప్పిలుక్కాట్టిల్ కైయుమ్ కలైకొమ్ముమాయరుక్కిట విరుప్పభోగ్య
మాయరుక్కై. కురజ్జశృజ్గమ్ - (కలైక్కొమ్ము) వక్షిప్పొక్కిల్ కణ్ణెచ్చిల్ వారామల్ మజ్జళాశాసమ్మణ్ణుకిట ప్రకరణత్తిలే తిరువభిషేకత్తు

౧॥ రా-అ-౧౬-౨౩.

౨॥ రా-అ-౩౮-౧౪.

౩॥ రా-సు-౨౬-౫.

౪॥

జీ-అ.-క్కుజ్ఞమానమర్ దైయశైష్వడువానెన్నెన్న (షేల్ వరుమిత్త్యాది). అనుభవిప్పేనెన్నా లే, “పశ్యన్తి” ఎన్తుకు వాసనెయిరసో క్తియాక
వరుళిచ్చెయ్కితార్ (భగవద్భజనమిత్త్యాది). దృప్తక్షుక్కి టేయెన్తు - చాటు. వాస్తవార్థమ్-దర్శనమ్. రసమదృష్టప్రయోజనమ్. దర్శ
నార్థమో భగవద్భజనమెన్న (సదేత్త్యాది). “ మేల్ వరుమ్ ఫలత్తై ” ఇత్త్యాదివాక్యత్తై, నడువుళ్ళొన్న తెన్తు కాట్టానిన్తు కొండ్లు వివరిక్కి
తామ్ (వహిష్కరిత్త్యాది). ఆస్తరాళిక ఫలార్థమాక మేల్ వరుమ్ ఫలత్తై ప్రార్థిత్ర పేరుణ్డో వెన్న (సావిత్రియత్త్యాది). అతావతు - సావిత్రి
యెన్బాళొరు పెళ్ళి శ్చెయై మాతాపితాక్కళొరు వసుక్కు “కొడుక్కు” ఎన్దువో గిక్కి జవళివలే, నారదర్ వన్దు, “ ఇవనుక్కు ఆయుస్సుకు
తైన్దిరుక్కుమ్ ” ఎన్దుకోల్లు, అవర్ కరు మత్తై క్కేట్ట తాయ్ క్కు, అన్ద సావిత్రియానవల్ “ఎనక్క వనేయాక వేణుమ్, అవనుక్కెన్నై కొండు
న్దోల్, అవనాయుస్సుక్కు నాకాడవేళ ” ఎన్దుకోల్లు, అత్తై క్కేట్టు అవర్ కరుమ్ అవనుక్క వన్దై నీర్ వార్ త్తు కొండుక్కు, శిలనాళో శెన్దై
వాతే ఇవనై కొండ్లుపోక యమభటర్ వన్దు కొండ్లుపోకి జవళివలే, అవగుణ్డాడప్పోయ్ యమనో లక్క త్రితే శెల్లు, యమనుమ్ దూతర్ కలైప్పా
ర్ త్తు “ఇవనైయే మాట్టి కొండ్లు వన్దికోల్ ” ఎన్దు వెలుత్తు, అన్ద సావిత్రియైప్పార్ త్తు “ఉనక్కెన్న వేణుమ్ ” ఎన్న, “భర్తా వేణుమ్ ” ఎన్న ;
“అవనైయైన్దై క్కేల్ ” ఎన్న, “ఆకిలవనుక్కు నాననేకముపైళ్ళొనై ప్పెట వేణుమ్ ” ఎన్దు వేడ్డి కొళ్ళొ, అవనుగుప్పడియే అవళిభిమత త్తై
త్తలై క్కట్టి నాక. క్రమేణా స్వయః.

౪.

నాయచ్చియార్ తిరుమొట్టి - పరిస్తాన్ ద్విరుమొట్టి - ముతత్పాట్టు. కణ్ణనెన్ను మ్మకరు నైయవమ్ కాట్టిప్పట్టుకిరడప్పేనై । పుణ్ణియ
శిప్పెయ్ తాప్పిల్ పుణ్ణిన్దట్టుకు పేళాళే । పెణ్ణిక్ పరు త్తమజియార పెరుమానరైయిట్టితక । పణ్ణవాడైకొణ్ణెన్నై వాట్టన్దణ్ణియవీళే.

తాత్పర్యము.—ఆత్మగుణములచేతను యాపగుణములచేతను పూర్ణురాలును నతిమనోహరములగు దివ్యభాజములుకల నప్పిన్నపిరాట్టి యందు వ్యాపాహముకలవాడై విరోధులగు యేడుగొప్పవృషభములను సంహరించి తనయిష్టము నెఱవేరినందున సంతసించి, ఇట్లొక స్త్రీని నశ్వమనించిన కృష్ణుడొకపడవి నామనోహరకాంతిచే నేమికార్యముకలదు? ౪.

[20] తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౮-తి-వతా భుమ్. ౫-పా-తల్లిర్ నిఱత్తల్ వ్యాఖ్యానజ్ఞ. ౨౮౧

మూ. — తల్లిర్ నిఱత్తల్ మొట్టి త్తనిచ్చిత్తయిల్ విళప్పన్ దికిలి మొట్టియాల్ కారణమాక్కి శరరక్క నక రెరి త్త!
కలిమలర్ త్తుత్తా యలజ్జత్త ముత్త ముడియ్ కడల్ ఇళాల్ త్తలిమిక్కా కవరాతవటివినాత్తు విలమే|| ౫||

అ. — (తల్లిర్ నిఱత్తల్). అపరిమిత సౌందర్యమహాదధియాయ కలబాపిణియాయునందపిరాట్టి అశోకవనికైయిలేయైన్దరుళి యునంద మైతిరువడివిణ్ణప్పమ్ శెయ్యిక్కేట్టరుళి, అప్పోతే సంశ్లేషవిరోధియానరావణనై సప్తరజనబాన్ధవనగరమాక శరాగ్నియాలే దగ్ధమాక్కిప్పి రాట్టియోడే కూడవెల్లున్దరుళియిరున్దలొక తైరక్షిస్తు, పిన్నై త్తిరుమజ్జనమాడియరుళి నిరతిశయ శుగన్ధదివ్యమాల్యానులేపనాలజ్జుతనాయ దివ్యభూవణభూషితనాయునందవక్ కవరాతవటివినాల్ 'కుత్తైవిల మెన్దితాల్'.

అన్వ. — తల్లిర్ నిఱత్తల్ మొట్టి (3) తని శ్చైయిల్ విళప్పన్ ది (౬) కిలి మొట్టియాల్ కారణమా (౯) కిళర్ అరక్కా కిళర్ (౧౨) నకర్ ఎరి త్త కలి (౧౫) మలర్ తుత్తాయలజ్జత్ కమత్త (౧౮) ముడియ్ కడల్ ఇళాత్తు (౨౧) అలి మిక్కా కవరా త(౨౪) అటివినాల్ కుత్తైవిలమ్. (౨౬).

పన్నీ. — అనన్తరమ్, శ్రీజనక రాజన్దిరుమకళుక్కాక, అసహ్యపరాధియాన రావణనైయిళియచ్చెయిత చక్రవర్తిరుమకళ విరు మ్భూతవటివాలెన్న కారియము జ్ఞెన్దితాల్.

తల్లిర్ పోలేదర్పనీయమాయసుకుమారమాన, నిఱత్తల్, పరిపూర్ణయాయ్, (3) ప్రభాప్రభావాన్దైప్పిరిక్కుమాప్పోలే పిరిక్కప్పట్టుత్తని యే, రాక్షసీమధ్యత్తిలేనిరున్దయాయ్, లోకమడైయ “ఒరు త్తిశ్చైయిరున్దరక్షిక్కుమ్మడియే!” ఎన్దుకొన్డాడుమ్మడి ప్రసిద్ధయాయ్, (౬) ౧-“మధురామధురాలాపా” ఎన్నమ్మడి కిలిపోలేయినియ, మొట్టియైయుడైయళానపిరాట్టి, కారణమాక, (౯) అనీతియాలే పెరియకిళర్ త్తియై యుడైయనాన, రావణనుడైయ, సమృద్ధమాన, (౧౨) నగరత్తై, నెరుప్పక్కిరైయాక్కినవనాయ్, మీన్దువన్దుముడికూడి తేనైయుడైత్తాయ్, (౧౫) మలర్ న్ద, తిరుత్తుత్తాయ్ మాలెయాలే, పరిమళోత్తరమాన, (౧౮) అళిషేకత్తైయుడైయనాయ్, కడల్ శూత్తన్ద, భూమియిలే, (౨౧) తణ్ణళి, విజ్ఞుచ్చుడియైన్దరుళియిరున్దవక్, విరుమ్భుత, (౨౪) అటివార, ఒరుకారియ ముడైయోసుల్లామ్. (౨౬) కలి - తేక్. అలజ్జత్ మాలై. అళి - తణ్ణళి. ఉపకారమాక వ్రమామ్.

అర్థము. — చిగురులవలెమనోహరమైన వర్ణమువలన కొఱతలేనిదియు (3) సహాయములేకయే చెఱయందుండునదియు సర్వలోకప్రసిద్ధు రాలును (౬) చిలుకవలెమధురములగు వార్తలుకలదియునైన నీతనిమిత్రముగ (౯) గర్వింపడుగు రాక్షసుడైనరావణునియొక్క సమృద్ధమైన (౧౨) నగరమగులంకను భస్మీకరించినవాడును తేనెనెరించుచు (౧౫) వికసించిన తులసీమాలికలచే బరిమళించుచున్న (౧౮) కిరీటముకలవాఁ డును సముద్రముచేజుట్టబడిన భూమియందు (౨౧) కృపచే నధికుండునునైనభగవంతుండు అంగీకరింపని (౨౪) జ్ఞానముచే నేమికార్యమును లేదు. (౨౬).

ఈ. — విన్దామ్బాట్టు. పరమప్రణయియాయ్ సర్వరక్షకనాన దళరథాత్తజ్జ విరుమ్భూతవటివినాలెన్న ప్రయోజన ముడైన క్కెన్దితాల్.

జీ. అ. — విన్దామ్బాట్టు (తల్లిర్ నిఱత్తాలిత్తాది). “కిలి మొట్టియాల్ కారణమా - నకరెరి త్త” ఎన్దైత్తప్పన్ ది (పరమప్రణయియాయ్ న్దు). “కడల్ ఇళాల్ త్తలిమిక్కా” ఎన్దైత్తప్పన్ ది (సర్వరక్షకనానవెన్దు).

అ. అ. వి. — (సర్వరక్ష కేతి) “కిళరరక్కా నకరెరి త్త” ఇత్యత్రహృదయమ్.

౧౮౨ తిరువాయ్ మొఱ్ఱి. — ౪-ప. ౮-తి-వతాళుమ్. ౫-పా-తలిర్ నిటత్తాల్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ఈ — (తలిర్ నిటత్తాల్ కుట్రవిల్లా) ౧ [కుర్వ స్తీంప్రభయా దేవీం సర్వావితిమిరాదిశః] పిరాట్టిపత్తుమానమ్ తిరుమ
జ్జనమ్మణ్ణమైయా లేతిరుమేనియిల్ పుకరకజ్జురిప్పట్టపడి, పత్తుదిక్కిలుముణ్ణానవన్ధకార పై ప్పొక్కుమళవాయిల్లు.
అ, శోకతమోపహమ్.” (తనిచ్చిటైయిల్) ప్రభయైయుమ్ ప్రభావానై యుమ్ పిరిత్తువైత్తాప్పోలే యిరుప్పత్తొన్ఱితే
రాక్షసీమధ్యత్తిల్ నిరుద్దైయాయరున్దపడి. (విశప్పన్ ౧) “కృశామనశ నేనచ” ఎన్ఱాప్పోలే, “తనై ఎప్పేణాతే
యిరున్దాల్” ఎన్ఱు తిరువడియా లే పెరుమాళుక్కు-విణ్ణప్పమ్ శెయ్యప్పట్టవళెన్నుతల్ ; అన్ఱిక్కే, దేవస్త్రీకళ
కాలిల్ విలక్టై వెట్టివిడుకైక్కాక, తనై ఎప్పేణాతేయజ్జేవుక్కు-త్తాకాలిలే విలక్టైక్కో-త్తుక్కొణ్ణవళెన్ఱు నాట్టిలేప్రసి
ద్దైయానవళెన్నుతల్. (కిళి మొఱ్ఱియాల్ కారణమా) తిరువడివాయిలే ఒన్ఱుతజ్జీయఅవళో వార్తయైక్కేట్టు, అవ్వ
ఱ్ఱియా లే ౪-మధురామధురాలాపా” ఎన్ఱారిత్తేలత్తైన్దరిత్తు; అప్పడిప్పట్టవార్తయైయుడైయవళో హేతువాక.
(కిళరరక్క) తాయుమ్ తమప్పనుమ్ శేరవిరుక్కుప్పాతాతపడియాన కిళర్ త్తియితే, “ఉదీర్ణస్య రావణస్య” ఎన్ఱిట
పడియే. (నకరెత్త) పై యల్ కుడియరుప్పై యళిత్తుమాలై యడియేవళిన్దత్తిన్. రావణనుడైయ సమృద్ధమా
ననగర తైదగ్ధమాక్కిన్. (కిళిమలరిత్త్యాది) కళి - తే. తేనైయుడైత్తాన మలరోడు కూడినతిరుత్తుగ్రాయ్ మాలై
కవగ్రానిన్ఱుళ్ళితిరువభిషేక తైయైడైయవళో. అవన్ఱానితరసజాతీయనాయ్ కొణ్ణవతరిత్తాల్, అప్రాకృతమానప
దార్థజళుమతుక్కిడానవడివై కొణ్ణవన్దతోల్లుమిత్తనైయితే; అత్తయాలే, అవళకలన్బుకన్ఱొణ్ణవళై యమ్వై
త్తాలుమ్ ఇవర్ కళో శొల్లువతు తిరుత్తుగ్రాయైయిట్టితే. అసాధారణమానవన్ఱైయిట్టితే కవిపాడువతు ; పాణ్డి

జీ-అ. — విశేషవశైయిలే “తలిర్ నిటమ్” ఎన్ఱిటతెన్నెన్ఱు (కుర్వ స్తీమిత్యాది). “పూర్ణచన్ద్రాననాంసుభూంఞ్చారవృత్తపయోధరామ్ కుర్వ
స్తీంప్రభయా దేవీం సర్వావితిమిరాదిశః” ఇతిసున్దరకాండేపచ్చదశేహనుమాన్, ఇతుక్కుర్థమ్ (పిరాట్టియిత్యాది). అకజ్జురిప్పట్టపడి-కుట్రపు
పట్టపడి. అన్ధకారపైప్పొక్కుమెన్ఱుతుక్కుప్రమాణమ్ (శోకతమోపహమెన్ఱుతు). ఇన్ఱు “తమోపహమ్” ఎన్ఱిటమాత్రమేఅపేక్షితమ్. “నచో
పలే శేపూర్వేషామృణిర్తోక్షసాధనమ్. సుతాభిధానం సజ్యోత్సిన్ద్యశ్యోకతమోపహమ్” ఇతిరఘువంశేదశ మేద్వితీయశ్లోకః. రాక్షసికళోనడు
కేయిరుక్కుచ్చెయ్ శేతనియావతెన్నెన్ఱు (ప్రభయైయుమిత్యాది). ఇవళుక్కువనోట్టెప్పిరివాళీయవేటుతనియిల్లైయెన్ఱు పడి. మున్దినవర్ధన్తుక్కు,
విశప్పన్ ౧-శొల్లుప్పట్ట, విశప్ప-శొల్లుకై. ద్వితీయార్థత్తుక్కు, విశప్పన్ ౧-ప్రసిద్ధియైడైన్ద. ప్రసిద్ధియైన్ద పడి. ఇన్దవర్ధత్తుక్కు- ౬ “సున్దరీర
ఘనాధస్య” ఇత్యాదియిలేనోక్క. “అశ్రుపూర్ణమభీందీనాం కృశామనశ నేనచ శోకధ్యానపరాదీనాం నిత్యదుఃఖపరాయణామ్” ఇతిసున్దర
కాండే కిళి మొఱ్ఱియాల్-కిళిపోలే యినియ పేచ్చెయైడైయవళో. వార్తమధురమాయరుక్కు మోవెన్ఱు (తిరువడివాయిలేయిత్యాది). “మధురామ
ధురాలాపాకిమాహమమభామినీమద్విహీనావరాహోహానుమన్కథయస్వమే” ఇతిమాదామణిప్రదానానన్తరేరామః. “కృశామ్” ఇత్యాది
వాక్యత్తిల్, ఎన్ఱాప్పోలేయెన్ద పదమ్ - అదిశబ్దసమానార్థకమ్. ఒన్ఱుతజ్జీయమృత్తుమ్ “మధురామధురాలాపా” ఎన్ఱిరుక్కు, సాక్షాత్ శొ
ల్లుమ్మొతు భోగ్యతైశొల్లువెడ్డావిటే; అత్తయాలే “కిళి మొఱ్ఱియాల్” ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్ కితార్తపడి. అత్తైన్దరిత్తు - పిరాట్టిపేచ్చినినిమైయెన్ఱు
రిత్తు. తిరువడివాయిలే యిత్యాదివాక్యమ్ - “విశప్పన్ ౧ కిళి మొఱ్ఱియాల్” ఎన్ఱిటసమభివ్యాహరతాత్పర్యమ్. “కిళర్” ఎన్ఱై * అరక్కను
క్కువిశేషణమాక్కియర్థమ్ (తాయుమిత్యాది). తాయుమ్తమప్పను మెన్ఱుతు - ౭ “త్వం మాతా సర్వలోకానాం దేవదేవో హరిః పితా” ఎన్ఱై
ప్పన్ ౧. అప్పడిఉదీర్ణనాయరుక్కు మోవెన్ఱు (ఉదీర్ణస్యేత్యాది). “సహిదేవైరదీర్ణస్య రావణస్య వధార్థిభిః | అర్థితో మానుషే లోకే జ్ఞే విష్ణుస్స
నాతః” ఇత్యయోధ్యాకాండే ఆదౌ. పైయల్ - తుద్రక్. మాలైయడియే వళిన్దత్తుకైయావతు - ఊర్ పాట్లో పోనాల్ తడైయిల్లా తేమా
లైక్కమాలైయాకచ్చరిప్పోన్దపడి నడక్కలామ్మడిపణ్ణకై. “కిళర్” ఎన్ఱై * నకరుక్కువిశేషణమాక్కియర్థమ్ (రావణనుడైయవిత్యాది).
కిళర్” ఎన్ఱు - రావణవిశేషణ మానపోతు, గర్వపరమ్ ; నగరవిశేషణమానపోతు, సమృద్ధిపరమ్. చక్రవర్తియమకనుక్కు తిరుత్తుగ్రాయ్
మాలై యాడోవెన్ఱు (అవన్ఱానిత్యాది). కలన్బుక - నానాజాతీయ పుష్పసమాహమ్. పరిహారాన్తరమ్ (అసాధారణమానవిత్యాది). దృష్ట

౧॥ రా-సు-౧౫-౨౮౪.

౨॥ రఘు-కా-౧౦-౨.

౩॥ రా-సు-౧౫-౨౩.

౪॥ రా-సు-౬౬-౧౫.

౫॥ రా-అ-౧-౭.

౬॥

౭॥ వి-పు-౧-౯-౧౨౬.

తిరువాయ్ మొట్టి. — ర.ప. ౧-తి-వతాభమ్. ౬-పా-అటివినాల్ వ్యాఖ్యానం.

౨౦౩

ఈ. — యర్ కళ మద్రై యర్ కరుముకై మాలై యైక్కొణ్ణవలై యమ్ వైత్తాలుమ్, అవర్ కళుక్క సాధారణమాన వేమ్బుమద్రైయవద్రైయిట్టిత్తే కవిపాడువతు.

(కడల్ ఇళల త్తలిమిక్కాల్) సంసార త్తిలే తణ్ణలిమిక్కవనాయిద్రు. సంసారికళ పడుకిఱక్లేశ జై యనున నిత్తు. “ఇత్తైప్పొక్క వేణుమ్” ఎన్ఱు తిరువుళ్ళమిక్లేవేరూన్ఱినపడి; పిరాట్టియైప్పిరిప్పతు, ఇలైయ పెరుమాళై యక ద్రువతాయ్, అన న్దరమ్ “అవతారత్తుక్కుక్కాల్ మాయిద్రు” ఎన్ఱు దేవకార్యత్తిలే యురుప్పడువిత్తు క్కిళప్ప వేణుమ్బడియిత్తే. (కవరాతవిత్తాది) అప్పడిప్పట్టవణ్ విగుమ్పాతవటివినాల్ కార్యముడైయోమల్లోమ్. పిరాట్టి యుడైయ ఇరణ్ణామ్ పిరివుక్కడియానవనవాసజ్ఞానమ్బాలే యిరుక్కిఱవిప్పటివా లెన్న ప్రయోజనముణ్డ? పిరివోడే శనిక్కుమ్బడియాయిత్తే యితిరుప్పతు.

గి.

జీ.అ. — న్దముఖేనవివరణమ్ (పాణ్డియర్ కళిత్యాది). మద్రైయారెన్ఱు - శేరక్ శోక్ర ముతలానారై. మద్రైయవద్రైయిట్టితైయెన్ఱు - పనైత్తార్, అత్తిత్తార్ ముతలానవద్రైనినైత్తు.

తణ్ణలిమిక్కతిసురప్పైయరుళిచ్చెయ్ కితార్ (సంసారికళిత్యాది). అలిమిక్కాల్ - కృపైమిక్కిరుక్కిఱవణ్. అళిక్కైక్కవధిపరమ పదమెన్ఱుకరుత్తు. తిరువుళ్ళమిక్లే వేరూన్ఱినపడియెన్ఱు - కృపాతిశయత్తాలే తిరువుళ్ళమిక్లేయూద్రైద్రున్ఱ ప్రకారమెన్ఱుపడి. అన్దపూద్రైయెరుళిచ్చెయ్ కితార్ (పిరాట్టియైయిత్తాది). అతావతు - దేవాదికళ ఇవరణ్ణైయెన్ఱున్దరుకుకైక్కాక (పిరాట్టియైప్పిరిప్పతు, ఇలైయ పెరు మాళైయకద్రువతాయ్) ఎన్ఱు మాట్టిక్కొళ్ళు. (కిళప్ప వేణుమ్బడియిత్తే - వేరూన్ఱినపడి) ఎన్ఱున్దయమ్. విరుమ్బుకై - అదరిత్తుమేల్ విళుకై. జ్ఞానముద్యేశ్యమన్ఱోవెన్న (పిరాట్టియైయెన్ఱువిత్తాది). ప్రయోజనమిలైయోవెన్న (పిరివోడేయిత్తాది). తళిర్ పోలేదర్శనీయమాయ్ సుకుమారమాననిఱత్తాల పరిపూర్ణయైయెన్ఱుపడి. క్రమేణాన్దయి.

గి.

అ.అ.వి. — (అసాధారణమిత్తాది) హేత్వన్దరమాకవుమామ్. హేత్వన్దరమావతు - ఉక్తశక్తైక్కుపరిహారాన్దరమెన్ఱుపడి.

గి.

ప్ర.తి. — (విద్రామ్బట్టు) (తళిర్ నిఱత్తాల) సున్దరకాణ్డే పచ్చదశే ఆశోకవనికాయాన్సీతాయాః ప్రథమదర్శనేవిచారః, “పూర్ణ చన్ద్రాననాంసుభూంచారువృత్తపయోధరామ్ । కుర్వన్తీంప్రభయాదేవీంసర్వావితిమిరాదిశః॥౨౦౪॥” — [ర.పం.కా.౧౦-౨.] “శోక తమోపహమ్” (విశిష్టద్రు) ఏతత్పూర్వత్ర [౧౧.], “అశ్రుపూర్ణముఖేందీనాంకృతామనశనేనచ । శోకధ్యానపరాంచీనానిత్యదుఃఖపరాయణామ్॥౨౩॥” — (కిళిమొట్టియోళ్) తత్ర [౬౬.] అన్దేమాడామణిప్రదానానన్దరే, “కిమాహసీతాహనుమత్ తత్త్వతఃకథయాద్యమే | ఏతేనఖిలుజీవిష్యేభేషజేనాతురోయథా॥ ౧౪॥ మధురామధురాలాసాకిమాహనుమభూమినీ । మద్విహీనావరారోహ హనుమన్కథయస్వమే ॥ ౧౫॥” — (కిళిరరక్కాల్) ఆయోధ్యాకాణ్డే [౧.] ఆదౌ, “సహిదేవైరుదీర్ఘస్యరావణస్యవధార్థిభిః । అర్థితోమానుషేహాకేజ్జేష్ఠేష్ఠస్సనాతనః॥౨॥”

గి.

తాత్పర్యము. — సుకుమారమైన శరీరముకలదియు మధురముగ మాటలాడునదియు నైన శ్రీదేవియగు సీతను రావణాసురుఁడు చెఱయం ముంచినందున వానినగరమైన లంకను భస్మమగునట్లు దహించిన కృపాపరవశుఁడంగీకరింపని నాజ్ఞానముచే నాకేమియుప్రయోజనములేదు. గి.

మూ. — అటివినాఱ్ఱు తైవిల్లావకణ్ ఇళల త్తవరటియ । నెటియెల్లామెడుత్తురై త్తనిత్తై ఇళానత్తైరుమ్మూర్తి ।

కుటియ మూణురువాకిక్కొడుజ్జోళానిలజ్జొణ్ణకిటియ మ్మక్కవరాతకిళిరొలియాఱ్ఱుత్తైవిలమే॥ ౬॥

౨౦౪ తిరువాయ్ మొక్కి.—౪-ప. ౮-తి. ఏతా భుమ్. ౬-పా. అతివినాల్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

అ.—(అతివినాల్) స్వవిషయజిజ్ఞాసైయుక్తానవిల్లాతవాత్సక్యశ్చైవమతీయుమ్మడి స్వప్రాప్త్యపాయజ్ఞశ్చైవమథైయుమ్ తత్తదధికారానుగుణమాక వెదుక్తురై త్తనితైఞానత్వాయూర్రియాయ్, ఇప్పడియుపాయానుస్థానతాలేవరుమ్ విశమ్మమ్మెటుక్కమాట్టామై ప్రతికూలానుకూలవిభాగమిద్దయే సర్వాత్సక్కుకుమ్ ౧ “కాట్టిన్దళుక్కి” ఎన్ఱుత్తన్నేక్కాట్టిక్కొడుత్తరుళినవక కవరాతకిరొలియాల్ కుత్తై విలమెన్దళాల్.

అన్య.—అతివినాల్ కుత్తైవిల్లా అకల్ (౩) ఇలత్తవర్ అతీయ నెటియెల్లామ్ (౬) ఎదుత్తు ఉరైత్త నితైఞానమ్ (౯) ఒరు మూర్తి కుతీయ మాణురువాకి (౧౨) కొడు కొళాల్ నిలమ్ (౧౩) కొడ్డ కిటి అమ్మా (౧౪) కవరాత కిళర్ ఒలియాల్ (౨౧) కుత్తైవిలమ్. (౨౨)

వన్నీ.—అనన్తరమ్, ఉపదేశతాలుమ్ అర్థిత్వతాలుమ్ తనక్కేయాక వెన్నైక్కొళ్ళుమ్ సర్వజ్ఞవిరుమ్భతవొలియాలారు కారియమిత్తై యెన్దితాల్.

జ్ఞానత్రిలపేత్తైయిల్లామైయారే, కుత్తైపుపట్టిరాత, విస్తీర్ణయాన, (౩) భూమియిలుళ్ళార్, అతీయుమ్మడి, సర్వలోకముమిరణ్డపడై క్కునడు వే కర్తయోగమ్మతలాకప్రపత్తిపర్వస్తమాన సకలోపాయజ్ఞశ్చైయుమ్, (౬) వ్యక్తమామ్మడితానేయెడుత్తు, అరుళిచ్చెయ్త, పరిపూర్ణజ్ఞానవానాన, (౯) అద్వితీయస్వభావనానవనాయ్, మహామేరువైమణ్ణాడియాక్కినాప్పిలే వామనత్వత్తాలే అకర్షకయాయ్, అర్థిత్వమేనిరూపకమెన్నలామ్మడి బ్రహ్మచారి వేషత్తైయుడెయనాయ్, (౧౨) అగ్నికైక్కాట్టిమాతాతపడిపట్టి శిర్బిడియైక్కాట్టియైవెత్తు ఇప్పడికొడితాకవజ్జితై, పరిగ్రహత్తాలే, భూమియై, (౧౩) తన్నతాక్కిక్కొడ్డ, నల్విరక్తయైడెయ, సర్వేశ్వరక్, (౧౪) విరుమ్భత, కిళర్, ఒలియాల్, (౨౧) ఎన్నప్రయోజనముణ్డ? (౨౨) ఒలి - లావణ్యగుణమానసముదాయశోభై.

అన్యము.—జ్ఞానమునందపేత్తలేనందున కొఱతలేకయున్న విస్తీర్ణమైన(౩) భూమియందుండుజనులు ఎఱుంగునట్లు సకలోపాయములను (౬) ప్రకాశమగునట్లు సాదించిన పరిపూర్ణజ్ఞానవంతుఁడును (౯) అద్వితీయమైనస్వభావముకలవాఁడును పొట్టియగు బ్రహ్మచారి వేషముకలవాఁడునునై (౧౨) వంచన చేయుటచే భూమిని (౧౩) స్వాధీనపఱచుకొనిన ఉపాయములనెఱింగిన సర్వేశ్వరుఁడు (౧౪) అంగీకరింపని వృద్ధియగుచున్న కాంతిచే (౨౧) ఏమిప్రయోజనముకలదు? (౨౨)

ఈ.—అతామ్బాట్టు. అతివిల్లాతార్ కు స్వప్రాప్త్యపాయజ్ఞశ్చైయుపదేశిత్తు, అతిపుపిఱక్కై కు యోగ్యతైయిల్లాతారై వడివ్దుకాలే తనక్కాక్కిక్కొళ్ళుమవక విరుమ్భాతలావణ్యత్తాలెన్న కార్యముడెన్దితాల్.

(అతివినాల్ కుత్తైవిల్లా) నాట్టార్ అన్న పానాదిక శ్చైల్లా వగ్గైలుమ్ కార్యముడై యరాయిరుప్పార్ కలితే; అతివొన్ది లుమూయిల్ ముక్తై పుపడవటియాతతు. అతివినాల్ కుత్తై పుపడవటియాత. అతివినాల్ కార్యమిన్దై క్కే

జి.అ.—అతామ్బాట్టు (అతివినాల్ తాద్యది). పాట్టెల్లామ్కటాక్షిత్తు, గీతోపనిషదాచార్యనైయుమ్ వామననైయుమ్ శొల్లుకిఱతుక్కు ప్రయోజనమ్ శొల్లుకిఱవజ్జియారే యవతారికైయరుళిచ్చెయ్కెటార్ (అతివిల్లాతార్ క్కెతాద్యది). వడివ్దుకాలే యెన్దతుక్కు - * కుతీయ మాణురువిలే తాత్పర్యమ్.

“అకల్ ఇలత్తవరతీయ” ఎన్ఱుత్తుక్కుచ్చేర, అతివినాల్ ప్రయోజనమిల్లాతవెన్ఱు అజ్ఞానపరమాకవరుళిచ్చెయ్కెటార్ (నాట్టారితాద్యది). అన్న పానాదిక శ్చైల్లా వగ్గైలుమ్ కార్యముడైయరాయిరుక్కైయావతు. అత్తాల్ ప్రయోజనముడైయరాయిరుప్పరెన్ఱు పడి. ఇన్వాక్యానన్తరమ్—(అతివినాల్ కార్యమిన్దై క్కేయిరుప్పరాయిల్ మ) ఎన్ఱు వాక్యమునుసన్నిపతు. ఆక, “అతివినాల్ కుత్తైవిల్లా” ఎన్ఱుత్తుక్కుచ్చొల్లిల్ మాయిల్ మనర్థమే తెన్ను; “భగవద్విషయజ్ఞానమ్ నమక్కిన్దై క్కేపొయిల్ మే” ఎన్ఱుత్తుత్తై పుపడవటియార్ క శ్చెన్దెవర్థమ్ శొల్లిల్ మాయిల్ మెన్దెటార్

[29] తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—౪-ప. ౮-తి-వతాభుమ్. ౬-పా-అటివినాల్ వ్యాఖ్యానార్జ్య. ౨౦౫

ఈ.-యిరుప్పారాయ్. (కడల్ ఇల తవర్) పరప్పైయైత్తాన భూమియల్, అటివిల్ కుత్తెవుపడవటి వారిరువరుమిల్లెయాయ్. (అవరటియ) కల్లెత్తుత్తునీరై నిలు త్తినాప్పోలే యివర్ కళ్ నెళ్ళిలేపడుమ్బడి (నెటియెల్లామెడుత్తురై త) చేతనభేదత్తాపాతి పోరుమితే ఉపాయభేదముమ్. కర్తయోగమ్ ముతలాక ప్రపత్తిపర్యస్తమాక సకలోపాయజ్జలై యుమ్ వ్యక్తమాకవుపదేశి త్తపడి. కర్తజ్ఞానభక్తికళ్, అవతారరహస్య జ్ఞానమ్, పురుషోత్తమవిద్యై, స్వస్వరూపయాథాత్మ్యమ్, విరోధినివృత్తికుప్రపత్తి, ఆత్మప్రాప్తికుప్రపత్తి, భగవల్లాభత్తుక్కు ప్రపత్తి, ఇవల్ తై యడజ్జవిశదతమమాక వరుళిచ్చెయ్ తప. కర్తయోగ తై యుపదేశిక్కు, అవత్ “ఇంద్రియజయమ్మణ్ణైయెరితు” ఎన్న, “అకిలన్బక్కులిలేనెళ్ళైవై” ఎన్దు కర్తతైయనుష్ఠితారై ప్రసక్తియా, అన్దప్రసక్తతాలే యవతారరహస్యతై యుపదేశియా, అనన్తరమ్జ్ఞానయోగ తైయుపదేశిత్తు, “జ్ఞానవై శద్యత్తు

జీ-ఆ.- (అటివాన్బిలుమిత్తాదివాక్యద్వయతై). “అకల్ ఇల తవర్” ఎన్దుకుక్కువాసనై (పరప్పైయైత్తాది) . అవర్ కళ్ మూఢ రాకైయాలే అటికైదుళ్ళకమ్, అకైయాలే అతుక్కువయ క్తమాకభావమ్ (కల్లెయైత్తాది). భక్తిప్రపత్తికలిరణ్ణై వేదాన్తసిద్ధమాన పుపాయజ్జళ్, “నెటియెల్లామ్” ఎన్దిటతెన్నెన్దు (చేతనేత్తాది). అతావతు - అత్తాక్కళనేకరాకైయాలే అన్దచేతనర్ క్కు కర్తానుగుణమాక రుచిభేదజ్జకుముణ్ణిఁ, అన్దరుచ్యనుగుణమాక వెన్దుపడి. “ఎడుత్తు” ఎన్దైయాలే - “నిధియెడుత్తు” ఎన్నుమా పొప్పిలే, వేదాన్తగుహ్యతైప్రకాశిత్తానెన్దుతోర్లుకిటతు. “నెటియెల్లామ్” ఎన్దువాక్యత్తుక్కు (కర్తయోగమ్ ముతలాక వెన్దుతోడజ్జి, వ్యక్తమాక వుపదేశిత్తపడి యెన్నుమళవుమ్) సజ్గిహమ్. (కర్తజ్ఞానభక్తికళైన్దుతోడజ్జి, విశదతమమాకవరుళిచ్చెయ్ తప నెన్నుమళవుమ్) అత్తెప్పల్ దివస్తరమ్. (కర్తయోగతైయుపదేశిక్కు వెన్దుతోడజ్జి) మికవుమ్ విస్తరమ్. ౧ “యోగస్థుకురుకర్తాణి సద్విత్త్యాధన జ్ఞయ” ఇత్యాదియాలే - కర్తయోగ తైయమ్, ౨ “సర్వంకర్తాభిలంపార్థజ్ఞానేపరిసమాప్యతే” ఇత్యాదియాలే - జ్ఞానయోగ తైయమ్, ౩ “భక్త్యాత్వనన్యయాశక్యః” ఇత్యాదియాలే - భక్తియోగ తైయమ్, ౪ “జన్మకర్తచమేదివ్యమ్” ఇత్యాదియాలే - అవతారరహస్యతై యమ్, ౫ “ద్వావిమాపురుషేలోకే” ఎన్దుతోడజ్జి, ౬ “ప్రథితఃపురుషోత్తమః” ఎన్నుమళవాక-పురుషోత్తమవిద్యయైయమ్, ౭ “భూమి రాపోఽనలోవాయః” ఇత్యాదియాలే - స్వస్వరూపయాథాత్మ్యతైయమ్, ౮ “దైవీప్యేషగుణమయీ” ఇత్యాదియాలే - విరోధినివృత్తి క్కుప్రపత్తియైయమ్, ౯ “జరామరణమోక్షయ” ఇత్యాదియాలే - ఆత్మప్రాప్తిక్కు ప్రపత్తియైయమ్, చరమళ్ళోకతాలే - భగవల్లాభ త్తుక్కు ప్రపత్తియైయముపదేశిత్తానెన్దుపడి. విరోధినివృత్తిక్కున్దు - ఉపాయాత్పత్తి విరోధినివృత్తిక్కున్దుపడి. కర్తయోగ తైయుపదేశి క్కువెన్దు - ౧ “తస్మాదసక్తస్సతతంకార్యంకర్త సమాచర” ఇత్యాదియైప్పల్. ఇంద్రియజయమ్మణ్ణైయెరితెన్నెన్దు వెన్దు - ౨ “చచ్చలం హిమనః” ఇత్యాదియైప్పల్. ఎన్దుక్కులిలేనెళ్ళైవైయెన్దు - ౩ “తానిసర్వాణిసంయుక్తయ్య క్తాసీతమత్పరః | వశేహియస్యేంద్రియాణితస్యప్ర జ్ఞాప్రతిష్ఠితా” ఎన్దు తైప్పల్. కర్తతైయనుష్ఠితారై ప్రసక్తియావెన్దు - ౪ “కర్తజ్ఞానహిసంసిద్ధిమాస్థితాజనకాదయః” ఇత్యాదియైప్పల్. ప్రసక్తియా-ప్రసక్తిత్తు. అన్దప్రసక్తతాలేయెన్దు-కర్తయోగప్రసక్తానన్తరమెన్దుపడి. అతావతు- ౧ “ఇమంవివస్వతేయోగంప్రాక్తవానహమవ్య యమ్ | వివస్వాన్తనవేప్రాహమనురిత్వాక వేదబ్రహ్మే || ఏవంపరమ్పరాప్రాప్తమిమంరాజర్షయోవిదుః | సకాలేనేహమహతాయోగోనష్టః పరస్తప || అర్జునఉవాచ || అవరంభవతోజన్త పరంజన్త వివస్వతః | కథమేతద్విజ్ఞానీయాంత్యమాదేప్రాక్తవానితి” ఎన్దుకేటల్, ౨ “బహూనిమేవ్యతీతానిజన్తాని తవచార్జున | తాన్యహంవేదసర్వాణినత్వం వేత్థిపరస్తప” ఇత్యాదియాలే - ఇప్పడిపాసక్తికమాకవవతారరహస్యతై యుపదేశిత్తానెన్దుపడి. జ్ఞాన యోగ తైయుపదేశిత్తెన్దు - ౩ “సర్వంకర్తాభిలంపార్థజ్ఞానేపరిసమాప్యతే” ఇత్యాదియైప్పల్. జ్ఞానవైశద్యత్తుక్కులుప్పాక వెన్దుక్కులిలే

ఆ-ఆ-వి.- అతుక్కు ప్రపత్తియెన్నుమిడత్తుక్కు ప్రమాణమ్ - ౪ “తమేవశరణంగచ్ఛ సర్వభావేనభారత | తత్ప్రసాదాత్పరాం కాన్తింస్థానంప్రాప్యస్మిశాశ్వతమ్”.

౧|| భ-గీ-౨.

౫|| భ-గీ-౩.

౨|| భ-గీ-౪.

౬|| భ-గీ-౩.

౩|| భ-గీ-౧౦.

౭|| భ-గీ-౬.

౪|| భ-గీ-౧౫.

౮|| భ-గీ-౧౮.

౨౦౬ తిరువాయ్ మొఱ్ఱి. - ౪-౪. ౫-౫. ౬-౬. ౭-౭. ౮-౮. ౯-౯. ౧౦-౧౦. ౧౧-౧౧. ౧౨-౧౨. ౧౩-౧౩. ౧౪-౧౪. ౧౫-౧౫. ౧౬-౧౬. ౧౭-౧౭. ౧౮-౧౮. ౧౯-౧౯. ౨౦-౨౦. ౨౧-౨౧. ౨౨-౨౨. ౨౩-౨౩. ౨౪-౨౪. ౨౫-౨౫. ౨౬-౨౬. ౨౭-౨౭. ౨౮-౨౮. ౨౯-౨౯. ౩౦-౩౦. ౩౧-౩౧. ౩౨-౩౨. ౩౩-౩౩. ౩౪-౩౪. ౩౫-౩౫. ౩౬-౩౬. ౩౭-౩౭. ౩౮-౩౮. ౩౯-౩౯. ౪౦-౪౦. ౪౧-౪౧. ౪౨-౪౨. ౪౩-౪౩. ౪౪-౪౪. ౪౫-౪౫. ౪౬-౪౬. ౪౭-౪౭. ౪౮-౪౮. ౪౯-౪౯. ౫౦-౫౦. ౫౧-౫౧. ౫౨-౫౨. ౫౩-౫౩. ౫౪-౫౪. ౫౫-౫౫. ౫౬-౫౬. ౫౭-౫౭. ౫౮-౫౮. ౫౯-౫౯. ౬౦-౬౦. ౬౧-౬౧. ౬౨-౬౨. ౬౩-౬౩. ౬౪-౬౪. ౬౫-౬౫. ౬౬-౬౬. ౬౭-౬౭. ౬౮-౬౮. ౬౯-౬౯. ౭౦-౭౦. ౭౧-౭౧. ౭౨-౭౨. ౭౩-౭౩. ౭౪-౭౪. ౭౫-౭౫. ౭౬-౭౬. ౭౭-౭౭. ౭౮-౭౮. ౭౯-౭౯. ౮౦-౮౦. ౮౧-౮౧. ౮౨-౮౨. ౮౩-౮౩. ౮౪-౮౪. ౮౫-౮౫. ౮౬-౮౬. ౮౭-౮౭. ౮౮-౮౮. ౮౯-౮౯. ౯౦-౯౦. ౯౧-౯౧. ౯౨-౯౨. ౯౩-౯౩. ౯౪-౯౪. ౯౫-౯౫. ౯౬-౯౬. ౯౭-౯౭. ౯౮-౯౮. ౯౯-౯౯. ౧౦౦-౧౦౦.

ఈ కుటుంబాన్ని కన్యకలతో నెట్టేవే "ఎన్ను, అనన్తమ్ భక్తియోగ త్రైయుపదేశిత్తు, అజ్ఞు, విరోధి పాపక్షయ కుమ్ భక్తి వివృద్ధి కుమాక వెన్నకలతో నెట్టేవే "ఎన్ను, అనన్తమ్ "యతః ప్రవృత్తిః ప్రసృతాపురాణి, " ౧ "తమే వశరణంగచ్ఛ, " ౩ "మామేవయే ప్రపద్యతే" ఎన్ను - అవధుకుటుంబాన్ని ప్రపత్తియై విధియా, అవ్యభియా లే స్వరూప జ్ఞాన తైస్పిటిస్పిత్తు, "భూమి రావో ౭ నలో వాయుః" ఎన్నుతోడజ్జి "జీవభూతామ్" ఎన్ని - చేతనాచేత నజ్జలెనకు శరీరమెన్ను, అవ్యభియా లే, తక్ పేరుకు తనకు సాధనానుష్ఠానమృణ్ణకైయిల్ యోగ్య తైయిన్తి క్కేయిరుక్కిటపడియైక్కాట్టి, "ఇవైతా శెయ్తుతలైక్కట్టప్పొక్కాతు" ఎన్నుతోల్లుమ్బడి ఇతినరుమైయై యవన్ నెట్టేవే, అవన్ తానటిన్దు కేట్ట వధుకు పరిహారమృణ్ణి, అవనటియా తేకేట్ట మాట్టాతవన్ శ్రయిమ్ తా నేయటివిత్తు, ప్రపత్తిపర్యన్తమాక పుపదేశి త్రపడియైచ్చొల్లుకటతు. (నిజైజ్ఞానత్తురూర్తి) "ఒరువన్ శొన్నా" ఎన్నుజ్ఞాట్టిలతు ప్రమాణమో? ఆప్తమాః వేణ్ణావో వెన్నిల్; ఇత్తలైయిలజ్ఞానము మకిళ్ళిత్తరమా మ్బడియానజ్ఞానపూర్తియైయుడై యవనావతు, ప్రమాణమాయ్ ఎల్లార్ కుమ్ వెలిచ్చిటప్పై వ్పణ్ణిక్కొడుప్ప తాన వేద త్తినుడైయ నిత్యత్వాపౌపేయత్వజ్ఞో స్వాధీనమామ్బడి యవన్ శ్రైస్తరిత్తుచ్చొల్లుమవనాయ్ వ్పే దార్థతైవిశదీకరితానాయ్. పరిపూర్ణజ్ఞాన తై యుడైతానవద్వితీయమాన స్వరూప త్రైయుడై యవన్.

(కుటియవిత్త్యాది) అతివిక్రమే శాశ్వతై వడుక విడువకమిట్టువడివ్వుకా లే తనక్కాక్కిక్కొళ్ళుమవనా య్. (కుటియ) కోడియైక్కాణియాక్కిక్కొణ్ణాప్పోలే, వశరన్దపోతై యిత్తొట్టిలుమాకర్షకమాయరున్దపడి.

జీ-౪. - నెట్టేవేయ్తు-౪ "మయ్యేవమనాదత్స వ్వుముబుద్ధినివేశయ | నివసిష్యసిమయ్యేవ అత ఊర్ధ్వం నసంశయః" ఎన్తైప్పల్. అనన్త రమ్ భక్తియోగ త్రైయైన్తు - ౫ "భక్త్యాత్వసన్యయాశక్యః" ఇత్యాదియైప్పల్. అజ్ఞువిరోధి పాపక్షయత్తుకుమ్ భక్తివివృద్ధి కుమాక వెన్నకలతో నెట్టేవేయ్తు - ౧ "మచ్చిత్తస్సతతభవ మచ్చిత్తస్సర్వమగ్గాణిమత్స)సాదాత్తగివ్యసి" ఎన్తైప్పల్. అజ్ఞప్రవృత్తిక్రై వేప్రమాణత్రయమ్ (యతః ప్రవృత్తిరిత్యాది). ప్రవృత్తిః-స్పష్టిః. అవధుకుటుంబాన్ని-అదృశ్యానానన్తరజ్ఞుకక్కుమాక. విధియా-విధిత్తు. అవ్యభియా లే స్వరూపజ్ఞానతైస్పిటిస్పిత్తు-౩ "భూమి రావో ౭ నలో వాయుః" ఇత్యాదియైప్పల్. ఇన్ద్రోక త్తిల్, మనః ఎన్తు-ప్రకృతి. బుద్ధియైన్తు-మనః. శెయ్తుతలైక్కట్టప్పొక్కాత్తు-౬ "జ్యాయసీచేత్తర్తణ స్తేమతాబుద్ధిర్జ నార్దనతత్త్వింకర్త జిహ్వారేమానియోజయసి కేశవ" ఎన్తైప్పల్. తానటిన్దు కేట్టవధుకు-౭ "కచ్చిన్తో భయవిభ్ర)వ్పణ్ణిన్నాభిమివశ్యతి" ఇత్యాదియైప్పల్. పరిహారమృణ్ణియైన్తు - ౭ "సహిల్యాణ కృత్కృద్ధర్మతంతగచ్ఛతి-శుచీనాం శ్రమతాం గేహేయోగభ్ర)ప్తో ౭ భిజాయతే| అథవా యోగినా మేవకులేమహతిధిమ తామ్" ఎన్తైప్పల్. అవనటియా తేకేట్ట మాట్టాతవన్ శ్రయిమ్ తా నేయటివైన్తు - ౧ "సర్వగుహ్యతమంభూయశ్శృణు మేపరమంవచః| ఇష్టాసి మేదృఢమతిస్తతోవత్సామితేహితమ్" ఎన్తైప్పల్. ఉపాయానన్తరై యుపదేశిక్కిటవిడత్తిలే స్వస్వరూపయాథాత్మ్యతై యుప దేశిక్కిటతు - "పరతన్త్ర)నానవెనక్కుప్పిడియిన్దు సాధనానుష్ఠానమృణ్ణప్రాప్తియిల్లై" ఎన్తుఅవధులే యివనుక్కు శోకమ్మిటక్కుకుటుం ప్పాక వెన్నకరుత్తు. అజ్ఞానము మకిళ్ళిత్తరమామ్బడియైన్తు - ఇవన్దైయ వజ్ఞానత్రా లేనాశమ్ వారాతపడియైన్తుపడి. నిత్యమా యపారుమే యమానవేద మూలమానాన్తో ప్రమాణమావతు, జానపూర్తిమత)హ్మారుమోవెన్న (ప్రమాణమాయిత్యాది). వెలిచ్చిటప్ప - వైశద్యమ్. గీత్రయమ్ వేదాన్తమెన్దితార్ (వేదార్థతైయిత్యాది). "ఎదుత్తురైత్త" ఎన్తుకుభావమాతల్. శబ్దార్థమ్ (పరిపూర్ణత్యాది).

క్రీష్ పదప్రోదేహుట్టియికుక్కుసజ్జతి (అతివిక్రమిత్యాది). వడుకవిడువకమ్ - వడుకకట్టుమక్కిట్టిక్కోల్. నిలక్కిణ్ణ నెడియపురువై చొల్లవేడ్డియిరుక్కు, ఇన్ద్రుపై చొన్నకుక్కు హేతు(కోడియైయిత్యాది). (పోలే) ఎన్తవనన్తమ్, ఇరుక్కిటతైన్తుకూట్టువతు. వశరన్ద పోతైయిత్తొట్టిలుమాకర్షక మెన్తు-పెరియతిరువడివిలనుభావ్యమాన సాన్దర్భజ్జైయ్లామ్ శిటియవడివిలేయనుభవిక్కులాయరుక్కుయారే

అ-౪-వి-వేదప్రవృత్తిత్వత్రైయమ్ జ్ఞానపూర్తియైన్దితార్ (ప్రమాణమాయిత్యాది).
 11 భ-గీ-౧౫. ౨1 భ-గీ-౧౮. 311 భ-గీ-౭. ౪11 భ-గీ-౧౨. ౫11 భ-గీ-౧౧. ౬11 భ-గీ-3. ౭11 భ-గీ-౬.

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౮-తి-వతాభుమ్. ౬-పా-అతినినాల్ వ్యాఖ్యానభల్.

౨౦౭

ఈ.—(మాణురువాకి) పిఱన్దపోతేయిరప్పిలే యధికరిత్తు, అతువేవాసితనూయిరున్దపడియా లే, “పిఱన్దపొత్తుమున్ను మెల్లా మితువేయోయాత్తై” ఎన్నుమ్బడిక్కిడాక వాయిన్దు, “ఉణ్ణు” ఎన్దిట్టపోతోడు, “ఇత్తై” ఎన్దుశొల్లిక్కత వడై తపోతోడువాళియఱముకమలర్దు పొమ్బడిక్కిడాక వాయిన్దిరప్పిలే తకణేటినపడి. (కొడుళ్ళోళాల్) వెట్టియకోళాలే యెన్దపడి. అతావతు - వడివ్దుకై కాట్టియవనై వాయ్మాళప్పణ్ణినపడి. అన్దిక్కే, కోడుఎన్దు తైక్కుఱుక్కి, అత్తై “కొడు” ఎన్దుతాయ్, అతావతు - విలక్కుకై యాయ్, శెన్దైక్కేట్టైనినైత్తు; మూన్దడి యెయ పేక్షిత్తుఱ్ణడియా లేయళప్పతు, శిఱుకాలైక్కాట్టిప్పెరియకాలా లేయళప్పతాకొణ్ణు అవనై, వళ్ళైత్త పడియై చొల్లిన్దరాతల్. దున్దుసాధన ప్రయోగవృణ్ణినవర్కభుక్కుఅతుక్కిడాకవుత్తరమ్ శొల్లువారైప్పలే, అవన్ శెన్దైక్కేట్టు క్కిడాకత్తానుమ్ శెన్దైక్కేడనాయ్ కొణ్ణుపడి. (కిటియమ్మా) అవన్తరుమ్ విరకటిన్దు వాజ్జవల్ల పెరువిరకనాననర్వేశ్వరక్. ౧ “పెరుళ్ళిటియా” ఎన్నక్కడవతిత్తే. (కవరాతవిత్త్యాది) శెన్దైక్కేడ వాకిలుమ్ తన్నుడైయైత్తనక్కాక్కిక్కొళ్ళుమవన్, మున్నేయిలైన్దు తన్నై “పెఱవేణుమ్” ఎన్దిరుక్కిఱువెన క్కువన్దు ముకన్దాట్టిత్తనక్కాక్కిక్కొళ్ళుతపిన్దు ఎనక్కిత్తాల్ కార్యమున్దో? కిళరొళి - మిక్కవొళి. నము దాయశోభై.

౬.

జీ-అ.-అకర్వకమాయరుక్కుమెన్దపడి. “అకి” ఎన్దుతుక్కుభానమ్ (పిఱన్దపోతేయిత్యాది). ఇతువే - ఇరప్పే. యాత్తై-జీవనసాధనమ్. (ఈడాకవాయిన్దు) ఎన్దుతుక్కు- (తకణేటినపడి) ఎన్దున్దోడేయన్దయమ్. తకణ్ - తల్లుమ్మ. “కొడుళ్ళోళాల్” ఎన్దుతుక్కుర్ధద్యయమ్. కొడువెన్దు - వెట్టిపైయాయ్, కోశెన్దు - స్వీకరిక్కైయాయ్, బలాత్కారత్తాలైగ్రహిక్కైయెన్దు మున్దినవర్ధమ్. ఇత్తైయరుళిచ్చెయ్కితార్ (వెట్టియవిత్త్యాది). ఇరన్దామర్ధమ్ (అన్దిక్కేకోడిత్త్యాది). అతావతు - “కొడు” ఎన్దుతైక్కుఱుక్కి, “కొడు” ఎన్దుతాయ్, అతావతు - విలక్కుకైయాయ్, అతు - శెన్దైక్కేడాయ్, అతావతు - వచ్చనమాయ్; కోశెన్దు - కోళక్కై, అతావతు - స్వీకరిక్కైయాయ్, వచ్చన ప్రతిగ్రహత్తాలై యెన్దపడి. ఇరన్దడియాలేయన్దతు మూన్దామడిక్కవనైచ్చిత్తయిలేవెక్కినినైత్తాకైయాలే అతువుమ్ శెన్దైక్కేడితే ఎన్దు అన్దవచ్చనత్తైవివరిక్కితార్ (మూన్దడియిత్యాది). వచ్చనత్తుక్కుపేతు (దున్దైత్త్యాది). “ప్రపళ్ళోమిథ్య, దృశ్యత్వాత్” ఎన్దు-దున్దు సాధనప్రయోగమ్. “బ్రహ్మమిథ్య, అవిద్యావత ఉత్పన్నజ్ఞానవిషయత్వాత్” ఎన్దు - అతుక్కిడాకవుత్తరమ్. “దున్దుమ్” ఎన్దుతిన్దేపర మోహర్థమ్ ప్రయోగిక్కై - కాటిల్యమిత్తే; కాటిల్యమ్మణ్ణినార్క్కు కాటిల్యమ్మణ్ణుకై యుచితమిత్తేయెన్దుకరుత్తు. (అవన్ శెన్దైక్కేట్టుక్కు) తాన్ పణ్ణినమర్యాదైయైక్కొలైక్కొయాలే అవన్ శెయ్తతుశెన్దైక్కేడితే. అవనుక్కుచ్చెన్దైక్కేడావతు- దైవప్రకృతియా నవిన్ద్రున్దైయ రాజ్యత్తైయపహరిక్కై. విరకు - ఉపాయమ్. పెరువిరకన్ - మహానమర్ధక్. కిటి - సామర్ధ్యమ్. “కిటి” ఎన్దుత్తాల్-పెరు విరకన్తుకాట్టుమోవెన్దు (పెరుళ్ళిటియానిత్యాది). పెరువిరకనిత్యర్థః. తిరువిరుత్తమత్తోణ్ణున్దోరామ్మట్టు, “శురున్దుటివెణ్ణేయ్” ఇత్త్యాది. మహాబలియిలవకుక్కున్దానవ్యావృత్తియైయరుళిచ్చెయ్యనిన్దుకొణ్ణు, ఏవంభూతైయానతన్నైవిరుమ్మమైయాలే తన్నుడైయలావణ్యత్తైయుపే క్కిక్కిఱాశెన్దితార్ (శెన్దైక్కేడవాకిలుమిత్యాది). “యతఃప్రవృత్తిః ప్రస్ఫుతాపురాణీ” ఇతిగీతాసుపచ్చదశే; “తతఃపరం తత్పరిమార్గిత వ్యమ్” ఇత్త్యాది. క్రమేణాన్దయః.

౬.

అ-అ-వి.-ఇరప్పిలే - యాచ్చాయమ్. వాసితమాయ్ - వాసనాయుక్తమాయ్.

౬.

ప్ర-తి.— (అతామ్మట్టు) (అతివివాలిత్యాది) (ఎడుత్తురైత్త) భగవదీతాసు పచ్చదశే, “తతఃపరంతత్పరిమార్గితవ్యంయస్మిన్ద తాననివర్తన్తిభూయః । తమేవచాద్యంపురుషంప్రపద్యేయతః ప్రవృత్తిఃప్రస్ఫుతాపురాణీ.”—తత్రాష్టదశే, “తమేవశరణంఽచ్చసర్వభావే నభారత । తత్ప్రసాదాత్పరాంశాన్దింస్థానంప్రాప్స్యసికాశ్యతమ్.”—తత్రసప్తమే, “దైవీహ్యేషాగుణమయా” ఇత్త్యాది—వతస్మిన్దు

౨౦౮ తిరువాయ్ మొట్ట. — ౪-ప. ౮-తి-పతాళమ్. ౭-పా-క్కిరొలియల్ వ్యాఖ్యానము.

ధ్యాయేపూర్వత్ర, “భూమిరాపోఽనలోనాయుఃఖంమనోబుద్ధిరేవచ । ఆహక్కారఇతీయం మేభిన్నాప్రకృతిరప్తధా । ఆపరేయమిత స్త్వన్యాంప్రకృతింవిద్ధిమేపరామ్ । జీవభూతాంమహాబాహోయేదంధార్యతేజగత్,” — (కొడుళ్ళోళాల్) (అతుక్కిడాకవుత్తరమ్మోల్లు వారైప్పోరే) [శ్రీభా-జి.అ.] “వివాదాధ్యాసితంబ్రహ్మమిథ్యా, అవిద్యావత ఉత్పన్నజ్ఞానవిషయత్వాత్, ప్రపంచవత్. బ్రహ్మమిథ్యా, జ్ఞానవిషయత్వాత్, ప్రపంచవత్. బ్రహ్మమిథ్యా, అసత్యహేతుజన్యజ్ఞానవిషయత్వాత్, ప్రపంచవదేవ.”

తాత్పర్యము. — విస్తారమైన భూలోకమునందున్న చేతనులు చక్కగాఁ దెలుసుకొనునట్లు కర్తయోగము మొదలు ప్రపత్తి పర్యంతముగ సకలపాపములను సంశయ విపర్యయములు లేనట్లు సాదించియు పరిపూర్ణ జ్ఞానస్వరూపుడైన తాను తన గొప్పశరీరమును బొట్టిగాఁ జేసికొని వామనుడై యవతరించి మహాబలియపహరించిన త్రైలోక్యమునుగొల్చి స్వాధీనపఱచుకొనియు ఇట్లు చేతనులకు స్వప్రాప్త్యపాయమునునుపదేశించియు జ్ఞానయోగ్యులైనవారలకు సౌందర్యమును గనుపఱచి వశీకరించుకొనిన కృష్ణుడంగీకరింపని లావణ్యముచే నాకేమి ప్రయోజనముకలదు ?

మూ. — కిళరొలియాల్కుత్తైవిల్లావరియురు వాయ్ క్కిళర్ న్దెట్టున్దు । కిళరొలియవిరణియనతకన్దార్ పజ్జిత్తుకన్ద । వళరొలియకనలాట్టివలమ్బరియన్దణిసీల ! వళరొలియాకవరాతవరివళై యాల్కుత్తైవిలమే॥

అ. — (కిళర్) హిరణ్యవిషయనిరవధికరోషత్రాలే అత్యస్తమనభిభవనీయమాయ్ అతిదుస్సహమాయ్ యుగపదుదిత దినకరశతసహస్ర తేజస్సదృశమాయురన్ద తేజస్సైయుడైయతొరువరియురువాయ్ క్కిళర్ న్దెట్టున్దు, అతిబలపరాక్రమనాన హిరణ్యనైత్తన్దిరువుకిరాలేపిళ్ళన్దరుళి ప్రహృష్టనాయ్, నివాతహిరణ్యనాకైయాలే ప్రశాన్తాకేషరోషనాయ్, అతినాలే యతిశీతశసర్వానుకూలఃసరవధిక తేజోవిశిష్టనాయ్, తిరువుకిరకళాలే మున్దఱవే హిరణ్యవత్సన్దలమ్ విదారితమాకైయాలే తదర్థమానసోద్వోగమ్ నిర్విషయమాతలాలతిప్రవృద్ధరోషాన్విత శఙ్ఖచక్రాదిదివ్యాయుధోపేతనాయురన్దవక్ కవరాతవరివళైయల్ కుత్తైవిలమెన్దితాళ్.

అన్వ. — మణి సీలమ్ వళర్ (౩) ఒలియాక్ కిళర్ ఒలియాల్ (౬) కుత్తైవిల్లా అరియురువాయ్ కిళర్ న్దు (౯) ఎట్టున్దు కిళర్ ఒలియ (౧౨) ఇరణియనతు అకల్ మార్ పమ్ (౧౫) కిజ్జిత్తు ఉకన్ద వళర్ (౧౮) ఒలియ కనల్ అట్టి (౨౧) వలమ్బరియక్ కవరాత. వరి (౨౪) వళైయల్ కుత్తైవిలమ్. (౨౬)

పన్నీ. — అనన్తరమ్, ఉత్తుజ్జవిరోధయాన హిరణ్యవైష్ణవేన్ద సరసింహక్ విరుమ్భుతవళైయాలెన్ద కారియముడైన్దితాళ్.

క్లాఘ్నుమాన, సీలరత్న త్రినొళిపోలే ఆత్యుజ్జ్వలమాయ్, అసాధారణమాన, (౩) విగ్రహ తేజస్సైయుడైయనాయ్ వైత్తు, ఆశ్రితార్థమాక అవ్వడిపట్టుకైయట్టియమాటి ౧ “బ్వలన్తమ్” ఎన్నుమ్మడి అభివృద్ధమాన, ఔజ్జ్వల్యత్రాల్, (౬) పరిపూర్ణమాన, సింహరూపమాయ్ క్కొట్టు, శత్రునిరసన త్రిలేయదోగ్గిత్తు, (౯) ఆవిర్భవిత్తు, మిక్కి, తేజస్సైయుడైయనాన, (౧౨) హిరణ్యనుడైయ, విస్తీర్ణమాన, మార్ పై, (౧౫) అనాయాసేనకిజ్జిత్తు, ఆశ్రితవిరోధిపోనపడియాలేయకన్దనాయ్, ఇరై పెఱాతపామ్బుపోలేశీటుకైయాలే వళరుకిఱ, (౧౮) బ్వాల్లెయైయుడైయ, అగ్నిపోలేయిరుక్కిఱ, తిరువాట్టియైయుమ్, (౨౧) శ్రీపాచ్చజన్యత్రైయుముడైయనానవక్, ఆదరియాత, వరియైయుడైయ, (౨౪) వళైయాలే, ఎన్నప్రయోజనముణ్దు? (౨౬)

అర్థము. — మాణిక్యమువలె (క్లాఘ్నుమై) సీలరత్నమువలెప్రకాశించుచున్న అసాధారణమగు (౩) శరీరకాంతికలవాడును అభివృద్ధమైన కాంతిచే (౬) కొఱతలైన సింహరూపము కలవాడగుచు (శత్రునిరసననుచు) ఉద్యోగించి (౯) (స్తంభముననుండి) ఆవిర్భవించి మిక్కిలియధికమైన తేజస్సుకలవాడగు (౧౨) హిరణ్యనియొక్క విస్తీర్ణమైన పత్మస్థలమును (౧౫) జీల్చి సంతరించినవాడును వృద్ధియగుచున్న (౧౮) బ్వాలుకల అగ్నివలెనున్న చక్రాయుధమును (౨౧) శంఖమునుకలవాడును నైనసర్వేశ్వరుడు ఆదరింపని రేఖలుకల (౨౪) వలయములచే నేమిప్రయోజనముకలదు? (౨౬)

[23] తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౮-తి-వతాళుమ్. ౭-పా-కిళరోలియాల వ్యాఖ్యానం. ౨౦౯

ఈ. — ఏమామ్బట్టు. పెద్దతమప్ప పక్షై యాక బాలనానవనుక్కుతవిసవళ, తానుతవామైనోపుపడు కిరివెనక్కుతవానాకిల్, నానాభరణమ్ పూడ్డాప్పిత్తిరక్కిరివివ్వాప్పనై యార్క్కెన్జితాల్.

(కిళరోలియ త్యాది) ౧ “జ్వల న్తమ్” ఎన్నిటమన్తల్లిగ్గన్దోర్ త చొల్లుకిరితాయ్దు. కిళర్ న్దవోలియాల కుత్తైవిన్జి క్కేయిరుక్కిరి నరసింహమాయ్. (కిళర్ న్దెయ్దు) శీటిక్కొణ్ణుతోర్ శ్రీ. ౨ “పిత్తయైయిన్దన్దలరి యాయ్ పెరుకనానై” ఎన్నిటపడియే, శిరుక్కుమ్మేలేయవళ ముడుకినవాతేకిళర్ న్దపడి. (కిళరోలియ విరణియళ) మిక్కి తేజనైయుడై యపిరణ్యళ. ఆసురమానతేజన్సు. నరసింహముమ్ పితార్ త్తునాన్దుమ్మడియాయ్దు నై యల్ కిళర్ త్తియిరున్దపడి. (అకల్ మార్ పమ్) దేవతైకళినుడై యవరత్తై యూట్టియాక ఇట్టు త్తిరువుకిరుక్కిరై పోరుమ్మడియాక వళర్ న్దపకన్తమా రై. (కిళిత్తు) నరసింహ త్తినుడై యమొతాన్దముక త్తైయుమ్, నామడిక్కొణ్ణు పుత్రైయుమ్, కుత్తములుక్కినకై యైయుమ్, ఆతిర్ న్దవట్టహాస త్తైయుమ్ కణ్ణవాతే, పాశుక్కినపన్తిపోలేయురు కినానాయ్దు ; పిన్నై అనాయాసేనకిళిత్తుప్పొక్కట్టా. నెల్ శ్రియతుకణముచ్చియతుపురువముమాయ్ కొణ్ణు తోర్ శ్రినపోతు, కోటరగతమాన వగ్గి పోలే భయాగ్నియు శ్చేనిన్దెరియప్పక్క నాతేపతన్జాయ్మితే. (ఉకన్ద). “శిరుక్కునుడై యవిరోధిపోక పెన్దోర్ మే” ఎన్దుకన్దపడి ౩ “మత్తితు న్దత్తుతంపాపందేవతస్య ప్రణశ్యతు” ఎన్ది వన్తా కాల్కట్టియాడైయిడాతే, ఇవన్తానే, కొల్లవేణుమ్, ఎన్దిశైయప్పేర్ శ్రిమితే” ఎన్దుకన్దనాయ్దు.

శీ.ఆ. — ఏమామ్బట్టు (కిళరోలియ త్యాది). “కిళరోలియాన్కుత్తైవిల్లావరియురువాయ్” ఇత్యాదియైయుమ్, “కవరాత పరివళై యాల్ కుత్తైవిలమ్” ఎన్నిటపదత్తైయుమ్ కటాక్షి త్తవతారికై (పెద్దతమప్పనిత్యాది).

అవ్వవతార త్తిలొలియుణ్డోవెన్న (జ్వలన్తమిత్యాది). మన్తల్లిగ్గమ్ - మన్తార్థమ్. ఉగ్రంపీరంమహావిష్ణుం జ్వలన్తంసర్వతోముఖమ్ | నృసింహంభీషణంభద్రం మృత్యుమృత్యుంసమామృతమ్” ఇతిమన్త్రః. శబ్దార్థమ్ (కిళర్ న్దవిత్యాది). ఉక్తార్థత్తుక్కుసంవాదమ్ (పిత్తయైయి త్తేత్యాది). పిరణ్యనాలేశిరుక్కుమ్ నోపుపడుకిరిపన్తు పిత్తైపోలేయిరుక్కిరివెయ్దు ధైయయ్దుగ్ధోన్ముఖమాన నరసింహమాయ్ కొణ్ణు పెరుకిననై యిత్యర్థః. తిరుమొట్టి ఇరణ్డామ్మత్తు అణ్డాన్దిరు మొట్టి ఎట్టామ్బట్టు, “పెణ్ణాకి” ఇత్యాది. ముడుకినవాతే - తుణిన్దవాతే. కిళర్ న్దపడి-శీటిసపడి. “కిళరోలియాన్కుత్తైవిల్లావరియురువాయ్” ఎన్దవన్తరమ్ “కిళరోలియ విరణియళ” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (నరసింహము మిత్యాది). ఉట్టియాక-భోజనమాక. ఇన్దై-లత్తుమ్. పాన్దురువైక్కిళ్ళిక్కిప్పోమోవెన్న (నరసింహ త్తినుడైయ విత్యాది). మొతాన్ద-తిజన్ద. నామడి కొణ్ణు - నామ్మమడిత్త. కుత్త - కుత్తుకైక్కు. ఆతిర్ న్ద - మహాధ్వని శైయ్కిరి. పాశుక్కిన - నెరుప్పిలేవాట్టిన. ఉరుక్కుకైక్కియై శ్చేయన్న (నెల్ శ్రియిత్యాది). భక్త్యన్తరేణోపపాదనమాతల్. భయాగ్నియాలే పతమ్ శైయ్త త్తెన్దుకరుత్తు. అగ్నిపోలే-అగ్నియై శ్చేనిన్దు దహిక్కు మాచ్చాలే. ఉకప్పక్క హేత్వన్తరమ్ (మత్తితురీత్యాది). “మయిద్వేషానుబద్ధోఽభూత్సంస్తతా పుద్యతేతవమత్తితు న్దత్తుతంపాపం దేవ తస్య ప్రణశ్యతు” ఇతిప్రథమేంశేవింశేప్రహ్లాదః. ఇవన్తా - ప్రహ్లాదన్తా. కాల్కట్టి ప్రతిజన్దిత్తు.

ఆ.ఆ.వి. — “పరివళైయాల” ఎన్దత్తైక్కుటాక్షిత్తు (నానాభరణమ్బుజ్జిత్యాది) — ఎరియ - దహిక్క. పతమ్ శైయ్యమ్ - ద్ర వీభూతమామ్. విరోధిపోక పెన్దోర్ మేయిక్కవేణుమోవెన్న (మత్తితురీత్యాది). — ఉపప్పుక్కుమేతు - కిళిపట్టవళ లాకకట్టకనాకై. కొల్ల - హింసిక్క.

౨౯౦ తిరువాయ్ మొక్కి.—౪. ప. ౮-తి-వతాళుమ్. ౭-పా-కిళరొళియాల్ వ్యాఖ్యానజల్.

ఈ.—(వళరొళియకనలాభివలమ్బురియ) కావత్కాట్టిల్ దుప్పమ్మగజ్జళుక్కుట్టియిట్టువళర్ కుమాప్పోలే, దేవనైకళుడై యవరజ్జళై యూట్టియాక ఇట్టువళర్ తనై యలుడైయ వకలమెల్లామ్ తిరువుకిరుక్కరై వయితామ్బుడి యాయిన్ శ్రీతే; ఒరువక్కై పార్ తిరుప్పార్ నేకరుణ్డానాల్; అవర్ కళిలేళిలవ రివనోడేకై శెయ్ తు, అవనుక్కుళ్ళు వుడలై యుమ్ తాజ్జళ్ కణ్డపడియభీత్తు, నీక్కి యుళ్ళువుడలై యుమ్ కూటిట్టుత్తాజ్జళేకొణ్డవిట్టాల్; మల్ ముళ్ళార్ కతక తెన్ను చొచ్చిల్ల వేణ్డావితే. ఇవర్ కళ తామ్ నుణియాడికళితే. “ఇప్పడి ఇవర్ కళ తామేయావ తె? నామిరుక్క.” ఎన్ఱు దివ్యాయుధజ్జళే కిళర్ న్దనవాయిల్ ము. (మణినిలవళరొళియా) నీలమణిపోలేవళ రానిన్ఱుళ్ళు వొళియైయుడై యవ. కై మేలేయిలక్కై పెతాతార్ కు అన్ఱాడుపడివిడవేణుమితే, పడివిడాతపోతు ఆరై క్షణమ్ నిల్గార్ కళి తేయవర్ కళ. ఇవర్ కళ వృత్తవాగ్గళా కై యితే కై మేలేయిప్పడి పెల్ మడివిక్కిటతు; ౧ “పడికణ్డటితియే” ఎన్ఱిట పడియే. ఇప్పడికణ్డజీవిక్కుమతితే. ౨* సదాపశ్యన్తియితే. “మణినిలవళరొళి” ఎన్ఱా నె? అపోతుతిరుమేని వెళుత్తన్ఱోవిరుప్ప తెన్నిల్; “శిలుక్కనా ర్తిరీరప్పేల్ మోమే” ఎన్ఱు తిరుమేనికుళిర్ న్దపడియై చొచ్చిట్టికటతు. (కవ రాతవిత్యాది) అప్పడివై యుడై యవ తా నేవన్ఱు మేల్వొళున్ఱువిరుప్పి వాణ్డియిట్టుకొళ్ళాత విన్వళై యాలెనక్కెన్ను కార్యముడైనితాల్.

జీ-అ.—“వళరొళియ” ఎన్ఱు. * అట్టిక్కుమ్, * వలమ్బుక్కుమ్ విశేషణమ్. “కనల్” ఎన్ఱిట విశేషణమ్ భావమ్ (కావత్కాట్టిలి త్యాది). కావత్కాడు - రక్షకరుణ్డానతోట్టమ్. ఊట్టి - ఆహారమ్. అకలమ్ - మార్పు. చాటు (ఒరువనిత్యాది). కైపార్ తిరుప్పార్ - ఒరువనుక్కు పరతన్త్రైరాయరుప్పార్ న్దమ్, కైయిలేయరుప్పార్ న్దమ్. కై శెయ్ తెన్ఱు - సహాయమ్ శెయ్ తెన్ఱుమ్, కైయిలేయరు న్దమ్. ఉడల్-ధనముమ్, శరీరముమ్, కణ్డపడి - కణ్డప్రకారమ్. “కిట్టి” ఎన్ఱైయాలే - అట్టిక్కైయుమ్, ఇరణ్డమాతాకైయుమ్ సిద్ధమితే. నీక్కి యుళ్ళు - వ్యతిరిక్తమాయుళ్ళు. కూటిట్టు - ఖడ్గిత్తు, భాగిత్తెన్ఱుమ్. తాజ్జళే - నఖజ్జళే. మల్ ముళ్ళార్ - తిరువాళి యాత్వాన్ఱాడక్కమా నార్. కతక తెన్ను - కొపిక్కవెన్ఱుమ్, జ్వలిక్కవెన్ఱు మర్థద్వయమ్. ఇవర్ కళ శీటిక్కొళ్ళ వేణ్డవానెన్ను (ఇవర్ కళిత్యాది). నుణియాడి కళ - హస్తాగ్రవర్తిక శెన్ఱుమ్, సేనాగ్రవర్తిక శెన్ఱు మర్థద్వయమ్. “వళర్” ఎన్ఱుక్కుభావమ్ (ఇప్పడియిత్యాది). తామేయావ తె - తామేకూటిట్టు కొళ్ళుకిటపడియెప్పడి? దివ్యాయుధజ్జళే - తిరువాళి తొడక్కమానవై. కై మేలే - సద్య. ఇలక్కై - మాసజీవితమాన పణముమ్, లక్ష్యముమర్థద్వయమ్. అన్ఱాడు - అన్ఱైక్కన్ఱు. పడి - అరికిప్పడి. కై మేలేయరున్ఱువైత్తులక్ష్యమ్ పెతాతార్ కు ఉకప్పిక్కై కాక తిరుమేనికొడుక్క వేణుమితే యెన్ఱు పడి. (అకైయితే) ఇవర్ కళ కై మేలేయరున్ఱు పరికైయాలే ఇత్తిరుమేనిపెల్ మడివిక్కిట తెన్ఱు పడి. పడియెన్ఱు తిరుమేనియై చొచ్చిమ్మో వెన్న (పడియిత్యాది). పడికణ్డజీవితే-తిరుమేనియై సాక్షాత్కరి త్తపడియతియాయోవిత్తర్క. ఇన్ఱప్పట్టుము న్నే ఎళుతిల్ ము. మల్ ముళ్ళార్ పడిపాకమ్మణ్ణి జీవిక్కుమతితే, ఇన్ఱప్పడి కణ్డజీవిక్కుమతు, ఇతుకణ్డజీవిక్కుమతాయరుక్కు మో వెన్న (సదాపశ్యన్తి త్యాది). తటస్థకైయై యనుపదిత్తు పరిహరిక్కితార్ (మణినిలేత్యాది). నీలశబ్దమ్-కుళిర్ త్తియైలక్కికటతు. వళరొళియకనలాభి-వళర్ కిటన్ఱు లైయైయుడైయవగ్గి పోలే యిరుక్కిటతిరువాళియెన్ఱు పడి. క) మేణాన్వయః.

అ-అ-వి.—(ఇవర్ కళిత్యాది) వృత్తమావతు- ఆచారమ్, శేషభూతరానవివర్ కళు కాచారమెన్నెన్నిల్; శేషివిషయ త్తిర్ శేషత్వా నురూపమాన మగ్గళాశాసనవృత్తి పరరాకైయితే యెన్ఱు పడి.

ప్ర-తి — (ఏటామ్బాట్టు) (కిళరొళియిత్యాది) (ఉకన్ద) ప్రథమేం శేవింశే ప్రహ్లాదస్తోత్రప్రసన్నం ప్రత్యక్షీకృతం భగవన్ తం ప్రతిసః, “మయిభక్తిస్తవాస్త్యేవభూయోప్యేవంభవిష్యతి । వరశ్చమత్తః ప్రహ్లాదవిమతాయస్తవేప్పితః ॥ ౨౦ ॥ ప్రహ్లాదః । మయిద్యేమానుబద్ధోభూ త్సంస్తుతాపుద్యతేతవ । మణ్నితుస్తత్కృతంపాపం దేవతస్య ప్రణశ్యతు ॥ ౨౧ ॥”

తిరునాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౮-తి-వతాభుమ్. ౮-పా-పరివలై యాల్ వ్యాఖ్యానజ్ఞుల్. ౨౯౧

తాత్పర్యము. — బాలుడగు ప్రహ్లాదునికి విరోధియై తానే జగదీశుడని తలచి గర్వింబయున్న హిరణ్మయి నృసింహవతారంబై తి
సంహరించిన నిరతిశయ తేజోమయ దివ్యమంగళ విగ్రహముకల సర్వేశ్వరుడు, ఇట్లు బాధపడుచున్న నాకు సేవసాదించి రక్షింపనియెడల
నేనుధరించును అభరణములచే నాకేమిప్రయోజనముకలదు? ౭.

నూ. — పరివలై యాల్కుత్తై విల్లాప్పెరుముళిక్కాల్ అడక్కలై యెరియ్మలమ్మకన్యాతియిరునిలమున్టుయర్ తవిర్ త్తై
తెరివరియశివన్ పిరమనమరర్ కోన్ పణిస్తేత్తుమ్ | విరిపుకన్యా కవ రాత మేకలై యాల్కుత్తై విలన్మే || ౮ ||

ఆ. — (పరివలై యాల్) దుర్యోధనాదికరుడైయ హృదయ త్తిలే కాలాగ్ని పుకుమ్మడియాక పతిగమ్భిర నాదమాన్ శ్రీపాఞ్చజన్యతైమ
దుత్తూతి ఇరునిలమున్టుయర్ తవిర్ త్తై, బ్రహ్మేశానాదిసర్వదేవై స్సంస్తూయమాన విజయశ్రీక నాయ్ కొన్డానిన్జవన్ కవరాత మేకలై యాల్ కుత్తై
విల మెన్దితాల్. ౮.

అన్వ. — పరి వలై యాల్ కుత్తై విల్లాప్పెరుముళిక్కాల్ (౩) అడక్కలై ఎరి అత్తర్ (౬) పుక ఊతి మున్ (౯) ఇరునిలమ్
కుయర్ తవిర్ త్త (౧౨) తెరివరియ శివన్ పిరమన్ (౧౩) అమరర్ కోన్ పణిస్తే వీత్తుమ్ (౧౪) విరి పుకన్యా కవరాత (౨౧)
మేకలై యాల్ కుత్తై విలమ్. (౨౩)

పన్నీ. — అనన్తరమ్, భూభారనిర్హరణార్థమాక దుర్యోధనాదివిరోధిత తైయమ్ నిరసిత్త నిరతిశయకీర్తియైయుడైయవన్ విరుమ్మత
మేఖలై యాలెన్న కారియముడైన్దితాల్.

ముఖత్తిల్ పరియైయుడైయ, శ్రీపాఞ్చజన్యతైలుడైన, మహాఘోషతైలే, (౩) అభవ్యరానశత్రుకన్యా, కిశర్ నైకిఱ, భయాగ్నియా
నతు, (౬) ఉశ్మేస్రవేశిక్కుమ్మడియాక, ఊతి, ముత్కాల త్తిలే, (౯) మహాపృథివియనుడైయ, భారక్షేత్రై, తవిర్ త్తవనాయ్, (౧౨)
ఇవ్వుపకారతైలే తన్నోడొక్కనినైత్తుభ్రమిత్తువివేకిక్కవరియప్రాధాన్యతైయడైయ, రుద్రన్, బ్రహ్మ, (౧౩) దేవనిర్వాహక నానవిన్ద్రైన్,
కృతజ్ఞతాపరవశరాయ్ కొన్డానిన్జవన్, స్తోత్రమ్మణ్ణుమ్మడి, (౧౪) విస్తీర్ణమాన్, పుకన్యా యైయుడైయవన్, ఆదరియాత, (౨౧) కాళ్ళీగుణ
తైల్, ఎన్నప్రయోజనమున్దు? (౨౩) మేకలై - పరివట్టత్తై మేక్కుట్టుమ్ కాళ్ళీ. పరివట్టమాక వుమామ్. ౮.

అర్థము — (ముఖమునందు) రేఖలుకల శ్రీపాఞ్చజన్యముచే పరిపూర్ణమైన గొప్పధ్వనివలన (౩) అణగనిశత్రువులమీద జ్వలించుచున్న
(భయమనియెడి) అగ్ని (౬) ప్రవేశించునట్లు తగలపెట్టి మునుపు (౯) విశాలచురుభూమియొక్క దుఃఖమును బోగొట్టినవాడును (౧౨)
వివేకింపనశక్యుడగు గురుడు బ్రహ్మ (౧౩) దేవతలకునిర్వాహకుడగు ఇంద్రుడు (వీరు) నమస్కరించి స్తుతించునట్లు (౧౪) విస్తీర్ణమైన
యశస్సుకలవాడును నైన భగవంతుడు ఆదరింపని (౨౧) మంచివస్త్రమువలన ఏమిప్రయోజనముకలదు? (౨౩) ౮.

ఈ. — ఎట్టామ్బట్టు. జగత్తుక్కాకవుపకరిక్కుమవన్ తనక్కసాధారణై యానవెన్నై యుపేక్షీక్కు
మాకిల్ ఎన్నుడై యమేకలై యాలెన్న ప్రయోజనముడైన్దితాల్.

(పరివలై యాల్) వలై యెన్టు-శబ్దం.† (ముఖ త్తిలే పరియైయుడైయ) శ్రీపాఞ్చజన్యతైలే. (కుత్తై విల్లాప్పెరు

శీ-ఆ. — ఎట్టామ్బట్టు (పరివలై యాలిత్యాది). జగత్తుక్కాకవుపకరిక్కుమవనైత్తు - “ఇరునిలమున్టుయర్ తవిర్ త్తై” ఎన్నతైప్పన్ద్రై.
మేకలై యాల్ - నల్ల పరివట్టతైల్. అల్లకు, సామాన్యేన్ “మేకలై యాలెన్నప్రయోజనమ్” ఎన్టుశొల్లమ్మాడాతితే.

“పరి” ఎన్టు - సాన్దర్యమెన్టుతిరువుళ్ళమ్మన్ ద్రియరుళిచ్చెయ్కితార్ (శ్రీపాఞ్చజన్యతైలేయెన్టు). శ్రీశబ్దమ్ - సాన్దర్యవాచి. “కుత్తై

† కుణ్డిలితగ్రంథమ్ వ్యాఖ్యానవిరుద్ధమ్.

౨౯౨ తిరువాయ్ మొట్టి. — ౧-ప. ౮-తి. ౧-తాళమ్. ౮-చా-వరివళై యాల్ వ్యాఖ్యానజల్.

ఈ.-ముక్కుక్కాల్) శత్రుక్కళవల్లాత మహాధ్వనియా లే. ౧. “సఘోషోధా ర్తరాష్ట్రాణాం హృదయానివ్యదార
యత్” ఎన్నిపడియే, ౨. “జగత్సపాతాళవియద్దిగీశ్వరంప్రకమ్పయామాస” ఎన్నిపడియే. (వరివళై యాల్,
పెరుముక్కుక్కాల్) “హస్తేనరామేణ” ఎన్నమావ్వా లే. (అడక్కారై) అడక్కారుణ్ణు - శత్రుక్కళ, అవర్
కళై. (ఎరియ్ములమ్పుకవూతి) ఎరియానిన్దుళ్ళుగ్గియానతుఅవర్కళ హృదయ త్రిలేప్రవేశిక్కుమ్బడియూతి.
భయాగ్గి కొళున్దుమ్బడిపణ్ణి. ఆశ్రితవిరోధికళై క్కట్టియవూతిల్ గ్రివళై యిట్టితే. (ఇరునిలముత్తుయర్ తవిర్ త్త)
పరప్పైయుచైత్తానభూమియిల్ మున్నేయుణ్ణానదుఃఖతైప్పొక్కిన. మున్నేపిడిత్తుదుఃఖనివ ర్తక నాయ్ పోరుమవని
న్ది త్తలైయెనోవుపడవిట్టిరుక్కు మాకిల్, పిన్నై యెనక్కెన్నుడై మైక్కొణ్ణుకార్యమే? శ్రీపాళ్ళజన్యఘోషమాకిఱ
వితుతా అనుకూలర్ కేటక్కు వాళై ప్పట్టిరుప్పతుమాయ్, ప్రతికూలర్ ముడికైక్కు హేతువుమా యిరుప్పతో
న్ది త్తే; ౪. “దేవానాంవవృధేతేజఃప్రసాదశ్చైవయోగినామ్, ౧. “సఘోషోధా ర్తరాష్ట్రాణాం హృదయాని వ్యదార
యత్” ఇత్యాదివత్. పెరియాభ్రావర్ తిరుమకళుక్కుమ్ విశేషిత్తుజీవనమాయురుప్పతోన్ది త్తేయితు, ౫ [పూజ్గోళి
త్యాది] శ్రీజనకరాజన్దిరుమకళుక్కుమ్ రుక్మిణిప్పి రాట్టిక్కుముణ్ణానవిడాయ్ తనక్కోరు త్తిక్కుముణ్ణాకై యాలే, అ
వర్కళిరువరుమ్ పెర్మై పేర్మై నానారు త్తియు మొరుకాలేపెటవేణుమెన్దితాళ. “ఇతుభట్టరుళిచ్చెయ్య నాకే
ట్టే” ఎన్దుపిల్లై యరుళిచ్చెయ్ వర్. శిశుపాలక్ స్వయంవర త్రిలేప్రవృత్తనానపోతురు క్కిణిప్పిగాట్టి, “ఇవ్యళవి
లేక్కష్టవన్దుముకణ్ణాట్టిల్ గ్రిలనాకిల్ నాకపిల్లై యే” ఎన్న, అవళ్ కలగ్గినసమయ త్రిలే పుటచోచ్చై యిలేనిన్దు
శ్రీపాళ్ళజన్యతై ముక్కుక్క, అతువారాచ్చెవిప్పట్టు; రావణమామాయాశిరస్సైక్కాట్టినపోతు పిరాట్టితడుమా
ఱ, అవ్యళవిలేక్కాఘోషమ్ వారాచ్చెవిప్పట్టు; అవిరువర్ విడాయ్ మేతనక్కోరు త్తిక్కుముణ్ణాకై యాలే, ఇరణ్ణు
మొరుకాలేపెటవేణుమెన్దితాళై ప్పడుకితాళాయ్ శ్రవళ్.

జీ.అ.-విల్లా” ఎన్దువైత్తు, “పెరుముక్కుక్కాల్” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (శత్రుక్కళిత్యాది). ఉక్తత్తుక్కుప్రమాణద్వయమ్ (సఘోషఇత్యాది).
పాణ్ణివాదికళ శబ్దధ్వనిపణ్ణివన న్దరమ్ “సఘోషః” ఎన్దిరుద్దాలుమ్-శ్రీపాళ్ళజన్యధ్వనియై వై ఇవర్ క్కువివక్షితమ్. ఇతు - వన్దువిడ మెజ్జుమ్
కణ్ణుకొల్వెతు. “సఘోషోధా ర్తరాష్ట్రాణాం హృదయానివ్యదారయత్ | నభశ్చప్పధిపించెవతుముగోవ్యనునాదయన్” ఇతిగీతానుప్రథమే.
“సపాళ్ళజన్యోచ్యుతవక్త్రవాయునాభ్యశంసుపూన్దోదరనిస్సృతధ్వనిః | జగత్సపాతాళవియద్దిగీశ్వరంప్రకమ్పయామాసయుగాత్యయేయాధా”
ఇతిద్రోణపర్వణి. వళై యిన్దుడైయ పెరుముక్కుక్కాలన్నా లే, త్తిత్తియాద్వయకథనత్తుక్కుదృష్టానమ్ (హస్తేనేత్యాది). “అమ్మలమ్” ఎన్దువి
డత్తిల్, అమ్మెత్తు - కారియెచ్చోల్. తాత్పర్యమ్ (భయాగ్గియిత్యాది). ఇవళైయి పైన్దుతు - చాటు. ధ్వన్యర్థమ్, ఇవళైయి పైన్దు; శ్రీపా
ళ్ళజన్య మెన్దుస్వభావార్థమ్. ఇవళైయెన్దువవ్వుల్ గ్రిహ్కువతు. వళై - శబ్దమ్. ఇరుమై - పెరుమై. తాత్పర్యమ్ (మున్నేయిత్యాది). అను
భావ్యమాన శ్రీపాళ్ళజన్యతై, ఇవళ్ “విరోధినిరాసకమ్” ఎన్నానెన్నెన్న (శ్రీపాళ్ళజన్యఘోషమిత్యాది). ఉక్తత్తుక్కుప్రమాణమ్
(దేవానామిత్యాది). “యస్యనాదేనదైత్యానాంబలహనిరజాయత | దేవానాంవవృధేతేజః ప్రసాదశ్చైవయోగినామ్” ఇతిపళ్ళమే ౨౦ శ్లో.
ఇప్పడి “శ్రీపాళ్ళజన్యధ్వనిధారకమ్” ఎన్దాచైప్పట్టపేరుణ్ణోవెన్న (పెరియాభ్రావర్తిత్యాది). (పూజ్గోళిత్యాది). నాయ్చియర్ తిరుమొట్టి
ఒన్దుతామ్బట్టు. “కోజ్జలరుమ్” ఇత్యాది. పూజ్గోళి - అమ్మకుడైయ, తిరుమకత్తుమడుత్తూతియ- తిరుప్పవళై త్రిలేవైత్తుతిన, శక్తోలియుమ్.
శ్రీపాళ్ళజన్యధ్వనియుమ్, శార్దూలి నాణోలియుమ్ - శ్రీశార్దూలి నాణోళైయుమ్, తలైప్పెయ్ వతెణ్ణాన్దుకొల - వన్దుకిట్టువతెన్దోవిత్వర్థః.
అవర్ కళొన్దైయ పేక్షిక్కు, ఆణ్డొలిరణ్డైయుమ్ పేక్షిక్కిఱపడియెన్నెన్న (శ్రీజనకత్యాది). ఇతు - ఇవ్వర్థమ్. ఇవర్ కళాచైప్పట్టతెప్పొత్తు
(శిశుపాలిత్యాది). ముక్కుక్క - ధ్వనిప్పిక్కు. వారా - వన్దు. తడుమాఱ - క్లేశపడ. ఉక్తత్తైప్రకృత త్రిలేశేర్ క్కిటార్ (అవిరువరి
త్యాది). ఇవళ్ - ఆణ్డొల్.

అ.అ.-వి.—“కుటైవిల్లా పెరుముక్కుక్కాల్” ఎన్దు - శ్రీపాళ్ళజన్యధ్వనియైవర్ణిప్పానెన్నెన్నిల్; అతుధారకమాకై యాలే అత్తైయా
చైప్పట్టువర్ణిక్కిటాళి; అనార్, అతు “పెరుముక్కుక్కాల్” ఎన్దు - బాధకమాయన్దోవిరుప్పతెన్న (శ్రీపాళ్ళజన్యత్యాది). యద్వా,
శ్రీపాళ్ళజన్యధ్వనివిరోధినిరసమాత్ర త్రిలేయో ఉపయోగిప్పతెన్న (శ్రీపాళ్ళజన్యఘోషమిత్యాది). అనుకూలరాచైప్పడుకైక్కుమ్, ప్రతి

[28] తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪.ప. ౮-తి-ఏతాభమ్. ౮-పా-వరివల్లెయాల వ్యాఖ్యానం. ౨౯౩

ఈ. — (తెరివరియవిత్త్యాది) భారతసమర తైముడియనడ త్రినపడియై క్కాణ్డై యాలే; తజ్జలై దురేయరాకనినై త్తిరుప్పారుమాయ్, భూమియిల్ కాల పావామైయాల వద్దమరభిమానతైయుడై యరుమానరుద్రతోడక్కమా నార్ భగ్నాభిమానరాయ్ క్కొణ్డవన్దువిట్టున్దేత్తుమ్మడియాన పరన్దపుకల్లైయుడై యవ. ఒరుకొళుకు త్తిరలిరున్దతె న్నా; తిరుప్పొడలిలారుమూలై శువతాతిజే; అప్పడియే, ఇవర్ కళేత్తానిన్దాల్ ఏత్తినిడమళపుపట్టు ఏత్తాత విడమ్మిళుమ్మడియానపుకల్లై యుడై యవ. (కవరాతవిత్త్యాది) అవ విరుమ్మాజేనా నేయుడు త్తుముశియుమ్మ డియాన మేకలైయెనక్క శెయ్య? ఉడై మాతాతపరిపట్టణ్ణికార్యమే? రక్షకనాయత్తావన్దుపుకల్ల పడైత్తు ప్పొరుకివ, “ఇత్తలైయై రక్షిత్తువరుమ్మపుకల్ల వేణ్డా, అతుతవిర్ న్దానాకిల్ వరుమవద్యమ్ వరవమైయుమ్” ఎన్ది రున్దానాకిల్, నానెనక్కవద్యమామ్మడి పరివట్టమ్ పేణియిరుక్కవో?.

(వరివల్లెయాల) వాయాడి, వాయ్ క్కరైప్పల్ తై యడుత్తాణాకవుడైయవ. ఎతిరికల్ ముడుకినాల్, ఇవన్దా వాయ్ క్కరైయిలేయిరున్దుపణ్ణుమార్ ప్పరవతైక్కేట్టు ఎతిరికల్ ముమ్మక్కాయాక వవియుమ్మడియాయురు క్కుమ్. అన్దపుర త్తిలుళ్ళార్ “ఎజ్జల్ వాయ్ ప్పకుళోల్ తై ప్పటిత్తుజీవియానిన్దా” ఎన్దుముతైప్పట్టాల్, అవ వాయ్ విడాచ్చాతియెన్న లామ్మడియితే యిరుప్పతు. ఓలై యు మొలియుముడై యనాయ్ ఎతిరిక శై యూతప్పటక్కు మ్మడిపణ్ణియితేయిరుప్పతు. అల్లాతవాడ్వార్ కళో కూరియ రేయాకిలుమ్ తడియర్ కల్లున్దరెన్నలాయ్, ఇప్పనైప్పోలే సుషియుడైయారిలైయితే. ౧ * మరజ్జల్ పోల్ వలియ నెళ్ళయరాకై యాలే యెరియళులమ్మకన్దాళిక్కొళుత్తి నపడి. ఇప్పడియాశ్రితరక్షణమ్మణ్ణినవ విరుమ్బాత మేకలైయాలెనక్కెన్న ప్రయోజనముణ్ణి?.

జీ.ఆ. — (భారతసమర తైముడియనడ త్రినపడియై క్కాణ్డై యాలే) ఎన్దుతుక్కు — (భగ్నాభిమానరాయ్) ఎన్దుత్తొడైయన్దుయమ్. “తెరివరియ” ఎన్దుతుక్కు - ప్రాతీతికార్థ మనుపపన్నమాకైయాలే, తాత్పర్యార్థమ్ (తజ్జలైయిత్త్యాది). దురభిమానతై - “నాజ్జల్ దేవర్ కళన్ద” ఎన్దిడు రభిమానతై. పణిన్దు - నేవిత్తు. “విరి” ఎన్దుతుక్కునప్పన్దానమాకభావమ్ (ఒరుకొళుకిత్త్యాది). కొళుకు త్తిర శెన్దు - కొళుసమాహతైచ్చొ ల్లకిటతు, “అమరర్” ఎన్దు - తిరళైవిపక్షిత్తు. అళివుపట్టు - కుత్తైవుపట్టు. అర్థాన్దరమ్ (ఉడైమాతాతవిత్త్యాది). ఉడైమాతాత - మాతా డియుడాత. తృతీయభావమ్ (రక్షకనాయత్త్యాది). అతావతు - నల్లపుడవైయుముడు త్తిరుక్కవోవెన్దు పడి.

చాటుకథనార్థంపునళ్ళపడోపాదానమ్. వాయాడి - వాచాలనుమ్, వాయిలేవ రిక్కిటవనుమ్. వాయ్ క్కరైప్పల్ తై - అధరముమ్, గడిసీమైయుమ్. అడుత్తాణాకవుడైయవ - ఇలక్కైక్కువిట్టసీమైయాక వుడైయవ నెన్దుచాటు. ఇలక్కై - మానశమ్మళమ్. అధర తై అన్న జీవనమాకవుడైయవ నెన్దు స్వభావార్థమ్. ముడుకినాల్ - సన్నికృష్టరానాల్. ముక్కుక్రాయాక - మెత్తిట్టకాయాక. వాయ్ విడాచ్చాది - వార్తొల్ల మాట్టాతవ నెన్దుమ్, వాయ్ విడాతవ నెన్దుమ్. “వరి” ఎన్దుతైయుమ్, “పెరుముక్కుక్రాల” ఎన్దుతైయుమ్కటాక్షిత్తు (ఓలైయు మొలియు మెన్దుతు) వార్తొల్లవల్లవ నెన్దుమ్, తేజస్వియెన్దుమ్ కణ్ణుకొళుతు. ఇత్తాల్ - లోక త్తిరేయెరువ వార్తొల్లవల్లవనానాల్ తేజస్విన్దైక్కియిరుక్కుమ్, తేజస్సుణ్డాయ్ వార్తొల్లక్కుడాతిరుక్కుమ్, అప్పడియన్దిక్కే ఓలైయెయుమ్ ఒలియెయుముడైయవనాయెన్దుపడి. ఊతప్పటక్కుమ్మడి - ఊతినాల్ పణిన్దుపోమ్మడి. అల్లాతవాడ్వార్ కళైప్పల్ తై వివన్దుక్కాధిక్యమేతెన్న (అల్లాతవిత్త్యాది). కూరియర్ - నూత్తుబుద్ధికళుమ్, తీక్ష్ణర్ కళుమ్. తడియర్ - గడైయుమ్, ముక్కరరుమ్. కల్లున్దర్ - విల్ కళుత్తుమ్; చాటువుక్కు, శప్పకైకళుమ్, సుషియెన్దు - జ్ఞానముమ్, తుత్తైయుమ్. లజ్జై యుమామ్. ఊతిక్కొళుతుకిటపోతుమర త్తిరేయాక వేణ్డావోవెన్న (మరజ్జల్ పోలిత్త్యాది). మరజ్జల్ పోలేకరిమాన నెళ్ళయరెన్దు పడి. తిరుమూలై ఇరుపత్తొమ్మట్టు, “మరజ్జల్ కళో” ఇత్త్యాది. క్రమేణాన్దుయ.

ఆ.ఆ.వి. — కూలర్ ముడికైక్కుమ్ పేతు వెన్దిటతుక్కు ప్రమాణమ్ (దేవానామిత్త్యాది). — “మేకలైయాల” ఎన్దుతుక్కురణ్ణుపారుల్ - అవ నుడుత్తుముశిత్తుక్కుడాతే, నా నేముశిక్కుమ్మడియుడుక్కిటపుడవై యాలెన్న ప్రయోజనముజ్జెన్దుమున్దినపారుల్; ఇరన్దావతు - అవనుమ్ తానుమ్ మాతాడియుడాతపుడవై యాలెన్న ప్రయోజనముజ్జెన్దు. — వివరణమ్ (ఉడైమాతాతవెన్దు) — (కొణ్డలరుమ్మొల్లోల మాలిరుళ్ళోలైయిల్ కొ న్దెకల్ మేర్ | తూజ్గుమామూలైకళోడుడనాయ్ నిన్దుతూజ్గుక్కిన్దే! పూణ్ణోళో తిరుముకత్తుమడుత్తాతియశణ్ణోలియుమ్ | కార్ణవిల్ నాణోలియుమ్

౨౯౪ తిరువాయ్ మొழ్గి. — ర-ప. ౮-తి-ఏతాళుమ్. F-పా-మేకలైయార్ వ్యాఖ్యానం.

అ-౨-వి.-తలై పెయ్ వతెణ్ణాన్లుకాల్) కోణ్-స్సత్తు విశేషః. అతిసుడైయపూవానతు అలరానిన్లుళ్ళపాళ్ళిలైయుడైత్తానతిరుమాలిరుణ్ణోలైయిల్ నిట్టొణ్ణొన్లుకళిలే నాలానిట్టిటపూమలైకళోడే సదృశైయాయ్కోణ్ణానాలానిన్లుక; కొన్లైయాకైయాలే అల్లకర్ కుముఱుప్పన్లుకే, మధురైయిలన్లుకే తిరుమాలిరుణ్ణోలైయిలేయిరుక్కైయాలేనై పర్ కుప్పక్కడుక్కుప్పొకామైయాలే రుద్రనుక్కు ముఱుప్పిన్లుకేయిరుక్కైయాలమ్, ఇత్తైతిర్క్కక్కళుమ్ ౧ “యదీయశిఖరాగతాంశశిఖలాన్లుకాభామృగా నిరీక్ష్యహరశేఖరీభవనమామృశస్తస్తతః । స్పృశన్తి నహి దేవతాన్తరసమాశ్రితేతిస్ఫటంస ఏషసుమహాతరుర్వనగిర్గృహంశ్రీపతేః” ఎన్నిటపడియే “దేవతాన్తరస్పర్శముడైయతు” ఎన్లుస్పర్శియా మైయాలమ్ నడువేనిన్లునాలుమాప్పొలే; భగవచ్చేషమాకైయాలే సంసారికళుక్కుముఱుప్పన్లుకే, శేషియానవక్ విరుమ్బామైయాలే అవ నుక్కుముఱుప్పన్లుకేవరియానిట్టిట వెన్నుడైయవార్తిరమ్మడి; అల్లకయితిరుముక త్తిరేవైత్తాతియశభ్బత్తినుడైయధ్వనియమ్ శ్రీకార్ణవ్రినుడైయధ్వనియమ్ నడుక్కిట్టువతెన్లుకాల్ “కొన్లైయెన్లుతు-వకుకిలే, ‘రేల’ ఎన్నిటవుక్కుత్తుక్కుప్పేర్” ఎన్లుప్రసాదిత్తురుళినార్. ౮.

ప్ర.తి.— (ఎట్టామ్బట్టు) (వరివలై యలిత్యాది) (పెరుముక్కుక్కార్) భగవద్గీతానుప్రథమే, “సహాహాధార్తరాష్ట్రాణాం హృదయానివృధారయత్ । నభశ్చపృథివీం చైవతుమలోవ్యనునాదయత్.” — ద్రోణపర్వణి, “సపాఞ్చజన్యోఽచ్యుతపక్తవాయునాభృశంసుపూర్ణోఽరనిస్సృతధ్వనిః । జగత్సపాతాశవియద్దిగీశ్వరంప్రకమ్పయామాసయుగాత్యయేయథా.” — (అల్లలమ్బుకపూతి) పఞ్చమేఽంశే [౨౧.] “గురుక్షాణాంస్వీకురు” ఇతిసాన్దీపినిప్రత్యక్షేసతిత్రమృతపుత్రయాహ్లా, “అస్త్రాగ్రామమశేషంతంతేనప్రోక్తమవాప్యతా ॥౨౨॥ ఉచతుర్వియతాంయాతేదాతవ్యాగురుదక్షిణా । సోవ్యతీన్ద్రియమలోక్యతయోఃకర్తృమహామతిః ॥౨౩॥ ఆయాచతమృతంపుత్రంప్రభాసేలవకార్ణవే । గృహీతాస్త్రాతతస్తాతుస్థాస్థాహస్తామహోదధిః ॥౨౪॥ ఉవాసనమయాపుత్రోహృతసాన్దీపి నేరితి । దైత్యఃపఞ్చజనోనామశభ్బరూపీసబాలకమ్ ॥౨౫॥ జగ్రాహయోఽస్తిసలిలేమమైవాసురసూదన । ఇత్యుక్తేతజ్జలంగత్వాహత్యాపఞ్చజనంతతః ॥౨౬॥ కృష్ణోజగ్రాహతస్యాస్థిప్రభవంశభ్బమృతమమ్ । యస్యనాదేనదైత్యానాంబలహానిరజాయత ॥౨౭॥ దేవానాంవపుధేతేజఃప్రసాదశ్చైవయోగినామ్ ॥౨౮॥.” ౮.

తాత్పర్యము.—ముఖమునందు మనోహరములగు రేఖలుకల శ్రీపాఞ్చజన్యమును గంభీరముగధ్వనింపఁజేసి గర్విష్టులగు శత్రువులను భయపఱచి భారతయుద్ధమునందు సకల కారవసేనలను నాశపఱచి భూభారమునుదీర్చి యుపకరించినపరమోపకారకుఁడు తనకసాధారణభూతురాలగు నన్ను ఉపేక్షించినయెడల నేనుధరించియున్న మంచినస్త్రముచే నాకేమిప్రయోజనముకలదు ? ౮.

మూ — మేకలై యాల్కుత్తైవిల్లామెలివున్ ద్రవకలల్ కు ! త్పోకమకట్టుకల్ తనై విఱల్వాణ్ పుయన్దుణిత్తు ।

నాకమిలై త్తుయిల్వాన్బోలులకెల్లానన్దొడుజ్గ । యోకలై వాకవరాతవుడమ్మినాల్కుత్తైవిలమే ॥ F॥

ఆ.—(మేకలైయార్) స్వాశ్రితసమీపితభిక్షకానాన బాణసుడైయతోళ కలైత్తుణిత్తు ప్పిన్నైనిర్భయనాయ్, సర్వలోకమున్నుడై యసజ్గుల్పత్తినుళ్ళేళెల్లుమ్మడి శెలుత్తిక్కొణ్ణు నాగపర్యబ్బత్తిలే స్వాత్మానుభవరూపయోగనిదైప్రణ్ణుకిటవక్ కవరాతవుడమ్మినాల్ కుత్తైవిలమెన్లితాల్. F.

అన్వ.—మేకలైయార్ కుత్తైవు ఇల్లా (3) మెలివు ఉన్ ద్ర అకల్ (౬) అల్ కల్ పోకమ్ మకళో (౯) తనై పుకల్ విఱల్ (౧౨) వాణక్ పుయమ్ తుణిత్తు (౧౫) నాకమిలై తుయిల్వాన్బోల్ ఉలకెల్లామ్ (౧౮) నన్దు ఒడుజ్గ యోకు (౨౧) అన్లైవాక్ కవరాత ఉడమ్మినాల్ (౨౪) కుత్తైవిలమ్ (౨౭)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఆశ్రితవిరోధియానబాణలై విహస్తనాక్కినకృష్ణక్ విరుమ్బాతళరీరత్తాలెన్నప్రయోజనముడైన్లితాల్.

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-౪. ౮-తి-ఏతాళుమ్. ౯-పా-మేకలైయల్ వ్యాఖ్యానం. ౨౯౫

ఉడైయ్మకాల్, కుత్తై, ఇన్బియిరే, (3) అనిరుద్ధసంశ్లేషత్రైవత్తువట్టియై, ఉడైయ్, విస్తీర్ణమాన, (౬) నితమ్మనైలత్తు
న్యత్తైయుడైయళాయ్, భోగానుకూలమాన, శ్రీత్వత్తైయుడైయళానఉమైక్కు, (౯) పితావెన్ది, ప్రత్తైయైయుడైయనాయ్, శౌర్యవీర్యా
దిశళాల్ కుత్తైవల్, (౧౨) బాణనుడైయ, ౧ “భారాయమమకింభుడై?” ఎన్దుయ్దకణ్ణాతియైయుడైత్తాకచ్చొల్లప్పట్టతోళోకత్తై, తిన్ద
విడమళొటిన్దాప్పోరేతుణిత్తు, (౧౩) అవతారకార్యానన్దరమ్ పత్తైయనాగపర్యజ్జుత్తిరేళాయ్, ఉఱుజ్జువానోప్పేరే, సర్వలోకముమ్,
(౧౪) స్వప్రాప్తియాకిఱనన్దైయిరే, ఒతుజ్జుమ్మడి, ఉపాయచిన్దైయై, (౨౧) పణ్ణమవక్, విరుమ్బుత, ఉడమ్బుల్, (౨౪) ఎన్నప్రయో
జనముమ్మ? (౨౫) యోకు - ఉపాయమ్.

౯.

అర్థము. — వస్త్రముచేత కొఱత లేక (3) మార్దవము కల విస్తీర్ణములైన (౬) పిరుదులుకలదియు భోగయోగ్యముగు
శ్రీత్వముకలదియునగు (ఉపకు) (౯) తండ్రియనియెడి ప్రసిద్ధికలవాడును గొప్పపరాక్రమవంతుడును నైన (౧౨) బాణాసురునియొక్క
భుజములను ఛేదించి (౧౩) శేషశయనమునందు నిద్రించువానివలె సర్వలోకములును (౧౪) (స్వప్రాప్తియనియెడి) కుభమునందు వర్తించునట్లు
ఉపాయమును (౨౧) ఆలోచించువాడు ఆదరింపని శరీరముచే (౨౫) ఏమిప్రయోజనముకలదు? (౨౫)

౯.

ఈ. — ఒన్దతామ్బట్టు. ఆశ్రితవిరోధియానవాణనై యభ్యయచ్చెయ్తు, సర్వరుముజ్జీవిక్కుమ్ వభ్యయెన్ణు
మవక్ విరుమ్బుతపుడమ్బుకొణ్ణు కార్యమెన్నెన్దితాల్.

(మేకలైయల్ కుత్తైవిల్లా) “ ఉమైక్కుక్కుత్తై యుడైయ్మకియ తాయరుక్కు మోబ్బిలేకాణ ” ఎన్ను
మామ్ వజ్జిప్పరత్తునమ్మి. (మెలివుల్, ౧౨) హృదుస్వభావై యాయుళ్ళాల్. పిరిన్దుతనియిరుక్కుప్పొత్తాతవల్. (ఆక
లల్ కుల్) ఆకన్ద నితమ్మప్రదేశ తైయై యళాయరుక్కు. (పోకమకల్) భోగయోగ్యయానపెణ్బిల్లై. (పుక
త్తై తదై) ఉమైక్కు పితావానవారైప్పాట్టాలుళ్ళ పుకత్తై యుడైయవనెన్నుతల్, శౌర్యవీర్యాదికళాలుళ్ళప్రత్తైయై
యుడైయవనెన్నుతల్. (విఱల్ వాణక్) మిడుక్కైయుడైయవాణక్. ఒరుదేవతై సన్నిధియిలేయరున్దాల్ సత్త్వ
మున్దిక్తమాయరుక్కుక్కడవతాయరుక్కుమితే ఎల్లార్ కుమ్, అన్వళవిలుమ్ యుద్ధకణ్ణాతివర్ధిత్తు, “ ఎనక్కెతిరియా
యిరుప్పానొరువన్దై క్కాట్టవేణుమ్ ” ఎన్దు వేణిక్కుళ్ళుమ్మడియానపెరుమిడుక్కనానవక్. (పుయన్దుణిత్తు) “ ఇవన
అక్కై విజ్ఞానాక్ ” ఎన్దుకరత్తైక్కట్టిత్తువిట్టా. తలైయైయళున్దువై క్కువేణ్ణుజ్జులైయన్దాయరుక్కుచ్చెయ్ తేయు
మ్, “ ఉడైపిత్తపీనైయాకవొణ్ణాతు ” ఎన్దుఉయిరైనిఱుత్తివైత్తుక్కుత్తైతానాయ్, ౧౨.

జీ-అ. — ఒన్దతామ్బట్టు (మేకలైయలిత్యాది), “ విఱల్ వాణక్ పుయన్దుణిత్తు, యోకణ్ణవాక్ కవరాత ” ఎన్దిఱపదజ్జుక్కటాక్షిత
వతారికై (ఆశ్రితేత్యాది).

అల్లతార్ నన్దైకళో, ఇవలై - “ మేకలైయల్ కుత్తైవిల్లా ” ఎన్దిఱతెన్నెన్దు (ఉమైక్కిత్యాది). “ మెలివుల్, ౧౨ ” ఎన్దుకుక్కుశబ్దా
ర్థమ్ (హృదుస్వభావైయైత్యాది). తాత్పర్యార్థమ్ (పిరిన్దిత్యాది). ఆక, పదత్రయత్తాలుమ్ - ఒప్పనైయ్మకాలుమ్, అత్తగుణత్తాలుమ్,
పదవత్తాలుమ్ కుత్తైవల్ వలెన్దై. వారైప్పాట్టాల్ - తాకికరుడైయవననత్తాల్. మిడుక్కిక్ క్కాన్దాభూమి (ఒరుదేవతైయైత్యాది). రసోక్తి
(ఇవనిత్యాది). అఱు - అత్తన్దమ్. కైవిజ్జుకై - కైకనైబహువాకపుడైయనాకైయుమ్, ఉద్దేశనాకైయుమ్. సంహరియామల్ పుయన్దుణి
ప్పానెన్నెన్దు (శలైయైయైత్యాది).

౨౯౬ తిరువాయ్ మొక్కి. — ౪. ప. ౮. తి. ౧. వ. తాళమ్. ౧౦-పా-ఉడమ్మినాల్ వ్యాఖ్యానం.

ఈ. — (నాకమిత్తాది) బాణనుడైయ భుజవన తైత్తుణ్డెత్తిపిన్నాయిన్ భోగ త్తిల్ పారున్దిన్ ముత్తుయిల్వాన్ పిల్ " ఎన్నాన్? , అజ్జన్న్ వేన్నిల్ (ఉలకల్లామ్ నన్దొడుజ్జయోకణై వా) " ఇన్నముమ్ బాణన్బిల్వా రెతిరిట్టారుణ్డాకి లవర్ కళై యుమ్ నిరసిత్తు తాకికర్ నమ్మైయే పన్ శ్రిక్కరై మరమ్ శేరుమ్ విరకేతో " ఎన్దుత్తైయే శిన్దిత్తు కొణ్డయోగనిన్ద్రైపణ్ణానిన్ముమ్. (కవరాత) ఇప్పడియెల్లార్ పక్కలిలుమ్ పణ్ణమ్ పరివై అవనెన్పక్కలి లేపణ్ణాతే యిరుక్క, నా నెన్నుడమ్మైక్కట్టికొణ్డకిడక్కవో? . అవనుక్కాక క్కణ్డపుడమ్బాయిన్ శ్రీవళతు. అవనుక్కుడలాక వితే యివళ తానిత్తైవిరుమ్మువతు. అవన్తా తన్నుడమ్బు ౧ " భక్తానామ్ " ఎన్దిరుక్కుమాప్పోలే, శేషిక్కాక క్కణ్డపుడమ్బాయిన్ శ్రీతు.

౯.

జీ. ఆ. — "పుయన్డెత్తు-నాకమిత్తై" ఎన్దపదచ్చేర్ త్తిక్కుభావమ్ (బాణనుడైయవిత్తాది). తుణిత్త-ఖణ్డిత్త. భోగ త్తిలిత్తాదివాక్యమ్-చాటు. భోగమ్ - సర్పత్తిడలుమ్, భోగముమ్. అజ్జన్న్ వేన్న్తు - నిన్ద్రైపణ్ణవిలైయోవెన్దపడి. నన్దొడుజ్జ - నన్దాకవాశ్రయిక్కుమ్బుడి-కరైమరమ్ శేరుమ్-కరైయిలేమరమ్ శేరుమ్. మరమ్-మరక్కలమ్, ఓడమ్మై పడి. ఇత్తాల్ - "ఉజ్జివిక్కుమ్ విరకేతో" ఎన్దుకరున్తు. "యోకణైవా" ఎన్దుతోడే "కవరాతపుడమ్మినాల్" ఎన్దుత్తుక్కుసజ్జతి (ఇప్పడియత్తాది). పరివు-న్నేహమ్. కట్టికొణ్డు - పేణిక్కుణ్డు. తన్నుడమ్బుతనక్కుప్పేణవేణ్డావోవెన్న (అవనుక్కాకవిత్తాది). ౨ "విచిత్రాదేహసంపత్తి" ఇత్తాదిప్పడియే - ఎల్లారుడైయపుడమ్బుమ్ తదర్థమాకస్య వ్యమాయిరుక్కుచ్చైయే తేయుమ్ అవర్ కళై ధరిత్తిరున్దవోపాతి ఇవళుక్కుమ్ ధరిత్తిరుక్కువాణ్ణాతోవెన్న (అవనుక్కుడలాకవిత్తాది). ఇవళ తానెన్దతు - అల్లాతారైప్పోలే యతిమాతిరుక్కుయన్ది కే, "తదర్థమాకస్యవ్యమ్" ఎన్దుతియుమివళ తానెన్దపడి. (అవనుక్కుడలాక) తదర్థతయా, తచ్చరీరతయాచవెన్దపడి. "అవనుక్కుశరీరతయా శేషమ్" ఎన్దుతిక్కున్దభావార్థమ్. తన్నుడమ్మై "అవనతు" ఎన్దిరుక్కుమెన్ను మత్తైద్రున్దత్తైకాట్టుకొర (అవన్తానిత్తాది). క్రమేణాన్వయః.

౯.

తాత్పర్యము. — ఆశ్రితవిరోధియగు బాణాసురుని నిరసించి సకలచేతనును నుజ్జీవించుటకు నుపాయమును నాలోచించుభగవంతుడు అదరింపని నాశరీరముచే నాకేమిప్రయోజనముకలదు?

౯.

మూ. — ఉడమ్మినాల్కుత్తై విల్లావుయిర్ పిరిన్దమలై త్తుణ్డుమ్ | కిడన్దనపోల్ ముణిపలవావళురర్ కున్ద్రాన్దుణిత్తుకన్ద |

తడమ్బునల శడైముడియన్ద నియొరుకూటమర్ న్దుత్తైయుమ్ముడమ్బుడై యాక వరాతపుయిరినాల్కుత్తైవిలమే ||

ఆ. — (ఉడమ్మినాల్) సుదర్శనశక్తికృతకాలసేమిప్రభృత్యసురనికరనాయ, ఆశ్రితగతమాన పుత్కర్షనికర్షమ్బురారే యెల్లారోడు మొక్క సంశ్లేషిక్కుమ్ స్వభావనాయున్ద వెమ్మెరుమానుడైయ సౌన్దర్యసౌఖ్యాదిగుణజ్జళాలుమ్, అతిరైవారిమానుషమాన దివ్యచేష్టితజ్జళాలు మెన్నోడేకలన్దకలవియాలు ముపస్కృతమాకాత వెన్నుడైయనాత్తావుమ్వేణ్డా, ఇతుమడిన్దపోకవమైయుమ్మెన్దితాల్. ౧౦.

అన్య. — ఉడమ్మినాల్ కుత్తైవిల్లా అశురర్ కుళామ్ (౩) ఉయిర్ పిరిన్ద మలైత్తుణ్డుమ్ కిడన్దనపోల్ (౬) పలతుణియా తుణిత్తు ఉకన్ద (౯) తడమ్బునల శడైముడియన్ద తనియమర్ న్దు (౧౨) ఒరుకూటు ఉత్తైయుమ్ ఉడమ్బు (౧౩) ఉడైయాక కవరాత ఉయిరినాల్ (౧౪) కుత్తైవిలమ్. (౧౯)

పన్న. — అనన్దరమ్, అశేషవిరోధివర్తకనానసర్వేశ్వరక్ విరుమ్మత అత్తావాలెన్దప్రయోజనముజ్జేన్దితాల్.

శరీరపోషణత్తారే, మహాకాయరాన, అసురసమాహజ్జలై, (౩) ఇన్ద్రచ్చిన్నమాయనిమ్మిణమాన, పర్వతఖణ్డజ్జల్, కిడన్దనపోలే, (౬) నానాఖణ్డమామ్బుడి, తుణిత్తు, అత్తారే "జగద్విరోధికట్టిన్దతు" ఎన్దుకక్కుమననాయ, (౯) అతివిస్తీర్ణజలై యనగజ్జయెధరిక్కిట,

[2౫] తిరువాయ్ మొక్కి.—౪-ప. ౮-తి-వతాళుమ్. ౧౦-పా-ఉడప్పినాల్ వ్యాఖ్యానజ్ఞు. ౨౯౭

జటామకుట తైయుడైయవనాకైయా లే అతిశయితశక్తికనాక అభిమానిత్రియక్కిఱుద్రుడ, తనక్కపాశ్రయమాకప్పన్ దే, (౧౨) ఒరుపార్వ్వి
త్తిలే, నిత్యవాసమ్మణ్ణుమ్మడియాన, తిరుమేనియై, (౧౩) ఉడైయవణ్, విరుమ్బుత, ఆత్తావార్, (౧౪) ఒరుప్రయోజనముడైయోమల్లామ్.
(౧౫) ౧ “నచాత్తానమ్” ఎన్దిఱకణక్కిలే అవణ్విరుమ్బుత ఆత్తియజ్ఞుళోపాతి ఆత్తావైయుమ్ వేడేసెన్ద పడి. ౧౦.

అర్థము.—శరీరములచేఁ బూర్ణులగు అసురసమాహములను (౩) (ఇంద్రునిచేఁడేదింపఁజేడి) మరణముజెందిన పర్వతభిన్నములు పడియు
న్నట్లు (౬) పలువిధములుగఁబండములగునట్లు ఛేదించి సంతసించినవాఁడును (౭) విస్తీర్ణజలముకల (గంగనధరించుచున్న) జటతోఁగూడినశిరస్సు
కలరుద్రుఁడుప్రత్యేకముగనమరి (౧౨) ఒకపార్వ్యమునందు నిత్యవాసముచేయఁదగిన శరీరము (౧౩) కలవాఁడునునగుభగవంతుఁడు ఆదరిం
పని ఆత్తచే (౧౪) నాకెట్టిప్రయోజనమునులేదు. (౧౫)

ఈ.—పత్తామ్బట్టు. ముతతామ్బట్టిత్తోన్న శీలగుణ తైయుమ్ విరోధినిరసన తైయుమ్ శొల్లి, అవణ్ విరు
మ్బుతన తైయాలెన్న కార్య ముణ్ణై స్తుఘక్రమత్తోడే శేరపుపసంహరిక్కితాళే. (ఉడప్పినాల్కుత్తై విల్లావుయిర్
పిరిన్దమలై త్తుణ్ణజ్జేదన్దనపోల్ తుణిపలవావశురర్కుథాన్దుణిత్తు) ఎన్దత్తాల్ - “నీతాకుమ్బడియాకనిరుమిత్తున్నదై
తొట్టు” ఎన్దత్తైవొచ్చులుకిఱు. (తడమ్బునలశడై ముడియన్ తనియొరు కూఱమర్ న్దుతైయు ముడమ్బుడైయాన్)
ఎన్దత్తాల్ - “కూతాళుమ్ తనియుడమ్బున్” ఎన్దత్తైవొచ్చులుకిఱు.

ఉడప్పినాల్కుత్తై విల్లా - అశురర్కుథామానిత్తు, ఉయిరి లేయానిత్తు కుత్తైయుణ్ణాకిలుళ్ళు. ఉయి
రై తైయత్తుడమ్బై వళర్ తిరున్దవర్కళే నిత్యసంసారికళాన్దుప్పొమ్ త్తనైయితే. (ఉయిరిత్యాది) సప్రాణనాయ్
కొణ్ణుసఞ్చిరిక్కిఱుపర్వతజ్జలిన్దన్దన్దై కైయిల్ వజ్ఞాయుధత్తాలే పలకూతామ్బడి తుణియుణ్ణుకిడన్దాప్పోలే యసుర
వర్గత్తైప్పలకూతామ్బడి తుణిత్తుకన్దానానిత్తు. ఉయిర్ పిరిన్ద మలై త్తుణ్ణజ్జేదన్దనపోల్ - ఉడప్పినాల్కుత్తైవిల్లా -
అశురర్కుథామ్ - తుణిపలవా - తుణిత్తుకన్ద. ౨ “దేవానాందానవానాన్చుసామాన్యమ్” ఎన్దిఱప్రాప్తియె
ల్లార్ పక్కలిలుముణ్ణాయరుక్క, “ఇవర్కళాశ్రిత విరోధికళే” ఎన్నుమా కారత్తాలే యివర్కళై నిరసిత్తి, “ఆశ్రిత
విరోధికళై యఱప్పెన్దోమితే” ఎన్దత్తాలేయుకన్దానానిత్తు.

(తడమ్బునలవిత్యాది) తిరుమేనియిలేయిడన్దోడుక్కచ్చెయ్లే, ఇతుతన్దై గుణమాకవుపపాదిక్కుమ్బడి
యానిత్తు అవర్కళుడైయదుర్తానమ్. అభిమానశూన్యరణైయక్కడవవుడమ్బిలే యానిత్తు అభిమానిక

జీ-అ.—పత్తామ్బట్టు (ఉడప్పినాల్త్యాది). ముతతామ్బట్టిత్తోన్న శీల తైయుమ్ విరోధినిరసన తైయుమ్ ఇక్లేవ్యక్తిమమాక కా
ట్టుకితార్ (ఉడప్పినాల్త్యాది).

ఇవ్వశేషణమెత్తోడే యన్వయిక్కిఱుతెన్న (ఉడప్పినాల్త్యాది). దేహపోషణ త్తిరేయొరుసజ్కోచమిన్దిక్కి యరుక్కిఱువసురసమా
హమెన్దపడి. “ఉడప్పినాల్కుత్తైవిల్లా” ఎన్దత్తుక్కువ్యతిరేక త్తిరేతాత్పర్వమ్ (ఉయిరిలేయిత్త్యాది). ఉపపాదనమ్ (ఉయిరైయిత్త్యాది).
ఉయిరై తైయత్తు - ౩ “యోఽన్యథాసన్దమ్” ౪ “అసన్నేవసభవతి” ఇత్యాదిప్పడియే అసత్ప్రాయమాక్కియెన్దపడి. శబ్దార్థమ్ (సప్రా
ణనాయిత్యాది). తుణి - తుణ్ణమ్. అర్థానుగుణమాక వన్వయిక్కితార్ (ఉయిరిత్త్యాది). హింసిత్తుకక్కలామెన్న (దేవానామిత్త్యాది).

సర్వాపాశ్రయమానతిరుమేనియిలే రుద్రనుక్కిడన్దోడుత్తాలితు శీలమాక వేణుమెన్న (తిరుమేనియిలేయిత్త్యాది). “ఇతుతన్దై గుణ

అ-అ-వి.—పరత్వభిమయోగ్యనాయ్కొణ్ణిరుక్కిఱువణ్ తన్దిరుమేనియైపాశ్రయమాకవుడైయనాయరుక్కై - పరత్వోపపాద
కమాయరున్దతేయెన్న (తిరుమేనియిత్త్యాది). ఆకిలుమవనుడైయదురభిమానత్తాలే యననుక్కిడన్దోడుత్తతు సాశీల్యమాయ్దైన్దపడి. ఇగ్గుణమ్
శొల్లుకైయి తే ప్రకరణోచితమ్.—

౧౦.

౧౯౮ తిరువాయ్ మొట్టి.—౪.ప. ౮-తి. ఏతాభమ్. ౧౧-పా-ఉయిరినాల్ వ్యాఖ్యానం.

ఈ.-భక్తుమిడణ్ణొడుక్కిటతు. మిక్కనీర్ వెళ్ళుటైయుడై త్రానగజైయైత్తజటైయిలేకదేశత్తిలే ధరిక్కెయాలే వందభిమానత్తైయుడై యరుద్రనానవ్, పిరాట్టితిరుమారై వప్పన్ శ్రీ, “ఇన్విడమెన్నిరుప్పిడమ్” ఎన్దభిమాని తిరుక్కుమాప్పోలే, ఒరుపార్వత్తైప్పన్ శ్రీ “ఇన్విడమెన్నిరుప్పిడమ్” ఎన్దభిమానిక్కుమ్బడి అవనుక్కిడణ్ణొడుక్కిటతుక్కొణ్ణిరుక్కిట తిరుమేనిడైయుడైయవ్. (కవరాతవిత్తాది) ఇప్పడిపాతువాసపుడమ్మపడైత్తవ్ ఆశైప్పట్టవెనక్కుతవానాకిల్, ఇవాత్త వస్తువైక్కొణ్ణెన్న కార్యముడైన్దితాల్. ఇతుక్కుమున్బెల్లామ్-దేహత్తైయుమ్ దేహనుబద్ధిప దార్భజత్తైయుమితే, “వేణ్డా” ఎన్దతు, అవై తాననిత్యమాయరుక్కెయాలే తన్నడైయేకట్టియుమత్తై, “వేణ్డా” ఎన్దతాయురుక్కుమితే; అతుక్కాక నిత్యమాన వాత్తవస్తువైయుమ్ “వేణ్డా” ఎన్దితాల్. ఇత్తై “వేణ్డా” ఎన్దిటతుక్కడియెన్నెన్నిల్; ఇతుక్కిడక్కుమాకిల్, ఇన్నముమొరుజన్దముణ్డాయ్ ప్పట్టైయవైయుమెల్లామ్ వన్దతోన్ శ్రీములైయెట్టున్దనోపుపడుకై క్కుడలాయరుక్కుమితే, ఇనిత్తాననన్దయనిత్యేచ్చెయాలేయితే యితినుడైయనిత్యత్వముమ్, అవనుక్కిచ్చెయిల్లాతపోతు పిన్నైయితు తాన్దొణ్ణు కార్యమిల్లైయితే. ౧౦.

శీ-ఆ.-చూకపుపపాదిక్కుమ్బడియాయ్ శ్రీ అవర్కళోదుర్నానమ్” ఎన్దిటతుపపాదనమ్ (అభిమానశూన్యత్వాది). శబ్దార్థమ్ (మిక్కవిత్తాది). “ఒరుమాటు - తని - అమర్ న్దైయుముడమ్మడైయవ్” ఎన్దన్దయిత్తు ఇతుక్కుభావమ్ (పిరాట్టియిత్తాది). కీర్తవిట్టవన్ శ్రీ ప్పన్ శ్రీ ఆత్మ వస్తువుక్కేన్ శ్రీమేతెన్న (ఇతుక్కుమున్బిత్తాది). ఆత్మవస్తువై “వేణ్డా” ఎన్దాల్ - అవ్ విరుమ్బుతతు వేణ్డా వెన్దిటతు ప్పట్టైయ్ శ్రీమేన్ను మళవేయల్, తనక్కువిరహతాపమ్ వారామైక్కుటుప్పాయరుక్కుమెన్నుమత్తై శక్కొపరిహరముఖేన వరుళిచ్చెయ్ కితార్ (ఇత్తైవేణ్డావిత్తాది). పట్టైయవైయుమ్ - భగవత్స్వరూపరూపగుణాద్యనుభవజ్ఞో. ములైయెట్టున్దెత్తుక్కు - భక్తియన్డాయెన్ద స్వాపదేశమ్. నిత్యమానవాత్మవస్తు “వేణ్డా” ఎన్దాల్ పోమోవెన్న (ఇనిత్తానిత్తాది). తా “ఇతువేణ్డే” ఎన్న వే అవనుమప్పడియే సజ్జత్పిక్కుమెన్దకరుత్తు. క్రమేణాన్దయః. ౧౦.

తాత్పర్యము.-ఇంద్రునిచే తొక్కులుచేదింపఁ పడిన పర్వతములవలె గొప్పశరీరములుకల అసురులనుఖండించిపడఁగొట్టినవిరోధి నిరసనముచే సంతసించినవాఁడును రుద్రుడమరివసించుచున్న దివ్యమంగళవిగ్రహముకలవాఁడునైన భగవంతుఁడాదరింపనినాయాత్మచే నాకెట్టిప్రయోజనమునురేడు. ౧౦.

మూ.-ఉయిరినాల్కుత్తై విల్లాపుల కేట్ తన్నుళ్ళొడుక్కి. తయిర్ వెణ్డైయుణ్డానై తడణ్ణురుకూర్ చ్చడకోపమ్. శెయిరిల్ శొల్లిశై మాలై యాయరత్తుళిప్పత్తాల్. వయిరజ్జేర్ పిఱప్ప అటువై కున్దనణువరే|| ఆత్మార్ తిరువడికళే శరణమ్. ౧౧||

ఆ.- (ఉయిరినాల్) దేవాదిస్థావరాన్ద సకలభూతజాతపరిపూర్ణసర్వలోకపాలకనాయరున్దవైత్తు మనుష్యాదిరూపేణావతీర్ణనాయ్ శొణ్ణు ఆశ్రితసులభనాయరున్ద వెమ్మెరుమానైచ్చొన్న నిరవద్యమాన విత్తిరువాయ్ మొట్టివల్లార్, నిరస్తనమస్తప్రతిబద్ధకరాయ్ వైకున్దమన్ద్రావరేన్దితార్. ౧౧.

తిరుక్కురుకైప్పిరాని శొన్బిరువడికళే శరణమ్.

అన్వ.-ఉయిరినాల్ కుత్తైవిల్లా ప్పొలకు (3) తన్నుళ్ళొడుక్కి తయిర్ వెణ్డైయ్ (౬) ఉణ్డానై తడమ్ కురుకూర్ (౯) శడకోపమ్ శెయిర్ ఇర్ (౧౨) శొల్ ఇశై మాలై (౧౫) ఆయిరత్తుళ్ ఇప్పత్తాల్ వయిరమ్ శేర్ (౧౮) పిఱప్ప అటువై వైకున్దమ్ (౨౧) వణ్ణవర్. (౨౨)

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪. ప. ౮. తి. ఏతాళమ్, ౧౧-పా. ఉయిరినాల్ వ్యాఖ్యానజ్ఞాల్.

౨౯౯

పన్నీ. — అనన్తరమ్, ఇతిరువాయ్ మొట్టిక్కుళమాక, భగవచ్చేవత్వపూర్వకమాన పరమపదప్రాప్తియై యుభిచ్చెయ్ కితార్.

ఆత్మాక్కళార్, కుత్తివిల్లాత, సమస్తలోకజ్ఞయమ్, (3) సజ్జల్పన్తర్భూతమామ్మడి రక్షిక్కుమ్ పరత్వత్తైయుడైయనాయ్, రత్తైక్కదేశత్తిలే అవత్తిర్లనాయ్ ఆశ్రితరుకన్దతయిరైయుమ్, వెణ్ణైయుమ్, (౬) అముతుశెయ్త సాలభ్యత్తైయుడైయవనైప్పల్, మహావ కాళమాన, తిరునకరిక్కునిర్వాహకరాన, (౯) ఆత్మార్దుడైయ, శబ్దార్థజ్ఞిల్ కుల్ మమ్, అల్, (౧౨) శొల్లాయరుక్కిఱ, ఇశైయోడుకూడిన, సర్వభూమాయరుక్కిఱ, (౧౫) ఆయిరన్దిరువాయ్ మొట్టిక్కుళ్ళమ్, ఇప్పత్తలే, కాల్ ప్పేటుమ్మడి అనాదిసిద్ధమాన, (౧౮) సంసారసన్ధిన్దై, అటుత్తు, పరమపదత్తై, (౨౧) కిట్టప్పేటువర్కళ్. (౨౨) ఇరు - కలిపరుత్తమ్. నాలడిత్తాట్టైయమామ్. ౧౧.

వాదికేసరి ఆత్మకీయమణవాళచ్చీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అర్థము — జీవాత్మలచే బూర్ణములైన సమస్తలోకములను (3) తనయందు జేర్చి పెరుగును వెన్నను (౬) భుజించినవానిని సద్దేశించి విస్తీర్ణమైన తిరునగరికినిర్వాహకులైన (౯) ఆత్మార్దుల సాదించిన శబ్దార్థములలో ధోషములు లేని (౧౨) శబ్దరూపములును గానముతోఁగూడిన సందర్భములును నైన (౧౫) వేయిపాశురములలో నీపదిపాశురములచే చావయెక్కిన (అనాదియైన) (౧౮) సంసారసంబంధమును బోఁగొట్టుకొని పరమపదమును (౨౧) పొందుదురు. (౨౨)

౧౧.

ఈ. — నిగమత్తిల్ - ఇతిరువాయ్ మొట్టియై యభ్యసి త్తవర్కళ్, కాల్ ప్పేటిసంసారదురితమల్లు పరమపదత్తిలే పుకప్పేటువర్కళ్ళెన్దితార్.

(ఉయిరినాలిత్తాది) అసంఖ్యేయరాన వాత్మాక్కళార్ పూర్ణమాయరున్దుళ్ళ వేల్పులకత్తైయుమ్, (తన్నుల్కొడుక్కిత్తయిర్ వెణ్ణైయున్డానై) తయిరుమ్ వెణ్ణైయుమ్ కళపు కాణస్వకుటిఱపోతు, “శెరుప్పవైత్తుత్తిరు వడితోమ్మవారైప్పోలే యన్యపరత్తైక్కుడలాకవొన్ణాతు” ఎన్దు, ఎల్లాలోకజ్ఞభుక్కుమ్ వేణ్ణుమ్ సంవిధానమ్ త్తెసజ్జల్పత్తాలేశెయ్తు, పిన్దై యాయుల్లు వెణ్ణైయుముతుశెయ్తతు. (ఉలకేట్తే తన్నుల్కొడుక్కిత్తయిర్ వెణ్ణైయున్డానై) గర్భిణికళ్ వయిల్ శ్రిల్ పిల్వైక్కిడాక భోజనాదికళ్ పణ్ణుమాప్పోలే, ఉల్ విల్లుజ్జిన లోకజ్ఞభుక్కుజీవనమాకత్తయిర్ వెణ్ణైయున్డా. సర్వేశ్వరనాయరున్దువైత్తు, ఆశ్రితస్పర్శముళ్ళ ద్రవ్యత్తాలల్లుతు శెల్లాతపడి యిరుక్కుమవనాయుల్లు; ౧. “సర్వస్యజగతః పాతావత్సపాతాబభూవతుః” ఎన్నుమాప్పోలే. (తడజ్జురుకూర్ చ్చడకో ప్). ౨. “బృన్దంబృన్దమయోధ్యాయామ్” ఎన్నిఱపడియే - “పెరుమాభుడైయ తిరువభిషేక మద్దళమపెళాత్సవత్తైక్కాణవేణుమ్” ఎన్దునాడడైయ త్తిరణ్ణుకిడన్దాప్పోలే, ఇవర్ “ఆత్మాత్తియజ్ఞళ్ వేణ్డా” ఎన్దుకట్టిత్తిరుక్కిఱవిరువైక్కాణ్డైక్కాక త్తిరణ్ణ శ్రీవైష్ణవజనత్తుక్కడైయ విడమోర్బుమ్మడియాన పరవైయుడైత్తాన తిరునకరిక్కు.

జీ. అ. — నిగమమ్ (ఉయిరినాలిత్తాది). నాలామ్మద తైక్కటాక్షి త్తవతారికై. కాల్ ప్పు - వయిరమ్.

“ఉయిర్” ఎన్నిఱవేకవచనమ్ - జాత్యభిప్రాయమెన్దితార్ (అసంఖ్యేయరానవిత్తాది). తన్నుళ్ - త్తెసజ్జల్పత్తిలే. పార్యాపర్యత్తుక్కుభావమ్ (తయిరుమిత్తాది). “తన్నుళ్” ఎన్దుతుక్కు - త్తెసజ్జల్పత్తిలెన్దర్థమయిచ్చెయ్తు, తన్దిరువయిల్ శ్రిలేయెన్ద్రత్తాన్తరమ్ (గర్భిణికళిత్తాది). తృతీయతాత్పర్యమ్ (సర్వేశ్వరనాయత్తాది). యద్వా, అర్థద్వయఫలితమతల్. ఇత్తాల్ - పరత్వసాలభ్యజ్ఞిరణ్ణుమ్ శొల్లిల్లు. పరనాయవైత్తు సులభనానతుక్కుప్రమాణమ్ (సర్వస్యేత్తాది). “కాలేనగచ్ఛతాతాతుసప్తవర్షామహావ్రజే । సర్వస్యజగతః పాతావత్సపాతాబభూవతుః” ఇతిపంచమేఽంశే. పత్తుప్పాట్టర్థత్తుక్కుమమగుణమాక “తడమ్” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (బృన్దంబృన్దమిత్తాది). “బృన్దంబృన్దమయోధ్యాయాం రాజమార్గాస్సు సుతః । బభూవురభిసమ్పాధాః కుతూహలజనైర్వృతాః” ఇత్యయోధ్యాకాండే. కుల్ మమ్ తేన్ను.

ఈ. నిర్వాహక రానవాత్వార్. (శెయిరిల్ శొల్లిలై మాలై) శెయి రెన్దు-కున్ దమ్. ఇల్లెన్దు-ఇల్లామై. కున్ దమిన్ది కేయి. రుక్క. అతావతు. “ఆత్తాత్తి యగ్గళ వేణ్డా” ఎన్దు వా రైయిల్ పురై యల్ శిరుక్కై. (వయిరజ్జేర్ పిఱప్ప టుత్తు) ఇవర్ “వేణ్డా” ఎన్దు కట్టితాలుమ్ విడాత పడికాత్ ప్పేటిక్కిడక్కిజ సం సారత్తైక్కిట్టిత్తు. (వై కున్దమ్ న్దు వరే) ఓరుడమ్మాయ్, “ఇతు తానుమ్ వేణ్డా” ఎన్దు కట్టిక్కుమ్మడియాన వివ్వుడమ్మైట్టు, ౧. “సవక ధాభ వతి త్రి ధా భ వతి” ఎన్ది పడియే-అవను డైయ సబ్బల్పాధీనమాక పుమ్ అతడియాన తక్ సబ్బల్పాధీనమాక పుమ్ సేక శరీర పరిగ్రహమ్బుణ్ణియడిమై శెయ్య లామ్ దేశ త్రి లేపోయ్ ప్పక పె్పెలువర్. పలపడియాలు మడిమై శెయ్య పె్పెలువర్, “అవక్ విరుమ్మిన పడియితు” ఎన్దు టి యా శేయి తేయివర్ తామ్ “వేణ్డా” ఎన్ది పడు.

౧౧.

వడక్కు త్తిరువీలిప్పిల్లై తిరువడిక శే శరణమ్.

జీ.అ.— (అతావతిత్యాది). పురై - మిథై. “వయిరమ్ శేర్” ఎన్దు తుక్కువాసనై (ఇవర్ వేణ్డా పె్పె త్యాది). “పిఱప్ప” ఎన్దు తుక్కు - సంసార మెన్దు కీర్తయరులిచ్చెయ్ తు. (ఉడమ్మై విట్టు) ఎన్దు రాస్తరమ్. చాటు (పలపడియాలి త్యాది). పడి - శరీరముమ్, ప్రకారముమ్. ఇవర్ తిరువేనియై త్యముక్తర్ తిరువేనియై పోలే అవక్ విరుమ్మిన పడియి త్యాది). ప్రమేణాన్వయః.

౧౧.

జీయర్ తిరువడిక శే శరణమ్.

ప్ర.తి.— (నిగమమ్) (ఉయిరినాలి త్యాది) (తయిర్ వెణ్ణెయ్ మై నై) పచ్చమే ౭౦ శే [౬], “కవ్విచ్చిన్దు న్దు వనోన్యన్దు క్కీడమా నాత ధా పరై. గోపపుత్తై స్సమం వత్సాన్ శ్చరయన్ దై విచేరతుః || ౩౪౪ || కాలేన గచ్ఛతా తా తు సప్తవర్షా మహావ్రతే । సర్వస్య జగతః పాలావ త్పపాతా బ భూవతుః || ౩౪౫ ||” — (తడజ్జురుకుర్) ఆయోధ్యా కాండే పచ్చమే, “సరాజభవన ప్రఖ్యాత స్తాద్రామనివేశనాత్ । నిస్సృత్య దదృశే మార్గం వసిష్ఠో జనసంవృతమ్ || ౧౫ || బృహద్రథే నమో ధ్యాయాం రాజమార్గా సమస్తతః । బభూవురభిసంబాధాః కుతూహలజనైర్వృతాః || ౧౬ ||” — (నల్లవరే) ఛాన్దోగ్య భూషవిద్యా యామ్ [౭], “తదేపి శ్లోకః । న పశ్యో మృత్యుం పశ్యతి సరోగం నో తదుఃఖతామ్ । సర్వం హ పశ్యః పశ్యతి సర్వమాప్నోతి సర్వత ఇతి । సవక ధాభవతి త్రి ధా భవతి పచ్చధా । సప్తధాన పధా వై వపున శ్చైకాదశ స్సృతః । శతంచ దశ చైకశ్చ సహస్రాణి చ వింశతిః.

౧౧.

మ ణ వా శ మా ము ని క శ్ తి రు వ డి క శే శ ర ణ మ్.

తాత్పర్యము.— ప్రళయ కాలమునందు సకల లోకములను దనయుదరమునందుంచి రక్షించిన పరమేశ్వర కరుణి విషయముగ నాత్మార్థ పాదించిన సర్వలక్షణ సంపన్నములగు వేయి పాశురములలో నీపది పాశురములను సాభిప్రాయముగ నభ్యసించువారు ఆనాది సిద్ధమైన సంసార సంబంధమును బోగొట్టుకొని పరమపదమును బొందుదురు.

౧౧.

ద్రమిడోపనిషత్సజ్జతియి లి త్తిరువాయ్ మొఱ్ఱి కాన్దోకమ్.

(ఏతాళుమ్) ఏవంరుదన్న పితారారిలబ్ధ కామస్వోపేక్ష జైక పరతామ వధార్య శౌరేః ।

తచ్ఛేష తాదిరహితే సకలే స్వకీయే స్వస్తిన్న పిన్దురిత నిస్పృహ తోఽష్టమే భూత్.

౩౮.

వాది కేసరి ఆత్మకియమణ వాళచ్చియర్ తిరువడిక శే శరణమ్.

అర్థము.— ఏవమ్ - ఈ ప్రకారము, రుదక్ అపి - శోకించుచున్న వారైనను, శరారిః - శశకోపముని, అలబ్ధ కామః సక్ - పొందబడని లోకకలవారగుచు, శౌరేః - కృష్ణునికి, స్వోపేక్ష జైక పరతామ్ - తనను ఉపేక్షించుటయందు ముఖ్యముగ నాసక్తుడగుటను, అవధార్య-నిశ్చయించి, తచ్ఛేష తాదిరహితే - అభగవచ్ఛేష త్యాదులు లేని, సకలే - సమస్తములగు, స్వకీయే - ఆత్మ సంబంధులయందును, స్వస్తిక్ అపి-ఆత్మ యందును, పిన్దురిత నిస్పృహతః-స్ఫురింప యుపేక్షకలవారుగ, అష్టమే-ఎనిమిదవ (తిరువాయ్ మొఱ్ఱియందు), అభూత్-అయిరి. ౩౮.

౧॥ ఛాం. ఉ-భూమ-వి-౨౬.

[౭౬]

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౫-తి-ఏతా భుమ్. వ్యాఖ్యానజ్ఞా.

300

తాత్పర్యము. — చూచినవారందఱును నీరుగాఁగదుగునట్లు ఆహ్వాన్లుశోకించుచున్నను తమయభీష్టమగు బాహ్యనుభవమును నొందని వారై, తమకిష్టములభింపకపోవుటకుఁగారణము-భగవదుపేక్షయేయని నిశ్చయించి, ఇట్లు శ్రియఃపతి యపేక్షింపనియాత్మీయములగు- సౌందర్యము మనస్సు స్త్రీత్వము లావణ్యము జ్ఞానము సముదాయశోభ వలయములు మొదలగాభరణములు శరీరము వీటియందును సాత్త్వయందును నీయెనిమిదవ తిరువాయ్ మొట్టియందు నిస్సృహులైరి.

౩౫.

ద్ర-తా. — (ఏతా భుమి తైయోనుమ్) సౌందర్యాదౌస్వకీయేహృదిచఖనిక రేపూర్ణతాయాఞ్చకాన్తా సమ్యగ్జ్ఞానేప్రకాశేవలయరశనయోర్వర్ణసిస్వస్వరూపే ।
స్వాద్విష్టోర్యద్యుపేక్షా తదిదమఖిల మున్ములనీయ న్తదీయై రిత్తూచేకారిసూను స్తదుపరికథయం స్తంశివాద్యాశ్రితాజ్ఞమ్. ౪౩

అర్థము. — స్వకీయే - తనదైన, సౌందర్యాదౌ - సౌందర్యము మొదలగువాటియందును, హృది - మనస్సునందును, ఖనికరేచ-ఇంద్రియములసమూహమునందును, పూర్ణతాయామచ - (స్త్రీత్వముయొక్క) పూర్తియందును, కాన్తా - దేహకాంతియందును, సమ్యగ్జ్ఞానే - మంచిజ్ఞానమునందును, ప్రకాశే - సముదాయశోభయందును, వలయరశనయోః - కంకణములయందును వస్త్రమునందును, వర్ణసి - శరీరమునందును, స్వస్వరూపే - ఆత్మస్వరూపమునందును, విష్టోః - విష్టువుకు, ఉపేక్షా - అనాదరము, స్వాద్విష్ట - ఉన్నచో, తత్ - అప్పుడు, ఇదమ్ - ఈ, అఖిలమ్ - సమస్తము, తదీయైః - ఆభగవత్సంబంధులగు (భాగవతులచే), ఉన్ములనీయమ్ - పోఁగొట్టఁదగినది, ఇతి - అని, శివాద్యాశ్రితాజ్ఞమ్ - శివుఁడు మొదలగువారిచే నాశ్రయింపఁబడిన శరీరముకలవానినిగా, తమ్ - ఆభగవంతుని, కథయత్ - సాదింపుచున్న, కారిసూనుః - కారిపుత్రులైనయాహ్వాన్లు, తదుపరి - “శీలమిల్లా” అనెడి తిరువాయ్ మొట్టికి వైతిరువాయ్ మొట్టియందు, ఉచే - సాదించిరి.

౪౩.

వ్యా. — (సౌందర్యాదౌస్వకీయే) మాతాశక్త కవరాతమణిమామైకుతైవిలమే - సౌందర్యసౌకుమార్యజ్ఞానిలమ్; (హృదిచఖనికరే) మణిమాయత్ కవరాతమడనెజ్జాల్కుతైవిలమే - మనస్సుముతలానకరణజ్ఞానిలమ్; (పూర్ణతాయాఞ్చ) నెడుమాయత్ కవరాతనితైవినాల్కుతైవిలమే - అడక్కత్తిలమ్; (కాన్తా) శత్రుయినాల్ కవరాతతలిర్నిజత్రాల్కుతైవిలమే - దేహకాన్తియిలమ్; (సమ్యగ్జ్ఞానే) అభిమిక్కాత్ కవరాతవతివినాల్ కుతైవిలమే - నల్లజ్ఞానత్తిలమ్; (ప్రకాశే) కిఱియమ్మాత్ కవరాత కిళిరియియిల్కుతైవిలమే - సముదాయశోభయిలమ్; (వలయరశనయోః) వళిరియియిల్కుతైవిలమే, విరిపుకత్తాత్ కవరాత మేకలైయిల్కుతైవిలమే - వల్లకలియిలమ్, రశనైయిలమ్; (వర్ణసి) యొకజైవాత్ కవరాతవుడప్పినాల్కుతైవిలమే - శరీరత్తిలమ్; (స్వస్వరూపే) ఉడమ్మడైయాత్ కవరాతవుయిరినాల్కుతైవిలమే-ఆత్మస్వరూపత్తిమ్; ఇవైకళిరే; బ్రహ్మరుద్రకళుక్కుఱ్ఱాడత్తన్దిరుమేనియిరేయిడన్దొడుత్తగుణవానాన వెమ్మెరుమానుక్కుపేత్తైయుజ్జాయవత్ విరుమ్మనాకిలిత్తనైయుమ్, ౧ “నదేహన్నప్రాణాన్” ఇతిన్యాయేనభగవద్భక్తకళారేపరిత్యాజ్యమెట్లు *ఏతా భుమి తైయోనిరేయాహ్వాన్లురదుళిచ్చెయ్తార్నితార్.

౪౩

వేదాన్తాచార్య ర్ తిరు వ డి క శే శ ర ణ మ్.

తాత్పర్యము. — ఆత్మీయములగు, (౧) సౌందర్య సౌకుమార్యములయందును, (౨) మనస్సు మొదలగు కరణములయందును, (౩) అణకువయొక్క పూర్తియందును, (౪) శరీరకాన్తియందును, (౫) మంచిజ్ఞానమునందును, (౬) సముదాయశోభయందును, (౭) వలయములయందును, (౮) వస్త్రమునందును, (౯) శరీరమునందును, (౧౦) ఆత్మస్వరూపమునందును, వీటియందు, బ్రహ్మరుద్రేంద్రాలకుఁ గూడ తనశరీరమునందేక దేశమునునిచ్చిన గుణవంతుఁడగు శ్రియఃపతికి నుపేక్షకలిగి వాఁడు కోరకపోయినచో నవియన్నియు భక్తులకుఁ బరిహరింపఁదగినవియగునని యీ ఎనిమిదవతిరువాయ్ మొట్టియందాహ్వాన్లుసాదించిరి.

౪౩.

తి-నూ. — ఏఱుతిరువుడైయవీశనుకప్పక్క. | వేఱుపడిలెన్నుడైమై మిక్కవుయిర్ | తేఱుక్కాల్ |
ఎన్దనక్కమ్ వేణ్ణా వెనుమాఱున్తానై నెఱ్ఱే | నన్దమక్కుప్పేతాకనణ్ణు. 30||

అర్థము. — ఏఱుతిరువుడైయ - (వక్షస్థలమునం) దక్కిన శ్రీదేవికలవాడగు, ఈశక్ - సర్వేశ్వరునియొక్క, ఉకప్పక్క - సంహారమునకు, వేఱుపడిల్ - వేరైనచో, ఎన్నుడైమై - నాసంబంధివస్తువు, మిక్క - శ్రేష్ఠమైన, ఉయిర్ - అత్త (ఇవి) తేఱుక్కాల్ - (పరులకుఁబ్రీతివిషయములగునని) నిశ్చయింపఁబడగా, ఎన్దనక్కమ్ - నాకును, వేణ్ణా - వలదు; ఎనుమ్ - అనిసాదించుచున్న, మాఱు - అభ్యర్థయొక్క, తానై - శ్రీపాదములను, నెఱ్ఱే! - ఓ! మనసా! నన్దమక్కు - మనకు, వేతాక - ప్రాప్యములగునట్లు, నణ్ణు - ఆశ్రయింపుము. 30.

అవ. — (ఏఱుతిరువుడైయవీశక్) ఇతిల్ - ఇవాన్ దొమైక్కుతవామైయాలే యవనుక్కుఱుప్పల్లతవాత్తాత్తీయజ్ఞలిల్ తామనైయల్ దిపడియైప్పేళినపాశుర తైయరుళిచ్చెయ్ కిటార్. అతెజ్జనెనున్నిల్; కీర్త్తి ౧* శిలమిల్లాచ్చిటియనిల్ ౨* ఓలమిట్టల్లైత్తివిడత్తిలుమ్ వన్దముకట్టాట్టక్కాణామైయాలే, “పాప్తనాయ్ శిలనాయ్ విరోధినిరసనమర్థనాయరుక్కిఱు సర్వేశ్వరనిద్రశైయిల్ ముకట్టాట్టామైక్కిడియిత్తైయైవేణ్ణాతోట్టికైయిఱే, అవనుక్కువేణ్ణాతవెన్నాత్తాత్తీయజ్ఞళారనక్కొరుకార్యమిదై” ఎన్ద అవదీర్ తనైయల్ దిపడియై అన్యాపదేశాదై యరుళిచ్చెయ్ కిట * వతాళుమిత్తయోనిలర్థతై “ఏఱుతిరువుడైయవీశనుకప్పక్క” ఎన్ద తొడజ్జియరుళిచ్చెయ్ కిటార్ నై.

వ్యా. — (ఏఱుతిరువుడైయవీశక్) పిరాట్టివకాయనైయాకైయాలే 3 “నహి మేజీవితేన” ఇత్యాదియాలే - అత్తలైక్కుఱుప్పల్లతవాత్తాత్తీయజ్ఞలిల్ ననైయల్ దిపడియొన్నాళ్ళ; ఇవర్ మిథునాయనరాకైయాలే “తిరుమకళుమ్ కుతాళున్దనియుడమ్మక్” ఎన్దమ్, “మలర్ మాశురైమార్ పక్” ఎన్దమ్, “పడనాక త్తైక్కిడన్ద పరునరైవోళ్ పరమ్బురుడక్” ఎన్దమ్ - ఇప్పడిశ్రియఃపతియాయరుక్కిఱు సర్వేశ్వరనుడైయ వుకప్పక్కప్పఱియన మామైముతలనవుడైమైయోడుయిరోడువాళియఱువేణ్ణావెన్దితార్. ఏఱుతిరువుడైయవీశ నెన్ద - శ్రియఃపతిత్వతార్ వన్దసర్వేశ్వరత్వమొల్లుకిఱు. (ఏఱుతిరు) ౪ “యయావక్షస్థలంహరే” ఎన్ద - ఆరూఢశ్రీకినిఱే. ఏవంవిధనావనుడైయ. (ఉకప్పక్క వేఱుపడిల్) అతావతు - చన్దనకుసుమతామ్బూలాదికలైప్పోలే యవనుక్కివ్వవినియోగార్థ మాయరుక్కైయన్దిక్కే చార్వర్థముక్కుఱుప్పాయరుక్కుమాకిల్. అత్తైయాయల్ దు - ౫ “తవ శేవత్వవిభవాద్భూమిర్భూతమ్” ఎన్దతు. (ఎన్నుడైమై) అతావతు - “మణిమామై, మడనెణ్ణాల్, నిత్తైవినాల్, తిళిర్ నిఱత్తాల్, అఱివినాల్, కిళరొళియల్, వరివరైయల్, మేకలైయల్, ఉడమ్మినాల్” ఎన్ద - ఆత్మీయజ్ఞళాయుళ్ళవై. (మిక్కవుయిర్) ఇవదీర్ విలక్షణమాయ్ జ్ఞానానన్దస్వరూపమాయ్ భగవచ్ఛేషమాయ్, శ్రీస్తనమ్ శ్రీకాస్తభమ్మాలే యెమ్మెరుమానుక్కు భోగ్యమాయరుప్పతోన్ద. (తేఱుక్కాల్) పరప్రీతివిషయమాయరుక్కిఱు వాకారతై నన్దాకతైలియుక్కాల్. ౬ “నారణన్తక్ వాదాతమలరడిక్కిల్ వైక్కవేవకుక్కిన్ద” ఎన్దమ్, ౭ “తనక్కేయాక వెనైక్కొళ్ళుమితే” ఎన్దమ్, ౮ “ఉన్దన్దిరువుళుమిడర్ కడున్దోలుమ్” ఎన్ద మిప్పడితెలియవారాయ్ న్దలత్తలైక్కుఱుప్పాయేయరుక్కవేణుమ్; ఇప్పడియన్దిక్కే వేఱుపట్టతాకిల్ - స్వార్థతైక్కుఱుప్పాకిల్. (ఎన్దనక్కమ్ వేణ్ణా) పరతన్ద్రానానవెనక్కుత్తానుమ్ వేణ్ణా. (ఎనుమాఱున్తానై నెఱ్ఱేనన్దమక్కుప్పేతాకనణ్ణు) ఎన్దిప్పడియరుళిచ్చెయ్యు మాత్వార్ తిరువడికలై, నెఱ్ఱే! నమక్కుప్రాప్యమామ్మడియదై. నమక్కున్దిర్బద్ధళొన్దమ్ వేణ్ణా, ఆత్వార్ తిరువడికలై ప్రాప్యమెన్దప్రాపి. 3౧.

పెరియజీయర్ తిరువడిక శేషరణమ్.

తాత్పర్యము. — శ్రియఃపతిత్వముచేవచ్చిన సర్వేశ్వరత్వముకల భగవంతునికి వినియోగపడక పరులకువినియోగపడినవియనితమ ఆత్మీయములను తెలిసికొనినప్పుడు ఆత్మీయ ఇట్టియాత్మీయములు దాసునకును పలవని వాటినినువేక్షించిరి. ఇట్లు భగవద్భోగ్యములే తమకు ప్రాప్యములనియధ్యవసించియున్న వారియొక్కదివ్యపాదారవిందములను, ఓ! మనసా! మనకుఁబ్రాప్యములనితలచి యాశ్రయింపుము. 3౧.

నాలామ్బుత్తిల్ - ఎట్టాన్దిరువాయ్ మొట్టి ముద్రీర్థిరు.

అక - తిరువాయ్ మొట్టి - 3౮ — పాట్టు - ౪౨౦.

శ్రీః.

అథ్వాత్ తిరువడిక శేషరణమ్.

ఎమ్మెరుమానార్ తిరు వడిక శేషరణమ్.

తిరువాయ్ మొత్తి.—నాలామ్బత్తు-ఒన్బ తాన్దిరువాయ్ మొత్తి-౧-పా-నణ్ణా తార్ వ్యాఖ్యానజల్.

మూ.—నణ్ణా తార్ ములువలిప్పనల్లుద్రా కరై నేజ్గి వెణ్ణారాత్తుయర్ విలై క్కుమివై యెన్న పులకియైత్తై
కణ్ణాళాకడల్ కడై న్దాయునకళుత్తే వరుమ్మరిశు తణ్ణా వాతడియే నై ప్పణికణ్ణాయ్ శామాతే॥ ౧॥

ఆ.—(నణ్ణా తార్) ఇప్పడిపరమపురుషవిశ్లేషజనితశోకాగ్నియాలే దహ్యమానరాయరుక్కచ్చెయ్ తే, అతిస్తేరే, భగవత్సంశ్లేషవిశ్లే
షైక సుఖదుఃఖత్వరహితరాయ్ చేతనాచేతనాత్త కసమ స్తవస్తు నేత్య భగవచ్చేష తైకరతిత్వజ్ఞానరహితరాయ్ భగవద్వ్యతిరి క్తప్రాకృతవిషయ
లాభాలాభైక సుఖదుఃఖరాయరుద్దవ వైష్ణవర్ కళోదుశ్శ సహవాసమాకిణ మహాగ్నియాలే దహ్యమానరానవాహ్నార్ ; ఇన్ద అనైష్ణవసహ
వాస తైక్కాట్టిలుమ్ ముడికైయేనస్తు, ఆనపిన్బడియే నై ముడి త్తరుళే వేణుమె నైమ్మెరుమానైయ పేక్షిక్కితార్.

గృహక్షేత్రధనాదివిషయస్స హైయాలే తదపహరజాద్యనిష్ఠజైష్ణవప్రతికూలరుక్కవుమ్, అనుకూలరిన్నా తాకవుమ్, సిఱ్
క్కుదుఃఖజైయేవిశై త్తన్యపరమాయ్, ఎమ్మెరుమాన్ది ఉత్తుప్పడక్కడవత్తయ్ యిరున్దవిన్దలోకప్రస్థానమిరున్దపడియై! ఇన్దలోకత్తోడెన
క్కిరుప్పరితు; ఆనపిన్బ, ఆశ్రితసమీహిత నిర్వర్తనైకస్వభావమాయ్ అపరిమిత కారుణ్యపరిపూర్ణమాయ్ అతిశీతశమాన వున్నదైయ తిరు
క్కణ్ణళాలే యెన్నైక్కుళిరప్పార్ త్తరుళి, ఇవర్ కళో నశువిల్ నిన్బ మున్దిరువడికళిరే యెన్నై వాణ్ణియరుళుతల్, అన్దియేయ్యాణ్ణెన వేన్నైము
డి త్తరుళుతల్ శెయ్యువేణుమెన్ద పేక్షిక్కితార్.

పన్నీ.—ఒన్బ తాన్దిరువాయ్ మొత్తీయిల్, ఇప్పడియవక్తవిరుమ్మత ఆత్తాత్తీయజ్జలిలు మనాదరమ్మిన్దవళేవిలు మనుభవమ్ సిద్ధియామై
యాలే యత్యన్తమా ర్రరాన తమక్కు ఉశాత్తుణైయా కైక్కు యోగ్యరల్లాతపడి సంసార త్తిలుళ్ళారు మతిశయితదుఃఖమగ్నరాయ్కోణ్డు
క్షేళిక్కిణపడియొక్కణ్డు, సకలక్షేణనివర్తకనాయ్ నిరతిశయభోగ్యనాన సర్వేశ్వరసుడైయ; అర్థితార్థకరణ తైయుమ్, సాధారణబన్ధ తైయుమ్,
అపరిచ్ఛిన్న సాన్దర్య తైయుమ్, అవ్యక్తుకై, యనుభవిప్పిక్కుమాదార్య తైయుమ్, అనుభవిప్పార్ క్కు కైక్కడజ్జుమ్మడియాన సాలభ్యతై
యుమ్, భోగ్యతాతిశయ తైయుమ్, సర్వాత్త భావ తైయుమ్, సకలజగత్కారణత్వ తైయుమ్, ఆశ్రితసంశ్లేషస్వభావ తైయుమ్, లక్ష్మీసఖత్వ
త్తాల్ వన్ద పరమప్రాప్యత్వ తైయుమనుసన్దిత్తు, “ఏవంవిశిష్టనాన నీ అత్యన్తాసహ్యామామ్బడి క్లేశో త్తరమాన సంసార త్తిరే యిరుత్తియై నైక్షేళిప్పి
యాతే, ఉన్దిరువడికళిరే శేర్ త్తుక్కొళ్ళ వేణుమ్” ఎన్దుకూప్పిట్టు, ఇవర్ పేక్షాసురూపమాక అవనుమ్ పరమపద త్తిరే ౧ “క్రియాసార్థంజగ
త్ప్రీతి” ఎన్దిరుక్కిణిరుప్పైక్కొట్టు మానసజ్ఞానత్తాల్ కణ్డు, విశ్వరక్షవల్యజ్జలినుడైయ హేయతాప్రతిపత్తిపూర్వకమాక అవన్దిరువడిక కైయే
పరమప్రాప్యమాక ప్పద్రీసపడియైయరుళిచ్చెయ్ కితార్.

అన్య.—నణ్ణా తార్ ములువలిప్ప నల్ (౩) ఉద్రోహార్ కరైన్ద ఏజ్గి (౬) ఎన్ ఆరా తుయర్ (౯) విలైక్కుమ్ ఇన్ద ఉలకి
యైత్తై (౧౨) ఎన్న కణ్ణాళా కడల్ (౧౩) కడై న్దాయ్ ఉన కళుత్తై (౧౪) వరుమ్ పరిశు తణ్ణా వాతు ఆడియే నై (౨౧) శామాలు
పణికణ్ణాయ్. (౨౩)

పన్నీ. — ముతత్వాట్టిర్, సంసారికల్ పడుకిటదుఃఖముసహ్యమయిరానినట్లు; ఆనపిన్ను, ఆశ్రితర్ క్కరున్దొట్టిర్ శెయ్తునువేషితన్దొ
డుక్కు. మనీ, ఇదుఃఖన్దొణాతపడియెన్నై శరీరవిశ్లేషమిట్టిక్కవేణుమెన్దితార్.

కాత్రవత్తాలేయవనైయణుకియిరాతవర్కల్, ఇవననర్థత్తుక్కుప్రీతరాయన్తమ్మణ్ణుమ్మడియాకవుమ్, న్నేహత్తాలే కిట్టియిరుక్కిఱ, (3) బన్దక్కల్, అవననర్థత్తుక్కుశిలరాయ్, “ఎన్నాకిఱ్ఱో” ఎన్దు వన్దికేళిక్కువుమ్, (౬) ఎన్దుతలిర్, అడన్దొత. దుఃఖన్దొ, (౯) తన్ని
ర్తాత్ విత్తుక్కున్దుపారుకిఱ, ఇన్దు, లోకయాత్తైకల్, (౧౨) ఎన్నాయురుక్కిఱన; నిరుపాధినిర్వాహకనాన్దొయాలేకారుణికనాయ్,
ప్రయోజనాన్దొరన్దొవేణ్దిలుమ్కడలై, (౧౩) కడన్దుకొడుక్కుమ్ స్వభావత్తెయ్దెయవనే! ఇన్దులోకన్దొమకాణాతే ప్రాప్తనానవున్, తిరు
వడికరుక్కేయ్దుప్పాయ్, (౧౪) నాన్దొవరుమ్మడి, విశ్మయాలే, ఉన్దొకేషభూతనానవెన్నై, (౨౧) శరీరవిశ్లేషమిట్టిక్కుమ్మడి,
౧ “మాత్తయిమ్మి” ఎన్దిఱకణ్కిరేయ్దురవాన్దొయరుళిచ్చెయ్దువేణుమ్. (౨౩) ౧ * సర్వపాపశబ్దత్తిరే శరీరమును నర్భూతమెన్దుకరుత్తు.
కణ్ణాళన్ - కణ్ణెయ్దుడైయ ఆళన్దొ, క్విపెయ్దుయ్దెయనిర్వాహకన్దొపడి.

అవతారిక. — శ్రియఃపతికి భోగ్యములుకాని యాత్మాత్మీయములనువేషించినయెడల యవినశించుననితలచి క్రిందితిరువాయ్ మొట్టియం
దాహ్నియ వాటిని నువేషించిరి. ఇట్లువేషించినను అవినశింపకనుండుటనుజూచి ఫలమునుబొందుటకెట్లు నీకృపకారణముగనున్నదో అట్లే
యాత్మాత్మీయములను విడుచుటకును నీకృపకారణముగనున్నది గాన నట్టికృపనే నాకుప్రసాదింపవలయునని యీతోమ్మిదవ తిరువాయ్ మొ
ట్టియందాహ్నియ శ్రియఃపతినిగుఱించి ప్రార్థించుచున్నారు.

అర్థము. — భగవంతుని నాశ్రయింపని (శత్రువులు) నవ్వునట్లును మంచిన్నేహముకల (3) బంధువులు కరిగి ఎక్కెక్కిదుఃఖించున
ట్లును (౬) సంఖ్యను అణగని దుఃఖములను (౯) బుట్టించుకొనియెడి ఈ లోకస్వభావము (౧౨) ఏమాశ్చర్యకరముగనున్నది! కృపా
వంతుడై తీరసముద్రమును (౧౩) చిలికినవాడ! నీయొక్క పాదపద్మములకే (౧౪) (నేను శేషముగ) వచ్చుప్రకారమును ఆలస్యముచే
యక దాసుడనైననుగుఱించి (౨౧) శరీరవిశ్లేషముకలుగునట్లు సాదింపవలెను. (౨౩)

ఈ. — “ఉడమ్బువేణ్దొ, ఉయిర్వేణ్దొ” ఎన్దు ఇవన్దొయెవేషిత్తుప్పార్తార్, తామ్ “వేణ్దొ” ఎన్దువా
తేతవిరుమాకొన్దు; అవై తవిర్ననవిల్లై; బన్దొప్పెయ్దుకై క్కేయ్న్ది క్కే ముడిన్దొక్కుమున్ తరవువేణుమాకిల్
అత్తై తనరుళవేణుమెన్దితార్. ఇవ్వుమన్దొళబ్దైత్తిరుమున్దొవిణ్ణప్పమ్ శెయ్దువేణుమ్మడి యాకక్కాణుమివర్ సం
సారత్తైవెలుత్తపడి.

ఎమ్బార్, “ఉన్దొన్దొప్పిరిన్దిరున్దుపడుకిఱ్ఱేళ త్తినళవల్ల ఉన్దొన్దొ యొట్టియప్పఱమ్మేవేణుమ్మివు మాయరుక్కిఱ

జీ. అ. — నణ్ణాతార్ ప్రవేశే. ఇత్తిరువాయ్ మొట్టిక్కు మూన్దువిధమాకసజ్జతి. అతిల్ మున్దినతు (ఉడమ్బువేణ్దొవిత్తాది). ఇతుక్కు-
“శామాతే - పణికణ్డాయ్” ఎన్దుతిలేనోక్కు. మజ్జళాశాసనపరరానవివర్ ౨ “నాన్దిలన్దొరయేత్” ఎన్దురుక్కు, తిరుమున్నే “శామాతే-
పణికణ్డాయ్” ఎన్దులామెన్న (ఇవ్వుమన్దొళేత్తాది). తవిరుమాకొన్దు - నివర్తిక్కుమెన్దునుసన్దిత్తుక్కున్దు. బన్దొప్పెయ్దుకై క్కేయ్-
న్ది క్కే - బిరువురుపార్తైప్పెయ్దుకై క్కున్దుడైయసజ్జల్పమ్ వేణ్దొనవళేయ్దున్ది క్కే. తరవు - శీట్లు.

లోకయాత్తైయై యనుసన్దిత్తు, “ఇవైకణ్డిరాతపడియెన్నైయన్దికర్కవేణుమ్” ఎన్దిఱవితు భగవద్విశ్లేషత్తాలే నోవుపడుకిఱప్రకరణ
త్తోదుపారున్దొత్తి! యెన్దిఱకణ్డైయిలై; ఇతుక్కిరన్దుపడియాక వాచార్యర్కల్ నిర్వహిప్పరెన్దితార్ (ఎమ్బార్విత్తాదివాక్యత్తాలుమ్, ఆహ్వా
నిత్తాదివాక్యత్తాలుమ్). ఆక, మూన్దువిధమాకసజ్జతి. ఎమ్బార్ నిర్వాహమావతు - “నణ్ణాతార్ ములువలిప్ప” ఎన్దుతోన్ది, “ఇవైయెన్నైవులకి
యత్తై” ఎన్దు - ఇవర్కళోట్టెనహవాసమ్ దుస్సహమెన్దిటత్తెయనుసన్దిత్తు, “కణ్ణాళాకడల్ కడన్దొయ్, ఇనియివర్కల్ నడువిలిరుక్కు

అ. అ. వి. — భగవద్విశ్లేషత్తాలేవరుమార్తియైయరుళిచ్చెయ్దుతార్ - ౩ * ఏతాగుమ్మిత్తయోనిల్; ఇన్దియజ్జళార్వరుమార్తియై
యరుళిచ్చెయ్దుకెతార్ మేల్ - ౪ * ఉణ్దిలావియిల్; ఇతిల్ - సంసారికళోట్టె సహవాసమ్ దుస్సహమాయ్ అత్తాలేవరుమార్తియై యరుళి
చ్చెయ్దుకెతార్” ఎన్దురుళిచ్చెయ్దువర్.

ఈ.- సంసారికల్ నమవే యిరుక్కిరివిరుప్పల్ పడుకిలన్దేశమ్, ఇత్తై త్తవిర్ త్తరుళ వేణుమెన్దితార్ "ఎన్దరుళిచ్చెయ్ వర్. ౧ [ఉత్పాతగదాపాణి] రావణనోడు పొరున్దామైపిఱ్ఱపిన్దు, నెరుప్పప్పట్టతైయిల్ కాల పావాతాప్పోలే యవ్విడమడిగొలిత్తుప్పొన్దా నాయ్దు. [గదా] అఱ్ఱుళ్ళారిల్ ౨ "సనమేయమ్" ఎన్నా తతుతడి యొప్పు మేయాయ్ ద్దు. [చతుర్భుగి] అతువుమెడుత్తుత్తోలిలేవైక్క వేణుమే, అతువుమ్ వేన్దా తాత్ నాల్వరు మేయాయ్ ద్దు. ఇత్తాల్-బరువన్ "భగవద్విరోధ త్తిలేనిలెనిన్దా" ఎన్ద త్తినాల్ తన్నైక్కొడ్డలవితేయడుప్పతు. ఆర్థాసజ్జనన్ది క్కే, " 3 * ఏతాళుమిత్తై యోనిల్ తమ్ముడైయవాద్రామైక్కు కూట్టావారుణ్డో? ఎన్దులోకవృత్తానై యన్వేషిత్తు సంసారికల్ ప్పార్ త్తార్; అవర్ కల్, తామివ్విషయ త్తిల్ ప్రవణరాయరుక్కి తాప్పోలే శబ్దాదివిషయజ్జలిలేప్రవణరాయ్, అవన్ద్రునుడై యవేట్టివుకళేలాభాలాభమామ్బడియరున్దార్ కల్; వాళేలుకాణ త్తేళేలుమాయ్ ద్దు, అన్దై క్కణ్డవాతేతమ్మివై మఱన్దార్, ఇవర్ కళుడైయవిమ్మవే నెన్జ్జిలేపట్టుతు; సర్వేశ్వరనై ప్పార్ త్తార్, అవన్ సర్వజ్ఞ నాయ్ సర్వశక్తి యాయ్ సరమోదారనాయ్ ఎల్లారుడైయరక్షణ త్తిలేదీక్షి త్తిరుక్కుమవనాయ్ సర్వాపరాధసహ నాయ్ సర్వనియన్తావాయరున్దా; అవన్ పడియితువాయరుక్కి, ఇవైయిప్పడినోవుపడుకైక్కివ్విడమ్ తన్నరశు నాడో? ఎన్దుపార్ త్తు, నీసర్వేశ్వరనాయ్ పరమకృపావానాయ్ ప్రాప్తనుమా యివన్ద్రున్దైశమటిన్దు పరిహరి క్కైక్కిడానజ్ఞానశక్తియైయడైయైయమాయరుక్కి, ఇవైయిజ్జ నేకిడన్దునోవుపడుకై పోరుమో, ఇవన్ద్రై క్కరై మర

తీ-ఆ.- కూడాతాకైయారే, ఉనక్కత్తు పరుమ్ పరిశుతన్దావాతడియేనై శామాలు-పణికన్దాయ్ "ఎన్దుయభాస్థితమ్. ఇవర్ నిర్వాహత్తుక్కు, స్వరక్షణత్తుక్కుడలాక - గుణానుసన్ధానమ్. ఆహ్వాన్ నిర్వాహమావతు - "కన్దాళాకడల్ కడైన్దాయ్, నన్దాతార్ ములువలిప్ప" ఎన్దుతోడజ్జి: "ఇవైయెన్నువులియిత్తు" ఎన్దు - అవన్ గుణజ్జై యుమ్మొల్లి సంసారికరుడైయవిమ్మవైయ మనుసన్దిత్తు, "నీయిప్పడిగుణాధికనాయరుక్కి ఇవర్ కల్ యాత్రియిరున్ద పడిమెన్" ఎన్దువిణ్ణప్పమ్ శెయ్య, అవనుమ్ "ఇత్తైవిట్టు ఉమ్మడైయపు త్తేనీర్ కణ్డొక్కొమ్" ఎన్దురుళిచ్చెయ్య, "అనాలివర్ కళోపైసహవాసమ్ దుస్సహమ్, ఇవర్ కల్ నడువిలిరాతపడి తిరువడికలిలేశేర్ త్తుక్కొడ్డయళవేణుమ్" ఎన్దుప్రార్థిక్కి తారెన్దు. ఇవర్ నిర్వాహత్తుక్కు, పరరక్షణార్థమాక - గుణానుసన్ధానమ్. ఆహ్వాన్ నిర్వాహత్తుక్కు పాట్టుక్కోలోలుమ్ - గుణవాచక శబ్దజ్జో మున్నేవెత్తునిర్వహిప్పతు; ఎమ్మార్ నిర్వాహత్తుక్కు, అడైవేయొజ్జనై. క్షేత్రానశవల్లవెన్దవిడ త్తిలే - పిరాట్టిక్కిరన్దిడ త్తిలేయమ్ పిరివా త్తిరుక్కి, లక్ష్మైయిల్ పిరివురాక్షసికల్ సహవాసత్తాలేదుస్సహమాయరున్దతిత్తు" ఎన్దురుళిచ్చెయ్ వర్. భగవద్విముఖున్దైసహవాసమ్ దుస్సహమెన్ను మతుక్కుదాహరణమ్ (ఉత్పాతేత్యాది). "ఇత్తుక్కపరుమ్ వాక్యం న్యాయవాదీవిభీషణ: ఉత్పాతగదాపాణి శ్చతుర్భు సుచివైస్సహ" ఇతియుద్ధకాండేషాడశే. "ఉత్" ఎన్దిఱ ఉపసర్గార్థమ్ (రావణనోడిత్యాది). అఱ్ఱుళ్ళారిల్ - లక్ష్మైయిలుళ్ళారిల్. "సనమేయమ్" ఎన్నామై - ఆచేతనమాకైయారే. రావణనై యన్దనైయమహితమ్మొల్లి, ౪ "త్వాంతుధిక్" ఎన్దపిన్దువిట్టుప్పొరుకైయారేఫలి తమానతోర్ధవిశేష తైయరుళిచ్చెయ్ కితార్ (ఇత్తాలిత్యాది). ఇక్కి - ౫ "వరంహుతవహజ్వాలా" ౬ "ప్రియంజనమపశ్యన్తిమ్" ఇత్తాద్వయ సన్ధేయమ్. ఆహ్వాన్ నెన్దతుక్కు - మేలే, (పణిక్కుమ్) ఎన్దుడోడైయయమ్. ఆహ్వాన్ నిర్వాహత్తుక్కు మాన్దామ్బట్టు పోరచ్చేర్ ద్దిరుక్కుమ్. వాళేలు - భుక్తప్రహరమ్. తేళేలు - తేళోవిడ మేలుకై. మాయ్ ద్దు - నశిత్తు. అవర్ కళుక్కుహితమరుళిచ్చెయ్యొన్దాతోవెన్ను (సర్వేశ్వరనైయత్యాది). అవన్ సర్వజ్ఞ నాయ్ నెన్దతు - ౭ "అమాత్యాన్తతిమే" ఎన్దుతుక్కుప్రతికోటి త్వేనవిషక్షిత్తు. సర్వశక్తియాయెన్దతు - "కడల్ కడైన్దాయ్" ఎన్దతైప్పద్రు. పరమోదారనాయెన్దతు - ౮ "వళ్ళరే" ఎన్దతైప్పద్రు. ఎల్లారుడైయరక్షణ త్తిలేదీక్షి త్తిరుక్కు మవనెన్దతు - ౯ "అరవన్దైయాయ్" ఎన్దతైప్పద్రు. సర్వాపరాధసహనాయెన్దతు - ౧౦ "విన్దేయేనై యురక్కడిమైయఱ్ఱొడ్డాయ్" ఎన్దతైప్పద్రు. సర్వనియన్తావాయెన్దతు - "కన్దాళా" ఎన్దతైప్పద్రు. తన్నరశునాడు - ఆరాజకమాయ్ స్వతన్త్రమాయరుక్కిలదేశమ్. "అత్తానే" ఎన్దతైప్పద్రు (నీసర్వేశ్వరనాయెన్దతు). "కన్దాళా" ఎన్దతైప్పద్రు (పరమకృపావానాయెన్దతు). ఇతుక్కు-కృపావానెన్దు మురుయొజ్జనై

౧|| రా-యు-౧౬-౧౬. ౨|| రా-యు-౩౬-౧౧. ౩|| ౩౦. ౪|| రా-యు-౧౬-౧౫. ౫||
 ౬|| రా-యు-౧౫-౨౪. ౭|| ౩౯-౨. ౮|| ౩౯-౪. ౯|| ౩౯-౬.

ఈ- ఖోర్ క్కవేణుమ్' ఎన్ఱులవన్ఱిరువడిక శైప్పిడిక్క, నమ్మాల్ శెయ్యలావతుణ్డో? ఇవైచేతనరాసపిన్బుఇవై తనక్కేరు చియుణ్డొక వేణుమే, నామ్ కొడుక్కిఱవితుపురుషార్థమాక వేణుమే, పురుషసర్థిక్కొక్కొడుక్కుమతితే పురుషార్థ మావతు; అచిత్తాయ్ నామ్ నినై తపడికార్యజ్ఞోభ్యుకితోమల్లోమే, ఇవన్దుక్కునమ్బుక్కలిలేరుచిపిఱకైక్కు నామ్ పార్తువై తనభీకలై యడైయ తప్పినపిన్బునమ్మాల్ శెయ్యలావతిల్లై కాణుమ్, నీరి తైవిడుమ్' ఎన్ఱు సమా థానమ్బుణ్ణి, నీపణ్ణినవితుపరిహారమాయ్ నాన్ సమాహితనావతు 'ఇవై తజ్గార్యత్తుక్కుత్తామ్ కడవవాయ్ నోపుప డుకిఱస' ఎన్ఱున్నాల్ శొల్లలామన్ఱన్తో' ఎన్న, 'ఇవైచేతనరాకైయాలే 'ఇవన్దుక్కు వాళియటియ వేణుమ్' ఎన్ఱు, నమ్మైయొరుతట్టుమ్ శబ్దాదికలై యొరుతట్టుమాకవైత్తు 'ఉజ్జభుక్కు వేణ్ణిన్ద్రొవైక్కుభ్యుజ్జోళి' ఎన్న, శబ్దాదికలి రున్దతట్టుత్తాన్దొనిరుక్కైయాలే అత్తట్టై 'అప్తైయమ్' ఎన్ఱుపన్ద్రున్దన, నాముమాన్దనై యుమ్బార్ త్తు ముడియా మైకాణుమ్ కైవాణ్ణిన్దు, ఇనిసమ్మాల్ శెయ్యలావతిల్లై; ఇనిసీరుమిత్తైవిడుమ్' ఎన్న. 'అకిల్, ఉన్దైయొట్టోయ ప్పణ్ణిమ్మే పేఱుమిమ్మపుమాయరుక్కిఱవివర్కళి నడువిల్ నిన్ఱు మెన్దై మున్నమ్ వాణ్ణివేణుమ్' ఎన్న, 'మున్దేయు మైవాణ్ణినోమే; సంసారికళోడుపొరున్దాతపడి పణ్ణినోమాకిల్, సంసారానుసన్ధానత్తాలే వన్దళ్ళేమెల్లామ్ పోమ్బడి 'ఉమ్మడైయ విరుప్పితు కాణుమ్' ఎన్ఱువరమపద త్తిల్ అయర్వఱుమమరర్ కళడివై శెయ్యప్పెరియ పిరాట్టియారుమ్ నాముమాక వ్యావృత్తమాకవిరుక్కిఱ విరున్దైక్కాట్టిత్తన్ద అజ్గేయుమ్మడైయ నెళ్ళుప్రవణమామ్బడి పణ్ణినోమా కిల్, ఇనియుమక్కుప్పేన్దుక్కుక్కువాలుణ్ణో? నామ్ శెయ్య వేణువ త్తే? ఎన్న, ఇవై యిరజ్జై యుమను సన్దిత్తుధరిత్తు కృతార్థరాయ్ త్తలై క్కుట్టుకితార్' ఎన్ఱు పణిక్కుమ్, †(గ, 'మైయకణ్ణాళిమలర్ మేలుత్తై వాళుత్తై మార్ పినశె య్యకోల తడఱుణ్ణి విణ్ణోర్ పెరుమాన్దనై" ఎన్ఱు - కణ్ణుభవిత్తారిత్తే.) ఆగ్రాన్తానోరిడ త్తే వభిపోకానిఱు

1-అ.-యుద్ధితే. ప్రాప్తసుమాయేష్టతుమ్-2-“అమ్మనే” ఎవ్వతైప్పదీ. పొరుమా - కూడుమా. పట్టిక శైయడైయత్తప్పినవెష్టతు - సుప్తి
 యుమ్, అవతారముమ్మొల్లుకైయారే. 3 “అయ్యేవులకత్తు” ఇత్యాదియైప్పదీ (ఇవైతక్కార్యత్తుక్కి-త్యాది). విభవార్పాదికళితాక్
 సోద్యదివిశిష్టనాయ్ ఇవదీరే కణ్ణున్నేనిఱుమ్ తైనినైత్తు (నమ్మెయరుతట్టుమెన్దితార్). (నమ్మెయరుతట్టుమ్ శబ్దాదిక శైయరుతట్టుమ్)
 ఎవ్వుతుక్కునూచకమ్ - 4 “అఱప్పారు శైయఱిన్దోరార్” ఎవ్వుతు. (శబ్దాదికళిరుత్తట్టుత్తాన్దరుత్తైయారే) ఎవ్వుతిల్, తాన్దరుత్తై
 యెవ్వుతుక్కున్దన్దన్దమ్ - శప్పరైయనవిడమెష్ట. స్వభావార్థమ్- తరాళిరే యిరణ్ణుతట్టిలుమ్ పడిక్కల్లైవైతాల్ తాన్దరుత్తైయన్దమ్ శ్లాఘ్యమెష్ట.
 అనాలుమ్, విషయదైశ్లాఘ్యమెన్దిఱతు - సంసారికళోనినైవారే; రత్తుత్తోడే పెరియకల్లైనిఱుత్తాల్ తాన్దరుత్తైయలుమ్ హేయమామాప్పోరే,
 శబ్దాదివిషయదగుమ్ హేయమెష్టకరుత్తు. అన్దనైయుమ్ - శక్యమానవళివుమ్. ముడియామై - ముకియామై. ఎన్నైమున్నమ్ వాల్లవేణుమై
 వ్వుతు - 5 “అఱ్ఱు - వాఱ్ఱు” ఎవ్వుతైప్పదీ. ఇత్తుక్కురత్తు - ఇవరకళినర్థమ్ నాక్ కాణమాట్టేనెష్ట. 6 “వేల్పైయెల్లామ్విడుత్తు”
 ఎవ్వుతైప్పదీ (సంసారికళోడుపొరుద్దాతపడియిత్త్యాది). ఇరుప్పితుకాణుమెష్టతు - 2 “ఓణ్ణొడియాళోతిరుమకళుమ్” ఇత్యాదియైప్పదీ.
 కువార్ - అధికమ్, ఇవైయిరణ్ణైయుమ్వెష్టతు - సంసారికళోడు పొరుద్దామైయెయుమ్, పిరాట్టియుమ్ తానుమానవిరుమ్మైక్కాట్టిత్తనై
 యుమ్, 3 “ఇనియెన్నారముతే” ఎన్దిరుక్కైయారే - అవక్ ప్రత్యుత్తరమ్మొల్ల, తమ్మెయ్తైక్కిక్కొళ్ళవేణుమెష్టతు సుఫలమ్. ఇవదీత్తైక్కు
 రైమరమ్మకేరక్కవేణుమెన్ది త్యాదియారే- ద్వివారముక్తిప్రత్యుక్తియాకవరుళిచ్చెయిత వితుక్కుశబ్దమేతెన్నిల్; పలపాట్టుక్కళిలుమ్ “ఇవై
 యెన్నవులకియైత్తు” ఎష్టొల్లుకైయారే. అఱ్వున్దినిర్వాహత్తుక్కు - ఇవదీత్తైయుమ్ తిరుత్తిన్దట్టిపోక్కాయెష్టకరుత్తు. ఎమ్మర్నిర్వా
 హత్తుక్కు - 3 “కొడువులకమ్కాట్టేల్” ఎవ్వుతిరేనోక్కు. అఱ్వున్దినిర్వాహత్తుక్కు - 4 “ఇని” ఎవ్వుతిరేనోక్కు. అఱ్వురుడైయదయా
 కుతాప్రతిపాదకమానవిన్దిర్వాహమ్ పరమదయాళువానవాఱ్వున్దిప్రకృతిక్కుచ్చేరుమెన్దెక్కాకవై తిహ్యమ్ (అఱ్వున్దినిర్వాహి). అఱ్వున్ది,

၈။ ၃၇-၁, ၉။ ၃၇-၁, ၁၀။ ၃၇-၂, ၁၁။ ၃၇-၃, ၁၂။ ၃၇-၄, ၁၃။ ၃၇-၅, ၁၄။ ၃၇-၆.

† కుడలిగ్రన్థమ్ క్వాచిత్కమ్.

ఈ. — ఒరుసర్పమ్ తప్ప నై ప్పిడిత్తుక్కుప్పిడానిట్టు, “ఇతారతీయక్కుప్పిడుకిజతు” ఎన్ఱుమోహితానామ్; ఇవ్వాన్ద్రోప్రకృతిక్కుచ్చేరుమేయవర్ నిర్వాహముమ్.

*

ముతత్పాట్టు. ఉన్నెయొట్టియప్పఱమ్మేపేఱుగొల్లవుమాయరుక్కిఱవివర్కళో నడువిలో నినుమ్ నాను నిరువడికలిలే న్దుక్కిట్టుమ్మడియెనక్కిశ్శరీరవిన్దేషత్తై ప్పణ్ణిత్తదరుళవేణుమెన్ఱితార్.

(నణ్ణా తార్ ముఱువలిప్ప) పిఱరనర్థజ్ఞుశిలరుకక్కు మ్మడియావతే, ఇతెన్నవిస్తయన్దా? ౧ [సుహృదంసర్వ భూతానామ్] అర్జునా “ఎకంపరకుపరకుకెడున తెన్ఱు” ఎన్న, నా “సర్వభూతసుహృత్తు” ఎన్ఱటిన్దవాతేనీయు మెన్నోపాతియోవిభూతిక్కుప్పరియత్తేడువుతికాణో ఎన్ఱానితే. నణ్ణా తారెన్ఱు-శక్రకుళుక్కుప్పేర్. ఒరువనుక్కో రనర్థమ్ వన్దవాతే; అన్ద్రైక్కుమున్నువెన్ద్రీలై తిన్ఱటియార్ కళేయాకిలుమన్ఱాక వారువెన్ద్రీలైతేడి తిన్ఱతు, ఒరు డుప్పవాణ్ణి యుడుప్పతు, శిరిప్పతాకానిట్పర్కళాయిన్ద్రు. (నల్లున్ద్రూర్) సర్వేశ్వరసేనిరుపాధికబన్ఱువాయ్, అవనై ప్పన్ద్రీనవర్కతై యే ౨ “*అవన్ఱమరెన్ఱిన్దై య రాకిలుమెన్దోనవన్ఱమరే” ఎన్ఱు, “అవర్కతై ౩*ఒరుకాలు మ్పిరికిలే” ఎన్ఱిరుక్కుప్పాప్రమాయరుక్కు; శరీరసమ్మన్దనిబన్దనమాక వరుకిఱవర్కతైనిరుపాధికబన్ఱుక్కుళాకని నైత్తు; అవర్కళుక్కొన్ఱువన్దవాతే. ౪ “నిన్దై తోలుమ్ శొల్లున్దోలుమ్ నెన్ఱిడిన్ఱుకుమ్” ఎన్ఱుఇవర్ భగవద్విషయత్తైని నైత్తల్ శొల్లుతల్ శెయ్యప్పక్కాల్ పడువతెల్లామ్ పడానిట్పర్కళాయిన్ద్రు. ౫ “సర్వభూతాత్మకే” “కరైన్దేజ్జ, ముఱువలిప్ప” ఎన్ఱవిరన్దై యుమితే- “మిత్రామిత్రకథాకుతః” ఎన్ఱతు. రాగద్వేషజ్జతై ప్పన్ద్రీ వరుకై యారే,

జీ. అ. — తిరుక్కావేరియలేకుడ మెడుత్తువిడువారిన్ఱియిలేక్కిఱవారున్ద్రీక్కుత్తన్ద్రీర్కుడ మెడుత్తువిట్టకన్దైయెయుమరుళిచ్చెయ్వర్. ఇన్ఱి డత్తిలే- “అన్ద్రొరుక్కు మ్మన్ఱువిధమాకవార్తియున్ద్రు” ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్వర్. అతావతు - ప్రకృతిసమ్మన్దనిబన్దనమానవార్తి-౬* మున్నీర్ ఇలత్తిలే, భగవద్విశ్లేషప్రయుక్తమానవార్తి - ౭* కిలమిల్లాచ్చితియనిలే, సంసారికళిట్టవైక్కిన్ఱువరుమార్తి - ఇతిరువాయ్ మొట్టియిలే. *

ముతత్పాట్టు (నణ్ణా తారిత్తాది) “ఇన్దైయన్నువులకియత్తై, ఉనకక్కుత్తేవరుమ్పరిశు, శామాలు - పణి” ఎన్ఱత్తైక్కుటాక్షిత్తు, ఎమ్మార్ నిర్వాహత్తిలేయవతారికై (ఉన్నెయొట్టియవిత్తాది). పేఱుమిత్తవుమ్ - లాభాలాభజ్జో. ఇవర్కళో - సంసారికళో.

“ముఱువలిప్ప - ఇన్దైయన్నువులకియత్తై” ఎన్ఱువిసణ్ణరాకిఱవరుడైయజ్జుర్దభావమ్ (పిఱరనర్థమిత్యాది). పిఱరనర్థమకన్దాల్ పరి హరిక్కు వేన్దీయరుక్కు, ఉకక్కుమతు భగవదీయత్వ జ్ఞానాభావత్తారేయిత్తే యెన్ఱుకరుత్తు. పిఱరనర్థమకన్దాల్ పిన్దైయెప్పడి యరుక్కు వేణుమెన్న (సుహృదమిత్యాది). “భోక్తారంయజ్జితపసాంసర్వలోకమపేశ్వరమ్| సుహృదం సర్వభూతానాంజ్ఞాత్వామాంశాన్తిమృచ్ఛతి” ఇతిగీతానుపశ్చిమే. జ్ఞాత్వామాంశాన్తిమృచ్ఛతి” ఎన్ఱిజుత్తుక్కు ప్రసన్దమరుళిచ్చెయ్యో నిన్ఱుకొన్ఱు, అతుక్కుర్థమ్ (అర్జునమిత్యాది). పరకు పరకు - రాగద్వేషజ్జతారేతడుమాటిత్తిరికై. కెడువతు - టాకక్కుడవతు. “రాగద్వేషాన్తియైయుడైయవన్” ఎన్దైయారే ఫలితమ్ (ఎన్నో పాతియిత్తాది). ముఱువలిక్కైక్కు పేతువైక్కుట్టుకితార్ (ఒరువమక్కిత్తాది). ఉడుప్ప - వన్ద్రమ్. నన్దైయవతు - నిరుపాధికత్వ మెన్ఱువివక్షిత్తు, అతుక్కు ప్రతికోటియాకభావమ్ (సర్వేశ్వరసేయిత్తాది). (అవన్ఱమరిత్తాది) అవనడియార్ అకృత్యకరణాది రూపమాన వెన్ద్రకైప్పట్టవిన్దైయైయుడైయరాకిలుమ్ నమ్మడైయ స్వామియానవన్దైయ వడియారిత్యర్థః. ముతల్ద్రీరువన్దాతి విమ్మత్తజ్జామ్మట్టు. (ఒరు కాలుమ్పిరికిలే) ఒరుకాలుమ్ పిరియక్షమనల్దే. శాత్రవమాకాతోఱీయ, ఇరజ్జుకిఱతు నల్లత్తన్దోవెన్న; ఇరన్ఱుమ్త్యాజ్జమెన్దైక్కుప్ర మాణమ్ (సర్వభూతాత్మకమిత్యాది). “సర్వభూతాత్మకేతాతజగన్నాథేజగన్తయే | పరమాత్మనిగోవిన్దేమిత్రామిత్రకథాకుతః” ఇతిప్రథమా౨౦శ

అ. అ. వి. — ఇన్దై లోకయాత్రియాయరుక్కు, విన్దయిక్కైక్కునిబన్దనమేతెన్న; అవనై యివరుళిపడియట్కైయెన్ఱిఱవభిప్రాయత్తారే యరుళిచ్చెయ్వికేతార్ (సుహృదమిత్యాది). — ఉళ్ళిపడియట్కైవిన్దయపేతువానమెన్దైయపపాడిక్కితార్ (సర్వభూతాత్మకమిత్యాది).

ఈ.- మైత్రీ సూడుకాత్రవస్తోడు వాశియితై యితే. ౧ [ద్యున్యైస్యుక్తాస్సుఖదుఃఖసంక్షేపిస్తు] “సుఖదుఃఖగ్ధో” ఎష్టు
శిలవేమాత్రమేయితేయుళ్యతు, ఇరణ్డమ్ దుఃఖనూయితేయగుప్పతు. ఇరణ్డాన్ వరున్ దుఃఖజ్జలైయడై యనినై
క్కిటతు. ౨ [రామమేవ] తిరువాయొడై యిలుళ్ళార్, ఒరువరై యెరువర్ వేరోడే వాజ్గిప్పొకడవేణ్డుమ్బడి యాన
కాత్రవమనువ ర్తియానిక్కచ్చెయ్ శేయుమ్ ఎల్లారుమొరుమిడతాకవర్తిత్తోకళ; అతుక్కడియెన్నెన్నిల్; కాత్ర
వమ్ నెణ్ణిలేపట్టుఅవర్ కలై నలియనినై త్రపోతాక పెరుమాళై నినై ప్పర్ కళ, “అవర్ ముకళ్ళుభియుమ్” ఎన్ను
మత్తాలేయతికార్యమ్ పిఱక్కప్పెన్ద్రుతిరై. ౩ [పుష్పాజ్జరాగైస్సమమ్] ఎన్దితే యివిషయత్తిల్ కైవై త్తారిరు
ప్పతు. సర్వేశ్వరక పెరియపిరాట్టియారోడు పరిమాలుమోబ్బతుమన్ బుళ్ళపిరాట్టిమార్, స్రక్చన్దనాదికలోపాతిభోగో
పకరణకోటియిలేయన్దయిత్తునిట్టర్ కళ; అవర్ కళో డివకలన్దాల్ పిరాట్టిత్తా తన్నిడై యిలుమ్ ములై యి
లుమ్ కలన్దాప్సోలే యిరుక్కుమ్, ౪ [తిగుముకళుమ్ మన్ద్రకళుమామముకళుమ్ శేర్న్దాల్ తిరుముకక్కేత్తీర్న్దవాతె

1. ఆ. - మిరస్థాన ప్రతిష్ఠాపన. ఇర్రావతి త్యాజ్య మే నైక్కు హేతు వేర్వేరు (రాగ ద్వేష జైత్రయిత్యాది). “వాళియై” ఎన్నలా మో, మై తియు ద్వేష
 మనో వెన్న; సుఖమనుకూలమయిరుక్క, దుఃఖమోపాతిత్యాజ్య మేవ తి తేయెస్తు అతుక్కు ప్రమాణమ్ కాట్టుకితార్ (ద్వైతైత్యాది). “నిర్మా
 నమాహుజితసద్గోషా ఆధ్యాత్మ నిత్యా వినివృత్తకామాః | ద్వైతైవముక్తాసుఖమఃఖసంక్షేపచ్యవృత్తయాధాః పదమవ్యయంతత” ఇతిగీతా
 సుపచ్చదశే, అప్పడియేరాగ ద్వేషజగుత్త్యాజ్యమేస్తు కూట్టువతు. అవనై “సర్వభూతసుహృత్తు” ఎవ్విత్తు ద్వేష తైవట్ట పేరుజ్ఞోవెన్న
 (రామ మే వేత్యాది). “రామ మేవానుపశ్యంతో నాభ్యహింస న్నరస్సరమ్ | ఆసన్యస్ససహసాః శితథాపుత్రసహస్రిణః” ఇతియుద్ధ కాండోఅయో
 ధ్యాం ప్రత్యాగతే సతిరామేపారాః. పూర్వాంధర్తక్కుర్థమ్ (తిరువయ్యోద్వైయలిత్యాదివాక్యత్రయముమ్). ఇవ్వర్థమివిభూతియిల్ మాత్ర
 మున్ది కే, నిత్యవిభూతియిలుముడైనితార్ (పుష్పాజ్ఞరాగైత్యాది). “భోగ్యావామసి నా న్తరీయకతయా పుష్పాజ్ఞరాగైస్సమం నిర్వృత్తప్రణ
 యాతివాహనవిధానీతాః పరీవాహతామ్ | దేవిత్యామనునీశయాసహమహీ దేవ్యస్ససంతథాయాభిస్తం ప్ర బాహుదృష్టిభిరవస్సాభిఃప్రి
 యంక్లాఘనే” ఇతిశ్రీగుణరత్నకోశే. హేదేవి - వారీర్ శ్రీరజ్జనాయకియారే! యాభిః - యావర్ శిలనీళాది దేవియారారే, స్వాభిస్తననబాహు
 దృష్టిభిరవస్రియంక్లాఘనే - ఉమ్మడైయవైకళాయిరుక్కొట ప్రన బాహుదృష్టికళారే కలన్దాప్పోలేనాయకనైశకప్పియానిన్దీర్, త్యామనునీశ
 యాసహమహీ, తథాసహసందేవ్యః - ఉమక్కునన్దమ్ నీలైయోడేకూడ శ్రీభూమిప్పిరాట్టియమ్ అప్పడియే అసఖ్యాతరానదేవియారుమ్,
 వామ్ - ఉజ్జగిరువరుక్కుమ్, నా న్తరీయకతయా పుష్పాజ్ఞరాగైస్సమంభోగ్యాః - విట్టిరామైయారే సృక్చన్దనాదికళోపాతిభోగోపకరణజ్ఞా
 యిరుప్పర్ కళో; నిర్వృత్తప్రణయాతివాహనవిధా - ఉజ్జగుడైయసంక్షేపత్రాలుడైన ప్రణయిత్రిమడైయవతీయవిధియిల్, అతావతు - ఉన్న
 స్తకరసమానవళివిలేయన్దపడి. పరీవాహతానీతాళ్ళ - ఇన్దరసమ్సాత్తిక్కుక్కాకక్కడైప్పాయ్చ్చ లాకైయెయడైప్పిక్కప్పట్టార్ కళైన్దపడి.
 ఇత్రార్ - నీలైతోడక్కమానదేవిమోడే ఈశ్వర సంక్షేపిత్రపోతు పెరియపిరాట్టియార్ తమ్మడైయ తిరుములైయిలుమ్ కణ్ణిలుమ్ కైకలి
 లుమ్ కలన్దాప్పోలేయిరుప్పర్; ముద్రై దేవియారుమ్ పెరియపిరాట్టియారోడేకలక్కుమ్మైతు స్రక్చన్దనాదికళోపాతి భోగోపకరణజ్ఞానయిరు
 ప్పర్ కళో; అకైయారే పరస్పరసాపత్నైయిన్ది కే యిరుప్పర్ కళైన్దతాయిల్దు. “వాంనా న్తరీయకతయా” ఇత్యాదిక్కర్థమ్ (సర్వేశ్వర
 నిత్యాది), “పుష్పాజ్ఞరాగైస్సమంభోగ్యాః” ఎవ్వుతుక్కుభావమ్ (సృక్చన్దనేత్యాది). “యాభిః” ఎవ్వుతుక్కుర్థమ్ (యావర్ శిలవిత్యాది).
 “యాభిః” ఎవ్వుతుక్కుభావమ్ (ఆవర్ కళోడివిత్యాది). “స్వాభిస్తననబాహుదృష్టిభిరవ” ఎవ్వుతుక్కుభావమ్ (తన్నిడైయిలుమిత్యాది).
 ఆవర్ కళోడేకలన్దాపిరాట్టిక్కుప్రియమ్ శెయ్తతాయిరుక్కు మెమ్మమతుక్కుప్రమాణమ్ (తిరుమకళుమిత్యాది). పెరియపిరాట్టియారుమ్

అ-ఆ-వి. — ఇప్పడియి తేయిరుక్కువడుప్ప తేస్తు విస్తయనీయ తైతన్నైయేయు పపాదిక్కితార్ (రామమేవేత్యాది). అథవా, పిఱరనర్థమ్ కణ్డాల దయై పణ్ణవేణుమెన్ను మతుక్కుప్రమాణమ్ కాట్టినవన న్తరమనుస్థానమ్ కాట్టుకితార్ (రామమేవేత్యాది). — ద్వేషత్యాగమాత్రంనభవతి, పరసమృద్ధ్యేకపరాశ్చభవన్తీత్యాహ (పుష్పాద్ధిరాగ్గరితి).

၈။ ဗု-ဂီ-၈၇။

ಶಾ. ಕು-ಯು-೧೩೧-೯೭೪.

3|| శ్రీగుణ-ర-౨౬.

४॥ म-न-म-४७.

† ఇవాక్యతై కోకా నరజ్జలి వీటిఱ్ఱుఱ్ఱుకోశ్యు.

[25]

తిరువాయ్ మొట్టి.—ర-ప. ౯-తి. ౧-పా-నల్లారాల్ వ్యాఖ్యానజ్ఞు.

30F

ఈ.-స్టోల్] ఆవర్క ఫోడేయివక కలన్దాల్ పిరాట్టిక్కేయన్ ద్రానాయరుక్కుమ్; లతుక్కడిలత్తాల్ పిఱక్కుమ్ ముఖవికాసమవళి పక్కలిలే కాణ్డైయాలే. అల్పమ్ గుణాధిక్యము శ్యవిడ శ్తేయుమ్ ౧ [యదాయదాహికాసల్యా] ఎన్నిఱిఱిఱే; సాపత్నన్దోన్ ద్రాతపడిపరిమాటిప్పొన్దాళితే చక్రవర్తిక్కు. [యదాయదాహి] కాలన్దోటుమ్ కాలన్దోటు మవకన్దెన్దై పుక్కిడాక ప్పరిమాటిప్పొన్దాళాయన్ ద్రాతనక్కెన్న వోరాకారమిన్దైక్కే. శేషంపూర్వవత్.

(ఎణ్ణారాత్తుయర్ విల్లై క్కుమ్) ముటువలిక్కి-ఱతుమ్, కరైన్దేజుక్కిఱతుమ్, ఇరణ్ణుమ్ తుయరాయ్ త్రోన్ దు
 క్కిఱతాయ్ ద్దవర్ క్కు. ౨* అన్దమిల్ పేరిన్బత్తుక్కెల్లై కాణిలుమ్ దుఃఖత్తుక్కెల్లై కాణివాణ్ణాలెపడి యాయ్ ద్దెరు
 ప్పతు. అజ్గునిష్కప్టనుళిమే యాయ్ దుక్కుమాచ్చోలే యితువుమ్ నిరవధికదుఃఖమే యాయ్ దుక్కుమాయ్ ద్దెరు.
 3[రాజ్యాద్భి]ంశత్యాది ఇవర్ కళోపదుక్కిఱక్లేశత్తైక్కణ్ణుతల్ కప్పై యాలేయవనెడుక్కక్కెనీట్టిన విడత్తిలేపదు
 క్కిఱపాడితేయితు. తిరువభిషేకమ్బణ్ణనాల్లిట్టవాతే, “రాజ్యమెనక్కువేణుమ్” ఎన్దార్ కళోశిలర్. అత్తైయిన్ద్రున్దాల్
 పడైవీట్టిలేయిరుక్కప్పెన్ద్రుతాకిలుమామితే. “ఎన్ మకన్ రాజ్యమ్బణ్ణవేణ్డో, భిత్తైపుక్కాకిలుమెన్ కణ్ణుట్టత్తిలే
 యిరుక్కవమైయుమ్” ఎన్దాలితేశ్రీకానలైయార్. 3 [నీతానప్టా] “పిరాట్టియుమ్ తాముమాయ్ ఏకాన్తమాక
 భుజిక్కులామ్” ఎన్దుపోర, ఇరువరుమిరణ్డిడత్తిలే యామ్బడియాయ్ విల్లున్దతు. పిరాట్టిక్కుత్తనియిడ తిలే యుతవ

జీ-ఆ.-శ్రీభూమిస్పిరాట్టియారుమనప్పిన్నైస్పిరాట్టియారుమ సాదరమాకసంశ్లేషితల్, పిరాట్టియోడుకలక్కుమిడత్రిలుమ్ ముల్ తైస్పిరాట్టి మూర్ సాపత్నైగన్ధముఱుపుప్పాజ్జరాగాదికళోపాతి భోగోపకరణకోటియిలే నిత్త్రుయాలమ్, అవర్ కళోడేకలక్కుమిడత్రిల్ తకములైయిలు మిడైయిలుమ్ కలన్దాప్పోలే పిరాట్టినినైత్రిరుక్కైయాలమ్, పెరియపిరాట్టియారుక్కేయల్ దు త్తీర్ న్దతాయరుక్కిఱుపడియెజ్జనేతా సర్వ క్వరనుడైయ తిరువుళ్ళమెన్దు పాశురార్థమ్. ములల్ దేరువన్దాతి నాన్పుత్తిరణ్డామ్బట్టు. ఎడుత్తపాశురత్తుక్కుభావమ్ (అవర్ కళోడే యిత్యాది). “ తిరుమకల్ - శేర్ న్దాల్ ” ఎన్దుతు - దృష్టాన్తార్థమ్. ఆతావతు - ఈశ్వరన్ పిరాట్టియోడేకలన్దాల్ ఆవళుక్కేయల్ దు నాయిరుక్కుమాప్పోలే అల్లాతారోడుకలన్దాలుమ్ పిరాట్టిక్కేయల్ దు నాయిరుక్కుమెన్దుపడి. అల్లాతార్ కొట్టియ, ఇప్పడిమహిషికళు క్కుసాపత్నైగమిన్దిక్కే యిరుక్కక్కుడుమోవెన్దు (అల్పమిత్యాది). గుణాధిక్యముళ్ళవిడమ్ - కాసలై. “ యదాయదాహికాసల్యాదా సీవచ్చసభీవచ । భార్యావద్భగినీవచ్చమాతృవచోపపత్తితి ” ఇత్యయోధ్యాకాణ్డే. “ సభీవ ” - ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (సాపత్నైగమిత్యాది). (శేవంపూర్వవత్ ఎన్దుతు) “ సభీవ ” ఎన్దుతుక్కుప్పోలే యల్లాతపదజ్జరుక్కుమిప్పడియే యర్థమ్ కట్టుకొళ్ళవెన్నతల్; “ భోగ్యావామసి ” ఎన్నిఱ్ఱోకత్రిల్ పిరాట్టిక్కుచ్చన్నగుణజ్జలైయ్కోకత్రిలే శ్రీకాసలైయార్ క్కుమ్ యోజిత్తుక్కొళ్ళవెన్నతల్. మాత్రాదితుల్యతైకా వ్దుప్పోలే-సాపత్నైగమతోద్రామైసిద్ధమితే.

కరైదేళ్ళుకొంటోమీయ, ముఱువలిక్కిఱతుమ్ తుయరోవెన్న (ముఱువలిక్కిఱతుమిత్తాది). “నణ్ణాతార్ ముఱువలిప్పవల్లుదోదొర్కరైదేళ్ళ - ఇప్పడి, ఎణ్ణారాత్తుయర్విరైక్కుమ్” ఎన్ఱయోజనై. “ఎణ్ణారా” ఎన్ఱతుక్కర్థమ్ (అన్ఱమిలిత్తాది). ముఱువలుమ్ తమక్కుత్తవ్వాసవ్యామాయ్తోదోదొర్కరైయారే యత్తెయుమ్ “ఎణ్ణారా” ఎన్ఱవిశేషిక్కులామిత్తు. * తుయరికతాత్వర్వమ్ (అన్ఱిత్తాది). నిమ్మొప్పసుఖమ్ - దుఃఖమ్కలతాతసుఖమ్. ఇన్నార్క్కుత్తుయర్విరైక్కుమెన్ఱు విశేషియమైయారే - అకర్నవశ్యనవతరిత్తాలునువనుక్కుమ్ దుఃఖజనకమెన్ఱు వివత్తీత్తరులిచ్చెయ్కిటార్ (రాజ్యాదభి)ంశిత్తాది). “రాజ్యాదభి)ంశోవనేవాసన్ఱీతానన్ఱాహతోద్విజః. ఈద్యోయంమమలక్ష్మీర్నిర్దహేదపిపావకమ్” ఇత్తాయ్కణ్ణకాణ్ణే సప్తపత్తితమే. తన్నిచ్చెయారే యివర్కళనుగ్రహార్థమాకప్పిఱన్ఱవకా పదుమ్దుఃఖత్తెయనుసన్ఱిత్తు వ్యాఖ్యాతావినీడుపాడు (ఇవర్కళోపదహిఱిత్తాది). “రాజ్యాదభి)ంశి, వనేవాసః” ఎన్ఱపదన్ఱుకుత్తుక్కుమ్వాసనై (తిరువభిషేకమిత్తాది వాక్యద్వయత్తారే). రాజ్యభి)ప్తనానవనుక్కుమ్ ప్పదేవిట్టిలిరుక్కుమతు సుఖమెన్ఱుమతుక్కుదాహరణమ్ (ఎకామకమిత్తాది). “వనేవాసః” ఎన్ఱతోడే “సీతానన్ఱ” ఎన్ఱపదతుక్కువాసనై (పిరాట్టియుమిత్తాది). “సీతానన్ఱ” ఎన్ఱతు - “ణశ-అదర్వసే” ఎన్ఱిఱధాతువినారే అన్ఱ

ఈ.-ప్పక్క పెరియవుడైయారై యుమిన్దుత్తు. ౧ “రాజ్యనాశోపకర్షతి” ఎన్దుమ్, ౨ “వనవాసోమహోదయః” ఎన్దుమ్ శొల్లిప్పొన్దవన్దై యిప్పొత్తు అనన్ధమాక చొల్లుకిఱతెన్నెన్నిల్; ఆశ్రితసంశ్లేషత్తుక్కుమ్, ఋషికళై యెడుక్కైక్కుమ్” ఎన్దితేప్పొన్దత్తు, అత్తోడేవిరోధిక్కైయాలే శొల్లుకితార్. పిరాట్టియైప్పిరికై యాలుమ్, పెరియవుడైయారై యిప్పొత్తు యిప్పొత్తు, ఇవన్దుక్కుడిమానవై యుమిప్పొత్తనన్ధమామ్ తోన్దుక్కుయాలే శొల్లుకితార్. ఇవి ర్ణాలుమ్నమమ్ దుఃఖజ్జలై యడైయనినైక్కిఱతు. 3 [నిర్దహేదపిపావకమ్] పిరియాత విళై య పెరుమాళై యుమ్ పిరిక్కవుమ్ వన్దుక్కుయితేయుక్కిఱతు. (ఇవై యెన్నవులకియత్తై) ఉన్నై యొత్తియప్పొత్తమ్మెయు మిన్దలొకమ్ పేటిపావన్బుడి ఇతరులొకయత్తై యొ నీపణ్ణివై త్తపడియెపిరానే!

“నా పణ్ణుకైయావతే? ఇవర్కళ తాజ్గళి పణ్ణినకర్త త్తినుడైయ ఫలమనువర్తిక్కిఱ విత్తనైయన్దు? నమ్మూల్ వన్దతన్దుకాణుమ్” ఎన్దుభగవదభిప్రాయమాక, మేల్ శొల్లుకితార్ (కణ్ణాళా) ఇవై పణ్ణినకర్త త్తమ్ తనక్కేయనుభవిక్కువేణుమాయన్దు తాకిల్, ఉక్కువైక్కుప్పొత్తమ్మవిషయమెణ్ణే. కృపావానై - “కణ్ణుడైయవణ్” ఎన్నొడవతే. అన్దిక్కే, కణ్ణెన్దు - ఇడమాయ్, అత్తాల్ - అకలిడమెన్దు పడియాయ్; ఇతేతేనుమ్తన్నరళు నాడో? నీనిర్వాహకనాయుక్కువివై స్వరూపవిరోధజ్జలిలే ప్రవర్తిక్కిఱతే? కణ్ణెన్దు - నిర్వాహకనుక్కుమ్మేర్. తాన్దామ్మూత్తుక్కొన్దు కర్తమ్ తాన్దామనుభవిక్కు వేణ్ణాతపడినాముతవవెణ్ణేజ్జీరెన్న; “ఒరువెళ్ళుమ్మన్దు” ఎన్దు చాహరణ్ణాట్టుకితార్ (కడల్కడైన్దాయ్) దుర్వాసశ్శాపత్తాల్ వన్దవన్దత్తై త్తప్పక్కైక్కు, ప్రయోజనాన్తరపరర్కుమరియనెయేతుతవుమనన్దు! అవర్కళుక్కు ఇచ్చెచ్చయున్దు, అనిచ్చుక్కళుక్కు నమ్మూల్ శెయ్యలావత్తుణ్ణోవెన్న; ఆకిలివర్కళి నడువిరాతపడియెన్నై యున్దిరువడికలిలే వరుమ్బుడిపణ్ణవేణుమ్ (ఉనకల్లత్తే వరుమ్పరిళు)

జీ-ఆ.-పైయానాశెన్ద పడి. “హతోద్విజః” ఎన్దు తుక్కువాననై (పిరాట్టిక్కైత్తాది). పెరియవుడైయార్ - శ్రీజటాయమహారాజర్. తటస్థజ్జై యెయనువదిత్తుపరిహరిక్కితార్ (రాజ్యనాశిత్యాది). “నవాస్యసుహతీంలక్ష్మీం రాజ్యనాశోపకర్షతి | లోకకాన్తస్యకాన్తత్వంకీతరక్షేరివక్షపా,” “మాచలత్తుణస్తాపం కాన్తిర్లత్తావిపర్యయే | రాజ్యంవాసనవాసోవాసనవాసోమహోదయః” ఇత్యయోధ్యాకాణ్డే, “న - అపకర్షతి” ఇత్యన్దయః. రాజ్యభంగముమ్ వనవాసముమ్ అన్దుసుఖమాకైక్కుమ్ ఇన్దుదుఃఖమాకైక్కుమ్ పేతువరుళిచ్చెయ్కితార్ (ఆశ్రితేత్తాదివాక్యద్వయత్తాలే). ఆశ్రితసంశ్లేషత్తుక్కు - పిరాట్టిసంశ్లేషత్తుక్కు. “ఈదృశీయంమూలక్షీః” ఎన్దు తుక్కుర్థమ్ (ఇవిరణ్ణాలిత్యాది). “రాజ్యాద్భ్రంశః, వనేవాసః” ఎన్దువిరణ్ణాల్ వరుమ్దుఃఖజ్జలైయెన్దపడి. (నిర్దహేదపిపావకమ్) పావకమసినిర్దహేత్ - అగ్నియైయుమ్దహిక్కుమెన్దుతిలే, అసంభావితత్తైయుమ్ సమ్భవిప్పిక్కుమెన్దుఫలిప్పిన్దు, అత్తిన్దు తెన్దితార్ (పిరియాతవిత్యాది). అతావతు - దాహకమాన వగ్నియైచ్చుడుమాప్పొలే, విశ్లేషిప్పిక్కప్పొకాతవిళైయపెరుమాళైయుమ్ విశ్లేషిప్పిక్కుమెన్దుపడి. “ఇవై యెన్నవులకియత్తై” ఎన్దువిషణ్ణరాకిఱవరుడై యహర్దభావమ్ (ఉన్నై యొత్తియవిత్యాది). వేలు - దృష్టాన్తార్థమ్; ఇజ్జిల్లవేయితేములువలిక్కైక్కుమ్ కరైన్దేన్దుకైక్కుమ్ పేతువాక చొల్లుకిఱతు.

“కణ్ణాళా” ఎన్దు తుక్కుమాన్దర్థమ్; కణ్ ఎన్దు-కృపైయుమ్, భూమియుమ్, నిర్వాహకత్వముమెన్దు. భూవాచకమానపోతు, “ఆళా” ఎన్దు - నిర్వాహక నెన్దు పడి. మన్దై యిరణ్ణర్థత్తియుమ్ “ఆళా” ఎన్దు-ఉడైయనెన్దు పడి. “కణ్” ఎన్దు-కృపైయెచ్చొల్లుమోవెన్న (కృపావానైయిత్యాది). (అన్దిక్కేయిత్యాది). (అకలిడమ్) ఎన్దుపాతమానపోతు, అకలిడమ్ - భూమి. ఇప్పొకరణత్తిలే “నిర్వాహకణ్” ఎన్దు శొల్లుకిఱవరుడైయభావత్తైయరుళిచ్చెయ్కితార్ (ఇతేతేనుమిత్యాది). తన్నరళునాడు - అరాజకమానదేశమ్. అవయవశక్తియాలే, నిర్వాహకనెన్నుమైదప్పిప్పిత్తవన్దరమ్, రూఢియాలమ్ నిర్వాహకత్వత్తైచ్చొల్లుకిఱతెన్దుర్రాన్దరమ్ (కణ్ణెన్దుత్యాది). “కడల్కడైన్దాయ్” ఎన్దుత్తైక్కుటాక్షిత్తు రసోక్తియకవుమ్ తాత్త్వికమాకవుముత్తరమ్ (ఒరువెళ్ళుమిత్యాదివాక్యద్వయత్తాలే). వెళ్ళుమ్ - సముద్రమ్. “ఉనకల్లత్తే”

ఈ. — విలక్కడికలిల్ పో కామే, ప్రాప్తముమాయ్ భోగ్యముమానవున్దిరువడికలిలేవన్దుకిట్టువతోరుప్రకారమ్.

ఇవర్ కుక్కాల్ తూలు ఇచ్చె యున్దాయున్దపడియాలే, “అప్పడిశెయ్ కిటోమ్” ఎన్దానీశ్వర (తణ్ణా వాతు) తణ్ణా క్కెయ్ వతు - తాల్ క్కె. తాథాతు. “శెయ్ కిటోమ్” ఎన్దాటియిరుక్కవొన్దాతు, శెయ్ తుకొన్దా నిట్టవేణుమ్. ఇప్పడివతటిచ్చెయ్యవేణుకిటతెనమక్కెన్న (అడియేనై) స్వరూపజ్ఞానతాలే సంసారికళోడుపా రుద్దాలవైనై. (పణికణ్డాయ్ శామాతే) పణికెయ్ వతు - శొల్లుకై; శొలవునివైవోడే కూడియితేయిరుప్పతు. శామాటుపణిక వేణుమ్. ఉనక్కొరుశొలవు, అడియే పెఱుకిటతునత్తై. (శామాతే - పణి) శరీరవిశ్లేష తై ప్పెటుమ్బడిపాత్ తరుళ వేణుమ్. కేవలరైప్పిలే యివ్వళవైయ పేక్షిక్కిటతెన్నినిల్ ; ౧. పరంహుతవహవ్యా లాపజ్ఞానాన్తర్యవస్థితిః । నశోరిచిన్దావిముఖజనసంవాసవై శసమ్” ఎన్నిటపడియే, ఇవర్ కళో నడువిరుక్కిటవిరుప్ప త్తవిరుకై తానే యిప్పోతుతేట్టమాకైయాలే. కాట్టుత్తియిలకప్పట్టవసుక్కునీరుమ్ నిట్టుమితేముట్టడతేట్టమా వతు, పిన్బితేభోగ్యాదికలిల్ నెఱుశెల్లువతు; అప్పడియేయిప్పోతుఇవర్ కళో నడువిరుక్కెక్కడియూన శరీరవిశ్లేష తైప్పిటప్పిక్కవేణుమెన్దితార్.

శీ. అ. — ఇత్యాదికనతారికై (అవర్ కళుక్కిత్యాది). ఏవకారాధమ్ (విలక్కడికలిత్యాది). విలక్కడికళో-విశ్వరూపికళో. పరిశు-ప్రకారమ్.

కాల్ తూలు - నాలత్తోన్దుమ్, తిరువడికళాకిటవంశముమ్ “తణ్ణా వాతు” ఎన్దాయాలే - ఈశ్వర “శెయ్ కిటోమ్” ఎన్దతుసిద్ధమ్, తణ్ణా వాతు - (తాథాతు) విశ్వియాతే. తాథాతతిన్దైయెయరుళిచ్చెయ్ కితార్ (శెయ్ కిటోమ్ ఎన్దత్యాది). పతటి - త్వరితు. (స్వరూప జ్ఞానతాలే) దాన్యమ్ సర్వసాధారణమాయిరుక్క, అడియేయే హేతువాకవివక్షిక్కెయాలే - ఇన్దవర్థమ్ సిద్ధమితే. “పణికణ్డాయ్” ఎన్ద తుక్కర్థద్వయమ్; పణియెన్దు - శొలవాయ్, శొలవునివైవోడేకూడియిరుక్కెయాలే, శొలవుక్కిడియూనసద్బుల్బతైచ్చొల్లుతల్; ఇతైయ రుళిచ్చెయ్ కితార్ (పణికెయ్ వతుపతిత్యాదివాక్యద్వయతాలే). కేవలమ్ వాత్తెయూకవర్థాన్తరమ్ (శామాటుపణిక వేణుమిత్యాదివాక్యద్వయ తాలే). పణికెయ్ - శొల్లుకై. పార్ త్తరుళ వేణుమెన్ద వివత్తియమ్ - సద్బుల్బమాకిటతు. (అడియే పెఱుకిటతునత్తైయెన్దతు) సమభివ్యాహర సిద్ధార్థమ్. శెత్తు ఉనక్కట్టే పరుమ్మరిశుపణియెన్దు - తిరువడికలిల్ ప్రాప్తియేవిధేయమాక్కాతే, “శామాతే - పణి” ఎన్దు - ఇతై యేప్రధానమాకసిద్ధరైయెన్దు (కేవలరైప్పిలేయిత్యాదికజ్జే). ఇవ్వళవై - ప్రకృతివిమోకతై. శైవై శసమ్ - ఈరరివాళో. దృష్టాన్త ముఖేనవివరణమ్ (కాట్టుత్తియిత్యాది). నణ్ణా తార్ ముటువలిప్ప - పిఱరవర్థమ్ కణ్డార్ శత్రుక్కుళానవర్ కళో సితమ్బుణ్ణుమ్బడియాకవుమ్, నల్లుగోదొరకరైన్దే - ఇవసుక్కున్నే హికళానబద్ధక్కుళో శిథిలరాయ్ క్కేళుక్కుమ్బడియాకవుమ్, ఎన్దారాత్తుయర్ విశ్లేక్కుమ్ - ఇప్పడియెన్దు తలిండ్లకాతదుఃఖుడతైత్తన్నిల్ తావిశ్లేత్తుక్కుణ్డపొరుకిట, ఇవైయెన్దువులియత్తై - ఇన్దలోకయాత్రైయెన్నాయిరుక్కిటన! ఎన్దారాత్తు యర్ విశ్లేక్కు మివైయెన్దువులియత్తై - ఇప్పడియెన్దుడియూత దుఃఖుడతైవిశ్లేత్తుక్కుణ్డపొరుమ్బడి యిలొరులోకయాత్రైయై నీపణ్ణివై త పడియెన్నెన్దుతల్, ఎన్దుశబ్దార్థమ్. క్రమేణాన్వయః.

ప్ర. తి. — నణ్ణా తార్ ప్రవేశే. యున్దకాణ్డే [౧౬], “ఇత్యుక్తః పరుమం వాక్యం న్యాయవాదీ విభీషణః । ఉత్పాతగదాపాణిశ్చతుర్భు స్సుచివై స్సుహ ॥ ౧౬ ॥”

(ముటువలిప్ప) భగవద్గీతాసుపచ్చమే, “భోక్తారయన్తుతపసాసర్వలోకమహేశ్వరమ్ । సుహృదంసర్వభూతానాంజ్ఞాత్వా మాంశాన్విస్రుచ్చతి ॥ ౨౯ ॥” — ప్రథమే ౨౦ శ్లోకే ఏకోనవింశే ౨ ధ్యామేపిరణ్యం ప్రతిప్రహ్లాదః, “సర్వభూతాత్ కేతాతదగన్నాభేజగన్దయే । పరమాత్మ నిగోవిన్దేమిత్రామిత్రకథాకుతః ॥ ౩౦ ॥” — భగవద్గీతాసుపచ్చమే, “నిర్వానమాహజితసంజ్ఞవోన్మోహధ్యాత్త నిత్యావినిపృత కామాః । ద్వన్ద్యైర్విముక్తాస్సుఖముఖసంజ్ఞైర్నచ్చన్త్యమాధాపదమవ్యయంతత్” — యున్దకాణ్డే [౧౩౧] అయోధ్యాం ప్రత్యాగ తేనతిరామేపారా,

369 తిరువాయ్ మొట్టి. — ర-ప. ౯-తి-సప్తతాత్. ౨-పా-శామాలుమ్ వ్యాఖ్యానద్వారా.

“ రామమేవానుపశ్యంతోనాభ్యహింసస్వరస్వరమ్ | ఆనకవర్షసహస్రాణితభాపుత్రసహస్రిణః || ౯౫ || ” — శ్రీగుణరత్నకోశే, “ భాగ్యవామపినాస్తరీయకతయపుష్పజరాగైస్సమనిర్వృత్తప్రణయతివాహనవిధానీతాఃపరీవాహతామ్ | దేవిత్యామనసీశయాసహమహీదేవ్యస్సహస్రతథాయాభిస్త్యంస్తనబాహుదృష్టిభిరివస్వాభిఃప్రియంక్లాఘసే || ౯౬ || ” — ఆయోధ్యాకాండే [౧౨.] రామాభిషేకవిఘ్నకారిణీం కైకేయీంప్రతిదశరథః, “కింమాంపత్యుతికాసల్యారాఘవేవనమాస్థితే | కించైనాంప్రతివక్ష్యామిక్యత్వావిప్రియమిదృశమ్ || ౯౭ || యదాయదాహికాసల్యదాసీవచ్చసఖీవచ | భార్యావద్భగినీవచ్చ మాతృవచోపపత్తితీ || ౯౮ || సతతంప్రియకామామేప్రియపుత్రాప్రియంబదా | నమయాసత్కృతాదేవీసత్కారార్థాకృతేతవ || ౯౯ || ” — (ఎణ్ణారా) ఆరణ్యకాండే సప్తపత్తితమే రావణేనహృతాంసీతాంజటాయుషస్సృత్వాతత్ప్రణంప్రతిరామః, “ఏకమేకాయనేదుర్గేనిశ్యసంతంభజ్జన | సమీత్యదుఃఖితోరామస్సామిత్రిమిదమబ్రవీత్ || ౧౦౩ || రాజ్యాద్భగిం శోవనేవాసస్సీతాస్తప్తహతోద్విజః | ఈదృశీయంమమాలక్ష్మీర్నిర్దహేదపిపావకమ్ || ౧౦౪ || సంపూర్ణమపిచేదద్యప్రతరేయంమహోదధిమ్ | సోపిమానంమమాలక్ష్మ్యవిశుప్యేత్సరితాంపతిః || ౧౦౫ || ” — ఆయోధ్యాకాండే [౧౬.] వనప్రయాణేకైకేయ్యానియుక్తోరామః, “ఆభిషేచనికంభాణ్ణంక్యత్వారామఃప్రదక్షిణమ్ | శనైర్జగామసాపేక్షోద్వృష్టింత్రావిచారయన్ || ౩౧ || నచాస్యమహతీంలక్ష్మీంరాజ్యనాశోఽపకర్షతి | లోకకాన్తస్యకాన్తత్యంశీతరక్తేరివక్షపా || ౩౨ || ” — ఏతదుపరిష్టాత్ [౩౩.] రాజ్యనిమిత్తంక్రుద్ధంలక్ష్మణంప్రతిరామః, “మాచలత్క్షణసంతాపంకార్షీర్లక్ష్మ్యవిపర్యయే | రాజ్యంవాపనవాసోవాపనవాసోమహోదయమ్ || ౩౪ || ” — (పణికణ్డాయశామాతే) “వరంహుతవహజ్వాలాపజ్జరాన్తర్వ్యవస్థితః | నశోరిచిన్తావిముఖజననంవాసవైశసమ్.”

మతల్ గృహవస్తాతి - ఐమ్మత్తెన్దామ్మట్టు. అవన్తమరెన్వెన్దెయరాకిలుమెన్లో. | నవన్తమరేయెన్దొన్దీవత్తల్లాల్. | నమన్తమరా. | లారాయప్పట్టటియార్ కణ్డీరరవన్దామే. | తేప్పరాయత్కాట్టట్టార్ పేర్.

మతల్ గృహవస్తాతి - నాత్పత్తిరన్దామ్మట్టు. తిరుమకళుమణ్ మకళుమాయ్మకళుమ్ శేర్ న్దాల్. | తిరుమకళేత్తీర్ న్దవాత్తెన్దొల్. | తిరుమకళే. | త్పాలాత్తెన్దప్పడనాకళైక్కిడన్ద. | మాలాత్తవన్దార్ మనమ్.

తాత్పర్యము. — పరులయొక్క అనర్థములనుజూచి యానందించును నిరుపాధికబంధువగు భగవంతునినుపేక్షించియాభాసబంధువులను నిరుపాధికబంధువులని తలచి వారికినాపదనుజూచి దుఃఖించియు ఇట్లు ఆసంఖ్యాతంబులగు పాపములను తామేతెచ్చుకొనుచున్న యీసాంసారికులలోనుండి నివృత్తుడనై కృపావంతుడవును మహోపకారకుడవునునైన నీయొక్కదివ్యపాదారవిందంబులను నాశ్రయించునట్లు దాసునికి శరీరవిశ్లేషమును గృహజేయవలెను.

మూ. — శామాలుజ్జెడుమాలున్దమరుద్గ్రాత్ తలై తలై ప్పెయ్. | తేమాటిక్కిడన్దలర్దుమివైయెన్నువులకియత్తై యామాటొన్ద టియేనానరవన్దైయాయమ్మానే. | కూమాటేవరై కణ్డాయడియేనై కుటిక్కొణ్డే || ౨ ||

ఆ. — (శామాలుమ్) “ఉన్నెక్కాణప్పెటుకిటిలామ్” ఎన్దలర్దొతే, పుత్రాదిమరణవివాశజ్జల్ కారణమాకత్తమరుద్గ్రాత్ తలై తలై ప్పెయ్తు ఏక్కిడ్డన్దలర్దుమివైయెన్నువులకియత్తై; నానుమిళ్లేలాకిరైప్పోలేయాకిర్ శెయ్పతె? ఆశ్రితసంక్షేపైకభోగనే! పిరానే! “నన్దడియానివక్” ఎన్దడియేనైయన్దిరువుళ్ళత్తరై కొణ్డీన్దెనవెన్దైత్తిరువడికలిలేవాణ్డియరుళేణుమెన్దిటార్.

అన్య. — శామాలుమ్ కడుమాలుమ్ తమర్ (౩) ఉన్దొల్ తలై తలై ప్పెయ్తు ఏమాటి (౬) కిడన్ద అలర్దుమ్ ఇన్దై (౯) ఎన్ను ఉలకియత్తై నాక్ (౧౨) అమ్ ఆలు ఒన్ద (౧౫) అటియే అరవన్దైయాయ్ అమ్మానే (౧౮) అడియేనై కుటిక్కొణ్డ మూమాలు (౨౧) విరైకణ్డాయ్. (౨౨)

పన్నీ. — అనన్తరమ్, లాకికేళమెన్నాయ్మడియప్పకుటిలెన్దటికిలే, నిరుపాధికశేషయాన నీయెన్నెయ్తైక్కుమ్మడి విరైయేణుమెన్దిటార్.

[2F] తరువాయ్ మొట్టి.—ర-ప. = రి-సన్సాటార్. ౨-పా-శామాలుమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో. ౨౧౩

చిరకాలమ్ శ్రీవిక్రమవిఘ్నమ్ మధ్యేశాః ప్రకారముమ్, విశ్వరూపైష్టావిక్ర అతునశ్శిఘ్రప్రకారముమ్, ఇతడియాక తమరానభూతిక
శుమ్, (3) ఉద్ధౌరానసమ్మన్థిశుమ్, ఒరువర్ కొరువర్ మేల్విఱ్ఱు, ఏఱ్ఱుతలల్ దు, (౬) కిఱ్ఱు, కూప్పిడుకిలకూప్పిడుమాకిల,
ఇవై, (F) ఎన్న, శ్రీ లొకయాత్రైకలిగిఱ్ఱునతాన్! నాన్, (౧౨) ఇతెన్నళవిరేయాయముడియప్పపకిల, ప్రకారమ్, ఒస్తుమ్,
(౧౫) అఱికిరిరే; శేషభూతనాన అనన్తనై శేషవృత్తికొల్పుచున నాయ్, అతుపోలేమ్లొగోడుముఱునొత్తస్వామియానవ నే! (౧౮)
శేషభూతనానవైన్నై, “దుఃఖిసహనల్లన్” ఎఱ్ఱుకుఱిగొఱ్ఱు, అఱ్ఱైమ్మమ్మడి, (౨౧) విగ్గెయవేణుమ్. (౨౨) ఏమాల్ దుమ్ - క్లేశ
మాకవుమామ్. తలైత్తలైప్పెయ్తల్ - తలైయోడుతలైశేర్ తలైకవుమామ్. ౨.

ఆర్థము.—చచ్చప్రకారమును (విశ్వర్యము) నశించుప్రకారమును జ్ఞాతులును (3) బంధువులును వైబడివైబడి దుఃఖితులై (౬) (భూమిమీఁద) పడియుండి మొఱిదుటయు ఇవి (౯) ఏమి లోకులయొక్క స్వభావములా! నేను ౧౨ ఇది ముగించు రీతిని అల్పమును (౧౫) ఎఱుంగను. అనంతశయనఁడా! స్వామీ! (౧౮) శేషభూతుఁడైననన్ను (దుఃఖమునుసహింపనివాఁడని) తలఁచినన్ను పిలుపించుకొనుటకు (౨౧) యత్నింపుము. (౨౨)

ఈ.—ఇరణ్డామూర్తి. “ఎణ్ణారాత్తుయర్” ఎన్ఱు తిరళచ్చొన్నార్ - ముతత్పాట్టలే ; అవన్ శ్రీలేశ్వరవ
శై కళైచ్చొన్ఱి విషణ్ణరాయ్, ఇవర్ కళోదుఃఖత్తై ప్పొక్కాయాకిలెన్నై యున్ఱిరువడికళిలే యత్తై త్తరుళవేణు
మెన్ఱిటార్.

(శామానుమకెసుమానుమ్) శామ్బడియుమ్ కెసుమ్బడియుమ్. ఇతుక్కుమేప్పుడవివత్తలే శిలప్రకార
జ్జళుముణ్డోవెన్నిల్; ఉసువనొరుపడిప్పడజీవిక్కడవనాకవుమ్, తన్నోడొక్కజీవిచ్చారైయ్యైయచ్చెయ్యక్క
డవనాకవుమ్ కోలిక్కొణ్డూపోరానిట్ట, నినైవళముడిన్దుకొడునిట్టుమ్బడియుమ్; నాలుశిన్నమ్ కైప్పట్టవాతో
“నమక్కినియుళ్ళతనైయుమ్ జీవిక్కైక్కొరుకుత్తైయిల్లై” ఎఱ్ఱునినైత్తిరుక్కచ్చెయ్తే, అత్తైయిన్దుక్లశప్పట్టు
క్కుప్పిడుమ్బడియుమ్, ఇనై. ఇవర్కళిప్పడినోవుపడుకైక్కు వేతోశిలవుణ్డాయ్తలు; ౧ “నిన్నలాలిలేన్దాన్”
ఎఱ్ఱుమ్, ౨ “పలనీకాట్టిప్పడుప్పాయో” ౩ “ఇన్నమ్కెసుప్పాయో” ఎఱ్ఱుమ్ - భగవదలాభమ్ వినాశహేతువె
న్దుమ్, ఇతరవిషయదర్శనమనర్థహేతువెన్దు మాయ్త్రిపరిరుప్పతు. ఇవర్కళినైయ్యైయ వినాశముననర్థము
మెగ్గేజేడిక్కొణ్డార్కళి! ౪ “ఎన్నొరువర్తీక్కతిక్క పెన్పుల్లుమ్తిఱమ్” ఎన్నుమవర్కళితేయివర్కళి. ౫ “కురుప్ప”

జీ-ఆ.—ఇరణ్డామ్మమ్మ (శామానుమిత్యాది). అడియేలోడక్కి, “కూమా శేవిరై కణ్డాయ్” ఎన్నుమగళ్ళుమ్ కటాక్షి త్తవతారిక్క (ఎణ్ణారాత్తుయరిత్యాది). తిరళ - సముదాయేన.

ఇసుక్కు మేట్టడ - శావుక్కుమ్ కెడుక్కుమ్ మేట్టడ. ఆతావతు - శావతుమ్ కెడువతుమ్మెట్టాల్ పోరాతో? “అటు” ఎత్తు - ప్రకారమెట్టితుక్కుక్కరుత్తే తెన్ని తెప్పపడి. ఉరువ - అనేక కాలమ్. ఒరుపడిప్పడ - రుఖిమిశ్రమన్తి క్కే సుఖమేయామ్మడి. శిన్నమ్ - కాశు. ఉళ్ళత నైయుమ్ - మేలుళ్ళ కాలమ్మెట్టామ్. (ఇవై) ప్రకారజ్జర్. ఇవర్కతై డేసి క్కైక్కుత్తప్పడియే తెన్న (ఇవర్కలిత్యాది). ఇవర్కర్ - అత్తార్. “ ఇవర్కర్ ” ఎన్నుచ్చడియానవేర్ది మే తెన్న (నిన్నలాలిత్యాది). “ శామాటుమ్ కెడుమాటుమ్ ” ఎత్తవరుడైయహర్దభావమ్ (ఇవర్కలివైయిట్టియలిత్యాది). తాడర్ పోకిలి తేమార్దమాయ్, “ అల్లాతతమార్దమ్ ” ఎట్టిరుప్పర్కళోవన్న (ఎన్నోరువలిత్యాది). ఒరువర్దుర్దార్దగ్గలిలే శెప్ప విట్టికెల ప్రకారమెన్నాయ్ రుక్కిలితో వితిపాశురార్థః. ముతల్ ద్రియవన్దాతి తొన్దూన్ ద్రిన్దామ్మట్టు, “ నావాయిలుడై ” ఇత్యాది. భగవదలభమ్ వివాళమ్, ఇతరవిషయదర్శనమర్థమెత్తుక్కు ప్రమాణజ్జర్ (కురుప్పేత్యాది). “ వైధర్ష్యం

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

తిరువాయ్ మొట్టి. — ర-ప. ౯-తి-నణ్ణాతార్. ౨-పా-శామాలుమ్ వ్యాఖ్యానజ్యో.

౨౧౫

ఈ. — (అరవణై యాయమ్మానే) ఇవన్ శ్రీనుడై యరక్షణార్థమాక త్తిరువనన్దాన్ద్రాన్తే లేతిరుప్పాట్రుడలిలేకణ్యశర్ న్దరులి, ఇవన్ శ్రీనుడై య రక్షణము వేతామ్బుడియానకుడన్ దుడక్కైయుడైయవనే ! మెయ్యానకుడల్ తుడక్కితే యివన్ దుక్కివనోడు. ఇవనుడై యపాయ్యాడు మెయ్యాడు వాళియజివివనుక్కిరణ్ణు ముడలాయరుక్కుమేరక్షి క్కైక్కు. (కూమాతేవిరై) సులభనాయవన్ శ్రీనుడై య రక్షణార్థమాక త్తిరుప్పాట్రుడలిలే కూక్కురల్ కేట్రైక్కుక్కట్టివన్దకిడిక్కిటనీ, నానుతిరువడికల్ వన్దకిట్టుమ్బుడియెన్నై యత్తైత్తుక్కోల్ కైయిలేవిరైయవేణుమ్. ఇప్పడివిరై యవేణుకిటతెన్నెన్నిల్ (కణ్డాయ్) ఎన్నైక్కణ్ణవునక్కు విరైయా లేయరుక్కులాయరున్దతో? పారా యెన్దుతమ్ వడివైక్కాట్టుకితార్. ౧-“ఏహిపశ్యశరీరాణి” ఎన్నుమాప్పోలే. ఆనాలుమనాదికాలమ్ నీర్ పిరియిల్ తరి యాతేపోన్దవుడమ్బుమున్ దారుమన్దోవెన్న (అడియేనైక్కు-టిక్కొణ్ణే) ఇన్దలోకయాత్రైయాల్ శెల్లాతపడియాయరు క్కి-టవో వాళియై త్తిరువుళ్ళమ్బున్ దీయరుళవేణుమ్. ఉన్దిరువడికలిల్ సమ్బన్దమటిన్దవన్దుతోడగ్గియున్నో పాతి పరాన ర్థమ్ పాటుక్కుమాట్టాతపడియాన వెవాళియై త్తిరువుళ్ళమ్బున్ దీయరుళవేణుమెన్నుతల్. “కూమాతేవిరైకణ్డాయ్ - ఎన్నుజ్జాట్టిల్ - పరానర్థమ్బులుక్కుమాట్టారెన్ను మిడన్దోన్ దుమోవెన్నిల్ ; ఇన్దైయెన్నవులకియత్తైయెన్దు- ఇన్దలోకయాత్రైయైయనునన్దితువెలుత్తు, ఎన్నైయగ్గేయత్తైక్కువేణుమెన్నైయా లే - ణోన్ దుమితే. ౨.

జీ-ఆ. — కుడన్ దుడక్కు-శరీరసమ్బన్దమ్. రసోక్తి (మెయ్యానవిత్తాది వాక్యద్వయమ్). సత్యమానవెన్దుచాటు. శరీరమాన వెన్దుప్రకృతార్థమ్. కుడన్ దుడక్కు - శరీరశరీరభావసమ్బన్దమ్. (ఇవనుడైయవిత్తాది). “మెయ్యాన” ఎన్దత్తోడేప్రాసజ్జికమాకచ్చేర్ న్దతు. కృష్ణవతారత్తిల్- పాయ్. అతవతు - “ఆయుధమెడే” ఎన్దుఆయుధమెడుక్కై. మెయ్ - రామావతారత్తిల్ మెయ్. అతవతు - అభయ ప్రదాన వృత్తాన్తమ్. మెయ్, పాయ్యెన్దు - చేతనాచేతనన్దలైచ్చొల్లి, అవైరక్షణత్తుక్కు విషయమెన్దు శొల్లుతల్ ; ఆచేతనశ్చక్కురక్షణమావతు - స్థితి; సత్యాన్తజ్జశెన్దుచాటు; పాయ్యాడు మెయ్యాడెన్దుతు - ౨-“సత్యశ్చాన్తజ్జ” ఎన్దత్తైప్పన్ దు. పాయ్యాడు - నాన్దిజబ్దవాచ్యమాన వచిత్తోడు. మెయ్యాడు - ఆన్దిజబ్దవాచ్యమాన వాత్తవన్దువోడు. ఉడలాయరుక్కుమ్ - శరీరమాయరుక్కుమెన్దుమ్, పాతువాయరుక్కు మెన్దు మర్థద్వయమ్ కణ్ణుకోళ్ళతు. “అరవణైయాయ్ - కూమాతేవిరై” ఎన్దతుక్కుభావమ్ (సులభనాయత్తాది). “కణ్డాయ్” ఎన్ద తుక్కు సంవాదమ్ (ఏహీత్తాది). “ఏహిపశ్యశరీరాణి మునీనాంభావితాత్తనామ్ | హతానాంరాక్షసైర్నోరైర్బహూనాం బహుధావనే” ఇత్యారణ్యకాణ్డేరామంప్రతిదన్డకారణ్యవాసిసోమునయః. వాళియావతు - * మయిర్వట మతిసలమ్ పెలుక్కై. అహ్మోన్ నిర్వాహ త్తిరైయరు లిచ్చెయ్కితార్ (ఉన్దిరువడికలిలిత్తాది). జిజ్ఞాసుప్రశ్నత్తైయుపక్షేపిత్తు పరిహరిక్కితార్ (కూమాతేవిరైయత్తాది). కూమాతే - అత్తైక్కుమ్బడి. కుటిక్కొణ్ణు - దుఃఖసహనలేన్దు తిరువుళ్ళమ్బున్ దీ. అరవణైయాయమ్మానే శామాలు మెన్దుతోడగ్గి, అమాటొన్దటియేన్దానా; అడియేనైక్కు-టిక్కొణ్ణు - కూమాతేవిరైకణ్డాయిత్యన్వయః. ౩.

ప్ర-తి. — (శామాతీత్తాది) [రా-ఆ-౩౧] “కురుష్వమామనుచరమ్” ఇత్యాది||౨౨|| — ఎతత్పూర్వత్ర [౩౦.] రామంప్రతిమై ధిలీ, “యస్త్యయా సహస్వస్థోనిరయోయ స్త్యయావినా | ఇతిజానన్వరాంప్రీతింగచ్ఛరామమయాసహ||౧౦||” — (కణ్డాయ్) ఆరణ్య కాణ్డే [౬.] రామంప్రతిదన్డకారణ్యవాసిసోమునయః, “సోయంబ్రాహ్మణభూయిష్టోవానప్రస్థగణోమహా | త్వన్నాథోఽనాథవద్రామ రాక్షసైర్వధ్యతేభ్యశమ్||౧౫|| ఏహిపశ్యశరీరాణిమునీనాంభావితాత్తనామ్ | హతానాంరాక్షసైర్నోరైర్బహూనాంబహుధావనే||౧౬||” ౨.

తాత్పర్యము. — అస్థిరములైన యైశ్వర్యములను స్థిరముగనమ్మి ధైర్యముగనున్న పుండవినశించుటయు ఆభాసబంధువులను నిరుపాధికస ర్వవిధబంధువులనితలంచి వారిదుఃఖమునందుఁ దాముదుఃఖించుటయు ఇట్లు జీవింపవలయునని యపేక్షించువారు నశించుటయునివియొక జీవితమ గునా! ఈభూరమైనసంసారమునందు వర్తించుచున్న నాయందది యేమైముగించునో నేనెఱుంగను. దాసభూతులయందుఁ దాస్యమునుగైకొ ముచున్న ఓ! సర్వస్వామీ! దుఃఖమునుసహింపఁజాలని నాస్వభావమునునెఱిగి శీఘ్రముగపిలుపించుకొనుటకుఁ గృపఁజేయుము. ౩

౨౧౬

తిరువాయ్ మొట్టి-౪-ప. ౯-తి-నన్బా తార్. ౩-పా-కొణ్డాట్టుమ్ వ్యాఖ్యానం.

మూ.—కొణ్డాట్టుజులమ్మనై వున్దమరున్ దార్ విఱునితియుమ్ ।

వణ్డార్ పూజులూళుమనై యొట్టియపుయిర్ మాయ్ త ।

అణ్డాన్ నేనులకియత్తై కడల్వణ్ణా వడియే నై ।

ప్పణ్డేపో అరుతాతున్నడిక్కే † కూవిప్పణికోళ్ళే ॥

3॥

అ.—(కొణ్డాట్టుమ్) మరణదశైయిలుమ్ “సంభావనాభిజనజ్ఞాతిబంధుధనకళిత్రభవనాదికశై యిన్ద్రోమ్” ఎన్దు విషణ్ణరాయ్, ఉన్దిఅత్తు ప్పడాతేయరుక్మిణివన్దలోకత్తాయడైయ ప్రకృతియైక్కణ్ణనాక పడుకిణవ్యసనమ్, ఉన్నైప్పిరిన్దునాక పణ్ణుపట్టవ్యసనమ్మోలన్దు; అతిదు సుహగ్గిడాయ్. అపరిచ్చేద్యమాహత్మ్యనానవనే! ఇన్దవ్యసన త్తిన్ నిన్దుమిన్దువున్దురువడికళితే కూవిప్పణికోణ్డరుళే వేణుమెన్దితార్. 3.

అన్య.—కొణ్డాట్టుమ్ కులమ్మనైపుమ్ తమర్ (౩) ఉన్దార్ విఱు నితియుమ్ (౬) వణ్ణ ఆర్ పూ (౯) కుల్లూళుమ్ మనై ఒట్టియ (౧౨) ఉయిర్ మాయ్ తర్ ఉలకియత్తై కణ్ణ (౧౫) అన్దేన్ద కడల్ వణ్ణ (౧౮) అడియేనై పణ్డేపోల్ కరుతాతు (౨౧) ఉక అడిక్కే కూవి (౨౪) పణికోళ్. (౨౫)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, తాన్దల్ నన్దైయాకనినై త్తిరుక్మిణివైయొట్టిన్దుపోకత్తాన్దల్ నశిక్కుమ్మడికణ్ణపాణుక్కుమాట్టుకిటిలేక, అపరి చ్చిన్న సాన్దర్యనాన వున్దురువడికళితేయత్తై త్తడిమైకోళ్ళ వేణుమెన్దితార్.

సమ్మత్తడియాకనాట్టారాపోపిత్తుచ్చిల్లుమ్ కొణ్డాట్టుమ్, ఇల్లాతకులత్తైయేటిట్టుక్కొణ్డా ఆభిజాత్యాభిమానముమ్, విశ్వర్యమ్కణ్ణువన్ద జ్ఞాతికళుమ్, (౩) సమ్మన్దికళుమ్, ఇతుక్కుడియానశీయ, అర్థసన్న్యాయముమ్, (౬) అతడియాకన్సికరిత్తవణ్ణు, నిన్ద్రైన్, పూమాతాత, (౯) కుల్లైయడైయశాన్దైయాల్లేభోగ్యభూతైయానన్ద్రీయుమ్, భోగస్థానమామ్మడివిలక్షణమాక వెడుత్తమనైయుమ్, తన్నై విట్టుక్కుటి యట్టియామలిరుక్కు, (౧౨) ప్రాణవినాశమ్పిణక్కైయాకిణ, ఇన్దలోకయాత్తై, కణ్ణు, (౧౫) పాణుక్కుమాట్టుకిటిలేక; కడల్ పోలే అళవిణన్ద, వడివల్లైయుడైయవనే! (౧౮) ఉక వడివల్లైయుత్తోన్దడి మైపుకున్దవెన్నై, ఉన్నైప్పిరిన్దుకూప్పిట్టపణ్ణుపోలే, నిన్ద్రై రాతే, (౨౧) ఉక, తిరువడికళుక్కుమామ్మడి, అత్తైత్తు, (౨౪) అడిమైకోణ్డరుళే వేణుమ్. (౨౫) 3.

అర్థము.—శ్లాఘించుటయు లేనికులమును నారోపించుకొనుటయు జ్ఞాతులును (౩) సంబంధులును శ్రేష్ఠమైన ధననిధియును (౬) తుమ్మెద లచే బూర్ణములైన పుష్పములుకల (౯) శిరస్సుతోఁగూడినస్త్రీలును గృహములును (ఇవి) ఉండగా (౧౨) ప్రాణములునశించుట (అనియెడి) లోకస్వభావమును జూచి (౧౫) ధరింపలేను. సముద్రమువలె (అపరిచ్ఛిన్నమగు) సౌందర్యముకలవాఁడా! (౧౮) దాసుడనైననన్ను మనుపటివానినివలె స్వీకరింపక (౨౧) నీయొక్క శ్రీపాదములకేతగువల్లు పిలిచి (౨౪) దాస్యమునుగైకొనుము. (౨౫) 3.

ఈ.—మూన్దామ్మాట్టు. ఆభిజాత్యాదికశ్చెల్లాన్దక్కవిన్దై ముడికిపడియో క్కణ్ణుపాణుక్కు మాట్టుకిటిలేక, దుఃఖగన్దమిల్లాతవున్దురువడికళితేయత్తై కొళ్ళ వేణుమెన్దితార్.

జీ-అ.—మూన్దామ్మాట్టు (కొణ్డాట్టుమిత్యాది). పాట్టెల్లమ్కటాక్షిత్తవతారిన్ద్రై (ఆభిజాత్యాదికశ్చెల్లామిత్యాది). ౧ “గోళకః” ఇత్యాదియైప్పదే “ఉక” ఎన్దుకుక్కుభావమ్ (దుఃఖగన్దమిల్లాతవెన్దు).

† “కూయప్పణికోళ్ళే” ఎన్దుమపాతమ్ కాట్టిఅరు.

౧॥ ఛాం-ఉ-౮-౧.

[౧౦] తిరువాయ్ మొక్కి. — ౪-ప. ౯-తి-నణ్ణాతార్. 3-పా-కొణ్ణాట్టుమ్ వ్యాఖ్యానం.

3౧౭

ఈ.-(కొణ్ణాట్టుమ్)మున్ను “ఇన్నాన్” ఎన్నటియవొణ్ణాతపడియవస్తువాయ్ పొన్దానారువనల్పమ్ జీవిక-వ్వు క్కవాతే “ముతలియార్” ఎన్నా పోలేళ్ళొల్లవర్ కళ్. ౧-పయిలున్దిరువుడై యార్” ఎన్నితేతాళ్ళో కొణ్ణాడుమ్ విషయమ్. (కులమ్బునైవుమ్) జీవిక-పృక్క-వస్తుతోడజ్జి యివనుకొ-రుకులముణ్ణాకత్తొడుత్తు చొల్లువర్ కళ్. (తమర్) ౨ “అవతమర్” ఎన్నుత్తవర్ కళ్ళుక్కు-త్తమర్ పుటమ్మేయిత్తే. మున్ను “ఇవనోడునమక్కోరుటవుణ్ణాక చొల్లుమతునమక్కు చ్చాలత్తణ్ణితు” ఎన్నుపోనవర్ కళ్, ఇవన్ జీవిత్రవాతే ఉటవుశొల్లికొ-డువన్దు కిట్టువర్ కళ్. (ఉల్దొర్) మున్ను “ఇవనోడు సమ్మన్దిక్కై-తరమన్దు, నిటక్కే-డామ్” ఎన్నుపోనవర్ కళ్ళిప్పొతు “ ఇవ నోడేయొరుసమ్మన్దున్దుణ్ణిసోమాకవల్లోమే” ఎన్నుఆదరిత్తు మేల్విగ్రానిట్టర్ కళ్. (విట్టునితియమ్) నిన్నెవిన్దిక్కే యిరుక్కచ్చెయ్ తే శరుకిలై తిరళుమాపోలే శీరియనిధివారాక్కై-పుకురుమే, ఆతుక్కుప్పొక్కడికాణామైయాలే శెయ్ వతటియామైల తైయిట్టు ఒరు స్త్రీయైస్వీకరిక్కుమ్. అవళ్ తాన్ - వణ్ణార్ పూజ్కులాలాళాయ్ ద్దు. ఇవళ్ శెవ్వివణ్ణేభుజిత్తు పోమి త్తనైపోక్కి-త్తాన్ భుజిక్కుమాట్టాన్. భోగయోగ్యతై యిల్లాతపరువత్తిలే యాయి ద్దున్దీకరిప్పతు. ౩* శేలేయ్ కణ్ణియరుమ్ పెరుణ్ణాల్వముమ్ నన్దక్కళుమ్ మేలాత్తాయ్ తన్దైయుమివైయెల్లామేక విషయమితేతమక్కు. (మనై యొక్కియ) అవళుక్కుమ్ తనక్కు మేకా న్దమాకవనుభవితైక్కు, తన్నియద్దో యెల్లాజ్జొణ్ణు పలనిలమాకవక తైయెడుక్కుమ్. (ఉయిర్ నూయ్ తల్) ఇవై కుటియగ్గియాతిరుక్క, ఇవై కూ ట్టోడేకొడుత్తు, ఇప్పడిపారి త్తతాన్ ముడిన్దుకొడునిట్టుమ్. (కణ్ణాల్ దేనులకిన్దుత్తై) ఇప్పడిప్పట్టలోకయా తైయెన్నాల్ పొలుక్క లాయిరుక్కి-ఆతిల్లై.

(కడల్వణ్ణా) ఇన్దలోకయా తైయిప్పడియన్దిక్కే అనుభవిక-లావతు మొరుపడియున్దే. ఇవర్ కళ్ దుఃఖా నుసన్దానత్తాల్ వన్దక్కేశన్దిర శ్రమహరమానవున్ వడివై కా-ట్టియరుళాయ్. (అడియేనై ప్పణ్ణేపోలకరుతాతు) ౪ * పాయ్ నిన్దణ్ణానత్తిల్. “ ఇన్నిన్దనీర్తైయినియాముతామై” ఎన్దవళవాకవెనై ౨ తిరువుళ్ళమ్మదొవొణ్ణాతు.

జీ.అ.-ఇన్నాన్-పదవిధి. ఎన్, ఇతుకొణ్ణాట్టుమ్తోవెన్న (పయిలున్దిరువుడైయారిత్యాది). అతావతు-“సర్వేశ్వరపడియార్ కళ్” ఎన్ను ఆవర్ కళైకొణ్ణాడవేణ్ణియరుక్క, ఇవర్ కళోరుకొణ్ణాట్టుత్తైయుణ్ణాక్కి-కొళ్ళైతేయ్దుకరుత్తు. కులమ్బునైవుమ్ - కులమ్ తొడుక్కై యుమ్. విద్యైయాలణ్ణానవంశమితే యివర్ క్కు-వంశమ్. తమర్ - జ్ఞాతికళ్. ప్రతికొటియాకభావమ్ (అవన్ద మరిత్యాది). పదప్రయోగ త్తుక్కు భావమ్ (మున్దిత్యాది). మున్ను - దారిద్ర్యకాలత్తిలే. ఉటవు - జ్ఞాతిత్వేనసమ్మన్దుమ్. తణ్ణితు - తాట్టు. ఉల్దొర్ - బన్దుక్కళ్. తరమ్ - అతిశయమ్. “విట్టునితి” (శీరియనిధి). శీరియ - శ్రేష్ఠమాన. వారా - పన్దు. శెయ్ వతటియామైయవతు - “నామోవృద్ధనా యిరుక్కి-తోమ్, నమక్కొరుస్త్రీయైస్వీకరిత్తాల్ భోగయోగ్యతైయిల్లై; అతిలారుధర్త తైప్పణ్ణియున్దీవిప్పొమ్” ఎన్నెయన్దిక్కే, ఇత్తైయిట్టారు స్త్రీయైస్వీకరిక్కు-మెన్దపడి. “వణ్ణార్ పూజ్కులాలాళ్” ఎన్నువిశేషిక్కిటతుక్కు-తాత్పర్యమ్ (ఇవళ్ శెవ్వియిత్యాది). తాన్ భుజిక్కుమాట్టామై క్కు-హేతువేతెన్న (భోగయోగ్యతైయిత్యాది). అతావతు - వృద్ధనానాల్ యోగ్యతైయిల్లై. కీటు క్కత్తుక్కెల్లామ్ ప్రతికొటి (శేలే య్ కణ్ణియరుమిత్యాది). ఇయదొర్ - శక్తి. పలనిలమాక - ఉప్పడికై మేలుప్పరిక్కైయక. (వలనిలమాక) ఎన్నుపాతా న్దరమానపాతు - తళ తి న్దేర్ తళమాకవెన్ద పడి. అర్థమొన్దే. ఇవై కుటియగ్గియాతిరుక్కవెన్దతు - “కొణ్ణాట్టుమ్” ఇత్యాదికరై. కూణ్ణోడే - అవళుడైయశరీరవోడే. (కూట్టోడే) ఎన్నుపాతమానాలుమ్ - అర్థమితువే. కణ్ణాల్ దేన్ - కణ్ణుపొలుక్కమాట్టుకితేరేన్.

“కడల్ వణ్ణా” ఎన్దతుక్కు, ఎమ్మారాట్టొన్ నిర్వాహణ్ణైప్పదొ భావద్యయమ్ (ఇన్దలోకయా తైయిత్యాదివాక్యద్యయముమ్). పడి - ప్రకారముమ్, తిరుమేనియుమెన్దచాటు. “కడల్ వణ్ణా” ఎన్దత్తైక్క-టాక్కిత్తుభావమ్ (పాయ్ నిన్ద విత్యాదివాక్యద్యయముమ్). వాళనై

ఆ.అ.వి.—(పాయ్ నిన్ద విత్యాది) పాయ్ నిన్దణ్ణానత్తుక్కు-మితుక్కుమ్ వాళయేతెన్నిల్; అట్టు-“ఉన్నో టైవిన్దేషమ్ వరవొణ్ణాతు” ఎన్ను దేహసమ్మన్దనివృత్తియై ప్రార్థితేన్, ఇట్టు - అవైన్దవసహవాసత్తాల్ వన్దక్కేషమ్ దుస్సహమాకైయాలే దేహసమ్మన్దనివృత్తియై ప్రార్థి క్కై-తేనన్దే.

3.

308

తరువాయ్ మొట్టి. — ర-ప. = తి-సన్ధా తార్. ర-ప-కొశ్యేస్తు వ్యాఖ్యానభో.

ఈ.-ఇతరవిషయజగలినుడై యదోషదర్శనమృణ్ణిచ్చొల్లుకిటవశవన్తికే భగవద్విషయ త్రిలవగాహిత్తు చొల్లుకిటతు. శ్రీమద్రాళ్ కొణ్డార్, “ఇవర్ క్కాకిలితు శేర్ క్కైప్పల్లిపోలేపణి మన్తో” ఎన్దిరుక్కవొణ్ణాతు” ఎన్దారామ్. అన్తి క్కేకీర్ ఉన్నెప్పిరిన్దనా కూప్పిట్టవన్యళవాకనినై క్కవొణ్ణాతు ప గానర్థజణ్ణకూప్పిడుకిటవితై. (ఉన్ని త్యాది) ఉన్దిరువడికిలిలే అత్తై త్తెన్నెయడిమైకొణ్డరుళవేణుమ్. ఉన్దిరువడికిలిలే అత్తైత్తాలుమ్, అడిమై చుప్పడటియిలిత్తే నా మీళాత్తోవతు; ఆనపిన్బెన్నె నిత్యకై జ్జుర్యజ్జొణ్డరుళవేణుమ్. (కూవిప్పణికోళ్ళే), “శోన్ తై యిట్టుప్పణి కొళ్ళ” ఎన్ను మూప్పోలే.

3.

జీ-అ.- క్కాట్టుకితార్ (ఇతరవిషయజగలిత్యాది). ఉ క్కన్దుక్కాప్తసంవాదమ్ (శ్రీమద్రాళ్ కొణ్డారిత్యాది). శేర్ క్కైప్పల్లి-నిల్లెప్పల్లి. శేర్ క్కైప్పల్లియానవారు విడత్తిలేపలకాలుమ్ శొల్లికొణ్డిరుక్కుమ్, అన్దప్పల్లిపోలేయితు పణియన్తోవెన్దిరుక్క వొణ్ణా తెన్దారెన్ద పడి. అహ్వాన్ నిర్వాహత్తుక్కునుగుణమాకవరుళిచ్చెయ్కితార్ (అన్తి క్కేయి త్యాది). ఉన్నడిక్కేకూవాయెన్నా తే, “పణికోళ్ళ” ఎన్దతుక్కు క్కయత్తేతెన్న (ఉన్దిరువడికిలిలేయత్తైత్తాలుమిత్యాది). “కూవిప్పణికోళ్ళ” ఎన్దతుక్కుభావాన్తరమ్ (శోన్ తై యిట్టిత్యాది). పరమపదత్తిలే యత్తైత్తుక్కుజ్జుర్యమకొళ్ళవేణుమెన్ద - మున్దిరుతు; ఇరణ్ణావతు, కూవుతత్ - ఏవుతలాయ్, ఏవిప్పణికోళ్ళవేణుమెన్ద. అతావతు - వార్తెధా రకమెన్ద పడి. తమర్ - తమరుమ్, ఉన్ద్రొరుమ్, మనై - మనైయుమ్, ఒట్టియ - తన్నెన్దిట్టుక్కుటియట్టియామలిరుక్క. పణ్డేపోలేకరు తాతు - ఉన్నెప్పిరిన్దపణ్డపోలేనినైత్తిరాతే. క్రమేజాన్వయః.

3.

తాత్పర్యము. — నిత్యసంసారులు తమనుక్లాషించుకొనుటయు తమకులేని యాభిజాత్యమును నాకోపించుకొనుటయు తమయొక్కర్యములనుజూచి యాశపడినచ్చినజ్ఞాతులును బంధువులును విశ్వర్యమును సుందరస్త్రియను గృహములును ఇవియుండగాఁ బ్రాణవివాశమునొందునట్టి ఈలోకస్వభావమునుజూచి నేనుసహింపఁజాలను. ఓ! సర్వస్వామీ! నీయపరిచ్ఛిన్నదివ్యసౌందర్యమునం దవగాహించి దానుండనైన నాయొక్కదుఃఖమును మనుపటివిల్లేషదుఃఖమునితలవక నీదివ్యపాదారవిందములకే శేషమగునట్లు నన్ను స్వీకరింపవలెను.

3.

మూ.-కొశ్యేస్తుకిళర్ నెట్టున్దపెరుజ్జెల్వ నెరుప్పాక । కొశ్యేస్తుతమమూడుమివైయెన్నపులకియత్తై ।

వశ్యలేమణివణ్ణావునకక్కుత్కేవరుమ్బరిశు । వశ్యల్ శెయ్తడియేనై యునతరుళాల్యాణ్ణాయే॥

ర॥

అ.- (కొశ్యేస్తు) ఉన్నెయ్యైప్పడాతే, అతిత్తుద్రమాయనర్థకరమాయున్ద వైశ్వర్యతైస్వాజ్ఞతైయాలేయ్యైప్పడుకిట ఇన్దరాకిక శోడెనక్కుళ్ళసహవాసత్తైత్తవోత్తు; పరమోదారనే! పరమకారుణ్యతై ఆశ్రితసులభ నానవనే! ఉన్నుడైయపరమోదార్యత్తాలుమ్ పరమకారుణ్యత్తాలు మడియేనైయునకక్కుత్కేవరుమ్బరిశువాక్కియరుళవేణుమెన్దితార్.

౪.

అన్య.-కొళ్ళో ఎన్దు కిళర్న్ద (3) ఎమ్మన్ద పెరుమ్ శెల్వమ్ (౬) నెరుప్పాక కొళ్ళో ఎన్దు (౯) తమమ్ మూడుమ్ ఇన్దై (౧౨) ఎన్దు ఉలకియత్తై వశ్యలే (౧౫) మణి వణ్ణా ఉన (౧౮) కక్కుత్కే వరుమ్పరిశు వశ్యల్ (౨౧) శెయ్తు అడియేనై ఉనతు (౨౪) అరుళార్ వాక్టాయ్. (౨౬)

పన్ను — అన్తరమ్, నశ్వరమానవైశ్వర్యతైయాదరిక్కిట లోకయాత్తైయైక్కాజాతపడి, ఉన్దపడినైయెనక్కుపకరిత్త మహోదార నాన నీఎన్నెయ్కేస్వీకరిక్కిటపాదార్యతైయమ్మణ్ణవేణుమెన్దితార్.

ఎన్నెక్కోళ్ళో ఎన్నెక్కోళ్ళో, ఎన్దు, మేన్దేలన అభివృద్ధమాయ్, (3) తోన్ ద్రికిట, పెరియ, విశ్వర్యమ్, (౬) వినాశాదకళా లుమ్ ప్రతిపక్షజగళిభవిక్కైక్కుహేతువాక్తైయలుమ్ పరితాపకరమాయ్కొణ్డిక్కిల్వమాకచ్చెయ్తే, వాసనైయలుమ్ చాపల్యత్తాలుమ్ పిన్నెయమిత్తైయేస్వీకరి, ఎన్దు, (౯) అజ్ఞానతమస్సనతు, అభిభవియానిట్కిట, ఇన్దై, (౧౨) ఎన్దు, లోకయాత్తైకళ్ళో! నిరతిశయాదా

తిరు వాయ్ మొట్టి. — ౪. ప. ౯-తి. నణ్ణ తార్. ౪-పా. కొళ్ళెన్ఱు వ్యాఖ్యానజల్.

30౯

ర్యతై ముడైయాయ్, (౧౫) నీలరత్న మ్పాలేదర్శనీయమాన, వడివైయుడైయవనే, ఏవంభూతనానవుక్, (౧౬) తిరువడికళితే, వరు
మ్మడి, ఇతుక్కెన్నపుమోరాదార్యవిశేషతై, (౨౦) పణ్ణి, ఉనక్కేయనన్యార్నానవెన్నై, ఉక్, (౨౪) కృపైయారే, కైక్కొణ్ణి
భుళవేణుమ్. (౨౬)

౪.

అర్థము. — (నన్ను) స్వీకరింపుము అని ఆభివృద్ధి నొంది (3) కనుబడుచున్న గొప్ప విశ్వర్యము (౬) అన్నివలె (అనర్థహేతునగు
చుండగా) (నీని) స్వీకరింపుము అని (౯) (అజ్ఞానమనియెడి) అంధకారము ఆవరించుకొనునట్టి ఇవి(౧౨) ఏమి లోకస్వభావములూ! పరమో
దారుడును (౧౫) నీలరత్నమువలె (మనోహరమైన) విగ్రహముకలవాడునునైన (ఓ! శ్రీయఃపతీ!) నీయొక్క (౧౬) పాదములయందు
ఆశ్రయించునట్లు దౌదార్యమును (౨౦) జేసి దానభూతుడైననన్ను నీ (౨౪) కృపచే స్వీకరింపుము. (౨౬)

౪.

ఈ. — నాలామ్బట్టు. చేతనర్, విశ్వర్యతై తిరుమ్బినాల్ అతువినాశ హేతువాకక్కాణానిఱుచ్చెయ్ తే,
తిరియవుమనవై శ్వర్యతై తిరుమ్బుకై యేస్వభావమామ్మడి యిరుక్కిఱువితుక్కు హేతువేతో!; నానితుకణ్ణుపాటుక్క
మాట్టుకిఱితే, ఎన్నై మున్నమివర్కల్ ననువిల్ నిన్ఱుమ్ వాజ్గవేణు మెన్ఱిఱార్.

(కొళ్ళెన్ఱి త్యాది) ఇవక్తానర్థియాతిరుక్కుచ్చెయ్ తేయుమ్, “కొల్ కొల్” ఎన్ఱు మొడైయ్ పానై పోలేకిళర్
న్ఱునరుకిఱిరవధిక సమ్మత్తానతు, నెరుప్పాక - నిశ్శేషమాక నశిక్కవెన్నుతల్; తనక్కువినాశ హేతువాక వెన్ను
తల్. విశ్వర్యమ్ వినాశ హేతువాకై యావ తెన్నెన్నిల్, “ఇవక్తాజీవిక్కిఱాక్” ఎన్ఱిఱువితుకేట్టు ప్పాటుక్కమాట్టా
మైయితే పిఱిరివనై యళియచ్చెయ్ వతు. ఇప్పడియై శ్వర్యమ్ వినాశ హేతువాకక్కాణాచ్చెయ్ తేయుమ్, పిఱిరి
వనై “కొల్ కొల్” ఎన్ఱుప్రేరిక్క, తమోఽభిభూతనాయ్ దుగాళైయాలే, ముప్పువినాశ హేతువానవ తై స్వీకరి
యానిఱుమ్. తిరియవుమ తైస్వీకరిక్కిఱుతుతమోగుణాభిభూతరాయితే. అన్ఱిక్కే, కొళ్ళెన్ఱు ప్రేరిక్కిఱుతు - మన
స్సాకవుమామ్. అన్ఱిక్కే, “ఇతువినాశ హేతువామ్” ఎన్ఱు తియచ్చెయ్ తేయుమ్, తన్నుడై యహృదయమానతు

జీ. అ. — నాలామ్బట్టు. (కొళ్ళెన్ఱి త్యాది) పూర్వార్థత్తల్ ఫలితతైయరుళిచ్చెయ్యానిన్ఱుకొణ్ణు, “వాక్టాయ్” ఎన్ఱు తైక్కటాక్షితవ
తారికై (చేతనర్థి త్యాది). “నెరుప్పాక” ఎన్ఱు తైప్పల్ (అతువినాశేత్యాది). “కొళ్ళెన్ఱు తమమాడుమ్” ఇత్యాదియైప్పల్.
(తిరియవుమిత్త్యాది).

మొడైయ్ పానై - ఏదోప్పానై. నెరుప్పాక - నెరుప్పాప్పోలేయాకక్కణ్ణిరుక్కుచ్చెయ్ తే. నెరుప్పాన్దొల్ నిశ్శేషమాక పవియు
మాప్పోలే, ఇతువుమ్ నిశ్శేషమాక నశిక్కవెన్ఱుపడి. నెరుప్పాశ్రయాళి యాళైయాలే, అప్పడియే తనక్కాశ్రయమాన చేతననై నశిప్పిక్కు
మెన్ఱు వివక్షిత్రుళిచ్చెయ్ కిఱార్ (తనక్కిత్యాది). పిఱిరివనై యళియచ్చెయ్ వ తెన్ఱు వివత్తిలే - ౧ “అగోగ్యమిన్ఱి” యాల్పణ్యమై శ్వర్యం శత్రుతా
లితా । వియోగోబాధనై రాయుక్ స్యస్యాజ్ఞానతోధృతిః” ఎన్ఱు తనుసన్దేయమ్. “కొళ్ళెన్ఱు తమమాడుమ్” ఎన్ఱు వివత్తిలే, కొళ్ళెన్ఱు తుక్కుమా
న్ఱుభావమ్. అతావతు - పిఱిరివనై “కొల్ కొల్” ఎన్ఱుప్రేరిక్క, తమోగుణాభిభూతనాయ్ స్వీకరిక్కు మెన్నుతల్; ఇతైక్కాట్టుకి
ఱార్ (ఇప్పడియై శ్వర్యమిత్త్యాది). చేతనరుడైయతమోగుణాభిభవ మివరత్తిన్ఱు యెజ్జనేయెన్ఱు (తిరియవుమిత్త్యాది) అన్ఱిక్కే, మనస్సాన
తుతమోగుణాభిభూతనాయ్ ప్రేరిక్క, అ తైస్వీకరిక్కు మెన్నుతల్; ఇతైయరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ (అన్ఱిక్కేయిత్త్యాది). అన్ఱిక్కే విశ్వర్య
మానతివనై యహృదయ తైతమోగుణాభిభూతమాక్కి “కొల్ కొల్” ఎన్ఱు ప్రేరిక్క, అ తైస్వీకరిక్కు మెన్నుతల్; ఇతైయరుళిచ్చెయ్
కిఱార్ (అన్ఱిక్కేయితువినాశేత్యాది). ఇతిసుడైయబలమ్ - విశ్వర్యత్తినుడైయబలమ్. వినాశ హేతువాన తైస్వీకరిక్కైక్కడియే తెన్ను;

3-90

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౯-తి-నణ్ణాతార్. ౪-పా-కొళైన్దు వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ఈ. — తమోగుణాభీభూతమాయ్, అతైక్కొళై ఎన్దుపేరిత్తు ఇవనై స్వీకరిప్పిక్కుమితినుడై యబలమ్. ౧[హతేభీష్టే హతేద్రోణేహతేకల్లేమహారథేఆకాబలవతీరాజన్ శల్యజేవ్యతిపాణ్ణవాన్] అతరథమహారథరడై యప్పట్టుప్పొకా నిఱ్ఱుచ్చెయ్ తేయుమ్, పిన్నైయుమ్ శల్యనైక్కొణ్ణేపాణ్ణనర్ కళై జయిక్కుప్పార్ త్తానితే దుర్యోధనన్. (ఇనైయె న్నపులకియత్తై) ఇనైశిలలోకయాత్తై యిరుక్కిఱపడియే!.

(వళ్ళలే) “విశ్వర్యమ్ వినాశహేతు” ఎన్నుమిడతై యెన్నెళ్ళిలేపడుత్తియెనక్కాదార్యతైప్పణ్ణినవనే! (మణి వణ్ణ) మాణిక్యప్పణ్ణారత్తైయితే బేదార్యమృణ్ణిర్దు. సాధనానుష్ఠానమ్, మల్లోన్దైప్పణ్ణ వన్దాయిర్దు. అన్తిక్కే, విశ్వర్యాదికళిల్ కుత్తైయైప్పిఱప్పిత్తతు, పిడాత్తైవిఱ్ఱివిట్టు వడివ్వుకైక్కాట్టి యాయిర్దు. (ఉనకళులిత్యాది) జ్ఞానలాభమాత్రతాల్ పోరుమో, ప్రాప్తియైప్పణ్ణి తర వేణ్ణావో? *మయర్వటమతిసలమరుళినవో పాతితుయరణుశుడరడి తొల్లుతెల్లుప్పణ్ణవేణ్ణావో? పశియైవిత్తైతాల్ శోటిడవేణ్ణావో? (వళ్ళలే శేయ్తు) ఉన్దిరువడి కళిలేనాన్ వన్దుకిట్టుమ్మడియాక బేదార్యతైప్పణ్ణి. “ఇవనిప్పేర్తై ప్పెటువాన్” ఎన్దువిషయ్యాకరిత్తు. (అడియేనై) “పిఱురుడైమై + (మైయోనాన్ నోక్కచ్చొల్లుకిఱతు, “ఉన్నుడైమై) నశియామల్ నోక్కవేణుమ్” ఎన్దు ప్రార్థిక్కిఱ వేనై. (ఉనతరుళాల్) *మయర్వటమతిసలమరుళినవోపాతి, ప్రాప్తిక్కిడాయరుప్పతుమో రరుళైప్పణ్ణవేణుమ్. (వాక్యాయ్) వాక్యాయ్ ఎన్దు - అచిత్సమాధియాలేశొల్లుకిఱార్. అతుక్కడి - ఇత్తలైయిలే పరమభక్తిపర్య న్తమాకప్పిఱ్ఱాలుమ్, పెఱుకిఱపేర్తొక్క కనడై ప్పార్ క్క, అత్తలైయిల్ కృపైయాలే పెర్తొత్తామ్మడి యిరుక్కెయాలే.

౪.

జీ-అ. — దురాన్దైయెన్దువిసత్తిత్తు, అతుక్కుప్రమాణమ్ (హతేభీష్ట ఇత్యాది). “హతేభీష్టే హతేద్రోణే హతేకల్లేమహారథే ఆకాబలవతీరాజన్ శల్యజేవ్యతిపాణ్ణవాన్” ఇతిభారతే. ఇతుక్కుర్థమ్ (అతిరథేత్యాది).

“ఇనైయెన్దుపులకియత్తై” ఎన్దుత్తైక్కటాక్షిత్తుభావమ్ (విశ్వర్యమ్ వినాశేత్యాది). “మణివణ్ణ - వళ్ళలే” ఎన్దుకూటితాత్పర్యాన్త రమ్ (మాణిక్యమిత్యాది). అక, “వళ్ళలే” ఎన్దుతుక్కిరణ్ణుభావమ్. విశ్వర్యమ్ వినాశహేతువెన్దుకాట్టిన వాదార్యమ్ - మున్దిసతు; అన్తి క్కే, విగ్రహకాదార్యమ్ పణ్ణినెన్దు - ఇరణ్ణావతు. “మాణిక్యప్పణ్ణారత్తై” ఎన్దుక్కిరణ్ణుచ్చెయ్ తవాక్యవివరణమ్ (సాధనానుష్ఠానమిత్యాది). మల్లోన్దై - అచార్యోపదేశాదికలై. పిడాత్తైవోర్ తపచ్చెన్దుతై. “వళ్ళలే” ఎన్దుతిక్ మున్దిసవర్థత్తుక్కుచ్చేరభావమ్ (జ్ఞానలాభమిత్యాది). జ్ఞానలాభమ్ పణ్ణినాల్ ప్రాప్తియైప్పణ్ణి తర వేణుమోవెన్దు (మయర్వటమిత్యాది). ఇతుక్కుప్పొన్దున్దు (పశియైయిత్యాది). తాత్పర్యమ్ (ఇవనిప్పేర్తైయిత్యాది). “అడియేనై” ఎన్దుకుక్కు అర్హ్యానిర్వాహత్తిలే యరుళిచ్చెయ్ కితార్ (పిఱురుడైమైయిత్యాది). పిఱురుడైమై- ఉన్నుడైమై. అరుళినపిన్దుమ్, “అరుళాల్” ఎన్దుతిక్ కెన్దు (మయర్వటమిత్యాది). అత్తైయాయెన్నాతే, “వాక్యాయ్” ఎన్దుతుక్కుభా వమ్ (వాక్యాయ్ నిత్యాది). అతుక్కడి - అచిత్సమాధియాలేశొల్లుకైక్కడి. పెఱుకిఱపేలు - అద్వైషమతోడగ్గి కైక్కర్యపర్యన్తమాకవరుకి ఱుళుమ్. అత్తలైయిల్ - ఈశ్వరనిడత్తిల్. కిళర్ న్దొన్దు - మేన్దేలన అభివృద్ధిమాయ్ తోర్దుకిఱ. క్రమేణాన్వయః.

౪.

అ-అ-వి. — పునఃప్రథమేచలతి (సాధనానుష్ఠానేతి) ఏవమ్, “వళ్ళలే, మణివణ్ణ” ఇతిపదద్వయస్యచభావద్వయమితిద్రష్టవ్యమ్. ౪.

ప్ర-తి. — (నాలామ్మట్టు) (కొళైన్దుకిళర్ న్దొన్దువిత్యాది) (తమమూడుమ్) [భార-శల్య.] “హతేభీష్టే హతేద్రోణే హతేకల్లేమ హారథే | ఆకాబలవతీరాజన్ శల్యజేవ్యతిపాణ్ణవాన్.”

౪.

తాత్పర్యము. — శత్రువులు తమశతోస్వీకరించుచున్న యైశ్వర్యము తమకనర్థములనుబుట్టించుచుండగా మఱల ఆయైశ్వర్యమునేప్రా ప్తించుచున్నారు. ఇట్టియజ్ఞానాంధకారముచే వ్యాప్తమైన నీలోకయాత్రనుజూచి సహింసజాలనుగాన ఓ! శ్రీయఃపతీ! నిరవధికసుందరము లైన నీదివ్యపాదారవిందములను సేనాశ్రయించునట్లు దాసునియందుఁ గృపనుంచి స్వీకరింపుము.

౪.

† కుణ్డలిగ్రంథసహితపాఠమ్ శిలశోభగ్గిట్టాణ్ణిలుమ్ వ్యాఖ్యానవిరుద్ధమ్.

౧॥ భార-శల్య.

[౧౦] తిరువాయ్ మొక్కి.—౪-ప. ౯-తి-నణ్ణాతార్. ౫-పా-వాఙ్గునీర్ వ్యాఖ్యానజల్.

3౨౧

మూ.—వాఙ్గునీర్ మలరులకినిన్బునవున్దిరివనవు | మాఙ్గుయిర్ కళ్ పిఱప్పిఱప్పప్పిఱిమూప్పాన్ దుకర్ పుణ్ణా
మీఙ్గితన్దేల్ వెన్న రకమివై యెన్ను పులకియత్తై | వాఙ్గెనై నీమణివణ్ణావడియే నై మఱుక్కేలే || ౫||

ఆ.—(వాఙ్గుమ్) త్వద్విశ్లేషదుఃఖరన్దియే, జన్మజరామరణాధివ్యాధ్యాదిదుఃఖరాన వివ్యాత్సక్తో వ ర్తిక్కిఱు. విదలోక త్రిలోనిష్ఠు
మడియేనై మఱుకప్పణ్ణా లే, ఈణ్ణవెన్నై వాఙ్గియరుళవేణుమెన్దితార్.

౫.

అన్వ.—వాఙ్గుమ్ నీర్ మలరులకిల్ (3) నిన్బునవుమ్ తిరివనవుమ్ ఆఙ్గు (౬) ఉయిర్ కళ్ ఈఙ్గు పిఱప్పిఱప్పప్పిఱిమూప్పాన్ (౯)
తకర్ పుణ్ణామ్ ఇతన్దేల్ వెమ్ (౧౨) నరకమ్ ఇవై ఎన్న (౧౫) ఉలకియత్తై మణి వణ్ణా (౧౮) నీ ఎన్నై వాఙ్గు (౨౧) అడియేనై
మఱుక్కేల్ (౨౩).

పన్న.—అన నరకమ్, జన్మజరామరణాదిశ్లేషజ్ఞో నదైయాడుకిఱ దేశత్తిలిరాతనడి, ఆశ్రితసులభమాన వడివైయుడైయ నీ యన్గీకరిక్కు
వేణుమెన్దితార్.

తిన్నెక్కొకప్పట్టపదార్థజ్ఞై యుళ్ళేవాఙ్గుమ్, సముద్రజలతైయుడైయ, విస్తీర్ణభూమియిల్, (3) నిన్బునవుమ్, తిరివనవుమాన, ఆన్దఱు
జ్జలిలేవర్తిక్కిఱు, (౬) పొణ్ణాశ్రయమానవాత్సక్తో, ఇవ్విడత్తిల్, జన్మమరణవ్యాధిజరకళాలే, (౯) నెరుక్కుణ్ణానిన్బుమ్, ఇతఱు
మేల్, కూరమాన, (౧౨) రారవాదినరకజ్ఞళాయరుక్కుమ్, ఇవై, ఎన్న, (౧౫) లోకయాత్తైకళ్! ఆశ్రితర్ కు ముడిన్దాళలామ్మడి
నీలరత్నమ్మాలే దర్శనీయమాయసులభమాన, వడివైయుడైయవనే! (౧౮) నీ ఇన్దదుఃఖమ్పొఱుక్కుమాట్టాతవెన్నై, అన్గీకరి తగుళవేణుమ్; (౨౧)
ఉన్నడియేనానవెన్నై. మఱుకప్పణ్ణా లేకొళ్. (౨౩) మఱుక్కుతల్ - కలక్కుతల్.

౫.

అర్థము.—(తనలోపలికి) ఈడ్చుకొనుచున్న సముద్రజలముకల విస్తీర్ణమగుభూమియందు (3) నిలుచునట్టి (స్థావరములును) సంచ
రించునట్టి (జఙ్గమపదార్థములును) ఆశరీరములయందున్న (౬) పొణ్ణములకాశ్రయములగు (జీవాత్మలును) ఇచ్చట జన్మమరణవ్యాధిజరలచే (౯)
బాధపడుచుండును. దీనికిఁబైన కూర్మమైన (౧౨) నరకమును, (అనుభవించును) ఇవి ఏమి (౧౫) లోకస్వభావములూ! నీలరత్నమువలెదర్శనీ
యమైన విగ్రహముకలవాడా! (౧౮) నీవు దాసభూతుఁడగునన్న అంగీకరింపుము (౨౧) దాసుని దుఃఖింపఁజేయవలదు. (౨౩).

౫.

ఈ.—విద్వామ్బట్టు. జన్మజరామరణాదికళాలేనోవుపడుకిఱ సంసారికళ్ నడువినిన్బుమ్, ఇతునడైయాడా
తదేశ త్రిలేయత్తైత్తుక్కొణ్ణరుళవేణుమెన్దితార్.

(వాఙ్గునీర్ మలరులకిల్) కార్యజ్ఞకుక్కెల్లామ్ కారణ త్రిలేలయమాకక్కడవతితే; ఇవ్వరుకుణ్ణానకార్యవ
ర్గతైయడై య త్తన్నక్కలిలే వాఙ్గానిన్బుళ్ళనీరిలే విస్తృతమాకానిన్బుళ్ళలోక త్రిలేయెన్నుతల్; అప్యయపూర్వి
కైయాయితే సృష్టియిరుప్పతు. అన్నిక్కే, వాఙ్గుతల్ - ప్పలైతలాయ్, నీరాలేశూఱప్పట్టుత్తిరునాభికమలత్తిలే

జీ-ఆ.—విద్వామ్బట్టు (వాఙ్గునీరిత్యాది) “పిఱప్ప” ఇత్యాదియైప్పదై (జన్మేత్యాది). “వాఙ్గెనై” ఎన్నైయారే (ఇతునడైయా
డాతవిత్యాది).

వాఙ్గుకై - గ్రసిక్కియాయ్. గ్రసిక్కిఱనీరెన్బువివక్షిత్తు, నీరోవెల్లావదై యుమ్ వాఙ్గుకిఱతెన్న (కార్యజ్ఞకుక్కెత్త్యాది). శబ్దార్థమ్
(ఇవ్వరుకుణ్ణానవిత్యాది). సృష్టియైచ్చొల్లి, పిన్ను సంహరతైచ్చొల్లవేణ్ణావోవెన్న (అప్యయేత్యాది). “మలర్” ఎన్బు - పుష్పమాయ్, అత్తాలే

అ-ఆ-వి.—ఆక, “వాఙ్గునీర్ మలరులకిల్” ఎన్బు క్కెరన్బుపారుళ్. (వాఙ్గునీర్) ఏకార్ణవమాయ్కొణ్ణు, వాఙ్గుమ్ - సంహ
రిక్కిఱనీరిలే, మలర్ - విస్తృతమాకానిన్బుఱు పులకిరెన్బుమున్దినపారుళ్; ఇరన్బావతు - నీరాలేవల్లెక్కప్పట్టు, మలరెన్బు - పుష్పత్తిలే
యన్బాన లోక త్రిరెన్బు.

3-౨౨

తిరునామ్య మొట్టి. — ౪-ప. ౯-తి-నణ్ణా తార్. ౫-పా-వాఙ్మనీర్ వ్యాఖ్యానజళి.

ఈ. — పిఱన్దలోక మెన్దుమామ్. (నిఱ్వునవుమ్ తిరివనవుమ్) స్థావరజగ్గుమ్ జగ్గుమ్ జగ్గుమ్. (ఆఙ్మయిర్ కళి) అవ్వవశరీరస్థ
మానవాత్మాకళి. అన్తి కే, ఆఙ్మ ఎన్ఱిఱవితు - మన్ తోరిడ త్తిలే యన్వయిప్ప తాకవిట్టువైత్తు, నిఱ్వునవుమ్ తిరి
వనవుమాన - ఉయిర్ కళెన్దాయ్, స్థావరజగ్గుమాత్త క మానవాత్మాకళి. (పిఱప్పి త్యాది) జన్మజరామరణాదికళా లేనె
రుక్కుణ్ణానిఱ్వుర్ కళి సంసార త్తిల్ వ ర్తిక్కుమ్ నాళి త్తనైయుమ్. (ఇతన్నేల్ వెన్నరకమ్) ఇతుక్కు మేల్ పోనాల్,
కొడితాననరకమ్. ఇన్దీరున్దనాళి మూలై యడియేనుఖానుభవమ్మణ్ణి త్తిరిన్దార్ కళామ్మడియన్తి తే అఙ్మప్పోనాల్ ప
డుమ్ దుఃఖమ్. సుఖభాన్తియాకిలుముణ్ణిఱ్వు, ఆఙ్మనిమ్మప్పడుఃఖమేయాయ్ ముళుళు. ఉయిర్ కళువిలిరుక్కు
మన, పిపాసై యుమ్ వ ర్తిత్తు త్తణ్దీరుమ్ కుడిత్తు త్తప్పనా మోపాతియిత్తే ఇఱ్వుళువై; అతువుమిన్దై యఱ్వు. ఇతో
రులోకయాత్రై యెప్పణ్ణివైక్కుమ్మడియే! ఆనాలుమక్కుచ్చెయ్య వేణువతెన్నెన్దు (ఆఙ్మ - వాఙ్మనై) ౧ “శ్రియా
సార్థం జగత్పతిః । ఆస్తే విష్ణురచిన్త్యాత్తాభక్త్యాభగవతైస్సహ” ఎన్ఱిఱపడియే, ౨ * ఏములకుమ్ తనిక్కోల్ శెల్ల నీవీ
న్దీరుక్కిఱవిడ త్తిలే యెన్దై వాఙ్మ వేణుమ్. (మణివణ్ణా) శబ్దాదివిషయజగ్గులే ప్రవణనాయవన్ దీవిడివెలువ
క్కుణ్ణిరుక్కిఱవెన్దై, “అవ్వడివై నాయ్ క్కిడాచు” ఎన్నుమ్మడియాన వువడివై కాట్టి, కొణ్ణుపోక వేణుమ్.
3 “మనై ప్పాల్ । పిఱన్దార్ పిఱన్దైయేతుమ్ వేరిన్ద మెల్లామ్ । తుఱన్దార్ తోమై తారత్తోళి” ఎన్ఱిఱపడియే, ఇవన్ద
డియైక్కుణ్ణాల్ వేటొన్దుమ్ పిడియాతితే. (అడియేనై) ఉన్దడియటిన్దవెన్దై - నీయుమవ్వోలక్కముమా
యిరుక్కిఱవిరుప్పిల్ శువడటిన్దవెన్దై. (మఱుక్కేలే) జన్మజరామరణాదికళా లే నెరుక్కుణ్ణిఱవివర్ కళి
నడువేయిరున్దు ఎన్నెఱ్వుములుకాతపడి పణ్ణ వేణుమ్. ఎన్దై క్కలజగ్గువణ్ణా తేకొళి. ౪ * తెలివిశుమ్పిలేవాఙ్మ
యరుళ వేణుమ్. (అడియేనై మఱుక్కేలే) అసాధారణరాయ్ శేషభూతరాయరుప్పారై యుజ్జొణ్ణ లీలారసమ
నుభవిక్కుక్కడవతో ?

౫.

జీ-ఆ. — తిరునాభికమలమెన్దిరణామర్థమ్. ఆఙ్మ - కీఱుక్తమాన స్థావరజగ్గుమాత్త క శరీరజగ్గులే యున్దానవెన్ద పడి. పిఱప్ప - జన్మమ్. ఇఱప్ప -
నాశమ్. పిణి - వ్యాధి. మూప్పు - జరై. ఈఱు - ఇవిడ త్తిలే; ఇత్తైయరుళిచ్చెయ్ కితార్ (సంసార త్తిలిత్యాది). “వెన్నరకమ్” ఎన్దతు
క్కువాసనై (ఇన్దీరున్దనాళిత్వాది). మూలైయడియే - యథేచ్ఛమ్. ఇఱ్వుదుఃఖమేయన్దోవుళుళు, ఇత్తైప్పన్ద అజ్ఞతకయమే తెన్న (సుఖభాన్తి
నియిత్వాది). ఇఱ్వుసుఖభాన్తియావానె? సుఖానుభవమ్ కాణానిన్దోమేయెన్దు (ఉయిర్ కళువిలిత్వాది). “ఆఙ్మ” ఎన్దతుక్కు - “వాఙ్మ”
ఎన్దతోడేయన్దయమ్ కాట్టుకితార్ (ఆఙ్మవాఙ్మనైయెన్దు). “ఆఙ్మ” ఎన్ద - ప్రమాణప్రసిద్ధియాలే, పరమపద తైన్దొల్లుకిఱతు. ప్రమాణజ్ఞ
తైక్కాట్టుకితార్ (శ్రియాసార్థమిత్వాది). “వైకుణ్ఠతుపరేలోకే శ్రియాసార్థం జగత్పతిః” ఇత్వాది. “ఎనై - మణివణ్ణా - వాఙ్మ” ఎన్దన్ద
యిత్తర్థమ్ (శబ్దాదిత్వాది). అవకవడివడ్డైక్కుణ్ణావాతే యితరవిషయజగ్గుతైత్తజిక్కులా యిరుక్కుమోవెన్న (మనైప్పాలిత్వాది). అన్ద
తోత్తొత్తొత్తవర్ కళి, మనై యిడత్తుప్పిఱవర్ కళి పిఱన్దు పాపిక్కుమ్ నిరతిశయసుఖమెల్లావన్ దైయమ్ పరిత్యజిత్తవర్ కళావర్ కిడిర్;
తోళుకుతానేమన్ దుళువిన్దజ్జైత్తుఱక్కుమ్మడి పణ్ణమెన్దై ఇతి పాశురార్థః. ఇరన్దాన్దిరువన్దాతి నాఱ్వుత్తిరన్దామ్మట్టు, “నినైప్ప”
ఇత్వాది. చాటు (ఇవన్దడియైయిత్వాది). “మణివణ్ణా” ఎన్ద తైక్కుటాక్షిత్తుభావమ్ (ఉన్దడియిత్వాది). “ఆఙ్మ” ఎన్ద తైక్కుటాక్షిత్తుభావమ్
(నీయుమిత్వాది). “అడియేన్” ఎన్ద తుక్కుమ్మాన్దర్థమ్. అతావతు - శబ్దాదివిషయప్రవణనాయిరుక్కిఱవెన్దైయెన్దు తల్; (ఉన్దడియటిన్ద
వెన్దై) అతావతు - (నీయుమవ్వోలక్కముమాయిరుక్కిఱవిరుప్పిల్ శువడటిన్దవెన్దై) ఎన్నుతల్; శేషత్వజ్ఞానముడైయవెన్దైయెన్ను
తలెన్దు. మఱుకుతల్ - కలఱుక్కై. అహ్మోక నిర్వాహత్తుక్కుచ్చేర (జన్మజరేత్వాది). ఎమ్మార్ నిర్వాహత్తుక్కుచ్చేరవర్థమ్ (ఎన్దై క్కలజ
విత్వాది). అతావతు - సంసారికళి వ్యాపారజ్జైక్కుణ్ణుకలక్తాతపడిపణ్ణ వేణుమెన్ద పడి. “ఆఙ్మ - వాఙ్మనై” ఎన్ద తైక్కుటాక్షిత్తుభావమ్
(తెలివిశుమ్పిలేయిత్వాది). “మఱుక్కేల్” ఎన్దార్, లీలెక్కువిషయమెన్దైయెన్దు (అసాధారణిత్వాది). తకర్ పుణ్ణ - నెరుక్కుణ్ణై
క్రమేణాన్దయః.

౫.

౧॥ శైవ.

౨॥ 3౫-౧.

3॥ ౨-౨-౪౨.

౪॥ ౨౦-౯.

తిరువాయ్ మొழి.—౪-ప. ౯-తి-నన్బితార్. ౬-పా-మఱుక్కి వ్యాఖ్యానజుల్.

393

ప్ర-తి.— (విద్వాంసుడు) (వాక్కునీరతి) (అట్లు) “వైకుంఠపరలోక శ్రీయాసార్థంజగత్పతిః । ఆస్తవిష్ణురచివ్యాత్మాభక్తరాశిగ
వత్తేస్సహ.”

ఇరజ్జాన్దివనాతి - నాల్పుత్తిరజ్జామ్బట్టు. నిన్నెప్పన్దిరుమాల్లెన్జిల్లోళ్ కాణ | నిన్నెప్పార్ పిఱప్పట్టునేరార్. మన్నెప్పా. త్పిఱన్దార్
పిఱన్దెయ్ తుమ్ పేరిన్న్ మెల్లామ్. తుఱన్దార్ తొల్లు తారన్దోళ్.

తాత్పర్యము.— చుకున్నాగరమధ్యముననున్న పృథివీమండలమునందు స్థావరజంగమములగు సకలపదార్థములును జన్మ జరామరణ వ్యాధులచేదుఃఖించుచుండి ప్రాణవియోగానంతరము రౌరవము మొదలగు నరకములననుభవించుతురు. ఇట్లుదుఃఖించునట్టిలోక స్వభావమును నేను సహింపజాలను. ఓ ! సర్వసులభుడా ! ఈదుఃఖముసహింపజాలని నన్నుదుఃఖింపఁజేయుక నంగీకరింపక పఁజేయుము.

మూ.—మఱుక్కివల్వలైప్పడు తిక్కుమై తిట్టుకొమ్మణ్ణి । రఱహ్సరుళైయఱిన్దోరారివైయెన్న పులకియఱై ।

వెటిత్తుళవముడియా నేవినై యేనై యునక్కడివై యుఱక్కొణ్ణాయ్, ఇనియెన్నా రము తేకూయరుళాయ్॥౬॥

ఆ.—(మఱుక్కి) ఎన్నడైయి విశేషదోషాస్పదత్వత్రైయ్యుష్టుమపారాతే, ఉన్నడైయనిరవధిక సాన్దర్యావిష్కరత్రాతే ఎన్నె ౧^వతవ దాస్యసుక్షకసజ్జియాక్కియరుళినియ్; ఇని, ఎన్నారముతే! నిర్బుణరాయ్ పరహింసైకప్రవృత్తికరాయ్ త్వదాస్త్వఖ్యతేశరహితరాయ్ ద్వివర్కళో నడువిలోనిష్టు మిణ్డవేన్నైవాజ్జియరుళవేణు మ్మెన్జిటార్.

అనన్యః—మఱుక్కి వల్ వల్ల (3) పదుతి కుమైత్తిట్టు కొంట్ట (౬) ఉణ్ణర్ అఱిమ్ పొరుళై (౮) అఱిన్దు ఓరార్ ఇన్దై (౧౨) ఎన్ను
ఉలకియత్తు వెఱి (౧౫) తుళవమ్ ముడియానే విన్నెయేన్దై (౧౮) ఉనక్కు అఱి అడిమైకొడ్డాయ్ (౨౧) ఎన్ ఆర్ అముతే (౨౪)
ఇని కూయరుళాయ్. (౨౬).

పన్నెండు—అనంతరమ్, పరపీడాకరమాన సంసారస్వభావత్తై క్కాణాతపడి, నిరతిశయభోగ్యునాన నీ యెన్నెయిదైత్తు కొడ్డుమళ
వేణు మెనితూర్.

భయపాతుకకూడానవారైకైచ్చొల్లియవక నెజ్జైక్కలక్కి, భయనివృత్తిక్కుత్తనైయేతజ్జమాక ప్పవ్ బుమ్మడి. తక్వశమాకశి
క్కెన్ట, పలైయిలే, (3) ఆకప్పడుత్తి, ఇవకతకపదార్థజైస్వయమేవనెక్కిమ్మడిపిడిత్తు, పిక్తోడర్ త్రియలుమ్మడికొన్ట, (౬) తజ్జ
వయలువశోర్క్కానిమ్మోర్కళో, ధర్మమాకిఱ, ప్రథమపురుషార్థత్తై, (౯) ఆతిన్ట, “ఇతువేమక్కుజ్జీవనపాతు” ఎన్మనిరూపియార్, ఇన్టై,
(౧౨) ఎన్న్, లోకయాత్తైకళో! పరిమళోత్తరమాన, (౧౫) తిరుత్తుళాయైయుడైత్తాన, తిరుముడియైయుడైయవనే! ఇన్దభోగ్యతైయైక్కాట్టి
పాపమేనిరూపకమెన్నలామ్మడియానవెన్టై, (౧౮) ఉనక్కు, అనన్యార్వమాక, అడిమైకొన్డవనే! (౨౧) ఎనక్కు, పరిపూర్ణమాయేనిత్త
భోగ్యమాన, అమృతమానవనే! (౨౪) సంసారత్తిలేఅత్తన్తా ర్దిపిఱన్దపిన్బు, అత్తైత్తుకొన్డరుళవేణుమ్. (౨౬) అఱప్పారుతైయత్తిన్దోరా
రెన్ట - మిక్పుమ్పారుతైయేయత్తిన్ట వేటొన్టైయుమ్ విచారియారెన్టమామ్.

అర్థము.—భయపఱచి బలిష్ఠమైన వలయందు (3) జిక్కుకొనునట్లు చేసి హింసించి చంపి (4) భుజించుదురు; ధర్మమనియెడి పురుషార్థమును (5) తెలిసికొని (ధర్మతత్త్వమును) విచారించుదురు. ఇవి (6) ఏమి లోకస్వభావములూ! పరిమళించుచున్న (7) తులసిమాలికలను ధరించిన కిరీటముకలవాఁడా! పాశ్చిమ్యుడనైనను (8) నీకు (అనన్యార్థుడనగునట్లు) నిశ్చేతుకముగ దాసునిగాఁజేసికొనినవాఁడా! (9) నాకు పరిపూర్ణమైన అమృతమువలెభోగ్యభూతుఁడా! (10) ఇంకమీఁద (ఇట్లూరిజనించినపిదప) (పరమపదమునకు) పిలుపించుకొనుటకుఁగొప్పఁజేయుము. (11).

८॥ शु.र.

3-౨౪ తిరువాయ్ మొక్కి. — ౪-ప. ౯-తి-నన్బాతార్. ౬-పా-మఱుక్కి వ్యాఖ్యానభాగం.

ఈ. — ఆతామూట్టు. సంసారికభుడైయ భగవద్వైముఖ్యాదిదోషభైయనుసనిత్తు ఈశ్వరనైయిన్నా తాకై తవిర్దు, జీవనార్థమాకపరహింనై పణ్ణుకిట సంసారికళ్ నడువినిన్టు మెన్నైయున్టురు పడికలిలేయై త్తరుళ వేణుమెనితార్.

(మఱుక్కియిత్యాది) గ్రామణికళ్ ద్రవ్యార్జనమృణ్మప్పడి. “సాధు” ఎన్ఱుతోడ వర్తిప్పానొరువ, “ఒరుదేశ త్తిలేవ రియానిన్టాల్ ఓరపాశ్రయ తైప్పల్ శ్రియిరుక్క వేణుమ్” ఎన్ఱు ఒరుగ్రామణిపాడేశెన్ఱు శేరుమ్; “ఇవన్ సాధు” ఎన్ఱుతోడ శ్రినవాతే “ఉన్నైయిన్నారుమిన్నారుమాక విన్న పడిశొన్నార్ కళీ!” ఎన్నుమ్, అవన్ భీతనాయ్, “ఇవన్ సమక్కురక్షకళ్” ఎన్ఱువిశ్వసి త్తపడియాలే, “అతుక్కు పరిహారమే?” ఎన్ఱు ఇవన్ఱున్నైయే కే టుమ్; “ఉన్కొన్ఱు వన్దాలావతిల్లా తపడియెన్న క త్తిలేయునక్కు శ్శవర్థ తైయుమ్ పొకట్టుడిన్ఱై త్తైయుమెన్నే రిలేతిరియవిట్టువై” ఎన్నుమ్; ఇప్పడియవన్ నెన్ఱై మఱుకప్పణ్ణి. (వల్వలై ప్పడు త్తి) ఇవనుక్కినియిన్ఱై కొన్ఱుత ప్పవొన్ఱా తపడి తన్బక్కు లిలేయ కప్పడు త్తి. (కుమై త్తిట్టు) పిన్ఱివనిట్టకాశు తన్నైయడైయ త్తన్నేరిలే శిలవెట్టుతి చ్చికై క్కడిప్పిక్కుమ్. (కొన్ఱు) “ఇవనిరుక్కు మాకిలారునాళ్ వరైయిల్ శిలరై యాశ్రయిత్తుడరిలో!” ఎన్ఱు, ఇవనై హింసిక్కుమ్. (ఉన్బార్) ఇప్పడిశెయ్ తాల్ తాశెయ్ వతువయిటువళర్ కై క్కయితే.

(అటప్పొరులై యతిన్ఱు) “దేహాద్వ్యతిరిక్తమాయరుప్పతొరు ఆత్మ వన్ఱువుణ్ణ, నామిప్పొతు శెయ్ కిటవై అతి లేవన్దవాతే తట్టుప్పడుమ్” ఎన్ఱు ధర్మ తత్త్వతైయతిన్ఱు. (ఓరార్) అతినుడైయ నిరూపణ త్తిలే ముతలిలేయిట్టి యార్ కళి. అన్ఱి క్కే, పరహింనైయిల్ నిన్ఱుమ్ నీన్ఱా రెన్ఱుమామ్, ఒరుతల్ - ఒరువుతలాయ్, ఒరువుతల్ - నీన్ఱుతలాయ్, అన్దపరహింనైయిల్ నిన్ఱుమ్ నివృత్త రాకార్. అన్ఱి క్కే, అర్థపురుషార్థ మొన్ఱైయు మేయటవిరుమ్మి, నన్ఱై తీమెనిరూపణమృణ్మ రెన్ఱు తల్. ఇతొరులోకయాత్తైయిరుక్కుమ్మడియేపిరానే!

జీ-అ. — ఆతామూట్టు (మఱుక్కియిత్యాది). ఇప్పాట్టిలుమ్ “ఇన్నైయెన్న వులకియత్తై, కూరుళాయ్” ఎన్ఱు - ఇన్నాతాకా నిన్ఱు, ఇన్నాతాకై తవిర్ దైన్ఱు - “ఇని” ఎన్ఱిరుక్కయాలే. “కొన్ఱున్బార్” ఎన్ఱు తైప్పల్ (జీవనార్థమాకవిత్యాది).

ద్రవ్యార్జనమృణ్మప్రకారమెప్పడియెన్న (సాధువైయిత్యాది). తోడ శ్రినవాతే - గ్రామణిక్కుతోడ శ్రినవాతే. అవన్ - సాధు. ఇవన్ - గ్రామణి. తిరియవిట్టు - వీటిట్టుతి. ఆతావతు - తన్నుడైయ పేరియెట్టుతిన్ఱై వేటారుత్తక పేరియెట్టుత్త. మఱు కప్పణ్ణి - కలన్దప్పణ్ణి. వల్వలై - వలితానవలై. వలైయిన్ సృభావ తైప్పల్ భావమ్ (ఇవనుక్కిత్యాది). శిక్కెక్కు - వడ్డిక్కు. కుమై త్తిట్టు - నలివుపడు త్తి. కొన్ఱు - ముడిత్తెన్ఱు పడి. ఇప్పడిశెయ్ తాల్ - అర్థత్తుక్కాక హింసిత్తాల్. “అటప్పొరులైయతిన్దోరార్” ఎన్ఱు తుక్కుమాన్ఱ ర్థమ్ - ధర్మ తత్త్వతైయతిన్ఱు, ఓరార్ - అతినుడైయ నిరూపణ త్తిలిట్టియార్ కళెన్ఱు తల్; అన్ఱి క్కే, ధర్మ తత్త్వతైయతిన్ఱు పరహింనైయిల్ నిన్ఱుమ్ నీన్ఱా రెన్ఱు తల్; అన్ఱి క్కే, (పారులై - అట - అతిన్దోరార్) ఆతావతు - అర్థమెన్ఱు పురుషార్థ మొన్ఱైయు మేమికవిరుమ్మి, నన్ఱై తీమెనిరూపియారెన్ఱు.

మున్దినతు (దేహాద్వ్యతిరిక్తమిత్యాది). అతిలేవన్దవాతే - ధర్మ తత్త్వతైయిచారిక్కిలెన్ఱు పడి. తట్టుప్పడుమ్ - ధర్మమాకాతే అధ ర్మమాయేపర్యవసిక్కు మెన్ఱు పడి. ఇరన్దామర్థమ్ (అన్ఱి క్కే పరహింనైయిలిత్యాది). ఇశ్శుబ్దమివర్థతైక్కాట్టుమ్మడి యెన్ఱు నేయెన్న (ఒరుత లారువుతలిత్యాది). మూన్ఱామర్థమ్ (అన్ఱి క్కే అర్థపురుషార్థమిత్యాది). ఆక, “అటప్పొరులైయతిన్ద” ఎన్ఱు తుక్కిరన్దార్థముమ్, “ఓరార్” ఎన్ఱు తుక్కిరన్దార్థముమాక క్కణ్ణుకొళ్ళుతు.

అ-అ-వి. — (సంసారికభుడైయ భగవద్వైముఖ్యాదిదోషభైయనుసనిత్తు) “ఇవర్ కళైయిప్పడివిట్టిరుక్కలామో? ఇవర్ కళై నల్వట్టిపొ క్కువేణుమ్” ఎన్ఱు తానార్; “నమక్కుశక్యమన్ఱు” ఎన్ఱు కొన్న వాతే (ఈశ్వరనైయిన్నా తాకై తవిర్దు) ఎన్ఱు శ్శద్దుక్కుట్టువతు. ౬.

[౮-౨]

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౯-తి-నణ్ణ తార్. 2-పా-అయ్ వ్యాఖ్యానజల్.

3౨౫

ఈ. — (వెటియి త్యాది) ఇస్సం సారికల్ నడు వేయిరుక్కి అవెనై యున్నుడై యభోగ్యతైయైక్కాట్టి యడిమై కొణ్ణాయ్. పరిమలితమానతిరుత్తుగ్రాయ్ ముడియిలేయుడై యవ నే! (వి నై యేనై) శబ్దాదివిషయప్రవణ రాయరుక్కి అనివర్ కలిలే యురువనాయ్ ప్పి అక్కైక్కడియాన పాప ప్పైయుడై యవెనై. నానిన్ట నిలై క్కుచ్చేరాపడియా ననిన్ట రువడికలిడిమైయైనిర్లే తుకమాక వెనై కొణ్ణరుళినాయ్. (ఇని) అడిమై కొణ్ణపిన్బు. (ఎన్నారముతే) ఎనకు నిరతిశయభోగ్యనానవనే! నానివర్ కల్ నడు వేయిరుక్కి అవిరుప్పై విట్టునిరువడికలిలే శేరుమ్మడియై త్తు కొణ్ణరుళ వేణుమ్. అన్టి క్కే, (ఇనియె) అవర్ కళోరుపడియాలు మద్యప్పత్తిల్ నెళ్ళువై యారానపిన్బు, నానవర్ కళనర్థత్తు క్కుక్కరై న్దతుక్కు ప్రయోజనమే? అత్తైవిడలాకాతో? ఎన్నై ముతలక్కేయత్తై త్తు కొణ్ణరుళ వేణుమ్. ౬.

జీ-అ. — “వెటిత్తుళవమ్” ఇత్యాదిక్కుభావమ్ (ఇస్సం సారికలిత్యాది). శబ్దార్థమ్ (పరిమలితమానవిత్యాది). “అటప్పరు శైయటిన్దోరార్” ఎన్టతినిరణ్ణామర్థత్తిలే నోక్కాకవరుళిచ్చెయ్ కితార్ (శబ్దాదివిషయత్యాది). “అట” ఎన్టతుక్కు - ఒరుపేతువణి కొణ్ణాయ్ న్దమక్కి యరుళిచ్చెయ్ కితార్ (నిర్లే తుకమాకవిత్యాది). ఎమ్మూర్ నిర్వాహత్తిలే (అడిమై కొణ్ణవిత్యాది). అహ్మోన్ నిర్వాహత్తుక్కుచ్చేరవర్థమ్ (అవ ర్ కలిత్యాది). కరై న్దతుక్కు - క్కేళిక్కైక్కు. (అత్తైవిడలాకాతో) ఎన్టతు - స్వగతమ్. అక్కే - పరమపదత్తిలే. క్రమేణాన్వయః. ౬.

తాత్పర్యము. — ఈలోకమునందుండు చేతనులు పరద్రవ్యముల నపహరించుటకై ఇతరులనువంచిచి ద్రవ్యములను స్వాధీనపఱచుకొని వారిని హింసించియు నిట్లుజీవించుదురుగాన ప్రథమపురుషార్థమగు ధర్మమును పురుషార్థమని తెలిసికొని యాధర్మతత్త్వమును వివేకింపకను న్నారు. ఇదియేమి లోకస్వభావమా? ఇట్లు పరహింసయందాసత్తులగు నీసంసారిచేతనులమధ్యమునందుండి యిందుఁఖమును నేనుసహింపలేనుగాన నీదివ్యపాదారవిందంబులయందాశ్రయించునట్లు నన్ను స్వీకరింపఁ గృపఁజేయుము. ౬.

మూ. — ఆ యేయివ్యులకత్తునిన్బునవున్దిరివనవు । నీయేమల్ భోరుపారుళుమిన్బునీనిన్టమైయా ।

నోయేచూప్పి అప్పి అప్పి ప్పిణియే యెన్టివైయొట్టియిక్కుయే కొళ్యడియేనై కొడువులకక్కాట్టేలే! 2॥

ఆ. — (అయ్) త్వదాత్మకమాకైయాలే త్వచ్చేవత్తైకరసమాయరుక్కుచ్చెయ్ లే, త్వచ్చేవత్తైకరసత్వజ్ఞానరహితమాన్ తరిదిశ్చేష్టైకదుః ఖత్వరహితముమాయ్ జన్తజరావ్యాధిమరణాదిదుఃఖముమాయరున్ద విన్దప్పల్లతలోకత్తై యెక్కణ్ణలో కాణమాట్టుకిటిలే? ఇన్బునిన్టమ్ ఈన్ట వడియేనైవాన్తియరుళ వేణు మెన్టితార్. 2.

అన్వ. — ఇ ఉలకత్తు నిన్బునవుమ్ (3) తిరివనవుమ్ నీయే ఆయ్ (౬) మల్ భోరు ఒరుపారుళుమ్ ఇన్బు (౯) నీ నిన్టమైయార్ నోయే (౧౨) మూప్పే పిఱప్పే ఇఱప్పే (౧౫) పిణియే ఎన్ట ఇవై (౧౮) ఒట్టియ అడియేనై కూయేకోల్ (౨౧) కొడు ఉల కమ్ కాట్టేల్ (౨౪)

పన్నీ. — అనన్తరమ్, సర్వాత్మ భూతనాననీ, క్రూరమానదుఃఖోత్తరజగ తైక్కాణాతపడి యెన్నైయత్తైత్తు కొణ్ణరుళ వేణు మెన్టితార్.

ఇన్ద, లోకత్తిల్, నిన్బునవుమ్, (3) తిరివనవుమ్, నీయే, ఆయ్, (౬) వేణు, ఒరుపదార్థముమ్, ఇన్బు, (౯) నీ, నిన్టప డియాలే, స్వశరీరత్తిల్ వ్యాధ్యాదికలైశరీరానేశమిప్పిక్కుమోపాతి నోయ్, (౧౨) మూప్పు, పిఱప్పు, ఇఱప్పు, (౧౫) పిణి, ఎన్టకొ ల్లప్పట్టు తని త్తనియేదుఃఖత్తుక్కునిరపేక్ష పేతువాన, ఇవై, (౧౮) పొమ్మడియాక, ఉనక్కడియేనానవెనై, అత్తైత్తు కొణ్ణరుళ వే ణుమ్, (౨౧) ఇవల్ భోరేయిదుపడుకైయాలే కొడితాయ్ క్కేళోత్తరమాన, జగత్తై, ఎక్కణ్ణుక్కిలక్కాక్కాతోట్టియవేణుమ్. (౨౪) మూప్పు, పిఱప్పేన్టి అహ్మోల్ - సన్ధికార్యత్తాలే, పుకరమ్మత్తైన్ద “మూప్పి అప్పి” ఎన్టకిడక్కి అతు. పిణియెన్ట దారిద్ర్యత్తుక్కుమ్చేర్. 2.

3-౨౬

తిరు వాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౯-తి-నణ్ణాతార్. 2-చ. ఆయే వ్యాఖ్యానభర్త.

అర్థము. — ఈ లోకమునందు స్థావరములును (3) జంతుమపదార్థములును నీవే (అనునట్లు సకలవస్తువులకును) ప్రకారియై (౬) ఇతరమైన ఒకపదార్థమును లేక (౯) నీవు ఉన్నందున మనోవ్యాధి (౧౨) వార్ధకము జన్మము మరణము (౧౩) శరీరవ్యాధి యనిచెప్పబడుచున్న ఇవి (౧౪) నశించునట్లు దానభూతుడగునన్ను పిలుచించుకొనుము (౨౧) క్రూరముగు జగత్తును చూపింపవలదు. (౨౪) 2.

ఈ. — ఏద్రామ్బట్టు. అపేక్షితమహోతే కిట్టామైయాలే, “వేటుతమ్మ శానపిన్నుతామేయత్తు మృణ్ణివరుకితా” ఎన్టునినై తానాకొక్కణ్ణు, సకలపదార్థజ్ఞభుమ్ త్వదధీనమానపిన్నునీయేయునై స్కీట్టుమ్ వట్టిపార్ తరుళవేణుమెన్ఱితార్.

(ఆయే) తాయేయెన్ఱ పడియాయ్, ౧, “మాతాపితా” ఎన్ఱిపడియే యెనక్కు - సర్వవిధబంధువర్గమునూనవనే! అన్ఱి కే, (ఇచ్చులకత్తునిచ్చినపుమ్ తిరివనపుమ్నీయే - ఆయే) ఇన్ఱలోక త్తిల్ స్థావర జన్మమాత్త కమాన సర్వపదార్థజ్ఞభుమ్ “నీ” ఎన్ఱిఱకొల్లుక్కుళ్ళే యామ్బడి ప్రకారమాయ్దు, నీయొరువనుమే ప్రకారియాయ్. (మన్దోరుపారుభుమిన్ఱి) ౨, “నేహనానాన్ఱి” 3, ఆత్తెనాభూత్తత్తేనకంపశ్యేత్” ఎన్ఱుమ్ శొల్లుకిఱపడియే, అబ్రహ్మత్తకమాయ్ స్వతన్త్రమాయరుప్పతొరు పదార్థజ్ఞళేయాయ్ శ్రిల్లెయెన్ఱిఱతు. (నీనిన్ఱమైయాలే) నీయిప్పడినిన్ఱపిన్ను. (నోయి త్యాది) శరీరత్తుక్కు నన్దవన్దుక్కు శరీరియానవాత్తానుఖి త్తల్ శెయ్యుమోపాతి, ఎనక్కు వన్దవన్దుక్కు నుఖి త్తల్ శెయ్ వాయ్ నీయామ్బడిసమ్బన్ధమున్ఱాయున్దపిన్ను, జన్మనిబన్ధనమానవిన్వృసనజ్జలై క్కట్టిత్తు. నోయుమ్ పిణియుమెన్ఱు - ఆధివ్యాధికళ. (కూయేకోళ) “ఇవక్తా నేవరుకితా” ఎన్ఱిరాతేనీయేయత్తైత్తు కొక్కణ్ణు రుళవేణుమ్.

(కొడువులకమ్) ఉన్ఱై విట్టుశబ్దాదికళాలే పోతుపోక్కియిరుక్కిఱలోకమ్. (కాట్టేలే) దృష్టివిషమ్యాలే, కాణిల్ముడివక్. ఇన్ఱలోకయాత్తైయై కణ్ణుక్కిలక్కాక్కాత్తోట్టియవేణుమెన్ఱైయాలే - ఇన్ఱలోకయాత్తైయివర్

జీ-అ. — ఏద్రామ్బట్టు (ఆయేయిత్త్యాది). “నీయే - కూయేకోళ” ఎన్ఱు త్తెక్కటాక్షిత్తవతారికై (అపేక్షితమిత్త్యాది).

“ఆయే” ఎన్ఱు - తాయాయ్, మన్దోరుపారుభుమపలక్షణమొక్కయరుళిచ్చెయ్కితార్ (తాయేయిత్త్యాది). “మాతాపితాభాతానివాసశృరణంసుపృథ్విరానాయణః” ఇత్త్యాదిసుబాలాపనిషది. ఇన్ఱపక్ష త్తిలే, “ఆయే” ఎన్ఱు - సమ్బుద్ధి; నీయే - నీయేయాయ్ కొక్కణ్ణు ఇరన్ఱామ్ పక్ష త్తిల్, “నీయే - ఆయే” ఎన్ఱు న్వయమాయ్, ఏకారమ్ - అత్తెయాయ్, నిల్వనవుమ్ తిరివనపుమ్ నీయేయాయ్ నన్ఱు. సామానాధికరణ్యమ్ - ప్రకారప్రకారిభావనిబన్ధనమ్. ఇత్తుక్కుప్రమాణమ్ (అత్తెనాభూదిత్త్యాది). “మన్దోరుపారుభుమిన్ఱి” ఎన్ఱు - స్వరూపై కన్యమొల్లుకిఱతోవెన్ఱు (నేహిత్యాది). “మృత్యోస్సమృత్యుమాహోతియఇహనానేవశశ్యతి | మననైవేదమాప్తవ్యం నేహనానాన్ఱికిచ్చన” ఇతికవల్ల్యామ్. అస్యార్థః, యః, ఇహ - జగతి, నానేవశశ్యతి - అబ్రహ్మత్తకతయాబహుత్వేనవశశ్యతి. సః, మృత్యోర్మృత్యుమాహోతి - అత్యన్తాజ్ఞాభవతీత్యర్థః, ౪ “ప్రమాదంవైమృత్యుమహంబ్రవీమి” ఇత్యత్రమృత్యుశబ్దస్యాజ్ఞానవాచకతయావ్యాఖ్యాతత్వాత్ ; ఉక్తమర్థం దృఢీకరోతి (మననైవేదమిత్త్యాది). ఇహ - జగతి, నానానాన్ఱీదంమననైవాప్తవ్యమితి. “యత్రత్వస్యసర్వమాత్తైవాభూత్తత్తేన కంపశ్యేత్” ఇతిబృహదారణ్యకే. అస్యార్థః, యత్ర - యదా, అస్య - చేతనస్య, సర్వమ్ - జగత్, అత్తెనాభూత్ - అబ్రహ్మత్తకమితిబుద్ధిర్జాతా, తత్ - తదా, కేన - అబ్రహ్మత్త కేనకేనకరణేన, కమబ్రహ్మత్త కంపశ్యేదత్యర్థః. ఇహోత్తుప్రకారప్రకారిభావమొన్నతుక్కుభావమ్ (శరీరత్తుక్కిత్త్యాది). * నోయ్కుమ్ * పిణిక్కుమ్ భేదమేతెన్ఱు (నోయమిత్త్యాది). ఒట్టియ - ఒట్టిత్తు. “కూయే” ఎన్ఱు ఏవకారార్థమ్ (ఇవక్తా నేయిత్త్యాది).

కొడుమైయెయపపాదిత్తుక్కణ్ణు; “కాట్టేలే” ఎన్ఱైక్కుకాట్టినాల్ వన్దవన్దమేతెన్ఱు (దృష్టివిషమిత్త్యాది). ఫలితమ్ (ఇన్ఱవిత్త్యాది).

ఈ.-కణ్ణిల్ పట్టతిల్లెయూరున్దపడి. *మయ్యరవతిసలమరుళినవో పాతి సర్వశక్తియానవనితై కాట్టిల్, కాణు మిత్తనై. ఆనాల్, “ఇవై యెన్నులకయిత్తై” ఎన్దొడై శేరుమ్బడియెన్నెన్నిల్; “వరహితమ్” ఎన్దిబుద్దియాలే మున్నుసనిత్తార్, ఇతుతా నెన్నై ఎన్దుకిట్టాతపడిపణ్ణి వేణు మెన్దితారితిల్. 2.

జీ-అ.-ఆనాలిప్పోతు లోకయాత్రైయెయనసన్దిక్కుక్కు హేతువేతెన్న (మయ్యరవతిసలమరుళినవో పాతి సర్వశక్తియానవనితై కాట్టిల్, కాణు మిత్తనై. ఆనాల్, “ఇవై యెన్నులకయిత్తై” ఎన్దొడై శేరుమ్బడియెన్నెన్నిల్; “వరహితమ్” ఎన్దిబుద్దియాలే మున్నుసనిత్తార్, ఇతుతా నెన్నై ఎన్దుకిట్టాతపడిపణ్ణి వేణు మెన్దితారితిల్. 2.

ప్ర-తి.—(ఏమామ్బట్టు) (అయే) సుబాలోపనిషది [౬.], “దివ్యోదేవ ఏకోనారాయణః మాతాపితౄభౌతానివాసశ్శరణంసుమృ ధ్గతిర్నారాయణః.”—(నీయే) కళవల్లూమ్, “మృత్యోస్సమృత్యుమాహ్నితియ ఇహనానేపశ్యతి । మననైవేదమా ప్రవ్యంనేహనానాస్తి కిచ్చన.”—బృహదారణ్యకే [౬-౫.] “యత్రహిదైవతమివభవతి తదితర ఇతరం పశ్యతితదితర ఇతరం జిఘ్రితి తదితర ఇతరం రసయతే తదితర ఇతర మభివదతి తదితర ఇతరం శృణోతి తదితర ఇతరం మమతే తదితర ఇతరం స్పృశతి తదితర ఇతరం విజానాతియత్రత్వస్య సర్వ మాత్మైవాభూ తత్తేనకంపశ్యే తత్తేనకంజిఘ్రి తత్తేనకంరసయే తత్తేనకమభివదే తత్తేనకంశృణుయా తత్తేనకంమన్వీతతత్తే నకంస్పృశే తత్తేనకంవిజానీయాద్యేనేదం సర్వంవిజానాతితంకే నవిజానీయాత్ - విజ్ఞాతారమరేకేనవిజానీయాదితి.” 2.

తాత్పర్యము.—స్థావరజంగమములగు సకలపదార్థములును తనకుబ్రహ్మకారములగునట్లు తానుప్రకాశమై సకలపదార్థములకును సంతరా త్రయైయున్న నీవు శరీరమునకువచ్చిన సుఖదుఃఖముల నాత్మయునుభవించుచునట్లు నీకు శరీరభూతుడనైన నాకున్న సుఖదుఃఖములనునీవనుభవించు దగిన నాసంబంధమున్నందున జన్మనిబంధనములగుదుఃఖములను బోగొట్టుకొనుటకై వ్యసనమునుబోగొట్టి నీవేనన్నుపిలుపించుకొనుటకు కృప జేయవలెను.

మూ.—కాట్టినీకరన్దుమిమ్మనిలనీర్ తీవిశుమ్మకా । లీట్టినీవై తమై తవిమై మోర్ వాల్ తనిముట్టై ।

కోట్టైయినిట్టాట్టితెన్నై యుక్కోమ్మజ్జోతియుయరత్తు । కూట్టరియతిగువడిక్క శ్చెళ్ళాన్దు కూట్టుతియే॥౧॥

అ.—(కాట్టి) ఉన్నదైయస్సప్తాదిలీలైక్కు-పకరణభూతమాయ్ త్వదధిష్ఠితపుణివాదిపచ్చభూతార్భమాయ్ ప్రాకృతవిషయైకభోగ బ్రహ్మాదిత్రైత్యవర్గపరిపూర్ణమాయున్ద వణ్ణితైక్కోట్టి, నిరవధికతేజోమయమాయ్ సత్త్వగుణాత్మకమాయ్ ప్రకృతేపరస్తావ్యర్థమాయాన వైకుణ్ఠిలై కోణ్ణుపోయ్, స్వయత్నదుర్లభమాన పున్దిరువడికలిరే యెన్నైయెన్దు మాట్టువలెన్దితార్. ౧॥

అన్వ.—కాట్టి నీ నీ (3) కరన్దు ఉమిమ్మ నిలనీర్ తీవిశుమ్మకార్ (౬) ఈట్టి వైత్తు ఇమైయోర్ (౯) వాల్ ఆమైత్త తని (౧౨) ముట్టై † కోట్టైయి నై కట్టిత్తు (౧౫) ఎన్నై ఉక్ కోమ్మజ్జోతి (౧౮) ఉయరత్తు కూడు ఆరియ (౨౧) తిరువడిక్కోల్ ఎళ్ళాన్దు కూట్టుతి. (౨౪).

పన్నీ.—ఆనన్దరమ్, సకలజగత్కారణ భూతనాననీ ఇన్ద్రజగదప్తరాభవతై క్కట్టిత్తుఎన్నై యున్దిరువడికలిరే మాట్టువ లెన్దెన్దితార్. పూర్వస్పృష్టియిలేపొకాశిప్పిత్తు, నిరవేక్షకారణభూతనాన, నీ, (3) సంహృత్యవన్దైయిలే ౧ “తమః - ఏకీభవతి” ఎన్దిబుద్దియే నానురూపవిభాగరహితమామ్బడి స్వరూపత్తిలేమత్తైత్తు, సృష్టిదత్తైయిలే ౨ “యథాపూర్వమకల్పయత్” ఎన్దిబుద్దియే యున్దిరువడికలిరే మాట్టువ లెన్దెన్దితార్.

† “కోట్టైయి నై” ఎన్దురైయ్ పాళమ్.

౧॥ సు-ఉ-౨.

౨॥ తై-నా-౧.

3౨౮

తిరువాయ్ మొట్ట. — ర-ప. ౯-తి-సణ్ణాతార్. ౮-పా-కాట్టి వ్యాఖ్యానం.

దాహ్యరేయరుక్కొలైయతపడి సృష్టిక్కుమ్, పృథివ్యాదిభూతజ్జన్మైయుమ్, (౬) పఞ్చీకరణప్రకారత్తారేతిరట్టి, ఇవల్లైప్పఱవాయి
 రేయవరణమాకవుమ్ వైత్తు, అకవాయిరే బ్రహ్మదికళానానిమిపర్క్కు, (౯) వాసస్థానమామ్మడి, శమైత్త, అద్వితీయమాన, (౧౨) అణ్ణమాకిఱ,
 మట్టుక్కొట్టైయై, కట్టిత్తు, (౧౫) ఇతితిరుప్పదుఃఖిమాయన్మైప్రాపిక్కైయిరేయన్మైయుడైయవెన్మై, ఉనక్కసాధారణమాయ్, అతిశ
 యితేజోరూపమాయ్, (౧౮) ౧ “విశ్వతఃపృథ్వీషు సర్వతఃపృథ్వీషు” ఎన్నిపడియే ఎల్లావల్ ముక్కుమ్ మేలానపరమపదత్తిరే, విధిశి
 వసనకాదికళుక్కుమత్తన్మదూరమామ్మడిపెలుతెఱ్ఱు, అరితాన, (౨౧) తిరువడికత్తై, ఎక్కాలమ్, మాట్టుతి? (౨౪) కాలమటిన్దేనాకిల్
 ధరిత్తిరక్కలామెన్ఱుకరుత్తు. “కరన్దుమిల్లు మెన్ఱు - ఉమ్మిన్దు” ఎన్ఱుమ్మొల్లవర్ కళ్.

అర్థము. — (మునుపటిసృష్టియందు) ప్రకాశపఱచి నిరపేక్షకారణభూతుడవగు నీవే (3) (స్వరూపమునందు) దాచి (సృష్టికాలము
 నందు) క్రిక్కి భూమిజలము అగ్ని ఆకాశము వాయువులగు (పంచభూతములను) (౬) చేర్చి (ఆవరణముగ) ఉంచి దేవతలకు (౯) వాసస్థానముగు
 నట్లు సృష్టించిన అద్వితీయమైన (౧౨) అణ్ణమనియెడి కోటను బోగొట్టి (౧౫) నన్ను నీకునసాధారణమును నిరవధికతేజోరూపమును నై
 (౧౮) మేలైన (పరమపదమునందు) పొందుటకు నసాధ్యమైన (౨౧) శ్రీపాదములను ఏకాలమందు? ఆశ్రయింపఁజేయుదువు. (౨౪) ౮.

ఈ. — ఎట్టామ్మాట్టు. నామే శెయ్యప్పక, నీర్ “వేణ్ణా” ఎన్ఱు వాతే యన్ఱోతవిర్ న్దతు; ఇతుక్కు నమ్మైక్కా
 అట్ట వేణుమోవెన్న ; శెయ్యక్కడవతాకిల శెన్ఱు శెయ్ వతెన్ఱితార్. ౨. “ఎమ్మావీట్టుత్తిఱముమ్ శెప్పమ్” ఎన్ఱారే.

(కాట్టి) ఐంద్రిజాలికరైప్పోరే, మున్ఱుతానతానామ్మడి యివల్లైయడైయత్తన్ఱక్కలిరే యుపసంహరిత్తు
 నదవన్ఱమానజగత్తై, 3 “ధాతాయథాపూర్వమకల్పయత్” ఎన్నిపడియే, ఇత్తైయుణ్ణాక్కి కాట్టి. (నీకరన్దుమి
 ట్టుమ్) స్రష్టావానసీయే ప్రళయమ్ వన్దవాతేయుళ్ళేవైత్తురక్షిత్తు, అతుకట్టిన్దవాతోవెలినాడుకాణవుమిట్టుమ్. అన్ఱిక్కే,
 నీకరన్దు - కాట్టి, ఉమ్మిన్దు - కాట్టుమెన్ఱుమామ్. ఇప్పడియున్బాతుమిన్ఱుతాన పృథివ్యాదికళారే, ఈట్టి - తిరట్టి.

జీ. అ. — ఎట్టామ్మాట్టు (కాట్టినియిత్యాది). “ఎణ్ణాన్ఱుక్కుట్టుతి” ఎన్ఱు - కాలావధిక్కుమ్మైత్తు, శెయ్ కైనిశ్చితమాకవేణ్ణ
 కైయారే, తదనుగుణమాకవతారికై (నామ్ శెయ్యునిత్యాది). అవక శెయ్యుళ్ళు ఇవర్ “వేణ్ణా” ఎన్ఱారోవెన్న (ఎమ్మావీడిత్యాది).

ఉణ్ణాక్కియెన్నారే “కాట్టి” ఎన్ఱైయారే (ఐంద్రిజాలికరైప్పోరేయెన్ఱు). ఇవాన్కళత్తార్ - అసత్కార్యవాదత్తెనిరసిత్తపడి. (ఐంద్రి
 జాలికరైప్పోరే) ఒరువరై యుమతీయామల్ శిలపదార్థజ్జై విఱ్ఱిక్కి అత్తైప్పఱప్పడవిడుమాప్పోరేయెన్ఱుపడి. తానతానామ్మడియవతు - తానే
 ఉపసంహరిక్కుమిడత్తిర్, తానామ్మడియివల్లైయడైయత్తన్ఱక్కలిరేయపసంహరిత్తెన్ఱుపడి. (ధాతాయథాపూర్వమకల్పయత్ ఎన్నిపడియే -
 ఐంద్రిజాలికరైప్పోరే - ఇత్తైయుణ్ణాక్కి కాట్టి) ఎన్ఱున్ఱయిప్పతు. ఐంద్రిజాలికరైప్పోరేయెన్ఱైయారే - అనాయాసేన ఉణ్ణాక్కినపడియుమ్మొల్లు
 కిఱతు. “కాట్టి” ఎన్ఱుతుక్కుమ్ “అమైత్త” ఎన్ఱుతుక్కుమ్ పునరుక్తివారామైక్కాక, “అమైత్తు - కాట్టి” ఎన్ఱున్ఱయిత్తర్థమ్ (ఉణ్ణాక్కి
 కాట్టియెన్ఱు). (అన్ఱిక్కే నీకరన్దుకాట్టియుమ్మిన్దుకాట్టుమెన్ఱుమామ్మెన్ఱు) “కరన్దుకాట్టి, ఉమ్మిన్దుకాట్టి” ఎన్ఱు - ముఱుచ్చొల్లాయ్, నిగ
 రణోద్గిరణజ్జై చొల్లుకిఱతెన్ఱుపడి. మున్దినయోజనైక్కు, “కాట్టి” ఎన్ఱు - జగత్తైయుణ్ణాక్కియెన్ఱు సృష్టియొచ్చొల్లి, అతుఅప్యయత్సాన్కై
 యాకైయారే అత్తైయుమ్మొల్లిల్ దాయ్, “కరన్దుమిట్టు” ఎన్ఱు - అవాన్తరప్రళయత్తైచొల్లుకిఱతు; ఇన్దయాజనైయిల్, “నీకరన్దుమిట్టు”
 ఎన్ఱుతోడజ్జి, “నీయమైత్తు - కాట్టి - వైత్త” ఎన్ఱున్ఱయిప్పతు; అమైత్తుకాట్టివైత్త - ఉణ్ణాక్కి ప్రకాశిత్తువైత్త. ఇరణ్ణామ్మోజనైయిల్,
 “కరన్దుకాట్టి, ఉమ్మిన్దుకాట్టి” ఎన్నిపడియెన్ఱు, కాట్టియెన్ఱిఱుతుక్కు - అర్థమిల్లై. కరన్దుకాట్టి - కరన్దు. ఉమ్మిన్దుకాట్టి - ఉమ్మిన్దు
 పడి. “శెయ్తుకాట్టుమ్, వన్దుకాట్టుమ్” ఎన్ఱుమాప్పోరే. ఆక, ఇరణ్ణామ్మోజనైయిల్, కరన్దున్ఱు - సంహరిత్తైయుమ్, ఉమ్మిన్దు

ఈ.-త్రివృత్తరణ తైచ్చిన్న పడి.౧ [సమే త్యాన్యోన్యసంయోగంపరస్పరసమాశ్రయాః] ఇవై తని త్తనియుమ్ కారి
య తైప్పిటిప్పిక్కమాట్టా, కూడినాలుమ్ సమప్రధానమాయ్ నిట్కిల్ కారియమ్ పిటిప్పిక్కమాట్టాతు; శెతుకై యుమ్
మణ్ణెయుమ్ నీరై యుజ్జూట్టికులాలాదికల్ ఘటాదికలై ప్పిటిప్పిక్కమాప్పోలే ; పరస్పరమ్ కారణమేకరూప
మాయ్ నిట్కిల్ కార్యముమేకరూపమాయరుక్కుమిత్తే; దేవాది కార్యనానావిధ్యమ్ పిటిక్కుప్పడిగుణ ప్రధానభా
వేననిట్కుమ్. ఇప్పడియిపదై త్తిరట్టియివదైతే (నీవై త్తమై త్త) నీశమైత్తువై త్త. (ఇమైయోరి త్యాది) బ్రహ్మాది
కల్ పన్నియమ్ శెయ్ కిటిదిత్తియమాన. అణ్ణమాకిటికోట్టైయినిన్దు మెనై ౨ ప్పటిప్పడవిట్టు. కోట్టైయావతు -
పుటమ్బుళ్ళారాల్ పుకురవొణ్ణాతతుమాయ్, ఉళ్ళుళ్ళారాల్ పుటప్పడవు మొణ్ణాతే, పుక్కవిడముమ్ పుటప్పట
విడముమ్ శెరియా తాయరుక్కుమతితే. ౨-“దురత్తయా” ఎన్టానితే తానుమ్. (ఎనై ౨) ఇకోట్టైయిలే యకప్పట్టు
ప్పటిప్పడవత్తియతియారుక్కిటి అవెనై ౨. “మామేవయేప్రపద్యస్తేమా యామే తాంతర నితే” ఎన్టనీశొన్నపడి
యేయునై ౨ యేపదై నవెనై ౨.

ఉపైయి తైక్కత్తిత్తుక్కొడుపోకచ్చొల్లుకిటి తెజ్జనేయెన్న (ఉక్కొల్లుళ్ళోతియుయరత్తు) అస్పృష్టసంసార
గన్ధమాయ్ శుద్ధసత్త్వమయమాం నిరవధిక తేజోరూపమానపరమపద త్తిలే. (కూట్టరియతిరువడిక్కల్) స్వయ
త్తుత్తాల్ దుమ్పొపమానతిరువడికలై. (ఎణ్ణాన్దు) ౩-“మాశుచః” ఎన్టారునారై శొల్లిలుమ్ ౪-“స్థితోస్థి” ఎన్టరుక్క

డి-అ.-స్పృష్టియెయుమ్ శొల్లుకిటి. త్రివృత్తరణమావతు- తేజో-౨బున్దుజ్జైక్కూట్టుకై. అన్నమ్-పృథివి. ఇతు-పఞ్చీకరణత్తుక్కుముపలతు
ణమ్. ౫-“ఏవంజా తేషుభూ తేషుపి” త్యేకంస్యాద్విధాతథాచతుర్థాభిన్న మేకైకమద్ధమర్ధంతథాస్థితమ్, వ్యోమార్ధభాగాశ్చ త్వరోవాయు తేజః
పయోభువామ్ । అర్థానియానివాయోస్తువ్యోమ తేజః పయోభువామ్” ఇత్యాదిప్పడియేపఞ్చీకరణక్రమమ్ కణ్ణుకోళ్ళతు. పఞ్చీకరణద్వా
వేణుమోవెన్న (సమేత్యేత్యాది). “ నానావీర్యాపృథగుభూతాస్తతస్తేసంహతింవినా । నాశక్తువత్ ప్రజాస్సృష్టుమసమాగమ్యకృత్సన్
శః । సమేత్యాన్యోన్యసంయోగంపరస్పరసమాశ్రయాః । ఏకసక్ష్మాతలతాశ్చసంప్రాప్త్యైకమశేషతః । పురుషాధిష్ఠితత్వాచ్చావ్యక్తస్యానుగ్ర
హేణచ । మహదాద్యా విశేషాన్తాహ్యణ్ణముత్పాదయన్తితే” ఇతి ప్రథమే-౨-శ్లోద్వితీయే. “పుథగుభూతాః” ఎన్టతుక్కర్థమ్ (ఇవైతనిత్తియ
మిత్యాది). “ సంహతింవినా” ఎన్టతుక్కర్థమ్ (కూడినాలుమిత్యాది). “ పరస్పర సమాశ్రయాస్సన్తః అన్యోన్యసంయోగంసమేత్యాణ్ణము
త్పాదయన్తి” ఎన్టతుక్కు సదృష్టాన్తమాకవర్థమ్ (శెతుకై యు మిత్యాది). శెతుకు-పతరుమ్, కూశముమ్. “ పరస్పరసమాశ్రయాః” ఎన్టవా
శ్రయాశ్చియిభావమ్-న్యూనాధికభావవిబద్ధన మెన్టువివక్షీత్తు, సమప్రధానభావమానాల్ వన్దతేత్తెన్న (పరస్పరం కారిణమిత్యాది). కార్యముమేకరూ
పమాయరుక్కుమ్-కార్యభేదమిన్తి క్కే యరుక్కుమ్. అకై యలే (దేవాది) ఎన్టకుట్టువతు. (ఘటాదికలై ప్పిటిప్పిక్కమాప్పోలే) ఎన్టతుక్కు-
(నానావిధ్యమ్ పిటిక్కుప్పడి) ఎన్టత్తోడేయ్యయమ్. గుణప్రధానభావేన-అప్రధాన ప్రధానభావేన-౨-“గుణో-౨-ప్రధానేరూపదా” ఇత్యమ
రః “ వాత్” ఎన్టతినర్థమ్ (వన్నియమ్ శెయ్ కిటివెన్టతు), వన్నియమ్-కుటుమ్బు. ముట్టై-అణ్ణమ్. పుటప్పడవిడ వేణుమో? తానేపుట
ప్పట్టాలాకాతోవెన్న (కోట్టైయావతిత్యాది). కోట్టై-ప్రాకారమ్. ఇతుపుమప్పడి పుటప్పడవొణ్ణాతోవెన్న (దురత్తయేత్యాది). అర్థాన్
రమ్ (మామేవయైత్యాది).

“ ఉయరమ్ ” ఎన్టత్తైప్పదై (అస్పృష్టసంసారగన్ధమాయెన్టతు). “ కొల్లుళ్ళోతి ” ఎన్ట పదత్తాల్ శొన్నదీప్త్యతిశయతై హేతు
పూర్వకమాక వరుళిచ్చెయ్ కిటార్ (శుద్ధసత్త్వేత్యాది). ఉక్కొల్లుళ్ళోతియుయరత్తు-ఉన్నడైయ, అతిశయితేజోరూపమాయ్ ఎల్లావదైయ
క్కుమ్ మేలినపరమపద త్తిలే. తిరువడిక్కల్ కూట్ట వేణుమెన్నాతే “ ఎణ్ణాన్దు ” ఎన్టకేట్టి అతెన్నెన్న (మాశుచైత్యాదివాక్యద్వయమ్).

అ-అ-వి.-పుటప్పడవతియతతు సంసారిక శైల్వార్ క్కుముణ్ణానపిన్బు, అవర్ కలైక్కట్టికిటివోపాతియ మైయుమ్ కట్టికిటోమ్” ఎన్ట
భగవదభిప్రాయ తైహృదీకరిత్తుక్కొణ్ణు, “ఎనై ౨” ఎన్టకుక్కర్థాన్తరమరుళిచ్చెయ్ కిటార్ (మామేవయైత్యాది).

330 తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౯-తి-నన్దాచార్. ౮-పా-కొట్టి వ్యాఖ్యానజల్.

ఈ.-లాయితేయిరుప్పతు; అప్పడియే, “నాకూట్టక్కడవే” ఎన్దొరువారైయరుళి చెప్పయ్యవేణుమ్. ౧ “ఆరు రోహరథంహృష్టః” ఎన్నలామ్మడి, ౨ “పూర్ణేచతుర్దశేవర్షే” ఎన్నిటవోపాతివారైయరుళిచెప్పయితరుళవేణుమ్. “ఇత్తైక్కట్టికేవేణుమ్” ఎన్నిరుక్మిటవెన్నై. నీయుక్కన్దారెక్కొడుపోయవైక్కుమ్ దేశత్తిలే, సర్వశక్తి యాననీయే ఎన్దుకొడుపోయవైక్కక్కడవై? ఇక్కోట్టైయిట్టవివన్దాన కట్టిక్కవేణుమితే. విరోధియైపోక్కిలు మివనైప్పల్లవేణుమ్, తన్నైప్పెటిలుమ్తన్నా లేవెటవేణుమ్: ౩ “మామేవయేద్రపద్యస్తే,” ౪ “తమేవశరణంగచ్చు.” పిల్లైతిరునన్దయూరత్తయర్, “ఒరుకురువిపిణై తపిణై యొరువరాలవిట్ల క్కన్దొట్టిటతల్లై; ఒరుశర్వశక్తి, కర్దానుకూలమాకప్పిణై తపిణైయై, అవనైక్కాట్టట్టతే, ఇవ్వెలియెలుమ్మనాన సంసారియాలవిట్లత్తుక్కొళ్ళ పోమో?” ఎన్దు పణిప్పర్.

జీ-ఆ.-“ఎన్దొన్దు” ఎన్దొయారే. కాలసన్ద్యై పెటిల్ ధరిక్కలామెన్ను మిడమ్మఫలిక్కిల తెన్దువివక్షిత్తు, అతుక్కుప్రమాణమ్ (అరురోపేత్యాది). “తతశ్చిరసికృత్వాతుపాదుకేభరతస్తదా | ఆరురోహరథంహృష్టశ్చతుర్షునసమన్వితః” “చతుర్దశేహిసంపూర్ణేవర్షేహనిరఘాత్రమన్ద్రక్ష్య మియదిత్వాంతుప్రవేక్ష్యమహుతాశనమ్” ఇత్యయాధ్యాకాణ్డే. “ఎన్నై” ఎన్దుతోడజ్జి, “ఎన్దొన్దుకూట్టుతి” ఎన్నుమళిపుక్కుమ్కర్దాప్థమ్ (ఇత్తైక్కట్టికవిత్వాది). “కోట్టైయినిల్ కట్టిత్తు - తిరువడిక్కశెన్దొన్దు కూట్టుతి” ఎన్దుతుక్కు తాత్పర్యమ్ (ఇక్కోట్టైయిత్యాది). “కోట్టైయినిల్ కట్టిత్తెన్నై” ఎన్దుతోడజ్జి, “ఎన్దొన్దు కూట్టుతి” ఎన్దొయారేఫలితమ్ (విరోధియై యిత్యాది). ఇప్పడిఇన్దొనిన్ద్రప్రాప్తి పరిహారజ్జుక్కివనైప్పల్లవేణుమెన్నుమతుక్కు ప్రమాణమ్ (మామేవయేద్రపద్యస్తే). (తమేవశరణంగచ్చు) ఎన్నిజ్జొకత్తిల్, “స్థానంప్రాప్స్యసి” ఎన్నిటపదత్తిలే తాత్పర్యమ్. “స్థితోస్తిగతసద్దేహఃకరిష్యే వచనంతవ” ఇతి గీతాయామప్టదశే. విరోధియైపోక్కిలు మవనైయెట్టు పోవక్క వేణుమెన్నిటతుక్కు సంవాదమ్ (పిల్లైతిరునన్దయూరిత్యాది). పిణైత్తపిణై-బన్దిత్తబన్దనమ్. అవిట్లక్క-విడుక్క-ఎలియెలుమ్మన్-అల్పశక్తకన్-నికరన్దుమిళు మెన్దుతోడజ్జి ఈట్టిసి-అమెత్తు-కాట్టి-వైత్త-కోట్టైయినిల్ ఎన్దుతోడజ్జి యన్వయమ్. ద్వితీయార్థత్తుక్కు, కరన్దుకాట్టియెన్దు-ముళుచ్చొల్లు.

అ-ఆ-వి.-“కోట్టైయినిల్ కట్టిత్తు” ఎన్నవమైన్దిరుక్క, “నీవైత్తమైత్తకోట్టైయినిల్ కట్టిత్తు” ఎన్నిటతుక్కు తాత్పర్యమ్ (ఇక్కోట్టైయిత్యాది) — ఇన్దొప్పాట్టిలే, “ఈట్టి” ఎన్నిటవిడత్తిలే ప్రసక్తాత్ప్రసాదిక్కుమ్మడి. “సంహతత్వమెన్దుమ్, సమాగతత్వమెన్దుమిరన్దు. అటిల్, సంహతత్వమావతు-పఞ్చీకరణమ్. సమాగతత్వమావతు-పఞ్చీకరితతిలేశిలవల్లై, పృథివియైయొట్టియ ఆవరణత్తుక్కువైత్తు, నీక్కియుళ్ళవల్లై యేకార్కవత్తిలే కలశుక్. అనన్దరమ్ అన్దొప్పియైప్పణ్ణుమ్” ఎన్దు. ఇన్దొనేప్రసాదియానిట్లు, ముతలికళిలేశిలన్, “మహానుమహాకొరము మవ్వారణజ్జుకుళ్ళే కూట్టన్దో, అన్దమహానుక్కుమహాకొరత్తుక్కుమ్ పఞ్చీకరణమున్దో?” ఎన్దుకేటక్కు, “ఇన్దశరీరత్తుక్కుళ్ళే మహానుడైయ కార్యమానవగ్యసాయముమ్, అహాకొరత్తినుడైయ కార్యమానవభిమానముమ్ కాణ్డెయారే యవల్లదుక్కుమ్ పఞ్చీకరణమున్దు” ఎన్దురుళిచెప్పయేతార్. “ప్రకృతియైయమిన్దశరీరత్తిలే కాణలామా” ఎన్దుకేటక్కు, “ప్రకృతియినుడైయ కార్యమానసత్వాదికళు మివనిడత్తిలే కాణ్డెయారే యతువుమున్దు” ఎన్దురుళిచెప్పయేతార్. “అనన్దమానప్రకృతియై పఞ్చీకరిక్కుమ్మడి యెన్నెన్నిల్; మృత్తినుడైయ వేకదేశమితే ఘటశరావాదికళాయ్ పరిణమిక్కిటతు అప్పడియే ప్రకృతియినుడైయ వేకదేశ తైపఞ్చీకరిక్కత్తట్టిల్” ఎన్దురుళిచెప్పయేతార్. “ఇని యిక్కిటపోతు ఎల్లామ్కూడలయిక్కుమ్, ఉత్పన్నమామ్మోతు ఏకదేశేనోత్పన్నమామ్. ఇవై యెల్లామ్తత్త్వనిరూపణత్తిలేవాదికేసరియ్మక్కియమణవాళ్ళియరుళిచెప్పయేతార్ ” ఎన్దురుళిచెప్పయేవర్.

ప్ర-తి.—(ఎన్దొమ్మట్టు)(కాట్టియిత్యాది). (ఈట్టి) ప్రథమేన్దోద్యోతీయే “నానావీర్యాపృథగుభూతాస్తతస్తేసంహతింవినా | నాశక్తుఃసన్విజాస్సృష్టుమసమాగమ్యకృత్సృజః ||౧౩|| సమేత్యాన్యోన్యసంయోగంపరస్పరసమాశ్రయః | ఏకసంఘాతలక్షణసంప్రాప్తైక్యమశే

తిరువాయ్ మొట్టి.—ర-ప. ౯-తి-నన్బాతార్. ౯-పా-కూట్టుతి వ్యాఖ్యానభట్.

33౧

వతః || ౫౪ || ”—గీతాసుసప్తమే. “దైవీహ్యేషాగుణమయీమమాయాదురత్యయా” ఇత్యాది.—(ఎఱ్ఱాన్టు) తత్రాప్తదశే “నష్టా మోహస్తన్మతిర్లభాత్వత్ప్రసాదాన్తయామ్యతః । స్థితోస్థిగతస్థేహాకరిష్యేవనఃసంభవః || ౭౩ ||”—అయోధ్యాకాండే[౧౧౩.]సాదుకాప్త్య నస్తరే, “తత్కృతసిక్పత్వాతుపాదుకేభరతస్తదా । ఆరుహోహరథంహృష్టశ్చక్రఘ్నీనసమన్వితః || ౧ || వసిష్ఠోవామదేశచృజాబాలిశ్చదృఢవ్రతః । ఆగ్రతఃప్రయయుస్సర్వేమన్త్రిణోమన్త్రిపూజితః || ౨ ||”—ఏతత్పూర్వత్ర [౧౧౨] “చతుర్దశేహిసంపూర్ణవక్షేః హనిరఘూత్తమనద్ర త్యుమియదిత్వాంతుప్రవేత్త్యుమిహుతాశనమ్ || ౨౫ || సతఃకృతప్రతిజ్ఞాయసంపరివ్యజ్యసాదరమ్ । శత్రుఘ్నంచపరివ్యజ్యః † భరతంచేద మబ్రవీత్ || ౨౬ ||”

౮.

తాత్పర్యము.—ప్రళయకాలమునందుదరమునందుంచి సకల జగత్తులను రక్షించియు సృష్టికాలమునందు సృష్టించియు నిట్లు సకల జగత్కారణభూతుఁడనగు నీవు పృథివ్యప్రజోవాయ్యాకాశములనియెడి పంచభూతములను కార్యాశక్తులముగఁ జేర్చి బ్రహ్మదిదేవతలకువాసస్థాన మగునట్లు సృష్టించిన యండమనియెడి కోటలనుండి నన్ను జయిటతీసి సంసారగంధములేనిదియు నిరవధిక తేజోమయమును నైనపరమపదమును బొందినీదివ్య పాదారవిందములను నాశ్రయించునట్లు నన్నెన్నడు చేసెదవో? ఆకాలమును నాకుఁ దెలిపింపుము.

౯.

మూ.—కూట్టుతినికూరై కల్లల్ కల్లిమైయోరున్దొధ్రావక్తై శెయ్. తాట్టుతినీయరవణై యాయడియేను* మతువటివక్.

వేట్రైయెల్లామ్ విడు తైన్నై యున్దిరువడియేళుమన్దుల్లల! కూట్టురియతిరువడిక్కటూట్టినై నాక కణ్డే నేన్.

ఆ.—(కూట్టుతి) బ్రహ్మాదిక శుక్కుఙ్గాడదుర్లభ నాయరున్దువైన్తు, ఎత్తనైయేనుమ్ తణ్ణియరేయాకిలుమాశ్రితరై యున్దిరువడికళోడేకూట్టుతియెన్ను మిడమడియేనుఙ్గాడవటియుమ్మడి లోక త్తిరేప్రథితమాయరుక్కుమత్తై, నీయెన్దుక్కులిరే శెయ్తరుళిక్కణ్డే. ఎఱ్ఱ నేయెన్నిల్; ప్రాకృతవిషయైకభోగతాకిజనసహవాసజనిత నిరవధికదుఃఖ మెల్లామ్ పోమ్మడి, ప్రాకృతవిషయవై రాగ్యపూర్వకమాక వేన్నై యున్దిరువడియే శుమన్దుల్లలకూట్టురియతిరువడికళోడేకూట్టినాయెన్దితార్.

౧౦.

అన్వ.—నీ కురై నిక (౩) కల్లల్ కళో కూట్టుతి ఇమైయోరుమ్ (౬) తొఱ్ఱావక్తై శెయ్తు ఆట్టుతి (౯) ఆరవు అఱైయాయ్ ఆతు (౧౨) అడియేనుమ్ అటివక్ వేట్రై- (౧౫) ఎల్లామ్ విడుత్తు ఎన్నై (౧౮) తిరు ఉక్ అడి (౨౧) శుమన్దు ఉల్లల కూట్ట (౨౪) ఆరియ తిరువడిక్కళో కూట్టినై (౨౭) నాక కణ్డే వ (౩౦)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఇవరుడైయవార్తిరీరుమ్మడి పరమపద త్తిలిరువై ప్రకాశిప్పిక్క, ఆశ్రితసంశ్లేషస్వభావనాననీయెన్నై ఉన్దిరువడికళై ప్రాపిప్పిక్కణ్డే నన్దు త్తై ప్రరాకితార్.

సర్వశక్తియాననీకూట్టినై త్తై ఆశీవిలిక శేయాకిలుమ్, నిరతిశయభోగ్యమాన, ఉక్, (౩) తిరువడికళై, శేర్తుక్కొళ్ళుతి; స్వయత్తుత్తైలే కాణనినైక్కిల్ విశదజాననానదేవర్ కళుమ్, (౬) కణ్ణువవియాతపడి, పణ్ణి, ఆలమరువిప్పతి; (౯) ఆశ్రితర్ క్కగ్రగణ్యనానతిరు పనద్వాల్వొనై, పడుక్ కైయాకక్కొణ్ణువ నే! ఆశ్రితానాశ్రితవిషయత్తిల్ సౌలభ్యదౌర్లభ్యరూపమానస్వభావత్తై, (౧౨) శేషభూతనాననా నమ్, అటివక్; ఎఱ్ఱ నేయెన్నిల్ ఇతరవిషయజ్ఞలిభినివేళ తై, (౧౫) ఎల్లామ్ - సవాసనమాక, కట్టిత్తు, ఉన్నై యెట్టియచ్చెల్లాతవానైయె యుడైయేనానవెన్నై, (౧౮) నిరతిశయభోగ్యమాన, ఉక్, తిరువడికళై, (౨౧) శిరసావహిత్తు, ౧ “యేనయేనధాతాగచ్ఛతి” ఎన్నితపడియే అనుసశ్చరణమ్మణ్ణుమ్మడియాక, ఎత్తనైయేనుమశవుడైయూర్ కుమ్మకూట్టిక్కొళ్ళు, (౨౪) ఆరియ, తిరువడికళై, కూట్టిక్కొణ్డాయ్, (౨౭) ప్రాప్తావాననాక్, ఇన్ద్రప్రాప్యతైయపరోక్షీ త్తనుభవిత్తే; నిశ్చితమెన్దుకరున్దు. (౩౦)

౧౧.

ఆర్థము.—నీవు భోగ్యములైన నీ (౩) శ్రీపాదములలో జేర్చుకొనుదువు; దేవతలును (౬) అనుభవించనట్లు చేసి దుఃఖింపఁజేయుదువు; (౯) అది శేషుని శయనముగాఁగలవాఁడా! ఆస్వభావమును (౧౨) శేషభూతుఁడగు నేనును తెలిసికొనినవాఁడను; ఆశలు (౧౫) అన్నింటిని

† “వచనంచేదమబ్రవీత్” ఎన్దు సాతాన్తరమ్.

* “అంః అటివక్” ఎన్దు మపాతములు.

౧౧ వ-సం-చరమే-ప.

33౨

తిరువాయ్మొళి.—౪-ప. ౯-తి-సణ్ణా తార్. ౯-పా-కూట్టుతి వ్యాఖ్యానజళి.

భోగొట్టి నన్ను (౧౮) నిరతిశయభోగ్యములైన నీ శ్రీపాదములను (౨౧) శిరసావహించి అనుసరించునట్లు (తామె) ఆశ్రయించుట (౨౪) అశక్యములైన శ్రీపాదములయందుఁ జేర్చుకొంటివి, (౨౬) నేను సాక్షాత్కరించితిని. ఇదిసత్యము. (౩౦) F.

ఈ.—ఒప్పతామూట్టు. ఇవరుడై యసంసారానుసన్ధానత్తా లేవ న్దవ్యసనమెల్లా మతీరుమ్బడి. తిరునాట్టిలిరున్ద విరుప్పై కాట్టియరుళ, కణ్డనుభవిక్కప్పెన్ద్రే నెన్దుత్త పురాకితార్.

(కూట్టుతినికూరై క్కుల్ కళి) అశవిలికళాకవుమామ్, నీయుకన్దారై యున్దిరు వడికళిలే శేర్ త్తుక్కొళ్ళుతి. కురై యెన్దు - పెరుమైయాతల్, ఆభరణధ్వనియాతల్. (ఇమైయోరిత్యాది) బ్రహ్మాదిక శేయాకిలుమ్, నీనినైయా తారై వన్దుకిట్టాతవడిసణ్ణియలై ప్పతి. (అరవణై యాయ్) “కూట్టుతి” ఎన్దుతుక్కుదాహరణమ్. (అడియేను మతు వటివ్) లోక వేదజళిలే స్రుతిధమానపున్బడియైనాను మటివ్.

అతిన్దపడితానెన్నెన్ని; (వేట్కైయెల్లామ్ విడుత్తు) ఎనక్కున్నై యొత్తీన్దవై యామ త్తనై యన్మోవాళై ప్పడుకైక్కు, ఉన్దివిభూతియిల్ నాన్ “ఎనక్కు, ఎనక్కు” ఎన్నా తత్తున్దో? ౧ * యాతానుమివన్ద్రీ నీజుమ్ విరత తైనల్వీశుశెయ్ తిలై యో? (ఉన్దిరు వడియే శుమన్దుళుల) బాహ్యవిషయజళిలున్దాన వాళై యెల్లామున్బక్కులిలే యాయ్, ఉన్దిరు వడికళై యేనానాదరిత్తు, అతువేయావై యాయ్ చెప్పిల్లుమ్బడిక్కాక. (కూట్టరియవిత్యాది) యావర్ శిలర్ కుమ్ తన్దామాల్ శేర్ త్తుక్కొళ్ళువరియ తిరు వడికళై నాన్ శేరుమ్బడియెన్నై చేర్ త్తుక్కొణ్డాయ్. ఇతునాన్ కేట్టార్ వాయ్ కేట్టుచ్చొట్టుకితేనల్లే, అనుభవతాలే శొట్టుకితే. F.

జీ-అ.—ఒప్పతామూట్టు (కూట్టుతియిత్యాది). “వేట్కైయెల్లామ్ విడుత్తు, కూట్టరియతిరు వడికళిలే కూట్టిన్” ఎన్దిపదజ్జక్కటా త్తి తవతారికై (ఇవరుడైయవిత్యాది).

“ఇమైయోరుమ్” ఎన్దు చళబ్దార్థప్రతికొటిత్యేన (అశవిలికళాకవుమామ్) నీయుకన్దారైయెన్దు - అధ్యాహార్యమ్. కురై యెన్దు పె రుమైయాతరెన్దు - భోగ్యతాప్రకర్ష మెన్దు పడి. ఇమైయోరుమ్ - సర్వోత్కృష్టరాన బ్రహ్మాదిక శేయాకిలుమ్. అట్టుతి - (అలై ప్పతి) తిరువ న్దాహ్వానైయశివిరియాకచ్చొన్నతు - తిర్యక్ సమాధియారే. “అడియేనుమ్” ఎన్దు చళబ్దమ్ - తిరువన్దాహ్వానై, సముచ్చయిక్కిటతాతల్, లోక వేదప్రసిద్ధియై సముచ్చయిక్కిటతాతల్; ఇ తైయరుళిచ్చెయ్ కితార్ (లోక వేదజళిలేయిత్యాది). లోక్యత ఇతి లోక ఇతివా, లోక్యతే అనే నేతిలోక ఇతివా, లోకశబ్దః - స్మృతీహి సపురాణవాచీ. “అతు” ఎన్దిపదముప్రసిద్ధియెన్దు నేయెన్దు (లోక వేదజళిలేయెన్దు).

అతిన్దపడితానెన్నెన్ని రెన్దు - శాస్త్రముఖతారేకేట్టతీనీరోవన్దు పడి. వేట్కై - ఆళై. “ఎన్దు” ఎన్దు తుక్కుర్థమ్ (ఎనక్కున్నైయి త్యాది). “విడుత్తు” ఎన్దు తుక్కుర్థమ్ (యాతానుమిత్యాది). ప్రకృతిప్రాకృతజళిలేయే తేను మొత్తప్పన్ద్రీ భగవద్విషయ తైవిట్టేపోమ్బడి యాన సంసారిచేతననుడైయసక్కుల్పతైన్దాకవిడువిక్కుమవనిత్యర్థః. తిరువిరుత్తమ్ తొణ్ణూల్ తైన్దామ్బట్టు, “యాతానుమోరాక్కై” ఇత్యాదివిడుత్తు - విడువిత్తు. శుమ్ కై - ఆదరిక్కై. “నాన్ కణ్డేనే” ఎన్దిపదధారణతాత్పర్యమ్ (ఇతునానిత్యాది). అరవణై యాయ్, వేట్కైయెల్లామ్ విడుత్తైయ్ తొణ్డజ్జి, నాన్ కణ్డేన్; ఆళైయారే, నీ - కూట్టుతినికూరై క్కుల్ కళి; ఇమైయోరుమ్ తొణ్ణావక్తై శెయ్ తాట్టుతి, అడియేను మతువటివనిత్యన్దయః. F.

తాత్పర్యము.— అకిచ్చునలైనను నీవువిశ్వసించినవారిని నీదివ్యపాదారవిందములయందుఁ జేర్చుకొనుటకుఁ దగినశక్తుఁడవు; ఎట్టిజ్ఞానవంతులైనను స్వయత్న పరులను దుఃఖింపఁజేయుదువు. ఇట్టిసర్వశక్తుఁడవైన నీయొక్కదివ్యస్వభావమును జ్ఞానములేనివాఁడనైన నేను నెఱింగితిని. సంసారగంధమును సవాసనముఁ బోగొట్టి దాసునికి నీదివ్యపాదారవిందముల యందభినివేశమునుబుట్టించి యాశ్రయించునట్లు చేసి నన్నంగీకరించినవాఁడవైతిని. దీనిని నేను సుభవించిచెప్పుచున్నాను. F.

[५४]

తరువాయ్ మొచ్చి. — ర.ప. = తి.నణ్ణాతార్. ౧౦-పా-కణ్ణాకేట్టు వ్యాఖ్యానజల్.

333

మూ. — కణుకేట్టలో మోమొద్దణుట్టు మైజరు వికణ్ణవిన్నమ్, తెరిపరియవళవిల్లాచ్చిల్ జిన్న ।

మొట్టొడియాడిరుమకళుసీయమేనిలానిట్టు । క్కట్టొళితొక్కట్టొళిసొడైసొన్మున్దురువడియే ॥ ౧౦ ॥

ఆ.—(కణ్డ) విషయరసజ్ఞశిలుమ్, కైవల్యానుభవరసత్రిలుమ్ వైరాగ్యమపి అన్తతైత్తారేయన్నిల్; నిత్యనిర్దోషనిరవధిక కల్యాణగుడై కతానరాయ్ ౧ * తవైవోచితరాయరున్దలత్త్యుది దివ్యమహిషీజనజ్ఞభుమ్, స్వభావత ఏవనిరస్తసమస్తసాంసారికస్వభావత్వత్పరిచరైక్ భోగ రాన శేషశేషాశాద్యసత్త్వైయదివ్యపరిజనజ్ఞభుమ్, నీయుమేయాయరున్దవిన్దమనోహరమాన విరుపైక్కణ్డ, అన్దవైశ్వర్యకై పల్కజ్ఞతైయొట్టిన్దు, తదేకభోగత్వత్పరాజ్ఞుభుజనసహవాసజనితదుఃఖమెల్లామ్ పోమ్బుడియున్దురువడిక శైయడైన్దే నెన్దితార్.

అన్వ — కణ్ణ క్షేట్టు ఉద్దు (3) మోస్తు ఉడ్డు ఉడ్డులుమ్ (౬) బద్దరువి కణ్ణ ఇన్పుమ్ (౯) తెరివు అరియ అళవిల్లా (౧౨) ఇణు ఇన్పుమ్ ఒగ్ (౧౫) తొడియాళ్ తిరు మకళుమ్ (౧౮) నీయుమే నిలా నిల్పు (౨౧) కణ్ణ శతిర్ కణ్ణ (౨౪) ఒడ్డినేక్ ఉక్ తిరువడి (౨౭) అడ్డేనేక్. (౨౮)

పన్నీ.—అనన్తరమ్, ఉమ్మి-తరపురుషార్థజ్ఞైక్యేత్తు పరమపురుషార్థతైక్యూప్తి నకణక్కెన్నెన్న ; ఐశ్వర్యకై వల్యజ్ఞై నానేవిట్టు శ్రియః పతియానవున్నెయే పురుషార్థమాకనిశ్చయిత్తుపాపిక్కుమ్మడియా నేనెన్దితార్.

రూపగుణ తైక్కిణ్ణుమ్, శబ్దగుణ తైక్కిట్టుమ్, స్వరగుణ తైక్కిట్టియుమ్, (3) గన్ధగుణ తైమ్మాన్దుమ్, రసగుణ తైభుజిత్తుమ్, లబ్ధవిషయత్తిల్ పశైపోరామల్ సజాతీయవిషయన్దేడి అలమాక్కుమ్, (౬) విన్దిన్దియుక్కళాలేయుమ్, పరిచ్ఛేదిత్తసుభవిత్త, విశ్వర్యసుఖముమ్, (౯) ఇన్ద్రన్దియుక్కళుక్కు గ్రహిత్తసుభవిక్కు, ఆరితాయ్, ఇన్ద్రవిశ్వర్యసుఖత్తిత్కాట్టిల్ నిత్యత్వాదికళాలేపరిచ్ఛిన్నమాయ్, (౧౨) భగవదసుభవత్తైప్పల్ దవత్త్యల్పమాన, ఆత్మాసుభవసుఖముమ్, విలక్షణమాన, (౧౫) మున్దైచ్చరియైయుడైయళాయ్, సర్వసమృత్తమస్తిభూతైయాకైయాలే తిరువెన్డు శొల్లప్పట్ట, ౨* నారీణాముత్తమైయుమ్, (౧౮) పురుషోత్తమనాననీయుమ్, అన్దసమృత్తమాత్మస్వరూపముసుభయ ప్రకారముమామ్మడి యెరుపడిప్పట్ట, నిఱుక్కుమ్మడియాక, (౨౦) నిరూపిత్తువైత్త, నల్విరక్త, అపరోక్షీత్తుక్కిణ్ణు, (౨౪) కేవలైశ్వర్యతైయుమ్ కేవలాత్మాసుభవత్తైయుమ్మొట్టిన్దేక్; సకలపదార్థముమునక్కు శ్శేయామ్మడి శ్రియఃపతియాయ్ పరమపురుషార్థభూతనానవుక్, తిరువడిక్లై, (౨౭) అసుభవముఖత్తాలే ప్రాపిత్తేక్. (౨౮)

అర్థము. — (రూపమును) జూచియు (శబ్దమును) వినియు (శీతాదులను) స్పర్శించియు (3) (గంధమును) ఆహూణించియు (రసమును) భుజించియు ఇట్లు తిరుగుచున్న (౬) విద్వంసములచే ననుభవించిన సుఖమును (౯) తెలిసికొనుటకు నశక్యమును అపరిచ్ఛిన్నమును (౧౧) (భగవదనుభవమునకంటె) అల్పమునునైన కైవల్యసుఖమును విలక్షణములగు (౧౫) హస్తవలయములుగలదియు తిరు అని చెప్పబడునదియు ఉత్తమస్త్రీయునైన శ్రీదేవియు (౧౮) నీవును (మీరిద్దరే) ప్రకాశించి ఉండునట్లు (౨౧) చూచియున్న (నీ) చాతుర్యమును సాక్షాత్కరించి (౨౪) (విశ్వరూపకైవల్యములను) త్యజించితిని. (పరమపురుషార్థ భూతుడవైన) నీయొక్క శ్రీపాదములను (౨౭) ఆశ్రయించినవాడనైతిని. (౨౮)

ఈ. — పత్రామృష్టం. కీచిత్పాట్రిల్, “విడుత్తు” ఎస్టుమ్, “కూట్రినై” ఎస్టుమ్ ప్రస్తుతమానపేర్లై, ప్రీత్యతిశయత్రాలే, విట్టతితు, పర్ణినతితువెన్టువ్యక్తమాకవరుళిచ్చెయ్కెతార్.

జీ-అ. — పత్రామ్బుట్టు. (కణ్ణిత్రాది) విట్టతితువెత్తు - “శిర్లోన్సమ్” ఎన్నుమళవుమ్కటాక్షిత్తు. “ఓల్లొడియాళ్” ఎన్నుతొడక్కి, “అడైన్దేన్రువడి” ఎన్నతైప్పన్రు (పన్లోన తితువెత్తు).

అ-అ-వి.—(కీర్తిత్వాట్టిలిత్యాది) (విడుతైస్తుమ్కూట్టివైయైస్తుమ్ ప్రస్తుతమానపేర్ తై) 3 “ప్రశంసాయాం ప్రతిజ్ఞాయాం ప్రలాపేతర్జనే
పిచ । భయేచవిస్తయేచైవపానః పున్యమలక్ష్మణః ” ఎన్నిటపడియే, క్రీత్యతితయత్రాతేమిశవుమ్, “ఎట్టతితు, పేర్ దేనతితు” ఎన్జువ్యక్త

తిరు వాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౯-తి-నణ్ణాతార్. ౧౦-పా-కణ్ణు కేట్టు వ్యాఖ్యానజ్ఞు .

337

ఈ. - కుమ్. ౧. “నానయోర్విద్య తేపరమ్” ఎన్నానిఱ్ఱు, వాశల్ తోలు మీశ్వర కళితేయిఱ్ఱు. (నిలానిఱ్ఱు కణ్ణు శీతి
ర్) ఉజ్జళిరువరుడై యవుమభిమాన త్తిలేకడక్కుమతు వేయాన్దై యామ్బడినీ పార్ త్తువై త్త, శతరుణ్ణు - సేర్ పాడు - ౨
“వై కుణ్ణే” ఇత్యాది పుడియేనీ పార్ త్తువై త్త వాయ్ ప్ప, అత్తై క్కణ్ణు. (ఉన్దిరువడియే - అదై న్దే) “అన్ని త్యసూరికళోడే
యెరుకో వై యాయున్ది రువడికళి లే యడిమై శెయ్య వేణుమ్” ఎన్ఱు ఉన్దిరువడికళై క్కట్టి న్దే. ఇతు నానుడ్రతు, కీ
త్త చొప్పన్దై నాన్ విట్టతు. ఒణ్ణాడియాల్ తిరుమకళుమ్ నీయు మేయెన్ను జ్ఞాట్టిల్ - నిత్యవిభూతియోగ తై చొప్పిల్ దా
మోవెన్నిల్ ; ౩ “అడియార్ కళి కుఱ్ఱాజ్జలై - ఉడక్ కూడువ శెన్ఱుళాలో” ఎన్ఱివర్ శొల్లు కైయాలమ్, ౨ “ధ కై రాభ
గవ తైస్సహ” ఎన్ఱు ప్రమాణా న్దరజ్జళుణ్ణా కైయాలమ్. ఇనిత్తా, “ నిఱ్ఱునవుమ్ తిరివవవుమ్ నీయేమడ్రారు
పారుభుమిన్ది” ఎన్ఱువై త్తు “ కొడువులకళాత్తేల్ ” ఎన్ఱు వోచాతి, అవర్ కళిరువరుమేయెన్ఱు విడ త్తిల్ - అవర్ కళ
భిమాన త్తిలే యడగ్గికిడప్ప త్తరువిభూతియన్ఱాక చొప్పిల్ త్తట్టిల్ యితే. అతుతానితువానాలో వెన్నిల్ ; అసాధా
రణవిగ్రహత్తోడే; ౪ “భ వాన్ఱు సహవై దేవ్య” ఎన్ఱిఱువడియే తానుమ్ పిరాట్టియుమాక విరున్ఱు, “క్రియతామ్” ఎన్ఱు
శొల్లుకిఱుపడియే ఇళైయ పెరుమాళై యడిమై కొణ్ణాప్పోలే, ఇవరై యడిమై కొళున తోరుదేశవి శేష త్తిలేయా
యిరుక్కుమితే.

౧౦.

జీ. అ. - మాత్ర తైయిరువరుడై యవుమభిమాన త్తుక్కు శ్చేయడగ్గికిడక్కు మెన్ఱు శొల్లువా నెన్ఱెన్ఱు (నానయోరిత్యాది). అతావళు-౬ “ఈశ్వరో
హమ్” ఎన్ఱు కొణ్ణు పారత న్ద్ర్య తైయి శైయా తేయిరుప్పర్ కళితే యివర్ కళి, అవర్ కళి పారత న్ద్ర్య తైయి శైయిరుక్కుయా లేవి శేషిత్తు చొప్పిల్లు
కితారెన్ఱపడి. “దేవతిర్యజ్ఞ సుష్యేషు పున్నా మాభ గవాన్ఱః | స్త్రీ నామ్న లక్ష్మీ ర్నైత్రేయ నానయోర్విద్య తేపరమ్ ” ఇతి ప్రథ మేన్ఱ శేష మే.
“ఇరువరుడై యవుమభిమాన త్తిలేకడక్కుమ్” ఎన్ఱు మతుక్కు ప్రమాణమ్ (వై కుణ్ణే ఇత్యాది). నిలానిఱ్ఱు - పర్తిక్కు త్తక్కుతాక, కణ్ణు శీతి -
నీపార్ త్తువై త్తచాతుర్యమ్. “కణ్ణు శీతి కణ్ణు - ఉన్దిరువడి - అదై న్దే” ఎన్ఱు తుక్కు ఫలితార్థమ్ (అన్ని త్యసూరికళిత్యాది). తటస్థశక్తైయై
యనువదిత్తు పరిహరిక్కితార్ (ఒణ్ణాడియాల్ తియాది). నిత్యవిభూతియోగ తై - నిత్యసూరియోగ తై. “ ఒణ్ణాడియాల్ తిరు
మకళుమ్ నీయుమే ” ఎన్ఱు త్త - స్వత న్ద్రమా యిరువన్ఱు విల్లై, పరత న్ద్రమా యుడై న్ఱు నిశ్చయి త్తపడియెన్ఱెన్ఱు శక్తా తత్పర్యమ్. ఇవరుడై యు
దివ్యనూ క్తియాలమ్, కాన్ద్రాతాలమ్, “నిఱ్ఱునవున్దిరివవవుమ్” ఎన్ఱు తోడగ్గియరుళిచ్చెయ్ తదృప్తనైత్తాలముడై న్ఱు స్థాపిక్కితార్ (అడియార్
కళిత్యాది). యద్వా, ప్రమాణసిద్ధతైయుపపత్తియాలమ్ కాట్టుకితార్ (ఇనిత్తానిత్యాది). “ కొడువులకళమ్ ” ఎన్ఱెయారే. లీలావిభూతియానా
ప్పోలే, “ ఒణ్ణాడియాల్ తిరుమకళుమ్ నీయుమే ” ఎన్ఱెయారే. తదభిమానాన్దర తమాన నిత్యవిభూతియెన్ఱు త్తైయిల్లెయెన్ఱు పడి. శక్తా
న్దరమ్ (అతుతానిత్యాది). అతుతానితువానాలో - పిరాట్టియుమ్ నిత్యసూరికళుమ్ తానుమాయిరుక్కి అస్థానమివ్విభూతియిలేయానాలో. ఇతైప
రిహరిక్కితార్ (అసాధారణత్యాది). (అసాధారణవిగ్రహత్తోడే) ఎన్ఱు తుక్కు - (ఇవరైయడిమై కొళునతు) ఎన్ఱు త్తొడేయన్వయమ్. ౭ “సదా
పశ్యన్తి” ఎన్ఱు సదాదర్శనమ్ పణ్ణక్కుడా మైయాలమ్, ౮ “తమసః పరస్తాత్” ౯ “ రససః పరాకే ” “కోత్తైయినిఱ్ఱు క్కీత్తు” ఎన్ఱు - ప్రకృతికి
ప్పోలే యెరుదేశవి శేష త్తిలేయెన్ఱు మిశొల్లు కైయాలమ్. ఇతుతాన్ జ్ఞానాన్ద జ్ఞుకు తిరోధాయకమాయ్ విపరీతజ్ఞానజనకముమాన్దై యాలమ్
కూడాతు; పరమపద త్తిలేయాక వేణు మెన్ఱు పడి. ఒణ్ణాడియా శెన్ఱు తోడగ్గి, కణ్ణు శీతి కణ్ణు - కణ్ణు కేట్టు ద్దేన్ఱు తోడగ్గి శిర్ ద్దేన్ఱు - ఒట్టి న్దేన్ఱు;
ఉన్దిరువడి - అదై న్దే నిత్యన్వయః.

౧౦.

ప్ర. తి. - (పత్తామ్బట్టుక (జ్ఞిత్యాది) (నిలానిఱ్ఱు) ప్రథ మేన్ఱ శేష మేరున్దర స్రవణే లక్ష్మ్యాః ఖ్యాత్యుత్పత్తికథమిపుష్టపరాశరః,
“ దేవతిర్యజ్ఞ సుష్యేషు పున్నా మాభ గవాన్ఱః | స్త్రీ నామ్న లక్ష్మీ ర్నైత్రేయ నానయోర్విద్య తేపరమ్ || ౩౫ || ” - వైషే, “వై కుణ్ణేతు” ఇత్యాది.
అయోధ్యా కాణ్డే [౩౧] వనానుగమనార్థం రామం ప్రతిలక్ష్యణ, “భ వాన్ఱు సహవై దేవ్య” ఇత్యాది || ౩౫ ||. - ఆరణ్య కాణ్డే [౧౫] రామం
ప్రతిలక్ష్యణ, “ పరవానస్తి ” ఇత్యాది || ౧౭ ||.

౧౦.

౧॥ వి-పు-౧-౨-౩౫౪.

౨॥ శైవ-పు.

౩॥ ౧౩-౧౦.

౪॥ రా-అ-౩౧-౨౫.

౫॥ రా-అ-౧౫-౧౭.

౬॥ భ-గీ-౧౬-౧౬.

౭॥ వి-సూ.

౮॥ తై-శ-నా.

౯॥ య-వే-కాం-౨-ప్ర-౨-అ-౧౨.

తిరుచ్చనవిరుత్తమ్ - విమ్మలైహొమ్మట్టు.

శబ్దతబ్బమునై నజ్జెకొజైతట్టలుల్. ౧౧. నజ్జునుజ్జవన్తు శెట్టడర్ తైత్తివహ్మీయాన్.

కొబ్బుతబ్బవార్ కుట్టల్ మడనై మార్ కుడైన్దనీర్. పాబ్బుతబ్బుడనైయిట్కిడన్ద పుణ్డరీక నే ||

తాత్పర్యము.— చక్షుశ్శ్రోత్రజిహ్వప్రాణత్వక్ అనియెడి అయిదిండియములచే నాయుండియ విషయములగు రూపశబ్దరసగంధ స్పర్శములను పరిచ్ఛేదించియనుభవింపఁ జడిన యైహిక సుఖమును, అయిదిండియములకసాధ్యమును నైహిక సుఖమునకంటె శ్రేష్ఠమును భగవదనుభవరూపమగు పరమానందమున కంటె నల్పమును నైనకైవల్యమును సవాసనముగత్యజించి ప్రాప్తుడవైన నీదివ్యపాదారవిందములను నేనాశ్రయించినవాడనైతిని.

౧౦.

మూ.—తిరువడియై నారణనై క్కేశవనై పురణ్ణుడరై. త్తిరువడి శేర్వతుక రుతిచ్చెట్టుట్టురుకూర్ చ్చడకోపన్.

తిరువడిమేలురై త్త తమిఠ్రాయీరత్తుళిప్పత్తు. నిరువడియేయ డైవిక్కున్దిరువడి శేర్ న్దొన్టుమి నే || ౧౧.

ఆహ్వాన్ తిరువడికళే శరణమ్.

ఆ.—(తిరువడియై) ఎమ్మెరుమానెక్కణ్ణ ప్రిత్యపితయత్తారే యనై యే త్తిరువడి త్తిరువాయ్ మొట్టివల్లారై, ఇ త్తిరువాయ్ మొట్టితానే యెమ్మెరుమాన్దిరువడికళేయ డైవిక్కుమ్. తిరువడికళిరే దివ్యరేఖైపోలే పోయ్చ్చెరుజ్జ శెన్దితార్.

౧౧.

తిరుక్కురుకైప్పిరాన్బిళ్ళాన్బిరువడికళే శరణమ్.

అన్వ.—తిరువడియై నారణనై క్కేశవనై (౩) పరణ్ణుడరై తిరువడి శేర్వతు(౬)కరుతి శెట్టుమ్ కురుకూర్ (౯) శడకోపన్ తిరువడిమేల్ ఉరైత్త (౧౨) తమిఠ్ర్ ఆయిరత్తుళి ఇప్పత్తుమ్ (౧౫) తిరువడియే అడైవిక్కుమ్ తిరువడి (౧౮) శేర్ న్దొన్డు ఒన్టుమిన్. (౨౦).

పన్నీ.—అన న్దరమ్, ఇ త్తిరువాయ్ మొట్టి, అభ్యసితవర్తక శైయవన్దిరువడికళైయ డై విక్కుమ్మెన్టుఫల తైయరుళిచ్చెయ్కితార్.

సర్వశేషియాయ్, శేషిత్వనిర్వాహకమాన ఆ న్దరాత్త త్త్యతైయ డైయనాయ్, శేషభూతరుడైయ విరోధికలై కేశనిరసనన్బుణ్ణినాప్పలే పోక్కుమువనాయ్, (౩) సమ్మనత్తాలుమ్ వాత్సల్యత్తాలుమ్ విరోధినిరసనత్తాలుమ్ సిద్ధమాననిరతిశయాజ్జ్వల్యతైయ డైయకృష్ణనై యుద్దేశిత్తు, అవన్దిరువడికళై, పల్లెల్వేణుమెన్దిఱ, (౬) అభిసన్దియైయ డైయరాయ్కొణ్ణు, నిరతిశయభోగ్యమాన, తిరునకరిక్కు నిర్వాహకరాన, (౯) ఆహ్వాన్, ౧ “పరనడిమేల్” ఎన్టు ప్రాప్యమాన అవన్దిరువడికళిన్నేరే, అరుళిచ్చెయ్త, (౧౨)—ఆయిరత్తుళి ఇప్పత్తుమ్, (౧౫) అన్దత్తిరువడికళైతానే, ప్రాపిప్పిక్కుమ్; ఇ త్తిరువాయ్ మొట్టియిలన్వయము డైయనీర్జో ఆ త్తిరువడికళై, (౧౮) ప్రాపిత్తు, పృథక్కితియిల్లాతపడి యడి మైశెయ్యప్పారుళ్ళోళ్. (౨౦) ఇతు-నాలడిత్తాట్టిశై, కలివిరుత్తముమామ్.

౧౧.

వాదికేసరి అమ్మకియమణవాళిచ్చీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

అర్థము.— సర్వస్వామియు అంతరాత్మయు కేశియనియెడిరక్కనునిసంహరించినవాడును (౩) పరంజ్యోతిస్వరూపుడగునైన కృష్ణునినుద్దేశించి వానిపాదములను నాశ్రయించుటకు (౬) ఇచ్చయించి మనోహరమైన కురుకూరికినిర్వాహకులైన (౯) ఆహ్వాన్లు వానిపాదములవిషయముగా సాదించిన (౧౨) ద్రావిడరూపములగు శేయిపాశురములలో నీపదిపాశురములు (౧౫) ఆశ్రీపాదములనే ఆశ్రయింపఁజేయును. ఆశ్రీపాదములను (౧౮) నాశ్రయించి (నిత్యకైంకర్యములయందు) అన్వయింపుడు. (౨౦)

౧౧.

ఈ.—నిగమ త్తెల్-ఇ త్తిరువాయ్ మొట్టియభ్యసితైయైయితు తానేయవన్దిరువడికళిరే శేర్ క్కుమ్మెన్దితార్.

జీ-అ.—నిగమమ్ (తిరువడియైయిత్యాది). “తిరువడియేయ డైవిక్కుమ్” ఇత్యాదియైక్కటాక్షితు-అవతారికై. ఇతుతానే-ఇ త్తిరువాయ్ మొట్టితానే.

ఈ. — పుటమ్మణ్ణానరు చియైప్పొక్కి తన్నక్కలి లేరు చియైప్పొక్కి తన్ను పకార తైయను సన్ని తైత్తుకితార్ (తిరు వడియై) సర్వస్వామి యాయుళువనై. (నారణనై) కేవలమ్ స్వామి త్వమేయన్తి క్కే, ఇనై “అల్లోమ్” ఎన్ఱ వన్ఱుమ్ తా విడనూట్టా తపడివత్సలనాయుళువనై. (కేళవనై) వత్సలనాయ్ క్కడక్క విరుక్కైయన్తి క్కేయివన్ఱ్ఱోడు సజాతీయనాయ్ వన్ఱవళరిత్తు అవర్ కళ విరోధి కై పొక్కుమవనై. (పరణ్ణుడరై) ఇప్పడియవళరిత్తు నిన్ఱ విడ త్తి లే యుణ్ణానమనుష్య త్వేపరత్వ తైచ్చొన్న పడి. (తిరువడి శేర్వతుకరుతి) అవన్ఱి రువడికళై క్కిట్టి నోమాక వేణుమెన్నుమ్ మనో రథ తైయుడై యరాయ్. అడియేడిడిత్తు మనోరథమితువేయి తే ౧. “శుయరటు శుడరడితో ముత్తెయ్” ఎన్ఱ. (శెల్లుగురు కూర్ చ్చడకోపన్) అపూరిల్ పిటప్పాయిల్ శ్రీవర్ క్కిన్ఱ ప్రాణ్యత్తు క్కడి; తిరువయోధై యిల్ మణ్ణాడు తా సేరామ భక్తియైప్పొక్కి మాపొలే.

(తిరువడిమేలురై త్తివిత్యాది) అవన్ఱి రువడికళిలే శొన్న తమిథాయ్ త్తిలుమ్ వైత్తుక్కొణ్ణు ఇన్ఱప్పత్తు మవన్ఱి రువడికళిలే శెన్ఱ డైవిక్కుమ్; నీళ్ళు మతుక్కుటుప్పాక త్తిరువడికళిలే శెన్ఱ క్కిట్టుజ్జోళ్. అవన్ఱి రువడికళిలే క్కిట్టుక్కొళ్ళ, అడిశిత్తానై పోలే, ఉళ్ళుక్కుమాయరాతే అవన్ఱి రువడికళిల్ నిత్వకై జ్జర్య త్తిలేయన్ఱయిక్కుప్పారుజ్జోళ్. “సాయుజ్యం ప్రతిపన్నాయే” ఎన్ఱమ్, “యేనయేన ధాతాగచ్ఛతి తేన తేన సహగచ్ఛతి” ఎన్ఱమ్ శొల్లుకిటపడియే ఇళై య పెరుమాళై పో లేపిరియా తేనిన్ఱు అవన్ఱి నై పుక్కిడాక పడిమై శెయ్యప్పారుజ్జోళ్. ఇప్పడియడిమై శెయ్ వార్ క్కు, ఇవర్ విట్టవై యుమ్ విట్టుప్పన్ శ్రీన్ఱ్ఱుమ్ పన్ఱ్ఱు వేణుమోవెన్నిల్; ఇవరరుళిచ్చెయ్ తవిన్ఱ త్తిరువాయ్ మొఱ్ఱి యోయను సన్నిక్కవే, తన్నడై యేళబ్బాదికళిల్ విర క్తియై యుమ్ పిటప్పొక్కి త్తి అవన్ఱి రువడికళిలే శేరవిడుమితు తా సే. ౧౧. వడక్కు త్తిరువీతిప్పొక్కి త్తిరువడికళే శరణమ్.

జీ. అ. — “తిరువడియై” ఇత్యాదియాలే విశేషణమిట్టేత్తుకిట తెతుక్కాక వెన్న (పుటమ్మణ్ణానవిత్యాది). ఉపకార తైత్తిట్టిత్తుట్టిట్టిన్ఱి నపుప కార తై. బహువ్రీహియైక్కుటాక్షి త్తరుళిచ్చెయ్ కితార్ (కేవలమిత్యాది). విరోధికళై పొక్కు మవనెన్ఱ తుక్కు-కేళహన్ఱ త్తన్ఱి తేనోక్కు. మనోరథమెన్ఱు తాడజ్జియెన్ఱ (అడియేడిడిత్తిత్యాది). “శెల్లుమ్” ఎన్ఱ తుక్కు-భావమ్ (అపూరిత్యాది). మణ్ణాడు-భూస్వభావమ్.

“ఒన్ఱుమిన్” ఎన్ఱ తుక్కు-అవన్ఱి నై పుక్కిడాక నిత్వకై జ్జర్య త్తిలేయన్ఱయిక్కుప్పారుజ్జోళ్ శెన్ఱ ధాన్ఱరమ్ (అవన్ఱి రువడికళిలే యిత్యాది). (అడిశిత్తానై పోలే-నిత్వకై జ్జర్య త్తిలేయన్ఱయిక్కుప్పారుజ్జోళ్): ఎన్ఱన్ఱయిప్పతు. ఉళ్ళుక్కుమాయరాతే. స్వాతన్ఱ్ఱ్రిమ్ కొణ్ణాడాతే. అడి శిత్తానై పోలేయెన్ఱ తు-పారతన్ఱ్రిమ్ కొణ్ణాడి యెన్ఱ పడి. “ఒన్ఱుమిన్” ఎన్ఱ-3 “తన్ఱి న్నే వలయము పయయా” ఎన్ఱిటపడియే. విక్యమ్మోలే యిరానిట్కు, అవనోడే శేర్ వడిమై శెయ్యన్ఱో శెన్ఱు శొల్లుకిటపడియెన్ఱ నేయెన్ఱ (సాయుజ్యమిత్యాది). “సాయుజ్యం ప్రతిపన్నాయే తీవ్ర భక్తాస్తపస్వినః । కిజ్జరాయు తేనిత్యంభవన్తి నిరుపద్రవాః” “యేనయేన ధాతాగచ్ఛతి తేన తేన సహగచ్ఛతి” ఇతి పరమసంహితాయామ్. “కిజ్జరాయః” ఎన్ఱ-మున్నే పోకిటవనోరువనుమ్, పిన్నే శెల్లుకిటవనోరువనుమాక చొన్ఱ్ఱిన్ఱ త్తియెన్ఱ కరున్ఱు. “ఇప్పత్తుమ్” ఎన్ఱిటచళబ్బమ్-అనధారణార్థమెన్ఱి అతై శ్చైమున్నాక క్కాట్టుకితార్ సింహవలొకనన్ఱాయతై (ఇప్పడియిత్యాది). అతావతు-“తిరువడియై డైవిక్కుమ్” ఎన్ఱు తల్, “తిరువడి శేర్ వన్ఱుమిన్” ఎన్ఱు తలమైన్ఱిరుక్కు, ఇరణ్ణుమ్ శొల్లుకైయారే-ఇప్పడియడిమై శెయ్ వార్ క్కి-పర్ విట్టవైయుమ్ విట్టు, పన్ శ్రీన్ఱ్ఱుమ్ పన్ఱ్ఱు వేణుమోవెన్ఱ; ఇ త్తిరువాయ్ మొఱ్ఱి యోయను సన్నిక్కవే, శబ్బాదికళిల్ విర క్తియై యుమ్ పిటప్పొక్కి త్తి తన్నడైయే అవన్ఱి రువడికళిలే శేర్ త్తువిడుమితు తా సే; నీళ్ళు మతుక్కు వాతమ్ పిడిత్తా పోలే యిరాతేయై యెప్పారుజ్జోళ్ శెన్ఱ పడి. క్రమేణాన్వయః. ౧౧.

జీయర్ తిరువడికళే శరణమ్.

ప్ర. తి. — (నిగమమ్) (తిరువడియైయిత్యాది) (ఒన్ఱుమిన్) పరమసంహితాయాంచరమేపటలే, “సాయుజ్యం ప్రతిపన్నాయే తీవ్ర భక్తాస్తపస్వినః । కిజ్జరాయు తేనిత్యంభవన్తి నిరుపద్రవాః” — “యేనయేన ధాతాగచ్ఛతి తేన తేన సహగచ్ఛతి.” ౧౧.

మణవాళమామునికళే తిరువడికళే శరణమ్.

తాత్పర్యము. — ఇతరవిషయములయందు రుచినిబోగొట్టి తనయందుఁ బ్రావణ్యమునుబుట్టించిన సర్వస్వామియు సకలవస్తువుల కస్తర్యా మిగనుండువాఁడును నాశ్రయింపఁగోఁగినిరసనశీలుఁడును నైన కృష్ణునినుద్దేశించి యాహ్వాన్యపాదించిన వేయిపాశురములలో నీపదిపాశురములు తమను నాదరముతో నభ్యసించువారిని నాకృష్ణునియొక్క దివ్యపాదారవిందములను బ్రాపించునగాన పురాత్రయించి నిత్యకైంకర్యములయంద న్యయింపుఁడు.

౧౧.

ద్రమిడోపనిషత్సజ్జతియి లి త్తిరువాయ్ మొట్టిక్కానన్లోకమ్.

(నన్ణా తార్) శోచన్తునిస్సృసదృశఞ్చసహాయమిచ్చన్ లోకంవిలోక్యవిపరీతరుచింవిషణ్ణః ।

అత్రత్యవాసమసహన్ హరిణాస్సవాసం వై కుణ్ఠకప్రకటితన్న వమేదదర్శ॥

3౯

వాది కేసరి అగ్రుకియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అర్థము. — శోచన్ - శోకించుచున్న, మునిః - శశకోపముని, స్సృసదృశమ్ - తమకుసహాయముగ, సహాయమ్చ - సహాయమును, ఇచ్చన్ - ఇచ్చయించుచున్న వారగుచు, లోకమ్ - జనులను, విపరీతరుచిమ్ - విపరీతములగువిషయాంతరములయందు రుచికలవారగు, విలోక్య - చూచి, విషణ్ణః - దుఃఖించినవారై, అత్రత్యవాసమ్ - ఈసంసారమునందుండువారలతోనసించుటను, అసహన్ - సహింపని వారై, హరిణా - విష్ణువుచే, స్సవాసమ్ - తమకువాసస్థానముగ, ప్రకటితమ్ - చూపింపఁబడిన, వై కుణ్ఠకమ్ - పరమపదమును, నవమే - తొ మ్మిదవతిరువాయ్ మొట్టియందు, దదర్శ - సాక్షాత్కరించిరి.

3౯.

తాత్పర్యము. — భగవంతునితో బాహ్యసంక్లేషమును నాశపడి యదిలభింపనందున శోకించుచు తమకుసహాయమునుగోరి సంసారులనుజూడగా వారువిషయాంతరపరులై హింసపడుచుండిరి. వారి హింసనుజూచి పరదుఃఖమునుసహింపజాలకతమదుఃఖమును నాహ్వాన్యముతో చి. దుఃఖబహుళముగు నీవిభూతియందు వసింపలేక భగవంతునిగుఱించి నిత్యవిభూతిని బ్రార్థింప వాఁడు నిత్యసూరులతోను పిరాట్టితోను నుండు తనదివ్యవిభూతిని తమకుచూపింపగాఁ దాము ఈతొమ్మిదవతిరువాయ్ మొట్టియందు దానిని సాక్షాత్కరించిరి.

3౯.

ద్ర-తా. — (నన్ణా తార్ ముఱువలిప్ప) కారుణ్యాదభిమానీతదుపరిశయిత స్తత్సమానాజ్ఞవర్ణః

ఖ్యాతౌదార్యస్సద్వానేరుచిరమణిరుచిర్యేషతోఽతీవభోగ్యః ।

ఆత్మ త్వేనానుభావోద్దురధిగమపదోబద్ధమోక్షస్వతన్త్ర

స్వాన్యప్రేమోపరోధీ స్వదతఇహవిభు స్తత్పదోత్కణ్ఠితాయ.

౪౪.

అర్థము. — కారుణ్యాత్ - కృపచే, అభిమానీ - క్షీరసముద్రమునుచిలినవాఁడును, తదుపరిశయితః - ఆక్షీరసముద్రమువైశయనించి నవాఁడును, తత్సమానాజ్ఞవర్ణః - ఆక్షీరసముద్రముతో సమానమైన (శ్రీ)మహారమైన శరీరకాంతికలవాఁడును, స్వదానేతనను (ఆశితులకు) బ్రసాదించుటయందు, ఖ్యాతౌదార్యః - ప్రసిద్ధమైన ఔదార్యముకలవాఁడును, రుచిరమణిరుచిః - మనోహరముగు నీలరత్నమువంటికాంతికలవాఁడును, వేషతః - అలంకారమువలన, అతీవ - అత్యంతము, భోగ్యః - అనుభవింపఁదగినవాఁడును, ఆత్మ త్వేన - (సమస్తవస్తువులకును) అంతరాత్మ యగుటచే, అనుభావ్యః - అనుభవింపఁదగినవాఁడును, సురధిగమపదః - (స్వయత్నముచే) పొందుటకశక్యములగు పాదములు కలవాఁడును, బద్ధమోక్షస్వతన్త్రః - సంసారమోక్షములవిషయములయందు స్వాధీనుఁడును, స్వాన్యప్రేమోపరోధీ - తనకంటెనితరములగువిషయములయందుఁ బ్రేమనునాశ్రయముఁబోగోట్టువాఁడును నైన, విభుః - సర్వేశ్వరుఁడు, ఇహ - ఈభూమియందు, తత్పదోత్కణ్ఠితాయ - వానిపాదములయందుఁ బ్రేమకలనానికొఱకు, స్వదతే - భోగ్యుఁడగుచున్నాడు.

౪౪.

వాఙ్మ. — (కారుణ్యాదభిమానీ) కణ్ణాళాకడల్ కడైన్దాయ్ - దేవతైకకుక్కుమ్మతమేనిమిత్తమాక కరుణైయారే కడలైక్కడైన్దవనాయ్; (తదుపరిశయితః) అరవణైయాయ్ మ్మనే-లోకరత్నణార్థమాక త్తిరుప్పాఱ్డలిరేతిరువనన్దాన్వ్యాత్ మేరే కణ్ణళార్ న్దరుళుమవనాయ్, (తత్సమానాజ్ఞవర్ణః) కడల్వణ్ణావడియేనై-కడల్ పోరేశ్రమహరమానతిరునిత్తైయుడైయనుమాయ్, (ఖ్యాతౌదార్యస్సద్వానే) వళ్ళరేమణివణ్ణ-తన్దిరు

మేనియై యాశ్రితరుక్మనుభవిక్కువల్ల అతిలేప్రసిద్ధునవాదార్యతైయుడైయవనుమాయ్; (రుచిరమణిరుచి) మణివణ్ణావడియైనై-మణిహా
లేస్సహణీయమానకానియైయుడైయవనుమాయ్; (వేషహో-తీవభోగ్యం) వెటిత్తుళవముడియానేయిత్వాది-పరినుళితమానతిరుత్తుటైయైతిరుము
డియిలేయుడైయవనాయ్ అత్తలేమికవుమభోగ్యభూతనుమాయ్; (ఆత్మ త్వేనానుభావ్యం) ఆయేయివ్వలకత్తు నిట్టనవునిరివనవుమ్-సర్వాద
రాత్త త్వేనానుభావ్యనుమాయ్; (దురధిగమపదం) మాట్టరియతిరువడిక్కు-“స్వయత్తు త్తలే పేణి పేణిమ్” ఎన్నిరుస్సార్కు-దుమ్మిపజ్జళానతిరు
వడిక్కులేయుడైయవనుమాయ్; (బద్ధమాక్ష స్వతస్త్వం) మాట్టరినిక్కురైక్కులకళిమైయారున్దొహావైతైయెత్తాట్టు-తాకానినైత్తపేత్తైతిరువడిక్కు
ళిలేశేర్-త్తుక్కుళ్ళుక్కుమ్ తానుపేక్షిత్తైయెకలవిడుక్కుమ్ శక్తునుమాయ్; (స్వాన్యప్రేమాపరోధీ) కణ్ణిక్కిత్తిత్వాది-ఆశ్రితర్ కుత్తానుమ్
పిరాట్టియుమాయ్ న్దరుళియిరుక్కుమ్ నిలైయైక్కాట్టి స్వవ్యతింతళబ్బాది సావణ్యత్తైక్కుమ్ మననాయ్ రుక్మిణివెమ్మెరుమాక్, తన్నుడై
యపదత్తిలే యుత్కణ్ణైయుడైయవర్ కళుక్కు మికవుమభోగ్యనాకితానెట్టు “నణ్ణాతార్ ముణువలిప్ప” ఎన్నిటదశకత్తిలేయాత్వారుక్కు-వ
క్షితమెనితార్.

౪౪.

తాత్పర్యము. — (౧) దేవతలయొక్క యభీష్టమును నెరవేర్చుటకై కృపాతిశయముచే షీరాబ్ధినిమణించినవాడను, (౨) సకలలోక
సంరక్షణార్థముగ నాక్షీరార్థవమునందు శయనించినవాడను, (౩) సముద్రమువలె శ్రమహరమైన దేహకాంతికలవాడను, (౪) ఆశ్రితు
లకు తనదివ్యమంగళవిగ్రహమునునుబావ్యముగఁ బ్రసాదించుటయందుఁ బ్రసిద్ధికెక్కినయాదార్యముకలవాడను, (౫) నీలరత్నమువలె సరతిశయ
భోగ్యమగు కాంతికలవాడను, (౬) పరిమళోత్తరమైన తులసిమాలికలచే నలంకరింపఁబడిన దివ్యకిరీటముకలవాడగుటచే నిరతిశయభోగ్యభూతుఁ
డును, (౭) సకలచేతనాచేతనములకంతరాత్మయని యనుసంధింపఁబడినవాడను, (౮) స్వయత్తుముచే నాశ్రయించువారలకత్యంతమశక్యుడను,
(౯) తనకిష్టులను నాశ్రయింపఁజేయుటకును నుపేక్షితులను విడుచుటకును శక్తుడను, (౧౦) తానుపిరాట్టితోఁగూడియుండు తనదివ్యసాం
దర్యమును నాశ్రితులకుఁగనుపఱచి నారికివిషయాన్తరములయందుఁ బ్రావణ్యమునుబోగొట్టువాడనునైన భగవంతుండు తనపాదపద్మముల
యందుఁ బ్రేమపరవశులకు భోగ్యుడగుచున్నాడని ఈతొమ్మిదవతిరువాయ్ మొట్టి పదిసామరములచే నాహ్వానింపఁబడినది.

౪౪.

శ్లో॥ తావై స్సన్బుద్ధిదుఃఖై స్స్వవిభవమరణైః సాపకృద్భోగ్యసజ్జై
దుర్గత్యాజ్ఞాతివృత్తైరనితరవిధుశేరణ్ణకారానిరోధాత్ ।
ప్రప్రీభావోఽస్థితత్వాత్ప్రళయసుఖపరిష్వజ్జతశ్చాతిశోచ్యం
విశ్వన్ద్రిష్టున్నశక్తోనిజపదనయ నేనాథత్వస్యనాథమ్.

౪౫.

అర్థము. — తావై - దుఃఖములచేత, సన్బుద్ధిదుఃఖైః - సంబంధులయొక్కదుఃఖములచేత, స్వవిభవమరణైః - తనయొక్కయవిభవముల
యొక్కయు నాశములచేతను, తాపకృద్భోగ్యసజ్జైః - దుఃఖకరమగుభోగ్యవస్తువులయందాస్థులచేతను, దుర్గత్యా- (నరకానుభవముచేపచ్చడి)
దుఃఖముచేతను, అజ్ఞాతివృత్తైః - భగవదాజ్ఞయగు శాస్త్రములను నతిక్రమించుటవలన, అనితరవిధుశేః - ఇతరులకు శేషభూతులుకాక
తనకే శేషభూతులైనదీవులను (జన్మజరామరణములయందు) పడద్రోయుటవలన, అణ్ణకారానిరోధాత్ - బ్రహ్మాణ్ణమనియెడికారాగృహమునం
దుఁవేయుటవలన, ప్రప్రీభావోఽస్థితత్వాత్ - సమ్రతనువిడుచుటవలన, ప్రలయసుఖపరిష్వజ్జతః - మిక్కిలి నుల్పములగు విషయసుఖముల
తోసంగమువలన, అతిశోచ్యమ్ - మిక్కిలిదుఃఖింపఁబడతగిన, విశ్వమ్ - లోకమును, క్షప్తుమ్ - చూచుటకు, నశక్తః - ఆశక్తులగుచు,
నిజపదనయనే - తనపాదములయందుఁ జేర్చుకొనుటయందు, స్వనాథమ్ - తమకుస్వామియైన శ్రియఃపతిని, నాథత్వ - యాచించిరి.

౪౫.

అవ. — ఇద్దశకత్తిలే యాహ్వాన్ లోకవ్యాపార తైయనుసన్ని త్తపడియై యురుళ్లోకత్తలేకాట్టియరుగుకితార్.

వ్యా. — (తావై) ఎణ్ణారాత్తుయర్ విశైక్కుమ్-ఎణ్ణిముడియాతదుఃఖజ్జళాలుమ్; (సన్బుద్ధిదుఃఖై) తమరుల్ దొర్ తలైత్తలై ప్పెయ్ శేమాటి
క్కిడన్దలల్ దుమ్-అనుబద్ధికళుడైయదుఃఖజ్జళాలుమ్; (స్వవిభవమరణైః) కొణ్ణాట్టుమిత్వాది- తన్నుడైయవుమ్ తిమ్విభవజ్జరుడైయవుమ్ వినాశజ్జ
ళాలుమ్; (తాపకృద్భోగ్యసజ్జై) కొళైన్దుకిశేర్ న్దొహాదవిత్వాది-దుఃఖకరమానభోగ్యవస్తుక్కుళిలాసక్తికళాలుమ్; (దుర్గత్యా) ఇతన్నేర్ వెన్నర
కమ్-నరకాదిక్షేత్రాలుమ్; (అజ్ఞాతివృత్తై) ముణుక్కివల్ వలైప్పడు త్తిక్కు-మైత్తిటుక్కు-మణ్ణిర్-స్వాదరపూరణార్థమాకపరై హింసిక్కుముత

లానవాజ్ఞానిలజ్ఞనత్తాలుమ్; (అనితరవిధులే) నోయేమాప్పిత్వాది-శేషులైకరసనానవాత్తావైజన్ జరామరణాదికలితభృక్తయాలమ్; (అజ్ఞాకారా నిరోధాత్) ఇమైయోర్ నాథ్ తనిముట్టైక్కట్టైయిత్వాది-అజ్ఞమాకిలకారాగృహనిరోధత్తాలమ్; (ప్రవీక్ష్యాభావోఽస్థితత్వాత్) ఇమైయోరున్దొ ధ్రావక్తైయేసు-వణక్మిల్లా మైయాలమ్; (ప్రలఘుసుఖపరివృజ్ఞతత్వ) కణ్ణుక్కేట్టిత్వాది-అత్యల్పమానవైషయికసుఖసజ్జత్తాలమ్ తిశోచ్యమాయరుక్మిణికత్తై యాహ్నోర్ కాణమాట్టా తే, ఇన్ద్రసంసారికల్ చదువినిష్ఠుమిజ్జనవెన్నై యున్దిరువడికలితే శేర్ త్తుక్కొళ్ళ వేణుమెన్జెమ్మె రుమా నైప్రాథ్మి తిరుళి నారెన్దితార్.

తాత్పర్యము.— అహ్నోర్ములొకి న్యాపారములను ననుసంధించిన ప్రకారములను నీతిరువాయ్ మొగ్గియందు సాదించుచున్నారు.

(౧) అసంఖ్యాతంబులగు దుఃఖములచేతను, (౨) అనుబంధజనులవిషయమైన దుఃఖములచేతను, (౩) తామును తమయొక్కతత్పర్యములును నశించుటచేతను, (౪) దుఃఖజనకములగు హేయవస్తువులయందాసక్తిచేతను, (౫) రారవాదినరకానుభవములచే వచ్చెడిదుఃఖములచేతను, (౬) పరహింసమొదలగు దురాచారములను నుదరపూరణార్థముగఁజేసి భగవదాజ్ఞారూపములగు శాస్త్రముల నతిక్రమించుటచేతను, (౭) అనన్యార్థ శేషభూతులగుజీవులను సంసారమునందుఁబడద్రోయుటచేతను, (౮) అజ్ఞాపనియెడి కారాగృహమునందు బంధించుటచేతను, (౯) అణకువ లేనందునను, (౧౦) అత్యల్పములైనవిషయాన్తరములయందాసక్తిచేతను నతిశోచ్యులైన లోకులను నాహ్నోర్ముచూచి సహింపజాలనివారై ఈసంసారమును నివర్తించి నన్ను నీదివ్యపాదారవిందములయందుఁ జేర్చుకొనవలయునని భగవంతుని ప్రార్థించిరి.

శ్లో॥ స్వానానిర్వాహకత్వా దహిపతిశయనా దభివర్ణస్వభావా
దత్యన్తోదారభావా ద్యలభిదుపలవద్దర్శనీయత్వయోగాత్ ।
సన్తాళితాత్మతృప్త్యాప్రియకరణముఖై రణ్డస్యష్టేపటుత్వా
త్సప్రాపత్వాదిభి స్తంభలమతులమవై ద్భేజాపామేషనాథమ్.

౪౬

అర్థము.—స్వానామ్ - తనసంబంధులకు, నిర్వాహకత్వాత్ - (వారికభీష్టములనిచ్చి) నిర్వహించువాఁడగుటవలన, అహిపతిశయనాత్ - సర్పశేష్ఠుఁడగు నాదిశేషునిమీఁదశయించుటవలన, అభివర్ణస్వభావాత్ - సముద్రవర్ణమువలె శ్రమహరమైన స్వభావమువలన, అత్యన్తోదారభావాత్ - మిక్కిలియుదారస్వభావమువలన, వలభిదుపలవత్ - ఇంద్రనీలమణివలె, దర్శనీయత్వయోగాత్ - మనోహరత్వమువలన, తుశస్యా - తుశనీచులికతో, సన్తాళితాత్ - దివ్యకిరీటుకలనాఁడగుటవలన, ప్రియకరణముఖైః - ప్రియములనుజేయుటమొదలగు వ్యాపారములచేతను, అణ్డస్యష్టే - అండస్పృష్టియందు, పటుత్వాత్ - సామర్థ్యమువలన, సుప్రాపత్వాదిభిః - ఆశ్రితులచేసుఖముగ నాశ్రయింపఁబడుట మొదలగునవిచేతను, నాథమ్ - సర్వస్వామియగు, తమ్ - ఆభగవంతుని, భేజాపామ్ - ఆశ్రయించువారలకు, అతులమ్ - సమానములేని, ఫలమ్ - ఫలమని, ఏషః - ఈయాహ్నోర్ము, అవైత్ - నిశ్చయించిరి.

౪౭.

అవ.—ఇదృశకత్తిల్ “ఆయేయివ్వులకత్తు” ఇత్వాదియానమేల్ నాలుగార్దేశకళుక్కర్థానరమరుళిచ్చెయ్యక్కడవరాయ్, తదర్థమాకవిదృశకార్థతైప్పిన్నైయమొరుళ్లోకి త్తాలేసన్ద్రోహి త్తరుళుకితార్.

వ్యా.—(స్వానానిర్వాహకత్వాత్) కణ్ణాళాకడల్ కడైన్దాయ్- సముద్రమథనసమయత్తిలేస్వాశ్రితరానదేవర్ కళుడైయ సమీహితనిర్వాహకనాకైయాలమ్; (అహిపతిశయనాదిత్వాది) సమానమ్; (ప్రియకరణముఖైః) ఆయేయివ్వులకత్తు-తాయ్పోలేయెల్లార్ క్కుమ్ప్రియజ్ఞానవ్యాపారజ్ఞైప్పణ్ణుకైయాలమ్; (అణ్డస్యష్టేపటుత్వాత్) ఈటిసీవై త్తమైత్తివిమైయోర్ వాథ్ తనిముట్టై-మహదాదిబ్రహ్మాణ్డపర్యన్తస్పృష్టియలేసమర్థనాకైయాలమ్; (సుప్రాపత్వాదిభిః) ఆదిశబ్దత్తాలే-శ్రీమత్త్వజ్ఞోల్లప్పదుకిఱతు; తిరువడిక్కుట్టుట్టిన్నైనాకకణ్డేనే ఒణ్డొడియాళ్ తిరుమకళుమ్నీయుమేనిలానిఱ్వు-ఆశ్రితరాలేసుప్రాపనాకైయాలమ్, పెరియపిఁకాట్టియాగోడు పిరివిల్లాతవనాకైయాలమ్లెప్పెరుమాత్ తన్నైయడైవేర్ కళుక్కత్తానే నిరతిశయపురుషార్థరూపనాయిరుక్కు మెన్జునిప్పర్ని త్తరుళి నారెన్దితార్.

వేదాన్తాచార్య తిరువడిక శేశరణమ్.

తాత్పర్యము—(౧) ఆశ్రితులగు దేవతలకు నమృతమునునిచ్చి వారికి నిర్వాహకుఁడగుటవలన, (౨) అది శేషునిమీఁదశయించుటవలన, (౩) సముద్రమువలె శ్రమహరమైన విగ్రహముకలవాఁడగుటవలన, (౪) మిక్కిలి యుదారస్వభావముకలవాఁడగుటవలన, (౫) నీలరత్నమువలె సుందరమైన

[५६]

తిరువాయ్ మొక్త్రీ.—౪-ప. ౯-తి. సన్దాతార్ వ్యాఖ్యానము.

347

విగ్రహముకలవాడగుటవలన, (౬) తులసిమాలికలచే నలంకృతముగు దివ్యకీరీటముకలవాడగుటవలన, (౭) తిల్లితండ్రులవలె ప్రియములును హితములును నైన వ్యాపారములను నాశ్రయించుటవలన, (౮) బ్రహ్మాంధ్రస్వప్తియందు సమర్థుడగుటవలన, (౯) ఆశ్రతులచే సుఖముగ నాశ్రయింపబడు వాడగుటవలన, (౧౦) శ్రీదేవితో నవరతముచేయుడుటవలన, ఈహేతువులచే భగవంతుడాశ్రయించువారలకు నిరతి శయపురుషార్థ రూపుడని యితిరువాయమొట్టియందు “అయ్యేయివ్వులకత్తు” అనుపాశురముమొదలగు నాల్గుపాశురములకు నర్థాంతరములను సాదించువారై పదిపాశురములకర్తములను మఱల నొక స్తోత్రముచే సంగ్రహించిరి.

 α_{E}

తి-నూ.— నణ్ణాతుమాలడియైనానిల తేవల్వినై యా | లెణ్ణా రాత్తున్నమటువివ్వుయిర్ క | డణ్ణిమైయై |

కృష్ణజీరు కృమాటామఱ్ఱలఱ్ఱమారనరు। భుజ్జునమకుల్ నుత్తునై యొస్తు.

۱۲۳

అర్థము.—మూల్ - వ్యామోహకల సర్వేశ్వరునియొక్క, అడియై - పాదములను, నణ్ణాతు - ఆశ్రయింపక, నానిలత్తై - (గిరిప్రదేశము జలప్రదేశము వనప్రదేశము కృషిప్రదేశము) అని నాలుగువిధములగు భూములందు, వల్ - బలిష్ఠములగు, వ్విన్దైయాల్ - పాపములచే, ఎణ్ణారా - అసంఖ్యాతములగు, తున్బమ్ - దుఃఖములను, ఉటుమ్ - పొందుచున్న, ఇవ్వుయిర్ కళ్ - ఈజీవాత్మలయొక్క, తణ్ణిమైయై - అనర్థమును (దుఃఖములను), కణ్ణు - చూచి, యిరుక్కమాట్టామల్ - ధరించుచుండలేక, కణ్ణలక్కుమ్ - నేత్రములయందు గలతజెందియున్న, మాఱ్ - సంసారమునుమార్చిన, (అభ్యుత్థయొక్క) ఆరుళ్ - కృపయనియొడి, ఉయ్ - అంతరంగమును, ఒన్దు - ఆద్వితీయమునునైన, తుణై - రక్షకము, నమక్కు - మనకు, ఉణ్ణు - ఉన్నది.

35.

అవ. — (నన్జాతుమాలడియై) ఇతిల్ - సంసారికకుడైయ వనర్థత్తైక్కుణ్ణు వెణు త్తపాశుర తై యనువది త్తరుళిచ్చెయ్కితార్. ఆతెజ్జనేయ
న్నిల్; కీర్ - ఆత్తాత్తీయబ్బిల్ నన్జాయల్ మిడత్తిలమ్, అవై పేరక్కాణా మైయా లే విరహవ్యసనమతిళయిత్తు “తమ్మిళువుక్కుమాట్టా వారుణ్ణా”
ఎన్ఱుసంసారికలైప్పార్ త్రిడత్తిల్ అవర్ కళి భగవద్విషయత్తైక్కాట్టాడైక్కుణ్ణు ఇతరవిషయబ్బిను డైయల భాలాభబ్బ శేవేణుమిళువుమాయ్ నోవు
పడుకిఱపడియైక్కుణ్ణు అతుపాణుక్కుమాట్టామల్ సర్వేకర్వర వైప్పార్ త్తు “రక్షక నాననీయుళ నాయరుక్కు ఇవై నోవు పడు కై పోరు మోపిరా నే” ఎను
విషణ్ణరాయ్, “ఇవర్ కళి నోవైప్పోళ్ళు తల్, ఇతుకణ్ణుపాణుక్కుమాట్టా తవెనై ముడిత్తిల్ శెయ్ తరుళ వేణుమ్” ఎన్న “ఇవర్ కళుక్కిచ్చై
యిల్లా మైయా లే యుమ్మోపాతినాముమ్ నోన్ఱు కాణుమిరుక్కిఱతు” ఎన్న, “ఆనా లివర్ కళి నడువిల్ నిన్ఱు మెనై వాబ్బ వేణుమ్” ఎన్న, ఇవర్ క్కే
శనీరుమ్మడి, పిరాట్టియుద్దానుమాక త్తిరు నాట్టిలేయిరుక్కిఱవిరుపై వైయవక్ కాట్టిక్కుడుక్క, అత్తైక్కుణ్ణు సుభవిత్తుకృతార్థరాకిఱ * నన్జాతార్
ములువలిప్పవి లర్థత్తై “నన్జాతుమాలడియై” ఇత్యాదియా లేయరుళిచ్చెయ్కితార్ నై.

వ్యా. — (నణ్ణా తుమలడియై) ఆశ్రయముగ నాన సర్వేశ్వరస్థిరుపడికై యాశ్రయముల. (నానిలత్తే) నాలువకై పట్ట భూమియిలే. అతావతు-కుటిళ్ళినిలమానతిరుమలై కళిలుమ్, ముల్లైలమాన తిరుక్కోట్టియూర్ తిరుమోకూర్ తోడక్కమానస్థలజ్జళిలుమ్, మరుతనిలమానకోయిల్ పెరుమాళ్ కోయిల్ తోడక్కమానస్థలజ్జళిలుమ్, నెయితల్ సీలమాన తిరువల్లిక్కేణి తిరుప్పల్లాణి తిరువల్లవాడ్ తిరునాళ్ వణ్డూర్ తోడక్కమాన స్థలజ్జళిలుమ్, సులభ నాయితేయవనిరుప్పతు; అన్దసోలభ్య మేహేతువాక నన్దిరుపడికై యాశ్రయములే. (నానిలత్తేవల్ వినైయాలెణ్ణా రాత్తున్మముటుమివ్వుయిర్ కళ్) ఇప్పడివిలక్షణమానభూమియిలే భగవదాశ్రయణమ్మణ్ణి ఉజ్జీవియామల్, ౧ “మలైత్తామ్ వాడ్ త్తతిరుప్పరితు వణ్డే. మలైత్తామ్ శెయ్యుమ్ వినై” ఎన్నుమ్మడి ప్రబలకర్తజ్జళితే అసఖ్యతమానదుఃఖత్తైమిక వుమడైన్దుపోయకిఱవివాత్తాక్కల్. ౨ “నన్ద స్తు వ్రిదిత ఆదిత్యనన్ద స్త్యస్తమితేరవో. ఆత్తనో నావబుధ్యన్తేమనుష్యజీవితక్షయమ్” ఎన్నుమ్మడి. (తణ్ణి మైయైక్కణ్డీరుక్కమాట్టామల్) ఇవ ర్ కళనర్థమైక్కణ్డాల్ మమాట్టామల్. అతావతు - “ఎణ్ణారాత్తుయిర్ విళైక్కమివైయెన్నువులకియత్తై” “ఏముఱిక్కిడన్దల్ మిమివైయె న్నువులకియత్తై” “కణ్డాల్ శ్రీమలకియత్తై” “తమమాడుమివైయెన్నువులకియత్తై” “ఈజ్జితన్దేల్ వెన్నరకమివైయెన్నువులకియత్తై” “అఱప్పొరులైయెఱిన్దోరారివైయెన్నువులకియత్తై” “కొడువులకణ్ణాప్పేరే” ఇత్యాదికళితే యితః కొడుమైయైప్పలకాలమరులిచ్చెయ్తు. (కణ్ణెఱ్ఱుమాఱ్) తిరుక్కణ్ణుళ్ళున్దిరువుళ్ళముమ్ కలజ్జిప్పొరుమాట్వోర్. అతావతు - “మాయేకొళ్ళడియేనైక్కొడువులకణ్ణాప్పేరే” “వాణ్డెన్”

389

తిరువాయ్ మొట్టి. — ర.ప. ౯-తి. సన్యాతార్ వ్యాఖ్యానజల్.

“ఘట్టరియతిరువడిక్కళైఱ్ఱాఱ్ఱుకూట్టుతియే” ఎఱ్ఱుకూప్పిట్టపిన్దు, ఎమ్మెరుమానారే “ఘట్టరియతిరువడిక్కట్టుట్టిన్దై,” “అఱ్ఱైన్దేనున్దెరువడియే” ఎన్నుమ్మడి సమాహితరాయ్, సంకారికల్ నోవుక్కున్దరుళిచ్చెయ్తవాళ్వార్. (అరుళున్దుననుక్కున్దరుళిచ్చెయ్తవాళ్వార్) ఇప్పడి ఈశ్వరనున్దూచక్కైవిట్టసంసారికళైయుమకప్పడవివమాట్టామల్ ఈశ్వరనోడేమఱ్ఱామమూర్వాయడైయవరుల్, అన్తరజమానరత్నైయాక ననుక్కున్దై, వేటొరురత్త కాన్తరన్దేడవేడ్డా, తానెరత్తకమాయరుక్కుమ్. ౧. “అరుళ్ కొణ్డాయరమిన్ద మిన్ద ప్పాడినానరుళ్ కణ్డీరివ్వులకినిల్ మిక్కళై” ఎన్నక్కడవత్తే.

3౯.

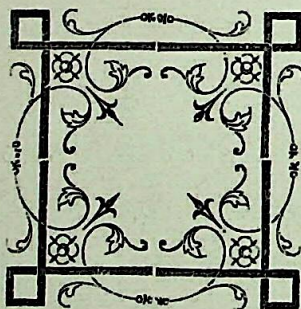
పెరియజీయర్ తిరువడికళేశరణమ్.

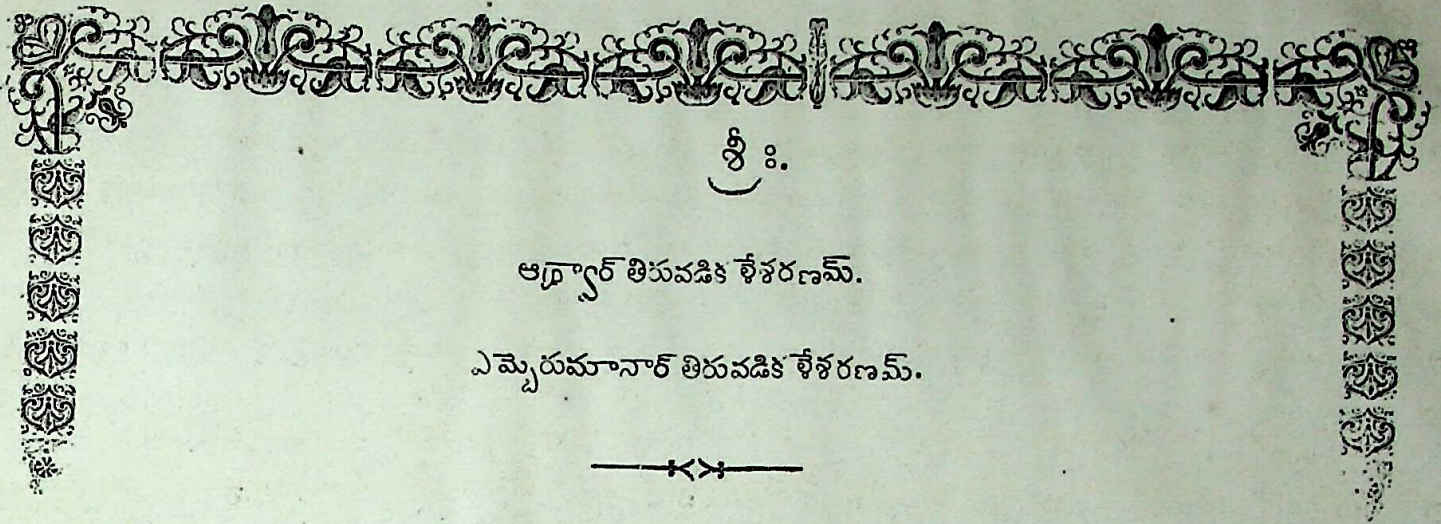
తాత్పర్యము. — ఆత్మితులయందు వ్యాముగ్ధుడగు భగవంతునియొక్క దివ్యపాదారవిందములను నాశ్రయింపక సంసారమునందుండి యసంఖ్యాతంబులగు క్రూరదుఃఖముల ననుభవించుచున్న జీవులనుజూచి యాహ్వానముల వారియగ్రములను సహింపనివారై మిక్కిలి దుఃఖించిరి. ఇట్లు పరదుఃఖాసహిష్టువైన యాహ్వానములకు దివ్యపాదారవిందము లంతరంగరత్నకములుగ మనకున్నవిగాన మనము రత్నకాన్తరమును నవేక్షింపవలదు. అవి తామేరత్నకములగును.

3౯.

నాలావ్వుత్తిల్ - ఒన్పుతాన్దిరువాయ్ మొట్టి ముద్రశ్శిల్లు.

ఆక - తిరువాయ్ మొట్టి - 3౯ — పాట్టు - ౪౩౧.

ఆగ్రావర్ తిరువడిక శేషరణమ్.

ఎమ్మెరుమానార్ తిరువడిక శేషరణమ్.

తిరువాయ్ మొత్తి. — నాలామ్బత్తు - పత్తానిరువాయ్ మొత్తి - గ - పా - ఒత్తుడేవుమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞుఁ.

మూ. — ఒత్తుడేవు ములకుముయిరుమల్ ముమ్మాతముమిల్లావత్తు, నాన్దుకన్దున్నొ డు శేవరులకోడుయిర్ పడైత్తాఁ |
కున్దు మ్మొన్దు ణిమాడనీడుతిరుక్కురుకూరతనుణిన్దు వాతిప్పిరానిఱ్ఱముల్ తైయేవనాడుతిరే || ౧ ||

ఆ. — (ఒత్తుడేవుమ్) “అవైష్టవజనసహవాసత్తిత్తాత్తిత్ ముక్తికైవత్తు” ఎత్తు “ఈడ్డవెన్నెయిడిత్తురకేమమ్” ఎత్తు మ్మెరుమానైయ
శేక్కిక్కచ్చెయ్ తేయమవక్ శేయ్ తరుళామైయారే, “ఇనియివర్ కళోడుశ్శసహవాసమసర్జనీయమానసిన్దు ఇవర్ కలైవైష్టవర్ కళాక్కిక్కొ
ణ్డాకిలు మివర్ కళోడేకూడవర్తిప్పొమ్” ఎత్తు పార్ త్తు; ఎమ్మెరుమానుడైయ సర్వేశ్వరత్వ సర్వసులభత్వాదిక శైయపపాదిత్తు, అవనైయా
శ్రయియున్దోశెన్దు అవర్ కళుక్కరుళిచ్చెయ్ కితార్. ఎమ్మెరుమానైకన్దు సుంశేషి త్తపక్ష త్తిత్ ; అన్దు సుంశేషులత ప్రీత్యుళిశయత్తాలుమ్,
ఎమ్మెరుమానైయిన్దు డిడికిఱవాత్తాక్కల్ పక్కబుళ్ళువైయాయిమ్, “ఎమ్మెరుమానై యాశ్రయియున్దోశ్” ఎత్తు అవర్ కలైక్కుఱిత్త
రుళిచ్చెయ్ కితారెన్దు మకు.

౧ “ఇదంవా అగ్రేనైవకిచ్చనాసీర్న ద్యౌరాసీర్న పృథివీవాన్తరిక్షం తదసదేకసర్వనోఽకురుతస్యామితి, ” ౨ “ సదేవకోమ్యేద
మగ్రాసీత్ ” ౩ “ బ్రహ్మవాఇదమ్ - ఏకమేవ - అగ్రాసీత్ ” ౪ “ ఆత్మానాఇద మేక ఏవాగ్రాసీత్ ” ౫ “ ఏకోహవై నారాయణ ఆసీన్న
బ్రహ్మ శేశానో నేమేద్యావాపృథివీనక్షత్రాణి, ” ౬ “ యతోవాఇయానిభూతానిజాయంతే । యేనజాతానిశీవంతి । యత్ప్రియన్త్యభిసంవిశంతి ।
తద్విజిజ్ఞాసస్వ । తద్బ్రహ్మ ” ౭ “ సర్వాణిహవాఇయానిభూతాన్యాకాశాదేవసముత్పద్యంతే ఆకాశంప్రత్యస్తంయన్తి ఆకాశోహ్యైవైభ్యోజ్యాన్తి
యాఁ ఆకాశోపరాయణమ్, ” ౮ “ తస్మాన్వా ఏతస్మాదాత్మ న ఆకాశస్సంభూతః, ” ౯ “ ఏతస్మాజ్జాయతేప్రాణోమనస్సర్వేన్ద్రియాణిచ ।
ఖంవాయున్దోతిగాపఃపృథివీవిశ్వస్యధారిణీ, ” ౧౦ “ తత్తేజోఽస్యత, ” ౧౧ “ సోఽకామయతబహుస్యాం ప్రజాయేయేత ” ౧౨ “ సర్వేన
మేషజజ్ఞిరేవిమృతఃపురుషాదధి, ” ౧౩ “ యోబ్రహ్మణంవిదధాతిపూర్వమ్, ” ౧౪ “ విరూపాక్షాయదన్తాజ్ఞయేబ్రహ్మణఃపుత్రాయజ్యేష్ఠాయ
శ్రేష్ఠాయ, ” ౧౫ “ సర్వాణిహవాపాణివిచిత్యధీరఃనామానికృత్వాభివదన్యదాస్తే, ” ౧౬ “ ఆకాశోహవై నామయాపయోర్నిర్వహితాతేయ
దన్తరా, ” ౧౭ “ నారాయణపరంబ్రహ్మ తత్త్వంనారాయణఃపరః నారాయణపరోఽయోతిరాత్మానారాయణఃపరః । యచ్చకిచ్చిజ్జగత్సన్ని
దృశ్యతేక్రూయతేపివా । ఆన్తర్బహిశ్చతత్సర్వంవ్యాప్యనారాయణస్థితః, ” ౧౮ “ సుబ్రహ్మణ్యవస్సేన్ద్రియాన్సక్షరఃపరమస్స గ్రూహ్ ” ఇత్యాది
కళాయ్; ౧౯ “ సమేవిదుస్సురగణాఃప్రభవంవమహర్షయః । అహమాద్భి దేవానామహర్షీ శాశ్చపర్వతః ” ౨౦ “ కస్తాచ్చతేవనమేరన్తు

౧॥ ఋగ్వేద.	౨॥ ఛాం-ఉ-౬-౨.	౩॥ బృ-ఉ-౩-౪.	౪॥ వి-ఉ-౧-౧.
౫॥ మ-ఉ.	౬॥ తై-భృ-౧.	౭॥ ఛాం-ఉ-౧౯.	౮॥ తై-ఆ-౧.
౯॥ ముం-ఉ-౨-౧	౧౦॥ తై-ఆ-౬.	౧౧॥ తై-నా-౧.	౧౨॥ శ్వే-ఉ-౬.
౧౩॥ సా-వే-ఛాన్దోగ్యమ్.	౧౪॥ వు-మా.	౧౫॥ ఛాం-ఉ-౨-౧౪.	౧౬॥ తై-నా-౧౧.
౧౭॥ భ-గీ-౧౦-౨.	౧౮॥ భ-గీ-౧౧-౩౭.	† “మల్ తైయేవమ్” ఎత్తు సాతాన్దురమ్.	

హత్త న్దేయ సేత్తాణోప్యాదిక ర్తే,” ౧౯ “వయాఽధ్యక్షేణక్రతుస్సాయతే సచరాచరమ్, ౨౦ “జగమాజగమశ్చేదం జగన్నారాయ
ణోద్భవమ్,” ౨౧ “సాఽభిధ్యాయశీరాత్స్వత్సిత్యుత్పత్తిర్యథాః ప్రజాః,” ౨౨ “రుక్తాభంస్వస్మదీగమ్యంవిద్యాత్తుపురుషంపరమ్,”
౨౩ “విష్ణుస్సకాశాదద్భుతంజగత్తైరివచస్థితమ్ । స్థితీసంయమకర్తాఽసౌజగతోఽస్యజగచ్ఛసః,” ౨౪ “క్రీడతోబాలక స్వేవచేష్టాంతస్య
నిశామయః,” ౨౫ “క్రీడాహరేరిదంసర్వంక్షరమిత్త్యుపధార్యతామ్,” ౨౬ “యస్యప్రసాదాదహమచ్యుతస్యభూతఃప్రజాస్సృష్టిరోస్తకారీ
క్రోధాచ్ఛరద్రః,” ౨౭ “ప్రహ్లాదాయకాలస్తథైవాఖిలజగతః । విభూతయోహరేతేజగతిస్సృష్టిహేతవః ॥ విష్ణుర్నవాదయఃకా
లస్తథైవాఖిలజగతః । స్థితేర్నిమిత్తభూతస్యవిష్ణోరేతాఽభూతయః ॥ రుద్రఃకాలాస్తకాద్యాశ్చమస్తావైవజగతః । చతుర్థాప్రళయామైతా
దనార్దనవిభూతయః” ౨౮ “తత్రసర్వమిదంప్రతమోక్షైచ్చావాఞ్మలంజగత్” ౨౯ “సవికారంప్రధానంయత్పుమాన్తైచ్చివాఖిలంజగత్ | బిభర్తిపుణ్డరీ
కాక్షస్సదైవంపరమేశ్వరః,” ౩౦ “ఛరమాత్తచసర్వేషామాధారఃపరమేశ్వరః విష్ణునామ సవేదేషువేదాస్తేషుచోయతే,” ౩౧ “మయానుశబ్దోభవి
తాసర్వభూతవరప్రదః” ౩౨ “అశ్వచైవా నజోరుద్రోలాటాద్యస్సముద్భితః | బ్రహ్మఃప్రభవతాఃపిసర్వవరప్రదః” ౩౩ “ఏతద్వాఽబుధశ్రేష్ఠాప్రసా
దక్రోధజాస్సృతౌతదాదర్శితపథానౌస్సృష్టిసంహరకారకా,” ౩౪ “సబ్రహ్మకాస్సరుద్రాశ్చసేన్ద్రాదేవాస్సహస్వయః | అర్చయన్తిసురశ్రేష్ఠందే
వంనారాయణంహరిమ్” ౩౫ “సహివిష్ణుఃప్రణమతీకన్తే చిద్విబుధాయతుః | ఋతతత్సామేవ,” ౩౬ “సృష్టారంసర్వలోకానామనస్తంవిశ్వతోమఖం”
౩౭ “యస్మాదుత్పద్యతేబ్రహ్మపద్మయోనిఃపితామహః,” ౩౮ “బ్రహ్మోఽమృతేనోమనస్తేలోకేచరాచరే | ఆభూతసంప్లవేప్రాప్తే ప్రలీనేప్రకృతోమ
హత్ | ఏక స్థితివిశ్వాత్సమే విష్ణుఃప్రసీదతు,” ౩౯ “యస్మాత్పరతరంనా స్థితమస్తి శరణంగతః,” ౪౦ “ఏన్తయన్తోహియంనిత్యంబ్రహ్మేశానాదయః
ప్రభుమ్ । నిశ్చయంనాధిగచ్ఛన్తితమస్తి శరణంగతః,” ౪౧ “ఒమౌనాత్రకిముక్తేనశృణు దేవసమాగతః । సర్వేదేవావాసు దేవంయజన్తేసర్వదేవా
వాసు దేవంనమన్తి । సర్వేదేవావాసు దేవాత్ప్రీనూతాస్సర్వేషాంనైవాసు దేవోఽధిదైవమ్,” ౪౨ “పురాథప్రళయేపాప్తేనష్టేనావరజగమే ।
ఆభూతసంప్లవేప్రాప్తేప్రలీనేప్రకృతోమహత్ । ఏక స్థితివిశ్వాత్సమే నారాయణఃప్రభుః । ఆభూతసంప్లవాస్తేధద్ధృష్టాసర్వంతమోన్వితమ్ ।
నారాయణోమహాయోగీసర్వజ్ఞఃపరమాత్మవాక్ । బ్రహ్మభూతస్తదాత్తానంబ్రహ్మణమసృజత్సన్వయమ్,” ౪౩ “మోదతేభగవాన్బుధైర్బాలః
క్రీడన్తకైరివ,” ౪౪ “పరంహ్యపరమేతస్మాద్విశ్వరూపాన్మవిద్యతే,” ౪౫ “పృథివీఞ్చాన్తరీక్ష్యాన్మదివ్యాన్మపురుషాన్తమః । విశ్వేయతిభూతాత్తా
క్రీడన్తివజనార్దనః - కాలస్యచహిమృతోశ్చజగత్సావరస్యచ । ఈశతేభగవానేకస్సత్యమేతద్భివీమితే,” ౪౬ “వాసుదేవంమహతానం
లోకానామిశ్వరేశ్వరమ్,” ౪౭ “యస్యాసావాత్తజోబ్రహ్మసర్వస్యజగతఃపితా,” ౪౮ “నపరంపుణ్డరీకాక్షాద్దృశ్యతేభరతర్షభ । ఏషధా
తావిధాతాచసర్వేషాంప్రాణినాంప్రభుః,” ౪౯ “పరంహిపుణ్డరీకాక్షాన్మభూతంసభవిష్యతి,” ౫౦ “సృష్టారంసర్వలోకానాంపరమాత్మానమచ్యు
తమ్,” ౫౧ “అక్టానిచతురోదేదాయశ్చవేదేషుగీయతే,” ౫౨ “రుద్రంసమాశ్రితాదేవారుద్రోబ్రహ్మణమాశ్రితః । బ్రహ్మణమాశ్రితోరాజ
న్నాహంకశ్చిదుపాశ్రితః ॥ మమాశ్రయోనకశ్చిత్తుసర్వేషామాశ్రయోస్త్యహమ్,” ౫౩ “యస్సృష్టారంసర్వభూతానాంకల్పస్తేషుపునఃపునః ।
అవ్యయశ్శాశ్వతోదేవోయస్యసర్వమిదంజగత్,” ౫౪ “యోసానాక్షాద్విశ్వమూర్తిర్యత్రవేదాఃప్రతిష్ఠితాః । తంయమశరణంవిష్ణంస
ర్వసేన్ద్రాదైవాకసః,” ౫౫ “బ్రహ్మణాహంపురాస్సృష్టేపోక్తశ్చసృజవైప్రజాః । అవిజ్ఞాతోఽమర్థోహంనిమగ్నస్సలికేద్విజ,” ౫౬ “బ్రహ్మ
ణాచాహముక్తస్తు ప్రజాస్సృజతిప్రభో । తత్రజ్ఞానంప్రయచ్ఛస్వతివిధంభూతభావన ॥ విష్ణుః సర్వజ్ఞస్త్యంససద్దేహోజ్ఞానరాశిస్సనాతనః |
దేవానాన్మపరఃపూజ్యస్సర్వదాత్వంభవిష్యసి,” ౫౭ “నారాయణాత్పరోదేవోనభూతోనభవిష్యతి” ౫౮ “ఏతద్రహస్యంవేదానాంపురాణాన్మ
సత్తమ్ । సర్వేదేవాస్సపితరోబ్రహ్మద్యాశ్చాన్మధ్యగాః । విష్ణోస్సకాశాదుత్పన్నా ఇతీయంవై దిక్శ్రుతిః,” ౫౯ “అద్యోనారాయణోదేవస్తస్మా

౧౯॥ భ.గీ.౯-౧౦.	౨౦॥ విష్ణు-స.నా.	౨౧॥ మ-స్తృ-౧-౮.	౨౨॥ మ-స్తృ-౧౨-౧౨౨.
౨౩॥ వి-పు-౧-౧-౩౨.	౨౪॥ వి-పు-౧-౨-౨౦.	౨౫॥ భార.	౨౬॥ వి-పు-౪-౧-౩౯.
౨౭॥ వి-పు-౧-౧౨-౩౧-౩౨-౩౩.	౨౮॥ వి-పు-౧-౨౨-౬౪.	౨౯॥ వి-పు-౧-౨౨-౭౭౪.	౩౦॥ వి-పు-౬-౪-౩౯౪.
౩౧॥ భార-మో-౧౬౮-౭౮-౯.	౩౨॥ భార-మో-౧౬౯-౧౯.	౩౩॥ భార-మో-౧౬౯-౩౦౪.	౩౪॥ భార-మో-౧౬౯-౨౯౪.
౩౫॥	౩౬॥	౩౭॥	౩౮॥
౩౯॥ భార.	౪౦॥ వి-పు.	౪౧॥	౪౨॥ భార.
౪౩॥	౪౪॥ భార-ఉ-౬౭.	౪౫॥	౪౬॥
౪౭॥ భార-ఆర.	౪౮॥	౪౯॥	౫౦॥
౫౧॥ వి-ధ.	౫౨॥ హరి-వం-౮-౩౭.	౫౩॥	౫౪॥
౫౫॥	౫౬॥ హరి-వం-౨౨౩-౩౯.	౫౭॥	౫౮॥

దృష్టాంతోభవః,” ౫౯ “తవవిష్ణోప్రసాదేనమయాత త్రిపురంహతమ్,” ౬౦ “భూమిః || పరమాత్మాశిషఃపుణ్యఇతికేచిద్భవంవిదుః | అపరేహ
రిమిశానమితికేచిచ్ఛతుర్భుమ్ | ఏతేషాంపరమోదేవఃపరఃకోవాఽభవాఽపరః | ఏతద్దేవమమాచక్షుపరంకాతూహలంహిమే || శ్రీవరాహః ||
పరోనారాయణోదేవస్తాజ్ఞాతశ్చతుర్భుమ్ | తస్మాద్రుదోఽభవద్దేవసచసర్వజ్ఞతాంగతః | యదేతత్పరమంబ్రహ్మవేదవాదేషుపత్యతే | సదేవః
పుణ్డరీకాక్ష స్వయంనారాయణఃపరః,” ౬౧ “నవిష్ణోఃపరమోదేవోవిద్యతేనృపసత్తమ్ | విష్ణురేవసదారాధ్యస్సర్వదేవైరపిప్రభో,” ౬౨ “కఇతి
బ్రహ్మణోనామ ఈశోహంసర్వదేహినామ్ | అవాంతవాక్లేసంఘాతాత్తస్మాత్తేజవనామవాక్,” ౬౩ “క్రీడతేభగవాన్లూకైర్పాలఃక్రీడనకై
రివ | నప్రమాతుంమహాబాహు శృకోస్తామధునూదనః,” ౬౪ “యస్తాద్విష్ణుమిభతంసర్వంతస్యశక్త్యామహత్తనః | తస్మాత్సదాచ్యుతేవిష్ణు ర్విశే
ర్ధాతోఃప్రవేశనాత్,” ౬౫ “సర్వేచదేవామససమస్తాస్సప్తర్షయోయేమసునూనవశ్చ | ఇన్ద్రశ్చయోయంత్రిదశేశభూతోవిష్ణోరశేషాస్తవి
భూతయస్తాః,” ౬౬ “సత్యంసత్యంపునస్సత్యముద్ధృత్యభుజముచ్యతే | వేదశాస్త్రాత్పరంనాస్తి నదైవంకేశవాత్పరమ్,” ౬౭ “అలూడ్యసర్వశా
స్త్రాణివిచార్యచపునఃపునః | ఇదమేకంసునిష్పన్నంధ్యయోనారాయణస్సదా | ఏతద్దైవపాయనోవ్యాసఃపతివ్యతిమహామనాః | పాణ్డవానాం
కురూణాశ్చమధ్యే,” ౬౮ “విష్ణురేవసదాధారోజగతస్సర్వదాద్విజ | కస్తానితుమిశస్తమజంయస్యైతత్సచరాచరమ్ | అవ్యయస్యాప్రమేయ
స్యబ్రహ్మాణ్డముదకేశయమ్ | రుద్రఃకోదోద్భవోయస్యప్రసాదాచ్ఛపితామహః | తస్యదేవస్యకశ్చక్తఃప్రవక్తుంవావిభూతయః,” ౬౯ “నవాసు
దేవాత్పరమస్తిమద్భజంనవాసు దేవాత్పరమస్తిపావనమ్ | నవాసు దేవాత్పరమస్తిదైవతంనవాసు దేవంప్రణిపత్యసిదతి,” ౭౦ “త్వతోక్రీధసంభ
వోరుద్రస్తమసాచసమావృతః | త్వత్ప్రసాదవశాద్ధాతారజసాచసమావృతః” ఇత్యాది సకలస్మృతీహాస పురాణోపబృంహితజ్ఞాన సకల
పనిషద్వాక్యజాతజ్ఞాతే - చతుర్భుపశుపతి ప్రభృతీనకలభూతజాతపరిపూర్ణాసఖ్యయాణ్డమణ్డలనిర్మాణతాగ్రణసంహరణాదిలీతయా, బ్రహ్మ
రుద్రాదిసర్వాత్త శేషితయా, సర్వజగదాధారతయా, సాజ్ఞసకలవేదవేద్యతయా, బ్రహ్మరుద్రాదిసర్వదేవసర్వర్షి పూజ్యతయా, సర్వదేవమ
సాగర్వతయా, సర్వనియన్త్రతయా, సర్వవ్యాపితయాచప్రతిపాద్యమాననాయ్, సర్వసులభనాయరున్ద నారాయణనైయ్యుడీయ వేటా
రుతేయవత్తై సమాశ్రయణీయమాక తేడుకిటీరకళో; ముగ్ధుమొరు తెయవముడ్డో వెన్టుకొణ్డు, దేవతాన్తరప్రవణరానవరకత్తై క్కుటిత్తరులి
చ్చెయ్కితార్.

౧.

పన్నీ.—పత్తానిరువాయ్ మొట్టియిల్, కీట్ - సంసారదోషాను సన్ధానపూర్వకమాక భగవత్ప్రాప్తియై ప్రార్థితవర్ ప్రాప్యమానపర
దత్తయై యవనావిష్కరిక్కుక్కుణ్డసస్తుష్టరాయ్, “ఇప్పరత్వమతియామల్ సంసారికల్క్కివాణ్ణాతు” ఎన్టుపార్త్తు, ప్రాప్యత్వపర్యవ
మాన వవనుడైయ పరత్వత్తైయపదేశపతాక వుద్యోగిత్తు, అతుక్కుపకారకమాన; సర్వకారణత్వత్తైయమ్, కారణత్వానుగుణమాన సత్య
కల్యాణగుణయోగ తైయమ్, కార్యరూపమాన జగద్వివయరక్షణవ్యాపారమ్ పరత్వావహమానపడియైయమ్, సోపపాదకమాన సర్వేశ్వర
త్వత్తైయమ్, అన్దవీశ్వరత్వప్రకాశకమాన సౌలభ్యాతిశయ తైయమ్, సంసారనిర్వహణసామర్థ్యత్వత్తైయమ్, పరత్వప్రకాశకమానగరుడధ్వజ
త్వత్తైయమ్, అల్లాతదేవతైకళో ఫలప్రదత్వత్తుక్కుమ్ శక్త్యాధాయకనవనేయెన్ను మిష తైయమ్, అన్యదురవబోధనానవవత్ పరిక్కిటదేశమే
యుజ్జీవసార్థిక శుక్కుణ్ణాతవ్యమామృడియైయమ్, సర్వశరీయానవవన్దురువడికలిల్ కై జ్ఞాన్యమేయద్దేశ్యమానపడియైయముపదేశిత్తు, ఇప్ప
డిపరమప్రాప్యభూతనాన వీశ్వరనుడైయభోగ్యతాతిశయత్తాలే యివ్వాత్తావినుడైయ తదేకప్రియత్వత్తైయపపాదిత్తుత్తైక్కుట్టుకితార్. *

అన్య.—ఒస్తుమ్ తేవుమ్ ఉలకుమ్ (౩) ఉయిరుమ్ ముగ్ధుమ్ యాతుమ్ (౬) ఇల్లావన్తు నాన్తుకన్తున్నొడు తేవర్ (౯)
ఉలకు ఉయిర్ పడైత్తాక (౧౨) కున్తుమ్బొల్ మణి మాడమ్ (౧౫) నీడు తిరుక్కురుమూరత్తునో నిన్దు (౧౮) ఆతి పిరాక్ నిన్దు
(౨౧) ముగ్ధై తెయ్వమ్ నాడుతిరే (౨౪)

పన్నీ.—ముతత్వాట్టిల్, కారణవాక్యప్రక్రియైయాలే సమస్తకారణభూతనాన సర్వేశ్వరక సన్నిహితనాయరుక్కు, వేత్తున్దేవత్తై
యైత్తేడుకిటీకోశ్చెన్టార్.

౫౯ భార.	౬౦ వ-పు.	౬౧	౬౨ హరి-వం-౨౭౯-౪౭.	౬౩ భార-ఉ.	౬౪ వి-ధ.
౬౫	౬౬ భార-	౬౭ భార-అది.	౬౮	౬౯	౭౦

౧ “తమః - ఏకీభవతి” ఎన్నిపడియే స్వరూప త్తిలేయొస్తుమ్మడిలయిప్పతాన, దేవజాతియుమ్, అవర్కళోవాసస్థానమానలోకముమ్, (3) మనుష్యుడిసా)ణివర్గముమ్, సమస్తరూపమహదాదిసకలపదార్థజుమ్, ౨ “సేమేద్యావాప్యభివీనత్తతా)ణి” ఎన్నిపడియేనామ రూపవిభాగరహితజ్ఞానోక్తియుమ్. సకలపదార్థజుమ్, (౬) సంహృతమానవస్తు, ఇవర్గశ్రీనుడైయప్పియోగ్యతానుసంధానత్తాలే 3^వదయ మానమనావాక్యోక్తియుమ్ సమస్తపురుషనానబ్రహ్మోనోదేహావ, దేవతావర్గముమ్, (౯) లోకముమ్, ప్రాణిజాతజ్ఞో, ఇవర్గశ్రీస్వాత్రయణార్థ మాకస్పష్టిత్తనాయ్, (౧౨) ములైకళోపోలే, మాణిక్యముయమాన, మాడజ్ఞో, (౧౩) ఉయర్న్దిరుక్కిఱ, తిరునకరియిలే, ఆశ్రయి ప్పార్క్కుసులభ నాయ్పిన్దిక్కిఱ, (౧౪) సమస్తకారణభూతనాన, మహోపకారక, సన్నిహితనాయరుక్కు, (౨౧) సృష్టిసం హరజ్ఞుక్కుర్క్కిభవిక్కిఱ, దేవతైకళై, వేతేఆశ్రయణీయమాక త్తేమకిఱికోళే! (౨౪)

అవతారిక.—క్రింది తిరువాయ్ మొఱ్ఱియందు సర్వేశ్వరుడు పరమపదమును జూపి సమాధానముచేయఁగా నాత్వార్థ సాక్షాత్కరించికృ తార్థలైరి. కృతార్థులైన నాత్వార్థుల సంసారసంబంధమును సంహింసజాలక దానినిసమూలముగనశింప జేయవలయునని యుద్దోగించి యీ సంసారమునకు గారణమేమని యాలోచింపఁగా నది యితరదేవతలయందుఁ బ్రావణ్యమును భగవంతునియందుఁ బరత్వము నెఱుంగకనుండు టయు నివిగానుండెనుగాన నాటిని బోగొట్టుటకై యాభగవత్పరత్వమును సంసారులకు నీపదియవతిరువాయ్ మొఱ్ఱియందుపదేశించుచున్నాడు.

అర్థము.—(ప్రళయకాలమునతనయందు) చేరుచున్న దేవతలును వారిలోకములును(3) (మనుష్యులు మొదలగు) ప్రాణులును తక్కిన మహదాదిపదార్థములును సమస్తవస్తువులును (౬) లేనికాలమందు బ్రహ్మతోఁగూడ దేవతలను (౯) లోకములను ప్రాణులను సృష్టించిన వాఁడును (౧౨) పరవ్రతములవలె (ఉన్నతములైన) మాణిక్యముయమలైన మేడలు (౧౩) ఉన్నతములైయున్న తిరునగరియందు వేంచేసి యున్న వాఁడును (౧౪) కారణభూతుఁడునైన మహోపకారకుఁడు వేంచేసియుండగా (౨౧) తక్కిన దేవతలను ఆశ్రయించుటకుఁదిరుగు చున్నారే. (౨౪)

ఈ.—ఒరునిల త్తిలే యొరుకూఱువర్న్దికిడక్క, మర్గశ్రీకూఱువిలై వలెఱుప్ప తామాప్పోలే; నిత్యవిభూ తియుమ్నిత్యసూరికభమ్ భగవదనుభవమేయ్యతైయాయ్ చెల్లానిఱ్ఱ, సంసారమాకిఱపాలైనిల త్తిలుళ్ళార్ శబ్దాదివిషయజ్ఞలిలేప్రవణరా యివర్గశ్రీనుడై యలాభాలాభజ్ఞళేవేఱుమ్మివుమాయ్ భగవద్విముఖరాయ్ క్లేశప్ప డుకిఱపడియైయనుసన్నిత్తు, “అవర్కళై త్తిరుత్తువోమ్” ఎన్దుపార్త్తు, “సర్వేశ్వరనుళనాయరుక్కు, నామిరున్దు క్లేశప్పడవేఱుమో?” ఎన్దు, “దేవరుళ్ళీరాయరుక్కు, ఇన్దై యిప్పడినోవుపడవిట్టిరుక్కైపోగుమో? ఇవర్కళై యుమ్ తిరు త్తినల్వళ్ళిపోక్కవేఱుమ్” ఎన్దుఅనన్దిరువడికళిలేవిళి, “నన్దుతైయల్ల కాణుమ్, ఇన్దై యచిత్తాయ్నామ్ నిన్దై త్త పడికారియన్దోభుకిఱోమల్లోమే, చేతనరానపిన్దు ఇవర్కళోపక్కలిలేయుమ్ రుచియున్దాక వేఱున్దాణు మపునరా వృత్తిలక్షణమోక్ష త్తైప్పేఱుమ్మోతు; నాముముమ్మోపాతి, ఆవ తెల్లామ్బార్త్తుముడియామైక్కణ్ణినీరోడేకాణుమ్ కై వాఙ్గిల్లు” ఎన్న, “ఇవర్కళోభుక్కురుచియిన్దై యానా లుమ్, పేర్గ్దుక్కువేఱువతు ఇచ్చామాత్రమాయ్ద్రాన

జీ-అ.—ఒస్తు నేవుమ్ ప్రవేశే, అత్వార్థ నిర్వాహోపజీవనేనవృత్తానువాదమ్ (ఒరునిల త్తిలేయిత్యాది). ఉత్తరసజ్జత్కర్థముమ్, అత్వార్థుడైయపరమదయాభుత్వవైభవప్రకటనార్థముమ్ - వృత్తానువాదమెఱుకొన్నోళ్ళు. ఒరుకూఱు - ఒరుభాగమ్. ఉవర్న్దు - ఉపర మాయ్. గోబలీనర్దన్యాయత్తాలే (నిత్యవిభూతియుమెన్దు) ముక్తర్కళైలక్షిక్కిఱు. యాత్రైయాయ్ - జీవనమాయ్. పాలైనిలమ్ - మరు భూమి. ఇవర్గశ్రీనుడైయ - శబ్దాదికళుడైయ (ఇవర్కళైయుమ్) ఎన్నైప్పోలేయివర్కళైయుమెన్దుపడి. రుచియున్దాక వేఱుమెన్దువిడ త్తిలే- రుచిమున్నాకపోకామైయారేయితేవైదికపుత్రర్కళో మిన్దైతెన్దుకొన్నోళ్ళు. అపునరావృత్తిత్యాదివాక్యమ్ - పూర్వవాక్యత్తుక్కుశేషమ్. అవతేల్లామ్ - కైయిలేయవతేల్లామ్. ముడియామై - కిచ్చిత్తుమ్ కార్యకరమాకామైయారేయెన్దుపడి. రుచియుమ్, ఇచ్చైయుమ్ - పర్యా

ఈ.—శేముక్కుక్కురాచ్చిల్లిరివాళుణ్డో? ఎన్ఱు, కణ్ణవిడమెక్కుముక్కుత్తలై శాయ్త్తు త్తడుమాటిత్తిరియా నిన్ఱు; ఎమ్మెరుమానార్ దర్శనస్థరి త్తనై యేనుమ్ కల్వయిల్లాత స్త్రీప్రాయరుమ్ దేవతాన్తరజ్జళై యడుప్పిడుక ల్లోపాతియాకనినై త్తిరుక్కిఱు * ఇన్వొన్ఱున్దేవు మిప్పత్త త్తిలేయుణ్డాకై యితే ” ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్వర్; ౧. “తృణీ కృతవిరిణ్డాది.” “కార్తవీర్యార్జున” ఎన్నానొరువ్వాతా రాజ్యమృణ్ణుకీఱకాలత్తిల్ ఆరేను మొరువర్ పాప చిన్ఱైపణ్ణినారుణ్డాకిలవర్ కళో మున్నేకై యుమ్ విల్లుమాయ్ నిన్ఱు అవన్ఱై త్తవిర్ త్తుప్పోన్దా” ఎన్ఱల్ “ఇతుకూడుమ్” ఎన్ఱరుప్పర్ కళో; ఒరుక్షుద్రమనుష్యనుక్కు “ఇతుకూడుమ్” ఎన్ఱరుక్కిఱవర్ కళో, “సర్వశక్తియాయ్ పన్నమ్” ఎన్ఱరుప్పర్ కళో; ఒరుక్షుద్రమనుష్యనుక్కు “ఇతుకూడుమ్” ఎన్ఱల్, చేతనర్ “ఇతనుపపన్నమ్” ఎన్ఱరుప్పర్ కళో. “జాతి, వ్యక్తితోఱుమ్ పరిసమాప్యవర్తిక్కుమ్” ఎన్ఱల్, అచిత్వదార్థత్తుక్కు “ఇతుకూడుమ్” ఎన్ఱరుప్పర్ కళో; “పరమచేతననాయరుప్పానొరువ్వా పరిసమాప్యవర్తిక్కుమ్” ఎన్ఱల్, “ఇతుకూడుమ్” ఎన్ఱుసంశయియానిన్ఱుర్ కళో.

ముతల్ శ్రీరువాయ్ మొళియిలే - స్వాసుభవత్తుక్కుఱుప్పాక, అవన్ కట్టిక్కుడు త్త పరత్వత్తైయనుసన్ధి త్తు, అతుతనై ౨ “ఉళళ శుడర్ మికు శురుతయిల్” ఎన్ఱు-శ్రుతిచ్చాయైయాలేయపపాదిత్తార్, “స్వాసుభవన్దా

జీ-అ.-యుమ్కలన్ఱకట్టియాక ప్రతిపాదిక్కైయాలమ్, అవన్ బుక్కుపదేశశుద్ధియిల్ల మైయాలమ్ అవన్ దొల్ పరత్వవివేకమపణ్ణిప్పోకామై యాలేయనై సంసారిక శుక్కు కార్యకరమాయ్ ద్దై; అజ్ఞసన్ధి క్కే, తిరువాయ్ మొళి కేవలమ్ భగవత్పరమాకై యాలే, ఇతిలేయన్వయిత్తవర్ కళుక్కు కలక్కుమిన్ఱియిలే నిస్సన్దేహమాక భగవత్పరత్వనిర్ణయమపణ్ణిలామ్మడియిర్ కైయాలమ్, “సంసారిక భీష్మరసుక్కుమజ్జళాశాసనపర రాకపేణుమ్” ఎన్ఱుమ్ ప్రతిపత్తియోదేయపదేశక్కిఱ ఉపదేశశుద్ధియాలమివరుపదేశమ్ కార్యకరమాయ్ ద్దై పడి. అటుతియిడమాట్టా తే యెన్ఱు - 3 “అనన్తపారంబహువేదితవ్యమ్” ౪ “శాస్త్రజ్ఞానంబహుక్లేశమ్” ఇత్యాదియొక్కటాక్షిత్తు. కూరా-తైత్త్యైమ్ పోరాత. కల్వి-తెలివు. స్త్రీప్రాయరుమ్ త్త - అకళజ్జనాట్టాట్టో భారైయనత్రిపురాదేవియార్ వృత్తాన్తనై నైత్తు. అడుప్పిడు - అడుప్పక్కిట్ట. “అడుప్పిడుకల్లోపాతియాకనినై త్తిరుప్పర్ కళో” ఎన్ఱు తుక్కుప్రమాణమ్ (తృణీకృతేత్యాది). “తృణీకృతవిరిణ్డాదినిరజుళవిభూతయః । రామానుజపదామ్భాజసమాశ్రయణశాలినః” ఇతిగోవిందమునినోక్తమ్. కీర్తీ - సకలశాస్త్రజ్ఞుమహాశముమ్ పలాప్పిశనుమ్మాలే దేవతాన్తరజ్జళై యుమ్కలన్ఱకట్టియాక ప్రతిపాదిక్కైయాలే పరత్వవివేకమృణ్ణిప్పోకాతెన్ఱరుళిచ్చెయ్వు; వేదశాస్త్రజ్ఞో యథావాక ప్రతిపాదిత్తాలుమ్, పాపప్రాచుర్యత్తాలుమ్ చేతనర్ క్కు విశ్వాసముదియా తెన్ఱిత్తార్ (కార్తవీర్యార్జుననిత్యాది). ఇత్తల్ - అఖిలపాపక్షపణ్ణిమమాన వివరుడై యకటాక్షవిశేషత్తాలే, సంశయపేతువాన వివర్ కళో పాపజ్ఞుమ్మెయ్ ఇవరుడైయవుపదేశముమ్ కార్యకరమాయ్ ద్దై న్ఱుకరుత్తు. ౫ “అకార్యచిన్తాసమకాలమేవప్రాదుర్భవంశ్చాపధరః పురస్తాత్” ఇత్యాదియొక్కటాక్షిత్తు (ఆరేసుమిత్యాది). చేతనరన్ఱు - సాభిప్రాయమవ్యజ్ఞమ్. (జాతివ్యక్తితోఱుమిత్యాది). నైయాయకమతమ్. (పరమచేతననాయిత్యాది). వేదాన్దిమతమ్.

ముతల్ శ్రీరువాయ్ మొళి తొడన్ఱి - భగవత్పరత్వత్తైయరుళిచ్చెయ్తిరుక్కు, మీశవుమరుళిచ్చెయ్తాల్ పునరుక్తమన్ఱోవెన్న; ద్వేధాప రిహరిక్కిత్తార్ (ముతల్ శ్రీరువాయ్ మొళియిలే స్వాసుభవత్తుక్కిత్యాదియాలమ్, ముతల్ శ్రీరువాయ్ మొళియిల్ పరత్వే ఇత్యాదియాలమ్). తమ్ శెల్లామైయాలే మీశవుమరుళిచ్చెయ్కితారన్ఱు - మున్దినపరిహరమ్. కీర్తీప్రద్ర సాలభ్యాశిశయముణ్డాకైయాలమ్ మీశవుమరుళిచ్చెయ్ కితారన్ఱు - ఇరన్డావళు. అతుతనై - అన్దపరత్వత్తై. శ్రుతిచ్చాయైయాలేయెన్ఱు - పరత్వేపరత్వమ్. అతావతు-పరనుడైయ స్వరూపాది ప్రతిపాదకమాకైయాలేయెన్ఱు పడి. స్వాసుభవదార్థమాక పరత్వత్తైయనుసన్ధిత్తాల్ పిఱర్ క్కు కార్యకరమామా? ఉపదేశక్కు వేదావోవెన్న

అ-అ-వి.-విచార్యచేతి-న్యాయతఃపరీక్షణముక్తమ్. సునిష్పన్నమ్-బాహ్యమదృష్ట్యవిచార్యంనిశ్చితమిత్యర్థః.—“అనన్తపారంబహువేదితవ్య మల్పశ్చకాలోబహుశ్చవిఘ్నాః । యతాన్తరభూతంతదుసానితవ్యంహంసోయథాక్షీరమివామ్ముమిశ్రమ్.” “శాస్త్రజ్ఞానంబహుక్లేశం బుద్ధేశ్చలన కారణమ్ । ఉపదేశాద్ధరింబుద్ధావిరమేత్సర్వకర్తసు” — అప్పడివేదశాస్త్రజ్ఞులిలే తత్పర్య మతియప్పోకాతే సంశయిప్పర్ కళోవెన్న.

[౧౮]

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౧౦-తి. ౧-పా-ఒప్పునేవుమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞుల్.

3౪౯

ఈ. - పిఱర్ కుఱుప్పాయిరుక్కైయా లే చేతనరాకిలివ్వళవమైయుమితే" ఎన్దుపార్తు; పిన్దు, ఇతిహాసపురా
ప్రక్రియైయా లేపరత్వత్తైయరుళిచ్చెయ్ తార్ - ౧ * తిణ్ణన్వీట్టిల్; అతిలుమవర్కల్ తరున్దామైయాల, "అవర్
కల్ తజ్జళై యేయుదేళి తేభగవత్పరత్వత్తైయుపపాదిప్పోమ్" ఎన్దుపార్తు, అతుకుఱుప్పాక, ఇతరదేవతైకల్
పక్కలుణ్ణాన పరత్వజ్జైయైయఱుత్తుక్కొణ్ణు భగవత్పరత్వత్తైయుపపాదిక్కితార్ - ఇతిల్. ముతన్ద్రువాయ్
మొట్టియిల్ - పరత్వేపరత్వత్తైయరుళిచ్చెయ్ తార్; అతుసంసారికళుక్కెట్టానిలమాయుగున్దతు, అతుక్కాక అవ
తారత్తిలే పరత్వత్తై యరుళిచ్చెయ్ తార్ - * తిణ్ణన్వీట్టిల్; అతుపుమ్తత్ప్పాయమామ్ ప్పిత్వాడ
ర్కెట్టిన్ద్రుల్లై; ఇరణ్ణుమ్ దేశకాలవిప్రకల్పమాయుగున్దతు; అకుఱైకళొన్దుమిన్దిక్కే, ౨ "పిన్నానార్ వణ్ణుమ్
శోతి" ఎన్దిఱపడియే - పిత్వాడర్కు మిన్దుక్కే వేణ్ణాతలగ్గావతారత్తిలేపరత్వత్తై యరుళిచ్చెయ్ కితార్ - ఇతిల్.

ఇనియివర్ తామితిరు త్తప్పార్ త్తవళియే తెన్నిల్; ఎల్లార్కు మొక్కసుఖజ్జభుణ్ణాకవుమ్, దుఃఖజ్జలిన్ది
క్కేయ్యైయవుమ పేక్షితమాయరుక్కచ్చెయ్ తే, అపేక్షితమయత్తిలభిమతమానసుఖమ్ పరక్కాణామైయాల
లుమ్, అనభిమతమానదుఃఖమ్ పరక్కాణ్ణైయాలమ్, "ఇవన్ద్రుక్కునిమామకనాయ్ నిన్దు ఇభవిప్పిక్కితానాగు
వనుళై" ఎన్దుకోళ్ళ వేణ్ణియరున్దతు. అతువే? సుఖదుఃఖజ్జభుక్కు హేతువాసపుణ్యపాపజ్జళను భవిప్పిక్కిఱనవా
నాలోవెన్నిల్; అవన్ద్రున్దుడైయ స్యరూపత్తైయారాయ్న్దవాతే, అవై - అచేతనమాయరుప్పనశిల క్రియావిశే
షజ్జళాకైయా లేఅప్పోతేనశిక్కుమ్; ఇని, చారునిర్తాత్తిల్ వన్దాల్కర్తావైయ్యైయ వాశ్యావికళుక్కొరు
వ్యాపారమ్కూడాతాప్పోలే, అన్దక్రియైకళుక్కు మొరుచేతననై యొట్టియ ఫలప్రదానశక్తికూడామైయా లేయొరు

జీ-ఆ. - (స్వానుభవద్వానిత్యాది). ఇతిహాసపురాణప్రక్రియైయా లేయెన్దుతు-అవతారేపరత్వమ్, ఇతిహాసపురాణజ్ఞుల్-అవతారపరత్వల్. (పరత్వజ
జ్జైయైయఱుత్తుక్కొణ్ణు) ౩ "నాయకనవనే" ఎన్దు - శ్రుతిచ్చాయైయాలమ్, "కపాలనన్దొక్కమ్" ఎన్దు - ఇతిహాసపురాణప్రక్రియై
యాలమ్ పరత్వత్తైయుపపాదిక్కితారితిన్ద్రుపడి. ఎట్టానిలమ్ - దుప్పిపథలమ్. తత్ప్పాయమామ్ - ఎట్టానిలత్తుక్కుసమమాయ్. (పిన్నా
నార్ వణ్ణుమ్ శోతి) పిఱుట్టారాశ్రయిక్కుమ్మడియాక వడివైయ్యుడైయనాయ్కొణ్ణు తిరుమాళ్ళిక్కళై త్తిలే యరుక్కుమవనేయిత్తర్థు.
తిరునెన్దున్దాకమ్ పత్తామ్మట్టు. "పిన్నానాయ్" ఇత్యాది.

"సర్వేశ్వరై కైటటసంసారత్తైయమ్ తిరు త్తప్పార్ క్కితార్" ఎన్దిఱపరమప్రకృతోపజీవనేనశజ్జిక్కితార్ (ఇనియివర్ తామి
త్యాది). ఇని - ప్రసక్తాశజ్జైనివృత్తైయానపిన్దు. (ఇనియివర్ తామితి) శజ్జితురయమభిప్రాయః - "ఈశ్వరో నామకళిన్నాన్ది" ఇతికే
చిత్; అస్తువాకళిత్, తత్స్వరూపస్వభావాదౌబహుధావిప్రతిపద్యనే; కిమత్రనిర్ణాయకమ్, నిర్ణాయకేచనిర్ణయఃకథంజాయతే, కథంవాయ
ముపదిశతీతి. క్రమేణోత్తరమాహ (ఎల్లార్కుమిత్యాది). ౪ "సర్వేషాంపురుషాణాంప్రమాణాధీనప్రమేయనిశ్చయానాముపాదిన్ద్రుతజహసితే
హ్లానిష్ఠతత్సాధనానామ్" ఎన్దాప్పోలేయరుళిచ్చెయ్ కితార్ (ఎల్లార్కుమిత్యాది). తటస్థజ్జైయైయమవదిత్తుపరిహరిక్కితార్ (అతువెన్ని
త్యాది). (అచేతనమాయరుప్పనశిలక్రియావిశేషజ్జళాకైయా లేయితి) ఆత్ర - హేతుద్వయమేవవక్షిత్వమ్; క్రియాత్వం, తదానీమేవవినాశ
హేతుః; అచేతనత్వమ్, ప్రతినియతదేశకాలవిశేషవిశిష్టఫలజననాసామర్థ్యహేతుః. అప్పోలేనశిక్కుమెన్దుతు - శబ్దబుద్ధికర్తాంత్రక్షణావస్థా
యిత్వత్తైప్పద్ర. క్రియావిశేషజ్జల్ స్థిరజ్జళానాలుమ్, అచేతనజ్జళాకైయా లే యివన్ద్రుక్కు ఫలప్రదత్వమ్కూడాతెన్నుమత్తై సదృష్టాన్తమాక
క్కాట్టుకితార్ (ఇనిదారునిత్యాది). ఇని - అప్పోలేనశిక్కుతానపిన్దు. వాన్దై - వాయ్చి. చేతననైక్కొన్దుకిఱతే? "ధర్మకల్పనా
తోవరంధర్మకల్పనా" ఎన్దిఱన్దాయత్తాలే ధర్మయానచేతననై కల్పిక్కుమతిలుమ్ కర్తృబన్యాపూర్వరూపధర్మత్తైక్కల్పిత్తు, "అతువేఫల

ఆ-ఆ-వి - 'కార్తవీర్యత్యాది'. - కీర్తీన్ద్రువాయ్ మొట్టికళిత్తాట్టిలుమిత్తుక్కున్నముమ్ సౌలభ్యత్తినాలే ఆశయముజ్జైన్దరుళిచ్చెయ్ కి
తార్ (ముతన్ద్రువాయ్ మొట్టియి లెన్దుతోడిజ్జి)

౧॥ ౧౨.

౨॥ తి-నె-౧౦.

౩॥ ౪౦-౪.

౪॥ శ్రు-ప్ర-అవతరణే.

ఈ. — చేతననై కొళ్ళ వేణ్ణివరుమ్; ఇని, “అపూర్వమ్” ఎన్ఱొన్ఱైక్కల్పిత్తు “అతుప్రమాణమాకమాట్టాతు” అనుమతిత్కాట్టిల్, “ఒరుపరమచేతనన్ నెళ్ళిలేపట్టు అవనుడైయ నిగ్రహరూపత్తాలు మనుగ్రహరూపత్తాలు మివై ఫలిక్కిటతు” ఎన్ఱేనన్ఱితే.

ఇని; అన్దపరమచేతనన్ఱా నాకితానార్? అవన్ స్వరూపస్వభావజ్ఞులిరుక్కుమ్బడియెజ్జనే, అవన్ చేప్పితజ్ఞులిరుక్కుమ్బడి యెజ్జనేయెన్నిల్; అత్తప్రమాణన్ఱొణ్ణియేవేణుమ్. అతిల్, ప్రత్యక్షాది ప్రమాణజ్ఞతీన్ఱియార్థత్తిల్ గోచరియామైయా లేయవై ప్రమాణమాకమాట్టాతు; ఇని, ఆగమాదికల్ ప్రమాణమానాలోవెన్నిల్; అవన్ఱుక్కు పురుషబుద్ధిప్రభవమాని విప్రలమ్బాదిదోషమున్ఱాకై యాలే యవై యుమ్ ప్రమాణమాకమాట్టాతు; ఇని, చతుర్దశవిద్యాస్థానప్రధానమాయ్ నిత్యమాయ్ అపౌరుషేయమాకై యాలే విప్రలమ్బాదిదోషసంభావనారహి

జీ-ఆ. — ప్రదమాకిటతు” ఎన్ఱాలావెన్న (ఇనిఅపూర్వమిత్యాది). ధర్మియాసవీశ్వరన్ శ్రుతిసిద్ధనాకై యాలే కల్పన్యన్ఱి; అకై యాలే “ధర్మి కల్పనా తోవంధర్మ కల్పనా” ఎన్ఱిటన్యాయమిజ్జప్రసజ్గియాలెన్ఱుకరుత్తు. నన్ఱి టేయెన్ఱుత్తు - అపూర్వత్తైక్కల్పితాలుమ్, అతువుమచేతనత్వాత్ ఫలప్రదమాకామైయాలే తదర్థమాక చేతననైక్కల్పిక్కుమ్మళిలనక్కుమ్మకవుమ్ కల్పనాగారవమ్మప్రసజ్గిక్కై యాలే, ముతలిలే చేతననైక్కల్పిక్కై లాఘవమాకై యాలే నన్ఱెన్ఱపడి. ౧ “కల్పనాగారవంయత్రతం పక్షంనసహమహే । కల్పనాలాఘవంయత్రతంపక్షంఠోచయామహే” ఎన్ఱుక్కుడవతిత్తే. అపూర్వమావతు - కర్తజన్యమానవౌదంసాగ్రవిశేషమ్. అదృష్టమావతు - కర్తజన్యమానశక్తివిశేషమ్. ఇదమత్రాకూతమ్-అపూర్వస్వాప్యచేతనత్వేనప్రతినియతదేశకాలవిశేషవిశిష్టఫలజనకత్వాయోగాత్, ప్రతిపురుషంప్రతిక్షణభావిసుఖదుఃఖాపేక్షయా అనన్తాదృష్టకల్పనాప్రసక్తాత్, లిజః ప్రయోజ్యవ్యాపారమాత్రగోచరత్వాత్, ౨ “వాయవ్యంశ్వేతమాలభేత” ఇత్యాది, ౩ “సవై నంభూతింగమయతి” ఇతి - దేవతానుగ్రహదేవఫలశ్రవణాదన్యధానుపపత్త్యభావేనాదృష్టకల్పనాయా అప్రామాణికత్వాత్, వాయావీదీనాఞ్చ, ౩ “తదేవాగ్నిస్తద్వాయుస్తతూన్యస్తదుచన్ద్రీమాః,” ౪ “యాయోయాయాం తనుంభక్తశ్చిద్ధయాన్మితుమిచ్ఛతి” ఇత్యాదినాభగవదాత్మకత్వాచ్చాపూర్వపక్షోనసమీచీనఇతి.

“సుఖదుఃఖజ్ఞో నిన్ఱైత్తపడి వారామైయాలే యెరుచేతనన్ఱున్ఱు” ఎన్ఱు అవన్ శైయ్యమ్బడియెయనుమానత్తాలే సాధితార్ - కీర్తి; అవనుడైయ స్వరూపస్వభావాదికలిరుక్కుమ్బడి యెజ్జనేయెన్ఱు, “ప్రమాణన్ఱొణ్ణియేవేణుమ్” ఎన్ఱుప్రమాణత్తై నిష్కర్షిక్కితార్ (అతుప్రమాణన్ఱొణ్ణిత్యాది). ౫ “మానాధీనామేయసిద్ధిః” ఎన్ఱిటపడియే ప్రమాణన్ఱొణ్ణియేవేణుమెన్ఱపడి. ౬ “ప్రత్యక్షమేకంచార్వాకః కణాదనుగతౌ పునః । ఆనుమానఞ్చతచ్చాప్రసాన్ఱ్యాశ్శబ్దఞ్చతేఽపి । న్యాయైకదేశేనోపేక్షమనుమానఞ్చకేచన । ఆర్థాపత్త్యాసహేతానిచత్వార్యానావ్రభాకరః । ఆభావస్థాన్యేతానిభట్టావేదాన్ఱినస్తథా । సంభవైతిహ్యయన్తానితానిపారాణికాజగః” ఇత్యుక్తాప్తవిధప్రమాణజ్ఞలిలుమ్ వైదికసిద్ధాంతక్కు, ౭ “ప్రత్యక్షమనుమానఞ్చశాస్త్రఞ్చవివిధాగమమ్ । త్రయంసువిదితంకార్యం ధర్మసిద్ధిమభీషతా” ఎన్ఱిట, ౮ “యద్వైకిఞ్చమనురవదత్తద్భేషజమ్” ఎన్ఱు ఆస్తమనువచన సిద్ధప్రమాణత్రయమేయాయ్, ఆర్థాపత్త్యాది పఞ్చకముమ్ యథాయోగ మేతిత్త్రయాన్తరూభి తమాకై యాలే (ప్రత్యక్షాది) ఎన్ఱిటవాదికబ్దమ్ - అనుమానవాచకమ్. అనుమానముమత్యన్ఱాతీన్ఱియత్తిల్ గోచరియామైయాలే ప్రమాణమాకమాట్టాత్తెన్ఱపడి. ఆగమాదికల్ - పాశుపతపాఞ్చయోగజ్ఞల్. (విప్రలమ్బాది) ఎన్ఱిటవాదికబ్దత్తాలే - భృమప్రమాదాశక్తికలైచ్చొల్లకిటతు. ఇక్లే - ౯ “రాగద్వేషాదికాలువ్యంపురుషేషాపలభ్యతే । ఆతోఽపాప్రమాణ్యశ్చాన్ఱిపిన్ఱిక్కైప్రసజ్జతే” ఎన్ఱుతనుసన్ధేయమ్. చతుర్దశవిద్యైకశావన-౧౦ “అజ్ఞానిపేదాశ్చత్వారోమీమాంసాన్యాయవిస్తరఃపురాణంధర్మశాస్త్రఞ్చవిద్యాపేయతాశ్చతుర్దశ” ఇత్యుక్తజ్ఞల్. ఇవన్ఱేర్, అజ్ఞజ్ఞాన - ౧౧ “శిక్షాకల్పాన్యాయకరణంనిరుక్తంజ్యోతిషాంగతిః । ఛన్దోవిచ్ఛిత్తిరిత్యేతేషడజ్ఞానీతియాదవః ” ఎన్ఱుశొల్లప్పట్టవడజ్ఞజ్ఞల్, శిక్షేయావతు - పర్ణస్వరమాత్రాదినిరూపణమ్బుణ్ణమ్శాస్త్రమ్. కల్పనూత్రమావతు - వేదార్థానుష్ఠానప్రకారనిరూపణమ్ పణ్ణమ్శాస్త్రమ్. న్యాయకరణమావతు - ప్రకృతిప్రత్యయాదిమఖేనార్థాభిధాయకమానపదజ్ఞతైనిరూపిక్కుమ్శాస్త్రమ్. నిరుక్తమావతు - ఆక్షరసామ్యమాత్రత్తాలేపదజ్ఞతైనిరూపిక్కుమ్శాస్త్రమ్. జ్యోతిషమావతు - అధ్యయనానుష్ఠానాదికరుడైయ కాలనియమమ్పణ్ణమ్శాస్త్రమ్. ఛన్దో

౧॥ ౨॥ య-వే-కాం-౨ ప్ర-౧-పం-౧.

3॥ తై-ఉ-ప్ర-౨-అ-౧-పం-౨.

౪॥ భ-గీ-౭-౨౧.

౫॥ ౬॥

౭॥ మ-స్త-౧౨-౧౦గి.

౮॥ య-కాం-౨-ప్ర-౨.

౯॥ ౧౦॥ వి-పు-3-౬-౨౮.

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౧౦-తి. ౧-పా-బస్తుదేవుమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

34౧

ఈ.-తమాయ్ సాత్త్వికపురాణజ్ఞళా లే యుపబృంహితమానవేదమ్ ప్రమాణమాక వేణుమ్. “సాత్త్వికపురాణజ్ఞళో” ఎన్ఱువి శేషిత్తఱు క్కుక్కరుత్తెన్ఱిన్ఱిల్; పురాణకర్తాకర్తల్లారుమ్ బ్రహ్మవిష్ణుకలిలేశెన్ఱు ఇన్ఱిరణ్ణుగాడై కలై యుమ్ కేట్టుప్పొన్ఱు తాన్దామ్ పురాణజ్ఞళో పణ్ణినార్ కళో; అన్ఱబ్రహ్మతానుమ్ ౧ “యోబ్రహ్మణంవిదధాతి పూర్వం యోవై వేదాం శ్చిప్రహీణోతి తస్మై” ఎన్ఱిఱపడియే-సర్వేశ్వరనా లే సృష్టనాయ్ అవస-లేలబ్ధజ్ఞాననుమాయరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్, ౨ “పుష్టః ప్రోవాచ భగవా నబ్జయోనిః పితామహః” ఎన్ఱుకొణ్ణు-ముషికళై క్కుటిత్తుపదేశిక్కిట విడ త్తలే, “నా గుణ త్రయవశ్యనాయరుప్ప, తమోగుణముద్రి క్తమానపోతుమ్ రజోగుణముద్రి క్తమానపోతుమ్ శొన్న వల్లై ప్పొకట్టు, సత్త్వగుణముద్రి క్తమాన సమయత్తిలే శొన్న వల్లై స్వీకరియుజ్జోళో” ఎన్ఱానితే; ఇని, ౩ “అగ్నే శ్చివస్యమాహత్యం తామసేషుప్రకీర్త్యతే రాజసేషు చమాహత్యమధికం బ్రహ్మణోవిదుః | సాత్త్వికేష్వధకల్పేషుమాహత్యమధికం హరేః” ఎన్నాన్ఱిత్తితే; ఆకైయా లేగుణభేదజ్ఞళా లే పురుషభేదజ్ఞళై కొ.ణ్ణులవ్వబ్బియా లే పురాణభేదజ్ఞోళళలా యిరున్ఱతు, ఆకైయా లే సాత్త్వికపురాణజ్ఞళా లే యుపబృంహితమాన వేదమ్ ప్రమాణమాక వేణ్ణియిరున్ఱతు.

జీ-ఆ.-విచ్చత్తియావతు-గాయత్ర్యాశ్చిచ్ఛస్సుక్కుతైనిరూపిక్కుమ్ శాస్త్రమ్. ఇప్పడిసాదమనవేదజ్ఞళుడైయవర్థాచిత్వతై, ప్రమాణాదినిరూపణజ్ఞళాలుమ్ తర్కమర్యాదైయాలుమ్ నిరూపిక్కుక్కడవతాయరుక్కుమ్-న్యాయశాస్త్రమ్. మిహం సైయావతు-వేదపదజ్ఞళిసాడైయవర్థగమకత్వత్తుక్కు-పయు క్తమాక పూర్వపక్ష సిద్ధాన్తరూపేణ ఉన్ఱానవిచారమ్. ౪ “వాచావిరూపనిత్యయా” ఎన్ఱైప్పల్ ౧ (నిత్యమాయపారుషేయమెన్ఱతు) “సాత్త్వికపురాణజ్ఞళా లే యుపబృంహితమ్” ఎన్ఱైక్కు, ముతలిలే వేదత్తుక్కు-పబృంహణన్దా వేణ్ణిక్కిట తెన్ఱిన్ఱిల్; వేదార్థనిర్ణయత్తుక్కు-సర్వ శాఖాప్రత్యయన్యాయాదిసర్వార్థమపేక్షితమాయ్, ఇతుతా తేళియక్కుణ్ణుముషిక్కుట్టియమన్దమతిశుక్కుశక్యమాకైయా లే, ౫ “ఇతిహాసపురాణాభ్యాం వేదంసముపబృంహయేత్ | విభేత్యున్ఱతాద్వేదోమామయం ప్రతరివ్యతి” ఎన్ఱిఱపడియేముషికళో వచనజ్ఞళై కొ.ణ్ణే యుపబృంహిక్కు వేణుమి-తే. (సాత్త్వికపురాణజ్ఞళైష్టవిశేషి త్తతుక్కుక్కరుత్తెన్ఱిన్ఱిల్) ఎన్ఱతుక్కు-భావమ్-పురాణజ్ఞళుక్కు సాత్త్వికత్వాది భేదమ్ సత్త్వాది గుణయు క్తవక్తృభేద నిబన్ధనమన్ఱో? కృత్సన్నపురాణత్తుక్కుమ్ వక్తాబ్రహ్మవారువనుమేయాయరుక్క, ఇజ్జక విశేషిక్కు వేణుమోవెన్ఱు. “కృత్సన్నపురాణవక్తాబ్రహ్మ” ఎన్ఱు మతుక్కు నియామకమ్ - ౬ “యస్మిన్ కల్పేతుయతోక్తం పురాణం బ్రహ్మణా పురా” ఎన్ఱిఱవచనమ్. పురాణమెల్లామ్ బ్రహ్మవారేణోల్లప్పట్టతాకిల్, శ్రీవిష్ణుపురాణన్దొడక్క మానపురాణజ్ఞళుక్కు పరాశరర్ తొడక్కమా నమహర్నికలైవక్తాక్కుళాక చొల్లక్కుడాతీ! ఎన్ఱిఱశక్తైయిలేయళిచ్చెయ్ కితార్ (పురాణకర్తాకర్త్యాది). ఇన్ఱిరణ్ణుగాడై కలైయమ్ - ఇరణ్ణుమాన్ఱు వాడై కలైయమ్. చశబ్దత్తుక్కు - అర్థమిల్లై, గాడై కలైయన్ఱ పడి. (తాన్దామ్ పురాణజ్ఞళో పణ్ణినార్ కళో) తత్తద్గుణో దేకసమయ త్రిలవక్ శొన్నతుక్కుడాక త్తాన్దామ్ పురాణజ్ఞళైష్టపణ్ణినార్ కలైవ పడి. భగవత్సృష్టనాయ్ తల్లబ్ధజ్ఞాననాయరుక్కిట బ్రహ్మపుక్కుమ్ గుణత్రయవశ్యతైగుణోవెన్ఱు (అన్ఱబ్రహ్మతానుమిత్యాది). సత్త్వగుణముద్రి క్తమాన సమయ త్రిలే శొన్న వల్లై యెన్ఱతు - “సాత్త్వికేష్వధకల్పేషుమాహత్యమధికం హరేః | తేష్వేవయోగసంసిద్ధాః గమివ్యన్తి పరాంగతిమ్” ఎన్ఱైప్పల్ ౧. సత్త్వగుణ ముద్రి క్తమానపోతు శొన్నవైయేతెన్ఱు (అగ్నే శ్చివస్యేత్యాది). తామసేషు - తామసకల్పేషు. కల్పమెన్ఱు - దివసత్తుక్కు-ప్పేర్. “యోబ్రహ్మణంవిదధాతి పూర్వం యోవై వేదాం శ్చిప్రహీణోతి తస్మై” ఇత్యాది శ్వేతాశ్వతరే. “కథయామి యథా పూర్వం దక్షాదై వ్యునిసత్తమైః | పుష్టః ప్రోవాచ భగవా నబ్జయోనిః పితామహః” ఇతి ప్రథమే ౨ శే. (అగ్నే శ్చివస్యేత్యాది) మాత్యే. (గుణభేదజ్ఞళా లే పురుషభేదజ్ఞళై కొ.ణ్ణైవత్తు) ఓరువన్ఱనక్కే యవ్యోగుణవిశిష్టకాలభేదేన భేదజ్ఞోజ్ఞైవ పడి. ౩ “సన్న్గీర్ణా సాత్త్వికాన్ఱై పరాజసాన్ఱామసాన్ఱథా కల్పాచ్ఛతుర్విధాజ్ఞేయా బ్రహ్మణోదినసాశ్చితే” ఎన్ఱుక్కుడవతి-తే. బ్రహ్మణో గుణత్రయవశ్యతైవిడత్తుక్కు - ౪ “సతదస్తి పృథివ్యాం వాదివిదేవేషువాపునః | సత్త్వం ప్రకృతిశ్చైర్న క్తం యదేభిసాన్ఱిత్తి భిర్నైః” ఎన్ఱిఱశ్లోకమ్ వివక్షితమ్. పృథ్వి త్తైనిగమిక్కితార్ (ఆకైయా లేయత్యాది).

౧॥ శ్వే-ఉ-౬.

౨॥ వి-పు-౧-౧-౨-౧౦.

౩॥ మా-పు.

౪॥ య-వె-కా-౨-ప్ర-౬-పం-౬౨.

౫॥ భార-ఆది-౧-౨౩౩. ౬॥ మా-పు.

౭॥ భ-గీ-౧౮.

ఈ.-అన్తవేదత్తుక్కుగుణత్రయజ్ఞభూతవరుమ్ దోషమిల్లై యేయాకిలుమ్, సవిభూతకనానసర్వేశ్వరనై యుప పాదిక్కిప్పొన్దతాకై యాలే, ౧[త్రై]గుణ్యవిషయావేదాః] ఎన్దిటపడియే-గుణత్రయజ్ఞభుక్కుమూ శ్రయభూత రాన చేతనరై విషయమాకవుడైతాయ్ అవర్కభుక్కుహితమ్ శొల్లప్పొన్దతాకై యాలే, అవర్కభుడై య గుణాను గుణమాకహితమ్ శొల్లుమతుణ్డాయరుక్కు మతుక్కుమ్. అతజ్జశొల్లిల్ శ్రేయాకిలుమ్, ౨[యావానర్థఉదపానే సర్వతస్సంప్లుతోదకే | తావాన్సర్వేషువేదేషుబ్రాహ్మణస్యవిజానతః] ఎన్దిటపడియే - ఆటు పెరుకియోడానిన్దాల్ తాపార్తనానవత్ విడాయ్తీరుకైక్కు వేణ్డవ తుపజీవిక్కుమ త్తనైయల్లతు, 'అత్తునీరై యడజవత్తువిక్కు వేణుమెన్నుమ్ నిర్బన్ధమిల్లై యితే; అప్పడియేముముత్తువానవనినన్ద్రీల్ తనక్కుపాదేయమాన వంశ త్తైయిత్రైగ హిప్పతు. ఇని, ఇన్దవేదన్దా - "పూర్వభాగమ్" ఎన్దుమ్ "ఉత్తరభాగమ్" ఎన్దుమిరణ్డవత్తియాలే పిరివుణ్డక్కు డవతాయ్, అతిల్ పూర్వభాగమానతు - ఆరాధనవేష త్తైచ్చొల్లియుమ్, స్వర్గాదిపురుషార్థజ్ఞైయుమ్ తత్సాధ నాదికళైయుమ్ శొల్లియుమ్ అవన్ద్రీలేనిన్దు పరక్కుమతాయరుక్కుమ్; ఇని, ఉత్తరభాగమానతు - సర్వేశ్వ రనుడై యస్వరూపరూపగుణజ్ఞై పురక్కనిన్దుపపాదిక్కుమ్.

ఇని, ఉపాస్యవస్తువేత్తెన్దాల్; జగజ్జన్మాదికారణమెన్దు - కారణవాక్యజ్ఞభౌరుజ్జవిట్టువై త్తన. ఎజ్జనేయెన్నిల్; ౩, "యతోవాఙ్మమానిభూతానిజాయంతే | యేనజాతానిజీవంతి | యత్ప్రియత్యభిసంవిశంతి | తద్విజ్ఞానస్య | తద్బ్రహ్మ" ఎన్దుకొణ్డ - అల్లాతతత్త్వజ్ఞభుక్కుధ్యేయతైమున్నాక జగత్కారణవస్తువుక్కు ధ్యేయతైయైవిధిత్తు కొణ్డనిన్దు; ౪, "కారణంతుధ్యేయః" ఎన్న్కడవతితే, అన్దధ్యేయవస్తువనై, ౫, "సదేవసోమ్యేదమగ్రతీత" ఎన్దు - సచ్చిబ్దతాతేశొల్లి, కాఖాన్దరత్తిలేనిన్దు, ౬, "అత్తావాఙ్మమేకవవాగ్రతీత" ఎన్దు-అత్తశబ్దతాతే శొల్లి

జీ-ఆ.-సాత్త్వికపురాణోపబృంహితమానతువే" ఎన్బానె? అపారుషేయమాకైయలేగుణకృతదోషమిల్లైయేయెన్న (అన్దవేదత్తుక్కు త్యాది). తత్త్వజ్ఞానుగుణమాక హితశ్శొల్లప్పొన్దతాకిల్, ప్రితిబుద్ధనుక్కుపాదేయమేతెన్న (అతజ్జనిత్యాది). "త్రైగుణ్యవిషయావేదానిన్దై" గుణ్యోభవాద్భుననిర్దన్దోన్దోన్దత్త్వసత్త్వస్థానిర్యోగక్షేమఅత్తవాన్|యావానర్థఉదపానేసర్వతస్సంప్లుతోదకే|తావాన్సర్వేషువేదేషుబ్రాహ్మణ స్యవిజానతః" ఇతిగీతాయాన్దితీయే. శ్లోకతాత్పర్యమ్ (అతిత్యాది). ఇని, ఉపాదేయనుపాదేయాంశమటుతియిడుమ్బడియేతెన్న, అవన్ద్రీ పిరిక్కుకాట్టుకితార్ (ఇనియిన్దవిత్యాది). తత్సాధనాదికల్ - జ్యోతిష్టమాదికశెన్దు పడి.

"అక్షణప్రమాణాభ్యాంహివస్తుసిద్ధిః" ఎన్దిటన్యాయత్తారే, కీర్త్ - ప్రమాణతైనిన్దుర్నిత్తు, ఇనిమేల్ - అన్దపరమచేతనమడైయ అక్షణవిషయ ప్రశ్నతైయనుపదిత్తుపరిహరిక్కితార్ (ఇనిఉపాస్యవస్తువిత్యాది). "అబ్బత్తు, వాయుభత్తు" ఇతివత్ "సర్వంవాక్యంసాన ధారణమ్" ఎన్దిటన్యాయత్తారే, తదేవవిజ్ఞానస్యఎన్దు అవధారణగర్భమాకవివక్షిత్తు (అల్లాతతత్త్వజ్ఞభుక్కుధ్యేయతైమున్నాక వేన్దుతు). య ద్వా, అల్లాతతత్త్వజ్ఞభుక్కుధ్యేయతైమున్నాక, జగత్కారణవస్తువుక్కుధ్యేయతైయైవిధిత్తవాక్యమేతెన్న (కారణస్తధ్యేయ ఇత్యాది) ఎన్ను తల్. ౪, "బ్రహ్మవిష్ణురుద్రాస్త్రైసర్వేషం ప్రసూయన్తేసర్వాణిచ్ఛేద్రియాణిసహభూతైర్న కారణం కారణానాం ధాతాధ్యాతాకారణస్తధ్యేయః సర్వైశ్వర్యసమ్పన్న సర్వేశ్వరశ్శమ్భురాకాశ మధ్యేధ్యేయః" ఇత్యధర్వ శిఖాయామ్. ౫, "స్మరేపతువునరైచేత్య వధారణవాచకాః" ఎన్దైయాలే, తుశబ్దమ్ - అవధారణవాచకమ్. సర్వకాఖాన్ద్రత్యయన్యాయేనసామాన్యవిశేషన్యాయేనగతిసామాన్యన్యాయేనచసర్వేషాం వేదాన్తవాక్యేనాం నారాయణేపర్యవసానమాహ (అన్దధ్యేయవస్తువనైయిత్యాది). (సదేవ) ఎన్దుతోడజ్జి (నారాయణతీత) ఎన్నుమశ వుమ్, పూర్వపూర్వమ్-సామాన్యశబ్దమాయ్, ఉత్తరోత్తరమ్-విశేషశబ్దమాకైయాలే, ౬, "సద్బ్రహ్మతత్త్వపదైస్త్రయాశిరసియో నాగాయణోక్త్యా

ఆ-ఆ-వి.-సాత్త్వికపురాణజ్ఞభౌరేయుపబృంహితమానవేదమే ప్రమాణమెన్దుజ్జీకరితార్, అతెల్లామజ్జీకరిక్కు చ్చెన్దావోవెన్న (అన్దవేదత్తుక్కు త్యాది).—ఇతరవస్తువుక్కుధ్యేయతై-తజ్జన్యత్వాదికళారే, కారణవస్తువుక్కుధ్యేయతై-తుశబ్దతారే.

౧॥ భ-గీ-౨-౪౫.

౨॥ భ-గీ-౨-౪౬.

౩॥ తై-ఉ-భృ-౧.

౪॥ ఆ-౩.

౫॥ ఛా-ఉ-౬-౨.

౬॥ ఐ-ఉ-౧-౧.

౭॥ నా-లిం-ఆవ్య.

౮॥ సు-బా-స్త-౧౬.

[౮౯]

తరువాయ మొట్టి. — ౪-ప. ౧౦-త. ౧-పా-బ్రహ్మ స్తేవుమ్ వ్యాఖ్యానబల్.

373

ఈ. — ఆతువుమ్ పలవిదగ్గలిలే యొట్టిక్కొళ్ళలాయరుక్కయాలే, ౧ “బ్రహ్మవాఇదమ్ - ఏకమేవ-అగ్రాసీత్” ఎన్దు-బ్రహ్మశబ్దత్తాలేళ్ళొల్లి, అన్దుబ్రహ్మశబ్దాను మనేకతత్త్వజ్జలై వచిక్కుమాకైయాలే, ౨ “ఏకోహవైనానా యానాసీత్” ఎన్దు - నారాయణశబ్దవాచ్యనాకచ్చొల్లినిన్దుతు.

ఆనాల్ పిన్నై, ౩ “ననన్దు చాసచ్చివవవేవలః” ఎన్దుమ్, ౪ “శమ్భురాకాశమధ్యేధ్యయః” ఎన్దుమ్-రుద్రాదికళుక్కు-కారణత్వముమ్ ధ్యేయైయమ్ విధియానిన్దుతే; అవైశెయవలెన్నెన్నిల్ ; అవర్కతైయుద్దేశిత్తుచ్చొల్లి బ్రహ్మయాకిలుమ్, శుద్ధిగుణయోగత్తాలుమ్, సుఖప్రదత్వత్తాలుమ్, అవైయుమ్ - విశేష్యమాన నారాయణశబ్దవాచ్యనబ్బక్కలిలే శెన్దు శేరుమ్. శమ్భుశివాదిశబ్దజ్జలై నారాయణశబ్దవాచ్యనుక్కు విశేషణ మూక్కియోజిత్రవోపాతి,

జీ-అ - తథావ్యాఖ్యాతోగతి సామ్యులభవియన్యత్వబోధోజ్యలైః నిస్తుల్యాధికమద్వితీయ మమృతంతంపుణ్డరీకేక్షణంప్రారూఢశ్రియమాశ్రయే వనగిరేః కుఞ్జోదితంసున్దరమ్” ఎన్దిజపడియే, (బ్రహ్మవా) ఇత్యాదివాక్యనన్దురమ్ - (అత్తవా) ఇత్యాదివాక్యనుసంధేయమ్. సచ్చిబ్దమ్ - సత్తాయోగిసకలపదార్థవాచకతయా బృహదబృహత్సాధారణమాకైయాలే, అత్తై “బ్రహ్మవాఇదమ్” ఎన్దువిశేషిత్తు, అన్దుబ్రహ్మశబ్దముమ్ - ౧ “ద్యేబ్రహ్మణీవేదితవ్యేపరశ్చాపరశ్చ” ఎన్దుజపరవాచకమాయుమ్, ౨ “తస్మాదేతద్భిన్నానామరూపమన్మంచజాయతే” ఎన్దుమ్, ౩ “బ్రహ్మణః ప్రణవంకుర్యాత్” ఎన్దుమ్, ప్రధానవాచకమాయుమ్ వేదవాచకమాయుమిరుక్కయాలే “అత్తవాఇదమ్” ఎన్దువిశేషిత్తు, అత్త శబ్దముమ్ - ౪ “అత్తాజీవేధృతా దేహేస్వభావేపరమాత్మని | యత్నేరేగైగ్నౌమతావాతేవ్యాత్తశబ్దః ప్రకీర్తితః” ఎన్దుఅనేకపదార్థవాచకమాకైయాలే “ఏకోహవైనానారాయణాసీత్” ఎన్దువిశేషిత్తతత్త్వపడి. “సదేవ” ఇత్యాదివాక్యమ్చాన్దోగ్యే. “అత్తవా ఇదమ్” ఇత్యాదివివరణయే. “బ్రహ్మవాఇదమ్” ఇత్యాదివాజసనేయకే. “ఏకోహవైనారాయణః” ఇత్యాదిమహోసనిపది.

తటస్థశక్తై మైయునువడిక్కితార్ (ఆనాలిత్వాది). ఆనాల్ పిన్నైయెన్దుతు - నారాయణనేకారణభూతనుమ్ధ్యేయ వస్తువుమానారెన్దుపడి. “యదాతమస్తన్నదివానరాత్రిర్నసన్నచాసచ్చివవవేవలః” ఇతిశ్వేతాశ్వతరే. అస్యార్థః, యదాతమఅసీత్ - తమోవపథమాసీత్, తత్ - తదా, దివారాత్రిశ్చ, సచ్చ, అసచ్చ, కేవలం శివవసానీదితి. ఆత్ర - సదసచ్చజ్ఞా - నామరూపవిశిష్టచిదచిత్వరా. (శమ్భురాకాశమధ్యేధ్యయఇతి) అత్ర, ఆకాశశబ్దః - పరమాత్మవాచీ; తన్ద్యేదతన్తర్యామిత్వేనరుద్రోధ్యయ ఇతిపూర్వపక్షార్థః. పరిహారమ్ (అవర్కతైయిత్వాది). రాధాస్తేతు, ఆకాశః - హృదయాకాశః, తన్ద్యే, శమస్తాద్భవతీతివృత్త్యై, శమ్భుః - సుఖప్రదఃపరమాత్మాధ్యేయఇత్యర్థః. (అవర్కతైయుద్దేశిత్తుచ్చొల్లి బ్రహ్మయాకిలుమ్) ఎన్దుఅపిశబ్దత్తాలే- స్వపక్షత్తాలవర్కతైయుద్దేశిత్తుచ్చొల్లిమాత్రాతన్దై. ఎన్దునేయెన్నిల్; ౧ “నారాయణాద్భిప్రజాయతేనారాయణాదుద్రోజాయతే” ౧౦ “త్ర్యక్షశూలపాణిఃపురుషోజాయతే” ఎన్దు-సృజ్యత్వముమ్, ౨ “నబ్రహ్మనేకానః” ఎన్దు - లయముమ్కొల్లుకైయాలే, “శివఏవకేవలః” ఎన్దుకారణత్వజ్ఞాదాతు ; శతపథత్తిలేఅప్తమూర్తి బ్రాహ్మణత్తిలే, “భూతానాం పతిస్సంవత్సర ఉషసిరేతోసిద్ధిత్ సంవత్సరకుమారోజాయతసోరోదీత్రంప్రజాపతి రబ్రహ్మ కుమారకిం రోదిషియచ్చ) మాత్తసోధిజాతోసీతిసోబ్రహ్మ ఆనపహతపాప్తవా అహమనాపితనామా నామమేధేహి పాప్తనోపహత్యా ఇతితంప్రజాపతిరబ్రహ్మద్రోసి” ఇత్యాదియాలే - సంవత్సరశబ్దవాచ్యచతుర్ముఖసృష్టత్వసంపాతపాప్తత్వతద్దత్తసంజ్ఞామూర్త్యప్తకత్వ కథనత్తాలే యపాస్యత్వజ్ఞాదాతు. ఆనాల్ ౧౧ “బ్రహ్మవిష్ణురుద్రేంద్రాస్తేసర్వేసంప్రసయన్తే” ఎన్దు - విష్ణువుక్కుమ్ సృజ్యత్వాదికల్ కొల్లుకితేయెన్నిల్; అతు - అనువాదరూపమాకైయాలే, ౧౨ “అజాయమానః” ౧౩ “పితౄనత్రైవ” ఇత్యాదిప్రాపకవాక్యాయగుణమాక, ఆర్తహేతుకత్వేవుమ్, అతిత్ఫలార్థత్వేనపుమ్ విలక్షణమాన స్వేచ్ఛాకృతాజాత్సిద్ధిభవభగవదవతారపరమ్. ఇప్పడియాకిలి ౧౪ “తస్యధీరాః” ౧౫ “నావేదః” ఇత్యాదిశబ్దము. రుద్రాదికళుక్కు ఈదృశప్రాపకవాక్యబిల్లమైయాలే, జన్మమకర్మనిబద్ధనమ్. (సుఖప్రదత్వ) రూపగుణయోగ (త్తాలుమ్) ఎన్దుమాట్టువతు. (విశేష్యమాన) రుద్రప్రకారిత్వేన విశేష్యమాన. కీర్తే (కొల్లిబ్రహ్మయాకిలు మెన్దు) అన్దాయువ్యావాదమాకై

౧॥ వాజస-ఉ-౩-౪. ౨॥ మ-ఉ. ౩॥ శ్వే-ఉ-౪. ౪॥ అ-శిఖా ౫॥ ౬॥ ముం.-ఉ-౧-౧. ౭॥ మ-స్త-౨-౪౪.
౮॥ ౯॥ నా-ఉ. ౧౦ మ-ఉ-౨. ౧౧॥ అ-శిఖా ౧౨॥ త్రై-ఉ-నా. ౧౩॥ య-వే-కాశ-ప్ర-౩-అ-౯-పం-౫౫.

ఈ — ఇన్నా రాయణశబ్దజైశమ్మశివాదిశబ్దవాచ్య నానవనుక్కు విశేషణమాక్కినానా వెన్నిల్; గుణయోగత్రాలే అవదై-ఇజ్జే శేర్ క్కలామ్; ఇతు-యోగరూఢియాకై యాలే, వ్యక్త్యస్తర త్తిల శేర్ క్కలామ్, శిలర్ క్కే నామ ధేయమాయ్ వ్యవస్థితమాయురుక్కి అవదై - వేత్తే శిలర్ పక్కలిలే కొమసోమ్ చేర్ క్కుమ్బడియెజ్జనేయెన్నిల్; ఇన్ద్రప్రాణాకాశశబ్దజ్ఞానవై-అవ్వోరళవిల్ పర్యవసియాతే, సాక్షాద్వాచ్య త్తిలే శెన్దుపర్యవసియానిన్దు తియే. ఇప్పోతు. : ఇన్ద్రో ఎన్ద్రల్, ఇశ్శబ్దమ్ - ఇవ్వాక్కునాన విన్ద్రనిల్దయే, సర్వేశ్వర స్వక్కులిలే పర్యవసి క్కితాప్పోలేయుమ్, ప్రాణశబ్దమ్ - పచ్చప్పత్తి ప్రాణజ్జలిల్దయే, ప్రాణభూతనానసస్వక్కులిలే వర్తిక్కితా ప్పోలేయుమ్, ఆకాశ శబ్దమ్ - భూతాకాశమాత్ర త్తి ల్దయే, యననళవుమ్ కాట్టుకితాప్పోలవుమ్, శమ్మశి వాది శబ్దజ్ఞానమ్ సర్వేశ్వరస్వక్కులిలే పర్యవసి తల్లతిరాతు. ఇనిత్రా ప్రకారవాచి శబ్దజ్ఞాన ప్రకారిపర్యస్త స్వా ర్థాభిధానమ్బుణ్ణ క్కడవతాకై యాలుమ్, ప్రకారి యానసస్వక్కులిలే పర్యవసి త్తన్ది నిల్దాతు.

ఇని, ౧-తతోయదు త్తరతరమ్” ఎఱ్ఱుకొణ్ణుకొణ్ణుకివిడ త్తి త్తెయవతెన్దెన్నిల్; కీర్థే - సర్వేశ్వరనై

జీ-అ.-యాలే, ప్రధానమాన అవయవశక్త్యా అద్వారకభగవత్సరత్వపక్ష త్తిలేశజ్జిక్కి తార్ (శమ్మశివాదీత్యాది). (గుణయోగత్రాలేయవదై) ఇత్యాదివాక్యముక్కు తాత్పర్యమ్-శమ్మశివాదిశబ్దజ్ఞాన - ౧ “శమ్మశివస్వయముక్కుద్యుహిణః” ఎన్దుమ్, ౩ “శివంకర్తాస్తు” ౪ “శివోస్తుతేపథాః” “ఎన్దుమ్ అవ్యథాసిద్ధప్రయోగమాకైయాలే, వ్యక్త్యస్తర త్తిలే శేర్ క్కలామ్, నారాయణశబ్దమ్ - అనవ్యథాసిద్ధప్రయోగమాకైయాలే, వ్యక్త్యస్తర త్తిలే శేర్ క్కలామ్, ఇతు-నారాయణశబ్దమ్-ఇత్రాల్ - “యాధిర్ని యోగమపహరతి” ఎన్ది అన్యాయత్రాలే, గోపజ్జు-జాదిశబ్దజ్ఞానోప్పోలే యోగరూఢియాన నారాయణశబ్దానుగుణమ్, కేవలయాగికజ్ఞానశమ్మశివాదిశబ్దజ్ఞాన నిర్వాహ్యజ్ఞానపడి. ఆనాల్, శమ్మశివాదిశబ్దజ్ఞానమ్ యోగరూఢిజ్ఞానోప్పోలేయెన్నిల్; అన్దై-సాధారణ యోగరూఢియాయ్, నారాయణశబ్దమ్-అసాధారణయోగరూఢియాకైయాలే, ఇత్రాల్ వ్యక్త్యస్తర త్తిలే శేర్ క్కలామ్ కా తెన్ది అశక్త్యా పరిహారముమ్ వివక్షితమ్ ఇప్పడియన్ది క్కే, ప్రసిద్ధిప్రాచుర్యత్రైయిమ్మ శమ్మశివాదిశబ్దజ్ఞాన - అవ్యవర్త క్కే వాచకమెన్దుకొళ్ళుచళవిల్, ప్రతిబద్ధ్యా అనిన్దు ప్రసజ్జనమ్ పణ్ణవారాక శత్రుత్వ త్రైయమ్ త్తేపిక్కితార్ (శిలర్ క్కేయిత్యాది). పరిహరిక్కి తార్ (ఇన్ద్రోత్యాది). ౫ [ఇన్ద్రో] మాయాభిః పురుషాప ఈయ తే ఇన్ద్రో - పర మైశ్వర్యవిశిష్టః పరమాత్మా. “ఇది పరమైశ్వర్యే” ఇతిధాతుః, మాయాభిః - ప్రకృతివికారైః, పురుషాపః - నానాశరీరైః, ఈయ తే - చేష్టత ఇత్యర్థః. ౬ “సర్వాణిహవా ఇమాని భూతాని ప్రాణమేనాభిసంవిశన్తి” ఇత్యత్ర; ప్రాణశబ్దజ్ఞాన - ౨ “సఉప్రాణస్య ప్రాణః” ఇతిప్రాణస్యాప్యాధార భూతపరమాత్మ పరః. ౩ “సర్వాణిహవా ఇమాని భూతా న్యాకా కాదేవ సముత్పద్యన్తే” ఇత్యాదివాక్యస్థా కాశశబ్దజ్ఞాన - ఆసమస్తాత్మాశత ఇతివృత్త్యై, నిరతిశయ తేజోరూప పరమాత్మ పరః తదేవవిశదయత్ సాధ్యేనయోజయతి (ఇప్పోతిత్యాది). ఇప్పోతు - కారణవాక్యవిచారదశాయామ్. ఇత్రాల్ - ఇన్ద్రాదిశబ్దజ్ఞాన - సృజ్య త్వోర్త వశ్యత్వయుక్తతయా అయోగ్యరాన ప్రసిద్ధేన్ద్రాది పర్యవసాయిక శ్లోతాప్పోలే, ప్రసిద్ధార్థాయోగ్యపుతిస్థజ్ఞానాకైయాలే శమ్మశివా దిశబ్దజ్ఞానమ్-రుద్రాది వాచకజ్ఞానోప్పోలే, భగవద్వాచకజ్ఞానోప్పోలేయై. కేవలమ్ శమ్మశివాది శబ్దజ్ఞాన శ్రుతజ్ఞానాల్-యాగికజ్ఞానాక భగ వత్సరజ్ఞానలామ్, ఉమాపతిత్యాదియన అసాధారణవిహ్వలవణ త్తిల్ నిర్వాహ మెప్పడియెన్న (ఇన్ద్రానిత్యాది). ౭ “త్రిర్నాణంత్యాష్ట్ర మహానమరుస్తుభాన్యతీన్ సాలాపుకేభ్యః ప్రాయచ్చమ్” ఇత్యాదివన్నిర్వాహ ఇతిభావః. ౧౦ “సబ్రహ్మసశివః” ౧౧ “సోస్తరాదస్తరం ప్రావిశత్” ౧౨ “బ్రహ్మవిష్ణుశివాత్తి కామ్” ఇత్యాదియాలే-ప్రకారత్వమసిద్ధమితే.

అథో త్తీర్లబ్ధిస్తావాదనిరస్యతి (ఇని తతోయదు త్తరేత్యాది). తతిః-పూర్వోక్తాత్పురుషాత్. ఉత్తరతరం వస్తుకిమిత్వపేక్షాయామ్, ౧౩ “సర్వానశరోగీన్ సర్వభూత గుహశయః । సర్వవ్యాపీచ భగవాన్ తస్మా త్సర్వగతశ్శివః । యవాచర్తవనాకాశం వేష్టయిష్యన్తిమాన వాః । తదాశివమవిజ్ఞాయ సఃఖస్యాన్తోభవిష్యతి” ఇత్యుత్తర వాక్యాద్రుద్రో ఏవేనిశ్చియత ఇతిపూర్వపక్షిణోఽభిప్రాయః. సిద్ధాన్తేతు,

అ.అ.వి.-విశేషణమాభూత్, సామాన్యేనసర్వేశ్వర్యాప్రకారిపర్యస్తస్వాధ్యాభిధాననానాభిప్రాయేనానా (ఇన్ద్రానితి).

౧॥ శ్వే-ఉ-౩.	౨॥	౩॥	౪॥	౫॥ బృ-ఉ-౪-౫.	౬॥ ఛాం-ఉ-౧-౧౧.	౭॥ కే-ఉ-౧.
౮॥ ఛాం-ఉ-౧-౧౧.	౯॥ కా-ఉ.	౧౦॥ తై-వా-౧౧.	౧౧॥ ఆ-శిఖా.	౧౨॥ వి పు-౧-౨-౨౨౪.	౧౩॥ శ్వే-ఉ-౩.	

తరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౧౦-తి. ౧-పా ఒప్పునేవుమ్ వ్యాఖ్యానబ్బి.

377

ఈ.—పురుషశబ్దవాచ్యనాకచ్చోల్లి, ఇని, “ఉ త్తరతరమ్” ఎన్ను మ్మాతు-పురుషోత్తమ నెవ్వతామ త్తనై. అతుక్కుడి యెన్నెన్నిల్; ౧ “యస్తాత్పరంనా పరమస్తి కిచ్చిత్” ఎత్తోతివైత్తు, “అతుక్కుమేలే యొమ్మణ్ణుకాణ్” ఎన్ను మ్మాతు, అజ్ఞనాయ్ చొల్లుమ త్తనై. ముతలిలే యోతాతవణ్ వారైయా మ త్తనై. “తస్మిన్ యదస్తస్తదు పాసితవ్యమ్” ఎన్నిటతు - వేటొమ్మపాస్యమెన్నిటతల్ల, అవన్న్ నోచాతి అవణ్ గుణజ్ఞముపాస్యమెన్న్ తు.

శీ.ఆ. — ౧ [వేదాహ మేతరుమంచునన్. అదిత్యవర్ణంకమసఃపరస్తాత్. త మేవవిదిత్వాతిమృత్యుమేతి నాన్యఃపథావిద్యతేయనాయ| య స్తాత్పరంనాపరమస్తి కిచ్చిద్యస్తాన్నాణీయోనజ్యాయోస్తికచ్చిత్|వృక్ష ఇవస్తద్భేదివితిత్వత్వేకస్తేనేదం పూర్వం పురుషేణసర్వమ్. తతోయదు త్తరతరంతదదూపమనామయమ్ | యఏతద్విదురమృతాస్తేభవన్తి ఆభేతరేదుఃఖమేవాపియన్తి | సర్వానశరోగీనస్సర్వభూతగుణశయః! సర్వ వ్యాపిచభగవాంస్తస్మాత్సర్వగతభిః] అతిమృత్యుమేతి - మృత్యుసత్వేతి. అతిక్రియక్కుమ్. యస్తాదపరంకిచ్చిత్పరంనాస్తీత్యన్వయః. ఏతే న-3 “సతత్సమశ్చభృథికశ్చదృశ్యతే” ఇత్యస్యార్థఃప్రత్యభిజ్ఞాయతే. అణీయః, జ్ఞాయఇతి-లిక్లవ్యత్వయశ్చాన్వసః; అణీయాజ్ఞాయాం శ్చ కశ్చిన్నాస్తీత్యర్థః. అనేన-౪ “అణోరణీయాన్” ఇత్యస్యార్థఃప్రత్యభిజ్ఞాయతే. (వృక్షఇవస్తద్భిః) అనన్దపరవశతయా, వృక్ష ఇవస్తద్భిః-పరిపూర్ణః, దివి-పరమాకాశే, ఏకః-పరమాత్మాతిత్వేతి. తేపురుషేనేదం సర్వంపూర్ణమిత్యనేన-౫ “పురుష ఏవేదంసర్వమ్” ఇత్యస్యార్థః ప్రత్యభిజ్ఞాయతే. తతః-పూర్వోక్తా దేవహేతోః, ఉ త్తరతరమ్-సర్వోత్కృష్టమ్, యదితి పూర్వోక్తఏవపురుషోఽనూద్యతే. లిక్లవ్యత్వయశ్చాన్వసః; తత్ ఉత్తరతరమ్-పురుషతత్త్వమ్, అయాపమ్. ప్రాకృతరూపరహితమ్. అనామయమ్. వ్యాధిరహితమ్ యఏతదుత్తరతరత్వేనవిదుః, తేఅమృతాభవస్తీత్యర్థః. అథ, ఇతరే - ఉత్తరతరత్వేన జ్ఞానరహితాః, దుఃఖమేవాపియన్తి-దుఃఖమేవప్రాప్నువస్తీత్యర్థః. సర్వానశరోగీన ఇత్యాదివాక్యమపి-7 “సమాసశ్చిద్వాపురుషః” ౭ “గుణంప్రవిష్టాపరమేపరాత్మ్యే” ౭ “యోవేదనిహితంగుణోమామ్” ౮ “అన్తఃప్రవి శ్యతత్సర్వమ్” ఇత్యాదైక్యాధ్యాయే, పురుషవిషయమేవ. సర్వగతభిఃఇత్యన్వయం శివశబ్దః-ప్రాకరణిక శివశబ్దానామాజ్ఞాభిప్రాయకత్వమే వదర్శయతి; సర్వగతత్వేపి భగవచ్చబ్దవాచ్యత్వాన్నిదోషఇతిహితస్యార్థః, అన్యథా “సర్వవ్యాపిసర్వగతశబ్దయోః పురుషక్రిప్రసక్తాత్. ౧. “యదాచర్తవదాకాశంవేష్టయిష్యన్తిమానవాః | తదాశివమవిజ్ఞాయ దుఃఖస్యాన్తోభవిష్యతి” ఇత్యాద్యపి. ౧ “నాన్యఃపథాః” ఇత్యనేనై కాధ్యాయ్పురుషవిషయమేవేతి. ఆక, తతఃఎన్నిటతు-పూర్వోక్తపురుషపరామర్శి, ఉత్తరతరమెన్నిటతు-రుద్రపరమెన్న్ పూర్వపక్షిహృదయమ్; తతఃఎన్నిటతు-హేతుపరమ్, ఉత్తరతరమెన్నిటతు-సర్వోత్కృష్టపురుషపరమితిసిద్ధాంతః. (ముతలిలేయోతాతవణ్ వారై) ౧ “యస్తాత్పరంనాపర మస్తికిచ్చిత్” ఎన్నిటపూర్వవాక్యత్వైయతీయాతవణ్ వారై. (తస్మిన్యదస్తస్తి) ౨ “దహరంవిపాప్తంపరవేత్త భూతంయస్మిన్జీవంపురుషస్సంస్థమ్ | తత్రాపిదహ్రంగగంవిశోకస్తస్మిన్యదస్తస్తదుపాసితవ్యమ్” ఇత్యత్ర తత్రాపిదహ్రమితి-పూర్వంపరమాత్మావమభిధాయ, తస్మిన్యదస్తస్తదుపాసి తవ్యమితి-తదస్త్రామిత్వేనతత్త్వాన్తరము పాస్యతయావిధీయతే, తత్త్వాన్తరంకిమిత్యవేక్షాయామ్. “యఃపర స్సమహేశ్వరః” ఇత్యుత్తరవా క్యేవిశేషజాద్రుద్రవివేచితృవ్యపక్షిణోఽభిప్రాయః. రాధాస్తేతు, దహరమ్-అల్పతరమ్. విపాప్తమ్-విగతకల్పమ్. పరవేత్త భూతమ్-పరిష్కృత భూతమ్, పురుషస్య సంస్థమ్. శరీర మధ్యవర్తియత్పుణ్యేకమ్. హృదయా కాశః, తత్రాపిదహ్రమ్-హృదయా కాశాదపిసూక్ష్మభూతమ్, గగనమ్. పరమాకాశశబ్దవాచ్యంపరంబ్రహ్మ; పరమాకాశ వత్స్వయంప్రకాశమితివా. విశోకః-శోకరహితమ్; పుల్లిజ్జనిర్దేశశ్చాన్వసః, తస్మిన్ - పరమాకాశ శబ్దవాచ్యేబ్రహ్మణి, అన్తః, యత్-అపహతపాస్తత్వాదిగుణజాతమస్తి, తమపాసితవ్యమిత్యర్థః. “తస్మిన్యదస్తః” ఇత్యుక్తే - పరమాత్మనిష్ఠగుణవాచి త్వంకథమితిచేత్; ఏతత్సమానార్థకఞ్చాన్తోగ్యత్రుతా ౯ “దహరోస్మిన్నన్తర ఆకాశస్తస్మిన్యదస్తస్తదవేష్టవ్యమ్” ఇత్యుక్త్యా “కింత దత్రవిద్యతే” ఇతి. పశ్చిమూర్వకమ్, “తస్మిన్నామాస్సుమాహితాః” ఇతివిశేషణాత్. కామ్యస్తఇతికామ్యాః - కల్యాణగుణాః, తానేవగుణాన్ “ఏషఆత్మాఽపహతపాస్తా విజరోవిమృత్యుర్వ్యోకోవిజఘ్నోఽపాసస్సత్యకామస్సత్యసద్భూత్” ఇతివిభజ్యోక్త్యా, “అథయఇ హత్తానమనువిద్యప్రజస్త్యేతాంశ్చసత్యాన్కామాన్ తేషాంసర్వేషులోకేషు కామచారోభవతి” ఇతి-ఆత్మనోగుణానాఘోషాస్యత్వమ్, తదు పాససఫలఞ్చోక్తమ్. మేలే ౨ “యః పరస్సమహేశ్వరః” ఎన్న్-మహేశ్వరశబ్దవాచ్యనై, అకారవాచ్యనాకచ్చోల్లుక్తయారే, మహేశ్వరనెవ్వతుమ్-సర్వేశ్వరనెయ్యెమ్ పరిహరద్దణ్ణుకోశ్యేతు. ఇద్వికత్తిలే-౧౦ “కస్త్యంతత్త్వివిదస్తివస్తుపరమంకింతర్లి విష్ణుఃకఘతత్త్వేదంపరతైత్తిరీయకముఖత్ర య్యస్తసందర్శనాత్ | ఆన్యస్తర్లిగిరఃకఘగుణవశాదత్రాహరద్రకఠంతద్వస్త్యేక ముద్భవత్యవతరత్యన్యత్రకఠనీయతామ్” ఇతికచ్చనజ జ్ఞాసుంప్రతిపరదగుగుభిరుక్తశ్లోకోయమనసన్ధేయః త్రమ్యస్తసందర్శనాదిత్యత్ర-౫ “నారాయణపరంబ్రహ్మ” ఇత్యార్థః “వ్యాప్యనారాణ స్థితిః” ఇత్యేవమస్త మనుసన్ధేయమ్. ఆన్యగిరఃకఠమితి-౭ “శివేవకేవలః” ౭ “శమ్భురాకాశమధ్యేధ్యేయః” ఇత్యాదిగిరఃకఠమిత్యర్థః. ఆత్ర - పర తత్త్వవిషయే, గుదః ౧౧ “నాన్యః శ్చిన్న్తోవ్యతిరిక్తః” ఇతికథమాహ. తద్వస్త్యే-౧౧ “సోస్తరాదన్తరంప్రావిశత్” ఇతిపరమాత్మదృష్టిత్య

౧॥ శ్వే.ఉ-3.	౨॥ తై.నా-౧౦.	3॥ శ్వే.ఉ-౭.	౪॥ తై.నా-౯.	౫॥ పు.సూ	౬॥ క.ఉ-౧-3.
౭॥ తై.ఆ-౧.	౮॥ తై.నా-౧౧.	౯॥ ఛాం.ఉ-౮-౧.	౧౦॥	౧౧॥ శ్వే.ఉ-౪.	౧౨॥ ఆ.శ్శా.

346

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౧౦-తి-౧-పా-౬ స్తుద్దేవుమ్ వ్యాఖ్యానం.

ఈ — ఇనితై, జగత్కారణవస్తువాయ్ కొణ్ణ ఉపాస్యమావతెన్దు మొక్కపుణ్ణాక వేణుమితే ; అతిల్, సంహరత్తిల్. ౧ “ ఏకోహవైనారయణఆసీత్ ” ఎన్దు - నారాయణశబ్ద వాచ్యనారువనుమేయుళనాక చొల్లి, “నబ్రహ్మనేశానః ” ఎన్దు - అనర్కతైయిల్లైయాకచొల్లి, న్నితే. ఇని, అల్లాతారిలవర్ కళుక్కోరు త్కర్వమున్లోవెన్దు శబ్దయామైక్కు, “నేషేద్యావాపృథివీనసక్షత్రాణి” ఎన్దు - అవన్ద్రోడొక్కవివర్కతై యుమ్ సమానాధికరిత్తువిడుకితు. సృష్టియిలుమ్, అన్దైప్పనల్ పణ్ణినాన్దుకనైప్పణ్ణి” ఎన్దు - ఒరునీరాక సమానాధికరిత్తితే కిడిక్కితు.

ఆక, ఇప్పడికళాలే యితరదేవతైకళో పక్కలుణ్ణానపరత్వశబ్దైయైయటుత్తు ; సర్వస్వాత్పరనాయ్ సర్వస్రష్టావాయ్ సమస్తకల్యాణగుణాత్తకనాయ్ సర్వరక్షకనాయ్ సర్వాన్తర్యామియాయ్ నారాయణశబ్దవాచ్యనాన సర్వేశ్వర, తత్తపెరుమైక శెల్లావన్ద్రోడు జ్ఞాడక్కణ్ణుక్కువిషయమావ్బడితిరునకరియిలే వన్దునన్నిహితనానాన్ ; అవనై యాశ్రయిత్తు ఎల్లారుమ్కృతార్థరాయ్ పొజ్జోళెన్దు రుళిచ్చెయ్కితార్.

శీ-అ-౪. ౩ “బ్రహ్మవిష్ణురుద్రేనాస్తే సర్వసంప్రసూయస్తే” ఇతికథముద్భవతి, ౪ “అజాయమానోబహుధావిజాయనే” ఇతి-ఇచ్చయా ౭వతర తీర్థ్య. అన్యత్కథమ్- ౫ “తతోయ దుత్తతరమ్” ౬ “తస్మిన్యదన్తదుపాసితవ్యమ్” ఇత్యేతత్కథమ్. నీయతామ్-పూర్వోక్తశ్రుత్వైన్ రావిరోధేననీయతామిత్యర్థః.

పునశ్చ, ఇతరాపరత్వపూర్వకంభగవత్పరత్వేహేతుత్రయందర్శయతి (ఇనితై జగత్కారణత్వాది). అల్లాతారిల్-ఇతరాపేక్షయా. బ్రహ్మవై ఆచేతనత్తోడొక్కసమానాధికరిక్కు లామోవెన్న (సృష్టియిలుమిత్యాది). నన్దైప్పనల్-నన్దయుడైయజలమ్. నల్లజలమెన్దు పడి. ఒరునీరాక-ఏకరూపమాక.

ఇప్పడి, ఇతిరువాయ్ మొట్టియల్ శొల్లుకిట పరత్వనిర్ణయత్తుక్కు పపాదకమానప్రమాణోపపత్తికలై దర్శిప్పిత్తవనన్తరమ్, ఇత్తిరు వాయ్ మొట్టియల్ శొల్లుకిట ప్రమేయత్తైత్తుకుత్తరుళిచ్చెయ్కితార్ (ఆకవిప్పడికళాలేయిత్యాది). కారణత్వపూర్వకంపరత్వోపదేశేన-కారణవాక్యప్రక్రియాయాఽరత్వోపదేశసూచ్యతే. ఉత్తర్లబ్రహ్మవాదనిరసనన్య-౭ “ ఇలిజ్జత్తిట్ట పురాణత్తీరుమ్” ఇత్యిత్రహృదయమ్. అగమాదినిషేధన్య- ౮ “విశమ్భమాణుశహయముమ్” ఇత్యిత్రహృదయమ్. సర్వస్వాత్పరనాయెన్దు. ౯ “నాయకనవనే” ఎన్దుత్తైప్పన్. ప్రధానప్రతిపాద్యత్వాత్ ప్రథమోపాదానమ్. సర్వస్రష్టావాయెన్దు - “ఉలకోడుయిర్ పడైత్తా” ఎన్దుత్తైప్పన్. సమస్తకల్యాణగుణాత్తకనాయెన్దు-౧౦ “వీడిర్ శీర్వుకల్” ఎన్దుత్తైప్పన్. సర్వరక్షకనాయెన్దు - ౧౧ “కరన్దు మిల్న్దు” ఇత్యాదియైప్పన్. సర్వాన్తర్యామియాయెన్దు-౧౨ “మణువిల్ మూరియోడొత్తిత్తనైయమ్” ఎన్దుత్తైప్పన్. నారాయణశబ్దవాచ్యనానవైత్తు-౧౩ “నారాయణనరుళే” ఎన్దుత్తైప్పన్. తన్దెరుమైక శెల్లావన్ద్రోడుజ్ఞాడవెన్దు-౧౪ “ఇత్తినైయమ్ నిన్దు ఇణ్ణున్నిన్దువే” ఎన్దుత్తైప్పన్.

* ఒస్తుద్దేవుమ్-తిరుమనార్కరమయిరుక్కుమ్. ఎజ్జనేయెన్నిల్, ములిరిన్దుపాట్టాలే - కారణత్వత్తైయమ్, మూన్దావతుపాట్టాలే - రక్షకత్వత్తైయమ్, నాలామ్మట్టాలే-కేషిత్వత్తైయమ్, అణ్ణామ్మట్టాలే-అన్యకేవత్వనివృత్తియైయమ్, అటావతుపాట్టాలే- సమశ్చబ్దార్థమానవుపాయత్వత్తైయమ్, ఏటామ్మట్టాలే “ అడుపుట్కాయాతిమూరి” ఎన్దైయాలే- * నారాయణపదత్తిత్తొన్న ఉభయవిభూతియోగత్తైయమ్, ఎట్టామ్మట్టాలే- * నారాయణశబ్దనైయమ్, ఒన్బతామ్మట్టాలే-తదీయకేవత్వత్తైయమ్, పత్తామ్మట్టాలే-కైబ్బర్వత్తైయమ్ శొలిత్తలైక్కుట్టుకైయాలేయెన్దుపడి.

అ-అ-వి.—పుత్రార్కి త్వేన రుద్రాశ్రయణమ్ ౧౪ “మర్త్యభూత్వాభివానేపమామారాధయ కేశవ” ఇతి తేనైవప్రార్థితత్వాదితి నీయతామిత్యర్థః—ఎల్లామశొన్నలుమ్, శివాదికారణత్వమ్ ప్రమాణాన్తరప్రతిపన్నమయిరుక్కు, శివాదిశబ్దభుమ్-గుణయోగత్తాలుమ్ ప్రకారిపర్యవ్రాజ్ఞేయకత్వత్తాలుమ్ పరమాత్మసరమెన్దిప్పడి అగ్రహితరుళిచ్చెయ్కైక్కు హేతువెన్నెన్న (ఇనితైనిత్యాది).

౧॥ మ-శు.	౨॥ ౬౫-౪.	౩॥ అ-శిఖా.	౪॥ ఉ-నా.	౫॥ శ్వే-ఉ-౩.	౬॥ తై-నా-౧౦.	౭॥ ౪౦-౫.
౮॥ ౪౦-౯.	౯॥ ౪౦-౪.	౧౦॥ ౪౦-౨.	౧౧॥ ౪౦-౩.	౧౨॥ ౪౦-౧౦.	౧౩॥ ౪౦-౪.	౧౪॥ ప పు.

3౫౮

తిరువాయ్ మొత్తము. — ౪-ప. ౧౦-తి. ౧-పా. ఒప్పునైపుమ్ వ్యాఖ్యానము.

ఈ. — సృష్టికు కడవరానదశప్రజాపతికి లోడు, అపర్ కళుక్కుభోగసానమానలోకజ్జలోడు, అపర్ కళుక్కుకుడిమక్కుళాన మనుష్యాదికలోడు వాళియజప్పడైత్తా. భోగమోక్షజలై విలైత్తు కొల్లొకై కుకరణకళేబరజ్జలై కొడుత్తా. (కున్దుమిత్తాది) ఇప్పడిసృష్టితనన్దానసన్నిహితనాయ్ నిత్రైయన్ది కే మలై కలై కొడువన్దు శేరవై త్తాప్పోలే యిరుప్పతాయ్ మణినుయమాన మాడజ్జలినుడై య ఓక్కలై యుడైత్తాన తిరునకరియిలేనిన్దు. ౧ “ఆళయాయదివారామః పునశ్శబ్దాపయేదితి” ఎన్నుమాప్పోలే, “నామ్కొడుత్త కరణజ్జలై కొణ్డు ౨ “ననమేయమ్ ఎన్నా తేనణ్దువర్ కళో? అన్ది కే, నామ్వలైన్దు కూట్టికొళ్ళప్పక్కాల్ విలక్కాత్తోచ్చివర్ కళో?” ఎన్ను అవసరప్రతిక్షనాయ్ నిన్దు పడి. అజ్గు - శేషయై ప్పెళుకై కు - శేషభూతక నిననిలై. ఇజ్గు - శేషభూతరై ప్పెళుకై కు - శేషినిన్దునిలై యితే.

(అతిప్పిరానిఱ్ఱ) ఇప్పడి యుజ్జళ్ళ పక్కలాశై యాలే తిరునకరియిలేవన్దు నిత్యవాసమ్బుణ్ణిఱ్ఱవివన్దై విట్టు. (మల్లైయవమ్నాడుతిరై) తేడిత్తిరియుమతోళియ, ఆశ్రయణీయరై క్కిడై యాతు. 3 “వాసుదేవంపరిత్యజ్యయోన్యం దేవముపాసతే | తృప్తితో జాహ్నువీతీరే కూపంఖనతిదుర్తతి” ఎన్దిపడియే - తృప్తితనానవక, గల్గై పెరుకి యోడానిఱ్ఱ అతిలే యల్లిక్కుడిన్దు త్తకవిడాయ్ తీరమాట్టాతే, అతికరై యిలేకున్దా లిగొణ్ణిఱ్ఱిఱ్ఱ కల్లి త్తకవిడాయ్ కుతనాక్కుననైక్క విరుక్కుమాప్పోలే; ప్రా పనుమాయ్ సులభనుమాయ్ స్వారాధ సుమాయ్ సుశీలనుమాన వివన్దై విట్టు, అప్రాప్తరాయ్ దుర్లభరాయ్ దురారాధరాయ్ దుశ్శీలరాయ్, శీలిత్తుఆరాధిత్రాలుమ్, ౪* శేటైత్తకమడియకత్తుచ్చెల్వమ్పార్ త్తిరుక్కుమాప్పోలే ఫలిప్పతు మొన్దిని కేయిరుక్కిఱ్ఱ ౫* తిరువిల్లాళైవరై తేడియాశ్రయిక్కత్తిరివికోళేయెన్దు త్తేవిక్కితార్.

౧.

జీ-అ.-ర్దశేత్తాది. నిత్యమానవుయర్ కలై ప్పడైక్కయవతేతెన్న (భోగమోక్షేత్తాది). ఓక్కమ్-నీట్టి. ఆశ్రయణీయవత్ దేవోప్యాకర్షక ఇతి భావః. “ఉలకోడుయిర్ పడైత్తా-నిన్దు” ఎన్దుకూట్టియర్థమ్ (ఆళయేత్తాది). “గుహేనసార్థం తత్రైవస్థితోస్తి దివసాన్తహూన్ | ఆళయా” ఇత్యాద్యయోధ్యాకాణ్డే. “కూట్టికొణ్డుపోవరో” ఎన్దురున్దే, అతుకిడైయా తేపోయిల్లై, యదివా-అథవేత్తర్థః. “పునశ్శబ్దాపయేదితి-ఆళయా-స్థితోస్తి” ఇత్యన్వయః. శేషభూతక “ఆళయాయదివారామః” ఎన్దునిన్దుతై శేషియానవివక నిన్దు మైక్కిళ్ళేప్రమాణమాక్కుకిఱ్ఱ పడియెప్పడియెన్న (అగ్గిత్తాది). అజ్గు-ఆళయాయది వేత్తత్ర. అతోనదృష్టాన్తద్వారానికయోరై వషమ్యమితి భావః.

అతిప్పిరానిఱ్ఱ-కారణభూతనానపుపకారకనైవిట్టు. నిఱ్ఱ-విట్టు. “నిఱ్ఱ” ఎన్దుతుక్కర్థమ్ (ఇప్పడియుజ్జళిత్యాది). “నాడుతిరై” ఎన్దువర్తమానార్థమ్ (తేడిత్తిరియుమిత్యాది). “నాడుతిరై!” ఎన్దుస్వరత్తుక్కుభావమ్ (వాసుదేవమిత్యాది). ప్రాప్తనుమాయెన్దుతు- “అతిప్పిరాన్” ఎన్దుతైప్పల్లై. సులభనుమాయెన్దుతు- “తిరుక్కురుకూరతమళై” ఎన్దుతైప్పల్లై. స్వారాధనుమాయెన్దుతు- “యాతుమిల్లావన్దు-ఉయిర్ పడైత్తా” ఎన్దుతైప్పల్లై. సుశీలను మానవెన్దుతు- “నిన్దు” ఎన్దుతైప్పల్లై. ఇతుక్కుప్రతికోటియాక “మల్లైయవమ్నాడుతిరై” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (అప్రాప్తరాయిత్యాది). (శేటైత్తకమడియకత్తుచ్చెల్వమ్పార్ త్తిరుక్కిన్దీరై) శ్లోకైపక్కలైశ్వర్యతైయాకాణ్డై త్తిరుక్కిఱ్ఱిగోళేయిత్యర్థః. తిరుమాల్లపత్తామ్మట్టు, “నాట్టినాన్” ఇత్యాది. (తిరువిల్లాళైవరై) నిశ్చికరానదేవర్ కలై. నాలాన్దిరువన్దాతి విమ్బుత్తుమాన్దామ్మట్టు “కల్లాతవరిలజ్జై” ఇత్యాది. “నాడుతిరై!” ఎన్దిస్వరత్తారే-త్తేపమ్. క్రమేణాన్వయః.

౧.

అ-అ-వి.- (వాళియజితి) స్వరవిశేషయ క్తయో స్సతీయా విభక్త్యోస్సృరస్యబలాదాయతమ్. అధ్యాహారోనా — సర్వేశ్వరనైవిట్టువేటొన్దై త్తేడుకిఱ్ఱతుజ్జానకార్యమెన్దువివక్షిత్తు, ప్రమాణమ్ (వాసుదేవమిత్యాది). తృప్తిత-విడాయ్ ప్పట్టవక. అల్లి-కైయళ్ళవళపుమ్ నీట్టియెన్దు పడి. కుడిత్తు-సానమ్మణ్ణి. కల్లి-ఖనిత్వా ననైక్క-ఆర్చిమాకప్పణ్ణి. — — — యగతాగ్రణత్వాచ్చియః పతిరేవపర ఇత్యుక్తంభవతి. “అతి” ఇత్యత్ర- ౨ “పూర్వజ్యః” ఇతివత్ సాగ్రమ్యంకారణత్వేషవివక్షిత్తమ్. అతిప్పిరానిఱ్ఱ-విముఖేషిపుత్రేమత్ప్రద్యత్సలతయాస్థితేష్టా తుగర్భజ్జ-మల్లైయవమితి. అబ్రిహ్మత్తి కాకాచిద్దేవతానాస్తీతిర్థః.

౧॥

౧॥ అ-౫౯-3.

౨॥ రా-య-3౬-౧౧.

3॥

౪॥ తి-మా-౧౦.

౫॥ ౪-తి-౫3.

౬॥

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪. ప. ౧౦-తి. ఒస్తునేవుమ్. ౨-పా. నాడినీర్ వ్యాఖ్యానజ్జల్.

3౫౯

[ప్ర.తి. — “తృణీకృతవిరిక్వాదినిరజుశవిభూతయః | రామానుజపదామ్భాజసమాశ్రయణశాలినః” ఇతిగోవిందాప్యాయమునీనోక్తమ్ — చతుర్దశవిద్యాస్థానజ్జల్ - [వి.పు-౩-౬] “ అక్షానివేదాశ్చత్వరోమీమాంసాన్యాయవిస్తరః । పురాణంధర్మశాస్త్రంచవిద్యాస్యాతాశ్చతుర్దశ ” ౨౦॥ ” — శ్వేతాశ్వతర [౬.] “ యాబ్రహ్మణం విదధాతిపూర్వం యావై వేదాంశ్చప్రహీణాతితస్యై । తంహదేవమాత్మబుద్ధిప్రసాదంమముక్షురైర్వశరణమహంప్రపద్యే. ” — ప్రథమే౨౦శ్లోకాదౌ [౨.] “ జగదుత్పత్త్యాదియస్తాత్ ” ఇతిపుచ్చస్తంమైత్రేయంప్రతిపరాశరః, “ విష్ణుంగ్రహిష్ఠుంవిశ్వస్యస్థితిసర్వేతథా ప్రభుమ్ । ప్రణమ్యజగతామీశమజమక్షయమవ్యయమ్ ॥ ౬ ॥ కథయామియథాపూర్వందత్తాద్యైర్నునిసత్తమైః । పృష్టఃప్రోవాచభగవాన్బయోనిః పితామహః ॥౧౦॥ తైశ్చోక్తంపురుకుత్సాయభూభుజేనర్పదాతః । సారస్వతాయతేనాపి సుహ్యాంసారస్వతేనచ ॥ ౧౧॥ ” — (స్వీకరియజ్ఞోశ్చైవానితే) మాతేన్య, “ అగ్నేశ్శివస్యమాహత్వ్యం తామసేషుప్రకీర్త్యతే । రాజసేషుచమాహత్వ్యమధికం బ్రహ్మణోవిదుః । సాత్త్వికేవ్యథాకల్పేషుమాహత్వ్యమధికంహరేః । తేషేవయోగసంసిద్ధాగమిన్మన్త్రిపరాంగతిమ్ ” — గీతాసుద్వితీయే, “ త్రైగుణ్యవిషయా వేదానిస్త్రైగుణ్యోభవన్జన । నిర్దవ్దోన్వినిత్యసత్త్వస్థానిరోగ్యక్షేమలత్పవాన్ ॥ ౪౫॥ యావాన్దగ్ధ ఉదసానేసర్వస్త్వస్థంపుణోదకే । తావాన్ సర్వేషువేదేషు బ్రాహ్మణస్యవిజానతః ॥ ౪౬॥ ” — తైత్తిరియకోపనిషది [భృ-౧.], “ యథోవా ఇమాని ” ఇత్యాది — అధర్వశిఖాయామ్, “ బ్రహ్మవిష్ణురుద్రేంద్రాస్తేసర్వేసంప్రసూయస్తేసర్వాణిచేన్ద్రియాణి సహభూతైర్నకారణం కారణానాంధాతాధ్యాతాకారణంతుధ్యేయః సర్వైశ్చర్యసంపన్నస్సర్వైశ్చర్యశ్శుభ్రాకాశమధ్యేధ్యేయః. ” — ఛాన్దోగ్య [౬-౨.] సద్విద్యా యామ్, “ సదేవసోమ్యేదమగ్రాసీదేక మేవాద్వితీయంతద్దైక ఆహురసదేవేదమగ్రాసీదేక మేవాద్వితీయంతస్తాదసతస్సజ్జాయత. ” — ఐతరేయకే [౧-౧] “ ఆత్మావాఇదమేక ఏవాగ్రాసీత్. ” — వాజసనేయకే [౩-౪] “ బ్రహ్మవా ఇదమగ్రాసీదేక మేవతదేకం నన్నన్యభవత్తచ్చేంద్రియారూపమత్యస్సృజతక్షత్రమ్. ” — మహాపనిషది “ ఏకోహవై నారాయణ ఆసీన్నబ్రహ్మనేశానోనే మేద్యావాపృథివీనక్షత్రాణి నాపోనాగ్నిర్నసోమోనసూర్యః. ” — శ్వేతాశ్వతర [౪.] “ యదాతమస్తన్నదివానరాత్రిర్నసన్నచాసచ్ఛివఏవకేవలః । తదక్షరంతత్సవి తుర్వరేణ్యంప్రజ్ఞాచతస్తాత్సృసృతాపురాణీ ” — (ఇన్ద్రిప్రాణాకాశశబ్దజ్జల్) “ సర్వంతదిన్ద్రితేవశేతస్తాదిన్ద్రీ ఉత్తరః ” [బృ-ఉ-౪-౫.] “ ఇన్ద్రోమయాభిఃపురుషాపశ్యతే. ” — [ఛాం-ఉ-౧-౧౧.] “ సర్వాణిహవాఇమానిభూతానిప్రాణమేనాభిసంవిశన్త్రిప్రాణమభ్యుజ్జహతే. ” — [ఛాం-ఉ-౨-౧౪.] “ ఆకాశోవై హనామరూపయోర్నిర్వహితా. ” — శ్వేతాశ్వతర [౩.] “ వేదాహమేతంపురుషంమహాన్తమ్ । ఆదిత్యవర్ణంతమసఃపరస్తాత్ । తమేవంవిదిత్వాఆతిమృత్యుమేతి, నాన్యఃపథావిద్యతే౨యనాయాయస్తాత్సరంనాపరమ స్తికిచ్ఛిద్యస్తాన్నాణీయోనజ్యాయోస్తికిచ్ఛిత్ । వృక్షఇవస్తభోదివితివృత్త్యేకస్తేనేదంపూర్ణంపురుషేణ సర్వమ్. తతోయదుత్తరతరంతదరూపమనామయమ్ । యఏతద్విదురమృతాస్తేభవన్తి ఆభేతరేదుఃఖమేవాపియన్తి. ” — తైత్తిరియకేత్రీనారాయణే [౧౦.] “ దహరవిపాప్తంవరవేశ్శభూతంయత్సుజ్ఞరీకంపురమధ్యసంస్థమ్ । తత్రాపిదహ్రంగగనంవిశోకస్తస్త్వీన్యస్తస్తదుపానితవ్యమ్. ” — మహాపనిషది “ ఏకోహవై నారాయణ ఆసీత్ ” ఇత్యాది — (అతనుణిన్త్రి) [రా-ఆ-౫౯-౩.] “ గుహేనసార్థమ్ ” ఇత్యాది. — (మల్ తైత్తిరియవమ్నాడుతిరే) “ వాసుదేవంపరిత్యజ్యయోన్యందేవముపాసతే । తృప్తితోజాహ్నవీతీరకూపంఖనతిదుర్ఘః. ”

౧.

తిరుమలై- పత్తామ్బట్టు. నాట్టినాన్ తెయవ మెళ్ళుమ్నల్లతోరరుళ్ తన్నారే! కాట్టినాన్ తిరువరల్లముయపవర్ క్కుయ్యుమ్వణ్ణమ్! కేట్టిరేనమ్మిమిర్ కాళ్ కరుడవాకననునిఱ్కు. చ్చేట్టైతన్ మడియకత్తుచ్చెల్వమ్బార్ త్తిరుక్కిన్న్ద్రీరే.

తాత్పర్యము. — ఓ! చేతనులారా! సకల జగత్కారణభూతుడగు సర్వేశ్వరుడే దివ్య తిరునగరియందు సర్వసమాశ్రయణీయుడై వేం చేసియుండఁగా మీరు ఇతర దేవతలను నాశ్రయించుట కుద్యోగించుచున్నారే మీ కిదియేమి యజ్ఞానమో?

మూ — నాడినీర్ వణ్ణు న్దెయ్ వముము మ్మైయుము పడైత్తాన్. వీడిల్ శీర్ప్పక త్తాత్తిప్పిరానవ్ మేవియుత్తైళోయి ।

న్దాడమాలికై శూల్ న్ద్రుకాయతిరుక్కురుకూరతనై. ప్పాడియాడిప్పరవిచ్చెన్న్ద్రుళ్ పల్లులకీర్ పరన్దే. ౨॥

3౬౦ తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౧౦-తి-ఒన్ఱు న్దేవుమ్. ౨-పా- నాడినీర్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ఆ.—(నాడినీర్) ఆతలాలిప్పడినీర్జాశ్రయిక్కిఱదైవజ్ఞుక్కుమ్ ఉజ్జుక్కుమ్ కారణభూతనాయ్, ౧ “ సర్వభూతాత్మభూతస్య విష్ణోఃవేదితుంగుణాత్, ” ౨ “ ఇమక్షయాన్నివర్తనే ” ౩ “ యథారత్నానిజలధేః ” ౪ “ చతుర్భూయోర్వదికోటివక్త్రోభవేన్నరః ” ఇత్యాది బ్రాహ్మవామన వారాహాది పురాణవాక్యప్రతిపాద్యమానానపథికాతిశయాసంభేద్యయకల్యాణగుణగణానసర్వేశ్వరక ఎఱుద్రుళియరున్ఱ తిరునకరియై యాశ్రయియుజ్జోశ్చైన్ఱిఱార్.

అన్ఱు.—నీర్ నాడి వణ్ణుమ్ (౩) తెయ్ వముమ్ ఉమ్మైయుమ్ ముక్ (౬) పడైత్తాక్ వీడిల్ శీర్ పుకల్ (౯) ఆతిప్పిరానవక్ మేవి ఉత్తై (౧౨) కోయిల్ మాడమ్ మాళికై (౧౫) కూల్ న్ఱు అత్తుకాయ తిరుక్కురుహారతనై (౧౮) పల్ ఉలక్ శీర్ పాశి (౨౧) ఆడి పరవి పరవ్వుకై న్నినర్ (౨౪)

పన్నీ.—అన్ఱరమ్, అన్ఱదేవర్ కళోడుజ్ఞోడువాళియఱసృష్టిక్కైక్కుడి మాన నిత్యమజ్జ శుశాశ్రయభూతక్ న ర్తిక్కిఱ తిరునకరియై యాశ్రయియుజ్జోశ్చైన్ఱిఱార్.

రజస్తమః ప్రచురరాననీజ్ఞో, ఉజ్జోగుణానుగుణమాకనిగూపిత్తు, ఆశ్రయిక్కుమ్, (౩) దేవతైకతైయుమ్, ఆశ్రయః శాన్తుభానవుజ్జ తైయుమ్, సృష్టికాలత్తిరే, (౬) ఉత్పాదిత్రవనాయ్, అత్తుక్కుడిమానజ్ఞానక్త్యాదివిత్యకల్యాణగుణజ్ఞతైయుడైయనాక, వేసాన్ఱ పసిన్ఱమాన పుకల్తైయుడైయ, (౯) ప్రథమాపకారకనానవక్, ఆశ్రితాభిముఖ్యాన్ఱమాకప్పారున్ఱి, వ ర్తిక్కిఱ, (౧౨) స్థానమాయ్, మాడజ్ఞుమ్, మాళికై కకుమ్, (౧౫) కూల్ న్ఱు, అత్తారేయత్తుకైయుడైత్తాన, తిరునకరితనై, (౧౮) గుణువిభేదజ్ఞాల్ పలవక్ పట్ట, లోకజ్ఞుళిలుళీర్, ప్రీతిప్రే రితరాయ్ ప్పాడి, (౨౧) వార్తత్తారేవికృతరాయాడి, బహుముఖమాకస్తుత్తు, ఉకప్పారే సర్వప్రదేతైలుమ్ వ్యాపరియుజ్జోశ్చైన్ఱిఱార్. (౨౪) ౨.

అర్థము.—మీరు నిరూపించి ఆశ్రయించు (౩) దేవతలను ఆశ్రయించుచున్న మిమ్ములను మునుపు (సృష్టి కాలమునందు) (౬) సృష్టించినవాఁ డును నాశమురేనికల్యాణగుణములుకలవాఁడును మాహత్మ్యముకలవాఁడునునైన (౯) ప్రథమాపకారకుఁడు అమః వేంచేసియున్న (౧౨) స్థాన మును మేడలును గృహములును (౧౫) వ్యాపించి మనోహరమైన తిరునగరిని (౧౮) (గుణములసేతను రుచిభేదములచేతను) పలువిధములుకల లోకములయందున్న మీరు పాడియు (౨౧) ఆడియు బహువిధములుగస్తుతించియు అంతటవ్యాపించుడి. (౨౪). ౨.

ఈ.—ఇరణ్డామ్పట్టు. ఆశ్రయిక్కిఱవుజ్జలోడు, ఆశ్రయణీయరానవర్ కళోడు వాళియఱ వెల్లారై యు ముణ్డాక్కినవక్ అన్ఱరుళుకై యారే ప్రిప్యమానతిరునకరియై యాశ్రయియుజ్జోశ్చైన్ఱిఱార్.

(నాడినీర్ వణ్ణుమ్ తెయ్ వముమ్) వచనాభాసజ్ఞభాలుమ్ యుక్త్యాభాసజ్ఞభాలుమ్, స్వతఉత్కర్షమిల్లామై యారేయవై తానితాయానిఱ్ఱుచ్చెయ్ తే, నీర్గళ పారిపుఱన్ఱడవివరున్ఱిచ్చేమమ్ శాత్తివైత్తు ఆశ్రయిక్కిఱదేవతై

జీ.అ.—ఇరణ్డామ్పట్టు (నాడినీర్త్యాది). “ తెయ్ వముమ్ మైయుమ్ ” ఎన్ఱైప్పల్ ౧౧ (ఆశ్రయిక్కిఱవిత్యాది). “ తిరుక్కురుహార తనైప్పాడి-పరవి ” ఇత్యాదియైప్పల్ ౧౧ (తిరునకరియైత్యాది).

“ నీర్-నాడి-వణ్ణు న్దేయ్ వముమ్ ” ఎన్ఱన్ఱయక్రమమ్. “ నీర్-నాడి ” ఎన్ఱైయారే-అవల్ ముక్కిల్లాత తై నాడియైన్ఱుతోల్ ముమ్, అత్తై క్కాట్టుకిఱార్ (వచ నేత్యాది). వచనాభాసజ్ఞభావన-౫ “ ఏకవివరుద్రోనద్వితీయా యతన్తే ” ఇత్యాదికల్. యుక్త్యాభాసజ్ఞభావన-కృష్ణను క్కు పరప్రదత్వమ్ ముతలానవై. పారిపుఱన్ఱడవుకై- స్నిగ్ధతైయైయారోపణమ్బున్ఱై, అతావతు-ఉళ్యోరుపడియాయరుక్కు, పదార్థాన్ఱరజ్జ శారేమినుజ్జప్పణ్ణివై ప్పర్ కళితే, అత్తైచ్చెల్లుకిఱతు. కేమమ్ శాత్తి-రత్తై శేయ్ తు. (వచనాభాసజ్ఞభాలుమ్ యుక్త్యాభాసజ్ఞభాలుమ్-పారిపుఱ

[౯౦] తిరువాయ్ మొழ్లి. — ర-ప. ౧౦-తి. ౨ స్తుత్యేవుమ్. ౨-పా-నాడినీర్ వ్యాఖ్యానము.

350

ఈ. — కలై యుమ్. (నాడి) కళైరై త్తేడిప్పిడిక్కుమాప్పోలే, తేడిప్పిడిక్కువేణ్ణిరుక్కిఱపడి ఆడుతిరుడినకళైరితేయి
వర్ కళే తా, అఱిఱాఱుక్కురుమరుదైన్దెన్దెయ్. కుకట్టివర్ కళైరై యాలే తేడిప్పిడిక్కువేణుమే. “కళైరైచ్చమ్
కాడుకొళ్ళాఱు” ఎన్దు, తన్నైయాశ్రయిక్కువరుక్కిఱవర్ కలై యుమ్ తన్నైక్కుట్ట వన్దార్ కళాకళొణ్ణు పోకిఱపడి.
(నీర్) రాజనరాయమ్ తామసరాయముళునీర్. నీరెన్దు - అవర్ కళోడుతమ కొట్టఱచ్చొల్కుఱ్. ఉర్జల్
ప్రతిపత్తియైయి వవన్దైన్దుక్కులోరుయిరిల్లై. (నీర్ వణ్ణుమ్ తెయ్ పముముమ్మైయుమ్) నీర్ కళాశ్రయిక్కిఱ, రాజ
నరాయమ్ తామసరాయముళు దేవతై కలై యుమ్మలై యామ్ పడైక్కిఱవిడత్తిల్. (ముఱుపడై తా) సృష్టిక్కి
ఱవిడత్తిల్ ముఱుడలవర్ కలై సృష్టిత్తుప్పిన్నై యుమ్మలై సృష్టిత్తా. ౨ “యోబ్రహ్మణవిదధాతిపూర్వమ్” ఎన్ది
ఱపడియే - బ్రహ్మవై సృష్టిత్తుప్పిన్బితే యివ్వరుకుళ్ళారై సృష్టిత్తు. (నీర్ వణ్ణుమ్ తెయ్ పముముమ్మైయుమ్మలై
త్తా) అవణ్ సృష్టిత్తిలనాకిల్ నీర్ కళితర దేవతై కలై యాశ్రయిక్కుమ్మడియెజ్జనై. (పడై తా) అవణ్ పడైత్తిల
నాకిల్ ఎజ్జనైయుమ్మడిరున్దికోళ్. ఉర్జల్ కళాశ్రయణీయత్వముణ్ణామన్బితే యవర్ కళాశ్రయణీయరావతు.

(వీడియో శీర్షిక) నిజాల్ తేడి యాశ్రయిక్కిట దేవతైకభుజయ వైశ్వర్యమౌలే యొసవనుడై యబుద్ధిగ
 ధీనమాయ్ ఆవణ నిన్నై త్తిలనాకి లిల్లెయాయ్ అతుతనక్కడి కర్తమాయ్ అక్కర్త కయమ్మిటన్దవాతే సశిక్కై
 యన్ఱిక్కే, స్వతస్సిద్ధమాన సమ్మత్తైయుడై యవణ. (వీడియో శీర్) నిజాళాశ్రయిక్కిటవర్క భుజై యసమ్మత్తపాస్సేలే,
 నావధియల్ల; కర్తమడియాయ్ అతిలే యొస్తుకుత్తై యక్కుత్తై తల్, ఫలప్రదనానవనుడై యఅనుగ్రహమ్ కుత్తై య
 కుక్కుత్తై తల్ శెయ్యుమతిల్లైయితే. 3. “ఫలమణి” ఇతే. (వీడియో శీర్) నిత్యసిద్ధకల్యాణగుణజ్జలై యుడై యవ నెన్ను తల్.
 ౪. “తన్త్రియదన్తన్తదుపాసితవ్యమ్” ఎన్నిటపడియే, అవన్తన్నోపాతి యవణగుణజ్జలు ముపాస్యమెన్ను మిడమ్
 శొల్లుటతు. (పుకట్) ఎల్లారై యుమ్గక్షిత్తు, అన్దరక్షణత్తాల్ వన్దపుకట్టై యుడై యవణ. రక్షణత్తాల్ పుకట్

జీ-ఆ, — నడవి) ఎస్టేవ్వయమ్. పదస్వారస్వమ్ (కళ్యైయిత్యాది). ఆడుతరుడిన తెగ్గేయిన్న (అణజ్ఞుక్కిత్యాది). ఆడుకట్టినవర్ కళాకైయాశే-ఆడు
కట్టువిత్తుక్కిర్దవర్ కళాకైయాశే యిత్యర్థః. పెరియవర్ కరైయటియామల్ శితియవర్ కరైక్కిణ్ణొమ్మనాణ్ణినాల్, అవర్ కరై-“కళ్యర్” ఎన్న
కగ్డవతితే. ఆశ్రయిక్కిఱవర్ కళే తేడిప్పిడిక్కుమ్మడిహాకిఱతెన్నెన్న (కళ్యర్చచ్చుమిత్యాది). కళ్యర్ క్కుణ్ణానభయమ్ మహాగహాత్తుక్కుమి
డమ్మారాతెవ్వు పడి. “నీర్” ఎన్నతై-క్కిఱుమ్, మేలుక్కుఱుటవతు. “నీర్” ఎన్నతుక్కిరణ్ణుతాత్పర్యమ్ (నీరణ్ణిత్యాదివాక్యవ్యయతైశే). ము
న్నడైత్తమైక్కుప్రమాణమ్ (యోక్తావ్హాణమిత్యాది). “పడైత్తాక్” ఎన్నతుక్కుభావమ్ (అవక్ సృష్టిత్తిలనాకిలిత్యాది). చాటు (అవక్ ప
డైత్తిలనాకిలిత్యాది). నీర్ పణ్ణువైయవమ్ పడైత్తానెన్నతే “ఉమ్మైయమ్-పడైత్తాక్” ఎన్న-ఇవర్ కరైసముచ్చయిక్కిఱతుక్కు భావమ్
(ఉక్కుక్కిత్యాది)

“ వీడిల్ శీర్ ” ఎవ్వరినీ “ శీర్ ” ఎవ్వరినీ పూజించును-సమస్తమీ, గుణధర్మము. సమస్తమీ. “ వీడిల్ ” ఎవ్వరినీ పూజించును. అతాపతు- వీడిష్టు-నాశమాయ్, ఇల్లెష్టు-ఇల్లా మైయమ్, నిత్యమానసమస్తమైష్టుతల్, ఇతైయరుళిచ్చియికితార్ (నీడ్లీ తేడియిత్యాది) అష్టి శ్రీ, వీడిష్టు వివస్వదుమతాయ్, అతాపతు-మహితలాయ్, అల్పతైయైచ్చిల్లి అతిల్లా మై-మహితైయాయ్, నిరవధికిసమస్తమైష్టుతల్; ఇతైయరుళియ్ చ్చికితార్ (నీడ్లీ శ్రావ్యిక్కిఱవర్ కళుడై యవిత్యాది). అవధియిల్లా మైక్కు-హేతువేతెన్న (కర్తమిత్యాది). కర్త మొగ్గియవన నోఘలప్రదనెన్న (ఘలమత ఇత్యాది) ఉత్తరమామాంసాయాంత్యతీయస్య ద్వితీయే, “ ఘలమత శుపతై ” అన్యార్థః- సర్వంఘలమ్, ఆతః-పర స్తాద్భక్తిప్రణావనంభవతి; కుతః, ఉపపత్యై-ఘలప్రదత్తోపయోగిజ్ఞానశక్తిసంభవాద్భక్తిప్రణావతి. ఇవిద్వితీయే గుణధర్మై యరుళిచ్చియ్యమతుక్కు

అ.ఆ-వి — ఇవ్విజ్ఞాత్రితే తదీయక్త జగ్యపరశ్రీవైష్ణవాభార్యయోబుద్ధిమనెను స్వయంపాక మృణ్మయసుతు శేయతుహితాచర ఆవృక్షినైష

Q11 3E-2.

௨॥ வீ-ந-உ.

3॥ శ్రీ-మీ-అ-3-పా-౨-నూ-32..

४॥ त्रै-ना.०.

ఈ.—పడై తవనన్ఱో ఆశ్రయణీయనావాన్. ౧. ‘యశ సశ్చై భాజనమ్.’ (అతిప్పిరాన్) రక్షిత్తుప్పుక పై ప్పడై యాతే పుట్టిపడై త్తాలుమ్ విడవొణ్ణాత ప్రాప్తియొచ్చుట్టుకటటు. (పిరాన్) కేవలమ్ పా) ప్తియేయల్ల, ఉపకారకన్. ఉపకారకనుమాయ్ పా) ప్తనుమాయ్ యశస్వియుమాయ్ ; ఐవ్వర్వమ్, నిత్యసిద్ధమానకల్యాణగుణజ్ఞునన్, ఇవన్ఱై యుడై యవనై యొట్టియ, ఇనై యిల్లాతారై యాశ్రయిక్క పా) ప్తియిల్లై. కారణమన్ఱువితే ఉపాస్యమావతు; “కారణంతు ధ్యేయం” ఎన్నానిన్ఱతితే

(అవన్ మేవియున్ఱైకోయిల్) అవన్ పరమపద త్తిల్ ఉచ్చైతుప్పోడేపోలే కాణమిరుప్పతు. సంసారికల్ పడుకిట్లక్షేత్రై యనుసన్ఱిత్తు, “ఇనై యెప్పడుకిటనవో? ఎన్ఱిట ఐరువుళ్ళత్తిల్ వెటుప్పోడే యాయ్ఱన్ఱిగ్గిరుప్పతు. 3. ‘నోపజనం స్తర్క’” ఎన్ఱుకొణ్ణ - ఇన్ఱున్ఱై దుఃఖత్తై నిన్ఱై యాశ్చోక్రియవేణ్ఱువతు, పణ్ణదుఃఖయామిరున్ఱు సంసార త్తిల్ నిన్ఱుమ్ పోనవనుక్కితే. ఇన్ఱున్ఱై దుఃఖత్తై నిన్ఱై కుమాకిల్ అచభవిక్కిట సుఖత్తుక్కుక్కణ్ణివా కాతోఎన్నుమ్ కణ్ణిన్ఱిల్లైయితే యవనుక్కు. “పరమపద త్తిలుమ్ సంసారికల్ పడుకిట్లక్షేత్రై యనుసన్ఱిత్తు త్తిరువుళ్ళత్తిల్ వెటుప్పోడే యాయ్ఱన్ఱిగ్గిరుప్పతు” ఎన్ఱు భట్ట రదులిచ్చెయ్య, “ఆచ్చానుమ్ ప్పిన్ఱై యాన్ఱానుమిత్తైక్కిట్టు, పరమపద త్తిలేయానన్ద నిర్భరనాయరుక్కిట విరుప్పిలే తిరువుళ్ళత్తిలే యొరువ్వనన్ఱోడే యిరున్దానన్ఱై ఉచితమో?” ఎన్ఱార్ కల్” ఎన్ఱు “పణ్ణితర్” ఎన్ఱిటవర్ వన్దవిన్ఱుప్పమ్ శెయ్య, ర. “వ్యసనేషుమనుష్యాణాంభృశంభవతిదుఃఖిశం” ఎన్ఱతుగుణప్రకరణ త్తిలేయో? దుఃఖప్రకరణ త్తిలే యో? ఎన్ఱు కేట్టు

ఓ-అ —కుక్కరుత్తెన్ఱ (తస్మిన్నిత్యాది). పుకల్ శొన్నతుక్కు ప్రయోజనమ్ (రక్షణతాలిత్యాది). అప్పడిపుకత్తైయడైయవనోవెన్ఱ (యశసశ్చైత్యాది). “నివాసపుత్తసాసూనామాపన్నా నాంపరాగతిః | అర్తానాం సంశ్రయశ్చైవ యశసశ్చైకభాజనమ్” ఇతిపిన్ఱాకాణ్డేతారా. (కొణ్ణుకటటు) “అతి” ఎన్ఱిటతారేయెన్ఱపడి. శబ్దార్థమ్-ప్రాప్తనాయుపకారకనాయెన్ఱ. ఉక్తార్థత్తై అవరోహక్రమత్తారే నిగమిక్కిటార్ (ఉపకారకనుమాయిత్యాది). “నాడినీర్” ఎన్ఱుతోడన్ఱి, “పడైత్తాన్” ఎన్నుమశ్చమాశ్చ) యణీయతైక్కుటప్పాకనిగమిక్కిటార్ (కారణమన్ఱువితేయిత్యాది). ఇత్తార్-కీర్తప్పదన్ద శెల్లావన్ఱుక్కుమ్ ప్రయోజనమ్ కాట్టినారాయ్ఱు. కారణమన్ఱువితే ఇత్యాది వాక్యత్తుక్కు “పడైత్తాన్” ఎన్ఱతిలేనోక్కు.

“మేవియున్ఱైకోయిల్” ఎన్ఱతుక్కు వ్యావర్త్యమ్ (పరమపద త్తి లిత్యాది). మేవి-ప్రితియోడే పారున్ఱి. ఉత్తైకోయిల్-పరిక్కిటకోయిల్. ఉత్తైతుప్పు మనస్తాపమ్. ఉత్తైతుప్పేతెన్ఱ (సంసారిక లిత్యాది). పరమపదత్తిలేయప్పడివెటుప్పోడేయరున్దార్ అనన్దనిర్భరతై కుక్కొత్తైయన్ఱోవెన్ఱ (నోపజనమిత్యాది) అనార్ పిన్ఱై, నిరతిశయానన్దయా యిరున్దదుఃఖత్తై యనుసన్ఱిత్తార్ సుఖత్తుక్కుక్కణ్ణివు వారాతోవెన్ఱ (ఇన్ఱున్ఱైయిత్యాది). అవనుక్కు-అనుగ్రహాకనిరతనాయ్ అకర్తవశ్యనుమానవనుక్కు. స్వతఃదుఃఖమిన్ఱిక్కి, సంసారికకుక్కిరన్దదుఃఖిక్కిటానాన్ఱయారే యానన్దతుక్కుక్కొత్తైయిన్ఱై యెన్ఱు, కీర్తురులిచ్చెయ్ఱు; అన్దనన్ఱిక్కి, అనన్దతుక్కుక్కొత్తైయనాలు మతుగుణాయవామెన్ఱుమ్ పరిహారాన్దరై పరమాచార్యవచనత్తారే సాధిక్కిటార్ (పరమపద త్తిలుమిత్యాది). భట్టర్ పణ్ణితర్ క్కరులిచ్చెయ్య, అవరుమిత్తైయారిడ త్తిలేచిన్దనైపణ్ణిక్కిన్ఱిరుక్కిటవళివితే, ఆచ్చానుమ్ ప్పిన్ఱైయాన్ఱానుమ్ “ఇతుమాడుమో” ఎన్ఱు, పణ్ణితరతుక్కుత్తరమరులిచ్చెయ్యమాట్టారే “ఇవర్కలిప్పడి శొన్నార్ కల్” ఎన్ఱు భట్టరుక్కు విన్ఱిప్పమ్ శెయ్యవెన్ఱు కణ్ణుకోళ్ళు. ఇన్ఱైక్కి-పైన్ఱు-భట్టరరులిచ్చెయ్ఱుతాకపణ్ణితరెన్ఱిటవరులిచ్చెయ్య కే-పైన్ఱుపడి. సంసారికల్ దుఃఖిక్కు-మతుగుణప్రకరణపరితమాన్ఱయారేగుణమానాలుమ్, అవతా

అ-అ-వి.—వర్ పిన్ఱాడర. అవరోడ వివరోడ వోడినకత్తైయెరులిచ్చెయ్ఱవర్ — ఇత్తార్-ముక్తనుక్కు. బద్ధావన్ఱైయెన్ఱరిత్తార్ పూర్వదుఃఖమిన్ఱుమ్ పిన్నాట్టిత్తైయవతే? ఎన్ఱిటశక్తైయారే సరియాతోట్టిత్తైయుమ్, అనుభావ్యమాన భగవద్విషయ త్తిలనుభవత్తుక్కుక్కణ్ణివోవెన్ఱుమత్తారేన్దరియాతోట్టిత్తైయుమాకిట వాకారద్యయ భూదుమ్; ఈశ్వరన్ఱే హేయప్రత్యసీకనాన్ఱయాలుమ్, అఖణ్ణ పరిపూర్ణానుభవనిష్ఠా

తిరువాయ్ మొట్టి.—ర.ప. ౧౦-తి.౨.స్తవ్యస్తవమ్ ౨-పా-నాడినీర్ వ్యాఖ్యానభో.

౩౬౩

ఈ.—మాట్టిన్ శ్రీలిలో; ఇతుగుణమాకిల్, గుణమ్ ఎన్దు పేర్ పెన్దు వన్ శ్రీల్ అజ్జిణ తత్తొన్దుణ్ణో” ఎన్దు రులిచ్చెయ్ తార్. ౧ “సమస్తకల్యాణగుణాత్త కోసా” ఎన్దు క్కడవతి శ్లో. తన్ని చై ఛయ్యోయ్ కర్న నిబన్దనమాక వరుమవై యిల్లెయెన్ను మత్తనై పోక్కి; అనుగ్రహకార్యమాయ్ వరుమవై యిల్లెయెన్నిల్, ముతలి శేచేతనస్త్విక్కే యొట్టియుమితే. ౨ “సవ కాకీనరమేత” ఎన్దు తునిత్యవిభూతియిమ్ గుణభముణ్డాయరుక్కచ్చెయ్ తేయితే. (అతిప్పిరావనా మేవియుత్తై కో యిల్) పరమపదత్తిల్ తన్నిల్ కుత్తెన్దొరిల్లామైయూలే అన్విడతైవిట్టు, నల్లపడుక్కెయ్యెయిమ్ భోగత్తుక్కే కాన్తమానవన్ శ్లోయిమ్ కాల్గడై కొణ్ణుప్రజై యిసుడై య తొట్టిత్తాల్గడై యిలేకిడక్కుమ్ తాయెప్పోలే, రక్షకాపేక్షరాన సంసారికలిరుక్కిట విడమాన్తయూలే విరుమ్మిపర్తిక్కుమిడమిన్విడమాయ్ దు. (మాడమాలి కైయిత్తాన్ది) ఉద్దభుక్కుత్తా నల్లదేశమ్ తేట్టమే, “ముక్తప్రాప్యదేశమ్” ఎన్దు తోన్ దుకిజత్తిల్లెయో? మాడబ్బళాలుమ్ మాలికై కళాలుమ్ మూన్ దు దర్శనీయమాయరుక్కుమ్ తిరుక్కురుకూర్.

(అతనై ప్పాడియాడి) “అతనుల్ నిన్ద వాతిప్పిరాన్” ఎన్దు విడమ్ ముక్తై యెన్దితార్. ౩ “విష్ణోరాయతనేపసేత్”, ౪ “దేశోయం సర్వకామధుక్” ఎన్దిటపడియే ఇతుతానేప్రాప్యమ్. (పాడియాడియిత్తాది) ప్రీతిప్రేరేతరాయ్ కొణ్ణుపాడి, ఉడమ్మిరున్దవిడత్తిలిరామైఆడి, అక్రమమాక కూప్పిట్టుకొణ్ణు. అద్దేశమెన్దొల్ తన్దిరువుళ్ళమిరుక్కు మాప్పోలేయిరుక్కుమెన్దిరుక్కితార్ కాణుమ్ సర్వార్ కుమ్. (పల్లలకీర్) ఒరువనామిత్తాణియాయ్ దాన్త నాయ్ వర, అపనుక్కుహితోపదేశమ్బుణ్ణిత్తార్ త్తే; ౫ “ఇవై యెన్దు పులకియత్తై” ఎన్దు - లోకమ్ క్లేశస్పడుకిట పడియెక్కణ్ణు, ఎల్లార్ కుమ్ శొల్లుకిటారిత్తే. (పరన్దే) పెరియతిరునాళుక్కు సర్వతోదిక్కమాక వన్దేలుమా ప్పోలే. నానాదిక్కమాక ప్పాడి యాడిప్పరవిచ్చెన్ది నన్.

౨.

జీ.అ.—ర త్తిలేశొన్న తిత్తనైయన్దోవెన్న (ఇతుగుణమాకిలిత్తాది). “పరమపదనాథన్ గుణపూర్ణన్” ఎన్దు మతుక్కు ప్రమాణమ్ (సమస్తేత్తాది). ఇప్పడియాకిల్, ౬ “విశోక” ఎన్దిటత్రుతియోదేవిరోధియతోవెన్న (తన్ని చై ఛయ్యోయ్ విత్తాది). పరమచేతనాన్తయూలే ఇవ్వునుగ్రహ కార్యమ్ స్వరూపానుబంధియాయరుక్కుమెన్దుకరత్తు. “ఉత్తైతుప్పొడిరుక్కుమ్” ఎన్దు మతుక్కు పపత్తికాట్టి, ప్రమాణముణ్ణొట్టుకిటార్ (సవకాకీత్తాది). “సవకాకీ నరమేత” ఇత్తాది మహోపనిషది. భోగస్థానమాన పరమపదత్తిలే యెట్టున్దరు యిరుక్కుచ్చెయ్ తేయిమ్, అ ర్తరానసంసారికల్ పడుకిటక్లేశత్తైయనుసన్దిక్కయూలేపారుత్తమన్ ద్రిరుక్కు మజ్జు ఎన్దొరతాత్పర్యమ్ కీర్తేయరులిచ్చెయ్ తు, రక్షకాపేక్షైయి యిక్కే తన్నోడు సామ్యపన్నర్ కుముకన్దొడుత్తుకొణ్ణిరుక్కై యూలేపారుత్తమిల్లెట్ట, రక్షకాపేక్షరాన సంసారికల్ రక్షిక్కయూలే పారున్దివర్తిప్పత్తిక్లేయెన్దు తాత్పర్యాన్తరమ్ (పరమపదత్తిలిత్తాది). విశేషణత్తుక్కు బావమ్ (ఉద్దభుక్కిత్తాది). శబ్దార్థమ్ (మాడబ్బళాలుమిత్తాది). మాడబ్బళ్—చంద్రకాలాదికల్. మాలికై కల్ గృహభో.

పూర్వనాక్యత్తిత్తాట్టిల్ విశేషమ్ (అతనులిత్తాది). సర్వేశ్వరన్ ప్రాప్యనామతోటియ, అవనిరున్ద దేశముమ్ ప్రాప్యమాయరుక్కు మోవెన్న (విష్ణోలిత్తాది). “నకిళ్ళెద పిరుర్యాణోవిష్ణోరాయతనేపసేత్” ఇత్తాది. “పవిత్రం పరమంపుణ్యం దేశోయం సర్వకామధుక్” య స్తీన్ వాసరమాత్రేణ వాసంవిదధతాన్యజామ్ । భయాన్వయావినశ్యేయన్దోభమోహదయోద్విజ” ఇతి గారుడపురాణే ఏకాదశే భాగ్యయేనాగద త్తంప్రతివ్యాసః. సర్వకామధుక్ ఎన్దు సు-సర్వేశ్వరన్ నైయున్దొడుక్కు మెన్దు పడి. ఇవర్ కరుక్కుప్పొడియాడమ్కొడు మోవెన్న (అద్దేశమెన్దొలి త్తాది). “పల్లలకీర్” ఎన్దు ఎల్లారుక్కుమ్ శొల్లుకిటతెతుక్కున్న (ఒరువనిత్తాది). పరన్దు-ఎన్దుమ్ వ్యాపిత్తు. సరవి-స్తుతిత్తు. “అవన్ మేవి యుత్తైకోయిల్” ఎన్దెయూలే-పావనత్వమ్ శొల్లిల్ దు. “మాడమాలికై మూన్ దు” ఎన్దెయూలే-భోగ్యత్వమ్ శొల్లిల్ దు. పల్లలకీర్; నీర్-నాడి మణ్ణు నైయవము మెన్దుతోడజ్జి. తిరుక్కురుకూరతనై-పరన్దే-పాడియాడిప్పరవిచ్చెన్ది నన్ శివస్వయమ్.

౩.

అ.అ.వి.—కైయలుమ్ ఇవ్వాకారద్వయమిల్లె యెన్దు తాత్పర్యమ్—ఇప్పడియన్దొకిలనిప్తమ్ ప్రసజ్జిక్కు మెన్దితార్ (తన్ని చై ఛయ్యోయ్ విత్తాది).—ముతలిలే “సర్వేశ్వరన్ ప్రాప్యన్” ఎన్దు విశ్వసిక్కు మూట్టతవర్ కల్ “ఇద్దేశమ్ ప్రాప్యమ్” ఎన్దొల్ విశ్వసిప్పర్ కళోవెన్న (అద్దేశ మెన్దొలిత్తాది). ఎన్దు మామ్.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

[౯౨]

అరువా య్ మొగ్గి. — ౪-ప. ౧౦-తి. ఒత్తుడై నుమ్ ౩-పా. పరస్థ వ్యాఖ్యానజ్ఞు.

౩౬౫

అన్వ. — పరస్థ తెయ్ వముమ్ పల్లలకుమ్ (౩) పడైత్తు అత్తు ఉశనే (౬) వియ్యి కరన్తు ఉమిన్దు (౯) కడన్దు ఇశన్దు కణ్దుమ్ (౧౦) తెలియ కిల్లీర్ అమరర్ (౧౫) శిరన్దుళార్ వణ్దుమ్ తిరుక్కురుకూరతనో (౧౮) పరన్ తిరుమ్మ మిల్దు (౨౧) తెయ్ వముమ్ ఇల్లై పల్ (౨౪) ఉలకిర్ పేమిన్ (౨౬)

పన్న. — అనన్తరమ్, కార్యరూప జగత్తినుడైయ రక్షణార్థవ్యాపారజ్ఞు పరత్వ ప్రతిపాదకజ్ఞులైతార్.

స్వవిభూతినయమనత్తారే ఈశ్వరత్వశక్తైః పణ్దుమ్మడి విస్తీర్ణమాన, దేవతావర్గతైయుమ్, అవర్కళుమ్మ విభూతయనబహువిధలొకన్దు తైయుమ్, (౩) సృష్టిత్తు, ప్రళయవర్షవన్దు, ఇక్క) మమ్ పారాతే కూడ, (౬) వియ్యి, ప్రళయక్లాణవొణ్ణాతపడి యొలిత్తువైత్తు, ప్రళయానన్తరమ్ వెలినాడుకాణవుమిన్దు, (౯) మహాబలియభిమానమ్ కట్టియుమ్మడి యగన్దుకొణ్డు అనన్తార్హ మక్కి, అనన్తరప్రళయత్తిరే వరాహరూపియా యిడన్దుడు త్తవితు, ప్రమాణముఖత్తారే విశదమాక క్కట్టిరుక్క చెయ్తేయుమ్, (౧౦) రజస్తమోభిధవత్తారేనిర్ణయిక్క, మాట్టుకి తిలీర్, నిత్యరాన బ్రహ్మదేవర్కళ, (౧౫) తన్దుల్ పవస్థిర్థమాక బహముఖమాక తలైకళారే, వణ్దుమ్, తిరువకరిమ్మ శ్శేనిట్టిఱ, (౧౮) సర్వస్తాత్పరసుమ్మ, ప్రకారమాయల్లుతు, వేణుస్వతన్త్ర) మాయిరుప్పొరు, (౨౧) దైవమ్, ఇల్లై, నానామతిభేవన్దుళారే పలవత్తెప్పట్ట, (౨౪) లొకత్తిలుళ్ళీర్! ఉణ్ణాకిల్ వన్దు కొల్లుళ్ళోల్. (౨౬)

౩.

అర్థము. — అనేకులైన దేవతలను పలువిధములగులొకములను (౩) సృష్టించి ప్రళయకాలమునందు (క్రమములేక) సమకాలముండే (౬) మిలియు దాచిపెట్టియు (సృష్టికాలమునందు) బయలుపఱచియు (౯) (త్రివిక్రమావతారంబెత్తి) గొల్చియు (అనంతరప్రళయమునందు) భూమినిపైకెత్తియు (వీటిని) తెలిసికొనియు (౧౦) నిశ్చయించుటకు అసమర్థులగుచున్నారు. దేవతలు (౧౫) శిరస్సులచే నమస్కరించునట్టి తిరువగరిలొ వేంచేసియున్న (౧౮) పరునికిఁ బ్రకారములుకాని ఇతరములగు (స్వతన్త్ర)ములగు (౨౧) దేవతలు లేవు. పలువిధములైన (౨౪) ఓ! లొకులారా! (ఉన్న యెడల) చెప్పడు. (౨౬)

౩.

ఈ. — మూన్తామ్బట్టు. జగన్నిగరణాదిదివ్యచేష్టితజ్ఞుళాలుమివనేపరన్. ఇతితైయా తారెన్నో దేవన్దుకలన్దు వేళిక్కాణ్ణోలైన్దితార్.

(పరస్థ తెయ్ వముమ్) కొళి కొమ్ముమాడప్పడర్దు నియామకరోహొక్క వెడుత్తుక్కట్టిక వేణ్దుమ్మడి, కై విజ్ఞానదేవజాతియుమ్, పల్లలకుమ్ - అవర్కళి పరవ్వు క్కెల్లామ్ పోరుమ్మడియానలోకజ్ఞుళుమ్. అవర్కళినియామకరాకై క్కడియాకనియామ్యరానవల్లాతచేతననై యుమ్. (పడైత్తు) సృష్టిత్తు. ఇవర్తమక్కవర్కళోడల్లా తారోడువాళియల్లిరుక్కిఱపడి. (అన్దుడ నేవియ్యి) సృష్టిక్కిఱపోతుక్రమత్తిలేసృష్టిత్తా ౧ “యోబ్రహ్మాణంవిదధాతిపూర్వమ్” ఎన్దు. అపత్తువన్దొల్ అజ్జక్రమమ్ పార్ త్తిరుక్క వొణ్ణాతే. ప్రళయాపత్తిలేయొరుకా లేవయిల్లిలేవైత్తు. ప్రళయమ్ నన్దాలుమ్ “ఇణ్దుణ్ణో” ఎన్దుఇత్తైత్తుక్కాట్టలామ్మడికరన్దు, “ఉళ్ళేయిరున్దు నోవుపడుకఱ

జీ-ఆ. — మూన్తామ్బట్టు (పరస్థ తెయ్ వముమిత్యాది). ద్వితీయచతుర్థపాదజ్ఞైక్కటాక్షితవతాగిక్త (జగన్నిగరణాదిత్యాది).

“పరస్థ తెయ్ వముమ్” ఎన్దుతుమ్మ - స్వవిభూతినయమనత్తారే యీశ్వరత్వశక్తైః పణ్దుమ్మడి విస్తీర్ణమానదేవతావర్గతైయుమ్మెన్దుకర్తామ్. ఇవర్కళుడైయ వీర్వరాభిమానత్తారే వర్షస్త్రియినుడైయ వురవైయరుళిచ్చెయ్కెఱార్ (కొళి కొమ్మిత్యాది). *లొకశబ్దమ్ జనవాచియాకవర్థాన్తరమ్ (అవర్కళి నియామకరిత్యాది). ౨ “లొకస్తుభువనేజనే” ఎన్దుక్కడవతితే. అచేతనమానలొకన్తోదేవతైక్కైయుమ్ కొన్నుకుమ్భావమ్ (ఇవర్తమక్కిత్యాది). అవర్కళోడు - బ్రహ్మాదికళోడు. అన్దు-ప్రళయాపద్దతైయిలే. “ఉడనే” ఎన్దుకుమ్మ

ఈ-ననో" ఎన్ఱువెలినాడు కాణవుమిల్ న్దు, నడువేమహాబలిపోల్వార్ పగున్దితాళ్ళినా పోల్వేపటిత్తుక్కొళ్ళునై నడన్దు మీట్టుక్కొణ్డు, ప్రళయ త్తిలే యున్ది అణ్ణభి త్తియిలే శేర్ న్దిచై మహావరాహమాయ్ ప్పక్కు ఒట్టువిడువితైడుత్తు ఇప్పడి శెయ్ తవిసన్ద్రై. (కణ్ణమ్) ప్రత్యక్ష త్తిలుమ్ విశవమాయరుక్కిఱతు కాణమివర్ క్కు శాస్త్రమ్. ఇవ్వుతి మానుష చేష్టితజ్జైక్కొణ్డే "అవనాశయణీయమ్" ఎన్ఱటియలాయరుక్కు, అటియమాట్టుకిటిలికోళ్. (తెలియ కిల్లిర్) ఇవర్ కిళ్ తెలికై యుమ్ తెలియామైయు మొఱ్ఱియ, అర్థస్థితియిల్ మాతాట్టునన్ద్రీరుక్కిఱపడి. అవనై యనీశ్వరనాక్కుతల్, ఇవర్ కై యాశ్వరకళాక్కుతల్ శెయ్యవొణ్ణాతితే యుజ్గళ్ తెలివుమ్ కలక్కము మొఱ్ఱియ.

(శిరగ్గళిత్యాది) "సర్వప్రస్తావుమల్ల, అపత్నభనుమల్ల, ఎన్ఱిరున్దికోళేయాకిలుమ్, నీజ్గళాశ్రయిక్కిఱ దేవతైకళ్ శెయ్ఃఱతు మున్నముజ్గళుక్కు క్కణ్డాల్ తెలియలామే. అవర్ కిళ్ "తలై పడైత్త ప్రయోజనమ్మై న్ద్రోమ్" ఎన్ఱువణ్ణుకిఱపడియై క్కణ్డాకిలుమ్ నీజ్గళాశ్రయిక్కిప్పారుజ్గోళ్. ౧. "పాదేనకమలాభేనబ్రహ్మరుద్రార్చితేనచ," ౨ "పిన్నిట్టశడైయానుమ్ పిరమనుమిన్దిరనుమ్ తున్నిట్టుప్పకలరియ," ౩ "నాత్తముప్పనాన్దుకనుమీశను మాయ్ముత్తైయా లేత్త." (తిరుక్కురుకూరతనుట్పర్) మనుష్య శ్వేపరత్వత్తుక్కు మవ్వగుళేయెరుపరత్వమితే యితు. ఇవ్వరుకే పోరపోరపుత్తుర్నమ్మికుమ త్తనై. గుణత్తాలేయితే వస్తువుక్కుత్తుర్నమ్, గుణాధిక్యముశ్శుతిజ్జే యితే. (అతనుట్పర్) ౪ [అనశ్చన్నస్యఎన్ఱు] చేననర్ ప్రకృతియోడే కలశక్కలశ ఒళిమముజ్జేవారానిఱుచ్చెయ్ తేఅవనుక్కు నియామకత్వత్తాల్ వన్దపుకరతిమిజ్జేవరుమాపోలే ; సంసారికళ్ నడువేపోరపోరవాయ్ న్ద్రుపర త్వుమ్ ప్రకాశిప్పతు. (తిఱమన్ఱి) అవనుక్కుప్రకారమాయల్లతు. తిఱమ్ - ప్రకారమ్. (తెయ్ వమ్మన్ద్రీలై)

శీ-అ.-భావమ్ (సృష్టిక్కిఱపోతిత్యాది). క్రమసృష్టిక్కుప్రమాణమ్ (యోజ్యహమిత్యాది). ఆహ్ని-ముఖాకి. ఇవన్దు - (ఒట్టువిడువితై). కేట్టుమెన్నాతే, "కణ్ణమ్" ఎన్ఱుతుక్కుభావమ్ (ప్రత్యక్ష త్తిలుమిత్యాది). "కరన్ద" ఎన్ఱుతోడజ్జి "తెలియకిల్లిర్" ఎన్ఱుమళవుమ్కూటిభా వమ్ (ఇవ్వుతిమానుషేత్యాది). "అటియమాట్టికోళ్" ఎన్ఱుతుక్కుభావమ్ (ఇవర్ కిళ్ తెలికైయమిత్యాది). వివరణమ్ (అవనైయిత్యాది). (ఉజ్గళ్ తెలివుమ్ కలక్కము మొఱ్ఱియ - అవనై అనీశ్వరనాక్కుతల్) ఎన్ఱువైయిప్పతు.

"శిరగ్గళార్" ఇత్యాదికవతాఱకై (సర్వప్రస్తావుమల్లనిత్యాది). "శిరగ్గళార్ - వణ్ణుమ్" ఎన్ఱిఱవిశేషణత్తుక్కుభావమ్ (అవర్ కిళ్ తలై పడైత్తవిత్యాది). బ్రహ్మరుద్రాదికళ్ తామ్ వణ్ణువర్ కళోవెన్న (పాదేనేత్యాది). "పస్పర్శపుణ్డనీకాత్తు శ్శిశోరాపాదమస్తకమ్ | పాదేనకమలాభేన బ్రహ్మరుద్రార్చితేనచ." (పిన్నిట్టశడైయానుమిత్యాది) పిన్నేనాలప్పట్టజ్జైయైయుడైయరుద్రక్ బ్రహ్మపుమిన్ద్రుమొయ వర్ క్కొరువర్ ముక్కు పుకేజ్జి నెరుజ్జుకైయాలే పుకవరితాయరుక్కిఱ వైకున్ద త్తిరువాళిలేయిత్తుర్క. తున్నిట్టు - నెరుజ్జి. పెరుమాళ్ తిరు మొఱ్ఱి ముప్పత్తుము వ్వామ్బట్టు. (నాత్తముప్పవిత్యాది). నావానతుట్టామ్మేఱుమ్మడిచతుర్భునుమ్ రుద్రనుమాయ్ త్తజ్గళ్ శేషత్వము త్తైయా లేయైత్తవిత్తుర్క. తిరుమొఱ్ఱి ఏహ్నిరుమొఱ్ఱి ఎట్టామ్బట్టు. విశేషణగర్భితావ్యావృత్తింసర్పయతి (మనుష్యత్వ ఇత్యాది). "కడన్దు" ఇత్యా దియార్ శొన్నమనుష్య శ్వేపరత్వత్తుక్కుమెన్ఱపడి ఇతు - తిరునకరియిలే యిరుక్కుమితు. పరనాయరుక్కుమాకారమవిభూతియిలాట్టియ విజ్జుజ్జోవెన్న (ఇవ్వరుకే ఇత్యాది). అతుక్కుచేతువేతెన్న (గుణత్తాలేయిత్యాది). అగ్నివతారత్తైగుణముజ్జోవెన్న (గుణాధిక్యమి త్యాది). ౫ "పూర్ణస్యపూర్ణమాదాయ" ఇత్యాదియిలేవృదయమ్. ఇవ్వరుకేపోన్దార్ గుణజ్గళ్ సజ్కుచితమామహోజ్జీయ, అతిశయిక్కు మాడుమావెన్న; సర్వప్రస్తామక కాట్టుకిటార్ (అనశ్చన్నిత్యాది). ఆక, "తిరుక్కురుకూరతనుట్పర్" ఎన్ఱుశుక్కుర్థద్యయమ్. గుణా ధిక్యత్తార్ వన్దపరత్వత్తైచ్చిల్లతల్, సంసారికళ్ నడువే వన్దిరుక్కుచ్చెయ్ తేయమ్ సజ్గోదమిన్ఱిక్కి యిరుక్కిఱపడియైచ్చిల్లతల్.

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౧౦-౨-౨ స్తుతే పుమ్. ౪-పా-చేశనిష్ట వ్యాఖ్యానం.

3౬౭

ఈ.—దేవతై కళుడైయ స్వరూపనిషేధమృణ్ణుకీతారన్తి తే, “అవనుక్కు విభూతివేణుమ్” ఎన్దిరుక్కిజవరాకై యాలే; అవర్ కళుడైయ స్వాతన్త్ర్యనిషేధమృణ్ణుకీతార్. స్వతన్త్ర్యమాయ - తనక్కురిత్తా యిరుప్పత్తురు దేవతై యిలై. అవనుక్కు ప్రకారబుద్ధికణ్ణియాశ్రయిత్తికోళాకిల్ అవనుడైయ వాశ్రయణ త్తిలే పుకుమ్, స్వతన్త్ర్యబుద్ధిపణ్ణియాశ్రయిత్తికోళాకిల్ సత్వన్త్ర్యమాయరుప్పత్తున్తిలై; ౧. “నేహనానాన్తి,” ౨. “యేయజన్తి” ఇత్యాది. (పేశుమి నే) నాన్. “అవనుక్కు ప్రకారమాయల్లతు స్వతన్త్ర్యమాయరుప్పత్తురు దేవతైయిలై” ఎన్టే; “ఇప్పడియనన్యాధీనమాయరుక్కిజనియామక త్వత్తైయుడైయ నాయరుక్కిజనివన్తై నక్కు ప్రికారమాంక వుడైయత్తురు డై ఎముణ్ణు” ఎన్దుశొల్లనల్లారుణ్ణాకిల్, వాయ్ పడై త్తారై మున్నేనిన్దుశొల్లికాణుజ్జోళున్దితార్.

3.

జీ-అ.—“తెయ్ పమమల్ శ్లై” ఎన్టాల్ పోరాతో? “తిఱున్తి” ఎన్బా నెన్నేన్న్ (దేవతై కళుడైయ విత్యాది). “మల్ శ్లై” ఎన్టిఱుపడతాల్ సిద్ధిత్తవర్థతైయరుళిచ్చెయ్ కీతార్ (స్వతన్త్ర్యమాయిత్యాది). “పల్లలకీర్” ఎన్దు - అవర్ కళై సమ్బాధిత్తు “తిఱున్తి” ఎన్దుమ్, “మల్ శ్లై” ఎన్దుమ్ విశేషిఱుపడతైయ హర్దభావమ్ (అవనుక్కిత్యాదివాక్యద్వయత్తాలే). “స్వతన్త్ర్యసన్తువిలై” ఎన్దుతుక్కు ప్రమాణమ్ (నేహిత్యాది). “ప్రికారబుద్ధ్యా ఆశ్రయిత్తాల్ తదాశ్రయణత్తిలే పుకుమ్” ఎన్దుతుక్కు ప్రమాణమ్ (యేయజన్తిత్యాది). “యేయజన్తిపితృన్దేవాన్ బ్రాహ్మణాన్ సమాతాశనాన్ | సర్వభూతాన్తరాత్తానంవిన్దు మేవయజన్తితే” ఇతిదత్తున్తుతా. పేశుమిన్ - ఉపపత్తిశొల్లున్తోళ్. ఉపపత్తిశొల్లుకీజప్రకారమ్ (ఇప్పడియనన్యాధీనమాయిత్యాది). ఇవన్తై-నారాయణన్తై. క్రమేణాస్వయః.

3.

ప్ర-తి.—(మూన్తామ్బట్టు) (పరన్దవిత్యాది) (వణజుమ్) “సస్వర్కపుణ్డరీకాక్షశ్శిశోరాపాదమస్తకమ్ | పాదేనకమలాభేనబ్రహ్మరుద్రాన్చితేనచ.” — (అతనుట్పరై) [ముం-ఉ-౩-౧.] “ద్వాసుపరా” ఇత్యాది. — (మల్ శ్లై) దత్తున్తుతా, “యేయజన్తిపితృన్దేవాన్బ్రాహ్మణాన్ సమాతాశనాన్ | సర్వభూతాన్తరాత్తానంవిన్దు మేవయజన్తితే.”

3.

పెరుమాళ్ తిరుమొట్టి - నాలాన్దిరుమొట్టి - మూన్తామ్బట్టు. పిన్నిట్టశ్చ దైయానుమపిరమనుమిన్దిరనుమ్ | తున్నిట్టుప్పకలరియవైకున్దసి శ్వాశల్ | మిన్ పట్టచ్చుడరాట్టి వేజ్జున్కోన్తానుమిట్టుమ్ | పోన్ పట్టి త్పిడిన్తుడనేపుక ప్పెలు వేనావేనే.

తాత్పర్యము.—అనేకులగు దేవతలను ఆదేవతలకాశ్రయములగు లోకములను సృష్టించెననియు ప్రళయకాలమునందు గ్రహములేకయే మింగి తనయుడరమనంబు దాచిపెట్టెననియు సృష్టికాలమునందు సృష్టించిరక్షించెననియు శ్రీవిక్రమావతారంబెత్తి సకలలోకములను తనపాదారవిందములచేగొల్పి స్వాధీనపఱచుకొనెననియు అవాంతరశ్రయమునందు మునిగిపోయినభూమిని పరాహవతారంబెత్తి పైకెత్తెననియు ప్రమాణములచే దెలిసికొనియు మీరునిశ్చయించుకొనుట కసమర్థులగుచున్నారు. బ్రహ్మదిదేవతలను కొనియాడునట్లు శ్లాఘ్యమైన దివ్యతిరునగరిలో సర్వసులభుడై వేంచేసియున్న సర్వస్వాత్మరునికి పఠతన్త్ర్యములుకాని దేవతలులేరు. స్వతంతులగు వారెవరైననున్నయెడల నాకడుట వారినిబ్రమాణములచేసాధింపనిండు.

మూ.—వేశనిష్ట శివనుక్కుమ్ పిరమన్తనక్కుమ్ పిఱిర్ కుక్కు. | నాయకనవనే, కపాలనన్తోళ్ త్తుక్కుణ్ణుకొట్టి, స్త్రేశమానుతిళ్ గూర్న్ ద్విల్లు కొయతిరుక్కురుకూరతను, శీశన్బాలోగవమ్ పత్తై తలెన్నా ఎతిలిజ్జేయర్ కే. ౪.

అ.—(వేశనిష్ట) బ్రహ్మరుద్రకళుడైయ సర్వేశ్వరత్వమనుమానసిద్ధమిత్యేన్నో; అన్తమమానమ్ ౩ “తత్రనారాయణశ్రీమాన్ మయాభిక్షాంప్రయాచితః | తతస్తేనస్వకంసార్వభౌమభాగేణవిదాఽతిమ్ | మహతీ సవతీధారాతస్యరక్తఃస్యనిస్సృతా | నసంపూర్ణ కపాలస్తయా రమద్భుతదర్శనమ్ | దివ్యంవర్ష సహస్రస్తుసాధారాత్రప్రవాహితా | తతోహంసమనుపాప్త అవిముక్త మహాశయమ్ | అవధీతస్త్వకేస్థానే

౧॥ క-ఉ-౨-౪.

౨॥ దత్తు-న్తు.

3॥ మా-పు.

3౬౮

తిరువాయ్ మొదటి. — ౪.ప. ౧౦-తి-ఓష్టవేపుమ్ ౪-పా-వేళనిన్ట వ్యాఖ్యానంబో.

శాపశ్చవిగతోమును । విష్ణుప్రపాదాత్పుత్రోణికపాలస్తత్సహస్రభా । స్ఫుటితంబహుధాయాతంస్వప్నలబ్ధంధనంయథా, ” “తతస్సుశబ్ద-
రోదేవస్త్యన్తై రాకులీకృతః, జగముగరణందేమ వాసుదేవమజంవిభుమ్ । తతస్సుభగవాన్విష్ణుస్సప్తవాక్ శుక్కురేవతీమ్ । యాపపాస
కలంతేషానున్తకానామస్పృక్షణాత్” ౧ “ బ్రహ్మణాహంపురాస్మప్తః” ఇత్యాదికాస్త్రబాధితమాకాయలే, శబ్దశాస్త్రీశ్వరత్వేనశ్లోపము
కింబ్రహ్మద్రుకకుక్కు నాయకనన్దనారాయణనేయేనితార్.

౪.

అన్య. — వేళనిన్ట శివనుక్కుమ్ పిరమన్తవన్కుమ్ (౩) పిఱర్కుమ్ నాయకః అవనే (౬) కపాలమ్ నల్ మోక్కుత్తు (౯) కణ్డ
కొట్టిక తేళమ్ మా (౧౨) మతిల్ శూట్టమ్ అమ్మకాయ (౧౫) తిరుక్కురుమాతయల్ ఈశన్బాల్ ఓరవమ్ (౧౮) ప్పత్తెతల్ ఇన్గియ
ర్కు ఎన్నావను (౨౧)

పన్నీ. — అనన్తరమ్, ఈశ్వరతయాప్రసిద్ధమాన దేవతావ్రజ్జకుక్కు మిశ్వరనాక నిర్దోషప్రమాణోపపత్తిసిద్ధనాన సర్వేశ్వరక్ విష
యత్రిలీశ్వరత్వమ్శొల్లుకిలవాసుమానిశ్వరవాదికళాననై మాయికాదికకుక్కున్నప్రయోజనముజ్ఞేనితార్.

ప్రమాణాభాసజ్ఞశాలమ్ సమాఖ్యైకశాలుమిశ్వరత్వశక్తైపజ్ఞివ్నోబ్ధపట్ట, రుద్రనుక్కుమ్, అవనుక్కుముత్పాదకనాయ్ స్వసృజ్య
మాన విస్తీర్ణవిభూతియుక్తనానబ్రహ్మతనకుక్కుమ్, (౩) ఇవర్కకుక్కుమ్ ఏవిల్ మచ్చెయ్యుమ్తదేవాదికకుక్కుమ్, తత్సర్వరూపవిభూతిని
ర్యాహకనాయ్కొట్టునాయకనానవత్, నిర్దోషప్రమాణవేదాస్తసిద్ధనానసర్వేశ్వరనే; (౬) ఇవర్కత్తై బ్రహ్మవిమలైయశరనైయిలుత్తు పాతకి
యానరుద్రకైయిల్ భిక్షార్థమాన అన్తశిరకపాలత్తై, * సహస్రభావాకస్ఫుటితమామ్మడి - నన్టాక, పోక్కినఅపదానత్తెయ్మోతుకిలపచ్చును
వేదమానమహాభారతత్తై, (౯) అపరోక్షిర్కుక్కుణ్డకొళ్ళుళోల్, ఇప్పడియిరుక్క + తేళోమయమాయ్, అశ్శున్నతమాన, (౧౨) మతి
ళాల్, శూట్టప్పట్టు, అత్తాలేయ్మత్తైయ్మత్తై, (౧౫) తిరువకరిక్కుళే, అన్తకపాలవిమోచకత్వన్దోల్ మమ్మోద్రుళియిరుక్కిలనిరుపాధిక
సర్వేశ్వరక్ విషయత్తై, అనీశ్వరత్వాపకృష్టోక్తికత్తై, (౧౮) పణ్ణకిలవత్తై, లిజ్జప్రమాణవాదికళాన అనుమానికర్కుమ్, ఎన్నలాభ
ముణ్డ? (౨౧) ప్రబలప్రమాణబాధితమాకాయలే అనుమానత్తైల్ స్యాభిమతేశ్వరసిద్ధియైయ్మత్తై.

౪.

అర్థము. — (మీరు సర్వేశ్వరుడని) వ్యవహరించునట్లున్న రుద్రునికిని బ్రహ్మకును (౩) తక్కినవారికిని నీశ్వరుడు (ప్రమాణప్రసిద్ధుఁ
డగు) ఆశ్రియశుభియే (౬) (అనువిషయమును) అరుద్రుడుధరించినకపాలముయొక్క ముది మోక్షమునందు (౯) మామండ్రు; తేజోమయము
లును ఉన్నతిములునునైన (౧౨) సాకారములచే జాట్టఁబడి సుందరమైన (౧౫) తిరునగరియందు (వేచేయియన్న) సర్వేశ్వరవిషయమున
నొకయపరాధమును (౧౮) జేయుటవలన అనుమానమునుబ్రమాణముగాఁగలవారికి నేమిఫలముకలదు? (౨౧)

౪.

ఈ. — నాలామ్బట్టు. వ్యోమాతీతనై యాయికవై శేషికాదికల్ వన్దుప్రత్యవస్థితరాయ్, “జగత్తు సావ

జీ-అ. — నాలామ్బట్టు (వేళనిన్ట విత్యాది). “ నాయకనననే ” ఎన్ట - శ్రుతిప్రసిద్ధియైయుమ్, “ కపాలనక్ మోక్కుత్తుక్కుణ్డకొ
ట్టిక ” ఎన్ట - అర్థనామర్థ రూపలిజ్జతైయమరుళిచ్చెయ్మత్తై, అకుక్కిడాకవనతరిప్పిక్కితార్ (వ్యోమాతీ తేత్యాది). కీప్రో “వేళుమిక్ ” ఎన్టై
యాలే (వన్దుప్రత్యవస్థితరాయ్) ఎన్టై. వ్యోమశబ్దవాచ్యనానసర్వేశ్వరనై అతిక్రాంతమానతొరతత్వత్తైచ్చొల్లుత్తైయాలే - వ్యోమాతీత
రన్టుపాశుపతరైచ్చొల్లుకిలకు. ఇవర్కల్ “ ఈశక్, ఈశానక్ ” ఎన్టెసమాఖ్యైయాలే రుద్రపరత్వత్తైసాధిప్పర్కల్, నైయాయికవై శేషి
కర్కల్ అనుమానత్తై రుద్రకారణత్వత్తైసాధిప్పర్కల్. అక, వ్యోమాతీతర్కు సమాఖ్యాప్రాధాన్యమ్, నైయాయికవై శేషికాదికకుక్కు
అనుమానప్రాధాన్యమ్. నైయాయికవై శేషికర్క శెన్గిలకు - తార్కికరిలవాన్తరభేదమ్, (వై శేషికాదితి) అదిశబ్దేన - పశుపతిమతస్థాస
న్గివాన్తే తేషామప్యయమానశ్చేష్యరేప్రమాణమ్, తథానుమేయేశ్వరాభ్యుపగమేనహిప్రధానస్యాస్థితృత్వ మిశ్వరస్యోచ్యత ఇతి. నిమి
త్తకారణభూతశ్యేశ్వరస్యానుమానసిద్ధత్వశ్చ భగవతాభావ్యాకారేణ దీపేహితమ్. లెజ్జికరై - అనుమానిక రన్టుమ్, సమాఖ్యాప్రధానరన్టు
మిరణ్డవన్తయాకప్పిరిత్తు, ఇవర్కళిల్, సమాఖ్యాప్రధానరాకితార్ - “ ఆకాశశబ్దవాచ్యనాన విష్ణువుక్కు ప్పటమ్మేరుద్రతత్వముణ్డ ”

అ-అ-వి. — అయభావః-తత్త్వింత్రిమూర్తికారణమవస్త్యన్తరమ్, ఉత్తబ్రహ్మరుద్రయోరన్యతరత్. నప్రథమః, అప్రామాణికత్వాత్,
బాధకప్రమాణసదృశాచ్చ; నాపిద్విలీయః. వక్ష్యమాణమాసన్గ్రస్తత్వాత్; “అవనే” ఇతితచ్ఛబ్దవివక్షితరక్షణాధికర్తరకారవాచ్యస్యై
వ సర్వస్థాత్వరత్వప్రసిద్ధిః. నారాయణానువాక ప్రసిద్ధిశ్చోటివ్యయమాసణమితి.

† “ వేరాలియ్యయడైతాయ్నెరుత్త ” ఎన్ట పాతాన్తరమ్.

౧॥

[F 3] తిరువాయ్ మొళ్ళి.—ర-ప. ౧౦-తి-ఒస్తున్నేవుమ్. ర-పా-వేళనిన్న్ వ్యాఖ్యానబ్బు.

3LF

ఈ - యవత్వాత్ కార్యరూపమాయరానిష్టతు, ఆకైయా లే యితుక్కొరుకర్తావేణుమ్ ; ఇజ్జగత్తుర్తా విచిత్ర
సన్ని వేశ తైయుడైత్రాయరుక్కైయా లే యితుక్కుత్తక్క, ఉపాదానోపకరణసంప్రదానప్రయోజనాభిజ్ఞఃకర్తా
ఎన్నిటపడియే - ఉపాదానముముపకరణముమ్ సంప్రదానముమ్ ప్రయోజనముమఱిక్కైక్కిడాన విచిత్రమానజ్ఞాన
శక్త్యాదికలై యుడైయనాయరుప్పా నొరువకర్తావాక వేణుమ్" ఎన్నిజ్జనేయనుమానత్తా లే యెరువనెక్కల్పిత్తు,
వేదతైయా ప్రవచనమాక్కిఁగతుక్కుసహకరిక్కిఁటాకక్కొణ్ణు; అనుమానపాఠాన్యత్తా లే యీశ్వరనై సాధిత్తు,
"అవనాకితా, ఈశా, ఈశాన" ఎన్నిజ్జనే వేదతిలే యిసిద్ధపన్ని దేశముడాయరానిష్టతు, ఇష్టసమాఖ్యాయా
లేఅవన్త్రాల్ శొల్లప్పడుకిఱ వవనేయీశ్వరనాకితా" ఎన్ఱు, అనుమానత్తాలుమ్ సమాఖ్యాయాఁబుమాకభగ
వద్వ్యతిరిక్తనొరువనుక్కుత్కర్తైసాధితార్కళి; అవర్కలై ప్పార్తు, సిద్ధళి శొల్లుకిఱఅనుమానమ్ శ్రుతియి
మున్సునేర్ నిల్లాతు, విజ్ఞత్తిమున్సుసమాఖ్యనేర్ నిల్లాతెన్ఱుశ్రుతివిజ్ఞజ్ఞళా లే అనుమానత్తైయుమ్ సమాఖ్యై
యైయుమ్ తల్లిభగవత్పరత్వతైసాధిక్కితార్ అతుశెయ్కిఱవత్తితానెన్నిల్; ౧[య ద్వేదాదా] వేదాదియలుమ్
వేదాన్తత్తిలుమ్ శొల్లన్పట్టస్వరమాకిఱతు - ప్రిణవమ్; లోకత్తిల్ వాచకజాతమడైయ పతిలేలీనమాయరుక్కి
ఱతు; అతుతా స్వప్రకృతియాన ఆకారత్తిలేలీనమా యరుక్కిఱతు; అతుక్కు వాచ్యతయాపరనాయరుక్కితా

జీ-అ.-ఎన్టుశొల్లుకిఱపాశుపతరన్టుమ్, అనుమానప్రధానరాకితార్ - నైయాయకవై శేషికాదికశెన్టుమ్ ప్రతిజ్ఞై పట్టి, ఇవరకలిగువరుమనుమానస
మాన్తైకళారేరుద్రకారణత్వతైసాధిక్కుమ్ ప్రకారతైక్కాట్టుకితార్ (జగత్తిత్యాది). యద్యత్సావయవంతత్తత్కార్యమ్, యథాఘటః
ఎన్టు, కార్యరూపమెన్లెక్కు సావయవత్వమ్ నియామకమ్ ; జగత్తుమహీమహీధరాదిరూపేణసావయవమితేయెన్టు పడి. ఆకైయారేయితు
క్కొరుకర్తావేణుమెన్టు - క్షీత్యాదికం సకర్తృకమ్, కార్యత్వాత్, ఘటవత్ ఎన్టువనుమానతైప్పల్. అన్దకర్తా సర్వజ్ఞనాకవేణు
మెన్టుకాట్టుకితార్ (జగత్తుత్తానిత్యాది). ఉపాదానమ్-మృత్పిణ్డమ్-ఉపకరణమ్-దణ్డచక్రాదికల్. సంప్రదానమావతు. ౨“సంప్రదానేచతుర్థి”
ఎన్టు “బ్రాహ్మణాయగాందదాతి” ఎన్టుశొల్లుకిఱపడియే యితైవినియోగజ్ఞోశ్శుమవనై చొచ్చుకిఱతు. సంప్రదానమ్-వినియోగమ్-ప్రయోజ
నమ్ - ఉదకాహరణాది. క్షీత్యాదికంస్వాపాదానోపకరణసంప్రదానప్రయోజనాభిజ్ఞ విచిత్రశక్తిమత్కర్తృకమ్, విచిత్రసన్నివేశ యుక్త
త్వాత్, రథగోపురాదివత్ ఎన్టు సర్వజ్ఞనేకర్తావెన్టుమతుక్కునుమానమ్. ఇప్పడిఅనుమానత్తారేసాధిప్పానె? స్వతఃప్రమాణమాన వేద
మిరుక్కిఱతేయెన్లు (వేదతైయిత్యాది). ఆప్తవచనమాక్కి - ఈశ్వరప్రణీతమాక్కి. (ఈశనీకాననెన్టు) ౩ “ఈశస్సర్వస్యజగతః ప్రభుః
ప్రీణాతి” ౪“ఈశానస్సర్వవిద్యానామిశ్వరస్సర్వభూతానామ్” ఇత్యాదియై ప్పల్. ఇన్దకర్తా, దేవతాస్తరత్రిలేరూఢజ్ఞాన ఈశేశానాది
శబ్దజ్ఞుక్కు వాచ్యనాకైయారే(భగవద్వ్యతిరీక్తనోరువనుక్కెన్టు). (అనుమానమ్శ్రుతియిక్మమున్పునేర్ నిల్లాతెన్టు) ౫“శ్రుతిలిజ్జవాక్య
పౌకరణస్థాన సమాఖ్యానాం సమవాయేపరదౌర్బల్యమర్థవిప్రకర్తాత్” ఎన్టు - పూర్వపూర్వపౌర్బల్యము త్తరోత్తరదౌర్బల్యము జ్ఞోల్లుకై
యారే, పూర్వోపాత్తమానశ్రుతియిక్ మున్పునుమానమ్ నేర్ నిల్లాతు; చరమోపాత్తమానసమాఖ్యాయుమ్లిజ్జత్తిక్ మున్పునేర్ నిల్లాతెన్టు పడి అర్థ
విప్రకర్తమ్ - విలమ్బితధీహేతుత్వమ్. అతావతు-అనుమానత్తుక్కుమున్నేశ్రుతితోల్ యైయారే అనుమానమ్విశేష్మితధీహేతు, విశేష్మితధీ
హేతోశ్శిఘ్రిధీహేతుర్బలియై. లిజ్జమెన్టుమ్, అనుమానమెన్టుమ్ - పర్యాయమ్. ఏకపదసామర్థ్యమ్ - శ్రుతిః. అర్థసామర్థ్యమ్ -
లిజ్జమ్. “నాయకనవనే” ఎన్టైయారే - శ్రుతిప్రసిద్ధి, “కపాలనకమోక్కత్తు” ఎన్టు - లిజ్జమ్. ఇరణ్డైయుముపపాదిప్పతాక, తజ్జిజ్ఞాసు
ప్రశ్నతైయనువదిక్కితార్ (అతుశెయ్కిఱ వజీతానెన్నెన్లు). అతుశెయ్కిఱవజీ - శ్రుతిలిజ్జజ్ఞారే యనుమానసమాఖ్యైకతైత్తల్లి,
భగవత్పరత్వతైసాధిక్కిఱప్రకారమిత్త్యర్థః. శ్రుత్యవేక్షయాఅనుమానత్త్రిషడైయదౌర్బల్యతైయుపపాదిక్కితార్ (యద్వేదాదావిత్యాది).
వేదాదియిలుమ్వేదాన్తత్తిలుమ్- అగ్యయనాదియిలుమ్అగ్యయనాన్తత్తిలుమ్. “తస్యప్రకృలీనస్య” ఎన్టుతుక్కుర్థమ్ (లోకత్తిలిత్యాది).
“మహేశ్వరక”ఎన్టాల్ - సర్వేశ్వరనెన్నుమతుక్కునియామకమేతెన్లు; అన్దుమహేశ్వరశబ్దవాచ్యనుక్కు-అకారవాచ్యత్వజ్ఞోల్లుకైయారే,
౬ “అక్షరాణామకారోస్తి” ఎన్టుమ్ ౭ “అకారోవిష్టువాచకః” ఎన్టుమ్ ౮ “అఇతిబ్రహ్మ” ఎన్టుమ్ - అకారవాచ్యకవిష్టువెన్టైయారే.

ରା.ତେ-ଈ-ନା-୧୦.

৭১

३॥ॐ-वा-३८.

५। ते-वा-४३-४४.

౫॥ పూ-మీ.

உ||ஐ-ஈ-௧௦-33.

24 51

ఈ...యావనొరువన్, అవన్ మహేశ్వరన్ ఎన్ఱిఱ శ్రుతియాలమ్; “ఈశన్, ఈశానన్” ఎన్ఱిఱసమాఖ్యైకళాల్ తో
 ధ్మికిఱవర్ కళుమ్ తలై యఱుప్పణ్బారుమ్ తలైయఱుత్తుపాతకియాయ్ నిత్పారుమా యిరానిన్ఱార్ కళో, ఇవనవర్
 కళుక్కు దుఃఖనివర్తకనాయరానిన్ఱన్, ఆనాలవర్ కళై “పరన్” ఎన్నవో, ఇవనై “పరన్” ఎన్నవో ఎన్ఱు,
 శ్రుతియాలమ్ లిజ్జతాలుమాకవనుమానత్తైయుమ్ సమాఖ్యైయైయుమ్ తల్లిభగవత్పరత్వత్తైస్థాపిక్కి-తార్.
 అక, ఇప్పడికళాలే సకలోపనిషత్ప్రసిద్ధనాన నారాయణనేపరతత్వమ్ ఎన్ఱునిష్కర్షిత్తు, కాలాత్య యాపదిష్ట
 మాకిఱదూషణత్తాలేయవర్ కళై నిరాకరిక్కి-తార్.

(పేళనిన్ఱ శివనుక్కుమ్) “నీర్ శ్రుతిశొన్నీ రాకిల్ నాజ్జళు మొరుశ్రుతిశొల్లకితోమ్” ఎన్ఱు, “అనన్యపర
 మాననారాయణానువాకసిద్ధన్” ఎన్ఱునాశొన్నాల్ అతుక్కుప్రతియాక, పుఱప్పేవినియుక్తమాయ్ కర్తవిధి
 శేషమాయరుప్పసళిల అర్థవాదజ్ఞభాలుమ్ తామసపురాణజ్ఞభాలుమ్ శొల్లలామ్బడిముట్టుప్పొఱుత్తునిన్ఱరుద్రు
 క్కుమ్. నీజ్జళో “పరన్” ఎన్ఱుపేళుకిఱరుద్రునుక్కు మెన్నపుమామ్. అర్థమ్ముట్టుప్పొత్తాతు. పేళుక్కెక్కాలమ్మన
 మాత్రమేయుళ్ళై. అల్లా తారై “ఈశ్వరర్ కళో” ఎన్నా తేయివర్ కళై చొల్లలామ్బడి యిరుక్కిఱతోరేన్ద్ర
 ముట్టిత్తే. (పిరమన్ఱనక్కుమ్) అవనుక్కుమ్ జనకనానబ్రహ్మపుక్కుమ్, “బ్రహ్మణఃపుత్రాయ శ్లోకాయ శ్రేష్ఠాయ” ఎన్ఱు
 మ్, ౨ “బ్రహ్మణశ్చాపి సంభూతశ్చివః” ఎన్ఱుమ్ శొల్లానిన్ఱతిత్తే, రుద్రుడై య పీశ్వరత్వమ్ భగవత్ప్రసాదాయత్తమ్,
 ౩ “మహాదేవస్సర్వమేధేమహత్తాహుత్వాత్తానం దేవదేవోబభూవ.” (పిఱర్ క్కుమ్) ఇవర్ తన్దిరువుళ్ళై అవర్ క
 లోడివర్ కళోడువాశియన్ద్ర గ్రిరుక్కిఱపడి. అవర్ కళో తాజ్జళో తజ్జళోనినై వాలుమప్పడియేయిత్తే, ౪ “తవాన్తరాత్తామమ
 చయేచాన్యేదేహిసంజ్ఞితాః” ఎన్ఱునితేరుద్రనై నోక్కిబ్రహ్మ. (పేళనిన్ఱ శివనుక్కుమ్ పిరమన్ఱనక్కుమ్ పిఱర్ క్కుమ్

శీ-అ.- ఇజ్జుఅకారవాచ్యనానమహేశ్వరన్ - సర్వేశ్వర నెన్ను మతుసిద్ధమ్. లిజ్జతలేసమాఖ్యైయైత్తుక్కి-తార్ (ఈశనిశాననిత్యాది). ఉక్తతైనిగ
 మియానిన్ఱుకోణ్డై, ఇవన్సమానమ్ కాలాత్యయాపదిష్టదూషణగ్రస్తమెన్ఱితార్ (అకవిప్పడికళాలేయిత్యాది). కాలాత్యయాపదిష్టమాకిఱ దూషణ
 మావతు - ప్రబలప్రమాణబాధితత్వరూపదూషణమెన్ఱిపడి. ఇతుక్కుప్రమాణమ్ - ౪ “కాలాతీతోబలవతాప్రమాణేనప్రబాధితః” ఎన్ఱు.
 ఇతుక్కుపాహరణమ్ - పన్నిరసుష్టః, పదార్థత్వాత్, జలవత్ ఎన్ఱు. అగ్నియినుడైయవుష్టత్వగ్రాహియాన ప్రత్యక్షత్తాలే అనుష్టత్వరూప
 సాధ్యబాధమ్.

(పేళనిన్ఱ) ప్రమాణాభాసజ్ఞభాలే పేళనిన్ఱ వెన్నుతల్, నీజ్జళోతాన్ పేళుప్పడినిన్ఱ వెన్నుతల్. పేళనిన్ఱైయైవెళియిడుకితార్
 (నీర్ శ్రుతిశొన్నీ రాకిలిత్యాది). (కర్తవిధి శేషమాయరుక్కిఱవర్థవాదమావతు) గి “నాయన్యం శ్వేతమాలభేత” ఎన్ఱుకర్తవిధి; అతుక్కుశేష
 మానవర్థవాదమావతు - “వాయురై వత్సేపిస్తాదేవతావాయుమేవ స్వేనభాగభేదేనోపధావతినవ్వైసంభూతింగమయతి” ఇత్యాది; అప్పు
 డియే ౬ “ఏకఏవరుద్రో నద్వితీయాయతన్థే” ఇత్యాదియాన - రుద్రదైవత్వకర్తత్వో ద్వితీయనిషేధకజ్ఞభానవాక్యజ్ఞో. “నిన్ఱ” ఎన్ఱు
 తుక్కుర్థమ్ (ముట్టుప్పొఱుత్తునిన్ఱ వెన్ఱు). ముట్టుప్పొఱుత్తునిన్ఱసమర్థత్వేననిన్ఱ. ఇరణ్డామర్థత్తుక్కుభావమ్ (అర్థమిత్యాది). పేళుక్కెక్కాలమ్మన
 త్వమాత్రమల్లాతార్ క్కుమిల్లెయోవెన్న (అల్లాతారైయిత్యాది). శొల్లలామ్బడి - పామరర్ క్కుచ్చొల్లలామ్బడి. “తనక్కుమ్” ఎన్ఱిఱపాధా
 న్యమెత్తాలేయెన్ఱు (అవనుక్కుమిత్యాది). “అవనుక్కుమ్జనకనాన” ఎన్ఱుతుక్కుప్రమాణమ్ (బ్రహ్మణఃపుత్రాయ) “బ్రహ్మణఃపుత్రాయ”
 ఇత్యాదిసామవేదే. చతుర్ముఖజన్యనాకిల్, ఇవనుక్కిశ్వరత్వ ముజ్జానపడియెన్ఱు నేయెన్ఱు (రుద్రుడైయైవిత్యాది). ఇతుక్కుప్రమాణమ్ మహా
 దేవఇత్యాది. “మహాదేవస్సర్వమేధేమహత్తాహుత్వాత్తానం దేవదేవోబభూవ” సర్వాన్ లోకాన్ వ్యాప్యవిష్టభ్యక్తిర్యావిరాజతేద్యుతిమాన్ కృ
 త్తివాసాః” ఇతిమహాభారతేరాజధర్మ. “బ్రహ్మరుద్రరకకుక్కునాయకన్” ఎన్ఱుప్రతిపాదితప్రపోతే - పిఱర్ క్కుమ్ నాయక నెన్ను మతుసి
 ద్ధమన్ఱో? ఇవర్ కళైవిశేషపాపనెన్నెన్ఱు (ఇవర్ తమిత్యాది). తజ్జళోనినైవాలుమ్ అల్లాతారోపాతియాక విచారిత్తుక్కుణ్డిరుప్పర్ కళోవెన్న
 (తవాన్తరాత్తేత్యాది). “సర్వేషంసాక్షిభూతోసానగ్రాహ్యకేనచిత్త్వచిత్” ఇత్యుత్తరార్థమ్. ఇదం బ్రహ్మరుద్రసంవాదేరుద్రుప్రతి

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౧౦-తి. ఒప్పునేపుమ్ ౪-పా-చేళనిష్ట వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

32౧

ఈ. — నాయకనవనే) ఇక్కార్యత్తుక్కునురూపమానకారణజైక్కుల్పిక్కిలు మవనై యేగొళ్ళవేణుమ్. అవనేయెన్టు-
త్రుతిప్రసిద్ధి. అనన్యపరమాన నారాయణానువాకప్రసిద్ధియైయుమ్, ౧, “యః పరస్సమహేశ్వరః” ఎన్నిటలకా రార్థప్ర-
సిద్ధియైయుమ్ నిన్దెక్కితార్.

“అవనే” ఎన్నా నె? ఇవనై యుమొక్క చొల్లనిట్రువెన్నిల్ (కపాలనామోక్కత్తు క్కణ్ణుగొణ్ణి) ఎన్టుకై యోడేకాట్టిక్కొడుక్కితార్. నీర్లలిప్పడి శొన్నాల్ మఱుమాల్ మమ్ శొల్లుకెక్కితోన్టుణ్ణాకప్పెల్ మోమే. ౨[తత్రనారాయణ శీర్షిమామయాభిక్షాం ప్రయాచితః] “తాన్దామపణ్ణినక్కిర్నఫలమ్ తాన్దామనుభవిక్కితార్ కళాకిల్ నామె” ఎన్టురుక్కుమీశ్వరస్వాత స్త్ర్యమ్జీవియాతపడి ౩, “నకశ్చిన్నాపరాధ్యతి” ఎన్నారమరుకే యున్దెన్దితా. [విష్ణుప్రసాదా త్సుశోణికపాలం తత్సహస్రథా | స్ఫుటితం బహుధాయాతం స్వప్నలబ్ధంధనంయథా] [సుశ్రోణి] ఉన్దెవడివళికాల్ వన్దసాభాగ్యమ్నానానర్వేశ్వరస్వక్కులిలే శెన్టుపళవిలేయుతవిల్లుకాణ. [స్వప్నలబ్ధమ్] అనుభవమ్ శెల్లానిట్రుచ్చెయ్ తే విభీత్తుప్పార్ క్కుజ్జాట్టిలిల్లై యాయరున్దతు, అకై యాలేనామోక్క మెన్నిటతు. ఉజ్జళుక్కిప్పోతుమఱుమాల్ మమ్ శొల్లలామ్మడియాక ఇతోన్టుణ్ణాయ్ నైన్దితారాతల్, “స్వప్నలబ్ధంధనంయథా” ఎన్టుపోనవట్టిలేరియా మేపోయిల్ నైన్దాతల్. నీజళిశ్వరకళాకళజ్జిత్తవర్ కళిరువరుమ్ నిన్దెన్దితై కణ్డతే; బరువత్తలై కట్టునిన్దా, బరువత్ ఓడుగొణ్ణుపాయ్ శ్చిత్తియాయ్ నిన్దా. ఓటై యోడత్తోడియొకలోడమాయ్, ఉజ్జళోకు తైతీరప్పల్ మ్మికిటిబిల్ల ఉజ్జళిలుమ్ పెరుజ్జుతై నాళరై యోపల్ మ్మవతు, “పాతకియాయ్ భిక్షుపుక్కుత్తిరిన్దా” ఎన్టునీజ్జ శేళొల్లవైత్తు, అవను కేవరత్వత్తైచ్చొల్లవో? బరువనుడై యవీశ్వరత్వమ్ తలై యోడేపోయిల్ మ్మ, మమ్మ వనుడై యవీశ్వరత్వమ్ అపకై యోడేకాట్టిక్కొడుక్కితార్ (కణ్ణుగొల్ మ్మ) ఉన్దామకజ్జలిలేనీజ్జళెయ్ తియిట్టువై త్తగ్రన్దజ్జైప్పార్ త్తుక్కొళ్ళమాట్టిగోళోము న్నేనిన్దెపిత్తల్ మ్మ తేయెన్దితార్.

జీ.ఆ. — బ్రహ్మోక్తమ్. “అవనే” ఎన్ద వవధారణత్తుక్కుభావమ్ (ఇక్కార్యత్తుక్కిత్యాది). ఇక్కార్యత్తుక్కు-విచిత్రసన్నివేశయుక్తజగద్రూప కార్యత్తుక్కు. “అవనే” ఎన్నిటవవధారణమ్. — ప్రసిద్ధియైప్పల్ మ్మ. ప్రసిద్ధియైజ్జనేయెన్దు (అనన్యపరమానవిత్త్యాది).

ఇవనైయుమొక్క చొల్లనిర్ క్కవెన్దతు - ౪ “సళివః” ఎన్ద తైప్పల్ మ్మ. యద్వా, ౫ “ఈశాన్ సుర్యవిద్యానామిశ్వరస్సర్వభూతానామ్” ఎన్టు - ఇవనైయుమ్ సర్వేశ్వరనోడొక్క నాయకనాక చొల్లనిట్రువెన్దపడి. రసోక్తి (కైయోడేయెన్దతు). కైయిల్, ఓటై - కపాలత్తై; కైమేలేయెన్దమ్. మఱుమాల్ మమ్ - ప్రత్యుత్తరమ్. కపాలమోక్షత్తుక్కుప్రమాణమ్ (తత్రేత్యాది). “తత్రనారాయణశీర్షిమామయాభిక్షాం ప్రయాచితః | తత్రస్తేస్వకంపార్శ్వంసఖాగ్రేణవిదారితమ్ | మహతీప్రవతీధారాతస్యరక్తస్యనిస్సృతా - విష్ణుప్రసాదాత్సుశోణికపాలంతత్సహస్రథా | స్ఫుటితంబహుధాయాతంస్వప్నలబ్ధంధనంయథా” ఇతిమాత్సర్యాదిభిః. “శ్రీమాన్” ఎన్ద తుక్కుభావమ్ (తాన్దామిత్త్యాది). (ఉన్దెవడివళికాల్ వన్ద) ఇత్త్యాదివాక్యత్తుక్కుక్కురుత్తు - ఉన్దుడైయలక్షణసాప్తవత్తాలే అపత్తునివృత్తియాయ్ నైన్దు. అతావతు - నాట్టిలే, “స్త్రీకళో సులక్షణకళాకిల్ అతినారేపురుషనుక్కునన్దైయాకక్కడవతు” ఎన్దు మతుణ్డాకైయాలే; అన్దికే, ఈశ్వరనాప తైప్పొక్కుకైయాలే సఫలనాయ్ నైన్దు పడియాతల్. (నామోక్కమ్) “నల్లమఱుమాల్ మమానమోక్క మెన్దుతల్, పోనవట్టిలేరియా తపడిపోనమోక్ష మెన్దుతల్” ఎన్దుశొన్న వర్ధద్వయైయునుడై వేవివర్కితార్ (ఉజ్జళుక్కిత్త్యాదివాక్యద్వయేన). అనేనైవ - ఈశ్వరశ్చేనా శజ్జిత బ్రహ్మణోపినిరాస ఇత్యభిప్రాయేణాహ (నీర్లలిత్త్యాది). తత్కథమిత్యత్ర, రసోక్త్యావిశదయతి (బరువనిత్త్యాది). భావమాహ (ఓటైయోడత్తోడిత్త్యాది). ఓటైయోడమ్ - మహారన్ధ్రమానవోడమ్, ఒడుకలోడమ్ - అల్పరన్ధ్రమానవోడమ్, ఉక్తార్థవివరణమ్ (పాతకియాయ్ త్యాది). “కణ్ణుగొణ్ణి” ఎన్ద తుక్కునతారికై (బరువనుడైయవిత్త్యాది). స్వరవిశేషంపూదినిధాయభావమాహ (ఉన్దామకజ్జలిలేయిత్త్యాది). (మున్నేనిన్దెపిత్తల్ మ్మ తే-ఉన్దామకజ్జలిలే) ఇత్త్యాదియన్వయిప్పతు.

ఈ. — (తేశమామతిలిత్యాది) శత్రుక్కుళుక్కునభిభవనీయమాన తేజస్సైయుడైతాయ్, అరణాక పోర్పురుమ్బడియాన మతిలై యుడైతాయ్, దర్శనీయమాయరుక్కిఱ. (ఓరుక్కురుకూరతనుభీశన్బాల్) అజహత్స్వభావనాకై యాలే, సాలభ్యత్తిలేయమేనైకొలైయాలిరుక్కిఱపడి. (ఈశన్బాల్) ౧ “యఃపరస్సమహేశ్వరః” ఎన్నిటసర్వేశ్వరస్వక్కులి లే. కీడే-నారాయణశబ్దార్థతైప్రస్తావిత్తువైత్తు, అకారవాచ్యనాయపరనానపనై యేమహేశ్వరనెనై యాలే, నారాయణనేమహేశ్వరశబ్దవాచ్యనెన్దు-శ్రుతియాలేసిద్ధమాయరుక్కైయాలే, ఇన్ద్రశ్రుతియాలేయున్నుడై య అనుమాన మపహృతవిషయమ్; “కణ్ణుకోణ్డీ” ఎన్నిటఆర్థసామర్థ్యతోడువిరోధ త్తసమాఖ్యజీవియాతు, ఆకైయాలివనేప రనెన్దితార్. (ఓరవమ్బుత్తెతల్) మద్రుళుత్తేత్రజ్ఞరోడొక్క అనీశ్వరత్వసాధకమాక ఏతేనుమోరాభాసయుక్తిక లైచ్చొల్లుమతు. అతుతమ్వాయాలే శొల్లమాట్టామైయాలే (అవమ్) ఎన్నితార్. (పత్తెతల్) స్వగోష్ఠిః ఛిలేరహ స్యమాకచ్చొల్లుమతోఞ్చియసదస్యమన్ది కేయిరుక్కై. ౨ [యథామేశిరసశ్చేదాదిదంగురుతరంపచః] మహాబలిశీః ప్రహ్లాదాభ్యావృక్కులిలేవన్దు, “రాజ్యమడైయవొళినుమ్ముక్కివారానిష్టతు, ఎబలముమ్కుత్తెన్దువారానిష్టతు, ఇతు క్కడియే?” ఎన్న. “నీసర్వేశ్వరస్వక్కుల్ ఇణ్ణినపపరాధత్తాలేకాణ్” ఎన్న, “కోయంవిష్టు” ఎన్టాపోలే శిలల నాదరోక్తికలైప్పణ్ణ, ఎత్తలై యైయలుమ్మై ఎత్తైయిలేతన్దాయాకిల్ “ఎత్ పేర” ఇణ్ణినపుపకారమ్ ఎన్?” ఎన్నిరుక్కు లాయిద్రు, ఎమ్మున్బే భగవన్ని నైయైప్పణ్ణినాయ్, నీరాజ్యభ్రష్టనావాయ్ ఎన్దుశపిత్తువిట్టా. ఇత్తైయిప్పడియే భట్టరులిచ్చెయ్తవాతో, “ప్రకృతిపురుషవివేకమన్బుణ్ణియరుక్కిఱ వివర్ ఆత్మపుక్కుసజ్జోచమ్ వరువ తొన్టైశపి యాలే ౩ “రాజ్యభ్రష్టస్తథాపత” ఎన్బానె? ఎన్దుకేట్ట, “నాయైదణ్డీక్రైయాకిటతులమేధ్యత్తైవిలక్కుకై యన్టో? శాన్టైవిలక్కుకై యతుక్కునభిమతమన్టే, ఇవనుక్కునిష్టమ్ శెయ్కైయాలవతితితే” ఎన్దురులిచ్చెయ్ తార్. (ఎన్నావ

జీ-౨.-౩ “ప్రకృతింస్వామధిస్థాయ” ఇత్యాదియైప్పల్ ౨ (అజహత్స్వభావనాకై యాలేయెన్దుతు). అర్చావతారమాకై యాలే (సాలభ్యత్తి లేయెన్దుతు). “ఈశణ్” ఎన్నిటపదస్వారస్వలభ్యార్థమ్ (అమ్మేనైయిత్త్యాది). సార్-ఇడమ్. “ఈశణ్” ఇతి-ఉక్తహేతుభిస్సిద్ధార్థానువాద ఇత్యభిప్రాయేణ, సహేతుకమర్థమాహ (యఃపరఇతి). నను, తత్రశ్రుతో-అకారవాచ్యపరఇత్యేతావదేవోక్తమ్, నతువిశిష్యాభిహితమ్; తచ్చ యత్రకుత్రాపి యథాకథంబిచ్చాలియతుంశక్యతే, తతశ్చేయంశ్రుతిరనుమాన సహకారిణీభవతి, అనుమానసహకృతాం సమాఖ్యాచ్చనార్థసా మర్థ్యరూపంబిద్ధం నిరసితుమలమిత్యత్రాహ (కీడేయిత్త్యాది). కీడే నారాయణ శబ్దార్థతైప్రస్తావిత్తువైత్తెన్దు-ఇన్దు “యద్యేదాదా” ఎన్నిట శ్రుతిక్కుక్కిటాక ౪ “యతః ప్రసూతాజగతఃప్రసూతిః” ఎన్దుమ్, “సర్వేనిమేషాజ్జరేవిద్యుతఃపురుషదధి” ఎన్దుమ్, “యమన్తస్స ముద్రేకవయోవయన్తి” ఎన్దుమ్ “నతస్యేశేశ్చన్” ఎన్దుమ్, ఇత్యాదికశాలేకారణత్వసముద్రశాయిత్యనియామకత్వజ్ఞాకిఱ నారాయణశ బ్దార్థతై ప్రస్తావిత్తువైత్తెన్దు పడి. [నతస్యేశేశ్చన్] తస్యేశ్చన్సేషేఇత్యర్థః. ౫ “నరాజ్ఞాతానితత్త్వాని” ఇత్యాదినిర్వచనత్తాలే, సర్వకారణత్వమ్-నారాయణశబ్దార్థమ్. ౬ “తాయదస్యాయనంపూర్వమ్” ఎన్టైయాలే, సముద్రశాయిత్యముమ్-నారాయణశబ్దార్థమ్. బహువ్రీహి యాలే శరీరశరీరభావమ్ శొల్లుకైయాలే, సర్వనియామకత్వముమ్-నారాయణశబ్దార్థమ్. ఇన్ద్రశ్రుతియాలే-“యద్యేదాదా” ఎన్నిటశ్రుతియాలే. అపహృతవిషయమ్-బాధితవిషయమిత్యర్థః. ఆర్థసామర్థ్య తోడు-లిజ్జన్తోడు. అనీశ్వరత్వసాధకమాక-నారాయణనుక్కునీశ్వరత్వసాధకమాక. అవమ్-కుద్రుమ్. పత్తెతల్-ఏకాన్తమాకచ్చొల్లుకై. తమ్వాయాలే శొల్లప్పొకామైక్కుహేతు అతిలుణ్డానవసహ్యతై యెన్దువివక్షిత్తు, ఇతు క్కు ప్రమాణమ్ (యథామేషిత్త్యాది). “యథామేశిరసశ్చేదాదిదంగురుతరంపచః । త్వయోక్తమచ్యుతాక్షేపి రాజ్యభ్రష్టస్తథాపత.” ఇతు క్కర్థమ్ (మహాబలియిత్త్యాది). బిళిముట్టజ్జి-తేజోహీనమాయ్. ప్రాసజ్జిక్ (ఇత్తైయిత్త్యాది). ఇలిజ్జియర్-అనుమానికర్. “ఎన్నావతు”

అ.౨-౧.-౫ “నరాజ్ఞాతానితత్త్వాని నారాణీతితతోవిదుః | తాన్యేవచాయనంతస్య తేన నారాయణస్తన్మతః”

౪.

[౯౪] తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—౪-ప. ౧౦-తి. ఒత్తు న్దేవుమ్. ౪-పా-వేళనిన్ట వ్యభాసనజ్జళ్

323

ఈ.—తిలిజ్జేయర్ క్కే) అనుమానికర్కు ఎన్నప్రయోజనముణ్డ? అన్ద దేవతైక్కుత్తర్వమ్ పెన్ద్రోళన్ట, సమాశ్రయణ త్తుక్కొరుఫలమ్ పెన్ద్రోళన్ట, ఉజ్జభక్తి త్తాలేతానారు ఉత్కర్వమ్ పెన్ద్రోళన్ట, ఎన్నియప్పటికోళ్ని తార్.

టీ-ఆ-ఎన్టైవరిక్కితార్ (అన్దవిత్వాది). “నాయక నవ నే” ఎన్టైక్కుటాక్షిత్తు (అన్దదేవతైక్కిత్వాది). “కపాలన్ మోక్కుత్తుక్కుణ్డొణ్డిక్” ఎన్టైక్కుటాక్షిత్తు (సమాశ్రయణత్తుక్కిత్వాది). “ఓరవమ్ పత్తైతల్” ఎన్టైత్తప్పల్ (ఉజ్జభక్తిత్వాది). ఓరవమిత్త నేన-భగవతోఽపర త్వసాధకయక్త్యాభాసస్యదార్లభ్యజ్ఞానూచ్యతే. కృమణాన్వయః.

౪.

ప్ర-తి.—(నాలామ్బట్టు) నైయాయకరవర్తముడైయవనుమానమ్-క్షిత్వాదికంకార్యమ్, సావయవత్వాత్, ఘటవత్. క్షిత్వాదికంస కర్తృకమ్, కార్యత్వాత్, ఘటవత్. క్షిత్వాదికంవిచిత్రశక్తిమత్కృతమ్, విచిత్రకార్యత్వాత్, రథగోపురాదివత్. ఉపాదానోపకరణ సంప్రదానప్రయోజనాభిజ్ఞఃకర్తా.—(అవసాకితాక్) తైత్తిరీయకే శ్రీనారాయణే [3౬.] “అజ్ఞాన్తమాత్రః పురుషోఽజ్ఞాన్తంచసమాశ్రితః । ఈశస్సర్వస్యజగతఃప్రభుఃప్రీతాతివిశ్వభుక్”.—ఏతదుపరిష్టత్, [౪3, ౪౪.] “తత్పురుషాయవిద్మహేమహాదేవా యధీమహి । తన్నోరు ద్రక్షప్రచోదయాత్ । ఈశానస్సర్వవిద్యానామీశ్వరస్సర్వభూతానాం బ్రహ్మధిపతిర్బ్రహ్మణోధిపతిర్బ్రహ్మశివోమే అస్తుసదాశివోమ్.”—సంహితాయాంబుదప్రశ్నేదశ మేఽనువాకే. “తాసామీశానోభగవఃపరాచీనాముఖాకృధి.”—శ్రీనారాయణేదశ మేఽనువాకే, “యద్వే దాదౌస్వరః ప్రోక్తోవేదాన్తేచప్రతిష్ఠితః । తస్యప్రకృతిలీనస్యయఃపరస్సనుహేశ్వరః.”—(వేళనిన్ట విత్వాది) (పిరమన్టనట్కుమ్) సామ వేదే [ఛాన్దోగ్యమ్], “బ్రహ్మణఃపుత్రాయజ్యేష్ఠాయశ్రేష్ఠాయమోఘాయసర్వకర్తృధిపతయేనమః.”—“సృజత స్తస్యదేవస్యపద్మంసూర్య సమప్రభమ్ । నాభ్యాంవినిస్సృతంపూర్వంత్రోత్పన్నఃపితామహః”—“యత్తత్పద్మమభూత్సూర్యంత్రబ్రహ్మవ్యజాయత । బ్రహ్మణశ్చాపి సంభూతశ్చివత్సవధార్యతామ్ । శివాత్ సున్దస్సంబభూవవీతత్సృష్టిచతుష్టయమ్.”—(ప్రసాదాయత్తమ్) మహాభారతేరాజధర్మే. “మహా దేవస్సర్వ మేధేమహాత్మాహుత్వాత్తానం దేవదేవోభూవ । సర్వాన్ లోకాన్వాప్యవిష్టభ్యక్తిర్త్యావిరాజతేద్యుతిమాన్కృత్తివాసాః.”—[భార-మో-౧౭౯-౪.] బ్రహ్మరుద్రసంవాదేరుద్రంప్రతిబ్రహ్మ, “తవాన్తరాత్తామచయేచాన్యేదేహిసంజ్ఞితాః । సర్వేహంసాక్షిభూతోసానగ్రాహ్యాః కేనచిత్కృచ్ఛిత్.”—మాతేన్యపురాణే, “యస్తాదనవపరాధస్యశిరశ్చిన్నంత్యయామమ । తస్తాచ్ఛాపసమావిష్టకసాలీత్వంభవిష్యసి । బ్రహ్మ హకులితోభూత్వాచరంస్తీర్థానిభూతలే । తతోహంగతవాన్దేవిహిమవస్తంశిలాచ్ఛయమ్ । తత్రనారాయణశ్శ్రీమాన్తయాభిక్షాంప్రయాచితః । తతస్తేనస్యకంపార్వ్యంనఖాగ్రేణవిదారితమ్ । మహతీప్రవతీ దారాతస్యరక్తస్యనిస్సృతా-విష్టుప్రసాదాత్సుశ్రోణికపాలంతత్సహస్రధా । స్ఫుటి తంబహుధాయాతంస్వప్నలబ్ధంధనంయథా.”[రా-య-౧౧౬-౪౪.] “సాపానాంవా” ఇత్యాది—(పత్తైతల్) “యథామేశిరసశ్చేదా దిదం గురుతరంవచః । త్వయోక్తమచ్యుతాక్షేపిరాజ్యభ్రష్టస్తథాపత.”

౪.

తాత్పర్యము.—వ్యోమశబ్దవాచ్యుడగు సర్వేశ్వరునికంటె నతిరిక్తమైన యొకతత్వమును జెప్పటవలన పాశుపతులు వ్యోమాతీతులనియు, అనుమానమును ముఖ్యప్రమాణముగ నంగీకరించుటవలన నైయాయక వై శేషికులు అనుమానికులనియు చెప్పబడుదురు. అట్టియానుమానికులు అవ యవములతోఁగూడినవియన్నియు కార్యములుగాన నీజగత్తును నవయవములతోఁగూడియుండుటవలన కార్యమనిచెప్పబడుననియు, అట్టికార్య మునొకకర్తయుండవలయు, విచిత్రసన్నివేశములతోఁగూడియుండుటవలన దీనికి నుపాదానకారణము, సహకారి కారణము, ప్రయోజనము, వినియోగపఱచువాఁడును నివి యవశ్యకములైయుండవలెననియు, వాటిని నెఱుఁగుట యల్పజ్ఞానికి నశక్యమగుటవలన నాకర్త సర్వ జ్ఞాఁడై యుండవలెననియు నిట్లనుమాన ప్రమాణముచే నొకకర్తను వానికి సర్వజ్ఞత్వమును సాధించి వేదవాక్యములను నాద్వపచనములగుట వలన అయనుమానప్రమాణమునకు సహకారములని జెప్పి అనుమానప్రధాన్యముచే నితరునకు నీశ్వరత్వమును సాధించిరి. అజగత్కర్త యైన సర్వజ్ఞుఁడు, వేదమునందుఁ జెప్పబడు ఈశ ఈశానశబ్దవాచ్యుడని సమాఖ్యచే భగవదితరునొకనికి సర్వేశ్వరత్వమును పాశుపతులు సాధించిరి. అనుమానమును ముఖ్యప్రమాణముగ నంగీకరించిననై యాయక వై శేషికులనుగుఱించి వేదమునకు విరుద్ధమైన యనుమానము ప్రమాణముకానేరదు. మీరు చెప్పేడియనుమానము వేదవిరుద్ధము. అది యెట్లన్న ? వేదమున కాదియందును అంతమందును నోక్కొర ముచ్చరింపబడుచున్నందునను ప్రథమమందోక్కొరమునుండి ప్రకాశించినవేదము మఱల అప్రణవమందే లయించుచున్నందునను వేదమునకు

నోక్కారము ప్రకృతియగును. అట్టిప్రణవము తనకుఁ బ్రకృతియగు అకారమునందు లయించుచున్నది. ఆ ప్రకృతియగు అకారమునకు వాచ్యుడగు విష్ణువే మహేశ్వరుడను శ్రుతివాక్యములచే ప్రతిపాచ్యుడగు నారాయణుడే పరుడగుటవలన, ఈయర్థమునకువిరుద్ధమైన యనుమానము అప్రమాణమని శ్రుతిచే నానుమానికులను, అనుమానీధుడగు జగత్కర్త “ఈశః ఈశానః” అని వేదములయందుఁ బ్రసిద్ధముగఁ జెప్పబడుచున్నందున నాశబ్దములచేఁ జెప్పబడువాడే సర్వేశ్వరుడని సమాఖ్యచే భగవదితరునకు సర్వేశ్వరత్వమును సాధించుచున్న వ్యోమదూతలనుగూర్చి భగవదితరులగు బ్రహ్మరుద్రులలో రుద్రుడగు తనతండ్రియగు బ్రహ్మయొక్క తలకాయను గిల్లినందున పాతకముకలవాడై యాబ్రహ్మకపాలము తనచేతియందంటుకొని భిక్షాటనముచేయుచు దుఃఖించుచున్న రుద్రునికిని తనశిరస్సుపోయిదుఃఖించుచున్న బ్రహ్మకును దుఃఖనివర్తకుడైనందుననారాయణుడే సర్వేశ్వరుడనిజెప్పి లింగముచే సమాఖ్యను బోగొట్టి వ్యోమాతీతులను నాహ్వాన్లు నిరసించి నారాయణునికిఁ బరత్వమును స్థాపించిరి.

౪.

మూ.—ఇలిజ్జత్తిట్టపురాణ తీరుమ్ శమణరుమ్ శాక్తియరుమ్ ।

మలిన్దు వాతుశెయ్ వీర్ కళుమ్ మలిన్దు వయ్ వముమాకినిన్టా ।

మలిన్దు శెన్నెల్ కవరివీళున్దిరుక్కురుకురతను ।

ట్యాల్లిన్దునిన్ట పిరాన్దణ్డీరొన్టు మ్మొయ్యైల్లెపోల్ మిమి పే॥

౫॥

ఆ.—(ఇలిజ్జత్తిట్ట) లైజ్జపురాణనిష్ఠరాననీజ్జళుమ్, మల్ ముమ్ శాక్తియలూక్యాత్ పాదక్షపణకపిలపతజ్జలిమతానుసారికశానవర్ కళుమ్, మల్ ముమ్ ఉజ్జళు దైయదైవజ్జళు మెల్లామ్ నారాయణాత్మకమ్; ఇవ్వర్థత్తిల్ ప్రమాణమెన్నెన్నిల్, ౧ “అన్తఃప్రవిష్టశ్చాస్తాజనానాం సర్వాత్మా” ౨ “అహంభవోభవన్తశ్చ సర్వం నారాయణాత్మకమ్” ౩ “తవాన్తరాత్మామచయేచాన్యేదేహిసంజ్ఞితాః” ఇత్యాదివాక్యజ్ఞాత్. ఆతలాలవనై యాశ్రయియున్తో శెన్దితార్.

౬.

అన్య.—ఇలిజ్జమ్ ఇట్ట పురాణ తీరుమ్ (౩) శమణరుమ్ శాక్తియరుమ్ మలిన్దు (౬) వాతుశెయ్ వీర్ కళుమ్ మలిన్దు నుమ్ (౯) శెయ్ వముమ్ ఆకి నిన్టా (౧౨) శెన్నెల్ మలిన్దు కవరి(౧౫)వీళుమ్ తిరుక్కురుకురతనుల్ పొలిన్దు(౧౮)నిన్ట పిరాన్దణ్డీ ఒన్టుమ్ (౨౧) పోయ్ ఇల్లై పోల్ మిమి. (౨౪)

౭.

పన్నీ.—అన్తరుమ్, బాహ్యకుదృష్టికలై నిరసిత్తు, తిరునకరియిల్ నిట్కిఱ సర్వేశ్వర నేసర్వస్తాత్పర నెన్దితార్.

లిక్కార్చనలై, ఉద్దేశ్యమాకప్రతిపాదిక్కిఱ, తామసపురాణనిష్ఠరాకైయారే కుదృష్టికళాన నీజ్జళుమ్, (౩) బాహ్యస్మృతినిష్ఠరాన అమణరుమ్, బాధరుమ్, శుష్కతర్కజ్జళారే మేలిట్టు, (౬) వాతజ్ఞాల్లుకిఱవై శేషికాదికళాననీజ్జళుమ్, వేణు, ఉజ్జళుక్కుద్దేశ్యమాకప్రతిపత్తిపణ్ణియిరుక్కిఱ, (౯) తత్తద్దేవతావిశేషజ్జళుమ్, స్వాధీనమామ్మడి ప్రవర్తిప్పిత్తు, నిన్టా; (౧౨) శెన్నెలనతు, మికున్దు, తక్ కతిర్కనత్తారే కవరిపోలే, (౧౫) అకైకిఱ, తిరునకరిక్కుశే, పరత్వప్రకాశకమానగుణజ్జళోడే శీలసౌలభ్యాదికళుక్కుడిప్రకాశిక్కుమ్మడి పరిపూర్ణ నాయ్, (౧౮) నిట్కిఱ, సర్వేశ్వరనేకాణున్తోల్. అర్చనతారత్తిల్ పరత్వప్రకాశిక్కుమొవెన్టు శజ్జిక్కువేడ్డా ౪ “తామర్చయేత్” ఇత్యాదిప్రమాణత్తారే ఇవ్వర్థత్తిల్ ఒన్టుమ్, (౨౧) పోయ్, ఇల్లై, అకైయాలజ్జల్ బాహ్యకుదృష్టిస్వర్గజ్జళై విట్టు అవనై యేస్తుతియున్తోల్. (౨౪)

అర్థము.—లింగపూజను జెప్పేది పురాణములయందాదరముకలమీరును (౩) సగ్గులగు (జైనలును) బాధులును బహుత్కారముగ(౬) వాదించువారగువై శేషికులును ఇతరములైన మిక్కిల్ములగు (౯) దేవతలును శరీరములగునట్లు వేంచేసియున్న వాడు (౧౨) పయిరులు సమృద్ధములై చామరములవలె (౧౫) చలించుచున్న తిరునగరిలో (నైశ్వర్యము) ప్రసిద్ధముగునట్లు (౧౮) వేంచేసియున్న సర్వేశ్వరుడేకదా? (ఈయర్థమునందు) ఒకటియు (౨౧) అబద్ధము కానేరదు. మీరు స్తుతింపుడి. (౨౪)

౮.

† “మలిన్దు వాతు” ఎన్టురైయ్ పాశమ్. ౧॥య-వే-ఆర-౩. ౨॥వి-పు-గి-౧-౨౯. ౩॥భార-మొ-౧౭౯-౪. ౪॥శా-స్త-౧.

తిరువాయ్ మొత్తమ్.—౪-ప. ౧౦-తి. ఒప్పుదేవుమ్ ౫-పా-ఇలిగ్గ త్రిట్ట వ్యాఖ్యానజల్.

3271

ఈ — విదామూర్తి. లెక్కపు గాణాదొడక్కమాన కుదృష్టిస్సృతికలై యుమ్, బాహ్యస్సృతికలై యుమ్ ప్రమాణమాకొండ్డువందవకలై నిషేధిక్కితార్.

(ఇలిగ్గ త్రిట్టపురాణ తీరుమ్) రాజసమాయుమ్ తామసమాయుముళ్ళు పురాణజ్ఞుకు సాత్వికపురాణ జ్ఞులిక్కాటిర్ వాళియితువాయిల్లు, అవల్ దీనుడైయనిచ్చుర్నమ్ అన్దనన్దపురాణజ్ఞునిడైయ పుపక్రమత్తిలే కాణలాయరుక్కుమ్; ౧-“యన్దయచ్చజగద్భిహ్వా” ఎన్దుపాతువిలేప్రశ్నమ్మణ్ణ, ౨-“విష్టోస్స కాశాదుద్భూతమ్” ఎన్దుకొండ్డుకోల్ విల్లుక్కాట్టాలే పరిహారమాయరుక్కైయన్ది క్కే; ఒరువ్యక్తియైనిదేశిత్తు “అతుక్కుత్కర్నత్తై ప్పణ్ణితరవేణుమ్” ఎన్దు, శొన్నవనుమ్ తమోగుణాభిభూతనాయ్చొల్లి, కేట్టవనుమ్ తమోగుణాభిభూతనాయ్ క్కేట్ట, ఒరులిగ్గవిషయమాకవిడప్పట్ట పురాణమాయిల్లు; “ఇలిగ్గణ్ణనై పుణ్ణరికాక్షనాక క్కవిపాడిత్తరవేణుమ్” ఎన్దుమ్, “ఎరుమైయెయనై యాకక్కవిపాడిత్తరవేణుమ్” ఎన్దుమ్ శొల్ల, అప్పడియే కవిపాడువారైప్పలే యరుప్పత్తోన్ది తే యవర్ : భుక్కిల్లాతపుత్కర్నజ్జలై యిట్టుచ్చొల్లుమతు, తాళొల్లప్పక్క వన్దువు కుత్కర్నత్తై సాధిక్కమాట్టాలే మల్లుళ్ళవల్ దీనుడైయ పుత్కర్నత్తై క్కభిక్కమాట్టాలేయరుప్పత్తోన్దుయిల్లు. (శమణరుమ్) ఆర్వతరుమ్, (శాక్కియరుమ్) బాద్ధరుమ్, (మల్లుమ్-వలిన్దువారుశెయ్ వీర్ కళుమ్) ఉత్కృష్టతమమానప్రమాణత్తైయ జీకరిత్తుకొండ్డునిన్దుప్రమాణానుగ్రాహకమానతెర్కజ్జలై యొత్తైయ, కేవలతర్కజ్జలై కొండ్డు అన్దత్తై సాధిక్కప్ప

జీ.అ.—విదామూర్తి (ఇలిగ్గ త్రిట్టవిత్యాది) కీటీత్వాటిర్ - అనుమాన తైప్రమాణమాకొండ్డువందవకలై తల్లినార్, ఇలిర్ - ఆగమ తైప్రమాణమాకొండ్డువందవకలై తల్లికితార్. పూర్వార్థత్తైకటాక్షితవతారికై (లెక్కపురాణమిత్యాది). బాహ్యస్సృతికల్ - జైనచార్యాక బాద్ధాది స్సృతికల్.

ఇలిగ్గ త్రిట్టపురాణ తీరుమ్ - లిగ్గవిషయమాకవిడప్పట్టపురాణత్తైయడైయనిగ్గరుమ్. “ఇలిగ్గ త్రిట్ట” ఎన్దువిశేషిక్కయాలేరాజసతామస పురాణజ్ఞునిడైయ పక్షపాతిత్వముమ్, సాత్వికపురాణజ్ఞునిడైయపక్షపాతిత్వముమ్ తోగ్గొండ్డుతెన్దితార్ (రాజసరాయమిత్యాది). వాళియితువాయిల్ దైన్దు - లిగ్గవిషయమాకక్కల్పిత్తుచ్చొన్న తాకైయాలే, నికర్నమేవాళియెన్దు పడి. ఇవరయలిచ్చెయ్తనికర్నమ్ తెరియుమ్మడియెప్పడియెన్దు (అవల్ దీనుడైయమిత్యాది). తక్ నికర్నముపక్రమత్తిలే కాణలాయరుక్కుముతువాళియెన్దు పడి. ఉపక్రమత్తిలేతోగ్గొండ్డుమ్ ప్రకారరత్తైయరులిచ్చెయ్కితార్ (యన్దయంచేత్త్యాది). “యన్దయచ్చజగద్భిహ్వాత్తైచ్చరాచరమ్ ! లీనమానీద్యభాయత్రలయమేష్యతియత్రచ” “విష్టోస్స కాశాదుద్భూతంజగత్తైవచస్థితమ్ | స్థితిసంయుమకర్తాసాజతోస్యజగచ్చసః” ఇతిప్రథమాంశోపక్రమే. కోల్ విల్లుక్కాట్టాలే - దైవకత్యా. ఒరువ్యక్తియై-లిగ్గత్తై. ఇవిడైత్తిలే-3 “తస్మాద్భవన్దంపుచ్చామస్సూతపారాణికాద్యతు | పురాణ సంహితాంపుణ్యాంలిగ్గమాహత్వ్యసంయుతామ్” ఎన్దుతనుసన్ధేయమ్, “లిగ్గమాహత్వ్యసంయుతామ్” ఎన్దుతుకొండ్డు (అతుక్కుత్కర్నత్తై ప్పణ్ణితరవేణుమెన్దుతు). (ఒరువ్యక్తియైనిదేశిత్తుత్తోడజ్జి) వాక్యమ్ముప్పన్నాయరుక్కయాలే ఇజ్జనేనిర్వహిమ్ముప్పడి; అతావతు - (ఒరువ్యక్తియైనిదేశిత్తు అతుక్కుత్కర్నత్తై ప్పణ్ణితరవేణుమెన్దు - కేట్టవనుమ్తమోగుణాభిభూతనాయ్ క్కేట్ట) ఇన్దాత్తమోగుణాభిభూతనాయ్ క్కేట్టాలే తత్తస్థితియైచ్చొల్లుకైయన్ది క్కే (శొన్నవనుమ్ తమోగుణాభిభూతనాయ్ చొల్లి-ఒరులిగ్గవిషయమాక విడప్పట్టపురాణమాయిల్లు) ఎన్దు. ఇత్తార్-ఇవన్దుడైయవనివేత్త్యమేప్రకటితమిత్తనైపోక్కి పరత్వసాధనమాక మాట్టాలెన్దుమ్ తై పరిహారమాక వరులిచ్చెయ్కితార్ (ఇలిగ్గణ్ణనై యిత్యాది). అప్పడి శొల్లుకిలివర్కలై పరిహారమ్మణ్ణువారెన్నెన్దు (తాళొల్లప్పక్కవిత్యాది). “శమణరుమ్” - (ఆర్వతరుమ్) జైనరుమ్. “వలిన్దు వారుశెయ్ వీర్ కళుమ్” ఎన్దు - బలాత్కారత్తాలే వాదమ్మణ్ణవర్ కలైన్దయాలే, కేవలతర్కత్తాలాక్షియ, ప్రమాణత్తాలుమ్ ప్రమాణానుగ్రాహకతర్కజ్జలైకొండ్డుసాధియారెన్దుమతు సిద్ధమాకైయాలే అత్తైయరులిచ్చెయ్కితార్ (ఉత్కృష్టతమమానవిత్యాది). ఇప్పడియాయుమ్, “వేదమ్పరిమాణమ్” ఎన్దయాలే ఉదృష్టికల్ బాహ్యల్ వ్యావృత్తరన్దో-పాశుపతరాకికుదృష్టికలై యుమ్ బాహ్యనై యుక్కుట్టిచ్చొల్లలామా

ఈ. — ర్ కుమ్ బాహ్యరిల్ శేషిత్తుళ్ళారుమ్. ౧. “యా వేద బాహ్యస్సన్మితయః” ఇత్యాదియా లే. తామసత్వ మెల్లార్ కుమ్ మవిశిష్టమితే, ఆత్మేయా లే బాహ్యకుదృష్టికలై యొక్క చొల్లుకీటతు.

(సు న్దెయ్ వమమాకినిన్టా) ఉజ్జళోడు నీజ్జళాశ్రయిక్కిట దేవతైకళోడువాళియట ఆత్మతయానిన్టా. నీ జ్జళవ్వవర్ కుమ్ త్తమ్ శొల్లుమ్బొత్తుభగవత్పరత్వ తైయన్గీకరిత్తుక్కొణ్ణునిన్టుశొల్లు వేణుమ్. అతుక్కుడియె న్నెన్నిల్, అవ్వపరుడై యస్వరూపస్థిత్యాదికళవనధీనమాయరుక్తైయా లే. ఇనిత్తా పక్షజ్జళో తోటుమ్, “సర్వజ్ఞ” “ఈశ్వర” ఎన్టాప్పో లేయోరో దేవతై కలై యుమ్ కొళ్ళక్కడవర్ కళాయరుక్కుమితే. “అవర్ కళుడై యస్వరూపస్థిత్యాదికళవనధీనమ్” ఎన్టవిత్తుస్వపక్ష త్తాలే శొల్లుకీటతో? పరపక్ష త్తాలే శొల్లుకీటతో వెన్నిల్; ఇరణ్ణు మొట్టియ ప్రమాణ గతియా లే శొల్లుకీటతు. ఒరు దేవతై పక్షలిలే అతిమానుషమాయరుప్ప తోరు వ్యాపార తైక్కిణ్ణు, “ఇతుక్కుడియెన్”? ఎన్న, విష్ణురాత్తాభగవతోభవస్య ఎన్టు సర్వేశ్వరసన్తరాత్తా వాయనిత్తైయా లేయెన్టు తితే; అధర్వశిరస్సి లేనిన్టు రుద్రా. సర్వేశ్వరత్తా సర్వాత్త భావ తై చొల్లుమాప్పో లేతన్బడికలై చొల్లా, “అవన్టా నేయిజ్జ నే శొల్లు కైక్కుడియెన్?” ఎన్టుశ్చియా. ప్రోన్తరాదన్తరం ప్రావిశత్ ఎన్టు పరమాత్మ ప్రవేశ త్తాలే శొన్నే సన్టానితే. ౪ “మత్తస్సర్వ మహంసర్వమ్” ఎన్టానితే ప్రహ్లాదన్. ప్రహ్లాదన్బక్కల్ పరత్వ ముణ్డామన్టాయినోరు ఇవర్ కళో పక్కల్ పరత్వ ముళ్ళుతు.

జీ. అ. — వెన్న (యా వేద బాహ్య ఇత్యాది). “యా వేద బాహ్యస్సన్మితయో యశ్చ కాశ్చ కుదృష్టయః సర్వాస్తాని మృణాః ప్రేత్యత మోనిష్ఠాహితా స్సన్మితా” ఇతిమానవేదర్త కాస్తే. తామసత్వమ్-తమోగుణాభిభూతత్వమ్. అతివర్ కళుక్కు మొక్కుమితే - ఇక్కే-గి “బాహ్యకుదృష్టయ ఇతిద్వితయే ప్యసారంఘోరంతమస్సముపయి న్నిసహీతు సేతా” 1 జగ్గస్య కాననమృగై ర్మృగతృప్తి కేపాస్యే కాసారసత్వ నిహతస్య చకో విశేషః” ఎన్ట తనుసన్దేయమ్.

“ఆకినిన్టా” ఎన్టిటసామానాధికరణ్యమ్-శరీరాత్త భావనిబద్ధన మెన్టిటార్ (ఉజ్జళోడిత్యాది). ఫలితార్థమ్ (నీజ్జళవ్వవర్ క్కిత్యాది). బాహ్యదికళో. దేవతైయైయన్గీకరిప్పర్ కళో “సు న్దెయ్ వమ్” ఎన్టైక్కెన్న (ఇనిత్తా పక్షజ్జళిత్యాది). పక్షజ్జళో-మతజ్జళో. బాధాదికళో “సర్వజ్ఞ సుగతోబుద్ధః” ఎన్టశొల్లుప్పట్టసర్వజ్ఞనై దేవతైయాకవన్గీకరిత్తార్ కళితే; శైవమక్కురుడ్రా దేవతై. (స్వపక్ష త్తాలే శొల్లుకీటతో) ఇత్యాది క్కుతాత్పర్యమ్-స్వపక్ష త్తాలే శొల్లిల్, “పక్షపాతత్తాలే శొన్నుతు” ఎన్టావనన్గీకారత్తుక్కుడలామ్, పరపక్ష త్తాలే శొల్లువొణ్ణాతు, అవనప్పడి యన్గీకరియా మలిరుక్తైయా లేయెన్టు. ప్రమాణదానప్పడి శొల్లుకీటతో వెన్న; ప్రమాణద్వయక్లాట్టుకీటార్ (ఒరు దేవతైయిత్యాది). అతిమానుష వ్యాపారమ్-త్రిపురదహనమ్. “విష్ణురాత్తాభగవతోభవస్యామితతేజసః తస్మాద్ధనుర్జ్ఞానం స్పర్శం సవిషే హేమ హేశ్వరః” అధర్వశిరస్సి లేనిన్టు - అధర్వశిఖైయిలే ప్రతిపాద్యనాయనిన్టు. తన్బడికలై చొల్లావెన్టు - “దేవాహవై స్సర్గం లోక మగమక్” ఇత్యారభ్య, “నాన్యః కశ్చిన్త త్రోవ్యతిరిక్త ఇతి” ఎన్టశొన్నానితేయెన్టపడి. (సోన్తరాదన్తరం ప్రావిశత్) సూ-రుద్రః. ఆన్తరాత్-దేహేన్ద్రియా దేరన్తరాత్ తేత్రజ్ఞాత్ ఆన్తరమ్-పరమాత్మానమ్, ప్రావిశత్ - “బ్రహ్మహమ్” ఇతిభావనయా పరమాత్మానం ప్రకర్షణాగచ్ఛత్; ఏకీభూత ఇత్యర్థః సూ-పరమాత్మాకరణ గ్రామాదన్తరభూతం జీవాత్మానం ప్రావిశదితివార్థః. “దేవాహవై స్సర్గం లోక మగమక్ తేదేవా రుద్రమప్రచ్ఛక్” కోభనానిసోబ్రవీత్ ఆహమేకః ప్రథమమానం వర్తామి చ భవిష్యామి చ నాన్యః కశ్చిన్త త్రోవ్యతిరిక్త ఇతి సోన్తరాదన్తరం ప్రావిశత్” ఇత్యధర్వశిఖాయామ్, ఇప్పడి పరమాత్మ ప్రవేశ త్తాలే శొన్ను దేరుణ్డో వెన్న (మత్తస్సర్వమిత్యాది). మత్తస్సర్వమహంసర్వం మయి సర్వం సనాతనే 1 అహ మేవావ్యయోఽనన్తః పరమాత్మాత్మ సంశ్రయః” ఇతి ప్రథమేఽంశే ఏకోనవింశే. ప్రిహ్లాదనై దృష్టాన్తమాక చొన్ను తుక్కురుత్తేతెన్న (ప్రహ్లాదన్బక్కలిత్యాది).

అ. అ. వి. — ఇప్పడి శేషి వారైయై శేవభూతా శొన్న విడముణ్డో వెన్న (మత్త ఇత్యాది). యద్వా యథాకథం శ్చిత్సర్వాత్త భావ ఏవ హి పరత్వమాచక ఇత్యత్రాహ (మత్తస్సర్వమిత్యాది).

[౯౫]

తిరువాయ్ మొట్టి, —౪-ప. ౧౦-౧-ఒస్తున్దేవుమ్. ౫-పా-ఇలిజ్జ త్తిట్ట వ్యాభ్యానజ్జళ్.

322

ఈ.-(మలిన్దిత్యాది) ఇప్పడిసర్వాస్తరాత్తా వాయరుక్కి. అసర్వేశ్వరన్ “అసన్ని హితన్” ఎన్నుమ్ కణ్ణిళివుమిల్లా తపడితిరునకరియిలేవన్దు సన్ని హితనానాన్. సర్వసమాశ్రయణీయనానవనిజ్జేవన్దునిత్తైయా లే. చేతనా చేతనవిభా గమఱ, ౧ “సృష్టస్త్వం వసవాసాయ” ఎన్దుశొల్లప్పట్ట విత్తై య పెరుమాళ్ పోలేరునుకూలవృత్తికల్ ప్పణ్ణాని అుమామిల్లు. శెన్నెలానతుక తిర్క్కనత్తా లే యవ్వరుకుక్కివ్వరుకజ్జెకిఅపోతు శామరై వీళినాప్పోలేయాయి బ్బీరుప్పతు. (పాలిన్దునిన్దు పిరాన్దణ్ణీర్) పరమపదత్తైవిట్టుసం సారికల్ నడువేవన్దుపుకున్దువిడత్తి లవర్కల్ పడుకి అ క్కేళత్తైత్తాను మొక్క ప్పడుకై యన్ది క్కే, స్వరూపరూపగుణవిభూతికళివ్వుకు కే పోరప్పోరమేన్దేలన విజ్జివారాని స్తతాయ్లు. శొన్నార్ శొన్నయ్ క్కళుక్కివ్వరుకాయరుకుమెన్ను తల్. (ఒస్తుమ్ పొయ్యిల్లై) ఇతరదేవతైకళు క్కు చొల్లుముత్కర్న మొన్దుత్తియామల్ పొయ్యాయరుక్కు మాప్పోలే, ఇవ్విషయత్తిల్ శొల్లుమవ్బ్రిలోన్దుమ్ పొయ్యిల్లై. అవ్వోదేవతై కళుక్కు స్వతః ఉత్కర్న మిల్లామై యా లే మెయ్యొన్దుమిల్లై, ఇవనుడై యవుత్కర్న త్తుక్కు-పధి యిల్లామైయాల్ పొయ్ శొల్లుకైక్కు-వకాశమిల్లై. (పోర్దుమి సె) నీజ్జళ పేక్షి ముతిరుక్కు, నానేయిప్పడిశొల్లుకిఅతు ఎన క్కుజ్జళో పక్కలుణ్ణానవనుగ్రహాతిశయత్తా లేయితే; అవ్వనుగ్రహకార్యమ్ పిటక్కవేణుమే. “క్రమత్తిలే శెయ్కిటో మ్” ఎన్దాటియిరా తే, శడ క్కె-నవవన్దురుపడికల్లై యాశ్రయిక్కు ప్పారుజ్జోళ్.

౫.

జీ-అ.-కీట్టోదేహాట్టిభావమ్ (ఇప్పడియిత్యాది) అచేతనమానశెన్నెల్క పరివీశక్కుడుమోవెన్దు (సర్వసమాశ్రయణీయనిత్యాది). తురు మ్పెట్టా ద్దాడుమ్మడియాన వడివట్ట కెన్దు పడి. తాత్పర్యాన్తరమ్ (శెన్నెలానతిత్యాది). ప్రథమతాత్పర్యత్తిల్, “శెన్నెల్” ఎన్దు-అచేతనజ్జళుక్కు-ల్లాముపలక్షణమ్, “కపరివీశుమ్” ఎన్దు తుమ్ - అనుకూలవృత్తికళుక్కుల్లాముపలక్షణమ్. ఇత్తైయ పెరుమాళ్లైప్పొన్దు సుకచొన్ను- ౨ “ఛత్త్ర చామరపాణిన్దు” ఎన్దిరుక్కైయా లే. (శెన్నెల్ - మలిన్దు-కపరివీశుమ్) శెన్నెలానతుమివన్దుక తిర్క్కనత్తా లేచామరమ్బాలేయలైకిఅవిత్తర్థః. “తిరుక్కురుకూరతనుళ్” ఇతి హేతుగర్భవిశేషణమ్, “పాలిన్దు” ఇత్త్యత్రనిరుపపదత్వచ్చూదినిధాయ, తదుభయసూచితమర్థం వ్యావర్త్య పూర్వకందర్భయతి (పరమపదత్తైయిత్యాది). “పాలిన్దునిన్దు” ఎన్దు తుక్కు - ఐవ్వర్యమ్ సమృద్ధమామ్మడినిన్దు వెన్దు ప్రాథమికార్థం. “వలిన్దు వాతు శెయ్పీర్ కళుమ్” ఎన్దున్దోదేవతైత్తతాత్పర్యాన్తరమ్ (శొన్నార్ త్యాది). అతావతు-ఇవర్కల్ శొన్నయ్ క్కళుక్కు బాధితనాయరుక్కై యన్ది క్కే, స్వరూపగుణజ్జళాల్ పూర్ణ నాయరుక్కై యెన్దు పడి. ఇతరదేవతైకళుక్కు చొల్లుముత్కర్నమ్ పొయ్యాయరుక్కైక్కుమ్, ఇవ్విషయత్తిల్ పొయ్యిల్లామైక్కు-మడియే తెన్న (అవ్వోదేవతైయిత్యాది). పోర్దుమిన్” ఎన్దునీర్ శొల్లుమకు “అప్తమ్” ఎన్దువిశ్వసీక్కైక్కు-చే తువే తెన్న (నీజ్జళిత్యాది). *౩ తార్థమ్ (క్రమత్తిలేయిత్యాది). వలిన్దువాతు శెయ్పీర్ కళుమ్ - శుష్కతర్కజ్జళా లే మేలిట్టువాదమ్బుణ్ణికి అ వై శేషికాదికళాననీజ్జళుమ్. క్రమేణాన్వయః.

౫.

అ-అ-వి.-సవనసర్వసమాశ్రయణీయ ఇత్యుక్తే - తమాశ్రయధ్వమిత్యర్థస్త్వయ మేవసిద్ధ్యేత్. కింవిధినేత్యాశక్కున్దు; నాయంసామాన్యవిధిః, అపితువిశేషవిధిరిత్యభిప్రాయేణభావమాహ (నీజ్జళితి).

౫.

పృ-తి.- (పిన్దామ్బట్టు) (ఇలిజ్జమిత్యాది). (పురాణత్తిరుమ్) ప్రథమా ౭౦ శోపకృమే[౧]. “యన్దయంచజగద్భిర్వక్తాయతైవతచ్చ రాచరమ్ | లీనమానీద్యభాయత్యలయ మేవ్యతియత్యచ ||౬|| విష్ణోస్స కాశాదుమ్భాతంజగ త్తత్తైవచస్థితమ్ | నీతిసంయమకర్తా సాజగతోస్యజగ చ్చసః || ౩౨||” — (మల్లు) [మ-స్కృ-౧౨]. “యావేదబాహ్యస్త్వైతయోయాశ్చకాశ్చకుదృష్టయః | సర్వాస్తావిష్ఫలాః ప్రేత్యతమోనిష్ఠాహి తాస్త నృతాః || ౯౫||” — (అకినిష్టా) [భార-కర్.] “విష్ణురాత్తాభగవతోభవన్యామితలేజసః | తస్మాద్ధనుర్జ్వాసం స్వర్గంసవిషేషేష హేశ్వరః.” — అధర్వశిఖాయామ్, “దేవాహవైస్వర్గం లోకమగమన్దేదేవాదుమిపుచ్చన్కో-భవానిసోద్రవీత్ అహమేకః పృథ మమాసంవర్తామినభవిష్యామిచనాన్యః కచ్చిన్తోవ్యతిరిక్త ఇతిసోన్తరాదన్తరంపా్రివిశత్.” అన్యార్థః సఇతి - పరోక్షరూపేణదుద్ర వహోవ్యతే.

౧||రా-అ-౪౦-౫.

౨||రా-అ-౧౬-౩౨౪.

32౮ తిరువాయ్ మొదలి. — ౪-ప. ౧౦-౪-ఒస్తు న్నేవుమ్, ౬-పా-పోద్రీ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

సరి-దద్రో. అస్తరాత్-క్షేత్రాజ్ఞాత్. అస్తరమ్-పరమాత్మానమ్. పావిత్రాత్-“బ్రహ్మహమ్” ఇతిభావనయాపరమాత్మానంపాకర్షణాగచ్ఛత్. ఏకీ భూతఇత్యర్థః. — పృథమే ౭ శేషోనవింశే “ మత్తస్సర్వమహంసర్వంమయిసర్వంసనాతనే । అహమేవావ్యయోనస్తపరమాత్మాత్వ సంశయః॥ ౮౫౪॥ ”

తాత్పర్యము. — లింగపురాణము మొదలగు కుదృష్టిస్పృతులను బాహ్యస్పృతులను పృమాణముగ నంగీకరించి తుదొదేవతలకుఁ బరత్వమును జెప్పెడి జైనలును బాధులును నితరులగు నైయాయికవైశేషికులు మొదలగువారును, వారాశ్రయించు తుదొదేవతలను తనకుశరీరమగునట్లు తాను శరీరమైనవాఁడును నిరవధికసస్యములు మొదలగుచేతనములును కైంకర్యములనుజేసియుజ్జీవించునట్లు తిరునగరియందుఁ దన సౌలభ్యాదిగుణములనావిష్కరించుచు వేంచేసియున్నవాఁడునునైన నారాయణుఁడే శర్యేవరుఁడు. ఈవిషయము యథార్థముగానఁ! చేతను. లారా! మీరుబాహ్యకుదృష్టులయొక్క సహవాసమును వదిలి యాసర్యేవరుని స్తుతింపుడు.

మూ. — పోద్రీమద్రీద్రోర్ తెయ్ వమ్ పేణప్పట త్రిట్టు మ్మైయి న్నే ।

శేద్రీవై త్త తేల్లిరుమ్ వీడు పెద్రీ థాల్ లులకిలైయె న్నే ।

శేద్రీత్తై న్నెల్ కమల † మోజుత్తురుకురుకూరతను ।

థాద్రీవల్లవక్ మాయజ్జణ్డీరతటిన్దటిన్దో డుమినే ॥

ఆ. — (పోద్రీ) ఇప్పడినారాయణ శేసర్వనియంత్రావాకిల్, తన్నెయ్ యశ్రయిక్కుమ్మడియెజ్జలైప్పణ్ణాతే వేటూరుదైవజ్జలైయాశ్రయిక్కుమ్మడిపణ్ణవానెన్నెన్నిల్; పోద్రీమద్రీద్రోర్ తెయ్ వమ్ పేణప్పట త్రిట్టు మ్మైయి న్నే శేద్రీవై త్తతు ఎల్లిరుమ్ వీడు పెద్రీ థాల్ సదసత్కర్తయుక్తజన్మకర్త తత్తత్కర్తానుగుణఫలజ్జలైయనుభవిక్కుడవతాన విద్యలోకమర్యాదైయబ్బీయుమెట్టు, ఇంద్రలోకమర్యాదాసిద్ధిర్థమాక, అసత్కర్తకారికళానపుజ్జలైయన్ద ఎసత్కర్తానుగుణమాక విప్పడి దేవతాస్తరతైయాశ్రయిత్తు సంసరిక్కుమ్మడి సర్వశక్తియానపరమపురుషస్త్వానేపణ్ణియరులిన్దా; ఆతలాలతైయటిన్ద, ఇన్దసంసారనివృత్తిపూర్వకమానపరమపురుషకైజ్జుర్యార్థమాక వవనైయొణ్ణచ్చెన్దాశ్రయియుజ్జోశ్శెన్దితార్.

అన్వ. — మద్రీదు ఓర్ తెయ్ వమ్ (౩) పోద్రీ పేణ పుటత్రిట్టు (౬) ఉమ్మై ఇన్నే శేద్రీవై త్తతు (౯) ఎల్లిరుమ్ వీడు పెద్రీ థాల్ (౧౦) ఉలకు ఇల్లై ఎన్దే (౧౫) శేద్రీర్ శెన్నెల్ కమలమ్ (౧౮) ఓజు తిరుక్కురుకూరతనుళ్ ఆద్రీవల్లవక్ (౨౦) మాయజ్జణ్డీర్ అతు. ఆటిన్ద (౨౪) ఆటిన్ద ఓడుమిన్. (౨౬).

పన్నీ. — అనస్తరమ్, ఇవ్వర్థమగ్గుకు ప్రకాశయా తొట్టికీటతు కర్తానురూపమాక అవక్ సంసారతై నిర్వహిక్కిటసామర్థ్యమెన్దితార్.

వేణు, ఒరు, దేవతైయై, (౩) స్తోత్రమ్మణ్ణి, ఆదరిక్కుమ్మడియాక, తనక్కుప్పజమాక్కి, (౬) తత్ప్రవణరానపుజ్జలై, నాత్తక్ విషయత్తిలేవిశ్వసిత్తిరుక్కుమాప్పరే ఇప్పడి, ఇతరదేవతావిషయత్తిలేవిశ్వసిప్పిత్తువై త్తతు, (౯) ఎల్లారుమ్, భగవత్ప్రార్థనాపమాత్తుతై, పెద్రీ థాల్, (౧౦) “కర్తానురూపమాకఫలభోక్తాకర్తానాన్దక్కడవర్కల్” ఎన్నిజలోకమర్యాదై, కొలైయుమ్, ఎన్దాయరుక్కుమ్. (౧౫) ఆతుక్కుమూలమ్ శేద్రీదునిలత్తిల్, శెన్నెలుమ్, కమలముమ్, (౧౮) † ఇళలివళరక్కడవ, తిరునగరియిలేవర్తిక్కుమవనాయ్, అతిశయితవిధశక్తియుక్తనాయ్కొణ్డకర్తఫలానుభవతైపణ్ణవిక్కిజవన్దైయ, (౨౦) లీలోపకరణమాయ్దురత్తయైయాయ్మయాశబ్దవాచ్యమానపాకర్తయొడుజ్జాన సమ్మనమాయరుక్కుమ్, అత్తై, ఆటిన్ద, (౨౪) తన్నిస్తరణోపాయమాన ప్రపత్తిజ్ఞానతై యుడైయార్కళాయ్, అన్దమాయనిస్తరణతైప్పణ్ణి క్కడక్కప్పారుద్రోళ్. (౨౬) ఉలకిలైయై న్దేయన్ద - లోకమిలైయామెన్ద నిన్దేయ్; ఆతల్లవీతే, ప్రకృతిసమ్మనమీతేయెన్దొల్లువర్.

† “ఓజుత్తురుకురుకూర్” ఎన్దమపామ్.

† ఇళలి-స్పర్ధిత్తు.

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪.వ. ౧౦-తి-ఒన్ఱున్దేవుమ్. ౬-పా-పోన్ద్రీ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

32F

అర్థము.— ఇతరమైన ఒక దేవతను (3)స్తుతించి ఆదరించునట్లు ఆశ్రయింపజేసి(౬)మిమ్ములను ఇట్లు దేవతా స్తరమునందువిశ్వాసమును బుట్టించినది (౯)అందఱును మోక్షమును బొందినచో (౧౦) లోకము (లోకవ్యవస్థ) నశించును అనితలచియే. (౧౧) బురదతోఁగూడినక్షేత్రమునందు పయిరును కమలములును (౧౨) వృద్ధియగుచున్న తిరునగరియందువేంచేసియున్నవాఁడును మిక్కిలిశక్తుఁడునునగు వానియొక్క (౨౧) నాయకదా ? దానిని తెలిసికొని (౨౪) (నిస్తరణోపాయమును) తెలిసికొనినవారై ఆశ్రయింపుడి. (౨౬).

ఈ.—ఆతామ్బట్టు. భగవత్సరత్వమ్ నీరరుళిచ్చెయ్య క్కేట్టపోతువెలిచ్చిటత్తు, అల్లాతపోతు దేవతా స్తరప్రావణ్యముణ్డా కానిన్దతు, ఇతుక్కడియే తెన్న; ఉజ్జో పాపమెన్ఱిటార్. ఎమ్మెరుమానే సర్వేశ్వరనాకిల్ ఎజ్జతై దేవతా స్తరప్రవణ రాక్కివై ప్పానెన్నెన్న; ఉజ్జతైయిజ్జనే వైత్తతు, నదసత్కర్తకారికళాన జన్తుక్కళవోక్తర్తాను గుణఫలజ్జతై యనుభవిక్కక్కడవతాన శాస్త్రమర్యాదైయధ్రియుమెన్ఱు; ఆనపిన్బు, అత్తైయతెన్ద ఎమ్మెరుమా నై సమాశ్రయిత్తు అవకావచ్చునత్తైత్తప్పజ్జో శ్చెన్ఱిటార్.

(పోన్ద్రీ) నా భగవద్విషయ త్తిల్ శెయ్యుమత్తడైయ నీజ్జలితరదేవతైకళో పక్కలిలే శెయ్తుపోరువుతి కోళో, ఉజ్జో పక్కలారుకుత్తైయిత్తై, అప్రాప్త మానతువే కుత్తై. (మన్దోర్ తెయ్ వమ్) ౧ “యేష్యన్య దేవతాభక్తాః” ఎన్నుమాప్పోలే. (పేణ) అవై తనక్కెన్న వొన్ఱిల్లామెయాలే, ఆశ్రయిక్కిటపుజ్జభుక్కే భరమితేయవల్లు కుక్కర్తైసాధికైక్కి. (పుట త్తిట్టు) తనకుప్పజమాన్బుడిపణ్ణి. (ఉమ్మైయి న్నే తేన్ద్రీవై త్తతు) ఉజ్జతైయిప్పడియే తెలియుమ్బడిపణ్ణివై త్తతు. ౨ “నభిభేతికుతశ్చన” ఎన్ఱిటపడియే నామేల్ వరుమనర్థజ్జభుక్కజ్జాతే నిర్భరనాయిరుక్కిటాప్పోలే, ఓట్టయోడత్తో డొల్లుకలోడమాన ఇతరదేవతైకతై యాశ్రయిత్తుఉజ్జభుక్కవర్కళో పక్కలిలే రుచివిశ్వాసజ్జభుణ్డామ్బడిపణ్ణివై త్తతు. (ఎన్ఱీరుమిత్తాది) ఎల్లారుమిరున్ద తేకుడియాక మోక్షతైప్పెన్ద్రాల్, లీత్తైక్కడియానశాస్త్రమీనిర్దేశమాయ్ విడుమ్. సత్కర్తైప్పణ్ణువారుమ్ అసత్కర్తైప్పణ్ణువారుమాయితేనాడు తానిరుప్పతు; పాపమ్ పణ్ణినవర్కభుమ్ పుణ్యమ్ పణ్ణినవర్కభుడై యఫల తైయనుభవిక్కుమన్ఱు, ౩ “పుణ్యః పుణ్యేనకర్తా - పాపః

జీ.అ.—ఆతామ్బట్టు (పోన్ద్రీయిత్యాది). “ఎన్ఱీరుమ్ వీడు పెన్ద్రాల్లులక్కిల్లై” ఎన్ఱిలేనోక్కాకవవతారికై (భగవత్సరత్వమిత్యాది). పాట్టెన్ఱామ్క టాక్షిత్తుఉ క్తవివరణమ్ (ఎమ్మెరుమానేయిత్యాది). “మాయమ్” ఎన్ఱిత్తైప్పన్ద్ర (వచ్చిన తైయెన్ఱు).

(నా భగవద్విషయత్తిలితి) ౪ * పోన్ద్రీయేన్ద్రైకకారత్తొల్లుతునా భగవద్విషయ త్తిలే శెయ్యుమత్తడైపడి. “మన్దోర్ తెయ్ వమ్ - పోన్ద్రీ - పేణప్పట త్తిట్టు” ఎన్ఱన్వయిప్పతు. పేటారుదేవతైయై స్త్రోత్రమ్బణ్ణియాదరిక్కుమ్బడియాక త్తనకుప్పజమాన్బుక్కి యెన్ఱుళ బ్బార్దమ్. ఒరుతెయ్ వమ్నాతే “మన్దోర్ తెయ్ వమ్” ఎన్ఱు - ఇవర్కతైత్తనియే స్వతస్త్రిరాక్కిచ్చొల్లుకిట తెన్నెన్న; అవర్కళో తజ్జతై స్వతస్త్రిమాకవభిమానిత్తుక్కిట్టిరుక్కైయాలే యెన్ఱువివక్షిత్తు, అతుక్కుప్రమాణమ్ (యేష్యన్యేత్యాది). “యేష్యన్య దేవతాభక్తాః యజన్తే శ్రద్ధయాన్వితాః | తేపిమామేచకాన్తేయ యజన్త్యవిధిపూర్వకమ్” ఇతి గీతాసునవమే. పేణ-తత్తదుత్కర్తసాధనార్థమిత్యర్థః. తదుపపాదయతి (అవైతనక్కెన్న విత్యాది). తనకు-సర్వశరీరయానతనకు. “ఇప్పడియే తెలియుమ్బడిపణ్ణి” ఎన్ఱిత్తైవివర్కిటార్ (నభిభేతిత్యాది). “ఎన్ఱీరుమ్” ఎన్ఱు - చేతనర్ కుణ్డానపరస్పరవైషమ్య తైక్కాట్టుకిటార్ (సత్కర్తైయిత్యాది). “వీడు పెన్ద్రాల్లులక్కిల్లై” ఎన్ఱు తుక్కర్థమ్ (పాపమ్బణ్ణి

అ.అ.వి.— “ఉలకిల్లైయెన్ద్రై” ఎన్ఱు - చరమయ్య క్త్యభిప్రాయమాక; ఉజ్జో పాపమెన్ఱు - అనాస్తరపరిహారమాయ్; (ఎమ్మెరుమానే సర్వేశ్వరనాకిల్) దేవతా స్తరప్రావణ్యపేతునాన పాప తైప్పొక్కి స్వవిషయప్రావణ్యతైయణ్డాక్కాతే (ఎజ్జతై దేవతా స్తర ప్రవణ రాక్కి వైప్పానెన్నెన్న) ఎన్ఱుకూట్టి నిర్వహిక్కవుమామ్.

౨౮౦

తిరువాయ్ మొట్టి. —౪-ప. ౧౦-తి ఒన్ఱున్దేవుమ్. ౬-పా-పోన్ ద్రి వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

ఈ.-పావేన" ఎన్ఱిఱశాస్త్రమర్యాదై కొలైయుమెన్దై. పాపమ్ పణ్ణినవర్ కళత్తిఱ ఫలత్తై యనుభవిక్కువుమ్, పుణ్యమ్బుణ్ణినారత్తిఱ ఫలత్తై యనుభవిక్కువుమాకిఱ శాస్త్రమర్యాదై కొలై యాతపడియాక. ౧ "అత్తోన్ఱి లోకే వేదేచ ప్రథితః పురుషోత్తమః" ఎన్ఱిఱవిడత్తిర్, లోకశబ్దత్తాల్-ప్రమాణత్తైచ్చొల్లిన్ ద్రెన్ఱుకొణ్డవోపాతి, ఇఱ్ఱుమ్ లోకశబ్దమ్ - శాస్త్రత్తైచ్చొల్లికిఱఱు.

(శ్రేష్ఠీలిత్యాది) అవూరిలేప దార్థజ్ఞలిలాన్ఱిలాన్ఱు కున్ఱైన్దిరుప్ప తిలైయాయ్ ద్రి. ౨: ఉరప్పెన్ ద్రిమలర్ క్కుమలమ్" ఇత్యాదిపోలే. అవూరిలేప దార్థజ్ఞభుళ్యవై యదై య వొన్ఱుక్కొన్ఱుఱ్ఱశలివళరానిఱ్ఱుమ్. (ఆన్ ద్రి వల్లవన్) మికవుమ్ వల్లవన్. అతిశయితశక్తికన్. సమ్మన్ఱ మొత్తిరుక్కుచ్చెయ్ తే, పుణ్యమ్బుణ్ణినారత్తిఱ ఫల మనుభవిక్కువుమ్ పాపమ్బుణ్ణినారత్తిఱ ఫలమనుభవిక్కువుమ్ వల్లవల్లవన్. (మాయజ్ఞజీర్) 3, "మమ మాయాదురత్యయా" ఎన్ఱిఱపడియే, తానకన్ ద్రినైత్తారై తన్బక్కుల్ వన్ఱుక్కిట్టాతపడి ప్రకృతియైయిట్టువఱ్ఱిత్తువై త్తపడి కిడికోళ్. (అతత్తిన్ఱు) ఇతు అవనుడై యమాయమెన్ఱు మత్తై యత్తిన్ఱు. (అత్తిన్దోడుమినే) "మామేవయే ప్రపద్యన్తే మాయా మేతాంతరన్తితే" ఎన్ఱిఱపడియే, మాయాతరణోపాయమాన ప్రపత్తియై యుమ్ తానేయరుళిచ్చెయ్ తువైత్తాన్; అత్తైయత్తిన్ఱు, అవ్వుళియాలేయవనై ప్పన్ ద్రి త్తప్పప్పారుజ్ఞోళిన్దమాయై. ఇతుఅవన్ శెయ్ తువై త్తతాన పిన్ఱు, అవనై వెల్లవేణ్డోర్ అవనోడుపిరియనిన్ఱు వెల్లప్పారాతే యవనైయే కాఱ్కుట్టి యిత్తై త్తప్పప్పారుజ్ఞోళ్. ౬.

జీ.అ.-నవర్ కళమిత్యాది). అత్తై యలే (పాపమ్బుణ్ణినవర్ కళత్తిఱ ఫలత్తై యనుభవిక్కువుమ్) ఎన్ఱుకూట్టువతు. ఏతేన-దేవతాన్ద్రభజనస్య ఫలం సం సారత్యక్తంభవతి. "ఉలకు" ఎన్ఱైలో-శాస్త్రవాచియామెవెన్ఱు (అత్తోన్ఱి త్యాది). "సాధుకారిసాధుర్భవతి పాపకారిపాపోభవతి పుణ్యోపు ణ్యోకర్తాభవతి పాపపావేన" ఇత్యాదిబృహదారణ్యకే "యస్తాత్మరమతీతో హమక్షరాదపివోత్తమః । అత్తోన్ఱిలోకే వేదేచ ప్రథితః పురుషోత్తమః" ఇతిగీతాసుపఱ్ఱదశే. లోక్యతే అనేనేతిలోకః - శాస్త్రమితిభావః. ఉలకిలైయై - శాస్త్రమర్యాదై కులైయుమెన్దై యిరుక్కుమ్.

శెన్నెలుమ్ కమలము మోఱుకై యారే (కున్ఱైన్దిరుప్ప తిలైయాయ్ ద్రి ద్రెన్ఱుతు). ఇతుక్కు సంవాదమ్ (ఉరప్పెన్ ద్రిమిత్యాది). ఉరప్పెన్ ద్రి-శ్రే థ్ ద్రిమాయప్పారేయరప్పెన్ ద్రిరుక్కిఱ, మలర్ క్కుమలమ్-తామరైచ్చువానతు-ఉలకశబ్దశేవడిపోల్ - తిరువులకశబ్దపాతు మేలెడు త్తశివన్దతి రువడిపోలే, ఉయర్ న్దకాట్ట - కిళర్ న్దప్రకాశిత్తునిఱ్ఱు, అప్పోతుదేవర్ కళో ముతలానవర్ కళో తిరన్దూకాలై నీటి త్తలైయైవణక్కి-త్తెన్ఱినిట్టుక్కి-డన్దాప్పోలే. వరమ్మన్ ద్రి. వరమ్మిలే శేర్ న్దవళర్ న్దనిఱ్ఱిఱ కతిర్ చ్చెన్నెల్ - శెన్నెల్ కతిర్ కళానవై తాళోశాయ్ తు-తాళోకన్దేనీటి త్తలైవ ణక్కుమ్ - త్తలైయైవణక్కుమ్ శిఱిప్పైయుమ్. త్తెన్ఱరన్దమే - సర్వర్ క్కుమ్ తాపహరమానకుళిర్ త్తియైయుమ్ దైయ తిరువరన్దమే ఇత్తెన్ఱి. పెరి యాఱ్వార్ తిరుమొట్టి నాలామ్మత్తు* మరవడియిలెట్టామ్మట్టు "ఉరప్పెన్ ద్రి" ఇత్యాది. తాత్పర్యమ్ (అవూరిలిత్యాది). ఇశలి-స్పర్ధిత్తు. శ్రేన్ ద్రి నిలత్తల్ శెన్నెలుమ్ కమలముమ్ ఇశలివళర్ క్కుడవతిరునఱియిలే ఇతిశబ్దార్థః. "శెన్నెల్" ఇత్తేకవచనేన-ఏకైకవ్యక్తిర్యావత్తే దారావకా శంపరివర్ధతే ఇతి. "ఓఱ్ఱుమ్" ఇత్యనేన - యావత్ప్రతిరోధమభివృద్ధ్యభిధానేన నిరతిశయోచ్చాయత్వశ్చ సూచ్యత ఇతిభావః. అతిశయితశక్తి మత్తైయైకూట్టుకిఱార్ (సమ్మన్దమిత్యాది). సవిశేషంక్రకాక్షాంపూరయన్ద్రమాహ (మామేవేత్యాది) అజిన్ఱు - మాయాతరణోపాయమ తిన్దెన్ఱు* ఇరన్దామతిన్దక్కుర్థమ్. (అవనైప్పెన్ ద్రి - ఇన్దమాయై - తప్పప్పారుజ్ఞోళ్) ఎన్ఱున్దయిప్పతు. "ఆన్ ద్రివల్లవన్" ఇత్యాదిక్కు భావమ్ (ఇతవనిత్యాది). మాయజ్ఞజీర్. ప్రకృతిసమ్మన్దమ్ కిడికోళ్. ప్రకృతియైయిట్టు వఱ్ఱిత్తుపడి కిడికోశెన్ద పడి. ఓడుమినే - తప్పప్పారు జ్ఞోళ్, క్రమేణాన్దయః.

౬.

అ.అ.వి.-"అతిన్దే - ఓడుమిన్" ఎన్ఱు - ప్రకారాన్దరేణ తప్పవొణ్ణాతెన్దై యరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ (ఇతువిత్యాది) - ఎన్ఱిరుమ్ వీడుపెన్ ద్రి లులకిలైయై - పోన్ ద్రిమన్ ద్రిన్ తేయవమ్ పేణప్పఱిత్తిట్టుమై యిన్దే తేన్ ద్రివైత్తు; శ్రేన్ ద్రిలెన్ఱుతొడన్దీ, ఓడుమినెన్ద స్వయమ్. ౬.

[౯౬]

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౧-తి-ఒప్పున్దేవుమ్. ౨-పా-ఓడియోడి వ్యాఖ్యానజ్ఞు.

౩౮౧

ప్ర-తి. — (అటామ్బట్టు) (పోల్ శీయిత్తాది) (మల్ శోర్ తెయ్ వమ్) గీతానువవమ్. “యేస్వన్యదేవతాభక్తా యజస్తే శ్రద్ధయాన్వితాః | తేపిమామేవకాస్తేయ యజస్త్యవిధిపూర్వకమ్ || ౨౩ ||” — (శుక్తిల్లై) బృహదారణ్యకే [౬-౪.] “సాధుకారీసాధుర్భవతి పాపకారీ పాపాభవతి పుణ్యఃపుణ్యేన కర్తృణాభవతిపాపఃపాపేన” — గీతానుపబ్బదశే. “యస్తాత్మరమతీతోహ మక్షరాదపిచోత్తమః | అతోస్తి లోకే వేదేచ ప్రథితఃపురుషోత్తమః || ౧౮ ||” — ఇత్యాది. — (మాయమ్) తత్రసప్తమే. “ఓపి హ్యేషా” ఇత్యాది. || ౧౪ ||

౬.

పెరియాళ్వార్ తిరుమొట్టి - ముప్పవ్రాస్త తాన్దిరుమొట్టి - ఎట్టామ్బట్టు.

ఉరమ్మల్ శీయిరణియనైయికిర్ నుతియాల్వాయమాన్ పుత్తైక్కపూన్తి. చ్చిరమ్మల్ శీముడియిడియక్కన్ పితుజ్జనాయలరత్తైత్తాకోయిర్. ఉరమ్మల్ ములర్ క్కములములకళన్దశేవడిపొలయిర్ న్దుకాట్ట. వరమ్మల్ మకతిర్ చెన్నెల్ తాల్ శాయ్త్తుత్తలైవణక్కుమ్ తణ్ణరజ్జమే ||

తాత్పర్యము. — నారాయణుడే శర్వేశ్వరుడైనచో నట్టి వాడు మాకెందుకు దేవతాంతరములయందుఁ బ్రావణ్యమును బుట్టించెనన్న; మీకు దేవతాంతరములయందాదరమునుబుట్టించి యాదేవతులను నాశ్రయింపఁజేసినదానికిఁ గారణము — సకల చేతనులునుభగవత్సూత్రయణము నియెడి మోక్షమునుబొందినచోఁ దనయాజ్ఞారూపములగు శాస్త్రములయొక్కమర్యాదచెడుననియెడిసంకల్పమే. ఇట్లుండ వానిహృదయమును నెఱిగియు సంసారమునకుఁ గారణము వానిమాయయని తెలిసికొనియు వాటియందుఁజిక్కుకొనక సంసారనిస్తరణోపాయమైన భగవంతుని నాశ్రయించియుజ్జీవింపుడు.

౬.

మూ. — ఓడియోడిప్పలపిఱప్పమ్మిఱన్దుమల్ శోర్ తెయ్ వమ్. పాడియాడిప్పణిన్దుపల్ పడికాల్ వట్టి యేటిక్కణ్డీర్.

కూడివానవరే శ్తనిన్ద తిరుక్కురుకూరతను. భాదుపుటూడియాతిమూర్తిక్కడిమైపుకువతు వే || ౨ ||

అ. — (ఓడియోడి) దేవతాన్తర తైయాశ్రయిత్తాల్ మోక్షాదిప్రయోజనజ్ఞు సిద్ధియాతోవెన్నిల్; ఇవ్వళపుమ్ వరవివ్వనాదికాలమెల్లామ్ దేవతాన్తర తైయాశ్రయిత్తు ఎన్నప్రయోజనమ్ పెల్ శోర్; ఆనపిన్దు ఇన్దదేవతాన్తరజ్జైవిట్టు, పొలిన్దునిన్దపిరాన్దిరువడికైయాశ్రయిప్ప తెన్నితార్.

౭.

అన్య. — మల్ శీర్ తెయ్ వమ్ (౩) పాడియాడి పణిన్దు పల్ (౬) పడికాల్ వట్టి ఏటి (౯) ఓడియోడి పలపిఱప్పమ్మిఱన్దు కణ్డీర్ (౧౦) వానవర్ కూడి ఏత్త (౧౧) తిరుక్కురుకూరతను శో నిన్ద ఆడు (౧౨) పుళ్ళో కొడి ఆతి (౨౧) మూర్తిక్కు అడిమైపుకు వతు. (౨౩).

పన్నీ. — అనన్తరమ్, నీజ్జళితఱ్కుమున్నాశ్రయిత్తు పెల్ ముళమిఱే యినియాశ్రయిత్తాలుమ్ పెఱువతు, ఆనపిన్దు, పరత్వదిన్నామాన గరుడధ్వజతైయైదైయసర్వకారణభూతనుక్కడిమై పుకుళ్ళో శెన్నితార్.

వేటే, శొల్ల ప్పల్ శొత్తారు, దేవతైయై, (౩) పీఠిఱేతరీయొక్కొణ్డు పాచువతాడువతాయ్, వణ్ణి, పల, (౬) ప్రకారత్తాలుమ్, ఆశ్రయిక్కచ్చొల్లకిఱశాస్త్రమార్గత్తారే, మేన్దేలుమాశ్రయిత్తు, (౯) అతికళలమానగర్భనరకజ్జళిరేయోడి, పలవక్తయాకప్పిఱన్దు, అపరోక్షిత్తుక్కణ్డీర్; (౧౦) ఆనపిన్దు నీజ్జళాశ్రయిక్కిఱదేవర్ కళ్ళెరుమ్, కూడి, తజ్జళాపన్నివృత్తాద్విదికకుక్కాకస్తాత్రమ్మణ్ణి మాశ్రయిక్కుమ్మడి, (౧౧) తిరునకరియిరే, నిఱ్కుమవనాయ్, భగవదనుభవపీఠియారేయాడివరుకిఱ, (౧౨) పెరియతిగుడయై, పరత్వప్రకాశకమానకొడి యాకవుడైయనాయ్, సర్వకారణభూతనాన, (౨౧) సర్వేశ్వరనుక్కు, అడిమైపుకుళ్ళో. (౨౩) పుకువ తెన్దతు - పుకుకవెన్దాయ్, విధి యాయరుక్కిఱతు.

౮.

అర్థము. — ఇతరమైన ఒక దేవతను (౩) పాడియానాడియు ననుస్కరించియు ననేక (౬) ప్రకారములుగ శాస్త్రమార్గములచే నాశ్రయించి (౯) (దానిఫలముగుగర్భనరకములయందు) పడి అనేకవిధజన్మములనెత్తి (ఆభయములను) చూచితివి. (౧౦) (ఆయనందున) దేవతులు కూడి స్తుతింపనట్లు (౧౧) తిరునగరియందు వేంచేసియున్నవాడును నర్తనము చేయుచున్న (౧౨) గరుత్మంతుని ధ్వజముగాఁగలవాడును కారణభూతుఁడును నైన (౨౧) సర్వేశ్వరునికిఁ గైంకర్యములనుజేయుడి. (౨౩).

౯.

3౮౨ తిరువాయ్ మొక్కి. — ౪.ప. ౧౦-తి. ఒన్ఱు న్దేవుమ్ ౭.పా-ఓడియోడి వ్యాఖ్యానజల్.

ఈ. — ఏమామ్బట్టు, అతుశెయ్ కిటోమ్, “ఇతర దేవతైక భుక్కుమ్ శిలవుత్కర్నముణ్డ” ఎన్ఱు నెడునాళవల్ ముక్కుప్పచ్చెయిట్టుపోన్దోమ్, అప్పచ్చెయెటుమనాకామేఱ్ఱిన్ఱమ్ శిలనాళవై ఫలిక్కుమ్బడికణ్డ పిన్నై భగవత్సమాశ్రయణమ్బుణ్డితోమెన్న; అన్ఱె యుమెల్లామ్ శెయ్ తుకణ్డితోళిణ్ఱే, ఇనియమైయుజ్జాణుజ్జోళెన్ఱెత్తార్.

(ఓడియోడియత్వాది) ౧. “గతాగతం కామకామాలభన్తే” ఎన్ఱిఱపడియే, పోవతు, జన్మజుళోడే వరువతాయ్ త్తిరిన్దతి తన్ఱెయిణ్ఱే. (పలపిఱప్పమ్పిఱన్ఱు) ఆత్తానిత్త్య, అచిత్తుమప్పడియే, అచిత్సన్దర్శముమ్నిత్యమాయ్, కర్మప్రవాహత్తాలే జన్మపరమ్పరై యుమురువప్పోరుకిఱతు; నీజుళో మున్నుమ్పిన్నుమటియామలితే “ఇతోరుజన్మ మేయుణ్డాయ్ మ్మ” ఎన్ఱిరుక్కిఱతు. (మల్ మ్మోరిత్వాది) ఇప్పడియనాదియాయ్ పోరుకిఱజన్మపరమ్పరై కళిల్ ఒరుజన్మ ముట్టియావల్ ఇతర దేవతాసమాశ్రయణమ్బుణ్డిపోన్దోళి; అతుశెయ్ కిటవిడత్తిల్ త్రివిధకరణజుళాలుమ్ శెయ్ తుమ్, ఆశ్రయణత్తిల్ కుత్తెయ్ ల ఫలియాతిరున్దతన్ఱు, అతిల్ కుత్తెయిన్ఱై, ప్రీతిప్రేరితరాయ్ చొప్పిల్లి, అవ్వళవిల్ పర్యవసియాతేవికృతరాయ్, “మాంసమస్సురు” ఎన్ఱు భగవద్విషయ త్తిలవగాహిక్కు మళవుముట్టుకున్ఱు. (పల్ పడికాల్) ఒరుపడియాశ్రయిత్తువిట్టికోళో? అనేకమ్ ప్రకారజుళాయాశ్రయిత్తు. (పట్టియేటిక్కణ్డిర్) అదేన్ఱై

జీ.ఆ. — ఏమామ్బట్టు (ఓడియోడియత్వాది). “మల్ మ్మోర్ తెయ్ వమ్ పాడియాడిప్పణ్డిన్ఱు పల్ పడికాల్ పట్టియేటి - ఓడియోడి - కణ్డిర్; అడిమైపుకువతువే” ఎన్ఱు తుక్కునుగుణమాక ప్రశ్నప్రతిపచనరూపేణావతారికై (అతు శెయ్ కిటోమిత్వాది).

“ఓడియోడి” ఎన్ఱిఱపిపైన్కర్థమ్ (గతాగతమిత్వాది). “తేతంభుక్త్వా స్వర్గలోకం విశాలం క్షీణేపుణ్యమర్త్యలోకం విశన్తి | ఏవం త్రయీధర్మమను ప్రపన్నాగతాగతం కామకామాలభన్తే” ఇతిగీతాసునవమే. ఓడియోడి - తిరిన్దతిన్ఱు. “ఓడియోడి” ఎన్ఱిఱ పదద్వయముమ్ - గమనాగమనపరమ్. అతావతు - ఫలానుభవార్థమాకపోవతు, జన్మపరిగ్రహార్థమాక వరువతాయ్ త్తిరిన్ఱు తిరిన్దెన్ఱపడి. “ఓడియోడిప్పలపిఱప్పమ్పిఱన్ఱు” ఎన్ఱు - సామాన్యమాయ్, స్వర్గనరకసాధారణమాయరుక్క; “గతాగతం కామకామాలభన్తే” ఎన్ఱిఱ ప్రమాణత్తిల్, కీర్తే ౧ “దివ్యా దివిదేవభోగా” ఎన్ఱు - స్వర్గత్తుక్కుకాన్తమాయరుక్క, అన్దగ్రన్థ మిఱ్ఱు సాధారణత్తిలే ప్రమాణమెప్పడియ మెన్న; ప్రకరణజలత్తాలే, ఇఱ్ఱుమ్ - స్వర్గఫలత్తిలే తానేయుతుక్కిక్కొళిక్కిణుమ్. అతెప్పడియెన్న; “మల్ మ్మోర్ తెయ్ వమ్ పాడియాడిప్పణ్డిన్ఱు పల్ పడికాల్ పట్టియేటి” ఎన్ఱు - దేవతాన్దరసమాశ్రయణముమ్ పణ్డి తత్ఫలముమ్ కణ్డికో శెన్ఱెయ్ లే, ఇతు స్వర్గభోక్తావుక్కిక్కొళియక్కుడాతే. కామ్యన్దఇతికామా - స్వర్గాదిభోగా; తేమ, కామ - ఇచ్చాయ్ సెన్ఱే, కామకామా. గమనాగమనపరమాన “ఓడియోడి” ఎన్ఱిఱ పదద్వయోపపాదకమ్ (గతాగతమిత్వాది). జన్మజుళోడే వరువతాయ్ - జన్మపరిగ్రహార్థమాకవరువతాయ్. ఇప్పోతు ఒరుపిఱవి పిఱన్దరుక్క, పలపిఱవియుణ్డోమెన్న (ఆత్తానిత్త్యాది). పలపిఱప్పమ్పిఱన్ఱు - సకలయోనికళిలు మున్ఱ్ఱ్యతమాక జన్మజుళైప్పణ్డి. (మల్ మ్మోర్ తెయ్ వమ్) ఈశ్వరవ్యతిరక్తత్వమాత్రమే అపేక్షితమ్, నిషయనియమిల్లె యెన్ఱ పడి. “పిఱన్ఱు” ఎన్ఱిఱ ల్యప్పినాలే - జన్మజుళుక్కు దేవతాన్దరసమాశ్రయణశేవత్వంసూచ్యతే; తదాహ (ఇప్పడియనాదియాయ్ త్వాది). “పాడియాడిప్పణ్డిన్ఱు” ఎన్ఱెయ్ లే (త్రివిధకరణజుళాలుమ్ శెయ్ తుమ్మెన్ఱు). “పణ్డిన్ఱు” ఎన్ఱిఱవితు - మానసవ్యాపార తైక్కాట్టుకిఱతు. కరణత్రయ వ్యాపార తైయుమ్ శొన్నతుక్కు తాత్పర్యమ్ (ఆశ్రయణత్తి లిత్వాది). శబ్దార్థమ్ (ప్రీతిప్రేరితరాయ్ త్వాది). ఇన్దపత్తిల్, “అడి, పణ్డిన్ఱు” ఎన్ఱిఱవిరణ్డమ్ - కాయక తైక్కాట్టిల్ మ్మోర్ ౩ - “మనఃపూర్వోవాగుత్తరః” ఎన్ఱిఱకణ్డిలే, మానసవ్యాపారముమ్ తన్నడైయే సిద్దిక్కుమ్, పడి - ప్రకారమ్. పల్ పడికాల్ - పలప్రకారజుళాల్. ప్రకారజుళావన - తర్పణ జప హోమ బ్రాహ్మణభోజనాదికళి. పట్టియేటి - శాస్త్రమార్గత్తిలేనిన్ఱాశ్రయిత్తు. కణ్డిర్ - అణ్ణే ఫలముమ్ కణ్డికోళి. తటస్థత్తైయై యువదిన్ఱు పరిహరిక్కితార్ (పల్ పడికాలిత్వాది). “పలజన్మజు

ఆ.ఆ.వి. — (ఇప్పోతి) భగవద్దానరహితాః పురుషాః పూర్వంభగవత్సమాశ్రయణరహితాః, ఇదానీమన్తి జన్మనితద్దానరహితత్వాత్, ఇదానీంతనాన్దైవముఖ్యాద్యః; యన్ఱైన్ఱెన్ఱైవమ్, యథా మక్తాః ఇత్యనుమానంసూచ్యతే. తదనుగాహితత్కర్మజ్ఞాదర్శయతి (మోక్షమిచ్ఛదితి). తర్కేప్రయుక్తంమోక్షార్థత్వవిశేషణమ్ - అనుమానేచద్రవ్యవ్యమ్. భగవద్దానానువృత్త్యముక్తప్రాయావాసుర్యుతిచవివక్షితమ్; అన్యథా ౪ “ఏవంముక్తిఫలానియనున్దవప్థావధృతేన్దవప్థావధృతే” ఇతిన్యాయేఅత్యుత్కటభగవద్భాగవతాపచారాదినామోక్షఫలస్య

ఓరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౧౦-తి-ఒస్తుద్దేవుమ్. ౭-వా-ఓడియోడి వ్యాఖ్యానం.

౩౪౩

ఈ-కళై యాశ్రయిక్కచ్చొన్న శాస్త్రమర్యాదై తప్పామలాశ్రయిత్తులతిఁ ఫలముమ్ కణ్ణికోళన్టో?.. పల్ పడికాల్ వట్టియేటిక్కణ్ణిర్” ఎన్నెక్కు, “ఇవర్ కళారుజన్త త్తిలుమ్ భగవత్సమాశ్రయణమ్బుణ్ణిర్ త్తిలర్ కళ” ఎన్ట తిన్దపడియె జ్జనేయివ రెన్నిల్, ఇప్పోతు తామివర్ధముప దేశిక్క వేణ్ణుమ్బడి ఇవర్ కళిరుక్కాక్కణ్ణై యాడే, “ఇతుక్కు మున్ను భగవత్సమాశ్రయణమ్బుణ్ణిర్ త్తిలర్ కళ” ఎన్ట తియ త్తట్టిరై యితే, ౧ “మోక్షమిచ్చేజ్జనార్దనాత్” ఎన్ఱిపడియే, భగవత్సమాశ్రయణమ్ పణ్ణినార్ కళాకిల్ ముక్తరావర్ కళితే.

ఇతర దేవతాసమాశ్రయణమ్బుణ్ణుకై యా లేయి వ్యళపుమ్ వర సంసరి త్తుప్పోనికోళ్. ౨ [బ్రహ్మణంతికణ్ణిచ్చే త్యాది, ప్రతిబుద్ధాన సేవ నే] “మోక్షఫలమ్ సిద్ధిక్క వేణుమ్” ఎన్ఱిరుక్కిటవర్ కళ త్తుద్ర దేవతై కళై ప్పిళ్ళెల్లార్ కళితే, అతుక్కుడి-అవై తరవల్ల తనిత్య ఫలజ్జాకై యాలే. ౩ “స్కందరుద్రమ హేద్దా” ద్యాః ప్రతిపిద్ధాస్తు పూజనే” ఎన్ట తి తే, ర[త్వయాపి ప్రాప్తమి త్యాది] ఒరువర్ భగవత్సమాశ్రయణమ్బుణ్ణి నిఱ్ఱుచ్చెయ్ తే, “ఇవర్ సమాధినిన్ద నిలై య కి య వేణుమ్” ఎన్ఱుపార్ త్తు సర్వేశ్వరనిన్ద్ర వేషపరిగ్రహమ్బుణ్ణి ఐరావత తి లేయేళివన్దమున్నే నిన్ఱు. “ఉనక్కు వేణువ తే?” ఎన్న, “ఒరు పుణ్ణువున్దాను మాయవన్ద నిఱ్ఱుటవనార్” ఎన్ఱా, “సర్వేశ్వర పెరియ తిరు వడియై మేఱ్ఱొణ్ణువన్దా” ఎన్ను మిశమళియానితే కొణ్ణువన్ద వేషమితువాకై యాలే; అవ నైప్పార్ త్తు, నీయావనారువ నై యాశ్రయిత్తు ఇన్దవై శ్వర్యమడైయప్పెల్ త్తాయ్, అప్పడిప్పట్టవ నైక్కాణ్ నానాశ్రయిక్కిటతు; ఇప్పడివట్టిపోవార్ క్కెల్లామ్ పచ్చెయిట్టతిరియుమవనల్లెన్దాణ్, ఇప్పోతుముకణ్ణాట్టా తేపోక వల్లై యేపిరానే! ఉన్నైక్కు మ్మిడుకితే ఎన్ఱానితే. భగవత్సమాశ్రయణమ్బుణ్ణిజ్ఞానాధికరాయురుప్పొరువరిరున్ద తమ్ముడైయవ స్త్రై శ్చరై యానిన్దారాయ్, అవ్వళవిలే దేవసుమ్ దేవియుమాకప్పొకానిఱ్ఱ అనాదరి త్తిరున్దారాయ్, దేవియానవళ్, “నీర్ సర్వాధికరాయురుక్కు, ఉన్ఱైక్కణ్ణిడ త్తిలివననాదరిత్తుక్కా లై నీట్టిక్కొణ్ణిరునానే” ఎన్న, “అవర్ భగవద్భక్తనో లేకాణ్” ఎన్న, “అతు తానిరు

జీ-అ — శిలుమితర దేవతై కళై పుణిన్ద అతిఁ ఫలముమ్ కణ్ణిర్” ఎన్ఱుపోతే-ఒరుజన్త త్తిలుమ్ భగవత్సమాశ్రయణమ్ పణ్ణివై ఎన్ఱపడి యాయ్ త్తే యెన్ఱుళక్కా తత్పర్యమ్. భగవత్సమాశ్రయణమ్బుణ్ణినాలుపదేశిక్క వేణుమ్బడియిరాతే ముక్తరావర్ కళో వెన్న (మోక్షమిచ్చేదిత్యాది) “అకోగ్యంభాస్కరాదిచ్చేద్దసమిచ్చేద్దుతాశ నాత్. ఈశ్వరాద్దాన మన్విచ్చేన్తోతుమిచ్చే జ్జనార్దనాత్” ఇతి బ్రహ్మణ్ణిపురాణే. విపర్యయే పర్యవసానం ప్రకరణానుగుణ్యేన దర్శయతి (ఇతర దేవతేత్యాది).

“ దేవతా సైరభజనమ్ సంసార హేతు ” ఎన్ను మతుక్కు ప్రమాణమ్ (బ్రహ్మణమిత్యాది). “ బ్రహ్మణంతికణ్ణిచ్చే యాశ్చన్యా దేవ తాస్తన్వైతాః । ప్రతిబుద్ధాన సేవ నే యస్తాత్పరిమితం ఫలమ్ ఇతినారాయణీయే ” “స్కందరుద్రమ హేద్దా” ద్యాః ప్రతిపిద్ధాస్తు పూజనే । జ్ఞాతేన వంభ క్తిసాద్గుర్యం నకుర్యా దేవ మేమహి ” గౌ “ప్రతిబుద్ధస్తు మోక్ష భాక్” ఎన్ఱెయాలే, ప్రతిబుద్ధరాకితార్ - మోక్షాధికారికళ; అ త్తైయ రుళిచ్చెయ్ కిటార్ (మోక్ష ఫలమిత్యాది). “యస్తాత్పరిమితం ఫలమ్” ఎన్ఱుత్తుక్కర్థమ్ (అతుక్కుడి యిత్యాది). ఇతర దేవతాసమాశ్రయణమ్ పరిమిత ఫలద్రమాకైయెయ్ నిక్కే నిపిద్ధము మెన్ఱు వివక్షిత్తు, అతుక్కు ప్రమాణమ్ (స్కందేత్యాది). పూర్వమేవ లిఖితమిదం ప్రమాణమ్. “ ముముక్షుక్కు శివర దేవతై కళై భజయర్ కళ ” ఎన్ను మతుక్కు అనుష్ఠానజ్ఞుమ్ కాట్టుకిటార్ (త్వయాపిత్యాది). “త్వమిన్ద్ర సృత్యమేవై తద్దేవస్త్రిభువనేశ్వరః । త్వయాపి ప్రాప్త మైశ్వర్యం యత స్తోతోషయామ్యహమ్” ఇతి వైష్ణవేధర్మే. ఒరువర్ - అమ్మరీషక్. పుణ్ణి - విరావతమ్. ఒరువర్ - తిరుమట్టి శైప్పింక్. పురైయానిన్దారాయ్ - తైయానిన్దారాయ్. దేవసుమ్ దేవియుమ్ - రుద్రసుమ్ పార్వతయుమ్.

అ-అ-వి — శిలమ్మసమ్మ వేస వ్యభిచారాపాతాత్. — “మల్ త్తోర్ లెయ్ వమ్బడియాడిప్పణిన్ద పల్ పడికాల్ వట్టియేటి-ఓడియోడిప్పలపిఱప్ప మ్మిటన్ద కణ్ణిర్” ఇతి యోజనాభిప్రాయేణాథా సైరమాహ (ఇతర దేవతేతి). “ఇతర దేవతాసమాశ్రయణమ్బుణ్ణినాల్ సంసరిత్తుప్పొక్కెక్కులుప్పామ్” ఎన్ను మత్తెప్పల్ మజ్జానిక శివర్ కళై త్యజిప్పార్ కళెన్ను మతుక్కు ప్రమాణమ్ (బ్రహ్మణమిత్యాది). — ఎదు త్తప్రమాణత్తుక్కర్థమ్ (అవనై

ఈ-క్కిఱపడి యటివోమ్' ఎన్దు ఇరువరుమివర్ పక్కలిలేవన్దు, 'నీయో; దేవర్ కళై ముసుప్పర్ కళో; డ్దాల్ ఆనున రిత్తు వేణ్డుమ్ వరగ్గళుమ్ వేణ్డొక్కళ్ళక్కడవర్ కళాయరుప్పర్ కళో. నీనమ్మైక్కణ్డపిడ త్తిల్ నీట్టినకాలై ముడక్కుతల్, శిలఉపచారగ్గళై ప్పణ్ణుతల్, శిలవన్ద్రై వేణ్డొక్కళ్ళుతల్ శెయ్యా తేయిరున్దాయా! " ఎన్న, 'అట్టుకితు, అవైయె ల్లామ్ శెయ్యక్కడవే, మోక్షమ్ తరలామో?" ఎన్న, 'అతునమ్మాలే శెయ్యలామతన్దు, భగవత్సనూశ్రయణమ్బణ్ణి అవప్రసాదత్తాలే పెరివేణుమ్" ఎన్న, 'ఆకిల్, ఇన్దుశావారై నాళై చాచ్చవప్పణ్ణలామో" ఎన్న, " అతువుమ్ క ర్దానుగుణమాయితేయిరుప్పతు, నమ్మాలే శెయ్యప్పొకాతు" ఎన్న, " ఆకిల్ నీ శెయ్యుమతు, ఇప్పుశిపోనవభీయే నూలుమ్బొమ్బడిలను గ్రహిత్తునడక్కుమి త్తనై" ఎన్న, దేవనుమ్ కోవత్తాలే నెన్ద్రీయిఱ్ఱైక్కాట్ట, ఇవరుమ్ కాలి లేలనేకజ్జణ్ణై యుణ్డొక్కొక్కాట్టినార్.

(కూడియి త్యాది) నీజ్జళాశ్రయిక్కిఱదేవతైకళో ఇవ్వళవుముజ్జళై కుప్పీడుకొణ్డ, ఇ త్తనై పోతుపోయ్ అక్లేతళియాయనిట్పర్ కళో. అవర్ కళో శెయ్ కిఱవన్ద్రైక్కణ్డొక్కిలుమ్ నీజ్జళుమవనై యాశ్రయిక్క ప్పారుగ్గోళో. తలై యుఱుప్పారుమఱుప్పణ్ణారుమాయ్, గ్రామణికళై ప్పొలే యెరువరై యెరువర్ వేరోడేయలమ్బిప్పొకడ వేణ్డుమ్బడి యానవిరోధమ్ శెల్లానిఱ్ఱుచ్చెయ్ తేయమ్, అపత్తెల్లార్ క్కు మొ త్తిరుక్కెయాలే ఎల్లారు మొరుమిడతా యాశ్రయిప్ప ర్ కళో. పరస్పరవిరోధముజ్జిడక్కచ్చెయ్ తే "ఊరాకక్కుడివన్దు" ఎన్నార్ కళితే. (అడుపుట్కొడి) వెన్ద్రీప్పొడి. అడు-వెన్ద్రీ. వెన్ద్రీపుల్పొక్కిడియాకవుడైయవ. "సర్వేశ్వరవాహనమ్" ఎన్నిఱహర్ష ప్రకర్షత్తాలేమ తిత్తాడానిష్ట పుళ్ళెన్దుమామ్, ఆశ్రితవిరోధినిరసనత్తుక్కు సర్వేశ్వరనుక్కుచ్చెయ్య వేణ్డువత్తిలై, తిరువడితిరుక్తోళి లేచలియాయలిరుక్కుమ త్తనై యే వేణ్డువతు. "గరుడధ్వజ, గరుడవాహన" ఎన్దుశొల్లప్పడుమవనాయ్ బ్రిమోక్షప్రదనావా. (అతిమూర్తిక్కు) ౧ "కారణన్తుధ్యయః" ఎన్నిఱపడియే, జగత్కారణవన్తువేయితే ఉపాస్య మావతు. మోక్షప్రదనుమాయ్ సర్వనియన్తావుమానస సర్వేశ్వరనుక్కు. (అడిమైపుకువతువే) అడిమైపుకుమతువేక ర్తవ్యమ్. ఉజ్జళుక్కుచ్చెయ్య వేణ్డువతోన్దిలై, అవనుడైమైయెయవనుక్కాకవిళై యవమైయమ్. అవని తై "ఎన్ను డైమై" ఎన్నిరుక్క, నీజ్జళుమ్ "ఎన్నుడైమై" ఎన్నిరాతే, "అవనతు" ఎన్నిళై యవమైయమ్. అడిమైపుకువతువెన్ని

జి-అ.-ఇవరుమ్ - అట్టారుమ్ అక్షపాదరాకైయాలే యెన్దుపడి.

తాత్పర్యమ్ (నీజ్జళిత్యాది). "కూడి" ఎన్దు విశేషిక్కెయాలే - పరస్పరవిరోధముజ్జెన్దుమత్తెయమ్; ఇప్పడి విరోధముజ్జాయి రుక్క, కూడుకైక్కు హేతువైయమ్ సదృష్టాన్తమాకవరుళిచ్చెయ్ కితార్ (తలైయఱుప్పారుమిత్యాది). ఎల్లామానాలుమ్, పరస్పరవిరోధ మాయరుక్క, కూడుమ్బడియెప్పడియెన్దు (పరస్పరేత్యాది). "అడుపుట్కొడి" ఎన్దు విశేషి త్తకుక్కుభావమ్ (ఆశ్రితేత్యాది). "అడిమైపుకు వతువే" ఎన్దుకుక్కునుగుణమాక విశేషణగర్భితంజరద్ధభావమాహ (గరుడధ్వజనిత్యాది). కారణత్వకథనత్తుక్కుఫలితమ్ (కారణన్తిత్యాది). "అడుపుట్కొడి, కూడినవరేత్తనిష్ట" ఎన్నిఱవిశేషణజ్జళాలే ఫలిత్తగుణజ్జళై యరుళిచ్చెయ్ కితార్ (మోక్షప్రదనుమాయిత్యాది). అతిమూ ర్తిక్కు - కారణభూతమాన సర్వేశ్వరనుక్కు. "అడిమై" ఇత్యాదిక్కర్థమ్ (అడిమైపుకుమతువేక ర్తవ్యమైన్దు). కర్తవ్యమైన్దు - అధ్యాహార్యమ్. ఏవకారవ్యవచ్ఛేద్య విశేషందర్శయతి (ఉజ్జళుక్కిత్యాది). "పాడియాడిప్పణిన్దు" ఇత్యాదికళో - వేణ్డొక్కెన్దుకరుత్తు. అవనుడైమై యెన్దుకుక్కు - "అతిమూర్తి" ఇత్యత్రహృదయమ్. తద్విశదయతి (అవని తైయిత్యాది). "అడిమైపుకువతువే" ఎన్దుకుమ్, "కణ్డీర్" ఎన్దుకు మన్యయిక్కిఱపడియెన్దు (అడిమైపుకువతువెన్ని విడమిత్యాది). మోక్షప్రదత్వమవర్ కరుక్కిలైయేయాకిలుమ్, స్వగ్గాదిపురు

అ-అ-వి.-ప్పార్ తిత్తాదివాక్యద్వయమ్). కుమ్బిడు-అజ్జలి. వితిహ్యన్తరమ్ (భగవత్సనూశ్రయణమిత్యాది).—అడుపుట్కొడి-శేషత్యానస

[F 2]

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౧౦-తి-ఒస్తు నేవుమ్. ౭-పా-ఓడియోడి వ్యాఖ్యానజ్ఞ

3౮౫

ఈ.-అవిడమ్-విధియాయ్, కణ్ణిరెన్నిఱవిడమ్-అతువుమ్ శెయ్ తుపార్ త్తికోలితే, ఇనియివన్నిరువడికలిలే యడిమైపుక ప్పారుజ్జోశ్శెన్గితార్. యయాతిచరిత్రైభట్టర్వాశిత్తుప్పొన్దిరుక్కచ్చెయ్తే, పిల్లైనియిప్పత్తెయరుమ్ అప్పార్ తిరువ మ్మన్దూరత్తెయరుజ్గాడ, “వేదోపబంహణార్థమాక ప్రవృత్తమానప్రబంధగలితైవ్వర్థతైవిశదీకరిక్కిఱతు” ఎన్ఱుకేట్రు, “తుద్రదేవతైకళ్, తన్దామైయాశ్శియిత్తుప్పెల్లూలుమ్ పిఱర్ పక్కలిలే యోరుత్కర్వణ్ణలతుపాఱుక్కమాట్టార్ కళెన్ఱుమ్, సర్వేశ్వరనే ‘పిఱర్వాన్మనమ్ వాన్మన్’ ఎన్ఱునినై త్తిరుప్పా నెన్ఱుమ్ శొల్లి, ఆనపిన్ఱు ఇతరదేవతైకళాశ్ర యణీయరన్ఱు, ఇవనొరువనుమేఆశ్శియణీయ నెన్ఱు మర్థతైచ్చొల్లుకీఱతు” ఎన్ఱురులిచ్చెయ్తార్. ౧ “ఇమాస్త” ఎన్ఱు తాన్మనిఱ్ఱ-వల్లనివనేయి. “యాదవర్కళ్ ముడివిలేవన్ద వాతేవాట్కోరైయైయిట్టారువరైయైరువరెఱిన్ఱుము డిన్ఱుపోనార్కళ్” ఎన్ఱుకేట్రవాతే, “కృష్ణనివర్కళ్ విషయమాకశశ్శనిధి పద్మనిధితోడక్కమానవత్తై కొడుకున్ఱు కొడుత్తుచ్చెయ్యారతనవిలై, పిన్ఱై యుమ్ముడివిలేవన్ద వాతేయిప్పడియేయాయురున్దతు; నమ్మడైయభగవత్సమాశ్రయ ణత్తుక్కుమ్ ఫలమజ్జ నేయాకిఱతో?” ఎన్ఱుజ్జియిరున్దొమ్” ఎన్ఱు, “అజ్జనాకాతు, అజ్జవేణ్ణ. అవర్కళ్ ‘ఇవనెఱతోఱై’ మైత్తునన్” ఎన్ఱు దేహసంబన్ధతైకొన్ఱువిరుమ్మకై యాలే యవర్కళ్ళుక్కు దేహవధియాంవిట్టతు; నామ్స్వరూప జ్ఞానత్తాలే, ‘నిత్యనానవాత్తావుక్కు వకుత్త పేఱుపెఱ నేఱుమ్’ ఎన్ఱు పల్లకైయాలే పేఱుమ్ యావదాత్త భావియా యిరుక్కుమ్” ఎన్ఱురులిచ్చెయ్తార్.

2.

జీ-అ.-పార్థ ప్రదత్వమాకీఱ వతిశయముజ్జేయెన్ఱు; అవర్కళ్ స్వాశ్రితర్ పక్కలనూయాళుక్కు శాకైయాలే యవ్వళియాలు మవర్కళ్ళు క్కుత్కర్వ మిలైయెన్ఱు మత్తై యాప్తసంవాదత్తాలే కాట్టుకీఱార్ (యయాతీత్యాది). ఆశ్రితర్ వాట్వేతనక్కు వాట్వొకకొన్ఱు నినై త్తిరుక్కుమో పెన్ఱు; అవ్వళివేయన్ఱు, అవర్కళ్లై యత్కృష్టరాక్కిత్తన్ఱై త్తాన్మనినైక్కు మెన్గితార్ (ఇమాస్తేత్యాది). “ఇమాస్తమునిశార్దూలకిజ్జరౌ సముపస్థితా | ఆజ్ఞాపయయథేష్టంవై శాసనంకరవాపకిమ్” ఇతిబాలకాండేవిశ్వామిత్రంప్రతిరాములక్షణా. “ఇతరదేవతాసమాశ్రయణమ్మజ్జి క్కణ్ణికోశే, ఫలమిలై” ఎన్ఱుకొన్ఱి; భగవత్సమాశ్రయణమ్ పణ్ణినార్ క్కుమ్ ఫలత్తిల్ తట్టుప్పిఱన్దతేయెన్ఱు శజ్జిత్తుపరిహరిక్కిఱార్ (యాద వర్కళిత్యాది). ముడివిలే - అవసానత్తిలే, వాట్కోరై - కత్తికోరై. క్రమేణాన్వయః.

2.

అ-అ-వి.-ధానజనితహర్షప్రకష్ణేన సృత్యద్గరుడధ్వజః, ఆశ్రితరక్షణార్థముద్యుత గరుడధ్వజఇతిభావఇతిచ. — అతిమూర్తియైప్పిన్ శెల్లున్దొ శెన్ఱుతల్, ఆశ్రయియున్దొ శెన్ఱుతల్ శెయ్యమల్, “అడిమైపుకవతువే” ఎన్ఱిఱుక్కుతాత్పర్యమెన్ఱెన్ఱిల్; ప్రయోజనాన్తరపరరాయా శ్రయిత్తార్ అవ్వళివిలేనిఱుమ్, అనన్యప్రయోజనరాయాశ్రయిత్తార్ ఉరువచ్చెల్లు మెన్ఱరుళిచ్చెయ్కీఱార్ (యాదవర్కళెన్ఱుతోడజ్జి). 2.

ప్ర-తి.- (ఏట్రామ్మట్టు) (ఓడియోడి) తత్రనవమే, “తేతంభుక్త్వాస్వర్గలోకం విశాలంక్షీణేపుణ్యే మర్త్యలోకంవిశన్తి. | ఏనంత్రి యాధర్మమనుప్రపన్నాగతాగతంకామకామాలభన్తే||౨౧||” — (పణిన్ఱు) తత్రాష్టాదశే, “మన్తనాభవమద్భుక్తోమద్యాజీమాంసమస్కరు| మామేవైవ్యసినత్యంతేప్రతిజానేప్రియోసిమే || ౨౫ ||” — బ్రహ్మపురాణే, “అరోగ్యం భాస్కరాదిచ్చేధన మిచ్చేద్ధుతాశనాత్. ఈశ్వ రాధానమన్విచ్చేన్దొత్తుమిచ్చేజ్జనార్దనాత్”. — [భార-మో-౧౬౯] నారాయణీయే, “బ్రహ్మణంశితకణ్ఠంచయాశ్చాన్యాదేవతాస్సన్పుతా|| ప్రతిబుధానసేవస్తేయ స్తాత్పరిమితంఫలమ్ || ౩౬||”. — “స్కన్దరుద్రమహేన్ద్రాద్వాప్రతిపిద్ధాస్తుపూజనే | జ్ఞాతైవంభక్తిసాజ్కర్యంనకుర్యా దేవమేవహి”. — విష్ణుధర్మద్వితీయే, “త్వమిన్ద్రస్సత్యమేవైతదేవప్రీతువనేశ్వరః | త్వయాపిప్రాప్తమైశ్వర్యంయత స్తోషయామ్యహమ్ | నాహమారాధయామిత్యాంతపద్ధోయమజ్ఞలిః.” బాలకాండే [౩౧] విశ్వామిత్రాధ్వరత్రాణంకృత్వావామనాశ్రమేవిశ్వామిత్రంప్రతిరామ లక్షణా, “అభివాద్యమునిశ్రేష్ఠం జ్వలన్తమివపాపకమ్ | ఊచతుర్ధురోదారంవాక్యంమధురభాషిణా || ౩ || ఇమాస్తమునిశార్దూలకిజ్జరౌ శాస ముపస్థితా | ఆజ్ఞాపయయథేష్టంవై శాసనంకరవాపకిమ్||౪||”.

2.

3౮౭ తిరువాయ్ మొల్లి. — ౪-ప. ౧౦-తి-బుష్టన్దేవుమ్ ౮-పా-పుక్కడిమై వ్యాఖ్యానం.

తాత్పర్యము. — పీఠిప్రేతులైమిరితరదేవతలను బాడియునాడియు నమస్కరించియు ననేకప్రకారములచే కాస్త్రాక్షప్రకారముగ నాదేవతలను నాశ్రయించి ఆయాశ్రయణఫలములగు గర్భనరకములందుఁ బడిదేవతర్యబ్ధ నువ్యస్థావరరూపములై యనేకవిధములగు భూరజన్మ ములనెత్తి, దుఃఖములను ననుభవించుచున్నారగాన నింకమిఁదనైన సర్వములభుండై తిరునగరియందు వేంచేసియున్న గరుడభవజనకు సర్వ విధకైంకర్యములను జేసియుజ్జీవింపఁ జూడుడు.

2.

మూ. — పుక్కడిమైయినాల్ దునై ఎక్కణ్ణ మార్కణ్డేయనవనై నక్కపిరానుమన్యుక్కొణ్ణ తునారాయణనరుళే | కొక్కలర్ తడన్దాత్తై వేలితిరుక్కురుకూరతనున్కిక్కవాతిప్పిరాన్నిఱ్ఱ ముద్రై తైయవమ్ విళమ్బుతిరే || ౮ ||

ఆ. — (పుక్కడిమైయినాల్) రుద్రనై యాశ్రయిత్తన్తో మార్కణ్డేయక్ స్వాభిలషితమ్ పెద్రై తెన్నిల్; అవనుమ్ స్వాభిలషితమ్ పెద్రై తు నారాయణనుడైయ ప్రసాదత్తారే, అవిడత్తిల్ రుద్రన్ పురుషకారమాత్రమే; ఆతలాలిప్పడి సర్వేశ్వరనాన నారాయణనైయొట్టి యనుద్రై నైవత్తై కొణ్ణాడుకిరీరెన్నితార్.

౩.

అన్య. — అడిమైయినాల్ పుక్కుతనై (౩) కణ్ణ మార్కణ్డేయక్ అవనై (౬) నక్కపిరానుమ్ అన్యు (౯) ఉయ్యక్కొణ్ణ తు నారాయణ్ అరుళే (౧౨) కొక్కు ఆలర్ తడమ్ (౧౫) తాత్తై వేలి తిరుక్కురుకూరతనుల్ (౧౮) మిక్క ఆతి పిరాక్ (౨౧) నిఱ్ఱ ఎమ్మద్రైయై తెయవమ్ (౨౪) విళమ్బుతిర్. (౨౫)

పన్నీ. — ఆనన్తరమ్, మార్కణ్డేయనుక్కు రుద్రక్ ఫలప్రదనాయిత్రై మిశ్వర్కృపైయారేయెన్టు. “ఇతరదేవతైకళుక్కుమ్ ఫల ప్రదానశక్త్యాధాయకనవనే” ఎన్నుమిడత్తై యుదాహరణనిష్ఠమాక్కి యరుళిచ్చెయ్కితార్.

శేవవృత్తిముఖత్తారే, ఉట్టుక్కు, ఆశ్రయణీయనానతనై, (౩) ఆపహోక్షిత్తుక్కణ్ణ, మార్కణ్డేయనెన్టు, పురాణప్రసిద్ధనానవనై, (౬) దిగమ్బరనాకైయారే నగ్న నెన్టుపేరాయ్, ఆశ్రితరుక్కు మృత్యువైజయిత్తు నిత్యత్వత్తైక్కొడుత్త పుపకారకనావానుమ్, ప్రళయదత్తై యిరే, (౯) పిదైప్పిత్తు భగవత్పరనాక్కి యుజ్జీవిప్పిత్తు, అన్తరాత్మభూతనాననారాయణ్, అవనుక్కు ఫలప్రదనామ్బడి తనై ఎప్పణ్ణివై త్తక్కపైయారే యాయ్కుమ్; (౧౨) ఆతలల్ కొక్కిన్ నిఱ్ఱమ్మైరే, ఆలరుకిఱ్ఱపూవైయుడైయ, పెరియ, (౧౫) తాదైకశై, వేలియాక వుడైయ, తిరునకరిక్కు శ్శేనిఱ్ఱిఱ, (౧౮) సర్వాధికనాయ్, నిరపేక్షకారణభూతనాన, మహోపకారకక్, (౨౧) నిఱ్ఱ, వేలుతత్సావేక్ష మానవైతై, దైవమాక, (౨౪) కొల్లకిఱ్ఱిఱో. (౨౫)

అర్థము. — దాస్యములచే నాశ్రయించి (ఆశ్రయణీయుడైన) తనను (౩) సాక్షాత్కరించిన మార్కణ్డేయుడని (పురాణప్రసిద్ధుడైన) వానిని (౬) దిగమ్బరుఁడును (ఆశ్రితులకు) ఉపకారకుఁడును నైన (రుద్రుఁడు) ఆప్రళయకాలముందు (౯) ఉజ్జీవింపఁజేసినది నారాయణుని యొక్క కృపయే; (౧౨) (అయినందున) కొంగలవంటికొంతిలపుష్పములు వికసించియున్న గొప్ప (౧౫) మొగిలిచ్చెల్లను వేలిగాఁగల తిరునగరిలో (౧౮) సర్వాధికుఁడును సర్వకారణభూతుఁడును మహోపకారకుఁడును నైనభగవంతుఁడు (౨౧) వేంచేసియుండగా సావేక్ష ములగు ఏయితరములను దైవముగాఁ (౨౪) జెప్పుచున్నారు? (౨౫)

౪.

ఈ. — ఎట్టామ్బట్టు. ఇజ్జ నేయిరుక్కచ్చెయ్ తేయున్, ఇతరదేవతాసమాశ్రయణమృణ్ణియన్తో మార్కణ్డే యాదికల్ స్వాభిలషితమ్మైద్రై తెన్న, ఆకిలతిరున్దపడియై క్కేట్టలకాతోవెన్నితార్.

జీ.ఆ. — ఎట్టామ్బట్టు. (పుక్కడిమైయినాల్తాది) పూర్వార్థత్తైక్కటాక్షిత్తవతారికై (ఇజ్జ నేయిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమిత్యాది). ఇజ్జ నేయిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమెన్టు - ఇతరదేవతైకల్ సంసారవర్ధకరాయ్, “సర్వేశ్వరక్ మాక్షప్రదక్” ఎన్టు ప్రసిద్ధియున్దాయరుక్కచ్చె య్ తేయుమెన్టు పడి.

↓ “మార్కణ్డేయక్” ఎన్టుమ్పాశమ్.

తిరువాయ్ మొట్టి. — ౪-ప. ౧౦-తి. ఒప్పునేవుమ్ ౮-పా-పుక్కడిమై వ్యాఖ్యానం.

3౮౭

ఈ-(పుక్కడిమైయినాల్) అడిమైయినాల్ పుక్కు. సర్వేశ్వరనుక్కడిమై ఎన్దుపుక్కానల్ల, “రుద్రనుక్కడిమై” ఎన్దుపుక్కానాయిల్లు. (తన్నెక్కణ్ణ) కాణప్పెతామైయాలే తానిన్దునల్ల; (పుక్కిత్యాది) ఆశ్రయణకుత్తెయాలిన్దుతల్ల, కాణప్పెతామైయాలిన్దుతల్ల. (మార్కణ్డేయనవనై) మార్కణ్డేయనానవనై. (నక్కపిరా) నక్కనెన్దుతు - నగ్ననెన్దుపడి. స్వగోష్ఠికుప్పకారకనాయిరుక్కెయాలేయాలే, జ్ఞానప్రదత్వతైప్పల్లువాతల్ - పిరానెన్దితు. మేల్, నారాయణనెన్దుయాలే. “అవనుక్కుశేషమామిడత్తిలున్నోడెన్నోడువాళియిల్లై” ఎన్దుఅవన్దురువడికలిలేకాట్టిక్కొడుత్తానెన్దై. (అన్దుయ్యొక్కణ్ణతు) అపద్దనైయిలేరక్షిత్తు. (నారాయణనరుళే) “నీనెడునాళిపచ్చెన్దుయిట్టుఆశ్రయిత్తాయ్, అవ్యాశ్రయణమ్వెఱుమన్నోయిల్లుతాకవొణ్ణాతు” ఎన్దు అవనైయిల్లుత్తు, “నానుమున్నోపాతియొరువనైయాశ్రయిత్తుక్కాణిప్పదమ్పెల్లుతు, ఇనిఁజొడుత్తల్. ఉపదేశజొడుత్తలితే” అవనైక్కొణ్ణుపోయ్ సర్వేశ్వరన్బక్కలిలే కాట్టిక్కొడుత్తానాయిల్లు. అరుళెన్దివిడమ్ - ఎల్లావిభక్తియిలుమొట్టలాయిరుక్కెయాలే. అరుళాలేయెన్నుతల్, అవనివనై రక్షిత్తుక్కొణ్ణుసర్వేశ్వర ప్రసాదతైప్పణ్ణిక్కొడుత్తెన్నుతల్.

(కొక్కలరిత్యాది) కొక్కుపోలేవెళుత్తెన్దుడైయ అలరైయైత్తయిరుప్పతాయ్ పెరుత్తిరున్దుశృతాల్లై కళై వేలియాకపుడైత్తయిరున్దుశృతిరునకరియాయిల్లు. నిలత్తియల్ పిరుక్కిఱపడి. (మిక్కవాతిప్పిరానిఱ్ఱ) సర్వాధికనాయజగత్కారణభూతనానవనిఱ్ఱ. (మిక్క) శొల్లుమ్మాతుకనక్కచ్చొల్లి, కిట్టినవాతేకుత్తెన్దిరాత్తిల్లై. నెడునాళిశ్రయిప్పిత్తుక్కొణ్ణు, పిన్బుకార్యకాలత్తిలేవనవాతేవేతేయొరువ వాళలేఱిక్కొణ్ణు

జీ-అ. “పుక్కడిమైయినాల్ తన్నెక్కణ్ణ” ఎన్దురుక్కెయాలేయరళిచ్చెయ్ కిఱార్ (సర్వేశ్వరనుక్కిత్యాది). సర్వేశ్వరనుక్క-ప్రాప్తవిషయత్తుక్కెన్దుపడి. “తనక్కు - అడిమైయినాల్ - పుక్కు - తన్నెక్కణ్ణ” ఎన్దున్దుపుతు. తన్నె-రుద్రనై. ఇరణ్ణుపదతైయజ్ఞాన్తియర్థమ్ (ఆశ్రయణత్యాది). మార్కణ్డేయనవనై - మార్కణ్డేయనానవనై. జ్ఞానప్రదత్వతైయెన్దుతు - మార్కణ్డేయపయత్తిలేయెన్దుపడి. ౧ “ఈశ్వరాద్భానమన్విచ్ఛేత్” ఎన్దు - జ్ఞానప్రదత్వమున్దొత్తేయవనుక్కుమ్. “అన్దుయ్యొక్కణ్ణతు” ఎన్దు - అవ్యాపత్తిలేయజ్జీవిప్పిత్తుతానేయొవెన్దు (మేల్ నారాయణనిత్యాది). అతావతు - అవనుడైయతిరువడికైక్కాట్టియజ్జీవిప్పిత్తానెన్దుపడి. ఇఱ్ఱు, నారాయణశబ్దార్థమ్ తత్పురుషసిద్ధమానశేషిత్వమ్. (వాళియైయెన్దు) జ్ఞానోపదేశతైప్పణ్ణియెన్దుకుట్టినిర్వహిప్పతు. నారాయణనరుళైయపదేశముఖతైలేయవనుక్కుప్పణ్ణిక్కొడుత్త ప్రకారతై విశదమాక పరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ (నీనెడునాళిత్యాది). వెఱుమన్ - పృథావాక. (ఇప్పదమ్పెల్లుతు) ఎన్దువనన్దురమ్, అత్తయాలేయినియున్నుడైయ వళిప్తమ్నమ్మల్ శెయ్తు తరక్కుడాతుఎన్దుళిలమాట్టి ఆనన్దురమ్ (ఇనియూణ్ కొడుత్తల్) ఇత్యాద్యనుసన్దిప్పతు. (ఉపదేశజొడుత్తలితే) ఎన్దువనన్దురమ్, ఎన్దు, ఎన్దుకుట్టువతు. ఊణ్ణొడుత్తలుపదేశజొడుత్తలావతు - ఒరువన్ గృహత్తిలేయొరువన్ పరియాలనాయనన్దు “ఎనక్కుత్తుద్దాన్దయల్లువేణుమ్” ఎన్దువల్, ఉణ్ణానాళిడక్కడవన్, ఇల్లావిడిల్ “ఇన్నారకత్తే పరియాలర్ క్కిడువార్, అక్లేపో” ఎన్దుశొల్లుతల్ శెయ్ వరకల్; ఆత్తెచ్చొల్లుకిఱతు. ఒట్టలాయ్ - మాట్టలాయ్. ద్వితీయార్థత్తిల్, అరుళైప్పణ్ణిక్కొడుత్తెన్దుపడి.

నైర్లయ్యబృహత్పహేతుందర్శయతి (నిలత్తియల్ పిరుక్కిఱపడియెన్దు). ఇయల్ పు - సౌవవమ్. “అతిప్పిరా” ఎన్దు కారణత్వజ్ఞాననాళితే - సర్వాధికత్వమ్ సిద్ధమాయరుక్క, “మిక్క” ఎన్దు విశేషిత్తుకుక్కుభావమ్ (శొల్లుమ్మాతిత్యాది). అప్పడికుత్తెన్దిరుక్కవెక్లేకడ్డోమెన్దు (నెడునాళిత్యాది). కీర్తించొన్దు * నారాయణపదసిద్ధమాన - భగవద్వ్యతిరిక్త సమస్తవస్తుకుట్టుడైయ తత్ప్రకారతైయై యనుసన్దిత్తు,

అ-అ-వి. - “మిక్కవాతిప్పిరా” ఎన్దు-అవనై ప్రకారియెన్దుపోతే ఇత్తైప్రకారమెన్దై సిద్ధమితే, ఎన్దుశొల్లువరకల్. — సర్వనులభం సర్వాధికం సర్వకారణభూతం సర్వేశ్వరంవినా దుశ్శీలతయాదుర్లభమల్పాతితయం కార్యభూతం నియామ్యచ్చికిచ్చినేత్వర్థః “విశమ్మతిరే” ఎన్దు - పిరినిలైయేకారమాయ్, ఆక్షేపత్తిలే యాక్కియరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ (వ్యవహరిక్తైక్కు మిత్యాది). యద్వా, ధ్వనిమాహ (వ్యవహరిక్తైక్కుమితి). అతావతు - “దేవతైకల్” ఎన్దు సామాన్యేన శొల్లుకైక్కుమ్ యోగ్యతైయై, “స్వతన్త్రదేవతైకల్” ఎన్దుశొల్లుకైక్కు యోగ్యతైయిల్లామైకింపునః.

3౮౮ తిరువాయ్ మొழి.—ర-ప. ౧౦-తి-ఒస్తున్దేవుమ్ F-పా-విశమ్బుమ్ వ్యాఖ్యానబ్బి.

ఈ.- పోక వేణ్ణాతిరుక్కై. (మల్ శై తైయ్ వమ్ విళమ్బుతిరే) ప్రకారజ్జలిలేయైన్తై ఈశ్వరనాకచొప్పల్లుకిటికోళే;
అవసుక్కుప్రకారమాయల్లతోన్టుక్కుమ్ వస్తుత్వమిన్తి క్కేయిరుక్క, ప్రకారియాకచొప్పల్లి అనర్థప్పడుకిటికోళేకెడువి
కాళి. (విళమ్బుతిరే) “వ్యవహరిక్కైక్కుమ్ యోగ్యతైయిలై” ఎన్తిరుక్కితారాయ్ శ్రివర్.

జీ-ఆ.-“విశమ్భతిరే” ఎన్నిటక్షేపాక్షిక్కుభావమ్ (ప్రకారజ్ఞతిరే యిత్యాది). ఏతద్వివరణమ్ (అవనుక్తి-త్యాది). (ప్రకారియాక) అన్యదే వత్తయై ప్రకారియాక. “విశమ్భతిరే!” ఎవ్వ స్వరత్తుక్కుభావమ్ (వ్యవహరిక్తైక్కుమిత్యాది). విశమ్భతిరే - శొల్లుతల్. “మదీ తైత్తైయవమ్” ఎవ్వ పాతమానపొతు - మదీతైత్తైయకిలు మొవ్తైత్తైయవమాకపెవ్వు శబ్దార్థమ్. అడిమైయినాల్ - పుక్కు - తనైయైవ్వు తొడక్కి, నారాయణనరుళే, అక్కయరే, కొక్కలర్ తడమెవ్వుతొడక్కి, విశమ్భతిరే ఇశ్యన్వయః.

తాత్పర్యము.— మృకణ్డుమహర్షి పుత్రుండైన మార్కణ్డేయుఁడు తనను రుద్రునికేదాసుఁడని యధ్యవసించి తనకాశ్రయణీయుఁడగు రుద్రుని సాక్షాత్కరించెను. ఆశ్రయించినవానిని దిగమ్బరుఁడగు రుద్రుఁడాపత్కాలమునందు రక్షించినదానికిఁగారణము శ్రీమన్నారాయణుని యొక్క నిర్ణేతుకృపయే. నిరవధికభోగ్యమైనతిరునగరియందు అట్టిసర్వజగత్కారణభూతుఁడు వేంచేసియుండగా నన్యార్థినసత్తల రుద్రుఁడు మొదలగునితరదేవతలలానే దేవతలకుఁ బరత్వమును జెప్పుదున్నారు.

మూ.—విశమ్భమాతృశమయముమవై యాకియుమద్దున్దనాబ్బ|లశన్దకాణ్డొక్కరియనాకియవాతిప్పి రానమరుమ్|
 పళజ్జొడ్బొణ్డెహూద్దొక్కకాయలిరుక్కురుకూరతనై|యళజ్జొణ్ ణానత్తువై మినుమ్మెయ్యక్కొణ్డొప్పొకుటిలే॥

అ. — (విశమ్భుష్) ఈద్రదైవజ్ఞులై విట్టు, వేదబాహ్యుకుదృష్టిప్రభృతి సమ స్తదు స్తరదురపహ్న వస్వరూపరూపగుణవిభూతిక నాన పరమ పురుష నెట్టునరులియరుక్మిఁ తిరునకరియైయాశ్రయియున్దో శుజ్జీవిక వేడ్డియిరున్దికోళాకి లెన్దితార్.

అస్వ. — విశమ్భమ్ ఆటు కమయముమ్ (3) మధ్దుమ్ అవై యాకియుమ్ తన్నాల్ (౬) అశ్వు కాణ్ణు అరియనాకియ (౯) అతి పిరాక్ అమరుస్ (౧౨) వశ్శోల్ తిన్ పణై (౧౫) శూర్న్దమ్ అత్తుకాయ తిరుక్కురుకూరతనై (౧౮) ఉమ్మై ఉయ్యక్కొణ్ణు పో కుఱిల్ (౨౧) ఉశ్శోల్ కాన్దత్తు వైమ్మిక్. (౨౩).

పన్నీ. — అనన్తరమ్, ఇతరదురవబోధక్ వర్తిక్రియతిరునకరియైయుజ్జశుక్కుజ్జీవనార్థమాకవసుస్థయ్యుక్తోశ్చైతార్.

తర్కకోలాహలత్తారేశబ్దమాత్రసారమాయుక్తిః, చార్వాకశాక్యక్షపణకవైశేషికసాంఖ్యపాశుపతయోపమాన అటు, బాహ్యప
మయముమ్, (3) మదోద్దముశ్శబ్దదృష్టివర్గముమ్, సభైయాక త్తిరణ్డాలుమ్, అపరిచ్ఛిన్నస్వభావనానతకావిషయత్తిత్, (౬) నిషేధ్యతయా
పుమ్పరిచ్ఛేదిత్తు, కాణ్డెక్క, అరితానస్వభావత్తైయుడైయ, (F) సర్వకారణభూతనాన, మహోపకారకరక్, పాద్యున్ది వర్తిక్కుమ్ దేశమా
య్, (౧౨) దర్శనీయమాయ్, శ్రమహరమాన, నీర్ నిలగ్దభారే, (౧౩) శూన్యాప్పట్టు, నిరతిశయభోగ్యమాన, తిరునకరియై, (౧౪) నీజ్జల్ ఉజ్జ
తై, ఉజ్జీవిప్పిత్తుక్కిణ్డా, నడక్క వేణ్డియిరున్దీరకళాకిల్, (౨౧) ఉజ్జల్ మానసజ్ఞానత్తుక్కుళే, వైయుజ్జోల్. (౨౩)

అర్థము.—శబ్దమాత్రమును (సారముగాఁగల) ఆట మతములును (3) ఇతరములగుదుపృష్టలును ఒకటిగాఁజేరినను తనవిషయమునందు (౬). పరిచ్ఛేదించి సాక్షాత్కరించుటకు నశక్యమైనస్వభావముకల (౯) సర్వకారణభూతుఁడగు మహాపకారకుఁడు అమరియుండు (౧౨) దర్శనీయములును శ్రమహరములునునైన తటాకములచే (౧౫) వ్యాప్తమై నిరతిశయభోగ్యమైన తిరునగరిని (౧౮) మిమ్ములను (మీరు) ఉజ్జీవింపఁజేసికొని ఉండవలయునని తలఁచియున్నచో (౨౧) మీమానసజ్ఞానమునందు ఉంచుడు. (౨౩).

[౯౮] తిరు వాయ్ మొగ్గి, —౪-ప. ౧౦-౧-ఒన్ఱు న్దేవుమ్. ౯-పా-విశమ్బుమ్ వ్యాఖ్యానభళి. 3౮౯

ఈ. —ఒన్ఱు తామ్బట్టు. ఉజ్జభుడై య పుజ్జిననత్తుక్కువ్వళవుమ్ శెల్లవేణుమో? అవన్ వ ర్తిక్కిట తిరున కరియై యుజ్గళి జ్ఞానత్తుక్కు విషయమాక్కవమైయుమెన్ఱితార్.

(విశమ్బుమాళిమయముమ్) శిలవన్ ధైచ్చొల్లానిన్ఱుల్, తాజ్జభుమ్ శిలతర్కజ్జళి శొల్లానిన్ఱు మత్త నై పోక్కి, ప్రమాణానుకూలతర్కమల్లామైనూలే కేవలమ్ ఉక్తిసారమేమూయరుక్కిట బాహ్యసమయజ్గళాటు మ్. అనై యాకిటన-౧, “శాశ్యోలూక్యాక్షపాదక్షపణః పిలపతజ్జలిమ తానుసారిణి” ఎన్ఱు బాహ్య కాగరరుచిచ్చయ్ తా రితే. (అనై యాకియుమన్ ధైచ్చొల్లానిన్ఱుమ్) మన్ ధైచ్చొల్లానిన్ఱుమ్ తక్కుసృష్టికళుమ్. ౨, “తమోనిష్ఠాహితాస్తస్సతాః” (తన్నా లిత్యాది) తన్నళవిల్వన్దాల్ “ఇల్లై” ఎన్ఱైక్కుమ్ “ఇవ్వళవు” ఎన్ఱు పరిచ్చేదిక్కవరితాయరుక్కుమ్. “ఇల్లై” ఎన్ను మ్పొత్తుమ్, వన్ఱువై “ఇతు” ఎన్ఱు పరిచ్చేదిక్కవేణుమే. అతావతు-ఇవనుడై య స్వరూపరూపగుణవిభూ తికళి బాహ్యకుదృష్టికళాలవిచాల్యనూయరుక్కుమెన్ఱై. అతుక్కుడియెన్ఱైన్దాల్ (ఆతిప్పిరాళ్) “మేమాతావన్ద్యా” ఎన్ను వొన్ఱాతితే.

జీ.ఆ. —ఒన్ఱు తామ్బట్టు (విశమ్బుమిత్యాది). “తిరుక్కురుకూరతనై ఉళిన్దోళ్ ఇనత్తువెన్ఱై” ఎన్ఱు తైక్కటాక్షి త్తవతాంకై (ఉజ్జభుడైయ విత్యాది). ఆవ్వళవుమ్ - భగవత్పర్యవముమ్.

సమయజ్గళేల్లామ్ ఉక్తిసారజ్గళాయరుక్కు, సమయజ్గళై “విశమ్బుమ్” ఎన్ఱు విశేషిక్కిటతెన్నెన్ఱు (శిలవన్ ధైచ్చొల్లానిన్ఱుమ్). శిలవన్ ధైచ్చొల్లానిన్ఱుల్ - వేదాన్తికళి ప్రమాణానుకూలమాక శిలతర్కజ్జళైచ్చొల్లానిన్ఱుల్. శాశ్యః - బాధాః. ఉలూక్యాః - ఉలూకవర్చిత్యక్షమాత్రార్థపరిజ్ఞాపిసాధనాశ్చర్యాకాః. అక్షపాదః - గౌతమః. తేన - నైయాయకవైశేషికాపుచ్చ్యేతే. క్షపణాః - జైనాః. కపిలః. సేవ్యరసాజ్ఞయః. పతజ్జలిమతానుసారిణః - యోగమతానుసారిణః. కుదృష్టికళై - “అనై యాకియుమ్ మన్ ధైచ్చొల్లానిన్ఱుమ్” ఎన్ఱు బాహ్యరోడే మాట్టి చొల్లానామెన్న (తమోనిష్ఠాఇత్యాది). తన్నాల్ - స్వవిషయే. (ఇవ్వళవెన్ఱు) ఏతావద్దానశక్త్యాది గుణకమితిపరిచ్చేత్తుమ శక్యమి త్యర్థః. తత్ర హేతుమాహ (వన్ఱువైయిత్యాది). అతావతు-వన్ఱువై “ఇతు” ఎన్ఱు పరిచ్చేదిత్తు పిన్ఱైన్ఱై తేమాపిప్పతు; అపరిచ్చిన్నమాకాయలే పరిచ్చేదిత్తు దూషిక్కువొన్ఱాతెన్ఱుపడి. అవర్కళిననై యన్దీకరితైలన్దో పరిచ్చేదిక్కువేణునతు, ఇవనై యిన్ఱైయతార్క్కతు వేణ్డావేయెన్న వరుచిచ్చయ్కెటార్ (ఇల్లైయెన్ను మ్పొత్తుమెన్ఱు). (ఇల్లైయెన్ను మ్పొత్తుమ్) ఎన్ఱు పాఠమిల్లావిట్టాల్, (పరిచ్చేదిక్కవేణుమే) ఎన్ఱు వనన్దరమ్, ఇల్లై యెన్ను మ్పొత్తుమ్ ఎన్ఱు ధ్యాహరిప్పతు. ప్రతిజ్ఞాతాథే హేతుగర్భముత్తరం పదమవతారయతి (అతుక్కుడి యితి). అతుక్కుడి- పరిచ్చేదానర్హతై క్కుడియెన్నుతల్, ఇల్లైయెన్నుక్కుడామెక్కుడియెన్నుతల్. స్వరూపాదికళిచాల్యజ్గళాకాయలే ఇల్లైయెన్నువొన్ఱా తెన్నుమతై విశదీక రిక్కిటార్ (మేమాతేత్యాది). యద్యా, (ఆతిప్పిరాళ్) నిఖిలజగత్కారణత్వాదిభావః.

అ.ఆ.వి. —సర్వశాఖాప్రత్యయన్యాయేన, సద్భిన్నాదిశబ్దానామపి - నారాయణశబ్దపర్యాయత్వాత్, తస్యచవస్తునః స్వరూపనిర్దేశద కాయామేవ, ౩ “యతోవాచమానిభూతానిజాయన్తే | యేనజాతానిశీవన్తి | యత్ప్రియస్త్యభిసంవిశన్తి | తద్విజ్ఞానస్వతస్త్విహ” ఇతి-నిఖిల జగదుత్పత్తిస్థితిహేతుత్వేన, ౪ “బృహత్పింహయతితస్మాదుచ్యతేపరంబ్రహ్మ” గౌ “బృహత్సద్బృహంహణత్వాచ్చబ్రహ్మజ్ఞేనకథ్యతే” ఇతినిర్వచనేన - స్వరూపతోగుణతోవిభూతితత్త్వప్రతీవనిత్యనిరతిశయబృహత్త్వేన, తత్పురుషజహన్తీహిభ్యాచ్చ - నిఖిలజగదాధారత్వే ననియస్త్యత్వేనచ, ఏనమప్రమేయత్వప్రదర్శకాకారయత్త్వేనచప్రతితేః; ౬ “యస్యామతంతస్యమతంమతంయస్యనవేదనః” ఇతి-అప్ర మేయత్వకణ్ఠోక్త్యా, పరిచ్చేదకతయాప్రతియమానస్యాపి - ఉక్తక్రతుత్వర్థసామర్థ్యాభ్యామన్యపరత్వావధారణాత్; ప్రత్యక్షస్యాతీన్ద్రియా ర్థాగోచరత్వాత్, అనుమానస్యసర్వ గ్రాహకమానబాధాచ్చబాహ్యైః కుదృష్టిభిశ్చపరిచ్చేత్తు మశక్యమితిభావః. — అత్రేదమనుమానమ్ వివక్షితమ్ - బ్రహ్మపరిచ్చేత్తుమశక్యమ్, నిఖిలజగత్కారణత్వాత్; యన్ఱైవంతన్ఱైవమ్, యథాఘటాదిరితి; అనేనానుమానేన - తత్త్వతే యథాపరిచ్చిద్యతేతథాపరిచ్చేత్తుమశక్యత్వంక్రమత్వేనఘటి, అనుమానానుగ్రాహకంవ్యాపూతతర్కాచ్చదర్శయతి (మేమాతేతి). పరిచ్చి న్నత్వే కులాలాదివన్నిఖిలజగదుత్పాదనశక్తివికలస్సాన్యత్; ప్రయోగశ్చ - పరిచ్చిన్నంనజగత్కారణమ్, పరిచ్చిన్నత్వాత్, ఘటవత్ యదిజగత్కారణంపరిచ్చిన్నమ్, తర్హ్యపరిచ్చిన్నంనజగత్సాన్యత్; పరమాణుకారణపాదేప్యనన్తానామేవ జగత్కారణత్వమ్, అతః - పర్యా

౨౯౦ తిరువాయ్ మొఱ్ఱి. — ౪-ప. ౧౦-తి-ఒస్తుద్దేవుమ్. ౯-పా-విశమ్బుమ్ వ్యాఖ్యానభో.

ఈ. — (అశన్దిత్యాది)దు స్తర్కజ్ఞశాల్ “ఇవ్వళపు” ఎన్దు పరిచ్ఛేదిక వొణ్ణాతపడియరుక్కిఱ జగత్కారణభూతనానవక్ విరుమ్బివర్తిక్కిఱ. (ఎళన్దొలిత్యాది) సమ్మత్తెయుడైతాయ్ శ్రమహరమాననీర్ నిలజ్ఞశా లేశూమ్బుట్టు, కణ్డార్ కువైత్తకన్యాజ్ఞవొణ్ణాతపడి జర్మనీయమాన తిరునకరియై. (ఉళన్దొళో ఖానత్తువైమ్మిక్) ఉళన్దొళో ఖానమ్-మానసజ్ఞానమ్. జ్ఞానముదిత్తు, బాహ్యేన్దియజ్ఞశా లే బాహ్యవిషయత్తై గ్రహిస్తుకుమున్నే, మానసజ్ఞానత్తుకు తిరునకరియై విషయమాక్కున్దోళో. బహిర్విషయమాక్కాతే జ్ఞానత్తై ప్రత్యగర్థ ప్రవణమాక్క

జీ-అ. — శబ్దార్థమ్ (దు స్తర్కజ్ఞశాల్ త్యాది). శబ్దార్థమ్ (సమ్మత్తై యిత్యాది). “ఉళన్దొళో ఖానమ్” ఎన్దు-మానసజ్ఞానత్తై వైశ్వాన్దొల్లకిఱతెన్నెన్న (జ్ఞానముదిత్త్యాది). “అతిప్పిరానమరుమ్” ఇతివిశేషణవివక్షయా భావాన్తరమాహ (బహిర్విషయేత్యాది). వివరణమ్ (బహిర్విషయే) ఎన్దుతల్. (ప్రత్యగర్థతి) ప్రత్యగభ్యుక్తిమ్ - పరమాచార్య పరమాత్మభ్యామ్, అర్థత్తే - ప్రాప్యత్వేన ప్రార్థ్యత్తే ఇతి.

అ-అ-వి. — దృష్టాంతః. — నను, ప్రమాణానుకూలతర్కబలాభావాద్బాహ్యమతానాం కేవలముక్త్యేకసారత్వముక్తమ్, తత్కథమ్; కిచ్చి. అపరిచ్ఛేద్యత్వత్వబ్రహ్మణః ప్రతిజ్ఞాతమ్, కారణత్వాదితిహేతురుక్తః, తైపక్షహేతుసాధ్యానన్తీకారేణాసిద్ధిత్రయస్యాపివత్తుంశక్యత్వాత్ కథమిదం సద్బచ్చతే. తథాపి, కాశ్యోలూక్యక్షపణకపిలః పతజ్జాలిమతానుసారిణః స్వయాపేక్షేవరం నాన్తీకుర్వన్తి, పాశుపతనైయాయికవైశేషికాః “రుద్రాకారణమ్” ఇతివదన్తి, కాపిలాస్తువిష్ణుమేవనిమిత్తమాత్రత్వేనవదన్తి; కుద్బప్తిషుచ, భాట్టాః ప్రాభాకరాశ్చ స్వయాపేక్షేవరం నాన్తీకుర్వన్తి, మాయినః “సకలవిశేషప్రత్యసీకచిన్తాత్రంబ్రహ్మైవపరమార్థః, తదతిరేకినానావిధజ్ఞాతృజ్ఞేయాదిసర్వతస్సి న్నేవపరికల్పితంమిథ్యాభూతమ్” ఇతి, భాస్కరీయాస్తు అపహతపాప్తత్వాది సమస్తకల్యాణగుణోపేతమపి బ్రహ్మతైక్యావబోధేన స్వస్పృష్టేనకేవచిదుపాధివిశేషేణ సమ్మద్యతేమచ్యతేచేతితస్యేవజీవరూపత్వమ్, యాదవప్రకాశీయాస్తు చిదచిదీశ్వరాణాం సన్తాత్రబ్రహ్మపరిణామత్వేన బ్రహ్మంశత్వేన కార్యత్వత్వాదన్తి, ఏకాయనాస్తుబ్రహ్మణ సర్వభావానుగామినీం సృష్ట్యాదిసర్వశక్తిరాయకాంలక్ష్యాభ్యుక్తమనా దృత్యసృష్ట్యాదికతిపయశక్తివిజ్ఞప్తంబ్రహ్మాన్తీకుర్వన్తి; అత్ర, దశమతస్థాత్రయన్నాన్తీకుర్వన్తి, చతుష్టయమతస్థాః కారణత్వమ్, మతత్రయస్థావివక్షితప్రకారేణసాధ్యమ్. అతస్తత్తన్తోక్తప్రకారేణతైరపరిచ్ఛేద్యత్వసాధకోయం హేతుః కథంభవేదితిచేత్.

అత్రబ్రాహ్మణః, తేషాముక్త్యేకసారత్వంక్రిభాష్యే, విశ్వతర్కపాదేచప్రపచ్చితమ్; కృతకరత్వాద్బహుగ్రన్థసాధ్యత్వాచ్చనాత్రవత్త్వముః. స్వభావాదేవోత్పత్తివాదస్తు, పారావర్య నియమప్రత్యక్షనిరస్తః. జగతః ప్రధానపరమాణ్వాద్యచేతనోపాదానత్వేన, విచిత్రకార్యానుగుణజ్ఞానశక్త్యాదియుక్త పురుషాధిష్ఠానమవశ్యాపేక్షితమ్; నను, పురుషునన్నిధానాదదృష్టవశాద్వాతేషాం కార్యకరత్వమితిచేన్న; భగవన్నిగ్రహానుగ్రహవ్యతిరేకేణాదృష్టస్యప్రవేశ ఏవనిరస్తత్వాత్, తదన్తీకారేవ్యసజ్జేత పూర్వకమనన్తైరాత్మభిరనుష్ఠితకర్తజనిత తత్త్వరిపాకస్యయాగపద్యామ్భవాత్, పురుషునన్నిధానస్యసార్వకాలీనత్వేన నిత్యావ్యయసర్గప్రసజ్జేనా కిచ్చితకర్తత్వాత్, పరమాణోస్సావయవత్వేనిరవయవత్వేనజగదుపాదానత్వానుపపక్షే, అబ్రహ్మత్విప్రధానస్యా ప్రామాణికత్వాచ్చ. సచసర్వజ్ఞసర్వశక్తిర్నారాయణఃవేత్త్యుపపాదితమధనాత్ “ఒస్తుద్దేవుమ్” ఇత్యారభ్య, “వేశనిష్ఠ” “ఇలిజ్జత్తట్ట” ఇత్యాదినా. ఏవంసతిసిద్ధేనహేతునా ఇదానీమపరిచ్ఛేద్యత్వం సాధ్యత ఇత్యవిరోధః. కపిలభాస్కరై కాయనమతేషుచ అబ్రహ్మత్విప్రధానస్యాప్రామాణికత్వాత్, కేవలస్యనిర్వికారస్య బ్రహ్మణః కారణత్వా యోగాత్, అపహతపాప్తత్వాదిసమస్తకల్యాణగుణోపేతస్య బ్రహ్మణస్సాన్విభృతసంసారసర్గానుపపక్షే, ౧ “నైవశక్త్యావినాకశ్చిచ్చక్తిమానస్తీకారణమ్” ఇతిసృష్ట్యాదిసర్వశక్తిరాయకాలక్ష్యావినాకారణత్వానుపపక్షేకారణత్వాదితిహేతుస్తన్తోక్తప్రకారభిజ్ఞకః; తద్భిజ్ఞనే తర్కశ్చాప్యవతరతీతి. అథవా, (తన్నళివల్ వద్దాలితి) యదినా - తేషాంతత్వతోభిగవద్జ్ఞానాభావస్సాచ్యతే. తేషాం సర్వేషాంవిశేషణాభావాద్విశేషభావాచ్చుపపాదితప్రకారేణభగవత్తంజానన్తిజానన్తిచేదిత్యర్థఇతీవస్ఫురతి. (వస్తువైయితెన్దితి) అత్రచ-నస్తునిర్దేశాయోగాత్పరి

† కపిలః - నిరీశ్వరసాక్షిః; విధేయానురోధాత్, అగ్ర “కాపిలాస్తు” ఇతి - నేశ్వరసాక్షినిర్దేశాచ్చ.

‡ (అత్రదశేత్యాది) దశమతస్థాః - కాశ్యోపత్వరః, ఉలూక్యాః, క్షపణాః, నిరీశ్వరసాక్ష్యాః, పాతజ్జలూః, భాట్టాః, ప్రాభాకరాశ్చ. చతుష్టయమతస్థాః - పాశుపతాః, నైయాయికవైశేషికాః, నేశ్వరసాక్ష్యాః, ఏకాయనాశ్చేతి; నైయాయికవైశేషికయో రేకీకారోత్యస్తసన్నికర్తాత్. మతత్రయస్థాః - కాఙ్కరాః, భాస్కరీయాః, యాదవీయాశ్చేతి. ౧॥

తిరువాయ్ మొట్టి.—గ.ప. ౧౦-తి-ఒస్తున్దేవుమ్. ౧౦-పా-ఉలువతావతు వ్యాఖ్యానార్. 3౯ ౧

ఈ.-ప్పారుజోళ్. ఎ శెయ్యవెన్నిల్ (ఉమ్మైయుయ్యక్కొణ్ణుపోకుటిలే) ౧-స-స్తమేసమ్ ఎన్నిటపడియే, ఉన్దాము
దైయసజ్జై పెరున్దుపోక వేణ్ణియరుక్కిల్. “అసన్నేప” ఎన్నిటపడియే “శెన్ద్రుతు” ఎన్దైయరుక్కి-తా-రా
యిల్ దివర్. ౨ “నేయమస్తీ” ఎన్నుమాప్పోలే. [మహత్త్తనా] తన్నిల్ ద్రావా శిశొల్లుమి త్తనై పోక్కిప్పవట
మొరు వొప్పవొల్లవొణ్ణాతపడియాన పెరుమాలోడే. ౯.

జీ-ఆ.-ప్రత్యగర్థ:-తిరునగరి. నిత్యమానవాత్మ పస్తువై యిప్పోతు “ఉయ్యక్కొణ్ణు పోకుటిలే” ఎన్నానెన్నెన్న (అసన్నే వేత్యాది). ఆవర్కళ్
“సత్తైయణ్ణు” ఎన్నిరుక్క, అప్పడి “ఇల్లై” ఎన్దుళొన్న పెరున్ద్రావెన్న (నేయమస్తీత్యాది). “నేయమస్తీపురీలక్కొ నయూయంనచరావణి
యస్యత్విత్వాకునాథేన బద్ధంవైరంమహత్తనా”-ఇతి సున్దరకాణ్డేమారుతి. అతావతు-రావణనారేయేవప్పట్ట రాక్షసరకలై క్కుటిత్తు, తన్నై
క్కట్టిక్కొణ్ణు పోకానిట, “పెరుమాలోడు విరోధముణ్ణాకైయారే లజ్జైయుమ్ రావణసుమ్ నీజ్జళుమిల్లై” ఎన్దైళొన్నానిటే తిరుపడియే
న్దపడి. ఉపాత్తణ్ణోకే వ్యాఖ్యేయంపదంవిప్పణ్ణోతి (మహత్త నేతి). ఆత్తన: పరత్వాదిరూపాన్తహనిత్యర్థ: తన్నిల్ తావా శిశొల్లుమిత్త
నై యెన్దతు - అవతారవేషన్తోడే నిన్ద తనక్కు పరత్వాకారమే యొప్పెన్దు శొల్లుమత్తనై పోక్కి వేటొప్పుచొల్లువారిల్లెయెన్దపడి. విళమ్ము
మాలు శమయజ్జళాలుమ్ - మల్ దుమ్ - అవైయాకియవైకళాలుమ్ తన్నాలళ్ళుకాణ్డైత్తుకొణ్ణుతోడజ్జి, తిరుక్కురుకూరతనై - ఉమ్మైయు
య్యక్కొణ్ణుపోకుటిలే, ఉళన్దోళ్ళొనత్తువైన్దు సెన్దన్దయమ్. విళమ్ముమాలుశమయముమ్ - కుమ్మ-తర్కజ్జలైచ్చొల్లుకెట పట్నమయజ్జళాలుమ్.
(అవైయాకియుమ్ మల్ దుమ్, మల్ దుమ్ - అవైయాకియుమ్. మల్ దుమ్ మల్ దోడొత్తకుదప్పిక్కళాలుమ్. “అవైయాకియుమ్” సజ్జెయాక
త్తిరణ్ణాలుమ్” ఎన్దురై. అవై - సజ్జె. ఉమ్మైయుయ్యక్కొణ్ణుపోకుటిలే - ఉజ్జలై యుజ్జీవిప్పిత్తుక్కొణ్ణు నడక్కవేణ్ణియరుద్దికోళాకిల్.
ఉళన్దోళ్ళొనత్తు - మానసజ్ఞానత్తుక్కుళ్ళే. ౯.

అ-ఆ-వి.-చ్చేదాయోగోపిసూచ్యతే.—ఆవర్కళ్ “ సత్తైయణ్ణు” ఎన్నిరుక్క, “ఇల్లై” ఎన్దుళొన్న పెరున్ద్రావెన్న (నేయమస్తీత్యాది)
ఎన్దుమామ్.

ప్ర-తి.—(ఒన్దుతామ్మట్టు) (విళమ్ముమిత్యాది) (మల్ దుమ్) మానవేదర్శకాస్త్రీ [౧౨], “ యవేదబాహ్యస్సన్యతయోయాశ్చ
కాశ్చకుదృప్తయః । సర్వాస్తానిపిల్లాః పేత్యతమోనిష్ఠాహితాస్సన్యతాః॥ ౯౫॥.” — (పోకుటిలే) సున్దరకాణ్డే [౪౩]. నీతాందృష్ట్య
పృతిప్రయాణకారే, “నేయమస్తీపురీలక్కొ నయూయంనచరావణి, యస్యత్విత్వాకునాథేనబద్ధంవైరంమహత్తనా॥౨౫౪॥”. ౯.

మణవాళమామునికళ్ తిరుపడిక శేశరణమ్.

తాత్పర్యము.—ప్రమాణవిరుద్ధములై కేవలశబ్దమాత్రమును సారముగాఁగల బాధచార్యాక గౌతమ జైన సాంఖ్యపాశుపతులగు
ఆటుమతస్థులును వారితో సమానులైన కుదృష్టులును నందరు నేకీభవించి పరిచ్ఛేదింపయత్నించినను నపరిచ్ఛిన్న స్వభావుడగు తనవిషయము
నందు పరిచ్ఛేదించి సాక్షాత్కరించుటకు నశక్యుడగునుగాన సర్వకారణభూతుఁడును మహోపకారకుఁడునునైన భగవంతుఁడు ప్రేమతో వేం
చేసియున్న నిరతిశయ భోగ్యునుగు తిరునగరిని మీరు ధ్యానించుటయే ఉజ్జీవనోపాయమగును. ౯.

మూ.—ఉలువతావతేత్రేవుమెవ్వులకజ్జళుమల్ దున్దన్నా ।

న్దువిన్దురియోడొ త్తి త్తనై యునిన్ద వణ్ణనిట్ర వే ।

శెలువిత్తెన్నైల్ కరు మ్మొడొణ్ణుతిరుక్కురుకూరతను ।

ట్కుటియమాణురువాకియనీళ్ కుడక్కు త్తనుక్కా ట్పెయవతే ।

౧౦

3౯౨ తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.—౪-ప. ౧౦-౮-ఒప్పు నేవుమ్. ౧౦-పా-ఉలువతావతు వ్యాఖ్యానజ్ఞు.

అ.—(ఉలువతావతు) స్వాసాధారణవిగ్రహమౌలే విధేయమానసర్వజగత్తైయుముడైయనా యజహత్సవ్యభావనాయ్ కొండ్లు, శెలువిత్తున్నెల్ కరుమ్మొడొంట్లు తిరుక్కురుకూరతనుల్ నిష్టరుళిన కుటియుమాణురువాకియనీళ్ కుడక్కుత్తనుక్కా ట్పుయ్ వతేయులువతావ తన్నితార్. ౧౦.

అన్వ.—ఎత్తేవుమ్ ఎవ్వలకజ్జుమ్ మల్ ముమ్ (౩) ఇత్తనైయుమ్ తన్నాల్ మలువిల్ (౬) మూర్తియోడొత్తు నిష్టవణ్ణమ్ నిఱ్ఱ వే (౯) శెలువిల్ శెన్నెల్ కరుమ్మొడు (౧౨) ఓం తిరుక్కురుకూరతనుల్ కుటియు (౧౫) మాణురువాకియ నీళ్ కుడక్కుత్తనుక్కు (౧౮) ఆట్టెయ్ వతే ఉలువతు అవతు. (౨౧).

పన్నె.—అనన్తరమ్, సర్వశరీరియాయ్ నిరతిశయశీలవానాయ్ సర్వమనోహర చేష్టిత తైయుడైయనాననుక్కుడిమై శెయ్ వతే యుద్ద శ్యమాయుచితముమానపురుషార్థ మెన్నితార్.

సకలదేవతావర్గముమ్, సమస్తలోకముమ్, మల్ ముమ్ జ్ఞాన చిదచిద్వర్గముమాన, (౩) ఇవైయి తనైయుమ్, తక్ స్వరూపత్తిలే, నిర వద్యమాన, (౬) అసాధారణవిగ్రహమౌలేపాతి త్తలైక్కతిశయకరమానప్రకారమాయ్ కొండ్లు, తాక్ నిఱ్ఱిఱస్వరూపభేదముమ్ కొండ్లయ తపడి, నిఱ్ఱచ్చెయ్ తే, (౯) ఆమ్మే నైయోడొక్కవిశైనిలజ్జిల్, శెన్నెలానతు, కరుమ్మొడొక్క, (౧౨) వళరుమ్మడియాన, తిరునకరిక్కు శ్శేనిఱ్ఱుమవనాయ్, ఆశ్రితర్ క్కుచ్చితామ్మిత్తనుభవిక్కులామ్మడివామవనాయ్, (౧౫) అర్థిత్యమేనిరూపక మెన్నలామ్మడియాన బ్రహ్మచారివేమ తైయుడైయనాయ్, కేటారెల్లారు మీడుపడుమ్మడియాన నిరతిశయభోగ్యతామానత్తై యైయుడైయ, కుడక్కుత్తైప్పణ్ణిన్కప్పణ్ణనుక్కు, (౧౮) అడిమై శెయ్ వతే, శీరియతాయుమ్, ఉచితమాయుమ్మళ పురుషార్థమ్. (౨౧). ౧౦.

అర్థము.—సకలదేవతలును సకలలోకములును తక్కిన (చిదచిద్వర్గపులును) (౩) ఇవియన్నియు తనయందు దోషములులేని (౬) అసాధారణవిగ్రహముతోసమానమై (తానుండుస్వరూపమునకు) భేదకములేక నుండగా (౯) పాలములయందు సస్యములు చెలుకులతోసమాన ముగ (౧౨) వృద్ధియగునట్లు తిరునగరిలో వేంచేసియున్నవాడును పాట్టి (౧౫) బ్రహ్మచారిరూపముకలవాడును గొప్ప (మాహాత్మ్యము కల)వాడును నైనకుంభనర్తనముచేసినకృష్ణునికి (౧౮) కైంకర్యములు చేయుటయే సుకరమును ఉచితమునునైన (పురుషార్థము). (౨౧). ౧౦.

ఈ.—పత్తామ్బట్టు. తనై శ్వర్యత్తి లొన్ఱుజుత్తై యామల్యన్ఱు తిరునకరియిలే నిష్టరుళినపాలిన్ఱునిష్టపి రానుక్కుడిమై శెయ్ కై యే ఉచితమెన్నితార్,

(ఉలువతావతిత్యాది) నీళ్ కుడక్కుత్తనుక్కా ట్పుయ్ వతే - ఉలువతావతు. ఉలువతుమితు, అవతు మితు, - శీరియతుమితు, సుశకముమితువెన్నుతల్; ఉలువతావతు - ఇతువేయెన్నుతల్. (ఎత్తేవు మిత్యాది) ఎల్లాదేవతైకళుమ్, దేవతైకళుక్కు భోగస్థానమాన వెల్లాలోకజ్జుమ్. (మల్ ముమ్) మల్ ముమ్ జ్ఞాన చేతనాచేతనజ్జుమ్. (తన్నాల్ మలువిల్ మూర్తియోడొత్తు) తన్నిడత్తువన్దాల్ మలువిల్లాతపడి మూర్తి

ఈ-అ.—పత్తామ్బట్టు (ఉలువతావతిత్యాది). యథోపక్రమంనిగమయతీత్యాహ (తనై శ్వర్యత్తిలత్యాది). తనై శ్వర్యత్తిలొన్ఱుమ్ కుత్తైయమలెన్ఱు. “ఇత్తనైయుమ్ నిష్టవణ్ణమ్ నిఱ్ఱవే” ఎన్ఱైప్పమ్. “తిరుక్కురుకూరతనుల్” ఎన్ఱైవొడజ్జి, “ఆట్టెయ్ వతే - ఉలువతావతు” ఎన్నుమళవుమ్కటాక్షిత్తు (తిరునకరియిలేయిత్యాది).

పాట్టుక్కన్ఱయన్ఱొట్టుకితార్ (నీళ్ కుడక్కుత్తనుక్కుత్యాది). పదచేష్టదమ్మణ్ణిన్వదైవిలేయర్థమ్ (శీరియతుమిత్యాది). శీరియతు - ప్రాప్తమ్. ద్వితీయార్థత్తుక్కు, “ఉలువతావతు” ఎన్ఱై - ముఖుచ్చొల్లాయ్, ప్రాప్తమానతెన్ఱపడి. ఇన్ఱైయెన్ఱు - “ఎత్తేవుమెవ్వలకజ్జు

[౯౯] తిరువాయ్ మొగ్గి.—౪-ప. ౧౦-తి-ఒస్తున్దేవుమ్. ౧౦-పా-ఉలువతావతు వ్యాఖ్యానజ్ఞో. 3౯3

ఈ.—యోడొత్తు. ఇవైమూర్తియొడు త్తిల్ అప్రాకృతమానవిగ్రహతో పాతికుత్తై విన్ది క్కేయరుక్కై. మఱువా కిఱతు-కున్ద్రమ్. అతావతు-కుత్తైపు. అత్తిన్ది క్కేయరుక్కై. పృథక్కిన్త్యాదికల్పిన్ది క్కేయరుక్కై, అన్ది క్కే, మఱువై యుడైతాన మూర్తియుణ్డు - శ్రీవత్సత్తైయుడైతానవిగ్రహమ్. అత్తోడొత్తైన్నుతల్. అన్ది క్కే, మఱువిల్ మూర్తి యుణ్డు - హేయప్రత్యసీకమాన విగ్రహమ్; అత్తోడొత్తైన్నుతల్. ఇవై శరీరతోడొత్తైయూవతెన్నెన్నిల్; పృథక్కిన్త్యనర్హాధారాధేయభావ నియన్త్రునియామ్యభావ శేష శేషిభావమానశరీరలక్షణజ్ఞలివన్దు క్కుణ్డాకై యాలే. పృక్షత్తిలే దేవదత్తకానిన్ద్రాల్ అతవనుక్కు శరీరమాకాతిత్తే; ఇజ్జజ్జన్ది క్కేయరుక్కై. (ఇత్తనై యుమిత్యాది) ఇవై యడజ్జలుమిరున్దపడియేతన్నకలిలేనిఱ్. తన్నె యొట్టిన్ద సకలపదార్థజ్ఞుమ్ తనక్కు శరీరతయా శేషమా మ్బడియరుక్కిఱవివైశ్వర్యత్తిలాన్దు జ్ఞుత్తై యాతపడివన్దునిత్తై. ఉభయవిభూతియు క్తనాకైయాలన్ద వైశ్వర్యమ దైయ త్తోన్దుమ్బడిక్కిడాక వాయిన్ద్రజ్ఞవన్దు నిట్కిఱతు. రాజపుత్ర నారు ఒలియలై యుడుత్తుత్తామిరున్దాలు మ్ విశ్వర్యత్తిఱుత్తైన్దు తోన్ద్రాతిత్తే.

(శెలువిలిత్యాది). శెయ్కలిల్ శెన్నఱ్కళానవై కరుమ్బొడొక్కవోన్దానిన్దుళ్ళ తిరుక్కురుకూరతనుల్. అపూరిల్ పదార్థజ్ఞలిలాన్దిలాన్దుకుత్తైన్దిరుప్పత్తిలై, దేశవిశేష త్తిలెల్లారు మొరుఁపడిప్పట్టిరుక్కుమాప్పోలే. (కుటి య) కోడియైక్కాణియాక్కినాప్పోలే, కణ్ణాలేముకక్కలాయరుక్కుమ్బడి పడివై యమై త్తపడి. (నూఱురువాకియ) ఇట్టపోతోడిదాతపోతోడువాశియఱ ముకమలర్ న్దుపోమ్బడియాక విరప్పిలే త్తమ్మప్పేతినపడి. (నీళ్ కుడక్కుత్త నుక్కు-) కుడక్కుత్తాడివిట్టపిన్దుమ్, అమ్మనోహరిచేప్పితలై ప్పిట్టకాల త్తిత్తేట్టార్ కుమ్ సమకాలలే కణ్ణా ప్పోలే ప్రీతిపిఱక్కుమ్బడియాయ్దు కుడక్కుత్తాడిన్దు. (ఆత్సేయవతే) అచ్చేప్పితన్దానే యడిమైయిలేమూ ట్టుమ్, నీజ్జలిశై యుమ త్తనై యే వేణ్ణవన్దు. ౧౦.

జీ-అ.-గుమ్" ఎన్దత్తై "మఱువిల్ మూర్తి" ఎన్దతుక్కు అర్థత్రయమ్; మున్దినతు (మఱువిల్లాతపడిమూర్తియోడొత్తైన్దు). వివరణమ్ (ఇవైయిత్యాది). మఱువెన్దు - కున్ద్రమాయ్, అతావతు - సజ్కోచమాయ్, అత్తిల్లాతే, మూర్తియోడు - అసాధారణవిగ్రహతోడు, ఒత్తిరుక్కు మెన్ద పడి. ద్వితీయార్థత్తుక్కు, మఱువుక్కిల్లాన - శ్రీవత్సత్తుక్కిరుప్పడమాన, మూర్తియెన్ద పడి. ఆక, అర్థత్రయత్తాలుమ్ - శరీరతయాశేష మె న్దతాయ్దు. ఆధారాధేయభావమ్ శొన్నాల్ పోరాతో? "పృథక్కిన్త్యనర్హమ్" ఎన్దువిశేషక్కు వేణుమోవెన్దు (వృక్షత్తిలేయిత్యాది). జాతిగుణవ్యాప్యత్త్యర్థమాక ద్రవ్యత్వేనతియెన్దు విశేషిత్తుక్కోశ్వతు. శబ్దార్థమ్ (ఇవైయడజ్జలుమిత్యాది). తత్పర్యమ్ (తన్నె యొట్టిన్ద వి త్యాది). కీర్తవాక్యవివరణమ్ (ఉభయవిభూతీత్యాది). తాన్దునిట్కిఱవిడ త్తిలైశ్వర్యన్దోన్దు మోవెన్దు (రాజపుత్రనిత్యాది). ఒలియల్. శెలువన్ద్రమ్.

ఫలితమ్ (అపూరిలిత్యాది). ఇవిడ త్తిలేయొన్దిలాన్దుకుత్తైయారెరుక్కుక్కుడుమోవెన్దు ; కుత్తైన్దిరామైక్కుపేతు దివ్యదేశమాకై యాలేయెన్దువివక్షిత్తు, అతుక్కు దృష్టాన్తమ్ (దేశవిశేష త్తిలిత్యాది). కోడియైక్కాణియాక్కినాప్పోలే - మహాసంఖ్యయైఅల్పసంఖ్యయా క్కినాప్పోలే. ముకక్కలాయ్ - గ్రహిక్కలాయ్. అమైత్తపడి- సజ్కోచివిప్పితపడి. పదస్వారస్యసిద్ధార్థమ్ (ఇట్టపోతోడిత్యాది). "నీళ్" ఎన్దతుక్కుభావమ్ (కుడక్కుత్తిత్యాది).* నీట్టిభోగ్యతైయాలే యెన్ద పడి. "నీళ్ కుడక్కుత్త" ఎన్దతోడేమాట్టిభావమ్ (అచ్చేప్పితన్దా నేయిత్యాది). ఎత్తేపుమెన్దుతోడజ్జి, నిన్ద వణ్ణమ్నిఱ్ చెప్పిలే అమ్మెన్దయోడే, శెలువిలెన్దుతోడజ్జి, తిరుక్కురుకూరతనుల్ నిట్కిఱ కుటి యనూఱురువాకియనీళ్ కుడక్కుత్తనుక్కాత్సేయవతే - ఉలువతావతెన్ద న్వయమ్. ఇతు - విల్ పూట్టు. శెలు - విల్లెనిలమ్. ౧౦.

అ-అ-వి.— ద్రవ్యత్వేనతియెన్దువిశేషిత్తుక్కోశ్వతు, జాతిగుణవ్యాప్యత్త్యర్థమాక. ఇత్రాల్ ఫలితమ్ - ఒన్దు వేతనమాయెన్దు అచేతన మాయ్ అతుతాక్ ద్రవ్యమాయ్ పృథక్కిన్త్యనర్హాధారాధేయభావాది విశిష్టమాన త్తిలేశరీరాత్త భావముళ్ళతెన్ద పడి.

3౯౪ తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౧౦-తి. ఒప్పున్దేవుమ్. ౧౧. పా. ఆ. అప్పైయ్ తు వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

తాత్పర్యము.— సకలచేతనాచేతనములును తనదివ్యస్వరూపమునందుఁ జేరితనయసాధారణవిగ్రహముతో సమానముగ నుండునట్లు తన యైశ్వర్యములయందొకటియు నశింపక సంపూర్ణసంపన్నుడైన సర్వేశ్వరుఁడు తిరునగరియందు సర్వసులభుఁడుగ నేవేంచేసియున్నాడు. అట్టివానికిఁ గైంకర్యములను జేయుటయే మనకుచితమును సుకరమునునైన పరమపురుషార్థము. ౧౦.

మూ.— అప్పైయ్ తాట్టిప్పిరానైచ్చేన్దవన్ వణ్ణురుకూర్ నకరా ।

నాట్కమ్మన్ మక్కిన్ మాలై మూర్ పినన్ మాఱన్ శడకోపన్ ।

వేట్టైయాత్సన్న పాడలాయరత్తుల్లిప్పత్తుమ్ వల్లార్ ।

మీట్టియిన్దై వై కువమానకర్ మన్ శతుక్తై యతువే ॥

౧౧.

ఆధ్యాయ తిరువడిక శేశరణమ్.

ఆ.— (అప్పైయ్ తు) భగవత్కైజ్జర్యాతిశయమృతమయతటాకావగాహనసుప్రసన్నాత్మస్వరూపగాత్రనిరతిశయసుగంధవికసత్కై సరమాలలబ్ధృత వత్తున్దలరానవాట్వార్, పరమపురుష విషయనిరతిశయభక్తియాలే శొన్న వాయరత్తుల్లిప్పత్తుమ్ వల్లార్ క్కితువే వల్ల రామతువే పరమప్రాప్యమ్; మన్ శుత్తిరునాడు నేడ్డియిరుక్కిల్, అతు ఇవర్ కళ్ కైయ్ తెన్దై.

౧౧.

తిరుక్కురుకైప్పిరాన్ ప్పిళ్ళాన్దిరువడిక శేశరణమ్.

అన్వ.— అప్పైయ్ తు ఆట్టి పిరానై (౩) కేన్దవన్ వణ్ కురుకూర్ నకరాన్ (౬) నాట్కమ్మన్ మక్కిన్ మాలై మూర్ పినన్ (౯) మాఱన్ శడకోపన్ వేట్టైయాల్ (౧౦) శొన్న పాడల్ ఆయరత్తుల్ (౧౧) ఇప్పత్తుమ్ వల్లార్ కైయతు (౧౨) మన్ శు అతు మీట్టియిన్దై (౨౧) వైకున్దమ్ మానకర్ (౨౩)

పన్నీ.— అనన్తరమ్, ఇత్తిరువాయ్ మొట్టియై యభ్యసిత్తవర్ కకుక్కు పరమపదమ్ కైయిలేయెన్దు ఫలత్తైయరుళిచ్చెయ్ కితార్.

పరోపదేశముఖమాన వాచికకైజ్జర్యతైప్పణ్ణి. ఆశ్రతానుభావ్యమాన తిరువాళ్ళియైక్కైయిలే యుడైయ, ఉపకారకనై, (౩) ప్రాపిత్తవరాయ్, విలక్షణమాన, తిరునకరక్కునిర్యాహకరాయ్, (౬) అభినవపరిమళతైయుడైయ, తిరుమక్కిన్ మాలైయై, మూర్ పిలేయై డైయరాయ్, (౯) మాఱన్దొణ్ణి కుడిప్పేరైయమ్, బాహ్యకుదృష్టికళాన శక్తరైనిరసిక్కైయాలే శకకోపరెన్నమ్ తిరునానుముడైయవాట్వార్, భగవద్విషయత్తిలే యభినివేశతాలే, (౧౦) అరుళిచ్చెయ్ త, గానరూపమాన, ఆయిరన్దిరువాయ్ మొట్టియిలుమ్, (౧౧) పరోపదేశమాన ఇప్పత్తుప్పాట్టైయమ్, అర్థానుసంధానమతోడే యభ్యసిక్కువల్లార్ కళ్, కైయతు; (౧౨) ఇతినుడైయ అభ్యాసమాకిఱ ప్రయోజనత్తుక్కుమేలే, అవ్యరుకుణ్డాయ్, పునరావృత్తియిల్లాత, (౨౧) శ్రీవైకుంఠమాకిఱ, మహానగరమానతు. (౨౩) ఇతు - అఱుకీరాళిరియవిరుత్తమ్.

౧౧.

వాదికేసరి అట్రికియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

అర్థము.— (పరోపదేశరూపముగు) వాచికకైంకర్యముచేసి చక్రమునుధరించిన ఉపకారకుని (౩) ఆశ్రయించినవారును విలక్షణముగు తిరునగరికినిర్యాహకులును (౬) ప్రతిదివముపరిమళించుచున్న పాడపువ్వుచూలికలను వత్తున్దలమందుఁధరించినవారును (౯) “మాఱన్” అని యెడితిరునానుముకలవారునునైన ఆట్వొన్దు అభినివేశమతో (౧౦) సాదించిన గానరూపములగు వేయిసాకురములలో (౧౧) ఈపదిసాకురములను (అర్థానుసంధానమతో) అభ్యసించువారి హస్తమునందుండునది (౧౨) యిదియేగాక ఇతరములగు అయైశ్వర్యములును పునరావృత్తిలేని (౨౧) శ్రీవైకుంఠమనియెడి నగరమును. (౨౩)

౧౧.

తిరువాయ్ మొఱ్ఱి. — ౪-ప. ౧౦-తి. ఒప్పుదేవుడు. ౧౧-పా-ఆటెయ్ తు వ్యాభ్యాసజ్జల్. 3౯౫

ఈ. — నిగమ త్రిల్ - ఇత్తిరువాయ్ మొఱ్ఱికి దూర్కు. పగమపదమ్ సులభ మెన్దితార్.

(ఆటెయ్ తాట్టిప్పిరానై చేర్ న్దవళ) అడిమైశెయ్ తు సర్వేశ్వరనై క్కిట్టివర్. ముత్తైయిలే సర్వేశ్వరనై స్పర్థి నవరాయ్ ద్రివర్. అతావతు - ౧. విచిత్రాదేహ సమ్మ త్తిరిశ్వరాయ్ ” ఎన్నిటపడియే, అవళ కొడు త్త ఉపకరణజ్జల్ కొంఱు అప్రాప్తవిషయగ్గలిలేపోకాతే ౨. తద్దనీకొణ్డాక్కినై ” ఎన్నిటపడియే వకు త్తవిషయత్తుక్కే శేషమాక్కి కొంఱుక్కిట్టుకై. ఆటొళ్ళుకై కుప్పాయమనైయిలే యుట్టుపోలే కాణుమ్. తావ్వు త్త వానాయ్ కొంఱుమివరై ప్పత్తియిలే యన్వయస్పితము. కైయిర్ తిరువాళి శేర్ న్దాప్పోలే యాయ్ ద్రివరుమ్ శేర్ న్దపడి. (శేర్ న్ద) కెడుమరక్కలమ్ కనై శేర్ న్దాప్పోలే. ఆటెయ్ కై యావతు - అడిమైశెయ్ కై. అడిమై తాత్తిరివిధమ్ - మానసవాచిక కాయకజ్జల్. ఇనన్ ద్రిల్, మానసకాయకజ్జల్ భుక్కాళ్ళల్లర్ ; ఎన్నియ వెన్నిల్ ; 3 “కాలాముమ్ నెళ్ళియియమ్ కణ్ శుళులుమ్” ఎన్దెయాలే. ఇనివాచిక మొఱ్ఱు మేయానాల్, వాచికమాక త్తిరు వాయ్ మొఱ్ఱిపాడియడిమైశెయ్ తా రెన్నిటతో వెన్నిల్ ; అన్దు, అప్పడి మామన్దిప్పా శుగమ్ ౪. మునియేనాళముక నిలేయాక వేణుమ్ ; ఇల్లెయాకిల్, సర్వసజ్జహమాన ముతన్ ద్రిరువాయ్ మొఱ్ఱియిలే యాకిలుమాక వేణుమ్ ; ఇల్లెయాకిల్ ఇనర్ వాచికమాక వడిమైశెయ్ త ౫ * పుక్కనల్లారువనిలేయాక పెటిల్ ముఖ్యమ్. ఆనాల్, దేవ తా న్తరవరత్వ నిరసనపూర్వకమాక సర్వేశ్వరమనైయ పరత్వత్తై యరుళిచ్చెయ్ కై యాలే యానాలో వెన్నిల్ ; అతువాకిల్, ముతన్ ద్రిరువాయ్ మొఱ్ఱియిలే యాక వమైయుమ్. పరత్వ నిర్లయ త్తిలే పరోపదేశముమాకై యాలే యానాలో వెన్నిల్ ; అతువాకిల్, ౬ * తిణ్ణి వీట్టిలేయాతల్, 7 * అడై వతరవడైయిలే యాతలాక వమైయుమ్. ఆనాల్, అర్చావతార త్తిలే పరత్వమరుళిచ్చెయ్ కై యాలే యానాలో వెన్నిల్ ; అతుపు మొణ్ణాతు, అతు ౮ * శెయ్యతామరై క్కణ్ణనిలేయాక వమైయుమ్. పరోపదేశమృణ్ణుకై యాలే శొల్లిగ దానాలో వెన్నిల్ ; అతుపు మొణ్ణాతు, ౯ * వీడుమిమున్ ద్రిప్రన్దొడజ్జి వలవిడజ్జలిలుమ్ పరోపదేశమృణ్ణినార్, అవన్ ద్రిలుమాక పెన్దొదై. ఆనాలేతావ

జీ-అ. — నిగమమ్ (ఆటెయ్ తత్వాది). “వల్లార్ - కైయతు - మిట్టియిన్ది, వైవన్దమానకర్ ” ఎన్దైక్కటాక్షితవతారికై (నిగమ త్తిరిత్వాది).

ఆట్టిప్పిరానై చేర్ న్దాటెయ్ తవ నెన్నాలే, మున్దట “ఆటెయ్ తు” ఎన్దువిశేషిత్తకుక్కు భావమ్ (ముత్తైయిలేయత్వాది). ముత్తైక్రమమ్. ఇవర్ - ఆత్వార్. శేషత్వమ్ సర్వాత్త సాధారణమాకిల్ అనుకూలమానముత్తైయిలే అవనైక్కిట్టుకైయెల్లార్ కుక్కు మొవ్వాతో? ఇన రైవిశేషిక్కిట తెన్నెన్దు (అతావతత్వాది). వకుత్త - పా)ప్రమాన “ఆట్టిప్పిరానై - ఆటెయ్ తు ” ఎన్దుకూట్టిభావమ్ (అటొళ్ళుకైక్క త్వాది). ఆట్టిప్పిరానై - శేర్ న్దవళ ” ఎన్దుకూట్టిభావమ్ (కైయిరిత్వాది). ఇత్తార్ ఇరణ్దుకుక్కు భేదమ్ - “అట్టి” ఎన్దుతు - అడిమైయిలేమాట్టుకైక్కుపాయమెన్నుతల్, శేరుకైక్కుదప్పన్దమాతల్. కిట్టివెన్నాలే, “శేర్ న్ద” ఎన్దుతుక్కుభావమ్ (కెడుమరక్కలమిత్వాది). ఆటెయ్ కై యావతేతెన్ను. ఇన్న తెన్దితార్ (ఆటెయ్ కై యావతత్వాది). ఆళ్ళల్లర్ ” ఎన్దు తై ప్రశ్నపూర్వకమాక వివరిక్కి-తార్ (ఎన్నియవిత్వాది). ఎన్నియ - ఎప్పడి. (కాలామిత్వాది). తిరుప్పావ్డలిరేనీకణ్ణిశేర్ న్దరుకుట పడియేనాళ కేట్టమాత్ర త్తిలే కాలతడుమాతానిన్దుతు, నెళ్ళుశిథిలమాకానిన్దుతు, కణ్ శుళులానిన్దు తెన్దు పడి. నెళ్ళిన్దొనార్ వాచికమానతుతా శెయ్యకూడు మోవెన్నిల్ ; ౫* మడియానేయిల్ కరణజ్జలైయడైయవరాకైయాలే ౧౦ “మఃపూర్వోవాగు త్తరః” ఎన్నిటనియమమిలైయెన్దుకరుత్తు. అతువాకిల్ - దేవతా న్తర సారమ్యనిరసనపూర్వకభగవత్పరత్వకథమాకిల్. (ముతన్ ద్రిరువాయ్ మొఱ్ఱియిలేయాక వ మైయుమ్) ఎన్దెన న్దరమ్, ఆనాల్ ముతన్ ద్రిరువాయ్ మొఱ్ఱియిల్ - స్వా మభవమాత్ర మన్మోవెన్దు శిలకూట్టికొంఱు, (పరోపదేశమృణ్ణుకైయాలే) ఇత్వాదివాక్య తైమన్దు అవనుసన్దిత్తవన న్దరమ్, (పరత్వనిర్లయ త్తిలే) ఇత్వాది. శెయ్యతామరై క్కణ్ణనిలే యెన్దుగు- ౧౧ “నెళ్ళినార్ ని నెప్పాళయవననాకుమ్ నీళ్ కడల్ వణ్ణిక్” ఎన్దు తైప్పర్ ద్రి. సయుక్తికమాక

అ-అ-వి. — వివక్షావి శేషగ్గలై యవలమ్మిత్తు పూర్వపక్షోత్థికల్ (పరత్వనిర్లయ త్తిలేయత్వాది).

౧॥ వి-త.	౨॥ ౧౩-౪.	౩॥ పెరి-తి-౩౪.	౪॥ ౧౦౦.	౫॥ ౨౪.
౬॥ ౧౨.	౭॥ ౧౮.	౮॥ ౨౬.	౯॥ ౨.	౧౦॥ య-వే-కా-౭-ప్ర-గి-పం.
				౧౧॥ ౨౬-౯.

3౯౬ తిరువాయ్ మొళి.—౪.ప. ౧౦-తి-ఒస్తున్దేవుమ్. ౧౧-పా-ఆత్సేయతు వ్యాఖ్యానం.

ఈ.-తెన్నిల్; *ఇవ్వాస్తున్దేవిలే, “తిరుక్కురుకూరతనుళ్ పరన్దిఱమ్మన్ పుల్లులకీర్ తెయ్ వమ్మన్ ద్రిలై పేశుమినే” ఎన్దుపొలిన్దునిన్దు పిరానే సర్వస్తాత్పర నెన్ది పరరుళిచ్చెయ్యక్కేట్టు, “కపాలనా మోక్కత్తుక్కణ్ణుకొణ్ణి” ఎన్నక్కణ్ణు, జగత్తాక త్తిరున్ది శ్రీవైష్ణవర్ కళాయీద్రు; ఇవర్ తా మవర్ కళుక్కు మజ్జళా శాసనమ్బుణ్ణుమ్మడియితే యవర్ కళ తామ్ తిరున్దిపడి, ౧ “పాలికపాలిక” ఎన్దు ఇతుక్కెన్న వారుతిరువాయ్ మొళి నేరుకితారిత్తే. సర్వేశ్వరన కళ తామ్ తిరున్దిపడి, ౧ “పాలికపాలిక” ఎన్దు ఇతుక్కెన్న వారుతిరువాయ్ మొళి నేరుకితారిత్తే. సర్వేశ్వరన వతరిత్తు తిరుత్తప్పార్ త్తవిడత్తుమ్ తిరున్దాత సంసార త్తిలే యివర్ తిరుత్త తిరున్దిపడి; ఇనిఇవర్ కు త్తత్వనిర్ణ యమ్ పణ్ణ వేణ్ణాతపడి ౨* ఇడగ్గోళ్ శమయత్తై యెల్లా మెడుత్తు క్కత్తై వనపోలే తడజ్గడ అప్పిప్పెరుమాన్ద న్ను దై పూతగళేయామ్మడి (యాయీద్రు. ఇప్పడి) తిరుత్తుకై యాలే. ఆత్సేయ తాభిప్పిరానై చ్చేర్ న్దవ నెన్దితా ర్. (వణ్ణురుకూర్ నకరాణ్) ఇన్న నైక్కడియప్పురిల్ పిఱప్పాయీద్రు. (నాట్కమల్ మకిల్ మలై మార్ పినన్) 3 * నణ్ణాతార్ ములువలిప్పవిలే - సంసారికళో పడుకిఱ క్లేతైయనుసర్దిత్తు, శాత్తినమలై యుమ్ వాడియిరు న్దుమున్దు, ఇప్పోతు - భగవత్పరత్వత్తైయపపాదిత్తు, “ఇనిఇవర్ కళుక్కురుకుత్తైయిలై” ఎన్దు రేటిసెన్దు. ఇట్టమలై యుమ్ శెవిప్పెన్ద్రతాయీద్రు. (మాఱన్ శడకోపన్) భగవత్ప్రతిబద్ధకమానవన్ ద్రిలై క్కెల్లా మ్ మృత్యువాసవర్.

(వేత్తైయిత్తాది) శిలర్ దాన్తరాయ్ ఎన్దుకేట్ట, శొల్లుకితారన్దు, తమ్మదైయ వభినివేశాతిశయత్తాలే యరుళిచ్చెయ్ తపాడలాయీర త్తిలు మిప్పత్తైయమ్ వల్లార్ కై యతు; మీట్టియిన్ది వైకున్దమానకర్. * (మన్ద్రతు;) లీలావిభూతి) ఇరణ్ణుమివర్ కళో కై యతు. మన్ద్రొన్దిఱవితు - ఒరు అవ్యయమాయ్; పునరాన్మత్తియిల్లాత పరమ పద విభూతియానతు అవర్ కళో కై యతు. ఇప్పత్తుమ్మత్తాక అవర్ కళో కై యతు పరమపదమ్. అన్ది క్కే; భగవత్ప రత్వజ్ఞానమే ప్రయోజనమ్. జ్ఞానానురూపమాన దేశము మవర్ కళుక్కు సులభమ్. మన్ద్రతానవైకున్దమానకరు ణ్ణు - సంసారత్తుక్కెత్తిర్ త్తట్టానతు, అతుఅవర్ కళో కై య తెన్నపుమామ్.

౧౧.

వడక్కు త్తిరువీతిప్పిలై తిరువడిక శేశరణమ్.

జీ-అ.-స్వసిద్ధాన్తమ్ (ఇవ్వాస్తున్దేవిలేయిత్తాది). “తిరున్దివార్ కళో” ఎన్దు తిరున్దిపడియెజ్జ నేయన్న (ఇవర్ తామిత్తాది). అప్పడిమజ్జళా శాసనమ్బుణ్ణి నారోవెన్న (పాలికవిత్తాది). నేరుకితార్ - శొల్లుకితార్. ఇవరిప్పడి తిరుత్తినతరున్దలొవెన్న (సర్వేశ్వరనిత్తాది). పేతుగర్భమ్ విశేషణమిత్త్య భిప్రాయేణాహ (ఇన్న నైక్కేత్తాది). వణ్ణురుకూర్ నకరాణ్ - విలక్షణమానతిరునకరిక్కునిర్వాహకరాయ్. (నాట్కమల్ త్తాది). అభినవపరి మళత్తైయదైయమకిల్ మలైయెమార్వలే యుదైయవరాయ్. ఇప్పోతు “నాట్కమల్ మకిల్ మలై మార్ పినన్” ఎన్దు విశేషిక్కిఱతెన్? ఇతు క్కు మున్దిలైయొవెన్న (నణ్ణాతారిత్తాది). మాఱన్ - మృత్యు. శడకోపన్ - ప్రతివాదిక శ్చేఱ్ఱిఱుమవర్. పరప్రతిపాదనార్త పరత్వజ్ఞాన లాభాత్ “మాఱన్ శడకోపన్” ఇతి - స్వప్రశంసా, ౪ “వాల్చిర్భగవాన్మపి” ఇతివత్. ఎతుక్కు మృత్యువెన్న (భగవదిత్తాది).

వేత్తై-ఆభినివేశమ్. మన్ద్రున్దున్దుక్కిరన్ద్రమ్. మున్దిసతు-అవ్యయమ్; ఇప్పత్తత్తిలన్యయమ్ (కైయతిత్తాది). అవ్యయమాయ్ నిరర్థక మాయశబ్దార్థమ్ (పునరాన్మత్తియిత్తాది). ఇప్పత్తుమ్మత్తాక వెన్దుతు - రసోక్తి; అభ్యస్తమాత్రేణానేనైవాత్మస్తభోగ్య త్వేన హేతునామోక్షః కరస్థాభవతీత్యర్థః. పత్తుమ్మత్తాక - సుదృఢమాక వితిధ్వనిః. ఇరణ్ణామర్థమ్ (మన్ద్రతానవైకున్దమెన్దు). మన్ద్రతెన్దు * వైకున్దమానకరుక్కు విశే షణమ్. (అన్ది క్కే భగవత్పరత్వజ్ఞానమే) ఇత్తాదిపాఠముణ్ణానాల్ - “మన్ద్రతు” ఎన్దు తుక్కు మూన్ద్రమాయ్, ఇతిరణ్ణామర్థమాకిఱతు; ఇన్దయోజనైయల్, భగవత్పరత్వజ్ఞానత్తుక్కు మన్ద్రతాన తెన్దు * వైకున్దమానకరుక్కు విశేషణమాకిఱతు. అతావతు - భగవత్పరత్వజ్ఞానమేవా లంప్రయోజనమ్, జ్ఞానానురూపాన్మత్తిశ్చతేసాం సులభాభవేదితిభావః, ఆత్సేయ తెన్దుతోడన్ది, ఇప్పత్తుమ్వల్లార్ - కై యతు - మన్ద్రతు - మాట్టియిన్ది వైకున్దమానకరిత్యన్వయః.

౧౧.

జీయర్ తిరువడిక శేశరణమ్.

౧౪౨. ౨౪౨-౪. 3||3౯. ౪||రా-బా-౪-౧. † కుణ్డలితాక్షరజ్ఞో శిలకోశద్వలితాక్షరణ్ణి. * ఇతువ్యాఖ్యానవిరుద్ధమ్.

[౧౦౦]

తిరువాయ్మొళి.—౪.ప. ౧౦-తి. ఒస్తుదేవుమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

3=2

తాత్పర్యము.—పరోపదేశరూపమైనవాచికకైంకర్యముచేసి నిరవధికభోగ్యభూతుడగు శ్రియఃపతిని నాశ్రయించినవారును నిరతిశయభోగ్యమైన దివ్యతిరువగరికి నిర్వాహకులును భగవద్గుణములను ననుసంధించుటవలన యభినవపరిమళముచే బరిమళించుచున్న దివ్యతులసి మాలికలుకలవారును నైన యాత్మార్థుల సాదించిన గానరూపములగు వేయిపాశురములలో నీపరోపదేశరూపములగు పదిపాశురములను ఆర్థానుసంధానముతో నభ్యసించువారు పరమానందలక్షణవిలక్షణమోక్షమును బొందుదురు.

౧౧.

ద్రమిడోపనిషత్సజ్జతియిలి త్తిరువాయ్మొళిక్కానశ్లోకమ్.

(ఒస్తుదేవుమ్) బద్ధసమేపిహరిణానిఖిలాత్కరాశే సంసారహేతుమితరేషుపరత్వబోధమ్ ।
వేదేతిహాసముఖతఃపరిహృత్యశౌరేరర్చితనోస్సదశమేవ్యవృణోత్పరత్వమ్.

౪౭.

వాదిశేసరి అహ్రికియమణవాళచ్చీయర్ తిరువడిక శేషరణమ్.

అర్థము.—బద్ధే - సంబంధము, హరిణా - (అనిష్టములను) హరించుచున్న విష్ణువుతో, సమేపి అపి - సమానముగనున్నను, నిఖిలాత్కరాశే - సమస్తములైన యాత్మలసమాహమునకు, సంసారహేతుమ్ - సంసారమునకుఁ గారణముగు, ఇతరేషు- భగవదితరులయందు, పరత్వబోధమ్ - పరత్వజ్ఞానమును, వేదేతిహాసముఖతః - వేదములు ఇతిహాసములు మొదలగు ప్రమాణములవలన, పరిహృత్య - నిరసించి, అర్చితనో - ఆర్చారూపముగు శరీరముకల, శౌరే - విష్ణువుకు, పరత్వమ్ - పరత్వమును, వశమే - పదియవ తిరువాయ్మొళియందు, సః - ఆ (ఆత్మార్థు), వ్యవృణోత్ - విస్తరించిరి.

౪౭.

తాత్పర్యము.—సకలచేతనులకును సర్వేశ్వరునితో శేషశేషభావసంబంధము సమానముగనుండఁగా వారుజ్జీవింపక ఘోరసంసారదుఃఖమును ననుభవించుటకుఁ గారణమేమని యాలించించి యితరదేవతలయందుఁ బరత్వజ్ఞానమే వారికి నామఃఖముకలుగుటకుఁ గారణమని నిశ్చయించిరి. ఇట్లు నిశ్చయించినయాత్మార్థుల వారిదుఃఖమును సహింపఁజాలనివారై శ్రుతి, స్మృతి, ఇతిహాస, పురాణములయొక్క ప్రబలప్రమాణవచనములచే వారికున్న భగవదితరపరత్వజ్ఞానమును సవాసముగఁ బోఁగొట్టి ఆర్చనతారమెత్తి, కురుకూరనియెడి దివ్యక్షేత్రమునందాదరముతో సర్వసులభుడై వేంచేసియున్న శ్రియఃపతికిఁ బరత్వమును నీనాల్గవవత్తు పదియవ తిరువాయ్మొళియందు విశదతమముగ సాదించిరి

౪౭

ద్ర.తా.— (ఒస్తుదేవుమ్) కల్పాస్తేఽపిస్థితత్వాత్సకలసురగణస్రప్త్యభావాజ్జనానాం
రక్షాద్యాపాదకత్వాచ్చివవిధిభరణా త్వర్వదేవాత్తభావాత్ ।
తత్తత్కర్తానురూపంఫలవితరణతోవై నతేయధ్వజత్వా
న్మార్కణ్డేయావనాదేఃప్రభుమథశరణి త్ప్రహసర్వామరోచ్చమ్.

౪౭.

అర్థము.—కల్పాస్తేఽపి - ప్రళయకాలమునందును, స్థితత్వాత్ - ఉన్నందున, సకలసురగణస్రప్త్యభావాత్ - సమస్త దేవతలసమాహములను సృష్టించువాడగుటవలన, జనానామ్ - జనులకు, రక్షాద్యాపాదకత్వాత్ - రక్షణము మొదలగువాటిని చేయువాడగుటవలన, శివవిధిభరణాత్ - శివుఁడు బ్రహ్మ వీరిని భరించుటవలన, సర్వదేవాత్తభావాత్ - సమస్తదేవతలకు సంతరాత్తయగుటవలన, తత్తత్కర్తానురూపమ్ - ఆయాచేతనులు చేసిన కర్మముల కనురూపముగ, ఫలవితరణతః - ఫలములనిచ్చువాడగుటవలన, వై నతేయధ్వజత్వాత్ - వినశకు పుత్రుడైన గరుత్మంతుని నసాధారణ చిహ్నముగాఁగలవాడగుటవలన, మార్కణ్డేయావనాదేః - మార్కణ్డేయుని రక్షించుట మొదలగు వ్యాపారములవలన, ప్రభుమ్ - ప్రభువైన నారాయణుని, సర్వామరోచ్చమ్—సకలదేవతలకును బరుడని, అథ - తొమ్మిదవ తిరువాయ్మొళికి వెనుకటిదైన (పదియవ తిరువాయ్మొళియందు,) శణిజిత్ - శత్రువులనుజయించిన, లేక, శతమనియెడి వాయువును జయించిన (ఆత్మార్థు) ప్రాహ - సాదించిరి.

౪౭.

వ్యా.—(కల్పాస్తేఽపిస్థితత్వాత్) ఒస్తుదేవుమిత్యాది-మహాప్రళయత్తిలుమ్ తానొరువనుమేయియైక్కయాలమ్; (సకల సురగణస్రప్త్యభావాత్) నాడినీర్ పణిజ్ఞునైయవము ముమ్మైయుమున్నడైత్తాక్ - బ్రహ్మాదికానసకల దేవతైకైయమ్ సృష్టిత్తవనాకైయాలమ్; (జనా

3౯౮

తిరువాయ్ మొట్టి.—౪-ప. ౧౦-ఓ. ఒస్తున్దేవుమ్ వ్యాఖ్యానార్జ్యమ్.

నాంరక్షాద్యాపాదకత్వాత్) పరస్థతెయ్ వము మిత్వాది - ప్రళయపత్తుపద్ధవాత్తు ఎల్లాడెయ్యునిగునయిల్ శీలేవైత్తురక్షిత్తు పిన్ను వెళినాడు కాణవుమిట్టె వివమాదియాన వ్యాపారజ్జైప్పణ్ణుకైయలుమ్; (శివవిధిభరణాత్) వేళనిన్ట శివనుక్కుమ్ పిరమన్ట నక్కుమ్ పిఱర్ కుమ్ నాయకనవనే - మధుకైటభసంహరణకపాలపమోచనాదికశైప్పణ్ణిబ్రహ్మరుద్రకశైభరిక్కైయలుమ్; (సర్వదేవాత్తభావాత్) ముల్లు నున్దెయ్ వముమాకినివ్వాక్ - సర్వదేవర్ కళుక్కుమున్దరాత్తానాయ్ నిక్కుయలుమ్; (తత్తత్కర్తానురూపం ఫలవితరణతః) ఎల్లీరుమ్ పీడువె ధ్దోలులిక్కియైన్దే - శాస్త్రమర్యాదైకులైయతపడికర్తాను రూపమాకఫలప్రదానమృణ్ణుకైయలుమ్, (వైసతేయధ్వజత్వాత్) ఆడుపుట్కా డియాతిమూర్తిక్కు - విరోధినిరసనశీలనాన పక్షిశ్వరనైధ్వజమాకవుడైయనాకైయలుమ్, (మార్కుణ్డేయావనాదేః) ఆదిశబ్దత్తాలే - అపరి చ్చిన్నత్వాచ్చర్యచేష్టితత్వజ్ఞో సజ్జహీతజ్ఞో; పుక్కడిమైయినాలిత్వాది, అశస్త్రకాణ్ణుక్కిరియనాకియ, నీళ్ కుడమ్కూత్తనుక్కు - రుద్ర నైయాశ్రయిత్తమార్కుణ్డేయనై రుద్రక్ తన్దైయిలే కాట్టిక్కుదుక్కువననై రక్షిక్కైయలుమ్, అపరిచ్చిన్ననాకైయలుమ్, అనతిరత్తరుళి యాశ్చర్యచేష్టితజ్జైప్పణ్ణుకైయలు మాశ్రితరక్షణార్థమాకశ్రీకరుకాపురియిలే యెఱ్ఱున్దరుళియిరుక్కిఱపాలిన్దనిన్టపిరానేసర్వదేవతాసా ర్వభా మనెన్ట “ఒస్తున్దేవుమ్” ఎన్నిఱదశకత్తిలే యాఱ్ఱొరుపపాదిత్తరుళినారెన్దిఱార్.

తాత్పర్యము.—భగవంతుడు (౧) ప్రళయకాలమునందును తానొకడై వేంచేసియున్నందునను, (౨) బ్రహ్మమొదలగు సకలదేవతలను సృష్టించువాడైనందునను, (౩) ప్రళయమనియెడి మహాపత్నాలమునందు సకలలోకములను తనయుదరమునందుంచి రక్షించి పిదపసృష్టించు వాడైనందునను, (౪) వేదముల నపహరించుకొని మధుకైటభులువెళ్ళినప్పుడు దుఃఖించుచున్న చతుర్ముఖబ్రహ్మను, నాయసురులనుసంహరించి వేదములనిచ్చి రక్షించియు, ఆబ్రహ్మపుత్రుడగు రుద్రుడు తనతండ్రియొక్క శిరస్సును పడగొట్టినందున నాబ్రహ్మకపాలము వానిచేతియందంటు కొని బ్రహ్మహత్యపాపముతోఁ దిరుగుచున్న వానిపాపమును బోగొట్టియు ఇట్లు బ్రహ్మరుద్రులను రక్షించినందునను, (౫) తనకితరులగుసకల దేవతలకును నంత రాత్తగానున్నందునను, (౬) ఆయాచేతనులుచేసిన సత్కర్మ దుష్కర్మములకనురూపముగ ఫలములనిచ్చువాడైనందునను, (౭) వినతానుకుడైన గరుత్మంతుని ససాధారణచిహ్నముగాఁ గలవాడైనందునను, (౮) రుద్రుని నాశ్రయించిన మార్కుణ్డేయని రుద్రుడు రక్షించుట కనుమర్థుడై యుండగాఁ దానురక్షించినందునను, (౯) అపరిచ్చిన్నుండైయున్నందునను, (౧౦) అనతిరించి యాశ్చర్యచేష్టితములను బ్రకాశపఱచినందునను, ఆశ్రితరక్షణార్థముగ శ్రీగురుకాపురియందు వేంచేసియున్న శ్రయఃపతియే సర్వేశ్వరుడని ఈ తిరువాయ్ మొట్టి పదిపాశురములచే నాఱ్ఱొరుపపాదించిరి.

౪౮.

నిత్యైశ్వర్యంతును ర్యేసహజబహులసద్భోగ్యమనోన్యస్యసక్తం
క్లేశాపాదిస్వతుల్యంస్వజనకృతకృతార్థిక్పతింస్నేహివైద్యమ్ ।
సంయుక్తంసద్గుణౌఘైస్స్వజనపరిహృతోవేక్ష్యమిష్టార్థరూపం
శ్రేష్ఠంనిశ్శేషభోగ్యాదమనుతశతకే దేవతాసార్వభౌమమ్.

౪౯.

అర్థము.—నిత్యైశ్వర్యమ్ - నిత్యమైనయైశ్వర్యముకలవాడును, సహజబహులసద్భోగ్యమ్ - సహజములును బహువిధములును నైనభోగ్యవస్తువులుకలవాడును, అనోన్యస్యసక్తమ్ - (ఆశ్రితులతో) పరస్పరముసంశ్లేషించువాడును, క్లేశాపాదిస్వతుల్యమ్ - (విరహకాలమునందు) దుఃఖజనకములగుతనతోఁబోలిసవస్తువులను జూపింపువాడును, స్వజనకృతకృతార్థిక్పతిమ్-తనవారికిఁ దానుచేసినకార్యములచేఁగృతార్థతల వాడును, స్నేహివైద్యమ్-(తనయందు) స్నేహముకలవారికి వైద్యుడును, సద్గుణౌఘైః-మంచిగుణౌఘములతో, సంయుక్తమ్ - కూడియున్న వాడును, స్వజనపరిహృతోవేక్ష్యమ్-తనయాశ్రితులచేఁబరిహరింపఁబడినతనకనిష్టములగు వస్తువులుకలవాడును, ఇష్టార్థరూపమ్-(సకలచేతనులను) ఇష్టమైనపురుషార్థభూతుడును, దేవతాసార్వభౌమమ్ - దేవతలకుస్వామియును నైన భగవంతుని, నిశ్శేషభోగ్యాత్ - శేషములేనిభోగ్యతల వస్తువుకంటె, శ్రేష్ఠమ్ - అతిశయించినవానినిగా, తుర్యే - నాల్గవదైన, శతకే-నూటియందు. నూఱుపాశురములుకల (పత్తునందు) అమనుత-అధ్యపించిరి.

ఇప్పడితురీయశతక త్తిల్ పత్తుదశకజ్ఞళాలుమ్ ప్రతిపాదితజ్ఞానపర్థజ్జైసజ్జహి త్తరుళుకిఱార్.

తిరువాయ్మొళి-౪-ప. ౧౦-తి. ఒస్తువేపుమ్ వ్యాఖ్యానజ్ఞో.

వ్యా.—నిత్యమానవైశ్వర్యతైయుడైయనుమా, సహజజ్ఞతాయ్ బహువిధజ్ఞతాన. భోగ్యవస్తుకైయుడైయనుమాయ్, ఆశ్రితై విట్టు ప్పిరియ తేయన్యోన్యసక్తనుమాయ్, విరహసమత్తిలేళ్ళకావహజ్ఞతాన స్వకీయస్వసదృశపదార్థజ్ఞతైయుడైయనుమాయ్, స్వాశ్రితలైక్క తార్థాకృపల్లనుమాయ్, తన్నిడత్తిల్ స్నేహతైయైనపేర్కళుక్కుత్తానే వైద్యనుమాయ్, సమీచీనగుణవిశిష్టనుమాయ్, స్వాశ్రితరా లేపరిహరికృష్టస్వపేక్ష్యవస్తుకైయుడైయనుమాయ్, అభీష్టమానపురుషార్థరూపనుమాయ్, సర్వదేవతాసార్యభామను మానవెమ్మెరు మానై సమస్తభోగ్యవస్తుకైయు మతిశయిత్తిభోగ్యుడైయనాక తురీయశతకత్తిలే యాహ్వారధ్యవసిత్తరుగినానెన్దితార్. ౪౦.

వేదాసార్య తిరువడిక శేషరణమ్

తాత్పర్యము.—మొదటితిరువాయ్మొళియభగవంతుడు నిత్యమైన యైశ్వర్యముకలవాడనియు, (౨) వ, తిరువాయ్మొళియందు తనకుసహజములగు బహువిధభోగ్యవస్తువులకలనియు, (౩) వ, తిరువాయ్మొళియందు ఆశ్రితులతో నెల్లప్పుడు సంశ్లేషించు స్వభావముకలవాడనియు, (౪) వ, తిరువాయ్మొళి, విశ్లేషసమయమునం దాశ్రితులకు తనతో బోలినవస్తువులను జూపించువాడనియు, (౫) వ, తిరువాయ్మొళియందు, తనయాశ్రితులసౌఖ్యముల గాఢజేయుటకు సమర్థుడనియు, (౬) వ, తిరువాయ్మొళియందు, తనయందు మిక్కిలిస్నేహముకలవారికి నారోగ్యమును నివదనియు, (౭) వ, తిరువాయ్మొళియందు దివ్యకల్యాణగుణములతో గూడియున్న వాడనియు, (౮) వ, తిరువాయ్మొళియందు తనపేక్షితములగు పదార్థములను నాశ్రితులును నుపేక్షించునట్లున్న వాడనియు, (౯) వ, తిరువాయ్మొళియందాశ్రితుల కభిమతపురుషార్థభావనియు, (౧౦) వ, తిరువాయ్మొళియందు సకలదేవతలకు సార్యభాముడనియు సాదించుచు నిరతిశయభోగ్యభూతుడని ఈ నాల్గవేనాహ్వార్యసాదించిరి.

తి.నూ.— ఒస్తుమిలై త్రేవివ్వులకమ్త్రమా । లన్నియెనవారుమఱియవే । నన్టాక ।

మూతలిత్తుప్పేళియరుళమ్మక్కిట్టోన్టాడొళివే । కాతలిక్కుమెన్నుడైయకై ॥ ౪౦॥

అర్థము.—ఇవ్వులకమ్-ఈలోకములను, -సృష్టించిన. మాలన్ది - సర్వేశ్వరునిదప్ప, తేవు - దైవము, ఒస్తుమ్- ఒకటియు, ఇలై - లేదు, ఎన - అని, ఆరుమ్ - అందఱును, అఱియైలుసుకొనునట్లు, నన్టాక - చక్కగా, మూతలిత్తు - వివరించి, వేళియరుళ - సాదించి కృపజేసిన, మొయ్ - (తుమ్మెదలచే)చుట్టబుకిటోన్ - పొగడవూలమాలికలకల(అహ్వానయొక్క), తాళ - శ్రీపాదములను, తొట్టవే - నమస్కరించుటకే, ఎన్నుడైయ - నాయ్కై - హస్తములు, కాతలిక్కుమ్ - కోరుచున్నవి. ౪౦

అవ.— (ఒస్తుమిలై త్రేవు) ఇతిల్ - సంశ్రయణత్తుక్కులుప్పాక ఆర్చావతారపరత్వతైయరుళిచ్చెయ్త పాశుర తైయనువది త్తరుళిచ్చెయ్కితార్. అతెజ్జనేయెన్నిల్; ౧* రిల్ - ఈశ్వరసభూష “తిరుత్తవాణ్ణాతు” ఎన్ట కైవిట్టసంసారికైత్తిరుత్తవారు ప్పట్టు, ప్రమాణాన్తరవిలక్షణమాయ్ నిత్యనిర్దోషదాన్తవాక్యజ్ఞతాల్మ సన్దేశన్యాయజ్ఞతాల్మ ఇతిహాసాదిసిద్ధమాన జగన్నిగరణాది దివ్యచేష్టితజ్ఞతాల్మ, సంసారబీజమాన దేవతాశ్రవప్రతిపత్తియైయడియులుత్తు, “శ్రయఃపతియాననారాయణనే జగత్కారణభూతమ్” ఎన్ట దృఢతరమాకవుపసాదిత్తు, ఇప్పడి సర్వస్థానవివక “అరియై” ఎన్ట కైవాజ్ఞవేణ్ణాతపడి తిరునకరియలేవన్ట సన్నిహితనానపి న్బు అవనై యాశ్రయియున్టోన్టెన్ట పరోపదేశంకిట - * ఒస్తువేవిలర్థతై. “ఒస్తుమిలై త్రేవు” ఎన్టతొడన్జి యరుళిచ్చెయ్కితార్తెన్ట.

వ్యా.— (ఒస్తుమిలై త్రేవిత్వాది) (ఇన్టతైమాలన్ది - తేవు - ఒస్తుమిలై - ఎన) సర్వప్రస్థావాన సర్వేశ్వరనైయొళియ, కార్యభూతరిల్ కారణత్వత్తాల్ వన్టపుకరైయన్టోరువరుమిలైయెన్ట. అతావతు - “ఒస్తువేపుమ్” ఎన్టతొడన్జి, “ఒస్తుకనన్న్దుతే వరులకోడుయిర్ పడైత్తామ్. ఆతిప్పిరాన్ నిజోత్తైయ్వమ్నాడుతిరే” ఎన్టమ్, “నాడినీర్ వణ్ణు న్దైయవముము మ్మెయుమున్టడైత్తామ్ పిడిల్ శీర్వుకట్టాతిప్పిరాన్” ఎన్టమరుళిచ్చెయ్తప్రయుక్తమానశ న్డైక్కటాక్షి త్తపడియెన్ట. (ఆరుమఱియ వేనన్టాకమూతలిత్తుప్పేళియరుళ) అతావతు - ఎత్తనైయెనుమ్ కల్విచ్చాలరుమఱియుమ్మడి; ౨ “త్వమ్ప్రమేయశ్చ, ” ౩ “తమసంపరమాధాతాశ్చచ క్రగదాధరః” ఎన్ట తారాగ్ధాదికళియుమ్మప్పేలే, “పరన్తతైయవముమ్” ఎన్ట తొడన్జి “కణ్ణున్దెళియకిల్లిర్” ఎన్టమ్, “వేళిన్ట

५८

తిరువాయ్ మొఱ్ఱి.— ౧-ప. ౧౦-తి. ఒత్తున్ ప్పాళ్ళాన్దళి.

.ననుక్కువ" ఎన్టుతొడగ్గి "కపాలనన్నొక్కత్తుక్కణ్ణుకొణ్ణి" ఎన్టువ్, "ఇలిగ్గత్తీరణత్తీరువ్" ఎన్టుతొడగ్గి "పొలిన్దునిన్దుపిరన్నగ్గి" ఎన్టువ్, "పొల్ గ్రిమత గ్రిర్ తెయవవ్" ఎన్టుతొడగ్గి "అగ్గివల్లవక మాయగ్గిగ్గిర్ ఎన్టువ్, "ఓడియోడిప్పలపిఱప్పమ్మిఱన్దు" ఎన్టుతొడగ్గి "పల్ పడికాల్ నగ్గియేఱిక్కణ్ణిర్" ఎన్టువ్, "పుక్కడిమెయినాల్ - నక్కపిరానన్దుయ్యొక్కణ్ణు నారాయణనరుళే" ఎన్టువ్, "విగ్గమ్మమాటుశమయమవ్" ఎన్టుతొడగ్గి "ఉళగ్గొళొళానత్తువైమి" ఎన్టువ్, "ఉఱుగవతు-నీళోకుడక్కుత్తనుక్కా-ఱ్చెయవతే" ఎన్టువ్ - వేశనిన్దు దేవతా-జ్ఞానాశక్తి సావేత్త త్యాడికలైయవ్, * ఇలిగ్గత్తువిళమ్మవ్ బాహుదృష్టిమత తమోనిన్దుతెయెయవ్కొల్లి, ఓడికణ్ణిర్, "కణ్ణునైలియిగ్గిర్," "అఱిన్దోడుమి," ఆఱ్చెయవతే-ఉఱువతావతు" ఎన్టు విరళార్వకమక వాశ్రయణలై రుచిక్కుమ్మడియరుళిన్దు యేతవైయెన్దు. (మూతలిత్తుప్పేళియరుళో మెయ్మక్కిగ్గోళొ) అతానతు - ఇనిపరత్తయమక పరోపదేశమ్మణ్ణి వేణ్ణాతపడి నన్దుకచేతన తిరున్దుమ్మడి "తిరుక్కురుకూరతనుళో నిన్దు వాతిప్పిరాళ్," "అతనుట్పురళ్," "అతనుళిళ్" "అతనుట్పొలిన్దుగిన్దుపిరాళ్," "అతనుళాడుపుట్టాడియతిమూర్తి" ఎన్టు-అర్చానతారత్తిరే పగత్వత్తెయవదేశిక్కాయారే, పరత్వవిపక్షిక్కతీర్ న్దుతిరున్దుగ్గణ్ణు, కాత్తిన్దువక్కుయి తిరుమక్కిగ్గోళొ మాలైయవ్ సమృద్ధిమాయ్ ఆతువే నిరూపకమామ్మడియన వాఱ్చొరెన్దు. "నాట్క మక్కిగ్గోళొ మాలై మార్ పినక మాఱకాళడకోపక" ఎన్టు తైప్పిక్ శెన్దుపడి. (మూతలిత్తుప్పేళియరుళో మెయ్మక్కిగ్గోళొ తొగ్గవే కాతలిక్కుమిన్దుడైయక్కై) ఎమ్మెరుమాన్దిరువడికకుక్కా-ఱ్చెయ తరుకుక్కాయారే భగవత్కై-జ్ఞుర్యాతి శీతళామృతమయ తటాకావగాహనసుప్రసన్నా స్వరూపగాత్రనిరతియ సుగంధవిలసత్కేసరమాలా లజ్జుత వత్తున్దులరాన వాఱ్చొర్ తిరువడికలై, ౧ "వసుభాభిరామం శ్రీమత్తదగ్గి" ౧౧ శంప్రణమామిమూర్ధ్నా" ఎన్టు భుజిక్కయిరే భక్తిపణ్ణానిన్దున వెన్దుడైయ హస్తభానవై. కాతలిక్కై - కాతూహలిక్కై-యమవ్. ౨ * ముడియానేయిల్ కరణజ్జలిన్దుడియా యిల్లు, తమకరణజ్జల్ ౩ * కురుకూరనమ్మి మెయ్కగ్గిల్కళితే కాతలిక్కుమ్మడి నుమ్మెగ్గిటార్. ఇత్తాల్ - పరోపదేశమ్మణ్ణి యుజ్జీవిప్పిక్కు మాఱ్చొర్ తిరువడికళే పగ్గి వదుప్ప తెన్దు తాయిగ్గియ.

పెరియజీయర్ తిరువడిక శ్లోకము

తాత్పర్యము.—సకలలోకములను సృష్టించిన నారాయణుని దక్క పరత్వముకల దేవుడును లేరుగాన ఆ నారాయణుడే సర్వేశ్వరుఁడని సర్వచేతనులనును తెలియునట్లు కృపాత్తిశయముచే చక్కగా వివరించి సాదించిన వక్రపాదములైన యాత్మార్థయొక్క దివ్యపాదారవిం దంబులను నమస్కరింపవలయునని నాహస్తము లెల్లప్పుడూ పడుచున్నవి.

నాలామ్బత్రిల్ - పత్తానిరువాయ్ మొక్కిముల్ శ్రీశ్రీః

ఆక - తిరువాయ్ మొలీ - ౪౦, — పాట్టు ౪౪౨.

నాలామ్మ తు సచా పమ్.

